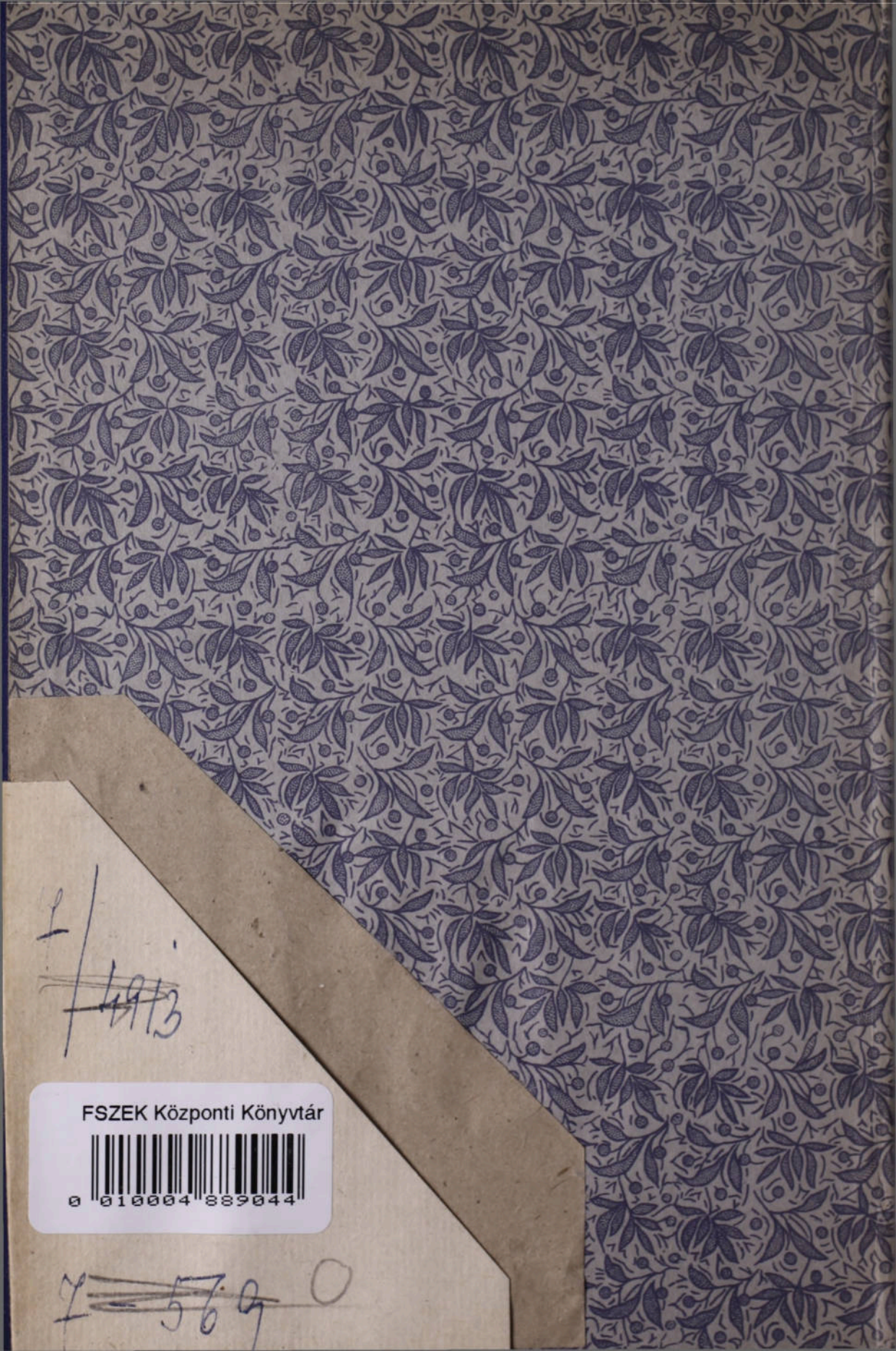
A MAGYAR IPAR ALMANACHJA

I
569
B
057/307

1930

I/1913

FSZEK Központi Könyvtár

0 010004 889044

I-569

I 057
41082/307

A MAGYAR IPAR ALMANACHJA

1985

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI:

Dr. BANGHA FERENC
KERESK. ÉS IPARKAMARAI TITKÁR

Dr. BERTALAN ISTVÁN
KERESK. ÉS IPARKAMARAI S.-TITKÁR

BITTNER JÁNOS
KORMÁNYFŐTANÁCSOS, A BUDAPESTI KERESK. ÉS IPARKAMARA ALELNÖKE

Dr. DÁLNOKI-KOVÁTS JENŐ
AZ ORSZÁGOS IPAREGYESÜLET IGAZGATÓJA

Dr. DOBSA LÁSZLÓ
AZ IPARTESTÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGE IGAZGATÓJA

Dr. FUCHS ALBERT
KERESK. ÉS IPARKAMARAI S.-TITKÁR

Dr. NAMÉNYI ERNŐ
AZ ORSZÁGOS IPAREGYESÜLET H. IGAZGATÓJA

Dr. OLÁH BÉLA
NY. KERESK. ÉS IPARKAMARAI FŐTITKÁR

SZÁNTÓ MENYHÉRT
NY. ÁLLAMTITKÁR

SZÉL JENŐ
A BUDAPESTI KISIPARI HITELINTÉZET R.-T. VEZÉRIGAZGATÓJA

LELTÁROZVA 1963

A MAGYAR IPAR ALMANACHJA

AZ ELŐSZÓT ÍRTA

BÁRÓ SZTERÉNYI JÓZSEF

v. b. t. t., ny. m. kir. kereskedelemügyi miniszter

FELELŐS SZERKESZTŐ

Dr. LADÁNYI MIKSA

Dr. NAGY BÉLA gyűjteménye

A „MAGYAR IPAR ALMANACHJA“ KIADÓHIVATALA

BUDAPEST, 1930

1976

B 057
42082/307

ELEK-NYOMDA,
KŐ- ÉS KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET
BUDAPEST, VII., VÖRÖSMARTY U. 5.

Ex
Bibl. Civ.
Budapest.
ens.

ELŐSZÓ

Nagy gazdasági problémák várnak megoldásra. Nagyrészük összefügg világgazdasági kérdésekkel, melyek egyetlen országban sem oldhatók meg önállóan, a többi országoktól függetlenül. Nincs az a gazdag, hatalmas ország, mely a mai viszonyok között elszigetelhetné magát gazdasági vonatkozásokban. Még a szigetország, Anglia sem, annak gazdasági viszonyait is erősen befolyásolják a kontinens gazdasági viszonyai. A mai világkereskedelmi forgalomban mások a kölcsönhatások, mint régebben voltak. Alig másfél évtizede még csak a nagy földrengés kitörésének, de mintha egy egészen más világ alakult volna ki, olyanok a különbségek a háború előtti és a mai gazdasági viszonyok között. Mintha még a gazdasági élet törvényei is megváltoztak volna. Pedig nem változtak, csak a gazdasági élet zökkent ki kerékvágásából és berzenkedik a gazdasági élet törvényei ellen. Ideig-óráig tartó harcnak fog ez végeredményében csak bizonyulni, a gazdasági élet törvényei végre mégis győzedelmeskedni fognak, mint a természet törvényei minden természetellenességgel szemben: de a gazdasági életben addig még nagy pusztulás fog végbemenni. Amiben az a legnagyobb baj, hogy ezt megakadályozni, nincs hatalom.

Az általános, nagy gazdasági problémák mellett azonban vannak helyi vonatkozásúak is, melyeknek amazokkal való összefüggése mégis csak lazább és így azoktól többé-kevésbbé függetlenül is kezelhetők. Egészen azok behatása alól ezek sem vonhatják ki magukat, de összefüggésük azokkal még sem olyan, mint a más kérdéseké. Ilyen probléma a kis-, vagy kézműipar. Utóbbi megnevezés szűkebb keretű, de helyesebb. Az különben az idők folyamán végbement termelési megkülönböztetés. Rendesen egyugyanannak tekintik a kettőt. Amint régebben az is volt. Ma azonban már nem az. A kisipar inkább tőkefogalom az iparban, a kézműipar viszont inkább termelési. Mindkettő a régi „mesterség"-ből alakult ki. A német is megkülönbözteti a kettőt. A „Gewerbe" a kisipar — bár alkalmazzák ezt a megjelölést a német gazdasági nomenklaturákban általánosabb megjelölés gyanánt is — míg a kézműipart „Handwerk"-nek mondja.

Az egész mai ipari termelés a kézmű-, illetve a kisiparon épült fel. Az volt alapja ennek. Nálunk Magyarországon is százados multtal bír. Gyáriparunk fejlődése szintén rajta keresztül indult meg. Sajnos, túlnyomó részében nem tudott lépést tartani a technikai fejlődéssel. Amily mértékben az fokozódott, nemcsak termelési, hanem közlekedési vonatkozásaiban is, ugyanoly mértékben hanyatlott ez. Súlyos felelősség terheli ezért az akkori kormányhatalmat, mely tévesen értelmezett, kül-

földről importált liberális jelszavak hatása alatt állva, egyszerűen nem törődött vele. És ugyanakkor, mikor a protekcionisztikus irányt a fejleszteni kívánt gyáripar érdekében meghonosította, megtagadta azt a technika haladása által létében fenyegetett kisipartól. Amazt oltalmába vette, ezt sorsára engedte. Míg a gyáriparnál a természetes individuális kezelést alkalmazta, különböző állami kedvezményeket nyújtva, a kisiparral szemben még az állam általános eszközeit sem vette igénybe, még a képzéssel, az oktatásával sem törődött, azon túl, amit a hiányzott népoktatást pótolni hivatott kötelező tanoncoktatás tekintetében tett. A kisipar technikai tökéletesítése nem képezett kormányzati feladatot. A kisiparos nemzeti és szociális jelentősége alárendelt volt. Ha akkor a kisipar megmentése állami feladattá tétetett volna, más irányt vehetett volna ipari fejlődésünk és másképen alakult volna ki a kis- és kézműipar helyzete. Akkor téves gazdasági felfogásnak, később a pártpolitikának lett a kisipar áldozata. Utóbbinak akkor, midőn a kis- és kézműipar nemzeti, szociális és termelési jelentőségét felismerte és annak fejlesztését kormányzati elvvé tett politikai rendszert más váltotta fel, mely természetesen nem akarta az előző irányzatot még a gazdasági vonatkozásaiban sem követni, illetve folytatni. Így tört derékba a kilencvenes években nagy szeretettel és hozzátenném: nagy eredményekkel is megindult kisipari akció. A kis- és kézműipar ismét magára hagyatott és mennél örvendetesebb fejlődést mutatott a gyáripar, annál szomorúbb hanyatlási tünetei jelentkeztek a kis- és kézműiparnak.

A kisipar sok ágában menthetetlenül ki volt téve a pusztulásnak. Egyszerűen számbelileg túl volt dimenzionálva. És technikai elmaradottságában nem volt többé versenyképes, még legszűkebb helyi körében sem. Ámde épen az lett volna a helyes iparpolitika feladata, szelekciót csinálni és a fejlődésképes részét legalább a haladás útjára terelni, ami annyival könnyebb lett volna, mert az évtizedek folyamán új generációk nőttek fel, melyek a technika fejlődése iránt egyrészt és a művészi ízlés iránt másrészt fogékonyabbak lettek, mint régi elődeik. Amazokat a tömegtermelés felé kellett volna terelni, ezeket az iparművészet irányába. Itt válik el tulajdonképen a szorosabb értelemben vett kézműipar a régi kisipartól. Annak egyéni invenciója, ízlése és kézügyessége az alapja, ennek a technikai eszközök igénybevétele az eszköze.

Következett a nagy földindulás, melynek áldozatai sorában ott áll az egész magyar kis- és kézműipar. Nemcsak megtizedelve került ki abból, hanem anyagilag teljesen megrokkanva. És kétszeresen kellett megéreznie az annak nyomában bekövetkezett gazdasági válságot, melyben — sajnos — ismét csaknem teljesen magára hagyatva maradt, saját meggyengült erejére utalva. Egyedül a hitelnyujtás terén történtek érdekében — ha végeredményében szerénynek is nevezhető — némely figyelemreméltó lépések. Maga az egész kis- és kézműipari probléma azonban ma is érintetlenül áll. Nem könnyű a megoldása, az tagadhatatlan. Nehézzé teszi a kis- és kézműiparosok nagy száma. És ezzel szemben az ország vásárlóképességének nagymérvű csökkenése, amelyhez még járul a külföldi nagyipar gyilkoló versenye, amit az egész hazai ipari termelés egyaránt megérez. A kisipar persze erősebben. Mert meggyengült szervezetének nincs meg már az ellenálló képessége. Évtizedek állandó betegsége lerontotta azt.

A szorosabb értelemben vett kisipar, melynek a nagyipar tömegtermelésével kell felvenni a versenyt, nehezen lesz már fentartható. Bármily nehezemre essék is ennek kimondása, mert minden megszűnő kisipari műhellyel egy-egy nemzeti polgári pillér dől ki, meg kell ezt állapítanom. Nem úgy azonban a kézműipar, mellyel csak komolyan kellene foglalkozni, egyéni jellegében megerősíteni. Ennek problémáját egyáltalán nem tartom megoldhatatlannak. Máról holnapra természetesen nem fog menni ez sem, aminthogy gazdasági problémák egyáltalán időt igényelnek megoldásukban. Mennél később fogunk azonban ahhoz, annál nehezebbé fog válni ez is. Ezért kívánatos volna, mennél gyorsabban foglalkozni vele. Ha gazdasági politikánk csak megközelítőleg olyan intenzív volna, mint amire szociális politikánk törekszik, akkor jóval előbbre volnánk már a helyileg megoldható gazdasági problémákkal és ezek között a kis-, illetve kézműiparral is. Nehogy azonban úgy járjunk azzal, hogy meginog alatta az alap — a gazdasági élet.

Budapest, 1929 április 17.

Báró Szterényi József

I. RÉSZ

A kézművesipari szervezetek fejlődésének története különös tekintettel a hazai viszonyokra

Írta: Dr. Dobsa László, az Iposz. igazgatója

Nagyvárad tudós püspöke, az 1886-ban elhalt Ipolyi Arnold, mondja egyik művelődéstörténeti értekezésében,[1]) hogy „az ipar consolidálása, az iparegyesületek és testületek, a céhek, a gildek, a compagniák s egyéb ily kereskedelmi és ipartársulatok alakulása legalább is oly korszakias tényt képez a népek történetében, mint akár a népvándorlások s a keresztes hadjáratok, akár a politikai forradalmak, vagy hitújítási mozgalmak". A tudós püspöknek félszázaddal ezelőtt újszerű megállapítása ma már átment a köztudatba; ma már senki sem vonja kétségbe, hogy az emberiség kulturális fejlődése az ipar fejlődésének mesgyéjén nőtt naggyá.

A magyar kézművesség története egybeforrott az ezeréves Nagymagyarország történetével; a magyar művelődés fáklyahordozói, a magyar rátermettség világbajnokai évszázadokon át a magyar kézművesmesterek voltak; s ha a Magyar Ipar Almanachja az ebben a csonka országban is élni akaró és alkotni kész magyar iparnak akar obeliszket emelni — ezen a tanúságtételen bizonyára joggal kér helyet a magyar kézművestestületek fejlődéséről szóló elmefuttatás.

*

A magyar kézművesség fejlődéstörténete szorosan kapcsolatos azokkal az okokkal, amelyek a kézművesipar történeti kialakulását általában előidézték s azokkal a jelenségekkel, amelyek a kézművesipar fejlődésmenetét kísérték; ezért foglaljuk össze előljáróba azokat a következtetéseket és ismereteket, amelyek a kézművesipar és a kézművesség létrejövetelét s a fejlődés korábbi fokozatait állítják elénk.

Ha a kézművesipar eredetét kutatjuk, akkor az emberiség őskorába kell visszamennünk. Feltehetjük, hogy az a primitív ember, aki a földkerekségnek megélhetésre legkedvezőbb helyén, képletes értelemben a valóságos „paradicsomban" először lépett az élet színpadjára — minden eszközkészítési szükség nélkül is megélhetett; de már az a kortársa, vagy utódja, aki kedvezőtlenebb éghajlati és megélhetési körülmények közé jutott s amelyiknek már a vadállatokkal is meg kellett küzdenie létéért, alig nélkülözhette azokat az alkalmatosságokat, amelyek a káros behatásoktól oltalmat, a veszedelmekkel szemben védelmet nyujtottak.

A tudomány bebizonyította, hogy az ember az őskorban együttélt a leghatalmasabb ragadozókkal, küzdelmet folytatott a medvéknél sokkal

[1]) A magyar iparélet történeti fejlődése. Budapest, 1877. Athenaeum.

nagyobb barlangi medvével s a mai elefántnal óriásibb mamuttal, — bebizonyosodott az is, hogy az ősember a paradicsomi életet a jégkorszak borzalmaival is felcserélni volt kénytelen; a mai kulturált emberiség tanusítja, hogy az ember a legkedvezőtlenebb viszonyok sanyarúságait és veszedelmeit is legyőzte s úrrá lett a földön: kézenfekvő tehát, hogy az ember mihamar „eszközkészítő" teremtménnyé lenni kényszerült és lett is.

Az önvédelmi harc, a létért való küzdelem, a mindennapi elengedhetetlen szükségletek kielégítése irányította az emberiség legrégibb őskorában az ember alkotókészségét s a fegyverek, vadászó és halászó alkalmatosságok, a legegyszerűbb öltönydarabok voltak bizonyára azok a készítmények, amelyek ennek a kivitelében is legprimitívebb iparnak első termékeit képezték. Igen lassú fejlődés módosítja, teszi célszerűbbé, majd kényelmesebbé és ruházza fel később csínnal is ezeket az eszközöket és berendezéseket és sok-sok ezer esztendőnek kellett elmulnia, míg a fákon, a sziklaereszekben, odúk és barlangokban hevenyészett tartózkodási helyeket a földből, fából vagy kőből összetákolt „lakások", majd a cölöpépítmények s végre az állandóbb jellegű „épületek" váltották fel, — amíg az egyszerűbb fabunkó, kőbalta és kőkés és a nyers állatbőrök helyébe az alkalmatosabb és kidolgozottabb kő- és csonteszközök, a márványolt bőrök, — a kivájt tök és állati tömlő helyébe az agyagedény léptek.

A legelső barlanglakásban, a cölöpépítmények helyiségeiben is ültek, ettek és aludtak az emberek (asztal, szék, ágy), holmijukat valamiben tartották (láda), a kimondott „épületek"-en, ha azok fából voltak is, kellett ablak- és ajtónyílásoknak és padlózatnak lennie; mindezeket azonban maga a gazda és életpárja készítették: nem külön ezzel foglalkozó mesteremberek.

Az ember legelső asztala egy sziklatömb vagy gyeppad, később egy kőkockára vagy fatönkre helyezett, jól-rosszul levésett vagy csiszolt kőlap volt; ülőkéje egy másik kődarab vagy fatönk; fekvőhelye pedig a barlanglakás aljára dobott fűcsomó, a cölöpépítmény padlójára hevenyészett állatbőr; az épület ablaka sokáig tárva vagy kőlappal betámasztva állott; az ajtónyílás pedig állatbőrrel volt beakasztva, a primitív ember eszközeinek, érdekeinek vagy élelmiszereinek megőrzésére pedig természetes oduk, vájt üregek, kivájt faderekak vagy állatbőrökből készült tömlők szolgáltak s csak az ú. n. magasabb civilizáció korában, a városok keletkezésének, a kimondott házak építésének korszakában fejlődhetett a berendezés is olyanná, melynél az egyes berendezési tárgyak elkészítése már bizonyos készültséget és gyakorlatot igényelt, amikor ezeknek az alkalmatosságoknak előállításával már külön egyének foglalkoztak, amikor a házilag űzött mesterség: a háziipar mellett feltűnik a tulajdonképeni iparszerű foglalkozás, az életcél gyanánt gyakorolt s mások részére bizonyos cikkeket előállító kézművesipar.

A nomádéletet élő. sátrakat verő népeknél is megtaláljuk az ipari foglalkozást űző egyéneket; ezeknek a foglalkozása azonban vagy nem szorítkozik a készítmények bizonyos meghatározott körére, vagy pedig ősi, házi foglalkozás jellegű. Az emberiség őskorában, sőt a ma élő ú. n. vadnépeknél is megtaláljuk a ruházat egy nemét, a gabona zúzására és megdarálására szolgáló szerkezetet, a fegyverkészítőket, a halászeszkö-

zöket előállítókat, az agyagból készített edényeket stb.; ezeket a közszükségleti cikkeket azonban házilag állították elő; ezeknél a népeknél a csak fazekakat előállító fazekas, a csak fegyvereket előállító kovács, a csak őrlést végző molnár még ösmeretlen fogalom. A tudósok az ember első megjelenésének idejét a földön százezer évnél jóval többre véleményezik; ebből az előttünk igen nagy időből sokezer esztendőnek kellett elmúlnia, míg az első kőbalta, csontból készült tű, kovaszilánkból csiszolt kés, vesszőfonatra kent agyagból égetett bögre, állati inakkal vart ruhaféle elkészítésének szükségére és miként jére az emberek rájöttek s csak ennek az általunk be sem tekinthető évsokaságnak felénknyúló végén, az ú. n. történelmi korban, fejlődött az ember észbeli tehetsége annyira, hogy a mindennapi életben nélkülözhetetlen tárgyak és eszközök tökéletesítésére, alkalmasabbá, sőt tetszetősebbé tételére is törekedjék.

Bizvást megkockáztathatjuk azt az állítást is, hogy az ipari fejlődés lépést tartott egyes népek gazdagságával, elpuhultságával, fényűzésével, történelmi szerepük nagyságával; de éppúgy valószínű, hogy az ipar fejlődését a kényszerűség, az éghajlati viszonyok változása és zordsága, sőt az egyes népeknek a megélhetésért és a hatalomért folytatott küzdelme is előnyösen befolyásolta.

Egész jól elképzelhetjük, hogy a cölöpépítmények lakója maga vágta ki azt a fát, melyből házát, annak padlóját és bútorzatát építette, faragta és hogy asszonya maga készítette ki az állatbőröket, hurkolta a hálókat, maga törte a kenyérmagokat, főzte és sütötte a vadat és halat, melyet a férfi önkészítette kőbaltájával, kőkésével és csonthorgával megszerzett s egészen jól elképzelhetjük azt is, hogy a germán törzsfő az általa ejtett idegen fajú, leigázott s magasabb műveltségű rabszolgákkal készíttette azokat a nélkülözhetetlen és kényelmi tárgyakat, melyekre szert tenni kívánt. Nem is kell élénk képzelődés ahhoz, hogy magunk előtt lássuk azt a szolgát, aki a faderekak faragásában olyan tökélyre tett szert, hogy azokból a házak oldalain, tetején, padlózatán kívül asztalokat, ülőket, hombárokat, teknőket tud ácsolni és vájni s azt a másikat, aki az állatbőrből sarut, felső ruházatot és föveget tud készíteni s azt a harmadik társát, aki az ötvözött fémből, kovácsolt vasból kést, lándzsát, kardot, mellvértet, láncot, csattot, tűt kovácsol.

Ezeknek a rabszolgáknak az ügyessége és gyakorlata sokszorozódik meg évszázadok folyamán a fiaikban; ezek egyike-másika bizonyos ügyességekben különösen kitünvén, differenciálódik az ősi faragó, irhafeldolgozó és kovácsipar s így keletkeznek az egyes különálló iparok, amelyeket a későbbi korokban a várakba és várak közelébe édesgetett udvarnokok, várnépek, szabadosok már önállóan és keresetszerüleg űznek.

Az ősi faragóiparból lesz az ács, bognár, kerékgyártó, malomberendező, esztergályos és asztalosipar, — a kovácsiparból a lakatos, fegyverműves, lánckovács, rézműves, késtkészítő, csattos, sarkantyús, stb. iparok, — a tímárból a varga, szabó és kalapos, stb.

Történelmi tény, hogy a keleti népek, valamint az egyiptomiak, a görögök és rómaiak már nemcsak kényelmet, de pompát is fejtenek ki lakásaik berendezésében, életüket igyekeznek kellemessé is tenni; náluk az egyes használati tárgyakat már külön ezzel foglalkozó mesteremberek készítik s ha Tut-ankh-Amen sírkamrájának kincseit látjuk, ha a kínaiak és hinduk ősi emlékeire, pagodáira és műremekbe készült elefántcsont-

faragványaira és berakott ládikáira gondolunk, — föltehetjük, hogy ezeknél a népeknél már évtizedekkel ezelőtt meg voltak a mesteremberek.

Kétségtelen az is, hogy a nagy népvándorlás korában olyan népek lépnek Európában a történelem színpadára, akiknél, nomád életüknek megfelelően, igen egyszerű a házi berendezkedés. A régi germánok, az avarok felszereléséből az ágyak, székek, asztalok és szekrények, az ajtók és ablakok hiányzanak s csak állandó letelepülési helyükön, állami berendezkedésük megszilárdulásával kapcsolatban, lassan és fokozatosan fejlődnek ki náluk az iparnak különféle ágazatai. Az európai új honfoglalók mindenesetre ott találták új hazájukban a kultúráltságban magasan fölöttük álló rómaiak, arabok s más népek ipari emlékeit, valamint azokat az egyéneket is, akik ilyeneket készítettek; de csak századok mulva jutnak a művelődésnek arra a fokára, hogy e kényelmi berendezéseket értékelni is tudják, felhasználni és utánozni megkíséreljék.

A népvándorláskor Európába jött népek társadalmi fejlődése igen lassan haladt annyira, hogy az ipari tárgyakat előállító egyének — mint kifejezetten csak egyfajta (ipari) foglalkozást űzők — a többiektől elkülönüljenek s még később jelentkezik az a kor, amidőn már kimondottan iparról és iparosságról szólhatunk s amidőn már történelmi adatok erősítik meg ennek a társadalmi rétegnek a létezését és működését.

A nagy germán népáradatból kialakult országok és nemzetek azok, amelyeknél a kézművesiparosság — mint önálló társadalmi réteg — a legelébb létrejő, ami szoros kapcsolatban áll azzal a körülménnyel, hogy a városi élet is náluk kezd legelébb kifejlődni.

A városok keletkezésére és fejlődésére is elhatározó befolyást gyakorolt a védelmi kényszerűség, az időjárás viszontagságai és az ellenséges támadások ellen való védekezés; a hűvösebb éghajlat alatt lakók és a támadásoknak kitett népek jobban rákényszerültek a várakban s a körülöttük keletkező városokban való letelepülésre; ez a letelepülés pedig szükségszerüleg állandósított és elkülönített bizonyos foglalkozásokat eleinte kívánatosakká, később pedig megbecsültekké tette azokat, akik az ilyen állandó otthonok kényelmesebbé és védettebbé tételében ügyeskedtek és nélkülözhetetlenek voltak.

A körülmények okozta kényszerűség, a szükség tette az embert iparossá s ismét a szükség fejlesztette az ipart azzá, ami manapság.

A városok keletkezésére nézve tudnunk kell, hogy a németországi városok is a X. és XI. századokban még a fejlődés kezdetleges fokán állottak. Ebben a korban a városi élet a bizánci császárság főhelyén (Konstantinápoly) és egyes gyarmatvárosain kívül jóformán a mai Olasz- és Franciaországra, valamint Belgiumra szorítkozott; nálunk pedig csak a XII. században indult meg igazán.

A városok keletkezési magva a vár volt; a vár pedig egy erődített, fallal (eleinte földsáncokkal, később fakerítéssel, majd kőbástyákkal) körülvett olyan hely, ahol a földesúri jogot gyakorló hatalom (király, egyházi vagy világi főúr, monostor) lakozott. E várakba a hatalom birtokosa védőrséget helyezett s ezek köré a városok köré telepedtek le a többi népek, mert a védőrséggel ellátott vár közelében nagyobb élet- és vagyonbiztonságot élvezhettek. Később a vár körül keletkezett „várost" is fallal kerítik be s az így fokozott oltalom még több lakost csalogat a városok falai közé. Már a várak sem nélkülözhetik az iparost, a váro-

sok falain belül azonban még inkább otthont talál a különféle iparokkal foglalkozók tömege.

A várban székelő hatalmas úrnak egyenesen érdeke, hogy minél nagyobb népesség vegye körül, s hogy e népesség soraiban mindjárt kéznél legyenek mindazok, akikre akár védelmi, akár kényelmi, akár vagyoni vagy hatalmi gyarapodás céljából szüksége volt. Ezért a kilátásbahelyezett fegyveres védelmen kívül kiváltságokkal is igyekszik a letelepülést elősegíteni; az iparosok szerepének fontosságát felismervén, ezek részére ingyenházhelyet, földet, építőanyagot bocsát rendelkezésre. A várak körül lassan-lassan egész iparostelepek keletkeznek: magvai a későbbi virágzó városoknak és a mindjobban gyarapodó s mind nagyobb szerepet játszó városi polgárságnak.

A várakban található várnépek sorában az iparral foglalkozó egyének eleinte nem szabadok, fölöttük a várúr rendelkezik s előállított ipari készítményeikkel is neki tartoznak beszámolni. Ilyen szolgáltatásokra kötelesek a városokba letelepített iparosok is a nekik juttatott ingyen házhelyért. Később azonban éppen nélkülözhetetlen voltuknál és értékes működésüknél fogva szabadokká tétetnek, sőt olyan helyekről, ahol még szolgasorban élnek, e szabadságos kiváltságokkal csalogatják őket a várak közelébe, a városokba.

Az ipari élet további fejlődését, a kézművesiparosság kialakulásának későbbi körülményeit legjobban a német népeknél tanulmányozhatjuk, mert a német tartományokban lépésről-lépésre követhetjük a kifejlődés minden mozzanatát. Ezek a mozzanatok csak itt-ott elszórtan vehetők szemügyre, de összerakva igen becses mozaikképet adnak .

Az ipari rendészet és a jogviszonyok szabályozásának előrevetett árnyékai a germán törzsek egyik-másik fejedelmének törvényeiben található rendelkezések. Gundeband burgundi király Kr. u. 500-ban akként rendelkezik, hogy aki a tulajdonát képező arany- és ezüstműves, vas- és érckovács, szabó és lábbelikészítő kézműveseknek megengedi, hogy ezek idegeneknek is dolgozzanak, felelős azért a kárért, amelyet szolgasorban levő iparosa esetleg okozott — ha csak erről a szolgájáról kifejezetten le nem mondott. Az alamannok törvénykönyve szerint az aranyműves és a kardműves, ha mesterségét nyilvánosan gyakorolni kívánja (vagyis nemcsak a földesúr részére akar dolgozni) — bizonyos vizsgát tartozik kiállani. Rotharis longobárd király ediktuma 643-ból Kr. u. a kőműveseknél már mestereket és legényeket (Knechte) különböztet meg s megállapítja az építkezési szerencsétlenségeknél a mester és az építtető felelősségét.

A nagy frank-birodalom megalapítója, Nagy Károly, úgy rendelkezik, hogy minden királyi birtok előljárója kiváló iparosokról gondoskodjék, akik közül nem hiányozhatnak a kovácsok, arany- és ezüstművesek, lábbelikészítők, esztergályosok, ácsok, pajzskészítők, halász-, madarász- és sólymárok, a szappanfőzők,sörfőzők, alma- és körtemustkészítők, sütők és hálószövők. Ezek az iparosok egy udvari hivatalnok alatt állanak s ha valamelyik mesterségből több iparos áll az udvar szolgálatában, ezeket egy-egy mester igazgatja. Nagy Károly idejében a püspöki rezidenciákban, klastromokban és a főurak udvaraiban már számos mesterember dolgozik ilyen mesterek felügyelete és vezetése mellett.

A korveji apátság[1]) szolgáló mesteremberei már külön iparosházakban e célra épített és berendezett műhelyekben dolgoznak mint uraságí kézművesek a következő mesterségeket űzi: sütő, sörfőző és három műhelyben 5 lábbeli készítő, 2 bőrmunkás, 1 ványoló, 6 kovács, 2 aranyműves, 1 pergamentkészítő, 1 kardműves, 3 öntő, 4 ács, 4 kőmíves vagy kőfaragó. A szentgalleni kolostor[2]) tervrajza szerint a kézművesek két, egymással közlekedő épületben voltak elhelyezve. A nagyobbiknak két négyszögű udvara volt, ezek közepén egy-egy kisebb épületben laktak a mesterek s az udvarok körül sorakoztak a lábbelikészítők, nyergesek, kardművesek, késköszörülők, pajzskészítők, esztergályosok, faragók, szobrászok és tímárok műhelyei. A kisebbik épületben az aranyművesek, kovácsok és ványolók dolgoztak. A műhelyek mellett voltak a mesteremberek lakásai.

Ezek az udvari és uraságí kézművesek szolgasorban éltek, munkaerejükkel a földesúr rendelkezett; később azonban szokássá lett, hogy a földesúri munka (robotmunka, jobbágyi szolgálmány) elvégzése után másoknak is vállaltak munkát s a földesúr részére teljesítendő munka vagy szolgálmány mérve mindinkább összezsugorodik, meghatározott-értékű szolgálmányra szűkül vagy pénzváltsággá alakul át. A szolgaság lassú meglazulására s az iparosfüggetlenség térfoglalására érdekes példát őrzött meg a trieri érseki kamara levéltára. Itt 1220-ban az udvari szűcsök száma 1 mester és 6 „discipuli" (tanuló, inas, alkalmazott). Ezek kötelesek voltak az érseki udvar minden öltönyszükségletét kielégíteni, de ezért már az érsek bizonyos ajándékban részesítette őket. Ha az udvari szűcsök nem voltak elegendők a munkák elvégzésére, az érseki fennhatóság alatt álló területeken élő „szabad" iparosok is berendeltettek munkára. Száz évvel később ezek az udvari iparosok már csak bizonyos értékű iparcikk beszállítására kötelezvék, vagy közváltságot fizetnek. Így a kovácsok mindegyike évente egy ekét vagy három vasfogót, a mészárosok négy ünnepen húst tartoznak beszolgáltatni, de a kalmárok, szűcsök, sütők, takácsok, tímárok és lábbelikészítők kizárólag pénzváltságra kötelezvék.

A német fejedelmi, püspöki, grófsági vagy más főúri udvarokban és monostorokban egy-egy ilyen mester vezetése alatt működő kézművesek azonban nemcsak a műhelyrendszer meghonosodását mutatják, de már úgynevezett „pajtásságokat" (Bruderschaft) is alkotnak. Ezek a pajtásságokba tartozó udvari (camerarii) kézművesek gyakran érintkeztek a városokban letelepült „szabad" iparosokkal s midőn ez utóbbiak látták, hogy az udvari mesteremberek bizonyos kiváltságokat élveznek, bekéredzkedtek a pajtásságokba. Bizonyos, hogy a szolgaságból szintén már szabadult udvari mesteremberekneknek is érdeke volt, hogy a szabad iparosokat körükbe vonják (az alkalmatlan versenytől való szabadulás) s így e kölcsönös előnyök egymásrahatása mindinkább népesebbé tette a Bruderschaftokat.

---

[1]) Corvey, Korvei, szentbenedekrendi apátság, alapíttatott 822-ben, a Weser mellett, Höxternél, a porosz Minden kerületben. A XI. században az apát birodalmi hercegi rangra emelkedik.

[2]) A szentgalleni apátságot Szent Otmár 720-ban alapította; a IX—XI. századokban már híres kultúrhely a mai Svájcban. A honfoglaló magyarok portyázó csapatai is meglátogatták.

A pajtásságok számbeli gyarapodásával s a közös érdekek tudatának erősbödésével együtt járt a kölcsönös segítés és védelem érzetének kifejlődése, a kor vallásos iránya pedig a közös istentisztelet szokását honosította meg köztük; a pajtásságba tartozók beteg tagjaikat ápolták, elhalt pajtásaikat eltemették, özvegyeiket és árváikat istápolták, közös oltárt építettek stb. Az eredetileg egy-egy urasági kézművestelepből kifejlődött a Bruderschaft, a fraternitas, ezekből pedig a betegápoló, temetkezési- és oltáregyesületek.

A pajtásságoknak — amint láttuk — két alkotó eleme volt: az udvari kézművesek és az ú. n. szabad iparosok. A közös érdekek hathatósabb védelme, az alkalmatlan szabadversenytől való szabadulás, sőt, ha ezt a kifejezést használhatjuk — a kartellszerű szövetkezésben rejlő gazdasági előnyök: voltak azok a rugók, amelyek a kézművesek társulását elősegítették.

A német városok rohamos fejlődésével s a szabadiparosoknak a városokban mindinkább szaporodó tömegével szemben mihamar gyöngének bizonyult a Bruderschaft; a pajtásságokban, oltáregyesületekben összeverődött iparosoknak tehát gondoskodniok kellett olyan eszközökről, amelyek további boldogulásukat biztosítják, a mindinkább kényelmetlenné váló ipari versenyt megakadályozzák s a kézművességnek megfelelő tekintélyt, befolyást és hatalmat kölcsönöznek.

Előzőleg már említettük, hogy az iparosságnak a szolgasorból való felszabadulását munkájuknak nélkülözhetetlen és értékes volta — jóformán minden külső vagy erőszakos behatás nélkül — idézte elő. A földesúr nemcsak bizonyos kiváltságokban részesítette kézműves jobbágyait, robotosait, de később szabaddá tette; sőt a szabadság kiváltságával édesgette is őket várai körébe, udvarába. A városokra nézve szintén nélkülözhetetlen volt a kézművesiparosság letelepülése; hiszen a városokat gazdaggátevő vásárok és kereskedelmi összeköttetések az iparosok cikkei nélkül el sem képzelhetők.

A város urai, később hatóságai (tanács) tehát szintén igyekeztek a kézművestelepek kedvében járni s mikor a pajtásságok és oltáregyesületek megerősödve, a városok védelmében is számottevő szerepet vállalhattak, viszonzásul a városok urai és hatóságai készek valának az iparosok társulatait is védelmükbe venni s ezt az oltalmat törvényesen szabályozni.

A tekintélyre szert tett kézművestársulatok lassanként kivívják vagy kicsikarják a privilégiumokat, s ezekben a kiváltságokban a vallásos és emberbaráti, nemkülönben társadalmi kötelezettségek mellett — igyekeznek saját érdekeiket is körülbástyázni. Megalakulnak a csak bizonyos foglalkozási kört betöltő mesteremberek céhei, s kiváltságaikat, rendtartásaikat, szokásaikat, védelmi rendszabályaikat a fenhatósági jogokat gyakorló személlyel vagy közülettel megerősíttetik. Céhlevelet, ártikulusokat nyernek s ezeken belül olyan autonómiát, mely a saját ügyeikben való rendelkezésüket biztosítja.

A régi, vallásos társulatokból céhekké alakult iparosegyesületek ártikulusai természetesen nagy súlyt helyeznek a lelki életre, a hitbeli buzgóság fokozására, a tiszta, erkölcsös életre. Az özvegyekről és az árvákról való gondoskodás, az elhunyt iparostársak eltemetése, a betegek istápolása, fontos szerepet játszanak a céhek életében; de kiterjeszked-

Ex Bibl. Civ. Budapestiensis

nek az ipari rendtartásra is, a készített iparcikkek szolidságára, a munka díjazására, az ipari verseny kizárására, a kontárkodás meggátlására, a vásárok mikéntjére s végre a mesterek, legények és tanulók kötelességeire és jogaira. A céhen belül — ipari ügyekben és a tisztességes viselkedést illetőleg — bíráskodási jogot is gyakorolnak s a szó teljes értelmében elsőfokú iparhatósági tényked ést fejtenek ki.

A német céhek a X-ik évszázad körül már jelentékeny szerepet játszanak. Mainzban a takácsok 1099-ben a város Szent Istvánról nevezett kapujának őrzésével bízatnak meg s ugyanilyen tekintélynek örvendenek Németalföldön, a Rajna-mentén és Pfalzban; Wormsban pedig 1149-ben a vászonszövők és halárusok, Magdeburgban 1157-ben a vargák céhe beszéltet magáról.

Hazánkban az ipari élet kialakulása természetszerűleg lassúbb és későbbi. A rendezett állammá alakulás ideje tudvalevőleg Szent István uralkodásával esik egybe. Első királyunk alatt lett az ország kimondottan földmívelő állam; az ő rendelkezései már arra irányulnak, hogy a magyar népet állandó letelepülési helyhez kössék s békés foglalkozáshoz szoktassák. Az állandó helyhezkötést elősegíti a várszerkezet, a békés foglalkozásraterelést célozza az idegen földmívelők és iparral foglalkozók letelepítése.

A Szent István meghonosította várszerkezet osztályokba sorozta a népet s az alsóbb osztályokat képező várnépek, udvarnokok, szabadosok és rabszolgák foglalkoztak földmíveléssel és az akkori közszükségleti kézművesmesterségek űzésével.

Szent István és utódai alatt a behívott idegen papokkal bejött és külön letelepülésre csábított olaszok, flandriaiak, németek és csehek ismertetik meg a magyarokkal a különféle kézművesmesterségeket s ezekből a behívott „vendégekből" (hospes) alakul ki később a mai magyar kézművesiparosság.

A fajmagyar magyar nép nem kedveli az ipari foglalkozásokat; Bonfini még úgy jellemzi a magyarokat, mint akik iparral nem sokat törődnek, inkább hadakoznak; Mátyás király udvari társalgója, az éleszemű megfigyelő, Galeotto Marizo sem talál érdemes feljegyezni valót a magyarok ipari tevékenységéről; tény az is, hogy iparosaink neve még a XVII. században is merő idegen s való, hogy az erdélyi és szepességi szász városok céhei azok, amelyek már Nagy Lajos korában is szerepelnek, míg a kimondottan magyar városokban csak XVIII. században települnek le nagyobb számban mesteremberek.

A történetbúvárok úgy vélekednek, miszerint a honfoglaló magyarság soraiban már kellett, hogy legyenek fegyverkészítők, szíj- és kerékgyártók, sisak- és páncéllemezkészítők, tímárok, szűcsök és ötvösök. Lehet azonban, hogy ezek az iparosok és más nemzetiségű, leigázott vagy behódolt népek, esetleg rabszolgák voltak. Az Árpádházi királyok alapítólevelei rendszerint felsorolják azokat a szolganépeket, akiket a király a földbirtokkal együtt az apátságoknak ajándékozott s így ezek az okiratok némi képet adnak arról, hogy milyen kézművesek és milyen számarányban éltek akkor ezekben a nagykiterjedésű uradalmakban. Így a pécsváradi apátság 1015-ben Szent István királytól 10 kovácsot, 6 bognárt, 12 esztergályost, 9 sütőt, 9 szakácsot, 3 fazekast, 6 viaszöntőt, 5 aranyművest, 8 szekérkészítőt, 4 molnárt, 12 méhészt és 50 ha-

lászt, — a pannonhegyi apátság vargákat, méhserfőzőket, kerékgyártókat és faragókat, — a tihanyi apátság 1055-ben I. Endrétől vargákat, szűcsöket, kerékgyártókat, asztalost, kovácsot, tímárt, esztergályost és aranyművest kapott. A II. Béla által 1138-ban aláírt adománylevél szolganépei között építő, esztergályos, szűcs, molnár, üveges és kerékgyártó szerepelnek; a pilisi ciszterciták somogyi birtokain pedig a XII. században ács, kovács, takács, tímár, varga, kőműves és pék, — a szentmártoni apátság somogyi birtokain a XIII. században az udvarnokok között kovács, ács, kádár, sütő és molnár mesteremberekről van szó.

Ezeknek az iparosoknak a számát szaporítják a II. Géza alatt Németalföldről bevándorolt idegenek, majd a tömegesen bejövő szászok, akik különösen a fonó-szövő iparnak a mesterei. A keresztes-hadjáratok során a zarándokok révén is újabb és újabb elemekkel növekszik az iparosság s mikor IV. Béla a tatárdúlás után, az ország helyreállítása érdekében újabb telepeseket hív be, s az iparosokat kiváltságokkal, szabadalmakkal látja el, továbbá a hazai németlakosságú városokban a céhszervezet előnyeivel is megismerkednek az iparosok: megkezdődik nálunk is a céhek alakulása (kassai szűcsök 1307) s fejlődésük olyan lendületet vesz, hogy Nagy Lajos király 1376-ban működésüket már királyi rendelkezésekkel szabályozza.

A legrégibb ránkmaradt céhszabály, a kassai szűcsöké, 1307-ből való; ez a körülmény azonban korántsem azt jelenti, mintha Magyarországon már előbb is ne keletkeztek légyen a mestereknek céhei. Majdnem bizonyossággal állíthatjuk, hogy a Szent István király és közvetlen utódai idejében külföldről behozott iparosok magukkal hozták azokat az intézményeket és szokásokat is, amelyekben bajor, német, belga és olasz földön felnőttek; hogy az apátságokban foglalkoztatott iparosok hazánkban is fraternitásokba, vallásos és emberbaráti célzattal alakult társaságokba tömörültek, amelyek azután az ipari érdekek oltalmát célzó nagyobb kiterjedésű szervezetekké (Eynung, Innung, Gild, constabularii) alakulnak át, majd később egyes ipari szakmák céheivé különülnek. Alig hihető, hogy annak a Pozsonynak, amelynek vára a tatárok rohamainak is ellenállott s amely 1291-ben III. Endrétől teljes városi önkormányzatot kapott, annak a Sopronnak, amely IV. Lászlónak 1282-ben kelt vámmentességet biztosító levelében a szent királyoktól kapott szabadalmakra hivatkozhatik, annak a Kassának, amely 1290-ben városát már kőfallal keríti be, Lőcsének. Nagyszebennek, Brassónak s más, az árpádházi királyok alatt is már jelentékeny szerepet játszó helyeknek a város kormányzásában résztvevő iparosai ne igyekeztek volna olyan erkölcsi és gazdasági alakulatokba tömörülni, amelyek törvényes jogszabályok (céhártikulusok) alapján nyujtottak intézményes biztosítékokat érdekeik számára. Az a körülmény is, hogy Nagy Lajos királyunk 1376-ban az erdélyi szász székek „újonnan visszaállított" céhei számára már egyöntetű céhszabályokat adat s hogy a pozsonyi mészárosok, lábbelikészítők (vargák) és pékek ismert céhszabályai is 1376-ból valók, s hogy ezekben a céhszabályokban az illető iparosok „régi idők óta" (von altersher) jogokra hivatkoznak: valószínűvé teszi, hogy a XIV. században már kiforrott céhintézménnyel van dolgunk, amelynek előfutárjai a XII., de legalább is a XIII. században keresendők.

A Nagy Lajos király adta szászszéki céhszabályzat bepillantást enged a kézművesmesterek akkori életébe, de meg felsorolja azokat a mesterségeket is, amelyek az akkori Királyföldön már számottevők voltek; ezért ezt a szabályzatot egész terjedelmében leközlöm:[1])

„Mi, az erdélyi hétszék előljárói, bírái, tanácsosai, polgárai és lakosai valamennyien, tudomására hozzuk jelen levelünkkel úgy a mostan élőknek, mint az összes jövendőbelieknek, akiket illet, hogy kézműveseink újonnan visszaállított és engedélyezett valamennyi céhe, a mi természetes és legfelségesebb urunk Lajos, Magyarország, Lengyelország, Dalmácia, stb. fejedelem urának legkegyelmesebb engedelmével, érett megfontolás után s előzetes tanácskozások alapján, valamennyi kézművesünk akaratával és beleegyezésével, különösen pedig Goblinus erdélyi püspök úrnak, Krisztusban a mi tisztelendő atyánknak, továbbá a nemes férfiúnak, Scharpenek János úrnak, a Lanzcron nevezetű vár ispánjának különös rendeletére és utasításai alapján, a közjónak jobban megfelelő királyi rendelet szerint mindenkinek közjavára, méltányosságára és hasznára törekedvén, kézműveseink sok régi és rossz szabályait eltörölvén, az alant írt határozatokat és végzéseket rendeltük a Szebenben, Segesvárott, Szászsebesen és Szászvároson lévő és leendő egyes kézműves céhek számára.

Nevezetesen, hogy az Úr születése ünnepének nyolcadán belül minden céhben évenként két céhmester választassék, kik esküvel fogadják, hogy a város és a tartomány közérdekét az ő mesterségökben szem előtt tartják; hogy céhökben semmiféle tiltott jogtalanságot tudva, sem barátságból, sem kedvezésből, sem adományért meg nem engednek, sem megtorlatlanul nem hagynak és hogy gyülölségből egyetlen ártatlant sem bántalmaznak. Ugyanezen céhmesterek az ő székük polgárságának és lakosainak negyedévenként tartandó gyülésein jelen lesznek, hogy ha ott a közjóban vagy a kézművesek dolgában valami fogyatkozás mutatkoznék, azok ugyanott előterjesztetvén, kijavíttassanak és pótoltassanak.

Továbbá, hogy bármely kézműves a maga mesterségét bármi helyes módon akarná gyakorolni, a munkájához és mesterségéhez tartozó kellékeket és szükségleteket amennyit akar és képes, a maga számára egyedül, más, vagy mások társasága nélkül vásárolhat, a saját művéből amennyit akar és módjában áll, készíthet, vásárba vihet és árusíthat, úgy házánál, mint a piacon; valamint inast és segédet saját munkájához amennyit csak akar, szabadon tarthat.

Továbbá egy kézműves se zálogolhasson meg adósságáért, mellyel neki tartoznak, senkit semmi módon, sem pedig más kézművest az olyannak dolgozni ne akadályozzon, hanem követelését bírói eljárás útján követelje s keresse.

Továbbá két vagy több mesterséget egy kézműves se gyakoroljon, hanem ha közülök valamelyik több mesterséghez is ért, azok közül azt, melyet gyakorolni akar, válassza ki, a többi mesterséget 20 márka finom ezüst büntetés az alább írt módon való megfizetésének terhe alatt örökre elhagyja.

---

[1]) Szádeczky Lajos dr.: Iparfejlődés és a céhek története Magyarországon, II. Okirattár, 7—13. old. Budapest, 1913. — Fordítás a latin eredetiből.

Továbbá, ha bárki, bármely jövevény kézművest valami bűnnel vagy becstelenséggel vádolna, ezáltal őt a céhbe felvételben megakadályozni akarná, a vádló azt a bűnt vagy becstelenséget a vádlott ellen tartozik bebizonyítani saját fáradságával és költségén; mit ha bebizonyítani nem tudna, akkor az ugyanazon bűnre vagy gyalázatra kiszabott büntetést szenvedje. Egy jövevény kézműves sem kényszerítendő arra, hogy becsületének és jó hírnevének kimutatása végett hazájába menjen vissza, hanem bármely kézműves, úgy jövevény, mint bennszülött, ha a mi körünkben nincs megbélyegezve, saját mesterségének céhébe felvétetni tartozik, felvevén tőle az alább írt díjakat, úgy azonban, hogy minden szegény kézművesnek a céhbe való lépés alkalmával tagdíja kiegyenlítésére kellő időhaladék tűzessék ki.

Továbbá a céhekben a kihágások után minden beszedett és beszedendő bírságok gyertyára és a szegények temetésére fordíttassék Isten dicsőségére.

Továbbá minden céhbe tartozó kézművesnek fiai, leányai s özvegye teljes ingyen céhjoggal bírjanak; azok a férfiak pedig, kik a céhen kívül állanak, de céhbeli özvegyekkel házasodnak össze, a céh kötelékébe féldíjjal lépnek. Azok az ifjak pedig, kik a fentemlített négy város valamelyikében tanulják a kézművesmesterséget, a céhbe féldíjjal léphessenek, kivéve azon kevés özvegyet és leányt és olyan mesterséget tanuló fiút, kikről itt alább más intézkedés történik.

Azonkívül a mészárosok a céhtagságot tíz szebeni forint, két font viasz, két veder bor és egy lakoma fejében tartoznak megadni. A mészárosok a városnak és az abba bejövőknek tiszta és friss húst mindig bőven tartoznak készletben tartani és valahányszor valamely mészáros lopott marhát vásárolna, mindannyiszor egy forint bírsággal bünhődjék és a húsárulástól négy hétre való felfüggesztéssel. Amelyik mészáros a mészárszékben férfit vagy nőt sértegetne, azt egy ortóval, a temetésen részt nem vevő pedig mulasztását három garassal tartozik megváltani. A céhmesterek, ha a mészárosok székében akármiféle romlott és tisztátalan húst találnának, a kutyáknak dobják oda táplálékul.

Továbbá a pékek céhe tagsági díja hat frt, két font viasz, két veder bor és egy lakoma. A pékek pedig, a városbelieket és a jövő-menőket mindenkor elegendő fehér kenyérrel tartoznak kiszolgálni. Valahányszor pedig hiány lesz a fehér kenyérben, ugyanannyiszor minden péktől, aki az ilyen hiányban vétkes, egy forint bírság hajtassék be. Ha valamely pék nem fehér kenyeret sütne, egy forint bírsággal s a sütésnek nyolc napra való felfüggesztésével bünhődjék.

Továbbá a tímárok céhének tagságáért nyolc forint, négy font viasz, négy veder bor s lakoma. Bőrt a háznál és bőrt szarv nélkül egy tímár se merjen venni, lopott marhák bőre vételének kikerülése végett. Huszonöt marhabőrnél kevesebbet egy kereskedő se merjen venni, úgy idegen, mint városi, sem pedig bármely tímár vásári napon az első mise elvégzése előtt bőrt ne vegyen. A tímár ezenfelül ha valakit gyalázattal illet, fizessen egy ortot; és az elégtelenül s nem jól kidolgozott bőr, ha vásárba vitték, a tímárok céhmesterei által egészen elkoboztassék.

A fehérszűcsök (irhagyártók) céhében hat forint, két font viasz, két veder bor és egy lakoma a felvételi díj; az ő leányaikat s özvegyeiket nőül vevő férfiak pedig két font viaszt, két veder bort s lakomát adja-

nak a céhnek. Aki pedig ezen céhből valakit gyalázattal illet, vagy a temetési szertartáson részt nem vesz, váltságdíjul egy font viaszt ad.

Továbbá a vargák céhébe való felvétel hat forintért, két font viaszért, két veder borért s lakomáért történjék.

Továbbá a kovácsok céhtagsága hasonlóképen hat forintért, két font viaszért, két veder borért s lakomáért váltassék. Valakinek a lovát egy kovács se tarthassa vissza zálogba, csak abban az esetben, ha a vasaltatás díját nem fizették ki. Hogyha a kovács a patkószeg beverésénél a lovat megsérti, a megnyilazott lovat tartozzék ugyan gyógyítani, a takarmányt azonban a ló tulajdonosa fizesse. Ha a kovács mást rágalmaz, minden jelenlévő mesternek tizenegy denárt fizet, a temetési szertartásról távolmaradó pedig tizenegy denárt fizet. Ezenfelül a tűkészítők, üstművesek, kocsigyártók, övkészítők, kardművesek és lakatosok egy céhbe tartozzanak.

A szűcsök céhének négy forint, két font viasz, két veder bor és lakoma a váltsága, a mesterséget tanuló ifjú pedig a céhnek egy forintot, két font viaszt, két veder bort s egy lakomát ad. Mókusbőrt 100, bárány-bőrt 50, róka- és nyestbőrt 25 darabon alul egy kereskedő se merjen venni. A szűcsök idegen prémből semmiféle munkát se készítsenek, ha csak a bőrök tulajdonosa azt a munkát nem a maga vagy családja számára kívánja készíttetni. Régivel hamisított új munkát a szűcstől céhmestere kobozza el a Szt. Mihály őrangyal oltára javára. Egy szűcs se merjen prémek vásárlására pénzösszeget elfogadni idegen kereskedőktől és idegen kereskedőnek bármily prémet a hét szék határain belül el ne adjon. Ha a szűcs más mestert gyalázó szóval illet, minden jelenlévő mesternek hat dénárt fog adni birságul. Az a szűcs pedig, akiről kiderül, hogy a bőrökkel „speculál", évenként a Szt. Mihály őrangyal oltárára két forintot fog adni.

Továbbá a keztyűsök céhének két forint, két font viasz, két veder bor és egy lakoma a tagsága. Közülök eladásra fehér bőröket senki se készítsen, sem pedig többet, mint amit a saját munkája megkíván s igényel.

Továbbá a késművesek céhének négy forint, két font viasz, két veder bor s egy lakoma a tagdíja.

Továbbá a ruhajavítók, kiket foltozó szabóknak neveznek és a kalaposok céhének három forint, két font viasz, két veder bor és egy lakoma a tagsága.

Továbbá a kötélgyártók egy forint, négy font viasz, két veder bor és egy lakoma árán váltsák meg céhöket, ha valaki a céhből özvegyet vesz el, egy forintot, két font viaszt, két veder bort és egy lakomát és az az ifjú, aki az ő kézművességöket tanulja, négy font viaszt, két veder bort tartozzék adni céhöknek.

Továbbá a gyapjúszövők (t. i. a szűrposztókészítők vagy ú. n. csapómesterek) a céhtagságot négy forintért, két font viaszért, két veder borért s lakomáért nyerjék el. Amelyik hamis gyapjúszőttest készít, valamennyi ingó javának elvételével birságoltassék meg. A ki pedig a rendes hosszúságot és szélességet el nem érő szűrposztót rendes vég gyanánt ad el, az olyan azt teljesen veszítse el.

Továbbá a takácsok, bodnárok, szabók és nyergesek céhöknek két forinttal, két font viasszal, két veder borral és lakomával tartoznak a

fölvételért és különösképen az az ifjú, aki a takácsmesterséget tanulja, a takácsok céhének csak két font viaszt és két veder bort fog adni. A kádárok a hordóra húzott abroncsért csak három dénárt számítsanak. A fazekasok céhébe beálló mester pedig, az elébb említett díjakon kívül, egy a misézésnél használható gyertyatartót tartoznak adni a szent kereszthez.

Ezenfelül minden előbb elmondottak megerősítése végett rendeljük, hogy ha valamelyik céh valaha a fentírottakkal ellenkező, vagy azok bármelyikét megváltoztató új szabályokat alkotna; vagy pedig a céh részére valakitől többet venne el, mint ahogy fent írva áll; vagy ha attól, aki tagja akar lenni a céhnek, az illető céhtagságot jogtalanul megtagadja; az ilyen céhbírság fejében 20 szebeni súlyú finom ezüst márka bírsággal fog lakolni, melyek közül 10 a mi király urunkat, a fentemlített Lanzcron várához, a másik tíz pedig a mi provinciánk egyetemét illeti.

A miért is bármely céh, ha abba a céhbe belépni jelentkezőt nyolc napig hátráltatva, miután a község bírái által megintetett, hogy azt a céhbe fogadja be és a céhet a legközelebbi újabb nyolc napon keresztül tőle törvényes ok nélkül megtagadja, tudja meg, hogy húsz ezüst márka bírságot von magára ezen tettével.

Mindezeknek örök érvényessége és ereje céljából jelen levelünket a mi provinciális pecsétünk ráfüggesztésével megerősíteni rendeltük.

Kelt Szebenben, a szt. Márton püspök hitvalló ünnepe előtti legközelebbi vasárnapon[1]), az úrnak 1376-ik esztendejében."

A Nagy Lajos céhszabályzatában felsorolt mesterségeken kívül virágzó ipar az Anjouk uralkodása idejében az ötvösség, a kőműves- és ácsiparok, a posztónyírók, vászonszövők, üvegfúvók ipara.

A magyar kézművesipar még erőteljesebb virágzásnak indul Zsigmond király hosszú (1387—1437) uralkodása alatt. Zsigmond egyúttal német császár s így módjában áll a gazdag német kereskedő- és iparosvárosok intézményeit hazai földbe átültetni, a városi polgárság megerősítésével imperialisztikus politikáját támogatni. Ő már céltudatos, iparfejlesztő politikát üzött s a monopóliumok egész sorával igyekezett az arra való iparosok fejlődését és versenyképességét előmozdítani.[2])

A Zsigmond-korabeli céhrendtartások a mesterségeknek már szigorú elkülönítését munkálják. Az uralkodása alatt készült Ofner Stadtrecht az ötvösök, patikáriusok, kalmárok, mészárosok, halászok, kovácsok, kötélverők, talpbőrcserzők, molnárok, pékek, pénzváltók, sebészek, vadhúsárulók, halárusok, harangöntők, lakatosok, sarkantyúsok, vasöntők, tűcsinálók, ácsok, kőfaragók, kőmüvesek, téglavetők, utcakövezők, kocsigyártók, bognárok, nyíl- és íjjkészítők, esztergályosok, asztalosok, nyeregkészítők, tímárok, vargák, irhakészítők, kesztyűsök, tarsolyosok, erszény- és övkészítők, posztósok, takácsok, posztónyírók, szabók, ócskaruhaárusok, ruhafestők, vászonfehérítők, kerékgyártók céheiről, mesterségük gyakorlásának szabályairól intézkedik.[3])

---

[1]) November 9-én. [2]) Az 1405. évi I., II. és XI. t.-c., az 1435. évi XXIII. t.-c.
[3]) Buda városának törvénykönyve (Ofner Stadtrecht vom 1244—1421). Kiadták: Michnai Endre és Lichner Pál.

A XIV. században erőre kapott hazai kézműves-céhek s a városi polgárság gerincét alkotó kézművesiparosság további kedvező fejlődési lehetőséget nyertek Hunyadi Mátyás uralkodása alatt, a XV. század második felében. Az eredményes külpolitikát űző, a tudományokat és művészeteket kedvelő és pártoló király uralkodása alatt új céhek egész tömege alakul s a régiek hosszú sora ujítja meg szabályait s ezek a céhszabályok már részletesen intézkednek a céhek szervezetéről, belületéről, jogaikról, kötelességeikről és egymáshoz való viszonyukról; a mesterekről, özvegyeikről, gyermekeikről, legényeikről és az inasokról.

A Róbert Károly, Nagy Lajos, Zsigmond és Hollós Mátyás idejében hatalmas felvidéki és erdélyi városokban az iparosság nemcsak anyagiakban bővelkedő büszke polgár, a nyugati ujításokat, tapasztalatokat és tudást behozó és terjesztő kulturális tényező, nemcsak a várcsok fegyveres védelmében is jeleskedő hazafi, hanem a közigazgatásban és törvénykezésben is előkelő szerepet játszó faktor. A városi főbírák és szenátorok az ő soraikból emelkednek a legfontosabb vezető tisztségekbe és Jósika Miklós bárónak nem a regényíró fantáziája adta tollára azt az állítását, hogy Róbert Károly alatt Péter ötvösmesternek Simon nevű fia, mint ötvös, egyszersmind szepesi főispán és a szepesi vár parancsnoka volt.[1])

E nagy királyok alatt létrejött kézműves-céhek hivatását és szerepét igen találóan jellemezte Jakab Elek, írván róluk a következőket:

„Valamennyi céhtestület alakulása főindokai abban központosúlnak, hogy a céhkedvezmények által az iparososztálynak életmódja javuljon s bővebb s biztosabb keresetforrásai legyenek; hogy ez vonzóvá tegye a várost s a szabad polgári helyzet édesgesse oda a külső honlakókat, s hogy az így előállott vagyonos polgárok növekedő száma által növekedjék a város lelki ereje és társadalmi súlya. Ez által azt kívánták elérni, hogy a polgárok egyfelől a korona és a király iránti adótartozásuknak, másfelől a béke és harc idején városvédelmi kötelezettségeiknek megfelelni képesekké váljanak, s hogy a buzgóságukra bízott oltárnak feldíszítése s kegyeletes szolgálata által az egyház és istentisztelet fényét emeljék s az emberi és keresztény műveltség terjedését előmozdítsák. Főcél a műipar érdeke, a mesterségek emelése és tökéletesítése volt. Az evégre rendelt inasi és legényi tanulás évei és próbái, valamint a mesterré avatás föltételei és a mestereknek és műhelyeknek folytonos ellenőrzése, a műipar fejlődésének kielégítő kezességei voltak."[2])

A politikai történetírók megállapíthatják, hogy a XIII., XIV. és XV. századok uralkodói a kézműves-céhek megerősödését szívesen látták és kiváltságok adományozásával elősegítették a nemzeti vagyonosodás szempontjain kivül azért is, mert az iparosokból kifejlődött kimondottan városi polgárságban az oligarchia hatalmának ellensulyozóit, szükség esetén fegyveres ellenfeleit látták.

A mohácsi vész után a kézművesipar eddigi emelkedő fejlődésvonala megszakad, sőt aláhanyatlik. Hiába emlékszik meg Verbőczy Hár-

[1]) Jósika Miklós báró: A zöld vadász, 132. old. Budapest, 1929. Fővárosi Könyvkiadó Rt.

[2]) Jakab Elek: Kolozsvár története I. k. 509. l.

maskönyve a XVI. század elején a kézművesség céheiről még eképen: „saját céhükben és maguk között a kereskedők, kalmárok, szabók, szűcsök, vargák, timárok és más mesteremberek is a fejedelem megegyezésével statutumokat hozhatnak, csakhogy ezek igazságosak és tisztességesek legyenek, mások jogaiban és szabadságában kárt ne tegyenek és sérelmet ne okozzanak"[1]) — a háromfelé szakadt országban, a török hódoltság, a folytonos kül- és belháborúk bizonytalanságai, az általánossá lett elszegényedés és a mind nyomasztóbbá váló drágaság közepette nemhogy az ipar egészséges továbbfejlődésének lett volna kedvező talaja, de fennmaradása maga is kétségessé vált. Csak a törökdúlástól mentes felsőmagyarországi városok s az önálló fejedelemséggé alakult Erdély városaiban élhetett a polgárság békés foglalkozásainak és számíthatott verejtékes munkájának gyümölcseire is.

A törökhódoltság másfélszázados ideje alatt új céhek alakúlásával, régiek átszervezésével s az elavult céhszabályok kiegészítésével (ú. n. átírásával) jóformán csak a törökmentes szab. kir. városokban s a Királyhágón túl találkozunk s ezek a céhszabályok s ezeknek a városoknak jegyzőkönyvei, valamint az erdélyi országgyűlések rendelkezései már arról tanuskodnak, hogy a régi céherkölcsök meglazultak, a céhek mindinkább önösérdekek érvényesítésére törekszenek. Mindjobban háttérbe szorul a hitéleti és emberbaráti tevékenység s a monopóliumszerű helyzet anyagi kihasználása nyomul előtérbe - immár a közérdeknek s a kézművesipar egészséges fejlődésének egyenes veszélyére. A legfontosabb közszükségleti ipari termékek (különösen húsneműek és pékipari termékek) árát hatóságilag kellett megállapítani s az inastartás korlátozása, a legények önállósúlási törekvéseinek erőszakos megakadályozása, a céhbe való felvétel mesterséges megnehezítése, a mesterek, legények és inasok számában a numerus clausus keresztülvitelére való törekvés a törvényhozást, a vármegyéket és a városokat végre is megfelelő rendszabályok igénybevételére, a legényeket pedig mind gyakoribb sztrájkra kényszerítik. A céhgyűlések is elvesztik hagyományos pátriárkális jellegüket, inkább dorbézolássá fajuló, lakmározó alkalmakká lesznek.

A régi céhbeli erkölcsöknek ezt a leromlását s általában a céhintézmény hanyatlását a politikai helyzet érthetővé is teszi. A megélhetés megnehezült, a munkaalkalom megritkult, a kontárok (a céheken kívül álló mesteremberek, ú. n. hemplerek vagy himpellérek, stőrerek) elharapódzó iparűzése is mindinkább érzékenyebb károkat okoz; a magyar országgyűlés pedig iparügyekkel nem foglalkozhatik, mert gondját a törökhódítás elleni védekezés s az osztrák kormány mind erősebben jelentkező beolvasztási kísérleteinek elhárítása képezi. A zavaros időkben a török hódoltságtól mentes városok is súlyos megpróbáltatásoknak voltak kitéve és így az ú. n. ipari közigazgatás szinte kizárólagosan a céhekre maradt. A vármegyék ebben az időben csak a nemesség jogainak s az alkotmányos garanciáknak az oltalmazói; csak 1625-ben hoznak elsőízben törvényt,[2]) amellyel a vármegyei hatóságokat az iparcikkek árának időnkénti megszabására (limitálására, limitátió) utasítják.

[1]) Verbőczy István Hármaskönyvét 1514-ben az országgyűlésnek bemutatta, az ahhoz hozzájárult s munkája királyi megerősítést is nyert, de mivel szabályszerű kihirdetése elmaradt, nem mint törvény, csak mint szokásjog szerepel.

[2]) 1625. évi XL. t.-c.

Az 1625. évi XL. t.-c.-nek se lehetett azonban sok gyakorlati eredménye, mert a magyar országgyűlés azt néhány év mulva megújítani kényszerült. Ez az 1625. évi LXXI. t.-c. már amellett tanúskodik, hogy az intézőkörök a céhek túlkapásait megelégelték s ezeknek valóban szigorral igyekeztek elejét venni, miként az az itt teljes szövegében közölt törvénycikkelyből látható:

„71-ik cikkely. A mesteremberek, kézművesek és mészárosok eladó árúi értékének szabályozását, az az ellen vétőktől vagy ellenszegülőktől behajtandó büntetés alatt a megyékre bízzák.

1. §. A mesteremberek, kézművesek és mészárosok eladó árúinak értékét is a megyék szabályozzák.

2. §. Az ily szabályozás ellen vétő eladókat, ha az eladó tárgy értéke 12 frtot túlhalad, ugyanannyi frt büntetéssel, ha pedig túl nem haladja, vagy el nem éri, az eladó tárgy elvesztésével büntessék, amit a megye szolgabírái azonnal végrehajtanak s ami két részben a megye szükségeire, egyharmadrészben pedig magának a végrehajtónak jár.

3. §. Ha pedig a fentebb említett, úgy a mértékekre, mint az eladó árúkra nézve leendő szabályozásnak és ennek végrehajtásának valaki az urak, nemesek, szabad városok és véghelyiek, vagy a parasztok közül is ellenszegülne, vagy azt bármi módon megakadályozná, akkor az ilyen ellenszegülőt előlegesen a megyére idézvén, az alispánok hivatalos megkeresésére 100 frt büntetésben, a parasztokat pedig az alispánok egyenként 40 magyar forintban a dolog tiszta valóságának megelőző kideritése után, annyiszor, amennyiszer elmarasztalják, melyet az ilyen urak, nemesek, szabad városok és tisztviselők, véghelyiek és parasztok ingó és ingatlan vagyonából minden jogorvoslat mellőzésével vegyenek fel és az két részben a megye szükségeire, egyharmadrészben pedig magának az alispánnak járjon, fenmaradván a magános polgárok ellen a városi tanács, s ennek vonakodása esetén a megyei bírák részére a végrehajtás.

4. §. A böröket pedig az ország honosainak kárára (a vásárok idejét kivéve) idegenek előzőleg meg ne vegyék, azoknak a megyék alispánjai vagy a helyi hatóságok útján végrehajtandó elkobzás terhe alatt. De az ország lakosainak elővásárlási joga azokra nézve épen s erőben maradjon.“

Az életfentartás nehézségei, a kézművesipar létföltételére kedvezőtlen behatások még inkább fokozódnak a kuruc-labanc világban, a török ellen megindított fölszabadító hadjáratok idejében és II. Rákóczi Ferenc szabadságharca alatt. A folytonos nyugtalanság a céhek beléletében is zavarokat idézett elő és olyan súlyos visszaéléseket váltott ki, amelyeknek következtében mind hangosabbá és általánosabbá lesz az az óhaj, hogy a hatalmukban túltengő kézműves céheket meg kell rendszabályozni. Ez a rendszabályozás a szatmári békekötés (1711) után, III. Károly alatt kezdetét is vette.

Az országgyűlés ugyanis az 1715. évi LXXIX. cikkelyben törvényt hozott a céhek visszaélései ellen s a következőképen rendelkezett:

„A karok és rendek megelégedésüket találják abban, hogy Őfelsége a kézművestársulatok kihágásainak megszüntetését (amely társulatok

ugyanis az ő eladó áruikat illetőleg az ország törvényeire nézve hátrányos szabályokat alkotnak, a munkák és árucikkelyek árát azok igazságos értékén túl, azok ellen, akik alacsonyabb áron merészelnének eladni, súlyos bírság kiszabása mellett fölemelni, a megyei árszabályozásoknak ellenszegülni, a céhbe pedig társakat csak nagy pénzösszeg letétele mellett beereszteni s ezáltal az eladó tárgyakat ritkábbakká tenni nem átallották) az 1659. évi 71-ik t.-cikkely megújításával és ennek szorosabb megtartásával s az értelmes kézműveseknek minden ártalmas megszorítás nélkül s elviselhető díj mellett közibük akár a városi tanács hatalmával leendő felvételével s az ország törvényeinek sérelmére bármiképen behozott összes szabályaik és visszaéléseik eltörlésével kegyelmesen elrendelte.

1. §. *Egyébiránt az ugyanezen céhek részéről nyert királyi kiváltságok épségben maradnak.*"

A céhek megrendszabályozása folytatódik az 1723. évi LXXIV. t.-c.-ben, mely az 1659. évi LXXI. t.-c. rendelkezéseit megújítja; az 1723. évi CXVII. t.-c.-ben, mely az iparcikkekben tapasztalható hiányon külföldi kézművesek beköltöztetésével akar segíteni, akik számára 15 évre teljes adómentességet biztosít; az 1729. évi X. t.-c.-ben, mely a kihágások szigorú megtorlását a kir. helytartótanácsra bízza s elrendeli, hogy a céhekbe a magyar nemzetiségű egyéneket is fel kell venni. A megrendszabályozás hatályosabbá tételét célozta a céhbiztosi intézménynek bevezetése is (1729-ben), nemkülönben Mária Teréziának az az intézkedése, amellyel 1761-ben a céhek szabadalomleveleit beszedette s helyettük egyöntetű mintára készített céhszabályok megalkotását rendelte el.

Mária Terézia a rendeletek egész sorával igyekezett a céheket eredeti hivatásuknak visszaadni; céhszabályaikban a katholikus ünnepek megtartására, az úrnapi körmenetekben való részvételre kötelezte a céheket, a lakmározásokat mérsékelte, a céhvagyon kezelőit nyilvános számadásra utasította, méltányosan megszabta az ú. n. céhtaksákat (felvételi és felszabadítási díjak, stb.), szabályozta a legények fölvételét és a vándorlás módozatait.

Fia és utódja a császári székben, II. József, 1785-ben egy rendeletével elvileg végleg eltörölte a céheket s kimondotta az ipar szabad gyakorlását, ezt a rendeletét is visszavonta azonban halálos ágyán. A szabad ipar felidézett szelleme mégis tovább kisértett s a céhintézmények elzárkózottságával, merev konzervativizmusával megkezdette a harcot; de megkezdte a harcot az 1790—91-i országgyűlés reformtörekvései révén a kézművesség későbbi nagy ellenfele, a gyáripar is, mert az 1790—91-i LXVII. t.-c.-ben a „különféle gyárak létesítése s gyártmányok behozatala, művészek és mesteremberek számának szaporítása" tétetett egy erre a célra kiküldött bizottság feladatává.

A XIX. század elején megkezdődik a céhintézmény haldoklása. A közvélemény mindig élénkebben sürgeti a céhek kiváltságainak teljes megszüntetését s bár a napoleoni háborúk hátráltatják az ellenséges törekvések érvényrejutását, az agónia Első Ferenc király 1802-ben kiadott új általános céhszabályzatával, — amelyik a céheket a legerősebb

hatósági felügyelet alá helyezi és működésében a közérdekkel egyező tényked ésre szorítja — megkezdődött.

A céhintézmény ellen forduló közhangulatnak hatalmas lökést ad Széchényi István gróf első nagy reformmunkája, az 1830-ban megjelent „Hitel", amelynek „A céhek s limitatio feleslege" című fejezete szerint „a céhek örökké hátráltatják a termesztmények s mesterművek árának egymás közti rendes arányát", amiért is „a céhek s limitatio megszünése nagy hasznot hajtana s igen könnyen eszközölhető is."

A vármegyék is feliratokban kérték a céhek végleges eltörlését s az iparszabadság kimondását s mikor az 1840-i országgyűlés „A gyárak jogviszonyairól" alkotott XVII. t.-c. 5. §-ában kimondotta, hogy „a gyártó intézetében mindennemű mesterséget űző segédmunkásokat szabadon alkalmazhat", ez a rendelkezés nemcsak a céhek ősi előjogain ütött halálos sebet, de törvényesítette a szabad iparűzésnek eddigelé csak elméletben hangoztatott elvét is.

A reformok, az újítások azonban a gyakorlati életben igen nehezen voltak keresztülvihetők; az akkori közigazgatás lassú és szövevényes volta, a többé-kevésbé zavaros politikai viszonyok, nemkülönben a még mindig bizonyos hatalmat jelentő céhek ellenállása módot adott arra, hogy a céhek — ha megszorított hatalmi és tevékenységi körben is — de tovább éljenek; sőt az első magyar felelős kormány kereskedelemügyi miniszterének, Klauzál Gábornak a céheket megreformálni szándékozó ideiglenes rendelete[1]) — újabb éltető befecskendezés gyanánt hatott, mert ha a céhkiváltságok további megszorítását tartalmazta is, tényleg azonban a céheknek további fennállását, sőt szükségszerűségét törvényesítette.

A Klauzál-féle rendelet 107 szakaszból állott és 1—9. §-ai az iparos tanulók viszonyait szabályozták. Többek között az „iparostanulók" ezentul „inas" szóval nem illethetők, háziszolgálatra nem, csakis a mesterségnél alkalmazhatók. A 10—26. §§-ban a segédek (a céhvilágban „legények") feljogosíttattak arra, hogy alkalmaztatási helyüket és mesterüket tetszés szerint maguk válasszák s ugyanezekben a szakaszokban kimondatott az is, hogy a mester és a segédje közti viszony szabad egyezkedés tárgyai; a 27—75. §-ok a céhelőljáró felügyelete alá helyezett segédszállókról, kórházi segédpénztárakról és az ú. n. remek-bizottmány hivatásáról és működéséről intézkedtek; a 76—82. §-ok pedig kimondották, hogy ezentul saját kezére („segéd nélkül") bárki folytathat ipart, ebben a szabadságában senkit a céh nem korlátozhat. A hátralévő szakaszok a 3—3 mesterből és segédből álló ipari békéltető bizottságok intézményét létesítették.

Mi sem természetesebb, minthogy a Klauzál-féle céhreformból a szabadságharc zivatarai közepette semmi sem lett; aminthogy érthető az is, ha az abszolut kormány a független magyar miniszterium rendelkezéseit érvényesíteni nem volt hajlandó; mivel azonban az osztrák tartományokban a kézművesipar már bizonyosfokú közigazgatási rendezésnek vettetett alá és mivel a bécsi körök beolvasztási politikájának is ez felelt meg: a magyar ügyeket intéző helytartótanács egy 1851 február 6-án kiadott „Ideiglenes Utasításban" szabályozta a kereskedés és

[1]) Az 1848 június 9-én kelt 1530. számú „A céhszabályokat módosító rendelet".

ipar gyakorlását Magyarországon is s ebben a szabályozásban a céhekre szintén kiterjeszkedett.[1])

Az 1851. évi április 1-ével életbelépett Ideiglenes Utasítás már a szabadverseny (iparűzési szabadság) elvére helyezkedett. Alaprendelkezése, hogy vallása, nemzetisége, születési okok vagy a szülők állapota és családi körülményei miatt senki se zárható el a kereskedelmi vagy ipari foglalkozások akármelyikének megtanulásától, vagy űzésétől; mindenki, aki az előírt feltételeknek eleget tesz, törvényes igényt nyer az ipari jogosítvány elnyerésére, tekintet nélkül arra, károsodik-e ezen a réven valamelyik másik iparűző vagy sem. Ez alól az alaprendelkezés alól a céhek sem kivételek s a céhek sem tiltakozhatnak új ipari jogosítványok kiadása ellen.

Az iparűzésnek általános feltételei a nagykorúság, a jó erkölcs és fedhetetlen előélet s bizonyos gyakorlati jártasság (képesítés) igazolása voltak, amely utóbbit tanoncbizonyítvánnyal és legalább 6 évi segédi működéssel kellett igazolni. Ha valaki ezeket a feltételeket igazolta és a hatóságtól iparűzési jogosítványt nyert: iparos tanulókat szegődtethetett, segédeket alkalmazhatott, a mestersége folytatásához szükséges nyersanyagokat és félgyártmányokat szabadon beszerezhette és azon a területen, amelyre iparjogosítványa szólott, üzletét áthelyezhette, készítményeit házában és lakásán kívül is, de csak egy nyilvános helyen, árúsíthatta.

Az Ideiglenes Utasítás a céhrendszert is elismerte s a mesterségeket céhbeliekre és nemcéhbeliekre osztotta; sőt egy külön, terjedelmes fejezetben 110—191. §§) részletesen szabályozta a céhek egész életét, a tanulók, segédek, mesterek és özvegyeik jogait és kötelességeit, a céhelőljárók magatartását, a céhgyűlések rendjét, a céhláda és a céhvagyon kezelését s a céhek feletti felügyeletet; kiviláglik azonban ezekből a rendelkezésekből, hogy a céhek immár inkább csak jótékony- és vallásos célokból s általános rendészeti okokból tartattak fenn; régebbi ipari közigazgatási hatáskörüktől azonban majdnem teljesen megfosztattak, az ipar gyakorlásának mikéntjét illetőleg szigorúan az általános előírásokhoz kellett alkalmazkodniok, régi kiváltságos jogaik megszüntek s a féltékenyen őrzött céhcikkelyek csak annyiban bírtak jelentőséggel, amennyiben azok sem az új ipari rendtartással, sem az Ideiglenes Utasításban foglalt céhrendtartással nem ellenkeztek.

Ez az állapot addig tartott, amíg az Ideiglenes Utasítás fejbekezdésében beígért,[2]) végleges rendezést célzó, 1859. évi december hó 20-án kibocsátott „Nyilt Parancs“[3]) 1860 május elsejével életbe nem lépett s az iparszabadságot a maga teljében életbe nem léptette.

Az 1859. évi Nyilt Paranccsal kihirdetett új ipartörvény a gyakorlati képesítés elvét általában elvetette; csak szabad és engedélyhez kö-

---

[1]) Provisorische Instruktion über die Regelung der Handels- und Gewerbsverhältnisse im Kronland Ungarn. — A kereskedelmi és iparviszonyoknak Magyarkoronaországbani szabályozását tárgyazó ideiglenes utasítás.

[2]) „Bis zum Erscheinen einer neuen allgemeinen Gewerbeordnung".

[3]) Kaiserliches Patent vom 20. December 1859. — 1859 december 20-án kelt császári nyilt parancs, mellyel a birodalom egész területére nézve, a velencei közigazgatási területet s a katonai határőrvidéket kivéve, egy iparrendtartás bocsáttatik ki s 1860 május 1-étől fogva hatályba léptetik.

tött iparokat ismert. A szabad iparokat egyszerű bejelentés révén bárki űzhette és csak a köztekintetekből minden körülmények között ellenőrzést igénylő iparokra kellett előzetes engedély is, sőt ezek egyik-másikánál bizonyos képesítés kimutatásától sem tekintettek el. A császári pátens a fennálló céheket is megszüntette, de ugyanakkor kötelezte őket arra, hogy alapszabályaiknak az új rendelkezésekhez alkalmazkodó módosításával „ipartársulatok" gyanánt tovább is fenmaradjanak, sőt az iparjogosítványt váltó iparosoknak is kötelességévé tette, hogy a fennálló társulatokba belépjenek; az olyan iparosokat pedig, akiknek társulataik céheik) eladdig nem voltak, ilyenek felállítására kötelezte.

A császári pátens által bevezetett ipartársulatok (Genossenschaften) szerkezetéről, céljáról, jogairól és kötelességeiről a pátens VII. fejezete (106—130. §§) intézkedett és mivel ezekben már megtaláljuk azokat az alapelveket, amelyekre a későbbi ipartestületek felépültek, ismertetjük ezeket a szakaszokat, — még pedig az eredeti kiadvány elrendezésében és nyelvezetén[1]):

106. §. Társulat.

Azok között, kik ugyanazon községben vagy szomszéd községekben egyenlő vagy rokon iparokat űznek, közös kapcsolat tartandó fönn s amennyiben az még nem léteznék, amennyire lehet, előállítandó.

E társulat a körülményekhez képest több községbeli iparosokat és különféle iparágakat is foglalhat magában.

107. §. Kötelezetés a társulatba lépésre.

Aki ily kapcsolat járásában azon ipart, amelyre a kapcsolat létezik, önállólag űzi, már az ipar megkezdése által a társulat tagjává válik s az azzal járó kötelességeket teljesíteni tartozik.

Aki többféle iparágat űz, ily módon több társulathoz is tartozhatik.

108. §.

A fennálló iparostestületek kötelesek alapszabályaikat ezen törvény határozatainak megfelelően átalakítani. Új alapszabályaik a politikai országos hatóság jóváhagyása alá tartoznak.

109. §.

Több, eddig külön fennállott ipartestületek is, kölcsönös értekezés útján vagy valamelyikük kívánatára, a politikai országos határozata által, a kereskedelmi és iparkamara meghallgatása mellett, egy társulattá egyesíttethetnek.

110. §.

Hasonló módon létesítendők társulati összeköttetések oly iparűzők között is, kik eddig semmi kapcsolatban sem állottak.

[1]) Az abszolút kormány törvényei és rendeletei, magyar és német nyelven, a „Magyarországot illető Országos Kormány Lap — Landes-Regierungs-Blatt für das Königreich Ungarn" címet viselő hivatalos kiadványban láttak napvilágot.

111. §.

Azon terület nagyságát, amelyre az egyes társulatoknak kiterjedniök kell, mindig a politikai országos hatóság határozhatja meg, a kereskedelmi és iparkamara meghallgatása mellett.

112. §. Beosztás.

Ha valamely ipar megindításakor kétség támad aziránt, vajjon az tartozik-e s melyik társulathoz, a beosztást a hatóság határozza el, a kereskedelmi és iparkamara meghallgatása mellett.

113. §. Tagok és hozzátartozók.

A társulati tagok segédei és tanítványai a társulat hozzátartozóinak tekintetnek s mint ilyenek a társulat szabályai alá vetvék.

114. §. Célok.

A társulat célja azon intézetek és előkészületek előmozdításában áll, melyek az iparosközérdekek feltételeit képezik.

Különösen feladatukhoz tartozik:

a) *a társulat tagjai s azok hozzátartozói (113. §) közti szabályozott viszonyróli gondoskodás, kiváltképen a tanulási és szolgálati kötelékre vonatkozólag;*

b) *az illető perlekedések elintézése (102. §);*

c) *szakiskolák alapítása vagy előmozdítása s az azokrai fölügyelés;*

d) *a társulat tagjait és hozzátartozóit betegség vagy különbeni szükség alkalmával segélyező intézetek alapítása s az ezekrei fölügyelés;*

e) *a hatáskörükbe tartozó viszonyok felől a hatóság s a járásukbeli kereskedelmi és iparkamarák által kívánt értesítések és vélemények adása;*

f) *végre mindazon közigazgatási intézetekbeni közremunkálás, melyek az ipartársak összességére vonatkoznak.*

115. §. Az iparüzlet korlátozatlan.

A társulatok felállítása által az ipar megkezdésében vagy üzésében senki sem szenvedhet további megszorítást, mint az jelen törvény által határoztatik.

116. §. Képviselés.

A társulatot képviselik s ügyeit intézik:

a) társulat gyülései;

b) a társulat elöljárósága, mely áll a választmányból az elöljáró vezérlete alatt

117. §. Gyülés.

A gyülések oly társulatoknál, melyek ötven tagnál többől nem állanak, valamennyi szavazatjogos tagokból, nagyobb társulatoknál pedig bizalmi férfiakból alakulnak, kik a szavazatjogos tagok által írásbeli szavazás útján, meghatározott időre választatnak.

121. §. Képviselők az iparüzleti segédek osztályából.

A perlekedések 102. §) kiegyenlítése végett a társulat elöljárósága mellé megfelelő számú képviselők rendeltetnek a segédek osztályából, kik a hatóság által az ezen osztálybeli legbecsületesebb és legértelmesebb egyének közül, meghatározott időre rendeltetnek ki.

122. §. Fegyelmi hatalom.

Az elöljáróság följogosíttatik, miszerint a társulat tagjaira és hozzátartozóira, a társulati szabályok megsértése esetében kellő rendtartási büntetéseket, mint: dorgálás és 5 forintiglani bírságot szabhasson.

123. §. Kivetések

A társulat szükségleteire megkívántató pénzek, amennyiben azok a létező vagyon kamataiból nem födöztetnek, a hatóság jóváhagyásával a társulat tagjaira vettetnek ki és közigazgatási úton hajtathatnak be.

127. §. Alapszabályok.

Ezen elvi határozatok körén belül mindenik társulat számára különös alapszabályok alkotandók s jóváhagyás végett a politikai országos hatóság elé terjesztendők.

Az alapszabályoknak közelebbi határozatokat kell tartalmazniok a következőkről, jelesen: a) társulati terjedelméről, b) a társulati gyülésekről s az ezeknek fönntartott ügyekről, c) a bizalmi férfiak választásáról a nagyobb társulatoknál, d) a társulati elöljáróság szerkezetéről, választásáról és hatásköréről, e) a társulati vagyon igazgatásáról, f) a kivetések fölosztási mértékéről, g) a munka- vagy tanulási viszonyból keletkező perlekedések kiegyenlítésénél követendő eljárásról, h) a rendtartási büntetések kiszabásáról.

129. §. Fölügyelet.

A társulatok a hatóság fölügyelete alatt állanak, mely az azoknáli törvényszerű eljárás ellenőrzésére saját biztosokat rendel.

A társulat belügyei fölötti perlekedések a közigazgatási útra tartoznak.

Azoknak országosan divatozó nevezetei (kebelzetek, céhek) ezentúl is megtartathatnak.

130. §. A régi céhek vagyona.

Ha valamely jelenleg fönnálló céh vagyonnal bír s a céh más iparággal egy társulattá egyesíttetik, az adósságok kiegyenlítése után a vagyon az új társulat tulajdonává válik; de az előbbi céhnek az egyesüléskor létező tagjai és hozzátartozói részére biztosítva maradnak azon előnyök, melyeket ők a céh fönnmaradása esetében annak vagyonából igényelhettek volna.

Ha a céh föloszlik, anélkül, hogy új társulattá alakulna át, a vagyon hasonló föntartás mellett azon községhez utasíttatik, amelyben a céh székhelye volt.

Az az ellenállás, amelyet a magyar nemzet és társadalom az osztrák kormány önkényes rendelkezéseivel szemben burkoltan és nyiltan kifejtett, az 1859. évi császári nyiltparanccsal szemben is érvényesült s ezért a céheknek ipartársulatokká átalakulása igen lassúmenetű volt; a magyar kormány még a kiegyezés után is foglalkozni kénytelen velük, mert egyes törvényhatóságok az abszolut-uralom megszüntével nemcsak a császári nyiltparancsot tették félre, de egyenesen a Klauzál-féle rendeletet tették használatba. Beállott az a helyzet, hogy az új magyar közigazgatás az ipar gyakorlását szabályozó, elismerten irányadó törvényes rendelkezésnek mindjobban hiányát érezte s ez arra indította a minisztériumot, hogy hozzáfogjon az első magyar ipartörvény tervezetének az előkészítéséhez és azt az érdekeltségnek és a sajtónak véleményezése alá bocsássa. Így jött létre az a törvényjavaslat, amelyet Gorove István földmüvelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter 1869 október 21-én az országgyülés képviselőházában benyujtott, amely azonban csak 1872 március 16-án léphetett életbe, mint 1872. évi VIII. törvénycikk.

Az 1872. évi VIII. t.-c.-be foglalt ez az első ipartörvényünk a császári nyiltparancs alapján készült, az iparszabadság terén azonban még tovább ment, a céheket pedig kifejezetten megszüntette. Első ipartörvényünkön piros fonálként húzódik végig az 1. §-ában leszögezett az az elv, hogy „A magyar korona területén minden nagykorú, vagy nagykorúnak nyilvánított egyén, nemre való tekintet nélkül, ezen törvény korlátai közt, bármely iparágat, ideértve a kereskedést is, bárhol önállóan és szabadon gyakorolhat". A kiskorúak (2. §) és jogi személyek (3. §) ipargyakorlása is lehetővé tétetett, sőt az iparos iparát helyettes vagy bérlő által is üzhette (27. §). Korlátlan lőn a tanonctartás is (29. §), csak egyes, közbiztonsági, közerkölcsiségi, közegészségi vagy más köztekintetekből egészen szabadjára nem hagyható iparok voltak korlátozó szabályozás alá vehetők. Az új törvény szerint mindenki annyiféle ipart üzhetett, ahányfélét akart; módjában volt több üzlethelyiséget tartani, fióküzleteket nyitni, vásárokra járni, stb.

Ez a szinte korlátlan szabadság, amely az évek folyamán a gyakorlati életben „szabadossággá" fajult, a nagyipar- és a tőkés-vállalkozás által amúgy is szorongatott kézművesiparosságot maga is képes leendett a tönk szélére juttatni; ezt a lehetőséget csak fokozta és siettette az 1872. évi VIII. t.-c.-nek 83. §-a, mely a céheket most már törvény erejével megszüntette:

A jelen törvény életbeléptetésétől számított 3 hó alatt valamennyi fennálló céh megszünik. Ha a volt céhtagoknak többsége ezen törvény életbeléptetése után 9 hó alatt ipartársulatot alkot, a megszünt céh vagyona ezen társulatra száll, ellenkező esetben a volt céhtestület vagyona a céh közgyülése által közhasznú iparcélokra adományozandó és ha a gyülés ily határozatot hozni nem akarna, a társulati vagyonnak ipari célokra való fordítása iránt az illető törvényhatóság fog határozni.

A kézművesség ezzel a rendelkezéssel teljesen magára hagyatott, szinte mesterségesen szétszóratott; elvonatott tőle az az utolsó védekezési lehetőség is, amelyet a régi hagyományokból táplálkozó s az erkölcsi erőket és védekezési lehetőségeket úgyahogy még mindig fentartó céhek, vagy színleg társulatokká átszervezett utódaik nyujtottak.

Igaz, hogy az 1872. évi ipartörvény módot adott a társulásra, lehetővé tette az ú. n. „ipartársulatok" felállítását; aki azonban a magyar nép természetével ismerős és aki az iparosságnak minden kényszertől irtózásával tisztában van, az nem csodálkozik azon, ha ezzel a társulási lehetőséggel az iparosság nem igen élt, bizonyára azért sem, mert a törvény 76—82. §-ában elgondolt „ipartársulat" jóformán semmi olyan hatáskörrel nem rendelkezett, amely akár ipari közigazgatási, vagy rendészeti, de különösképpen gazdasági tekintetben előnyére válhatott volna. Lényegükben mik voltak ezek az új kézművesipari szervezetek, erre nézve az 1872. évi VIII. t.-c. 76—82. §-ai adnak feleletet:

76. §.

Ugyanazon vagy különböző ipart egy vagy több községben önállóan gyakorló iparosok közös érdekeik előmozdítása végett ipartársulatokká egyesülhetnek.

Ezen ipartársulatoknak jogában áll az iparosok és segédszemélyzetük közt keletkező súrlódásokat és peres kérdéseket a külön e célból felállítandó békéltető bizottság útján, melyben egyenlő számmal segédek is fölveendők, kiegyenliteni.

77. §.

Minden ipartársulatnak alapszabályokkal kell bírnia, melyeket az alakulás előtt az illető törvényhatóság útján a földmívelés, ipar- és kereskedelmi miniszternek bemutatni köteles.

Az alapszabályokba fölveendők a társulatba való belépés föltételei, melyek közt azonban iparbeli vizsgának letétele helyt nem foglalhat; a tagok jogai és kötelességei, a tagok járulékainak kulcsa s az elmulasztott fizetés következményei, a társulat feloszlatásának vagy más ipartársulatba beolvadásnak esetei, továbbá a kilépés feltételei, a társulati elöljáróságnak mikénti összeállítása és hatásköre, végre a társulati vagyonnak kezelési módját, a társulat feloszlatása esetében a társulati vagyonnak közhasznú és kijelölt iparcélokra fordítását szabályozó határozmányok.

Ha a bemutatott alapszabályok a törvényes szabványoknak megfelelnek, azok ellen kifogás nem tehető.

Ha a törvény életbeléptetésétől számított első évben alakuló társulatok alapszabályaira nézve a felterjesztéstől számítva 3 hó alatt, a későbben alakulókéra nézve pedig 30 nap alatt észrevétel nem tétetik, a társulat alapszabályai értelmében megalakulhat.

78. §.

Az alapszabályok nem tartalmazhatnak olyat, mi által az egyes tagok az ezen törvény alapján őket megillető jogok tetszése szerinti gyakorlatában megszoríttathatnának, vagy akadályoztathatnának.

79. §.

Ipartársulatba való belépésre egy iparos sem kényszeríthető, valamint hogy a belépés sem tagadható meg oly iparostól, ki az alapszabályok feltételeinek eleget tenni akar és képes.

A kilépő tag a társulati kapcsolatból folyó javadalmakra és társulati vagyonra igényt nem tarthat.

80. §.

Ha egy társulati tag halála után annak iparát özvegye vagy árvái számára üzletvezető gyakorolja, az elhunytak tagsági jogai és kötelességei az özvegyre, özvegységi idejére, vagy a kiskorúakra, kiskorúságuk idejére szállnak át.

81. §.

Az ipartársulatok az illetékes közigazgatási hatóság felügyelete alatt állnak.

82. §.

A társulatnak más ipartársulattal való összeolvadását, vagy a társulati kapocs teljes felbontását célzó közgyülési határozat végrehajtása csak akkor történhetik, ha a társulat minden kötelezettségeinek és tartozásainak eleget tett.

A tartozások levonása után fennmaradó társulati vagyon a társulati tagok közt semmi szín alatt fel nem osztható, hanem ha más ipartársulatba beolvadás nem történik, az alapszabályok értelmében közhasznú iparcélokra közgyűlési határozat által adományozandó.

Az 1859. évi császári nyiltparancs értelmében az ipartársulatokba az iparosok belépni legalább kötelesek voltak, az 1872. évi ipartörvény ipartársulatába azonban csak az az iparos lépett be, aki akart.

A céhek tehát több mint hatszázéves fennállás után megszüntek. A sokezer céhlevél (privilégium) a levéltárakba, a különböző múzeumokba került, vagy magánkézen kallódott el; de mintha a céhek sírbaszállásával eltünt volna az a sok céhbeli erény, hagyományos szép szokás, jólét és megelégedés is, amelyek a magyar iparoscéhek életét jellemezték és amelyekkel céhbeli őseink évszázados küzdelmek és erőfeszítések között a magyar kultúrát megteremteni és előbbre vinni segítették.

Nem vitatható, hogy a nagyipar előretörése, a gazdasági rendszerek megváltozása, az igények megnövekedése, a tőke előnye a versenyfeltételeknél, az Ausztriával közös vámterület hátrányai: mind közrejátszottak a magyar kézművesipar csillagának lehanyatlásában; de az sem vitatható, hogy az az iparpolitika, amelyik a korlátlan szabadságot az 1872. évi VIII. t.-c.-ben törvényesítette, egyenesen szánt-szándékkal tette tönkre azokat az életfeltételeket is, amelyek a magyar kézműves-iparosság számára még fennmaradtak.

Az a rendelkezés, amelyik a kézművesség ősi szervezeteit (céh) feloszlatta s helyükbe a változott viszonyoknak s a magyar kézművesség természetének megfelelő új szervet nem adott: kétszeres csapás volt az érdekeltségre. Ennek a megállapításnak a helyességét a legszebben annak az indokolásnak egyik részlete igazolja, amelyik a későbbi 1884. évi XVII. t.-c.-ben törvényerőre emelkedett képviselőházi javaslatot kisérte s amelyben az akkori kereskedelemügyi miniszter a következőket mondotta:[1])

„A kézműiparnak az országban állítólag tapasztalható hanyatlása elsősorban azon állapotnak tulajdoníttatott, amelyet az 1872. évi VIII. törvénycikk előidézett volna. Az iparszabadság ezen nézetek szerint nem

[1]) Az Egyetértés napilap 1884. évi február 10-iki 40. száma. Melléklet: „Az új ipartörvényjavaslat indokolása.

volt viszonyainknak megfelelő; nálunk az iparszabadságon nyugvó ezen törvény a kellő feltételek hiányában az egyes iparosokat egymástól elszigetelte; kellő szervezet hiányában mindenki a féktelen szabadság mellett magára lett hagyatva; kellő míveltség hiányában a szabad társulás előnyeit senki sem használta fel s így a kézműves a jelen korszak alatt amúgy is nagy előnyöket élvező vállalkozás és tőke ereje által mindinkább háttérbe szorult és sok esetben tönkrement. Mindezeknél fogva a törvénynek oly irányú revizióját követelték, amely által az iparoselem kellően szervezkedjék és ekkép létele jövőre is biztosíttassék."

A kézműves iparosok általános és mindinkább erősbödő feljajdulása rákényszerítette a kormányt az 1872. évi VIII. t.-c. módosítására. Ne higyjük azonban, hogy az illetékes tényezők az iparosságnak azt a követelését, amely az iparszabadság elvének elejtésével, a szakmai képesítés elvét kívánta érvényesíttetni, honorálni szándékoztak; korántsem. Az eredeti törvényjavaslatban az „ipartestületi intézmény" bevezetése és ezzel a kézműves iparosság szervezkedési lehetősége volt az egyetlen engedmény; csak az iparosság igen erős mozgalmának nyomása alatt és elsősorban politikai okokból módosította a képviselőház közgazdasági bizottsága az eredeti törvényjavaslatot oly irányban, hogy amennyiben a gyakorolni kívánt iparág oly mesterség, mely kézműves természeténél fogva rendszerint csak hosszabb gyakorlás útján sajátítható el, az illető annak megtanulását tanoncbizonyítvánnyal és legalább két évi segédi szakmabeli gyakorlat fennforgásával köteles igazolni; ennek a föltételnek a hatályosságát is lerontotta azonban az üzletvezetővel való ipargyakorlás megengedésével, az egyik iparról más iparokra való áttérés lehetőségével és számos olyan rendelkezés felvételével, amelyek a képesítés kényszerűségből felvett elvének kijátszását elősegítették. Azt a körülményt, hogy az 1872. évi VIII. t.-c. módosítását nem meggyőződés, hanem politikai kényszerűség szülte, semmi se igazolja jobban, mint az a tény, hogy mikor a törvényjavaslat előadója 1884 március 27-én a bizottsági jelentést a képviselőház elé terjesztette, kijelentette nyiltan, hogy sem ő, sem a bizottság a képesítés igazolásának szükségességéről meggyőződve nincs s éppen ezért az idevonatkozó rendelkezést úgy illesztette a törvénybe, hogy a képesítés elve „a forgalom, a fogyasztás és magának az iparnak érdekeivel ellentétbe ne jöhessen."

Az iparszabadság kizárólagos boldogító voltára felesküdött korszellem visszatükröződik a törvényjavaslat általános indokolásának a következő részeiben is:

Az iparszabadság ellen, vagy inkább az ipari szervezet hiánya miatt kifejlődött agitáció erőben még inkább nyert azáltal, hogy a vélünk majdnem ugyanazon, vagy legalább nagyon rokonelveken alapuló külföldi törvények ellen Németországban és az osztrák tartományokban is majdnem azonosirányú törekvések mutatkoztak, sőt Németországban több novelláris intézkedés az áramlattal szemben engedékenységet tanusított. Ausztriában pedig a törvényhozás egész teljességében hódolt az iparosok által csinált közvélemény követeléseinek.

A kormány nem ignorálhatta az e téren mindinkább hangosabban felmerülő kívánságokat. 1880 szeptember havában a kereskedelmi és iparkamarák kiküldötteiből és 1881 február havában külön meghívott tagokból álló értekezleteken behatóan tárgyalta az ügy minden oldalát és ez alapon, valamint a különben még rendelkezésére álló adatok és tapasztalatok alapján dolgozta át az 1872. évi VIII. törvénycikket.

Mielőtt a törvényjavaslat részleteinek taglalásába bocsátkoznám, legyen szabad mindenekelőtt megjegyezni azt, hogy a közgazdasági viszonyoknak az országban nemcsak, hanem az egész világon kifejlődött jelen állapota mellett az iparszabadság elvét lényegében megszorítani és ezáltal talán a vállalkozó tőkével szemben a kézművesiparost jobb helyzetbe hozni akarni: — hiú törekvés, amelyet az életben sikerrel keresztülvinni lehetetlen. Egyáltalában illusióban ringatja magát az, aki azt hiszi, hogy az ipartörvények bármily irányú módosítása az iparosnak versenyképességét azonnal fokozni, s őt az annyira félt tőkével és nagyiparral szemben teljesen védeni vagy biztosítani fogja. Illuzió az iparosok ama kívánsága, hogy visszaemlékezve a régi időkre, a céhrendszer korában élvezett előnyökre, korunkban is csak céhszerű viszonyokban lelhető meg a boldogulás.

Az iparosságnak is épúgy, mint minden közgazdasági alakzatnak, meg vannak a maga fázisai, amelyek a különböző korszakokban a különböző elemek hatása alatt csíráznak, fejlődnek, hatalmasakká lesznek és ha az újabb viszonyok szerint át nem tudnak alakulni, elgyengülnek, vagy menthetetlenül tönkremennek. Hiába ott minden erőlködés: s épp ezért a céhrendszert, melynek bizonyos közgazdasági viszonyok közt az előbbi időkben meg volt rendeltetésszerű jogosultsága, — jelen korunkban nem lehet többé föleleveníteni és nem lehet azt többé fenntartani.

Ipartörvényünk reviziójánál tehát nem is lehetett az a cél, de nem is lehetett annak lennie, hogy ezen törvénynek a korunk szelleme s a kifejlődött közgazdasági viszonyok által követett álláspontja helytelen irányban megváltoztattassék, hanem igenis, mikép lehet és mikép kell az iparszabadság elvének teljes fenntartása mellett iparosaink közt a rendet, a szervezetet biztosítani, mikép lehet azokon a hiányokon segíteni, amelyek azáltal keletkeztek, hogy iparosaink által nyujtott előnyöket s különösen a szabadtársulást nem használták fel úgy, vagy nem oly mértékben, amint azt a hazai viszonyok kivánatossá tették volna; mikép lehet azon visszáságon segíteni, hogy a segédek és munkások sok helyütt nem tartatnak oly módon rendben és nem ellenőríztetnek oly szigorúsággal, amint ezt az ipar érdeke s talán még inkább a társadalmi rend követelné; mikép lehet egész erélyességgel keresztülvinni az iparfejlődésnek azon feltételét, hogy az iparostanoncok kellő oktatásban részesüljenek; mikép lehet az iparoktatást az iparszabadság teljes megóvása mellett úgy fejleszteni, amint ezt egy erőteljes és haladásban lévő ipar részére követelni kell.

Mindezeket a szempontokat tüzetes megfontolás tárgyává tettem és az előterjesztett törvényjavaslat ezen okból alkalmas módon szervezi az iparhatóságokat, meghonosítja a munkáskönyvet és szabályozza a tanonciskolák ügyét. Minthogy pedig ezen törekvéseinél az iparosok közreműködését igénybe veszi, az ügynek minden veszélyeztetése nélkül is célszerűnek tűnt fel a kézművesiparosok azon annyira hangoztatott kívánságának is eleget tenni, amely az úgynevezett „kötelező" társulatokra" irányul és egy külön fejezetben ezen kívánságnak megfelelően szabályozta a „testületek" viszonyát.

Határozottan ki kell azonban emelni azt, hogy az iparhatóságoknak a törvényjavaslat által kontemplált kiegészítése és hivatása mellett nem volna mulhatatlanul szükséges a kötelező társulatok eszméjét is pártolni és talán az iparosok nagy része, ha az évek óta mesterségesen élesztett agitáció folytán annyira bele nem élték volna magukat az említett irányba, teljes megnyugvással fogadnák a „kötelező társulatok" mellőzését is.

Minthogy azonban a dolgok már ennyire fejlődtek és minthogy a törvényjavaslat oly ellenőrzés alá veti a testületeket, amely által működésük mindig figyelemmel kísérhető és mivel végül a céljukat tévesztő testületek ismét feloszthatók, a mondott intézmény is fölvétetett, anélkül, hogy az által az ipartörvény főelve, az iparszabadság, azaz mindenkinek azon veleszületett természetes joga, hogy képességeit és vagyoni tehetségeit az ipar terén akadály nélkül kifejtheti, lényeges csorbát szenvedne.

Az ipartestületi intézmény megalkotásánál közrejátszott s a most ismertetett szempontokat kiegészítik azok a fejtegetések, amelyeket a miniszteri indokolás közvetlenül az Ipartestületekről szóló fejezettel kapcsolatban tartalmaz.[1]) Éppen ezért felelevenítjük őket:

[1]) Egyetértés napilap 1884. évi február 10-iki 40. száma. Melléklet: „Az új ipartörvény indokolása".

Már fennebb jelentkezett az az álláspont, amelyet a kormány azon leginkább a kézmíves-iparosoknál annyira elterjedt nézettel szemben a „kötelező társulatok" meghonosítása tárgyában elfoglal. Engedve a mindinkább megerősödött kívánságnak és gondoskodva arról, hogy ezen engedmény által az ipar ügye magában véve sérülést ne szenvedjen, az ipartestületek intézménye életbe fog léptettetni. Amidőn azonban ez az engedmény megtétetett, nagy figyelmet kellett fordítani arra, hogy ily intézkedések jogos érdekeket ne sértsenek és a vállalkozás szellemének fejlődését ne gátolják és ez okból csakis ott és akkép engedtetik meg a testületek működése, ahol az életképes lehet és a mikép az egyes helyeken sérelmek nélkül keresztül vihető.

Szabályul kimondatik, hogy testületek alakíthatók, illetőleg alakítandók:

1. törvényhatósági joggal felruházott vagy rendezett tanácsú városokban;
2. az iparosok kívánatára, az illetékes ipar- és kereskedelmi kamara megállapítása után törvényhatósági határozat alapján;
3. mesterséggel foglalkozó iparosokból.

Nálunk az iparosok leginkább városokban, és pedig törvényhatósági joggal felruházott vagy rendezett tanácsú városokban szerepelnek nagyobb számban.

Társulatok, vagy testületek sikerdús működéséhez mulhatlanul megkívántatik az, hogy tagjaik száma eléggé nagy legyen, mert csak így lesz lehetséges azon anyagi és szellemi erőt a társasélet számára kellően biztosítani, amely nélkül egyáltalában testületi működés nem is képzelhető. Ezenkivül ily testületek működése megkívánja, hogy a tér, amelyen működnek, a testületi tagok által ismert, a tagok egymásközt is ismerősök és folytonos érintkezésben állók legyenek: különben lehetetlen az egymást érdeklő ügyeket társulatilag elintézni, avagy előmozdítani. Ez okból szükségtelennek látszott gondoskodni arról, hogy másutt is, mint városokban keletkezzenek testületek. Oly testületek, melyek egyes vidékekre, például talán szolgabírói kerületekre terjednének, az iparosok érdekeiben jót alig tehetnének és következményeiben talán csak odavezetnének, hogy az iparosok megfizetnék ugyan a tagsági díjakat, de a testületi élet előnyeiben nem részesülnének.

A testületek megalakítása még a városokban sem mondatik ki általában, hanem e részben is az iparosok kivánata lesz irányadó, de még ekkor is az illetékes kamara meghallgatása után a törvényhatóság dönt. Igen kényes egy oly intézményt elrendelni, amely esetleg az érdekeltek akaratával ellenkezik. Ha valahol az iparosok a testületi életből magukra nézve előnyt nem várnak, avagy csak oly előnyt látnának, amelyet különben is elérhetnek, nincs ok őket miért erőltetni testületekbe. Minthogy pedig a testületek bizonyos irányban hatósági működésre lesznek hivatva, létesítésük a hatóság határozatától és közreműködésétől tétetik függővé.

Testületek csak a mesterséggel foglalkozó iparosok számára rendeltetnek. Ezen testületeknek jellege lévén a kötelező belépés és célja a segédek, tanoncok és a mesterek közti viszony rendben tartása, s azonkívül az iparosok anyagi jólétének előmozdítása; mellőzni kellett mindazokra nézve a kényszert, akikre az a vállalkozási szellem megbénításaként hatott volna, avagy akiknél egyáltalában a dolog természeténél fogva a kényszertársulás egészen hasznavesztett dolog volna. Ez okból ki is mondatik, hogy kereskedők, gyárosok és részvénytársaságok a testületekbe nem kényszeríthetők. (116. §.) Maguk az iparosok eddigi követeléseiknél is leginkább csak a tulajdonképeni kézműveseket, az újabb időben e célra feltalált szó szerint: a „míves iparosokat" kivánták kényszertársulásra szorítni és csak azon ellenvetésekre felelve, hogy ez esetben bajos lesz gyakran a „míves iparost" a kereskedőtől vagy gyárostól megkülönböztetni, kimondják, hogy nem tartanák bajnak, ha a kereskedők és a gyárosok szintén kötelező társaságba szoríttatnának. Ily körülmények közt nem látszott indokoltnak a testületek alakulását tágabb körre terjeszteni. Minthogy azonban törvényben alig lehetne szabatosan meghatározni, vajjon az illető iparos mesterséggel foglalkozik-e, vagy gyárosnak, avagy kereskedőnek tekintendő-e, holott egyes konkrét esetben az elhatározás könnyebb: ezen kérdés megoldása az iparhatóságra bizatott, amely ily esetekben a kereskedelmi és iparkamarát meghallgatja.

A testületek alakításánál kényes kérdés az, vajjon a testület valamennyi iparra terjesztessék-e ki (általános ipartestület), avagy alakíttassanak-e külön szaktestületek, amelyek azután egyes szakokat, rokon iparágakat (pl. lakatos, kovács, szerkovács, bádogos, stb. ipart) foglalnának magukban. Kétséget sem szenved, hogy szaktestületek az ipar előmozdításának különleges viszonyaira nézve nagyobb hatással lehetnek, s így a szaktestületek előmozdítása talán kivánatosabbnak látszik;

másrészt, miután a testületeknek főhivatása elsősorban mégis abban áll, hogy az iparosok közt a rendet és fegyelmet fentartsák és azonkivül a tanoncok oktatására nézve alkalmas módon és lehetőleg egyöntetűen hassanak, ismét az általános testület az, amely előnyösebbnek jelentkezik. A törvényjavaslat e részben sem kíván változatlan szabályt felállítani, hanem átengedi ezt a dolgok természetes fejlődésének, amidőn kimondja (115. §.), hogy különböző mesterségek számára több ipartestület is alakítható, de megkívánja azt, hogy ily többféle testületek alakításakor az iparosok száma és vagyoni tehetsége a testületek működésére nézve kellő alapot nyujtson, nehogy a különválási törekvések az erők oly elforgácsolására vezessenek, amely mellett társulati működés egyáltalán ki nem fejlődhetik és csak arra vezetne, hogy az általános testületek sem működhetnének kellő módon.

A 116. §. kimondja a testületbe való lépés kényszerét, vagyis a kötelező társulat elvét; még pedig akkép, hogy minden iparos, aki a testületbe tartozó mesterséget folytatja, okvetlenül tartozik a testületi tagságdíjat fizetni s így a testületi terhek viseléséhez járulni, amely járulékok esetleg a közadók módjára beszedetnek. (138. §.)

Az ipartestületek célja és feladata, részint humanisztikus, részint közgazdasági, részint hatósági működés által a testületbe tartozókat s ez által magát az ipart előmozdítani. (118. §.) Ezen célok elérése szempontjából mindenféle intézkedések tehetők, amelyek csakis azzal korlátoztatnak, hogy az iparosoknak az ipartörvény által biztosított jogaikat nem szabad megsérteni. (131. §.) Ezen elvi intézkedés szolgál biztosítékul arra, hogy a testületek esetleg ne fajulhassanak oly közegekké, amilyenek a céhek voltak azon időben, a midőn már a korviszonyok szellemével haladni nem akartak és csakis a vállalkozási szellemnek és a szabad versenynek megrontóivá lettek.

A testületek egyik főhivatása lesz, hogy az iparosok és segédeik, valamint tanoncaik közt az iparnak leginkább megfelelő rendet létesítsék és föntartsák. Ez okból külön szabályrendeleteket hozhatnak javaslatba, amelyek azután mint törvényhatósági szabályrendeletek kezeltetnek, s ha az illető tényezők közreműködésével létrejöttek, életbe léphetnek. (122. §.) Természetes, hogy ezek a szabályrendeletek, mint a törvényhatósági szabályrendeletek egyáltalában nem ellenkezhetnek a fennálló törvényekkel. Ámde ezek a viszonyok oly természetűek, hogy a különböző helyi körülmények szerint igen is igényelnek rendszeres szabályozást s így e részben testületek működése igen áldásossá és jótékonnyá fejlődhetik ki.

Általános meggyőződés az, hogy az ipartestületek nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. Az iparosság ezekben az intézményekben olyan szervezetet kívánt, amelyik őt a mindinkább súlyosbodó gazdasági viszonyok közepette istápolja, amely a kézművesipar egészséges továbbfejlődését szolgálja, ellenállóképességét fokozza, a nagy tőkével felvett versenyben megerősíti, tőkeszegénységében kisegíti; amely intézmények működése nem bürokratikus ténykedésben merül ki, hanem amelyek a legnehezebb helyzetben is kéznél lévő tanácsadói a többé-kevésbé gyámoltalan iparosnak. E kívánsággal szemben az 1884. évi ipartörvény által életrehívott ipartestületek mai alakjának elkövetkezendő hibáit már 1884-ben is látták, ezt igazolják az 1884-es napilapoknak az ipartörvény módosításával foglalkozó közleményei, amelyek közül érdemes ideiktatni az Egyetértésben napvilágot látott ezt a bírálatot:[1])

„Tizenkét éve, hogy a mostani ipartörvény megszületett. Tizenhárom éve, hogy az iparosok ellene országszerte agitálnak. Még mielőtt a törvény törvény lett, nagymérvű petitionálás folyt ellene, sőt az iparosok a királyhoz is folyamodtak, kérve-kérve e törvény szankciójának felfüggesztését. Nem használt semmit az agitáció. A törvény hatályba lépett és iparviszonyainkban megindította a bomlást. Elkeseredett volt a harc, mely ellene folyt. Az 1872-i első iparosgyűléstől az 1879. évi második

[1]) Az Egyetértés 1884. évi február 8-iki 38. számában a (Gm) jelzésű, „Az új ipartörvény" című cikk.

iparosgyűlésig, egyre tömegesebbek voltak a panaszok és demonstrációk a tarthatatlan állapotok fölött. A porosz ipartörvényt, melynek 1872. évi ipartörvényünk másolata, azóta háromszor módosították és a mienk megmaradt rendületlenül régi hibáival, tarthatatlanságában. A második iparosgyűlésen azonban oly impozánsan nyilatkozott a hazai iparosság az iparviszonyok rendezése mellett, hogy maga az e kérdésben határozni nem tudó és állást foglalni nem merő kormány is végre elérkezettnek látta az időt, az ipartörvény módosításának ügyét komoly tanácskozás tárgyává tenni. Nagymérvű befolyást gyakorolt ez elhatározásra Matlekovics Sándor, ki ezidőben lett az ipar- és keresk. miniszterium államtitkárja és aki a mostani törvényjavaslatnak szerzője. Így született meg a kamarai ankét és a második szakértekezlet, melynek tanácskozásairól vaskos kötetek jelentek meg. A szakirodalom is több ízben, mind a két álláspontból foglalkozott e kérdéssel. És a beavatott körök tudják, hogy a kormány álláspontja az első szakértői értekezlettől egész máig, nagy átalakuláson ment keresztül. A merev iparszabadság álláspontját a kormány lassankint feladta és részben a hazai iparosság egyhangú követelményeivel szemben, részben az új osztrák ipartörvény által inaugurált irány hatása alatt indíttatva érezte magát a kézműiparosság sarkalatos követelményeinek egy részét legalább koncedálni."

„A ma előttünk fekvő ipartörvényjavaslat egészbenvéve önálló alkotás, mely nem simul külföldi mintákhoz, nem másol idegen országok alkotásaiból. De ez önállóságában egy sarkalatos hibától menekülni nem tud. *Határozatlan iránya* jellemzi az egész javaslatot. Mintha készítője ingadozott volna jobbra is, balra is. Teljesíteni szerette volna az iparosok kívánságát, de nem akarta a szabad ipar föltétlen híveinek és követőinek tetszését is eljátszani. Így természetesen elérte azt, hogy sem az egyik fél, sem a másik nincs a javaslattal megelégedve. A kvalifikációban és kötelező ipartársulásban a nagy ipar versenye ellenében védelmet kereső kézműiparos-osztály nem találja meg az új javaslatban sem a kvalifikáció elrendelését, sem a föltétlen kényszertársulást. Az elsőből csak izelítőt kap, ez utóbbi pedig oly alternatív intézkedések által van megnehezítve, melyek lételét sok helyen legalább is kérdéssessé fogják tenni. És így sem az egyik, sem a másik fél nem találja a javaslatban azt, amit keres, ami után tizenkét év óta a jelenlegi törvény által alkotott ideiglenes állapotok folyamában, folyvást áhítozott."

„A képesítést az új törvény általánosságában nem érvényesíti. Közegészségügyi, közrendészeti és közbiztonsági szempontból felhozta ugyan az engedélyezett iparok (5. §) sorozatát, melyeknek űzése esetleg bizonyos számhoz köthető és föltételek által szabályozható; az építészeti ipar pedig e javaslat szerint képesítéstől tehető (de nem teendő) függővé. Ez az egész, ami a képesítésre vonatkozik s ami a hazai iparosoknak igényeit, egyik legfőbb kívánságuk tekintetében, nem fogja kielégíthetni."

— — — — — — — — — — — — — — — — —

„Az ipartestületek alakítását és minden szakmabeli iparosra való kötelező kiterjesztését is kontemplálja a törvényjavaslat. Azonban oly furfangosan szövegezi az alakításra vonatkozó intézkedést, mintha szándékosan meg akarná nehezíteni e testületek életbeléptetését. Ily ipartestületek törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú vá-

rosokban az iparhatóság által alakítandók ugyan, de 1. az önálló iparosok kívánatára, 2. az illetékes ipar- és kereskedelmi kamara meghallgatásával, 3. a törvényhatóság határozata alapján! Mirevaló ez a háromszoros retorta? Arra talán, hogy az iparosok a hosszas tárgyalások alatt kedvüket veszítsék az oly fontos intézmény létesítésétől, melynek működési és hatásköre oly szorosan összefügg a helyi ipar fejlődéseivel? És mi történik, ha az egyik, vagy másik fórum húzza-halasztja, vagy ellenzi a testület létesítését? A miniszterium határoz. És hogy fog a miniszterium határozni? Ez persze kérdéses. Hát nézetünk szerint ez a huzavona, fórum és retorta mind fölösleges, sőt veszélyes akadály a helyi ipar fejlődésére nézve. Vagy szükség van az ipartestületekre, vagy nincs. Ha szükség van rájuk, akkor a kormánynak el kell rendelni, hogy minden kamarai meghallgatás és minden törvényhatósági határozat nélkül minden városban a testület az iparhatóság által, nyomban a törvény hatálybalépte után, megalakíttassék. Vagy nincs szükség e testületekre s akkor a törvényjavaslat az a része, mely az iparosok másik sarkalatos kívánságát látszik akarni, nem egyéb, mint szemfényvesztés. De nézetünk szerint az ipartestületekre okvetlenül szükség van s azok létesítését eshetőségeknek kitenni nem szabad. És az egész ipartestületi intézményt parodizálja a 116. §., mely megengedi, hogy ugyanazon városban több ipartestület is alakítható. Ezt a kivételt csakis a fővárosra nézve lehetne megengedni. De ha az egész országra kiterjesztjük, ad abszurdum vezetjük az egész ipartestületi intézményt, melynek minden hatása, minden jelentősége elenyészik, ha egy-egy városban 8—15—40 ipartestület keletkezését akarjuk megengedni."

— — — — — — — — — — — — — — — — —

„Még nagyobb zavar fog keletkezni, ha oly városokban, ahol ipartestületek is vannak, az ipartársulatokat is fönntartjuk és az iparosoknak egyrészt megengedjük, hogy az ipartársulat tagjai maradjanak, másrészt kényszerítjük őket, hogy az ipartestületbe belépjenek és ide is fizessenek. Kétszeres adót rovunk ezáltal az iparosra és a munkaerők oly szétforgácsolását, az iparügyi teendők oly szétmarcangolását engedjük meg, mely sohasem lesz áldásos a helyi ipar fejlődésére és az ipari közérdekre nézve."

„Végre pedig, ha az ipartestületeket oly járszalagra kötjük, mint ezt e javaslat 139. és 140. §§-ai kontemplálják, ha iparhatósági biztost rendelünk ki az ipartestületek gyüléseibe, aki kapricból vagy rosszakaratból minden testületi határozatot ellenezhet, végrehajtását felfüggesztheti és hetekre-hónapokra elodáztathatja; oly békókat rakunk a testületekre, melyek ezek üdvös működését megnehezítik, gyakran — az iparhatósági biztos úr egyéni kedvességéhez képest — lehetetlenné is teszik. A céhek idejéből elég adatunk van, hogy mennyire kárhozatos az önkénykedő és egyeduralkodó hatósági biztos urak működése, okulhatnánk a multból — a jövőre!"

„Az ipartestületeket e béklyóktól és eshetőségektől meg kell szabadítani, ha működésükre egyáltalán súlyt fektetni akarunk, aminthogy akarnunk kell, stb."

Tény és igaz, hogy a 84-es ipartörvénnyel bevezetett ipartestület olyan se hús, se hal-féle valami. Ha akarom iparhatóság, ha akarom

egyszerű egyesületi alakulat. Hatáskörében szabad mindaddig, amíg az iparosok egyszerű társadalmi kérdéseivel foglalkozik, de rögtön tilalmakba botlik, ha az iparosság legéletbevágóbb kérdéseiben emeli fel szavát, ha pl. a képesítés elbírálásnak, az iparigazolvány kiadásának kérdésében akar a maga számára elhatározó befolyást biztosítani.[1]) Előterjesztéseket tehet, amennyit akar, fellebbezhet is, de sem az előbbi, sem az utóbbi irányban véleményét figyelembe venni senki sem köteles.

Már maga az a körülmény, hogy az ipartestületek alakítása kötelezővé nem tétetett — hogy az összes képesítéshez kötött ipart gyakorló iparosok ipartestületi közösségbe nem kényszeríttettek —, annak a feltevésnek látszik kedvezni, amely szerint a kézművesiparosság társadalmi és gazdasági szervezkedése a vezetőkörök előtt sem volt kívánatos s az a körülmény, hogy az ipartestületek anyagi megerősödéséről senki se gondoskodott, hogy az ipartestületi teendőket ellátó tisztviselőktől még elemi képesítést sem kívánt a törvény, ellenben gondoskodott arról, hogy minden szabadabb megmozdulást az akarata ellenére beültetett iparhatósági biztos úr egyéni kedvességéhez képest — lehetetlenné is teszik. testületi intézmény bevezetésével — legalább is 1884-ben — a kormány és a törvényhozás csak olyan tessék-lássék intézményt hívott életre, amellyel a kisiparosság elégületlenségét kívánta levezetni, anélkül, hogy vele a nagyipar és a kereskedelem érdekeinek ártson.

Az 1884. évi XVII. törvénycikket még javaslat alakjában kísérő indokolásnak idézett részeiből megállapítható, hogy a kormány az ipartestületet nem a régi céheket pótló intézménynek, nem elsősorban gazdasági érdekképviseleti szervnek szánta, hanem inkább rendészeti tényezőnek. Hangsúlyozta a miniszteri indokolás, hogy amikor az ipartestületek létesítésével az iparosságnak „engedményt" tett, gondoskodott arról is, hogy ezek az „ipartestületek jogos érdekeket ne sértsenek és a vállalkozás szellemének fejlődését ne gátolják." Ismételten hangsúlyozta azt is, hogy „a testületeknek főhivatása elsősorban mégis abban áll, hogy az iparosok közt a rendet és fegyelmet fentartsák s azonkívül a tanoncok oktatására nézve alkalmas módon és lehetőleg egyöntetűen hassanak." Egy helyütt megemlíti ugyan, hogy „az ipartestületek célja és feladata részint humanisztikus, részint közgazdasági, részint hatósági működés által a testületbe tartozókat s ezáltal magát az ipart előmozdítani" — ha azonban azt a fejezetet jól szemügyre vesszük, amelyik az ipartestületekről szól, s amelynek rendelkezéseit az 1922. évi XII. t.-c. is fentartotta, akkor rosszakarat nélkül is csak azt állapíthatjuk meg, hogy a kézműveseknek „engedmény" gyanánt adott ez a szervezet ugyancsak vérszegény berendezésű ahhoz, hogy „közgazdasági" téren is előbbresegítse a kézműves iparost.

Mivel ennek a tanulmánynak célja az is, hogy a kézművesipari szervezetek történeti fejlődését elénk állítsa s az idők folyamán kialakult különféle szervezetek közt összehasonlítást tegyen lehetővé; mivel továbbá a jelenlegi ipartestület hiányainak és hibáinak elbírá-

[1]) Analógia gyanánt elég az 1922 : XII. t.-c. 47. §-a ellen folytatott elkeseredett, de meddő küzdelemre rámutatni, vagy a kontárkérdés megoldatlanságát felhozni.

lásáról is szó lészen, szükségesnek látszik az 1884. évi XVII. t.-c. ama szakaszainak idézése, amelyek az ipartestület szerkezetét, hivatását és hatáskörét feltüntetik:

122. §.

Törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városokban, továbbá oly községekben, melyekben a képesítéshez kötött mesterséggel foglalkozó iparosok száma legalább 100-ra megy, a képesítéshez kötött mesterséggel (4. §) foglalkozó iparosok kétharmadának kívánatára az illetékes ipar- és kereskedelmi kamara meghallgatásával és a törvényhatóság hozzájárulásával az iparhatóság által ipartestületek alakítandók.

Oly községekben, amelyekben 100-nál kevesebb ilyen iparos van, az iparosok kívánatára az ipar- és kereskedelmi kamara véleménye alapján a törvényhatóság hozzájárulásával a földmüvelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister esetről-esetre megengedheti az ipartestület alakítását.

Amennyiben az ipartestület megalakítása iránt az illetékes iparosok, az ipar- és kereskedelmi kamara és törvényhatóság közt nézeteltérés lenne, az ügy elhatározás végett a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter elé terjesztendő.

123. §.

Budapest főváros kivételével, ahol az ipartestületek, iparágak vagy iparcsoportok szerint alakíthatók, egy város vagy község területén csak egy általános ipartestület alakítandó.

124. §.

Mindazon iparosok, kik az illető város vagy község területén képesítéshez kötött mesterséget (4. §) üznek, a testület tagjai és a tagsági díjak fizetésére kötelesek.

Kereskedők, gyárosok, avagy részvénytársaságok a testületekbe nem kényszeríthetők.

Azon iparosok azonban, kik mesterséget képező iparágat nagyban üznek és településön tanoncokat alkalmaznak, szintén bevonandók az ipartestületek kötelékébe.

Kétség esetében aziránt, hogy egyes iparosok kötelesek-e a testületbe lépni: az iparhatóság az illetékes ipar- és kereskedelmi kamara meghallgatása után határoz.

125. §.

Az általános ipartestület megalakítása alkalmával az elsőfokú iparhatóság felhívja az illető helyen eddig működött és képesítéshez kötött mesterséggel foglalkozó iparosokból álló ipartársulatokat, hogy az ipartestületbe olvadjanak. A fővárosban eddig működött ily ipartársulatok csak a megfelelő ipartestületekbe olvaszthatók.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

126. §.

Az ipartestület célja: az iparosok közt a rendet és az egyetértést fentartani; az iparhatóságnak az iparosok közt fentartandó rendre irányuló működését támogatni, az iparosok érdekeit előmozdítani s őket haladásra serkenteni.

Ez okból gondoskodik arról:

a) hogy az iparosok és a segédek közt rendezett viszonyok álljanak fenn;

b) hogy a tanoncok ügye rendeztessék;

c) hogy az iparosok és a tanoncok vagy a segédek közt felmerülő súrlódások és vitás kérdések elintézésére békéltető működés biztosíttassék;

d) hogy segélypénztárak létesüljenek;

e) hogy az iparosok anyagi érdekeit szövetkezetek alakítása által előmozdítsa;

f) hogy a hatóságokat az iparügy tekintetében kellőleg tájékoztassa.

127. §.

Az ipartestület a hozzátartozó iparosokra és segédszemélyzetükre nézve az elsőfokú iparhatóságnak a jelen törvény III. fejezete A), B), C) betük alatt meghatározott teendőit végzi.

Mindazon esetekben, amidőn az ipartestület tudomására jut annak, hogy az említett fejezet határozatai ellen a testülethez tartozók oly mulasztást vagy cselekvést követtek el, mely a jelen törvény IV. fejezete értelmében büntetendő, az esetet véleménye kiséretében az iparhatósághoz átteszi.

Az iparhatóságoknak ily ügyekben hozott határozata az ipartestülettel is közlendő, amely az ellen 15 nap alatt fellebbezhet.

128. §.

Minden ipartestületnek közgyűlésileg megállapított alapszabályokkal kell bírnia, melyeket a törvényhatóság a földmivelés-, ipar- és kereskedelmügyi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértőleg leendő jóváhagyás végett bemutatni köteles.

Az alapszabályokba mindenesetre fölveendők:

a) a testületi tagok jogai és kötelességei;

b) a tagsági díj nagysága;

c) a testületi előljáróságnak mikénti összeállítása és hatásköre;

d) a testületi vagyon kezelési módja;

e) intézkedés aziránt, hogy hatóságok és harmadik személyek irányában ki képviselje a testületet.

129. §.

A testületi alapszabályok nem tartalmazhatnak olyat, miáltal az egyes tagok a jelen törvény által őket megillető jogok gyakorlatában megszoríttathatnának, vagy akadályoztathatnának.

— — — — — — — — — — — — — — — —

133. §.

Közgyűlésen a testületbe tartozó minden iparos, ki a politikai jogok gyakorlatától felfüggesztve nincsen, szavazattal bír.

— — — — — — — — — — — — — — — —

135. §.

A testületi előljáróságnak legalább 12 iparosból kell állnia.

136. §.

Az elöljáróságot a testület választóképes tagjai közgyülésen választják.

Választhatók azon választóképes (133. §.) testületi tagok, kik legalább 3 év óta a város vagy község területén mint önálló iparosok működnek.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

138. §.

A tagságidíjak késedelmezés esetén közigazgatási úton a közadók módjára hajtatnak be.

139. §.

Az iparhatóság minden ipartestülethez állandó hatósági biztost rendel ki.

Az iparhatósági biztos őrködik afelett, hogy a testület alapszabályai és a törvény határozatai értelmében működjék.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

148. §.

Ha valamely ipartestület elöljárósága a reábízott iparhatósági teendők végzését az iparhatóság részéről történt megintés dacára sem foganatosítja kellően, az ipartestület által az iparhatóság felhívására, más elöljáróság választandó. Ha az iparhatósági teendőket az új elöljáróság sem végezné kellően, a testület ezen teendőktől a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter által felmentendő s azok végzésére az iparhatóság utasítandó, sőt maga a testület is feloszlatható.

Az ipartestületek mellett lehetővé tette az 1884. évi XVII. t.-c. az ipartársulatok alakítását és fenmaradását is; még pedig az 1872. VIII. t.-c. idevonatkozó és már ismertetett[1]) rendelkezéseinek felelevenítésével. Ilyen társulatokba tömörülhettek azok az iparosok, akik ipartestületet alakítani nem kívántak, vagy akik nem képesítéshez kötött mesterségeket űztek; mivel azonban ma már általános az a törekvés, hogy mindenki, aki kimondottan „ipart" gyakorol vagy űz, ipartestületekbe tartozzék, ezek a társulati alakulatok értékükből mindinkább veszítenek s a jelen tanulmány keretében tovább nem is érdekelnek bennünket. Sokkal gyakorlatibb haszna van annak, ha az 1884. évi XVII. t.-c. felállította ipartestületekkel, azok működésének eredményeivel és hibáival foglalkozunk, ha megvilágítjuk többé-kevésbé meddő küzködésüknek okait és rámutatunk azokra a törekvésekre, amelyek a jelenlegi ipartestületeket gyakorlatibb irányokban kívánják fejleszteni.

A magyar ipartestületi intézmény általában 40 esztendős. Szávay Gyula, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara költő-főtitkára, azt tartja róla[2]), hogy mai lényegében és alapjában is talpraesett és nagyszerű jövőjű magyar intézmény, a magyar polgári közélet egyik tanítómestere: „mely családias köréből új és új nemzedékeket nevel ki és vezet

[1]) Lásd a 33. oldalon.

[2]) Szávay Gyula: A magyar kézművesipar problémája, 22. old. (Budapest, 1925., a kereskedelmi és iparkamara kiadása.)

fel az életbe, ad ki a világba, e mellett tartja tradicióit és arculatán kifejezi a magyar faj iparűzői karakterének igazi vonásait". Valószínű azonban, hogy Szávay Gyulának ez a megállapítása a jelenlegi ipartestületi intézménynek inkább csak külső habitusára vonatkozik; csak elismerés azért, hogy az ipartestületeknek „szertartás nélküli meghitt köreiben még mindig él valami meleg visszaérzés a céh-hez"; mert tanulmányának más helyein az ipartestületi reform irányának a tartalommal és hatáskörrel való ellátást jelöli meg, sőt körvonalozza is azokat az anyagias és erkölcsi természetű teendőket, amelyektől az ipartestület lüktetőbb életét, hatékonyabb szerepét, gazdasági jelentőségét várja.

Dános Árpád dr., aki a kézműves- és kisipart érdeklő kérdésekkel ugyancsak mélyrehatóan foglalkozik s az ipartestületi intézményt is szakszerű bírálat tárgyává tette, legújabban megjelent Iparos Kátéjában[1]) részletesen ismerteti az ipartestületi intézményt, érdemi bírálatot azonban nem mond róluk; amikor azonban kijelenti, hogy „a kézműipar jövője nagyrészt az ipartestületi élet fejlődésétől függ" s megállapítja, hogy az iparosok egymagukba nem képesek mindazokat az intézményeket megteremteni, amelyekre az iparnak okvetlenül szüksége van s amikor leszögezi, hogy „az ipartestület az a keret, ahol az azonosérdekű iparosok egyesülnek és megteremtetik azokat a szervezeteket, amelyek nélkül nem boldogulhatnak" s hogy „az ipartestületek fejlesztése, a csupán közös erővel elvégezhető munkára való igénybevétele: a kézműipar jövője érdekében feltétlenül szükséges", akkor indirekte azt is megállapította, hogy a mai ipartestületek nem töltik be azt a hivatást, amely reájuk várt.

A Szávay-féle megállapítással összehangban van — és ezt hajlandók vagyunk mi is aláírni — a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarának az 1927. évi jelentésében olvasható az a kijelentés, hogy a „négyévtizedes multú ipartestületek nehéz időkben becsülettel és híven teljesítették törvényes helyi érdekképviseleti hivatásukat és az értékes, intelligens iparosgeneráció egész sora került ki nevelőiskolájukból; tekintélyt, megbecsülést szereztek az iparostársadalomnak, komolyszámba veendő tényezői lettek a városi életnek.[2]) Azt, amiért az ipartestületi intézményt mai alakjában és hatásában nem tarthatjuk megfelelőnek, Szávay Gyula idézett munkájában nagyjában és egészében felsorolja, amikor a hatósági hatáskör egyes tételeit a következőkben állapítja meg:[3])

1. Mindaz, amit az 1884. évi XVIII. ipartörvény felsorol és az ipartestületekre ruház.

2. Ezeket kiegészítőleg mindaz, amit az 1922. évi XII. novella az előbbiekhez csatol.

3. Az ipari békéltetés I. fokú ügykezelése, mely visszadatik a testületi hatáskörnek.

4. A tanviszony és munkaviszony I. fokú illetékessége szintén visszahárul a testületekre. (Az ipari segédszemélyzettel szemben felmerülő

[1]) Dr. Dános Árpád: Iparos Káté, 215. old. (Athenaeum kiadása.)

[2]) Kereskedelmünk és iparunk az 1927. évben. (A budapesti kereskedelmi és iparkamarának a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez intézett évi jelentése. Budapest, 1928.)

[3]) Szávay Gyula: A magyar kézművesipar problémája, 36. és 37. old.

vitás kérdések általában I. fokon paritásos bizottsági alapon a testületek előtt intéztessenek.)

5. A tanonctartási jog megvonásának első fokon jogosított hatósága az ipartestület legyen.

6. A kontárkérdések I. fokú elbírálója szintén az ipartestület.

7. Elsőfokú iparhatóságoknak a kézműipart érintő határozatainál a testületek meghallgatása.

8. A kézműipari konkrét hatósági döntéseknél fellebbezési jog a testületeknek.

9. A kézműipari központi szerv megalakításának és időnkénti újjászervezésének választási, stb. joga.

10. Ipartestületi Szék (ítélőszék) alkotása. Üléseit mint 3 tagú tanács a testület székházában tartja az iparhatósági biztos jelenlétében. (Tagjai egy-egy szakmabeli ülnök. Ítél I. fokon az általános iparűzési tisztesség kérdéseiben abbahagyási rendelettel. Idevonható a szakmabeli kontárkérdések, a tisztességtelen verseny elleni panaszok és I. fokon az ipari élet szakmabeli kihágásai. Az Ítélőszék elnöke az ipartestületi elnök.)

Szükségesnek tartja azonban Szávay Gyula maga is, hogy az ipartestületnek „iparközéleti és tiszteleti" megbízásai legyenek, ugyancsak az ő szavaival élve „tekintély kérdésekben" is legyen szava. Ezért:

11. A törvény intézkedjék, hogy az ipartestület legyen minden ipargazdasági, iparszociális, iparrendtartási külön országos intézménynek helyi fiókja, az iparosvédelmi közös szervezettségnek illetékes helyi reprezentálója, félhivatalos és el nem kerülhető szerve, sőt összekötő kapcsa a helyi iparélet és a körén kívül eső törvényes, illetve gazdasági élet érintkezéseinek, úgyhogy a testület az iparosokat érdeklő ügyekben közbelépésekre, beavatkozásokra, képviseletre jogosult legyen.

12. Legyen egyszersmind a testület az a szerv, mely a tagjai részéről kötelező bejelentési, elszámolási, felszólamlási munkák közös elvégzője. Nyugdíjintézmény, Betegsegélyző pénztár, Beszerző Szövetkezet, Ipari hitelszervezet, Adó, Munkaközvetítés, stb.)

13. Az ipartestület a helyi ipar vállalkozói elsőbbségének hivatalból jogosított és közbelépésre felhatalmazott őre.

14. Iparjóléti és kultúrintézményeknek, iparos- és tanoncotthonoknak, helyi kiállításoknak, céhszerű szakmakötelességeknek (iparosszálló, dalkör, előadói terem, stb.) művelődési és nemesebb szórakoztató berendezések létesítésének hivatott előmozdító tényezője.

15. Az ipartestület elnöke (a székesfővárosban az Orsz. Központi Szerv elnöke) legyen hivatalból tagja a céhhely városi, községi képviselő-testületének.

16. Ugyanő hivatalból tagja a kereskedelmi és iparkamara ipari szakcsoportjának. A testületek Központi Szervének elnöke pedig a budapesti kamara levelező tagja.

17. A kereskedelmi kormányzat gondoskodási kötelességei sorába tartozik, hogy az ipartestület mindenkori elnöke, a székhelyén szokásos

---

[1]) A kereskedelemügyi minisztériumnak az ipartestületekről és az ipartestületek központi szervéről készített második törvénytervezetét kísérő Általános Tájékoztató (67.652/1928. K. M.).

társadalmi, gazdasági és közéleti megbeszélésekbe és értekezletekre, mint a kézműiparosok képviselője és feje — bevonassék.

De lássuk magának a kereskedelemügyi minisztériumnak a mai ipartestületek fölött gyakorolt kritikáját[1]):

A megalakult ipartestületek igen különböző fejlődési fokokat értek el. Vannak ipartestületeink, amelyek számottevő anyagi, gazdasági és kultúrális felkészültségükkel a kézművesiparosság életében jelentékeny, komoly tényezőkké küzdötték fel magukat és minden irányban eredményes tevékenységet fejtenek ki. De vannak ipartestületeink és pedig aránylag nagy számban, amelyekről a tárgyilagos bírálat csak azt állapíthatja meg, hogy tevékenységük sem az iparosság, sem a köz szempontjából nem jelent értéket.

Az utóbbi jelenségnek fő okát abban kell keresni, hogy iparosságunk egy része sok helyen rideg álláspontot foglal el saját önkormányzati intézményével, ipartestületével szemben, nem szívesen hoz áldozatot ennek javára, a tagsági díjakat igen gyakran olyan összegekben állapítja meg, hogy azokból a legszükségesebbekre sem telik, hogy azok nagyon gyakran csak egészen alárendelt szerepet játszanak az ipartestület költségvetésében s az ipartestület más címen, a tanoncok szerződéseiért, szabadításáért stb. szerzett díjakból teremti elő azt a csekély összeget, amely az intézményt szegényes tengődéssel felszínen tartja ugyan, de egyáltalán nem elegendő ahhoz, hogy az ipartestület a reá háruló feladatokat megfelelően ellássa.

Az ebbe a csoportba tartozó ipartestületek nem tartanak megfelelő képzettségű munkaerőt az írásbeli teendők elvégzésére, mert nem tudják kellően díjazni s az ipartestületi jegyző teendőit igen gyakran olyan egyénekre bízzák, akik csak a középiskola négy alsó osztályának megfelelő képzettséggel rendelkeznek, sőt gyakran csupán az elemi iskola elvégzését tudják kimutatni. Az ilyen fogyatékos előképzettségű egyénektől, egyes kivételektől eltekintve, alig lehet várni azt, hogy ipari törvényeinket megtanulják, azok szellemével megbarátkozzanak s azokat a a teendőket, amelyeket ipari törvényeink az ipartestületekre bíznak, kellően ellássák. Még kevésbé lehet arra gondolni, hogy az iparosoknak ügyes-bajos dolgaikban tanácsadóik legyenek, hogy a kézművesipar gazdasági érdekeit átérezve, ezeknek szolgálatában az ipartestület életébe komoly tartalmat, lendületet vigyenek.

Az ilyen ipartestületeknél az ipartestületi jegyző személyében rejlő fogyatékosságokat az ipartestület előljárósága sem pótolhatja, mert az előljáróság tagjai az élet nehéz gondjaival küzdő iparosok lévén, a legtöbb esetben nincsenek abban a helyzetben, hogy hosszabb időt szentelhessenek rendszeresen az ipartestület nehéz ügyeinek.

Abból a tényből, hogy az 1884. évi ipartörvénynek az ipartestületi intézményre vonatkozó rendelkezései mellett lehetséges volt az a fejlődés, amelyet ipartestületeink egy része felmutat, azt kell megállapítani, hogy azok a keretek, amelyeket az 1884. évi ipartörvény az ipartestületi intézmény részére megjelölt, nem akadályai ezen intézmény fejlődésének s hogy annak az okát, hogy ez az intézmény nem mindenütt váltotta be a hozzáfűzött reményeket, hogy fejlődésében nincsen egyenletesség, hogy a virágzó ipartestületek mellett ott látjuk a tengődőket, nem lehet az

1884. évi ipartörvény rendelkezéseiben keresni, hanem csak arra a tényre lehet visszavezetni, hogy iparosságunk helyi megoszlásában különböző fejlődési fokot ér el s hogy ennek megfelelően más-más közszellem hatja át s ipartestületével szemben a megbecsülésnek és áldozatkészségnek más-más fokát érvényesíti.“

A kereskedelemügyi minisztériumnak az a megállapítása, hogy egyes virágzó ipartestületek mellett vannak tengődők, talán szépíti is a valóságos helyzetet, mert ipartestületeinknek bizony nagyobbik része teng-leng és pedig nemcsak anyagilag, hanem hivatásszerű ténykedésében is. Szószerint igaz az a megállapítás, hogy az iparosságnak a saját testületeivel mutatkozó szükkeblűsége és ebből folyólag a nem rátermett ipartestületi tisztviselők igénybevétele oka jórészben annak, hogy ipartestületi intézményünk elsorvadt, de azoknak, akik a magyar kézművesség és iparosság sorsát intézni hivatottak, a mult tanulságain okulva, tudniok kellett, hogy az iparosságot a saját javát előmozdító intézmények megteremtésére és módozatok keresztülvitelére is kötelezni kell, mert ez az iparosság a céhek nevelő- és összetartó hatásából már régen kiesett s a szabad ipar és az 1872. évi ipartörvény átmeneti ideje alatt nem nevelődhetett olyanná, hogy saját jól felfogott érdekében önmaga igyekezzék védőbástyákat emelni.

Az pedig nem is vitatható, hogy azok a keretek, amelyeket az 1884. évi ipartörvény az ipartestületi hatáskör és működési terület számára előírt, igazán inkább rendészeti célzatúak, amint a 84-es ipartörvény javaslatát kísérő indokolás is hangsúlyozta; ezek a keretek, amint a kereskedelemügyi miniszterium Általános Tájékoztatója is megjegyzi, „nem akadályai ezen intézmény fejlődésének“, de nem is előmozdítói.

*Azok előtt, akik a magyar kézműves- és kisiparostársadalom kultúrális és gazdasági előhaladásának, a magyar kézművesipar egészséges fejlődésének, a változott viszonyok dacára is biztos jövőjének alapjait kívánják megteremteni, a magyar ipartestület képében egy olyan intézmény lebeg, amelynél a bürokratikus tényked*és *csak másodrendű valami, egy elkerülhetetlen szükségesség, az igazi rendeltetés azonban az iparosság gazdasági érdekeinek istápolása, az iparosság támogatása minden olyan kérdésben, amelytől termelőképessége, teherviselő képessége, versenyképessége függ.*

Az ipartestületnek végig kell kísérnie az iparost inaséveitől kezdve a legénysoron át az önállóság minden fázisán s az iparosnak éreznie kell, hogy van egy erkölcsi testület, amelyik őt nehéz helyzetekben is támogatja, amelyik számára kivezető utat talál a legsúlyosabb viszonyok közepette is, amelyik tanítja, felvilágosítja, ösztökéli, buzdítja, dicséri s mielőtt az élet küzdelmében elesik, a hóna alá nyulva vezeti biztos menhelyre. Az ipartestületnek kell megkezdenie azt az oktató munkát, amelyik már a tanoncot megtanítja észszerűen kalkulálni, amelyek a felszabadult segéd ismereteit szakadatlanul bővíti, az önálló iparos előtt feltárja azokat a lehetőségeket, újításokat, eljárási előnyöket, amelyekkel a kisiparos is észszerűen (racionális termelés) tud valamit előállítani s a gyáriparral szemben is megállja helyét.

Ma már az intézőkörök sem vonják kétségbe, hogy az ipartestületi intézményt meg kell reformálni, ha azt akarjuk, hogy annak ne csak a

magyar kézműves- és kisiparostársadalom, de a nemzetgazdaság, az államhatalom és az ország is hasznát lássa. Az a reform, amelyet a kereskedelemügyi minisztérium által közreadott tervezet ismertetett meg az iparossággal, igen helyesen fogta meg a kérdést ott, amikor valamennyi képesítéshez kötött mesterséget, gyakorló iparost ipartestületekbe akarja kényszeríteni, s ki akarja építeni az ipartestületi hálózatot az egész országban; igen helyesen fogta meg a kérdést akkor is, amikor a súlyt gazdaságilag is erős ipartestületekre helyezi, amikor hajlandó az ipartestületi tagdíjak megállapításába is beavatkozni és kész az ipartestületi járulékokat az adóközigazgatás útján kivettetni és beszedetni. Nagyon üdvös eszköz lehet az ipartestület tekintélyének emelésére s az iparosok közti rend biztosítására az ú. n. ipartestületi szék és gyakorlati következményeiben nagyhorderejű az az elhatározás, amelyik a békéltető bizottsági intézményben az iparosok és alkalmazottai közt felmerülő vitás ügyeket ismét az ipartestület hatáskörébe utalja; előrelátó az a gondoskodás, amelyik az ipartestületi hálózat élére egy központi szervet tervez, amelynek irányítania, összpontosítania kell az ipartestületek munkáját és állandóan munkálnia azokat a kérdéseket, amelyek a mindennapi életben felmerülnek. Ez a reform sem elégített azonban ki bennünket, mert éppen azokat a kellékeket nélkülözi, amelyek arra lennének jók, hogy az ipartestületeket az iparossággal ne csak megkedveltessék, de egyenesen nélkülözhetetlenné tegyék. Ez a két kellék: az ipari jogosítványok kiadásába való hatékonyabb beleszólás, s a kontárkérdés megoldásába való bekapcsolódás.

Az 1922. évi XII. t.-c. a szigorú képesítés alapján áll; ezért 41. §-ában az ipartestületeknek módot nyujt arra, hogy az iparigazolványok és iparengedélyek kiadásánál véleményezőleg beleszólhasson; véleményét azonban az iparhatóságok nem tartoznak figyelembe venni, az ipari jogosítványt kiadhatják, s az ipartestület kényszerül arra, hogy az ellenkező véleménye dacára kiadott iparjogosítvány ügyében jogorvoslattal éljen — rendesen hiába, mert a hosszadalmas eljárás során a legfelsőbb ipari fórum méltányossági okokból is jóváhagyja az alsóbbfokú intézkedéseket. Az ipartestületeket reformáló törvénynek módosítania kell — mert hiszen lehet — az 1922. évi XII. t.-c. 41. §-át aképpen, hogy ha az ipartestület az iparjogosítványt kérelmező egyén képesítését nem igazolja, az iparhatóság az illető részére iparigazolványt vagy iparengedélyt ki nem szolgáltathat, hanem a kérelmező köteles az elutasító határozatot megfellebbezni, amely fellebbezési időtartam alatt a jogerős határozat kézhezvétele előtt az ipar gyakorlását megkezdeni tilos.

A magyar kézműves- és kisiparostársadalomnak egyik legsúlyosabb és legégetőbben orvoslásra szoruló problémája a mindenféle képesített és képesítetlen kontárok működésének és üzelmeinek meggátlása. Évtizedek óta mozgatja az iparosság ezt a kérdést, eredményre jutni azonban nem tud, mert azok a rendeletek is, amelyek a legutóbbi időben napvilágot láttak, csak bátortalan tapogatódzások és óvatos kísérletezések, holott a kontárkérdést csak radikális módszerekkel lehet elintézni. Nálunk az igazságügyi hatóságoknak is aggályaik vannak, amikor arról van szó, hogy a kontár ellen statáriálisan kell eljárni s egyenesen borzadnak attól, hogy a kontáron kívül azt is büntessék, aki tudva nyujtott segédkezet a törvénytelen üzelmekhez. Annak azonban bizonyára semmi

nehézsége nem lenne, ha akár az ipartestületi széken belül, akár más alkalmas módon lehetővé tennők, hogy az ipartestületnek ezzel a feladattal megbízott és hatóságilag is felhatalmazott tagja a tettenért jogosulatlan iparűző (kontár) munkáját beszüntethetné, a kontárkodás körülményeinek igazolásához szükséges előnyomozást megejthetné, hogy azután az így előkészített ügyet juttatná az ipartestület akár az elsőfokú ítélkezéssel megbízott ipartestületi szék elé, akár magához az iparhatósághoz, amelyik abban három napon belül köteles lenne ítéletet hozni. Ha az ipartestületi széket ilyen szervvé építjük ki, természetesen megfelelő szankcióval és ha felruházzuk azzal a joggal is, hogy az arra érdemetlen vagy okot szolgáltató iparostól a tanonctartás jogát is megvonhassa, akkor nemcsak ennek az ipartestületi széknek, de az egész ipartestületnek minden iparos előtt meg lesz a kellő tekintélye, — valamint a gazdasági haszna is.

Ennek a tanulmánynak nem lehet célja az ipartestületi reform részleteivel való foglalkozás, hiszen mi inkább történeti beállításban kívántuk, az ipari szervezetek fejlődését és átalakulását méltatni; egy olyan nagyhorderejű kérdésnek, mint az ipartestületi reform és a vele kapcsolatos központi intézmény felállításának szüksége, egész külön tanulmányt igényel és érdemel.

Befejezésül állapítsuk meg, hogy a mai ipartestületi intézménynek elsorvadását részben az ipartestületek túltengése is okozta. Az olyan derűre-borúra alakított ipartestületek, amelyek 50—60 tagból állanak, eleve képtelenek arra, hogy komolyabb munkát végezhessenek s hogy mint gazdasági segítő tényezők legyenek számottevők. A reformnak is arra kell törekednie, hogy ha kevesebb számú is, de taglétszámra és anyagi erőre minél tekintélyesebb ipartestületek hivassanak életre olyan vezető tisztviselőkkel, akik kellő felkészültséggel, elméleti és gyakorlati gazdasági tudással, az ipari közigazgatásban is teljes tájékozottsággal egész életüket a kisiparosságot érdeklő problémáknak szentelhetik.

Ma az országban 356 ipartestület működik és 4 van olyan, amely már jóváhagyott alapszabályokkal bír, de még nem tevékenykedik s 7 olyan, amelyik most van alakulóban. Ennek a 356 ipartestületnek a jegyzékét a kebelükbe tartozó tagok létszámával együtt, az alantiakban adjuk:

A) *Budapesti ipartestületek:*

1. Aranyműves 500, 2. asztalos 1314, 3. ácsmesterek 140, 4. bádogos 850, 5. borbély 1185, 6. cipész 3063, 7. cukrász 240, 8. drogista 133, 9. építőmesterek 526, 10. fehérneműtisztító 219, 11. fémműves (alakulóban), 12. fényképész 224, 13. férfiszabók 2912, 14. fogtechnikus 355, 15. hentes 936, 16. kalapos 126, 17. kádár 274, 18. kárpitos 578, 19. kávés 197, 20. kéményseprő 59, 21. kovács 314, 22. kozmetikus 39, 23. kőműves 479, 24. könyvkötő 484, 25. kötszövő 118, 26. kövező 37, 27. lakatos 1140, 28. mészáros 1246, 29. műaranyhímző 165, 30. női ruhakészítő 2860, 31. női divatkalapk. 662, 32. fodrász 278, 33. nyomdász 262, 34. órás 397, 35. sütő 354, 36. szállodás 1537, 37. szobafestő 1050, 38. szobrász 119, 39. szűcs vegyes 840, 40. tetőfedő 236, 41. üveges 227, 42. villanyszerelő 915.

B) *Vidéki ipartestületek:*

1. Abaújszántó 441, 2. Abádszalók 180, 3. Abony 320, 4 Albertfalva 64, 5. Alberti-Irsa 205, 6. Almáskamarás 126, 7. Aszód 431, 8. Ácsi 118, 9. Babocsa 234, 10. Bagamér 128, 11. Baja 1055, 12. Balassagyarmat 480, 13. Balatonfüred 410, 14. Balatonboglár 182, 15. Balkány 100, 16. Balmazújváros 138, 17. Baranyaselye 122, 18. Baranyaszentlőrinc 117, 19. Barcs 231, 20. Battonya 320, 21. Bácsalmás 314, 22. Bácsbokod 152, 23. Báttaszék 290, 24. Beled 210, 25. Berettyóújfalu 186, 26. Békés 450, 27. Békéscsaba 1097, 28. Békéssámson 62, 29. Békésszentandrás 98, 30. Bicske 240, 31. Biharnagybajom 84, 32. Bodrogkeresztur 51, 33. Bonyhád 810, 34. Böhönye 140, 35. Budafok 411, 36. Budakeszi 141, 37. Budaőrs 158, 38. Büdszentmihály 220, 39. Cegléd 961, 40. Celdömölk 203, 41. Cibakháza 94, 42. Cinkota 264, 43. Csanádpalota 152, 44. Csanádapáca 80, 45. Csákvár 137, 46. Csátalja 94, 47. Csenger (még nem működik), 48. Császártöltés 74, 49. Csepel 403, 50. Csepreg 472, 51. Csongrád 552, 52. Csorna 1100, 53. Csorvás 114, 54. Csökmő 90, 55. Csurgó 187, 56. Dávod 55, 57. Debrecen 3565, 58. Derecske 414, 59. Devecser 669, 60. Dévaványa 280, 61. Diósgyőr 260, 62. Doboz 73, 63. Dombegyháza 59. 64. Dombiratos (csak iparoskör van), 65. Dombóvár 291, 66. Dorog 385. 67. Döbrököz 92, 68. Dunaföldvár 301, 69. Dunaharaszti 188, 70. Dunakeszi 130, 71. Dunapataj 116, 72. Dunaszekcső 144, 73. Dunavecse 178, 74. Egyed 902, 75. Egyek 64, 76. Elek 205, 77. Endrőd 274. 78. Enying 186, 79. Ercsi 122, 80. Erdőbénye 70, 81. Erdőcsokonya 169, 82. Esztergom 593, 83. Érd 91, 84. Fegyvernek 124, 85. Fehérgyarmat 354, 86. Felsőiregh 74, 87. Felsőszentiván 50, 88. Fertőszentmiklós 225, 89. Fülöpszállás (most van alakulóban), 90. Füzesgyarmat 176, 91. Gara 110, 92. Gödöllő 544, 93. Gyoma 282, 94. Gyón 131, 95. Gyömrő 165, 96. Gyöngyös 612, 97. Gyönk 198, 98. Győr 1890, 99. Győrszentmárton 218. 100. Gyula 827, 101. Hajdúböszörmény 627, 102. Hajdudorog 280, 103. Hajdunánás 300, 104. Hajduszoboszló 282, 105. Hatvan 360, 106. Hegyeshalom 127, 107. Hercegszántó 61, 108. Heves 230, 109. Hódmezővásárhely 1822, 110. Hőgyész 175, 111. Igal 297, 112. Izsák 148, 113. Jánoshalma 316, 114. Jánosháza 170, 115. Jászalsószentgyörgy 165, 116. Jászapáti 300, 117, Jászárokszállás 355, 118. Jászberény 818, 119. Jászkarajenő 140, 120. Jászkisér 118, 121. Jászladány 158, 122. Kaba 112, 123. Kadarkút 100, 124. Kalocsa 400, 125. Kaposvár 1008, 126. Kapuvár 360, 127. Karcag 520, 128. Katymár (100?), 129. Kecel 150, 130. Kecskemét 1547, 131. Kenderes 100, 132. Kerekegyháza (alapszabály jóváhagyás végett felterjesztve), 133. Keszthely 532, 134. Kevermes 89, 135. Kéthely 224, 136. Kisbér 235, 137. Kiskomárom 156, 138. Kiskőrös 265, 139. Kiskundorozsma 345, 140. Kiskunfélegyháza 898, 141. Kiskunhalas 503, 142. Kiskunlacháza 181, 143. Kiskunmajsa 320, 144. Kispest 1040, 145. Kisterenye (jóváhagyott alapszabályok nincsenek), 146. Kistelek 205, 147. Kisujszállás 285, 148. Kisvárda 580, 149. Kiszombor 87, 150. Komádi 133, 151. Komárom 237, 152. Kondoros 159, 153. Kóny (jóváhagyott alapszabály nincs), 154. Körmend 672. 155. Kősladány 146, 156. Kőröstarcsa 86, 157. Kőszeg 325, 158. Kunágota 129, 159. Kunbaja 53, 160. Kunhegyes 248, 161. Kunszentmárton 305, 162. Kunszentmiklós 206, 163. Kübekháza 51, 164. Lajosmizse 212, 165. Lengyeltóti 325, 166.

Lepsény 130, 167. Letenye 394, 168. Madaras 92, 169. Magyarbánhegyes 68, 170. Makó 1164, 171. Magyaróvár 203, 172. Marcali 303, 173. Mágocs 120, 174. Mátészalka 240, 175. Martonvásár (alakulóban), 176. Medgyesegyháza 202, 177. Mezőberény 328, 178. Mezőcsát 400, 179. Mezőkeresztes 199, 180. Mándok 264, 181. Mezőkovácsháza 254, 182. Mezőkövesd 636, 183. Mezőtur 700, 184. Mélykút 182, 185. Mihályi 84, 186. Mindszent 194, 187. Miskolc 1942, 188. Mohács 485, 189. Mór 223, 190. Monor 344, 191. Moson 720, 192. Nagyatád 230, 193. Nagybajom 134, 194. Nagybaracska 56, 195. Nagykáló 220, 196. Nagykanizsa 1129, 197. Nagykáta 189, 198. Nagykőrös 692, 199. Nagyléta 126, 200. Nagymaros 150, 201. Nagyszénás (Iparoskör), 202. Nagytétény 140, 203. Nádudvar 160, 204. Nemesvid 105, 205. Németboly 290, 206. Nyergesújfalu 1865, 207. Nyirbátor 279. 208. Nyiregyháza 1208, 209. Okány (Cséffai jár.) 256, 210. Ócsa 126, 211. Olaszliszka 51, 212. Orgovány (nincs ipartestület), 213. Ózd 441, 214. Öcsöd 133, 215. Örkény 110, 216. Pacsa 452, 217. Paks 322. 218. Pápa 824, 219. Pápateszér 150. 220. Pásztó 221. 221. Pestszentlőrinc 402, 222. Pesterzsébet 1010, 223. Pestújhely 219, 224. Pécel 129, 225. Pécsvárad 114, 226. Pilis 125, 227. Pincehely 92, 228. Polgár 150, 229. Polgárdi 98, 230. Pomáz 282, 231. Poroszló (alakulóban), 232. Putnok 303, 233. Püspökladány 270, 234. Rajka 112, 235. Ráckeve 150, 236. Rákoscsaba 144, 237. Rákoshegy 77, 238. Rákoskeresztur 128, 239. Rákosliget 100, 240. Rákospalota 686, 241. Rákosszentmihály 280, 242. Sajószentpéter 320, 243. Salgótarján 265, 244. Sarkad 205, 245. Sashalom 204, 246. Sándorfalva 69, 247. Sárbogárd 635, 248. Sárospatak 412, 249. Sárszentlőrinc 114, 250. Sárvár 970, 251. Sásd 192, 252. Sátoraljaújhely 598, 253. Siklós 294, 254. Simontornya 118, 255. Siófok 137, 256. Solt 218, 257. Soltvadkert 188, 258. Somogyszil 85, 259. Somogyvár 152, 260. Sopron 861, 261. Sopronlövő 182, 262. Soroksár 375, 263. Sümeg 523, 264. Süttő 102, 265. Szabadszállás 238, 266. Szany 158, 267. Szarvas 661, 268. Szászhalombatta (nincs ipartestület), 269. Szeged 3258, 270. Szeghalom 195, 271. Szegvár 130, 272. Szekszárd 434, 273. Szentes 1036, 274. Szentendre 170, 275. Szentgotthárd 200, 276. Szerencs 652, 277. Szécsény 380, 278. Székesfehérvár 1378, 279. Szigetszentmiklós (alapszabályai csak most hagyattak jóvá, még nem működik), 280. Szigetvár 542, 281. Szikszó 342, 282. Szirák 205, 283. Szolnok 712, 284. Szombathely 1100, 285. Szőllősgyörök 152, 286. Szőreg 189, 287. Tab 165, 288. Taksony 100, 289. Tapolca 750, 290. Tamási 150, 291. Tata 130, 292. Tállya 109, 293. Tápiószele 121, 294. Tevel 155, 295. Tét 150, 296. Tiszaföldvár 265, 297. Tiszafüred 183, 298. Tiszanána 160, 299. Tokaj 226, 300. Tolcsva 95, 301. Tolna 280, 302. Tolnaozora 114, 303. Tompa 65, 304. Tószeg 76, 305. Tótkomlós 285, 306. Törökszentmiklós 450, 307. Turkeve 270, 308. Újfehértó 170, 309. Újkécske 242, 310. Újpest 2100, 311. Üllő (jóváhagyott alapszabálya nincs), 312. Vasvár 573, 313. Vámosmikola 169, 314. Várpalota 207, 315. Vásárosnamény 309, 316. Vác 670, 317. Vaskút 140, 318. Vecsés 203, 319. Veszprém 714, 320. Vésztő 150, 321. Villány 303, 322. Zalaapáti 144, 323. Zalaegerszeg 524, 324. Zalaszentgrót 200, 325. Zirc 573, 326. Zsámbék 268.

Az iparosok adója

A súlyos adóztatás ellen nap-nap után hallunk keserű panaszokat. Ezek a panaszok sajnos, jogosultak. A magyar adóteher oly méreteket ölt, amelyeket ez a szegény ország gazdaságának súlyos megkárosítása nélkül elviselni nem képes. Egy legutóbbi kimutatás szerint Magyarország fejenkinti adóterhe 150 pengő, míg Ausztriáé 132 pengő, Olaszországé 115 pengő, Cseh-Szlovákiáé 109 pengő és Lengyelországé 42 pengő. Ez a súlyos adóteher annál nehezebben esik latba, minthogy az államháztartás fölöslegeket mutat ki, amelyek legkevésbé engedhetők meg olyan országban, amelynek tőkeképződése rendkívül lassú és amelyben a lakosság életszínvonala rendkívül alacsony. Ezeknek előrebocsátása szinte tollhegyre tolul, amikor az iparosok adózását óhajtjuk ismertetni; és ezzel a megállapítással fejtegetéseink kritikai része le is zárul, mert a következő részben minden bírálat nélkül ismertetni kívánjuk azokat a törvényes rendelkezéseket, amelyek az iparosok adóját és elsőhelyen a kézműves iparosok adóját szabályozzák.

A pénzügytan az egyenes és közvetett adó közt tesz különbséget. Az egyenes adóval a törvényhozó közvetlenül mintegy első dobásra akarja a valóságos adózót vagyona vagy jövedelme arányában megterhelni. A közvetett adóval a törvényhozó nem céloz közvetlenül a valóságos adózóra. Csak kerülő úton, áthárítás vagy áttolás által érinti a valódi adózót. Más szóval a közvetett adónál az állam vagy város nem határozza meg azt az adóösszeget, amelyet végeredményben egy bizonyos adózótól be akar szedni, míg az egyenes adónál az egy adózóra megállapított adóterhet végérvényesen óhajtja az adózó vállaira rakni. E két csoportba elkülönítve fogjuk röviden ismertetni az egyes adónemeket.

A magyar adórendszer egyenes adói a következők:

A) AZ EGYENES ADÓK

1. Kereseti adó,
2. Társulati adó,
3. Házadó,
4. Földadó,
5. Jövedelemadó,
6. Vagyonadó,
7. Rokkantellátási adó.

Az 1—4. adónem a hozadéki adók közé tartoznak, minthogy a jövedelmeket forrásuknál fogják meg, tehát magát azt a gazdasági ténykedést, amely az adóalapot létre hozza. Az 5. és 6. szám alatti adók személyi adók, mert ezen adók alapja egy személy összes jövedelme. Az iparosokat főképpen az 1, 2, 5, 6 alatti adók érdeklik és ezért ezeknek az ismertetésére fogunk szorítkozni. A rokkantellátási adó tulajdonképpen pótadó.

I. KERESETI ADÓ

A kereseti adónak két neme van: *a)* az általános kereseti adó és *b)* az alkalmazottak kereseti adója.

A) *AZ ÁLTALÁNOS KERESETI ADÓ*

Milyen jövedelmek után kell általános kereseti adót fizetni?

Az általános kereseti adó alá tartozik mindaz a jövedelem, amely a következő forrásokból származik:

1. *az ország területén bárki által folytatott ipari és kereskedelmi üzletből, bányászatból; az ország területén levő márvány-, kő-, kavics-, murva- és földbányáknak, általában a bányatörvény alá nem tartozó bányaterületek anyagának forgalombahozatalából; mesterséges halastavakból;*

(Az iparűzők közé tartozik úgy a nagyban, raktár számára dolgozó gyáros, mint a megrendelésre dolgozó kisiparos. Megjegyzendő, hogy valamely iparág folytatásával kapcsolatos mellékhaszonvételek jövedelme is kereseti adó alá esik (cukorgyáraknak hizlalásból származó jövedelme). Az adókötelezettség szempontjából közömbös az a körülmény, hogy az adózó az ipari és kereskedelmi üzletet, esetleg az annak folytatásához törvény szerint szükséges iparigazolvány, iparengedély vagy más hatósági engedély megszerzése nélkül folytatja, úgyszintén közömbös az is, hogy az üzlet folytatása nem állandó, hanem ideiglenes, esetleg csak rövid ideig tartó. Ennek alapján megadóztatandók pl. a napibér vagy órabér mellett házhoz járó varrónők stb., úgyszintén a fogyasztóktól magánmunkát vállaló segédek az ebbeli jövedelmeik után, továbbá az alkalmi vállalkozók. Természetesen az a körülmény, hogy valakinek iparigazolványa van, még nem jelenti az adózási kötelezettséget, ha iparát még nem kezdte meg, vagy pedig beszüntette, mert ezekben az esetekben nincs meg az adóalaphoz szükséges jövedelem.)

2. *az ország területén bárki által folytatott szellemi és bármi más haszonhajtó foglalkozásból; idetartozik többek között az, ha valaki lakásából, vagy üzlethelyiségéből egyes részeket albérletbe kiad, természetesen csak akkor, ha ez haszonhajtó foglalkozás. Idetartoznak többek közt még a penziók, szanatóriumok, a különféle otthonok, a magántanintézetekhez tartozó internátusok, a menetjegyirodák, a cirkuszok, a színházak és efféle vállalkozások;*

3. *az ország területéről származó s bárki által élvezett, nemkülönben a külföldről származó s az ország lakosa által élvezett járadékokból. Idetartoznak különösen: az életjáradékok, a rokkantsági évjáradékok, a tartásdíjak, az özvegyi jog címén kiszolgáltatott életjáradékok, ha csak ez utóbbiak nem a férj vagyonának haszonélvezetében állanak, amely után a jövedelemadón kívül az özvegy egyéb adót is fizet;*

(Az ország területén lakó egyénnel egyenlő elbánás alá esik az a külföldi vagy az a külföldön lakó magyar állampolgár is, 1. akinek az ország területén állandóan berendezett lakása van, ha esetleg nem is lakik abban állandóan; 2. aki legalább egy évig egyfolytában itt tartózkodik.)

4. *mindazokból a járadékszerű visszatérő szolgáltatásokból, amelyeknek teljesítése törvényen, bírói ítéleten vagy szerződéssel megállapított, de nem szolgálati viszonyból eredő kötelezettségen alapul;*

5. *a találmányok és találmányi szabadalmak használatáért, valamint a szerző halála után az örökösökre átszállott szerzői jogért fizetett díjakból;*

6. *a gyógyszertárak, iparüzletek, bányaművek és egyéb, a föld- vagy házadó alá nem eső tárgyak vagy jogok használatáért járó haszonbérekből vagy más szalgáltatásokból, a bányamíveléshez szükséges beleegyezésért fizetett ellenszolgáltatásokból (termelési jutalékokból), valamint általában a szolgalmakért járó haszonvételekből;*

(Idetartozik többek közt az üzletfelszereléssel együtt bérbeadott üzlethelyiség után kikötött bérösszegnek az üzletfelszerelésre eső és házadó alá nem tartozó része.)

7. *az örökbérből, a zsellérbirtokok és az ezekhez hasonló természetű birtokok haszonvételéért fizetett évi szolgálmányokból, illetőleg megváltás esetén a váltságtőke kamatából és az efféle, földadó alá nem eső haszonvételi jogok (örökváltságok) után fizetett évi tartozásoknak a kamatokra eső részéből;*

8. *a földbirtok helyesebb megoszlását szabályozó törvény alapján alkotott járadéktelkek után fizetett járadékokból.*

Mily jövedelmek után nem kell általános kereseti adót fizetni?

Nem tartoznak kereseti adó alá:

1. a földadó alanyainál a mező- és erdőgazdasági termelés, szőlő és kertmívelés, továbbá az ezekkel kapcsolatos mellékiparágak jövedelmei, ha ezek a saját nyerstermékeiknek ipari feldolgozás nélkül való eladására szorítkoznak;

2. a házadó alá eső jövedelmek;

3. a társulati és tantiemadó alá tartozó jövedelmek.

Állandóan mentesek a kereseti adó alól:

1. Az uralkodóház tagjait megillető járadékok (apanageok) és a kormányzó illetményei, továbbá az országgyűlés tagjait e minőségükben megillető járandóságok.

2. Azok a külföldiek, akiknek adómentességét a fennálló nemzetközi jogelvek vagy nemzetközi egyezmények biztosítják.

3. A rokkantak ellátási díjai, továbbá a Mária Terézia lovagrenddel, valamint a vitézségi érmekkel összekötött járandóságok és a sebesülési pótdíjak.

4. A gazdasági munkássegélyző pénztár által nyujtott segélyek, a munkásbiztosító pénztárak vagy bányatársládák által nyujtott betegségi segélyek és balesetbiztosítási járadékok, a kincstári erdészeti munkáspénztárak, valamint a betegsegélyző és temetkezési egyesületek vagy más emberbaráti intézetek által tagjaiknak vagy másoknak orvosi kezelésre, betegség esetében élelmezésre és temetkezésre nyujtott segélyek.

5. A honvédség és a csendőrség tényleges szolgálatában álló vagy várakozási illetménnyel szabadságolt tisztjeinek (ideértve a hadbírákat, katonaorvosokat, tábori lelkészeket, csapatszámvevőket, csendőrszámvevőket, kezelőtiszteket), rangosztályba nem sorozott havidíjasainak,

altisztjeinek és legénységének, a rendőrség, a pénzügyőrség, a vámőrség és a folyamőrség altisztjeinek és legénységének, végül az államfogházak, fegyházak, börtönök és fogházak őrszemélyzetének összes szolgálati járandóságai.

6. Az ösztöndíjak, ideértve a hatóságok, alapítványok vagy intézmények által adományozott tanulmányi és utazási segélyeket, kivéve a családi alapítványokból a családhoz tartozó személyeknek adott ilynemű juttatásokat, ha a juttatásnak egyedül a családhoz tartozás s nem egyszersmind a rászorultság is a feltétele.

7. A nyilvános iskolák tanulóinak magántanításból vagy efféle magánfoglalkozásból eredő keresete.

8. A könyöradományokból és perselypénzekből származó jövedelmek, továbbá a kolduló és betegápolással foglalkozó szerzeteknek ezen foglalkozásból eredő jövedelme.

9. A járadékok és bírói ítéleten vagy szerződéssel megállapított járadékszerű szolgáltatások, valamint alkalmazottak jövedelmeinek, ha évi összegük a 960 pengőt nem haladja meg.

10. Az állam az állami egyedáruságok, továbbá az állami, törvényhatósági községi és városi üzemek akár önkezelésben vannak, akár bérbe vannak adva, mind ama jövedelmeket illetőleg, amelyeket ezekből az állam, törvényhatóság, község és város élvez.

11. A nyugdíjintézetek, a nem haszonra alakult közművelődési intézetek (ideértve a testedzéssel foglalkozó sportegyesületeket is), valamint az emberbaráti és jótékonycélú intézeteknek az általuk gondozott egyénektől beszedett díjakból, segélypénzekből eredő jövedelme, akár hatóságok által, akár a nyerészkedési cél kizárásával alakult egyletek által tartatnak fenn; végül a jótékonycélú előadásokból folyó jövedelem.

12. Az országos letartóztató- és javítóintézeteknek, valamint a bírósági fogházaknak ipari foglalkozása.

13. Azok a közös raktárak, amelyekben az egyenként már adózó iparosok kizárólag saját gyártmányaikat árusítják, ezek a közös áruraktárak rendszerint szövetkezeti formában tartatnak fenn és mint szövetkezetek társulati adó alá tartoznak.

14. Az állam által kezelt alapok és alapítványok, az ipari és kereskedelmi foglalkozásból származó jövedelmükön kívül.

Mily jövedelmek mentesek ideiglenesen a kereseti adó alól?

Az általános kereseti adó alól ideiglenes mentességnek van helye ama jövedelmek után, illetve ama vállalatoknál, amelyeknek ideiglenes adómentességét külön törvény állapítja meg. Ezidőszerint ideiglenesen adómentesek azok a vállalatok, amelyek a hazai ipar fejlesztéséről szóló törvény, továbbá a tengeri szabad hajózásban foglalkoztatott magyar kereskedelmi hajóknak, valamint a tengeri hajók építésének állami segélyben és kedvezményekben való részesítéséről szóló törvény, illetőleg az erre a tárgyra nézve újonnan hozandó törvény alapján minden egyes esetben külön-külön kiadott és a pénzügyigazgatósággal közölt kormányrendelettel kaptak, illetőleg fognak kapni ideiglenes adómentességet, az abban megállapított időtartamig.

A külön törvények alapján már megadott ideiglenes adómentességek a meghatározott időtartamig érintetlenül maradnak.

Ha valamely vállalat, üzlet jövedelme csak részben ideiglenesen adómentes, részben pedig adóköteles, akkor az adóköteles jövedelmet az ideiglenes adómentesség tartama alatt a következőkép kell megállapítani:

1. Az adóköteles jövedelem megállapítása céljából a vállalkozó az adómentes áruk előállításához szükséges anyagok beszerzésére és feldolgozására fordított kiadásait és ezeknek az áruknak az eladásából származó bevételeit teljesen elkülönített főkönyvi számlákon köteles kezelni. Ha valamely vállalatnál adóköteles jövedelem megállapítása céljából különleges könyvelési rendszer szükséges, akkor a vállalkozó az esetről-esetre előírandó módon köteles a könyveket vezetni. Ha az illető vállalat adómentes üzeme veszteséggel, adóköteles üzeme pedig nyereséggel záródott, akkor az adóköteles üzemben elért adóalapul szolgáló jövedelemből ezt a veszteséget le kell vonni. Ha valamely vállalat egyes üzemágaira nézve ideiglenes adómentességet engedélyeztek, a vállalat köteles rendes kereskedelmi könyveket vezetni. Ha az ideiglenes adómentesség valamely üzemágra arányszám megállapítása mellett engedélyeztetett, úgy az összjövedelméből a meghatározott arányos résznél többet még akkor sem lehet adózatlanul hagyni, ha a vállalat az adómentes üzemágról külön könyveket is vezet.

Mily elbánásban részesülnek a külföldi vállalatok, illetve külföldi üzletek?

Ha az ország területén folytatott vállalat vagy haszonhajtó foglalkozás üzleti tevékenysége a külföldre is kiterjed, összes jövedelme után a belföldön adózik. Ezekből a külföldön folytatott vállalatokból, a külföldön felállított telepekből eredő jövedelem a belföldön csak akkor nem esik adó alá, ha az adóköteles igazolja, hogy abban az államban, amelyből a jövedelem származik, ezen jövedelem után — a jövedelemadón kívül — az általános kereseti adónak megfelelő adót már fizet és az illető állammal e tekintetben viszonosság áll fenn. A pénzügyminiszternek joga van az ilyen külföldről származó jövedelmek tekintetében, a viszonosság hiányában is, az általános szabályoktól eltérő és az adózóra nézve kedvezőbb rendelkezéseket tenni.

A külföldön lakók, ha üzletüket az ország területén felállított telepek (fióküzlet, gyártási helyek, bevásárlási és eladási telepek, raktárak, irodák, stb.) útján, továbbá személyesen, vagy oly módon gyakorolják, hogy ez a haszonhajtó foglalkozás folytatását igazolja, ennek mérvéhez képest az ország területén is általános kereseti adó alá vonandók. Ennek alapján megadóztatandó az olyan külföldi gyáros, iparos vagy kereskedő, akinek árucikkeit az ország területén üzlethelyiségekben, vásárokon, stb. vagy házalás útján árusítja, vagy a belföldön raktárt tart fenn, hogy abból a belföldi megrendeléseket kielégítse. Ha azonban a külföldi gyáros, iparos, vagy kereskedő személyesen vagy ügynökei útján belföldi iparosoknál vagy kereskedőknél az üzletkörükbe tartozó árukra nézve megrendeléseket gyüjt, akkor az eljárás nem szolgálhat alapul az adóztatásra. Megjegyzendő, hogy ilyen megrendeléseknek közvetlenül a fogyasztóknál való gyüjtését törvény tiltja. Ha azon-

ban valamely külföldi vállalkozó e tilalom dacára közvetlenül a fogyasztóknál gyüjtene megrendeléseket, akkor az ebből származó jövedelme után adóztatásnak van helye.

Mily időponttól kezdve kell fizetni kereseti adót és mily időpontig?

Az adókötelezettség az újonnan keletkezett kereskedelmi és ipari vállalatoknál az üzlet megkezdését követő hónap elsejével, ideiglenes adómentesség esetében az adómentesség megszünését követő hónap elsejével, a többi jövedelemnél pedig az annak keletkezését követő hónap elsejével veszi kezdetét. Ujonnan keletkezettnek tekinthető az üzlet, ha más községbe helyeztetik át és annak tulajdonosa változik. Az adókötelezettség annak a hónapnak a végével szűnik meg, amelyben az adóköteles üzlet (üzem) vagy foglalkozás, kereset-, illetőleg jövedelemforrás igazoltan megszünt.

Nem tekinthető az üzlet (üzem) vagy foglalkozás megszünésének s nincs helye adótörlésnek,

ha az adóköteles halála után hagyatékának örökösei a keresetforrást tovább folytatják, vagy

ha az üzlet (üzem) vagy foglalkozás folytatásában bármilyen okból ideiglenes szünetelés áll be.

Ha valamely adózó csődbe kerül, az annak jövedelme után kivetett általános kereseti adót a csődnyitás napját követő hó első napjától kezdve törölni kell. A csőd tartama alatt az adókivetés szünetel, s amennyiben annak tartama alatt jövedelem keletkezett, ezt a csődeljárás befejezése után kell adó alá vonni. A csőd folytán felszámolt vállalat vagyona mindaddig nem osztható fel, míg adója megállapítva s összes adótartozása teljesen befizetve nincs. Ennek elmulasztásából eredhető károkért a csődtömeggondnok felelős.

Mikor évül el a kereseti adó?

A kereseti adó kivetéséhez, illetve követeléséhez való jog elévül, ha az adót az adóbevallás beadásának, illetve eltitkolás esetében az eltitkolt foglalkozás vagy jövedelem felfedezésének napját követő ötödik naptári év végéig nem vetették ki, illetőleg nem követelték. Adócsalás esetében a kivetés elévülése csak azon napon kezdődik, amely napon az felderíttetett.

Mily összeg után kell általános kereseti adót fizetni?

Az általános kereseti adó alapja általában az adóévet megelőző évben elért tiszta jövedelem. A tiszta jövedelmet a nyers bevételnek az annak megszerzésére fordított költségek és kiadások levonása után mutatkozó maradvány alkotja.

A nyers bevételek közé számítandó a jóváírás, a váltóval teljesített fizetés, valamint az az összeg is, amelyet az adózó üzletfel az adózónak valamely pénzintézetnél lévő folyószámlájára befizet vagy átutal, illetőleg az adózó helyett és annak javára egy harmadik személynek kifizet, vagy csereáruval, cseretárggyal, ellenszámlával, munkateljesítménnyel kiegyenlít vagy törleszt. A természetben teljesített szolgáltatások pénz-

értékét a helyi forgalmi érték szerint kell megállapítani. A nyers bevételhez hozzá kell adni a vállalkozó által saját háztartásában elhasznált, vagy másnak elajándékozott áruk pénzértékét.

Uj kereset- vagy jövedelemforrásoknál az adókivetés az első év végéig szünetel. Az első évben elért jövedelem szolgál az adókötelezettség első és második évére adóalapul. Ha a vállalat a naptári év folyamán kezdte meg működését a csonka évre, az abban az évben tényleg befolyt tiszta jövedelem az adóalap, míg a következő évre az arányosan átszámított egy teljes évre eső jövedelem után kell az adót kivetni.

Ha az adózó szabályszerű üzleti vagy gazdasági könyveket vezet és üzlete, iparvállalata vagy gazdasága jövedelmét hiteles mérleg- és nyereség-veszteségszámla bemutatásával bizonyítja és ez az adóztatás céljaira elfogadható, adóalapul szolgáló tiszta jövedelmét a mérleg- és a nyereség-veszteségszámla alapján kell megállapítani és amennyiben az üzem gazdasági (üzleti) éve a naptári évvel nem azonos, az adót az adóévet megelőző naptári évben lezárt gazdasági (üzleti) év eredménye alapján kell kivetni.

Az az adózó, aki gazdasági (üzleti) évét szeptember 30. előtt zárja le, az adózás céljaira a naptári év végével köteles mérleget készíteni és a naptári év adóköteles jövedelme alapján adózni.

A külföldi munkaadótól élvezett olyan illetmény után, amelyet nem valamely belföldi pénztár, illetőleg a külföldinek itteni állandó megbizottja fizet ki, az általános kereseti adót szintén az előző évi jövedelem összege után kell kivetni.

Abban az esetben, ha az adó megállapítása nyereség-veszteségszámla alapján történik, azoknál a belföldi kereskedelmi és ipari vállalatoknál, amelyeknek a külföldön is van telepük s amelyeknél az üzlet a belföldről a külföldi telepre is kiterjed, az egyik államban levő telep által vásárolt áruknak a másik államban történt eladásából származó nyers bevételek, valamint az ezen bevételeknek megfelelő kiadások viszonosság esetében az érdekelt telepek között egyenlő arányban osztandók fel; ugyancsak eszerint kell eljárni viszonosság esetében az ilyen külföldi kereskedelmi vállalat belföldön lévő telepének megadóztatásánál is.

A pénzügyminiszter indokolt esetben ezeket a rendelkezéseket viszonosság nélkül is alkalmazhatja.

Az adóköteles tiszta jövedelem kiszámításánál a nyers bevételből a következő tételek vonandók le:

1. Az üzemi kiadások, mint például az anyagkészlet és az árukészlet beszerzésére, karbantartására és kezelésére fordított kiadások, ideértve az alkalmazottak lakásául szolgáló épületeknek fentartási költségeit is, továbbá az alkalmazottaknak, munkásoknak járandóságai; a földhaszonbér, az üzletbér, az üzlet fentartására (vitelére) fordított kiadások, csőd esetében a csőd vitelével felmerült költségek.

Mint üzemi kiadások levonhatók a házadó alá nem eső üzemi épületeknek, gépeknek és egyéb felszerelési tárgyaknak a karbantartására és pótlására fordított kiadások is.

Nem vonható le a nyers bevételekből az anyag- és árukészlet beszerzésére fordított összegnek az a része, amely az év folyamán beszerzett, de az év végéig még nem értékesített anyag- és árukészletre esik.

Csak tényleges kiadás lévén levonható, nem lehet levonni az üzemi célokra tényleg ki nem adott, hanem tartalékba helyezett összegeket sem. Az üzletév folyamán keletkezett, de az üzletév végéig tényleg ki nem fizetett üzleti tartozások azonban levonandók. Ezeknek a tartozásoknak az összege azután abban az évben, amelyben kifizettetett, a tényleges kiadások közül kihasítandó, nehogy tehertételként másodízben is számításba vétessék.

Az ebben a pontban tárgyalt tehertételek címén általában csak azok a költségek vonhatók le, amelyek az üzleti nyers bevétel előteremtésére, annak állandó biztosítására és a meglévő üzleti vagyon fentartására és kezelésére szolgálnak, ellenben azok a kiadások, amelyek a jövedelem fokozására, nevezetesen beruházásokra és az üzlet nagyobbítására, az üzleti tőke emelésére fordíttatnak, nem vonhatók le.

Az alkalmazottak lakásául szolgáló épületek fentartási költségeihez a közterhek közül csak az ezek helyett esetleg fizetett helyhatósági adók (közüzemi pótlék, stb.) számítható; a levonásnak azonban csak akkor van helye, ha az alkalmazottak a kapott lakásért nem fizetnek lakbért.

Az alkalmazottak járandósága alatt úgy a készpénzben, mint a természetben kiszolgáltatott illetményeket kell érteni. Ha az adózó pénzbeni illetményeken kívül kedvezményes áru élelmiszereket, ruhaneműeket vagy tüzelőanyagot is ad alkalmazottainak és munkásainak, az ezzel járó és illetménykiegészítésül szolgáló kiadások, valamint a bérfizetés nélkül átengedett lakásoknak házadó alapjául vett haszonértékei szintén levonhatók.

Üzletbér alatt csakis az üzlet (üzem) céljaira szolgáló, valamint az adózó által alkalmazottainak és munkásainak bérfizetés nélkül lakásul átengedett épületekért vagy épületrészekért fizetett bért kell érteni. Ellenben az adózónak hozzátartozóinak lakásul szolgáló épületekért vagy helyiségekért fizetett lakbér nem tartozik ide. Ha az adózó az üzlet vagy foglalkozás folytatására használt helyiséget egyben lakásul is használja, akkor üzletbér címén semmit sem lehet levonni.

A házadó alá eső üzleti helyiségek üzletbére címén levonásnak van helye akkor is, ha az üzlet az adózónak saját vagy hozzátartozóinak épületében van és a házadó alá eső üzleti helyiségért vagy helyiségekért tényleg nem fizet házbért, mert a házadó alá eső bérjövedelem beleolvadt az üzleti jövedelembe. Ilyen esetben levonásnak van helye még akkor is, ha az üzleti helyiségek ideiglenesen mentesek a házadó alól és erre való tekintettel az üzleti helyiségek után házadót tényleg nem kellett fizetni. Ezen a címen nem vonható le azonban nagyobb összeg annál, mint amennyit az adózó a házadó kivetése céljára bevallott, illetőleg mint amennyit a házadó alapjául megállapítottak arra az évre, amelyre az általános kereseti adót ki kell vetni.

Az állandóan házadómentes üzemi épületek vagy helyiségek eszményi haszonértéke címén nincs levonásnak helye.

Az üzemi kiadások közé számítandók az üzleti követelések behajtása körül felmerült perköltségek is.

2. *A házadó alá nem eső épületek, gépek, valamint egyéb leltári tárgyak elhasználása fejében eszközölt évi tartalékolások vagy leírások, amennyiben ezek az üzleti kiadások között — karbantartás vagy pótlás címén — már elszámolva nincsenek. Ezen a címen levonásnak csak ak-*

kor van helye, ha az adózó jövedelmét hiteles mérleggel és nyereség-veszteségszámlával bizonyítja és ha ezek a tartalékolások vagy leírások a mérlegben, illetőleg nyereség-veszteségszámlában szerepelnek. Ha a tartalékolás vagy a leírás nagysága ellen aggály merül fel, a m. kir. adóhivatalnak jogában áll az összeget a kivetés során könyvvizsgálat vagy helyszíni vizsgálat útján — esetleg szakértők meghallgatásával — megállapítani. Ezen eljárás költségét helytelen könyvelés esetében az adózó viseli.

A leltári tárgyak elhasználása címén adómentesen nem tartalékolható vagy nem írható le nagyobb összeg annál, mint amilyen becsértékkel az említett tárgyak a vállalat vagyonmérlegében szerepelnek. Ha az adózó az adómentesen tartalékolt vagy leírt összegeket később más olyan célra fordítja, amely címen levonásnak nincsen helye, akkor az ily összegek hozzászámítandók a felhasználás évében elért üzleti jövedelemhez.

3. *Az adóévet közvetlenül megelőző üzleti évben szenvedett üzleti (üzemi) veszteségek és a behajthatatlan követelések abban az esetben, ha az adózó jövedelmét hiteles mérleggel és nyereség-veszteségszámlával bizonyítja. A behajthatatlan követelések azonban nyilvántartandók és amint utólag egészben vagy részben mégis befolynak, az adózó által külön kimutatandók és azokat annak az évnek jövedelméhez kell hozzászámítani, amelyben befolytak.*

Üzleti veszteség alatt csakis az adóévet megelőző és az adóalapot szolgáltató üzleti évben tényleg beállott olyan veszteséget lehet érteni, amely az üzlet jövedelmét apasztja, ellenben a korábbi évből vagy évekből áthozott veszteség, valamint a vagyont és nem üzleti jövedelmet apasztó veszteség nem vonható le az üzleti jövedelemből. Kárbiztosítás esetén csak a biztosítás által nem fedezett érték vonható le. Az előző évi veszteség levonásának csak akkor van helye, ha az adózó jövedelmét mérleg- és nyereség-veszteségszámla alapján állapítják meg.

Behajthatatlan az olyan üzleti követelés, illetőleg a követelésnek az a része, amelynek behajtása bírói úton megkíséreltetett, de azt behajtani nem lehetett. Behajthatatlannak minősíthető valamely követelés akkor is, ha az adózó hitelt érdemlő módon bizonyítja, hogy az adósa fizetésképtelen és hogy a követelésnek bírói úton való behajtását — a behajtási eljárással kapcsolatos költségek megtakarítása végett — csakis ebből az okból nem kísérelte meg. Azt, hogy a követelés behajthatatlan, az adózó minden esetben köteles bizonyítani. A kétes követelés tehát még nem minősíthető behajthatatlannak.

Az adózó a behajthatatlan követelésekről az adósok neveit és lakó helyeit, a behajthatatlan követelések keletkezési éveit és összegeit feltüntető részletes kimutatást köteles a bevalláshoz, illetőleg a nyereség-veszteségszámlához mellékelni. Úgyszintén köteles az előző évben vagy években kimutatott és a legutóbbi üzleti évben egészen vagy részben befolyt behajthatatlan követelésekről a követelés keletkezési évét feltüntető hasonló listát mellékelni.

4. *A tényleg fizetett kamarai illetékek és kárbiztosítási díjak, továbbá az üzletet (üzemet) terhelő állami és községi (városi) közvetett és forgalmi adók, illetékek és vámok, valamint azok a járulékok és összes költségek, amelyeket az adózó a gazdasági, ipari és egyéb, az adó*

alá eső haszonhajtó foglalkozás céljából tartott alkalmazottak (cselédek) után fizet.

Ha az adózó az alkalmazottak kereseti adóját a sajátjából fizeti, akkor ennek összege is a jövedelemből levonásba hozható.

Az adóévet közvetlenül megelőző évben fizetett általános kereseti adó a nyers bevételből nem vonható le. Az adókkal egyenlő elbánás alá esnek az azok után fizetett késedelmi kamatok, behajtási illetékek és pótlékok.

5. *Az üzlet érdekében keletkezett adósságoknak és egyéb üzleti (üzemi) terheknek kamatai, amelyek a jövedelmet apasztják.*

Ehhez képest csakis az üzletbe fektetett idegen, kölcsönvett tőkék és az üzlet részére hitelben történő bevásárlásokból származó üzleti adósságok után tényleg fizetett kamatok vonhatók le, másféle adósságok kamatai azonban nem vonhatók le. Úgyszintén nem vonható le az ú. n. „csendes társak"-nak kifizetett nyereségrészesedés sem.

6. *Az első adóévben az első szervezés (alapítás) alkalmával felmerült költségek, amelyek közé azonban a felszerelés költségei nem sorozhatók.*

Az üzletbe fektetett saját tőkének kamatait nem szabad levonni.

Ha az adóköteles tiszta jövedelem nem a kiadások levonása mellett a nyers bevételből, hanem becslés útján állapíttatik meg, az említett kiadások levonásának nincs helye.

Az adóköteles tiszta jövedelem kiszámításánál a nyers bevételből a felsoroltakon kívül más tételek nem vonhatók le.

Így különösen nem vonhatók le:

1. azok az összegek, amelyeket az adózó az üzlet (üzem) nagyobbítására, az alaptőke emelésére, vagy üzleti (üzemi) adósságok törlesztésére, továbbá olyan új leltári (felszerelési) tárgyak beszerzésére fordított, amelyek nem tekinthetők a régi leltári (felszerelési) tárgyak pótlásának;

2. az adóköteles által üzletébe (üzemébe) fektetett tőkéinek vagy a jövedelemadóról szóló törvény, illetőleg törvényes rendelkezések szerint vele együtt adózó családtagoktól kölcsönvett tőkének kamata, úgyszintén a saját, valamint a jövedelemadóról szóló törvény, illetőleg törvényes rendelkezések szerint vele együtt adózó családtag munkájának bérértéke vagy ellenértéke;

3. azok a költségek, amelyeket az adóköteles háztartására, a hozzátartozóinak és a háztartáshoz tartozó szolga- és egyéb személyzetének s házi cselédségének ellátására készpénzben vagy saját gazdaságából, üzletéből vett termékek és cikkek fogyasztásában fordít, nevezetesen lakásra, élelmezésre, ruházatra, kiszolgálásra, gondozásra, neveltetésre, illetőleg a személyes szükségletek kielégítésére használ fel.

A vállalatban fekvő vagyon értékének emelkedése vagy csökkenése az adóköteles jövedelem megállapítását nem érinti.

Az anyag- és árukészletet mindenkor a beszerzési áron, illetőleg az előállítási áron kell értékelni.

Mennyi az általános kereseti adó?

Az általános kereseti adó az adó alapjául szolgáló jövedelem 5%-a. Amennyiben a községnek, városnak, szükségletei az 5%-os kulcs mellett

sem lennének fedezhetők, a kivetési kulcs a pénzügyminiszter engedélye mellett 10%-ig emelhető fel.

A községeknek nincs joga adómentes minimumot engedélyezni, különböző foglalkozási ágakat különböző kulcs szerint adóztatni és progresszív adózást elrendelni.

Az állandó üzlethely nélkül működő házalók — kivétel nélkül — általános kereseti adó fejében fizetnek:

1. *ha az üzletüket egyedül és gyalog folytatják, évi 8 pengőt;*
2. *ha üzletüket egyedül, egy lóval vagy más igavonó állattal folytatják, évi 12 pengőt;*
3. *ezenfelül minden segéd után évi 2 pengőt és minden ló vagy más igavonó állat után még évi 2 pengőt.*

A külföldiek, ha mint utazók folytatnak az ország területén üzletet és a fennálló államszerződések értelmében nem élveznek adómentességet, ezen tevékenységük után egyenként és évenként 20 pengő kereseti adót fizetnek.

Mi a teendő a kereseti adó bevallását illetőleg?

Az általános kereseti adó alá tartozó tényleges jövedelmeket, illetőleg a nyers bevételt, valamint az ennek megszerzésére fordított költségeket az adózó köteles évenként február havában bevallani. Azok az adózók, akiknek adója rögzítve van, nem kötelesek vallomást adni. A bevallás céljára szolgáló hivatalos nyomtatvány a magyar kir. adóhivatalnál, valamint a községi elöljáróságoknál szerezhető meg.

A belföldi szolgálati vagy munkabér viszonyból származó jövedelem kivételével az általános kereseti adó alá tartozó minden más jövedelmet be kell vallani.

Hivatalos nyomtatvány hiányában a bevallást nyomtatvány használása nélkül kell elkészíteni.

Az adózó a bevallási ív egyes rovatait pontosan köteles kiállítani. Az esetleg szükséges magyarázatokat a bevallási íven, vagy ahhoz mellékelendő felvilágosító iratban köteles megadni.

A kitöltetlen bevallási ív beterjesztése nem tekinthető bevallásadásnak. A bevallást keltezni és aláírni kell.

Az adóév folyamán újonnan keletkezett üzletről vagy foglalkozásról és más jövedelemforrásról csak a keletkezést követő év február hónapjában kell bevallást adni.

A bevallási kötelezettségen semmit sem változtat az a körülmény, hogy az adóköteles jövedelem egészben vagy részben ideiglenesen adómentes, sem az, hogy nem mutatkozik adóköteles jövedelem.

A bevallást rendszerint maga az adóköteles tartozik kiállítani és benyujtani. A nem önjogú természetes személyek, valamint a jogi személyek nevében a törvényes képviselő, aki képviseltjének érdekeit az egész kivetési eljárás során felelősség mellett képviseli, bányavállalatnál pedig a bánya művelője, adja a bevallást.

Csődeljárás, továbbá zárgondnoki kezelés esetében a csőd, illetőleg a zárgondnoki kezelés tartama alatt keletkezett jövedelemről a csődtömeggondnok, illetőleg a zárgondnok tartozik a bevallást beadni.

A bevallás beadására kötelezett, a bevallás beadására vonatkozó, valamint a törvényben, illetőleg törvényes rendelkezésekben előírt minden egyéb kötelezettségének meghatalmazott által is eleget tehet, ennek eljárásáért azonban a meghatalmazó anyagilag felelős. Az illetékköteles meghatalmazást a bevalláshoz kell csatolni. A vagyon kezelésével vagy gondozásával megbízottat — külön meghatalmazás nélkül is — meghatalmazottnak kell tekinteni.

Ha a bevallás adására kötelezett a bevallási ívet nem tudná kiállítani, a községi (városi) közegek kötelesek a bevallási ív kiállításánál segédkezni, illetőleg a bevallást az adózó bemondása alapján kitölteni s ennek megtörténtét a bevallási íven hivatalból igazolni. Az adózó azonban ilyen esetben is köteles a bevallási ívet aláírni.

Az adóbevallás beadására kitűzött határidőt a m. kir. adóhivatal az adózó kérelmére indokolt esetekben, legfeljebb egy hónappal meghosszabbíthatja.

Mi az adó rögzítése?

A pénzügyminiszter azokra az adózókra nézve, akiknek kereseti adóalapja a 10.000 pengőt el nem éri, akár általánosan, akár csak az adózók egy-egy csoportjára nézve elrendelheti, hogy a jogerősen megállapított kereseti adóalapok, új kivetés mellőzésével a következő adóévre változatlanul fentartassanak. Ezek az adózók az adóbevallás beadásának kötelezettsége alól felmentetnek. Ennek megfelelően a pénzügyminiszter elrendelte, hogy a jogerősen megállapított kereseti adóalapot a következő évre — új kivetés mellőzésével — általában rögzíteni kell, foglalkozásra és jövedelemforrásra való tekintet nélkül minden olyan adózónál, akinek jogerősen megállapított adóalapja a 10.000 pengőt nem éri el. Ez vonatkozik nemcsak természetes, hanem jogi személyekre is (társas cégek). A kereseti adó rögzítése szempontjából teljesen közömbös az, hogy az adózónak jövedelem- és vagyonadó alapját is változatlanul fentartják-e vagy sem. A 10.000 pengős határ megállapításánál az adózónak ugyanazon község (város, kerületi adófelügyelőség) területére nézve megállapított adóalapot kell számításba venni. Az értékhatár szempontjából az ideiglenesen adómentes jövedelmet is tekintetbe kell venni. Nem lehet rögzíteni, ha az adóalap még nem jogerős és az adóév február hónapjáig sem válik még jogerőssé; ha az adóalap jogerős ugyan, de legalább 10.000 pengő; ha a jogerős adóalap csonka üzletév alapján állapíttatott meg; ha az adózó az adóévet megelőző évben megváltoztatta foglalkozását; ha az adóztatás helye az adóévet megelőző évben megváltozik; ha a fél az adóévet megelőző évben vált adókötelessé.

Az az adózó, akinek adóalapja a pénzügyminiszter rendelete értelmében változatlanul a következő évre fentartandó lenne szabályszerű adóbevallás csatolása mellett január hó végéig, megfelelő indokolással adóalapjának újabbi megállapítását kérheti, ha az előző évi adóalapot jövedelmi viszonyaihoz képest soknak tartja.

A pénzügyi hatóságoknak jogukban áll a rögzített adóalapú adózókat abban az esetben, ha a rendelkezésükre álló adatok szerint jövedelmük legalább 20%-kal túlhaladja a terhükre kivetett adó alapjául

szolgáló jövedelmet, legkésőbb március hó végéig, szabályszerű vallomás beadására felszólítani és ennek alapján adóalapjukat újból megállapítani.

Mit kell a kereseti adó vallomásba beírni?

Az adóköteles a bevallásában a következőket tartozik bevallani:

Az ipari és kereskedelmi üzlet, bányászat, valamint a szellemi és bármi más haszonhajtó foglalkozás esetében nem csupán a tiszta nyereséget, hanem a megelőző évben tényleg elért és akár tényleg befolyt, akár az adózót megillető pénzbeli vagy értékkel bíró nyers bevételt és a foglalkozással vagy vállalattal járó kiadásokat elkülönítve kell bevallani. Ha olyan jövedelmekről van szó, amelynek összegét csak becsléssel lehet megállapítani, úgy az adózó a bevallásban tartozik arra is rámutatni, hogy milyen adatok alapján becsülte ezt a jövedelmet a bevallott összegben s különösen tartozik évi forgalmát bevallani.

A szolgálati és munkabérviszony esetében mindazt az adóköteles illetményt, amelyet a külföldi munkaadó nem valamely itteni pénztár, illetőleg itteni állandó megbízott útján az előző évben kifizetett.

Az üzletben fekvő álló- és forgó tőkék, valamint a cselekvő, szenvedő és tiszta vagyon nagyságát, az üzleti év végén mutatkozó állapot szerint.

Az évi lak- és üzlethelyiségbért.

Mészárosoknál (henteseknél, húsvágóknál) a megelőző évben levágott állatok számát.

A bérkocsisoknál és társaskocsi-tulajdonosoknál a megelőző évben tartott lovak számát.

A vállalatnál alkalmazottak (hivatalnokok, segédek és munkások) számát, járandóságaik egyévi összegét.

Azok, akik szabályszerű üzleti könyveket vezetnek, a fentiek szerint kiállított bevallási ívükhöz — esetleg boríték alatt — üzletük mérleg- és nyereség-veszteségszámláját, valamint az anyag- és áruleltárt is mellékelhetik.

A boríték küllapján megjelölendő, hogy abban az adózó mérleg- és nyereség-veszteségszámlája foglaltatik.

Az adóztatás helyének meghatározásánál általános szabály az, hogy az általános kereseti adót minden jövedelem után abban a községben (városban) kell kivetni, ahonnan a jövedelem származik.

A bevallást a megadóztatás helye szerint illetékes községi előljáróságnál (városi adóhivatalnál) kell benyujtani.

Hol kell a kereseti adót fizetni?

Minden helyhez kötött üzlet vagy foglalkozás után az adóköteles abban a községben adózik, ahol az üzletet vagy foglalkozást folytatja. Amennyiben az ilyen üzletek ugyanazon vagy más községben több helyen külön folytattatnak, mindegyik külön folytatott üzlet vagy foglalkozás után külön kell az adóalapot megállapítani.

Ha valamely vállalat telepe máshol van, mint a székhelye, illetőleg a vezetése, a megállapított adóalap 20%-át a vállalat, illetőleg a vezetés székhelyén, 80%-át pedig abban a községben (városban) kell adó alá

vonni, amelyben a telep fekszik. Ha a vállalatnak több községben (városban) vannak telepei, akkor az adóalapnak 80%-át a vállalat telepeinek nyersbevételei arányában kell azok között a községek (városok) között megosztani, amelyekben a vállalatnak telepei vannak.

Az építési és közlekedési vállalatok összes jövedelmük után a vállalat székhelyén adóznak. A vállalat székhelye alatt annak központi irodáját, ilyennek hiányában pedig a vállalkozó lakóhelyét kell érteni.

Minden helyhez nem kötött foglalkozásnál, illetőleg jövedelemnél az adózó összes tiszta jövedelme után lakóhelyén adózik. Ha az adózó több ilyen foglalkozást folytat, ezeknek tiszta jövedelme lehetőleg külön állapítandó meg, de az adó kivetésénél mindenkor összesítendő. Abban az esetben, ha az adózónak több lakóhelye van, az adót ott kell kivetni, ahol az illetőnek a jövedelemadóját is kivetik.

A vásárokra járó iparosok és kereskedők, továbbá más egyéb vándoriparosok és alkalmi (időszaki) vállalkozók, ha az ország területén állandó lakhelyük van, ebbeli összes jövedelmeik után állandó lakóhelyükön adóznak. Ellenkező esetben a mindenkori valószínű jövedelmük után külön-külön ott adóztatandók meg, ahol keresetüket folytatják.

Minden vállalat, vagy vállalkozó évenkint legkésőbb február 20-ig köteles a székhelyére nézve illetékes pénzügyigazgatóságnak azokat az ügynöki díjakat, amelyeket a megelőző évben kifizetett, kivéve az alkalmazottaknak kifizetett és ezeknek kereseti adójával megadóztatott ügynöki díjakat.

Hogy állapítják meg az általános kereseti adó összegét?

Az általános kereseti adót az adókötelesek bevallásai, az összeíró közegek összeírási adatai, valamint a rendelkezésre álló egyéb adatok felhasználásával és azok alapján a m. kir. adóhivatal évenkint veti ki.

A m. kir. adóhivatal a helyes és arányos adóztatás érdekében az érdekképviseleti szervektől a különböző foglalkozási ágak jövedelmezőségére és egyesek kereseti viszonyaira véleményt, illetőleg felvilágosítást kér.

Ezek a vélemények első helyen az adózóknak adózás szempontjából való sorrendbe állításáról és átlagos haszonkulcs megállapításából állanak. A pénzügyminiszter időnkint megállapítja az egyes foglalkozási ágaknál alapul veendő legkisebb jövedelmeket, amelyektől a fel- vagy lefelé való eltérést részben az érdekképviseletek véleménye, részben más helyi körülmények fogják indokolttá tenni.

Ezidőszerint a segéd nélkül dolgozó önálló kézműiparosok évi jövedelmét — ha csak az adózó a valóságos jövedelmét más összegben hitelt érdemlően nem bizonyította — általában 500—1000 pengőben kell a kereseti adó alapjául megállapítani.

Az állandóan segédekkel dolgozó iparosoknál — hacsak az adózó a valóságos jövedelmét más összegben hitelt érdemlően nem bizonyította, 1000 pengőt meghaladó jövedelmet kell általában vélelmezni és pedig az egy állandó segéddel dolgozó iparosoknál általában 1050—1400 pengő értékű jövedelmet, minden további állandó segéd után 200—400 pengő jövedelmet kell számítani, figyelemmel a helyi viszonyokra és az egyéb üzleti körülményekre. Ha a segédek száma időközönként változott, akkor

ennek megfelelően kell minden egyes segéd után a 200—400 pengő jövedelemnek annyi tizenketted részét számításba venni, mint ahány hónapig az illető segéd alkalmazásban állott.

Ha valamely munkaadó tanoncainak száma a segédek számának 30%-át túlhaladja: minden három tanoncot 1 segédnek kell számítani.

Az iparosok legkisebb jövedelmének megállapítására két körülménynek van döntő befolyása és pedig:

1. az iparág minőségének és
2. annak a körülménynek, hogy a foglalkozást az adózó kizárólag, tehát létfentartás céljából, avagy csak mellékesen folytatja. Ebben az utóbbi esetben például faluhelyen a földmíveléssel is foglalkozó iparosoknál az adóalapot 20—50%-kal kisebb összegben kell megállapítani, mint annál az iparosnál, aki iparát főfoglalkozásként folytatja.

A főfoglalkozás mineműsége pedig az adóalapot, illetőleg a legkisebb jövedelem összegét 20—50%-kal emeli. Az összeíró közegek az érdekképviseletekkel folytatandó tárgyalások során megállapítják azt, hogy melyek voltak azok az iparágak, amelyek területükön az előző év folyamán a többi iparágakhoz viszonyítva, lényegesen többet kerestek. Az ilyen iparággal foglalkozó adózóknál a fentebb megállapított minimális jövedelmeket általában 20—50%-kal magasabb összeggel lehet számításba venni.

Az iparosok közül eltérő elbánásban részesítik:

1. a mészárosokat és henteseket,
2. az italmérőket és
3. a fuvarosokat. Ezekre az iparosokra nézve ugyanis az adóhatóságoknak a hatósági nyilvántartásokból tényleges adatai vannak és így a minimális nyereségek megállapításánál ezekből az adatokból kell kiindulni.

A mészárosoknál és henteseknél általában a levágott állatok alapján kell az adóalapot megállapítani, figyelembe véve azt is, hogy az illető maga vág, avagy a húst vásárolja.

A mészárosoknál és henteseknél az érdekképviseletek meghallgatása és a helyi viszonyok figyelembevétele alapján egy-egy levágott marha után legalább 16, sertés után legalább 10, borjú után legalább 4, egyéb állatok után legalább 3 pengő minimális jövedelmet kell számításba venni. Ha valamely mészáros vagy hentes nem vág, hanem a húst vásárolja, minden kilogram után legalább is 6—10 fillér jövedelmet állapítanak meg a helyi viszonyoknak megfelelően. A lóhúst kimérő mészárosnál figyelembe veendő az is, hogy a levágott ló után nem érhető el akkora nyereség, mint a levágott ökör vagy tehén után.

Az italmérőknél a minimális nyereség kiszámítása a kimért italmennyiség után eszközlendő, az italmérési jövedéket szabályozó rendelet értelmében gyüjtött adatok alapján. Az érdekeltek meghallgatása mellett tehát megállapítják az előző évi italárak alapulvétele mellett a literenkénti tiszta hasznot, amelyet megszoroznak a kimért mennyiséggel és így kapják meg a legkisebb nyereséget. Ha az italmérő egyben vendéglős is, az ételek kiszolgáltatásából származó jövedelem címén a fenti úton kiszámított tiszta nyereséget még 20—50%-kal emelni kell.

A fuvarosoknál az üzleti legkisebb nyereséget a lovak száma alapján kell kiszámítani.

Az 1 lóval fuvarozóknál az első fogat után évi 500—1000 pengőt, minden további egylovas fogat után 120 pengőt, a két lóval fuvarozóknál az első fogat után 800—1100 pengőt, minden további két fogat után 250—700 pengőt kell tiszta nyereség gyanánt számításba venni.

A gyárak, nagyobb iparvállalatok és a nagykereskedők adóalapját, valamint azoknak a kereskedőknek üzleti nyereségét, akik rendes kereskedelmi könyveket vezetnek, lehetőség szerint a könyvek eredménye alapján és a forgalom figyelembevételével kell megállapítani.

A kisebb terjedelmű, valamint az olyan üzletek nyereségét, amelyeknél könyvvezetés nincs vagy több szempontból hitelre nem méltatható, az érdekképviseletek meghallgatása mellett becslés útján kell megállapítani.

Ha az adóköteles nem ad bevallást, a magyar kir. adóhivatal köteles az illetőt bevallásának rövid, záros határidőn belüli beadására felhívni. A m. kir. adóhivatal — szemelőtt tartva, hogy az adóalap a jövedelemadónak is alapul szolgál — szükség esetén szakértőknek, vagy más bizalmi egyéneknek meghallgatása után, az általános kereseti adót kiveti.

Mint értesítik a kereseti adóról az adózót?

A m. kir. adóhivatal minden adózót a terhére megállapított adóalapból és az ezeknek alapján megállapított adóról fizetési meghagyás útján köteles értesíteni. Ha a megállapított adóalap a bevallástól eltér, az eltérést a fizetési meghagyásban indokolni kell. Azoknak az adózóknak azonban, akiknek adóalapja rögzíttetett, fizetési meghagyás nem állítandó ki.

A m. kir. adóhivatal minden község részére lajstromot készít, amelyet a község előljáróságának kiad, ez pedig azt közszemlére teszi ki. A lajstromot mindenki megtekintheti és a mások adójára vonatkozó írásbeli észrevételeit 15 napon belül a m. kir. adóhivatalnál benyujthatja. Az észrevételek és esetleges fellebbezések alapján a m. kir. pénzügyigazgatóság az adót helyesbítheti, amiről az adózót azzal a figyelmeztetéssel köteles értesíteni, hogy a helyesbített összeg ellen is az adófelszólamlási bizottsághoz fellebbezésnek van helye.

A megállapított általános kereseti adót a jövedelemnek évközi növekedése vagy apadása nem érinti. Az általános kereseti adó kivetése rendszerint a rendes adókivetés során történik. Ha azonban a község megítélése szerint az adó beszedése valamely adózónál veszélynek van kitéve, az adóhivatal az adókötelest végzésileg felhívja bevallás beadására, a kereseti adót kiveti, a községnek pedig joga van az adóösszeg biztosítása iránt intézkedni.

Az adókötelezettség megszünése, valamint csőd esetében járó adótörlésre irányuló kérvényt az adózó tartozik az adókötelezettség megszünésétől számított 15 nap alatt a m. kir. adóhivatalhoz címezve, a községi előljáróságnál (városi adóhivatalnál) benyujtani. Az adótörlés kérdésében elsőfokon a m. kir. adóhivatal határoz.

Mily jogorvoslatot ismer a törvény a kereseti adónál?

A kivetett általános kereseti adó ellen az adó fizetésére kötelezett fél a fizetési meghagyást követő 15 nap alatt az adófelszólamlási bizott-

sághoz, az adótörlés kérdésében hozott határozat ellen pedig a határozat kézbesítését követő 15 nap alatt a pénzügyigazgatósághoz fellebbezéssel élhet. Az adózó a rögzített adóalapot nem támadhatja meg fellebbezéssel, de ha az adóalap helytelen összegben hozatott át, avagy a helyesen áthozott adóalap után helytelen adótétel alkalmaztatott, helyesbítésért fordulhat a m. kir. adóhivatalhoz, amelynek határozata ellen a kézbesítést követő 15 nap alatt a pénzügyigazgatósághoz lehet fellebbezni.

A m. kir. adóhivatalnak a soronkívüli kivetést és biztosítást elrendelő végzése ellen a kézbesítést követő 15 nap alatt a pénzügyigazgatósághoz lehet fellebbezni. A fellebbezésnek nincs halasztó hatálya.

A fellebbezést minden esetben a m. kir. adóhivatalnál írásban kell benyujtani.

Az általános kereseti adó jogossága és mérve ellen kellő időben beadott fellebbezésnek annyiban halasztó hatálya van, hogy ilyen esetben csak a megelőző évre kivetett adónak megfelelő összeget, vagy ha a bevallásban, illetőleg a fellebbezésben foglaltaknak változatlan elfogadása esetében kivethető összeg ennél nagyobb, ezt az összeget lehet behajtani.

Az adóköteles fél a fellebbezésbe foglalt állításait bizonyítani köteles, illetőleg az állításainak igazolására szóló bizonyítékokat már a fellebbezésben köteles megjelölni. A bizonyítékok csatolása, illetőleg megjelölése nélkül beadott fellebbezéseket az adófelszólamlási bizottság érdemi tárgyalás alá nem veheti.

Ha az adózó az elsőfokú kivetési eljárás során nem ad számszerű bevallást, az elsőfokú kivetés mérve ellen beadott fellebbezést az adófelszólamlási bizottság csak abban az esetben veheti érdemi tárgyalás alá, ha az adózó fellebbezéshez szabályszerű bevallást csatol.

Amennyiben az adózó fellebbezése érdemleges tárgyalás alá nem vehető, a m. kir. adóhivatal a fellebbezés beérkezése után a fellebbezőt haladéktalanul köteles felszólítani, hogy a fellebbezés hiányait 8 napon belül pótolja, mert ellenkező esetben fellebbezése érdemleges tárgyalás alá nem vehető.

Ha az adózó a m. kir. adóhivatal felhívása dacára sem pótolja fellebbezésének hiányait, a fellebbezést az adófelszólamlási bizottság érdemi tárgyalás mellőzésével visszautasítani köteles.

A fellebbezéseket az adófelszólamlási bizottság a jövedelemadó ellen esetleg beadott fellebbezéssel egyszerre tárgyalja.

Ha az adófelszólamlási bizottság úgy találja, hogy valamely észrevétellel meg nem támadott és meg nem fellebbezett adóköteles jövedelem az adózó valószínű jövedelménél kevesebb, az illető adózót beidézheti és az adót felemelheti.

Az adófelszólamlási bizottságnak, illetőleg a pénzügyigazgatóságnak a kereseti adó jogossága és mérve kérdésében hozott másodfokú határozata ellen minden esetben panasszal a m. kir. közigazgatási bírósághoz lehet fordulni. A panasznak halasztó hatálya nincs.

A pénzügyigazgatóságnak a soronkívüli kivetés és biztosítás elrendelése kérdésében hozott határozata ellen a pénzügyminiszterhez lehet fellebbezni. A fellebbezésnek halasztó hatálya nincs.

Büntetések a kereseti adónál

Aki bevallását az előírt határidőben nem adja be, a kivetés során megállapított adóalap 1%-át, ha pedig a bevallás beadására hozzá intézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül sem tesz eleget, az adóalap 3%-át fizeti bírság fejében.

Ha azonban az adózó adójának elsőfokú megállapításáig igazolja, hogy bevallását vétlen mulasztásból nem adhatta be, vagy a hozzá intézett felhívásnak hibáján kívül nem felelhetett meg, a bírság kivetése mellőzendő.

Ha a megállapított adóalap a jogorvoslati eljárás során emelkedik vagy apad, avagy az adókötelezettség évközben megszünik, ennek megfelelően a bírságot is kisebbíteni illetve törölni kell.

Törlendő a bírság akkor is, ha az adózó a jogorvoslati eljárás során igazolja, hogy mulasztása vétlen volt.

Amely vállalat az általa kifizetett ügynöki díjak kimutatását nem terjeszti be, annyiszor büntetendő 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal, ahány ügynöknél ezt a mulasztást elkövette. A pénzbírságot a pénzügyigazgatóság szabja ki, amelynek határozata ellen a pénzügyminiszterhez lehet fellebbezni.

Ha az állandó üzlethely nélkül működő házaló az adónak lefizetése nélkül folytatja a házalást, vagy ha a külföldi, mint utazó az adónak előzetes lefizetése nélkül folytatja az üzletet, az illető község (város) javára, amelynek területén tetten érték, a rendes adón felül az adótételnek egyszeresétől négyszeres összegéig terjedhető bírságban marasztalandó el, amelynek lefizetése előtt üzletét, vagy foglalkozását nem gyakorolhatja.

A bírságot a község (város) veti ki s az ellen a pénzügyigazgatósághoz lehet fellebbezni, amely a fellebbezés felett végérvényesen határoz.

Adócsalást követ el a bevallás adására kötelezett, ha az általános kereseti adóra vonatkozó bevallásában, vagy illetékes helyről hozzá intézett kérdésekre adott válaszában, vagy jogorvoslatának indokolásában tudatosan olyan valótlan és szándékos félrevezetésre irányuló nyilatkozatot tesz, amely az adó megrövidítésére alkalmas, illetőleg adóköteles jövedelemforrást szándékosan elhallgat, végül ha az adókivetés alapjául szolgáló könyvekbe hamis adatokat vezet be. Az adócsalás miatt kiszabható szabadságvesztés büntetésen felül minden esetben mellékbüntetésként kiszabandó pénzbüntetés a veszélyeztetett adó egyszeresétől nyolcszorosáig terjedhet.

Amennyiben valamely cselekmény vagy mulasztás nem esik súlyosabb büntető rendelkezés alá, szabálytalanság miatt 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal büntetendő az, aki a törvényben, illetőleg törvényes rendelkezésekben vagy azok alapján kiadott miniszteri rendeletekben megszabott kötelességét oly módon szegi meg, amely az adónak megrövidítésére vagy az adókivetési munkálatok kellő időre való befejezésének megakadályozására alkalmas. Ilyen mulasztást követ el például: aki könyvvezetési kötelezettsége dacára könyveket nem vezet; aki a könyvvizsgálatot, illetőleg a helyszíni vizsgálatot megakadályozza vagy meghiusítja, vagy a mérleg és nyereség-veszteségszámla, illetőleg az anyag- és áruleltár bemutatását megtagadja.

E pénzbírságot a m. kir. adóhivatal szabja meg; határozata ellen a pénzügyigazgatósághoz lehet fellebbezni.

Miként fizetik a házalók adójukat?

Az állandó üzlethely nélkül működő házalók és külföldi utazók adója egyszerre fizetendő, még pedig a belföldiek által az engedélynek évenkénti kiszolgáltatásakor, az idegenek által az engedélynek iparhatósági láttamozása előtt. A befizetés annál a községnél (városnál) teljesítendő, amely községben (városban) a belföldi adóalany lakik s az engedélye kiadatik, illetőleg a külföldi utazó engedélyét kiszolgáltató vagy láttamozó hatóság székhelye van.

Milyen könyveket kell vezetni?

Iparosok és kereskedők kötelesek az általános kereseti adó céljára bekötött és folyószámokkal ellátott lapokból álló üzleti könyveket oly módon vezetni, hogy azokból a teljes üzleti forgalom, az üzleti nyers bevétel és az üzleti tiszta jövedelem pontosan megállapítható legyen. Minden adózó köteles továbbá az üzletfeleihez intézett üzleti levelek és számlák másolatait és az üzletfelektől kapott üzleti leveleket és számlákat olyan rendszer szerint összegyüjtve, vagy csoportosítva megőrízni, hogy azok közül bármelyik könnyen megtalálható legyen.

Az önálló iparosok legalább a következő könyveket kötelesek vezetni:

1. megrendelési könyvet. Ebbe a könyvbe sorrendben be kell vezetni a megrendelő nevét, pontos lakóhelyét (kerület, ucca, házszám), a megrendelt munka megjelölését és a kialkudott munkadíjat, továbbá a munkaszállítás napját és annak összegét;

2. pénztárkönyvet. Ebbe a könyvbe sorrendben be kell vezetni:

a) az üzleti bevételeket a fizető üzletfél nevének feltüntetésével;

b) az üzleti kiadásokat, amelyek közé azonban a háztartási kiadások nem tartoznak;

3. anyagbeszerzési könyvet. Ebbe a könyvbe a számlák vagy jegyzékek szerint a beszerzés sorrendjében be kell vezetni az anyagvásárlásokat. Nevezetesen be kell vezetni:

a) a vásárlás napját, vagyis a számla vagy jegyzék keltét;

b) a beszerzési forrást, vagyis a számlázó cég nevét és székhelyét, végül

c) a számla összegét (a vételárat). Ezt a könyvet az év végével le kell zárni, leltározás útján meg kell állapítani az anyagok készletét és a könyvben ezt is fel kell tüntetni, mint a következő üzleti évre átvitt anyagkészletét. Az anyagkészletet beszerzési áron kell értékelni, ha pedig valamely anyag beszerzési időpontja nem állapítható meg, amennyiben az üzletév folyamán többízben vásárolt az adózó ugyanolyan anyagot és így nem tudható, hogy az anyag melyik beszerzésből maradt meg, akkor a legutolsó beszerzési ár szerint kell annak értékét megállapítani.

A nagyiparos, azaz olyan ipari vállalkozó, aki a vállalatában több mint húsz munkást alkalmaz és a gyáros legalább is a következő könyveket köteles vezetni:

1. pénztárkönyvet;
2. naplót, amely a pénztári tételek kivételével a vállalatnál előforduló összes üzleti eseményeket időrendi sorrendben tartalmazza;
3. főkönyvet;
4. folyószámlakönyvet, amelybe az adózóval elszámolási viszonyban álló pénzintézetek is felveendők;
5. raktárkönyvet (árukönyvet), amelyben az adózó a raktárba vett és abból kiadott anyagokat, illetőleg árukat árunemenként elkülönítve időrendi sorrendben nyilvántartja és az év végén lezárva, az állományt kimutatja. A raktárkönyv (árukönyv) beosztását és vezetésének módját az adózó maga választhatja meg, de annak az anyag- vagy árukészlet megállapítására alkalmasnak kell lennie; ezenkívül készít évenként:
6. záróleltárt:
a) a berendezésnek
b) a felszerelésnek
c) az anyagkészletnek
d) az árukészletnek
} mennyiségéről és értékéről,
e) az üzleti követelésekről és
f) az üzleti tartozásokról. — A zárójelben az anyag- és árukészletet mindig a beszerzési, illetőleg az előállítási áron kell értékelni.

A bányavállalkozó a következő könyveket köteles vezetni:
1. termelési könyvet az üzemi év folyamán kitermelt bányatermékekről,
2. pénztárkönyvet a bevételeknek és kiadásoknak időrendben való bevezetésével,
3. naplót,
4. főkönyvet,
5. folyószámlakönyvet, azonkívül készít évenként:
6. évzáró leltárt.

A vendéglők, éttermek, kávéházak, kifőzések, cukrászdák, kávémérések, büffék és más efféle vállalatok a következő könyveket kötelesek vezetni:
1. megrendelési könyvet, de csak azokról a megrendelésekről, amelyeket üzleti szokás szerint a megrendelő nevének feltüntetésével fel szoktak jegyezni, pl. társasvacsora, lakásra szállítandó étkezés;
2. pénztárkönyvet, amely vállalatnál a fényűzési, forgalmi adó céljaira, vagy egyébként is pénztárívet vezetnek és ennek alapján számolnak el a személyzettel, annál az így mutatkozó napi nyers bevételt egy tételben lehet a pénztárkönyvbe vezetni. Azokat a pénztári íveket, amelyeket nem kell a fényűzési adó bevallási ívhez csatolni, meg kell őrizni;
3. évzáró leltárt.

A *kiskereskedő* következő könyveket köteles vezetni:
1. pénztárkönyvet, amelybe időrendben be kell vezetni az üzleti bevételeket és üzleti kiadásokat. Aki a forgalmi adó céljaira tételenkénti feljegyzéseket vagy ellenőrző pénztárt alkalmaz, az a napi kicsinyben árusításból befolyt bevételt egy összegben vezetheti be a pénztárkönyvbe;
2. a hitelben eladott áruk nyilvántartási könyvét (strazzát). Ebbe a könyvbe a hitelben eladott árukat időrendben kell bevezetni, még pedig a vevő nevének, pontos lakcímének, az áru megnevezésének, mennyiségének, egységárának és a hitelezett vételár összegének feltüntetésével.

A fizetés napján utólag bevezetendő az eladási tételhez a fizetés napja és az adós által fizetett összeg (esetleg a visszáru);

3. árubeszerzési könyvet, amelybe a kapott számlák vagy árujegyzékek szerint időrendben be kell vezetni minden egyes áruvásárlást, még pedig a vétel napját, a beszerzési forrást, vagyis az eladó cég megnevezését és székhelyét, a beszerzési árat. Piaci vagy utcai vásárlás esetében nem az eladót, hanem ehelyett az árut kell megnevezni, továbbá a mennyiséget és a beszerzési árat bevezetni;

4. ezenkívül köteles az üzleti év végén záróleltárt készíteni:

a) a felszerelésnek és

b) az árukészletnek mennyiségéről és értékéről.

Nagykereskedő és általában az olyan kereskedő, aki viszontelárusítóknak is szállít árukat, ugyanolyan könyvek vezetésére és záróleltár készítésére köteles, mint amelyek az előző bekezdésben a nagyiparosra vagy gyárosra nézve megállapíttattak.

Mily iparosoknak nem kell könyvet vezetniök?

Az általános kereseti adó céljára szolgáló külön könyveket nem kötelesek vezetni a következő iparosok és kereskedők:

azok az adózók, akik amúgy is vezetnek a kereskedelmi törvény követelményeinek megfelelő rendes üzleti könyveket és ezekből az üzleti könyvekből úgy az üzleti nyers bevételt, mint az üzleti forgalmat és a valóságos tiszta jövedelmet pontosan meg lehet állapítani;

a segéd nélkül, vagy legfeljebb három segéddel dolgozó kisiparosok;

a kiskereskedők közül a szatócsok, a vegyeskereskedők, az italmérők, a zöldség-, gyümölcs-, vagy élelmiszerkereskedők abban az esetben, ha segédet nem tartanak;

a kizárólagos dohánykisárúsok;

a házalók és külföldi utazók eme foglalkozásukra nézve.

Sem a tanonc, sem az üzletben időközönként segédkező családtag nem tekinthető segédnek. A vidéki szatócsoknál a könyvvezetés elrendelését mellőzni kell akkor is, ha segéd nélkül legfeljebb két családtag segítségével vezetik az üzletüket. Az özvegy nő, valamint a rokkant, aki üzletében egy segédet alkalmaz, olyan elbánás alá esik, mint a segédet nem alkalmazó kiskereskedő.

A m. kir. adóhivatal az adózó indokolt kérelmére — a saját hatáskörében — fölmentheti az adózót az adózás céljára szolgáló könyvvezetés kötelessége alól abban az esetben:

1. ha a kisebb terjedelemben — könyvvezetésre alkalmas segéderő nélkül — folytatott foglalkozás természete olyan, hogy annak folytatása mellett könyveket vezetni rendesen nem lehet, pl. kis forgalmú kovács, halkereskedő, mészáros stb.;

2. ha az adózó hiányos iskolai képzettségénél fogva még ezeket az egyszerű könyveket sem képes vezetni, másrészt az üzlet terjedelme, illetve forgalma olyan kicsiny, hogy az a könyvek vezetésére is képes segéd alkalmazását nem teszi lehetővé.

A m. kir. adóhivatalnak a könyvvezetés kötelezettsége alól leendő felmentést célzó kérelmekre hozott végzése ellen annak kézbesítését követő 15 nap alatt a pénzügyigazgatósághoz és utóbbinak határozata ellen ugyanannyi idő alatt a pénzügyminiszterhez lehet fellebbezni.

Az adózó csak a könyvvezetés alóli felmentést célzó kérvény jogerős elutasítása után 15 nappal köteles a könyvek vezetését megkezdeni. Az adatokat tintával kell a könyvekbe bevezetni, csak a megrendelési könyvbe és a strazzába szabad tintairónnal bevezetni adatokat. A könyveket a naptárév végével le kell zárni.

B) AZ ALKALMAZOTTAK KERESETI ADÓJA

Mily jövedelmek után kell fizetni az alkalmazottak kereseti adóját?

Az alkalmazottak kereseti adója alá tartozik az ország területén lakó egyénnek akár belföldön, akár külföldön élő munkaadóval szemben fennálló szolgálati vagy munkabérviszonyból származó jövedelme.

Az adókötelezettség szempontjából közömbös az a körülmény, hogy a szerződő felek a szolgálati vagy munkabérviszonyból kifolyólag járó illetményeket előre meghatározott állandó vagy változó összegben kötötték-e ki, hogy az illetményt készpénzben, vagy egyéb javakban kapják-e, vagy hogy a szolgálati illetmény ingatlannak, vagy testi dolgoknak vagy jogoknak használatából áll-e. Úgyszintén az is közömbös, hogy az adózó közszolgálatban vagy pedig magánszolgálatban áll-e. Változó természetű szolgálati illetmény például az óradíj, órabér, akkord munkabér, a pincéreknek, a szálloda-, fürdő- vagy más vállalat alkalmazottainak a szokásos borravalókból származó jövedelme, vagy a községi és körjegyzőknek a magánmunkálatokból származó jövedelme, a gazdatiszteknek vagy egyéb gazdasági alkalmazottaknak az illetmény-kiegészítésképpen átengedett földterület használatából vagy az állattartásból származó jövedelme, vagy a házfelügyelőknek a kapupénzekből származó jövedelme stb. Ha valamely ipari alkalmazott a saját számlájára otthon végzendő munkát vállal a felektől, akkor az ebből eredő jövedelme nem tekinthető szolgálati illetménynek, hanem ezután mint önálló ipari jövedelem után külön általános kereseti adót kell fizetnie.

Az elsőfokú iparhatóság előtt vagy ahol iparhatóság nincsen, a községi előljáróság előtt az ipartörvény rendelkezései szerint szerződtetett tanonc után a tanviszony tartama alatt kereseti adót fizetni nem kell. Nem tekinthető alkalmazottnak az, aki oly munkát vállal, amelynek elvégzésére egy vagy több segéderőt alkalmaz, pl. egy konfekciós részére segéddel dolgozó szabó.

Ha azonban a külföldi munkaadótól élvezett illetményt nem valamely itteni pénztár, illetőleg a külföldinek itteni állandó megbizottja fizeti, az illetmény után általános kereseti adót kell fizetni.

Állandóan mentes az alkalmazottak kereseti adója alól az az alkalmazotti jövedelem, amelynek évi összege nem haladja meg a 960 pengőt. Ennek megfelelően mentes az adó alól a heti 20 pengőt, illetőleg a havi 80 pengőt meg nem haladó járandóság.

Az alkalmazottak kereseti adójának alapja az adóévben élvezett fizetés, bér, zsold, díj, napidíj, lakpénz, személyi pótlék, korpótlék, működési, drágasági és bármi más pótlék és jutalom fejében vagy más egyéb címen járó, *állandó* természetű illetmény, továbbá a jutalék, ré-

szesedési jutalék, egyezmény vagy darabszám szerint járó díj, napidíj, más egyéb a szolgálati viszonyból, illetőleg a hivatásszerű foglalkozásból eredő változó természetű járandóság; végül a nyug- és kegydíjak, nevelési járulékok, vagy más ilyen természetű nyugellátások, végkielégítések és nyugdíjmegváltások, amelyeket a szolgálatadó, nyug- és kegyellátási intézet, alap vagy alapítvány ad. A természetben (ellátásban, földhasználatban stb.) járó illetmények pénzbeli értéke a helyi viszonyoknak megfelelően számítandó ki.

A szolgálati vagy munkabérjárandóságoknak adókötelezettsége szempontjából közömbös az a körülmény, hogy vajjon a munkaadó előzetes kikötés alapján vagy pedig önként fizette-e ki a járandóságot. Eszerint pl. az önként adott beszerzési segély, jutalom stb. szintén adóköteles járandóság.

A munkabérekből nincs levonásnak helye a munkához szükséges szerszámok vagy külön ruha beszerzése, kopása vagy pótlása címén, úgyszintén azon a címen sem, hogy az alkalmazottak a munkahelyen való megjelenésével kapcsolatban utazási (pl. vasúti, omnibusz stb.) költsége merül fel.

Az alkalmazottnak járandóságát terhelő kereseti adót a munkaadó az alkalmazott járandóságából levonja és befizeti. Ezzel kettős kötelezettség hárul a munkaadóra, amennyiben egyrészt az adó beszedésére, másrészt a beszedett adó beszolgáltatására köteles. Az adó levonására megállapított ennek a kötelezettségnek az a célzata, hogy az adót mindenkor az alkalmazott viselje. Ha tehát a munkaadó nem vonja le az adót az alkalmazott illetményéből, hanem azt a sajátjából fizeti be s így az alkalmazott helyett magára vállalt kereseti adó összegével tulajdonképpen felemeli az alkalmazott járandóságát. A kereseti adót tehát ilyen esetben hozzá kell számítani a kifizetett illetményhez és a két összeg együttvéve szolgáltatja az adóalapot.

A természetbeni járandóságok pénzbeli értékének kiszámításánál a helyi általános forgalmi értéket kell alapul venni. A természetbeni lakás tekintetében becslés útján kell eljárni, illetőleg a házadó szempontjából megállapított bérértéket kell számítani.

A kereseti adó alapjába nem tartoznak a szolgálati és munkabérviszonyból származó azon járandóságok, amelyek meghatározott hivatali, illetőleg szolgálati kiadással (üzleti utazással) vannak egybekötve. Nem tartoznak továbbá a kereseti adó alapjába a betegségből vagy halálesetből kifolyólag kapott segélyek vagy járulékok, valamint 3. a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok igazgatóságának és a felügyelőbizottságának tagjait, továbbá a választmányi tagokat és a napibiztosokat, továbbá felszámolás esetében a felszámolóbizottság tagjait, ebben a minőségükben bármilyen elnevezés alatt megillető javadalmazás, amely tantiemadó alá tartozik.

Mennyi az alkalmazottak kereseti adója?

Az alkalmazottak kereseti adójának tételei a következők:

1. Ha a jövedelem hetenkint 20 pengőt meghalad:

P-n felül	P-ig	az adó heti P
20	25	0.10
25	30	0.15
30	35	0.20
35	40	0.25
40	45	0.30
45	50	0.40
50	55	0.50
55	60	0.60
60	65	0.70
65	70	0.80
70	75	0.90
75	80	1.—
80	85	1.10
85	90	1.20
90	95	1.30
95	100	1.45
100	105	1.60
105	110	1.75
110	115	1.90
115	120	2.05
120	125	2.20
125	130	2.35
130	135	2.50
135	140	2.65
140	145	2.80
145	150	3.—
150	160	3.25
160	170	3.50
170	180	4.—
180	190	4.50
190	200	5.—
200	210	5.50
210	220	6.—
220	230	6.50
230	240	7.—
240	250	7.50
250	260	8.—
260	270	8.50
270	280	9.—
280	290	9.50
290	300	10.—
300	310	10.50
310	320	11.—
320	330	12.—
330	340	13.—
340	350	14.—
350	360	15.—
360	375	16.—
375	390	17.—
390	405	18.—
405	420	19.50
420	435	21.—
435	450	22.50
450	475	25.—
475	500	27.50
500	525	30.—
525	550	33.—
550	575	36.—
575	600	39.—
600	625	42.—
625	650	45.—
650	700	50.—
700	750	56.—
750 pengőn felül minden megkezdett 50 pengő után az adó 3.75 pengő, s minden megkezdett 50 pengő teljes 50 pengőnek veendő.		

2. Ha a jövedelem havonkint 80 pengőt meghalad:

P-n felül	P-ig	az adó havi P
80	100	0.40
100	120	0.60
120	140	0.80
140	160	1.—
160	180	1.20
180	200	1.60
200	220	2.—
220	240	2.40
240	260	2.80
260	280	3.20
280	300	3.60
300	320	4.—
320	340	4.40
340	360	4.80
360	380	5.20
380	400	5.80
400	420	6.40
420	440	7.—
440	460	7.60
460	480	8.20
480	500	8.80
500	520	9.40
520	540	10.—
540	560	10.60
560	580	11.20
580	600	12.—
600	640	13.—
640	680	14.—
680	720	16.—
720	760	18.—
760	800	20.—
800	840	22.—
840	880	24.—
880	920	26.—
920	960	28.—
960	1.000	30.—
1.000	1.040	32.—
1.040	1.080	34.—
1.080	1.120	36.—
1.120	1.160	38.—

P-n felül	P-ig	az adó havi P
1.160	1.200	40.—
1.200	1.240	42.—
1.240	1.280	44.—
1.280	1.320	48.—
1.320	1.360	52.—
1.360	1.400	56.—
1.400	1.440	60.—
1.440	1.500	64.—
1.500	1.560	68.—
1.560	1.620	72.—
1.620	1.680	78.—
1.680	1.740	84.—
1.740	1.800	90.—
1.800	1.900	100.—
1.900	2.000	110.—
2.000	2.100	120.—
2.100	2.200	132.—
2.200	2.300	144.—
2.300	2.400	156.—
2.400	2.500	168.—
2.500	2.600	180.—
2.600	2.800	200.—
2.800	3.000	224.—
3.000 pengőn felül minden megkezdett 200 pengő után az adó 15 pengő, s minden megkezdett 200 pengő teljes 200 pengőnek veendő.		

Abból a szempontból, hogy adott esetben a heti vagy pedig a havi járandóságokra vonatkozó adótételt kell-e alkalmazni, azt kell irányadónak venni, hogy a járandóság törvényben, szabályzatban, szerződésben, díjlevélben vagy megállapodás szerint milyen időtartamra szóló összegekben van megállapítva és annak kifizetése milyen időközökben esedékes, nem pedig azt, hogy a járandóságok kifizetése ezzel a megállapítással szemben esetleg rövidebb vagy hosszabb időközökben történik. Ehhez képest az évi összegben megállapított és havi részletekben esedékes járandóságok után a havi összegekre vonatkozó adótételek szerint kell a kereseti adót fizetni.

Ha valamely munkás a hétnek nem minden napján, hanem pl. csak 3 vagy 4 napig dolgozik és a hétnek csak erre a 3 vagy 4 napjára kap munkabért, akkor ez a munkabér egész heti munkabérnek veendő és az adótétel ennek megfelelően állapítandó meg. A munkabért azonban egész hétre kiegészíteni semmiesetre sem szabad.

A nevelési járulékot az özvegynél mint természetes törvényes gyámnál az özvegyi nyugdíjjal össze kell vonni és az együttes összeg után kell az adótételt megállapítani, más gyámnál azonban a gyám nyugdíja és az árva nevelési járuléka nem vonható össze.

Ha az adózó több helyről és pedig több szolgálatadótól vagy több munkaadótól kap szolgálati illetményt vagy munkabért, akkor ezeket az illetményeket (munkabéreket) megadóztatás céljából nem lehet összevonni, hanem azokat az egyes munkaadóknál külön-külön a megfelelő adótétellel kell megadóztatni, illetőleg minden egyes munkaadó a többi illetményekre való tekintet nélkül köteles az általa kifizetett illetményből az annak megfelelő adótétel szerint járó adóösszeget levonni. Az ugyanattól a munkaadótól ugyanarra a hónapra járó különböző elnevezésű és különböző jogcímen alapuló illetményeket össze kell vonni.

Ha valaki az illetményét naponként kapja meg, vagy az illetménye napokra van megállapítva s azt hetenként kapja meg, az adót az egy hétre járó illetmény után megállapított tétel szerint, ha pedig félhavonkint kapja meg, az adót az egy hónapra járó illetmény után megállapított tétel felével kell kiszámítani és levonni.

Ha valamely munkás ugyanattól a munkaadótól ugyanarra a hétre kétféle munkabért, nevezetesen órabért vagy napibért és akkordmunkabért, vagy darabszám szerint megállapított munkabért kap, akkor ezt a

kétféle munkabért össze kell vonni és a heti adóskála szerint kell az adótételt megállapítani.

Ha valamely munkás a hetenként pénzben fizetett munkabéren felül bizonyos időközökben (pl. három naponként, hetenként, havonként) élelmiszereket vagy tüzelőanyagot is kap, akkor a természetbeni járandóságok egy hétre eső mennyiségének helyi forgalmi értékét hozzá kell adni a pénzben kifizetett hetibérhez és az együttes összeg után a heti munkabérre vonatkozó adóskála szerint kell az adótételt megállapítani.

Ha a heti vagy havi illetmények több hétre, illetőleg több hónapra együttesen fizettetnek ki, az adót az egy hétre, illetőleg egy hónapra eső illetmény után járó adótétel megfelelő sorozata szerint kell kiszámítani és levonni.

Ezt a rendelkezést olyan esetekben kell alkalmazni, amikor az illetmény szabály vagy megállapodás szerint heti vagy havi részletekben esedékes, azt azonban bármilyen okból egyszerre hosszabb időtartamra fizetik ki.

A végkielégítések és nyugdíjmegváltások az adótétel alkalmazása szempontjából szintén havi összegekre bontandók fel, kiszámítva azt, hogy a kifizetett összeg hányszorosa annak a havi illetménynek, amely az illető alkalmazottat, vagy nyugdíjast legutoljára megillette és ezen összeg után kell az adót megállapítani.

Viszont, ha a havi illetmények félhavonként fizettetnek ki, az egy hóra eső illetmény után járó adótétel szerint kiszámított adóösszegnek felét kell levonni.

Ha valakinek heti vagy havi illetménye nincs, hanem összes illetményeit, havi részleteknél hosszabb időközökben kapja (negyedévenként, félévenként, évenként, stb.), az egyszerre kifizetett illetmény annyi részre osztandó fel, ahány hónap az illető időszakban foglaltatik és az adót az egy hónapra eső összegektől járó adótételek megfelelő többszörösével kell kiszámítani.

Ha az adózónak a havonként vagy hetenként rendszeresen kifizetendő illetményein kívül olyan illetményei is vannak, amelyeket a fennálló szabályok vagy megállapodások alapján negyedévenként, félévenként, esetleg évenként kap meg (pl. lakáspénz, pótlékok, jutalék stb.), ezeket a járandóságokat a heti vagy havi illetményektől elkülönítve és úgy kell adó alá vonni, mintha az egyszerre kifizetett illetmény egy hóra eső külön illetmény volna.

Ha pedig valamely hónapban két vagy esetleg több olyan külön illetmény válik esedékessé, amely külön illetmények egy hónapnál hosszabb időtartamra szólnak, akkor ezeket a külön illetményeket egymással össze kell vonni és pedig még akkor is, ha nem ugyanarra, hanem különböző időtartamra szólnak, például az egyik negyedévenként, a másik félévenként esedékes illetmény.

A darabszámra dolgozóknál, nemkülönben az akkordmunkásoknál a havonként kifizetett összes illetményt egy hónapra járó illetménynek kell tekinteni s az adót a havi illetmények után járó adótételek szerint kell kiszámítani és levonni. Ha azonban a munkabér kifizetése hetenként vagy kéthetenként történik, a heti illetmények után járó adótételeket kell alkalmazni.

Ha az említett illetmény (munkabér) kifizetése nem havonként, hanem bizonyos mennyiségű munka elvégzése után változó időközökben történik, akkor az egy-egy hónap tartama alatt kifizetett ilyen munkabérek együttes összegéből kell a megfelelő adótételt levonni.

Ha valamely alkalmazott (munkás) ugyanabban a hónapban heti és havi munkabért kap, akkor a hónap folyamán kifizetett heti és havibérek együttes összege után a havi illetmények után járó adótételek szerint kell a kereseti adót kiszámítani és levonni.

Kinek kell fizetni az alkalmazottak kereseti adóját?

Az alkalmazottak kereseti adóját, az adóköteles jövedelemből, szavatosság mellett a munkaadó vonja le és szolgáltatja be a munkaadó üzletének illetékes helye szerinti község (város) pénztárába. Arranézve, hogy ki tekintendő munkaadónak és ki alkalmazottnak, a következők tartandók szem előtt:

1. munkaadónak tekintendő minden olyan természetes személy vagy jogi személy (vállalat, társulat, egysület, hatóság, erkölcsi közület stb.), aki, illetőleg amely pénzben vagy más javakban megállapított díjazásért szolgálati vagy munkabérviszonyban álló alkalmazottat tart;

2. alkalmazottnak tekintendő az olyan természetes személy, ki valamely munkaadónál pénzben vagy más javakban megállapított díjazásért akár előre meghatározott vagy bizonytalan időtartamra terjedő szolgálati vagy munkabérviszonyban áll. Ilyen viszonyban csakis természetes személy állhat, jogi személy azonban nem. Ilyenek a különböző elnevezésű állásban alkalmazott és szellemi, írásbeli, kezelői, felügyelői stb. teendőket végző tisztviselők, hivatalnokok, továbbá a különböző elnevezésű szolgálati vagy munkabérviszonyban álló és testi munkát (esetleg egyéb munkát is) végző munkások, cselédek vagy szolgák.

Mi a munkaadó kötelessége az alkalmazottak kereseti adóját illetőleg?

A munkaadó az adót az illetmény kifizetésével egyidejüleg vonja le az illetményből.

Az a munkaadó, aki a kereseti adót az alkalmazott adóköteles jövedelméből szavatosság mellett köteles levonni és befizetni, tartozik az előírt adatokat beszolgáltatni, feljegyzéseket vezetni, az alkalmazottaktól levont adóról két példányban szerkesztendő illetmény-jegyzéket készíteni, az illetmény-jegyzék egyik példányával a levont adót beszolgáltatni, az illetmény-jegyzék másodpéldányát pedig — s az esetleg vezetendő egyéb feljegyzéseket — legalább két évig megőrízni és az ellenőrző községi (városi) közegnek bármikor felmutatni.

A munkaadó köteles a községi elöljáróságnak (városi adóhivatalnak):

1. az üzlet (üzem) vagy foglalkozás megkezdésének napját és az alkalmazott tisztviselők és munkások számát legkésőbb az üzlet (üzem) megkezdésétől számított 30 nap alatt elkülönítve bejelenteni;

2. az említett községi (városi) hatóság felhívására az abban kitűzött idő alatt a felhívásban megjelölt minden olyan adatot beszolgáltatni, amely valamelyik alkalmazott általános kereseti adójának helyes megállapítás céljából szükséges.

A bejelentett alkalmazottak a szolgálatból való elbocsátását és kilépését csak abban az esetben kell bejelenteni, ha ugyanolyan alkalmazott nem lép be helyébe.

Az a munkaadó, aki a kereseti adót az alkalmazott adóköteles jövedelméből szavatosság mellett köteles levonni, illetőleg befizetni, az alkalmazottairól állandó nyilvántartást köteles vezetni, amelynek legalább is a következő adatokat kell tartalmaznia: 1. sorszámot, 2. az alkalmazott nevét, 3. az alkalmazott születési évét, 4. az alkalmazott állandó lakhelyét (községet, utcát, házszámot), 5. az alkalmazás közelebbi megjelölését (pl. könyvelő, pénztárnok, gépész, fűtő, raktárnok, stb.), 6. a belépés napját, 7. a kikötött pénzbeli járandóságnak összegét (pl. havi 400 P fizetés, évi 1.200 P lakbér stb. vagy 30 P hetibér, vagy darabszámos), 8. azt, hogy a pénzbeli járandóságok milyen időközökben fizetendők ki (pl. hetenként, havonként, negyedévenként stb.), 9. a természetbeni járandóságokat (pl. teljes ellátás, vagy pl. évi 20 q hazai szén féláron stb.), 10. a kilépés napját.

Ha a vállalatnak több ilyen telepe van és ezek más-más községben (városban) vannak, akkor minden egyes telepen feltétlenül külön nyilvántartást kell vezetni az alkalmazottakról.

A nyilvántartásba minden alkalmazottat be kell vezetni tekintet nélkül arra, hogy az alkalmazás állandó vagy ideiglenes-e és hogy az alkalmazott illetménye adóköteles-e vagy sem. A rövid ideig (egy vagy több napig) foglalkoztatott közönséges napszámosokat is be kell vezetni a nyilvántartásba a részükre kifizetett munkabérek feltüntetésével.

A kereseti adó céljára vezetendő nyilvántartás egybefoglalható a munkásbiztosító pénztár részére vezetett nyilvántartással, ha a munkaadó azt megfelelően kiegészíti.

Az alkalmazott, akinek szolgálati viszonyából kifolyólag olyan bevétele is van, amelyet nem a munkaadó fizet ki, erről a bevételéről köteles feljegyzést vezetni és adóztatás céljából a munkaadójának bejelenteni. Így a szállodában, vendéglőben, kávéházban, fürdőben alkalmazottak, a borbélysegéd, a bérkocsis, a borravalóból származó jövedelmét stb.

Ezt a bejelentést olyan időközökben kell megtenni, illetőleg megismételni, amilyen időközökben az alkalmazott a munkaadótól illetményt kap és amilyen időközökben a munkaadó az alábbi bekezdés értelmében a kereseti adót az alkalmazott illetményéből levonni köteles.

Az alkalmazott minden egyes illetménykifizetés alkalmával köteles a munkaadójának kimutatni, hogy az említett változó illetményből a legutóbbi illetménykifizetés óta mennyi bevétele volt.

A szóbanforgó változó illetményeket átalányösszegben is meg lehet állapítani. Az átalányösszeg megállapítására a községi előljáróság (városi adóhivatal) illetékes.

A községi előljáróságnak (városi tanácsnak) joga van időről-időre akár általánosan, akár egyes szakmák vagy foglalkozási ágak szerint, vagy esetleg egyes esetekre vonatkozólag is megállapítani azt, hogy a magánszolgálatban álló alkalmazottak (tisztviselők, munkások, szolgák, cselédek stb.) ellátásának és természetbeni járandóságának helyi forgalmi értéke fejében mekkora átalányösszeget számítsanak a munka-

adók az alkalmazottak összilletményeihez. Az átalányösszegek megállapításánál mindig meg kell hallgatni az érdekeltségek képviselőit is. (Kereskedelmi és iparkamarát, mezőgazdasági kamarát, ipartestületeket stb.)

A munkaadó köteles két azonos példányban illetményjegyzéket kiállítani és az ezen szereplő 14 pontot kitölteni.

Az illetményjegyzéknek mind a két példányában összegezni kell a levont kereseti adótételeket, azután el kell azt látni keltezéssel és aláírással, a külső oldalán vagy esetleg a felső részén pedig fel kell tüntetni, hogy a jegyzék mely hónapra, illetőleg a hónapnak mely napjaira vonatkozik.

Az illetményjegyzéknek két példányával együtt a levont adót az illetékes község (város) pénztárába, a levonást követő hónapnak 15. napjáig be kell szolgáltatni.

A községi (városi) pénztártól visszakapott példány a munkaadónál marad és ott megőrzendő. Ha a munkaadó postatakarékpénztár útján fizeti be az adót, akkor az illetményjegyzéknek csak egyik példányát tartozik a községi (városi) hatósághoz beküldeni.

Nem köteles a munkaadó külön illetményjegyzéket kiállítani abban az esetben, ha az illetmények kifizetéséről bérfizetési jegyzéket készít és ezt a jegyzéket indigópapír használatával két egyező példányban úgy állítja ki, hogy a jegyzék a megkívánt adatokat tartalmazza. Ilyen esetben is megengedhető, hogy a munkaadó csak a járandóságokbani végösszegét feltüntető kimutatást terjesszen be.

Ha több munkaadó közösen tart magánalkalmazottat szolgálatban, ennek az alkalmazottnak az összes munkadóktól együttesen élvezett illetményeit az a munkaadó köteles összevonni és az adót levonni, aki az illetmény legnagyobb hányadát fizeti ki, ha pedig az illetményt egyenlő arányban viselik, akkor megállapodhatnak arra nézve, hogy melyik munkaadó vonja le az összilletmény után járó kereseti adót az általa kifizetett illetményből.

Az olyan munkaadókra nézve, akik kevés alkalmazottat tartanak, továbbá azokra, akik bármi oknál fogva az illetménykimutatások vezetésére célszerűen nem kötelezhetők (pl. mezőgazdák, kisebb iparosok, kereskedők stb.), végül azoknál, akik időszakonként bizonyos munkálatokra alkalmaznak ezen törvény hatályába eső bérmunkásokat, a szolgálati illetmények után járó adókat átalányösszegben kell megállapítani és pedig évenként vagy ennél rövidebb időszakokra is.

A kereseti adót olyan munkaadóval szemben kell átalányösszegben megállapítani, akinek legfeljebb öt alkalmazottja van és ezek közül egyik sem végez irodai munkát; vagy aki egyrészt akár a megfelelő iskolaképzettség hiányánál, akár a foglalkozás természeténél fogva nem tudja a kereseti adó levonásával kapcsolatos írásbeli teendőket ellátni, másrészt pedig az erre a célra szükséges idegen munkaerő alkalmazása az adózónak az üzlet vagy vállalat terjedelmével és jövedelmezőségével szemben aránytalanul súlyos anyagi megterhelést okozna;

aki a vállalatban időszakonkint valamely munka elvégzésére alkalmaz adóköteles bérmunkásokat, e bérmunkások után. A kereseti adót átalányösszegben lehet megállapítani, az olyan alkalmazottakra vonatkozólag is, akik illetményeik egy részét nem a munkaadótól kapják, pl.

pincérek, borbélysegédek, bérkocsisok stb. Az alkalmazottak számának megállapításánál a szerződött tanoncok figyelmen kívül hagyandók.

Az a munkaadó, aki az alkalmazottak kereseti adójának átalányösszegben való megállapítására igényt tarthat, köteles az alkalmazottaknak szolgálati (munka-) helye szerint illetékes községi előljáróságnak (városi adóhivatalnak) a következő adatokat bejelenteni: 1. az üzlet (üzem), műhely, iroda, gazdaság stb. közelebbi megjelölését és helyét (utca, házszám szerint); 2. a munkaadó lakásának helyét (utca, házszám szerint); 3. az alkalmazottak nevét, születési évét és helyét, továbbá az alkalmazás pontos megjelölését; 4. a kikötött pénzbeli és természetbeni járandóságoknak részletes felsorolását; 5. az ellátásnak, lakásnak és természetbeni járandóságoknak a munkaadó becslése szerint mutatkozó helyi forgalmi értékét; 6. azt az időtartamot, amelyre a munkaadó az általános kereseti adónak átalányösszegben való megállapítását kéri.

A bejelentés az említett községi (városi) hatóságnál szóbelileg is megtehető, amely esetben azt ott jegyzőkönyvbe kell foglalni és a jegyzőkönyvet a bejelentő féllel alá kell iratni.

Az alkalmazottak kereseti adójának átalányösszegben való megállapítása szólhat:

1. egy évi időtartamra, vagyis egy naptári évre;
2. határozatlan időre.

Az átalányösszeget mind a két esetben egy egész évre járó összegben kell megállapítani és az esedékességnek megfelelően 12 havi egyenlő részre fel kell osztani.

Az adó átalányösszegét csakis az olyan alkalmazottak után kell egy évi időtartamra megállapítani, akiknek illetménye (mint például a mezőgazdasági cselédek) rendszerint hosszú ideig változatlan marad. Más alkalmazottak után általában határozatlan időre kell az átalányösszeget megállapítani.

A községi előljáróság (városi adóhivatal) az alkalmazottak kereseti adójának megállapított átalányösszegéről fizetési meghagyással értesíti a munkaadót.

Ha valamely alkalmazott után az alkalmazottak kereseti adójának átalányösszegét egy évi időtartamra (naptári évre) állapították meg, akkor azt az illető naptári év folyamán rendszerint nem lehet sem felemelni, sem leszállítani.

Ha azonban az illető alkalmazott évközben eltávozik arról a szolgálati helyéről, ahol az adóját átalányozták és a munkaadó az eltávozott alkalmazott helyére legalább is 30%-kal alacsonyabb illetményért fogad el egy másik alkalmazottat, akkor kérheti az átalányösszegnek az év hátralévő részére vonatkozó aránylagos mérséklését.

Ezt a kérvényt legkésőbb az új alkalmazott szolgálatba lépésének napjától számított 15 nap alatt kell beadni.

Az új alkalmazottra vonatkozó adatokat akkor is köteles a munkaadó 15 nap alatt a községi előljáróságnak (városi adóhivatalnak) bejelenteni, ha ennek illetményei legalább 30%-kal magasabb illetményei vannak, mert ez esetben a községnek van joga magasabb átalányösszeget megállapítani. Általában azonban az alkalmazottak személyében beálló változások nem érintik a kereseti adónak megállapított átalány-

összegeit, feltéve, hogy a belépő alkalmazottak munkaköre ugyanolyan mint a kilépetté volt.

Ha a munkaadó új alkalmazottat fogad fel és ennek szolgálatbalépését nem előzte meg egy másik alkalmazottnak az elbocsátása, úgyhogy a munkaadó alkalmazottainak száma ezzel megnövekedett, akkor az új alkalmazott után az adóátalányt külön meg kell állapítani.

A munkaadó ebből a célból köteles az új alkalmazottra vonatkozólag a 6. bekezdésben felsorolt adatokat az illető alkalmazott szolgálatba lépésének napjától számított 15 nap alatt a községi előljáróságnak (városi adóhivatalnak) bejelenteni.

Ha az alkalmazott, aki után a kereseti adót átalányösszegben állapították meg, kilép a szolgálatból és a munkaadó nem fogad el a helyébe másik alkalmazottat, akkor kérheti az elbocsátott alkalmazott után megállapított kereseti adó átalányösszegének az alkalmazott kilépését követő naptól kezdődő törlését. A kérvényt legkésőbb az alkalmazott kilépésének napjától számított 15 nap alatt kell beadni.

A szolgálati illetmények után levont és beszállított kereseti adó helyessége és jogossága ellen úgy a munkaadó, mint az alkalmazott, az illetményjegyzék és az adó beszolgáltatására kitűzött határidőt követő 15 nap alatt a pénzügyigazgatósághoz élhet fellebbezéssel.

Büntetések.

Adócsalást követ el az a munkaadó, aki az illetményjegyzékbe tudva valótlan adatokat állít be, amelyek az adó megrövidítésére alkalmasak, vagy azokból az adó megrövidítésére irányuló szándékkal adatokat kihagy vagy az alkalmazottaktól levont adót nem szolgáltatja be, valamint az a munkaadó, aki az átalány megállapítása céljából szükséges adatokat az adó megrövidítésére irányuló szándékkal hamisan jelenti be.

Az adócsalás miatt kiszabható szabadságvesztésbüntetésen felül minden esetben mellékbüntetésként kiszabandó pénzbüntetés a veszélyeztetett adó háromszorosától tízszereséig terjedhet.

Amennyiben valamely cselekmény vagy mulasztás nem esik súlyosabb büntető rendelkezés alá, szabálytalanság miatt 100 pengő pénzbírsággal büntetendő a munkaadó, ha az illetményjegyzékeket vagy egyéb feljegyzéseket nem vezeti, vagy azokat nem őrzi meg 2 évig, az illetményjegyzékeket nem szolgáltatja be kellő időben, vagy az adóalapot az illetményjegyzékbe tévesen írja be, vagy ha az adó helyes lerovásának ellenőrzését megakadályozza, vagy meghiusítja.

Mikor esedékes az alkalmazottak kereseti adója?

Az alkalmazottak kereseti adója az illetmény kifizetésekor válik esedékessé és ugyanakkor vonandó le. A levont adó a levonást követő hónapnak 15. napjáig szolgáltatandó be. A pénzügyminiszter ezt a határidőt szükség esetében rendelettel megváltoztathatja vagy meghosszabbíthatja.

Az alkalmazottak kereseti adóját a munkaadó olyan községekben (városokban), amelyeknek a m. kir. postatakarékpénztárnál folyószámlájuk van, postatakarékpénztár útján postatakarékpénztári befizetési lapok felhasználásával is befizetheti.

Az erre a célra szolgáló postatakarékpénztári befizetési lapokkal a község (város) önköltségi áron látja el a feleket.

A munkaadó a postatakarékpénztártól visszakapott elismervényt az illetményjegyzék egyik példányához köteles fűzni, vagy pedig arra ráragasztani. Ez az elismervény a befizetés nyugtázására szolgál. A községi (városi) pénztár a postatakarékpénztár útján befizetett ilyen kereseti adóról nem állít ki nyugtát.

A munkaadó az illetményjegyzék másik példányára még ugyanazon a napon rávezeti, hogy az adót postatakarékpénztár útján mely napon küldte be és ezt a példányt egyidejűleg köteles a községi elöljáróságnak (városi adóhivatalnak) beadni vagy esetleg posta útján oda beküldeni. Az illetményjegyzék másik példányát tehát ilyen esetben be se kell mutatni.

Ha a munkaadó a kereseti adót a fenti határidőn belül nem fizeti be, a késedelem minden egész vagy megkezdett hónapjára a késedelmesen befizetett összeg 3%-át tartozik pótlék címen fizetni.

Amennyiben azonban a munkaadó a kereseti adót legfeljebb 8 napi késedelemmel, vagyis a levonást követő hó 23-áig befizeti, a pótlék 1%, ha pedig legfeljebb fél havi késedelemmel, vagyis a levonást követő hó végéig fizeti be, a pótlék 2%.

II. A TÁRSULATI ADÓ

Kik kötelesek társulati adót fizetni?

Társulati adót kötelesek fizetni:

1. a Magyarország területén székelő részvénytársaságok, szövetkezetek, részvényekre alakult betéti társaságok, korlátolt felelősségű társaságok, bányatársulatok;

2. az állam, törvényhatóságok és községek (városok) vállalatai;

3. a közúti és helyiérdekű vasútak, a takarékpénztárak, ha alapszabályaik értelmében nem tartoznak az 1. pontban felsorolt társaságok közé. Külföldi társaságok, ha üzletüket a magyar állam területén is gyakorolják, itteni üzletek után társulati adót fizetnek.

Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság tagjainak, továbbá a választmányi tagoknak és a napibiztosoknak, illetőleg felszámolás esetében a felszámoló-bizottság tagjainak ebben a minőségükben bármely elnevezés alatt juttatott javadalmazás után külön adót (tantieme-adót) kell fizetni. Ugyanaz a vállalat tekintet nélkül a telepek számára, egynek tekintetik; év közben megszünt, vagy felállított telepek után pótkivetésnek, vagy adótörlésnek helye nincs.

A Magyarország területén székhellyel bíró vállalatok csak a magyar állam területéről származó jövedelmük után adóznak, feltéve, ha e tekintetben azzal az állammal, amelyen külföldi telepe van, viszonosság áll fenn, vagy a pénzügyminiszter az adómentességet elrendeli (elszakított területen teleppel bíró vállalatok.)

Mely társaságok mentesek a társulati adó alól?

A fennálló törvények többek közt a következő társaságok állandó adómentességét állapítják meg: az ipartestületek által létesített — elő-

legező és hitelügyletekkel nem foglalkozó — szövetkezetek, feltéve, hogy a szövetkezet tagjai közé mások, mint a testület tagjai fel nem vétetnek; továbbá az Országos Központi Hitelszövetkezet, valamint az ennek kötelékébe rendes tagul belépett gazdasági és ipari hitelszövetkezetek; azok a külföldi vállalatok, amelyeknek adómentességét államszerződések biztosítják; a törvényhatósági és a községi (városi) közkórházak, vásárcsarnokok, közvágóhidak, vízvezetéki, csatornázási, szemétfuvarozási és közvilágítási vállalatok. Ideiglenesen mentesek többek közt az iparfejlesztési törvény értelmében (1907. évi III. t.-c. 1. §.) az országban újonnan keletkező, a technika fejlődése szerint berendezett gyári vállalatok, ha olyan cikkeket állítanak elő, amelyek a Magyar Szent Korona Országaiban egyáltalán nem, vagy nem olyan mértékben állíttatnak elő, hogy a fogyasztás jelentékeny részét fedezné, vagy általában oly iparcikkeket állítanak elő, amelyek gyártásának fokozását, általános közgazdasági érdekek teszik kívánatossá.

A kedvezményt a kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértve engedélyezi. Ha a vállalat részben adómentes és az adómentes rész nyereséget eredményezett, a társulati adót csakis az adóköteles rész után kell kivetni. Az adómentesség a társulati adón nyugvó összes adópótlékokra is kiterjed.

Mikortól fogva köteles a társaság adót fizetni?

Az adókötelezettség kezdődik az újonnan keletkezett vállalatnál, ha működését nem a hó első napján kezdi, az üzletműködés megkezdését, — ideiglenesen adómentes vállalatoknál pedig az adómentesség megszűnését követő hónap első napján. Az adókötelezettség annak a hónapnak utolsó napjával szűnik meg, amelyben a vállalat üzletműködését végleg megszüntette. Ha a vállalat felszámol, vagy csődbe kerül, a terhére előírt társulati adót a felszámolás megkezdését, vagy a csőd megnyitását követő hónap első napjától kezdve törölni kell. A felszámolás vagy csőd tartama alatt az adókivetés szünetel és csak a felszámolás befejezése, vagy a csőd megszüntetése után kell a társulati adót a felszámolás, vagy a csőd tartamára egyszerre fizetni. A felszámolt vállalat vagyonát addig felosztani nem szabad, amíg adója megállapítva és összes adótartozása befizetve teljesen nincs. Ennek elmulasztásából eredhető károkért a felszámolókat és a felügyelő-bizottság tagjait egyetemleges kártérítési kötelezettség terheli.

A társulati adó kivetéséhez való jog elévül, ha az adót, az adóbevallás beadását, vagy pedig az adócsalás, illetőleg a jövedéki kihágás felderítésének napját követő ötödik naptári év végéig nem vetették ki.

Mily összeg után kell a társulati adót fizetni?

Az adókivetés alapja az adóévet megelőző évben lezárt, illetőleg oly vállalatoknál, amelyek üzleti évüket június hó 30-a előtt zárják, az adóév folyamán zárandó üzleti év adóköteles nyeresége.

Ha a mérleg csak egy csonka év eredményét vagy egy évnél hosszabb időtartam eredményét foglalja magában, akkor évi eredménynek azt a nyereséget kell tekinteni, amely a mérleg időtartamának az egy évi időtartamhoz való arányában tizenkét hónapra esik.

Ha az üzleti év megváltoztatása folytán egy naptári évben két mérleg készülne, a két mérleg együttes eredményéből egy évre arányosítva kell az adóköteles nyereséget megállapítani.

Uj vállalatoknál az adókivetés az első mérleg elkészültéig szünetel és az első üzletév mérlege alapján megállapított adóköteles nyereség szolgál az első és második, esetleg harmadik évre a kivetés alapjául.

Felszámolás vagy csőd esetében a felszámolási zárszámla vagy a felosztási terv alapján mutatkozó adóköteles felesleg az adókivetés alapja, amelyet mint egy évre szóló adóalapot kell társulati adó alá vonni.

Az adóköteles nyereség megállapításánál a mérleg egyenlegéből kell kiindulni.

Ha a vállalat részben adómentes és ez a rész nyereséget mutat ki, részben pedig adóköteles, az adóalap kiszámításánál az adóköteles üzemről készített külön nyereség-veszteség-számla az irányadó, azzal az eltéréssel, hogy az adómentes és adóköteles üzemek közös tételeit a nyersbevételek arányában kell megosztani és a külön számla eredményéhez hozzászámítani.

Az adóköteles nyereség kiszámításánál a mérlegszerű nyereséghez hozzá kell számítani, illetőleg a veszteségből le kell vonni a kiadások és leírások közül:

1. az előző évekről áthozott veszteséget a megelőző egy évi veszteség kivételével;

2. a vagyonváltságról szóló törvények alapján a vállalat vagyonváltsága fejében kiadott összegeket;

3. az üzemeket nem terhelő illetékeket;

4. az ajándékokat és az egyéb kötelezettség nélkül teljesített ingyenes szolgáltatásokat, a közművelődési, közoktatási és közjótékonysági célokra juttatott adományok, továbbá a szokásos újévi ajándékok és egyéb hasonló, az üzlet érdekében adott ajándékok kivételével;

5. az első szervezés és az alapítás költségeinek fedezésére fordított leírást. A részvénytársaságok által a társaság fennállásának első öt évében, egyéb vállalatoknál pedig a fennállás első évében az első szervezés és az alapítás igazolt költségeinek (a felszerelés költsége nem tartozik ide) fedezésére fordított kiadások és leírások azonnal levonandók;

6. a földadó alá tartozó ingatlanok értéktörlesztésére fordított összegeket;

7. a leltári vagyon karbantartásának és pótlásának nem minősíthető új beszerzéseket;

8. a törzsvagyon gyarapítására és a vállalat nagyobbítására fordított összegeket;

9. a törzsvagyon visszafizetésére vagy kölcsönök törlesztésére fordított összegeket, kivéve, ha a vállalat az engedélyokmányban megállapított határidő leteltével ingyen megy át az állam, törvényhatóság, község (város) illetőleg az engedélyokmányban megnevezett személy tulajdonába;

10. a vállalat külföldi telepétől felvett előlegek (ellátmányok) törlesztésére és kamataira fordított összegeket és a külföldi telep üzleti költségeiből a belföldi telepre áthárított részt;

11. az alapítók részére nyujtott előnyöket, valamint az alapítói igazolványok megváltására fordított összegeket;

12. a részvények, vagy üzletrészek, vagy társasági betétek után felszámított kamatokat;

13. a felsorolandó tartalékalapokon kívül bárminő más célra és bármely elnevezés alatt tartalékolt összegeket;

14. a vállalat tárcájában lévő értékek értékéből a beszerzési áron vagy a tőzsdei árfolyamon alul a társulati adóról szóló hivatalos összeállításban megállapított szabályok szerint;

15. az anyagkészletnek és az árúleltárnak a beszerzési vagy előállítási áron alul történt értékelése folytán előállott különbözeteket a következő szabályok szerint:

a) a megelőző üzleti év mérlegében kitüntetett anyagkészlet és árúleltár mennyiségének erejéig azt az összeget kell hozzászámítani, amely oly módon keletkezett, hogy a vállalat ezeket a tárgyakat a megelőző üzleti év mérlegében kitüntetett értéken alól még az igazolt forgalmi értéknél (piaci árnál) is alacsonyabban értékelte;

b) az év folyamán megszerzett vagy előállított anyagkészletnél az árúleltárnál az előző évi anyagkészlet és árúleltár mennyiségének levonása után fenmaradó mennyiségnél azt az összeget kell hozzászámítani, amely oly módon állott elő, hogy a vállalat ezeket a tárgyakat a beszerzési vagy előállítási áron alul az igazolt forgalmi értéknél (piaci árnál) több mint 20%-kal alacsonyabban értékelte;

16. általában mindazt a jövedelmet, amely a vállalat üzleti könyveiben számszerüleg kifejezésre jut anélkül, hogy azt a vállalat jövedelem gyanánt nyilvánosan elszámolta volna.

Nem szabad az adóalaphoz hozzászámítani azokat az összegeket, amelyeket:

1. a vállalat a nyugdíjalapba helyezett, vagy alkalmazottainak külön kezelt nyugdíj- vagy segélyalapjához akár köteles, akár önkéntes hozzájárulás fejében adott, vagy munkásjóléti intézményeknek (alapoknak) juttatott vagy tartalékolt;

2. a biztosítási vállalat a díjtartalékba helyezett;

3. a vállalat az épületek, gépek, gyári eszközök, üzleti felszerelések és berendezések elhasználása által előállott értékcsökkenés leírására fordított vagy hasonló célból tartalékalapba helyezett. Az értékcsökkenés címén leírt vagy tartalékolt összegek nagyságának megfelelő voltát az adókivetésre illetékes hatóság felülvizsgálja és jogában áll azt — esetleg szakértők meghallgatásával — adókivetési szempontból kiigazítani. A vállalatnak mindenkor joga van saját költségén ellenőrző szakértőt alkalmazni. Ezen eljárás során figyelemmel kell lenni a használati idő tartamára;

4. a vállalat ingyenes háramlás esetében a háramlás alá eső vagyon értékéből, a háramlási idő alatt leírt vagy tartalékolt;

5. a vállalat a szabadalmi jog értékéből a szabadalmi idő alatt aránylagosan leírt vagy tartalékolt;

6. a vállalat a mérlegben behajthatatlan vagy kétes követelések címén veszteségként leírt vagy tartalékolt.

Ezeknek a leírásoknak és tartalékolásoknak indokolt voltát a vállalat a pénzügyi hatóság kívánságára igazolni köteles, amennyiben eze-

ket kielégítő módon igazolni nem tudná, a pénzügyi hatóságnak joga van azt az adókivetés szempontjából megfelelően kiigazítani.

A felsorolt tartalékalapok csak abban az évben és abban a mértékben válnak adókötelesekké, amely üzletévben és aminő mértékben azokat a vállalat rendeltetésüktől elvonja és adóköteles célokra használja fel. Ilyen célnak kell tekinteni különösen, ha a vállalat azokat a törzsvagyon felemelésére fordítja, vagy ha a feloszláskor azokat a tagok között az általuk befizetett tőkén felül feleslegekből oszt szét.

Az itt említett leírásokon kívül minden egyéb leírás adóköteles; a pénzügyminiszternek azonban joga van fontos közhiteli érdekekből rendeleti úton megengedni, hogy a vállalatok az itt felsorolt eseteken kívül is adómentesen tartalékolhassanak meghatározott célokra, azzal a feltétellel, hogy ezeket a tartalékokat mindenkor pontosan kimutassák.

A következő tételek nem számíthatók az adóalaphoz, illetőleg, ha azokat a vállalat mérlegszerű egyenleg megállapításánál tehertételként számításba nem vette, a mérleg szerinti nyereségből levonandók, a veszteséghez pedig hozzászámítandók:

1. az előző évekből áthozott nyereségek;

2. bányavállalatoknál a föld tulajdonosának a szénjogok végleges átengedéséért fizetett vételárnak évenkint 2%-a mindaddig, amíg a levonás összege a vételárat kimeríti, de csak akkor, ha a föld tulajdonosával kötött szerződést a vállalat, annak keltétől számított 30 napon belül az adókivetésre illetékes m. kir. adóhivatalnak bemutatja;

3. fogyasztási szövetkezeteknél az üzleti feleslegből a tagoknak vásárlásaik arányában kifizetett nyereségvisszatérítés;

4. a megadóztatott tartalékokból felhasznált összegek;

5. az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjainak, a választmányi tagoknak és napibiztosoknak bármely elnevezés alatt juttatott javadalmazás, továbbá a tiszta nyereségből a vállalat alkalmazottainak kifizetett jutalék, jutalom;

6. a részvénytársaságok új részvényeinek kibocsátásánál a névértéken felül befolyt összegek;

7. a vállalatnak külföldön lévő üzlettelepei értékesítésénél az előző évi mérlegben kitüntetett értéken felül befolyt összegek, amennyiben azok egészben vagy részben a társulat tagjai között fel nem oszthatók. Ugyanezen elbírálás alá esnek a vállalat külföldi részvényeinek értékesítése folytán az előző évi mérlegben kitüntetett értéken felül befolyt összegek, amennyiben az értékesítés idejében az illető külföldi részvénytársaság részvényeinek legalább 25%-a a vállalat birtokában volt, vagy pedig a kérdéses részvények a vállalat külföldi telepének értékesítése folytán folytak be. A mérlegben el nem számolt ezeket az összegeket a társulat a vallomással egyidejüleg a pénzügyminiszternek bejelenteni köteles.

Az adó kivetésére illetékes hatóságnak jogában van a nyereségveszteségszámlát abból a szempontból vizsgálat tárgyává tenni, hogy a vállalat igazgatóságának és személyzetének járandóságai, valamint a reprezentációs költségek fejében kiadott összegek a vállalat természetével és terjedelmével arányban állanak-e. Az aránytalanul nagy különbözeteket az adóalaphoz hozzá kell számítani.

Ha a családi részvénytársaság részvényesei által a vállalat részére átengedett anyagok számlázása tekintetében akadály merül fel, az adókivetésre illetékes hatóságnak jogában áll a felszámolt árakat — esetleg szakértők meghallgatásával — adókivetési szempontból kiigazítani. A vállalatnak mindenkor joga van saját költségén ellenőrző szakértőt alkalmazni.

Külföldi vállalat belföldi telepének megadóztatásánál figyelemmel kell lenni arra a körülményre is, hogy a külföldi telep a belföldi telepnek átengedett anyagot vagy árut hogyan számlázza. Ha a számlázás az igazolt beszerzési vagy előállítási, illetőleg a forgalmi értéknél magasabban történik, az adó kivetésére illetékes hatóság — esetleg szakértők meghallgatásával — adókivetési szempontból kiigazíthatja. A vállalatnak mindenkor joga van saját költségén ellenőrző szakértőt alkalmazni.

Mily összegű a társulati adó?

A társulati adó kulcsa a részvénytársaságoknál, a részvényekre alakult betéti társaságoknál, a korlátolt felelősségű társaságoknál, a bányatársulatoknál, a közérdekű és helyiérdekű vasutaknál, takarékpénztáraknál a következő:

16%, ha az adóköteles évi nyereség a vállalat saját tőkéjének tíz százalékát nem haladja meg;

18% az adóköteles nyereség azon része után, amely a vállalat saját tőkéjének tíz százalékánál nagyobb, de tizenöt százalékát nem haladja meg;

20% az adóköteles nyereség azon része után, amely a vállalat saját tőkéjének tizenöt százalékánál nagyobb, de húsz százalékát nem haladja meg;

22% az adóköteles nyereség azon része után, amely a vállalat saját tőkéjének húsz százalékánál nagyobb, de huszonöt százalékát nem haladja meg;

24% az adóköteles nyereség azon része után, amely a vállalat saját tőkéjének huszonöt százalékánál nagyobb, de harminc százalékát nem haladja meg;

26% az adóköteles nyereség azon része után, amely a vállalat saját tőkéjének harminc százalékánál nagyobb, de harmincöt százalékát nem haladja meg;

28% az adóköteles nyereség azon része után, amely a vállalat saját tőkéjének harmincöt százalékánál nagyobb, de negyven százalékát nem haladja meg és

30% az adóköteles nyereség azon része után, amely a vállalat saját tőkéjének negyven százalékát meghaladja.

A társulati adó kulcsa *szövetkezeteknél* a következő:

Ha az adóköteles nyereség

6.000	pengőt nem halad meg	—	—	—	—	—	—	—	—	5%
6.000	pengőn felül 12.000 P-ig	—	—	—	—	—	—	—	—	6%
12.000	„ „ 18.000 „	—	—	—	—	—	—	—	—	7%
18.000	„ „ 24.000 „	—	—	—	—	—	—	—	—	8%
24.000	„ „ 36.000 „	—	—	—	—	—	—	—	—	9%
36.000	„ „ 48.000 „	—	—	—	—	—	—	—	—	10%

48.000 „ „ 60.000 „ — — — — — 12%
60.000 pengőt meghalad: — — — — — — — 15%
A tantieme-adónak a kulcsa a javadalmazás évenkint és egyenkint
3.000 pengőt nem halad meg — — — — — — 16%
3.000 pengőt meghalad, de 10.000 P-t nem halad meg 20%
10.000 pengőt meghalad — — — — — — — 25%

A saját tőke alatt a befizetett alaptőkét, a tőketartalékot és az értékcsökkenési, háramlási és követelési tartalékok kivételével azokat a mérlegben megállapított valódi tartalékalapokat kell érteni, amelyek a vállalat kizárólagos tulajdonában vannak és vagy a már megadóztatott üzleti jövedelemből, vagy felpénzből származnak.

Külföldi vállalatoknál, valamint a részben adómentes és részben adóköteles vállalatoknál a saját tőkét a nyersbevételek arányában kell megosztani.

Hogy állapítják meg a társulati adó összegét?

A vállalatok az adóköteles nyereséget, valamint a tantiémeadó alá eső javadalmazásokat évenkint kötelesek bevallani.

Az adóbevallásra a vállalat felelőssége mellett köteles az az egyén, akit a vállalat törvényes képviselete a cégjegyzésre jogosítottak közül megbíz, a zárszámadás jóváhagyását követő 30 nap alatt, de legkésőbb az üzletév lejártát követő négy hónapon belül az illetékes m. kir. adóhivatalhoz benyujtani.

Az adóbevallás benyujtására kitűzött határidőt a pénzügyigazgatóság indokolt esetben meghosszabbíthatja.

Felszámolás vagy csőd esetében köteles a vállalat számadásait évenként egyszer a m. kir. adóhivatal által esetről-esetre meghatározandó időben az illetékes m. kir. adóhivatalhoz benyujtani és ez alkalommal a tantiemadó alá eső javadalmazásokat is bevallani.

A bevalláshoz csatolni kell a mérleget és a nyereség-veszteségszámlát hiteles alakban, továbbá az üzleti jelentést, a mérlegszerű nyereség felosztására vonatkozó határozatot és általában mindazokat az adatokat, amelyek a társulati adó helyes kivetéséhez szükségesek. Ez a kötelezettség azokra a vállalatokra is kiterjed, amelyek a kereskedelmi törvény szerint egyébként nyilvános számadásra nincsenek kötelezve.

Amennyiben a mérlegben vagy a nyereség-veszteség-számlában külön kifejezetten feltüntetve nincs, ki kell mutatni s a vonatkozó üzleti számla kivonatával vagy másolatával igazolni kell a következő tételeket:

1. a vállalat vagyonváltsága fejében kiadott összegeket; 2. az üzemet nem terhelő illetékeket; 3. az ajándékokat és a kötelezettség nélkül teljesített ingyenes szolgáltatásokat még akkor is, ha a vállalat azokat jogosult levonni; 4. az első szervezés és alapítás költségeit, amennyiben ilyen címen a vállalat leírást eszközölt; 5. az új beszerzésekre fordított kiadásokat, s amennyiben az új beszerzések értéke a mérlegben vagyonként ki van tüntetve, ezeknek az összegét; 6. a törzsvagyon gyarapítására fordított összegeket; 7. a törzsvagyon visszafizetésére vagy kölcsönök törlesztésére fordított összegeket; 8. a külföldi teleptől felvett előlegek törlesztésére és kamataira fordított összegeket és a külföldi telep költségeiből a belföldi telepre áthárított részt; 9. az alapítók számára nyuj-

tott előnyöket, ha azokat valamely, a nyereség-veszteségszámlán csak egyenleg útján kifizetésre jutó számlán számolta el; 10. a részvények, vagy üzletrészek, vagy társasági betétek után kifizetett kamatokat; 11. azokat az összegeket, amelyeket a vállalat olyan módon tartalékolt, hogy a tartalék összege, illetőleg a tartalék gyarapodása a mérlegből meg nem állapítható; 12. a vállalat tulajdonában lévő értékpapírok pontos kimutatásait; 13. az anyagkészlet és árúleltár kimutatását; 14. a tartalékok illetőleg leírások mértékének elbírálása céljából a kérdéses vagyontárgyak előző évi értékét, azoknak beszerzési idejét és értékét, valamint az azoknak karbantartására s javítására az üzletév folyamán kiadott összegek kimutatását; 15. az egyes tartalékalapok, nevezetesen a rendes tartalék, a nyugdíjalapok, az értékcsökkenési, a háramlási, valamint a kétes követelésekre alkotott tartalékok évközi változásait feltüntető kimutatásokat; 16. a mérlegben kimutatott vagyontárgyak értékében az év folyamán bekövetkezett változásokat feltüntető kimutatást; 17. a szénbányavállalatok által a szénjogok vételéért fizetett vételárak összegét; 18. szövetkezeteknél a vásárlási visszatérítéseket feltüntető kimutatásokat; 19. az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjainak, a napibiztosoknak, a választmány és végrehajtóbizottság tagjainak állami, törvényhatósági és községi vállalatoknál pedig az ezekhez hasonló bizottságok tagjainak javadalmazásait; 20. újrészvények kibocsátása esetén a befolyt felpénz összegét.

Mily bejelentéseket kell tenni?

A tantieme-adó kivetése céljából a vállalat a társulati adó bevallásával egyidejüleg köteles pontos kimutatást becsatolni azokról a személyekről, akik ez adó alá esnek, járandóságaik és lakcímük pontos feltüntetésével.

Az ujonnan keletkezett vállalat köteles az üzletműködés megkezdését 15 nap alatt az adókivetésre illetékes m. kir. adóhivatalnál bejelenteni és ezen bejelentéséhez az alapítási tervezetet, az alapszabályok, vagy szabályzat egy példányát csatolni.

Az üzletműködés folyama alatt a vállalat köteles a következő változásokat 15 nap alatt a magy. kir. adóhivatalnál bejelenteni, az alapszabályok vagy szabályzat módosítását és új telepek felállítását.

A vállalat azt a körülményt, hogy üzletműködését megszüntette, a megszűnéstől számított 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságnak köteles bejelenteni.

A társulati adót a vállalat székhelye szerint illetékes pénzügyigazgatóság a székhelyén lévő magy. kir. adóhivatal évenkint veti ki, a tantieme-adót rendszerint a társulati adóval egyidejüleg kell kivetni.

Ha a vállalat adóbevallását az eziránt hozzáintézett felhívás kézhezvételétől számított 15 nap alatt sem nyujtotta be, a m. kir. adóhivatal által kívánt adatokat a kitűzött határidőn belül nem szolgáltatta be, vagy a kívánt felvilágosításokat nem adta meg, a m. kir. adóhivatal a vállalatot e kötelességének teljesítésére a megszabott bírság ismételt alkalmazásával szorítja és sikertelenség esetében a társulati adó kivetéséhez szükséges adatokat a vállalat költségére foganatosítandó könyvvizsgálat útján szerzi be.

Ha a m. kir. adóhivatal egyéb esetekben rendel el könyvvizsgálatot, illetőleg tanuk vagy szakértők meghallgatását, az ezzel járó költségeket a kincstár viseli abban az esetben, ha a könyvvizsgálat, vagy a tanuk és szakértők meghallgatása során megállapított adóalap a vállalat által bevallott alapot 10%-nál többel nem haladja meg. Minden esetben a költségek a vállalatot terhelik.

A kivetett társulati adót és tantiém-adót a vállalattal fizetési meghagyás útján kell közölni.

Ha a kivetés során megállapított adóalap a bevallástól eltér, az eltérést a fizetési meghagyásban indokolni kell.

A pénzügyminiszternek joga van az új adókivetést elrendelni, ha a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított két éven belül megállapíttatik, hogy az adóköteles-jövedelem egészben vagy részben adózatlanul maradt és adócsalás miatt a büntető eljárás megindításának vagy jövedéki kihágási eljárásnak nincsen helye. A vállalatot az új adókivetés elrendeléséről legkésőbb a helytelen kivetésre vonatkozó fizetési meghagyás kézbesítésétől számított második év végéig, végzésileg értesíteni kell.

Az adókötelezettség megszűnése, valamint felszámolás és csőd esetében járó adótörlésre irányuló kérvényt a m. kir. adóhivatalnál kell benyujtani.

Az adótörlés kérdésében elsőfokon a m. kir. adóhivatal határoz.

Jogorvoslások.

A társulati adót és tantieme-adót megállapító fizetési meghagyás, valamint az adótörlés kérdésében hozott határozat ellen a vállalat fellebbezéssel élhet a pénzügyigazgatósághoz. A fellebbezést a fizetési meghagyásnak, illetőleg a határozatnak kézbesítésétől számított 15 nap alatt írásban kell a magy. kir. adóhivatalnak benyujtani.

A fellebbezési határidő elmulasztása miatt a vállalat igazolással élhet, ha a fellebbezést el nem hárítható akadály miatt nem adhatta be a megszabott határidőben. A hitelt érdemlő módon indokolandó igazolási kérelmet ebben az esetben a fellebbezéssel együtt 15 nap alatt kell beadni attól a naptól számítva, amelyen a fellebbezés legkésőbb beadható lett volna, vagy ha az akadály csak később szünt meg, amelyen az megszünt. A mulasztás napjától számított 6 hónap eltelte után azonban igazolást kérni többé nem lehet.

A kellő határidőn belül beadott fellebbezésnek annyiban halasztó hatálya van, hogy ilyen esetben csak a megelőző évre kivetett adónak megfelelő összeget, vagy ha a bevallásban, illetőleg a fellebbezésben foglaltaknak változatlan elfogadása esetében kivethető összeg ennél nagyobb, ezt az összeget lehet behajtani.

A pénzügyigazgatóságnak a társulati adó és tantieme-adó jogossága és mérve kérdésében hozott másodfokú határozata ellen a magy. kir. közigazgatási bírósághoz panasznak van helye. A panasznak halasztó hatálya nincs.

Büntetések.

Ha a vállalat adóbevallását az előírt határidőben nem adja be, amennyiben mulasztása súlyosabb beszámítás alá nem esik, a kivetés során megállapított adónak 10%-át, ha pedig a bevallás benyujtása iránt hozzá intézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül nem tesz eleget, vagy a m. kir. adóhivatal illetőleg a pénzügyigazgatóság által kívánt adatokat és felvilágosításokat a kitűzött határidőben nem pótolja vagy nem adja be, a kivetett társulási adó 25%-át fizeti bírság fejében, amelyet a m. kir. adóhivatal a társulati adóval együtt állapít meg.

Ha a vállalat adójának elsőfokú megállapításáig vagy a jogorvoslati eljárás során igazolja, hogy bevallását vétlen mulasztásból nem adhatta be, avagy a hozzáintézett felhívásnak hibáján kívül nem felelhetett meg, a bírság kivetését mellőzni kell.

Ha adóköteles nyereség hiányában a bírságot a társulati adó 10, illetőleg 25%-ában megállapítani nem lehet, akkor a fenti mulasztásokért a vállalat 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal büntethető. Ezt a pénzbírságot elsőfokon a m. kir. adóhivatal állapítja meg, határozata ellen a pénzügyigazgatósághoz lehet fellebbezni, amely a fellebbezés felett végérvényesen határoz.

Ha a vállalat az üzletműködés megkezdésekor, vagy az üzletműködés tartama alatt az előírt bejelentéseket elmulasztja, 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal büntethető. A pénzbírságot elsőfokon a m. kir. adóhivatal állapítja meg. Határozata ellen a pénzügyigazgatósághoz lehet fellebbezni, amely a fellebbezés felett végérvényesen határoz.

Adócsalást követ el a vállalat, ha a társulati adó megrövidítésére irányuló szándékkal hamis bevallást ad, vagy üzleti könyveibe hamis adatokat vezet be. Az adócsalás miatt kiszabható szabadságvesztésbüntetésen felül minden esetben mellékbüntetésként a veszélyeztetett összegnek egyszeresétől nyolcszorosáig terjedő pénzbüntetés szabandó ki. Ezen a büntetésen kívül a bíróság elrendelheti az ítéletnek vagy rendelkező részének az elítélt költségén leendő közzétételét.

Jövedéki büntető eljárás alá eső kihágást követ el a vállalat, ha beadványában — ideértve a jogorvoslatokat is — vagy a hatóság részéről hozzáintézett kérdésekre adott válaszában tudatosan valótlan nyilatkozatot tesz, vagy az adó helyes megállapítására alkalmas ténykörülményt szándékosan elhallgat, vagy színleges üzletet köt oly célból, hogy ezáltal az adóalapot csökkentse.

Amennyiben valamely cselekmény vagy mulasztás súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik és a cselekmény vagy mulasztás nem olyan, hogy bírsággal volna sujtható, szabálytalanság miatt 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal büntetendő az, aki a törvényben, illetőleg törvényes rendelkezésekben, vagy az azok alapján kiadott miniszteri rendeletekben megszabott kötelességét oly módon szegi meg, amely az adóknak a megrövidítésére vagy az adókivetési munkálatok kellő időre való befejezésének megakadályozására alkalmas.

E pénzbírságot — amely szabadságvesztésre át nem változtatható — elsőfokon a m. kir. adóhivatal szabja ki. Határozata ellen a pénzügyigazgatósághoz lehet fellebbezni, amely a fellebbezés felett végérvényesen határoz.

A társulati adó és tantieme-adó után a vonatkozó törvények és törvényes rendelkezések korlátai között útadó, községi pótadó, valamint kereskedelmi és iparkamarai illeték vethető ki.

III. A JÖVEDELMI ADÓ.

A jövedelmi adó az iparosok legfontosabb személyi adója. Ez az adónem egy-egy személy összes jövedelmét nyomozza ki és progresszív kulcs szerint adóztatja meg.

Ki köteles jövedelmi adót fizetni?

Jövedelmi adót kötelesek fizetni:

1. a magyar állampolgárok összes jövedelmeik után, ha a magyar állam területén laknak, vagy itt rendes lakásuk van;
2. a külföldön lakó magyar állampolgárok, a magyar állam területéről származó összes jövedelmeik után;
3. a külföldi állampolgárok, ha a magyar állam területén laknak, vagy legalább egy évig egyfolytában itt tartózkodnak, összes jövedelmeik után;
4. a 3. pont alá nem tartozó minden külföldi állampolgár a magyar állam területéről folyó azon jövedelme után, amely szolgálati illetményekből vagy nyugellátásból, ingatlanokból és az ezekből összekötött jogokból, iparból, kereskedelemből vagy bármely más haszonhajtó foglalkozásból származik;
5. a közbirtokosságok és volt úrbéri közösségek bizonyos feltételek mellett;
6. egyéb külön kezelt vagyontömegek (pl. a fel nem osztott hagyatékok, csődtömegek, zárgondnoki kezelés alatt álló vagyonok stb.).

Az állam, a törvényhatóságok és községek, egyházak, egyházközségek, szerzetesrendek, apátságok, prépostságok, káptalanok, alapok és alapítványok, gyámpénztárak, egyesületek, intézetek, részvénytársaságok, szövetkezetek, közkereseti és betéti társaságok, nem cégjegyzett egyéb társas vagy alkalmi vállalatok, vagyonközösségek. Az ezekből származó jövedelmek után az egyes tagok fizetik a jövedelmi adót.

A feleség és családtagok jövedelmét rendszerint az adóköteles háztartási fő jövedelméhez számítandók hozzá. (Kosztosok, albérlők stb. nem számíthatók a közös háztartáshoz).

A közös háztartáshoz tartozó családtag jövedelme nem számítható a háztartás fejének jövedelméhez a következő esetekben:

1. a feleség jövedelme nem számítható a férj jövedelméhez akkor, ha a házastársak közt a házassági életközösség tartósan megszünt, hogy a nő vagyonát már nem a férj kezeli;
2. a feleségnek vagy a közös háztartáshoz tartozó többi tagoknak az a keresete, amely fejenkint évi 500 pengő értéknél nem több, továbbá ugyanezeknek adómentes szolgálati illetményei;
3. ha a háztartás feje bizonyítja, hogy a vele közös háztartásban élő családtag jövedelme nem kerül az ő rendelkezése alá.

Ki mentes a jövedelmi adó alól?

Mentesek a jövedelmi adó alól:

1. a király és a királyné;
2. idegen államok diplomáciai képviselői;
3. a nemzetközi jog, vagy egyezmények adómentességre való igénnyel bíró személyek;
4. *azok, akiknek évi összes jövedelme az 1000 pengő értéket nem haladja meg. Ennek megállapítása szempontjából az adózónak úgy a belföldről mint a külföldről származó és akár jövedelemadó alá eső, akár ez alól mentes jövedelmét számba kell venni, hacsak a végrehajtási utasítás kifejezetten másként nem rendelkezik;*
5. azok, akiknek adómentes és adóköteles jövedelmük van, de az adóköteles jövedelmük az 500 pengőt nem haladja meg;
6. a külföldieknek az a jövedelme, amelyet a pénzügyminiszter a viszonosság alapján a kereseti adó alól mentesített.

Mily jövedelmek nem esnek jövedelmi adó alá?

Nem esnek jövedelemadó alá a következő jövedelmek:

1. az uralkodóház tagjait megillető járadékok (apanage-ok); a kormányzónak illetményei; továbbá a nemzetgyűlés tagjait e minőségükben megillető járandóságok;
2. az adóköteles által kikötés nélkül önként adott támogatások a lemenőknél, felmenőknél és oldalrokonoknál;
3. a rokkantak ellátási díjai, továbbá a Mária Terézia-lovagrenddel, valamint a vitézségi érmekkel összekötött járandóságok és a sebesülési pótdíjak;
4. a gazdasági munkássegélypénztár által nyujtott segélyek; a munkásbiztosító pénztárak és más intézmények által orvosi kezelésre, betegség esetén élelmezésre és temetkezésre nyujtott különféle segélyek;
5. a honvédség, csendőrség, rendőrség, pénzügyőrség, vámőrség, folyamőrség, börtönőrök szolgálati járandóságai,
6. ösztöndíjak;
7. tanulók magántanításból eredő keresete;
8. könyöradományok és perselypénzek;
9. a közbirtokosságok stb. jövedelméből a tagoknak netán járó részesedés;
10. közalkalmazottak szolgálati illetményei és ellátása, továbbá a magánalkalmazottaknál az évi 3600 P-t meg nem haladó javadalmak.

Ha a jövedelemadó fizetésére kötelezett összjövedelmének egyes részei adómentesek, a jövedelemadót az adómentes jövedelemrészek teljes figyelmen kívül hagyásával csak az adóköteles jövedelem után kell megállapítani. A létminimum címén adómentes jövedelmet azonban az adóköteles jövedelemből levonni nem szabad.

Ha az adóköteles bizonyítja, hogy a külföldről folyó jövedelem után jövedelemadót, vagy ennek megfelelő adót a külföldön már fizet, ez a jövedelem viszonosság esetében adózatlanul marad.

A jövedelemadó kivetéséhez való jog elévül, ha az adót az adóbevallás beadásának, illetőleg eltitkolás esetében az eltitkolt jövedelem felfedezésének napját követő ötödik naptári év végéig nem vetették ki.

Mily jövedelem után kell jövedelmi adót fizetni?

A jövedelmi adót kell fizetni az adóévet megelőző naptári évben elért adóköteles tiszta jövedelem után. Ennek megállapításához az adóévet megelőző naptári évben az adózó kezeihez tényleg befolyt jövedelmeket kell csak tekintetbe venni.

Ha az adózó szabályszerű kereskedelmi vagy gazdasági könyveket vezet és üzeme jövedelmét hiteles mérleg- és nyereség-veszteségszámla bemutatásával bizonyítja, amennyiben a jövedelemforrás (üzleti) éve a naptári évvel nem azonos, az adót az adóévet megelőző naptári évben lezárt üzleti év eredménye alapján kell kivetni.

Az az adózó, aki üzleti évét január elseje és szeptember 30-a között zárja le, az adózás céljaira a naptári év végével köteles mérleget készíteni és az adóévet megelőző naptári év adóköteles jövedelme alapján adózni.

Az ajándékozásból vagy örökségből, továbbá az életbiztosítási tőkéből származó rendkivüli bevétel nem tekinthető adóköteles jövedelemnek és csak hozadékában kerülhet adó alá. E szempont alá esnek a sorsjegy- és sorsjáteknyeremények is, kivéve ha ezek a nyeremények a sorsjegyek árusításával hivatásszerűen foglalkozó egyének javára sorsoltatnak ki.

Hasonlóképen nem tekinthető jövedelemnek az ingatlanoknak és egyéb vagyontárgyaknak adás-vételből származó nyereség sem. Azonban kell jövedelmi adót fizetni a hivatásszerűen ingatlanok kereskedésével foglalkozóknak és más esetben, ha az ingatlan megszerzése és eladása közt két évnél kevesebb idő telt el.

Az adóköteles-jövedelem megállapításánál a nyers bevételből kell kiindulni.

Az adóköteles nyers bevételéhez a saját házában, vagy illetménykép. avagy ingyen birt lakásának haszonértékét, továbbá akár a sajátjából felhasznált, akár illetménykép vagy ingyen kapott gazdasági, üzleti és más cikkeknek pénzértékét is hozzá kell számítani.

Az egyes jövedelemforrásokból eredő jövedelmek együttes összegéből a tehertételek levonása után fenmaradó összeg a tiszta jövedelem. A tiszta jövedelemből az adómentes jövedelmek levonása után fenmaradó összeg alkotja az adóköteles tiszta jövedelmét.

A termelési és kezelési költségeken kívül levonható terheket az egyes jövedelemforrásokból származó jövedelmek együttes összegéből kell levonni. Az így megmaradó jövedelem a tiszta jövedelem.

Az egyes jövedelemforrásokból eredő jövedelem kiszámításánál az egyes jövedelemforrások nyers bevételéből termelési és kezelési költségek címén a következő tételek vonandók le:

1. a nyers bevétel megszerzésére, biztosítására és fentartására fordított összes kiadások, ideértve a felszerelési tárgyak karbantartására, pótlására és kezelésére fordított kiadásokat, valamint a haszonbéreket és a kárbiztosítási díjakat is;

2. épületeknél a tatarozási és karbantartási költségek, nemkülönben az épületek használatával járó vízvezetéki, kéményseprési, világítási, éjjeli őri, járdatisztítási s egyéb mellékköltségek, amennyiben az adókötelest terhelik;

3. az épületek, gépek, valamint az egyéb holt leltári tárgyak elhasználása fejében eszközölt rendes évi leírások, amennyiben ezek az üzleti kiadások között — karbantartás vagy pótlás címén — már elszámolva nincsenek;

4. az adóévet közvetlenül megelőző üzleti évben szenvedett üzleti veszteségek, abban az esetben, ha az adózó jövedelmét hiteles mérleggel és nyereség-veszteségszámlával bizonyítja.

A tiszta jövedelem kiszámításánál az összes jövedelemforrások jövedelmének együttes összegéből levonandók az adózót terhelő és általa az adóévet megelőző évben tényleg befizetett következő közszolgáltatások:

1. az összes állami, törvényhatósági és községi egyenesadók és az egyházi adók;

2. az üzletet terhelő állami és községi közvetett adók, forgalmi adók, illetékek és vámok;

3. az illetékegyenérték;

4. a kamarai illetékek;

5. a vízszabályozási járulékok;

6. azok a járulékok, amelyeket a fennálló törvények értelmében a gazdasági, ipari és egyéb alkalmazottak után kell fizetni.

A tartozatlanul fizetett, valamint az adómentes szolgálati illetményre eső adók nem vonhatók le.

A fenti közszolgáltatások levonásának csak akkor van helye, ha ezek a közszolgáltatások az egyes jövedelemforrások jövedelmének megállapításánál még nem vonattak le és az adóköteles legkésőbb a pénzügyi hatóság felhívásában kitűzött határidő alatt oly számszerű bevallást ad, amelyből a fenti köszolgáltatásokkal terhelt jövedelmek a bevallott összegekben az adóztatás alapjául elfogadtattak.

Ha valamely jövedelem becslés útján állapíttatott meg, akkor az illető jövedelmet, valamint az ennek alapjául szolgáló vagyontárgyat terhelő közszállításokat nem szabad levonásba hozni, hanem a becslésnél figyelembe kell venni.

Le kell vonni az igazolt és az adóköteles által fizetett adóssági kamatokat és egyéb magánjogi címen alapuló terheket is. Törlesztéses kölcsönöknél az a kötvénybe megállapított kamatláb szerint kiszámított évi kamat-teher veendő számításba. Mindezen tehertételek levonásának csak akkor van helye, ha az adóköteles számszerű bevallást ad. Az egyes jövedelemforrásokból esetleg mutatkozó veszteségeket az összes jövedelemforrások együttes jövedelméből kell levonni.

Nem vonhatók le a következő kiadási tételek:

1. a fentiekben meg nem határozott közszolgáltatások;

2. az adóköteles által nyujtott ajándékok, adományok, segélyek és más eféle ingyen szolgáltatások;

3. azok az összegek, amelyek a törzsvagyon gyarapítására, az üzem nagyobbítására, tőkeemelésre vagy tőkeapasztásra, adósságok törlesztésére fordíttatnak;

4. az önként adott rokoni támogatásokat, az adózóval közös háztartás keretében élők munkájának bérértékét;

5. az adóköteles által a saját üzletébe fektetett tőkének vagy a közös háztartáshoz tartozó családtagoktól általa kölcsönvett tőkéknek kamata. A háztartásra a háztartásban alkalmazott személyzetek, hozzá-

tartozóknak ellátására felhasznált összegeket és a személyes szükségletek kielégítésére felhasznált jövedelmek.

Az adóköteles jövedelem megállapításánál a következő főbb jövedelemforrások eredményeit kell figyelembe venni:

1. a mező- és erdőgazdasági üzem jövedelmét;

2. az épületek (telkek és belsőségek) jövedelmét vagy haszonértékét;

3. az ipar, kereskedelem, bányászat és egyéb, az általános kereseti adó alá eső haszonhajtó foglalkozás jövedelmét;

4. a tőkevagyonból eredő jövedelmet;

5. a szolgálati viszonyból származó illetményeket és ellátásokat;

6. minden egyéb olyan jövedelmet, amely az 1—5. pontok alatt felsorolt jövedelmek közé sorozható.

A házadó alá eső épületeknél az adóévre szóló házadó-kivetés alapjául szolgáló összegeket kell a jövedelem kiszámításánál alapul venni. Ebből a nyersbevételből le lehet vonni azt az összeget is, amely az adóévet megelőző évben lakásüresedés vagy behajthatlanság miatt nem folyt be.

Az általános kereseti adó alá tartozó haszonhajtó foglalkozás jövedelme gyanánt általában azt az összeget kell a jövedelemadó alapjául venni, amely összeget az illető haszonhajtó foglalkozás jövedelme gyanánt az adóévre szóló általános kereseti adókivetésnél megállapítottak, — ha pedig a foglalkozás (jövedelemforrás) az adóévet megelőző évben keletkezett, úgy azt az összeget kell a jövedelemadó alapjául venni, amelyet az adóévet megelőző évre szóló általános kereseti adó kivetésénél megállapítotak. Az általános kereseti adó alapjának minden változása a jövedelemadónál is hivatalból figyelembe veendő.

Ha azonban a jövedelemforrás az adóévet megelőző évben megszünt és ennek következtében általános kereseti adó kivetésének már nincs helye, a megszünt jövedelemforrásból származó jövedelmet a jövedelemadó kivetése céljára külön kell — az általános kereseti adóra vonatkozó szabályok szerint — megállapítani.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok igazgatósága vagy felügyelőbizottsága tagjainak, úgyszintén a választmányi tagoknak és napibiztosoknak ebben a minőségükben bármely elnevezés alatt juttatott és tantiemadó alá eső javadalmazás teljes összegében szolgál a jövedelemadó alapjául.

Tőkevagyonból származó jövedelemnek tekintendők:

1. az állam, a törvényhatóságok, társulatok, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok által kibocsátott kölcsönkötvények és a zálogleveleken kamatai;

2. a váltókra, kézi- vagy jelzáloggal biztosított vagy nem biztosított adóslevelekre, más egyéb okiratokra vagy okiratok nélkül kölcsön adott tőkékből, vételárhátralékból, telepesek által fizetendő megváltási összegekből vagy más egyéb követelésekből eredő kamatok, ideértve a tőkésített kamatok után járó kamatokat is;

3. részvények, szövetkezeti üzletrészek kamatai vagy osztalékai;

4. hitelüzlettel, idegen pénzek kezelésével és idegen pénzek gyümölcsöztetésével foglalkozó nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknál (bankok, takarékpénztárak, hitelszövetkezetek, stb.) vagy egyéneknél (banküzletek, váltóüzletek, tőzsdebizományosok, alkuszok és tőzsdeügy-

nökök, stb.) kezelés vagy gyümölcsöztetés végett elhelyezett tőkék után kamat, kölcsöndíj (haszonrészesedés) vagy más címen kifizetett összegek;

5. a postatakarékpénztári betétek kamatai.

Mily összegü jövedelmi adót kell valamely jövedelem után fizetni?

A jövedelemadó tételei a következők:

A jövedelemadó alapjának összege		A jövedelemadó összege		A jövedelemadó alapjának összege		A jövedelemadó összege	
Pengőn felül	Pengőig	rendes adótétel Pengő	felemelt adótétel Pengő	Pengőn felül	Pengőig	rendes adótétel Pengő	felemelt adótétel Pengő
600	700	7	7.70	6.400	6.600	190	209.—
700	800	8	8.80	6.600	6.800	200	220.—
800	900	9	9.90	6.800	7.000	210	231.—
900	1.000	10	11.—	7.000	7.200	220	242.—
1.000	1.100	11	12.10	7.200	7.400	230	253.—
1.100	1.200	12	13.20	7.400	7.600	240	264.—
1.200	1.300	14	15.40	7.600	7.800	250	275.—
1.300	1.400	16	17.60	7.800	8.000	260	286.—
1.400	1.500	18	19.80	8.000	8.200	270	297.—
1.500	1.600	20	22.—	8.200	8.400	280	308.—
1.600	1.700	22	24.—	8.400	8.600	290	319.—
1.700	1.800	24	26.—	8.600	8.800	300	330.—
1.800	1.900	26	28.—	8.800	9.000	310	341.—
1.900	2.000	28	30.—	9.000	9.200	320	352.—
2.000	2.100	30	32.—	9.200	9.400	330	363.—
2.100	2.200	32	34.—	9.400	9.600	340	374.—
2.200	2.300	34	37.—	9.600	9.800	350	385.—
2.300	2.400	37	40.—	9.800	10.000	360	396.—
2.400	2.500	40	43.—	10.000	10.200	370	407.—
2.500	2.600	43	46.—	10.200	10.400	380	418.—
2.600	2.700	46	49.—	10.400	10.600	390	429.—
2.700	2.800	49	52.—	10.600	10.800	400	440.—
2.800	2.900	52	55.—	10.800	11.000	410	451.—
2.900	3.000	55	58.—	11.000	11.200	420	462.—
3.000	3.100	58	61.—	11.200	11.400	435	476.—
3.100	3.200	61	65.—	11.400	11.600	450	492.—
3.200	3.300	64	69.—	11.600	11.800	465	510.—
3.300	3.400	67	73.—	11.800	12.000	480	528.—
3.400	3.500	70	77.—	12.000	12.300	500	550.—
3.500	3.600	75	82.—	12.300	12.600	520	572.—
3.600	3.700	80	87.—	12.600	12.900	540	594.—
3.700	3.800	85	92.—	12.900	13.200	560	616.—
3.800	3.900	90	98.—	13.200	13.500	580	638.—
3.900	4.000	95	104.—	13.500	13.800	600	660.—
4.000	4.200	100	110.—	13.800	14.100	620	682.—
4.200	4.400	106	116.—	14.100	14.400	640	704.—
4.400	4.600	112	122.—	14.400	14.700	660	726.—
4.600	4.800	118	128.—	14.700	15.000	680	748.—
4.800	5.000	125	136.—	15.000	15.300	700	770.—
5.000	5.200	132	144.—	15.300	15.600	720	792.—
5.200	5.400	140	152.—	15.600	15.900	740	814.—
5.400	5.600	148	160.—	15.900	16.200	760	836.—
5.600	5.800	156	168.—	16.200	16.500	780	858.—
5.800	6.000	164	178.—	16.500	16.800	800	880.—
6.000	6.200	172	188.—	16.800	17.100	820	902.—
6.200	6.400	180	198.—	17.100	17.400	840	924.—

A jövedelemadó alapjának összege		A jövedelemadó összege	
Pengőn felül	Pengőig	rendes adótétel Pengő	felemelt adótétel Pengő
17.400	17.700	870	956.—
17.700	18.000	900	990.—
18.000	18.400	940	1.030.—
18.400	18.800	980	1.070.—
18.800	19.200	1.020	1.110.—
19.200	19.600	1.060	1.155.—
19.600	20.000	1.100	1.200.—
20.000	20.500	1.140	1.245.—
20.500	21.000	1.180	1.290.—
21.000	21.500	1.220	1.335.—
21.500	22.000	1.260	1.380.—
22.000	22.500	1.300	1.425.—
22.500	23.000	1.340	1.474.—
23.000	23.500	1.390	1.529.—
23.500	24.000	1.440	1.584.—
24.000	24.500	1.490	1.639.—
24.500	25.000	1.540	1.694.—
25.000	25.500	1.590	1.749.—
25.500	26.000	1.640	1.804.—
26.000	26.500	1.690	1.859.—
26.500	27.000	1.740	1.914.—
27.000	27.500	1.800	1.980.—
27.500	28.000	1.860	2.046.—
28.000	28.500	1.920	2.112.—
28.500	29.000	1.980	2.178.—
29.000	29.500	2.040	2.244.—
29.500	30.000	2.100	2.310.—
30.000	30.500	2.160	2.376.—
30.500	31.000	2.220	2.442.—
31.000	31.500	2.280	2.508.—
31.500	32.000	2.340	2.574.—
32.000	32.500	2.400	2.640.—
32.500	33.000	2.460	2.706.—
33.000	33.500	2.520	2.772.—
33.500	34.000	2.580	2.838.—
34.000	34.500	2.650	2.915.—
34.500	35.000	2.720	2.992.—
35.000	35.500	2.800	3.080.—
35.500	36.000	2.880	3.168.—
36.000	37.000	3.000	3.300.—
37.000	38.000	3.120	3.432.—
38.000	39.000	3.240	3.564.—
39.000	40.000	3.360	3.696.—
40.000	41.000	3.480	3.828.—
41.000	42.000	3.600	3.960.—
42.000	43.000	3.720	4.092.—
43.000	44.000	3.840	4.224.—
44.000	45.000	3.960	4.356.—
45.000	46.000	4.080	4.488.—
46.000	47.000	4.200	4.620.—
47.000	48.000	4.320	4.752.—
48.000	49.000	4.460	4.906.—
49.000	50.000	4.600	5.060.—
50.000	51.000	4.740	5.214.—
51.000	52.000	4.880	5.368.—
52.000	53.000	5.020	5.522.—
53.000	54.000	5.160	5.676.—
54.000	55.000	5.300	5.830.—
55.000	56.000	5.440	5.984.—
56.000	57.000	5.580	6.138.—
57.000	58.000	5.720	6.292.—
58.000	59.000	5.860	6.446.—
59.000	60.000	6.000	6.600.—
60.000	61.000	6.160	6.776.—
61.000	62.000	6.320	6.952.—
62.000	63.000	6.480	7.128.—
63.000	64.000	6.640	7.304.—
64.000	65.000	6.800	7.480.—
65.000	66.000	6.960	7.656.—
66.000	67.000	7.120	7.832.—
67.000	68.000	7.280	8.008.—
68.000	69.000	7.440	8.184.—
69.000	70.000	7.600	8.360.—
70.000	71.000	7.760	8.536.—
71.000	72.000	7.920	8.712.—
72.000	73.000	8.180	8.998.—
73.000	74.000	8.440	9.284.—
74.000	75.000	8.700	9.570.—
75.000	76.000	8.960	9.856.—
76.000	78.000	9.240	10.164.—
78.000	80.000	9.520	10.472.—
80.000	82.000	9.800	10.780.—
82.000	84.000	10.080	11.088.—
84.000	86.000	10.480	11.528.—
86.000	88.000	10.880	11.968.—
88.000	90.000	11.280	12.408.—
90.000	92.000	11.680	12.848.—
92.000	94.000	12.080	13.288.—
94.000	96.000	12.480	13.728.—
96.000	98.000	12.980	14.278.—
98.000	100.000	13.480	14.828.—
100.000	102.500	13.980	15.378.—
102.500	105.000	14.480	15.928.—
105.000	107.500	15.000	16.500.—
107.500	110.000	15.600	17.160.—
110.000	112.500	16.200	17.820.—
112.500	115.000	16.800	18.480.—
115.000	117.500	17.400	19.140.—
117.500	120.000	18.000	19.800.—
120.000	125.500	20.000	22.000.—
125.000	130.000	22.000	24.200.—
130.000	135.000	24.000	26.400.—
135.000	140.000	26.000	28.600.—
140.000	150.000	28.500	31.350.—
150.000	160.000	31.000	34.100.—
160.000	170.000	33.500	36.850.—
170.000	180.000	36.000	39.600.—
180.000	190.000	38.700	42.570.—
190.000	200.000	41.400	45.540.—
200.000	210.000	44.100	48.510.—
210.000	220.000	47.000	51.700.—
220.000	230.000	49.000	54.890.—
230.000	240.000	52.800	58.080.—
240.000	260.000	58.600	64.460.—
260.000	280.000	64.400	70.840.—
280.000	300.000	70.600	77.660.—

A jövedelemadó alapjának összege		A jövedelemadó összege	
Pengőn felül	Pengőig	rendes adótétel Pengő	felemelt adótétel Pengő
300.000	320.000	76.800	84.480.—
320.000	340.000	83.400	91.740.—
340.000	360.000	90.000	99.000.—
		Százalékban	
360.000	380.000	25.50	28.05
380.000	400.000	26.—	28.60
400.000	425.000	26.50	29.15
425.000	450.000	27.—	29.70
450.000	475.000	27.50	30.25
475.000	500.000	28.—	30.80
500.000	525.000	28.50	31.35
525.000	550.000	29.—	31.90
550.000	575.000	29.50	32.45
575.000	600.000	30.—	33.—
600.000	625.000	30.50	33.60
625.000	650.000	31.—	34.10
650.000	675.000	31.50	34.70
675.000	700.000	32.—	35.20
700.000	725.000	32.50	35.80
725.000	750.000	33.—	36.30
750.000	775.000	33.50	36.90
775.000	800.000	34.—	37.40
800.000	825.000	34.50	38.—
825.000	850.000	35.—	38.50
850.000	875.000	35.50	39.10
875.000	900.000	36.—	39.60
900.000	925.000	36.50	40.20
925.000	950.000	37.—	40.70
950.000	975.000	37.50	41.30
975.000	1,000.000	38.—	41.80
1,000.000	1,050.000	38.50	42.40
1,050.000	1,100.000	39.—	42.90
1,100.000	1,200.000	39.50	43.50
1,200.000	pengőn túl	40.—	44.—

A rendes adótétel szerint kell kivetni a jövedelemadót arra az adózóra, akinek a háztartásához az adózón kívül még két családtag tartozik, valamint arra az adózóra, akinek a háztartásához kettőnél több családtag tartozik, de az adóalapul szolgáló jövedelem 6000 pengőnél több;

a felemelt adótételt fizeti az egyedülálló adózó, továbbá az az adózó, akinek háztartásához az adózón kívül legfeljebb egy családtag tartozik;

a gyámság alá tartozó külön adózó személyek, valamint a lelkészek és nem természetes személyek, a rendes adótételt fizetik.

Ha az adóalap hatezer pengőt nem halad meg és az adózó háztartásához az adózón kívül kettőnél több családtag tartozik, a rendes adótételeket a következő eltéréssel kell alkalmazni:

a) az adóalapnak megfelelő adótételnél egy fokozattal kisebb adótételt kell alkalmazni akkor, ha az adózó háztartásához az adózón kívül három, négy vagy öt családtag tartozik;

b) az adóalapnak megfelelő adótételnél két fokozattal kisebb adótételt kell alkalmazni akkor, ha az adózó háztartásához az adózón kívül hat vagy tíz családtag tartozik;

c) az adóalapnak megfelelő adótételnél három fokozattal kisebb adótételt kell alkalmazni akkor, ha az adózó háztartásához az adózón kívül 8 vagy ennél is több családtag tartozik.

d) a 700 pengőt meg nem haladó adóalapoknál az *a)*, *b)* *c)* pontokban említett esetekben, 6, 5, illetőleg 4 pengő, a 800 pengőt meg nem haladó adóalapoknál a *b)* és *c)* pontokban említett esetekben 6, illetőleg 5 pengő, a 900 pengőt meg nem haladó adóalapoknál pedig a *c)* pontban említett esetekben 6 pengő adó állapítandó meg.

Mi a teendő a jövedelmi adó bevallása tárgyában? Hogy vetik ki? Mi a rögzített adó?

Mindenki, akinek az adóívet megelőző naptári évben 1000 pengőt meghaladó jövedelme volt, köteles február havában bevallást adni. (A bevallás a jövedelem- és vagyonadó céljaira együtt történik és azokra nézve, akiknek adója rögzítve van, nem kötelező.)

A bevallás a magy. kir. adóhivatalnál, valamint a községi előljáróságnál kapható űrlapon történik. A bevallást rendszerint maga az adóköteles tartozik kiállítani és benyújtani, de megteheti ezt meghatalmazott útján is, ennek eljárásáért azonban a meghatalmazó anyagilag felelős. A bevallási ívet, ha az adózó ezt kitölteni nem képes, a községi közegek kötelesek kitölteni az adózó bemondása alapján. Az ívet azonban ekkor is az adózó írja alá. Az adóbevallás beadására kitűzött határidőt a magy. kir. adóhivatal az adózó kérelmére esetleg legfeljebb egy hónappal meghosszabbíthatja.

A törvényben kapott felhatalmazás alapján a pénzügyminiszter elrendelte, hogy mindazon adófizetők részére, akiknek jövedelemadó alapja tízezer pengőt el nem ér, a jogerősen megállapított jövedelemadó-alap, új kivetés mellőzésével, a következő évre is változatlanul fentartassék. Ezek az adózók nem kötelesek adóbevallást beadni. (Rögzített-adó).

Az adózó, akinek adóalapja így rögzíttetett, szabályszerű adóbevallás csatolása mellett január hó végéig, adóalapjának újabb megállapítását kérheti, ha az előző évi adóalapot jövedelmi viszonyaihoz képest soknak tartja.

A pénzügyi hatóságoknak pedig abban az esetben, ha a rendelkezésükre álló adatok szerint valamely adózó jövedelme legalább 20%-kal túlhaladja a terhére kivetett adó alapjául szolgáló jövedelmet, legkésőbb március hó végéig szabályszerű adóbevallás adására szólíthatják fel és ennek alapján az adóalapot ujból megállapíthatják.

A bevallásban az adózó a saját, valamint a vele együtt adózó összes bármely forrásból származó adóköteles és adómentes jövedelmét számszerint köteles bevallani. Az ipari és kereskedelmi foglalkozásoknál minden üzlet, üzem, vállalat megnevezendő és telephelyének kitüntetése mellett meg kell jelölni azt a községet, amelyben az adózó az általános kereseti adóra vonatkozólag adóbevallást adott. Az így bevallott jövedelemnek újbóli bevallása helyett elegendő, ha a beadott általános kereseti adó bevallására hivatkozik az adózó.

Ha olyan jövedelemről van szó, amelynek összegét csak becsléssel lehet megállapítani, az adózó tartozik arra is rámutatni, hogy milyen adatok alapján becsülte ezt a jövedelmet a bevallott összegben s különösen tartozik üzletének évi forgalmát, a földbirtoknál pedig a beszedett termények mennyiségét és a mellékhaszonvételek terjedelmét bevallani.

Kamat- és járadékjövedelmeknél azok összegén kívül be kell vallani a fizetéskötelezetteknek lakhelyét.

Ha az adózó nyereség-veszteség számlája alapján kíván adózni, a nyereség-veszteségszámlát és a mérleget, valamint a leltárt a bevalláshoz hiteles alakban csatolni kell. A bevallást az illetékes községi előljáróságnál kell benyújtani. A megadóztatás helyét illetőleg általános szabály az, hogy a jövedelemadót rendszerint abban a községben kell fizetni, ahol az adóköteles állandóan lakik, vagy tartózkodik.

Több lakóhely esetében az adókivetés helyének megválasztása elsősorban az adókötelest illeti meg, aki ebbeli elhatározását legkésőbb február hó végéig az illető községek előljáróságainak bejelenteni köteles. Ha a választás jogát igénybe nem vette, a községi előljáróságoknak a

lakhelyeket felemlítő külön jelentése alapján az adókivetés helyét — szükség esetében a fél ujabb meghallgatásával — a pénzügyigazgatóság, illetőleg több pénzügyigazgatóság illetékessége esetében a pénzügyminiszter állapítja meg.

Azok a külföldön lakó magyar állampolgárok, akiknek az ország területén sem lakhelyük, sem tartózkodási helyük nincs, itteni utolsó lakóhelyükön vonandók adó alá.

Az országban nem lakó külföldiek ott adóznak, ahol az adó alá eső jövedelem forrásul szolgáló ingatlan, ipari vagy kereskedelmi vállalat vagy telep fekszik.

Az adóköteles jogi személyek igazgatását illetőleg törvényes képviseletük helyén adóznak.

A pénzügyigazgatóság évenként egyszer

1. minden ház tényleges birtokosát, vagy ennek képviselőjét arra kötelezheti, hogy a házban lakók nevét és foglalkozását, ezek évi lakbérét, továbbá minden albérletbeadó lakónál az albérlők nevét és foglalkozását és az ezek által fizetett bérösszegeket kimutassa;

2. mindenki, aki bárminő szolgálati illetmény vagy nyugellátás kifizetésére van kötelezve, arra kötelezhet, hogy azokat az illetményre vagy nyugellátásra jogosítottakat, akiknek az adóévet megelőző évben 3600 pengőnél nagyobb összegű illetményt fizetett ki, a név, foglalkozás, lakás, valamint az adóévet megelőző évben kifizetett illetmények összegének megjelölésével egyéneként kimutassa.

A jövedelemadót az adókötelesek bevallásai és a rendelkezésre álló egyéb adatok felhasználásával a magyar királyi adóhivatal évenként veti ki. Ha az adóbevallásra kötelezett adózó nem ad vallomást, a magyar királyi adóhivatal az illetőt záros határidő alatt bevallás nyujtására szólítja fel. Amennyiben beható vizsgálat után az adóhivatalnak a bevallás adatai helyessége tekintetében kételyei volnának, az adót azon ténykörülményeknek felderítése alapján kell kivetnie, amelyek a jövedelem helyes felbecslésére vezetnek. Ilyenek hiányában külső ismertetőjelekből állapítja meg az adót. Ugyanígy jár el, ha az adózó felhívásra sem adott bevallást. A magyar királyi adóhivatal a beérkezett bevallások és egyéb módon beszerzett adatok alapján minden egyes adózóra nézve kiszámítja az adó alapját, az adó összegét és az esetleges bírságot. Ezt fizetési meghagyás útján, megokolás kíséretében közli az adózóval. Azok az adózók azonban, akiknek jövedelemadója rögzíttetett, fizetési meghagyást nem kapnak. Az adóhivatal a kivetett adókról és bírságokról lajstromot készít. Ezt a lajstromot a községi előljáróságok közszemlére teszik ki, ezeket mindenki megtekintheti, a mások adójára vonatkozó, írásbeli észrevételeit a lajstrom közszemlére tételének utolsó napját követő 15 napon belül a magyar királyi adóhivatalnál benyújthatja. Ezek az észrevételek az adófelszólamlási bizottsághoz jutnak. Ha azonban a benyujtott észrevételekből vagy fellebbezésből a magyar királyi adóhivatal vagy a pénzügyigazgatóság azt állapítja meg, hogy az adó hibásan számíttatott ki, illetve tévedés folytán helytelenül állapíttatott meg, az elsőfokú kivetést saját hatáskörében helyettesíti, erről fizetési meghagyással az adózót értesíti. Ezen fizetési meghagyás ellen is a rendes jogorvoslatnak van helye.

Évközi változások.

Jövedelemadóval rendszerint csak azokat a természetes és jogi személyeket lehet megróni, akiknek vagy amelyeknek az adóévet megelőző évben adókötelezettséget megállapító jövedelmük volt.

A jövedelem- és vagyonadó kivetése minden adózóra nézve rendszerint a rendes adókivetés során történik. Ha azonban a m. kir. adóhivatal megítélése szerint a jövedelem- és vagyonadó beszedése valamely adóalanynál veszélyben forog, a m. kir. adóhivatal a rendes adókivetés bevárása nélkül a jövedelem- és vagyonadó kivetése és biztosítása iránt soronkívül intézkedik.

Ez esetben is azonban az adózótól vallomást kell kérni.

Ha a kivetési eljárás befejezése után, akár jövedéki eljárás során, akár más úton megállapíttatik, hogy az adózónak akár az adóévet megelőző, akár a korábbi években a megállapított jövedelemnél tényleg nagyobb jövedelme volt, vagy valamely adóköteles vagyontárgyat nem vallott be, az eltikolt jövedelem, illetőleg az eltitkolt vagyontárgyak értéke az adó alá vont jövedelem összegéhez, illetőleg a vagyontárgyak értékéhez hozzászámítandó és az adótétel az elévülési időn belül minden egyes évre külön-külön megfelelően helyesbítendő.

Az adókötelezettség megszűnik:

1. ha az adózó természetes személy meghal, az elhalálozás napjával;

2. ha az adózó természetes személy külföldre költözik és ezáltal Magyarországon az adókötelezettsége megszűnik, a külföldre költözés napjával;

3. jogi személyeknél és vagyonösszességeknél azon a napon, amelyiken a jogi személy vagy vagyonösszesség megszűnik (felosztatik).

Az adózó halála után a hátramaradt vagyon után adó vetendő ki és a hagyatékot terheli.

Ha a jövedelem, illetőleg a vagyon az adóévben az adóalanytól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmények folytán oly módon csökkent, hogy az adónak behajtása az adózó anyagi helyzetét lényegesen megrontaná, az apadást előidéző esetnek bekövetkeztével még nem esedékes adónak aránylagos része vagy annak teljes összege is kivételesen elengedhető.

Az erre vonatkozó folyamodványok az adóév végéig az illetékes magyar királyi adóhivatalnál nyújtandók be. A pénzügyminiszter új adókivetést rendelhet el akkor, ha megállapítják, hogy az adózónak vagy az egy adóalanyt alkotó közös háztartásnak adóköteles jövedelme, illetőleg vagyona a törvényes rendelkezések ellenére:

1. egészben vagy részben több helyen és mindenütt tévesen, vagy

2. csak részben lett megadóztatva és a fél ellen jövedéki büntető eljárás megindításának nincs helye.

Az adózó is kérhet a fenti határidőn belül új adókivetést, amely esetekben a helytelen kivetés évének lejártától számított harmadik év végéig bevallást köteles adni. Becslés útján a valóságnál kisebbértékű jövedelem megállapításánál ujabb adókivetésnek nincs helye.

Jogorvoslatok.

A jövedelemadót megállapító fizetési meghagyás ellen az adózó az adófelszólamlási bizottsághoz fellebbezéssel élhet. A fellebbezést a fizetési meghagyás kézbesítését követő 15 nap alatt írásban kell a magyar királyi adóhivatalnál benyujtani. Az az adózó, akinek jövedelemadója vagy vagyonadója rögzíttetett, az adókivetés helyesbítését csak akkor kérheti, ha az adóalap helytelen összegben hozatott át, vagy ha helytelen adótétel alkalmaztatott.

A kellő időn belül beadott fellebbezésnek annyiban van halasztó hatálya, hogy ilyen esetben csak a megelőző évre kivetett adónak megfelelő összeget, vagy a bevallásban, illetőleg a fellebbezésben foglaltaknak változatlan elfogadása esetében kivethető összeg ennél nagyobb, ezt az összeget lehet behajtani. A pénzügyigazgatóságnak a kivetett jövedelem- és vagyonadó elengedése kérdésében hozott határozata ellen annak kézbesítését követő 15 nap alatt a közigazgatási bizottság adóügyi bizottságához van fellebbezésnek helye. A m. kir. adóhivatalnak a soronkívüli kivetést és biztosítást elrendelő végzése ellen a kézbesítést követő 15 nap alatt a pénzügyigazgatósághoz lehet fellebbezni. A m. kir. adóhivatalnál benyujtandó fellebbezésnek nincs halasztó hatálya.

Az adóköteles a fellebbezésben bizonyított állításait bizonyítani köteles. illetőleg az állításainak igazolására szolgáló bizonyítékokat már a fellebbezésben köteles megjelölni. A bizonyítékok csatolása, illetőleg megjelölése nélkül beadott fellebbezéseket az adófelszólamlási bizottság érdemi tárgyalás alá nem veheti. Ha az adózó az elsőfokú kivetési eljárás során nem ad számszerű bevallást, az elsőfokú kivetés mérve ellen beadott fellebbezést az adófelszólamlási bizottság csak abban az esetben veheti érdemi tárgyalás alá, ha az adózó fellebbezéséhez számszerű adóbevallást csatol.

Ha az adófelszólamlási bizottság úgy találja, hogy valamely észrevétellel vagy fellebbezéssel meg nem támadott jövedelem, illetőleg vagyon az adózó valószínű jövedelménél, illetőleg vagyonánál kevesebb, az illető adózót beidézheti és az adót felemelheti.

Az adófelszólamlási bizottságnak a jövedelem- és vagyonadó jogossága és mérve kérdésében, valamint a közigazgatási bizottság adóügyi bizottságának a kivetett jövedelem- és vagyonadó elengedése kérdésében hozott másodfokú határozata ellen minden esetben úgy az adózó, mint a bizottság előadója a m. kir. közigazgatási bírósághoz panasszal élhet.

A panasznak nincs halasztó hatálya.

A pénzügyigazgatóságnak a soronkívüli kivetés és biztosítás kérdésében hozott határozata ellen a pénzügyminiszterhez lehet fellebbezni.

Büntetések.

Aki a jövedelem- és vagyonadó bevallását az előírt határidőben nem adja be, a kivetés során megállapított adónak 10%-át, ha pedig a bevallás beadására hozzáintézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül sem tesz eleget, a megállapított adónak 50%-át fizeti bírság fejében.

Ha azonban az adózó adójának elsőfokú megállapításáig igazolja,

hogy bevallását véletlen mulasztásból nem adhatta be, avagy a hozzáintézett felhívásnak hibáján kívül nem felelhetett meg, a bírság kivetése mellőzendő.

Ha a kivetett adó a jogorvoslati eljárás során emelkedik vagy apad, ennek megfelelően a bírságot is helyesbíteni, illetőleg törölni kell. Törölni kell a bírságot akkor is, ha az adózó a jogorvoslati eljárás során igazolja, hogy mulasztása vétlen volt. Ha a házak birtokosai és a munkaadók a ház lakóira vonatkozó, valamint az alkalmazottak szolgálati illetményeire való adatokat kellő időben nem adja be, vagy azokban valótlanságokat ad elő, annyiszor büntethető 100 pengőig terjedő pénzbírsággal, ahány adózónál ezt a mulasztást vagy cselekményt elkövették. A bírságot elsőfokon a magyar királyi adóhivatal szabja ki, határozata ellen a pénzügyigazgatósághoz van fellebbezésnek helye, mely végérvényesen határoz. Adócsalást követ el, aki üzleti könyveit adórövidítésre irányuló szándékkal nem a valóságnak megfelelően vezeti és ezekkel a könyvekkel a pénzügyi hatóságot bármily módon félrevezeti. Az adócsalás miatt kiszabható szabadságvesztés büntetésén felül minden esetben mellékbüntetésként kiszabandó pénzbüntetés a veszélyeztetett összegnek egyszeresétől nyolcszorosáig terjedhet.

Jövedéki büntető eljárás alá eső kihágást követ el:

1. a bevallás adására kötelezett, ha a jövedelemre és vagyonra vonatkozó bevallásában vagy illetékes helyről hozzáintézett kérdésekre adott írásbeli vagy jegyzőkönyvbe mondott válaszában, vagy jogorvoslatának indokolásában tudatosan olyan valótlan nyilatkozatot tesz, amely az adó megrövidítésére alkalmas, illetőleg adóköteles jövedelmi forrást, avagy adóköteles vagyont szándékosan elhallgat;

2. az, aki a könyvvizsgálatot megakadályozza vagy meghiúsítja, vagy a mérleg- és nyereség-veszteségszámla bemutatását megtagadja.

Ezekben az esetekben a pénzbüntetés a veszélyeztetett adó egyszeresétől nyolcszorosáig és amennyiben pedig a kár meg nem állapítható, 2 pengőtől 10.000 pengőig terjedhet.

Büntetlen marad azonban a tettes, ha a feljelentés megtörténte, illetőleg a vizsgálat megindítása előtt illetékes helyen nyilatkozatát kijavítja vagy kiegészíti, illetőleg az elhallgatott adóköteles jövedelmet vagy adótárgyat bevallja.

Az ellen a természetes személy ellen, aki az 1927. vagy 1928. év folyamán teljesen új épületet épített, az épületbe befektetett tőke után a jövedelem vagy a vagyon eltitkolása miatt eljárás utólagosan nem indítható, azon a címen, hogy az eltitkolt jövedelmet, illetőleg vagyont az építtető a kellő időben nem vallotta be. A büntetőeljárás mellőzésének azonban csak akkor van helye, ha az építtető igazolja, hogy a befektetett tőke az 1926. évet megelőző időben szerzett jövedelemből, vagy az 1926. évet megelőző év tulajdonában volt vagyonból származik.

Amennyiben valamely cselekmény vagy mulasztás súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik és a cselekmény vagy mulasztás nem olyan, hogy a fentiek alapján bírsággal volna sujtható, szabálytalanság miatt 100 pengőig terjedő pénzbírsággal büntetendő az, aki a törvényes rendelkezésekben megszabott kötelességét oly módon szegi meg, hogy az adóknak a megrövidítésére, vagy az adókivetési munkálatok kellő időben

való befejezésének megakadályozására alkalmas. E szabadságvesztésre át nem változtatható bírságot elsőfokon a magyar királyi adóhivatal szabja ki; határozata ellen a pénzügyigazgatósághoz lehet fellebbezni, amely végérvényesen határoz.

Különféle intézkedések.

A jövedelem- és vagyonadó után semmiféle pótadót nem szabad fizetni. A városoknak a pénzügyminiszter és a belügyminiszter hozzájárulásával jogukban van meghatározott feltételek mellett külön községi jövedelmi adók kivetésére, amely az adóalap 3%-át és az állami jövedelemadó 20%-át nem haladhatja meg.

Magyarországról elszakított területekről származó jövedelmek — a tőkevagyonból származó kivételével — jövedelemadóval nem rovandók meg.

IV. A VAGYONADÓ.

Ki köteles vagyonadót fizetni?

Vagyonadót kötelesek fizetni:

1. a magyar állampolgárok, ha a magyar állam területén laknak, vagy itt rendes lakásuk van, a magyar állam területén levő összes adóköteles vagyonuk, valamint a külföldön elhelyezett adóköteles tőkevagyonuk után;

2. a külföldön lakó magyar állampolgárok a magyar állam területén levő összes adóköteles vagyonuk után;

3. a külföldi állampolgárok, ha a magyar állam területén laknak, vagy legalább egy évig egyfolytában itt tartózkodnak, a magyar állam területén lévő összes adóköteles vagyonuk, valamint a külföldön elhelyezett adóköteles tőkevagyonuk után;

4. a 3. pont alá nem tartozó minden külföldi állampolgár a magyar állam területén lévő összes adóköteles vagyona után, a tőkevagyon kivételével;

5. a közbirtokosságok és a volt urbéri közösségek, — az 1913 : X. törvénycikkben említett osztatlan közös legelők kivételével — osztatlan adóköteles vagyonuk után, ha e vagyon gazdasági ügyeit külön szervezet kezeli;

6. az 5. pont alá nem tartozó egyéb, külön kezelt olyan vagyontömegek, amelyek jövedelemadót kötelesek fizetni, minden adóköteles vagyonuk után.

A vagyonadót általában a vagyon tulajdonosa fizeti haszonélvezet esetében, azonban a haszonélvező örökbérlet, illetőleg örökhaszonbérlet esetében pedig az örökbérlő, illetőleg örökhaszonbérlő köteles a vagyonadót fizetni. Részvénytársaságok, szövetkezetek, közkereseti és betéti társaságok stb. természetesen nem fizetnek vagyonadót. A háztartás fejének vagyonához hozzá kell számítani mindazok vagyonát, akiknek jövedelmét a jövedelemadóról szóló rendelkezések szerint a háztartás fejének jövedelméhez kell hozzászámítani.

Kik mentesek a vagyonadó alól?

Mentesek a vagyonadó alól a király és királyné; az idegen államok diplomáciai képviselői, a nemzetközi jogelvek, vagy egyezmények alapján adómentességre igénnyel bíró személyek. *Azok a személyek, akiknek nincsen 5.000 pengőt, illetőleg ha jövedelemadót nem fizetnek, 25.000 pengőt meghaladó értékű adóköteles tiszta vagyonuk.*

Mily vagyonok után fizetendő vagyonadó?

Adóköteles vagyonnak tekintendők:

1. az ingatlanok, összes alkotórészeikkel és tartozékaikkal és a velük összekötött jogokkal együtt, ha ezeknek pénzben megbecsülhető értékük van; továbbá a mezőgazdasági és erdei termelésnek ingó vagy ingatlan vagyonban fekvő üzemi tőkéje;

2. az ipari, kereskedelmi vagy bármi más haszonhajtó foglalkozásnak ingó vagy ingatlan vagyonban fekvő üzleti tőkéje (üzemi tőkéje);

3. a tőke-vagyon. Ezalatt értendő mindennemű akár a belföldön, akár a külföldön fennálló és kamatozó vagy nem kamatozó tőkekövetelések, tekintet nélkül arra, hogy azokról okirat állíttatott ki vagy sem. A belföldön vagy külföldön elhelyezett takarékbetétek, illetve postatakarékpénztári betétek; az állam, törvényhatóságok, társulatok, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok által kibocsátott kölcsönkötvények és záloglevelek tőkeértéke; bárminő belföldi és külföldi részvények vagy értékpapírok tőkeértéke; a király kisebb haszonélvezeti jogok és egyéb, a föld- és házadó alá nem tartozó szolgáltatások tőkeértéke, szorgalmi jogokért járó haszonélvezetek tőkeértéke, a földbirtok politikai célokra megváltott földterületek megváltási ára, a gyógyszertárak tőkeértéke; továbbá a belföldi vagy külföldi pénznemekben, bankjegyekben, arany- vagy ezüstrudakban, pénztári utalványokban fekvő készpénz, ide nem értve az adókötelesnek a folyó bevételéhez tartozó pénzkészletét;

4. minden más ingóvagyon, kivéve a bútorokat, ruházatot, fehérneműt, műtárgyakat, könyveket és házi eszközöket. Ha a 3. pont alatt említett tőkevagyon peressé vált, az után vagyonadót kivetni nem lehet addig, amíg a per az adózó javára dőlt el.

Az életbiztosítási tőkék, továbbá az életjáradékoknak, valamint más járadékszerű bevételeknek megfelelő tőkék általában nem esnek vagyonadó alá és nem szolgálnak adóalapul.

Ellenben a vagyonadó alapjául szolgálnak

azok az összegek, amelyek életbiztosítási vagy életjáradékkötvényekre — és pedig akár a kötvény egész összegére, akár ennek egy részére — egyszersmindenkorra esedékes díjul fizettettek le;

azok az összegek, amelyek életbiztosítási, vagy járadékkötvényekre az esedékesség előtt több mint egy évi időre eső díj gyanánt tartozatlanul előre befizettettek, továbbá

3. azok az életjáradékok, amelyeket az adózó átengedett ingatlan vagyontárgyak fejében élvez. Ily esetben a vagyonadó alapjául az átengedett ingatlan vagyonnak az átengedés időpontjában mutatkozó értéke szolgál. Ha a vagyon külföldön van, akkor viszonosság esetében vagyonadó alá nem esik.

A vagyonadó kivetéséhez való jog elévül, ha az adót az adóbevallás beadásának, illetőleg eltitkolás esetében az eltitkolt vagyon felfedezésének napját követő 5 naptári év végéig nem vetették ki.

A vagyonadó kivetésénél a fent felsorolt vagyontárgyaknak az adóévet megelőző december 31-én megállapított értéke irányadó.

Az olyan üzemeknél, üzleteknél, amelyeknél szabályszerű üzleti könyveket vezetnek és rendes évi mérlegek készülnek, a naptári év utolsó napja helyett az adóévet megelőző naptári évben lejárt üzleti év utolsó napján mutatkozó állag az irányadó, ha az üzleti év a naptári évtől eltér.

E kedvezményre azonban nincs igénye annak az adózónak, aki üzleti évét szeptember hó 30-ika előtt zárja le. Ebben az adóévet megelőző naptári év utolsó napján mutatkozó vagyonállag az irányadó.

Az a körülmény, hogy az adóköteles vagyonnak csak értéke van, de jövedelme nincs, a bevallási kötelezettséget egyáltalán, az adófizetési kötelezettséget pedig rendszerint nem érinti. Ha azonban a jövedelem hiánya a vagyontárgy forgalmi értékét megsemmisítené, akkor adó nem fizetendő. Oly ipari vagy kereskedelmi üzleteknél, amelyeknél szabályszerű üzleti könyveket vezetnek és rendes évi mérleget készítenek, az adóköteles vagyon meghatározásánál alapul veendő a megelőző üzleti év végén fennállott vagyonállapot, feltéve, hogy a mérleg adatai elfogadhatók. A vagyont azonban ilyenkor is a vagyonadóra vonatkozó rendelkezések szerint kell átértékelni. Az adóköteles vagyon megbecslésénél általában a meghatározott időben mutatkozó átlagos forgalmi értéke az irányadó.

Átlagos forgalmi érték alatt azt a közönséges forgalmi értéket kell érteni, amelyet valamely vagyontárgy — a kivételes személyes érdekre vagy érzelemre való tekintet nélkül — minden birtokosra nézve, aki az illető vagyontárgyat rendeltetésszerűen használja, egyformán megér.

Ha az adóköteles nyugdíjnak vagy más ilyen természetű járadéknak fizetésére van kötelezve, az adóévet megelőző évben fizetett nyugdíj stb. húszszorosát le kell vonni az adóköteles vagyonból. A mezőgazdasági ingatlanok a házbirtokok, kereskedelmi és ipari vállalatok tőkéje az értékpapírok értékelésére nézve a pénzügyminiszter minden évben rendeletet ad ki. A bérbeadott ingatlanok értékéül általában a bérösszeg húszszorosát kell venni. Állandó jövedelem nyujtására alkalmas erdő értéke az átlagos tiszta hozadék húszszorosa. Minden egyéb ingóság forgalmi mértékben értékelendő. Az adóköteles vagyon összértékéből az adóköteles önálló tőketartozásai levonandók. Az így mutatkozó tiszta vagyonérték az adóalap. Törlesztéses kölcsönöknél a mindenkori tőketáplálékot kell levonni, a tőketartozás nagyságát ugyanaznapon kell felvenni, amely nap vagyon állaga szolgál a vagyonadó kivetésének alapul.

Mily összegű a vagyonadó?

A vagyonadó tételei a következők:

A vagyonadó alapjának összege Pengőn felül	Pengőig	A vagyonadó Pengő	A vagyonadó alapjának összege Pengőn felül	Pengőig	A vagyonadó Pengő
5.000	6.000	6	290.000	300.000	350
6.000	7.000	7	300.000	310.000	364
7.000	8.000	8	310.000	320.000	378
8.000	9.000	9	320.000	330.000	392
9.000	10.000	10	330.000	340.000	406
10.000	12.000	12	340.000	350.000	420
12.000	14.000	14	350.000	360.000	434
14.000	16.000	16	360.000	370.000	448
16.000	18.000	18	370.000	380.000	462
18.000	20.000	20	380.000	390.000	476
20.000	24.000	24	390.000	400.000	490
24.000	28.000	28	400.000	415.000	504
28.000	32.000	32	415.000	430.000	520
32.000	36.000	36	430.000	445.000	536
36.000	40.000	40	445.000	460.000	552
40.000	45.000	45	460.000	475.000	570
45.000	50.000	50	475.000	490.000	590
50.000	55.000	55	490.000	505.000	610
55.000	60.000	60	505.000	520.000	630
60.000	65.000	65	520.000	535.000	650
65.000	70.000	70	535.000	550.000	675
70.000	75.000	75	550.000	565.000	700
75.000	80.000	80	565.000	580.000	725
80.000	85.000	85	580.000	595.000	750
85.000	90.000	90	595.000	610.000	775
90.000	95.000	95	610.000	625.000	800
95.000	100.000	100	625.000	640.000	825
100.000	105.000	105	640.000	655.000	850
105.000	110.000	110	655.000	670.000	875
110.000	115.000	115	670.000	685.000	900
115.000	120.000	120	685.000	700.000	925
120.000	125.000	126	700.000	715.000	950
125.000	130.000	132	715.000	730.000	975
130.000	135.000	138	730.000	745.000	1.000
135.000	140.000	144	745.000	760.000	1.025
140.000	145.000	150	760.000	775.000	1.050
145.000	150.000	156	775.000	790.000	1.075
150.000	155.000	162	790.000	805.000	1.100
155.000	160.000	168	805.000	820.000	1.125
160.000	165.000	174	820.000	835.000	1.150
165.000	170.000	180	835.000	850.000	1.175
170.000	175.000	188	850.000	865.000	1.200
175.000	180.000	196	865.000	880.000	1.225
180.000	185.000	204	880.000	895.000	1.250
185.000	190.000	212	895.000	910.000	1.275
190.000	195.000	220	910.000	925.000	1.300
195.000	200.000	228	925.000	940.000	1.325
200.000	210.000	236	940.000	955.000	1.350
210.000	220.000	244	955.000	970.000	1.380
220.000	230.000	253	970.000	985.000	1.420
230.000	240.000	266	985.000	1,000.000	1.460
240.000	250.000	280	1,000.000	1,025.000	1.500
250.000	260.000	294	1,025.000	1,050.000	1.540
260.000	270.000	308	1,050.000	1,075.000	1.580
270.000	280.000	322	1,075.000	1,100.000	1.620
280.000	290.000	336	1,100.000	1,125.000	1.670

A vagyonadó alapjának összege Pengőn felül	Pengőig	A vagyonadó Pengő
1,125.000	1,150.000	1.725
1,150.000	1,175.000	1.780
1,175.000	1,200.000	1.840
1,200.000	1,225.000	1.900
1,225.000	1,250.000	1.960
1,250.000	1,275.000	2.020
1,275.000	1,300.000	2.080
1,300.000	1,325.000	2.140
1,325.000	1,350.000	2.220
1,350.000	1,375.000	2.260
1,375.000	1,400.000	2.320
1,400.000	1,425.000	2.380
1,425.000	1,450.000	2.440
1,450.000	1,475.000	2.500
1,475.000	1,500.000	2.560
1,500.000	1,525.000	2.620
1,525.000	1,550.000	2.680
1,550.000	1,575.000	2.740
1,575.000	1,600.000	2.800
1,600.000	1,625.000	2.860
1,625.000	1,650.000	2.920
1,650.000	1,675.000	2.980
1,675.000	1,700.000	3.040
1,700.000	1,725.000	3.100
1,725.000	1,750.000	3.160
1,750.000	1,775.000	3.220
1,775.000	1,800.000	3.280
1,800.000	1,825.000	3.340
1,825.000	1,850.000	3.420
1,850.000	1,875.000	3.500
1,875.000	1,900.000	3.580
1,900.000	1,925.000	3.660
1,925.000	1,950.000	3.740
1,950.000	1,975.000	3.820
1,975.000	2,000.000	3.900
2,000.000	2,050.000	4.000
2,050.000	2,100.000	4.100
2.100.000	2,150.000	4.200
2,150.000	2,200.000	4.300
2,200.000	2,250.000	4.400
2,250.000	2,300.000	4.500
2,300.000	2,350.000	4.650
2,350.000	2,400.000	4.800
2,400.000	2,450.000	4.950
2,450.000	2,500.000	5.100
2,500.000	2,550.000	5.250
2,550.000	2,600.000	5.400
2,600.000	2,650.000	5.550
2,650.000	2,700.000	5.700
2,700.000	2,750.000	5.850
2,750.000	2,800.000	6.000
2,800.000	2,850.000	6.160
2,850.000	2,900.000	6.320
2,900.000	2,950.000	6.480
2,950.000	3,000.000	6.640
3,000.000	3,050.000	6.800
3,050.000	3,100.000	6.960
3,100.000	3,150.000	7.120
3,150.000	3,200.000	7.280
3,200.000	3,250.000	7.440
3,250.000	3,300.000	7.600
3,300.000	3,350.000	7.780
3,350.000	3,400.000	7.960
3,400.000	3,450.000	8.140
3,450.000	3,500.000	8.320
3,500.000	3,550.000	8.500
3,550.000	3,600.000	8.680
3,600.000	3,650.000	8.860
3,650.000	3,700.000	9.040
3,700.000	3,750.000	9.220
3,750.000	3,800.000	9.400
3,800.000	3,850.000	9.600
3,850.000	3,900.000	9.800
3,900.000	3,950.000	10.000
3,950.000	4,000.000	10.200
4,000.000	4,050.000	10.400
4,050.000	4,100.000	10.600
4,100.000	4,150.000	10.800
4,150.000	4,200.000	11.000
4,200.000	4,250.000	11.200
4,250.000	4,300.000	11.400
4,300.000	4,350.000	11.600
4,350.000	4,400.000	11.800
4,400.000	4,450.000	12.000
4,450.000	4,500.000	12.200
4,500.000	4,550.000	12.400
4,550.000	4,600.000	12.600
4,600.000	4,650.000	12.800
4,650.000	4,700.000	13.000
4,700.000	4,750.000	13.200
4,750.000	4,800.000	13.400
4,800.000	4,850.000	13.600
4,850.000	4,900.000	13.800
4,900.000	4,950.000	14.000
4.950.000	5,000.000	14.200
5,000.000	5,050.000	14.400
5,050.000	5,100.000	14.600
5,100.000	5,150.000	14.800
5,150.000	5,200,000	15.000
5,200.000	5,250.000	15.300
5,250.000	5,300.000	15.600
5,300.000	5,350.000	15.900
5,350.000	5,400.000	16.200
5,400.000	5,450.000	16.500
5,450.000	5,500.000	16.800
5,500.000	5,550.000	17.100
5,550.000	5,600.000	17.400
5,600.000	5,650.000	17.700
5,650.000	5,700.000	18.000
5,700.000	5,750.000	18.300
5,750.000	5,800.000	18.600
5,800.000	5,850.000	18.900
5,850.000	5,900.000	19.200
5,900.000	5,950.000	19.500
5,950.000	6,000.000	19.800
6,000.000	6,050.000	20.100
6,050.000	6,100.000	20.400
6,100.000	6,150.000	20.700
6,150.000	6,200.000	21.000
6,200.000	6,250.000	21.300

A vagyonadó alapjának összege Pengőn felül	Pengőig	A vagyonadó Pengő	A vagyonadó alapjának összege Pengőn felül	Pengőig	A vagyonadó Pengő
6,250.000	6,300.000	21.600	10,000.000	10,100.000	44.500
6,300.000	6,350.000	21.900	10,100.000	10,200.000	45.000
6,350.000	6,400.000	22.200	10,200.000	10,300.000	45.500
6,400.000	6,450.000	22.500	10,300.000	10.400.000	46.000
6,450.000	6,500.000	22.800	10,400.000	10,500.000	46.500
6,500.000	6,550.000	23.100	10,500.000	10,600.000	47.000
6,550.000	6,600.000	23.400	10,600.000	10,700.000	47.500
6,600.000	6,650.000	23.700	10,700.000	10.800.000	48.000
6.650.000	6,700.000	24.000	10,800.000	10,900.000	49.000
6,700.000	6,750.000	24.300	10,900.000	11,000.000	50.000
6,750.000	6,800.000	24.600	11,000.000	11,100.000	51.000
6,800.000	6,850.000	24.900	11,100.000	11,200.000	52.000
6,850.000	6,900.000	25.200	11,200.000	11,300.000	53.000
6,900.000	6,950.000	25.600	11,300.000	11,400.000	54.000
6,950.000	7,000.000	26.000	11,400.000	11,500.000	55.000
7,000.000	7,050.000	26.400	11,500.000	11,600.000	56.000
7,050.000	7,125.000	26.800	11,600.000	11,700.000	57.000
7,125.000	7,200.000	27.200	11,700.000	11.800.000	58.000
7,200.000	7,275.000	27.600	11,800.000	11.900.000	59.000
7,275.000	7,350.000	28.000	11,900.000	12,000.000	60.000
7,350.000	7,425.000	28.400	12,000.000	12,150.000	61.000
7,425.000	7,500.000	28.800	12,150.000	12,300.000	62.000
7,500.000	7,575.000	29.200	12,300.000	12,450.000	63.000
7,575.000	7,650.000	29.600	12,450.000	12,600.000	64.000
7,650.000	7,725.000	30.000	12,600.000	12,750.000	65.000
7,725.000	7,800.000	30.400	12,750.000	12,900.000	66.500
7,800.000	7,875.000	30.800	12,900.000	13,050.000	68.000
7,875.000	7,950.000	31.200	13,050.000	13,200.000	70.000
7,950.000	8,025.000	31.600	13,200.000	13,350.000	72.000
8,025.000	8,100.000	32.000	13,350.000	13,500.000	74.000
8,100.000	8,175.000	32.400	13,500.000	13,650.000	76.000
8,175.000	8,250.000	32.800	13,650.000	13,800.000	78.000
8,250.000	8,325.000	33.200	13,800.000	13,950.000	80.000
8,325.000	8,400.000	33.600	13,950.000	14,100.000	82.000
8,400.000	8,475.000	34.000	14,100.000	14,250.000	84.000
8,475.000	8,550.000	34.500	14,250.000	14,400.000	86.400
8,550.000	8,625.000	35.000	14,400.000	14,550.000	89.000
8,625.000	8,700.000	35.500	14,550.000	14,700.000	92.000
8,700.000	8,775.000	36.000	14,700.000	14,850.000	95.000
8,775.000	8,850.000	36.500	14,850.000	15,000.000	98.000
8,850.000	8,925.000	37.000	15,000.000	15,250.000	101.000
8,925.000	9,000.000	37.500	15,250.000	15,500.000	104.000
9,000.000	9,075.000	38.000	15,500.000	15,750.000	108.000
9,075.000	9,150.000	38.500	15,750.000	16,000.000	112.000
9,150.000	9,225.000	39.000	16,000.000	16,250.000	118.000
9,225.000	9,300.000	39.500	16,250.000	16,500.000	124.000
9,300.000	9,375.000	40.000	16.500.000	16,750.000	130.000
9,375.000	9,450.000	40.500	16,750.000	17,000.000	136.000
9,450.000	9,525.000	41.000	17,000.000	17,250.000	142.000
9,525.000	9,600.000	41.500	17,250.000	17,500.000	148.000
9,600.000	9,675.000	42.000	17,500.000	17,750.000	154.000
9,675.000	9,750.000	42.500	17,750.000	18,000.000	162.000
9,750.000	9,825.000	43.000	18,000.000	18,500.000	170.000
9,825.000	9,900.000	43.500	18,500.000	19,000.000	185.000
9,900.000	10,000.000	44.000	19,000.000	20,000.000	200.000

20.000 pengőn felül 1%-ot kell fizetni vagyonadó fejében oly módon, hogy a fokozatok 100.000 pengőnként emelkednek és minden megkezdett fokozat teljes 100.000 pengőnek veendő.

Rögzítés.

Mindenki, akinek az adóévet megelőző naptári év utolsó napján 5.000, illetőleg 25.000 pengőt meghaladó értékű vagyona volt, köteles február havában bevallást adni. A bevallás a jövedelemadóval együttesen az ott ismertetett módozatok mellett történik. Akinek adóköteles vagyona *200.000 pengőt* nem éri el, annak adója rögzíttetik és ennek megfelelően a megelőző évi jogerős adója új kivetés megelőzésével változatlanul fentartatik és az ilyen adózó nem köteles bevallást adni. A rögzítés csak abban az esetben lehetséges, ha a jövedelemadó is rögzítve van. Egyébiránt erre vonatkozólag a jövő jövedelemadó rögzítésénél elmondottak irányadók.

Mi a teendő a vagyonadó tárgyában?

Bevallásában az adózó köteles vagyonáról s annak értékéről számszerű részletes adatokat szolgáltatni. Az adókivetés helyére, az adó kivetésére, jogorvoslatokra és büntető rendelkezésekre a vagyonadónál ugyanazok a szabályok alkalmaztatnak, mint a jövedelemadónál.

C) A KÖZVETETT ADÓK.

A magyar adók közül a közvetett adók csoportjába tartoznak a forgalmi adók és a fogyasztási adók. A fogyasztási adók: a szeszadó, a söradó, az ásványolajadó, a gyujtószeradó, a szivarkahüvely és szivarkapapír adó, a cukoradó és a vonatkozó kincstári árrészesedések tulajdonképen speciális érdekköröket érintenek s ezért itt nem tárgyaltatnak. A közúti gépjárművek adója közül a budapesti géperejű bérkocsik 16 lóerő teljesítményig minden lóerő után 23.80 pengőt, 16 lóerőnél erősebb kocsiknál az első 16 lóerő után 35.70 pengőt fizetnek. Autóbuszok és tehergépkocsik évi közúti adója az önsúly minden 100 kg-ja után 15 pengő, ha pedig ezek pneumatikus gummiabroncsozással vannak ellátva, 12 pengő.

A forgalmi adók közül a legfontosabbak az általános forgalmi adó és a fényűzési forgalmi adó. Ezenkívül vannak még az állatforgalmi adó, amelynek megszüntetése csak rövid idő kérdése és végül az értékpapir forgalmi adó, amely az értékpapirkereskedéssel foglalkozókat érdekli.

I. A FORGALMI ADÓK

Ki fizet forgalmi adót?

Általános forgalmi adó alá esik mindenki, aki belföldön az őstermeléstől különböző bármilyen *önálló* bevétel elérésére irányuló tevékenységet fejt ki. Az őstermelésnek számít a mező- és szőlőgazdaság, állattenyésztés, kertészet, gyümölcs- vagy zöldségtermelés, méhészet, vadászat és halászat. Nem számít azonban őstermelésnek a termé-

nyeknek iparcikkekké feldolgozása s feldolgozott állapotban való értékesítése, továbbá a föld terményeinek nyilt üzlethelyiségben akár a föld tulajdonosa, akár más által forgalombahozása. Nem számít végül őstermelésnek az erdőgazdaság sem. Önálló keresetűző az, aki saját számlájára, saját felelősségére, másoktól függetlenül folytat kereseti tevékenységet, tehát szolgálati viszonyban állónak nem tekinthető. Közcélú társaságok, egyesületek, amelyek nem rendszerint űznek kereseti tevékenységet, forgalmi adót nem fizetnek, azonban rendszeres kereseti tevékenységet űző részvénytársaságok vagy más jogi személyek kötelesek forgalmi adót fizetni, úgyszintén jótékonycélú és közhasznú intézmények, ha ipari és kereskedelmi tevékenységet is folytatnak. A forgalmi adó szempontjából nem tekinthető önálló kereseti tevékenységnek az oly tevékenység, amidőn valaki bér- vagy szolgálati viszonyban munkaerejét egy vagy több munkaadó számára köti le. Az adókötelezettség szempontjából nem fontos az, hogy a kereseti tevékenység valamely testi dolgok előállításából vagy pedig testi vagy szellemi munka elvégzéséből áll és hogy a keresetűző főfoglalkozása vagy mellékfoglalkozása.

Belföldön folytat kereseti tevékenységet mindenki, akinek a belföldön üzeme, üzlete, árúraktára van, vagy aki belföldön akár személyesen, akár bizományos, vagy képviselője által, akár pedig belföldi irodája útján üzleteket köt. Az állampolgárság az adókötelezettségre befolyással nincs. Az a keresetűző, aki az üzleteket belföldön nem személyesen köti, csak azon esetben köteles forgalmi adót fizetni, ha a belföldön irodát tart fenn, vagy pedig jogérvényes ügyletek megkötésére megbízott képviselője van.

Mi után kell fizetni forgalmi adót?

Általános forgalmi adót kell fizetni az önálló kereseti tevékenység körében történt árúszállítás vagy bármely munkateljesítmény után. Árúszállítás minden ingó testi dolgok visszterhes elidegenítése. Munkateljesítmény alatt bármely árúnak vagy anyagnak visszteher mellett való feldolgozását el- vagy kikészítését, továbbá ellenszolgáltatás fejében teljesített bármily természetű — testi vagy szellemi — tevékenység kifejtését vagy bármilyen természetű, az árúszállítástól eltérő szolgáltatételt kell érteni.

Az olyan okiratok átruházását, amelyeknek megszerzése magának az azokban megjelölt árúk tulajdonjogának átruházását foglalja magában (letétjegyek, raktárjegyek stb.), továbbá zálogjegyeknek és az árúkra vonatkozó zálogjogról kiállított egyéb okiratnak átruházását az illető árú tulajdonjoga átruházásának kell tekinteni. A csere két önálló árúszállításnak számít. Az árúk ismételt átruházása esetében minden alkalommal le kell róni a forgalmi adót még akkor is, ha az árú a maga természetében nem ment át minden egyes szerzőnek tényleges birtokába.

Valamely vállalatnak a maga egészében való visszterhes átruházása általános forgalmi adó alá esik, hacsak az átruházás után az ingóságok visszterhes átruházására megszabott illeték lerovását, illetve az átruházásról kiállított okiratnak illetékkiszabás céljából való bemutatását nem bizonyítják.

Mily bevételek mentesek a forgalmi adó alól?

Nem esnek általános forgalmi adó alá:

1. A posta, távíró és távbeszélő bevétele.
2. A magyar államvasút bevételei.
3. A községi és törvényhatósági, víz, légszesz és villamossági műveknek kizárólag a víz, légszesz és villanyáram szolgáltatásából származó bevételek, úgyszintén a községeknek fürdő- és gyógydíjakból származó bevétele.
4. Az állami értékjegyeknek, továbbá az állami egyedárúságok tárgyainak az állam által megbízott szervek által való eladása, (tehát a trafikosoknak, dohány, szivar, bélyegek után való bevétele).
5. A hitel- és kölcsönügyletekből, valamint a külföldi fizetési eszközök forgalmából származó bevételek.
6. Az értékpapír forgalmi adóról szóló törvényben felsorolt ügyletekből származó bevételek.
7. A részvénytársaságok és szövetkezetek igazgatósági, felügyelőbizottsági és választmányi tagjainak és napibiztosainak az ebben a minőségben élvezett nyugtatványi illeték alá tartozó bevételei.
8. A vasúti és gőzhajózási személy- és árúszállításból származó bevételek.
9. A biztosító-vállalatoknak a biztosítási ügyletekből származó bevételei.
10. Fényűzési forgalmi adó alá eső bevételek.
11. A malmontúli forgalomban a gabonaneműekből és tengeriből készült emberi táplálkozásra alkalmas vagy takarmányozásra használható mindennemű malomtermék.
12. Kizárólag terménykereskedőknek búza, rozs kétszeres és köles, valamint a malmoknak eladott árpa eladásából származó bevételei.
13. Az őstermelőnek a saját termésű bor eladásából származó bevétele.
14. Az olyan jogügyletből származó bevételek, amely jogügyletek után az árúszállításokra vagy munkabérszerződésekre megszabott okirati illetéket igazoltan lerótták.
15. Ingatlanok bérbe vagy haszonbérbeadásából származó bevétel (ideértve a berendezett helyiségek üzletszerű bérbeadását).
16. Az olyan árúk eladásából származó bevételek, amely árúk után az általános forgalmi adót váltságösszegben már megfizették.
17. A következő élelmiszerek eladása:

a) mindenféle nyers tojás és tej, a tejszín, tejföl, vaj, mindenféle túró és sajt;

b) a lencse, héjjas és hántolt borsó, a bab, árpakása és köleskása;

c) sárgarépa, petrezselyem, zeller, kalarábé, kapor, karfiol, mindenféle hagyma, a nyers és szárított fehérrépa és káposzta, a cékla, torma, kelkáposzta, kelbimbó, mindenféle zöld saláta, burgonya, mindenféle gomba, retek, a nyers és savanyított uborka és zöld paprika, tök, paradicsom, hüvelyes és kifejtett zöldbab és zöldborsó, a zöld tengeri cső, a spárga, sóska és spenót;

d) mindenféle nyers és aszalt alma, körte és szilva, a ringló, kajszinbarack, őszibarack, málna, eper, szeder, ribizke, egres, görögdinnye és sárgadinnye, csemegeszőlő, a héjjazott és héjjazatlan dió, mogyoró és mandula, a szilvaíz és gyümölcsíz, a citrom, narancs, datolya, mazsolaszőlő, füge és banán-eladások;

e) a rizs, mák, hajdinakása, őrölt paprika, a hordóban vagy üvegben forgalomba hozott savanyított tök, savanyított zöldbab, savanyított cékla és a cukor nélkül készült paradicsomlé, a sülttök, a nyers és aszalt cseresznye, meggy és birs, a friss áfonya, naspolya, kökény, som, berkenye és csipkebogyó, a friss és sült gesztenye, a mandarin, szentjánoskenyér, amerikai mogyoró, a kókuszdió;

f) a burgonya sült, főtt, hámozott vagy zúzott állapotban.

18. A kenyér és péksütemény.

Mi a forgalmi adó váltság?

A pénzügyminiszter által meghatározott árúk után a forgalmi adót váltság formájában kell leróni, a termelés helyén vagy a vámnál. Ezidőszerint váltság alá esnek:

1. A tüzelőanyagok (tűzifa hasáb, dorong és rőzsefa; fűrészpor, faszén, brikett, kőszén, barnaszén; mesterséges szilárd tüzelőanyagok; hatószén tartalmú termékek; tőzeg- és tőzegtermékek, koksz). A váltság kulcsa a termelés helyén belföldön termelt faanyagok után 3%, szén és koksz után 2%, mindennemű külföldről behozott tüzelőanyag után 4%.

2. A cukor nyers és finomított, répa és mindennemű cukor, a festőcukor kivételével. A belföldön előállított cukor adóváltságának kulcsa a termelés helyén 4%, a külföldről behozott cukor adóváltsága a vámnál 6%.

3. A hús- és hústermékek után a vágatásnál fizetendő 2% általános forgalmi adó, az ezt követő átruházások mentesek a forgalmi adó alól.

A váltság-összeg lefizetés után akárhány kézen is fordul meg a váltság alá tartozó árú, ez többet forgalmi adót nem fizet.

Milyen összeg után kell a forgalmi adót számítani?

Az adót mindazok után az összegek után kell fizetni, amelyeket az adóköteles az általa szállított árúk és az általa végzett munkateljesítmények ellenértéke fejében azon időszak alatt vett be (fizetések összege), amely időszakra vonatkozó adót az adózó egyszerre fizeti meg (adókivetési időszak); bevétel alatt a nyers (brutto) bevétel értendő.

Meg kell fizetni az adót azoknak az árúknak az ellenértéke után is, amelyeket az adóköteles saját háztartásában használ fel.

Ha az adóköteles a megadóztatott bevételt egészben vagy részben visszafizette, a visszafizetett összeget jogában áll az adófizetésnél kellő igazolás mellett levonásba hozni.

Adókötelesek a bevételek akkor is, ha nem készpénzben történt a fizetés, hanem pl. jóváírással, csekkel vagy váltóval. Csekk és váltó átadását még akkor is fizetésnek kell tekinteni, ha utólag nem is vál-

tották be azokat. Fedezeti váltót a szabályszerű könyvelést vezető adózó nem köteles fizetésnek tekinteni, ha a váltót nem adja tovább. Ez esetben csak a tényleges fizetés vagy a váltó továbbadásának időpontjában köteles adót fizetni. Ha a váltót esedékességkor nem váltja be az adós és ellene csőd vagy kényszeregyességi eljárás folyik, akkor a hitelező kérheti a pénzügyigazgatóságtól a lerótt forgalmi adó visszautalását. Külföldi pénznemeket koronaértékre kell átszámítani, a pénzügyminiszter által időről-időre megállapított kulcs szerint.

Csere alkalmával az adót mind a két félnek meg kell fizetnie. Ugyanez áll mindazokra az ügyletekre, amelyeknél a két fél nem pénzben való fizetésre, hanem valamely árú- vagy munkateljesítmény szolgáltatására kötelezte magát.

A bizományi ügyleteknél mindig külön adóköteles szállításnak kell tekinteni úgy a megbízó és a bizományos és a harmadik személy között kötött ügyletet is, tehát mindkét ügylet után le kell róni az adót. Ha azonban a megbízó határozott kívánságához képest az ügyletet a megbízó nevében kötik meg, úgy az adót az ügylet után csak egyszer, továbbá a megbízott közvetítési díja után kell megfizetni.

Ez az értelmezés arra a kereskedőre vonatkozik, aki mellékesen bizományi üzletekkel is foglalkozik.

Azok, akik bizományi üzletekkel foglalkozásszerűen foglalkoznak, az adót csak az ügynöki jutalék vagy közvetítési díj után tartoznak fizetni.

Ugyanilyen szempont szerint bíráltatnak el azok a szövetkezeti központok, amelyek a kötelékükbe tartozó szövetkezeteket látják el árúval és 5%-nál nagyobb osztalékot nem fizetnek.

A kereskedelmi képviseletek abban az esetben, ha nem saját nevükben kötik meg az üzletet és a szállítást a gyár közvetlenül a megrendelő részére teljesíti, szintén csak az ügynöki díj után fizetik az adót.

Ha az eladott tárgy ellenértékét nem pénzben, hanem árúban vagy munkateljesítményben kapja meg az adófizető, akkor az eladott tárgyaknak abban az időpontban szokásos ára után kell az adót fizetni.

Nemcsak az árú netto árát kell tekintetbe venni, hanem az üzletre vonatkozó összes kiadásokat és teljesítményeket is, pl. a fizetett vámot, fogyasztási adót, illetékeket, a csomagolás árát, a hazaszállításért felszámított összegeket, (ha a kereskedő vagy iparos a saját fuvarozóeszközeivel végzi a fuvarozást), biztosítást. Ha az eladó mással fuvaroztat vagy biztosíttat, a tényleges kiadásai után nem fizet adót.

Az árú csomagolásának költsége után akkor is kell forgalmi adót fizetni, ha a kereskedő vagy iparos kötelezte magát, hogy a csomagolás anyagát (zsákokat, tartályokat) bizonyos meghatározott értékben visszaveszi.

Ki köteles az adót befizetni?

Az adófizetési kötelezettség azt terheli, aki az adókötelezettséget megállapító önálló kereseti tevékenységet folytatja, tehát az árút eladó iparos, kereskedő, a munkát végző iparos. Ha többen közösen folytatják a kereseti tevékenységet, úgy ez a kötelezettség egyetemleges. Rész-

vénytársaságoknál és szövetkezeteknél a vállalat igazgatója és igazgatósági tagja, közkereseti társaságoknál a tagok, betéti társaságoknál a beltagok, egyesületeknél és más intézeteknél pedig a vezetőség a vállalattal egyetemlegesen felelősek az adó megfizetéséért s a törvényben előírt kötelezettségek teljesítéséért.

Mennyi a forgalmi adó?

A forgalmi adó annak az összegnek 2%-a, mely után a forgalmi adót fizetni kell. A budapesti nemesfém- és drágakőcsarnokban eladott nemesfémek és feldolgozatlan drágakövek, igazgyöngyök után a vételár minden 10 pengője után 2 fillér általános forgalmi adót kell fizetni. A budapesti árú- és értéktőzsdén kötött árúügyleteknél az eladási ár minden 150 pengője után 50 fillér forgalmi adót kell fizetni. Határidőügyleteknél az adótétel minden megkezdett 100 pengő után 10 fillér.

Áthárítható-e a forgalmi adó?

A forgalmi adót a kereskedő és iparos áthárithatja a fogyasztóra, tehát az eladási árba vagy munkadíjba bekalkulálhatja, vagy külön feltüntetheti a számlán.

Hogyan lehet az adót megfizetni?

Az adót vagy bélyegekkel, vagy készpénzben lehet leróni.

Mindkét esetben olyan könyveket és feljegyzéseket kell vezetni, amelyekből a nyers (brutto) bevétel kitünik. Erre a célra csakis bekötött és folyó lapszámozással ellátott üzleti könyveket lehet használni. A könyvekben üres sorokat hagyni vagy vakarni tilos.

Az adót ezenkívül átalányban is lehet fizetni.

Milyen időközökben kell az adót leróni?

Ha a forgalmi adót bélyegekben fizetik, az adót mindennap zárlat után kell leróni. Akik az adót készpénzben vagy átalányösszegben fizetik, az adót minden naptári negyedévben kötelesek leróni.

A pénzügyminiszter engedélyt adhat arra, hogy a vállalat egyszer egy évben adhassa be adóvallomását és egyszer fizessen adót.

Hogyan kell az adót bélyegben leróni?

A bélyegben való lerovás a bevételi vagy pénztári könyvben történik, amelyek az összes napi brutto-bevételt tartalmazzák.

Ha az adóköteles félnek sem postatakarékpénztári, sem bankbeli folyószámlája nincs és fizetés fejében sem váltót, sem csekket, sem pedig árút vagy munkateljesítményt nem fogad el, úgy erre a célra rendes pénztárkönyvét használhatja fel. Természetesen az olyan bevételeket, amelyek nem adókötelesek, le kell vonni. (Pl. ha valaki kölcsönt kap valakitől, a fényűzési, forgalmi adó alá eső bevételek, stb.)

Ha folyószámlája van, vagy ha váltó- és csekkfizetéseket szokott elfogadni, úgy e célra naplót fog vezetni, mert míg a bankból felvett összegek után nem fizet adót, a csekkel történt fizetés adóköteles.

Mindkét esetben kötött és folyószámmal ellátott könyvet kell használni, amelynek alkalmasságát a pénzügyi közeg megvizsgálja és ha felhasználhatónak találta, köteles ezt a könyvre feljegyezni és aláírni.

Ebbe a könyvbe az összes napi bevételeket (készpénz, jóváírás, csekk, váltó) azonnal be kell jegyezni és naponta a zárlat alkalmával összegezni. Az így nyert összeg 2%-át pengőkre kikerekítve, forgalmi adóbélyegekben, a könyvnek a napi zárlatot feltüntető oldalán közvetlenül a zárlat után kell felragasztani.

Azok az iparosok és kereskedők, akik megfelelő pénztári bizonylatokkal pl. National Cash Register stb.) rendelkeznek, engedélyt kaphatnak, hogy bevételeiket összegezve tüntessék fel.

A könyvet havonta — esetleg a pénzügyi közeg utasításához képest gyakrabban is — le kell zárni. Csakis forgalmi adóbélyegeket szabad használni.

A bélyeget nem szabad áthúzni, vagy átírni, mert ezt a hivatalos ellenőrzések alkalmával a hivatalos közegek végzik.

Hogyan kell az adót készpénzben fizetni?

Mindenki, aki a forgalmi adót készpénzben tartozik leróni, minden naptári negyedév végétől, vagy ha erre engedélyt nyert, minden év végétől számított 15 napon belül a magyar kir. állampénztárnál adóbevallást tartozik benyujtani, egyidejüleg pedig az adót befizetni. A bevallásnak a pénzügyi hatóságnál díjtalanul kapható íveken kell történnie és a nyers (brutto) üzleti bevételt kell tartalmaznia.

Tehát bejegyzendők a bevallási ívbe a nyers bevétel és az adózó háztartásában felhasznált árúk értéke, valamint a levonásbahozható tételek, mint a fényűzési adó alá eső bevételek, az igazoltan exportált árúk összege, a visszárúk értéke stb., úgyszintén a levonás után fennmaradó összeg, amely után az adót fizetni kell.

Ha egy vállalatot a maga egészében adnak el, úgy a szerződő felek tartoznak az egész vállalat megszerzéséért fizetett összeget bevallani. Ha a vállalat az adót készpénzben rója le, tartozik az utolsó előfizetés (negyedév, év) időpontjától az eladásig terjedő időszakra vonatkozólag vallomást adni.

Ha valamely vállalatnak ipari vagy kereskedelmi telepe nem a vállalat székhelyén van, akkor az adó 20%-át a vállalat székhelyén, 80%-át pedig ipari vagy kereskedelmi telep helyén kell fizetni. Ha több helyen van telephelye, akkor ezt a 80%-ot a termelés, illetve a forgalom arányában kell megosztani.

Hogyan kell az adót átalányban fizetni?

Ha az iparos üzlete a bélyegben való lerovásra vagy a rendes készpénzben való lerovásra nem alkalmas, akkor az adó átalányban is fizethető. Kétféle átalányt különböztetünk meg: az egyességi átalányozást és a kivetésszerű átalányozást. Az egyességi átalányozásnak az adózó kérelme alapján van helye. Ez rendesen kisebb terjedelmű válla-

latoknál fordul elő és e célból az adózónak a kincstár rendelkezésére kell bocsátani a forgalmára vonatkozó adatokat. Az átalányozás időtartama legfeljebb egy naptári év. Ennek lejártával az átalányozást újból kell kérelmezni. Az adó összegét a pénzügyigazgatóság az adózóval való megállapodás után állapítja meg és ugyanakkor meghatározza, hogy mily időszakokban kell az adót leróni bélyegekben vagy készpénzben. Ha bélyegben kell leróni, akkor a megjelölt időponttól számított 24 óra alatt a bélyegeket be kell ragasztani. Az átalányozás esetében a könyvek vezetése alól az adózót fel lehet menteni. Ha az adózó üzletében az átalány tartama alatt lényegesebb változások állnának be, akkor ezt az adózó köteles bejelenteni a pénzügyigazgatóságnál.

A kivetési átalányozásnak van helye kézműves iparosoknál általában, a kisebb fuvarosoknál; a piaci árusoknál, a vásári árúsoknál, a vándoriparosoknál, a vándorkereskedőknél, a segéd nélkül dolgozó szatócsoknál és általában oly kisebb ipari üzemeknél, ahol a rendes szabályok szerint való adózás nehézségekbe ütközik. A kézműves-ipar körét meghaladó üzemeknél kivetésszerű átalányozásnak helye nincs. Az átalányozáshoz szükséges adatokat a helyszínen kell a pénzügyigazgatóságnak beszereznie. Az adózókat minden évben szakmánként osztályozni kell, a szakmák képviselőinek meghallgatása után. Az átalányozási időszaknak az üzemi időszaknak kell megfelelni. Az adót a kivetés alkalmából megjelölt módon, havonként, hetenként vagy naponként kell leróni. A bélyegeket 24 órán belül, a készpénzlerovást pedig a befizetési határidőn belül kell lefizetni, mert máskép 3% adópótlék fizetendő. Egy heti késedelemnél az adópótlék fél százalék, 15 napi késedelemnél egy százalék, azon túl, de egy hónapon belül 2%. A kivetés és a fizetési meghagyás ellen beadott fellebbezéseket egy városonként alakított véleményező-bizottság elé kell terjeszteni, amelyben a szakmai érdekeltek is helyet foglalnak. Ez a bizottság behívja az adózót és amennyiben ez utóbbi a bizottság döntését nem fogadja el, úgy a pénzügyigazgatóság, illetőleg a pénzügyminisztérium dönt.

Mikor kell a vámnál fizetni forgalmi adót?

Vámköteles árúk behozatala alkalmával vámforgalmi adót kell fizetni még akkor is, ha valaki a saját árúját hozza be. Az adót a behozott árúért fizetett, vagy fizetendő vételár alapján számítják ki, hozzászámítva a vámot, fogyasztási adót, csomagolási költségeket stb. A vámforgalmi adót az fizeti meg, aki a vámot is köteles fizetni. A vámnál fizetendő forgalmi adó kulcsa 2%.

Mi a teendő a kivitel és átvitel esetén?

Az árúknak igazoltan külföldre szállítása esetében kapott ellenszolgáltatás általános forgalmi adó alá nem esik. A pénzügyminiszter az exportált árúk után az előzőleg az árú elkészítéséhez felhasznált nyersanyagok stb. után fizetett forgalmi adót a kivitelnél pontosan meghatározott kulcsok szerint visszatéríti. Ezeknek a kulcsoknak a jegyzékét a pénzügyminiszter 1928. évi 146.000. számú rendelete szabályozza.

Mik a forgalmi adóval kapcsolatos teendők?

Mindazok, akik forgalmi adót tartoznak fizetni, kötelesek azt a kereseti tevékenységüket, amely után adót kötelesek fizetni, a megkezdéstől számított 15 nap alatt bejelenteni. Ugyanez áll a szünetelt tevékenység újramegkezdése esetén.A foglalkozás megszüntetését vagy ideiglenes szüneteltetését ugyancsak 15 napon belül kell bejelenteni.

A pénzügyigazgatóság köteles a törvény rendelkezéseinek betartását az adóköteles üzletében, vagy ha nincs üzlete, lakásán ellenőrízni. Ilyenkor összehasonlítják — készpénzlerovás esetén — a bevallást az üzleti könyvekkel, bélyegben való lerovás esetén pedig megvizsgálják, hogy azt a könyvet, amelybe a bélyegeket ragasztják, a tényeknek megfelelően vezetik-e.

Az adózó köteles az ellenőrzéshez megkívánt könyveket és feljegyzéseket vezetni, üzleti levelezéseit megőrízni és bemutatni. A könyveket, iratokat, valamint az adózást érdeklő levelezéseket és iratokat legalább öt évig meg kell őrízni.

Ha a pénzügyigazgatóság el akarja rendelni (esetleg az adóköteles kérésére) a készpénzben való fizetést, előzetesen megvizsgálja, hogy az adóköteles könyvvezetése megfelelő-e.

Az ellenőrzés alkalmával az adóköteles és alkalmazottai a könyveket és egyéb feljegyzéseket tartoznak előmutatni.

A helyszíni ellenőrzés csak a forgalmi adóval összefüggő ügyekre vonatkozhatik.

A hatóság jogosult ellenőrzés céljából a könyveket és feljegyzéseket bekérni.

Az iparos köteles a hatóság felhívására a birtokában lévő mindazokat az iratokat és segédeszközöket előmutatni, amelyek bárki forgalmi adójára vonatkoznak.

Hogyan és mikor állapítják meg az adót becslés útján?

Ha helytelennek talált adóbevallásra vonatkozólag a tárgyalások eredményre nem vezetnek, vagy ha a fél nem ad vallomást, az adót becslés útján állapítják meg. A becslés úgy történik, hogy a pénzügyigazgatóság e célból egy hivatalnokot küld ki, esetleg szakértő meghallgatását rendeli el. Az adóköteles tartozik a kiküldött tisztviselőnek és szakértőnek feljegyzéseit és levelezését bemutatni. A becsléshez az adókötelest meg kell idézni és ennek joga van saját költségére szakértőt alkalmazni. Az adóköteles, illetve az általa alkalmazott szakértő távolmaradása a becslési eljárást nem akasztja meg. Az adóköteles szakértője is aláírja a felveendő jegyzőkönyvet és jogában áll ellenvéleményét a pénzügyigazgatóság kiküldöttjének írásban átadni.

Becslés útján állapítják meg az adóköteles által a saját üzletéből háztartása céljaira elvett árúk pénzértékét is, ha azt adóbevallásában nem tüntette fel.

A becslés költségeit az adóköteles viseli, ha nem nyujtott be adóbevallást, ha felhívás dacára sem pótolta a bevallás hiányait, végül ha a becslési eljárás folytán legalább 50%-kal nagyobb összeg után kell adót fizetnie.

Mikor hozható levonásba a már befizetett forgalmi adó?

Ha az adóköteles az árúszállításért vagy munkateljesítményért hozzá befolyt összeget azon időtartamon belül téríti vissza, amelyen belül a forgalmi adót egyszerre fizeti meg, abból az összegből, amely után általános forgalmi adót fizet, a visszatérített összeget levonásba hozhatja. Ezekben az esetekben azonban köteles a levonást feltüntetni és igazolni. Ugyanezen igazolás mellett a korábban befizetett forgalmi adó is levonásba hozható, ilyen esetekben az adózó a levont összeget pontosan részletezni és igazolni tartozik. Hat hónap után azonban semminemű levonásnak helye nincs.

Milyen jogorvoslatokkal élhet az iparos a forgalmi adó tekintetében?

Az általános forgalmi adó kezelésével és ellenőrzésével megbízott alsófokú hatóságok és hivatalok intézkedései és határozatai ellen a pénzügyigazgatósághoz lehet fellebbezni. A fellebbezés benyujtásának határideje a sérelmes intézkedés vagy határozat tudomásra jutásától számított 15 nap. A fellebbezési határidő elmulasztása miatt igazolással lehet élni ha az adózó a fellebbezést tőle nem függő és általa el nem hárítható akadály miatt nem adhatta be a megszabott határidőben.

A pénzügyigazgatóságoknak az általános forgalmi adó és adópótlék mérve, jogossága és helyessége, valamint az adó visszatérítése tárgyában hozott határozata ellen a magy. kir. közigazgatási bírósághoz intézendő panasznak van helye.

Ugyanilyen panasz tehető abban az esetben, ha a pénzügyigazgatóság a felebbezést elkésés miatt visszautasítja, vagy az igazolási kérelmet elutasítja. A panasznak halasztó hatálya nincs. A pénzügyigzgatóság oly határozata ellen, amely ellen a közigazgatási bírósághoz panasszal nem lehet élni, a pénzügyminiszterhez lehet fellebbezni. A határidő itt is 15 nap.

Mikor kell adópótlékot fizetni?

Aki az általános forgalmi adót a szabályszerű határidőben bélyeggel nem rójja le, illetve pénzben nem fizeti be, adópótlékot tartozik leróni, illetve fizetni. Az adópótlék a fizetendő vagy lerovandó összeg ½%-a, ha a késedelem 8 napot meg nem halad, 1%-a, ha a késedelem 8 napnál nagyobb, de 15 napon túl nem terjed, 2%-a, ha a késedelem 15 napnál nagyobb, de 30 napon túl nem terjed, végül a késedelem minden megkezdett hónapjára az adóösszeg 3%-a, ha a késedelem 30 napot meghalad. Méltányosságból a pénzügyigazgatóság az adópótlékot egyharmadára mérsékelheti, további mérséklést a pénzügyminiszter engedélyezhet.

Büntető rendelkezések.

Adócsalást követ el az, aki a következő, az adó megrövidítésére alkalmas cselekmények egyikét követi el szándékosan:

1. aki üzleti könyveibe vagy feljegyzéseibe, továbbá adóbevallá-

sába, végül, az adónak bélyegben való lerovása esetén, az e célból vezetendő feljegyzéseibe tudva valótlan adatokat vezet be, vagy azokból fizetéseket szándékosan kihagy és ez által az adót megrövidíti, 2. aki a hatósághoz intézett beadványában hamis adatokat ír be vagy bizonyos körülményeket szándékosan elhallgat, 3. akinek üzleti könyveket kell forgalmáról vezetni és ezt nem teszi, bár már egyszer pénzbírsággal sujtották, 4. aki a hatóság megtévesztésével, őt meg nem illető adómentességet vesz igénybe, 5. aki az általános forgalmi adót tudva, használt bélyeggel rójja le.

Ha olyan mulasztást követ el valaki, amely sem adópótlékot nem von maga után, sem adócsalásnak nem tekinthető, 2000 pengőig terjedhető pénzbírsággal büntethető.

Az adófizetésre kötelezett mindenkor vagyonjogilag és büntetőjogilag felelős alkalmazottainak az alkalmazása körében elkövetett olyan cselekményeiért, vagy mulasztásáért, amely az általános forgalmi adóról szóló törvényes rendelkezésekbe ütközik.

II. A FÉNYŰZÉSI FORGALMI ADÓ

Mikor kell fizetni az általános fényűzési forgalmi adót?

A fényűzési forgalmi adót fényűzési tárgyaknak belföldön, ellenszolgáltatás mellett teljesített átruházása esetén kell fizetni. A fényűzési forgalmi adót a fényűzési tárgyaknak egy bizonyos átruházása alkalmából kell fizetni, amelyet miniszteri rendelet határoz meg. Vannak olyan fényűzési tárgyak, amelyeknél a fényűzési adó a gyártás helyén, illetve a vámnál fizetendő le, vannak olyanok, amelyek után a fényűzési forgalmi adót a kiskereskedelmi forgalomban kell lefizetni és végül vannak olyanok, amelyek után úgy a kiskereskedelemben, mint a magánforgalomban történő átruházásnál kell fizetni forgalmi adót. A forgalmi adó csak belföldön létrejött ügyletnél fizetendő, ami alatt az is értendő, ha a megállapodást külföldön létesítették, de az árút belföldön adták át. Vagy ha a megegyezés a belföldön jött létre, de a tárgy külföldön adatott á[illegible]. Az átruházás az átruházó kereseti tevékenysége keretében történik akkor is, ha az illető iparos vagy kereskedő iparigazolvány, iparengedély stb. beszerzését elmulasztotta, de azért üzletszerűen foglalkozik a fényűzési tárgyak forgalombahozatalával. Nem fontos az sem, hogy az eladás haszonnal vagy nyereséggel történik-e.

Kiskereskedelmi forgalomnak nevezzük azt, ha a fényűzési tárgy közvetlenül a fogyasztónak el- vagy felhasználás céljából adatik el, tehát nem azzal a célzattal, hogy akár változtatások után, vagy ezek nélkül üzletszerűen továbbadassék. Az adókötelezettséget nem érinti az sem, ha az árúbabocsátó a kereseti tevékenységet, mint segéd vagy mellékfoglalkozást folytatja, vagy nyereségszerzésre irányuló szándék nélkül gyakorolja.

Átruházás alatt minden visszterhes elidegenítést kell érteni, tehát ingyenes szerződéseknél nem esik adó alá, de csere vagy más kétoldalúan kötelező jogügylet alapján létrejött átruházások adókötelesek. Ha valaki fényűzési tárgyakat dolgoz fel, készít el vagy készít ki, akkor abban az

esetben, ha az anyagokat a feldolgozó szerzi be és nemcsak kellékekről van szó, a munkadíj is fényűzési adó alá esik.

Oly okiratok átruházását, amelynek megszerzése magának a fényűzési tárgy átruházását foglalja magában (letétjegyek, raktárjegyek, zálogjegyek stb.) olyannak kell tekinteni, mint az átruházott vagy elzálogosított fényűzési tárgy tulajdonjogának átruházását.

Melyek a fényűzési tárgyak?

Nemes fémek és ékszerek. Az igazgyöngyök; ideértve a japángyöngyöket is. A valódi drágakövek. Az igazgyöngyök utánzatai. A valódi drágakövek utánzatai. A mesterséges (szintétikus) drágakövek. A féldrágakövek és ezekből a drágakövekből készült vagy velük szoros (mechanikai) összeköttetésbe hozott tárgyak . . . . . kisker. 10%

A nemesfémek és pedig arany, ezüst, platina, akár nyers állapotban, akár félgyártmány alakjában . . . . kisker. 10%

Az ékszerek és az ékszeriparnak vagy az arany- és ezüstművesiparnak termékei, ha ezek a tárgyak egészben vagy részben nemes fémekből vagy dubléból készültek . . kisker. 10%

Nem fényűzési tárgyak a minden díszítés nélküli sima karikagyűrű (jegygyűrű), valamint a nemesfémből készült szemüvegfoglalat és testi hibák kiegyenlítésére szolgáló készülékek.

Dísztárgyak. Mindazok a használati tárgyak, amelyek egészben vagy részben borostyánból, tajtékból, elefántcsontból, teknősbéka hátából, vagy üveggyöngyből készültek kisker. 10%

A díszítési célra szolgáló tárgyak általában . . . . kisker. 10%

A toilettekészlet, a manikürkészlet . . . . . kisker. 10%

Az ilyen tárgyak elhelyezésére szolgáló dobozok . . . kisker. 10%

Szépművészeti tárgyak. A szépművészeti tárgyak, ú. m.: a szobrászat, festészet, eredeti művei, ha a műtárgy vételára 60 P-t meghalad, a grafika eredeti művei (karcolatok, radirozások, kézi rajzvázlatok, fa-, réz- és acélmetszetek), ha a műtárgy vételára 30 P-t meghalad. (Közvetlen a művésznél vásárolt eredeti művek adómentesek) kisker. 10%

A *régiség* (antikvitások) . . . . . kisker. 10%

Nyomtatványok. A nyomdaiparnak bármely terméke, ha vételáruk kötetenkint (darabonként) 10 P-t meghalad és a művet 1850 előtt nyomták . . . . . kisker. 10%

Könyvek, A könyvkötések és a könyvkötőmunkák, ha ha egész bőrből készültek . . . . . kisker. 10%

A könyvek, ha egész bőrbe vannak kötve . . . . . kisker. 10%

A könyvek, ha különleges papíron és korlátolt példányszámban készültek . . . . . kisker. 10%

Az *autogrammok* és *kéziratok,* ha vételáruk 2 P-nél nagyobb . . . . . kisker. 10%

A *pergamentminiatürök* . . . . . kisker. 10%

Keretek. A kép- és tükörkeretek, ha faragott fából, üvegből, csontból vagy bronzból készültek . . . . . kisker. 10%

Hangszerek. Zongora és pianino . . . . kisker. és magánf. 5%
Harmónium . . . . . kisker. 5%
Cimbalom, 1000 P-n felül . . . . . kisker. 10%
Mechanikus hangszerek és ezek alkatrészei . . . . kisker. 10%
Hegedű, viola, 160 P-n felül . . . . . kisker. 10%
Cselló, 200 P-n felül . . . . . kisker. 10%
Tamburica, 50 P-n felül . . . . . kisker. 10%
Mandolin, gitár, citera és banjo, 100 P-n felül . . . kisker. 10%
Fuvóhangszer, 100 P-n felül . . . . . kisker. 10%
Harmónika, 60 P-n felül . . . . . kisker. 10%

Töltőtoll. Csak az a töltőtoll, amelynek szára nemesfémből, elefántcsontból, teknősbékahátból készült vagy azzal van bevonva . . . . . kisker. 10%

Iparművészeti tárgyak. Az iparművészeti tárgyak, akár régiek, akár modern készítmények. (Közvetlen a művésznél adómentes) . . . . . kisker. 10%

Lakberendezési tárgyak. A lakás és a háztarás berendezésére szolgáló tárgyak abban az esetben, ha egészben vagy részben értékes anyagból, ú. m. finom fanemekből, brokátból, gobelinből, fémszálas szövetből, csipkéből, bronzból készültek . . . . . kisker. 10%

Terítők és függönyök, csak akkor fényűzési tárgyak, ha aplikálással vagy himzéssel díszítettek . . . . . kisker. 10%

A bútorok, amelyek eladási ára magasabb a következő értékhatároknál: *a)* ágy (matrac nélkül) 450 P, kettős ágy 600 P; *b)* pamlag vagy kanapé 650 P; *c)* ruhaszekrény vagy fiókos szekrény 900 P; háromajtós szekrény 1400 P; *d)* éjjeli szekrény 200 P; *e)* toilette asztal vagy mosdó (tükör nélkül) 600 pengő; *f)* ebédlőszekrény (kredenc) 1600 P; *g)* pohárszék, tálaló, trumeau vagy edényszekrény 900 P; *h)* ebédlőasztal 600 pengő; *i)* kárpitozatlan szék 100 P; *j)* kárpitozatlan karosszék 120 P; *k)* kárpitozott szék 200 P; *l)* a kárpitozott karosszék értékhatára 300 P; *m)* könyvszekrény 1500 P; *n)* az íróasztal 1000 P; *ny)* a kisasztal 200 P; *o)* a fauteuil teljesen bevonva 400 P; *p)* a fali- vagy álló ingaóra 60 P; *r)* a csillár 240 P; *s)* egyéb függő fali- vagy állólámpa 80 P; *sz)* a konyhaszekrény, előszobaszekrény 240 P; *t)* a konyhaasztal 80 P; *u)* a konyhaszék, ülőke 30 P; *v)* a fa- és szénláda 60 P; *z)* egyéb lakás-és háztartási berendezési tárgyak 100 P kisker. 10%

Szőnyegek, ideértve a faliszőnyegeket is, ha vételáruk négyzetméterenként, illetve a futószőnyegnél folyóméterenként 40 pengőt meghalad . . . . . kisker. 10%

Falburkolat csiszolt terméskőből és fából, kivéve a síma fenyő-, tölgy- vagy kőrisfából készültek. A fából készült és a díszített gipszből készült mennyezetburkolatok kisker. 10%

Kárpitok, ha nem papírból készültek . . . . . vámnál 13%

Kályhák, stb. Mindennemű kandalló a színre és anyagra való tekintet nélkül: *a)* minden fehér-, vagy krémszínű cserépkályha, *b)* a másszínű cserépkályha ab-

ban az esetben, ha vételára a felállítással együtt 320 pengőt meghalad, *c)* a zománcozott öntöttvasoldalakkal ellátott kályhák, *d)* a zománcozott vagy nikkelezett öntöttvaskerettel ellátott és csempékkel kirakott kályhák, *e)* a márványburkolattal, továbbá faragással, vagy fémverettel díszített, faburkolattal ellátott fűtőtestek, úgyszintén a fűtőtestek ilyen burkolatai külön szállítás esetében is, *f)* minden leépített, továbbá minden emelvényes tűzhely abban az esetben, ha csempével van kirakva, továbbá a beafsteaksütővel, nyársonsütővel vagy edénymelegítővel ellátott tűzhely kisker. 10%

Koporsók, síremlékek és kegyeleti cikkek. A görög díszkoporsó (sarcophag) a betéttel együtt: *a)* vörösrézből, bronzból, vagy nikkelből készült érckoporsó, *b)* a horganylemezből készült koporsó akkor, ha egy 2 méteres koporsónak a súlya 40 kg-nál több. Gyermekkoporsóra nézve ez a súlyhatár a koporsó hosszúsága arányában leszállítandó, *c)* a nikkellel bevont koporsó . . . . . kisker. 10%

A sírbolt . . . . . kisker. 10%

A külföldről behozott síremlékek . . . . . kisker. 10%

A belföldön készült síremlékek (sírkövek), ha vételáruk — a felállítási költségekkel együtt — sírszegéllyel 1200 P-t, sírszegély nélkül 1000 P-t meghalad . . . . . kisker. 10%

Szemfedők, ha nem papírból, papírszövetből, organtüllből vagy pamutszövetből készültek . . . . . kisker. 10%

Szűcsáruk. Luxustárgyak a következő prémbőrök, szűcsáruk, valamint az ezen szőrmékkel díszített külföldről behozott más áruk: Breitschwanz, chinchilla, chinchillona, coboly, egér, ezüstróka, valódi fekete róka, görény, gvanakó, hiúz, hód (biber), hermelin, tigris, jaguár, kamcsatkai hód, tengeri vidra, keresztes róka, kék róka, kolinski, láma, majom, medve, menyét, mókus, nativecats, nerz, nyest, oroszlán, patkány, párduc, repülőkutya, rozmár sarki róka, sealskinróka, skuns, vakond és vidra, mindenféle madárbőr. Nyers, vagy kikészített, vagy pedig festett, használatra azonban még nem alkalmas (nem konfekcionált) állati bőrök, amelyek szőrétől, tollától megfosztva nincsenek, továbbá a hulladékok, ezekből előállított táblák vámnál és előállítónál 13%

Külföldről behozott kész szűcsáruk ellenértékének 80 százaléka és a prémmel díszített áruk ellenértékének 50 százaléka után kell fizetni az adót.

Szövetek. — Ruházati cikkek. A selyemszövetek, burettszövetek (596., 597., 502. vámtarifaszám), ha az állati selyemből való fonalak száma 50%-nál több.

A bársony- és bársonyszerű szövetek (599. és 601. vámtarifaszám), ha a szövetben bármily mennyiségű állati selyem van.

A szabásosan szőtt ágy-, asztal-, díványterítő és függöny méterszám, vagy kiszabva, ha az állati selyemből való fonalak száma 50%-nál több (604/c. t. sz.).

Kötött-szövött méteráruk állati selyemből (613/c. t. szám).

Himzés selyemszöveten (615. t. sz.).

Csipke és léghimzés selyemből (616. t. sz.).

Tüll- és tüllnemű hálószerű szövet selyemből (617/a. t. sz.).

Keskenyáruk selyemből, ha az állati selyemből való fonalak száma 5%-nál több (622/c. t. sz.) termelőnél és vámnál 13%

A fent felsorolt árukból készült vagy azokkal bélelt, vagy díszített. Külföldről behozott konfekcionált vagy bélelt áruk értékük 60%-a, a díszített áruk pedig értékük 25%-a után fizetnek . . . . . vámnál 13%

A ruhák, a köpenyek, a felöltők, az átvetők, a takarók és más hasonló tárgyak, ha egészben vagy túlnyomórészben csipkéből, vagy selyembársonyból, plüss- vagy moquetteszövetből készültek, vagy egészben, vagy túlnyomórészben finom szőrmével, avagy selyembársonnyal, plüssel béleltettek. Pusztán a körülmény, hogy valamely tárgy gallérja, vagy kézelője a szokásos nagyságban bársonnyal van borítva, a fényűzési jelleget még nem adja meg . . . . kisker. 10%

Ruházati cikkek. Selyemharisnya . . . . . kisker. 10%

A formaruhák szolgaszemélyzet részére . . . . . kisker. 10%

A társas szórakozásra szolgáló jelmezek . . . . . kisker. 10%

A férfikalapok és általában a sapkák, ha vételáruk 35 pengőt meghalad, a női kalapok, ha vételáruk 60 pengőnél több . . . . . kisker. 10%

A lakkbőrből készített s külföldről behozott, vagy ilyen bőrrel borított cipők és csizmák. Termeléshelyen vámnál 13%. Az antilop- és selyemcipők, a finom szőrmével bélelt cipők . . . . . kisker. 10%

A finom szőrmével bélelt kesztyűk . . . . . kisker. 10%

A csipke, amennyiben a vételára folyóméterenként meghaladja a 2 pengőt, a motivok, ha vételáruk négyzetdeciméterenként 1 pengőnél több . . . . . kisker. 10%

A dísztollak közül a strucc fark- és szárnytollai, a kócsag szárnytollai, a páva fark- és szárnytollai, a siketfajd- és nyírfajdkakas kormánytollai, a paradicsommadarak, kolibrik, jégmadarak és más exotikus madarak tollai kisker. 10%

Botok és ernyők, legyezők. a) A nemesfából (ébenfából, manillából, patritsból, bambuszból) készült botok és lovaglópálcák, *b)* a közönséges fából készült botok és lovaglópálcák abban az esetben, ha nemes fémmel, elefántcsonttal, teknősbékaháttal, borostyánnal, gyöngyházzal vagy fém-, illetve bőrfonattal vannak díszítve . . . . kisker. 10%

A napernyők és esernyők abban az esetben, ha nemes fémből, elefántcsontból, teknősbékaháttal, gyöngyházból vagy borostyánból készült alkatrésze van, illetve az említett értékes anyagok valamelyikével van díszítve . . . . kisker. 10%

Fényűzési tárgy a legyező abban az esetben, ha vételára darabonként meghaladja a 3 pengőt . . . . . kisker. 10%

Bőr. Lakkbőr vámnál, termeléshelyen 13%

Bőráruk. Fényűzési tárgyak, a különleges bőrökből készült tárgyak (ezek a bőrök: a fóka, rozmár, krokodil, a gyík, az antilop, az ekrazé és a lakkbőr), vagy ha értékes anyagból készült alkatrésze vagy toilettfelszerelése van kisker. 10%

Fényűzési tárgyak az autóbőröndök és a szekrényen készült bőröndök kivétel nélkül . . . . . kisker. 10%

Az útiládák vagy útiböröndök, amelyek toilettetárgyakkal, evőeszközkészletek vagy más hasonló tárgyakkal vannak felszerelve, vagy simamarhabőrből, disznóbőrből vagy nádból készültek, vagy sima marhabőrrel, disznóbőrrel, vagy moleskin lakkvászonnal vannak bevonva, vagy bőrszegéllyel vannak ellátva . . . . . kisker. 10%

A kézi bőröndök és a kézitáskák fényűzési tárgyak abban az esetben, ha különleges bőrből, vagy pedig sima marhabőrből, disznóbőrből vagy nádból készültek, vagy az említett bőrök valamelyikével van bevonva, vagy ha nem készültek ugyanilyen anyagból, illetve nincsenek ilyen bőrrel bevonva, de toilettetárgyakkal, evőeszközkészletekkel, vagy hasonló tárgyakkal vannak felszerelve . . . . kisker. 10%

Látszerészeti készülékek, ú. m. *a)* mindenféle Galilei és prizmás látcsövek, ideértve a fegyvertávcsöveket, valamint az egyszerű és kettős kézi távcsöveket is, a hozzávaló tokokkal együtt, *b)* a graphoskopok,, pantoskopok, kaleidoskopok, varázslámpák, a 15 grammot meg nem haladó mozgóképkészülékek és a hozzávaló lámpák, *c)* a panorámaüvegek, a nagyító- és kicsinyítő tükrök, *d)* a légsúlymérők és hőmérők abban az esetben, ha foglalatjuk egészben vagy részben márványból, onixból, bronzból, nemesfémből, finom fanemekből készült, *e)* a lorgnette abban az esetben, ha a nyele egészben vagy részben nemesfémből, elefántcsontból, gyöngyházból, teknősbékahátból készült . . . vámnál 13%

A *fényképészeti kézi készülékek,* valamint ezeknek alkatrészei és tartozékai. A 15 kg-nál könnyebb mozgóképgépek . . . . . vámnál 13%

Porcellán, majolika, üveg Fényűzési tárgyak egészben vagy túlnyomórészben porcellán, fayence, majolika vagy terakottaanyagból készült tárgyak közül: *a)* a dísztárgyak és figurák, *b)* az edények, tányérok stb. és egyéb használati tárgyak akkor, ha azokon arany díszítés vagy arany szegélyezés van, egyéb díszítés azonban nincsen, ha azokon a matricával vagy acélnyomattal eszközölt díszítés mellett valódi arany díszítés és szegélyezés is van, ha azokon kobaldkékkel eszközölt díszítés van, ha azok kézi festéssel díszítettek, ha azokat megrendelésre valamely egyén vagy család címerével díszítették, *c)* a színes vagy mintázott fayencelemezek a fehér, sárgás és elefántcsontszínű lemezek kivételével, *d)* a fayence-mosdóasztalok akkor, ha színesek vagy mintázottak, a fehér és elefántcsontszínűek kivételével. (Külön rendelet szerint) . . . . . vámnál 13%

Az üvegtárgyak közül a tükörüveg, kristályüveg-díszek, a nem saját anyagukban színezett vagy csiszolt, vésett vagy kézzel festett tárgyak, valamint a tükörüveg, szines üveg, tükör (külön rendelet szerint) termelőnél és vámnál 13%

Kézi lőfegyverek és ezek alkatrészei . . . . . kisker. 10%

Tekeasztalok és ezek tartozékai . . . . . kisker. 10%

Automobilok, stb. A személyszállításra szolgáló és motorerővel hajtott szárazföldi, vízi és légi járművek s mindezeknek alkatrészei és tartozékai, magánforgalomban is a következő módon:

1. A személyszállításra szolgáló és motorerőre berendezett csónakok és yachtok kisker. magánforgalomban . . 10%
2. Motoros kerékpár kisker. és magánforgalomban . 5%
3. Automobil 14 lóerőszámig kisker. és magánforg. 5%
4. Automobil 14-24 lóerőszámig kisker. és magánforg. 10%
5. Automobil 24 lóerőszámon felül kisker. és magánforgalomban 15%

Az alkatrészek a járműnek megfelelő kulcs szerint fizetnek luxusadót a kiskereskedelmi forgalomban, a csónakmotorok, gépkocsimotorok és karosszériák a magánforgalomban is.

Pneumatikok termelés helyén és vámnál 13%

A hátaslovak, a versenylovak és ponnyk, valamint az ezek részére készült nyergek és szerszámok . . . . . kisker. 10%

A nem hasznos élővadak és kutyák . . . . . kisker. 10%

Az éneklő- és díszmadarak, valamint a kalitkák . . . kisker. 10%

Játékkártyák termeléshelyén és vámnál 13%

A játékszerek, amelyek gyermekek vagy felnőttek oktatására, foglalkoztatására vagy szórakoztatására szolgálnak, ha vételáruk 25 pengőt meghalad . . . . . kisker. 10%

Játékszerül szolgáló kis motorok termelés helyén és vámnál 13%

A postaértékcikkek, ha tételenként vételáruk 15 pengőt meghalad . . . . . kisker. 10%

A bélyeggyüjtemények . . . . . kisker. 10%

A bélyegalbumok . . . . . kisker. 10%

A külföldről behozott és belföldi virágok. A művirágok, a művirágból készült menyasszonyi koszorú és vőfélycsokor kivételével . . . . . kisker. 10%

Szappanok. Mindennemű pipere-, gyógy- és fertőtlenítőszappan (kivéve a borotvaszappant), gyártási helyén és vámnál 13%

Illatszerek és piperecikkek, titkos szerek és óvszerek gyártási helyén és vámnál 13%

Cukrászati termékek, a piskóta kivételével, termelés helyén és vámnál 13%

Befőttek és cukrozott gyümölcsök gyártás helyén és vámnál, karácsonyfadísz, a narancs, (az orosz hal, sós héring és sós szardella kivételével) vámnál és töltési helyén 13%

A töltetlen és bevonatlan keksz 2.50 P értékhatárig adómentes, ezentúl termelőnél és vámnál 13%

A töltetlen csokoládé 6 P értékhatáron túl termelőnél és vámnál 13%

Szaloncukorka, karácsonyfadísz, 2.80 P értékhatáron túl, termelőnél és vámnál 13%

Drops, rocks, selyemcukorka, karamellák 2.50 P értékhatáron túl, termelőnél és vámnál 13%

Nem luxustárgy a mézeskalács és az ostya.

Prágai módra készített sertéshúsfajták termelés helyén és vámnál 13%

Pástétomok a termelés helyén és vámnál 13%

Külföldi sajtok, belföldi csemegesajtok (puhasajtok) termelés helyén és vámnál 13%

A belföldi keménysajtok, tehén- és juhturó, a belföldi és külföldi kvárgli nem fényűzési tárgyak.

A déligyümölcsök és gyarmatáruk közül a narancs, a dobozba csomagolt füge, a datolya, a mazsola, a malagaszőlő, a princeszmandula, arachit, továbbá a külföldről behozott gyümölcs- és főzelék-konzervek, a külföldről tavasszal behozott korai gyümölcsök és főzelékek, továbbá a vanilia, a szerecsendióvirág, a cserecsendió, a banán, az ananász, az oliva, a citronád, a kapri, a külföldi mustár és a pástétomfűszer . . . . . vámnál 13%

Ételek, italok. A külföldi tészták . . . . . kisker. 10%

A külföldről behozott mindennemű marinált vagy elkészített hal, (az orosz hal, sóshering és sós szardella kivételével), hordóban vagy dobozban, a tengeri rák, a káviár, végül a külföldi csigák . . . . . kisker. 10%

A pezsgőbor és a deciliterenként 40 fillérnél drágább habzó bor töltés helyén 20%

A külföldről behozott szeszes italok . . . . . kisker. 10%

A belföldön előállított, illetőleg termelt szeszes italok közül az aszúbor, más belföldi bor — a gyümölcsbort is ideértve — abban az esetben, ha a kiskereskedelmi ára meghaladja a következő értékhatárokat: kimérve literenként 2.50 P, deciliterenként 25 fillér, palackokban — a palack árát is beleértve — deciliterenként 6 P 40 fillér. A belföldön előállított sör, ha 18, vagy ennél magasabb cukorfoktartalma van . . . . . töltési helyen 13%

A fényűzési és a különleges fényűzési vállalatok.

Az ételek és italok fényűzési tárgyak akkor, ha azokat olyan vállalat (vendéglő, kávéház, szálloda, penzió, cukrászda, stb.) szolgáltatja ki, amelyet a pénzügyigazgatóság az elsőfokú iparhatóság meghallgatása után fényűzési vállalatnak minősített és felhatalmazott arra, hogy nyilvánosan a fényűzési vagy más hasonló jelleget feltüntethesse. Joga van továbbá a pénzügyigazgatóságnak a szórakozó- és mulatóhelyeket, a bárokat és más ezekhez hasonló helyiségeket különleges fényűzési vállalatoknak minősíteni.

A fenti cikkek fényűzési vállalatnál 10%, különleges fényűzési vállalatnál 25% adó alá esnek.

Ha valamely vállalatnál a fényűzési jelleg az évnek vagy napnak csak egy bizonyos szakában, pl. a nyári hónapokban vagy az esteli és éjjeli órákban jelentkezik, úgy ebben az esetben a fényűzési jelleg megállapítása is csak a kérdéses évszakra vagy napszakra szorítkozik.

A fényűzési, illetőleg különleges fényűzési vállalatok kötelesek az étlapon és árjegyzéken a vásárló közönséget szembeötlő módon figyelmeztetni arra, hogy az eladott ételek és italok után — a vételáron felül — még 10%-os, illetőleg 25%-os fényűzési forgalmi adó is jár.

A bejelentési kötelezettség.

Mindazok a belföldi keresetűzők, vagy belföldi képviselettel bíró külföldiek, akik a belföldön fényűzési tárgyak átruházásával (eladásával) foglalkoznak, kötelesek ezt a körülményt bejelenteni.

Ugyancsak bejelentési kötelezettség terheli az olyan gyárost vagy iparost is, aki a gyártás (keresetszerű előállítás) helyén megadóztatandó fényűzési tárgyak előállításával foglalkozik, vagy aki a kiskereskedelem keretében megadóztatandó fényűzési tárgyakat nemcsak továbbelárúsítók részére, hanem közvetlenül a fogyasztóközönség részére is előállít, átalakít vagy pedig feldolgoz.

A bejelentést írásban vagy élőszóval lehet megtenni.

A bejelentésnek a következő adatokat kell tartalmaznia: 1. A vállalat vagy üzlet cégszerű megnevezését, akik a kereskedelmi cégjegyzékekbe nincsenek bejegyezve, azt az elnevezést vagy nevet kötelesek bejelenteni, amely alatt az üzletet folytatják. 2. Annak megjelölését, hogy a vállalat vagy üzlet telepe (irodája, raktára, stb.) ahonnan az eladás történik, a városnak (községnek), mely közigazgatási kerületében, milyen utcában és mely házszám alatt fekszik. 3. Annak megemlítését, hogy a bejelentés fő- vagy fióküzletre vonatkozik-e. 4. A vállalat vagy üzlet tulajdonosának, több tulajdonos esetében az összes tulajdonosoknak nevét, úgyszintén város (község) közigazgatási kerület, utca és házszám szerint megjelölt lakását. 5. Annak megjelölését, hogy a vállalat vagy üzlet forgalma a fényűzési tárgyak mely csoportjaira terjed. 6. Amenynyiben a fényűzési tárgyakat nemcsak a kiskereskedelemben, azaz a közvetlen fogyasztók részére árusítja, hanem azokkal nagyban, továbbeladók részére is kereskedik, úgy ennek a körülménynek a felemlítését.

A bejelentést az illetékes községi (városi) forgalmi adóhivatalhoz kell tenni.

Mikor áll be az adókötelezettség?

Az adókötelezettség rendszerint az átruházott tárgy kiszolgáltatásának időpontjában áll be. Ha azonban a fizetés még a tárgy kiszolgáltatása előtt történik, az adókötelezettség már a vételár kifizetése alkalmával áll be.

Cserénél vagy más kétoldalúan kötelező jogügyletnél, melynél mind a két szerződő fél szolgáltatásra van kötelezve, ha mind a két átruházás fényűzési forgalmi adó alá esik, az adót mind a két átruházás után külön-külön kell leróni. A fizetés helyett teljesített átadás cserének minősül.

Mily összeg után kell fizetni fényűzési adót?

A fényűzési forgalmi adót az átruházott tárgynak kialkudott ellenértéke után kell fizetni. Számításba kell venni mindazt az ellenértéket, amelynek kiszolgáltatására a fényűzési tárgy megszerzője magát kötelezte. Így adót kell fizetni a csomagolási, fuvarozási, szállítási, biztosítási költségek után is. Kivétel a tényleges szállítási és biztosítási költség.

Azok a keresetűzők, akik a gyártás helyén és illetve a vámkülföldről történő behozatalkor megadóztatandó fényűzési tárgyak előállításával és ezeknek a fényűzési tárgyaknak a nagykereskedelem keretében (vagyis továbbelárusító részére) történő elárúsításával foglalkoznak, levonhatják az adóalapból azt az összeget, amelyet a továbbelárusító részére szállított fényűzési tárgyak tartályainak visszaállítása esetében a visszavett tartályok ellenértéke fejében az illető továbbelárusítónak visszatérítenek, vagy jóváírnak.

Hány százalék a fényűzési adó?

A fényűzési adó az egyes cikkek után aszerint mint a kiskereskedelmi forgalomban vagy a termelés helyén adókötelesek, a vonatkozó miniszteri rendelet szerint 5%-tól 25%-ig terjed.

Beszámítás.

Ha a fényűzési és különleges fényűzési vállalat ételeket és italokat fényűzési forgalmi adóval megadóztatva szerez be, akkor igényt tarthat arra, hogy az említett ételek és italok beszerzése alkalmával fizetett fényűzési forgalmi adónak és a megfelelő forgalmi adónak összege között mutatkozó különbözetet az általa befizetendő fényűzési forgalmi adóból levonhassa. Ha az átruházó vagy megszerző vállalat átalányt fizet, a levonásnak helye nincs.

Ki köteles az adót fizetni?

Az adófizetési kötelezettség rendszerint az átruházót terheli. Egyetemlegesen felelnek az átruházó a megszerző féllel együtt valamely üzlet vagy vállalat eladása esetén automobilok és zongorák magánforgalomban való átruházása esetén. Részvénytársaságok és szövetkezetek igazgatósági tagjai más cégeknél cégtulajdonosok, külföldön lakó vagy tartózkodó külföldi keresetűző üzletvezetőjével és megbízottjával együtt egyetemlegesen felel. Az adófizetésre kötelezett alkalmazottja által elkövetett cselekményért vagy mulasztásért az adófizetésre kötelezett felelős.

Adómentesség.

A fényűzési tárgyak tulajdonosának átruházása mentes a fényűzési forgalmi adó alól, ha:

1. a kiskereskedelmi forgalomban fényűzési adó alá eső tárgyakat az adó fizetésére kötelezett, akár változatlan állagban, akár előzetes feldolgozás, el- vagy kikészítés után leendő keresetszerű továbbeladás céljaira adta el.

2. a tárgyak menőségüknél fogva csak vallási, egyházi, közoktatási, tudományos, technikai vagy gyógyászati célokra használhatók.

3. a megszerző fél igazolja, hogy a tárgyakat közérdekből, illetőleg vallási, egyházi, közoktatási, tudományos vagy gyógyászati célokra használja fel.

4. a megszerző fél igazolja, hogy a tárgyakat hivatása körében vagy iparában kizárólag mint segédeszközt használja fel, illetőleg azok nélkül foglalkozását egyáltalán nem űzheti.

Helyhatósági igazolvány és átvételi elismervény.

Az, aki fényűzési tárgyat adómentes célokra a fényűzési forgalmi adó alól mentesítve óhajt megszerezni, köteles egyrészről az ehhez való jogosultságát helyhatósági bizonyítvánnyal igazolni, másrészről az átruházó fél részére a vásárlás megtörténtét igazoló átvételi elismervényt kiállítani és az eladónak átadni.

A helyhatósági bizonyítványt az elsőfokú iparhatóság állítja ki és pedig csak annak részére, akiknek iparigazolványa, iparengedélye vagy hatósági engedélye van.

Az átvételi elismervénynek tartalmaznia kell a helyhatósági bizonyítvány keltét és számát, valamint a kiállító hatóság megnevezését, a megvett fényűzési tárgyaknak felsorolását és mennyiségét, a vételárat, az eladó cégét vagy nevét, az átvételi elismervény kiállításának keltét, a vevő nevét és lakhelyét. Az átvételi elismervényt keltezni és aláírni kell. Az adómentesen átruházott cikkekre vonatkozó bevallási ív rovatba az átvételi elismervény adatait be kell jegyezni, az elismervényt pedig a tételszámmal ellátva az adóvallomási ívhez mellékelni.

Az, aki fényűzési tárgyat a fentemlített meghatározott célra a fényűzési forgalmi adó alól mentesítve óhajt megszerezni, köteles egyrészt az ehhez való jogosultságát a pénzügyi hatóság engedélyével igazolni, másrészt a vásárlás megtörténtét igazoló átvételi elismervényt kiállítani és az eladónak átadni. Az eladó eljárása hasonló a helyhatósági bizonyítvánnyal rendelkező vásárlóknál követett eljárással.

Könyvvezetési kötelezettség.

Mindazok, akik bejelentési kötelezettség alá esnek, a fényűzési tárgyakról raktárkönyvet kötelesek vezetni. Azok a keresetűzők, akik a gyártás helyén, illetve a vámkülföldről történő behozatalkor megadóztatandó fényűzési tárgyak gyártásával és e fényűzési tárgyaknak a nagykereskedelem körében történő elárusításával foglalkoznak, ebbeli üzleti forgalmukról megrendelési könyvet (tömböt), továbbá naplót és számlakönyvet kötelesek vezetni. Minden egyes adókivetési időszak végén a naplót le kell zárni és az adóköteles forgalomnak és fényűzési adónak összegét az adóvallomási ívbe be kell jegyezni. Minden egyes nagykereskedelem körében történő szállításról a vevőnek számlát kell adni. A raktárkönyv első tétele az üzlet megkezdése napján mutatkozó készlet. Az eladott, felhasznált vagy megsemmisült tárgyak, fogyatkozás címén, legkésőbb a legközelebbi hétköznapon jegyzendők be a raktárkönyvbe. A raktárkönyvet minden naptári év végével, legkésőbb a következő év január hó 31-ig le kell zárni.

Az eladási bárca.

A fényűzési forgalmi adóval terhelten eladott fényűzési tárgyakról a kiskereskedelmi forgalomban a vevő részére eladási bárcát kell kiállítani és átadni. Ez a rendelkezés kötelező az állandó üzletteleppel bíró iparosokra és kereskedőkre nézve. Fényűzési vállalatot a pénzügyigazgatóság felmentheti az eladási bárcák kiállításának kötelezettsége alól.

Mi az átalányközösség?

A pénzügyminiszter valamely szakma kívánságára elrendelheti, hogy az illető szakma fényűzési forgalmi adóját átalányközösség formájában rójja le. Ez esetben minden évben a szakmának az átalányközösségben résztvevő összes tagjai részére fényűzési forgalmi adó fejében a pénzügyminisztérium egy bizonyos összeget állapít meg, amely összeget az átalányközösség tagjai egymás között felosztanak. Azok, akik nem csatlakoznak az átalányközösséghez, az adót a rendes úton kötelesek fizetni. Ezidőszerint átalányközösségben vannak ékszerészek, kávések, régiségkereskedők, szőnyegkereskedők, szappangyárosok stb.

Az adóvallomási ív.

A fényűzési forgalmi adónak befizetése rendesen adóvallomási ív vagy eladási lajstrom kíséretében történik. Adóvallomási ívet azok az iparosok és kereskedők kötelesek vezetni, akik fényűzési forgalmi adót bárcafüzetek, pénztári ívek vagy üzleti könyveik adatai alapján fizetnek. Az adóvallomási ívet minden naptári hónap utolsó napján le kell zárni, összegezni, kelettel és aláírással ellátni.

Az eladási lajstrom.

Eladási lajstromot kötelesek veeztni azok a kereskedők és iparosok, akiknek nincs állandó üzlettelepük és ennélfogva házalókereskedést folytatnak, vagy az eladást országos- vagy hetivásáron, piacokon, utcákon, kávéházakban, kapuk alatt vagy más módon gyakorolják. Ugyancsak eladási lajstromot kötelesek vezetni azok is, akik, bár van állandó üzlettelepük, de az eladásokat a fenti módon eszközlik. Az eladási lajstromot minden naptári hónap végén le kell zárni és minden hónap első napján új lastromot kell használatba venni. Az eladási lajstromok az illetékes m. kir. adóhivatalnál díjmentesen beszerezhetők.

Mikor kell befizetni a fényűzési adót?

Az adókivetési időszak egy-egy hónap. Indokolt esetekben a pénzügyigazgatóság az adókivetési időszakot egy-egy naptári évnegyedben is megállapíthatja. Azok az adófizetésre kötelezettek, akiknek fényűzési tárgyak forgalombahozatala kereseti tevékenységükhöz tartozik, az adót az adókivetési időszak leteltétől számított 15 nap alatt kötelesek az adóvallomási ív, illetve az eladási lajstrom beküldése mellett az illetékes m. kir. adóhivatal postatakarékpénztári számlájára befizetni. Ha a vállalat megszűnik, akkor a befizetést a vállalat megszűnésétől számított

15 nap alatt kell bejelenteni. Magánforgalomban történő átruházásoknál (automobilok, zongorák) megfelelő bejelentések kíséretében 8 nap alatt kell az illetékes m. kir. adóhivatalnál befizetni. Az árverések alkalmával fizetendő fényűzési adó befizetésére nézve külön előírások vannak érvényben.

Behozatal és kivitel.

A fényűzési tárgyak forgalmában a vámkülföldről történő behozatal tekintet nélkül arra, hogy kereseti tevékenység körében átruházás történt-e vagy sem, általában adóköteles. Tehát nem lényeges az, hogy az eladó kereskedő vagy iparos, stb. Az adót a vámkezelési eljárás befejezése után kell leróni. Fényűzési tárgyaknak a vámkülföldről való behozatala alkalmával annak tulajdonosa vagy birtokosa a tárgyat bejelenteni köteles. A bejelentés a vámkezelési eljárással kapcsolatban s azzal egyidejüleg írásban történik. Utasforgalomban az utas szóbeli bejelentése alapján a bejelentési ívet a vámhivatal is kitöltheti. A vételárat számlával vagy más kereskedelmi levéllel kell igazolni. A fényűzési forgalmi adó alapjául szolgáló ellenérték ezúton állapíttatik meg, ha azonban a vámhivatal ezen adatokat nem tartja elfogadhatóknak, akkor az adót a rendes forgalmi érték alapján állapítja meg. Ha a fél a vámhivatal megállapítását sérelmesnek tartja, jogában van szakértő meghallgatását kérni. Adómentesen hozhatja be a fényűzési tárgyat az, — ha a tárgy a kiskereskedelmi forgalomban adóköteles — aki a kérdéses tárgyat keresetszerű továbbeladás céljaira szerzi meg (helyhatósági igazolvány) és az, aki a kérdéses tárgyat nem visszteherrel járó jogügylet alapján szerezte meg.

A fényűzési tárgyaknak vámkülföldre való kivitele általában véve mentes a fényűzési forgalmi adó alól. Ebben az esetben is fényűzési forgalmi adót kell fizetni szépművészeti tárgyak, régiségek, a nyomdaiparnak 1850 előtt készült termékei, autogrammok és kéziratok, pergament miniatürök, történeti beccsel bíró tárgyak és éneklő madarak után. A fényűzési tárgyak kivitelét az illetékes pénzügyigazgatóságnál be kell jelenteni.

Mikor ad ki a pénzügyi hatóság fizetési meghagyást?

Ha az adóvallomási ívek felülvizsgálása után a pénzügyigazgatóság az adót a befizetett összegtől eltérően állapítja meg, úgy akkor ha az adófizetésre kötelezett kevesebb adót fizetett, fizetési meghagyást bocsájt ki, ha pedig többet, a túlfizetést visszautalja.

Mikor kell adópótlékot fizetni?

Ha valaki az adót az előírt időben nem fizeti be, vagy az adóbevallást nem adja be, az adó 50%-át, ha pedig a pénzügyi hatóság felhívására sem tesz eleget kötelezettségének, az adó 100%-át fizeti adópótlék címén. Mellőzendő az adópótlék akkor,ha az adókivetésre kötelezett az eljárás során igazolja, hogy mulasztása véletlen volt vagy elháríthatatlan akadály okozta.

Jogorvoslat.

A végzések, illetve fizetési meghagyás, valamint az adópótlék kirovása ellen a közigazgatósági bírósághoz intézendő panasznak van helye. A panasznak nincs halasztó hatálya. A fényűzési vállalatok minősítése tárgyában hozott végzés ellen a kézbesítést követő 15 napon belül a pénzügyminiszterhez lehet fellebbezni.

Ellenőrzés és adatszolgáltatási kötelezettség. Büntető rendelkezések.

A pénzügyigazgatóság közegei bármikor jogosultak az utasítások és rendeletek betartásának ellenőrzése végett az adófizetésre kötelezett üzleti helyiségében, illetőleg azoknál, akiknek nincs üzlethelyiségük, a lakásukon is megjelenni. Az ellenőrzésnek csak a fényűzési forgalmi adóra szabad szorítkozni. Az adófizetésre kötelezett, valamint ennek bármely hozzátartozója vagy alkalmazottja, köteles a fényűzési forgalmi adó szempontjából tekintetbe jövő minden könyvet és iratot előmutatni és a kívánt felvilágosítást megadni. A pénzügyigazgatóság kiküldöttei csak az üzleti órák alatt jogosultak az üzletben tartózkodni az ellenőrzés megejtésére, hacsak az ezen túl való ellenőrzésre az adózásra kötelezett hozzájárulását nem adja. A rendellenességekről a kiküldött jegyzőkönyvet vesz fel, amelyre nézve az adófizetésre kötelezettnek jogában van kifogásait és észrevételeit jegyzőkönyvbe mondani.

Aki a fényűzési adóról szóló törvényben vagy rendeletekben foglalt szabályok ellen vét, anélkül, hogy a kincstárt megrövidíteni akarná, 200 P-ig terjedő bírsággal büntethető, amely adófelügyelőségi határozat ellen 15 nap alatt a székesfővárosi pénzügyigazgatósághoz lehet fellebbezni.

Büntető rendelkezések.

Adócsalást követ el, aki a bejelentési és könyvvezetési kötelezettségeknek adómegrövidítési szándékkal nem tesz eleget; aki a fényűzési tárgy átruházását vagy annak ellenértékét egészben vagy részben akár valótlan vagy hiányos adatot tartalmazó okirat kiállításával vagy más módon eltitkolja; aki a hatóságok megtévesztésével őt meg nem illető adómentességet vesz igénybe vagy arra törekszik; esetleg ahhoz más javára akár cselekvéssel, akár a való ténykörülmény tudatos elhallgatásával hozzájárul; aki üzleti könyveibe, adóvallomásaiba tudva valótlan vagy hiányos adatokat vezet be vagy azokból adatokat a fényűzési forgalmi adó megrövidítésére irányuló szándékból kihagy; aki beadványaiban vagy a hatóság részéről hozzáintézett kérdésekre adott válaszában szándékosan valótlan nyilatkozatot tesz, vagy az adó helyes megállapítására alkalmas ismert ténykörülményt elhallgat. A szabadságvesztés büntetésén kívül minden esetben kiszabandó pénzbüntetés a veszélyeztetett összegnek ötszörösétől tízszereséig terjedhet és a bíróság elrendelheti az elítélt iparigazolványának vagy iparrengedélyének elkobzását és öt évig terjedhető időre eltilthatja őt fényűzési tárgyakkal való kereskedéstől. Elrendelheti továbbá az ítélet közhirrétételét.

A kisiparosság hitelellátása.

Írta: Szél Jenő, a Budapesti Kisipari Hitelintézet r.-t. vezérigazgatója

A kisipari hitelellátás problémája nem mai keletű. A háború előtt is többízben történtek erre vonatkozó kísérletezések, de mind kivétel nélkül kudarcot vallottak. Ezért a köztudatban is az a hit gyökerezett meg, hogy a kisipari hitelszükségletet átmeneti jellegű akciókkal talán enyhíteni lehet, de véglegesen megoldani nem. Ez nemcsak a pénzügyi körök felfogása volt, hanem az iparoskörök is az állami és hatósági támogatásban látták a kisipari hitelprobléma megoldásának egyedüli lehetőségét. Sokkal jobb gazdasági viszonyok között sem volt elérhető a közpénzekből való olymértékű és oly feltételű hitelellátás, amely a mindenkori szükségletnek megfelelhetett volna, ezért senki sem remélheti őszintén, hogy az ország súlyos gazdasági helyzetében ennek a problémának végleges megoldása közpénzekből lehetséges lesz.

Ennek a tényállásnak a felismerése azonban nem jelenti azt, hogy a küzdelmet fel kell adni és hogy a kisipari hitelszükségletek állandó ellátásának biztosítását elérhetetlen álomképnek kellene tekinteni. Éppen ellenkezőleg, annak a felismerése, hogy melyik irányban nem szabad haladni, mily irányban nem szabad a meglevő energiákat beállítani, közelebb visz a célhoz, új utak keresésére és a meglevő energiáknak oly irányban való alkalmazására indít, ahonnan a probléma végleges megoldása remélhető. A kisipari hitelellátás problémája végleges megoldásának előfeltétele éppen az, hogy az egész problémát objektív szemmel vizsgáljuk és a kisipari hitelellátásnak fennálló akadályait éppen úgy, mint a szükségességét, megismerjük. Az akadályok elhárítása csak ezek után remélhető.

Ami a kisipari hitelellátás szükségességét illeti, az annyira ismeretes, hogy e helyen indokolásra nem is szorul. Mégis rá kell mutatni arra, hogy a kisipari hitelellátás elsősorban általános közgazdasági szükséglet és csak másodsorban a kisiparosság érdeke. A külkereskedelmi mérleg passzívitásának egyik fő okozója, hogy a kisiparosság óriási nemzeti vagyont jelentő műhelyei, gépei és felszerelései, értékes munkaképessége, nagyszámú munkáskezei parlagon hevernek és hogy tőke hiányában még azokat a munkaalkalmakat sem tudják felhasználni, amelyek a háború, a forradalmak és az infláció következtében történt nagy tőkeveszteségek, valamint a középosztály fogyasztóképességében beállott óriási csökkenése után — ha gyéren bár, de mégis kínálkoznak.

Ez a sajnálatos körülmény a külkereskedelmi mérleg megdöbbentő arányú passzívitásának szempontjából annál nagyobb jelentőséggel bír, mert a kisiparosok műhelyeiket a háború és az azt követő körülzártságunk idejében gépekkel és eszközökkel oly módon tudták felszerelni, hogy rendkívül sok cikket képesek előállítani, amelyeket azelőtt külföldről voltunk kénytelenek behozni. Igen sok oly cikkről van szó, amelyekkel a kisipar nem a hazai gyáriparral kelt versenyre, amely cikkek gyártására a gyáripar nem rendezkedhetett be, amelyekre azonban a mozgékonyabb kisipari gépek és eszközök beállításával könnyen berendezkedhetett.

Ezek a kisipari műhelyek, amelyeknek gyártmányai árban és minőségben a külföldi gyártmányokkal szemben megállják a versenyt, ma nem képesek termelni, mert a tőkeerős külföld a nyilt hitelezés leghatalmasabb fegyverét viszi bele a konkurrenciába. A saját fogyasztóterületünkért folytatott harcot a tőkeerős külföld annál is inkább könnyebben tudja megvívni, mert a kiskereskedelem hitelellátása csak most indult meg és az egész középosztály még azokban az esetekben sem tud megfelelő kistételű készpénzhiteleket kapni, amelyekben egyébként elegendő fedezetekkel rendelkezik. A kiskereskedelem a fogyasztóközönségért vívott harcban nem tudja nélkülözni a hitelnyujtás eszközét és így készpénzhitel híján árúhiteleket vesz igénybe, ami pedig tőkeszegénységünknél fogva a külföldi árúhitelekhez vezet. A kisipar ezzel a konkurrenciával szemben tehetetlenül áll és így a külföld ipara és munkáskezei nyernek foglalkoztatást ugyanakkor, amikor nagy nemzeti vagyont jelentő gépek és felszerelések parlagon hevernek, munkaadók és munkások tétlenül, kereset nélkül állanak.

A kisiparosságnak és az általa foglalkoztatott munkásságnak lecsökkentett kereső- és fogyasztóképessége visszahat a többi társadalmi rétegekre és azok fogyasztóképességét még jobban lecsökkenti, előidézvén igen nagy mértékben kölcsönös visszahatások eredményeképen azt az óriási passzívitást, amely a legutóbbi statisztikai kimutatások szerint 1927-ben 346 millió pengő, 1928 első 10 hónapjában pedig már 316.5 millió pengő behozatali többletet mutat.

A fentiekből egyéb tények megvilágítása nélkül is már következik, hogy a kisipari készpénzhitelszükséglet megfelelő ellátása nemcsak lényegesen javítaná külkereskedelmi mérlegünket, hanem a termelőeszközök jobb kihasználásával az önköltségi árak csökkenésére és ezzel a drágaság csökkenésére, a munkanélküliség csökkenésére, a fogyasztóképesség fokozására, az életstandard emelkedésére, a közegészségügyi állapotok javulására, az adózóképesség növelésére és általában a közgazdasági viszonyok javulására, ezzel pedig a közállapotok megszilárdulására vezet.

Ezekután az a kérdés merül fel, mi az oka annak, hogy ezt a legégetőbb problémát még mindig nem sikerült teljesen megoldani, mik a megoldás akadályai.

A kisipari hitelellátás legfőbb akadálya: a kistételű hiteleknél a rentabilitás, mobilitás és bonitás szempontjából mutatkozó hiányok, amihez csatlakozik még a legsúlyosabb körülmény, a tőkehiány.

Nem szorul bővebb magyarázatra az a tény, hogy a kistételekben történő kihelyezéseknél az adminisztrációs költségek aránylagosan sokkal magasabbak, mint a nagyobbtételű kihelyezéseknél. Miután pedig az általánosan érvényes kamatláb a nagyobbtételű kihelyezések szerint alakul, természetes, hogy a hitelműveletekkel foglalkozó, üzleti alapon álló pénzintézetek a rendelkezésükre álló tőkéket nagyobb tételekben helyezik ki. (Inkább kihelyeznek 100.000 pengőt egy tételben, mint 50 tételben.)

A nagyobbtételű kihelyezések egyébként a mobilitás szempontjából is általában kedvezőbbek mint a kisipari kölcsönök, mert a kisiparosság vevőközönsége, illetve adósai, közismerten pontatlanok és így a kisiparos sem tudhat kötelezettségének előre meghatározott időben pon-

tosan eleget tenni. Azokban az esetekben pedig, amelyekben a kisiparos gépekre, felszerelésekre, raktárra készülő gyártmányok nyersanyagának beszerzésére vesz fel kölcsönt, a dolog természeténél fogva nem is tudhatja előre pontosan meghatározni, hogy mely időpontban lesz képes kölcsönét visszafizetni.

A bonitás szempontjából szintén kedvezőtlenebb a helyzet a kisipari kölcsönöknél, mert a kisiparosság rendesen műhelyfelszereléseibe és gépeibe, valamint nyersanyagokba kénytelen fektetni meglévő tőkéjét és így legtöbbnyire nem rendelkezik oly vagyontárgyak felett, amelyek bankszerű fedezetül szolgálhatnak.

Mindezen akadályoknál azonban sokkal súlyosabb akadály, a kisipari hitelek folyósítása céljából rendelkezésre bocsátható tőkék hiánya. Már a háború előtti időben is ez volt a legnagyobb akadálya a kisipar hitelellátásnak. Ezt a helyzetet súlyosbította a háború tőkeveszteségein felül még az a körülmény, hogy a technika csodálatos haladásai és a tömegtermelés, újabb óriási tőkéket emésztenek fel, úgy hogy a jól fedezett nagyobbtételű hitelek kielégítésére sincs elegendő tőke. Ilyen körülmények között a közérdekű kisipari hitelellátás kérdését állami és városi támogatás nélkül, megoldani nem lehet.

Budapest székesfőváros tanácsa helyesen látta meg egyrészt azt, hogy a kisiparosságnak hitellel való ellátása nemcsak ennek a szűkebb körnek az érdeke, hanem egyben nagyfontosságú, általános érdekű közgazdasági probléma, másrészt pedig azt, hogy a kistételű kölcsönök folyósítása nem jövedelmező üzlet és így ez a kérdés tisztán üzleti alapon álló pénzintézet útján nem oldható meg. Ezért a törvényhatósági bizottság 1916. évi július hó 5-én 842/1916. szám alatt hozott határozatával az „Albrecht Hildegarde"-alap — tartalékalap" elnevezéssel kezelt tőkék felhasználásával megalapította a Budapesti Kisipari Hitelszövetkezetet azzal a céllal, hogy a főváros kisiparos és kiskereskedő társadalmát a főváros anyagi támogatása mellett segítse. A szövetkezet azután 1918. évi január 1-én tényleg meg is kezdte működését és ezzel veszi kezdetét Magyarországon a kisipari hitelellátás intézményes megszervezése.

Ma, amikor a kisipari hitelellátás szolgálatában már két ily intézmény van, amely fokozatos fejlődésben megerősödve, mindinkább nagyobb és nagyobb mértékben látja el a kisiparosság hiteligényét, — névszerint az előbb említett Budapesti Kisipari Hitelszövetkezet, amely később Budapesti Kisipari Hitelintézet r.-t. elnevezéssel részvénytársasággá alakult át és az 1919. év végén alakult I. O. K. Sz. — helyénvalónak látszik megemlékezésül dr. Vita Emil akkori székesfővárosi tanácsnoknak, az intézet alapítójának előterjesztéséből (melynek alapján a Budapesti Kisipari Hitelszövetkezet alapíttatott) a következőket idézni:

A budapesti iparosokat kölcsönökkel segélyező „Albrecht-Hildegarde-alapítvány" alapító oklevele.

Budapest székesfőváros közönsége ezennel tudtul adja mindenkinek, akit illet, vagy a jövőben illetni fog, hogy a fennállott cs. kir. helytartótanács 1858 február 20-án kelt 736. számú leiratával Buda

főváros és Pest szabad királyi város tanácsait arról értesítette, hogy Albrecht cs. kir. főherceg úr Őfensége, a „Pest-Ofner Zeitung" hivatalos hírlapnak 1858 február 11-én megjelent 33. számában közzétett elhatározásával Buda főváros közönségének 2000 pengő forintot, Pest város közönségének pedig 4000 pengő forintot, vagyis összesen 6000 pengő forintot azon célbol ajánlott fel, hogy ezen összegekből oly alapítvány létesíttessék, amelyből szorgalmas, feddhetlen előéletu, önhibájukon kívül, szerencsétlenség vagy mostoha viszonyok között segélyre szoruló, vagy időleges munkahiannyal küzdő önálló ipar gyakorlására jogosított és azt tényleg gyakorló budapesti iparosok segélyképen kamatnélküli kölcsönben részesíttessenek.

Az alap gyarapítására az alapító főherceg fenséges nejének, Hildegarde főhercegnőnek elhalálozása alkalmával udvarmesteri hivatala útján Buda főváros közönségének 1864 április 14-én kelt elhatározásával még 1000 forintot adományozott és kijelentette, hogy az egész alap az „Albrecht-Hildegarde-alap" név alatt kezeltessék.

Az alapnak Őfensége által kívánt felhasználási és kezelési módozatait a már említett helytartótanácsi leirathoz csatolt „programm" állapította meg. A 11 pontból álló programm kimondotta, hogy:

a segítségre szoruló és arra érdemes kisiparosoknak nyujtandó kamatnélküli kölcsönösszeg minimuma 10, maximuma 100 forint. Az ezen feltételek mellett kölcsönben részesíthető iparosok számát a programm Pesten 50—100-ra, Budán pedig 25—50-re teszi.

A kölcsön visszafizetése 20 részletben történik, még pedig 14 napi időközökben, azonban jogában áll kölcsönvevőnek, hogy egyszerre több részletet, vagy éppen az egész hátralékot letörleszthesse.

A kölcsönért folyamodók illetékes lelkészük bizonyítványával kötelesek józan és erkölcsös életmódjukat igazolni, míg arra nézve, hogy valóban szükségben vannak, az előljáróság bizonyítványát kell mellékelniök.

A kölcsönt az alapból rendelkezésre álló összeghez képest és az igazolt szükség figyelembevételével a tanács adja a kérelmezők visszafizetési képességének megállapítása után.

Az alapot a városi letéthivatalban kezelik és szabályszerűleg könyvelik.

Az engedélyezett kölcsönökről és az ezekre eszközölt törlesztésekről naplót vezetnek.

Késedelmes adósokkal szemben a tanács perrel léphet fel, esetleg a szükséghez képest a fizetési határidőt meghosszabbíthatja, behajthatatlanság esetében pedig a követelés leírását javasolhatja. Ebben az esetben azonban a leírt összeget vagy saját anyagi eszközeivel, vagy más úton köteles a főváros pótolni. A körülményekhez képest a kölcsön árúknak zálogbaadása ellenében is megadható.

Az alapra vonatkozó számadásokat a tanács évenkint felterjeszti a főkormányzóságnak s azokat az ujságokban is közzéteszi.

Az alap fokozatos növekedésével a segítségre szoruló és érdemes iparosoktól kisebb árúkészleteket is vásárolhat a város, melyeknek értékesítését aztán alkalmas módon eszközli.

Ugyancsak az említett helytartósági rendelet szerint: gond fordítandó arra, hogy (erre vonatkozó gyüjtés indítása, vagy erkölcsi kény-

szer alkalmazása nélkül) az ekként kezelendő jótékonyalap magánosok különböző önkényes adományai útján való növelésének az útja előkészíttessék, amely irányban a magas főkormányzóság nem hivatalos úton a lapokban a közönség figyelmét fel is hívta.

Az alap további gyarapítására szolgált a székesfőváros főpolgármesterének 1895 március 7-én 257. szám alatt Budapest székesfőváros tanácsához intézett átirata szerint Albrecht főherceg úr Őfensége elhalálozása alkalmából az annak végintézkedéseiben kifejezésre juttatott intencióknak megfelelően Frigyes cs. és kir. főherceg úr Őfensége által adományozott 10.000 korona = 5000 forint is.

Az alap szaporítása céljából a gyüjtéseket Buda főváros tanácsa 1858 április 4-én kelt 105/eln. számú, Pest város tanácsa pedig 1858 február 22-én kiadott határozataikkal indították meg.

Az alap a gyüjtések és végrendelkezések által a következő adományokkal szaporodott:

Az 1858. évben:

Pest város tanácsa — — — —	4.000	frt	— kr.
Ranolder János veszprémi püspök —	300	„	— „
Podmanitzky báró — — — —	100	„	— „
Koppély Fülöp — — — — —	500	„	— „
Malvieux I. G. nagykereskedő — —	100	„	— „
Wodiáner Albert — — — —	666	„	40 „
Budai Takarékpénztár — — —	1.000	„	— „
Ebner N. F. közs. tan. — — —	400	„	— „
Goldberger Samu és Fiai — — —	333	„	20 „
Weisz I. B. nagykereskedő — —	200	„	— „
Schossberger W. I. és Fiai — —	300	„	— „
Kunig József és Fia — — — —	100	„	— „
Lévay Henrik — — — — —	50	„	— „
Groisinger Lipót közs. tan. — —	20	„	— „
Gottesmann és Fia — — — —	100	„	— „
Eggenberger Nándor csász. tan. —	15	„	— „
Degen János csász. tan. — — —	100	„	— „
Wagner János közs. tan. — — —	40	„	— „
Roszmanith Antal közs. tan. — —	20	„	— „
Pscherer Miklós közs. tan. — —	100	„	— „
Conrad Gusztáv cs. és kir. törv. tan.	100	„	— „
Berger Ignác közs. tan. — — —	50	„	— „
Koenitzky G. közs. tan. — — —	50	„	— „
Wieser Ignác közs. tan. — — —	100	„	— „
Jalics Ferenc közs. tan. — — —	100	„	— „
Steindl Ferenc közs. tan. — — —	30	„	— „
Halbauer I. G. közs. tan. — — —	40	„	— „
Fleischl D. — — — — — —	200	„	— „
Holitscher Farkas — — — —	50	„	— „
Medetz József közs. tan. — — —	100	„	— „
Muráthy Szilárd közs. tan. — —	50	„	— „
Pesti bádogos-céh — — — —	400	„	— „

Valaszky János közs. tan. — —	20	frt	— kr.
Weisz M. A. — — — — —	50	„	— „
Grosz Ferenc közs. tan. — — —	50	„	— „
Hild József közs. tan. — — —	15	„	— „
Mack Gusztáv közs. tan. — — —	20	„	— „
Onhauser Károly közs. tan. — —	15	„	— „
Burghardt Ferenc közs. tan. — —	50	„	— „
Walthier Antal közs. tan. — —	50	„	— „
Röck Henrik közs. tan. — — —	15	„	— „
Alter József közs. tan. — — —	40	„	— „
Borsody András közs. tan. — —	20	„	— „
Hartleben Adolf — — — —	25	„	— „
Posner Lajos — — — — —	60	„	— „
Egy névtelen a cs. k. helytartó útján	200	„	— „
Lányi I. — — — — — —	50	„	— „
Kohner Hermann — — — —	50	„	— „
Csongrády Marcell — — — —	50	„	— „
Gschwindt Mihály közs. tan. — —	50	„	— „
Müller Mór H. — — — — —	20	„	— „
Krausz Lipót — — — — —	20	„	— „
Bar Antal helyt. elnök — — —	100	„	— „
Frohner János — — — — —	40	„	— „
Szíjgyártó-céh — — — — —	30	„	— „
Sina Simon báró — — — —	1.000	„	— „
Karátsonyi Guidó — — — —	200	„	— „
Cipész-céh — — — — — —	100	„	— „
Pesti Takarékpénztár — — —	3.000	„	— „
Csizmadia-céh — — — — —	100	„	— „
Mihalkovits János — — — —	47	„	30 „
Szatócs-céh — — — — —	50	„	— „
Spitzer Gerson — — — — —	100	„	— „
Rátzky János — — — — —	50	„	— „
Szebasztiány Frigyes közs. tan. —	50	„	— „
Emmerling Károly — — — —	50	„	— „
Cipész-céh — — — — — —	100	„	— „
Asztalos-céh — — — — —	100	„	— „
Lakatos-céh — — — — —	100	„	— „
Geisz József és Fia — — — —	666	„	40 „
Pesti kereskedők — — — —	800	„	— „
Koppély Fülöp — — — — —	200	„	— „
Jordán Gáspár közs. tan. — — —	50	„	— „
Prückler Ignác közs. tan. — — —	40	„	— „
Ranolder János veszprémi püspök —	400	„	— „
Geyer János — — — — —	30	„	— „
Hentes-céh — — — — — —	100	„	— „
Weinzierl Rezső — — — —	25	„	— „
Rupp György közs. tan. — — —	40	„	— „
Cipész-céh — — — — — —	50	„	— „
Kádár-céh — — — — — —	50	„	— „
Tschögl L. — — — — — —	105	„	— „

Staffenberger István — — — 42 frt — kr.
Bayer Márton — — — — — 26 „ 25 „
A pesti keresk. Lloyd-társaság — — 525 „ — „

1859. évben:

Aranyműves-céh — — — — 105 „ — „
Weigert Mátyás — — — — 26 „ 25 „
Condé Emil — — — — — 126 „ — „
Strohmayer Ferenc — — — — 52 „ 50 „
Szabó-céh — — — — — — 100 „ — „
Fodrász-céh — — — — — 105 „ — „
Szatócs-céh — — — — — 50 „ — „
Graff Antal — — — — — 100 „ — „
Sina Simon báró — — — — 420 „ — „
Cipész-céh — — — — — — 50 „ — „
Kummerer Keresztély — — — 21 „ — „
Kefekötő-céh — — — — — 210 „ — „

1860. évben:

Luczenbacher János — — — — 100 „ — „
Luczenbacher Pál — — — — 100 „ — „
Lafrankó József — — — — — 36 „ 75 „
Pesti hajhász-testület — — — 25 „ — „
Flesch János — — — — — 100 „ — „
Bérkocsis-testület — — — — 100 „ — „
Szebastiány Frigyes — — — — 236 „ 25 „
Rottenbiller Lipót — — — — 50 „ — „

1861. évben:

Szatócs-céh — — — — — 40 „ — „

1863. évben:

Szatócs-céh — — — — — 50 „ — „

1864. évben:

Kalmár-testület — — — — — 25 „ — „

1866. évben:

Kalmár-testület — — — — — 25 „ — „

1867. évben:

Kalmár-testület — — — — — 25 „ — „
Szobafestő-céh — — — — — 20 „ — „
Johanovits Péter — — — — 50 „ — „
Flach Henrik — — — — — 420 „ — „

1868. évben:

Szobafestő-céh — — — — — 30 frt — kr.

1869. évben:

Kalmár-testület — — — — — 25 „ — „

1870. évben:

Kalmár-testület — — — — — 25 „ — „
Néh. Szörényi báróné szül. Marcsics
Katalin hagyománya — — 54.493 „ 72 „

1873-tól kezdve:

Ajándék és hagyományok — — 255 „ — „

Összesen: 76.459 frt 02 kr.

azaz 152.918 K 04 fillér, azaz Egyszázötvenkettőezer-kilencszáztizennyolc korona 04 fillér, mely összeg az időközi kamatokkal az 1916. évi zárószámadás szerint 223.952 K 92 fillérre, azaz Kettőszázhuszonháromezer-kilencszázötvenkettő korona 92 fillérre emelkedett."

— — — — — — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — — — — — —

A közgazdasági ügyosztály ezen előterjesztése folytán a tanács a javasolt intézkedéseket megtette és a következőleg határozott:

„Minthogy a törvényhatósági bizottság közgyűlésének 1916. évi július 5-én 842. sz. a. kelt határozata jóváhagyatott, a tanács az Albrecht-Hildegarde-alapítvány, az iparos- és kereskedőtanonciskolai alapítvány, valamint a hitelszövetkezet céljaira rendelt vagyonnak különválasztása és a tanács által később meghatározandó iparpártolási céllal létesítendő, részben azonban az Albrecht-Hildegarde-alapítvány tőkeveszteségeinek pótlására szolgáló és kezelendő tömegeknek a szervezése iránti intézkedéseket ezen előterjesztés javaslatai szerint megtette. A hitelszövetkezet megalapítása végett a tanács felhívta a XV. ügyosztályt, hogy az alapszabályoknak megfelelő alapítási és aláírási tervezeteket kibocsátván, a beérkező aláírásokat gyüjtse egybe s az aláírási határidő lejártával az alapítóközgyűlést készítse elő.

Az alapítási és aláírási tervezet a folyó évi október 12-én kelt 53. számú „Fővárosi Közlöny"-ben közzététetvén, annak megfelelőleg folyó évi október 17-én, miután a főváros nevében 2000 drb 100 koronás üzletrészt jegyeztettünk és a megfelelő számú aláírások beérkeztek, a szövetkezet alakuló közgyülése megtartatott és azon a törvényhatósági bizottság által annak idején elfogadott alapszabályok némely stiláris és a tanács által kívánt azon változtatással, hogy a szövetkezet címe „Budapesti Kisipari Hitelszövetkezet" legyen, megállapíttattak.

A szövetkezet közgyűlése az igazgatóságba dr. Vita Emil tanácsnokot és dr. Sipőcz Jenő tiszti ügyészt, Willinger Ferenc, dr. Kreycsy Rezső, Székely Ferenc, Schlanger Mór, Ledermann Mór, Ehrlich G. Gusztáv, Thék Endre és Bittner János bizottsági tagokat, a felügyelő-

bizottságba Szimély Árpád főszámvevőt, Berczik István, Schunda Vencel József, Vikár Béla bizottsági tagokat és Teltsch Árpád kereskedőt választotta meg." stb. stb.

Az intézet azután 1918 január 1-én meg is kezdte működését.

Hogy ily intézmény létesítésére sürgős szükség volt, mi sem jellemzi jobban, mint az a tény, hogy még az alakulás esztendejében megbízást kapott arra, hogy a kormány által a háborúból visszatért kisiparosok és kiskereskedők felsegélyezésére rendelkezésre bocsátott *12 millió korona* (mai értékben 4,200.000 pengő) összeget kezelje, az igényjogosultak részére folyósítsa és tőlük behajtsa. Az első kormánymegbízás kifogástalan teljesítése alapján megbízást kapott az intézet arra is, hogy a népjóléti minisztérium részéről az *Országos Hadigondozó Hivatal* útján a hadirokkantak támogatására szánt 1,400.000 koronát kezelje, az igényjogosultak részére folyósítsa és azután tőlük behajtsa.

A forradalmak és az infláció megpróbáltatásait az intézet megrázkódtatások nélkül kiállotta. A megváltozott gazdasági helyzettel azonban számolni kellett és ezért az intézet 1923 december 14-én részvénytársasággá alakult át, hogy a kisiparosság hitelellátását és általában gazdasági érdekeit minél jobban szolgálhassa.

A kisipari hitelellátás története és fejlődése szempontjából igen nagyjelentőségű a m. kir. kormánynak az akkori körülményekhez mért nagyarányú támogatása, amellyel a kisiparosság számottevő tömegének hitellel való ellátása céljából 1924 októberében a Pénzintézeti Központ útján 2 millió pengőt bocsátott az említett két hitelellátó szerv rendelkezésére. E hitelellátás gyakorlati keresztülvitele szempontjából döntő jelentőségű volt a Budapesti Kisipari Hitelintézet által készített hiányszavatossági tervezet,[1] amelyet a Pénzintézeti Központ elfogadott és amelynek keresztülvitele gróf Hadik Jánosnak, az I. O. K. Sz. elnökének és Pásztor Miksának, a P. K. vezérigazgatójának, a kisiparosság két önzetlen barátjának nevéhez fűződik.

Ennek alapján a Budapesti Kisipari Hitelintézet (a budapesti és környéki kisiparosok hitelellátása céljaira) 800.000 pengő visszleszámítolási hitelkeretet, az I. O. K. Sz. pedig (főként a vidéki kisiparosok hitelellátása céljára) 1,200.000 pengő visszleszámítolási hitelkeretet kapott. Ez a hitelkeret 1927. évben a kétszeresére emeltetett fel, úgyhogy a kormányakció folytán a kisiparosság részére 4 millió pengő hitelkeret áll ma rendelkezésre. Ehhez a hitelkerethez járul az az 1,200.000 pengő tőkeösszeg, amelyet Budapest székesfőváros közönsége — a kisipari hitelellátás fontosságát és az intézet eddigi teljesítményét méltányolva — alaptőke és tartalék formájában a Budapesti Kisipari Hitelintézet rendelkezésére bocsátott. A főváros költségvetésében szereplő és már belügyminiszterileg jóváhagyott újabb 400.000 pengő emeléssel az intézet saját tőkéje most már 1,600.000 pengőre fog emelkedni és ezzel a Budapesti Kisipari Hitelintézet nemcsak a kisipari hitelellátás állandó jellegű bázisává erősödik, hanem egyben tőkeerejénél fogva a számottevő pénzintézetek sorába lép. Ezen az alapon a kisiparosság érdekeit is szolgáló kiskereskedelmi hitelellátást is megkezdhette.

---

[1]) E tervezetet Szél vezérigazgató készítette. Ez indiszkréciónkért remélhetőleg nem fog megharagudni. A Szerkesztőség.

A Budapesti Kisipari Hitelintézetnél és az I. O. K. Sz.-nál együttesen rendelkezésre álló 5,600.000 pengő biztosított hitelekerethez hozzászámíthatunk legalább 2,400.000 pengőt, amely összeg részben betétekből, részben pedig visszleszámítolási hitelekből lesz a folyó évben a kisipari hitelellátás szolgálatába állítható. Ez a 8 millió pengő azonban a minimális összeg, amelyhez minden valószínűség szerint a kormány újabb hiteltőkékkel fog ismét hozzájárulni, úgy, hogy igen valószínű, hogy a köz támogatásával megalapozott két hitelellátó szerv folyó évi zárszámadásai már 10 millió hitelkeret nyujtásáról fognak beszámolni.

Amikor konstatáljuk, hogy a megindulás és a fejlődés csak hatósági támogatással volt elérhető és hogy a további fejlődéshez is még a kormány és a főváros hatható támogatására van szükség, meg kell állapítani azt is, hogy a kisipari hitelprobléma végső megoldása csakis a kisiparosság saját meglevő tőkeerejének koncentrálása útján vihető keresztül.

Nagy hiba volna ugyanis, ha a kisiparosság mindent csak a kormánytól és a várostól várna, mert ez nemcsak megtagadása volna azoknak a nagy értékeknek és erőforrásoknak, amelyekkel a kisiparosság rendelkezik, hanem egyenlő volna azok hiányával. Pedig ha megvizsgáljuk a tényállást, arra az eredményre jutunk, hogy a kisiparosság óriási tőkeerőt képvisel és hogy tényleges áldozatok és nagyobb megerőltetés nélkül még a mai súlyos gazdasági helyzetben is megsokszorozni tudná azt a hiteltőkét, amely ma az állami és városi támogatás folytán rendelkezésre áll. Ha ugyanis minden kisipari üzem naponkint csak 20 fillért tenne takarékbetétbe hitelellátására hivatott intézményénél, akkor ez kamat nélkül már az első évben üzemenként 73 pengőt, 250.000 üzemet számítva pedig kerek 18 millió pengőt tenne ki. Tehát körülbelül kétszerannyi gyüjthető össze ily kis összegekből, mint amennyi a kormány és a főváros nagy jóindulata és áldozatkészsége mellett eddig elérhető volt. Kétségtelen, hogy a kormány és a városok az iparosság komoly és céltudatos takarékossági tevékenykedésének hatása alatt a maga részéről is fokozott bizalommal és elismeréssel újabb és újabb hiteltőkéket bocsátana a kisipari hitelellátás rendelkezésére és hogy így belátható időn belül sikerülne a kisipari hitelproblémát véglegesen megoldani. Ha számításba vesszük, hogy napi 20 fillér 10 esztendő alatt, 6% kamattal számítva, 1000 pengőre szaporodik, akkor egyedül az iparosság saját erejéből, a közpénzeket nem is számítva, 250 millió pengő állhatna a kisipari hitelellátás szolgálatában. Ez az összeg pedig kétségtelenül elegendő volna a kisipari hitelprobléma megoldására. Nem is vettük itt figyelembe, hogy a családtagok, valamint a kisipari üzemekben alkalmazott munkások és inasok takarékosságra való szoktatásával még nagyobb tőkék gyüjthetők össze. Ha a kisiparosság — kellő felvilágosítása alapján — rábírható lenne arra, hogy minden felesleges pénzeit, amelyek akár csak néhány napra is felhasználatlanul hevernének, hitelellátó intézetéhez bevinné és fizetéseit — hacsak lehet — készpénz helyett átutalásokkal teljesítené, akkor a fentemlített hitelösszegnek többszöröse állhatna a kisipari hitelellátás szolgálatában. A kisiparosság tehát amellett, hogy a saját átmenetileg nélkülözhető tőkéit kamatoztathatja, ugyanakkor hitelre szoruló iparostársai hiteligényeinek kielégítését is könnyebben és kedvezőbb feltételek mellett tenné

lehetővé. A pénzintézet a nála elhelyezett tőkéket ugyanis kénytelen kihelyezni, hogy kamatveszteségeket ne szenvedjen. Minél több tőke áll rendelkezésére, annál könnyebb fedezeti és kamatfeltételeket kénytelen szabni, hogy tőkéit kihelyezhesse.

A mai hlyzet az, hogy dacára annak, hogy úgy az I. O. K. Sz., mint a Budapesti Kisipari Hitelintézet által számított kamatok az általános kamatnívónak megfelelnek, a kisipari termelést terhelő ez a kamat (ingatlan 9%, kézizálog és kezes 10 és 11%), mégis súlyos terhet jelent és a kisipari termelést nagyon megnehezíti. Éppen úgy súlyos feltétel a kisiparosság szempontjából az, hogy csak ingatlanfedezet vagy kézizálog, vagy pedig kezesek mellett juthat hitelhez. Addig azonban, ameddig a kihelyezés céljaira nagyobb tőkék nem fognak rendelkezésre állhatni és így a kihelyezés kockázata — éppen a nagy számok törvényénél fogva — nem fog biztosabb alapot kapni (és ezzel együtt a kockázati díj megtakarításából nem lesznek nagyobb összegek tartalékolhatók), ezeken a feltételeken lényegesen könnyíteni nem lehet, hacsak nem akarjuk kockáztatni azt, hogy az eddig már a kisiparosság hitelellátásának szolgálatába állított tőkék — amelyek hivatva volnának arra, hogy ennek a hitelellátásnak állandó szolgálatában maradjanak — az esetleg beálló veszteségek következtében csökkenjenek, sőt esetleg teljesen elvesszenek. Ezzel azután a kisipari hitelellátás újbóli megkezdésére belátható időn belül gondolni sem lehetne.

Az a körültekintő eljárás, amely úgy a Budapesti Kisipari Hitelintézetnél, mint az I. O. K. Sz.-nál — az ipari érdekképviseletek részéről kiküldött bírálóválasztmányi tagok lelkiismeretes közreműködésével és hathatós támogatásával — a kisipari kölcsönigények elbírálásánál eddig érvényesült, biztosíték arra, hogy az eddig rendelkezésre bocsátott hiteltőkék a kisipari hitelellátás állandó szolgálatában fognak maradhatni. A kisiparosság körében már megindított és fokozandó takarékossági propaganda útján, valamint a kormány és a főváros részéről történő támogatás révén a kisipari hitelellátás méretei állandóan növekedőben vannak és ez alapon remélhető, hogy a kisipari hitelellátás problémája belátható időn belül végleges és kielégítő megoldást nyer.

A vándoriparok gyakorlásának szabályozása

Írta: Bangha Ferenc.

Míg a helyhez (műhelyhez, telephez) kötött ipar gyakorlása ismételten törvényben nyer szabályozást, a vándoripar üzéséről törvénybe foglalt intézkedésünk még mindig nincsen. Közigazgatási hatóságaink törvényes határozmányok híjján az eléjük kerülő ügyekben rendszerint a házalásról szóló még a Bach-korszakból származó, de hatályon kívül mindeddig nem helyezett császári patens intézkedéseit alkalmazták, mert felfogásuk szerint a vándoriparűzés legközelebb állott a házaláshoz. A kettő között pedig lényeges különbség van, mert míg a házaló községről-községre, házról-házra járva, árút eladásra kínál, azaz árusít, addig a vándoriparos állandó telephely nélkül községről-községre, házról-házra járva, munkáját kínálja és az esetek legtöbbjében a munkát a megrendelő lakásán végzi (ablakos, drótos). A vándoriparűzés tehát nem házalás, következésképen a vándorolva folytatott iparra a házalást szabályozó császári nyílt parancs rendelkezései nem lehetnek irányadók. Mivel azonban a szabályozatlanságból származott zavarokat a közigazgatási hatóságok esetről-esetre áthidalták, a rendezetlen állapot fennállott egészen az 1925. év közepéig. Történtek ugyan komoly kísérletek a vándoriparnak törvény útján való szabályozására korábban is: 1912-ben, de mivel a tervezet az akkor még fennállott monarchia másik felének nézőpontjából hátrányosnak látszott, Ausztria ellenzése miatt a tervezet nem válhatott törvénnyé.

Ez lett a sorsa az 1924. évi kísérletnek is, jóllehet külső erők már nem gyakorolhattak befolyást. Az 1924. évi vándoripari törvényterevezet az iparosság ellenzésén szenvedett hajótörést és pedig főképen azért, mert ha törvényerőre emelkedik, nemcsak az a néhány szakma (ablakos, drótos, köszörűs, üstfoltozó stb.) lett volna vándorolva gyakorolható, amit a közfelfogás is vándoriparnak ismert, hanem valamennyi iparág. Ez az állapot egyenes visszaesést jelentett volna és a letelepedett kézművesiparosság romlására vezetett volna. Ezenkívül a tervezet áttöri a szigorított képesítés elvét, amely pedig az 1922. XII. t.-cikk egyik legértékesebb intézkedése. A tervezet ugyanis a vándoriparostól a képesítés igazolását nem követeli meg. Az iparűzés eme idejétmult módjának kiterjesztése mellett a tömérdek panaszra okot adó kontárkodás csak még inkább elburjánzott volna. A kézművesiparosság érdekképviseletei felismerték a veszedelmet és egyöntetű állásfoglalással sikerült is ezt elhárítani. Így tehát ebből a tervezetből sem lett törvény.

Mivel azonban a vándoripar gyakorlásának szabályozása elől kitérni nem lehetett, a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium az említett törvénytervezettel szemben az ipari érdekképviseletek részéről előterjesztett értékes adatok felhasználásával rendeleti úton szabályozta a kérdést.

A vándoriparok gyakorlásának ma érvényben levő rendjét az 1925. évi július hó 6-án kelt 71.103. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet állapította meg. E rendelet szerint az olyan ipari jellegű tevékenységet kell vándoriparnak tekinteni, amelyet általában vagy csak bizonyos keretek között, természeténél fogva üzlet vagy telephely nélkül házról-házra járva, vándorolva szoktak végezni. Nagy előnye a rendeletnek az,

hogy nem bízza a hatóságok mérlegelésére azt, hogy mely iparok és mikor tekinthetők vándoriparoknak, hanem kifejezetten felsorolja ezeket az iparágakat és így elejét veszi annak, nehogy az iparűzésnek ez az elavult módja más szakmákra is kiterjeszthető legyen. Vándorolva űzhető ipari tevékenység a rendelet szerint: a drótosok drótozó és foltozó munkája, a vándor ablakosok által végzett beüvegezés ablakra és képkeretre, a vándor köszörűsök munkája, a vándor nap- és esernyőjavítók, a vándor üstfoltozók és a vándor teknővájók munkája. Vándoripart csak az folytathat, akinek a lakóhelyére illetékes I. fokú iparhatóság, Budapesten a VIII. kerületi előljáróság által kiállított vándoripari engedélye van. Az engedély elnyerésének feltételeit a rendelet 2. §-a szabja meg. E rendeletszakasz szerint vándoripari engedélyt csak az kaphat, aki magyar állampolgár, vagy hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy 1921. évi július 26-ika óta állandóan Magyarország területén tartózkodik, a magyar állampolgárság elnyerése (optálás, visszahonosítás stb.) érdekében az előírt lépéseket a rendelet kihirdetése előtt megtette, 24. évét betöltötte és Magyarország valamely községében állandó lakóhelye van. A vándoriparosok gyermekei, vagyis akik vándoripari foglalkozásban nevelkedtek, ha megélhetésükről másképen gondoskodni nem tudnak a gyámhatóság beleegyezésével 18. évük betöltése után is nyerhetnek vándoripari engedélyt. Természetesen a többi feltételt ezeknek is igazolniok kell.

Viszont az ismertetett feltételek fennforgása esetén sem kaphat vándoripari engedélyt az, 1. aki gondnokság alatt áll, 2. aki ragályos vagy undorító betegségben szenved, 3. aki bírói vagy közigazgatási hatósági határozat folytán rendőri felügyelet alatt áll, 4. aki büntett, az állam és a társadalom rendje ellen, a szemérem ellen, vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt bűnvádi eljárás alatt áll, vagy akit ilyen büntett, vagy vétség miatt elítéltek a jogerős bírói ítéletben megszabott szabadságvesztés büntetés tartama, illetőleg a büntetés kiállásától vagy elévülésétől számított 3 év alatt, továbbá, akit csavargás vagy koldulás miatt két év alatt jogerősen ismételten elítéltek, az utolsó büntetés kiállásától számított két éven belül, végül 5. akit a vándoripar gyakorlását szabályozó rendeletbe ütköző kihágás miatt két éven belül ismételten elítéltek, utolsó büntetésének kiállásától számított két éven belül.

A vándoripari engedély csupán *egy* vándoripari szakma gyakorlására szólhat és a kiállítástól számított egy évig érvényes, de évről-évre meghosszabbítható. Az engedély kiállításáért 3 aranykorona (3 pengő 48 fillér) fizetendő, mely összeget ipari és kereskedelmi oktatási célokra kell fordítani.

A rendelet felhatalmazza a törvényhatósági jogú és rendezett tanácsú városokat arra, hogy a vándoripari engedélyek számát közgyűlési határozattal megállapíthassák, egyes vándoripari ágak gyakorlását a városnak meghatározott részére és a napnak meghatározott óráira korlátozhassák, sőt a város területén állandó lakóhellyel nem rendelkező vándoriparosokat iparuk gyakorlásától teljesen el is tilthassák. A vándoriparos az engedélyében megjelölt iparát az ország területén gyakorolhatja, kivéve azokat a városokat, ahol tilalom van. Jogosult ezenkívül a vándoriparos arra is, hogy a saját maga által készített árút (pl. drótos, az általa drótból készített egérfogót) árusíthassa. A vándoripari enge-

dély zsebben könnyen elhelyezhető kemény táblájú, a vándoriparos fényképével ellátott könyvecske, amelyet a vándoriparos a fénykép alatt az engedélyt kiállító hatósági személy előtt sajátkezűleg aláírni köteles.

Az állandó műhellyel rendelkező iparosok érdekének nézőpontjából fontos intézkedése a rendeletnek az, hogy a vándoriparos segédet nem tarthat. A vándoriparos foglalkozásának gyakorlása közben köteles engedélyét magánál tartani és azt hatósági közegeknek kívánatra felmutatni. Foglalkozásának megkezdése előtt pedig az illető városban vagy községben a rendőrkapitányságnál vagy a rendőri kirendeltségnél, ilyen nem létében pedig a községi elöljáróságnál köteles láttamozás végett engedélyét bemutatni. Az a vándoriparos, aki engedély nélkül űzi iparát, vagy engedélyét nem hordja magával, vagy a korlátozó rendelkezéseket nem tartja meg, vagy iparát előbb megkezdi, mielőtt engedélyét a hatóságnál láttamoztatta volna, avagy segédet tart, 80 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Bármennyire világos is a rendelet szövegezése, már hatálybalépésének első évében bizonyos vonatkozásban szüksége mutatkozott annak, hogy magyarázó rendelkezés bocsáttassék ki. Az ebből a célból kiadott 86529/1925. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet nyomatékosan hangsúlyozza, hogy vándoripari engedély csak a vándoripart szabályozó rendelet 1. §-ában kifejezetten megnevezett vándoripari ágak valamelyikének gyakorlására adható. Olyan iparágnak vándorolva való üzésére tehát nem állítható ki engedély, amelyet az alaprendelet 1. §-a nem említ. A vándoriparos munkaköre tekintetében pedig leszegezi az újabb rendelet, hogy a vándor teknővájótól eltekintve, a többi vándoriparágakban a vándoriparos *új munkát* nem vállalhat, hanem csak a magával hozott anyagból, a magával hozott szerszámmal javításokat, foltozó- és toldómunkát végezhet. Ebből következik, hogy a vándoriparos nem vállalhat olyan munkát, amit egyedül nem tud elvégezni, aminek elvégzéséhez tehát segítségre van szüksége. Ilyen munka végzésére több vándoriparos alkalmilag sem társulhat. De nagyjelentőségű ez a magyarázó rendelet abból a nézőpontból is, hogy minden kétséget eloszlató módon kimondja, hogy az, akinek állandó telephelyen való ipargyakorlásra van iparigazolványa, az vándoripari engedélyt nem nyerhet, vagyis a megtelepedett iparos egyidejüleg vándoriparos nem lehet.

A vándoripart szabályozó alaprendeletben nyert felhatalmazással több város élt is már. E helyütt csak a főváros idevágó intézkedését ismertetjük. A székesfőváros törvényhatósági bizottságának határozata szerint Budapesten csak azok a vándoriparosok gyakorolhatják vándoriparukat, akiknek a fővárosban állandó lakóhelyük van. A főváros tanácsa a vándoriparosok ellenőrzése céljából elrendelte, hogy minden vándoriparos sárgarézlapból készült rendszámot köteles ruházatán jól látható helyen viselni és köteles vándoripari engedélyét a főkapitányságnál bemutatni, magát pedig ugyanott nyilvántartásba vétetni.

Arról, hogy a vándoripar ismertetett szabályozását tartalmazó rendelet az életben bevált-e, vagy sem, bírálatot mondani merész vállalkozás volna, hiszen alig néhány év telt el hatálybalépése óta. Annyi azonban kétségtelen, hogy a rendelet a vándoriparok gyakorlását egyfelől a kívánatos keretek közé szorította, másfelől megszüntette azt a bizonytalanságot, amely a vándoripar közigazgatási rendezetlensége miatt fennállott.

A magánalkalmazottak szolgálati jogviszonyai

Írta: Dr. Bertalan István, kereskedelmi és iparkamarai s. titkár.

I.

A magánalkalmazottak szolgálati jogviszonyait átfogóan szabályozó kódexünk nincs. A szolgálati jogviszonnyal kapcsolatosan felmerülő egyes kérdéseket a kereskedelmi, ipar- és csődtörvény, továbbá a kényszeregyességi eljárásról szóló rendeletek szabályozzák. Ezekhez kapcsolódik a 1910/1920. M. E. sz. rendelet, amely jelenleg tulajdonképen a szolgálati jogviszony legfontosabb kérdéseit szabályozó alapvető jogforrás.

A szóbanforgó jogszabályok nem írják körül, hogy ki a kereskedősegéd, vagy ki az ipari, illetőleg kereskedelmi vállalat alkalmazottja. A kialakult gyakorlat szerint kereskedősegéd az, aki kereskedőnél, mint főnöknél, javadalmazás ellenében szolgálati viszonyban áll és ott kereskedői természetű munkát végez. Kereskedősegéd az utazó és az ügynök is, ha a szolgálati viszony közte és főnöke között megállapítható. A bírói gyakorlat az ipari és gyári művezetőket nem tekinti kereskedősegédnek, vagy tisztviselőnek, hanem fontosabb teendőkkel megbízott iparossegédeknek. Ennek az a következése, hogy a művezetők nem igényelhetnek végkielégítést.

A szolgálati jogviszonyt lényegében a felek szerződése szabályozza. Az ipartörvény 88. §-a szerint ugyanis az iparos és segéd közötti viszony szabad egyezkedés tárgya. Ez a megállapodás azonban nem tartalmazhat az 1910/1920. M. E. rendelet 2., 7., 12. és 13. §-ainak rendelkezéseitől, az alkalmazott hátrányára eltérő kikötéseket.

A rendelet hivatkozott 2. §-a szerint a határozatlan időre kötött szolgálati szerződés csak írásban és előzetes *felmondással* akként bontható fel, hogy a felmondás a hónap utolsó napjára szólhat. A felmondási idő 2 év, vagy ezt meghaladó szolgálat esetében 3 hónap, fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottaknál pedig hat hónap.

A 7. §. értelmében az alkalmazottnak a *felmondási időre járó munkabérét* azon munkabér (fizetés, lakbér, bármi néven nevezendő és rendszeresen fizetett pótlék, vagy segély, jutalék, nyereségrészesedés, természetbeni szolgáltatások stb.) szerint kell számítani, amelyet az alkalmazott a szolgálati szerződésnek a felmondás időpontjában érvényben álló rendelkezései értelmében élvezett. Nem lehet azonban figyelembe venni a felmondási időre járó munkabér kiszámításánál azt a javadalmazást, amelyet az alkalmazott jutalom, remuneráció, továbbá nyilt árusítási üzletekben közvetlen a fogyasztó részére történő eladások után jutalék címén élvezett.

A rendelet 9. §-a a következőket mondja: A szolgálati viszony megszűnése esetében az olyan alkalmazottat, aki munkaadójánál legalább öt évig megszakítás nélkül állott szolgálatban, *végkielégítés* illeti meg. A végkielégítés összege, minden betöltött három évi szolgálat után, az alkalmazottat a szolgálati viszony megszünésekor megillető munkabérnek egy hónapra eső része. A végkielégítés összege azonban nem haladhatja meg az alkalmazott egy évi munkabérét. A végkielégítés összegé-

nek megállaításánál minden megkezdett három évi időszaknak szolgálatban töltött töredékét is arányosan számításba kell venni.

A rendelet 12-ik §-a értelmében az alkalmazottat megillető *végkielégítés az alkalmazott elhalálozása esetében*, annak eltartásra jogosult és arra rászorult házastársát vagy kiskorú gyermekeit, ilyenek nem létében eltartásra jogosult vagy arra rászoruló szüleit vagy nagyszüleit, ha pedig igényjogosult házastárs és igényjogosult gyermek is van, felében a házastársat és felében a gyermeket vagy gyermekeket illeti meg.

A rendelet 13-ik §-a a *nyugdíjjogosultak végkielégítését* szabályozza és úgy intézkedik, hogy a munkaadó a végkielégítés követelésére jogosult olyan alkalmazottnak, akinek a szolgálati viszony alapján nyudíjigénye is van, a végkielégítést csak abban az esetben köteles fizetni, ha az alkalmazott erre irányuló kívánságát a munkaadónak a felmondási idő lejártáig bejelenti. A munkaadó ilyen esetben a kifizetett végkielégítést az alkalmazott nyugdíjköveteléséből levonhatja, illetőleg a nyugdíj fizetésére kötelezettől követelheti, hogy az alkalmazott részére járó nyugdíjat a végkielégítési összeg teljes törlesztéséig, az ő kezéhez fizesse ki.

A szolgálati jogviszonnyal kapcsolatosan felmerült leggyakoribb vitás kérdés, hogy *ki tekintendő fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottnak*. Sem a föntebb hivatkozott törvények, sem pedig a munkaügyi rendelet erre nézve pontos, taxatív felsorolást nem ad. A bírói gyakorlat a fontosabb munkakörnél megkívánja „a fokozottabb felelősséget, bizonyos önálló hatáskört, némi iniciatív tevékenységet, továbbá az illető alkalmazottnál a kereskedősegédekét általánosságban meghaladó iskolai előképzettséget". Eszerint két évet meghaladó szolgálat esetén három hónapnál több felmondási időre csak olyan alkalmazottaknak van jogigényük, akiknek munkaköre nagy mértékben önálló, tevékenységük vezető és olyan jellegű, hogy az üzem egészének, vagy egyrészének irányítására elegendő.

Abban az esetben, ha az alkalmazott ideje két évnél rövidebb, a felmondási idő a következő: kereskedősegédeknél hat hét, fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottaknál pedig 3 hónap. (Lásd Ipartörvény 92. §-át).

Az ipari üzemekben *a munkaadó és ipari alkalmazott — segéd* — közötti *szolgálati jogviszonyt* az ipartörvény 88—110. §-ai szabályozzák. Eszerint a munkaadó és segéd közötti viszony, ha a felek másképen nem egyeztek, vagy ha a gyárakban a munkarend másképen nem intézkedik, 15 napi felmondással megszüntethető. A fontosabb teendőkkel megbízott iparossegédek, jelesen a nagy ipari vállalatoknál, vagy gyárakban, mint könyvvezetők, pénztárnokok, üzletvezetők, utazók, raktárnokok stb. alkalmazottak tekintetében a felmondás határideje három hónap.

Felmondás nélkül, azonnali hatállyal bocsáthatja el a munkaadó alkalmazottját, ha nyereségvágyból eredő bűncselekményt követ el, ha az iparost vagy családtagját tettleg bántalmazza, vagy súlyos becsületsértést követ el, ha megintés ellenére vigyázatlanságból a ház, vagy üzlet biztonságát veszélyezteti, ha három napnál tovább terjedő szabadságvesztésbüntetésre ítélik, ha a szerződésileg elvállalt munka teljesítésére képtelen, ha undorító vagy ragályos betegségben szenved, ha a munkaadó bizalmával úgy él vissza, hogy ez az üzlet érdekeit veszélyezteti,

végül ha a kereskedősegéd munkaadója beleegyezése nélkül akár maga, akár más számlájára kereskedelmi ügyleteket köt. A segéd is megszüntetheti azonnali hatállyal a szolgálati jogviszonyt, ha munkaadója vagy családtagjai közül őt tettleg bántalmazzák, ha becsületében súlyosan megsértik, ha vele szemben a munkaadó szerződéses kötelezettségét nem teljesíti, ha az iparos őt munkával ellátni nem képes, ha amunka folytatásánál egészsége vagy élete veszélyben van, végül ha munkaadója vagy hozzátartozója törvényellenes tettre vagy erkölcstelenségre csábítja.

A *próbaidő* alatt az a szolgálati időtartam értendő, amely alatt a munkaadó alkalmazottját megokolás nélkül, rögtöni hatállyal elbocsáthatja és amely idő alatt az alkalmazott is jogosult szolgálati jogviszonyát azonnal megszüntetni. Az ipartörvény 88. §-a értelmében a próbaidő tekintetében a felek szabadon egyezkedhetnek. Ha megegyezés nincs, a szerződés csak egyheti próbaidő eltelte után válik kötelező erejűvé. A kereskedősegédeknél és tisztviselőknél a próbaidő külön kikötendő.

II.

A fentismertetett jogszabályok mutatják, hogy a munkaadó és alkalmazott közötti szolgálati jogviszony törvényes szabályozása jelenleg nálunk meglehetősen hiányos. Éppen ezért a gazdasági körök régen sürgetik egy átfogó és a szolgálati jogviszony minden kérdésére kiterjedő kódex elkészítését. Ennek a kódexnek tervezete már meg van. Nem régen a Magyar Társadalompolitikai Társaságban megvitatás alá került. Ezt a tervezetet — amely 9 fejezetre oszlik és 115 §-ból áll — a következőkben ismertetjük:

A törvény érvénye — amennyiben kivételt nem tesz — kiterjed mindazoknak a szolgálati viszonyára, akik iparosnak vagy kereskedőnek vállalatában, mint tisztviselők vagy kereskedősegédek vannak alkalmazva. Kétség esetén azt, hogy az alkalmazott a törvény érvénye alá tartozik-e vagy sem, a szolgálat jellegének és ezt minősítő közfelfogásnak alapján kell megítélni. A szolgálati szerződés, ha a törvény mást nem rendel, bármely alakban megköthető. Ha a szerződéskötés nem írásban történt, a munkaadó akkor is köteles a megkötéstől számított három hónap alatt a megállapodás lényeges kikötéseit magábafoglaló iratot az alkalmazottnak kiadni. Ebbe a levélbe fel nem vett vagy vele ellenkező szerződési kikötések bizonyíthatók. Ha a felek valamely joga vagy kötelessége tekintetében sem a törvény, sem a szolgálati szabályzat, sem a szerződés nem rendelkezik, a hasonló vállalatokban hasonló alkalmazásban levők tekintetében fennálló szokás az irányadó. A szerződés nem tartalmazhat olyan kikötést, mely kényszerítő jogszabálytól, vagy a feleket kötelező munkaszabály-szerződéstől, vagy a szolgálati szabályzattól az alkalmazott hátrányára eltér. Az alkalmazott lemondása a szóbanforgó szabályokban biztosított jogáról érvénytelen. A szerződés egyrészének semmisége, a többinek érvényességét nem érinti. A szolgálati viszony alapján támasztható követelések úgy a munkaadó, mint az alkalmazott részéről az érvényesíthetőség kezdőpontjától számított három év alatt elévülnek. A versenytilalmi megállapodás csak akkor érvényes, ha az alkalmazott a megállapodás létesítésétől nagykorú volt

és évi illetménye a 6000 pengőt meghaladta. További feltételek: a megállapodás írásban történt légyen és a felek között kicseréltessék; a szolgálati viszony megszűnésétől számított két évnél, műszaki alkalmazottnál pedig négy évnél hosszabb időre ne szóljon. A munkaadó kötelezze magát, hogy az alkalmazott utolsó illetményének legalább egész értékét a korlátozás ideje alatt tovább fizeti, végül figyelemmel az alkalmazott előmenetelére, a korlátozás méltánytalan ne legyen.

Illetmény alatt a szolgálati kötelezettségnek bármiképpen megállapított és bármiképpen nevezett ellenértéke értendő. Illetmény külön kikötés nélkül is jár, hacsak megállapítást nem nyer, hogy az alkalmazott tapasztalatlanságát, szorult helyzetét stb. kihasználva, aránytalanul alacsony illetményt köt ki, az alkalmazott az illetmény kiegészítését követelheti. Ez az igény a szolgálati viszony megszünésétől számított három hónap után elévül. A szerződésben megállapított jutalék az alkalmazottnak akkor is jár, ha az ügylet közvetlen közreműködése nélkül jött létre a munkaadó és harmadik személy között, amennyiben az ügyletkötési alkalmat ő szerezte, vagy akikkel az ügyletkötés szolgálati hatáskörébe volt utalva, vagy akik ahhoz a körlethez tartoztak, amelyben az alkalmazott volt munkaadó egyedüli üzleti képviselője. A jutalék az üzlet megkötése után esedékes. Az üzleti év végén vagy más alkalommal a munkaadó által az alkalmazottnak adott jutalom, más megállapodás hiányában, a későbbi években is kikötöttnek tekintendő.

Az alkalmazott találmánya az alkalmazottat illeti. Az üzemi találmány a munkaadóé, éppen úgy, mint a szolgálati találmány is. Az alkalmazottnak a munkaadó termelési körébe tartozó találmányára, ami nem a munkaadóé, a munkaadónak elővásárlási joga van. A készpénzilletmény, más megállapodás hiányában, utólag esedékes és pedig: az állandó készpénzilletmény legkésőbb a hó utolsó napján, a forgalom vagy bevétel szerint alakuló illetmény legkésőbb a következő hó 8-ik napján, a lakáspénz a lakbérnegyed utolsó napján, a provizió a letelt negyedévet követő hó végén, az üzletenkint előálló nyereségszerinti illetmény az eredmény megállapításától és csoportos üzletkötésekre vonatkozó megállapodás esetén az évi mérleg megállapításától számított 8 nap alatt. Ha az illetmény a munka eredménye szerint van megállapítva, az alkalmazottnak havonkint megfelelő előlegre van igénye. Az illetmény elszámolása fizetési jegyzékkel történik. Évenkint hatheti betegség stb. az illetményhez való jogot nem semmisíti meg. A munkaadót az előleg természetben nyujtott szolgáltatás és kártérítési igény erejéig beszámítási és visszatartási jog illeti az alkalmazott fizetésére.

Részletesen szabályozza a javaslat a jóléti intézmények, a szolgálati lakás, az egészség- és erkölcsvédelem, valamint a szabadságidő ügyét. Egy évi szolgálat után kétheti, ötévi szolgálat után háromheti és tízévi szolgálat után pedig négyheti szabadságidő jár.

A szolgálati jogviszony a szerződés lejártával vagy felmondással szűnik meg. A próbaidő alatt a szolgálati viszony bármikor kölcsönösen, azonnali érvénnyel, felmondható. A próbaidő egy hónapnál, vezető állásban levőknél pedig három hónapnál hosszabb nem lehet. A felmondás írásban történhetik és a hó végére szólhat. A felmondásra vonatkozóan, amennyiben a szerződés hosszabb felmondási időt nem állapít meg, a következő elvek a mértékadók: Ha a szolgálati viszony öt évnél rövidebb,

a felmondási idő hat hét, hosszabb szolgálat esetén három hónap. Fontosabb teendőkkel megbízott alkalmazottnál három, illetőleg hat hónap. Vezető állásban levőknél egy év. Ha a szerződési vagy törvényi felmondás megtartása a munkaadó vagyoni romlását vonná maga után, a szolgálati viszony a kötelező felmondási idő felének betartásával is megszüntethető. A szolgálati viszony azonnali megszüntetésének szabályai változatlanul megmaradnak. Ha a szolgálati viszony a munkaadó nem az alkalmazott vétkességéből, vagy az alkalmazott a munkaadó vétkességéből megszünteti és a szolgálati viszony öt évnél hosszabb ideje tart, az alkalmazottnak végkielégítés jár. A végkielégítés összege minden háromévi szolgálat után egyhavi összilletmény, ami azonban végeredményben egyévi illetményénél több nem lehet. Felmondásban levő alkalmazottnak a munkaidőalatt is lehetőséget kell adni, hogy új elhelyezkedést keressen. A kilépő alkalmazottat szolgálati bizonyítvánnyal kell ellátni. A munkaadónak olyan megállapodása, hogy egymás alkalmazottait egyáltalán nem vagy csak bizonyos idő után veszik fel, hatálytalan. Minden üzemben, ahol legalább húsz, a törvény érvénye alá tartozó alkalmazott van, szolgálati szabályzat létesítendő.

Az aggkori és rokkantsági biztositás

Irta: **Fuchs Albert**, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara s.-titkára

Korszakalkotó törvénycikk lépett életbe ez év január 1-ével: az 1928 évi XL. t. c., amely az öregség, rokkantság, özvegység és árvaság esetére szóló kötelező biztosítást valósítja meg. Felsőbb helyen ennek a törvénycikknek a Lex Vass II. nevet adták, mintegy népszerűsítésül. Az idő fogja megmutatni, hogy ez a törvény valóban népszerűvé fog-e válni, helyesebben, hogy azok a szolgáltatások, amiket az Országos Társadalombiztosító Intézet a törvényben körülírt ágazatokban nyujtani fog, valóban népszerűek lesznek-e, arányban lesznek-e a várható terhekkel és nem-e fog a munkaadók megterhelése az ipari termelésre bénítólag hatni? Csak hosszú évek mulva látjuk majd, vajjon dícséretet, áldást, hálát jelent-e a Lex Vass II. elnevezés, úgy, amint azt kodifikátorainak tiszta felfogásból fakadt tette megérdemelné, vagy pedig súlyos terhek, növekvő anyagi gondok és ki nem elégített szociális igények kevéssé tiszteletreméltó komplexumát? Ma, különösen a közép- és kisipar, egyáltalában nem egyértelműen buzgó ennek a törvénynek a méltatásában és a keresők ezen kategóriájában bizony túlnyomó azoknak a véleménye, akik csak újabb terhet látnak az alkalmazottak aggkori biztosításának fentartásához szolgáló járulékokban, amikkel nézetük szerint nem áll szemben a társadalmi békét valóban szolgáló ellenszolgáltatás. Sőt nem ritkák azok sem, akik egyáltalában időszerűtlennek találják a szociális biztosítás kiépítését, ehelyett saját gazdasági helyzetük megerősítését, vagy saját aggkori biztosítását előbbrevalónak és a társadalom szempontjából is fontosabbnak ítélik.

Nem akarunk az időnek, ennek a vitás kérdések eldöntésében igen kompetens bírónak, elébevágni akkor, amikor úgy a törvénnyel, mint pedig az azt támadó vélemények egynémelyikével szemben bizonyos kritikai megjegyzéseket teszünk és különösen azzal a nézettel szállunk szembe, amely ezt a törvényt időszerűtlennek minősíti. Azonban az, aki tárgyilagosan gondolkozik és nem téveszti el szeme előtt a nagy összefüggéseket, amik még kisebb dogokban is tekintetbe veendők, mint amilyenek a szociális biztosítás kérdései, hanem a mindennapi élet bajai felett álló szempontokat is figyelembe veszi, az mindent mondhat erről a törvényről — amelyet valószínűleg az alkotói sem tartanak olyan tökéletesnek, mint amilyennek azt be kell állítaniok — csak azt nem: hogy időszerűtlen.

Az lehet és minden érdekképviselet részéről ismételten megállapítást is nyert, akár agrár-, akár merkantiljellegűek legyenek is azok, hogy a kormány politikája az esetek túlnyomó részében nem könnyíti meg a gazdasági életben működő és az adókat szolgáltató egyedek küszködését a mindennapi gondokkal, sőt gyakran még meg is nehezíti annak a munkáját, aki becsületes igyekezettel robotol napról-napra; az is bizonyos, hogy a mai kormánypolitika mellett a szociális biztosítás kiépítése elsősorban a várható terhek mérlegelését váltja ki a munkaadóból, sőt azt lehetne talán mondani, hogy a kormány részéről reá fordított igyekezet és buzgalom kirí a kormány által követett gazdaságpolitika sokkal csen-

desebb menetéből, azonban Magyarországon, ahol csak a közelmultban részesült a nemzet olyan borzasztó szenvedések árán, a saját bőrén „szemléltető" történelmi oktatásban, a munkavállalók helyzetének, jelesül aggkori ellátásának javítására célzó, mindennemű komoly lépést inkább elkésettnek, mint korainak kell minősíteni.

Senki sem állíthatja, hogy a munkások és egyéb alkalmazottak aggkori és rokkantsági biztosításával a kommunizmus réme örök időkre megszünt volna Magyarországot fenyegetni. Még azt sem lehet mondani, hogy a majdan meginduló tényleges ellátás meg fogja oldani a munkás és munkaadó közti ellentétes kérdéseknek legalább egy részét. Az azonban bizonyos, hogy a kormány súlyos mulasztást követett volna el, ha nem foglalkoznék komolyan azoknak a lakosoknak aggkori ellátása kérdésével, akik egész életüket, munkaerejüket, minden testi és szellemi képességüket odaadják egy gazdasági ág naggyá fejlesztéséhez, maguknak úgyszólván csak a puszta mindennapi megélhetést biztosítva. Fokozottan fontos ez úgyszólván olyan kritikus időszakban mint a mai, amikor senki sem számíthat saját gyermekei hálájára, azok által való egykori ellátására. Épp olyan nagyfokú lenne a mulasztás, ha az elhalt munkavállaló hátramaradottainak támogatását nem igyekeznék a kormány ezzel együtt megoldani. Kétségtelen, hogy e tettével, a szóbanforgó törvény megalkotásával és annak sietős keresztülvitelével a kormányzásnál nélkülözhetetlen előrelátásról tett tanubizonyságot.

Ezekkel a megállapításokkal egyáltalában nem akarunk a kormánynak valami szédületes érdemeket tulajdonítani; pusztán az igazságot kívánjuk leszögezni és a magunk részéről is hangoztatni, hogy az aggkori ellátásról való gondoskodás igenis időszerű és ezért a kormányt nem illeti gáncs. (A részletek és a kapcsolatos kérdéseknek egész sora már más lapra tartoznak, most azonban csak az elvről van szó.) Meg kell azonban azt is mondani, hogy dicshimnuszok elzengésére annál kevésbé foroghat fenn ok, mert hiszen Magyarország ennek a biztosításnak a bevezetésével nem végez úttörő munkát, hanem egészen egyszerűen teszi azt, amit Európának úgyszólván összes állama már megtett az elmult években valamilyen formában.

Hiszen tudvalevő, hogy a munkások aggkori ellátásáról gondoskodik Belgium 1924 óta, Bulgária ugyanazóta, Németország 1889 óta, Franciaország 1910 óta, Olaszország 1923 óta, Luxemburg 1911 óta, Anglia 1906 óta, Lengyelország a volt német területen 1885 óta, Románia 1912 óta, Oroszország 1922 óta, Svájc 1913 óta, az S. H. S. állam 1922 óta, Spanyolország 1921 óta, Csehszlovákia volt osztrák része 1906 óta, még pedig mindezek a kötelező biztosítás alapján. Ettől eltérő módon szabályozták az aggkori ellátás kérdését: Dánia, ahol 1891 óta általában a szegényebb állampolgárok részesülnek ellátásban, ugyanez a helyzet Angliában 1908 óta és Norvégiában 1923 óta. Svédország még tovább ment: 1913 óta az összes állampolgárok biztosításra kötelezettek. Az egyes államokban különböző azoknak a köre, akikre a biztosítás kiterjed; az ipari munkásokra azonban mindenütt vonatkozik. Nem vonatkozik azonban mindenütt a hátramaradottakra is. Miután azonban nálunk a hátramaradottak igen nagy szerepet játszanak, főleg a keresők aránylag rövid élettartama, továbbá az aránylag alacsony keresetek miatt, aminek következtében megtakarítások a munkások körében ritkák, nálunk a hátra-

maradottakról való gondoskodás nélkül alig lehetett gondolni a kérdés megoldására.

Bárha a felsorolt államok egynémelyikében a vonatkozó törvények rendelkezései talán inkább csak papiron vannak meg, másokban pedig most folyik az életbeléptetés, holott már évekkel ezelőtt hoztak megfelelő törvényt — mégis tény az, hogy Középeurópában Magyarország maradt utolsónak. Nyilvánvaló tehát, hogy itt olyan kérdésről van szó, amit a szociális viszonyoknak az államok közötti kölcsönhatása miatt is rendezni kellett és ahol súlyos veszélyek felidézése nélkül tovább késedelmeskedni alig lehetett.

Mondottuk, hogy a törvény korszakalkotó. Az, még pedig több szempontból. Elsősorban talán kormányzati szempontból. A kormány ezzel a törvénnyel ugyanis világos bizonyítékát szolgáltatta annak, hogy a háborút követő kilengések nyujtotta tapasztalatokból nem a megtorlás, hanem a meggyőzés, a megelőzés és a gyógyítás útjára vezető következtetéseket vonta le, nem úgy, mint az 1514-iki parasztlázadás leverése után az akkori uralom, amely a közvetlen bosszúálláson kívül, annak befejeztével, nemzedékekre kiható büntetést alkalmazott a jobbágy szabad költözködési jogának felfüggesztése által. Kitűnő történikusaink rámutatnak arra az összefüggésre, amely a parasztlázadás véres leverése és a jobbágyságnak helyhezkötése közt egyrészt, a török diadalmas előnyomulása közt másrészt, minden bizonnyal tényleg fenn is állott. Politikai okosság tehát, ha bizonyos mértékig azonos helyzetben nem azt a következtetést vonja le a kormány, amit talán az emberi indulatok szívesebben látnának, hanem azt, ami célszerűbb. Miután azonban a politikai okosságnak ilyen nyilvánvaló megnyilatkozásai nálunk is sokkal ritkábbak, mint azt az ember gondolná, a kormány azon elhatározását, hogy a szociális gondoskodás terére lép, a törvény korszakalkotó mivoltának első és talán legjelentősebb szimptomájának tartjuk.

Korszakalkotó a törvény társadalmi szempontból. Valószínűleg nemcsak azt a feszültséget fogja csökkenteni, amely a munkaadó és munkavállaló közt fenáll, hanem — és talán főleg — azt, amely a nyugdíjképes tisztviselő és a máról holnapra élő munkás közt újabb időkben kifejlődött. A tisztviselő és a munkás közti mély szakadékot nemcsak az úr és nem úr, nemcsak a glasszékesztyű és a kormos tenyér, a postás- vagy vasutasuniformis és az olajos munkászubbony kérdése, hanem talán még nagyobb mértékben az támasztotta, hogy az egyik akkor is kap fizetést nyugdíj formájában, amikor már nem tud dolgozni, míg a másik utolsó leheletéig kénytelen dolgozni, hacsak leszármazottja el nem tartja, ami ma ritkaság. Amikor a munkás is megkaphatja a maga kis nyugdíját, akkor érzésben, függetlenségben közelebb jut ahhoz a kistisztviselőhöz, ahhoz a kispolgárhoz, aki alapjában véve műveltségben, társadalmi fontosságban nem áll nálánál magasabb fokon és akit tőle a fixfizetés és az aggkori ellátás széles árka választott el. A demokratizálódásnak, az eddig különböző polcokon elhelyeződött és egymástól elkülönült társadalmi csoportok közeledésének igen hatalmas eszköze lehet az aggkornak egyformán biztosított álomképe akkor, ha más hatások nem ellensúlyozzák ezt az irányt. Sőt ma, amikor az ország megcsonkítása folytán olyanok is készek ipari pályára lépni, akik ezt más viszonyok között nem is tették volna meg, fokozottabb jelentősege lehet ennek nálunk, mint volt a kül-

földön, ahol a legfelsőbb osztályoktól eltekintve, sohasem volt a társadalmi elkülönülés olyan éles, mint nálunk. Magyarországon — éppúgy mint Franciaországban — mindig igen nagy volt a nyugdíjas állások becsülete; joggal remélhető, hogy akkor, amikor az ipari munka is megadja a nyugdíj lehetőségét, alább fog hagyni az ú. n. intelligens pályák felé való tódulással és azoknál, akik családi környezetüknél, egyéni természetüknél és intelligenciájuk színvonalánál fogva úgyis inkább illenek a munkáspályákra, mint a felsőbb iskolák sokszor tövissel teleszúrt padjaiba, nem fogják szüleik tovább erőltetni a tanulást, amit tettek eddig, hogy gyermeküknek nyugdíjképes állást biztosítsanak, hanem beadják inasnak.

Ez az egyik fele az éremnek, az, amely a kedvező hatást tünteti fel. Van azonban a kérdésnek másik oldala is, ez pedig kevésbé kedvező. Igen félő, hogy a vállalkozási, az önállósulási kedv még inkább csökkeni fog, holott már most sem áll elég magasan. Ha a munkás tudja, hogy ő aggkorára biztosítva van, hogy hátramaradottai nem lesznek egyszer a legszörnyűbb nélkülözéseknek kitéve és ennek egyetlen feltétele az, hogy szép csendesen dolgozva, elérje a kiszabott korhatárt, még az a munkás is, aki kisiparosnál dolgozik, kevésbé fog odatörekedni, hogy valamikor önálló mesterré váljék. Ehelyett munkahelyének megválasztásánál előnyben fogja részesíteni a nagy gyárakat, mert ott állandóbb a kereset, tehát a nyugdíjjárulék befizetése nem forog veszélyben és talán kisebb is a fáradság. Igen sok valószínűség szól tehát amellett, hogy a társadalmi nyugalomnak az a megteremtése, ami egyik fő indító oka mindenütt az alkalmazotti kötelező nyugdíjintézmény létesítésének, az önálló középosztály rovására, annak gyöngülése árán fog végbemenni.

Éppen ez a harmadik korszakalkotó vonása ennek a törvénynek. Amíg az egyik olalon azt ígéri, hogy a proletársorsú munkásból aggkori ellátásáért aggódó kispolgárt és nem hiú ábrándok túlfűtött légkörében élő forradalmárt fog nevelni, addig a másik oldalon még súlyosabb helyzetbe sodorhatja éppen a kispolgárságnak a nemzet szempontjából egyik legértékesebb rétegét, az önálló kézművesrendet. Meg vagyunk róla győződve, hogy a munkások aggkori ellátása a legnagyobb változásokat az önálló kézműves- és kisipar soraiban fogja okozni. Tompítja a vállalkozókedvet, azok közül a munkások közül, akiknek inkább van hajlamuk az aggkor nyugalmának biztosítására, mint jobb poziciónak tengernyi gond és vesződség árán való kiverekedésére, a legjobbakat elvonja a kisebb és közepes műhelyekből a nagy gyárvállalatok felé, mert ott biztosabb a kereset, sokszor könnyebb is a munka és rendszerint egészségesebbek is a munkavégzés feltételei. Nem lesz meg a szükséges utánpótlás, sőt lesz nem egy mester, aki maga is szegre akasztja a vonalzóját, leteszi a kalapácsot, az ollót, visszaadja iparigazolványát és beáll előmunkásnak egy gyárba. Ha megfelelő intézkedések nem fognak kedvezni ennek az osztálynak, úgy lehet, már igen rövid idő alatt az megszűnik egyik főoszlopa lenni a polgári társadalomnak és mindinkább el fog veszni a gyári munkásság tömegeiben. Mondanunk sem kell, hogy nemcsak osztályérdekek, hanem igen jelentős társadalmi, nemzeti és állami szempontok azok, amelyek ennek a fejlődésnek lehető megelőzését írják éppúgy parancsolólag elő, mint ahogy nem lehetett kitérni az alkalmazottak aggkori biztosításának bevezetése elől.

Azt, hogy a munkásság szempontjából is korszakalkotó ez a törvény, mondani sem kell. Hiszen jogos reményt nyujt arra, hogy derűsebb, nyugodtabb kedéllyel fogja sorsát elviselni az, aki tudja, hogy aggkorára róla gondoskodnak és ha idő előtt kidőlne a dolgozók végtelen sorából, hátramaradottai nem lesznek az élet viharainak minden anyagi támasz nélkül kiszolgáltatva. Valószínű, hogy úgynevezett jobb elemek is inkább fognak erre a pályára lépni, mint eddig, ami nemcsak az úgynvezett intelligens foglalkozási ágak túlzsufoltságát fogja enyhíteni, hanem növelni fogja a tanultabb, használhatóbb, intelligensebb munkások számát, ami azután egész munkáskategóriák színvonalának anyagi emelkedését is hozhatja eredményül.

Az eddig elmondottakból önként adódik egészen világosan az a további következtetés, hogy a munkaadók közül legkevesebb hátránnyal a gyáriparra fog a nyugdíjintézmény járni, sőt talán bizonyos mértékig még közvetlen előnnyel is lesz reá nézve. A munkásnak lesz a bérén kívül is félteni valója, munkanélkül eltöltött ideje megrövidíti majdani nyugdíját, tehát inkább megbecsüli magát és igyekszik megfelelő teljesítménnyel állandó keresetet biztosítani. A gyáros állandóbb és (talán) jobban dolgozó, valószínüleg azonban több intelligensebb munkást is fog kapni, mint eddig, mindenesetre azonban a legjobb anyag közt fog válogathatni, feltéve, hogy állandó foglalkoztatónak ismerik. A kis- és középipar versenye még inkább gyöngülni fog és valószínűleg kevésbé feszült atmoszférában fog a munka folyni. Az, hogy az új teher felét a gyáros fogja viselni, kevésbé esik latba, mert hiszen hasonló terhet visel a konkurrens külföldi gyáros is; nem diszparitásról van szó, hanem egy eddig élvezett előny elvesztéséről, amit az esetek nagy részében céltudatos reorganizációs munkákkal bizonyára paralizálni lehet.

* * *

Amikor ezt a törvényt a következőkben, legalább vázlatosan, részleteiben ismertetjük, akkor gyakran rá kell térnünk az új betegségi és a baleseti kötelező biztosításról szóló 1927:XXI. tc.-re, mert a végrehajtás mindkét ágazatra nézve közösen fog történni, egyetlen blankettán történik a bejelentés, egyszerre a járulékfizetés stb. A miniszter ugyanis az eddigi betegségi és baleseti, továbbá az új aggkori és rokkantsági biztosítást egy nagy Országos Társadalombiztosító Intézetté olvasztotta össze, hogy így lehetőleg egyszerűsítse az adminisztrációt és csökkentse az érdekelt felek munkáját.

Mielőtt áttérnénk azokra a teendőkre, amik a törvénnyel kapcsolatban a kézműves- és kisiparosság szempontjából szükségesek, a törvény fontosabb rendelkezéseit úgy ismertetjük, hogy a végrehajtásra vonatkozólag kiadott 6300/eln. 1928. évi népjóléti és munkaügyi miniszteri rendelet határozmányait is figyelembe vesszük.

A törvény szerint biztosításra kötelezettek általában mindazok, akik betegségi biztosítási kötelezettség alá esnek. Vannak azonban kivételek és ezek figyelembevételével öregségi biztosításra kötelezettek azok a belföldi vállalatok, üzemek, hivatalok és foglalkozások, amelyek:

1. az ipartörvény alá esnek;
2. az ipartörvény alá nem esnek, de keresetszerűen folytattatnak;
3. a bányatörvény alá esnek.

Ezeken kívül kötelezettek: kőfejtő, homok, kavics és agyagtermelő, mindennemű építkezési és építményfentartási vállalatok vagy üzemek és hivatalok, kivéve a mezőgazdaság, erdőgazdaság stb. körében házilag végzett építkezéseket, gyulékony, mérges vagy robbanó anyagoknak és tárgyaknak előállítása, feldolgozása, vegyészeti, fizikai vagy gyógyszertári laboratóriumok, vágóhidak és jégművek, raktárak, vállalatok és pincészetek, a fuvarozás, szállítmányozás, állattartás körébe eső tevékenységek, gépjármű tartása, vasúti és hajózási vállalat, üzem stb., kivéve azonban a mezőgazdasággal, erdőgazdasággal, állattenyésztéssel stb. kapcsolatos üzemeket, posta-, távirda- és távbeszélőüzemek, azoknak hivatalai, gyárai, műhelyei és fentartási munkálatai. Mindazok, akik a felsorolt foglalkozási ágakban mint munkavállalók munkabér fejében munkaviszonyban állanak, nemre, korra és állampolgárságra való tekintet nélkül öregség és rokkantság esetére szóló biztosításra kötelezettek.

Munkabérnek számít: a fizetés, a bér, a napibér, a lakáspénz, a működési és drágasági, a túlóra és egyéb pótlék, rendszeresített közlekedési költségmegtérítés, jutalom, jutalék, az egyezmény vagy darabszám szerint járó díj, általában a munkaviszonyból származó minden készpénz és minden természetben való járandóság, ideértve a harmadik személyek változó vagy alkalomszerű szolgáltatásaiból származó bevételeket, például borravalót. A természetben adott szolgáltatás egyenértékét a Társadalombiztosító Intézet kerületenként és negyedévenkint állapítja meg.

Munkásokra a biztosítás, a munkabér összegére való tekintet nélkül, kötelező. Ellenben tisztviselők, művezetők, kereskedősegédek, általában a vállalatoknál havi vagy évi fizetésű alkalmazottak, ideértve az ilyen fizetésű segédalkalmazottakat, mint altisztek, hivatalszolgák stb. is, csak akkor esnek öregségi biztosítási kötelezettség alá, ha javadalmazásuk összesen nem éri el az évi 6000 pengőt. Azok a kereskedelmi utazók, kirakatrendezők, ügynökök és pénzbeszedők, akik csak egy munkaadóval állanak munkaviszonyban, ezen az értékhatáron belül szintén biztosítási kötelezettség alá esnek. Az egészen mindegy, hogy a munkaviszony állandó-e, avagy ideiglenes, illetve átmeneti.

Tanoncok, gyakornokok és hasonló alkalmazásban részesülő munkavállalók akkor esnek a biztosítási kötelezettség alá, ha akár természetbeni ellátásban, akár más javadalmazásban részesülnek. Az otthonmunkások is biztosítási kötelezettség alá esnek.

Belföldi vállalatoknak, olyan külföldön dolgozó alkalmazottai, akik, ha itthon dolgoznának, biztosítási kötelezettség alá esnének, akkor esnek Magyarországon biztosítási kötelezettség alá, ha magyar honosok és annak az államnak a törvényei szerint nincsenek öregség és rokkantság esetére biztosítva, amely állam területén dolgoznak. A cselédekre, a házmesterekre, a segédházmesterekre, a hírlapárusokra és hírlapkihordókra vonatkozó biztosítási kötelezettség ideiglenesen fel van függesztve.

Mindenki csak a főfoglalkozása alapján esik biztosítási kötelezettség alá és senkit sem lehet többszörösen biztosítani. Ennélfogva nem esnek biztosítási kötelezettség alá mindazok, akik nyugdíjképes állást töltenek be, vagy az állammal a nyugellátás szempontjából viszonosságban álló, vagy legalább is állami felügyelet mellett működő nyugdíjalapnak, nyugdíjpénztárnak, továbbá bányanyugdíjpénztárnak tagjai,

továbbá azok, akik a népjóléti és munkaügyi miniszter által elismert vállalati nyugdíjpénztárnak tagjai.

Mindezek a felsorolt foglalkozási ágazatok stb. körében alkalmazottak kötelező biztosítás alá esnek. *Önkéntesen* biztosíthatók mindazok, akik betegség esetére önkéntesen biztosíthatják magukat, vagyis a nyugdíjban, járadékban, vagy ellátásban részesülő személyek, a háziiparral foglalkozók, a segédszemélyzet nélkül dolgozó önálló iparosok, a napszámosok, a külföldi államoknak Magyarországon működő képviseleti hatóságainál alkalmazott munkavállalók és azok, akik már az 1927. évi XXI. tc. életbelépésekor az eddig fennálló pénztáraknál betegség esetére önkéntesen biztosítva voltak. Ezeken kívül még önként biztosíthatják magukat a segédekkel dolgozó iparosok, a kereskedelmi és iparkamarai illetéket fizető kereskedők, a törvényesen bevett és elismert vallásfelekezetek alkalmazottai, a karhatalmi alakulatok legénységi állományú tagjai, a műhelyben, üzemben stb. segítő családtagok, a több cégnél dolgozó ügynökök, kirakatrendezők, levelezők stb.; ugyanez áll azokra a magyar honosokra is, akik legalább egy év óta külföldön tartózkodnak és 55-ik életévüket még nem töltötték be.

A biztosításért fizetendő járulékot a napibérosztályrendszer alapján a betegségi és rokkantsági biztosítási járulékkal együtt kell befizetni.

A járulék kulcsa a betegségbiztosítási ágazatban az átlagos napibérnek 5.14%-a, az öregségi és rokkantsági ágazatban pedig 3.43%-a (kikerekítve), együtt tehát 8.57%-a. A napibérosztályok átlagos napibére és a fizetendő betegségi és öregségi együttes járulék hetenkénti összege munkásoknál a következő:

Napibérosztály	Napibér	Átlagos napibér	Egyheti járulékok összege
I.	1.— P-ig	1.— P	0.60 P
II.	1.01—2.— P-ig	1.50 P	0.90 P
III.	2.01—3.— P-ig	2.50 P	1.50 P
IV.	3.01—4.— P-ig	3.50 P	2.10 P
V.	4.01—5.— P-ig	4.50 P	2.70 P
VI.	5.01—6.— P-ig	5.50 P	3.30 P
VII.	6.01—7.— P-ig	6.50 P	3.90 P
VIII.	7.01—8.— P-ig	7.50 P	4.50 P
IX.	8.01—9.— P-ig	8.50 P	5.10 P
X.	9.— P-n felül	9.50 P	5.70 P

Ezekből a járulékokból a betegségi stb. ágazatra és a rokkantsági és aggkori ágazatra külön-külön a következő összegek esnek:

	Betegségi járulék hetenként	Rokkantsági aggkori járulék hetenként
I. napibérosztályban	0.36 P	0.24 P
II. „	0.54 P	0.36 P
III. „	0.90 P	0.60 P
IV. „	1.26 P	0.84 P
V. „	1.62 P	1.08 P
VI. „	1.98 P	1.32 P

		Betegségi járulék hetenként	Rokkantsági aggkori járulék hetenként
VII.	„	2.34 P	1.56 P
VIII.	„	2.70 P	1.80 P
IX.	„	3.06 P	2.04 P
X.	„	3.42 P	2.28 P

Tisztviselőknél, művezetőknél és általában havifizetéses alkalmazottaknál a betegségi biztosítási járulék változatlanul 5.14%, ellenben az öregségi ágazatban több, mint a munkásoknál, nevezetesen 4.29% (kikerekítve), együtt tehát fizetendő az átlagos hetibérnek 9.43%-a. A napibérbe való sorozásnál itt a havi javadalmazásnak $^1/_{25}$-öd részét kell venni napibérül és ennek hatszorosa adja a hetijárulék összegét. Ez a táblázat a következő:

Napibér-osztály	Napibér	Havi fizetés	Átlagos napibér	Egyheti járulékok összege
A.	2.— P-ig	50.— P-ig	1.50 P	1.— P
B.	2.01— 4.— P-ig	50.01—100.— P-ig	3.— P	1.98 P
C.	4.01— 6.— P-ig	100.01—150.— P-ig	5.— P	3.30 P
D.	6.01— 8.— P-ig	150.01—200.— P-ig	7.— P	4.62 P
E.	8.01—10.— P-ig	200.01—250.— P-ig	9.— P	5.94 P
F.	10.01—12.— P-ig	250.01—300.— P-ig	11.— P	7.26 P
G.	12.01—16.— P-ig	300.01—400.— P-ig	14.— P	9.24 P
H.	16.01—20.— P-ig	400.01—500.— P-ig	18.— P	11.88 P

A járulékok havonta fizetendők. Az intézet a fizetendő járulékokról postai költségekről stb. havonta kimutatást küld. Azoknál a munkaadóknál, akik rendszerint 20 munkásnál kevesebbet foglalkoztatnak, ez a kimutatás a munkavállalókat névszerint sorolja fel, azoknál, akik húsznál több munkással dolgoznak, ott az Intézet sommás kimutatást küld. A kimutatásokkal együtt fizetési meghagyást is bocsát ki az Intézet, amelyen a kézbesítést követő nyolcadik napig kell a befizetést eszközölni. Ez ellen a fizetési meghagyás ellen nyolc nap alatt lehet felszólamlással élni az Országos Társadalombiztosító Intézet elnökségéhez, amely ezekben a kérdésekben a bírói út fentartásával végérvényesen határoz.

A munkaadó a járulékok 50%-át levonhatja az alkalmazottak béréből, a többit maga tartozik viselni. Nem kell fizetni járulékot az után a munkás után, aki az Intézettől táppénzben részesül, vagy gyógyintézeti kezelésben áll, ha azonban erre az időre is megfizeti a munkaadó javadalmazásait, akkor a járulékokat a betegség tartamára is meg kell fizetni. Az aki az üzemében elrendelt egészségvédő-óvó rendszabályokat vagy óvintézkedéseket nem foganatosítja, a mindenkor esedékes járulékok 50%-ig terjedő pótjárulékot köteles fizetni, amelyet a munkásnak javadalmazásaiból nem szabad levonni.

A járulékokért a munkaadó, jogi személyeknél az igazgatósági tagok és az igazgatók, egyéb vállalatoknál és üzemeknél a cégtulajdonosok, testületeknél, egyesületeknél vagy társulatoknál a tényleges vezetőség egyetemlegesen felelősek azzal, aki a fizetésre közvetlenül van kötelezve. A fővállalkozóval együtt egyetemlegesen felelős az alvállalkozó is, mun-

kaadóval vagy üzemutóddal együtt a közös háztartásban élő házastárs is. A vállalkozótól kellő gondosság kifejtése mellett is be nem hajtható tartozásokért az építtető felelős és az üzemutódok egyetemlegesen felelősek az eredeti munkaadóval. Ha az üzemutód vagy az építtető esetleges tartozásának összegéről az Intézettől kimutatást kér, akkor az Intézet azt 14 napon belül köteles megküldeni és az építtető, illetve az üzemutód csak annyival tartozik vállalkozója, illetve az üzem előbbi tulajdonosa tartozásaiért, amennyit az Intézet kimutatott.

Ha valaki üzemében olyan alkalmazottat foglalkoztat, aki már járadékban részesül, az ez után az alkalmazott után fizetendő járulékokat nem vonhatja le az illető javadalmazásából.

Az öregségi biztosítás esedékessé válik a 65-ik életév betöltésével. A rokkantság esete akkor áll be, ha valaki egészségének megromlása, vagy testi fogyatkozás következtében szellemi képességének és testi erejének megfelelő munkával nem tudja megkeresni a hozzá hasonló képzettségű és hasonló gyakorlati jártassággal rendelkező egészséges munkavállalók átlagos javadalmának ⅓-át. A tisztviselőknél rokkant az, aki hasonló módon a túlnyomólag szellemi munkát végző és vele azonos munkavállalói csoportba tartozó egészséges munkavállalók átlagos javadalmának felét nem tudja megkeresni. Az önkéntesen biztosított önálló kereskedőknél és iparosoknál a népjóléti miniszter külön rendelettel fogja megállapítani a rokkantság ismertető jeleit.

Ezek a járadékok csak megfelelő várakozási idő betöltése után tehetők esedékessé, mégpedig az öregségi járadéknál 400 járulékhét szükséges, a rokkantsági, az özvegyi és az árvajáradékhoz 200 járulékhét vagyis kereken az előbbi esetben 8 esztendő, a második esetben 4 esztendő. A mindkét szemére vak biztosított esetében a várakozási idő a felére száll le. A várakozási időbe be kell számítani azokat a heteket is, amely alatt a biztosított betegség miatt volt keresetképtelen, ilyen címen azonban az öregségi, az özvegyi és az árvajáradék megállapításánál legfeljebb 100, a rokkantsági járadéknál legfeljebb ötven hetet lehet beszámítani, még pedig úgy, hogy naptári esztendőnként legfeljebb 13 hét számítható be. Ha valamely naptári évben kevesebb hetijárulékot róttak ki valamely biztosított után, mint tizenhármat, az az esztendő az illető biztosított várományába nem számít be, vagyis abban az évben befizetett összes járulékok érvénytelenné válnak.

A szolgáltatások a következők: az Intézet aggkori járadékot ad annak, aki 65. életévét betöltötte, megvan a szükséges föntebb említett várakozási ideje és befizetései rendben vannak; rokkantsági járadékot, aki hasonló és föntebb ugyancsak említett feltételek mellett állandóan vagy legalább huzamos időre rokkanttá válik. Ezek a járadékok két részből állanak: a járadéktörzsből és a fokozódó járadékrészből. A járadéktörzs egységesen, korra való tekintet nélkül évi 120 pengő; a járulékok összege arányában fokozódó járadékrész (hetibéres) munkásoknál a biztosított után addig összesen lerótt járulékoknak 24%-a, a (havidíjas) tisztviselőknél stb. annak 19%-a. Vagyis ha egy munkás hetenként 30 pengőt keres egész életén át és 35 év után megrokkan, akkor kap: először is járadéktörzs címén évi 120 pengőt, másodszor (a heti 30 pengő szerint napi 5 pengő munkabér után) az V. napibér osztályban teljesített heti 1.08 pengős járulékok 35 év alatt $52 \times 35 \times 1.08 = 1965.60$ pen-

gőre felszaporodott összegének 24%-a fejében évi 471.74 pengőt, együtt tehát évi 591.74 pengőnyi járadékot. Ez megfelel heti 11.38 pengő nyugbérnek, mint rokkantjáradék.

Már ebből a példából is látszik, hogy a biztosított járadékok összege nem valami nagyon magas. A főoka ennek az, hogy nemcsak azok részesülnek járadékban, akik egy egész életen át fizetnek, hanem azok is, akik már most meglehetősen élemedett korúak és már 8 év után betöltik a 65-ik életévüket vagy rövidesen, de több mint 4 év mulva, megrokkanak. Ezek is éppúgy megkapják az évi 120 pengős járadéktörzset, mint azok, akik 45 éven át befizettek. Tehát az idősebbek járadékát részben a fiatalabbaknak kell megfizetniök, másszóval egyenlő járulékok mellett aránylag kevesebbet kapnak, mint kapnának akkor, ha csak a fiatalabb korosztályúak kerülnének biztosítás alá. Ugy lehetett volna ezen segíteni, hogy az idősebbek többletkockázatát hozzájárulás formájában az állam viselje. Ehhez azonban az akkori pénzügyminiszter, dr. Bud János, állítólag semmiképp sem akart hozzájárulni. Pedig ez a hozzájárulás nemcsak méltányos lett volna, hanem célszerű is, mert azzal növelni lehetett volna a járadékok összegét, ami igen nagy mértékben elősegítette volna annak a célnak az elérését, amit a törvény szándékol megvalósítani.

Nagyon kétséges, hogy az ilyen, aránylag kis járadékok tényleg megnyugvást fognak-e teremteni; nem lehetetlen, hogy éppen ellenkezőleg, örökös parlamenti és társadalmi akcióknak lesznek kútforrásai, amelyek ezeknek a szolgáltatásoknak novelláris úton leendő felemelését fogják célozni, talán nem mindig az állami hozzájárulás emelése útján, hanem a munkaadók járulékainak fölemelése révén.

Vegyünk egy másik példát. Tegyük fel, hogy egy ma 18 éves munkás 5 éven át heti 30 pengőt, a következő öt éven át 40 pengőt, azután 20 éven át heti 50 pengőt, végül a 65-ik éve betöltéséig heti 38 pengőt keres és mindössze idejének 10%-át töltötte el munkanélkül, azt is élete utolsó szakában, amikor kicsöppent a heti 50 pengős munkából és kénytelen volt heti 38 pengőssel megelégedni és így is gyakran helyet változtatni. Ez után a munkás után a munkaadó aggkori biztosítási járulék fejében befizetett:

5 évig=260 hétig heti 30 pengő (azaz napi 5 pengő) után az V. napibérosztályban heti 1.08 P-t, tehát 260×1.08 azaz összesen	280.80 P-t.
5 évig=260 hétig heti 40 pengő (azaz napi 6.67 pengő) után a VII. napibérosztályban heti 1.56 P-t, tehát 260×1.56, azaz összesen	405.60 P-t.
20 évig=1040 hétig heti 50 P (azaz napi 8.33 P) után a IX. napibérosztályban heti 2.04 P-t, tehát 1040×2.04, azaz összesen	2121.60 P-t
Végül 15.3 évig=796 hétig heti 38 P (azaz napi 6.33 P) után a VII. napibérosztályban heti 1.56 P-t, tehát 796×1.56, azaz összesen	1241.76 P-t.
Összesen . .	4049.76 P-t.
Járadéka lesz: járadéktörzsben évi	120.— P
Fokozódó járadékrészben a 4049.76 P-nek 21%-a, azaz .	971.94 P
Összesen . .	1091.94 P

vagyis heti 21.— pengő; ez aránylag megfelelő járadék volna és az átlagos heti kereset mintegy felének felelne meg, de ezt a magyar statisztika szerint csak aránylag kevesen élvezhetnék, mert csak néhány százaléka a munkásoknak éri el a 65-ik életévet és aránylag magas heti kereseteket vettünk alapul. Az átlag tehát sokkal kisebb járadékot fog kapni.

Az állami hozzájárulás elégtelensége a legfőbb kifogás a törvénnyel szemben, illetve ez az a pont, az az archimedesi sarok, amely a következmények kialakulásánál döntő módon fog latba esni. Ha a törvény egészségvédő intézkedései, illetve azok a gyógyító eljárások, amiket részben az új járulékok hozamából a miniszter rendszeresíttetni szándékol, kellő hatással lesznek a betegségi mulasztások csökkentése és az átlagos életkor meghosszabbítása terén, akkor a kitűzött célt talán így is el lehet érni; félő azonban, hogy ez kisebb mértékben fog bekövetkezni, mint ahogy az a szociális béke biztosítása szempontjából indokolt volna.

* * *

Mondottuk, hogy az új biztosítási terhek és maga az egész rendszer elsősorban a kézműiparosság soraiban fog súlyos válságok kútforrásává válni. Ennek a rendnek az egzisztenciája érdekében, jól felfogott állami, nemzeti és társadalmi politikai okokból hathatós tevékenységet kell kifejteni. Ki kell bontani a józan *középosztály szociálpolitikai* zászlaját és az állam, a nemzet, a társadalom ezen értékes és valóban nélkülözhetetlen oszlopát minden célravezető módon támogatni kell, legalább is addig, amíg átesik a már most dúló és előreláthatólag még fokozódó krízisen és hozzászokik a modern technikai vívmányok alkalmazásához a nagyiparral folytatott versenyében.

Mik a szükséges teendők?

Maga a kézműiparosság — legalább a nyilvánosságra jutott állásfoglalások után ítélve — a saját aggkori és rokkantbiztosítását tekinti a legfőbb teendőnek, még pedig kötelező alapon.

Nem akarunk abba a hibába esni, hogy eminenter gyakorlati kérdéseket elméleti okoskodások szemszögéből bíráljunk el, azonban lehetetlen rá nem mutatni arra az ellentmondásra, ami abban rejlik, hogy a kézművesipari rend egzisztenciáját a polgári önrendelkezés szent elvének szinte arculcsapásával *kötelező* aggkori biztosítással igyekezzünk megerősíteni. Kényszernek akkor, amikor a saját jövő mikénti biztosításáról van szó, csak ott lehet helye, ahol egyéni tehetetlenség, szűk látókör, általában gyámoltalanság vagy oktalanság ellen kell küzdeni. A munkásságnál más a helyzet, ott a munkaadót kell kényszeríteni arra, hogy a járulékokat levonja és saját hozzájárulásával kiegészítve befizesse, tehát olyan terhet vállaljon, melynek közvetlen előnyét csak aránylag kevés munkaadó látja be és közvetlenül nem a munkás áll kényszer alatt. De önálló polgárokról, önálló egzisztenciákról alig lehet feltételezni azt, hogy ők nem elég érettek arra, hogy saját jövőjük miként való biztosításáról gondoskodjanak, ilyen észjárás az érdekelt kisiparosság körében igen aggályos, kívülállók részéről pedig majdnem az egész kézműves-rend becsületébe gázoló gyanusítás. Mert arra még csak gondolni sem lehet, hogy kényszerbiztosítás kimondása esetén is más fizesse a járulékot, mint maguk a biztosítottak. Itt az állami támogatás

alig lehet helyénvaló és valóban joggal kérdezhetné a fővárosi háztulajdonos, hogy hogyan jut ő ahhoz, hogy a vidék kisiparosságának aggkori megélhetését jelentős részben ő fedezze, vagy mi köze a vidéki földbirtokosnak a fővárosi kézműves öregségi gondjaihoz? Tehát csak arról lehet szó, hogy a kötelező aggkori biztosítással a kézműiparosságnak írjuk elő azt, hogy mi módon tartozik saját anyagi erejéből a maga egykori megélhetéséről gondoskodni. Lehet ezt a kényszert is érvekkel alátámasztani, amint azt is elő lehetne írni, hogy hány éves korban tartozik az önálló kézműves megnősülni és legalább hány gyermeket kell nemzenie, mert a kézművesosztály társadalmi pozíciójának megőrzése és megfelelő utódok nevelésének biztosítása szempontjából ez igen fontos, azonban az ilyen gondolkodásmód közeljár a szocialista eszjáráshoz és a polgári elemek esetében fölötte aggályos.

Ha azonban ezektől a meggondolásoktól eltekintünk és abból a feltevésből indulunk ki, hogy maga a kézművesiparosság követeli a kötelező nyugdíjbiztosítást — bár be kell vallanunk, inkább az „iparos-nyugdíj"-ról hallottunk és azt is gyakran abban a vonatkozásban, hogy ha tud az állam tisztviselőinek nyugdíjat adni, miért nem ad akkor az egész életükben becsületesen dolgozó kisiparosnak is — akkor is igen alapos megfontolás tárgyává kell tenni, hogy mit mondjon ki a törvény kötelezően és mit bízzon az egyes egyedek saját belátására?

Nyilvánvaló és nem szorul bizonyításra, hogy akkor, ha a kézművesiparosságnak az aggkoráról óhajtunk gondoskodni, oda kell törekedni, hogy őt ezzel polgári mivoltában ne csökkentsük és lehetőleg el kell kerülni, ami az elproletárosításnak még csak a látszatával is bír. Ha pedig ez így van, akkor figyelembe kell venni a polgár önrendelkezési jogát legalább annyiban, hogy kinek-kinek saját életszínvonala szerint biztosítunk nyugdíjat. A munkásnál ez a különbség automatikusan adódik a fizetések szerint ingadozó járulékok alapján, ahol a nagyobb keresetű ember természetszerűleg nagyobb nyugdíjat fog élvezni, mint a kisebb keresetű. Az önálló kis- és kézművesiparosnál pontosan megállapított jövedelem nincs, a tényleges jövedelmet senki sem ismeri és arra külső ismérvek alapján is alig lehet megbízhatóan következtetni. Legkevésbbé alkalmas a fizetett adónak az alapulvétele.

Tehát magára a biztosítandó egyénre kell bízni annak a díjfokozatnak a megállapítását, amelybe tartozni akar. Tovább is kell azonban mennünk és nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a kisipari tevékenység nem foszthető meg teljesen vállalkozási jellegétől sem és annak, aki bizonyos életkor elérése után nem évi járadékot akar élvezni, hanem egyszerre egy kerek összeget óhajt kézhez venni, hogy annak segélyével üzemét bővítse, annak vezetését fiára vagy vejére hagyja és maga csak a nyereségből és beruházott pénzéért kamatot kapjon, ezt lehetővé is kell tenni. Ennek pedig csak az az egy módja van, hogy az állam ne ragaszkodjék a Társadalombiztosító Intézetnél való tagsághoz, hanem elégedjék meg a biztosítási kényszer kimondásával, ennek követését ellenőrízze, de engedje meg azt, hogy ennek a kényszernek más biztosító intézetnél való biztosítás útján is lehessen megfelelni. Nemcsak az átmeneti időre fontos ez, amikor van sok iparos, akinek már van életbiztosítása, hanem a továbbiak folyamán is igen jelentős.

Tehát ha abból a feltevésből indulunk ki, hogy az iparosság széles rétegei követelik az iparos aggkori ellátásának biztosítását, arra az eredményre jutunk, hogy az állam legfeljebb a biztosítási kényszert mondhatja ki, de szabad kezet kell engednie a tekintetben, hogy mely intézetnél való biztosítás útján kíván a kézműves vagy kisiparos kötelezettségének megfelelni és még az állami intézetnél is a biztosítandó saját belátására kell bízni a majdani járadék nagyságának kiválasztását.

Ki kell ezt még egészítenünk azzal a követeléssel is, hogy a befizetési tartamot, illetve az elérési időpontot szintén a biztosítandó megítélésére kell hagyni. Iparáganként és vidékenként más más az átlagos életkor, vannak iparok, amelyekben átlag sokkal később önállósulnak az emberek, mint másokban és még az élettartam sem egyforma. Természetes, hogy az egyes egyéneknél még további különbségek adódnak, úgyhogy tipizálással, uniformizálással célt érni nem lehet, legfeljebb felesleges terhekkel lehet az amúgy is igen nehezen küzködő kézművesség életét még inkább megnehezíteni.

Legyünk tisztában azzal, hogy a kötelező biztosításnak a kézművességre való kiterjesztésével biztosíthatjuk a kézműves aggkorát, de semmivel sem tettük könnyebbé az életét a jelenben, nem fokoztuk versenyképességét, sőt ellenkezőleg, újabb terheket raktunk rá. Meggyőződésünk, hogy a kézművességről továbbmenőleg kell gondoskodni a fentebb részletesebben elmondott okokból, épen abból az alkalomból, hogy a munkásság aggkorát a kormány biztosítja. Tehát nem elég az iparosnyugdíj megteremtése, másra is szükség van.

Elsősorban arra van szükség, hogy a kézműves és kisiparos a gyári iparral felvehesse a versenyt, maga tovább fejlődhessék és üzemét necsak fentarthassa, hanem lehetőleg és az évek folyama alatt szép csendesen még ki is bővíthesse.

Hogyan lehet ezt elérni?

Mindenekelőtt a szakképzettség emelésével, a továbbképzés biztosításával, a felsőbb ipari tanintézeteknek az arra rátermett kézműves vagy kisiparos előtt való megnyitásával, a technika haladásának megismertetésével, új munkaeljárások meghonosításával, külföldi tanulmányokkal; azután kellő hitel biztosításával, a kézművességnek és általában a kisiparnak a közszállításokban való részeltetésével, a gépsegélyek rendszerének modern alapokon való reaktiválásával, kellő számú, egészséges vízzel, villannyal, gázzal ellátott és nem drága műhelynek rendelkezésre bocsátásával, a nyersanyagbeszerzés és értékesítés, a reklám, a propaganda-szövetkezetek vagy más, az iparosok által saját kezelésben tartott központi szervek útján való lebonyolításával.

Művelni, emelni kell a kézművesség színvonalát, meg kell szüntetni azt az atmoszférát, amelyben csak azt a fiút adták a „jobb" családok iparospályára, amelyik nem akart tanulni. Mintha egy önálló kisiparosnak nem kellene sokkal, de sokkal többet tudnia, mint amennyit a négy középiskolát végzett, vagy sokszor bizony maturált segédhivatali tisztviselőknek jelentős része tud. Meg kell szüntetni azt a lehetetlen állapotot, hogy ha valaki gyermekkorában bármely oknál fogva nem folytathatta a bevett tanulási rendet, hanem inasnak adták, az előtt minden felsőbb ipari tanintézet zárva marad; oda csak az léphet be, aki 6—8 soros latin szöveget kínnal le tud fordítani, aki a francia irreguláris

igék ragozásával állítólag tisztában van, vagy végül Goethe életrajzát többé-kevésbé hibátlanul tudja fújni. Az igen üdvös filozófiai, szépirodalmi, művészeti irányú külföldi kollegiumok mellett kevésbé költséges, kevésbé reprezentatív, de a nemzet szempontjából is legalább annyira szükséges iparosotthonokat kell létesíteni mindenütt ott, ahol kézműveseink valamit tanulhatnak. Ha meggondoljuk, hogy a nyugati nagy iparos-államokban a kézművesség minden jóslat ellenére még sem ment tönkre, hanem pl. a német kisipar és kézművesség folyton gyarapodott és mindenképen lépést tudott tartani a kor változó igényeivel, nem pusztult bele sem a háborúba, sem az inflációba, — akkor kell kutatnunk azt a forrást, amely a szükséges ellentálló erőt nyujtja. Ez pedig az ipari oktatás. Nem az, amelyik a kismester életét megkeseríti azzal, hogy a tanonciskolából elcsavargó inas miatt őt, a gazdát bünteti, amely 6 középiskolát végzett fiatal embereket olyan tanonciskolai padokba kényszerít, amelyekben ülni sem tudnak és őket összeadni meg szorozni tanítja; amely népiskolai tanítókat néhány hónapos kurzuson iparostanonciskolai szakelőadókká képezi át és olyan „szakemberekkel" tanít, akik olcsóbbak. Hanem az, amelyik jutalmazza a mestert, aki inasneveléssel bajlódik, amelyik összegyüjti vidékenként a legkitünőbb tanoncokat és azokat otthonnal összekötött tanműhelyekben továbbképezteti az egyes szakmák legkitünőbb mestereivel, amelyik külföldre küldi tanulni a legjobbakat — protekció nélküli legjobbakat — és visszatértük után ezekkel taníttatja az ifjabb generációkat, amelyik figyelembevételi közszállításoknál és más alkalmakkor azokat a kitüntetéseket, amiket a kiváló iparosok tárlatokon, versenyeken és kiállításokon nyernek.

A kitűnő segédek önállósulását meg kell könnyíteni, nem szabad az új mesterben elsősorban új adóalanyt látni, de ezzel párhuzamosan lehetővé kell tenni az idősebb, már régen önálló mesternek is, hogy nagyobb fáradtság nélkül továbbképezze magát.

Nem lehet itt az a célunk, hogy a kézművesség és kisiparosság legégetőbb problémái miként való megoldásáról programot adjunk. Rá kell azonban mutatnunk arra, hogy a fentebb kifejtettek értelmében az alkalmazottak aggkori biztosításának választott módja a kézművesség és kisiparosság létét igen súlyosan fogja érinteni és hogy társadalmi, állami és nemzeti szempontból egyaránt szükség van céltudatos intézkedésekre. Ezeknek az intézkedéseknek nem szabad abban kimerülniök, hogy a mestereket is biztosítjuk aggkorukra, hanem az önálló iparosokat még életükben, illetve működésük ideje alatt kell támogatni és elő kell segíteni az új iparosgeneráció megfelelő nevelését, kiképzését és társadalmi emelését.

Az Országos Társadalombiztosító intézet járulékainak táblázata.

Napok száma	Ipari bérosztályok									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	napi 1 P-ig heti 6 P-ig havi 25 P-ig	napi 2 P-ig heti 12 P-ig havi 50 P-ig	napi 3 P-ig heti 18 P-ig havi 75 P-ig	napi 4 P-ig heti 24 P-ig havi 100 P-ig	napi 5 P-ig heti 30 P-ig havi 125 P-ig	napi 6 P-ig heti 36 P-ig havi 150 P-ig	napi 7 P-ig heti 42 P-ig havi 175 P-ig	napi 8 P-ig heti 48 P-ig havi 200 P-ig	napi 9 P-ig heti 54 P-ig havi 225 P-ig	felül napi 9 P heti 54 P havi 225 P
	Betegségi									
	pengő									
1	—.06	—.10	—.16	-.22	—.28	—.34	—.40	—.46	—.52	—.58
2	—.12	—.18	—.30	—.42	—.54	—.66	—.78	—.90	1.02	1.14
3	—.18	—.28	—.46	—.64	—.82	1.—	1.18	1.36	1.54	1.72
4	—.24	—.36	—.60	—.84	1.08	1.32	1.56	1.80	2.04	2.28
5	—.30	—.46	—.76	1.06	1.36	1.66	1.96	2.26	2.56	2.86
6	—.36	—.54	—.90	1.26	1.62	1.98	2.34	2.70	3.06	3.42
7	—.36	—.54	—.90	1.26	1.62	1.98	2 34	2.70	3.06	3 42
	Öregségi									
1	—.04	—.06	—.10	—.14	—.18	—.22	—.26	—.30	—.34	—.38
2	—.08	—.12	—.20	—.28	—.36	—.44	—.52	—.60	—.68	—.76
3	—.12	—.18	—.30	—.42	—.54	—.66	—.78	—.90	1.02	1.14
4	—.16	—.24	—.40	—.56	—.72	—.88	1.04	1.20	1.36	1.52
5	—.20	—.30	—.50	—.70	—.90	1.10	1.30	1.50	1.70	1.90
6	—.24	—.36	—.60	—.84	1.08	1.32	1.56	1.80	2.04	2.28
7	—.24	—.36	—.60	—.84	1.08	1.32	1.56	1.80	2.04	2.28
	Betegségi és öregségi együtt									
1	—.10	—.16	—.26	—.36	—.46	—.56	—.66	—.76	—.86	—.96
2	—.20	—.30	—.50	—.70	—.90	1.10	1.30	1.50	1.70	1.90
3	—.30	—.46	—.76	1.06	1.36	1.66	1.96	2.26	2.56	2.86
4	—.40	—.60	1.—	1.40	1.80	2.20	2.60	3.—	3.40	3.80
5	—.50	—.76	1.26	1.76	2.26	2.76	3.26	3.76	4.26	4.76
6	—.60	—.90	1.50	2.10	2.70	3.30	3.90	4 50	5.10	5.70
7	—.60	—.90	1.50	2.10	2 70	3.30	3.90	4,50	5.10	5 70

Készpénzsegélyek		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
		Ipari napibérosztály									
		pengő									
Táppénz 1 napra 28 napig		—.60	—.90	1.50	2.10	2.70	3.30	3.90	4.50	5.10	5.70
Táppénz 1 napra a 29 naptól 1 év lejártáig		—.75	1.12	1.87	2.62	3.37	4.12	4.87	5.62	6.37	7.12
Temetkezési segély		30.—	45.—	75.—	105.—	135.—	165.—	195.—	225.—	255.—	285.—
A biztosított nőnek	6 hétig járó terhességi és 6 hétig járó gyermekágyi segélye 1 napra	1.—	1.50	2.50	3.50	4.50	5.50	6.50	7.50	8.50	9.50
	12 hétig járó szoptatási segélye 1 napra	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60
A családtag (feleség) nőnek	4 hétig járó terhességi és 6 hétig járó gyermekágyi segélye 1 napra	—.40	—.40	—.40	—.40	—.40	—.40	—.40	—.40	—.40	—.40
	12 hétig járó szoptatási segélye 1 napra	—.30	—.30	—.30	—.30	—.30	—.30	—.30	—.30	—.30	—.30

Az Országos Társadalombiztosító Intézet járulékainak táblázata.

Napok száma	Magánalkalmazotti bérosztályok								Napok száma
	A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.	H.	
	napi 2 P=ig heti 12 P=ig havi 50 P=ig	napi 4 P=ig heti 24 P=ig havi 100 P=ig	napi 6 P=ig heti 36 P=ig havi 150 P=ig	napi 8 P=ig heti 48 P=ig havi 200 P=ig	napi 10 P=ig heti 60 P=ig havi 250 P=ig	napi 12 P=ig heti 72 P=ig havi 300 P=ig	napi 16 P=ig heti 96 P=ig havi 400 P=ig	napi 20 P=ig heti 120 P=ig havi 500 P=ig	
	Betegségi pengő								
1	—.10	—.18	—.30	—.42	—.54	—.66	—.84	1,08	1
2	—.18	—.36	—.60	—.84	1.08	1.32	1.68	2.16	2
3	—.28	—.54	—.90	1.26	1.62	1.98	2.52	3.24	3
4	—.36	—.72	1.20	1.68	2.16	2.64	3.36	4.32	4
5	—.46	—.90	1.50	2.10	2.70	3.30	4.20	5 40	5
6	—.54	1.08	1.80	2 52	3.24	3.96	5.04	6.48	6
7	—.54	1 08	1.80	2.52	3.24	3.96	5.04	6,48	7
	Öregségi								
1	—.08	—.16	—26	—.36	—.46	—.56	—.70	—.90	1
2	—.16	—.30	—.50	—.70	—.90	1.10	1.40	1 80	2
3	—.24	—.46	— 76	1.06	1.36	1.66	2.10	2.70	3
4	—.30	—.60	1.—	1.40	1.80	2.20	2,80	3.60	4
5	—.38	—.76	1.26	1.76	2.26	2.76	3.50	4,50	5
6	—.46	— 90	1.50	2·10	2.70	3 30	4,20	5.40	6
7	—.46	—.90	1.50	2.10	2.70	3.30	4.20	5.40	7
	Betegségi és öregségi együtt								
1	—.18	—.34	—.56	—.78	1.—	1.22	1.54	1.98	1
2	—.34	—.66	1.10	1.54	1.98	2.42	3.08	3.96	2
3	—.52	1.—	1.66	2.32	2.98	3.64	4.62	5.94	3
4	—.66	1.32	2 20	3.08	3.96	4.84	6.16	7.92	4
5	—.84	1.66	2.76	3.86	4.96	6.06	7.70	9.90	5
6	1.—	1.98	3.30	4.62	5.94	7.26	9.24	11.88	6
7	1.—	1.98	3.30	4.62	5,94	7.26	9.24	11.88	7

A	B	C	D	E	F	G	H
Magánalkalmazotti bérosztály pengő							
—.90	1.80	3.—	4.20	5.40	6.60	8.40	10.80
1.13	2.25	3.75	5.25	6.75	8.25	10.50	13.50
45.—	90.—	150.—	210.—	270.—	330.—	420.—	540.—
1.50	3.—	5.—	7.—	9.—	11.—	14.—	18.—
—.60	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60	—.60
—.40	—.40	—.40	—.40	—.40	—.40	—.40	—.40
—.30	—.30	—.30	—.30	—.30	—.30	—.30	—.30

Baleseti díj

ipari	háztartási

munkavállalók (alkalmazottak) után személyenként és

hetenként

8 fillér	4 fillér

Az ipari munkával járó egészségi ártalmak.

Írta: Szántó Menyhért.

Sok ember arcáról, testtartásáról, keze állapotáról ráismerhetünk a foglalkozására. Ez onnan van, hogy a legtöbb ipari foglalkozás olyan egészségi ártalommal jár, amely valósággal jellegzetessé teszi az arckifejezést, illetve a testtartást. A mindennapi tapasztalat azt mutatja, hogy az erdőn, mezőn foglalatoskodó munkások jóval kevesebb ártalomnak vannak kitéve: jobb az egészségük, az arcuk pirospozsgás, az anyagcseréjük kifogástalan jó és általában hosszabb életűek. De azért ezek körében sem ismeretlen a betegeskedés.

Mindazonáltal balhiedelem az, hogy az ipari munka önmagában véve ártalmas. Nem a munka az, ami árt, hanem a munkának helytelen beállítása és célszerűtlen végrehajtása. Meg kell ismernünk a munkának azt a kísérő jelenségét, azt a sajátságos okot, amely a munkát a betegség előidézésére alkalmassá teszi. Ennek a megismerése útmutatásul szolgálhat az ártalomnak elkerülésére, vagyis a betegség megelőzésére.

Az ártalom megelőzésének első kelléke a helyes pályaválasztás. Nemcsak hogy a képességeink nem egyformák, hanem a szervezetünk ellenálló ereje is különböző az egyik-másik ipari munkát kísérő ártalmakkal szemben. Mennyivel nagyobb és általánosabb volna az emberi boldogság, ha mindenki azon a pályán működnék, amelyen legjobban boldogul és amelyen az egészsége és munkabírása a legritkábban szenved. Gyermekünk pályaválasztásánál ne mulasszuk el a tapasztalt orvos tanácsát kikérni.

Aki valamely ipari munkával foglalatoskodik, ismerkedjék meg a munka egész menetével, a feldolgozásra kerülő anyagokkal, azok minden átváltozásaival és a munkaeszközökkel. Egy-két példa megvilágítja ennek a fontosságát. Most száz éve fedezte fel Irinyi János magyar tudós a gyufa készítését. 1833-ban állították fel az első gyufagyárat Bécsben. 1838-ban a bécsi közkórházban addig ismeretlen új betegséget állapítottak meg és tanulmányoztak az orvosok egy munkásleányon, aki gyufagyári munkája közben kapta ezt a súlyos betegséget: a fogak és állkapocs roncsolását, amit a foszforgőzök okoztak. Évtizedeken át igyekeztek ezt az ártalmat legyőzni az egyéni tisztaság követelményeivel, a fogak különös gondozásával; de az eredmény nem volt kielégítő: végre is nemzetközi megállapodással kirekesztették a gyártásból az ártalmas fehér foszfor használatát.

Egy másik mesterségünkben — a fazekas iparban — a mesterek és családtagjaik sorában alig látni egészségtől duzzadó embert. Gyakori az eset, hogy a mesternek megbénul a keze, az ujját vagy a csuklóját nem tudja mozgatni. A fazekas felesége, gyermekei többnyire sápadt arcszínűek, a gyermekek közt sem ritka az ideg-hűdés. *Korsós betegségnek* nevezik ezt az állapotot, mintha elkerülhetetlenül velejárna a mesterséggel. Pedig csak a munka helytelen beállítása okozza a bajt. A cserépedény mázát gelét nevű ásványból készítik. A gelétet kézi darálón őrlik, azután megolvasztják. A gelétben igen sok az ólom. Őrléskor szanaszét hull a pora a szobában, folyton belehelik vagy lenyelik a szobában tartózkodók: a szervezetben felgyülemlő ólomnak mérgező hatása van,

ez okozza a hűdést és más betegséget. Némely községben közműhelyt állították fel a máz anyagának elkészítésére, akkor a mester lakása mentes marad a gelét porától és a család, sőt a mester sem kapja meg az ólombetegséget.

Az ipari munkában sok betegségnek okozója a por, ami a feldolgozott anyagból felszáll vagy a szerszámról lepattog. Ha nagyítóüveg alatt megnézzük a műhely porát, látjuk, hogy milyen élük, hegyük van a parányi porszemecskéknek. Ezt naphosszat beleheli a munkás, az megsérti, fölkarcolja a testünk lélegző csatornáját és utat nyit a fertőző csiráknak. Ez az oka annak, hogy a fémreszelők közül oly sokan javakorban, sőt egész fiatalon is tüdővészben elpusztulnak. Az ilyen műhelyt porszívóberendezésekkel lehet és kell ártalmatlanná tenni. Fokozza a por ártalmas voltát. ha anyaga mérges hatású, ilyen pl. az ólom, réz, antimón, dohány. Szövőműhelyben, textilgyárban a lebegő parányi fonalrészecskék ingerlik az ott dolgozó munkások lélegző szerveit. A fonalról letöredező szálacskákat úgy tehetjük ártalmatlanná, ha a műhely levegőjét permetező, vagy hasonló berendezéssel, állandóan nyirkosan tartjuk: a vízpárák a porszemecskékhez tapadva lassan lehúzzák a műhely alsó rétegébe. Némely ipari munka közben mérges gázok fejlődnek. Gondoskodni kell azok elvezetéséről, hogy kárt ne tehessenek. De az ipar sokirányú fejlődésével új és új ártalmak is keletkeznek, amik azelőtt egész ismeretlenek voltak. Ilyen például az újabb időben nekilendült robbantó anyagok, mérges gázok gyártása.

De a régi, megszokott mesterségekkel is szerezhetünk bajt magunknak, ha nem vigyázunk az egészségünkre. Molnárok, pékek, forrasztók, üvegfuvók könnyen kapnak tüdőtágulást. Cipészeknél nem ritka a szívbillentyűk bántalma a hajlott testtartástól, gyakori a körömméreg szűcsöknél, cipészeknél, szabóknál, kőmunkásoknál, lúdtalp a pékek, borbélyok, nyomdászok, kovácsok és lakatosok sorában.

Ezeket a bajokat mind el lehet kerülni, ha kellő fölszereléssel állunk a munkához, a munkát gondosan, egészségünkre és testi épségünkre való figyelemmel hajtjuk végre, munka végeztével alaposan tisztálkodunk, a műhely berendezése pedig megfelel az egészség követelményeinek.

Legyen a műhelyben elegendő légtér, egy-egy munkásra legalább 8—10 köbméter, kellő világosság, szellőztetés, mosdó- vagy fürdőkészlet, elegendő köpőcsésze, a munkaruhának és az uccai ruhának alkalmatos hely. Ne étkezzünk a műhelyben; étkezésre külön helyiségről kell gondoskodnunk. A műhelyt tisztán kell tartani, legalább másfél órával a munka megkezdése előtt ki kell takarítani, de ne száraz söpréssel, hanem nedves feltörléssel vagy porszívóval.

Maga a munkás egészségesen éljen, szeszes italtól, dohánytól tartózkodjék, legyen meg a kellő pihenése, elegendő alvása; ápolja az egészségét testgyakorlattal, szabad idejéből minél többet friss levegőn töltsön. Legalább is évenként vizsgáltassa meg orvossal az egészségi állapotát, hogy a netalán kezdődő egészségi ártalom figyelmetlenségéből el ne hatalmasodjék. Előfordul az az eset, hogy némelyikünket, egészségünk kímélése végett, másfajta munkára kell beosztani. Az is lehetséges, hogy pályát kell változtanunk. Ha így élünk és így dolgozunk, akkor még a károsabbnak hitt ipari munka sem rövíditi meg a munkabírásunkat és az életünket.

Koszorús mesterek.

Írta: Dálnoki Kováts Jenő, az Országos Iparegyesület igazgatója.

A görög Olimpia nagy kegyelettel kiásott romjai regélhetnének azokról a legnagyobb klasszikus ünnepekről, amelyek ezelőtt huszonhét évszázaddal Herakles kezdeményezésére az összes hellén törzseket nemes versenyben forrasztották eggyé. Iphitos eliszi királynak Lykurgos spártai királlyal kötött szerződése értelmében az olimpiai játékok idejére szüneteltek a belső harcok és erre a néhány napra az ekecheiria, a szent béke olvasztotta egybe a pártokra szakadt nemzetet. Az olimpiai játékok nemes versenyeinek győztesei olajágkoszorút kaptak, szobrukat a szent altiszban, az istenek és nemzeti hősök szobrai között állították fel, nevüket és szülővárosukat kikiáltották az egész országban, életük végéig adómentességet élveztek és Pindaros ódákban örökítette meg érdemeiket az utókor számára.

Ettől az időtől kezdve egyre nő a koszorú becsülete. A középkor elején, már a hercegek jelvénye, sőt a VIII. század elejétől kezdve már korona lesz belőle. Az ész, a tudás, a szellemi és testi ügyesség versenyein a koszorú a győztes jutalma és Petrarca vagy Tennyson egyetlen kitüntetést sem értékeltek oly magasra, mint azt, hogy hazájuk koszorús költőjének: poeta laureatusnak vallhatták magukat.

A Mester, Magister szó megtisztelő, kiemelő jelentéséről is léptennyomon beszámol a mitológia és a történelem. Már a biblikus korban Mózest népe a Mester jelzővel emeli maga fölé és Jézus Krisztus csak annyit mondott magáról: „A Mester én vagyok!" A római köztársaság korában a legmagasabb rangú közfunkcionáriusok viselik a Magister címet és a kézműipar fénykorában a kézműiparos csak nagy küzdelmek árán „remek" munka készítésével jutott be a céhbe és nyerte el a mesterjogot. A délnémetországi mesterdalnokok, a művészetek istápolása és fejlesztése terén kifejtett tevékenységük révén halhatatlanokká vált kézművesmesterek, élükön Hans Sachs vargamesterrel, a tudományok és művészetek terén is feleleventették a mester elnevezés kiemelő jelentőségét és pl. Angliában ma is az egyes tudományok tudósa mint legnagyobb képesítésének jelzőjét, épp olyan önérzetesen viseli a mester címet, mint ahogyan a legnagyobb művészeket a mester címmel tüntetjük ki a legméltóbban. És ez helyesen van így. Hiszen maga a magister — mester — szó eredeti értelme is az, hogy viselője másoknál többet tud.

Az iparban a „mester" cím használatát újabban nálunk is a törvény szabályozza és ezt a címet csak az az önálló iparos használhatja, aki képesítéshez kötött ipart űz és ha nem régi mester, mestervizsgálatot tesz. Ezzel a törvényes rendelkezéssel megkezdődött a kézműiparban a „mester" cím becsülésének a reneszánsza. És a becsülés minél szélesebb körben való megerősítése, annak a meggyőződésnek a köztudatba való beoltása, hogy az az iparos, aki a mester címet viseli, szaktudás, megbízhatóság tekintetében a többiek közül kiemelkedik és minden bizalomra és becsülésre érdemes, most már elsősorban maguknak a mestereknek feladata és kötelessége.

A mester szó, mint az alapos szakismeret és munkában hagyományos lelkiismeretesség jelzője és a koszorú, mint a tudás csúcsának, a kiválóságnak szimbóluma, társulnak a „koszorús mester" címben s így világos kifejezői azoknak az előfeltételeknek, amelyek a legtiszteletreméltóbb cím elnyerését lehetővé teszik.

Az Országos Iparegyesület, amikor a koszorús mesterversenyeket alapította, amelyek díja a mesterkoszorú, ennek elnyerője pedig a koszorús mester címet viseli, mélységesen átgondolta a „mester" és a „koszorú" szavak jelentőségét és a verseny feltételeit is úgy állapította meg, hogy a legnagyobb kitüntetés könnyelműen, vagy pártosan odaítélhető senkinek ne legyen és hogy a törekvő kézműiparosság és a nagyközönség mindenkor a legnagyobb tisztelettel és elismeréssel adózhassék a koszorús mester cím viselőinek, attól a meggyőződéstől áthatva, hogy a viselői szakmájuk legkiválóbb jelesei.

Az Országos Iparegyesület az 1925. évi I. Országos Kézművesipari Tárlat keretében rendezte az első koszorús mesterversenyt, amelyen mindössze 18 jeles mester nyerte el az arany mesterkoszorút, ezek közül is négy vidékre került.

A második aranykoszorús mesterverseny az 1928. évi III. Országos Kézművesipari Tárlat keretében zajlott le. A bírálóbizottság igen nagy szigorral járt el, nagy súlyt helyezve a mesterkoszorú értékére és a bírálat eredményeként ez évben húsz szakma legelső mestere nyerte el az arany mesterkoszorút.

Ma már a nagyközönség köztudatába is teljesen beleolvadt az a tény, hogy a mesterkoszorú a kézművesmester munkájának legmagasabb kitüntetése és a kitüntetést elnyert jeleseink büszkén viselik a koszorús mester címet.

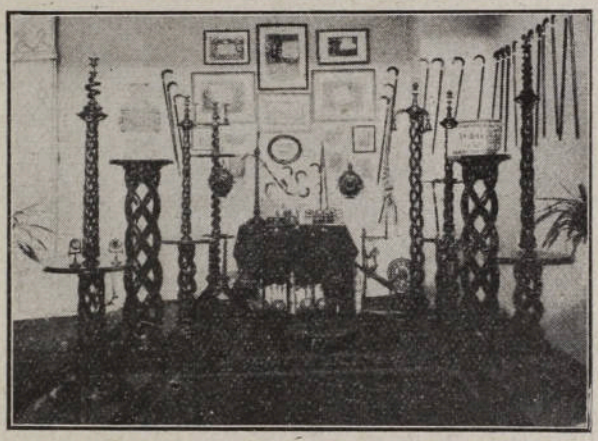
Az aranykoszorús mesterek.

Babinszky János *esztergályosmester.* Mezőberényi földmívescsaládból származik. Meggyőződésesen vallja, hogy mesterségét ő maga választotta ki. Apró gyermek korában inasok voltak a barátai, akiket mesterségükről kivallatott, sőt alkalmat talált arra is, hogy a különféle szakmák műhelyeit megtekintse és így választotta ki magának az esztergályos mesterséget. Még 12 éves sem volt, amikor öt évre elszerződött tanoncnak. Inaskodásának harmadik évében került először az esztergapad mellé és amikor elkövetkezett a szabadulásának napja, vándorló útra indult. Nyugtalan, tanulni vágyó vére sehol sem hagyta őt hosszabb ideig nyugodtan. Bejárta úgyszólván egész Magyarországot. Hódmezővásárhely, Szeged, Baja, Budapest, Esztergom, Komárom, Pozsony az első állomásai. Itthon csak nehezen tud jobb műhelybe bejutni és egészségtelen pinceműhelyekben kénytelen dolgozni. Végre kikerül Bécsbe, ahol megdöbbenéssel állapítja meg a nagy különbséget a hazai és a bécsi műhelyek között. Bécsből Prágába is ellátogatott Babinszky, de innen visszakerült Felsőmagyarországra, ahol Zsolnán, Túrócszentmártonban, Körmöcbányán és Selmecbányán dolgozott. Leküzdve azonban honvágyát, ismét külföldre utazott és Németország több tekintélyes műhelyében fordult meg. Atyja kívánságára azonban 22 éves korában hazajött külföldről és nagykorusítása után önálló mesterré lett Békéscsabán. Alig néhány

hónap mulva már 2 segéddel dolgozik, sőt két és fél év mulva már benzinmotor hajtotta üzemét és 6—8 segéd szorgalmaskodott körülötte. Sohasem elégedett meg a helyi piac szükségleteinek kielégítésével, hanem igyekezett más vidékeken is rendelőket gyüjteni. A takarékos, szerény élet és a szorgalmas munka gyümölcseként 1912-ben elérte vágyainak netovábbját, már saját házába költözhetett és itt rendezte be újra modern üzemét. Rövid idővel ezután, különösen a balkán háború hatása alatt, nyomott gazdasági viszonyok következtek be, amelyek a világháború kitöréséig tartottak. Ez Babinszkyt is elszólította az esztergapad mellől és műhelyét felesége gondjaira kellett bíznia. A keserves háborús évek után újult erővel fogott régi jó hírnevének visszaszerzéséhez. Te-

Babinszky János
Békéscsaba

Babinszky János művei

vékenységének zöme a műesztergályos munkára esik, de ezek mellett billiárd gyártásával is foglalkozik és Békéscsaba messze környékén igen nagyszámú billiárdot szállított a különböző köröknek és kávéházaknak. Hasonlóképpen specialitása az egyéb műesztergályos ipari cikkek mellett a sétabot készítése, amelyek tetszetős, szolíd kivitelüknél fogva igen kelendőek. De alig van az esztergályos szakmának olyan ága, amelyet Babinszky ne művelne. Gyönyörű állólámpái, állványai, kulacsai, rokkái, számos kiállításon keltettek feltűnést.

Babinszky a háború utáni években kezdi meg a kiállításokon való részvételt. Már az első kiállításán aranyérmet nyert, 1924-ben Békéscsabán a szegedi kamara díszoklevelét kapja, az 1926. évi Országos Kézműipari Tárlaton aranyérem, 1927-ben Székesfehérváron aranyérem, 1928-ban a békésvármegyei kiállításon a kereskedelmi miniszter elismerő oklevele jut osztályrészül és végül az 1928. évi III. Országos Kézművesipari Tárlaton Magyarország aranykoszorús esztergályosmestere lesz. Ezt megelőzően már 1927-ben ipari jelességéért az Országos Iparegyesület ezüst díszérmével tünteti ki, ugyanabban az évben Békéscsaba városi testületének tagjává választják. Ipartestületének 17 év óta előljárósági tagja és egyetlen alkalmat sem mulaszt el, ahol ipari kérdésről van szó. Ipari közérdekű önzetlen tevékenysége és szakmai tudásának jelessége mindenütt tisztelő barátokat szerzett számára.

Balogh Rudolf *fényképészmester*. Balogh Rudolf, aki 1879-ben született Budapesten, az egyébként is nagy intelligenciát kívánó fényképészipar egyik legintelligensebb reprezentánsa. Hat középiskolai osztály elvégzése után a bécsi grafikai és fotografiai főiskola hallgatója lesz, majd ennek eredményes elvégzése után mintegy két évet tölt külföldön szakmai munkásságban. Főállomásai: München, Görz, Konstantinápoly és Bécs. Hazatérve Budapestre, 1903-ban önálló műtermet nyit, amelynek népszerűsége rohamosan emelkedik. Balogh Rudolf azonban sohasem fektette a fősúlyt az úgynevezett kommerz-fotografálásra, mert nagy külföldi felkészültsége és művészi hajlamai új terek felkutatására sarkalták. Művészi fotografiái számos folyóiratban és kiállításon keltettek közfeltűnést és érdemei elvitathatatlanok az idegenforgalom növelése szempontjából, mert hiszen országunk természeti szépségeinek propagálásában jelentős szerepet játszottak Balogh Rudolf művészi tájképfelvételei. Közismertek azok a pedagógiai felvételek is, amelyek az ő keze alól kerültek ki és újabban a reklámművészettel kapcsolatos felvételei keltenek nagy feltűnést. Nem kevésbé ismert Balogh Rudolf hírlap-illusztrátori tevékenysége sem és mint a Pesti Napló állandó munkatársa, közkedveltek fényképriportjai.

Balogh Rudolf a háborúban is megállta helyét. Hosszabb ideig József kir. herceg mellett volt a katonai beosztása és a leszereléskor a Ferenc József rend lovagkeresztje, az arany érdemkereszt és az I. osztályú vitézségi érem kitüntetéseknek volt a tulajdonosa. Természetesen szakmai kitüntetései is elsőrangúak és aranyérmen, állami elismerő oklevelen, a kultuszminiszter és a székesfőváros díján kívül, az 1928. évi Kézműipari Tárlaton elnyerte a szakma legnagyobb kitüntetését: az arany mesterkoszorút.

Bauer János *gombkötő- és paszományosmester*. Gyakran megesik, hogy a hős katonát halála után éri a legnagyobb kitüntetés. A hős katona becsületrendjét a fejfájára tűzik. Bauer János is ilyen hősi halott, aki halála után nyerte el a magyar kézműiparosok legszebb kitüntetését, az arany mesterkoszorút.

Bauer János 1873-ban született Budapesten. Iskoláinak elvégzése után édesapjának, Bauer Ignácnak műhelyében sajátította el mestersségét. Felszabadulása után atyja külföldi tanulmányútra küldi Németországba, ahonnan tudását kibővítve kerül vissza atyja műhelyébe. 1909-ben atyja társul fogadja, akinek halála után, 1917 óta Weisz Simonnal társulva, vezeti a céget és növeli annak vevőkörét. Bauer János rövid idő alatt szakmai tekintéllyé válik és különösen hadseregszállításokkal kapcsolatban a legilletékesebb körök kérik tanácsát. Kartársai is nagy tisztelettel és elismeréssel adóznak kiváló tudása iránt és mint a szakmai egyesület elnöke, élénk ipari közéletet élve, lelkesen dolgozik a magyar iparosság érdekében. Az 1925-ben rendezett I. Országos Kézművesipari Tárlat bírálóbizottsága őt az ezüskoszorús mesteri címmel tüntette ki. Fokozott ambicióval készült az 1928. évben másodízben rendezett aranykoszorús mesterversenyre. Egyike volt az első jelentkezőknek és már az év elején jelentette, hogy kiállítási anyagát elkészítette. Még a kiállítás megnyitása előtt, 1928 április 22-én orvosi műtét közben váratlanul elhunyt és nem érhette meg azt a dicsőséget, amelyet cégének kiállítási

munkájával szerzett. A jeles mesternek halála után a cég által kiállított munkáit ugyanis a bírálóbizottság az arany mesterkoszorúval tüntette ki.

A jeles iparoscsalád jóhírnevének sorsa most már a meghalt aranykoszorús mester fiának kezében van letéve, aki szintén atyja és nagyatyja mesterségét folytatja.

Bárány Dezső *hegedűkészítőmester.* Igen jóhírű hegedűkészítőmestereink, Tanzer és Lutz kezei alól került ki Bárány Dezső, aki 1871-ben született Budapesten és iskolái elvégzése után, 1888-ban szabadult fel. Felszabadulása után sietett külföldre, ahol a legjelesebb mestereket kereste fel, hogy a hegedűkészítés minden titkát ellesse. Megfelelő felkészültséggel került vissza Budapestre, ahol 1898-ban önálló mesterré lett. Már segédkorában célul tűzte ki, hogy régi híres olasz mesterek készítési titkát felderítse és ennek érdekében régi hegedűk utánzásával különös

Bárány Dezső

előszeretettel foglalkozott. Kísérletezései nem csupán a régi híres mesterek hegedűinek külsőségeiben való utánzását, hanem a hang tökéletességének elérését is célozták. E különleges munkálkodása igen szép eredménnyel járt és ma talán egyedüli mester az országban, aki ily művészhegedűket előállít. A keze alól kikerült mesterhegedűk többnyire jeles művészek kezébe kerülnek. Az 1928. évi koszorús mesterversenyen dr. Hubay Jenő híres stradiváriusának tökéletes másolatával nyerte el az aranykoszorús mester címet.

Bittner János *bronzműves és egyházi műötvös mester.* Született 1851-ben Vingán, Temes megyében. Atyját négyéves korában elvesztette. Özvegy édesanyja nemsokára ismét férjhez ment és a kis János a mostohaapa mellett mostoha sorsban nevelkedett. Mostohaapjának nagy ellenzése dacára végez négy középiskolát, de a nélkülözések és az egészségtelen lakás egészségét kikezdik és a tehetséges gyermek egy éven át mankón kénytelen járni. Bár kitűnő tanuló, mostohaapja asztalosinasnak adja, de fizikuma nem bírja a nehéz deszkák hordozását. Így áll be bronzművesinasnak és ötévi keserves tanonckodás után végre felszabadulva, gyalog indul útnak Budapestre. Hosszas nélkülözések után jut álláshoz egyik budai műhelyben. Fizetése alig elég egy-egy falat kenyérre. Szervezete rövidesen tökéletesen legyengül, amikor ivóvíz helyett tévedésből lúgkőoldatot iszik. Természetesen kórházi kezelésbe kerül, ahonnan azonban mint gyógyíthatatlant bocsátják el. Kívánszorogva a kórházból egy udvaron összeesik és a házban lakó öregasszonyok veszik gondozás alá. Ezek gondos ápolása talpra állítja a szegény gyermeket és első dolga állás után nézni. Mint fémnyomó segéd vállal alkalmazást és rövidesen mestere első munkása lesz. Adósságait lassankint kifizeti és Bécsbe utazik, ahol több jeles cégnél dolgozik. 1874-ben Oberbauer Ala-

jos egyháziszer-kereskedő hívására tér vissza Budapestre, berendezi az említett kereskedő egyházi ötvösműhelyét és ott mint művezető dolgozik. Változatos élet után, megveszi a Temesváron elhunyt mestere műhelyét és ott önállósítja magát. Egyik legelső megbízása az ernestházi és temesvári papnevelő intézet toronykeresztjeinek elkészítése vörösrézből tűzben aranyozva. Az aranyozáshoz azonban nincs aranya. Dulánszky püspök 100 aranyat ad előlegül, de ez nem elég. Ekkor Trautwein bankár, aki jótékonyságáról közismert Temesvárott, előlegezi minden elismervény nélkül a fiatal mesternek a szükséges aranyakat. Temesvárott azonban mégsem tudja kellően megvetni a lábát. 1878-ban teljes műhelybe-

Bittner műve

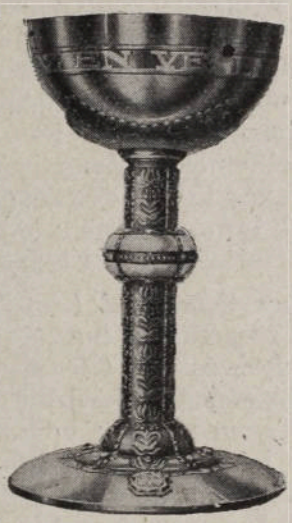
Bittner műve

rendezésével visszatér Budapestre, ahol Thestori bronzműárugyárat akar berendezni és erre a célra megvásárolja Bittner berendezését és őt művezetőül alkalmazza, megbízva őt az Első Magyar Fém- és Lámpaárugyár berendezésével, amit Thestori egy szőlőkertből és nagyobb présházból alakít át e célra Kőbányán. A gyár nem soká működik. Thestori elveszíti minden vagyonát és Bittner otthagyja a gyárat, amely közben részvénytársasággá alakul és a magyar fémipar egyik legjelentősebb vállalatává növi ki magát. Bittner újra önállósítja magát, nagyobb műhelyt rendez be gőzerőre és itt úszógolyókat, egyházi szereket, bútorvasalásokat gyárt. Azonban forgótőke hiányában nehezen tud megküzdeni a nehézségekkel. A kilencvenes évek elején a Telefóngyár megbízásából villanycsillárokat készít, amivel ő foglalkozik először az országban. 1895-ben otthagyja a csillárszakmát és ismét egyházi szerek készítésével foglalkozik. Szerződéses viszonyba lép a Rétay és Benedek céggel, kötelezve

magát, hogy más cégnek nem dolgozik. Üzeme hatalmasan fellendül, de megbénítja fejlődésében az előbb említett megállapodás, aminek következtében oly nyomott árakért kénytelen dolgozni, hogy súlyos adósságba keveredik. Ekkor állami támogatással végre felbontja a reánézve súlyos szerződést és megfelelő árjegyzéket készíttet. A papság kiváló munkájáért szívesen foglalkoztatja őt és állandóan 12 emberrel dolgozik. A világháború megakasztja őt fejlődésében, a hadvezetőség anyagkészletét

Bittner műve

Bittner műve

lefoglalja és műhelye 1915-től 1920-ig zárva van. E megpróbáltatások teljesen összetörik az öregurat és 1920-ban műhelye vezetését fia, Lajos veszi át. Ő készül atyja nevében az 1925. évi első Országos Kézműves-ipari Tárlatra és szerzi meg atyjának az aranykoszorús mester címet. Az öreg Bittner János azonban ekkor már teljesen visszavonul az ipari tevékenységtől. Folytonos betegeskedés után 1928 április 19-én meghal. Apja örökét Bittner Lajos veszi át, aki a következő versenyen már saját részére szerzi meg az aranykoszorút.

Dehmal Károly *zongorakészítő mester.* A zongorakészítést hazánkban csak a legutóbbi időben űzik. Bátran állíthatjuk, hogy annak meghonosításában a legjelentősebb érdeme Dehmal Károlynak van, aki 1862-ben született Ulrichschlagban. A zongorakészítés mesterségét Fritz és Sohn ismert bécsi cégnél sajátította el és katonáskodása idején jutott el Budapestre, ahol 1886-ban, katonai szolgálatának befejezése után, letelepedett. Bár eltökélt szándéka volt, hogy Magyarországon marad állandóan, mégis úgy érezte, hogyha boldogulni akar, tudását még bővítenie kell. 1888-ban Berlinbe költözött képességei továbbfejlesztése céljából, innen egy év mulva visszakerült Budapestre és mint önálló mester megkezdte működését. A közönség sokkal nagyobb bizalmatlanságot mutatott a magyarországi készítményekkel szemben, amelynek használhatóságát el sem akarta hinni, semhogy Dehmal azonnal boldogulni tudott

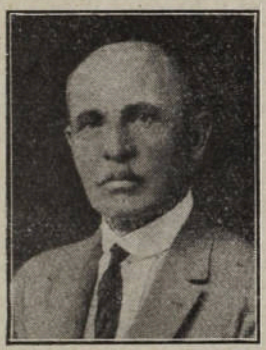
volna. Tökéletes felkészültsége dacára is, a legkeservesebb küzdelmet kellett folytatnia és munkájának zöme eleinte a javításra, főleg a zongorahangolásra esett. Szívóssága azonban meghozta a maga gyümölcsét és néhány év alatt a kis műhelyből nagy műhely lett. A millenáris kiállításon már a nagy milleniumi érmet nyeri el és nem vall szégyent a párizsi világkiállításon sem. Mint új ipar meghonosítóját, az Országos Iparegyesület őt 1902-ben ezüstéremmel tüntette ki, a pécsi országos kiállításon pedig 1907-ben az aranyérmet nyeri el. E tisztes mult után nyerte el gyönyörű zongorájával az 1925. évi I. Országos Kézművesipari Tárlaton az aranykoszorús mesteri címet. Dehmal Károly bátran nevezhető a magyar zongorakészítés atyjának. Műhelyéből egész sereg növendéke került ki, akik önállósítva magukat, tanítómesterük becsületére váltak. Ipartestületének 18 év óta lelkesen dolgozó választmányi tagja, tiszteletbeli elnöke a Zongarakészítők és Kereskedők testületének, elnöke a Zongorakészítők Szövetségének és hogy a szakma jelesei között is első helyen áll, bizonyítja az a tény, hogy ő látja el a tanonc- és mestervizsgáztató bizottság elnöki teendőit is.

Fischer Zsigmond *kárpitosmester*. 1863-ban született Zsámbékon. 1877-ben szegődik el inasnak. Négy évi inaskodás után azonnal külföldre vágyik és első állomása Bécs, ahol másfél évig dolgozik. Katonai kötelezettségének teljesítése céljából visszatért Budapestre, ahol bevonulásig Kramer Samu udvari kárpitosnál dolgozott. Ekkor folyt az Operaház berendezése és Fischer ennél a munkánál már vezető állást kap. Katonáskodása után ismét Bécsbe megy, majd innen gyalog Salzburgon és Insbruckon át Svájcba, ahol előbb Zürichben, majd Baselben nyer alkalmazást. Itt alkalma kínálkozott magánlakások és villák berendezésére, ami tudását igen jelentékeny mértékben növelte. Vágyai azonban tovább hajtották. Néhány év mulva Párizsba kerül, ahol az idegenekkel szemben tapasztalható bizalmatlanság igen nehézzé tette számára az elhelyezkedést. A munka nélkül eltöltött időt azonban gondosan kihasználta. Szakmai kirakatokat tanulmányozott, múzeumokat bujkált és apró javításokat vállalt. A következő állomás az evőeszköztisztító tevékenység, amit rangemelésként a borfiúi állás követett. Ebben a minőségben fedezte őt fel gróf Károlyi Gábor, akinek pártfogásával az Iparművészeti Iskola hallgatója lett, amelyet a legszebb eredménnyel végzett. Néhány kisebb próbálkozás után, egy tekintélyes cégnél kap alkalmazást mint szabász, majd mint házonkívüli díszítő. Ekkor készültek Párizsban a világkiállításra. Fischer főnöke ezzel kapcsolatban számos megbízást kapott, ami Fischer részére sokoldalú elfoglaltságot jelentett. Párizsból Angliába, onnan Belgiumba, Hollandiába, majd Németországba ment. Hosszabb időt töltött Berlinben, majd visszakerült Baselbe és már-már Angliába kerül, amikor családi okokból hazautazott és a Kramer Lipót cég üzletvezetője lett. Ebben az időben még a magyar kárpitosipar szűk keretek között volt foglalkoztatva, mert a jobb körök bécsi kárpitossal rendeztették be lakásaikat. Fischer Zsigmond szívós munkájának köszönhető, hogy a jobbmódú köröket a magyar kárpitosipar számára megnyerte. Tudását készséggel osztotta meg kartársaival és magántanfolyamai igen látogatottak voltak. Ezekkel párhuzamosan a Technológián is éveken át tartott előadásokat.

1900 végén főnöke, Kramer Lipót visszavonult és ekkor önállósította magát Fischer Zsigmond. Ezután egyre jobban fejlődik műhelye és alig rendeznek be középületeket, bankpalotákat, úri villákat Fischer Zsigmond közreműködése nélkül. Ő készítette egyébként valamennyi dunai termesgőzös berendezését is.

Fischer Zsigmondot kartársai atyamesterüknek tekintik. És pedig méltán. Éveken keresztül választmányi tagja, majd társelnöke volt a kárpitos ipartestületnek, igazgatósági tagja, majd elnöke a kárpitos- és paszományosmesterek országos szövetségének, igazgatósági tagja az Országos Iparegyesületnek és az Iparművészeti Társulatnak.

Kiváló munkájával különböző kiállításokon számos magas kitüntetést nyert el és az 1928. évi Országos Kézművesipari Tárlaton Magyarország aranykoszorús kárpitosmestere lett.

Forreider József

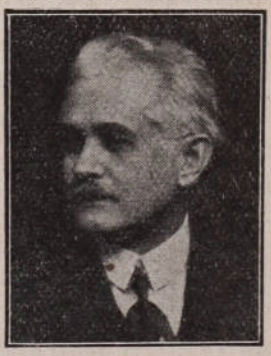
Forreider József *lakatosmester.* Komáromban született 1870-ben. Egy jónevű épületlakatosmesterhez került tanoncnak és már tanoncideje harmadik évében első díjat nyert a tanoncmunka kiállításon. Ezt megismétli a következő évben, sőt szakrajzai a komáromi kiállításra kerülnek. Segédkorában Budapestre került és a Jungfer Gyula cégnél bőséges alkalma volt a műlakatosság magasabb fokának elsajátítására. Tudását esti és vasárnapi technológiai szaktanfolyamokon bővítette, amelyeken minden évben szabályszerűen elnyerte az első jutalmakat. Tudásvágya azonban arra késztette, hogy külföldre menjen. Első állomása Berlin, ahol egy kiváló műlakatos cégnél nyert alkalmazást. Nem kellett hosszú idő arra, hogy itt is az első helyre küzdje fel magát és az 1896. évben Berlinben rendezett iparkiállításra már ő készíti a cég kiállítási tárgyait. Itt elért sikerei széles körben terjesztik el a magyar munkás tudásának hírét és munkaadója egyre több megrendelést kap azzal a kikötéssel, hogy a munkát a magyar munkás végezze el. Négyévi szorgos munkálkodás után munkaadója könnyes szemmel búcsúzik legkiválóbb emberétől, aki munkái kivitele terén az üzemben korlátlan szabadságot élvezett és ha egy-egy szebb munkát befejezett, a német munkatársakat csoportosan vezették a munka megtekintésére. Nem csoda, ha a műlakatosság hazájában, Németországban ily szép sikereket elért magyar ember a legvérmesebb reményekkel eltelve készült vissza hazájába, ahol egyik kartársával társulva, Forreider és Schiller néven önállósította magát. Az első munkát bizony nehezen sikerült megszerezniök. Az első

megbízás egy nehéz tiszta műkovácsolt rácskapura szólt, amely ékesen hirdette alkotója tudását. Jöttek is a megbízások ezután egyre sűrűbben és a cég az 1900-ban Párizsban rendezett világkiállítás magyar csoportja részére is készít munkát. A következő évben elnyeri a kereskedelmi miniszter iparművészeti nagyérmét, az azután következő évben a kétezer koronás nagydíjat, Turinban kitüntetést, St Louisban aranyérmet, Milanóban díszoklevelet és 1907-ben Forreider Józsefet a király a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki.

1915-ben Forreider társától megválik és egyedül folytatja keserves küzdelmeit, amelyek bizony meghazudtolják azokat a reményeket, amelyek őt annak idején Berlinből hazatérni késztették.

Forreider József már kora ifjúságában arra volt hivatva, hogy a magyar iparosságnak dicsőséget szerezzen. Szerzett is, ahol csak tehette, egész generációk kerültek ki a keze alól és ha ma nem ismerik az országban mindenütt a nevét, annak igazán nem ő, hanem a mostoha hazai viszonyok az okai.

Az 1925. évben rendezett I. Országos Kézművesipari Tárlaton Forreider József egy művészi kivitelű sírrácsot állított ki, amelyet az elszakított magyar földben nyugvó szülei sírjára készített. Ez a sírrács az aranykoszorús mester címét hozta meg Forreider Józsefnek, az elszakított területen pedig nyugodtan pihenhetnek a szülők, akiknek emlékét a hálás gyermek remekmű alkotásával örökítette meg.

Hencz Vilmos

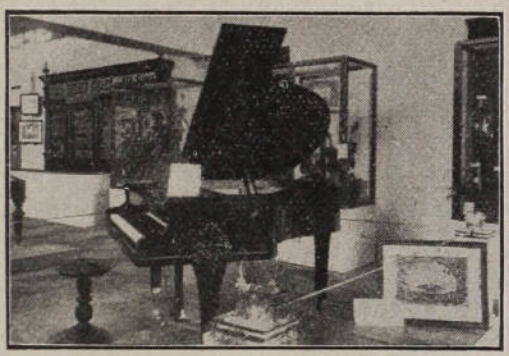
Hencz Vilmos *zongorakészítőmester.* (Önéletrajz.) Komárommegye, Guta községben születtem, 1879 január hó 1-én.

Atyámnak, ki London, Párizs és Berlinben szerzett dicsőséget a magyar műbútormunkásnak, Gután volt az asztalosműhelye. Ezen oknál fogva érthető tehát, hogy nem volt könnyű sor a gyermeknevelés. Pedig voltunk ám elegen.

Nyolcéves koromban atyám megállapította, hogy az alkotás terén valóságos zseni vagyok, mert oly billentyűszerkezetet konstruáltam, mely a szék deszkájára alkalmazva, automatikusan olyan nagyszerű tűszúrást produkált, hogy nem volt az a türelmes vendég, ki ijedtében fel nem ugrott volna helyéről. Nem kevesebb leleményességgel oldottam meg a templom harangjának elnémítását is, melynek alapján nem volt olyan legény a faluban, ki aznap meg tudta volna szólaltatni az elnémult harangot. Egyébként a benfentesek akkor igen nagy jövőt jósoltak nekem — az akasztófával kapcsolatosan.

Tizenegyéves koromban az édesapám elég érettnek látott a kenyérkereső munkára, melynek értelmében be is fogott a műhelyében inasnak. Ezt könnyen megtehette, mert a munkához teljes ambiciót éreztem és mert akkor már elvégeztem a hat elemi iskolát. Örök rejtély marad előttem, hogy miként ugorhattam át egy évet, holott nálam ostobább tanuló alig volt a faluban. Tán egy fiúra emlékszem, aki túltett még rajtam is. Úgy tudom, hogy őt azóta megválasztották Gután bírónak.

Tanoncoskodásom tizenhatéves koromig tartott. A munkát szerettem, mely sokszor reggel 4-től este 11-ig tartott. Ám akkor még nem voltak nyolc óra munkaidőt parancsoló szakszervezeti törvények. Az elemi iskolában tanusított ténykedésemmel ellentétben, akkor már szerettem a szép és jó, de legfőképpen a tudományos és szakkönyveket, melyeknél sokszor állítottam fel magamnak önálló teóriákat is.

Hencz Vilmos alkotása

Az ipariskola, de különösen apám tanai nyomán, abban az időben festészettel is foglalkoztam, mely körülménynek nagy része volt abban, hogy felszabadulásom után közvetlenül elhagytam a szülői házat.

Ugyanis — minden bizonnyal túlbecsülve képességeimet — elég merész voltam képmegrendeléseket is lebonyolítani. Az ebbeli művészetemnek első komoly megnyilvánulása egy kocsmai címtáblán domborodott ki, melyre egy mulató magyart kellett festenem. A mulató magyarnak azonban igen savanyúra sikerült az arca.

Ugyancsak akkor ért az a megtiszteltetés, hogy a főtisztelendő úrtól, egy, a falu végére felállítandó feszület megfestésére kaptam megbizást, annak ellenére, hogy vele gyakran kerültem konfliktusba — úgy emlékszem — templomkerülés címén. Természetesen a feszület is elkészült és szintén akaratom ellenére, a plasztikai és egyéb hibákon kívül, még az a botrányos hiba is jelentkezett, hogy az arcra nemcsak hogy a megfelelő fájdalmas áhítatot nem tudtam reá varázsolni, de egyenesen a legderültebb hangulatot fejezte ki. Eszerint tehát, a nem valami fényesen sikerült feszületen maga a főtisztelendő is nevetett és csodálkozott azon, hogy a kép nem hangosan kacag. De azért a feszület mégis csak kikerült a falu végére. Épp itt volt aztán a baj, mert az elfogultabb hívők között az a téves nézet alakult ki, hogy én a csúfságot szándékosan követtem el. És ennek alapján egyszerűen kiszekáltak a faluból. Ez a körülmény

tehát nagyban hozzájárult ahhoz, hogy tizenhatéves koromban elhagyjam a szülői házat.

Budapestre kerültem, hova egyébként a régi vágy, a továbbképzés vágya is hozott. Itt tanultam meg magánúton a középiskolákat. Előszeretettel léptem munkába oly műasztalos üzemekben, hol az egyéni ambicióm észrevevését sejtettem. Ezek közül Berák, Dormann és Szloboda műasztalosmestereket említem meg, kiknél rövid idő alatt vezető szerephez jutottam.

Hivatásomat, munkámat bármennyire is szerettem és úgy éreztem, hogy azon a téren az első közé tartozom, mégis egy leküzdhetetlen vágy égett lelkemben, a zongoraépítés tudása. Láttam, hogy a zongora sírni, nevetni és imádkozni tud.

A legnagyobb szeretettel tanulmányoztam a német zongoraszakkönyveket, melyekből a zongoraépítés elméletét csakhamar megismertem, úgyannyira, hogy már csak egy kis gyakorlatot láttam szükségesnek.

Ezen célból Thék Endréhez mentem, ki megismerve célomat a legjóságosabb szeretettel fogadott. Ott sem lehettem utolsó legény, mert Thék papa kedves öcsémnek szólított és büszke volt rám. De én még büszkébb voltam, mert egyenesen az első Ferenc József magyar király akkor megrendelés alatt levő koncert-zongorájának készítését bízták reám.

Úgy 1905 táján a Thék-gyárban kitört a nagy sztrájk, mely a zongoraosztályt is magával ragadta. A sztrájk hónapokig tartó tétlenségre kárhoztatta a gyár munkásait, kik közül tán én éreztem legjobban a munkanélküliség átkát, az unalmat.

Ekkor kerültem Havlichek zongoragyároshoz, kinek gyárában csakhamar művezető lettem. Ott született meg az első találmányom, az egyszerű ismétlőszerkezet, mely a drága angol mechanikát teljesen pótolja.

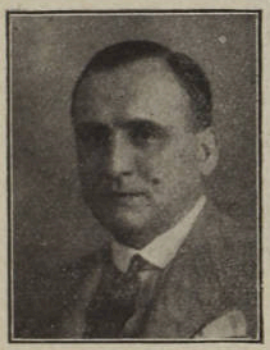
1907-ben önállósítottam magamat, mint zongoraépítőmester.

Saját műhelyemben a zongorák tökéletesítésére irányuló kísérleteket végeztem, bár nyilvánvaló volt előttem, hogy az ezirányú törekvések homlokegyenest ellenkeznek a vagyonszerzéssel. Kísérleteim szabadalmazott találmányokat eredményeztek, melyek közül kettő és pedig tömeggyártásra alkalmas olcsó zongora, valamint automatikus csukóberendezés Amerikában van forgalomban.

Ma, úgy hiszem, a kétszeri kereszthúrozás elvének tökéletes kidolgozásával, valamint a stabil és szabatos működésű hangfogommal nagy lépessel vittem előre a zongora fejlődését.

És most, mikor az Országos Iparegyesület minden áldozatra kész, agilis rendezősége, mint a becsületes törekvő munka jutalmát, átnyujtotta nekem a legszebbet, a legértékesebbet, az aranykoszorút, bevallom, hogy lelkem mélyén ott tombol az öröm és keserűség vegyes érzése. Öröm a nagyszerű kitüntetésért. De ugyanekkor egy véghetetlenül fájdalmas jelenség festi magát szemeim elé, mint egy átok, egy lesujtó rideg valóság, mint egy megdönthetetlen tragédia, mely tépi, marcangolja ezt a millió sebből vérző nemzetünket. Ebben a széttépett, szegény meggyalázott és magára hagyott magyar hazánkban nem kell a magyar munka.

Hollóssy Zsigmond *intarziakészítő mester.* Hollósy Zsigmond egyike legfiatalabb aranykoszorús mestereinknek. 1891-ben Budapesten született és művészi hajlamai már kora ifjúságában az iparművészet lelkiismeretes tanulására késztetik. Jeles hazai és külföldi mestereknél tökéletesíti kézügyességét és ad teret kifinomult ízlésének. Közben az általános művelődésről sem feledkezik meg és kereskedelmi érettségit tesz. Alig 16 éves korában már a győri vagón- és gépgyárban a francia Waggon Lits társaság étkező- és hálókocsi berakó munkáit készíti és az ő keze alól kerülnek ki az udvari kocsik remek intarziamunkái is. Alig 20 éves korában már önálló műhelyt nyit és ugyanekkor nagyobb megrendeléseket kap a budapesti Ganz gyártól, a győri vagóngyártól és a m. kir. államvasutaktól. Rövid idő alatt a legkiválóbb hazai asztalosmesterek, mint Thék Endre, Lingel Károly, Mahunka Imre, Hosszú István alkalmazzák remekbekészült intarziáit. De az ország határain túl is, Szerbia, Románia, Olaszország, Csehország asztalosmesterei lépnek vele állandó összeköttetésbe.

Hollósy Zsigmond

Holzschuch Sándor

Kiváló gonddal, fejlett ízléssel készített munkái széles körben ismertek és ahol kiváló munkáival megjelenik, mindenütt elismerést arat. Számos tanulót nevel, akik szakmájukban kitüntetéssel vizsgáznak és mesterképző tanfolyamokon szakelőadások keretében neveli az új nemzedéket. Az Országos Iparegyesület által 1925. évben rendezett I. Országos Kézműipari Tárlat bírálóbizottsága az aranykoszorús mester címet ítélte meg Hollósy Zsigmondnak, aki ereje és tudása teljében dolgozik és szerez becsülést mindenfelé művészi mesterségének.

Holzschuch Sándor *intarziametsző.* Tiszti családból származik, aki atyjának foglalkozásánál fogva, gyermekkorát galiciai, boszniai és erdélyi garnizónokban tölti. Székelyudvarhelyen végzi középiskolai tanulmányait és az állami főreáliskola VII. osztályának elvégzése után 1893-ban a budapesti hadapród iskola növendéke lesz. Innen 1896-ban kerül ki mint tiszthelyettes. Egy ideig a 39. gyalogezred tisztje, majd 1908-ban a kismartoni katonai főreáliskola történelem és természetrajz tanára lesz egész a háború kitöréseig. Még katonai tevékenysége során, szabad idejében szeretettel foglalkozik a faberakó művészettel, és hogy vele született művészi ízlését a mesterség gyakorlati fogásainak elsajátításával halmozza, évenként szabadságidejét Stuttgartban tölti és egy ottani kiváló szakmai gyárban vállal rendszeresen munkát. Hajlamai

fokozatosan az ornamentális munkáról a figurális munkára terelik át és iparművészeti kiállításokon saját tervezésű művészi munkái nagy feltűnést keltenek. Anélkül, hogy valamely művésziskolát végzett volna, ösztönös művészete nagy sikereket biztosít számára és tájképei a művész ecsetével versenyeznek úgy színhatás, mint távlat szempontjából. Amikor 1920-ban mint őrnagy nyugdíjba vonul, az eddig műkedvelőként űzött mesterséget hivatásának választja. Ezután több kiállításon vesz részt Münchenben, Milanóban, Fiumében, Szalonikiben, mindenütt a legteljesebb sikerrel. Az 1926. évben rendezett Kézműipari Tárlaton a legelső díjat, az állami díszoklevelet nyeri el és az 1928. évi III. Országos Kézműipari Tárlat keretében rendezett aranykoszorús mesterversenyen Holzschuch Sándor remekbe készült faberakásai részére az arany mesterkoszorút szerzik meg.

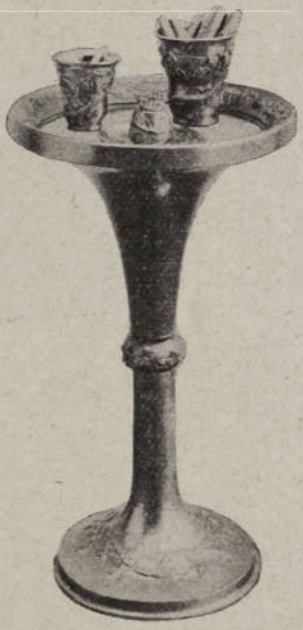
Hosszu István

Hosszu István *műipari lakásberendező.* VIII. Práter ucca 64. 1873 december hó 25-én, Balatoncsehiben született, vasutascsaládból. Dombováron kezdte meg iparának elsajátítását, ahol már a tanonciskolai vizsga alkalmával oly kiváló szellemi képességről tett tanubizonyságot, hogy az iskolaszéki elnök és a tanárok az ipari pályáról le akarták beszélni és ettől csak kiváló szaktudású mestere, Antony Antal tántorította el azzal, hogy a magyar iparnak szüksége van intelligens, nagyra hivatott egyéniségekre, akik az iparnak zászlóvivői lehetnek.

A vidéki nagyobb városokban, majd Budapesten való munkássága közben beiratkozott a Technológia szaktanfolyamára, ahol több elismerő kitüntetésben részesült. 1898-ban pedig első díjat nyert. Majd Gaul Károly államtitkár segítségével be akart jutni a MÁV műhelyébe, de az államtitkár kijelentette, hogy ezt elő nem mozdítja, őt így el nem engedi temetni, mert ő nagyra van hivatva. Tényleg, egy budapesti gyár ki is küldte párizsi tanulmányútra, ahonnan visszatérve, több nagyobb üzemben mint tervező-rajzoló és művezető működött, közben pedig az iparművészeti iskola szaktanfolyamát végezte és ott több kitüntetésben részesült. 1906-ban önállósitotta magát és azóta kézműipari munkákat végezett 30 segéddel és 4—5 jobb családból származó tanoncot alkalmaz. Ő rendezte be dr. Dobay Aurél, báró Kornfeld Pál, báró Tornyai, Chorin Ferenc kastélyait és most két éve Harry Fault berlini palotájának berendezésén dolgozik. Számos kitüntetése közül az 1922. évi iparművészeti kiállítási állami nagydíjat az 1925. évben elnyert ezüstkoszorút és arany-

érmet említjük, amelyet betetőzött az, hogy 1928. évben az aranykoszorús mesteri kitüntetést kapta. Jelentősen résztvesz Hosszú az ipartestületi életben, amelynek alelnöke, azonkívül Thék Endre helyébe őt választották az iparművészeti testület igazgatósági tagjává és végrehajtó bizottsági tagja az Iparegyesületnek.

Jancsurák Gusztáv *rézművesmester*. 1884 derekán egy német gyáros érkezett Budapestre és a Vadászkürt szálló két szobájában vörösrézlemezből géppel sajtolt tárgyakat, serlegeket, tálakat stb. állított ki, arra biztatva a magyar iparosokat, hogy a kiállított sajtolt áruit vásárolják meg és saját készítményükként állítsák ki az országos kiállításon. Idetévedt az akkor 36 éves Jancsurák Gusztáv, aki Mayer Ferdinand rézművesmesternél dolgozott. A német gyáros Jancsurákot is munkába vette és előre biztosította a kiállításon elérendő sikeréről, ha az ő portékájával áll elő, mert hiszen — mondta — Magyarország egyetlen iparosa sem tud még megközelítően hasonlóval sem kirukkolni. Jancsuráknak több sem kellett. Iparának becsületét érezte e kijelentéssel megtámadottnak és ez a német lekicsinylés volt későbbi fejlődésének tulajdonképpeni rugója. Az 1885. évben megnyílt kiállításon a nyilvánosság elé lépett Jancsurák Gusztáv nem géppel sajtolt, több darabból álló, hanem egyetlen lemezből kézzel domborított iparművészeti tárgyaival. Jancsurák ezzel bizonyságát adta mestersége anyagai fölötti teljes uralmának és gyönyörű iparművészeti alkotásaival egyre szélesebb körben szerzett jóhírnevet magának és iparának. Egyik külföldi mágnás nagyobb megrendelése keretében Jancsurák egyetlen vörösrézlemezből kidomborított tálát vette meg, amelynek közepéből mintegy 25—30 cm magasságú száron hatalmasan kinyílt rózsa domborodik ki. E művével a hozzáértők legnagyobb bámulatát vívta ki, sőt akadtak hitetlenek, akik kételkedtek

Jancsurák műve

abban, hogy a kérdéses tál egyetlen rézlemezből készült. A berlini múzeum egyik szakértőjéhez került tehát az, aki hosszában átfűrészelte a rózsát, annak szárát és a tálat és csak így volt hajlandó elhinni a szinte hihetetlent. Ettől az időtől kezdve már nem volt ujság a kiállításokon az egyetlen lemezből készített 15—20 cm átmérőjű 50—60 cm magas váza. Rövid idő alatt messze határainkon kívül is elismerték Jancsurák Gusztávról, hogy a legmesteribb ura a vörösréznek, amelyet szinte bűvészi ügyességgel formál tetszése és ízlése szerint. Iparművészeti múzeumok szeretettel őrzik külföldön is Jancsurák mester egy-egy művészi remekét.

Jancsurák műve

Jancsurák műve

Jancsurák Gusztáv 1848-ban született Kunhalmán, Szepes megyében. Zsenge gyermekkorában nagybátyjához, Jancsurák Pál rézműveshez került Szegedre, ahol gondos és nagyon szigorú nevelésben részesült. Mellette szerezte meg a rézművesmesterséget, főként magát a rézanyagot, ösztönszerűleg megérezve, hogy az anyag megfelelő érzéssel a rajzzal összeegyeztethető. 1866-ban a rozsnyói céhnél felszabadul és Pestre kerülve, Mayer Ferdinánd műhelyébe szegődik legénynek. Itt is marad 32 éven át, főnöke haláláig, akinek örököseitől megvéve a vállalatot, ettől az időponttól mint önálló mester dolgozik. Sikerének tekintélyes részét még mint a Mayer Ferdinánd cég üzletvezetője éri el és sikerei önállósítása után egyre gyarapodnak. Az 1885. évi országos kiállításon aratott feltünő sikert az Országos Iparegyesület 1887-ben ezüstéremmel pecsételi meg. A millenáris kiállítás érdemes mesterünknek ismét első díjat szerez. Rövid idővel ezután kezdődik a párisi világkiállításra a készülődés. A kiállításra kijelölt magyar iparosok remekeiket megelőzőleg az iparművészeti múzeumban állítják ki, amelyen Jancsurák Gusztáv a főpolgármesteri szoba részére készített művészi kandallójával és pálmatartóval vesz részt. I. Ferenc József a legnagyobb elragadtatással szemlélte Jancsurák készítményeit és ismételten hangsúlyozta, hogy bár számos rézművesmunkát látott már, de ilyen művészi alkotásokkal még nem találkozott. A párisi kiállításon elnyert magas

kitüntetést számos külföldi és belföldi kiállítás kitüntetése követte (Torino, Milano, Pécs, iparművészeti, szakácsművészeti, pincegazdasági kiállítások stb.), amelyek időrendi sorrendjét az 1925. évi Kézművesipari Tárlat rekeszti be, amelyen Jancsurák Gusztáv Magyarországon elsőnek nyerte el az aranykoszorús rézművesmester címet.

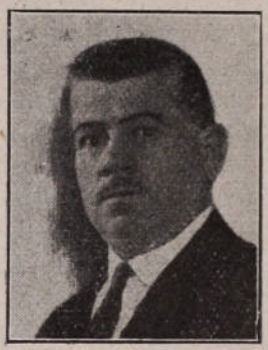
Jancsurák Gusztáv arra a megbízatására a legbüszkébb és pedig méltán, amelynek eredményeként II. Rákóczi Ferenc és társai művészi koporsóit készíthette el. A szóbanforgó hat koporsó, amelyek Rákóczi Ferenc, Zrinyi Ilona, Thököly, Eszterházy, Bercsényi, Sibrik, Forgács és Rákóczi József hamvait őrzik, Konstantinápolyból elindulva, végigjárta az egész országot és a nemzet millióinak szeme függött áhítattal Jancsurák mester alkotásain.

Jancsurák mester ma már nyugalomba vonult és jóhírnevű üzemét fia vezeti. A meleg nyári napokban azonban az öreg úr még mindig sűrűn rendez magának ünnepnapot és szeretettel pepecsel egy-egy hamutartón, pálmatartón, kelyhen, rózsaszálon. Mestersége, anyagának a régi szeretete nem hagyja őt nyugodni és most is sűrűn visszatér ahhoz az anyaghoz és a maga készítette szerszámokhoz, amelyekkel nevet teremtett magának itthon és külföldön és becsületet iparának és nemzetének.

Katona István *faszobrászmester*. Katona István 1885-ben született Budapesten. Ugyanitt végezte el tanulóéveit és felszabadulása után a legjelesebb mesterek műhelyében dolgozott. Gyakorlati munkássága mellett igyekezett minden alkalmat megragadni arra, hogy tanfolyamok hallgatásával, könyvek olvasásával elméleti szaktudását is bővítse. A háborús évek kezdetén önállósította magát és kiváló munkássága révén jó hírnevet szerzett magának széles körökben. Alig készül kiválóbb műbútoripari munka, amelynek szobrászmunkáit ne Katona István végezné. Annak idején a szakmában közfeltünést keltettek azok a díszdobozok, amelyeket Károly királynak, József főhercegnek, Szurmay altábornagynak készített. A kormányzónk részére készült termeskocsi, Auguszta főhercegasszony autójának belseje és számos más hasonló szobrászati munka Katona István szakmai kiválóságát dícséri. Ma már műhelyében mintegy húsz szakmunkást foglalkoztat állandóan. Természetes, hogy a jeles szakember az évek sora alatt számos kitüntetésben részesült és e kitüntetéseket megkoronázta az aranykoszorú, amelyet az 1925. évben rendezett I. Országos Kézművesipari Tárlaton nyert el.

Kiss Károly *lábbelikészítőmester*. Született 1881-ben Nagyváradon. Tanoncévei elvégzése után nekiindul a világnak és rövid idő alatt Bécsbe kerül, ahol a legjelesebb mestereknél helyezkedik el, tanfolyamokat hallgat. Mint a legtöbb jeles mesterünk, így Kiss Károly is a legnagyobb bizonytalanságoknak teszi ki magát, csakhogy tudását bővítse. A magyar ifjú külföldön is sűrűn változtatja helyét, hogy minél többet tanulhasson és így járja be Magyarország és Ausztria után Németországot és Svájcot. Visszakerülve Budapestre, a Kobrak cipőgyárban nyer elhelyezkedést, majd önálló iparossá válik és ízléses tökéletes munkájával vevőkörét fokozatosan gyarapítja. Ma már a legelőkelőbb körök foglalkoztatják Kiss Károlyt, a jeles belvárosi cipészmestert, aki büszkén tekint vissza multjára, mert minden támogató segítség nélkül, tisztán

a saját akaraterejével, munkájának becsületességével küzdötte fel magát oda, hogy a messze külföldön is híres magyar cipőkészítőipar egyik legjelesebb mestere. Az arany mesterkoszorút az I. mesterverseny alkalmával nyerte el.

Kiss Károly

Keresztes József *esztergályosmester.* Született 1881-ben Árvátfalván Udvarhely megyében. Már hároméves korában elkerült a szülei háztól nagyatyjához, aki az asztalosipar titkaira kezdi őt már gyenge gyermekkorában beavatni. Ő azonban szívesebben fúr, farag titokban és forgatja nagybátyja esztergapadját. Ebben az időben kezdte meg báró Szterényi József a kézügyességükről híres székely gyermekek „importálását" alföldi műhelyekbe. Így kerül ki a millennium évében Keresztes József is fatornyos hazájából Ceglédre, ahol a kamara közvetítésével Burgmann Nándor esztergályosmesternél helyezik el inasként. A székely gyermek nagyszerűen megállja helyét és már a második évi tanonckodása után a tanoncvizsgán elviszi az első kitüntetést, amit a következő évben megismétel, kiállítva egy pipatartóállványt, amely 300 darabból készült és amely munkaidőn kívül a késő éjjeli és kora hajnali órákban került ki a törekvő Keresztes József keze alól. Felszabadulása után pár hónapig vidéken dolgozik és 1901-ben Budapestre jön, ahol első útja az Iparművészeti Iskolába vezeti. Itt jeles eredménnyel végzi az iskola rendes hároméves esti tanfolyamát és egyéves alaprajztanfolyamát és bár a mindennapi kenyér megszerzése nagy gonddal jár, ma gánúton elvégzi a polgári iskola négy osztályát is. Végre megtakarított pénzecskéjéből 1907-ben szerény keretek között önálló műhelyt nyit és még abban az évben résztvesz a pécsi országos kiállításon a legszebb eredménnyel.

Keresztes József nagy felkészültsége és letörhetetlen szívóssága dacára sem lett gazdag ember. Jóllehet kétségtelenül szakmájának egyik legjelesebb mestere, sokkal szerelmesebb mesterségébe, semhogy őt az üzleti érdekek sarkalnák. Spekuláló, filozofáló székely esze csupán kézműiparosnál látható idealizmussal mindig azon fáradozik, hogy miként fejleszthetné szakmáját. Napi gondjain kívül időt talál arra, hogy maga köré gyüjtse a szakma segédeit és az esti órákban hol elméleti, hol gyakorlati előadásokat, tanfolyamokat tart számukra, természetesen teljesen önzetlenül, csupán azért, hogy leendő versenytársai tudását bővítse és a szakma becsületét megvédje.

Keresztes József sok tekintélyes asztalos állandó szállítója és keze alól nem csupán tömegmunkák, hanem műipari munkák is szép számmal kerülnek ki. Büszke lehet arra, hogy remekbe készült csillárai, állólámpái még Amerikába is elkerültek.

Az 1925. évi első Országos Kézműipari Tárlaton Keresztes József gyönyörű rajzú és tökéletes kivitelű csillárokkal, állólámpákkal, szobor és virágállványokkal, továbbá postamensekkel jelent meg, amelyekkel elnyerte az arany mesterkoszorút. Az 1926. évi tárlaton mintaműhelyt rendezett be és a tárlat egyik látványossága volt, amint a jeles mester dolgozva, szerettette meg mesterségét a közönséggel. Nem hiányzott az 1928. évi Országos Kézműipari Tárlatról sem, ahol csavart oszlopai, csillárai és különösen gyermekágya közfeltünést keltettek.

Kohn Gyula *kefe- és ecsetkészítőmester.* Kohn Gyula iparoscsaládból származik. Született 1877-ben. Középiskolai tanulmányait, mint jeles tanuló a legszebb reményekkel folytatja, szülei tönkremenetele azonban megakadályozza őt tanulmányai folytatásában és Pápán Engel Lipót kefekötőmesternél inas lesz. Ebben az időben igen keserves esztendőket jelentettek az inasévek. Reggel 5 órától este 9, 10 óráig dolgoztak Kohn

Kohn Gyula

Gyula és társai. Egy-egy keservesen átdolgozott éjszaka után mesterével hajnalban kocsira ülve, nagyon sokszor ment zimankós időben vásározni. Végre elérkezett a felszabadulás nagy pillanata, amikor azonban munkakönyvének kiadását megtagadták, mert a tanonciskolát mestere tilalma folytán nem látogathatta rendesen. Kitünő iskolai bizonyítványa, elkészített gyönyörű munkái tették csak lehetővé, hogy felszabadítása megtörténjék. Természetesen felszabadulása után azonnal vándorútra indult és először Magyarországon kereste fel a jelesebb szakmai mestereket. Így bejárta Győrt, Sopront, Pécset, Debrecent, Szegedet, Budapestet, majd külföldre került és Bécsben, később Mistelbachban a monarchia akkori legnagyobb ecsetgyárában nyert alkalmazást. Munkaadói az anyagkeverés és a gyártás egyéb titkát természetesen elrejteni igyekeztek a nyiltszemű ifjú elől, de eredménytelenül. Tapasztalatokban gazdagon került ismét vissza Budapestre, ahol négy évig mint segéd dolgozott. Végre elérkezett az önállósítás ideje is és a segédi évek alatt keservesen összekuporgatott 170 korona tőkével 1901-ben megnyitotta a Thék-féle bazárban műhelyét, amely egyúttal üzletül is szolgált. A következő évben megnősült és hitvestársában segítőtársat nyert, aki a műhely üzleti részét látta el és Kohn Gyula az üzemi teendők ellátására

szentelhette minden idejét. A híres debreceni és szegedi gyárak versenye sem tudta őt háttérbe szorítani és további egy év után már hat munkást foglalkoztatott. 1903-ban kezdett behatóan foglalkozni ecsetek készítésével, jóllehet az erős német verseny nem sok reménnyel kecsegtette. A magyar festőkefék és ecsetek nem nagy bizalomra találtak a fogyasztóközönség körében. Az idegenkedést azonban sikerült legyőznie, jóllehet eleinte a kereskedők még próbára sem akarták árúját átvenni. Időközben kitartó, szívós munkájának eredményeként munkakörébe felveszi mindenfajta kefe- és ecset gyártását, amire a festő- és mázolóiparnak szüksége van. Ekkor már Lipcséből szerzi be sörteszükségletét és végül teljes győzelmet aratott a német áru fölött. Munkája gyümölcsének élvezésében őt is megzavarta a világháború, de felesége e keserves évek alatt is fenntartotta az üzemet. Megpróbáltatásainak legnehezebb perceit élte a háború utolsó évében, amikor Kohn Gyula visszakerült Budapestre és az anyag- és munkáshiány folytán már-már a bezárás előtt álló üzemét ismét rendbehozta. A gazdasági elzárkózás első évei az újrakezdés nehézségein annyiban könnyítettek, hogy a külföldi verseny háttérbe szorult. Ma azonban már bármilyen hálásan gondolunk is e védelemre, a versenytől nincs mit tartania, hiszen nemcsak az országban jólismertek a gyártmányai, hanem külföldön, Jugoszláviában, Romániában, Olaszországban, sőt Ausztriában is egyre növekszik vevőköre és Kohn Gyula, aki kicsiben kezdte, ma már állandóan ötven, hatvan munkásnak nyujt biztos kenyeret.

Klein Mózes

Klein Mózes *ezüstművesmester.* Cseh Pál Lajos híres budapesti ezüstműves ötvösmester jeles tanítványa. Született 1869-ben Oros községben. Tízéves korában került fel Pestre, ahol a szükséges iskola elvégzése után, 13 éves korában lépett be tanoncnak tanítómesteréhez és négy évi tanonckodás után, mint segéd dolgozott több mint húsz éven át mindössze két mesternél, míg végre 1907-ben önálló lett. E századnak az elején ezüstműves iparágunk ismét gyermekcipőben járt és bátran állapíthatjuk meg, hogy az újjáfejlődéshez a lökést Klein Mózes adta meg. Gondosan tanulmányozta a külföld fejlett ezüstműves iparát és különösen a gépek megfelelő alkalmazására terelődött a figyelme. Modernül berendezett üzeme mintaképül szolgál és a keze alól kikerülő munkásság tökéletes kiképzésénél fogva mindenütt keresett. Klein Mózes szakmájában ma általános közbecsülésnek örvendő, tekintélyes szakférfiú, aki minden alkalmat megragadott arra, hogy az ezüstműves szakma fejlő-

dését előmozdítsa és a külföldi áru behozatalát versenyképes áru készítésével lecsökkentse. Kitünő készítményei számos kiállításon nyertek első díjat és e kitüntetéseket megkoronázta az 1928. évi aranykoszorús mesterverseny, amelyen az aranykoszorús mester szép címét Klein Mózes nyerte el kiváló, ízléses és tökéletes készítményeivel.

Klein Mózes élénk részt vesz az ipari közéletben. Az arany-, ezüstműves és ékszerész ipartestület alelnöke, a Nemesfém és Drágakő-csarnokban miniszteri kinevezéssel tőzsdetanácsi tag, a tanoncvizsgáló bizottságnak elnöke.

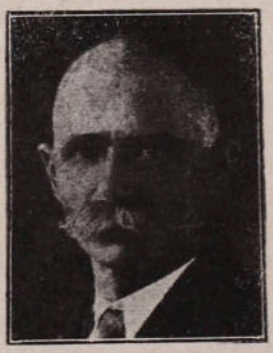
Nem hallgathatjuk el azt, hogy Klein Mózes lelkes munkatársai fiai és leánya, akik atyjuktól örökölték mesterségük szeretetét és akik gyakorlati tudásukat gazdag elméleti tudással egészítették ki és gondoskodnak arról, hogy az országszerte jónevű cég modern vezetése lépést tartson az idők kívánalmaival. Reméljük, hogy Klein Mózest egy jóhírnévben állandóan fokozódó, majdan hosszú időkön át híres iparosdinasztia alapítójaként fogja tisztelni az utókor.

Kulcsár Sándor *bronzműves és csillárkészítőmester.* Régi iparosfamiliából származik Kulcsár Sándor, aki 1871-ben született Nagyszebenben és akinek dédapja Miskolcon, nagyapja Sátoraljaujhelyen, apja Nagyszebenben folytatta a sárgaréz és pakfongműves, ötvösmesterséget, Kulcsár Sándor mestersége szeretetét már egészen apró gyermekkorában magába szívta és már elemi iskolás korában szabad idejében ott lábatlankodott a műhelyben. Alig érte el a 10—12 éves kort, amikor a fémlombfűrészelésben akkora jártasságra tett szert, hogy atyja szívesen engedte át az ilyen természetű munkákat fiának, hetenként 10—20 krajcárokkal díjazva a munkát. 4 reáliskola elvégzése után atyja műhelyébe szerződik inasnak és amikor a felszabadulásra kerül a sor, egy kis gőzgépet készít remekbe, amelyet az ottani reáliskola fizikai szertára részére megvásárolt és még ma is ezen demonstrálják a tanárok a gőzgép lényegét. Felszabadulása után vándorútra indul. Első állomása Miskolc, ahol nagybátyja műhelyében dolgozik, majd tudásvágya innen tovább kergeti őt Bécsbe, ahol rövid ideig egy armatura gyárban dolgozik, majd a híres Dziedzinszky és Hanusch bronzárugyárban nyer alkalmazást, rövid idő alatt kiküzdve a csoportvezetői állást. Mestere őt atyai barátjának fogadja és később még végrendeletében is megemlékezik róla. De a törekvő ifjúnak ég a talpa alatt a föld. Bécs után Linz, Salzburg, Karlsruhe, Ulm, Geislingen, majd Páris, London és Hamburg következik. Tudásban gyarapodva kerül vissza ismét Bécsbe, ahol az Arsenalban, mint mester dolgozik. Vándorútja során takarékosan él és 300 forintot gyüjt össze, amit elégségesnek talál arra, hogy mint önálló mester kezdje el itthon tevékenységét. Rendkívül küzdelmes évek következnek ezután. Három éven keresztül emberfeletti munkát végez, hogy megvesse lábát a hazai piacon. E három év alatt négyízben kell költözködnie, ami mind egy-egy leégés. 1898-ban költözködik mai telepére a Dessewffy-utcába, ahol azonban csapás csapán után éri. Hitelben vásárolt telkét nagy gondokkal törlesztheti, amikor tűzvész pusztítja el műhelyét. Már-már összecsapnak feje fölött a hullámok, amikor bécsi mestere és atyai barátja Hanusch, 200 forintot hagy rá végrendeletében. Ez átsegíti őt a megpróbáltatásokon és szorgalmas, lelkiismeretes munkásságával üzeme hozadékát már annyira fejlesztette, hogy az egyre terjesz-

kedő üzem részére 1906-ban már a szomszéd házat is megvásárolhatta. Ekkor már széleskörben előnyösen ismert Kulcsár Sándor neve, aki különösen mint csillárkészítő szerez külföldön is jóhírnevet magának. Most már több, mint 30 éves önálló tevékenysége alatt mintegy 350 tanonc került ki a keze alól és még a háború előtt is 100 munkást foglalkoztatott műhelyében. Számos középület felszerelésében működött közre és így csillárjai helyet foglalnak az Országházban, a királyi várpalotában és sok más helyen is.

A háborús évek súlyos megpróbáltatások elé állították Kulcsár Sándort. A modernül berendezett üzem tehát csak úgy volt kihasználható, hogy hadiszerek gyártásával foglalkozott. A háború vége után Kulcsár ismét nagy arányokban kezdte el a csillárok készítését, de mindig megérezte azt a nagy veszteséget, amit számára csaknem húsz métermázsa csillárnak fémhulladékként való elrekvirálása okozott.

Kulcsár Sándor igen élénk közéletet él. Az Országos Iparegyesületnek évtizedek óta igazgatósági tagja. Hasonlóképen igazgatósági tagja az Iparművészeti Társulatnak is. A bádogos stb. Ipartestületnek hosszú időn keresztül előljárósági tagja volt és amikor a fémiparosok külön ipartestületet alakítottak, Kulcsár Sándort, mint szakmájuk egyik jelesét, tiszteletbeli elnökké választották. Kulcsár Sándor az 1925. évi Országos Kézművesipari Tárlaton nyerte az arany mesterkoszorút, amely kitüntetés számos előbbi más kitüntetés sorát zárta le.

Lakos Elek

Lakos Elek *kovács- és kocsigyártómester.* Lakos Elek élete nem gazdag eseményekben. 1869-ben született Kecskeméten, régi nemesi családból. 6 éves korában már árván maradt és már ekkor megkezdi nehéz harcát a kegyetlen sorssal. Egyik tanyáról hányódik a másikra, míg 14 éves korában Till Sándor kecskeméti kovácsmesterhez kerül, akinél négyévi időtartamra tanoncnak szerződik. 1888-ban felszabadulva, Budapestre kerül és mesterségének minél fokozottabb elsajátítása érdekében számos műhelyben dolgozik, majd az ország nagyobb városait keresi fel. 1890-ben besorozzák katonának, ahol rövid idő alatt mint szekerész altiszt elsőrendű munkavezetővé lesz és mintakönyvek alapján tizednagyságban elkészíti az ezred összes szekereit, amelyek eredményeként a millenáris kiállításon az ezred aranyérmet nyert.

Levetve a katonai mundért, 1893-ban Szigetszentmiklóson önálló műhelyt nyit és munkájával kedveltté válik rövid idő alatt a környéken. Vidéki viszonylatban értékes közéleti munkát fejt ki és mindenütt ott

látjuk, ahol tettekre van szükség. Családi okokból később Szalkszentmártonra kerül és itt dolgozik a világháború kitöréséig, amelyben 33 évi házasélete alatt született 22 gyermeke közül négy felserdült fiával együtt vett részt, becsülettel küzdve a hazáért. A háború alatt műhelye, tűzhelye kihült és vevőköre szétszéledt. A háború után a reászakadt szegénység nehéz napjait csendesen tűri és nagy szívóssággal kezd deresedő fejjel a romok újjáépítésébe. Rövid idő alatt ismét hangos a műhely és fiainak közreműködésével ismét megszerzi régi vevőkörét, napról-napra fokozva a környéken jó hírnevét. Gonddal, szeretettel és szakértelemmel elkészített kis parasztszekere meghozza számára iparos kartársai legnagyobb elismerését; az aranykoszorút, amely a becsületes kézműiparos verejtékes munkája teljes értékelésének a szimboluma és bizonyítéka annak, hogy minden nagystílű reklám, minden nagyobb tőke és összeköttetés nélkül is egyszerűen lelkiismeretes munkával is kivívhatja a mesterségét szerető és értő kisiparos a közbecsülést. Lakos Elek aranykoszorús mesterünk puritán élete, mesterségének szeretete és tudásának elismerése szolgáljon sokezer hozzá hasonló sorsban élő és verejtékesen küzködő magyar kisiparosnak követendő például!

Lehner Attila József *orthopäd lábbelikészítőmester.* Négy elemi és két gimnáziumi osztály elvégzése után atyja keze alá kerül, aki maga is orthopäd cipészmester. Felszabadulása után hamarosan otthagyja a szülői házat, kimegy külföldre, bejárja Ausztriát, Németországot és szivacsmódjára szívja magába mindazt, ami szemszögébe jut. Hazakerülve, sűrűn változtatja mestereit, nehogy egyoldalúvá váljék és minden mesterénél felcsippenti azt, ami tudását bővítheti. Természetesen szaktanfolyamokat szorgalmasan látogat és a cipészsegédek önképző körének záróvizsgáján már első díjat nyer. Következik a családalapítás és az önállósítás annak minden gondjával, bajával. Rövid idő mulva atyjának cégtársa lesz és a fiatal erő buzdítására elkezdődik az addig konzervatív üzem modern berendezése, mechanizálása. Erre az időre esik Magyarországon számos cipőgyár alapítása és e nagy mechanikai berendezkedésben német, angol és amerikai mintára rendezkedik be a Lehner-műhely is. A fiatal Lehner a gépek szerelmesévé válik, rövid idő alatt megismeri azoknak minden csínját-bínját és egyike lesz az ország legkiválóbb cipőipari gépismerőinek. Nyughatatlan vére arra késztette, hogy az atyjával kötött társasviszonyt felbontsa és két évvel később már az akkor híres váci Kobrak-gyár technikai üzemvezetője, később a Robur-cipőgyár üzemvezetője lett. De Lehner Attila természete nem türte meg az alkalmazotti állapotot. Otthagyja szép állását és minden anyagi eszköz nélkül, egészen kicsiny keretek között, mint orthopäd cipészmester önállósítja magát. A gondok egyre halmozódnak, amelyek azonban csak fokozzák erőit és a küzdelmek tetőpontján szakad reá a világháború. Ekkor már hét gyermek üli körül az asztalt és e nagy családot kénytelen elhagyni Lehner, hogy több, mint két és fél éven át katonáskodjék. Ekkor Budapest székesfőváros tanácsa hívja őt haza és megbízza a Fővárosi Cipőüzem megalakításával, amelyet a legnagyobb megelégedésre egy éven át vezetett. Ezután elölről kezdte a küzdelmet és küzd ma is szívósan, kitartóan, de minden levertség nélkül, örökös bizakodó jókedvben. A napi gondok, nagy családjára való tekintettel, talán még jobban nyomják, mint bárki mást, de Lehner filozófus is. A

nagy teher alatt nem roppan össze, hanem fáradhatalanul dolgozik és örökös optimizmusával bízva-bízik a jövőben. Munkájának nem a verejtékes oldalát, hanem a szépségét nézi és ha fáradt kezéből kiesik a szerszám, az élet további szépségei után kutat. Szenvedélyesen műveli magát, sokszor egészen elvont tudományos könyveket olvas, nyelveket tanul és muzsikál. Mint hétgyermekes apa, nem restel beiratkozni a Zenedébe és napi munkája végeztével, hat esztendőn át szorgalmasan siet nap-nap után az iskolába hegedülni tanulni. Lehner Attila, a hétgyermekes családapa, ötven súlyos esztendővel a vállain, ma is az eleven észjárású pesti gyerek, aki tele van jókedvvel, munkabírással és tervekkel a jövőre.

Lehner Attila József

Mocsai József

Mocsai József *asztalosmester.* Mocsai József egyike azoknak a becsületes és lelkiismeretes magyar iparosoknak, aki sohasem ült fel a könnyű keresés szárnyas paripájára, hanem az alaposság nehéz vascsizmájával járta a kézműiparosság göröngyös útját. Mocsai eleshetett száz meg száz kedvező rendeléstől, de soha keze alól más, mint gondosan, alaposan elkészített munka, ki nem került. Mocsai, aki 1871-ben született Némedi községben, Ujpesten kezdi meg szakmai munkásságát, ahol négy és félévre szerződik tanoncnak. Felszabadulása után azonnal külföldre megy és közel 10 esztendőn át dolgozik keményen, gyakran a legnagyobb gondok közepette, el nem mulasztva egyetlen alkalmat sem, ahol tudását bővítheti. Előbb Bécsbe, majd Münchenbe kerül. Innen átkerül Londonba, mindenütt gondosan tanulmányozva a stylusokat és lelkiismeretesen hallgatva a tanfolyamokat. A párizsi világkiállítás alapos áttanulmányozása után, telve lelkesedéssel és alkotóvággyal, hazakerül és a Lingel Károly cégnél helyezkedik el. Innen rövidesen eltávozik és régi vágyának engedve, kis pinceműhelyben önállósítja magát. A kezdet nehézségeinek leküzdésével jóhírneve egyre növekszik és már a következő évben a turini kiállításon díjat nyer, sőt elnyeri a kereskedelmi miniszter iparművészeti érmét. 1904-ben a St. Louis világkiállításon látjuk remek bútorait, 1906-ban a milanói világkiállításról hozza el 5 szoba remek bútorával a diplome d'honneurt. Kiváló érdemei elismeréseül 1907-ben elnyeri a koronás arany érdemkeresztet, 1911-ben a kereskedelemügyi miniszter 2000 koronás nagy díját. 1922-ben az Országos Iparegyesület ezüst díszérmét és 1925-ben elsőízben rendezett aranykoszorús mesterversenyen mint a magyar asztalos iparosság legkiválóbbja, egyetlen könyvszekrénnyel megnyeri az aranykoszorút.

Mocsai József kiváló művészek tervei alapján dolgozik. Wigand Ede, körösfői Krisch Aladár, Nagy Sándor tervei foglalkoztatják a mestert és számos előkelő palota komoly asztalosmunkája hirdeti munkája jelességét. Az a barokk könyvszekrény, amely számára az aranykoszorút meghozta, Meller Dezső műépítész tervei alapján készült 12 évig szárított anyagból, teljesen szabad kézzel, minden gép nélkül, a régi mesterek becsületes alaposságával, de a mai asztalos-technika tökéletességével.

Pilát Pál *hegedűkészítőmester.* Szakkörökben Pilát Pált tartják a mai magyar hegedűkészítőipar megteremtőjének. Bár Pilát Pált magyarországi működése előtt fejlett hangszerkészítőiparunk volt, a sors különös játéka folytán a nyolcvanas években rövid két év alatt öt jeles hegedűkészítőmester halt meg és az új generáció már úgyszólván kivétel nélkül az ugyanakkor Magyarországon megtelepedett Pilát Pál nevelése.

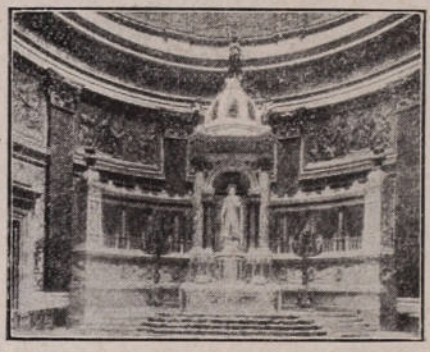
Pilát 1860-ban született a csehországi Beneschauban, 12 éves korában Wienbe került Thomas Zach-hoz inasnak, akinél öt évi inaskodás után felszabadult és még további 10 évi gdolgozott mint segéd. Innen Bittner Dávidhoz, majd Lemböck Gáborhoz került. 1883-ban hívják Budapestre, ahol átveszi az elhúnyt Bartek Ede műhelyét. 1885-ben már résztvett az országos kiállításon és elnyeri az első díjat. 1903-ban meghonosítja a vonó készítését, amiért az Országos Iparegyesület ezüst díszéremmel tünteti ki. A párizsi világkiállításon is nagy díjat nyer, a millenáris kiállításon pedig a millenniumi érmet nyeri. Az opera zenekarának felszerelése idején 1912-ben megbízást kap a vonóshangszerek szállítására és szállít 25 hegedűt, 7 violát, 6 gordonkát, amelyeket legkiválóbb művészekből álló bizottság vizsgál felül és talál kitünőnek. Pilát Pál érdemes szakmai munkálkodását dícséri az a körülmény, hogy 25 tanítványt képzett ki, akik részben itthon, részben külföldön általánosan elismert kitünő mesterek. Berlinben, San-Francisco-ban, New-Yorkban is dolgoznak Pilát tanítványai. A legjelesebb művészek, mint Hubay Jenő, Vecsey Ferenc, Kubelik, Ondricsek játszanak Pilát hegedűin. Pilát az 1925. évi I. Országos Kézműipari Tárlaton résztvett a koszorús mesterversenyen 3 Stradiváriusszal és 3 Guarneriusszal. A zsűri egyhangú ítélete alapján elnyerte az arany mesterkoszorút. Jellemző, hogy ugyanakkor több tanítványa is résztvett a versenyen, akik közül hárman ezüstkoszorús mesterek lettek. Pilátnak egyébként szabadalmai is vannak, amelyek a hangszerkészítéssel állanak összefüggésben.

Seenger Béla *kőfaragómester.* A Kauser János által a mult század közepén alakult híres kőfaragóüzem 1872-ben került a Seenger-család kezébe. A mai tulajdonosnak atyja, Seenger Béla vetette meg a Seenger-név jóhírnevének alapját, amelyet az idb. Seenger Béla 1905-ben bekövetkezett halála után a három gyermek még növelt is. A fiatal Seenger Béla, Magyarország aranykoszorús kőfaragómestere, 1877-ben született Budapesten. Az állami felsőipariskola elvégzése után atyja üzemében tanulja a mesterséget és atyja halála után átveszi két testvérével együtt a hatalmas vállalat vezetését. A vállalatnak bányái vannak Sóskúton, Siklóson, Piszkén és a dalmáciai Brazza szigeten. Ezeknek termékeit dolgozza fel a központi üzem, amelynek irányítója Seenger Béla. Bölcs

és szakszerű vezetését mi sem bizonyítja jobban, minthogy az ország legnagyobb és legmonumentálisabb középületeinek kőfaragómunkái a Seenger-cég alkotásai. A királyi palota, a parlament, a tőzsdepalota, a szépművészeti múzeum, a mezőgazdasági múzeum, a lipótvárosi Bazilika, a zeneakadémia, a világhírű Halászbástya és számos banképület dícséri a vállalat kiválóságát és válik díszére, becsületére az országnak. Művészi alkotások, síremlékek, szobrok, gloriettek, márványkandallók, oltárok, fürdőszobák és ízléses dísztárgyak növelik a vállalat hírét, messze az ország határain túl is.

Seenger Béla

A Seenger-cég alkotásaiból

Seenger Viktor

Seenger Béla igen élénk ipari közéletet él. Az Országos Iparegyesületnek igazgatósági és végrehajtóbizottsági tagja, az Iparművészeti Társaság alelnöke, a budapesti Kő- és Márványipari Szövetség elnöke, a kőfaragómestereket vizsgáztató bizottság tagja és mint a statisztikai értékmegállapító bizottság tagja, kereskedelmi tanácsos.

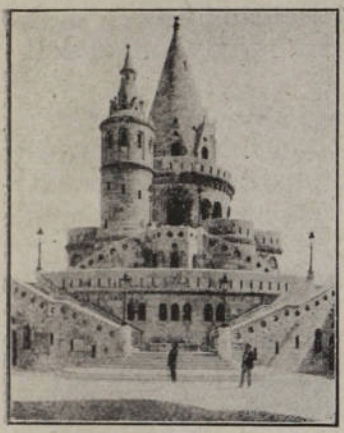
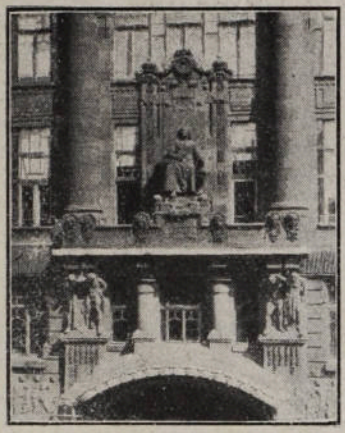
A vállalat kitűnőségét mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy mindazokról a kiállításokról, amelyeken gyönyörű készítményeivel

A Seenger-cég alkotásaiból

résztvesz, a legmagasabb díjakat nyeri el és így nyert kitüntetéseinek száma a félszáz körül van. Ezek között találjuk az Országos Iparegyesület nagy aranyérmét is, amely az iparosság Nobel-díja és amelyet minden évben csupán egyetlen vállalat nyerhet el. Ez ipari kitüntetések koronája az arany mesterkoszorú, amelyet az 1928. évi Országos Kézművesipari Tárlaton szerzett meg nagynevű vállalatának.

Mellékesen említjük meg, hogy Seenger Béla a világháborúban mint tartalékos honvédszázados vett részt a bolgár, szerb és olasz fronton, ahol vitézségéért számos kitüntetésben volt része.

A Seenger-cég alkotásaiból

Munkatársai, Seenger Viktor és Seenger Ervin segítenek az aranykoszorús mesternek a hatalmas méretű vállalat vezetésében.

Szikszay Sándor *mézeskalácsosmester*. Az iparosmunka szeretetének, a törekvő, ízzó hazaszeretetű magyar iparosnak példaképe Szikszay Sándor, akit az első Kézművesipari Tárlat alkalmával aranykoszorús mézeskalácskészítő mester címmel tüntettek ki. Ősei előkelő szerepet játszottak Békés vármegye történetében, de szülei elveszítvén vagyonukat, fiukat földmívesnek szánták, minthogy az öt elemi iskolán túl iskoláztatásra nem tellett. Pedig a kitűnő tanulót Szabó János esperes, a debreceni tanítóképezdébe akarta küldeni. Küzdelmes gyermekkor után ambiciója az ipar felé terelte és a már 17 éves ifjú, nagybátyja házába került, cukrász és mézeskalácsos tanoncnak. Szakmáját az alföldi városokban tanulta ki és mint fiatal segéd is, már elismerésben részesült, amikor Debrecenbe került, ahol, ha nem is az ősi kollégium falai között a latin tudományokat, egy kiváló debreceni mesternél, Boldog Gyulánál elsajátította nemcsak a hírneves debreceni mézeskalácsosnak készítését, hanem a mintáknak kidolgozását is. Ebben a magyar specialitásban csakhamar túlszárnyalta mestereit és elismerten a legelső helyet foglalta el. Magyar motivumú munkái, amelyeket körtefából és diófából farag, valóságos iparművészeti művek. A régi magyar tradicióknak és az ipari tudásnak s a munkaszeretetnek egyaránt viselik magukon ismérveit ezek a munkák, amelyek segítségével készülnek a magyar mézeskalácsos-ipar legjelesebb termékei. De nemcsak ezekre a legjelesebb termékekre szorítkozik Szikszay mester munkássága, hanem kitünő termékeket készít a cukrász- és mézeskalácsos-ipar minden más ágában is.

A világháborúban derekasan kivette részét, kitüntetésekkel dolgozott a háború után azon, hogy a háború alatt leromlott műhelyét talpraállítsa. Munkássága eredménnyel is járt, mert ma a derék békési iparos bizakodással tekinthet vállalatának jövője elé.

De nemcsak iparában a legelső Szikszay Sándor, hanem vezető szerepet játszik Békés város ipari közéletében is, mint a Békési Iparos Olvasó és Iparos Ifjúság Önképző Egyletnek ügyvezető alelnöke, az Ipartestület elöljárósági, az ipariskola felügyelőbizottsági tagja; min-

denütt ott van, ahol iparostársainak érdekét kell szolgálni és már megszokássá vált, hogy minden közügyben Szikszay Sándorhoz forduljanak tanácsért és véleményét kikérjék.

Számos kiállításon nyert kitüntetést Szikszay Sándor és az I. Országos Kézművesipari Tárlat bíráló-bizottsága neki juttatta a kézművesiparosoknak szánt legnagyobb kitüntetést, az aranykoszorús mesteri címet, kitűnő készítményeiért és első helyen saját tervezésű és kivitelű mézeskalácsos modelljeiért.

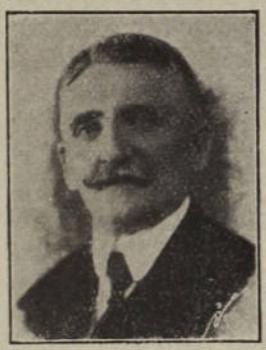
Reméljük, hogy Szikszay Sándor valóra válthatja jelmondatát:

Dolgozzunk hazánkért,
Dolgozzunk magunkért,
Dolgozzunk, míg élünk
A magyar iparért!

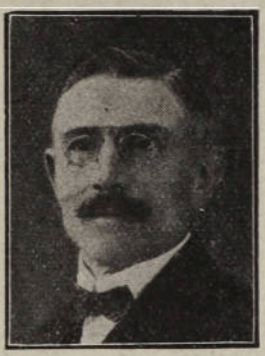
Szikszay Sándor 1884-ben született ősnemesi családból. Atyja Szikszay Sándor, anyja petneházi Petneházy Sára. Az 5 elemi iskola elvégzése után néhány évig kénytelen volt különböző foglalkozással megkeresni kenyerét, míg 1901-ben cukrász- és mézeskalácsostanonc volt, 1903-ban felszabadult, 1908-ban önállósította magát. 1914-ben az iparos ifjúság önképző egylet ügyvezető alelnökének választották. Csakhamar a harctérre vonult és csak 1918-ban került vissza. A háború alatt szülei, akiknek eltartására fordította munkájának legjavát, elhaltak, 1919-ben megnősült és fokozott erővel látott ipara fejlesztéséhez.

Szlezák László *harangöntőmester.* Magyarország harangöntőipara a háború előtt is jóhírnévnek örvendett. A fejlettebb iparú Ausztria számos templomában magyar harang hivta a hívőket. De jónevű volt a magyar harang más országokban is. Jeles harangöntő mestereink között is egyik legkiválóbb Szlezák László, aki 12 éves kora óta dolgozik a szakmában. Első mestere Thuri Ferenc, aki a maga idejében az ország legjobb és leghíresebb harangöntője volt. Szlezák Thuri mesternél inaskodott, ugyanott lett legény, sőt később művezető öntőmester és főnöke halála után önállósította magát. Élete tehát változatosnak alig mondható. Konzervatív természete önállósága előtt kis gyermekkorától kezdve egy helyre kötötte őt és csak mestere halála kényszerítette arra, hogy a régi keretekből kiszabadulva önálló mesterként kezdje meg küzdelmét az élettel. A jó iskola és komoly lelkiismeretessége megkönnyítették számára a kezdet nehézségeit és 1909-ben történt önállósítása óta a mai napig, több mint 2500 darab harang került ki Szlezák mester keze alól. A kiskeretű vállalata az idők folyamán modern üzemmé fejlődött, amely ma már 50 munkáskéznek ad kenyeret. Szlezák László harangjait a háború utáni idők óta sűrűn látjuk a kiállításokon. Művészi kivitelű tömör, búgó és érces hangú harangjai mindenütt érdeklődést keltenek. Az 1921-ben és 1923-ban rendezett vasipari kiállításon Szlezák László harangjai aranyérmet hoztak mesterüknek, számos vidéki kiállításon további aranyérmeket szerez, az I. Kézműipari Tárlaton a kereskedelmi kormány díszoklevéllel tüntette ki és az 1928. évi III. Országos Kézművesipari Tárlaton rendezett aranykoszorús mesterverseny keretében Szlezák László lesz Magyarország aranykoszorós harangöntőmestere.

Szlezák László nemcsak kiváló iparos, de derék, jószívű ember is egyben. Nem egy kis falusi templom, amelynek hívei nem vehettek maguknak harangot, jutott haranghoz Szlezák mester jótékonysága révén. A Pápa Őszentsége tehát nemcsak lelkes munkásságát, de számtalan adományait is honorálta akkor, amikor őt a „Pro Ecclesia et Pontifice" érdemkereszttel tüntette ki.

Szlezák László

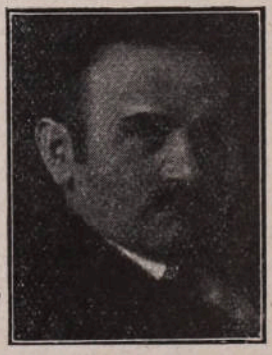

Tiringer Ferenc

Tiringer Ferenc *műlakatosmester*. 1875-ben született Sárbogárdon. Elemi iskolái elvégzése után egyik sárszentmiklósi gépészkovácsnál tanonckodik, de törekvéseit az itt megadott szűk keret nem elégíti ki, miért is 1894-ben felkerül Budapestre. Nagy szerencséje van, mert Magyarország akkori legkiválóbb mesterénél, Jungfer Gyulánál nyer alkalmazást, ahol megszereti a műlakatosságot és elhatározza, hogy annak tökéletes elsajátítása céljából külföldre utazik. Már 1896-ban Bécsben van, ahol nappal egyik jeles műlakatosmesternél dolgozik, az esti órákban pedig szaktanfolyamokat hallgat. De Tiringernek ambicióit ez nem elégíti ki, tovább vándorol a műlakatosipar hazájába, Németországba és Münchenben helyezkedik el elsőrangú cégeknél. Természetesen itt is felhasználja estéit tanfolyamok hallgatására, mikor pedig annyi pénzecskét összetakarít, hogy egy ideig foglalkozás vállalása nélkül is fentarthatja magát, nappali tanfolyamra iratkozik be, amelynek elvégzése után ismét állást vállal. Ez így megy több éven keresztül, amikor az üzemi munkálkodást és takarékoskodást felváltja a tanulás és nélkülözés ideje. 1902 elején Tiringer Manheimba megy, ahol egyik nagyobb cégnél már mint csoportvezető nyer alkalmazást. Kisebb kirándulás Franciaországba, majd vissza Berlinbe, ahol már mint művezetőt látjuk a derék magyar embert. 1903-ban egy kattovici nagy üzemben készíti a cég kiállítási munkáit, amelyekkel annak, a német vasipar óriási részvétele dacára, az első díjat szerzi meg. A külföldi sikerek, valamint a tanulmányút befejezett volta arra késztetik Tiringert, hogy az önállósításra gondoljon. Hazautazik Budapestre, itt mint vendéglátó beiratkozik a Magyar Iparművészeti Főiskolába, ahol egy pályázaton első díjat és dícsérő oklevelet nyert. A következő évben Tiringer és Teichner cég alatt Budapesten műlakatos műhelyt nyit, de a társulás nem válik be és a cégből rövidesen kilépve, a pozsonyi állami fémipari szakiskolában nyer mint művezető alkalmazást. 1907-ben innen is kilép és Kecskemétre költözik, ahol nagy képességeinek kifejtésére természetesen igen szűkös keretek állnak rendel-

kezésre. Az a férfiú, aki külföldön a legjelesebb műhelyekben munkájával elismerést váltott ki, Kecskeméten szánalmas mosolynál egyebet nem tudott elérni. A szívós magyar ember ekkor a lehetetlennel határos cselekedetre szánta el magát. Kecskemétről szállított Ausztriába és Németországba ornamentális és figurális műlakatos munkákat. Az, aki ismeri Ausztria és Németország fejlett műlakatos iparát, bizonyára csodálkozással hallja, hogy Tiringer munkáit e piacok örömmel vették fel. Időközben lassanként Magyarországon is kezdték készítményeit megismerni és a vevőközönség belátta, hogy egy kézimunka a sajtolt gépmunkánál többet ér és szívesebben fizetett néhány fillérrel többet egy-egy tökéletes kézimunkáért, mint ízléstelen tömegáruért. A háború előtti években Tiringer már 20—25 segéddel dolgozik. A háborús évek munkáslétszáma csökkentését eredményezték és őt főként javítási munkákra kényszerítették. A háború után azonban ismét visszatért régi munkaköréhez és bár az építőipar szünetelése Tiringer számára is korlátozza a munkalehetőségeket, ma ismét 15 segéddel dolgozik modern üzemében.

Tiringer kiváló munkáival már 1925-ben ezüstkoszorút és nagy aranyérmet nyer és az 1928. évi tárlaton viszi el budapesti mesterek elől vidékre az arany mesterkoszorút. Tiringer Ferenc Kecskeméten a legtiszteltebb polgárok sorában foglal helyet. A városi törvényhatósági bizottságnak tagja és az iparostanonciskola felügyelő bizottságának is tagja.

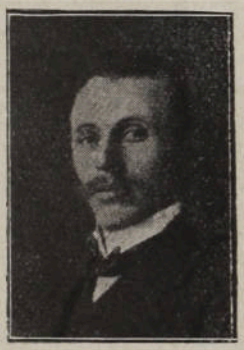

Tóth Mihály

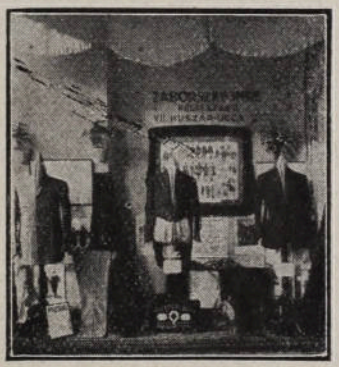
Tóth Mihály *cipészmester*. A magyar lábbelikészítő ipar egyike azoknak az iparágaknak, melyek nemzetközi viszonylatban is első helyen állanak. A magyar lábbelikészítő szakmunkást még Párzsban is, a divat metropólisában is örömmel alkalmazzák és a legfejlettebb iparú nyugati államokban csodálnak meg egy-egy magyar készítésű cipőt. A kiváló magyar cipészmesterek között is az elsők között foglal helyet Tóth Mihály, aki az 1928. évben rendezett II. aranykoszorús mesterversenyen nyerte el az aranykoszorús mester címet.

Tóth Mihály 1878-ban született Recsken. Négyévi tanonckodás után Salgótarjánból Budapestre jött, ahol igyekezett tudását kiegészíteni. E téren az önképző szakegylet végzett igen hasznos munkát, amelynek Tóth Mihály éveken át lelkiismeretes és szorgalmas hallgatója volt. Katonasorba kerülve, eljutott Bécsbe és amikor leszerelt, továbbra is ott maradt, hogy tudását kiegészítse. A vidékről elindult fiatalember így

rövid idő alatt nagy szaktudásra tett szert és amikor 1903-ban Budapestre visszakerült, már a legelőkelőbb belvárosi cégek foglalkoztatták. De ahogy a jó pap holtig tanul, úgy a törekvő iparos sem elégedhetik meg tudásának mértékével és minden alkalmat megragad, ahol szakmai ismereteit bővítheti. Tóth Mihály is ezt tette. A technológia tanfolyamát elvégezte és 1909 májusában önállósította magát. A kezdet nehézségein átvergődve, igen előkelő vevőkörre tett szert, de tanulásának, fáradozásainak gyümölcsét nem élvezhette. Kitört a háború és négy éven át fegyverrel szolgálta hazáját. A háború után elölről kellett kezdenie munkásságát. Nagy szívósággal tette át magát a nehézségeken és ma a Belváros egyik legkeresettebb mestere, akit a legmagasabb körök foglalkoztatnak. 1926. évben az Országos Kézművesipari Tárlaton már feltűnt a bírálóbizottságnak és szép kiállított tárgyaival nagy aranyérmet nyert. Az 1928. évi kiállításon további fejlődésének adta tanujelét annyira, hogy úri és női cipői látványosságszámba mentek. Szorgalmas tanulással, nagy szerénységgel, de szívóssággal tornázta fel magát a magyar kézműiparosok legelső sorába.

Záborszky Imre

Záborszky Imre munkái

Záborszky Imre *szabómester*. Született 1873-ban Szeghalmon, Békésmegyében. Tanulóéveit Nagyszalontán töltötte, ahol segédkorában is több mesternél dolgozott. Innen Nagyváradra, majd Budapestre került, ahol szintén több jeles mesternél fordult meg, különösen büszke arra, hogy Vikár Béla jeles belvárosi szabómester egyik első szakmunkása volt. Mint kiváló szakmunkást, 1902-ben a budapesti szabóiparosok hitel- és termelőszövetkezete művezetőül alkalmazza, később pedig mint főszabász működik ugyanitt. Önállósításra csak igen későn kerül a sor. A háborús évek után, 1921-ben, 48 éves korában határozza el magát arra a nehéz lépésre, de az önállósággal járó nagy gondok sem törik le ambicióit. Rövid idő alatt igen szép vevőkörre tett szert és a keze alól kikerült munkások mindenütt teljes dícséretet váltanak ki a mester számára. Az 1928. évi Kézműipari Tárlaton remekbe készült kiállított munkáival elnyeri az arany mesterkoszorút.

Zier Károly *mérlegkészítő mester*. Ha külkereskedelmi mérlegünket nézzük, még mindig igen jelentékeny behozatal mutatkozik, különösen präciziós analitikai mérlegekben. Az óriási pontosságot megkívánó mérlegek igen fejlett ipari országokból jönnek hozzánk, amelyek ellenértéke

fejében tekintélyes összeg szivárog ki évenkint az országból. Annál nagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk arról a munkásságról, amelyet Zier Károly fejt ki.

Zier Károly, aki 1875-ben Budapesten született, négy középiskola elvégzése után az Állami Mechanikai Tanműhely növendéke lett, amelynek elvégzése után kiváló munkássága alapján a kereskedelemügyi miniszter 1896-ban lehetővé tette számára, hogy tudását külföldön tökéletesítse. Az állami ösztöndíj segítségével négy évet töltött a külföldön és ezt az idejét a legjobban használta fel. Rövid idő alatt a külföldön is oly vállalatoknál, amelyek készítményei világhírűek, a szakmunkások első sorába küzdötte fel magát és nyugodt lelkiismerettel vállalhatta azt a kitüntető feladatot, amellyel őt a m. kir. Mértékügyi Intézet megbízta, amelynek meghívására 1900. évben tért vissza Magyarországba és közel egy éven át 2000 drb állami aranymérleg szabályozását végezte el az említett intézetben. Mint önálló mester a legmegtisztelőbb megbízásokat kapja. 1902-ben az Államvasutak laboratóriuma és a felsőipariskola részére, 1903-ban az új Műegyetem részére készíti csaknem az összes mérlegeket és úgy a budapesti, mint a kolozsvári tudományegyetemi intézetek, valamint a bányászati és gazdasági akadémiák präciziós mérlegei Zier Károly műhelyéből kerülnek ki. Jó hírneve eléggé gyorsan terjed és 1907-ben például az állami hitelesítő hivatalok részére több mint 200 mérleget szállít, nem is beszélve arról, hogy a legtöbb gyártelep és gyógyszertár Zier Károly finom mérlegeit használja, sőt a külföld is egyre nagyobb bizalommal keresi készítményeit. Ma már több ezer analitikai mérleg hirdeti Zier Károly kiváló szaktudását az ország minden részében a legfontosabb laboratóriumokban és intézetekben. Kétségtelenül az ő érdeme az, hogy ezek a rendkívül érzékeny készülékek egészen háttérbe kezdik szorítani a külföldi gyártmányokat és újabban már ily mérlegeknek alig 5%-a érkezik külföldről hazánkba.

Zier Károly már az első aranykoszorús mesterverseny alkalmával feltűnt remekbekészült mérlegeivel a bírálóbizottságnak, amely őt nem csupán az ezüstkoszorús mesteri címmel tüntette ki, de a kereskedelemügyi miniszter elismerő díszoklevelét is javaslatba hozta, amelyet el is nyert. Az 1928. évi Kézművesipari Tárlat egyik legmegcsodáltabb darabja Zier Károly analitikai mérlege volt, amellyel az aranykoszorús mesteri címet nyerte el.

Zimmermann Nándor *nyerges- és szíjgyártómester.* Hiába áltatnók magunkat, bele kell törődnünk abba, hogy egyre közeledik az az idő, amikor a lovat múzeumban mutogatják. A géperejű járművek térfoglalásával egyre jobban háttérbe szorul a ló, mint tehervontató. És a ló eltűnésével együtt számos iparágunk. Így elsősorban a nyerges- és szíjgyártómesterség is veszít jelentőségéből. Ha azonban még el is telik néhány esztendő, amíg meghúzhatjuk a lélekharangot e nagymultú mesterség fölött, bátran méltathatjuk Zimmermann Nándort, mint e mesterség utolsó mohikánjának egyikét.

Zimmermann Nándor szintén egyike azoknak az iparosoknak, akik úgyszólván az anyatejjel szívták magukba mesterségük szeretetét. A cég, amelynek tulajdonosa immár 90 esztendős multra tekinthet vissza és ő tanulnivágyásával, szorgalmával csak növelte elődjei jó hírnevét. Zimmermann Nándor, aki 1878-ban született Budapesten, már zsenge gyer-

mekkorában atyja szíjgyártó és nyerges műhelyében játszadozott és a pitykézésnél meg a métázásnál nagyobb gyönyörűség volt számára, ha a műhelyben talált bőrhulladékokból pajtásainak játéklovakra szerszámot készíthetett. Tizenhárom éves korában atyja műhelyébe került inasként és a millenáris kiállításra készülő munkákban már nagy lelkesedéssel vett részt. Segédkorában bevonult huszárnak és az 1900. évi párizsi világkiállítás előkészületei idején a kereskedelmi miniszter felszólítására szabadságot kap, hogy kiállítási munkáit elkészíthesse. Katonai szolgá-

Zimmermann Nándor

latainak befejezése után visszakerül atyja műhelyébe és nagy körültekintéssel lát hozzá az üzem átalakításához. Kezdeményezésére az eddig csak igáslószerszámok készítésével foglalkozó műhely hintólószerszámok készítésére is berendezkedik és az elfoglaltság növekedését mi sem bizonyítja jobban, mint a foglalkoztatott munkások számának fokozatos növekedése. A hazai keretek, mint minden ambiciózus iparost, Zimmermannt is a külföldi viszonyok megismerésére sarkalták és gondosan előkészített tanulmányútja elvezette mindazokba a városokba, ahol tudása bővítésére alkalom kínálkozott. Bécs, Salzburg, München, Nürnberg, Frankfurt, Köln, Hamburg, Helgoland, Berlin, Lipcse, Drezda, Prága tanulmányútjának főbb állomásai, amelynek befejeztével átveszi atyja üzletét. Mint önálló mester különös súlyt helyez arra, hogy készítményei necsak a gondos elkészítés és külső csín tekintetében legyenek elsőrangúak, de szakítva azzal a különösen a külföldön elterjedt rossz szokással, amely az igáslovakat mázsás szerszámokkal terheli, a könnyebb kivitelre törekszik és e célját a hagyományok megsértése nélkül teljes sikerrel el is éri.

A háború természetesen Zimmermann Nándort sem kímélte meg. A tétlenségben eltöltött hét esztendőt az üzem megsínylette és annál elismerésre méltóbb Zimmermann kitartó szorgalma, mert 1921-től kezdve műhelye ismét fellendül és egyre szélesebb körök foglalkoztatják műhelyét. Az 1925. év első Országos Kézművesipari Tárlat adott neki alkalmat arra, hogy a cég 90 esztendőn át szerzett különböző kitüntetéseit megkoronázza az aranykoszorús mester címének elnyerésével. A második tárlat aranykoszorús mesterünknek kiállított munkájáért az állami elismerő díszoklevelet hozta, a harmadik tárlat keretében rendezett második aranykoszorús mesterversenyben azonban nem vehetett részt, mert erre a kiállításra készült remekét az utolsó percekben egy dán gyáros

vásárolta meg. Távolmaradása e tárlatról mindenesetre sajnálatosnak mondható, de kárpótol bennünket az a tudat, hogy messze külföldön hirdeti Zimmermann munkája a magyar ipar kiválóságát.

Zwick József *kádármester.* Zwick József 1872-ben született Soroksáron. Atyja, hogy a magyar nyelvet megtanulja, már nyolc éves korában Szabadszállásra küldte. Időközben szülei elhaltak és nagyszülei gondoskodtak neveléséről. Nagyatyja kádárműhelyében 1884-ben kezdi meg tanulóéveit és amint felszabadul, nagyatyja azonnal külföldre küldi. Első állomása Bécs, ahonnan Hamburgba kerül és itt Adolf Klüvert híres hordókészítő mesternél kapott alkalmazást. Eredeti céljához híven, itt sem időzik sokáig és amint úgy érzi, hogy elsajátította mindazt, amire ebben a műhelyben alkalma kínálkozott, tovább megy Potsdamba, majd innen ismét tovább Kölnbe, természetesen mindenütt néhány hónapig munkát vállalva. Következő állomásai: Mainz, Mülnheim, Basel, Bern, Lausanne, Orbe. Itt hosszabb ideig időzik egyik legjelesebb kádármesternél és itt éri nagyatyjának halálának híre, amely megszakítja külföldi tanulmányait és hazaszólítja. Két évig segédkezik a vállalat vezetésében. Elérkezik katonai kötelezettségének ideje, amelynek kitöltése után ismét visszakerül és mint a Zwick A. és fia cég beltagja vezeti az üzemet. Ezután csendes, szorgalmas munkában telnek el az évek. Zwick József családot alapít, a vállalatot erősíti és ebből a csendes polgári családi életből zavarja ki őt a világháború, amely őt, mint katonaviselt népfölkelőt, azonnal fegyverbe szólítja. A gyászos Potiorek-féle visszavonulás idején tűzvonalba kerül és a szerbek fogságába esik. Ezután az elképzelhető legnagyobb szenvedésekkel teljes öt keserves esztendő következik, amely szomorú idő részleteit inkább mellőzzük és csupán azt említjük meg, hogy a szegény foglyot végigdobálták az egész Balkánon, onnan át Olaszországba, majd Franciaországba. Itt is egyik táborból a másikba, míg végre 1920 elején a svájciak vöröskeresztes vonatja hozza a minden megpróbáltatáson keresztülment mestert haza családjához. Talán felesleges mondanunk, hogy idehaza is romokat talált, újra kellett kezdenie az építést. Ekkor alapította meg cégét és nehéz megpróbáltatásokon keresztül odaadó, becsületes munkával haladt előre, míg végül az 1925. évi Országos Kézművesipari Tárlaton elnyerte az aranykoszorút.

Az ezüstkoszorus mesterek.

Írta: **Ladányi Miksa dr.**

Ábrahám István *fényképész.* Miskolc.

Ifj. Badár Balázs *fazekasmester.* Mezőtúr, V. ker. 5. ucca 6. szám. Üzemét 1920-ban alapította. Dísz- és virágvázák, falitálak, kulacsok készítésével foglalkozik. A ceglédi, szentesi, szombathelyi, szolnoki kiállításokon aranyérmet, miniszteri díszoklevelet, Budapesten és Székesfehérvárt ezüstérmet kapott. 1928-ban lett ezüskoszorús mester. A mestervizsgáztató bizottság elnöke, ipartestületi előljáró. Másfél évig volt a fronton. Nagyezüst, háromszor bronz v. é., koronás vas érdemkereszt, K. cs. k. és seb. érem kitüntetése van.

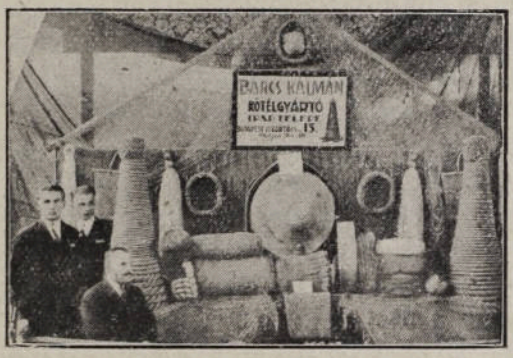
Bakos Mór *ékszerész.* Budapest, VI. Paulay Ede u. 5.

Baraker Mátyás és Fia *kalaposok.* Budapest, VI. Hajós ucca 15. sz. Tel. 282-38. A cég alapítója Mátyás, ki 1866-ban kereskedő szülőktől származott és üzletét 1897-ben alapította meg. Fia, Hermann 1921 óta vesz részt az üzlet vitelében. 1928-ban lett ezüstkoszorús mester.

Barcs Kálmán *kötélgyártó és hálókötő ipartelepe.* Budapest, VI. Kartács ucca 13—15. Tel. L. 994-59. A MÁV, a postavezérigazgatóság, a főváros stb. állandó szállítója. Született 1874-ben Vízváron (Somogym.)

Barcs Kálmán

Barcs Kálmán munkái

Mint segéd Németországban, Ausztriában és a balkán államokban szerzett gyakorlatot. 1907-ben alapította mai üzemét. Az 1910-iki bécsi vadászkiállításon áll. ezüstérem, az 1926. évi Kézműipari Tárlaton aranyérem és az 1928. évi tárlaton állami díszoklevél kitüntetést nyert. 1925-ben lett ezüstkoszorús mester.

Beney József *kocsigyártómester.* Budapest, IX. Tűzoltó ucca 36. sz. Tel. 308-11. Született 1871-ben Aktáron. A kovácsmesterséget nagyatyjától tanulta és 1887-ben szabadult fel. Mint segéd 1888-tól kezdve Budapesten dolgozott Schreil János kocsigyárosnál, akinek 1860-ban alapított üzemét 1907-ben minden pénz nélkül átvette. Üzeme 15 lóerős villamos motorral van felszerelve. Az 1926. évben aranyérmet, 1928-ban ezüstkoszorús mesteri kitüntetést kapott. Nagy kocsiraktára van. Készített kocsit az angol királynak is. Saját erejéből küzdve fel magát, ma két háza van Budapesten, kettő Kispesten, Tétényben, Atkán, ugyanott nyolc hold gyümölcsöse, cséplője és traktora.

Biedermann Hugó *bőrdíszműves.* Budapest, IV. Türr István ucca 8.

Bodonyi Jenő *kárpitosmester.* Budapest, IX. Üllői út 12. Tel. 366-07. Született 1878-ban, felszabadult Fodor József cégnél és 1907-ben alapította üzemét. Volt a budapesti Kárpitos Ipartestületnek főjegyzője és tíz éven át társelnöke, az IPOSz alelnöke, az Országos Iparegyesület igazgatósági tagja, az Iparművészeti Társulat választmányi tagja. Állami elismerő oklevél kitüntetést kapott. 1925-ben lett ezüstkoszorús.

Bohák Alajos *hangszerkészítő.* VIII. Baross ucca 63. sz. Született 1870-ben Érsekkétyen. Atyjánál asztalosipart tanult, majd 20 éves korában tért át a hangszeriparra. 30 éves korában lett önálló s különösen a cimbalomkészítésben annyira tökéletesítette szaktudását, hogy ma már a Bohák-cimbalom fogalmat jelent. Legutóbb Amerikába is szállított

cimbalmokat. 1896-ban ezüstérmet és oklevelet, 1925-ben nagy aranyérmet és díszoklevelet és 1928-ban ezüstkoszorús mesteri kitüntetést nyert.

Boronkay Kálmán *fényképész.* Budapest, Aréna út 59. 1893-ban született Alszécsen és 1908-ban szabadult fel. 1920-ban alapította műtermét. Az ország határain kívül is elismerésre találnak munkái, amelyekkel több világvárosi kiállításon vett részt. Számos bronz- és ezüstérem kitüntetés tulajdonosa. 1928-ban lett ezüstkoszorús mester. A budapesti fényképészipartestület háznagya. Résztvett a világháború orosz és olasz frontján. Kisez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. kitüntetést kapott.

Böde Gyula *hentes.* Debrecen.

Ifj. Burger Károly *hangszerész.* Kispest.

Cigl Jeromos *hangszerkészítő.* Született 1874-ben Bezdekovban. Budapesten Pilát Pálnál tanult és ott 25 évig dolgozott. 1912-ben lett saját erejéből önálló. Mostohaatyja, Kurd Ferenc harmonikakészítő volt. Fia, Rezső szintén hangszerkészítő. 1903-ban aranyérem, 1906-ban közreműködési érem, 1928-ban állami oklevél és ezüstkoszorús mesteri kitüntetést kapott.

Dreher István és Fia *késes.* Budapest, Kossuth Lajos ucca 14. sz.

Bohák Lajos

Dreszmann Károly

Dreszmann Károly *késes és köszörűsmester.* Budapest, Erzsébet körút 22. Alvincen született 1870-ben, felszabadult 1886-ban Szászvárosban. Mint segéd Budapesten, Urein, Münchenben és Stuttgartban dolgozott. Villanyerőre (9 HP) berendezett, 8 segéddel és 2—3 tanoncal dolgozó, legmodernebbül berendezett üzemében ő honosította meg hazánkban a borotvagyártást és intenzíven foglalkozik speciális fodrászfelszerelések készítésével. Ezüstkoszorús mester, számos kiváló kitüntetés tulajdonosa. Ipartestületi előljárósági tag, a Baross Szövetség alapító tagja. Fia, ifj. Dreszmann Károly is, aki kereskedelmi érettségit tett, a szakmában dolgozik s Sollingenben fejlesztette szaktudását.

Falusy Károly *cipész.* Debrecen, Csapó u. 41.

Farkas József *cipészmester,* Budapest, Duna u. 6. Szül. 1870-ben Sümegen, felszab. 1880-ban. Üzletét még Sváb György 1815-ben alapította, akinek fiától, ifj. Sváb Györgytől 1894-ben vette át. 1872-ben ezüstérem, 1927-ben állami nagy oklevél és 1928-ban nagy aranyérem

kitüntetést nyert. 1925-ben lett ezüstkoszorús. Ag Erzsébet királyné és Mária Valéria főhercegnő részére készített cipőit (lásd fényképet) a Nemzeti Múzeum őrzi.

Farkas József munkái

Gaál I. zongoragyár (tulajdonosa Gaál Imre és özv. Gaál Józsefné). Budapest, Liszt Ferenc tér 7. Gyár: Práter ucca 67. Tel. L. 901-29. Gaál Imre 1891-ben Szilágysomlyón született, atyjánál, Imrénél tanulta ipará t. A háborút végigküzdve, vette át a cég Tisza Kálmán téri üzletének vezetését. A jelenlegi üzemet 1924 óta vezeti. Az üzletet Gaál József 1884-ben alapította, 1925. és 1926. évi állami aranyérem tulajdonosa. 1928-ban lett ezüstkoszorús. Gyártmányait kitűnő intézetek, egyesületek előszeretettel vásárolják, azok kiszorítják a bécsi zongorákat. Kilátás van arra, hogy a magyar piacnak külföldi piacok teremtésével is hírnevet fog szerezni.

Gácsik István *faszobrász*. Kelenvölgy.

Glancz Lajos *bőröndös*. Budapest, Zsigmond u. 11.

Görőcs Mihály *szabómester*. Budapest, Ferenc körút 24. Született Pétermonostoron 1885-ben, mint segéd kiváló mestereknél dolgozott és 1910-ben lett önálló. 4 segéddel és 3—4 tanonccal dolgozik. A budapesti férfiszabók ipartestülete aranyéremmel és díszoklevéllel, az Iparegyesület ezüst díszéremmel tüntette ki ipari jelességéért és a székesfőváros-

Görőcs Mihály munkái

tól 1928-ban elismerő díszoklevelet kapott. 1925-ben lett ezüstkoszorús mester, egy selyembéléses paszpolirozott télikabát kiváló munkájáért. (Lásd képét.) A harctéren a gépfegyverosztagnál volt mint őrmester beosztva. Kisezüst, bronz v. é., K. cs.-k. és seb. érme van. Fia, Tibor szintén a szakmában méltó utódként dolgozik és részese volt a kiállított munkáknak.

Halász Gyula *szabó.* Udvari szállító. Budapest, Apponyi tér 1. Tel. 833-39. Született 1892-ben, felszabadult 1908-ban. Önálló lett 1915-ben. 1908-ban arany oklevelet, 1928-ban ezüskoszorús mesteri kitüntetést kapott.

Hallwa Sándor *puskaműves.* Budapest, Szent János tér 2. Tel. Aut. 507-37. Budapesten 1882-ben született, itt is szabadult fel 1899-ben, amely után mint segéd megjárta Németországot, Belgiumot, Ausztriát és Luxemburgot. Fegyverek készítésével, távcsőszerelésekkel és lőszerkereskedéssel foglalkozó üzemét 1907-ben alapította. A lakatos és puskaműves ipartestület tanoncviszg. és mestervizsg. bizottságának alelnöke, hites bírósági szakértő. 1925-ben kitüntető oklevelet és nagy aranyérmet. 1926-ban állami díszoklevelet, 1927-ben nagy aranyérmet, 1928-ban székesfővárosi elismerő oklevelet kapott. Az ezüskoszorúsmesteri kitüntetésben 1925-ben részesült.

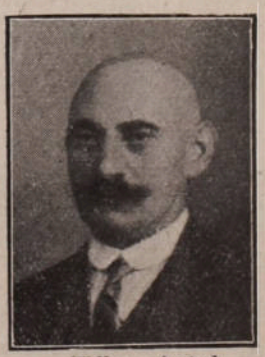
Hammang József és Fia *puskaműves.* Budapest, Ferenc körút 6. Született 1873-ban Szenthuberten. 1891-ben szabadult fel. 1899-ben lett önálló. Előbb Szabadkán, majd 1909-ben üzletét feloszlatva, a fegyver- és gépgyárban működött 1919-ig mint művezető. Ottani működéséért koronás ezüst érdemkeresztet kapott. 1920-ban alapította mai üzemét, ahol József fiát, aki két évi műegyetemet végzett és Suhlban négy évig tanulta a fegyvertechnikát, társul vette. A veszprémi 1923-iki kiállításon díszoklevelet, az 1923. orsz. gépészeti kiállításon aranyérmet, az 1927. évi székesfehérvári kiállításon aranyérmet nyert. 1928-ban lett ezüstkoszorús.

Harsányi Imre *gubásmester.* Debrecen, Bocskay tér 6. sz. A mármár szűnőfélben levő iparát még nagyatyja, Imre mint remekes mester kezdte 1820-ban. Így szállt az apáról fiúra. Harsányi elnöke volt az Iparártársulatnak, törvényhatósági bizottsági tag, ref. presbiter, a függetlenségi kör alelnöke. 1928-ban lett ezüstkoszorús mester.

Hauszmann Ferenc *műbútorasztalos.* Aréna út 46. Szül. 1883-ban Csákán, 1900-ban szabadult fel, 1910-ben alapította mai üzemét, amelyet villanyerőre (15 HP) berendezve, 12 segéddel és 5 tanonccal folytat. Az Asztalos Ipartestület előlj. tagja, az IPOSz vezetőségi tagja stb. 1928-ban lett ezüstkoszorús.

Havas István

Héber Antal

Havas István *hegedűkészítő mester.* Budapest, VIII. Üllői út 16b. sz. Született 1872-ben Budapesten. Bruckner Nándornál 1890-ben szabadult fel és 1905-ben lett önálló. 1925-ben zsüritag volt. 1928-ban ipartestületi

első díjként ezüstserleget és ezüstkoszorúsmesteri kitüntetést kapott. Nándor fia, ki szakmájában dolgozott, elesett az olasz harctéren. Hegedűivel világhírre tett szert.

Héber Antal *műasztalos*. Budapest, Conti u. 3. Tel. 309-67. Született Pélyen 1876-ban. Mint segéd hat évig volt külföldön és hazatérve, 1903-ban saját erejéből lett önálló. Modern, nagy üzemében 16—20 segédet és 4 tanoncot foglalkoztat. Az asztalos ipartestület pénztárnoka, a Bútorcsarnok Szöv. volt alelnöke. Az asztalosok országos szövetsége pénztárnoka. Az iparművészeti társulat ezüstérmét, a milanói kiállítási aranyérmet, áll. elismerő oklevél, iparegyes. aranyérem és az ezüstkoszorús mesteri kitüntetéseket kapta.

Hosszú István *asztalosmester*. Budapest, Conti ucca 3.

Huray Sámuel *szíjgyártó*. Budapest, Dohány ucca 12.

Jakovliev Csedomir *rézműves*. Dunakeszi.

Kertész Mihály *bádogosmester*. Budapest, Thék Endre ucca 14. Szül. 1910-ben Szentesen. Mint segéd Budapesten és Bécsben dolgozott. 1920-ban alapította üzemét, melyet a modern fejlődés útjára vitt. 1928-ban lett ezüstkoszorús mester.

Kertész Mihály. Született 1894-ben Túrkevén. Négy gimnáziumot és felsőipariskolát végzett. Szentesen 1910-ben szabadult fel. Már segédkorában is elsőrenű iparosnak ismerték el. 1915-től 1920-ig a „Hefa" hűtő- és fémárugyár üzemvezetője volt. Itt szerzett tapasztalatai alapján létesítette 1920-ban mai vállalatát, melyben oly tökéleteset produkál, hogy az 1928-as kézművesipari tárlaton a zsűri egyhangúlag ezüstkoszorúval és ezüstserleggel tüntette ki. Az ipartestület életében mint előljárósági p.-tag és a tanoncvizsg. biz. elnöke visz szerepet. Nős, két gyermeke van.

Kiaschek Gusztáv *műötvös*. Budapest, Király u. 13. Tel.. J. 424-06. Szül. 1869-ben Prágában, felszabadult 1883-ban atyjánál és 1890-ben lett Prágában önálló. Budapesti üzletét 1910-ben alapította. A hadügyminisztérium részére arany tölgyfakoszorút, a szerb király részére ezüst babérkoszorút készített. Az 1926. évi kézműipari tárlaton aranyérmet, 1928-ban keresk. miniszteri elism. oklevelet kapott. 1925-ben lett ezüstkoszorús mester.

Kiss József Ferenc *könyvkötő*. Budapest, Pannonia ucca 31. Szül. 1873-ban Nagyszebenben, felszab. 1889-ben és 1915-ben lett önálló. Számos díszoklevél és aranyérem kitüntetés tulajdonosa. Az Ipartest. előlj. tagja, a szakoszt. elnöke, szakelőadó. 1925-ben lett ezüstkoszorús mester.

Kis Pál *fényképész*. Király ucca 51. és Lipót körút 30. Tel. J. 449-50. Szül. 1890-ben Budapesten, felszab. 1907-ben és tíz évvel később lett önálló. Az 1921. iparegyes. kiállításon a nagydíjat, 1922-ben és 1924-ben elism. okleveleket, 1925-ben aranyérmet és ezüstkoszorúsmesteri kitüntetést, 1927-ben a nemzetközi fényképkiállításon bronzérmet nyert. Mindkét műterem a legmodernebb fotoeszközök felhasználásával, úgy technikai, mint külső felvételeket, portré- és speciális gyermekfotografiákat elsőrangú kivitelben állít elő.

Klein Jakab *bádogos*. Budapest, Losonci ucca 15.

Kner Erzsébet *könyvkötő*. Alkotmány u. 20. Tanonc- és segédéveit atyja, Kner Izidor országos hírű gyomai könyvnyomdájában töltötte,

majd két szemesztert töltött a lipcsei akadémián für Buchgewerbe und Graphische Künste és 1924-ben alapította üzemét, amely speciális bibliofilkötésekre is elsőrangúan van berendezve.

Komlósi Kristóf *szabó*. Budapest, Dohány ucca 58.

Kovács Ferenc *szobafestő- és mázolómester*. Budapest, Őr ucca 1. Szül. 1878-ban Monoron, felszab. 1896-ban Budapesten és itt gyakorolt nagyobb mestereknél. 1908 óta önálló mester. Előbb Tüdős és Társa cég alatt dolgozott, majd 1920 óta a Kovács Testvérek cég egyik tagja, 1926 óta pedig annak kizárólagos tulajdonosa. Az Ipartestületnek évek óta előljárója, több éven át ő volt az Ipartestület és iparoktatási főigazgatóság által vezetett szakiskolák oktatója. A kereskedelmi minisztérium állami elismerő oklevéllel tüntette ki, 1925-ben pedig ezüstkoszorús mester lett. Ez utóbbi kitüntetéséről lemondott, amely lemondása azonban tudomásul nem vétetett.

Kovács Károly *címfestőmester*. Budapest. Meghalt.

özv. Kovács Károlyné

Özv. Kovács Károlyné *szűrszabó mester*. Debrecen, Bethlen ucca 21. Az üzletet még 1925 január 5-én elhunyt férje 1895-ben alapította. A debreceni mezőgazdasági kamarai ezüstérem, a budapesti II. orsz. kézműipari tárlat díszoklevele, a székesfehérvári aranyérem és ezüstkoszorúsmesteri kitüntetéseket kapta. Kovács Károlyné élénk részt vesz a társadalmi életben. A MANSz választmányi tagja, a Mácsay dalkör alapító tagja, a Vándorezüstkoszorút védő asztaltársaság alelnöke stb.

Kraft István *szobrász*. Budapest, Karpfenstein ucca 21.

Lászay Tivadar *könyvkötő*. Budapest, Tölgyfa u. 9. szám.

Laumann Róbert *hangszerkészítő*. Budapest, Semmelweiss ucca 25.

Ludwig Ede *bronzműves*. Budapest, Óriás ucca 44.

Märcz József *mézeskalács- és viaszgyertyakészítő mester*. Budapest, Izabella ucca 6. Üzemét 1921-ben alapította. A II. ipari tárlaton aranyérem kitüntetést nyert. 1928-ban lett ezüstkoszorús mester. Az Ipartestület alelnöke, a kath. legényegylet vál. tagja.

Mautner Jenő *asztalos*. Budapest, Alpár ucca 10.

Molnár Ferenc *asztalos*. Budapest, Szent Domokos ucca 14.

Miszlovits és Németh *asztalosok*. Ujpest, Tél ucca 128.

Nagy Antal *asztalos*. Budapest, Víg ucca 22.

Neumann Béla *sütőmester*. Budapest, Margit körút 16.

Németh Imre *cipészmester*. Kaplony ucca 3. Szül. 1873-ban Hódmezővásárhelyen. Iparát atyjánál, Pálnál tanulta, résztvett szakiskolai tanfolyamokon, szakrajzkiállításon első díjat is nyert, s így felkészülve, megjárta Frankfurtot, Párizst, Londont stb. 1902-ben alapította mai előkelő üzletét. A debreceni kézműipari versenyen és 1908. évi iparegyesületi kiállításon ezüst díszérmet, a londoni cipészipari kiállításon Grand Prix, az 1928. évben keresk. miniszteri elism. oklevél kitüntetést kapott. Az Országos Iparegyesület ig. tagja, keresk. miniszt. cipészipari szakellenőr, a mestervizsg. bizottság tagja stb. Az 1925. évi kézműipari mesterversenyen az első nagy aranyérmet és ezüstkoszorúsmesteri kitüntetést kapott. Ő készítette Zita királynő koronázási cipőit.

Ottenreiter Károly *kesztyűs*, Budapest, IV., Petőfi Sándor u. 3. Szül. Budapesten 1874-ben, felszabadult 1889-ben és átvette 1910-ben az atyja által 1863-ban alapított üzletet, amelyben 14 segédet foglalkoztat. A millenniumi ezüstérem és több elismerő oklevél tulajdonosa. 1925-ben lett ezüstkoszorús mester. A régi iparos család tradiciójához híven, most is a tulajdonos két fia vesz részt az üzemben.

Pacholek István *kardkészítő*, Budapest, Nagytemplom u. 31. Szül. 1881-ben Jaslón, 1904-ben szabadult fel édesatyjánál és 1908-ban vette át az atyja által 1864-ben alapított üzemet. Üzeme 8 HP villanyerőre van berendezve. Nyolc különböző ipari kitüntetés tulajdonosa, aki 1925-ben lett ezüstkoszorús mester. A Lakatos Ipartestület előlj. tagja, a tanoncvizsgáztató bizottság tagja.

Palka József *üvegfestőmester*, Budapest, VIII., Baross u. 59. sz. Telefon: József 302—28. Műtermében készít: templomi üvegfestményeket, középületek és magánházak részére díszüvegezést, üvegedzést és fali díszítésű üvegmozaikot. Elsőrangú művészi munkálataiért a következő kitüntetésekben részesült: 1907-ben a pécsi orsz. kiállításon ezüstéremmel kitüntetve. 1912-ben az egyházi üvegfestés terén szerzett érdemei elismeréséül X. Pius pápa a pápai arany érdemkereszttel tüntette ki. 1928-ban pedig Magyarország ezüstkoszorús mestere lett. Fennállása óta az ország minden részében kb. 600 templom részére készített festett ablakokat. Külföldön is jó nevet adott a magyar üvegfestőművészetnek, ú. m. a wieni Pázmáneum-intézet, Revál (Esztország) köztársasági palota, Athén (Görögország) áruház üveg ablakai, Bukarest magánépítkezésekhez stb. Az üzem vezetésében két fia segédkezik, állandóan 16 alkalmazottat foglalkoztat, a legmodernebb felszerelésű gáz-égetőkemence és 2 lóerős villanymotor működik.

Palka József műve

Pál Ferenc *faszobrász*, Budapest, Közraktár u. 2.

Polgár Károly *lakatos*, Budapest.

Rákos Manó *építő- és díszítőszobrász*, Budapest, Szent Domonkos u. 5. A középiskola és az ipari rajzszaktanfolyam elvégzése után külföldi tanulmányúton volt Német-, Olasz- és Franciaországban és az Egyesült-Államokban. Itt szerzett tapasztalatait értékesítve, 1894-ben saját erejéből önállósította magát és egymásután alkotta meg kiváló munkáit a miskolci zeneiskola, a ceglédi posta, az állami számszék stb. épületein.

Az Ipartestület elnöki székébe ültette és e tisztséget is közmegelégedéssel töltötte be. Számos kitüntetését az ezüstkoszorús mesteri kitüntetés koronázta be.

Reitzer Ferencz és Fiai *festők*, Budapest, Rózsa u. 32.

Reményi Mihály *hegedűkészítő*, Budapest, Király u. 58. Telefon: 287—84. Szül. 1867-ben Budapesten, felszabadult 1884-ben. Üzletét alapította 1890-ben. Az 1894. évi nápolyi kiállítási aranyérem, 1895. évi párisi világkiállítási ezüstérem, a millenniumi érem és oklevél, a pécsi kiállítási nagy ezüstérem és oklevél, az 1926. évi kézműip. kiállítási aranyérem birtokosa. 1925-ben lett ezüstkoszorús mester. Fiai, László és Zoltán is résztvesznek atyjuk üzemében. Üzeme 2 részből áll: hegedűkészítésből és zongorák javításából. Hangversenyhegedűk készítése körül első helyen áll.

Rosta Ferenc *órás*, Orosháza.

Roth József *asztalos*, Budapest, Visegrádi u. 64. Született Váncsodon 1888-ban, felszabadult Budapesten 1905-ben. A viláháborúnak — a szerb, albán, montenegrói és olasz frontokon — végig küzdése után 1920-ban alapította mai üzemét. 1928-ban elnyerte művészi kivitelű munkáiért az ezüstkoszorúsmesteri kitüntetést. Az asztalosmesterek orsz. szöv. vál. tagja.

Sárik Ferenc *cipész*, Budapest, Fő u. 7.

Sóty Zoltán *lakatos*, Budapest.

Sperling Jenő *tűzhelygyáros*, Budapest, Kálvária u. 14.

Spiegel János *hegedűkészítő*, Budapest, Nagymező u. 28.

Skorka Lajos *lakatos*, Budapest, Martinovics tér 4/a.

Schweitzer Mátyás *asztalos*, Budapest, Horthy Miklós út 84.

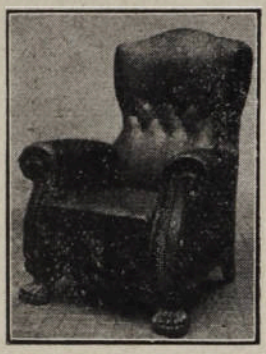
Schwendtner Ferenc

Schwendtner Ferenc *szerszámgyáros*, Budapest, Király u. 11. Telefon: 424—08. Budapesten, 1875-ben született, 1892-ben szabadult fel és 1900-ban alapította a mai üzemét, melynek speciális szerszámkészítményei közfeltünést keltettek. 1924-ben az Orsz. Iparegyesület ezüstéremmel tüntette ki, 1925-ben pedig ezüstkoszorús mester lett és aranyéremmel tüntették ki. Az Ipartestület előlj. tagja, a tanoncvizsg. bizottság elnöke. Ferenc fia szintén résztvesz atyja üzemében.

Szabados Benedek *asztalos*, Kispest.

K. Szabó Balázs *mintafazekasmester*, Mezőtúr, Újváros, 4. út, 32. Virágvázák, fali dísztárgyak, díszvirágcserepek, kulacsok, díszkorsók és kannák előállításával foglalkozik. A fazekas szakosztálynak 10 év óta elnöke, az Ipartestület előlj. tagja, mester- és tanoncvizsg. bizotts. elnök. Már mint tanonc elismerő oklevelet kapott. Üzemét 1894-ben alapította. Több elismerő oklevél tulajdonosa. 1925-ben lett ezüstkoszorús mester.

Szabó László *kárpitosmester,* Budapest, Váci ucca 41/b. Szül. 1874-ben, 1891-ben szabadult fel és 1897-ben önállósította magát. 1925-ben ezüstkoszorúsmester lett, 1928. évi kézműip. kiállításon nagy állami díjat kapott. Az Ipartestület elölj. tagja, a hitelszöv. volt alelnöke. Neje: Leimetter Borbála.

Szabó László munkája

Szalay Sándor *cipészmester,* Duna u. 6. Telefon: 830—11. A mintegy 90 évvel ezelőtt Paál József által alapított üzletet 1907-ben vette át. Munkáiért 1925-ben állami oklevél-kitüntetést kapott és 1925-ben lett ezüstkoszorús mester. Született 1896-ban Fülöpszálláson. Atyja is cipészmester volt. Mint segéd Berlinben és Bécsben járt. Neje: Érczhegyi Margit.

Szathmáry L. és Fia *faesztergályosmester,* Nagykőrös. Az üzemet Szathmáry László 1885-ben alapította. Mai vezetője: Szathmáry Imre. A cég kétszer aranyérem kitüntetésben részesült és 1925-ben ezüstkoszorús mester lett. Szathmáry résztvett a világháború orosz, szerb és montenegrói harcaiban. Nagyezüst v. é., K. cs.-k. és seb. é. kitüntetést kapott.

Szentirmay Rudolf

Szentirmay Rudolf *iparművész, ötvös,* Batthány u. 2. Telefon: 518—76. Az iparművészeti főiskolát 1902-ben végezte jeles eredménnyel. Már növendék korában több ösztöndíjat élvezett. Munkái 1900 óta szerepelnek a hazai és külföldi tárlatokon, mindenkor elismerést szerezve alkotójának és a magyar ötvösművészetnek. Leginkább az egyházművészeti témát kultiválja, de az ötvösség más ágaiban is teljesen otthonos. Nős, 5 gyermeke van. A háborúban mint t. főhadnagy vett részt. 1925-ben kapta jeles munkáiért az ezüstkoszorús mesteri kitüntetést.

Szilágyi Pál *mézeskalácskészítő mester.* Debrecen, Csillag ucca 20. szám. Speciális debreceni csemege mézeskalácsot és piskótákat készít. Feltünést keltettek irredenta mézestányérjai. Az Ipartestület előljárósági tagja, szakosztályi elnök. Ezüstérem és ezüstkoszorúsmesteri kitüntetést kapott. A világháborúban nagyezüst, kisezüst, bronz v. é., sebesülési érem és K. cs.-kereszt kitüntetést nyert.

Szilágyi Pál

Teichner Ádám, *műlakatosmester,* Budapest, Szövetség u. 10. sz. a St. Lousi Grand Prix 1904, a milánói 2 drb aranyérem (1906), a pécsi állami ezüstérem tulajdonosa, 1925 óta ezüstkoszorús mester. Szül. 1876-ban iparos szülőktől. 7 évig gyakorolt külföldön és 3 évig járt az iparműv. iskolába. 1904-ben saját erejéből önállósította magát és igen jelentőssé fejlesztette vállalatát. Leánya, Lyvia, a vállalat irodájában működik, másik leánya, Edit, felső női ipariskolai növendék.

Tiringer Ferenc *lakatos,* Kecskemét.

Tóth István *cipészmester,* Barcs. Az 1923. kaposvári ezüstérem, az 1925. évi budapesti nagy aranyérem, 1927. évi ezüst díszérem tulajdonosa. 1928. év óta ezüstkoszorús mester. Üzletét 1910-ben alapította s azt 3 segéddel és 1 tanonccal folytatja. Ottó királyfinak és a főhercegeknek szállít Lequitióba cipőket. A cipészszakvizs. bizottság elnöke. A világháborúban 18 hónapot töltött a fronton, ahol bronz v. é. és K. cs.-k. kitüntetést kapott.

Unger József *ostornyélkészítő.*

Némedi Varga Jakab *mázolómester,* Kiskúnfélegyháza. Szül. 1881-ben Kiskúnfélegyházán, 1897-ben szabadult fel és 1908-ban lett önálló. A nagy ezüstérem tulajdonosa. 1928 óta ezüstkoszorús mester, városi képviselő, az Ipartestület vezető tagja. Neje: Ternovszky Róza.

Woweszny Jenő *angol nyeregkészítő- és szíjgyártómester,* Budapest, Baross ucca 46. Telefon: J. 432—08. Szül. 1892-ben, Flanyek Edének volt a tanítványa, 1910-ben szabadult fel és 1922-ben lett hosszabb külföldi út után önálló. A nagy aranyérem és díszoklevél, valamint az ezüstkoszorúsmesteri kitüntetések birtokosa.

Zier Károly *műszerész,* Budapest, Nagy János u. 35.

Zuzak, Krall és Láng *bőröndösök,* Budapest, Irányi u. 5. sz.

Kiállitások, vásárok, mintavásárok.

Írta: Dr. tokai Oláh Béla, ny. kereskedelmi és iparkamarai főtitkár.

Amidőn a gazdasági jellegű kiállítások, a vásárok és árúmintavásárok igen nagyjelentőségű intézményeinek beható ismertetésével kívánunk foglalkozni, — első kötelességünk, hogy e bizonyos vonatkozásokban rokon, viszont lényegileg meglehetősen eltérő jelleget és célkitűzést mutató gazdasági intézmények pontos definicióját igyekezzünk oly fogalmazásban megadni, mely lehetővé teszi ez intézmények jellegének, céljainak és gazdasági prediszpozicióinak preciz körvonalazását.

Elvitázhatatlan tény, mikép a három említett intézmény már a történelmi fejlődés rendjén is, még inkább azonban *mai modern megjelenülési formájában* igen közeli rokonsági viszonyt tart egymással, — főként abban a tekintetben, hogy *valamennyinek közös jellegzője tárgyaknak, produktumoknak, leggyakrabban árúknak közszemlére való kollektív kihelyezése, demonstráció, vagy nagyobb arányú versenykeltés, sőt az esetek túlnyomó részében a vásárlási kedv intenzív fokozása céljából.*

Bármily szembeszökők legyenek is azonban a rokonvonások, mégis igen lényeges különbség van egyrészt *a kiállítások és vásárok, másrészt pedig a közönséges értelemben vett vásárok és a modern gazdasági követelmények helyes felismeréséből szükségszerűleg életre hívott ú. n. árúmintavásárok között.*

Bonckés alá kerülnek elsősorban *a kiállítások*. Nem mintha időrendi sorban ezek előzködnének, hanem sokkal inkább azért, mert a modern kor különleges jelentőséggel kidomborodott *árumintavásárai* csak a történelmi előzmények kellő ismeretén át válnak megérthető fogalommá.

A kiállítások célja főképp, sőt rendszerint kizárólagosan a *demonstráció, a megismertetés, az oktatás*. Ez intézményeknek üzleti céljuk vagy *egyáltalán nincs*, vagy csupán mellékesen és *közvetve*, távolabbi vonatkozásban van.

Árucsere — legalább is tömeges adás-vételi ügyletkötés — a gazdasági jellegű kiállításokon rendszerint csupán kivételesen és csakis magukra a kiállított tárgyakra vonatkozólag történik. Ez áruk mögött forgalombahozatal céljaira szánt jelentékenyebb készlet az esetek legnagyobb részében annál kevésbé van, mert hiszen a figyelem felkeltését célzó kiállítási tárgyak, a dolog természete szerint, nagyobbrészt afféle reprezantív „remeklések", melyek legfontosabb feladatuk demonstrálni az egyes népek, bizonyos népközösségek, valamely ország, országok, vagy vidékek bizonyos szakma vagy szakmák produkcióképességének és technikai felkészültségének ténylegesen elért fokát.

A kiállítási tárgyaknak tehát árjellegük alig van. A kiállító nem közvetlenül a fogyasztó piac számára vonultatja fel készítményeit, hanem a nagyközönséghez, a közvéleményhez szól, melyet ilymódon oktat, tájékoztat s nem utolsó sorban ízlésének irányítására, nemesítésére törekszik. E tételünk helyességét mi sem bizonyítja inkább, mint az a közismert tény, mikép, főleg az igazi nívós kiállítások gyüjteményeinek

legtöbb darabja *különféle múzeumokban, kísérleti és technológiai intézmények gyüjteményeiben nyer később — állandó okulás céljából* — elhelyezést.

A mondottak ellenére is távol áll azonban tőlünk annak vitatása, mintha a kiállítások 100%-ig teljes „splendid isolation"-t különöznének minden üzleties jellegű célkitűzéssel szemben. Gyakran maguk a kiállított „remekek" is — nem ritkán utánrendelt példányokban megsokszorozva — vevőre találnak, tehát piacra kerülnek. De e szórványos üzletkötésekkel szemben azon a fázison domborodik ki a gazdasági kiállítások merkantil célzata, amidőn konstatálnunk lehet minden jól és komoly alapelvek szerint megrendezett ily kollektív árubemutató intézmény informatív szerepét, iparfejlesztő és versenyfokozó hatását. *A piac közvetlenül köt ismeretséget* a különféle árubeszerzési forrásokkal, megismeri a kvalitásokat, az árakat, az anyagokat, a termelés technikáját s általában mindazokat a körülményeket, melyeket egy, majdan kialakuló lieson *szempontjából elhatározó jelentőséggel bírnak.*

A kiállításoknak föntemlített nézőpontjából mérlegelt forgalomfejlesztő hatása csak közvetett ugyan, azonban jelentőségét lekicsinyelni egyértelmű volna e fokozódó népszerűségű, bár sokszor támadott, gyakran tényleges jelentősége alá devalvált, nem egyszer kiirtásra ítélt, mindamellett azonban ezer okból hasznos, előnyös és legalább is egyelőre alig nélkülözhető intézmény létjogosultságának botor tagadásával.

Az oppoziciót valóban nem annyira az intézmény iránt érzett ellenszenv váltja ki, hanem sokkal inkább a visszaélések, komolytalan akciók, mellék- s többnyire önösérdekű célokra való kacsintgatása oly kiállítást rendező tényezőknek, kiknek kezében veszedelmes kelevénnyé mérgesül az egyébként tisztes, hasznos és praktikus ügy.

Sokan továbbá — s valljuk meg, nem is ok nélkül — a kiállítások tetemes költségeivel szemben mutatkozó improduktivitást, helyesebben szólva a rendezés költségeivel arányban nem álló, mérsékelt jövedelmezőséget, a gyakran mutatkozó deficitet hangsúlyozzák ki nyomós ellenérv gyanánt.

Nem volna szabad feledni azonban sohasem, hogy egyfelől a kiállítások felépítése, az objektumok létesítése, berendezése, díszítése, a munkaalkalmak jelentékeny szaporodását eredményezi. Emellett pedig a rendezési költségek a jelennek olyan befektetései, amelyek a jövő fejlődése során — éppen a kiállítások produkció- és forgalomfejlesztő hatása folytán — az összesség javára gyümölcsöznek tapasztalat szerint búsás kamatokat. Kellő körültekintés és az adott viszonyok helyes mérlegelése, úgyszintén a kiállításügy szigorú szabályozása az aggályoskodók kritikájának elnémítására minden bizonnyal alkalmas és hasznos eszköz lehet. Úgy véljük: tartozó kötelességet teljesítünk, midőn — röviden és hézagosan bár — megrajzoljuk az utat, mely ez intézmény fejlődését az első bizonytalanul tapogatozó kísérletektől a folyamatos jelen modern megjelenülési formájáig vezeti.

Terünk nem engedi meg — bármily csábító feladat volna is — hogy már az emberiség prehisztórikus korszakaiban kutassunk nyomok után, melyek javaknak közszemlére helyezése révén a kiállítási eszme prototípusaiként lennének elbírálhatók; azért csupán annak megemlítésére

szorítkozunk, mikép internacionális vonatkozásban is komoly tekintélyszámba menő paleontológusok állításai, leletei és e leletekből levont következtetései szerint már a neolitkőkorszak primitív ősnépei is szükségét érezték annak, hogy más törzseknél értékesíthető terményeiket és készítményeiket bizonyos időközökben és bizonyos helyeken *bemutatás és kicserélés céljából* közszemlére tegyék. Svájci, flandriai és német földön eszközölt régészettani feltárások: prehisztórikus kultúrtelepek maradványai igazolják, hogy ahol *tömegesen — tehát termelésre és árucserére is kikultiválva* — élte primitív életét a kőkorszak ősembere, ott csaknem minden ilyen telepen megvolt a *hely* és adva voltak a *módok* bizonyos törzsek „árukészleteinek" időszakonkénti kollektív bemutatására és ezáltal az egymásra utalt szomszédos törzsek között való „áruforgalmazás"-nak elősegítésére.

Nem vitatjuk, vajjon e történelemelőtti emlékek a kiállítási vagy inkább a vásári ügynek ősszülői-e? Annál kevésbé tesszük ezt, mert felfogásunk szerint az említett két intézmény között vérszerinti rokonság van, mely a közös eredetet nem tagadja, sőt büszkén hangoztatja, hogy a család két ága teljesen különálló ugyan, de e családfa két reprezentáns ága egy ősforrásból származik.

Nehézkes és hosszadalmas volna a történelem folyamatát nyomról-nyomra tovább követni. Így tehát — kikapcsolva minden egyebet — csak arra utalunk röviden, mikép egyiptomi fáráók emlékét megörökítő egyik hieroglifás sírfeliraton is utalásokat talált a tudományos kutatás arra, hogy e sok ezer év patinájával fedett korszakok szinte döbbenetesen kifejlett kultúrája már az intézményesített, racionalizált, sőt — mi több — *ökonomizált* formájukban ismerte a kiállításokat.

Ezek a legősibb történelmi korszakok elsősorban és főként *őstermelési* produktumaik számára rendezték meg árubemutató seregszemléiket. Tény azonban az is, hogy olykor-olykor bizonyos magasabbrendű *lelkiszükséglet* hívott életre *egészen modern célkitűzésű s a szó csaknem mai értelmében vett kiállításokat.*

Az elmondottak ellenére is megbocsáthatalanul merész állítás volna a mai értelemben vett kiállítások ősét akár a prehisztórikus idők, akár a legrégibb történelmi kultúrák emberének intuitiv szárnypróbálgatásaiban keresnünk.

Mindent egybevetve, azt igazolják az őstörténelem emlékei, hogy amidőn az emberi pszihéből kitermelődött a vetélkedés ősi hajlama, ugyanakkor készen állott a talaj a kiállítások, illetve kiállítási jellegű intézmények megteremtése és fokozatos fejlődése számára is.

* * *

Ha azonban már a történelmi távlatok kutatása e tanulmány céljaitól messzebb eső területekre csábított bennünket, még kevésbé térhetünk ki annak rövid ismertetése alól, hogyan fejlődött, formálódott és modernizálódott *a kiállításügy a klasszikus görög-római ókorban, a középkorban, az új és a legújabb korban?* Ezúttal már *az írott történelem* útjára térünk és arra törekszünk, hogy időrend és oknyomozati feltárásban tegyük érthetővé a kiállítási ügy gazdasági és társadalmi jelentőségét.

* * *

Az a csodálatosan *kozmikus jellegű* kultúra, mely a klasszikus Hellász művészetét oly — mai napig is méltán megcsodált — tökéletességre emelte, az a bámulatosan kifejtett kulturális érzék, mely a görög szellemből Solonokat, Likurgusokat, Perikleszeket, Phidiásokat, Sophokleseket, Euripideseket és Sokrateseket nevelt — amely mint Vergilius mondja — „arannyal ékesítette a márványt és a márványba ékelt drágaköveket" — az a nép, mely épp oly hiú volt mondhatatlanul kikultúrált, kifejező és zengzetes nyelvére, mint csodás verőfényű mithológiájának költői kincseire, amely a díszelgésre, szépelgésre mindig oly igen hajlamos volt, amely az idők furcsán változó során vagy tragikus hőssé nemesült,, vagy fintoros bohóccá torzult, amely mamutvagyonokat keresett és herdált el, kockán, hetairán, politikán és mecénáskodáson, nem nélkülözhette, ellenben ösztönös megérzését természetesen követte, amidőn ráeszmélt arra, hogy a hiuságoknak a jóízléssel is összeférő vására van. És a „Szép"-ért lelkesülők sok mindent, még egészen aljas bűnöket, kilengéseket, politikai balfogásokat, sőt árulásokat is megbocsátanak, ha Praxiteles Vénus szobra a szörnyen eladósodott város fórumán díszeleg. Ahol egy remekmű, ott egy egész bevehetetlen erőd. A klasszikus görögkor hadvezére inkább kockáztatta Rhodos sziget meghódítását, mintsemhogy a város oly részén intézzen támadást, melyben egy híres festmény, egy híres szobor vagy egy híres műtárgy volt őrizetben.

Aratos, Ptolomeos királyt óhajtva hazája ügyének megnyerni, a felszabadulás reményében megvált legszebb képeitől s azokkal a királynak kedveskedett. Nem mintha ő, a harci viharokon sokszor átesett hős, nem bízott volna fegyvereinek erejében, hanem mert dokumentálni akarta, hogy *hazája érdekében a legnagyobb áldozatra is kész.*

És — hogy miképen értékelte Homérosz népe a műremekeket — mi sem bizonyítja jobban, minthogy Skyon városa festészeti műveit adta túszul állami léte szabadságáért.

Ebben a kultúrában, ebben a környezetben természetszerűleg érlelődnie és kifejlődnie kellett *a kiállítási eszmének is.* Még ugyan messze van a kor attól az időtől, midőn a kiállítási vágyat gazdasági törekvések fogják fűteni, de már a kiállítások szervezésének első alapfeltétele: a nyilvánosság elismerésére, okulására, a tömegek ízlésének fejlesztésére irányuló tendencia elvitázhatatlanul adva van.

Vétenénk a köteles objektivitás ellen, ha ezeket a kiállításokat a mai értelemben vett *árutárlatok* gyanánt tüntetnők fel.

Az ógörögök kiállításai inkább műtárlatok voltak, *legtöbbnyire indusztriális és kommerciális célzat nélkül.*

A kiállítások indusztrializálódása és kommercializálódása csupán akkor következett be, mikor már a kiváltságos, egy demokratikusabb és a tömegek szükségleteivel is számottevő új, hatalmas lökőerejű és kozmikusabb közvélemény kezdett kialakulni.

A műtárlatjellegű kiállításokat a görögök *pynakotheka* névvel illették. Közülük nem egy állandósul és pedig oly módon, hogy vagy bizonyos, visszatérő időközökben gyüjteményes bemutatót rendez az évről-évre felszaporodó műkincsek számára, vagy pedig — mint az athéni Akropolisz — múzeális jellegűvé válik. Fontos momentum, hogy a kiállított műtárgyak egyrésze megvásárolható volt s mert a műtárgyvásárlás a

„bon-ton"-hoz tartozott, ezek a pynakotékák elég tekintélyes, hogy úgy mondjuk, áruforgalmat bonyolítottak le.

Ugyancsak feljegyzésre érdemes tény, hogy a most tárgyalt műtárlatok fejlesztették ki a „zsűrizést", a bírálati rendszert is. Előbb a bírálat csak a nép felfokozott érdeklődésének természetes következménye volt; később azonban minden művész számára kötelezővé tétetett, hogy műveit nyilvánosan kiállítsa és megbíráltassa. A bírálati rendszer ilymódon a szó szoros értelmében hivatalos jelleget nyer s mint Arisztoteles feljegyzi: a bírálatra hivatott férfiak a művészetek ágaiban igen gondos nevelésben részesültek.

A görög műkiállítások vezetik be először a *belépti-díj* rendszert is. Azokon a tárlatokon ugyanis, melyeken a művészek nem publikus jellegű megrendelésre készült műveiket mutatták be, hamarosan szokásba jött a költségek fedezését célzó, sőt a kiállítóknak is jövedelmet biztosító belépti-díjak szedése. Fontos e tény felemlítése azért,, mert a beléptidíj rendszerre már a kiállítások fokozatos kommercializálódásának veti előre az árnyékát s így a fejlődés útján hatalmas lépést jelent.

* * *

Fölösleges ismétlésekbe bocsátkoznunk, ha a római birodalom kiállítási ügyének történetével is külön foglalkoznánk. Róma magas kultúrája görög emlőkön táplálkozott s így csak természetes, hogy kiállítási ügyének históriája is hellén nyomdokon haladt.

Éppúgy tény ez, mint az, hogy a görög-római kultúra hanyatlásával a műkiállítások is hanyatlottak és — több-kevesebb sikerrel járó kisérletezés után — a reinkarnáció csak a középkorban, a céhek intézményének virágzása idején következett be.

* * *

Bőbeszédűeknek távolról sem mondhatók azok az írott emlékek, melyek a céhek, immár *kifejezetten árutárlat* ismérveit mutató kiállításairól, az úgynevezett „Schaugericht"-ekről tájékoztatnak. Annyit azonban kétségtelenül megállapíthatunk, hogy e kollektív árubemutatásokat, melyeknek nyomaira már a XVI. században bukkanunk, a tényleges gazdasági szükséglet felismerése teremtette meg. A céhek vezetőségei elhatározták, hogy a készítmények kiválóságának és származási helyének dokumentálása céljából minden kötelékbe tartozó mester évenként egy-egy, az illető város címerével hitelesített *„remeket"* tartozik készíteni. Ezeket az árukat aztán rendszeresen kiállították. Egykorú feljegyzések szerint a vásárlóközönség örömest és tömegesen látogatta ezeket a látványosságszámba is menő „Schaugericht"-eket s különösen a nagy német városok céheinek kiállításai örvendtek hosszú időkön át igen élénk látogatottságnak.

A céhek fénykorának letűnésével egyidejűleg természetesen a „Schaugericht"-ek népszerűségét is megtépázta az idő. Históriai jelentőségük azonban elvitázhatatlan s a kiállításügy szaktudománya ma is ezeket tekinti átmenetnek a műtárlatoktól az öncélúvá nemesült valódi kiállításokhoz.

* * *

Az első, mai értelemben vett, sőt mi több, internacionális jellegű árukiállítás megrendezése *Nürnberg városának örök érdeme.* Hogy az ipar és művészet e nagymultú metropólisának érdemes magisztrátusa mily helyesen fogta fel a kiállítások célzatát, mi sem igazolja inkább, mint az *1569-ben megrendezett első kiállítás* hirdetménye (figyelem: az első kiállítási propaganda irat!), mely a következőképpen hangzik:

„Im Rathaus daselpst hat die Stadtvogtey im Jahr Christe 1569 ain zum ergetzen und verwundern für allminiglich dem erenhaften Hantwerker stand" zu Nutz und firtreflichen Lerr ale Newerungen in den Hautirungen der Newzait *aus der ganzen Welt, selbander mit unsere Ainhaimische Kunsterzaigniss* mit viel Verdruss und Mühe zum begucken niedergelegt, was noch in Kainer Stadt geschehen ist. Um die Männer von Kunstliche fertigkeiten in ihren Arbeiten behelften zu seyn ist ain getruckter Ausweys an die Mawer zu Belehrung aler Sachen, und Aufklarung angenagelt in mer als 100 Sachen zu schauen wer schreibkundig ist tarf selbigen abschraiben, und zum ewigen Gedachtniss seinen Kindes-kindern vermachen".

A kiállításügy történelmének egyes kutatói szeretik a modern kiállítások megrendezésének érdemét francia kezdeményezésre hárítani. A fent idézett okmány azonban világosan beszél és tudtunkra adja, hogy jóval a modern kiállításügy ősapjaként tisztelt *d'Avéze* marquis 1789-iki fellépése előtt Nürnberg már rendezett, nem helyi, nem is országos, hanem nemzetközi jellegű — mondhatjuk egész bátran — világkiállítást.

* * *

Mindazáltal tényeket — történelmi adatokkal igazolt tényeket — hamisítanánk: letagadni akarván, miképp a francia géniusznak a kiállítási ügy fejlesztése körül elévülhetetlen érdemei vannak. Ellenkezőleg áll a dolog. Amidőn a céhek eleven ereje hanyatlásnak indult, amidőn a bennük germán szisztematikussággal megtestesült termelési szellemet az osztályharcos jelszópolitika kezdte mételyezni, amidőn tehát e gazdasági szempontból éppúgy mint kultúrtörténelmi vonatkozásaiban alig felbecsülhető jelentőségre szert tett intézmények kiélési formáikkal lényegüktől és prediszpozicióiktól eltérő tévutakra terelődtek — két évszázados tespedés után — egyszerre csak életrekelt a francia gondolat, mely a maga sajátos eszközeivel és stílusával új lendületet, új értelmet adott a kiállításügynek. És meg kell állapítanunk, hogy a német földből átültetett s ott elcsenevészedett palánta a francia leleményesség és ízlés humuszában pompázatos tenyészetre elevenedett. *A XVIII. század kiállításügyének történelmében a vezető és megtermékenyítő szerep vitathatlanul Franciaország érdeme.*

* * *

A „rokokó század" kora XV. Lajos vagy még inkább: madame *Pompadur!* Élvhajhászó, költekező király, örökös szenzációra éhes, pazarló udvar, a politikai raffinement minden boszorkánykenőcsével megkent elképzelhetetlenül hiú királyi kokott, aki éppúgy kezében tartotta az uralkodót, mint az agyonsanyargatott, lelketlenül kiszipolyozott népmilliók sorsát; aki féktelen feltűnési vágyában számolatlan milliókat költött

divatra, mulatságra és a hivalkodás minden elképzelhető lehetőségeire, divattá tette a *kiállítások divatját is*, tisztán csak saját felsőbbrendűségének splendid dokumentálására s nem is eszmélve arra, hogy amikor önös érdekeit szolgálja az új szenzáció, ugyanakkor páváskodásával egy univerzális jelentőségű közgazdasági intézménynek veti meg az alapját.

Az első ilyen kiállítás 1763-ban zajlott le. Jellege: műkiállítás. Sikere: minden várakozáson felül való. Nemcsak az udvart, nemcsak a kiváltságosak osztályát: Párizs egész népét is elbűvölte a sok látnivaló, amely pedig korántsem a dolgozó tömegek termelésének önérzetbiztató eredményeit tárta fel, hanem sokkal inkább azt a hallatlan luxust állította közszemlére, amit főrendű hatalmasságok, udvari kegyencek és egyéb paraziták fejtettek ki a dolgozó, verejtékező és százszorosan megalázott nép rovására.

Mai világszemléletünk józan logikája szerint azt kellene hinnünk, hogy az 1763-iki első párizsi műkiállítás pompája egyenesen felbőszítette a kiuzsorázott népet. Ostoba szentimentálizmus! A műkiállítások népszerűsége egyre gyarapodott és nem túlozunk, ha azt állítjuk, hogy az intézmény hovatovább közszükségletté vált.

„Panem et circenses!" Az elgyötört népnek talán eleinte narkotikum volt megfürészteni sóvár szemeit az eléje táruló pompában. Később azonban a kiállítás ösztönösen megsejtett lelki szükségletévé vált s csak a forradalom demokratikusabb eszmeáramlatára volt még szükség, hogy a hivalgó pompa kultusza mellett felismerje a kiállítások gazdasági jelentőségét.

* * *

1797-ben az illetékesek — ezidőszerint az ötszázak tanácsa — már gazdasági szemszögből vizsgálja a kiállítások jelentőségét s *Dannon* és *de Neuchateau* tudományos megállapításokon nyugvó lelkes agitációja folytán *1798 szeptember 18-án megnyílt a Marsmezőn az első 13 napos időtartamú francia iparkiállítás*. Csaknem egynegyedévezredre volt tehát szükség az 1569-iki germán kezdeményezésektől az 1789-iki francia kezdeményezésekig. És feljegyzésre érdemes jelenség, hogy amíg az első nürnbergi kiállítás gondolatára az ősi iparűzés produkciójának magasfokú fejlettsége vezetett, addig az első párizsi iparkiállítás annak a megfontolásnak köszönheti létrejöttét, mikép Franciország hanyatló, de még mindig eleven erővel életképes iparát csakis a nyilvános bemutatás hatékony propagatórius eszközével lehet ismét a regenerálódás és fokozatos fejlődés útjára terelni. *Ezt a kiállítást már a versenyeszme* — különösen a gyűlölt Angliával való versenyzés olthatatlan vágya — hívta életre.

Az 1798-iki párizsi kiállítás, bár a kezdet nehézségeivel kellett megküzdenie és lerongyolódott gazdasági viszonyokkal kellett számolnia, határozottan *zajos sikerrel* zárult. Igaz, hogy mindössze 110 kiállítója volt, de az is tény, hogy a résztvevő vállalatok — maga a kormány is — mindent elkövetett, hogy a 68 fülkében elhelyezett kollekció minél célszerűbb csoportosításban s minél díszesebb, ízlésesebb külső megjelenési formában kerüljön bemutatóra.

A várakozást fölülmúló siker tette a már említett *d'Avéze marquis*-t is a kiállítási eszme tettrekész hívévé. Ez az előkelő főnemes úr a sev-

resi porcellán- és gobelingyárak intendánsa volt, kissé tartózkodó, kissé passzív, talán kissé konzervatív egyéniség. Mégis magával ragadja a kezdet nem remélt sikere és még ugyanabban az évben javaslatot tesz a kormánynál évenként megismétlődő kiállítások rendszeresítése érdekében. Ugyanő veti fel először a kiállítók jutalmazásának, vagyis — a mai napig is sok vita pergőtüzének kitett — zsűrizésnek eladdig figyelemre alig méltatott eszméjét is.

Igen messze vezetne, hogy az első kísérletet követő további francia kiállításokkal bővebben foglalkozzunk, legyen elég azért az alábbi, beszédes statisztika, mely az egymást követő párizsi iparkiállítások résztvevőinek számát tüntetve fel, az intémény fejlődésképességét és fokozódó népszerűségét igazolni minden tekintetben alkalmas:

az	1798-iki	kiállításon	résztvett	— — — —	110 kiállító
„	1801 „	„	„	— — — —	229 „
„	1802 „	„	„	— — — —	540 „
„	1806 „	„	„	— — — —	1422 „
„	1819 „	„	„	— — — —	1662 „
„	1827 „	„	„	— — — —	1695 „
„	1834 „	„	„	— — — —	2444 „
„	1884 „	„	„	— — — —	3960 „
„	1849 „	„	„	— — — —	4500 „

A dolgok természetéből következik, hogy a párizsi sikerek Franciaország vidéki iparűző centrumait, sőt a külfödet is hasonló akciók kezdeményezésére serkentették. Nem beszélve az inkább provinciális jellegű francia vidéki kiállításokról, alább időrendben közöljük a külföld nevezetesebb expozicióit:

Antwerpen — — — — —	1806	Szentpétervár — — — —	1834
Trieszt — — — — — —	1808	Dublin — — — — — —	1834
München — — — — —	1818	Bécs — — — — — —	1835
Varsó — — — — — —	1818	Hannover — — — — —	1835
Stuttgart — — — — —	1820	Lipcse — — — — — —	1835
Berlin — — — — — —	1822	Nürnberg — — — — —	1840
Stockholm — — — — —	1823	Madrid — — — — — —	1841
Drezda — — — — — —	1824	Pest — — — — — —	1842
Moszkva — — — — —	1825	Mainz — — — — — —	1842
London — — — — — —	1825	Manchester — — — — —	1843
Berlin — — — — — —	1827	Pest — — — — — —	1843
Prága — — — — — —	1828	London — — — — — —	1845
New-York — — — — —	1828		

Ne feledje az olvasó, hogy e kiállítások mind csupán *országos jellegűek* voltak, melyeknek célja alig volt más, minthogy az egyes népek maguk megismerjék produkcióképességük fokát, s pontosan és gyakorlatilag megállapíthassák: mily termelési ágak szorulnak meghonosításra, fejlesztésre és támogatásra. A *világkiállítások* kora a század második felében kezdődik, abban az időben, amidőn a technikai fejlődés új találmányok gyakorlati alkalmazása révén rohamlépésekkel startol a

világot átformáló haladás nemzetközi versenyterén, amidőn a közlekedési eszközök tökéletesbülése folytán a nemzetek közelebb jutnak egymáshoz és az egymásrautaltság érzetének szikrája először felvillan.

* * *

Mielőtt még a kiállítások históriai fejlődésének további fázisait ismertetnők, hasznos szolgálatot vélünk teljesíteni hazai kiállításügyünk evolúciójának nyomonkísérésével.

Hazánk és nemzetünk végzetesen tragikus korszakokban s bel- és külpolitikai balfogásokban könnyes-véresen gazdag történelme okozta, hogy a „négy folyam és hármasbérc" között elterülő, gazdasági szempontból ideális egységet alkotó, természeti kincsekkel bőségesen megáldott területen egészen a XIX. század második feléig túlnyomólag egy egészen külterjes jellegű őstermelő kultúra dominált, mely mellett csupán a városi, többnyire betelepített lakosság kézműves iparűzése jöhetett termelési szempontból számításba. Sem maga a 40-es évekig fenmaradt jobbágyrendszer, sem az örökös háborúskodások nem nyujtottak alkalmas talajt az indusztrializálódás folyamata számára s kertelés nélkül kimondhatjuk, hogy egy *Széchenyi* messze jövőbe néző politikai és gazdasági koncepciójának, egy *Kossuth* zsenialitásának, páratlan agitatív erejének és szervezőképességének kellett segítségül sietnie, hogy az ország elhanyagolt gazdasági közállapotai, a sok évszázados tespedésből kiemelkedve, új korszak hajnalát lássák derengeni és a nyugati eszmeáramlatok termékenyítő hatása alatt induljanak új utakon, új, modern célkitűzések felé.

Nemcsak a magyar nemzetnek, de talán a világ egyetlen népének történelmében sincsen oly drámai feszültségtől fűtött érdekes korszak, mint a mi nemzeti újjáébredésünk XIX. százada. Egy rokontalan nép, mely évszázados küzdelmek után kifáradva, tetszhalottként hevert középkori elmaradottságának rozoga kórágyán, egyszerre, mintegy varázsütésre magára eszmélt és hihetetlen energiával, valóságos heroizmussal indult meg, hogy phönixmadárként új életre keljen.

Az a csodával határos fellendülés, mely közéletünket e korszakban áthatotta, figyelmet fordított a magyar közviszonyok minden terére, kezdve az okszerű agártenyésztéstől, fel egészen a legmagasabbrendű kulturális, társadalmi és gazdasági problémáig. Csodálatos ez a korszak! Az irányítás, vezetés nehéz, sőt nem is mindig és mindenben hálás szerepe legnagyobbrészt feudális légkörben nevelkedett ősnemes családok sarjainak kezében volt, akik voltaképen rendi kiváltságaik bástyafalait döngették, midőn a nemzeti megújhódás eszméiért szálltak energikusan és mindenre elszántan síkra. De síkraszálltak és ez a magyar történelmi osztálynak örök érdeme. És az ébredező nemzet vezéreinek figyelmét nem kerülte el *iparűzési közállapotaink* siralmas elhanyagoltsága sem.

Sőt! Az 1841-ik év végén megtartott értekezlet minden megjelent előkelősége megállapodott abban, hogy elsősorban és főként a mostohagyermek sorsán tengődő hazai „műipar" (e kifejezés alatt általában *industria és kézművesség* nem pedig iparművészet értendő) szorul intenzív és szeretetteljes felkarolásra. A helyzet felismerését rövidesen tények

is követték és még ugyanez évben megalakul *a honi iparegyesület*, mely sok irányú üdvös akció mellett már 1842-ben, főleg Kossuth lelkes agitációja folytán programjába vette egy *országos iparműkiállítás* rendezését. Az indítvány, melyet maga Kossuth szövegezett, oly csodálatos közgazdasági éleslátásról tanuskodik, hogy a kiállítás céljainak helyes felismerését klasszikusan igazoló néhány mondatát közölni egyenesen kötelességszámba megy. Ime:

„Meg kell vallanunk, hogy különösen az iparműkiállítás az, amitől egyesületünk gyarapodására nézve is legtöbbet várunk, de melynek a teendők első sorába iktatását különösen is a legfontosabb tekintetek ajánlják.

A honi műipar kombinált előmozdítására mindenekelőtt szükséges a jelen állapot ismerete; erre honunkban eddig mód nem vala; *de sikeresebb tán nem is lehet, mint egy nyilvános kiállítás, mely mindent, amit a műipar széles Magyarhonban szerteszét teremt ,a szakrokonság szabálya szerint összeállítja s így hazánk egyetemes műiparának mintegy tükörképét állítja fel megtekintésre;* a szerény csendben rejtőző, vagy mostoha körülmények miatt egy elfelejtett zugban tespedő ügyességet napfényre hozza, a honi műipar tekintetében önmagával megismerteti; az igyekezetnek ingerül szolgál, gyárnokot és kézművest nemes versenyre buzdít és *a közönséggel közelebbi viszonyba hozván, a kölcsönhatásnak jótékony erejét ébreszti fel.* Ezeken kívül egyesületünkre nézve különös fontossággal látjuk bírni azon tekintetet is, hogy akármit választanánk munkálati tervünkből első lépésül, annak hatása helyben is, de kivált vidéken csak lassan, csak idő multával lehetne érezhető, de az iparműkiállítás egyesületünk oly életjele, mely mindjárt közhirré tételével a nemzet műiparos testének tömérdek erein végig villámlik".

Kérdezzük: Lehet-e ennél precizebbül, tömörebben és plasztikusabban meghatározni egy országos jellegű ipari kiállítás célját, akár a közösség: az ország, akár a kiállítók: az iparűzés, akár a gazdasági érdek: az iparpártolás, akár pedig a kiállítást rendező egyesület szempontjából.

Ma, kilenc évtized után, hasonlíthatatlanul fejlettebb viszonyok közepette és gazdag tapasztalatok birtokában sem tudnánk klasszikusabb definiciót adni.

Igen érdekes és szerfölött tanulságos az 1842 június 6-án közreadott *„iparműkiállítási feltételek"* szövege is, mely a maga bámulatos szakszerűségével és körültekintésével szintén Kossuth páratlan lángelméjét dícséri. Ez a kiállítási szabályzat ma is sok tekintetben zsinórmérték gyanánt szolgálhat hasonló intézmények szervezői számára.

A lelkes és céltudatos agitáció azt eredményezte, hogy az első magyar iparműkiállítás 1842 augusztus 8-án 213 kiállítóval és 298 kiállítási tárggyal tényleg meg is nyílt. Ugyanez év szeptember 21-ig, a záró időpontig a kiállításnak 14.425, tehát az akkori viszonyokhoz mérten igen tekintélyes számú látogatója volt.

A kiállítás sikerére vonatkozólag *Kossuth* módfölött érdekes jelentése megállapítja, hogy „aki körülményeinket méltányos figyelembe veszi, aki emellett még a kezdet nehézségeire s az idő rövid voltára megemlékezik, kiállításunkból, ha nem is meglepetéssel, bizonyos elégültséggel távozandott, mert oly technikai gyakorlottságnak s oly talentumok-

nak látta jeleit, melynek csak az ismertség napfényére kell vonatniok, hogy *külföldre ne pazaroljuk pénzünket* oly művekért, melyeket itthon is kielégítő jóságban feltalálhatunk".

Improvizált kiállítás volt ez az 1842-iki. A felkészülés ideje még mai szemmel nézve s a mai fejlett technika teljesítőképessége mellett is lehetetlenül rövidre szabott. Valóban nagyszabású propagatórius erőre és a nemzet érdekeinek szinte ösztönösen világos felismerésére volt szükség, hogy az elért — kétségenkívül tiszteletreméltó — eredmény biztosítva legyen.

A siker természetesen nehéz köveket mozgatott meg. Fölrázta tétlenségükből a legkonokabb kételkedőket is. A fáradságot nem ismerő derék és roppant agilis rendezőségnek: „az iparegyesület" nagyszerű választmányának pedig valósággal sasszárnyakat kölcsönzött. Az első magyar műkiállítás még be sem záruit, s máris egy újabb kiállítás eszméje vetődik fel, sőt *konkrét* indítvány hangzik el a következő évben megrendezendő újabb országos jellegű iparműkiállítás előmunkálatainak sürgős megkezdése tárgyában. Az élen ezúttal is a fáradhatatlan *Kossuth* agitál.

Az 1843-ik évi második iparműkiállítás — főleg a rendezés tökéletességében — messze felülmúlta az előző évit s a szó legszorosabb értelmében ráterelte a közfigyelmet az ébredező ország valóban igen szépen fejlődő ipari termelésére. Nem kíséreljük meg *Kossuth* érdemeit e kiállítással kapcsolatban is részletező módon kiemelni; csupán pár klasszikus mondatát idézzük — *minden magyar számára való okulás* céljából — annak az egyébként is szónoki remeknek, melyet a díjkiosztás alkalmával tartott: „Vannak igenis — úgymond — a műipari felvirágzásnak oly kellékei, melyeket más nem adhat, mint a törvényhozás, mint a kormány; *de vannak olyanok is, miket sem a kormány, sem a törvényhozás nem adhat, hanem csak mi magunk, a közméltánylat, a közrészvét. Ahol a nemzet egyénileg át van hatva azon érzettől, hogy ma már a béke szintoly hatalom, mint boldogtalanabb időkben a harc vala és át van hatva azon érzettől, hogy egy oly nép, melynek műipara nincs, tehát idegen szorgalomnak adózik, valódiságban szabad nem is lehet s legyen bár óriás, mégis koldús, mert csak félkarú; amely nemzet ezt érzi s ez érzetben ápolva fordul a honi műipar művei felé, ott, ha a törvényhozás gondjainak netalán balviszonyok útját állnák is, az óriásnak hiányzó félkarja mégis megnőhet; de ahol a nemzetben az ápoló részvét hiányzik, ott a kormány és törvényhozás hiába hozná a legeslegbölcsebb törvényeket, mert a műipar nem nőhet, miként a gomba nő. Egy szóm van a közönséghez, melyet óhajtanék, hogy mindenkinek füleiben csengjen, valahányszor egy iparműcikket vennie kell s ez a szó az, hogy amit nekünk a honi műipar nyujthat, azt idegentől venni, valóságos önhonunk elleni bűn".*

Ma, amidőn világrelációkat átfogó közgazdasági szakismeretekkel kérkedünk, amidőn többé-kevésbé mindenkit foglalkoztatnak a közgazdasági élet magasabb- vagy alacsonyabbrendű problémái, amidőn minden nemzet igen fejlett közgazdasági irodalommal kérkedik s a gazdasági élet törvényszerűségéről alkotott felfogás világszerte közkinccsé vált — vajjon van-e kormányférfi, politikus, publicista, vagy szakíró,

aki Kossuth föntebb idézett, kőbe kívánkozó és ma is érvényes aranyigazságait tömörebben és szabatosabban tudná kifejezésre juttatni?!

Az 1843-iki kiállítást nyomon követte az 1844-iki. Nem részletezzük ezeket a kiállításokat, csupán egy rövid statisztikát közlünk, mely alkalmas a kiállításügy fejlődésének menetére rávilágítani.

1842-ben volt	213 kiállító	14.425	fizető látogató.
1843-ban volt	244 „	12.250	„ „
1845-ben volt	140 „	13.697	„ „
1846-ban volt	516 „	22.136	„ „

Az 1845-iki kiállítás visszaesése csak látszólagos. Ez a kiállítás ugyanis kifejezetten ama vállalatok és műhelyek termékeinek bemutatására rendeztetett csupán, melyek az 1842-iki kiállítás után keletkeztek, illetve fejlődtek magasabb színvonalra.

A legközelebbi országos műkiállítást Kossuth, illetve az iparegyesület 1850-re tervezte. A szabadságharc és a reája következő nemzeti katasztrófa azonban a kiállítási akciókat hosszú időre beszüntette.

A 40-es évek kiállítási történelmének teljességéhez tartozik még annak a megemlítése is, hogy a kiállítási akcióban a vidék sem maradt tétlen s vidéki városaink szinte vetélkedve rendezték meg — inkább provinciális érdekű — kiállításaikat. 1843-ban *Nagyszeben*, 1844-ben Kolozsvár és Nagyszeben, 1846-ban Kassa, Eperjes és Győr, 1847-ben Sopron és Nagyszeben rendeztek általában jelentőssikerű kiállításokat.

* * *

Ismertetnünk kell még dióhéjban két legnagyobb országos kiállításunk: *az 1885-iki országos és az 1896-iki milleniumi kiállítások előzményeit és eredményeit is.*

Az 1885-iki országos kiállítást nagyszabású előkészítő munkálatok előzték meg s hazánk e valóban európai értelemben vett első nagyszabású kiállítása igen jelentős erkölcsi sikert ért el úgy a belföldön, mint a külföldről rekrutálódott látogatók tömegeinek körében. Magyarország lakossága voltaképen ekkor eszmélt fel elsőízben saját, éppen nem jelentéktelennek bizonyult produkcióképességére — ezenkívül pedig a külföld bizalma is felébredt s a kiállítás nyomán internacionális viszonylatban is igen élénk gazdasági tevékenység fakadt, mely az ország anyagi helyzetének tartós és gyökeres javulását idézte elő.

Számokban kifejezve: a kiállítási terület 300.000 m²-t tett ki; ebből 102 épületben 70.000 m² volt fedett terület. Az építkezés költségei kétmillió forintra rúgtak; a látogatók száma 1,759.368 volt; a bevételek főösszege 3,637.452 forintot, a kiadásoké 3,598.955 forintott tett ki.

Látható e két utóbbi adatból, hogy már a bevétel-kiadási mérleg is passzív volt s még ezen felül is közel félmillió deficitet kellett elszenvedni, mely körülmény a kézzelfogható normális siker mellett is egyelőre meglehetősen lelohasztotta az országos kiállítások rendezésére irányuló kedvet. Annál gyakrabban ismétlődtek meg azonban *a helyi jellegű* és többnyire szakkiállítások, melyek az illető vidék gazdasági életének föllendítése körül sikeresen működtek közre.

Az ezredéves országos kiállítás megrendezését az 1892. évi II. törvénycikk rendelte el.

Az ezeréves magyar nemzetnek ez a nagyszabású — s tegyük hozzá mintaszerűen megrendezett — gazdasági, tudományos és társadalmi bemutatkozása sokkal közelebb áll a jelenhez, minthogy előkészületeivel, befolyásával, különböző irányú kihatásaival bővebben foglalkozni szükségesnek látszanék. Különben is egész könyvtárt kitevő, kitünő szakművek foglalkoznak minden vonatkozásban hazánk eme legnagyobb méretű legreprezentatívabb jellegű kiállításával. Feladatunk tehát csupán arra szorítkozik, hogy néhány számadat ideiktatásával dokumentáljuk az elért eredményeket.

A kiállítók összes száma 21.210 volt; az elfoglalt fedett terület 116.230 m²-t, a szabad terület pedig 68.225 m²-t tett ki. Ez a létszám a *kiállítási anyag által tényleg lefoglalt mennyiséget* tünteti fel; a kiállítási összterület azonban a félmillió m²-t is meghaladta. A látogatók összes száma 5,736.157. A bevételek összege 5,333.786 forintra, a kiadásoké 5,271.590 forintra rúgott. A fedezetlen összpasszíva ezúttal is félmillió forint körül állott.

* * *

És most térjünk át a kiállításoknak egy újabb típusára:

a világkiállitásokra

Periklesztől d'Avéze marquisig, Nürnbergtől Párisig, Amsterdamtól Triestig, Bécstől Budapestig és Budapesttől Nagyszebenig a kiállításügy valóban óriási fejlődési periódusokon, alaki és társadalmi változásokon ment keresztül. A műízlés sokszor hivalgó fitogtatásától eljutott a racionális gazdasági szükségszerűségnek felismeréséig, *a műtárlattól az indusztriális termelés seregszemléjéig*. De itt sem állt meg. A technikai tudományok fejlődése, az új találmányok gyakorlati értékesítése új — eleddig legfeljebb csak sejtett — lehetőségeket nyitott meg a lyekről érdemes feljegyezni, hogy a Jacquard modelljét a 19. század kiállítási ügyek fáradhatatlan propagálói számára. A szövőszékek, melső felének primitív értékbecslése csak bronzéremre méltatta, a gőzgép, az elektromosság stb. stb. a modern kapitalizmus kialakulásához vezettek s a kultúrnemzetekben felébresztették a törekvést, hogy a termelés tényezőit mindjobban kihasználják, a termelvényeket a lehető legelőnyösebben értékesítsék és a gazdasági kapcsolatokat, az ország viszonylag szűk határain túlterjeszkedve, nemzetközi viszonylatban is kiépítsék.

Talán nem állunk messze az igazságtól, ha figyelmeztetni merjük az olvasót *Napoleon* világbirodalmi törekvéseire, melyek — ha nem valósulhattak is meg — legalább is tápanyagot szolgáltattak egy *nemzetközibb* felfogás kialakulására úgy gazdasági, mint társadalmi téren. Igaz, hogy Napoleon bukása után a „szent szövetség" mindent elkövetett a kiérlelődött demokratikusabb felfogás semlegesítése érdekében, de ez a törekvése csupán *politikai vonatkozású területeken volt realizálható.*

A gazdálkodó nemzeti egyedek internacionalizmusát többé nem szüntethette meg sem szurony, sem politikai intrika, sem az akkori tudományos világnak nem egyszer kacagásra gerjesztő próbálkozása.

Stephenson kinevetett, sínenfutó első vasúti gőzvonata, minden gáncs ellenére csak elindult és a civilizált államokban lassanként az Ember szolgálatába szegődött minden természeti erő. A kapitalista társadalmi rend a maga lenyügözően félelmetes és mégis felbecsülhetetlen eredményekkel kecsegtető mivoltában kiteljesült s a produkció és áruforgalmazás nemzetköziségének korszaka köszöntött rá a kultúrnemzetek összességére.

* * *

Említettük, hogy az első „világkiállítást" Nürnberg városa rendezte *„Mit viel Verdruss und Mühe"* az Urnak 1569-ik esztendejében. Merész vállalkozás volt ez abban az időben s éppen nem csodálkozunk, ha a kiállítási anyag összehordása — az elképzelhetően primitív viszonyok között — sok bosszúságot és fáradságot okozott az érdemes magisztrátusnak. A nemes város ugyanis néhány évszázaddal elgaloppozta magát, nem számolván azzal, hogy egy nemzetközi kiállítás alapfeltétele, sok más, nemkevésbé fontos körülmény mellett, a közlekedési viszonyok lehető legnagyobbfokú fejlettsége és az egymásrautaltság felismerése.

Nem, valóban nem lehetett a világkiállítások követésreméltó iskolapéldája a nürnbergi kísérlet. De mégis tisztelettel kell meghajolnunk a kezdeményezés előtt, mert letagadhatatlan, hogy a germán frank szellem már sok évszázaddal ezelőtt is hajlandó volt versenyre kelni mindazokkal a népi törekvésekkel, melyek az ipari termelés tökéletesbülésében látták gazdasági és ezen át politikai érvényesülésük előfeltételét.

A *világkiállítások* modern értelemben felfogott gondolata azonban mégsem német, hanem angol talajban vert erőteljes gyökeret. Az 1845-iki londoni országos kiállításon született meg a gondolat. Felvetette pedig Viktória angol királynő néhai férje, a „prince consort", Albert herceg, aki a világkiállítás szükségessége mellett a következő szavakkal érvelt:

„A kiállítás célja és feladata, hogy *az egész emberi nem* fejlődésének magas színvonaláról hű és eleven képet nyujtson és kijelölje azt az irányt, melyben a népeknek és nemzeteknek kultúrájuk és anyagi tevékenységük fejlesztése érdekében haladniok kell. E kiállításnak meg kell győzni bennünket arról is, hogy e törekvések csak akkor valósulhatnak meg tökéletesen, *ha egymás kölcsönös támogatására* készen állunk, tehát béke, szeretet, kölcsönös támogatás által, melyekre nemcsak az egyes embereknek, hanem a föld valamennyi népeinek készen kell lenniök".

A herceg szavaira az egész kultúrvilág felfigyelt *s az első londoni világkiállítás 1851-ben valóban létrejött.*

A kiállítás igen nagy külső és belső sikerrel zajlott le. A hatalmas tömegű látogatóközönség igen gazdag és rendkívül tanulságos kiállítási kollekciókon át ismerhette meg és csodálhatta a kultúrnemzetek impozáns technikai felkészültségéről tanuskodó produktumait. A kristálypalota termeit 14.837 kiállító pompás anyaga töltötte meg. E számból Nagybritánniára 7381, az Amerikai Egyesült Államokra 4990, Franciaországra 1710, Poroszországra és a többi német államokra 1536, Ausz-

triára 731 kiállító esett. (Nem feltétlenül megbízható egykorú feljegyzések szerint az osztrák csoportban néhány magyar cég is szerepelt.)

A londoni világkiállítás úgy Angliára, mint a többi államokra igen tekintélyes előnyöket származtatott. *Anglia kivitele a kiállítást követő két év alatt 21 millió font sterlinggel emelkedett* s általában a nemzetközi áruforgalom világszerte hatalmasan föllendült. A beszerzési források, az anyagok, a technikai eljárások ismertekké váltak s a különböző nemzetek az ipari termelés terén egymástól igen sok értékesíthetőt elsajátítottak.

Érthető ily viszonyok között, ha a londoni sikert a mindig és mindenben rivális Páris megirígyelte s már négy évvel később: *1855-ben megrendezte a franciák első világkiállítását;* a londoninál nem kisebb sikerrel. E nagy sikernek tulajdonítható, hogy a pompásan megrendezett első kiállítás még be sem zárult s máris megszületett az eszme, hogy a jövőben *ötévenként rendszeres világkiállításokat kell tartani.*

Az eszme testet öltött s a párizsi nemzetközi kiállítást — nem ugyan pontosan öt év mulva, de *már 1862-ben — követte a londoni második.* Sikert hozott ez is. De egyszersmind — főleg az inkább statisztáló államok érdekeltsége körében — meghozta azt a bizonyos érdeklődéshiányt is, amelyeket újabban „*Expositions-Müde*"-nek szoktunk nevezni.

Bármily értékes és érdekesen tanulságos anyagot tártak is fel ugyanis ezek az ismétlődő világtárlatok, lényegileg a brit és frank szellem — koncedáljuk: impozáns — vetélkedésének voltak elsősorban és főként tekinthetők; a többi államok pedig vagy csak a keretet adták, vagy pedig — mint a világ minden tájékáról összesereglett nézők támasztották alá a kiállítások anyagi bázisát. A kiállítások luxuriózus dekorálása is sokakban keltett aggályokat s hovatovább általánossá kezdett válni a vélemény, hogy *az ötéves lusztrum igen rövid* s a világkiállítások számát csökkenteni kell.

De nem így történt. 1867-ben, III. Napoleon kifejezett kívánságára kitárja kapuit az újabb *párizsi nemzetközi kiállítás*, mely éppen az Expositions-Müde-re tekintettel — eddig nem ismert új utakat keres, új tömegvonzó „attrakciók"-kal igyekszik az internacionális érdeklődés fölébresztésére. Ez a kiállítás már nemcsak *az elért eredmények*, tehát a kor adottságai legmagasabb színvonalának bemutatására szorítkozott, hanem *történelmi visszatekintést* nyujtott a kőkorszak legprimitívebb eszközeitől és termelvényeitől a technika legújabb, legmodernebb vívmányáig. Ezt a kiállítást bátran nevezhetjük az emberi munka diadalmas szimfóniájának, mert kozmikus, nagyszerű egységében tárta fel mindazt, amit az emberi munka, az emberi civilizáció évezredek beláthatatlan hosszú során át megalkotott.

A kiállítás külső megjelenülése fényes, ízléses és impozáns. Terjedelme minden eddigi kiállítását felülmúló és látogatottsága nagyon tekintélyes. Látogatóinak összes száma 9,826.000, legnagyobb napi látogatottság 110.420 fizető. Az igénybe vett terület 663.138 m². Az összes kiállítók száma 50.226.

1871-ben ismét Angliára került a sor. Ez alkalommal azonban Anglia lefékezett tempóval dolgozott s a kiállítást csupán néhány speciális szakmára korlátozta.

* * *

Miközben Anglia és Franciaország — az iparűző államok többékevésbé élénk részvétele mellett — versenyeztek egymással, azalatt az osztrák főváros valóságos világvárossá, fontos ipari és kereskedelmi gócponttá küzdötte fel magát s elérkezettnek látta az időt, hogy maga is sorompóba lépjen. E feltörekvő metrópolis is világkiállítás rendezésének eszméjével foglalkozott s tiszteletreméltó kitartással, áldozatkészséggel és céltudatossággal törekedett arra, hogy akciójának sikere ne maradjon London és Páris eredményei mögött.

Az 1873-iki bécsi világkiállítás egészen új és nevezetes etappe a kiállítások történelmi fejlődésében. Bécs és az osztrák gazdasági élet ez időben a *„nagy krach"* gazdasági válságát vészelte éppen át s éppen nem volt jogosulatlan az aggályoskodás, mely a világkiállítás megrendezésének roppant erőfeszítéseitől, a gazdasági krizis hullámvonalának kimélyülésétől tartott.

A város, az ország hihetetlen áldozatokat hozott, óriási erőfeszítést munkában és anyagiakban egyaránt. Az egész ország, sőt az egész kultúrvilág összfigyelme a „Rotunde"-ra koncentrálódott, hol egy gazdaságilag letört ország készített elő oly nagyszabású indusztriális és kulturális seregszemlét, melyhez foghatót eleddig sem London, sem Páris nem produkált. Ha a londoni világtárlatokat angol-szász komoly alaposság, a párisiakat fejlett műízlés jellemezte, úgy joggal állapíthatjuk meg, hogy az 1873-iki bécsi kiállítás az eddigiek összes tanulságait felhasználta s a rendezőség a roppant arányokban megkezdett akciót megtermékenyítette oly szűz területek feltárásával, melyeket az előző világkiállítások teljesen figyelmen kívül hagytak. A bécsi világkiállításon kapcsolódott be először a világkiállítások anyaggyüjteményébe a bányászat, növény- és állattenyésztés, mintegy dokumentálandó, hogy az ipar és kereskedelem ősforrása az őstermelés és igazi termelési kultúra csak ott fejlődhetik ki, ahol őstermelés, ipar és kereskedelem között intézményesen biztosítva van a zavartalan harmónia. Felölelte továbbá a kiállítás a termelési és forgalmi statisztika, a műszaki tudomány és nevelésügy anyagát is, úgyhogy ezáltal valóságos enciklopedikus jelleget öltött.

Ismételjük, nagyszabású és elismerten impozáns keretek között zajlott le az első bécsi világkiállítás. Tudásban, energiában, jószándékban és leleményességben igazán nem volt hiány. Ellenkezőleg, éppen a túlságba hajtott erőfeszítés, a túlterjeszkedés lett okozója annak, hogy az elért erkölcsi eredmények legkevésbé sem állottak arányban az anyagiakkal. *A záróelszámolások 20 millió deficitet konstatáltak*, oly horribilis összeget tehát, mely egy gazdaságilag kedvező viszonyok között élő állam szempontjából is érzékeny tehertételt jelentett volna. Mit jelentett tehát az anélkül is súlyos krizissel küzdő Ausztria számára. Reakciót, csüggedést, letargiát, melyből nehéz volt a feltámadás.

És jelentett még valamit!

A világ közvéleménye ráeszmélt arra az igazságra, hogy a világkiállítások szakadatlan sora hátrányosan hat a gazdasági életre s az ötéves lusztrumokat nem képes elviselni az iparűző államok teherbíró képessége. Ráeszmélt továbbá arra is, hogy az eddigi világkiállítások rendezése körül sok hiba történt, melyeknek kiküszöbölése elsőrendű érdek.

Mindezek a megfigyelések élénk vágyat keltettek a lelkekben a kiállítási ügyek reformja iránt s minthogy a bécsi kiállítás után — legalább Európában — hosszabb időn át nem merült fel újabb akció, a kiállításügy szaktekintélyeinek volt ideje és főleg volt gazdag tapasztalati anyaga a reformeszmék kitermeléséhez.

Mielőtt azonban még a kiállítási ügyek reformjának igen érdekes kérdéseivel óhajtanánk foglalkozni, megemlítendőnek tartjuk még, hogy a XIX. században Bécs után még Philadelphia (1876), Páris (1878 és 1889), végül Csikágó (1893) rendeztek világkiállításokat.

Közben természetesen az országos, provinciális és szakkiállítások a világ csaknem minden részében elszaporodtak. Hazai vonatkozásban az elmult század gazdasági históriája nem egy szépsikerű kiállításról számolhat be.

* * *

A XIX. század országos és világkiállításai, valamint a gyakran ismétlődő provinciális érdekű és szakkiállítások két értékes tapasztalattal gazdagították a szakköröket. Megállapítást nyert ugyanis, hogy:

1. *a kiállításoknak van határozott gazdasági jelentőségük és ennélfogva jövőjük*, azonban
2. *a kiállítási ügy mindenirányú szabályozása többé el nem odázható.*

A világkiállítások gyakori ismétlődése ellen Bismarck már 1878-ban síkraszáll, rámutatván arra, mikép az érdekelt államoknak elsőrendű érdekük, hogy a világkiállítások rendezése tekintetében egymással kölcsönösen kötelező megállapodást létesítsenek s csakis közös megegyezés alapján legyen szabad valamely időpontban és helyen világkiállítást rendezni különben az ügy menthetetlenül elposványosodik s az erőviszonyokkal éppen nem, vagy nem kellő óvatossággal számoló vetélkedési láz előbb-utóbb a világtárlatok teljes diszkreditálására vezet.

A vaskancellár szavainak világszerte élénk visszhangja támadt, annál is inkább, mert nemcsak a kiállítások ijesztő arányú szaporodása, hanem azok gyakran bekövetkezett anyagi kudarca és a nagyszámú szédelgés, visszaélés is javasolta a sürgős és gyökeres reformokat. Felelőtlen, lelkiismeretlen, tehát a közgazdasági életre ártalmas elemek ezidőtájt már kezdték a kiállítási ügyet káros tevékenységük egyik legalkalmasabb területének tekinteni és a nívótlan, komolytalan, csupán az obskurus rendezők érdekeit szolgáló különböző kiállítások lassanként úgy elburjánzanak, mint a kiadós eső után az útszéli gyom.

Sokan már az 1878-iki párisi világkiállítás előkészületeit is aggályoskodva nézték s nem is ok nélkül, mert minden jel arra mutatott, hogy minden tényleges gazdasági szükség nélkül, ismét csak a keretek kitágítására és a luxus fokozására fogja a rendezőség a fősúlyt helyezni. Bécs 20 milliós deficitje „memento"-ként sötétlett a komolyabban gondolkodók lelki szemei előtt s nem hiába írja *Mangin* Arthur, hogy ideje volna végre lemondani a tévelygésekről s korlátozni a kiállításokat, melyeknek keretében csak a valóban új és az ismeretterjesztéshez szükséges tárgyaknak lehet helye, melyeket megismerni valóban csak közvetlen szemlélet útján lehetséges.

Az 1878-as párizsi világkiállítás programszerűleg mégis megnyílt, tündökölt és imponált, az állampénztáron viszont — 35 millió frank erejéig vágott eret.

Ezután a problematikus gazdasági értékű „siker" után még inkább elszaporodott a reformot követelők száma s a bécsi kamara 1880-ban konkrét javaslatot terjesztett elő a kiállításügy gyökeres szabályozása tárgyában.

A bécsi kereskedelmi és iparkamara javaslata egészen helyes utakon haladt s ha nem is minden kritikát kibíró alapelveket ölel fel, mint iránymutató hasznos szolgálatot tett az egykorú és későbbi reformtörekvések számára.

Messze vezetne a kiállításügy szabályozását célzó mozgalmak minden fázisát nyomon kísérni — azért csupán a legújabb idők idevágó állásfoglalását fogjuk ismertetni — ezt is azonban csak később, midőn már — a következőkben előrebocsátandó fejtegetések alapján — a kiállításügyet junktimba hozhatjuk a mintavásárügy, e sok tekintetben rokonintézmény érdekes és különösen aktuális problémáival.

Előbb azonban essék szó a mintavásárok őseiről, *a közönséges értelemben vett vásárokról.*

Vásár alatt általában oly intézményt értünk, mely lehetővé teszi, hogy az eladó bizonyos meghatározott helyen, időben és módon, eladásra szánt áruit bemutathassa és bemutatás útján, olykor azonban anélkül is, azonnal vagy később, helyi vagy helyen kívül eső üzletfél részére készpénzben vagy hitelre forgalomba hozhassa.

E definició szempontjából nemcsak azokat a „*sokadalmakat*" tekintjük vásárnak, amelyek bizonyos időközökben, bizonyos helyekre koncentrált árukirakodásokban, illetve árufelhajtásokban nyilvánulnak, hanem vásárnak minősítünk minden oly áruforgalmazási intézményt, mely tömeges kínálattal szemben tömeges keresletre nyujt alkalmat.

Az ilykép felfogott vásár tehát — lényegének meghatározása szempontjából — éppoly kevéssé igényel bizonyos jogszabályok preciz keretei közé való befoglalást, mint ahogyan nem igényli azt sem, hogy jellege a kínálatra felhalmozott árukészletek minéműsége szerint határoztassék meg.

Más szavakkal: amidőn általában *vásárról* beszélünk, lényegileg teljesen közömbös, hogy:

1. vajjon terjedelem szerint világ-, országos-, provinciális- vagy helyi vásárról;

2. állandó, időközi: nevezetesen évenkénti, heti-, napi- vagy alkalmi vásárról;

3. mezőgazdasági vagy ipari cikkeket szorgalmazó vásárról; végül pedig

4. jelenlevő készletre dolgozó vagy minta alapján történő megrendelésekre alapított vásárokról esik szó.

Röviden szólva: vásárjelleget ölt minden tömeges kínálat, ahol az áruk, vagy áruminták a szükségletek fedezése céljából egybesereglett kereseti alanyok tömegével összetalálkoznak.

E nézőszögből tekintve, vásárok az áru- és értéktőzsdék is, de szintúgy vásárszámba megy minden oly kereskedelmi akció, mely tömegeket tömeges vásárlásra ingerel, aukciók, ünnepi és egyéb alkalmi vásárok, kiárusítások stb.

Ha mégis különbséget teszünk — mert ez a kötelességünk — a vásárok különböző nemei között, tesszük ezt azért, mert az egyes vásárfajták keletkezése, jelentősége és gazdasági szükségszerűsége között oly lényeges eltérések és hasonlóságok mutatkoznak, melyeknek ismerete nélkül alig volna lehetséges a legmagasabbrendű fejlődési típus: az előző fejezetben tárgyalt *kiállításokkal* sok tekintetben rokon, modern *árumintavásárok* jelentőségét mérlegelni és érdemük szerint méltányolni.

* * *

A közönséges értelemben felfogott vásárok fejlődési folyamata egybeesik a *városok* történetének sajátszerű evolúciójával. A vásárintézmény a városokban fejlődik ki s ahol a városiasodás korán veszi kezdetét, ugyanott korán válik közgazdasági szükségletté a *vásártartás* is.

Az ókor kultúrája, legalább is a kultúrának az a része, amelyről az utókor számára történelmi emlékek tesznek tanubizonyságot — túlnyomó részben — városi kultúra volt.

Ha volt is rurális (falusi) élet, ez kultúrhistóriai szempontból nem jelentett pozitív értéket; mert hiszen erejének kiteljesülését más irány felé tendáló társadalmi és politikai berendezések akadályozták.

Az ókor faluja csak nagyurakból és rabszolgákból állott. Az a kevés rabszolgasoron kívül álló proletárnép, mely a városi centrumokon kívül élt, alig játszott szerepet a tipikusan *városállamok* életében.

A falu maga nem mint gazdasági termelő közület, hanem mint szórakozóhely, kedélyes, kellemes „tusculanum" jött számításba s a földnek röghözkötött jámbor népe hosszú évszázadokon át nem okozott különleges gondot a hatalomnak. Annál jobban fejlődött azonban a *városi élet.* Az ókor nagy nemzetei a városok falai között élték le életüket. A városok voltak a kulturális élet gyüjtőpontjai s a korán kifejlődött városi élet tette lehetővé a maga soknemű szükségletével, hogy *az ipar és nyomában a kereskedelem* nagyszerűen fellendült. Babilon és Ősegyiptus már kiváló piacok voltak; az ókori görög városok ma is megcsodált iparművészeket fejlesztettek ki s *Róma és Karthagó többször megismételt háborúja már gazdasági háború volt;* szinte a szó mai értelmében véve.

Az „urbs" és „oppidum" tehát alkalmas talaj az iparűzés és kereskedelem számára. Annál inkább alkalmas lehetett ennélfogva a *vásártartásra* is. És tényleg azt látjuk, hogy a klasszikus ókor földjén otthonos intézmény a vásár. Az *„agora"*, a *„fórum"* vásártartó helyek. Többnyire árkádsoros, fedett építményekkel, melyek áru és árús számára kedvezőtlen idő esetére menedéket nyujtottak. Az a körülmény, hogy a politikai közélet is ezeken a helyeken zajlott le, inkább csak azt igazolja, hogy a lehető legnagyobb populáris nyilvánosságra törekvő szónokok érthető okokból előszeretettel keresték fel a piacok hírhordó sokadalmait. Ujság, megszervezett hírszolgálat nem volt; ámde ott volt az ország minden részéből összesereglett vásáros nép, amely a politikusok nevét és tanait elterjesztette az ország minden részében. A helyzet tehát ez volt: a piac vonzotta a publicitásra törekvő politikust, a politikai hitvallások pedig a haszonra való törekvés természetes ösztönével együtt tömeges felvonulásra késztették az árus népet, amely különben is csak a vásározás útján találhatta meg termelvényei értékesítésének leggazdaságosabb lehetőségeit.

* * *

Mindazáltal *a mai értelemben felfogott vásárintézményt* nem az ókor magas kultúrája, hanem a középkor primitív gazdasági és társadalompolitikai viszonyai teremtették meg.

Az őstípus kétségtelenül az *árumegállítási jog*. Ez az intézmény egyik legsajátosabb produktuma a kiváltságok rendszerére alapított középkornak. Lényege abban állott, hogy eleinte csak egyes városok, később a városok tömegei privilégiumot nyertek az uralkodótól, a hűbérúrtól vagy az egyháztól *a szárazon vagy vizen árut szállító kereskedők feltartóztatására, áruik kirakodtatására és vásárok tartatására.*

Ez a — mai felfogásunk szerint — brutális szabadságkorlátozást jelentő privilégium a középkor fejlődő városaira nézve szinte felmérhetetlen előnyt jelentett; mert nemcsak a városok forgalmát fokozta, hanem az egyes szükségleti cikkek áralakulását is döntően befolyásolta, minthogy a kényszervásáron forgalomba nem került árukat továbbszállítani nem lehetett s ennélfogva a kereskedő kénytelen volt árait olymódon megszabná, hogy *a megállító piac egész készletét felvegye.*

Amily anyagilag is felbecsülhető előnyt jelentett tehát a megállítási *joggal* bíró városok részére ez a — csak középkori mentalitással megérthető — kiváltság éppoly elkeseredést váltott ki az iparűzők és kereskedők rendjén, akik az árumegállítás szabadalmában teljes joggal a kereskedelmi szabadság súlyos megsértését látták. Hiszen a középkornak ez a torzszülötte *alig volt* különb és emberibb a kereskedő elemek egyszerű kizsákmányolásánál. Hiszen az árumegállapítás privilégiuma tulajdonképen tagadása volt a kereskedelem szabad mozgási lehetőségének és a nemprodukáló hatalmi tényezők önös érdekeit segítette elő.

Mi sem természetesebb tehát, minthogy az árutermeléssel és forgalmazással foglalkozók minden rendelkezésükre álló eszközzel igyekeztek kijátszani a szabadalommal bíró városoknak ezt az antidemokratikus jogát. A kijátszás módja az volt, hogy vagy kerülő utakon szállították árukészleteiket, vagy pedig árufelhozás és kirakás nélkül kötöttek kereskedelmi ügyleteket oly felekkel, akikről feltételezhették, hogy nem válnak árulóikká.

A kereskedők ellenállása és politikai befolyása — úgy látszik — azonban hovatovább erősbödött s a középkor kései századaiban már nem egyszer látunk eseteket, amidőn vagy egyes személyek, vagy egyes városok, vagy egyes országrészek mentesültek az árumegállítási privilégium gazdasági nyüge alól. Magyarországon például az 1445-iki országgyűlés törvényt — bár soha nem szentesített törvényt — hozott, hogy az ország területén szabadon járhat áruival minden kereskedő, aki árukészlete után a harmincadot (őstípusa a forgalmiadónak) és a vámot lefizeti.

Az árumegállítási szabadalom hazai történelmét tekintve, megállapíthatjuk, hogy Buda 1244-ben, Győr 1271-ben, Kassa 1347-ben szerezte meg ezt a fontos kiváltságot. Ugyanez időtájt vált Pozsony, Nagyszombat, Brassó, Szeben, Eperjes és Bártfa is e jog birtokosává. Virágzott is az intézmény egész a „mohácsi vész"-ig, amitől kezdve pártvillongások szakadatlan sora, a török hódoltság nyüge, nemkülönben egyéb áruforgalmat gátló akadályok minden kereskedelmi intézményt — jót vagy rosszat — farkasguzsba kötöttek.

Külföldön azonban hosszú öreg kort élt az árumegállítási jog s egyes német városok még a XVIII. században is éltek vele.

* * *

Az árumegállítási jog azonban még mindig csak kényszervásár. Létét kevésbé köszöni a tényleges gazdasági szükségletnek, mint a hasznleső hatalmi szónak. De gyökerei oly mélyen ereszkedtek bele a középkor gazdasági adottságainak humuszába, hogy történelmi jelentőségét kétségbevonni egyenesen balgaság volna.

* * *

Mialatt az árumegállítási jog alapján kifejtett vásárrendszer kereskedelmi szabadságjogokat sértő méltánytalanságai ellen erélyesen, olykor pedig sikeresen is tiltakozott a középkori kereskedelmi élet érdekeltsége, ezalatt szinte önként megérlelődtek a viszonyok ahhoz, hogy maguk a kereskedők és termelők igyekezzenek áruik számára lehetőleg nagy felvevőképességű piacokat találni. Közlekedési gócpontok, szárazföldi és vízi útvonalak, valamint oly helyek, melyeken bizonyos, visszatérő időközökben nagy tömegek rendszeresen sereglenek össze, az árusok számára kiváló kereseti lehetőségeket biztosítottak. *A vallásos buzgóság bizonyos kegyhelyeken időközönként tekintélyes tömegeket hozott össze* s tényleg azt látjuk, hogy az úgynevezett *„búcsújáró helyek"* ma is vásárt tartanak az illető község védőszentjének különböző ünnepein. A legújabbkori árumintavásárok „Messe" elnevezése is egyházi eredetre vall és alkalmasint onnan származik, hogy a fentemlített kegyhelyeken, illetve búcsújárással kapcsolatos vásárok alkalmával az egyház ünnepies szentmisét tartatott.

Tény, hogy az egyház maga korán átlátta a vásárok fontosságát s igyekezett azok gazdasági előnyeit egyrészt a maga javára kihasználni, másrészt fejlődésüket is előmozdítani. Évégből elsősorban privilégiumnak nyilvánította a vásártartás jogát s mint ilyet — magának sajátította azt ki. De viszont másrészről nem fukarkodott a kiváltság adományozásával, mert abból kiadós jövedelmet húzott a különböző neveken élvezett vásári illetékek révén, melyeket csak mérsékelten terheltek a vásári felügyelet, adminisztráció és a különösen eleinte meglehetősen gyér vásárterületi beruházások költségei.

A vásározó árusok mindenesetre szívesen látták az egyházi beavatkozást és fizették az illetékeket, mert az egyházi hatóság maguk és áruik számára élet- és vagyonbiztonságot nyujtott abban a zavaros korszakban, midőn nemesi prerogatívákkal bíró lovagok éppúgy, mint útszéli banditák szinte élethivatásszerűleg fosztogatták, sőt tették el láb alól az árutulajdonosokat.

A vásárok fontosságára, különösen pedig jövedelmező voltára csakhamar felneszeltek a világi hatalom letéteményesei is, úgyhogy rövidesen valóságos versengés fejlődött ki a privilégiumok adományozása körül egyházi és világi hatalmasok között. A vetélkedésben különösen a *német fejedelemségek* járnak elől s igyekeznek a vásárok látogatottságát minden rendelkezésre álló eszközzel fokozni. Az árusokat, olykor a vevőket is, különféle adók és illetékek alól mentesítik, az utazók mellé fegy-

veres kíséretet adnak, alkalmas vásári tereket létesítenek, szervezik a jogviták gyors eldöntését, szabályozzák a mérőeszközöket, a pénzt és a *hiteléletet*. Rövidesen bevezetett intézménnyé lesz (elsőízben olasz földön) a *váltó*, melynek közforgalmi jelentősége felbecsülhetetlen. A céhek kiváltságait több vásártartó helység kiváltságlevele az engedélyezett vásárok tartamára felfüggeszti. Egyszóval minden megtörténik a vásári forgalom élénkítése érdekében.

És valóban: a vásárok egyre szaporodnak s hovatovább a kereskedelem legfontosabb intézményei sorában foglalnak helyet. A világforgalom gócpontjaiban ezidőtájban keletkeznek a nagy *világvásárok*, amelyeken képviselve van úgyszólván minden ország s melyeknek joggal tulajdonított az egykorú felfogás nemzetközi szempontból is roppant fontosságot.

A középkorban, sőt az újkorban is igen nagyhírű világvásári helyek voltak: Nisnij-Novgorod, Kiew, Troyes, Majna-Frankfurt, Lipcse, St.-Denis, Páris, Lyon, Piacenza, Bologna, Sinigaglia, Mekka, Kiachta, Hurdwar; nálunk pedig főként Pest, Debrecen, Szeged és Miskolc.

Idő haladtával és a közállapotok konszolidálásával azonban e világvásárok jelentősége természetszerűleg csökkent. *A mindegyre tökéletesbülő közlekedési viszonyok között a kínálat és kereslet összetalálkozása csaknem állandóan lehetővé válik.* A közgazdasági *információs szolgálat és reklám* igen különböző és igen hatásos módjai teszik lassanként lehetővé, hogy az áru forgalmazó piacra, a vevő pedig igényeinek, ízlésének legmegfelelőbb szükségleti cikkekre a vásári alkalmak kihasználása nélkül is előnyösen rátaláljon. A céhekben már régen stabilizált ipar mellett stabilizálódik az áruközvetítő kereskedelem is és a vásározó hírességek helyét egyre hódítóbb céltudatossággal foglalják le a *„cégek"* a *„vállalatok"*, melyek méltán tekinthetők *a mai világkereskedelem pionirjainak.*

Emellett a vásárok régi, általános népszerűségén is csorbát ütött a közfelfogás. Az ökonomikus gondolkozás már-már panaszkodni kezd a vásárok látogatásával járó idő- és munkaveszteség miatt.

A purián kálvinizmust követő *Genf* érdemes magisztrátusa már a XV. század utolsó évtizedeiben *„korhelykedés"*-nek minősíti a vásározó népek — árusok és vevők — könnyelmű és céltalan pazarlásait. *Münchenben* az asszonyok — feleségek és anyák — esdekelnek a férfinép vásárlátogatási lázának hatósági megfékezéséért. *Szepes vármegye* egyenesen a császárhoz (II. József) küld instanciát, melyben a vásárjog megszorítását kéri, mert nézete szerint a kézművesek nagyrésze nem dolgozik, hanem egész éven át vásárról vásárra jár. *Debrecenben* a „nagyvásárt" asszonyi nyelvek gúnyolódása nevezi el *„nagy szabadság"*-nak, lévén csakugyan úgy, hogy a vásárra felgyülemlett tömegek teremtették meg azokat a sokszor éppen nem ártatlan örömöket, melyeknek élvezetére a vásár jó és bőséges alkalmakat nyujtott.

Akármilyen szemszögből is nézzük tehát ezeket a „sokadalmakat" (kontempláris feljegyzések kedvenc kifejezésével élve), tény az, hogy a föntebb már részletesen tárgyalt okok elsősorban a *világvásárokat*, ezenkívül pedig az élet modernizálódása következtében szintén devalválódott gazdasági értékű *országos vásárokat*, az evolució törvényeinek megfele-

lően, lassú kimulásra ítélték el. A világvásárok régi jelentősége általában megszűnt. A gazdasági életben többé nem oly jelentőségteljesek, mint valaha voltak. A közforgalmi élet menetében ebben a stádiumban már kevésbé folynak belé. Kegyvesztettségük is hamarosan bekövetkezik, amint a hatalom anyagi érdekeinek szolgálatára többé nem eléggé alkalmasokká válnak.

Mindamellett föntartják jelentőségüket némely világvárosok; nevezetesen pedig azok, amelyek kulturális szempontból alantasabb népi közületekkel közvetítik az árucserét; melyek tehát nélkülözni kénytelenek a technikai fejlődés előnyeit, melyek továbbá oly árukészletekben bonyolítanak le nagyszabású forgalmat, melyeknél szükséges az áru megszemlélése, vagy melyeknek a piacrahozatali lehetőségét az időjárási viszonyok határozzák meg.

Amit fentebb a világvásárokra nézve mondottunk, az nagybanegészben áll az úgynevezett *országos vásárokra* is. Ezek szintúgy teljesen a multéi. Kirakodó, indusztriális áruik szempontjából még vidéken is gazdaságilag alárendelt jelentőségűek. Viszont *létjogosultságukat biztosítja az őstermelés produktumainak: állatoknak, állati és mezőgazdasági termékeknek tömeges felhozatala.*

Hogy állunk ma a vásárokkal?

A régi világvásárok kora letünt. Az országos vásárok csak az őstermelés produktumai szempontjából, vagy csupán közlekedési gócokon kívüleső helyeken játszanak szerepet.

Ezzel szemközt nagyranőtt az élelmiszereket forgalmazó heti- és napi vásárok, leginkább pedig a *vásárcsarnokok* szociális és gazdasági fontossága.

A világ- és országos vásárok örökébe pedig a legmodernebb újkor egészen különleges vásári intézményei: a nemzeti, méginkább pedig a nemzetközi árumintavásárok léptek.

A *mintavásárok* történeti fejlődésének kutatói csaknem a dogmatikusok elszánt határozottságával vallják, *hogy a mai modern értelemben vett árumintavásárok kétségbevonhatatlanul természetes és egyeneságbeli leszármazói a közönséges értelemben vett áruvásároknak.* Ez a hipotézis aztán természetszerűleg arra vezet, hogy egyes, ma is virágzó árumintavásár keletkezésének idejét — igen sokszor, de mindig igen helytelenül — a középkor legelső századaiba teszik, anélkül, hogy a történelmi kritika objektivitását tartva szemük előtt, felismerni és megvilágítani igyekeznének azokat a feltűnően lényeges eltérő tulajdonságokat, melyek *egyfelől az árumintavásárok célkitűzéseiben, másfelől pedig azok keletkezésének okaiban* a legelső pillanatra szembeszökően feltalálhatók.

Hiszen való igaz: a mintavásárok is tömeges árucserét célzó intézmények. Mindazáltal abszurdum volna oly merész állítás megkockáztatása, mikép a régibb multtal dicsekvő *lipcsei vásár lényegileg* azonos a középkorban már jelentős szerephez jutott áruvásárokkal. Ezekkel jóformán csak *geográfiai közössége* van, amit az a körülmény is bizonyít, hogy a világhíres lipcsei mintavásár mellet ma is rendszeresen megismétlődnek az időszakonként visszatérő országos áruvásárok, a középkori ősöknek eme, bár csenevész, de mégis legközvetlenebb családi leszármazás stigmáját viselő utódai.

Ha azonban ezt a bizonyítékot az ellenvélemény képviselői nem hajlandók akceptálni, legyen szabad felvetnünk a kérdést, hogy a legmodernebb mai mintavásárok miért csak a legutóbbi időben keletkeztek? Miért nem tünetkeztek mindjárt, közvetlenül, ott és akkor, ahol és amikor a közönséges áruvásárok gazdasági jelentősége észrevehetően hanyatlani kezdett?

Felelet: *azért, mert a modern árumintavásárok nem szukcesszórius, hanem originális létalappal bíró és öncélú közgazdasági intézmények, melyek létrejöttüket és fejlődésüket a modern kor gazdasági szükségszerűségének és csakis ennek köszönhetik.*

A manapság internacionális jelentőséggel bíró árumintavásárok zöme csak a jelen század második évtizedének vége felé kezdődik; pl. Wien, Reichenberg, Prága csak 1920-ban, Lemberg és Posen 1921-ben, Zágráb pedig 1922-ben nyitja meg árumintavásárainak sorát. Körülbelül hasonló a helyzet Németországban, Olaszországban, Franciaországban és a Balkán államokban is.

Ha tehát a „Mustermessek"-nek a közönséges áruvásárokkal való közeli rokonsága mellett fentartás nélkül állást foglalni hajlandók nem vagyunk — e nézetünk kötelességünkké teszi, hogy másirányú rokonsági kötelék után kutassunk. És valóban! Nem kell hozzá különösebb éleslátás, hogy *az árumintavásárok és árutőzsdék között fennálló közvetlen közel rokonságra eszméljünk rá.*

Mert mi is lényegileg az árutőzsde?

Az árutőzsde vevők és eladók, továbbá közvetítők gyűlhelye, ügyletek éspedig kizárólagosan áruk adás-vételére szóló ügyletek kötése céljából. Tehát a tőzsde a vásár egy neme, mely más vásároktól abban különbözik, hogy csak bizonyos meghatározott áruk részére szolgál piacul. A tőzsdei forgalomban maguk az áruk nem, legfeljebb csupán azok mintái szerepelnek s a kötések kizárólagosan „engros" jellegűek lehetnek.

Első tekintetre felismerhető hasonlóságot mutat a tőzsde az árumintavásárhoz, ama közös főjellemvonásukban, mikép 1. *az ügyletkötés nem az intézmény helyén tárolt készletekre vonatkozóan történik;* 2. *mindkét intézmény mintákat állít ki megtekintésre és* 3. *a tőzsde is, az árumintavásár is kizárólag az „engros"-forgalom piaca.* Közös jellemvonás végül az is, hogy a közvetítő munkáját mindkét vásárfajta előszeretettel hasznosítja az ügyletkötések körül.

Viszont abban eltér az árumintavásár az árutőzsdétől, hogy 1. az árumintavásárok rendszerint hosszabb időközökben tartanak (bár állandó jellegű árumintavásárok létesülése sem kizárt); ezzel szemben a tőzsdék rendszerint állandó működésben vannak (bár elvileg lehetséges időszakos tőzsde is, t. i. olyan, mely kizárólag szezonáruk forgalmát bonyolítja le); 2. az árumintavásárok — ellentétben az árutőzsdékkel — a bemutatásra kerülő árukategóriákat szabály szerint nem korlátozzák.

Ezek a valóban nem lényegbevágó eltérések azonban annál kevésbé rontják le a szóbanlevő két gazdasági intézmény közötti vérrokonságra vonatkozó megállapításunk értékét, mert ha még mélyebbre hatolunk a kérdés boncolgatásánál, oly további rokonvonások tárulnak elénk, melyek az árumintavásárok tőzsdeszerűségét vitán kívül helyezik.

Úgy véljük, nem végzünk felesleges munkát, ha a fogalmak tisztázása céljából rávilágítunk röviden e további hasonlatosságokra is.

A) A modern mntavásárokon áruvétel nincsen. Csupán megrendelések vétetnek fel a kiállított minták alapján. A megkötött vételi ügylet lehet tehát akár *helyi, akár helyközi vétel* (ez utóbbi a jellegzetes típus), de sohasem prompt — magára a mintára vonatkozó —, hanem mindig hosszabb-rövidebb szállítási terminusra szóló *határidős vétel.* E tekintetben teljesen közömbös, vajjon maga a határidő meghatározott napra, vagy éppen csak órára szól-e, avagy hosszabb határidőben állapodnak meg a felek. Tökéletesen azonos a helyzet a tőzsdénél is, melynél szintén a határidős vételi ügylet a leggyakoribb ügyleti típus.

B) Köztudomású tény továbbá, hogy minden tőzsdének pontosan kidolgozott és szigorúan követett áruüzleti szabályzata van. Ily fontos, mindenre kiterjedő szabályzatot a modern árumintavásárok sem nélkülözhetnek.

C) A tőzsdei jegyzések valamely piac gazdasági helyzetének hű és szeizmográf-érzékenységű kifejezői. Az árumintavásárok bemutatott kiállítási anyaga, még inkább pedig a vásár tartama alatt, illetve következtében létrejött ügyletek száma és kereskedelmi értéke szintúgy az illető piac gazdasági viszonyainak tükörképe.

D) A tőzsdei ügyletkötések gyakorisága rendszerint az érdekközösségben álló cégek és vállalatok szorosabb és állandóbb kereskedelmi kapcsolataira vezet. Ugyanez a jelenség tapasztalható az árumintavásároknál is.

A végtelenségig folytathatnánk a rokonsági dokumentumok felsorolását; úgy véljük azonban, hogy az eddig felhozottak is minden tekintetben elegendők az *árumintavásárok tőzsdeszerűségének* kidomborítására. Éppen ez a *tőzsdeszerűség* az, mely a mintavásárt a közönséges áruvásároktól élesen megkülönbözteti. Az utóbbiak ezt rendszerint nélkülözik, az eladó és vevő a helyszínen megtekinti, szabályszerint készpénzfizetés ellenében megszerzi s át is veszi az árut és az ügyletkötések típusa a *detaileladás.* Kivételt e részben csupán bizonyos *aukciók* tekintetében tehetünk, melyek gyakran kétségtelenül tőzsdejellegűek és engros ügyletkötésekkel foglalkozók ugyan, de éppen ezért közelebb állanak a tőzsdéhez és az árumintavásárhoz, mint a közönséges vásárokhoz.

* * *

Már rámutattunk arra, hogy különbség áll fenn az *árumintavásárok* és a *kiállítások* között is. Ismétlések elkerülése végett e helyen tehát csak emlékeztetni kívánunk röviden arra, mikép a kiállítások célja túlnyomólag, sőt gyakran kizárólag *a demonstráció, az oktatás, szemléltetés.* Önként értetődik, hogy *a modern árumintavásároknak is van kiállítási jellegük.* Sőt minden jel arra mutat, hogy *a gazdasági jellegű kiállítások helyét hovatovább az árumintavásárok foglalják el;* ezek a kitűnően beszervezett, fürge és óriási tömegvonzó hatással bíró intézmények, melyek — céltudatos adminisztráció esetén — lényegesen kevesebb költséget hárítanak a kiállítókra s ezzel szemben őket előnyös üzleti eredményekkel kecsegtetik. Az utóbbi időben már a legtöbb mintavásár az artisztikus kiképzésre is súlyt helyez s így a demonstratív kívánalmak sem szenvednek csorbát; a kereskedelmi relációk elmélyülésén kívül tehát a szaktudás és közízlés fejlesztésére is kiváló alkalom kínálkozik.

* * *

Áttérve ezek után a mintavásárügy történelmi fejlődésének rövid ismertetésére kiindulási pontunkkal a legrégibb európai mintavásárt ,a *„Leipziger Mustermesse"*-t vesszük. Tesszük ezt pedig azért, mert tény, hogy minden újabban keletkezett árumintavásár a leipzigit igyekezett lemintázni s minél inkább megközelítette a világhíres modellt, annál több sikert könyvelhetett el a fejlődés során.

Akik az árumintavásárokat előszeretettel minősítik az áruvásárok egyszerű folytatásának, szívesen visszaviszik a „Leipziger Messe" eredetét Frigyes Ágost uralkodásának idejéig (1694—1733). Ezek azonban legkevésbé sem tekinthetők árumintavásároknak. Tipikus *áruvásárok* voltak ezek, melyeknek idején a vásárosok, vásári mutatványosok ezrével lepték el a várost. Tavasszal és ősszel egész szekértábor tanyázott a város minden szabadterén s a rögtönzött ideiglenes vásári csarnokok — a „Messebude"-k különös, bizarr színt, a tolongó, zajongó tömegek pedig rendkívüli élénkséget kölcsönöztek a vásártartó városnak. *A „Jahrmarkt"-okat azonban terjedelmük, sőt egyre jobban kidomborodó nemzetközi karakterük sem tehette mintavásárokká,* mert az eladók forgalombahozni szándékolt egész árukészletüket felhozták s ott a helyszínén eladni törekedtek. *Minták alapján történő ügyletkötés csak később — 1781-ben — veszi kezdetét. De az ekkor megtartott Jahrmarktokat még mindig nem lehet tiszta típusú „Mustermesse"-k-nek tekinteni,* mert a minta alapján való ügyletkötés mellett még mindegyre vígan folyik a közvetlen vásározás, sőt a detaileladás is.

A vasúti közlekedés megindulása ütötte az első, mély sebet ez őseredetű áruvásáron. Megkezdődött ugyanis az *utaztatás.* Kereskedelmi utazók — főleg angol textilvállalatok képviseletében — üzlethelyiségükben keresték fel a vevőket s e kényelmes árubeszerzési és forgalombahozatali mód rövidesen népszerűvé vált, a vásárok látogatottságát pedig természetszerűleg észrevehetően csökkentette, eladók és vevők részéről egyaránt. Már-már azt lehetett hinni, hogy az utaztatási rendszer végkép megássa a híres leipzigi Jahrmarktok sírját, ám nem így történt. Lipcse megtalálta a módját annak, hogy vásárügyét újra felvirágoztassa. A sok költséget felemésztő utaztatási rendszerrel szemközt *a legenergikusabb és legcéltudatosabb propagandával a valóságos, mai értelmű mintavásár előnyeit hangoztatja* s rövidesen fényes eredményt ér el, mert az érdekelt eladók és vevők egyre szívesebben jelennek meg a „Mustermesse"" ken, melyek hova-tovább oly fontos internacionális jelentőségű gazdasági intézménnyé tornyosultak, hogy évente kétszer, tavasszal és ősszel, szokásos kapunyitásukra az egész világ felfigyel. A fejlődésnek ez a stádiuma — a tipikusan tiszta árumintavásár — azonban csak 1840 körül következik el. Tévedés tehát a „Leipziger Mustermesse" multját harmadfél évszázadra tenni. Nem régibb ez a mult 90 esztendőnél. Mindez természetesen mitsem von le jelentőségéből, mely különben is évről-évre fokozatos és nagyarányú fejlődést mutat.

* * *

A világháború befejezése után az egész kultúrvilágon roppant nagyarányú *gazdasági bizonytalanság* következett be. A hadviselő népeket a háború alatt szuronyerdők zárták el egymástól. A véres Moloch iszonyú mennyiségű árukészleteket emésztett fel. A termelés megakadt, vagy

lecsökkent; mindenesetre pedig a hadviselő államok speciális szolgálatába szegődött. Piacok tolódtak el, vagy szűntek meg, úgyhogy a békeállapot utáni átmenet idejében senki nem tudott hozzávetőleges képet sem rajzolni az egyes népek gazdasági helyzetéről s termelésének kapacitásáról. Bizonytalanság ülte meg a lelkeket, mit még fokozott az egyes államok alapjaiban elhibázott politikája: *a gazdasági elzárkózás.*

Ily viszonyok között valósággal megkönnyebbülést keltett, amidőn 1918-ban a lipcsei nemzetközi mintavásár megnyitotta kapuit s nagyszerű felkészültséggel mutatta be: mit képes termelni a háborún átvészelt nemzetközi ipar s mit lehet remélni az elkövetkezendő jövőtől. És valóban, a lipcsei vásárok csodás arányú fejlődésének fénykora ettől az időponttól kezdődik, de ugyanez az időpont a kezdete az utóbbi meglehetősen elszaporodott újabbkeletű árumintavásároknak is, melyeknek történelmi előzőjük nem volt. Leipzig ráeszmélt, hogy vásárintézményében felbecsülhetetlen kincset mondhat magáénak. Ám a legtöbb gazdasági gócpont is megirígyelte Leipzig sikerét és a vásárból folyó óriási gazdasági, társadalmi és idegenforgalmi előnyöket, minek következtében egyre-másra nyílnak újabb és újabb miutavásárok; elannyira, hogy a túlszaporodás már-már veszélyesnek látszik.

Amidőn azonban kiemeljük az 1918-iki lipcsei Messe rendkívüli jelentőségét, ezzel távolról sem állítjuk azt, hogy e vásárintézmény *legújabb kora* ezzel az évvel kezdődik. Az 1918-ik év csak az ájult Európa felrázása, új életre keltése révén vált nevezetessé, míg a vásár átszervezése, organizációjának legmodernebb alapokra fektetése már 1916-ban megtörtént. Az új rendszer kitűnően bevált; azóta a „Leipziger Internationale Messe" mértföldjáró csizmákkal halad az összes európai mintavásárok élén.

* * *

Mielőtt még a magyar szempontból legfontosabb három nemzetközi árumintavásár, nevezetesen a *wieni, prágai* és *budapesti* ismertetésébe fognánk, legyen szabad rövid pillantást vetnünk a lipcsei vásár *szervezetére* és e szervezet *működésének módjára;* annál is inkább, mert mint mondva volt, az összes modern államok mintavásárainak organizációja: a leipziginek többé-kevésbé sikerült kópiája.

A modern értelemben felfogott árumintavásárok adminisztrációjának feladata általában *három főrészre* bomlik. E feladatok a következők:

1. kiállító árúsok toborzása és szakszerű elhelyezése;
2. tömeges látogatást célzó propaganda;
3. a vásárlátogató tömegek utaztatása és elszállásolása.

Lássuk, hogyan oldja meg e rendkívül nehéz feladatokat a „Leipziger Messe"?

A vásárok rendezője a „Messamt". Ez egy kitűnően megszervezett adminisztratív intézmény, mely termeli az iniciatívákat s végzi — kapcsolatban az idegenforgalmi intézménnyekkel — az összes igazgatási és rendezési teendőket.

Ad 1. A Messamt pontos nyilvántartást vezet a megelőző vásárokon résztvett cégekről és vállalatokról. Ezekkel lehetőleg állandó kapcso-

latot tart fenn. Értesíti őket a legközelebbi vásár terminusáról, tervbevett újításairól, a részvétel feltételeiről; szóval mindama körülményekről, amelyek a „törzskiállítók" szempontjából jelentőséggel bírnak.

Egyidejűleg *általánosan* propagálja a vásáron való részvétel előnyeit. Képviseleti szervezete útján (erről később lesz szó) igyekszik újabb cégeket, eddig nem szerepelt piacok reprezentáns vállalatait részvételre bírni s minden eszközzel — ideértve a diplomácia eszközeit is — odahatni, hogy a kiállítók számát vásárról vásárra növelje.

A kiállítók kartotéklapokon vannak nyilvántartva, nemzetiség, telephely, termelési viszonyok stb. közelebbi megjelölésével. Pontosan nyilvántartatik, hogy az illető vállalat melyik évben s évenként hányszor jelent meg kiállítóként a vásáron. E régi kiállítók természetesen bizonyos előnyöket élveznek, melyek helykiválasztási előjogban s egyéb, nem jelentéktelen kedvezményekben nyilvánulnak.

Az új kiállítók toborzása szintén nagy arányokban folyik. A propaganda eszközei: nyomtatványok, plakátok, általános és részletes tájékoztatók, könyvek, beszámolók, hírlapok, közvetlen levelezések, diplomáciai összeköttetések felhasználása, akvizitőrök stb., stb.

Maga a vásár részben a magáncégek által felépített vásári csarnokokban, részben pedig a „Messamt" technikai tökéletességgel felszerelt vásárpalotáiban zajlik le. Az egyes kiállítók fülkéi rendszerint üvegfallal vannak elkerítve, a „standok" pedig állvány- és pultszerű berendezéssel felszerelve. Bent a fülkékben, valamint az állványokon kiugró táblákon feltűnő számjelzések találhatók, amelyek a *rendkívül gondosan szerkesztett, igazán tökéletes katalógus* számaival egyeznek. Ezt a kiállítási katalógusbeli tökéletességet nem győzzük eléggé hangsúlyozni. Egyszerűség, szakszerűség, könnyű áttekinthetőség, tárgyi hűség jellemzi ezt a testes kötetet, amely bizony lényegesen és előnyösen különbözik az epigonvásárok cifrálkodó, rendszertelen, gyakran ízléstelen és mindenre inkább, mint az érdeklődők könnyű eligazodására szolgáló katalógusaitól.

Amily tökéletes a vásár technikai berendezése, épp oly tökéletes az a szervezet is, melynek feladata a vásárlátogatók toborzása. E cél elérése érdekében is mozgósítva vannak az összes reklámlehetőségek. A vásárképviseletek tökéletesen kiépített láncolata hónapokkal előbb akcióba lép s nincs az ismert földnek egyetlen pontja sem, melynek centrumaiban kellő időben meg nem jelennének a „Leipziger Messe" plakátjai, hirdetményei, közleményei, toborzó iratai, minden elképzelhető nyelven. Az a reklám, melyet e képviseleti hálózat kifejt, nem hangos, nem ordítozó, de komoly, önérzetes, adatokra, eredményekre hivatkozó, alapos és szakszerű.

Az az állandó kontaktus, melyet a „Messamt" kiállítói törzsközönségével fentart, az az előzékenység, mellyel az új kiállítók találkoznak, az a nemzetközi *valőr*, melyet az intézmény büszkén reprezentál, távoltartja a rendezőségtől a *reklámozás* összes alacsony eszközeit s ma már szinte közgazdasági cinezura, hogy amely cég a lipcsei vásáron képviselve van, nemzetközi viszonylatban is fontos, jelentős közgazdasági tényező.

Ad. 2. Minden modern árumintavásár legfőbb törekvése, hogy vásárjának látogatására minél impozánsabb tömegeket nyerjen meg. Ezt

a célt a *propaganda* összes eszközeinek legteljesebb kihasználásával érik el a vásárrendezőségek. A lipcsei „Messamt" szervezete e tekintetben is mintaszerű. A propaganda-osztály az egész vásári szervezetnek anyagilag és személyzetileg is legjobban dotált alosztálya. Nincs a modern *reklámozásnak* oly eszköze, módja és lehetősége, amit ez a szervezet ki ne használna. Feltűnést keltő plakátok, brosurák, röplapok, jelentések, ismertetések, beszámolók, rajzok, képek milliói, sajtóközlemények, cikkek, mozgófénykép- és rádióelőadások özöne rögzíti bele a köztudatba, hogy a világ első vásártartó városa nagy ünnepre: internacionális gazdasági seregszemlére készül.

A propaganda kívülről befelé halad. Anyaga először a távolabbi területekre, a tengerentúli országokba jut el, az ú. n. *„tiszteletbeli képviseletek"* láncolata útján; aztán mindig közeledik a centrumhoz, a vásártartó városhoz, amely a vásárt megelőző napokon már csaknem egész vitalitását a reklámban, a vásári propagandának sokszor egészen fantasztikus eszközeiben éli ki. A vásárt megelőző napokban és a vásár tartama alatt impozáns *reklámfelvonulásokat* rendez a „Messamt", amelyeknek rendjén a kiállító vállalatok áruinak sajátosságai képekben — gyakran művésziesen megrendezett élőképekben — jelenülnek meg. Korszerű jelmezek, pittoreszk rendezői és reklámötletek teszik a felvonulásokat feledhetetlenné s élénkítik a városnak a vásár tartama alatt hihetetlenül megnövekedett forgalmát.

Általában elmondhatjuk, hogy közvetlenül a vásár előtt és a vásár alatt Leipzig minden intézménye, minden idegszála, minden sejtje a „Messe" sikerének szolgálatába szegődik s az a bámulatraméltó és hódolatra kényszerítő propagatórius erő, mely saját céltudatosságának egész imponáló fegyverzetében áll ki a porondra, — valósággal lenyűgöző és szuggesztív hatást vált ki a látogató idegenek százezreiből.

Ad 3. Az idegenek utaztatása és ellátása szintén az óramű pontosságával működő „Messamt" feladata, mely e tevékenységét a kiválóan beszervezett *idegenforgalmi* hivatallal karöltve látja el. A vásár elhelyező alosztályáról és a lipcsei idegenforgalmi szerv működéséről minden vásárlátogató a dícsérő jelzők szuperlativusaival emlékezik meg. E két intézmény tartja nyilván a lipcsei szállodák összes szobáit s mindazokat a magánlakásokat, amelyeket a városi lakosság *vendégszerető és céltudatos készséggel* bocsát a vásárlátogatók rendelkezésére. A magánlakások szállóhelyeinek felajánlásában a német nemzeti öntudat oly frappánsul nyilvánul meg, amire nincsen példa az egész Európában. A lipcsei polgár — amidőn lakásának egyes részeit felajánlja — nem a kellemetlenségekre, kényelmetlenségekre, de nem is az elérhető pénzbeli előnyökre, hanem *a nagyhírű* vásár sikerére gondol s e gondolatnak minden egyéb szempontot alája rendel.

E tekintetben Lipcse minden vásártartó országra nézve követésre méltó példa. Nálunk egyenesen elkeserítő egyfelől az elszállásolásra felhívott lakosság indolenciája, sőt keletiesen arisztokratikus elzárkózása, másfelől pedig a vásárlátogató közönség idegenkedése a — keservesen nehéz propaganda gyenge eredményeként felajánlott — magánlakások irányában. Lipcsében szabály, Budapesten pedig kivételszámba megy a magánlakásban való elhelyezés. Persze, oroszlánrész jár ki a kiváló el-

szállásolási szolgálatért a lipcsei idegenforgalmi hivatalnak is, amelynek nemcsak arra van gondja, hogy „perillusztris" személyiségeket ízes bankettekkel fogadjon, hanem arra is, hogy minden „névtelen katonája" a vásárlátogatásnak otthon és jól érezze magát az ősi városban. A felfokozott idegenforgalom félkézkalmár kihasználásáról nem lehet szó. A lakrészek bére pontosan meg van határozva, magánlakásokban és szállodákban egyaránt, s talán közmegvetés sujtaná azt a polgárt, szállodást, vagy a vásárral bármilyen kapcsolatban álló egyént, aki a konjunkturális adottságokat túlzott egyéni értékekre akarná felváltani.

Nem kellene ennyit és ilyenértelműt beszélni mindezekről, ha nem az volna a helyzet, hogy a budapesti viszonyok a leipzigiektől sajnálatosan és groteszkül különböznek. A magyar főváros közönsége még mindig nem tudja, mit jelent számára a *B. N. V.*, amely rövidítés alatt az évenként megtartott nemzetközi vásárokat értik. Nálunk még mindig csak zajos látványosság, érdekes szórakozás az árumintavásár s a tömegek ezrei talán nem is tudják, hogy az öreg iparcsarnoknak minden tavaszon elkövetkező megújhodása tulajdonképen egy új hatalmas igéret a magyar kultúrfölény impozáns kiteljesülése számára. A magyar mintavásár seregszemléjét legfeljebb gáncsoló kicsinyeskedések s fizetett cikkek cinikusan nagyképű „beszámolói" kísérik, amíg Leipzig városa *egymillió márkát*, az állam pedig *három millió márkát* szubvencionál az intézménynek.

Ad. 3. A vásár látogatóinak utaztatása a vásárigazolványok alapján igényelhető utazási és vízumkedvezmények révén történik. A vásári szervezetnek ez a szolgálata kissé merev és jóval jelentéktelenebb vásárok is több bőkezűséget, élénkséget és praktikumot árulnak el a közönség utaztatása körül. E megjegyzésünk természetesen nem vonatkozik a szóbanlevő szolgálat ellátásának kifogástalan lebonyolítására és pontosságára, hanem annak *rendszerére*, mely a gyakorlatban — ez az érzésünk és megfigyelésünk — nem válik be tökéletesen. A vásárok alkalmával indítani szokott ú. n. *gyüjtővonatok* sok tekintetben kényelmet nyujtanak ugyan, de viszont a tömegek szabad mozgásának sok esetben akadályozói. Emellett pedig a csoportköteléken kívül utazóknak nyujtott — német — kedvezmények sem eléggé kiadósak.

* * *

A lipcsei árumintavásár fentebb adott ismertetése után már csak az a feladat vár reánk, hogy röviden még megemlékezzünk a wieni és a prágai nemzetközi vásárokról is, melyek organizációjukban léptennyomon felismerhetőleg követik a Lipcsében bevált elveket.

A wieni nemzetközi vásár az 1906 óta rendszeresen megrendezett *budapesti mintavásárok* egyre növekvő sikerének, illetve az ebből folyó gazdasági féltékenységnek köszönheti létezését. Ausztria illetékes tényezői már a Monarchia fennállása idején is ideges nyugtalanságot tanusítottak mintavásáraink iránt, holott pedig a birodalom egész gazdaságpolitikai berendezése óriási fölényt, valóságos monopolhelyzetet biztosított Wiennek Budapest rovására. A háború alatt pár éven át kényszerű szünet állott be a budapesti mintavásárok sorában, míg végre 1918-ban a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ismét megrendezte a

Keleti Vásárt, melynek valóban várakozáson felüli sikere volt. A vásáron az egész Balkán, a közeli és távoli Kelet megjelent s Ausztria közgazdasági tényezőit az eredmény megdöbbenéssel töltötte el. Félteni kezdték Bécs hegemóniáját a keleti piacokon s minden eszközt megragadtak, hogy Budapest geográfiai helyzetének előnyeit ellensúlyozzák. Éppen ezért már 1919-ben elhatároztatott a *„Wiener Internacionale Messe"*-k rendszeresítése és 1920-ban már meg is nyitotta a vásár a kapuit.

Megbocsáthatatlan elfogultság volna részünkről, ha az évenként kétszer megújuló Wiener Messék kétségtelenül hatalmas gazdasági fontosságát, szervezésének és adminisztrációjának kiválóságát, terjedelmét és anyagát kicsinyelni kívánnánk. Távol áll tőlünk, hogy ezt tegyük, sőt ellenkezőleg; leszögezzük, hogy az egészen újkeletű „Wiener Internacionale Messe" egyike Európa leglátogatottabb és legfejlődésképesebb mintavásárainak s orientális kereskedelmi hatását a budapesti vásár csak úgy ellensúlyozhatja, ha ez utóbbi vásár rendezősége is állandóan szem előtt tartja a fejlődő, lüktető gazdasági élet követelményeit.

* * *

Hasonló gazdaságpolitikai megfontolások adtak életet Csehszlovákia — szintén legújabb keletű — vásárainak; nevezetesen a *prágainak, pozsonyinak* és *reichenberginek*. Ezek között reánk nézve legfélelmetesebb konkurrens a *„Prager Mustermesse"*, bár megállapítható, hogy az új köztársaság Budapesttel szemben — éppen dunai fekvésénél fogva — a pozsonyi *„Dunavásárt"* óhajtja kijátszani. Mindhárom vásár 1920-ban keletkezett és sikerekben, gazdasági eredményekben mindegyre gazdagabb.

A lipcsei Messe epigonvásárainak bebizonyult életképessége hatalmas lendületet kölcsönzött a vásárügynek Európaszerte; úgyhogy ma már alig van gazdasági centruma földrészünknek, mely mintavásárait időről-időre meg nem tartaná. A legfontosabb vásártartó helyek: *Németországban Lipcsén kivül Berlin, Eberfeld, Majnafrankfurt, Hamburg, Köln, Boroszló, Königsberg, Stuttgart és Danzig; Ausztriában Bécs mellett Grác; Belgiumban Brüsszel és Antwerpen; Dániában Koppenhága; Finnországban Helsinki; Franciaországban Páris, Lyon, Lille, Bordeaux, Angliában London és Birmingham; Hollandiában Utrecht és Hága; Olaszországban Milánó, Padova és Fiume; Norvégiában Oslo; Svédországban Göteborg és Malmö, Svájcban Basel és Genf; Spanyolországban Barcelona; Csehországban Prága, Reichenberg és Pozsony; Jugoszláviában Zágráb; Görögországban Szaloniki; végül a jelenlegi Romániában eddig Bukarest, Kolozsvár, Temesvár és Nagyvárad rendezett — országos és nem internacionális jellegű — mintavásárokat. Nagyvárad pedig éppen a legutóbbi időben kapott a román kormánytól engedélyt arra, hogy kizárólagossági joggal évenként egy, vagy két nemzetközi vásárt rendezzen.* Ez az engedély reánk nézve különös jelentőséggel bír, mert Nagyvárad ma a keleti internacionális kereskedelem szempontjából valóságos „szárazföldi kikötő" s ekként ha nemzetközi vásárai létesülnek, a „Budapesti Nemzetközi Vásárok" rendezőségének Bécsen, Prágán, Reichenbergen és Pozsonyon kívül a nagyváradi vásárokkal is fel kell vennie a küzdelmet.

* * *

Saját nemzeti intézményeink iránt való köteles tiszteletünk megtagadása volna, ha végezetül nem foglalkoznánk a *„Budapesti Nemzetközi Vásár"* behatóbb ismertetésével. Mert mintavásárunk

1. a lipcsei vásár után Európa legrégibb ilynemű intézménye;

2. internacionális gazdasági jelentőségét tekintve, a többi európai mintavásároknak semmiben sem áll mögötte;

3. klasszikus példát szolgáltat arra nézve, hogy mire képes a céltudatos munka, kitartás, leleményesség és a nemzeti alkotó erő.

Mi az a természetes szükségszerűség, amely Budapestet vásártartó várossá tette s mely két évtized óta évenként megtartott mintavásárainak a legkomolyabb, internacionális megítélés szerint is, *kihangsúlyozott fontosságot kölcsönzött?* Erre a gyakran felmerülő kérdésre klasszikusan tömör feleletet ad egyik fővárosunkban huzamosabb időn át tartózkodott s viszonyainkat, gazdasági prediszpoziciónkat alaposan ismerő, angol közgazdász, aki a következő nyilatkozatot tette: *„Anglia szemében úgy jelenül meg Magyarország, mint Kelet természetes kapuja; a Dunamedence központjában fekszik s ennélfogva vezető gazdasági szerepre hivatott a dunai államok között, melyeknek kereteiben 40 milliónyi lélek él, termel és fogyaszt"*.

Valóban ez a helyzet. Magyarország, főleg pedig Budapest, ma Kelet-Európa gazdasági centruma s a hatalmas folyam, meg a szárazföldi közlekedés legfőbb útvonalai mentén természeti adottságai folytán, hivatva van arra, hogy elhatározó fontosságú tranzitóhelye legyen annak az internacionális árucserének, mely nyersanyagot szállít Keletről Nyugat felé és a nyugati ipar produktumait közvetíti a közeli és távoli Keletnek.

E megállapítás igazságát nem befolyásolja az sem, hogy különösen az utódállamok gazdasági politikája Budapestnek, Magyarországnak ezt a gazdasági elrendeltségét elvitatni s különféle intézményekkel ellensúlyozni igyekszik. E törekvés csupán azt bizonyítja, hogy országunk és fővárosunk birtokában a geográfiai fekvés kedvező voltából felmérhetetlen gazdasági előnyök vannak. *Ezenkívül pedig programot állít fel mindenkori gazdaságpolitikánk számára; nevezetesen pedig azt, hogy közgazdasági intézményeinket tökéletesíteni, szaporítani s áldásthozó működésükben a lehető legintenzívebben támogatni, az ország termelőképességét mindenáron fokozni, a kereskedelmi forgalom útjában álló természetes és mesterséges akadályokat elhárítani, közlekedési viszonyainkat megjavítani és racionálizálni, a legelsőbbrendű nemzeti kötelesség, mely sem a — csupán ideiglenes megoldásokat ígérő — kompromisszumos megalkuvást, sem a tempó lefokozását nem tűri.*

A trianoni békediktátum megcsonkított Magyarországa koncepciózus, harcos és mindenre — még nagy áldozatokra is — felkészült gazdaságpolitikát vár a kormányhatalom letéteményeseitől; különben reánk tipor Wien és Prága, e két veszedelmes konkurrens s elállva előttünk az utat Kelet és Nyugat felé, Budapest kezéből kiveszi az egész nemzetközi tranzitóforgalmat.

E fejtegetésnek nem célja, hogy az olvasót sötét jóslatokkal rémítgesse. Ám helyrehozhatatlan hiba volna feledni, hogy a gazdasági harc

az utóbbi időkben ritkán dőlt el Magyarország javára. A küzdelem véresen komoly s külkereskedelmi mérlegünk passzívitása energikus, céltudatos és komoly tettekre int.

* * *

A negyedszázados multra visszatekintő budapesti árumintavásárt — melynek elnevezése előbb Márciusi Vásár, majd Tavaszi Vásár, Keleti Vásár, Budapesti Vásár volt, újabb neve pedig Budapesti Nemzetközi Vásár — a magyar gazdasági élet indusztrializálásának és kommercializálásának folyamata alatt oly természetes erők teremtették meg, mint amilyenek az imént említett földrajzi helyzet, továbbá az ipari termelés előfeltételeinek birtoka és a mozgékony, képzettségéről, élelmességéről és akcióképességéről általánosan ismert magyar kereskedelem. És éppen, mert létrejötte természetes adottságok szilárd pillérein nyugszik, a multban is szünet nélkül tapasztalható volt s a jövőben is bízvást remélhető állandó fejlődése. A közelmultban néhány külföldi vásár *dekonjunktúrája* szembeszökő volt. E kedvezőtlen jelenségekkel szemben azonban a magyar mintavásár mindegyre izmosult s ha olykor igen komoly külső és belső akadályokkal kellett is megküzdenie, oly imponáló tempóban haladt a tökéletesítés útján, mely még az ellenséges érzületű köröket is elismerésre kényszeríti.

A viszonyok és gazdasági szükségletek helyes felismerése vezette a *„Fővárosi Kereskedők Egyesületét"*, midőn 1906-ban elhatározta, hogy „a hazai papír- és írószerszakma előrehaladottságának a kereskedőkkel való megismertetése céljából" ú. n. *márciusi vásárt* rendez. Ez a vásár tehát, amely egyébként ugyanazon év március 25., 26. és 27-ik napjain a Vigadóban folyt le, még távolról sem volt általános vásár s talán a kezdeményezés nem is volna figyelemreméltó, ha az eredmények nem igazolnák a Fővárosi Kereskedők Egyesületének helyes kiindulását. A siker azonban jelentős volt. *Noha a vásáron csak 88 szakmabeli kállító vett részt, mintegy 450² területen,* a kiállítók *1178 rendelést vettek fel 50.000 korona értékben.*

1907 április 6., 7. és 8-án már lényegesen kibővül az intézmény, mely ekkor veszi fel a *„Tavaszi Vásár"* nevet. Ez évben már a norinbergi díszmű- és játékáruszakma is megjelenik a vásáron, melynek kiállítói 180-ra szaporodnak. A felvett megrendelések száma 2468, összege 187.748 korona. Feljegyzésre méltó, hogy a rendezőség által kifejtett propaganda folyamányakép több külföldi kereskedő is megjelent és jelentékeny rendeléseket tett a vásáron.

Szép sikere volt az 1908 április 4., 5. és 6-ik napjain megtartott harmadik, még inkább pedig az 1909. évi ápr. hó 22—26. napjai között megtartott *negyedik, immár teljesen általános jellegűvé vált és ötnapos Tavaszi Vásárnak is,* melyről külföldi szakértők azt állapították meg, „mikép a vásár rendezése, illetve szakmai beosztása nemcsak elérte, de több szempontból meg is haladta úgy a lipcsei, mint a párisi vásárét". A látogatottság naponta 23—24.000 főre rúg; a kiállítók száma 410-re emelkedik s a vásár tiszta jövedelme 22.438 korona.

A fokozatos fejlődést mi sem bizonyítja inkább, minthogy közvetlenül a IV. vásár után felmerül, sőt bizonyos fokig meg is valósul már *az intézmény önállósításának* gondolata. A Fővárosi Kereskedők Egye-

sülete égiszének érintetlenül hagyása mellett ugyanis az ügyek közvetlen vezetésére, „ügyvezetőség" létesül, „intéző-bizottság" alakul, melyben az összes számottevő kereskedelmi és ipari egyesületek kiküldöttei helyet foglalnak. Az átszervezett vezetőség pedig már az 1909. év októberében elhatározta, hogy a vásár részére 50.000 koronás pénzalapot létesít. amely összeget 500 drb, egyenként 100 koronás részjegy kibocsátásával biztosítja. Nem rajta, hanem a — sajnos — nem ritkán tapasztalható indolencián mult, hogy csak 87 drb részjegy talált gazdát, mindössze 8700 korona értékben.

Az átszervezés után 1910 április 7-től 12-ig megtartott *V. Tavaszi Vásárt* is siker koronázta, nemkülönben az 1918. évi április 1—6. között megrendezett *VI-at* is. *Ez a vásár már kezdett nemzetközi jelleget ölteni, amennyiben a külföldi iparcikkek közül ezúttal először nyertek bebocsátást azok, amelyek eddig hazánkban nem gyártattak.* Ez időponttól kezdve az internacionális jelleg — a belföldi termelés érdekeinek gondos megóvása mellett — mindjobban kidomborodik, mely körülmény természetszerűleg a külföld fokozottabb érdeklődését idézi elő.

A VII-ik Tavaszi Vásár 1912 április 18. és 23. között zajlott le. Történetében három följegyzésre méltó momentumot találunk; és pedig: 1. a Balkánháború érezteti hatását, mely főleg a kiállítók számának csökkenésében nyilvánul; 2. kezdetét veszi az intenzívebb hatósági támogatás, amennyiben a székesfőváros 10.000 korona, a kereskedelmi miniszter pedig 6000 korona szubvenciót utal ki a költségek fedezésére; 3. ugyancsak a kereskedelmi miniszter 500 darab kedvezményes vasúti jegy váltására jogosító igazolványt bocsát a vezetőség rendelkezésére.

Az 1913. év ismét fordulópont a budapesti vásár történetében. *Egyetértésben a Tavaszi Vásár intézőbizottságával, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ugyanis 1912 november 15-én elhatározza, a kereskedelemügyi miniszter pedig jóváhagyja, hogy a vásárintézményt a kamara veszi kezelésébe s külön mintavásárosztályt szervez.* A reorganizáció, az átadás és átvétel rövidesen meg is történik. Sajnos, azonban a kamara már csak az 1913 május 7. és 13-ika között tartott *nyolcadik* és a következő év április 30. és május 6. közötti időben ismét a fejlődés jegyében lezajlott *kilencedik* Tavaszi Vásárt rendezheti meg; mert ez utóbbi vásár után *a nemsokára kitört világháború négyesztendős kényszerszünetet parancsolt a vezetőségre.*

Hazánkban csak 1918-ban lehetett ismét komolyan gondolni egy újabb árumintavásár megrendezésére. Még ekkor is tengernyi gondot okozott a rendezőségnek a tömérdek akadály elhárítása. A *tizedik* árumintavásár mégis megnyitotta kapuit 1918 augusztus 16-án s a most már „*Keleti Vásár*" név alatt megtartott áruszemlének a vérmesebb optimizmus részéről is alig remélt sikere volt. A rendezést végző budapesti kamara a rendkívüli viszonyok közepette is igyekezett a nemzetközi jelleget megőrízni, mivégből Ausztrián és Németországon kívül Bulgáriában és Törökországban fejtett ki nagyobbszabású propagandát. Nem eredménytelenül, mert a szövetséges államokból tekintélyes számban jelentek meg úgy a kiállítók, mint a látogatók.

Az áldatlan termelési viszonyokkal küzdő magyar ipar pedig óriási energiát fejtett ki s a mindenkori körülményekhez ügyesen simuló al-

kalmazkodási képességének, szívósságának és ötletességének frappáns tanujelét adta.

Ez alkalommal létesül elsőízben szerves kapcsolat a vásárvezetőség és a *Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal* között s ez a kollaboráció nagyban elősegítette az elszállásolási és élelmezési problémák megoldását.

A Keleti Vásár zárulása után ismét *egy évi szünet* következett. Trianon gyászéve és a reá következő összeomlás minden akcióképességet megölt s a legnagyobb erőfeszítés sem lett volna képes a rengeteg vérveszteség folytán elalélt gazdasági életet letargikus álmából felébreszteni. Ehhez járult a politikai és gazdasági kapcsolatok teljes rendezetlensége a környező államokkal, mely körülmény távolról sem nyujtott legkisebb reményt sem a vásár látogatottságára.

Némi biztató fény csak a következő 1920-ik évben kezd derengeni, bár a gazdasági horizont még mindig fölöttébb ködös. A kedvezőtlen valutáris viszonyok, vám-, beviteli és kiviteli korlátozások, útlevél- és vizumnehézségek mind óvatosságra intettek. Ily körülmények között a budapesti vásár vezetősége akként döntött, hogy a legközelebbi vásárt kizárólag „a magyar ipar termelőképessége bemutatásának szenteli". Az 1920 szeptember 11-én megnyitott *„Árumintavásár"* — sorrendben a XI-ik — tehát speciálisan országos jellegű volt, annak dokumentálására, hogy a hosszú háborún és az ország brutális megcsonkításán, az ezt követő irtózatos gazdasági krízisen alig átvészelő nemzet — tragikus sorsa ellenére is — még mindig megtartotta hitét és tiszteletet parancsoló óriási erőkifejtésre képes, a konszolidáció érdekében.

A XI. Árumintavásár tehát az annyi embertelenül súlyos megpróbáltatásokon átesett, de már ismét a békebeli termelés rendje felé orientálódó magyar ipar generális bemutatkozása lévén, — különös jelentőségét is e célkitűzés adja meg. Termelőképességünk mérve és kapacitása tekintetében maga a belföldi kereskedelem is abszolút tájékozatlan ebben a zavaros átmeneti időben. A pesszimizmus egyenesen halálhírét költi a háborút megelőző években, vámterületi közösség ellenére is, reményteljes fejlődésnek indult ipari produkciónknak. Ám a leírhatatlanul súlyos viszonyok között meglepő eredményeket feltüntető magyar ipar lélekemelően rácáfolt a csüggedőkre. Ezenfelül pedig egycsapásra nyilvánvalóvá tette: *mily súlyos mulasztás volt gazdaságpolitikusaink részéről az önálló vámterület megvalósításának elodázása, az a bécsi befolyásra reagált kormányzati közszellem, mely — amíg a közvéleményt nyakatekert gazdasági szofizmákkal áltatta, addig a magyar ipar legvitálisabb érdekeit szabad zsákmányul dobta oda a velünk szemben gyarmati politikát folytatni szándékozó Ausztriának.* Ma már hiábavaló a rekrimináció! De minden elismerés joggal megilleti az 1920-as vásárt rendező Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarát, mely — vissza nem riadva a szörnyű nehézségektől, sőt a kudarc kockázatától — friss reményt ébresztett a sokat szenvedett nemzet lelkivilágában.

Hasonló eredménnyel zárult az 1921 május 14—26. közötti *XII. Keleti Vásár* is. Ezen már 606 kiállító jelenik meg. Csupán azért nem több, mert a vásár szokásos helye: *a városligeti Iparcsarnok, a jelentkezők számához mérten annyira szűknek bizonyul, hogy a rendezőség*

kénytelen bizonyos szelekciót keresztülvinni; sok jelentkezőt visszautasítani, a külföldiek számát pedig jobb meggyőződése ellenére és a nemzetközi jelleg rovására, restringálni.

A helyhiány azonban csakhamar cselekvésre bírta a Kamarát. Az 1922 június hó 17—26. között megtartott *XIII. Budapesti Árumintavásár* számára már nagyobbméretű, új csarnokot emeltet s igénybe veszi a csarnokok körül elterülő, kiállítási célokra alkalmas külső területeket is.

A rendezőség számítása helyesnek bizonyult. A vásáron mintegy 700 kiállító vesz részt 5385 m² területen. A látogatottság és üzleti elevenség is igen nagy. Különösen a Balkán és a Kelet érdeklődése igen szembeszökő.

E felfokozott érdeklődés nagyrészben köszönhető annak, hogy a vásár ez alkalommal már némileg kiépített bel- és külföldi *képviseleti láncolattal s ezen keresztül az eddiginél nagyobbszabású propagandával dolgozik.* Ez évben minősül elsőízben a vásár területe *vámszabadraktárnak* s ugyancsak első alkalommal kapcsolódnak be a vásárszervezetbe *a hivatalos kirendeltségek is,* melyek mindannyian előmozdítói voltak a sikernek.

Csaknem mindenben azonos szervezetű, lefolyású és sikerű volt a következő évi (május 19—28.) *XIV. Árumintavásár* is, mely főként azért bír nevezetességgel, mert jól bevált külföldi mintára, ezúttal vezeti be először a rendezőség a különféle kedvezmények igénybevételére jogosító *vásárigazolványokat.*

Az 1924. évi (május 31.—június 10.) *XV. Budapesti Árumintavásár* kiállítóinak száma már annyira felszaporodik, hogy a rendezőség kénytelen az eddigi objektumokon és területeken kívül a *Műcsarnok* épületét is igénybe venni. 747 kiállító 6675 m² területet népesít be igen értékes és változatos kollekciókkal. A látogatók száma 100%-kal emelkedik, miben nagy érdeme van az immár 59-re szaporodott tiszteletbeli képviseletnek is.

Az 1925. év ismét fordulópont a vásár történetében. A fordulat kedvező: *ez évvel lép be az intézmény gyorsiramú fejlődésének fénykorába.*

A gazdasági helyzet még távolról sem mondható konszolidáltnak, de egyes megnyugtató jelenségek már fel-felbukkannak. Európa államai között a feszültség enyhülni kezd. Kereskedelmi szerződések kötése mindegyre sűrűbbé lesz. Ezek alapján kezdenek kialakulni állandóbb jellegű külkereskedelmi relációk. A közlekedési viszonyok szemlátomást javulnak s az utazási és árufuvarozási lehetőségek a kereskedelem érdeklődését a külföldi piacokra irányítják. Jelentős mérvben megélénkül az idegenforgalom; a legtöbb államban nem ellenség, nem „gyanus elem" többé a külföldi, hanem szívesen látott vendég, aki pénzt és elevenséget hoz az országba.

Az általános helyzet javulását természetesen Magyarország is megérzi, bár nálunk még bizonyos gátlást okozó, külön nehezékeket kell hordoznia a gazdasági életnek.

Az utódállamok politikai gyanakvása és gazdasági féltékenysége mitsem enyhült, sőt talán még nagyobb, mint valaha. Ausztria és Csehszlovákia minden magyar megmozdulást, minden magyar gazdasági akciót ellenakciókkal, sőt barátságtalan, tendenciózus propagandával el-

gáncsolni törekszik. Románia és Jugoszlávia ezenfelül még a teljes elzárkózás gazdasági politikáját is kijátsza ellenünk. Az országban nyomasztó a pénzhiány, mit még fokoz a súlyos adóteher, valamint a belföldi kényszerkölcsön kibocsátása. Viszont megalakul a Magyar Nemzeti Bank, mely a hitelviszonyok gyorsabb ütemű konszolidálódására nyujt reményt s bekövetkezik a valuta stabilizálódása, melyet a gazdasági közvélemény méltán köszönt a jobb jövő rég várt előhírnöke gyanánt. Az ébredező bizalom új lendületet ad a termelésnek, mely — a hazai szükséglet kielégítésén kívül és felül — az exportlehetőségek felkutatását, különösen a Balkán és a közeli Kelet piacainak meghódítását tűzi ki legfőbb törekvése gyanánt.

Ily javulás felé hajló, bár még mindig küzdelmes állapotokat talál a vásárrendező kamara, midőn a mintavásár előmunkálatait megkezdi. Szemmelláthatóan lendületet kölcsönöz a meginduló munkának a vásáriroda újjászervezése és személyzetének megszaporítása. A vásárvezetőség most már oly garnitúra fölött rendelkezik, mely magasabbrendű feladatok megoldására képes. Most már a legkomolyabb formában fel lehetett vetni a *nemzetközi karakter* teljes kidomborításának kérdését is. Hiszen igaz, eddig sem zárkózott el mereven a vásár a külföldi származású áruk kiállítása elől. De az eddigi lépésekre csak félénk tapogatózásszámba mentek. 1924 október 17-én azonban határozatilag kimondja a rendező-bizottság, hogy a következő évben a szó legeurópaibb értelmében vett *nemzetközi vásárt* rendez, mert „a megizmosodott magyar iparnak nincs többé mit tartania a külföldtől, mivel azzal nemcsak árban, hanem minőségben is nyugodtan állja ki a versenyt és a külföldi cégeknek, mint kiállítóknak bevonása csak további sarkalással hat a magyar iparra, amellett, hogy élteti a magyar kereskedelmet és az általa teremtett átvonuló forgalom folytán föllendíti az általános gazdasági helyzetet".

A vásár elnevezését is megváltoztatja s 1925-től kezdve *„Budapesti Nemzetközi Vásár"* nevet vesz fel.

Ily előzmények után a vásáriroda eddig nem tapasztalt arányú munkálatokba kezd, melyeknek főbb etapjai: *a vásári szabályzat gyökeres átdolgozása; a képviseleti láncolat kibővítése 111 bel- és külföldi képviseletre; mintegy 16 nyelvű s igen nagyszámú, különféle propagandanyomtatvány legszélesebb körben történő és tervszerű expediálása a világ minden tájékára; mintegy 120 külföldi sajtóorgánum bekapcsolása a propaganda nagystílusú munkájába; a vásárigazolványrendszer alapján igényelhető kedvezmények körének kibővítése; utazási és árufuvarozási kedvezmények kieszközlése a viszonosság elvi álláspontjára helyezkedő külföldi közlekedési vállalatoknál; európai nívójú és célszerű beosztású vásári katalógus szerkesztése; a kiállítás helyproblémáinak lehető legmegfelelőbb megoldása; a berendezési és egyéb technikai munkálatok biztosítása; a vásári kirendeltségek, továbbá a tájékoztató és biztonsági szolgálat; úgyszintén a látogatók elszállásolásának megszervezése a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatallal karöltve; tömegvonzó hatású attrakciók rendszeresítése; végül tudományos és ismeretterjesztő előadások tartása.*

A vásár április 18-án ünnepies formaságok között nyilt meg. A kiállítók száma 812 főre emelkedett, az elfoglalt terület 8998 m²-re bővült.

A nemzetközi jelleget a kiállítók 10%-át kitevő külföldi vállalatok dokumentálták; közöttük németek, osztrákok, csehszlovákok, amerikaiak, angolok, franciák, hollandok, olaszok, svájciak, törökök, svédek, belgák, bolgárok, jugoszlávok, lengyelek, japánok, sőt oroszok is.

Szembetűnően internacionális képet öltött a látogató közönség is. A vásáriroda zárójelentése szerint az eddig soha nem tapasztalt mérvben frekventált vásár külföldi vendégeinek száma kb. 25.000 főre rúgott. Az üzleti tevékenységet kezdettől fogva élénkség és bizakodás jellemezte, mely nagyszámú ügyletkötésekben nyilvánult meg, csaknem az összes képviselt szakmák körében. Az örvendetesen fellendült idegenforgalom a főváros életébe is mozgalmat, élénkséget és színt vitt be, aminek viszont a kiállítástól távolmaradt kereskedők, főleg pedig az idegenforgalomból élő vállalatok látták nagy hasznát. De nagy hasznát látták a vásárnak az állami és fővárosi közpénztárak is, amelyek a befolyó különféle adók, illetékek és vámok révén közvetve tekintélyes bevételeket könyvelhettek el.

A „*Budapesti Nemzetközi Vásár*" tehát elindult hódító útján, hogy megifjodva, megizmosodva teljesítse nagy feladatát: a magyar termelés és kereskedelem piachódító törekvéseit s ezáltal a nemzeti vagyonosodás érdekeinek szolgálatát.

A következő évek — 1926 és 1927 — újabb sikereket hoztak. 1928-ban pedig a vásár oly hatalmas elánnal szökkent fel a szinte amerikai irányú fejlődés magaslati pontjára, mely még a legkonkurrálóbb szellemű külföldet is spontán elismerésre kényszerítette.

Nem kétséges, hogy a fejlődés szakadatlan lesz a jövőben is. Bár nem hallgathatjuk el, hogy a Budapesti Nemzetközi Vásárnak súlyos problémái is vannak. Ezek egyike, talán legnehezebbike, a *kiállítási hely kérdése*. Az idestova félszázados iparcsarnok már szűk, a decentralizálás pedig a gyakorlatban nálunk nem bizonyult célszerűnek. *Állandó, modern és nagy befogadóképességű kiállítási területre volna tehát sürgősen szükség*. Ehhez azonban egyelőre hiányzik a megfelelő hely, a halaszthatatlan szükség általános felismerése és mindezek fölött a „nervus rerum gerendarum": a pénz.

Másik kérdés a *reorganizáció* problémája. Senki sem tagadhatja, hogy az intézmény már kinőtt a kamara jóindulatú és ügyszeretettől áthatott, de a dolog természete szerint mégis csak megelehetősen nehézkes gyámkodása alól. Uj, élénk, mozgékony szervezetre volna már szüksége. Hiszen ma már a kisebbjelentőségű vásárokat is kereskedelmi szervezetek, többnyire részvénytársaságok adminisztrálják s az intézmény kommercializálása mindenütt bevált. E kérdés sokat foglalkoztatja a mostani vezetőséget is. A terv kivitelének azonban soknemű elvi, anyagi és egyéb akadályai vannak. A gordiusi csomót azonban előbb-utóbb vagy megoldani, vagy szétvágni kell.

Községi és állami üzemek.

Írta: Bittner János.

Sokat foglalkoznak mostanában a községi és állami üzemek kérdésével, de a téma nem mondható elcsépeltnek mindaddig, amíg oly üzemek léteznek, amelyek a magángazdaságnak jogos ok nélkül versenyt támasztanak. Napirenden kell a kérdést tartani, mert vannak, akik szívósan ragaszkodnak az üzemek fentartásához, nem közérdekből, hanem jól megfontolt magánérdekből.

Az állam vagy a község ráfizethet az ilyen, nem monopolisztikus üzemekre, de a vezetők amíg az üzemek fennállanak, húzzák dús jövedelmüket. Ők tehát akkor fizetnének rá, ha az üzemet megszüntetnék.

Nekünk, akiket az ipar és kereskedelem érdekeinek megvédésére valamilyen őrhelyre állítottak, fokozott mértékben kell küzdenünk az ilyen üzemek megszüntetéseért, mert nemcsak hogy a forgalmat, munkalehetőséget vonják el az ipartól és kereskedelemtől, de ha veszteséggel dolgoznak, akkor a veszteséget a polgárság adófilléreiből kell megtéríteni.

Azzal érvelnek a közüzemeket pártolók, hogy azokat már csak azért sem szabad megszüntetni, mert ezzel növelik a munkanélküliséget. Amilyen árút ezen üzemek előállítanak, arra bizonyára szükség van, mert különben nem készítenék. Ha tehát azokat nem a hatósági üzemek állítják elő, hanem a magánipar, ugyanannyi munkáskezet fognak ahhoz igénybevenni, mint az üzemek, meg nem állhat tehát az a kifogás, hogy az üzemek megszüntetése a munkanélküliek számát növelné.

Nem azt mondjuk, hogy a mintaszerűen berendezett és felszerelt üzemeket egyszerűen feloszlassuk, a gépeket ócska vasnak eladjuk, hanem miután kétségtelen, hogy számos iparosnak nincs kellő helyisége és felszerelése, engedjük át ezen üzemeket az iparosoknak, akik a helyiségben és felszerelésben szövetkezeti alapon saját felelősségükre folytatnák iparukat. Milyen áldásos volna, hogyha a most az iparosságnak tetemes kárt okozó versenytársból, a kisipar érdekeit előmozdító intézmény válnék. Ezen a módon egy egész sereg adóalanyt juttatnánk azon helyzetbe, hogy jobb adózó lehessen, megszüntetjük azt a lehetőséget, hogy a veszteség az adózók terhére történhessék, mert a veszteség ekként magát az ipart terhelné s útját zárnánk annak, hogy az, amit a közüzemek termékei révén haszonként produkálnak, jórészt az adminisztráció költségére és egyesek kiváló dotálására fordíttassék.

A háborúban szükség lehetett egyes ipari cikkek árnivellálása céljából azok hatósági előállítására, ma azonban ez az ok teljesen megszünt, mert az ipari élet terén olyan éles a verseny, hogy árszabályozásra semmi szükség nincs. Ok lehetett a közüzemek létesítésére a nyersanyagok beszerzésének nehézsége is, ma az is alapját vesztette. Az ipar és kereskedelem szabadságának és demokráciájának megcsúfolása a hatósági üzemek fenntartása, mert közpénzeket bocsátanak rendelkezésre a közösség veszélyére azon célból, hogy egyenlőtlen versenyt támasszanak az iparostársadalomnak, anélkül, hogy ebből a közre bármi jó is származnék. El kell tüntetni tehát minél gyorsabban a háború ezen csökevényeit s mi ezért mindaddig küzdeni fogunk, amíg küzdelmünket siker nem koronázza.

A magyar kézművesipar gazdasági hanyatlásának okai és megmentésének eszközei.

Az évről-évre rendezett vásárok, kiállítások ékes tanubizonyságai annak, hogy a magyar kézművesipar milyen óriási módon előrehaladt termékeinek minősége tekintetében. E termékek egyes szakmákban felveszik a versenyt a külföld termékeivel, sőt egyes szakmákban túl is szárnyalják azokat. Ennek dacára megdöbbenve látjuk kézművesiparunk válságos gazdasági helyzetét, amelyen, ha gyorsan nem segítünk, a katasztrófa alig lesz elkerülhető.

A válságos helyzet legfőbb kútforrása: a vesztett háború s az azt követő összeomlás. Ezt elvitatni nem lehet. De az azóta elmult 10 esztendő céltudatos, előrelátó gazdasági politikával úgy lett volna irányítható, hogy az elvesztett háború súlyos következményei most már pusztító hatásukat ne éreztethessék. A gazdasági helyzetnek ma már annyira konszolidáltnak kellene lennie, hogy nemcsak a sokat szenvedett mai generáció megmentése volna biztosítva, de különösen a kézművesipar terén a fejlődés alapjának kellene lefektetve lennie. Az önálló vámterülettel kapcsolatosan létesített jó kereskedelmi szerződéseknek a kézművesipar lendületbe hozatalát kellett volna lehetővé tenniök. Nagy államkölcsön minél előnyösebb igénybevétele, s számottevő részében az ipar fejlesztésére való fordítása új vért öntene a gazdasági élet minden ágának vérkeringésébe, a gazdasági élet talpra volna állítható anélkül, hogy a következő generáció megterhelése bajokat idézne elő, mert a megerősített, új életre fakadt ipar könnyen elviselné a jövőbeli nagyobb terheket. Inkább ma kell felvenni, ha drágábban is, a nagy államkölcsönt, hogy ezzel új erőre kapjon minden, új adóforrások nyíljanak meg és mentessenek meg, semhogy ennek elmulasztása nyomán mindenütt pusztulás következzék be, amely után szinte lehetetlen lesz az újraépítés.

Nem a könnyelmű adósságcsinálás propagálói vagyunk, hanem annak a kölcsönnek vagyunk szószólói, amely okosan és gazdaságosan investáltatik, amelynek hozadéka bőségesen megtéríti a vele járó terheket, amely a mai generáció megmentésével lehetővé teszi további létezésünket, fejlődésünket és egy jobb jövő útjának kipallérozását.

Gazdasági helyzetünk sívárságának említett általános okozóján kívül kézművesiparunk válságos helyzetének még sok különleges oka is van, amelyeket itt meg kell említenünk. Ezen speciális okok a következők: a közszolgáltatásokkal való túlterheltetés, a közszállítások körül való mellőztetés, a hatósági és közüzemek, az export mostoha kezelése, az ipari hitelellátás hiánya, a kartelek és az anyagbeszerzés nehézségei.

Talán egy gazdasági ág sincs oly aránytalanul túlterhelve közszolgáltatásokkal, mint a kézművesipar. Az adók, különösen a forgalmi adók, amelyeket a kézművesiparos legtöbbször nem tud áthárítani a megrendelőre, elviselhetetlenek. A nagy gyárak, részvénytársaságok a mérlegek készítésének elasztikus lehetőségével aránylag kisebb közterheket viselnek, mint a kézműves iparosok, pedig a nagyobb jövedelem aránylagosan több terhet bír el. Mellőzhetetlenül és sürgősen megszün-

tetendő a forgalmi adórendszer, másrészt igazságosabb adókivetési mód inaugurálandó s addig is, míg a viszonyok nem javulnak, az adóhátralékok kíméletesen hajtandók be. Külön kiemelendő a közszolgáltatások terén a társadalombiztosító intézeti magas járulékok. Eltekintve attól, hogy ezek nincsenek arányban az intézeti szolgáltatásokkal, oly nyomasztóan magasak, hogy a kézművesipar összeroppanását idézhetik elő.

Szemben ezekkel az óriási terhekkel a közszállítások terén kézművesiparunk teljesen háttérbe van szorítva. A szállítási megbízást rendszerint generálvállalkozók kapják, akik a legmesszebbmenőleg kihasználják a kézművesiparosokat. Az államnak, városnak a megbízást közvetlenül a kézművesiparosnak kezébe kellene juttatni: mindkét fél jobban járna. Az egyik olcsóbban jutna munkához, a másik többet érne el munkájáért s megszünnék az a sokszor tapasztalt jelenség, hogy az iparos a generálvállalkozótól vagy soha, vagy elkésve kapja meg járandóságát. A közszállításokkal kapcsolatban nem hallgatható el az a visszásság sem, hogy amikor mégis a kézművesiparos közvetlenül kapja a munkát, esedékes számlakövetelésének likvidálása sokszor annyira elhúzódik a bürokrácia dzsungeljében, hogy e húzás-halasztás sokszor nagy nehézségeket idéz elő a kézművesiparos üzemében.

A kézművesipar súlyos helyzetét fokozzák a még ma is garmadával fennálló közüzemek. Állami és városi olcsó tőkék befektetésével mérhetetlen konkurrenciát okoznak ezeknek az egyes iparágaknak. Ha a háború jogosulttá tette is az egyes közüzemek létesítését, a háború elmultával annak minden csökevényét le kell építeni s oda kell hatni, hogy minél több adófizető alany boldogulását tegyük lehetővé. Csak olyan közüzemek fentartása jogosult és indokolt, amelyek a közbiztonsággal, közegészséggel, közforgalommal kapcsolatos szolgáltatásokat nyujtják, minden egyéb közüzem, amely a köznek különben sem szolgál, csak a kis egzisztenciák ezreinek fenmaradását pusztítja el, a legsürgősebben megszüntetendő.

Súlyosan nehezítik a kézművesipar helyzetét a kartelek, amelyek a nyersanyag beszerzését drágítják, megnehezítik. E kartelek annyira uralják a piacot, hogy velük szemben minden eszköz hatástalan. A kereskedelem szabadságának hívei vagyunk ugyan, de ami a kartelek terén van, az már szabadosság, sok tekintetben visszaélés, amely ellen az államhatalomnak kellene sorompóba lépnie.

Az ipari cikkek exportja megkönnyítendő és előmozdítandó. Nem kevésbé fontos az ipari export, mint a mezőgazdasági export. Az ipar részére az export alatt az árucikkek meghitelezésével, fuvardíj kedvezmények nyujtásával volna a kivitel előmozdítandó. Hihetetlen gazdasági lendületet adna az országnak az ipari cikkek kivitelének előmozdítása, amely célból a magyar ipari termékek külföldi propagálása és külföldi piacok megteremtése volna legelsőrendű és legfontosabb feladatunk. Ha országunk lakossága ma elsősorban mezőgazdasági termeléssel foglalkozik is, s momentán mezőgazdasági terményeink értékesítése képezi is főgondunkat, a nyugati államok példája mutatja legjobban, hogy mennyire súlyt kell helyeznünk a minden intenzívebb indusztriálódásra. Fejlett ipari élet mellett nem állhat be az ország súlyos helyzete, ha 1—2 évig rossz az ország termése, mert az ipari termelés nagysága ezt

ellensúlyozná, a kettő együttvéve pedig az országot naggyá, gazdaságilag erőteljessé tudja tenni.

Égető probléma az iparosságnak hitellel való ellátása, mert az boldogulásának egyik alapfeltételét képezi. Hiányzik a hitel, amely a nyugodt termelő munka alapfeltétele. A létező két ipari hitelszövetkezet a legkisebb igényeket sem tudja kielégíteni. Ha az államnak van pénze a gyáripar hitelének kielégítésére, ha hitelt tud nyujtani köztisztviselőinek, ha fagyhitelt, vetőmaghitelt tud nyujtani a gazdának, úgy kell, hogy termelő hitelt tudjon és akarjon nyujtani a kézművesiparosságnak is. A Budapesti Kisipari Hitelintézet kimutatta, hogy a kisiparos a legjobb hiteligénylő, a részére kiadott pénz biztos, be kell tehát látni, hogy az eddig mostohán kezelt kézművesipar támogatása is ugyanoly fontosságú és értékű, mint a testvérrétegek támogatása. E kérdésben mint legsajátabb véleményünket kifejezésre juttatjuk azt, hogy a kisipari hitel terén hívei vagyunk az önsegély elvének. A magyar iparostársadalomnak össze kellene fognia s saját erejéből, saját filléreiből meg kellene teremteni egy olyan hitelszervezetet, amely ha kezdetben kevésbé is, de egy évtized alatt olyan hatalmas intézménnyé fejlődhetnék, amely az összes hiteligényeket méltányosan és jól kielégíthetné. Az iniciativának az államhatóság részéről kellene kiindulni. Állami megalapozással kellene kiindulni annak a hiteli szervnek, amely az összes iparosokat magában egyesítené.

Hogy a sok százados érdemes multtal dicsekvő magyar kézművesipar az állami berendezkedésnek annyira mostoha gyermeke, annak részben az iparostársadalom is az oka. Egyenesen érthetetlen, hogy a kézművesiparosságnak nincs parlamenti képviselete. A magyar iparostársadalom közel 300.000 tagot számlál, de nemcsak e tekintélyes számnak megfelelő képviselője nincs a törvényhozásban, hanem egyáltalán nincs képviselve. Az iparosságnak öntudatra kell ébrednie, össze kell fognia és minden erejét meg kell feszítenie elsősorban azért, hogy a törvényhozás termében kellően képviselve legyen. Képviselve legyen pedig saját kebeléből, tényleges kézművesiparosok által, akik a kézművesipar minden jaját, baját szóvá teszik, azok ellen harcot folytatnak és nem nyugszanak addig, amíg el nem érik, hogy a magyar kézművesipar az őt megillető helyet vívja ki magának.

Dr. L. M.

II. RÉSZ.

AZ IPAROS TÁRSADALOM.

Bádogos, szerelő- és rézöntő-mesterek.

Ábrányi Ferenc, bádogos m., József u. 31.

Alkovitz Nándor, bádogos mester, Nádor ucca 36.

Ackermann Hermann, bádogos és szerelő m. V. Árpád u. 6.

Amszter Károly, golyós csapágy gyártó üzeme. VI. Szív u. 71.

Back Jakab, bádogos és szerelő m. IX. Ferenc körút 24. Szül. 1865-ben Vittenzen. Gyermekkorában Budapestre került, ahol 1880-ban fölszab. Ismereteinek mélyítése céljából dolgozott Németországban hosszabb ideig és 15 évi gyakorlat után, 1895-ben önálló lett. Víz- és gázüzemek berendezésével, épületbádogossággal és villanyszereléssel foglalkozik. Átlag 2 segéd és két tanonc dolgozik műhelyében. Három évig ipt. elülj. volt. Neje: Holstein Berta.

Ábrányi Ferenc

Balog Károly

Balajti Jenő, bádogos és szerelő m. II. Ostrom u. 8. Szül. 1869-ben Terjén (Biharm.) és Nagyváradon tanulta ki iparát 1887-ben. Bécsben sokáig dolgozott nagyobb vállalatoknál, majd Budapesten és vidéken is működött, amíg 1920-ban megalapította átlag 4 segéddel és 4 tanonccal dolgozó műhelyét. A Ganz vill. rt. állandó szakmai szállítója. Neje: Fischer Róza.

Balog Károly, épület és műbádogos m. IX. Lónyay u. 26. Művészi domborművű miniatür mintákat, díszműbádogos szerelési munkákat készítő üzemét 1887-ben alapította. Mint segéd öt éven át dolgozott vidéki városokban. 1882-ben szabadult fel Békésgyulán, ahol 1864-ben született. Számos modellmunkát készített kiállításokra. Igy a párizsi 1900-iki világkiállításra és az 1896-iki milleneumi kiállításra. Átlag 8 segéddel dolgozik. Az Ipt.-nél számvizsgáló és elüljáró hosszú évek óta.

Baranyai Béla, bádogos és szerelő m. I. Bercsényi u. 50. Négy segéddel dolgozik. Központi fütés, gáz- és vízvezetéki, csatornázási munkálatok végzésével foglalkozik. Szül. 1899-ben Budapesten, felszab. 1916-ban ugyanott. 1928-ban lett önálló. Dolgozott mint segéd Bécs, Belgrád, Zágráb, Budapest nagyobb ipari vállalatainál. 1917-ben bevonult. Az orosz és olasz fronton 13 hónapot töltve el, kétszer megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k., seb. é. Neje: Stojanisek Mária.

Baráth István, bádogos és szerelő m. VIII. Nagytemplom u. 12b.

Békei Lipót, bádogos és szerelő m. VI. Révay u. 14. Szül. 1860-ban Békésen, iparát Békésgyulán tanulta ki, ahol 1875-ben felszabadult. 1887-ben megalapította üzemét, amely épület- és díszműbádogossággal és tömegcikkek gyártásával foglalkozik. Ipari kiállításokon többször volt kitüntetve, u. m.: Budapest, Szeged, Páris, Nagyvárad, Debrecen ezüst és bronzéremmel és 5 oklevéllel. Neje: Salzber Riza.

Bekő Ferenc, bádogos és szerelő m. VII. Dob u. 103.

Belicza József, bádogos és szerelő m. I. Attila körút 5. Felszab. Nagyszombatban 1884-ben, ahol szül. 1865-ben. Ezután dolgozott Brüsszel, Párizs, Grác, Linz, Insbruck, Hamburg, Frankfurt és München legjobb mestereinél. Igy fölkészülve, 1918-ban önálló lett. A bádogos és szerelői munkák minden ágazatában dolgozik. Műhelyében 2 segédet foglalkoztat. Több újrendszerű ipari találmánya van szabadalmazva. Családja ősrégi iparoscsalád. 1916-ban bevonult és 32 hónapot töltött a román fronton. Neje: Beck Augusztina.

Benedek Hermann, bádogos és szerelő m. V. Nádor u. 17.

Benesch János, bádogos és szerelő m. IV. Sörház u. 5. Az üzemet 1838-ban alapította Miksich Károly, akitől 1872-ben B. Ferenc vette át. Jelenlegi tulajdonosa 1927 óta bírja. Szül. 1894-ben Budapesten. Iparát az ősi családi műhelyben sajátítva el, 1914-ben felszabadult. Ő készítette József főherceg palotájának, az óbudai templomnak bádogosmunkáit. A világháborút végigküzdötte és 41 hónapig volt a fronton. Kit.: Nagy és kis ez. v. é. br. v. é., K. cs. k. Neje: Lampelmayer Mária.

Benesch Ferenc. Az Ipt.-nek alelnöke volt és az Orsz. Közp. Kath. Legényegyl[illegible]nek elnöke, amely tisztségre még Simor János bíbornok nevezte ki. 1872-től

1914-ig vezette üzemét, amelyet halála után özvegye, szül. Fanda Róza vezetett tovább, akitől azután 1927-ben fia, B. János vette át.

Berecz Pál, bádogos és szerelő m. IV. Kaas Ivor u. 11. Szül. 1889-ben Kőtelekén, felszab. 1907-ben Jászkiséren. Mint segéd dolgozott Budapesten, Bécsben és vidéken. 1921-ben megvetette alapját ma is fennálló üzemének. Átlag 4 segédet foglalkoztat vállalatánál. Szakismereteinek növelése végett elvégezte a m. kir. technológiai iskolát is. A világháború mint ténylegesen szolgáló katonát érte. Harcolt az orosz és román fronton. Itt meg is sebesült. Kit.: Kétszer br. v. é., vasker., K. cs. k., seb. érem. Neje: Kató Mária.

Beretits Gábor, bádogos és szerelő m. III. Kerék u. 20. Segédéveit Budapesten töltötte el, ahol a legkülönbözőbb vállalatoknál dolgozott. 7 évig munkálkodva, 1929-ben önálló lett. Épületek bádogos munkáinak készítésével és javításával foglalkozik. Szül. 1904-ben Budapesten, felszab. 1922-ben ugyanott.

Békei Lipót, bádogos m. Révai u. 14.

Binchici Péter, bádogos és szerelő m. II Lövőház u. 16b. Szül. 1894-ben Világoson, felszab. 1911-ben Aradon. 17 évet töltött el Budapest és a vidék szakmestereinél mint segéd és csoportvezető. 1928-ban saját erejéből önálló lett. 36 hónapot töltött az olasz fronton és 1918-ban szerelt le. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Koppányi Rozália.

Blaschek Ferenc

Blaschek Ferenc, bádogos és szerelő m. VIII. Orczy út 42. Üzemét 1927-ben alapította. Megelőzőleg 9 évig dolgozott mint segéd Budapesten és Bukarestben nagyobb vállalatoknál. Szül. 1899-ben Focsaniban (Románia), felszab. 1918-ban Budapesten. Tömegcikkek gyártásával foglalkozik és elsősorban lakk- és vegyészeti gyárak részére szállít.

Bodó József, bádogos és szerelő m. IV. Királyi Pál u. 15. Ipariskolát végzett és mint művezető dolgozott nagyobb gyártelepeken. 1918-ban önállósította magát, megalapítva üzemét. Szül. 1892-ben Szegeden és felszab. 1904-ben. 1914-től fogva katona volt és mint rokkant szerelt le. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k., seb. érem.

Both Ádám, bádogos és szerelő m. VII. Dob u. 87. Szül. 1870-ben Főherceglakon, felszab. mint lakatos 1888-ban Pécsett. Mint segéd 26 évig dolgozott legnagyobb részt Budapesten. 1914-ben önálló lett. Központi fűtés, víz- és gázvezeték, villanytelep és fürdőberendezéseket készít. A pécsi iparkiállítás kitüntetettje. Ipt.-i vál. tag. A Művezetők Egyesületének pénztárosa, a Baross Szövetség tagja. Neje: Haverda Emilia.

Braun Aladár, bádogos és szerelő m. VI. Kazár u. 3. Szül. 1882-ben Székesfehérvárott, ahol iparát kitanulva, 1900-ban felszabadult. Dolgozott mint segéd, Budapesten több nagyobb gyárüzemnél. 1918 óta önálló. 1914-ben bevonult és több évi frontszolgálat után 1918-ban leszerelt.

Breitner Bernát, jégszekrény és hűtőkészülékek gyára. VI. Király u. 36. Cégtulajdonos: Breitner Samu. Középiskolai tanulmányainak befejezése után, külföldi tanulmányúton volt Bécsben és Berlinben. A gyárat 1875-ben édesatyja, B. Bernát alapította. Munkájukat több ízben aranyéremmel tüntették ki. Szül. 1880-ban Budapesten. A világháborúban mint főhadnagy vett részt. Leszerelt 1918-ban. Az ellenforradalomban is tevékeny részt vett.

Brodmann Henrik, bádogos és szerelő m. VI. Izabella u. 62. Épület- és díszműbádogossággal foglakozó üzemét 1926-ban alapította. Szül. 1885-ben Rozsnyón, felszab. 1903-ban Nagyváradon.

Benesch János

Buchta Károly

Buchta Károly, szerelő. II. Retek u. 37. Szül. 1880-ban Stomfán, felszab. 1897-ben Budapesten. Segédéveit Budapesten töltötte, ahol a legjobb vállalatoknál dolgozott évek hosszú során át. 1922-ben önállósította magát. 4 szerelő és 4 segédmunkást foglalkoztat. Központi fűtés,

vízvezeték, fürdők, légszesz szerelésével és javításával foglalkozik. Több közg. és pol. egyes. tagja. 1914-ben katona lett és 53 hónapot töltött az orosz, román és francia frontokon. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Wohl Magdolna.

Burger Péter, bádogos és szerelő m. V. Széchenyi u. 12. A céget B. Péter alapította ezelőtt 26 évvel és vezette azt 1922-ben bekövetkezett haláláig. A vállalat éveken keresztül volt több műszergyárnak állandó szállítója. Az üzem tulajdonosa özv. B. Péterné, szül. Tamáska Mária.

Burger János. Péter fia. Szül. 1906-ban Budapesten. Atyjánál tanulta ki iparát és ott is szabadult fel 1923-ban. Atyja halála után az édesanyja tulajdonát képező üzemet ő vezeti édesatyja szellemében.

Bús Gyula, bádogos és szerelő m. IX. Tompa u. 25

Butsovits János

Csihák Károly

Butsovits János, bádogos és szerelő m. VIII. Pál u. 6. Hat évig praktizált mint segéd több elsőrendű fővárosi vállalat-Józsefnek 1920-ban alapított üzemét. Szül. 1899-ben Budapesten, felszab. 1917-ben. Állandóan 2—3 segéddel dolgozik. 1917—18 években katona volt és 12 hónapot töltött a fronton. 1921-ben a nemzeti hadseregnek volt tagja. Neje: Papp Rózsi.

Celáriás Gábor, szerelő m. I. Mészáros ucca 10. sz.

Cseruck Lajos, bádogos m. VIII. Rökk Szilárd u. 40.

Csihák Károly, bádogos és szerelő m. I. Csaba u. 3. Szül. 1893-ban Diósdon, felszab. 1911-ben Budapesten, ahol segédéveit is töltötte. 1927-ben megalapította üzemét, amely villák, magánlakások bádogos- és szerelőmunkáit vállalja. Három segéddel dolgozik. Az I. ker. Iparosok és Kereskedők Körének vál. tagja. 1914—18-ig résztvett a világháborúban. 15 hónapig harcolt az orosz fronton, ahol kétszer sebesült meg. Kit.: Kis ez. v. é és K. cs. k. Neje: Mihalek Mária.

Csillag M. Márton, bádogos és szerelő m. V. Báthory u. 23.

Csomor Vince, bádogos és szerelő m. IX. Üllői út 101. Saját erejéből alapította meg üzemét 1919-ben, ezt megelőzőleg 6 évig praktizált mint segéd Budapesten, ahol 1913-ban szabadult fel. Szül. 1895-ben Diósförgetegpatonyban. Neje: Csomor Margit.

Csősz Tóth Károly, bádogos és szerelő m. I. Diósárok u. 18.

Datner Ignác, bádogos és szerelő m. VI. Szinnyei-Merse u. 34.

Dékány Izidor, bádogos és szerelő m. VIII. Csobánc u. 6. Szül. 1883-ban Hódmezővásárhelyen, felszab. 1899-ben u. o. 19 évig praktizált mint segéd, dolgozva Szeged, Arad és Budapest elsőrangú mestereinél. 1918-ban alapította főleg autóhűtő készítésével és javításával foglalkozó üzemét. Vállalata 2—3 segédet foglalkoztat állandóan. Több nagyobb fővárosi autógarázs részére dolgozik. 1914—18 között katona volt. Neje: Braun Adél.

Demeczky László, bádogos és szerelő m. VIII. Népszínház u. 12. 1919—26 között mint segéd praktizált Budapesten, gyarapította szakismereteit. 1926—29 között társtulajdonos volt és 1929 óta pedig egyedül áll vállalata élén. Szül. 1902-ben Rákosligeten, felszab. 1919-ben Budapesten. Társadalmi téren is szerepet visz, mert több sportegyletnek tagja és a rákosligeti Dal- és Zenekörnek jegyzője volt. Technológiai iskolát végzett.

Demeczky László

Erős Lajos

Desztler Jenő, bádogos és szerelő m. VII. Almásy u. 3.

Dummel Ferdinánd, egészségügyi berendezési cikkek gyára. VI. Aradi u. 63. A berlini technikai akadémiát végezte 1901-ben. Bécsben, Budapesten folytatott szakmai gyakorlatot, majd apósának 1876-ban alapított gyári vállalatát átvette. A vállalat fontosabb munkálatai: A székesfővárosi közp. gőzkonyha, a bakácstéri róm. kath. templom fűtésberendezése stb. Átlag 15 szakmunkást fog-

lalkoztat. A gyár kit.: 1896-ban milleniumi aranyérem, az 1903. évi nemzetközi kiállításon nagy aranyérem. A bádogosok egyesületének elülj. tagja. Szül. 1872-ben Brassóban. 1916-ban vonult be és 1918-ban szerelt le. Neje: Belatini Braun Olga.

Ecker Rezső, bádogos és szerelő m. III. Szőllő u. 47. Szül. 1899-ben Budapesten, felszab. 1919-ben atyjánál ugyanott. 1924-ben önálló lett. Több egyesület tagja. Édesatyjának, néhai E. Istvánnak üzletét vette át.

Egyedi Jenő, bádogos és szerelő m. V. Csáky u. 23. Felszab. 1890-ben Mármarosszigeten. Mint segéd Budapesten dolgozott 12 éven keresztül és 1909-ben önállósította magát. Több fővárosi iskola, áll. épület, palota és bérház szerelési és bádogos munkáit készítette. Üzemében 25 segéddel dolgozik. Ipt.-i pénztáros, a mestervizsg. biz. tagja. A Fémiparosok Szaklapjának kiadója. 1916—18-ban a forradalom kitöréséig katona volt. Neje: Kláber Etel.

Engler Rudolf, bádogos és szerelő m. VI. Csengery u. 74.

Erős Lajos, bádogos és szerelő m. II. Henger u. 1. Szül. 1882-ben Füssön, felszab. 1902-ben Győrött. Tudását gyarapítandó, megfordult a vidék és Budapest fontosabb üzemeiben. 1923-ban megalapította önálló vállalatát. Villák, bérházak bádogos és szerelő munkálatait készíti. Az orosz harctéren hosszabb időt töltött, ott meg is sebesült. Neje: Szabó Erzsébet.

Farkas Béla, bádogos és szerelő m. VI. Eötvös u. 45.

Farkas Izor, épületbádogos, vízvezeték és fűtési szerelő m. VIII. Nap u. 10. Bécs, München, Frankfurt, Hamburg, Zürich, Montreaux, Basel, Budapest városok nagyobb üzemeinél dolgozott évtizedeken keresztül. Szül. 1872-ben Győrött, felszab. 1889-ben ugyanott. 1909-ben önállósította magát. Körülbelül 150 épület szerelési munkálatait végezte eddig. Az. Ipt. életében tevékeny részt vett mint elülj. tag. Azonkívül a szakmai önsegélyző elnöke, a Kékosz-nak volt ügyvezető elnöke. A Bádogos és Szerelők Zsebkönyvének szerkesztője és kiadója.

Feith Mór, bádogos és szerelő m. IX., Haller u. 48. 1923-ban önállósította magát. Megelőzőleg praktizált a vidéken és Budapesten. Szül. 1892-ben Budapesten, felszab. 1908-ban ugyanott. A F. S. C. ügyv. elnöke. 32 havi frontszolgálat után, 1918-ban leszerelt. Neje: Csejdy Aranka.

Fekete Károly, bádogos és szerelő m. II. Gyorskocsi u. 34. Szül. 1884-ben Mokrinban, felszab. 1901-ben Szegeden. Praktizált Szegeden, Aradon és Temesvárott. 1912-ben önálló lett. József kir. herceg várbeli palotájának összes bádogos munkáit ő készítette el. A II. ker. Ip. Körnek tagja. 1915-ben vonult be. Az olasz fronton 34 hónapot töltött el és kétszer megsebesült. Kit.: br. v. é., K. cs. k. és seb. érem. Neje: Wobornik Margit.

Fekete Ödön, közp. fűtő és szerelő vállalata. VI. Csengery u. 72.

Félix Imre, bádogos és szerelő m. VII. Telep u. 49. Szül. 1867-ben Budapesten, felszab. 1884-ben ugyanott. 36 évig dolgozott mint segéd nagyobb fővárosi cégeknél, egy-egy helyen évek hosszú során át. 1922-ben önálló lett. Nevezetesebb munkálatai: Hungária szálloda, a karlovitzi patriarcha kastélyának, az alsókemencei és tőketerebesi kastélynak szerelő- és bádogosmunkái. 1916-ban vonult be és 1918-ban szerelt le. Kit.: Vasker. Neje: Zech Anna.

Ferenczy Miklós, villany-, víz- és gázszerelő m. VIII. Ludoviceum u. 4. Felszab. 1898-ban Kolozsvárott, ahol 1879-ben szül. Mint segéd 21 évig praktizált Kolozsvárt és Budapesten. Sok éven át a Máv északi főműhelyében dolgozott. 1919-ben saját erejéből önállósította magát. Hús- és sütőipari üzemek berendezésén kívül bérpaloták elektromos berendezéseit is készíti. Szakismereteit gyarapítandó elvégezte a gépészeti, motorszerelési és kezelési tanfolyamokat is a technológiai iskolákon Kolozsvárt és Budapesten. 1914—18 között az ágyúgyárban nyert beosztást és leszerelt mint 20 százalékos rokkant. Neje: Balla Zsófia.

Ferenczy Pál

Fischl Henrik

Ferenczy Pál, bádogos és szerelő m. IX. Lónyay u. 51. Szül. 1894-ben Gádoroson, felszab. 1916-ban Budapesten. Üzemét 1921-ben alapította s ezt megelőzőleg 5 évig praktizált mint segéd a fővárosban. Elkészítette a törökbálinti szanatórium vízvezetéki munkálatait, a Va-

dászkürt szálloda összes szakmai munkáit. Az albertfalvai Árpád Kör vál. tagja. 1916—17-ben a hazát szolgálta mint katona. Neje: Gergye Mária.

Fischer Ármin. 1915-ben bevonult. A harctéren hosszabb időt töltött el és kétszer megsebesült. 1918-ban szerelt le mint tart. főhadnagy. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. és seb. érem.

Fischer Béla, 1917-ben vonult be és 1920—22 között a nemzeti hadseregben teljesített szolgálatot.

Fischer József, 1916-ban vonult be és 1918-ban szerelt le.

Fischer Mór, bádogos és szerelő m. VI. Aradi u. 60. Szaktanulmányait külföldön folytatta és mint segéd dolgozott hosszabb ideig Svájc és Németország nagyobb városaiban és Bécsben. 1893-ban lett önálló mester, átlag 3—4 segédet foglalkoztat. Nagyobb munkái: a pécsi pályaudvar, a pozsonyi elmegyógyintézet szerelő- és bádogosmunkái. Szül. 1865-ben Losoncon, felszab. 1881-ben ugyanott. Neje: Steiner Cecilia. Az üzemet jelenleg a tulajdonos három fia vezeti: Fischer Ármin, József és Béla, akik középiskoláik elvégezte után atyjuknál kitanulták az ipart.

Fischl Henrik és fia, bádogos és szerelő vállalat. VI. Rózsa u. 62.

Fischl Henrik. Szül. 1867-ben Nagykanizsán, felszab. 1884-ben ugyanott. Praktizálni a fővárosba jött, ahol 1910-ig dolgozott, ekkor megalapította önálló vállalatát. Bádogosmunkákon kívül víz- és gázszerelési munkálatokkal foglalkozik. Számos nagyobb bérházat szerelt föl mint mester. 1916-ban kellett bevonulnia, 1918-ban szerelt le.

Fischl Zoltán, a F. Henrik és fia cég beltagja. Szül. 1897-ben. Iparát édesatyjánál, F. Henriknél tanulta ki és felszab. 1916-ban. Felszabadulása után rögtön hadbavonult és 4 hónapot töltött el a fronton. Leszerelt mint 40%-os rokkant. 1919 óta társ édesatyjának üzemében.

Folbert Samu, bádogos és szerelő m. VIII. Futó u. 32. Szül. 1868-ban Segesvárott, felszab. 1886-ban ugyanott. 25 évig praktizált Bécs, Brassó, Kolozsvár és Budapest nagyobb üzemeiben, közben éveken keresztül munkavezetői minőségben. 1911 óta önálló és főleg orvosi rendelők, kórházak berendezésének készítésével foglalkozott. Utóbbi években autóhűtő gépek gyártásával foglalkozik. A budapesti uccai órák keretei az ő műhelyéből kerültek ki. Több társad. egyesület tagja. Neje: Langer Auguszta.

Id. Fort Oszkár, bádogos és szerelő m. IX. Angyal u. 33. Szül. 1861-ben Lipcsében, felszab. 1878-ban ugyanott. Mint segéd került Budapestre, ahol 1892-ben megalapította átlag 6 segéddel dolgozó műhelyét, amely víz- és gázvezeték, központi fűtés és csatorna berendezésével foglalkozik. Nevezetesebb munkái: Kémiai és szőllészeti intézet, Pardoff kaptafagyár, Gschwindt-gyár, tihanyi fürdőtelep vízvezeték és központi fűtőberendezése stb. Ipt.-i elülj. Törvényszéki szakértő. Neje: Henrici Auguszta.

Ifj. Fort Oszkár, fűtés, vízvezeték és épületbádogos mester. IX. Angyal u. 35. Okl. gépészmérnök, aki 1888-ban szül. Budapesten. Dolgozott nagyobb berlini gyárakban és 1914-ben megalapította vállalatát, amely gőz- és vízfűtések, szárítóberendezések, gőzfőző konyhák, vízvezetéki munkák készítésével foglalkozik. Vállalkozásai voltak: Gschwindt-féle élesztőgyár, bicskei polg. isk., nagykörösi konzervgyár, a gróf Somsich, gr. Zichy, gr. Teleky kastélyok vízvezetéki és fűtési berendezése. A világháborúban résztvett mint tart. főhadnagy. Kit.: Sign. Laud., K. cs. k. Neje: Vasadi Olga.

Földes Péter, bádogos és szerelő m. VII Garay tér 9. 1918-ban alapította vállalatát, amely főleg világító reklámbetűk és transzparensek készítésével foglalkozik. Szül. 1888-ban Mélykúton, felszab. 1906-ban Szabadkán. Több fővárosi bérpalota bádogos és szerelési munkálatait ő készítette. Munkáját a szegedi Iparkamara oklevéllel tüntette ki. 1914-ben vonult be és 1918-ban szerelt le. Neje: Migallja Julianna.

Frey István, bádogos és szerelő m. III. Vörösvári út 9. Szül. 1872-ben Budapesten, felszab. 1890-ben ugyanott. 1896-ban átvette nagyatyjának 1847-ben alapított üzemét. Minden bádogos és szerelő szakmába vágó munkát elkészít 8 segédet foglalkoztató műhelyében. 1918-ban a bádogosok egyesülete a testület életében kifejtett munkásságáért dícsérő oklevéllel tüntette ki. Szakmájának egyik vezető embere, aki iptest. elülj., óbudaujlaki városbíró, adókivetőbizottsági alelnök és számos egyesület alapító és vál. tagja volt. 1915-ben bevonult, hogy hazáját szolgálja, amit felmentéséig becsülettel meg is tett. Ősrégi iparoscsalád tagja, akinek atyja, sőt nagyatyja már mint tekintélyes iparos volt ismert Óbudán. Neje: Topita Teréz.

Fried György. A cég neve: Fried Zsigmond, központi fűtés, vízvezetéki műszaki iroda. VIII. Baross u. 76. Szül. 1894-ben Budapesten. A budapesti felső ipar és kereskedelmi iskolát végezte 1912-ben és 1913-ban átvette az 1885-ben

alapított műszaki irodának és gyárnak vezetését. A vállalat 40 segédet és 40 segédmunkást foglalkoztat. Az üzem nevezetesebb munkái: A kolozsvári egyetem, a szamosujvári, nagyszebeni, egri, pozsonyi, nagyváradi, soproni iskolák, a győri városháza és közkórház vízvezetéki és műszaki berendezése. 1914-ben katona lett, leszerelt 1918-ban. Dolgozott Rotterdamban, Stuttgartban és Batáviában is.

Friedmann Ferenc, bádogos és szerelő m. VII. Akácfa u. 44.

Friedmann József, bádogos és szerelő m. II. Iskola u. 26. Szül. 1897-ben Budapesten. Miskolcon és Budapesten dolgozott mint segéd, miután 1914-ben Budapesten felszabadult. 1923-ban lett önálló. Ő készítette el a Lenke uccai kislakások és a marhavágóhíd bádogos és szerelő munkálatait. 1915-ben az orosz fronton harcolt 9 hónapon át, meg is sebesült, majd orosz fogságba esett, ahonnan 1918-ban került haza. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és seb. érem. Neje: Danhoffer Margit.

Friedmann Mór, bádogos és szerelő m. VI. Szegfű u. 7. Szül. 1865-ben Alistálon, felszab. 1884-ben Budapesten. Tíz évig dolgozott mint segéd több fővárosi gyárüzemnél és 1894-ben megalapította műhelyét, amely vizvezeték és gázberendezésekkel, valamint épület- és díszműbádogossággal foglalkozik.

Fridrich Géza, bádogos és szerelő m. V. Deák Ferenc tér 1.

Fritsch Emil, bádogos és szerelő m. II. Török u. 1. sz.

Funschler György

Fürst Lajos

Funschler György, bádogos és szerelő m. II. Margit u. 17. Szül. 1874-ben Kovácspalotán. Budapesten tanulta ki iparát, ahol 1896-ban szabadult fel. Segédéveit több fővárosi vállalatnál töltötte, amíg 1910-ben önállósította magát. Több főúri kastély bádogos és szerelési munkálatain kívül, ő készítette el Horthy Miklós kormányzó kenderesi kastélyának és gazdaságának összes vízvezetéki és szerelési munkálatait. A budai Ip. Kör vál. tagja. 40 hónapot töltött el a szerb és olasz frontokon. 1918-ban szerelt le. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Simó Róza.

Fürst Lajos, bádogos és szerelő m. VIII. Berzsenyi u. 3. Szül. 1884-ben Nyergesujfaluban, felszab. 1900-ban Bátorkesziben. Szombathely és Budapest nagyobb vállalatainál dolgozva, gyarapította szakismereteit és több helyen mint munkavezető működött. 1911-ben lett önálló. Ipt.-i vál. tag. Harctéren volt 1914—19-ig, háromszor megsebesült és mint 33 százalékos hadirokkant szerelt le. Neje: Weiner Jolán.

Gábor Aladár, bádogos és szerelő m. VIII. Magdolna u. 6b.

Gábor Gyula, bádogos és szerelő m. VII. Peterdy u. 22. Iroda: V. Csanády u. 4b. Szül. 1886-ban Budapesten, felszab. 1907-ben ugyanott. Mint segéd 12 évig praktizált, dolgozva Német-, Francia- és Olaszországban, Ausztriában és Budapesten. Az atyja által 1892-ben alapított üzemet 1919-ben vette át. Vállalata 20 segédet foglalkoztat állandóan. A vállalat törvényszéki épületek, a Nyugati pályaudvar, iskolák és magánházak szerelési munkálatait készítette el. Az Ipt.-nek elüljárója, majd alelnöke lett. A Kékosz alelnöke. A Bádogosok és Szerelőmesterek Szöv.-nek ig. tagja. A Kisiparosok Hitelintézetének, az Orsz. Kézműipari Testület vál., a Dolgozó Polgárok Pártjának elnöki tanácstagja és az Orsz. Szabványosztó Bizotts. tagja. 39 hónapot töltött el a harctéren, mint főhadn. 1918-ban szerelt le. Kit.: III. o. kat. érd. k. kardokkal, br. Sign. Laud. kardokkal, K. cs. k., seb. érem, vör. ker. tiszti jelv. és német hadi érem. Neje: Perlmutter Irén.

Garb Lajos, bádogos és szerelő m. VIII. Üllői út 16a. Szül. 1877-ben Németpalánkán, felszab. 1893-ban ugyanott. Praktizált mint segéd Ujvidéken, Kassán és Budapesten. 1916 óta önálló. Vállalata épületbádogossággal és egészségügyi berendezések felállításával foglalkozik.

Gellért Jakab, bádogos és szerelő m. X. Belső Jászberényi út 11. Az Ipt. vál. tagja, az adófelszólamló biz. tagja, a Kőbányai Iparosok Köre vál. és a kerületi vál. tagja. Szül. 1872-ben Gyöngyösön, felszab. 1880-ban Ujpesten. Mint segéd dolgozott Bulgáriában, Bosznia és Hercegovinában és Budapesten. 1894 óta önálló. A Newyork palota, Máv nyugdíjintézet bádogos és szerelő munkáit ő készítette. 4—5 segéddel dolgozik műhe-

lyében. 1915—18-ban hadimunkára volt vezényelve. Neje: Halász Mariska. Fia, Miklós az üzemben van alkalmazva.

Gergely Béla, bádogos és villanyszerelő m. VIII. Őr u. 10. Szül. 1882-ben Fullókércsen, felszab. 1898-ban Kassán. Miskolc, Kassa, Poprád, Diósgyőr és Budapest nagyobb ipartelepein dolgozott 30 éven keresztül, amikor 1928-ban önálló lett. Víz, gáz, közp. fűtés, villanyvilágítási berendezések elkészítése képezi hivatását. Munkáját öt ízben tüntették ki oklevéllel. A „Jószerencse" dalkörnek 15 évig volt aktív tagja. A háború alatt a diósgyőri löveggyárban dolgozott. Neje: Páskuj Anna.

Gergely Béla

Gugyerás Gyula

Goldberger Ede, bádogos és szerelő m. VI. Hunyadi tér 7.

Goldberger Sándor, bádogos és szerelő m. I. Horthy Miklós út 41.

Goldstein Jenő, bádogos m. VII. Nyár u. 30. Szül. 1885-ben Élesden, felszab. 1903-ban Budapesten. 20 évig praktizált mint segéd, aki mint kiváló szakember három évig volt művezető a magyar autófelszerelési rt.-nál. 1927-ben alapította meg üzemét. Orvosi sterilkészülékek és laboratóriumok berendezésének készítésével foglalkozik és műszerkereskedőknek dolgozik főleg. Az egészségügyi csapatnál szolgált és 4 és fél évet töltött el a fronton. Kit.: Br. v. é, K. cs. k. Neje: Varga Jolán.

Goshy Ferenc, autólámpakészítő m. IX. Tüzoltó u. 27b.

Gruber Gusztáv, bádogos és szerelő m. V. Arany János u. 18.

Grünstein Simon, bádogos és szerelő m. VII. Izabella u. 3. Szül. 1877-ben Kamocsán, felszab. 1893-ban Érsekujváron. Mint segéd Budapesten dolgozott. Hosszabb ideig Weisz Manfréd gyárának volt alkalmazottja. 1922 óta önálló. Számos fővárosi bérház szerelési és bádogosmunkáját végezte. A világháborúban a távirda ezrednél szolgált és 22 hónapot töltött el a fronton. Neje: Springer Janka.

Grünwald Lajos, szerelő vállalat. X. Szabóky u. 35.

Gugyerás Gyula, bádogos és szerelő m. X. Gergely u. 44. Lelkes sportbarát, aki a Magyar Amatőrbirkozók Szöv.-nek számvizsgálója, a Törekvés Sport Egy. birk. szakoszt.-nak elnöke, a Kőbányai T. K. alelnöke. A Máv. műv. egyesületének titkára és jegyzője volt. Szül. 1885-ben Budapesten, felszab. 1903-ban ugyanott. A Máv északi főműhelyében 16 évig mint I. oszt. művezető dolgozott. 1920 óta önálló. Csillárok, valamint selyemlámpaernyők drótvázának készítésével foglalkozik 6 munkással bíró üzemében. Munkáját a Kézműipari Kiállításon bronzéremmel és oklevéllel tüntették ki. Háború alatt a Máv-nál dolgozott. A IV. oszt. polg. érdemkereszt kitüntetést kapta. Neje: Horváth Julianna.

Guttmann József, bádogos és szerelő m. VI. Petneházy u. 80.

Guttmann Márkus, bádogos és szerelő m. III. Lajos u. 123. Szül. 1897-ben Szobon, felszab. 1913-ban Pilisvörösváron. Segédéveit Budapesten és vidéken töltötte és 1924-ben átvette atyjának 1894-ben alapított üzemét. Több fővárosi magán- és középület szerelési és bádogos munkáit készítette. A világháborúban mint hadimunkás dolgozott. Neje: Engel Olga.

Gutstein Adolf, bádogos és szerelő m. VII. Elemér u. 8.

Güntert János, bádogos és szerelő m., V. Szabadság tér 6. A Güntert és Társa cég beltagja. Született 1896-ban Zürichben, ahol kitanulva iparát, 1913-ban felszabadult. Mint segéd dolgozott Zürichben, Németországban és Budapesten. 1918-ban alapította meg a céget. 1916-ban bevonult katonai szolgálatra és 1917-ben szerelt le. Neje: Koller Mária.

Gvozdánovits F. Emil, bádogos és szerelő m. VII. Király u. 27.

Győrffy Mihály, bádogos és szerelő m. V. Visegrádi u. 53.

Győry Vince, közp. fűtés és vízvezeték szerelő m. IX. Tüzoltó u. 27b. Szül. 1877-ben Szentmihályfán, felszab. 1895-ben. 14 évi praktizálás után, 1909-ben megalapította üzemét, amely átlag 15 segédet foglalkoztat. A Nemzeti Múzeum, a Hitelbank, a nyiregyházai vármegyeház, a lágymányosi ref. templom, a nagykanizsai színház közp. fűtőszerkezetét és szerelését ő készítette el. Ipt.-i elüljáró, a mestervizsg. biz. tagja, a józsefvárosi ref. egyház parochiális tanácsosa. Neje: Poszpis Rózsa.

Hajda Károly, bádogos és szerelő m., IV. Ferenc József rakpart 10. A technológiai iskola elektrotechnikai szakosztályát 1892-ben elvégezte s utána Bécsben, Berlinben tanulmányúton volt, hogy szakismereteit gyarapítsa. 1904-ben átvette Korompai Mártontól az 1867-ben alapított üzemet. Víz-, gáz- és villanyszereléssel foglalkozik. 9 hónapig harcolt a fronton, hol meg is sebesült. Neje: Schröck Gizella.

Hajdú Jenő, bádogos és szerelő m. VIII. Baross u. 103.

Vitéz Hantay Ödön, szigorló gépészmérnök. VIII. Szigony u. 34. 1912-ben reáliskolai érettségi vizsgálat után a József műegyetem hallgatója lett, ahol 1921-ben abszolvált. Mint segéd Budapesten praktizált és 1926-ban Galavits Lajos mérnökkel társulva, megalapították üzemüket, mely villamos világítási és egészségügyi berendezések készítésével foglalkozik. A székesfőváros állandó szállítója. A postavezérigazgatóság, a keresk. és honv. minisztériumok világítási berendezését ők készítették. 28 havi frontszolgálat után elfogták az oroszok, 15 hónapig volt orosz fogságban és leszerelt 1918-ban mint tart. főhadnagy.

Győry Vince

Herzfeld Dezső

Kit.: I. és II. o. ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. és német kitüntetés. 1926-ban vitézzé avatták. Neje: Molnár Paula.

Hennefeld Ignác, jégszekrénygyár rt. VIII. Ősz u. 6. 1890-ben alapította gyártelepét, amely jégszekrények és hűtőberendezések készítésével és javításával foglalkozik. Átlag 30 segédet foglalkoztat. Szül. 1861-ben Felsőgágyon. Budapesten szabadult fel. Iparát gyakorolta, Budapest, Newyork, Bécs és Berlin jelentős iparvállalatainál. Munkáit többször kitüntették: Budapesten 1896-ban aranyéremmel, Brüsselben 1900-ban nagy aranyéremmel, Budapesten és külföldön rendezett kiállításokon több alkalommal lett még ezenkívül is kitüntetve. Az iparostársadalom egyik vezérembere. Neje: Hecht Ernesztin.

Herz Henrik, bádogos és szerelő m. VII. Izabella u. 10.

Herzfeld Dezső, bádogos és szerelő m. VIII. Kenyérmező u. 3a. Szül. 1893-ban Gödöllőn, felszab. 1910-ben Szentendrén. 17 évig praktizált mint segéd. Legnagyobbrészt a fővárosban. 1927 óta önálló. Üzeme átlag 3 segédet foglalkoztat. Nagyobb munkái: Széchenyi fürdő szellőző berendezése, több nagy áll. lakóépület szerelési és a székesfehérvári állomásépület bádogosmunkálatai. 1914-től 1918-ig volt katona. Kit.: Br. vörösker. hadiékítménnyel. Neje: Houdza Róza.

Hirsch Adolf, bádogos és szerelő m. VII. Vörösmarty u. 6.

Hochfelder Imre, bádogos és szerelő m. VII. Izabella u. 10.

Hoffmann Dénes, bádogos, központi fűtés és vízvezeték vállalata, Károly u. 5.

Horváth János, bádogos és szerelő m., IV., Irányi u. 8.

Horváth József, bádogos és szerelő m. VI. Horn Ede u. 18. Szül. 1890-ben Sztmártonban, felszab. 1909-ben Nagyváradon. Mint segéd több vidéki városban, Budapesten és Dalmáciában dolgozott. 1917 óta önálló. Saját szabadalmú villanyszerelő gyártásában tünik ki üzeme. Ipt. elülj. póttag, a budapesti bádogos egyes. végrehajtó bizotts. tagja. A harctéren 48 hónapot töltött el, ahol fejlövést kapva, egyik szemét el is vesztette. Mint 50%-os hadirokkant 1916-ban leszerelt. Kit.: K. cs. k., seb. érem, 1918-i érdemkereszt. Neje: Kulik Emma.

Horváth Lajos, bádogos és szerelő m. IV. Magyar u. 30. Szül. 1894-ben Bodoméron. Iparát Budapesten tanulta ki 1912-ben. Tíz évi praktizálás után 1922-ben megalapította épület- és díszmübádogos, valamint gáz- és vízvezeték berendezési üzemét. 1916-ban bevonult és harcolt a fronton. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs k.

Vitéz Horváth Nándor, bádogos és szerelő m. I. Döbrentei tér 3. Szül. 1884-ben Velencén (Fehér m.) felszab. 1899-ben Martonvásáron. Szaktanulmányait tovább folytatta Bécsben, Bruckban, Székesfehérvárt és Budapesten. 1912-ben lett önálló. A Közmunkák Tanácsának éveken át volt szakmunkaszállítója. A Népfürdő, a hold uccai vásárcsarnok bádogos munkálatait ő készítette. Harcolt az orosz és az olasz frontokon. 37 havi frontszolgálata alatt négyszer megsebesült. Kit.: Kétszer nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k., seb. érem. 1926-ban vitézzé avatták. Neje: Szőke Erzsébet.

Hrauda Károly és Fia fűtési, szellőztetési és egészségügyi berendezések vállala-

ta. VI. Forgács u. 20. Szül. 1870-ben Bécsben, ahol elvégezte az állami felső ipariskolát 1890-ben. Bécs, Baden és Budapest legelső vállalatainál dolgozott mint mérnök, majd főmérnök és cégvez. több mint három évtizeden keresztül, azután 1922-től 7 évig mint a Lemezárugyár rt. fűtési osztályának igazgatója, míg 1929-ben megalapította vállalatát, amely 20—25 segédet foglalkoztat. Munkái közül jelentősebbek: Horthy Miklós kormányzó kenderesi kastélyának közp. fűtő berendezése, a pécsi egyetem, a budai ev. templom, a sátoraljaujhelyi színház szellőztető és fűtőkészülékei. A Magyar Mérnök és Építész Egyesület tagja. Az ipari társadalom egyik tevékeny embere.

Ilkovits Jakab, közp. fűtés és vízvezetéki vállalata. VI. Andrássy út 92. Szül. 1867-ben Dereglyén, felszab. 1883-ban Budapesten. Majd hosszabb időt töltött külföldön München és Drezda városokban. Dolgozott ezután sokáig Budapesten. 1906-ban önállósította magát. Munkásainak száma 50 és 100 között váltakozik. Nagyobb teljesítményei: Pestujhelyi és más közkórházak szerelési berendezései, a Széchenyi fürdő, a bánhidai Talbot centrálé, a szegedi és debreceni egyetem fűtési és vízvezetéki berendezései. 1896-ban és 1910-ben kiállítási érmet és oklevelet kapott. A Bádogos Ipt. elülj. és a Gyosz-nak rendes tagja. Neje: Friedmann Mária.

Izsák Ödön, bádogos és szerelő m. VIII. Mária u. 20.

Jellinek Antal, bádogos és szerelő m. IX. Telepi u. 25. Szül. 1895-ben Pesterzsébeten, felszab. 1910-ben Román. Budapesten a gázműveknél és a Lámpagyárnál 16 évig dolgozott. 1926 óta önálló. Mint mester számos magánház gáz- és vízvezeték berendezési munkálatait készítette. A F. S. C.-nak inézője volt. Félévet töltött az orosz fronton, ahol 1915-ben elfogták. Hadifogságából 1918 végén tért haza. Neje: Derzsy Erzsébet.

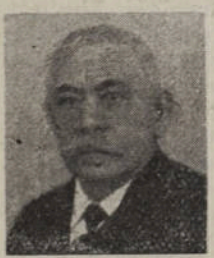
Juranka Imre, bádogos és szerelő m. Szül. 1868-ban Nagyrónán, felszab. 1889-ben Budapesten, majd mint segéd dolgozott Bukarest, Belgrád, Genf, Zürich és Budapest elsőrangú mestereinél. 1891-ben lett önálló. A székesfővárosi Népház, valamint több iskolaépület és bérház bádogos és szerelési munkálatait ő végezte. Az V. ker. Kör alapító tagja. Neje: Pintér Klementin.

Káldor Simon, bádogos és szerelő m. VII. Izabella u. 27a.

Kallós József, bádogos és szerelő m. IX. Mester u. 32. Szül. 1886-ban Budapesten, felszab. 1905-ben ugyanott. Mint segéd dolgozott a Balkán államokban Ausztriában, Bécsben és Budapesten. 1919 óta önálló. Tíz év óta készíti az ú. n. gázpároló készülékeket. Több társad. és sportegylet tagja. Az F. T. K.-nak alapító tagja. 1914-ben katona lett és 3 havi frontszolgálat után megsebesült, amiből kifolyólag tűzérségi anyagraktárba vezényelték további szolgálatra. Neje: Sulczer Erzsébet.

Kalmár Henrik, bádogos és szerelő m. VIII. Szesgyár u. 11.

Kalocsay András, bádogos és szerelő m. VIII. Nap u. 3. Szül. 1886-ban, felszab. 1902-ben ugyanott. 23 évig praktizált mint segéd és ezen idő alatt dolgozott Berlin, Brandenburg és Budapest nagyobb vállalatainál. Hosszú időt töltött el a Máv északi főműhelyében mint csoportvezető. Az áll. felső ipariskola 2 ar. jutalommal kit. 1925-ben önállósította magát. Sok intézetnek, magán- és fővárosi házaknak bádogos és szerelő munkálatait ő készítette el. A Bádogos és Szerelőmesterek Szövetkezetének ig. tagja. Tanoncvizsg. biz. tag. A háborúban a műszaki csapatoknál szolgált és egyszer megsebesült. Kit.: Kor. vas érd. ker., K. cs.-k. Neje: Árvay Irma.

Kardos Bernát

Keller Pál

Kardos Bernát, bádogos és szerelő m. VI. Gr. Zichy Jenő u. 7. Szül. 1859-ben Ipolyságon, felszab. 1875-ben Budapesten. Itt dolgozott mint segéd, majd mint üzemvezető és 1889-ben átvette Rosenthal M.-től az 1880-ban alapított üzemet. A Máv, M. F. T. R., D. G. T, Vasútépítő rt. állandó szállítója volt. Az Ipt.-nek elüljárója 35 éve, ügyv. elnöke 18 éve. A Bádogosok és Szerelők Önsegélyző Egyesületének elnöke. Az Orsz. Iparegyesület igazgatója 30 év óta. Neje: Rechnitzer Teréz.

Kardos Jenő, bádogos és szerelő m. VI. Ó ucca 29.

Kardos Lipót, bádogos és szerelő m. VIII. Bezerédi u. 2.

Keller Pál, bádogos és szerelő m. Költő u. 8. Szül. 1895-ben Zsámbékon, felszab. 1914-ben. Önálló 1924 óta. Számos villának, bérháznak szerelési és bádogos munkálatait készítette önállósítása óta. A svábhegyi polgári és közművelődési körnek gazdája. 1915—18-ig a fronton harcolt és leszerelt mint 60%-os hadirokkant. Egyszer megsebesült.

Kempner József, bádogos és szerelő m. IX., Erkel u. 9.

Kertész Mihály, autóhűtőkészítő és bádogos m. VIII. Thék Endre u. 14. 1894-ben Túrkevén született és Szentesen tanuta ki iparát 1910-ben. 10 évig praktizált Bécs és Budapest nagyobb vállalatainál. Ő rendezte be Bécsben a Hűtő- és Fémárú gyárat. 1920-ban önállósította magát és jelenleg 9 segédet és 3 tanoncot foglalkoztat. 1928-ban az Orsz. Iparegyes. ezüst koszorúval tüntette ki. A tanoncvizsg. bizottság elnöke, előlj. tag. Neje: Szüsz Malvin.

Killmeyer Lajos, épületbádogos, vízvezeték és egészségtechnikai vállalkozó, II. Mária tér 1. Budapesten 1882-ben szül, ahol elvégezte az áll. felső ipariskolát 1902-ben s utána Bécsben folytatott gyakorlatot. 1906-ban átvette édes atyjának Józsefnek 1872-ben alapított vállalatát. A Székesfőváros, Közmunkák Tanácsa, Belügyminiszterium, Országos Levéltár, Máv. állandó szakmunka szállítója. Átlag 10—20 segéddel dolgozik. Lelkes harcosa az iparostársad. érdekeinek. 23 hónapot töltött el az orosz, olasz és albán fronton, egyszer megsebesült. Kit.: Signum Laudis hadi ékítménnyel. K. cs.-k., seb. érem. Leszerelt 1918-ban mint tüzérszázados.

Klein Ignác, bádogos és szerelő m., VIII., Madách u. 22.

Klein Jakab, bádogos és szerelő m., VIII., Losonczy u. 15.

Klein József

Klein Mihály

Klein József, bádogos és autóhűtő készítő m., VIII., Conti u. 40. Üzemét saját erejéből 1929-ben alapította. Ezt megelőzőleg 15 évig praktizált Budapest több jelentősebb vállalatánál és gyárüzeménél. 1914-ben Nyirbátorban szabadult fel, ott is született 1897-ben. Hűtőszakmában elsőrangú szakember. Neje: Grünwald Jolánka.

Klein Mihály, bádogos és szerelő m., VII., Rózsa u. 1. Budapesten szül. 1899-ben és 1917-ben szab. is ugyanitt. 9 évig praktizált mint segéd Budapesten. 1927-ben alapította meg vállalatát. A háborúban résztvett. Hat hónapig harcolt a fronton. 1920-ban a Nemzeti hadseregnek volt tagja. Kit.: K. cs.-k. Neje: Kohn Erzsébet.

Klein Sámuel, bádogos és szerelő m., VI., Hegedüs Sándor u. 25.

Klement János

Korponay Géza

Klement János, bádogos és szerelő m., VII., Rottenbiller u. 7. Szül. 1875-ben Budapesten, 1891-ben szab. ugyanitt. Külföldre ment, megfordult Bécsben és Münchenben, 1903-ban pedig megalapította önálló üzemét, amelyben 3 segédet foglalkoztat. Kiállításokon 3 ízben tüntették ki munkájáért ezüst éremmel. Az Orsz. Kath. Legényegyletnek gondnoka és vál. tagja. Ipt.-i vál. és tanoncvizsg. biz. tag. A m. kir. munkásbiztosító felsőbíróság elnöke. A világháború alatt szakmunkálatokra volt kivezényelve. Neje: Damjanovich Mária.

Knuth Károly, mérnök és gyáros, VII., Garay u. 10.

Kocsner Antal, vízvezeték-, légszeszszerelő és bádogos m., II., Retek u. 2.

Kolbányi Géza, kultúrmérnök, IV., Bástya u. 6.

Komáromi Ferenc, bádogos és szerelő m., I., Kruspér u. 5—7.

Komzák Károly, bádogos és szerelő m. III. Kiskorona u. 41. 1891-ben Budapesten szül. és Ujpesten szab. 1907-ben; segédéveit nevesebb budapesti mestereknél töltötte és több esztendei gyakorlat után 1917-ben saját erejéből önállósította magát. Több társad. és ipari egyl. tagja. A világháborúban harcolt a szerb, orosz és román fronton. A harctéren 37 hónapot töltött és 1918-ban leszerelt. Kit.:

kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k., szolgálati érem (1912). Neje: Krunjek Ilonka.

Kopácsy Sándor, bádogos és szerelő m., X., Füzér u. 6. Budapesten 1894-ben szül., 1929-ben alapította üzemét. Ezt megelőzőleg 15 évig mint munkavezető dolgozott Budapesten egykori főnökénél Gellért I. bádogos mesternél, akinél 1915-ben szab. A T. T. C.-nak 17 éven át volt aktív tagja s itt serleggel és több éremmel lett kitüntetve. Az egyesületnek ma is vál. és fegyelmi bizottsági tagja. 1915-ben bevonult, 3 havi frontszolgálat után orosz hadifogságba került, ahonnan 1918-ban került vissza. Neje: Kocsis Gizella.

Korponay Géza, bádogos és szerelő m. III., Zsigmond u. 68. Csókán szül. 1899-ben, Temesvárott szab. 1916-ban. Segédéveit Temesvárott és Budapesten töltötte el, majd 1926-ban önálló lett. Közben ujra mint segéd dolgozott, hogy azután 1929-ben megalapítsa ma is fennálló üzemét. 1917-ben vonult be s az olasz és albán fronton 12 hónapot töltött. A magyar nemzeti hadseregben szintén szolgált 1920—22 között. Neje: Mayer Franciska.

Koszer Károly, bádogos és szerelő m., I., Alkotás u. 7/a.

Kovács Gyula, bádogos és szerelő m., X., Simor u. 1.

Kovács József, bádogos és szerelő m., VI., Rózsa u. 30. Alcsúton szül. 1894-ben és Gyöngyösön tanulta ki iparát 1909-ben. 17 évig dolgozott mint segéd Gyöngyösön és Budapesten. 1926-ban lett önálló. A társad. bizt. int. állandó szerelője és bádogosa. A Nemzetvédelmi Szövetség tagja. A világháborúban résztvett és 45 havi frontszolgálat után 1919-ben szerelt le. Kit.: kis ez. v. é., K. cs.-k., szolg. kereszt. A harcokban kétszer sebesült meg. Neje: Bene Teréz.

Kovács Lajos

Kovács Oszkár

Kovács Lajos, bádogos és szerelő m., III., Lukács u. 4. Pápán szab. 1893-ban, ahol 1877-ben szül. 4 évig külföldön folytatott szaktanulmányokat 1908-ban lett önálló. A III. ker. Egyesült Tégla és Cementgyárnak 19 éven át volt állandó szerelője. Számos budapesti és vidéki magán- és bérpalota szerelési és bádogos munkáit készítette. A III. ker. Ip. Körnek alapításától fogva tagja. A fronton 42 hónapot töltött. Neje: Kehrt Albertina.

Kovács Oszkár, bádogos és szerelő m., IX., Telepy u. 14. Erdőtarcsán szül. 1882-ben, Budapesten szab. 1897-ben. 22 évig praktizált a főváros több jónevű mesterénél. Tapasztalatokkal gazdagodva 1919-ben megalapította 4 segéddel dolgozó iparvállalatát. Érckoporsóit úgy a főváros mint a vidék temetkezési vállalatai vásárolják. Foglalkozik azonkívül szerelési munkálatokkal is. A háborúban 1½ évet töltött a fronton. Neje: Lusztgarten Janka.

Kovács A. Ödön, közp. fűtési, vízvezeték szerelési vállalata, VIII., Bezerédi u. 8. 1885-ben Érsekvadkerten született, gépészmérnök, a mérnöki kamarának tagja. 1915 óta önálló. Nagyarányú vállalata 140 munkást foglalkoztat és vízvezetékek, csatornázások, közp. fűtés, szivattyú- és derítőtelepek berendezésével foglalkozik. Nagyobb alkotásai: a MÁV bérháza és betegsegélyző kórháza, pécsi klinikák, Beszkart igazg. palotája, Lillafüred, bajai kórház, székesfehérvári rádió állomás, több iskola épület szerelési, vízvezetéki, közp. fűtés munkáinak elkészítése és berendezése.

Kozma Samu, bádogos és szerelő m., VII. Dob u. 87.

Kőszegi István

Krámer Ármin

Kőszegi István, bádogos és szerelő m., III., Lajos u. 38. Pomázon szül. 1893-ban és Budapesten szab. 1910-ben. Mint segéd hosszabb időt töltött el Kölnben. Hazatérve Budapesten és vidéken praktizált és 1919-ben megalapította önálló üzemét. Nevezetesebb vállalkozásai: az angyalföldi elmegyógyintézet és a népjóléti gyermek nyaralóintézet szerelési és bádogos munkálatai. Társad. téren nagyon tevékeny munkásságot fejt ki. Működv. előadások rendezője és lelkes sportbarát.

1916—18 közötti években mint katona szolgálta a hazát. Neje: Verebes Mária.

Krámer Ármin, bádogos és szerelő m., VI., Kmetty u. 22. Budapesten 1892-ben szül., Aradon és Budapesten 13 évig praktizált nevesebb szakmestereknél 1909 után, hogy Budapesten fölszab. 1924-ben önálló lett. Vállalkozásai: épületek, tejcsarnokok, kelmefestő üzemekhez szükséges szerelési és bádogos munkálatok, gőzölő készülékek készítése. 1908-ban díszoklevelet kapott munkájáért. 48 hónapon keresztül harcolt az orosz fronton, ahol meg is sebesült. Kit.: K. cs.-k. Neje: Ausch Aranka.

Krammer Henrik, bádogos és szerelő m., II. Halász u. 2.

Krammer József, bádogos és szerelő m., VI., Dessewffy u. 15.

Krammer Sándor, bádogos és szerelő m., VIII., Magdolna u. 38.

Kranstein Sámuel, bádogos és szerelő m, VI. Révay u. 10.

Krausz Béla, bádogos és szerelő m., II., Iskola u. 17.

Krén Lipót, bádogos és szerelő m., Költő u. 11. Budapesten szül. 1886-ban, ahol 1907-ben felszab. 13 évi fővárosi praktizálás után 1919-ben megvetette alapját önálló üzemének. Mint mester több bérház bádogos és szerelési munkálatait hajtotta végre. A svábhegyi polg. és közmüv. körnek 5 évig volt pénztárosa. 1914-től katona volt, harcolt a déli fronton, ahol meg is sebesült. Kit.: kis ez. és br. v. é., K. cs.-k.

Krizner József, bádogos és szerelő m., II., Iskola u. 5. Sokáig dolgozott mint segéd külföldön, Bécsben és Olaszország nagyobb városaiban. Dolgozott mint segéd azonkívül Budapesten és vidéken is. Budapesten 1891-ben szül., a fővárosban szab. 1906-ban, 1923-ban lett önálló és 2—3 segéddel dolgozik. A soroksári ref. templom összes bádogos munkáit ő készítette el. 1928-ban kiállítási ezüst éremmel tüntették ki munkáját. A soroksárpéteri Ip. és Keresk. Körének jegyzője, a ref. dalkör és sportkör vál. tagja, az önseg. egylet elnöke. A világháborút végigküzdötte, az olasz fronton meg is sebesült. Kit.: kis ez. v. é. kétszer, br. v. é., szolg. vas érd. kereszt, K. cs.-k. seb. érem, 6 éves szolg. és az 1912—13-iki mozgósítási kereszt. Neje: Sinka Etelka.

Kunnert Károly, bádogos és szerelő m., I., Márvány u. 46. 1898-ban átvette édesatyjának 1879-ben alapított üzemét, amelyet a háború befejezése után újból 1919-ben megnyitott. Apjánál szab. fel 1894-ben. Budapesten szül. 1877-ben. Számos budapesti bérház, villa és üzlethelyiség bádogos és szerelő munkálatait ő készítette. Átlag 1—2 segéddel dolgozik. 1914-ben vonult be és 1918-ban szerelt le. Neje: Viltsek Ágnes.

Kvila Gyula, bádogos és szerelő m., II. Török u. 8. Budapesten 1893-ban szül. és 1910-ben szab. 15 évig dolgozott a fővárosban mint segéd, majd mint művezető. 1925-ben lett önálló. Vállalatát dícséri a fővárosi elektromos művek új épülete, a salgótarjáni vasművek iskolai épülete, valamint számos magánépület. Átlag 3—4 segéddel dolgozik. Már mint tanoncot kitüntették preciz munkájáért. 1914-ben bevonult, harcolt a szerb és olasz fronton, ahol 35 hónapot töltött. Kit.: kor. v. érd. ker., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Begay Erzsébet.

Kvila Gyula

Lakos Jenő

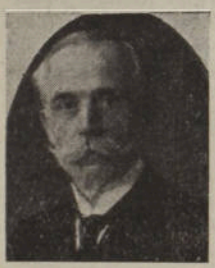
Lakos Jenő, bádogos és szerelő m. VIII. Kis stáció u. 1. Zalaegerszegen szabadult 1901-ben és 10 évig praktizált mint segéd Bécsben, Németországban és Budapesten. 1911-ben önerejéből önállósította magát és átlag 10 munkást foglalkoztat. Vállalata készítette el a városi tisztv. kórház, a budapesti kőszénbánya rt. tisztv. és munkásházainak, több főúri kastélynak és bérpalotának bádogos és szerelő munkálatait. Ipt.-i előljáró, aki 28 hónapot töltött el a harctéren. Kit.: K. cs.-k. Neje: Blumenthal Sarolta.

Lammel Ferenc, bádogos és szerelő vállalat, VIII., József u. 27. 1891-ben alapította az üzemet Lammel Ferenc, akitől 1924-ben átvette a vezetést fia L. Kálmán. A hatalmas vállalat jelenleg 28 segéddel, 10 segédmunkással és 2 tanoncal dolgozik. Többször kitüntetett cég: 1896-ban Budapesten bronz éremmel, 1907-ben a pécsi kiállításon bronz éremmel és oklevéllel. Nagyobb teljesítményei az üzemnek: az állatorvosi főiskola, csillagvizsgáló intézet, Pesti Hazai Takarék bérpalotája, szentlőrinci templom és azonkívül mintegy 300 templom, kastély, villa, bérház szerelési és bádogos munkálatai.

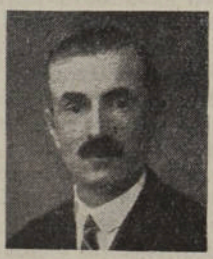
Lammel Kálmán, Lammel Ferenc cég vezető tulajdonosa, aki szül. 1897-ben Budapesten és aki 1916-ban elvégezte a m. kir. technológiai iskolát s utána felső ker. iskolai érettségit is tett, majd a műegyetemnek lett hallgatója; közben dolgozott atyja vállalatánál is, amelyet 1924-ben át is vett. 1915-ben vonult be és 14 havi frontszolgálat után leszerelt mint tartalékos hadnagy 1918-ban, 50%-os hadirokkant. Kit.: br. v. é., kis ez. v. é. Neje: Szabó Ida.

Langer Lajos, bádogos és szerelő m., VI., Hunyadi tér 2. Bécs, Fiume, Trieszt, Kolozsvár, Temesvár és Budapest elsőrangú mestereinél is dolgozott; így szakszerüleg fölkészülve 1921-ben önállósította magát. Bádogos és szerelési munkálatokat és légszesz berendezéseket készít saját rendszere szerint. 22 hónapot töltött az olasz, román és francia harctereken és egyszer megsebesült. Kit.: br. v. é., kis ez. v. é., K cs.-k. seb. érem. 1893-ban szül. Budapesten és ott is szab. fel 1910-ben. Neje: Schlezinger Róza.

Lányi Ernő, bádogos és szerelő m., IX. Liliom u. 7.

néhai Lammel Ferenc

Lettner Ferenc

Lányi Géza, bádogos és szerelő m., V., Váczi út 69.

Lázár Lajos, vízvezeték szerelési vállalkozó, V., Korall u. 33.

Lengyel Albert, bádogos és szerelő m., VIII., Kőris u. 23. Üzemét 1899-ben alapította s ezt megelőzőleg 10 évig praktizált mint segéd. 1889-ben Kisbéren szab., ahol szül. is 1873-ban. 2 segédet foglalkoztat. A Pestv. törvényszék, Pestvármegye, Nemzeti Múzeum, VIII. ker. elöljárósági épület, több iskola szakmai munkálatait ő készítette el. Neje: Veltner Julia.

Lettner Ferenc, bádogos és szerelő m., I., Koronaőr u. 2. Budapesten szül. 1884-ben, felszabadult ugyanott Schranz Gottliebnál, aki mellett mint segéd és később mint munkavezető dolgozott 23 éven át. 1919-ben lett önálló. Épületek, villák, üzletek szerelési, csatornázási és bádogos munkálatait vállalja. 12 hónapig harcolt az orosz fronton és leszerelt 1918-ban. Neje: Jekel Karolina.

Lichtmann Adolf, bádogos és szerelő m. V. Sólyom u. 20. Monokon szül. 1873-ban, Abaujszántón 1889-ben szab. fel. és dolgozott mint segéd Miskolcon és Budapesten, ez utóbbi helyen 1899-ben önálló lett. Vállalata 10 segédet foglalkoztat. Az ujpesti főgimn., angyalföldi és Lipótmezei tébolyda és több iskola épületeinek vízvezetéki, csatornázási felszerelését és bádogos munkálatait ő készítette. Háború alatt a katonai építő irodához volt bevezényelve. Neje: Leichtmann Róza.

Löwi Mór, bádogos és szerelő m. IX. Mátyás u. 20.

Özv. Löwy Mórné, bádogos és szerelő vállalata. I. Horthy Miklós út 3.

Löwi Sándor, bádogos és szerelő m. VII. Bethlen u. 11. Szül. 1886-ban Viszneken, felszab. 1903-ban Gyöngyösön. 17 évig praktizált mint segéd Budapesten. Igy szakszerűleg felkészülve, 1920-ban önálló lett. Mint segéd 8 évig volt művezető. Kisebb-nagyobb bérházak szerelési munkálatait készítette. 1914—16-ig a harctéren küzdött. 1916—18-ig hadianyaggyárban dolgozott. Neje: Rosenfeld Regina.

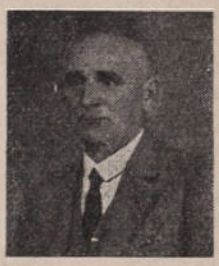
Löwinger Salamon, bádogos és szerelő m. V. Vadász u. 32.

Malischka József, bádogos és szerelő m. III. Lajos u. 158. Szül. 1889-ben Budapesten, felszab. 1906-ban ugyanott. Mint segéd a fővárosban praktizált. 1916-ban lett önálló. Az ujpesti Justh Izzógyár összes bádogosmunkáit ő készítette el. Több bérpalota szerelési és csatornázási munkállatait szintén vállalata készítette. A III. ker. Keresztény Társaskör tagja. Háború alatt hadfelszerelési gyárban dolgozott. Neje: Brunner Anna.

Mandl Jakab, bádogos és szerelő m. VII. Bezerédi u. 19. Szül. 1873-ban Fajszon, felszab. 1889-ben Kalocsán. Utána Budapesten praktizált hosszú időn keresztül elsőrangú mesterek mellett. 1907 óta önálló és 14 segéddel dolgozik állandóan. Épület- és díszműbádogosságon kívül, főleg kórházi, laboratóriumi berendezések és sterilizátorok készítésével foglalkozik. Ő szerelte fel a szegedi nőgyógyászati és sebészeti klinikát, a nyiregyházai és szekszárdi kórházakat. Neje: Strauber Vilma.

Margittai Gyula, bádogos és szerelő m. I. Verpeléti u. 5. Tel. Lá. 5-95. Szül. 1871-ben Nagyváradon, szab. 1888-ban u. o. Segédéveit Nagyvárad, Kolozsvár, Szeged, Arad, Pozsony, Budapest elsőrangú

mestereinél töltötte el és 1908-ban önállósította magát. Átlag 6—7 segéddel dolgozik. Nagyobb alkotásai: zirci apátság, fővárosi bérház Mester ucca, Szent Imre hercegúti róm. kath. templom, Ciszterci rend gymnázium, külső ferencvárosi róm. kath. templom, Zágrábi úti fővárosi bérház stb. bádogos, szerelő és nyomásfokozó szivattyú berendezési valamint csatornázási munkái. Kir. József műegyetem, Pesti Hengermalom, Magy. kir. Dohányjövedék bádogos és vízvezetéki munkái. Székesfővárosi gázműveknek számos új épületeinek teljes gázvezeték berendezési munkái. Jurá-

Margittai Gyula

Marx Henrik

nics és Pongrác úti állami épületek bádogos és szerelő munkáit és számos hatósági és magánépületek szakmai munkáit, közmegelégedésre végezte. Az 1925. és 1926. évi Kézműves Ipari Tárlaton kiállított munkáiért aranyéremmel lett kitüntetve. Közéleti tevékenységei: A budapesti bádogos és szerelő ipartestület elülj. tagja, az I. ker. Iparoskör alelnöke, Kelenföld lágymányosi kath. kör elnökitanács tagja, Ker. iparosok szövetségének vál. tagja, számos egyesület tagja. Békében eltöltött 3 évi katonai szolgálat után szabadságolva lett, 1916. évben újra soroztatott, ugyanazon évben bevonult, az orosz fronton teljesített szolgálat után 1918-ban leszerelt.

Mayer Ottó

Maricsek Károly

Maricsek Károly, bádogos m., Hernád ucca 45.

Márkus Miksa, bádogos és szerelő m. V. Visegrádi u. 10.

Marx Henrik, bádogos és szerelő m. VI. Fóthy út 22. Szül. 1900-ban Solton, felszab. 1917-ben Budapesten. Több fővárosi gyárban s ipartelepen dolgozott mint segéd. 1925 óta önálló és átlag 2 segéddel dolgozik. Felszabadulásakor az Ipt. dícsérő oklevéllel tüntette ki. Iparának élő mester, aki 1915-ben bevonult és az orosz és olasz frontokon 42 hónapot töltött. Hatszor megsebesült. Neje: Vámos Mária.

Matyóka János, bádogos és szerelő m. VIII. Mária u. 6. Szül. 1902-ben Nógrádkövesden, felszab. 1923-ban Budapesten. Segédéveit is itt töltötte el. Hat évi praktizálás után, 1929-ben saját erejéből önállósította magát. Víz- és gázberendezéseket, csatornázásokat, bádogosmunkákat vállal. Neje: Székely Julianna.

Maurer Sándor, bádogos és szerelő m. I. Attila u. 31. Szül. 1873-ban Sopronban, felszab. 1888-ban ugyanott. Mint segéd dolgozott több külföldi városban és Budapesten. 1905-ben megalapította üzemét és mindenféle szerelési és bádogos szakmába vágó dolgot készít. Munkája aranyéremmel lett kitüntetve. A világháborúban résztvett. Harcolt a hazáért és leszerelt mint rokkant. Neje: Schantz Mária.

Mayer Károly, bádogos m., István út 41.

Mayer Ottó, bádogos és szerelő m. VII. Barcsay u. 9. Szül. 1871-ben Budapesten, felszab. 1889-ben ugyanott. Elvégezte kitüntetéssel a technológiát. 1906-ban megalapította önálló üzemét, amelyben 10—20 segéddel dolgozik. Több mint 40 templom és igen sok nagy gyárnak, bérházaknak, áll. és városi intézeteknek fűtési, melegvízszolgáltatási szerelési, vízvezetéki, csatornázási és bádogos munkálatainak kifogástalan elkészítése dícséri üzemének kiváló teljesítő képességét. Ipt.-i elüljárósági és békéltető bizottsági tag. Az erzsébetvárosi ker. kaszinó és a Baross Szöv. tagja. Neje: Puchardt Erzsébet.

Messinger Vilmos, bádogos és szerelő m. VIII. Lujza u. 6.

Mittermayer István, bádogos és szerelő m. VIII. Bezerédi u. 6. Szül. 1876-ban Fertőbószon, felszab. 1893-ban Sopronban. Segédéveit Budapesten töltötte el és 1906-ban saját erejéből megalapította önálló üzemét, amelyben átlag tíz munkaerőt alkalmaz. A nagykanizsai, ujpesti, gyöngyösi postapaloták szerelési és bádogosmunkáit, mint a m. kir. posta

állandó szállítója, ő készítette. A háborúban 49 hónapot töltött a fronton.

Molnár András, bádogos és szerelő m. VIII. Kálvária tér 11. Szül. 1894-ben Veszprémben, felszab. 1912-ben ugyanott. Dolgozott mint segéd Ausztriában és Jugoszláviában, azonkívül Győrött, Szombathelyt, Székesfehérvárt és Budapesten. Első üzletét 1920-ban alapította

Mittermayer István

Molnár András

a vidéken, majd 1927-ben Budapestre helyezte át. 3 segédet foglalkoztat. Városi iskolák, Máv őrházak és állomások, bérpaloták szerelési és bádogosmunkálatait készíti önállósága óta. 43 havi frontszolgálat után, leszerelt 1920-ban. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., seb. érem. Neje: Máthé Etelka. (Üzemét Veszprémbe helyezi át).

Molnár Kálmán, bádogos és szerelő m. VII. Hajtsár út 22/a. Szül. 1897-ben Budapesten, felszab. 1915-ben édesatyjánál, M. Károlynál, aki mellett mint segéd is állandóan dolgozott. 1927-ben lett önálló. Két segéddel dolgozik. Számos kisebb és nagyobb épület szerelési és bádogosmunkáit készítette el. 1916-ban vonult be és a harctéren egy évet töltött el. Neje: Németh Ilona.

Molnár Kálmán

Molnár Károly

Molnár Károly, bádogos és szerelő m. VII. Komócsy u. 38. Szül. 1868-ban Árpáson, felszab. 1885-ben Balatonfüreden. Ismereteit gyarapítandó, több vidéki és fővárosi mesternél dolgozott és 1892-ben megalapította két segédet foglalkoztató üzemét. A nagyszebeni vasúti állomás, a lugosi gőzfürdő bádogos és szerelési munkálatait ő készítette. A kassai kiállításon ezüstéremmel és oklevéllel tüntették ki. 1916-ban bevonult. Hadimunkákat végzett több éven át Magyaróváron. Neje: Hauck Anna.

Moskovitz Salamon, bádogos és szerelő m. VIII. Bérkocsis u. 3. Szül. 1867-ben Budapesten, felszab. 1884-ben ugyanott. Berlin, Bécs, Budapest nagyobb iparvállalatainál dolgozott 21 évig, amikor 1905-ben megalapította önálló üzemét. Jégszekrényeket, hűtőberendezéseket, sörkimérő asztalokat gyárt elsősorban. A Köztisztviselők Szöv.-nek szállítója. 1896-ban mint segéd aranyéremmel lett kitüntetve. 1916—18-ban mint vezető dolgozott a hadfelszerelési gyárban. Neje: Weisz Jozefin.

M. Nagy Balázs, bádogos és szerelő m. VII. Akáczfa u. 4. Szül. 1890-ben Gáborjánon, felszab. 1906-ban Nagyváradon. Budapesten praktizált és 1924-ben meg-

M. Nagy Balázs

Nagy József

alapította önálló üzemét. Több nagyobb bérpalota gázberendezési és bádogos munkálatait készítette el. 1914-ben bevonult és hadifogságba került, ahonnan 4 év után 1918-ban került haza. Orosz fogságának ideje alatt szénbányában dolgozott. Neje: Schauer Erzsébet.

Nagy Gábor, bádogos és szerelő mester. II. Margit körút 38. Szül. 1896-ban, Hajdúböszörményben, felszab. 1915-ben Debrecenben. Praktizált mint segéd Debrecenben és Budapesten. 1924 óta önálló. Épületbádogossággal, szerelési munkákkal, fürdőszobák javításával foglalkozik. Iparának élő mester, aki műhelyében önmaga dolgozik. A háború alatt az albertfalvai repülőgépgyárban dolgozott.

Nagy József, bádogos és szerelő m. I. Horthy Miklós út 88. 1925-ben alapította önálló üzemét. Ezt megelőzőleg éveken át dolgozott mint segéd a fővárosban, ahol 1910-ben szabadult fel. 1894-ben Bercellen született. A Magyar Pamut és Textilművek, a Wekerletelepi iskolák bá-

dogos és szerelési munkálatait sajátkezűleg készítette el. Harcolt az orosz és olasz frontokon. Tíz hónapot töltött a tűzvonalban és háromszor sebesült meg. Neje: Dósay Franciska.

Nagy Pál

Neubrandt Mihály

Nagy Pál, bádogos és szerelő m. II. Fő u. 20. Szül. 1896-ban Budapesten, felszab. 1913-ban ugyanott. Fiume, Póla, München, Bécsujhely és Budapesten évek hosszú során át dolgozott mint segéd és 1924-ben lett önálló. Átlag tíz segéddel dogozik. 1913-ban munkáját díszoklevéllel tüntették ki. A Bádogos Ipt. elüljárósági, a Gyáriparosok Orsz. Szöv.-nek tagja. Az I. és II. ker. Ip. Kör. tagja. Az Iparos érdekek lelkes harcosa. 1915-ben vonult be és 1918-ban szerelt le. A haditengerészek repülőosztagánál szolgált. Kit.: Szolg. ker. vitézségi szalagon. Neje: Lackenbacher Mária.

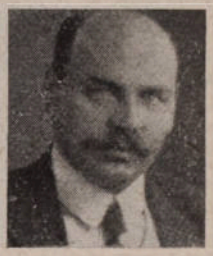
Nagy és özv. Sárkányné, bádogos és szerelő üzeme. IV. Veres Pálné u. 3. Sárkány Lajos alapította 1881-ben Nagy N. szül. 1896-ban Kocséren, felszab. 1923-ban. Elvégezte a technológiai ipariskolát. 1915-ben bevonult. Egy évi orosz frontszolgálat után elfogták. Négy évet töltött orosz fogságban. Neje: Trupp Mária. Sárkányné, szül. Nagy Jusztina.

Németh Géza, bádogos és szerelő m., I., Ballagi u. 6. Pátyon szül. 1885-ben és Budapesten szab. 1903-ban. Több fővárosi cégnél praktizált mint segéd és 1922-ben önállósította magát. Épületek szerelési és bádogos munkáit készíti. 1914-ben bevonult és harcolt az összes harctereken. 54 havi frontszolgálata van. Kit.: nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. Jub. érem. Neje: Király Mária. Az üzem vezetésében fiai Géza és Ferenc segédkeznek neki.

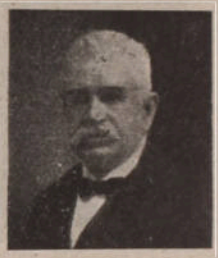
Neubrandt Mihály, bádogos és szerelő m., I., Koronaőr u. 2. Budapesten 1878-ban szül. és 1896-ban szab. fel. 20 évnél tovább dolgozott a fővárosban, leghosszabb ideig tanítómesterénél. 1919-ben megalapította önálló üzemét, amelyben 2 segéddel dolgozik. Bérházak, villák, üzlethelyiségek szerelési és bádogos munkálatait készítette el. 1915-ben bevonult és 1918-ban szerelt le. Neje: Hennig Gizella.

Novák Ernő, műszaki vállalkozó, VI., Kmetty u. 18.

Novotny Máté, szerelő és lakatos m., I., Márvány u. 35.

Nyikulás János

Obermann Lipót

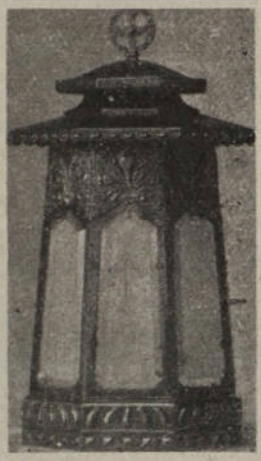
Nyikulás János, bádogos és szerelő m., VII., Nefelejts u. 4. Középlakon szül. 1870-ben, Kolozsvárott szab. 1887-ben. Mint segéd sokáig dolgozott Kolozsvárt, majd Budapestre került, ahol 1899-ben önállósította magát. A zombori és a lugosi gőzfürdők szerelési munkálatai műhelyéből kerültek ki. A Grünwald-féle szanatórium, az albertfalvai textilgyár és a füzesabonyi gőzmalom szerelését szintén ő készítette el önállóan. Neje: Nyul Mária.

Obermann Lipót, bádogos és szerelő m. VIII., Szigetvári u. 6/8. Bécsben szül. 1858-ban. 10 évig praktizált mint segéd Ausztria, Német, Francia, Angolországok, Svájc és Hollandia nagyobb városaiban. 1886-ban Bécsben lett önálló, de már 1889-ben Budapestre tette át vállalatát, amely jelenleg 24 alkalmazottat foglalkoztat. Fémárúkat u. m. csokoládé formákat, cukrászkellékeket, háztartási cikkeket gyárt. Szállít Budapestre, a vidékre, Ausztriába, Lengyelországba, Jugoszláviába és Romániába. Munkái többszörösen lettek kitüntetve: 1888 jub. kiáll. 1896 Mill. kiáll., 1906 Budapesti Vas- és Fémipari, 1928 budapesti kézműipari kiállításokon oklevéllel és arany éremmel. Neje: Behm Ludmilla.

Omaszta János, Fémáru- és galvanizáló üzeme, VIII. Práter u. 65.

Ott Gyula, bádogos és szerelő m., IV., Eskü tér 1. 1893-ban édesatyjánál szab. fel. Budapesten, Brassóban és Prágában dolgozott mint segéd. 1906-ban önálló lett. A régi Bristol szálloda, a Bethlenudvar szerelési és bádogos munkája mű-

helyéből kerültek ki. Vállalatainak speciálitásai: sírlámpák készítése mindenféle fémből. Átlag 5 segédet foglalkoztat. Háború alatt a hidászoknál szolgált

Ott Gyula műve

Nemes Pap András, bádogos és szerelő m., VII., Hernád u. 40.

Papp Testvérek (Péter, Pál és Géza). bádogos és szerelő mesterek, II., Fő u. 69.

Palásti József, bádogos és szerelő m., VI., Székely Bertalan u. 10. Budapesten 1893-ban szül. és 1911-ben szab. ugyanitt. Ismereteit gyarapítandó megfordult mint segéd Bécs, Trieszt, Fiume és Budapest elsőrangú vállalatainál. 1920-ban önálló lett. Résztvett az Első Hazai Takarék, szerelési munkáiban ő készítette a mezőladányi róm. kath. templom toronyfedési munkáit. Kath. Legényegylet, Vörös Ker. Egylet tagja. 1914-ben bevonult és harcolt az olasz harctéren. Neje: Kmotrik Mária.

Peltzer Gusztáv, bádogos és szerelő m., I., Enyedi u. 4. Két évig dolgozott külföldön mint segéd, Stuttgartban és Bécsben, majd azután Budapesten és vidéken praktizált és 1929-ben megalapította önálló üzemét. Iparát Budapesten tanulta ki 1912-ben, ahol 1895-ben szül. Fürdőszobák, épületek szerelési és átalakítási munkáit vállalja. Háború alatt a haditengerészetnél szolgált. Kit.: K. cs.-k. Neje: Witzelberger Ágnes.

Pfeifer Sándor, bádogos és szerelő m., VIII. Vas u. 3.

Pfeiffer Károly, bádogos és szerelő m. I., Attila körút 47. Szül. 1884-ben Budapesten, ahol 1900-ban fel is szab. 10 évig praktizált a főváros elsőrendű üzemeinél és 1910-ben megalapította önálló vállalatát, amely átlag 10 emberrel dolgozik. Nagyobb bérházak és magánépületek szerelési és bádogos munkáit készíti. A háború alatt hadiszerek gyártására volt bevezényelve. Neje: Tichy Katalin.

Palásti József

Pfeiffer Károly

Pfeil Sándor, bádogos és szerelő m., VI., Hungária körút 84. 1874-ben Baján született és ugyanott tanulta ki iparát 1890-ben és utána 21 évig praktizált elsősorban Budapesten, ahol 1911-ben önállósította magát. Iparának minden ágazatát űzi. 1915-ben vonult be. Az olasz fronton 35 hónapot szolgált, többszörösen lett kitüntetve és kétszer megsebesült. Neje: Ferenc Erzsébet.

Pischoff Ferenc, bádogos és szerelő m. IV., Veres Pálné u. 19. Budapesten szül. 1874-ben, ott is szab. 1893-ban. 1917 óta önálló üzeme van, ahol épület és díszmű bádogosságon kívül gáz- és vízvezetéki szerelési munkákkal foglalkozik. Neje: Ragasits Franciska.

Pischoff Ferenc

Polgár Elek

Polgár Elek, bádogos és szerelő m., II., Kapás u. 47. 1926-ban alapította üzemét, ezt megelőzőleg évek hosszú során át dolgozott a fővárosban, ahol 1917-ben szab. Pátyon szül. 1896-ban. Magánlakások, fürdőszobák bádogos és szerelői munkáit vállalja. Neje: Hannbauer Anna.

Porjesz Pál, bádogos és szerelő m., II., Zsigmond u. 3.

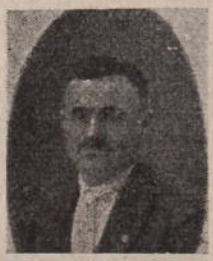
Posenig A. János, bádogos és szerelő m., VIII. Üllői út 58.

Prachár Gyula, bádogos és szerelő m. V., Csáky u. 49.

Pregitzer Károly, bádogos és szerelő m., V., Lipót körút 13. Nagytétényben szül. 1885-ben, ott is szab. 1903-ban. Budapesten praktizált mint segéd, 1907-ben azután megalapította önálló üzemét. 3 segédet foglalkoztat. Több főúri palota felszerelése műhelyéből került ki. A Dréher és Hagenmacher családoknak 20 év óta összes szakmabeli szükségleteit ő készíti. 1914-ben vonult be, végigküzdötte a világháborút és kétszer meg is sebesült. Neje: Bucsi Mária.

Preszmayer István, bádogos és szerelő m., IX., Tűzoltó u. 71. Zalatárnokon szül. 1895-ben és Vasváron szab. fel. 1914-ben. Mint segéd leginkább Budapesten dolgozott. Hat évi praktizálás után 1920-ban önállósította magát. Legfontosabb vállalkozása az angyalföldi elmegyógyintézet bádogos és szerelési munkálatai. A háború alatt hadiszergyárakban dolgozott. Mint segéd éveken át volt csoportmunka vezető.

Preszmayer Nándor, bádogos és szerelő m., I., Krisztina tér 8.

Regenbach Gyula

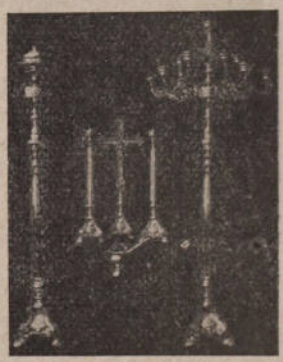
Riese Ármin

Regenbach Gyula, bádogos, lámpa- és fémárukat készítő m. VIII. Szigony u. 3. Többszörösen kit. mester. 1925-iki Kézműipari kiállításon nagy aranyérmet, az 1926-ikin bronz érmet és az 1928-iki III. Orsz. Km. Ipari tárlaton ezüst koszorút és oklevelet kapott. Üzemét, amelyben állandóan 8—10 segéd dolgozik. 1913-ban alapította. Hatvanban 1886-ban szül. és Budapesten 1905-ben szab. A székesfőv. temetk. váll., Ganz-Danubius, Győri vagongyár állandó szállítója. Készít ravatal- és templomi lámpákat és kegyszereket. A társad. életből kiveszi részét, az F. T. C. alelnöke, K. M. A. C., az Orsz. Kath. Legényegylet vál. tagja, az I. O. K. Sz. és IPOSz rendes tagja. Háború alatt belszolgálatos volt. Neje: Rudalics Mária.

Reich Miksa, épületbádogos és vízvezetékszerelő m., VI. Izabella u. 48. Győrött szül. 1884-ben, Budapesten szab. 1900-ban. Szakismereteit gyarapítandó Berlinben több mint 4 évig dolgozott és 1918-ban lett önálló. Több fővárosi gyártelep és bérház szerelési és bádogos munkáját készítette el. 1914-ben vonult be. Harcolt az orosz fronton, hol meg is sebesült és 32 hónapig volt azután orosz hadifogoly.

Reimvarth János, bádogos és szerelő m. IV. Bástya u. 6. Önálló üzemét 1897-ben alapította. Mint segéd dolgozott Szabadkán, Aradon és Budapesten. Szabadkán szül 1864-ben, Aradon szab. 1881-ben. Üzeme elsősorban épület- és díszműbádogossággal foglalkozik. Az Ipt.-nek vál. tagja volt. Neje: Kiss Mária.

Riemer Miksa, bádogos és szerelő m., II., Batthányi u. 18.

Regenbach Gyula művei

Riese Ármin, bádogos és szerelő m. II. Retek u. 14. Saját erejéből 1911-ben alapította meg üzemét, amely minden szakmába vágó munka készítésével foglalkozik. 1907-ben munkájáért díszoklevelet kapott. Budapesten szül. 1879-ben, felszab. ugyanott 1895-ben. Praktizált mint segéd München, Berlin, Zürich, Heidelberg, Köln és Budapest városokban. 1906-ban elvégezte a gáz- és vízvezetéki mestertanfolyamot. 1914-ben bevonult, a szerb fronton 40 hónapot töltött el, hol meg is sebesült. Neje: Schehák Stefánia.

Rolly Béla, bádogos és szerelő m., VI., Székely Bertalan u. 23. Öttövényben 1898-ban szül. és Mosonban 1914-ben szab. fel. Bukarest, Budapest, Győr, Pozsony, Zalaegerszeg városokban dolgozott mint segéd. 1927 óta önálló. Több villa és bérház összes bádogos és szerelési munkálatait elkészítette elsőrangú kivitelben. 1916-ban bevonult és harcolt az orosz és olasz fronton. Kit.: Kis ez. v. é. (kétszer), br. v. é K. cs.-k. Neje: Kosztranek Mária.

Rosenberg Benjámin, bádogos és szerelő m. VI., Paulay u. 56.

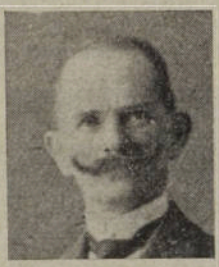
Rosenthal és Poilák, bádogos és szerelő vállalata, VII., Kertész u. 41.

Rosner Ármin, bádogos és szerelő m., VII., Kisdiófa u. 8.

Róth Jenő, bádogos és szerelő m. VI. gróf Zichy Jenő u. 13. Szül. 1894-ben Budapesten, felszab. ugyanott 1911-ben. Több budapesti cégnél dolgozott mint segéd, majd mint művezető. 1921-ben megalapította önálló üzemét. Elsősorban épületbádogossággal foglalkozik. 1914-ben bevonult. Harcolt az orosz fronton, ahol megsebesült. 22 hónapig volt orosz hadifogságban. Kit.: Br. v é.

Róth Jenő

Rozsnyai Izidor

Róth Sámuel, bádogos és szerelő m., VII., Klauzál u. 19. Szül. 1887-ben Nagyvezerényben, felszabadult Budapesten 1905-ben. Mint segéd több budapesti cégnél dolgozott és később mint művezető. 1923-ban önállósította magát. Számos főv. bérpalota és magánház szerelési és bádogos munkálatát készítette el. 1914—18-ig a fronton volt, ahol meg is sebesült. Neje: Gärtner Antónia.

Rózsa Dániel, bádogáru üzem tulajdonos, VI., Dévai u. 7.

Rozsnyai Izidor, bádogos és szerelő m., VII., Thököly út 75. Szül. 1860-ban Puhón, felszab. Bécsben 1875-ben. Dolgozott mint segéd Bécsben, Karintiában, Stájerországban és Budapesten. 1885-ben alapította átlag 8 segéddel dolgozó üzemét. A vállalat mindezideig mintegy 250 budapesti bérház bádogos és szerelési munkálatait fejezte be. Neje: Weil Anna

Rusz Jenő, bádogos és szerelő m., III., Polgár tér 4.

Rysavy Béla, bádogos és szerelő m., VIII., József u. 79. Szül. 1898-ban Budapesten, 1916-ban elvégezte a m. kir. felsőipariskolát s utána 10 évig mint segéd praktizált Budapesten. Igy felkészülve 1926-ban önálló lett és 12 munkaerővel dolgozik. Laktanyák, kórházak, több iskola, bérház és villa lakatos és szerelési munkáit a cég vállalta. A Baross Szöv. tagja. Neje: Fodor Ibolya.

Sárkány József, bádogos és szerelő m. VII., Almási u. 8. 1897-ben saját erejéből megalapította átlag 50 embert foglalkoztató üzemét. Gyöngyösön 1873-ban szül., Budapesten szab. és mint segéd 12 évet töltött el Bécs, Felsőszilézia, Berlin és Hamburgban. A csepeli tölténygyár, az Albertfalvai repülőgyár, Pöstyén fürdő szerelési munkálatait ő készítette el. Az államrendőrség számára dolgozott. Több jóték. egyl. tagja. Az OKISz. szövetség igazg. tagja, fővárosi VII. ker. vál. tag. A háború alatt a tölténygyárban dolgozott. Neje: Beryber Irma.

Sátor Géza, bádogos és szerelő m., V., Ügynök u. 15.

Ifj. Schill István, bádogos és szerelő m., I., Attila körút 91.

Schimek István, bádogos és szerelő m. IV., Aranykéz u. 3.

Schmidt Ádám, bádogos és szerelő m., VI., Csángó u. 11. Babarczon szül. 1887-ben, felszab. 1904-ben Mohácson. Dolgozott mint segéd Bécs, Velence, Fiume, Abbázia, Trieszt, Jassy és más külföldi városok nagynevű mestereinél. 1928-ban megalapította 2 segéddel dolgozó vállalatát. A Karmelita rendház és számos bérház szer. és bád. munkáit ő készítette. A ker. szoc. és gazd. egy. vál. tagja. 1914-ben bevonult, harcolt mint géppuskás az orosz és szerb fronton és 1918-ban leszerelt. Kit.: br v. é., kis ez. v. é., K. cs.-k. Neje: Körmöczi Katalin.

Sárkány József

Schmidt Ádám

Schosberger Zsigmond, bádogos és szerelő m., II. Retek u. 24. Budapesten szab. fel 1881-ben, ahol szül. is 1864-ben. Szaktanulmányokat folytatott Bécsben, Budapesten, Nagykanizsán, Kaposvárott és 1903-ban önálló lett. Az uj szent János, régi Szt. János kórház, a rovartani intézet szer. és bád. munkáit ő készítette el. Neje: Löwinger Regina.

Schuller József, közp. fűtés, vízvezeték berendezési vállalat, VI., gróf Zichy Jenő u. 32. Vácott szül. 1882-ben. Mérnök, akinek 1918 óta van önálló vállalata. A Szt. István kórház közp. fűtésberendezését és vízvezeték hálózatát üzeme készítette. A szentesi mezőgazd. és ip. kiállításon

arany éremmel tüntették ki. A világháborúban résztvett.

Schultz Róbert Lajos, bádogos és szerelő m., VII., Péterffy Sándor u. 30. 22 évig praktizált mint segéd Budapesten és nagyobb vállalatoknál éveken keresztül volt munkavezető. 1890-ben Orosházán szab. fel, ahol 1874-ben szül., 1912-ben alapította meg 4 segédet foglalkoztató üzemét. Nagyobb vállalkozásai voltak eddig: az UFA színház, Margitszigeti szálloda, a Belga konzulátusi palota, a budai zsidó templom, számos iskola, bérháznak és villának szakmabeli munkálatai. A világháborúban 3 évet töltött a harctéren megszakítás nélkül és egyszer megsebesült. Kit.: K. cs.-k., seb. érem. Neje: Fabik Lujza.

Schwalb Adolf Fiai, bádogos és szerelési vállalata, VII., Verseny u. 8. Az üzemet 1870-ben Sch. Adolf alapította. Fiai Lajos és Sándor 1903-ban vették át és azóta vezetik is a 20 munkaerővel bíró, többször kitüntetett vállalatot. A cég kitüntetései: 3 nagy arany, 3 ezüst és 1 bronz érem és különböző dícsérő oklevél. Konyha- és háztartási cikkeket, petroleum kannákat és dobozokat gyártanak kereskedők és gyárak számára.

Schwalb Lajos, bádogos és szerelő m., Szül. 1872-ben Gyöngyösön. Édesatyjánál szab. Budapesten 1888-ban. Mint segéd sokáig atyja mellett dolgozott, de Nürnbergben és Párisban is dolgozott. Atyjától az üzem vezetését 1903-ban vette át. Neje: Schlésinger Margit.

Schwalb Sándor. Szül. 1886-ban Budapesten. A budapesti felső fémipari iskola befejezése után atyja üzemében praktizált, majd 1903-ban azt bátyjával együtt átvette. 1914-ben bevonult és az orosz fronton 5 hónapot töltött, majd orosz fogságba került és 1929-ben jött haza. Neje: Schneider Róza.

Schwan testvérek, közp. fűtési, és egészségügyi vállalata. VI. Bajnok u. 34. Csatornázási, vízvezeték, szelőztetési és közp. fűtési berendezések gyártásával foglalkozik. A Hungária gumiárugyár és a Társadalombiztosító Intézet, több bérház szakmabeli berendezését szállították. A vállalatot 1921-ben alapították Sch. Jakab (szül. 1894-ben) Sch. Lipót (szül. 1898-ban). Mindketten a felsőipariskolát végezték.

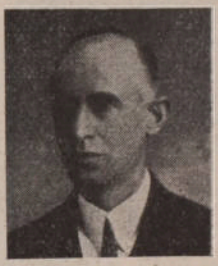
Schwarcz Zsigmond, bádogos és szerelő m. VII. Dembinszky u. 10.

Schweiger János, bádogos és szerelő m. I. Országház u. 12. Szül. 1894-ben Budapesten, felszab. 1911-ben. Segédéveit Budapesten töltötte és nagyobb cégeknél gyarapította szakismereteit. 1921-ben megalapította önálló üzemét. Több főúri palota és bérház szakmabeli munkálatait elkészítette. 1916-ban vonult be. Harcolt az orosz és olasz frontokon, ahol 11 hónapot töltött. Neje: Karabasevits Auguszta.

Selenka Artúr, bádogos és szerelő m. VII. Péterffy Sándor u. 17. Majdnem 3 évtizedig praktizált több fővárosi és vidéki cégnél. Felszab. 1900-ban Budapesten és 1929-ben lett önálló. Breznóbánya, Rózsahegy és Nagyszeben városok vízműveinek berendezési munkálatait mint főszerelő vezette. Neje: Weisz Regina. Szül. 1883-ban Budapesten.

Selenka Artúr

Spiegler Samu

Skodnitz Márk, bádogos és szerelő m. VI. Rózsa u. 68. Szül. 1853-ban Budapesten, felszab. 1869-ben ugyanott. Több fővárosi üzemnél dolgozott mint segéd és 1894-ben önállósította magát. Ipt.-i elüljáró. Kit.: Jub. emlékérem. Nős.

Skribek Ferenc, bádogos és szerelő m. I. Pálya u. 7.

Sokvári Károly, bádogos és szerelő m. Vandrák és Sokvári érckoporsó üzem társulajdonosa. X. Liget u. 20. 1927 óta önálló. Ezt megelőzőleg a székesfőv. gázműveknél dolgozott mint bádogos 11 évig. Felszab. 1907-ben. 1914—18 között katona volt és 34 havi frontszolgálat után szerelt le. Kit.: Kétszer br. v. é., K. cs. k. Neje: Pigner Anna.

Spiegler Samu, bádogos m. VII. Damjanich u. 47. Szül. 1872-ben Rohonczon. Vállalatát 1897-ben alapította. Vízvezetékek, csatornázás, közp. fűtőberendezés és derítőtelepek készítésével, továbbá bádogos munkákkal foglalkozik. Nagyobb vállalkozásai a selmeczbányai főgimnázium, a csongrádi polgári iskola, a nagyszebeni törvényszék vízvezetékszerelő és közp. fűtőberendezési munkái.

Stein Vilmos, bádogos és szerelő m., Margit körút 3.

Stein Vilmos, bádogos és szerelő m., VIII. Főherceg Sándor u. 32. Szül. 1873-ban Budapesten, felszab. 1889-ben ugyanott. Budapesten és Aradon dolgozott

mint segéd és főszerelő 16 éven keresztül és 1905-ben saját erejéből lett önálló. Központi fűtőberendezéseket, gáz- és vízvezetékeket, csatornázásokat és épületbádogosmunkákat vállal 5—6 segéddel dolgozó műhelye. Nagyobb vállalkozásai: Pajorszanatórium, Oceán Konzervgyár, Hungária Szérumművek és számos nagyobb modern magánépítkezés. 15 éven át egyfolytában ipartestületi előljárósági tag. Az iparoktatási bizottság tagja és a bádogos iparostanonciskolák felügyelő bizottság alelnöke. Közügyekben élénken részt vesz és általános köztiszteletnek örvend. 1915-18-ban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Spitzer Irén.

Stein Vilmos

Steinberger Mór, bádogos és szerelő m. IX. Bokréta u. 38. Szül. 1872-ben Budapesten, felszab. 1890-ben ugyanott. Mint segéd dolgozott München és Budapest jelentősebb mestereinél és gyárüzemeinél. 1903-ban lett önálló. Műhelye 3 segédet foglalkoztat. Állandó szállítója a

Steinberger Mór

Szabó Lajos

Thék Endre rt.-nak. Specialitása szellőző és porfelszívó berendezések készítése. Az Ipt. elüljárója, a tanoncvizsg. biz. és a bádogos és szerelő mesterek szöv.-nek tagja. 1915—18 közötti években katona volt. Neje: Pisni Zsuzsánna.

Steiner Ferenc, vízművek és csatornázások, közp. fűtések, derítőtelepek készítési vállalata. I. Horthy Miklós út 31. sz. Szül. 1889-ben Pozsonyban. Műegyetemi oklevele alapján üzi iparát. Önálló 1920 óta. Nevesebb vízvezetékberendezési alkotásai: az uj lóversenytér, a parádi gyógyfürdő, az albertfalvai vízmű, a pestszentlőrinci áll. telep. Fűtőberendezéseket készített a Nemzeti Bank, Lukácsfürdő és az angyalföldi tébolydában. Derítőtelepeket a pestszentlőrinci állami lakótelepeken és a budakalászi textilműveknél.

Özv. Stern Emilné, bádogos és szerelő vállalat. VI. Jókai u. 10.

Stern Miksa, bádogos és szerelő m. VI. Lázár u. 6. Szül. 1848-ban Vágujhelyen, felszab. 1864-ben Budapesten. Műhelyét mintegy 55 év előtt alapította. Az Istvánteri vásárcsarnok, több főv. iskola és magánépület bádogos és szerelő munkálatait készítette.

Stern és Rosenthal, bádogos és szerelő vállalata. V. Báthory u. 19.

Streit Antal, bádogos és szerelő m. I. Krisztina körút 81.

Streit és Medveczky, vízvezeték, egészségügyi és tűzoltósági szerelvények vállalata. VII., Hársfa ucca 59c. Cégtul. özv. Streit Lajosné, cégvezető Streit Ferenc. Az üzemet Streit Lajos alapította 1896-ban. Jelenleg körülbelül 20 embert foglalkoztat a vállalat. Többszörösen kitüntetett cég. 1896-ban a mill. kiállításon aranyérmet, az 1906. évi vas- és fémipari kiállításon díszoklevelet és 1910-ben pedig ezüstérmet kapott.

Streit Ferenc, okl. gépészmérnök, a Streit és Medveczky cég vezetője. Szül. 1894-ben Budapesten. 1925-ben kapta meg gépészmérnöki oklevelét. Az üzemet 1920 óta vezeti önállóan. A világhábórúban résztvett. 33 hónapig volt a fronton. Egyszer megsebesült és leszerelt mint főhadnagy. Kit.: ez. és br. Signum Laud. br. v. é. és K. cs. k. Neje: Csíkvári Mária.

Subasitz Lajos, bádogos és szerelő m. X. belső Jászberényi út 13.

Szabó Áron, bádogos és szerelő m. VI. Podmaniczky u. 29.

Szabó Lajos, bádogos és szerelő m. VIII. Főherceg Sándor u. 15. Szül. 1887-ben Nyulon, felszab. 1905-ben Győrött. Segédéveit Budapesten töltötte és szakismereteit állandóan gyarapítva, kiváló mesterek oldalánál. 1916-ban önálló lett. Foglalkozik víz- és légszeszvezeték, közp. fűtőberendezések, csatornázások és bádogosmunkák készítésével. Munkái: kath. leánygimnázium, kultuszminisztérium, Ranolderintézet, Szent Szív zárda, több magánpalota és bérház. Műhelye 10 munkást foglalkoztat. A Ker. Iparosok

Orsz. Szöv.-nek, a Józsefvárosi Ker. Kaszinónak tagja. Neje: Siska Anna.

Szántó István, bádogos és szerelő m. VII. Alpár u. 5. Szül. 1901-ben Szalán, felszab. 1918-ban Rákoscsabán. Dolgozott azután Kecskemét, Miskolc, Nyiregyháza, Tokaj és Budapest városokban. 1925-ben lett önálló. Vízvezetékek, gázberendezések, épület- és díszműbádogos munkák készítésével foglalkozik. Az áll. felső kereskedelmi iskolának állandó szállítója. Több ipari üzem, gyár és bérház szerelési munkálatait készítette. Neje: Erdős Piroska.

Székely Lajos, bádogos és szerelő m. VI. Szinnyei-Merse u. 12.

Szekér Gyula, bádogos és szerelő m. IX. Bokréta u. 23. Szül. 1887-ben a győrmegyei Morchidán, felszab. 1903-ban Győrött. Mint segéd dolgozott Zsolnán és Budapesten. Ez utóbbi helyen már mint munkavezető működött évek során át. 1920-ban megalapította 8—10 munkással dolgozó vállalatát. Mint mester, több fővárosi iskola és a Széchenyi fürdő szerelési és bádogos munkáit készítette el. 1915—18 között mint katona szolgálta a hazát. Neje: Szekér Ilona.

Szepessy Sándor utóda, egészségügyi berendezések vállalata. VII. Abonyi u. 25. Cégtulajdonos: Szepessy Gyula okl. mérnök, aki szül. 1879-ben Budapesten. Oklevelét 1901-ben szerezte meg. A vállalatot Szepessy Sándor alapította 1894-ben. Átlagban 40 embert foglalkoztat. Készít fűtő- és szellőztetőkészülékeket, vízvezetékeket, csatornázásokat, gázfelszereléseket és fürdőszoba berendezéseket. Nagyobb vízvezetékberendezései és közp. fűtőmunkálatai: a kir. várlak, Iparművészeti Múzeum, Kúria, Nemzeti Zenede, Orsz. Kaszinó, Bonctani intézet, Irgalmasok kórháza, Főposta, Szépművészeti Múzeum, Anker palota és Adria palota stb. A háborúban mint tengerészmérnök szolgált.

Szita Mihály, bádogos és szerelő m. V. Géza u. 5. Szül. 1883-ban Ozorán, felszab. 1902-ben Budapesten. Miután hat évig praktizált részben Budapesten, részben Bécsben, 1913-ban megalapította üzemét. A balatonkeresztúri szálloda vízvezetéki berendezését ő készítette. 1914-ben bevonult és 39 hónapot töltött el a fronton. Kit.: Kétszer br. v. é., K. cs. k. és szolg. érd. ker. Neje: Zorn Erzsébet.

Szőllősy Gyula, bádogos és szerelő m. IX. Ferenc u. 8. Szül. 1896-ban Budapesten, felszab. 1915-ben ugyanitt. 1926-ban saját erejéből megalapította üzemét. Megelőzőleg, mint segéd praktizált Csorna, Salgótarján, Budapest nagyobb vállalatainál 11 éven át. Speciális zománcozott preparátumai nevezetesek és ezek révén vállalata közismert az egész országban. A kögazdasági egyetem és a József műegyetem bádogosmunkái részben az ő műhelyéből kerültek ki. Háború alatt az albertfalvai repülőgépgyárban dogozott.

Takáts Sándor, szerelő m., Falk Miksa u. 4. sz. Telefonszám: Aut. 193-08. Szül. Somogy m. Berzenczén, felszab. 1896-ban Vágújhelyen. Több budapesti cégnél volt vezető és főszerelő, pár évi külföldi gyakorlattal bír. 1928-ban megalapította

Takács Sándor

vállalatát, mely közp. fűtési berendezéseket, vízvezeték, csatornázást stb. készít. Több épület közp. fűtési és vízvezetéki berendezését készítette, többek között Kováts Béla altábornagy közp. fűtés és gróf Mikes János szombathelyi püspök közp. melegvízszolgáltatását stb. Neje: Kutsik Janka Jolán.

Tamássy Mihály, bádogos és szerelő m. VIII. Madách u. 8. Szül. 1893-ban Bátyán, felszab. 1911-ben Kiskunhalason. Tíz évig Kalocsán és Budapesten praktizált mint segéd. 1921-ben önállósította magát. Üzeme autóhűtők készítésével és javításával foglalkozik. A Légi forg. rt., a Hangya szöv., Szeged gépkocsi vállalata, és a Ganz-Danubius rt. állandó szállítója. A tanoncvizsg. biz. tagja. Az autóbiztosító intézetek szakértője. 1914-ben bevonult és 2 évet töltött el a harctéren. Háromszor megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k., seb. érem. Neje: Nagy Erzsébet.

Tanódy László, bádogos és szerelő m. Jelenleg vállalata szünetel.

Tenczer Béla, bádogos és szerelő m. VI. Szent László út 2. Szül. 1877-ben a veszprémmegyei Súron, felszab. 1893-ban Enyingen. Szaktanulmányait Székesfehérvár és Budapest nevezetesebb vállalatainál folytatta. Azonkívül dolgozott Dél-Amerikában és Havannában is. 1903 óta önálló. Mindenféle bádogos és szerelési munka készítését vállalja. 1914-ben vonult be és 1919-ben szerelt le. Neje: Löwinger Terézia.

Tholt István, közp. fűtés, vízvez. és szerelési vállalata. II. Donáti u. 26. Szül. 1876-ban Budapesten. 1907 óta önálló. Németországban tanult. Mérnöki oklevelét a lipcsei műegyetemen szerezte meg. Dolgozott azután München, Nürnberg fontosabbipari vállalatainál. Vállalata átlag 15 munkást foglalkoztat. Fűtő- és

Tenczer Béla

Tholt István

egészségügyi berendezéseit a precizitás jellemzi. Nagyobb munkálatai: A közoktatásügyi és pénzügyminisztériumi paloták szerelése, a Bocskay reáliskola és azonkívül számos bérház és magánpalota szerelése. A magyar mérnök- és építész egyesület, a magyar mérnöki kamarának alapítástól fogva tagja. 1914-ben vonult be és 1918-ban szerelt le. Neje: Gehring Lenke.

Thury Antal, bádogos és szerelő m. VIII. Vas u. 5. Szül. 1880-ban Cegléden, felszab. 1898-ban Szolnokon. 12 évig praktizált Olasz- és Németországban, azután Kassán, Szegeden, Hódmezővásárhelyen és Budapesten. 1920 óta önálló. Mint segéd éveken át volt munkavezető.

Thury Antal

Tollár Lajos

A Ker. kórház, a Zeneakadémia, Néprajzi múzeum, a Vörös Kereszt Kórház szerelési munkálatait készítette el. Átlagban 10 munkással dolgozik. A tanoncvizsg. biz. tagja. A hitelnyilvántartási egyl. alelnöke. 1915-ben vonult be és 33 hónapi harctéri szolgálat után 1918-ban szerelt le. Néhai neje: Lovas Julianna volt.

Tiefenbäck József, bádogos és szerelő m. VIII. Tisza Kálmán tér 17.

Tollár Lajos, bádogos és szerelő m. VI. Aradi ucca 29. Született Nagykanizsán 1894-ben, szabadult 1910-ben Pacsán. Segédéveit Budapesten és a vidék nagyobb városaiban töltötte el. 1923-ban saját erejéből lett önálló és átlag 40—60 munkást foglalkoztat. Nagyobb teljesítményei: a Széchenyi fürdő és Gellért szálló bádogos munkálatai. Szakmunkájáért számos elismerő levele van. Az iparostársadalom tevékeny tagja. 1914-ben bevonult és harcolt a szerb, orosz és olasz frontokon. Negyven hónapi frontszolgálata alatt négyszer megsebesült. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., Kétszer br. v. é., K. cs. k., seb. érem és szolg. vas érd. ker. Neje: Csanády Margit.

Tokárszky Kálmán, bádogos és szerelő mester, II., Hattyú u. 15. T. aut. 519-09. Szül. 1887-ben Budapesten, 1906-ban szabadult. 1929-ben átvette vitéz Kalocsai Kálmán üzemét. A több segéddel dolgozó vállalat a m. kir. Pénzügy-

ifj. Tóth Imre

Tumpek Ferenc

miniszterium szerződéses szállítója és a II. kerület számos előkelőségének dolgozik. Az egész világháborút végigküzdötte az orosz, olasz és szerb frontokon és 1918-ban 50 havi frontszolgálat után szerelt le. Neje: Kmeth Katalin.

Tóth Sz. János, bádogos és szerelő m. II. Batthyányi u. 6.

Tóth Imre és Társa, központi fűtés, szellőztetés, légszesz, vízvezeték, fürdőberendezés, csatornázás, épületbádogos, horganydíszöntvény, fémsajtoló és dombormű gyárosok gyártelepe, V., Katona József u. 3. sz. Telefon 223-93, 223-94. sz. A gyárat id. Tóth Imre 1895-ben alapította. Jelenlegi tulajdonosa ifj. Tóth Imre gépészmérnök, mérnök kamarai tag, született 1896. évben. A gyártelep 150—200 munkást foglalkoztat. E vállalat rendezte be a kir. József műegyetem összes egészségügyi, laboratóriumi stb. berendezéseit, mely alkalommal a király id. Tóth Imrét a Ferencz József

rend lovagkeresztjével tüntette ki. Megemlítésre méltók még sokszáz munkái közül a kir. járásbírósági palota, a pestvidéki törvényszék és fogház épülete, a m. kir. Igazságügyi miniszterium palotája, m. kir. Országos Levéltár épülete, a székesfővárosi Széchenyi fürdő, Szombathely város közkórháza, a budai „Krisztina" postapalota, a Népjóléti miniszterium székháza, mely épületek berendezései szolidságuknál fogva mind a cég jó hírnevét hirdetik. Id. Tóth Imre 1929-ben halt meg és utóda ifj. Tóth Imre az ipari élet egyik vezérembere. Ugyancsak ifj. Tóth Imre vette át mintegy két évvel ezelőtt a Lakos Lajos takaréktűzhely gyár r.-t.-ot is, melynek vezérigazgatója.

Töreky Gyula, bádogos és szerelő m. I. Királyhágó u. 18. Szül. 1902-ben Kemenesszentpéteren, felszab. 1923-ban Budapesten. 3 évig praktizálva a fővárosban, 1926 óta önálló. A bádogos és szerelő szakbavágó minden munkát vállal. Számos villát és bérházat szerelt fel. Neje: Bencze Irén.

Törs és Ormai, közp. fűtés és berendezési vállalata. VIII. Szilágyi u. 3. Törs József szül. 1876-ban Nagyváradon és 1902 óta önálló. 25 szakmunkással dolgozik. A szépen berendezett üzem közp. fűtőkészülékek, vízvezeték és csatornázási berendezésekkel foglalkozik.

Tremmel Testvérek, bádogos és szerelő m. VIII. Baross u. 50.

Turupoli János

Unterberger József

Tumpek Ferenc, bádogos és szerelő m. IV., Királyi Pál u. 8. Tel. Aut. 826-27. Szül. 1884-ben Pakson, felszab. 1900-ban Budapesten. 1919-ben lett önálló. Üzeme épület bádogosság, gáz-, vízvezeték és egészségügyi berendezések szerelésével foglalkozik.

Turupoli János, bádogos, szerelő és autóhűtő készítő m. IX. Gyep u. 24. sz. Szül. 1889-ben Keszthelyen, felszab. 1907-ben Budapesten. 11 évig praktizált, azután 1918-ban saját erejéből önállósította magát. Vállalata 5 munkást foglalkoztat. Szerelési és bádogosmunkákon kívül főleg autóhűtők készítésével és javításával foglalkozik. 1915—18-ban katonai autóüzemeknél működött mint üzemvezető. Neje: Horváth Mária.

Tuszkó Ágoston, bádogos és szerelő m. VI. Lovag u. 17.

Unterberger József, bádogos és villamosreklám vállalata. VII. Barcsay u. 7. Szül. 1875-ben Miskolcon, felszab. 1892-ben Budapesten. Mint segéd a főváros legelső üzemeiben vezető volt. 1899-ben megalapította önálló vállalatát. Díszornamentikával és villamos reklámok készítésével foglalkozik elsősorban. Kirakat- és reklámlámpáit „Symbol" név alatt hozza forgalomba. 1927-ben berendezi Neoncső laboratóriumát, amely üvegcsöves reklámvilágítókat gyárt „Symbol-Nemesfény" név alatt. Átlag 15 segéddel dolgozik. Az Iparegyesület 1926-ban oklevéllel tüntette ki. Ipt. vál. tag, tanoncvizsg. biz. elnök, a bádogossegédek szakrajzelőadója. Neje: Lederer Emma.

Vágó Márton, bádogos és szerelő m. VI. Jókai u. 2.

Váli József, bádogos és szerelő m. V. Zápolya u. 27.

Vámos Lipót, bádogos és szerelő m. V. Vilmos császár út 46.

Vandrák és Sokváry, érckoporsó vállalat. X. Liget u. 20. A vállalat tulajdonosai Vandrák Jenő és Sokváry Károly. Az 1927-ben alapított üzem érckoporsógyártással foglalkozik elsősorban. Azonkívül épület- és díszműbádogossággal is.

Vandrák Jenő, bádogos és szerelő m. a Vandrák és Sokváry cég beltagja. Szül. 1889-ben Budapesten, felszab. 1906-ban Törökszentmiklóson. Négy középiskola elvégzése után lépett az ipari pályára és elvégezte az agyag- és gipszszobrászati technológiai tanfolyamokat. Dolgozott Bécsben és Budapesten Förster Frigyes érckoporsógyárában, amelyet ő rendezett be. Kilenc évig, mint gyárvezető működött. 1927 óta önálló. A kőbányai Ip. kör tagja. A háború alatt hadianyaggyárban dolgozott. Neje: Adelhardt Mária.

Varga Alajos, bádogos és szerelő m. VIII. Baross u. 96.

Varga Ferenc, bádogos és szerelő m. IV. Régi posta u. 4.

Varga Ferenc, bádogos és szerelő m. I. Márvány u. 38. Szül. 1884-ben Budapesten, felszab. 1901-ben Kecskeméten. Szakismereteit gyarapítandó külföldre ment. Hosszabb ideig dolgozott Klagenfurtban. Budapesten 12 évet töltött el a vízműveknél. 1923 óta önálló. Számos

budapesti villát, bérházat és üzlethelyiséget szerelt fel. Ötven hónapot töltött a fronton. Harcolt a szerb, montenegrói, orosz, román és olasz frontokon. Háromszor megsebesült. Neje: Bán Terézia.

Varga Gyula, bádogos és szerelő m. IV. Gerlóczy u. 11. Szül. 1895-ben Tapolcán, felszab. 1922-ben Budapesten. A Ganz-Danubius gépgyár bádogosmunkáinak készítését és javítását üzeme szolgáltatja. 1915-ben vonult be. Harcolt a szerb és olasz frontokon. Egy évig volt olasz fogságban. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k. Neje: Dancsák Vilma.

Várnay Károly, bádogos és szerelő m. VI. Vörösmarty u. 56.

Vas Zenó, bádogos és szerelő m. II. Lövőház u. 15. Szül. 1885-ben Monoron, felszab. 1904-ben Budapesten. Nyolc évig dolgozott külföldön. Volt Bécsben, Pólában, Kínában és Japánban. 1921 óta önálló. A városmajori kápolna, a kőbányai lengyel kath. templom bádogos és szerelő munkáit ő készítette. A II. ker. elülj. vál. tagja. A haditengerészetnél 53 hónapot töltött, leszerelt 1918-ban mint tengerész üzemvezető. Kit.: K. cs. k. Neje: Kunerth Karolin.

Vasas János, bádogos és szerelő m. VII. Rottenbiller u. 44. Szül. 1861-ben Brünnben, felszab. 1880-ban Budapesten. Bécs és Budapest nagyobb gyártelepeinél dogozott, mint segéd és 1893 óta önálló. A városi bérházak, több kórházi épület víz- és gázszerelési munkálatait ő készítette. 6—8 munkással dolgozik. Neje: Krompaszky Kornélia.

Vicen Ádám, bádogos és szerelő m. II. Fő ucca 64.

Ifj Viczkó János, bádogos és szerelő m. VIII. Nap u. 42. Szül. 1888-ban Ozorán, felszab. 1907-ben Veszprémben. Dolgozott mint segéd Zágráb, Bécs, Szigetvár, Barcs és Budapest elsőrangú mestereinél. 1923-ban saját erejéből önállósította magát. Több bérház, villa és városi iskola bádogos és szerelési munkálatait ő készítette. 40 hónapig volt a fronton és 1918-ban szerelt le. Kit.: Kétszer br. v. é., K. cs. k., kétszer seb. érem. Neje: Csitreni Mária.

Vizi Sándor, bádogos és szerelő m. VI. Szinnyei-Merse u. 27.

Wagner Hugó, közp. fűtés és vízvez. vállalata. II. Tölgyfa u. 9. Szül. 1878-ban Znióváralján. Műegyetemi tanulmányait Budapesten és Münchenben végezte és 1901-ben mérnöki oklevelet szerzett. Hosszabb ideig praktizált Amerikában. 1906-ban lett önálló. Vállalata 50—60 munkást foglalkoztat. A debreceni Arany Bika, a budapesti Társadalombiztosító a Vadászkürt szállodának, a Dagály uccai rendőrlakótelepnek bádogos és szerelési munkálatait ő készítette. Az olasz fronton harcolt mint mérnökhadnagy. Leszerelt 1918-ban.

Wasserberger Jakab, autó- és kocsilámpakészítő m. VIII. Thék Endre u. 6—8. szám.

Weinberger Mór, bádogos és szerelő m. I. Attila u. 7. Szül. 1874-ben Pátyon, felszab. 1889-ben Szabadkán. Három és félévi külföldi tanulmányút után Budapesten dolgozott mint segéd. 1899-ben saját erejéből önálló lett. Átlag 12 szakmunkással dolgozik. Mindezideig Magyarország 45 városában vállalt jelentősebb bádogos és szerelési munkákat. Az Ipt. előlj. tagja, a Szentegylet és Menház vál. tagja. Harminc éves jubileumán ez. koszorút kapott. 1916-ban bevonult, 1917-ben leszerelt. Neje: Weisz Paula.

Weisz Dezső, bádogos és szerelő m. V. Visegrádi u. 103.

Weisz Ferenc bádogos és hat. engedélyezett villanyszerelő. VII. Akácfa u. 45. Szül. 1875-ben Tiszapolgáron, felszab. 1889-ben Debrecenben. Mint segéd dolgozott Budapesten, vidéken és Németországban, Hollandiában, Angliában és Dél-Amerikában. 1900 óta önálló. Számos bérház és villa bádogos és szerelési munkálatait készítette el. 1915-ben vonult be mint fényszórógépész törzsőrmesteri rangban. Leszerelt 1918-ban. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., K. cs. k., német vasker. Neje: Fischer Julia.

Weisz Henrik, bádogos és szerelő m. IX. Ferenc körút 7. Szül. 1888-ban Mádon, felszab. 1904-ben Budapesten. 19 évig praktizált. Megfordult Németországban, Olaszországban, Ausztriában, Svájcban és Szerbiában. Dolgozott sokáig Budapesten is, ahol 1923-ban társascégnek lett tagja, majd 1926-ban teljesen önállóan folytatta iparát. A Ferencvárosi Testgyakorlók Körének elnöke volt. 18 hónapot töltött el a fronton. Neje: Fülöp Teréz.

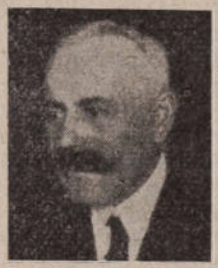
Weiss János, műszaki vállalat. II. ker. Medve u. 34. Szül. 1888-ban Budapesten, 1913-ban elvégezte a szegedi felső ipariskolát. Majd külföldre ment és megfordult Berlin, Bécs és Párizs nagyobb vállalatainál, ahol állandóan tanulva, gyarapította szakismereteit. 1919-ben átvette atyjának 1900-ban alapított szabadkai üzemét, majd 1926-ban Budapestre tette át működésének színterét. A nagybecskereki sörgyár, Máv épületek, Vacuum porszívó, az óbudai szövőgyár és számos más gyártelep szerelési munkái mind a vállalat alkotásai. Az üzem jelen-

leg átszervezés alatt áll. 1917-ben koronás arany érdemkereszttel lett kitüntetve. Harcolt az orosz fronton, ahol meg is sebesült. 1918-ban szerelt le mint főhadnagy. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k., seb. érem. Neje: Fehérváry Erzsébet.

Weisz József, bádogos és szerelő m. VIII. Baross u. 96.

Weisz László

Weisz Márton

Weisz László, egészségügyi berendezési vállalata. V., Akadémia ucca 11. Tel. Aut. 281-41. Alapította: édes atyja néh. W. Márton 1897-ben. Felszabadult 1913-ban édesatyjánál, aki mellett állandóan dolgozott és közben az Akadémia, a Magy. Ált. Kőszénbánya rt., a Földhitelbank és számos bérháznak bádogos munkálatait készítette. 1916-ban bevonult atyjával együtt és mindketten frontszolgálatot teljesítettek. 26 hónapot töltött el a fronton. Háromszor megsebesült és leszerelt mint rokkant tart. főhadnagy. Számos kitüntetés tulajdonosa.

Weisz Lipót, bádogos és szerelő mester. VIII. Népszínház u. 27.

Weisz Simon, bádogos és szerelő m. VI. Székely Bertalan u. 19. Szül. 1874-ben Mezőcsáton, felszab. 1892-ben Miskolcon. 1911 óta önálló. Átlag 20—25 segédet foglalkoztat. Dolgozott a kereskedelmi és pénzügyminisztériumoknak és a főváros számára is. Az Ipt. elülj. és a vizsg. biz. tagja. Lelkes harcosa az iparosérdekeknek. 40 hónapig harcolt az orosz fronton és leszerelt 1918-ban. Neje: Exelwirth Mária.

Wek és Hartl, bádogos és szerelő vállalat. X. Fűzér u. 11. Társascég. Alapítók Wek József és Hartl Mátyás. Alapítási év 1921. Vízvezeték, gázberendezés, épület- és díszműbádogossággal foglalkozó üzem 4—5 alkalmazottal. Wek József a Magyar Fém- és Lámpaáru gyár művezető bádogosmestere volt 25 éven át, 1888 óta. Egyike a legrégibb mestereknek a szakmájában. Hartl Mátyás, szül. 1896-ban Budapesten, felszab. 1913-ban ugyanott. 9 évi praktizálás után, 1921-ben megalapította társasüzemét. 1915-ben bevonult. Háromhavi frontszolgálat után fegyvergyárban dolgozott. Leszerelt 1918-ban. Neje: Bulyovszky Ilona.

Wergles Lajos, bádogos és szerelő m. IX. Ráday u. 58. Szül. 1855-ben Kostreinitzen, felszab. 1873-ban ugyanott. Sokáig praktizált Grácban és Bécsben. 1892 óta önálló. Kb. 25 munkást foglalkoztat. A Ferenc József híd, Geológiai múzeum, Rendőrfőkapitányság és több templom bádogos és szerelési munkálatait készítette. Az 1878-iki boszniai hadjáratban résztvett. Neje: Szathmáry Stefánia.

Weszely Károly, bádogos és szerelő m. V. Mária Valéria u. 29. Szül. 1879-ben Budapesten, felszab. 1895-ben ugyanott. 22 évig praktizált a fővárosban mint segéd, majd mint művezető. 1921-ben önálló lett. A Hitelbank, a balassagyarmati kórház épületének szerelési munkálatai jelentősebb vállalkozásai. 1914-ben vonult be és orosz hadifogságba jutott, ahol öt évet töltött. Hazakerült 1920-ban. Neje: Demkó Etelka.

Weszely Károly

Windt János, bádogos és szerelő m. IX. Ferenc körút 17. Szül. 1894-ben Nagykállóban, felszab. 1908-ban ugyanott. Szakismeretei gyarapítása céljából hosszabb időt töltött el külföldön. 1920 óta önálló. Épületbádogossággal és szerelési munkákkal foglalkozik. Az orosz fronton harcolt és fogságba került. Az orosz hadifogságból 1918-ban került haza. Neje: Schwartz Jolán.

Winkler Fülöp, bádogos és szerelő m. X. Állomás u. 8.

Ziegler Sándor, bádogos és szerelő m. VI. Hajós u. 31. Szül. 1896-ban Budapesten, felszab. 1911-ben. Mint segéd dolgozott Hamburg, Frankfurt, Berlin, Bécs elsőrangú vállalatainál. 1920-ban saját erejéből önálló lett. A Wekerletelepi pénzügyminiszteri épületek összes bádogos és szerelési munkálatait ő szállította, valamint a balatonfüredi épüle-

tét is. 1925-ben kiváló munkájáért elismerő oklevelet kapott. A IOKSz. kebelébe tartozó magasépítő szöv. igazgatósági tagja. 1914-ben bevonult és 38 hónapot töltött el, harcolva a különböző frontokon. Kilencszer megsebesült. Kit.: Kétszer kis ez. v. é., kétszer br. v. é., K. cs. k., seb. érem. Neje: Wolnicz Aranka.

Lakatos mesterek.

Ángyán Gyula, gép- és műlakatos, Miksa u. 9.

Angyal János, autólakatos, Szigony u. 41. Felszabadult 1907-ben Budapesten, ahol mint segéd is dolgozott. 1918 óta önálló. Autókarosszeria és műszaki lakatos első sorban. 2 segéddel és 5 tanulóval dolgozik. Több társulat tagja. A technológiai iskolán képesített. Neje: Spitzenpfeil Ilona.

Arany Árpád, géplakatos. Duna-Száva-Adria Vasút főművezetője (fűtőház), Déli Vasút pályaudvar. 1889-ben szabadult fel. Dolgozott az ó-budai hajógyárban és már 15 év óta főművezető a vasútnál. Vasúti mozdony javító munkákat végzett számos esetben. A vasút összes ipari munkásai az ő felügyelete és beosztása alá tartoznak. Több ipari és más egyesület tagja. Neje: Podhoszni Etel.

Ari Albert, kovács és lakatos, Csáky u. 41. Felszabadult 1891-ben Debrecenben. Mint segéd dolgozott Szeged, Debrecen, Budapest és Bécs nagyobb üzemeiben. Önálló lett 1901-ben. Épület és műlakatos s főleg kovács ipari szerszámokat készít. Orsz. Ip. E.-től bronz érmet kapott. 1914-től fogva katona volt. A vasútezrednél szolgált. Kitüntetve. Sebesült. Neje: Kürthy Erzsébet.

Avar György, műlakatos, Lehel u. 17 e.

Özv. Babus Béláné, épület- és műlakatos, Rózsa u. 74. Az üzletet 1896-ban férje, Babus Béla alapította, aki 1900-ban nősült és 1915—18 között katona volt. Harctéri érdemeiért br. v. é. és K. csk.-et kapott. 1928-ban halt meg és özvegye ezen időtől kezdve önállóan vezeti üzletét.

Bagin János, gépipari és galvanizáló vállalat, Jász u. 83/b.

B. Bak Sándor, épület- és műlakatos, Pál u. 6.

Balogh István, műlakatos, Szív u. 39/b.

Barna Márton, épület-, mű- és tűzhelylakatos, Szerdahelyi u. 3.

Bartkó György, géplakatos, Szegedi u. 48.

Bartusek Ferenc, késműves és műkösszörűs, Szondi u. 21.

Batta István, lakatosmester, fémárúgyáros, Mester u. 27.

Batta Testvérek fémárúgyára, Mester u. 27.

Bauer Rudolf, géplakatos, Aréna út 42. Felszabadult 1906-ban Besztercén. Mint segéd dolgozott Német-, Francia- és Angolországban, valamint Amerikában is. 1920-ban önállósította magát. Üzemében főleg gőzmosó, cukrász és vegyipari gyári gépek gyártásával és azok javításával foglalkozik. Számos fővárosi és vidéki (Pécs, Eger) gőzmosó intézetet rendezett be. A budapesti nemzetközi vásáron két ezüst éremmel és oklevelekkel tüntették ki munkáját. A fronton 4 évet töltött el és 2 évig olasz fogságban szenvedett. Neje: Hózer Mária.

Baumgarten Gergely, géplakatos, Jász u. 89.

Bálint Sándor, liftkészülék előállító telep, Főherceg Sándor u. 34. Felszabadult Budapesten 1915-ben, ahol mint segéd is dolgozott. 1920 óta önálló. Rendesen 3 emberrel dolgozik. Műhelyében van egy lóerős motor. Liftek átalakításával és felszerelésével dolgozik. Komárommegyei nemes család sarja. Neje: Szenderffy Irén.

Bäyer Ede

Bäyer Ede, a Budapesti Egyesült Lakatos stb. Ipartestület jegyzője, Ferenc körút 43. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a műegyetemnek lett hallgatója, majd jogi tanulmányokat is folytatott. A Lakatos Ipt. 1924-ben jegyzőjévé választotta meg. 1928-ban nősült. Neje: Boda Jolán. Irodalmilag is működik.

Behringer István, lakatosmester, Kapás u. 41. Felszabadult 1910-ben édes atyjánál, akinél azután mint segéd dolgozott tovább. 1919-ben önálló mesterré lett, 2 segéddel dolgozik. Bérházak lakatos munkáival foglalkozik első sorban. Ipari kitüntetése van (Berlin). Ipt. számvizsg. Harcolt az orosz, olasz és a szerb frontokon. 1918-ban szerelt le, mint őrmester. Neje: Gajdosik Etelka.

Beke L. lakatosmester, Vörömarthy tér 6. Felszabadult Tatatóváros on 1904-ben. Mint segéd dolgozott Német- és Franciaországban. 1918 óta önálló. A nagyvásárcsarnok, tűzoltólaktanya, főkapitányság lakatos munkáin dolgozott. 1914-ben hadba vonult, 1918-ban szerelt le.

Bende Imre, géplakatos, Dembinszky u. 20. Felszabadult Sarkadon 1894-ben. Mint segéd dolgozott Fiumében, Budapesten és Ausztriában. 1912-ben vállalatát Kolozsváron nyitotta meg. 1919-ben Budapestre helyezte azt át. 10—12 segéddel dolgozik állandóan. Dohányfeldolgozó gépek készítésében kiváló. A kincstár állandó szállítója. 1916—18-ban katona volt. Neje: Kleibel Stefánia.

Beneth Henrik, épület- és műlakatos, Visegrádi u. 1.

Beneth János, vas- és rézbútor készítő, Dalszínház u. 10.

Berger Béla, lakatos m. Szövetség u. 17.

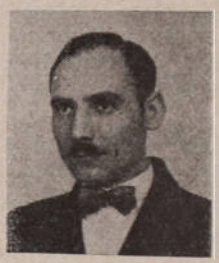
Berger Béla, épület- és műlakatos, Szövetség u. 17. Felszabadult 1891-ben Szatmárnémetiben. Dolgozott mint segéd Budapesten, vidéken, azonkívül Németországban, Angliában, Ausztriában. Számos állami és városi munkát végzett. Kisip. és Kisker. Csarnoka vál. tagja. 1916—18 között katonai szolgálatot teljesített. Neje: Némethy Erzsébet.

Berkes Jenő, lakatosmester, Piarista u. 8. 1902-ben atyjánál, Lajosnál szabadult fel s utána másfél évig Németországban dolgozott, gyarapítva szakismereteit. Apja üzemét 1908-ban vette át. Épület munkákon kívül, főleg gáztűzhelyek készítésével foglalkozik. Készíti azonkívül a Schöberl-féle fotelágyak vasszerkezetét is. 3—4 segédet foglalkoztat állandóan. Ipt. előlj. tag. Harcolt 1914-től az olasz és török frontokon. Megsebesült. Br. v. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Tachtler Margit

Berkes Lajos, lakatosmester. Üzemét 1889-ben alapította s vezette azt 1908-ban bekövetkezett haláláig, amikor a vezetést fia, Berkes Jenő vette át. Berkes Lajos iparát Budapesten tanulta ki.

Bernát Jenő, orv. műszerész, Baross u. 40. Felszabadult Budapesten 1915-ben. Dolgozott mint oktató műszerész a budapesti Pázmány Péter tud. egyetemen. 1925 óta önálló. Szabadalma az automatikus műszerfelfogó készülék az elhasznált műszerek higienikus tartására. Dalköri szakoszt. vezető. Elvégezte a Röntgen kezelői tanfolyamot, azonkívül van elektrotechnikai vizsgája. Neje: Nagy Etelka.

Bieber Károly, épület- és műlakatos, Gaál u. 8. Felszabadult 1910-ben Budapesten. Dolgozott Bécsben és Drezdában. Berlinben technikai szaktanfolyamot végzett. 1918-ban átvette Schilberger Józsefnek 1888-ban alapított üzemét. Biberféle szobatorna készülékek, kátrányolvasztó gépek a cég szabadalmai. A cég munkálatait kiállításokon több ízben arany éremmel tüntették ki. 1914-től frontszolgálatot teljesített 3 éven át. Br. v. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Hoffer Matild.

Bernát Jenő

Bieber Károly

Binder Rezső utódai, motorszerelők, Illés u. 22.

Binzer és Wolf, háztartási cikkek és fémárugyár, Hunyadi u. 50.

Biró László, géplakatos, Szentkirályi u 35. Felszabadult 1904-ben. Dolgozott Resicabányán, Bécsben és Párisban. 1921 óta önálló. Autók, motorkerékpárok és villanyvilágítási berendezések javításával foglalkozik. 1914-ben hadba vonult és a fronton szolgált, megsebesült.

Bleha Ferenc, kés- és müköszörűs, Vilmos császár út 27.

Boczang János

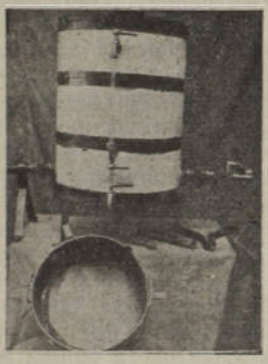
Boczang János, épület- és műlakatos, Károly körút 13. Felszabadult Pakson 1910-ben. Dolgozott Budapesten és Cegléden. 1929 óta önálló. Tűzhely készítésben specialista. Vas- és faredőnyöket gyárt

azonkívül. 24 havi fr. sz. volt, 1918-ban leszerelt. Br. v. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Isztl Katalin.

Bogenfürst Ferenc, autó- és motorkerékpár üzem, Fecske u. 19. A Horváth és Bogenfürst Ferenc túraautó és motorkerékpár javító üzem társtulajdonosa. Alapítási év 1929. A soroksári A. C. alapító tagja. A háború alatt hadifelszerelési gyárban dolgozott. Neje: Forstner Magda.

Brodmann Lipót, mű- és épületlakatos, Rózsa u. 52.

Brousil Vencel, puskaműves, Dohány u. 54.

Bundschuch István munkája

Bundschuch István, géplakatos, Egressy út 8. Felszabadult 1917-ben Bécsben. Dolgozott ugyanott, valamint Hollandiában is. 1922 óta önálló. Ipari gépek szerelése és javítása, bőrlyukasztó tűk, légyfogók előállítása specialitásai. Átlag 8—10 segéddel dolgozik motorikus üzemében. Az első budapesti citerakör elnöke és karmestere. Szolgált a haditengerészetnél, illetve a dunai monitoroknál.

Bunczlauer Géza, épület- és műlakatos, Vörösmarty u. 19.

Burghardt Antal, lakatosáru és vasszerkezeti gyár, Béke u. 9. Telefon: Aut. 913-99. Felszabadult 1875-ben Karánsebesen. 1885 óta önálló. Üzeme motorikus erőre van berendezve. Ipari kitüntetése van. Neje: Czermák Jozefin.

Buzás Gyula, műszerész, Margit körút 32.

Czapolay József, géplakatos, Thököly út 32. Felszabadult 1901-ben Párkányon. Dolgozott mint segéd 23 éven át vidéken és Budapesten. 1924 óta önálló. A Székesfővárosi Kertész uccai áramfejlesztő üzemnek gépésze, az Orsz. Gyüjtőfogházi kovács, lakatos és bádogos üzemnek pedig vezetője volt 12 és fél éven át. Ipari kiállításokon díszoklevéllel és bronz éremmel tüntették ki munkáját. Ipt., Rákospalotai Polg. Kör vál. tagja. Elvégezte a technologiai iskola gépészeti és elektrotechnikai szaktanfolyamait.

Czeuzler Lajos, tömegvasárú és lánckészítő, Madách u. 8.

Czierer József, autójavító műhely, Váci út 96. Felszabadult 1908-ban. Mint segéd dolgozott a Puch és Benz műveknél. 1924 óta önálló. 1914-től katona volt. Német emlékérem, Kor. e. és kor. vaskereszt kitüntetést kapott.

Czipszer Géza, épület- és műlakatos, Elemér u. 37.

Csákoy Gyula, puskaműves, Királyi Pál u. 6. Felszabadult 1911-ben Nyitrán. Dolgozott Budapesten és Prágában. 1919 óta önálló. Fegyverkészítéssel és javítással foglalkozik. Tanonc vizsg. biz. tagja. Neje: Lukács Anna.

Császi Ferenc, a kir. tud. Pázmány Péter egyetem lakatos szakosztályának vezetője, Ranolder u. 28/a. Felszabadult 1897-ben Szolnokon. Dolgozott Budapesten, Szolnokon, Csepelen mint munkavezető. 1920 óta vezeti a tud. egyetem műhelyét. 17 segéd és 10 segédmunkással dolgozik. Ipari kitüntetése van. A IV. oszt. polg. érdemkereszt tulajdonosa. Az egyet. munkások önképző körének 3 éven át elnöke volt. A technologiai iskola gépészeti tanfolyamát sikerrel végezte el.

Csengery Gyula, mű- és épületlakatos, Ostrom u. 14. Felszabadult 1907-ben Nyiregyházán. Dolgozott Budapesten és a vidéken. 1922 óta önálló. Átlag 10 segéddel dolgozik. Rákospalotai iparos és polg. kör vál. tagja. Régi nemes család leszármazottja. 14 havi fr. sz. van, kétszer sebesült. 1918-ban szerelt le. K. cs.-k Neje: Szabó Erzsébet.

Cserepes Károly, épület- és tűzhely lakatos, Csengeri u. 22.

Csergő Bálint, épület- és műlakatos, Rózsa u. 39. Felszabadult 1903-ban Székelyudvarhelyt. Mint segéd Budapesten dolgozott, ahol 1922-ben önálló lett. 3 segéddel dolgozik. A Hold uccai postatakarékpénzt. épület lakatosmunkáit ő készítette. 1914-ben vonult be s 1918-ban szerelt le. Neje: Schivtár Terézia.

Cseri Gábor, épület- és műlakatos, Király u. 23.

Csillag Lipót, géplakatos, Gizella út 53.

Csonka János, gépgyáros, Horthy Miklós út 31. 1870 körül szabadult fel. Két évi tanulmányúton volt Párisban és Németországban. Gyári telepét 1925-ben

alapította. Motorokat és motoralkatrészeket készít, valamint anyagvizsgáló gépeket, autószerkezeteket, gázmotorokat, 25 alkalmazottja és tisztviselője van. Párisi vil. kiállításon bronz érmet, több kiállításon oklevelet nyert. K. M. A. C. vál. tagja. Neje: Winkler Johanna.

Csörgey Gábor, épület- és műlakatos, Angyal u. 4.

Dedics Testvérek, autó- és motor műhely, Thék Endre u. 15.

Denke Gábor, épület- és műlakatos, Lónyai u. 7. Felszabadult Budapesten 1905-ben, ahol mint segéd 13 évet dolgozott. 1918-ban önálló lett. Elsősorban kandallók, tűzhelyek gyártásával és műdomborítással foglalkozik. Dolgozott a kabinetiroda, min. elnökségi palota, kir. vár, az Eszterházy tatai kastély stb. kandalló és fűtőberendezésén. A cég tulajdonában számos kiállítási érem és okl. van. Háború alatt a hadfelszerelési üzemnél mint művezető volt alkalmazva. Neje: Varga Julia.

Deutsch Zoltán, vas-, rézbútor- és gyermekkocsi üzeme, Csengeri u. 9. Felszabadult 1904-ben Budapesten. Dolgozott Bécs, Budapest, Grác, Linz, Temesvár jelentősebb üzemeiben. 1924-ben önállósította magát. A Párisi Nagyáruháznak, Kertész Tódornak, Liebner Zsigmondnak stb. szállítója. Jelenleg 4 segéddel dolgozik. 5½ HP vill. motora van műhelyében. II. Orsz. Kézm. Ipari tárlaton ezüst érmet és oklevelet kapott. A háborúból mint 75%-os hadirokkant került haza. Neje: Benda Sarolta.

Diamant S.

Deutsch Zoltán

Diamant S., motor- és gépjavító műhely, Váci út 86. Dolgozott a Ganz-gyárban, a Danubius hajógyárban stb. 1920-ban önállósította magát. Traktorok, cséplők, nyersolaj és benzinmotorok javításával, alakításával, szerkesztésével foglalkozik. 1914—1919 között hadtápkörletbe volt vezényelve és mint egy vízirepülőgéposztály vezetője hagyta ott a hadsereget.

Di Gleria Viktor, késes és működszörűs, Akácfa u. 62.

Dobó Gyula, épület-, mű- és takaréktűzhely lakatos, Thököly út 95. Felszabadult Budapesten atyjánál, Dobó Istvánnál 1919-ben, atyja üzletét 1929-ben vette át. 1914—18-ban a harctéren volt, mint őrmester szerelt le. Br. v. é., k. e. v. é., K. cs.-k., kat. e. é. k. kitüntetései vannak. Ker. isk. érettségi után lépett az ipari pályára. Jó ideig volt a Magyar Acéláru gyár tisztviselője.

Dobó István fia, cégtulajdonos Dobó Gyula, Thököly út 95. A telepet 1881-ben Dobó István alapította, akitől 1929-ben vette át az üzemet, amelyben jelenleg 4 segéd dolgozik. Villamos motora 4½ HP. A cég a müncheni és más kiállításokon számos kitüntetést kapott. Nagyobb munkái voltak: a Pálffy laktanya, Aréna úti congr. Iskola, Baross uccai klinika stb. lakatos munkálatai. Takaréktűzhelyek, épületlakatos munkák készítésével foglalkozik az üzem első sorban.

Dobos András, épület- és redőnykészítő lakatos, Lónyay u. 58.

Dobos Pál, géplakatos, Teve u. 33. Felszabadult Budapesten 1900-ban. Dolgozott Bécsben és az állami gépgyárban Budapesten. 1919 óta önálló. Az üzem 5 segédet foglalkoztat. Van 6 lóerejű villamos motora. Mezőgazdasági gépek, traktorok, motorok javításával és gyártásával foglalkozik. 1914-ben vonult be, harcolt az orosz fronton, ahol háromszor megsebesült. 1915-ben szabadságolták, mint 45%-os hadirokkantat. Neje: Morvay Erzsébet.

Dormann Károly és Fiai, motorkerékpár készítők, Akadémia u. 5.

Dotzauer Károly, puskaműves, Hunyadi u. 10. Felszabadult Budapesten 1903-ban, ahol mint segéd is dolgozott. 1907-ben alapította üzletét. Uj vadászfegyverek készítésével és javításával foglalkozik. 4 segédje van. Az üzemnek van 1½ lóerejű villamos motora. Az 1925. évi vadászati kiállításon I. díjjal, díszoklevéllel lett kitüntetve, az Ipt. előlj. tagja. 1915—18-ig a 6-ik vártüzér ezrednél szolgált. Neje: Tscherne Margit.

Dubcsek József, épület- és műlakatos, Angyal u. 18. Felszabadult 1899-ben Budapesten. 22 évig volt segéd és ezen idő alatt dolgozott München, Stuttgart, Wien, Berlin, Zürich és Budapest nagyobb üzemeiben. 1921-ben önállósította magát. Készít tűzhelyeket, redőnyöket, vasszerkezeteket stb. Mint segéd éveken át volt csoportvezető. Nagyobb munkája a Ker. Bank tetőzetének és kupolájának elkészítése. Hat hónapig volt az orosz fronton,

négy évig orosz fogságban. Neje: Vanka Erzsébet.

Dunkel Frigyes, mechanikus, Fő u. 53.

Dvorák László, késműves és borotva köszörűs, Villányi út 4. Felszabadult 1896-ban Brünnben. Dolgozott mint segéd Ausztria, valamint Németország nagyobb városaiban és Budapesten. 1909-ben önállósította magát. Három év óta a szakosztály elnöke. Végigharcolta a háborút. Neje: Lung Erzsébet.

Egyed János, épület- és műszerkezet lakatos, Szondy u. 44/b. Felszabadult 1896-ban Nagykanizsán. Dolgozott Wien, Baden, Grác, Prága, Budapest és a vidék nagyobb üzemeiben. 1904-ben lett önálló. 4 segéddel dolgozik. Üzemében 3 lóerejű villamos motor van. Számos középület lakatos munkáját készítette. Részt vesz az ipari közéletben is. Számos egyesület tagja. A háborúban megsebesült. Neje: Csizmarik Mária.

Ehrenfeld Imre, gépgyáros, Gizella út 53.

Eichberger István, lakatos, mérlegkészítő, Elemér u. 15.

Eichler Izidor, fémbútor készítő, Tisza Kálmán tér 22. Önálló Debrecenben lett 1897-ben. Budapesti üzemét 1907-ben alapította. Ő rendezte be a nyiregyházai kórházat. Tanoncvizsg. biz. tag. 1914—18 között katonai szolgálatot teljesített. Neje: Herskovich Regina.

Ekkert József, gépkocsiszerelő, Üllői út 99. Felszabadult 1908-ban Pforzheimben (Németország). Mint segéd Németország nagyobb gyártelepein dolgozott. 1919 óta önálló. Gépkocsi szerelés és javítással, autó alkatrész készítéssel foglalkozik. Dolgozott a Népjóléti miniszteriumnak, a Vásárpénztárnak, valamint magánosoknak is. Elismerő oklevelei vannak. Van soffőr iskolája. Eddig 100 gépkocsivezetőt képezett ki. Neje: Papp Anna.

Elbert és Balázs, vas- és rézbútor lakatos cég, Hernád u. 41. Cégtulajdonos: Elbert Mór.

Engel Ignác, épület- és műlakatos, Kohári u. 23. Felszabadult Budapesten 1903-ban. A MÁV-nál 12 évig volt művezető helyettes. 1926 óta önálló. Háború alatt a bosnyák államvasutakhoz volt vezényelve. Neje: Deutsch Zsuzsa.

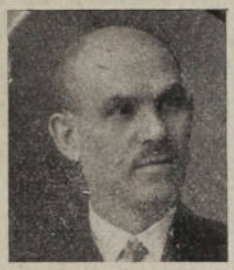
Engel János, gép- és épületlakatos, Maros u. 17.

Erdős Dezső, lakatos, Aggteleki u. 1. Felszabadult 1898-ban Jászapátiban. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1909 óta önálló. Két segéddel dolgozik, 1 lóerős villanymotorja van. Minden szakmabeli munkát elvállal. Az Equator asztaltársaság elnöke. 1914-ben hadba vonult, még az évben tüdőlövést kapott. Br. v. é., II. oszt. Német vasker.-je van. Neje: Bokor Ilona.

Essenfeld Samu műszerész, Dobozi u. 7—9.

Erdős Dezső

Fa László

Fa László, fogaskerék-, autó- és gépalkatrész gyár, Vág u. 19. Felszabadult 1898-ban Szolnokon. Mint segéd dolgozott Budapesten. 1906-ban alapította ipartelepét. 10 lóerős villanymotorral dolgozik. Mint katona a repülőcsoportnál szolgált.

Farkas Géza, autó, motorkerékpár és kerékpárjavító műhely, Attilla körút 50. Elvégezte a felsőipariskolát, 1920-ban önálló lett. Üzeme motorikus erőre van berendezve. Háború alatt a hadfelszerelési gyárban dolgozott és szolgált a hadi tengerészetnél. Neje: Bóth Ilona.

Farkas Gyula, épület- és műlakatos, Nagytemplom u. 12/b. Felszabadult 1867-ben Esztergomban. Dolgozott Bécsben 10 évig, azután München, Berlin és Budapest jelentősebb vállalatainál. 1881 óta önálló. Bécsben 7 évig volt gyárvezető. Dolgozott az Örökimádás templom, Szent Imre kollégium, Veszprémi székesegyházban stb. Az Ipt.-nek 12 éven át volt elnöke és sokáig alelnöke. Az Ipt. örökös tb. elnöke. A ker. és váltótörvényszéknek éveken át ülnöke volt. Háború alatt a magyar ipar érdekében sokat dolgozott. Neje: néhai Borck Berta.

Farkas Kálmán, épület- és műlakatos, Tompa u. 17. Felszabadult 1902-ben Budapesten. Dolgozott Berlin, Hamburg, Köln, München, Páris nagyobb üzemeiben. 1911-ben Berlinben önálló lett. Budapesti üzletét 1919-ben alapította. Nagyobb cégek számára főleg portálok készítésével foglalkozik. 1914—18 között a fronton harcolt. II. o. e. é., 2 br. v. é., seb. é., K. cs.-k. tulajdonosa.

Farkas Sándor, mérlegkészítő lakatos, Péterffy Sándor u. 8.

Farkas Sándor, gépészmérnök, Erdélyi u. 15.

Farner István, mű- és épületlakatos, Batthányi u. 31.

Felber Rezső, kályha és vasszerk. lakatos, Kartács u. 23.

Fichl Ágoston, épület- és géplakatos, Pacsirtamező u. 34. Felszabadult Budapesten 1897-ben. Dolgozott Budapesten és Grácban. A Magyar Gázizzó rt-nál 16 évig. 1921 óta önálló. Műhelye villanyerőre van berendezve. III. ker. Ip. és ker. körének pénztárosa. 1915-ben Przemysl bevételénél orosz fogságba esett. Fogságból 1918-ban került haza. Neje: Sztankó Juliánna.

Fischl István, géplakatos és kútfúró, Visegrádi u. 20.

Fischer Gyula, késes, Iskola u. 42.

Fischl István, géplakatos és ártézi kútfúró, Visegrádi u. 53. Felszabadult 1902-ben. Dolgozott Bécsben, Berlinben, a pólai arzenálban, Csepelen mint művezető. 1912 óta önálló. Számos artézi kutat fúrt. 1916-tól kezdve harcolt a hazáért 1918-ig. Neje: Korein Margit.

Flaschner Lajos, késes és műköszörűs, József körút 17. Felszabadult Budapesten 1922-ben. Dolgozott több fővárosi üzemnél. Atyjának 1897-ben alapított üzletét vette át. A céget többször kitüntették úgy hazai, mint külföldi kiállításokon. Ipt. előlj. tag.

Flesch Ferenc, géplakatos, Mészáros u. 3. Felszabadult Budapesten 1915-ben, mint segéd dolgozott ugyanitt. 1928 óta önálló. 3 lóerős motorral és 1 segéddel dolgozik. A világháború alatt repülőgyárban dolgozott. Neje: Damoseder Etelka.

Fogarassy Bálint, elektrogépműhelytulajdonos, Vas u. 4. 1923-ban gépészmérnöki oklevelet szerzett Budapesten. 1928 óta önálló. Automagnes, dinamó, akkumulator szerelésekkel és javításokkal foglalkozik. 3½ lóerős motorüzeme van. B. B. T. E. és a Mérnöki Kamara tagja. Két évet töltött tanulmányúton Párisban.

Forreider József, épület- és műlakatos, Dandár u. 24. 1899 óta önálló. Kitűnik a műkovácsolásban és plasztikai fémdomborításban. Régebben 50—60 segéddel dolgozott, most 3-al. 6 HP villanymotorral van felszerelve. Arany érdemkereszt tulajdonosa. Milánói világkiállítás (1906) díszoklevél, I. Kézm. Ip. tárlaton (1923) aranykoszorút kapott. Háború alatt polgárőr volt. A párizsi világkiállítás számára bronz munkákat készített. Klotild, Léderer, Zichy, br. Forster paloták lakatos munkáit ő készítette. Neje: Körtvélyesi Körtvélyessy Irma.

Földessy Henrik, épület- és műlakatos, Rózsa u. 38.

Fölkel István, épületlakatos, Halom u. 30. Felszabadult 1903-ban Nagybecskereken. 1919-ben átvette atyjától 1884-ben alapított üzletét. 10 segéddel dolgozik. Műhelye fölszerelve egy 3 HP villam, 1 drb ¾ HP motorral és 3 villanyfúró géppel. 1915-ben orosz fogságba került, ahonnan 1919-ben került haza. Neje: Osztovits Krisztina.

Forreider József

Fränkl Dániel

Fränkl Dániel, szerszámlakatos, Dob u. 27. felszabadult Miskolcon 1913-ban. Mint segéd dolgozott Budapesten és vidéken. Weisz Manfréd gyárában csoportvezető volt. 1920 óta önálló. 2 segéddel dolgozik 3 HP vill. motorral felszerelt üzemében. Főleg aranyművesek számára dolgozik.

Fried Márton, takaréktűzhely-készítő, Karpfenstein u. 18. Felszabadult 1905-ben Ungvárt. Iparát orosz hadifogságában tökéletesítette. 1915—19-ig volt fogoly. Üzletét 1923-ban alapította. 10—12 segéddel dolgozik. 4½ lóerős vil. motor van üzemében. 1929. ipari kiállításon bronz éremmel tüntették ki. Neje: Braun Erna.

Friedlieb Miklós, géplakatos, fémesztergályos, Nyár u. 16. A pozsonyi felső ipari iskolát végezte 1911-ben. Dolgozott Wien, Pozsony, Budapest nagyobb üzemeinél. 1920 óta önálló. Elsősorban sütő és üvegipari gépeket készít és javít. 7. segéddel dolgozik. Üzemében 4 HP vill. motor van. Szabadalma: sütőipari automatikus kemence. 30 havi frontszolgálata van. Tartalékos hadnagy. Br. v. é., K. cs.-k. Neje: Gáspár Irén.

Friedmann József, motorkerékpár javító, Jókai u. 40.

Frimm Mór, épület- és műlakatos, Szondy u. 84.

Frindt Ágoston, épület- és műlakatos, Lajos u. 66. Felszabadult 1913-ban Buda-

pesten. Dolgozott mint előmunkás a Magyar Repülő Gyárnál és Fegyvergyárnál. 1927 óta önálló. Budapest székesfővárosnak, a dandárparancsnokságnak állandó szállítója. 1918—1921 között olasz fogságban volt. Szolgált a nemzeti hadseregben is. Neje: Szanter Anna.

Frommer József, orvosi műszerész és kötszerész, Főherceg Sándor u. 17. Felszab. 1896-ban Budapesten, ahol mint segéd is dolgozott. 1917 óta önálló. 11 segéddel dolgozik. Üzeme 6 lóerős vil. motorral van felszerelve. Ortopéd készülékeket, művégtagokat, sérvkötőket készít. Neje: Weisz Irma.

Fröhlich Mihály, lakatosmester, Dob u. 61. Tűzhelyeket készít és e szakbavágó összes javítási munkálatokat. 2 segéddel dolgozik. Az 1925-iki budapesti kézműipari kiállításon ezüst érmet, 1926-ban arany érmet kapott az Orsz. Ip. egylet tárlatán. Hat havi fr. sz. van. Megsebesült. Neje: Bernadek Anna.

Fröhlich Mihály

Fuchs Ede és Társa, épület- és tűzhelylakatos, Lövölde tér 3.

Fust László, műszerész, Béla u. 1.

Gábor Zsigmond, autó- és gépjavító, Szent László út 49.

Galambos Jenő, mű- és géplakatos, Forgács u. 27/b.

Galáta Imre, kézműves és köszörűs, Lajos u. 179. Felszabadult 1925-ben Budapesten. 1925-ben örökölte atyjának 1895-ben alapított üzletét. Műhelye vill. motorral van felszerelve.

Garay János, műlakatos, Röppentyű u. 46. Felszabadult 1914-ben Budapesten. Dolgozott Budapesten. A Titán rt.-nál hosszabb ideig művezető volt. 1912 óta önálló. 5 segédet foglalkoztat. 2½ lóerős vill. motorral van felszerelve a műhelye. Bankberendezésekben szakember. A frontokon harcolt, ahol kétszer megsebesült. Br. v. é., K. cs.-k., szolg. é. Neje: Punn Ilona.

Garai Sándor, motorlakatos és szerelő, Dob u. 37.

Gárdonyi M. Marcel, épületlakatos, Klauzál u. 12.

Garzó Gyula, épület- és műlakatos, Podmaniczky u. 33. Felszabadult 1906-ban. Dolgozott Budapesten és Szabadkán, 1910 óta önálló. Állandóan 4—5 segéddel dolgozik. A budapesti lak. ipt. előljárósági tagja volt 1920—23-ig. Neje: Kamenda Viktória.

Gavenda Antal, épületlakatos, Liget u. 31. 1881-ben szabadult fel Lengyelországban, 1886 óta Magyarországon dolgozik. 1892-ben önálló lett Kőbányán. 1895-ben beszüntette üzemét. 1919-ben újból megnyitotta azt. Épület munkákon kívül tűzhelyek készítésével is foglalkozik. Szabályozható fűrészporkályhákat készít. Neje: néhai Brany Mária.

Gebey Ferenc, szerszám- és égető bélyegző lakatos, Nagydiófa u. 6. 5 évig a Hungária-fürdő főgépésze volt. 1905 óta önálló. Szerszámok és égető bélyegzők gyártásában specialista. 2 segéddel dolgozik. Üzeme vill. motorral van felszerelve. Vas és gépipari kiállításon arany érmet kapott. Az Orsz. Kézm. Ipari tárlaton kétszer nagy aranyérmet és díszoklevelet, A Sashalmi-Mátyásföldi Ip. Kör elnöke. Képv. test. tag stb. 1914—17 között az autóezrednél szolgált, mint osztagparancsnok. Neje: Mencspart Jolán

Gelléri József, pénzszekrény gyáros, Timár u. 24. Dolgozott Budapest, München, Frankfurt nagyobb gyáraiban. 1904 óta önálló. Készít pénzszekrényeket, páncélszobákat. A Honvédelmi min., a Máv, a Posta stb. szállítója. 20—25 segédet foglakoztat. Üzeme négy vil. motorral van felszerelve. Bronz éremmel kitüntetve 1906 és 1907-ben. 1915-ben vonult be katonának. Neje: Fränkl Sári.

Gellért Mór, épület- és műlakatos gr. Zichy Jenő u. 40. Dolgozott Ausztriában, Bulgáriában, Budapesten. 1894 óta önálló. Sok főúri ház és bérpalota lakatos munkáit készítette. Több segéddel dolgozik. 10 év óta az Ipt. előlj. tagja. Neje: Pollák Jolán.

Gergely Domokos, autójavító műhely tulajdonos, Gólya u. 6. Felső ipariskolát végzett Marosvásárhelyen. Dolgozott Berlinben, Párizsban és Olaszországban. 1917 óta önálló. Üzeme motorerőre berendezve. 1918-ig szolgált az autóosztagnál. Neje: Veizinger Anna.

Gergely János, lakatosmester, Kőbányai út 49. Felszabadult 1914-ben Kaposvárott. Dolgozott több nagy fővárosi cégnél. 1926 óta önálló. 1928-ban belépett Mayer Adolf üzletébe. Cég: Mayer és Gergely. Készítenek: felvonókat, hidr. préseket. A villamos motorerőre berende-

zett üzemben dolgozik 2 segéd. 1914-ben vonult be, kétszer sebesült. Neje: Tanay Anna.

Gerkó Sándor, műlakatos, mechanikus, Jósika u. 15.

Gland Simon, épület- és géplakatos, Dessewffy u. 7.

Glück Antal

Gottlieb Jenő

Glück Antal, épület- és műlakatos, Dohány u. 5/a. Felszabadult 1917-ben Békésen. Mint segéd dolgozott vidéken és Budapesten. 1928 óta önálló. Vállal épület munkákat, s készít takaréktűzhelyeket. Technologiai isk. gépészeti tanfolyamait elvégezte. Neje: Nikes Ludmilla.

Özv. Goldberger Jakabné, épület- és műlakatos, Kertész u. 21.

Gombolay Antal, épület- és műlakatos, Vida u. 47.

Gottlieb Jenő, vas- és fémesztergályos, Gizella út 20. Felszabadult 1910-ben Budapesten. Dolgozott Német-, Francia-, Olasz-, Spanyolország, Svájc nagyobb városaiban. 1922 óta önálló. Készít autótengelyeket, perselyeket, sajtókat. Üzeme vil. motorerőre berendezve. 1914—18-ig katona volt. K. cs.-k. Neje: Bágyi Berta Mária.

Gózon Lajos, műszaki gépműhely, Kistemplom u. 8.

Görlinger Rudolf, autószerelő és javító, Szent László út 29.

Göttler Manó, takaréktűzhely készítő, Erzsébet királyné út 58.

Groszberger Ákos, géplakatos, Felső erdősor u. 4. Felszabadult 1893-ban Tiszafüreden. Dolgozott Budapesten, 1920 óta önálló. 1914—18-ig katona, egyszer sebesült a szerb fronton. Neje: Rozenberg Erzsébet.

Gruiz Károly, lakatos m., Jászberényi u. 27.

Grün Károly, lakatosmester, Jászberényi út 17. Felszabadult 1898-ban. Dolgozott Budapesten. 1919 óta önálló. Villany motorerőre berendezett műhelyében 3 segéddel dolgozik. A Kőbányai Ip. Kör háznagya. Neje: Kováts Lidia.

Grünfeld Adolf, lakatos és gépjavító, Pozsonyi út 5.

Grünfeld Emil, épület- és géplakatos, Nyár u. 23. Felszabadult Nagyváradon 1894-ben. Praktizált 17 évet. 1928 óta önálló, 3 segéddel dolgozik. A VII. belső ker. Demokrata Kör elnöke. 1914—18-ig katonai szolgálatot teljesített. Neje: Sámuel Róza.

Grünfeld Adolf munkája

Grünwald Vilmos, lakatos m., Wesselényi u. 21.

Gyenes és Czeizler, épület- és műlakatos, Madách u. 8.

Gyuricza Sándor, géplakatos és felvonó készülék készítő, Barcsay u. 8.

Gyurita Kálmán, épület- és műlakatos, Molnár u. 15.

Gyürüs Károly, mű-, és épületlakatos, Jégverem u. 8. Felszabadult 1915-ben Budapesten. Dolgozott ugyanott. 1919 óta önálló. 1 segéddel dolgozik. Harcolt az olasz fronton, egyszer sebesült. Tagja volt a nemzeti hadseregnek is. Neje: Bodor Erzsébet.

Gyürüsz György, puskaműves, Károly körút 22.

Hahn Ignác, épület- és műlakatos, Akáczfa u. 36. Felszabadult 1891-ben Bécsben. Dolgozott Bécs, Berlin, Párizs, Pozsony, Sopron és Budapest nagyobb üzemeiben. 1901 óta önálló. 2—3 segéddel dolgozik. 1915—18 között katona volt. Kat. vas érdemkeresztje van. Neje: Pfeiffer Borbála.

Hajdu Dénes, díszműlakatos, Munkás u. 11. Felszabadult 1890-ben Nagykőrösön. Dolgozott Bécs, München és Budapest nagyobb üzemeiben. 1910 óta önálló. 1896. milleniumi kiállításon arany érmet kapott. Kávéházak, kaszinók fémipari munkáit készítette el. 1914-ben bevonult katonának. Technologiai iskolánál mint oktató művezető működött.

Halász P. János, orvosi műszerész és kötszerész, Üllői út 7.

Halász József, autószerelő, Fóthy út 14.

Hamburger Ármin, vasipari üzem, Kőris u. 28. Telefon: J. 434-87. Felsza-

badult Dettán 1893-ban. Dolgozott Budapesten, Temesváron és külföldön. 1907 óta önálló. Háztartási cikkeket gyárt. Villamos motorerőre berendezett műhelye van. Arany, ezüst éremmel és elismerő oklevéllel kitüntetve. Neje: Reich Matild.

Hamburger Ármin

Hamrák Sándor, épület- és műlakatos, Bástya u. 27.

Handlovits és Horváth, felvonó ipari vállalat, Szentkirályi u. 35. Az üzemet a cégtársak 1924-ben alapították. A legmodernebb és legnagyobb teljesítményű felvonókat gyártják.

Hannák Vilmos, automobil- és gépjavító, Tátra garage, Tátra u. 10. 1921 óta önálló. Üzeme motorerőre van berendezve. 1914-ben bevonult. Szolgált a repülő századnál, mint őrvezető, megsebesült. Br. v. é., K. cs.-k., seb. érme van. Neje: Meisner Margit.

Hajdu Dénes

Haverland Antal

Haris József, épület lakatos, Vármegye u. 7. 1924-ben végezte a felső ipariskolát Budapesten. 1927 óta önálló. 1 segéddel dolgozik. Ipt. és a Magyar Műszaki Szövetség tagja. Tagja volt a nemzeti hadseregnek. Neje: Jócsa Piroska.

Hartwig Ferenc, késműves és műköszörűs, Aranykéz ucca 4. Dolgozott Ausztriában és Magyarországon. Önálló 1924 óta [illegible], Hungária, Bristol szállodák szállítója. Harcolt az orosz fronton, ötször sebesült, 75%-os hadirokkant. II. o. e. v. é., br. v. é., K. cs.-k., seb. érem 4 pánttal. Tagja volt a nemzeti hadseregnek is.

Haverland Antal, felvonó gépgyáros, Nap u. 22. Felszabadult 1878-ban Budapesten. Középiskolai tanulmányait Pozsonyban végezte, majd huzamosabb ideig külföldön dolgozott. 1898 óta önálló. Kezdetben mindennemű lakatos munkát vállalt, később áttért a felvonók gyártására, amely iparágnak ő a megalapítója hazánkban. 90 segéddel dolgozik gyártelepén. Kiállításokon ki lett tüntetve. 2 arany, 2 ezüst, 1 bronz éremmel és díszoklevelekkel. Az Ipt.-nek 20 évig alelnöke volt. Az Orsz. Ip. Egy. igazg. tagja, az KIOSz társelnöke és a Bp. Polg. Dalkör elnöke stb. Neje: Discant Mária.

Havlik Gyula, vasöntő, Gergely u. 30 Felszabadult 1909-ben. Dolgozott Budapesten, 1915 óta önálló. 1928 óta vas- s fémöntéssel foglalkozik. 3 segéddel dolgozik. Műhelye vill. motorerős. 1915—18 között harcolt az orosz, olasz és szerb frontokon. Neje: Hiros Irma.

Hegedüs Antal, mechanikus, Angyalföldi út 38.

Hegedüs Károly, vaseszergályos, Cserkész u. 3. Felszabadult 1912-ben Kolozsvárt. Dolgozott Weiss Manfrédnál mint üzemi tisztviselő. 1928-ban társult Sütő Györgygyel s önállósította magát. Neje: Biró Mancika.

Heller Gyula, autójavító műhely, Ipar u. 5—7. 1920 óta önálló. Autójavítással foglalkozik. Vill. motor erőre berendezett műhely.

Heller Marcel, Ipargarage, Ipar ucca 5—7.

Henzsely János, motor- és autószerelő, Aréna út 38. Felszabadult Nyiregyházán 1900-ban. Dolgozott Budapesten. 1919 óta önálló. Mint a motorsport művelője számos külföldi és hazai versenyen résztvett. Számos sportkitüntetés és díj tulajdonosa. Bajnoki díjakat nyert. 1915—1919 között katona volt. Neje: Fett Emilia.

Herczog János, késes és műköszörűs, Bethlen u. 12.

Herdy Imre, géplakatos, Karpfenstein u. 16.

Hermann Béla, mű- és épületlakatos, Rákos u. 6. Felszabadult 1890-ben Szekszárdon. 18 évig praktizált Budapesten. 1908 óta önálló. Vill. motorerőre berendezett műhelyében 8 segéddel dolgozik. 1915—18-ig a hazát szolgálta mint népfölkelő. Neje: Frey Anna.

Herskovits Testvérek, vas- és rézbútor lakatosok, Nagydiófa u. 22. Bútorokat, sodronybetéteket gyártanak. Az üzemnél 6 segéd nyer alkalmazást és 2 tanonc.

Vill. motorokkal dolgoznak. Az üzlet alapításának éve 1908. **Herskovits Mór**, felszabadult 1893-ban Budapesten. Dolgozott Németországban és Amerikában. 1914—18-ig katona volt. Alapítója a Herskovits Testvérek vállalatnak. **Herskovits Endre.** Mint segéd dolgozott Amerikában és Németországban. 1914—18 között katona volt 1 évi frontszolgálattal.

Herskovits Testvérek

Hertmann Rezső, épület- és géplakatos, Vörösmarty u. 1. 1907 óta önálló. Több fővárosi műépítész munkavállalója. Villanyos motorerőre berendezett műhelyében 20 segéd dolgozik. Ipt. előlj. tag. Székesfővárosi törv. hat. biz. vál. tagja. Több bizottság tagja. 1914—18-ig volt katona. Kitüntetései: I. és II. o. e. é., br. v. é., Kor. vasker., K. cs.-k. Neje: Weisz Etelka.

Herzog Sándor utódai, vaskályhagyár, Személynök u. 15—17. Cégtulajdonos: Bruck Andor. A gyár alapítási éve 1913.A vill. motorerőre berendezett gyárban 19 segéd dolgozik. Berendezte a dombóvári reálgimnáziumot, a miskolci városi bérházat, a félegyházai kir. járásbíróságot.

Hikker Gyula

Horváth József

Hikker Gyula, vas- és rézbútor lakatos, Holló u. 3. Felszabadult 1894-ben. Dolgozott Bécs, Berlin, Prága, Drezda és Budapest nagyobb gyártelepein. 1900 óta önálló. A szakma összes ágazataival foglalkozik. Vill. motorerős üzemében 50 segéddel dolgozik. Kitüntetései: 3 arany, 1 ezüst érem, több díszoklevél. Ipt. előljáró volt 3 éven át. Főv. törv. hat. biz. póttag. 42 havi fr. sz. van. Szolg. érdemker., K. cs.-k. Neje: Klein Etelka.

Hikker Béla. Az előbbinek fia, ki a szakmát szintén kitanulta. Atyja vállalatánál dolgozik. Szakismereteit külföldön gyarapította.

Hintenkamp László, géptechnikus, Forgács u. 11.

Hoffmann János, vas- és fémáru üzem, Ügynök u. 14. Érettségi vizsgálata után a bécsi technikai főiskolát végezte. 1925 óta önálló. 1914-től kezdve a fronton harcolt. 66%-os hadirokkant, I. o. e. v. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Hodászy Sára.

Hoffmann István, autójavító műhely, Mór u. 15. Felszabadult 1910-ben Aradon. Dolgozott Budapesten, vidéken és külföldön. 1921-ben önálló lett. Műhelye vill. motorerőre van berendezve, 3 segéddel dolgozik. 52 havi fr. sz. van. Megseb. Br. v. é., K. cs.-k. Neje: Rimer Elvira.

Hokky István, tűzhelykészítő üzem, Lajos u. 123. A kassai felsőipari iskolát végezte el, utána a Ganz-gyárban volt üzemvezető. Dolgozott Francia-, Olasz- és Angolországban. 1926-ban önállósította magát. Villamerőre berendezett műhelyében 6—8 segéddel dolgozik. A zuglói r. kat. egyházközség és Ker. Kör elnöke. 1914-ben bevonult a haditengerészethez, mint gépüzemvezető és 1916-ban szerelt le. Neje: Leikam Ilona.

Horn József, lakatosmester, Nagymező u. 28.

Horn József, épület- és műlakatos, Garay u. 28. Felszabadult 1898-ban Aradon. Dolgozott Bécsben, Kassán és Budapesten. 1922 óta önálló. Épületlakatosmunkán kívül készít vas- és rézbútorokat is. 3 évi fr. sz. van. A kémkedési osztály szolgálatában állott, mint léghajós. Neje: Lemoch Ilona.

Horváth Dezső, mérlegkészítő, Hun u. 4. Felszabadult 1904-ben Mohácson, Budapesten és vidéken dolgozott. 1914-ben lett önálló. Mérlegspecialista. Üzemének neve „Hungária-mérleggyár", amelyben 38 segéddel dolgozik. Kitüntetései: kiáll. nagy aranyérem 1907, a budapesti kisipari kiállításon nagy arany érem 1908-ban. A Mérlegkészítők Szövetségének elnöke. 32 havi fr. sz. van. Kit.: német vasker., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Szabó Janka.

Horváth Gergely, lakatosmester, Liget tér 2. Felszabadult 1898-ban. 11 évig dolgozott mint segéd. 1920 óta önálló. Szerb fronton harcolt. Egyszer sebesült. 70%-os hadirokkant. Neje: Rakovszky Julianna.

Horváth József, épület- és műlakatos, Paulay Ede u. 7—9. Született 1883-ban

Gyönkön, felszabadult 1900-ban Tolnán. A budapesti technológiai iskolának hallgatója volt és Szabadkán, Kőszegen töltötte segédéveit. 1907-ben önálló lett. 1914-ben bevonult, harcolt a szerb és orosz fronton és 11 hónapi frontszolgálat után sebesülve orosz hadifogságba jutott. Neje: Oláh Katalin.

Horváth Kálmán, autószerelő, Huba u. 9. Felszabadult 1908-ban Budapesten. Bécs, Berlin, Mannhem és Budapest nagyobb üzemeiben dolgozott. 1924-ben önálló lett. Segédeinek száma 2—5 közt váltakozik. 54 havi fr. sz. van. K. e. v. é., K. cs.-k., kor. érd. ker. vitézségi szalaggal. Neje: Hockeszter Erzsébet.

Horváth Károly, lakatosmester, Aggteleki u. 4. Felszabadult Sárváron 1912-ben. Dolgozott Budapesten és Bécsben. 1925-ben önállósította magát. 1914—18-ig harcolt az orosz és szerb fronton, kétszer sebesült, 50%-os hadirokkant. Neje: Fülöp Margit.

Horvát Lajos, grafikai szaküzlet rt., Fényes Elek u. 4. Villany motorerőre berendezett üzemében 4 segédet foglalkoztat. Nyomdai gépeket készít és javít.

Horvát és Bogenfürst, autó- és motorkerékpárjavító üzem, Fecske u. 19. A vállalatot 1929-ben alapították. A cégtulajdonosok háború alatt a hadfelszerelési gyárban teljesítettek szolgálatot.

Horvát és Hercenik, gépműhely, Visy Imre u. 14. A céget a tulajdonosok 1912-ben alapították. Munkálkodásukat arany éremmel és oklevéllel tüntették ki az orsz. vas- és fémipari kiállításon.

Höninger Aladár, mű- és épületlakatos, Szív u. 31.

Huber György, műköszörűs, Fő u. 11.

Hudvágner István, épület- és műlakatos, Klauzál u. 7. Felszabadult Budapesten 1903-ban. Mint segéd dolgozott több vidéki városban és Budapesten. 1923-ban önálló lett. Felszabadulásakor munkájáért díszoklevelet kapott. A Schlick-Nicholson-gyárban 6 évig működött mint csoportvezető. Neje: Wéber Mária.

Ipper és Fürst, csavargyár, Daróci út 1. Az átlag 40 munkással dolgozó gyárat 1919-ben alapították. Csavarokat, szegecseket, idomdarabokat gyártanak.

Jablonszki Gyula, épület- és műlakatos, Elemér u. 12. Felszabadult 1894-ben Budapesten édesatyjánál, Jablonszky Jánosnál. Dolgozott Bécsben és Budapesten. 1909-ben vette át atyja üzletét. Az Ipt. pénztárnoka.

Jablonszki János Fiai, épület- és műlakatosok, Elemér u. 12. Az üzletet 1869-ben Jablonszki János alapította. 1909-ben fia, Jablonszki Gyula vette át. A villanymotorerőre berendezett üzemben 8—10 segéd dolgozik. A vállalat több középület lakatos munkáit készítette el.

Jakab István, gépkocsi szerelő, Tűzoltó u. 38.

Jandra László, lakatos m., Mária u. 16.

Jámy Henrik, géplakatos, Gizella u. 38.

Jancsovics Antal, épületlakatos, Dalmady Győző u. 6. Felszabadult Budapesten 1922-ben, önálló lett 1926-ban. 1923-ban kiállításon bronz érmet kapott munkájáért. 2 segéddel dolgozik. Több állami munkát készített. Épületmunkákkal és tömegcikkek készítésével foglalkozik. A üzemet atyja, Antal alapította 1917-ben.

Jasznics András, lakatosmester, Bajza u. 25. Felszabadult Budapesten 1878-ban. Mint segéd Budapesten dolgozott állandóan. Neje: néhai Maloky Irma.

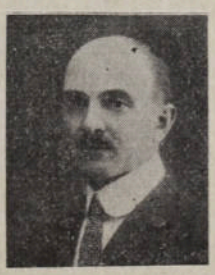
Jávornyik István, gépműhelytulajdonos Lövölde tér 5.

Jellinek Artur, okl. gépészmérnök, gépjavító üzem. Salamon u. 4. 1907-ben szerezte meg Budapesten mérnöki oklevelét. Végzett elektrotechnikai tanfolyamot is. Vállalatát 1920-ban alapította. Átlagosan 5 szakmunkást foglalkoztat. A Mérnöki Kamara, a Magy. Mérn. és Ép. Egy. stb. tagja. Dolgozik mint mérnök a Lipták-gyárban is.

John Ferenc, mechanikai gyár, Fő u. 53.

Juhász Ferenc

Kada Károly

Juhász Ferenc, lakatosmester, Szűz u. 3. Öcsödön 1886-ban született, felszabadult 1904-ben Szarvason. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1923 óta önálló. Harcolt az orosz fronton. Leszerelt 1918-ban. 1919-ben megnősült, neje: Laubach Gizella.

Kábler Lajos, orvosi műszerész, Horánszky u. 7. Felszabadult Budapesten, dolgozott ugyanott és vidéken. 1920 óta önálló. Ortopédiával foglalkozik. 1914 óta az orosz fronton harcolt, megsebesült 1915-ben. 75%-os hadirokkant. II. o. v. e. é.-e van. Neje: Bán Mária.

Kada Károly, épület- és műlakatos, takaréktűzhely készítő, Budafoki út 29. A technológiát és felső ipariskolát végezte. Dolgozott Németországban, Hollandiában, Görögországban és Bécsben. 1919 óta önálló. Szabadalma a minden sarokba állítható takaréktűzhely. Kitüntetései: állami érem, díszoklevelek, 4 bronz érem. I—II. Ip. Kör. vál. tagja, áll. nyugdíj. ügyvezető elnöke, Törekvés Sport Egy. örökös tb. tagja. 1914-től fogva a fronton harcolt, ahol többször megsebesült. Seb. é., br. v. é., K. e. é. Neje: Petrás Ilona.

Kádár Géza, mérlegkészítő, Szent László tér 3—4. Felszabadult 1887-ben Hódmezővásárhelyt. 1920-ban Sallay Mihálylyal társulva megalapította üzletét. Készít és javít mérlegeket. Kiváló munkájáért oklevelet és díjakat kapott. 1914-ben bevonult. Megsebesült kétszer. II. o. e. é., kétszer br. v. é., K. cs.-k., jubileumi érem. Neje: Weisz Bella.

Kain János, épület- és műlakatos, Győri út 2. Felszabadult 1897-ben Budapesten és mint segéd dolgozott Budapest nagyobb gyártelepein. 1927 óta önálló. 1914-ben bevonult, harcolt az orosz fronton, ahol megsebesült. Neje: Éhmann Izabella.

Káldor Lipót, okl. gépészmérnök, Ernő u. 21.

Kalmár Miksa, lakatosmester, Madách u. 34. Felszabadult 1898-ban Budapesten. Dolgozott Budapesten és Bécsben, Mödlingben, a csepeli tölténygyárban. Most három segéddel dolgozik. Mint művezető dolgozott a galgóci hadiszekérgyárban a háború folyama alatt. Neje: néhai Goldmann Karolin.

Kantzil Károly, autó- és motorüzem, Tűzoltó u. 67.

Kaszer Ödön, gépészmérnök, Ráday u. 24.

Kazy Lajos, vasbútorkészítő, Kemény Zsigmond u. 9.

Kellner Ferenc, épület- és műlakatos, Tompa u. 26. Felszabadult 1903-ban Ujpesten. Dolgozott Budapesten, Bécsben stb. 1909 óta önálló. Számos köz- és magánépület lakatos munkáját készítette el. Villany motorerőre berendezett üzemében állandóan 5 segédet foglalkoztat. 2 évi fr. sz. van. 1918-ban szerelt le. Neje: Klopfer Berta.

Kemecsei Kemechey Ernő, autójavító, a Zolnay Endre rt. főrészvényese és igazgatója, Szigony u. 12. Felszabadult 1924-ben Angolországban, egyik legnagyobb automobilgyárban, valamint több külföldi autógyárban dolgozott. 1928 óta önálló. 14 segéddel dolgozik. Érettségi vizsgálatának letétele után, műegyetemi hallgató volt. Ősrégi nemesi család sarja.

Kemény Andor, gyermekkocsi és játékáru gyár, Alföldi u. 2. Felszabadult Budapesten, itt dolgozott mint segéd is. 1914 óta saját gyárában dolgozik. 5—8 segédet foglalkoztat. 1923-ban a kiállításon arany éremmel tüntették ki gyermekkocsijait. 1915—18-ig az orosz és olasz fronton harcolt. K. cs.-k., br. v. é., II. o. e. v. é.-e. van.

Kende Bertalan, mechanikus, Visegrádi u 23.

Kepics András, épületlakatos, autóhegesztő, Szövetség u. 5. Felszabadult 1902-ben Kisvárdán. Dolgozott vidéken és Budapesten, Önálló lett 1926-ban. Épületlakatos munkákat, tűzhelyek készítését, autogénhegesztést vállal. 1½ évi frontszolgálata van. Neje: Tóth Irma.

Kerner Sándor, Vörösmarty u. 53.

Kindler András, autójavító és szerelő. Garage, Zápolya u. 23—25. Felszabadult 1910-ben Versecen. Mint segéd dolgozott a Vulkán gépgyárnál csoportvezetőként. Budapesten üzemét 1928-ban alapította. 3 évig volt az orosz fronton, 1 évig olasz fogságban. II. o. e. v. é., br. v. é., K. cs.-k-je van. Neje: Kovács Julianna.

Kiss Gábor, lakatos m., Fortuna u. 15.

Klein Ernő, nyomdai gépgyár és javító, József u. 72. Felszabadult 1906-ban Budapesten, itt dolgozott mint segéd is. 1913 óta önálló gyártelepe van, ahol 10 lóerős motorral van felszerelve. 4 segéddel dolgozik. 1915—18 között katona volt. Neje: Vértesi Aranka.

Klein Gyula, vas- és rézbútorkészítő lakatos, Barcsay u. 11. Felszabadult 1904-ben Budapesten. Dolgozott azután Grác és Budapest nagyobb vállalatainál. 12-15 segédet foglalkoztat vill. motorral felszerelt telepén. Vas- és rézbútorokat készít. 1914—18 között katona volt. K. cs.-k., kor. vaskeresztje van. Neje: Gutfried Margit.

Krausz Gyula, épület- és műlakatos, Bezerédy u. 10. Felszabadult 1900-ban Budapesten. 15 évig dolgozott mint segéd a vidék nagyobb városaiban. 1921 óta önálló. Jelenleg 2—3 segéddel dolgozik. 1925 és 1926-ban a kézm. ip. kiállításon zsüritag volt. Ipt. előljáró. Neje: Márkus Ilonka.

Kobold József, épület- és műlakatos, Hungária körút 237. Felszabadult 1896-ban Budapesten. Az ipari techn. iskolát elvégezte. 1927-ben önálló lett. 1915-ben bevonult. 1918-ban szerelt le. Neje: Klein Róza.

Kohn Ignác, épület- és műlakatos, Süllő u. 7. Felszabadult 1889-ben Oros-

házán. 1904 óta önálló. 1914-től fogva katona volt, egyszer sebesült. Br. v. é., K. cs.-k.

Kója Lajos, lakatosmester, Liliom u. 12. Felszabadult Budapesten 1883-ban, 8 évet praktizált Budapesten. 1891 óta önálló, 4 segéddel dolgozik és mindennemű lakatos munkát készít. Munkáját bronz éremmel és díszoklevéllel tüntették ki. Az Ipt.-nek sokáig vál. tagja volt. Neje: Both Karolin.

Kója Lajos

Kovács József

Kondor Rezső, redőnygyáros, Ilosvay tér 18. Felszabadult 1889-ben Pécsett. Dolgozott London, Berlin és Lipcse városok jelentősebb telepein. 1896 óta önálló. Munkáit kitüntették ezüst (Pécs), arany (Budapest) stb. éremmel. A Lakatos Ipt.-nek 20 évig volt elöljárósági tagja. 1914-ben bevonult, leszerelt 1928-ban, kétszer sebesült. Nagy arany é. k. arany szolg. keresztje van. Neje: Steiner Ernesztin.

Koós József, lakatos, Fecske u. 11 és Bérkocsis u. 32. Felszabadult 1900-ban. Losoncon és Budapesten dolgozott mint segéd. 1921 óta önálló. Vállal saját tervezésű díszítéseket. 1914-ben bevonult, 1917-ben leszerelt mint 50%-os hadirokkant. I. és II. oszt. br. v. é., K. cs.-k., seb. érme van. Neje: Günter Margit.

Koronczai és Koós, lakatosmesterek, Tömő u. 19.

Koronczai Gyula, lakatos, Tömő u. 19.

Koós István, lakatosm. Tömő u. 19.

Kovács Károly, géplakatos, Futár u. 35. Felszabadult Budapesten 1900-ban. 9 évig dolgozott a főváros nagyobb gyártelepein. 1909-ben önálló lett. 2—3 segédet foglalkoztat. 1914-ben harcolt az orosz fronton. 1915—19 között a hadfelsz. gyárban dolgozott. Neje: Csereklye Lidia.

Kovács István, épület- és műlakatos, Murányi u. 61.

Kovács József, épület- és műlakatos, István út 1. Felszabadult 1881-ben Marczaliban. Dolgozott Wien, Prága, Belgrád, Konstantinápoly, Budapest és Pozsony nagyobb üzemeinél. 1892 óta önálló. Több érem és oklevél tulajdonosa (Turin). Neje: Simoda Anna.

Kovács Károly, autó- és gépjavító üzeme, Futár u. 35.

Kovács Sándor, épület- és műlakatos, Teve u. 59.

Kozma István, autószerelő, Tóthy u. 14.

Ifj. Kozma Mihály, okl. gépészmérnök, Kelemen u. 23. Mérnöki oklevelét 1913-ban szerezte meg. Bevonult 1915-ben. A katonai mérnöki karnál szolgált, tart. főhadnagy. Neje: Weigant Erna.

Ifj. Kozma és B. Back. Épületasztalos és lakatos áruk telepe, Kelemen u. 23. A céget 1925-ben alapították ifj. Kozma Mihály és Back Bálint. Az üzemnél 20 segéd dolgozik. Több vill. motorral van a telep fölszerelve. Szállítanak a katonai kincstárnak, a fővárosnak stb.

Körmendy János, szerszám- és géplakatos, Ág u. 1.

Kranel Ágoston, géplakatos, Lehel u. 17/b.

Krell Oszkár, épületlakatos, Thököly út 95. Felszabadult 1888-ban Lembergben. Dolgozott mint segéd Budapesten. 1897 óta önálló. 1915-ben katonai szolgálattételre lett berendelve. Leszerelt 1918-ban. Neje: Eufeld Janka.

Krempel József

Kurucz István

Krempel József, épület-, mű- és szerkezetlakatos, Sárkány u. 11. Felszabadult 1893-ban Budapesten. Dolgozott Wien, Zürich, Essen, Berlin, Bern, München és Párizs nagyobb üzemeiben. 1902 óta önálló. 6 segéddel dolgozik. Volt Ipt. elöljáró. A Magyar Rokkant Egylet titkára, Orsz. Ipt. Egylet vál. tagja. Volt a fronton. Kit.: K. cs.-k., seb. érem.

Krempel Károly, épület- és műlakatos, Thököly út 30.

Kreuter János, felvonó készítő, József körút 38. Felszabadult 1911-ben Budapesten. 1920 óta önálló. Saját gyártmányú autó- és más járóművekre felszerelhető mentőkészüléke szabadalmazást nyert. 1915—18 között harcolt az olasz fronton. I. o. e. v. é.-et kapott.

Kuczora Ferenc, épület- és műlakatos, Nyár u. 12. Felszabadult Budapesten 1876-ban. Dolgozott Bécsben, Budapesten és vidéken. 1884 óta önálló. 2 segéddel dolgozik. Készít tűzhelyeket, épületlakatos munkákat, díszkovácsolást stb. Neje: Brecha Mária.

Kuponits Emil, épület- és műlakatos, Jégverem u. 8. Felszabadult Budapesten 1885-ben. Dolgozott Budapesten kívül Fiumében, Trieszt és Velence nagyobb üzemeiben. 1894-ben önállósította magát. Harcolt az orosz fronton, ahol megsebesült. 36 hónapot töltött a fronton. K. cs.-k., Jub. érem. Neje: Bosnyákovits Mária.

Kurucz András, géplakatos és motorkészítő, Bulcsu u. 22. Felszabadult Budapesten 1912-ben. 5 évig dolgozott Budapesten a Máv.-nál. 1920-ban önálló lett. Vill. motorral felszerelt műhelyében 4—5 segéddel dolgozik. A szerb fronton 23 hónapot töltött. Neje: Horváth Juliánna.

Kurucz István, géplakatos és motorkészítő, Bulcsu u. 22. Felszabadult Budapesten 1913-ban. Sokáig dolgozott a m. kir. tölténygyárban és 1922-ben lett önálló, 4-5 segéd dolgozik motorerőre berendezett üzeménél. Neje: Kurucz Mária.

Lakos Árpád

Lipcsey Pál

Lakos Árpád, gép- és épületlakatos, Thököly út 109. Felszabadult 1904-ben Nagykanizsán. 8 évig praktizált részben Budapesten, részben Ausztriában. 1912 óta önálló. Vill. motorerőre berendezett üzemében 5 segédet foglalkoztat. Kitüntetései: 2 ezüst, 1 díszezüst, 1 arany érem és oklevelek. A Műhimző ipt. alelnöke volt. Ipt. előlj., a Gyermekbarát asztaltársaság elnöke stb. 1 évi frontszolgálata van. 1924-ben tanulmányúton Amerikában és Nyugat-Európában volt. Neje: Laky Etelka.

Lálity György, zárlakatos, Frangepán u. 6. Felszabadult Budapesten 1913-ban. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1925-ben önállósította magát. Villanymotorral felszerelt műhelyében 2 segédet foglalkoztat. Hódmezővásárhelyi kiállításon (1925), valamint a szőregin arany érmet kapott.

Langer Jenő, késes és műköszörűs, Lehel u. 1. Felszabadult 1898-ban Budapesten. Dolgozott Bécsben és Berlinben. 1920 óta önálló. 42 havi frontszolgálata alatt egyszer megsebesült. Neje: Czegány Mária.

Langermann Frigyes, épület- és műlakatos, Pauler u. 10. Felszabadult 1904-ben Budapesten. Dolgozott sokáig külföldön. 1922 óta önálló. Az Ip. Kör vál. tagja. 12 havi fr. sz. után 5 és fél évi orosz hadifogság. Neje: Nisztor Julia.

Langermann Jakab, épületlakatos, Németvölgyi út 8. Pancsován szabadult föl. Majd mint segéd dolgozott a nagyobb vidéki városokban. 1897 óta önálló. Volt Ipt. előljáró. Az I. ker. Ip. Kör alapító tagja.

Lápocsny József, géplakatos és fémesztergályos, Garai u. 5.

Lédényi József, lakatos, Andrássy út 17. Felszabadult 1908-ban Budapesten, ahol tovább is dolgozott. 1921 óta önálló. 1915-ben vonult be. Harcolt a montenegrói és olasz frontokon. Neje: Mihály Krisztina.

Lednitzky Rezső, épület- és műlakatos, redőnygyártó. A budapesti lakatos ipartestület alelnöke. 31 évi budapesti gyakorlat után 1914-ben a maga erejéből önálló lett. Üzeme vill. motorral van fölszerelve és 15—20 munkást foglalkoztat.

Lehner István, épület- és műlakatos m. Aréna út 11. Felszabadult 1897-ben Budapesten. 13 évig praktizált Berlinben, Münchenben és Budapesten. 1910 óta önálló Ipt. előljár. tag, IPOSz. igazg. és végrehajtóbiz. tag. Tanoncvizsg. biz. alelnök. Föv. törvhat. biz. tag. Neje: Hauburger Teréz.

Lehoczky Gyula, géplakatos, Ambrus ucca 5.

Lepenye József, autó- és géplakatos, Kemény Zsigmond u. 14. Felszabadult 1904-ben. Dolgozott mint segéd Budapesten és vidéken. 1920 óta önálló. 2—3 segéddel dolgozik. Üzeme vill. motorerőre van berendezve. Neje: Nagy Rozália.

Levasits Pál, épület- és műlakatos, Aradi u. 2. Felszabadult Szigetvárt 1892-ben. Dolgozott Budapesten és több vidéki városban. 1919-ben nyitotta meg önálló üzemét, melyet vill. motorerőre rendezett be. 2 segéddel dolgozik. A pénzügyminisztérium palotájának lakatos munkáit készítette. Harcolt az orosz fronton. Neje: Csincsa Józsa.

Lipcsey Pál, szerszám- és géplakatos, Állomás u. 11. Felszabadult 1903-ban a Ganz-Danubiusnál. Mint művezető működött Budapest nagyobb gyártelepeinél. 1925-ben Tipri Jánossal társulva megalapította üzemét. Neje: Battancs Katalin.

Lohász János

Lohász János, géplakatos, Füzér u. 44. Felszabadult a Máv. északi főműhelyében 1904-ben. Dolgozott ugyanott, valamint a Ganznál és más nagyobb telepeken. 1921 óta önálló. Készít szellőző berendezéseket, vállal gépjavításokat. Komárom csatornázási és vízműtelepének munkálatain dolgozott. 1903-ban ezüst érmet nyert munkájáért. Neje: szuboticai Kiss Alice.

Lőrinczi Sándor, géplakatos, Rákóczi út 56. Felszabadult 1906-ban Budapesten. 8 évig praktizált mint segéd Aradon és Budapesten. 1919 óta önálló. Általános gépjavítás, sütőipari gépek gyártása főfoglalkozási ága. Műhelye vill. motorral van felszerelve. 5—6 segéddel dolgozik. 1914—18-ig katona volt. II. o. e. é. Neje: Schwarcz Cecilia.

Lubi Sándor, épület- és műlakatos, Almásy u. 8. Felszabadult 1926-ban Budapesten. 3 évig praktizált, 1929-ben önállósította üzemét. Autogénheggesztésben kiváló jártassággal bír. Egyike a legjobb hegesztőknek. Tökéletességgel hegeszt aluminiumot, vasat, bronzot, nikkelt és foglalkozik légkazánok készítésével.

Ludvig és társai, bronzüzem, Thék Endre u. 44. A cég 1898-ban alakult. Számos kitüntetése van: Pécs (arany), St. Louis (ezüst), Párizs 1900 (bronz), Torino (arany), Budapest (ezüst koszorú és érem), Budapest (arany).

Lukács Ernő, lakatos és műszerész, Lukács u. 6. Felszabadult 1909-ben Budapesten. Mint segéd sokáig dolgozott az Egyesült Izzólámpa rt.-nál. 1919 óta önálló. Lakatosárukat készít és preciziós műszereket javít. A szabadalmazott „Tank" lakatokat készíti. 1923-ban arany érmet és oklevelet nyert. 1914-ben bevonult, háromszor megsebesült. Szerb hadifogságban volt. K. cs.-k., seb. érme van. Neje: Blau Irma.

Lukász Lajos, kályha és tűzhelykészítő, Teréz körút 22. Felszabadult Győrött 1885-ben. Dolgozott Bécsben, Kassán és a Szepességben. 1893 óta önálló. Először Gölnicbányán, azután Kassán és 1908 óta Budapesten van üzlete. 5 segéddel dolgozik. A Lak. Ipt. elölj. tagja és az Orsz. Baross Szövetség tagja. Neje: Szalay Ilona.

Madarász László, lakatosmester, Szilágyi u. 1. Felszabadult Miskolcon 1899-ben. Dolgozott Budapesten, Bécsben, Győrött. 1911 óta önálló, 2 segéddel dolgozik.

Magyary Ferenc, vas- és fémesztergályos, Elemér u. 18. Felszabadult 1906-ban Tapolcán. 14 évet praktizált. Dolgozott sokáig az áll. vasutak gépgyárában. Üzeme vill. motorerőre van berendezve. Főleg faipari gépek készítésével és javításával foglalkozik. A tanoncvizsg. biz. tagja, ip. tanonc isk. felügy. biz. tag. és az Ipt. okt. biz. tagja. Neje: Klein Stefánia.

Marjai Sándor, mechanikai gép, szerszám és műlakatos, Illés u. 22. Felszabadult 1896-ban Kiskunfélegyházán. Mint segéd Budapesten dolgozott. 1912 óta önálló. Foglalkozik műipari tervezésekkel, mechanikai gépek készítésével és javításával. Kitüntetései: arany érem (Bécs 1913), arany érem (Budapest 1903 és 1925). A budapesti ref. egyh. presbitere. 1916—18 között katona. Neje: Reuner Irma.

Markovits József, autó- és motorkerékpár javító, Falk Miksa u. 18—20. Felszabadult Jászkiséren 1914-ben. 1927 óta önálló üzeme van, vill. motorerőre berendezve. Háború alatt hadfelszerelési gyárban dolgozott.

Martis Béla, épület- és műlakatos, Vilmos császár út 17. Felszabadult 1908-ban. Praktizált Budapesten, Bécsben és Győrött. 1929 óta önálló. Műhelyében 6 lóerős vill. motorral dolgozik. Harcolt az orosz és olasz fronton. K. e. v. é., br. v. é., K. cs.-k., seb. é. kitüntetést kapott. 28 havi frontszolgálata van. Neje: Korpits Terézia.

Mayer Adolf, lakatosmester, kőbányai út 49. Felszabadult 1907-ben. Dolgozott Ausztriában, Budapesten, a Schlick- és a Csavargyárban. 1928-ban társult. A cég neve: Mayer és Gergely. Harcolt a román és az orosz frontokon, leszerelt mint altiszt, egyszer sebesült. Kit.: kétszer I. és II. o. e. é., br. v. é., K. cs.-k., seb. érem. Neje: Nagy Vilma.

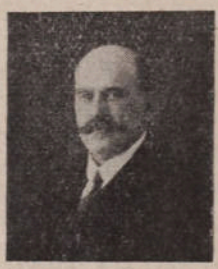
Max Jenő, épület- és műlakatos, Nagydiófa u. 26.

Medzihradszky Lajos, műlakatos, Hegedüs u. 6.

Meiszner József, gépműhely, Bécsi út 137. Telefon: Aut. 622-17. Cégtulajdonos özv. Meiszner Józsefné. Az üzemet 1906-ban Meiszner József alapította s vezette 1926-ban bekövetkezett haláláig. Halála óta fiai vezetik a műhelyt. Autóalkatrészek, fogaskerekek és húsipari gépek készítésével foglalkozik. Magyarország egyetlen sonkavágógép-készítő üzeme. 1913-ban arany éremmel tüntették ki.

Lukász Lajos

néh. Meiszner József

Mészáros Lőrinc, géplakatos, Enyedi u. 4.

Metzler Richárd, lakatos, Práter u. 29. Felszabadult Aninán. Praktizált Budapesten s a vidéken. 1924 óta önálló. Főleg tűzhely gyártással foglalkozik. 1914-ben bevonult. Harcolt az olasz fronton. II. o. e. v. é., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Kovács Anna.

Mihálka Testvérek, reszelő és szerszámgyár. Az üzemet alapították 1921-ben. 12 segéddel dolgoznak. Tulajdonosa: Mihálka Károly és Artur okl. gépészmérnökök.

Mikó József

Nagy István

Mikó József, lakatosmester, Gyulai Pál u. 7. Felszabadult Szegeden 1917-ben. Dolgozott Budapesten, Aszódon. 1924 óta önálló. Acetilén fejlesztőket, vulkanizáló formákat. acet. gázfejlesztőket gyárt. Saját konstrukciói alapján 3 segéddel dolgozik. A Liget asztaltársaság alelnöke. Felső ip. isk. tanfolyamokat is hallgatott. Neje: Sipka Gizella.

Mischek Alajos, géplakatos, Csaba u. 7/c.

Moisza János, lakatos, Vigyázó Ferenc u. 7. Felszabadult Brassóban 1910-ben. Praktizált Bécsben és Budapesten. 1916 óta önálló. Háborúban az autócsapatnál szolgált. Br. v. é., K. cs.-k. Neje: Faragó Mária.

Molnár Lajos, takaréktűzhelykészítő, Madách u. 4.

Munkácsy Ernő, takaréktűzhely készítő, Rózsa u. 93.

Ifj. Munkácsy Gyula, takaréktűzhelykészítő, Rózsa u. 39.

Muntyán Péter, épület lakatos, Visegrádi u. 12. Felszabadult 1904-ben Gyulafehérvárott. Mint segéd 9 évig dolgozott Kolozsvárt, Brassóban és Budapesten. 1913 óta önálló. 1914-től hadfelszerelési gyárban dolgozott, majd pedig mint orvosi műszerészt alkalmazták. Leszerelt 1918-ban.

Muskát Jakab, mechanikus és műszerész, Szövetség u. 23.

Nagy Dezső Mihály, épület- és tűzhelylakatos, Rombach u. 11. Felszabadult 1910-ben Hatvanban. 9 évig praktizált Ausztriában és Németországban dolgozva Wienben és Budapesten. 1919 óta önálló. Végzett a technológián szaktanfolyamokat. 1 évi fr. sz. van. Katona volt 1914—18-ig. 50%-os hadirokkant. Neje: Pongrácz Julia.

Nagy Ferenc József, késes és műköszörűs, Ferenc körút 28.

Nagy Gy. Ferenc, épület- és műlakatos, Lőcsei u. 59. Felszabadult 1902-ben Aradon. Dolgozott mint segéd Bécs, Linz, München, Augsburg, Szeged és Budapest nagyobb telepein. 1909 óta önálló. Vil. motorerőre berendezett műhelyében 4 segéddel dolgozik. Ő készítette a váci fegyház kórházi épületeinek lakatos munkáit. A Zuglói Ker. Ip. és Ker. Kör. alap. tagja. 1914-ben bevonult, 1915 óta orosz fogoly, 1918-ban került haza. Neje: Nagy Zsófia.

Nagy Gyula, épület- és műlakatos, Kőris u. 10. Felszabadult 1901-ben. Később átvette atyjának, Nagy Mihálynak 1886-ban alapított üzletét. Épületlakatos munkákon kívül tömegcikkeket készít motorerőre berendezett műhelyében. Elismerő és kitüntető oklevelei vannak.

Nagy István, késes és műköszörűs, Sziget u. 15/b. Felszabadult 1911-ben Dunapatajon. Praktizált Budapesten és Bécsben. 1926 óta önálló. Készít motorikus üzemű műhelyében mindenféle vágószer-

számot s javítja is egyúttal azokat. Frontszolgálata után mint 50%-os hadirokkantat szabadságolták.

Nagy Lajos, mérlegkészítő, Füzér u. 9. Felszabadult 1913-ban Budapesten. 1919 óta önálló. Mérlegeket és háztartási cikkeket gyárt. Motorüzemű műhelyében 3 segéddel dolgozik. Az 1921-iki kiállításon ezüst, az 1923-ikin arany, 1925-ben ujra arany éremmel és oklevéllel tüntették ki. Ipt., Humanitas vál. tagja. Kőbányai Ipk. vál. tagja. Harcolt az orosz fronton. Neje: Morva Jolán.

Nagy L. László, villanyszerelő, Krisztina körút 79. Felszabadult 1910-ben. Praktizált külföldön, csoportvezető volt a Ganz-gyárban. 1919 óta önálló. Erőátviteli berendezéseket készít, valamint motorokat. Javításokat is vállal. Az I. ker. Ip. Körnek háznagya volt. 9 havi fr. szolgálata van. Neje: Bacsinszky Katalin.

Nagy Sándor, épület- és géplakatos, Görög u. 9—11.

Németh János, géplakatos, Bécsi út 49. Felszabadult 1905-ben Budapesten. Dolgozott mint segéd a bécsi arzenálban. 1926 óta önálló. Az üzemet, amelyet 1885-ben alapítottak, mint örökségét vette át. Téglagyárak állandó szállítója. Motorikus üzemű műhelyében 3 segéddel dolgozik. Budai III. ker. egyházi és III. ker. temetkezési egylet vál. tagja. 19 havi fr. szolgálat után 1918-ban szerelt le. Neje: Neuhauser Mária.

Némethy Jenő

Ondracsek József

Némethy Jenő, mechanikai fémmegmunkáló, nikkelező üzem, Práter u. 59/a. Végezte a m. kir. mechanikai szakiskolát Budapesten. Dolgozott Weiss Manfréd repülőgép gyárnál mint tervező. Az F. T. C. vál. tagja. Az atletika örökös bajnoka. Neje: Pulay Róza.

Neumann Aladár, épület- és tűzhelylakatos, Cserhát u. 20.

Novotny és Rosenfeld, gépgyár, Sziget u. 2. A gyárat 1911-ben Novotny Frigyes alapította. 1913-ban társultak. Külföldön tanultak. Munkájukat díszoklevéllel tüntették ki.

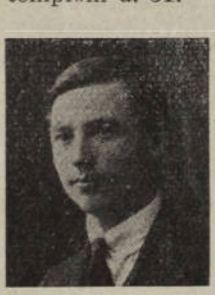
Novotny Vilmos, lakatos és autogénhegesztő, Ó ucca 41. Felszabadult Budapesten 1903-ban. Mint művezető dolgozott vidéken és Budapesten. 1910 óta önálló. Üzeme motorerőre van berendezve. Egy segéddel dolgozik. A Lak. Ipt. vál. tagja. Neje: Ladna Jozefin.

Oberländer Jenő, géplakatos, Eötvös u. 19.

Ondracsek József, sarkantyúsmester, József u. 47. Felszabadult 1885-ben Budapesten. Dolgozott mint segéd ugyanitt. 1891 óta önálló. Sarkantyút, zablát, kengyelvasat, kápavasat, nyeregvasalást készít és javít. Milleniumi nagy érem (1896), Páris (1896), Budapest (1898) kiáll. érmek, szolg. és kor. emlékéremmel lett kitüntetve. Neje: Stinhl Franciska.

Orlik Jakab, épület- és műlakatos, Dessewffy u. 35.

Pacholer István, kardműves, Nagytemplom u. 31.

Palâsthy Lajos

Paulini Géza

Palásthy Lajos, tűzhely, épület- és műlakatos, Rózsa u. 84. Felszabadult 1919-ben Budapesten, 8 évig praktizált, 1927 óta önálló. 1926-ban ezüst érmet kapott kiállított munkájáért. A Budapesti Központi Legényegyletben élénk tevékenységet fejtett ki. Régi nemesi család sarja. Neje: Almássi Margit.

Ifj. Pápony József, géplakatos, Knézits ucca 12.

Papp Dániel, géplakatos, Bethlen u. 11.

Pázdán Lajos, épület- és műlakatos, Bajnok u. 32. Felszabadult 1906-ban Budapesten. 8 évi praktizálás után 1914-ben lett önálló. 1914-ben bevonult, szolgált a haditengerészetnél, mint II. oszt. torpedómester. Neje: Csorba Ilona.

Pataky Rezső, mérlegkészítő, Péterffy Sándor u. 8.

Paulini Géza, autószerelő, Gyep u. 10. 1908-ban végezte a m. kir. technológiai iskolát. 11 évig praktizált a m. kir. műegyetemen. 1919 óta önálló. Autójavításon kívül motorok, főleg csónakmotorok gyártásával foglalkozik. Vill. motor-

erőre berendezett műhelyében 6 segéddel dolgozik. Az Orsz. Kézm. Ipari tárlaton nagy érmet, az Orsz. Ip. Szövetségtől dísz aranyérmet és oklevelet kapott.

Perlmutter Samu, épület- és műlakatos, Rózsa u. 1.

Péter Artur, mű-, épület- és vasszerkezet lakatos, Iskola u. 16.

Petrákovits Gyula, autószerelő és motorjavító, Soroksári út 28. A felső ipariskolát végezte 1914—1919-ben Budapesten. Dolgozott Wien, Milánó, Como, Páris, Berlin s Brüsszel nagyobb üzemeiben. 1925 óta önálló. Autó és motor szerelésen kívül motoralkatrészeket és oldalkocsikat is gyárt. Vill. motorerőre berendezett üzemében 6 segéddel dolgozik. 1916-ban bevonult, 1917—19-ig orosz fogoly volt, háromszor sebesült. K. e. v. é., seb. érem, K. cs.-k. Neje: Verbőczy Erzsébet.

Pintyőke János, kerítésárú üzem, Szent László út 25. Felszabadult Budapesten 1908-ban. Praktizált Budapesten és külföldön, 1921 óta önálló, épületlak.-munkákon kívül sodronyvas kerítéseket gyárt. A Lukács-fürdő vaskerítését készítette. Üzeme vill. motorerőre van berendezve. 28 havi fr. sz. van, kétszer sebesült. Br. v. é. kétszer, K. e. v. é., K. cs.-k. 1918-ban leszerelt. Neje: Kovács Anna.

Polczer János, géplakatos, Eötvös u. 48.

Polczer József, épület- és műlakatos, Almássy tér 4. Felszabadult 1908-ban Budapesten. 1922-ben társ lett özv. Weiner J. üzletében, hol mint művezető dolgozott azelőtt. Számtalan köz- és magánépületlakatos munkáit készítette el. Vill. motorerőre berendezett üzemében 3 segéddel dolgozik. Díszoklevél tulajdonosa. 1918-ig a harctéren szolgált. K. e. v. é., br. v. é., K. cs.-k., jub. keresztje van. Neje: Fogl Gizella.

Polencz Károly, épület- és műlakatos, Bástya u. 3. Felszabadult Kispesten 1901-ben. A Máv. északi főműhelyében 12 évig dolgozott mint h. művezető. 1918 óta önálló Tűzhelykészítésben specialista. Vill. erőre berendezett üzemében 2 segéddel dolgozik. 1914-ben bevonult, 1918-ban leszerelt, megsebesült. Neje: Reichenberger Borbála.

Polgár Károly, épület- és műlakatos, Hajtsár u. 46. Felszabadult 1878-ban, 28 évet praktizált, 1906 óta önálló. A Szt. Gellért-fürdő, Szent Antal templom (Zugló), magánpaloták, középületek lakatos munkáit készítette. Az üzem vill. motorerőre van berendezve, 20—25 segéddel dolgozik. Az Ipt. vál. tagja, hosszú éveken át alelnök, Orsz. Ip. Egy elöljárója. Ipt. alelnök, Orsz. Ip. Egy. Szakoszt. alelnök és a Zuglói Ip. és Ker. Kaszinó alelnöke. Nagyvárad arany érem, Páris világkiáll. aranyérem. Őfelsége I. Ferenc József személyes és legmagasabb dícsérete, 1928 ezüst koszorú és díszoklevél stb. kitüntetésekben részesült. Neje: Major Ida.

Papelka Vendel Gusztáv, bronzműves mester, Szövetség u. 22.

Porkár Tivadar, Késes és működszörűs, Gizella út 59.

Pukánszky Sándor, szerszám- és gépműhelye, Ranolder u. 14. Felszabadult 1917-ben, 3 évet praktizált. 1920-ban fivérével társult, 1927 óta önálló. Speciálisan szerszámgépeket, tejgazdasági, jéggyári gépeket szerel és javít. Gőzgépeket, kazánokat, olajmotorokat is. Villamerőre berendezett műhelyében 4 segéddel dolgozik. Neje: Teleky Mária.

Rácz Ferenc, mérlegkészítő, Szőlőkert u. 38. Felszabadult 1882-ben Budapesten. Hat évig praktizált, 1888 óta önálló. Készít és javít mindenféle mérleget. 2 segéddel dolgozik. Ip. kiállításokon többször kitüntetve ezüst érmekkel, oklevelekkel. 21 évig volt Ipt. előlj. tag. Több egyletnek titkára és elnöke. Neje: Linckenpoler Róza.

Radványi Károly, géplakatos, Podmaniczky u. 65. Felszabadult 1888-ban Budapesten. Hat évig praktizált, 1894 óta önálló. Specialista szabadalmi minták készítésében. Üvegcsináló gépek gyártásában. Az üzem vill. motorerőre van berendezve. A Lak. Ipt. előlj. tagja volt.

Raffay Miklós, motorkerékpár szerelő és motorraktár tulajdonos, Ó u. 33. A szegedi felső ip. iskolát végezte 1924-ben. 1928 óta önálló, 1 segéddel dolgozik.

Rakonczay József

Rappensberger Ede

Rakonczay József, épület- és műlakatos, Bokréta u. 5. Felszabadult 1887-ben Földeákon. Praktizált Német-, Olasz-, és Franciaországban és Budapesten. 1908 óta önálló. Vill. erőre berendezett műhe-

lyében 6 segédet foglalkoztat. A budapesti nemzetközi vásárokon 2 ezüst érmet és díszoklevelet kapott. A tanoncvizsg. biz. tagja. Neje: Országh Vilma.

Rappensberger Ede, szitás és sodronyfonó mester, Mária tér 3. Felszabadult 1916-ban Rozsnyón. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1919 óta önálló. Készít szitákat, sodrony kerítéseket, ágybetéteket. Tevékeny sporttevékenységet fejtett ki. Többször volt bajnok. Neje: Horváth Anna.

Reich Lajos, épület- és műlakatos, Aradi u. 62. Felszabadult Budapesten. 1895-ben. Segédként dolgozott Berlin, Bécs és Budapest nagyobb üzemeiben. Önálló lett 1909-ben és 4 segédet foglalkoztat vill. motorjai után. 1914-ben bevonult, leszerelt 1918-ban. 3 és félévi frontszolgálata van.

Reichart Lipót, belső berendezések, Rottenbiller u. 14.

Reiner Jenő, lakatos, Tisza Kálmán tér 1. Felszabadult Budapesten 1904-ben. Dolgozott Budapest, Bécs, Berlin, Nürnberg és Frankfurt nagyobb üzemeiben. 1910 óta önálló. 1914-ben bevonult, harcolt az orosz fronton és egyszer sebesült. Neje: Auerbach Józsa.

Reinhold Imre, műköszörűs, Szondy ucca 32.

Reisinger Artur

Rettig József

Reisinger Artur, géplakatos, Országbíró u. 3. Felszabadult 1904-ben Temesvárt. Praktizált Berlin, Hamburg, Bréma, Düsseldorf és Budapest nagvobb üzemeiben. 1928 óta önálló. 28 hónapot töltött az orosz fronton. Egyszer sebesült. Neje: Dernay Vilma.

Rettig József, lakatosmester, Berzenczei u. 46. Felszabadult Szabadkán 1902-ben. Dolgozott Budapesten, Fiumében és Zomborban. 1919 óta önálló. Speciálista pénzszekrények, tresorok készítésében és javításában. 1914—18-ig katona volt, mint fegyvermester. Neje: Privovercsik Erzsébet.

Révész Sándor, géplakatos, Szövetség u. 10. Felszabadult Karcagon 1890-ben. 12 évet praktizált Budapesten és vidéken. Saját erejéből lett 1902-ben önálló. A főváros jelentősebb cégeinek kirakatait készíti és a fővárosi közműveknek szállítója. 5 segéddel és 3 tanonccal dolgozik. A szakmában önállósága óta generációkat nevelt és kb. 40 tanulót szabadított fel, többet közülük kitüntetéssel. Az Orsz. vas- és fémipar kiállításon arany érem és oklevéllel kitüntetve. Több egyesületnek vezető embere. Neje: Steiner Gizella.

Reviczky Gusztáv, lánckészítő, Madách u. 4. Felszabadult 1904-ben. Praktizált Budapesten és vidéken, 1921 óta önálló. Gazdasági láncokat készít, 4 segéddel dolgozik. Neje: Lázár Eszter.

Richter Károly, épület- és műlakatos Gyep u. 21.

Riesz Károly, szerkovács, Attila u. 91. Felszabadult Ujvidéken 1896-ban. Németországi gyárakban praktizált. 1920 óta önálló és főleg mérlegjavítással foglalkozik. A Mérlegkészítők Orsz. Szöv. vál. tagja. 1914-ben vonult be. Mint fegyvermester szerelt le. K. cs.k. Kor. vasker. Neje:- Iván Hermin.

Ritter László, autójavító üzem, Bécsi út 185. Felszabadult 1911-ben Budapesten. 1923 óta önálló, 2 segéddel dolgozik. 1914-ben vonult be. Leszerelt 1918-ban mint mechanikus.

Róna József, gépészmérnök, Kádár u. 12. Dolgozott Wörner J. és Társa gépgyárában. 1912 óta önálló üzeme van. Nyomdai és rokonipari gépek gyártásával foglalkozik. 1914-ben a lipcsei grafikai kiállításon arany éremmel tüntették ki.

Rosenthal István, géplakatos és vasesztergályos, Dob u. 90. Felszabadult Hódmezővásárhelyen 1900-ban. 13 évig praktizált Budapesten és vidéken. 1913 óta önálló. Weiss Manfréd gyárában 4 évig volt művezető. Sütő-, cukrász-, fa- és vegyipari gépeket készít és javít vill. motorerőre berendezett üzemében. Szabadalmazott hírlaposztó készüléke van. 1914—18-ig a löveggyárba volt vezényelve. Neje: Lőrinczi Rella.

Rubos József, autó- és gépjavító, Kartács u. 20.

Rufián István, szerelő, Kmetty u. 7.

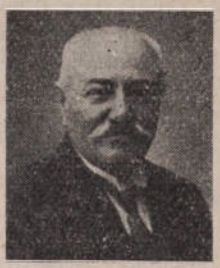
Rupp János, géplakatos, Remete u. 4.

Sality György, lakatos m., Frangepán ucca 6.

Sági István, tűzhely- és épületlakatos, Baross u. 2. Felszabadult Budapesten és 1920-ban ugyanott önállósította magát. 1903-iki kiállításon nagy ezüst, 1925 és 1926-ban két nagy éremmel lett kitün-

tetve. Harcolt az orosz, szerb és román fronton. Neje: Hankiss Gizella.

Sajó János, lakatosmester, ipartestületi elnök, székesfőv. trvhtósági biz. tag,

Sajó János

X., Kelemen u. 5. Szül.: Ipolyságon 1874-ben, felszab. 1890-ben. 1898-ban lett saját erejéből önálló. Üzeme a lakatosszakma minden ágával foglalkozik. A gróf Lónyay-palota, a rendőrkapitányság, a Wekerle-telep stb. szakmunkáit ő végezte. Munkáit több elismerő levél dícséri. Az iparostársadalom érdekében eredményes tevékenységet fejt ki, úgyszintén előljár a jövő generáció kiképzésében. Neje: Szladek Rózsika.

Sallay Mihály, mérlegkészítő, Szent László tér 3—4. Szül. Zebegényben 1875-ben, felszabadult 1893-ban Budapesten. Dolgozott több nagyobb vállalatnál. 1919 óta önálló. A Mérlegkészítők Orsz. Szöv. pénztárnoka és a Kőbányai Ip. Kör vál. tagja. Bevonult 1914-ben. Leszerelt 1916-ban. Neje: Balogh Mária.

özv. Sallay Sándorné, épület- és műlakatos, Országház u. 27. Az üzletet férje alapította, aki az ipariskolát Budapesten végezte. Tanult azután külföldön. 1914-ben önállósította magát. Férje halála óta vezeti motorerőre berendezett üzemét. Leánykori neve: Komlós Margit.

Sántha József, mechanikus, Ó u. 40.

Scherling Mátyás, géplakatos, Remete ucca 4.

Scheiner Miklós, lakatos, Szív. u. 39/b. Szül. 1886-ban Törökszentmiklóson, felszabadult 1904-ben Szolnokon. Dolgozott három és félévig Németországban, azután az óbudai hajógyárban és Tolnán. 1919 óta önálló. Motorerőre berendezett üzemében 2 segéddel dolgozik. 1914-ben bevonult, harcolt a szerb fronton, egyszer megsebesült és mint 40%-os hadirokkant szerelt le. Neje: Stauermann Gizella.

Schenk Lajos, autószerelő, Aréna út 57. Szül. 1889-ben, felszabadult Budapesten 1907-ben. Praktizált nagyobb budapesti gyártelepeken. 1918 óta önálló. Motorspeciálista. Vill. motorerőre berendezett üzemében 8—10 segédet foglalkoztat. Dícsérő oklevele van 1907-ből. Harcolt az olasz és szerb fronton, itt megsebesült. Neje: Kicsid Mária.

Id. Schiler Károly, épület- és műlakatos, Corvin tér 10. Szül. 1845-ben Szászváros, felszab. 1860-ban Szászváros. Praktizált Bécsben, Budapesten és vidéken. 1883 óta önálló. A főváros egyik legrégibb üzeme. Számos középület és magánpalota lakatos munkáit készítette el hosszú pályája alatt. Neje: Baumann Emília.

Schien Károly, lakatos m., Corvin tér 10.

Schiffer Izidor, műlakatos, Aradi u. 38.

Schönthal Gyula, vasbútorlakatos, Nagymező u. 28. Szül. 1902-ben, felszab. Budapesten 1917-ben. Praktizált Budapesten, Prágában, Győrben. 1929 óta önálló. Neje: Felmann Ilona.

néhai Sallay Sándor Schubauer Ferenc

Schubauer Ferenc, magánmérnök. Gépészmérnöki oklevelét a József műegyetemen szerezte meg. A Ganz gyárnak évekig volt mérnöke. Bejárta a Balkánt, Németországot, Ausztriát stb. 1909-ben gépészmérnöki irodát és gépjavító műhelyt nyitott. 60 embert foglalkoztat. Készít gummi forrasztó készüléket, paszományfonó gépeket, furnirmelegítő kazánokat stb., Szállítója a Máv-nak, a minisztériumoknak és Budapest székesfővárosnak. Tagja a mérnöki kamarának, az árvizsgáló bizottságnak szakértő ülnöke, törvényszéki szakértő. Az Ipt. hivatalos lapjának szerkesztője. Üzeme és irodája Föld u. 51. Munkagépeinek száma 35. A háborúban résztvett mint tartalékos tiszt.

Schulek Sándor, műkéses, Király u. 3. A cég tulajdonosa Scherer Sándor, aki örökölte üzletét, melynek vezetésére szakképzett üzletvezetőt tart. A 2 segéddel dolgozó üzem többször lett kiállításokon kitüntetve. (4 nagy, 4 kis arany, 6 bronz érem, 12 díszoklevél). A cég a legspeci-

álisabb késeket gyártja. Scherer János neje Brenner Gizella.

Schuchmacher József, mérlegkészítő, Attila u. 91. Szül. 1866-ban Sárváron. Praktizált külföldön, hosszabb ideig dolgozott Angolországban. Az üzemet 1885-ben id. Schuchmacher József alapította. A Mérlegkészítők Orsz. Szöv. alelnöke.

Schütz Ede, épület- és műlakatos, Thököly út 23. Szül. 1871-ben, felszab. Kassán 1890-ben. Dolgozott vidéken és Budapesten. 1907 óta önálló. Vill. motorral berendezett műhelyében 4 segéddel dolgozik. Több egyesület tagja. 1915—18-ig katonai szolgálatot teljesített. Neje: Fehér Róza.

Schütz Testvérek, fémöntöde és automobiljavító, Retek u. 23. A vállalatot 1922-ben alapították Schütz János és Pál, kik közül János 1891-ben, Pál 1893-ban született. Mindenféle fémöntészeti munkát vállalnak. Automobilokat javítanak, motorokat készítenek. 28 segéd és 2 tanonc dolgozik a vill. motorral felszerelt telepen. János a kassai m. kir. áll. felsőipariskolát végezte. Mérnöke volt a magyar Fiat-műveknek. Pál a kassai m. kir. áll. felső ipariskolát végezte. Háború alatt hat hónapig volt a fronton, ahol egyszer megsebesült. K. cs.-k.-je van.

Schwartz Sándor, épület- és műlakatos, Dembinszky u. 24. Szül. 1882-ben, felszabadult Budapesten 1899-ben. Praktizált Kispesten és Budapesten. 1912 óta önálló. 9 segédet foglalkoztat vill. motorerővel felszerelt üzemében. Volt Ipt. számvizsgáló. 1914-ben bevonult. Neje: Perlusz Ilona.

Secura fémművek, Izabella u. 71.

Ifj. Seifried Hugó, géplakatos, Váci út 91.

Sere és Társa, felvonó szerelő üzem, Sziget u. 9. A céget Sere Máté alapította 1924-ben. Motorerőre berendezett vállalat.

Seregély Imre, épület- és műlakatos, Szent László u. 46. Szül. 1898-ban Pécsett, felszab. 1914-ben. Mint segéd dolgozott Pécsett és Budapesten. 1929 óta önálló. Munkájáért többször kitüntették. 1916-ban bevonult, harcolt az orosz fronton és leszerelt 1918-ban. Neje: Szalka Terézia.

Sima Sándor, épület- és műlakatos, Hajtsár út 139. Szül. 1894-ben, felszab. Budapesten 1909-ben. 13 évig praktizált ugyanitt. 1922 óta önálló. Vill. motorerőre berendezett műhelyében 10 segéddel dolgozik 1925-ben arany éremmel és díszoklevéllel lett kitüntetve. A Zuglói Polg. Kaszinó igazg. és vál. tagja. 47 havi fr. szolgálata van, leszerelt mint tűzmester 1918-ban, kétszer k. e. v. é., háromszor br. v. é., K. cs.-k., német szolg. érdemérem kitüntetései vannak. Neje: Schwammenschneider Irma.

Simon János, gép- és tűzhelylakatos, Ranolder u. 27/b.

Simon Sándor, géplakatos, Thököly út 32. Szül. 1884-ben, felszab. 1903-ban. Dolgozott Bécs, Kolozsvár, Tátrafüred és Budapest nagyobb vállalatainál. 1920 óta önálló. Gépjavítással, vas- és fémesztergályossággal, géprészek készítésével foglalkozik. Üzeme vill. motorerőre van berendezve. 1927-ben az Orsz. Kézműv. ip. tárlaton bronz érmet és oklevelet kapott. Neje: Kripinger Irma.

Sipos Sámuel, lakatos, Wekerle Sándor u. 5. Szül. 1878-ban. Dolgozott több vidéki városban. 1902 óta önálló. Üzeme vill. motorerőre van berendezve. 1914-ben bevonult. Leszerelt mint tizedes. Neje: Deutsch Lujza.

Skafszky Adolf, lakatos, Víg u. 20. Szül. 1875-ben, felszab. Gölnicbányán. Dolgozott Kronpachon, Rutkán és Budapesten. Üzemében két segéddel dolgozik. Üzeme vill. motorerőre van berendezve. Neje: Tóth Anna.

Skolkay Mátyás, épület- és műlakatos, Gólya u. 23.

Skorka Lajos, épület- és műlakatos, mérlegkészítő, Martinovich tér 4/a. Szül. 1881-ben, felszab. Budapesten 1898-ban. Dolgozott Berlinben és Budapesten 12 évig (Ganz-Danubius). 1910 óta önálló. Vill. motorerőre berendezett műhelyében 5 segédet tart. Az 1921. gépipari kiállításon ezüst érmet, 1928-ban a kézm. ip. tárlaton ezüst koszorút kapott. Ipt. előljáró, Kőbányai Ip. Kör. főtitkára, tanoncvizsg. biz. tag. Legkiválóbb iparosaink közzé tartozik. 1915—18-ig katonai szolgálatot teljesített. Kor. vas és kor. ezüst érdemkeresztje van. Neje: Weisz Olga.

Snoj Márton, épület- és orvosi bútorlakatos, Rákos u. 6.

Sohár Jenő, műlakatos, Kálvin tér 8. Szül. Nagykanizsán 1877-ben, felszab. Szombathelyen 1893-ban. Praktizált Pécs, Bécs, Bukarest, Grác és Budapest jelentősebb üzemeiben. 1903 óta önálló. Első üzlete 1908-ig állt fenn. 1927-ben újra önállósította magát. Az 1906. pécsi kiállításon ezüst érmet kapott. A III. ker. ip. kör titkára. 1914-ben bevonult a hidászokhoz. Leszerelt 1918-ban mint altiszt. Egyszer sebesült, II. o. e. v. é., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Oertl Gizella.

Solymossy és Társa, golyóscsapágykészítő, Tavaszmező u. 6. Tulajdonosok: Bartha József és Solymossy Elek. Felső ipariskolát végeztek. Üzemüket 1921-ben

alapították. Készítenek golyóscsapágyakat, autóalkatrészeket stb. Az üzem vill. motorerőre van berendezve.

Sonnenwirth Samu, lakatos m., Serfőző u. 4. Szül. 1878-ban, felszab. Budapesten 1895-ben. 1907 óta önálló. 12 évig nagyobb gyárakban dolgozott. Javításokkal foglalkozik. Neje: Goldschein Gizella.

Soós István, géplakatos, István út 27. Szül. 1882-ben, felszab. 1898-ban Nagyváradon. Dolgozott Budapesten, Pozsonyban és Tatán. 1903 óta önálló. Gépjavítással és szereléssel, cukrászipari gépek készítésével foglalkozott. A Stümmer csokoládégyárnak és Pischinger Oszkárnak készítette a gépberendezéseket. 1914—17-ig katona volt. 1917-ben mint rokkantat szabadságolták. Neje: Kovács Etelka.

Soós I. Sándor, villamszerelő és géplakatos, Felsőerdősor u. 11.

Sopronyi Béla, épület-, mű- és géplakatos, Vörösmarty u. 12.

Sóty Zoltán, műlakatos, Vaspálya u. 12. Szül. 1884-ben, felszab. 1901-ben Budapesten. Dolgozott Berlin, Páris, Bécs és Budapesten, azonkívül Oroszországban is. 1908 óta önálló. Bécsi vadászkiállításra készült vascsillárát a m. kir. kormány vásárolta meg. Üzeme vill. motorerőre van berendezve s abban 15-20 segéddel dolgozik. Ezüst koszorús mester. Többször lett kitüntetve: Bécs 1910. Ipt. alelnök, a tanoncvizsg. biz. alelnöke, a Kisipari Hitelintézet felügy. biz. tagja, az IPOSz. vál. tagja stb. Ipari rokkant, s így a harctéren nem is volt. Neje: Szvoboda Angela.

Spáczay Miklós

Steiner Ödön

Spáczay Miklós, reszelő- és ráspolyüzem, Ürömi u. 25. Szül. 1895-ben, felszab. 1911-ben. Praktizált Budapesten, Prakfalván stb. 1929 óta önálló. Részt vett a háborúban, ahol kétszer megsebesült. 2 évig volt francia hadifogságban. A II. o. e. v. é., br. v. é., K. cs.-k., seb. érem tulajdonosa. Neje: Virág Juliska.

Steckl Károly, reszelővágó, Forgács u. 21. Szül. 1870-ben, felszab. Budapesten 1886-ban. Praktizált Trieszt, Prága, Grác, Fiume és Bécs nagyobb üzemeiben. 1898 óta önálló. Átlag 6 segéddel dolgozik vill. motorerőre berendezett üzemében. Ipt. előlj. tag, felszab. vizsg. biz. elnök. Több egyesület vál. tagja. Neje: néhai Szlavik Ilona.

Steiner Hugó, épület- és tűzhelylakatos Hunyadi u. 11.

Steiner Ödön, vas- és rézbútorlakatos, Kálmán u. 12. Szül. 1872-ben, felszab. Budapesten 1911-ben. 15 évi praktizálás után 1926-ban önállósította magát. 1915-ben katona lett, egyszer sebesült és 2 évig volt orosz hadifogságban. A II. o. e. v. é., br. v. é. kétszer, K. cs.-k., seb. érem tulajdonosa. Neje: Stern Sári.

Stelczer János, zárlakatos, Petneházy u. 32. Szül. 1893-ban, felszab. Budapesten 1910-ben. Mint segéd több nagyobb budapesti gyárnál (Arnheim, Fegyver és Gépgyár stb.) működött. 1923 óta önálló. 1 segéddel dolgozik vill. motorral felszerelt üzemében. Háború alatt a magy. áll. repülő és a fegyver és gépgyárban teljesített szolgálatot. Neje: Hermota Ilona.

Stepanek Antal, ortopéd és műszerész, Baross u. 18. Szül. 1880-ban, felszabadult 1897-ben Rákospalotán. Több nagyobb budapesti cégnél dolgozott. 1915 óta önálló. 4 segédet foglalkoztat. 1915—18 között katona volt. Neje: Somi Eszter.

Striz Antal, autójavító üzem, Bécsi út 116. Szül. 1874-ben, felszabadult Morvaországban 1891-ben. A Bárdi rt. cégnél 20 évig volt műhelyfőnök. 1922 óta önálló. Vill. motorerőre berendezett üzemében 5—6 segéddel dolgozik. Munkájáért a legmagasabb helyekről tüntették ki. 1914—18 között katona volt. Neje: Paál Mária.

Sulák Béla, autó- és motorszerelő, Tűzoltó u. 67.

Surányi István, épület- és géplakatos, Román u. 14. Szül. 1900-ban, felszab. 1918-ban Budapesten. Dolgozott a Ganzgyárban. 1925 óta önálló. 2 segédet foglalkoztat. Az Iparkamarától mesterlevele van (1928).

Sütő György, vasesztergályos, Cserkész u. 3. Szül. 1892-ben, felszabadult 1909-ben Pécsett. Dolgozott Pécs, Trieszt és Budapest nagyobb vállalatainál. 1928 óta önálló. Autójavításokkal és szabadalmak kivitelezésével foglalkozik. Motorerőre berendezett üzeme van és 2 segéddel dolgozik. Többször lett kitüntetve. Harcolt a szerb fronton. Neje: Scheit Róza.

Sygall Salamon, motor- és gépszerelő, Angol u. 29.

Svachulay Sándor, repülőgépszerkesztő Nagytemplom u. 33.

Szabó József, épület- és műlakatos, Fehérvári út belső sarok. Szül. 1882-ben, felszab. 1903-ban Nagykanizsán. Dolgozott gyárakban, műhelyekben. 1908 óta önálló. Üzeme vill. motorerőre van berendezve. Neje: Mayer Margit.

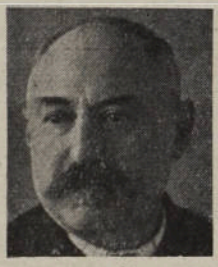
Szabó Lajos, motor- és gépalkatrész üzem, Váci út 69.

Szabó Lajos, szerszámkészítő, Bánya u. 1. A Kemény és Társa cég társtulajdonosa. Felszabadult 1902-ben Baján. Praktizált Budapest és Berlin nagyobb gyártelepein. 1918-ban alapította cégét. A telep vill. motorerőre van berendezve. 40 segédet foglalkoztat. 1921-ben arany éremmel (Vas- és gépipari kiállításon), 1927-ben állami oklevéllel lett kitüntetve. Neje: Esztergomi Karolin.

Szabó Sándor, mérlegkészítő, Elemér u. 15.

Szajkó Lajos

Szamek Mihály

Szajkó Lajos, lakatos, Röppentyű u. 42. Felszab. 1873-ban a Máv. gépgyárnál. Dolgozott Bécs, Berlin és Budapest nagyobb gyáraiban. 1905 óta önálló. Üzemében, amely vill. motorerőre van berendezve és 10—12 segédet foglalkoztat. 15-20 szabadalmi okirat tulajdonosa. Neje: Fock Mária.

Szalay Béni, géplakatos, Bank u. 3. Felszabadult 1903-ban Szilsárkányon. Vizsgázott motor- és gőzgépkezelő. Dolgozott Bécsben és Budapesten. 1929 óta önálló. Háborúban 1914-től kezdve a fényszóró osztagnál volt a fronton. K. cs.-k.-je van. Neje: Papp Julianna.

Szalay József, épület- és műlakatos, Kertész u. 11. Végezte Budapesten a m. kir. technológiai iskolát 1913-ban. Hat évig praktizált Budapesten. 1919 óta önálló. Három segéddel dolgozik. Sokáig harcolt az orosz fronton, ahol meg is sebesült. A II. o. e. v. é., br. v. é., K. cs.-k., seb. érem tulajdonosa. Neje: Kiss Julia.

Szamek Mihály és Fia, lakatos, Koszorú u. 10. Mihály felszabadult 1870-ben. Dolgozott vidéken és Budapesten. 1894 óta önálló. 1920-ban külföldi tanulmányúton volt. Motorerőre berendezett üzeme van. Neje: néhai Plachi Amália. **Ferenc** cégtársa felsőbb ipariskolát végzett, 1916-ban hadbavonult, 6 hónapot töltött a fronton. Majd azután hadifogságba került, hol három és fél évet töltött és 1919-ben került haza.

Szász M. Jakab, épület- és műlakatos, Luther u. 1/c. Felszabadult 1898-ban Ujpesten. 18 évig praktizált mint segéd. Dolgozott sokáig Németországban is. 1916 óta önálló. Főleg mozgószínházak berendezésével, redőnykészítéssel foglalkozik. 2 segéddel dolgozik. Neje: Wertheimer Sarolta.

Szász János, kazánkovács, Teve u. 31.

Szatala Emil, lakatos, Krisztina körút 131. Felszabadult 1882-ben Győrött. Dolgozott Budapesten és vidéken. Most 8 segéddel dolgozik motorüzemre berendezett műhelyében. Épületlakatosi munkákat vállal elsősorban. Neje: Szupp Mária.

Szautner József, géplakatos és vízvezetékjavító, Lajos u. 78. Felszabadult 1896-ban, 1908 óta önálló. Az Óbudai Ip. Kör vál. tagja. Harcolt az orosz, szerb és román fronton Leszerelt 1918-ban. K. cs.-k. Neje: Peringer Juliánna.

Szeiler Endre, épület- és műlakatos, Donáth u. 40.

Székely Ernő, gép- és motorjavító, Szabolcs u. 3. Felső ipariskolát végzett. 1890-ben alapította atyja az üzletet, amelyet azután ő vett át. 1915—18 között katona volt. 1918-ban szerelt le.

Szeli György, gép- és épületlakatos, Erkel u. 12. Felszabadult 1890-ben Csepregen. 29 évet praktizált. Szolgált a haditengerészetnél. Volt a Máv.-nál. 1919 óta önálló. Motorüzemű műhelyében 1 segéddel dolgozik. Neje: Csákváry Róza.

Szepessy István, gépárugyárüzem, Visi Imre u. 13. Felszabadult Aradon 1890-ben. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1914 óta önálló. Rézpántokat, kisipari gépeket készít. Motorerőre van berendezve. Józsefvárosi polg. Kör, a Ker. ip. Orsz. Szöv. és Ipt. tagja. Neje: Szuhy Anna.

Sziklás Géza, épület- és műlakatos, Telep u. 22.

Szilágyi László, pénzszekrénylakatos, Liliom u. 37. Felszab. 1902-ben Budapesten. Dolgozott Bécs, Berlin, Köln és Budapest nagyobb üzemeiben. 1919 óta önálló. Gyárt pénz- és okmányvasszekrényeket, biztonsági zárakat. Vill. motorerőre berendezett üzemében 2 segédet foglalkoztat. A M. kir. államrendőrség hiv. szakértője. Neje: Szamek Annuska.

Szlezák László, aranykoszorús harangöntőmester, Frangepán u. 77. Felszab.

Budapesten 1887-ben Thury János és fiai hírneves harangöntő cégnél. Mint segéd is ott dolgozott. 1910 óta önálló. Harangok öntésével és harangállványok készítésével foglalkozik. Alkalmazottainak száma 30—50. Vill. motorerőre berendezett tekintélyes vállalat. 1928 óta Magyarország aranykoszorús mestere. Két díszoklevéllel, 2 aranyéremmel és 4 nagy aranyéremmel lett kitüntetve. A Bazilika 7500 kg-os új harangja is az ő keze munkáját dícséri.

Szloboda György, épület- és műlakatos, Verpeléti út 5. Felszabadult 1895-ben. 1911 óta önálló üzlete volt Temesvárt. Budapesti vállalatát 1923-ban alapította. 1915-től kezdve a fronton volt. Neje: Borsi Juliánna.

Szmolen Pál, lakatos és szerszámkészítő, Légszesz u. 6. Felszabadult 1895-ben Budapesten. Mint segéd Budapesten, Németországban, Amerikában gyakorlatozott. 1897 óta önálló. Pontozógépeket, speciális zárakat készít. Átlag 6 segéddel dolgozik. 1928 kiállítási arany érmet nyert. 1914—18 között az orosz fronton volt és 1918-ban szerelt le mint altiszt.

Szudár Dezső, vas- és rézbútor készítő, Kazinczy u. 5. Felszabadult 1904-ben Szabadkán. Vezető állásban dolgozott állandóan. 1912 óta önálló. Többször kitüntetve ipari kiállításokon. Nagy arany érmet is kapott. A háborúban katona volt. Leszerelt 1918-ban, II. o. v. e. é., br. v. é., K. cs.-k.-je van.

Szücs István

Tarr Béla

Szücs István, reszelővágó, Práter u. 67. Felszabadult Budapesten 1894-ben. Mint segéd dolgozott Budapesten és vidéken. 1925 óta önálló. 1926-ban arany érmet kapott a kézműipari kiállításon. Neje: Sranka Zsuzsánna.

Tarr Béla, épület- és műlakatos, Aradi u. 45. Felszabadult Budapesten 1905-ben, ahol mint segéd is praktizált. 1910 óta önálló. Készít tűzhelyeket is. Motorerőre berendezett vállalatában 30 segédet foglalkoztat. A Lak. mest. Szöv. elnöke, az Építő ip. munkaadók központjának ig. tagja és az Ip. tanoncisk. felügy. biz. alelnöke. 1914—18-ig a harctéren volt. 1917-től a Kassai Felső Ipariskolánál a rokkantak oktatója volt. K. cs.-k., sebesülve volt. Neje: Grumu Juliánna.

özv. Tatár Zsigmondné, mű- és épületlakatos, Tölgyfa u. 16.

Tausz Jakab, épület- és tűzhely-műlakatos, Hernád u. 35. Felszabadult 1920-ban Nagykanizsán. Dolgozott Bécs és Budapest jelentősebb vállalatainál. 1926 óta önálló. 2—3 segéddel dolgozik. Neje: Linger Jolán.

Tauszk Jakab, vas- és rézbútorlakatos, Csengery u. 13.

Teichner Ádám, műlakatosmester, Szövetség u. 10. Ezüstkoszorús mester. Adatai a koszorús mesterek fejezetében.

Topita Lajos, vasesztergályos, Bolgár u. 8. Felszabadult 1896-ban. Dolgozott mint segéd nagyobb vállalatoknál 12 évig. 1919 óta önálló. Első üzeme Törökszentmiklóson volt, onnan jött fel Budapestre 3 év után. Üzeme motorerős. Két évig volt Romániában internálva. Neje: Robicsek Mária.

Tóth Antal, épület- és műlakatos, Kemény Zsigmond u. 17. Felszabadult 1897-ben Budapesten. 1911 óta önálló. Motorerőre berendezett üzeme van. 1914—18 között a fronton harcolt, megsebesült.

Tóth István, épület- és műlakatos, Bertalan u. 22. Felszab. 1892-ben Törökszentmiklóson. Praktizált a fegyvergyárban. 1911-ben átvette atyja műhelyét. Az összes szakmabeli munkákkal foglalkozik. Üzeme vill. motorerőre van berendezve. Neje: Forgó Mária.

Tóth Testvérek, motorszerelők, Lázár u. 2. Az üzemet 1926-ban alapították. Motorerőre berendezve 1 segédet foglalkoztat. Tulajdonosok: Tóth József és Tóth Imre. Utóbbi Budapesten szabadult fel. 1927-ben lépett be bátyja üzemébe. József felső ipariskolát végzett 1923-ban. Praktizált 1926-ig Budapesten, amikor megalapította virágzó üzemét.

Szomszédvári Tóth Zoltán, ősi nemes családból származik. Víz-, gáz-, villanyberendező és szerelő vállalat tulajdonosa, Budapest, Kecskeméti u. 13. Telefon: Aut. 840-27. Felsőipariskola és müncheni egyetemi végzettséggel, okl. mérnök. Nagyobb szabású munkákon dolgozott Budapest, Prága, Bécs, Berlin és Münchenben. 1920-ban Budapesten önálló lett. 12 személyt foglalkoztat. Az M. T.

K. birkozója több kitüntetéssel. 5 évi katonai és fronszolgálata van. 1921-ben szerelt le mint hadapród. I. és II. o. ez. és br. vitézségi érem, Károly e. ö. csapatkereszt és sebesülési érem tulajdonosa.

Tóth Antal

Tóth Zoltán

Török Béla, épület- és műlakatos, Üllői út 24.

Trananyovszky József, vasesztergályos Vilmos császár út 74. Felszabadult Budapesten 1917-ben. 9 évig praktizált. 1926 óta önálló. Vill. erőre berendezett üzemében 3 alkalmazottja van. Harcolt az orosz, olasz és román fronton. Egyszer megsebesült. K. e. v. é.-e, 2 br. v.-é.-e, K. cs.-k.-je van. Neje: Mödli Anna.

Trummer Miklós, autószerelő, Mester u 27. Felszabadult 1908-ban Budapesten. 12 évig praktizált. 1920 óta önálló. Autójavításokkal és szerelésekkel foglalkozik vill. motorerőre berendezett üzemében, hol 4 segédet foglalkoztat. 3 évet töltött a harctéren. 1918-ban leszerelt mint szakaszvezető. Neje: Gerecs Margit.

Typri János, vasesztergályos, Állomás u. 11. Felszabadult 1900-ban, 1925-ben társult Lipcsey Pállal s önállósították magukat. Üzemük vill. motorerőre berendezve. Átlag 8 segédet alkalmaznak a vállalatnál. 1914-ben bevonult. Harcolt az orosz fronton, ahol megsebesült. Neje: Balogh Julia.

Tyroler Béla, szerszám- és géplakatos, Szinnyey-Merse u. 23.

Rettegi Unghváry Aladár, takarék-tűzhely készítő, Gyorskocsi u. 13. Felszabadult 1890-ben Budapesten. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1912 óta önálló. Ősrégi nemes család sarja. 1916-ban bevonult, leszerelt mint fegyverkovács 1918-ban. Neje: néhai Császár Zsuzsánna.

Ungváry Gerő, autó- s hűtőtechnikai üzem, Gömb u. 10. Felszab. atyjánál Eszéken 1916-ban. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1920 óta önálló. 1—2 segédet foglalkoztat. 30 havi fr. szolgálata van. Az olasz fronton harcolt, hétszer seb. K. e. v. é., br. v. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Hutlassa Ilona.

Urbanovics Alajos, épület- és tűzhely-lakatos, Szent László út 21. Iparát Budapesten tanulta. 1920 óta önálló. Több segéddel és tanulókkal dolgozik állandóan. Nagyobb bérházak munkáit végzi.

Vajda Ernő, lakatos m., Sas u. 28.

Vámos Ferenc, elektroszerk. mester, Vármegye u. 9.

Vámos Zoltán, épületlakatos, Szigetvári u. 7.

Varga Imre, géplakatos, Visegrádi u. 17.

Varga Testvérek, ventilátor és lemezárugyár, Röppentyű u 61.

Vargadi Zsigmond, lakatos, Parádi u. 3. Felszabadult 1910-ben. Dolgozott Budapesten. 1920 óta önálló. Motor és kerékpárjavítással foglalkozik. Hadfelszerelési gyárban dolgozott a háború alatt. Neje: Grünwald Jolán.

Vass Kálmán, épület- és műlakatos, Szugló u. 14. Felszabadult 1892-ben Nagyszalontán. Praktizált 14 éven át Budapesten és vidéken. Motorerőre berendezett üzemében 25—30 alkalmazottat foglalkoztat. Ipt. előljáró, az Ip. kamara beltagja, a Szerszámgyártók szöv.-nek alelnöke, a T. O. K. kör ig. tagja, Internátusi gondnok. Neje: Krafeivov Józsa.

Vasuta Gusztáv, épület műlakatos, mérlegkészítő, József u. 79. Az aradi fa- és fémipari iskolát végezte 1902-ben. 5 évig praktizált. 1907 óta önálló. Vill. motorerőre berendezett üzemében 8—10 segéddel dolgozik. Ipt. számvizsgáló és pénztárnok, a Tanonc vizsg. biz. tagja. Az autóezrednél szolgált mint tizedes a háború alatt. Vaskeresztet kapott. Neje: Szabó Anna.

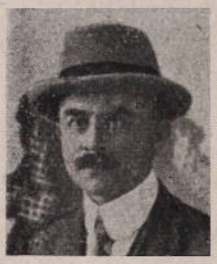
Typri János

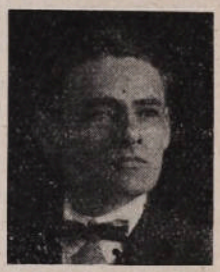
Vasuta Gusztáv

Végh Rezső, gépműhely, Lajos u. 167. Felszabadult 1903-ban. Mint művezető dolgozott a Ganz és Schlick gyárakban. 1920 óta önálló. 2 segéddel dolgozik. Végezte a felső fémipariskolát. Neje: Kocsis Karolin.

Victora Albert, finom mechanikai vállalat, Városmajor u. 51. Felszabadult 1903-ban. 1921 óta önálló. Szabadalmai: légfűtőkészülék, bürotta fogó stb. Háború alatt a Vulkán gyárba volt vezényelve.

Végh Rezső

Victora Albert

Vince István, sodronyágybetétkészítő, Szilágyi u. 4. Felszabadult Budapesten 1915-ben. 1922 óta önálló. Készít vas- és rézbútorokat. 1916-ban az olasz fronton teljesített szolgálatot. 1918-ban leszerelt. Neje: Perezel Juliánna.

Visy Ferenc, épület- és műlakatos, Dob u. 14. Felszabadult Budapesten 1918-ban. Dolgozott Zágráb, Fiume, Bukarest és Bosznia városaiban. 1927 óta önálló. Könyvkötő és nyomdai szakba vágó dolgokat készít. Neje: Lámi Paula.

Vitál András, épület- és műlakatos, Angol u. 3/b.

Vittek József, lakatos és villanyszerelő, Krisztina körút 85. Felszab. Budapesten 1896-ban. 1919 óta önálló. Háború alatt felmentve. Egészségügyi szolgálatos volt.

Volein József

Vnutskó János, szerszám- és gépműhely, Föld u. 52. Felszabadult 1908-ban. Dolgozott az óbudai hajógyárban, Ganzéknál stb. 1922 óta önálló. Famegmunkáló gépeket és szerszámokat készít. Vill. motorerőre berendezett üzemében 2—3 segédet foglalkoztat. Neje: Simkó Ilona.

= MAGYARORSZÁG ARANYKOSZORUS MESTERE =

SZLEZÁK LÁSZLÓ

Budapest-Belvárosi Főplébánia templom részére készitett 2400 kg-mos „Polgármester-harang" 1928. november 25.-én szentelte fel dr. Serédi Jusztinián bibornok-hercegprimás ur

Harang- és ércöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN-U. 77.

TELEFON: AUT. 913—53.

Az 1900 évi párisi világkiállításon diszoklevéllel, 1921 és 1923 évi vasipari kiállításokon aranyéremmel, az 1925 és 1926 évi kézműipari tárlatokon, kormány-diszoklevéllel, 1927 és 1928 évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve.

Számos egyházi elismerőlevél! Költségvetéssel díjmentesen szolgálok! Előnyös fizetési feltételek!

BUDAPEST-LIPÓTVÁROSI BAZILIKA 7500 kgr-mos uj nagyharangját nálam rendelték meg!

Az üzememből kikerülő harangok a legfinomabb fémekből készülnek, azok művészi kivitelüek, hangjuk tömör, zugó és érczes.

Volein József, motor- és gépkocsi üzem, Kenyérmező u. 3. 1916-ban végezte a m. kir. felső fémipari iskolát. 12 évig praktizált. 1928 óta önálló. 5 segédet foglalkoztat vill. motorerőre berendezett üzemében. 1917—18-ban önkéntes szakaszvezető volt. Neje: Kovács Leona.

Vörös Lajos, épület- és vasszerkezeti lakatos, Reiter Ferenc u. 66.

Wahl Ferenc, épület- és műlakatos, Víg u. 33. Felszabadult Budapesten 1892-ben 30 évig praktizált. 1922 óta önálló. Vill. motorra berendezett üzemében 9 alkalmazottja van. Neje: Brankovits Hermin.

Walter Gyula, autó- és motorjavító, Erzsébet királyné út 50.

Weidinger János, épület- és műlakatos, Jósika u. 19.

Weiner Ferenc, épület- és műlakatos, Fürész u. 72.

Weisz András és Társa, Húsipari gépgyár, Futó u. 25. Az üzem alakult 1892-ben. 20 segédet foglalkoztat a vill. motorerőre berendezett gyártelep. Milleniumi kiállítási éremmel jutalmazva. Szakmájában egyedül áll Magyarországon. A gyár vezetője és társtulajdonosa **Stefka János,** aki felszabadult 1899-ben. Praktizált Budapesten és Bécsben. Húsfeldolgozó gépeket gyártat. 1914-ben hadba vonult. Neje: Neheda Stefánia.

Weisz József, épület- és műlakatos, Szervita tér 8.

Wekerle József, épület- és műlakatos, Cserey u. 4.

Wiesner Lajos, épületlakatos, Fóthy út 3/b.

Wilhelm Artur, géplakatos és szerelő, Szentkirályi u. 6. Felszabadult 1910-ben Nagytapolcsányban. Dolgozott Leipzigban, Budapesten és vidéken. 1919 óta önálló. Szőrmegyári gépberendezéseket készít. Az Ipt., az V. ker. közg. egy. és a Hungária sportegylet tagja. Neje: Lichtmann René.

Wimmer Ferenc, autójavító, Maros u. 12.

Windisch Lajos, épület- és műlakatos, Horthy Miklós út 76.

Winkler Rezső, épület- és műlakatos, Gólya u. 1.

Wittmann János, sodronyfonó és szövő-mester, Sziget u. 4/b.

Zapomel Ferenc, géplakatos, Örömvölgy u. 24. Felszabadult 1907-ben Znaimban. Dolgozott Morvaországban és Budapesten. 1920 óta önálló. Sörarmatura, légkazán javításokkal foglalkozik. Vill. motorerőre berendezett üzemében 4 segédet foglalkoztat. 1914—18-ig a fronton volt. Mint fegyvermester szerelt le. Ezüst és vas érdemkereszteket kapott.

Zaymus Illés, géplakatos, Bertalan u. 10. Gabonamentő mezőgazdasági műszaki rt. vezetője. Üzemét 1922-ben alapította. Okl. gépészmérnök, ny. ipari főfelügyelő. 36 havi frontszolgálata van. Tart. főhadnagy. 1917-ben szerelt le.

Wahl Ferenc

Zöld József

Zöld József, épület- és műlakatos, Árpád u. 8. Felszabadult 1899-ben Dunavecsén. Praktizált Bécs, Pozsony és Budapest nagyobb üzemeiben. 1911 óta önálló. Vill. motorüzemű műhelyében 5 segédet foglalkoztat. Háború alatt hadfelszerelési cikkeket gyártott saját üzemében. Neje: Kiss Eszter.

Zsédely Károly, épület- és műlakatos, Márvány u. 38. Felszab. Zalaegerszegen 1904-ben. Dolgozott Budapesten. 1928 óta önálló. Vill. motorerőre berendezett üzemében mindenféle szakmunkát vállal. Neje: Nemes Sárika.

Zsembery János, épület- és géplakatos, Logody u. 24. Felszabadult Budapesten 1899-ben. Technológiát végzett. 1921 óta önálló. Pékipari felszereléseket készít. 1 évig volt a fronton, 2 évig szerb hadifogságban, megsebesült. Neje: Keresztes Erzsébet.

Zsurek Pál, épület- és műlakatos, Károly körút 7. Felszabadult 1905-ben Budapesten. Dolgozott vidéken és Budapesten. 1919 óta önálló. Vill. motorerőre berendezett üzemében 4 alkalmazottja van. A Kisip. Orsz. Szöv. ellenőre. Neje: Horváth Julia.

Fémművesmesterek.

Angelotti Richárd, fémnyomó m. Fürész u. 23. J. 313-67. Szül. 1882-ben Budapesten, tanulmányait itt folytatta, 1900-ban szabadult fel. Évtizedekig dolgozott nagy üzemekben, mint művezető. Önálló mester 1923 óta. Műhelye 3 lóerős motorral van felszerelve és ezüstnyomással foglalkozik. 2 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Ipt. elüljáró és a tanonc-

vizsg. biz. tagja. A világháborúban harcolt. Rezső fia a szakmában dolgozik. Neje: Bayer Rózsa.

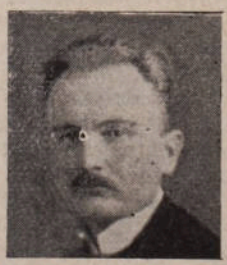
Ádler Miklós, fémesztergályos m. Horn Ede u. 6. Szül. 1886-ban Budapesten. Iparát itt tanulta. 1902 óta segéd. Berlinben tökéletesítette szaktudását. Hazai gyárakban hosszú ideig működött vezető minőségben. Üzemét 1924-ben alapította, mely 3 lóerős villanymotorral van fölszerelve. Fémáruk gyártásával és ipari gépjavítással foglalkozik. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton, majd sebesülve orosz fogságba esett. Neje: Fleischmann Lujza.

Baum János Róbert, fémöntő m. Bors u. 16. Tel. Lágym. 3-73. Verpeléti út 3. Szül. 1871-ben Budapesten. Helyi mesternél volt tanonc, 1887-ben szabadult fel. Jeles mesterek mellett folytatott gyakorlatot. 1920-ban önálló lett. Mű- és fémöntéssel foglalkozik. Készítményeit a szakiskola és a szobrászművészek részére szállítja. Munkái ezüst-, bronzérem és díszoklevelekkel vannak kitüntetve. A háború alatt hadfelszerelési gyárban működött. Neje: Nagy Mária.

Baumann Ferenc, rézműves m. Kender u. 22—24. Szül. 1904-ben Ujpesten. Budapesten tanulta mesterségét és 1923-ban lett segéd. Külföldön és itthon gyarapította szaktudását. Mester 1929 óta. Rézműves szakmunkákat készít. Társa: Peikert Ferenc géplakatos, a szakmával kapcsolatos géplakatos munkákat végzi.

Baum János Róbert

Bohacek László

Bohacek László Pál, fémöntő és fémáru üzem. Röppentyű u. 23. Tel. Aut. 913—86. Szül. 1882-ben Pilsenben. Felső Ipariskolát végzett. A fővárosi gépgyárakban és atyja üzemében dolgozott 27 évig. Atyja üzemét, mely 1897 óta áll fenn, 1909-ben vette át. A műhely 10 lóerős motorral dolgozik. 15 segédet foglalkoztat. Speciálista foszforbronz, csapágyfém és aluminiumöntvényekben. A világháborúban lövedékalkatrészeket készített és később hadfelszerelési gyárban osztályvezető volt. Neje: Köpfle Anna, régi iparoscsalád sarja.

Bomm József, műöntő m. Toldy Ferenc u. 44a. Bécsben született 1869-ben. Ott folytatta tanulmányait. 1882 óta segéd. Két évtizedig folytatott gyakorlatot jeles mestereknél. Műhelyét 1903-ban alapította. Dísztárgyakat, szobrokat, plaketteket stb. gyárt. 1916-tól kezdve hadtápszolgálatot teljesített. József fia atyjának műhelyében dolgozik. Neje: Figusch Borbála.

Bomm József

Horváth István

Boros Béla, galvanizáló m. Klauzál u. 18. Szül. 1884-ben Szegeden. Budapesten sajátította el iparát és 1897-ben szabadult fel. Nagy üzemekben 20 évig dolgozott mint művezető. Önálló 1921 óta. Műhelye 7 lóerős motorral van fölszerelve. Műhelyében 10—12 segédet alkalmaz. Aranyozást, ezüstözést, cinnezést, galvanizálást végez. A tanoncvizsg. biz. tagja. Béla fia atyjánál dolgozik. Neje: Szontagh Anna.

Celuch József, bronzműves m. Csaba u. 3. Szül. 1867-ben Lengyelországban, Dembitzán. Szakmáját ugyanott tanulta, 1883-ban lett segéd. Gyakorlatot Budapesten és külföldön szerzett. Műhelyét 1910-ben alapította, melyet 4 lóerős motorral szerelt fel. Foglalkozik az összes szakmába vágó munkákkal, amelyek ezüst- és bronzéremmel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. Vas- és rézbútor, továbbá csillárgyárak részére dolgozik. Neje: Glovasek Jozefa.

Cziegler János, rézárugyáros. Koszorú u. 12. Tel. J. 368-24. Szül. 1891-ben Kunszentmiklóson. Ott szabadult fel 1907-ben, majd az ország nagyobb üzemeiben folytatott gyakorlat után külföldre ment. Számos gyárban mint üzemvezető, máshol pedig mint főszerelő dolgozott. Az aluminium és vörösrézhegesztés első kísérleteit végezte és ő honosította meg a német iparban. Több hazai gyár felszerelése az ő vezetése alatt készült el. Németországban főleg a vegyészeti és fémipari gépgyárak berendezését tanulmá-

nyozta, szaktudását ezekben fejlesztette. Már a háború előtt mint elismert szakember, hírnévre tett szert. Vállalatát 1918-ban alapította. Most 12 lóerős motorral és szakgépekkel dolgozik és 40—50 embert foglalkoztat. Számos magasabb ipari kitüntetése van. úgymint aranyérmek, díszoklevelek stb. A Magy. Fémiparosok Orsz. Szöv.-nek megalapítója és elnöke. A Fémiparosok Lapjának megalapítója és kiadója. Az Ipt. elnöke. Számos ip. társad. egy. díszelnöke, elnöke stb. Neje: Kovács Anna.

Csicseri Andor, rézműves és csőhajtó m. Kőris u. 7. Szül. 1878-ban Budapesten. Szakmáját itt sajátította el. 1895-ben lett segéd. Kiváló mesterek mellett folytatott gyakorlatot. Mester 1919 óta. Rézművesmunkákkal, csőhajlítással és csőidomítással foglalkozik. Számos fővárosi vállalat és cég részére dolgozik. Jó munkáért ezüstéremmel és díszoklevéllel lett kitüntetve. Ipt. elülj. és a tanoncvizsg. biz. tagja. Mozgósítástól fogva szolgált. Neje: Gaunerstorfer Borbála.

Danek József, fémnyomó m. Bethlen u. 19. sz.

Dániel Gyula, féműntő m. Koszorú u. 14. szám.

Dries Róbert Jakab, cizellőr és bronzműves m. Kelemen u. 14. Bécsben szül. 1871-ben. Ott tanulta iparát. Felszabadult 1888-ban. A fővárosban gyarapította szaktudását. Üzemét 1908-ban alapította. Bronzmodellek és szakmunkákkal foglalkozik. Műhelyében 4—5 segéd dolgozik. Munkái aranyéremmel lettek kitüntetve. Róbert fia atyja üzemében dolgozik. Neje: Jakab Mária.

Eckstein Henrik, fémnyomó m. Izabella ucca 5. sz.

Emm Mihály, fémesztergályos. Liliom ucca 37. sz.

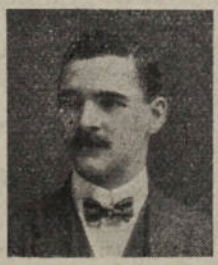
Fausztin Béla, fémesztergályos mester. Nagytemplom u. 33. Szül. 1879-ben Fiuméban. A fővárosban tanult, itt lett segéd 1897-ben. Hazai nagy gyárakban folytatott gyakorlatot. Önálló 1921 óta. Műhelye 3 lóerős villanymotorral van fölszerelve. Víz, gőz, gáz, épületvasalási szerelvényeket készít. Több társad. egyesületnél mint elnök vagy alelnök működött. A háború alatt hadfelszerelési gyárban dolgozott. Neje: Lenkey Katalin.

Ficzek Károly, ércszoboröntő m. Hungária körút 201. Szül. 1890-ben Budapesten. Iparát itt sajátította el. Szab. 1907-ben. Jeles mestereknél folytatott tanulmányokat. Üzemét 1920-ban alapította. 15 személyt alkalmaz. Fémszobrok, emlékművek, síremlékek öntését végzi. Több hősi emlékművet készített. Aranyéremmel lett kitüntetve. Mozgósítástól kezdve szolgált a fronton. Neje: Mohácsi Ilona.

Fixler Izidor, fémnyomó m. Kisfaludy u. 24. Tel. J. 392-96. Szül. 1883-ban Sátoraljaujhelyen. Tanulmányait a fővárosban végezte. 1899-ben lett segéd. Évtizedekig folytatott szakmabeli gyakorlatot. Mester 1922 óta. Műhelye 3½ lóerős motorral van fölszerelve. Ezüst, réz és egyéb fémáruknak mintaszerinti nyomásával foglalkozik. Ipt. elülj., tanoncvizsg. biz. tag. Györgyike leánya az üzemben segédkezik. Neje: Egri Margit.

Fleischmann József, bronzműves m. Bajnok u. 23. Szül. 1894-ben Komáromban. A fővárosban tanulta iparát. 1913-ban lett segéd. Gyakorlati szaktudását is itt tökéletesítette. Műhelyét 1929-ben alapította. 3 segéddel dolgozik. Bronzművesmunkákat és csillárokat készít. Mozgósítástól kezdve harcolt az orosz fronton, majd fogságba esett. Régi iparoscsalád sarja. Neje: Kohn Antónia.

Fótyi Ferenc, öntő m. Petneházy u. 31.

Ficzek Károly

Gebhardt Imre

Frommer Testvérek, pincegazdászati gépek és szerelvények gyára. Teréz körút 23. Tel. A. 228—99. A vállalatot F. Dániel alapította 1884-ben. Az üzem motorikus. Borászati, sörraktári és gyári, szikvízgyári gépek, automata büffék gyártásával és kereskedésével foglalkozik. Számtalan ipari kitüntetése van: arany, ezüst, bronz érmek és díszoklevelek. F. Ödön cégtárs külföldön szerzett gyakorlatot. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton, megsebesült, majd orosz fogságba esett.

Gál Dezső, műlakatos és fémárúgyáros. Nap u. 16. Tel. J. 350-90. Szül. 1870-ben Budapesten. Szakmáját is a fővárosban tanulta, 1887-ben lett segéd. Gyakorlatot külföldön is folytatott. Az üzemet, melyet nagybátyja alapított 1814-ben, 1902-ben vette át. Üzeme 30 lóerős motorral van felszerelve. 20 személyt alkalmaz. Fémtömegcikkek, úgymint: fémgombok, jelvények, érmek stb. előállítá-

sával foglalkozik. A cégnek számos kitüntetése van. Neje: Gold Vilma. Dezső fia szigorló mérnök.

Gebhardt Imre, fémesztergályos m. Angyal u. 30. Tel. J. 302-20. Szül. 1874-ben Budapesten. Mesterségét is itt sajátította el, 1891-ben szabadult fel és hazai gépgyárakban gyarapította szaktudását. Üzemét 1905-ben alapította. 7 lóerős motorral dolgozik. Foglalkoztat 20—50 személyt. Fémszerelvények, egészségügyi berendezések, fémtárgyak készítését és fémesztergályozást végez. Ipt. elüljáró, a tanoncvizsg. biz. alelnöke stb. A háború alatt a repülőgépgyárban dolgozott. Neje: Várady Sarolta. Imre és Gusztáv fiai szintén az üzemben működnek.

Vitéz Gira Ferenc, bronzműves és csillárkészítő m. Cég: Puchinger és Gira. Karpfenstein u. 2. Tel. J. 458-74. Szül. 1896-ban Nagyoroszin. Budapesten tanulta iparát, 1913-ban lett segéd. Ipari szakiskolát végzett. Az üzemet 1922-ben alapították és 5 lóerős motorral szerelték fel. A műhelyben 10 személy dolgozik. Bronzcsillárokat, szobrokat, iparművészeti dísztárgyakat gyártanak. Ipt. elülj. Munkái ezüstéremmel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. Minden harctéren küzdött és kétszer sebesült. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., bronz v. é., K. cs. k., seb. érem. Vitézzé avatták 1928-ban. Neje: Puchinger Irma.

Glatz József, armatúra, csillár és galvanizáló üzem. Eötvös u. 19. Szül. 1887-ben Pozsonyban. Felső ipariskolát végzett Budapesten. Itt működött mint gyár- és művezető. Önálló 1928 óta. Műhelye motorikus. Gáz, víz, gőz, armatúrák, fémáru, tömegcikkek és csillárok készítésével és galvanizálással foglalkozik. Mozgósítástól kezdve szolgált a fronton, ahol megsebesült. Kit.: K. cs. k.

Gombos Benő, okl. gépészmérnök vas- és fémipari üzeme. Dob u. 94—96. Tel. J. 458—32. Szül. 1880-ban Zomborban. A József műegyetemet végezte 1901-ben. Üzemét 1920-ban alapította, mely 6 lóerős motorral van fölszerelve és 20 személyt foglalkoztat. Vas- és fémipari tömegcikkek, armatúrák, vasúti kocsiszerelvények stb. gyártásával foglalkozik. Ipt. elülj. Hadfölszerelési gyár főmérnöke volt a háború alatt.

Gorzás Géza, bronzműves m. Bánya u. 14. szám.

Gunesch János, bronzműves és galvanizáló m. Margit rakpart 20.

Haas Lajos, fémműves m. Hársfa u. 9. Szül. 1877-ben Budapesten. Iparát itt sajátította el, 1895-ben lett segéd. Külföldön és hazai gépgyárakban működött, ott szerzett alapos gyakorlatot. Műhelyét 1908-ban alapította. 4—5 segédet foglalkoztat. Rézműves munkákat, kávéházi és vendéglői berendezéseket készít. Kiváló munkáért aranyéremmel lett kitüntetve. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton. Neje: Bárány Zsuzsanna.

Harangozó József. Cég: Harangozó és Schindler, fémöntő m. Kender u. 37. sz. Tel. J. 465-50. Szül. 1886-ban Nagyváradon. A fővárosban tanulta szakmáját. Gyakorlatra külföldre ment. Üzemüket 1922-ben alapították s motorral szerelték fel. 10—15 segédet foglalkoztatnak műhelyükben és főleg fémöntéssel foglalkoznak. A világháborúban szolgált, majd a MÁV gépgyár felmenttette. Neje: Feldhoffer Róza.

Hanke Ferenc, fémesztergályos mester, Hajtsár út.

Hauf Benjamin, bronzműves mester Szív u. 20.

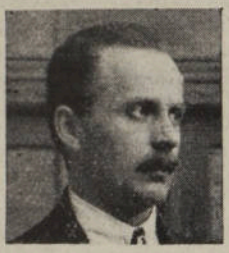
Hirmann Ferenc, fémárugyár. Csányi u. 7—9. Tel. J. 460-48 és 460-49. Szül. Baján 1855-ben. A kontinens fővárosainak nagyobb vállalataiban gyarapította szaktudását. Üzemét 1880-ban alapította, 200—300 munkást és 50 tisztviselőt foglalkoztat. Gőz, víz és gáz fémszerelvényt, vasúti kocsifelszerelést gyárt és önt. Arany érdemkereszttel és számos okirati elismeréssel lett kitüntetve. 1927-ben kereskedelmi tanácsos lett. A bádogos ipt. tb. elnöke stb. Neje: Burges Júlia. Leánygyermekei férjezettek és vejei a vállalatnál működnek.

Hoffmann János, fémesztergályos m. Sziget u. 9.

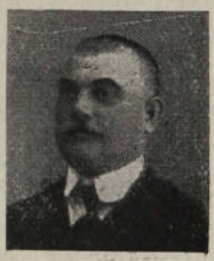
Horváth István, galvanoplasztikus m. Mária u. 11. Szül. 1887-ben Mosonban. Gyakorlati szaktudást kiváló mestereknél szerzett. Önálló 1928 óta. Műhelye 5 lóerős motorral és 300 Amp.-ral dolgozik. Hazánkban a galvanóplasztikát meghonosította és nickelezés, ezüstözés, aranyozással és cizellálással foglalkozik. Készítményeit főleg külföldre szállítja. Mozgósítástól kezdve szolgált a fronton, mint rádiótechnikus. Neje: Winkler Ilona.

Huff János, galvanoplasztikus mester. Tompa u. 13. Szül. 1891-ben Pakson. Budapesten sajátította el iparát és 1909-ben szabadult fel. Elvégezte az Iparművészeti Főiskola szobrászati szakosztályát. Nagy üzemekben folytatott gyakorlatot. Mester 1918-ban lett. Galvanóplasztikai, iparművészeti dolgok előállításával foglalkozik, tervek, rajzok, fényképek stb. után. Jó munkáért aranyéremmel és díszoklevéllel lett kitüntetve. A világháborúban szolgált.

Huff József, galvanóplasztikus mester. Tompa u. 13. Szül. 1896-ban Budapesten. Itt végezte szakmabeli tanulmányait és 1913-ban lett segéd. Külföldön végzett hosszabb tanulmányokat. Önálló 1925 óta. Galvanóplasztikai és iparművészeti munkákkal foglalkozik. Aranyéremmel lett kitüntetve. Iparművészeti tanulmányokkal rendelkező szakképzett mester. 1916-tól kezdve harcolt a fronton. 25 százalékos hadirokkant.

Horváth István

Irtl Mátyás

Irtl Mátyás, fémöntő m. Márga u. 16. Szül. 1877-ben Budapesten. 1911-ben alapította üzemét, melyet 3 lóerős motorral szerelt fel. Végez bronzöntéseket modellek után. A Kőbányai Iparoskör elüljárója. A háború alatt műhelyében hadianyagot gyártott. Neje: Jerabek Karolin. Mátyás fia a szakmában dolgozik.

Jungfer József, fémárugyára, Berzsenyi ucca 5.

Jancsurák Gusztáv, rézműves m. Ferenc u. 39.

Kalocsay Kálmán, fémnyomó m. Nyár u. 19. Tel. J. 431-61. Szül. 1877-ben Budapesten. A szakmáját is itt tanulta és 1893-ban lett segéd. Külföldön gyarapította tudását. Önálló 1904 óta. Műhelyében, mely 8 lóerős motorral van berendezve, 7—8 személy dolgozik. Fémnyomást, galvanizálást, fémcsiszolást, bronzáruk készítését végzi. Aranyéremmel és oklevéllel lett kitüntetve. Ipt. elülj., a tanoncvizsg. biz. elnöke stb. Mozgósítástól kezdve szolgált a háborúban, mint törzsőrmester. Neje: Marmorstein Sarolta. Miklós fia a szakmában van.

Kestner Ottó, fémöntő m., Cserhát u. 22. szám.

Király Sándor, rézáru- és gépgyár. Szinnyei-Merse u. 6.

Klopfer Izidor, érceöntőmester és fémárugyáros. Endre u. 10. Tel. Kőb. 75-09. Szül. 1874-ben Pilisvörösvárott. Budapesten tanulta iparát és 1889-ben lett segéd. Hazai és külföldi gyárakban gyarapította szaktudását és üzemét 1908-ban alapította. Műhelyében, mely három motorral van felszerelve 1 db 12 HP, 1 db 6½ HP és 1 db 1½ HP és 1 db galvanodynamóval, 35 személy dolgozik. Ércöntés, fémárugyártás, úgymint: központi fűtésberendezés, szerelvények, szőlőgazdasági berendezések gyártását, valamint csiszolás és nikkelezést végzi. Ipartestületi előljáró, a tanoncvizsg. biz. tagja stb. Mozgósítástól kezdve szolgált a fronton a fényszóró osztagnál. Neje: Ungár Klára. Ferenc fia mérnök, az üzemvezetői állást tölti be a gyárban.

Knorr Ferenc, fémnyomó és csillárkészítő m. Thék Endre u. 33. Szül. 1880-ban Budapesten. Itt sajátította el szakmáját. Hosszú külföldi tanulmányút után vállalatát 1925-ben alapította. 4—5 személyt foglalkoztat. Bronz- és fémműtárgyak, csillárok fémcsiszolását végzi. A világháborúban harcolt, majd orosz fogságba esett. Neje: Sinkóczy Anna.

Kohn Aladár, fémöntő m. Jász u. 53a. Tel. A. 153-59. Szül. 1896-ban Budapesten. Érettségi után lépett az ipari pályára és 1916-ban szabadult fel. Atyja üzemében folytatott gyakorlatot. A vállalatot, mely motorikus és 10 segédet foglalkoztat 1920-ban vette át. Gáz, gőz és vízvezetéki berendezések öntésével, csapágyak stb. készítésével foglalkozik. Ipt. elülj. A fronton harcolt, kétszer sebesült. 30%-os hadirokkant. Neje: Blitz Hilda.

Kohn Márton, fémöntő m. Jász u. 53a. Tel. A. 153-59. Szül. Nagyváradon 1869-ben. Ott sajátította el mesterségét. 1887-ben szabadult fel. Jeles mestereknél folytatott gyakorlatot. Mester 1905 óta. Az üzem 10 segédet foglalkoztat. Számos kiváló munkát végzett, melyek elismerést vontak maguk után. A háborúban szolgálatot teljesített. Régi iparos család. Neje: Fleischmann Róza.

Koller Izidor, csillárkészítő m. Dobozi u. 15. Tel. J. 313-37. Szül. 1875-ben Budapesten. Itt szabadult fel, majd egy évtizedig folytatott gyakorlatot. Üzemét 1906-ban alapította. A műhely 10 lóerős motorral van berendezve és 20—25 személyt foglalkoztat állandóan. Gyárt: művészi bronzcsillárokat, állólámpákat, falikarokat, szoborlámpákat stb. Ezüst éremmel lett kitüntetve. Ipt. elüljáró. A világháborúban a fronton küzdött. Neje: Spitzer Rózsi.

Koller Lajos, rézműves m. Lajos u. 191. szám.

Komlós Mór, bronzműves m. Lázár ucca 16.

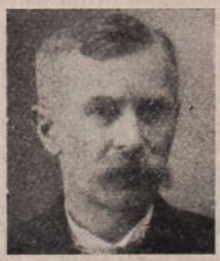
Kommer és Székely, fém- és bronzárugyár rt. Fűzér u. 46. Tel. Kőb. 74-05. A cég 1919-ben alakult. 28 lóerős villany-

motorral van a műhely felszerelve s átlag 50 segédet alkalmaz. Réz- és bronzárukat gyárt. Készítményeit külföldre és a vidékre szállítja.

Kovács László, fémesztergályos mester. Nagydiófa u. 15.

Kovács László, fémesztergályos mester. Szigetvári u. 20. Szül. 1895-ben Kecskeméten. Ott sajátította el iparát. 1914-ben lett segéd. Külföldön gyarapította szaktudását. Mester 1928 óta. Üzeme 11 lóerős motorral van felszerelve. 6 segédet és 3 tanoncot foglalkoztat. Víz-, gőz- és gázszerelvényeket készít és fémesztergályozást végez. A világháborúban 1915-től kezdve szolgált. Kit.: Br. v. é, K. cs. k. Neje: Hiadlorszky Vilma.

Kreutz Béla, rézműves m., Pacsirta u. 24. Szül. Budapesten 1880-ban mint régi iparos család sarja. Szakmáját is itt tanulta és 1900-ban szabadult fel. Tanulmányait folytatni külföldre ment. Önálló 1919 óta. Vörösrézárukat készít. A Baross Szöv. tagja. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton. Fia a szakmát tanulta és az üzemben dolgozik. Neje: Knittel Júlia.

Kubaszta Károly

László Jenő

Kubaszta Károly, fémiparos, Dob. u. 93. Szül. 1857-ben Dobránban (Csehország). Ipari tanulmányait a fővárosban végezte és 1870-ben szabadult fel. Régi, jeles mesternél folytatott gyakorlatot 24 évig. Mester 1896-ban lett. Üzeme saját alapítása. Pipafedők készítésével foglalkozik. Műhelyében két segéd nyer alkalmazást. Még a boszniai okkupációban szolgált mint szakaszvezető. Neje: Endercs Júlia.

Kulcsár Sándor, bronzműves m. Desewffy u. 9.

Ifj. Lamp Károly, csiszoló és galvanizáló m. Klapka u. 9.

László Jenő, műércöntő m. Knézits u. 12. Tel. A. 877-12. Szül. 1884-ben Jászberényben. Fővárosi mesternél tanult és 1899-ben lett segéd. Hosszú évekig dolgozott nagyobb üzemekben. Mester 1910 óta. 5 segéddel dolgozik. Mű-, ércszobor és iparművészeti dísztárgyakat, géprészeket és csillárokat önt. Aranyéremmel lett kitüntetve. A világháborút a fronton harcolta végig. Neje: Weisz Etel.

Lörincz Oszkár, mérnök, csillárgyára. Mester u. 26. Tel. J. 442-67. Szucsányban szül. 1891-ben. A József műegyetemet végezte 1914-ben. Németországban folytatott tanulmányokat mintegy 8 éven át. A vállalat 1922-ben alakult. Műhelyében, mely 12 lóerős motorral van felszerelve, 30 segédet és 8—10 tanoncot alkalmaz. Gyárt: művészi bronzcsillárokat, szobrokat és egyéb iparművészeti dísztárgyakat. Munkái arany, ezüst és díszoklevéllel lettek kitüntetve. Ipt. elüljáró, tanonc vizsg. biz. tag stb. A háborúban 1915-től kezdve szolgált mint hadnagy, majd orosz fogságba esett. II. o. kat. é. k. Sig. Laud. nyert.

Luib Gottlieb, bronzműves és csillárkészítő m. Cég: Luib Testvérek, Erdélyi u. 12. Budapesten szül. 1897-ben. Itt tanulta szakmáját, 1914-ben lett segéd. Szaktudását jeles mestereknél gyarapította. Az üzemet 1923-ban alapították. A műhely motorikus 2 HP. Segédet és tanoncot alkalmaznak. Bronz és csillárárukat készítenek. A Túrista egy. titkára. A fronton harcolt 26 hónapig. Bronz v. é., K. cs.-k. Neje: Fecker Ilona.

Luib Zoltán, bronzműves m., Erdélyi u. 12. Cég: Luib Testvérek. A fővárosban szül. 1891-ben. Tanulmányait is itt folytatta, 1908-ban szabadult fel. Üzemüket 1923-ban alapították. Túrista egy. alelnöke. Mozgósítástól fogva küzdött a fronton. Kit.: Kis ez., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Polyák Mária.

Lusztig Sándor, hat. eng. villanyszerelő és csillárgyár. Rökk Szilárd ucca 14. Született 1880-ban. Négy középiskola után kereskedelmit végzett és hét évig folytatott szakmabeli gyakorlatot. Önálló 1911-től fogva. 2 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Üzeme motorikus, 5 HP. Bronz, réz, fémcsillárokat, szobrokat és iparművészeti dísztárgyakat készít. A fronton harcolt és megsebesült. Neje: Diamant Gabriella.

Mandl Jakab csiszoló és galvanizáló m. Bezerédi u. 19.

Mayer János, mű- és ércöntő m., Szt. László tér 12. Kőb. 75—96. Budapesten szül. 1888-ban. Iparát itt sajátította el egyik nagy üzemben. Hosszú külföldi tanulmányút után lett önálló 1914-ben. Kb. 10 személyt foglalkoztat. Műhelye motorikus erőre van berendezve. Mű- és ércöntést, u. m. szobor és mindenféle fémöntést végez, modellek után. Ipt. elülj., a tanoncvizsg. biz. tagja, stb. Moz-

gósítástól kezdve szolgált a háborúban. Neje: Sik Erzsébet.

Máthé András, rézműves, Károly u. 11.

Mátyássy Nándor, bronzm. és ércszobrász m., Bokréta u. 23. Szül. 1887-ben a fővárosban. Tanulmányait is itt végezte, 1905-ben szabadult fel. Gyakorlaton külföldön járt. Mester 1914 óta. 3 segédet és 3 tanoncot alkalmaz. Foglalkozik: Csillárok, szobrok, plakettek, bútorveretek, ezüst ötvösmunkák stb. készítésével. Ezüst okmánnyal lett kitüntetve. A fronton harcolt, majd orosz fogságba esett. Neje: Auer Helén.

Mészáros István, fémnyomó m., Hernád u. 21.

Miákits Károly, bronzm. és csillárkészítő m., Rökk Szilárd u. 39. A fővárosban szül. 1886-ban. Szakmáját itt sajátította el és 1903-ban lett segéd. Üzemét 1910-ben alapította és 5 segédet alkalmaz. Gyárt: bronzcsillárokat, szobrokat, iparművészeti dísztárgyakat stb. Ipt. elüljáró, a tanoncvizsg. biz. elnöke, több társadalmi egyl. vezető tagja. A világháborúban szolgált. Neje: Ádám Rozália.

Mika Tivadar, ércöntőde és fémárugyár, Kazinczy u. 47. Bajorországban szül. 1860-ban. Ott végezte szaktanulmányait, 1879-ben szabadult fel. Bejárta Európát, hogy szaktudását fejlessze. Üzemét 1885-ben alapította és azt gyárrá fejlesztette. Ő gyártotta először az általa feltalált sörszivattyúkat és csapokat. 12 drb arany, ezüst, bronz é.-mel van kitüntetve.

Mika István

Müller Andor

Mika István, ércöntőde és fémárúgyár, Kazinczy u. 47. Szül. 1897-ben a fővárosban. Felső fémipariskolát végzett. Atyja halálakor, 1919-ben vette át a gyár vezetését. Az üzem 15 HP géppel rendelkezik s 40—50 szakmunkást alkalmaz. Gyárt: víz-, göz-, gáz-, bor- és sörarmatúrákat. Az Ipt. ügyvezető alelnöke, a mestervizsg. biz. alelnöke, a tanoncvizsg. biz. elnöke stb. A világháborúban mint hadnagy harcolt. III. o. kat. é. ker., Sig. Laud., nagy és kis ez., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Takács Judit.

Molnár István, rézműves m., Tisza Kálmán tér 22.

Moravcsik Károly, fémnyomó m., Klauzál u. 15. Budapesten szül. 1900-ban. Itt szabadult fel, majd fémáru gyárakban szerzett gyakorlatot. Az üzemet 1927-ben alapította társával, néhai Pásztor Ferenccel. 5 HP motor van a műhelyben. Végez: fémnyomást, ezüst-, réz- és bronzból, továbbá csillárkészítést.

Müller Andor, fémárúgyár, Kender ucca 37., üzlet: József körút 35. Tel.: J. 373-71. Szakcson született 1882-ben. Az áll. felsőipariskola gépészeti és motorszakát végezte. Gyakorlatot külföldi gyárban és a Hirmann-féle üzemben szerzett, hol mint műszaki üzletvezető működött. Önálló 1920-tól. 22 HP villanymotorral felszerelve. 30 segédet, 5 tanoncot alkalmaz. Gyárt: víz-, gáz-, gőzszerelvényeket, bor- és sörszivattyúkat, melegen sajtolt vascsavarokat stb. Tanonc vizsg. biz. tag. Arany, ezüst, bronz é.-mel és díszoklevéllel kitüntetve. Neje: Práger Rózsa, ki az adminisztratív ügyeket intézi.

Nagy Lajos, csillárgyár, Almássy u. 4. Szül. 1884-ben a fővárosban. Iparát is itt tanulta, 1903-ban lett segéd. Szaktudását nagy üzemekben gyarapította. Mester 1921 óta. Csillár és fémárukat gyárt. 2 segédet és 2 tanoncot alkalmaz. 1904-ben nősült.

Nemes Ede, fémcsiszoló és galvanizáló m., Nagymező u. 45. Tel.: Aut. 189-80. Sarajevóban szül. 1885-ben, szakmáját Angliában és Amerikában tanulta és ugyanazon országokban gyakorolta. Bérmunkákat végez. Arany éremmel van kitüntetve. Ő volt Magyarországon az első, aki a chromozást és cadminiumozást bevezette. Személyzetét állandóan külföldi szakfolyóiratokkal és könyvekkel oktatja. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton és megsebesült.

Neubauer Sándor, rézműves m. Holló u. 2.

Németh Lajos, bronzműves m., Hernád ucca 21.

Nyitray Ferenc, fémesztergályos m., Kiss János u. 4. Aut. 281-05. Szül. 1889-ben Budapesten, itt is szabadult fel 1906-ban. Németországban folytatott több évig gyakorlatot és 1920-ban lett mester. Üzeme motorikus 5 HP-vel, 3 segéddel dolgozik. Munkáiért dícsérő oklevéllel lett kitüntetve. Fémesztergályos, víz-, gőz-, gázszerelvények gyártásával foglalkozik. Neje: Ruttkay Irén.

Papp Ferenc, bronzm. és csillárkészítő m., Üllői út 82. Kispest. Ságváron szül. 1904-ben. A fővárosban tanult, 1922-ben szabadult fel és jeles üzemekben gyarapította szaktudását. Önálló 1929 óta. Bronz műárukat és csillárokat készít. Neje: Schiffer Mária.

Pastéka András, érczöntő m., Madách u. 4.

Polánszky Ágoston, rézöntő mester, Batthyány u. 3. Budapesten szül. 1890-ben. Szakmáját itt tanulta, 1907-ben szabadult fel. Gyakorlatot jeles mesterek mellett szerzett. Önálló 1920 óta. Üzeme motorikus 2 HP-vel. 2 segédet alkalmaz. Rézöntéssel foglalkozik és műöntvények gyártását végzi. Régi iparoscsalád sarja. Atyja P. István építőmester volt 35 évig.

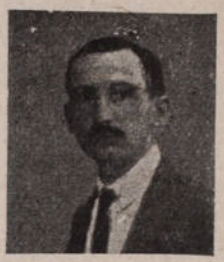
Pólya Géza, bronzműves és csillárkészítő m., Szigetvári u. 10. Kisujszálláson szül. 1891-ben. A fővárosban tanulta iparát és 1900-ban lett segéd. Két évtizedig folytatott szakmabeli gyakorlatot és mester 1927 óta. Gyárt bronzáru, csillárokat, antik bútorvereteket stb. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton és a kis ez. v. é.-mel lett kitüntetve. Neje: Pásztor Erzsébet.

Prokopovits Lajos, érczöntő m., Baross u. 106. Szül. 1889-ben Budapesten. Tanulmányait is a fővárosban végezte és 1907-ben szabadult fel. Motorikus erőre berendezett üzemét 1919-ben alapította és 1 segédet alkalmaz. Mű-, érc- és címtábla öntését végzi főleg fémárugyárak részére. A világháborút végigharcolta, megsebesült. Neje: Paulini Ilona.

Puchinger József, bronzműves és csillárkészítő m., Karpfenstein u. 2. Budapesten szül. 1894-ben. Szakmabeli tanulmányait itt végezte, 1910-ben lett segéd és az üzemét 1922-ben alapította társával együtt. Csillárok, szobrok, iparművészeti dísztárgyak készítését végzik. Ezüst éremmel és oklevéllel lett kitüntetve. A háború alatt a fegyvergyárba volt vezényelve. Neje: Gira Ilonka.

Reichenberger Farkas, rézműves és ónozó m., Bethlen u. 35. Józs. 305-67. Bajorországban szül. 1866-ban. A szakmáját Budapesten tanulta, 1880-ban szabadult fel és külföldön folytatott gyakorlatot. Üzemét 1910-ben alapította és készít ónozást és egyéb szakmunkákat, mint szeszgyári berendezéseket stb. Arany és ezüst éremmel lett kitüntetve.

Reichenberger Róbert, rézműves és ónozó m., Sajó u. 6. Szül. 1888-ban a fővárosban. Iparát Szabadkán sajátította el, 1904-ben lett segéd és jeles mestereknél folytatott gyakorlatot. Önálló 1920-tól fogva. A műhely 3½ HP motorral van felszerelve, 6 segédet foglalkoztat és gyárt: szesz-, cukor-, konzerv-, vegyészeti- és tejipari készülékeket. Arany és ezüst éremmel van kitüntetve. A háború alatt a haditengerészetnél szolgált. Neje: Pudleiner Ilona.

Nyitray Ferenc Reichenberger Róbert

Reinitz Béla, művészi csillárműhely, Wahrmann u. 13. Budapesten szül. 1902-ben. Wienben tanulta iparát és továbbra is ott folytatott tanulmányokat. Műhelyét 1920-ban alapította és művészi csillár- és dísztárgyak készítésével foglalkozik. Több jeles munkát végzett, főleg magánrendelők részére.

Sándor László, bronzműves és fémdíszmű készítő, Nagytemplom u. 12/b. Budapesten szül. 1893-ban. Az áll. felsőipariskola fém- és vasipari szakát végezte 1912-ben. Évekig folytatott gyakorlatot nagyobb műhelyekben. Vállalatát 1924-ben alapította. Üzeme motorikus, 5 HP. 4 segédet és 2 tanoncot alkalmaz. Lakásdíszítő, bronzműves, fémdíszmű és használati tárgyakat készít. Ipt. elüljáró. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton, mint hadnagy. Kit.: kis ez. v. é., K. cs.-k. Neje: Laufer Margit.

Schima Dénes, fémnyomó m., Dobozi u. 39. A fővárosban szül. 1874-ben. Bécsben tanult és 1891-ben szabadult fel. Jeles mestereknél folytatott gyakorlatot. Önálló 1907 óta. Motorikus az üzem, 2 segéddel dolgozik. Réz- és vasbútor alkatrészeket készít, fémnyomást és fémcsiszolást végez. Neje: Ortner Mária. Három fia a szakmát tanulta.

Schindler János, fémöntő m., Kender u. 37. Kispesten szül. 1886-ban. A fővárosban sajátította el iparát, 1904-ben lett segéd. Németországban szerzett gyakorlati szaktudást. Mester lett 1922-ben, hosszú gyakorlattal és külföldi tapasztalattal rendelkező mester. A világháborúban a fronton harcolt. Neje: Wágner Juliánna.

Schlesinger Richárd, lemezelő mester, Gólya u. 25.

Schlesinger Vilmos, galvanoplastikus és galvanizáló m., Péterffy S. u. 24. Szül. 1871-ben Budapesten. Tanulmányait itt végezte, 1888 óta segéd. Külföldön gyarapította szaktudását. Üzemét 1901-ben alapította és azt 4½ HP motorral szerelte fel. 2 segédet és 2 segédmunkást foglalkoztat. Arany, ezüst é.-mel és díszoklevéllel van kitüntetve. Ipt. alelnök, mester és tanonc vizsg. biz. elnök stb. 1916-tól kezdve hadianyag gyárban mint művezető dolgozott. Neje: Fail Mária.

Schultz Lipótné, fémárugyáros, Rózsa u. 109.

Schwartz és Trnovszky, fémesztergályos, Izabella u. 71.

Sessler Henrik, fémcsiszoló és galvanizáló m., Práter u. 9. Vágujhelyen szül. 1885-ben. Szakmáját a fővárosban tanulta és 1901-ben szabadult fel. Évekig gyakorolta szakmáját Budapesten és külföldön. Az üzemet 1926-ban alapította társával együtt. 10 HP motorikus műhelyében 2 segédet foglalkoztat. Mozgósítástól kezdve harcolt mint őrmester. Kit.: nagy és kis ez., br. v. é., seb. é. Neje: Guttmann Erzsébet.

özv. Sommer Samuné, fémárugyár, Hunyady u. 54.

Stadt János, bronzműves m., Szövetség ucca 3.

Steiner István, fémárugyáros, Jókai tér 3.

Szeidl Károly, rézöntő m., Alkotás u. 9.

Szemenyei Lajos, rézműves m., Remete u. 34.

Székely Lipót, fémcsiszoló és galvanizáló m., Práter u. 9. J. 392-16. Nagytapolcsány községben szül. 1888-ban, Budapesten szabadult fel 1906-ban. Önálló 1912 óta. Foglalkozik fémcsiszolás, galvanizálás és nikkelezéssel. 10 HP motorral dolgozik az üzemben, 2 segédet és 2 tanoncot foglalkoztatva.

Szili István

Szili István, bronzöntő m., Petróczy út 15/b. Tarnócán szül. 1882-ben. A fővárosban tanulta iparát és 1898-ban szabadult fel. Bejárta Európát, hogy szakmáját tökéletesítse. 1917-ben alapította üzemét, hol 3 segédet, 4 tanoncot foglalkoztat. Bronz szobrokat és különleges bronz öntvényeket készít. Arany éremmel és számos díszoklevéllel van kitüntetve. Jelenleg készíti az amerikai Kossuth-emlékművet. A világháborút végigharcolta és kétszer sebesült. Ipt. elüljáró a tanonc vizsg. biz. elnöke és mestervizsg. biz. alelnöke. Neje: Beer Ella.

Taub Alfréd, fémesztergályos m., Dembinsky u. 20. Szül. 1877-ben Budatétényben. A fővárosban tanult, 1895-ben lett segéd és gépgyárakban gyarapította szaktudását. Önálló 1909 óta. Üzeme motorikus, 8 HP-vel. 20—25 segédet foglalkoztat. Gyárt gőz- és vízvezetéki szerelvények, fürdőberendezési és fűtési armatúrákat, Tanoncvizsg. biz. tag. Neje: Getmay Róza.

id. Thurzó Rezső

Ifj. Thurzó Rezső

Thurzó Rezső, fémműves m., Kazinczy u. 46. Szül. 1901-ben Budapesten. Atyja üzemében tanult és 1920-ban lett segéd. A műhelyt 1897-ben atyja alapította és ő azt 1926-ban vette át, 8 HP motorral van felszerelve, 8 segédet és 4 tanoncot foglalkoztat. Végez fémnyomást, fémdomborítást és bronzműves munkákat. Arany és ezüst é.-mel van kitüntetve. Ipt. elüljáró. Neje: Kovács Mária.

Tóth Ferenc, aluminium és bronzöntő m., Teve u. 57. A. 903-41. Szegeden szül. 1876-ban. Aradon szabadult fel, majd nagy üzemekben gyarapította szaktudását. Mester 1920-ban lett. Üzeme motorikus. Foglalkozik aluminium és bronz öntéssel, gép-, autóalkatrészek, orvosi műszerek stb. készítésével. Ezüst é. és oklevéllel kitüntetve. Ipt. elüljáró, a fémöntő ip. elnöke, stb. Mozgósítástól fogva szolgált. Neje: Kemessey Karolina. Károly és Ferenc fia a szakmában működnek.

Tremmel Károly, rézesztergályos m., Bors u. 18.

Trnovszky Mihály, fémesztergályos m., Izabella u. 71.

Turiet Lajos, óratokkészítő és galvanizáló m., Váci u. 21.

Ullmann M. Manó, fémesztergályos m., Visy Imre u. 11. Kispesten szül. 1896-ban. Szakmáját itt tanulta, 1912-ben lett segéd és külföldön járt, hogy szakmáját tökéletesítse. Önálló 1920-ban lett és motorikus üzemében 4 segédet és 4 tanoncot foglalkoztat. Szerelvények, műbútor vereteket stb. gyárt. A háborúban a fronton küzdött és megsebesült. Neje: Kun Ilona.

Vandrák László, bronzműves m., Mária u. 16. Szül. 1894-ben a fővárosban. Atyjánál tanulta iparát, 1912-ben szabadult fel. Iparművészeti főiskolát is végzett. Az üzem 1845 óta áll fenn, azt 1927-ben vette át. 2 HP villanymotort használ, 2 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Lakásberendezési, temetői és egyéb dísztárgyakat készít. 26 drb arany-, ezüst-, bronzéremmel és oklevéllel lett kitüntetve. Ipt. elüljáró és tanonc vizsg. biz. tag. A háborúban harcolt, 50%-os hadirokkant. Neje: Schertl Margit.

Vandrák László

Vályi József

Vályi József, rézműves m., Nagydiófa u. 9. J. 428-50. Tatatóvárosban szül. 1865-ben. Szakmáját ott sajátította el, 1882-ben lett segéd és külföldön járt tanulmányúton. Önálló 1890 óta. A műhely motorikus, 4 segédet és 3 tanoncot foglalkoztat. Évszázados üzeme szeszfőző üstöket, szállodai berendezéseket, kelmefestő gépeket stb. gyárt. Ipt. tb. elnöke. Neje: Téglás Terézia.

Vignali Rafael, műércöntő, Jász u. 74. J. 352-97. Olaszországban szül. 1877-ben. Iparát Firenzében tanulta és 1896-ban szabadult fel. Önálló mester 1904 óta. Első ipariskolát végzett és Zala György szobrászművész meghívására jött az országba. Üzeme motorikus, 20 segédet, 4 tanoncot foglalkoztat. Számos fémszobor öntését végezte. A IV. o. érdemkereszttel és különféle elismerő okmányokkal van kitüntetve. Neje: Julia Stagi.

Vogel Lajos, bronzműves m., Mária Terézia tér 5. J. 301-23. Budapesten szül. 1900-ban. Szakmáját itt sajátította el 1916-ban. Gyakorlati szaktudást nagy üzemekben szerzett. Mester 1927-től fogva. Gyárt: fali és asztali csillárokat, szobrokat stb. 2 segédet és 2 tanoncot alkalmaz. Az üzem motorikus. Rezső fivére a szakmában társként működik.

Vignali Rafael

Weiszenstein Bernát

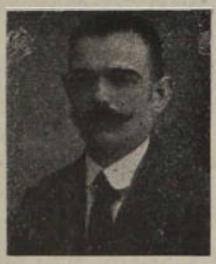
Weiszenstein Bernát, fémöntő mester, Izabella u. 6. Szül. 1878-ban a fővárosban. Tanulmányait itt végezte és 1895-ben szabadult fel. Külföldön és nagyobb hazai üzemekben gyarapította tudását. 1924-ben lett önálló. 3—4 személyt foglalkoztat. Főleg címtábla öntéseket végez. A tanonc vizsg. biz. tagja. A haditengerészetnél szolgált. Neje: Gidali Etelka. Sándor fia a szakmában működik.

Weymann Ervin, a Reichenberger K. cég műszaki vezetője, Kender u. 32. J. 312-56. Breslauban szül. 1877-ben. Műegyetemet végzett és gyárvállalatoknál folytatott gyakorlatot. A cégnél 1907 óta működik. Alkalmaznak 30 segédet és 6 tanoncot. Az üzem motorikus. Gyártanak: réz- és fémárukat, vegyiipari és mezőgazdasági gépeket és készülékeket. Ipt. elüljáró. A világháborúban szolgált. Neje: Reichenberger Olga.

özv. Wiesner Vilmosné, réz- és fémöntő m., Kacsa u. 14. Aut. 523-43. Férje Budapesten szül. 1876-ban. Atyjánál tanult és 1894-ben szabadult fel. Külföldön járt tanulmányúton. Az üzem, melyet férje 1904-ben vett át, 1868 óta áll fenn. Motorikus a műhely, 4—5 segédet foglalkoztat. Réz-, fém- és ipari cikkek gyártásával foglalkozik. Ezüst éremmel és díszoklevéllel van kitüntetve. Több társadalmi egyl. tevékeny tagja. Ottmár fia az üzem vezetésénél tevékenykedik.

Visolith János, lemezelő és galvanizáló m., Dugonits u. 4. és Romanelli u. 21. Szentendrén szül. 1880-ban. A fővárosban tanulta iparát, 1897-ben lett segéd. Évekig dolgozott nagyobb üzemekben és önálló 1910 óta. Üzeme motorikus, 6 HP. 4 segédet foglalkoztat. Ko-

csigyárak, karosszeria üzemek, taxivállalatok részére dolgozik. Neje: Perger Margit.

Visolith János

Wodicka Miksa, bronzműves m., Mária u. 12. Berlinben szül. 1863-ban. Szakmáját ott tanulta és 1882-ben szabadult fel. Európa nagy városaiban gyarapította szaktudását és önálló lett 1897-ben. Üzeme motorikus, 5 HP, 3 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Bronzműves munkákat, fémnyomást és galvanizálást végez, valamint jeles és nagyszabású szakmunkákat készített. Neje: Stumbeck Katalin.

Zettwitz Adolf, fémesztergályos m., Kispest, Üllői út 96. Szül. 1884-ben a fővárosban. Iparát itt sajátította el és 1901-ben lett segéd. A felső ipariskola elvégzése után külföldön járt tanulmányúton, mester azután lett 1920-ban. A gépműhelyben amely 10 HP motorral van felszerelve, 16 segéd és 10 tanonc, a fémöntődében pedig 8 alkalmazott van foglalkoztatva. Fémesztergályozást és fémöntést végez. A háború alatt hadianyaggyárban működött. Neje: Horváth Etel.

Szobafestő, címfestő és mázolómesterek.

Ábrahámovitz Simon, szobafestő, mázoló, VII., Rózsa u. 35.

Adametz József, szobafestő, mázoló m. VII., Kisdiófa u. 12. Szül. 1889-ben Mezőtúron, 1914 óta önálló. A világháborúban résztvett. Br. v. é., K. cs.-k. kitüntetése van.

Adametz Ignác, szobafestő és fényező m. I., Logodi u. 10. Szül. Budapesten 1883-ban, önálló 1921 óta.

Adelmayer Róbert, szobafestő, mázoló, m. Szegényház u. 21. Szül. Budapesten 1881-ben és fölszab. ugyanitt 1897-ben, majd Budapest és Bécs nevesebb mestereinél dolgozva, 1914-ben saját erejéből önállósította magát. Szobafestéssel és mázolással foglalkozik és 1—2 segédet alkalmaz. Harcolt az orosz és olasz fronton. Kit.: nagy ez. és kis ez., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Hülcher Erzsébet.

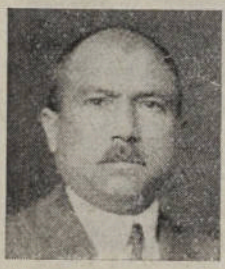
Adler Izidor, szobafestő, mázoló és díszítő m. IX., Ráday u. 56. Szül. Szarvason 1885-ben, 1912-ben lett önálló. 1914—18-ig volt a harctéren, jórészt mint orosz hadifogoly.

Adorján Kálmán, szobafestő m. Mátyás tér 9. Szül. Bögötén 1880-ban, 1925-ben önálló mester. 1914—16-ig harcolt az orosz fronton és 38 hónapot orosz hadifogságban töltött.

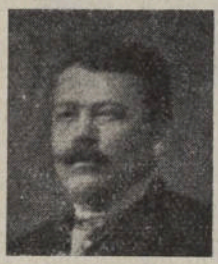
Aracs J. János, fényező és mázoló m., Ranolder u. 24. Szül. Budapesten 1876-ban, önálló üzlete van 1910 óta és kiválóan szép munkáiért díszoklevéllel kitüntetve. Háború alatt hadifelszerelési gyárban dolgozott mint művezető.

Árky Albert, szobafestő és mázoló m. Magdolna u. 51. Szül. Kisbéren 1877-ben. 1918 óta saját üzlete van. 1914—18-ig volt katona. Leszerelt mint altiszt.

Auer Ferenc, szobafestő és mázoló m., Krisztina körút 8—10.

Adametz Ignác

Árky Albert.

Baboss László, szobafestő és mázoló m., Ranolder u. 13. Szül. Alsólendván 1894-ben, 1923-ban önállósította magát. 48 hónapig frontszolgálatot teljesített. Br. v. é., K. cs.-k. bolgár é. k.-je van,

Balassa József, szobafestő és mázoló m. Peterdy u. 14.

Balassa Adolf, szobafestő és mázoló m., Cserhát u. 9. Szül. Sümegen 1879-ben, felszabadult 1898-ban. Másfélévet dolgozott külföldön, 1925-ben önállósította magát. 1915—18-ig katona volt. Neje: Adamcsek Anna.

Bányai Béla, szobafestő és mázoló m. Péterffy Sándor u. 3.

Baráth Sándor, szobafestő és mázoló mester. Baross u. 18. 1888-ban szabadult fel. Mint segéd dolgozott Budapesten és vidéken. 1926 óta önálló. 36 hónapon át frontszolgálatot teljesített. Neje: Kertész Erzsébet.

Baron Sándor, címfestő mester. Király u. 25. Csongrádon szül. 1892-ben. Bécsben tanult, 1911-ben szabadult fel. 1920 óta önálló. Ipt. elüljáró, a Cimfestőmesterek Szövetségének titkára. Harcolt az

orosz fronton. 1916—18-ig orosz hadifogságban volt. Neje: Drach Teréz.

Bartha István, címfestő. Szövetség u. 7. szám.

Bata Lukács, szobafestő és mázoló mester. Vörösmarty u. 73. Szül. 1899-ben Bácsmartonoson, felszab. 1915-ben Budapesten és 1922 óta önálló. Több egyesület vál. tagja. Neje: Privitzer Anna.

Beller Antal, szobafestő mester. Népszínház u. 55. Szül. Ujverbászon 1867-ben. Budapesten tanult és 1917-ben önállósította magát. A tanoncvizsg. biz. tagja. Régi iparoscsalád tagja. Neje: Szabó Zsuzsánna.

Beller Antal

Benedek János

Benedek János, szobafestő és mázoló mester. Abonyi u. 4. Szül. Egerben 1877-ben. 1892-ben szabadult fel ugyanott. 1906 óta önálló. Több egyesület tagja. 1915—18-ig az olasz fronton küzdött. Megsebesült. 50%-os hadirokkant. Neje: Máthé Mózes Mária.

Berger Samu, szobafestő, mázoló és fényező mester. Jósika u. 28. Szül. Pápán 1884-ben, felszab. 1899-ben. Dolgozott Németországban és Ausztriában. 1910-ben önálló lett. Ipt. vál. és elülj. tag. 38 hónapi frontszolgálatot teljesített. A fogságból háromszor megszökött. Kit.: I. és II. o. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Zweig Amália.

Berger Samu

Bernád Márton

Bernád Márton, szobafestő és mázoló mester. Wesselényi u. 54. Nagykörtvélyesen szül. 1888-ban, felszab. 1908-ban. Dolgozott Budapesten és vidéken. Önálló 1919 óta. 1915-ben bevonult. 4 évig orosz hadifogságban volt. Neje: Áron Róza.

Bernhard Antal, szobafestő mester. Alkotás u. 20. Kőszegen szül. 1892-ben, felszab. 1908-ban ugyanott. Dolgozott úgy a fővárosban, mint a vidéken. 1914 és 1918 között katona volt. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Schiffer Erzsébet.

Biedl Jenő, szobafestő és mázoló. Bajza u. 12. szám.

Bildhauer Imre, szobafestő és mázoló mester. Horánszky ucca 5. Született 1887-ben, felszabadult 1904-ben Pécsett. Dolgozott Budapesten és vidéken és járt Olaszországban és Dalmáciában is. 1914-től kezdve katona volt. 1915-ben hadifogoly lett és öt és fél évig volt orosz fogságban. Neje: Koválszky Margit.

Binnebős József, szobafestő és mázoló mester. Murányi u. 25. Szül. 1890-ben Bécsben. Budapesten tanulta ki iparát és mint segéd is a fővárosban dolgozott. 1927 óta önálló. A munkavéd. tanács tagja. 4 évig harctéri szolgálatot teljesített. Neje: Krisán Róza.

Bíró József, szobafestő és mázoló. Székely Bertalan u. 9.

Bocskoi József, szobafestő és mázoló mester. Lövőház u. 34. Szül. 1889-ben Bucarestben, felszab. 1908-ban ugyanott. Sokáig dolgozott Romániában és Tirolban. 1925-ben önálló üzletet nyitott. Munkáját dícsérő oklevelekkel és ezüstéremmel jutalmazták több kiállításon. Az orosz, olasz és román frontokon harcolt. Kétszer sebesült, 1918-ban szerelt le. Kit. K. cs. k., seb. érem. Neje: Oszkó Ida.

Bódogh Géza, szobafestő, mázoló és fényező mester. Klauzál tér 13. Szül. Kecskeméten 1874-ben, felszab. 1893-ban Budapesten. Tíz évig dolgozott mint segéd és 1903 óta önállóan folytatja iparát. Volt ipt. elüljáró. Két és félévi frontszolgálata volt, ahol orosz hadifogságba esett. Neje: Zilzer Aranka.

Bodzsár József, címfestő m., Rákóczi út 64. Szül. 1898-ban Szolnokon, szab. 1915-ben ugyanott. 4 év után, 1919-ben önálló lett. A cimfestők szövetségének vál. tagja. 36 havi frontszolgálata van. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Régi tisztes iparoscsalád sarja.

Bogáromy Gábor, szobafestő és mázoló mester. Népszínház u. 23. Szül. Budapesten 1897-ben, felszab. 1919-ben ugyanott. 1926-ban önálló üzletet nyitott. 1914—18. években mint katona szolgálta hazáját és kétszer sebesült meg. Neje: Zathureczky Etel.

Bohmann István, szobafestő és mázoló m. Légszesz u. 2. Szül. 1887-ben Budapesten, szab. 1907-ben ugyanott. 20 évig volt az Ehrlich M. cég üzletvezetője. 1921 óta saját üzeme van. A nemzeti Kaszinó és Park Club állandó munkása. Átlag 8 segéddel dolgozik. 1916—18-ig honvédtűzér volt. Neje: Bubernák Adél.

Braunitzer Károly, szobafestő és mázoló mester. Maros u. 15. Szül. 1885-ben Budapesten, felszab. 1902-ben ugyanott. Önálló 1926 óta. Az orosz és olasz frontokon 31 hónapot töltött. Kit.: Kétszer nagy ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Schmitz Erzsébet.

Brenner Miksa, szobafestő és mázoló mester. Hajcsár út 52. Szül. 1888-ban Budapesten, felszab. 1910-ben atyjánál, B. Albertnál, kinek üzletét 1913-ban átvette. 14—15 segéddel dolgozik. Munkája többször lett kitüntetve (Páris, díszoklevél). Több egyesület tagja. Neje: Weiner Natália.

Bildhauer Imre

Buday Gyula

Buday Gyula, szobafestő és mázoló m. Lónyai u. 45. Szül. 1892-ben Zalaegerszegen, felszab. 1910-ben ugyanott. Dolgozott Bécs, Pozsony és Budapesten. 1924 óta önálló. 3 segéddel dolgozik. Dícsérő díszoklevéllel bír. Egy évig teljesített frontszolgálatot és kétszeri sebesülése folytán 25%-os rokkant. Neje: Jellinek Mária.

Bursch Miklós, szobafestő és mázoló mester. Bors u. 20. Szül. 1871-ben Budapesten, felszab. 1889-ben és saját erejéből lett önálló 1904-ben. Hat segéddel dolgozik. Neje: Christián Anna.

Buschmann Nesztor, szobafestő és mázoló mester. Eötvös u. 34.

Csaplár István, címfestő. József körút 60. szám.

Cseh József, szobafestő és mázoló m. Margit körút 63. Szül. 1877-ben Budapesten, felszab. 1895-ben ugyanott. Önálló 1908 óta. 1914—18 között katona volt. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Kaufmann Vilma.

Csepegő Ferenc, szobafestő és mázoló mester. Ráday u. 39. Szül. 1888-ban Szepsiben, felszab. 1907-ben Kassán. Dolgozott Nagyvárad, Szeged, Nyiregyháza, Debrecen, Brassó és Budapest városokban. 1923-ban önállósította magát. Munkájáért több oklevelet nyert. Kétévi frontszolgálatot tett. Kit.: Kis ez. v. é., broz v. é., K cs.-k. Neje: Móricz Boriska.

Csepek Ferenc, szobafestő és mázoló mester. Nap u. 31. Szül. 1874-ben Budapesten, felszab. 1890-ben ugyanott. Önálló 1903 óta. Több évig volt katona, részt vett a doberdói ütközetben. Kit.: Br. v. é. Neje: Weisz Ilona.

Csernák Jenő, reklám- és cégtáblafestő, Rökk Szilárd u. 23. Felszab. 1903-ban. 1914-ben önállósította magát. 5—6 segéddel dolgozik. Neje: Pittner Irma.

Csepegő Ferenc

Csizmás Béla

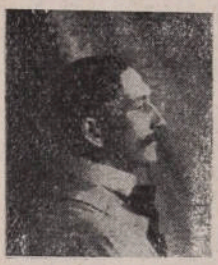
Csizmás Béla, a Piktura reklám- és táblafestő vállalat tulajdonosa, Podmaniczky ucca 31. Született Budapesten 1897-ben, 1913-ban lett segéd, 1925-ben alapította meg vállalatát. A szaklapokban szokott írni. A budapesti címfestőmesterek szövetségének ellenőre. Az olasz és orosz fronton harcolt.

Csontos Imre, szobafestő és mázoló mester. Ó ucca 16. Szül. Máriaalmáson 1895-ben, felszab. 1912-ben Budapesten. 8 évig dolgozott mint segéd vidéken és a fővárosban. 1920-ban önállósította magát. Munkáját még a tanonckiállításon bronzéremmel és díszoklevéllel tüntették ki. 1915—18 között katona volt és kétévi frontszolgálata van. Neje: Tóth Erzsébet.

Csupor Zsigmond, szobafestő és mázoló mester. Alkotás u. 7a.

Ifj. Czauner Ágoston, szobafestő mester. Hegyaljai út 15. Szül. 1889-ben Budapesten, felszab. 1906-ban ugyanott. Dolgozott vidéken és Csehországban. 1918-ban önálló lett. 1915—18-ban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Gáspár Ilona.

Czégény József, szobafestő, mázoló és fényező mester. Ferenc körút 36. Szül. 1884-ben Debrecenben, felszab. 1902-ben. Dolgozott Nagyváradon és Budapesten. 1907 óta önálló. Több dícsérő oklevelet kapott munkájáért. Több kastélyt és templomot festett ki. A MÁV-nak szerződéses festője volt Nagyváradtól Érmihályfalváig. Nagyváradon majdnem minden középület festése az ő keze munkáját dícséri. Neje: Faust Julianna.

Czégény József

Czettl József

Czettl József, szobafestő és mázoló m. Nagyfuvaros u. 24. Szül. 1882-ben Körtésen, felszab. 1896-ban. Dolgozott Budapesten és Zomborban. 1922-ben nyitotta meg üzemét. Ipt. és Ip. váll. szöv. tagja. 36 havi frontszolgálata alatt háromszor sebesült. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k., seb. érem. Neje: Csikk Katalin.

Czibere István, szobafestő és mázoló mester. Döbrentei u. 8. Szül. 1892-ben Szegeden, felszab. 1908-ban. Dolgozott Berlin, Bécs, Róma és Nápoly városok nagyobb üzemeiben. 1920 óta önálló. 8—10 segéddel dolgozik. Harcolt az olasz és orosz frontokon.

Dadi Ferenc, szobafestő és mázoló m. Szív u. 35.

Deák Árpád, szobafestő és mázoló m. Molnár u. 9. Szül. 1876-ban Nagyszebenben, felszab. 1898-ban. Dolgozott Törökországban, Bulgáriában és Romániában. 1922-ben nyitotta meg önálló üzemét. Neje: Reitinger Margit.

Déri László, mázoló és fényező mester. Remete u. 3. Szül. 1891-ben Üleken, felszab. 1910-ben. Mint segéd Budapesten dolgozott. 1920 óta önálló. Harcolt az orosz fronton és mint 50%-os rokkant szerelt le. Neje: Oesterle Hedvig.

Dick Henrik György, ércfényező mester. Rottenbiller u. 9.

Diera Ignác, szobafestő és mázoló m. V., Csáky ucca 49. Szül. 1870-ben Kovácspalotán, felszab. 1890-ben. Önálló lett 1899-ben. Ipt. elülj. tag, Szöv. ig. tag. 1916—18-ban volt az orosz és olasz frontokon. Neje: Wingenbach Mária.

Donka Miklós, szobafestő, mázoló és díszítő mester. Ráday u. 57. Szül. 1896-ban Kökényesden, felszab. 1914-ben. Mint segéd tíz évig dolgozott vidéken és Budapesten és 1924-ben önálló lett. 1915-ben bevonult és 9 havi frontszolgálat után francia hadifogságba került, ahonnan 1919-ben került haza. Kit.: Bronz v. é. Neje: Mór Magdolna.

Donna Lajos, szobafestő és mázoló m. Liget u. 29. Szül. 1888-ban Kőbányán, felszab. 1913-ban. Önálló lett 1918-ban. Balatonfüreden a „Siesta" penzió és a tihanyi apátság munkálatait ő végezte. Több egyesület tagja. Neje: Meksz Anna.

Döme István, szobafestő mester. Kőris u. 34. Szül. 1880-ban Zentán, felszab. 1896-ban. Dolgozott Zentán, Szabadkán és Budapesten. 1908-ban önállósította magát. 1914-ben a szerb frontra vonult és mint 80%-os hadirokkant szerelt le. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Denge Júlia.

Ducha Károly, mázoló és szobafestő m. Conti u. 19. Szül. 1897-ben Székesfehérvárott. Mint segéd dolgozott Budapesten, ahol 1925-ben lett önálló. 1917—18-ban katona volt és harcolt az orosz és román frontokon.

Donna Lajos

Dvorzsák Vencel

Dvorzsák Vencel, szobafestő és mázoló mester. Avar u. 19. Szül. 1881-ben Budweissban, felszab. 1898-ban. Mint segéd Budapesten dolgozott és 1910-ben nyitott önálló üzletet. A Budai I. ker. Iparoskör vál. tagja. 1914-ben bevonult és orosz hadifogságba került, ahonnan 1918-ban került haza. Neje: Wimmer Paula.

Endrényi Géza, szobafestő mester. Fazekas ucca 7.

Erdélyi Pál (Erdélyi és Társa), címfestő mester. Bajnok u. 23. Szül 1885-ben Szegeden, felszab. 1900-ban ugyanott. Sokáig dolgozott mint művezető Budapesten. 1920 óta önálló. Ipari kiállításokon többször lett kitüntetve. 1914-ben vonult be az orosz frontra. Neje: Jánosdi Józsa.

Erdős Lajos, szobafestő és mázoló m. Elemér u. 5. Szül. 1871-ben Füzesgyarmaton, felszab. 1888-ban. Segéd volt 8 évig, míg 1896-ban önálló mester lett. Ipt. elüljáró, pénztárnok és háznagy volt. A Festőmesterek Asztaltársaságának elnöke. Szobafestők Hit. Szöv. vál. tagja. 1916—18-ig volt katona. Neje: Wiener Róza. Vejét, aki maturált és felszabadult szakember, szándékszik utódjává tenni.

Ersching János, szobafestő és mázoló m. Királyhágó u. 10. Szül. 1881-ben Zsámbékon, Budapesten tanulta ki szakmáját, itt is szabadult fel. 1924-ben önállósította magát. Munkáját a budapesti Ipt. dícsérő oklevéllel tüntette ki. 21 havi frontszolgálata van. Neje: Wittmann Teréz.

Faragó László, szobafestő és mázoló mester, Fehérvári ú. 6. Szül. 1887-ben Keszthelyen, felszab. 1905-ben. Dolgozott Budapesten és a vidék nagyobb városaiban. 1912 óta önálló. 1914-től fogva katona. A szerb, orosz, román és olasz frontokon küzdött és kétszer megsebesült Kit.: I. és II. o. v. é. br. v. é., K cs. k. Neje: Langer Aranka.

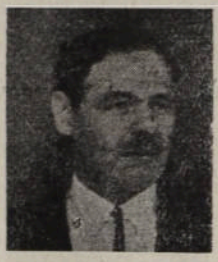
Fazekas Miklós, címfestő m., Gergely u. 29. Szül. 1885-ben Budapesten, felszab. 1902-ben ugyanott. Budapesten, Wienben, Karinthiában és Németországban gyakorolta szaktudását és 1909-ben önállósította magát. Kiállítások és számos budapesti cég feliratait készítette. Az Ipt. r. tagja, kontár ellenőr és a kőbányai iparos kör vál. tagja. Bevonult 1914-ben az orosz frontra és Przemysl elestével orosz fogságba került, honnan csak 1921-ben tért haza mint 25%-os hadirokkant. Neje: Kálmán Katalin.

Fejér J. Zoltán, címfestő m. Lehel u. 17. Szül. Budapesten 1873-ban, 1887-ben szabadult fel. Dolgozott Bécsben és Budapesten. 1919 óta önálló. 1915—18-ig harcolt az olasz és orosz fronton az első rajvonalban, kétszer megsebesült és mint 60%-os hadirokkant tért haza. Neje: Gerstenbrein Terézia.

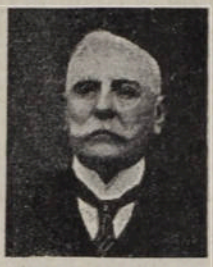
Fidrond Ferenc, szobafestő, mázoló m. Akácfa u. 40.

Figusch Vilmos, fényező és mázoló mester, József ucca 50. Született 1883-ban Budapesten. 1926 óta önálló. Harcolt az orosz és olasz fronton 1916—18-ig orosz hadifogoly volt, onnan szabadulva 1918-ban Piavénál olasz hadifogoly lett, ahol még egy évet töltött. Kit.: K. cs.-k. Neje: Szádeczky Ilonka.

Filó Lajos, szobafestő m. Mária u. 6. Szül. Balatonkenesén 1892-ben, 1913-ban szabadult. A fővárosban dolgozott. 1927 óta önálló mester. A világháborút az összes frontokon küzdötte végig és Piavenél megsebesült. Kit.: nagy és kis ez., br. v. é., K. cs.-k., német e. é. Neje: Bőgős Vilma.

Figusch Vilmos

Fock Géza

Fischer Ernő, szobafestő, mázoló m., Rottenbiller u. 29.

Floch Artur Gyula, szobafestő, fényező, mázoló m., Felső erdősor 3. Szül. Budapesten 1891-ben. Mint segéd dolgozott London, Sant Louis, Milano, Velence és Bécs nagyobb üzemeiben. 1916 óta önálló. Többszörösen kitüntetve. 1914—18 katona volt. Neje: Kele Anna.

Floris Sándor, szobafestő, mázoló, fényező m., Jázmin u. 22. Szereden szül. 1885-ben, 1901-ben szabadult fel és 1925 óta önálló. Munkáját többször kitüntették. Hat évig volt orosz hadifogságban. Neje: Mikulás Irma.

Fock Géza, szobafestő, mázoló mester, Fecske u. 23. 1862-ben Budapesten szül. és 1880-ban szabadult. 1900-ban átvette apósának 1872-ben alapított üzemét. Országos iparegyesületi ezüst érem. Ipartest. tiszteletbeli elnöke, 10 éven át az orsz. munkásbiztosítónak volt alelnöke és vál. tagja. Neje: Kahler Vilma.

Frankfurt A., mázoló és fényező mester. Százados u. 45. Szül. 1871-ben Budapesten, ugyanott szabadult fel. Üzletét 1901-ben nyitotta meg.

Özv. Fratricserich Istvánné, szobafestő. és mázoló m. Dembinszky u. 33. néhai férje szül. 1876-ban Aradon. Üzletét férje halála után, 1907 óta önállóan vezeti. Leánykori neve: Helb Teréz.

Fritz József, szobafestő és mázoló m. Lónyai u. 41. Szül. 1894-ben Kispesten, felszab. 1914-ben. 1925-ben önállósította magát. Az Ip. és a ker. kör. vál., valamint több egyesület tagja. 1915—18-ig katona volt, a harctéren egyszer megsebesült és ebből kifolyólag 25%-os hadirokkant lett. Neje: Glatner Erzsébet.

Ftacsik Viktor, szobafestő mester.

Fuchs József, fényező m. Baross u. 110. Szül. 1896-ban Budapesten. Családja régi

fényező mesterekre, egészen 1852-ig tekint vissza. Felszab. 1912-ben és 1917 óta önálló. Motorkerékpár egyl. és Ipt. tagja. Neje: Szalay Leopoldina.

Fülöp Gyula, szobafestő és mázoló m. Katona József u. 41. Szül. 1896-ban Szolnokon, felszab. 1910-ben és 1913-ban lett Szolnokon önálló. Budapesti üzlete 1922 óta áll fenn. A világháborúból 1916-ban mint rokkant szerelt le. Neje: Csiklya Erzsébet.

Fülöp Gyula

Füredi Adolf

Füredi Adolf, szobafestő és mázoló m. Bethlen u. 11. Szül. 1884-ben Békésgyulán, felszab. 1899-ben. Dolgozott vidéken és 1907-ben lett önálló. Öt évig volt orosz hadifogságban, mely idő után újból mint segéd kezdett. Két évi munkásság után saját erejéből annyira felküzdötte magát, hogy 1927-ben már 40—50 alkalmazottat tartott. Sándor fia szintén a szakmát tanulta. Neje: Rosenstein Erzsébet.

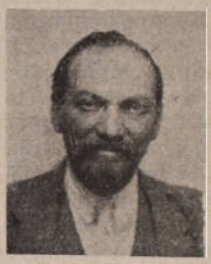
Füzy Antalné, mázoló m. Flórián tér 8.

Gaál Lajos, szobafestő és mázoló m. Lónyai u. 9. Szül. 1890-ben Gyónon, felszab. 1905-ben. Dolgozott Bécs, Turin és Budapest nagyobb üzemeiben. 1923-ban átvette édesatyjának 1894 óta fennálló üzletét, melyben 5—6 segéddel és 1—2 tanonccal dolgozik. 1915—18-ig katona. Neje: Reichert Anna.

Galbavy Gyula, szobafestő és mázoló m. Üllői út 46. Szül. 1883-ban Szombathelyen, felszab. 1900-ban. 1903 óta önálló. A turini magyar pavillon díszítő és festő munkáit ő készítette. Ipari kitüntetései: Budapest 1896, 1903, 1925, 1926, 1928. Turin 1911. Több egyesület tagja. 1916-ban leszerelt mint 100%-os hadirokkant. Neje: Tóth Mária.

Garay Ferenc, szobafestő és mázoló m. Szinnyei-Merse u. 34. Ősrégi nemesi család sarja. Szül. 1886-ban Szekszárdon, felszab. 1902-ben. Dolgozott Bécs, Budapest, Kolozsvár, Szeged stb. nagyobb üzemeiben. 1919 óta önálló és ma az első osztályú mesterek közé számít. Több kitüntetése van. 1914—18-ig harcolt az összes frontokon. Kit.: Kétszer II. o. ez. v. é., br. v. é., K. cs. k.

Garai Nándor, műbútor-aranyozó és képkeretező m. Zoltán u. 11. Született Budapesten 1870-ben és felszabadult 1887-ben. Éveken át volt üzletvezető. 1908-ban önállósította magát. Többször lett kitüntetve. A királyi vár munkálataiban való részvételéért koronás ezüst érdemkeresztet kapott. Az Ipt.-nek társelnöke, az aranyozó szakoszt-nak elnöke.

Galbavy Gyula

Gärtner Jakab, szobafestő és mázoló m. Peterdy u. 31.

Gärtner József, szobafestő és mázoló m. Ilka u. 33.

Geller Bernát, szobafestő és mázoló m. Jósika u. 25. Szül. 1895-ben Budapesten, felszab. 1911-ben. 1925-ben lett önálló. Munkája többszörösen kitüntetve. Három évig volt orosz hadifogságban, ahonnan 1918-ban tért haza.

Gémes József, szobafestő és mázoló m. István út 20.

Gergő Sándor, szobafestő és mázoló m. Ranolder u. 23. Szül. 1899-ben Budapesten, felszab. 1923-ban és önálló lett 1926-ban. 2—3 segédet és 1—2 tanoncot foglalkoztat. Több egyesület tagja. 1916-tól 1918-ig a harctéren volt, majd 1919-től 1922-ig a m. kir. honvédségnél teljesített katonai szolgálatot. Neje: Tanhauser Auguszta.

Glas Lipót, címfestő m. Rákóczi tér 16. Szül. 1873-ban Budapesten. Iparát édesatyjánál tanulta ki. A Törley pezsgőgyár reklámosztályának hosszú éveken át volt vezetője, majd 1901-ben önálló lett. Neje: Apfel Janka.

Glück Sándor. Gerendai címfestészeti vállalat. Hársfa u. 53. Szül. 1887-ben Budapesten, felszab. 1902-ben. 1924 óta tulajdonosa az atyja álta 1883-ban alapított üzemnek. Az Ipt.-nek hosszú éveken át volt alelnöke. A cég aranyéremmel többszörösen van kitüntetve. Harcolt az orosz fronton, ahol meg is sebesült.

Goczán István, szobafestő és mázoló m. Mária u. Szül. 1897-ben Ságodon, felszab. 1913-ban. 1924-ben lett önálló. A budai iparos és kereskedő ifjak kultúregyl. pénztárosa. Katonai szolgálatot teljesített az orosz fronton. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Sabanner Mária.

Goczán István és neje Grünwald Hermann

Greschner Fülöp, szobafestő és mázoló m. Margit u. 9.

Gróf István, szobafestő és mázoló m. Magyarádi u. 31.

Gralitzer Árpád, szobafestő és mázoló m. Erzsébet körút 44. Szül. 1898-ban Budapesten, felszab. 1915-ben. Dolgozott Bécsben, Fiumében, Budapesten és 1919 óta önálló társasviszonyban Gralitzer Testvérek címen, majd 1921-ben különvált és saját erejéből küzdötte fel magát az első osztályú mesterek közé. 1916—18-ig katona volt.

Gruber Jakab, szobafestő és mázoló m. Nagydiófa u. 27. Szül. 1880-ban Békéscsabán, felszab. 1897-ben. 1910 óta önálló. Három fivérével vett részt a világháborúban, ahol ő orosz fogságba esvén, hat évet töltött hadifogságban. Neje: Motlik Mária.

Grünwald Béla, szobafestő és mázoló m. Szinnyei-Merse u. 9. Szül. 1868-ban Nagyváradon, felszab. 1884-ben. Dolgozott Nagyváradon és Budapesten. 1900 óta önálló és átlag 6 segéddel dolgozik. Több egyesület tagja. A világháborúban a szerb fronton harcolt. Ernő fia a középiskolák elvégzése után műhelyében nyert kiképzést.

Grünwald Henrik, címfestő m. Bálvány u. 22. Szül. 1862-ben Budapesten, felszab. 1877-ben. Dolgozott Budapesten és Bécsben. 1887-ben önálló lett. Neje: Weisz Regina.

Grünwald Hermann, szobafestő és mázoló m. Király u. 28. Szül. 1881-ben Beregszászon, felszab. 1897-ben. Dolgozott Hamburgban, Berlinben, Münchenben, Drezdában. 1906 óta önálló. Harcolt az orosz, olasz és flandriai frontokon és kétszer sebesült. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Sommer Katalin.

Grünwald Vilmos, szobafestő és mázoló m. Visegrádi u. 18b. Szül. 1887-ben Nagyháromlakon, felszab. 1904-ben. 1914 óta önálló. Kiállításokon elismerő oklevéleket kapott. Több egyesület vál. tagja és tisztviselője. 13 havi frontszolgálat után 18 hónapot töltött orosz hadifogságban. Neje: Hirchmann Rozália.

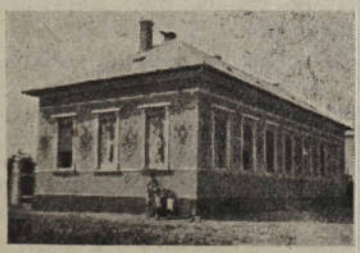
Grünwald Vince, szobafestő és mázoló m., a Grünwald és Várhelyi cég beltagja. Angyal u. 10. Szül. 1882-ben Budapesten, felszab. 1903-ban. Dolgozott Budapesten, Bécsben, Németországban. Ipt. elüljáró. Több egyesület vál. tagja. 1915—18-ig katonai szolgálatot teljesített. Neje: Weisz Katica.

Grünberger Jenő, aranyozó és csillárárúgyártó m. Tüzoltó u. 59.

Günthner Viktor, mázoló és fényező m. Csengery u. 74. Szül. 1895-ben Budapesten, felszab. 1913-ban. Dolgozott Bécsben, Győrött és Budapesten. 1927 óta önálló. Munkájáért számtalan dícsérő elismerést nyert. 1915-től 1917-ig katonai szolgálatot teljesített a harctéren, ahol megsebesülése után 25%-os rokkant lett. A rokkantjárulékról a hadiárvák javára lemondott. Kit.: K. cs. k. Neje: Semsey Júlia.

Győri Antal, szobafestő és mázoló m. Beniczky u. Szül. 1886-ban Baján, szab. 1903-ban. Dolgozott Baján és Budapesten. 1920 óta önálló. Harcolt az orosz fronton, résztvett több ütközetben. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k. Neje: Bacsilla Viktória.

Hajek P. Pál, szobafestő és mázoló m. Nefelejts u. 21. Szül. 1869-ben Budapesten, felszab. 1884-ben. Mint segéd dolgozott Bécsben, Brüsszelben, Budapesten. 1900 óta önálló. 1915—17-ben hadiszolgálatot teljesített. Ferenc fia a világháborúban több fronton harcolt. Károly és Pál fia atyjuk üzemében segédkeznek. Neje: Dancsa Teréz.

Hajgató Ferenc háza

Hajgató Ferenc, szobafestő és mázoló m. József u. 22. Szül. 1894-ben Zalaegerszegen, felszab. 1911-ben. 1923 óta ön-

álló. Templomok ornamentális és figurális freskó festését, mindennemű tervezéseket, valamint a legkényesebb igényű munkák teljesítését vállalja. Neje: Januschi Gizella.

Halász Sándor, szobafestő és mázoló m. Szül. 1887-ben Versecen, szab. 1907-ben. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1914 óta önálló. Végezte a Király fürdő szakmunkáit. Harcolt az orosz és olasz frontokon. 100%-os hadirokkant. Kitünt.: Kis ez. v. é., K. cs. k. Neje: Kis Júlia.

Halbleib Imre, szobafestő és mázoló m. Baross u. 79. Szül. 1885-ben Pécsett, felszab. 1904-ben. Dolgozott Budapesten, Aradon. 1922 óta önálló. 1914-ben bevonult. 1916—21-ig orosz hadifogságban volt. Neje: Kiss Róza.

Haluska Péter

Haubner István

Haluska Péter, szobafestő és mázoló m. Rózsa u. 78. Szül. 1880-ban Alsódabason, felszab. 1899-ben. Dolgozott Bécsben, Budapesten. 1907 óta önálló. Anyai ágon régi nemesi család sarjadéka.

Hanka Lajos, szobafestő és mázoló m. Izabella u. 30. Szül. 1886-ban Szentesen, felszab. 1903-ban. Mint segéd dolgozott Trieszt, Bécs, Budapest és a vidék jelentősebb üzemeiben. 1914 óta önálló. A gr. Keglevich, báró Csávossy villák, több iskola stb. szakmunkáit ő végezte. A technológián szaktanfolyamot végzett. 1914-től 1919-ig katona volt. Neje: Krakovszky Katalin.

Özv. Harkányi Károlyné, szobafestő és mázoló. Medve u. 22.

Hasza Lajos, szobafestő, aranyozó és mázoló m. Városmajor u. 20. Szül. 1898-ban Budapesten, 1919-ben önálló lett. A Hasza testvérek cég tagja. 1917-ben vonult be. A szerb, orosz és olasz frontokon harcolt. Háromszor sebesült. Kit.: Nagy és kis ez. v. é. Neje: Vargha Zsófia.

Haubner István, szobafestő és mázoló m. Pacsirtamező u. 18. Szül. 1883-ban Budapesten, felszab. 1900-ban. Ugyanitt volt segéd. 1920 óta önálló. Nyolc havi frontszolgálatot teljesített, 1918-ban szerelt le. Neje: Pál Mária.

Hauser József, szobafestő és mázoló m. Árok u. 44. Szül. 1875-ben Budapesten, felszab. 1901-ben. 1910-ben lett önálló. Speciálista templomfestésben. Volt ipt. elüljáró, tanoncvizsg. biz. elnök, v. egyházközségi jegyző stb. Neje: Prachtel Piroska.

Hauswirth Ödön, szobafestő és mázoló m., Hunyady u. 48. Az Orsz. Ip. Egy. alelnöke, kereskedelmi kamarai levelező tag, stb.

Heisz Ferenc, szobafestő és mázoló m. Damjanich u. 6.

Heller József, szobafestő és mázoló m. Szentlászló tér 10. Szül. 1885-ben Zsámbékon, felszab. 1902-ben. Dolgozott Budapesten, Hamburgban, Berlinben, Svájcban. 1911 óta önálló. 13 havi frontszolgálata van. 50%-os hadirokkant. A sátoraljaujhelyi hadirokkant intézetben művezető volt. Neje: Mizner Magdolna.

Helmberger Ferenc, szobafestő és mázoló m. Szövetség u. 17. Szül. 1880-ban Nagybecskereken, felszab. 1897-ben. Dolgozott Németországban, Ausztriában, Szerbiában, Erdélyben. 1913 óta önálló. Több iskola, színház, köz- és magánépület szakmunkáit végezte. Három évig volt a harctéren. Neje: Milley Franciska.

Hettfleisch János

Holländer Ármin

Hettfleisch János, mázolómester.

Hirmann József, szobafestő és mázoló m. Dembinszky u. 23.

Hobola Lajos, szobafestő és mázoló m. Aradi u. 41. Szül. 1881-ben Makón, felszab. 1899-ben. Dolgozott Budapesten, Brassóban, Aradon. Ő készítette a Belvárosi templom, Szépművészeti Iparmúzeum, Széchényi fürdő stb. szakmunkáit. Két évet töltött a harctéren. Kit.: K. cs. k. Neje: Méder Verona.

Hodits Károly, szobafestő és mázoló m. Illés u. 9. Szül. 1881-ben, felsz. 1901-ben. Dolgozott Ausztriában, Budapesten stb. 1917 óta önálló. A piarista gimnázium és több középület szakmunkáit ő

végezte. Az orosz fronton harcolt. Mint rokkant szerelt le. Neje: Csuka Rozália.

Hoffmann Ferenc, aranyozó és képkeretező. Károly körút 28.

Holländer Ármin, szobafestő és mázoló m. Csokonay u. 10. Szül. 1881-ben szab. 1897-ben. 1908 óta önálló. A nagytapolcsányi megyeház és több köz- és magánépület munkáit végezte. Az orosz és román frontokon harcolt és részt vett több ütközetben. Kit.: K. cs.-k. Neje: Schwarcz Nelli.

Horváth Kálmán, szobafestő és mázoló m. Izabella u. 92. Szül. 1877-ben Tapolcán, felszab. 1896-ban. Segédéveit Kaposváron, Sümegen, Keszthelyen és Budapesten töltötte. 1909 óta önálló. Specialista templom- és címfestésben. A harctéren 12 havi frontszolgálat után fogságba esett. Neje: Takács Mária.

Hönig Samu, mázoló. Peterdy u. 29.

Hülcher Rezső, szobafestő és mázoló m. Kapás u. 7. Szül. 1885-ben Budapesten, felszab. 1903-ban. Dolgozott Budapesten, ahol 1923-ban önálló lett. Neje: Heidner Erzsébet.

Ikotits Lajos, mázoló m. Föld u. 49. Szül. 1900-ban Bpesten, szab. u. i. 1916-ban. Kiváló mesterek mellett töltötte segédéveit. 1924-ben önállósította magát. Harcolt az olasz fronton. 1922-ben szerelt le. Neje: Kenoszt Katalin.

Imrei Jakab

Imrei Jakab, címer- és címfestő m., Nagydiófa u. 16. Szül. 1875-ben Ujpesten, felszab. 1892-ben. Newyorkban, Frankfurtban, Nürnbergben és többek között a bajor kir. udvar részére is dolgozott. 1906 óta önálló. Ipt. elülj. tag. 1914—18 között katona volt, a szerb fronton harcolt és egyszer megsebesült. Sándor fia mint segéd nála működik. Neje: Gipsz Magdolna.

Kézdivásárhelyi Jancsó István, szobafestő, mázoló és díszítő mester. Viola u. 37. Szül. 1882-ben Kézdivásárhelyen felszab. 1898-ban. Dolgozott Erdély különböző városaiban, amíg Vajdahunyadon, ahol 10 éven át a ref. egyház presbitere volt, 1906-ban önállósította magát. Nevezetesebb munkái: az algyógyi szanatórium, a felsőnádasdi templom, gróf Mikes Ármin és gróf Hunyadi Károly kastélyai stb. Azelőtt 6—8 segéddel dolgozott, jelenleg alkalomszerűen. István fia szintén az ipart tanulja. Neje: Györkös Anna.

Jankovics János, fényező és mázoló m. Tisza Kálmán tér 9. Szül. 1882-ben Perkátán, felszab 1899-ben. Dolgozott Budapesten, Bécsben. 1908 óta önálló. 1915-től 1918-ig harcolt az olasz fronton. Neje Szikora Margit.

Jeney Zoltán, címer- és címfestő mester. Kisfaludy u. 19. Szül. 1897-ben Budapesten, felszab. 1915-ben. Önálló 1923 óta. A III. Kézműipari Tárlaton ezüstérmet kapott. Az Ipt. alelnöke, a szakoszt. vál. tagja és a Kékosz vezetőségi tagja. 1915-ben bevonult. Egyszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., seb. é., K. cs. k. Neje: Horváth Margit.

Jóföldy Tibor, szobafestő és mázoló m. Péterffy Sándor u. 15. Szül. 1896-ban Budapesten. 1914-ben végezte az Iparművészeti Főiskolát és 1923 óta önálló. Ipt. elüljáró. Tanoncvizsg. biz. tag stb. 32 havi frontszolgálatot teljesített, tart. főhadnagy. Kit.: III. oszt. kat. érd. ker., III. o. v. é, K. cs. k., seb. é. Neje: Paulheim Antónia.

Jónás István, szobafestő és mázoló m. Gólya ucca 28. Szül. 1868-ban Győrött, felszab. 1887-ben. 1898 óta önálló: Neje: Branizsa Erzsébet.

Kain Albert József, ércfényező mester. Tisza Kálmán tér 1. Szül. 1876-ban Budapesten, felszab. 1893-ban. 1907 óta önálló. 1914—18-ig harcolt a déli frontokon Szerbiában és Albániában, itt maláriát kapott és leszerelt mint rokkant. Neje: Höffner Anna.

Kalap Gyula, szobafestő és mázoló m. Szül. 1869-ben Győrött, felszab. 1885-ben. Dolgozott Velence, Milanó, London, Berlin, München, Róma nagyobb üzemeiben és igen sok előkelő hely dícséri munkáját. 1910 óta önálló. Ipt. elülj. tag Öt éven át a bpesti ip. techn. múzeumban szakvezető. 1915—18-ig katona volt. Neje Csenky Johanna.

Káldor Ábrahám Adolf, szoba-, templomfestő és mázoló mester, Csengery ucca 23. Telefon: J. 370-61. Született 1877-ben Salgótarjánban, felszabadult 1894-ben. Dolgozott Bécsben, Budapesten és vidéken. 1902 óta önálló és átlag 25—30 segéddel és 2 tanonccal dolgozik. Munkájáért több dícsérő elismerést nyert. 1914-ben bevonult, súlyos sebesüléssel

orosz hadifogságba esett, ahonnan mint cserehadirokkant 50%-os rokkantsággal tért haza. Neje: Spiegel Mária.

Kalmár Menyhért, szobafestő és mázoló m. Ranolder u. 25. Szül. 1881-ben Temesvárott, felszab. 1897-ben. Dolgozott Párizs, Newyork, Németország, Budapest nagyobb üzemeiben. Mint külföldi szakiskolát végzett mester, számtalan nevesebb munkát végzett és ma a legjobbak, a jelesek közé sorolandó. 1908 óta önálló. Ipt. vál. tag. 1915—17-ig katona volt és 100%-os hadirokkantsággal tért haza. Heinrich fia felszabadult szobafestő és mázoló. Neje: Jossip Anna.

Kapitány Péter, szobafestő és mázoló m. Péterffy Sándor u. 19. Szül. 1884-ben Magyarkanizsán, felszabadult 1904-ben ugyanott. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1913 óta önálló és átlag 1—2 segéddel dolgozik. 1914-től fogva a fegyvergyárban teljesített katonai szolgálatot és 1919-ben szerelt le. Neje: Mucsy Rozália.

Karikás Mór, szobafestő és mázoló m. Hernád u. 45. Szül. 1873-ban Nagyváradon. Budapesten dolgozott. Tanulmányúton volt Róma, Velence, Firenze, Nápoly és Palermóban és 4 évig növendéke volt a fővv. festőszakiskolának. 1899 óta önálló és átlag 20 segéddel dolgozik. Foglalkozik speciális szobafestéssel és saját minták tervezésével. Elnöke a tanoncvizsg. biz.-nak. Neje: Weisz Fanny.

Káldor Adolf

Killinger Hugó

Kemfler Bernát, mázolóm. Rózsa u. 31.

Kempler Simon, mázoló és fényező m. Déry u. 8. Szül. 1887-ben Szimanován, felszab. 1903-ban. Önálló 1911 óta. 1915-ben vonult be az orosz frontra, 1916-ban fogságba került és két évig volt orosz hadifogoly. Neje: Kiszéll Sári.

Kernács Lajos, szobafestő m. Krisztina tér 7. Szül. 1868-ban Cegléden, felszab. 1894-ben. Dolgozott Berlin, Hamburg, Prága, Lemberg, Krakó nagyobb üzemeiben. 1921 óta önálló. A bpesti házfelügyelő fiókjának jegyzője volt. 24 havi frontszolgálata van. Neje: Illyés Klára.

Kertész Lajos, címfestő. Aradi u. 64. Telefon: Aut. 179-58. Született 1902-ben Keszthelyen, felszabadult 1923-ban. 1925 óta önálló, társulva Wittmann Lászlóval. Mint segéd kiállítási első díjat nyert. Neje: néhai Berkun Berta.

Killinger Hugó, aranyozó, iparművész. Koszorú u. 19/21. Szül. 1881-ben. Atyjánál felszabadult 1900-ban. Dolgozott Ausztriában, Németországban, Luzernben. 1918 óta önálló. A kis várpalota, Klotild palota szobrászati és aranyozási munkáit ő végezte. A segédvizsg. bizotts. társelnöke, a VI. ker. kat. legényegylet dékánja. Nagy állami ezüst éremmel kitüntetve. 28 havi frontszolgálatot teljesített. Kit.: Kor. ez. érd. ker., br. v. é., K. cs. k. Neje: Hoch Adél.

Kiss Sándor

Klézl Sándor Miklós

Kiss Sándor, szobafestő és mázoló m. Nagyfuvaros u. 26. Szül. 1897-ben Tarjánban, felszab. 1914-ben. 1920 óta önálló. 24 hónapig a szerb fronton volt és kétszer megsebesült. 50%-os hadirokkant. Neje: Horváth Anna.

Kitzinger Mátyás, szobafestő, Lövőház ucca 14. sz.

Klein Alajos, festő m., Lenkei u. 16.

Klein Sándor, fa- és fémfényező m. Üllői út 49. Született 1880-ban Monoron, felszabadult Budapesten 1898-ban. Tanuló korában ezüstérem és díszoklevél kitüntetést kapott. A Mone műszerüzem, a Schottola E. és Szikla D. cégek szállítója. Nyolc és fél évet dolgozott Németországban. 1912-ben önálló lett. Üzeme egészségügyi fabútorgyártásra is be van rendezve és két darab 8 lóerős motorral van felszerelve. 1916—18-ig katonai szolgálatot teljesített. Neje Krémer Berta.

Klein Sándor, címfestő cég Budapest, VI., Podmaniczky u. 4. Előbb társas, de 17 év óta már egyéni cég, mely nemcsak a fővárosban, hanem vidéki városokban is ízléses reklámtábláival feltünik.

Klein Tibor Ágoston, szobafestő és mázoló m. Nefelejts u. 47. Szül. 1891-ben Budapesten, felszab. 1905-ben. Dolgozott

Abázziában, Fiuméban, Trientben stb. 1919 óta önálló. Kiváló munkájáért dícsérő oklevéllel tüntették ki. 1914—18-ig a harctéren volt. Többször megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k., seb. érem. Atyja is a legnevesebb szobafestő mesterek egyike volt. Neje: Ivanits Mária.

Klézl Sándor Miklós, címer és címfestő m. Hunyadi u. 18. Szül. 1895-ben Budapesten, felszab. 1911-ben. 1920 óta önálló. 36 hónapig az orosz, román és olasz fronton harcolt. Kit.: II. o. ez. v. é., K. cs. k. Neje: Csermák Ilonka.

Kneitner József

n. id. Kneitner József

Kneitner József, címer és címfestő m. Nád ucca 5. Telefonhívó: 625-63. Született 1887-ben, felszab. 1903-ban. Mint segéd Wiesbaden, Nürnberg, Frankfurt stb. városokban praktizált. Segédkorában arany oklevéllel tüntették ki. 1920 óta önálló. Ipt. elülj. tag, a tanoncvizsg. biz. tagja. 9 havi frontszolgálatot teljesített. Kor. vaskereszt és vöröskereszt kitüntetése van. Neje: Weber Erzsébet.

Kocsiskó József, szobafestő és mázoló m. Mecset u. 17. Szül. 1890-ben Zalán, felszab. Puhon (Trencsén m.) 1908-ban. Bécs, München, Párizs nagyobb üzemeiben dolgozott mint segéd. 1927 óta önálló. 20 hónapig harcolt a román és olasz frontokon. Egyszer sebesült. Kit.: Nagy ez. v. é., kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. és jubileumi érem. Neje: Kelepesy Júlia.

Kohn Vilmos, szobafestő és mázoló m. Alsó erdősor u. 10. Szül. 1879-ben Losoncon, felszab. 1896-ban. Mint segéd dolgozott vidéken és Budapesten, ahol 1925-ben önállósította magát. A Festők Gazd. Köre ellenőre. 1914—18-ig katona volt. Mint őrmester szerelt le. Kétszer sebesült. Kit.: II. o. ez. v. é., K. cs. k.

Koleszár Vilmos, címfestő m. Hun u. 4. sz. Szül. 1904-ben Kassán, felszab. 1921-ben. Önálló lett 1928-ban. Munkájáért ezüstéremmel és oklevéllel tüntették ki (1923).

Kollár József, fényező és mázoló m. Nap u. 18. Szül. 1874-ben Baján, felszab. 1892-ben. Dolgozott Bécsben, Budapesten, valamint huzamosabb ideig Németországban. 1904 óta önálló. Az Ipt. volt elüljárója. 22 hónapig szolgált az orosz és olasz fronton. Kétszer légnyomást kapott. 75%-os hadirokkant. Neje: Sápi Júlia.

Koleszár Vilmos

Kollár József

Kotlár Rudolf, fényező és mázoló m. Szent János tér 25. Szegeden 1886-ban született, felszabadult 1904-ben. Dolgozott Szeged, Budapest, Berlin, Bécs, München nagyobb üzemeiben. Önálló lett 1914-ben. Munkáját többször kitüntették ezüst és aranyérmekkel (Szeged 1922.) Neje: Ivanovics Franciska.

Koller Alajos, aranyozó és képkeretező m. Tavaszmező u. 19. Szül. 1891-ben, felszab. 1909-ben Budapesten. Önálló lett 1922-ben. 1915-ben orosz hadifogságba esett, ott volt 1918-ig. Kétszer sebesült. Neje: Schlesinger Gizella.

Kondor János, szobafestő és mázoló m. Stefánia út 2. Született 1886-ban Tordán, felszabadult 1904-ben ugyanott. Dolgozott München, Bécs és Konstantinápoly nagyobb üzemeiben. 1920-ban önállósította magát. Munkáját 1909-ben aranyéremmel tüntették ki Kolozsvárott. 1914—18 között katonai szolgálatot teljesített. Neje: Garay Mária.

Kónya József, szobafestő és mázoló. Mihálkovics u. 20.

Korányi Jakab, szobafestő és mázoló m. Kisfaludy u. 23. Szül. 1870-ben, felszab. 1896-ban. 1906-ban lett önálló. A világháborút végigküzdötte. Neje: Kertész Irma.

Korcsok Károly, fényező, mázoló és címfestő m. Dob u. 10.

Özv. Koszik Györgyné, mázoló. Székely Bertalan u. 18.

Kovács András Pál, szobafestő és mázoló m. Liget u. 12b.

Kovács Ferenc, címfestő m. Király u. 25. A Baron és Kovács cég beltagja. T. Józs. 306-47. Szül. 1896-ban Budapesten.

Felszab. 1912-ben. 1921-ben társulva Baron Sándorral, megalapították a céget. Címfestőmesterek Szöv. pénztárnoka volt. Ipt. elülj. tag. 1915-ben bevonult és az orosz fronton harcolt. 1916—18-ig orosz hadifogságban volt. Neje: Tibolla Róza.

Kovács István

Králik Márton

Kovács István, szobafestő és mázoló m. Viola u. 18. Szül. 1892-ben Budapesten, felszab. 1912-ben Besztercén. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1927-ben üzletet alapít és bár fiatal, mégis mint városi és állami vállalkozásokat végző mester egyike a legismertebbeknek. Résztvett a világháborúban. Neje: Vintura Jolán.

Kovács Nándor, mázoló és fényező m. Futó u. 10. Szül. 1883-ban Czeczén. Mint segéd dolgozott Budapest, Fiume, Abázzia és Bécs nagyobb üzemeiben. 1909-ben önálló mester lett. 1915—18 között katona volt. Neje: Waldmann Klári Etel.

Kozma Kálmán György, címfestő mester. Vilmos császár út 40. Szül. 1892-ben Budapesten, felszab. 1910-ben. Önálló lett 1913-ban. 1928-ban a kézműipari kiállításon kitüntették. Harcolt az orosz, szerb, olasz és román frontokon. Kétszer sebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és szolg. vasker. Neje: Pásztorik Jolán.

Krisztanits István

Leibinger József

Králik Márton, szobafestő és mázoló m., VIII., Kemény Zsigmond u. 12. Szül. 1866-ban Budapesten, szab. 1888-ban ugyanott. Elsőrendű fővárosi műfestőknél töltötte segédidejét. A Milleneum évében önállónította magát. Ő végezte az 1896-os kiállítási székpavillon szakmabeli munkálatait. Régi iparosfamilia sarja, atyja volt az első kávéháztulajdonos Budapesten. Neje: Berg Paula.

Kramer Adolf, festő és mázoló mester. Lágymányosi út 4. Szül. 1875-ben Késmárkon, felszab. 1890-ben bátyja műhelyében. Dolgozott mint segéd Budapesten, Bécsben és üzletét 1902-ben alapította. Éveken át ipt. elüljáró volt. Több ipari intézménynek tagja és a Kelenföld-Lágymányosi Polgári Kör elnöke. Neje: Náthán Berta.

Krausz Mihály, szobafestő m. Vöröskereszt u. 33. Szül. 1890-ben Budapesten, felszab. 1924-ben Vácon. 1927-ben lett önálló. Harcolt hosszabb ideig az olasz fronton és fejsérüléssel sebesült meg. Szolgált mint őrmester a nemzeti hadseregben is. Kit.: K. cs. k. Neje: Kora Rozália.

Krecsmer Vince, szobafestő és mázoló m. Horthy Miklós út 88. Szül. 1882-ben Lesencistvándon, felszab. 1899-ben. Önálló lett 1927-ben. 1914-től 1918-ig katona volt és harcolt a szerb és olasz frontokon. Neje: Móritz Rozália.

Krikovszky István, mázoló és fényező. Horn Ede u. 13. sz.

Krenkó Mihály, címfestő és mázoló m. József u. 43. Szül. 1878-ban Ráckeresztúron, felszab. 1895-ben Budapesten és 1901-ben nyitotta meg üzletét. A Főv. Kerékpár Egyl. elnöke. 1915-ben vonult be mint katona és 1918-ban szerelt le. Neje: Kőrösy Ilonka.

Krisztanits István, szobafestő és mázoló m. Nagydiófa u. 19. Szül. 1896-ban Csórnyéken, felszab. 1913-ban Szekszárdon. Dolgozott Bécs, Marseille, Bukarest, Konstantinápoly, Genova és Nápoly nagyobb üzemeiben. 1927-ben nyitotta meg műhelyét. Specialista elsőrendű templomfestészetben és többszörösen lett kitüntetve. 28 havi frontszolgálatot tett. 50%-os rokkant. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., bronz v. é., K. cs.-k. Neje: Pethő Mária.

Krumpp György és Fia, szobafestő és mázoló m. Baross u. 133. Az üzlet alapítási éve 1894. K. György szül. Budapesten 1866-ban és ugyanitt szabadult fel 1881-ben. Számos ip. egyes. vál. tagja. 9 havi frontszolgálat után leszerelt. Neje: néhai Neumann Teréz.

Krump Károly, szobafestő és mázoló m. Baross u. 133. Szül. 1893-ban Budapesten, felszab. édesatyjánál 1911-ben és 1921-ben társult az apjával. 1914—17-ig harcolt a világháborúban. Kétszer sebesült. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k., seb. érem. Vitézzé avatták 1929-ben és azóta vitéz Korodi Károly a neve.

Kun Sándor, szobafestő és díszfestő m. Munkás u. 9. Szül. 1874-ben Nagyváradon. A nagyváradi ékítményrajziskolát végezte 1896-ban. Dolgozott, Bécs, München, Párizs, London és Konstantinápoly nagyobb üzemeiben és 1898-ban államsegéllyel két évi tanulmányúton volt. 1909-ben lett önálló. Neje: Kiss Mária.

Láng Árpád, szobafestő és mázoló m. Mária Terézia tér 7.

László Gyula, címfestő m. Vilmos császár út 33. Szül. 1885-ben Budapesten, felszab. 1905-ben atyjánál és önálló lett 1911-ben. Az iparrajziskolában 1908-ban a Ferenc József ösztöndíjat kapta. Ipt. elülj. és vál. tag. 1915—18-ig szolgált a világháborúban. Többször lett kitüntetve. Neje: dr. László Henriette gyakorló orvos.

Leibinger József, szobafestő és mázoló m. Verseny u. 10. Szül. 1870-ben Szombathelyen, szab. u. o. 1885-ben. Dolgozott Bécs, Berlin, München és Konstantinápoly nagyobb üzemeiben és 1894-ben lett önálló. Ipt. elülj. tag volt éveken át és szép munkáért több dícsérő oklevéllel lett kitüntetve. Két évi frontszolgálatban egyszer sebesült. Kit.: Szolg. aranyker., K. cs. k. Neje: Lomiller Irma.

Lendvay Ferenc

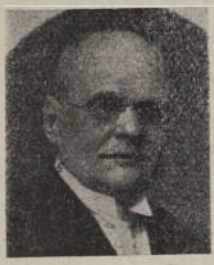

Liktor Ferenc

Lendvay Ferenc, szobafestő és mázoló mester Nefelejts ucca 50. Született 1877-ben Budapesten, felszabadult 1894-ben Mezőkövesden és 1906-ban lett önálló. Munkáját ezüstéremmel jutalmazták 1903-ban. Harcolt a világháborúban és francia hadifogságban volt 1920-ig. Egyszer megsebesült. Neje: Holczer Magdolna.

Liktor Ferenc, szobafestő és mázoló m. József körút 77. Tel. J. 349-83. Szül. 1885-ben Egerben, felszabadult 1901-ben. Budapesten 10 évig mint munkavezető működött és 1920-ban önálló lett. Technológiai szaktanfolyamot végzett. A világháborúban 44 havi frontszolgálatot teljesített. Kit.: Br. v. é., K. cs. k.

Lindtner János, szobafestő, mázoló m., Angyal u. 18. Budapesten 1889-ben szül., felszabadult 1905-ben ugyanitt. Mint segéd dolgozott két évig Bécsben, itt végezve az erező és márványozó szakiskolát. 1918-ban önálló lett és 4 segéddel dolgozik. Szabadulásakor az ipt. bronz éremmel és oklevéllel tüntette ki. 1914—15-ig fronton volt és sebesüléséből kifolyólag rokkant lett, de a rokk. jár.-ról lemondott. Neje: Hajlik Rozália.

Linz Rezső

Lőrentey József

Linz Rezső, mázoló és fényező m., Horánszky u. 22. Móron szül. 1857-ben, ugyanitt szabadult fel 1874-ben és 1902-ben lett önálló. A ker. ip. orsz. szöv. alelnöke és több egyesület vál. tagja. Neje: Pál Mária.

Lovász Gyula, szobafestő, mázoló m. Almássy tér 16. Szül. Abonyban 1875-ben és felszab. 18 éves korában. Mint segéd dolgozott külföldön, Amerikában is. 1904 óta önálló üzletet vezet. Ipt. elnök, a festő iparnak egyik vezető embere. Az Ipt. szaklap főszerkesztője, iparkamarai tag. Kezdeményezte az Ipt. székház felépítését, az Ipt. segéd- és tanonctovábbképző szakiskolát st. 1915—18-ban katona volt. Nevezetesebb munkái: Orsz. Levéltár, Országháza, Pápai követségi palota és kápolna, Gyöngyösi szt. Bertalan templom díszítő festési, Sz. f. v. Szt. Gellért fürdő és szálló, Széchenyi-fürdő, Rudasfürdő stb. stb. munkái.

Lőrentey József, szobafestő, mázoló és címfestő m., Tűzoltó u. 33/c. Szül. Orosházán 1892-ben, 1905-ben szabadult fel és 1913-ban Orosházán önálló lett. Budapesti üzemét 1926-ban nyitotta meg. A szegedi orsz. kiállításon díszoklevelet

nyert. 20 havi frontszolgálat után mint 50%-os rokkant tért haza. Neje: Szabó Etel.

Ludvig János, fényező, mázoló m., Angyal u. 34. Szül. Szolnokon 1875-ben, 1892-ben szabadult ugyanott. Dolgozott Olaszországban, Bécsben és több magyar városban is. 1898-ban önálló. Több oklevél tulajdonosa. Ipt. előlj. tag és a fegyelmi bíróság alelnöke. 1916-ban a Vöröskereszt autószolgálatát látta el és ezért nagy e. vör. ker. érmet nyert. Neje: Tóth Eszter.

Magdalénics Antal, szobafestő, mázoló m. Thököly út 13. Szül. Csáktornyán 1891-ben, szab. Nagykanizsán 1907-ben. 1923-ban önálló lett. 50 havi frontszolgálatot teljesített, megseb. A k. ez. v. é, br. v. é., K. cs.-k., seb. érem tulajdonosa. Neje: Németh Julia.

Málay Károly, aranyozó és festő m., Ambrus u. 8. 1888-ban szül. Selmeczbányán, 1906-ban szab. Misteken. Sokáig dolgozott külföldön. 1920-ban önálló. Több templomi berendezés kiváló munkájáért elismerő levelei vannak. 1914-ben bevonult. Neje: Vörös Jusztina.

Malicsek Ferenc, szobafestő és mázoló m., Hattyú u. 11.

Márer Henrik, szobafestő és mázoló mester, Nefelejts ucca 51. Született Bélapatakon 1881-ben, 1897-ben szab. Budapesten. Mint segéd dolgozott Bécsben és Budapesten. 1907-ben önállósította magát. A segéd vizsg. biz. tagja, volt előlj. tag. Az orosz fronton harcolt, megsebesült, 80%-os hadirokkant.

Magdalénics Antal

ifj. Markreiter József

Ifj. Markreiter József, szobafestő, mázoló és címfestő m., Csengery u. 65. Bécsujhelyen 1880-ban szül., szab. 1897-ben Budapesten. Három évig külföldön működött Németországban és Ausztriában. 1904-ben átvette atyja üzemét. (Alapítási év 1891). Sok jelentős közmunkát végzett. Ipt. előlj. tag. A Szobafestők Hitelszövetkezetének igazgatója. Több egyesület elnöke és vál. tagja. 53 havi fr. szolgálatot teljesített és megsebesült. K. cs.-k., szolg. érd. ker. tulajdonosa. Atyja id. József iparának úttörője volt. Ő rendezte be az északi főműhely fényező műhelyét.

Maros Márk, szobafestő és mázoló m., Klauzál tér 15. Telefon: 100-17. Szül. Bajaszentiványon 1887-ben, felszabadult 1906-ban. Először Kecskeméten folytatta iparát, 1926 óta Budapesten. Az orosz fronton harcolt. Kitüntetése: K. cs.-k., br. v. é. Neje: Tözsér Franciska.

Márton János, szobafestő és mázoló m. Sigetvári u. 21. Szül Szegváron 1893-ban, szab. 1913-ban Szentesen. Dolgozott mint segéd Wien, Hamburg, Pozsony és Budapest jobb műhelyeiben. 1924 óta önálló. 1917—18-ig katonai szolgálatot teljesített. Neje: Bödör Juliánna.

Mátéffy János, szobafestő és mázoló m., Ferenc körút 7. Kétyen 1891-ben szül. szab. Esztergomban 1907-ben Önálló mester 1920 óta. 18 havi front szolgálat után 50%-os hadirokkant lett. Neje: Tury Erzsébet.

Máthé Ferenc, szobafestő és mázoló m., Roham u. 2. Szül. 1881-ben a fővárosban, felszab. u. o. 1918-ban és már 1919-ben önálló lett. I. ker. Ip. Kör vál. tagja. Harcolt a szerb, olasz és orosz fronton. Kitüntetése a nagy ez. v. é. és K. cs.-k. Neje: Tejfelessy Mária.

Máthé István, szobafestő és mázoló mester, Krisztina körút 30. Született Udvarszálláson 1872-ben felszabadult Versecen 1884-ben. Mint segéd Lipcse, Zürich, München, Berlin, Hamburgban dolgozott. Önálló 1896 óta. Ipt. előlj. tag. I. ker. Ip. Kör volt elnöke, most díszelnöke. Neje: Kocsis Rozália.

Mathéser Miklós, szobafestő és mázoló mester, VII., Garay ucca 3. Született 1888-ban Kenderesen, felszabadult Budapesten 1919-ben 1921-ben lett önálló. Kiváló munkáiért több elismerő levelet kapott. Hat hónapot töltött a harctéren, ahol hadapródjelölt volt. Neje: Borbély Gizella.

Mathias József, szobafestő, Csalogány u. 24.

Mátyás János, szobafestő és mázoló m., X., Alkér u. 10. Szül. 1893-ban Székelyudvarhelyen, felszab. u. o. 1907-ben, 1917-ben önállósította magát. A kőbányai iparosegyesület vál. és alap. tagja, a kőbányai testgyak. köre alelnöke. 1914—17-ben katonai szolgálatot teljesített. Neje: Sklenár Irén.

Mátyássy Rezső, a Mátyássy Antal és Fia cég tulajdonosa, mázoló és festő, X., Füzér u. 17. Telefon: Kőb. 74-48. Szül.

1881-ben Budapesten, szab. 1898-ban édes atyjánál. Dolgozott Ausztriában, Németországban, Olaszországban. Az üzletet atyja Antal 1884-ben alapította. 1913 óta cégtársa volt édesatyjának, 1921 óta kizárólagos tulajdonosa vállalatának. A kir. palota, gödöllői kir. nyaraló, Cisztercita rendház stb. szakmunkáit ő végezte. A Szobafestők Szöv. alelnöke. Több egyesület vál. tagja. Az orosz fronton harcolt és Przemyslnél hadifogságba esett. Neje: Hegyi Auguszta.

Mátyássy Antal

Mayer Károly

Mayer Károly, szobafestő és mázoló m., István út 34. Szül. 1892-ben Budapesten, szab. Egerben 1908-ban Dolgozott Bécs, Berlin, Nápoly, Kiev, Bukarest, Trieszt, Grác nagyobb üzemeiben. 1919 óta önálló. 1929-ben díszoklevél kitüntetést kapott. Harcolt az orosz harctéren, megsebesült és 4 évi orosz hadifogságot szenvedett. Neje: Krammer Erzsébet.

Medvey Kálmán, szobafestő és mázoló m. Nap u. 30. Nagykárolyban 1871-ben szül., szab. Szatmáron 1886-ban. 1919-ben önálló lett. 1916—18-ig harctéri szolgálatot teljesített, részt vett 9 ütközetben. Neje: Schulay Anna.

Megadja Péter, szobafestő és mázoló mester. Született 1894-ben Zentán, felszabadult ugyanott 1910-ben, önálló lett 1918-ban. 1914—1917-ben harcolt az orosz fronton. 40%-os hadirokkant. Neje: Bartos Teréz.

Meizner Elemér, címfestő m., a Meizner és Murgács cég tagja, Kertész u. 11. Szül. Pécsett 1898-ban, felszab. 1913-ban. Felszabadulásakor ezüst érmet és oklevelet kapott. 1922-ben lett önálló. 1917—18-ban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Branbora Matild.

Mészáros György, szobafestő mester, Csengery u. 20.

Mihálszky István Vilmos, szobafestő és mázoló m., IX., Remete u. 20. Szül. 1889-ben Budapesten, felszab. 1908-ban u. o., mint segéd dolgozott Ausztriában, Szerbiában, Bulgáriában, Olaszországban stb. 1929 óta önállóan üzi iparát. „Remek" munkájáért dícsérő díszoklevél tulajdonosa. 2½ éven át frontszolg. teljesített és kétszer megsebesült. Neje: Kéry Julianna.

Minkovits Sándor, címfestő m., Víg u. 24. (Saját ház). Szül. 1883-ban Rigában (Lettország), felszabadult 1899-ben és bejárva Philadelphiát, Buffalot, Chikágót és Newyorkot, önálló lett 1908-ban. Címfestő mesterek szöv. elöljárója. Több egyesület vál. tagja. 1914-ben hadba vonult, egyszer sebesült és II. o. e. é., br. v. é., vöröskereszt é.-mel lett kitüntetve. Neje: Rincső Julianna.

Vitéz Molnár Ferenc, szobafestő és mázoló m., Fehérvári u. 6. Keszthelyen szül. 1887-ben, felszab. u. o. 1904-ben. Önálló lett 1912-ben. 1915—18-ig harcban volt, megsebesült és 1929-ben vitézzé avattatott. Neje: Tárászy Lujza.

Moravcsik Sándor, szobafestő mester, Krisztina tér 1. 1879-ben szül. Egyházfán, szab. Bpesten 1908-ban, önálló üzeme van 1912 óta és ezen idő alatt többek között végezte a keresk. belügy. és földmiv. miniszteriumokban a festési munkákat. Több egyesület vezető férfia. Harcolt az összes frontokon. Neje: Schmak Emma.

Mosbauer Kálmán, aranyozó m., Fehérvári út 48.

Munkácsi Lipót, cím- és szobafestő m. Teleky tér 3.

Murgács Antal

Németh Imre

Murgács Antal, Meizner és Murgács cég beltagja, címfestő, Kertész u. 21. Szül. Budapesten 1887-ben, 1914-ben szabadult fel. 1922-ben alapította társával cégét. 1916—18-ig orosz, román és olasz hadifogságban volt. Kit.: II. o. e. é., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Petykó Julianna.

Musz Károlyné, mázoló m., Conti u. 34. Férje halála óta vezeti üzemét.

Muzika Sándor, szobafestő és mázoló m., Alkotás u. 35.

Müller Henrik, Címer és címfestő m., Baross u. 106.

Nagy Ferenc, aranyozó m, Főherceg Sándor u. 32. Szentendrén szül. 1870-ben, szab. Bpesten 1885-ben. Dolgozott Bécs, München, Páris és Budapest nagyobb üzemeiben. 1891-ben kiállítási ezüst érmet kapott mint segéd és saját erejéből lett önálló 1916-ban és 3 segéddel és 1 tanonccal dolgozik. Több egyesületnek tagja. Neje: Schehók Mária.

Nagy Izsó, címfestő, m. Hernád u. 15. Zsolnán szül 1885-ben, önálló 1926 óta és üzemében 3—4 segédet és 3 tanulót foglalkoztat. 1914-ben bevonult és az összes frontokon harcolt mint tart. főhadnagy. Kit.: 2 sign. laud., szolg. érd. ker., K. cs.-k. Leszerelt 1918-ban. Neje: Szánthó Rózsi.

Nagy Károly, szobafestő és mázoló m., Márton u. 8.

Nagy Lajos, szobafestő m., Teleky tér 3. Budapesten szül. 1898-ban, u. i. szabadult 1914-ben és 1925-ben lett önálló. Több egyes. vezető embere. Neje: Szemes Julia.

Nagy Nándor, reklám és cégtábla festő vállalat, Katona József u. 13.

B. Nagy Rudolf, címfestő m., Szent László út 80.

Naxner Ferenc József, szobafestő és mázoló m., Tömő u. 46. Született 1883-ban Budapesten, felszab. u. i. 1909-ben, önálló 1922 óta. Neje: Kuvanek Józsa.

Nemes Gyula, aranyozó m., Damjanich u. 18. Pápán szül. 1874-ben, felszab. 1890-ben ugyanott, önálló 1903 óta. Több egyesület rendes és elöljárósági tagja. 36 hónapot töltött a szerb és olasz frontokon és a K. cs.-k., br. v. é. és vaskereszttel lett kitüntetve. Kétszer sebesült. Neje: Csizmár Irma.

Németh Imre, mázoló és fényező m., Soroksári út 56. Szül. 1885-ben, felszabadult 1901-ben. Wienben, Komáromban, Budapesten volt segéd. 1914 óta önálló. Tanonc vizsg. biz. tagja. Volt elölj. tag. 2 ízben volt a harctéren, megsebesült, majd fogságba esett. Neje: Reich Anna.

Német József, szobafestő, mázoló és fényező m., IX., Rákos u. 11. 1886-ban Ozorán szül. 1904-ben szab. Bpesten. Dolgozott Bécsben, Budapesten. 1921 óta vezeti üzletét. A kisiparosok asztaltársaságának pénztárosa. 1914—18-ig katona, 2½ évig volt a fronton, 20 hónapig volt orosz fogoly. K. cs.-k.-je van. Neje: Sztriezsenyec Anna.

Neumann Lajos, címfestő m., Próféta u. 3. Szül. 1894-ben Budapesten, 1911-ben szabadult fel, ugyanekkor bronzérem és elismerő oklevél kitüntetést kapott. 1915-ben bevonult, 1918-ban mint altiszt leszerelt és 1921-ben önállósította magát. Neje: Kürti Szerén.

Nikolsburger József, szobafestő és mázoló m., IX., Gát u. 19. 1895-ben Székesfehérváron szül. 1911-ben szabadult fel. Dolgozott Olaszországban, Ausztriában és Németországban és több hazai városban. Segéd korában több kitüntetésben részesült. 1927 óta önálló. 1912-ben ipartestületi díszoklevelet kapott. 1915—18-ig harctéri szolgálata 3 év. Br. v. é., kis ez. v. é. kétszer, K. cs.-k. nyert. Neje: Holzer Olga.

Özv. Nikolsburger Sándorné, szobafestő és mázolómester, Ferenc tér 11. Az üzletet 1881-ben férje, Nikolsburger Sándor alapította, cs. és kir. udvari festő. Számtalan díszoklevél és dícsérő elismerés birtokosa. Férje székesfővárosi ipt. jegyző és tűzoltóparancsnok volt. Az üzemet Mihály fia vezeti.

Obermayer István, festő és mázoló m. Lövőház u. 28. Szül. 1886-ban Budapesten, felszab. u. i. 1905-ben és 1911-ben önállósította magát. 20—30 segédet foglalkoztat. II. ker. Ip. egyl. csoportjának elnöke, a Budai Sportklub és a Szabadság Dalkör elnöke. 42 havi frontszolgálata közben egyszer sebesült Kit.: Br. v. é., K. cs. k., seb. érem. Neje: Neubrandt Antónia.

Oláh Antal, szobafestő és mázoló m. Akácfa u. 62. Szül. 1896-ban Egerben, felszab. 1912-ben ugyanott, majd 1928-ban önállósította magát. Üzemében ő maga dolgozik, templomi és plasztikai festészettel foglalkozik különösebben. 52 havi frontszolgálat közben kétszer sebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Kelemen Rozália.

Neumann Lajos

Oláh Antal

Oláh János, szobafestő és mázoló m. Dob u. 74. Szül. 1888-ban Orosházán, felszab. 1914-ben ugyanott. 1927-ben lett önálló mester. 1914—18 között harctéri szolgálatot teljesített és kétszer sebesült, minek folytán jobbkezén rokkant. Kit.: Br. v. é., seb. érem.

Ónody György, fényező és mázoló m. Thék Endre u. 50. Mint régi nemesi család leszármazottja szül. 1885-ben Németladon, szab. Szigetváron 1902-ben. Önálló 1902 óta. Az egykori festékes sportegyl. megalapítója. 1915—18-ig a tengerészetnél szolgált.

Mátyássy Rezső

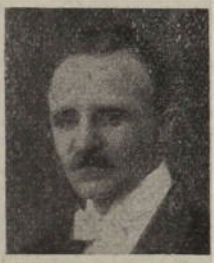
Mátyássy Rezső, festő és mázoló, X., Füzér u. 17.

Peregi Károly, fényező és mázoló m. József u. 77. Szül. 1887-ben Győrött, felszab. 1903-ban ugyanott és saját üzemének megalapításával önálló lett 1912-ben. 1915—18-ig orosz hadifogságban volt.

Perness János, szobafestő és mázoló m. Bors u. 3. Szül. 1892-ben Budapesten, szab. u. i. 1909-ben. 1921-ben nyitotta meg üzletét. 1914—18 között harcolt az olasz és román frontokon és egyszer sebesült. :Kit. Br. v. é., K. cs.-k. Neje: Mayer Mária

Piroska Lajos

Porubszky Jenő

Piroska Lajos, szobafestő és mázoló mester, VII., Hernád ucca 24. földsz. 5. Született 1889-ben Túrkevén, felszabadult 1906-ban ugyanott. Dolgozott Budapesten és vidéken 1914-ben megnyitotta üzletét Túrkevén, amelyet 1919-ben áthelyezett Budapestre. 1914-ben bevonult a szerb és orosz harctérre. Orosz fogságban volt 1918-ig. Neje: Bajnáczky Mária.

Plattner István, szobafestő és mázoló m. Márvány u. 11. Szül. 1880-ban Budapesten és itt tanulta ki iparát. Önálló lett 1911-ben. 1915—18 között a fronton volt. Neje: Hang Ilona.

Pollák Sámuel, szobafestő és mázoló m. Izabella u. 27b.

Porgesz Albert, szobafestő m. Lajos u. 104. Szül. 1881-ben Budapesten, felszab. 1901-ben ugyanott. 1914-ben önállósította magát és két fiával dolgozik. 1914—18-ban harcolt a szerb, orosz és olasz frontokon. Neje: Németh Terézia.

Porubszky Jenő, fényező, szobafestő és mázoló m. Hársfa u. 41. Szül. 1881-ben Szolnokon, felszab. 1897-ben Miskolcon. Katonai szolgálatot a volt cs. és kir. haditengerészetnél mint altiszt teljesített, ahol 6 hónapos szakmai tanfolyamot végzett. Önálló lett 1926-ban. Hosszú segédi gyakorlattal bír, elvégezte az erezői szakiskolát. 1914—18 között harctéri szolgálata alkalmával hajója aknára futott és elsülyedt, úszva menekült.

Princess Ferenc, szobafestő és mázoló mester, I. Krisztina körút 89. Szül. 1897-ben Budapesten, felszab. 1913-ban. 1920-ban lett önálló mester. 1915—18 között harcolt az orosz, román és olasz frontokon.

Pseniczka Testvérek, szobafestők, mázolók és címfestők. Baross u. 123. A cég alakult 1920-ban. A céget Pseniczka Endre vezeti, aki a Józsefvárosi egységespárt vezetőségi tagja. 1914—18 között katona volt és az orosz fronton teljesített szolgálatot.

Rácz Márton, szobafestő és mázoló m. Román u. 12. Szül. 1873-ban Szántokon, szab. Tabon 1891-ben. Dolgozott Szerbiában, Bpesten és vidéken és 1896 óta önálló. Az ipt. elülj. tagja volt, jelenleg számos egyesületnek tagja. 1915-ben hadbavonult. Neje: Hauber Viktória.

Raffay Árpád, szobafestő és mázoló m. Pacsirtamező u. 32.

Reiner Bernát, címfestő m. Mária Valéria u. 19. Szül. 1882-ben Csécsen, felszab. 1899-ben. Segédkorában dolgozott Északamerikai Egy. Államokban. 1908-ban önállósította magát. 1914—18-ban az orosz fronton harcolt. Neje: Schütz Julianna.

Rákóczy Rudolf szobafestő mester, Madách u. 17.

Reiszer Elek János, aranyozó m. Mária Terézia tér 16. Szül. 1875-ben Budapesten, felszab. u. i. 1891-ben. Dolgozott Bécsben, Budapesten stb. 1907 óta önálló. A minisztérium által Velencébe küldetett ki. Harcolt az orosz fronton, hol fogságba is esett. Kit.: Bronz v. é. Neje: Rakovina Emilia.

Rékási Rudolf, szobafestő és mázoló m. Szül. 1892-ben Abonyban, felszab. u. i. 1911-ben. Felszabadulásakor dícsérő okl. nyert. 1915-ben önállósította magát. 1914—18-ig katona volt. Neje: Rácz Matild.

Richter István, szobafestő és mázoló m. Dembinszky u. 11. Szül. 1876-ban Németprónán, szab. Bpesten 1896-ban. Milanóban, Bécsben és Bpesten volt segéd. 1915-ben önálló üzemet alapított. Az ipartestület ellenőre. 1915—18-ig katonai szolgálatot teljesített. Neje: Kocsner Mária.

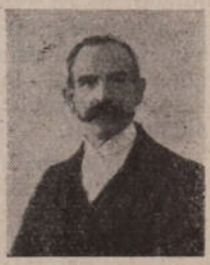
Ricza József, szobafestő és mázoló m. Damjanich u. 46. Szül. 1877-ben Ujvidéken, felszab. u. i. 1895-ben 1908-ban lett önáló mester. Sokáig volt üzletvezető. 1914—18 között katona volt, a szerb fronton harcolt és szakaszával egy szerb ágyút zsákmányolt. Megsebesült. Kit.: II. o. ez. v. é. Neje: néhai Valtner Veronka.

Riczek Lőrinc, szobafestő m. Hunyadi u. 30. Szül. Bpesten 1869-ben, szab. 1883-ban Bpesten az ipartestület volt elnökénél és 1892-ben önállósította magát. 1902-ben rövid ideig Kocsis Andrással volt társas viszonyban. Neje: Sebestyén Ilona.

Rosenberg Izidor, szobafestő és mázoló m. Rákóczi út 47. Telefon 374-20. Szül. 1886-ban Szigetváron, felszab. u. i. 1902-ben. 1912-ben önálló üzemet alapított. Harcolt az olasz fronton. Leszerelt 1918-ban. Neje: Rusznák Anna.

Roskai Ernő

Róth György

Roskai Ernő, szobafestő és mázoló m. Szentkirályi ucca 3. Született Boroskrakón 1880-ban, felszab. Marosvásárhelyen 1898-ban. A tanonckiállításon oklevelet és jutalmat nyert. 1911-ben lett önálló. Harcolt az olasz fronton. Neje: Fischer Ilonka.

Roszner Imre, szobafestő Attila u. 23.

Róth György, szobafestő és mázoló m. Bimbó ucca 82/a. Született 1875-ben Kovácspalotán, felszabadult Budapesten 1894-ben. Dolgozott Bécs, Linz, München, Berlin, Kairó és London nagyobb üzemeiben. 1901-ben önálló lett és számos köz- és magánépület festési és mázolómunkáit végezte. Több egyesület vál. tagja, pénztárosa. 1914-ben bevonult és leszerelt 1918-ban. Neje: Frankhauser Katalin.

Rózsa Károly, szobafestő és mázoló m. Király u. 70. Szül. 1879-ben Székesfehérvárott, felszab. 1898-ban ugyanott. Magyarország nagyobb városaiban eltöltött több évi segédeskedés után 1911-ben önállósította magát. Számos egyesületnek vál. tagja és tisztviselője. 1914-ben bevonult és harcolt az olasz fronton, ahonnan az ott szerzett betegsége folytán ideiglenesen szabadságolták és végleg leszerelt 1918-ban. Neje: Asztalos Mária.

Rusznák Jakab József

Rusznák Jakab József, szobafestő és mázoló m. Thököly út 31. Szül. 1884-ben Losoncon, felszab. 1903-ban ugyanott. Dolgozott Bécsben, Münchenben. Iparművészeti főiskolát végzett. 1910-ben önálló lett és elsőrangú szakmunkákat végez. 1914-ben bevonult és harcolt az orosz és román harctéren, hol 17 hónapot töltött az első rajvonalban és egyszer megsebesült. Leszerelt 1918-ban. Neje: Háber Malvin.

Rusznyák Sándor, szobafestő és mázoló m. Rottenbiller u. 28. Szül. 1899-ben Budapesten, felszab. Balassagyarmaton 1914-ben. 1923-ban önálló lett. Bevonult 1917-ben. Harcolt 1918-ig. Kit.: K. cs.-k. Neje: Klein Lenke.

Rücker Antal, szobafestő és mázoló m. Margit körút 83. Szül. 1888-ban Luttabórban, felszab. 1905-ben Braunauban. Dolgozott Prága, Bécs, Budapest nagyobb üzemeiben. 1921-ben lett önálló. Számos szanatórium, több állami, városi és magánszakmunkát végzett és alkalmilag 2—3 segédet foglalkoztat. A budai II. ker. Iparoskör tagja. Önkéntes polgárőrségnél teljesített szolgálatot 1914—18-ig. Neje: Szaizy Lujza.

Scheiber Frigyes, címfestő m. Klauzál u. 12.

Schenk Frigyes, mázoló m. Izabella ucca 72. sz.

Schermann Adolf, festő és mázoló m. Dembinszky u. 41. Szül. 1870-ben Olsankán, felszab. 1896-ban Budapesten. 1910-ben lett önálló. Izidor fia harcolt az orosz és az olasz frontokon és kétszer megsebesült. Neje: Frank Júlia.

Scheuman Gyula, szobafestő és mázoló m. Bajza u. 30. Tel. 151-67. Szül. 1879-ben Budapesten, szab. u. i. 1896-ban. Dolgozott mint segéd atyja műhelyén kívül Párizs, Berlin, Hamburg, Róma és Newyork nagyobb üzemeiben. Az iparművészeti iskola festőszakosztályának hallgatója volt 4 éven át. 1925-ben önállósította magát. Bevonult 1914-ben. Leszerelt 1918-ban. Neje: Breiner Anna.

Rózsa Károly

Schiller Vilmos

Schiller Vilmos, szobafestő m. Viola u. 32. Szül. 1875-ben Budapesten, felszab. u i. 1900-ban. Önálló 1902 óta. A tahitótfalui református templom, a budapesti Károlykaszárnya stb. szakmunkái dícsérik hozzáértését. Régi iparoscsalád sarja. Atyja nyomdász, nagyatyja asztalos volt. 54 havi frontszolgálat után leszerelt 1918-ban, mint őrvezető. Neje: Krausz Verona.

Schmiedl Imre, szobafestő és mázoló m. Légszesz u. 2.

Schmolka Sándor, szobafestő és mázoló m. Hársfa u. 57. Szül. 1892-ben Bresztovácon, szab. Szentesen 1908-ban. 1920-ban lett önálló. A déli harctéren szolgált, 1918-ban szerelt le. Kit.: Érd. ker., K. cs. k. Neje: Sük Hermina.

Schöfer Ernő, szobafestő és mázoló m. Horánszky u. 25. Szül. 1900-ban Budapesten, felszab. 1918-ban. Mint segéd Ausztriában, Olasz- és Németországban folytatott gyakorlatot. 1928 óta önálló. Atyjának 1910-ben alapított üzemét vette át. 1911-ben nagy ezüstérem kitüntetést nyert. Atyja Ipt. elülj. tag és az Orsz. Ip. Szöv. igazgatója volt.

Schöller Ferenc, címer- és címfestő m. Fő u. 46.

Schuller József, szobafestő és mázoló m. József u. 8. Szül. 1896-ban Budapesten, szab. u. i. 1913-ban. Ugyanekkor ez. érem és oklevél kitüntetésben részesült. 1919-ben átvette atyjától örökölt üzletét. 1914—18 között a fronton volt mint altiszt. Egyszer sebesült. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é., K. cs. k., seb. érem.

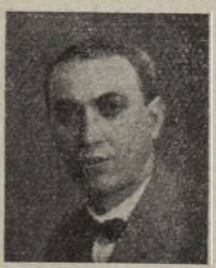
Schuszlik Ágoston, szobafestő és mázoló m. Tölgyfa u. 8.

Schwammschneider József, szobafestő és mázoló m. Szugló u. 16. Tel. Józs. 331-83. Szül. 1889-ben Budapesten, felszab u. i. 1905-ben. 1912-ben átvette atyja üzemét, amit az 1890-ben alapított. 20—24 segéddel dolgozik. A Szent Szív zárda, Szofiánum, több főiskola, plébánia és templom stb. szakmunkái dícsérik avatottságát. Számos elismerő oklevelet nyert munkájáért. Ipt. elülj., a zuglói polg. kaszinó igazgatója, a zuglói egyházközség volt alelnöke, most tanácstagja. Neje: Medgyesy Klára.

Schwarcz Adolf, szobafestő és mázoló m. Árpád u. 3. Szül. 1888-ban Berettyóujfalun, szab. u .i. 1905-ben. Dolgozott vidéken, Budapesten és külföldön (Zürich, Bécs.) 1920-ban önállósította magát. 37 havi frontszolgálatot teljesített. Egyszer megsebesült. Neje: Hacker Malvin.

Schmolka Sándor

Schwarcz Adolf

Schwitz Ferenc, szobafestő m. Lajos ucca 158.

Sebestyén László, „Piktura" sablongyár, szobafestőminta gyár, Csobánc ucca 8. Született 1895-ben Zsablyán. Az ujvidéki gimnázium elvégzése után a m. kir. Iparművészeti Főiskolán végbizonyítványt nyert. Gyártelepét 1922-ben alapította. Vezérképviseletei vannak: Ausztriában, Romániában, Jugoszláviában és Csehszlovákiában. A III. kézműipari tárlaton aranyéremmel, 1927-ben az orsz. Iparegy. díszéremmel, 1928-ban Budapesten aranyéremmel, a barcelonai világkiállításon szintén aranyéremmel és

Szolnokon, valamint Kaposvárott 1929-ben is aranyéremmel tüntették ki. A világháborút végigharcolta. Tart. főhadnagy. Kit.: K. cs.-k., seb. érem.

Simon Miksa, szobafestő és mázoló m. Csengery u. 22. Szül. 1885-ben, felszab. 1902-ben. Mint tanonc dícsérő oklevelet kapott. 1918-ban lett önálló. Ipartestületi elüljáró. 1915—18-ig harcolt a hazáért. Neje: Gidáli Fáni.

Simon Vilmos, szobafestő és mázoló m. Dob u. 82. Tel. J. 371-01. Szül. 1887-ben Berzesten, felsz. 1903-ban. 1924-ben önálló üzemét megnyitotta. A Kazinczy uccai izr. templom, az Abonyi uccai gimnázium szakmunkáit ő végezte. 1914-ben bevonult a harctérre és ott megsebesült. 1918-ban szerelt le. Kit.: II. o. ez v é., K. cs. k. Neje: Mendel Regina.

Sebestyén László

Sinka Lajos

Sinka Lajos, szobafestő és mázoló m. Karpfenstein u. 26. Szül. 1896-ban Sátoraljaujhelyen, szab. u. o. 1913-ban. Üzemét 1924-ben nyitotta meg. 1915—19-ig katona volt. A román és orosz fronton harcolt és egyszer megsebesült, rang altiszt. Neje: Biros Etelka.

Sinkó Aladár, szobafestő, tapétázó, mázoló és címfestő m. Andrássy út 66. Szül. 1886-ban Bpesten, szab. Tatatóvároson 1903-ban. Dolgozott mint segéd Bpesten, Bécsben. Ipt. elülj. tag. A címfestő mesterek szöv. elüljárója. A szerb fronton harcolt és egyszer megsebesült. Kit.: II. o. ez. v. é., K. cs. k. Neje: Zsabka Amália.

Spitzer József Sándor, címfestő m. Síp u. 11. Szül. 1868-ban Kálozdon, felszab. 1884-ben. Segédkorában dolgozott Bécsben, Budapesten. Az 1896-i milleniumi kiállításon feltűnően kiváló és jóízlésű munkájáért díszoklevelet kapott. A budapesti címfestők szöv. elnöke, volt ipt. elülj. 1916-ban bevonult. Altiszt. Szolg. emlékérem tulajdonosa. Egyik fia atyja iparában segédkezik, a másik orvos. Neje: Engel Margit.

Spitzer Mihály, festő m. Práter u. 74. Született 1865-ben Kalózon, felszabadult Budapesten 1881-ben. Önálló lett 1887-ben. Tájképfestészettel is foglalkozik üzeme. Ipt. elülj. tag. Művészi neve Hegyesy Mihály. Fia olasz fogságban volt.

Stenhäusl és Kölber, díszítőfestő, szobafestő és mázoló cég. Tűzoltó u. 3.

Stern Leó, címfestő m. Henger u. 9. Szül. 1882-ben Budapesten, szab. 1897-ben. A Csavargőzös rt.-nál művezető volt. Felszabadulásakor kiváló munkájáért ezüstéremmel tüntették ki. 1910 óta önálló. Több egyesület tagja. Harcolt az orosz és olasz frontokon, mint altiszt. Háromszor megsebesült. A M. L. Sz. bírói testületének tagja. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., Br. v. é., Kor. vas ker., seb. érem, K. cs. k. Neje: Hermann Frida.

Stockinger Ferenc, szobafestő. Alkotás ucca 12.

Strasser Simon Mihály, szobafestő és mázoló m. Kinizsy u. 29. Szül. 1879-ben Szolnokon, felszab. 1897-ben. Segédéveit Szolnok, Nagykőrös, Sátoraljaújhely, Cegléd, Kassa, Budapest városokban töltötte. 1904-ben önálló lett. Átlag 4—5 segédet és 4 tanoncot foglalkoztat. Hosszú időn át a sátoraljaujhelyi ipartestület vezető tagja. Katona volt 1914—18-ig. Megsebesül. 25%-os hadirokkant. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Friss Anna.

Strausz Henrik, szobafestő és mázoló m. Garai u. 26. Szül. 1875-ben Budapesten, szab. u. i. 1894-ben. Dolgozott a vidéken, a Balkánon és Budapesten. 1900 óta önálló. A békéltető biz. elnöke volt. A fegyelmi bizottság elnöke. 1915-ben bevonult. Neje: Goldstein Hermin.

Strenger Béla, szobafestő és mázoló m., Hársfa u. 45. Szül. 1894-ben Budapesten, szab. u. i. 1910-ben. 1917 óta önálló. Munkájáért számos elismerést kapott. A harctéren volt ¾ évig, amikor mint 50%-os hadirokkantat szabadságolták. Családja régi idők óta foglalkozik a festőiparral. Neje: Lázár Anna.

Szabó Ferenc, szobafestő és mázoló m. Arany János u. 18. Szül. 1881-ben Magyarkanizsán, szab. u. i. 1897-ben. Először 1904-ben Magyarkanizsán nyitotta meg műhelyét, melyet 1928-ban Budapestre helyezett át. 1914—18-ig a fronton harcolt. Neje: Kávay Zenóbia.

Szabó Gyula, cím- és címerfestő. Múzeum körút 21.

Szabó Péter Pál, a „Lyra" modern iparművészeti műhely tulajdonosa. Alkotás u. 9. Szül. 1890-ben Budapesten, szab u. i. 1908-ban. Dolgozott Bécsben, Budapesten és Olaszország nagyobb városaiban. 1919-ben alapította üzletét. Ipari

kiállításon ezüstéremmel tüntették ki. Harcolt az orosz, román és olasz frontokon. Egyszer súlyosan megsebesült. Kit.: I. és II. o. ez. v. é., Szolg. eml. érem, K. cs. k. Neje: Kohlovitzki Kohláto Amália.

Szalay István, szobafestő, Akácfa u. 37. szám.

Szánthó Márton, szobafestő. Bajnok ucca 3. sz.

Szathmári István, szobafestő és mázoló m. Magdolna u. 20. Szül. 1886-ban Budapesten, felszab. 1903-ban Ercsin. Önálló 1919 óta. Ipt. tag.

Székely Albert, szobafestő, mázoló és cimfestő mester. Szerb u. 1. Telefónhívó: 841—41. Szül. 1890-ben Budapesten, felszab. u. i. 1906-ban. Mint segéd dolgozott Bécsben, Belgrádban, Pozsonyban, Budapesten. Rövidesen önálló lett. Ipartestületi díszoklevél kitüntetése van. 1914-től 1916-ig frontszolgálatot teljesített. Neje: Klein Matild.

Szekeres Ferenc, szobafestő. Szigetvári ucca 20.

Székely Albert.

Széll András

Széll András, szobafestő, mázoló és fényező m. Almássy tér 3. Telefónhívó: J. 425-73. Szül. 1887-ben Szegeden, szab. Bpesten 1913-ban. Ez alkalommal ipartestületi ezüstérem kitüntetést nyert. Mint segéd dolgozott Németországban, Szerbiában, Ausztriában, Budapesten. 1927 óta önálló. Több nevezetesebb munkát végzett. 1928-ban 235 szakmunkás 286 ízben összesen 90160 óra munkát teljesített nála 118 helyen. Két évig volt a harctéren. Neje: Rácz Rozália.

Szemes György, szabafestő István út 36. szám.

Szenf János, címfestő. Közraktár u. 12b. szám.

Szepesy Sándor, szobafestő és mázoló m. Szül. 1881-ben Debrecenben, felszab. u. i. 1896-ban. 1913 óta önálló. Harcolt az olasz fronton. 1916—20 között hadifogoly volt Olaszországban. Neje: Princ Mária.

Szikora Antal, bútorfényező, mázoló m. Baross u. 96. Szül. 1862-ben Budapesten, szab. Gyöngyösön 1881-ben. Mint segéd Arad, Szeged, Temesvár, Budapest városokban 20 évet töltött. 15 évig cégvezető volt. 1901-ben önállósította magát. Tanonckorában céhmesteri díszoklevelet, az 1885-iki kiállításon bronzérem kitüntetést kapott. Volt ipt. vál. tag, betegsegélyző pénztári ellenőr. Neje: Flachbarth Erzsébet.

Szörény Károly, szobafestő, Szilágyi Dezső tér 7.

Szubota István és fia, műaranyozó mesterek. Nap u. 36. Tel. J. 449—73. Cégalapító id. Szubota István. Dolgozott mint segéd Németországban, Ausztriában, Budapesten. Rétay és Benedek művezetője volt 12 éven át. 1910-ben alapította üzemét. Számos elismerése van végzett munkáiért. 1916—18-ig katona. Szakaszvezető. Ferenc József jub. érem. István és Nándor fia szintén a szakmában működik. István a cég társtulajdonosa. 6 havi frontszolgálat után 3 évig volt orosz hadifogságban. Neje: Spacsil Janka.

Takács János, szobafestő és mázoló m. Magdolna u. 14. Szül. 1879-ben Budapesten, szab. u. i. 1897-ben. Dolgozott Bécsben, Fiumében, Triesztben, Budapesten. 1923 óta önálló. 17 havi frontszolgálat közben egyszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K .cs. k. seb. érem. Neje: Molnár Erzsébet.

Takács Sándor, szobafestő és mázoló m. Lehel u. 33. Szül. 1886-ban Velencén, felszab. Székesfehérváron 1903-ban. Münchenben, Hamburgban, Berlinben töltötte segédéveit. 1914 óta önálló. 1914—18 között katona. Kétszer sebesült. Neje: Horváth Franciska.

Tálas Ferenc, szobafestő és mázoló. Erzsébet körút 37.

Táli Ferenc, szobafestő és mázoló m. Medve u. 20. Szül. 1899-ben Budapesten, szab. u. i. 1912-ben. Mint segéd dolgozott Bécben, Grácban, Budapesten. 1927 óta önálló. 1912-ben díszoklevelet kapott. 1916—18-ig katona volt. Harcolt az olasz fronton 18 hónapig. Neje: Érdy Julianna.

Teiszler Pál, szobafestő és mázoló m., Aréna út 15. Szül. 1887-ben Besztercén, szab. u. i. 1902-ben. Mint segéd dolgozott Bécs, München, Berlin, Budapest nagyobb üzemeiben. 1914 óta önálló. Vizsg. biz. tag. 36 hónapig az orosz és olasz fronton küzdött. Kétszer sebesült. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Kastyák Viktória.

Ifj. Thén József, aranyozó m. Síp u. 10. Szül. 1896-ban Budapesten, szab. u. i.

1922-ben. Önálló 1925 óta. 1915—18-ban frontszolgálatot teljesített. Kit.: Nagy ez. v. é., K. cs. k., seb. érem. Tart. hadnagy.

Teltschik Antal, szobafestő és mázoló m. Szül. 1887-ben Budapesten, felszab. Vöröscsáky és Csaba cégnél. Budapesten töltötte segédéveit. 1923-ban önállósította magát. Munkájáért nagy aranydíjat nyert. 42 hónapig volt a fronton. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Folláth Irma. Gyermekeik: Erzsébet és Ernő.

Vitéz Tófeji József, szobafestő és mázoló m. Korvin tér 10. Szül. 1895-ben Zalaegerszegen, felszab. 1911-ben. Önálló 1922 óta. Technológiai tanfolyamot végzett. 1922-ben vitézzé avatták. Harcolt a szerb és orosz frontokon. Háromszor sebesült. Kit.: Arany v. é., Két n. e. v. é., két kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Bált Mária.

Teiszler Pál

Turcsik Ferenc

Tokodi István, szobafestő és mázoló m. Futó u. 38. Szül. 1882-ben Baján, felszab. u. i. 1898-ban. Mint segéd dolgozott Németországban, Franciaországban, és Ausztriában, valamint Budapesten. 1908-ban alapította meg műhelyét. Harcolt az orosz és olasz frontokon. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Iván Anna.

Tomi Lajos, szobafestő, fényező és mázoló m. Horánszky u. 10.

Tóth Elemér, címfestő. Iskola u. 16. 1911-ben társult Váli Gábor címfestővel. II. ker. Iparoskör könyvtárosa. 1916-ban bevonult. Altiszt. Kit.: Kor. vas érdemker., vitézségi érem. Neje: Naszvetter Matild.

Tóth István, szobafestő és mázoló m. Alföldi u. 43.

Tóth János, szobafestő és mázoló m. Alsó erdősor u. 5.

Turcsányi Ferenc, szobafestő és mázoló mester, Horn Ede ucca 4. Született 1881-ben Budapesten és Kispesten szabadult fel 1900-ban. 1911 óta önálló. Hat havi frontszolgálat után orosz hadifogságban volt 1918-ig. Neje: Pötördy Julianna.

Turcsik Ferenc, volt mázoló mester, jelenleg festékkereskedő, Hungária körút 58. Szül. 1877-ben Martonvásáron, felszab. mint iparos és festékkereskedő 1895-ben. Dolgozott mint iparos Berlin, München Milánóban. 1907 óta önálló. 1914—18-ig katona volt. Neje: Zeichbeck Gizella.

Uitz Péter, szobafestő és mázoló mester. Horthy Miklós út 39. Szül. 1896-ban Szakállházán, Budapesten szab. 1917-ben. 1918 óta önálló. Tíz hónapig a fronton volt. 75%-os hadirokkant. Tizedes. Kit.: II. o. ez. v. é. Neje: Weisz Berta.

Unger Gyula, szobafestő. Szövetség ucca 26.

Ungureán Miklós, szobafestő és mázoló m. IV. Molnár u. 13. Szül. 1885-ben Aradon, felszab. 1903-ban. 13 évig volt segéd. 1918 óta önálló. Mint hadimunkás dolgozott 1914—17-ben. Neje: Szallay Rebeka.

Unterberger Jenő, szobafestő és mázoló mester, Wesselényi ucca 49. Született 1883-ban Karcagon, felszabadult Püspökladányban 1901-ben. Önálló 1908 óta. A debreceni kiállításon I. oszt. ezüstérem kitüntetést kapott. 13 hónapig az orosz fronton harcolt. Háromszor megsebesült. 1916—18-ig orosz hadifogságban volt. Kit.: II. o. ez. v. é. Neje: Friedmann Regina.

Übelhack Károly, szobafestő. Gáz u. 54. Szül. Budapesten 1882-ben, ugyanitt szab. 1900-ban. 20 évig dolgozott tanító mesterénél mint segéd, utóbb mint munkavezető, amíg 1925-ben saját erejéből önálló lett. Számos magánház festését végezte. Ő maga dolgozik a fiával, aki nála tanonc. Törekvő iparos, aki minden idejét iparának szenteli. 1914-ben bevonult és 50 hetet töltött a szerb és az orosz fronton. Kit.: br. v. é. és a vas érd. szolg. ker. Neje: Nagy Emma. Károly fia is az atyja iparát tanulja.

Vajda Kálmán, szobafestő és mázoló m. Rózsa u. 7. Tel. J. 341-24. Szül. 1873-ban Szatmáron, felszab. 1893-ban. Mint segéd dolgozott München, Bécs, Berlin, Bukarest, Belgrád, Budapest nagyobb üzemeiben. Az Uj Szt. János kórház, Föv. kenyérgyár, Royal Orfeum, Phönix mozgó, Fővárosi mozgó stb. szakmunkáit végezte. 1901 óta önálló. 1914-ben bevonult. A háborút végigküzdötte. Jub. érem., Mozg. kereszt. Őrmester. Neje: Goldberger Berta.

Váli Gábor, címfestő. Iskola u. 16. sz. Született 1871-ben Szalkszentmártonban. Felszab. 1890-ben. Önálló 1895 óta. Az

Ipt. alelnöke volt. A címfestők szöv. volt elnöke, most alelnöke. Tanoncvizsg. biz. elnök. Egyházi presbiter. Iparkamarai lev. tag. Volt polgári őrségparancsnok. Neje: Jankovics Ilona.

Varga Antal, mázoló. Alkotás u. 22.

Varga Bertalan, szobafestő és mázoló m. Hernád u. 12. Szül. 1890-ben Szatmárnémetin, szab. u. i. 1906-ban. Önálló 1923 óta. Az orosz harctéren hadifogságba esett. Leszerelt 1920-ban. Neje: Tisza Mária.

Vass Béla, cím- és címerfestő mester. Vámház körút 11. Szül. 1884-ben Kolozsvárott, felszab. 1902-ben. 1911 óta önálló. Harcolt az orosz fronton. Súlyosan sebesült. Neje: Molnár Irén.

Vattay Nándor, címfestő m. Akácfa ucca 26. szám.

Vladász József, ércfényező és mázoló mester. Amazon u. 6—8. Szül. 1873-ban Budapesten, szab. u. i. 1890-ben. A Greilinger M. K. cégnek 16 évig volt üzletvezetője. Önálló 1910 óta. Az Ipt.-nél több tisztséget töltött be. A mestervizsg. és tanoncvizsg. biz.-ok elnöke. János fiuk hősi halált halt, József fia atyja üzemében dolgozik. Neje: Molnár Nagy Anna.

Volentik János mázoló m., Ipar ucca 1. Tel. J. 312-25. Szül. 1869-ben Szolnokon, szab. u. i. 1885-ben. Orsz. kiállításon aranyérem, Szolnokon pedig bronzérem kitüntetést kapott. Hat évig elnöke volt a szobafestők és mázolók szövetségének. A szolnoki ipt. volt elnöke, sokáig volt a debreceni iparkamara tagja, városi és megyei bizottsági tag, a szobafestők társad. körének ügyv. elnöke. Neje: Csernák Erzsébet.

Volk János, szobafestő, Kacsa u. 15.

Vöröscsáky Imre, mázoló. Baross u. 82. szám.

Weisz Béla, címfestő m. Kolosy tér 2. Szül. 1898-ban Budapesten, felszab. 1917-ben a Bruchsteiner és fia cégnél. Önálló lett 1923-ban. A Dréher sörgyár és Tokaji Konyakgyár állandó szállítója.

Weisz Jakab, szobafestő m. Rottenbiller u. 37/3.

Wellisch Adolf, címfestő m. Király u. 8. Aut. 197-66. Szül. 1889-ben Budapesten, felszab. 1905-ben. Külföldön, főleg Németországban dolgozott mint segéd. 1910-ben önállósította magát. Címfestők szöv. volt alelnöke. Harcolt mint altiszt az összes frontokon. Kit.: K. cs. k. Neje: Braun Zsanett.

Wiegmann Frigyes, szobafestő. Rottenbiller u. 34.

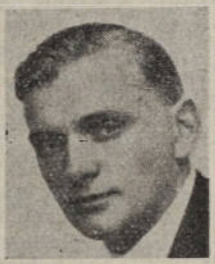
Wittmann László, címfestő m. Aradi u. 58. A Kertész és Wittman cég tulajdonosa. Szül. 1901-ben Győrött, ahol az Engel A. cégnél felszab. 1919-ben. Önálló 1925 óta. Mint segéd díjjal lett kitüntetve. Neje: Galitzer Irén.

Wlachovits Rezső, szobafestő és mázoló m. Thék Endre u. 50. Szül. 1899-ben Bpesten, szab. u. i. 1916-ban. Dolgozott a főváros és a vidék jelentősebb üzemeiben. 1926-ban lett önálló. A tanoncvizsgán és az iparművészeti iskolán díszoklevél kitüntetést kapott. 14 hónapig volt a fronton.

Wolauschek György, aranyozó mester. Szondy u. 75. Tel. 243—10. Szül. 1865-ben Budapesten, szab. u. i. 1881-ben Mint segéd dolgozott Bécs, Berlin, München, Budapest nagyobb üzemeiben. 1904 óta önálló. Ipt. vál. tag.

Weisz Béla

Zatykó János

Zatykó János, címfestő m. X. Fűzér u. 22. Szül. Budapesten 1890-ben, szab. u. i. 1908-ban. Mint segéd több vállalatnál dolgozott. 1913-ban alapította műhelyét. Felszabadulásakor munkáját ezüstéremmel jutalmazták. Művészi festményeivel úgy a szak- mint az iparos körökben feltünést keltett. Harcolt az orosz fronton, ahol súlyosan megsebesült. 50%-os hadirokkant. Kit.: K. cs. k.

Zsembera József, szobafestő m. Örömvölgy u. 44.

Zaupper Antal, szobafestő és mázoló m., Szegényház u. 33.

Zuzan Béla, díszlet-szobafestő és mázoló m., Martinovich tér 4/b. Telefon J. 360-06.

Villanyszerelők és műszerészek.

Aczél Ede, műszerész mester, VII., Akácfa ucca 4. Telefon: József 393-11. Felszab. Rusznák és Svoboda cégnél, míg gyakorlatát Bécs és München nagyobb iparvállalatainál végezte. 1910 óta önálló. Munkaköre preciziós gépek készítése és javítása, találmányok kidolgozása. Speciálista grafikai gépekben.

Bálint Imre, villanyszerelő m .VIII. Népszínház u. 46.

Bán Miklós, villanyszerelő m. I. Horthy Miklós út 59.

Bánitzky Pál, műszerész m. VIII. Baross ucca 93.

Bauer József, hat. eng. elektrotechnikus m. VIII. Magdolna u. 4. A felsőipariskola hároméves esti tanfolyamát végezte 1921-ben. Budapesten a Szent Gellért fürdőnél dolgozott mint vezető szerelő három éven keresztül, ahol már megelőzőleg 7 éven át dolgozott. 3 segéddel dolgozó üzemét 1922-ben alapította. Erős és gyenge áramú és erőátviteli, valamint világítási berendezések készítésével foglalkozik. Szül. 1896-ban Mezőberényben. 1915—19 közötti időben katona volt. Egy évig a fronton harcolt és 2 évig orosz hadifogságban szenvedett. Kit.: Kis e. v. é., K. cs. k. Neje: Horvay Ilona.

Baumgartner Imre, villanyszerelő m. II. Margit körút 42.

Bejczy István, villanyszerelő m. I. Attila körút. 58. Szül. 1903-ban Marcaliban, felszab. 1924-ben Budapesten, ahol mint segéd is működött. 1926 óta önálló. A villanyszerelési szakma minden ágazatával foglalkozik. Villany- és rádióalkatrészeket üzletében állandóan tart raktáron. Villák, paloták, bérházak, szerelési munkáit készítette. Neje: Pecze Anna.

Aczél Ede

Bejczy István

Békali János, villanyszerelő m. I. ker. Szász Károly u. 2.

Benesch József, elektrotechnikai, rádió és mechanikai vállalata, VIII., Üllői út 66/a. Tervez és készít: Nagyfeszültségű hálózatokat, kábelfektetést, telefon, tűzjelző-, fényjelző-, fűtő-, hűtő-, szellőző-, világító- és erőátviteli berendezéseket. Helyhatósági engedély száma 58256/1921 XII. A budapesti állami felsőipariskola 3 éves gépészeti nappali tanfolyamának elvégzéséről 1910-ben nyert bizonyítványt. Üzemében négy segédet foglalkoztat. Több állami és városi közmunkát vállalt. Született Székelyhídon 1888-ban. A távirda ezred kötelékében 24 havi frontszolgálatot teljesített 1915—18-ban.

Benits Sándor, villanyszerelési vállalata. VII. Almássy tér 10. Szül. 1898-ban Budapesten. A felső ipariskolát 1918-ban végezte el. Üzemét 1921-ben alapította. Ezt megelőzőleg mint segéd több jelentősebb budapesti cégnél dolgozott. Nagyobb vállalkozásai: a pécsi püspöki uradalom, a pilzeni sörcsarnok villamos berendezése. A táviró ezrednél szolgált. 1915-ben vonult be. Az orosz fronton harcolt, ahol megsebesült s később orosz hadifogságba került. Kit.: Kor. vasker., K. cs. k. Szolgált 12 hónapig a nemzeti hadseregben is.

Benesch József

Benits Sándor

Berényi László, villanyszerelő m. VIII. Rökk Szilárd u. 34—36.

Berger Imre, villanyszerelő m. VI., Király u. 6. Szül. 1884-ben Budapesten, felszab. 1902-ben ugyanott. Mint segéd a fővárosban dolgozott állandóan. 1928-ban lett önálló. Elektrotechnikai szerelési munkálatokat vállal. A háborúban résztvett és mint törzsőrmester szerelt le 1918-ban.

Berger Nándor, vilanyszerelő m., II. Margit körút 64b.

Ifj. Bittner János, műszerész m. VIII. József körút 60. Szül. 1893-ban Budapesten. Kereskedelmi érettségi vizsgálatának letétele után, 1928-ban műszerészi szakvizsgálatot tett és Budapesten Fehér Ferenc elektrotechnikai laboratóriumában dolgozott. 1928-ban megalapította üzemét, amely elsősorban elektro- és rádiótechnikai szerelésekkel foglalkozik. Üzemében 2 műszerészt és 2 segédműszerészt foglalkoztat. 1914-ben vonult be. 1918-ban szerelt le mint 80%-os hadirokkant, főhadnagyi ranggal. A repülőcsapatnál volt megfigyelő tiszt. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k., seb. érem két sávval. Neje: Kemény Mária.

Boda András, villanyszerelő m. VIII. Losonczy u. 1.

Bölczy Lajos, villanyszerelő m. II. Iskola ucca 12.

Brenner Antal, műszerész m. III. Szőlő ucca 54.

Bublik József, villanyszerelő m. I. Budafoki út 51. Szül 1882-ben Ercsiben, felszab. 1901-ben ugyanott. Segédéveit Budapesten töltötte el, ahol állandóan a legelső vállalatoknál dolgozott. 1914-ben saját erejéből megalapította üzemét, amely a villanyszerelő szakmába vágó összes munkálatokat készíti. A közmunkatanács, a törökbálinti tüdőszanatórium és egy csomó magánépület szerelési munkálatait készítette el. Az I. ker. kath. kör tagja. 1915-ben bevonult, harcolt az orosz fronton és leszerelt 1918-ban. Neje: Fischer Terézia.

Budapesti rajzeszközgyár rt., I., Budafoki út 7.

Buzás Gyula, műszerész m., II., Margit körút 32. 1922-ben alapította meg üzemét, amely a műszerész szakmába vágó összes munkálatok elkészítését vállalja. Budapesten 1917-ben szab., ahol segédeskedett és ahol szül. is 1900-ban. Elsőrendű munkát adó üzeme úgy magánosoknak, mint cégeknek egyaránt dolgozik. Neje: Jablonszky Katalin.

Chmura László, látszerész, IV., Ferenciek tere 2. Budapesten szül. 1898-ban. Az optikus iskolát végezte 1912-ben Németországban, Jenában. Édesatyja üzletében praktizált, akivel társasviszonyban volt és akitől 1918-ban átvette üzletét. 32 alkalmazottat foglalkoztat és a látszerész szakma minden ágazatára kiterjed tevékenysége. Ipt.-i előljáró. 2 évi frontszolgálat után leszerelt mint hadnagy.

Danhauser Rezső, villanyszerelő m., VIII. Tavaszmező u. 8.

Dániel Mihály, rádió és villanyszerelő m., VIII. Práter u. 46. Máv. gépgyáránál 7 évig mint önálló üzemvez. elektrotechnikus működött. 1926—28-ig Siemens és Schuckert művek Buenosairesi telepén dolgozott mint vezető főszerelő s mint ilyen önálló tervek alapján megépítette Caoline 600 kw villamos központot. 1884-ben szül. Csökmőn és 1904-ben szab. fel. Mint segéd 8 évig praktizált és 1912-ben Szeghalmon önállósította magát, budapesti üzemét 1921-ben alapította. Rádió készülékeket gyárt, javít, azonkívül villamos szereléssel foglalkozik. 7 hónapi frontszolgálat után 1915-ben megsebesült és mint 25%-os hadirokkantat felmentették. Neje: Misurda Zsuzsánna.

Dénes Béla, okleveles gépészmérnök, IX., Liliom u. 28.

Dokupil Gyula, villany- és rádió szerelési vállalata. Budapest, IX., Üllői út 1. Született Kassán 1878-ban. Tanulmányainak Németországban való elvégzése után a Ganz villamossági gyár próbatermében dolgozott, majd a Tröszt szolgálatába lépett és 12 évig a nyiregyházi villamostelep műszaki vezetője volt. Ezen idő alatt vezette a telep többszöri kibővítési munkálatait, megépítette a Nagykálló-Balkányi távolsági vezetékhálózatot, a nyiregyházi villamos vasút áramfejlesztő telepét és vezetékhálózatát. A világháborúban két nagy barakváros műszaki felügyelője volt és vezetése mellett épültek meg azok összes műszaki berendezései. Kérésére a repülőcsapatokhoz osztották be, ahol mérnökhadnagyi ranggal több repülőtábor műszaki berendezését készítette el. Majd az Első Magyar Repülőgépgyárhoz vezényelték, ahol mint osztályvezető főmérnök működött és a háború végeztével az albertfalvai gyárnak békegyártmányok gyártására való átalakítását szervezte meg. Jelenlegi vállalata több nagyobb intézmény, mint Ludovika Akadémia, Technikai Kísérleti Intézet stb. állandó szállítója és nagyobb vállalatok műszaki szakértője. Több kitüntetés és szabadalom tulajdonosa. Neje: Antal Julia.

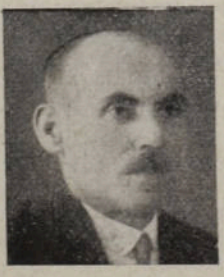
Dombrovszky Gyula, villanyszerelő m., VI., Levente u. 10.

Drechsler Rezső, villanyszerelési vállalata, VI., Aréna út 122.

Édes és Décsy, írógépvállalata VII. Akácfa u. 9. A vállalatot a tulajdonosok 1917-ben alapították. Irógépek és számológépek javításával, jókarban tartásával és eladásával foglalkoznak. Az államrendőrség, a Központi Sajtóvállalat szállítói. A cég díszoklevéllel lett kitüntetve.

Elektrogép rt. II., Fő u. 88.

Erdélyi Ferenc, lakatos és villanyszerelő m., I., Uri u. 32.

Bublik József

Essenfeld Samu

Essenfeld Samu, órás- és műszerész, m., VIII. Dobozi u. 7—9. Kolomeán szül. 1873-ban, Budapesten szab. 1900-ban. Hat évig praktizált a fővárosban és 1906-ban önállósította magát. Kerékpárok, varrógépek, gramofonok javításával, alkatrészek készítésével, azonkívül fegyver javítással is foglalkozik az öt segéddel dol-

gozó üzem. Az órás mesterséget külföldön tanulta ki 1897-ben. Hat éven át volt az iparhatóság ker. megbízottja. A háborúban 1915—18-ig szolgált. Magyar honosságát megszerezte. Neje: Hirsch Gizella.

Eschenbach Nándor, villanyszerelő m., II., Krisztina tér 8.

Farkas Ferenc, műszerész m., VIII. Illés u. 7.

Finna Ödön, villanyszerelő mester, I. Horthy Miklós út 23.

Finkelstein József, villanyszerelő m., III. Lajos u. 102.

Fischof Oszkár, villanyszerelő m., I., Lágymányosi u. 2. Szarvaslakon 1882-ben szül., 1898-ban Budapesten szab. Dolgozott mint segéd Berlin, Páris, Amsterdam és Budapest elsőrangú vállalatainál. Hosszabb külföldi szaktanulmánya után jött vissza Budapestre, ahol 10 évig volt főszerelő és 1909-ben saját erejéből önállósította magát. Átlag 4 segéddel dolgozik. Már mint tanonc elismerő oklevelet kapott az 1896-iki kiállításon. 1928-ban nagy arany éremmel és díszoklevéllel tüntették ki. Villanyszerelők ipt.-nek elöljárósági tagja, a lágymányosi Ip. Kör alelnöke, budapesti tv.-hatósági vál. tag. Az Orsz. Ip. Szövetség igazgatója. Neje: Hesse Emma.

Flórkievitz Lajos, villanyszerelő m., II. Fény u. 1.

Földes Jenő, villanyszerelő m., VI., Rózsa u. 99/a.

Frey Nándor, műszerész és villanyszerelő m., VII., Damjanich u. 25/a. Szül. 1879-ben Budapesten, Berlinben továbbképző elektrotechnikai tanfolyamot hallgatott 1895-ben. Mint segéd nagy budapesti vállalatoknál dolgozott, 1922 óta önálló. Kereskedők számára tömegcikkeket készít. Specialitása saját gyártmányú termophor kapcsoló. A tanonc vizsg. biz. tagja. Háború alatt hadfelszerelési gyárban dolgozott. Neje: Kurc Margit.

Friesz Miksa, villanyszerelő m. I., Bors u. 4.

Fust László, hat. eng. vill. szerelő m., VIII., Békés u. 1. Szül. 1894-ben Budapesten és felszab. u. o. 1910-ben. 8—10 segéddel dolgozó üzemét 1918-ban alapította. Erőátviteli, világítási és telefon berendezések felszerelésével és javításával foglalkozik. Magyar Siemens-Schuckkert műveknél 4 évig működött mint vezető. A közp. városház állandó szállítója. A Dánosi Wekerle-uradalom, kőbányai dohányraktár vill. berendezését készítette el. Az Orsz. Ip. kam. arany éremmel és oklevéllel jutalmazta munkáját. Ipt.-i elöljáró és számvizsgáló volt. A világháborúban 1914—18-ig műszaki csapatnál szolgált. Kit.: K. cs.-k. bronz v. é., kis ez. v. é. Neje: Deckert Mária.

Gaál Imre, vilanyszerelő m., I., Krisztina körút 6.

Gabriel Antal, mérnök, II. Bimbó u. 5. IV. em.

Galambos Zsigmond, műszerész m., II. Retek u. 53—57.

Giczy István, műszerész m., I., Roham ucca 2.

Gittinger János, villanyszerelő m., III. Szőllőkert u. 21. Budapesten szül. 1871-ben, felszab. 1898-ban a Deckert és Homolka cégnél. Mint segéd Budapesten dolgozott a legnagyobb vállalatoknál. 1928-ban önállósította magát. Kiváló szakmunkájáért többszörösen lett kit. Minden szakmába vágó dolgot vállal. Háború alatt az Union hadfelszerelési gyárban dolgozott mint főszerelő. Neje: Schmiedt Jusztina.

Gonda és Erdős, vill. szerelő vállalata, VII., Rombach u. 15. Alapítási év 1918. A cég vill. szereléssel, rádió berendezésekkel s azok javításával foglalkozik. Cégtulajdonosok: Gonda Jenő és Erdős Vilmos. G. Jenő szül. 1893-ban Budapesten 1910-ben, u. o. szab. Dolgozott mint segéd több fővárosi üzemnél. 1914-ben bevonult. A fronton kétszer megsebesült. Kit.: br. v. é. (kétszer), K. cs.-k., seb. érem. — E Vilmos szül. 1897-ben Budapesten, 1912-ben szab. a fővárosban. Mint segéd több nagyobb telepen dolgozott. Társával együtt 1918 óta önálló. Háború alatt a fegyvergyárban dolgozott.

Gózony Lajos, elektro műszerész m., VIII., Kistemplom u. 8. 1913-ban szab. fel Budapesten, ahol 1898-ban szül. 9 évet praktizált München és Budapest első mestereinél és elvégezte a technológiai iskolát. Önálló 1922 óta. 2—3 segédet foglalkoztat. A József műegyetem szobrász iparisk. szerelési munkálatait elkészítette. Lelkes sportbarát. A tengerészeknél szolgált 1915—18-ban. Kit.: K. cs.-k., kis ez. v. é. A technológiai iskolát végezte el. Neje: Ágoston Ilona.

Gróf Jenő, műszerész m., VIII. József u. 54.

Grünberger Jenő, csillár- és lakberendező m., VII., Klauzál tér 2. A m. kir. belügyminiszterium, a Royal és Vadászkürt szállók, a bajai államépítészeti hivatal, a gödöllői premontrei rendház lakberendező munkálatait készítette el 1922-ben alapított vállalata. 1915-ben szab. Budapesten, ahol 1898-ban szül. és ahol mint segéd is dolgozott. A világháborúban 36 hónapot töltött a fronton.

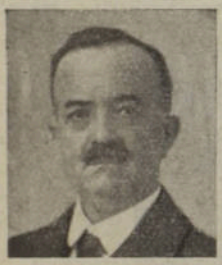
Guit Endre, műszerész m. II. Fény u. 1. sz.

Haas Zoltán, villanyszerelő m., IX. Ráday u. 23.

Hajóssy Miklós, villanyszerelő m., VII. Thököly út 27. Balassagyarmaton 1888-ban szül. és Bécsben szab. fel. Mint segéd a Siemens-Schuckert cégnél dolgozott Kínában és Japánban. 1920 óta önálló. Minden fajtáját a szerelési szakmának vállalja. A világháborúban a tengerészetnél szolgált, ahol többszörösen kitüntették. Neje: Pávlik Terézia.

Hantos és Fleischmann, vill. és rádió felszer. üzeme, VII., Kisdiófa u. 6. A céget 1923-ban alapította Hantos Mihály, azt 1927-ben társas céggé alakította át. Villanyszerelési berendezésekkel, rádiók készítésével és bevezetésével foglalkoznak. A konyári sóstófürdőt, a nitrogén műtrágyagyár irodáját és raktárát a vállalat rendezte be. Az 1929. évi kirakat világítási versenyen két oklevelet nyert.

Hatschler Károly, villanyszerelő mérnök, I., Horthy Miklós út 45.

Gittinger János

Hegedüs József

Hegedüs József, műszerész m., IX., Üllői út 119. Alattyánban szül. 1877-ben. Felsőbb ipariskola elvégzése után dolgozott Budapesten, Kievben. 1904-ben saját erejéből önállósította magát. Gramofon készítés és szerelés a specialitása. Mindennemű varrógépek, kerékpárok és vill. berendezések szakszerű készítésével foglalkozik. Ker. iparosok Orsz. Szövetségének tagja. A világháborúban résztvett 1915—18-ig és 42 havi frontszolgálata után szerelt le. Volt orosz hadifogságban is, ahonnan megszökött. Neje: Ruzsinszky Ida.

Hegedüs Nagy Lajos, egyetemes műszerész m., VII., Dembinszky u. 23. Budapesten szül. 1888-ban, felszab. u. o. 1904-ben. Mint segéd dolgozott Budapesten a sodrony és lemezgyárban, ahol üzemvezető volt. 1923 óta önálló. Specialitásai: Sajtolás, éremverés, transparens készítés. Számtalan szabadalmat dolgozott ki. Mechanikai tömegcikkeket gyárt. Harcolt az orosz fronton, ahol kétszer megsebesült, majd orosz fogságba esett. Neje: Hoja Teréz.

Herskovits Miklós, villanyszerelő m., VII., Wesselényi u. 31. 1902-ben szül. Iglón és felszab. 1921-ben. 1928 óta önálló. Villanyszereléssel, telefon, csengő és reklámtáblák felállításával foglalkozik. Neje: Fuchs Vilma.

Horváth István, műszerész m., II., Zsigmond u. 24.

Hugói Ernő, műszerész- és villanyszerelő mester, VIII. főherceg Sándor u. 38. Szül. 1898-ban Budapesten, felszab. ugyanott 1913-ban. Bécsben és Budapesten 9 évig praktizált. 1922 óta önálló. Erős és gyenge áramú berendezéseket, mechanikai, világítási és telefon berendezéseket készít, varrógépeket javít a legnagyobb precizitással. 22 havi frontszolgálat után 1918-ban leszerelt mint tizedes. A technológiai iskola elvégzése után lépett pályájára.

Hurt Ferenc, villanyszerelő m., I.. Villányi út 10.

Jámbor Lajos, órás, ékszerész, látszerész m., I., Krisztina körút 155.

Jankovits György, villanyszerelő m., VIII., Szigetvári u. 18.

Jankovits Győző, villanyszerelő m., IX. Lónyai u. 7.

Jellenik Vilmos, villanyszerelő és műszerész m., I., Hertelendy u. 7. Szül. Bpesten 1895-ben, szab u. o. 1914-ben. Több budapesti gyárnál praktizált mint üzemvezető. 1919-ben megalapította önálló üzemét, amely számos fővárosi bér-

Herskovits Miklós

Jellenik Vilmos

ház és palota szerelési munkálatait készítette. I. ker. Ip. Kör tagja. 1914-ben a zimonyi vill. telephez mint üzemvezető lett kivezényelve. Neje: Schläger Gabriella, képesített fényképész, aki az üzem vezetésében segédkezik.

Julinácz Sebő, mechanikai és elektrotechnikai vállalkozó, hat. eng. vill. sze-

relő m. VII. István út 47. Szül. 1877-ben, felszab. 1893-ban. Üzemét 1903-ban alapította meg, amely villamos világítási, erőátviteli, telefon, villámhárító és rádió berendezéssel foglalkozik. Székesfőv. lakások, Vas- és fémmunkások székházának és bérházának világítási és házitelefonok szerelési munkálatait készítette el. A budapesti villanyszerelők, műszerészek és látszerészek ipartestületének tanoncvizsg. tagja.

Kábler Lajos, orvosi műszerész m., VIII., Horánszky u. 7.

Julinácz Sebő

Kalmár Ferenc

Kalmár Ferenc, műszerész m., VIII., Szigony u. 19. 1902-ben szül. Dévaványán, iparát Budapesten tanulta ki 1922-ben. Mint segéd több fővárosi üzemnél dolgozott éveken keresztül és az ipariskola elvégzése után 1929-ben önállósította magát. Varrógépek, kerékpárok, gramofonok javításával foglalkozik. Kerékpárvázak és kormányrudak készítése képezik specialitását üzemének. Neje: Hertelendy Mária.

Kalocski László, villanyszerelő m., I., Mészáros u. 12.

Kató József, műszerész m., VII., Almássy tér 11. Szül. 1898-ban Budapesten és 1915-ben szab. fel. 11 évig dolgozott mint segéd, majd mint üzemvezető a fővárosban. 1926 óta önálló. Kerékpárok, motorkerékpárok, varrógépek javításával foglalkozik elsősorban. A Törekvés sportegyl. tagja. 1916-ban bevonult. Harcolt a fronton, ahol meg is sebesült. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. A nemzeti hadseregnek két évig volt tagja a kerékpáros zászlóaljnál.

Kaufmann Jakab, műszerész m., Nagy László és Társa" vállalat társtulajdonosa, VIII. Conti u. 37. 1894-ben szül., 1920 óta lépett be az üzletbe. 1914-ben bevonult. Harcolt az orosz fronton, hol el is fogták. Leszerelt mint 35%-os hadirokkant. A vállalat kereskedelmi részét bonyolítja le.

Kellner Sándor, villany- és rádió szerelő m., III., Lajos u. 4.

Kendik Ernő, villanyszerelő m., I., Bertalan u. 24.

Kerekes Géza, villany- és rádió szerelő m., IX., Üllői út 121.

Keszei József Rezső, műszerész m., I., Alkotás u. 11.

Kiss Gyula, villanyszerelő m., I., Maros u. 14.

Klein Károly, elektro műszerész m., VIII., Thék Endre u. 8.

Kopfstein Elemér, műszerész m., VIII. Tavaszmező u. 6.

özv. Kovács Istvánné, műszerész m., III., Tavasz u. 21.

Köffer Ferenc, műszerész m., III., Vörösvári út 88.

Königseder Zsigmond, látszerész m., IV., Ferenciek tere 1. Szül. 1900-ban Budapesten és 1913-ban szab. u. i. Üzletét 1920-ban alapította, miután 7 évig praktizált ugyanitt a legjobb vállalatoknál. A látszerészi szakma minden ágazatával foglalkozik. Ipt.-i előljáró. Iparostanonc iskolai szakoktató és szakíró. Neje: Kamper Karolina.

Köves László

Köves László, műszerész m., II. Kitaibel Pál u. 4. Zirczen szül. 1891-ben, Budapesten szab. 1908-ban. Mint segéd dolgozott Budapesten, Németországban és Ausztriában és több évi külföldi szaktanulmánya után 1921-ben megalapította önálló üzemét. Kémiai és bakteriológiai műszereket készít a magyar állatélettani és tak. kísérleti intézet kinevezett műszaki tisztviselője. Régi zirci iparos család sarja. 1914-ben bevonult, 8 hónapot töltött az orosz fronton. Neje: Götz Terézia.

Kristóffy Imre, műszerész m., VII., István út 8. 1889-ben Budapesten szül. és 1908-ban ugyanitt szab. és mint segéd, majd pedig mint művezető dolgozott a fővárosban. 1919 óta önálló. Varrógépek és kerékpárok javításával foglalkozik. A háború alatt hadfelszerelési gyárban dolgozott.

Krisztel Bálint, általános és speciális fogászati műszerész mester saját iparteleppén, Budapest, VIII., Futó u. 15. 1897-ben született, 4 középiskola elvégzése után lépett ipari pályára Süss Nándor preciziós műszergyárában szabadult fel 1916-ban, ahol vezető állást is töltött be, majd több nagy üzemben volt vezető, míg 1924-ben alapította 10 munkaerőt foglakoztató üzemét, melyben preciziós fogászati műszereket s technikai felszereléseket gyárt, azonkívül csillár, rádió, elektrótechnikai s fémipari tömegcikket, csavar- és fazoncsavar különlegességet, amelyeket külfölddel szemben is versenyképes árakban állít elő. Sikeres működéséért aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetett műszerész mester s a segédvizsg. bizottság tagja. A világháborúban 5 havi frontszolgálata volt. Neje Vizi Ferenc vendéglős leánya, Vizi Róza, ki tevékenyen működik közre az üzem felvirágoztatása érdekében.

Krisztel Bálint

Kuczevitz Andor, villanyszerelő m., I., Attila körút 30.

Landkammer József, műszerész m., III. Zsigmond u. 5.

László A. László, hat. eng. vill. szerelő m., VIII. főherceg Sándor u. 38.

Laver Ferenc, műszerész mester, VII., Nagydiófa u. 15. 1892-ben Budapesten szül., Budapesten szab. fel 1910-ben. Mint segéd több fővárosi gyárüzemnél dolgozott, míg 1919-ben megalapította önálló vállalatát, mely fogorvosi műszerek és autóalkatrészek készítésével foglalkozik elsősorban. Ő szállította a társ. bizt. Csengeri uccai és az Irg rend budai fogászati rendelőjének berendezését. A tanonc vizsg. biz. tagja. 1915-től mint katona szolgálta hazáját, leszerelt 1918-ban. Az autós osztagnál teljesített szolgálatot.

Löschnig István, műszerész m., IX., Bokréta ucca 23. Tizenhárom évig praktizált Konstantinápoly és Budapest elsőrendű ipari üzemeinél, amikor 1924-ben saját erejéből megnyitotta vállalatát. Dolgozott a józsefvárosi elektromos művek számára. Előljárósági póttag, aki 1891-ben szül. és 1911-ben szab. fel Budapesten. 42 hónapi frontszolgálat után 1918-ban leszerelt. Kit.: kis ez. v. é., br. v é., K. cs.-k. Elvégezte az ipariskolát. Neje: Sárközy Eszter.

Lüders és Kanis, röntgen és elektromedikai műszaki vállalata, VII, Miksa u. 5. Az üzemet 1920-ban alapították. Klinikák, röntgen laboratóriumok berendezésével foglalkozik a cég.

Major István, villanyszerelő m., II., Ostrom u. 31.

Mayer Emil, műszerész m., VII., Verseny u. 14. Nagybányán szül. 1887-ben. Iparát Budapesten tanulta ki 1907-ben. Három évi praktizálás után 1910 óta önálló. Mechanikai és elektrotechnikai cikkeket gyárt. A földmüv. miniszterium vízrajzi osztályának szállít állandóan vízmérő gépeket. Munkáját több kiállításon kitüntették. Ipt.-i előljáró. 1914-ben bevonult, a vadászezrednél szolgált és 1918-ban szerelt le.

Merlik Mihály, vill. szerelő m. VIII., József u. 38. Budapesten 1897-ben szül. és ott is szab. 1914-ben. 1928 óta önálló. Szerelési munkálatokkal foglalkozik. A klinikáknak állandó szállítója, több állami épület szerelési munkálatait készítette el. Az olasz fronton harcolt, ahol meg is sebesült. Előtanulmányai: 4 középiskolai és technológiai iskola.

Molnár Arnold, villanyszerelő m., IX., Ráday u. 26.

Müller Tivadar, villanyszerelési vállalkozó, VII., Nefelejts u. 58. Pincehelyen szül. 1882-ben,felső ipariskola elvégzése után műszaki tisztviselő volt Angliában. 1912-ben megalapitotta vállalatát, amely villanyszereléssel és az ezzel rokon munkálatokkal foglalkozik. Ipt.-i előljáró.

Nagy Károly, műszerész m., VII., Bethlen u. 29. Üzemét 1922-ben alapította s ezt megelőzőleg 7 évig mint segéd dolgozott. 1912-ben szab. Budapesten, ahol 1897-ben szül. Motorkerékpárok javításával, eladásával és vételével foglalkozik. A Magyar Kerékpáros Szövetség aktiv versenyző tagja. 1915-ben bevonult, harcolt a fronton, ahol meg is sebesült. Neje: Feldmann Ilona.

Nagy László és Társa, műszerész és irógép vállalata, VIII., Conti u. 37. Nagy László Kócson szül. 1885-ben, 1905-ben szab. Budapesten. 15 évig praktizált Nagyváradon és Budapesten. A Székesföv. Szab. hiv. keresk. miniszt., csendőr ker. parancsnokság számára dolgozott. Irógépek javitások és alkatrészek készitésével foglalkozik. 2 segédet alkalmaztat. 1914-ben bevonult, 3 havi frontszolgálat

után elfogták az oroszok, fogságból 1917-ben jött meg, mint 75% hadirokkant. Társtulajdonos: Kaufmann Gyula.

Nánay Elemér, villanyszerelő m. I., Krisztina körut 127.

Nemes Gyula, okl. gépészmérnök, villany- és rádió szerelő m. II., Margit körut 58. Temesvárott szül. 1898-ban, 1928-ban a M. kir. József műegyetemet végezte, és még abban az évben önálló lett. Villamos- és rádió szereléssel, tervezéssel, és javítással foglalkozik. Számos bérház, villa, palota szerelési munkálatait készitette el. Neje: Büky Olga.

Némethy Jenő, műszerész m. VIII., Práter u. 59a. Sopronban szül. 1898-ban. A M. kir. mechan. és elektrotechn. szakiskolát végezte 1916-ban. Tanulmányuton volt Frankfurtban, Budapesten. 1922 óta autókarosszériák felszerelésével, nikkelezéssel, galvanizálással és csiszolási munkákkal foglalkozik. A magy. légforgalminál mint konstrüktör működött 3 évig. A székesfővárosi gázgyár, a mechanikai szakiskola, az orsz. egészségügyi intézet állandó szállítója. A vállalat 4 segédet foglalkoztat. A F. T. C. igazgatósági tagja. Neje: Pulay Rózsi.

Némethy Mihály, elektroművek vállalata. VIII. Magdolna u. 3.

Nick György, vilanyszerelő m. III. Vörösváry út 3.

Novák Ervin, villany és rádiószerelő m. I. Budafoki út 17.

Novák Sámuel, villanyszerelő m. IV. Ferenciek tere 3—6.

Orsovszky István, gépészmérnök. Elektrotechnikai vállalkozó, udvari szállító. VIII. Baross u. 74. Szül. 1881-ben Nyíregyházán. Vállalatát 1909-ben alapította. Elektr. erőátviteli és világítási berendezéseket, villamos órákat és fényjelzőket készít. A háborúban résztvett, leszerelt mint főhadnagy. Többszörösen lett kitüntetve. A mérnökkari kamara tagja.

Osztián Zakariás, villanyszerelő m. VIII. Rákóczy út 13.

Palm Albert

Palm Albert, műszerész m. IX. Ráday ucca 3.

Paulik János, fogászati műszerész. m. VIII. Mária u. 15.

Pfeiffer Sándor, műszerész m. VIII. Nagyfuvaros u. 26.

Pichler Károly, villanyszerelő m. I. Budaörsi út 20. Szül. 1896-ban Budapesten, felszab. 1914-ben ugyanott. Tíz évig praktizált és 1924 óta önálló. Vilanyszerelésekkel, erőátviteli üzemek szerelésével és reklámvilágító készülékek készítésével foglalkozik. A budapesti Oceán konzervgyár, a nagyharsányi ipartelep világítási berendezéseit készítette. Az olasz

Pichler Károly

fronton 39 hónapot töltött. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., kor. vas szolg. érd. ker. és K. cs. k. Neje: Muschinek Margit.

Pillis Lajos

Pillis Lajos, műszerész m. IX. Üllői út 119. Szül. 1888-ban Budapesten, felszab. 1906-ban a Máv gépgyárnál és 1910 óta önálló. Kalapipari gépeket gyárt. Szakmájában úgyszólván egyedül áll. Gyártmányait szállítja nemcsak a hazai gyáraknak, de Romániába, Törökországba, Délafrikába, Franciaországba is. Ujabban kútszerkezetek javításával kísérletezik. Iparkiállításokon ezüstéremmel és díszoklevéllel többször lett kitüntetve. Négy középiskola elvégzése után felsőipariskolai esti tanfolyamokat hallgatott. 1915—18-ig katona volt. Neje: Kiss Terézia.

Pintér Sándor, elektrotechnikus. VI. Aréna út 122.

Podsztrelen Mátyás, műegyetemi műszerész, m. kir. József műegyeem, fő-

épület Alagsor 72. Szül. 1874-ben Békéscsabán. A gimnázium befejezése után az állami mechanikai tanműhelyt végezte el 1892-ben. Szakismereteinek bővítését Bécsben folytatta. Majd Budapestre került és az állami mechanikai üzemnek 21 éven át volt önálló vezetője. 1909 óta van a Műegyetem szolgálatában, ahol elsősorban geodesiai és tudományos mechanikai műszerek készítésével foglalkozik. 1896-ban elismerő oklevelet és érmet, az 1900. évi párizsi kiállítás rendezésért dícséretet kapott. Tanoncvizsg. biz. tag, a Baross Szöv. tagja. 1915-ben bevonult, később felmentették. Neje: Németh Terézia.

Pozsonyi Emil, villanyszerelő m. II. Margit körút 5a.

Primmer János

Primmer János, elektrotechnikai vállalkozó, Budapest, VI., Felsőerdősor 16. Szül. 1885-ben Szentkozmadombján. A székesfővárosi iparrajziskola három éves elektrótechnikai szakosztályát végezte. Gőzgépekről, robbanó motorokról, dinamó gépekről és elektromotorokról, a M. Kir. Áll. Felsőiparískolában és a Technológián rendezett tanfolyamokon nyert képesítést. Egy nagyobb budapesti elektromos vállalatnál 12 évig volt mint művezető alkalmazva. Budapesten 1924 óta önálló. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek, Hangya, Háztartás és az Országos Központi Hitelszövetkezetnek készített elektromos berendezéseket. Fővárosi tejüzem, villamos világítási, motorikus és telefon berendezését készítette. Dr. Szőts Ferenc alsóráda birtokán saját üzemű, akkumulátorral egybekötött villamos telepet épített. Magyar Elektrotechnikai Egyesületnek tagja, Magyar Tárogatósok Körének elnöke. Neje: Jakabffy Vilma.

Prónay Jenő, villanyszerelő m. I. ker. Horthy Miklós út 34.

Realitas, műszaki és villamossági vállalat. VII. Erzsébet körút 1. Cégtulajdonosok: Gálfalvi Gáspár Gyula és Botló Sándor mérnökök. A vállalatot 1929-ben alapították. Villanyfelszerelések, vasszerkezetek, kötélpályák felállításával és berendezésével foglalkoznak. A Nógrádmegyei Kőbánya rt. kötélpályáját, a székesfővárosi elektr. művek kapcsolótáblájának vasszerkezeti tornyát és több bérház villamos berendezését is a vállalat készítette el.

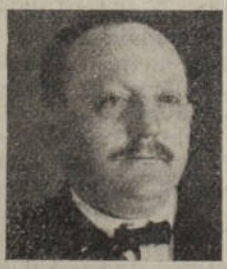
Ritter Ferenc, villanyszerelő m. I. ker. Csetneki u. 6.

Rochlitz Alajos, műszerész m. VII. ker. Rombach u. 2a. Szül. 1892-ben Mándokon. A felsőiparískolát 1911-ben végezte és 1928-ban alapította meg önálló üzemét, miután mint segéd a Schlick-Nicholson gyárban és a főváros műszaki osztályánál dolgozott. Varrógépek, motorkerékpárok javításával és autogénhegesztésekkel foglalkozik. Specialitásai: fotballlábszárvédő, kerékpár ellopását meggátoló biztonsági szerkezet. A debreceni keresk. és iparkamara éremmel tüntette ki.

Rozgonyi János, óragyáros. VIII. ker. Tömő u. 26.

Schaub József, elektrotechnikus. VI. Csengery u. 66.

Schäffer Márton, műszerész m. I. Budafoki út 11. Szül. 1880-ban Losoncon, felszab. 1896-ban Budapesten. Évek hosszú során át dolgozott mint segéd Budapest legnagyobb gyár- és ipartelepein és 1925-ben lett önálló. Nevezetessége saját találmányú filmtekercstartó tűzbiztonsági szekrénye. Gyárt autóalkatrészeket és dolgozik a Máv számára is. A m. kir. kormánytól és a honvédelmi min.-tól dícsérő oklevele van. Az olasz fronton 14 hónapot töltött. Kit.: Br. v. é., Vör. ker. é. Neje: Novák Ilona.

Schebelle Ágoston

Schebelle Ágoston, műszerész m. VIII. Conti u. 46. Szül. 1876-ban Budapesten, felszab. 1892-ben ugyanott. Segédkorában éveken keresztül dolgozott külföldön, Bécs, Prága, Olaszország nagyobb vállalatainál és 1906-ban lett önálló. A tud. egyetem, a Ludoviceum, az 1. honvéd-

gyalogezred állandó szállítója. Varrógépek, kerékpárok és gramofonok javításával foglalkozik. Üzeme 2 segédet foglalkoztat. Ipt. elülj., segédvizsg. biz. tag. A Kondor és Árpád kerékpárkörök díszelnöke. Több társad. egyesület tagja. 1914—18 között katona volt. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., seb. érem, jub. érem. Neje: Haan Ilona.

Schilling Gyula, preciziós mechanikai vállalat tulajdonosa. VII. Miksa u. 5. sz. Szül. 1883-ban Budapesten, felszab 1899-ben. Mint segéd a Projectograf rt.-nál dolgozott. 1918 óta önálló. Mozgófényképvetítő berendezéseket, automatagépeket, finomabb mechanikai munkákat készít. Ipt. elülj. 41 havi frontszolgálat után leszerelt Kit.: Br. v. é., K. cs. k. kis ez. kor érd. ker.

Schlarbaum Lajos, villanyszerelő m. III. Szépvölgyi út 65.

Schlesinger József, villanyszerelő m. V. Nádor u. 25.

Schreiber József

Ifj. Schreiber József, villany- és rádiószerelő mester és kereskedő, I., Németvölgyi út 2e. Született 1904-ben Budapesten, felszabadult 1922-ben ugyanott. 1929 óta önálló. Villany- és rádiószereléssel foglalkozik és minden, a szakmába vágó javításokkal. A Kék egér, Moulin Rouge mulatók és számos bérház szerelési munkálatait vállalata készítette el. Aktív sportember. Neje: Schwartz Margit.

Id. Schreiber József. Régi önálló villanyszerelő m., aki 1915-ben bevonult, hogy hazáját szolgálja. 1917-ben orosz fogságba került. Fogságából 1919-ben került haza és azóta folytatja szakmáját. relő m. II. Fő u. 58.

Schwartz Géza, műszerész m. VIII. Német u. 45. Szül. 1889-ben Budapesten, felszab. 1906-ban ugyanott. 19 évig praktizált mint segéd és ezen idő alatt megfordult Németország és Ausztria nagyobb városaiban. Kerékpárok készítésével és javításával foglalkozik. Több társad. és sportegyesület tagja és a Nyomdászok kerékpárszakoszt. díszelnöke. Harctéri szolgálata alatt kétszer megsebesült. Kit: Kis ez. v. é., seb. érem, K. cs. k. Neje: Weisz Helén.

Schwarcz Károly, elektrotechnikus m. VII. Dohány u. 10. Szül. 1899-ben Budapesten, felszab. 1915-ben ugyanott és mint segéd dolgozott a Weiss Manfréd-féle gyártelepen. 1929 óta önálló. Villany- és rádiószereléssel foglalkozó mester. 1917-től fogva volt katona, aki huzamosabb ideig harcolt a fronton.

Seiler Armand, villanyberendező m., IX. Üllői út 85.

Strébl Mátyás, műszerész m. I. Attila körút 31. szám.

Svoboda Rezső, műszerész m. VIII. Hunyadi u. 28.

Szánthó Zoltán, műszerész m. I. Bars utca 6. szám.

Székely Zoltán, műszerész m. VII. ker. Akácfa u. 36 .Szül. 1873-ban Makón, felszab. 1897-ben Aradon. Dolgozott mint segéd Arad és Nagyvárad elsőrangú vállalatainál és 1909-ben önállósította magát. Üzeme speciálisan varrógépek, kötőgépek javításával és eladásával foglalkozik. 1917-ig a hadosztálybíróságnál teljesített szolgálatot, innen a hadfelszerelési gyárhoz került. Neje: Singer Etelka.

Szigeti Antal, villanyszerelő m. II. ker. Batthyányi u. 48.

Szilágyi Árpád, műszerész és villanyszerelő m. VI. Aradi u. 16.

Szőke István, villanyszerelő m. VIII. Baross u. 112.

Tatay Vilmos, villany- és rádiószerelő m. II. Zsigmond u. 8.

Thomson, elektrotechnikai vállalat. VII. Wesselényi u. 6. Cégtulajdonosok: Glück Arnold és fia Glück Arnold szül. 1871-ben Budapesten, felszab. 1889-ben. Vállalatát megalapította 1912-ben. Villanyszereléssel, fa- és üvegcsillárok gyártásával foglalkozik. A báró Hatvani és báró Grödel palotákat szerelte. A világháborúban a fronton harcolt. Kit.: K. cs. k.

Tompa Lajos, műszerész és elektrotechnikus mester, VIII., Práter ucca 24. Született Kispesten 1895-ben. 1911-ben Budapesten történt felszabadulása után tíz évig praktizált Pozsonyban, Budapesten, miközben a Magyar Villamossági Vállalatnak közel három évig volt főszerelő művezetője. Dolgozott azonkívül Németországban, Szerbiában és Dalmáciában. 1921-ben alapította önálló üzemét. Erősáramú elektromotorok szerelésével és tekercselésével, valamint erőátvitellel és világítási berendezések készítésével

foglalkozik. 42 hónapot töltött el a fronton. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs k. seb érem. Négyszer sebesült meg. Tanulmányai: Négy középisk és 3 év felsőipariskola. Neje: Ferderber Irén.

Tóth Dezső, műszerész m. VIII. Lózsy Imre u. 3. Szül. 1898-ban Szegeden, felszab. 1914-ben ugyanott. Dolgozott Budapesten, majd 1922-ben tanulmányúton volt Németországban. 1927 és 1929-ben pedig Párizsban és Londonban. 1922 óta önálló. Speciálisan mozigépeket, dinamókat, motorokat készít és javít. Vállalata 4 munkással dolgozik. Előtanulmányai: gimnáziumi érettségi és felső ipariskola. Háború alatt hadicikkgyárban dolgozott. Neje: Dávid Erzsébet.

Tóth István

Tóth István, villanyszerelő m. I. Gregus ucca 8. sz.

Tóth Pál, villanyszerelő m. I. Bercsényi u. 8. Szül. 1898-ban Jobbágyiban, felszab 1923-ban Budapesten. 1926 óta önálló. Az erős- és gyengeáramú villanyszerelő szakmába vágó összes munkálatokkal foglalkozik. Több fővárosi bérpalotát és villát szerelt fel. 1918-ban a 16. honv. gy. ezr.-nél szolgált Beszterce-bányán.

Tymcsák Sándor, kerékpárműszerész m. II. Fő u. 60.

Uitz Henrik, műegyetemi műszerész m. I. Budafoki út 8. Szül. 1878-ban Budapesten, felszab. 1895-ben. 1902 óta önálló. A József műegyetem kinevezett műszerésze. Laboratóriumok felszerelésével és műszereiknek elkészítésével foglalkozik és tudom. intézetek, mezőgazdasági kamarák részére dolgozik. A budafoki ker. ifjak egyes. pártoló tagja. A magy. elektrotechnikai egyes. tagja. 1914-ben vonult be, 1918-ban szerelt le. Neje: Dubovszky Etelka.

Ullmann Béla, villany- és rádiószerelő vállalata. II. Margit körút 7. Szül. 1897-ben Kaposvárott. A budapesti felsőipariskolát végezte 1915-ben. 1919 óta önálló. Villamosági és rádióalkatrészeket tart raktáron A spanyol követség, a statisztikai hivatal és vegyipari művek vill. felszerelését ő készítette. A B. B. T. E. és az Omke tagja. 1915-ben bevonult és 20 hónapig volt a szerb, orosz és román frontokon mint tart. hadnagy. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k Neje: Rácz Margit.

Vágó Pál, villany- és rádiószerelő m. I. Horthy Miklós út 21. Szül. 1879-ben, felszab. 1895-ben Budapesten. Hosszabb ideig folytatott külföldi szaktanulmányokat. Megfordult, Berlin, Frankfurt, München, Zürich, Párizs, Genf, Kopenhága, Stockholm városokban. 1906 óta önálló. Villany- és rádiószereléssel foglalkozik. A gyakovári püspökség összes szakberendezési munkáit ő készítette el. 40 hónapon át az olasz fronton harcolt. Neje: Engelmann Adél.

Varga Gáspár, villanyszerelő m. I. Németvölgyi út 56.

Weisz Béla, műszerész m. VIII. Szigetvári u. 25.

Wittek József, lakatos és villanyszerelő m. I. Krisztina körút 85. Szül. 1877-ben Szolnokon, felszab. 1896-ban Budapesten. Állandóan a fővárosban dolgozott mint üzemvezető. 1919 óta önálló mester, aki 2 segédet foglalkoztat. Több bérház és villa szerelési munkáit készítette el. A háború alatt az egészségügyi intézeteknél szolgált. Neje: Pippig Irma,

Zemler Vilmos, elektroműszerész m. VI. Üteg u. 26.

Zettelmayer György, elektroműszerész m. VIII. Mária u. 21. Szül. 1862-ben Pesthidegkúton, felszab. 1885-ben Budapesten. 37 évig praktizált. Megfordult ezalatt Belgium, Oroszország, Olaszország és Svájc nagyobb városaiban. Budapesten a Ganz gyárban 12 évig volt főszerelő és Paulusz Pálnál 17 évig üzletvezető. 1922 óta önálló. Dolgozott előbb mint mester Budafokon és Törökbálinton is. Neje: néhai Wihtl Teréz.

Zibrinyi Kálmán, látszerész m. I. Attilla körút 12.

Zilzer József

Zilzer József, villanyszerelő m. VIII. Práter u. 59c. Szül. 1896-ban Budapes-

ten, felszab. 1910-ben ugyanott. 1922 óta önálló. Világítási, villamoscsengő és erőátviteli berendezések készítésével foglalkozik. Társad. egyesületekben vezető tisztséget töltött be. Az ipariskolát elvégezte. Négy évi harctéri szolgálat közben háromszor megsebesült. 50%-os hadirokkant. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. Neje: Elbogen Rózsika.

Zimmer N. villanyszerelő m. II. ker. Medve u. 34. sz.

Zettelmayer Lajos, elektroműszerész m. VIII. Mária u. 21. Édesatyja, Zettelmayer György üzletét vezeti fennállása óta. Négy középiskola után elvégezte a felsőipariskola szakmai tanfolyamát. A harctéren három és félévet töltött. Egyszer megsebesült. Kit.: K. cs. k. Neje: Drotár Erzsébet

Zlamál Lajos, műszerész m. I. Krisztina körút 151.

Zöldi Sándor, műszerész m. VI. Szondy ucca 41a. sz.

Zwillinger Miksa, villanyszerelő m. I. Krisztina körút 30.

Kárpitosmesterek.

Angyal Imre, kárpitos és díszítőm. Ráday u. 61.

Ács István, kárpitos és díszítőm. Alsóerdősor u. 1. Győrszentmártonon 1891-ben született, Győrben 1908-ban szabadult fel. Elsőrendű fővárosi mestereknél fejlesztette szaktudását. Budapesten 1925-ben alapította műhelyét. Főként kereskedőknek dolgozik, privát üzletköre a főváros intelligenciájából adódik. 1923-ban volt az esküvője Punk Annával.

Bamberg Dezső, kárpitosm. Wekerle Sándor u. 11. 1883-ban Gyöngyösön szül., 1901-ben Budapesten szab., ahol segéd-éveit is töltötte. 1926 óta üzi önállóan iparát. Neje: szül. Kallósi Jolán.

Barna András, kárpitosm. Dessewffy u. 41. Tel.: L. 975—11. Szül.: 1889-ben Egerben. Atyjánál (néhai B. Manónál tanulta az ipart, aki 1905-ben szabadította fel. Budapesten, Wienben és Bosztonban volt segéd. Az asztalosiparban is felszabadult. Tanfolyamot végzett az Iparművészeti Főiskolán. 1914—18-ig volt a háborúban és 40 százalékos rokkantként szerelt le. 1921-ben alapította műhelyét. Ipt. számvizsg. biz. tag. 1929-ben vette nőül Vigyázó Lillyt.

Barta Artur, belső építő, berendező iparművész, asztalos, kárpitos, díszítő műiparosm. Régisposta u. 1. Aut. 870—04. Budapesten 1875-ben született. A kereskedelmi akadémia elvégzése után a berlini iparművészeti főiskola növendéke lett. Berlinben, Drezdában, Münchenben és Párisban képezte magát tovább. 1901-ben alapította vállalatát. Művészi mun-

Barta Artur

kái kiállításaink állandó dísze. 40—60 segéddel dolgozik. Az Ipt. elnöke. Technológiai előadó, stb. Különös érdemei vannak az IPOSZ létesítése körül. A „Műiparos"-nak 1913 óta szerkesztője. Két évtized óta az iparosmozgalomnak tevékeny részese.

Bartos és Magyar, kárpitos és díszítőm. Felsőerdősor u. 5. Közösen 1925-ben alapították műhelyüket, melyben 2 segéddel és 3 tanulóval dolgoznak. Munkáik és lakberendezéseik művészi értékűek. A legjobb körök szállítói. Spiegel építész és Falus tanár is állandó rendelőik. M. József résztvett a háborúban, ahol megsebesült.

Bauer és Weisz, zsinór- és paszomántgyár. Gyulai Pál u. 13.

Becskey Ferenc Tamás, kárpitos és díszítőm. Lovag u. 15. Tel.: 265—71. Becskén 1884-ben született, Budapesten Rics Péter Ipt. elnöknél 1901-ben szabadult fel. 1909-ben önállósította magát. A Földhitelbank állandó szállítója. Ő készítette a MÁV főhercegi várótermei dekorációit. 1908-ban volt az esküvője Csiki Máriával.

Bednay Dezső, kárpitosm. Hernád u. 48.

Beitler Sándor, paszományosm. Kazinczy u. 13.

Bendik Gusztáv, kárpitos és díszítőm. Mester u. 22. Tel.: J. 380—06. Szül.: 1890-ben Lőesén. Ugyanott tanulta iparát, 17 éves korában szabadulva fel. A fővárosban és Wienben fejlesztette szaktudását. Saját erejéből alapította műhelyét 1917-ben. 8 segéddel dolgozik. Volt Ipt. elölj. tag, VI. ker. vál. tag. Évekig vezetőszerepet vitt a sport és a társadalmi életben. Neje: Bader Teréz, esküvőjük 1915-ben volt.

Benkő Sándor, kárpitos és díszítőm. József u. 44. Tel.: 379—99. 1877-ben Barcson szül. 1895-ben az Ipt. bronzéremmel tüntette ki. A Millénium évében szabadult fel. 3 tanfolyamot végzett az Iparművészeti Főiskolán, ahol különös tehetségére való tekintettel díjtalanul tanították. 1911-ben önállósította magát. 2 segéddel és 2 tanulóval dolgozik. Ipara mellett a művészetre is jut ideje. Festményei tárlatokon is elismerést vívnának ki. 1903-ban volt az esküvője Zsidakovits Máriával.

Berger Salamon, kárpitos és díszítőm. Vörösmarty u. 33.

Bettes Sándor, kárpitos és díszítőm. Tömő u. 31.

Biack Antal, kárpitos és díszítőm. Nap u. 21. Tel.: J.403—53. Bécsben 1871-ben szül., ugyanott 1888-ban szab. Segédéveit is ott töltötte. 1915—18-ig a háborúban volt, 1923-ban alapította műhelyét. A magyar arisztokrácia szállítója. Neje: Horváth Anna.

Biró E. Antal, kárpitos és díszítőm. Kazinczy u. 5.

Bisitzkovits Ferenc, kárpitosm., díszítő és lakberendező. Zsigmond u. 9. Albertfalván 1872-ben szül., Budapesten 1891-ben szab., amikor is az Orsz. Ip. Egy. bronzéremmel tüntette ki. Bécsben dolgozott mint segéd. 1903-ban alapította műhelyét. Antik bútorok eladásával is foglalkozik. Szállított a minisztériumoknak, a chémiai tanintézetnek, a hadtestparancsnokságnak, stb. Ipt. elölj. tag, adófelsz. biz. tag, templomatya, stb. A háborúban nagy ez. és br. v. é., K. cs.-k. és seb. é.-mel tüntették ki, mint őrm. szerelt le. Neje: szül. Lórencz Erzsébet.

Böhm Sándor, kárpitosm. Bajza u. 46.

Brabetz József, kárpitosm. Csaba u. 7/a.

Bendik Gusztáv

Braun Mór

Braun Mór, lakberendező kárpitosm. Baross u. 46. Tel.: 312—69. Szül.: 1874-ben Érsekujvárott, szab.: 1891-ben Budapesten, ahol iskolai tanulmányait is végezte. Segéd Budapesten, Berlinben, Frankfurtban, Párisban és Londonban volt. 1911-ben önállósította magát. 5 segéddel és 2 tanulóval dolgozik. 1928-ban az Orsz. Ip. Egy. ezüst éremmel tüntette ki. Fontos ipari és társadalmi tevékenységet fejt ki. Ipt. elölj. tag, a K. M. O. E. társelnöke, a Technológia és az Iparművészeti Főiskola szakelőadója, stb.

Breitkopf Elek, kárpitosm. Molnár u. 27. Bécsben 1861-ben született, ugyanott 1877-ben szabadult fel. Budapesten 1891-ben alapította vállalatát. Neje: Nekkisz Mária, fia István a háború alatt mint francia internált halt meg.

Breuer Mór, műlakberendezőm. Kecskeméti u. 3. Királyi Pál u. 4. Pilisszántón 1868-ban szül., Budapesten 1886-ban szab. és 1895-ben önállósította magát. Az arisztokraták és miniszterek szállítója. 4 segéd és 2 tanonc dolgozik műhelyében. A Millénium évében ezüst éremmel, 1901-ben Londonban arany éremmel és 1925-ben az Orsz. Ip. Egy. elismerő oklevelével tüntették ki. 16 évig volt Ipt. elölj. tag, a Közp. Hitel Szöv. v. ig. tagja, a Bp. Díszkárpitos Szöv. ig. tagja, a tanoncvizsg. elnöke, stb. 1897-ben volt az esküvője Horn Margittal.

Capdebó Mátyás, kárpitosm. Szív u. 16. Tel.: 976—44.

Cservenka Károly, kárpitosm. Török u. 2. és 6.

Deutsch Jakab és Oszkár, kárpitosm. Dessewffy u. 16.

Deutsch János, kárpitosm. Nagymező u. 43. Aut. 105—56.

Deucht János, kárpitosm. Nagymező u. 49.

Özv. Deutsch Lipótné, kárpitos és díszítőm. Arany J. u. 34. T. 960—89. Férje 1860-ban Budapesten született, 1875-ben szabadult fel. Segédéveit fivérénél D. Józsefnél töltötte. 1882-ben önállósította magát. Halála óta neje, szül.: Éliás Ilona vezeti a vállalatot, mely a közszállítások és magánrendelések egész sorát teljesíti.

Diamant Arnold, paszománytelepe Szövetség u. 28/b. Tel. J. 312-33. Bpesten 1879-ben szül., 1896-ban szab., majd Bécs és Budapest mestereinél tökéletesítette szaktudását. 1909-ben alapította üzemét, melyben 2 HP. hajtja modern gépeit. 12—14 alkalmazottal dolgozik. Ipt. elölj. tag és az országos szövetség alelnöke, a Keresk. és Ip. Kam. mestervizsg. biz. alelnöke, stb. Az 1925. orsz. kézműves ipartárlaton nagy aranyéremmel tüntették ki. Neje: Weisenberg Irén.

Domonokos Kálmán, kárpitosm. Szív u. 1. Tel.: 988—58.

Dorschovitz Mór, paplanos m., Garay u. 43. Tel.: 366—43. 1887-ben született,

Krakkóban szabadult fel. Budapesten 1912-ben alapította műhelyét. Viszonteladóknak és magánosoknak dolgozik. 5 segéddel és 4 tanulóval vezeti vállalatát. 1912-ben volt az esküvője Eckstein Herminával.

Breuer Mór

Dorschovitz Mór

Engländer Mátyás, lakberendező. Damjanich u. 18. T.: J. 336—26. Budapesten 1879-ben született. Elvégezte az Iparművészeti Főiskola szobrászati szakát, majd kitanulta a kárpitosipart, melyben 1897-ben szabadult fel. Krámer udv. szállítónál dolgozott 25 évig. Az olasz fronton hadifogságba esett, 1919-ben került haza, kit.: nagy és kis ez. v. é. és K. cs.-k.

Erdős Arthur kárpitos és ülőbútor asztalosm. Almássy tér 18.

Erőss József, kárpitos és díszítőm. Kinizsi u. 1. Budapesten 1897-ben született, 1914-ben sógoránál, Martin Gyulánál szabadult fel. Singernél, Benyovitsnál és Lukácsnál fejlesztette tudását. 1924-ben alapította vállalatát. 2 segéddel és 2 tanulóval dolgozik. Csupán ipara fejlesztésének él s ez elsőrendű munkáin is meglátszik. 1926-ban vette nőül Benes Irént.

Faragó Mihály kárpitos és lakberendező. Ráday u. 31. T.: Aut. 885—85. 1906-ban New Yorkban született. 6 reáliskolát végzett Budapesten. 1924-ben szabadult fel. Külföldi tanulmányútja során Páris, New York, Detroit és Cleweland mestereinél dolgozott. 1928-ban alapította meg műhelyét, melyben 2 segéd és 1 tanuló dolgozik. Résztvett az 1929-es Kézművesipari Tárlaton saját tervezésű bútoraival, melyek osztatlan elismerést hoztak alkotójuknak.

Feurer Miksa, kárpitos és díszítőm. Andrássy út 50.

Fischer Albert, bőrbútorspecialista. Verpeléti u. 4—6. Szül.: 1892-ben, szab.: 1909-ben Debrecenben. Hosszú külföldi tanumányúton volt. 1914—18-ig a háborúban volt, meg is sebesült, kit.: k. ez. és br. v. é., K. cs.-k. 1919-ben alapította műhelyét. 1928-ban aranyéremmel tüntettetett ki.

Fischer Sándor, kárpitos és díszítőm. Horthy M. út 76. 1895-ben Debrecenben született, 1912-ben szabadult fel. Stuttgart, Bécs és Berlin mestereinél dolgozott külföldön. 1929 óta önálló. Szabadulásakor a debreceni ipartestület dícsérő oklevéllel tüntette ki. 36 hónapig volt a háborúban.

Frank Ignác, nyerges és kárpitosm. Soroksári u. 20/a. T.: J. 314—39. 1888-ban Schreibendorfban szül., 1906-ban Hochenstadtban szab. 1914-ben alapította Budapesten műhelyét. Résztvett a háborúban. Leszerelése után vette nőül Mátyás Júliát.

Frankó Mihály, kárpitosm. Baross u. 50.

Franz Antal, kárpitosm. Mátyás u. 11. Budapesten 1893-ban szül., 1911-ben szabadult fel. Végigküzdötte a háborút, 3-szor sebesült, kit.: k. ez. és br. v. é., K. cs.-k. és seb. é., rokkantan szerelt le. 1926-ban önállósította magát. 1919-ben volt az esküvője Schwarcz Évával.

Fried Márk, kárpitosm. Rózsa u. 37. Tel.: J. 331—38.

Fromen János, kárpitosm. Vadász u. 33.

Gábor Ignác, kárpitosm. Király u. 14.

Gál József, kárpitosm. Bakáts tér 2. Szegeden 1885-ben szül., 1901-ben szab. A fővárosban, Wienben, Zürichben és Stuttgartban dolgozott mint segéd, majd mint üzletvezető.1914—18-ig a háborúban volt, Przemyslnél hadifogságba esett. 1919-ben alapította vállalatát. 2 segéddel dolgozik. Elsőrendű képesítéssel bíró iparosunk, elvégezte az Iparművészeti Főiskola 3 éves tanfolyamát. Készít fényszabályozó és sötétítő függönyöket.

Gál Lajos, lakberendező kárpitosm. Szentkirályi u. 40. Marosvásárhelyen 1898-ban szül., 1916-ban szab. A fővárosban praktizált. Résztvett a háborúban, az orosz fronton megsebesült, kit.: kis ezüst és 2 br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. 1925 óta önálló. Az angol kisasszonyok intézetének állandó kárpitosa. Az osztrák követség kárpitos munkái is az ő keze alól kerültek ki. Az 1928. évi orsz. ip. tárlaton ezüst éremmel kitüntettek. Neje: Józsa Ilona.

Gáspár Gábor, kárpitosm. Murányi u. 24.

Gerber Miksa, kárpitosmester Kazinczy ucca 18.

Gichner János, kárpitos és paplanosm. Telep u. 21.

Glogovátz Béla, kárpitos és díszítőm. Piarista u. 3. Budapesten 1867-ben szül., 1882-ben szab. A cégét nagyatyja 1844-ben alapította, utóda, atyja 1912 óta vezeti. 50 éve a Máv. hivatalos szállítója, de megtaláljuk munkáit a Ludovikán, a törvényszéken, a Földhitelintézetben, minisztériumokban és kávéházakban is. Neje: Bertók Jolán. László fia érettségi után meghalt.

Glück Jakab, kárpitosm. Százados ucca 37.

Goldberger Oszkár, kárpitos és díszítőmester.

Grabinszky Károly, kárpitos és díszítőmester, Rózsa u. 28.

Grácz János, kárpitos és díszítőmester, Horthy M. u. 14. és: Üllői út 11. Tel. 450—42 és 870—83. Aranyosmaróton 1890-ben szül., 1906-ban szab. Segéd Budapesten volt. 1921 óta üzi önállóan iparát. 1925-ben arany, 1928-ban ezüst éremmel lett kitüntetve. A háborúban nagy, kis ez. v. é., kor. ez. és v. é. k., K. cs.-k., seb. é. és 12—13. emlék é.

Grossmann Ármin

Grossmann Ármin, kárpitosm. Wurm u. 1. Tel.: Aut. 822—28. 26 éve vesz tevékeny részt az iparos mozgalmakban. A Az Ipt. alelnöke. Szül.: 1870 Knyazsa, szab.: 1888 Wien. München, Augsburg, Köln és Páris mestereinél dolgozott vándorútja során, melynek különös érdekessége, hogy minden útját gyalog tette meg. 1903-ban önállósította magát Budapesten. Számos hazai közéleti előkelőség teljes lakberendezése fűződik nevéhez, de szállított a román királyi család részére is. Számos arany- és ezüst érem és levél tanuskodik nagyszerű tudásáról. Neje: Horovitz Leonóra, esküvőjük 1893-ban volt.

Győrffy Gábor, kárpitos és díszítő m. Mátyás u. 15. Komáromban 1885-ben született, 1903-ban szabadult fel. Győri, pápai, szombathelyi és budapesti mestereknél fejlesztette szaktudását. 1923-ban alapította műhelyét. Több praktikus találmánya van a szakmában. Összecsukható bútorai közkedveltek. Résztvett a háborúban elejétől végig mint altiszt.

Győrffy Imre, kárpitos és díszítőm. Irányi u. 18. Tel.: Aut. 841—85. 1892-ben Nagyváradon szül., ahol iskoláit is végezte. 1910-ben szab. Budapesten, Wienben, Magdeburgban, Leipzigben és Drezdában praktizált. 36 hónapig volt a harctéren, kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 33%-os rokkant. 1920-ban önállósította magát. 1926-ban ezüst és 1928-ban arany éremmel jutalmazták munkáit. A „nappal fotel éjjel ágy" konstrukcióit mindenki ismeri.

Győrffy Péter, paplankészítőm. Ráday ucca 5.

Heinzelmann Tivadar, kárpitosm. Horn Ede u. 12.

Hegyesi József és Fia, kárpitosm. Ferenc krt. 26.

Heks Ármin, kárpitosm. Király u. 28.

Herzka Ignácz, kárpitosm. Jókai tér 9, Ó ucca 48. Tel.: 150—08.

Hiller Vilmos, kárpitosm. Csengery u. 32. Tel.: 439—62.

Hirling József, kárpitos m., Kigyó u.

Hoffmann Ferenc, kárpitosm. Vilmos cs. út 17. 1855-ben Budapesten született, 1879-ben atyjánál szabadult fel. 1881-ben lett önálló. Közel fél évszázad óta működig az iparfejlesztés terén, önállósága óta 20 tanulót szabadított. 20 évi vezető szerepet vitt a testület életében. Mint őrmester vett részt a boszniai okkupációban. 1886-ban volt az esküvője Klein Terézzel.

Hoffmann József, bőrbútor készítő és festőm., Izabella u. 22. Budapesten 1886-ban született, 1903-ban szabadult fel. Budapesten, Berlinben, Hamburgban és Bécsben dolgozott mint segéd, Kassán mint művezető. 1913-ban alapította műhelyét. Részt vett a háborúban. Leszerelésekor vette nőül Moldován Karolát.

Holländer Adolf, kárpitosm. Paulai u. 2. 1885-ben Budapesten szül., 1902-ben szab. Külföldi tanulmányútja során elsőrendű cégeknél dolgozott. 1912-ben alapította vállalatát. Egy ideig társascég volt. Orosz hadifogságban volt. Neje: Fixl Ilona.

Horacsek és Overkó, kárpitosm. Pannónia u. 126.

Horny Sándor, kárpitosm. Berzenczey u. 13.

Horváth Gyula, kárpitos és díszítő m. Műhely: Damjanich u. 54, mintaterem: 42. Tel.: J. 328—37. Komáromban 1875-ben szül., Budapesten 1882-ben szab. 16 évig dolgozott a szakmában segédként.

1904-ben önállósította magát. 5 segéddel dolgozik. Munkáit az országházban is megtaláljuk. 1925-ben bronz, 1928-ban arany éremmel tüntették ki. 16 éve ipt. elölj. tag. Az adóhiv. és adófelsz. biz. tag. Háború alatt az orosz és olasz frontokon volt. 1901-ben tartotta esküvőjét Kalivoda Luciával.

Hőnig József, kárpitosm. Retek u. 49, 51.

Izsák Sándor, kárpitosm. Hajó u. 8—10 Szül.: 1881 Brád, szab.: 1900 Kolozsvár. Segéd a fővárosban volt. 1904-ben Rimaszombaton, 1925-ben Budapesten alapított műhelyt. Végigküzdötte a háborút. Neje: Kovács Julianna, 1904-ben volt az esküvőjük.

Juhász János, paplanosm. Podmaniczky u. 16.

Kármán Mihály, paszománygyáros, Kazinczy u. 9. Tel.: 322—65. Ujpesten 1872-ben szül., Budapesten 1889-ben szab. A fővárosban és Wienben volt segéd. 1905-ben alapította műhelyét, melyet szorgalmával és szaktudásával 2 motorral és 40 alkalmazottal működő modern üzemmé fejlesztett. 1900-ban vette nőül Szold Terézt.

Keller Mór, kárpitosm. Visegrádi u. 27.

Kenderessy László, kárpitosm. Kinizsi u. 11.

Kendi Antal, kárpitosm. Semmelweiss u. 7. Domiratoson 1859-ben szül., Szegeden szabadult fel, ahol segédéveit is töltötte, 1889-ban önállósította magát. Ülő bőrbútorokat készít. Ő rendezte be a Hungária-fürdőt és a Ref. convent palotáját. 6 segéddel dolgozik. Tb. ipt. elölj. tag. Neje: Herhoffer Anna.

Kerepes és Stern, kárpitos és díszítő cég. Lehel u. 7/a. A vállalatot Kerepes Mihály 1927-ben alapította. Közös vezetésük alatt a cég szépen fejlődik s máris számos nagyarányú munkát szállított. Mindketten iparuk fejlesztésének élnek.

Kiss Ferenc, kárpitosm. Kistemplom u. 9. Tel.: 435—50.

Kiss János, kárpitosm.

Klein Ferenc, kárpitos és díszítőm. Váralja u. 12. Budapesten 1895-ben szül., 1913-ban szab., mint tanonc oklevéllel tüntettetett ki. 9 Fisler, Preiss, Radó és Riese cégeknél praktizált. 1929-ben alapította műhelyét. A 33 FC. tagja. Neje: Krukál Ernestina.

Klein Sándor, kárpitosm. Rózsa u. 74. Szül.: 1887., szab. 1898. 18 évig dolgozott mint segéd. 1916-ban alapította műhelyét, melyből elsőrendű munkák kerülnek ki. 1911-ben volt az esküvője Perl Jozefinnel.

Knecht András, kárpitosm. Koráll u. 12. T.: L. 918—28. Szegeden 1883-ban szül., Óbecsén 1900-ben szab. Kitünő mestereknél volt segéd. 1912-ben saját erejéből nyitotta meg műhelyét. 2 segéddel és 3 tanulóval dolgozik. 44 hónapig a harctéren volt, kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Kopocz Anna.

Knöpfler Manó, paplankészítőm. Nagymező u. 25.

Kolecsányi Imre, gombkötő és paszományosm. Mátyás u. 13.

Kovács Pál, kárpitos és díszítőm. Szervita tér 8. Tel. hívó: 823—92. Egerben 1896-ban szül., 1911-ben szab. A fővárosban fejlesztette szaktudását. 1915-től a háború végéig volt katona. 1928 óta önálló. Oklevéllel kitüntetve. Saját találmányú duplaággyá nyitható sezlonokat gyárt.

Kretsch Adolf, lakberendező kárpitosm. Ráday u. 5.Tel.:Aut.: 852—66. Ujpesten 1864-ben született, Bernsteinnél 17 éves korában szabadult fel. Steinbachnál üzemvezető volt. 1893-ban alapította műhelyét. Szállítója a Szt. János-kórháznak, a Vöröskereszt-kórháznak, az Orsz. Társadalombiztosító Pénztárnak, stb. Nagy exportot bonyolít le Jugoszlávia, Ausztria, Olasz és Németországok felé. 4 segéddel dolgozik. Neje: Blauhorn Berta, esküvőjük 1894-ben volt.

Kroyherr Gyula, tapétás, Jósika u. 28.

Kröszl István, kárpitosm. Erkel u. 12. Tel.: 862—02. A vállalatot Apjánó Venczel 1836-ban alapította. Tőle vette át néhai Kröszl János v. ipt. elnök, kinek 1908-ban történt elhalálozása óta vezeti fia (a mai tulajdonos) önállóan a vállalatot. A cég nagy multjából kiragadjuk a Nemzeti Színház, a Park Club, a királyi vár egy része, a Nemzeti Casinó, az Orsz. Casinó berendezéseit. Károly király koronázásakor a Mátyás-templom kárpitos munkái és még számos művészi munka emelik a legelsők közé. K. István 1880-ban Bpesten szül., 1897-ben Kosilek v. ipt. elnöknél szabadult fel. Tudását Párisban tökéletesítette. Résztvett a háborúban, neje: Gang Stefánia.

Langer és Straszmann, lakásberendező, Petőfi tér 3.

László Sándor, paplangyáros. Vas u. 14. Tel.: 438—92. Beleden, 1875-ben született, Budapesten 1891-ben szabadult fel. Budapesten és Wienben dolgozott mint segéd. 1898-ban vetette meg alapját mai jóhírű üzemének, melyben 30 alkalmazottal és modern gépekkel dolgozik. Főként viszonteladóknak dolgozik, de munkáit megtaláljuk a Pajor és

Szieszta szanatóriumokoban is. V. ipt. elölj. tag, tanoncisk. felügy. biz. tag, a Józsefvárosi Casinó vál. tagja, stb. Résztvett a háborúban. Neje, szül.: Fürst Berta.

Leimetzer Gyula, kárpitosm. Visegrádi u. 22.

Léderer Ernő, tapétaüzem. Régiposta u. 2. Tel.: 831—63.

Lichtig Lipót, kárpitos és lakberend. m. István u. 7. T.: J. 305—79.

Linda Kálmán, kárpitos és lakberendező. Népszínház u. 33. Budapesten 1896-ban szül., a Lingel-bútorgyárban 1911-ben szab., ahol 15 évig dolgozott mint segéd. 1924-ben önállósította magát. Munkáit számos főúri lakásban megtaláljuk. Tanoncvizsg. biz. tag, az M. F. B. T. tagja. Idejét az ipara és a sport között osztja meg. 1915—18-ig volt katona. Neje: Liszauer Katalin.

Lindner Samu, kárpitos és díszítő. Szövetség u. 5.

Löwensohn Bernát, paszományosm. Sziget u. 38.

Löwinger Miklós, kárpitos, díszítő és lakberendező. Tel.: 207—29. 1880-ban Budapesten szül., 1902-ben szab., 26 évig dolgozott szabadulási helyén Zwillingnél, 1921-ben átvette üzletét, mely már 4 évtized óta jó hírnévvel bir. Ipt. elölj. tag, a K. M. O. Sz. vál. tagja, 8 éve visz vezető szerepet, az ipari életben. 1919-ben vette nöül Beyer Irmát.

Lukács József, lakberendező. Andrássy u. 74.

Magyar József, kárpitos és díszítőm. Horthy M. út 69. Budapesten 1886-ban szül., szakmáját is itt tanulta, 1904-ben szabadult fel, majd nagyobb cégeknél szerzett gyakorlatot. Üzletét 1927-ben alapította, hol kiváló, izléses munkákat készít. Jó munkáért bronzéremmel kitüntetve. A világháborút a fronton küzdötte végig. Neje: Radler Margit.

Mannswirth Miksa cég, kárpitos és díszítő. Andrássy út 97. Tulajd.: Mannswirth Lajos. A fővárosban 1895-ben szül., iparát atyjánál tanulta, ki a cégét 1878-ban alapította. Egyike a legrégibb s legszámottevőbb szakmabeli cégeknek. A háborúban frontszolgálatot teljesített. Neje: Löw Erzsébet.

Mandel és Kálnai, lakberendező. Andrássy út 54.

Martin Gyula, kárpitos és díszítőm. Lónyai u. 34. Bpesten szül. 1884-ben, tanulmányait is itt végezte, 1899-ben szabadult fel. Műhelyét 1911-ben alapította, hol előkelő rendelőkör részére dolgozik. A K. M. O. Sz. volt alenöke. Neje: Erős Anna.

Merva Imre, kárpitos és lakberendező, Rózsa u. 60. és Andrássy út 76. Rákoscsabán 1896-ban szül., a fővárosban lett segéd 1913-ban. Cégét 1925-ben alapította. Egyéni stíl és izlés jellemzi munkáit. Frontszolgálatot teljesített.

Merk Ferenc, kárpitosm. Hegedüs S. u. 15.

Mihalik János Ferenc, kárpitos és díszítőm. Szondy u. 64. Bpesten 1886-ban szül., tanulmányait is itt végezte, 1907-ben szabadult fel, majd neves mesterek mellett folytatott gyakorlatot. Önálló 1918 óta. Mozgósítástól végig szolgálta a világháborút. Neje: Peres Ilona.

Miklósi Endre, kárpitos és díszítőm. Lónyai u. 9. Kural községben szül. 1879-ben, szakmáját Esztergomban tanulta. Hosszú éveken át gyarapította szaktudását, majd 1920-ban önálló lett. Saját tervezésü bútorai igen keresettek. Neje: Bene Etel.

Mlaka János, kárpitosm. Hársfa u. 3.

Moldon Ármin, kárpitos és díszítőm. Klauzál tér 15. Budapesten 1876-ban szül., iparát is itt sajátította el. Önálló mester 1922 óta. Szakmájának jeles képviselője. Ő végezte a belgrádi követség díszítő munkáit és a belügyminiszteriumnak is dolgozott. A világháborúban szolgált, ezüst v. é., K. cs. Neje: Stricker Nelly.

Müller József, kárpitos és díszítő. Aranykéz u. 4. Bpesten szül. 1877-ben, atyjánál tanult, 1897-ben lett segéd, majd külföldre ment tanulmányútra. Műhelyét 1922-ben vette át. Szakmájának képzett mestere, évtizedekig az Operaház és Nemzeti Színháznak volt a kárpitosa. Mozgósítástól kezdve szolgált. Ipari kitüntetése: ezüst és bronzérem. Neje: Damjanovich Irén.

Nagy és Fia, lakberendezési és bútorgyár. Semmelweiss u. 21. A cég 1881-ben alakult s lakberendezési tárgyak előállításával és forgalombahozatalával foglalkozik. Vevőköre a társadalom minden rétege.

Nagy János, lakberendező. Cukor u. 5. Szerdahelyen szül. 1885-ben, szakmáját a fővárosban tanulta. Műhelye a szakmabeli cégek között első helyen áll. Mozgósítástól kezdve szolgált a világháborúban. Neje: Ricse Teréz.

Náthán Mihály, kárpitos és díszítőm. Wesselényi u. 31. Nagykér községben szül. 1872-ben, iparát Budapesten tanulta, 1887-ben szabadult fel. Önálló 1897 óta. Magánrendelők és kereskedők részére dolgozik. Tagja több társadalmi egyletnek. Neje: Sprádi Matild.

Náthán Oszkár, kárpitosm. Lipót körút 10.

Neuburger János, kárpitosm. Atilla u. 35. A fővárosban szül. 1898-ban, mesterségét is itt sajátította el. Műhelyét 1925-ben alapította. Ugy a magasabb társadalmi körök, mint a polgárság részére dolgozik. Frontszolgálatot teljesített. Neje: Szkóp Julianna.

Neufeld Manó, kárpitosm. Lázár u. 22.

Nuszbächer és Soós, kárpitos és díszítőm. Petőfi S. út 3. Cégüket 1925-ben alapították. Munkáikat egyéni izlés jellemzi. N. Sándor 1897-ben Désen szül., a fővárosban tanulta iparát. A világháborúban szolgált. Neje: Soós Ilona. S. Pál Budapesten 1886-ban szül., szakmáját is itt sajátította el, majd külföldön járt tanulmányúton. Neje: Élő Ilona.

Nyeső András, kárpitosm. Petneházy u. 60.

Osváth és Flesch, kárpitos és díszítő m. Kis János u. 6. Műhelyüket 1928-ban alapították, hol a társadalom minden rétege részére kiváló és jó munkákat készítenek.

Örlei József, gombkötőm. Vas u. 5. Telefon 392-97. Pócsaj községben szül. 1873-ban, szakmáját Debrecenben tanulta, ott szabadult fel 1890-ben. Üzemét Böhm Samu alapította, akitől 1899-ben ajándékozás útján vette át. Hosszú évtizedek óta működik a szakmában. Volt ipartest. elüljáró. Frontszolgálatot teljesített. Bronz v. é., K. cs.-k.-je van.

Őszi Lajos, kárpitosm. Magdolna u. 8

Ötvös Rezső, lakberendező. Vilmos császár út 72. Budapesten 1880-ban szül., tanulmányait is itt végezte, 1896-ban szabadult fel, majd külföldön járt szakmáját tökéletesíteni. Műhelyét 1912-ben alapította. Specialista ággyá alakítható párnázott bútorokban, ágynélküli teljes garzón-lakások berendezésében. Kiváló munkáért arany- és bronzéremmel kitüntetve. Mozgósítástól fogva a fronton szolgált. Neje: Weisz Erna.

Ozsváth József, kárpitosm. Ferenc körút 40.

Pacsay Fülöp, kárpitosm. Bors u. 4. Székesfehérvárott 1896-ban szül., iparát is ott sajátította el, segéd 1910 óta. Műhelyét 1926-ban alapította. A világhágorút végigszolgálta, 30%-os rokkant. Neje: Krack Mária.

Pálinkás Lajos, kárpitos és díszítőm. Vas u. 19. A fővárosban szül. 1889-ben, itt szabadult fel 1907-ben, majd neves mesterek mellett szerzett alapos gyakorlatot. Önálló 1924 óta. Műhelyéből elsőrendű szakmunkák kerülnek ki. Díszoklevéllel kitüntetve. Mozgósítástól szolgált. Kisezüst, bronz v. é., K. cs.-k. Neje: Bergmann Lujza.

Pálmai Márk, kárpitosm. Jósika u. 7.

Pártos Ede, kárpitos és díszítő. Dohány u. 30.

Polacsek Vilmos, kárpitosm. Lipót körút 13. Helyben szül. 1885-ben, itt végezte tanulmányait is. Üzlete 1910 óta áll fenn. A Vígszínháznak szerződött mestere. Specialista színházi függönyök készítésében. Neje: Spelmann Elvira.

Polgár Zoltán kárpitosm. Eötvös u. 19. Kál községben 1897-ben szül., iparát Budapesten tanulta, itt szabadult fel 1914-ben. Önálló 1922 óta. Munkáit egyéni izlés jellemzi. A háborúban frontszolgálatot teljesített, 30%-os rokkant. Neje: Weisz Anna.

Polgár Alajos, kárpitosm. István út 49.

Politzer Béla, kárpitosm. Horánszky u. 7. Temesvárott szül. 1868-ban, ott szabadult fel 1886-ban. Műhelyét 1901-ben alapította, hol magánrendelők részére divatmunkákat készít. Díszoklevéllel kitüntetve. Neje: Löwenstein Rozália.

Politzer Dávid, kárpitosm. Nádor u. 17. Szegeden szül., 1875-ben szabadult fel, majd külföldi tanulmányokat folytatott. Önálló 1898 óta. Jó munkáért dícsérő oklev. kitüntetve. Neje: Schwartzkopf Gizella.

Pongrácz Endre, kárpitosm. Rózsa u. 22. Székelyudvarhelyen szül. 1898-ban, iparát a fővárosban tanulta, 1912 óta segéd. Mester 1922-ben lett. Polgári lakberendezésekkel foglalkozik. Neje: Weisz Rozália.

Popper Zsigmond, kárpitosm. Gyár u. 6.

Pór Vince, kárpitosm. Üllői út 7.

Preisz Ede és Mór, kárpitos és lakberendezők. Báthory u. 10

Puchmann Sándor, paplankészítő. Kinizsi u. 13. Budapesten szül. 1896-ban, tanulmányait is itt végezte, 1914-ben lett segéd. Műhelye 1926 óta áll fönn. Kiváló munkáért arany éremmel kitüntetve. A világháborúban a fronton szolgált. Neje: Sárközy Jolán.

Radó Gyula és Fiai, lakberendezők. Arany J. u. 5. A fővárosban szül. 1879-ben, itt végezte a technológiát, majd atyja műhelyébe lépett. A vállalatot Radó Gyula 1871-ben alapította. A cég az előkelőbb köröktől kezdve, számos társadalmi és pénzügyi előkelőséget sorol üzletfelei közé. Kiváló munkáiért aranyérem és díszoklevéllel kitüntetve. A tulajdonosok az iparostársadalomban élénk tevékenységet fejtenek ki.

Radvánszky István, kárpitosm. Práter u. 16.

Rapp S. cég művészi lakberendező. Mária Valéria u. 13. Csernovitzban 1866-ban szül. Szakmáját Breslauban tanulta, majd hosszabb külföldi tanulmányutat végzett. A vállalat 1905-ben alakult. A szakma egyik vezető cége, számos előkelő rendelővel. Ipartest. elüljáró, tanoncvizsg. biz. tag, stb. Neje: Ternbach Auguszta.

Rappkien Sámuel, kárpitosm. Gyár u. 11.

Reich József, kárpitosm. Práter u. 59.

Reiner Bernát, zsinór és paszományárú gyár. Felsőerdősor 12. Budapesten 1873-ban szül., tanulmányait is a fővárosban végezte, 1888-ban szabadult fel, utána külföldre ment szaktudását gyarapítani. Vállalata 1901 óta áll fenn. Szakképzett mester, aki a magyar ipart külföldön is ismertté tette. Munkái ezüst érem és oklevéllel kitüntetve. Neje: Löwy Antónia. László fia a szakmában.

Ries Péter Pál, kárpitos és díszítőm. Tavaszmező u. 9. Turn-Severinben szül. 1863-ban, szakmáját a fővárosban tanulta, 1882-ben szabadult fel. Önálló mester 1898 óta. Évtizedek óta működik szakmájában, hol kiváló szorgalmával az elsők közé küzdötte fel magát s elérte, hogy a legelőkelőbb rendelők részére dolgozik. Ezüstéremmel kitüntetve. Az Ipartest. díszelnöke, 1901 óta az Ipartest. elüljárója. Érdemeiért arany mesterlevéllel tüntette ki az Ipartest. rendkívüli közgyülése. Neje: Hocher Irma.

Riese Kálmán, kárpitos és lakberendező. Béke u. 2. Budapesten 1888-ban szül., tanulmányait is itt folytatta, 1905-ben lett segéd. Mester 1912 óta. Antik bútorok és lakásberendezések, függönyök, párnák készítésével foglalkozik, a legelőkelőbb társadalmi osztály részére. Ipartest. elüljáró, a tanoncvizsg. biz. elnöke. Mozgósítástól kezdve szolgált, ez., br. v. é., K. cs.-K. Neje: Korngut Nelly.

Robinek Ferenc, kárpitos m. Szinnyei Merse u. 6. Szül. 1876-ban, szakmáját Aradon tanulta, 1892 óta segéd, majd 1901-ben műhelyt alapított. A világháborút végigküzdötte, ez., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Malasits Ilona.

Roggenbauer Rezső, kárpitos és lakberendezőm. Falk M. u. 2. A fővárosban szül. 1885-ben, tanulmányait is itt folytatta, 1902-ben szabadult fel. Vállalatát 1922-ben alapította s főleg magánlakások berendezésével foglalkozik. Munkáit egyéni stíl jellemzi. Díszoklevéllel kitüntetve. A háborúban frontszolgálatot teljesített. Neje: Spitzer Gizella.

Rónai István, kárpitosm. Bakáts tér 6. Bpesten szül. 1864-ben, ugyanitt szabadult fel. Önálló mester 1905 óta. A szakma egyik legrégibb mestere. Neje: Cranik Etel.

Rónai Kristóf, kárpitosm. Izabella u. 61.

Rónai Rezső, kárpitosm. Hajós u. 26.

Rosenbaum Sándor, kárpitosm. Bank u. 3.

Roosmann Izidor, kárpitos és díszítő m. Dohány u. 31. Kőrösmezőn 1895-ben szül., Mármarosszigeten 1912-ben szabadult fel, utána külföldi tanulmányútra ment. Önálló 1926 óta. Szakképzett mester. A világháborút végigküzdötte. Sebesült, kis e., bronz v. é., K. cs.-k. tizedes. Neje: Weingarten Angela.

Róth Sándor, kárpitos és díszítőm. Dob u. 34. 1887-ben Pele községben szül., a fővárosban szabadult fel 1909-ben. Mester 1923-ban lett. A háborúban hosszasan harcolt. Neje: Gelb Szerén.

Özv. Rotta Nándorné, kárpitos és díszítőm. Fő u. 11. Férje 1860-ban szül Budapesten, itt is szabadult fel 1880-ban. Az üzletet Rotta Antal alapította kb. egy évszázad előtt. Számos közmunkát végzett, előkelő rendelői vannak. Iparilag kitüntetve. Nándor fia a világháborúban a Monte-Groppán 1918 júniusában hősi halált halt.

Rubes György, kárpitos és díszítőm. Csáky u. 18/6.

Rucky Sándor, kárpitos és díszítőm. Visy Imre u. 12.

Rzimatschek Károly, paszományosm. Dohány u. 26. Bpesten 1893-ban szül., itt is szabadult fel 1910-ben, majd külföldi tanulmányutat végzett. Az üzemet atyja alapította 1897-ben. Lakberendezési paszományok készítésével foglalkozik. Mint segéd elismerő oklevél és pénzjutalommal kitüntetve. Atyja volt Ipartest. elüljáró. Neje: Kostyák Katalin.

„Ideál" paplangyár, Sándor M. Ferenc, paplan, ágynemű és matrac gyár. Üllői út 31., üzlet: Kammermayer K. u. 1. Az üzemet Schlesinger Jakab alapította 1872-ben. Foglalkozik: paplan, matrac, sezlón, ágynemű, tollpárna, stb. készítésével. A cég a szakma egyik legelőkelőbb és legszámottevőbb üzeme, nagyszámú alkalmazottal. Kiváló munkáért úgy bel, mint külföldön többször kitüntetve. Rendelő és vevőköre a társadalom minden rétege, továbbá több közszállítást teljesített.

Sántha József, kárpitos és díszítőm. József körút 66.

Seiler Jenő, paszományos, Sütő ucca 2. Nagyváradon 1890-ben szül. Atyja szintén paszományos volt, ki az évszázados tradicióknak hódolva, fiát is e szakmára taníttatta Wienben, ahol 1906-ban szabadult fel, majd tudását hosszú éveken át külföldön fejlesztette. Önálló 1921-ben lett. Üzeme a mai kornak megfelelően motorerőre van berendezve és a szakmában jó hírnévnek örvend. Neje: Klein Etus, Tibor fia a szakmában van alkalmazva, Pál fia iskolai növendék.

Első Magy. Papírkárpit gyár. Apponyi tér 1. Csász. és kir. udvari szállító, József főherceg udv. szállítója. Sieburger és társa. A cég megalapítója Sieburger György 1852-ben. Foglalkozik tapétázás, festés, mázolással iparszerűen, továbbá bútorszövet-kereskedéssel. Jelentős munkálatai: királyi palota, bécsi Burg, belgrádi Konak, Nemzeti Bank, József főherceg palotája, stb. Számos kül- és belföldi elismerés. Cégtulajdonosok: Schneckenburger Sándor és Gobbi Ede, kik úgy az iparos, mint a kereskedő társadalomban jelentős szerepet töltenek be.

Simon Áron, kárpitos és díszítőm. Klotild u. 18. Marosujvárott 1893-ban szül., szakmáját Budapesten tanulta, itt is szabadult fel 1910-ben. Műhelyét 1921-ben alapította. Elismerő oklevéllel kitüntetve. A világháborúban szolgált. Neje: Kohn Hermin.

Simon Jenő, kárpitos és díszítő. Mátyás u. 30.

Skultéty Ferenc, kárpitos és díszítőm. Fő u. 57.

Smarz Károly, paplanosm. Őr u. 3. A fővárosban 1891-ben szül., tanulmányait is itt végezte, 1908-ban szabadult fel. Üzemét 1920-ban alapította. Bronz é. Elismerő oklevéllel, továbbá aranyé. kitüntetve. Ipartestületi elüljáró. A háborút végigharcolta. Neje: Sütti Mária.

Soós Pál, kárpitos és díszítőm. Petőfi S. u. 3.

Sovák Kálmán, kárpitos és díszítőm. Damjanich u. 35. Bpesten 1894-ben szül., itt szabadult fel 1910-ben. Műhelyét 1927-ben alapította. Mozgósítástól fogva szolgált, sebesült. iKt. kis ez., br. v. é., K. cs.-k., seb. é. Neje: Kvasznicze Anna.

Spitz Fülöp, kárpitosm. Fóti u. 22.

Spitzer Henrik, kárpitos és díszítőm. Izabella u. 36. A fővárosban 1881-ben szül., szakmáját is itt tanulta, 1897-ben szabadult fel. Műhelyét 1909-ben alapította. Számos jelentősebb munkálatot, továbbá több színház kárpitozását végezte. Mozgósítástól szolgált, majd orosz fogságba esett. Neje: Neuberger Rozália.

Springer Dezső, kárpitos és díszítőm. Izabella u. 36. Budapesten 1885-ben szül., 1900-ban szabadult fel. 1920-ban fivére műhelyébe társult, kivel közösen vezetik vállalatukat. A K. M. Szöv. igazg. tagja.

Sütő Sándor, kárpitosm. Türr István u. 6.

Schaffler Ferenc, kárpitos és díszítő m. Retek u. 1.

Schromm Nándor, kárpitosm. Kékgolyó u. 20/b.

Stark Antal, paplanos és kárpitosm. Tátra u. 5. Dormánd községben (Heves m.) 1876-ban szül. Üzemét 1925-ben alapította. Penziók, szállodák berendezésével foglalkozik, továbbá magánosok részére rendelésre. A kézműves tárlaton bronzéremmel kitüntetve. Mint t.-főhadnagy a világháborút végigküzdötte, sebesült, I. o., II. o., bronz v. é., K. cs.-k., seb. é. Neje: Benes Ilona.

Starz Jakab, kárpitosm. Karpfenstein u. 35.

Stefanics József, kárpitos és díszítőm. Lágymányosi u. 6. Zágrábban 1875-ben szül., iparát Temesvárott tanulta. Önálló mester 1910 óta. Jó munkáért díszoklevéllel kitüntetve. A világháborúban szolgált. Neje: Baán Mária.

Stein Viktor, kárpitosm. Liliom u. 33.

Steiner Géza, kárpitosm. Zsigmond u. 5.

Steiner János, kárpitos és díszítőm. Ferenc József rakpart 18. 1889-ben Szt.-Endrén szül., mesterségét a fővárosban tanulta, 1906-ban szabadult fel, majd neves cégeknél tökéletesítette szaktudását. Műhelyét 1918-ban alapította. A Kézműves tárlaton ezüst éremmel kitüntetve. A háborúban súlyosan sebesült, 50%-os rokkant, mint őrmester szerelt le. Neje: Gulyás Ilona.

Steiner Lajos, kárpitosm. Izabella u. 33.

Stiller Ignác, kárpitos és díszítőm. Dessewffy u. 3.. A fővárosban szül. 1899-ben, szakmáját is itt tanulta, 1906-ban szabadult fel. Üzletét 1921-ben alapította. Foglalkozik autó- és bútorkárpitozással. Oklevéllel kitüntetve. A háborúban szolgált. Neje: Grün Margit.

Strasser Fülöp, kárpitosm. Rökk Szilárd u. 7.

Süveg József, kárpitosm. Koszorú u. 1. Szegeden szül. 1887-ben, szakmáját is ott tanulta, 1905-ben szabadult fel, majd hosszabb külföldi tanulmányutat végzett. Szabadalmazott találmánya: az összecsukható fotelágy, mely nagy kereslet-

nek örvend. A háborút végigharcolta, 75%-os rokkant. Neje: Ehrensperger Erzsébet.

Schacht Jakab, kárpitos és díszítőm. Vörösmarty u. 71. Szül. 1873-ban, a fővárosban tanult, 1900-ban szabadult fel. Műhelyét 1912-ben alapította, hol számos jelentős munkát végzett. A K. M. O. Szöv. elüljárója. A háborúban szolgált. Neje: Winnig Ida, Alfréd fia a szakmában.

Stark Antal

Schacht Jakab

Schaffler Antal, kárpitos és díszítőm. Kisfaludy u. 21. Párkány községben szül. 1889-ben. Segéd 1904 óta. Műhelyét 1908-ban alapította. Volt Ipartestületi elüljáró. Mozgósítástól szolgált, súlyosan sebesült, 70%-os rokkant. Neje: Rosta Júlia.

Schäffer Mór, kárpitosm. Hunyadi tér 7. Topolyán szül. 1880-ban, iparát Szegeden tanulta, 1895-ben szabadult fel. Szaktudását külföldön gyarapította. Önálló mester 1905 óta. A világháborút végigküzdötte, 40%-os rokkant. Neje: Gutt Ilona.

Scheininger Sándor, kárpitosm. Aulich u. 3.

Scherzer Henrik, kárpitos és díszítőm. Nyár u. 34.

Schiff Manó, kárpitosm. Vécsei u. 3. A fővárosban szül. 1885-ben, tanulmányait is itt végezte, 1903-ban szabadult fel, majd külföldön továbbképezte magát. Mester 1911-ben lett. Kiváló munkáért elismerő oklevéllel kitüntetve. Ipart. elüljáró, az iparos társadalom tevékeny tagja. A háborút végigküzdötte. Neje: Müller Irma. Imre fia a szakmában iparművészeti tanfolyamot végzett.

Schiff Mihály, paszományosm. Prohászka Ottokár u. 8. Budapesten 1878-ban szül., mesterségét is a fővárosban tanulta, 1893-ban lett segéd. Hosszú külföldi tanulmányutat tett, majd 1911-ben önállósította magát. Többszörösen kitüntetve. Az iparos érdekek lelkes harcosa. A világháborút végigharcolta. Idősebbik fia Endre az üzem vezetésében tevékeny részt vesz.

Schleider Béla, kárpitosm. Lujza u. 38.

Schleider József, kárpitos és díszítő m. Lujza u. 16.

Schöberl Róbert, kárpitosm. Harisköz 4. Budapesten 1887-ben szül. Elvégezte a kereskedelmi akadémiát, majd atyja halála után, 1910-ben a cég vezetését vette át. Szabadalma a „Schöberl"-ágy, továbbá több átalakítható bútor. Számos kiállításról elismerő oklevéllel és díszéremmel kitüntetve. Mint t. fhdgy a világháborút végigküzdötte.

Schrammer Fülöp kárpitos és díszítő m. Kisfaludy u. 15. Versecen szül. 1888-ban, a középiskola elvégzése után szakmát tanult s 1904-ben szabadult fel, utána külföldre ment. Mester 1920-ban lett, főleg szalón- és bőrbútorok készítésével foglalkozik. Ipartestületnél elüljáró volt. Mozgósítástól kedzve szolgált. Neje: Stocker Paula.

Schwalbe Pinkász, kárpitosm. Eötvös u. 8.

Schultzer Károly és Hoffmann Náthán kárpitos és díszítők. Ráday u. 20. Műhelyüket 1920-ban alapították. Mint szakképzett mesterek, csupán elsőrendű munkát készítenek. Az ipartest. elüljárói. Schultzer Károly 1888-ban szül., iparművészeti tanfolyamot végzett, 1905-ben szabadult fel. Neje: Grünberg Hermin. — Hoffmann Náthán 1884-ben szül., a fővárosban szabadult fel 1891-ben. Neje: Schwarcz Irén.

Schwarcz Bertalan

Schwartz I. Izidor

Schwarcz Bertalan, kárpitos és díszítő m. Dob u. 1. Budapesten szül. 1878-ban, szakmáját is itt tanulta, 1896-ban szabadult fel. Műhelyét 1904-ben alapította. Az iparostársadalom tevékeny tagja. A világháborút végigküzdötte. Neje: Reiner Janetta.

Schwarcz Győző, kárpitos és díszítő m. Práter u. 52/d. Budapesten szül. 1901-ben, itt is tanult, 1919-ben szabadult fel.

Mester 1925-ben lett. Külföldet járt, szakképzett mester. Neje: Reich Juliska.

Schvarcz Hermann, kárpitos és díszítő m. Falk Miksa u. 7. Perbálon szül. 1902-ben, a fővárosban szabadult fel 1919-ben. 1926-ban önállósította magát s fiatalos törekvéssel fejleszti üzletét. Neje: Bécsi Anna.

Schwartz Imre, kárpitosm. Szövetség u. 38. Kálozdon szül. 1905-ben, a fővárosban tanult, itt is szabadult fel. Önálló 1929 óta. Kárpitos és díszítő szakma össszes munkáit készíti.

Schwartz I. Izidor, paszományosm. Bezerédy u. 1. Vágújhelyen szül. 1873-ban, a fővárosban lett segéd, majd a külföldön járt tanulmányúton. Üzemét 1914-ben alapította. Jó munkáért elismerő oklevéllel kitüntetve. A kárpitos, paszományos Ipartestület alelnöke, a paszományos szakoszt. ellenőre. 1893 óta vesz részt az iparostársadalom mozgalmaiban. Neje: Geiger Malvin.

Schwarcz József, paszománygyár. Köztelek u. 2. Debrecenben szül. 1898-ban, szakmáját is ott sajátította el, 1917-ben lett segéd, majd külföldön folytatott tanulmányokat. Üzemét 1918-ban alapította. Elismerő oklevéllel kitüntetve. Neje: Weinberger Erzsébet.

Schwarcz és Leitner, kárpitos és díszítők. Bulcsú u. 15. Műhelyüket 1929-ben alapították. S. Sándor 1905-ben szül. Budapesten, iparát is itt tanulta, 1924-ben lett segéd. L. Henrik Kassán szül. 1900-ban. Segéd 1917-ben lett. A világháborúban szolgált. Neje: Spierer Ilona.

Schwarcz Mór, kárpitos és díszítőm. Vörösmarty u. 11/a. Vágújhelyen szül. Budapesten szabadult fel 1893-ban. Műhelyét 1905-ben alapította. A háborúban hosszú ideig teljesített frontszolgálatot, több katonai kitüntetése van. Neje: Róth René.

Schwott Frigyes, kárpitosm. Király u. 17.

Schwott Gyula, kárpitos és díszítő. Kemény Zs. u. 15.

Szabó Ferenc kárpitosm. Práter u. 49. A fővárosban szül. 1895-ben, a szakmáját is itt tanulta. Műhelyét 1925-ben nyitotta meg, hol főúri és polgári rendelők részére dolgozik. Munkáiért oklevéllel kitüntetve. Frontszolgálatot teljesített. Neje: Novák Stefánia.

Szabó Lajos kárpitos és díszítőm. Kálvária u. 21/a. 1883-ban Budapesten szül. Tanulmányait is itt végezte, 1901-ben szabadult fel, majd hosszú évekig folytatott szakmai gyakorlatot. Műhelyét 1918-ban alapította. Több intézet és intézmény állandó mestere. Iptest. elülj. Neje: Zima Irma.

Szabó Lajos

Szabó László, kárpitosm. Hollán u. 3. Szül. 1892-ben, szakmáját a fővárosban sajátította el, majd 1908-ban felszabadult. Műhelyét 1927-ben alapította. A világháborút végigküzdötte.

Szabó Pál, kárpitos és díszítőm. Király u. 8. Szül. 1906-ban, tanulmányait Budapesten végezte, 1925-ben lett segéd. Kiváló munkáért elismerő oklevéllel kitüntetve. Üzletét 1928-ban alapította.

Szemere Lázár, kárpitosm. Jósika u. 2.

Szentes Ferenc, kárpitosm. Tömő u. 6. Szül. Budapesten 1897-ben, szakmáját is itt tanulta. Mester 1924 óta. A háborúban frontszolgálatot teljesített. Neje: Zibriny Katalin.

Szerdelly Ferenc, kárpitosm. Ferenc József rakpart 29.

Szitár Zoltán, kárpitos és díszítőm. Ferenc körút 7. Szendrőlád községben szül. 1884-ben, szakmáját a fővárosban sajátította el. Műhelye 1914-ben alapítva. A háborúban végig frontszolgálatot teljesített. Neje: Lauber Ilona.

Szmolenszky Ferenc, kárpitos és díszítőm. Eötvös u. 8. Győrött szül. 1872-ben, tanulmányait is ott végezte, 1891-ben lett segéd. Mester 1914 óta. A szakmában évtizedek óta dolgozik. Munkáiért díszoklevéllel kitüntetve.

Dr. Sztojka Árpád, paplanos és kárpitosm. Vas u. 5. Szatmárnémetiben, 1896-ban született, tanulmányait is ott végezte, Debrecenben pedig a tudományegyetemet. A szakmát 1924-ben tanulta s 1926 óta önálló. Rendelői a társadalom minden rétegét felölelik. Az iparostársadalmi törekvések irányítója. Mint tart. hadnagy a világháborút végigküzdötte s több hadikitüntetést is szerzett. Neje: Dobrovitz Irén.

Szuló Flórián, kárpitos m. Csalogány u. 59.

Szücs Ábrahám, kárpitosm. Károly körút 5. Szül. 1870-ben a fővárosban, iparát is itt tanulta. Önálló mester 1896 óta. Külföldi tapasztalatokkal rendelkezik. Műhelye a Balkán részére is dolgozott. Neje: Lőwi Janka.

Szűcs Simon, kárpitosm. Rákóczi út 10.

Taglicht Lipót, kárpitosm. Lázár u. 5.

Tauber Emil, kárpitos és díszítő m. gr. Csáky u. 4. Zágrábban szül. 1894-ben, szakmáját is ott sajátította el, utána külföldi tanulmányútra ment. Műhelyét 1919-ben alapította, hol főleg magánszemélyek részére dolgozik. A világháborút végig harcolta és megsebesült. Neje: Paár Irén.

Tatai Béla, kárpitos és lakberendező, Kertész u. 38. Tatán 1866-ban szül., tanulmányait Bécsben végezte, ott is szabadult fel 1883-ban. Szakmáját külföldön tökéletesítette. Önálló mester 1889 óta. Foglalkozik teljes lakberendezés, szálloda, penzió, színház stb. szakmunkáival. Neje: Hern Gizella. István fia a szakmában.

Tauszig Ármin, kárpitosm. Dob u. 34.

Teicher Izsák, paplankészítőm. Klauzál tér 2. Szül. 1882-ben. Műhelye 1925 óta áll fenn, hol paplan, matrac, ágyneműek stb. gyártásával foglalkozik. Üzeme motorikus. A háborúban mint őrmester harcolt. Neje: Mutner Rózsi.

Tischler Adolf, kárpitosm. Nádor u. 15. Nagykapus községben szül. 1894-ben. Felszabadulása után külföldön gyarapította szaktudását. Mester 1921 óta. Mozgósítástól fogva szolgált a háborúban, háromszor sebesült. Neje: Móga Ilona.

Tomola Károly, kárpitosm. Batthyányi ucca 5.

Tóth József, kárpitos és díszítőm. Ferenc körút 6. Aradon 1877-ben szül., szakmáját a fővárosban sajátította el. Műhelyét 1903-ban alapította, hol polgári családok lakberendezésével foglalkozik. Kiváló munkáért ezüst éremmel és díszoklevéllel kitüntetve. Az orsz. kárpitos szövetség választmányi tagja, tevékeny részt vesz a társadalmi életben. A világháborúban frontszolgálatot teljesített. Neje: Boros Etelka.

Trasnek Ferenc, kárpitos és díszítőm. Török u. 4. A fővárosban szül. 1881-ben, itt is szabadult fel 1898-ban, majd neves cégeknél speciális szakmunkákban dolgozott. Önálló 1924 óta, főleg polgári rendelőkörrel. Neje: Piláth Mária. Ferenc fia a szakmában.

Trembuch János, kárpitosm. Váci út 83.

Turkovits Ferenc, kárpitosm. Baross u. 73. Szül. Körmenden 1894-ben, Szombathelyen szabadult fel. Mester 1920 óta, műhelyében a polgári rendelőkör részére dolgozik.

Varga Testvérek, kárpitosm. Kmetty u. 16. Üzletük 1919 óta áll fenn. Saját találmányú fotelágya szabadalmazva, kiállításon is elismerést nyert s arany éremmel kitüntetve.

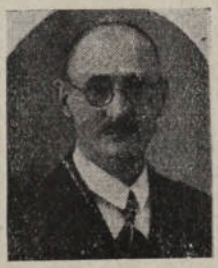
Várady György, kárpitos és díszítő m. Síp u. 25. A fővárosban szül. 1894-ben. Tanulmányát is itt végezte, 1911 óta segéd s jeles mestereknél tökéletesítette szaktudását. Önálló 1925-ben lett, dolgozik a társadalom minden rétege részére. Mozgósítástól fogva frontszolg. teljesített, majd olasz fogságba esett. Kitüntetve kis ezüst, bronz v. é., K. cs.-k.

Végh Jenő, kárpitosm. Üllői út 19.

Verebes Károly, kárpitos és díszítő m. Váci u. 39.

Veres Lajos, kárpitosm. Gergely u. 68.

Vértessy Árpád, kárpitos és díszítő m. Boráros tér 2. szám. Mármarosszigeten 1883-ban szül. Iparát Szatmárott tanulta, hol 1902-ben szabadult fel. Műhelye 1904 óta áll fenn. Foglalkozik művészi lakberendezésekkel. Speciális rajzoló-tervező mester. Kiváló munkáiért kitüntetve. Ipt. elüljáró. Tanoncvizsg. biz. elnöke. Általában az iparostársadalom tevékeny tagja. A háborúban szolgált. Neje: Mirth Emma.

Vida Elek

Vida Elek, kárpitos és díszítő m. Király u. 73. Fejérmegyében 1872-ben szül. külföldi tanulmányai befejezte után Székesfehérvárott önállósította magát 1902-ben s a város legjobb iparosai közé tartozott. Több találmánya szabadalmazva, főleg ezek gyártásával foglalkozik. Kiváló munkáiért arany, ezüst érmekkel kitüntetve. A világháborúban szolgált a fronton. Neje: Mártin Teréz.

Vidos Ferenc, kárpitosm. Telep u. 73.

Viola Dávid, kárpitosm. Üllői út 50. Tiszabő községben szül. 1882-ben, szakmáját a fővárosban tanulta, majd külföldre távozott szaktudását gyarapítani.

Műhelyét 1909-ben alapította. Neje: Perl Malvina.

Vizi János, kárpitos és díszítő m. Vörösmarthy u. 25. Szül. 1875-ben Zomborban, ott is szabadult fel. Németország nagyobb városaiban folytatott szakmai tanulmányokat. Mester 1907 óta. Kiváló munkáért díszoklevéllel kitüntetve. Neje: Rausch Erzsébet. János fia a szakmában.

Weisz Ármin, kárpitos m. Nagymező u. 36.

Weisz Dezső, bőrbútor kárpitos m. Semmelweis u. 19. A fővárosban szül. 1877-ben, szakmáját is itt tanulta, 1895 óta segéd. Üzletét 1918-ban alapította, hol angol klub és szalon garniturák készítésével foglalkozik.

„Otthon paplanipar" Weisz E. Herman, Szenkirályi u. 10. Edelény községben 1874-ben szül., tanulmányait Putnokon végezte. Önálló mester 1911, majd 1923 óta. Foglalkozik paplan, matrac, ágyneműek előállításával. A háborúban szolgált. Neje: Hatmann Eszter.

Weisz Lajos, kárpitos m. Szentkirályi ucca 3.

Weisz Miklós, kárpitosm. Szövetség u. 34.

Weisz Sámuel, paplanos m. Murányi u. 28. Szül. Sajóhidvégen 1873-ban, Miskolcon tanulta szakmáját. Mester 1896 óta, műhelyében paplan, matrac és ruganyos ágybetétek gyártásával foglalkozik. Arany érem és díszoklevéllel van kitüntetve. Neje: Klein Janka.

Wittmann József, kárpitos m. Krisztina körút 161. A fővárosban szül. 1869-ben, szakmáját is itt tanulta. Önálló mester 1898 óta. Polgári munkák és lakberendezésekkel foglalkozik. Neje: Hrualinszky Eugénia.

Wolff Henrik, kárpitos m. Molnár u. 36.

Zón Gyula, kárpitosm. István út 6.

Zucker Mór, kárpitos és díszítőm. Wesselényi u. 36. Szatmárott szül. 1888-ban, iparát is ott tanulta, 1904-ben szabadult fel. Mester 1914 óta. 1914—1919-ig az albertfalvai magyar repülőgépgyárnak művezetője volt. Összecsukható ágya szabadalmazva. Egyéb munkái is a szakavatott mesterre vallanak. Volt Ipt. elüljáró. Tanonc vizsg. biz. elnöke, a Kárpitosmesterek Szövetségének jegyzője, a Polgári kör igazg. tagja s tagja több társadalmi egyesületnek. Neje: Engel Jolán.

Cukrászok. mézeskalácsosok.

Budapest székesfővárosi cukrászok és mézeskalácsosok Ipartestülete

1906 július 1-én alakult meg, kiválva a Sütőipartestületből. Első elnökének megalapítóját, Stück Ferencet választották meg, akinek érdemes munkatársa, Prindl Ede jegyző volt, aki havonta kétszer megjelenő jól szerkesztett szaklapot adott ki. Első helyisége a testületnek a Gyár uccában volt kétszobás kis helyiségben. A testület első jelentősebb megmozdulása 1907-ben történt az országos cukrász és mézeskalácsos kongresszus egybehívásával, amelyen a külföldről is sokan megjelentek, s amellyel együtt az Iparcsarnokban nemzetközi sütő-, cukrász- és rokonipari kiállítás rendeztetett.

Stück Ferencet az elnöki székben 1911-ben Hauer Rezső követte. Viselte a tisztséget a háború súlyos ideje alatt is, 1918 decemberéig. A háborúokozta élelmiszerkorlátozás a cukrászipart válságba döntötte, annak kebelében egyenetlenséget idézett el. A Károlyi forradalom alatt Freund Sándor volt az elnök, a kommünben egy direktórium intézte a testület ügyeit, ennek elmultával Worbesz Béla lett elnökké megválasztva. Az ő érdeme, hogy a széthúzás engedni kezdett. 1920-ban díszközgyűlés volt, amely Hauer Rezsőt díszelnökké választotta, ugyanekkor megalakult a Cukrászok és Mézeskalácsosok Országos Szövetsége. 1921-ben elnökké Spelter Henrik választatott. Megkezdődött a belső konszolidáció, elültek a szenvedélyek. De más bajok: emelkedő üzletbérek, fényűzési stb. adók, cukorkások hadjárata nehezítette a testület tagjainak helyzetét. Spelter Henrik mellett az alelnöki tisztet Wiener József és Märtz József töltik be. A testület ügyésze: Dr. Moskovitz Mór.

Abramovits Miloszláv, cukrász m. Kőris u. 30. Szül. 1885-ben Sabacon, felszab. ugyanott. Segédévei alatt szülővárosa, Belgrád és Budapest műhelyeiben fejlesztette szaktudását. Az 1909-ben alapított műhelyében cukorkákat, törökmézet, francia nugát és egyéb cukrászsütemékeket állít elő. Neje: Kösztler Anna, aki tevékeny részt vesz üzletében.

Bajthay Iván, cukrász m. Örömvölgy u. 14. Szül. 1896-ban Vácott, szab. 1913-ban ugyanott. Kolozsvárott, Nagymaroson, Kassán és a fővárosban dolgozott segédévei alatt. 1921-ben alapított, vil-

lanyerőre berendezett műhelyében 1 segédet foglalkoztat. Az 1926. évi kézműipari kiállításon bronzéremmel tüntették ki. A világháborúban résztvett. Munkájában segítőtársa neje: Kolaj Mária.

Benedek Frigyes, cukrász m. Csanádi ucca 5.

Benedek Samu, mézeskalácsos. Attila körút 35.

Boros Ferenc, cukorka gyáros. VII., Hermina út 27. Tel. J. 365-76. Felszab. 1900-ban Kulán. Budapesten és néhány vidéki városban működött önállósítása (1909) előtt. Cukorkagyártmányai között legkedveltebbek gyógycukorkái. 2 lóerős motorral felszerelt üzemében 5 segéd dolgozik. A világháborút az orosz fronton küzdötte végig. Kit.: II. o. ez. v. é.

Borsánszky János, cukrász m. I., Lánchíd ucca 23.

Csapó István, cukrász m. IX. Viola u. 42. Szül. 1899-ben Pécsett, felszab. 1915-ben Budapesten. Szabadulási helyén segédeskedett és 1926-ban önállósította magát. Műhelyében, amely 1 darab másfél lóerős motorral van felszerelve, nagyban készít cukrászsüteményeket. 1917-től kezdve az orosz és olasz fronton harcolt. Később olasz fogságba esett. Kit.: II. o. ez. v. é. kétszer br. v. é., K. cs. k. Neje: Juhász Rozália.

Csákányoczky Pál, cukrász m. VII. Wesselényi u. 60. Tel. 450-68. Szül. 1891-ben Szatmáron, felszab. 1909-ben ugyanott. Mint segéd 15 évig dolgozott Magyarországon és külföldön. 1921-ben alapított műhelyében 1 segéd és 1 inas segítségével mindennemű cukrászterméket állít elő. Neje: Demjén Piroska, tevékeny részt vesz üzlete vezetésében. Az Orsz. Cukrász Szöv. titkárja, mint ilyen nagy lelkesedéssel szolgálja az iparos érdekeket. A világháború alatt három fivére hősi halált halt.

Csákányoczky Pál

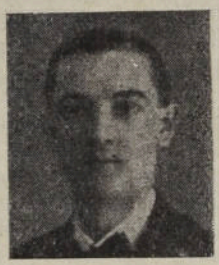

Csollán Ferenc.

Csollán Ferenc, cukrász m. VI. Horn Ede u. 9. Fiók: Pesterzsébet, Kossuth L. u. 12. Szül. 1891-ben Marcaliban, szab. 1912-ben Nagykőrösön. Segédidejét, Budapest, Brassó, Szeged, Baja városok műhelyeiben töltötte. 1921-ben alapított üzletében neje, Szmolkó Katalin segítségével készíti cukrászáruit. A világháborúban 1915-től vett részt. Az olasz fronton 1918-ban fogságba esett, ahonnan 1 év után szabadult meg.

Elfert Antal, mézeskalácsos. Nád u. 5.

Farkas János, cukrász m., Nefelejts u. 25. Szül. 1900-ban Szarvason, szab. 1915-ben ugyanott. Budapesten töltött segédévek után, 1924-ben alapította üzemét. Neje, Radics Róza segítségével vezetett

Farkas János

műhelyében 1 segédet és 1 segédmunkást foglalkoztat. Viszonteladóknak is szállít gyártmányaiból.

Finger Imre, cukrász m. Dob u. 31. sz. Szül. 1867-ben Przemyslben, szab. 1889-ben Budapesten. Cukrászáruk előállításával foglalkozó üzemét 1892-ben alapította. Munkájában neje, Kohn Katalin hűséges segítőtársa, úgyszintén gyermekei is üzemében dolgoznak. Állandóan 1 segédet és 1 tanulót tart.

Freund Ödön, cukrászda. Tulajdonos Freund Sándor, Király u. 14. Tel. 219-41. Szül. 1879-ben, felszab. 1899-ben Budapesten. Külföldi tanulmányút után 1905-ben vette át atyjától az 1862-ben alapított üzletet. 35 alkalmazottat foglalkoztat. Számos kitüntetést nyert készítményeivel. Két évig az Ipt. elnöke volt. Neje Kassai Erzsébet.

Glückstahl Ernő, cukrász m. VIII. Bérkocsis u. 27. Szül. 1896-ban Erzsébetfalván, felszab. 1913-ban Budapesten. Segédidejét nagyrészt külföldön (Románia, Ausztria és Olaszország) töltötte. Műhelyét 1925-ben nyitotta meg. A világháborúban 1915-től fogva vett részt az olasz és román fronton. Kit.: Vasker., K. cs.-k.

Guttman Ferenc, cukrász m. Kerepesi út 40. Szül. 1892-ben Simontornyán, felszab. 1927-ben Budapesten. Ugyanebben az évben nyitotta meg 6 lóerős motorral felszerelt modern berendezésű műhelyét, amelyben 1 segédet foglalkoztat. A világháborút végigküzdötte, egyszer meg-

sebesült. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Engel Róza.

Guttmann József, cukrász m. VII. Kertész u. 43. Szül. 1900-ban Szepesbélán, felszab. 1918-ban a Vikus cukrászdában. Mint segéd előkelő műhelyekben fejlesztette szaktudását. 1927-ben lett önálló. Motorikus erőre berendezett műhelyében, neje, Begner Sarolta segítségével teasüteményeket állít elő viszonteladók részére.

Hegyessy és Bökönyi, mézeskalácsos és cukrász cég. III. Zsigmond u. 72. A céget közös erővel 1906-ban alapították. A motorikus erőre berendezett üzemben két segédet foglalkoztatnak. Hegyessy József társtul. szül. 1863-ban szab. 1882-ben. Az Ipt. v. vál. tagja. Bökönyi Gyula társtul. szül. 1876-ban, felszab. 1893-ban.

Helyes Ödön, cukrász m. Déri u. 11. Tel. J. 321-36. Szül. 1884-ben Székesfehérváron, felszab. Esztergomban. Szakmáját mint segéd a fővárosban és nagyobb vidéki városokban gyakorolta. 1908-ban lett önálló. Jelenlegi üzemét 1922-ben vette át. 15 alkalmazottal dolgozik. Modern gépeit 20 lóerős motor hajtja. Fontosabb gyártmányai: több csokoládéfajta, nápolyi szelet, ostya, stb. Végigharcolta a világháborút. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Szlatky Vilma résztvesz az üzlet vezetésében.

Himmel Miksa, cukrász m. VIII. Népszínház u. 43. Szül. 1902-ben Budapesten, felszabadult ugyanitt. Cukorka és cukrászsütemény készítésével és árusításával foglalkozik. Atyja a világháború után mint rokkant szerelt le.

Jáhn Ferenc, a Jáhn Ferenc és Fia cukrász és cukorkakészítő cég tulajdonosa. VIII. Mária u. 11. Tel. J. 354-69. Szül. 1869-ben Olmützben, felszab. 1884-ben ugyanott. Miskolc, Budapest és Székesfehérvár segédidejének fontosabb állomásai. 1915-ben alapított, motorral felszerelt üzemében 8—10 segédet foglalkoztat. Fiai, Flórián és Ödön beltagjai a cégnek és résztvesznek a munkában. Neje: Berger Mária.

Kaderabek Tivadar, a Lux cukorkagyár tulajdonosa. Bem u. 7. Tel. J. 393-42. Szül. 1886-ban Baján, felszab. 1902-ben Temesvárott. Segédéveit több külföldi nagyvárosban töltötte és 1922-ben lett önálló. Villanymotorral felszerelt, 20—25 munkást foglalkoztató gyárában cukorka és drazsé árut állít elő. Az Embervédelmi kiállításon ezüstéremmel lett kitüntetve. A világháborúban 28 havi frontszolgálat után súlyosan megsebesült. Kit.: II. o. ez. v. é. és br. v. é. Neje: Mirovszky Lujza.

Kerekes Imre, cukrász m. VI. Szondy u. 24. Szül. 1891-ben Beregszászon, felszab. 1907-ben Munkácson. Segédideje alatt Budapest műhelyeiben dolgozott. Üzemét 1923-ban vette át. 2 segédet foglalkoztat. Az 1908-as debreceni kiállításon ezüstérmet nyert. Neje: Hajdú Anna.

Kintzler János, cukrász m. I. Fő u. 73. Tel. A. 525-75. Szül. 1894-ben Budapesten, szab. 1909-ben Cegléden. Iparát a főváros nagyobb műhelyeiben gyakorolta mint segéd. 1926 óta önálló. 2 segédet és 5 tanulót foglalkoztató, motorral felszerelt üzemében süteményt, bonbonokat és dessertet állít elő viszonteladók részére. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. 1924-ben nőül vette Deneberg Vilmát.

Király János, cukrász m. VI. Andrássy út 38. Tel. A. 224-91. Szül. 1897-ben, felszab. 1921-ben Budapesten. Ugyanitt segédeskedett. 1924-ben nyitotta meg egy segédet foglalkoztató, gépekkel felszerelt műhelyét. A világháború alatt az orosz és olasz frontokon teljesített szolgálatot. Neje: Kövér Pirike.

Klein József, cukrászáru gyáros, VII. Bem u. 11. Tel. J. 333-18 és J. 458-13. Szül. 1895-ben Bálványoson, szab. 1912-ben Pécsett. Segédéveit Budapest és Pécs műhelyeiben töltötte. 1922-ben alapította gyárát, amelyben cukorkákat, cukrászsüteményt és fagylaltot állít elő. 30 munkást foglalkoztat. 3 saját autója szállítja az árut rendelőihez. A világháborúban résztvett. Kit.: Kétszer br. v. é. és K. cs. k. Neje: Domonkos Hermin.

Kocsis Dezső, cukrász m. I. Krisztina körút 101. Szül. 1892-ben Martonfalván, felszab. 1910-ben Augusztnál Budapesten. Előkelő üzletekben töltött segédévek után, 1919-ben önállósította magát mint társascég. 1923 óta pedig egyedüli tulajdonosa műhelyének és üzletének. Résztvett a világháborúban. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Marcis Ilona.

Kopfmann János, cukorkagyáros. I. Krisztina körút 98. Szül. 1876-ban Tétényen, felszabadult Sopronban. Tanulmányozta segédideje alatt Fiume, Zürich, Hamburg, Bécs és Budapest szakmábavágó üzemeit. 9 alkalmazottat foglalkoztató gyárát 1906-ban alapította. A világháborúban tanusított vitézségeért II. o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. kitüntetéseket kapott. Neje: Martinják Jozefin.

Kovács Sándor, cukrász m. III. Pacsirtamező u. 19. Szül. 1885-ben Szatmáron, felszab. 1903-ban ugyanott. Budapest előkelő műhelyeiben fejlesztette mint segéd szaktudását és 1918-ban lett önálló. 1905-

ben munkáját aranyéremmel tüntették ki Bécsben. A világháborút a román és olasz fronton küzdötte végig. Neje: Enyedi Zsófia.

Kovács és Niemond, cukrász üzem és üzlet. Tanuló u. 4. Üzem: Pacsirtamező u. 19. Az 1910-ben alapított üzem fagylalt, cukorka és sütemény készítésével és forgalombahozatalával foglalkozik. 1 lóerős motorral van felszerelve.

Krecs Pál, cukrász m. Bethlen u. 19. Szül. 1873-ban Szenicán, felszab. 1891-ben Miskolcon. Külföldön, a fővárosban és több vidéki városban szerezte meg segédideje alatt gyakorlatát. Műhelyét 1914-ben nyitotta meg. A világháború alatt a román fronton teljesített szolgálatot, egyszer megsebesült. Neje: Benes Katalin.

Kunosy Zoltán, cukrász m. II. Döbrentey tér 2.

Lloyd cukorkagyár, VIII. Visy Imre u. 7. Tel. J. 384-39. Tulajdonosai: Cibulka József, Kadós Gábor és Farkas László. Az 1925-ben alapított gyár bonbonok, desszertek, drazsék, csokoládédara és nonparella előállításával foglalkozik. A gépek hajtására 10 lóerős motor szolgál. Alkalmazottak száma 30.

Malach Antal, cukrász m. VIII. József körút 37—39. Szül. 1870-ben Brünnben, felszab. 1889-ben Budapesten. Ugyanitt dolgozott hosszabb ideig mint segéd. Műhelyét 1896-ban saját erejéből alapította. Az Ipt. alapító tagja és v. elüljárója. Neje: Mätsze Erzsébet, valamint Ferenc és Antal fia részt vesznek az üzem munkájában.

Malach Antalné

Malach Antal

Mandják Andor, cukrászüzem vezető. VIII. Víg u. 5. Szül. 1901-ben Budapesten, felszab. 1915-ben Szabadkán. Külföldi tanulmányai (Ausztria, Olaszország) után visszatért a fővárosba és 1928 óta a Köztisztv. Fogy. Szöv.-nél mint üzletvezető működik. A K. A. O. E. működő tagja.

Marcis Imre, cukrász m., 300 éves nemesi család sarja, I., Alkotás ucca 15. Tel. A. 506-38. Szül. 1890-ben Budapesten, felszab. Auguszt cukrászdájában 1908-ban. A Gerbeaudnál és a legelőkelőbb fővárosi üzemekben dolgozott 1919-ig, amikor önálló műhelyét megnyitotta. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. 1922 óta hangulatosan berendezett szalónja van, amely kedvenc találkozási helye Buda elite közönségének. Az üzlet vezetésében neje: Balogh Mária segédkezik.

Marcis Imre

Némethy István

Markovits Lyubomir, cukrász m. VII. Dob u. 72. Fiók: Thököly út 31. Szül. 1885-ben, felszab. Sabácon. Mint segéd Budapesten gyarapította szaktudását. Önálló 1914-ben lett. Gépekkel felszerelt 1 segédet és 2 segéderőt foglalkoztató műhelyében francia nugátot és keleti cukorkákat állít elő, amelyeknek egyedüli termelője a fővárosban. Tagja a Baross Szövetségnek. Neje: Hattala Cecil.

Mláde József, cukrász m., Drégely u. 17. Szül. 1897-ben Szabadkán, felszab. 1913-ban ugyanott. Budapest híres cukrászüzemeiben segédeskedett. 1925-ben lett önálló. Üzemét családtagjai segítségével vezeti. A Nemzetközi Vásár állandó kiállítója. Hadirokkant fagylaltárusokat, (50—60 személyt) lát el áruval. A világháborút végigküzdötte, 1917-ben súlyosan megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és seb. érem.

Milenkovits Károly, cukrász m. VII. Dob u. 37. Szül. 1886-ban Sabácon, felszab. ugyanott. Németország, Románia és Olaszország nagy városaiban töltötte segédéveit. 1915-ben megnyitott, motorral felszerelt műhelyében török mézet, francia nugátot és cukorkákat készít. A Zuglói Ker. Párt alapító tagja, a Világosság Seg. Egyl. alelnöke. Neje: Tomin Mária résztvesz az üzlet vezetésében.

Nagy Lajos, mézeskalácsos és viaszgyertya öntő. VI. Jósika u. 24. Szül. 1887-ben Mezökövesden, felszab. 1904-ben. Mint segéd a fővárosban dolgozott. Műhelyét 1922-ben alapította. A II-ik Kézműipari kiállításon ezüstérmet nyert.

Résztevett a világháborúban. Neje: Misuta Ilona.

Némethy István, cukrász m. Szent László út 50. Szül. 1883-ban Kassán, felszab. 1898-ban Budapesten. Segédidejét Budapesten és nagyobb fürdőhelyeken töltötte. 1921-ben alapított műhelyében nővére segítségével állítja elő jóhírű cukrászkészítményeit. A T. L. K. elnöke. A világháborút végigküzdötte. Neje: Halmi Teréz.

Niemond Sámuel, fagylalt készítő, VIII. Tömő u. 4. Szül. 1874-ben Lembergben, felszab. 1892-ben. Önálló műhelyét 1910-ben alapította. 1929 óta társasviszonyban van Kovács J. cukrásszal. A világháborúban résztvett. Neje: Brunner Zsófia.

Pietsch Antal, cukrász m. I. Horthy Miklós út 56. Szül. 1890-ben Körösbányán, felszab. 1907-ben Miskolcon. Mint segéd bejárta Ausztria, Románia és Olaszország nagyobb városait. 1913 óta önálló. Jelenlegi műhelyét 1926-ban alapította. Működött mint főszakács a honvédelmi minisztériumban és mint főcukrász a Gellért szállóban. Több elism. oklevelet és kit. nyert. A világháborúban résztvett. Neje: Kont Erzsébet.

Pirovits Pál, cukrász m. VII. Rottenbiller u. 40. Szül. 1889-ben Dunapatajon, felszab. 1907-ben Egerben. Segédidejét budapesti műhelyekben töltötte. 1917-ben nyitotta meg csokoládé- és cukorkagyártó üzemét. Az Ipt. szakoszt. és a Dalárdának ügyvezető elnöke és újjászervezője. Neje: Berger Mária.

Rausch Péter, cukrász, VIII. Práter u. 56a. Szül. 1899-ben Budapesten. Az ipart Románia és Jugoszlávia nagyobb városaiban sajátította el. 1927-ben alapított műhelyében főként törökmézet gyárt. Tagja a K. I. O. Sz.-nek.

Rácz Imre, cukrász m. VII. Dohány u. 48. Szül. 1889-ben Makón, felszab. 1907-ben ugyanott. Magyarország nagyobb városainak szállodáiban és szanatóriumaiban gyakorolta szakmáját. 1926-ban alapított műhelyében 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A világháborúban az orosz és olasz fronton teljesített szolgálatot. 1922-ben nőül vette Borodi Erzsébetet.

Rogyák Géza, ostyagyáros, VII. Columbus ucca.

Ruszwurm Vilmos, cukrász m. I. Szt. Háromság u. 7. Szül. 1852-ben Székesfehérváron, felszab. ugyanott. 1884-ben vette át egy rokonától az 1827-ben alapított műhelyt. A cég 100 éves fennállásának évfordulóját az egész iparostársadalom részvételével ünnpelték meg és a keresk. miniszter ezüst érdemkereszttel tüntette ki. Az Ipt. alapítója és v. vál. tagja. Neje: Müller Róza.

Schön Ferenc, cukrász m. V. Váci út 38. Tel.: Aut. 906-16. Szül. 1882-ben, felszabadult Budapesten. 1902-ben nyitotta meg 10½ lóerővel működő üzemét. Műhelyében 2 segédet és 3 tanoncot foglalkoztat. A Budapesti Kávésoknak 2 évig volt pénztárnoka és állandó szállítójuk. 1911-ben nősült. Neje: Vadas Berta.

Skolnik János, cukrász m. VIII. Práter u. Tel. J. 343-05. Szül. 1882-ben Losoncon, felszab. 1898-ban Magyaróváron. Segédidejét Magyaróvár, Budapest és Pozsony műhelyeiben töltötte. Motorral felszerelt üzemét 1909-ben nyitotta meg. Rákoshegyi háza munkájának és szorgalmának gyümölcse. A világháborúban az orosz és olasz frontokon harcolt. Neje: Kiss Ilonka.

Spelter Henrik, cukrászmester, VII., Erzsébet körút 42. Telefon 426-45. Régi cukrászdinasztia sarja. Nagyatyjának már 1850-ben volt Budán cukrászdája. Ipartestületi elnök, Orsz. Ip. Egyes. igazg. iparkam. tag stb. 2 aranyérem kitüntetés tulajdonosa. Hosszú külföldi

Spelter Henrik

tanulmányútja során Berlin, Kohlburg, London, Páris, Csikágó, Kanada, Newyork, Kairó stb. városokban 8 évet töltött. Uti tapasztalatait megírta a M. Cukr. és Mézeskalácsos c. lapban, melynek társszerkesztője.

Szabó Endre, cukrász m. I. Horthy Miklós út 39. Tel. J. 383-40. Szül. 1885-ben Örladányon, felszab. 1902-ben Beregszón. 15 éven át működött mint segéd Fiume, Trieszt, Budapest és a vidék nagyobb városainak műhelyeiben. Üzemében 2 segéd és 2 tanonc közreműködésével készülnek szakmája elsőrendű produktumai. A Budapesti Cukrász Dalkör egyik alapító tagja és jelenleg díszelnöke. Azonkívül aktív tagja számos jelentős társad. alakulatnak. Neje: Ördögh Erzsébet.

Szabó Oszkár, cukrász m. I. Bercsényi u. 10. Szül. 1884-ben Turnszeverinben (Románia), felszab. 1899-ben Budapesten. A főváros legnagyobb üzemeiben, majd Bécsben, Drezdában és Münchenben bővítette szakismereteit. 1914-ben önálló műhelyt nyitott, amelyben speciális cukrászáruk készülnek. A Budapesti Cukrász Dalkör egyik alapító tagja és alelnöke. A világháborúban résztvett. Neje: Hepka Antónia.

Szekrényi József, cukrász m. VI. Szondy ucca 36. Tel. A. 140-50. 1893-ban szül. és 1909-ben felszab. Budapesten. Műhelyének 1919-ben történt megnyitásáig Budapesten, továbbá Németország és Ausztria nagyvárosainak műhelyeiben dolgozott. Motorral felszerelt üzemében 8 segédet és 3 tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. elülj. tagja. A világháborút végigküzdötte. Neje: Lieb Gizella.

Szalay István, cukrász m. V. Lipót körút 7. Tel. A. 228-68.

Strinyi Ferenc, cukrász m. Kemény Zsigmond u. 4. Szül. 1902-ben Jánosházán, felszab. 1921-ben Budapesten. Segédéveit ugyanitt töltötte. 1925-ben önállósította magát. Műhelyében prima áru készül viszonteladásra. 1921-ben nőül vette Holecska Idát.

Tárnok Lajos, cukrász m. VIII. Baross u. 127. Szül. 1901-ben, szab. 1917-ben Budapesten. Segédéveit Budapesten, Romániában és a vidék nagyobb városaiban töltötte. 1929-ben lett önálló. Műhelyében öccse közreműködésével szakmája elsőrangú cikkei készülnek. A Cukrász Dalkör és Sport Egylet működő tagja. Neje: Bacsik Anna.

Tóth Ferenc, cukrász m. Szentháromság u. 7. Tel. A. 608-20. Szül. 1889-ben Székesfehérváron, felszab. 1906-ban Budapesten. Mint segéd a főváros előkelő üzemeiben működött. 1920-ban önállósította magát és átvette Ruszwurm Vilmos 1827-ben alapított műhelyét, melyben jelenleg 2 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Szorgalmának gyümölcse Alkotás uccai háza. Ipt. vál. póttag, az I. ker. Iparoskör vál. tagja. A világháborút az orosz fronton küzdötte végig. Kit.: K. cs. k. Neje: Boldag Ilona.

Tyirilov Teofil, a „Hindu" csokoládégyár tulajdonosa. VIII. Szvetenay u. 20. Tel. J. 458-95. Szül. 1892-ben Nagykikindán, felszab. 1908-ban Temesvárott. Ugyanitt és Budapesten segédeskedett. 1916-ban alapított üzemét mint társascéget vezette. 1925 óta önállóan vezeti. Csokoládékülönlegességek előállításával foglalkozik. Az üzemben 1 segéd és 25—30 segédmunkás dolgozik. A világháborúban a montenegrói fronton teljesített szolgálatot. Neje: Cotely Eugénia.

Varga István, cukrász m. VI. Szondy u. 41. Tel. A. 120-73. Szül. 1904-ben Budapesten, felszab. 1921-ben ugyanott. Mint segéd Budapesten, Ausztriában és Párizsban dolgozott. Üzemét 1925-ben nyitotta meg. Motorikus erőre van berendezve, 1 segéddel és 3 tanonccal dolgozik. 1927-ben a Nemzetközi Reklámkiállításon ezüsérmet és oklevelet nyert. A T. T. C. boxolója volt.

Tárnok Lajos

Varga István

Velinszky Ferenc, cukrász m. Váci út 162. Ősi lengyel nemesi családból származik. Szül. Előszálláson 1892-ben, felszab. 1912-ben Székesfehérváron. Szaktudását az ország nagyobb városaiban fejlesztette és 1919-ben alapította önálló műhelyét, amelyben a szakma speciális cikkei készülnek. Szorgalma és tudása által küzdötte fel magát mostani pozíciójáig. Nagyüzemek állandó szállítója. A világháború alatt a katonaságnál is folytatta szakmáját. Neje: Klinszky Rózsi.

Veljánof Lázár, cukrász m. VII. Aréna út 48. Szül. 1880-ban Priszovjaniban, felszab. Törökországban. Segédidejében Budapesten és vidéki városokban dolgozott. Üzemét 1917-ben alapította. Cukorka, fagylalt és minden szakmábavágó cikk előállításával és árusításával foglalkozik. A világháború alatt a bolgár hadseregben küzdött a román fronton. Neje: Horváth Borbála üzemében segítőtársa.

Verebélyi Józsefné, szül. Él Anna. cukrász m. Víg u. 5. Felszab. 1923-ban Budapesten és műhelyében fagylaltot és cukorsüteményt állít elő. 2½ lóerős motorral ellátott üzemében 1 üzemvezetőt és 1 segédet foglalkoztat. Körülbelül 60 uccai árust lát el árúval.

Veress Lajos, cukrász m. III. Lajos u. 74. szám.

Vince István, cukrász m. VIII. Kisfaludy u. 21. Szül. 1894-ben Szalkszentmárton községben, felszab. Budapesten Ger-

beaudnál 1912-ben. Mint segéd Budapesten és Olaszország nagy városaiban működött. 1928-ban alapított üzemében cukrászáruk nagybani és kicsinybeni előállításával foglalkozik. A világháborút a fronton küdötte végig. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és szolg. érem. Neje: Füredi Ilonka.

Vogl Lajos, cukrász m. VII. Fűrész u. 23. Tel. J. 394-16. Szül. 1865-ben Budapesten, felszab. 1880-ban ugyanott. Mint segéd Gellner Siegfried műhelyében dolgozott. Önálló, villanyerőre berendezett üzemét 1905-ben alapította. Cukorkagyártással foglalkozik 2 segéd közreműködésével.

Worbesz Béla, cukrász m., I., Budafoki út 16—18. Régi tekintélyes iparoscsalád sarja. Született Budapesten 1869-ben, szab. 1886-ban Vikus cukrászdában. Mint segéd Bécs, Brünn, Budapest műhelyeiben tevékenykedett, 1899-ben lett önálló, mostani üzletét 1928-ban nyitotta meg. 1906-ban a bpesti élelmiszer kiállításon ez. érmet nyert. Elnöke volt az Ipt.-nek, az Ipar és Ker. Kamara kültagja, a Cukrász Dalkörnek előbb elnöke, később díszelnöke. Az Orsz. Cukrász és Mézeskalácsos Szöv. elnöke, két éven át a Baross Szöv. szakelnöke volt stb. Tevékeny harcosa a szakma érdekeinek. Részt vett a világháborúban.

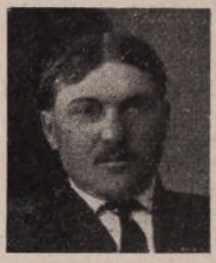
Walenta József, cukrász m., VII. Práter u. 56. Szül. 1880-ban Pécsett, szab. ugyanott 1897-ben. Cukorka árusító üzletét 1926-ban alapította. A világháborúban 1914 óta az orosz fronton harcolt. Az orosz harctéren hadifogságba került és onnan szökéssel menekült, majd az olasz frontra került, ahonnan csak 1918-ban szerelt le. 1912-ben nőül vette Nagy Erzsit.

Weisz Henrik, cukrász m., VII. Hársfa u. 41. Tel.: Aut. 458—05. Szül. 1899-ben Ujpesten, szab. 1915-ben Budapesten. Segédidejét a fővárosban és a külföld műhelyeiben töltötte. 1921-ben alapított műhelyében, amely modern gépekkel van felszerelve, csokoládé és cukorka előállításával foglalkozik. 1 segédet és 6 munkást foglalkoztat. A kézműip. kiállításon elismerő oklevelet nyert. A világháborúban részt vett és mint rokkant szerelt le.

Winkler Ágoston, cukrász m., Váci út 170.

Mészáros és hentes Ipartestület.

Árvai János, hentes és mészáros m. Pongráczi út, állami ház. Battonya községben 1893-ban szül., iparát is ott tanulta, 1910-ben szabadult fel. A fővárosban jeles mesterek mellett gyarapította szaktudását. Önálló 1921 óta. Mozgósítástól kezdve frontszolgálatot teljesített, majd orosz fogságba esett. Neje: Alexa Lujza. Gyermekei: János és Aranka.

Árvai János

Balázs Ferenc

Balázs Ferenc, hentes és mészáros m., Ernő u. 15. Szül. 1899-ben Soltvadkerten, a fővárosban szabadult fel 1924-ben. Mester 1928 óta. Főleg hentesáruk készítésével foglalkozik. A háború alatt mint tizedes és a nemzeti hadseregben mint lövész és szakaszvezető szolgált. Neje: Varga Erzsébet.

Balla János, hentes és mészáros m., Huszár u. 3. Tordán 1891-ben szül. Mint a Balla Testvérek cég társtulajdonosa évekig működött. Üzletét 1921-ben alapította. A szakma minden ágával foglalkozik. A mozgósítástól kezdve a fronton szolgált, mint őrmester. Neje: Hill Erzsébet.

Balogh Ernő, hentes és mészáros m., Fehérvári út 48. Szül. 1885-ben Maglód községben, szakmáját atyjánál tanulta. Önálló 1909 óta. Régi húsiparos család sarja. A világháborúban mint tiszthelyettes szolgált. Neje: Heimann Helén. Sándor fia szintén a szakmában működik.

Balog Sámuel, mészáros mester, Klauzál téri csarnok.

Baracsi István, hentes és mészáros m., Bérkocsis u. 31. Kecskeméten 1880-ban szül., iparát is ott tanulta, 1898-ban szabadult fel s hosszú évekig mint üzlet-

Wágner Hugó okl. mérnök, vállalkozó. **Központi fűtés,** vizvezeték és egyéb egészségügyi berendezések. **II., Tölgyfa-u. 20 és 9.** Telefon: A. 515-10.

vezető működött. Önálló 1925 óta. Mozgósítástól kezdve szolgált a fronton, mint törzsőrmester. Nagy és kis ezüst v. é., koronás vas e. érme van. Neje: Nagy Anna.

Baranyi Péter, hentes és mészáros m., Amerikai út 18. Palánka községben 1901-ben szül. Segéd lett 1920-ban, majd a fővárosban szerzett alapos szakmabeli gyakorlatot. Üzletét 1926-ban nyitotta. A szakma képzett mestere. Neje: Polák Margit.

ifj. Bányai Tivadar, hentes és mészáros m. Visegrádi u. 60. A fővárosban szül. 1892-ben, itt is szabadult fel s a vidék mesterei mellett képezte tovább magát. Üzletét 1922-ben alapította. Készítményei díszoklevéllel lettek kitüntetve. Üzeme motorikus erőre van berendezve. A háborút végig harcolta, ott olasz fogságba esett. Neje: Nyiredy Mária.

Becze Sándor, mészáros m., Gubacsi út 6.

Becskey János, hentes és mészáros m., Gyáli út 30. Szül. 1903-ban Egerben, a szakmáját a fővárosban tanulta, 1920-ban lett segéd. Üzletét atyja 1909-ben alapította, akitől 1925-ben vette át. József öccse szintén a szakmában, üzletében dolgozik. A környéknek jól bevezetett és keresett üzlete.

id. Bekő Ferenc, hentes és mészáros m., Főti út 20. Bátaszéken 1865-ben szül., tanulmányait is ott végezte, 1881-ben szabadult fel, utána részben a vidéken, majd a fővárosban gyarapította szaktudását. Önálló Bátaszéken lett, 1926 óta Budapesten. Tekintélyes régi iparos. A világháborúban szolgált. Neje: Ráday Mária. Fiai: Ferenc és István szintén a szakmában működnek.

Berger József Salamon, hentes és mészáros m., nagyvágó, Közvágóhíd. Szirák községben 1863-ban szül. Tanulmányait a fővárosban végezte, itt lett segéd 1880-ban. Mester 1889 óta. A fővárosi mészárosok részére húsárukat szállít. A szakma egyik legrégibb mestere. Neje: Fogl Éva.

Beslich Lőrinc és Hudák János, hentes és mészáros m., Váci út 60. Beslich Lőrinc szül. 1887-ben Bajmok községben. Mozgósítástól kezdve szolgált a világháborúban. Neje: Rutterschmiedt Mária. Hudák János Kassán 1181-ben szül., 1897-ben szabadult fel és 1906-ban lett önálló.

Béhm Ferenc, hentes m., Szabolcs u. 5. A fővárosban szül. 1866-ban, szakmáját is itt tanulta. Segéd 1886-ban lett s jeles mestereknél dolgozott. Az Ipt. volt elüljárója. A háborúban szolgált. Neje: Fleismann Adél.

Bényi Sámuel, hentes és mészáros m., Tompa u. 8. Érsekkéty községben szül. 1885-ben, szakmáját a fővárosban sajátította el, 1902-ben szabadult fel s hosszú évekig folytatott szakmabeli gyakorlatot. Önálló 1904 óta. Több intézménynek évek óta szállítója. Üzeme motorikus. A világháborút mint szakaszvezető harcolta végig. Neje: Boros Katalin.

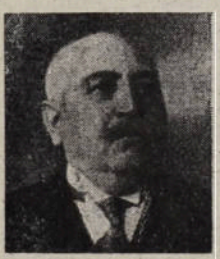
Biliczky Ambrus, mészáros és hentes m., Szebeny Antal tér 6. Nagyfödémes községben szül. 1888-ban, iparát Pozsonyban tanulta, 1906-ban szabadult fel. Üzlete négy évtizede áll fenn, ő maga azt 1925-ben vette át. Az iparos társ. egyesületek tevékeny tagja. Neje: Hegyi Margit.

özv. Binder Istvánné, hentes és mészáros m., Nagyfuvaros u. 19. Néhai férje Őrszállás községben 1871-ben szül., szakmáját Zomborban tanulta, 1888-ban lett segéd. Üzletét 1896-ban alapította. A környék megalapozott s keresett üzlete. Férje a harctéren küzdött. Kitüntetéseket kapott. István és Ferenc fiai az üzemben vannak alkalmazva.

Biró Miksa, hentes és mészáros m., Főherceg Sándor u. 23/a és Baross u. 53. Ludas községben szül. 1884-ben, segéd 1907-ben lett, majd évekig folytatott szakmabeli tanulmányokat. Önálló 1920 óta. Szakmájának egyik számottevő mestere. A világháborúban a fronton harcolt. Neje: Flesch Erzsébet.

Berger J. Salamon

Bisztranszky József

Bisztranszky József, hentes és mészáros m., Aradi u. 28. Szül. 1867-ben Gyúró községben. A céhrendszer alatt szabadult fel 1883-ban, dolgozott az ország nagyobb városaiban. Üzletét 1900-ban alapította. Az iparos társadalom egyik legtevékenyebb tagja. Megalapítója és elnöke a Húsiparosok Orsz. Szövetségének, Ipt. elüljáró, tanonc vizsg. biz. tag stb. Tekintélyes, a közügyekért harcoló iparosok közé tartozik. A háborúban mint tizedes szolgált. Neje: Laczi Eszter.

Bittner János, hentesmester, 1867-ben Nagyapponyban született. Édesatyja az Apponyi grófoknál volt műkertész. Négy polgári iskolai osztály elvégzése után tanoncéveit kemény munkával Tauser József hentesmesternél, majd katonai szolgálata után segédéveit Brauch Károlynál töltötte. Elbl Rózával, Elbl Antal hentesmester leányával házasságot kötve, megvette a Vámház körút 14. sz. üzletet, amelyet a kezdet küzdelmei után kiváló munkájával felvirágoztatott. Már mint segéd tagja volt a békéltető bizottságnak. Az ipartestületnek előbb számvizsgálója volt, majd Pórszász Gyula mellett az ipartestület alelnöke lett, 1900-ban pedig annak elnökévé választatott. Rövid megszakításokkal azóta elnöke az ipartestületnek. 1903-ban a főv. törvényhatósági biz.-nak tagja lett s azóta 3 év kivételével folyton tagja. Mint ilyen a pénzügyi, közélelmezési és közgazdasági bizottság tagja volt az új főv. törvény életbelépéséig. 1905-ben tagja lett a kereskedelmi és iparkamarának. 1920 óta a kamara iparososztályának elnöke és a kamara alelnöke. Ferenc József király közhasznú közéleti munkásságának elismeréséül 1915-ben m. kir. kereskedelmi tanácsosi címmel tüntette ki. 1924-ben kormányfőtanácsos, 1928-ban pedig felsőházi tag lett. Számos egyesületnek vezető egyénisége és lankadatlan munkájával mérhetetlen szolgálatokat tett és tesz az ipari társadalomnak. Közéleti működése eltörölhetetlen nyomokat hagy maga után.

Bittner János

Blau Béla, mészáros m., Teleki tér 6. Hegykörszentmiklós községben született 1901-ben. Hosszú évekig jeles mestereknél tökéletesítette szaktudását. Mester 1923 óta, üzletét évtizedekkel előbb Frein Manó alapította. Képzett iparos. Neje: Singer Mariska.

özv. Bognár Jánosné, szül. Hencz Terézia, Százados út 17. Néhai férje Gyöngyösön szül. 1877-ben, szakmáját a fővárosban tanulta. Önálló mester 1900-ban lett. A világháborút végigküzdötte s ott szerzett betegségben halálozott el.

Bogyó Nándor, hentes és mészáros m., Váci út 127. Szül. 1894-ben Verebély községben, szakmáját Budapesten tanulta. Mester 1922 óta. Foglalkozik az összes szakmabeli áruk előállítása és eladásával. Frontszolgálatot teljesített.

Bolváry Ferenc, hentes és mészáros m., Ilka u. 23. Kalocsán szül. 1891-ben, ott szabadult fel 1908-ban. A fővárosban gyarapította szaktudását, majd 1925-ben megalapította üzletét. Tanult, szakképzett mester. A haditengerészetnél szolgált a világháborúban és részt vett Olaszország és a Lovcsen bombázásában, valamint Albánia blokadirozásában 1913-ban. Neje: Szappanos Teréz.

Bolváry Ferenc

Bóna Imre, hentes és mészáros mester, Szabolcs u. 29. Szül. 1903-ban, tanulmányait Győrött végezte s ott szabadult fel 1921-ben. Budapesten jeles mesterek mellett tovább tanult. Mester 1928 óta. Képzett, törekvő iparos, ki üzletét rövid idő alatt felvirágoztatta s látogatottá tette.

Borhy Jenő, hentes m., Szigetvári u. 19. Egerben 1891-ben szül. Tanoncéveit Gyöngyösön töltötte, segéd 1908-ban lett, majd a fővárosban folytatott gyakorlatot. Üzletét 1920-ban vette át. Üzeme motorikus. Finom hentesáruk feldolgozásával foglalkozik. A világháborút végigküzdötte mint szakaszvezető. Neje: Schmidt Mária.

Brauch János, hentesmester, Eskü út 1. Szül. 1872-ben Komáromban, a fővárosban tanulta iparát, 1885-ben szabadult fel. Atyja alapította üzletét, melyet 16 évig vezetett, majd végleg tulajdona lett. Hentes és kolbászáruk készítésével foglalkozik. Évtizedekig a kir. udvar szállítója, ily minőségben dícsérő okiratot is kapott. Üzeme motorikus. Ipt. elüljáró. Neje: Boritz Mária.

Brém József, hentes és mészáros m., Ráday u. 45. A fővárosban szül. 1884-ben, szakmáját is itt tanulta, 1902-ben lett segéd. Külföldön folytatott hosszas tanulmányokat. Volt közszállító. Műhelye motorikus erőre van berendezve. Több társadalmi egyesületben tevékenykedik. A háborúban szolgált. Neje: Galiotti Anna.

Bucsay Jenő, hentes és mészáros m., Üllői út 109/a és Wesselényi u. 33. Guta községben 1887-ben szül., iparát Komáromban tanulta, ott lett segéd 1904-ben, majd a fővárosban gyarapította szaktudását. Önálló 1913 óta. Üzletét kitartó szorgalommal felvirágoztatta. A Húsiparosok Orsz. Szövetsége választ. tagja. Frontszolgálatot teljesített 2½ évig. Neje: Kornél Margit.

Bukovszky Béla, hentes és mészáros m. Alsó erdősor u. 3. sz. Szül. 1891-ben, 1908-ban szabadult fel atyjánál. Üzeme, amely villanyerőre van berendezve, 1919-ben alapíttatott. 36 hónapig volt a harctéren. Kis ez., bronz v. é., seb é. és K. cs.-k.-je van.

Bukovszky Béla

Csícs Géza

Bulya Pál, hentes és mészárosmester, Alsóerdősor 3. Szül. Tápiósülyön 1891-ben, ott is tanult, 1908-ban szabadult fel. Atyjánál és a fővárosban továbbképezte magát. Mester 1919 óta. Műhelye motorikus. Mozgósítástól kezdve végig frontszolgálatot teljesített, mint szakaszvezető. Kis ezüst, bronz v. é., koronás vas é. é., K. cs.-k., seb. é. kitüntetést kapott. Neje: Kollár Erzsébet.

Bursch Elek, hentes- és mészáros m., Csend u. 5. Budapesten szül. 1876-ban, itt szabadult fel 1895-ben. Üzlete 1904 óta áll fenn. Mozgósítástól kezdve szolgált a fronton, hol súlyosan megsebesült. Neje: Ledeczky Ilona.

Bús Ferenc, hentes m., Práter u. 20/b. Baján 1878-ban szül., iparát ott sajátította el, 1896-ban lett segéd. A főváros jeles mesterei mellett tovább tanult. Önálló 1901-ben lett. Az iparos társadalom tevékeny tagja. A fronton hosszú ideig küzdött.

Czigler Hermanné, mészáros és hentes m., Wesselényi u. 57. Férje Balkány községben 1882-ben szül., ott szabadult fel 1899-ben. 20 évig folytatott a fővárosban szakmabeli gyakorlatot, majd 1920-ban üzletet alapított. A világháborút végig szolgálta, majd fogságba esett. Kétszer nagy ezüst, kis ezüst, bronz v. é., K. cs.-k. kitüntetést kapott.

Csapodi Elek, hentesmester, Sertésvágóhíd. Szigetvárott 1887-ben szül., Pécsett szabadult fel 1887-ben. Az ország nagyobb városaiban dolgozott. Önálló 1895 óta. Mint nagyvágó működött a szakmájában. Neje: Walter Alojzia.

Csák Gáspár, hentes- és mészáros m., Thököly út 17. és Zugló 55. Szül. 1888-ban Bélfenyér községben, ott sajátította el a szakmáját, 1908-ban lett segéd. Mester 1921 óta. Katonai szolgálatot 1909 óta teljesített. A háború alatt teljesített kiváló szolgálataiért az Orsz. Vöröskereszt érd. éremmel tüntették ki. Neje: Nagy Hermina.

Császár Ferenc, hentes- és mészáros m. Cserei u. 9. Adony-Pusztaszabolcson szül. 1891-ben, iparát a fővárosban tanulta, itt lett segéd 1920-ban. Üzletét 1922-ben alapította. Rövid idő alatt üzletét föllendítette. Mozgósítás óta fronton harcolt mint őrmester. Kis ezüst, bronz v. é., koronás vaskereszt, K. cs.-k., seb. é.-et kapott. Neje: Muszkállai Mária.

Cseh Lajos, hentes- és mészáros m., Alkotás u. 20. Szül. 1877-ben, a fővárosban tanult, 1895 óta segéd. Önálló mester 1903-ban lett. Régi, szakképzett mester. Őrmesteri rangban több fronton harcolt. Neje: Székely Vilma.

Csenki Mihály, hentes- és mészáros m., Hunyadi u. 45. Dágh községben szül. 1885-ben, iparát a fővárosban tanulta, 1903-ban szabadult fel. Jeles mestereknél tovább képezte magát. Üzletét 1919-ben alapította. Hentes áruk készítésével és feldolgozásával foglalkozik. A háború elejétől kezdve küzdött a fronton. Nagy ezüst, kis ezüst v. é.-t kapott. Neje: Gazdik Mária.

Csermák Károly, hentes- és mészáros m., Örömvölgy u. 13. A fővárosban szül. 1868-ban, itt lett segéd 1884-ben, majd egy évtizedig folytatott szakmabeli tanulmányokat. Mester 1894 óta, műhelye motórikus üzemre van berendezve. Szakavatott, régi iparos. A világháborúban a fronton harcolt. Neje: Wischnovits Apollónia. Károly és László fia szintén a szakmában dolgozik.

Cserny József, hentes- és mészáros m., Ráday u. 29. Budapesten szül. 1885-ben, tanulmányait is itt végezte, 1902-ben szabadult fel. Külföldön járt tanulmányúton. Önálló 1912 óta. Finom hentes- és mészáros áruk készítésével foglalkozik. Hosszabb ideig a fronton harcolt, mint tizedes. Kitüntetése van. Neje: Halencsák Margit.

Csécs Albert, mészáros m., Teleky tér.

Csícs Géza, hentes- és mészáros m., Üllői út, városi házak. Mármarosszigeten

1898-ban szül. Ott szabadult fel 1916-ban. A fővárosban hosszabb ideig működött mint üzletvezető. Üzletét 1926-ban alapította s azt rövid idő alatt fellendítette. A fronton harcolt, mint altiszt. Kis ez., bronz v. é., K. cs.-k. kitüntetésben részesült. Neje: Dobos Borbála.

Csökönyi István, hentesmester, Gubacsi út 6.

Danisits Károly, hentesmester, Sertésközvágóhíd.

Deák Dezső, hentes- és mészáros m., Fehérvári út 123. Üzletét 1927-ben alapította, azt saját erejéből virágoztatta fel. A környék kedvelt és keresett iparosa. A fővárosban szül. 1906-ban, itt szabadult fel 1924-ben s nagy üzemekben szerzett alapos gyakorlatot. Neje: Tóth Mária.

Deák József, hentes- és mészáros m., Kőbányai út 44. Budapesten 1887-ben szül., tanulmányait is itt folytatta, segéd 1905-ben lett. Külföldön szerzett alapos szakmabeli gyakorlatot. Finom hentesáruk készítésével foglalkozik. A háborúban kétszer megsebesült. Kis ezüst, br. v. é., K. cs.-k. kitüntetése van.

Denczig István, hentesmester, Hunyadi u. 12. Szül. 1902-ben, a fővárosban tanult s 1920-ban szabadult fel. Önálló 1925 óta. Műhelye motórikus erőre van berendezve.

Devecseri Géza, hentes- és mészáros m., Soroksári út 45. A fővárosban szül. Jeles mesternél szabadult fel 1916-ban. Üzletét atyja alapította 1908-ban, tőle 1921-ben vette át és igen szép eredménynyel fejleszti tovább. A világháborúban harcolt, majd a nemzeti hadseregben is szolgált. Bronz v. é., K. cs.-k. kitüntetései vannak.

Dinka Mihály, hentes- és mészáros m., Bosnyák tér. Sződ községben 1890-ben szül. Vácott szabadult fel 1908-ban, majd a fővárosban szerzett gyakorlatot. Önálló 1923 óta. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton, majd francia fogságba esett. Neje: Vida Julianna.

Dukesz Kálmán rt., Központi vásárcsarnok.

Dreier Mátyás cég, hentes- és mészáros, Fő ucca 25. tulajdonos: Egyed József, ki 1898-ban Sárospatakon szül., iparát a fővárosban tanulta. 1928-ban átveszi a fenti üzletet, mely kb. 30 éve alakult. A háborúban frontszolgálatot teljesített és megsebesült. Bronz v. é.-e van. Neje: Stumpf Mária.

Dvorzsák Ferenc, hentes- és mészáros m., Szt. Lélek tér. 1. Budapesten 1864-ben szül., itt is szabadult fel 1889-ben. Előkelő üzletekben gyarapította szaktudását. Önálló 1890 óta. Műhelye motorikus erőre van berendezve. Iparilag kitüntetve. Ipt. elüljáró. Neje: Dvorzsák Erzsébet.

Egressy János, hentes- és mészáros m., Arany J. u. 4. A fővárosban szül. 1872-ben, tanulmányait is itt végezte, 1890-ben lett segéd. Mester 1902 óta. Mint fiatal segéd résztvett az iparos mozgalmakban. Az olasz fronton szolgált és itt meg is sebesült. Bronz v. é. kitüntetése van.

Eggendorfer György, mészáros- és hentes m., Jászberényi út 36. Budapesten szül. 1882-ben. Szakmáját is itt tanulta, 1900-ban szabadult fel. Üzlete 1902 óta áll fönn. A társadalmi egyesületekben tevékenykedik. A háborúban mint altiszt szolgált. Neje: Tóth Mária.

Eggendorfer Károly, hentes- és mészáros m., Román u. 2. A fővárosban szül. 1902-ben, iparát is itt tanulta. Mester 1913 óta. Ipt. elüljáró. Régi iparos családból származik, kik kb. 100 éve foglalkoznak ezen iparukkal.

Eichenbaum Miksa, hentes- és mészáros m., Lövölde tér 7. és Szondy u. 27. Szigetszentmiklóson szül. 1872-ben. A fővárosban lett segéd 1890-ben. Jeles mestereknél gyarapította szaktudását. Üzletét 1897-ben alapítota. Finom hentesáruk készítésével foglalkozik. A világháborúban harcolt. Neje: Tüchler Róza. Gábor fia a fióküzletet vezeti.

D. Ejúry Béla, hentes- és mészáros m., Hollán u. 4. Szül. 1881-ben Budapesten, tanulmányait is itt folytatta, 1900-ban lett segéd. Önálló mester 1906 óta. Törekvő, szakképzett iparos. A háborúból mint rokkant tért vissza. Neje: Schmidt Ilona.

Eltscher Ernő József, hentesmester, Dembinszky u. 48. Debrecenben szül. 1882-ben. A fővárosban lett segéd 1900-ban. Az 1920-ban alakult üzlete számottevő, keresett bevásárlási hely. Neje: Bencze Róza.

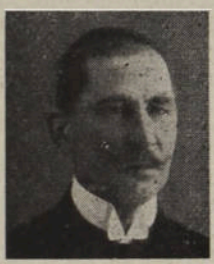
Engl Ferenc, hentes- és mészáros m., Szinyei Merse u. 14. Szül. Mende községben 1880-ban. Gödöllőn tanult, 1897-ben lett segéd. A fővárosban jeles mesternél gyarapította szaktudását. Mester 1908 óta. Az iparos társadalmi mozgalmakban irányító szerepe van. A fronton harcolt, bronz v. é., K. cs.-k. kitüntetése van. Neje: Posner Margit.

Farkas Béla, hentes és mészáros m., kolbászárugyár, Lujza u. 10. Mármarosszigeten 1884-ben szül. Tanulmányait Szatmárott folytatta, 1900-ban szabadult fel. Üzemét, mely motorikus erőre van berendezve, 1918-ban alapította. Kolbász

és hentesáruk készítésével foglalkozik. Neje: Zimmermann Erzsébet.

vitéz Farkas Sándor, hentes- és mészáros m. Horthy M. út 46. Nyalka községben 1883-ban szül. Győrben szabadult fel 1901-ben, majd a fővárosban gyarapította szaktudását. 1909-ben vette át az évtizedek óta fennálló üzletét, melyet kitartó szorgalommal fejleszt tovább. Külföldet járt, képzett mester, az Ipt. alelnöke. Megalapítója a húsiparosok nyugdíjintézetének, melynek első elnöke. Ipt. elüljáró stb. Mozgósítástól kezdve harcolt a világháborúban és nagy ezüst vit. é., bronz vit. é., K. cs.-k. tulajdonosa. 1929-ben vitézzé lett avatva. Neje: Varga Leopoldina.

Fazekas János, hentes- és mészáros m., Endre u. 9. Bugyi községben 1902-ben szül. A fővárosban szabadult fel 1923-ban. Mester 1927 óta, üzletét rövid idő alatt fiatalos hévvel lendítette fel. Közkedvelt és keresett iparos. Neje: Illés Eszter.

Feszelyi Béla

Fazekas Károly, hentes- és mészáros m., X. Apaffy u. 32. Szül. 1886-ban Bugyi községben, Budapesten lett segéd 1903-ban. Jeles mesterek mellett gyarapította szaktudását. Önálló 1925 óta. Hentes- és mászárosáruk készítésével foglalkozik. A világháborúban a fronton küzdött 5 évig, több kitüntetés tulajdonosa. Neje: Kozányi Mária.

Feszelyi Béla, ipartestületi jegyző, Lelkes harcosa az iparos érdekeknek, aki hosszabb idő óta jegyzője a testületnek.

özv. Felber Istvánné szül. Cinkraut Paula, hentes m., Verseny u. 10. Néhai férje a fővárosban szül. 1869-ben. Az üzletet férje alapította 1885-ben. Hentesáruk készítésével foglalkozik. Gyermekei a szakmát tanulták.

özv. Fekete Györgyné szül. Csapó Júlia, hentes m., Hunyady u. 9. Férje Komáromban szül. 1875-ben. Az üzlet 1907 óta áll fenn, melyet néhai férje kitartó szorgalommal fejlesztett nagygyá. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton.

Fekete István, hentes- és mészáros m., Nefelejts u. 31. Szül. 1897-ben Kiskorpát községben. Kaposvárott szabadult fel 1913-ban. Üzletét 1922-ben nyitotta. Szakképzett, törekvő iparos. A fronton harcolt, hol fogságba esett. Neje: Krácsala Gizella.

Filach Nándor, hentes m., Váci út 100. Budapesten szül. 1866-ban. Szakmáját is itt sajátította el, 1883-ban lett segéd. Mester 1892 óta. Üzlete keresett bevásárlási forrás. Neje: Leikép Julianna. Ferenc fia az olasz fronton hősi halált halt. Nándor fia katonai szolgálat alatt lábát törte s mint rokkant szerelt le.

Flesch Károly, hentes- és mészáros m. Tavasz u. 8. A fővárosban szül. 1888-ban. Itt folytatta tanulmányait, 1906-ban szabadult fel. Önálló mester 1912 óta. Üzeme motorikus erőre van berendezve. Hentesáruk feldolgozásával foglalkozik. A mozgósítástól fogva a fronton küzdött. A Magyar Nemzeti Asztaltársaság alelnöke. Neje: Császár Anna.

Flink Ferenc, hentes- és mészáros m., Márvány u. 36.

Forgách János, hentes- és mészáros m., Ranolder u. 28/a. Szarvaskő községben szül. 1890-ben. Aranyosmaróton lett segéd 1907-ben. A fővárosban szerzett szakmabeli gyakorlatot. Mester 1913 óta. Üzletét odaadó szorgalommal fejleszti tovább. Volt Ipt. elüljáró. A fronton harcolt, majd mint rokkant szabadságoltatott. Neje: Sebestay Emma.

Forgách Rezső, hentes m., Soroksári út 32. Szül. 1885-ben Szarvaskő községben. Egerben sajátította el szakmáját, 1904-ben szabadult fel. Budapesten gyarapította szaktudását. Önálló 1913-ban lett. Üzlete közkedvelt, keresett hely. A világháborúban harcolt. Neje: Koptyik Alojzia.

Frank Mihály, hentes m., Üllői út 73. A fővárosban szül. 1868-ban. Iparát is itt sajátította el, 1887-ben lett segéd. Jeles mestereknél tovább tanult, majd 1893-ban önálló lett. Képzett, szorgalmas iparos, a szakma egyik legöregebb tagja. A világháborúban mint tizedes szolgált. Neje Hartmann Mária.

Franyó József, hentes, mészáros és nagyvágó. Hentes u. 15. Vácott szül. 1864-ben. Szakmáját ott tanulta, 1880-ban szabadult fel. Fővárosi nagy üzemekben folytatott hosszas szakmabeli gyakorlatot. Önálló 1889 óta. Hentes áruk, szalámi gyártásával, zsír, szalonna nagybani kereskedésével foglalkozik és az általa gyártott hentesárukért kitüntetést kapott. Több vállalatnak szállítója. Üzeme motorikus erőre van berendezve. Volt

Ipt. elüljáró. Neje: Vintura Borbála. Három fia az üzemben van alkalmazva. A szakma egyik legrégibb, igen jól bevezetett és elismert cége.

Fridrich János, hentes- és mészáros m. Soroksári út 70. Szül. 1880-ban Baján, szakmáját ott sajátította el és 1895-ben fölszabadulván, jeles mestereknél képezte magát tovább. Mester 1899 óta és a társadalmi életnek tevékeny tagja. Üzlete jól van bevezetve, árui elismertek és keresettek. A háború alatt szolgált. Neje: Filatz Emerencia.

Fridrich Nándor, hentes- és mészáros m., Nagytemplom u. 27. Budafokon szül. 1884-ben, tanulmányait a fővárosban végezte, 1899-ben lett segéd. Kiváló üzletekben gyarapította szaktudását. Önálló 1908 óta. Ezüst éremmel és oklevéllel kitüntetve. A háború kitörésétől kezdve a fronton harcolt, mint főtűzmester. Nagy és kis ezüst v. é., K. cs.-k. kitüntetése van. Neje: Aurada Teréz.

Futó István, hentes m., Sertés közvágóhíd.

Fridrich János

vitéz Gáspár Géza

Gábriel Ferenc hentes- és mészáros m. Ferenc körút 46. Szül. a fővárosban 1891-ben. Atyjánál szabadult fel 1911-ben, majd külföldön folytatott tanulmányokat. Üzletét, amelyet atyja 1905-ben alapított, 1918-ban vette át. Régi húsiparos család sarja. Törekvő, szorgalmas iparos. Ipt. elüljáró, tanonc vizsg. biz. tagja stb. Mint tűzmester harcolt a fronton. Neje: Halász Margit.

Gardik Péter, hentes- és mészáros m., Lujza u. 14. Tatárszentgyöngyön 1890-ben szül. A fővárosban folytatta szaktanulmányait, 1907-ben lett segéd. Üzletét 1913-ban alapította és szaktudása révén az elsők közé fejlesztette. Ipt. elüljáró, a Húsiparosok Szövetkezete alelnöke, tanonc vizsg. biz. tagja stb. A háború alatt a fronton harcolt. Neje: Rudalia Katalin.

vitéz Gáspár Géza, hentes- és mészáros m., Maglódi út 101. A fővárosban 1892-ben szül. Atyjánál 1913-ban szabadult fel. Nagy üzemekben gyarapította szaktudását. Üzletét 1927-ben alapította és azt rövid idő alatt keresetté fejlesztette. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton, ahol meg is sebesült. Mint főtűzmester kétszer nagy ezüst, háromszor kis ezüst, bronz v. é., K. cs.-k., porosz ez. érem, német frontharcos érem, Horthy emlékérem és seb. é.-mel lett kitüntetve és 1924-ben vitézzé avatva. Neje: Szarvas Ida.

Gardik József, hentes m., Kenyérmező u. 5. Szül. 1899-ben Kenyérmezőn, szab. 1915-ben Budapesten. Jobb műhelyekben töltött segédévek után 1923-ban nyitotta meg műhelyét, amelyben 1 segédet foglalkoztat. Neje: Biller Róza segítőtársa az üzletben.

Özv. Geissner Istvánné szül. Walikovszki Ilona, hentes m., Prohászka Ottokár u. 1. Az üzletet néhai G. Gusztáv alapította 1873-ban, melyet halála után István fia vett át. A szakma egyik legrégibb üzlete.

Gergely László, hentes m., Gubacsi út 6

ifj. Genzweig János, mészáros- és hentes m., Sertés közvágóhíd.

Gergely Imre, hentes- és mészáros m., Hungária körút 88. Sumony községben szül. 1887-ben, Pozsonyban tanult, 1903-ban szabadult fel. Nagy fővárosi üzemekben gyarapította szaktudását. Önálló 1914 óta. Üzletét nagy odaadással vezeti. Több kultúregyesületben tevékenykedik. A háborúban mint tizedes harcolt. Neje: Beláner Ilona.

Goldner Béla, hentes- és mészáros m., Ferdinánd tér. A fővárosban szül. 1897-ben. Szakmáját is itt tanulta, majd vidéki városokban dolgozott. A világháborúban a fronton harcolt, ahol megsebesült. Neje: Weisz Margit.

Gombik József, hentes- és mészáros m. Cserei u. 3. Szül. 1891-ben Tatatóvároson, ott lett segéd 1907-ben. Jeles mesterek mellett tovább képezte magát szakmájában. Mester 1916 óta és szorgalommal fejleszti üzletét. Frontszolgálatot teljesített. Neje: Miks Róza.

Gömöry Vilmos, hentesmester.

Gönczöl Ferenc, hentes- és mészáros m. Garay piac 75. sz. bódé. Győrött szül. 1872-ben. A szakmáját a fővárosban tanulta, itt szabadult fel 1890-ben. Évtizedekig dolgozott mint üzletvezető. Önálló 1915 óta. Mozgósítástól fogva a fronton harcolt. Neje: Fekete Juliánna.

Gremsperger Lajos, hentes- és mészáros m., Hársfa u. 2. Somorja községben szül. 1879-ben. Ott szabadult fel, majd a fővárosban gyarapította szaktudását. Mester 1908 óta. Szorgalommal és kitar-

tással fejleszti üzletét. Neje: Weisner Julia. Lajos és Ferenc fiai szintén a szakmában működnek.

Grieger Gyula, hentes és mészáros m., Gyáli út 28. Szül. 1893-ban Kassán. A szakmáját Rozsnyór sajátította el s 1910-ben lett segéd. Külföldön és a fővárosban képezte tovább magát. Önálló 1926 óta. Rövid idő alatt szaktudásával üzletét föllendítette. Mint szakv. küzdött a fronton, majd fogságba esett. Nagy és kis ez. v. é. kétszer, bronz v. é., K. cs.-k. kitüntetést kapott. 50%-os rokkant. Neje: Finkenczeller Margit.

Grosz Béla, hentes- és mészáros m., Népszínház u. 57. Kemecse községben szül. 1906-ban. Ott szabadult fel, majd Budapesten folytatott szakmabeli tanulmányokat. Üzletét 1928-ban alapította. Vendéglők szállítója. Bevezetett és elismert mester.

Grosz Sámuel, mészáros és hentes m., Teleki tér.

Gruber Nándor, hentes- és mészáros m., Kőbányai út 42. Szül. 1877-ben Temesrékáson. Szakmáját is ott tanulta, 1894-ben szabadult fel. Az ország nagyobb városaiban és Budapesten gyarapította szaktudását. Üzletét 1903-ban alapította. Keresett és jóhírű mester. Az orosz fronton harcolt, hol megrokkant. Neje: Kubesch Anna.

Guttmann Sándor, hentes- és mészáros m., Horthy M. út 16. Gercsely községben 1890-ben szül. Atyjánál a fővárosban tanulta iparát, 1908-ban lett segéd. Önálló 1914 óta. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton. Neje: Dinics Anna.

Gyenes László, hentes- és mészáros m., Ferenc körút 17. Szül. 1887-ben Berenyszög községben. Szolnokon tanult, 1906-ban szabadult fel. Hosszú évekig dolgozott a szakmában. Mester 1920 óta. Készítményei a környéken közkedveltek és keresettek. A világháborúban a fronton küzdött. Neje: Kolnár Teréz.

Halasy Károly, hentes- és mészáros m., Telep u. 20. A fővárosban szül. 1896-ban. Tanulmányait is itt folytatta, 1913-ban lett segéd, majd jeles mesterek mellett gyarapította szaktudását. Üzlete, melyet 1923-ban alapított, a környék egyik legszebb és legkeresettebb bevásárlási helye. Hosszú frontszolgálatot teljesített. Kis ezüst, bronz v. é., K. cs.-k. kitüntetést nyert.

Halász Imre Károly, hentes- és mészáros m., József körút 66. Budapesten 1902-ben szül. Itt szabadult fel 1920-ban, atyjánál. Az üzletet 1899-ben atyja alapította. Hentes- és csemegeáruk készítésével foglalkozik. A műhely motorikus erőre van berendezve. Középiskolát végzett, tanult mester. Neje: Simon Gabriella.

Hamburger György, hentes- és mészáros m., Haller téri piac. Felsőgalla községben szül. 1886-ban. A fővárosban lett segéd, majd itt folytatott szakmabeli gyakorlatot. Önálló 1911 óta. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton. Neje: Trosztik Teréz.

Haszmann Rezső, mészáros- és hentes m., Föld u. 5. Szül. 1871-ben Budapesten. Tanulmányait is itt folytatta, 1887-ben szabadult fel. Jeles mestereknél szerzett gyakorlatot. Mester 1903 óta. Üzlete keresett bevásárlási forrás. Neje: Ledenfrón Mária.

Hauser Ferenc, hentes- és mészáros m., Koszorú u. 5.

„Háztartás" Fogy. Szöv. húsüzeme, Tűzoltó u. 52.

Heer Ferenc, hentes- és mészáros m., Szebeny Antal tér 5.

Hegedűs Mózes, hentes- és mészáros m. Fóti út 16. Zsákán szül. 1901-ben. Szakmáját Nagyváradon tanulta, 1922-ben szabadult fel. Budapesten folytatott szakmabeli gyakorlatot. Önálló 1928 óta. Rövid idő alatt üzletét fellendítette. Neje Szakadát Mária.

Hejtmanek Adolf, hentes- és mészáros m., Jászberényi út 41. Külföldön szül. 1868-ban, tanulmányait is kint folytatta. Felszabadult 1884-ben. Az ország nagyobb városaiban folytatott szakmabeli gyakorlatot. Önálló 1897 óta. Neje: Öveges Sarolta.

Herold Antal, hentes- és mészáros m., Maglódi út 69. Pészakon (Torontál m.) szül. 1885-ben. Perjámoson szab. 1901-ben, majd a fővárosba jött, hogy jeles mestereknél tovább képezze magát. Mester 1914 óta. Nagy szaktudással fejleszti üzletét. Mozgósítás óta harcolt a fronton. Sebesült. Bronz v. é., K. cs.-k. Neje: Tomanek Júlia.

Herszki Samu, hentes- és mészáros m., Csaba u. 8. Szül. 1883-ban Zsámbokrét községben, szakmáját ugyanott atyjánál tanulta, 1900-ban szabadult fel. Üzletét 1909-ben alapította. Mozgósítástól kezdve szolgált a világháborúban. Neje: Kovács Róza.

Himberger Lőrinc, mészáros- és hentes m. Attila u. 14. Telefon 507—57. Alcsúton 1872-ben szül., 1899-ben lett önálló. József főherceg udvari szállítója 30 év óta. Neje: Tóth Mária.

Himmler és Társa, mészáros m., Központi vásárcsarnok.

Hobinka Ferenc, hentes és mészáros m., Viola u. 40. Nagykanizsán szül. 1873-

ban. Szakmáját ott sajátította el. Külföldön és a fővárosban gyarapította szaktudását. Üzletét 1899-ben alapította. Finom hentesáru készítményei igen keresettek. Műhelye motórikus erőre van berendezve. A fronton 2½ évig harcolt, mint őrmester. Neje: Geislinger Aranka. László fia is a szakmában működik.

Holdamf Henrik, hentes- és mészáros m., Auguszta telep. Süttő községben szül. 1900-ban. Tanulmányait Komáromban folytatta, 1917-ben lett segéd. Jeles mestereknél gyarapítván szaktudását. Üzletét 1929-ben alapította és azt sok szorgalommal és hozzáértéssel vezeti. Neje: Kovács Margit.

Holler Dezső, mészáros m., Vilmos császár út 15.

ifj. Horváth Géza, mészáros és hentes m., Krisztina körút 8.

Horváth István

Horváth István, hentes- és mészáros m., Péterffy S. u. 51. Szül. 1896-ban Csém községben. A szakmáját Budapesten sajátította el, 1913-ban szabadult fel. Itt folytatott szakmabeli gyakorlatot. Mester 1927 óta. Üzlete már is keresett és közkedvelt hely. Mint tizedes harcolt a fronton, 60%-os rokkant. Nagy és kis ezüst v. é., bronz kétszer, K. cs.-k., seb. é. Neje: Mészáros Vilma.

Horváth János, hentes- és mészáros, Márvány u. 44.

Hönig Károly, hentes- és mészáros m., Nagymező u. 68. Budapesten szül. 1888-ban, tanulmányait is itt folytatta, atyjánál szabadult fel 1905-ben. Az üzletet 1909-ben vette át. Szakképzett mester. Neje: Schodits Katalin.

Hősch Ede Antalné, hentes m., Ráday u. 58. Néhai férje 1863-ban szül. Budapesten. Üzlete 1880-ban alakult. Jelenleg Hősch Ede Antal vezeti, ki szakképzett iparos. A cég közeljövőben ünnepli 50 éves fennállását.

Hrotkó Rókus, hentesárugyár, Rottenbiller u. 58. Taksonyfalván szül. 1879-ben, Érsekujvárott szabadult fel, majd fővárosi nagy üzemekben tökéletesítette szaktudását. Üzemét 1905-ben alapította. Műhelye motorikus erőre van berendezve. Finom hentesáruk és különlegességek gyártásában speciálista. Üzlete egyike a legnagyobbaknak. A világháborúban szolgált. Neje: Villányi Antónia. István fia a szakmában működik.

Húber Ferenc, hentes- és mészáros m., Baross u. 80. A fővárosban szül. 1903-ban. Atyjánál tanult és szabadult fel. Önálló 1928 óta. Üzletét példás szorgalommal fejleszti. Neje: Srubek Mária.

Huszák Béla, hentes- és mészáros m., Wekerle Sándor u. 21. Szül. 1875-ben Budapesten, 1889-ben lett segéd. Üzletét ugyanekkor alapította. A szakma számottevő, elismert iparosa. Az Ipt. alelnöke, a tanonc és mester vizsg. biz. elnöke stb. Élénk tevékenységet fejt ki az iparostársadalom érdekében. Érdemeiért számos elismerő oklevelet kapott. A világháborúban mint őrmester harcolt. Neje: Szívós Irén. Gyermekei a szakmában működnek.

Huszár Gábor, vendéglős és hentes m., Szállás u. 32. Csősz községben szül. 1869-ben. A fővárosban sajátította el iparát, segéd 1888-ban lett. Továbbra is itt gyarapította szaktudását. Önálló 1897 óta. A világháborúban 1916-tól teljesített szolgálatot. Neje: néhai Orbán Vilma.

ifj. Hüpfl Lénárt, mészáros m., Klauzál tér.

Iliszi Antal, hentes- és mészáros m., Gizella út 29. Komádi községben szül. 1886-ban. Szaktanulmányait Nagyváradon folytatta, 1903-ban szabadult fel. Jeles mestereknél tovább képezte magát, majd 1911-ben üzletet nyitott. Ismert, igyekvő iparos, aki idejét iparának szenteli. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton. Nagy és kis ezüst, bronz v. é., K. cs.-k.-et kapott. Neje: Kiszely Mária.

Ispán Ignác, hentes- és mészáros m., Harmat u. 2. Szül. 1886-ban Dömsödön. A fővárosban sajátította el szakmáját, 1902-ben lett segéd. Mester 1928 óta. Rövid idő alatt üzletét szorgalmával fellendítette. A világháborúban harcolt, majd fogságba esett. Neje: Bittner Ilona.

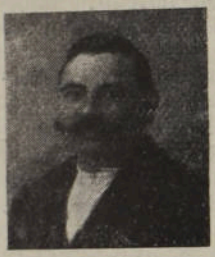
Jaczina János, hentes- és mészáros m., Apaffy u. 5. Czegléden 1875-ben szül. Szakmáját Budapesten tanulta, 1895-ben szabadult fel. Jeles mesterek mellett képezte magát. Üzletét 1900-ban alapította. Műhelye motorikus erőre van berendezve. Törekvő, érdemes mester. Mozgósítástól kezdve a fronton harcolt, majd fogságba esett. Neje: Morvay Julianna.

Jakab Lajos, hentes- és mészáros m., Jászberényi út 22. Szül. 1898-ban Bar-

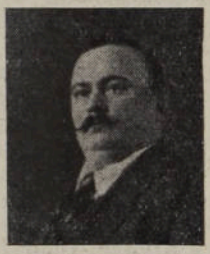
cánfalván. Iparát Mármarosszigeten tanulta, 1915-ben lett segéd. A fővárosban gyarapította szaktudását. Önálló 1927 óta. Rövid idő alatt odaadó törekvésével üzletét felvirágoztatta. A társadalmi életben élénken tevékenykedik. Az orosz fronton harcolt. Bronz v. é., K. cs.-k.-je van.

Ifj. Jankó Ferenc, mészáros és hentes mester.

Janku Aladár, hentes- és mészáros m., Országos vásártér.

Janicza János

Jankulov József

özv. **Jankulov Józsefné** szül. Pischinger Irén, hentes m., Márton u. 28. Néhai férje Érsekujvárott szül. 1886-ban. Szakmáját is ott sajátította el. Az üzletet néhai férje 1901-ben alapította. A környék bevezetett és keresett üzlete. József fia a szakmában működik és az üzlet vezetésében tevékenykedik.

Janous József, hentes- és mészáros m., Erzsébet királyné út 103. A fővárosban szül. 1881-ben. Tanulmányait itt folytatta, 1921-ben szabadult fel. Mester 1903 óta. Szorgalmas, törekvő iparos. Neje: Szőts Erzsébet.

Janzsó Sándor, hentes- és mészáros m., Nefelejts u. 20. Ebergőcz községben szül. 1878-ban. Szakmáját Sopronban sajátította el és 1896-ban lett segéd. Üzlete keresett bevásárlási hely. Neje: Szabó Lidia.

Jámbor István, mészáros és hentes m., Illés u. 23. Szül. 1885-ben Mezőszentgyörgyön. A fővárosban tanulta szakmáját, itt szabadult fel 1901-ben. Neves mesterek mellett képezte magát. Üzletét, mely előzőleg 25 évvel alakult, 1920-ban vette át. Közszállítást teljesít. Képzett szakember. Mozgósítástól kezdve harcolt mint tizedes. Bronz v. é. kétszer, koronás vas é. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Varga Mária.

János Mihály, hentesmester, Alsóerdősor 36. Kuzmic községben szül. 1877-ben. Nagytapolcsányban lett segéd. A főváros nagyobb üzemeiben dolgozott. Mester 1907 óta. A világháborúban a fronton harcolt. Neje: Krajcsovics Erzsébet.

Jánoszky János, hentes- és mészáros m., Szvetenay u. 10. Nagyszalontán 1886-ban szül. Tanulmányait Nagyváradon végezte 1903-ban szabadult fel. Az ország nagyobb városaiban mint segéd dolgozott. Mester 1911 óta. Elismert, keresett iparos. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton, mint szakv. kitüntetve. Neje: Réthy Lidia.

Jász Miklós, hentes- és mészáros m., Attila körút 19. Bethlen udvar. Szül. 1887-ben Nagyváradon, ott szabadult fel 1906-ban. A fővárosban jeles mestereknél gyarapította szaktudását. Üzletét 1925-ben alapította. Szakképzett törekvő mester. A világháborúban mint tiszthelyettes harcolt, 70%-os rokkant. Kitüntetve. Mint hivatásos katona 1908 óta szolgált.Neje: Weisz Ilona.

Jach Ferenc, hentes és mészáros m. Szigetvári u. 22. Szül. 1875-ben. Külföldön tanulta iparát, ott folytatott gyakorlatot. Mester. 1901 óta. A fronton harcolt, majd fogságba esett. Képzett, szorgalmas iparos. Neje: Lotter Mária.

Jevremovits Péter, mészáros és hentes m., Wesselényi u. 54. Hercegszőllős községben szül. 1879-ben. Mohácson tanulta iparát. Az ország nagyobb városaiban gyarapította szaktudását. Önálló 1925 óta. Neje: Antalits Erzsébet.

Joó János, hentes- és mészáros m. Szt. László u. 11. Makón szül. 1885-ben. Iparát ott tanulta, 1906-ban lett segéd. Gyakorlatot Szegeden folytatott. Üzletét 1917-ben alapította. Szorgalmával üzletét felvirágoztatta. Neje: Timár Mária.

Juhász Alajos, mészáros m., Központi vásárcsarnok.

Jurida Sándor, hentes- és mészáros m., Nagytemplom u. 27. A fővárosban szül. 1903-ban. Tanulmányait itt folytatta, 1920-ban lett segéd. Kiváló mesterek mellett gyarapította szaktudását. Mester 1928 óta. Fiatal, törekvő iparos, ki üzletét rövid idő alatt föllendítette. Neje: Takács Erzsébet.

Kapa Mátyás, hentes- és mészáros m., Jászberényi út 45. Szül. 1892-ben Esztergomban. Párkánynánán szabadult fel 1909-ben. A főváros nagy üzemeiben folytatott gyakorlatot. Üzletét 1929-ben alapította s máris számottevő iparos. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton. Neje: Tieber Margit.

Kapus Testvérek, hentesárugyár, Alkotás u. 16. Tulajd. Kapus Ferenc, ki Kecskeméten szül. Szakmáját ott tanulta. Gyakorlaton fővárosi mestereknél volt.

Az üzlet, melyet 1928-ban vett át, 1894 óta áll fenn. Elsőrendű, keresett szaküzlet. A harctéren küzdött, mint tizedes, majd fogságba esett. Neje: Rabi Irma.

Karácsonyi János, mészáros mester, Központi vásárcsarnok.

Károlyi József, hentes m., Gubacsi út 6.

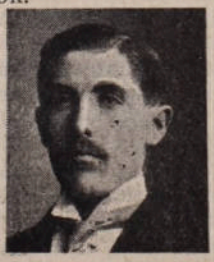
Károlyi Mihály, hentes- és mészáros m. Tátra u. 12/b. Szül. 1886-ban Dorogon. A fővárosban szerezte szakismereteit, 1904-ben szabadult fel. Tanulmányúton járt külföldön. Üzletét 1910-ben alapította. Oklevéllel kitüntetve. Volt Ipt. elüljáró. A világháborúban harcolt, bronz v. é., K. cs.-k. kitüntetése van. Neje: Kampfl Mária.

Kecskés Testvérek, hentes m., Csángó u. 15. Néhai K. Károly 1875-ben szül. Az üzlet is az ő alapítása 1912-ből. Keresett és bevezetett üzlet. Tulajdonosai: leányai Lidia és Mária, kik atyjuknál tanulták a szakmát.

Keil János cég, hentes és mészáros m. Fő u. 18. Az üzletet Keil Béla vezeti, ki 1896-ban Budapesten született. Tanulmányait is itt folytatta, atyjánál lett segéd 1912-ben. Alapítási év 1890. Megalapozott, régi vevőkörrel bíró üzlet. Az olasz fronton harcolt, majd sebesülten fogságba esett. Neje: Tomasits Erzsébet.

Keller Antal hentes m., Margit körút 30. Zsámbékon született 1867-ben. A fővárosban sajátította el iparát, 1884-ben lett segéd. Kiváló mestereknél szerzett alapos gyakorlatot., Önálló 1897 óta. Szakképzett, érdemes mester. Neje: Danasits Mária.

Kemény Vilmos mészáros m., Közp. Vásárcsarnok.

Kereskedő Ferenc

Kereskedő Ferenc, hentes és mészáros m. Népszínház u. 33. Felsőszentiványon szül. 1886-ban. Baján szabadult fel, majd külföldre, Wien, München, Stuttgart, Frankfurt, Berlinbe ment tanulmányútra. Üzletét 1911-ben alapította és azt kitartó szorgalmával az elsők közé emelte. Mozgósítástól kezdve küzdött a fornton. Kit.: kis ez., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Tomcsányi Juliánna.

Kiss Ferenc hentes és mészáros, Hajós u. 24. Pécsett szül. 1884-ben. Tanulmányait ott folytatta, 1903-ban lett segéd. A fővárosban gyarapította szaktudását. Mester 1925 óta. Ip. test. előljáró stb. Képzett, törekvő mester. Neje: Körössy Anna.

Kiss János hentes és mészáros m. Ceglédi út 26. Battonyán született 1886-ban. Iparát a fővárosban tanulta. Üzletét 1911-ben alapította. Bevezetett és jó hírnéznek örvendő mester. Sándor fia a világháborúban a fronton harcolt. Megsebesült és kitüntették. Neje: Jancsó Juliánna.

Kiss László hentes és mészáros m. Lajos u. 73. Nagykörösön szül. 1899-ben. Ott szabadult fel 1917-ben. Hosszú évekig folytatott gyakorlatot. Mester 1928 óta. Rövid idő alatt, fiatalos hévvel lendítette fel üzletét. A háborúban szolgált. Neje: Kuti Erzsébet.

Klúger Adolf hentes m. Visegrádi u. 17. Szül. 1872-ben Zalatárnokon. Külföldön tanult, ott szabadult fel 1886-ban. A fővárosban folytatott gyakorlatot. Üzletét 1901-ben alapította. Szakképzett mester, ki nagy szorgalommal vezeti üzletét. Mint őrm. szolgált a világháborúban.

Kmetty István, hentes, mészáros és kolbászárugyár. Illés u. 7. Szül. 1895-ben Kispróna községben. A fővárosban tanulta iparát. 1914-ben lett segéd. Üzlete 1892 óta áll fenn, ő 1922-ben vette át. A műhely motorikus erővel dolgozik. A szakma egyik legszámottevőbb üzlete. A világháborút végigküzdötte. Nagy, kis ezüst v. é., K. cs.-k., seb. é.-e van

Kneif János hentes m. Haller u. 28. Mohácson szül. 1886-ban. Ott szabadult fel, majd az ország nagyvárosaiban folytatott gyakorlatot. Önálló 1926 óta. Szakképzett, törekvő iparos. A fronton harcolt. Neje: Bangó Mária.

Kohári András hentes és mészáros m. Dob u. 103. Szül. Jászberényben 1894-ben. Iparát is ott sajátította el, 1911-ben lett segéd. Mester 1911 óta. Keresett, bevezetett iparos. Mozgósítástól fogva harcolt a fronton. Neje: Matók Margit.

Koharnik Béla hentes m. Lónyai u. 23. A fővárosban szül. 1902-ben. Tanulmányait itt végezte, 1923-ban szabadult fel. Üzletét 1925-ben alapította. Fiatal, törekvő mester, ki üzletét rövid idő alatt föllendítette. Atyja a szakmában segédkezik.

Kollár Ferenc, mészáros és hentes m. Krisztina körút 95.

Komódi Ferenc mészáros m. Közp. vásárcsarnok.

Koncz József hentes és mészáros m. Üllői út 85. Pilismarót községben szül. 1892-ben Budapesten tanult, 1909-ben lett segéd. Gyakorlati szaktudást is a fővárosban szerzett. Mester 1921 óta. A kb. 30 év óta fennálló üzlet a környék legelső szaküzletei közé tartozik. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton. Br. v. é., K. cs.-k.-et nyert. Neje: Horváth Ilona.

Kornhoffer József hentes m. Kemény Zsigmond u. 7. Budapesten 1861-ben szül. Szakmáját itt sajátította el, 1880-ban szabadult fel. Kiváló mestereknél dolgozott. Önálló 1908 óta. Neje: Sandl Katalin.

Kóta Ádám hentes m. Akácfa u. 24. Szül. 1883-ban Szigetújfalun. Tanulmányait a fővárosban folytatta, 1900-ban lett segéd. Gyakorlati szaktudást is itt szerzett. Mester 1908 óta. Szakképzett iparos, ki üzletét jól bevezette. Mozgósítás óta harcolt a fronton, kétszer meg is sebesült. Nagy ezüst kétszer, br. v. é.-kitüntetése van.

Kodelka Lajos hentes m. Kálvária u. 26 A fővárosban szül. 1895-ben. Szaktanulmányait itt folytatta, 1912-ben szabadult fel. Az üzletet atyja alapította 1880-ban, akitől 1922-ben vette át. Félszázad óta fennálló, bevezetett üzlet. A világháborúban mint. őrm. szolgált. Kis ezüst, br. v. é. K. cs.-k-et kapott. Neje: Géberth Zsófia.

Kovács Ilona mészáros és hentes m. Orsz. vásártér.

Kovács Imre, hentes és mészáros m. Podmaniczky u. 63. Tápiógyörgye községben szül. 1896-ban. Iparát Tápiószelén tanulta, 1913 óta segéd. Gyakorlaton fővárosi mestereknél volt. Önálló 1922 óta. Szakképzett, érdemes mester. A háborúban a fronton harcolt.

Kovács János, hentes és mészáros m. Rökk Szilárd u. 20. Szül. Kajáron 1891-ben. Szaktanulmányait Győrött végezte, 1909-ben szabadult fel. Évekig folytatott gyakorlatot, majd 1922-ben üzletet nyitott. Törekvő mester, ki idejét üzlete fellendítésére fordítja. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton. Nagy és kis ezüst v. é. K. cs.-k.-je van. Neje Csényi Mária.

Kovács József, hentes és mészáros m. Szondi u. 87. Szül. 1871-ben Nagykátán. Ott lett segéd, majd Budapesten gyarapította szaktudását. Mester 1897 óta. Megalapozott, régi üzlete van. Ip. test. előjáró, tanonc vizsg. biz. tag. Neje: Kesztner Irén. József fia a szakmában működik.

Kovács Kálmán, hentes és mészáros m. Thék Endre u. 7. Rábamohában 1892-ben szül. Iparát Szombathelyen tanulta. Hosszas szakmabeli gyakorlat után üzletet alapított 1919-ben. Műhelye motorikus erőre van berendezve. Több intézmény szállítója. Ip. test. elüljáró és több társadalmi egyletben tevékenykedik. Neje: Császár Etelka.

Kovács Lajos, hentes és mészáros m. Váci ú. 18. Szül. 1902-ben Cegléden. A fővárosban sajátította el iparát, 1921-ben szabadult fel. Üzletét, mely kb. 30 éve áll fenn, 1927-ben vette át. Szorgalmával és kitartásával sikerült üzletét felvirágoztatni. Neje: Müller Hedvig.

Ködmön István, hentes és mészáros m. Pannónia u. 12b.

Könye Dezső, hentes és mészáros m. Zsolt u. 7.

Körmendi Mihály, hentes és mészáros m Orczy ú. 38. Berettyóújfaluban szül. 1899-ben. Tanulmányait a fővárosban végezte, 1917-ben szabadult fel. Önálló 1927 óta. Szakképzett, iparának élő mester. A világháborúban a fronton küzdött. Neje: Verebi Zsuzsánna.

Krause János, hentes m. Nádor u. 26. Szül. 1862-ben Ausztriában. A szakmáját Budapesten tanulta. Önálló 1896 óta. Finom hentes- és csemegeáruk készítésével és eladásával foglalkozik. A környék keresett és látogatott üzlete. Neje: Rabuse Margit.

Krausz Arthurné, hentes és mészáros m. Horthy Miklós ú. 152. Férje, ki az üzletet vezeti 1892-ben Pakson szül. Az üzlet 1923 óta áll fenn. A legjobban vezetett üzletek közé tartozik, honnan I-a áruk kerülnek forgalomba. Neje: Holler Margit, régi húsiparos családból származik; jelenleg is több családtag működik a szakmában.

Krausz Gyula, hentes és mészáros m. Garay tér.

Krencsey Béla, hentes és mészáros m. Szül. 1890-ben Aranyosmaróton. Szakmáját Nagyszombatban sajátította el, 1908-ban lett segéd. A fővárosban folytatott tanulmányokat. Üzletét 1928-ban alapította. Finom hentesáruk készítésével foglalkozik, disznósajtja keresett áru. Mozgósítástól kezdve a fronton harcolt. Kétszer kis ez., br. v. é., K. cs.-k.-je van. Bátyja és öccse az üzemben működnek.

Krizsán András, hentes m. Remete u. 17. Budapesten szül. 1865-ben. Itt szabadult fel 1881-ben, majd évekig folytatott szakmabeli gyakorlatot. Mester 1890 óta. A környék legrégibb és elismert üzlete. Neje: Kuzsinszky Emilia.

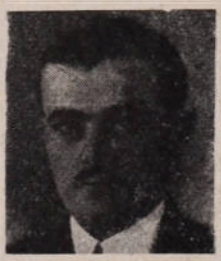
Krizsán Kálmán, hentes és mészáros m. Murányi u. 40. Kerepesen szül. 1891-ben. A fővárosban tanult, 1910-ben lett

segéd. Jeles mestereknél gyarapította szaktudását. Üzletét 1921-ben nyitotta s máris számottevő és keresett hely. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton. Nagy, kis ez. és bronz v. é., K. cs.-k.-je van. Neje Varga Erzsébet.

Kudlik Károly, hentes és mészáros m. Földvári u. 9. Szül. 1883-ban Dubova községben. Szakmabeli ismereteket külföldön és a fővárosban szerzett. Hosszú évekig vezető minőségben működött. Mester 1927 óta. Szakképzett, törekvő mester, bőséges tapasztalatokkal. A fronton küzdött, mint tizedes. Neje: Varga Terézia.

Kulcsár Géza, hentes és mészáros m. Bosnyák tér, piac. Zalaegerszegen szül. 1885-ben. Iparát ott tanulta, 1903-ban szabadult fel. Az ország nagyobb városaiban és Budapesten bővítette szaktudását. Üzletét 1921-ben alapította és idejét iparának szenteli. A világháborút végigharcolta, br. v. é., koronás é. k. és K. cs.-k. kitüntetése van. Neje: Szabó Rozália

Laczkó János, hentes és mészáros m. Drégely u. 7. és Haller u. 8—10. Szül.

Laczkó János

1895-ben Szécsény községben. A szakmáját Berdánban sajátította el, 1911-ben lett segéd. Évekig folytatott szakmabeli gyakorlatot. Önálló 1926 óta. Fiatalos hévvel törekszik üzletei fellendítésére, árui máris keresettek. A fronton harcolt, majd olasz fogságba esett és kis ezüst, bronz v. é., K. cs.-k.-et nyert. 25 százalékos rokkant. Neje Bozóky Júlia, gyermekei: Babika és Gyurka

Lang Károly, mészáros és hentes m. Virág Benedek u. 5.

Leimeter Mihály, hentes és mészáros m. Budafoki ú. 51. A fővárosban született 1884-ben, szakmáját is itt sajátította el, 1901-ben szabadult fel. Évekig folytatott gyakorlatot. Üzletét 1910-ben alapította. Külföldet járt, képzett mester, ki idejét iparának szenteli. Mozgósítástól kezdve harcolt a világháborúban. Seb., Kit.: K. cs.-k. Neje: Ölschlager Ilona.

Lencz Ferenc, hentes és mészáros m. Kén u. 4. Esztergomban szül. 1896-ban. Iparát ott tanulta, 1911-ben lett segéd. Jeles mesterek mellett gyarapította szaktudását. Üzletét 1924-ben nyitotta. Árui keresettek és kedveltek. Intézmények szállítója. A harctéren küzdött, mint tizedes. Br. v. é. K. cs.-k.-tel lett kitüntetve. Neje: Stróbl Teréz.

Lengyel Károly, hentes és mészáros m. Tompa u. 17. és Gyömrői ú. 19. Cegléden született 1887-ben. A fővárosban tanult, 1908-ban szabadult fel. Évekig gyarapította szaktudását. Mester 1912 óta. Elismert, keresett iparos, aki a világháborút végigharcolta, kétszer sebesült, majd orosz fogságba esett. Neje: Pilchoffer Ilona.

Lénárt János, hentes és mészáros m. Thököly út 100. Szül. 1889-ben Alsószeli községben. Budapesten lett segéd, itt képezte tovább magát. Önálló 1920 óta. Üzletét aránylag rövid idő alatt fellendítette. A háborúban a fronton harcolt, kit.: nagy és kis ezüst, br. v. é., seb. é., K. cs.-k. Neje: Patócs Szidónia.

Lindenbach József, mészáros és hentes m. Tavasz u. 17. A fővárosban szül. 1879-ben. Iparát is itt sajátította el, 1896-ban szabadult fel. Nagy üzemekben szerzett tapasztalatokat. Mester 1908 óta. Megalapozott régi üzlete van. A világháborút mint őrmester küzdötte végig. Neje: Gresek Aranka.

Lipták Ferenc, hentes és mészáros m. Soroksári ú. 116. Született 1901-ben Horvátországban. Tanulmányait a fővárosban végezte, itt lett segéd 1917-ben. Gyakorlatot külföldön szerzett. Üzletét 1928-ban alapította. Kb. 40 év óta fenálló üzletét külföldi tapasztalatokkal és alapos szaktudással vezeti. Neje: Nyúl Irén.

Özv. ifj. Lorenz Józsefné, szül. Scheiring Borbála, hentes és mészáros m. Berzsenyi u. 8. Néhai férje Budapesten szül. 1899-ben. Szakmáját atyjánál tanulta. Az üzletet, mely mintegy 30 éve áll fenn, 1923-ban vette át. Jól bevezetett és elismert üzletté fejlesztette. Özvegyi jogon vezeti az üzemet.

Lórencz József, hentes és mészáros m. Thék Endre u. 29.

Löbl Jakab, mészáros és hentes m. Budafoki út 41a. Szül. 1878-ban Budapesten. Szakmabeli tanulmányait is itt végezte, 1894-ben lett segéd. Atyjánál szerzett gyakorlatot. A kb. 60 éve alapított üzletet 1904-ben vette át. Mozgósítástól kezdve harcolt a háborúban. Neje: Gonda Malvin.

Ludvig Ferenc, hentes m. Rózsa u. 80. A fővárosban szül. 1878-ban. Itt szaba-

dult fel 1896-ban és gyakorlaton is a fővárosban volt. Mester 1903 óta. Szakképzett, régi iparos, aki a világháborút végigharcolta. Neje: Weisz Gizella. Ferenc fia a szakmában működik.

Lutyhen József, mészáros, Margit krt 28. Az 1872-ben Schäffer János által alapított üzletet 1899 óta vezeti. Szül. 1877-ben. 1893-ban szabadult fel. Résztvett a háborúban. Neje: Schäffer Julianna.

Machán Gusztáv, hentes és mészáros m. Ferenc u. 25. Késmárkon szül. 1872-ben. A fővárosban tanult, 1890-ben szabadult fel. Kiváló mestereknél gyarapította szaktudását. Üzletét 1894-ben alapította. Műhelye motorikus erőre van berendezve. Finom hentesárui és készítményei keresettek és közkedveltek. Neje: Knausz Etel. Tibor és Gusztáv fiai a szakmában működnek.

Macsanik Árpád, hentes és mészáros m. Hertelendi u. 8.

Manyák József, hentes m. Török Lajos ucca 84.

Marx Mária, mészáros és hentes m. Nádor u. 13. A szakmáját a fővárosban tanulta, 1909-ben szabadult fel. Az üzlet 1908-ban lett alapítva. Jól bevezetett és keresett iparos. Árui I-a minőségűek.

Macskási Gyula, mészáros és hentes m. Pauler u. 8.

Marx Ferenc, mészáros m. Közp. vásárcsarnok.

Matúr István, hentes és mészáros m. Szállás u. 7. Gödöllőn szül. 1877-ben. A fővárosban tanulta szakmáját, itt lett segéd 1895-ben. Önálló 1908 óta. Szakképzett, törekvő mester, ki idejét iparának szenteli. A világháborút végigharcolta. Neje: Popper Erzsébet.

Mayer László, mészáros és hentes m. Zsigmond u. 34. Szül. 1900-ban Budapesten. Kispesten tanult, 1918-ban szabadult fel és nagy üzemekben folytatott gyakorlatot. Önálló 1929 óta. Fiatalos hévvel törekszik üzletének felvirágoztatására. A haditengerészetnél szolgált a háború alatt.

Mayer Sándor, mészáros és hentes m. Orczy út 24. Kókán szül. 1884-ben. Tápiósülyben szabadult fel 1899-ben. Gyakorlati idejét a fővárosi jeles mesterek mellett töltötte. Mester 1911 óta. Műhelye motorikus üzemre van berendezve. Üzlete elismert és keresett bevásárlási hely. Mozgósítástól kezdve harcolt, mint őrmester, majd fogságba esett. Kor. ez. é. k.-tel lett kitüntetve. Neje: Búriusz Margit.

Özv. Márkus Istvánné, mészáros m. Fehérvári út 88.

Malicsek Géza, hentes és mészáros m. Lónyai u. 46. Nyitrazsámbokrét községben szül. 1874-ben. Nagytapolcsányban szabadult fel 1892-ben. Évekig folytatott szakmabeli gyakorlatot. Mester 1902-óta. Régi, fejlett szaktudású mester. A fronton harcolt, majd orosz fogságba esett. Neje: Kaszth Anna.

Márton Károly, mészáros m. Közp. vásárcsarnok.

Mészáros István, hentes és mészáros m. Angol u. 33. Szül. 1888-ban Martonvásáron. Iparát Bicskén sajátította el, ott lett segéd 1904-ben. A fővárosban szerzett gyakorlati szaktudást. Üzletét 1921-ben alapította. Törekvő, iparának élő mester. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton, mint őrm. Kor. ez. é. k.-tel lett kitüntetve. Neje: Lencse Anna.

Mészáros Kálmán, hentes és mészáros m. Tisza u. 14. Barna községben szül. 1884-ben. Győrött szabadult fel 1902-ben. A fővárosban gyakorolta iparát. Önálló 1921-óta. Jól bevezetett mester, aki a világháborút végigküzdötte, különböző frontokon. Neje: Léber Mária.

Mester Mihály, mészáros m. Orsz. vásártér.

ifj. Michl István hentes m. Teleki tér 7. A fővárosban szül. 1898-ban. Szakmáját atyjánál tanulta, 1914-ben szabadult fel. Jeles mesterek mellett gyarapította szaktudását. Üzletét 1920-ban vette át. Több intézmény szállítója. Törekvő, szorgalmas iparos. Aktív sportoló. A háborúban mint szkv. harcolt. Kit.: kis ezüst, br. v. é., K. cs.-k. A nemzeti hadseregben 1 évet szolgált. Neje: Rencsik Amália.

Miklián Pál, hentes m. Aréna út 44. Szül. 1891-ben Bag községben. Aszódon lett segéd, majd a fővárosban dolgozott. Önáló 1921 óta. A harctéren küzdött. Üzlete jól vezetett és közkedvelt üzem. Neje: Réder Margit.

Miks Károly, hentes és mészáros m. Fh. Sándor u. 23b. Kócs községben 1873-ban született. Iparát Tata-Tóvároson tanulta, majd Budapesten gyakorolta magát. Hadtápszolgálatot teljesített. Neje: Csider Márta.

Miskey Árpád, mészáros és hentes m. Orczy út 8. Rákospalotán, 1886-ban született. Atyjánál tanulta mesterségét, 1902-ben szabadult fel. Üzletét 1919-ben alapította. Érdemes, szakképzett iparos. A M. A. C. birkózó bajnoka. Volt olimpiai kiküldött és számos versenydíj tulajdonosa. A világháborút végigharcolta mint őrmester. Kit.: kis ez., br. v. é. K. cs.-k.

Moharos István, hentes és mészáros m. Vaspálya u. 2. A fővárosban szül. 1902-ben. Szakmáját itt tanulta, 1922-ben lett

segéd. Üzletét 1928-ban alapította. Fiatalos hévvel lendítette föl üzemét és máris kedvelt és keresett iparos.

Mohos Béla, hentes és mészáros m. Kőris u. 25. Szül. 1885-ben Halimba községben. Budapesten tanult, 1903-ban szabadult fel. Évekig gyarapította szaktudását. Mester 1925 óta. Műhelye motorikus erőre van berendezve. Képzett, szorgalmas mester. 75 százalékos hadirokkant. Neje: Morócz Eszter.

Mohos Béla

Molnár Lajos

Molnár Lajos, hentes és mészáros m. Tömő u. 42. Budapesten szül. 1887-ben. Szakmáját itt sajátította el, 1906-ban lett segéd. Külföldön járt tanulmányúton. Önálló 1919 óta. Törekvő, szorgalmas iparos, ki idejét hivatásának szenteli. Mint szakv. harcolt a fronton, majd fogságba esett. Kis ez. v. é.-met nyert. Neje: Knezsok Etel.

Monori István, hentes és mészáros m. Királyi Pál u. 9. Szül. 1892-ben Bölcske községben. Ott szabadult fel 1908-ban. Szaktudását a fővárosban gyarapította. Mester 1921 óta. Üzlete megalapozott, árui keresettek. A haditengerészetnél teljesített szolgálatot. Br. v. é., K. cs.-k-tel van kitüntetve.

Mrázik János, hentes és mészáros m. Gubacsi út 79. Pöstyénben szül. 1877-ben. Szécsényben tanult, 1895-ben lett segéd. Kiváló mestereknél dolgozott a fővárosban. Önálló 1911 óta. A fronton mint tizedes harcolt. Neje: Márton Erzsébet.

Muzsik Béla, hentes m. Gubacsi út 6.

Muzsik Ferenc, hentes m. Sertésközvágóhíd.

Müller János, hentes és mészáros m. Thék Endre u. 37. Szül. 1891-ben Németbarnag községben. Ausztriában szabadult fel 1909-ben. Külföldön és Budapesten dolgozott. Önálló mester 1922 óta, régi, jól megalapozott üzletében. A világháborúban harcolt, majd fogságba esett. Neje: Hajdina Mária.

Nagy István, mészáros és hentes m. Szent László tér 6. A fővárosban született 1890-ben. Szakmáját itt sajátította el, gyakorlaton nagy üzemekben dolgozott. Mester 1921 óta. Műhelye motorikus erőre van berendezve. Árui keresettek és közkedveltek. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton, 30 százalékos rokkant. Neje: Sípos Ilona.

Nagy János, mészáros m. Királyhágó ucca.

Nagy József, hentes m. Hernád u. 25. Szül. 1893-ban Emőd községben. Mezőkövesden szabadult föl 1910-ben. Üzletét 1925-ben nyitotta. Szakképzett, törekvő iparos. A háborúban 1916-tól fogva teljesített frontszolgálatot. Neje: Berki Julianna.

Nagy József hentes m. Orsz. vásártér.

Náday Alajos, hentes m. Hentes u. 17. Szül. 1880-ban Panyit községben. Szakmáját Pécsett tanulta, 1901-ben lett segéd. Gyakorlatot Budapesten szerzett. Önálló 1917 óta. Mint őrmester harcolt a világháborúban, kis ezüst v. é.-met szerezve. Neje: Berstein Adél.

Özv. Nedved Józsefné, mészáros m. Közp. vásárcsarnok.

Neuhaus Adolf, mészáros és hentes m. Gyáli út 24. Szül. 1860-ban Bursák községben. Iparát Sümegen tanulta, 1876-ban szabadult fel. Évekig folytatott gyakorlatot a fővárosban. Üzletét 1893-ban alapítva, többrendbeli intézménynek lett szállítója. Segédkorában ezüstserleggel lett kitüntetve. Volt ipt. elüljáró. Szakképzett, érdemes, régi mester. Neje: Grühmann Erzsébet.

Németh Antal, hentes m. Lehel u. 21b.

Németi Pál, hentes és mészáros m. Hungária körút 100. Aradon született 1880-ban. Iparát ott sajátította el, 1898-ban lett segéd. Gyakorlati szaktudást a fővárosban szerzett. Mester 1901 óta. Törekvő, szorgalmas iparos. A világháborúban a fronton harcolt.

Nieberl Ferenc, hentes és mészáros m. Kőris u. 6. Nagymaroson szül. 1874-ben. Ott szabadult fel, majd neves mestereknél dolgozott. Önálló 1902 óta. Ip. test. elüljáró. A hadtápkörletben mint őrm. szolgált és Kor. vas é. k.-t nyert.

Nóti Zoltán, hentes m. Péterffy Sándor u. 32. Szül. 1892-ben Zilahon. Iparát Debrecenben tanulta, ott lett segéd 1910-ben. Üzletét 1922-ben alapította. Árui kedveltek és keresettek. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton, majd angol fogságba esett. Kit.: kis ezüst v. é. Géza fivére a szakmában működik.

Novák István, hentes és mészáros m. Szvetenay u. 27. és Üllői út 107. Pálfalva községben született 1867-ben. A fővárosban szabadult fel 1885-ben. Külföldön járt szakmabeli tanulmányúton. Üzletét

1895-ben alapította. A szakma egyik legrégibb, jól bevezetett mestere és ip. test. elöljáró. Neje: Gimpel Anna. Három fia a szakmában működik .

Novák István

Pathó István

Oláh Lajos, mészáros és hentes m. Gubacsi út.

Onódy Károly, hentes és mészáros m. a „Háztartás" fogy. szöv. vezetője. Ercsiben 1879-ben szül. A fővárosban lett segéd 1896-ban. Évekig gyarapította szaktudását. Mester 1903 óta, önálló üzlete 1915-ig állt fenn. A Magy. Uszó Egylet választm. tagja, többszörös úszóbajnok. A háborúban mint őrm. harcolt. Kor. ez. é.-t szerzett. Neje: Brém Katalin.

Orbán Ferenc, hentes és mészáros m. Tavaszmező u. 5. Nagyváradon szül 1887-ben. Ott sajátította el iparát, majd mint segéd gyakorlaton jeles mestereknél dolgozott. Önálló 1908-ban lett. Mozgósítástól fogva harcolt, 75 százalékos hadirokkant. Neje: Pásztor Ilona.

Orbán Imre, hentes és mészáros m. Hidegkúti út 2.

Paár József, hentes m. Ráday u. 26. Szül. 1877-ben Tenyő községben. Ujpesten szabadult fel 1896-ban. Mester 1911 óta. Üzlete megalapozott, jól bevezetett. A világháborút a fronton harcolta végig mint szakv. Kit.: K. cs.-k.

Palásthy Károly hentes m. Sertés közvágóhíd.

Papírnyik Pál, hentes és mészáros m.

Parecó Nándor, hentes m. Gubacsi út 6. szám.

Pathó István, hentes és mészáros m. Roham u. 6. Muzsla községben szül. 1871-ben. Esztergomban tanulta iparát, 1888-ban szabadult fel. A fővárosban gyarapította szaktudását. Üzletét 1899-ben alapította, melyet páratlan szorgalmával a szakma vezető üzletei közé lendített. Az ipt. volt alelnöke, jelenleg pénztárosa. Számos társadalmi egyesületben és a közéletben tevékenykedik. Neje: Terdélyi Mária, Erzsébet. István fia a szakmában működik.

Pavlik G. Károly, hentes és mészáros m. Thököly út 53.

Pardera Bálint, mészáros m. Garay t.

Pálffy Imre, hentes és mészáros m. Háromszéki út 1. Szül. 1884-ben Lovas községben. Enyingen szabadult fel, majd nagyobb városokban volt gyakorlaton. Önálló 1909 óta. Mozgósítástól kezdve szolgált a tűzérségnél. Neje: Varga Irén.

Petrényi István, hentes és mészáros m. Szent László u. 26. Budapesten szül. 1884-ben. A szakmáját Cegléden tanulta, 1900-ban lett segéd. Gyakorlaton jeles mestereknél volt. Üzletét 1911-ben alapította. Szorgalmas, törekvő mester, aki a mozgósítástól kezdve harcolt a fronton. Neje: Csizmadia Margit.

Petri Béláné mészáros m. Garay piac.

Petróczky Lukács, hentes és mészáros m. Mária Valéria újtelep. Szül 1903-ban Cibakházán. A fővárosban szabadult fel 1927-ben. Üzletét 1929-ben alapította és azt rövid idő alatt felvirágoztatta. Törekvő, szorgalmas iparos.

Özv. Pfeiffer Edéné, szül. Róth Emma, hentes és mészáros m. Szállás u. 11. Üzletét néhai férje: P. Ede alapította és azt özvegyi jogon vezeti. Férje középiskolai végzettség után lépett ipari pályára. A világháborúban harcolt. István fia a szakmában működik.

Péter Dezső, hentes m. Sertésközvágóhíd.

Özv. Pfitzenmayer Istvánné, mészáros és hentes m. Krisztina körút 139.

Philipp József, hentes és mészáros m. Horthy Miklós út 56., Verpeléti út 13. Cegléden 1892-ben szül., Brassóban tanult, ott szabadult fel 1909-ben. A fővárosban és a vidéken gyarapította szaktudását. Mester 1918 óta. Szakképzett, törekvő iparos. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton. Kétszer sebesült. Kit.: K. cs.-k. Neje: Társy Karolina.

Pimperl Samu, hentes és mészáros m. Kövér Lajos u. 24a. Született 1872-ben Farkasfalván. Temesvárott lett segéd 1888-ban. Önálló 1897 óta. Üzlete keresett hely. A világháborúban a fronton harcolt. Neje: Király Mariska.

Plávits Ferenc, hentes és mészáros m. Simor u. 13. Szül. 1871-ben. Iparát itt tanulta, 1887-ben szabadult fel. Önálló 1900 óta. A háborúban 1916-tól kezdve szolgált. Neje: Höfflinger Gizella.

Polgár Imre, mészáros m. Szent Háromság u. 7.

Pongrácz Béla, hentes és mészáros m. Práter u. 37. Szül. 1889-ben N. Sándorfalun. A fővárosban tanulta iparát, 1905-ben szabadult fel. Nagy üzemekben gyarapította szaktudását. Önálló 1920

óta. Törekvő mester, ip. test. p. elüljáró. A világháborút mint törzsőrm. harcolta végig. Nagy és kis ezüst v. é.-t szerezve. Neje: Koródy Olga.

Popp György, hentes és mészáros m. Váci út 144. Budapesten szül. 1893-ban. Itt tanulta szakmáját, 1907 óta segéd. Külföldön járt tanulmányúton. Mester 1923 óta. A fronton harcolt a világháborúban. Neje: Gróf Mária.

Popper József, mészáros m. Práter u. 51. Székesfehérvárott szül. 1880-ban. Veszprémben tanult, 1895-ben szabadult fel. Budapesten szerzett gyakorlatot. Üzletét 1909-ben alapította. Több intézmény szállítója. Ip. test. elüljáró, Józsefvárosi egys. kör tagja. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton mint tizedes. Kis ezüst, br. v. é., K. cs.-k.-tel lett kitüntetve. Neje: Héber Anna.

Pozor Mátyás, mészáros és hentes m. Kereszt tér 7.

Pürsch István, mészáros m. Hunyadi János út 14.

Petróczky Lukács

Radics József

Radics József, hentes és mészáros m. Mária Valéria újtelep. Született 1898-ban Tiszavárkonyon. Nagybátyjánál szabadult fel 1922-ben. Mester 1929 óta. Szaktudásával üzletét hamarosan fellendítette. A háborúban 1916-tól fogva a tüzérségnél szolgált. Bronz v. é., K. cs.-k.-je van.

Redner Arnold, mészáros és hentes m. József körút 82. Komáromban szül. 1872-ben. A fővárosban lett segéd, 1888-ban. Önálló 1896 óta. Szakképzett, régi mester, ki idejét üzletének szenteli. Neje: Jaksovitz Berta.

Reimond Ignácné, mészáros és hentes mester.

Reismann Ferenc, hentes és mészáros m. Práter u. 59c. Nyirbalkány községben szül. 1888-ban. Budapesten tanulta iparát, 1908-ban szabadult fel Gyakorlatot nagy üzemekben szerzett. Üzletét 1920-ban alapította. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton, ahol súlyosan sebesült. Neje: Békeffy Mária.

Reiter Ignác, mészáros m. Klauzál tér.

Ritter Albert, hentes m. Sertésközvágóhíd.

Ritter Ede, hentes m. Gubacsi út.

Rutnyi Kálmán mészáros és hentes m. Szebeny Antal tér 6.

Rüll József, hentes és mészáros m. Örömvölgy u. 24. Szekszárdon szül. 1881-ben.Ott lett segéd 1897-ben. Szaktudását a fővárosban gyarapította. Négy évtizedes üzletét 1921-ben vette át. Bevezetett, régi mester, aki a világháborút, mint szakv. harcolta végig. Kis ezüst, br. v. é., K. cs.-k.-tel lett kitüntetve. Neje: Nagy Ilona.

Rusz Béla, hentes m. Wesselényi u. 19. Budapesten szül. 1883-ban, itt lett segéd, majd jobb mestereknél gyarapította szaktudását. Önálló 1909 óta. Műhelye motorikus hajtásra van berendezve. Volt ip. test. elüljáró. A fronton teljesített harctéri szolgálatot. Elismert, keresett iparos. Neje: Jurida Gizella.

Sáska Zsigmond, vendéglős, X., Noszlopy u. 32. Szül. Budapesten 1881-ben. A Bakács téri felső keresk. iskolában éretségit tett. Üzletét 50 évvel ezelőtt atyja alapította. A X. kerületi választmány tagja. A Kőbányai Iparosok Körének számvizsgálója. Neje: Török Eszter.

Schaffhauser József, hentes és mészáros m. Lenkei út 115. Lókút községben szül. 1882-ben. Kispesten sajátította el iparát, 1900-ban szab. Mester 1907 óta. Törekvő, szorgalmas iparos, ki szakértelemmel vezeti üzletét. Volt Ipt. előljáró. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton, mint őrm. Kis ezüst., Br. v. é., K. cs.-k., seb. é.-me van. Neje: Burger Amália.

Schäffer Ferenc, hentes és mészáros m. Zsigmond u. 9. A fővárosban szül. 1878-ban. Atyjánál szabadult fel. Az üzletét 1903-ban alapította. Régi húsiparos családból származik. A háborúban harcolt és megsebesült. Neje: Kaszamása Abbina.

Özv. Scheffer Frigyesné, szül. Gózon Teréz, hentes és mészáros m. Föh.- Sándor u. 11. Néhai férje Solt községben született 1871-ben. Az üzlet, melyet özvegyi jogon folytat, 1896 óta áll fenn. Megalapozott, jól bevezetett üzem. Dániel fia és Ágnes leánya a szakmában működnek.

Scheffer Frigyes, hentes m. és csemege keresk. Irányi u. 21. Budapesten 1900-ban szül. Neves cégnél tanult, 1916-ban lett segéd. A mintegy 20 év óta fennálló üzletet 1928-ban vette át. Szorgalommal és szaktudással törekszik a fellendítésén. Sport egy. tagja. Régi, hús-

iparos családból származik. Neje: Törő Margit.

Scheier Ernő, hentes és mészáros m. Német u. 33—35. Őriszentpéter községben 1895-ben szül. Zalalövőn tanulta mesterségét, 1914-ben szabadult fel. A fővárosban gyarapította tudását. Önálló 1925 óta. A világháborút végigharcolta. Neje: Zalay Ilona.

Scheiring József, mészáros és hentes m. Fehérvári út 8.

Scheller István, hentes m.

Schleisz József, hentes és mészáros m. Krisztina körút 139. Budapesten szül. 1900-ban. Keresk. érettségi után lépett ipari pályára. 1917-ben szabadult fel. Nagy üzemekben folytatott gyakorlatot. Önálló 1929 óta. Tanult, szakképzett mester. A háború folyamán szolgált mint e. é. önk.

Schmal Károly, mészáros és hentes m. Aggteleki u. 9. Szül. 1876-ban Zalaegerszegen. Ott szabadult fel, majd a fővárosba jött, hogy szaktudását itt gyarapítsa. Üzletét 1903-ban alapította. Volt ip. test. elüljáró. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton mint őrm. és br. v. é., K. cs.-k., valamint Seb. é.-met nyert.

Schmidt Ede hentes és mészáros m. Róna u. 43. A fővárosban szül. 1881-ben. Atyjánál tanulta iparát, 1899-ben szabadult fel. Az üzletet atyja 1868-ban alapította és ő azt 1905-ben vette át. Műhelye motorikus erőre van berendezve. Ip. test. és egyházközségi elüljáró. Szakképzett, szorgalmas mester. A világháborúban mindvégig a fronton harcolt, mint tizedes. Neje: Felber Anna, ki a világháborúban önállóan vezette az üzletet, gyermekeit és szülőket tartott el. Három fia a szakmában működik.

Özv. Schmolka Manóné hentes és mészáros m. Kazinczy u. 44.

Schreil József, hentes és mészáros m. Belső Jászberényi út 4. Szül. 1885-ben Budapesten. Atyjánál sajátította el a mesterségét, 1904-ben lett segéd. Gyakorlatra Bécsbe ment. 1911-ben vette át az üzletet, melyet atyja 1884-ben alapított. Műhelye motorikus erőre van berendezve. A Kőbányai Ip. Kör számvizsgálója, a Lövész egyl. alelnöke. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton. Atyja az ip. test. dísztagja, volt elüljárója, jeles iparos és polgár. Neje: Zeidler Erzsébet.

Schuch Nándor, hentes m. Szövetség u. 19. Eszéken szül. 1881-ben, ott szabadult fel 1897-ben. Jeles mestereknél éveken át volt gyakorlaton és 1914 óta önálló. Szépen fejlődött és keresett üzlete van. Mozgósítástól fogva küzdött a fronton. Neje: Koudelka Ilonka.

Schwartz Náthán, mészáros és hentes m. Közraktár u. 12.

Sebestyén Lajos, hentes és mészáros mester.

Séder Ferenc, hentes és mészáros m. Üllői út, Mária Valéria telep. Karlovitz községben szül. 1873-ban. Ott tanulta iparát, 1892-ben szabadult fel. Gyakor-

Séder Ferenc

laton a fővárosban volt. Mester 1908 óta. Régi, érdemes iparos. A világháborút végigharcolta. Neje: Iván Margit.

Simon Károly, hentes és mészáros m. Békés u. 3. Vácott szül. 1867-ben. Budapesten lett segéd és itt folytatott szakmabeli gyakorlatot is. Üzletét 1889-ben alapította. Több intézmény szállítója. Üzeme motorikus erőre van berendezve. Ip. test. elüljáró. Neje: Müller Ilona.

Sinkovits Ferenc, hentes és mészáros m. Horthy Miklós út 144. Letánfalván szül. 1888-ban. Poprádon tanulta mesterségét, 1905-ben szabadult fel. Jeles mesterek mellett folytatott gyakorlatot és 1926-ban önállósította magát. Szakképzett, törekvő iparos. Jeles sportférfiú. Mozgósítástól kezdve szolgált a haditengerészetnél és több tengeri ütközetben vett részt. Neje: Horváth Franciska.

Sípos Károly, hentes és mészáros m. Szabolcs u. 15. Budapesten szül. 1883-ban. Itt szabadult fel 1901-ben. Kiváló üzemekben gyarapította szaktudását, majd üzletet alapított. Külföldi gyakorlattal rendelkező, tapasztalt mester. A világháborút végigharcolta mint szakv. Nagy és kis ezüst, bronz v. é. K. cs.-k. és seb. é-met kapott. Neje: Schweitzer Krisztina.

Sípos Mihály, hentes m. Lónyai u. 22.

Skrek Lipót, ort. kóser szalámigyár, Dob u. 27. Perlep községben született 1874-ben. Szakmáját Hatvanban tanulta, 1890-ben lett segéd. Üzletét 1900-ban alapította. Üzeme motorikus erőre van berendezve. 1916-tól kezdve szolgált a háborúban. Neje: Hoffmann Ilona.

Smetana Antal, hentes m. Váci út 87. A fővárosban született 1899-ben. Tanulmányait is itt végezte, 1929-ben szabadult fel. Mester 1929 óta. Törekvő iparos, ki fiatalos hévvel törekszik üzlete fellendítésén. Az olasz fronton küzdött. Neje: Neutek Irma.

Sohner Antal, mészáros m. Közp. vásárcsarnok.

Solti Simon, hentes és mészáros m. Közp. vásárcsarnok.

Sourek Antal, hentes m. Gubacsi út 6.

Spankovits Károly, hentes és mészáros m. Erzsébet királyné út 41. Szül. 1886-ban Szemicz községben. Budapesten sajátította el iparát, 1904-ben szabadult fel. Gyakorlaton jeles mesterek mellett volt. Üzletét 1912-ben nyitotta. Régi, érdemes mester. A világháborúban a fronton harcolt, 50%-os hadirokkant. Neje: Medve Mária.

Spornitz Károly, mészáros és hentes m. Podmaniczky u. 87.

Stanfel József, hentes m. Dohány u. 86. Szedel községben szül. 1892-ben. A fővárosban tanult, itt lett segéd 1911-ben. Nagyobb üzletekben folytatott szakmabeli gyakorlatot. Mester 1922 óta. Jól bevezetett, elsőrendű szakember. 1916-tól kezdve harcolt a fronton. Br. v. é., K. cs.-k.-el lett kitüntetve. Neje: Lengyel Eszter.

Steiner Izidor, mészáros m. Közp. vásárcsarnok.

Steiner Károly, hentes és mészáros m. Szilágyi Dezső tér 4. Született 1893-ban Adony községben. Budapesten szabadult fel 1909-ben. Szaktudását jobb mestereknél gyarapította. Önálló 1903 óta. Képzett iparos, ki a közönség igényét minden mértékben kielégíti. A háborúban a fronton harcolt, majd fogságba esett. Neje: Élő Margit.

Steiner Zoltán, mészáros m. Horthy Miklós út 55.

Stenke Ferenc, hentes m. Dembinszky u. 21. Budapesten szül. 1879-ben. Itt gyakorolta magát a szakmában. Mester 1903 óta. Műhelye motorikus erővel dolgozik. Szorgalmas, törekvő iparos. A háború folyamán szolgált.

Steyer István, hentes és mészáros m. Soroksári út 77. Temesvárott szül. 1886-ban. Szakmáját ott elsajátítva, 1904-ben szabadult fel. Külföldi tanulmányútjai után, 1928-ban alapította üzletét. Négy évtizede fennálló üzlete keresett és kedvelt. A világháborúban harcolt. Neje: Plemath Amália.

Strement György, hentes m. Sertésközvágóhíd.

Susszer József, hentes és mészáros m. József u. 8. Veszprémben szül. 1876-ban. Tanulmányait ott folytatta, 1878-ban szabadult fel. Szaktudását a fővárosban gyarapítva, önálló mester lett 1890-ben. Volt ip. test. elüljáró. Több intézmény szállítója. Neje: Hahn Teréz.

Szabó Antal, hentes és mészáros m. József u. 51. Dunavecsén szül. 1883-ban. Szakmáját a fővárosban tanulta, 1900-ban lett segéd. Mester 1907 óta. Szakképzett, törekvő iparos, ki idejét üzletének szenteli.

Szabó Ferenc, mészáros m. Horthy M. út 33. Nagytétényben szül. 1883-ban. Iparát ott sajátította el, 1898-ban szabadult fel. Üzletét 1905-ben alapította. Régi, bevezetett mester. Mozgósítástól kezdve a fronton harcolt. Neje: Singer Ilona.

Szabó Gáspár, hentes és mészáros m. Szövetség u. 11. Szül. 1898-ban Szend községben. Budapesten szabadult fel 1915-ben. Továbbra is itt folytatott éveken át szakmabeli gyakorlatot. Önálló lett 1929-ben. Rövid idő alatt szorgalmával üzletét fellendítette. Speciálista kirakatrendező. 1916-tól harcolt a fronton, majd olasz fogságba esett. Neje: Bárány Albine.

Szabó Menyhárt, hentes és mészáros m. Hármány u. 1. Törökszentmiklóson szül. 1893-ban. Tanulmányait Budapesten végezte, itt lett segéd 1914-ben. Mester 1924 óta. Képzett és jól bevezetett iparos. A világháborút végigharcolta. Sebesült. Bronz v. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Bauer Mária.

Szabó Mihály, hentes és mészáros m. Garay piac 440. bódé. Szül. 1891-ben Zilahon. Atyjától sajátította el mesterségét, 1908-ban szabadult fel. A fővárosban gyarapítva szaktudását, üzletét 1920-ban alapította. Szorgalmas, törekvő mester. Ip. test. elüljáró. Kultúr egy. tevékenykedik. Mint tizedes küzdött a fronton. Br. v. é., K. csk.-tel lett kitüntetve. Neje: Ábrahám Katica.

Szabados Istvánné, mészáros m. Garay piac.

Szaday István, mészáros és hentes m. Vas u. 15b. Budapesten szül. 1886-ban. Itt lett segéd, gyakorlatot is itt folytatott. Mester 1926 óta. A háborúban harcolt, majd fogságba esett. Neje: Hajgató Erzsébet.

Szántay József, hentes és mészáros m. Soroksári út.

Száraz László, hentes m. Bosnyák u. 15. Szolnokon szül. 1870-ben. Iparát Budapesten tanulta, 1887-ben szabadult fel. Jeles mestereknél dolgozott. Üzletét 1900-ban alapította és azt jól bevezetett,

keresett üzletté fejlesztette. A harctéren küzdött. Neje: Handl Adél.

Szepesi István, mészáros és hentes m. Lenkei út 42.

Szcucynsky Alfréd, hentes és mészáros m. Horthy Miklós út 58. Szül. 1882-ben Budapesten. Nevelő atyjánál tanulta iparát és 1895-ben lett segéd. Nagy üzemekben tökéletesítette szaktudását Önálló 1914 óta. Üzletét körültekintő, szakavatott vezetéssel föllendítette. Tagja több társad. egyesületnek. A világháborúban a fronton harcolt. Neje: Kurucz Katalin.

Szeremley József, hentes m. Gubacsi út.

Szigeti Testvérek, hentes és mészáros. Lenkei út 95. Az üzletet 1928-ban Sz. István alapította és azt 1929-ben vették át a jelenlegi tulajdonosok. Fiatalos hévvel törekszenek üzletük felvirágoztatására. Sz. György 1904-ben szül. Mármarosszigeten. Ott lett segéd 1923-ban, majd a fővárosi nagyobb üzemekben folytatott gyakorlatot. Sz. János 1902-ben született, a fűszer szakmát tanulta. Üzletükbe a csemege, gyümölcs és zöldség árusítását is bevezették.

Szilágyi Sándor, mészáros m. Közp. vásárcsarnok.

Szőnyi István, hentes és mészáros m. Mária Valéria telep. Aradon 1894-ben szül. Mesterségét a fővárosban tanulta, 1922-ben szabadult fel. Megalapozott, jól bevezetett üzletét 1923-ban alapította. A fronton harcolt és súlyosan sebesült. Neje: Sipos Etelka.

Takács József, hentes és mészáros m. Sörgyár u. 51.

Özv. Takáts Sándorné, mészáros m. Németvölgyi út 82.

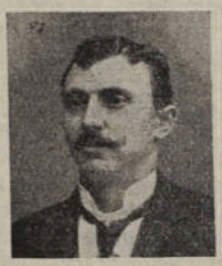
Teleky Ede, hentes és mészáros m. Váci út 129. Selmecbányán szül. 1880-ban Ott szabadult fel, majd külföldön folytatott szakmabeli gyakorlatot. Önálló 1905 óta. A világháborúban a fronton harcolt és orosz fogságba esett. Neje: Dávid Anna.

Özv. Teltsch Ágostonné, szül. Glatz Zsuzsánna, hentes m. Víg u. 16. Néhai férje Szepesbélán szül. 1874-ben. Szakmabeli tanulmányait Budapesten végezte, gyakorlatot is itt folytatott. Üzletét 1903-ban alapította és azt özvegye 1913-óta nagy odaadással és szaktudással vezeti. József és Ágoston fiai a szakmában működnek.

Ternes János, hentes és mészáros m. Futó u. 39. Szül. 1874-ben Perjámoson. Budapesten tanult, 1891-ben lett segéd. Mester 1899 óta. Bevezetett, megalapozott üzlet. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton. Neje: Sáska Lidia. Vilmos fia a szakmában dolgozik.

Tihanyi Ferenc, hentes és mészáros m. Halom u. 15. és Martinovits tér. A fővárosban született 1884-ben. Szakmáját Pozsonyban tanulta, 1901-ben lett segéd. Budapesten és külföldön gyarapította szaktudását. Önálló 1910 óta. Tapasztalt, képzett mester. Volt ip. test. előljáró. A világháborúban súlyosan sebesült. Neje: Lórencz Erzsébet.

Tim György, hentes és mészáros m. Soroksári út 64. Miserd községben 1869-ben szül. Szakmáját Pozsonyban sajátította el, 1884-ben felszabadult. Évekig folytatott jeles mestereknél szakmabeli gyakorlatot. Üzletét 1903-ban alapította. Képzett, széles látókörű mester, aki a társadalmi életben is élénken tevékenykedik. A háborúban szolgálatot teljesített. Neje: Oberbauer Franciska. Károly fia a szakmában működik.

Tim György

Tomcsányi József

Toch Ármin, hentes és mészáros m. Király u. 2. Szül. 1881-ben. Atyjánál szabadult fel, ott is folytatott gyakorlatot. Az üzlet 1882 óta áll fenn és azt 1917-ben vette át. A cég több arany és ezüst éremmel lett kitüntetve.

Tomcsányi József, hentes és mészáros m. Gyömrői út 33. Hatvanban született 1893-ban. Budapesten sajátította el iparát, 1910-ben lett segéd és önálló 1927 óta. Üzletét aránylag rövid idő alatt szorgalmával felvirágoztatta. Mozgósítástól kezdve a fronton harcolt, majd fogságba esett. Neje: Varga Erzsébet.

Tóth Gyula, mészáros és hentes m. Diana út 5. Kunszentmiklóson szül. 1873-ban. Ott szabadult fel, majd évekig folytatott gyakorlatot nagyobb üzemekben. Mester 1926 óta. A svábhegyi polg. kör elüljárója. A fronton mint szakv. harcolt. Kis ezüst, br. v. é., K. cs.-k.-el lett kitüntetve

Tóth István, mészáros és hentes. m. Kékgolyó u. 20b. Szül. 1893-ban Csépa községben. Szakmabeli tanulmányait a fővárosban folytatta, 1920-ban szabadult

fel. Üzletét 1924-ben alapította. Szakképzett, törekvő mester, kinek üzlete bevezetett és keresett hely. Díszoklevéllel lett kitüntetve. A világháborút végigharcolta és kétszer sebesült. Neje: Schönleben Margit.

Tóth István

Ifj. Tóth János, mészáros és hentes m. Illés u. 22b. Dunapentele községben szül. 1900-ban. Iparát Budapesten tanulta és 1920-ban lett segéd. Évekig folytatott szakmabeli gyakorlatot. Mester 1926 óta. Műhelye motorikus erőre van berendezve. Megalapozott és jól bevezetett üzlete három évtizede áll fenn. Neje: Török Margit.

Tóth József, hentes és mészáros m. Üllői út 54. A fővárosban szül. 1904-ben. Itt folytatott szakmabeli tanulmányokat, 1920-ban szabadult fel. Önálló 1926 óta. Ip. test. elüljáró.

Tóth Lajos, hentes és mészáros m. Baross u. 4. Nagyráp községben szül. 1889-ben. Piszkén tanult, majd évekig folytatott gyakorlatot. Üzletét 1922-ben alapította. A világháborút végig harcolta. Neje: Zöchling Józsa.

Tóth Mihály, hentes és mészáros m. Klauzál tér.

Török Jenőné mészáros és hentes m. Mester ucca.

Török Ferenc, hentes és mészáros m. Izabella u. 80. Szül. 1880-ban Mende községben. Budapesten tanulta iparát, 1898-ban szabadult fel. Üzletét 1908-ban alapította. Régi, érdemes mester, volt ipartest. előljáró. A húsiparos szöv. egyik alapító tagja, Mozgósítástól kezdve szolgált mint őrmester. Nagy és kis ezüst, bronz v. é., K. cs.-k.-el lett kitüntetve. Neje: Pilchner Irma.

Trepák Gyula, hentes m. Szinyei-Merse ucca 3. Született 1876-ban Mende községben. Mesterségét a fővárosban sajátította el, 1892-ben lett segéd. Jeles mestereknél szerzett alapos gyakorlatot. Önálló 1903 óta és szakképzettségével, vaalmint szorgalmával keresetté fejlesztette üzletét. Ip. test. előljáró, a tanonc vizsg. biz. tagja stb. Mozgósítástól kezdve a fronton harcolt. Neje: Honoroth Mária.

Ungár Ignác, mészáros m. Közp. vásárcsarnok.

Urbanek Károly, hentes és mészáros m. Budapesten szül. 1899-ben. Atyjánál tanult, 1917-ben szabadult fel. Önálló 1922 óta. Fiatal, törekvő mester. A nemzeti hadseregben egy évet szolgált. Neje: Valkó Irma.

Urbanek Lajos, mészáros és hentes m. Fehérvári út 165.

Vajda László, hentes m. Szerdahelyi u. 8 Szül. 1904-ben a fővárosban. Szakmáját is itt sajátította el, 1922-ben lett segéd. Gyakorlatot nagyobb üzemekben folytatott és üzletét 1927-ben alapította. Szorgalmas, törekvő mester, ki idejét iparának szenteli.

Varga István, hentes és mészáros m. Thököly út 22. Szob községben szül. 1882-ben. Bécsben tanulta iparát, 1899-ben szabadult fel. Külföldön folytatott gyakorlatot. Mester 1928 óta. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton. Neje Simon Erzsébet.

ifj. Varga József, hentes és mészáros m. Gergely u. 53.

Varga Lajos, hentes m. Peterdy u. 31. Mátészalkán szül 1894-ben. A fővárosban szabadult fel, gyakorlatot is itt folytatott. Üzletét 1923-ban alapította. A fronton harcolt, majd olasz fogságba esett. Neje: Miklós Brigitta.

Varga Sándor, hentes m. Vágóhíd. Temesváron szül. 1874-ben. Szakmáját ott tanulta. 1891-ben lett segéd. Szakmabeli gyakorlaton a fővárosban működött. Mester 1904 óta. Társadalmi egyesületek tagja. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton. Neje: Wagner Anna.

Vámos Ignác, hentes m. Csengeri u. 6. Szül. 1889-ben Túrkevén. A fővárosban tanulta iparát, 1921-ben szabadult fel. Üzletét, mely előzőleg egy évtizede állt fenn, 1923-ban vette át és azt szépen fejlesztett, keresett bevásárlási hellyé tette. A világháborút végig harcolta. Br. v. é., K. cs.-k., seb. é.-me van. Neje: Baumgartner Ilona.

Veigel József utóda, Veigel Irén, hentes m. Csengery u. 26. Budapesten szül. 1881-ben. Szakmáját atyjánál tanulta, 1920-ban szabadult fel. A 40 éve fennálló üzletet 1920-ban vette át. Férje: Bognár János hentes m.

Veinberger Mózes, mészáros m. Közp. vásárcsarnok.

Verbovszky István, hentes és mészáros m. Práter u. 33. Zomborban szül. 1884-ben. Segéd 1901-ben lett, majd évekig

folytatott szakmabeli gyakorlatot. Önálló 1924 óta. Szakképzett, jól bevezetett mester. Neje: Horváth Gizella.

Vesper Oszkárné, szül. Rómaier Anna. hentes és mészáros m. Juranics telep és Hungária körút 277. Az ipart férje, ki jelenleg államrendőrségi nyomozó, tanulta. Előbb Temesvárott nyitott üzletet, azonban a román megszállás tönkretette és kiüldözte. Budapesten 1924 óta van üzlete, majd fiókot alapított. Férje a világháborúban harcolt, hol súlyosan sebesült.

Vesper Oszkár

Vesper Oszkárné

Veszprémy László hentes és mészáros m. József körút 48. Tasnád községben szül. 1892-ben. Debrecenben lett segéd, gyakorlaton jobb mestereknél volt, 1918-ban önálló lett. Több társadalmi egyesületben tevékenykedik. A háborúban a fronton küzdött. Neje: Walter Irma.

Vidor Arnold, mészáros m. Visegrádi u. 14. Szül. 1881-ben. Atyja műhelyében tanulta iparát. Mester 1906 óta. Mozgósítástól fogva küzdött a fronton, ahol megsebesült és kitüntetésben részesült. Neje: Spitzer Franciska.

Volentics Ferenc, hentes és mészáros m. Csángó u. 8. Sződ községben szül. 1896-ban. Vácott tanulta a mesterségét, 1914-ben szabadult fel. Üzletét 1921-ben alapította. Képzett, szorgalmas mester. A háborúban a fronton küzdött. Neje: Mészáros Gizella.

Vörösmarty Mihály, hentes és mészáros mester. Attila körút 2. Gicz községben 1901-ben szül. Segéd Komáromban lett 1916-ban. Miután több jeles mesternél szerzett gyakorlatot, üzletét 1921-ben alapította. Külföldet járt, széles látókörű iparos.

Vidakovits Gyula, mészáros és hentes m. Alkotás u. 27.

Visi Béla, hentes és mészáros m. Győri út 6. szám.

Wágner István, hentes m. Gyömrői út 53. A fővárosban szül. 1894-ben. Iparát is itt sajátította el, 1909 óta segéd. Önálló meter 1928-ban lett. Bevezetett, keresett üzlete van. Neje: Reismajer Magdolna.

Weidinger J. Mátyás, hentes és mészáros m. Thököly út 89 és Ilka u. 35. Budapesten szül. 1872-ben. Szakmáját itt sajátította el és 1889-ben szabadult fel. Évekig folytatott szakmabeli gyakorlatot. Üzletét 1898-ban alapította, törekvő, szorgalmas mester. A világháborút, mint őrm. harcolta végig. Neje: Schvendtner Borbála.

Weisz Vilmos, mészáros m. Váci út 60.

Weisz Zsigmond, mészáros m. Horthy Miklós út 150.

Özv. Weisz Hermanné, hentes m. Százados u. 63.

Weszely János, hentesmester, Madách ucca 38.

Özv. Weiner Károlyné, hentes és mészáros m. Szondy u. 44a.

Winkler Antal, hentes m. Váci út 32. Esztergomban szül. 1871-ben. Iparát ott sajátította el, 1888-ban szabadult fel. Gyakorlaton a fővárosban dolgozott. Üzletét 1898-ban alapította. A háborúban 1916-tól fogva szolgált. Neje: Gertner Mária Teréz.

Wintner Lajos, mészáros m. Szondy u. 96a. Solt községben született, 1895-ben szabadult fel. Önálló 1898 óta. Külföldet járt, szakképzett mester. Volt ip. test. előljáró. A világháborúban szolgálatot teljesített. Neje: Horváth Erzsébet.

Wirth Nándor, hentes és mészáros m. A fővárosban szül. 1877-ben. Iparát itt sajátította el, 1892-ben szabadult fel. Mester 1904 óta. Volt ip. test. előljáró. Mozgósítástól fogva harcolt a fronton. Neje: Jurkovits Juliánna.

Wlasits István, hentes m., Wesselényi u. 78. Szabadbárándon szül. 1872-ben. Segéd 1890-ben lett. Üzletét 1901-ben alapította. Külföldi tapasztalatokkal rendelkező, szakképzett mester. A háború alatt szolgált. Neje: Bucsek Janka.

Wojczik Ferenc, hentes m. Kun u. 7. Galiciában szül. 1872-ben, ott szabadult fel. Gyakorlati szaktudást külföldön szerzett. Mester 1910 óta. Megalapozott, bevezetett üzlete van. A világháborúban a fronton harcolt. Neje: Hittich Szeréna.

Xantus Dávid, hentes és mészáros m. Gát u. 31. Csikszeredán szül. 1894-ben. Iparát ott sajátította el, 1916-ban lett segéd. Üzletét 1927-ben alapította. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton. Neje: Eisner Piroska.

Závorszky Béla, hentes és mészáros m. Wesselényi u. 11. Szászrégenben szül. 1892-ben. Szakmáját Nagyszebenben tanulta, 1909-ben lett segéd. Jeles meste-

reknél folytatott gyakorlatot. Önálló 1926 óta. 1916-tól kezdve a fronton küzdött. Neje: Gangl Anna.

Zelényi Béla, hentes m. Üllői út 53a. A fővárosban szül. 1864-ben. Itt folytatott szakmabeli tanulmányokat, 1879-ben szabadult fel. Nagy üzemekben gyarapította szaktudását és mester lett 1900-ban. Régi, érdemekben gazdag iparos.

Zöldi Károly hentes m. Nagyfuvaros u. 25. Szentpéterszegen szül. 1884-ben. Nagyváradon tanult, ott szabadult fel 1904-ben Évekig folytatott szakmabeli gyakorlatot. Üzletét 1909-ben alapította. Műhelye motorikus erőre van berendezve. Törekvő, iparának élő mester. Ref. presbiter. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton mint tizedes. Br. v. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Pál Ágnes

Zwillinger Mórné, mészáros m. Közp. vásárcsarnok.

Zwillinger Sándor, mészáros m. Közp. vásárcsarnok.

Zsilka István hentes m. Gubacsi út 6.

A budapesti férfiszabók ipartestülete.

Amikor a törökök Budát elfoglalták, akkor alakult meg az első szabócéh mintegy 120 mesterrel. 1695-ben fektették fel az „Erste Pester Bürgerliche Schneidergewerbe Innung" alapító levelét. A céhszabályzatot kutyabőrre írva ma is őrzi a testület irattára. A pesti szabócéh 1872-ig állott fenn. A céh kötelessége volt a Kecskeméti ucca táján állott bástyák védelme, amit híven teljesített is. A Bástya u. 9. sz. házon levő emléktábla 143 hősi halált halt szabómester emlékét örökíti meg. A pesti szabó céh jogutóda az egyesített Pest-Budai férfi- és nőiruhakészítők ipartársulata lett, mely 13 évig állott fenn, hogy helyébe a budapesti férfi- és nőiruhakészítők ipartársulata lépjen. Az 1884. évi XVII. tc. folytán a szabóiparosok az elsők között voltak, akik az ipartestületet megalakították. Alakuláskor a testületnek 393 tagja volt, amely azonban már az alakulás évében 730-ra szaporodott. A testület átvette az ipartársulat helyiségeit, vagyonát, a főváros rohamos fejlődésével azonban a helyiségek szűknek bizonyultak, minek következtében 1889-ben szentelték fel a kétemeletesre épített új székházat. A kilencvenes években már 1300 tagja volt a testületnek. 1892-ben a testület szakiskolát nyitott. Ugyanez évben vette meg a testület a Práter uccai házat a testületi közvetítő céljaira. A millennium évében rendeztetett az első országos szabóipari kongresszus. A következő évben felállítják a nyugdíjpénztárt. 1903-ban megalakult a budapesti egyenruha készítők köre, majd a

szabóiparosok köre is. 1903-ban a testület nőiszabó szakosztályának tagjai kiváltak a testületből és megalakították a Nőiruhakészítők Ipartestületét, amikor is 700 nőiszabó hagyta el a testületet. Ez időtől kezdve csak férfiszabók a testület tagjai s ehhez képest megváltozott a testület címe is. 1904-ben a testület kisiparos tagjai bérmozgalmat és munkabeszüntetési akciót indítottak, amit a testület is támogatott. A mozgalom részleges eredményt ért el, de ennek eredménye lett a Szabómesterek Országos Szövetségének, másrészt a Férfi Szabó Munkaadók Egyesületének megalakulása.

1910. évben 25 éves jubileumát ünnepelte a testület fényes keretek között. 1913-ban a Reáltanodai és Práter uccai házat lebontatták és helyükre négyemeletes bérpalotát létesítettek. A testület székházába került a Szabómesterek Országos Szövetsége és az Egyesült Szabóiparosok Köre. A világháború a testület 2400 tagja közül 970 tagot szólított a harctérre, majd ezek száma 1800-nál többre szaporodott. 243-an haltak közülük hősi halált. Súlyos küzdelmek nehezedtek a testületre a háború és különösen az azt követő forradalmak alatt. Az akkori vezetőség hervadhatatlan érdeme, hogy sikerült a testület vagyonát megmenteni. A legutóbbi időkben is súlyos a helyzete az iparosságnak. A munka egyre kevesebb, a vállalási árak nívója leszállt, az adók növekszenek, a társadalmi biztosító intézet felállítása is új terheket ró rájuk s mind több és több mozgalom indul a bajok orvoslása iránt, mely a testület számos tagja összeroppanásának meggátlását célozza.

Az ipartestület első elnökévé 1885-ben Török Gyula választatott aki 10 évig volt annak vezetője. 1895-ben helyébe Cserna Lajos lépett, ki mintegy 32 évig állott annak élén. 1917-ben Gyárfás Gyula, 1919-ben pedig Lajtha Henrik lett az ipartestület elnöke, akit 1922-ben Németh Gyula követett az elnöki székben. Az ipartestület alelnöke 1912 óta Rácz József, aki a testület adminisztratív ügyeit intézi. Másik alelnök Kövér József, aki 1923-ban választatott meg. A testületi irodát Kiss László jegyző vezeti. A testület tagjainak száma 3011. Kétezer tanoncot tart nyilván. A testületi munkaközvetítő 3300 segédről vezet nyilvántartást. A testület vagyona a Reáltanoda uccai négyemeletes székház, azonfelül mintegy 40.000 pengő készpénze gyümölcsözik.

Szabó Ipt. elnöksége

Ábrahám József, férfiszabó m., Hattyú u. 13. Szül. Aradon 1868-ban, szab. Pitvaroson 1885-ben. Mint segéd bejárta Angliát, Amerikát, Romániát és Szerbiát. Szerzett tapasztalatait 1916-ban alapított műhelyében hasznosítja. Rendelésre dolgozik Ia kivitelben. Részt vett a világháborúban.

Adler Ede, férfiszabó m., Wesselényi u. 9. Szül. Miskolcon 1869-ben, szab. Budapesten 1885-ben. Hosszabb időt töltött Anglia, Németország, Lengyelország és Ausztria városaiban. Tanulmányozta a műtömést. 1894-ben megalapított műhelyét erre, a Magyarországon ekkor még alig ismert szakra, specializálta. Neje: Frankl Zsófia. Gyula fia New-Yorkban divatlap tervező.

Adler Endre, férfiszabó m., Hattyú u. 2. Szül. 1899-ben Polgár községben, szab. 1916-ban ugyanott. Segédidejének legnagyobb részét a főváros műhelyeiben töltötte. 1926 óta önálló mester. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban az orosz és olasz harctéren küzdött. Neje: Kaufmann Irén.

Adler Gyula, férfiszabó m., Cserhát u. 17. Szendrőn szül. 1902-ben, szab. Budapesten 1922-ben. A főváros jobb műhelyeiben szerezte meg segédi prakszisát és kiváló szaktudással felruházva 1926-ban nyitotta meg önálló műhelyét, melyet nagy szorgalommal és szakértelemmel vezet.

Ádám Jakab, férfiszabó m., Lánchíd u. 7—9. Szül. 1871-ben Ujfutakon, szab. 1889-ben u.-ott. Mint segéd Németpalánkán és Szlavóniában, továbbá Budapesten dolgozott. Hosszabb ideig a Ganz-műhelyben. 1900 óta önálló. Műhelyében készültek az amsterdami Olimpias résztvevőinek polgári ruhái és a Testnevelési Főiskola egyenruhái. Jelenleg 3—4 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Neje: Bély Mária. József fia középisk. érettségi után műhelyében felszabadult és ma megosztja vele az üzletvezetés terheit.

Andódy Géza férfiszabó m. Csáky u. 4.

Andrássy Gyula, férfiszabó m., Práter u. 82. Szül. Betenye községben 1877-ben, szab. ugyanott 1894-ben. Kolozsvár, Marosvásárhely és Nagyenyed műhelyeiben volt segéd. 1899 óta önálló mester.

Adler Ede

Adler Gyula

Rendelésre dolgozó szabóságában 1 segédet foglalkoztat. Végigküzdötte a világháborút és egyszer megsebesült. Kit: br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Varga Júlia.

Andrássy Nándor, férfiszabó m,, Fehérvári út 4. Szül. Zomborban 1903-ban, szab. ugyanott 1920-ban. Jobb mesterek mellett eltöltött segédidő alatt tökéletesen elsajátította a szakmát. Sikerrel elvégezte a szabászati tanfolyamot. 1927-ben önállósította magát. Szép munkájáért elismerő oklevelet kapott. Neje: Matyaga Erzsébet.

Adler Endre

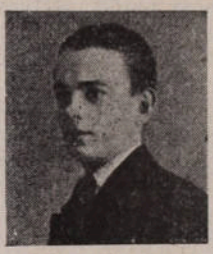

Andrássy Gyula

Anka Pál, férfiszabó m. Ferenc tér 7. Szül. 1890-ben Mélykúton. Szakmáját szülőfalujában tanulta. Szabadulása után (1906) Szeged, Arad és Budapest tekintélyes mesterei mellett dolgozott mint segéd. Műhelyét 1913-ban nyitotta meg, de röviddel rá be kellett vonulnia a katonasághoz és a világháború már ott találja. Az orosz fronton súlyosan megsebesült és mint 70 százalékos rokkant szerelt le. Neje: Verebélyi Mária.

Antal József, férfiszabó m., Petőfi Sándor u. 3. Szül. Jánosházán 1899-ben, szab. u. ott 1915-ben. Több nagyobb pesti cégnél szerezte meg segédi praxisát. 1928-ban lett önálló. 1 segéddel végzi gondos kivitelű munkáit. Neje: Samu Irén.

Anton János, férfiszabó m. Alagút u. 1. Szül. 1893-ban Gyéresszentkirályon, felszab. 1910-ben Tordán. Segédévei alatt Erdély nagyobb városaiban, majd Budapesten gyarapította szakismereteit. 1920-ban alapította üzemét. A világháború alatt 1 évig teljesített frontszolgálatot és 1919-ben szerelt le.

Andrássy Nándor

Antoska Mátyás

Antoska Mátyás, férfiszabó m. Rózsa u. 86. Szül. 1881-ben, felszab. 1901-ben Liptószentmiklóson. A Felvidék nagyobb városaiban kezdte segédi praxisát, majd Budapest előkelő műhelyeiben dolgozott. 1921-ben lett önálló. A jó középosztálynak készít rendelésre ruhát. A világháborúban 1915-től vett részt. Neje: Welha Anna.

Alexi Ede, férfiszabó m. Liliom u. 22. Szül. 1879-ben Kisladna községben, felsz. 1894-ben Kassán. Egyideig Kassán dolgozott mint segéd, majd a szakma tüzetes elsajátítása céljából Budapestre jött,

Alexi Ede

Anka Pál

ahol 1907-ben önálló **műhelyt** nyitott. 1915-ben bevonult és 42 hónapig teljesített az orosz és olasz fronton szolgálatot. Egyszer megsebesült. Kit.: Br. v. é. és Vask. Neje: Libits Amália.

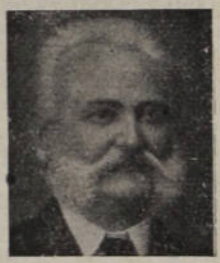
özv. Arah Mendelné szül. Rothstein Janka. férfiszabó műhely. Eötvös u. 1a. Szül. Pápán. A műhelyt férje halála óta (1925) özvegyi jogon vezeti. Néhai A.

Mendel az üzemet 1896-ban alapította, szorgalmával és lelkiismeretes munkájával kivívta vevőinek és szaktársainak megbecsülését. Az özvegy nagy energiával igyekszik a régi nívót megtartani.

Arndt Ádám, férfiszabó m., Rákóczi tér 3. Szül. 1867-ben, szab. 1885-ben Bonyhádon. Hosszú időn át dolgozott Budapest nagyobb műhelyeiben. 1919 óta önálló mester. Üzletek részére modell munkát készít. 1894-ben nőül vette Mucsolovics Éva Lujzát.

özv. Arah Mendelné

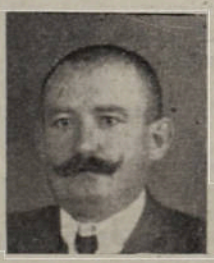
Auguszt János

Auguszt János, férfiszabó m., Zichy Jenő u. 41. Szül. Mágocson 1865-ben, szab. 1884-ben szülőfalujában. Tapasztalatokban gazdag segédévek után 1891-ben önállósította magát. Munkáját 1911-bronz oklevéllel tüntették ki. Műhelyében 4 tanuló szabadult, akik már önálló mestrek. 1890-ben megnősült, neje: Kossuth Julianna.

Arlett József, férfiszabó m. Bokréta u. 23. szám.

Ádám Jakab

Babek Gáspár

Auer János, férfiszabó m. Szeszgyár u. 12. Szül. 1892-ben Sobor községben, szab. 1909-ben Rábaszentandráson. Hosszabb ideig működött mint segéd a főváros műhelyeiben. Önálló műhelyét 1924-ben nyitotta meg. Rendelésre dolgozik 1 segéddel. A világháborúban megsebesült. Kis ez., br. v. é., K. cs.-k., seb. é. stb. érmekkel tüntették ki. Neje: Nagy Anna.

Auth János, férfiszabó m. Dob u. 106.

Ádám Ferenc, szabó m., Irányi u. 25. félem. Tel.: 830-91. Jászapátin 1895-ben szül. Budapesten tanulta az ipart, 1912-ben szabadulva fel. 14 évig szabásza volt egy előkelő cégnek. 1915—18-ig a háborúban volt. 1925-ben vette nőül Horváth Teréziát, 1927-ben pedig megalapította műhelyét, ahol 2 segéddel és egy tanulóval dolgozik.

Babek Gáspár, férfiszabó mester, Dessewffy u. 10. Szül. 1871-ben Ság községben, ugyanott szab. 1888-ban atyja műhelyében. Mint segéd Arad, Temesvár, Szeged és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1905 óta önálló mester, aki munkájával jó hírnevet szerzett magának. 2—3 segédet alkalmaz. 1908-ban szép munkájáért bronz éremmel tüntették ki. A világháborúban résztvett. Neje: Szücs Ida.

Babos Ernő, férfiszabó m., Szövetség u. 20/c.

Babocsay Gábor

Babocsay Gábor, férfiszabó m., Lomb u. 43. Szül. Tök községben 1898-ban, szab. 1914-ben Budapesten, ahol önállósításáig 1929-ig mint segéd dolgozott. Speciálista a felsőkabát készítésben. A világháborúban 1917-től vett részt. Kit.: K. cs.-k. Neje: Bucsi Irén.

Babus Zsigmond, férfiszabó m., Grassalkovich u. 27. Szül. 1890-ben Gömör-

Babus Zsigmond

Babusik Károly

szőllősön, szab. Tornaalján 1907-ben. Miskolc, Rimaszombat és Budapest előkelő műhelyeiben kiváló szaktudásra tett szert 1924-ben önálló műhelyt nyitott, melyet

nagy szaktudással és szorgalommal vezet. A világháborút a keleti frontokon küzdötte végig. Neje: Boross Gizella.

Bacsovits István, férfiszabó m. Akácfa ucca 59. sz.

Babusik Károly, férfiszabó m., Garay tér 8. Szül. Érsekujvárott 1888-ban, Komáromban szab. 1906-ban. Mint tanonc kiváló munkájáért elismerő oklevelet és jutalmat nyert. Az ország nagyobb városaiban töltött segédévei alatt gazdag szaktudásra tett szert. 1920-ban önálló műhelyt nyitott. Az orosz, ill. szerb fronton kétszer megsebesült. Neje: Gradvol Júlia.

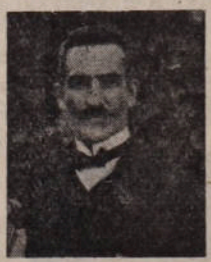
Bagdi János

Bagdi János, férfiszabó m., Kistemplom u. 8. Szül. 1885-ben Debrecenben, szab. 1900-ban ugyanott. Segédidejének Nagyvárad, Miskolc, Kolozsvár és Budapest a főbb állomásai. 1920-ban nyitotta meg 2 segédet foglalkoztató szabóságát, amelyben üzletek részére dolgozik. A világháborúban kétszer megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Sipkovits Margit.

Baits Emil, férfiszabó m., Váczi u. 79.

Balogh János

Baksay Sándor

Bajza Márton, férfiszabó m és úri divat kereskedő, Eskü út 6. Szül. Bácsszentiván községben 1878-ban, Zomborban szab. 1895-ben. Magyarország, Ausztria és Németország nagy városaiban szerezte meg jártasságát szakmájában. 1904-ben önálló lett. 3 segéd és 1 tanuló nyer műhelyében alkalmazást. Az Ipt. számvizsg. tagja. Baross Szöv. Szabó Szakosz. alelnöke, a Sas-kör igazg. tagja stb. stb. 1930 június 5-én aranyérem és díszoklevél kitüntetést kapott az ipar terén szerzett érdemeiért.

Baksay Sándor, férfiszabó m, Horthy M. út 54. Szül. 1877-ben, szab. 1893-ban Bölcskén. Mint segéd a fővárosban, kizáróan neves cégeknél dolgozott. Tanulmányúton Németországban is járt. 1904-ben Kalocsán lett önálló, majd újból 1911-ben Budapesten. Képesített polgári és egyenruha szabó. A Kalocsai Ipt.-nek vál. tagja volt ugyanott megalapítója az ip. otthonnak. Neje: Németh Teréz, hűséges segítőtársa a munkában.

Bakonyi Sándor, férfiszabó m., Polgár u. 5. Szül. 1899-ben, szab. 1916-ban Pálfán. Önállósítása (1924) előtt budapesti műhelyekben szerezte meg mint segéd a szükséges gyakorlatot. Kizáróan rendelésre dolgozik. Résztvesz a szakma gazdasági és társadalmi mozgalmaiban. Neje: Adler Ilona.

Balczó János, férfiszabó m., Budai László u. 14. Szül. Szarvason 1893-ban, u.-ott szab. 1910-ben. Segéd idejét több fővárosi nagy műhelyben töltötte el és 1929-ben nyitotta meg műhelyét. Két segédet foglalkoztat. 1914-től kezdve vett részt a világháborúban, 1915-ben súlyosan megsebesült és mint rokkant szerelt le. Neje: Szélcsay Júlia.

Balázs János, férfiszabó m., Horthy M. út 154. Szül. Székelyteleken 1885-ben, szab. Nagyváradon 1901-ben. Fiume és a főváros műhelyeiben töltötte segédidejét. A szakma elsajátítása után 1923-ban megnyitotta 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztató műhelyét. Végigküzdötte a világháborút, kétszer megsebesült. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Berecz Zsuzsanna.

Balázs Károly, férfiszabó m. Nádor ucca 15. szám.

Balogh Béla, férfiszabó m., Semmelweiss u. 5.

Balogh Béla, férfiszabó m. Kisdiófa u. 10. szám.

Balogh János, szabó m., Szigetvári u. 21.

Baló Géza, férfiszabó m. Bosnyák u. 9. Szül. 1867-ben Székelyudvarhelyen. 4 középiskola elvégzése után tanulta ki szakmáját. Felszab. 1883-ban. Egyike a főváros legrégibb mestereinek. 1889-ben lett önálló. Mostani üzletét 1918-ban alapította. 1893-ban remekben készült díszmagyarját oklevéllel tüntették ki. A román megszállás elől menekült Óklárról (Udvarhely m.), ahol az Ipt. jegyzője és gazdája volt. Neje: Kováts Karolin.

Baumann Lipót, férfiszabó m., Nefelejts u. 54. Szül. 1885-ben Dorogon, szab. Esztergomban 1902-ben. Bécs, Esztergom és Budapest műhelyeiben tökéletesítette szakismereteit mint segéd. 1911 óta önálló mester. Műhelyének specialitása a bőrkabát készítés és festés. E téren vá-

Baló Géza

Baumzweig Izráel

rosszerte elismert szakember. A világháborúban az orosz fronton megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k.

Balogh János, férfiszabó m., Szigetvári u. 21. Szül. Jánosházán 1900-ban, szab. ugyanott 1921-ben. A főváros nagyobb műhelyeiben tökéletesítette magát szakmájában. Rendelésre dolgozó műhelyét 1929-ben nyitotta meg. Részt vett a világháborúban. Neje: Kámán Teréz.

Balogh Károly

Balogh Károly, férfiszabó m., Orczi út 8. Szül. 1868-ban Jászkiséren, szab. 1887-ben Egerben. Szabadulási helyén, Szolnokon és a fővárosban töltötte segédidejét. 1894-ben önállósította magát. Műhelyében rendelésre dolgozik. Neje: Szóka Mária.

Baumzweig Izráel, férfiszabó m. Garay u. 28. Szül. 1895-ben Szászrégenben, felszab. 1914-ben Budapesten. Segédévei alatt Budapest, Kolozsvár, Bécs és Pozsony mesterei mellett szerezte meg szaktudását, melyet 1928-ban alapított műhelyében gyümölcsöztet. Neje: Neu Etus.

Baran Ármin, férfiszabó m., Nagymező u. 64.

Barcza Sándor, férfiszabó m., Szív u. 69. Szül. Nagyvázsonyban 1890-ben, szab. Pápán 1908-ban. Iparának tökéletes elsajátítása végett a fővárosba jött, ahol 1923-ban önállósította magát. Műhelyében 1 segéd és 1 tanuló segédletével üzletek részére dolgozik. 1915-ben nőül vette Kovács Júliát.

Balázs János

Barcza Sándor

Barna Gyula, férfiszabó m., a Barna Fivérek cég beltagja, Gyulai Pál u. 11. Szül. 1893-ban Budapesten, szab. 1910-ben. A fővárosban jó mesterek mellett töltötte segédidejét. 1921 óta önálló. (Lásd Barna István adatait). 1910-ben segédi díszoklevelet nyert. 1914—18-ig részt vett a világháborúban az orosz és román fronton.

Barna István

Barna Gyula

Barna István, férfiszabó m., a Barna Fivérek cég beltagja, Gyulai Pál u. 11. Szül. 1889-ben, szab. 1908-ban Budapesten, ahol segédi gyakorlatát is megszerezte. A társascéget Gyula öccsével 1921-ben alapították. 1908-ban díszoklevelet nyert munkájával. Végigküzdötte a világháborút az olasz és orosz fronton. Neje: Német Emilia.

Bartek Ferenc, férfiszabó m. Ugocsa u. 5. Szül. 1879-ben, felszab. 1895-ben Budapesten. Mint segéd megfordult Európa fővárosaiban, (Konstantinápoly, Berlin, London, Liszabon) tudásban és

tapasztalatokban gazdagodva. 1908-ban a berlini kiállításon I. o. kitüntetésben részesült. Idehaza 20 éve működik mint önálló mester, mely idő alatt 30 segéd került ki keze alól. A világháborúban ötször sebesült és majd az összes kitüntetéseket elnyerte. Neje: Benisek Ilona.

Baranyi Sándor, férfiszabó m. Donáti u. 65. Szül. 1893-ban, szab. 1910-ben Magyarpécskán. A tanulásvágy a fővárosba hozta és itt jobb mesterek mellett dolgozott mint segéd 1920-ig, amikor önállósította magát. Üzletek részére dolgozik. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. A világháborúban az olasz fronton kétszer megsebesült. Kit.: br. v. é., és K. cs.-k. Neje: Köpeczi Margit.

Bartha Gyula, férfiszabó m., Sas u. 29. Szül. 1903-ban, szab. 1920-ban Szegeden. Segédévei alatt előkelő szegedi és fővárosi cégeknél tökéletesítette szakismereteit.

Bartha Gyula

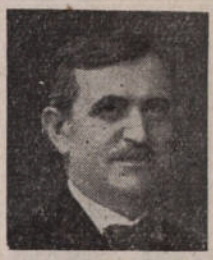

Bednár Ferenc

Barth Benjámin, férfiszabó m., Kertész u. 20. Szül. 1877-ben, szab. 1891-ben Kolomea városában. Segédi gyakorlatát Budapesten szerezte meg. 1902 óta önálló. Műhelyében kizáróan mérték szerint rendelésre dolgozik. A világháborúban résztvett és mint rokkant szerelt le. Neje Leiner Janka. Fia Zoltán a szakmát folytatja. Elvégezte a szabászati tanfolyamot.

Barth Mátyás, férfiszabó m., Hungária körút 277. Szül. 1898-ban Ombódon, szab. 1913-ban Pancsován. Önállósítása előtt mint segéd a főváros műhelyeiben töltött hosszabb időt. 1927-ben alapított műhelyében egyaránt foglalkozik polgári és egyenruha készítéssel. 1 segédje van. A világháborúban 1917-től kezdve vett részt.

Bartos Péter, férfiszabó m., Molnár u. 5. Tel.: 881-98. Szül. Dubován 1888-ban, szab. Bécsben 1905-ben. Segédévei alatt előbb szabadulása helyén dolgozott, majd Német- és Franciaország nagyobb városaiban tökéletesítette szaktudását. Zürichben lett önálló 1910-ben. 1914-ben bevonult és végigszolgálta a világháborút. Hazatérve Budapesten önállósította magát, ahol nagy tudása révén a szakma egyik kiváló tagjává vált. Neje: Patkós Júlia.

Bártfay Pál

Bálint Menyhért

Bádik Pál, férfiszabó m., Királyi Pál u. 18. Szül. 1900-ban Trencsénben, szab. 1916-ban Budapesten. Önállósításáig (1927) a főváros műhelyeiben gyakorolta magát a szakmában. Műhelyében főként nagyobb üzletek részére készít munkát 1 segéddel. Neje: Dániel Anna.

Bálint Menyhért, úriszabó m. József körút 71. Tel.: J. 312-38. Szőregen született. Korán árvaságra jutva, az első gimnázium elvégzése után Szegedre került szabótanoncnak és ott 1884-ben felszabadult. Segédkorában Budapesten dolgozott. 1891-ben a nagyváradi kiállításon munkájáért arany oklevél kitüntetést kapott. 1896-ban lett önálló. 1900-ban a párizsi világkiállításra küldetett ki. 1903-ban Budapesten segédei és tanoncai első díjakat nyertek. 1904-ben a Székesfőv. iparrajziskolához szabászati szakoktatónak hivatott meg. 1908-ban a technológián mestertanfolyami oktató és szabóipari szakellenőr lett és e tisztségét ma is betölti. A háborúban rokkantiskolában volt oktató és szakellenőr. 1928-ban a kultuszminiszter megbízásából elkészítette a „Vezérfonal" c. tanonciskolai tanmenetet. Volt a szabósegédek egyesületének titkára, majd elnöke. A betegsegélyző igazg. tagja, a Szabóiparosok Köre és Egyenruhakészítők Köre alapítója és elnöke. A Szabó Hírlap alapítója, ipt. előljár. tag, a term. szöv. igazg. tagja, 1915 óta elnöke, az I. O. K. Sz. igazgatósági tagja, a Baross Szövetség, Orsz. Iparegyes., Iposz vezető tagja, volt kamarai tag stb. Olaszországban, Törökországban, Romániában, Németországban, Párizsban, Londonban folytatott tanulmányokat. Két Iparegyesületi nagy ezüstérme van. A kormányzó legfelsőbb elismerésben részesítette.

Bárdy István, szabó m., Paulay E. u. 22—24. Tápióbicskén 1885-ben szül., Budapesten 1902-ben szab. 10 évig praktizált a fővárosban. Elvégezte a tchnológia szabászati tanfolyamát. 1912-ben saját erejéből megalapította műhelyét, ahol 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. A Move H. F. C. alelnöke. Neje: Ruzicska Anna.

Bártfay Pál, férfiszabó m. Ráday u. 47. Szül. 1885-ben, felszab. 1901-ben szülővárosában. Iparát mint segéd Budapest előkelő műhelyeiben gyakorolta. Gazdag szakismereteit 1914-ben alapított műhelyében értékesíti. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Alapító és vál. tagja a Szabómunkaadók Egyesületének. 1915-től vett részt a világháborúban. Orosz hadifogságba került. Neje: Péter Mária.

Bádik Pál

Beresz Imre

Bátori János, polgári- és egyenruhaszabó m., Régiposta u. 7—9. Szül. 1873-ban Ipolyságon, szab. 1889-ben. Önállósításáig a főváros műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1898-ban alapított műhelyében több tanonc szabadult fel. 1910-ben szép munkáját arany éremmel tüntették ki. Az Ipt.-nek 25 éve elölj. tagja. Mint szakoktató működött a főv. iparrajziskola szabászati tanfolyamán. A világháborúban 26 hónapot az olasz és román fronton töltött.

Bechtold József, férfiszabó m., Városmajor u. 28/c. Szül. 1889-ben, szab. 1907-ben Budakeszin. Jobb mesterek oldalán eltöltött segédidő után 1913-ban nyitotta meg önálló műhelyét, amelyben 1 segédet foglalkoztat. 1924-ben nőül vette Stadler Katalint.

Bednár Ferenc, férfiszabó m., Dessewffy u. 22. Szül. Galgóczon 1896-ban, szab. Budapesten 1915-ben, ugyanitt töltötte jónevű mesterek mellett segédéveit Kellő szaktudással felfegyverezve 1922-ben nyitotta meg önálló műhelyét, amelyben 1—2 segédet foglalkoztat. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. A világháborúban az olasz fronton vett részt. Neje: Kudar Etel.

Beiczer Lajos, férfiszabó m., Vilmos cs. út 66. Szül. Veszprémben 1888-ban, szab. ugyanott 1903-ban. Berlinben és a főváros nagy műhelyeiben szerezte meg segédi prakszisát. Rendelésre dolgozó szabóságát 1926-ban nyitotta meg. 2 segéddel és 2 tanulóval dolgozik. 1914-ben nőül vette Libis Emiliát.

Bencsik Sándor, férfiszabó m. Nádor u. 20. Szül. Abonyban 1893-ban, felszab. Budapesten 1910-ben. Cegléd és Budapest neves mesterei mellett tökéletesítette szaktudását mint segéd. 1928 óta önálló. Két segéddel dolgozó műhelyében megrendelésre készít príma kivitelben előkelő közönsége részére ruhákat. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Gáspár Mária.

Bekő Dániel, férfiszabó m., Hegedüs Sándor u. 21. Szül. 1873-ban Dömsödön, szab. 1889-ben Budapesten, ahol segédéveit is töltötte. 1 segéddel dolgozó műhelyét 1912-ben nyitotta meg. Rendelésre dolgozik. A világháborúban 1915-től fogva vett részt. Neje: Gudrics Zsuzsanna.

Bendel Béla, szabó m. Kolozsvári ucca 54/a. Berzenczén 1883-ban szül., Iharosberényben 1901-ben szab. Wien, Pécs, Kaposvár, Nagykanizsa és Budapest voltak segédéveinek állomáshelyei. 1927 óta önálló, 1 segéddel dolgozik. Neje: Kruzli Anna, esküvőjük 1913-ban volt.

Bendel Béla

Bekő Dániel

Bencsetler Mátyás, férfiszabó m., Liszt Ferenc tér 10. Szül. 1898-ban Németságon, szab. Temesvárott 1914-ben. Szabadulása után bevonult és végigküzdötte a világháborút. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Hazatérve a fővárosban segédeskedett, majd 1925-ben önállósította magát. Szakképzett munkái nagyon kedveltek. Neje: Eib Margit.

Bencz Miklós, férfiszabó m. Tompa u. 19. Szül. 1893-ban Torontáljánosföldön, felszab. 1910-ben Temesvárott. Egész segédidejét Budapest előkelő műhelyeiben töltötte. 1920-ban megnyitott műhelyé-

ben 1 segédnek és 2 tanulónak ad munkát. 1914-től résztvett a világháborúban. orosz hadifogságba került, ahonnan szökve menekült meg. Neje: Merket Irma.

Bárdy István

Bencz Miklós

Bencze József, férfiszabó m., József u. 4.

Benyik Ferenc, férfiszabó m. Vörösmarty u. 73.

Benyó István, férfiszabó m., Phönix u. 2. Szül. Teplafő községben 1893-ban, szab. Pozsonyban 1912-ben. Hosszú ideig

Bencsetler Mátyás

Benyó István

dolgozott mint vezető segéd a Budapesti Ruházati Rt. műhelyében. 1921 óta önálló. Rendelésre, mérték szerint dolgozik. Részt vett a világháborúban. 1914—18-ig orosz hadifogságban sínylődött, honnan szökve menekült meg. Neje: Szöcs Zsuzsanna.

Berde István, férfiszabó m., Bimbó u. 2/b. Szül. 1887-ben Gidófalván, szab. Budapesten 1906-ban, oklevéllel kitüntetve. Budapest jobb mesterei mellett kiváló szaktudásra tett szert. 1914-ben önálló lett, majd mindjárt bevonult és 1918-ig katonáskodott. Kit.: mozg. é., vaskereszt, K. cs.-k., seb. é. Hazatérve folytatta szakmáját. Neje: Vig Karolina.

Beresz Imre, férfiszabó m., József körút 58. Szül. 1886-ban Munkácson, szab. Budapesten 1900-ban. Mint segéd gyakorlatát Drezda, Berlin és Bécs műhelyeiben szerezte. Elsőrendű munkát készítő műhelyét 1929-ben alapította. 2 segédet és 2 tanulót alkalmaz. Tagja a Sz. O. Sz.-nek. Végigharcolta a világháborút. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 1919 óta nős.

Bergmann Jakab

Bihari Elek

Bergmann Jakab, férfiszabó m. Nap u. 9. Szül. 1880-ban, szab. 1898-ban Tornán. Mint segéd Budapest műhelyeiben szerzett gyakorlatot. 1911-ben alapított önálló műhelyében 3 segéd dolgozik. A világháborúban háromszor megsebesült, mint rokkant szerelt le. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 1912-ben megnősült.

Bergmann Konrád, férfiszabó mester. Hársfa u. 24. Szül. 1885-ben Ujverbászon, felszab. 1900-ban ugyanott. Mint segéd, tanulmányainak kiegészítése végett, Németországba ment, majd Budapest nagy műhelyeiben dolgozott. 1907-ben alapított műhelye egyenruhaszabósággal foglalkozik. Több közszállításban vett részt.

Bernáth S. férfiszabó m. Akácfa u. 37.

Brebán László

Berkovits Samu férfiszabó m. Akácfa u. 49. Szül. 1889-ben Szatmárudvarin, szab. 1906-ban Sárközujlakon. Mint segéd Szatmár, Nagyvárad és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1914 óta vezeti 3 segédet foglalkoztató műhelyét. Tagja a Sz. O. Sz.-nek. A harctereken tanusított hősies magatartását 1 kis ez. v. é., 2 br. v. é. és K. cs.-k.-tel honorálták. Neje: Berkovits Vilma.

Berkovits Vilmos, férfiszabó m. Paulay Ede u. 37. Szül. 1889-ben, szab. 1906-ban Nagyszőllősön. Segédéveit Kolozsvár, Be-

regszász, Szatmár és Budapest műhelyeiben jó mesterek oldalán töltötte. Kolozsvárt 1908-ban az ipari kiállításon elismerő oklevelet nyert. 1911 óta önálló mester. Neje: Berkovits Malvin.

Bernáth Zsigmond Bertók Lajos

özv. Berkovics Zsigmondné szül. Kater Johanna, férfiszabó műhely, Király u. 21. Ugocsa vármegyében Lovas községben született, 1900-ban Budapesten szab. fel. 1902 óta vezeti 1 segéddel dolgozó önálló műhelyét. Tagja az Ipt.-nek.

Berkovits Zsigmondné Biró János

Bernáth Zsigmond, férfiszabó m., Dessewffy u. 4. Szül. 1899-ben Abátszalókon, ugyanott szab. 1915-ben. Segédidejét Nyiregyházán és Budapest műhelyeiben töltötte. Rendelésre dolgozó szabóságát 1929-ben alapította. 4—5 segédet foglalkoztat. A világháborúban az olasz, román és orosz fronton harcolt. Kit.: kis ez. v. é., vasker. és K. cs.-k. Neje: Molnár Anna.

Bertók Lajos, férfiszabó m., Tisza Kálmán tér 27. Szül. 1891-ben Ugrán, szab. 1908-ban Nagyváradon. Tizenhat évi budapesti segédi működés után 1924-ben önálló műhelyt nyitott. Tömegmunkát készít 3 segéd és 1 tanuló közreműködésével. Tagja az Egyesült Szabó Ip. Körének. A világháborúban részt vett. Neje: Kozák Rozália.

Bertus József, férfiszabó m., Alkotás u. 11. Szül. Magyarsókon 1887-ben, szab. Magyarsikszelőcén 1903-ban. Szabadulási helyén, Budapest és Bécs forgalmas műhelyeiben szerezte meg a szükséges gyakorlatot. 1913-ban önállósította magát. Műhelye össze van kötve a Klotild vegytisztító képviseletével. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat rendelésre dolgozó műhelyében. A világháborúban hosszabb frontszolgálat után orosz hadifogságba került. Neje: Kelemen Lila.

Bertus József

Bezsula Péter István, férfiszabó m., Lónyai u. 19. Szül. 1891-ben Fehértemplomban, szab. 1907-ben, ugyanitt kezdte segédidejét. Bejárta Ausztriát, Német-, Olasz- és Törökországot, megfordult Londonban. Visszatérte után 1920-ban lett önálló. Az 1911 évi és 1923. évi kiállításokon ezüst éremmel tüntették ki. Az Ipt. előljárósági, a Sz. O. Sz. igazg. tagja, agilis vezetője több társadalmi egyesületnek. A IX. ker. Egys. Párt gazdája. A világháborúban 1914-től fogva az összeomlásig részt vett. Kit.: I. és II. o. v. é., kor. ez. é. k., német vasker. stb. Neje: Gáspár Júlia képesített nőiszabó.

Bihari Elek, férfiszabó m. Dob u. 86. Szül. 1872-ben, felszab. 1888-ban Kisvárdán. Mint segéd a főváros tekintélyes, nagy műhelyeiben tökéletesítette magát a szakmában. 1907-ben önállósította magát. Kizáróan rendelésre dolgozik. 1914—18-ig vett részt az olasz és román fronton a világháborúban. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k.

Binéth Lajos, férfiszabó m., Nefelejts ucca 64. Szül. Simándon 1864-ben, szab. 1883-ban. Mint segéd Temesvár, Brassó és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1894-ben önállósította magát. Mérték szerint, rendelésre dolgozik. Fia, aki jelenleg Párisban dolgozik, szintén nála tanult. Neje: Deutsch Malvin.

Biró János, férfiszabó m., Medve u. 19. Szül. Pilismaróton 1895-ben, szab. Budapesten 1912-ben Pártos Ignác műhelyében. Bécs, München és Budapest előkelő műhelyeiben töltötte segédidejét. A Technológia szabászati tanfolyamát sikerrel elvégezte. A világháborúban 13 hónapot az orosz és román fronton töltött. Neje: Echten Ilona.

Blaustein Sándor, szabó m., Dob u. 20. Szül. 1882-ben Fancsikán, szab. Tiszaujakon. ahol segédi tevékenységét is megkezdte, majd a fővárosba jött és itt 1908-ban önállósította magát. Rendelésre dolgozik. Végigküzdötte a világháborút. Kit: seb. é. és K. cs.-k. Neje: Weisz Regina.

Blazsits Vendel, férfiszabó m. Váci út 170/c. Szül. Lengyeltótin 1888-ban, szab. szülőhelyén 1904-ben. Budapest több előkelő mestere mellett tökéletesítette magát mint segéd iparában. Tagja a Keresztény Kisiparosok Orsz. Szöv.-nek. Önálló műhelyét 1918-ban nyitotta meg. Neje: Moldován Ilona.

Blész János, férfiszabó m. Apród u. 8. Szül. 1885-ben Torontálszécsányban, felszab. 1902-ben Nagybecskereken. Segédi gyakorlatát 1904-től Budapesten szerezte meg és kiváló szaktudását 1918-tól saját műhelyében gyümölcsözteti. 1910-ben feleségül vette Enyingi Juliannát.

Boda Aladár, férfiszabó m. Attila krt. 45. Szül. 1890-ben, felszab. 1908-ban Várpalotán. Mint segéd kiváló budapesti mestereknél gyarapította szaktudását. 1904-től dolgozik önálló mesterként. Saját alapítású műhelyében 1 segéddel készíti mérték szerint príma munkáit. A háború alatt olasz fogságba került, honnan csak 1920-ban tért vissza.

Bodányi András

Bodányi Béla

Bodányi András, férfiszabó m., Molnár u. 27. Szül. 1876-ban Komáromban, szab. 1893-ban Mezőörsön. Mint segéd Györgyszentmárton, Komárom és Budapest műhelyeiben gyarapította szaktudását. Elvégezte a Technológia szabászati tanfolyamát, elismerő oklevelet és ezüst érmet nyert. 1906 óta működik mint önálló mester. A háborúban résztvett. Neje: Hrubi Gizella. Fia Béla.

Bódi Iván, férfiszabó m., Rombach u. 5. Szül. Nagykátán 1895-ben, szab. Budapesten 1911-ben. Mint segéd Budapest több nagyobb mesterénél képezte tovább magát. 1920-ban lett önálló. Műhelyében kizárólag mellény készítéssel foglalkozik. A világháborúban 1914-től kezdve vett részt, 1918-ban angol fogságba került Egyptomban, honnan 1920-ban tért haza. Kit.: a török félhold, bronz v. é., Károly cs.-k. Fogsága ideje alatt megtanult törökül és angolul. Neje: Csaholy Julianna.

Bódi János, férfiszabó m. Ráday u. 60. 4 segédet alkalmaz. A világháborút az orosz és szerb fronton küzdötte végig. Többször megsebesült. Kit.: K. cs.-k. és seb. é. Neje: Gergorics Anna. Ágoston fia a szakmát tanulja.

Bognár Lajos

Bodnár Pál, férfiszabó m., Gyulai Pál u. 9. Szül. 1859-ben Széplakon, szab. Kassán 1875-ben, ugyanitt kezdte meg mint segéd a munkát, később szaktudása fejlesztése érdekében Budapestre jött. 1892 óta önálló mester. Rendelésre dolgozó műhelyében 2 segédnek ad munkát. 1896-ban munkáját bronz éremmel tüntették ki. Neje: Bálint Mária.

Bodzák Ferenc, férfiszabó m., Német u. 2. Szül. 1894-ben Mádon, szab. Ujpesten 1912-ben. Segédideje alatt Bécs, Kassa és Budapest nagy műhelyeiben egészítette ki szakismereteit. 1924-ben alapított műhelye, melyben 3 segéd és 1 tanuló dolgozik, kizáróan elsőrendű munkát produkál. Több kitüntetést kapott szép munkájáért. A világháborúban az orosz és olasz fronton harcolt. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. Neje: Riterper Fanny.

Bognár Gyula, férfiszabó m., Siófoki út 4. Szül. 1888-ban Vál községben, szab. 1907-ben Budapesten, ahol jó mesterek műhelyeiben tökéletesítette szakismeretét. Rendelésre dolgozó szabóságát 1912-ben nyitotta meg. 1911-ben a szabászatból

oklevelet szerzett. Tagja a K. I. O. Sz.-nek, elnöke a Szabó Munk. Szociális Egy.-nek. Neje: Kiss Etel.

Bognár Lajos, férfiszabó m., Déry u. 11. Szül. Budapesten 1895-ben, szab. 1913-ban. Németh Gyula, Klug és Bruckner és más jónevű cégeknél segédeskedett. 1926-ban megnyitott műhelye a jó középosztály részére szállít kifogástalan munkát. A világháborúban 28 hónapig a frontokon harcolt. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. stb. Neje: Dörnyei Erzsébet.

Bodzák Ferenc

Bokros Lajos

Bokros Lajos, férfiszabó m., Gizella u. 28. Szül. Dunaszerdahelyen 1895-ben, szab. Pozsonyban 1910-ben. Pozsony és Bécs műhelyeiben szerezte meg segédi gyakorlatát. 1924 óta önálló. Egyenruha készítéssel és angol szabászattal egyaránt foglalkozik. 1 segéddel dolgozik. Szép munkájáért elismerő oklevelet és ezüst érmet nyert. Hősies magatartásáért a világháborúban kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-el jutalmazták. Neje: Németh Ilona.

Bolvári Imre, férfiszabó m., József körút 60. Szül. 1874-ben Kalocsán, szab. u. ott 1890-ben. Budapest, München és

Bóna Lajos

Brünn műhelyeiben tökéletesítette szakismereteit mint segéd. Elsőrendű munka termelésre berendezett műhelyét 1906-ban alapította. 1 segédet foglalkoztat. Részt vett a világháborúban.

Bóna Lajos, szabó m., Révay u. 10. I. 9. Bpesten 1892-ben szül., 17 éves korában szab. Már tanonc korában oklevelet és pénzjutalmat kapott. Háború alatt az orosz és olasz fronton harcolt, kit.: br. v. é. és szolg. jub. é. 1919-ben vette nőül Kreszta Jozefint .1920-ban alapította meg vállalatát, ahol 2 segéddel és 1 tanulóval dolgozik.

Borbély Ferenc, férfiszabó m., Csáky u. 1. Szül. 1893-ban, szab. 1910-ben Debrecenben. Kolozsvár és a főváros műhelyeiben tökéletesítette szakismereteit. Jobb közönség részére dolgozó műhelyében 1 segéd és 1 tanuló talál alkalmazást. A világháborúban az orosz és román harctéren szolgált.

Borbély Kálmán, férfiszabó m., József u. 53. Szül. 1881-ben Székelyudvarhelyen, szab. 1900-ban Budapesten, ahol megszerezte segédi prakszisát is. Rendelésre dolgozó szabóságát, melyben 1 segédet és 2 tanulót alkalmaz 1918-ban nyitotta meg. Részt vett a világháborúban. Neje: Farkas Mária.

Bolvári Imre

Borbély Kálmán

Borok József, férfiszabó m., Budafoki út 35. Szül. 1891-ben Laskód községben, szab. 1908-ban Budapesten. Több vidéki városban dolgozott segédideje alatt, a fővárosban nagy műhelyekben tökéletesítette szaktudását. 1919-ben nyitotta meg önálló műhelyét. Elvégezte a szabászati tanfolyamokat. Jelenleg 1 segédet és 1 tanulót alkalmaz. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített.

Boros István, szabó m., Szt. László u. 76. I. em. 35. 1898-ban Aranyos-Tordán szül., 1915-ben Székelyudvarhelyen szab. Segéd Erdélyben és a fővárosban volt. Háború alatt a román és olasz fronton volt. Egy évet olasz hadifogságban töltött, Rómában és Nápolyban tanulta a szabászatot. Mint altiszt szerelt le Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 1916 óta önálló.

Bossányi Lajos, szabó m., Ó ucca 24. III. em. 28. Szül. 1891-ben Budapesten. A fővárosban tanulta az ipart, 1908-ban

Vappel J. szabadította fel. Előkelő trieszti és budapesti műhelyekben dolgozott a háború kitöréseig. A harctéren kétszer megsebesült, rang: tizedes, kit.: K. cs.-k. 1922 óta önálló mester. Műhelyében egy segédet alkalmaz. Neje: Grübler Aranka.

Boschán Márk, férfiszabó m., Rákóczi tér 3. Szül. Vörösmarton, szab. Mohácson 1887-ben. A főváros műhelyeiben eltöltött tapaszalatokban gazdag segédidő után 1906-ban lett önálló. A világháborúban 4 éven át a fronton teljesített szolgálatot. 1909-ben megnősült. 1 fiú és 1 leánygyermeke van.

Botka István

Boros István

Botka István, férfiszabó m. Szondy u. 48/50. Szül. 1876-ban, felszab. 1893-ban Szatmáron. Debrecen és a főváros nagyobb műhelyeiben szerzett szakbeli gyakorlatot. Mint önálló mester 1906 óta dolgozik. Jelenleg 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. A világháborúban végig részt vett. Kit.: K. cs.-k. 1905-ben megnősült.

Bozóky Imre, férfiszabó m., Hajós u. 27. Szül. 1902-ben Szabadszálláson, szab. 1919-ben Budapesten, ahol mint segéd tovább képezte magát. Jobb műhelyekben eltöltött segédidő után 1928-ban önálló lett. Főként mellényszabósággal foglalkozik.

Boszternák János, férfiszabó m., Hunyady tér 10. Szül. Kürtön 1879-ben, szab. 1898-ban Budapesten. A fővárosban töltött 25 évi segédi működés után nagy tapasztalatokkal felruházva 1923-ban önállósította magát. 1 segéddel dolgozik. Minden idejét iparának szenteli. 1901-ben nőül vette Sirger Jozefint.

Braun Izsák, férfiszabó m., Dessewffy u. 26. Szül. 1876-ban Szilágysomlyón, szab. u.-ott 1891-ben. Debrecen, Kolozsvár, Nagyvárad és Budapest segédéveinek főbb állomásai. 1912-ben nyitotta meg rendelésre dolgozó műhelyét. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. A világháborút az orosz, szerb és román fronton küzdötte végig, egyszer megsebesült. Neje: Berkovics Fanni.

Breuer József és Fia úriszabók, Váczi u. 11/b. félem. B. J. 1865-ben Sepsiszentgyörgyön szül., ahol 1880-ban szab. Vándorútja során Berlin, Wien, Hamburg, Prága, Brünn és Budapest mestereinél dolgozott. Résztvett a háborúban. 1920-ban önállósította magát. Cégtársa és fia **B. Todor** 1893-ban szül., érettségi után Barchfeldnél szab. Hosszú külföldi tanulmányúton volt, Londonban szabászati akadémiát végzett. Végigküzdötte a háborút, mint zls. szerelt le. Kit.: k. ez. v. é. Kétszer sebesült.

Brebán László, férfiszabó m., Haris köz 4. Szül. 1894-ben Balkány községben, szab. 1911-ben Miskolcon, ugyanitt kezdte segédi munkáját, később a főváros jobb műhelyeiben folytatta. 1921-ben önállósította magát. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Neje: Sebők Teréz.

Brückner Fülöp, férfiszabó m., Wesselényi u. 54. Cservenkán szül. 1876-ban, 1893-ban szab. 1907-ben történt önállósításáig több nagyobb műhelyben dolgozott Budapesten. Műhelyében 5 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. 23 év óta részt vesz az ipari mozgalmakban. 1909-ben nőül vette Bitter Etelt.

Brunner Lajos, férfiszabó m., Kálvária u. 28. Szül. Ercsiben 1886-ban, szab. u. ott 1904-ben atyja műhelyében. Budapesten dolgozott hosszabb időn át mint segéd. 1924 óta önálló mester. Műhelyében rendelésre készít lá kivitelű munkát. A világháborúban részt vett. 1924-ben megnősült.

Buck Sándor

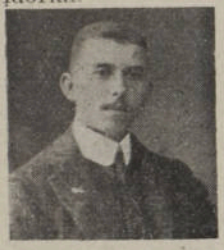

Büky Márton

Buck Sándor, férfiszabó m., Wekerle S. u. 11. Szül. Kisújszálláson 1890-ben, szab. 1906-ban Hajdunánáson. Szakmájának tökéletes elsajátítása végett a fővárosba jött, ahol jóhírű műhelyekben dolgozott segédi minőségben. 1920 óta mint önálló mester működik. 1 segéddel és 1 tanulóval végzi rendelésre készülő munkáit. A világháborúban résztvett. Neje: Braun Julianna.

Bugovits Ferenc, férfiszabó m., Várfok u. 8. Szül. Rábakovácsi községben 1884-ben, szab. ugyanott 1901-ben. Mint segéd megfordult Komárom, Szombathely és Budapest műhelyeiben. Kellő gyakorlat után 1922-ben lett önálló. Ia kivitelben, rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédet alkalmaz. Neje: Hupkó Lujza.

Bugyi Antal férfiszabó m., Sugár u. 12. Szül. 1887-ben, szab. 1904-ben Makón. A tanonckiállításon I. díjat és oklevelet nyert. 1913-ig segédeskedett Budapesten és több vidéki városban. Műhelyét kiváló szakképzettséggel vezeti; 1 segédet alkalmaz. Tagja a Keresztény Szabóip. Szöv.-nek. 1924-ben nősült; neje Balogh Vidorka.

Brunner Lajos

Bumb József

Bujtor Lajos, férfiszabó m., Király u. 7. Szül. 1898-ban, szab. 1914-ben Marcaliban. Kaposvár, Nagykanizsa és Budapest neves műhelyeiben segédeskedett. Mérték szerint készülő munkára berendezett műhelyét 1928-ban alapította. 1916-tól részt vett az olasz fronton a világháborúban, egyszer megsebesült. Kit.: kétszer br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Varga Erzsébet.

Bukovinszky Sándor, férfiszabó m., Szt. János tér 1. Szül. 1875-ben, szab. 1892-ben Esztergomban. Megfordult mint segéd Németországban, majd hosszabb időt töltött a főváros műhelyeiben. 1904 óta önálló mester. Az 1928. évi kiállításon kitüntető okl.-et és érmet nyert. 3 segédet és 4 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak volt tagja. Szolgált a magy. kir. testőrségnél. Neje: Korda Mária.

Bulgievicz Kázmér, férfiszabó m. Gr. Haller u. 15. Szül. 1895-ben Sebenye községben, felszab. 1912-ben Budapesten. Eleinte mint segéd a fővárosban dolgozott, később Horvátország nagyobb városaiban. 1927-ben nyitotta meg úriszabóságát. amelyben 1 segéddel jó közönség részére mérték szerint dolgozik. A Világháborút végigküzdötte az olasz fronton. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Vangeli Paula.

Bumb József, férfiszabó m., Homok u. 8—10. Szül. Aranyosmeggyesen 1898-ban, szab. Nagybányán 1914-ben. Mint segéd Budapest és Debrecen jó műhelyeiben gyarapította szakismereteit. Rendelésre dolgozó 1 segédet foglalkoztató műhelyét 1927-ben alapította. A világháborúban frontszolgálatot teljesített. 1928-ban nősült.

Büki Márton, szabó m., Só u. 8. III. em. 6. Szül. 1873-ban Gecsén, szab. 1890-ben Pápán. Győr, Berlin, Drezda, Amerika és Budapest voltak segédéveinek állomáshelyei. Hosszú prakszis után 1907-ben önállósította magát. Már a Milleneum évében II. díjjal jutalmazták munkáit, így érthető, hogy vevőköre a társadalom elitejéből adódik. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Mezer Mária.

Bura András, férfiszabó m., Magdolna u. 38. Szül. Kisbényen 1881-ben, szab. Alsókubinban 1898-ban. Az ország nagy városain kívül mint segéd hosszabb időt töltött Berlinben, tökéletesen elsajátítva a szakmát. 1910 óta önálló. Végigharcolta a világháborút, egyszer megsebesült. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. stb. Neje: Droppa Mária.

Bura András

Czakó József

Chugyik Lajos, férfiszabó m. Ráday u. 31. Szül. 1884-ben, felszab. 1899-ben Tiszaföldváron. Tapasztalatokban gazdag segédi praxis után 1910-ben önállósította magát. 3—4 segéddel dolgozó műhelyéből elsőosztályú munka kerül ki. Az 1925. évi Orsz. Iparegyes. kiállításán ezüstérmet, az Ipt. kiállításán bronzérmet nyert szép munkájáért. Az Ipt. előljáróságának póttagja. A Keresztény Ip. Orsz. Szöv.-nek vál. tagja stb. A világháborúban résztvett. Neje: Ertl Gizella.

Csaholyi Antal, férfiszabó m., Aradi u. 28. Szül. 1889-ben Kölcsén, szab. 1906-ban Szatmáron. Szaktudását külföld nagy városaiban fejlesztette. Breszlau, Frankfurt, Berlin stb. Drezdában és Berlinben elvégezte a szabászati tanfolyamot. Egy ideig Kolozsváron tanfolyam vezető volt. 1923-ban önállósította magát. A vi-

lágháborúban súlyosan sebesülve, orosz hadifogságba került. Neje: Oláh Veronka. Rezső fia nála tanulja a szabóságot.

Csaholyi Antal

Csendes Ferenc

Cseke József Sándor, férfiszabó m., Árpád u. 11. Szül. Szigetváron 1892-ben, szab. 1908-ban u. ott. Önállósításáig a főváros jobb műhelyeiben dolgozott. Elvégezte a Technológia szabászati tanfolyamát. 1924 óta önálló mester. Végigküzdötte az orosz fronton a világháború.t Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Gurni Erzsébet.

Csendes Ferenc, férfiszabó m., Medve u. 20. Szül. 1893-ban Debrecenben, szab. 1911-ben Szatmáron. Mint segéd több vidéki városban dolgozott, majd a fővárosba jött, hogy a szakmában tökéletesítse magát. 1920-ban alapította meg önálló műhelyét. A világháborúban orosz hadifogságba került, honnan 3 év után szökve menekült. Neje: Szána Rozália.

Csernyák Mátyás

Csernavay Pál

Csernavay Pál, férfiszabó m., Lövőház u. 6. Szül. 1892-ben Komáromban, szab. 1908-ban ugyanott. A főváros nagyobb műhelyeiben tökéletesítette mint segéd szaktudását. Önálló műhelyét 1927-ben nyitotta meg. Rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédnek ad munkát. A világháborút végigküzdötte. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Sarek Teréz.

Csernyák Mátyás férfiszabó m. Pauler u. 4. Szül. 1865-ben, felszab. 1884-ben Ercsiben. Segédévei alatt szülővárosában és Budapesten dolgozott, szaktudását fejlesztve. 1901-ben önálló műhelyt alapított, melyben jelenleg 1 segédet alkalmaz. Rendelésre készít elsőrendű kivitelű munkákat. 1899-ben feleségül vette Kövesi Vilmát.

Csertán Sándor, férfiszabó m., Szív u. 18. Veszprémben szül. 1870-ben, u.-ott szab. 1888-ban. Segédévei alatt Veszprém, Kolozsvár és Budapest jobb mestereinél fejlesztette szaktudását. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Képességeit 1904-ben alapított műhelyében érvényesítette. 2 segéddel dolgozik. Az Ipt. arany éremmel tüntete ki tanoncnevelésért. Több okl. és kitüntetés birtokosa. Neje: Vilhelm Erzsébet.

Csertán Sándor

Csikesz József

vitéz Cséby Miklós, férfiszabó m., Váci u. 59.

Csikány Lajos, férfiszabó m., Madách u. 16. Szül. 1879-ben Rimócon, szab. 1918-ban Balassagyarmaton. Mint segéd dolgozott az ország nagyobb városaiban, a fővárosban és hosszabb ideig Berlinben. 1929-ben alapított műhelyében tömegmunkát készít 1 segéddel. 1914-től fogva részt vett a világháborúban és 3 évet olasz hadifogságban töltött. Neje: Fuch Terézia.

Csikesz József, férfiszabó m., Peterdi u. 14. 1888-ban szül. a veszprémmegyei Bánd községben, szab. 1907-ben Budapesten. Budapest, Kisujszállás és Győr fontosabb állomásai segédi tanulmányainak. 1914—18-ig katonáskodott, egyszer sebesült. Kit.: kis ez. v. é. és br. v. é. 1919-ben önállósította magát. 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. Neje: Schunter Margit.

Csiki András, szabó m., Bajnok u. 10. Szül. 1888-ban Ugrán, szab. 1906-ban Kőhalom. Brassó, Segesvár, Debrecen és Budapest mestereinél volt segéd. Háború alatt az orosz, olasz és román frontokon harcolt, kit.: K. cs.-k. 1922-ben vette nőül Horváth Máriát. 1925-ben alapította műhelyét, ahol 1 segéddel és 1 tanulóval mérték szerinti rendelt szabó-

ságot folytat. Szabászati tanfolyamot végzett, három nyelven beszélő mesterünk.

Csikó Dezső, szabó m., Szt. László u. 113. Szül. 1888-ban Jászberény, Sváb Simonnál a fővárosban tanulta az ipart, aki 1904-ben szabadította fel. Budapest, Győr, Debrecen és Karcag voltak segédéveinek állomáshelyei. 1914—18-ig volt katona, az orosz fronton harcolt, kit.: br. v. é., szolg. ker. és K. cs.-k. Budapesten és Győrben tanulta a szabóságot, utóbbi helyén 1913-ban bronz éremmel és oklevéllel jutalmazták tudását. 1918 óta önálló. Neje: Vörös Mária.

Csillik Vendel, férfiszabó m., a Csillik és Társa cég tulajdonosa, Üllői út 9. Szül. 1868-ban Alsószarvason, szab. 1882-ben Ullmannfalván. Önállósítása előtt Késmárkon, Iglón és a főváros előkelő műhelyeiben ízléses és elsőrendű kiállítású munka készül a legjobb közönség részére. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A Keresztény Ip. Orsz. Egy.-nek alapító tagja. A világháborúban részt vett és mint 100%-os rokkant szerelt le. Neje: Baracska Adél. Aladár fia érettségi után beállt atyja műhelyébe tanulónak.

Csizmazia Sándor, férfiszabó m., Illés ucca 4.

Csizmár Gyula, férfiszabó m. Lónyai u. 3. Szül. 1871-ben Tósnyárasd községben, felszab. 1887-ben Bécsben, ahol 11 évig mint segéd dolgozott. Ugyanitt lett önálló 1897-ben. Budapesti műhelyét 1925-ben nyitotta meg. Mérték szerinti rendelésre készít príma kivitelű munkát. A világháborúban a déli harctéren küzdött. Neje: Erdélyi Anna. László fia 1921-ben szabadult, 5 éve atyja műhelyében dolgozik.

Csordás Béla

Csorba Károly, férfiszabó m., Gizella út 19/b. Szül. 1890-ben Tápiószelén. Régi szabóiparos családból származik. Atyja Tápiószelén jóhírű szabómester volt, bátyja budapesti szabómester. Szab. 1906-ban Budapesten, mint segéd is itt dolgozott előkelő műhelyekben. 1920-ban önállósította magát. Végigküzdötte a világháborút, megsebesült. Kit.: br. v. é., K. cs-k. és seb é. Neje: Habony Anna.

Csordás Béla, férfiszabó m., Mátyás tér 17. Szül. 1889-ben Szabadkán, u. ott szab. 1904-ben. Mint segéd Szabadka, Kalocsa, Szeged, Cegléd és Budapest műhelyeiben szerzett tapasztalatokat. 1910 óta dolgozik mint önálló mester 1 segéddel és 1 tanulóval. Képzett szabász. Neje: Stvorik Anna.

Csuba Gyula

Csudai Pál

Csuba Gyula, férfiszabó m., Vas u. 14. Szül. 1881-ben Tapolcán, szab. 1897-ben ugyanott. Az ország nagy városaiban és Budapesten töltötte segédéveit. 1926-ban lett önálló mester. Elsőrangú munkát készítő műhelyében 1 segédet alkalmaz. A világháborúban megsebesült. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és vasker. Neje: Egyed Matild.

Csudai Pál, férfiszabó m., Kender u. 39. Zselic községben 1892-ben szül., szab. Léván 1909-ben. A szükséges segédi gyakorlatot neves mestereknél szerezte meg, elvégezte a szabászati tanfolyamot és 1923-ban megnyitotta elsőrangú munkát készítő műhelyét. Régi szabóiparos családból származik. Atyja szülőfalujában tekintélyes szabómester volt. Végigharcolta a világháborút, mint főtüzér szerelt le. Kit: br. v. é., K. cs.-k. Neje: Erdélyi Matild.

Czakó József, férfi szabó m., Rózsa u. 77. Szül. Bezdán 1893-ban, szab. Budapesten 1911-ben. Mint segéd Pozsonyban a Hadfelsz. Int.-nél és Budapesten dolgozott. 1920-ban alapított műhelyében 2 segéddel és 2 tanulóval dolgozik. 1911-ben elismerő okl.-et nyert. A világháborút végigküzdötte, háromszor megsebesült, volt orosz hadifogságban. Kit.: kis ez. v. é. stb. Neje: Ifsics Ilona.

Czakó János, férfiszabó m. Dob u. 93.

Czáhler Bernát, férfiszabó m., Nagydiófa u. 5. Szül. 1875-ben Munkácson, ugyanott szab. 1890-ben. Szabadulása után a fővárosba jött, hogy itt magát

tovább képezze. Nagyobb műhelyekben 10 esztendőt töltött és 1902-ben önállósította magát. Rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Löwy Eszter.

Czeti József, férfiszabó m., Váci út 87. Szül. 1891-ben Ujkéren, szab. Ujpesten 1908-ban. Ujpest jobb műhelyeiben szerezte meg segédi gyakorlatát, megfor-

Czeti József

Cziczmann Károly

dult Algeria, Brazilia és Németország nagy városaiban. Rendkívüli tapasztalatokkal felszerelve 1920-ban önállósította magát. Vezetőségi tagja a Főv. Tisztvis. Körének. Mint aktív kerékpározó egyszer bajnokságot és több díjat nyert. A világháborúban egyszer sebesült. Kit.: nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Szabó Teréz.

Cziczmann Károly, egyenruhaszabó m. Munkácsy u. 24. Szül. 1876-ban Ófalun, szab. Kassán 1894-ben. Kitanulta a katonai szabóságot, technológiát végzett. Mint segéd a fővárosba jött szaktudásának gyarapítása végett. 1894-ben önálló-

Czinkóczi Jenő

sította magát. 1908-i egyenruházati kiállításon huszár köpenyével oklevelet nyert. A világháborút az olasz fronton küzdötte végig. 1900-ban nőül vette Kádas Máriát.

Czigi Jenő, férfiszabó m. Práter u. 44. Szül. 1890-ben Budapesten, felszab. 1908-ban Gödöllön. Mint segéd München, Nürnberg és Budapest műhelyeiben szerezte meg a szükséges praxist. Önálló műhelyét 1925-ben nyitotta meg. Egy segéddel dolgozik. A világháborúban 4 éven át teljesített szolgálatot. Neje: Csadi Mária.

Czinkóczi Jenő férfiszabó m. Dugonits u. 15. Kiskunmajsán 1893-ban szül., u. ott 1910-ben szab. Temesvári, szegedi, pozsonyi és budapesti műhelyekben dolgozott mint segéd. A háború kitörésekor bevonult, volt a szerb, orosz és olasz fronton, hadifogságba esett és két évi szenvedés után került haza. 1921-ben alapította műhelyét. Neje: Gyóni Mária.

Czirfusz Ferenc, férfiszabó m., Horthy M. út 84. Szül. Mihályházán 1896-ban, szab. Pápán 1912-ben. Szabadulási helyén és a fővárosban jó mesterek oldalán gyarapította mint segéd szakismereteit. 1920 óta önálló mester, műhelyében rendelésre dolgozik elsőrendű kivitelben. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. 2 segéd és 1 tanuló talál nála munkát. Neje: Pálffy Karolina.

Czitron József, férfiszabó m., Rákóczi út 17. Szül. Lembergben 1870-ben, szab. Csernovitzban 1888-ban. Mint segéd Budapesten 30 évig dolgozott a Taussig cégnél. 1909 óta önálló mester. Elsőrangú munkát készít. 1894-ben nősült

Czuczor István, férfiszabó m. István út 59. szám.

Dalos József, férfiszabó m., Erzsébet tér 12. Szül. 1901-ben, szab. Budapesten 1918-ban. Önállósítása előtt a főváros és Kolozsvár jeles mesterei mellett tökéletesítette magát szakmájában. 1926-ban nyitotta meg műhelyét, melyben rendelésre mérték szerint I-a kivitelű munkát készít.

Dalos József

Dancsa István

Dancsa István, férfiszabó m. Elemér u. 15. Szül. 1878-ban, szab. 1892-ben Jászberényben. Segédi gyakorlatát az ország legnagyobb városaiban szerezte meg. (Szeged, Kolozsvár, Debrecen, Budapest). 1906-ban saját erejéből önállósította magát. Műhelyében rendelésre készít elsőrendű kivitelű ruhákat. Az iparos érdekek lelkes harcosa. A világháborúban résztvett. Kit.: K. cs.-k.,

szolg. jub. érem. Neje: Doró Júlia.

Danczinger Mayer, szabó m., Kőris ucca 24.

Dankó Sándor, férfiszabó m. Nádor u. 20. Szül. 1884-ben Tiszaföldváron, felsz. 1904-ben Szarvason. Budapest jónevű mesterei mellett tökéletesítette magát mint segéd a szakmában. Kizáróan rendelésre dolgozó úri szabóságát 1913-ban

Danczinger Mayer

Dankó Sándor

alapította. Műhelyében állandóan 2 segéd és 1 tanuló dolgozik. A világháborúban az orosz és olasz frontokon harcolt. Kétszer megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és seb. érem. 1909-ben nősült. Neje: Schedik Aranka.

Dankovics Ede, férfiszabó m. Váci út 112. Szül. 1896-ban, felszab. 1912-ben Budapesten. 1929-ben történt önállósításáig a főváros nagyobb műhelyeiben szerzett mint segéd tapasztalatokat. Kizáróan rendelésre dolgozik. A világháborúban 1914-től végig résztvett az orosz és olasz harctéren. Kétszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. és seb. érem. Szolgált a nemzeti hadseregben is.

Davidovics Béla

Deutsch Salamon

Davidovics Béla, férfiszabó m., Nyár u. 14. Szül. 1887-ben Lonkán, szab. Marmarosszigeten 1901-ben. Segédéveit Kolozsvár, Nagyvárad és Budapest műhelyeiben töltötte. 1919-ben nyitotta meg 1 segédet foglalkoztató, rendelésre dolgozó műhelyét. Mint tanonc kitüntető okl.-et nyert. A világháborúban hosszú ideig harcolt a román és orosz fronton. Kit.: kétszer kis ez. v. é., br. v. é. stb. Neje: Pollák Rózsi.

Derozsa András, férfiszabó m., Alkotás u. 13. Szül. 1886-ban Szőgyén, Budapesten szab. 1902-ben. Segédéveit a fővárosban töltötte és az itteni jobb műhelyekben szerezte meg szakmabeli jártasságát. 1929-ben nyitott önálló műhelyt. 1—2 segéddel végzi elsőrendű munkáit rendelésre. Neje: Grabel Mária.

Deutsch József, szabó m., Nagyfuvaros u. 16.

Deutsch Miksa, férfiszabó m., Nagydiófa u. 13. Szül. 1884-ben Boldogasszonyfalván, szab. Budapesten 1901-ben. Üzletek részére dolgozó műhelyét 1910-ben alapította. Speciálista nadrág szabóságban. Neje: Weisz Johanna.

Deutsch Salamon, férfiszabó m. Király u. 101. Szül. 1886-ban Oláhszentmiklóson, felszab. 1903-ban Budapesten. Szabadulása után 10 évet töltött Párizs, Berlin és München előkelő férfiruha szabóságaiban. Tökéletes szaktudását 1919-ben létesült műhelyében hasznosítja. Jelenleg 2 segédet foglalkoztat. Tevékeny részt vesz a jótékonysági mozgalmakban. A világháborúban a szerb harctéren teljesített szolgálatot. Neje: Tóth Teréz.

Deutsch Samu, férfiszabó m., Eötvös u. 26. Szül. 1869-ben Sümegen, szab. 1883-ban Keszthelyen. 8 éven át dolgozott Berlinben, ahol később egy 16 munkást foglalkoztató üzemet tartott fenn. Mint tanonc elismerő oklevelet nyert. Szabászati tanfolyamot végzett. 1920 óta vezeti önálló műhelyét. Résztvett a világháborúban. Vaskereszt kitüntetése van. Neje: Perlmutter Cecilia.

Dénes Nándor, férfiszabó m., Zsigmond u. 43. Szül. 1896-ban, szab. 1913-ban Budapesten. Segédidejét a főváros jó mestereinek oldalán töltötte. Jó közönség részére rendelésre dolgozó műhelyét 1926-ban alapította. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban 1914—18-ig frontszolgálatot teljesített. Vitézségét kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k.-el tüntették ki. Neje: Kasza Eszter.

Diamant Lipót, szabó m, Király u. 40. Szül. 1867-ben Alsókorompán, szab. 1882-ben Nagyszombaton. Segéd Budapesten volt a Neuländer K. és Testvére cégnél. 1892-ben önállósította magát. Közel negyven éve fennálló műhelyében elsőrendű munkát készít. 1892-ben nőül vette Stern Fánit.

Dincsér Oszkár, férfiszabó m., Attila u. 8. Ujvidéken szül. 1884-ben, szab. u.-ott 1900-ban. Szaktudásának és ízlésének fejlesztése céljából hosszú külföldi útra ment és tudásban gyarapodva megfor-

dult Berlin, Páris, London és Rotterdam műhelyeiben. Rendkívüli tudását 1916 óta saját műhelyében érvényesíti. 1 segéd és 1 tanonc dolgozik mellette. 1910-ben nősült.

Dingisz Jakab, férfiszabó m., Pál u. 4. Szül. 1874-ben, szab. 1889-ben. Körmend, Mohács, Ujvidék és Budapest műhelyeiben segédeskedett, majd hosszabb ideig mint szabász működött. Előkelő politikusok részére dolgozott éveken át. 1924 óta önálló. Végigküzdötte a világháborút.

Dénes Nándor

Diviki Sándor

Diviki Sándor, férfiszabó m., Péterffy Sándor u. 39. Szab. 1900-ban Füzesgyarmaton, szab. 1918-ban Gödön. Mint segéd Budapest műhelyeiben fejlesztette tudását és izlését. 1927-ben önállósította magát. 1925-ben nőül vette Marschek Máriát

Dobos György, férfiszabó m., Hernád u. 32. Szül. Kápolnán 1889-ben, szab. Budapesten 1907-ben, ahol neves mesterek mellett folytatta mint segéd munkáját önállósításáig 1928-ig. Rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédet foglalkoztat. Mint tanuló díszoklevelet nyert szép munkájával. Neje: Erber Szeréna, Bécsben tanulta ki a női szabóságot.

Dobos György

Dombi László

Dombi László, férfiszabó m., Csengeri u. 41. Szül. 1891-ben Ujkécskén, szab. Budapesten 1909-ben. 24 évig működött mint segéd jobb fővárosi üzemekben, majd 1923-ban önállósította magát. A világháborúban az orosz fronton küzdve megsebesült 1915-ben Neje: Ágócs Margit.

Dominek Jenő, férfiszabó m., Kőfaragó ucca 12.

Dominkó Imre, férfiszabó m., Práter u. 82. Szül. 1903-ban Orosházán, szab. 1922-ben ugyanott. Szaktudása fejlesztése céljából Budapestre jött és itt na-

Dominkó Imre

Dornfeld Lázár

gyobb műhelyekben dolgozott mint segéd. 1928-ban alapított mérték szerinti rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédet foglalkoztat. Neje: Haidinger Teréz.

Dóczy Sándor

Drabik Dezső

Dóczy Sándor, férfiszabó m. Ferenc krt 38. Szül. 1906-ban Dabrony községben, szab. 1922-ben Budapesten nagybátyja D. Lajos műhelyében, ahol felszabadulása után 5 évig mint segéd dolgozott. A technológia szabászati tanfolyamának eredményes elvégzése után 1929-ben lett önálló. Gyakorlott kezéből kifogástalan munka kerül ki. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Kézsmárki Erzsébet.

Dóczy Lajos, férfiszabó m., Nagydiófa u. 30 Szül. Kemenessomfán 1875-ben, szab. Pápán 1891-ben. Mint segéd Budapest műhelyeiben gyarapította szakismereteit önállósításáig, 1906-ig. Mint tanonc kitüntetést és pénzjutalmat nyert. A világháborút az olasz és orosz fronton küzdötte végig. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. stb. Neje: Burás Karolin. Zoltán fia műhelyében szabadult és ott dolgozik, mint segéd.

özv. Domoki Jánosné szül. Gáspár Katalin, férfi- és női szabó m., Csengeri

u. 76. Férjének 1920-ban bekövetkezett halála óta özvegyi jogon vezeti a műhelyt, amelyet kiegészített női szabóság-

özv. Domoki Jánosné

gal. A francia és angol női szakmát Budapesten tanulta ki. Jelenleg 1 segédet tart. Tagja az Ipt.-nek és a Ker. Szabóip. Orsz. Szöv.-nek.

Dornbach Miklós, férfiszabó m., Dohány u. 73. Szül. 1888-ban Csanádon, szab. 1906-ban. Szeged és Budapest műhelyeiben szerezte meg jó mesterek oldalán a szükséges segédi gyakorlatot. Szerzett tapasztalatait 1917-ben alapított műhelyében használja fel. Kizáróan rendelésre dolgozik. Neje: Mikolojcsik Emma.

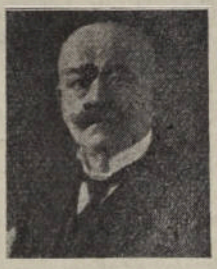
Dornfeld Lázár, férfiszabó m., Lujza u. 19. Szül. Odesszában 1880-ban, szab. Budapesten 1896-ban, ugyanitt dolgozott jó mesterek műhelyeiben mint segéd. Nagyforgalmú műhelyében raktári munkát készít. A világháborúban 3 évig teljesített frontszolgálatot. Neje: Blumenfeld Teréz.

Drabik Dezső, férfiszabó m., Visegrádi u. 21. Szül. Tápióbicskén 1876-ban, u. ott szab. 1893-ban. Mint segéd Berlinben és Budapesten gyakorolta iparát. Katonaszabósággal foglalkozó műhelyét 1904-ben alapította. A technológia szabászati tanfolyamát kitüntetéssel elvégezte. 1908-ban dícsérő oklevelet és pénzjutalmat nyert munkájával. A világháborúban kezdettől fogva részt vett, 6 évet orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Stolicsni Mária.

Drach László, férfiszabó m., a Drach Testvérek cég beltagja, Petőfi Sándor u. 2—4. Szül. Bicskén 1898-ban, u. ott szab. 1914-ben. 1920 óta önálló. Részt vett a világháborúban 1914—18-ig. Vitézségéért kitüntetve kis ez. v. é., br. v. é., K .cs.-k. és sebesülési éremmel. (Lásd még Drach Jenőnél.)

Drach Jenő, férfiszabó m., a Drach Testvérek cég beltagja, Petőfi Sándor u. 2—4. Szül. Bicskén 1895-ben, u. ott szab. 1915-ben, előzetesen megszerezte a felső ker. isk. érettségit. 1920-ban alapították műhelyüket. A legjobb közönség részére I-a kivitelben dolgoznak. Neje: Helfer Margit.

özv. Drozd Jánosné, szül. Thierry Berta, férfiszabó műhely, Nagydiófa u. 13. Férjének 1928-ban bekövetkezett halála óta özvegyi jogon vezeti az 1890-ben alapított műhelyt, amelyben több segéd és tanuló talál munkát. Céltudatos energiával néhai férje szellemében megőrízve a régi színvonalat, vezeti a műhelyt. 1888-ban ment férjhez.

néhai Drozd János

Egri Alajos, szabó m., Aradi u. 61. Belényesen 1895-ben szül., Aradon 1912-ben szab. Segéd Bukarest, Kolozsvár, Gyulafehérvár, Arad, Bukovina és Beszterce mestereinél volt. Budapesten szabászati tanfolyamot végzett. 1927 óta önálló. Végigküzdötte a háborút, kit.: br. v. é., kis ez. v. é, K. cs.-k. és szolg. ker. Neje: Friedmann Sarolta.

Egri Alajos

Egry Lőrinc

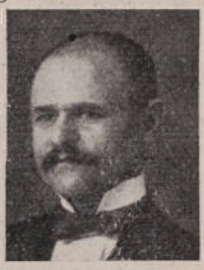
Egry Lőrincz, férfiszabó m., Rózsa u. 43. Nagyváradon szül. 1860-ban, 1875-ben történt felszabadulása után szülővárosában, majd Aradon dolgozott, végül Budapestre került és segédi tapasztalatainak birtokában 1885-ben önálló műhelyt nyitott. A milleneumi kiállítás alkalmából munkájáért oklevéllel lett ki-

tüntetve. Három fia mint önálló iparosmester dolgozik.

Ehrenfeld Ernő, férfiszabó m., Hársfa u. 10/a. Szül. Komáromban 1885-ben, szab. u.-ott 1903-ban. A szakmát mint segéd szülővárosában, Miskolcon, Bécsben és Budapesten gyakorolta. 1908-ban Komáromban szép munkájáért kitüntető oklevelet nyert. Műhelyében a jó polgári közönség részére készít kifogástalan munkát. Neje: Gidáli Eugenia.

Ehrenfeld Ernő

Ehrlich Bernát

Ehrlich Bernát, férfiszabó m. Lovag u. 5. Szül. 1875-ben Tiszabő községben, szab. Budapesten 1895-ben. Szabadító mesterénél dolgozott 1920-ig, amikor átvette a műhelyt. Rendelésre I-a kivitelben készült munkát szállít. A világháborúban részt vett.

Eiben István

Elbogen Sámuel

Eiben István, férfiszabó m., Utász út 5. Magyarhermány községben született 1886-ban, szab. 1902-ben Brassóban. Hosszabb ideig dolgozott Bukarestben és Budapesten. A szakma tökéletes elsajátítása után 1920-ban Budapesten önállósította magát. Műhelyében rendelésre dolgozik jobb közönség részére. A világháborúban részt vett és mint rokkant szerelt le. Neje: Kassay Rozália.

Eisner Sándor, férfiszabó m. gr. Haller u. 24. Szül. 1883-ban Nak községben, szab. 1900-ban Szakcson Segédidejének legnagyobb részét fővárosi műhelyekben töltötte. 1922 óta önálló. Műhelyét a gyermekruhakészítésre specializálta, ebben tökéleteset produkál. A világháborúban az olasz harctéren teljesített szolgálatot, ahol fogságba került. 1908-ban nősült, Matild leánya atyja műhelyében szabadult, ma is ott dolgozik.

Elbogen Sámuel, férfiszabó m., Teréz körút 35. Szül. Hajdunánáson 1871-ben, u. ott szab. 1887-ben. 7 évi segédi gyakorlata alatt szakmáját tökéletesen elsajátította s 1894 óta önálló mesterként működik. Jelenlegi műhelyét 1907-ben nyitotta meg és azt a jobb középosztály szolgálatában vezeti. A világháborúban részt vett. Neje: Glück Zseni.

Elek Benő, férfiszabó m., Király u. 38. Szül. 1887-ben Vértesdoboz községben, szab. Budapesten, ahol mint segéd is gyakorolta a szakmát. Kellő gyakorlat után 1927-ben nyitotta meg tiszti egyenruha készítéssel foglalkozó műhelyét, melyben 1 segédet alkalmaz. 1916-ól részt vett a világháborúban és megseb. Neje: Simon Margit.

Endrődy István

Engelhardt Rezső

Elmer Ferenc, férfiszabó m., Klauzál tér 7. Szül. Körtésen 1886-ban, szab. Zomborban 1903-ban. A főváros előkelő műhelyeiben tökéletesítette magát a szakmában. Önálló műhelyét 1913-ban alapította. Kizáróan rendelésre dolgozik 3 segéddel és 2 tanulóval. Kifogástalan munkája széles körben ismertté tette műhelyét. Neje: Poszovetz Margit. László fia műhelyében tanulja a szakmát.

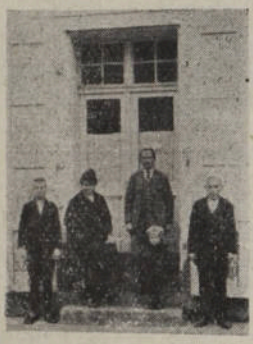
Endrődy István, férfiszabó m., Fogarassy u. 8. Szül. Kiskürtösön 1895-ben, szab. Balassagyarmaton 1912-ben. Budapesten eltöltött segédidő után 1919-ben önállósította magát. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. A világháborúban az olasz fronton megsebesült. Neje: Obzofta Amália.

Engel Gusztáv, férfiszabó m., Ráday u. 31.

Engelhardt Rezső, férfiszabó m. Dembinszky u. 11. Szül. 1889-ben Budapesten, 1907-ben ugyanitt atyja E. József műhelyében, amelyet 1925-ben átvett. Atyja tekintélyes szabómester volt, a műhelye 50 éves multra tekint vissza.

Szép munkájáért okl.-el lett kitüntetve. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített.

Eördög Ignác, férfiszabó m., Lajos u. 58. Szül. 1887-ben Jászszentandráson szab. 1904-ben Jászdósán. Segédi gyakorlatát a főváros nagy műhelyeiben szerezte meg. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. 1920-ban önállósította magát. A világháborúban 4 éven át vett részt. Neje: Hufnagel Margit.

Eördög Ignác

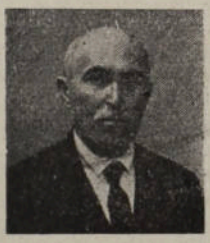
Erdélyi József, férfiszabó m., Liszt Ferenc tér 10.

Erdős Antal, férfiszabó m., Vörösvári u. 17. Szül. 1869-ben Hajdúböszörményben, szab. 1885-ben Orosházán. Budapesti mesterek műhelyeiben töltötte segédéveit. 1907 óta önálló. A legelőkelőbb cégek részére készít I-a kivitelű munkát. Neje: Schneider Irma.

Erdős Ferenc, férfiszabó m., Szabadság tér 5.

Éles Mihály

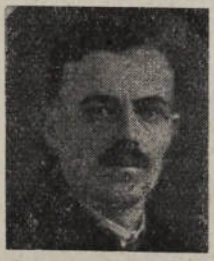
Erdős Sándor

Erdős Sándor, férfiszabó m., Vörösmarty u. 33. Szül. 1866-ban Kisbéren, szab. 1882-ben Komáromban. Mint segéd Veszprém, Székesfehérvár és Tata jó mesterei mellett sajátította el tökéletesen a szakmát. 1887 óta folytatja mint önálló meser iparát. 1893 óta nős, neje Fux Babette.

Éles Mihály, férfiszabó m., Koráll u. 11. Szül. 1892-ben Szatmáron, u. o. szab. 1910-ben. Neves mesterek oldalán szerezte meg segédi praxisát. 1918-ban lett önálló. Elvégezte a szabászati tanfolyamot a technológián. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. A Szabómunkaadók Egy.-nek tagja. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Tisaucsin Anna.

Falkenflug Leó, férfiszabó m., Bástya u. 10. Szül. 1870-ben Bukarestben, szab. 1885-ben Csernovitzban. Segédideje alatt megfordult Bécs, Berlin és London nagy műhelyeiben Budapesten hosszabb ideig Várady Béla cégnél szabász volt. 1922-ben alapított tekintélyes műhelyében 11 segédet foglalkoztat. Igazgatósági tagja a Sz. O. Sz.-nak. A világháborúban részt vett. Neje: Schwarcz Janka.

Farkas István, férfiszabó m, Gyulai Pál u. 12. Szül. Zalaegerszegen 1885-ben, szab. Budapesten 1902-ben. Segédévei alatt dolgozott Bécs és Nagyvárad jó műhelyeiben. Kellő gyakorlat után 1911-ben nyitotta meg műhelyét. Tanuló korában elism. okl.-el lett kitüntetve. Tagja több szakegyletnek A világháborúban 4½ évet a fronton töltött. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Czakó Róza.

Farkas István

Farkas János

Farkas János, férfiszabó m., Király u. 27. Szül. Jánosházán 1879-ben, ugyanott szab. 1895-ben. A főváros legtekintélyesebb cégeinél töltötte segédéveit. 1922-ben alapított műhelyében rendszeresen 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. Nagy cégek részére készít I-a kivitelű kabátmunkát. A világháború kezdetén orosz hadifogságba került és csak 6 esztendő után jutott haza. Neje: Tollár Teréz; Mária leánya felszabadult nőiszabó.

Farkas János, férfiszabó m., Vadász u. 20. Szül. Veszprémben 1874-ben, szab. Székesfehérváron 1891-ben. Segédéveit szülővárosában és Szolnokon töltötte, ahol 1908-ban önállósította magát. 1918-ban műhelyét Budapestre helyezte át. Elvégezte a Technológia szabászati tan-

folyamát. Az 1907. évi iparkamarai kiállításon Debrecenben ezüst érmet nyert. Szolnokon az Ipt. szakcsoport elnöke és a Testület másodelnöke volt. A világháborúban a szerb fronton súlyosan megsebesült, mint 88%-os rokkant szerelt le. Neje: Perzsián Katalin, nevelt fia Perzsián István a szakmában dolgozik.

Farkas László, férfiszabó m., Dohány ucca 92.

Fazekas Ferenc, férfiszabó m., Dohány u. 26. Szül. 1895-ben a nyitramegyei Szentmihályon, szab. Budapesten 1911-ben. Mint tanonc aranyéremmel lett kitüntetve. Segédi gyakorlatát jobb fővárosi mestereknél szerezte meg, majd szakmáját teljesen elsajátítva, 1925-ben önállósította magát. 2 alkalmazottal dolgozik. A világháborúban az összes frontokon küzdött. Kit.: kis ez. v. é., 2-szer br. v. é., K. cs.-k. Neje: Schauker Hermina.

Fazekas József, férfiszabó m., Horthy Miklós u. 154. Szül. Negyeden 1889-ben, szab. Komáromban 1905-ben. Mint segéd Budapest több nagyobb mesterénél képezte tovább magát. 1921-ben lett önálló és kizárólag mérték szerinti rendelésre dolgozik. Szabászati tanfolyamot végzett. Kitüntetve szép munkájáért ezüst éremmel és dícsérő oklevéllel. Végigküzdötte a világháborút, több kitüntetést kapott. Kis ez. v. é., br. v. é., seb. é. és K. cs.-k. 1918-ban nőül vette Domján Esztert.

Fazekas József

Fábián Béla

Fábián Béla, férfiszabó m., Dembinszky u. 39. Szül. Szabadkán 1888-ban, szülővárosában sajátította el a szakmát és 1906-ban szab. Önálló műhelyét Budapesten töltött segédidő után 1915-ben nyitotta meg. Üzletek részére készít jó kivitelű munkát. A világháborúban az olasz fronton szolgált.

Fábián Sak József, szabó m., Lujza ucca 3.

Fáhn Salamon, férfiszabó m., Aradi u. 28. Szül. 1871-ben Verbón, szab. 1888-ban szülővárosában. Tanulmányait mint segéd Németország és Ausztria nagy városaiban egészítette ki. 1896-ban lett önálló, műhelyét a gyermekruha szabóságra specializálta. E téren elismert szakember. Neje: Büchler Róza.

Fáhn Salamon

Färber Manó

Färber Manó, férfiszabó m., Kossuth L. u. 11. Szül. Medgyesen 1898-ban, szab. Budapesten 1918-ban. Segédéveit a fővárosban töltötte jóhírű műhelyekben. 1923 óta vezeti rendelésre dolgozó szabóságát, amelyben 2 segédet foglalkoztat. Tagja több szakegyesületnek. 1916-tól kezdve vett részt mint frontharcos a világháborúban, kétszer megsebesült. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és seb. é.

Fehér Ferenc

Fehér János

Fehér Ferenc, férfiszabó m., Pongrácz u. 17. Szül. Püspökladányban 1900-ban, Budapesten szab. 1917-ben, ahol segédéveit is töltötte. Rendelésre dolgozó szabó műhelyét 1928-ban alapította mint társasüzletet Erdélyi és Fehér cég alatt. A jóhírnevű műhely elsőrendű kivitelben dolgozik.

Fehér János, férfiszabó m., Ferenc körút 26. Szül. 1893-ban, szab. 1911-ben Magyarkanizsán. Szabadulásától önállósításáig (1918) Budapest előkelő műhelyeiben gyakorolta mint segéd iparát. Belvárosi nagy cégek részére készít elsőrangú munkát. Tagja a Ferencvárosi Keresztény Körnek. Neje: Rosta Mária Etel.

Fehér M. Miklós, szabó m. Váci u. 51. Tel.: 854-64. Szül. 1877-ben Miskolcon,

szab. 1893-ban Budapesten. Weiner és Grünbaumnál és Losoncon édesatyjánál eltöltött segédévek után Weisz Miksához lép be, ahol 1895—1906-ig mint szabász működött. Bécsben még elvégzett egy szabászati tanfolyamot és 1907-ben önállósította magát. Ma több segéddel dolgozik, szalónja az előkelő világ találkozó helye. A Sz. O. Sz. ig. és vál. tagja. Részt vett a háborúban. Neje: Reissmann Hermin.

Fehér Mór, férfiszabó m., a Vadász és Fehér cég beltagja. Haris köz 5. Szül. Dengeleg községben 1868-ban, szab. Nagykárolyban 1884-ben. Segédévei alatt a főváros műhelyeiben gyarapította szakismereteit. Két segédet foglalkoztató, rendelésre dolgozó műhelyét 1920-ban alapította. Részt vett a világháborúban. Neje: Steiner Mária.

Ifj. Fehérváry István, férfiszabó m., Százados út 29. 1923-ban alapított polgári és egyenruhaszabóságában 3 segédnek ad munkát. Jóhírű műhelyéből kifogástalan munka kerül ki. Mátyásföldi háza munkájának gyümölcse. Tagja a K. I. O. Sz.-nak és a Mátyásföldi Háztulajd. Egy.-nek.

Fehér M. Miklós

Fekete András

Fekete András, férfiszabó m., Ügynök u. 33. Szül. 1898-ban, szab. 1915-ben Komáromban. Szabadulási helyén és Budapesten dolgozott mint segéd. Kellő tapasztalat szerzése után 1927-ben önállósította magát. 1 segéddel mérték szerint rendelésre dolgozik. 1916—18-ig teljesített a világháborúban harctéri szolgálatot. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Germitzhauser Erzsébet.

Fekete Vilmos, férfiszabó m., Mester u. 32. Szül. Devecserben 1876-ban, szab. u. ott 1894-ben. Mint segéd Székesfehérváron és Kolozsváron dolgozott, majd Budapestre jött és 11 évig működött a Köztisztv. Szöv.-nél. 1900 óta önálló, mérték szerint rendelésre dolgozik. A világháborút 1915-től végigküzdötte. Kit.: kis ez. v. é. és K. cs.-k. Neje: Asztalos Mária.

Ferter János, férfiszabó m., Lajos u. 64. Szül. 1885-ben Mórágy községben, szab. u.-ott 1903-ban. Pécs és a főváros jó mesterei mellett fejlesztette szaktudását. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztató műhelyét 1927-ben alapította. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Blum Anna Mária.

Ferter János

Feuermann Kálmán

Feuermann Kálmán, férfiszabó m., Örömvölgy u. 1. Szül. 1864-ben Ujbesztercén, szab. Budapesten 1880-ban, itt dolgozott tovább mint segéd önállósításáig, 1887-ig. Az Ipt. volt elöljárósági tagja. Neje: Schehter Katalin.

Fischer Ármin, férfiszabó m., Lónyay u. 28. Szül. 1890-ben Alsómerse községben, szab. 1907-ben Sztropkón. Mint segéd Homonnán és Budapesten dolgozott. Berlinben elvégezte a szabászati tanfolyamot. 1923-ban önállósította magát. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Műhelye elsőrendű munkát készít. A világháborúban az orosz fronton megsebesült. 1919-ben nőül vette Ignácz Júliát.

Fischer Mór, férfiszabó m., Nagydiófa u. 30. Szül. 1868-ban Szilasbalhásón, szab. 1882-ben Pincehelyen. Bécsben és Budapesten szerzett mint segéd gyakorlatot. 1893 óta önálló. Részt vett magyar ruháival az 1896. évi orsz. kiállításon. Végigküzdötte a világháborút. 1893 óta nős.

Fichner Izsák, férfiszabó m., Kisdiófa u. 7. Szül. 1874-ben Drohobics városában, szab. Stryben 1891-ben. Szakmáját nagyobb mesterek keze alatt tanulta ki teljesen segédévei alatt. 1904-ben lett önállóvá. Műhelyében 2 segéd és 1 tanuló közreműködésével készíti kiváló munkáit. A világháborút az orosz fronton küzdötte végig. Neje: Herzberg Eszti.

Fichter Antal, férfiszabó m., Podmaniczky u. 11. Szül. 1892-ben, szab. Dombóváron 1908-ban. Bécs, Sárd és Budapest neves műhelyeiben tökéletesítette magát mint segéd az iparban. Jelenleg 1 segéddel dolgozik mérték szerinti rendelésre. Tagja a „Sólyom" túrista egyl.-

nek. Végigküzdötte a világháborút, egyszer megsebesült. Neje: Jakab Rózsi.

Flegár Kálmán, férfiszabó m., Muzeum körút 10. Szül. Lehoméren szab. Marburgban. Mint segéd Nagykanizsán és Budapesten, mint szabász 25 éven át Berlinben, Fuldán és Bpesten dolgozott. Rendelésre dolgozó műhelyében 2 segédet tart. A szabászati tanfolyamot berlini szabászati akadémián kitüntetéssel elvégezte. A világháborúban orosz hadifogságba került.

Fichter Antal

Flegár Kálmán

Flesch Simon, férfiszabó m., Magyar u. 23. Szül. 1871-ben, szab. 1888-ban Kalocsán. Mint segéd a főváros nagy műhelyeiben tökéletesítette magát a szakmában. 1898 óta önálló mester. Kizáróan esőosztályú munka készül népszerű műhelyében. 1908-ban munkájával bronz érmet nyert. A világháborúban részt vett. Neje: Tausig Hermina.

Fleischmann Árpád, szabó m., Rökk Szilárd u. 10. II. 15.

Flor Gábor, férfiszabó m. Dohány ucca 28.

Fodor Árpád, szabó m., Aggteleki ucca 2/a.

Fodor Ferenc, férfiszabó m., Gát u. 25. Szül. 1884-ben Szegeden, szab. 1902-ben Tiszakálmánfalván. Szaktudása fejlesztése céljából Budapesten folytatta segédi gyakorlatát. 1918 óta önálló. Tagja az Ipt.-nek. Részt vett a világháborúban. Neje: Samok Eszter.

Fodor Ferenc, szabó m., Király u. 6. Muzslán 1872-ben szül., Esztergomban 1886-ban szab. Két évtizeden át dolgozott esztergomi és budapesti mestereknél. 1906-ban alapított műhelyében katonai és egyenruhaszabóságot folytat. Végigküzdötte a háborút, 7 szuronyharcban vett részt. 1918-ban szerelt le, kit.: kis ez. és br. v. é., K. cs.-k.

Fohn Ignác, férfiszabó m., Király u. 13.

Forró Géza, férfiszabó m., Rózsa u. 51. Szül. 1885-ben, szab. 1900-ban Komáromban. Pozsonyban és Budapesten tökéletesítette neves mesterek mellett szaktudását. 1910-ben lett önálló. Tanonckiállításon a szép munkáért dícsérő oklevelet nyert. 1914—18-ig harcolt a világháborúban. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Korfonta Katalin.

Foyta Mihály, férfiszabó m., Rózsa u. 80. Szül. 1893-ban Fonyódon, szab. 1910-ben Nagykanizsán. Budapest több előkelő műhelyében tökéletesítette mint segéd szaktudását. 1920-ban alapította kizáróan rendelésre dolgozó műhelyét. A világháború tényleges katonai szolgálatban találta és leszereléséig, 1918-ig harcolt a különböző frontokon. Orosz fogságban is volt. Neje: Hoffmann Terézia.

Földes Henrik, férfiszabó m., Horthy M. út 3.

Forró Géza

Foyta Mihály

Földi Sándor, férfiszabó m., Lövőház u. 3. Szül. Jászárokszálláson 1897-ben, szab. Budapesten 1913-ban, ahol mint segéd tovább dolgozott önállósításáig, 1926-ig. Rendelésre dolgozik I-a kivitelben. Részt vett a világháborúban. Neje: Pulák Karolin.

Földvári Ábris, férfiszabó m., József körút 83. Szül. 1882-ben Palicza községben, szab. 1899-ben Kattowitzban. Segédidejét Németországban és Ausztriában töltötte, majd Budapestre jött és előkelő üzletekben mint szabász dolgozott. 1913 óta önálló. A világháborúban részt vett.

Frenkel Mór, férfiszabó m., Izabella u. 3/b. Szül. Abaujszántón 1872-ben, szab. u. ott 1889-ben. Szülővárosában, Miskolcon és Budapesten dolgozott mint segéd. Rendelésre dolgozó műhelyét 1904-ben nyitotta meg. Neje: Steiner Irén.

Freidenberg Adolf, férfiszabó m., Pacsirtamező u. 34. Szül. 1874-ben Pákozdon, szab. 1883-ban Vácott, ahol mint segéd is dolgozott. Később Budapest műhelyeiben gyakorolta a szakmát. Önálló műhelyét 1927-ben nyitotta meg, 1 segédet alkalmaz. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. 1898-ban nőül vette Glanz Eugeniát.

Freitag Gusztáv Győző, férfiszabó m., Jósika u. 22. Szül. Szepesfelkán 1868-ban, ugyanott szab. 1883-ban. Szaktudása továbbfejlesztése végett Budapestre jött és itt dolgozott jobb műhelyekben mint segéd 1900-ig, amikor önálló lett. Régi szakképzett mester, keze alól kizáróan jó munka kerül ki.

Földi Sándor

Freitag Gusztáv Győző

Frenkel Sámuel, férfiszabó m., Podmaniczky u. 71. Szül. 1891-ben Hodász községben, 1905-ben szab. Budapesten. Szabadulási helyén és Gyöngyösön dolgozott mint segéd. 1918-ban megnyitott műhelyében 1 segéddel dolgozik Ia kivitelben. Neje: Gotdiener Regina.

Freustadt Mór, férfiszabó m., Dob u. 82

Frick Vilmos, férfiszabó m., Dessewffy u. 33. Szül. 1871-ben Korponán, szab. u. ott 1886-ban. Bécs, Kolozsvár, Budapest és más városok műhelyeiben gyakorolta mint segéd szakmáját. Önálló műhelyét 1911-ben nyitotta meg. Mérték szerint rendelésre dolgozik 1 segéddel. Neje: Magyara Paula.

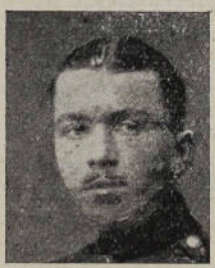
Fricker János, férfiszabó m. Zrinyi u. 9. Szécsényben szül. 1885-ben, 1902-ben szabadult fel Nagybecskereken. Mint segéd éveken keresztül dolgozott a Weiner és Grünbaum A. és Fia cégnél, 1912-ben önállósította magát. Tagja a Baross Szövetségnek, több jótékonycélú egyesületnek. A szabászatot kitanulta. 1916-ban nőül vette Németh Rózát.

Friebert Vince, férfiszabó m., Rákóczi út 65. Szül. Nagybokonok községben 1880-ban, szab. Csurgón 1898-ban. Mint segéd Budapesten, Kaposváron és Nagykanizsán dolgozott 1911-ben önállósította magát. Üzletek részére dolgozik 4 segéd, 1 inas és 2 fia segítségével. A világháborúban orosz fogságban szenvedett. Neje: Schmidek Laura.

Friedländer Sándor, férfiszabó m., Kossuth L. u. 11. Szül. 1896-ban Hajdúnánáson, u. ott szab. 1912-ben. Tanulmányai kiegészítése végett a fővárosba jött és neves mesterek mellett segédeskedett. 1927 óta önálló. Rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban kétszer megsebesült. Vitéz magatartásáért II. o. ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. és seb. é.-el lett kitüntetve.

Friedmann Adolf, szabó m., Paulay Ede u. 11. I. 18. Budapesten 1894-ben szül., 1912-ben szab. Felszabadulásakor elismerő oklevelet kapott nagyszerű munkájáért. Segéd a fővárosban volt. A világháborúból 50%-os rokkantként jött haza, br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. 1921-ben nőül vette Berger Jolánt és megalapította műhelyét. Speciális nadrágszabó. Segéddel és 2 tanonccal dolgozik.

Friedmann Adolf, férfiszabó m, Ér u. 2. Szül. 1881-ben Apoj községben, szab. 1896-ban Bécsben, ugyanitt, Berlinben, Pozsonyban és Budapesten működött neves műhelyekben mint segéd. 1918 óta önálló. Főként javítással foglalkozik. A függetlenségi pártkör, a Szabó Iparosok Köre tagja, utóbbinak könyvtárosa. Hősiesen végigharcolta a világháborút. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. stb. Neje: Braun Jetti.

Friedländer Sándor

Friedmann Adolf

Friedmann Ármin, szabó m., Jókai tér 8.

Friedmann Kálmán, férfiszabó m., Teréz körút 32. Tel.: 118-50. Szül. Vásárhelyen 1866-ban, szab. 1882-ben Budapesten. Segédéveit Németországban s részint Budapesten töltötte. Gazdag tapasztalatait érvényre juttatja az 1890-ben alapított műhelyében, amelyet 8 segéddel vezet kliensei nagy megelégedésére. A világháborúban részt vett. Neje: Sommerfeld Ilona.

Friedmann Nándor és József, úri szabóság, Király u. 51. Friedmann Nándor szül. 1901-ben, szab. 1924-ben Tolnatamásin. Középiskolai tanulmányai elvégzése után a szakmát mint segéd Budapesten gyakorolta. Bécsben és Budapesten végzett tanfolyamokat. — **Friedmann József** 1902-ben szül., 1920-ban szaba-

dult. Bécs, Páris és Budapest műhelyeiben és tanfolyamain fejlesztette szakismereteit. A közös műhelyt 1926-ban alapították, 3 segédet és 2 tanulót foglalkoztatnak. Mindketten atyjuk F. Lajos tolnatamási tekintélyes szabómester műhelyében szabadultak. Atyjuk az Ipt. szakoszt. elnöke.

Friedmann Adolf

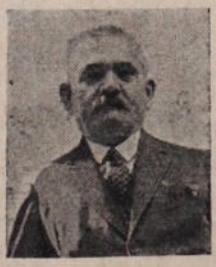

Friedmann Mór

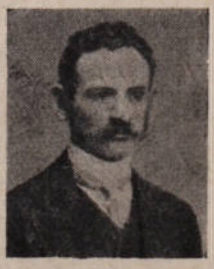
Fridemann Mór, szabómester Jókai tér 8.

Friedmann Zoltán, férfiszabó m., Rákóczi út 60. Elsajátította az angol és magyar szabóságot. 1923-ban alapított műhelyében üzletek részére és rendelésre dolgozik. Jelenleg 5 segédet foglalkoztat, eddig 4 tanulót szabadított. A világháborúban megsebesült. Kit.: kis. ez. v. é. és br. v. é.

Frivalszky János, férfiszabó m., Szentkirályi u. 4. Szül. 1862-ben Alsóneszte községben, szab. u. ott 1880-ban. Tíz évet töltött mint segéd Bán község és a főváros műhelyeiben. Azután kellő tapasztalattal felfegyverezve 1890-ben nyitotta meg önálló műhelyét. 1895-ben megnősült.

Frivalszky János

Fuchs Jakab

Fritz József, férfiszabó m., Fhg. Sándor u. 6. Szül. Sámfalván 1874-ben, szab. Budapesten 1892-ben, ugyanitt folytatta segédi tevékenységét jó mesterek oldalán. 1900 óta önálló. Műhelyében 1 segédnek ad munkát. A világháborút az orosz, olasz, szerb és albán frontokon küzdötte végig. Neje: Kovács Ilona, Ödön fia a szakmában dolgozik mint segéd.

Fuchs Jakab, férfiszabó m., Király u. 20. Szül. 1874-ben Nagyváradon, u. ott szab. 1889-ben. Mint segéd Zilah, Szeged, Nagyvárad és Budapest műhelyeiben szerzett tapasztalatokat. Munkáját elismerő okl.-el tüntették ki. 1908 óta önálló mester. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Pollák Berta.

Fülöp Lajos, férfiszabó m., Barcsay u. 8. Szül. 1891-ben, szab. 1905-ben Endrődön. 1922-ben nyitotta meg önálló műhelyét, előzőleg Budapest neves mesterei mellett szerzett gyakorlatot. Jelenleg angol női szabósággal foglalkozik, rendelésre készült kifogástalan munkáját 5 segéd és 1 tanuló közreműködésével készíti. Mint tanuló munkájával kitüntetést nyert.

Fülöp Lajos

Füsti József

Fülöp László, férfiszabó m., Szív u. 28. Tel.: 163-04. Nagysomkút községben szül. 1889-ben, szab. Vulkánban 1908-ban. Erdély és a Délvidék nagyobb városaiban szerezte meg kiváló szakképzettségét. 1914-ben Lupényban lett önálló, később Budapesten nyitott műhelyt. 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. Neje: Hiczkovics Matild.

Füsti József, férfiszabó m., Lőcsei u. 7. Szül. 1905-ben Moóron, szab. u. ott 1920-ban. Mint segéd szülőfalujában és Budapesten dolgozott, specializálta magát a műtömésben. 1928-ban alapította meg I-a kivitelben dolgozó 1 segédet foglalkoztató műhelyét. Foglalkozik egyenruhakészítéssel is.

Gaál János, férfiszabó m., Hunyadi tér 11. Szül. 1896-ban, szab. 1911-ben Budapesten, édesatyja néhai G. András műhelyében, oklevéllel kitüntetve. Önállósításáig, 1927-ig, jobb fővárosi műhelyekben dolgozott mint segéd. A világháborúban az összes frontokon harcolt és egyszer megsebesült. Kit.: K. cs.-k. és seb. Neje: Berghoffer Rózsi.

Gabriel Ágoston, férfiszabó m., Hunyadi u. 52. Szül. 1890-ben Felsőszil köz-

ségben, szab. Budapesten 1907-ben. A főváros előkelő mesterei mellett szerzett mint segéd bőségesen tapasztalatokat. 1—2 segédet foglalkoztat 1923-ban megnyitott műhelyében. Kizárólag elsőrendű munkát készít nagy cégek részére. A világháborúban 3 évig az orosz, olasz és román frontokon teljesített szolgálatot. Neje: Kovencz Katalin.

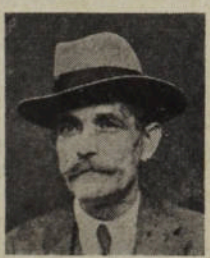
Gaál János

Gajdos Kálmán, férfiszabó m., Király u. 16. Szül. 1899-ben Jászkarajenőn, szab. 1916-ban Budapesten, ugyanitt töltötte jó mesterek keze alatt segédéveit. Üzletek részére dolgozó műhelyét 1927-ben nyitotta meg. 1917-től vett részt a világháborúban. Kit.: br. v. é. és K. cs. k. Volt olasz hadifogságban is. Neje: Begovszky Anna.

Gallasz Pál, férfiszabó m., Rottenbiller u. 20—22.

Gábris Ferenc

id. Gábris Pál

Id. Gábris Pál, férfiszabó m. Csengeri u. 57. Szül. 1873-ban Divéken, szab. 1890-ben Budapesten. 15 évig praktizált mint segéd Besztercebánya és Budapest műhelyeiben és 1905-ben kiváló szaktudással felszerelve önállósította magát. Tanoncnevelését 1911-ben az Ipt. bronz éremmel tüntette ki. A világháborúban az orosz fronton küzdött és mint 50%-os rokkant szerelt le. Vele dolgozik két fia, kik közül Ferenc részt vesz az üzlet vezetésében. Neje: Kossik Zsófia.

Gál Lajos, férfiszabó m., Károly körút 19. Szül. 1897-ben Békésgyulán, szab. 1914-ben. Önállósításáig a főváros legelőkelőbb műhelyeiben dolgozott. Tökéletes szaktudás birtokában 1927-ben nyitotta meg műhelyét, amelyben évente több segédnek ad munkát.

Gecsey János, férfiszabó m. Nürnbergi u. 6. Szül. Gyomán 1880-ban, szab. u. ott 1898-ban. Szakmájában segédideje alatt budapesti nagy műhelyekben tökéletesítette magát. 1911-ben lett önálló. Elvégezte a Technológia szabászati tanfolyamát. Rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédet foglalkoztat. Speciálista az egyenruha és díszmagyar készítésében. A világháborúban részt vett.

Gecsey Sándor, férfiszabó m., Liliom u. 54. Szül. Gyomán 1886-ban, szab. u.-ott 1902-ben. Mint segéd Kassa és Miskolc előkelő műhelyeiben dolgozott. 1910-ben Gyomán lett önálló, Budapesti műhelyét 1922-ben alapította. Gyomán az ipari és társadalmi élet egyik vezető egyénisége volt. A világháborúban előbb az orosz, majd az olasz fronton küzdött és fogságba jutott. 1925-ben nőül vette Tóth Ilonkát.

Gecsey Sándor

Gellért Márton

Gede Gyula, férfiszabó m., Wekerle S. u. 19. Szül. 1890-ben, szab. 1907-ben Győrött. Segédévei alatt szülővárosa és Budapest jobb mestereinél szerezte meg kiváló szakképzettségét, melyet 1914 óta önálló műhelyében gyümölcsöztet. Kizáróan rendelésre dolgozik 1 segéd közreműködésével. 1920-ban nőül vette Szabó Rozáliát.

Geiringer József, férfiszabó m., Elemér u. 23. Pécsett szül. 1884-ben, szab. Budapesten 1900-ban. Szaktudását a fenti helyeken fejlesztve, 1921-ben önálló műhelyt alapított, melyet azóta is nagy buzgalommal és szakképzettséggel vezet. A világháború alatt 52 hónapig teljesített frontszolgálatot. Kit.: br. v. é., vasker. és K. cs.-k. Neje: Stern Helén.

Gellért Márton, szabó m., Király u. 38. 1895-ben született, 1909-ben Tiszaujlakon szabadult fel. Szaktudását a fővárosban fejlesztette. 1924 óta űzi iparát önállóan. Műhelyében egy segédet és tanulót al-

kalmaz. Neje: Fischer Jolán, esküvőjük 1923-ban volt.

Geretovszky János, férfiszabó m. Kút u. 15. Bizsolyban szül. 1903-ban, Abaujszántón szab. 1919-ben. Több nagyobb műhelyben képezte tovább magát. 1928-ban lett önálló. Élénk érdeklődéssel és figyelemmel kíséri iparának mozgalmait.

Geretovszky János

Geiringer József

Gerendás Lipót, férfiszabó m., Elemér u. 14. Szül. 1889-ben Nagyvarsányon, szab. Mátészalkán 1905-ben, 14 évig buzgalommal tanulmányozta mint segéd szakmáját, 1919-ben önálló mesterré lett. 2 alkalmazottal végzi szakképzett munkáit. A Magyar Hét alkalmából díszoklevéllel lett kitüntetve. A világháborúban egyszer sebesült. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és szolg. é. Neje: Stern Amália.

Gerstl M. Mihály, férfiszabó m., Nagydiófa u. 13. Szül. Tolnán 1879-ben, szab. Budapesten 1893-ban. Önállósításáig — 1903-ig — a főváros mesterei mellett tökéletesítette mint segéd szaktudását. Kizáróan rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédnek és 1 tanulónak ad állandóan munkát. Az Ipt. előljárósági tagja, ig. tagja a Szabómesterek Orsz. Szöv.-nek. 1906-ban nőül vette Feuerstein Annát.

Geiger Antal, férfiszabó m., Futó u. 42.

Géczy Nándor

Giel Ferenc

Géczy Nándor, férfiszabó m., Telep u. 25. Szül. Dégh községben 1879-ben, szab. Budapesten 1898-ban. A főváros nagyobb műhelyeiben szerezte meg mint segéd praxisát. 1914-ben nyitotta meg önálló műhelyét. Üzletek részére szállít kifogástalan munkát. 1902-ben nőül vette Drazsulek Etelkát.

Gécs János, férfiszabó m., Sas u. 6. Szül. Békéscsabán 1882-ben, szab. u. ott 1897-ben. Budapesten segédeskedett és itt alapította 1908-ban önálló műhelyét, amelyben elsőrendű munka készül. Felszabadulásakor arany éremmel lett kitüntetve. Részt vett a világháborúban. Neje: Braun Katalin.

Giel Ferenc, férfiszabó m., Kisdiófa u. 3. Szül. 1892-ben Józseffalván, szab. Temesváron 1910-ben. Segédi gyakorlatát szabadulási helyén kezdte meg, majd szaktudása fejlesztése céljából Budapest előkelő műhelyeiben folytatta. 1—2 segédet alkalmaz. Tagja a Szabókisip. Egy.-nek. A világháborúban 1914—18-ig frontszolgálatot teljesített. Kit.: K. cs.-k. és vasker. Neje: Kocsis Mária hűséges segítőtársa a munkában.

Gitling András

Gitling András, férfiszabó m., Dohány u. 28. Csatát községben szül. 1864-ben, szab. Temesváron 1881-ben. Segédévei alatt Bukarest, Temesvár és Budapest műhelyeiben fejlesztette szaktudását, míg 1894-ben önálló műhelyt nyitott. Szakképzett munkái igen kedveltek. Több ízben lett ezüst éremmel és oklevéllel kitüntetve. 32 éve előljárósági tagja az Ipt.-nek. Neje: Medveczky Anna.

Glasz Péter, férfiszabó m., Maros u. 11. Szül. 1892-ben Ószivácon, szab. Ujvidéken 1907-ben. A fővárosban szerzett segédi gyakorlat után 1919-ben lett először önálló, mostani műhelyét 1927-ben alapította. Kizáróan rendelésre dolgozik 3 segéddel. Elvégezte a Technológia szaktanfolyamait. A világháborúban 17 hónapig a harctéren küzdött. Neje: Löwenberg Erzsébet.

Glossza Győző, a Glossza Győző és Neje cég tulajdonosa, férfiszabó m., Tátra u. 12/a. Szül. Esztergomban 1878-ban, szab. u. ott 1896-ban. Mint segéd szülővárosa és a főváros műhelyeiben dolgozott. Főként javítással és tisztítással foglalkozó műhelyét 1927-ben alapította. Tagja a

„Deák" Betegsegélyző Egyl.-nek. Neje: Brunisch Ágnes, tevékeny részt vesz az üzlet irányításában.

Groszmann Henrik, férfiszabó m., Dobozi u. 43. Szül. 1893-ban; szab. 1911-ben Budapesten. Jó műhelyekben eltöltött hosszabb segédidő után 1925-ben önállósította magát. Jelenleg 2 segédet foglalkoztat. Főleg üzletek részére dolgozik. Neje: Künsztler Rozália.

Groszmann Henrik Grünspan Károly

Grünbaum Gábor, férfiszabó m., Szövetség u. 19. Szül. 1898-ban Pesterzsébeten; szab. 1905-ben Budapesten, ahol mint segéd tovább dolgozott. 3 segédet és tanulót foglalkoztató műhelyét 1923-ban alapította. Kizáróan rendelésre dolgozik. A világháborúban 6 hónapig a román harctéren küzdött. Neje Stern Róza.

Greczár László, férfiszabó m., Vörösmarty u. 4. Szül. Beje községben 1866-ban, szab. Rozsnyón 1886-ban. 1917-ben alapított műhelyében főként reverenda, címáda és egyéb papi öltönyök készítésével foglalkozik. Specialitása a Lutaer kabátok készítése. A Cistercita rendház szállítója. László fia szintén a szakmában dolgozik.

Grecsár László Grünwald Ödön

Grünfeld Ignác, úriszabó üzem, Király u. 85. Szül. 1878-ban Badaló községben, szab. Fehérgyarmaton 1893-ban. Segédévei alatt Nyiregyháza, Debrecen és Budapest jobb műhelyeiben kiváló szaktudásra tett szert. 1903-ban alapította műhelyét, melyben 1 segéddel végzi elsőrendű mértékszerinti munkáit. A világháborúban szerzett kitüntetései: szolg. kereszt és K. cs.-k. Neje: Keszler Julia.

Grünstein Miklós férfiszabó m. Sütő u. 2. Szül. 1897-ben Hajdudorogon, u. ott szab. 1912-ben atyja Gr. Vilmos üzletében. Hosszabb időt töltött mint segéd Debrecenben és több vidéki városban. 1922-ben nyitotta meg önálló műhelyét, amelyben 6 segéd és 1 tanulóval készít elsőrendű munkát. Elvégezte a Vékonyféle szabászati tanfolyamot. Részt vett a világháborúban.

Grünspann Károly, férfiszabó m., Rákóczi út 65. Szül. Munkácson 1865-ben; szab. Budapesten 1885-ben. A főváros nagyobb műhelyeiben tökéletesítette mint segéd szaktudását. 1897-ben alapított műhelyében konfekciómunkát készít előkelő cégeknek. 2 segédet foglalkoztat. A világháborúban részt vett. Neje: Heifeld Amália.

Grünstein József Grüskovnyák István

Grünstein József, férfiszabó m., Teleky tér 24. Szül. 1883-ban Felsőveresker község ben, szab. 1902-ben Szatmárnémetin. Mint segéd főként a főváros műhelyeiben dolgozott. A szükséges tapasztalatok megszerzése után 1911-ben önállósította magát. Eddig 6 tanulót szabadított. A világháborúban $3^1/_2$ évig orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Spiegel Frederika.

Grün Sámuel

Grün Sámuel, szabómester, Teréz körút 39.

Grünwald Ödön, férfiszabó m., Vas-

vári Pál u. 9. Szül. 1903-ban Kolozsvárt, szab. Budapesten 1922-ben, ahol önállósításáig dolgozott mint segéd. 1926-ban alapított műhelye a sportvilág jelesei részére készít elsőrendű kivitelben munkát. 2 segéd és 1 inas van műhelyében alkalmazva. Tagja a Sz. O. Sz.-nek. Neje Alföldi Szidónia.

Grüskovnyák István, férfiszabó m., Síp u. 10 Szül. 1884-ben; szab. 1900-ban Budapesten, ahol mint segéd a legjobb műhelyekben fejlesztette szaktudását. Önálló műhelyét 1908-ban nyitotta meg. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Részt vesz a szakma mozgalmaiban és több egyesület tevékeny tagja. A világháborút az orosz és olasz fronton küzdötte végig. Neje: Kravaricsek Aranka.

Gold Jakab, férfiszabó m., Százados u. 59. Szül. 1859-ben, szab. is Nagykanizsán. Segédidejét Székesfehérvár és Keszthely műhelyeiben töltötte. Kellő gyakorlat megszerzése után 1918-ban lett önálló mester. Jóhírű műhelyében rendelésre dolgozik. Neje Frank Berta.

Goldberger Vilmos, férfiszabó m., Vörösmarty u. 37. Szül. 1891-ben Kunmadarason, szab. 1907-ben u. ott. Erdély nagy városaiban, Szegeden, Aradon és a fővárosban töltötte segédéveit. Önálló műhelyét 1918-ban nyitotta meg. Mérték szerint rendelésre dolgozik. Részt vett a világháborúban. Neje: Gerő Margit.

Goldmann Ábrahám, férfiszabó m., Arany J. u. 18. Szül. 1860-ban Szepesófalun, szab. 1874-ben Budapesten. A főváros egyik legrégibb mestere, már 1882-ben önálló volt. Munkái közül különösen az 1900. évi Nemzeti Carosseria részére készült díszruhák említésre méltók. Foglalkozott színházi szabósággal is. Kb. 8 tanulót szabadított, akik közül előkelő mesterek kerültek. Neje: Augenstein Mária, régi szabócsalád sarja.

Goldmann Béla, férfiszabó m., okl. amerikai designer, Wekerle Sándor u. 14. Szül. Mák községben 1873-ban, szab. Gatyályban 1888-ban. Önállósításáig Szatmrá és Budapest neves műhelyeiben szerzett alapos prakszist. 1897 óta önálló. Mértékvétel találmányáért 1900-ban Párisban arany éremmel kitüntetve. A világháborúban részt vett. Neje: Spitzer Teréz.

Goldmann Sámuel, férfiszabó m., Váci ucca 8.

Goldner Izrael, szabó m., Rákóczi út 72. Tel.: J. 306—43.

Goldstein Márton, férfiszabó m., Dohány u. 1/b.

Goldstein Samu szabó m. Dobozy u. 28. Szül. 1874-ben Nagytapolcán. Budapesten tanulta az ipart, ahol 1901-ig (önállósításáig) dolgozott mint segéd. Konfekciószabóságot folytat. Egy segéddel dolgozik. Végigküzdötte a világháborút, két k. cs.-k. és vasker. Neje: Stern Róza, esküvőjük 1899-ben volt.

Goldstein Samu

Goller János

Goller János, férfiszabó m., Kőfaragó ucca 8. Szül. 1896-ban, szab. 1913-ban Budapesten, ugyanitt töltötte segédéveit. 1930-ban önállósította magát; forgalmas műhelyében 3 segéddel dolgozik. Tagja a Baross Szövetségnek. Részt vett a világháborúban. Neje: Grics Mária.

Golovics György, férfiszabó m., Kaas Ivor u. 9 és Vámház körút 16. Szül. Kecskeméten 1898-ban; szab. Budapesten 1915-ban. Mint segéd hosszabb külföldi tanulmányútja alatt dolgozott Berlinben, Páris és London műhelyeivel. Rendelésre dolgozó szabóságát 1929-ban alapította. 4—5 segédet foglalkoztet. A világháborúban 3 évet töltött. Kit.: kis ez. v. é., bronz v. é. és K. cs.-k.

Gombor Gyula, férfiszabó m., Szív u. 55. Szül. Károlyházán 1897-ban; szab. 1912-ban Jánosházán. Bécs, Pozsony, Győr és Komárom főbb állomásai segédéveinek, mely helyeken egyre fejlődött szaktudása. 1922-ban alapította műhelyét, melyben rendelésre dolgozik. A világháborúban részt vett. Neje: Glofák Katalin.

Gonda János, férfiszabó m., Vörösmarty u. 20. Szül. Szepesen 1872-ben; szab. Budapesten 1899-ban. 15 évet töltött Berlinben, tanulmányozva a szakmát. 1900 óta önálló mester. Műhelyében mérték után rendelésre dolgozik. Tagja a Szabómunkaadók Orsz. Szöv.-nek. Neje: Glücks Róza.

Goszpod János, férfiszabó m., Szerdahelyi u. 16. Szül. 1886-ban Urdony községben; szab. Körmenden 1903-ban. Grác, Nagykanizsa és Budapest műhelyeiben sajátította el tökéletesen mint segéd szakmáját. 1916-ban nyitotta ön-

álló konfekció-szabóságát. Tagja több szakegyletnek. A világháborúban a fronton harcolt. Neje: Kránvik Mária.

Grosz H. Áron, férfiszabó m., Sas u. 5. Szül. 1882-ben, szab. Bécsben 1909-ben. Mint segéd nagyobb bécsi és pesti cégeknél gyarapította szakismereteit. 1914-ben bevonult s az orosz fronton küzdve megsebesült. Kit.: II. o. ez. v. é., III. vasker. 1921-ben lett önálló. Elsőrendű munkái vevői megelégedésére szolgálnak.

Gonda János

Grosz Róbert férfiszabó m., Szív u. 18. Szül. 1896-ban, szab. 1904-ben Budapesten. Graz, München, Bécs és Olaszország nagy városainak műhelyeiben segédeskedett. A világháborúban 2 évi frontszolgálat után, 4 évig volt olasz fogságban, kétszer megsebesült; 1923-ban nyitotta meg önálló műhelyét. Neje: Deutsch Aranka.

Golovics György

Goszpod János

Greskovits Bertalan, férfiszabó m., Róna u. 41. Szül. Kassán 1876-ban, Budapesten Schäffer cégnél szabadult 1892-ben, ugyanitt kezdte segédeskedését. 1904-ben önállósította magát. Berlinben kitüntetéssel elvégezte a szabászati akadémiát. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban az olasz és orosz fronton harcolt 24 hónapon át. Neje: Schumits Anna. Fia ifj. G. Bertalan atyjánál szabadult és ott folytatja mint segéd a munkát.

Gubányik Pál, férfiszabó m., Tégla u. 4. Szül. Bátorkeszin 1884-ben; szab. Budapesten 1902-ben. Hosszabb ideig dolgozott Budapest tekintélyes mestereinek műhelyében mint segéd. Széleskörű szakismeret megszerzése után 1922-ben lett önálló. 1902-ben a tanoncmunka kiállításon ezüstérmet nyert. A világháborút végigharcolta; kétszer megsebesült. Kit.: nagy ez. v. é., kis. ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. stb. Neje: Nagy Sára.

Goldberger Izrael

Gulyás Ferenc, férfiszabó m., Ferenc körút 13.

Guttman Sándor, férfiszabó m., Mária tér 2. Szül. 1892-ben, szab. 1912-ben Ujpesten. Mint segéd Roth mesternél dolgozott, majd áttért a női szabóságra. Strassburgban önálló műhelye volt. 1929-ben nyitotta meg műhelyét. 1—2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban 3 évet orosz hadifogságban töltött. Neje: Rosenberg Margit.

Guttman Sándor

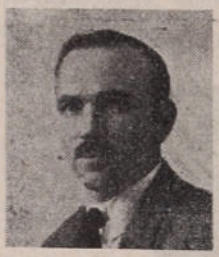

Gubányik Pál

Guttmann Ernő, férfiszabó m., Rákóczi út 71. Szül. 1898-ban; szab. 1916-ban Budapesten. Rendelésre dolgozó műhelyét 1925-ben nyitotta meg. Az Ipt. tagja. Részt vett a világháborúban és volt román hadifogságban is. Neje: Rák Erzsébet.

Gyovai János, férfiszabó m., Erzsébet királyné út 41. Szül. 1893-ban Békésen, szab. 1910-ben Békésgyulán. Segédidejét Békés és Budapest jó mesterei mellett töltötte. Kizáróan rendelésre dolgozó

műhelyét 1921-ben nyitotta meg. 1 segédnek ad állandóan munkát. Műhelye széles körben örvend jó hírnévnek. Vezetőségi tagja a Herminamezői Kath. Klubnak. A világháborúban több mint 3 évet különböző frontokon töltött. Kit.: kétszer br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Bohanek Malvin.

Gyovay János

Gyöngyössy Dezső

Gyöngyössy Dezső, férfiszabó m., Práter u. 66. Szül. 1881-ben Jászapátin; szab. 1900-ban u. ott. Mint segéd Cegléd, Karcag és a főváros műhelyeiben fejlesztette szakismereteit. Önálló műhelyét 1916-ban nyitotta meg. Eddig 3 tanulót szabadított, akik a szakmában jól beváltak. 1913-ban nőül vette Herczig Annát.

Gyurkovics István, férfiszabó m. Alsóerdősor u. 18. Szül. 1891-ben; szab. 1908-ban Budapesten. Pápa, Eger és a főváros műhelyeiben szerzett mint segéd megfelelő gyakorlatot. Üzletek részére dolgozó műhelyét 1919-ben nyitotta meg. Jelenleg 1 segédet foglalkoztat. Neje: Tóth Julia.

Gyurkovics István

Hanák Mihály

Haáry Ferenc, férfiszabó m., Vérmező u. 16. Szül. 1894-ben Budapesten; u. itt szab. 1912-ben atyja, H. Ferenc műhelyében. 1921-ben történt önállósításáig a főváros jó mestereinek oldalán dolgozott. Az atyjától átvett jóhírnevű műhelyt nagy szaktekintéllyel vezeti tovább. Elvégezte a szabászati tanfolyamokat. Tagja több szakegyesületnek. A világháborúban részt vett. Neje: Schtaubach Rozina.

Habanda Ferenc, férfiszabó m., Kőfaragó u. 8. Szül. 1898-ban Budapesten; szab. 1916-ban Gyöngyösön. Segédideje alatt Budapest műhelyeiben tökéletesítette magát a szakmában. Üzletek részére dolgozó önálló műhelyét 1928-ban nyitotta meg, 1 tanulót alkalmaz. Neje: Lichtblau Margit.

Harcsa Béla, férfiszabó m., Városház ucca 16. Besztercebányán szül. 1882-ben; szab. Budapesten 1898-ban. 1919-ben történt önállósításáig Wien, Budapest, Debrecen és Székesfehérvár műhelyeiben tökéletesen elsajátította szakmáját. Üzemében 22 segéd talál munkát. Az Ipt.-nek 1922 óta elöljárósági tagja; elnöke a Rákosszentmihályi Sport E.-nek és társelnöke a rákosszentmihályi házt. egyesületének. Neje: Horváth Mária.

Habanda Ferenc

Harcsa Béla

Hajdics Hajdár Henrik, férfiszabó m., Bulcsú u. 19. Szül. 1892-ben Boszniában; szab. u. ott 1909-ben. Zágráb és Budapest műhelyeiben töltötte segédidejét. Elsőrangú munkát készítő műhelyét 1928-ban alapította. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban rövid orosz harctéri szolgálat után hadifogságba került; $3^1/_2$ év után jutott haza. Neje: Arba Mária.

Hajdu Mihály, férfiszabó m., Ráday u. 34. Szül. 1882-ben Jászó községben, szab. 1901-ben Kassán. Mint segéd kizáróan a főváros legelőkelőbb műhelyeiben dolgozott. 1924 óta vezeti önálló rendelésre dolgozó úri szabóságát. A világháborúban az orosz és olasz frontokon küzdött. Hosszabb ideig volt olasz hadifogságban. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Fritsch Vilma.

Harkányi József, férfiszabó m., Dob ucca 92.

Halász József, férfiszabó m., Árpád út 7. Szül. Kunszentmártonban 1889-ben, szab. u. ott 1904-ben. Brassó, Arad, Fiume, Abbázia segédeskedésének főbb állomásai. 1923-ban alapította rendelésre

dolgozó műhelyét. A világháborúban az orosz fronton súlyosan megsebesült, mint rokkant szerelt le. Neje: Mátray Margit.

Hajdu Mihály

Háló Imre

Háló Imre, férfiszabó m., Mihálkovich u. 16. Szül. 1901-ben Makón, szab. 1918-ban u.-ott. Segédéveit Makón kezdte, később Budapest műhelyeiben dolgozott, majd tanulmányainak kiegészítése érdekében Berlinbe ment. Visszatérte után 1929-ben önállósította magát. Elvégezte a szabászati tanfolyamokat. Nagy képzettségű törekvő mester, akinek műhelyéből kizáróan kifogástalan munka kerül ki.

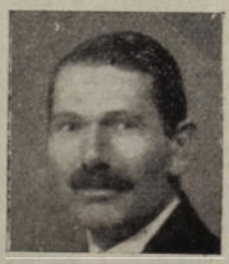
Hamári György, szabó m., Német u. .1

Harmath J. András, férfiszabó m. Rákóczi út 23. Szül. Jászberényben 1899-ben; szab. u. ott 1914-ben. Mint segéd Nyíregyháza és Budapest műhelyeiben dolgozott. Konfekciómunkát végző műhelyét 1924-ben alapította. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. A világháborúban egyszer megsebesült. Neje Kovács Mária.

Harmath Dániel, szabó m., Ó u. 29. Nagykörösön 1864-ben született. Svéd Samunál 1881-ben szab. fel. 1893 óta önálló. Speciális gyermekruha-szabó, 2—3 segéddel dolgozik. Önállósága óta 20 tanulót nevelt az iparra. Neje: Biuck Róza.

Harmath J. András

Harti Sebestyén

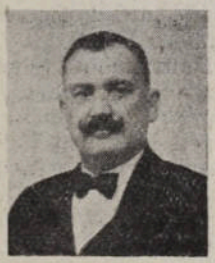
Hanák Mihály, férfiszabó m., Sas u. 4. Szül. Bácsföldváron 1899-ben; szab. Budapesten 1916-ban. Önállósításáig a főváros nagy műhelyeiben szerzett mint segéd gyakorlatot. Elvégezte sikerrel a szabászati tanfolyamokat. 1925-ben alapított műhelyében jelenleg 3 segéd és 1 tanuló dolgozik. Tagja az F. T. C.-nek. Részt vett a világháborúban.

Harti Sebestyén, férfiszabó m., Ráday ucca 1. Szül. 1879-ben; szab. 1894-ben Módos községben. Dolgozott mint segéd az ország nagyobb városaiban és Budapesten. Szondi és Weisz, meg Batta cégeknél mint szabász működött. 1906 óta önálló, 3 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban részt vett. Neje: Fodor Berta.

Háry József, férfiszabó m., Dembinszky u. 22. Szül. Zalaegerszegen 1892-ben, dícsérettel szab. u. ott 1909-ben. Segédi tanulmányainak végeztével, bő tapasztalatokkal ellátva, 1920-ban önállósította magát. Műhelyében 2 alkalmazottjával a jobb középosztály részére dolgozik, mérték szerint. A világháború alatt 3 évig teljesített katonai szolgálatot. Neje: Bankó Julianna.

vitéz Hárs Károly

Hausbeck János

vitéz Hárs Károly, férfiszabó m., Ranolder u. 5. Szül. 1890-ben Öszöd községben, szab. 1907-ben Székesfehérváron. Segédi gyakorlatát Székesfehérvár és Budapest jónevű mestereinek oldalán szerezte meg. 1921-ben lett önálló. Műhelyében 1 tanonc nyer elhelyezést. 1926-ban a pestmegyei kézműipari kiállításon arany érmet és díszoklevelet nyert. Tagja a vitézi széknek és a Baross Szövetségnek. Neje: Fehér Mária.

Hruska János, férfiszabó m., Tisza u. 3. Szül. 1859-ben; még a céhrendszer alatt, 1874-ben szab. Dolgozott Bécs, Komárom és Budapest műhelyeiben. 1894 óta önálló mester. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Károly fia műhelyében szabadult és mint segéd is itt dolgozik. Neje: Bartalos Vilma.

Hausbeck János, férfiszabó m., Garay u. 33. Szül. 1882-ben Szajk községben, szab. Budapesten 1897-ben. Mint segéd 15 éven át dolgozott budapesti műhelyek-

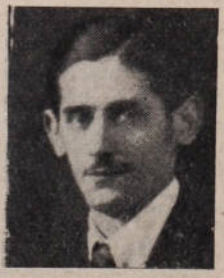
ben. 1912-ben önállósította magát. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Alelnöke v. az Egyenruhakészítők Körének. Működő tagja az Ip. Dalárdának. A világháborúban 1915—1920-ig orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Dóra Anna.

Hruska János

Hauptmann Mózes, férfiszabó m., Dob u. 74. Szül. Mocsár községben 1890-ben, szab. Nagymihályon 1906-ban. Segédéveit nagyrészt Németországban töltötte és itt valamint Budapesten szerzett bőséges tapasztalatait 1917-ben létesített önálló műhelyében hasznosítja. Neje: Rosenberg Róza.

Hauszmann Sándor, férfiszabó m. Madách u. 17. Szül. 1894-ben Tiszaszentimrén; szab. Budapesten 1914-ben. Mint segéd hosszabb ideig dolgozott jó mesterek mellett. Vásári munkával foglalkozó műhelyét 1923-ban nyitotta meg, 2 segédnek ad munkát. Neje: Hahan Malvin.

Hauszmann Sándor

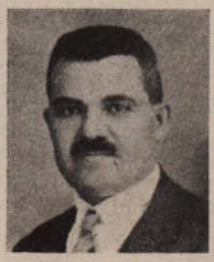
Havasi Béla

Hauszmann Zoltán, férfiszabó m., Hajós u. 7. Szül. 1905-ben Hajdúböszörményen és szab. ugyanott, atyja műhelyében. Debrecen és Budapest mestereinél elsajátította szakmáját a legkisebb részletekig. Önálló műhelyét 1928-ban nyitotta meg. Elsőrendű munkát vállal.

Havasi Béla, férfiszabó m., Kacsa u. 31. Szül. Szakácsi községben 1884-ben; szab. Kaposvárott 1902-ben. Miskolc, Rozsnyó és Budapest műhelyeiben szerezte meg mint segéd a szükséges gyakorlatot. 1923-ban alapított műhelyében üzletek számára készít kifogástalan munkát. Neje: Tarsó Alojzia.

Hecht Izrael, férfiszabó m., Amerikai út 25. Szül. 1887-ben Avarfelsőfalun, szab. szülőfalujában 1902-ben. Pápa, Komárom és Budapest műhelyeiben szerezte meg segédi gyakorlatát. 1928 óta önálló mester. Gondos, lelkiismeretes munkájáért rendelői körében megbecsülésben van része. A világháborúban frontszolgálatot teljesített. 1917-ben nőül vette Guttmann Herminát.

Hegyi Ignác, férfiszabó m., Dob u. 58. Szül. Gamás községben 1882-ben, szab. Kaposvárott 1897-ben. München, Berlin, Bécs és Budapest előkelő műhelyeiben sajátította el a legnagyobb tökéllyel szakmáját. 1920 óta önálló mester. Műhelyéből a legkényesebb igényeket is kielégítő munka kerül ki. 1915-től fogva vett részt a világháborúban, megfordult minden fronton. Egyszer megsebesült. Kit.: K. cs.-k. és seb. é. Neje: Léhner Erzsébet.

Hegyi Ignác

Hetzel Fülöp

Heine József, férfiszabó m., Múzeum körút 17. Szül. Szegeden 1907-ben; szab. u. ott 1925-ben Dékány Pál műhelyében, ahol egyideig mint segéd is dolgozott, majd a fővárosba jött. Mérték szerint dolgozó szabóságát 1928-ban alapította. Elvégezte a Technológia szabászati tanfolyamát.

Heppert Ferenc, férfiszabó m., Döbrentei ucca 8. Szül. 1886-ban Taksonyban, szab. 1904-ben Nagymaroson. Hosszabb időt töltött Németország vezetőműhelyeiben. Segédeskedését megszakította a világháború. Két havi frontszolgálat után orosz hadifogságba került; itt is folytatta szakmáját. 1924 óta önálló mester. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Neje: Légner Johanna.

Herkó Dezső, férfiszabó m., Margit körút 64/a. Szül. Cibakházán 1882-ben; szab. u. ott 1899-ben. Tíz évet töltött mint segéd a főváros műhelyeiben és kellő gyakorlat után, 1909-ben megalapította polgári és egyenruha szabóságát,

amelyben 1 segéddel és 1 tanulóval kizáróan elsőrendű kivitelű munkát készít. Elvégezte a szakrajztanfolyamot. A világháborúban egyszer megsebesült. Kit.: K. cs.-k. Neje: Agyagos Juliska.

Heister Ignác, férfiszabó m., Aradi u. 27. Szül. 1867-ben Kiskunhalason; szab. Faddon 1881-ben. Hosszabb segédeskedés után, amelynek nagy részét a fővárosban töltötte, 1905-ben lett önálló. Eddig 2 inast szabadított. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Brand Teréz.

Hettfleisch János, férfiszabó m., Illés ucca 9. Szül. Lovasberényben 1879-ben; szab. u. ott 1898-ban. Mint segéd Pécs, Miskolc, Zsolna és Budapest műhelyeiben dolgozott 1911-ig, amikor önállósította magát. Műhelyéből kizáróan elsőrendű munka kerül ki. Neje: Acsádi Mária.

Hetzel Fülöp, férfiszabó m., Attila körút 2. Ujsove községben szül. 1882-ben; ugyanott szab. is. Segédévei alatt több nagy vidéki városban (Ujvidék, Pancsova, Temesvár, Győr) és Budapesten szerezte meg szakmabeli jártasságát, melyet 1921 óta saját műhelyében gyümölcsöztet. A világháborúban 38 hónapig teljesített frontszolgálatot. Neje: Vukovits Gizella.

Hódor József, férfiszabó m. Dob u. 82.

Horel Jakab

Horinka István

Hoffert Péter, férfiszabó m., Fehérvári út 46. 1889-ben Deltán szül.; u. ott 1905-ben szab. Mint segéd hosszabb időt töltött Drezda és Budapest neves mestereinél, különösen a szabászat iránt tanusított érdeklődést. Mint szabásznak kitünő neve van és szabászati szakiskolát tart. 1919-ben lett önálló. Neje: Flórián Irma.

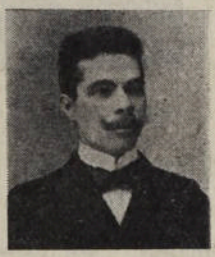
Horacsek József, férfiszabó m., Fő u. 17. Szül. 1861-ben Balatonkenesén; szab. 1879-ben Révkomáromban. Mint segéd Veszprém, Komárom és Budapest műhelyeiben dolgozott .1900 óta önálló mester. Rendelésre készít I-a kivitelű munkát 2 segéddel. Neje Petőcz Róza. József fia szakképzett szabó.

Horel Jakab, férfiszabó m., Szövetség ucca 3. Szül. 1881-ben Oroszlón; szab. 1896-ban Sásdon. Bécs és Budapest műhelyeiben szerezte meg segédi praxisát 1908-ban Bécsben önálló lett, budapesti műhelyét 1921-ben alapította. Az orosz fronton 2½ évi szolgálat után hadifogságba került. Neje: Tatai Karolin.

Horinka István, férfiszabó m., Kisdiófa u. 10. Szül. 1894-ben Tápiósüly községben, szab. 1911-ben Budapesten, u.-itt dolgozott nagyobb műhelyekben mint segéd. Értékes tapasztalatait 1921-ben alapított műhelyében hasznosítja. Üzletek részére készít nagymunkát. A világháborúban a román fronton szolgált. 1919-ben nőül vette Bánóczi Máriát.

Hornung Péter

Horthy József

Hornung Péter, férfiszabó m., Fhg. Sándor u. 28. Szül. 1893-ban; szab. 1908-ban Pancsován. Az ország nagy városaiban, Belgrádban és Aradon szerezte meg segédi praxisát. 1929-ben lett önálló. Kizáróan rendelésre dolgozik. A világháborúban egyszer megsebesült, hosszabb időt orosz hadifogságban töltött. Neje: Harter Anna.

Horthy József, férfiszabó m., Alföldi ucca 16. Szül. 1876-ban Jászberény községben; szab. 1898-ban u. ott. A szükséges segédi gyakorlatot Szeged, Mezőtúr, Szolnok és Budapest műhelyeiben sajátította el. 1904-ben nyitotta meg önálló műhelyét. Munkájával kiállítási díjat nyert. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Részt vett a világháborúban. 1904-ben nőül vette Pap Etelt, néh. Pap Lajos abai szabómester leányát.

Horváth Gyula, férfiszabó m., Klauzál tér 9. Szül. 1880-ban Zalaegerszegen; szab. 1897-ben ugyanott. Nagykanizsán és Budapest jeles mesterei mellett segédeskedett. 1911-ben megalapított műhelyében rendelésre, mérték szerint dolgozik, jó közönség részére. A világháborúban az orosz és olasz fronton küzdött. Kit.: kisez. v. é., br. v. é., stb. Neje Kreszán Mária.

Horváth György, szabó m., Váci u. 36. Tel.: 822-47. A Sz. O. Sz. elnöke 1922 óta, de ezt megelőzően is vezető szerepet vitt az ipari társadalmi élet minden vonatkozásában. Az Orsz. Ip. Egy. igazg. tagja, az Orsz. Statisztikai hivatal értékmegállapító bizottságának szakértője stb. Egyházashetvén 1867-ben szül., Káldon 1883-ban szab. Segéd Szombathelyen, Sopronban, Budapesten és Wienben volt,

Horváth Gyula

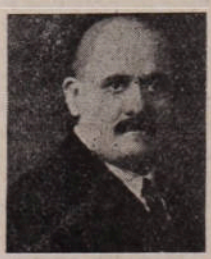
Horváth István

ahol szabászati tanfolyamot végzett. Hosszú évekig működött mint szabász és üzletvezető. 1906-ban önállósította magát. Ma József Ferenc főherceg udvari és kamarai szállítója. Az ipari fórumok is elismeréssel adóztak munkájának, így az Orsz. Ip. Egy. nagy ezüsteremmel, a Sz. Ipart. pedig aranyéremmel tüntette ki. Műhelyében 20 segédet foglalkoztat.

Horváth István, férfiszabó m., Semmelweiss u. 14. Szül. 1885-ben Egyházashetyén; szab. u. ott 1902-ben. Tíz évi segédidejét a főváros előkelő műhelyeiben tölti el és 1912-ben nyitotta meg önálló úriszabóságát. Jelenleg 2 segédet és 1

Horváth József

Hoskencz Imre

tanoncot foglalkoztat. A világháborúban az orosz fronton harcol, háromszor megsebesült. Kit.: K. cs.-k. és seb. é. Neje: Schöberl Anna.

Horváth István, férfiszabó m., Gólya ucca 20. Szül. 1889-ben Budapesten; u. itt szab. 1906-ban. Önállósításáig, 1918-ig, a főváros és Miskolc jobb mestereinek oldalán tökéletesítette magát iparában. Műhelyében 2 segéd és 1 tanuló segítségével elsőrendű munkát készít, rendelésre. A világháborúban részt vett, orosz fogságban sínylődött. Neje: Kopeczky Teréz.

Horváth József, férfiszabó m., Kőfaragó u. 7. Szül. 1869-ben Szentkereszten; szab. Szombathelyen 1887-ben. Segédideje alatt Sopron és Budapest mestereitől sajátította el tökéletesen a szakmát. 1897-ben alapított műhelyében tökéletes munkát produkál. A világháborúban 3 évig katonai szolgálatot teljesített. Neje: Klein Mária.

Hoskencs Imre, férfiszabó m., Thék Endre u. 21. Szül. 1872-ben; szab. 1889-ben Budapesten. Bécs és a főváros jó mesterei mellett sajátította el mint segéd tökéletesen iparát. 1922-ben megalapított műhelyében főként egyenruhákat és díszruhákat készít, a legelőkelőbb körök részére. A világháborúban részt vett. Neje: Vanicsek Albin.

Huger Manó

Hummel István

Huczulok Márton, egyenruha és férfiszabó m., Schwarzer Ferenc u. 4.

Huger Manó, férfiszabó m., gr. Zichy Jenő ucca 35. Szül. 1895-ben Bircán, szab. Budapesten 1913-ban. Elvégezte a technológiát. Egy jónevű pesti cégnél dolgozott mint segéd. 1928-ban önállósította magát. Munkái kiválóak. Neje: Boros Irén.

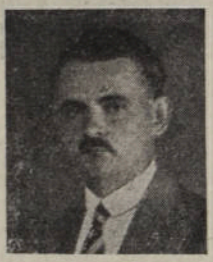
Hui József, férfiszabó m. Klauzál u. 19.

Hummel István, férfiszabó m., Lajos u. 183. Szül. 1884-ben Adán, szab. 1902-ben Mohol községben. Nagyobb vidéki városokban és Budapesten segédeskedett. 1910—15-ig Franciaországban Moulinsben dolgozott. A háború alatt családjával együtt internálva volt. Budapesti műhelyét 1921-ben alapította. Ugy férfi, mint női szabósággal foglakozik. Neje: Gremlicza Margit, György fia kitanulta a szakmát és atyjánál dolgozik, Irén leánya felszabadult női szabó.

Huss Imre, férfiszabó m., Teréz körút 35. Szül. Keszthelyen 1892-ben; Ratkersburgban szab. 1909-ben. Németország és Ausztria nagyvárosainak legjobb műhelyeiben segédeskedve, rendkívüli szakképzettségre tett szert, melyet hazajövve, 1924-ben alapított műhelyében hozott érvényre. Működő tagja több tekintélyes ipari és társadalmi egyesületnek. Neje: Vajas Ilona .

Huss Imre

Igaz Antal

Hücs István, férfiszabó m., Károly körút 17. Szül. 1906-ban; szab. 1922-ben Budapesten, ahol mint segéd 1930-ig jó mesterek mellett gyakorolta a szakmát. Önálló műhelyében rendelésre elsőrendű munkát készít.

Igaz Antal, szabómester, Márton ucca 22. Született 1895-ben Nagyszentmiklóson; 1912-ben szab. Budapesten, ahol mint segéd segédi oklevéllel önállósításáig (1919) jeles mesterek mellett dolgozott. Az 1928. évi Orsz. Ip. Egy. kiállításán kiváló munkáját aranyéremmel tüntették ki. Jelenleg 1 segédet alkalmaz. Részt vett a világháborúban. Neje: Boros Karolin.

Ignácz Lajos, úriszabó m., Hollán u. 5. Szül. 1900-ban Várpalotán; szab. Székesfehérvárott 1916-ban. A főváros előkelő üzleteiben tökéletesítette magát mint segéd a szakmában. 1927-ben megnyitott műhelyében az úri igényeket is kielégítő munkát készít, rendelésre. Több segéddel dolgozik. Mint tanonc ösztöndíjat nyert. Neje: Fröhlich Boriska.

Illedits János, férfiszabó m., Lónyai u. 28. Szül. 1885-ben Darufalván, szab. 1902-ben Vulkapordán községben. Tanulmányait mint segéd Ausztria nagy városaiban folytatta, később Budapest előkelő cégeinél dolgozott. Műhelyét 1930-ban alapította. Jelenleg 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban a román és francia frontokon tanusított vitézségeért br. v. é.-et és K. cs.-k.-et kapott. Neje: Gulyás Júlia. János és Sándor fiai felszabadult segédek, műhelyében dolgoznak.

Illés György, férfiszabó m., Ostrom ucca 12. Szül. 1897-ben; szab. 1914-ben Tapolcán. Mint segéd Budapesten dolgozott. 1926-ban nyitotta meg úriszabóságát. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban másfél évi frontszolgálat után orosz hadifogságba jutott, ahol 5½ évig szenvedett. Neje: Skalicska Emma.

Illés József, férfiszabó m., Izabella u. 8. Szül. Somlóvásárhelyen 1886-ban, Devecserben szab. fel 1900-ban. Önállósításáig Győr, Kőszeg, Budapest, stb. városok műhelyeiben segédeskedett. 1922-ben nyitotta meg üzletét, melyet a jobb középosztály előszeretettel látogat. A világháborúban részt vett. 1926-ban nősült; neje: Nagy Eszter.

Ipsics György, férfiszabó m., Váci út 170/a. Szül. Káld községben 1872-ben, ugyanott szab. 1887-ben. Segédi gyakorlatát a Dunántúl nagyobb városaiban (Pécs, Zalaegerszeg, Sárvár, Szombathely stb.) és a fővárosban szerezte meg. 1898-ban lett önálló, budapesti műhelyét 1911-ben alapította. Kizáróan rendelők részére, mérték után készíti kifogástalan ruháit. Neje: Jakosa Rozália. Imre fia szakképzett szabó (szab. 1917-ben) megosztja atyjával a műhely munkáját; Oszkár fia most tanulja a szakmát. Tehetséges rajzoló, már több kitüntetésben részesült.

Iván István, férfiszabó m., Márvány u. 36. Szül. 1891-ben Szigetvárt, szab. u.-ott 1906-ban. Mint tanonc a pécsi kiállításon oklevelet nyert. Iparának tökéletes elsajátítása végett Budapestre jött, ahol 13 évig dolgozott mint segéd tudásban és izlésben egyre fejlődve. 1919-ben saját erejéből önállósította magát. Műhelyében 2 segéd és 2 tanuló nyer elhelyezést. A világháborúban 2½ esztendeig frontszolgálatot teljesített, egyszer sebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Kronberger Irma.

Jagán S. Sándor, férfiszabó m., Nefelejts u. 9.

Jakab Béla, férfiszabó m., Akácfa u. 9. Szül. Bicskén 1878-ban, szab. u. itt 1896-ban. Szakismeretei kibővítése végett Budapestre jött és nagyobb műhelyekben segédeskedett. Műhelyét 1905-ben nyitotta meg. Mérték szerint rendelésre készít elismerten jó munkát. Résztvett a világháborúban.

Jakab Ernő, férfiszabó m., Fő u. 75. Szül. 1892-ben; szab. 1908-ban Brassóban. Segédideje alatt Erdély nagyobb városaiban és Budapesten dolgozott. 1930 óta önálló. Elsőrendű munkát készítő műhelyében rendelésre dolgozik. A világ-

háborúban 24 hónapon át a fronton harcolt. Kit.: K. cs.-k. és seb. é. Neje: Schmid Mária.

Jakobovits Dávid, férfiszabó m. István út 45. Szül. 1875-ben Munkácson, u.-ott szab. 1888-ban. Szülővárosában, majd Ungvár, Debrecen és Budapest jobb műhelyeiben folytatott segédi gyakorlatot. 1900-ban alapított műhelyében kizáróan rendelésre dolgozik. Eddig 10 tanulót szabadított, akik mint segédek jól meg-

Jakab Béla

Jakobovits Dávid

állták helyüket. Tevékeny részt vesz a kerület jótékonysági munkájában, különösen a szegény gyermekek felruházására hozott áldozatokat. Neje Friedmann Róza, fia jónevű ügyvédjelölt. Margit leánya szabómester felesége.

Jakobovits Sándor

Jancsik István

Jakobovits Sándor, szabó m., Király ucca 59. Taksonyban 1887-ben szül., Budapesten 1903-ban szab. 13 évig dolgozott jeles fővárosi mesterek keze alatt, míg 1916-ban megalapította műhelyét. Mint nadrágszabó, üzletek számára dolgozik. Két segédet alkalmaz. Négy nyelven beszélő iparos, aki idejét ipara fejlesztésére szenteli. 1916-ban volt az esküvője Block Ilonával.

Jancsik István, férfiszabó m., Irányi ucca 2. Szül. 1881-ben a nyitramegyei Felsőatrakon; szab. 1889-ben Nagyszombatban. Bécs és Budapest előkelő műhelyeiben szerezte meg kíváló szakmabeli jártasságát, melyet 1911 óta saját műhelyében kamatoztat. Az Ipt.-nek 1924 óta előljárósági tagja, a Ker. Szabóip. vál. tagja. A világháborút végigküzdötte. Neje: Sic Mária.

Jäger Antal

Jámbor Péter

Jäger Antal, férfiszabó m., István út 34. Szül. 1900-ban Pulán (Zala m.), szab. Keszthelyen 1916-ban, ugyanitt kezdte segédi munkáját, később szaktudása fejlesztése érdekében Budapestre jött. 1928-ban önállósította magát. Műhelyében 1—2 segéddel üzletek részére dolgozik. Tagja a Szabó Kisip. Körnek. A világháborúban ½ évi frontszolgálat után mint sebesült szerelt le. 1924-ben nőül vette Korpádi Rozáliát.

János Gyula, szabó m., Ferenc krt 31.

Jámbor Péter, férfiszabó m. Eötvös u. 44. Szül. Ujvidéken 1876-ban, szab. u. ott 1893-ban. Mint segéd többek között Belgrád és Zimony műhelyeiben dolgozott, majd a főváros mestereinél tökéletesítette magát iparában. 1912 óta önálló. Műhelyében I-a kivitelű munka készül. A világháborúban az orosz fronton súlyosan megsebesült. 1901-ben nőül vette Bors Katalint.

Járvás E. János, férfiszabó m., Holló ucca 9. Szül. Jászapátin 1895-ben; szab. Budapesten 1911-ben ugyanitt, jobb mes-

Járvás E. János

Jávorka Gyula

terek műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1921-ben alapított műhelyében 1 segéd és 2 tanuló dolgozik. Mint tanonc kitüntető oklevelet nyert. A világháborúban 21 hónapot a fronton töltött. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Kopasz Róza.

Jász Lajos, férfiszabó m., Ostrom u. 6. Szül. 1882-ben Jászberényben; szab. 1899-ben Budapesten. A fővárosban töltötte segédéveit jónevű műhelyekben. 1912-ben lett önálló. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztató műhelyében kizáróan rendelésre dolgozik. Több szakegylet tevékeny tagja. A világháborúban részt vett. Neje: Gonda Laura.

Jávorka Gyula, férfiszabó m., Izabella u. 80. Szül. 1872-ben Besztercebányán, szab. 1887-ben Miskolcon. Segédidejét szabadulási helyén és Budapesten töltötte jó mesterek mellett. 1905-ben lett önálló, rendelésre dolgozik. A világháborúban részt vett, több kitüntetése van. Neje: Lupták Irma.

Jegyinák Gusztáv

Jelli József

Jegyinák Gusztáv, férfiszabó m., Hegedüs S. u. 8. Szül. 1881-ben Bajnóc községben; szab. Budapesten 1899-ben. Morvaországban és több nagy budapesti műhelyben segédeskedett. 1919-ben saját erejéből önállósította magát. 6 segéd és 1 tanonc van műhelyében alkalmazva. 1926-ban a Kézműip. Tárlaton bronzérmet és díszoklevelet nyert. Neje: Papinót Mária.

Jelli József, férfiszabó m., Dugonics ucca 15. Szül. 1886-ban Csöböl községben; szab. Budapesten 1903-ban. Hosszabb időt töltött mint segéd a főváros műhelyeiben. Kellő gyakorlat után, 1918-ban megnyitotta önálló műhelyét, amelyben 1 segédet foglalkoztat. Végigharcolta a világháborút. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 1920-ban nősült.

Jenicsek Ferenc, férfiszabó m., Király u. 38. Szül. 1871-ben Világoson, szab. Nagykikindán. Segédéveit Gyulán, Budapesten, Aradon töltötte. Rendelésre dolgozó műhelyét 1910 óta vezeti. Tagja a K. I. O. Sz.-nek. Neje: Reviczky Rozália.

ifj. Jezsek Ferenc, férfiszabó m. Mária u. 36. Szül. 1890-ben Budapesten, szab. u. itt 1907-ben. Segédidejét Berlin, Bécs, Drezda és Budapest neves műhelyeiben töltötte, később átvette atyja id. J. F.-nek 1888-ban alapított műhelyét. Elsőrangú mester, aki az 1928. évi kézműip. tárlaton arany érmet, az 1929. évin ezüst érmet nyert. Ezenkívül is több kitüntetése van. Az Ipt. volt főtitkára. Végezte a Zenedét, több népszerű zeneszerzeménye van. A világháborút mint tiszthelyettes küzdötte végig, megsebesült. Kit.: arany, ezüst és br. v. é.

Jenicsek Ferenc

Ifj. Jezsek Ferenc

Jezkovits Jónás, férfiszabó m., Lehel u. 27—29. Szül. 1869-ben Petrozsényban, szab. 1884-ben u. ott. 1892-ben a petrozsényi kiállításon díszoklevelet nyert. Önálló műhelyét 1890-ben alapította. Keze alól tökéletes munka kerül ki. Neje: Sternberg Gizella okl. szülésznő.

Jéhn János, férfiszabó m., Bethlen u. 3. Szül. 1895-ben Lengyel községben; szab. 1912-ben Bonyhádon. Tíz éven át segédeskedett a főváros műhelyeiben. 1922-ben lett önálló mester. 1916-ban nőül vette Fejes Jolánt.

Juhász András

Juhász Rezső

Juhász András, férfiszabó m., Városmajor u. 34. Szül. 1890-ben Ipolyszalkán; szab. Párkányon 1906-ban. Segédi gyakorlatát megszakította a katonai szolgálat. 1910-től 1918-ig volt bevonulva. A világháborúban tanusított hősiességét kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetésekkel ismerték el. Önálló műhelyét 1920-ban nyitotta meg. 1922-ben kitünő eredménnyel elvégezte a Technológia tanfolyamát. Neje: Brunn Mária.

Juhász János, férfiszabó m., Lónyai ucca 13/B. Szül. 1870-ben Magyarsokon;

szab. 1888-ban Hosszúfalván. Mint segéd bejárta Európa nyugati metropolisait és dolgozott Budapest előkelő mestereinél. Bőséges tapasztalat gyűjtése után 1919-ben önállósította magát. Számos ipari kitüntetést kapott kiváló munkájáért. A társadalmi és ipari életben jelentős szerepet játszik. Az Ipt. v. előljárósági póttagja, a Kézműip. Egy. alapító tagja, stb. A világháborúban részt vett. Kit.: K. cs.-k. Neje: Jassa Erzsébet. János fia szintén szabó.

Juhász Rezső, férfiszabó m., Thék Endre ucca. Szül. 1868-ban Thököly községben; szab. 1882-ben Gödöllőn. Mint segéd az ország nagyobb városaiban és Gödöllőn dolgozott. 1905-ben lett önálló. Részt vett több kiállításon és diszoklevéllel lett kitüntetve. Eddig 12 tanulót szabadított. Neje: Szubich Kornélia.

Kacsirek Ferenc, férfiszabó m. Szövetség u. 36/a. Szül Kisbölgyén községben, szab. Nagytapolcsányban 1893-ban, tanítómestere hajdani céhmester volt. Esztergom és Budapest több elismert mestere oldalán gyakorolta mint segéd a szakmát. 1904-ben lett önálló, ma csak 1 segéd és 2 tanuló dolgozik műhelyében. Szakmája gazdasági és társad. mozgalmaiban élénk részt vesz. A világháborúban orosz, román és olasz fronton szolgált. Neje: Matejcsik Karolin.

Kahn József, férfiszabó m., Batthyány ucca 48. Szül. Tarján községben; szab. Tatabányán 1907-ben, egy ideig ott működött mint segéd, később Budapest nagyobb műhelyeiben. Önálló műhelyét 1923-ban nyitotta meg. Rendelésre készít elsőrendű kivitelű munkát. A világháborúban 1915—18-ig teljesített katonai szolgálatot. Neje: Harsing Erzsébet.

Kacsirek Ferenc

Kaiser Gyula

Kaiser Gyula, férfiszabó m., Lajos u. 151. Szül. Budapesten 1881-ben, szab. 1900-ban atyja K Pál tekintélyes óbudai szabómester műhelyében. Mint segéd a fővárosban szerzett értékes tapasztalatokat. 1907 óta önálló. A tanoncmunka-kiállításon bronz érmet nyert. Elvégezte sikerrel a szabászati tanfolyamot. A világháborúban hősiességét br. v. é.-el és K. cs.-k.-el tüntették ki. Neje: Ámon Franciska.

Kaiser Pál, férfiszabó m., Lajos u. 162. Szül. 1854-ben, szab. 1872-ben. Önálló műhelyét 1887-ben nyitotta meg. Egyike a főváros legrégibb mestereinek. Fiai Gyula és Károly tekintélyes szabómesterek.

Kajel Mihály, férfiszabó m., Jókai u. 28. Szül. Hosszúláz községben 1893-ban, szab. 1912-ben Budapesten. A főváros előkelő mesterei mellett tökéletesítette mint segéd szaktudását. 1—2 segédet foglalkoztató műhelyét 1921 óta vezeti. 1911-ben szép munkáját ezüst okl.-el tüntették ki. Több szakegylet tagja. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Braun Ilona.

Karczagi Szücs Imre

Kapocsán Flórián, férfiszabó m., Batthyány u. 3. Szül 1867-ben Budapesten, ugyanitt szabadult és működött mint segéd. Üriszabóságát 1906-ban nyitotta meg. Eddig 5—6 jó munkás tanoncot szabadított. 1916—18-ig részt vett a világháborúban. Neje: Kocofán Julianna.

Kapos István szabó m., Fhg. Sándor ucca 23/b.

Karaba János, szabómester, Forgách u. 80. Galgóczon 1880-ban szül., Budapesten 19 éves korában szab. Előkelő fővárosi szalónokban praktizált. Szabászati tanfolyamot végzett. 1909 óta önálló mester. Háború alatt altiszt volt. Neje: Lénárd Anna, esküvőjük 1910-ben volt.

Karácsoni Kálmán, férfiszabó m., Szinnyei Merse u. 28. Szül. 1873-ban; szab. 1891-ben Marosvásárhelyen. Mint segéd Kolozsvár és Budapest műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1920-ban nyitotta meg rendelésre dolgozó műhe-

lyét, amelyben 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Végigküzdötte a világháborút.

Karczagi Szücs Imre, szabó m., Szt. László út 108. 1894-ben Szentesen született, 1910-ben ott is szabadult fel. Szentes, Lugos, Temesvár és Budapest voltak segédéveinek állomáshelyei. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. 1921-ben alapította műhelyét. 2 segéddel dolgozik. Háború alatt az orosz és olasz frontokon harcolt, kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Bajkay Ilona.

Kassay János, férfiszabó m., Bokréta ucca 22. Szül. 1875-ben Felnémet községben; szab. Egerben 1893-ban. Miskolc, Putnok és környéki helyiségekben kezdte meg segédi munkáját. Nagyváradon és Székesfehérváron is már önálló volt, mostani műhelyét 1929-ben alapította Mint tanonc kitüntetést kapott. Neje: Pál Zsófia; Vilma leánya kitanult női-szabó.

Katona István, szabó m., Király u. 76. Tel.: 220—25. Szabadkán 1864-ben született, ott is tanulta az iparát. Vándorútja során Wien és Budapest szalónjaiban dolgozott. 1899-ben alapította műhelyét, ahol két segéddel dolgozik.

Katona Sándor, férfiszabó m., Döbrentei tér 6. Szül. 1899-ben Turkevén; szab. u. ott 1909-ben. Segédéveit Budapest neves műhelyeiben töltötte. 1921-ben önállósította magát. 1—2 segédnek ad munkát. 1911. évi kiállításon Turkevén dicsérő oklevéllel lett kitüntetve. Neje: Nagy Rozália. Sándor fia műhelyében gyakorolja a szakmát.

Katona István

Katz Jenő

Katona Zoltán, férfiszabó m., Ráday u. 10. Szül. 1879-ben Jászladányon, szab. 1896-ban Budapesten, ahol jó mesterek műhelyeiben mint segéd dolgozott önállósításáig 1920-ig. 1 segédet alkalmaz kizáróan rendelésre dolgozó jóhírű műhelyében. 1911-ben nőül vette Horváth Annát.

Katrein József, férfiszabó m., Kazinczy u. 9. Szond községben szül 1883-ban; szab. u. ott 1899-ben. Budapest jobb mestereinek keze alatt tökéletesítette szaktudását, míg 1921-ben önállósította magát. Műhelyében mérték szerint rendelésre készíti kiválóan jó munkáit. A világháborút végigküzdötte. Kit.: kisez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. háromszor sebesült. Neje: Székely Anna.

Katz Jenő, férfiszabó m., Nagydiófa ucca 18. Szül. Huszton 1895-ben; szab. Budapesten 1910-ben. Tizennégy éven keresztül gyakorolta mint segéd a főváros nagy üzemeiben iparát. 1924-ben megnyitott műhelyében mérték szerint rendelésre dolgozik 1 segéddel. 1917-ben nőül vette Fischer Bertát.

Kaufmann János

Kádár Sándor

Katz Menyhért, férfiszabó m., Kazár u. 3. Szül. Beregszászon 1886-ban, szab. u. ott 1903-ban. Spalató, Sarajevó és Budapest műhelyeiben töltötte segédéveit. Elsőrendű munkát termelő műhelyét 1921-ben alapította. A világháborúban 2 esztendőt orosz hadifogságban töltött. Neje: Kranner Gizella.

Kaufmann János, férfiszabó m., Kazinczy u. 12. Szül. Hidas községben 1886-ban, szab. Budapesten 1902-ben, ugyanitt dolgozott jobb műhelyekben segédévei alatt. 1910-ben önállósította magát. Jól vezetett műhelye úgy rendelésre, mint üzletek részére dolgozik. Állandóan 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Keze alól eddig 4 jó munkás segéd került ki. 1923-ban az Ipt. kiállításán bronz érmet és elismerő oklevelet nyert. Tevékeny részt vesz az Ipt. életében, amelynek előljárósági tagja volt. A Szabó Kisip. Körének vezető tagja. A világháborúban az orosz fronton megsebesült. Neje: Link Katalin, Anna leánya szakképzett női szabó, a műhelyben segédkezik.

Kádár Sándor, férfiszabó m., Pacsirtamező u. 32. Szül. Borossebesen 1892-ben; szab. 1908-ban u. ott. Szülővárosa, Arad és Budapest fontosabb állomásai segédéveinek. Kizáróan rendelésre dolgozó, 1 segédet foglalkoztató műhelyét 1919-ben nyitotta meg. A világháború-

ban 4 évet orosz fogságban szenvedett. Neje Baranyai Mária.

Kádár Simon, férfiszabó m., Víg u. 24. Szül. 1887-ben Nyujtsd községben; szab. 1904-ben Budapesten. 1912-ben megnyitott műhelye kizáróan elsőrendű nadrágkészítéssel foglalkozik. A világháborút 1916-tól kezdve végigküzdötte. Neje: Kocsis Erzsébet.

Káhn András

Káhn András, férfiszabó m., Margit körút 87. Szül. Tarján községben 1902-ben; szab. Tatatóvárosban 1920-ban. Mint segéd a főváros előkelő műhelyeiben dolgozott. 1928 óta önálló. 1 segédet alkalmaz. 1928-ban nőül vette Marton Viktóriát.

Káldor Mayer, férfiszabó m., Hajós u. 7. Szül. Nagypaládon 1886-ban; szab. 1903-ban. Budapest műhelyeiben folytatta önállósításáig, 1911-ig, segédi tevékenységét. Műhelyében 2 segédnek ad munkát. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Taszlieki Teréz. Gyermekei: Klári, Lili.

Kádár Simon

Kálazi Menyhért

Kálazi Menyhért férfiszabó m., Munkácsy u. 24. Szül. 1897-ben Nagyváradon, szab. 1915-ben Budapesten, ahol önállósításáig 1928-ig mint segéd tevékenykedett. Elvégezte a Technológiai szabászati tanfolyamot. Jelenleg üzletek részére dolgozik. Az orosz, olasz és román fronton harcolt a világháborúban. Neje: Szakál Krisztina.

Kelemen János, férfiszabó m., Péterffy Sándor u. 3. Szül. 1874-ben Komját községben, szab. 1890-ben Budapesten, ahol mint segéd folytatta tovább gyakorlatát nagy műhelyekben. 1913 óta önálló mester. A világháborúban az orosz és román fronton harcolt. Kit.: br. v. é., és K. cs.-k. Neje: Heil Margit.

Kelemen Pál, férfiszabó m., a Biró és Kelemen cég beltagja, Fhg. Sándor u. 23. Szül. Budafokon 1900-ban; szab. Budapesten 1918-ban, ugyanitt segédeskedett önállósításáig. 1927-ig. Mérték szerint rendelésre dolgozó szabóságában 1 segédnek ad munkát. Tagja a Budafoki Ip. Körnek és a B. M. T.-nek. Neje: Torányi Erzsébet.

Keller Ignác

Keller Mátyás

Keller Ignác, férfiszabó m., Dembinszky u. 36. Kismány községben szül. 1880-ban. 1897-ben felszab. s utána Németország és a felvidék nagyvárosaiban dolgozva, gyarapította szaktudását. 1908-ban önállósította magát. Nagy szakképzettségről tanuskodó munkáiban 3 segéd és 2 tanuló segíti. 1930-ban a Nemzeti Szalon kiállításán aranyéremmel lett kitüntetve. A Baross Szöv. elöljárósági tagja; alelnöke a szabószakosztálynak, stb. stb. Neje: Pálfy Alojzia.

Keller Mátyás, férfiszabó m., Mihalkovich u. 20. Szül. 1891-ben, szab. Budapesten 1907-ben. A főváros nagy műhelyeiben kezdetben mint segéd, később mint szabász dolgozott. Jóhírű műhelyéből kifogástalan munka kerül ki.

Kelsch János, férfiszabó m., Teleki tér 19. Szül. 1883-ban; szab. 1900-ban Budapesten, ugyanitt jó mesterek műhelyeiben szerezte meg segédi praxisát. 1911-ben lett önálló. A világháborúban orosz hadifogságba került, honnan egy év után, mint rokkant jött haza. Neje: Bavolyáv Anna.

Kenéz László, férfiszabó m., József körút 62. Szül. 1889-ben Pánd községben; szab. Budapesten 1906-ban. Önálló-

sításáig, vagyis 1921-ig, a főváros műhelyeiben töltötte segédidejét. Rendelésre dolgozó szabósága I-a munkát szállít. A világháború a tényleges katonai szolgálatban találta.

Kelsch János

Kenéz László

Kerle János, férfiszabó m., Margit körút 58. Szül. 1893-ban Piszke községben; szab. Esztergomban 1909-ben. Mint segéd szabadulási helyén, Budapesten és Besztercebányán dolgozott. Önálló műhelyét 1920-ban nyitotta meg. Jelenleg 2 segédnek és 2 tanulónak ad munkát. 1908-ban a tanoncmunkakiállításon elism. oklevelet és díjat nyert. Pénztárosa a Budapesti Ip. Önsegélyző Egyl.-nek, tagja több társ. egy.-nek. Neje: Sárkány Mária.

Kerle János

Kernya Pál

Kernya Pál, férfiszabó m., József u. 16—18. Szül. 1870-ben Tétszentkút községben, szab. Téten 1890-ben. Segédéveit Győr, Bécs és Budapest nagyobb műhelyeiben töltötte és tökéletesen elsajátította a szakma minden ágát. 1900 óta önálló. Élénk részt vesz a társad. életben, tagja több hazafias egyesületnek és a Szabóip. Term. Szöv.-nek. Neje: Keller Anna.

Kertész Sándor, a Wolf és Kertész cég beltagja, férfiszabó m., Rákóczi út 9. Szül. 1871-ben Babocsán. 1902-ben nőül vette Karma Hermint. (Lásd Wolf Péter adatait is.)

Kertész Vilmos, férfiszabó m., Nagydiófa u. 15. Szül. 1894-ben Budapesten, szab. 1909-ben. München, Berlin és Páris műhelyeiben egészítette ki tanulmányait. 1925 óta önálló. 1 segédet foglalkoztató műhelyében a legtökéletesebb munka készül. A világháborúban hősiességét kis ez. v. é., br v. é. és K. cs.-k.-el honorálták. Neje: Schlesinger Ida.

Keusch József, férfiszabó m., Ferenc körút 28. Szül. 1879-ben, szab. 1894-ben Apatinban. Segédi gyakorlatát szülővárosában kezdte meg, később Budapest műhelyeiben folytatta a legjobb mesterek mellett. Önálló műhelyét 1912-ben alapította. Neje: Paiger Stefánia. József fia a cipész szakmában iparisk. szaktanár.

Kevér János, férfiszabó m., Örömvölgy u. 44/A. Szül. Pánd községben (Pestm.); szab. 1913-ban Budapesten. Segédidejét kizáróan a főváros műhelyeiben töltötte. 1922 óta önálló; 1 tanulót foglalkoztat. 1915-től vett részt a világháborúban, 2 évig orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Vörös Mária.

Kilián János

Király György

Kilián János, férfiszabó m., Arany J. u. 7 .Szül. 1890-ben Kocsola községben, szab. 1908-ban Budapesten. Mint segéd a legnevesebb gyermekruha szabóságokban dolgozott. 1914-ben alapította gyermekruhaszabó műhelyét, amelyben 5 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. Nagyobb szállításokat teljesített a MÁV-nak és a M. kir. Postának. Tagja a törvényhatóság ker. vál.-nak, vál. tagja az V. ker. Keresztény Kaszinónak, alelnöke a Ker. Szoc. Pártnak stb. A világháborúban részt vett. Neje: Kristóf Mária.

Kincses Antal, férfiszabó m., Maros ucca 3. Szül. 1878-ban Pákozdon; szab. 1896-ban Székesfehérvárott, ugyanitt kezdte segédi működését, később Fiume, Kassa, Brassó és Budapest műhelyeiben dolgozott. Önállósítása óta (1921) elsőrendű munkájával jó hírnévre tett szert. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Részt vett a világháborúban. Neje: Horváth Terézia.

Kinpán Milán, férfiszabó m., Horthy Miklós út 55. Nagykikindán 1878-ban

szül.; ugyanott szab. 1894-ben. Előbb több nagyobb vidéki városban, majd Budapest neves mestereinél töltötte segédidejét. 1907-ben Nagykikindán önállósította magát; mostani műhelyét és üzletét 1912-ben rendezte be Budapesten. A háborúban 1914—18-ig frontszolgálatot teljesített. Felesége: Illén Drága.

Kinpán Milán

Kiss István

Király György, szabó m., Üllői út 29. Felsőbalogon 1872-ben szül., Rimaszombaton 1888-ban szab. 1890-ig vidéken, 1907-ig pedig Budapesten dolgozott mint segéd. Műhelyét 1907-ben alapította. Egy segéddel dolgozik. Az Iparrajziskola aranyéremmel ismerte el kiváló szaktudását. Ipt. előlj. tag, tanoncvizsg. biz. tag, technologiai szakoktató, a ker. Ip. Orsz. Szöv. alelnöke, a központi vál. tagja, adókivető biz. tag, stb. stb. Részt vett a háborúban, rang: szkv., kit.: K. cs.-k. Neje: Ludvig Anna.

Kiss Alajos

Kiss László

Kiss Alajos, férfiszabó m., Liget tér 4. Szül. 1875-ben; szab. 1891-ben Cegléden. Mint segéd Debrecen, Brassó és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1911 óta önálló; rendelésre készít, 3 segéddel, kifogástalan munkát. Kiváló ruhájával aranyoklevelet nyert. A kőbányai Ip. Körnek vál. tagja. Végigküzdötte a világháborút, volt olasz fogságban is. Kit.: K. cs.-k. és br. v. é. Neje: Mihalkovics Julia.

Kiss István, férfiszabó m., Dembinszky u. 6. Szül. Kenyeri községben 1884-ben; szab. Sopronban 1902-ben. Miután Kőszeg, Szombathely, Pécs, Arad és Budapest műhelyeiben kellő gyakorlatra tett szert. 1914-ben önállósította magát. Kizáróan rendelésre dolgozik. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: Vaskereszt. Felesége: Lakó Rebeka.

Kiss János

Kiss József

Kiss János, férfiszabó m., Röppentyű ucca 32/A. Szül. 1894-ben Kalocsán; szab. Kiskunhalason 1909-ben. Önállósításáig (1928-ig) a főváros jobb műhelyeiben dolgozott. 1 segédet és 1 inast foglalkoztat. A világháborúban részt vett, hosszú ideig sinylődött orosz hadifogságban. Neje: Faragó Erzsébet.

Kiss József, férfiszabó m., Fhg. Sándor u. 17. Szül. 1890-ben Pacséron, szab. 1907-ben u. ott. Mint segéd kizáróan a főváros műhelyeiben dolgozott. 1919 óta önálló mester, műhelyében jó cégek részére dolgozik. A világháborúban 41 havi frontszolgálat alatt egyszer megsebesült. Kit.: kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Pahola Erzsébet.

Kiss László ipt. jegyző

Kiss László, férfiszabó m., Ferenc u. 18. Szül. 1900-ban Hort községben, szab. 1917-ben Gyöngyösön. Szaktudása fejlesztése céljából segédi gyakorlatát a főváros műhelyeiben folytatta. 1924-ben

nyitotta meg rendelésre dolgozó úri szabóságát. 1 segédet alkalmaz. 1930-ban nőül vette Pidronczli Juliát.

Kiss László, férfiszabó m., Benczur ucca 33. Szül. 1897-ben; szab. 1913-ban Cegléden. Önállósítása előtt Székesfehérvár, Balatonfüred és Budapest műhelyeiben tökéletesítette magát a szakmában. 1928-ban nyitotta meg önálló műhelyét. Részt vett a világháborúban. Neje: Varga Rozália.

Kiss Mátyás Vince, férfiszabómester, Népszinház u. 43. Szül. 1901-ben Jászapátin; szab. 1917-ben Budapesten. Tíz évet töltött mint segéd Kmetty György műhelyében. 1927-ben lett önálló. Kizáróan elsőrangú kivitelű munkát készít. A világháborúban részt vett. Neje: Antal Krisztina.

Kiss Péter, férfiszabó m., Elemér u. 6. Alsósimándon szül. 1893-ban; szab. Nagyváradon 1911-ben. Nagyvárad, Arad és Budapest műhelyeiben töltött 12 évi segédeskedése alatt szakmáját keresztülkasul kitanulta. 1923-ban nyitotta meg jó hírnévre szert tett műhelyét. A világháborúban kétszer megsebesült. 1922-ben nőül vette Bezák Máriát.

Kiss László

Kiss Sándor

Kiss Sándor, férfiszabó m., Dobozi u. 15. Szül. 1876-ban Makón; szab. Nagylakon 1892-ben. Arad, Szeged, Kecskemét és Budapest műhelyeiben szerezte meg a szükséges gyakorlatot. 1917-ben megnyitott műhelyében 3 segéddel dolgozik, úgy rendelőknek, mint jó üzletek részére. 1921-ben nősült meg.

Kiss Sándor, férfiszabó m., Csángó u. 3. Szül. 1899-ben Pacsér községben; szab. u. ott 1916-ban. Segédidejét Budapesten és Szabadkán töltötte. 1929-ben alapított műhelyében rendelésre készít kifogástalan ruhákat. Neje: Árendás Rozália.

Klein Adolf, férfiszabó m., Podmaniczky u. 11. Szül. 1871-ben, szab. 1886-ban Mátészalkán. Segédi gyakorlatát szülővárosában, majd Budapesten folytatta. Önálló műhelyéből kifogástalan munka kerül ki. 1902-ben nőül vette Lichstein Juliskát.

Klein Gyula, férfiszabó m., Ráday u. 49. Szül. 1886-ban; szab. 1904-ben Kiskúnlacházán, fivére K. Sándor műhelyében. Szaktudását mint segéd a főváros

Klein Gyula

műhelyeiben fejlesztette. 1911-ben lett önálló, budapesti műhelyét 1918-ban alapította 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborút végigküzdötte a szerb és orosz fronton. Neje: Fischer Bella.

Klein Ignác, férfiszabó m., István út 5.

Klein Lajosné, szül. Krausz Teréz, férfiszabó műhely, Király u. 28. Szül. Pápán; szab. Budapesten. Ugyanitt gyakorolta mint segéd a szakmát és a nadrágszabóságban specializálta magát. 1895 óta áll fenn a műhely. Eddig 15 tanulót szabadított.

Klein Lipót

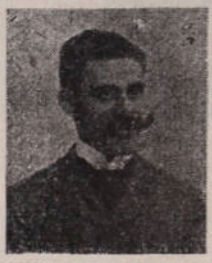
Klein Lajosné

Klein Lipót, férfiszabó m., Király u. 38. Szül. 1879-ben Ladmocz községben; szab. Kisvárdán 1896-ban. Miskolc és Budapest műhelyeiben töltötte segédéveit. 1907-ben nyitotta meg 1 segédet foglalkoztató műhelyét. 1915-től fogva vett részt a világháborúban. Neje: Krausz Etelka.

Klein Menyhért, szabó m., Király u. 76. Hajdúböszörményben 1899-ben született. A fővárosban tanulta az ipart

elsőrendű mesterek keze alatt. 1926-ban önállósította magát. Műhelyében egy segéddel, elsőrendű munkákat készít. Rendelésre dolgozik.

Klein Sándor, férfiszabó m., Vörösmarty u. 5. Szül. 1876-ban Békéskeresztúron; szab. Budapesten, ahol mint segéd jó mesterek oldalán gyarapította szaktudását. 1910-ben önállósította magát. A legjobb üzleteknek szállít kifogástalan munkát. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Resinger Szidónia.

Klein Sándor

Klozik Béla

Klozik Béla, férfiszabó m., Szondi u. 12. Szül. Budapesten 1893-ban, szab. 1910-ben ugyanitt. Önállósítása (1921) előtt a főváros műhelyeiben fejlesztette szaktudását. Rendelésre, mérték szerint dolgozik. 1910-ben szép munkájáért elismerő okl.-el tüntették ki. Tagja a Magy. Túrista Egy.-nek.

Klug János, férfiszabó m., Attila krt. 27. Szül. 1875-ben Toporcon; szab. Szepesbélán 1890-ben. Kezdetben mint segéd, később mint szabász a főváros előkelő műhelyeiben dolgozott. 1900 óta vezeti úriszabóságát. Eddig 15—20 jó munkás segédet nevelt a szakmának. Neje: Krecsman Mária.

Kmetty György

Kohn József

Kmetty György, férfiszabó m., Nagydiófa u. 32. Szül. 1881-ben; szab. 1899-ben Oszlány községben. Mint segéd Nyitrán és Budapesten dolgozott. Kellő tapasztalat szerzése után 1914-ben megnyitotta önálló műhelyét. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban részt vett. Neje: Januszka Zsuzsanna.

Krhó Béla, férfiszabó m., Örömvölgy ucca 5. Szül. Budapesten 1898-ban; u. itt szab. 1918-ban. Önállósítása előtt mint segéd 10 évig a főváros nagy műhelyeiben tökéletesítette magát a szakmában. Szép munkájáért kitüntető oklevelet nyert. 1928 óta önálló. Neje: Nekkermann Karolina.

Kohn József, férfiszabó m., Dob u. 34. Szül. 1882-ben Diakovárott, szab. 1897-ben Budapesten. Mint segéd előkelő budapesti mesterek mellett tökéletesítette szakismereteit. 1922-ben önálló műhelyt nyitott. A világháborút az olasz és szerb fronton küzdötte végig. Kit.: kis ez. v. é. és K. cs.-k. 1927-ben feleségül vette Kaiser Jolánt.

Kohn Miksa, férfiszabó m., Lajos u. 39. Szül. 1881-ben a somogymegyei Táska községben szab. 1898-ban Zalaegerszegen. Segédéveit jobb budapesti mesterek mellett töltve kiváló szaktudásra tett szert. Önálló 1906-ban lett. Műhelyében 5 alkalmazott segédletével üzletek számára dolgozik. Tagja több tekintélyes társad. egy.-nek. A világháborúban a szerb és olasz fronton harcolt. Kit.: kis ez. v. é. és K. cs.-k. Neje: Braun Zelma.

Kollár Ambrus

Komár József

Kollár Ambrus, szabó m., Paulay Ede u. 11. Szül. 1898-ban Ótura községben, szab. 1916-ban Budapesten. Fővárosunkban fejlesztette szaktudását mint segéd. Részt vett a háborúban. 1928-ban önállósította magát. Mint speciális nadrágszabó üzletek számára dolgozik. 1924-ben megnősült, neje: Máté Teréz.

Kolonits Sándor, férfiszabó m., Krisztina körút 167. Szül. Celldömölkön 1880-ban, szab. u. ott 1897-ben. Szombathelyen és a fővárosban gyakorolta mint segéd iparát 1911-ig, amikor önállósította magát. 1 segéddel és 1 tanulóval I-a kivitelű munkát készít, kizáróan rendelésre. Tagja az I. ker. Ip. Körnek és

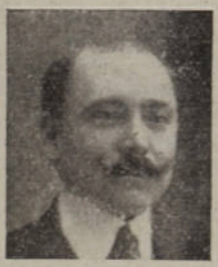
több egyesületnek. A világháborúban 4 éven át állandóan frontszolgálatot teljesített. Neje: Potz Leopoldina.

Kolozsváry Sándor, férfiszabó m. Hungária körút 62. Szül. 1893-ban, szab. 1919-ben Miskolcon. Segédévei alatt megfordult Kassa, Debrecen, Póla, Fiume és Budapest műhelyeiben, mígnem 1921-ben önálló műhelyt alapított. A háború alatt a haditengerészetnél szolgált. Neje: Schoszberger Erzsi.

Komár József, férfiszabó m., Homok ucca 7. Szül. 1888-ban, szab. 1904-ben Budapesten, ugyanitt töltötte segédéveit, önállósításáig, 1918-ig. Műhelye tömegtermelésre van berendezve. A világháborúban 38 hónapot a fronton töltött és mint rokkant szerelt le.

Komáromi József, katonai és polgári szabó m., Práter u. 68. Szül. 1885-ben Gyöngyöshalászon; szab. 1901-ben Budapesten. Segédi gyakorlatát a főváros előkelő műhelyeiben folytatta. Elvégezte a Technologia szabászati tanfolyamát. 6—8 segédet foglalkoztató műhelyét 1916-ban nyitotta meg. A Szabóip. Körének v. könyvtárosa és választm. tagja, a „Majláth" Betegsegélyző Egylet választm. tagja. Neje: Oláh Erzsébet.

Komlós Frigyes, férfiszabó m., Margit körút 3. Szül. 1867-ben Budapesten. A Keresk. Akadémia elvégzése után tanulta ki a szabóipart. 1886-ban szab. Budapesten. Külföldi tanulmányútja alatt megfordult Páris, Luxemburg, Metz, Graz, stb. városok nagy műhelyeiben. 1890 óta önálló. Neje: Aschner Mária.

Komlós Márton

Komlós Márton, férfiszabó m., Fürész u. 29. Szül. 1876-ban Liptószentiványi közsgben, szab. Liptószentmiklóson 1895-ben. Segédideje alatt tökéletes gyakorlatra tett szert. 1920 óta önálló mester. Részt vett a világháborúban, egyszer megsebesült. Kit.: br. v .é. és K. cs.-k. Neje: Hodusz Rozália.

Koncz István, férfiszabó m., Zugló u. 24. Szül. 1880-ban Jászladányban, szab. ugyanott 1896-ban. A szabászati akadémiát Berlinben végezte, dolgozott még Drezdában, Budapesten és Kassán. Itt alapító tagja volt a szakegyletnek. 1905 óta önálló, jelenlegi műhelyét 1925-ben alapította. A Soproni Ip. Kiállításon szép munkájával mestere arany érmet nyert. A világháborúban megsebesült. Kit.: K. cs.-k. és seb. é. Neje: Szabó Teréz.

Koncz István

Ifj. Koncz József, férfiszabó m., Föld ucca 25. Szül. 1871-ben; szab. 1886-ban Tápiószelén. Budapest jóhírű mestereinek oldalán szerezte meg segédi gyakorlatát. Elvégezte a szabászati tanfolyamot és és 1925-ben önállósította magát. 1 segéddel dolgozik. Neje: Paul Margit.

Konczos Lajos

Kónya Ferenc

Konczos Lajos, férfiszabó m., Aulich u. 8. Szül. 1896-ban Várkesző községben, szab. Pápán 1913-ban. Budapesti segédideje alatt évekig Karácsonyi László műhelyében dolgozott. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztató, előkelő közönség részére dolgozó műhelyét 1926-ban nyitotta meg. Szabadulási munkájával első díjat és pénzjutalmat nyert. Tagja a Férfiszabó Munkaadók Egy.-nek. A világháborúban 32 hónapot töltött a frontokon. Vitézségéért II. és III. oszt. v. é.-et és K. cs.-k. kitüntetéseket kapott. Neje: Ludvig Aranka.

Kónya Ferenc, férfiszabó m., Fhg. Sándor tér 1. Szül. Tiszabő községben 1863-ban; szab. Kúnhegyesen 1879-ben. Az ország nagyobb városaiban, Prágában, Bécsben és a fővárosban töltötte tapasztalatokban gazdag segédéveit. 1904 óta önálló mester. Eddig 4 jó munkás tanulót szabadított. Neje: Bócsi Gizella.

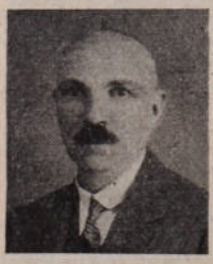
Kónya Lajos

Kopsiva János

Kónya Lajos, férfiszabó m., Rombach u. 3. Szül. 1886-ban Zabolán, szab. 1905-ben Kovásznán. Segédéveit szülővárosában, Debrecenben és Budapesten töltötte. 1910-ben lett önálló, de a háború miatt félbeszakította mesteri működését, 1922-ben újból műhelyt alapított. Rendelésre, mérték szerint dolgozik. A világháborúban a román fronton vett részt. Neje: Hochenader Mária.

Kopsiva János, férfiszabó m., Csalogány u. 42. Szül. 1896-ban Tök községben; szab. Devecserben. Budapesten jobb mesterek mellett eltöltött segédidő után 1926-ban nyitotta meg önálló műhelyét. Elvégezte a Technologia szabászati tanfolyamát. A világháborúban közel 3 évet a harctéren töltött. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Szin Teréz.

Korga Pál

Korn Mayer

Korga Pál, férfiszabó m., Margit krt. 48. Szül. Vágvecse községben 1875-ben; szab. Nyitrán 1891-ben. Budapest műhelyeiben tökéletesítette magát mint segéd a szakmában. Önálló műhelyét 1901-ben nyitotta meg. Rendelésre dolgozik 1—2 segéddel. A világháborúban 3 évet a harctéren töltött, egyszer megsebesült Neje: Csévi Magdolna.

Korom József, férfiszabó m., Magyar ucca 48.

Korn Mayer, férfiszabó m., Váci út 8. Szül. 1874-ben; szab. 1889-ben Krakkó városában. Budapest nagy műhelyeiben szerezte meg tökéletes gyakorlatát mint segéd. 1919 óta önálló; műhelyében 1 segédet foglalkoztat. 1914-től fogva az összeomlásig harcolt a világháborúban. Kit.: kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Háromszor megsebesült. Neje: Neumark Rózsi.

Kornfeld Henrik, férfiszabó m., Kisdiófa u. 7. Szül. Kisnyárádon 1866-ban; szab. 1882-ben. Segédi gyakorlatát Németországban és Budapest nagy műhelyeiben szerezte meg. 1912 óta önálló mester. A világháborúban 1916-tól fogva vett részt, az orosz fronton és mint rokkant szerelt le. Neje: Kállay Mary; 1905-ben keltek egybe.

Kornfeld Jenő

Korpos János

Kornfeld Jenő, férfiszabó m., Dohány u. 81. Szül. 1899-ben, szab. 1917-ben Budapesten. Segédéveit atyja K. Miksa műhelyében töltötte. Rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédet foglalkoztat. Bejárta Közép- és Délamerikát, Montevideoban, Buoines-Airesben és Rio de Janeiroban részben mint segéd, részben mint mester dolgozott. 1929-ben jött haza és megnyitotta műhelyét. Neje: Pick Margit.

Korpos János, férfiszabó m., Futó u. 34. Szül. Ditrón 1890-ben, szab. Budapesten 1909-ben, ugyanitt folytatta mint segéd jobb mesterek oldalán gyakorlatát. 1924 óta önálló mester, műhelye a preciz munkáért jó hírnévnek örvend. Részt vett a világháborúban, egyszer megsebesült. Neje: Holsa Teréz.

Kósa István, férfiszabó m., Elemér u. 14. Miszla községben szül. 1897-ben; szab. Budapesten 1914-ben. Segédi tanulmányait megszakasztotta a világháború, amelyben egyszer megsebesült. 1925-ben

önállósította magát. Műhelyét nagy szakértelemmel és kitartással vezeti. Neje: Hoffmann Paula.

Kovács Ferenc, férfiszabó m, Alsóerdősor 6. Szül. 1885-ben Kiskunfélegyházán, ugyanott szab. 1902-ben. Önállósítása (1912) előtt mint segéd Budapest tekintélyes mesterei mellett fejlesztette tudását és izlését. 3 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Mint tanonc kitüntetést és pénz jutalmat nyert. Neje: Sándor Ágnes.

Kovács Ferenc

Kovács György

Kovács György, férfiszabó m., Dohány u. 88. Szül. Kéthely községben 1893-ban, szab. Felsősegesden 1911-ben. Mint segéd előbb Nagykáta, majd Budapest legjobb műhelyeiben fejlesztette szakismereteit. 1926 óta önálló. Műhelyében 6 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. A világháborúban 1914-től részt vett, 1920-ban jött haza francia fogságból. Kétszer megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Petrocsek Zsófia.

Kovács E. Ede, férfiszabó m., Pál u. 6. Szül. 1876-ban Osztopa községben; szab. 1894-ben Budapesten. Mint segéd a főváros jeles mestereitől tökéletesen elsajátította az egyenruhakészítést. Polgári és egyenruha szabóságát 1901-ben nyitotta meg. Jelenleg 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. 15 éven át előlj. tagja volt az Ipt.-nek; alapítója és vál. tagja a Szabó Kisip. Körének. Neje Schlesinger Gizella.

Kovács György, férfiszabó m., Alkotás ucca 3. Szül. Parajdon 1891-ben; szab. Csíkszeredán 17 éves korában. Kolozsvár, Bécs és Budapest jobb mestereinek keze alatt fejlődött kiváló szakemberré. 1922-ben alapította műhelyét, melyben 2 alkalmazottal rendelésre dolgozik. A világháborúban négyszer sebesült. Kit.: kisez. v. é., br. v. é. K. cs.-k. és seb. ér. Neje: Litroy Piroska.

Kovács István, férfiszabó m., Hernád u. 12. Szül. 1891-ben, szab. 1906-ban Döbrökön. Segédévei alatt Dombovár, Kaposvár és Budapest műhelyeiben töltött hosszabb időt. 1921 óta foglalkozik mint önálló mester konfekciós szabósággal. Végigküzdötte a világháborút, harcolt a román és orosz fronton. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Zalakó Borbála.

Kovács János, férfiszabó m., Bors u. 21. Szül. 1876-ban Zsitvaujfalun; szab. Nyitrán 1892-ben. Szakismereteit Budapest jó műhelyeiben fejlesztette mint segéd. Önálló műhelyét, amelyben 1 segédet alkalmaz, 1906 óta vezeti. 1914—18-ig részt vett a világháborúban. Neje: Sipos Karolin.

Kovács József Bertalan, női- és férfiszabó m., Váci u. 78—80. félem. 5. Szül. 1881-ben Tiszapüspökiben szab. 1898-ban Budapesten. A legelső fővárosi szalónokban fejlesztette tudását, majd Berlinben szabászati akadémiát végzett, ahol oklevelet is nyert. De munkáit mint mester is kitüntetésben részesítették: 1912-ben aranyéremmel és oklevéllel, 1924-ben díszoklevéllel, stb. 1907 óta önálló. Az ipari mozgalmak aktív szereplője, a Ker. Ip. Orsz. Szöv. Nőiszabó Szakoszt. elnöke, az ipari továbbképző szakelőadója, a Ker. Ip. Orsz. Szöv. alelnöke, a Ker. és Ip. Kam. tagja, volt képviselőjelölt, stb. Részt vett a háborúban.

Kovács E. Ede

Kovács József

Kovács József, férfiszabó m., Fhg. Sándor u. 42. Szül. 1881-ben Tápióbicskén; szab. 1900-ban Budapesten, ahol a háborús megszakítástól eltekintve, önállósításáig, 1924-ig, dolgozott mint segéd. A mellényszabóságban specializálta magát. 1900-ban elismerő oklevelet nyert. A világháborúban sebesülten orosz fogságba esett, onnan megmenekülve, az olasz fronton harcolt. Neje: Breyer Anna.

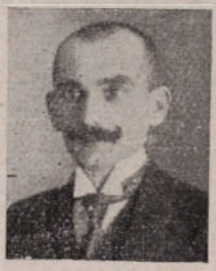
Kováts József, szabó m., Ferenc krt. 7. Szül. 1881-ben Ostfiasszonyfalván; szab. 1897-ben Celldömölkön. Szabadulási helyén, Grázban és Budapesten dolgozott mint segéd. A Weiner és Grünbaum és hasonló előkelő cégeknél eltöltött évek után, 1909-ben önállósította magát. Két segédjével a belváros nagy cégeinek szállít. 1914—18-ig szolgált, az orosz fron-

ton volt, mint őrm. szerelt le, kit.: szolg. é. k., br .v. é. és K. cs.-k. Neje: Preusz Katalin.

Kovács József, férfiszabó m., Ráth György u. 18. Szül. Kisbéren 1895-ben; szab. Zalaszentgróton 1914-ben. Baltavári, pozsonyi és budapesti segédideje alatt tökéletesen kiképezte magát szakmájában. 1926-ban önállósította magát. Műhelyében rendelésre és üzletek részére egyaránt dolgozik. A világháborúban 36 hónapot a harctéren töltött. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Fábián Anna.

Kovács József

Kováts József

Kovács Mihály, férfiszabó m., Elemér ucca 34. Szül. Tiborfa községben 1882-ben; szab. Grazban 1896-ban. Segédévei alatt szakmáját tökéletesen elsajátítva, Karátsonyi Lászlónál volt szabász. 1923-ban önállósította magát, s azóta nagy szakértelemmel vezeti műhelyét. A világháborúban 1916—18-ig szolgált mint katona. Neje: Weisz Aranka.

Kovács Sándor

Kovács Sándor

Kovács Sándor, férfiszabó m., Lövőház u. 26. Szül. 1898-ban Várpalotán; szab. 1915-ben Budapesten, ahol önállósításáig, 1926-ig, nagyobb műhelyekben dolgozott mint segéd. Rendelt munkát készít, I-a kivitelben. Neje Matics Mária.

Kovács Sándor, férfiszabó m., Lajos u. 176. Szül. 1898-ban Budapesten, szab. 1915-ben Szamosujváron. A főváros előkelő műhelyeiben tökéletesítette magát a szakmában. 1920-ban lett önálló, budapesti műhelyét 1925-ben nyitotta meg. Kizáróan rendelésre készít elsőrendű kivitelben férfi öltönyöket. A román, olasz és orosz fronton küzdött a világháborúban. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Oháth Zsuzsanna.

Kozma József, férfiszabó m., Soroksári út 8—10. Szül. 1885-ben Budapesten; szab. Tahitótfalun 1904-ben. Szakmájának tökéletes elsajátítása céljából Budapestre jött, ahol előkelő cégeknél segédeskedett. 1924-ben önállósította magát. Műhelyében kizárólag rendelésre dolgozik, mérték szerint. 1909-ben nőül vette Herbst Máriát.

Kövér József

König János, férfiszabó m., Váci u. 25.

Kőszegi József, férfiszabó m., Hársfa u. 24. Szül. 1884-ben, szab. 1902-ben Monoron. Tizenkét évet töltött mint segéd a főváros nagyobb műhelyeiben. 1914-ben önállósította magát. 1 segédet foglalkoztató műhelye kizáróan tökéletes munkát produkál. Neje: Bleyer Margit. Tagja a Szabóip. Szöv.-nek és a Szabókisip. Körnek.

Margittai Gyula
bádogos
gáz, vízvezeték és csatornázási
VÁLLALATA
BUDAPEST, I. VERPELÉTI-ÚT 5.
TELEFON: LÁ. 5—95.

Kraczmayer Vilmos, férfiszabó m., Kertész u. 23. Szül. 1898-ban Berki községben; szab. 1915-ben Ujszásztamáson. A főváros jó mesterei mellett segédeskedett önállósításáig, 1929-ig. 2 segéddel és 1 tanulóval üzletek, előkelő cégek részére dolgozik. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített.

Krämer Pál, férfiszabó m., Rombach ucca 3. Szül. Keveházán 1888-ban; ugyanott szab. 1903-ban. A főváros tekintélyes mestereinél szerezte meg mint segéd a szükséges gyakorlatot. 2 segéddel és 1 tanulóval dolgozó műhelyét 1919-ben nyitotta meg. Részt vesz a szakma gazdasági és társadalmi mozgalmaiban. Neje: Falussy Terézia.

Krausz S. Zsigmond, férfiszabó m., Teleky tér 21. Szül. Mohácson 1877-ben; szab. u. ott 1895-ben. A fővárosban eltöltött segédi gyakorlat után, 1903-ban önállósította magát. Vásári szabósága ruhanagykereskedéssel kapcsolatos. A világháborút végigküzdötte. Neje: Weisz Fanny.

Kreiczer László, férfiszabó m., Garay u. 4. Szombathelyen szül. 1899-ben, szab. Budapesten 1921-ben. Segédi tanulmányait Budapesten és Bécsben folytatta. 1926-ban önállósította magát. Rendelésre mérték szerint dolgozik a jobb közönség részére 1 segéd közreműködésével. A világháborúban résztvett. Mint hadapród jel. őrmester szerelt le. Kit.: K. cs.-k. Neje: Hirschler Ilona.

Krencz József, szabó m., Üllői út 11.

Kutay Kálmán, férfiszabó m., István út 7.

Kún József, férfiszabó m. Hungária körút 100. Szül. Tápióbicskén 1892-ben, Budapesten szab. 1908-ban. Segédideje alatt előkelő pesti cégeknél működött. Műhelyében rendelésre, mérték szerint készülnek szakképzett munkái. 1913-ban nősült. Neje: Ráksi Erzsébet.

Krausz S. Zsigmond Kutrucz Ferenc

Kutrucz Ferenc, férfiszabó m., Ranolder u. 13. Szül. 1898-ban Szimó községben, szab. 1916-ban Budapesten. Mint segéd felszabadulási helyén és fivérénél K. Bélánál dolgozott. Mérték szerint, rendelésre dolgozó szabóságát 1925-ben nyitotta meg. 1 segédet foglalkoztat. Az orosz, román és olasz fronton harcolt a világháborúban. Neje: Kanabe Julianna.

Kutschera Kristóf, szabó m., Üllői út 65.

Krecsmayer Lajos, férfiszabó m., Kossuth L. u. 14/16. Szül. Pétervásáron 1887-ben; szab. Jászberényben 1902-ben. Mint segéd Budapest, Kolozsvár és Nagyvárad műhelyeiben dolgozott. Kellő gyakorlat után, 1919-ben önállósította magát. Munkáját az 1925. évi kiállításon ezüstéremmel tüntették ki. A világháborúban 1914-től az összeomlásig részt vett. Kit.: br. v. é., K. cs.-k., szolg. é. Neje: Csepreghy Rozália.

Krhó Béla Krotkovszky Ferenc

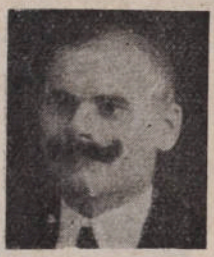
Krisch Géza, férfiszabó m., Munkás ucca 4. Szül. Lőcsén 1878-ban; u. ott szab. 1894-ben. Budapest előkelő műhelyeiben dolgozott mint segéd 1914-ig, amikor önállósította magát. 1 segéddel és 1 tanulóval I-ső oszt. munkát készít, üzletek részére. Neje: Neu Anna.

Krotkovszky Ferenc, férfiszabó m., Thék Endre u. 44. Szül. 1887-ben Budapesten; szab. Kassán 1903-ban. München, Bécs és Budapest műhelyeiben szerez mint segéd tökéletes szakmabeli gyakorlatot. 1906-ban részt vett a kiállításon. 1922-ben önállósította magát. 1 segédet és 1 tanulót alkalmaz. A világháborúban 3½ évig orosz fogságban szenvedett. Neje: Szabó Lidia.

Kucsera Nándor, Rákóczi tér 3. 1890-ben Maroshévizen szül., 1907-ben Szászrégenben szab. 1911—18-ig volt katona, harcolt a monarchia összes frontjain, egyszer megsebesült. Kit.: kis ez. és br. v. é. 1919-ben megnősült, neje: Löffler Józsa. 1924-ben alapitotta műhelyét, ahol egy segéddel és tanulóval dolgozik.

Kulcsay Sándor, férfiszabó m., Damjanich u. 38.

Kulics Kálmán, férfiszabó m., Huszár ucca 4. Szül. 1883-ban Csabrendek községben; szab. Zalaegerszegen 1900-ban, díszoklevéllel kitüntetve. Segédévei alatt Bécs, Budapest, stb. nagyvárosokban dolgozva fejlesztette szaktudását, önálló üzletének 1921-ben történt megnyitásáig. Közben végigküzdötte a világháborút az olasz és orosz frontokon, háromszor megsebesülve. (Kit.: kisez. v. é., 2-szer br. v. é., Vaskereszt, K. cs.-k. és seb. é.) Neje: Varga Mária.

Kulics Kálmán

Kun Ferenc

Kun Ferenc, férfiszabó m., Kistemplom ucca 4. Szül. 1895-ben Tapolcán; szab. 1902-ben u. ott. Mint segéd Szombathely, Graz, Kaposvár és Budapest műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1912-ben megnyitott műhelyében 2 segéddel üzletek részére dolgozik. A világháborúban vitézségét br. v. é. és K. cs.-k.-el tüntették ki. Neje: Vidosa Szória.

Kurcz Mór, férfiszabó m., Aradi u. 35. Szül. 1880-ban; szab. 1898-ban Budapesten. Atyja műhelyében szerzett segédi gyakorlat után 1904-ben átvette atyja műhelyét. Jelenleg 1 segédet foglalkoztat. Munkájáért két ízben díszoklevéllel lett kitüntetve. A világháborúban kétszer megsebesült. Kit.: K. cs.-k., seb. é., stb. Neje: Varga Erzsébet.

Kurczenberger András, férfiszabó m., Szondi u. 62. Szül. 1888-ban Szegeden; szab. u. ott 1906-ban. Segédi működése alatt az ország nagy városain kívül végigjárta Ausztriát. Kellő tapasztalattal gazdagodva tért haza és 1921-ben önállósította magát. Tanonc korában kitüntetést kapott. Élénk részt vesz a társadalmi mozgalmakban. Neje: Biró Ilona.

Kurucz József, férfiszabó m., Baross ucca 18. Szül. 1894-ben Esztergomban és szab. Budapesten. Ugyanitt szerezte meg mint segéd jó mesterek műhelyeiben gyakorlatát is. Elvégezte a Technologia tanfolyamait és 1922-ben önállósította magát. 2 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. A világháborúban az orosz fronton vett részt. Neje: Bangó Róza.

Kuzicska Ferenc, szabó m., Ó u. 11. II. em. 12. 1887-ben Klapodián született, 1903-ban Versecen szabadult fel. Versec, Temesvár és Budapest mestereinél eltöltött egy évtizedes praxis és szabászati tanfolyam után, 1914-ben önállósította magát. Ma egy segéddel és egy tanulóval dolgozik. Három évig olasz hadifogságban volt. 1911-ben megnősült, neje Ulmer Lujza.

Labáth János, férfiszabó m., Föld u. 19. Szül. Cserhátszentiván községben 1875-ben, szab. Pásztón 1892-ben. Miskolcon és Budapest jó mesterei mellett segédeskedett 1919-ig, amikor önállósította magát. Kizáróan rendelésre dolgozik. A szakma társadalmi életében részt vesz. A világháborúban 3 évet szenvedett orosz hadifogságban.

Labáth Lajos, férfiszabó m., Hernád ucca 30. Szül. 1872-ben; szab. 1888-ban Pásztó községben. Szakmáját alaposan ki akarván tanulni, a fővárosba jött és 11 évig praktizált mint segéd, mely idő alatt gazdag szaktudásra tett szert. 1899-ben önállósította magát. A világháborúban 4½ évig katonáskodott. 1908-ban nőül vette Klenovics Borbálát.

Labáth János

Labáth Lajos

Langer Béla, férfiszabó m., Róna u. 27. Szül. Budapesten 1896-ban, szab. u.-itt 1912-ben Weisz Józsefnél, ahol mint segéd önállósításáig, vagyis 1917-ig dolgozott. Műhelyek részére készít 2 segéddel, 1 tanulóval és 2 kisegítővel Ia kivitelű nagy munkát. A Zuglói Ált. Klub alapító és v. választ. tagja. A világháborúban részt vett. Neje: Kocsvai Margit.

Lantos Ferenc, férfiszabó m., Báthory u. 12.

Lajkó Károly, férfiszabó m., Pozsonyi út 4.

Lakatos Ferenc, férfiszabó m., Csalogány u. 37. Szül. 1883-ban Tiszaföldváron; szab. 1901-ben u. o. Önállósításáig (1911) a főváros műhelyeiben tökéletesítette szakismeretét. Műhelyében rendelésre dolgozik 2 tanulóval. Tevékeny tagja több szakegyletnek. A világhábo-

rúban 1914—18-ig állandó frontszolgálatot teljesített. Neje: Csizmadia Mária.

Langenfeld és Bauer, férfiszabó cég, Kossuth L. u. 15.

Lapitka István, férfiszabó m., Hattyu ucca 8. Szül. Cséd községben 1905-ben; szab. Budapesten 1922-ben. Mint segéd Strassburg, Párizs és Budapest műhelyeiben szélesbítette szakismereteit. Rendelésre dolgozó szabóságát 1929-ben alapította. A III. ker. Torna- és Vívóegyl. működő tagja. Neje: Jerusek Mária.

Langer Béla

Lakatos Ferenc

Laudenbach Mihály, férfiszabó m., Szondi u. 12. Szül. 1880-ban, szab. 1910-ben Tolnán. Tizenkét éven át gyakorolta magát a szakmában mint segéd Heves, Budapest és Gyöngyös műhelyeiben. 1912-ben nyitott műhelyében 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Rendelésre és üzletek részére készít Ia munkát. 1921-ben nősült.

Lánczos Károly, férfiszabó m., Mester u. 10. Szül. 1879-ben Fenyőházán, szab. 1897-ben Liptószentmiklóson. Budapesten mint segéd előkelő cégeknél dolgozott, többek között 25 évig Weiner és Grünbaumnál. 1929-ben lett önálló. Kizáróan I-sö osztályú munkát készít rendelésre 1 segéd közreműködésével. Neje: Szahola Erzsébet.

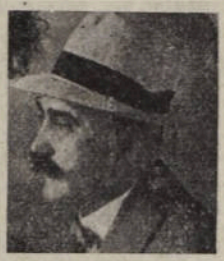
Lázár Gyula, férfiszabó m., Bulyovszky u. 30. Füzesgyarmaton 1881-ben szül., u. ott szab. 1897-ben. 8 évig segédeskedett jobb budapesti műhelyekben, majd 1904-ben önállósította magát. Gyula fia műhelyében szabadult és segédi minőségben atyjánál dolgozik. Lázár 1906-ban nősült. Neje: Ungár Anna.

László és Tsa, úriszabóság, Ferenc József rakpart 33. Tel.: 822—29.

László Gyula, férfiszabó m., József körút 11. szám. Telefon: J. 406—21. Szü. Nagykálnán (Barsm.) Szakismeretei kibővítése céljából Budapesten folytatott segédi gyakorlatot. 1903 óta önálló mester. Műhelyében 2—3 segéd talál munkát. tagja; a Budapesti Polgári Dalárda alapító tagja, stb. Munkájával az 1930. évi ip. kiállításon aranyérmet nyert. Háborús kit.: kisez. v. é., br. v. é., K. cs.-k., stb. Neje: Gaál Rózália.

Lapitka István

László Gyula

László István, férfiszabó m., Mária u. 34. Szül. 1896-ban Székelyudvarhelyen; szab. Budapesten 1913-ban, ugyanitt előkelő mesterek műhelyében dolgozott mint segéd. Segédéveit megzavarta a világháború, amely alatt hosszabb időt töltött, mint hadifogoly Szerbiában, Angliában és Franciaországban. Kit.: kisez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. 1926-ban önállósította magát, műhelye mérték szerinti rendelésre készít príma kivitelben ruhákat. Neje: Suck Appollónia.

László István

László János

László János, szabó m., Paulay Ede ucca 15. Bicskén 1899-ben szül.; Budapesten 1914-ben szab. Segéd jeles fővárosi mestereknél volt. Háború alatt az orosz fronton szolgálta a hazát. 1923-ban nőül vette Szabó Jolánt. 1927-ben alapította vállalatát, ahol egy segéddel és egy tanulóval mérték szerinti szabóságot folytat.

Lázár András, férfiszabó m., Deák Ferenc u. 19.

Lázár Lajos, férfiszabó m., Magyar u. 25. Szül. 1882-ben; szab. 1899-ben Székelyudvarhelyen. Szakmájának tökéletes elsajátításán Debrecen, Szeged, Budapest s az ország egyéb nagy városainak műhelyeiben dolgozott, több ízben nyerve jutalmat és elismerést. 1924-ben lett ön-

álló. 1 segéddel és 1 tanonccal dolgozik. A háború alatt az orosz fronton küzdve, fogságba került, honnan 1919-ben tért vissza. Neje: Petró Róza.

Lengyel József, egyenruha- és férfiszabó m., Rákos u. 8. A győrmegyei Csécsény községben szül. 1885-ben, szab. Kányon 1901-ben. Segédévei alatt Miskolc, Kaposvár, Pozsony, majd Budapest műhelyeiben dolgozott. 1910-ben alapított műhelyében nagy szakképzettségről tanuskodó férfi- és egyenruhákat készít rendelésre és viszonteladásra. 1 segéd és 1 tanonc van üzemében alkalmazva. A világháború alatt az orosz fronton harcolt. Neje: Golovits Jolán.

Lengyel József

Lengyel István

Lengyel István, szabó m., 1882-ben Esztergomban született. Ott is tanulta a szakmát, 1901-ben szabadult fel. Kecskeméti, hatvani és budapesti műhelyekben fejlesztette szaktudását. Végigszolgálta a világháborút. Műhelyét 1922-ben alapította. Neje: Machek Josefin.

Leitkam József

Leitner Bernát

Lehotkay András, férfiszabó m., Batthyány u. 12. Szül. 1893-ban Magyarszőgyén községben; szab. 1912-ben Budapesten, ahol önállósításáig, 1921-ig, jobb mesterek oldalán mint segéd dolgozott. Jelenleg 3 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. 6 tanulót szabadított. Felszabadulásakor dicsérő oklevelet nyert. A világháborúban hosszú frontszolgálat után orosz hadifogságba került. Neje: Schuchmacher Teréz.

Leitkam József, férfiszabó m., Kálvin u. 14. Szül. 1889-ban Budapesten; szab. Budafokon 1905-ben. Elvégezte a szabászati tanfolyamot és Budapest jó mesterei mellett szerzett mint segéd gyakorlatot. 1914 óta önálló. Részt vesz a szakma társadalmi életében. A világháborúban is részt vett és az orosz fronton hadifogságba került. Neje Szép Apolónia.

Leitner Bernát, férfiszabó m., Rákóczi út 47. Szül. 1881-ben Pápán; szab. Budapesten 1897-ben. Rendelésre dolgozó jónevű szabóműhelyét 1912-ben alapította. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban részt vett. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Krausz Olga.

Lenner Sándor, férfiszabó m., Keleti Károly u. 21. Budapesten 1896-ban szül. és u. o. szab. 1912-ben. Elsőrangú mesterek keze alatt dolgozott önállósításáig (1911). Nemcsak a szakmájában van jó neve, hanem a sport terén is megérdemelt tekintélyt vívott ki magának, mint a Vasas Sport Egyesület aktív tagja. Örökös elnöke a Belvárosi Sport Clubnak. 1914-től fogva 1918-ig mint ágyúmester vett részt a világháborúban. Kit.: kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Bódi Mária.

Lebovits Hermann, férfiszabó m., Elemér u. 24. Szül. 1878-ban Egerben; szab. u. ott 1895-ben. Önállósításáig, 1908-ig, Erdély városaiban és Budapesten folytatott segédi gyakorlatot. Tanuló korában szép munkájáért elismerő oklevelet és ezüstérmet nyert. A világháborúban 14 hónapig az orosz fronton harcolt, egyszer megsebesült. Neje: Rosenberg Róza.

Lefkovits Lipót, férfiszabó m., Izabella u. 67. Szül. 1870-ben Alagon, szab. 1890-ben Budapesten. 10 évi jobb műhelyekben eltöltött segédidő után 1900-ban lett önálló. Műhelyében elsőrendű munka készül. 1894-ben nősült.

Lehner István, férfiszabó m., Fő u. 47. Szül. 1905-ben Őscsanádon; szab. 1923-ban Budapesten, ahol segédéveit is töltötte. 1928-ban nyitotta meg önálló műhelyét, amelyben 1 segéddel dolgozik, rendelésre, I-a kivitelben. Neje: Hajnik Aranka.

Lexmann Miksa, férfiszabó m., Szent János tér 4. A zólyommegyei Kiélesd községben született 1882-ben; szab. Budapesten 1899-ben. Mint segéd jónevű fővárosi műhelyekben dolgozott, 1920-ban gazdag szaktudásával felszerelve, önállósította magát. Üzletét nagy képzettséggel és rátermettséggel vezeti. A világháborúban részt vett. Neje: Riba Mária.

Leiser Manó, férfiszabó m., Vasvári

Pál u. 6. Szül. 1888-ban, szab. 1907-ben Kassán. Mint segd Saujhely és Budapest mestereinél tökéletesítette szaktudását. 1918-ban megnyitott műhelyében tömegtermeléssel foglalkozik. 4 segédnek ad munkát. Neje: Rimberg Klára.

Léder Miksa, a Léder Miksáné férfiszabó cég felelős üzletvezetője, Dohány u. 39. Szül. 1863-ban Kalisch városban (Lengyelország), szab. 1879-ben. Segédévei alatt Németország nagy városaiban, Ausztriában és Budapesten dolgozott. Gazdag tapasztalatokkal felfegyverezve nyitotta meg 1897-ben műhelyét. Egyike a főváros legrégibb, tekintélyes iparosainak. Tagja a Szabó Munkaadók Egy.-nek Neje: Schwarcz Hermin.

Léder Miksa

Lédeczy Gáspár, férfiszabó m., Szív ucca 26. Szül. 1886-ban Kecskeméten; szab. u. ott 1902-ben. Több nagy város műhelyében dolgozott mint segéd és értékes tapasztalatokat gyűjtve, 1912-ben

Lédeczy Gásár

önállósította magát. 1915-ben a haza elszólította foglalkozásától, melyet a háború befejezése után újból folytatott. 1921-ben nőül vete Tica Rózát.

Lénardt József, férfiszabó m., Tátra ucca 14—16.

Lindenbaum Mór, férfiszabó m., Erzsébet tér 12. Szül. Laczkódon 1873-ban, szab. 1887-ben Kolozsváron és Budapesten tett szert mint segéd tökéletes szaktudásra. 1899-ben alapította 3 segédet foglalkoztató műhelyét. 1910. évi kiállításon arany érmet nyert. A világháborúban súlyosan megsebesült, mint rokkant szerelt le.

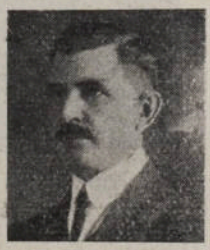
Lichtmann Vilmos, úri szabó mester, Hársfa u. 53. Szül. Tapolcán 1901-ben, 1923-ban letette a segédi vizsgát. Önállósítása előtt budapesti műhelyekben dolgozva gazdag szaktudást sajátított el. 1929 óta mint önálló nadrágszabó működik. Neje: László Julianna tevékeny részt vesz az üzletben.

Lintner Károly, férfiszabó m., Visegrádi u. 9. Szül. 1892-ben Bicskén; szab. Besztercebányán 1908-ban. Berlinben és a főváros műhelyeiben segédeskedett. 1922-ben alapított műhelyében jó közönség részére, rendelésre dolgozik. Rákospalotai családiháza munkájának és takarékosságának eredménye. Az olasz és albán fronton harcolt a világháborúban. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Megsebesült. 1925-ben nőül vette Bucsek Antoniát.

Lippert József, férfiszabó m., Dob u. 84. Szül. Bár községben 1879-ben; szab. Mohácson 1897-ben. A főváros több nagy műhelyében tökéletesítette mint segéd szakismereteit. 1906 óta vezeti megszakítás nélkül műhelyét. Szakember az egyenruha készítésben is. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Tagja több társadalmi és jótékonysági egyesületnek. Neje: Tóth Mária; József és János fiai felszabadult szabók.

Lipták János

Lonszky János

Lipták János, férfiszabó m., Szövetség u. 30/b. Szül. 1895-ben, szab. 1910-ben Békéscsabán, munkájáért első díjat és jutalmat nyerve. Önállósítása előtt Budapest, Wien, Temesvár, Kolozsvár és Arad műhelyeiben tökéletesítette szaktudását. Jelenleg egy segéddel dolgozik. A világháború alatt 36 hónapig frontszolgálatot teljesített. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és vaskereszt. 1921-ben nőül vette Spirka Annát.

Lonszky János, férfiszabó m., Lágymányos u. 5. Vágsellyén 1880-ban szül., Wienben 1897-ben szab. Segédéveit Wien és Budapest nagyobb műhelyeiben töltötte, 1908-ban történt önállósításáig. Elvégezte a főváros 1 éves szabászmesteri tanfolyamát és éveken keresztül tanulmányozta a Minister & Co szabászati módszerét. Tagja a Keresztény Iparosok Orsz. Szöv. kelenföldi kaszinónak és a kelenföldi kath. körnek. 1914—1918-ig mint őrm. harcolta át a háborút; kit.: kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. 1912-ben feleségül vette Kolozsváry Ellát.

Loósz János, férfiszabó m., Conti u. 44. Szül. 1874-ben Hidason; szab. Pécsett 1887-ben, ugyanitt kezdte meg segédi működését, majd Budapest és Zágráb jó mesterei mellett folytatta. 1906 óta vezeti rendelésre dolgozó műhelyét. Munkáját az Ipt. kiállításán bronzéremmel tüntették ki. A világháborúban 9 hónapot a fronton töltött. Neje: Kreger Anna.

Lóth Pál, férfiszabó mester, Batthány ucca 55. Született Hánta községben 1895-ben, felszabadult Kisbéren 1913-ban. Önállósítása előtt a főváros jó mesterei mellett egészítette ki tanulmányait. 1923 óta vezeti 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztató önálló műhelyét. A világháborúban 39 hónapot a fronton töltött.

Lovas Lajos

Lóth Pál

Lovas Lajos, férfiszabó m., Dohány u. 10. Szül. 1895-ben Szodó községben; szab. Budapesten 1922-ben, ugyanitt kezdte segédi tevékenységét, amelyet a világháború megszakított. 1928-ban nyitotta meg önálló műhelyét. Üzleteknek szállít kifogástalan kivitelű munkát. Háborús kitüntetései: kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Orosz hadifogságából 1918-ban szökve menekült. Neje: Schmiedt Anna.

Lovescher József, férfiszabó m., Gömb ucca 31. Szül. 1877-ben Apáti községben; szab. Tolnán 1893-ban. Szaktudása fejlesztése érdekében 4 évet töltött Grácban, majd a főváros nagy műhelyeiben, 1906-ban önállósította magát. Eddig 4 tanulót szabadított 1901 óta nős.

Löwinger Károly, férfiszabó m., Dob ucca 92. Szül. Nemesverbókon 1859-ben; szab. Budapesten 1876-ban, még a céhrendszer alatt. Állandóan Budapesten segédeskedett. 1886-ban alapított műhelyében kizáróan rendelésre dolgozik. Nagy időre visszatekintő mesteri multja ellenére még ma is teljes aktívitással folytatja a munkát. Neje: Krausz Lina.

Löwinger Sámuel, férfiszabó m., Palota tér 5. Szül. 1877-ben; szab. 1891-ben Budapesten. Segédi praxisát édesapja, L. Adolf műhelyében szerezte meg. Édesapja 1875-ben alapított üzletét, ennek halála, azaz 1898 óta vezeti. 1 segédet alkalmaz jómenetelű műhelyében. Tagja az Sz. O. Sz.-nek A világháborúban részt vett. Neje: Klein Lujza.

Löwinger Károly

Löwinger S. Sándor

Löwinger S. Sándor, Szövetség u. 30/c. Szül. 1895-ben Pécsett; szab. Budapesten 1911-ben, régi szabó familiából származik, atyja Ferenc, szintén szabómester volt és 1923-ban az ő üzletét vette át. Jó munkáért elismerő okl. nyert. Specialista a gyermekruhakészítésben. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. A világháborúban az olasz fronton megsebesült és mint altiszt szerelt le. Neje: Krausz Malvin.

Lőrincz István

Lőrincsek Lajos

Lőrincz István, férfiszabó m., Hunyadi u. 23. Szül. Héthalom községben (Nógrád m.) 1901ben, szab. Szegeden 1919-

ben. Budapesten majd Párisban tanulmányozta iparát, honnan bőséges tapasztalatokkal és a francia nyelv tudásával tért haza. 1927-ben lett önálló, rendelésre dolgozik.

Lőrincsek Lajos, úri- és egyenruha szabó m., Szt. László út 76. f. 6. Ipolyszalkán 1885-ben szül., Budapesten tanulta az ipart, 1901-ben szab. Jeles fővárosi mestereknél fejlesztette tudását. 1927-ben lett önálló. Részt vett a világháborúban, mint szkv. szerelt le, kit.: br. v. é., vasker. és K. cs.-k. Neje: Nagy Mária.

Ludas Imre

Ludwig Jakab

Ludas Imre, férfiszabó m., Fő u. 68/A. Szül. 1875-ben Szimő községben; u. ott szab. 1891-ben. Önállósága előtt a Dunántúl városaiban segédeskedett. 1899-ben megnyitott műhelyében rendelésre készít kifogástalan férfiruhákat. A világháborúban 6 havi harctéri szolgálat után 1915 szeptemberében orosz fogságba került; itt teljesen megrokkant és sok szenvedés után, 1919-ben mint csererokkant jött haza. Hadifogságban kétszer, itthon háromszor operálták, de nem sikerült megmenteni, mindkét lábfejét amputálni kellett. Neje: Somogyi Anna.

Ludwig Jakab, férfiszabó m., Próféta ucca 5. Szül. 1860-ban Kecskeméten; szab. 1878-ban Budapesten; ugyanitt és Miskolc jó mestere mellett töltötte segédéveit. 1887 óta önálló mester. A kés szabászat feltalálója. Az M .T. K. pártoló híve. Eddig 6 tanulót szabadított, akik a szakmában jól beváltak. Neje: Siegel Antónia.

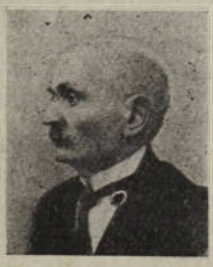
Lukács Ferenc, férfiszabó m., Petőfi Sándor u. 6. Szül. Bajót községben 1888-ban; szab. 1905-ben Esztergomban. Segédideje alatt Bécsben és Németországban fejlesztette szaktudását, majd Budapest nagyobb műhelyeiben dolgozott. 1912-ben önállósította magát. Nagy forgalmú előkelő műhelyében 5—6 segédet foglalkoztat. Az Ipt.-nek 1919 óta elöljárósági tagja. Tevékeny részt vesz a szakma mozgalmaiban. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Kiszel Erzsébet.

Lukacsik Mihály, férfiszabó m., Kazinczy u. 12. Szül. Korponán 1880-ban; szab. Zólyomban 1896-ban. Üzletek részére dolgozó műhelyét 1911-ben alapította, előzőleg a fővárosban segédeskedett. Szakképzett egyenruhaszabó. A harctéren tanusított vitézségét br. v. é. és K. cs.-k.-el jutalmazták. Neje: Folkusházy Vilma.

Lupták József, férfiszabó m., Dob u. 80. Szül. 1882-ben Nyeczpál községben; szab. Budapesten 1898-ban. Eger és Budapest műhelyeiben szerezte meg segédi praxisát. 1910 óta önálló. Műhelyek részére készít kifogástalan munkát, 1 segéd és 1 tanulóval. A világháborúban az olasz fronton szolgált. Neje: Kuna Mária.

Luksik János, férfiszabó m., Akácfa u. 27.

Luptovits Sándor, férfiszabó m., Üllői út 63. Szül. 1873-ban Magyarpécskán, szab. 1891-ben atyja, néhai L. János műhelyében. 22 éven át dolgozott Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Szeged, Aranyosmarót és Budapest műhelyeiben, szakmájában egyre tökéletesedve, míg 1913-ban önállósította magát. A világháborúban, minthogy több nyelvet beszél, katonai detektívszolgálatot teljesített és megsebesülve mint 75%-os rokkant szerelt le. Neje: Sindler Mária.

Luptovits Sándor

Lübek Lajos, férfiszabó m., Thököly út 17. Szül. 1875-ben Marcaliban, szab. 1892-ben Csurgón. A szakmában való kiképzését Drezda és Budapest előkelő műhelyeiben fejezte be. 1902-ben alapított műhelyében a legkényesebb igényeket is kielégítő munka készül. Jelenleg 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat, akik közül több elismert mester került ki. A világháborúban orosz fogságba került, ott is folytatta szakmáját. Irkuckban nagy műhelye volt. Neje Grünbaum Jenny. László és György fia, valamint Margit leánya a szakmában dolgoznak. Nagyatyja és atyja jónevű szabómesterek voltak.

Machik János, férfiszabó m., Gát u. 10. Szül. 1893-ban; szab. 1913-ban Budapesten. Segédi gyakorlatát megszakította a világháború, amelyben 1916-tól kezdve részt vett. 1927-ben alapított műhelyében 1 segéddel mérték szerint készít kifogástalan munkát. Háborus kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Ferber Margit.

Machik János

Magdalinski János

Magdalinski János, férfiszabó m., Gát ucca 5. Szül. 1875-ben; szab. Neusandezben 1891-ben. Mint segéd Przemysl, Lemberg, Krakkó és Budapest műhelyeiben tökéletesítette magát a szakmában. Mérték szerint, rendelésre dolgozó műhelyét 1905-ben alapította. A világháborúban orosz hadifogságba került, honnan 1920-ban menekült meg. Neje: Csákvári Tipula Judit.

Magenheim József, férfiszabó m., Víg ucca 20. Szül. 1882-ben Csibrákon; szab. 1898-ban Budapesten. Önállósításáig 2 nagy budapesti cégnél dolgozott mint segéd. 1911-ben alapított műhelye kizáróan I-a kivitelű munkát készít. A tanoncnevelés terén szerzett érdemeiért kitüntetést kapott. Az Ipt. előljárósági tagja, a tanoncvizsg. biz tagja és több szakegylet vezető egyénisége. Neje: Rosenkrantz Julia.

Magenheim József

Majerik János

Majerik János, szabó m., Bajnok u. 23. I. 14. Szlobuán 1887-ben szül., Beluson 1905-ben szab. Segéd győri, budapesti és pápai mestereknél volt. Részt vett a háborúban. 1920-ban alapította műhelyét. Szakképzett, szabászati tanfolyamot végzett mester, akinek kezei alól elsőrendű munka kerül ki. 1927-ben vette nőül Bali Rozáliát.

Majer J. Jenő, férfiszabó m., Akáczfa u. 27. Szül. Turterebesen 1891-ben, szab. Szatmárököritó községben 1907-ben. Debrecen és Budapest előkelő műhelyeiben fejlesztette mint segéd szaktudását. 1919 óta önálló mester. Rendelői a jobb polgárosztályból kerülnek ki. Munkáját 2 segéd és 1 tanuló segítségével végzi. Tagja az Ipt. adókivető biz.-nak. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Singer Ilona.

Majthényi Mihály, férfiszabó m., Kristóf tér 6. Domahidán szül 1879-ben; szab. Budapesten 1895-ben. Segédéveit Nagyváradon, Szatmáron és a fővárosban töltötte és 1901-ben nyitotta meg mostani műhelyét. Háború előtt 15—20 segédet, most pedig 4—5 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Alapító és igazgatósági tagja a Szabómesterek Országos Szövetségének, valamint 8 éve pénztárnoka az ipartestületnek. Neje: Neumann Berta

Makay József, úri- és egyeruhaszabó m., Révay u. 8. 1885-ben Kőröskisjenőn szül., 1903-ban Nagyváradon szab. A fővárosban és szabadulási helyén volt segéd. A technológián szaktanfolyamot végzett. 1911-ben önállósította magát. A spanyol király, József fhg., a hadügyminiszter és a kormányzó úr környezete az ő műhelyében készült köpenyekben jár. Háború alatt az orosz és olasz fronton harcolt 26 hónapig, kit.: br. v. é. és K. cs.-k. tizedes rangja volt.

Malasits Ferenc, férfiszabó m., Böszörményi út 34. Szül. Lovászpatonán 1885-ben, szab. 1903-ban Budapesten. Segédi prakszisa alatt Budapest, Bécs, Moszkva stb. városokban fejlesztette szaktudását. Gazdag tapasztalatokkal felszerelve 1926-ban önálló műhelyt nyitott, melyben 1—2 segéddel és 1 tanonccal végzi szakképzett munkáit. A világháborúban 6 havi frontszolgálat után 2 évig orosz fogságban sínylődött. Neje: Konrád Erzsébet.

Malecz Béla, férfiszabó m., Baross u. 6. Szül. 1878-ban, szab. Békéscsabán 1894-ben. A főváros előkelő műhelyeiben szerzett mint segéd gyakorlatot. 26 év előtt megnyitott műhelyében elsőosztályú munka készül, a legjobb közönség részére. 4 segédnek ad munkát. Résztvett a világháborúban.

Özv. Mann Lajosné sz. Nagy Katica, férfiszabó műhely, Orbánhegyi út 21. Férjének, néhai M. Lajosnak 1930-ban bekövetkezett elhunyta óta, özvegyi jo-

gon vezeti a műhelyt, amely 1919 óta áll fenn. Jelenleg 1 segéddel dolgozik. Megboldogult férje 1883-ban szül. Szászrégenben; mint segéd Budapesten dolgozott, hosszabb ideig a csendőrségnél. A világháborúban is részt vett és mint őrm. szerelt le.

Makay József

Néhai Mann Lajos

Manker Ádám, férfiszabó m., Gyöngyösi út 2. Szül. 1893-ban Cérna községben, szab. 1911-ben Zomborban. Hosszabb időt töltött mint segéd Budapest és Bécs jó mesterei mellett. 1929-ben önállósította magát. Rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédnek ad munkát. 1916-tól résztvett a világháborúban, megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Német Karolin.

Markovics József, férfiszabó m. Práter ucca 51.

Markstein Sándor, férfiszabó m., Podmaniczky u. 73. Szül. 1894-ben Ónodon, szab. Budapesten 1909-ben. Külföldön és a fővárosban tökéletesítette magát a szakmában vezető szerepet játszó műhelyekben. 1920-ban nyitott műhelyében 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban 19 hónapot a fronton töltött, háromszor megsebesült. Kit.: nagy ez. v. é. és K. cs.-k. Neje: Reich Laura.

Markó Géza, férfiszabó m., Czukor ucca 4.

Markó Károly, férfiszabó m., Kazinczy ucca 12. Szül. Nagytapolcsány községben 1872-ben; szab. u. ott 1887-ben. Önállósításáig a fővárosban dolgozott jó mesterek mellett, mint segéd. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat 1907-ben alapított, jó munkájáért elismert műhelyében. A háborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Fülöp Ágnes.

Markovits András, férfiszabó m., Gellért tér 1. Szül. 1878-ban; szab. 1894-ben Jászalsószentgyörgyön. A főváros legelőkelőbb mesterei mellett szerzett mint segéd praxist és tudást. 1905 óta önálló mester. Jelenlegi üzletét 1920-ban nyitotta meg. 1927-ben társul vette volt szabászát, Krammer Sándort. Különösen kiemelendő a tanoncoktatás terén elért nagy eredményei, amelyért az Ipt. többször kitüntette. Keze alól kikerült tanoncok a szakma díszére válnak. Számos ipari kitüntetése van. Az Ipt. előljárósági tagja és vezető szerepet visz a szakmában. Neje: Andrási Erzsébet.

Markovits József, férfiszabó m., Akácfa u. 65. Szül. 1877-ben; szab. 1894-ben Körmenden. Mint segéd Bécsben és Budapesten tevékenykedett. Széleskörű szakismeret megszerzése után, 1903-ban önálló lett. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Mint tanonc első díjat nyert. Részt vett a világháborúban. Neje: Markusz Emma.

Markovits Péter, férfiszabó m., Ostrom ucca 21. Szül. Bán községben 1874-ben; szab. u. ott 1889-ben. Budapesten és Esztergomban töltött mint segéd hosszabb időt. 1907-ben önállósította magát. Jelenleg 1 segédet foglalkoztat. Tevékeny tagja több szakegyesületnek. Részt vett a világháborúban. Neje: Nyáry Ilona.

A VILÁGHÍRŰ
REMINGTON
PORTABLE
STANDARD,
NOISELESS,
TIZEDESTABULÁTOROS
irógépek legujabb modelljeit országszerte d i j t a l a n u l és vételkötelezettség nélkül bemutatja és
18 havi részletfizetésre is szállitja a
REMINGTON IRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 12.
TELEFON: AUT. 212—84 212—85 és 218—09.

Marossi Manó, férfiszabó m., Gyulai Pál u. 11. Szül. Budapesten 1903-ban; szab. Pesterzsébeten 1918-ban. Több fővárosi ruházati intézetnél dolgozott hosszabb ideig. 1930-ban alapította meg műhelyét, amelyben gyermekruhakészítésre rendezkedett be. Jelenleg 3 segédet foglalkoztat. Neje: Guiskovnyák Aranka.

Markovits József

Marosi Márton

Marosi Márton, férfiszabó m., Kun u. 13. Szül. 1888-ban Munkácson, szab. u. ott 1903-ban. A fővárosban és az ország nagyobb városain kívül a külföld nagy városaiban is (Berlin, Zürich, Klagenfurt) dolgozott. 1919-ben alapította üzletét, melyben rendelésre dolgoztat. Végigszolgálta a világháborút, 52 hónapot hadifogságban töltött.

Marmelstein J., férfiszabó m., Lövölde tér 2. Szül. Tiszakerecsényben 1892-ben; szab. Kisvárdán 1907-ben. Mint segéd hosszú időt töltött Berlin műhelyeiben, ugyanott végezte a szabászati tanfolyamot is. 1929-ben önállósította magát. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztató műhelye elsőrangú munkát szállít. A világháborúban az orosz és román fronton harcolt. Kit.: kisez. v. é. kétszer br. v. é. és K. cs.-k. stb Neje: Dicker Klára.

Márton Fülöp, férfiszabó m. Kálmán ucca 21.

Marton József, férfiszabó m., Hungária körút 84. Tel.: 926—54. Szül. Tapolcán 1899-ben, szab. Székesfehérváron 1915-ben. Mint segéd Budapesten szerezte meg szakmabeli jártasságát a háború megszakításával. 1923-ban nyitotta meg önálló műhelyét, 2 alkalmazottal végzi szakképzett munkáit. Aktív tagja és pénztárnoka a B. T. K.-nak. Neje Ungár Ilona.

Márik Ferenc, férfiszabó m., Petőfi ucca 3. Szül. 1896-ban Túrkevén, szab. 1915-ben Budapesten, ahol mint segéd tökéletes gyakorlatot szerzett. 1919-ben önálló lett; műhelyében 1 segéddel elsőosztályú munkát készít. Résztvett a világháborúban. Kit.: K. és cs. k. Neje Monostori Viktória.

Maschler Jenő, férfiszabó m., Ballagi Mór u. 6. Szül. 1883-ban Iván községben; szab. 1900-ban Bécsben. A fővárosban több nagy műhelyben dolgozott mint segéd. Elvégezte Bécsben a szabászati tanfolyamot. 1907-ben lett önálló. Műhelyében 1 segédet foglalkoztat. Neje: Adamszky Mária. Ifj. Jenő és Sándor fia műhelyében tanulják a szakmát. Mindketten kitüntek a tanonckiállításon jeles munkájukkal, amely ezüstéremmel lett jutalmazva.

Masznik József, szabó m., Aggteleki ucca 5.

Matusz Károly, szabó m., Rezső tér 7/a. Szül: 1899-ben Valkón; szab. 1917-ben Budapesten. Felszabadulása után a háborúba ment, ahol K. cs.-k.-el tüntettett ki. Leszerelése után tovább fejlesztette tudását Budapest mestereinél. 1925-ben önállósította magát. Egy segéddel és egy tanulóval dolgozik. 1926-ban megnősült, neje szül. Borbás Sarolta.

Maurer Nándor, férfiszabó m., Lajos u. 164. Szül. Bécsben 1880-ban, szab. Budapesten 1896-ban. Mint segéd Budapest, Berlin és Bécs műhelyeiben dolgozott, később Berlinben hosszabb ideig szabász volt. 1918—28-ig Burgenlandban önálló műhelye volt, ezt 1928-ban Budapestre helyezte át. A világháborúban az orosz és szerb fronton küzdött. Kit.: kis ez. v. é., K. cs.-k. és szolg. é. Neje: Venzel Ilona. Nándor fia felszabadult szabó.

Maschler Jenő

Mausz János

Mausz János, férfiszabó m., Klauzál ucca 21. Szül. 1869-ben Zsombolyán; szab. 1886-ban Szegeden. Mint segéd kizáróan budapesti műhelyekben dolgozott, ugyanitt önállósította magát 1897-ben, élénk részt vesz a szakma társadalmi életében. 1900-ban nőül vette Debreceni Piroskát.

Mayer Antal, szabó m., Kemény Zsigmond ucca 15.

Mayer Gábor, férfiszabó m., Práter ucca 55. Szül. Margittán 1900-ban; szab. Budaszentmihályon 1917-ben atyja mű-

helyében. Önállósítása előtt mint segéd Debrecenben, Nyiregyházán és Budapesten tökéletesítette magát a szakmában. Magyarország egyik legnagyobb gumiköpeny gyárában volt üzemvezető. 1928-ban önállósította magát. Nagyforgalmú műhelyében 3—4 segédnek ad munkát. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Neje: Quring Teréz.

Mayer Gábor

Mayer János

Mayer János, férfiszabó m., Kerepesi út 28. Szül. 1880-ban Kecskeméten 1897-ben szab. Tatán. Mint segéd csaknem kizárólag Budapesten dolgozott, elsőrangú mesterek keze alatt. 1904-ben önállósította magát és azóta kitünően vezetett üzletében kizárólag elsőrangú munkát készit, a legjobb közönség számára. Elvégezte a szabászati tanfolyamot és állandóan több segédet és tanoncot foglalkoztat. Nála tanult és szabadult fia Gyula, ki kitüntetéssel végezte a fővárosi rajziskolát. 1904-ben nősült. Felesége: Jancsi Rozália Anna.

Márkus József

Mártonfi Péter

Máriássy István, gyermekruhaszabó m., Rottenbiller u. 5/b. Szül. 1875-ben Velencén; szab. Székesfehérvárott 1894-ben. Egy ideig szabadulása helyén dolgozott mint segéd, majd a fővárosba jött és itteni jobb mestereknél gyarapítva szaktudását, kiváló szakemberré fejlődött. 1901-ben alapította műhelyét, melyben a gyermekruha készítést specializálja. Több jelentős ipari kitüntetés tulajdonosa. 1920-ban nősült; neje Vida Anna.

Márkus József, férfiszabó m., Petneházi u. 62. Szül. 1894-ben Jászárokszálláson; szab. ugyanott 1911-ben. Mint segéd több időt a főváros műhelyeiben töltöt. Kellő tapasztalat után megnyitott műhelyében 1 segéddel rendelésre készít Ia kivitelben munkát. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: seb. é. és K. cs.-k. Neje: Melles Mária.

Maschina Antal, férfiszabó m., Sziget ucca 40. Szül. 1898-ban; szab. 1915-ben Budapesten. Önállósításáig a főváros jó műhelyeiben dolgozott mint segéd. Négy segédet foglalkoztató, rendelt munkát készít műhelyében. A világháborúban részt vett. Neje: Bernhardt Katalin

Maschina Antal

Mártonfi Péter, férfiszabó m., Zsigmond u. 32. Szül. Bánkeszin 1869-ben; szab. Érsekújváron 1886-ban, Penkó András hajdani céhmesternél. Szabadulásakor még remekbe magyar és német munkát készített, melyet dicsérettel elfogadtak. Mint segéd Esztergomban kezdte működését. Három évig Budapesten Vécse Simon cégnél szabász volt. 1897 óta önálló. Üzemháza munkájának és szorgalmának gyümölcse. 3 segédet és 3 tanulót foglalkoztat. Az Ipt.-nek 10 évig előljárója és a tanoncvizsg. biz. tagja volt. A kerület iparosságainak társadalmi életében vezető szerepe von. Neje: Janó Vilma. Vilmos fia a szakmában dolgozik.

Máté Lajos, férfiszabó m., Röppentyű ucca 35. Szül. 1888-ban, szab. 1907-ben Türjén. Mint segéd Budapest műhelyeiben dolgozott. Elsőrendű munkát készítő műhelyét 1929-ben alapította. A világháborúban 1915-től 1918-ig szolgált.

Májai Péter férfiszabó m., Dessewffy ucca 38. Szül. 1884-ben Székelybere községben; szab. 1901-ben Budapesten, u. itt működött 1907-ig mint segéd, amikor önállósította magát. Mérték szerint, rendelésre dolgozó jóhirű műhelyében

3—4 segédnek és 2 tanoncnak ad állandó munkát. Eddig 8 tanulót szabadított. Az Ipt.-nek előljárósági tagja; a Szabó Kisip. Körének vál. tagja, stb. A világháborúban az orosz, olasz és román fronton teljesített szolgálatot. Neje: Somogyi Róza.

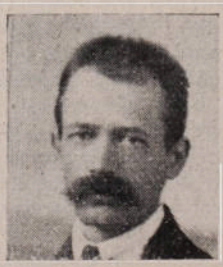
Máté Lajos

Májai Péter

Megyes Nagy János, szabó m., Molnár ucca 23. Nagybani szállítási osztály Erzsébet királyné út 60. Tel.: 840—86. A Hadviselt Szabók Csoportjának elnöke, az Orsz. Ip. Szöv. Háziipari Oszt. tb. alelnöke, stb. Szül. 1885-ben Akasztón; szab. 1901-ben Kiskőrösön Szaktudását Budapesten és Berlinben fejlesztette. 1911 óta önálló. Hat segéddel dolgozik. Aranyéremmel és díszoklevéllel többszörösen kitüntették. A háború kitörésekor az orosz frontra került, ott megsebesült, kit. K. cs.-k.

Megyes Nagy J Meixner Ágoston

Meixner Ágoston, férfiszabó m., gr. Haller u. 54. Szül. 1886-ban, szab. 1904-ben Budapesten. Erdély nagyobb városaiban dolgozott segédeskedése első részében, később nagyobb budapesti cégek szabásza volt. 1919-ben nyitotta meg önálló műhelyét, melyben 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban az olasz fronton küzdött és mint 75%-os rokkant szerelt le.

Menhalt Antal, férfiszabó m., Dessewffy u. 35. Szül. 1889-ben Kocsolán; szab. 1909-ben Budapesten. A főváros nagy műhelyeiben szerezte meg mint segéd a szükséges szakmabeli gyakorlatot. A világháború megszakította munkáját, 7 évet töltött orosz hadifogságban; ott is folytatta mesterségét, egy időben a cári udvar részére is dolgozott. 1929-ben lett önálló. 3—4 segédet foglalkoztat. Tevékeny részt vesz a szakma mozgalmaiban. Neje: Navratil Erzsébet.

Ménkű István, férfiszabó m., Péterffy Sándor u. 32. Szül. 1880-ban Jászberényben, szab. 1896-ban Budapesten. Tanulmányainak kiegészítése végett Berlinbe ment. Mérték szerint dolgozó műhelyét 1909-ben alapította. 4 segéd és 1 tanuló dolgozik keze alatt. Eddig 6 tanulót szabadított, akik az iparban jól beváltak. 1906-ban nősült, neje Frisch Terézia. Fia elvégezte a középiskolát és most atyja műhelyében tanulja a szakmát.

Mészáros András, férfiszabó m., Kisfaludi u. 28/a. Szül. Őrszálláson 1881-ben, szab. Szabadkán 1896-ban. Szabadulási helyén, Szegeden és Grácban eltöltött tapasztalatokban gazdag segédévek után 1899-ben lett önálló. Üzletek részére és rendelőknek készít kifogástalan ruhákat. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: K. cs.-k. Neje: Tóth Ilona, egy fia a szakmában dolgozik.

Ménkű István Mészáros Dezső

Mészáros Dezső, szabó m., Rákóczi tér 3. II. 17. Pápán 1876-ban szül., 1891-ben szab. Budapesten praktizált. 1895-ben önállósította magát. Jó hírű műhelyében 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Keze alól 6 tanuló került ki, mind becsületére váltak mesterüknek, aki maga is aranyéremmel szabadult fel. Végigszolgálta a háborút, 36 hónapot a fronton töltött, egyszer sebesült meg, kit.: br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Györkös Verona.

Mészáros István, férfiszabó m., Lipót körút 24.

Mészáros István, férfiszabó m., Gyulai Pál u. 3. Szül. Jobbaházán 1882-ben; szab. Budapesten 1898-ban, ugyanitt dolgozott mint segéd 1910-ig, amikor meg-

nyitotta önálló műhelyét. 1903-ban ezüstéremmel tüntették ki szép munkájáért. A világháborút végigküzdötte. Neje: Schäffer Anna. Ifj. István fia a szakmában dolgizik. Ezüst okmányérem és aranyérem kitüntetést kapott.

Mészáros János, polgári és egyenruha szabó m., Bajnok u. 31. 1890-ben Tószegen szül., 1907-ben Nagyabonyban szab. Tudását szabadulási helyén, Bodajkon, Cegléden és a fővárosban fejlesztette 1919-ig, amikor is önállósította magát. Iparát jól értő, szakképzett mesterünk, aki már tanonc korában is kitüntetésben részesült. Neje: Bielik Ilona.

Merló Mátyás, férfiszabó m., Ferenc tér 9.

Mezei Dénes, férfiszabó m., Tisza Kálmán tér 27. Szül. 1886-ban Gyergyóditrón, szab. 1905-ben Marosvásárhelyen. Tizennégy éven át működött mint segéd a fővárosban, Kolozsvárt és Marosvásárhelyen. 1919 óta önálló. Forgalmas műhelyében I. oszt. konfekciómunkát végez. Résztvett a világháborúban. Neje: Szöllősi Erzsébet. Dénes fia műhelyében tanulja a szakmát.

Mészáros János

Mezei Dénes

Michalik Ádámnik Lőrinc, férfi és női-szabó m., Szövetség ucca 41. Szül. 1876-ban; szab. Hódmezővásárhelyen 1905-ben. Orosháza, Arad és Budapest segédidejének főbb állomásai. 1918-ban nyitotta meg mérték szerinti rendelésre dolgozó műhelyét. Szép munkájáért elismerő oklevelet és érmet nyert. Barabás Béla orsz. képviselő részére készített díszmagyarért aranyérmet nyert. A világháborúban részt vett. Neje: Groszmann Mária.

Miklós Sándor, férfiszabó m., Dembinszky u. 48.

Minkovits József, férfiszabó m., Horthy Miklós út 76. Szül. 1877-ben Minsk-ben; szab. 1892-ben. Oroszország több nagyobb városában, majd Konstantinápolyban és Szófiában dolgozott mint segéd. Önálló Budapesten 1907-ben lett. Több nyelven beszél. Legelsőrangú mesterek-

nél tanulta a szabászatot és keze alól kiváló munka kerül ki. 1906-ban nőül vette Vargatyi Reginát.

Mirika Béla, egyenruha- és fériszabó m., Drégely u. 10. II. em. 20. Brassóban 1884-ben szül., u. ott 1901-ben szab. fel. Segéd szabadulási helyén és Budapesten volt. 1910-ben önállósította magát. Sza-

Minkovits József

Müncz Gusztáv

lónjából a legkényesebb ízlést is kielégítő munkák kerülnek ki. Egyike a legszámottevőbb iparosainknak. Ipt. előlj. tag, tanoncvizsg. biz. tag. a Szabó Ip. Kör vál. tagja és ellenőre, a Hitel és Termelő Szöv. vezetőségi tagja, stb. Neje: Hegyi Berta.

Misoga Sándor, cs. és kir. udvari szállító, Váci u. 36. Tel.: Aut. 830—08. **M. Jenő** 1895-ben Budapesten szül., ahol az érettségi letétele után 1919-ben szab. Hosszabb külföldi tanulmányút után, 1920-ban vette át az 1885 óta fennálló jóhírű szalón vezetését. A Sz. O. Sz. vál. tagja, a Belv. Szabók titkára és számos társadalmi egyesület támogatója. Háború alatt az orosz és olasz fronton volt, mint t. hdgy szerelt le, kit.: 2 br. v. é. és K. cs.-k.

Mirika Béla

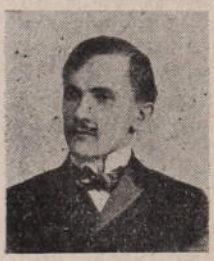
Mlinaritz Márton

Mlinaritz Márton, férfiszabó m., Szerdahelyi u. 20. Szül. 1883-ban Geletneken; szab. Léván 1898-ban. Önállósításáig (1922) Felsőmagyarország és Budapest mesterei mellett fejlesztette szaktudását. Kizáróan javítással foglalkozó mű-

helyében 3 segédet foglalkoztat. Tagja a Sz. O. Sz.-nek. A világháborúban az orosz fronton fogságba került. Neje: Horváth Krisztina.

Mohrberger Izidor, férfiszabó m., Izabella tér 5. Szül. Dunaszerdahelyen 1869-ben; szab. u. ott 1885-ben. Segédi gyakorlatát Pápa, Pozsony és Budapest műhelyeiben, szabászati gyakorlatát külföldön szerezte meg. Rendelésre dolgozó műhelyét 1894-ben nyitotta meg. 1 segéd és 1 tanuló dolgozik keze alatt. Kifogástalan munkáit a jobb középosztály tagjai részére készíti. Neje: Weisz Netti.

Molnár József, férfiszabó m., József körút 9. Szül. 1894-ben; szab. 1910-ben Tatán. Szülővárosában és Budapesten dolgozott segédideje alatt. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztató, rendelésre dolgozó műhelyét 1910-ben alapította. Neje: Miskei Julianna.

Molnár Sándor

Molnár Géza

Molnár Károly, férfiszabó m., Corvin tér 9. Szül. 1880-ban Veszprémben; szab. 1895-ben u. ott. Szülővárosában és Budapesten szerzett mint segéd szakmabeli gyakorlatot. Polgári és egyenruhaszabóságát 1907-ben alapította. Eddig 7 tanulót szabadított, akik a szakmában jól beváltak. A világháborúban harctéri szolgálatot teljesített. Neje: Csontos Terézia. Károly fia szakképzett szabó.

Molnár Sándor, férfiszabó m., Rottenbiller u. 5/A. Szül. Bélvatta községben 1874-ben; szab. 1890-ben Csalnóközön. Segédidejét Pozsonyban és Budapesten töltötte. 1902-ben lett önálló mester. Szakértelemmel vezetett műhelyében 1 segéddel dolgozik. A világháborúban az orosz fronton szolgált. Neje: Plech Mária.

Mohácsy Pál, férfiszabó m., Mária u. 34. Szül. 1884-ben Parádon, szab. 1901-ben Albertirsán. Mint segéd a fővárosban dolgozott 1910-ig, amikor önállósítota magát. Elvégezte a Technológia szabászati tanfolyamát. 20 alkalmazottat foglalkoztat A világháborúban súlyosan megsebesült. Az Ipt. előljárósági tagja. Neje: Liptay Paula.

Molnár Géza, férfiszabó m., Izabella u. 27 Szül. 1873-ban Devecserben, szab. u. ott 1890-ben. Mint segéd Kőszeg, Győr, Szombathely, Keszthely és Budapest műhelyeiben szerzett gyakorlatot. Kellő előképzettség után 1900-ban alapította önálló műhelyét. Rendelésre elsőosztályú munkát készít. Résztvett a világháborúban. Neje: Őri Lidia. Géza fia székesfővárosi tanító atyjánál kitanulta a szabóságot és elvégezte a Technológia szabászati tanfolyamát.

Móra Arnold

Molter Jakab, férfiszabó m., Bulyovszky u. 35. Szül. 1878-ban, szab. 1895-ben Ujverbászon nagybátyja M. Keresztély műhelyében. 1896-ban Budapestre jött és két évi segédi működés után önálló műhelyt nyitott. 1 segédjével a Ruhakonfekció Rt.-nak dolgozik szakszerű kivitelben. A világháborúban kétszer megsebesült, olasz fogságba esett. Neje: Tänzer Mária.

Móra Arnold, férfiszabó m., Alföldi u. 3. szül. 1893-ban Lembergben; szab. 1908-ban Budapesten. 16 éven át egy mesternél dolgozott mint segéd. Nagyforgalmú, 5 segéddel és 2 tanulóval dolgozó műhelyét 1922-ben alapította. Végégküzdötte a világháborút. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Weisz Lujza.

Morgenstern S.

Morgenstern S.-né

Özv. Morgenstern Sigfridné szül. Freid Gizella, férfiszabó műhely, Teleky tér 3. Iparát férje halála óta özvegyi jogon

gyakorolja. A műhely 1910-ben alapíttatott, jelenleg fiával együtt vezetik. Speciális mellényszabóság.

Ifj. Mosonyi Mihály, férfiszabó m., Rottenbiller u. 62. Szül. 1907-ben, szab. 1925-ben Budapesten. A fővárosban töltött segédi praxisa alatt kiváló szakemberré fejlődött. Aranyéremmel kitüntetve végezte a szabászati szaktanfolyamot. 1929 óta önállóan dolgozik 1 segéddel. Neje: Lőcsei Ilonka.

Mótusz József, férfiszabó m., Polgár u. 13. Szül. 1893-ban Tokodon; szab. 1910-ben Esztergomban. Előkelő budapesti cégeknél képezte magát tovább mint segéd. 1928 óta önálló. Tagja a III-ik ker. szakcsoportnak, s a III-ik ker. Keresztény Ip. Körnek. A világháborút végigküzdötte, megsebesült. 1922-ben megnősült.

Mrozek András, férfiszabó m. Kender u. 10. Szül. 1899-ben, szab. 1916-ban Bpesten. Bejárta Délamerikát. Szerzett tapasztalatait 1925-ben alapított műhelyében értékesíti. Üzletek részére nagy munkát készít. Résztvett a világháborúban, megsebesült. Beszéli a német és portugál nyelveket.

Münz Vilmos, férfiszabó m., Podmaniczky u. 77. Szül. 1879-ben Barcson, szab 1895-ben u. ott. Bécs és Budapest segédidejének jelentősebb állomásai. Rendelésre, mérték után dolgozó műhelyét 1923-ban nyitotta meg. Budapesten elvégezte a szabászati tanfolyamot. Az orosz fronton küzdötte végig a világháborút. Neje: Grosz Olga.

Mundok Béla

Munkenhaupt Péter

Mundok Béla, szabó m., Ó u. 43. Szül. 1904-ben Budapesten, szab. 1921-ben Soroksárpéterin. Három évig praktizált Budapesten, Dresdában és Wienben, ahol tanfolyamot végzett. 1924 óta önálló mester. 1928-ban az Ipt. kitüntetésben részesítette. 1926-ban megnősült, neje szül. Sebő Ilona.

Mukenhaupt Péter, férfiszabó m., Zsigmond u. 38—40. Szül. 1892-ben Újpalotán, szab. 1908-ban Nagyváradon, ugyanott dolgozott hosszabb ideig Pollacsek Ignác cégnél mint segéd. 1919-ben önállósította magát és rendezte be szép üzletét. 4 segédet és 3 tanuló foglalkoztat. Elvégezte a szabászati tanfolyamokat; szép munkájáért az 1928. évi kézműipari tárlaton bronzérmet nyert. A világháborúban megsebesült; vitézségét br. v. é.-el és K. cs.-k.-el ismerték el. Neje: Fuchs Irén.

Musitz József, férfiszabó m., Margit körút 83. Szül. 1898-ban; szab. 1915-ben Budapesten. Önállósításáig (1926) a főváros jeles mestereinek oldalán gyarapitotta mint segéd szakismereteit. Műhelyében rendelésre készít elsőrangú munkát 1 segéddel. Közel 3 évet töltött a világháborúban különböző harctereken. Kit.: seb. é. és K. cs.-k. Neje: Szalay Margit.

Mühlbacher Ferenc, férfiszabó m., Dohány u. 1/b. Szül. Adonyban 1895-ben; szab. Budapesten 1913-ban. 1924 óta vezeti, rendelésre 1 segéddel dolgozó műhelyét. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. 1920-ban nőül vette Bór Boriskát.

Müller Ádám, férfiszabó m., Dob u. 98. Szül. 1880-ban Bonyhádon, szab. 1897-ben. Mint segéd szaktudása fejlesztése végett Budapestre jött és itt dolgozott önállósításáig, 1912-ig. Jónevű műhelyében 1—2 segédet foglalkoztat. Neje: Pfilf Mária. Lajos fia műhelyében szabadult és itt dolgozik mint segéd, Ferenc fia most tanulja a szakmát.

Mülbacher Ferenc

Müller Ferenc

Müller Ferenc, férfiszabó m., Mátyás u. 8. Szül. 1903-ban Hercegszabar községben, szab. 1920-ban Mohácson. Mint segéd felszabadulási helyén dolgozott, majd szaktudása tökéletesbítése céljából a főváros nagyobb műhelyeiben vállalt munkát. 1929-ben lett önálló mesterré. Műhelyében első oszt. munkát készít. Neje: Triba Matild.

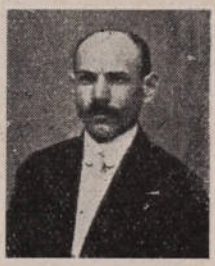
Müller Antal, férfiszabó m., Kiskorona ucca 24. Szül. Budapesten 1893-ban; szab. 1910-ben u. itt. Elvégezte a szabászati tanfolyamokat. Kellő gyakorlati és

elméleti tudással felfegyverezve, 1919-ben önállósította magát. 1 segédet és 1 tanulót tart. Neje: Sliászky Margit.

Müncz Gusztáv, férfiszabó m., Váci út 170/b. Szül. 1890-ben, szab. 1907-ben Ozorán. Mint segéd a fővárosban gyarapította szaktudását. 1921-ben önálló műhelyt nyitott, melyet nagy szorgalommal és körültekintéssel vezet. A világháború alatt az összes keleti frontokon harcolt; kétszer sebesült. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é. K. cs.-k., seb. é., stb. Neje: Braun Adél.

Nagy Imre

Nagy Imre

Nagy Gyula, férfiszabó m., Dob u. 109. Szül. Budapesten 1897-ben, szab. ugyanitt 1914-ben. Segédidejét szülővárosában töltötte, a kellő gyakorlat megszerzése után 1929-ben önállósította magát. Üzleteknek szállít kifogástalan munkát. 1916-ban vonult be mint katona, az olasz fronton harcolt. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Kiss Katalin.

Nagy Ignác, férfiszabó m., Vörösvári út 18. Szül. Felbakán 1883-ban, szab. Dunaszerdahelyen 1902-ben. Szabadulási helyén és a fővárosban dolgozott mint segéd. 1927-ben alapított műhelyében kabátszabóságot folytat. A világháborúban kétszer megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 1910-ben nőül vette Schwedits Rozáliát.

Nagy Imre, férfiszabó m., Garay u. 19. Szül. Kisujszálláson 1900-ban, szab. Budapesten 1922-ben. Három évig segédeskedett Grasskovits mesternél. 1925-ben lett önálló. A világháborúban az olasz harctéren teljesített szolgálatot, szolgált a Nemzeti Hadseregben is. 1922-ben megnősült.

Nagy Imre, férfiszabó m., Kemény Zsigmond u. 15. Szül. 1886-ban Nagykeszin; szab. Győrött 1903-ban, ugyanitt, Szombathelyen, Sopronban, Szabadkán és Budapesten segédkedett. 1 segédet és 1 tanulót alkalmaz 1922-ben alapított műhelyében. Neje: Belhinyi Mária.

Nagy János, férfiszabó m., Verpeléti út 24. Szül. Gombán 1890-ben; szab. Budapesten 1908-ban. Szép munkájáért dícsérő oklevéllel lett kitüntetve. 1919 óta önálló. Különös vitézséggel küzdötte végig a világháborút. Kit.: nagyez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Borok Ilona.

Nagy János, gyermekruhaszabó m., Rákóczi út.

Nagy János

Nagy János

Nagy József, szabó m., Szt. László út 89. Budapesten 1887-ben szül., Újpesten 1905-ben szabadult. Segéd Budapesten volt. Tanonc korában, jeles munkájáért, jutalomban részesült. A háborúból 40%-os rokkantan jött haza. 1920-ban önállósította magát. A Ker. és Ip. Körének v. vál. tagja, a Ker. Szoc. Párt vál. tagja, a VI. ker. Ip. és Polg. Kör v. ügyvezetője, stb. Neje: Geyer Emilia.

Nagy József

Nagy Károly, férfiszabó m., Nádor u. 14. Szül. 1885-ben Vasszécsényben, szab. 1900-ban Szombathelyen. Hosszabb időt töltött külföldön, bejárta Németország nagy városait, Páris, Nizza és London műhelyeit. Széleskörű tapasztalatait 1927-ben alapított műhelyében hasznosítja. Több előkelő tanfolyamot elvégzett. Műhelyéből tökéletes munka kerül ki.

Nagy Sándor, férfiszabó m., Forgách u. 3. Szül. 1877-ben Tenke községben, szab. Nagyváradon 1893-ban. Bécs és Budapest jeles mesterei mellett sajátította el szakmája minden csinja-binját.

1922-ben lett önálló. A világháborúban több évet orosz hadifogságban töltött. Neje: Odor Teréz.

Nagy Gyula

Natonek Jenő, férfiszabó m., Váci u. 12. Szül. 1878-ban Mezőörs községben; szab. Budapesten. Mint segéd a főváros vezető műhelyeiben dolgozott, külföldön: Bécsben és Berlinben folytatta tanulmányait. Első osztályú munka készítésével foglalkozó műhelyét 1913-ban alapította. 1—2 segédet foglalkoztat. 1915-től fogva az összeomlásig teljesített frontszolgálatot. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Reitmann Mária.

Natzke Árpád, férfiszabó m., Ranolder u. 1. Szül. 1898-ban Budapesten, szab. 1915-ben Miskolcon. Segédi gyakorlatot előkelő cégeknél a fővárosban folytatott. Kellő szakbeli gyakorlat megszerzése után 1919-ben lett önálló. A szabászati tanfolyamot kitüntetéssel végezte el. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Doba Mária.

Navratil Gyula, szabó m., Simor u. 9. Szül. 1896-ban Érsekujváron, ahol 1911-ben szabadult fel. 1919-ben alapította üzletét, melyben 1 segéddel és egy tanonccal főkép nadrágszabással és készítéssel foglalkozott. Résztvett a háborúban.

Nánási Nándor, férfiszabó m., Amerikai út 33. Szül. Jászkisér községben 1907-ben, ugyanott szab. 1923-ban. Segédidejét Békéscsaba, Abony és Budapest jónevű műhelyeiben töltötte. 1929-ben nyitotta meg műhelyét, amelyben 1 segéddel rendelők részére készít ruhát. Törekvő, fiatal mester, aki teljes energiával műhelye fejlesztésén dolgozik.

Nemes és Pék, férfiszabók, Péterffy Sándor u. 47. 1928-ban a fenti cég alatt nyitották meg közös műhelyüket. A cég tulajdonosai: Nemes Salamon, szül. Aranyosmedgyesen 1904-ben és Pék Géza, ki 1902-ben szül. Budapesten. Mindketten több előkelő mester mellett töltötték el segédéveiket és műhelyükben rendelésre dolgoznak a jobb közönség számára. Szép munkájukért oklevéllel lettek kitüntetve külföldön.

Neumann Mór, férfiszabó m., Lajos u. 104. Szül. 1869-ben Várna községben, ugyanott szab. 1883-ban. Budapest és Bécs tekintélyes mesterei mellett segédeskedett. 1904-ben Bécsben lett önálló, budapesti műhelyét 1918-ban nyitotta meg. Rendelésre mérték szerint dolgozik. Volt pénztárosa a Rokkant Egy.-nek. A világháborúban az orosz fronton szolgált. Kit.: K. cs.-k. Neje: Fleischmann Ilka. Zoltán fia Párisban mint elektrotechnikus vezető állásban van.

Neuwirth Ferenc, férfiszabó m., Tűzoltó u. 6.

Pék Géza

Nemes Salamon

Németh Endre, ezüstkoszorús férfiszabó m., Zsigmond tér 13. Szül. 1893-ban Piszke községben; szab. Budapesten 1911-ben Tankó Fülöp műhelyében. Mint segéd szabadító mesterénél, Kmisz Bélánál, Lederer Mórnál, stb. előkelő mesternél dolgozott. 1921-ben alapította meg forgalmas, előkelő műhelyét. Jelenleg 6 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Eddig 3 tanulót szabadított, akik mind műhelyében dolgoznak. Az 1928-as kiállításon munkáját ezüstkoszorúval tüntették ki. Vezetőtagja több egyesületnek. Neje: Fricsoszky Józsa, 3 fiúgyermeke van.

Németh József, férfiszabó mester, Dembinszky u. 39.

Németh József

Németh Endre

Németh József, férfiszabó mester, Futó u. 28. Szül. 1897-ben Karokán, szab.

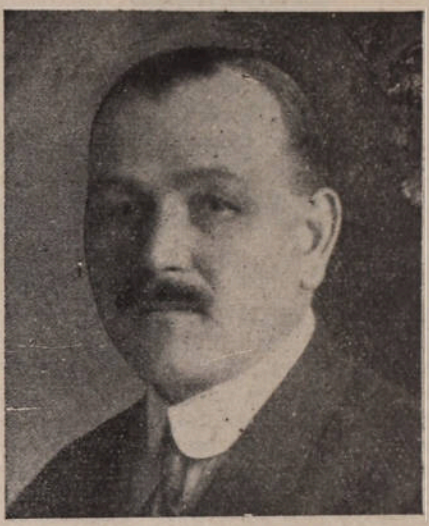
1912-ben Jánosházán. Pápa és Budapest műhelyeiben töltötte segédidejét és elsajátította a szakma minden ágát. 1 segédet foglalkoztató műhelyében rendelésre dolgozik. A világháborút 1915-től végigküzdötte, mint rokkant szerelt le. Neje: Németh Matild.

Némethy András, férfiszabó m., Lajos ucca 112. Szül. 1893-ban; szab. 1907-ben Békésgyulán. Tanulmányait München és Drezda műhelyeiben fejezte be. Dolgozott mint segéd Kolozsváron, Nagyváradon és Budapesten; mint szabász jó nevet szerzett magának. 1929 óta önálló. 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik A világháborúban részt vett. Neje Ternoszky Ilona.

Némethy András

Németh Gyula, a férfiszabók Ipartestületének elnöke, az I. P. O. Sz. ügyvezető elnöke, a budapesti kereskedelmi és iparkamara beltagja, a Kisipari Hitelintézet számvizsg. biz. tagja, a budapesti férfiszabók ipt. nyugdíjintézetének elnöke, a Szabómesterek Orsz. Szövetségének igazgatója, az O. T. I. igazg. tagja, 1872-ben Szillben született, hat elemi elvégzése után Sopron legelső férfiszabójánál 1884-ben kitüntetéssel felszabadult. Mint segéd Wienben és a kontinens nagyobb metropolisaiban dolgozott. 1889-ben tért vissza Budapestre és itt 7 éven át mint szabász elsőrangú műhelyekben dolgozott. Mint segéd tagja volt az Ipt. békéltető bizottságának, 1889 óta intézőségi tagja volt az Első Budapesti Szabósegédek Önképző Egyesületének. 1889-ben lett önálló. Az ú. n. legfinomabb férfiszabóságot vezeti. Vevőköre a szellemi és történelmi arisztokrácia. Puritán, jellemes, becsületes gondolkodása predisztinálták őt arra, hogy az ország kézműves iparosságának egyik kimagasló vezére legyen. Hervadhatatlan érdemeket szerzett az ipartestület háztartásának rendbehozatala körül. Sikerült az ipt. székházát az azt terhelő 360.000 aranykoronás kölcsöntől mentesíteni. Kitűnő pénzügyi politikájával az ipt. viszonyait teljesen rendezte, úgyhogy az ma megtakarított vagyonnal rendelkezik. Ő iniciálta és alapította az ipt. nyugdíjintézetét, át-

Németh Gyula

szervezte a testület jegyzői irodáját és egész tevékenységét a ipari társadalom javára gyümölcsözteti. Két gyermeke közül az egyik 8 éves korában meghalt, a másik férjezett Riegl Jánosné, akinek férje gróf Bethlen István inkei intézője volt 1925-ig.

Nitsch Mihály

Nikolényi Alajos

Nitsch Mihály, férfiszabó m., Sas u. 2. Nagyeőrben szül. 1880-ban, Budapesten 1899-ben szab. és itt dolgozott több neves mesternél (Batta). 1906-ban lett önálló és 24 éves önállósága óta a legjobb munka kerül ki műhelyéből. Bronzéremmel és oklevéllel lett kitüntetve szép munkájáért. Szabászatot tanult. Mint szakaszvezető harcolta át a világháborút, 1916-ban orosz fogságba került, honnan 1918-ban szökve tért vissza ezredéhez. Felesége Müller Mária.

Nikolényi Alajos, férfiszabó m., Kálvin tér 8. Érsekújvárott szül. 1875-ben; szab. Budapesten 1890-ben. Mint segéd egy ideig a fővárosban praktizált, majd külföldi tanulmányútra ment (Bécs, München). Visszatérve, nagybátyja műhelyében dolgozott, kitől 1912-ben átvette üzletét, melyet azóta nagy szakértelemmel vezet. Vál. tagja a Ker. Szabómesterek Egy.-nek. Résztvett a világháborúban.

Novánszky Horváth Ádám, férfiszabó m., Hajós u. 27. Szül. 1878-ban Trencsénteplicen; szab. 1894-ben ugyanott. Segédi gyakorlatát szülőfalujában kezdte, később a főváros nagy műhelyeiben fejlesztette tovább szakismereteit. Elvégezte az Ipt. szabászati tanfolyamait. 1900 óta önálló. 1—2 segédet és 1 tanulót alkalmaz. A világháborúban kétszer megsebesült. Kit: br. v. é., seb. é. és K. cs.-k. Neje: Simon Teréz. Ferenc fia atyja műhelyében szabadult.

Novánszky Horváth Ádám

Nothdurft Fülöp férfiszabó m. Thököly út 20. Szül. 1879-ben Pancsován; szab. u. ott 1895-ben. Mint segéd szülővárosában és Budapest nagy műhelyeiben fejlesztette szakismereteit, 1904-ben történt önállósításáig. Jobb közönség részére mérték szerint dolgozik. 1919-ben nőül vette Matula Lujzát.

Noszkay János, férfiszabó m. gr. Zichy Jenő u. 35. Temesbökény községben szül. 1887-ben, szab. Gátalján 1905-ben. Mint segéd nagyobb erdélyi városokban fejlesztette szaktudását. Budapesten lett önálló 1918-ban. A világháborúban szerzett kitüntetései: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Weber Anna

Novák Péter, férfiszabó m., Gyulai Pál u. 13. Szül. 1865-ben Mogyoródon és szab. Muraszombaton. Mint segéd a Dunántúl nagy városaiban, Grácban, Bécsben, Münchenben és Budapesten dolgozott. Szerzett nagy gyakorlatát 1895-ben alapított műhelyében értékesíti. 3 segéddel dolgozik. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. tagja volt. Neje: Baranyai Róza.

Nyeste Lukács, férfiszabó m., Vörösmarthy u. 18/a. Szül. Bessenyőtelek községben 1897-ben; szab. 1915-ben Budapesten, ahol 1928-ban önállósította magát. Kizáróan rendelésre dolgozik, segéd és tanuló közreműködésével. A világháborúban részt vett. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Szolgált a Nemzeti Hadseregben is. Neje: Hojdu Boriska.

Nothdurft Fülöp

Nyeste Lukács

Oláh Gábor, szabó m., VI., Lehel u. 7/b. Szül. 1897-ben Gyermelyen; szab. 1913-ban Rákoskereszturon. Jeles fővárosi mesterek keze alatt fejlesztette szaktudását, majd szabászati tanfolyamot végzett. A háború kitörésekor a harctérre került, három évig az orosz. olasz és román frontokon volt. Egyszer megsebesült, mint szkv. szerelt le, kit.: K. cs.-k., br. v. é., kis ez. v. é. és ez. é. k. 1928-ban önállósította magát. Neje: Schwender Erzsébet.

Oláh Gábor

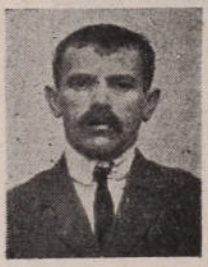

Oravetz István

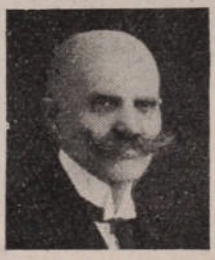
Oravetz István, férfiszabó m., Hajós ucca 29. Szül. 1892-ben Kolozsváron; u. ott szab. 1910-ben. Egerben, Budapesten, Bécsben és Berlinben gyarapította mint segéd szakismereteit. 1924-ben nyitotta meg önálló műhelyét.. Szép munkájáért elismerő oklevéllel és ezüstéremmel lett kitüntetve. A világháborúban az orosz fronton fogságba került, csak 7 év után jutott haza. Neje: Gnievek Julia.

Ordasi István, az Ordasi Testv. cég beltagja, Nap u. 8. Szül. 1893-ban Kerekegyházán; szab. 1911-ben Budapesten. A szakmát a főváros műhelyeiben gyakorolta. 1909-ben munkájával elismerő oklevelet nyert. 1924 óta önálló. A világháborúban sebesülten orosz hadifogságba jutott. Ott is a szakmában dolgozott, Neje: Márffy Ilona.

Ordassy Ferenc, férfiszabó m., az Ordassy Testvérek cég beltagja, Nap u. 8. Szül. Kerekegyházán 1887-ben; szab. Budapesten 1900-ban. Műhelyét Ordassy András 1886-ban alapította, amelyet ő 1914-ben vett át, 1924-ben pedig társas műhellyé alakították. Rendelésre dolgozik. A világháborúban 1915—1919-ig hadifogságban volt. 1914-ben nősült.

Osvald Lajos

Oszwald Antal

Oszwald Antal, férfiszabó m., Kertész ucca 16. Jánoshegy községben szül. 1868-ban; Körmöcbányán szab. 1884-ben. Budapest több nagyobb műhelyében dolgozott. 1896-ban lett önálló. Évtizedek óta dolgozik a Neumann M. cég részére, elsőrangú munkás. Szép munkájáért ezüstéremmel lett kitüntetve. Több mint 35 éve foglalkozik változatlan hűséggel az iparosságot érdeklő ügyekkel.

Osvald Lajos, férfiszabó m., Lujza u. 3. Szül. 1885-ben; szab. 1908-ban Noszlopon. Önálló műhelyének megnyitásáig főként a főváros neves mesterei mellett töltötte segédidejét. 1920 óta vezeti konfekció munkával foglalkozó műhelyét. A világháborúban hosszú ideig orosz hadifogságban szenvedett. Neje Vas Erzsébet.

Ottó Ferenc, férfiszabó m., Luther u. 4. Szül. 1883-ben Baksa községben; szab. 1899-ben u. ott. Veszprém, Székesfehérvár és Budapest műhelyeiben tökéletesíti magát a szakmában mint segéd. 1916-ban megnyitott konfekció-szabóságában 5 segéd és 1 tanuló dolgozik. A világháborúban részt vett. Neje Osvald Mária.

Öry Sándor, férfiszabó m., Bástya ucca 25.

Ősy Mihály, férfiszabó m., Zsigmond ucca 10. Szül. 1881-ben Karádon; szab. Marcaliban 1898-ban. Szabadulási helyén és Budapesten jó mesterek mellett töltötte segédéveit. Foglalkozott az egyenruhaszabósággal is. Münchenben végezte a szabászati tanfolyamot. A világháborúban a harctéren teljesített szolgálatot. Neje: Betz Gabriella.

Ottó Ferenc

Ősy Mihály

Paján Viktor, férfiszabó m., Király u. 16. Szül. 1888-ban Alibunáron; szab. Nagykárolyfalván 1905-ben. Megfordult mint segéd Németország, Svájc, Anglia, Törökország és Szerbia nagy városaiban. 1919 óta önálló. A világháborút végigküzdötte. Kit.: kisez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Momiszky Drága. Nagytétényi családi háza és szőlője munkájának gyümölcse.

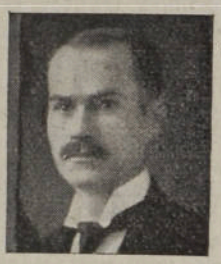
Palcsek András

Palcsek András, férfiszabó m., Tátra ucca 18. Szül. 1880-ban Egerben; ugyanitt szab. 1897-ben. Miskolc, Nyiregyháza, Debrecen és Eger műhelyeiben eltöltött segédidő után Budapestre jött és itt a legelőkelőbb cégeknél dolgozott. Szépen berendezett, uccára nyíló műhelyét 1919-ben alapította. Az egri iparoskiállításon elismerő oklevelet nyert. A világháború ideje alatt 3½ évet orosz hadifogságban töltött. 1905-ben nőül vette Dulicsek Veronikát.

Papp István, férfiszabó m., Nagydiófa ucca 15. Szül. 1889-ben; szab. 1906-ban Budapesten, ahol hosszabb ideig dolgozott Petrik Bélánál és más nagy műhelyekben mint segéd. 1914-ben önállósította magát. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztató műhelyében elsőrendű munka készül, mérték után. Neje: Gappert Etel.

Papp István

Paska János

Paska János, férfiszabó m., Ferenc körút 20. Szül. 1882-ben Temerin községben, ugyanitt szab. 1898-ban. Szülőhelyéből szakismereteinek fejlesztése céljából Szabadkára, majd Budapestre és Bécsbe ment, ahol jobb mesterek mellett dolgozott mint segéd. Műhelyét 1908-ban nyitotta meg. Kizáróan elsőrendű munkát szállít a jobb körökhöz tartozó rendelőinek. Tevékeny részt vesz az Ipt. életében, amelynek előljárósági tagja. Elnöke az Egyesült Szabó Ip. Körnek. Igazg. tagja a Társadalom Biztosítónak stb. Vezető egyénisége a szakmának, aki közszeretetnek örvend. Neje: Mánkó Ilona.

Paksicza András

Pauer Pál

Paróczay János, férfiszabó m., Nagymező u. 37—39. Szül. Békéscsabán 1889-ben; szab. u. ott 1906-ban. Segédi működését szülővárosában kezdte meg, majd tudásvágya a főváros műhelyeibe vonzotta. 1927 óta önálló, 2 segédet, 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban 4 évet orosz hadifogságban töltött. Egyszer megsebesült. Neje Vrabely Erzsébet.

Paksicza András, férfiszabó m., Fhg. Sándor u. 20/B. Szül. 1893-ban Péterhidán; szab. 1909-ben Barcson. Berlin, Páris és Budapest műhelyeiben tökéletesítette mint segéd szakismereteit. Rendelésre dolgozó szabóságát 1925-ben alapította. A világháborúban a román fronton harcolt. Neje: Tenk Katalin

Pauer Pál, férfiszabó m., Üllői út 50. 1884-ben szül. Csúszon; Esztergomban szab. 1900-ban. Polgári és egyenruhaszabó, kizárólag mérték után, rendelésre, csakis jobb közönség számára dolgozik. Szabászatot tanult. Egyébként minden idejét iparának szenteli.

Paksi Rezső, férfiszabó m., Petőfi Sándor u. 3. Szül. 1904-ben, szab. 1922-ben Budapesten. Önállósításáig a főváros műhelyeiben képezte magát tovább. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztató műhelyét 1928-ban nyitotta meg.

Pavelkovits Jenő, szabó m., Üllői út 23. Debrecenben szül. 1882-ben, szab. 1898-ban Nagykanizsán. Szaktudása fejlesztése céljából külföldi tanulmányútra ment és bejárta Ausztria nagyobb városait szorgalmasan dolgozva. Később hazajött és előbb Komáromban, majd 1919-ben Budapesten önálló műhelyt nyitott, melyben 1 segéddel dolgozik. A világháborúban orosz fogságba került. Neje: Rechnitzer Etel.

Paller Mór, férfiszabó m., Csengeri u. 1. Szül. Biharfélegyházán 1900-ban; szab. Budapesten 1916-ban. Mint segéd Páris és Budapest nagyobb műhelyeiben képezte magát tovább. 1921-ben alapított műhelyében mérték után, rendelésre dolgozik. 1922-ben letette a női szabóipari szakvizsgát. Neje: Spitzer Margit.

Pál András, férfiszabó m., Rudolf rakpart 7. Szül. 1873-ban; szab. Budapesten 1892-ben, ahol mint segéd jó mesterek

WEISS JÁNOS, BUDAPEST
MŰSZAKI VÁLLALATA
II. MEDVE-UTCA 34.
TELEFON AUTOMATA 512-55
TERVEZ ÉS KÉSZIT:
vizvezetékeket, csatornázást és vizműveket, központi fűtésberendezéseket, szellőző berendezéseket, gőzkonyhákat és gőzmosódákat, villamosvilágitási és erőátviteli berendezéseket.

mellett tökéletesen elsajátította a szakmát. 1 segéddel dolgozó műhelyét 1905-ben alapította. Tagja a K. I. O. Sz.-nak. A világháborúban hosszú ideig orosz hadifogságban volt. Neje: Galambos Teréz. József fia nála szab. és jelenleg is nála dolgozik.

Pál András

Páller András

Pál Gyula, férfiszabó m., József krt. 21. Szül. 1897-ben Salgótarjánban; szab. Budapesten 1913-ban. Segédévei alatt ugyane két helyen dolgozva, fejlesztette szaktudását. 1928-ban lett önállóvá; 1—2 segéddel végzi szakképzett munkáit. A világháború alatt az orosz és olasz fronton küzdött és egyszer megsebesült.

Páller András, férfiszabó m., Rákóczi út 34. Szül. 1868-ban Újbányán; szab. 1888-ban ugyanott. Önállósítása előtt a főváros műhelyeiben gyakorolta a szakmát és sepciálisan a nadrágszabóságra képezte ki magát. 1906 óta önálló mester. Előkelő üzletek részére dolgozik. 1898 óta nős.

Pálinkás János

Pável János

Pálinkás János, férfiszabó m., Váci út 108. Szül. Géderla községben 1871-ben, szab. Dunapatajon. Mint segéd Budapest nagyobb műhelyeiben fejlesztette tudását, 1918-ban lett önálló. Kizáróan mérték szerint, rendelésre dolgozik 1 segéd és 1 tanuló segítségével. Tevékeny tagja a Keresztény Ip.-ok Orsz. Szöv.-nek. A világháborút végigküzdötte, mint rokkant szerelt le. Neje: Balotra Rozália. Jenő fia nála szabadult 1924-ben és most is műhelyében dolgozik.

Pável János, férfiszabó m., Dembinszky u. 23. Szül. Székelykereszturon 1896-ban, szab. Segesváron 1912-ben. Mint segéd hosszabb ideig dolgozott Nagyszebenben Zack Anton udvari szállítónál. 1920-ban lett önálló, Budapesten 1924-ben nyitotta meg műhelyét. Specialista női kabátok készítésében. A világháborúban az orosz és olasz fronton szolgált. Kit.: K. cs.-k. Neje: Damisch Erzsébet.

Páller Bernát, férfiszabó m., Dembinszky u. 34. Szül. 1864-ben Biharfélegyházán. 1882-ben Budapestre jött és állandóan nagyobb mestereknél dolgozott, önállósításáig, 1891-ig. Még a céhrendszer alatt, 1879-ben szabadult. Vagy 15 tanoncot szabadított, akikből elismerten jó segédek és mesterek lettek. 1888-ban nőül vette Izralovits Linát.

Pápay Lajos, férfiszabó m., Zsigmond ucca 10.

Perl Dávid

Pető Sámuel

Perl Dávid, férfiszabó m., Szilágyi u. 4. Szül. 1876-ban Velence községben; szab. 1892-ben Kápolnásnyéken. Szaktudása fejlesztése érdekében a fővárosba jött és mint segéd itt dolgozott. 1903 óta önálló mester, akinek keze alól elsőrendű munka kerül ki. Részt vett a világháborúban, volt olasz fogságban is.

Pető Sámuel, férfiszabó mester, Tükör u. 5. Született 1897-ben Nagybaconban, Brassóban szab. 1913-ban. Segédi gyakorlatában megakasztotta a világháború. 3 évet töltött az olasz és orosz frontokon. Hazajövve folytatta praxisát több vidéki városban és a fővárosban, majd 1926-ban önállósította magát. Műhelyében rendelésre dolgozik a jobb középosztályok részére.

Pete Gyula, férfiszabó m., Fő u. 15. Szül. Pápán 1887-ben; szab. Budapesten 1904-ben, ugyanitt töltötte jobb mesterek mellett segédidejét. 1912 óta önálló, műhelyében 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Eddig 4 tanulót szabadított, akik mint segédek jól megállták helyüket. Neje: Saffo Vilma.

Petrik Béla, férfiszabó m., Múzeum körút 13. Tel. Aut. 870—67. Szül. 1873-ban Budapesten, szab. 1890-ben ugyanitt. Tanulmányait Bécs, Karlsbad, München, Berlin és London műhelyeiben fejezte be, mint segéd Budapest előkelő mesterei mellett dolgozott. 1900-ban alapított műhelyében több segédet foglalkoztat. Tevékeny szerepet játszik a szabóság társadalmi és gazdasági életében. Számvizsg. biz. tagja az Ipt.-nek, választtagja a Sz. O. Sz.-nek; a mester és tanoncvizsg. biz. tagja stb. Neje: Wolf Matild. Béla fia a szakmában dolgozik és Londonban végzi tanulmányait.

Petrovich Ferdinánd, férfiszabó m., Ráday u. 11—13. Szül. 1885-ben Szeszvete községben, szab. Berzencén 1903-ban. Hosszabb ideig dolgozott mint segéd Budapest előkelő műhelyeiben (Neuländer, Gonda stb.), kellő szaktudással és gyakorlattal felfegyverezve 1923-ban nyitotta meg műhelyét. A világháborúban hősiességéért br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetéseket kapott. Neje: Lengyel Etelka.

Petrovich Ferdinánd

Pekovits János

Pekovits János, polgári és papi szabó József u. 8. Tel.: Józs. 431-70. Szül. Nagylozsban 1878-ban, Sopronban szab. 1895-ben. Segédévei alatt Budapest, Bécs, Grác, Szombathely és Győr mestereinél gyarapította szaktudását. 1905-ben önállósította magát. Bécsben mint egyenruhaszabász I. Ferenc Józsefnek, II. Károlynak, II. Vilmosnak, VII. Edwárdnak és több előkelőségnek készített mentéket és attilákat. Az Ipt.-nek előljárósági tagja, tagja az Iparkamarának és a főv. tvh. biz.-nak, alapító alelnöke a K. I. O. Sz.-nak. A világháború alatt az orosz, francia és olasz fronton a II. repülő századnál teljesített szolgálatot. Neje: Horváth Irma.

Pellion Emil, férfiszabó m. József u. 43. Szül. 1893-ban Zircen, szab. u. ott 1918-ban. Szaktudása fejlesztése céljából a fővárosba jött és itt jó mesterek oldalán segédeskedett. 1929-ben önállósította magát. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Bergmann Matild.

Pfeiffer Imre, férfiszabó m., Remete ucca 36. Szül. 1894-ben Barcson; szab. 1911-ben Csurgón. Budapesti mesterek műhelyeiben töltötte segédéveit, ugyanitt önállósította magát 1925-ben. Rendelésre dolgozik, szakértéssel vezetett műhelyében, ahol 2 segéd talál munkát. 1914-ben már a harctérre került, az orosz fronton sebesülten fogságba került és csak 1920-ban jutott haza. Neje: Bokos Julia.

Pfeiffer Gyula

Pellion Emil

Pfeiffer Gyula, férfiszabó m., Rökk Szilárd u. 5. Szül. 1872-ben Nemesládony községben; szab. 1889-ben Simonyiban. Segédi gyakorlatát Sopron, Győr és Budapest műhelyeiben szerezte meg. 1901 óta önálló mester. Kiváló munkáiért számos kitüntetést kapott, így 1923-ban aranyérmet, 1924-ben bronzérmet, 1930-ban díszoklevelet és arany érmet. Az Ipt. előlj. póttagja; a Ker. Szabóip. Szöv.-nek számvizsg. tagja, stb. Neje: Gyarmathy Eleonora. Gyula fia a szakmában dolgozik és többszörösen ki lett tüntetve.

Pichler Péter

Pintér Géza

Pichler Péter, férfiszabó m., Nagytemplom u. 6. Szül. Budapesten 1900-ban, szab. u. itt 1916-ban. Járt mint segéd Franciaország és Belgium nagy városaiban és dolgozott a főváros jelentékeny műhelyeiben is. Tökéletes szaktudással felfegyverezve nyitotta meg 1929-ben műhelyét. 1926-ban a keresk. és Iparkamarától tanulmányi ösztöndíjat nyert.

Pintér Géza, férfiszabó m., Kazinczy ucca 5. Szül. Váchartyánban 1878-ban; szab. Rákospalotán 1893-ban, atyja műhelyében. Mint segéd Zólyom, Besztercebánya, Nagyvárad, Kaposvár műhelyeiben dolgozott. Budapesten hosszabb ideig működött mint szabász Leitersdorfer cégnél. 1919 óta önálló. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje: Ternyák Irén. Régi szabó családból származik, nagyatyja Vácott híres mester volt. Oszkár fia is a szabóságot folytatja.

Pitron Gusztáv, férfiszabó m., Grassalkovics u. 4. Szül. Nyitrazsámbokon 1891-ben; szab. Nyitrán 1914-ben. Tanulmányait Bécs, Drezda és Berlin nagy műhelyeiben egészítette ki. Visszatérve Budapestre, 1918-ban önállósította magát. Nyitrán az ipari kiállításon elismerő oklevelet nyert. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített.

Pintér Sándor, férfiszabó m., Attila körút 23. Szül. 1871-ben Mérges községben; szab. Győrött 1889-ben. Győr, Pápa, Székesfehérvár és Budapest jó műhelyeiben töltötte segédidejét. 1899 óta önálló mester. Tagja a Ker. Ip. Orsz. Szöv.-nek. 1900-ban nőül vette Szabó Lidiát.

Pintér Sándor

Piringer Péter

Piringer Péter, úri-, női- és gyermek szabó m., Visegrádi u. 29. Pári községben szül. 1887-ben, szab. Budapesten 1904-ben. Mint segéd 2 évig előkelő párisi cégeknél fejlesztette izlését és szaktudását. Párisi tartózkodása alatt az ottani kiállításon díszoklevelet és arany érdemkeresztet nyert. 1909 óta önálló műhelyében dolgozik mérték szerint a jobb középosztály részére. A világháborúban szerzett kitüntetései: kétszer br. v. é., kis ez. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Potz Irma.

Pláncsán László, férfiszabó m., Bérkocsis u. 30. Szül. Cséresen 1879-ben; szab. Nyiregyházán 1896-ban. Debrecenben és Budapesten töltötte segédidejét. Rendelésre dolgozó szabóságát 1911 óta vezeti. Eddig 3 tanulót szabadított. A világháborúban 6 évet orosz fogságban szenvedett. Neje: Fuckel Mária.

Pláncsán László

Pleiner János

Pleiner János, férfiszabó m., Zugló u. 4. Szegszárdon szül. 1891-ben, szab. Budapesten 1911-ben. A főváros előkelő műhelyeiben dolgozott mint segéd 1924-ig, amikor önálló lett. Kizáróan rendelésre, mérték szerint dolgozik. Mint tanonc elismerő okl.-et és pénzjutalmat nyert. Tagja a Turul Sport Klubnak. 1914-ben nőül vette Hockstein Alojziát.

Polánszki P. Péter, férfiszabó m. Garai ucca 44.

Poda Gyula, szabó m., Lujza ucca 1/c.

Polgár Géza, szabó m., Ó u. 14. Tel.: 188—65. Szül. 1877-ben Garamdamásk községben; szab. 1894-ben Esztergomban. Hosszú külföldi tanulmányúton volt, Budapesten mint szabász működött. Saját erejéből önállósította magát 1905-ben. 6—8 segéddel dolgozik. Az orosz harctéren mint őrmester hadifogságba esett és 29 havi fogság után került haza. Kit.: K. cs.-k. Neje: Máczik Julia. Mindkét fiát a szabóiparra nevelte.

Pollák István, férfiszabó m., Dob u. 34.

Pollák Miksa, férfiszabó m., Nefelejts u. 15. Szül. 1880-ban Pálfa községben, szab. Szedresen 1897-ben. Az ország nagyobb városaiban és Budapesten dolgozott jobb mesterek mellett mint segéd. 1925-ben alapított műhelyében jobb közönség számára rendelt munkát készít. A világháborúban két évi frontszolg. után orosz hadifogságba került, ahol 2 évig sínylődött. Neje: Schwarcz Hermin.

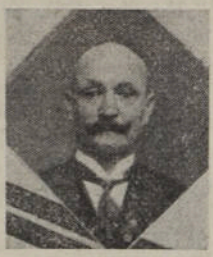
Popeszku Simon, férfiszabó m., Lónyai u. 13/b. Szül. 1882-ben Szabadhely községben, szab. 1899-ben Gyorokon. Arad, Szeged, Makó és Budapest nagyobb műhelyeiben tökéletesítette magát mint segéd a szakmában. Speciálista a frakk szabászatban. Rendelői a születési- és pénzarisztokrácia tagjaiból kerülnek ki. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat állandóan. Neje: Csánki Zsófia.

Potz Mátyás, férfiszabó m., Podmaniczky u. 9.

Poczem János, férfiszabó m., József u. 35. Szül. 1891-ben Pakson, szab. Mohácson 1908-ban. Zágráb, Eszék, Fiume és Budapest műhelyeiben szerzett mint segéd gyakorlatot. 1923 óta vezeti rendelésre dolgozó műhelyét, amelyben kifogástalan munkát produkál. Neje: Németh Karola.

Poczem János

Porubszky László

Porubszky László, férfiszabó m., Kisfuvaros u. 8. Szül. 1876-ban Rimaszombaton; szab. 1903-ban u. ott. Losoncon kezdte meg segédi tevékenységét, később a főváros jó mesterei mellett egészítette ki szakismereteit. 1924 óta önálló. Több kiállításon vett részt és kitüntetéseket kapott. A világháborúban végig a fronton teljesített szolgálatot. Kit.: K. cs.-k. Neje: Antonyák Anna.

Potecz József, férfiszabó m., a Potecz és Schláth-cég beltagja, Hajtsár út 87/b. Szül. 1903-ban Bábaszéken, szab. 1921-ben Budapesten. 1930-ban alapították a társas műhelyt, amelyben rendelésre dolgoznak I-a kivitelben. Neje: Nagy Gizella.

Pomázi Imre, szabó m., Bercsényi u. 7.

Porcia Károly, férfiszabó m., Múzeum körút 29. Szül. 1892-ben Debrecenben; szab. 1910-ben u. ott. Budapest neves műhelyeiben dolgozott mint segéd 1924-ig, amikor önállósította magát. A debreceni ip. kiállításon elismerő oklevelet nyert. A világháborúban részt vett. Neje: Kaufmann Janka.

Potzmann Antal, férfiszabó m., Garay ucca 9. Vámosderecske községben szül. 1869-ben, szab. Lapenbachban 1885-ben. Segédévei alatt Bécs és Budapest előkelő műhelyeiben tökéletesen kitanulta szakmáját, melyet 1900 óta saját üzemében gyakorol. Béla fia szintén a szakmában dolgozik és kiváló tudásával édesatyját támogatja. Neje: Bruder Rozika.

Pöcze Zsigmond, férfi- és nőiszabó m., Kőfaragó u. 5. Szül. 1897-ben Komáromban; szab. Kisbéren 1913-ban. Bukarest és Budapest műhelyeiben dolgozott mint segéd 1922-ig, amikor önállósította magát. Elsajátította a nőiszabóságot és 4 segéddel dolgozó, nagyforgalmú műhelyében női és férfi konfekciómunkával foglalkozik. A világháborúban részt vett. Neje Aupek Mária.

Preisz Vilmos, férfiszabó m., Timár u. 2. Szül. 1867-ben Tékes községben, szab. 1883-ban Döbrökösön még a céhrendszer alatt. Remekben készült munkája dícséretben részesült. Pécs, Szegszárd és Budapest jeles mesterei mellett segédeskedett. 1904-ben alapított műhelye nagyarányú konfekció munkára van berendezve. Jelenleg 10 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. Körülbelül 20—25 tanulót szabadított. Vezető szerepet játszik kerülete társadalmi életében. Jótékonysága közismert. Az Izr. Hitközség vál. tagja. A világháborúban 2 évig az orosz fronton szolgált. Neje: Kohn Janka.

Prokopecz János, férfiszabó m., Akácfa ucca 62.

Predanóczy Pál, férfiszabó m., Vasvári Pál u. 9. Szül. 1873-ban Trencsén megyében, szab. Budapesten 1889-ben. Önállósításáig (1913) Budapest és Bécs műhelyeiben segédeskedett. Részt vett több kiállításon. Jelenleg főként üzletek részére dolgozik. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Mihalik Erzsébet. Fia a szakmában dolgozik.

Predonóczy Pál

Prokopecz Pál

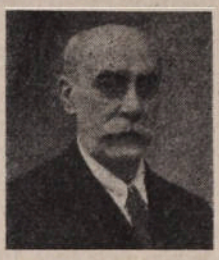
Prokopecz Pál, férfiszabó m., Kiscell ucca 13. Szül. Galántán 1898-ban; szab. 1914-ben P. Jánosnál. Öt éven át dolgozott mint segéd Pozsád Sándornál. 1919-ben nyitott műhelyében polgári és egyenruhaszabósággal foglalkozik. Jelenleg 4 segédet tart. Neje: Leisz Alojzia, segitségére van a nagyforgalmú műhely vezetésében.

Predl Lajos, férfiszabó m., Bálvány u. 11. Komárvárosban (Zala m.) szül. 1905-ben; 1923-ban Keszthelyen szab. 6 éven át dolgozott Budapest nagyobb műhe-

lyeiben és 1929-ben lett önálló. Nagy szorgalommal és hozzáértéssel szolgálja ki jobb osztályhoz tartozó rendelőit. Szabászatot tanult. Szép munkájáért elismerő oklevéllel tüntették ki.

Predl Lajos

Preisz Ignác

Preisz Ignác, férfiszabó m., Szövetség ucca 35. Szül. Abonyban 1860-ban; szab. Szolnokon 1878-ban. Segédidejét az ország nagyobb városaiban és a fővárosban töltötte. 1884-ben nyitotta meg műhelyét. Régi szabó családból származik, atyja a nagyabonyi szabó céhnek mestere volt. 46 éves műhelye az egész szakmában megbecsülésnek örvend, még ma is fiatalos munkakedvvel és energiával szolgálja ki a jobb körökhöz tartozó rendelőit. Neje: Teitelbaum Berta.

Pritz József, férfiszabó m., Krisztina körút 99. Szül. 1871-ben; szab. 1885-ben Újbányán. Németország nagy városaiban, Esztergomban és Budapesten szerezte meg segédi gyakorlatát. 1910-ben alapított műhelyében rendelésre dolgozik. Tagja több szakegyletnek. A világháborúban 2 évet a fronton töltött. Neje: Král Paula.

Princz Manó, férfiszabó mester, Wekerle Sándor u. 5. Budapesten 1856-ban szül. és 1872-ben még a céhrendszer alatt szabadult fel. Segédéveit a Neuländer híres szabómesternél és Wienben töltötte. 1888-ban önállósította magát. 45 év óta mint önálló mester a legelsők közé emelkedett. Iparának úgy kulturális mint szociális mozgalmaiban állandóan tevékeny részt vett és mint egyikét a legtekintélyesebb és legismertebb mestereknek országosan ismerik. Műhelyéből csakis elsőrangú munka kerül ki ,a legjobb közönség számára.

Probó István, férfiszabó m., József u. 53. Szül. 1900-ban Budapesten, szab. u. itt 1918-ban. Jó műhelyekben eltöltött segédévek után 1925-ben lett önálló. Műhelyében 1 segédet foglalkoztat. Rendelésre dolgozik. Neje: Horváth Erzsébet.

Purjesz Adolf, férfiszabó m., Nagymező u. 6. Szül. 1864-ben; szab. 1877-ben Szilágycseh községben. Szakmájának alapos elsajátítása céljából a fővárosba jött és 18 éven át segédeskedett jobb műhelyekben. 1895-ben lett önálló. Műhelyét nagy képzettséggel vezeti. Neje: Grosz Riza.

Rab András, férfiszabó m., Garay u. 2.

Raczky Pál, férfiszabó m., Aggteleki ucca 11. Szül. Pánd községben 1887-ben; szab. Budapesten 1903-ban; ugyanitt töltötte jó mesterek oldalán segédéveit. 1912 óta önálló. Rendelésre dolgozó szabóságában 2 tanulónak ad munkát. Részt vett a világháborúban, 3 évet fogságban töltött. 1919-ben megnősült.

Raffay András, férfiszabó m., Rákóczi út 57/a. Szül. 1851-ben; szab. 1868-ban Turani községben, még a céhrendszer alatt. A kor követelményének megfelelően, mint legény, vándorúton volt. 1879-ben lett önálló és azóta megszakítás nélkül dolgozik. A szakma egyik legidősebb még működő tagja. Az ág. ev. egyház volt tanácsosa, jelenleg egyházfi. Neje: Kutlik Julianna.

Raffay András

Rauscher Bálint

Rakovszky Miklós, férfiszabó m., Podmaniczky u. 55. Tel.: 134—57. Szül. Aranyosmaróton 1892-ben; szab. Léván 1909-ben. Szakmájának gyökeres elsajátítása végett a fővárosba jött, ahol 13 évig működött mint segéd. Kiváló szaktudással felszerelve, 1922-ben önállósította magát. Műhelyében 4 segéd és 2 tanuló van alkalmazva. A világháborúban egyszer megsebesült. Kit.: vaskereszt.

Rakovszky Mihály, férfiszabó m., Zsigmond u. 14.

Ratting József, férfiszabó m. Koháry ucca 19.

Rauscher Bálint, férfiszabó m., Lipót körút 26. Szül. 1888-ban Láncos községben, szab. 1906-ban Budapesten. A fővárosban dolgozott mint segéd, később mint szabász a Nánási cégnél. Elsőrendű munkát produkáló műhelyét 1914-ben alapította. A világháborúban hősies magatar-

tását nagy ez. v. é., kétszer kis ez. v. é., br. v. é. stb. kitüntetésekkel jutalmazták. Neje: Kormos Erzsébet.

Rády Károly, férfiszabó m., Víg u. 4. Szül. 1877-ben; szab. 1893-ban Budapesten, itt dolgozott 12 éven át. Weiner és Grünbaum cégnél. 1905-ben lett önálló. 3 segédet és 2 tanulót tart. Pesterzsébeti családi háza munkájának gyümölcse. Tagja több szakegyletnek. Részt vett a világháborúban. Nős.

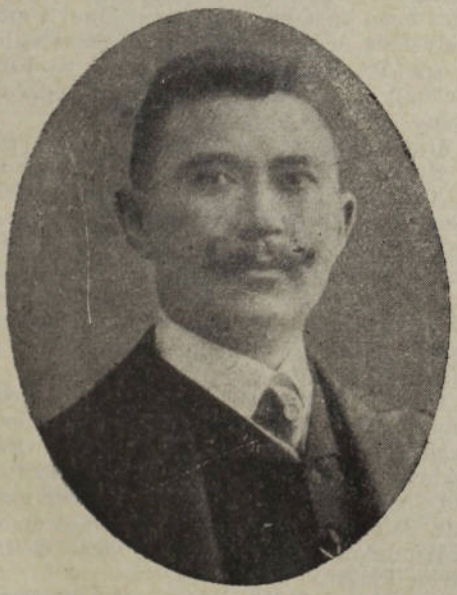

Rády Károly

Rácz Géza

Rácz Géza, férfiszabó m., Aranykéz u. 4. Szül. 1887-ben Vágvecsén, szab. 1904-ben Budapesten. Önállósításáig a főváros nagy műhelyeiben szerzett tapasztalatokat. 2 segédet foglalkoztató, jóhírű

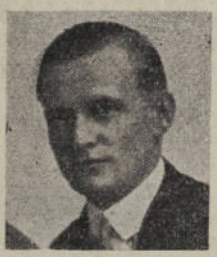

Rácz József alelnök

műhelyét 1911-ben alapította. Gyakorlott kezéből tökéletes munka kerül ki. Az Ipt. előlj. tagja, az Ip. O. Sz. Ker. csoportjának alelnöke stb. A szakma egyik vezető egyénisége. A világháborúban részt vett. Neje: Oszátczky Margit.

Rácz József, férfiszabó m., Dembinszky ucca 4. Szül. 1877-ben; szab. 1891-ben Budapesten. Felszabadulása után Tatatóvárosban és Székelyudvarhelyen segédeskedett, mígnem 1904-ben megvetette alapját mostani műhelyének. 4 segéddel és 2 tanulóval végzi szakképzett munkáit. Az Ipt.-nek 12 éve ügyvezető alelnöke; az Egyesült Szabóiparosok Körének vál. tagja. A világháborúban 3 évig katonai szolgálatot teljesített. Neje: Weisz Katalin.

Rácz Mihály, férfiszabó m., Viola u. 21. Szül. 1881-ben Szárföldön, szab. 1896-ban Csornán. Szaktudása fejlesztése érdekében segédi gyakorlatát Budapesten folytatta. 1913-ban önállósította magát. Rendelésre dolgozó jóhírű műhelyében 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. A világháborúban kezdettől fogva részt vett, sebesülten orosz hadifogságba került. Neje: Vámosi Róza.

Rácz Mihály

Ráfeisen András

Rácz Mihály, férfiszabó m., Podmaniczky u. 77. Szül. Mátészalkán 1895-ben. Szülővárosában tanulta ki az ipart és szabadulása (1912) után Debrecen, Szatmár, Nagykároly és Nyiregyháza műhelyeiben dolgozott. Széleskörű szaktudását 1925-ben alapított műhelyében hasznosítja. 1 segéd és 1 tanuló dolgozik keze alatt. A világháborúban 42 hónapot az orosz és olasz fronton harcolt, háromszor megsebesült. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Sándor Matild.

Ráfeisen András, férfiszabó m., Elemér u. 29. Szül. Köblényben 1875-ben, szab. Szászváron 1889-ben. Eszék, Pécs és Budapest műhelyeiben fejlesztette mint segéd szaktudását. 1926-ban lett önálló. 25 éve szabász a Molnár cégnél. Neje: Hähn Erzsébet.

Ráfi István, férfiszabó m., Aréna út 10.

Rechnitzer József, férfiszabó m., Wekerle Sándor u. 5. Szül. Magyaróváron 1876-ban, szab. Budapesten 1898-ban. Mint segéd a fővárosban, Berlin, Zürich és München műhelyeiben szerzett széleskörű gyakorlatot. A szabászatot az Ipt.

tanfolyamán végezte. 1918 óta önálló mester.

Rehorn Péter, férfiszabó m., Király ucca 11. Szül. Ószivác községben 1882-ben; szab. Zomborban 1899-ben. Segédi gyakorlatát a fővárosban szerezte meg, elsajátította az egyenruhaszabóságot. 1907 óta önálló, jelenleg 1 segéddel dolgozik. Részt vett a világháborúban. Neje: Sántha Mária. Péter fia műhelyében dolgozik.

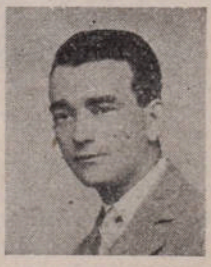
Reich Salamon, férfiszabó m., Lázár u. 11. Szül. 1871-ben, szab. 1888-ban Aradon. Segédi gyakorlatát a főváros műhelyeiben szerezte meg. Önálló műhelyét 1907-ben alapította, főként javítással foglalkozik.

Reismann Lajos, férfiszabó m., Csáky ucca 28.

Reiter Salamon, férfiszabó m., Murányi u. 23. Szül. 1893-ban Beregszászon; u. ott szab. 1909-ben Segédévei alatt nagyobb felvidéki városokban és a fővárosban gyarapította szakismereteit, üzletének 1923-ban történt megalapításáig. Műhelyét nagy körültekintéssel vezeti, 1—2 segéd és 2 tanuló közreműködésével. Neje: Szekeres Irén.

Rehorn Péter

Répási Gy. Tivadar

Répási György Tivadar, férfiszabó m., Királyi Pál u. 16. Szül. 1904-ben Battonyán; szab. 1920-ban szülővárosában. Aradon dolgozott kezdetben mint segéd, később a főváros nagyobb műhelyeiben fejlesztette szakismereteit. 1929 óta önálló mester. 2 segéddel dolgozik, jó cégek részére.

Rétay Imre, szabó m., a „Török György" cég beltagja, Váci u. 25. Tel.: 886—28. 1892 óta visz vezető szerepet a testület életében. Ipt. előljárósági tag, **az Orsz. Ip. Egy.** számvizsg. biz. tagja, a Sz. O. Sz. v. ig. tagja, a Baross Szöv. vál. tagja, a Ker. Szabó Ip. Szöv. vál. tagja, stb. stb. Szül. 1867-ben Budapesten. A kereskedelmi elvégzése után lépett a szabóiparba. 1885-ben szabadult fel. Szaktudását Bécs (itt szabászati tanfolyamot végzett) és Berlin mestereinél fejlesztette. 1897-ben vette át szabadítómesterének 1867-ben alapított vállalatát. Szalónja egyike a belváros legrégibb és legelismertebb szakmabeli cégének. 5 segéddel dolgozik. Neje: Roda Olga Gabriella.

Rikker Antal, férfiszabó m., Halom ucca 13. Szül. 1894-ben Tolnán; u. ott szab. 1910-ben. Önállósításáig mint segéd Budapest műhelyeiben gyarapította szakismereteit. Rendelésre dolgozó műhelyét 1922-ben nyitotta meg. Részt vett a világháborúban. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Pintér Erzsébet.

Rikker Antal

Rille József

Rille József, férfiszabó m., Bécsi u. 58. Szül. 1893-ban; szab. Apatinban 1909-ben. Hét éven keresztül Budapest jónevű műhelyeiben segédeskedett. 1920 óta önálló. 1 segédet foglalkoztat. Tagja a Ker. Szabóip. Orsz. Szöv.-nek. Neje: Légrády Ilona.

Ripely Ferenc, férfiszabó m., Dob u. 69.

Ritter Sándor, szabó m., Kisfaludy u. 1. Tel. (hívó) 303-80. Nagykanizsán 1899-ben szül., 1914-ben szab. 11 évig dolgozott szabadulási helyén, a fővárosban és Ausztriában. Szabóságát 1925-ben alapította. A közép és felsőbb társadalmi osztály részére I-a munkát készít. 2 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. Résztvett a világháborúban.

Rosenberg József, férfiszabó m., Hernád u. 25. Szül. 1903-ban Budapesten; szab. Győrött 1923-ban Kitüntetéssel. Segédéveit Budapesten és Győrött töltötte. 1928-ban saját erejéből önállósította magát. Jelenleg 1 segéddel végzi elsőrendű szakmunkáit. 1927-ben nőül vette Gelbmann Fannit.

Rosenberg Mihály, férfiszabó m., István út 30. Szül. Bikszádon 1878-ban, szab. Nagybányán 1895-ben. Szülővárosából mint segéd Szatmárra, majd Budapestre ment és előkelő műhelyekben szerezte meg a szükséges gyakorlatot. 1903 óta önálló mester. Elnökségi tagja az Izr. Hitközségnek és több jótékonysági és kulturális egyesületben fejt ki tevékenysé-

get. A világháborúban az orosz fronton harcolt, mint 50%-os rokkant szerelt le. Neje: Klein Teréz.

Rosenfeld Mór, férfiszabó m., Aréna út 5. Szül. 1863-ban Bélaház községben, szab. Budapesten 1881-ben, még a céhrendszer alatt. Mint segéd Budapest mű-

Rósenberg József

Róth Bernát

helyeiben dolgozott. 1890 óta önálló mester; mostani üzletét 25 év előtt nyitotta meg. 2 segédet foglalkoztat, 6 tanoncot szabadított. Egyike a főváros legrégibb jóhírű mestereinek. 1888-ban nőül vette Schlamovits Saroltát.

Rosenfeld Mór

Rosenfeld Áron, férfiszabó m., Garai tér 17.

Róth Bernát, férfiszabó m., Lujza u. 22. Szül. 1902-ben Csenger községben; szab. Budapesten 1916-ban. Segédéveit a fővárosban, jónevű mesterek műhelyeiben töltötte. 1926-ban alapította meg műhelyét. Üzletek részére dolgozik I-a kivitelben.

Roszt Leó, férfiszabó m., Munkácsy u. 31. Szül. 1895-ben Ebedec községben, szab. Budapesten 1912-ben. Önállósításáig jóhírű budapesti cégeknél szerzett sokoldalú tapasztalatot. Elvégezte a Technológia szabászati tanfolyamát. Jelenleg nagy üzletek részére dolgozik. 1915-től végigharcolta az orosz, román és szerb fronton a világháborút, súlyosan megsebesült. Neje: Herenkovics Eszter.

Roth Andor, férfiszabó m., Szív u. 71. Szül. 1903-ban Budapesten, ugyanitt tanulta Feldmann Adolf cégnél a szakmát. Szabadulása után (1919) külföldi tanulmányútra ment és bejárta egész Nyugat-európát. Gazdag tapasztalatait 1929-ben alapított műhelyében használja fel. Előkelő rendelőinek kifogástalan munkát szállít. 2 segédet és 1 tanulót alkalmaz. Tagja a Szabóip. Szöv.-nek. Neje: Lichter Ilona.

Roszt Leó

Rovenszky János

Rovenszky János, férfiszabó m., Liliom u. 31. Szül. 1898-ban Alsólócz községben, szab. 1916-ban Budapesten Serfőző János műhelyében, ahol egy ideig mint segéd is dolgozott. 1923 óta önálló. Műhelyében szakértő vezetése mellett 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. A világháborúban az olasz fronton harcolt, egyszer megsebesült. Neje: Monsko Irma.

Rozseviz Adolf, férfiszabó m., Próféta ucca 7. Szül. 1871-ben Nagykállóan; szab. 1887-ben Budapesten. Önállósításáig, 1895-ig, a főváros mesterei mellett segédeskedett. Műhelyét a gyermekruhakészítésre specializálta, 1 segédet foglalkoztat. Munkáját két ízben ezüst és két ízben bronzéremmel tüntették ki. Neje: Steiner Lenke.

Rösner Izidor

Rubin Szijja Baruch

Rösner Izidor, férfiszabó m., gr. Zichy Jenő u. 32. Szül. 1890-ben, szab. 1906-ban Tiszaujlakon. Bécs, Kolozsvár, Szatmár, Nagyvárad és Pest főbb állomásai segéd-

éveinek. 1914—18-ig katonai szolgálatot teljesített. 1918-ban önállósította magát. 1 segéddel dolgozik. Szorgalma és szakképzettsége jó munkájának garanciája. Neje: Engelsberg Adél.

Rubin Szijja Baruch, férfiszabó m., Dobozi u. 15. Szül. 1885-ben Gorlicén; u. ott szab. Önállósításáig Budapest műhelyeiben fejlesztette szakismereteit. 1913 óta vezeti, tömegmunkát termelő, forgalmas műhelyét. 1909-ben nőül vette Bresmann Esztert.

Rusz László szabó m., Dugonics u. 12/b. Pancsován 1896-ban szül.; u. ott 1912-ben szab. Segéd szülőhelyén és Budapesten volt. 1929-ben önállósította magát. Oklevéllel kitüntetett mester. Háború alatt 36 hónapig volt a harctéren. Három nyelvet beszél. 1925-ben megnősült. Neje: Marschalek Irén.

Rusz László

Rusbatzky János

Rusz Péter, férfiszabó m., Fhg. Sándor ucca 9. Szül. Bakonyoszlop községben 1890-ben; szab. Zircen 1909-ben, ugyanitt kezdte meg segédi tevékenységét, később a főváros nagy műhelyeiben folytatta önállósításáig, 1929-ig. Rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban 1 havi frontszolgálat után orosz hadifogságba került, ahol 6 évig szenvedett. Neje: Francsics Erzsébet.

Ruszinka Antal, férfiszabó m., Klauzál tér 12.

Ruttner Salamon, férfiszabó m., Konti ucca 5. Szül. 1895-ben Máramarossziget-en; szab. 1913-ban Budapesten, ahol 9 esztendeig mint segéd is dolgozott. Vásári munkával foglalkozó szabóságát 1922-ben alapította. A háborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Pollák Jolán.

Rusbatzky János, férfiszabó m., Ráday u. 47. Szül. 1885-ben Svedler községben, (Szepes m.), szab. 1901-ben Jászon. A Felvidék városaiban, Székesfehérváron és Budapesten tökéletesítette jobb mesterek mellett mint segéd szaktudását. 1912-ben önállósította magát. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Neje: Kunzer Erzsébet.

Salamon Antal, férfiszabó m., Hajó u. 8—10. Szül. Oszló községben 1879-ben; szab. Marosvásárhelyen 1896-ban. Önállósítása (1906) előtt Nagyváradon és Budapesten segédeskedett. Kizáróan rendelésre, I-a kivitelben dolgozó műhelyében 3 segéd és 1 tanuló talál munkát. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: br. v. é. és vas é. k. Neje: Blau Teréz.

Salamon Zoltán, szabó m., Hegedüs Sándor u. 23.

Samu Ferenc, férfiszabó m., Vilmos császár út 4. Szül. Tur községben 1881-ben; szab. Esztergomban 1898-ban. Segédidejét Budapest előkelő műhelyeiben töltötte. Elsajátította az egyenruhaszabóságot. 1908-ban létesített műhelyében polgári és egyeruhaszabósággal foglalkozik. A világháborúban 43 hónapot a fronton töltött. Neje: Benedek Róza.

Sámuel József, férfiszabó m., Teleky tér 3. Szül. 1875-ben; szab. Szászrégenben 1890-ben. Kolozsvár, Nagyvárad, Budapest, Bécs és Berlin fontosabb állomásai segédéveinek. 1902-ben önállósította magát. Műhelyében rendelésre dolgozik. A világháborúban részt vett. Neje Györk Ida. Miklós fia a szakmát tanulta.

Samráli Károly, férfiszabó m., Nefelejts u. 32. Szül. 1892-ben; szab. 1910-ben Nagykárolyban. Nyolc éven át gyakorolta Budapest nagy műhelyeiben mint segéd iparát. 1918 óta vezeti mérték szerint, rendelésre dolgozó önálló műhelyét. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített.

Samú István, férfiszabó m., Pauler u. 2. Szül. 1868-ban Garamvezekény községben; szab. Léván 1883-ban. Segédéveit Esztergom, Komárom, Kecskemét, stb. városokban töltötte és nagy szakképzettséget szerzett magának. 1885-ben kitüntetést nyert munkájáért. 1897 óta mint önálló mester működik. A társadalmi és iparoséletben élénken részt vesz. (Sz. O. Sz., Ker. Ip. Szöv. tagja.) A világháborúban 2 évig küzdött. Neje: Veres Mária.

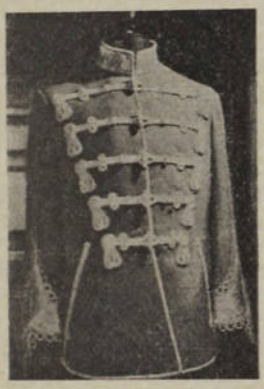
Sarkadi Nagy István, férfiszabó m., Zsigmond tér 6. Szül. 1897-ben Szentesen; u. ott szab. 1914-ben. Szakismereteit a főváros műhelyeiben tökéletesítette. 1918-ban alapította kizáróan rendelésre, elsőrendű munkát termelő műhelyét, amelyben 1—2 segéddel dolgozik. Neje: Tóth Erzsébet Valéria.

Sánta Imre, férfiszabó m., Bokréta u. 34. Szül. 1888-ban; szab. 1906-ban Budapesten. Hosszú időt töltött mint segéd a

főváros jónevű műhelyeiben 1929-ben önállósította magát. Elsajátította a női szabóságot. A világháborúban részt vett az orosz, olasz és szerb fronton. kit.: K. cs.-k. és seb. é. Neje: Pollák Róza.

Sánta József, férfiszabó m., Akácfa u. 18. 1889-ben szül. Albisban; szab. Sepsiszentgyörgyön 1906-ban. Felszabadulása alkalmával szép munkájáért dicsérő oklevéllel tüntették ki. 1914-ben lett önálló és azóta változatlan agilitással vesz részt az ipari küzdelmekben. József fia nála szahadult 1930-ban és segítőtársa a munkában. Neje: Répánzsky Róza.

Sárkány Iván, férfiszabó m., Práter ucca 59/a.

Sárosi András munkája

Sárosi András, férfiszabó m., Kinizsi u. 25. Szül. Nagysáros on 1874-ben, szab. 1890-ben Kassán. Ugyanitt kezdte meg segédi tevékenységét, majd a főváros előkelő üzemeiben folytatta. Kellő felkészültség után 1906-ban megnyitotta főként egyenruhaszabászattal foglalkozó műhelyét. Ipari kiállításokon több kitüntetést és díjat nyert. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Lénárth Margit.

Sárpátky Sándor, férfiszabó m., Telep ucca 9.

Schall Károly, férfiszabó m., Verseny u. 10. Szül. Nagyvázsonyban; szab. 1910-ben ugyanott. Budapest előkelő műhelyeiben szerezte meg segédi gyakorlatát. 1921-ben lett önállóvá. Szakképzett munkáit a jobb középosztály veszi igénybe. 2 segéddel és 1—2 tanulóval dolgozik. A világháborúban 22 hónapig frontszolgálatot teljesített. Neje: Szukai Júlia.

Schamberger Róbert, férfiszabó m., Rökk Szilárd u. 22. Szül. 1889-ben; szab. 1907-ben Tatán. Mint segéd Debrecen, Kolozsvár, Bécs és Budapest műhelyeiben tökéletesítette szakismereteit. Két segédet foglalkoztató műhelyét 1918-ban alapította. Eddig 4 tanulót szabadított. Élénk részt vesz a szakma mozgalmaiban. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Blumenthal Mária.

Schall Károly és neje

Schamberger Róbert

Schaub János, szabó m., a „Dill és Schaub" cég beltagja, Irányi u. 15. félem. Szül. 1877-ben Sóváron; szab. 1893-ban Eperjesen. 1895-ben a fővárosba jött, ahol 10 évig fejlesztette szaktudását. 1905-ben megalapította társasalapon előkelő belvárosi szalónját, ahol 10 segéddel dolgozik. 1908-ban vette nőül Lakatos Juliát.

Schaub János

Scherer József

Scherer József, férfiszabó m., Széll Kálmán tér 10. Szül. 1881-ben Pesthidegkúton; szab. 1900-ban Budapesten. Rövid segédeskedés után 1904-ben megnyitotta önálló műhelyét, amelyet nagy szorgalommal a mai vonalra fejlesztett. 2 segéddel dolgozik. A világháborúban részt vett. Neje Kepler Teréz. József fia Párisban végezte a szabászatot, kiváló eredménnyel. Aranyoklevéllel lett kitüntetve.

Schemnitzer Lajos, férfiszabó m., Bajza u. 40. Szül. 1872-ben, szab. Stószon 1888-ban. Szabadulása után az ország néhány nagyobb városában és Budapesten tökéletesítette szakismereteit mint segéd. 1913-ban önállósította magát; műhelyé-

ben rendelésre, mérték szerint dolgozik. Tagja a Kereszt. Ip. Szöv.-nek. A világháborúban részt vett. Neje: Marosi Erzsébet.
Máriát.

Schei Sándor, férfiszabó, Kálmán u. 23. Szül. Szilágycseh községben 1879-ben, szab. Szilágysomlyón 1897-ben. Mint segéd a főváros jobb műhelyeiben dolgozott. 1920 óta vezeti 2 segédet foglalkoztató, rendelésre dolgozó műhelyét. A világháborúban frontszolgálatot teljesített. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Freund Erzsébet.

Scheierli István

Schlath J.

Scheierli István, polg.- és egyenruha szabó m., Régiposta u. 7—9. Szül. Szatmáron 1912-ben, szab. Budapesten 1910-ben. Mint segéd előkelő pesti cégeknél működött, majd 1916-ban önállósította magát. A Technológia összes szakbavágó tanfolyamát elvégezte. Az iparostársadalom egyik igen számottevő tényezője. A Ker. Szabómesterek Orsz. Szövetségének volt jegyzője, a Katonaszabók Egy.-nek volt főtitkára, a Főv. Ip. Dalárda alapító tagja és volt főtitkára, stb. Nős.

Schilli József, férfiszabó m., Dorottya u. 11. Szül. 1900-ban, szab. 1917-ben Zomba községben. Szaktudása fejlesztése céljából a fővárosba jött és 10 éven át működött mint segéd jobb mesterek oldalán. 1927-ben lett önálló. Neje: Heidinger Karola.

Scheiber Dávid, férfiszabó m., Péterfy Sándor u. 5. Szül. 1864-ben Káloz községben; szab. 1880-ban Moóron. Tapasztalatokban gazdag segédidő után 1893-ban lett önálló. Műhelyek részére készít kifogástalan munkát. 1893-ban nőül vette Neuwelt Reginát.

Schierl Antal, férfiszabó m., Márvány ucca 29. és Győző u. 5. Szül. 1881-ben, szab. 1897-ben Pozsonyban kitüntetéssel. 21 évi segédi praxisa alatt szakmáját tökéletesen elsajátította és 1918-ban önálló lett. Győző uccai fiókját 1929-ben nyitotta és azóta fia, Antal vezeti. A világháborúban 18 havi frontszolgálat után, orosz fogságba került. 1906-ban nősült; neje: Kondász Ilona.

Schlath J., férfiszabó m., a Potecz és Schlath-cég beltagja, Hajtsár út 87/B. Szül. 1901-ben Óbecsén, szab. 1918-ban Szegeden. Mint segéd szabadulási helyén és Budapesten dolgozott. Neje: Kiss B. Margit. (Egyéb adatokat lásd Potecz Józsefnél.)

Schleer Pál, férfiszabó m., Csáky u. 34.

Schlevenszky Márk, férfiszabó m., Rózsa u. 13. Szül. 1883-ban Nagybányán, szab. Nagybocskón 1901-ben. Segédévei alatt Mármarossziget, Kolozsvár és Budapest műhelyeiben gazdagította szakismereteit. 1921-ben önállósította magát. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. 1916-ban nőül vette Panczák Máriát.

Schmidt Antal, férfiszabó m., Szerdahelyi u. 10. Szül. 1894-ben Piszkén; szab. 1910-ben Budapesten. Mint segéd a főváros műhelyeiben szerzett gyakorlatot. 1921-ben alapított műhelyében 3 segéddel és 3 tanulóval konfekciómunkát készít. 1910-ben díszoklevéllel tüntették ki. Neje: Timan Emília.

Schmidt Pál, férfiszabó m., Batthyány ucca 49. Szül. 1871-ben; szab. 1889-ben Rőtfalván, Sopron, Graz és Budapest Műhelyeiben töltötte a segédesztendőket. Speciális mellényszabóságát 1912-ben alapította. Kizáróan előkelő műhelyek részére dolgozik. 1899-ben nőül vette Hutter Máriát.

Schlevenszky Márk

Schmidt Sándor

Schmidt Sándor, férfiszabó m., Szabolcs u. 7. Szül. 1886-ban Adonyban; szab. u. ott 1903-ban. Megfordult mint segéd Bécs, Nyiregyháza és Budapest műhelyeiben. Egy segéddel dolgozó szabóságát 1919-ben alapította. Részt vett a világháborúban. Neje: Varga Mária.

Schnierer Ferenc, férfiszabó m., Mester u. 9. Szül. 1890-ben Jánoshegy községben, szab. 1906-ban Körmöcbányán. Az ország nagyobb vidéki városaiban dolgozott mint segéd, majd szaktudása fej-

lesztése érdekében Budapest nagyobb műhelyeiben folytatta tevékenységét. 1922 óta önálló mester. 1 segéd és 1 tanuló talál műhelyében munkát. Résztvett a világháborúban az orosz és olasz fronton. Kit.: K. cs.-k. Neje: Mózes Erzsébet.

Schreiber József, férfiszabó m., Klauzál tér 3.

Schőn Izsó, szabó m., Rákóczi út 9.

Schönberger Pál, férfiszabó m., Remete u. 30. Szül. Biharkeresztesen 1891-ben; szab. Nagyváradon 1907-ben Erdély nagy városaiban, Debrecenben, Kassán és Budapesten dolgozott mint segéd. Gazdag tapasztalatait 1921-ben alapított, 1 segéddel dolgozó műhelyében hasznosítja. A világháború tényleges katonai szolgálatban találta és 42 hónapot töltött a frontokon. Kit.: kisez. v. é., br. v. é., K. cs.-k., stb. Neje: Kohn Berta.

Schreiber Márton, férfiszabó m., Bethlen u. 4. Szül. 1881-ben, szab. 1897-ben Máramarosszigeten. Segédideje alatt Miskolc, Debrecen, Szatmár és Budapest jobb műhelyeiben fejlődött kiváló szakemberré. 1918-ban, hazatérve a háborúból, önállósította magát. Neje: Steiner Aranka.

Schuszter Károly, férfiszabó m., Koszorú u. 1. Szül. Gyergyón 1889-ben; szab. 1916-ban Budapesten, ahol mint segéd jó mesterek mellett dolgozott önállósításáig, 1930-ig. Törekvő, fiatal mester, aki minden idejét a munkának szenteli.

Schönberger Pál

Schuszter Pál

Schuszter Pál, férfiszabó m., Elemér u. 6. Szül. 1883-ban Dudor községben; szab. Budapesten 1901-ben. A főváros jelesebb mestereinél gyarapította szaktudását, s 1910-ben nagy készültséggel önállósította magát. 15 inast szabadított fel. Jelenleg 2 segéddel dolgozik. 1907-ben nősült meg; neje: Borday Borbála.

Schwalb Dezső, férfiszabó m., Ráday ucca 37.

Schwarcz Gábor, férfiszabó m., Eötvös ucca 27. Szül. 1852-ben; szab. 1868-ban Budapesten, ugyanitt dolgozott, mint segéd. 1876-ban alapította rendelésre dolgozó szabóságát, amelyben 2 segéddel dolgozik. 1876-ban nősült.

Schwarc Hermann, férfiszabó m., Elemér u. 15. Szül. 1888-ban; szab. 1905-ben Nyiregyházán. Mint segéd Rozsnyón dolgozott, honnan Budapestre került. 1923-ban szakmáját tökéletesen bírva, önállósította magát. Műhelyében minden szakmába vágó munkát végez. A világháborúban 8 havi frontszolgálat után 3 évig volt olasz hadifogságban. Neje: Johoda Mária.

Schwarcz József

Schwarcz József

Schwarcz József, férfiszabó m., Fhg. Sándor u. 23. Szül. Devecserben 1890-ben; szab. Budapesten 1908-ban. Az ország nagyobb városaiban és Budapesten nyert mint segéd tökéletes szaktudást. 1928-ban alapította rendelésre dolgozó műhelyét. A világháborúban kétszer megsebesült és 4 évig orosz fogságban szenvedett. Neje: Török Julia.

Schwarcz József, férfiszabó m., Szerdahelyi u. 16. Szül. 1877-ben Tárnokon; szab. 1895-ben Budapesten, ugyanitt dolgozott jó mesterek mellett mint segéd. 1920-ban nyitotta meg konfekciószabóságát. A világháborúban sebesülten orosz fogságba került, honnan csak 6 év után jutott haza. Neje: Polacsek Éva. Sándor fia a szakmában dolgozik.

Schwarczer Ádám, férfiszabó m., Báthory u. 3. Szül. Kakasdon 1899-ben; szab. Bonyhádon 1916-ban. Előkelő fővárosi műhelyekben tökéletesítette mint segéd szaktudását. 1923 óta önálló, kizáróan rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Deutsch Karolin.

Schwartz Ignác, férfiszabó m., Pacsirtamező u. 22. Szül. Tégláson 1872-ben; szab. u. ott 1888-ban. Segédidejét Debrecen és Budapest nagyobb műhelyeiben töltötte. 1896 óta önálló mester. Eddig 8 jól képzett tanulót szabadított. Részt vesz a szabóság gazdasági mozgalmaiban. A világháborúban a frontokon szolgált és az érdemkereszttel tüntették ki. Neje: Rosenfeld Róza.

Schwartz Ignác, szabó m., Kálvária tér 5.

Schwartz Lajos, férfiszabó m., Izabella ucca 6. Szül. 1866-ban Bóta községben; szab. Mosolcon 1882-ben. Szakmájában való tökéletesedés céljából Berlinben dolgozott. Több vidéki város jeles műhelyeiben segédeskedett. 1890 óta önálló mester, aki kizáróan mérték szerint készíti munkáit, elsőrendű kivitelben. 1892-ben nőül vette Kosztelitz Katalint.

Schwartz Sándor, szabó m., Ó u. 17. Móron 1883-ban szül.; Székesfehérváron 1898-ban szab., amikor pénzjutalomban részesült. 10 évig dolgozott Wien, Abbazia, Triest, Berlin és München legelső mestereinél. 1909-ben alapította vállalatát. Műhelyében 8—10 segéddel dolgozott. Háború alatt a 32. tábori tüzérekkel a szerb, orosz és román fronton volt, mint 33%-os rokkant szerelt le. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k.

Schwartz Zsigmond, szabó m., Csángó ucca 5.

Schwarz Izidor, férfiszabó m., Elemér u. 37. Érpatakon szül. 1891-ben; szab. Újfehértón 1907-ben. Miskolc, Nyíregyháza és Debrecen főbb állomásai segédéveinek, melyek alatt kiváló szakemberré fejlődött. 1928-ban lett önálló, 2 segéddel és 1 tanulóval végzi szakképzett munkáit. A világháborúban részt vett. Kit.: K. cs.-k. Neje: Weisz Frida

Schwerc Eisig, cégtulajdonos: Fekete Leó, férfiszabó mester Lujza ucca 1/b. Szül. 1885-ben, szab. 1920-ban és ez idő óta vezeti atyja Schw. E. által 40 év előtt alapított tömegmunkával foglalkozó műhelyt. A cég egyike volt a fővárosban a legelsőknek, amelyek modern rendszer szerint tömegtermeléssel foglalkoztak. Neje: Neugebauer Frida.

Sebők László, férfiszabó m., Liliom u. 54. Szül. Kecskeméten 1891-ben, szab. Budapesten 1907-ben. Az 1906. évi tanonckiállításon arany oklevelet nyert. A világháború megszakította a segédi prakszisát. 1918-ban hazatérve, önállósította magát. Műhelyében minden szakbavágó munka készül gondos kivitelben. Neje: Korin Róza.

Semmel Sámuel, férfiszabó m., Király ucca 6. Szül. 1876-ban; szab. 1890-ben. Külföldön és a fővárosban töltötte tapasztalatokban gazdag segédéveit. 1905-ben alapított műhelyében a nadrágszabóságban specializálta magát. A világháborúban egyszer megsebesült, vitéz magatartását kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetésekkel jutalmazták. Neje: Schiff Róza.

Sédi János, férfiszabó m., Síp u. 19. Szül. 1882-ben; szab. 1898-ban Aranyos-Maróton. Segédéveit Nagybecskereken Budapesten töltötte. 1919-ben megalapított műhelyében 2 segédnek ad munkát. Eddig 5 tanulót szabadított. Végigharcolta a világháborút az orosz és olasz fronton. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. József fia nála szabadult és jelenleg is műhelyében dolgozik.

Sédi János

Fekete Leó

Serfőző János, férfiszabó m., Vármegyeház u. 7. Szül. Foktőn, (Pest m.), szabadult u. ott 1895-ben. Segédi gyakorlatát Budapest nagy műhelyeiben szerezte meg. Rendelésre és üzletek részére dolgozó műhelyét 1910-ben alapította. 1908-ban nőül vette Raveszky Annát.

Serfőző János

Singer Dezső

Sidlovszky János, férfiszabó m., Váci út 51. Szül. 1877-ben Kistapolcsányon, szab. 1894-ben Aranyosmaróton. Léva, Kispest és Budapest segédéveinek fontosabb állomásai. 1915-ben alapított műhelyében rendelésre és üzletek részére készít 2 segédével és 2 tanulójával Ia kivitelben ruhákat. Alelnöke a Főv. Ip. Dalárdának. Mint dalár szerepelt az ország legtöbb városában és számos díjat nyert. Neje: Schwätz Borbála.

Silbermann József, szabó m., Király ucca 47. Zalaegerszegen 1867-ben szül.; 13 éves korában u. ott szab. Pécs mestereinél fejlesztette szaktudását. 1894-ben megnősült és megalapította műhe-

lyét. Ma egy segéddel dolgozik. Mint nadrágszabó kereskedéseknek szállít. Neje: Zeidler Lina.

Singer Dezső, férfiszabó m., Bajnok ucca 12. Budapesten 1896-ban szül.; 1912-ben szab. Segéd elsőrendű fővárosi műhelyekben volt. Elméleti tudását az iparrajziskolában nyerte. Vállalatát édesatyja alapította, saját vezetésében 1922 óta van. Két segédet foglalkoztat. A háborúban kétszer megsebesült és 30%-os rokkantként szerelt le. Kit. br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Pollák Margit.

Szikora Bertalan, férfiszabó m., Magyar u. 48. Szül. 1886-ban, szab. 1901-ben Kiskunmajsán. Bécsben szerzett alapos gyakorlatot mint segéd, később mint szabász dolgozott a fővárosban. Drezdában tanulta a szabászatot, 1908 óta önálló. Az Ipt. dalárda ügyvezető elnöke, a Saskör tagja, a K. I. O. Sz.-nek választm. tagja stb. A világháborúban hősiességéért Kis ez., Br. v. é. s K. cs. k. kitüntetéseket kapott. Neje: Topscher Olga.

Sima Farkas Béla Simon Ferenc

Sima Farkas Béla, férfiszabó m., Attila ucca 47. Szül. Budapesten 1896-ban; szab. u. itt 1922-ben. Előzőleg elvégezte a késmárki textil felsőiparisk olát. Egy ideig az Orsz. Tiszti Körlet szabász üzemének vezetője volt. Polgári és egyeruhaszabóságát 1925-ben alapította. A világháborút végigharcolta, közel két esztendőt francia hadifogságban töltött. Kit.: br. v. é., szolg. é. v. szalagon, K. cs.-k., seb. é., stb. Neje: Veres Róza.

Simkó Ferenc, férfiszabó m., Thököly út 162.

Simonek Ferenc, férfiszabó m., Akácfa ucca 57.

Simon Bálint, férfiszabó m., Hajós ucca 19.

Simon Ferenc, férfiszabó m., Kaplony ucca 3. Telefon: Aut. 855—21. Ketergényben szül. 1862-ben; Ungvárott 1881-ben szab. 1890-ben történt önállósításáig több neves mester műhelyében dolgozott Budapesten. Kizárólag mérték utáni rendelésre dolgozik, a legjobb közönség számára. Négy évtized óta vesz részt az ipari mozgalmakban. Tagja volt az Ipt. előljáróságának, a tanoncvizsg. bizottságnak. Törvényszéki hites szakértő és a ref. egyház tanácsosa. 1898-ban nőül vette Kündl Máriát, Fia, ifj. Ferenc, mint egyetemi hallgató lépett a szabóiparos pályára. Felszabadulása után két évet töltött Párisban. Visszatérte óta atyjával közösen vezetik a műhelyt.

Simon Ferenc, férfiszabó m., Fortuna ucca 10. Budapesten 1899-ben szül.; 1916-ban szabadult Csorváson. A legelső budapesti műhelyekben segédeskedett. 1924 óta önálló. Kizárólag mérték után, rendelésre dolgozik a jobb közönség számára. Több egyesület tagja és állandóan részt vesz az ipari mozgalmakban. Neje: Stréhli Rozália.

Simon János, férfiszabó m., Lövőház ucca 22/a. Szül. 1897-ben Salomváron; szab. Zalalövőn 1914-ben. Önállósításáig a főváros műhelyeiben töltötte segédesztendeit.Jelenleg 1 segéddel dolgozik rendelésre, I-a kivitelben. A világháborúban 11 hónapot a fronton töltött. Neje: Kovács Kornélia.

Simon Zoltán, férfiszabó m., Vasvári Pál u. 7. Szül. 1903-ban, szab. 1919-ben Nagybányán. Segédi gyakorlatát Kolozsvár és Budapest műhelyeiben szerezte meg. 1925-ben önállósította magát. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Műhelyében rendelésre és üzletek részére dolgozik. Neje: Izsák Regina.

Simon Zoltán Simonyi Lajos

özv. Simonyi Andrásné, angol és francia úri- és nőiszabó, Lónyai u. 60. Néhai férje 1924-ben bekövetkezett halála óta vezeti nagy szakértelemmel a műhelyt, amely 1903-ban alapíttatott. Fia S. Lajos 1922-ben jelesen szab., elvégezte a rajzszaktanfolyamot jeles eredménnyel és aranyérem kitüntetéssel. Anyja üzletének vezetését látja el. Elismert szakember úgy a férfi, mint a női szabóságban. Működő tagja az FTC-nek.

Singer Ferenc, férfiszabó m., Erzsébet tér 13.

Sipos Gyula, férfiszabó m., Kertész u. 21. Szül. 1881-ben; szab. 1896-ban Szombathelyen. Mint segéd Nagykanizsán, Sárváron és Budapesten dolgozva gyarapította szaktudását. 1911-ben önállóvá lett és műhelyében a katonai egyenruha készítést specializálja. A világháborúban az olasz és orosz fronton teljesített szolgálatot és egyszer megsebesült.

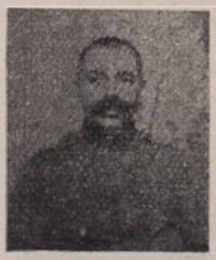
Sipos István

Sipos Gyula

Sipos István, férfiszabó m., Szt. László tér 3. Szül. 1879-ben; szab. 1894-ben Nagykárolyban. Mint segéd Eperjes, Temesvár és Budapest műhelyeiben fordult meg. Rendelésre dolgozó szabóságát 1909-ben alapította. Munkáját arany oklevéllel és bronz éremmel tüntették ki. A világháborúban súlyosan megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Petrócz Mária.

Sipos József, férfiszabó m., Bécsi út 88—90.

Sipos János

Sipos Szabó Dániel

Sipos János, egyenruha- és polgárikszabó mester, Váci ucca 83. szám. Szül. 1877-ben Körmenden; szab. u. ott 1894-ben. Budapest legjobb műhelyeiben mint segéd elsajátította az egyenruhaszabóságot is. Misogánál húsz éven át dolgozott. 1905-ben önállósította magát. Műhelyéből kizáróan elsőrangú munka kerül ki. A világháborúban részt vett. 1 évig a honvédelmi minisztérium tiszti műhelyében mint szabász működött. Neje: Tamás Karolin.

Sipos Szabó Dániel, férfiszabó m., Romanelli u. 36. Szül. 1896-ban Kiskúnmajsán; szab. 1913-ban Cegléden. Mint segéd elismert fővárosi üzemekben dolgozott. 1921-ben nyitotta meg önálló műhelyét. A világháborúban kétszer megsebesült. Kit.: br. v. é és K. cs.-k.

Skerlecz László, férfi és nőiszabó m., Szvetenay u. 7. Szül. 1895-ben Lengyeltóti községben; szab. 1912-ben szülőhelyén. A főváros neves uri és nőiszabóinál képezte magát mint segéd. 1927-ben nyitotta meg szabóságát, amelyben 1 segédnek ad munkát. Keze alól ízléses, elsőrendű kivitelű férfi és nőiruhák kerülnek ki.

Slifka István, férfiszabó m., Csengeri ucca 5.

Skolnik József, férfiszabó m., Őr u. 10. Szül. 1867-ben Gyöngyösön, szab. 1882-ben Jászberényben. Mint segéd megfordult Debrecen, Nagyvárad és Budapest

Skolnik József

Smoja Izidor

jobb műhelyeiben. Szaktudását 1900-ban alapított műhelyében hasznosítja. Eddig 12 a gyakorlatban jól bevált segédet adott a szakmának. A világháborúban részt vett. Neje: Gertner Amália.

Smoja Izidor, szabó m., Tisza Kálmán tér 17. Szül. 1895-ben Türe községben. Szatmáron kezdte segédi tevékenységét, majd Budapestre jött és itt 12 évig dolgozott. 1925-ben alapította meg rendelésre dolgozó, 1 segédet és tanulót foglalkoztató műhelyét. A világháborúban hosszú időn át szenvedett orosz hadifogságban. Neje: Tandler Róza.

Stern Mór, férfiszabó m., Tisza Kálmán tér 13. Szül. 1880-ban Lázi községben, szab. 1896-ban Budapesten. Hat éven át a fővárosban dolgozott, mint segéd, majd Berlin nagyobb műhelyeiben gyarapította szaktudását. 1905 óta önálló, 4 segéddel és 2 tanulóval konfekció munkát végez. A világháborút végigküzdötte. Neje: Holczwelder Etel.

Stepka F. Emil, férfiszabó m., Klauzál u. 33. Szül. 1896-ban Rudovnán, szab.

1914-ben Budapesten, ugyanitt szerzett mint segéd gyakorlatot, később tanulmányait Berlin és Párizs műhelyeiben folytatta, 1929-ben megnyitott műhelyeiben elsőosztályú munka készül. A világháborúban hősies frontszolgálatot kis ez., br. v. é., K. cs. k. Ez. érd. k. stb. kitüntetésekkel honorálták. 1927-ben megnősült.

Stern Mór

Stepka F. Emil

Somody Károly, férfiszabó m., Vadász u. 6.

Somos Miklós, férfiszabó m., Wesselényi u. 10.

Somoskőy József, férfiszabó m., polgári és egyenruha szabó, Huszár u. 10. Tel.: J. 452-47 Szül. 1895-ben Ragyolcon, szab. Miskolcon. Önállósításáig szabadulási helyén és a fővárosban képezte magát és szerzett mint segéd gyakorlatot. 1921-ben alapított, nagy forgalmú műhelyében 5 segéd és 2 tanuló dogozik. A világháborúban 4 évet a fronton töltött. Neje: Déry Amália.

Somoskőy József

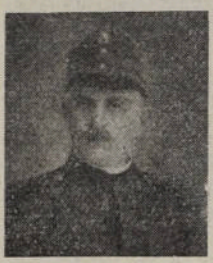
Spankó József

Spankó József, férfiszabó m., Szövetség u. 43. Szül. 1883-ban, szab. 1898-ban Budapesten, ugyanott dolgozott 1910-ig, amikor kiváltotta iparigazolványát. Mérték szerint, rendelésre és üzletek részére dolgozó műhelyében 1 segédet foglalkoztat. 1915—18-ig részt vett a világháborúban és megsebesült. Mint altiszt szerelt le.

Spatz Károly, férfiszabó m., Főherceg Sándor tér 2.

Speitzer Frigyes, férfiszabó m., Csobáncz u. 7. Szül. Lomberek községben 1883-ban, szab. Mohácson 1900-ban. Tökéletes szaktudását Budapest és Berlin műhelyeiben szerezte meg. Konfekciószabóságát, amelyben 5 segédet foglalkoztat, 1920-ban alapította. A világháborúban hosszú ideig orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Mezei Józefka.

Spiller Artúr, úriszabó m., Hársfa u. 53. sz. A Verőcze megyei Viscowcén 1891-ben született, Budapesten 1907-ben szabadult fel. Németországban, Bulgáriában, Törökországban és hazánkban volt segéd. 1919-ben lett önálló. 1907-ben kiváló munkájáért oklevél kitüntetést kapott. Résztvett a világháborúban és ott háromszor megsebesült.

Speitzer Frigyes

Spiller Artúr

Spilák István, férfiszabó m., Dohány ucca 45.

Spiró Gyula

Spiró Gyula, férfiszabó m., Szövetség u. 26. Szül. Tiszaabádszalókon 1881-ben; szab. Miskolcon 1889-ben. Hosszabb időt töltött mint segéd Budapest műhelyeiben. 1906 óta önálló. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban a román és olasz fronton harcolt. Kit.: K. cs.-k. Neje: Klein Rezsin.

Stanics József, férfiszabó m., Váci u. 20. Szül. 1880-ban; szab. 1898-ban Budapesten. Tanulmányait Londonban, Párisban és Bécsben egészítette ki. 1920-ban alapított tekintélyes műhelyében kizáróan elsőrendű polgári ruhák és egyen-

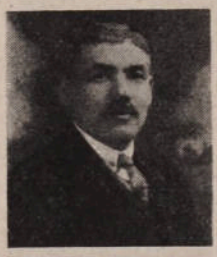
ruhák készülnek. 5—6 segéddel dolgozik. Az 1930 évi kiállításon elnyerte az aranyérmet. Az Ipt. elöljárósági tagja; a Baross Szöv. vál. tagja, stb. Szakelőadásaival hatásosan mozdítja elő a szakma érdekeit. Neje: Kovács Gizella.

Starker Salamon, szabó m., József körút 62. Tel.: J 351—02.

Steiger János, férfiszabó m., Gólya u. 28. Szül. 1869-ben Monyorókerék községben; szab. Szombathelyen 1886-ban. Segédeskedését szabadulási helyén kezdi meg, majd Sopronban és a fővárosban folytatja. Specializálta magát a nadrágszabóságra és 1923-ban alapított műhelyében is ezzel foglalkozik. Neje: Langhoffer Brigitta.

Steiner Gáspár

Steiner József

Steiner Gáspár, férfiszabó m., Lajos u. 176. Szül. 1898-ban Kaposhomok községben, szab. 1916-ban Kaposváron. Egy darabig itt dolgozott mint segéd, majd szakmáját alaposan ki akarván tanulni, Budapestre jött és 1928-ban 12 évnek gazdag tapasztalataival önállósította magát. Műhelyében üzletek számára és megrendelésre is készít munkát. Tagja a Keresztény Szabómesterek Egyletének. A világháborúban egyszer mgsebesült. Kit.: br. v. é. és Seb. é.

Steiner József, férfiszabó m., Dob u. 51. Szül. Alistálon 1876-ban ,szab. Budapesten 1894-ben. Mint segéd a főváros jó mesterei mellett tökéletesítette magát a szakmában. 3 segéd és 1 tanuló segítségével végzi műhelye munkáját. A világháborúban kezdettől fogva az összeomlásig a frontokon harcolt. Kit.: K. cs.-k. Neje: Spitzer Margit.

Steiner Miksa, férfiszabó m., Lehel u. 5. Szül. Kajáron (Fehérm.); szab. 1890-ben Budapesten, ahol mint segéd egész önállósításáig dolgozott. 1920-ban megnyitott műhelyében 1—2 segéddel konfekciómunkát végez. Végigharcolta a világháborút. Neje: Deics Lujza.

Steiner Samu, férfiszabó m., Ügynök ucca 7. Szül. Csősz községben 1872-ben; szab. 1888-ban Székesfehérváron. Szabadulási helyén és Budapest első műhelyeiben szerezte meg segédi gyakorlatát. Érdemes multra visszatekintő műhelyét 1894-ben alapította. A Millenáris kiállítás esztendejében több feltűnést keltő díszruhát készített. Neje: Auerbach Antonia. Gizella leánya nőiszabó mester.

Steiner Zoltán, szabó m., Wekerle Sándor u. 5. Cecén 1896-ban szül., Újpesten 1914-ben szabadult. Budapest és Wien legjobb műhelyeiben töltötte segéd éveit. 1924-ben lett önálló. Elsőrangú munka kerül ki műhelyéből, a legjobb közönség részére. Üzemében 4 segédet, 2 tanoncot foglalkoztat. Minden idejét az iparának szenteli és különös gonddal követi iparának változó divatjait, mert mindig újat és tökéleteset alkot. A világháborúban mint tengerész teljesített 4 éven keresztül szolgálatot. Iparában az elsők közé küzdötte föl magát saját szorgalmából, kitűnő munkája révén.

Steiner Samu

Steinkohl Márton

Steinkohl Márton, férfiszabó m., Dob u. 74. Szül. Mezőtarpán 1874-ben, szab. Beregszászon 1890-ben. 1900-ban alapított műhelyében gyermekruha készítéssel foglalkozik. A világháborúban megsebesült és mint rokkant szerelt le. Kit.: Br. v. é., 1899-ben nőül vette Lederer Jennyt.

Stern Bernát

Stern Bernát, férfiszabó m., Bálvány u. 3. Szül. 1866-ban; szab. 1883-ban Nagyváradon. Segédeskedését Debrecenben kezdte, majd a főváros nagy műhelyeiben (Deutsch F. Károly, Spitz Ber-

nát cégeknél) tökéletesítette magát a szakmában. 1895 óta önálló mester. Felszabadulása alkalmával arany-oklevéllel lett kitüntetve. Eddig 18, a szakmában jól bevált tanulót szabadított fel. Neje: Öszterreicher Berta.

Stern Lajos, férfiszabó m., Visegrádi u. 12. Szül. 1879-ben, szab. 1897-ben Budapesten, ahol segédéveit is töltötte. Kizáróan első osztályú munkát készítő műhelyét 1904-ben alapította. Élénk részt vesz kerülete és szakmája gazdasági és társad. életében. Tagja több jóték. egyesületnek. A világháborúban hosszú ideig szenvedett orosz hadifogságban. Kit.: kis ez. v. é., K. cs.-k. Neje: Wiener Paula.

Stertz Jakab, férfiszabó m., Kertész ucca 33. Szül. Rétháton 1890-ben; szab. Lippán 1906-ban. Segédidejét Budapesten töltötte. 1909-ben nyitotta meg mérték szerint, rendelésre dolgozó műhelyét. 2 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. Az Ipt. elöljáróságának póttagja; a Férfiszabó Munkaadók Egy.-nek vál. tagja és a vigalmi biz. elnöke. 1914-16-ig harctéri szolgálatot teljesített és mint rokkant szerelt le. Neje: Nécs Mária.

Sternbach Jakab, férfiszabó m., Kisdiófa u. 7. Szül. 1880-ban Stryben. Szakmája alapos tanulmányozása és elsajátítása céljából 1894-ben Budapestre jött és az itteni nevesebb mestereknél segédeskedett. Önálló műhelyét 1920-ban alapította. 2 segéd és 1 tanuló van nála alkalmazásban. A világháborúban résztvett az orosz fronton. Neje: Herzberg Lea.

Stumpf Imre, férfiszabó m., Örömvölgy u. 18. Szül. 1889-ben; szab. Kővágóörsön 1908-ban. Segédideje alatt Veszprém, Győr, Sopron, Miskolc, Kassa és Debrecen műhelyeiben gyakorolta iparát. 1927-ben nyitotta meg elsőrangú munkát végző műhelyét. 1921-ben nőül vette Boros Gizellát.

Stoch József, férfiszabó m., Izabella ucca 6. Balassagyarmaton szül. 1882-ben; szab. Budapesten 1898-ban. Segédi praxisát Losonc és Budapest jobb mesterei mellett szerezte meg. Műhelyét 1911-ben nyitotta meg és azóta prosperál mint önálló mester. Kizárólag üzletek részére dolgozik 1 segédjével. Tagja több ipari egyesületnek. A világháborúban szerzett kitüntetései: br. v. é., K. cs.-k. Neje: Varga Erzsébet.

Straub József, férfiszabó mester, Kékgolyó u. 20. Szül. 1888-ban Budakeszin; szab. 1906-ban Budapesten, ugyanitt dolgozott mint segéd jeles mesterek műhelyeiben. 1920 óta önálló, 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban kétszer megsebesült. Neje: Sági Katalin.

Straub József

Stoncsics Gyula

Stoncsics Gyula, férfiszabó m., Víg u. 24. Szül. Nagyatádon 1882-ben; szab. 1901-ben Somogycsurgón. Mint segéd Barcs, Lengyeltóti és Budapest műhelyeiben szerzett gyakorlatot. Rendelésre dolgozó szabóságát 1923 óta vezeti, műhelyében elsőrendű munka készül. Neje: Miklósi Karolin.

Stotz József, férfiszabó m., Hársfa u. 6. Szül. Pusztavám községben 1881-ben, szab. 1899-ben Budapesten, ugyanitt folytatott 1906-ig segédi gyakorlatot, amikor önállósította magát. Kiváló munkáját az 1927. évi Kézműipari Tárlaton díszokl.-el tüntették ki. Buzgó harcosa a szakma gazdasági és társadalmi érdekeinek. Az Ipt.-nek 11 éven át elöljárósági tagja volt. Társelnöke az Egyesült Szabóip.-ok Körének. Bíráló biz. tagja a Szövetkezetnek. Neje: Wagner Szidónia.

Stranzl Márton, férfiszabó m., Rákos u. 8. Sopronnyéken szül. 1883-ban, szab. 1900-ban u.-ott. Szaktudása fejlesztése céljából Budapestre jött, ahol 7 évet töltött Silvia János műhelyében. 1907-ben önállósította magát. Műhelyében elsőrendű kivitelben készíti raktári és mértékszerinti ruháit. A világháborúban szerzett kit.: br. v. é., K. cs.-k. és koronás vask. Neje: Müller Anna.

Strasser Béla, férfiszabó m., Izabella tér 6. Szül. 1890-ben Pápateszéren, szab.

1908-ban Budapesten, ahol 18 éven át dolgozott mint segéd. 1918-ban alapított műhelyének specialitása a gyermekruhakészítés. Állandóan 4—5 segédet alkalmaz. A világháborúban 28 hónapot töltött a különböző frontokon. 1922-ben nőül vette Kohn Margitot.

Strasser Béla

Strasser Márkus

Strasser Márkus, férfiszabó m., Garai u. 12. Szül. Pápateszér községben 1885-ben, szab. 1902-ben Budapesten. 9 évi segédeskedése alatt szakmáját tökéletesen elsajátította. 1912-ben lett önálló. 2 segéd közreműködésével végzi szakképzettségről tanuskodó munkáit. Tagja a VII. ker. Demokrata Körnek. A világháború alatt az olasz fronton küzdött. Neje: Roth Irma.

Strausz Bernát, férfiszabó m., Király u. 11. Szül. 1863-ban Nagykárolyban; szab. ugyanott. Debrecen és Budapest nagyobb műhelyeiben szerezte meg segédi prakszisát. Rendelésre dolgozó műhelyét 1888 óta vezeti. 3 tanulót szabadított. Neje: Spitz Mária.

Stricker Ede, férfiszabó m., Rombach u. 11. Szül. 1862-ben Vágújhelyen, szab. 1878-ban ugyanott. Budapesten eltöltött sgédévei alatt a nadrágszabászatban specializálta magát és 1886-ban alapított műhelyében is kizáróan ezzel foglalkozik. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. 1886 óta nős.

Sümegi Dezső, férfiszabó m., Fery Oszkár u. 57. Szül. 1892-ben Bakóczán, szab. 1909-ben Pécsett, ahonnan mint segéd Budapestre került. Szakmájának tökéletes elsajátítása után 1917-ben önálló műhelyt alapított. Keze alól elsőrendű munkák kerülnek ki. Neje: Hathy Etel.

Szabadics János, férfiszabó m., Visegrádi u. 24. Szül. 1880-ban Héderváron, szab. 1897-ben Pozsonyban, ugyanitt kezdte segédi tevékenységét és ezt Budapest előkelő műhelyeiben folytatta, amíg 1924-ben meg nem nyitotta önálló műhelyét. A tanonckiállításon II-ik díjjal lett kitüntetve. Neje: Géry Erzsébet.

Szabó Gyula, férfiszabó m., Páva u. 29. Pilismaróton szül. 1884-ben, szab. Budapesten 1902-ben. Felszabadulása után 3 évet töltött Szentgyörgyi Józsefnél, régi mesterénél, majd Bécsbe került, honnan ismét hazatérve, 6 éven át dolgozott Szalai és Barta cégnél. 1920-ban önállósította magát s műhelyében civil- és egyenruha szabászattal foglalkozik. Részt vett a világháborúban, amelyből 1919-ben visszatérve, nőül vette Kantzil Józsát.

Szabó Gyula

Szabó József

Szabó Dániel, úri- és női szabó. A Divat Hirlap című szabászati szaklap szerkesztője és kiadótulajdonosa, VII., Hársfa u. 37. Szül. 1887-ben Tiszavezsenyen, tanoncéveit Jászkarajenőn, segédéveit Budapest, Szolnok, Temesvár, Liptószentmiklós stb. töltötte. Elvégezte a M. kir. Technológiai szabászati szakrajztanfolyamot 1912-ben s ugyanakkor finom rendelt szabósággal önálló lett Szolnokon. Katonai szolgálatot teljesített mint altiszt 8 éven át. Külföldi tanulmányútja alkalmával 6 évet töltött Berlinben, hol mint önálló szabómester, a német birodalmi hivataltól szabadalmat nyert saját találmányú tűzmentes tábori és úszó tengeri pilóta öltöny modeljére, melyből az 1914—18. háború ideje alatt több ezer darabot készíttetett vele a német hadvezetőség. A szabászati szakoktatás terén a saját maga által kidolgozott új rendszer ipari kiállításokon ez-

Szabó Dánielné

Szabó Dániel

ideig 3 arany-, 1 ezüst éremmel és hat oklevéllel lett kitüntetve. Szakelőadásaiért az ország több nagyobb városaiból az ipartestületek és szakosztályok számos elismerő, köszönet nyilvánító igazoló és egyéb bizonyítványokkal jutalmazták. A Budapesti Férfiszabók Ipartestületében 1930-ban bemutatott egyszerűsített és tökéletesített mértékvétel és szabásmintarajz újításának hasznosságáért a nagy számban jelenlevő szakegyének saját névaláírásukkal szá-

zával fejezték ki elismerésüket. Jelenleg a tervbe vett több nyelven megjelenendő, szabászati szakkönyvének összeállításán dolgozik. A szabászati szaktudomány előbbrevitelének fáradhatatlan harcosa. Ezirányú működéseért már is többszáz tanítványának hálája kíséri. Tudományos kutatásaiban nagy segítségre volt neje szül. Nagy Etelka szabónő, valamint ezirányú munkálkodásában hathatósan támogatta fivére Szabó József úri- és női szabó.

Szabó Ferenc, férfiszabó m., Csengeri ucca 86. Szül. 1887-ben Körcsönyepusztán; szab. 1904-ben Pécsett. Segédideje alatt Budapest, Vác és Cegléd műhelyeiben szerezte meg gyakorlatát. 1923 óta önálló mester. Előkelő cégek részére dolgozik 1 segéddel. A világháborúban 4 évig orosz hadifogságban volt. Itt is a szakmájában dolgozott. 1908-ban megnősült.

Szabó István, férfiszabó m., Teleky tér 22. Szül. 1888-ban; szab. Grázban 1907-ben. Budapest, Szombathely és Gráz műhelyeiben tökéletesítette szakismereteit. 1928 óta önálló mester. Neje Hoffer Mária.

Szabó Ferenc

Szabó István

Szabó István, szabó m., Dugonits u. 5. Szászváron 1886-ban szül.; 1903-ban szab. Pécsett és Budapesten fejlesztette szaktudását. 1922-ben alapította műhelyét. Elejétől végigküzdötte a háborút. 1921-ben volt az esküvője Kovács Ottiliával.

Szabó István

Szabó József, férfiszabó m., Wahrmann ucca 13. Somogyváron szül. 1890-ben; Kaposvárott szab. 1907-ben. Kilenc évet töltött mint segéd külföldön, Wien, Prága, Berlin nagyobb mestereinél dolgozott. A szabászatot Wienben tanulta, a legjobb eredménnyel. Elsőrangú munkás. 1929-ben lett önálló és azóta mérték utáni rendelésre készít munkákat, a legjobb kivitelben. Neje: Viga Ilona.

Szabó Károly, úri szabómester, Régiposta u. 7. Somlóvásárhelyen 1906-ban szül., Debrecenben szabadult fel 1923-ban. Jobb budapesti műhelyekben töltötte segédéveit, elvégezte a Technológia szabászati tanfolyamát és Milánóban is a szabászati tanfolyamot. 1929-ben önállósította magát s mint kiváló szakember űzi iparát.

Szabó Lajos, férfiszabó m., Ráday u. 20. Szül. 1897-ben, szab. 1914-ben Keszthelyen. Mint segéd hosszabb ideig dolgozott Pozsonyban és Budapesten. Elvégezte a szabászati tanfolyamot és 1929-ben megnyitotta rendelésre dolgozó műhelyét. Tanoncideje alatt kitüntető okl.-et és pénzjutalmat nyert. A világháborúban az orosz fronton hadifogságba került. 1923-ban nőül vette Pittner Erzsébetet.

Szabó Lajos, férfiszabó m., Lónyai u. 9. Szül. 1893-ban Kecskeméten, szab. 1909-ben Budapesten Balogh Béla és Lajos cégnél. Mint segéd fivére Szabó Sándor műhelyében tökéletesítette magát a szakmában. 1921-ben lett önálló mester. 1 segédet foglalkoztat. Tanoncideje alatt munkájáért elismerő okl.-et kapott. A világháború kezdetén orosz fogságba került és csak 6 év után jutott haza. Neje: Zána Sári.

Szabó Nándor

Szabó Károly

Szabó Nándor, férfiszabó m., Murányi u. 53. A zalamegyei Óhid községben szül. 1883-ban; szab. Zalaszentgróton 1898-ban. 15 évi segédi praxisa alatt szakmáját tökéletesen kitanulta és 1913-ban saját erejéből önállóvá lett. Rendelésre készít ruhákat, 1—2 segéd közreműködésével. 1913-ban nőül vette Nagy Máriát.

Szabó Sándor, férfiszabó m., Király ucca 27. Szül. 1873-ban Nagyváradon; szab. 1888-ban u. ott. Önállósítása előtt Berlin és Budapest műhelyeiben dolgozott. Már 32 éve fennálló jónevű műhelyében üzletek részére dolgozik I-a kivitelben. Közel 50 tanulót szabadított. Az Ipt. v. előljárósági tagja, igazg. tagja a Szabóiparosok temetk. és hit. egyl.-nek stb. Neje: Stein Berta. Károly és Zoltán fiai a szakmában dolgoznak.

Szabó Vendel, férfiszabó m., Petneházi u. 32. Szül. 1887-ben Nagyatádon; szab. Barcson 1902-ben. Mint segéd a főváros műhelyeiben tökéletesítette szakismereteit. Rendelésre dolgozó műhelyét 1909-ben nyitotta meg. A világháborúban tanusított vitézségét kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k.-el tüntették ki. Neje: Táska Erzsébet. Fia műhelyében tanulja a szakmát.

Szabó Pál, férfiszabó m., Bors u. 20. Szül. 1866-ban Iklódon; szab. Kiskúnfélegyházán. Önállósítása előtt Budapest és Debrecen műhelyeiben dolgozott mint segéd. 1902-ben alapított műhelyében jelenleg 1 segéddel dolgozik. Tagja a Ker. Ip. Orsz. Szöv.-nek. A világháborúban részt vett. Neje: Geizler Mária.

Szabó Lajos

n. ifj. Szopun Antal

Szakmándy János, férfiszabó m., Cukor u. 5 Szül. Nyárádon 1866-ban; szab. Budapesten 1885-ben. Bécsben és a főváros előkelő műhelyeiben töltötte segédéveit. 1896 óta önálló mester. Elvégezte a szabászati tanfolyamokat. Az Ipt.-nek v. előljárósági tagja. 1899-ben nőül vette Hollósy Gizellát.

Szabó Pál

Szakmándy János

Szalay István, szabó m., Berzsenyi u. 5. II. em. 15. Nyiregyházán 1892-ben szül.; u. ott 1910-ben szab. Segéd Nyiregyházán és Budapesten volt, tanulmányútja során Párisban dolgozott. 1910-ben oklevéllel tüntették ki. Háború alatt az orosz és francia harctereken volt, kit. br. v. é. és K. cs.-k. 1920 óta önálló mester. Neje: Szégner Emilia.

Szalay László, férfiszabó m., a Szalay Testv. cég beltagja, Molnár u. 11. Szül. 1889-ben Kiskúnfélegyházán, u. ott szab. 1905-ben. Segédi gyakorlatát szülővárosában szerezte meg, utána Budapesten dolgozott, mint szabász. A társascéget fivérével 1919-ben alapították. 1915-ben bevonult és a 30. honvéd gyalogezred kötelékében szolgált. Rokkantként szerelt le. 1912-ben nőül vette Urbán Rozáliát.

Szalkai Pál férfiszabó m., Ranolder u. 13. Szül. 1895-ben Balassagyarmaton, ugyanott szab. 1911-ben. 1919-ben szülővárosában önállósította magát, műhelyét 1929-ben helyezte át Budapestre. Jelenleg elsőrendű munkát készítő műhelyében 2 segéddel dolgozik. A világháborúban az olasz fronton megsebesült. Háborús kit.: br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. 1923-ban megnősült.

Szalay Mihály, férfiszabó m., a Szalay Testvérek cég beltagja. 1877-ben Kiskúnfélegyházán szül.; szab. u. ott 1891-ben. Segédévei alatt szülővárosában, majd Budapesten dolgozott mint szabász, szaktudásban egyre tökéletesedve. 1919-ben fivérével társulva, önállóvá lett. A műhelyben 4—5 segéddel és 2 tanonccal készülnek elsőrendű, mérték szerinti ruhák. Tagja a Sz. O. Sz.-nak és a Ker. Szabó Ip. Egyl.-nek A világháborúban részt vett. Neje: Urbán Juci.

Szalaváry Ferenc, férfiszabó m., Gizella út 29. Szül. 1892-ben Nagykanizsán. Segédi prakszisát szabadulása (1909) után Budapest és Bécs előkelő cégeinél szerezte meg. 1926 óta önálló. Dícséretes segédi oklevele és a Technológia szabászati tanfolyamáról szóló bizonyítványa igazolják kiváló szaktudását. A világháborúban az orosz és szerb fronton harcolt, háromszor megsebesült. Kit.: K. cs.-k. és seb. é. Neje: Herman Erzsébet.

Szalkay Ferenc, férfiszabó m., Hársfa u. 41. Szül. Kecskeméten 1881-ben, szab. szülővárosában 1899-ben. Mint segéd az ország nagyobb városaiban és Boszniában tökéletesítette magát a szakmában. 1913-ban önálló lett. Jól foglalkoztatott műhelyében állandóan 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. A Szabó Kisip. K.-nek vál. tagja. Neje: Csorba Mária.

Szamek Antal, férfiszabó m., Kisdiófa ucca 3.

Szász Lajos, férfiszabó m., Hajós u. 26. Szül. 1881-ben Magyarszőgye községben; szab. 1899-ben Budapesten. A fővárosban és Szlavónia műhelyeiben fejlesztette mint segéd szaktudását. Elvégezte a szabászati tanfolyamot és 1912-ben önállósíotta magát. 2 tanulót és 1 segédet foglalkoztat. 1899-ben elismerő

oklevéllel és pénzjutalommal lett kitüntetve. A világháborúban az albán fronton teljesített szolgálatot. Neje: Diener Magdolna.

Szász Ödön, férfi és nőiszabó m., Sörház u. 6. Szül. 1903-ban Budapesten; szab. 1925-ben u. itt, atyja, néhai Sz. Péter műhelyében, ahol mint segéd tovább dolgozott. Több szaktanfolyamot végzett kiváló sikerrel, elsajátította a női angol és francia szabóságot. Jelenleg 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. 1928-ban nőül vette Bangha Margitot.

Szebedics Ferenc, férfiszabó m. Dohány u. 28. Szül. 1890-ben Ujpesten, tanonceveit atyja Sz. Fábián műhelyében töltötte. Szabadulása (1908) után jobb műhelyekben segédeskedett. 1922-ben nyitotta meg műhelyét, amelyben rendelésre és műhelyek részére készít kifogástalan munkát. Régi szabócsaládból származik. anyai nagyapjának Ujpesten népszerű szabósága volt. A világháborúban francia hadifogságba került. Neje: Kurcz Malvin. értékes segítőtársa a műhelyben.

Szebedics Ferenc

Szendrey János, férfiszabó m., Madách ucca 32. Szül. Sárospatakon 1901-ben; szab. ugyanott 1917-ben. Segédidejét Szerencs, Sátoraljaújhely és Budapest műhelyeiben töltötte. Önálló műhelyét 1930. január 15-én nyitotta meg. 1 segédet tart.

Szentey Nándor, férfiszabó m., Váci u. 45. Szül. 1881-ben Jászapátin; szab. 1898-ban Budapesten, ugyanitt segédeskedett jeles mesterek műhelyeiben. 1905 óta önálló mester. A világháborúban részt vett. Neje: Kalinay Anna. László fia műhelyében szabadult fel.

Szerző Lajos, férfiszabó m., Grassalkovich u. 20. Szül. 1897-ben, szab. 1917-ben Cegléden. Szakmájának tökéletes elsajátítása céljából Budapestre jött és itteni jobb mestereknél szerezte meg elsőrendű szakképzettségét. 1928-ban lett önálló; műhelyében minden szakmába vágó munkát nagy körültekintéssel végez. Neje: Zapletop Gizella.

Szentey Nándor

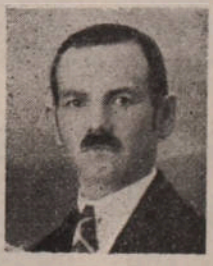

Szerző Lajos

Szelei Tivadar szabó m., Kartács u. 9.

Szemes Manó, férfiszabó m., Vilmos császár út 74. Szül Tild községben 1869-ben; szab. Budapesten 1886-ban. Mint segéd megfordult Bécs és München műhelyeiben és hosszabb időt töltött a főváros jeles mestereinek oldalán. 1898-ban önállósította magát. Elvégezte a szabászati tanfolyamokat. Neje: Steiner Teréz.

Székács Géza, férfiszabó m, Sziget ucca 16. Szül. 1880-ban Alsószerdahelyen; szab. 1897-ben Nyitrán. Mint segéd Pozsony és Budapest nagy műhelyeiben szerzett kellő gyakorlatot. 1908-ban önállósította magát. Eddig hat tanulót szabadított, akik az iparban jól beváltak. Neje: Rauscher Mária.

Székács Géza

Özv. Székelyhidy Béláné, férfiszabó műhely, Kisdiófa u. 7. Férjének 1929-ben bekövetkezett halála óta vezeti az 1890-ben alapított műhelyt. Néhai Sz. B. a főváros elismert, tekintélyes mestere volt; ipari kiállításokon munkájával ezüst, bronzérmeket és elismerő oklevelet nyert. Az özvegy az 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztató műhelyt József fiával együtt a régi szellemben vezeti tovább.

Szintay Géza, férfiszabó m., Lövölde tér 1. Szül. 1880-ban, szab. 1898-ban Bu-

dapesten. Önállósításáig a fővárosban segédeskedett. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztató műhelyét 1913-ban nyitotta meg. Szakképzettsége és tudása biztosítják műhelye népszerűségét. A világháborút a szerb és albár fronton küzdötte végig.

néh. Székelyhidy Béla

Székelyhidy József

Szirmay Róbert, férfiszabó m., Üllői út 113. Született 1904-ben Budapesten. Középiskolái elvégzése után kezdett a szakmához; 1922-ben szabadult. Bécsben és Párizsban folytatta tanfolyamokon és műhelyekben tanulmányait. Elsajátította a női francia szabóságot is. 1925-ben nyitotta meg műhelyét. Elismert jó munkája és fejlett izlése a legjobb rendelőkört biztosítja részére. A Sz. O. Sz. tagja. Neje: Schwartz Ilona.

Szimet Kálmán

Szlávik Lajos

Szimet Kálmán, férfiszabó m., Kisdiófa u. 8. Szül. Budapesten 1888-ban, ugyanitt folytatta segédi tevékenységét 1925-ig, mikor önállósította magát. Régi szabóiparos családból származik, atyja 52 éven keresztül vezette jónevű szabóműhelyét. 1 segédet, 1 tanulót foglalkoztat. 1909—1918 végéig volt katona. Háború alatt a román, orosz és olasz fronton küzdött. Kit.: br. v. é. és K cs.-k. Neje: Varga Mária. Fiai László és Kálmán.

Szinthuber Lőrinc, férfiszabó m., Lajos ucca 69. Szül. 1872-ben; szab. 1892-ben Budapesten, ugyanitt dolgozott mint segéd 1897-ig, amikor önálló lett. Műhelyében 1 segéd és 1 tanuló talál munkát. Eddig 3, az iparban jól bevált tanulót szabadított. Veje Mideisz György műhelyében dolgozik.

Szisz Ferenc, férfiszabó m., Dembinszky u. 11. Szül. 1892-ben Szokolya községben. Szab. Vácon 1910-ben. Mint segéd Budapest nagyobb műhelyeiben tökéletesítette szakismereteit. 1923-ban lett önálló. Nagy forgalmú műhelyében több segéddel vásári árut készít. A világháborúban orosz fogságba került, ahol folytatta szakmáját. Neje: Mikolitz Szidónia.

Szita Sándor, férfiszabó m., Városház ucca 16.

Szlávik Lajos, férfiszabó m., Murányi ucca 24. Szül. 1906-ban; szab. 1922-ben díszoklevéllel kitüntetve, Budapesten. Mint segéd jónevű fővárosi mestereknél gazdagította szakmabeli ismereteit. 1929 óta önálló. Műhelyében 1 segéddel és 1 tanulóval végzi elsőrendű szakmunkáit. 1928-ban nőül vette Bence Rózát, Bencze Lajos szabómester leányát.

Szliaczky József, férfi és nőiszabó m., Kecskeméti u. 8. Szül. 1889-ben Rózsahegyen; szab. 1906-ban ugyanott. Budapesten eltöltött segédideje alatt elsajátította a nőiszabóságot. 1919-ben alapította műhelyét; amelyben 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Eddig 12 tanulót szabadított. Részt vett a világháborúban. Neje: Gulyás Gizella.

Szlovék Imre, férfiszabó m., Izabella ucca 82. Szül. 1899-ben; szab. 1922-ben Budapesten. Ugyanitt dolgozott mint segéd atyja műhelyében és Kovács Adolf cégnél. Önálló műhelyét 1923-ban alapította. A világháborúban részt vett. Kit.: K. cs.-k.

Szloboda József férfiszabó m., Bíbor u. 5. Szül. Várpalotán 1876-ban, szab. ugyanott 1893-ban. Hosszabb időn át működött mint szabász Székesfehérváron és a főváros előkelő műhelyeiben. Önálló műhelyét 1918-ban nyitotta meg, 1 segédet foglalkoztat. Neje: Wéber Vilma.

Szlávi Pál, férfiszabó m., Dob u. 50. Budapesten szül. 1866-ban, ugyanitt szab. 1883-ban. Bécs és Grác nagy műhelyeiben képezte magát mint segéd, dolgozott Budapesten is. 1921 óta önálló mester. 4 évig elnöke volt a Rokkantegy.-nek, jelenleg jegyzője. Neje: Kohn Róza.

Szmetana József, férfiszabó m., Visegrádi u. 92. Szül. Egerben 1877-ben; szab. Gyöngyösön 1892-ben. A főváros jobb műhelyeiben dolgozott mint segéd és kellő gyakorlat után 1921-ben nyitotta

meg önálló műhelyét. 1916-tól vett részt a világháborúban és három fiával egyidejüleg az olasz fornton harcolt. Egy évig hadifogságban volt. Kitüntetései: br. v. é. és K. cs.-k. Nevelt fia Prager Árpád a háborúban 100%-os rokkant lett. Neje: Prager Regina.

Szlávi Pál

Szmetana József

Szokolay Lajos, férfiszabó m., Magyar ucca 23. Szül. 1897-ben Turkevén; szab. 1915-ben Budapesten.. A fővárosban szerezte meg elökelő cégeknél segédi gyakorlatát, 1926-ban nyitotta meg 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozó műhelyét. A világháborúban az orosz fronton harcolt, ahol fogságba jutott. Neje: Soós Gizella.

Szokolay Lajos

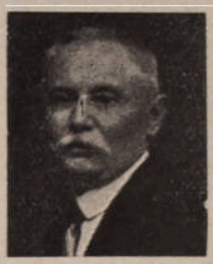
Szolcsánszky János

Szolcsánszky János, férfiszabó mester, Szondi u. 48—50. Szül. Nagyvezeken 1886-ban, szab. Aranyosmaróton 1901-ben. Mint segéd Léva, Selmecbánya, Zágráb és Budapest jobb mesterei mellett dolgozott. 1920-ban önállósította magát. Mérték szerint, rendelésre dolgozó szabóságában 1 segéd talál munkát, 2 tanulót szabadított. Neje: Doró Zsófia.

Szőke H. Andor, férfiszabó m., Szabadság-tér 14. Szül. Nagykepesen 1876-ban, Budapesten szab. 1893-ban. Segédéveit Bécs, Páris és Budapest nagyobb üzemeiben töltötte. 1907 óta dolgozik önállóan 18—20 segéd közreműködésével. A háború alatt a hadseregnek szállított legénységi és tiszti ruhákat. Neje: Aschner Lujza.

Szőke István, férfiszabó m., József u. 5. Szül. 1865-ben Kemeneshőgyészen; szab. Pápán 1881-ben. Pápa, Veszprém és Budapest műhelyeiben gyarapította szaktudását. 1895-ben önállósította magát. Körülbelül 25 tanulót szabadított. 1907-ben ezüst éremmel lett kitüntetve. Több ipari és társadalmi egyesület működő tagja. Neje: Bizony Júlia

Szőke József, szabó m., Lehel u. 21/a

Szőke István

Szőnyi Gábor

Szőnyi Gábor, férfiszabó m., Pozsonyi út 2/b. Szül. 1882-ben Kemenesmagasi községben; szab. Celldömökön 1898-ban, ugyanitt kezdte segédeskedését, majd tudásának kiszélesítése végett a fővárosban dolgozott. 1912-ben nyitotta meg szépen berendezett uccai helyiségét. Mint segéd az Iparrajziskolában elnyerte a testület kitüntetéseit. 1909-ben ezüst, 1910-ben bronzérmet. A világháborúban az orosz, olasz és román fronton szolgált. Neje: Takács Ida. Mariska és Anna leánya a nőiszabóságban dolgoznak.

Szőts György

Szumper Ferenc

Szőts György, férfiszabó m., Rombach ucca 3. Szül. Székelykocsárdon 1895-ben; szab. Budapesten 1913-ban. Mint segéd a főváros nagyobb műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1923 óta vezeti forgalmas műhelyét, amelyben 4 segéd és 2 tanuló talál munkát. 1915—18-ig az orosz fronton vett részt a világháborúban. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Futterer Karolina.

Sztrinka József, férfiszabó m., Futó u. 26. Szül. 1877-ben Nagyszalánczán, szab.

1894-ben ugyanott. A külföldön Drezdában és Nizzában és az ország nagyobb városaiban gyakorolta mint segéd iparát. Tökéletes szaktudással felfegyverezve nyitotta meg 1906-ban önálló műhelyét. Rendelői a legjobb társadalmi osztályból kerülnek ki. 1916—1918-ig teljesített a háborúban harctéri szolgálatot, egyszer megsebesült. Neje: Zachár Katalin.

Szumper Ferenc, férfi és nőiszabó m., Váci út 62. Szül. 1891-ben Süttőn; szab. Esztergomban 1910-ben. A nőiszabóságot elsajátította és 15 évi segédi praxis után, 1925-ben önállósította magát. Műhelyében rendelésre készít férfi és angolfrancia nőiruhákat. A világháborúban részt vett. Neje: Kunyoczky Margit.

Szücs György, férfiszabó m., József körút 9. Szül. 1896-ban Gyiva községben; szab. Budapesten 1912-ben. Segédidejét Bécs, Berlin és a főváros műhelyeiben töltötte. Szakmájának tökéletes elsajátítása után, 1922-ben lett önálló. Mérték szerint, rendelésre dolgozik 1 segéddel. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje: Hujber Eleonora.

Szücs Kálmán

Szücs Kálmán, férfiszabó m., Péterffy Sándor u. 9. Szül. 1893-ban; szab. 1910-ben Nagykárolyban. Szaktudása fejlesztése céljából a fővárosba jött és itt elökelő, nagy műhelyekben dolgozott, mint segéd. Hosszabb időt töltött Wien, Paris, Merán, Milano és Belgrád mesterei mellett. A világháborúban olasz fogságba került. Neje: Angyal Mária.

Özv. Szücs Pálné, férfiszabó műhelye, Szövetség u. 73. Néhai Szücs Pál 1882-ben szül. Nagykőrösön; u. ott szab. 1906-ban nyitotta meg műhelyét és azt 1928-ban történt elhalálozásáig vezette. Több éven keresztül volt az Ipt. elöljáróságának és a tanoncvizsg. biz. tagja. Részt vett a világháborúban. A műhelyt most özvegye vezeti, László fia segítségével. tal u. 4.

Takács József, férfiszabó m., Garai u. 21. Szül. 1898-ban Szemző községben, szab. 1915-ben Budapesten, ugyanitt képezte magát tovább mint segéd jó műhelyekben. 1922 óta önálló. Mérték szerint rendelésre dolgozik. 1922-ben nősült.

Tandler Zsigmond, férfiszabó m., Dob u. 98. Szül. 1872-ben Alsószentiványon, szab. 1888-ban. Segédi prakszisát Szeged, Pécs és Budapest műhelyeiben szerezte meg. 1907-ben lett önálló. Budapesti műhelyét 1909-ben nyitotta meg, melyet

Takács József

Tandler Zsigmond

azóta nagy szakértelemmel és szorgalommal vezet. Üzletek részére dolgozik 1 segéddel és 1 tanulóval. Neje: Steiner Regina.

Tanitó József, férfiszabó m., Szinnyei Merse u. 11. Szül. 1885-ben Szabadkán, szab. u. ott 1901-ben. Önállósításáig szülővárosában és Budapesten segédskedett. Részt vett több kiállításon. 1913-ban alapította me gműhelyét, amelyben 1 segéddel dolgozik. 1914-től az összeomlásig részt vett a világháborúban. Neje: Gyuris Anna.

Tarján Péter, férfiszabó m., Horánszky u. 4. Szül. 1873-ban Péterváron, szab. 1889-ben Óbecsén. Az ország nagyobb

városain kívül dolgozott mint segéd Grácban és Fiumében. Tökéletes felkészültséggel nyitotta meg 1901-ben önálló műhelyét, amelyben 3 segéddel dolgozik. Az Orsz. Közp. Kath. Legényegyesület 1898. évi kiállításán díszoklevelet és ez. érmet, a Baross Szövetség 1930. évi kiállításán díszoklevelet nyert. A világháborúban szolgált. Neje: Kuslits Gizella.

Tatai Lajos, férfiszabó m., Rózsa u. 47. Szül. Bajna községben 1893-ban, szab. ugyanott 1910-ben. Budapest jobb műhelyeiben tökéletesítette magát mint segéd. 1929-ben alapította műhelyét. 1 segédet foglalkoztat. Különböző harctereken küzdött a világháborúban. Kit.: br. v. é., K. cs.-k.

Tanitó József

Tari István

Tari István, férfiszabó m., Rózsa u. 98. Szül. 1886-ban Apátfalván; szab. Makón 1906-ban. Segédévei alatt Makó, Arad és Budapest műhelyeiben szerezte meg kiváló szakképzettségét, melyet 1915 óta önálló műhelyében gyümölcsöztet. 1—2 segédet alkalmaz. Neje: Sipos Sarolta.

Tabár Pál

Tajti Pál

Tabár Pál, férfiszabó m., Erdélyi u. 17. Szül. 1891-ben Németcsermőn; szab. 1909-ben Budapesten, ahol mint segéd dolgozott önállósításáig, 1922-ig. Rendelésre dolgozik. 1913-ban nőül vette Stenye Petronellát.

Tajti Pál, férfiszabó m., Luther u. 1/B. Szül. Jászapátin 1897-ben; szab. Budapesten 1914-ben. Szabadulási helyén és Zágrábban folytatott segédi praxist. Elsőrangú munkát készítő műhelyében 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. Részt vett a világháborúban. Neje: Tokár Etel.

Talpos László, férfiszabó m., Cserey ucca 1äb. Girókután szül. 1891-ben; szab. Budapesten 1908-ban. A főváros legelőkelőbb műhelyeiben töltötte segédéveit és szakmáját tökéletesen elsajátította. 1921-ben önálló lett. Minden szakmába vágó munkát nagy körültekintéssel készít. Neje: Mészár Eszter.

Talpos László

Tatzl János

Támedly János, férfiszabó m., Wesselényi u. 76. Szül. 1868-ban Körmenden; szab. ugyanott 1884-ben. Több városban jeles mestereknél képezte magát tovább. 1895-ben lett önálló. 35 éves önállósága alatt mindig élénk tevékenységet fejtett ki az ipari életben és annak mozgalmaiban. Fia az iparművészeti főiskola elvégzése után atyja műhelyében szabadult és ott dolgozik. Tagja több iparos és társad. egyletnek. 1899-ben nőül vette Nemes Erzsébetet.

Tatzl János, férfiszabó m., Szabolcs ucca 7. Szül. 1896-ban; szab. 1913-ban Budapesten, ahol mint segéd önállósításáig működött. 1929-ben alapított műhelyében a mellényszabóságban specializálta magát. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: K. cs.-k. Neje: Bódi Angella.

Tatzl Lajos

Támedly János

Tatzl Lajos, férfiszabó m., Visegrádi ucca 66. Szül. Újpesten 1894-ben; szab. Budapesten 1911-ben. Külföldön (Villach, Klagenfurt) és Budapesten szélesbítette jobb mesterek mellett szaktudását. 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. A világháborúban 1915-ben súlyosan megsebesült, mint 75%-os rokkant szerelt le. Neje: Miklós Eszter.

Támedly János, férfiszabó m., Wesselényi u. 76. Szül. 1868-ban Körmenden, szab. 1884-ben ugyanott. Győr, Komá-

rom és Budapest fontosabb állomáshelyei segédéveinek. 1895-ben Körmenden önállósította magát, 1910-ben alapította budapesti műhelyét. Részt vesz a szakma mozgalmaiban. Neje: Nemes Erzsébet, fia az Iparművészeti Főiskola elvégzése után kitanulta a szabóságot.

Teleki László, férfiszabó m., Ferenc körút 28.

Terék Mihály, a Raza Alajos férfiruha szabóság üzletvezetője, Nádor u. 28. Szül. Óbecsén 1887-ben, szab ugyanott 1901-ben. Budapesti és vidéki városok neves mestereinél sajátította el mint segéd a szakmában szükséges gyakorlatot. 1905 óta önálló. Jelenlegi műhelyét 1922 óta vezeti. 1 segédet foglalkoztat. Neje: Golda Etel.

Ternyei János, férfiszabó m., Akácfa uuca 10. Szül. 1894-ben Károlyerdődön, ugyanott szab. 1909-ben. Kezdetben mint segéd vidéken dolgozott, majd a főváros előkelő műhelyeiben. 1921-ben alapított szabóságában rendelésre készít ruhákat. 1 segédet foglalkoztat. A világháborút az olasz és szerb fronton küzdötte végig. Kit.: nagy ez., kis ez., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Born Margit.

Terék Mihály

Teibl János

Teibl János, férfiszabó m., Tüzér u. 2/B. Szül. Baján 1895-ben; szab. u. ott 1911-ben. Önállósításáig a főváros műhelyeiben gyakorolta mint segéd iparát. 1922-ben megnyitott műhelyében rendelésre dolgozik. A világháborúban háromszor megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Keller Anna.

Tereczky Márton, férfiszabó m., Kossuth Lajos u. 1. Szül. Kisbikács községben 1864-ben; szab. Adán 1880-ban. Segédideje alatt megfordult Bécsben, Szegeden, Nagyváradon és Budapesten, mindenütt fejlesztve szakmabeli ismereteit. 1898-ban lett önálló. Műhelyében, amelyből kizáróan elsőrendű munka kerül ki, 4 segéd és 1 tanuló dolgozik. 1929-ben szép munkájával elnyerte az Orsz. Ip. Egy. nagy ezüstérmét. Az Ipt-nek 20 éve előljárósági tagja. Tagja a tanonc- és mestervizsg. biz.-nak, alelnöke a Sz. O. Sz.-nek, stb. Neje: Dipold Karolin.

Tereczky Vendel, férfiszabó m., Bástya ucca 33. Szül. 1868-ban; szab. 1883-ban Zentán. A főváros előkelő műhelyeiben tökéletesítette szaktudását. Mérték szerint dolgozó úriszabóságát 1897-ben nyitotta meg. Jelenleg 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát., eddig 6 tanulót szabadított. Az Ipt.-nek volt előljárósági tagja. Neje: Pongrácz Antonia, Tivadar fia székesfővárosi fogalmazó.

Trébusz Fülöp, férfiszabó m., Podmaniczky u. 14.

Till Márton

Till Márton

Till Márton, férfiszabó m., Dob u. 74. Szül. 1894-ben Palánkán, szab. 1910-ben ugyanott. Az ország nagyobb vidéki városaiban, a fővárosban és Bécsben szerzett mint segéd gyakorlatot. 1921-ben alapította rendelésre dolgozó úri szabóságát. A világháborúban részt vett. Neje: Natotja Rebeka, gyermekei: Erzsi és Józsi.

Tillmann Miklós

Tipold József

Tillmann Miklós, férfiszabó m., Szövetség u. 45. Cikó községben szül. 1874-ben, u. ott szab. 1889-ben. Pécs, Tolna, és Budapest főbb állomásai segédéveinek. Mint tanonc és segéd arany, illetőleg bronzérmet nyert kiváló munkájáért. Így gazdag szaktudással fölszerelve, 1905-ben alapította műhelyét. Üzletek részére készít gyermekruhákat. A világháborúban részt vett. Neje: Galambossy Zsófia.

Tipold József, férfiszabó m., Mátyás tér 8. Szül. 1900-ban Bácstopolyán és szab. Kossuthfalván. Szakképzettsége kiegészítése céljából a főváros előkelőbb műhelyeiben töltötte segédéveit. 1918-ban önállósította magát. Specialista a gyermekruhaszabóságban. Neje: Békeffy Erzsébet.

Toldi Lajos, férfiszabó m., Veres Pálné u. 8. Szül. 1891-ben Nagykanizsán; szab. 1907-ben szülővárosában. Nagykanizsa és Budapest ismert cégeinél töltötte tapasztalatokban gazdag segédéveit. Önálló műhelyét 1929-ben nyitotta meg. A világháború tényleges katonai szolgálatban találta. 1918-ban mint őrmester szerelt le. 1921-ben megnősült.

Tonigold Márton, férfiszabó m., Mészáros u. 14. Szül. 1878-ban Zsámbékon; szab. Budapesten 1896-ban, ugyanitt folytatta segédi gyakorlatát. 1908 óta vezeti rendelésre, I-a kivitelben dolgozó műhelyét. A világháborút végigküzdötte. Neje: Lórencz Viktória Matild. Fia, ifj. Márton, szakképzett szabász, műhelyében dolgozik.

Tóth Lajos

Tolnay Alajos, férfiszabó m., Visegrádi ucca 18. Szül. Kisbajcs községben 1873-ban; szab. 1892-ben Budapesten Gulyás Károlynál, ahol mint segéd még 9 évig dolgozott. Cserna Lajosnál, az Ipt. elnökénél 5 évet töltött mint segéd. 1906 óta önálló. Mint segéd bronz oklevelet és pénzjutalmat nyert. A Magyarorsz. Rokkant Egyl.-nek választm. tagja. A világháborúban 4 évet orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Gercsényi Ida.

Torma Károly, férfiszabó m., Kazinczy u. 3. Szül. Bia községben 1895-ben, Budapesten szab. 1913-ban. A főváros nagy műhelyeiben eltöltött segédidő után 1929-ben önállósította magát. Főként üzleteknek szállít elsőrendű munkát. A világháborúban 1916—18-ig teljesített az orosz és olasz fronton katonai szolgálatot.

Tóth Lajos, úriszabó m., Nádor u. 13. Szül. 1887-ben Végvárott, szab. Temesváron 1902-ben. Szakmájának tökéletes elsajátítása végett feljött Budapestre és 17 évi segédeskedés után 1919-ben önállóvá lett. Műhelyében mérték szerinti ruhák készülnek szép és gondos kivitelben. A világháborút végigküzdötte. Kit.: kis ez., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Szovák Anna.

Tóth Ferenc

Tóth Ferenc

Tóth Ferenc, férfiszabó m., Elemér u. 40. Szül. 1892-ben Akasztón; szab. 1910-ben Kiskőrösön. A főváros nagy műhelyeiben szerezte meg mint segéd a szükséges gyakorlatot. 1923 óta önálló. Műhelyében üzletek részére kifogástalan munkát készít. A világháborúban 24 hónapi frontszolgálat alatt kétszer megsebesült. 1927-ben megnősült.

Tóth Ferenc, férfiszabó m., Pacsirta ucca 19. Szül. 1895-ben Bölcskén; szab. Dunaföldváron 1912-ben. Segédéveinek Monor, Újpest, Dabas és Budapest a főbb állomásai. Kellő gyakorlat megszerzése után 1923-ban önállósította magát. Több szakegyesület tagja. A világháborúban az olasz, orosz és román frontokon harcolt. Kit.: kisez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. stb. Neje: Herbest Mária

Tóth János

Tóth Mihály

Tóth János, férfiszabó m., Szigetvári ucca 16. Szül. 1894-ben Gyergyószászhegyen; Rákospalotán szab. Segédidejét Budapest nagy műhelyeiben töltötte. Kellő gyakorlat után 1919-ben önállósította magát. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Félix Ilona.

Tóth Mihály, férfiszabó m., Fő u. 40. Szül. 1884-ben Bodajkon; szab. Móron 1900-ban. Székesfehérvár és Budapest műhelyeiben szerezte meg segédi gyakorlatát 10 évig főszabász volt. 4 segédet foglalkoztató jóhírű műhelyét 1920-ban alapította. Elvégezte a főv. iparrajz szakiskola 3 évfolyamát. A II. ker. Ip. Kör vál. tagja, stb. A világháborúban szakaszvezető volt és a következő kitüntetéseket kapta: kisez. v. é., kétszer a br. v. é., K. cs.-k., vask. és szolg. é. Neje: Pallagi Mária.

Tóth Mihály, férfiszabó m., Hajós u. 27. Szül. 1879-ben Jánoshidán; szab. Alsószentgyörgyön 1895-ben. Segédi gyakorlatát Szentes, Jászberény és Budapest műhelyeiben szerezte meg. 1905-ben önállósította magát. Műhelyében 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát; eddig 3 tanulót szabadított. A Szabóip. Term. Szöv.-nek tagja. A világháborút a szerb fronton küzdötte végig. Kit.: br. v. é., K. cs.-k., vöröskereszt, stb. Neje: Ferenczy Róza.

Tóth Mihály

Tóth Sándor

Tóth Sándor, férfiszabó m., Falk Miksa u. 18—20. Szül. 1896-ban Nagypáró községben, szab. Budapesten 1913-ban Maticza István műhelyében, ahol egy ideig mint segéd tovább dolgozott. Több nagy műhelyben egészítette ki szaktudását, amíg 1926-ban meg nem nyitotta önálló műhelyét. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Mint tanonc elismerő okl.-et nyert. Részt vett a Technológia szabászati tanfolyamán. Neje: Körmendy Teréz.

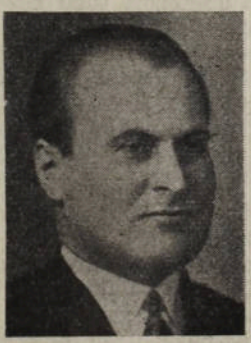
Trenk Bernát, férfiszabó m., Ráth György u. 20. Szül Belgrádban 1886-ban; szab. Szabadkán 1903-ban. Segédideje alatt dolgozott Prága és Bécs műhelyeiben. 1912 óta önálló mester; kizáróan rendelésre készít elsőrendű munkát. A világháborúban 24 havi frontszolgálata alatt harcolt az orosz, szerb és olasz frontokon. Neje: Papp Mária.

Turcsán Gyula, férfiszabó m., Kálvária ucca 19. Szül. Szenesfalun 1890-ben; szab. Besztercebányán 1908-ban. Segédidejét Salgótarján és Budapest műhelyeiben töltötte. 1 segédet foglalkoztató műhelyét 1920-ban nyitotta meg. A világháborúban megsebesült. Kit.: K. cs.-k. Neje: Szujapang Ágnes.

Turányi János Jenő, férfiszabó m. Horánszky u. 21. Szül. 1895-ben Nemesdiskán, szab. 1913-ban Budapesten. 1924-ben alapított műhelyében főként férfi- és női lovaglóruhák készítésével foglalkozik. 1 segédnek ad munkát. Házi szabója a Nemzeti Lovardának. A világháborúban résztvett. Neje: Polonyi Zsuzsanna.

Töröcsik Nándor, katonai és polgári szabó m., Tompa u. 13. Szül. 1888-ban, szab. 1905-ben Jászkarajenőn. Kezdetben Szolnokon dolgozott mint segéd, majd Budapestre jött és önállósításáig (1917) előkelő fővárosi mestereknél tökéletesítette magát a szakmában. A világháború, amelyet végigharcolt, tényleges katonai szolgálatban találta. Mint rokkant szerelt le. Neje: Horváth Julia.

Török Pál, férfiszabó m., Tompa u. 13. Szül. 1875-ben Jánoshalmán, szab. 1893-ban Szabadkán. Segédéveit Budapest előkelő műhelyeiben töltötte. 1908-ban lett önálló. 1 segédet alkalmaz műhelyében. A világháborúban az orosz harctéren teljesített szolgálatot. Kit.: K. cs.-k. Neje: Tóth Mária, Pál fia a szakmában dolgozik.

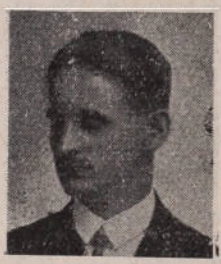

Török István

Törjék Sándor, férfiszabó m., Rózsa u. 25. Szül. Héreg községben 1877-ben; szab. Tatatóvárosban 1893-ben. Szakismeretei bővítése céljából a fővárosba jött és itt nagyobb műhelyekben folytatott segédi praxist. 1912-ben önállósította magát. A világháborúban 1915—1918-ig teljesített katonai szolgálatot; volt orosz hadifogságban is. Neje Kutényi Rozgonyi Zsuzsanna. Árpád fia műhelyében szabadult és ugyanitt dolgozik.

Török István, férfiszabó m., Semmelweiss u. 5. Szül. 1893-ban Jászapátin; szab. 1910-ben Budapesten, ahol önállósításáig (1927) nagy műhelyekben gyakorolja mint segéd iparát. 1 segéddel és 2 tanulóval dolgozó műhelyében magánosok és elsőrendű cégek részére dolgozik. Mint tanuló ezüst oklevéllel lett kitüntetve. A világháborúban 4 teljes éven át a fronton teljesített szolgálatot. Kit.: **br. v. é. és K. cs.-k.**

Török Sándor férfi szabómester, Szentkirályi u. 3. Szül. 1895-ben Szentesen, 1912-ben lett segéd és segédidejét Debrecenben és Budapesten töltötte. 1927-ben önállósította magát. Tanonc korában oklevél kitüntetést kapott.

Török Sándor

Tőkés (Tumidai) Antal

Tőkés (Tumidai) Antal, férfiszab. m., Szentháromság u. 5. Szül. Eperjesen 1890-ben; szab. Budapesten 1909-ben. Állandóan itt dolgozott több neves mester műhelyében. 1914 óta önálló. 1907-ben bronzéremmel lett kitüntetve. szép munkájáért. 1914—18-ig teljesített frontszolgálatot. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. 1913-ban nőül vette Klamens Lujzát.

Ullmann Jákó, férfiszabó m., Hársfa ucca 24. Tel.: 422—32. Szül. Kővágóörsön 1864-ben; szab. u. ott 1880-ban. Mint segéd Budapest főbb üzemeiben dolgozott. 1906-ban Keszthelyen lett önálló; jelenleg a Budapesti Szabóip.-ok Hit. és Term. Szöv.-nek üzemfelügyelője. A szakma gazdasági és társadalmi mozgalmainak egyik legjelentősebb vezére. A Szabó Hirlap szerkesztője és alapító tulajdonosa; a Szabászati Szakkönyv kiadója; az Ipt. előljárója; az Iposz igazg. tagja, stb. stb. Főtitkára és irányítója a Szabókisip. Körének. Önzetlen tevékenységével az egész szabóiparosság megbecsülését és szeretetét megszerezte. 1892-ben nőül vette Eibersütz Esztert; gyermekei Rózsi és Imre.

Unden Lajos, férfiszabó m., Kecskeméti u. 5

Ifj. Unger Alajos, férfiszabó m., Angol ucca 32. Szül. Tura községben 1898-ban; szab. Budapesten 1913-ban, atyja id. U. A. műhelyében. Mint segéd atyjánál és

Ifj. Unger Alajos

Ungár Ármin

nehány előkelő műhelyben dolgozott. 1927-ben átvette a műhelyt és azt nagy szakértéssel vezeti. A Természetbarátok Turista Egyl.-nek aktív tagja.

Unger Ármin, férfiszabó m., Csengeri u. 39. Szül. 1865-ben Lövőpetri községben; szab. 1885-ben Mátészalkán. Önállósításáig, vagyis 1890-ig, Budapest műhelyeiben szerzett mint segéd gyakorlatot. Már 40 éves multra visszatekintő üzletét nagy hozzáértéssel vezeti. 1—2 segédnek ad munkát. 1890-ben nőül vette Schild Rózát.

Ungár Vilmos, férfiszabó m., Sólyom u. 17.

Unmuth Gergely, férfiszabó m., Károly körút 13. Szül. 1888-ban Süttőn, szab. 1905-ben Esztergomban. Önállósításáig (1924) előkelő műhelyekben szerezte meg a szükséges gyakorlatot. Műhelyében 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát, jó közönség részére elsőrendű kivitelben készít öltönyöket. A világháborúban br. v. é. és K. cs.-k.-val lett kitüntetve. Neje: Marossy Irén.

Unterberger Béla, férfiszabó m., Képíró u. 6 .

Vadász Ignác, férfiszabó m., a Vadász és Fehér cég beltagja, Harisköz 5. Szül. Szikszón 1874-ben. Hosszabb segédi gyakorlat után, alapos szaktudással felfegyverezve, 1920-ban megnyitotta önálló műhelyét. 2 segédet foglalkoztat. A világháborúban 1915-től végig részt vett.

Vadász Mózes. férfi és nőiszabó m., Nagymező u. 23. Szül. 1883-ban Tokajon; szab. u. ott 1903-ban. Mint segéd 10 éven át dolgozott Miskolc, Kassa és Zágráb műhelyeiben. 1913-ban létesített műhelyében 2 segéd és 1 tanuló dolgozik. Eddig 8 tanulót szabadított, akik, mint jó munkások, mesterük dicsőségére szolgálnak. A Nőiszabó Ipt. előljárósági

tagja. A világháborúban az orosz fronton hadifogságba került, honnan közel 4 év után jutott haza. Neje: Neumann Ilona.

Valent József, férfiszabó m., Vörösmarty u. 33. Szül 1880-ban Komját községben; szab. 1897-ben Budapesten. Segédévei alatt megfordult Németország nagy városaiban (Berlin, Frankfurt). Önálló műhelyét 1911-ben nyitotta meg. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. A világháborút az orosz, román és török fronton küzdötte végig. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Rév Teréz.

Valent József

Valenta József

Valenta József, férfiszabó m., Mátyás tér 12. Szül. 1884-ben Prossnitzban, szab. 1902-ben u. ott. Segédéveit Bpest és Bécs jeles mestereinél töltötte. 1907-ben alapított műhelyében speciálisan gyermekruha szabóságra rendezkedett be. E téren egyike a főváros legjobbhírű mestereinek. 4—5 segédet foglalkoztat. A világháborúban részt vett. Neje: Kronesz Ida. Győző fia a szakmát tanulja.

Valkovics János, férfiszabó m., Vörösmarty u. 53. Szül. 1894-ben, szab. 1909-ben Bélád községben. Mint segéd a főváros mesterei mellett sajátította el tökéletesen a szakmát. Kellő tapasztalat után 1918-ban önállósította magát. Mérték szerint, rendelésre dolgozik 2—3 segéddel, a legjobb vevőkör részére.

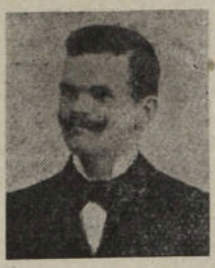

Valkovics János

Vanya Pál

Vanya Pál, férfiszabó m., Páva u. 23. Szül. 1893-ban, szab. 1907-ben. Tanonc-ideje alatt több ízben nyert jutalmat és elismerést. Felszabadulása után egy ideig atyja műhelyét vezette. Segédévei gazdag tapasztalatait 1919-ben alapított műhelyében érvényesítette, melyben 2 alkalmazott közreműködésével készíti szép és izléses kivitelű munkáit. A világháborúban többször részesült kitüntetésben. Neje: Kovács Rózsika.

Vanyó Mihály

Varga Ferenc

Vanyó Mihály, férfiszabó m., Kertész ucca 27. Szül. Lajoskomáromban 1875-ben; szab. Nádasladányon. Mint segéd legtöbb időt Budapest nagy műhelyeiben dolgozott. Mérték szerint dolgozó műhelyét 1904-ben alapította, 1 segédet alkalmaz. Élénk részt vesz a szakma gazdasági és társadalmi mozgalmaiban. Mihály fia műhelyében szabadult, a középiskolát magánúton végzi.

Vareka József

Varga Gáspár

Vareka József, férfiszabó m., Angyalföldi u. 17. Szül. Kaposváron 1896-ban; u. ott szab. 1913-ban. Szabadulási helyén és a fővárosban dolgozott mint segéd, neves mesterek mellett. 1923 óta önálló műhelye I-a kivitelű munkát szállít. Neje: Albert Gizella.

Varga Ferenc, férfiszabó m., Mátyás tér 4. Szül. 1874-ben Tiszanánán; szab. 1891-ben Egerben, ugyanitt kezdte segédi gyakorlatát, majd Miskolc és a főváros nagyobb műhelyeiben dolgozott. 1911-ben önállósította magát. Kiváló szaktudással vezetett műhelyében 4—5 segédnek ad munkát. A világháborúban az olasz fronton teljesített szolgálatot. Neje: Muzsik Erzsébet.

Varga Ferenc, férfiszabó m., Horthy Miklós út 104. Szül. 1894-ben Farád községben; szab. Győrött 1913-ban. Szabadulási helyén, Szombathelyen és Budapesten dolgozott mint segéd, jó mesterek mellett. 1929-ben alapított műhelyében 1 segédet és 1 kisegítőt foglalkoztat. Részt vett a világháborúban. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Majoros Erzsébet.

Varga Ferenc, férfiszabó m., Dob u. 60. Szül. Csapodon 1904-ben, szab. Beled községben 1921-ben. Szaktudása fejlesztése végett Budapestre jött, ahol jó műhelyekben tökéletesítette magát. 1928-ban lett önálló. Fiatal, törekvő mester, keze alól kifogástalan munka kerül ki. Neje: Rosner Mária.

Varga Gáspár, férfiszabó m., Bokréta u. 15. Szül. 1888-ban Feketekelecsényben, szab. 1905-ben. Nyolc éven át dolgozott mint segéd Budapesten Ács József műhelyében. Kellő gyakorlat megszerzése után 1913-ban önálló lett. Segédmunkáját dícsérő oklevéllel tüntették ki. Választm. tagja a Szabó Kisip. Körének. A világháborúban szakaszvezető volt a 26. gy. ezredben, kétszer sebesült és kis ez., br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetést kapott. Neje: Ispita Mária. Gyermekei: Teréz, Mária, Gáspár, Erzsébet.

Varga Imre

Varga László

Varga Imre, férfiszabó m., Üllői út 34.

Varga László, férfiszabó m., Kálvária ucca 19. Szül. Mezőkövesden 1883-ban; szab. Egerben 1900-ban. Budapest, Kassa és Sarajevó műhelyeiben gyakorolta mint segéd a szakmát és specializálta magát a gyermekruha készítésben. 1929 óta önálló. A világháborúban 4 évet a fronton töltött, megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs-k. 1922-ben nősült.

Varga Sándor, férfiszabó m., Jókai ucca 7.

Varju János, férfiszabó m., Főherceg Sándor u. 23. Szül. 1887-ben; szab. 1902-ben Szirákon. Szaktudása fejlesztése érdekében segédi praxisát a főváros műhelyeiben szerezte meg. 1912 óta önálló. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban 36 hónapot orosz fogságban töltött.

Vasas Mihály, férfiszabó m., Soroksári út 38—40. Szül. 1890-ben Cegléden; szab. u. o. 1907-ben. Mint segéd hosszabb ideig Budapest műhelyeiben fejlesztette szakismereteit, később Ceglédre került mint üzletvezető. 1923 óta önálló. Gyakorlott keze alól kizáróan elsőrangú munka kerül ki. A világháborúban egyízben megsebesült. Kit.: K. cs.-k. és sebesülési érem.

Vass János, férfiszabó m., Semmelweiss u. 23. Szül Tiszavárkonyban 1872-ben; szab. 1889-ben Aradon, díszoklevéllel kitüntetve. Mint segéd egy félévig Szentesen dolgozott, majd Budapestre jött, ahol előbb mint segéd, aztán szabászként dolgozott előkelő cégeknél. 1915-ben bevonult. A háború befejeztével, 1918-ban nyitotta meg önálló műhelyét.

Vass Nándor, férfiszabó m., Alsóerdősor 12. Szül. Gyermely községben 1905-ben, szab. ugyanott 1923-ban. Segédidejét Budapesten töltötte. 1929-ben önállósította magát. Műhelyében mérték szerint rendelésre dolgozik. Régi iparos családból származik. Atyja tekintélyes szabómester volt. Neje: Filipony Róza.

Vaszlik István, férfiszabó m., Cserhát ucca 20. Szül. Breznóbányán 1898-ban; szab. u. ott 1914-ben. Mint segéd Zsolnán és Budapesten működött és jelentős szakképzettségre tett szert. 1922 óta mint önálló mester prosperál; rendelésre dolgozik a jobb középosztály részére. A világháborúban 36 havi frontszolgálatot teljesített. Kit.: K. cs.-k. Neje: Lukovics Julianna.

Vaszlik István

Veér István

Veér István, szabó m., Révay u. 10. Aranyosgyéresen 1891-ben szül.; u. ott 1907-ben szab. Kolozsvári, tordai, dévai, petrozsényi, wieni és budapesti mesterek keze alatt fejlesztette szaktudását. A technológián szabászati tanfolyamot végzett. 1928-ban alapította vállalatát. Egy segéddel és tanulóval dolgozik. Részt vett a háborúban. Neje: Szende Irén.

Veres István, férfiszabó m., Csengeri u. 88. Szül. Udvard községben 1886-ban, szab. Érsekujváron 1902-ben. Előbb kisebb vidéki városokban dolgozott, majd Budapest nagyobb műhelyeiben vállalt segédi munkát. 1913-ban önállósította magát. A világháborúban hosszú frontszolgálat után orosz fogságba került. Háromszor megsebesült. Kit.: kis ez. v. é. és br. v. é. Neje: Speck Katalin, István fia a szakmát tanulja.

Verli János

Vihrabecs Ferenc

Verli János, férfiszabó m., Hunyady tér 11. Szül. 1874-ben a komárommegyei Tarján községben. Tatán szab. 1891-ben. Tatán és Budapesten szerezte meg segédi gyakorlatát. 1896-ban a Milleniumi kiállításon oklevelet és jutalmat nyert. 1903-ban önálló műhelyt nyitott, melyben 2 segéddel dolgozik. A világháború alatt 3 évig szolgált. Neje: Kiss Jusztina.

Végh Ferenc, férfiszabó m., Ráday u. 7. Szül. 1875-ben Cegléden, szab. u.-ott 1893-ban. Régi jóhírű szabó családból származik. Segédéveit Budapest elsőrangú műhelyeiben töltötte, 1900-ban lett önálló. Jelenlegi műhelyét 1917-ben alapította. Specialista a díszmagyar ruhában, sok előkelőségnek készítette díszöltönyét. Neje: Egri Mária.

Vékony Sándor, szabó m., Királyi Pál ucca 10. Tel.: 832—21. Szül. 1867-ben Erdődön; szab. 1884-ben Szatmáron. 1885-ben jött a fővárosba. Itt rövidesen szabász, majd a Karácsonyi László cég és a Köztisztv. Fogy. Szöv. főszabásza lett. 1910-ben önállósította magát. 1913-ban szakügyi munkássága révén orsz. szaktekintély. Ebben az évben adta ki havi füzetekben a tizedrendszerű tanterveit. Ennek alapján szakoktatóvá választották. A Szabómesterség című tankönyve 1922-ben jelent meg, amely 1925-ben második kiadást ért el. 1928-ban készült el a szabászat pozitív tantételeivel. Ezen az alapon állítja elő úgy a férfi, mint a női testek domborművét, amelynek eredménye az, hogy főúri megrendelőin a frakkot és magyar díszruhát is teljesen készen próbálja ki. Neje: Baróth Hermin.

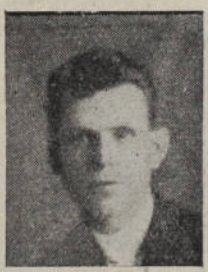
Vihrabecs Ferenc, férfiszabó m., Ér ucca 2. Szül. Losoncon 1883-ban; szab. Füleken 1897-ben. Miskolc, Muraszombat, Losonc, Brassó és Budapest műhelyeiben segédeskedett. 1910 óta folytatja önállóan iparát. Tagja több szakegyletnek. Neje: Kecskés Ilona. Két fia műhelyében dolgozik.

Vida Vince, férfiszabó m., Molnár u. 10. Szül. 1873-ban a komárommegyei Nagykeszi községben. 15 éves korában, 1888-ban szab. Gönyűn, ahonnan szakmájának alapos elsajátítása céljából Győrbe majd Bécsbe ment. Frankfurtban elvégezte a szabászati akadémiát, utána Komáromban dolgozott. Budapestre kerülve pár évi segédeskedés után, 1900-ban önállósította magát; üzlete azóta vevőinek megelégedésére prosperál. A világháborúban több kitüntetést szerzett. (Kisez. v. é., kétszer br. v. é., K. cs.-k.) Neje: Kovács Julianna.

Vitáris László, szabó m., Ó u. 25. Turkevén 1900-ban szül., Budapesten 1917-ben szab. Szaktudását Turkevén és Budapesten fejlesztette. Szabászati tanfolyamot végzett. 1922-ben megalapította műhelyét, ahol egy segéddel és tanulóval dolgozik. A B. F. C. pénztárosa. 1925-ben volt az esküvője Szőke Erzsébettel.

Vitáris László

Vizy János

Vizy János, férfiszabó m., Gyarmat u. 49. Szül. Tarja községben 1882-ben, szab. Kézdivásárhelyen 1897-ben. Tapasztalatokban gazdag segédi működés után 1914-ben önállósította magát. A világháborúban sebesülten orosz fogságba került, ahol 6 évig sínylődött. Neje: Vitkovszky Anna.

Vimola János, férfiszabó m., Podmaniczky u. 63. Szül. Buraibükk községben 1884-ben; szab. Kadarkuton 1905-ben. Önállósítása (1920) előtt Pécs és a főváros mesterei mellett sajátította el tökéletesen a szakmát. 1 segédet foglalkoztat. Tagja a K. I. O. Sz.-nak Neje: Schneider Erzsébet.

Vlajkov Mihály, férfiszabó m., Rökk Szilárd u. 34—36. Szül. 1883-ban Alexinácson; szab. 1909-ben Módoson. Az ország nagyobb városaiban és Budapesten töltötte segédidejét. 1910-ben lett önálló. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztató műhelyében I-a rendelt munka készül. Az Ipt. v. elöljárósági tagja. A világháborúban résztvett.

Vimola János

Vlajkov Mihály

Vonau András, férfiszabó m., Grassalkovich u. 18. Szül. 1893-ban; szab. 1912-ben Budapesten. 17 évi segédeskedése alatt szakmájának minden csinjátbinját kiismerte. 1929-ben önállósította magát. Műhelyét nagy szakértelemmel és szorgalommal vezeti. A világháborúban megsebesült Kit. K. cs.-k. Neje: Zuckermann Adél

Vonau András

Vrana Alajos

Vörös József, férfiszabó m., Attila u. 69. szül. Kapuváron 1891-ben, szab. u. ott 1906-ban. Szülővárosában és Budapesten töltötte jó mesterek mellett, önállósításáig, 1919-ig, segédéveit. Műhelyében rendelésre dolgozik a legjobb kivitelben. A világháborúban 41 hónapot a fronton töltött, négyszer megsebesült és több alkalommal lett kitüntetve. Neje: Kocán Anna.

Vrana Alajos, férfiszabó m., Vadász ucca 12. Szül. Kasszanagyváraljján 1878-ban; szab. Dubniczon 1896-ban. Szabadulása után megfordult mint segéd Budapest előkelő műhelyeiben. A szükséges gyakorlat megszerzése után, 1908-ban önálló lett. Képzett szabász. Műhelyében 1 segédnek ad munkát. A világháborúban részt vett a szerb és olasz fronton. Neje: Norrta Hermin.

Vrecsics Ferenc, férfiszabó m., Conti ucca 29. Szül. 1891-ben Búzahelyen; szab. Szentgothardon 1908-ban. Mint segéd Graz és Budapest műhelyeiben dolgozott. Kellő tapasztalat megszerzése után, 1922-ben lett önálló. 1 segéddel dolgozik. Neje: Szili Margit.

Vrecsics Ferenc

Wanits István

Wanits István, férfiszabó m., Szentkirályi u. 4. Szül. 1894-ben; szab. 1911-ben Budapesten. Jó műhelyekben eltöltött rövid segédidő után, 1917-ben önállósította magát. Rendelésre dolgozó szabóságában jelenleg 1 segédet alkalmaz. 1920-ban nőül vette Szabó Máriát.

Waszits Szilárd, férfiszabó m., IV., Váci u. 37. Szül. Elek községben 1886-ban szab. Gyulán 1904-ben. Szabadulási helyén kezdte meg segédi gyakorlatát, majd szaktudása fejlesztése végett a fővárosban dolgozott. 1912 óta önálló. Mint tanuló szép munkájával több kitüntetést nyert. 1915-től végigküzdötte a világháborút. Kit. kis ez., br. v. é., K. cs.-k. stb. Neje: Szemző Rozália.

Weisz Lipót, férfiszabó m., Teréz krt. 31. Verpeléten szül. 1875-ben; szab. Budapesten 1892-ben. Jelentős szaktudását több előkelő budapesti cégnél szerezte meg. 1898-ban lett önálló, műhelyéből elsőrendű munka kerül ki. Fia, aki a győri ip. kiállításon kitüntetéssel szerepelt, segédként dolgozik nála. A világháborúban az olasz és bukovinai fronton vett részt. Neje: Feldmár Fanni.

Weisz Lipót, férfiszabó m., Király u. 24. Szül. Nagytapolcsányban 1874-ben, szab. Budapesten 1890-ben, ugyanitt töltötte önállósításáig 1913-ig segédidejét és jó mesterek mellett tökéletesítette szaktudását. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: br. v. é. és K. cs.k. Neje Hauszmann Róza, Erzsébet leánya felszabadult női szabó. Régi szabócsaládból származik, atyja Adolf a fővárosban jónevű szabómester volt.

Weisz Béla, férfiszabó m., Fadrusz u. 2. Szül. 1876-ban Ökörító községben; szab. 1895-ben Nagyváradon. Mint segéd hosszabb ideig Nyiregyházán és a főváros elökelő műhelyeiben dolgozott. 1905-ben Nyiregyházán önállósította magát. 1911-ben műhelyét Budapestre helyezte át. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Rendelésre I-a kivitelű munkát készít. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Kepes Róza. Imre fia szintén szabó.

Weisz Bernát, férfiszabó m., Lajos u. 59.

Weisz Béla

Weisz Emánuel

Weisz Emánuel, férfiszabó m. Szül. Noszlopon 1882-ben; szab. Pápán 1897-ben. Rövid segédi praxis után, 1910-ben önállósította magát. A világháború miatt kénytelen volt mesteri tevékenységét megszakítani, mostani műhelyét 1921-ben alapította. 1 segéddel dolgozik. Végigharcolta a világháborút, kétszer megsebesült, mint 50%-os rokkant szerelt le. Neje: Zucker Etel.

Weisz Lipót

Weisz Lipót

Weisz M. Mór, szabó m, Váci u. 40. Ramocsaházán 1867-ben szül., Nyiregyházán 1884-ben szab. Budapesten, Wienben és Berlinben fejlesztette szaktudását. 1904-ben önállósította magát. 4 segéddel dolgozó szalónja a számottevő belvárosi üzletek közé számít. Résztvett a világháborúban. Neje: Steiner Matild, esküvőjük 1892-ben volt.

Weisz Mihály, férfiszabó m., Lajos u. 158.

Weisz Mór, férfiszabó m., Lujza u. 19. Szül. Tiszaújlakon 1874-ben; szab. u. ott 1889-ben. Önállósításáig a főváros műhelyeiben gyakorolta iparát. Vásári munka termelésére berendezett műhelyét 1901-

Weisz M. Mór

Weisz Mór

ben alapította. Eddig 6 tanulót szabadított. A világháborúban részt vett, mint őrmester szerelt le. Neje: Kohn Malvin.

Weisz Ferenc, férfiszabó m., Dessewffy u. 40. Szül. 1879-ben Dunaföldváron; szab. 1896-ban u. ott. Szülővárosában kezdte meg mint segéd gyakorlatát, majd szaktudása fejlesztése érdekében Budapestre jött dolgozni. 1910-ben lett önálló. Elsőrendű munkát készítő műhelyében 2 segéd és 1 tanuló dolgozik. Tagja a K. O. Sz.-nek. A világháborúban 2 évig frontszolgálatot teljesített. Egyszer súlyosan megsebesült. Kit.: kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Görgey Julia.

Weisz Ferenc

Weisz József, férfiszabó m., Dob u. 69.

Weisz Károly, férfiszabó m., Thököly út 13. Szül. Pincehelyen 1870-ben; szab. Tolnanémedin 1885-ben. Segédéveit Pécs, Mohács és Budapest neves mestereinek oldalán töltötte. 1906 óta önálló. Műhelye I-a kivitelű bérmunkát készít. Minden idejét iparának szenteli. Neje: Deutsch Róza; leánya Hollósi Erzsi tisztviselőnő.

Weisz Náthán, férfiszabó m., Iskola u. 10. Szül. 1872-ben Podajcon; szab.

1889-ben u. o Budapesten mint segéd vezető műhelyekben tökéletesítette magát a szakmában. 1903 óta önálló. Eddig vagy 10 tanulót szabadított. A világháborúban hosszabb frontszolgálat után olasz fogságba került. Kit.: K. cs.-k. Neje: Spatz Cecilia. Jenő fia a keresk. Bank főtisztviselője, leánya Julianna férj. Rosenberg Adolfné.

Weisz Náthán

Weisz Náthán

Weisz József, férfiszabó m., Eötvös u. 35. Szül. 1870-ben, szab. 1886-ban Turkevén. Mint segéd Aradon és Budapesten dolgozott. 1899-ben alapította meg rendelésre dolgozó műhelyét, ugyanabban az évben nőül vette Hirn Gizellát.

Weisz Testvérek, férfiszabók, Kertész ucca 42. A cég tulajdonosai: W. József és W. Árpád. W. József szül. 1896-ban Szilágycsehen, 1914-ben Budapesten szab. és Árpád testvérével együtt, aki 1898-ban Mezőtárkányban szül., 1924-ben alapították meg mostani üzletüket. Műhelyükben állandóan 4 segédet foglalkoztatnak. Mindketten végigharcolták a világháborút és több vitézségi érem tulajdonosai.

Weisz József

Weiszfeld Lajos

Weiszberg Izrael, férfiszabó m., Nádor u. 19. Szül. 1876-ban, szab. 1894-ben. Önállósítása (1900) előtt Debrecen és Budapest műhelyeiben dolgozott. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Lichtman Fanny.

Weiszfeld Lajos, szabó m., Paulay Ede u. 33. Szül. 1892-ben Nagyszombaton; szab. 1909-ben Budapesten. Születési és szabadulási helyén dolgozott segédként, majd mint munkavezető és szabász. Inaskorában már diszoklevelet nyert. 1918 óta önálló. Három nyelven beszél. A Szfőv. ip. tanoncisk. biz. tagja, a Polg. Asztaltársaság ellenőre, stb. Neje: Baranovszky Anna. Esküvőjük 1920-ban volt.

Weinberger Bernát, férfiszabó m., Vilmos császár út 64. Szül. 1863-ban Ungváron, u. ott szab. 1880-ban. Nyolc éven át dolgozott a főváros nagy műhelyeiben mint segéd. 1888 óta önálló mester. Négy évtized óta vezetett műhelye általános elismerésnek örvend.

Weinberger Dávid, férfiszabó m., Róna u. 45. Szül. 1896-ban Békéscsabán, szab. szülővárosában 1913-ban, ahol mint segéd egy ideig fejlesztette szaktudását, majd

Weinberger Bernát

Weinberger Miksa

Budapestre jött. 1921 óta önálló mester. Elismerten jóhírű műhelyében 2 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. Vezetőségi tagja a Zuglói Sport Egy.-nek. 1915-től kezdve az olasz fronton volt. Neje: Steiner Lenke.

Weinberger Miksa, szabó m., Paulay Ede u. 21. II. 4. Szül. 1897-ben Pilisvörösváron, szab. 1915-ben Budapesten. Szaktudását Budapesten, Milanóban és Párisban fejlesztette, de elvégezte a technológia szaktanfolyamát is. A háború alatt egyszer megsebesült, 40 hónapig olasz hadifogságban volt. 1922-ben önállósította magát. 2 segéddel dolgozik. Három nyelven beszél. Neje: Böhm Margit.

Werthmüller János, szabó m., Szt. László út 186. Szászváron 1866-ban szül., u. ott 16 éves korában szab. Segéd Budapesten volt. 1889 óta önálló. Speciális mellényszabó, legelőkelőbb szalónok részére dolgozik. 1913-ban ipari jelességéért kitüntetésben részesült. A főv. VI. ker. volt vál. tagja és szegénygyámja, stb. Két fiával együtt volt a háborúban. Neje: Nagy Mária.

Werthmüller Nándor, szabó m., Petneházy u. 75/b. Budapesten 1885-ben szül. Édesatyja volt tanítómestere, aki 1903-ban szabadította fel, mikor is ezt okmánnyal tüntették ki. Elvégezte az iparrajz iskolát. 1913-ban önállósította magát. Speciális mellényszabó. Végigküzdötte a világháborút, kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Marschalek Ilona kép. nőiszabó. Gyermekeit Ilonát és Nándort is az iparra nevelte.

Wertmüller János

Wertmüller Nándor

Wernke Géza, férfiszabó m., Személynök u. 16. Szegeden szül. 1897-ben, ugyanott szabadult és mint segéd 3 évig dolgozott. Önállósítása (1927) előtt a főváros előkelő műhelyeiben gyarapította szaktudását. Jelenlegi előkelően berendezett üzletét 1930-ban nyitotta meg. 2 segédet, 1 tanulót és külső munkásokat foglalkoztat. Elvégezte a Technológia szabásztanfolyamát. A Ferencvárosi Footbal Klub vezetőségi tagja. A világháborúban nagy ez., kis ez., br. v. é. stb. kitüntetéseket kapott. Neje: Molnár Erzsébet.

Werseghy János, férfiszabó m., a Werseghy és Tsa cég beltagja, Horthy Miklós út 103. Szül Jászberényben 1879-ben; szab. u. ott 1898-ban. Segédéveiben Bécs, Budapest és Kolozsvár mesterei mellett dolgozott. Kizárólag rendelésre dolgozó műhelyét 1925-ben alapította. 1 segédet foglalkoztatnak. Neje: Gergely Anna.

Weber Mór, férfiszabó m., Barcsay u. 8. Zalaegerszegen 1888-ban szül, u. ott 1903-ban szab. 1914-ben önállósította magát és nagyobb üzemű raktári szabóműhelyt rendezett be készruha üzlettel kapcsolatosan. **Régi szabóiparos család** tagja, aki szakképzettségét atyja műhelyében szerezte meg. A világháborúban 1914—18-ig vett részt. 1913-ban nősült. Felesége Skamla Julianna.

Werling Antal, férfiszabó m., Miksa u. 15. Szül. 1869-ben, szab. 1887-ben Tolnán. Szakismeretei tökéletesítése érdekében a fővárosba jött és itt nagyobb műhelyekben dolgozott. Mérték szerint dolgozó szabóságát 1902-ben alapította. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Hönigmann Mária.

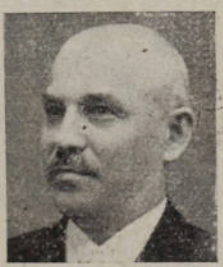
Weber Mór

Werling Antal

Wéber Péter, férfiszabó m., Rákos u. 8. Nagymányokon szül. 1858-ban, szab. 1874-ben Budapesten. 14 éven át dolgozott mint segéd jónevű fővárosi mestereknél, majd 1888-ban önállósította magát és kiváló tudásának megfelelő, prima munkákat végez műhelyében. 11 tanoncot szabadított fel. Kiállítási munkáival egyszer bronz, máskor ezüst érmet nyert. Neje: Schlögl Mária.

Wéber Samu, férfiszabó, m., Szilágyi ucca 4. Szül. 1879-ben; szab. 1894-ben Zalaegerszegen, ahol mint segéd is működött. Budapesti műhelyét 1903-ban alapította. 2 segédet foglalkoztat. Szép munkájáért elismerő oklevelet kapott. A világháborúban tanusított hősiességéért kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetéseket kapott. Neje: Grünfeld Anna.

Wéber Péter

Wéber Samu

Wéber Gergely, férfiszabó m., Márvány u. 27. Döbrönte községben szül. 1884-ben, szab. 1901-ben Pápán. Segédévei alatt kiváló szakemberré fejlődött. 1909-ben alapította üzemét, melyben rendelésre végzett munkái nagy szaktudásról tanuskodnak. A világháborúban megsebesült és 1918-ban mint 25%-os rokkant szerelt le. Neje: Bartek Emma.

Widder Ignác, férfiszabó m., Városház ucca 20.

Wigand Mihály, férfiszabó m., Királyi Pál u. 6. Szül. 1867-ben Bácskán; szab. Ujvidéken 1883-ban. Az ország nagyobb városaiban, Bécsben, Londonban és Párisban gyakorolta iparát. Gazdag tapasztalatait 1895-ben alapított, 4 segéddel dolgozó műhelyében hasznosítja. Megszerezte a női angol és francia szabóságra is a képesítést. Előlj. tagja 1898 óta az Ipt.-nek. A Sz. O. Sz.-nak díszelnöke, a bpesti Kisip. Hit. Szöv. és az I. O. K. Sz.-nak alapító tagja, stb. Neje: Marcsek Etel.

Wigand Mihály

Winter H. B.

Wilt Béla, férfiszabó m., Nagydiófa ucca 15. Szül. Zsitvaújfalun 1875-ben; szab. Esztergomban 1893-ban. Jobb mesterek mellett eltöltött segédidő után 1910-ben nyitotta meg önálló műhelyét. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Jelenleg műhelyében 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. Neje: Horváth Mária.

Wilt Béla

Wolf János

Witt Sándor, férfiszabó m., Régiposta u. 15. Szül. Dunaföldváron 1890-ben, szab. 1907-ben Budapesten. Mint segéd a fővárosban és Bécsben jó mesterek mellett fejlesztette szaktudását. Önálló műhelyét 1918-ban alapította. Eddig 6 tanulót szabadított, akik a szakmában jól beváltak. Tagja a Sz. O. Sz.-nek. A világháborúban vitézségéért br. v. é. és K. cs.-k.-el tüntették ki. 1923-ban nősült.

Witteg József, férfiszabó m., Garai u. 18.

Winkler Sándor, férfiszabó m., Deák Ferenc u. 21.

Winter H. B., férfiszabó m., Király u. 21. Szül. 1867-ben Kozlowon; ugyanitt szab. Hosszabb időn át dolgozott mint segéd a főváros műhelyeiben. Raktári munkára berendezett műhelyét 1896-ban alapította, 1894 óta nős.

Wittenberg István, férfiszabó m., Fóti út 21. Szül. 1910-ben Budapesten; ugyanitt szab. Rendelésre dolgozó műhelyét 1928-ban nyitotta meg. 2 segédet foglalkoztat. Tagja az Ipt.-nek.

Witz Béla, férfiszabó m., Kisdiófa u. 9.

Wolf János, férfiszabó m., Dembinszky ucca 37a. Szül. Torzsa községben 1871-ben; szab. Kulán 1888-ban. Önállósításáig, 1903-ig, Budapest műhelyeiben segédeskedett. Jelenleg 1 segéddel dolgozik, kizáróan rendelésre. 7 tanulót szabadított. Részt vesz a szakma gazdasági mozgalmaiban. 1892-ben megnősült. József fia nála tanulja a szakmát.

Wolf Péter, a Wolf és Kertész cég beltagja, Rákóczi út 9. Szül. 1855-ben Torzsa községben; szab. Ujverbászon 1871-ben. A főváros műhelyeiben szerezte meg segédi gyakorlatát. Nagy forgalmú, rendelésre dolgozó műhelyét 1880-ban alapította. Neje: Kulcsán Mária. (Lásd Kertész Sándor adatait is.)

Wottitz József

Vukovits Jenő

Wottitz József, férfiszabó m., Horn Ede u. 17. Szül. 1876-ban Gyömöre községben, szab. u. ott 1895-ben. Segédi pratisát Komárom, Győr és Budapest műhelyeiben szerezte meg. Rendelésre és üzletek részére dolgozó műhelyét 1921-ben alapította. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: K. cs.-k. és Szolg. é. Neje: Kurz Fanny.

Wukovits Jenő, férfiszabó m., Döbrentei út 3. Szül. 1888-ban Aszódon, szab. Budapesten 1905-ben. Segédi prakszisát a főváros jobb mestereinél szerezte meg. Önálló műhelyét hazatérve a háborúból, 1919-ben nyitotta meg, melyet azóta is nagy szakképzettséggel és kitartó szor-

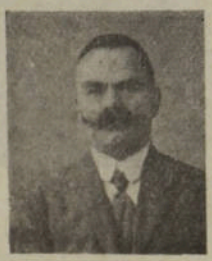
galommal vezet. 1914-ben megnősült, hitvese Roszuleg Hermina.

Wojnits Károly, férfiszabó m., Budafoki út 51. Szül. Bajmokon 1877-ben; szab. u. ott 1894-ben. Mint segéd Kolozsvár, Szabadka, Zombor, Arad és a főváros műhelyeiben szerzett gyakorlatot és ezt 1913-ban alapított műhelyében használja fel. Mérték szerint, rendelésre dolgozik 1 segéddel és 1 tanulóval. A világháborúban az orosz, szerb és román fronton harcolt. Kit.: kisez. v. é., br. v. é. és K. cs. -k. Neje: Balogh Terézia.

Zachentrug László, férfiszabó m., Váci ucca 12.

Zamecsnik József, férfiszabó m., Csengeri u. 57. Szül. 1891-ben Szolnokon; szab. 1907-ben Kolozsvárt. Mint segéd Székesfehérvár, Kassa, Budapest és Győr műhelyeiben dolgozott. 1918-ban alapított előkelő műhelyében 6—7 segédnek és 2 tanulónak ad munkát. Az 1908. évi kolozsvári kiállításon díszoklevelet nyert. 1925 óta előlj. tagja az Ipt.-nek és tagja a tanoncvizsg. biz.-nak. A világháborúban 1914—18-ig részt vett és kétszer megsebesült. Kit.: kisez. v. é., K. cs.-k. és seb. é.

Zámbó József, férfiszabó m., Dohány ucca 10. Szül. 1891-ben Csabrendeken; szab. 1909-ben Sümegen. Hosszú időn (21 éven) át segédeskedett Bécsben. 1928 óta önálló. Gazdag tapasztalatai alapját képezik tökéletes munkájának. Az orosz és olasz fronton harcolt a világháborúban. Kit.: kisez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Melle Mária.

Závodszky Ferenc

Zelenka József

Závodszky Ferenc, férfiszabó m., Lehel u. 14. Szül. 1882-ben Bácstopolyán, u. ott szab. 1898-ban. Segédidejét a főváros nagy cégeinél töltötte. 1922-ben önállósította magát. Jelenleg 3 segédnek ad munkát. A világháborút végigküzdötte. Kit.: Koronás vasker. és K. cs.-k. Neje: Grünfeld Irma.

Zeichner Adolf, férfiszabó m., Dob u. 82. Szül. Nagycsát községben 1889-ben, a szakmát Budapesten tanulta és szabadulása (1906) után mint segéd itt dolgozott jónevű mesterek műhelyeiben. 1913 óta önálló. A világháborúban 1914-ben orosz fogságba került, ahol 6 éven keresztül sínylődött. 1891-ben nőül vette Spitzer Jozefint.

Zelenka József, férfiszabó m., Magdolna u. 10. Szül. 1898-ban; szab. 1914-ben Bicskén. Hosszabb ideig dolgozott mint segéd Arad és Budapest jó műhelyeiben. Tökéletes felkészültséggel nyitotta meg 1926-ban önálló műhelyét. Rendelésre készít I-a kivitelű munkát. A világháborúban vitézségéért br. v. é. és K. cs.-k.-et kapott. Neje: Szalai Ida.

Zeman István

Zeman István, férfiszabó m., Pozsonyi út 4/b. Szül. Magyarszölgyén 1892-ben; Párkányban szab. 1908-ban Bécs, Hamburg és Bpest műhelyeiben tökéletesítette magát a szakmában. 1919-ben önállósította magát, 3 segéd és 1 tanuló dolgozik műhelyében. Külföldön és Budapesten végezte el a szabászati tanfolyamokat. A világháborúban súlyosan megsebesült. Egy műlába van. Kit. 2 kisez. v. é., K. cs.-k., seb. é. Neje: Schöneck Mária.

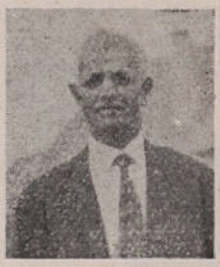
Zsembera János, férfiszabó m., Rózsa u. 81. Szül. Érsekujváron 1877-ben, szab. Budapesten 1893-ban. Segédideje alatt megfordult Ausztria nagyobb városaiban, később Budapest előkelő üzleteiben folytatta gyakorlatát. 1907 óta önálló. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban részt vett. 1909-ben nőül vette Zla Juliannát.

Zilzer Lajos, férfiszabó m., Kiskorona ucca 78.

Zimányi Ferenc, férfiszabó m., Elemér ucca 6.

Zoltán Rezső, férfiszabó m., Zrinyi u. 9. Szül. 1888-ban Bánban; szab. 1906-ban Budapesten. Kizáróan elsőrangú mestereknél segédeskedett. 1922-ben lett önálló. Mérték után, rendelésre dolgozik, a legjobb közönség számára. Szabászatot a Technológián tanult. Neje: Fischer Aranka.

Zsebők Bálint, férfiszabó m., Lujza u. 26. Szül. 1883-ban Szentgálon; szab. 1899-ben Veszprémben. Ausztriában és az ország nagyobb városaiban szerzett segédi gyakorlatot. 1914 óta önálló mester. Elvégezte kitünő eredménnyel a szabászati tanfolyamokat. 3—4 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Végigharcolta a világháborút, háromszor megsebesült. 1907-ben nősült. Zoltán fia orvos.

Zsembera János

Zsidek István

Zsidek István, szabó m., Szt. László út 26. Szül. 1885-ban Dunaalmáson. Tanonc korában pénzjutalomban részesült. 1903-ban Tatán szab. Segéd Miskolcon, Komáromban és Budapesten volt. Háború alatt a szerb és olasz frontokon harcolt; kit.: vasker. 1921-ben alapította műhelyét. 1924-ben vette nőül Pataky Terézt.

Borbélyok és fodrászok.

Ambach Ferenc, úri- és női fodrász m. Lakás: Levente u. 12. Üzlet: Lehel u. 33. és Aréna úti laktanya. Szül. 1888-ban Kalocsán, felszab. 1904-ben ugyanott. Több nagyobb városban eltöltött segédidő után a főváros előkelő üzleteiben fejlesztette szaktudását. 1919 óta önálló. Higiénikusan berendezett üzletében 5 segédet, 3 tanulót és 1 manikürt foglalkoztat. A világháborúban 36 hónapon át különböző frontokon küzdött. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Konrát Teréz.

Ambosz János, úri- és hölgyfodrász m. Üllői u. 109. Perjámoson 1882-ben szül., u. ott tanulta iparát 1897-ben szabadulva fel. Vándorútja során Budapesten és Wienben dolgozott, majd 1906-ban visszajött Budapestre és átvette fivére A. Péter 60 éve fennálló üzletét. 24 éves önállósága alatt termét fokozatosan fejlesztette és elérte, hogy ma tulajdonosa a főváros egyik legjobb nevű higiénikus szalónjának. Részt vett a háborúban, mint altiszt szerelt le, kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Scheiling Klára.

özv. Amma Mártonné, fodrász m. Szabolcs u. 16. Az üzletet néhai Amma Márton alapította 1902-ben és vezette szakavatott kézzel 1922-ben történt haláláig. Azóta özvegye szül. Bánátzky Teréz folytatja mindig elsőrangú munkaerő igénybevételével. A több mint 28 év óta fennálló üzlet modern berendezésű és a környék jobb közönsége látogatja.

néhai Amma Márton

Ammer Balázs, úri- és hölgyfodrász m. Böszörményi u. 3/a. A fővárosban fejlesztette szaktudását. 1914—21-ig a hazát szolgálta, 6 hónapig a fronton harcolt, 6 évig orosz hadifogságban szenvedett. 1912 önálló mester. Fodrászterme modern felszerelésű. 1927-ben nőül vette Hoffmann Margitot, aki az üzemben mint tanítványa működik.

Antal Béla, fodrász m., Óbudai gázgyár.

Ambosz János

Antal Gyula

Antal Gyula, úri-, női- és színházi műhaj fodrász m. Margit körút 82. Budapesten 1886-ban szül., 1899-ben szab. Budapesti, wieni, müncheni, berlini, leipzigi és hamburgi mesterek keze alatt fejlesztette szaktudását, de elvégezte Budapesten a női fodr. szaktanfolyamot és Wienben a női fodr. akadémiát is. 1910 óta önálló, de már 1876 óta áll fenn. 1921-ben női fodrászatra is berendezkedett. Az 1926. évi párisi hajfestési versenyen bronzéremmel és okl.-el lett kitüntetve. Az ipt. életben élénk részt vesz, a női fodrászati szakiskolának tanára volt, a hajmunkák szakiskolájának jelenleg is ta-

nára. 1915—18-ig szolgálta a hazát. 1911-ben nősült, neje Nárosi Anna.

Aranyossy Rezső fodrász m., Szinyei Merse u. 25. Szatmárnémetiben 1895-ben szül., u. ott tanulta az ipart 1912-ben szabadulva fel. Segéd Beregszászon, Ungváron, Nagybányán, Szatmáron és Budapesten volt. Háború alatt 24 hónapot töltött az orosz, olasz és román frontokon, egyszer seb. 1927-ben önállósította magát. Egy segéddel és egy tanulóval dolgozik. 1928-ban vette nőül Faragó Juliskát.

Aranyossy Rezső

Asbóth Gyula, úri- és női fodrász m. Verpeléti u. 2. Szül.: 1901 Komáromban, szab.: 1917 Budapest. A legelőkelőbb fővárosi mestereknél fejlesztette szaktudását 1926-ig, mikor is megalapította kitünően berendezett termét. 1926-ban továbbképző tanfolyamot végzett, a hajvágó és fésülőversenyen ezüst érmet nyert. A Magyarországi Tárogatósok Körének v. titkára.

Aszódi Sándor, úri fodrász m., Koszorú u. 22. Szül. 1904-ben, szab. 1920-ban Gödöllőn. Felszabadulása után 10 évig dolgozott Bukarestben Kiltz András üzemében. 1930-ban saját erejéből önálló üzletet alapított. Jól felszerelt műhelyében 1 segéd és 1 tanonc nyer elhelyezést. Kitartó szorgalma minden bizonnyal rövidesen szakmája egyik első emberévé fogja tenni.

Augenfeld Gyula úri- és női fodrász m. Vilmos cs. út 78. Nagykanizsán 1873-ban szül., 1889-ben szab. Wien, Drezda és Budapest voltak segédéveinek állomáshelyei. Zalaegerszegen 1897-ben önállósította magát, mai üzlete 1912 óta áll fenn. A világháború alatt 36 hónapig volt a harctéren, mint altiszt szerelt le. Neje: Schlesinger Róza, esküvőjük 1897-ben volt.

Auth Miklós, úri- és női fodrász m., Rózsa u. 83. 1881-ben Hímesházán szül., 1898-ban Pécsett, szab. Szegedi, szabadkai, eszéki, mohácsi, pécsi és zombori műhelyekben dolgozott segédként. Műhelyét 1908-ban alapította. Ma 3 segéddel és 2 tanulóval dolgozik. Végigküzdötte a világháborút, egyszer seb. 1906-ban volt az esküvője Rein Katalinnal.

Ágoston Béla fodrász m., Király u. 21. üzlet: Kazinczy u. 56. Szül.: 1884 Sály, szab.: 1900 Miskolc. 12 évig dolgozott Miskolcon, Kassán, Szombathelyen és Sátoraljaujhelyen. 1912-ben létesítette vállalatát, műhelyében egy segéddel és egy tanulóval dolgozik. Résztvett a világháborúban. Neje: Szalay Gizella, esküvőjük 1924-ben volt.

Babicz Andor Béla, úri- és női fodrász m., Király u. 73. Szül. Bpesten 1890-ben, felszab. 1908-ban. Segédidejét az ország nagyobb városaiban töltötte. 1920-ban alapított modern berendezésű üzletében 2 segédet, 2 manikürözőt és 3 tanulót foglalkoztat. Kiváló munkájáért számos kitüntetésben részesült. A szakisk. alelnöke. 20 éven át szakoktatója volt az Ipt. tanfolyamának. A világháborúban kétszer megsebesült, az összes frontokon harcolt. Neje: Kemény Gabriela.

Ágoston Béla

Babicz A. Béla

Bakos Géza, úri- és hölgyfodrász, Rákóczi u. 90. Veszprémben 1892-ben szül., u. ott 1909-ben szab. Segéd a főváros legelőkelőbb szalónjaiban, Székesfehérvárott, Miskolcon, Wienben, Szolnokon és Veszprémben volt. 1919 óta önálló. Balatonkenesén volt az első üzlete, amelyet 1918-ban helyezett át a fővárosba. Modernül berendezett üzletében 3 segéddel, 2 tanulóval és 1 manikürösökisasszonnyal dolgozik. I. díjjal, pénzjutalommal és több elismerő oklevéllel jutalmazták szakképzettségét. A VII. ker. sz. o. szövetségi aloszt. elnöke. Neje: Bakos Margit.

Bandler Fülöp, úri- és női fodrász m. Erzsébet körút 29.

Bálint István, úri fodrász m. Erzsébet körút 11. (New York kávéházban). Szül. 1902-ben Temeskelet községben, felszab. 1917-ben. Brassó, Arad, Temesvár és Bu-

dapest nagyobb műhelyeiben dolgozott, amíg 1918-ban átvette mostani üzletét. 3 segédet, 1 tanulót és 2 manikürözőt foglalkoztat. A világháborúban 48 hónapot a fronton töltött. Kétszer megsebesült. 1926-ban nőül vette Szalay Rózsit.

Bauer Károly, úri fodrász m. Vörösvári út 51. Szül. 1904-ben Budapesten, felszab. 1923-ban ugyanott. Rövid ideig tartó előkelő műhelyekben eltöltött segédidő után, 1929-ben önállósította magát. Jól felszerelt műhelyét, melyben 1 segéd és 1 tanuló dolgozik, fiatalos ambicióval vezeti. Neje: Mayer Teréz.

Baffia János

Bara Áron

Baffia János úri- és női fodrász m., Amerikai út 18. Budapesten 1900-ban született, Selmecbányán 1915-ben szabadult fel. Szabadulási helyén és a fővárosban volt segéd. 1926-ban alapította meg üzletét, ahol egy segéddel dolgozik. Részt vett a háborúban. Négy nyelvet beszél.

Bakonyi Károly, fodrász m. Fehérvári u. 6. Szül. 1893, szab. 1910 Budapest. A háború kitöréséig a fővárosban és vidéken praktizált. A háború kitörésekor a harctérre került, ahol 37 hónapot töltött, légnyomást kapott. 1918-ban szerelt le, kit.: szolg. vasker. és K. cs.-k. Fodrásztermét Auth Miklós 1913-ban alapította, saját vezetésében 1918 óta van. 1928-ban bevezette a női fodrászatot. Neje: Vida Erzsébet, az üzemben működik.

Bank Ferenc, fodrász m., Síp u. 15. Szül. 1891-ben Hajmás, szab. 1907-ben Kaposváron. Pécsi, budapesti, szigetvári, kaposvári és kassai segédévek után 1929-ben vállalta Krause Ilona üzletének vezetését. Egy segéd dolgozik a keze alatt. Részt vett a világháborúban. 1917-ben volt az esküvője Gersei Erzsébettel.

Bara Áron, úri- és női fodrász, Klauzál u. 5. Bánfihunyadon 1877-ben szül., 1894-ben szab. 5 évig fejlesztette szaktudását kolozsvári és budapesti mestereknél. 1899-ben önállósította magát. Higiénikusan berendezett fodrásztermében 3 segéd, 1 manikür és 6 tanuló dolgozik. Végigszolgálta a világháborút. Neje: Wasserthel Berta.

Baráth Sándor, fodrász m., Falk Miksa u. 9. Kunszentmiklóson 1887-ben szül., Budapesten 1903-ban szab. Két évig fővárosi és vidéki mestereknél dolgozott. 1905-ben lett önálló, mai üzletét 1926-ban vette. Ipari jelességét három oklevél igazolja. 1914-ben a szerb frontra került, az orosz fronton hadifogságba esett, kétszer megsebesült, 1918-ban szerelt le 25%-os rokkantként. Kit.: 2 br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Stellner Marietta

Barcsa József, úri- és női fodrász m., Fehérvári u. 40. 1909-ben Brassóban született, 1926-ban Budapesten szabadult fel. A Károly laktanyában dolgozott mint segéd. 1929-ben saját erejéből alapította meg műhelyét, amely modernül berendezetten, külön női fülkével gondoskodik vendégei kényelméről.

Bartek András, fodrász m., Fő u. 71. Budapesten 1891-ben szül., 15 éves korában szab. Jeles fővárosi mesterek keze alatt fejlesztette szaktudását. Cca 30 éve áll fenn a műhelye, saját vezetésében 1924 óta van. Egy segéddel dolgozik. 36 hónapot töltött a harctéren, kétszer megsebesült. Kit.: nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k., seb. é. és 1912—13 mozgósítási ker. Neje: Kvetán Ilonka.

Barcsa József

Basits József

Basits József, fodrász m., Lehel u. 5. Zomboron 1887-ben szül., szülőhelyén tanulta iparát 1904-ben szabadulva fel. Segéd Zomborban és Budapesten volt 1912-ben Zomborban, 1923-ban pedig Budapesten alapított fodrásztermet. Ma egy segéddel és tanulóval dolgozik. 1913-ban nőül vette Modrits Juliannát.

Bauer József, fodrász m., Soroksári u. 41. 1878-ban Ujpesten szül., a Milleneum évében Budapesten szab. Magyarország, Ausztria és Steyerország mestereinél töltött 17 év után 1913-ban alapította vállalatát. A háború kitörésekor a szerb frontra került, ott megsebesült, 1918-ban szerelt le. 1922-ben nősült meg.

Baumbera József, úri- és női fodrász m., Karpfenstein u. 21.

néhai Bárány Lajos fodrász m., Alagút u. 4. Szül. 1865-ben Sátoraljaújhelyen, Zomborban szabadult fel. Budapesten praktizált. 1891-ben önállósította magát. Jeles szaktudásával 3 kiállításon nyert elismerést. 1889-ben vette nőül Kovács Máriát. 1914-ben elhunyt, azóta neje özvegyi jogon folytatja az ipart. Üzletvezetője: fia, B. Sándor.

vitéz Bártfai Péter

vitéz Bártfai Péter, úri- és női fodrász m. Fő u. 59. Szül. 1887-ben Bátaszéken, szab. 1903-ban Pécsen. Szekszárdon, Eszéken és Budapesten gyarapította szaktudását. 1912-ben alapította üzemét, melyet 1922-ben női fodrászteremmel bővített ki. Végigküzdötte a háborút, 28 havi fronszolg. 3-szor seb. Kit.: nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. 1927-ben avattatott vitézzé. Neje: Bauknecht Teréz.

Özv. Báta Károlyné, úri és női fodrász. Rákóczi út 58.

Bauer József

Bene Menyhért

Beck Ferenc, úri- és női fodrász m., Fehérvári u. 88. Hőgyészen 1895-ben szül., Nagyhajmáson 1908-ban szab. Segéd Kiskunhalason, Baján, Kolozsváron és Budapesten volt. 1921 óta önálló. Mai fodrásztermét (külön női fodrászattal) 1928-ban rendezte be. Háború alatt egy évig a fronton 3½ évig olasz hadifogságban volt. Neje: Satka Mária.

Bene Menyhért, úri- és női fodrász m. Bajza u. 40. 1899-ben Szentmártonkátán szül., 1919-ben Nagykátán szab. 1924-ig a fővárosban praktizált. Hat éve fennálló üzletében egy segéddel, tanulóval és manikür kisasszonnyal dolgozik. A VII. ker. alosztály ellenőre. 1927-ben volt az esküvője Hodák Erzsébettel.

Benczina Ede

Benedek Antal

Benczina Ede, úri- és női fodrász m., Csáklya u. 6. Szül. 1875-ben Traunik, szab. 1891-ben Verőcén. Az 1898. és 99-es években volt segéd. 1899 óta önálló, mai üzlete 1914 óta áll fenn. Végigküzdötte a világháborút.

Benke János

Bernhardt György

Benedek Antal, fodrász m., Soroksári u. 46. Szül. 1885-ben Topolyán. Születési helyén tanulta az ipart, 1902-ben szabadulva fel. Több mint egy évtizeden keresztül dolgozott Szabadka, Kiskunhalas, Esztergom és Budapest mestereinél. 1913-ban alapította üzletét. Egy segéddel és 2 tanulóval dolgozik. 1910 óta nős.

Benke János, úri- és női fodrász m. Angyalföldi út 38. Szül. 1896-ban Faddon, felszab. 1912-ben Pakson. Hét évi segédeskedés után 1919-ben nyitotta meg jelenlegi szépen felszerelt üzletét, melyben 2 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. Minden idejét üzlete fejlesztésére fordítja. Fióküzlete Váci út 150. sz. a. van, melyet neje, aki női fodrász 3 segéd és 1 tanulóval vezet. Neje: Legény Vilma.

Bernhardt György, úri- és női fodrász m., Szigetvári u. 22. Szül. 1889-ben Vemend községben, szab. 1905-ben Tolna-

mőn. Segédideje alatt Pécs és Budapest műhelyeiben dolgozott, majd Bécsben és Münchenben gyarapította szakismereteit. 1925-ben alapított üzemét (5 személyre modernül felszerelve) nagy tudással és szorgalommal vezeti. 4 alkalmazott közreműködésével. A világháborúban részt vett. Neje: Brachmann Gertrud.

Berger József, úri- és hölgyfodrász, Jászberényi u. 10. Szül. 1898-ban Wiesenberg, szab. 1916-ban Budapest. Háború alatt a 7. közös huszárokkal az olasz és román frontokon volt. 18 éve üzletvezető szabadulási helyén, Magyarevits Vilmosnénál. 1925-ben a budapesti kiállításon II. díjjal, 1929-ben emlékéremmel tüntették ki. Neje: Bakonczay Adél.

Bérczi Ernő fodrász m., Kaplony u. 3. Szolnokon 1881-ben szül, Budapesten 1898-ban szab. Szabadulásától 1901-ig a Magyar Színház fodrásza volt. 1913-ban önállósította magát. Üzlete a magyar úri társadalom krémjének kedvenc találkozási helye. Egy segéddel dolgozik. A Borbély és Fodrászsegédek Orsz. Egyes. v. titkára. Résztvett a háborúban. Neje: Köck Józsa.

Biczó István, úri- és női fodrász m. II. Mária tér. 1908-ban Körmenden szül., 1927-ben Budapesten szab. 2 évig fejlesztette a fővárosban szakudását. Több versenyen vett részt, ahol oklevelekkel tüntettetett ki. 1929-ben önállósította magát. A modern hajápolás összes kellékeivel felszerelt terme, külön férfi és hölgyosztályra oszlik (fülkerendszer). Neje: **Borsos Ilona** vizsgázott fodrásznő 1928-ban oklevéllel kitüntetve, közreműködik az üzem vezetésében.

Birkenhauer András, úri- és hölgyfodrász m. Gyömrői ú. 5. Fehértemplomban 1900-ban szül., u. ott szab. 1914-ben. 1916—18-ig az olasz, francia és román frontokon harcolt, kit.: k. ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. A nemz. hads.-ben mint altiszt szerelt le. 1929 óta mester. Három nyelven beszél. Neje: Somogyi Mária.

Birkenhauer Ferenc, fodrász m. Ranolder u. 26/b.

Biró Mihály, úri fodrász, Dohány u. 28. Szül. 1887-ben, szab. 1904-ben Gárdoson. Orosházán, Szegeden, Hódmezővásárhelyen és Gárdoson működött mint segéd. 1921 óta üzletvezetőként működik. Három nyelven beszél. 6½ évig orosz hadifogságban volt. Neje: Valerics Ágnes Anna.

Blásity Rezső, úri- és hölgyfodrász m. Jászberényi u. 4. Gyálán 1876-ban szül., Szegeden 1891-ben szab. A fővárosban és szabadulási helyén fejlesztette szaktudását. 1901-ben létesítette vállalatát. 4 segéddel dolgozik. Az iparos érdekek lelkes harcosa, v. ipt. előlj. tag. Végigküzdötte a háborút, kit.: nagy ez., kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k., seb. é. Neje: Bibók Rozália.

Blásity Rezső

Blum József, úri fodrász m. Paulay Ede u. 1. Szül 1901-ben, felszab. 1918-ban Zólyomban. Segédi gyakorlatát Miskolc és Budapest műhelyeiben szerezte. 1928-ban berendezte a mai kor követelményeinek megfelelően műhelyét. 1 segédet, 1 tanulót és 1 manikürözőt foglalkoztat. 1928-ban nőül vette Guttmann Etelt.

Borsodi József, úri fodrász m. Rózsa u. 81. szám.

Böhm Mihály, úri fodrász m. Zsigmond u. 36. Szül. 1877-ben Pakson, szab. 1893-ban. Mint segéd Kalocsán és a fővárosban gyakorolta iparát. 1903-ban alapított műhelyét elismert szaktudásával és szorgalmával fejlesztette mai színvonalára. 2 segédet és 1 tanulót alkalmaz. A háborúban közel 3 évet töltött a fronton. Neje: Papp Eszter.

Böröcz Mihály, úri- és női fodrász m., Üllői út 16/b. Szül. 1890-ben Nagytebel községben, szab. Nagyilondán 1908-ban. Kolozsvár, Pápa és Budapest műhelyeiben 18 éven át dolgozott mint segéd. 3—3 fülkés műhelyét a legjobb közönség látogatja. 2 segédet, 3 tanulót és 1 manikürt foglalkoztat. A világháborúban megsebesült és mint 32%-os rokkant szerelt le. Neje: Bencze Eszter.

Böszörményi József, úri fodrász m., Szt. László út 95. Szül. 1901-ben Jászkarajenőn, szab. Szolnokon 1919-ben. Nagykőrös, Szolnok és Budapest főbb állomáshelyei segédéveinek. 1928-ban nagy képzettségét önálló üzletében érvé-

nyesítette. Modern felszerelésű műhelyében 1 segéddel végzi közkedvelt munkáit.

Braunfeld Lipót, úri és női fodrász m. Nefelejts u. 58. Szül. 1879-ben Nagymegyeren, felszab. 1890-ben Komáromban. Debrecen és Budapest nagyobb műhelyeiben eltöltött segédidő után, 1930-ban vette át jelenlegi műhelyét, amelyben 2 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. A világháborúban 16 hónapot a harctéren töltött. Neje: Baumbach Krisztina.

Böszörményi József

Braun János

Braun János, úri- és női fodrász m. Fő ucca 77. Szül. 1885-ben Varjason, szab. 1903-ban ugyanott. Budapesten és környék községeiben fejlesztette mint segéd szaktudását. 1913 óta önálló. Műhelyét 1925-ben teljesen átmodernizálta. 4 segédnek, 1 manikürözőnek és 2 tanulónak ad munkát. 1927-ben III.-ik díjjal lett kitüntetve. Az Ipt. tanoncvizsg. bizotts. tagja, v. elöljárósági tag, 9 éve szakoktató. A világháborúban másfélévi frontszolgálat után 3 évet hadifogságban töltött. Neje: Bumbach Krisztina.

Breitfeld Alajos

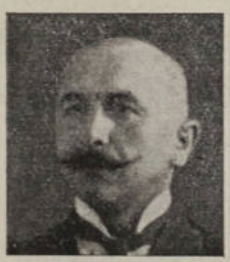
Blum József,

Breitfeld Alajos, úri fodrász m. Dorotytya u. 13. A fodrászérdekek egyik legtevékenyebb és leglelkesebb harcosa. Szül. 1865-ben Miskolcon, felszab. 1882-ben ugyanott. Segédideje alatt elnöke volt a Fodrászsegédek Betegsegélyző és Temetkezési Egyletének, majd később alapító elnöke a Segélypénztárnak. Az Orsz. Ip. Egyesület ösztöndíjjal külföldi tanulmányútra küldte. 1890-ben lett önálló. Négy éven át alelnöke volt az Ipt.-nek, hosszabb ideig a tanoncvizsg. biz. tagja. 1895-ben megalapította jelenleg 38. évfolyamát élő „Érdekeink" c. szaklapot és azt 10 éven át szerkesztette. A virágzó „Sólyom' túrista egylet megalapítása szintén nevéhez fűződik. Kiváló munkájáért az 1896. évi millenáris kiállításon kiállítási éremmel tüntették ki. 1916-ban önállóságának 25 éves évfordulópja alkalmából az Orsz. Ip. Egy. ezüst díszéremmel és oklevéllel méltatta éredemeit. Vezető szerepet játszott. Rákosliget község társadalmi és kulturális életében is. 1890-ben nőül vette Kovács Matildot. 1930 febr. 6-án töltötte be önállóságának 40-ik évfordulóját.

Binges Lajos, Hadnagy u. 21.

Blum Antal, fodrász m., Mária Terézia laktanya.

Blumm Jakab, úri fodrász m., Lipót körút 17. Tel.: 138-50. Szül. 1883-ban Billéten, szab. 1897-ben Budapesten. Szabadító mesterénél és Wienben dolgozott mint segéd. Idén üli 25 éves mesteri jubileumát. 5 segédet alkalmaz. Az V. ker.

Bognár József

Bolváry Mihály

sz. o. elnöke. 1915—18-ig az olasz fronton volt, mint altiszt szerelt le, kit.: vas é. k., seb. é. és K. cs.-k. Neje: Vaczláv Amália.

Bodnár Pál úri fodrász, Akácfa u. 3. 1894-ben Nyirbaktán szül., 1911-ben Kisvárdán szab. Segéd Nyiregyházán, Szatmáron, Kisvárdán, Miskolcon, Szerencsen és Kolozsvárott volt. Végigküzdötte a világháborút. 1928-ban önállósította magát. Neje: Flóra Ilonka.

Bodor Ferenc, úri fodrász m., Ugocsa u. 6/b. Szül. 1889-ben Tolnán, szab. 1904-ben Kalocsán. Tolnán és Budapesten gyarapította szaktudását. 1924-ben nőül vette Maner Erzsébetet. 1928-ban alapította üzemét, ahol egy segéddel és tanulóval dolgozik. Két nyelven beszél.

Bognár István, úri- és női fodrász m., Fő tér 2. Budapesten 1893-ban szül., 15 éves korában szab. Budapesten és Wienben gyarapította szaktudását. 36 hónapig

teljesített szolgálatot a harctéren, kétszer megsebesült, ki.: br. v. é. Leszerelése után vette át a 40 évvel ezelőtt alapított üzemet. 1926-ban bevezette a női fodrászatot, üzletét kibővítette külön emeleti nőitermet nyitott, villannyal, gázzal és a modern hajápolás gépeivel szerelte fel. 1912-ben oklevéllel tüntettetett ki. Neje: Németh Ilonka.

Bognár József, úri fodrász m., Gergely u. 38. 1879-ben Nagyatádon szül., u. ott a Milleneum évében szab. Kolozsvári, budapesti, kaposvári és nagykanizsai mestereknél volt segéd. 1910-ben önállósította magát. Résztvett a háborúban, 12 hónapig volt az orosz fronton. 1927-ben megnősült. Neje: Eitner Erzsébet.

Bolváry Mihály, fodrász m., Vörösmarty u. 27. Szül. 1884-ben Kecelen, szab. 1900-ban Kiskőrösön. Baján, Budapesten és Zomborban volt segéd. 1907 óta önálló mester, egy segéddel dolgozik. A világháború alatt 30 hónapig küzdött az olasz, szerb és orosz frontokon, 24 hónapig pedig orosz hadifogságban szenvedett. 1929-ben volt az esküvője Bálint Máriával.

vitéz Boros János, úri- és női fodrász m., Damjanich u. 3. Felsőnovajon 1895-ben szül., Rutkán tanulta iparát, 1913-ban szabadulva fel. A főváros több előkelő szalónjában praktizált. A háborút az orosz, szerb és olasz frontokon harcolta végig, négyszer megsebesülve. Kit.: nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. 1920-ban nőül vette Kenessey Máriát. 1925 óta önálló mester. Két segéddel dolgozik. Több nyelven beszél, az Ipt. előlj. tagja és az iparosérdekek lelkes harcosa.

Böhle József, úri- és hölgyfodrász m., Molnár u. 29. 1902-ben Budapesten szül., 16 éves korában u. ott szab. Fél évig tanítómesterénél, öt évig pedig Slezák Lajosnál dolgozott mint segéd. 1926-ban alapította üzletét. Szakképzett fiatal iparos, aki otthon van a szakma összes ágaiban. A Bp. Polg. Dalkör és az Alkoholellenes Liga tagja. Neje: Polánszky Teréz.

Böhm Tamás, fodrász m., Tompa u. 28. Szül. 1887-ben Gomboson, szab. 1893-ban Apatin. Budapesten, Szarajevóban, Eszéken és Fiumében volt segéd. 1912-ben önállósította magát. Résztvett a háborúban, Przemyslnél orosz hadifogságba esett és 1919-ben jött haza. Neje: Balogh Jusztina.

Bősz Jakab, fodrász m., Dob u. 70. Ráctötösön 1877-ben szül., Nagynyárádon 1894-ben szab. Szaktudását pécsi és budapesti mestereknél fejlesztette 1916-ig, mikor is önállósította magát. Ma egy segéddel és egy tanulóval dolgozik. Több nyelven beszél. 1909-ben nőül vette Weingert Magdolnát.

Bruszt József, úri- és női fodrász m., Solymári út 32. Szül. 1903-ban, felszab. 1916-ban Budapesten. Ugyanitt gyakorolta iparát mint segéd jó mesterek műhelyeiben. 1929-ben alapított műhelyében 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. 1926-ban nőül vette Bier Máriát, aki szakképzett hölgyfodrász.

Bucher János

Bruszt József

Bucher János, úri fodrász m. Alpár u. 9. Szül. 1878-ban Hidegkúton, felszab. 1896-ban. Műhelyét 1899-ben alapította. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Minden energiáját ipara fejlesztésére fordítja. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Merját Teréz.

Burger György, úri fodrász m. Széchenyi u. 12.

Burger Jenő, úri- és női fodrász m., Práter u. 22. Szül. 1889-ben, szab. 1906-ban Budapesten. 22 évi segédeskedésének gazdag tapasztalataival 1928-ban önálló üzletet alapított, melyben főleg a női fodrászatot kultiválja. 1 segéd, 1 manikürös és 3 tanonc nyer elhelyezést műhelyében. Neje képesített fodr. mester segíti az üzlet vezetésében.

Burkó Vince, úri fodrász m. Fő u. 10. Szül. Budapesten 1871-ben, felszab. 1888-ban. Ugyanebben az évben már megnyitotta műhelyét, amelyet újabban a modern követelményeknek megfelelően átalakított. Jelenleg 2 segédet foglalkoztat. Eddig kb. 10 tanulót szabadított fel. Neje: Hauer Paula.

Buzás János, úri fodrász m. Báthory u. 19. szám.

Burits Imre, úri fodrász m. Erzsébet körút 51. Szül. 1883-ban Visontán, felszab. 1901-ben. Nagykanizsa és Budapest neves mesterei mellett fejlesztette szaktudását. Jelenlegi műhelyét 1907-ben alapította. Modern berendezésű üzletében 3 segéd, 1 tanuló és 1 manikürözö dolgozik. 1906-ban nőül vette Csigvár Erzsé-

betet. József fia a fodrász szakmát tanulja.

Büllös Gyula, úri- és női fodrász m. Lenkei út 95. Szül. 1862-ben, felszab. 1875-ben Budapesten. Tíz éven át dolgozott mint segéd a főváros üzleteiben. 1885-ben lett önálló. Mostani modern felszerelésű üzletét 1927-ben alapította. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Már 18—20 tanulót szabadított fel. Az Ipt. életében tevékeny részt vesz. Neje: Róth Anna.

Burits Imre

Csaba János

Csaba János, a Magyar Színház, a Nemzeti Színház és a Kamara Színház fodrásza. Szül. 1880-ban Gyöngyösön, felszab. 1896-ban Budapesten. Segédévei alatt bejárta Ausztriát, Német- és Olaszországot. Gazdag tapasztalatok szerzése után, 1908-ban lett önálló. 2 segédet, 2 tanulót és 1 manikürözőt foglalkoztat. Az 1926. évi Kézműipari Tárlaton aranyéremmel lett kitüntetve. A világháborúban 26 hónapot a fronton töltött. Egyszer megsebesült. Neje: Becskeházy Erzsébet.

Csabay Gyula, úri- és női fodrász m. Podmaniczky u. 37. Szül. 1892-ben Kápolna községben, felszab. 1907-ben. Segédidejét Horvátország nagyobb városaiban és Budapesten töltötte. 1927 óta önálló. Modern felszerelésű üzletében 2 segéd, 3 tanuló és 1 manikürözö dolgozik. Végigküzdötte a világháborút az összes frontokon. Beszéli az összes szláv nyelveket.

Cserna Géza, úri fodrász m. Reiter F. u. 3. Szül. 1885-ben Dömösön, felszab. 1902-ben Budapesten. Az ország nagyobb városaiban és Bécsben szerzett segédi tapasztalatok után, 1916-ban lett önálló. Jelenlegi üzletét 1930-ban alapította. 1 tanulóval dolgozik. Neje: Balku Mária.

Cserna István, úri fodrász m. Pauler u. 5. Szül. 1883-ban, felszab. 1900-ban Budapesten. Nagyobb üzletekben eltöltött segédidő után, 1916-ban lett önálló. Jelenlegi műhelyét, mely 35 éve áll fenn, a legmodernebb berendezéssel szerelte fel. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Tagja a tanoncisk. felügy. biz.-nak és az adókivető biz.-nak. Az I. ker. Ip. Kör. vál. tagja. Pénztárosa a Temetk. Egyl.-nek stb. Neje: Varga Rozália. István fia a fodrász szakmát tanulja.

Csernyák József, úri- és női fodrász m. Lónyai u. 49. Szül. 1885-ben Esztergomban, felszab. 1901-ben ugyanott. Mint segéd Nyitrán és Budapesten dolgozott. 1908-ban átvette a már 22 év óta fennálló üzletét és a mai tökéletes nívóra fejlesztette. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Tevékeny részt vesz az Ipt. életében, volt előlj. tag. A Fodr. Szöv.-nek volt titkára, a Besz. Szöv.-nek felügy. biz. tagja stb. Neje Cziklin Mariska.

Csernyánszky József, fodrász m. István út 12. szám.

Csicsay Vilmos, úri fodrász m. Hungária körút 277. Szül. 1879-ben Kistószegen, felszab 1897-ben Temesvárott. Nagyváradon, Lugoson és Orosházán töltött segédidő után, 1907-ben saját erejéből önállósította magát. Modern berendezésű műhelyében 1 segéddel dolgozik. A világháborút az olasz fronton küzdötte végig. Megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k.

Cserna Géza

Csik Károly

Csik Károly, fodrász m., Rákóczi út 51. Kaposváron szül. 1904-ben, szab. Pécsett 1919-ben. 9 évi segédeskedés után, melyet részben születése, ill. szabadulása helyén, részben Budapesten töltött, 1928-ban önállósította magát. A város szívében lévő üzlete 10 személyre van tökéletesen berendezve és a szakma mindkét ágával foglalkozik. Műhelyében 4 segéd, 1 manikürös és 3 tanuló dolgozik. Neje: Szappanos Ilona.

Cziczvarek Franciska, női fodrász m. Wesselényi u. 71.

Csiszár Lajos, úri fodrász m. Hungária körút 80. Szül. 1898-ban, felszab. 1923-ban Budapesten. Tapolcán és Budapesten gyakorolta segédideje alatt iparát. Műhelyét 1929-ben alapította. 1916-tól az összeomlásig vett részt a világháború-

ban. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k.

Csonka Béla, úri- és női fodrász m. Kelenvölgy, Szilágyi u. 34. és Major u. 4. Szül 1889-ben Tokajban, felszab. 1908-ban Nyiregyházán. Szabadulása után Nyiregyháza, Miskolc s Budapest jó mesterei mellett fejlesztette szaktudását. 1927 óta önálló. Tökéletes berendezésű üzleteiben 2 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. A világháborúban 23 hónapot a fronton töltött, egyszer megsebesült. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. 1922 óta nős.

Czézner Márton, úri- és női fodrász m. Peterdy u. 39. Szül. 1888-ban Kiskőszegen, felszab. 1905-ben ugyanott. Az ország nagyobb vidéki városaiban és a fővárosban gyakorolta mint segéd szakmáját. 1911-ben vette át jelenlegi üzletét, amelyben 3 segéddel és 2 tanulóval dolgozik. Munkájával 1926-ban elismerő oklevelet nyert. Az Ipt. előlj. póttagja. A VII. ker. csoport elnöke. Számos társ. egyesületben vesz tevékeny részt. Neje: Faiczán Ilona.

Czombos Ferenc, úri- és női fodrász m. Erzsébet királyné út 116. Szül. Kiskunfélegyházán 1895-ben, felszab. ugyanott 1912-ben. A főváros előkelő üzleteiben töltötte segédidejét. 1926-ban lett önálló. Üzletében 1 segéd és 2 tanuló dolgozik. Egyik tanonca a fodrászkiállításon díjat nyert. Neje: Fábos Erzsébet.

Czörnek János, úri- és női fodrász m. Honvéd u. 18. Szül. 1881-ben Ujbessenyőn, felszab 1899-ben Budapesten. Bécs és a főváros nagy műhelyeiben gyakorolta mint segéd iparát, majd 10 évig a Fodrász Ujság szerkesztőségében dolgozott. 1929-ben alapított műhelyében két segédet, egy tanoncot és egy manikürözőt foglalkoztat. Az 1929. évi nemzetközi fodrászversenyen aranyérmet nyert. A világháborúban 48 hónapot a frontokon harcolt. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., vasker. stb. Neje: Benedik Mariska.

Darabán György, úri fodrász m. Zugló u. 1. Szül. 1892-ben Szatmárnémetin, felszab. 1911-ben ugyanott. Szülővárosában, Debrecenben és Budapesten fejlesztette mint segéd szaktudását. 1926-ban lett önálló. Minden idejét ipara fejlesztésére fordítja. A világháborúban 40 hónapi frontszolgálat után olasz fogságba került. Neje: Veres Magda.

Danczinger Miksa, úri fodrász m. VI. Csengery u. 58.

Dániel János, úri- és női fodrász m. Lónyai u. 19. Szül. 1894-ben, felszab. 1910-ben Budapesten. Jelenleg felelős vezetője Taróczky Béláné műhelyének, amely üzletben 1913 óta működik. Elvégezte a női hajvágás szaktanfolyamát. Kiváló szaktudásának köszönhető az üzlet virágzása. A világháborút végigharcolta. Vitézségéért br. v. é., szolg. érd. kr.-tel vit. é. szalagon és seb. é.-mel tüntették ki. Neje: Sulyanszky Ilona.

Dániel János

Deffert Gáspár

Deffert Gáspár, úri fodrász m. József főherceg kamarai fodrásza, Tárnok ucca. Született 1877-ben, felszabadult 1893-ban Nagykikindán. 1902 óta önálló. Átvette a Charon F. 1835-ben alapított műhelyét és a modern követelményeknek megfelelően átalakította. Hölgyfodrászattal 1928 óta foglalkozik. Műhelyében 3 segédet, 1 tanulót és 1 manikürözőt foglalkoztat. A világháborúban 2 évet a fronton töltött. Neje: Szacinger Erzsébet.

Dékány György

Dely Barnabás

Dékány György, úri- és női fodrász m. Attila u. 55. Szül. 1897-ben Jánoshalmán, felszab. 1913-ban Baján. Szabadulása után a fővárosba jött és mint segéd jó mesterek mellett fejlesztette szaktudását. 1922 óta önálló. 1929-ben alapított műhelyében 3 segéd dolgozik. A világháborúban egy évet olasz és szerb fronton szolgált.

Dekárczi János, úri fodrász m. Szent László út 76. Szül. 1873-ban Sárafalván, felszab. 1889-ben Nagyszentmiklóson. Mint segéd az ország nagyobb városaiban, Bécsben és Bukarestben dolgozott. Bécsben 2 évig önálló volt. Mostani üzletét 1900-ban alapította. Segédkora óta

tevékeny részt vesz a szakma gazdasági és társadalmi mozgalmaiban. Brassóban elnöke volt a szakegyletnek. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: Br. v. é., vas v. é. és K. cs. k. Neje: Keresztesi Anna.

Dely Barnabás, úri fodrász m. Erzsébet királyné út 54. Szül. 1898-ban, felszab. 1914-ben Keszthelyen. Mint segéd az ország nagyobb városaiban és Olaszországban dolgozott. 1927 óta önálló. Tökéletes berendezésű műhelyében 1 segédet foglalkoztat. Az olasz fronton vett részt a világháborúban. 1 évig fogságban volt. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k.

Deutsch Miksa Márk, úri fodrász m. Szül. 1894-ben, felszab. 1910-ben Budapesten. Ugyanott dolgozott előkelő műhelyekben mint segéd. 1920-ban önállósította magát saját erejéből. Szakképzett mester, aki minden idejét műhelye fejlesztésére fordítja. A világháborúban résztvett. Neje: Schwitzer Olga.

Deutsch Simon, úri- és női fodrász m. Szövetség u. 25. Szül. 1895-ben, felszab. 1919-ben Budapesten. Ugyanitt töltötte nagy műhelyekben segédéveit. Jelenlegi üzletét 1923-ban alapította és nagy szakértelemmel vezeti. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Résztvett a világháborúban. Neje: Katz Katalin.

Ditelyán György

Dobé Nándor

Ditelyán György, úri- és női fodrász m. Ballagi Mór u. 2. és Horthy Miklós út 150. Szül. 1893-ban Bajaszentistvánban, felszabadult 1911-ben ugyanott. Segédideje alatt megfordult az ország több városában, majd Budapesten dolgozott. Műhelyét 1926-ban alapította és a legmodernebb felszereléssel látta el. 1 segéd és 1 tanulóval dolgozik. A világháborúban 36 hónapig volt a fronton. Megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és seb. érem. Neje: Kurzsel Erzsébet.

Dobé Nándor, úri- és női fodrász m. Röppentyű u. 30. Szül. 1875-ben, felszab. 1890-ben Budapesten. Több jónevű mester mellett fejlesztette szaktudását. Üzletében 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. Megalapítója a segéd önképző körnek, tagja a Sas-körnek. Végigharcolta a világháborút és egyszer megsebesült. Kit.: br. v. é., seb. é., K. cs. k. stb. Neje: Novák Elvira.

Dobossy Ignác, úri fodrász m. Váci út 60. szám.

Dolecsik Antal, úri- és női fodrász m. Lajos u. 113. Szül. 1904-ben Rétság községben, felszab. 1923-ban Balassagyarmaton. Segédi gyakorlatát Ujpest és Budapest műhelyeiben szerezte meg. 1930-ban átvette mostani vagy 30 év előtt alapított üzletét, amelyet kibővített és modern színvonalra emelt. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Neje: Grosz Viola.

Dolecsik Antal

Dörr József

Dollencz Béla, úri fodrász m. Budafoki út 9. Szül. 1875-ben Gyöngyösön, szab. 1890-ben Egerben. Nyolc esztendei szorgalomban eltöltött segédidő után lett önálló. Mostani műhelyét 1912-ben vette át. A világháborúban három évet a fronton töltött. Kit.: Kis ez. v. é., br v. é. és K. cs. k. Neje: Szeyringer Ilona.

Domoky Mihály, fodrász m. Hermina út 65. Szül. 1863-ban Battonyán, felszab. 1880-ban ugyanott. Bécs és Karlsbad előkelő üzleteiben fejlesztette külföldön szaktudását. Dolgozott Magyarország néhány nagyobb városában is, majd Budapesten. 1900 óta önálló. Jelenleg 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Már 4 tanulót felszabadított. Neje: Horváth Róza.

Dörr József, úri és női fodrász m. Lehel u. 19. Szül. 1906-ban Budapesten, felszab. 1922-ben ugyanott. Jó mesterek mellett eltöltött, tapasztalatokban gazdag segédesztendők után, 1929-ben lett önálló. Szépen berendezett műhelyében 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A tanoncvizsgát dícsérettel tette le. Neje: Szőnyi Jolán.

Drach János, úri fodrász m. Margit körút 49. Szül. 1884-ben Bécsben, felsz. 1900-ban Budapesten. Ugyanitt dolgozott mint segéd. 1921-ben vette át mai, már

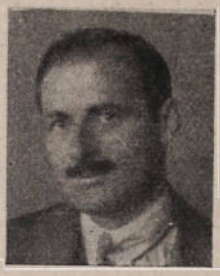
35 éves multra visszatekintő üzletét. Ezt a modern követelményeknek megfelelően átalakította és tovább fejlesztette. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Tagja az iparos és társadalmi egyesületnek. A hadifogságban. Neje: Allinger Valéria. hadifogságban. Neje: Singer Valéria.

Duska István, úri fodrász m. Szabadság tér 11.

Dupák István, úri fodrász m. Aréna út 6. szám.

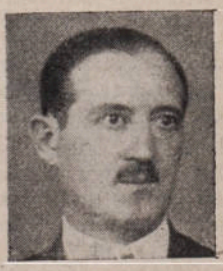

Drach János

Dvorzsák József

Dvorzsák József, úri- és női fodrász m. Lehel u. 1. Szül. 1890-ben Apatinban, felszab. 1905-ben Salgótarjánban. Bécs, Rimaszombat, Fiume és Budapest segédidejének nevezetesebb állomásai. 1922-ben önállósította magát. Műhelyében 1 segédnek, 1 tanulónak és manikürözőnek ad munkát. Az 1920. évi segédversenyen díszoklevelet nyert. Végigküzdötte a világháborút, a szerb fronton megsebesült. Neje: Schönberger Szerén.

Eichert János

Eiler András

Eichert János, úri és női fodrász m. Nefelejts u. 18. Tel. hívó: 426-21. Szül. 1885-ben Temeskenézen, felszab. 1901-ben Vingán. Hosszabb ideig segédeskedett Budapest jónevű mesterei mellett. 1913-ban önállósította magát. A mai igényeknek megfelelően berendezett műhelyében 2 férfi és 2 női segédet, 3 tanulót és 1 manikürözőt foglalkoztat. A világháborút végigküzdötte és egyszer megsebesült. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Glöckner Janka.

Eiler András, úri és női fodrász m. Vörösmarty u. 55. Szül. 1886-ban, felszab. 1902-ben Budapesten, ahol önállósításáig, 1913-ig segédeskedett. Jelenlegi műhelyét 1920-ban alapította. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat jól berendezett üzletében. Előljárósági tagja a Magyar Munkás Sakkörnek. A világháborúban közel négy évet orosz fogságban sínylődött. Neje: Papp Ilona.

Erdélyi Hugó, fodrász m. Bécsi út 187. Szül. 1875-ben, felszab. 1895-ben Budapesten. Ugyanitt folytatta segédi praxisát önállósításáig, vagyis 1902-ig. A közel 40 éves multra visszatekintő üzletet nagy szakértelemmel vezeti. 1 segéddel dolgozik. A világháborúban résztvett. Neje: Horváth Mariska.

Ember Ernő

Erdélyi Hugó

Erőss László, úri- és női fodrász m. Vörösmarty u. 15. Szül. 1902-ben Nagyváradon, felszab. 1917-ben ugyanott. Szaktudása fejlesztése céljából szülővárosából Budapestre jött és itt előkelő műhelyekben dolgozott. 1924 óta önálló. Üzletében kozmetikai és piperecikkek árusításával is foglalkozik. Előkelő közönségét 2 segéd, 1 tanuló és 1 manikürözőszolgálja ki. Neje: Ritter Erzsébet.

Ember Ernő, úri- és női fodrász m. Belső Jászberényi út 41. Szül. 1904-ben, felszab. 1921-ben Budapesten. Ugyanitt fejlesztette segédideje alatt szakmabeli képességeit. Önálló műhelyét 1929-ben alapította saját erejéből. 1 segédnek ad munkát. A X. ker. szakcsoport vál. tagja. Neje: Bencsik Jolán.

Erb Ádám, felelős vezetője az Ehrmann Flórián cégnek (tul. özv. Micsinay Ferencné). Berzenczei u. 57. Szül. 1897-ben Báttaszéken, felszab. 1913-ban Budapesten. 1914 óta vezeti önállóan az üzletet és kiváló szaktudásának és rátermettségének köszönheti, a műhely jó hírnevét. A modern felszerelésű üzemben 2 segéd és 1 tanuló dolgozik. Elnöke a Nyomdász Testedző Egyletnek. A világháborúban 36 hónapot a fronton töltött. Kit.: I., II. és III. oszt. v. é., K. cs. k.

Erdelits János, úri- és női fodrász m. Margit körút 3. Szül. 1877-ben, felszab. 1894-ben Magyaróváron. Budapest és Bécs műhelyeiben gyarapította segédideje alatt szakismereteit. Elvégezte a hölgyfodrász tanfolyamot. 1909-ben önállósította magát. 1926-ban átalakított műhelyében külön női termet rendezett be. Tagja az Ipt. számvizsg. biz.-nak és a II. ker. Ip. Körnek. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: Ez. érd. ker. koronával, vörösker. stb. Egyszer megsebesült. Neje: Zimmerer Irma.

Ehrmann Flórián cég üzlete

Erdős Géza, fodrász m. Aranykéz u. 4. szám.

Éles József, fodrász m. Vámház körút 15. Szül. 1871-ben Székely községben, felszab. 1888-ban Budapesten. Ugyanitt dolgozott előkelő üzletekben mint segéd. 1898-ban átvette a Lambing N. által 1883 ban alapított üzletet és modern szellemben vezette tovább. 3 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Műhelye már 32 év óta áll fenn saját vezetésében. Tevékeny

Erdelits János

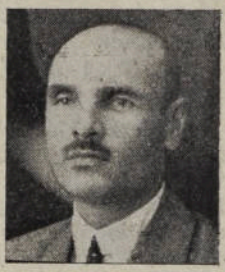

Éles József

részt vesz az iparosság harcaiban, a ref. egyház életében és a társadalom minden nemzeti, hazafias mozgalmában. Ő vitte keresztül az Urvacsora külön kehelylyel való vételét, amit a zsinat törvényerőre emelt. Az Ipt volt elöljárósági tagja, a Fodrászmesterek Szöv.-nek kétízben elnöke, volt iskolaszéki tag stb. stb. Résztvett a világháborúban. A kommün alatt hazafias magatartásért elzárták. A világháborúban mintegy 3 évig vett részt. József fia építész, István a Képszőműv. Akad. tanársegéde. Neje: Bognár Anna.

Ettl Sándor

Faragó Lajos

Ettl Sándor, fodrász m., Reiter Ferenc u. 58. Eszéken 1902-ben született, 1918-ban baján szabadult. Kizárólag a főváros legjobb üzleteiben töltötte segédidejét. Üzlete, melyet 1928-ban alapított, a hygiénia minden követelményének megfelelően van berendezve. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat.

Faragó Lajos, úri fodrász m. Váci út 54. Szül. 1889-ben Adán, felszab. 1904-ben ugyanott. Segédévei alatt megfordult az ország számos nagyobb városában, végre Budapestre került, ahol 1920-ban önállósította magát. Jól felszerelt műhelyében 1 segédet és tanulót foglalkoztat. A világháborúban a szerb és orosz frontokon harcolt. Egyszer megsebesült. Neje: Kovacsics Mária, felszabadult úri fodrász.

Farkas Sándor, úri- és női fodrász m. Cserhát u. 12. Szül. 1898-ban Cegléden, felszab. 1915-ben ugyanott. Szülővárosában és Budapesten gyarapította segédévei alatt tudását. Jól berendezett műhelyében 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. Két tanulót felszabadított. 1925-ben nőül vette Schwarcz Erzsébetet.

Fábián Jenő, úri- és női fodrász m., József körút 74. Szül. 1875-ben Egerben, u. ott szab. 1891-ben. Cegléden, Kisujszálláson, majd hosszú ideig Budapest legjobb műhelyeiben dolgozott mint segéd. 1908-ban saját erejéből berendezte műhelyét, amelyben 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. Specialista a hajfestésben. Résztvett a világháborúban. Neje Szabó Jolán. László fia atyja műhelyében szabadult és ugyanott dolgozik. Kitünően képesített szakember, a műhelyt önállóan vezeti.

Fábián Vadász Viktor, fodrász m. Haris bazár 2. Szül. 1897-ben Oderfurt városban, felszab. 1914-ben Mährisch-Ostrauban. Ausztriában, Pöstyénben és Budapesten töltötte segédidejét. Műhelyét 1928-ban vette át. Az úri fodrászat mellett női hajvágással és ondolálással foglalkozik. 2 segédet, 2 tanulót és 1 manikürözőt foglalkoztat. Résztvett a világháborúban.

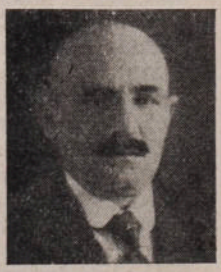
Feiles Károly, úri fodrász m. Kisdiófa ucca 8.

Fehér László, úri fodrász m., Vas u. 12. Szül. 1885-ben Golyok-Vasváron, szab. Ózdon 1903-ban. Kilenc éven át segédeskedett Ózd, Miskolc és Budapest jobb műhelyeiben. 1912-ben nyitotta meg modern felszerelésű műhelyét, amelyben 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. A világháborút végigküzdötte. Kit.: K. cs.-k. és kat. érdemk. 1929-ben nőül vette Göbels Erzsébetet.

Feiner Vilmos, úri- és női fodrász m. Lipót körút 24. Szül. 1873-ban Szeresden, felszab. 1891-ben Bécsben. Ugyanitt és Budapesten gyakorolta és tökéletesítette mint segéd szaktudását. 1912-ben lett önálló. Mostani műhelyét 1930-ban alapította. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháború alatt 28 hónapot a fronton, 2 évet orosz hadifogságban töltött. Kit.: Nagy ez. v. é., kétszer kis ez. v. é., Kcs. k. stb. Neje: Fleischman Róza.

Farkas Sándor

Fekete István

Fekete István, fodrász m. Kinizsi u. 8. Szül. 1883-ban Kézdivásárhelyen, felsz. 1900-ban ugyanott. Mint segéd Budapest előkelő műhelyeiben dolgozott. 1912-ben nyitotta meg műhelyét, amelyben 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. Kiváló szakértelméért a legjobb közönség keresi fel. A világháborúban orosz fogságba került. Bejárta Kínát, Japánt, ahol mindenütt szakmájában dolgozott. Neje: Kubizna Emma.

Fekete László, úri fodrász m. Szent László út 77. Szül. 1890-ben Székelyhídon, felszab. 1907-ben Budapesten. Segédidejét ugyanitt töltötte el neves mesterek műhelyeiben. Női hajvágással is foglalkozó műhelyét 1919-ben alapította. 1 segédet alkalmaz. A világháborúban résztvett.

Fichter Sebestyén, úri- és hölgyfodrász, Szabolcs u. 1. Szül. 1902-ben Meződön, szab. 1918-ban Komlón. Segéd Kolozsváron, Szamosujváron és Budapesten volt. 1926-ban alapította műhelyét, ahol egy segéddel príma munkát végez. 1926-ban ezüst éremmel és oklevéllel tüntettetett ki. 1927-ben nőül vette Pész Rozáliát.

Filon József, úri és női fodrász mester. Rombach u. 15. Szül. 1869-ben, felszab. 1884-ben Lengyelországban. Mint segéd szülőföldjén és Budapesten fejlesztette szaktudását. 1894-ben nyitotta meg önálló üzletét. Jól felszerelt üzletét a középosztály előszeretettel látogatja. 3 segédet alkalmaz. A világháborúban résztvett.

Flűgl Gusztáv

Forreiter Ferenc

Flügl Gusztáv, úri- és női fodrász m. Hungária út 248. Szül. 1899-ben Budapesten, felszab. 1913-ban Bihardiószegen. Segédidejét szülővárosában töltötte. 1917-ben alapított műhelyét, amely modern berendezéssel van felszerelve, nagy szakértelemmel vezeti. 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. A világháborúban résztvett. Neje: Niemetz Júlia.

özv. Fleischmann Sándorné, úri- és női fodrász m. Király u. 16.

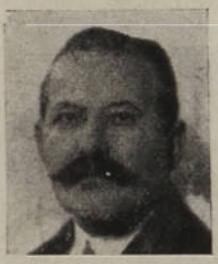
Fodor József, úri- és női fodrász m., József u. 20. Szül. 1885-ben, szab. 1900-ban Hevesen. 12 évi segédeskedése alatt bejárta fél Európát (Bécs, Berlin, Páris, Danzig, Breslau, stb. stb), majd hazatérve 1912-ben önállósította magát. Üzlete 8 személyre van elsőrangúan fölszerelve és főleg női fodrászattal foglalkozik, melyben egyik legkiválóbb szakember. Bécsben elismerő oklevelet nyert. Előljáró tagja az Ipt.-nek.

Fóhsz József, úri és női fodrász m. Csengeri u. 68. (Club.) Szül. 1877-ben, felszab. 1893-ban Nagykikindán. Pécs,

Győr, Nagykőrös és Budapest műhelyeiben segédeskedett. 1908-ban lett önálló. Mai műhelyét 1922 óta vezeti 2 segéddel és 1 tanulóval. Keze alól elsőrendű munka kerül ki. A világháborúban az olasz, szerb és román frontokon vett részt. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. 1891-ben megnősült.

Folkmann Ádám, fodrász m. Lónyai ucca 34. szám.

Forreiter Ferenc, úri és női fodrász m. Ráth György u. 10. Szül. 1897-ben Monoron, felszab. 1913-ban Dunaadonyban. Önállósítása (1924) előtt Bécs, Pápa, Eger és Budapest műhelyeiben tökéletesítette magát szakmájában. Modern villanyerőre berendezett műhelyében 3 segéd és 1 tanuló dolgozik. Tagja a női fodrász ipartestületnek is. A világháborúban 2 évig vett részt, volt román hadifogságban is. Neje: Feierling Margit.

Fohsz József

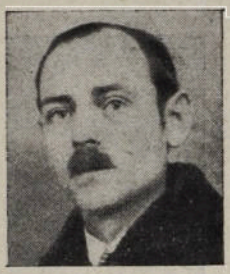
Földi Imre

Földi Imre, úri- és női fodrász m. IX. Ferenc körút 33. Szül. 1886-ban Körösladányon, felszab. 1905-ben Budapesten. Előkelő műhelyek jeles mesterei mellett szerezte meg segédi gyakorlatát. Számottevő műhelyét 1913-ban alapította. Elvégezte a hölgyfodrászati szaktanfolyamot 1920-ban. Az Ipt.-től elismerő oklevelet és II. díjat nyert. 4 segédet, 3 tanulót és 1 manikürözőt foglalkoztat. Jenő főhercegnek fodrásza volt. 1924-ben a szaktanfolyamnak volt oktatója. A világháborúban a szerb és olasz fronton vett részt. Neje: Cserveny Margit.

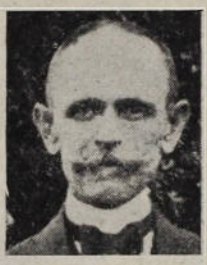
Frank István, úri- és női fodrász m. Pozsonyi út 33. Szül. 1892-ben, felszab. 1906-ban Ada községben. Segédidejének Kolozsvár, Brassó, Szeged és Budapest a fontosabb állomáshelyei. Modern felszerelésű üzletét saját erejéből 1919-ben alapította. A fodrász szakma minden ágával foglalkozik. A világháborúban félévi frontszolgálat után orosz hadifogságba került. Neje: Bokréta Teréz.

Özv. Franyovszky Istvánné, szül. Jokey Mária, úri fodrászat, Sziget u. 5—7. Férjének 1924-ben bekövetkezett halála óta özvegyi jogon vezeti az üzletet. A műhely 1910-ben alapíttatott. 2 segédet foglalkoztat. Elvégezte jó eredménnyel a férfi fodrász szaktanfolyamot.

Franzem János, úri- és női fodrász m. Thököly út 57. Fiók: Liget Club. Szül. 1895-ben Temesváron, felszab. 1911-ben. Budapest műhelyeiben eltöltött segédi gyakorlat után, 1920-ban lett önálló. Műhelyében 2 segéddel és 1 tanulóval

Frank István

néh. Franyovszky István

dolgozik. Minden idejét ipara fejlesztésére fordítja. A világháborúban résztvett. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Bárdos Teréz.

Franzem János, úri és női fodrász m. Margit körút 26. Szül. 1878-ban Ujbesnyőn, felszab. 1893-ban Temesvárott. Segédéveit Budapesten töltötte. 1903-ban lett önálló. Jelenlegi üzletét 1909-ben alapította és a legmodernebbül felszerelte. 1 segédet foglalkoztat. Neje: Wolf Anna.

Franzem János

Fried Adolf

Fried Adolf, úri- és női fodrász m. Szentendrei út 53. Szül. 1893-ban, szab. 1910-ben Sepsiszentgyörgyön. Mint segéd megfordult Erdély és a Felvidék nagy városaiban, majd Budapestre jött, ahol 1920-ban önállósította magát. 1929-ben átalakított műhelyébe bevezette a női fodrászatot. A világháborúban 18 hónapot a fronton szolgált, háromszor megsebesült. Neje: Finyák Karolin.

özv. Friedrich Lajosné, úri- és női fodrász m. Akácfa u. 55.

Friedrich Rezső, úri fodrász m. Orczy út 47. Szül. 1870-ben Rezsőházán, felszab. 1885-ben Nagybecskereken. Ausztria, Svájc és hazánk nagyobb városaiban fejlesztette mint segéd szaktudását. 1893 óta önálló, ezalatt mintegy 24 tanulót szabadított fel. Az iparosérdekek buzgó harcosa. Az Ipt.-nek 20 évig volt előlj. tagja és 20 évig volt szakiskolai előadó. Résztvett a világháborúban. Sándor fia úri- és női fodrász.

Friedrich Rezső

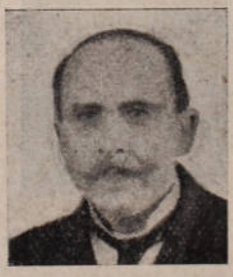

Fritsi Mihály

Fritsch Félix, úri és női fodrász m. Kossuth Lajos u. 21. Szül. 1888-ban Plács községben (Ausztria), felszab. 1905-ben. Németország és Svájc nagy városaiban és Budapesten praktizált mint segéd. Előkelő berendezésű műhelyét 1919-ben nyitotta meg. 4 segéd, 3 tanuló. 1 maniküröző segítségével szolgálja ki a legjobb társadalmi körökhöz tartozó közönségét. Nagy érdemeket szerzett a tanoncoktatás terén, mint szaktanító. Számos ipari kitüntetése van. A világháborúban a szerb és orosz fronton vett részt. Neje: Váradi Róza.

Fritsch Frigyes

Fuchs János

Fritsi Mihály, fodrász m. Laktanya u. 3. Szül. 1898-ban Kakasdon, felszab. 1916-ban Bonyhádon. Mint segéd megfordult Budapest és Dombovár jobb műhelyeiben. Szerzett nagy gyakorlatát 1924-ben átvett önálló műhelyében értékesíti, melyet modern szellemben vezet. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Fritz Katalin.

Fritsch Frigyes, a Fritsch Frigyes és Társa cég beltagja. úri és női fodrász m. Erzsébet körút 47. Royal szálló. Szül. 1880-ban Paripáson, felszab. 1896-ban Kolozsvárt. Budapesten eltöltött tapasztalatokban gazdag segédévek után, 1903-ban önállósította magát. Nagy szakértelemmel vezeti 5 segédet, 4 tanulót és 1 manikürözőt foglalkoztató műhelyét. A világháborúban több mint 3 esztendőt orosz hadifogságban töltött. Neje: Stocker Szidónia.

Fuchs János, úri és női fodrász m. Márton u. 42. Szül. 1870-ben, felszab. 1886-ban Szegeden. Szaktudásának fejlesztése céljából Budapestre jött és itt nagyobb műhelyekben segédeskedett. Műhelyét 1894-ben alapította és újabban a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakította. 1 segéd, 1 tanuló és 1 manikürözö dolgozik üzletében. A világháborúban az orosz fronton vett részt.

Fulcz János

Fulcz János, úri fodrász m., Podmaniczky ucca 29. Szül. 1882-ben Bükösd községben, felszab. 1898-ban Budapesten. Mint segéd Pécs, Nagykanizsa és Budapest műhelyeiben dolgozott. Műhelyét 1910-ben nyitotta meg. Jelenleg 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Eddig mintegy 10 tanoncot szabadított fel. A világháborúban 1915-től az összeomlásig résztvett. Kit.: K. cs. k. Neje: Feigl Lidia.

Fundelius Adolf, úri fodrász. Széchenyi fürdő (Városliget).

Gablini József, úri- és női fodrász m. Boráros tér 3. Szül. 1895-ben, felszab. 1910-ben Budapesten atyja, néhai G. Antal műhelyében. Szakismereteinek kibővítése céljából hosszú ideig dolgozott Francia-, Olasz- és Spanyolország műhelyeiben és bejárta Amerikát. Hazaérkezte után, 1926-ban lett önálló. Műhelyében 3 segéd és 3 tanuló dolgozik. Több európai nyelvet beszél. A világháborúban az orosz és olasz frontokon teljesített szolgálatot. Neje: Moneta Emilia.

Gabrics Márk, úri fodrász m. Tátra u. 14. Szül. 1901-ben Szabadkán, felszab. 1917-ben Kispesten. Mint segéd Budapesten dolgozott testvérbátyja, G. Péter műhelyében. Műhelyét 1926-ban nyitotta meg. Foglalkozik az úri fodrászat minden ágával. Neje: Reichmann Anna.

Gablini József

Galdon Lajos

Galdon Lajos, fodrász m. Ferenc körút 46. Szül. 1873-ban, felszab. 1890-ben Egerben. Budapest neves üzleteiben szerezte meg segédi gyakorlatát. 1898-ban a mai helyen, amelyet azóta a haladó kor követelményeinek megfelelően állandóan fejlesztett. Elnöke a kerületi F. Szövetségnek. Több ízben az Ipt. elöljárójává választották. Tagja volt a tanoncvizsg. biz.-nak. Két évig résztvett mint frontharcos a világháborúban. Neje Holitsek Ágnes.

Galló Sándor, úri és női fodrász mester. Hársfa u. 2.

Galgóczy Rezső

Garay Mór, úri és női fodrász m. Szív u. 34. Szül. 1891-ben, felszab. 1908-ban Ungváron. Egyévi budapesti segédeskedés után önállósította magát. 2 segéd és 1 tanuló dolgozik szépen berendezett műhelyében. Neje: Eröss Anna.

Galgóczy Rezső, úri fodrász m. Váci út 131. Szül. 1895-ben Munkácson, felsz. 1910-ben Ujpesten. Az ország nagyobb városaiban és Budapest nagyobb műhelyeiben tökéletesítette mint segéd szakismereteit. 1919-ben lett önálló. Modern berendezésű műhelyében 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. Alelnöke a VI. ker. F. C.-nek. A világháborúban mint főtűzér vett részt. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Folkron Józsa értékes segítőtársa üzletében.

Garay Mór üzlete

Gagics B. Sándor, úri fodrász m. Szt Háromság tér 7. Szül. 1880-ban, felszab. 1893-ban Kulpin községben. Önállósítása előtt (1907) Ujvidék, Budapest és Bécs műhelyeiben dolgozott. 1911-ben az átvett majd 100 éves műhelyt teljesen újjáalakította. 2 segédet és 1 tanoncot alkalmaz. Az 1902. évi bécsi fodrászversenyen elismerő oklevelet nyert. A világháborúban hősiességével a nagy v. é.-től kezdve az összes kitüntetéseket kiérdemelte. Neje: Brauner Kornélia.

Gagics B. Sándor

Gárdonyi Géza

Gärtner Ferenc, fodrász m. Nürnberg ucca 33.

Gárdonyi Géza, úri- és női fodrász m. Dembinszky u. 10. Szül. 1877-ben Szabadkán, felszab. 1893-ban Ókanizsán. Segédideje alatt Kassán, Budapesten és Fiumében töltött hosszabb időt. Üzletét 1903-ban nyitotta meg. A veszprémi kiállításon díszoklevéllel tüntették ki. 1 segédet alkalmaz. Eddig 4 tanulót szabadított fel. 1914-től az összeomlásig katonai szolgálatot teljesített. 4 hónapig a fronton volt. Neje: Pócser Anna.

Gelcz József, úri fodrász m. Szondy u 7. Szül. 1868-ban Temesvárott, felszab. 1885-ben Nagyabonyban. Hosszabb ideig

Ausztria nagy városaiban dolgozott mint segéd. Műhelyét 1894-ben alapította és azóta a fejlődő igényeknek megfelelően átalakította. 3 segédet, 1 tanulót és 1 manikürözőt foglalkoztat. Neje: Beck Katalin.

Georgiadesz József, úri fodrász mester. Bulcsú u. 23. Szül. 1887-ben, felszab. 1904-ben Csongrádon. Mint segéd Kassa, Szeged és Déva mesterei mellett gyakorolta iparát. 1914-ben lett önálló. Jelenleg 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. A világháborúban egyszer megsebesült. Kit.: Br. v. é. és K cs. k. Neje: Koncz Margit.

Gerőts Sándor, úri fodrász m. Kelenföldi p. u. Szül. 1883-ban, felszab. 1897-ben Nagykanizsán. Bécs és Budapest műhelyeiben dolgozott segédideje alatt. 1911 óta önálló. Mostani műhelyét 1922-ben nyitotta meg és a legmodernebb felszereléssel látta el. 1 segédet és tanulót foglalkoztat. Neje: Pantirik Magda.

Georgiadesz József

Gerencsér Imre

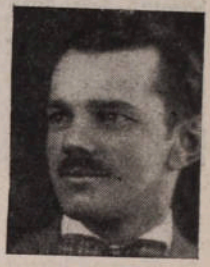
Gerencsér Imre, úri és női fodrász m. Murányi u. és István út sarok. Szül. 1908-ban, felszab. 1923-ban Sárváron. Iparát mint segéd a Dunántúl nagyobb városaiban gyakorolta. 1929-ben lett önálló. Műhelyében 2 tanuló és 1 manikür dolgozik. Fiatal, törekvő iparos, aki minden idejét üzlete fejlesztésére fordítja.

Gerő Lőrinc, úri- és női fodrász mester. Kertész u 43.

Genzler István, úri- és női fodrász m. Klauzál u. 32. Szül. 1902-ben Budapesten, felszab. 1926-ban ugyanott. Három évi segédeskedés után megnyitotta műhelyét, amelyben 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Szorgalmas, törekvő, fiatal mester, aki minden idejét üzlete fejlesztésére fordítja. Neje: Pauder Jolán.

Geszler János, úri- és női fodrász m. Zsigmond u. 38. Szül. 1900-ban Moór községben, felszab. 1915-ben ugyanott. 1924-ben alapított üzletét a legtökéletesebb felszereléssel látta el. Az úri és női fodrászat minden ágára, beleértve az arcápolást is, be van rendezve. Az 1927. és 1930. évi fodrászversenyeken elismerő oklevéllel lett kitüntetve. Működő tagja a Hungária Autó Clubnak. Versenyeredményeivel több serleget, arany- és ezüstérmet nyert. Neje: Polónyi Terézia.

Vitéz Gémes Géza, úri- és női fodrász m. Kerepesi út 36. Szül. 1897-ben, felszab. 1913-ban Tapolcán. Segédi praxisát Budapesten és Bukarestben szerezte meg. 1927-ben megnyitott műhelyét a legmodernebb berendezéssel szerelte fel.

Geszler János

Vitéz Gémes Géza

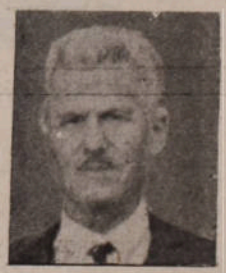
2 segédet és 1 tanulót alkalmaz. A világháborúban kitünt vitézségével. Háromszor megsebesült. Kit.: Kétszer nagy ez. v. é., kis ez. v. é., K. cs. k. és német k. Neje: Horváth Ilona.

Gier János, úri- és női fodrász m. Rozgonyi ucca 2.

Giljum Ferenc, úri fodrász m. Rózsa u. 60. Szül. 1877-ben, felszab. 1893-ban Németeleméren. Budapesten, Bécsben és Zürichben fejlesztette mint segéd szakismereteit. 1905-ben önállósította magát. Szakmájának egyik vezető egyénisége. Az Ipt.-nek 8 éven át elöljárósági tagja. Alelnöke a tanoncvizsg. biz.-nak, a VI. ker. betegs. és temetk. egyl.-nek pénztárosa. A háborúban 8 havi szolgálat után orosz fogságba került, ahol több mint 5 esztendeig szenvedett. Neje: Szebasztián Erzsébet.

Giljum Ferenc

Ging Mihály

Ging Mihály, úri fodrász m. Kápolna u. 2b. Szül. 1863-ban, felszab. 1879-ben Kisterennén. Szegeden és Budapesten töltötte jó mesterek mellett segédéveit. Mű-

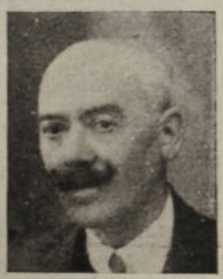
helyét 1886-ban nyitotta meg. Jelenleg 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Már 24 tanulót szabadított fel. Elnöke a X. ker. szakcsoportnak. 1890-ben nőül vette Liedl Katalint.

Gizinger Péter, úri fodrász m. Szondy u. 39. Szül. 1869-ben Madarason, szab. 1884-ben Baján. Ugyanott segédeskedett, majd szaktudása fejlesztése céljából Budapestre jött. 1897-ben lett önálló. 1—2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. 1897-ben nősült, 6 gyermeket nevelt fel. Ferenc és László fiai kitanulták a fodrász szakmát.

Gizinger Péter

Gippert Sándor, úri fodrász m. Margit körút 12. Szül. 1888-ban Budapesten, felszab. 1905-ben ugyanott. Önálló mester 1914-ben lett. Az átvett régi üzletet modern felszereléssel látta el. 2 segéddel dolgozik. Két évig vett részt a világháborúban. 1921-ben nőül vette Hollósy Máriát.

Glaszer József

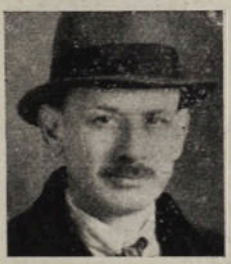
ifj. Glaszer József

Glaszer József, úri fodrász m. Szondy u. 58. Szül. 1876-ban Dernyén, felszab. 1890-ben Hodzsákon. Segédesztendeit Szegeden, Kecskeméten és Budapesten töltötte. 1909-ben önállósította magát. Jelenleg 1 tanulót foglalkoztat. Végigküzdötte a világháborút. 36 hónapot töltött a szerb és albán fronton. Egyszer megsebesült. Neje: Horváth Katalin. József fia a szakmában dolgozik.

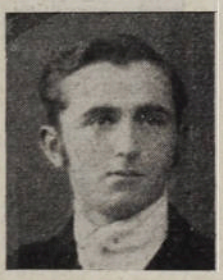
Ifj. Glaszer József, úri- és női fodrász m. Soroksári út 32. Szül. 1900-ban Ercsiben, felszab. 1918-ban Budapesten. Segédeskedése alatt a főváros előkelő műhelyeiben gyarapította szakismereteit. 1927-ben átvett egy régi alapítású üzletet, amelyet azóta nagy szorgalommal és ambicióval vezet és fejleszt. 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. 1925-ben nősült. Neje: Klemm Matild.

Goldschmiedt Lipótné, úri- és női fodrász m. Teleky tér 6. Az 1899-ben alapított műhelyt örökjogon önállóan vezeti. Modern felszerelésű üzletét a környékbeli legjobb közönség látogatja. 2 segédet, 1 tanulót és 1 manikürözőt alkalmaz. 1896-ban ment férjhez, 4 gyermeke van.

Graumann Mihály, úri fodrász m., Baross u. 59. Szül. 1899-ben, szab. 1917-ben Budapesten Mink Márton üzletében, ahol önállósításáig, 1926-ig mint segéd dolgozott. Specialitása a női- és gyermekhajvágás. Kényelemmel berendezett műhelyében 1 segédet és 2 tanulót alkalmaz. Titkára a Közp. Kath. Legényegyletnek.

Goldschmiedt Lipót

Goldenits Gábor

Goldenits Gábor, úri- és női fodrász m. Damjanich u. 42. Szül. 1900-ban Budapesten, felszab. 1916-ban Pestszentlőrincen. Több budapesti előkelő üzletben segédeskedett. 1926 óta önálló. A modern higiénia követelményeinek megfelelően berendezett műhelyében 2 segéd és 1 tanuló dolgozik. Szakmabeli képességeit több elismerő oklevél és kitüntetés bizonyítja. Több társad. egyesületnek tagja. A világháborúban résztvett. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k. Neje: Brunner Katalin tanult hölgyfodrász.

Gönczy József, Vilmos császár út 15b.

Grosch Miklós, úri és női fodrász m. Zsigmond u. 7. Szül. 1881-ben, felszab. 1897-ben Szeberényben. Önállósítása (1911) előtt szakmáját mint segéd Kaposvár és Budapest műhelyeiben gyakorolta. Tökéletes berendezésű műhelyében 1—2 segédet foglalkoztat. Résztvesz

szakmája mozgalmaiban. Elnöke volt a Fodrászmesterek Szöv.-nek, az általa alapított Fodrászmesterek Szöv.-nek jelenlegi elnöke. Tagja több iparos egyesületnek. A világháborúban 14 hónapot a fronton töltött. Egyszer megsebesült. Neje: Farkas Julianna.

Grósz István, úri- és női fodrász m. Károly körút 3. Szül. 1898-ban Németszentpéteren, felszab. 1914-ben Aradon. Szakmabeli ismereteit szabadulása helyén és Budapesten bővítette. Önálló üzletét 1918-ban alapította és azt nagy szaktudással vezeti. A modern és higiénikusan berendezett műhelyben 4 segéd, 3 tanuló és 2 manikürös dolgozik. 1914-ben Aradon oklevéllel lett kitüntetve. Neje: Kovács Mária.

Grósz István

Gruber Ferenc

Özv. Grosz Mátyásné, Szinnyei Merse ucca 20. szám.

Gruber Ferenc, úri fodrász m. Báthory ucca 12. szám. Született 1882-ben Léván. Berlin, Breszlau, Hamburg és Bécs városokban szerzett tapasztalatok után hosszabb ideig Budapest előkelő műhelyeiben segédeskedett. Modern felszerelésű üzletét 1925-ben nyitotta meg. A háborúban az orosz fronton harcolt. Hosszabb ideig volt hadifogságban. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k.

Gstalter Lukács, úri fodrász m. Vörösvári út 140. Szül. 1883-ban, felszab. 1899-ben Bácsalmáson. Szabadkán és Budapesten töltötte segédidejét, amíg 1908-ban nem önállósította magát. Az úrifodrászat mellett szakszerűen vezetett műhelyében női- és gyermekhajvágással is foglalkozik. 1 segédet és 1 tanulót tart. Tagja több szakegyletnek. A világháborúban 6 havi frontszolgálat után orosz hadifogságba került, ahonnan csak 3 év multán jutott haza. Neje: Mednyánszky Jolán.

Günther Péter, úri- és női fodrász m. Tanuló u. 4. Szül. 1890-ben Nagybecskereken, felszab. 1904-ben Budapesten. Mint segéd dolgozott Budapest, Bécs és Merán előkelő műhelyeiben. 1920-ban átvette mostani 35 év előtt létesített műhelyét, amelyet 1930-ban újjáalakitott és hölgyfodrászattal bővített ki. 1 segéd és 1 tanuló dolgozik keze alatt. Tagja az Otte sportegyletnek. A világháborúban egyszer megsebesült. Kit.: Nagy ez v. é. Neje: Buday Aloiz Margit.

Guczunya Száva, úri- és női fodrász m. Üllői út 79. Szül. 1879-ben, felszab. 1896-ban Csurgón. Szabadka, Budapest és Bécs jelentősebb állomásai segédéveinek. Önálló műhelyét 1909-ben nyitotta. Szakmabeli képességeit bizonyítja a két ez. v. é. és 1 bronz v. é. 2 segéd, 1 tanuló és 1 manikürös dolgozik műhelyében. Neje: Petrekanits Marcella.

Győry Róbert Károly, úri- és női fodrász m. Gellért szálló. Szül. 1880-ban Fülöpszálláson, felszab. 1896-ban Ujvidéken. Budapesten, Kolozsvárott és Ausztria előkelő fürdőhelyein mint segéd fejlesztette szaktudását. 1928 óta önálló. Mikó Géza fodrászmesterrel van társasviszonyban. 1903-ban bronzérmet és a színházi fodrászversenyen elismerő oklevelet nyert. A világháborúban teljesített szolgálatáért Vörösker. és vit. szalagon vaskeresztet kapott. Neje: Bauer Eleonora.

Győry Róbert Károly

Gyulai Bazil

Gyulai Bazil, az Országház fodrásza. Szül. 1884-ben Munkácson, felszab. 1900-ban ugyanott. Segédi gyakorlatát Németország, Ausztria és Olaszország nagyobb városaiban szerezte. 1923 óta fodrász az Országházban. A világháborúban 1915-ben orosz fogságba került. Kalandos út után Perzsián keresztül jutott 1920-ban haza. Neje: Kosz Juliska.

Háasz József, fodrász m., Üteg u. 16. 1874-ben Ujszentannán szül. u. ott 1890-ben szab. 1899-ben történt önállósításáig több vidéki városban és Budapesten töltötte el segéd éveit. 1915—1918-ig teljesített harctéri szolgálatot és mint sebesült szerelt le. Neje: Granyák Paula.

Haab Gyula, úri fodrász m. Uri u. 14.

Haasz Zoltán, úri és női fodrász m. Rákóczi út 72. Excelsior szálló. Telef.

360-44, 45. Szül. 1888-ban Rimakokován, felszab. 1907-ben Sajószentpéteren. A külföld nagy városaiban és Budapesten dolgozott mint segéd. 1927 óta önálló. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborút az olasz fronton küzdötte végig. Kit.: Nagy és kis ez. v. é. és K. cs. k. Neje: Szilágyi Erzsébet.

Haich Gyula, úri- és női fodrász m., Futó u. 41. Szül. 1898-ban Budapesten, szab. 1914-ben u. itt. Önállósítása előtt a főváros műhelyeiben szerzett tökéletes gyakorlatot. 1928-ban megnyitott 3 személyre berendezett műhelyét főként a munkásosztály látogatja. 1919-ben nőül vette Oláh Annát.

Hajdu Imre, úri fodrász m. Apród út 7. Szül. 1876-ban Köröstarcsán, felszab. 1893-ban Békéscsabán, 1894-ben lett önálló. Jelenlegi műhelyét 1914 óta vezeti. 1 segéddel dolgozik. Neje: Szekeres Jozefa.

Haasz Zoltán

Hajnáczky Béla

Hajnáczky Béla, úri és női fodrász m. Hungária körút 58. Szül. 1901-ben Apostagon, felszab. 1918-ban ugyanott. Mint segéd szülőfaluján kívül megfordult Budapesten, Bécsben és több vidéki városban. 1928-ban gazdag szaktudással felruházva, Budapesten önálló műhelyt nyitott, melyet modern felszereléssel látott el. 1 segéd és 1 tanuló dolgozik üzletében. A Kossuth asztaltársaság jegyzője. Neje: Orosz Irén.

Halasi József, úri fodrászm. Kápolna ucca 25. szám.

Halász Antal, fodrász m. Nádor u. 32.

Halai Lajos, úri fodrász m. Szentendrei út 23. Szül. 1904-ben Visegrádon, felszab. 1921-ben Budapesten. Ugyanitt dolgozott jónevű mesterek mellett mint segéd, majd Bécsben is egy évig. Szerzett tapasztalatait 1929-ben alapított, jól felszerelt műhelyében értékesíti.

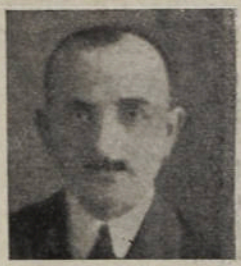
Halbherr Mátyás, úri- és női fodrász m. Dembinszky u. 37.

Hangya Márton, úri- és női fodrász m. Berlini tér 4. Fiók: Váci út 32. és Berlini tér 3.

Hardy Dániel, úri- és női fodrász m. Vilmos császár út 49. Szül. 1882-ben, felszab. 1898-ban Baján. Mint segéd szülővárosa és Budapest nagyobb műhelyeiben dolgozott. Műhelyét 1913-ban vette át és a modern követelményeknek megfelelően átalakította. 3 segédet 2 tanulót és 1 manikürt foglalkoztat. Az Ipt. v. elöljárósági tagja. A világháborúban 2 évig teljesített katonai szolgálatot. Neje: Risch Mária.

Halai Lajos

Hardy Dániel

Hanauer Dezső, úri fodrász m. Klauzál tér. 1. Szül. 1882-ben, felszab. 1897-ben Szabadkán. Tizenkétévi segédeskedése alatt Szeged, Szabadka, Fiume, Bécs és Budapest nagyobb műhelyeiben fordult meg. 1909 óta önálló. Jelenleg 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A kerületi csoport volt alelnöke, A Temetk. Egyl. v. pénztárosa. A világháborúban megsebesült. Hosszabb ideig orosz és román hadifogságban sínylődött. Kit.: Nagy és kis ez. v. é. Neje: Hum Paula.

Hanauer Dezső

Handl Márton

Handl Márton, úri fodrászm. Noszlopy u. 20. Szül. 1905-ben Soltvadkerten, felszab. 1922-ben Kiskőrösön. Szeged és Budapest mesterei mellett szerezte meg segédi gyakorlatát. 1929 óta önálló. 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. Minden idejét műhelye fejlesztésére fordítja. Neje: Erős Julianna.

Handlein József, úri fodrász m. Daróczi u. 5. Szül. 1899-ben Bécsben, felsz. 1916-ban ugyanott. Segédéveit Budapest

jó mesterei mellett töltötte. 1929-ben vette át modern berendezésű műhelyét. Neje: Novák Ilona.

Hauk Vince, úri- és női fodrász m. I. Horthy Miklós út 152. Szül. 1882-ben Bátaszéken, felszab. 1898-ban ugyanott. Segédidejét Budapesten töltötte. 1904-ben önállósította magát. Foglalkozik a szakmába vágó összes munkákkal. 2 segéd és 2 tanuló dolgozik tökéletesen felszerelt műhelyében. Eddig 5 tanoncot szabadított fel, akik a szakmában jól beváltak. Neje: Bauknecht Mária.

Hauk Vince

Hagen Pálné

Hagen Pál, úri fodrász m. Hársfa u. 10a. Szül. 1888-ban Sárbogárdon, szab. 1904-ben ugyanott. Segédideje alatt Vác, Kecskemét és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1913-ban alapított műhelyét ugyanazon a helyen vezeti ma is. 1 segéddel és 1 tanulóval szolgálja ki jó közönségét. Végigküzdötte a világháborút. Háromszor megsebesült. Kit. II. o. ez. v. é., br. v. é., seb. é., K. cs. k. stb. Neje: Kimpián Mária.

Háromházy Béla

Somogyi László

Hárich Gyula, fodrász m. Soroksári út 8. Szül. 1888-ban Zalaegerszegen, felsz. 1905-ben ugyanott. Szaktudása fejlesztése érdekében bejárta mint segéd az ország nagy városait, majd 4 éven át Budapesten dolgozott. 1911-ben önállósította magát szülővárosában. Budapesti üzletét 1924-ben nyitotta meg. Tanonckorában elismerő oklevéllel tüntették ki. Specialista női hajmunkák készítésében. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje: Domonkos Mariska.

Háromházy Béla, úri- és női fodrász m. Német u. 45. Szül. 1903-ban, szab. 1919-ben Gyulán. 7 éven át működött szakmájában mint segéd, mely idő alatt szakmáját tökéletesen elsajátította. 1926-ban saját erejéből önállóvá lett. Modern és higiénikusan felszerelt üzletében 3 segéd, 2 tanonc és 1 manikürös segítségével szolgálja ki a jobb középosztályból kikerülő közönségét. Neje: Benjámin Jozefin.

Hecht Mór, úri és női fodrász m. VI. Eötvös u. 4. sz.

Henczel József, úri fodrász m. Nyugati p. u. érkezési oldal. Szül. 1865-ben Erneszházán, felszab. 1883-ban Nagybecskereken. Segédévei alatt a fővárosban a Hungária szállóban dolgozott és itt szerzett tapasztalatait 1889 óta saját műhelyében kamatoztatja. 2 segédet foglalkoztat. Frigyes fia is üzletében dolgozik. Rajta kívül még 2 fia dolgozik a szakmában. A budapesti hajsütőversenyeken több ízben díjat nyert.

Hárich Gyula

Herczeg Dénes

Heves Sándor, úri fodrász m. Síp u. 5. szám.

Herczegh Gábor, úri és női fodrász m. Bethlen u. 4.

Hering József, borbély. Wesselényi u. 47. szám.

Herczeg Dénes, úri fodrász m. Dob u. 106. Szül. 1898-ban, felszab. 1916-ban Székelyudvarhelyen. Önállósítása előtt (1924) Brassó, Budapest és Kolozsvár műhelyeiben tökéletesítette szakismereteit. Műhelyében 1 segéd és 1 tanuló segítségével tökéletes szakszerűséggel végzi a fodrászat minden munkáját. A világháború alatt katonai szolgálatot teljesített. 1922-ben nőül vette Burger Gizellát.

Herczeg Kálmán, úri és női fodrász m. Királyi Pál u. 15.

Henczl Ádám, úri fodrász m. Vilmos császár út 19. Szül. 1881-ben Alsóelemér-en, felszab. 1896-ban Nagybecskereken. Mint segéd Budapesten dolgozott 3 éven át jelenlegi üzletében, amelyet 1906-ban vett át. Régi szakképzett mester és munkája a legkényesebb igényeket is kielégíti. 2 segéd és 1 tanuló dolgozik műhelyében. A világháborúban az orosz fronton 1914-ben fogságba került, honnan 4 év után jutott haza.

Herczog József, úri és női fodrász m. Verseny u. 2.

Hermann János, Andrássy út 35. Szül. 1866-ban, felszab. 1883-ban Budapesten. Bejárta Németország, Franciaország, Anglia Ausztria és Dánia nagy városait. Gazdag tapasztalatait 1894-ben átvett előkelő műhelyében hasznosítja és mint szakoktató a keze alól kikerülő nemzedék javára értékesítette. Már mint segéd elnöke volt a Fodrászsegédek Önk. Körének. Mesterkorában tevékeny tagja és előljárója volt az Ipt.-nek. Tagja továbbá a mestervizsg. biz.-nak. Elnöke a temetk. segélyegyletnek. A Fodrász Ujság munkatársa. Résztvett a világháborúban.

Hiszek János, úri- és női fodrász m. és illatszerkereskedő. Budafoki út 53. Szül. 1870-ben Komáromban, felszab. 1884-ben ugyanott. Külföldi tanulmányideje alatt Zürich, Stuttgart és München műhelyeiben dolgozott. 1893-ban önállósította magát Komáromban. Jelenlegi üzletét 1920-ban alapította. 1891-ben Komáromban elismerő oklevelet nyert. Jelenleg 2 segéddel dolgozik. Tevékeny részt vett az iparosság gazdasági és társadalmi mozgalmaiban. Az I. ker. Fodrászmesterek Szöv.-nek v. elnöke stb. Neje: Abkorovics Mária ny. áll. óvónő.

Herczeg József

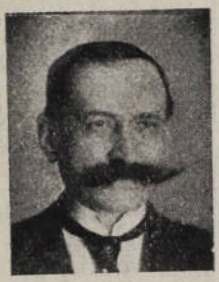
Hikl Ferenc

Herczeg József, úri és női fodrász m. Akadémia u. 3. Szül. 1892-ben Szolnokon, felszab. 1909-ben Mezőberényben. Több évet töltött Párizs, Zürich, Sankt-Móritz, Lugano, Luzern műhelyeiben. 1928-ban rendezte be tökéletes komforttal műhelyét. 4 segéd és 2 tanuló szolgálja ki a legjobb társadalmi körökből kikerülő közönségét. A világháborúban a szerb, orosz és olasz frontokon küzdött. 1917-ben olasz fogságba esett.

Hikl Ferenc, úri fodrász m. Kerepesi út 37. Szül. 1873-ban Csatádon, felszab. 1889-ben Nagytétényben édesatyja műhelyében. Ugyancsak itt és Budapesten gyarapította mint segéd szaktudását. Boszniában hosszabb ideig dolgozott önállóan. Jelenlegi műhelyét 1919-ben nyitotta meg, melyet nagy szakképzettséggel és szorgalommal vezet. József fia üzletében tanulja a szakmát. Az ip. tanoncisk. felügy. biz.-nak 3 év óta tagja. A világháborúban 17 hónapig frontszolgálatot teljesített. 20 százalékos hadirokkant. Neje: Kresák Erzsébet.

Hirsch Ferenc

Hirschfeld Vilmos

Hirschler Henrik, úri- és női fodrász m. Almássi tér 11. Szül. 1887-ben, felszab. 1906-ban Csáktornyán. Segédideje nagy részét a Balaton melléki fürdők üzleteiben töltötte. 1913-ban lett önálló Budapesten. Később üzletét Békéscsabára helyezte át, majd újra Budapestre költözött. 1—2 segédet foglalkoztat. A világháborúban kezdettől fogva résztvett. Hosszabb ideig olasz fogságban volt. Neje: Grünfeld Margit.

Hirsch Ferenc, úri és női fodrász m. Pannonia u. 25. Szül. 1891-ben, felszab. 1908-ban Budapesten. A főváros előkelő üzleteiben szerezte meg segédi gyakorlatát. Üzletét 1918-ban alapította és modern felszereléssel látta el. 3 segéd, 3 tanuló és 1 manikür szolgálja ki a közönséget. Neje: Csabai Rozália képesített hölgyfodrász vezeti a női fodrászatot.

Hirschfeld Vilmos, úri fodrászm. Szül. 1874-ben Budapesten, felszab. 1889-ben ugyanott. Bécs, Eger, Budapest műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1899 óta önálló mester. Jónevű műhelyében már 14 tanulót szabadított fel, akik közül nem egy díszére válik szakmájának. A szakma társadalmi és gazdasági mozgal-

maiban tevékeny részt vesz. Elöljárósági tagja volt az Ipt.-nek, tagja az Ip. Körnek stb. Kitüntetett nyúltenyésztő. A világháborút végigküzdötte. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és seb. é. Neje: Krausz Krisztina.

Hiczinger János, úri fodrász m. Visegrádi u. 17.

Hoboczky Gyula, úri fodrász m. Táltos u. 13. Szül. 1875-ben Pomázon, felszab. 1894-ben Budapesten. Ugyanitt dolgozott mint segéd. 1895-ben az úri fodrászat versenyfésülésében első díjat nyert. 1906 óta önálló. 1 segéddel dolgozik. Tagja az Ip. Körnek. Neje: Král Anna.

Hochmann János, úri fodrász m. I. Horthy Miklós út 46. Szül. 1884-ben Németmárókon, szab. 1901-ben Villányban. Külföldi tanulmányútja alatt dolgozott Karlsbad, München, Zürich és Abbázia műhelyeiben. 1910-ben lett önálló mester és megvette jelenlegi 1906-ban alapított műhelyét. 2 segédet és 1 tanulót alkalmaz. Elüljárósági tagja az Ipt.-nek. A Fodr. Temetk. és Betegs. Egy. I. ker.-i pénztárosa és még számos társad. egyesület tevékeny tagja. A világháborban 4 évet a fronton töltött. Neje: Schneider Erzsébet.

Hohn János, fodrász m. Nürnberg u. 18. szám.

Holz Lambert

Holz Lambert, úri- és női fodrász m. Gyömrői út 54. Szül. 1885-ben Merzifalván, felszab. 1900-ban Temesvárott. Bejárta Németország nagy városait, Dolgozott Szegeden, Temesvárott, Aradon és Budapesten. Műhelyét 1910-ben nyitotta meg, amelyben 1 segéd és 1 tanuló közreműködésével minden szakbavágó munkát végez. Ügyvezető elnöke volt a X. kerületi csoportnak. A K. T. K. sportegylet főpénztárosa. A világháborúban 28 hónapot az olasz, orosz és szerb frontokon töltött. Egyszer sebesült. Kit.: K. cs. k.

Holzhoffer Bálint, fodrász mester, Figyelő u. 8. 1870-ben szül. Dernye községben u. o. 1888-ban szab. Több éven át mint segéd Wien, Innsbruck, Bregenz, Vorarlberg és Budapest legjobb üzleteiben dolgozott. 1901-ben nyitotta mostani üzletét. Majdnem 30 év óta meg nem szünő agilitással vesz részt az ipari mozgalmakban. Higiénikusan berendezett üzletét a legjobb közönség látogatja. A világháborúban szolgált 1916—1918-ig. Neje: Richter Mária.

Holzhoffer Bálint

Hómann András, úri fodrász m. Nagyfuvaros u. 2. Szül. 1871-ben Babarcon, felszab. 1888-ban Németbolyban. Segédidejének Budapest, Bécs, München és Hamburg fontosabb állomáshelyei. 1895-ben saját erejéből önállósította magát. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Kizárólag iparának és családjának szenteli idejét.

Holczinger József

Hómann András

Horváth Károly, úri- és női fodrász m. Nürnberg u. 9. Szül. 1893-ban, felszab. 1909-ben Körmenden. Önállósítása előtt Szombathely, Pinkafő és Budapest jeles mesterei mellett dolgozott. 1920-ban alapított műhelyében 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban a román, szerb, orosz és olasz frontokon harcolt. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. Neje: Gasparek Borbála.

Horváth János, úri- és női fodrász m. Erzsébet királyné út és Columbus u. sarok. Szül. 1899-ben Dunaadonyban, felszab. 1914-ben Vácott. A külföld nagy városaiban (Bécs, Berlin) és a főváros-

ban gyarapította mint segéd szaktudását. Önálló műhelyét 1919-ben nyitotta meg. Résztvett a világháborúban. 1920-ban nősült.

Horváth Sándor, úri és női fodrász m. Csengery u. 8. Fiók: Császárfürdő. Szül. 1886-ban Kiskunfélegyházán, felszabadult 1902-ben Kecskeméten. Hosszabb időt töltött Németország és Franciaorsz. nagyobb városaiban, mindenütt élénk figyelemmel kísérve ipara fejlődését. 1913-ban önállósította magát és műhelyét a modern igényeknek megfelelően rendezte be. 4 segédet és 2 tanulót alkalmaz. 1910-ben ezüst érmet nyert. Hősiesen végigküzdötte az összes frontokon a világháborút. Kit.: Nagy és kis ez. v. é. stb. Háromszor megsebesült. Neje: Struhár Mária.

Horvatics Ferenc

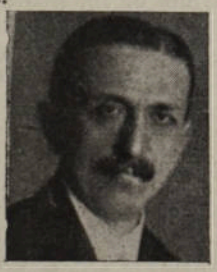

Horváth Lajos

Horvatics Ferenc, úri- és női fodrász m., Tavaszmező u. 20. Szül. 1894-ben Kéthelyen, szab. 1912-ben Pécsett. Segédi gyakorlatát neves mesterek műhelyeiben szerezte meg. A legújabb technikai vívmányokkal fölszerelt műhelyét 1928-ban nyitotta meg. 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. A világháborúban 1915-től fogva részt vett, 2 évig orosz hadifogságban szenvedett, szökve hazajött és újból az olasz frontra került. Neje: Tóth Julianna az üzem vezetésében mint hölgyfodrász van segítségére.

Horváth Sándor

Ivanich József

Hutira Gábor, úri és női fodrász m. Csanády u. 8. Szül. 1886-ban, felszab. 1902-ben Derecskén. Kassa, Mármarossziget, Debrecen és Budapest műhelyeiben dolgozott mint segéd. 1927 óta önálló. 2 segédet, 2 tanulót és 1 manikürt alkalmaz. A világháborúban 1915-ben orosz fogságba került, honnan csak 1920-ban tudott megszabadulni. Neje: Bohma Emilia.

Illy és Sándor, úri és női fodrász mesterek. Vérmező u. 14.

Imhof Ádám, fodrász m. Bokréta u. 27.

Imhof József, fodrász m. Mester u. 38. Szül. 1885-ben, felszab. 1901-ben Kulán. Bécs és Budapest számottevő mesterei mellett tökéletesítette szaktudását, majd az ország nagyobb városaiban dolgozott. 1914-ben lett önálló. Jelenlegi műhelyét 1928-ban alapította. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban hősiességéért II. o. v. é., német v. é., kor. vasker. és K. cs. k. kitüntetéseket kapott. 42 hónapot töltött különböző frontokon. Neje: Weinberger Jolán. József fia atyjánál tanulja az ipart.

Iván Károly, úri fodrász m. Dohány ucca 7. szám.

Iván Mihály, úri és női fodrász mester. Mária Valéria u. 4. Szül. 1884-ben felszab. 1899-ben Máriafölde községben. Segédideje alatt Szeged, Mármarossziget és Budapest kiváló mesterei mellett dolgozott. 1907-ben alapított üzletét a város legelőkelőbb közönsége keresi fel. A Bristol és Carlton szállók fodrásza. A tökéletes, legmodernebb felszerelésű üzletben 8 segéd, 2 kisegítő és 4 manikür dolgozik. A világháborút végigküzdötte, egyszer megsebesült.

Iványi István, úri és női fodrász m.

Ivanich József, úri fodrász m. Harmincad u. 1. Szül. 1873-ban Eszéken, felszab. 1890-ben. Kitanulta a női fodrászatot és parókakészítést. Budapest neves mesterei mellett dolgozott segédideje alatt. 1898-ban lett önálló. A világháború előtt Bécsben és Siófokon volt fióküzlete. Jelenlegi műhelyét 1926-ban alapította. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A fodrászatból és parókakészítésből díjat és elismerő oklevelet nyert. Résztvett a világháborúban. Neje: Makróczi Mária.

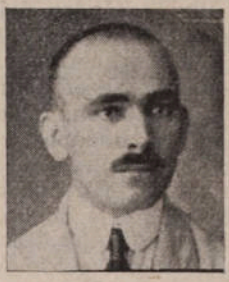
Jaczina András, úri fodrászm. Hajtsár út 34. Szül. 1895-ben Rákospalotán, felszab. 1915-ben Rákosszentmihályon. Sopron és Budapest nagyobb műhelyeiben töltötte segédéveit és műhelyét 1918-ban nyitotta meg. Szakértelemmel vezetett üzletében 1 tanuló és 1 manikür dolgozik. Neje: Lapis Etel.

Jagodics Ferenc, fodrász m., VI., Mohács u. 18/b. Versenden szül. 1906-ban, 1923-ban szab. Pécsett. 1928-ban történt

önállósításáig Budapest legjobb üzleteiben dolgozott. Az üzlet a mai kor igényeinek és a hygiénia minden követelményének megfelelően van berendezve. 2 segédet, 1 tanoncot foglalkoztat. Nagy hozzáértéssel kizáróan hivatásának él.

Jagodics Ferenc

Jaczina András

Jakabffy József, úri és női fodrász m. Podmaniczky u. 63. Szül. 1898-ban Budapesten, felszab. 1916-ban Pesterzsébeten. Berettyóujfalu s Budapest műhelyeiben szerezte meg segédi gyakorlatát. 1930-ban lett önálló. Jól berendezett műhelyében 1 segéd és 1 tanuló talál alkalmazást. Minden energiáját üzlete fejlesztésére fordítja. A világháborúban az orosz és olasz frontokon küzdött. Kit.: Br. v. é., seb. é. és K. cs.-k. Neje: Melich Hermina.

Jakabffy József

Jakóby János

Jakóby János, a Jakóby János és özv. Bodor Györgyné cég beltagja. Uri és női fodrászat. Vilmos császár út 25. Szül. 1880-ban, felszab. 1900-ban Nagybecskereken. Mint segéd jelenlegi üzletében dolgozott. 1903 óta társtulajdonos. Mint segéd bronzérmet, 1927-ben pedig az Orsz. Ipar. Egyes. ezüst díszoklevelét nyerte el. A világháborúban hőssieségéért kis ez. v. é. és K. cs.-k.-t kapott. A műhelyben 3 segéd és 1 manikür van alkalmazva.

Jarmaczky Ferenc, úri és női fodrász m. Hajnal u. 7. Szül. 1884-ben Csávolyban, felszab. 1901-ben Baján. Ausztriában, Magyarország nagyobb városaiban és Budapesten tökéletesítette magát mint segéd iparában. 1910-ben vette át és a mai követelményeknek megfelelően szerelte fel műhelyét. Tanoncideje alatt ez. érmet nyert. Jelenleg 1 segédet, 1 tanulót és 1 manikürt foglalkoztat. Etel leánya résztvesz üzlete munkájában. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Kit.: Vasker. Neje: Lakatos Margit.

Jasper Henrik, úri fodrász m. Szondy u. 20. Szül. 1877-ben Zichyfalván, felszab. 1894-ben Alibunáron. Önállósítása előtt (1901) Budapest és Nagyvárad tekintélyes üzleteiben dolgozott. Jól felszerelt műhelyét nagy szakértelemmel vezeti. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban az összes frontokon szolgált. Mint őrmester szerelt le. Neje: Radacsics Katalin.

Jarmaczky Ferenc

Jeletik János

Jeletik János, úri fodrász m. Tavasz u. 15/17. Szül. 1891-ben Öcsöd községben, felszab. 16 éves korában Szarvason. Mint segéd a fővárosban működött. 1925-ben, 18 éves praxisának gazdag tapasztalataival önállósította magát. A régi alapítású üzem vezetése alatt a modern követelményeknek megfelelően alakult át. Katonaviselt ember. Öt évig volt orosz fogságban. Neje: Bagyó Mária.

Jeremiás István, fodrász m., Dalszínház u. 10. Szül. 1879-ben Vácott, szab. 1896-ban Budapesten, ahol mint segéd is dolgozott 1903-ig, amikor szépen berendezett műhelyét megnyitotta. Eddig 3 tanulót szabadított, akik a szakmában jól beváltak. Részt vett a világháborúban. Neje: Zsigmond Mária.

Jovcsics István, úri fodrász m. Lövölde tér 2a. Szül. 1876-ban, felszab. 1894-ben Törökbecsén. Bejárta Ausztria nagyobb városait, dolgozott Belgrádban, Budapesten, Kassán és Szombathelyen. Értékes tapasztalatait 1902-ben alapított műhelyében hasznosítja. 1 segédet és 1 tanulót alkalmaz. 1899-ben Ferenc Ferdinándot borotválta. Neje: Szentpétery Júlia.

Juhász Kálmán Károly, úri és női fodrász m. Erzsébet királyné út 16.

Juhász Lajos, úri fodrász m. Lajos u. 58. Szül. 1905-ben, felszab. 1921-ben Szentesen. Budapest, Hódmezővásárhely, Orosháza és Szeged műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1927 óta önálló mester. Higiénikus felszereléssel ellátott műhelyében 1—2 segéd és 1 tanuló talál munkát. Neje: Palider Marianna.

Jironcsek Ferenc, úri és női fodrász m. Lövőház u. 3. Szül. 1905-ben Tatán, felszab. 1922-ben Ujpesten. Mint segéd Ujpest és Budapest tekintélyes mesterei mellett dolgozott. 1929-ben lett önálló mester és átvette a már 30 év előtt alapított műhelyt, amelyet modern felszereléssel látott el. 2 segéddel dolgozik. Élénk részt vesz a sportéletben. Tagja több társadalmi és sportegyletnek.

Jäger Ferenc, úri és női fodrász mester, Lánchíd u. 6. Szül. 1875-ben, felszab. 1891-ben Báttaszéken. Segédi gyakorlatát Budapest és Bécs műhelyeiben szerezte meg. Elvégezte a szaktanfolyamokat. 1898-ban lett önálló. Jelenlegi műhelyét 1910-ben vette át, 1927-ben újból felszerelte és bevezette a női fodrászatot. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A millenáris kiállításon II. díjat és elismerő oklevelet nyert. Résztvett a világháborúban. Neje: Brunner Mária.

Jäger Ferenc

Jonyev I. Miklós

Jonyev I. Miklós, fodrász m. Lónyai u. 11. Szül. 1906-ban Temesvárott, felszab. 1923-ban Budapesten, a Lehoczky István cégnél. Ugyanitt dolgozott hosszabb ideig mint segéd. 1928 óta önállóan vezeti néhai nagybátyja, Lehoczky István műhelyét, amelyben 2 segéd és 1 manikür talál munkát. Mint tanonc jeles munkájáért kitüntetést kapott. Tagja az Ipt.-nek és élénk résztvesz a sportéletben.

Junge Ferenc, fodrász m., Csángó u. 5. 1883-ban Bácsalmáson szül. u. o. 1890-ben szab. Szeged, Szabadka, Budapest jobb üzleteiben dolgozott mint segéd 1912-ben történt önállósításáig. Nagy körültekintéssel vezeti üzletét, amelyet a mai kornak megfelelően rendezett be. 1914—18-ig teljesített szolgálatot az orosz, szerb és olasz frontokon. Kétszer sebesült. Neje: Simon Karolin.

Junge Ferenc üzlete

Kalmár Ferenc, úri és női fodrász m. Erzsébet körút 50. Szül. 1879-ben, szab. 1896-ban Csurgón. Mint segéd az ország nagyobb városaiban és Marienbadban gazdagította szakismereteit. 1907-ben önálló műhelyt nyitott. Minden szakba vágó munkát elsőrendű kivitelben végez. 3 segéddel és ugyanannyi tanulóval dolgozik. A világháborúban 18 havi frontszolgálat után sebesülten orosz fogságba került, ahol 3 évig sínylődött. Neje: Tamasits Anna.

Kalmár János, úri és női fodrász m. Erzsébet körút 15. Szül. 1896-ban Tiszakálmánfalván, felszab. 1912-ben Ujvidéken. Segédévei alatt Budapesten kívül megfordult Olaszországban is és gazdag szaktudással felszerelve, 1929-ben nyitotta meg fenti műhelyét. 2 segéddel és 2 tanulóval végzi munkáit. A világháborúban az orosz és olasz frontokon küzdött. Egyszer megsebesült. Kit.: II. o. ez. v. é. és br. v. é.

Kalmár János

Karner István

özv. Kandel Salamonné szül. **Schwarz Róza**, úri és női fodrász, Hajós ucca 9. Néhai férje pozsonyi születésű. Bécsben és Münchenben, majd Budapesten gyako-

rolta iparát mint segéd. 1930-ban bekövetkezett gyászos halála óta özvegye vezeti a műhelyt. Az 1909-ben alapított modern felszerelésű üzletben 2 segéd, 3 inas és 1 manikürözö dolgozik.

Karner István, úri- és női fodr. m., Horthy M. út 76. Szül. 1902-ben, szab. 1919-ben Nyiregyházán. 10 éven át Budapesten gyarapította mint segéd szaktudását, majd 1929-ben önállósította magát. Modern és higiénikus berendezésű műhelye nagyon kedvelt. 1 segédet, 1 tanoncot és 1 manikürt foglalkoztat.

Karner Pál, úri- és női fodr. m., **Hidegkúti** út 2b. Szül. 1883-ban Órakovicán, szab. 1901-ben Budapesten. Segéd évei alatt ugyancsak a fővárosban dolgozott. Önálló műhelyét 1910-ben alapította, Karner Károlyal áll társasviszonyban. 2 segéd és 1 tanonc van műhelyében alkalmazva. Neje: Orbán Ilona.

Karpi Dezső, úri és női fodr. m. Vilmos császár út 22, felelős üzletvezető Eisinger Rudolf. Alapítási év 1913. A műhelyben 4 segéd és 3 tanuló talál munkát. Eisinger Rudolf szül. 1898-ban Budapesten. Középiskolai tanulmányait elvégezve, bevonult és a haditengerészetnél szolgált. 1927 óta dolgozik sógora üzletében, amelyet jelenleg önállóan vezet.

Kasemircsek Lajos, úri- és női fodr. m. Orczy út 26. Szül. 1870-ben, szab. 1886-ban Megyeren. Segédideje alatt megfordult Kolozsvárott, Törökszentmiklóson, Bonyhádon és Székesfehérvárt. Megfelelő szaktudással felszerelve 1925-ben nyitott önálló műhelyt, melyben segéddel dolgozik.

Kaschmitter Károly, úri- és női fodr. m., Thököly út 9. Szül. 1879-ben, szab. 1896-ban Nagykanizsán. Mint segéd megfordult az ország nagyobb városaiban. Műhelyét 1928-ban alapította és 1 segéd és 1 tanuló közreműködésével végzi szakképzett munkáit. Neje: Windisch Verona.

Kaszala Dezső, úri fodr. m. Király ucca 103.

Kazány Tivadar, úri fodr. m., Szentendrei u. 66. Szül 1891-ben, szab. 1904-ben Budapesten. Segédévei alatt a fővárosban és Bécsben gyarapította szaktudását, majd 1921-ben önállósította magát. A kb. 25 évvel ezelőtt alapított műhelyt nagy szorgalmával fejlesztette mai modern nívójára. 1904-ben az orsz. fodrászversenyen nagy ezüst éremmel és oklevéllel tüntették ki munkáját. Az Ipt. elöljárósági tagja. A világháborúban kétszer sebesült. Kit.: br. v. é., szolg cs. k. é. K. cs.-k. Neje: Gigler Erzsébet.

Kákonyi István, úri fodr. m. Markó u. 25. (Közp. jár. bíróság). Szül. 1878-ban és szab. 1894-ben Kalocsán. Mint segéd Bécs, Budapest és az ország nagy városaiban fejlesztette szaktudását. Műhelyét 1907-ben alapította és abban 2—3 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. 1903-ban nősült. Neje: Scardelli Etel. István fia kitanulta a szakmát.

Keller és Pallag, úri fodr. mesterek, Lipót körút 18. Tulajodonosok: Keller János és Pallag András. — **Keller János** szül. Perjámoson 1886-ban, szab. Zentán. Mint segéd Budapesten dolgozott. Résztvett a világháborúban, 3 évet orosz fogságban töltött. Neje: Szabó Rózsi. — **Pallag András** szül. Gyulán 1888-ban, ugyanitt szab. 1904-ben. A világháborút végigküzdötte, 2½ évet töltött orosz fogságban. Neje: Szabó Rózsi. A közös céget 1929-ben saját erejükből alapították és válvetett szorgalommal fejlesztik. 1 segéd, 1 tanuló és 1 manikűr segít munkájukban.

Kellner Ernő

Kézér Kálmán

Kellner Ernő, úri fodr. m. Jókai u. 26. Szül. 1871-ben, szab. 1889-ben Budapesten. Segédévei alatt megfordult Európa metropolisaiban: Berlin, Reims, Bécs, Prága és Bukarest műhelyeiben gazdagította szakismereteit. Önálló műhelyét 1897-ben nyitotta meg és 2 segédet alkalmaz. Eddig 6 tanoncot szabadított. Az Ipt. volt elöljárósági tagja, a VI. ker. volt elnöke stb. A világháborúban kétszer megsebesült. Kit.: K. cs. k. 30 havi front-

Kelemen Lajos

Kiss Gusztáv

szolgálat után mint 40 százalékos rokkant szerelt le. Neje: Jankó Lujza.

Kelemen Lajos, úri- és női fodr. m. Madách u. 32. Szül. 1886-ban, szab. 1901-ben Balatonbogláron. Mint segéd Budapesten, Balassagyarmaton, Besztercebányán és Hatvanban szerezte meg szakismereteit, majd 1901-ben önállósította magát. 6 személyre berendezett műhelye a legmodernebb követelményeknek megfelelően van fölszerelve. 1 segéd és 1 tanonc dolgozik nála. A világháborúban részt vett. Neje: Láng Irma.

özv. Kertai Gyuláné néhai Kertai Gyula

özv. Kertai Gyuláné, úri fodr. m., Csengeri u. 11. Néhai férje 1921-ben alapította az üzletet és ennek 1926-ban bekövetkezett halála óta önállóan és szép eredménnyel vezeti azt. 2 segéd és 1 tanuló dolgozik a műhelyben. Tagja az Ipt.-nek. Gyula fia a szakmában dolgozik.

Kézér Kálmán, úri- és női fodr. m., Ferenc tér 5. Szül. 1904-ben Zagyvarékáson és 1920-ban szab. Szolnokon. Szaktudását Budapesten és több nagyvárosban fejlesztette, míg 1926-ban önálló műhelyt nyitott. Higiénikusan és modernül berendezett üzletében 1 segédet és 1 tanoncot alkalmaz. Minden idejét ipara fellendítésére szenteli.

Kun Sándor, úri- és hölgy fodrász m., Dohány u. 10. Szül. Tápiósápon 1896-ban szab. 1914-ben Nagykátán. Műhelyének megnyitásáig (1920) a fővárosban segédeskedett. 4 polgárit végzett. Üzletében 2 segédet, 1 tanulót és 1 maniküröst foglalkoztat. A világháborúban végig résztvett. Neje: Forró Juliana.

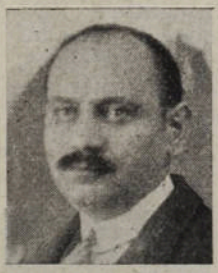
Kimár István, fodr. m., Izabella u. 69.

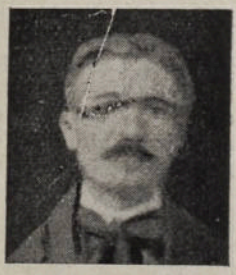
Kincse János, úri- és női fodr. m., Ferenc körút 1. Szül. 1883-ban Nagybaracska községben, szab. 1899-ben Baján. Mint segéd előkelő budapesti és vidéki műhelyekben fejlesztette szaktudását. 1908-ben önálló üzletet nyitott, melyet azóta is folyton fejleszt. 3 segéd és 4 inassal dolgozik. 1926-ban a kézműipari tárlaton kiváló hajmunkáját bronz éremmel és oklevéllel tüntették ki. 6 éve Ipt.-i előljáró, a szakisk. oktatója és II. sz. tanoncvizsg. biz. elnöke. A világháborúban résztvett. Neje: Weichert Jolán.

Kipper János, úri fodr. m., Kerepesi út 84. Szül. 1878-ban India községben, szab. Pétervárадon 1894-ben. Szaktudását Budapest, Fiume, Abbazia, Szeged, Kolozsvár és Temesvár műhelyeiben fejlesztette. 1900-ban önállósította magát saját erejéből. A világháborút végigküzdötte az olasz és orosz fronton és 1918-ban altiszti rangban szerelt le. Kit.: K. cs. k. Neje: Kiss Eszter.

Kiss Ernő, úri- és női fodr. m. Bécsi út 121. Szül. Debrecenben 1899-ben, Budapesten szab. 1916-ban. Segédévei alatt fővárosi műhelyekben gyarapította szaktudását. 1929-ben saját erejéből önállósította magát. Műhelye modern berendezésű, külön női teremmel. 1 segéd dolgozik az üzletben.

Kiss Gusztáv, úri fodr. m., Wesselényi u. 20. Szül. 1895-ben, szab. 1910-ben Nagyszőlősön. Mint segéd az ország nagyobb városaiban szerezte meg szaktudását, majd gazdag ismeretekkel felruházva 1929-ben önállósította magát. Műhelye modernül és higienikusan van felszerelve. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Petrovich Elza.

Kisasszondy Andor néhai Kirch Miklós

Kisasszondy Andor, úri fodr. m. Falk Miksa u. 24. Szül. 1894-ben Szigetváron, szab. Bécsben 1910-ben. Szakmabeli ismereteit Budapesten, Fiumében, Abbáziában, Lovranában és Velencében fejlesztette, majd 1922-ben önállósítva magát. Régi alapítású üzemét modern színvonalra emelte. 2 segéd, 1 tanonc és 1 manikürös nyer elhelyezést műhelyében. A világháborúban résztvett, egyszer megsebesült és 50%-os rokkant lett. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Földesi Paula.

özv. Kirch Miklósné úri- és női fodr. m. Hidegkúti út 4. Néhai K. M. szül. 1875-

ben Csatádon, szab. Makón. Segédéveit Budapesten és vidéki városokban töltötte. Önálló műhelyét 1904-ben alapította. 1928-ban bekövetkezett halála óta özvegye, szül. Schandl Mária, illetőleg fia, Antal vezetik az üzemet. A modern felszerelésű műhelyben 1 segéd és 1 tanonc dolgozik. A megboldogult 1926-ban a fésülő versenyen ezüst érmet nyert és fésülési tanára volt a szaktanfolyamnak.

Kirschner Ferenc, úri fodr. m., Keleti p. u. érk. oldal.

Kirschner Henrik, úri fodr. m., Szabadság tér 1.

Kivovits Károly, úri- és női fodr. m. Teréz körút 39. és 44. Tel.: 147-29. A hevesmegyei Pántó községben szül. 1869-ben, szab. Budapesten 1882-ben. Segédévei alatt megfordult Bécsben és Ischlben, majd hazajőve 1893-ban megalapította önálló üzletét. Kiváló szaktudása és szorgalmának gyümölcse hüvösvölgyi telke és villája. 28 alkalmazottja van. Műhelye a legmodernebb követelményeknek is megfelel. Az Ipt.-nek előljárósági tagja, elnöke a tanoncvizsg. biz.-nak és a fodr. mester. szöv.-nek. Neje: Kohn Paula.

Kleckner Ferenc, úri fodr. m., Lajos u. 124. Szül. Lovrin községben 1872-ben, szab. Vingán 1888-ban. Mint segéd Vörösladány, Debrecen és budapesti műhelyekben bővítette szakismereteit. 1904 óta önálló mesterként dolgozik. Mostani műhelyét, amely körülbelül 100 esztendős, 1898-ban vette át és fejlesztette mai modern nívójára. Üzletében 1 segédet és 1 tanulót alkalmaz. Több társad. és ipari alakulat tagja. Neje: Wölfling Mária.

Kleckner Ferenc

Klein Lázárné

Klein Lázárné, női fodr. m., Tel. 314-24. Aréna út 29. Szül. Budapesten, szab. u. itt 1926-ban. Szaktudását édesatyja üzletében fejlesztette. Az üzem 1909-ben alapult. Édesatyja 45 évig színházi fodr. volt. Fia mint segéd dolgozik a műhelyben, azonkívül 1 tanulót és 1 maniküröst alkalmaz.

Klein János, úri- és női fodr. m., Márton u. 8/a. Szül. 1888-ban Hartán, szab. Budapesten 1906-ban. A fővárosban gyarapította mint segéd szakismereteit, majd Ausztria, Német- és Franciaország nagy városaiban dolgozott. Bő tapasztalatokkal felruházva 1920-ban önállósította magát. Modern felszerelésű műhelyében 1 segéddel és 1 tanonccal dolgozik. Az 1926. évi II. Orsz. Ip. tárlaton kiváló munkáját bronz éremmel és oklevéllel tüntették ki. Számos ipari és társad. szervezetben visz tevékeny szerepet. A B. F. M. Szövetségének főtitkára. A világháborúban mint sebesült orosz fogságba került. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Veres Éva.

Klein János

Klepp Mihály

Klein János, úri fodr. m., Huszár u. 1. Szül. 1869-ben Szépligeten, szab. 1885-ben Hódságon. Németország és Ausztria nagy városaiban, később Budapesten működött segédideje alatt. 1896-ban rendezte be önálló műhelyét, amelyben azóta 2 segéddel nagy szakértéssel szolgálja ki a jobb körökhöz tartozó közönségét. 1883-ban nőül vette Marsal Annát.

Klemanovics Antal, úri- és női fodrász m., Gömb u. 41. Szül. 1889-ben Bán községben, 1905-ben u. ott szab. Mint segéd nagyobbrészt Budapesten dolgozott. 1913-ban lett önálló. Szépen berendezett üzletét a környék jobb közönsége szívesen keresi fel. 1915—1918-ig teljesített katonai szolgálatot. Neje: Kozma Ilona.

Klepp Mihály, úri fodr. m., Verseny u. 20. Szül. 1870-ben Szépfalun, szab. Lippán 1893-ban. Több vidéki város és Budapest műhelyeiben szerzett szakismereteit 1898-ban alapított üzletében érvényesítette. 1 tanulóval dolgozik. Ipt.-i tag és tanoncoktató. A II. Orsz. Kézművesipari tárlaton bronz éremmel lett kitüntetve. Neje: Kitzinger Flóra.

Klinghammer József, úri- és női fodr. m., Nefelejts u. 27.

Klinghauer József, úri- és női fodr. m., Nefelejts u. 27.

Klinkó Dezső, úri fodr. m. Rózsa u. 97. Szül. 1882-ben, szab. 1898-ban Jászberényben. Szolnok, Békésgyula, Eger és Budapest műhelyeiben tökéletesítette mint segéd szakbeli tudását. 1911-ben nyitotta meg műhelyét. 1 segéddel dolgozik. Szakképzett mester, aki minden idejét iparának szenteli. A világháborúban részt vett. Neje: Torma Verona.

Klein Antal

Klinkó Dezső

Klang Nándor, úri- és női fodr. m., Krisztina körút 101. Szül. 1896-ban, Pécsváradon szab. 1910-ben. Segédideje legnagyobb részét Budapest jó mesterei mellett töltötte. A körülbelül 30 év előtt alapított műhelyt 1923-ban vette át és a kor követelményeinek megfelelően átalakította. 3 segéd és 1 tanuló dolgozik üzletében. Elnöke az I. ker. Fodr. M. Takarékegy.-nek. A világháborúban az olasz fronton harcolt, 30 hónapig hadifogságban szenvedett. Neje: Lautner Mária.

Klug Jakab, úri fodrász m., Baross u. 121. Szül. Lovrin községben 1866-ban, szab. Budapesten 1881-ben. Saját alapítású üzletét nagy szakértelemmel 1893 óta vezeti. Vendégei a kereskedő és iparos osztály tagjaiból kerülnek ki.

Klug Péter, úri- és női fodr. m. Lövőház u. 22/a. Szül. 1900-ban, szab. 1916-ban Budapesten, ugyanitt dolgozott mint segéd. 1923-ban saját erejéből rendezte be önálló üzletét, amelyben 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. 1923-ban nőül vette Pipics Ilonát.

Kmetykó Lajos, úri- és női fodr. m., Sándor u. 42. Szül. 1872-ben Hmvásárhelyen. szab. 1888-ban ugyanitt K. Gyula műhelyében. Tizenhat évig dolgozott mint segéd Temesvár és Budapest jó mesterei mellett. 1904-ben önállósította magát. 2 segédet foglalkoztat. Tagja az Ipt. előljáróságának. A világháborúban az 1. honv. gy.-e.-ben teljesített szolgálatot. Neje: Stanics Borbála.

Knezsevits Száva, úri- és női fodr. m., Margit körút 2. Szül. 1882-ben Gyér községben, szab. 1899-ben Zsombolyán. Tapasztalatokban gazdag segédeskedés után 1911-ben önállósította magát. Műhelyét 1927-ben a legtökéletesebb berendezéssel szerelte fel. 3 segédet, 1 tanulót és 1 manikürt foglalkoztat. 1924-ben és 1926-ban kitüntető okleveleket nyert. Tevékeny tagja több iparos érdekegyesületnek. Neje: Tomits Amália.

Knisner János, úri fodr. m., Majláth u. 12. Iglón szül. 1892-ben, szab. Budapesten 1909-ben. Segédideje alatt Budapest jobb mestereinél gyarapította szaktudását. 1920 óta kisebb megszakítással önálló. Jelenlegi üzletét 1926-ban alapította és modern felszereléssel látta el. 1 tanonc és 1 kisegítő dolgozik keze alatt. 1915—18-ig katonáskodott. Két ízben megsebesült. Neje: Misz Róza.

Koch Péter, úri fodr. m. Király u. 19.

Kocsis Gyula, úri- és női fodrász m., Jókai u. 17. Szül. 1892-ben, szab. 1909-ben Gyöngyösön. Fehérvár, Kassa és Budapest műhelyeiben tökéletesítette magát mint segéd iparában. Műhelyét 1920-ban nyitotta meg. A jól felszerelt üzletben 3 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. Az Ipt. előlj. tagja. Résztvett a világháborúban, egyszer sebesült. Kit.: K. cs.-k. és seb. é. Neje: Placsintér Veron.

Kolozsi Kálmán, úri- és női fodr. m., Hungária körút 98. Szül. 1878-ban Gyöngyösön, szab. 1896-ban u.-ott. Mint segéd szülővárosában és Budapesten dolgozott amíg 1900-ban megnyitotta műhelyét. Jeles munkájáért 1904-ben díszokl. tüntették ki. Élénk részt vesz az Ipt. életben, amelynek előlj. tagja és ellenőre. Neje: Sebő Zsuzsanna.

Kocsis Gyula

Kolozsi Kálmán

Komlósi Gyula, fodr. m., Eskü út 6. Szül. 1885-ben, szab. 1901-ben Nyitrán. Az ország nagyobb városaiban, a Felvidék fürdőiben, Budapesten és Bécs előkelő műhelyeiben szerezte meg segédi gyakorlatát. Jelenlegi üzletét 1919-ben vette át és a mai követelményeknek megfelelően átalakította. 3 segéd és 3 tanuló dolgozik műhelyében. Részt vett a világháborúban. Neje: Csik Etel.

Komlósi Pál, úri fodr. m., Wekerle S. u. 19. Szül. 1868-ban, szab. 1885-ben Nagyváradon. Hosszabb időt töltött mint segéd Nagysebesen, Pécsett és Budapesten. 1906 óta önálló. Jelenleg 2 segéddel dolgozik. A millenáris kiállításon tökéle-

Komlósi Gyula

tes munkáját br. éremmel és két aranynyal jutalmazták. Részt vett a világháborúban a szerb fronton. Neje: Sorl Katalin.

Koncsik István, úri fodr. m., Gyömrői út 1. Szül. 1894-ben Budapesten, szab. 1906-ban Csengődön. Segéd korában Budapest és Cegléd műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1913-ban önállósította magát. Jól berendezett műhelyében 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. A világháborúban 6 havi frontszolgálat után orosz fogságba került, ahonnan 1920-ban jött haza. Neje: Tallián Sarolta.

Koncsik István

Konheiszer Nándor, úri fodr. m., Majláth u. 47. Budapesten szül. 1907-ben és szab. 1925-ben. Szakképzettségét jobb budapesti mestereknél tökéletesítette és elvégezte a hölgyfodrász tanfolyamot is. 1930 február 1-én önálló üzletet alapított.

Kontró János, borbély és fodrászmester, az Ipt. elnöke. Lakás: Csengery u. 49. Üzlet: Aréna út 70. 1876-ban Erdőkállón született, 1892-ben Vácon szabadult fel. Mint segéd győri, pécsi és budapesti jeles mestereknél dolgozott. Több ízben volt külföldi tanulmányúton. 1911-ben önállósította magát saját erejéből. Háború előtt fióküzlete is volt, de azt a hadbavonulásával megszüntette. 1923 óta az Ipt. elnöke 3-szori egyhangú vál. alapján, az Ipt. alelnöke; a Sólyom Túrista Egy. díszelnöke, a Kamarának a tisztességtelen verseny kiküszöbölésére alakult bizottság tagja, szakcsoport biz. tag stb. A VI. ker. községi előljáróság vál. tagja volt; iskolaszéki tagságot is töltött be éveken keresztül. Vezetésre predesztinált egyéniség, aki nagy szeretettel és hozzáértéssel áldozza magát a közért. A bécsi 1927-es világkongresszus alkalmával nagy aranyéremmel tüntették ki. A világháborúban szolgálatvezető őrmesteri ranggal szolgált, hol a K. cs.-k., kor. vas és kor. ezüst érdemkereszttel tüntettetett ki.

Kordélyos József, fodr. m., Hajó u. 12.

Kopriva Gyula, úri fodr. m., Apát u. 24. Szül. Szentendrén 1893-ban, szab. 1910-ben Budapesten. A fővárosban szerezte meg segédi gyakorlatát. 1928-ban önállósította magát és az átvett üzletet szorgalmával modern színvonalra emelte. 1 tanonccal dolgozik. A világháborút végigküzdötte. Neje: Kornstein Róza.

Korponai Béla, úri- és női fodr. m., Wurm u. 5.

Kósa Sándor, úri fodr. m., Lenke úti áll. telep, I. csop. 104. Szül. Dobsinán 1885-ben, szab. Sátoraljaújhelyen 1901-ben. Miskolcon, Kassán és Budapesten segédeskedett, majd kiváló szaktudással felszerelve 1920-ban saját erejéből önálló üzletet nyitott. A világháborúban résztvett. Neje: Bacsa Ilona.

dr. Kosztolányi Lajos, az Ipt. jegyzője, szfőv. fogalmazó. Lakás: gr. Haller u. 18. Szül. 1904-ben Érsekujvárott. Középiskolai tanulmányait Budapesten 1922-ben végezte. A Budapesti P. P. tudomány egyetemen 1926-ban avatták doktorrá. A testületnél 1927 óta tölti be nagy ügybuzgalommal és lelkesedéssel a jegyzői tisztet. Működése alatt az Ipt. székházára 2 emeletet húztak; szervezte a továbbképző tanfolyamokat és meghonosította az évenkinti fésülőversenyeket táncvigalmakkal kapcsolatban. Jelen munkában a fodrásziparteestület története is az ő tollát dícséri. 1927-ben nősült. Neje: Bede Ilona.

Kovaltsik Gyula, úri fodrász m., József körút 87. Szül. Orosházán 1884-ben, szab. u. ott 1901-ben. 17 éven át dolgozott mint segéd Effenberger József budapesti cégnél. 1918-ban átvette a már 35 éves

multra visszatekintő műhelyt és azt a modern kor követelményeinek megfelelően újból berendezte és ellátta gépi felszereléssel. 4 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Neje: Rigó Irma.

Kovács András, úri fodrász m., Fecske u. 24. Szül. 1875-ben Turkevén, szab. Kisujszálláson 1892-ben. Segédi működését szabadulási helyén kezdte, majd szaktudása fejlesztése céljából a fővárosba jött, ahol jobb mesterek oldalán dolgozott. 1899 óta önálló. Jól berendezett műhelyét a középosztály látogatja. Részt vett a világháborúban. Neje: Liszka Erzsébet.

Kovács Dezső, úri fodr. m., Sándor u. 22. Szül. 1878-ban Bagladon, szab. 1897-ben Alsólendván. Segédévei alatt Jánosházán, Lendván, Győrött és Budapesten dolgozott. 1909-ben megvette Neu József műhelyét melyet most higiénikusan berendezve, 1 segéddel és 1 tanonccal vezet nagy szaktudással. A világháborúban végig résztvett és 18 havi frontszolgálat után mint a K. cs.-k. tulajdonosa szerelt le. Neje: Tóth Rozália.

Kovács János úri- és női fodrász, Margit krt 50. Szül. 1880-ban Veprőd községben, felszab. 1899-ben Cservenkán. Szaktudását segédéveiben a fővárosban gyarapította, míg 1905-ben saját erejéből önálló műhelyt nyitott és azt ernyedetlen szorgalmával állandóan fejlesztve, emelt a mai modern nívójára. 3 segéddel, egy kézápolóval és 2 tanonccal dolgozik A világháborúban résztvett. Neje: Czesi Mária.

Kovács Károly, fodrász m. Tompa u. 22. szám.

Kovács István, úri és női fodrász m. Rottenbiller u. 44.

Kovaltsik Gyula

Kovács István

Kovács István, úri fodrász m. Podmaniczky u. 71. Szül. 1888-ban, felszab. 1905-ben Tápiógyörgyén. Mint segéd előkelő budapesti műhelyekben szerezte, majd később a hölgyfodrászattal eredményesen gyarapította szaktudását. 1914-ben önállósította magát. Szakképzett kezei alól 5 segéd került ki. Jelenleg 1 tanulóval és 1 segéddel dolgozik. Neje: Bozó Erzsébet.

Özv. Kovács Kálmánné, szül. Ernszt Mária, úri fodrász. Bibor u. 3. Férjének 1929-ben bekövetkezett halála óta özvegyi jogon vezeti nagy körültekintéssel üzletét. Néhai férje Kunszentmártonban szabadult fel. Szeged, Arad és Budapest előkelő üzleteiben szerezte meg szaktársai előtt is nagyrabecsült szaktudását. Az üzletben 1 segéd dolgozik.

Kovács Márk, úri fodrász m. Sas u. 11. Szül. 1884-ben a bácsmegyei Csonoplyán, felszab. Zomborban. Segédévei alatt megfordult Budapesten, Bécsben, Newyorkban, Clevelandban és hazatérve 1912-ben nagy szaktudással felszerelve, modern berendezésű műhelyt nyitott. 3 segéd és 1 tanonc dolgozik üzletében. Volt iptestületi előjárósági tag. A világháborúban résztvett. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Nősült 1912-ben.

Kovács Rezső, úri fodrász m. Báthory ucca 10. sz.

özv. Kovács Kálmánné

Kovács Pál

Kovács Pál, úri és női fodrász m. Rudolf tér 5. Szül. 1898-ban Albertirsán, felszab. 1915-ben Kecskeméten. Önállósításáig Kecskeméten, Nagykőrösön és Budapesten dolgozott. 1916-tól katonai szolgálatot teljesített és az összeomláskor mint altiszt szerelt le. Üzletét 1928-ban vette át és a modern követelményeknek megfelelően rendezte be, 1 segéd, 1 tanuló és 1 manikür dolgozik műhelyében. Felesége: Glück Fanni.

Kozler Ferenc, úri fodrász m. Attila u. 23. szám.

Kövér Ferenc, fodrász m. Mester u. 48. Szül. 1907-ben Budapesten, felszab. 1925-ben ugyanott. Mint segéd ugyancsak a fővárosban fejlesztette szaktudását, majd 1927-ben saját erejéből önállósította magát. Műhelyében 1 segéd és 2 tanonc közreműködésével nagy szakképzettséggel dolgozik.

Kövesdy Antal, úri fodrász m. Hidegkúti út 6. Szül. 1894-ben, szab. 1912-ben Budapesten Kirch Miklósnál. Segédi gyakorlatát részint régi mesterénél, részint más budapesti műhelyekben szerezte meg. 1926-ban saját alapítású üzletet nyitott, melyet kitartó szorgalmával állandóan fejleszt. 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. A világháborúban résztvett.

Kraft L. Lipót, úri fodrász m., József u. 62. Szül 1896-ban Tasnádon, szab. 1914-ben Budapesten, ugyanitt dolgozott mint segéd, majd nagyobb vidéki városokban folytatta gyakorlatát. Műhelyét 1925-ben nyitotta meg. Élénk forgalmú üzletében 2 segéddel és 2 tanulóval dolgozik. Neje: Fischer Gizella.

Kremm Győző, úri és női fodrász m. Szül. 1876-ban, felszab. 1894-ben Budapesten. Segédi tanulmányai közben megfordult Fiume, Bécs, Reichenberg és Berlin városokban. A nagybátyja, K. József által 1870-ben alapított műhelyt édesatyjától, K. Mátyástól 1901-ben vette át. Modern felszerelésű üzletében 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. A budapesti Fodrászmester Szöv. I. ker. alosztályának elnöke. Tagja több iparos és társad. egyesületnek. A világháborúban a K. cs. k.-el lett kitüntetve. Neje: Stadlucker Alojzia.

Kretz Antal, úri és női fodrász m. II. Medve u. 19. Szül. 1903-ban Hasságy községben, szab. 1920-ban Pécsett. Segédéveit Pécsett és Budapesten töltötte s az ottani kiváló mestereknél szerezte meg szakképzettségét. 1929-ben saját erejéből önálló modern berendezésű műhelyt nyitott, melyet 2 segéd közreműködésével nagy szaktudással vezet. Neje: Kovács Erzsébet.

Krim Mátyás, fodrász m. Vörösmarty u. 14. Szül. 1858-ban Szőregen, felszab. 1874-ben Temesvárott.

Krón József, fodrász m. Visegrádi u. 12. szám.

Krta Jenő, úri és női fodrász m. Nagydiófa u. 20.

Kruch Péter, úri és női fodrász m. Teréz körút 38. és Retek u. 79. Szül. 1868-ban Németczernyán, felszab. Bécsben és ugyanitt szerzett segédi gyakorlatot az udvari fodrászatnál. 1895-ben önállósította magát. Nagy szorgalmával állandóan fejlesztette üzemét. Több vidéki városban volt fióküzlete. 13—14 segéddel, 4—5 tanonccal és manikürös kisasszonnyal dolgozik. Az úri fodr. szakiskolának hosszú ideig volt tanára. Több versenyen kitüntetéssel szerepeltek tanítványai. Neje: Engl Berta.

Kuba Sándor, úri és női fodrász m. Csalogány u. 52. Szül. 1879-ben, felszab. 1896-ban Budapesten. Szaktudását a fővárosban és Bécsben fejlesztette tovább. 1902 óta önálló mester. Szakmájának egyik vezető egyénisége. A Budapesti Kézműipari Tárlaton 1926-ban ezüst és 1928-ban aranyérmet nyert. Az 1928. évi bécsi fodrász világkongresszuson aranyéremmel lett kitüntetve. Egyházi és szociális tényekedéséért elnyerte a pápai Pro Ecclesia de Pontificie arany érdemkeresztet. Az Ipt. szaktanfolyamának igazgatója és tanára. Az Ipt. előlj. tag. A tanoncvizsg. biz. elnöke, stb. A világháborúban résztvett. Neje: Sturm Gizella.

Kretz Antal

Kubányi Ferenc

Kubányi Ferenc, úri- és női fodrász m. Jász u. 50. Ujpesten szül. 1906-ban, szab. 1922-ben Budapesten. Segédi praxisát jobb fővárosi üzletekben szeretze meg. 1929-ben alapított üzlete tanuja rátermettségének és szaktudásának. 1 segédet alkalmaz műhelyében. 1930-ban nőül vette Fülöp Terézt, aki részt vesz az üzlet vezetésében.

Kubecska Gyula

Kubecska Rezső

Kubecska Gyula, úri fodrász m. Jókai ucca 4. (Utazók Egyesülete.) Tel. Aut. 133-84. Szül. 1891-ben Besztercebányán, szab. 1907-ben u. ott. Szaktudását mint segéd Érsekujvárott Besztercebányán és Budapesten fejlesztette. 1922-ben önálló mesterré lett. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Nyolc hónapig volt hadifogságban Montenegróban. Neje: Lakatos Boriska.

Kubecska Rezső, úri és női fodrász m. Hajtsár út 87. Szül. 1888-ban Besztercebányán, felszab. 1904-ben Losoncon. Segédévei alatt Nagykőrösön, Szombathelyen és Budapesten dolgozott. Gazdag szaktudását 1912-ben nyitott műhelyében juttatta érvényre. Modern felszerelésű üzletében 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. 1923-ban a hajmunkaversenyen díszoklevelet nyert. 1910-ben nőül vette Lengyel Katalint.

Kulcsár János, úri és női fodrász m. Wesselényi u. 33.

Özv. Kucsera Ágostonné, úri fodrász Országház u. 6.

Kun Sándor

Kun Sándor, úri- és női fodrász, VII., Dohány u. 10. sz.

Kupferschmidt József, úri fodrász m. Festetich u. 13. Szül. 1868-ban Szentfülöp községben, felszab. 1883-ban ugyanott. 26 évi segédeskedés után, bő szakismerettel felszerelve, 1909-ben önállósította magát. Saját alapítású műhelye a higiéna minden eszközével fel van szerelve. 1 segéddel és 1 tanonccal dolgozik. 1893-ban nősült. Neje: Koch Erzsébet.

Kun Sándor

Langmár Károly

Laczkó Béla, úri és női fodrász m. Mester ucca 18.

Laczkó Róza, női fodrász m. Szül. Devecserben, felszab. 1917-ben Budapesten. Mint segéd több előkelő budapesti cégnél gyarapította szakismereteit. Önálló üzletét 1927-ben nyitotta meg, melyben tökéletes kivitelű fodrászmunkák készülnek. 1 tanulót alkalmaz.

Langmár Károly, úri és női fodrász m. Akadémia u. 20. Szül. 1902-ben, felszab. 1918-ban Székesfehérváron. Szülővárosában és Budapesten töltötte segédéveit. Műhelyét mint önálló mester 1927-ben vette át és a modern követelményeknek megfelelően átalakította. 2 segéd, 2 tanuló és 1 manikür segítségével végzi munkáját. Törekvő fiatal mester, aki nagy hozzáértéssel vezeti fejlődő üzletét.

Id. Lakner Ferenc, úri és női fodrász m. Vörösvári út 87. Szül. 1886-ban, felszab. 1901-ben Bajmok községben. Szaktudását mint segéd szülőhelyén, Zomborban és Budapesten gyarapította. 1906-ban lett önálló. Mostani üzletét 1922-ben alapította és fejlesztette jelenlegi modern nívójára. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban 3 ízben sebesült. Neje: Szabó Rozália.

Ifj. Lackner Ferenc

Lauer Ádám

Ifj. Lackner Ferenc, úri és női fodrász m. Raktár u. 22. Szül. 1910-ben Bajmokon, felszab. 1927-ben Budapesten. Ugyanitt és Kisujszálláson gyarapította mint segéd szakismereteit. Modern berendezésű műhelyét 1930 január 1-én nyitotta meg. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az 1929. évi nemzetközi fodrászversenyen a fésülésből kis ezüstérmet nyert. Mint tanonc bronzéremmel lett kitüntetve. Az 1927. évi szakiskolai versenyen megszerezte a második díjat.

Lauer Ádám, úri fodrász m. Dob ucca 103. Szül. 1887-ben, felszab. 1903-ban Szür községben. Szaktudását Pécs, Budapest, Mohács nagyobb műhelyeiben fejlesztette mint segéd. 1914 óta önálló. Műhelyében 1 tanulónak ad munkát. Hősiesen végigküzdötte a világháborút. Kit. Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. stb. Neje: Klepp Mária.

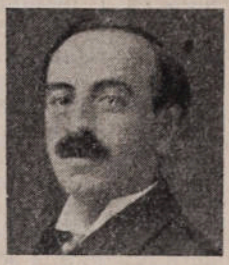
Lauró Nándor, úri és női fodrász m. Nefelejts u. 58.

Laufer Lajos, úri és női fodrász m. Kerepesi út 112. Szül. 1903-ban, felszab. 1918-ban Budapesten. Segédi praxisát a

főváros jónevű üzleteiben szerezte meg. 1925-ben önállósította magát. Szépen berendezett szakszerűen vezetett műhelyében 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az 1929. évi fodrászversenyen aranyplakettet és díszoklevelet nyert. Tagja a rákosfalvai sportklubnak és dalárdának. Neje: Drehler Erzsébet.

Laufer Lajos

Lax Zoltán

Lax Zoltán, fodrász m. Ráday u. 54. Szül. 1886-ban, felszab. 1904-ben Ungváron. 1911-ben történt önállósítása előtt Zsolnán, Ruttkán és Budapesten dolgozott. Műhelyében 1 segéd és 1 tanuló talál munkát. Szakképzett mester, aki minden idejét ipara fejlesztésére fordítja. A világháborúban az összes frontokon szolgált. Kit.: Vörös ker. és K. cs. k. Neje: Deutsch Julianna.

Láng Jenő, úri és női fodrász m. Retek u. 59. Szül. 1902-ben, felszab. 1920-ban Budapesten atyja, Láng József műhelyében, ahol 1927-ig mint segéd, 1927-től 1929-ig mint üzletvezető működött. Azután önállósította magát. Saját alapítású műhelyét legmodernebbül és a legnagyobb komforttal rendezte be, úgy a női, mint az úri fodrászat céljaira szolgáló legújabb felszerelése érdemel említést. Neje: Páldy Jozefin Mária, képzett női fodrász. Mint segéd 1924—29-ig Gnádenthur Károly (Max) fodrásznál mint segéd működött. Specialitásuk a női hajfestés.

Özv. Láng Józsefné, szül. Csahóczi Rebeka, úri fodrász m. Mészáros u. 6. Felelős üzletvezető: Láng Antal. A műhelyt néhai L. József 1893-ban alapította. Halála (1927) óta fia, Antal vezeti atyja szellemében. 1 segéd és 1 tanuló dolgozik az üzletben. 1895-ben ment férjhez, öt fia van.

Láposi György, úri- és női fodrász m. Sajó u. 8. Szül. 1897-ben Budapesten, szab. u. itt 1914-ben. Segédidejét a főváros és a balatonmelléki fürdők jó műhelyeiben töltötte. 1923 óta van önálló műhelye, amelyben 1 tanulóval dolgozik. A világháborúban az olasz, román és orosz fronton teljesített szolgálatot. Neje: Simon Regina.

Vitéz Lelkes István, úri- és női fodrász, Veres Pálné ucca 1.

Lelkes Lajos, úri és női fodrász m. Kápolna u. 3. Szül. 1893-ban, felszab. 1911-ben Budapesten. Szülővárosa nagyobb műhelyeiben szerzett gyakorlat után, 1923-ban alapította meg műhelyét, amelyben 1 segéd és 1 tanuló talál munkát. Modern berendezésű üzletét nagy szakértelemmel vezeti. Az Ipt. elöljáróságának póttagja. Titkára a X. ker. csoportnak és számos társad. egyes. vezetésében vesz részt. A világháborúban 36 hónapot a fronton töltött. Tíz hónapig olasz fogságban volt.

Lengyel L. László, úri- és női fodrász m. Kazinczy u. 7.

Lefort Miklós, úri- és női fodrász m. Bálvány u. 23.

Leposa József, úri fodrász m. Hajtsár út 26. Szül. 1894-ben, felszab. 1909-ben Győrött. Szülővárosa, Székesfehérvár és Budapest mesterei mellett tökéletesítette segédévei alatt szaktudását. 1926-ban lett önálló. Szakszerűen vezetett műhelyében 1 segéddel dolgozik. A világháború alatt az orosz, olasz és román frontokon harcolt 42 hónapon át. Neje: Schlosser Anna.

Leposa József

Lerch Frigyes, úri- és női fodrász m. Krisztina körút 89. Szül. 1885-ben Bécsben, felszab. 1904-ben Ujpesten. Szakismereteinek fejlesztése céljából Ausztria nagyobb városaiban, majd Budapest és Győr műhelyeiben dolgozott. 1913-ban lett önálló mesterré és a 25 év előtt létesített műhelyt azóta nagy hozzáértéssel vezeti. 1 segédet foglalkoztat. Neje: Lipke Hedvig.

Ifj. Loch János, úri- és női fodrász m. Orczy út 38. Szül. 1901-ben, felszab. 1917-ben Budapesten atyja műhelyében, ahol tovább dolgozott mint segéd. 1925-ben átvette apjának 1895-ben alapított műhelyét, amelyet 2 segéddel és 1 tanulóval nagy hozzáértéssel vezet tovább. Neje: Ecsy Sarolta.

Lénárt János, úri- és női fodrász m. Ugocsa u. 3. Szül. 1884-ben Tiszalökön, felszab. 1900-ban Nyiregyházán. A háború előtt Linz és Bécs műhelyeiben dolgozott, majd mint hadifogoly Oroszországba jut, ahol Szentpéterváron folytatja szakmáját. 1920-ban alapította modern felszerelésű műhelyét, amelyben 3 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. Az 1929. évi fodrászversenyen neje, szül. Nyekse Mária ezüstérmet nyert. Párizsban oklevéllel lett kitüntetve. A háborúban 8 havi frontszolgálat után 3 évet orosz fogságban töltött. Neje: résztvesz az üzlet munkájában.

Lichtfusz János, fodrász m. Bokréta ucca 32. sz.

Lieszkovszky Dezső, úri- és női fodrász m. Vörösvári út 137.

Lindenbaum József, fodrász m. Dob ucca 82. sz.

Littmann Antal, úri- és női fodrász m. Rákóczi út 4.

Lipovicz Zsigmond

Löber Henrik

Lipovicz Zsigmond, úri fodrász m. Garay u. 37. Fiók: Alsóerdősor 3. Szül. 1862-ben Jaroslauban, felszab. 1878-ban Budapesten. Mint segéd Bécsben és Budapesten fejlesztette szaktudását. Üzletét 1885-ben nyitotta meg és azt nagy szakképzettséggel vezeti. Háza szorgalmának gyümölcse. Rákosszentmihályon hosszú ideig volt községi képviselőtestületi tag.

Lizakovszky Ede, fodrász m. Bakács tér 6. szám.

Locke Viktor, fodrász m. Csaba u. 8.

Lovász Ignác, fodrász m. Tompa ucca 10. szám.

Lovász Gyula, úri fodrász m. Bálvány u. 8. Szül. 1894-ben, felszab. 1910-ben Zalaegerszegen. Mint segéd Budapesten dolgozott. 15 évet töltött a Wessely cégnél. 1926-ban nyitotta meg modern berendezésű üzletét. 1 segéd, 1 tanuló és 1 manikür dolgozik üzletében. A világháborúban 1915-től az összeomlásig résztvett. Két évig a fronton harcolt. Kit.: K. cs. k. Neje: Pék Ágnes.

Löber Henrik, úri fodrász m. Váci út 94. Szül. 1876-ban Bonyhádon, felszab. Budapesten, ahol segédideje alatt is dolgozott. 1898-ban lett önálló. Mostani üzletét 1902-ben alapította. Tökéletes berendezésű műhelyében 1 segéd és 1 tanonc dolgozik. Az iparosság kulturális és gazdasági mozgalmában tevékeny részt vesz. Az Ipt. volt előlj. tagja. Tagja a tanoncvizsg. biz.-nak, volt alelnöke a fodrász szöv.-nek stb. stb. A világháborúban 28 hónapig az orosz fronton szolgált. Neje: Poór Erzsébet.

Lőrincz Ferenc

Lőrincz Ferenc, úri- és női fodrász m. Székely Bertalan u. 24. Szül. 1891-ben, felszab. 1906-ban Bácsföldváron. Az ország nagyobb városaiban és Budapesten gyakorolta mint segéd iparát. Tapasztalatait 1916-ban alapított üzletének érdekében hasznosítja. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Neje: Báki Mária.

Luczay János

Lukács István

Luczay János, úri fodrász m. Kazinczy u. 8. Szül. 1872-ben Nagykárolyban, felszab. 1888-ban Sátoraljaujhelyen. Mint segéd dolgozott Németországban, Ausztriában és az ország nagyobb városaiban. 1893-ban lett önálló. Műhelyében 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. Körülbelül 25 tanulót szabadított fel, akik az iparban jól beváltak. Az 1892. évi bécsi fodrász-

versenyen elismerő oklevelet nyert. Kilenc évig elnöke volt a nagykárolyi ipartestületnek. Egy fia a világháborúban hősi halált halt. Neje: Seiler Róza.

Lukács István, úri- és női fodrász m. Dohány u. 63. Szül. 1892-ben, felszab. 1910-ben Budapesten. Ugyanitt és Bécsben töltötte jóhírű mesterek mellett segédéveit. 1928-ban megnyitott, jól felszerelt üzletében 2 segédnek és 2 tanulónak ad munkát. 1914-től kezdve az összeomlásig részt vett az orosz, olasz és román frontokon a háborúban. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Schuster Róza.

Maglay János, úri -és női fodrász m. Aradi u. 32. Szül. 1894-ben, felszab. 1911-ben Baján. Szülővárosából mint segéd Budapestre, majd Pozsonyba ment és nagyobb műhelyekben tökéletesítette szaktudását. 1930-ban lett önálló. Jól berendezett műhelyében 1—2 segéddel dolgozik. A világháborúban az orosz és olasz frontokon harcolt. Neje: Pap Eszter.

Magyar Ferenc, úri- és női fodrász m. Lajos u. 12. Szül. 1901-ben, felszab. 1920-ban Budapesten. Szaktudását jobb fővárosi mestereknél fejlesztette. 1922-ben elvégezte a női fodrász szaktanfolyamot és 1927 óta önálló mester. Jelenlegi üzemét 1930 januártól fogva vezeti. Műhelye modern és higiénikus berendezésű. 1 segéd és 1 tanuló dolgozik üzletében. 1928-ban a fodrászmesterek versenyfésülésén kitüntetésben részesült.

Magyarevits Vilmosné, szül. Varga Katalin, úri és női fodrász m. Jászberényi út 10. Született Ipolyságon, a szakképesítést Budapesten, 1927-ben szerezte meg. Mesterségbeli gyakorlatot Szalay fodrászmester műhelyében folytatott. Az üzlet 1911-ben alapíttatott. 2 segéd, 2 tanuló és 1 manikür dolgozik szakszerűen vezetett műhelyében. Tagja az Ipt.-nek, a MANSz-nak és Vörös Keresztnek.

Major Miklós, úri fodrász m., Thököly út 2. Szül. 1897-ben, felszab. 1913-ban Zilahon. Prága, Budapest és Kolozsvár műhelyeiben töltötte segédéveit. Tapasztalatait 1926-ban berendezett műhelyében hasznosítja. 2 segédnek ad munkát. A világháborúban 17 hónapot töltött az orosz fronton. Egyszer megsebesült. 1922-ben nőül vette Pécsi Ilona képesített hölgyfodrásznőt.

Major Sándor, úri- és hölgyfodrász m. Aulich u. 3. Szabadságtér sarok. Szül. 1879-ben, felszab. 1895-ben Gyöngyösön. A hölgyfodrászatból 1906-ban szerzett képesítést. Budapest neves műhelyeiben tökéletesítette szaktudását. 1906-ban alapította üzletét. Tevékeny részt vesz a szakma mozgalmaiban. 1924 óta alelnöke a mestervizsg. biz.-nak. A világháborúban 4 és fél éven át vett részt és kétszer megsebesült. 1906-ban nőül vette Hardy Annát.

Makk János, úri fodrász m. Sziget u. 15a. Szül. 1901-ben, felszab. 1917-ben Budapesten Lukovich Ferenc műhelyében, ahol mint segéd 14 évet töltött. 1929-ben átvette volt főnöke üzletét. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Fiatal, törekvő mester, aki minden idejét iparának szenteli. Neje: Vigh Teréz.

Makkos György, úri- és női fodrász m. Szondy u. 24. Szül. 1902-ben Somogyszobon, felszab. 1918-ban Kaposváron. Mint segéd a Dunántúl városaiban és Budapesten dolgozott. 1929-ben alapított műhelyét nagy szakértelemmel vezeti. 1924-ben nőül vette Jurkó Mártát.

Mangol Miklós

Mangol Miklós, úri fodrász m. Podmaniczky u. 57. Szül. 1877-ben, felszabadult 1894-ben Magyarpécskán. Mint segéd Arad, Temesvár, Szeged és Budapest nagyobb műhelyeiben gazdagította szakismereteit. 1901 óta önálló. Kényelemmel berendezett üzletében 1 segéd és 1 tanuló segítségével végzi munkáját. 12 évig előljárósági tagja volt az Ipt.-nek. A világháború kitörésekor azonnal bevonult és 33 hónapig a fronton szolgált. Egyszer megsebesült. Neje: Horváth Katalin, aki férje katonasága alatt teljesen egyedül vezette műhelyét és 2 fiúgyermeket nevelt föl.

Mandt Miklós, úri- és női fodrász m. Rezső tér 4. Szül. 1881-ben, felszab. 1897-ben Timóhidegkúton. Az ország több jelentős városában és Bécsben töltötte segédidejét. Szerzett gazdag tapasztalatait 1909-ben alapított műhelyében hasznosítja. 1 segéd és 1 tanuló segítségével szolgálja ki közönségét. Neje: Varga Gizella.

Mayer Jószef, úri és női fodrász m. Vörösmarty u. 20. Szül. 1900-ban, felszab. 1917-ben Bezdán községben. Szak-

tudása fejlesztése céljából az ország nagyobb városaiban segédeskedett, majd Németországot és Ausztriát kereste fel. 1927-ben nyitotta meg tökéletesen felszerelt műhelyét. 1 segéd és 1 tanuló dolgozik keze alatt. Az 1929. évi nőfodrász versenyen elismerő oklevelet nyert. Neje: Kittel Julianna.

Marjai Lajos, úri fodrász m. Vörösmarty ucca 3b.

Mandt Miklós

Martonosi István

Martonosi István, úri fodrász m. Nagymező u. 47. Szül. 1900-ban, felszab. 1915-ben Kiszomborban. Mint segéd Makó, Szeged és Budapest nagy műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1921-ben alapított műhelyében 1 segéddel dolgozik. 1 tanulót szabadított fel. A világháborúban a 16. huszárezredben szolgált. Neje: Buruzs Julianna.

Mayer János

Mayer Sándor, úri- és női fodrász m. Dessewffy u. 12. Szül. 1882-ben Lovrinban, felszab. 1898-ban Budapesten. Mint segéd ugyanitt dolgozott több előkelő műhelyben. 1906-ban lett önálló. Jól berendezett műhelyében 2 segéd talál munkát. Minden idejét ipara fejlesztésére fordítja. Neje: Vasteleki Anna.

Mayer József, úri fodrász m. Székely Bertalan u. 9. Szül. 1874-ben Hodszák községben, felszab. 1890-ben. Bécs és Budapest műhelyeiben dolgozott mint segéd. 1900-ban önállósította magát. Jelenleg 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. 6 tanulót szabadított fel, akik mint segédek jól megállták helyüket. Résztvett mint népfölkelő a világháborúban. Neje: Winhofer Ilona.

Martini Miklós, úri- és női fodrász m. Lipót körút 5.

Maroj Szafron, úri fodrász m. Egyetem u. 5. Szül. 1872-ben, felszab. 1889-ben Versecen. Segédideje alatt megfordult Bécs, Berlin és Budapest nagyobb műhelyeiben. 1908-ban önállósította magát. Nagy szakértelemmel és körültekintéssel vezetett üzletét előkelő közönség látogatja. 2 segédet és 1 tanulót alkalmaz. Résztvett a világháborúban. Neje: Visatzki Angela.

Marxer Ferenc

Mansfeld János

Marxer Ferenc, úri- és női fodrász m. Váci ucca 63. Szül. 1879-ben Vaskuton, felszab. 1895-ben Baján. Önállósítása előtt az ország nagyobb városaiban, Budapesten és külföldön gyarapította mint segéd szakismereteit. 1906-ban alapított műhelye egyike a legismertebbeknek a Belvárosban. 1 segéd és 1 tanuló segíti munkájában. Az iparosság társadalmi és gazdasági mozgalmaiban jelentős szerepet játszik. A világháborúban hosszú ideig frontszolgálatot teljesített. Mint 50 százalékos rokkant szerelt le. Neje: Rásó Katalin.

Martin Béla, úri fodrász m. Kelenföldi p.u. Szül. 1906-ban Budafokon, felszab. 1922-ben Budapesten. Ugyanitt töltötte segédéveit. 1922-ben önállósította magát. Higiénikus berendezésű műhelyében egy segéd és egy tanuló talál munkát.

Martos Dezső, úri- és női fodrász m. Budaörsi út 18.

Matorits Lajos, úri és női fodrász m. Böszörményi út 34. Szül. 1875-ben, felszab. 1890-ben Zomborban. Brassóban, Balassagyarmaton és Karlsbadban segédeskedett, majd Budapestre jött, ahol 20 évig Bedő Mórnál mint üzletvezető működött. Bőséges tapasztalatait 1924-ben

nyitott önálló üzletében hasznosítja. Két segédet és egy tanulót foglalkoztat. Az Ipt.-nek vál. tagja. Több ipari és társadalmi egyesületben visz vezető szerepet. A világháborúban résztvett és 6 évi katonai szolgálatból 7 hónapot a fronton töltött. Egyszer megsebesült. Kit.: K. cs. k. és szolg. ker. László fia, mint segéd üzletében dolgozik. Neje: Gyökeres Julianna.

Mansfeld János, úri fodrász m., Batthyányi u. 2. Szül. 1886-ban Temesfüvesen, felszab. 1903-ban Aradon. Segédévei alatt megfordult Berlinben, Bécsben, Abbaziában és Budapesten. 1914 óta önálló. Mostani, 32 éves multra visszatekintő üzletét 1928-ban vette át és modern felszereléssel rendezte be. József fia mint segéd dolgozik üzletében. A világháborúban 36 hónapot a fronton töltött. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Paolicska Ágnes.

Özv. Mándy Imréné, Szív u. 69.

Márik Lajos, úri- és női fodrász m. Mária Terézia tér 11. Szül. 1868-ban Vácon, felszb. 1887-ben Budapesten. Ugyanitt dolgozott önállósításáig, vagyis 1898-ig. A 4 segéddel, 3 tanulóval és 1 manikürrel dolgozó üzletet Ferenc fia vezeti. A műhely a modern technika minden eszközével fel van szerelve. Neje: Brandl Júlia.

Máté Endre, úri fodrász m. Nádor u. 20. Szül. 1899-ben, felszab. 1915-ben Szatmárnémetin. 1917 óta dolgozik jelenlegi üzletében, amelyet 1928-ban átvett. Volt főnöke a háborúban eltünt. Modern kényelemmel berendezett műhelyében 2 segédet és 1 manikürt foglalkoztat. Atyja M. Bálint szülővárosában tüzoltóparancsnok volt. Neje: Sárándi Margit.

Máté Endre özv. Meggyesy Antalné

Mayer József, úri fodrász m. Kartács ucca 1. szám.

özv. Meggyesy Antalné szül. Viktorin Ilona úri fodrász m. Petőfi téri hajóállomásnál. Fiók: Eötvös téri hajóállomásnál. Gyöngyösön született, már 21 év óta önállóan gyakorolja a fodrász ipart. Jelenlegi üzletét 1909 óta vezeti nagy szakértelemmel és kitartással. Fióküzletét 1912-ben rendezte be. Négy segédet és 2 tanulót alkalmaz. Tagja az ipartestületnek. 1900-ban ment férjhez. 1909 óta özvegy.

Melcher Tibor, úri fodr. m. Práter u. 51. Szül. 1882-ben Perjámoson, szab. 1898-ban Orosházán. Mint segéd Bécs és Budapest műhelyeiben szerezte meg a szükséges gyakorlatot. Önálló műhelyét 1908-ban nyitotta meg. Jelenleg 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. A világháborúban 30 hónapot a fronton töltött. Neje: Bentzik Julia.

Melcher János, úri fodrász m. Hernád ucca 8. szám.

Melichár Ferenc, Carlton szalón, úri- és női fodrász m. Mária Valéria u. 1. sz. Szül. 1891-ben Budapesten, felszab. 1922-ben Győrött. Segédéveit Budapest legelőkelőbb üzleteiben töltötte. Üzletét 1929-ben vette át. Speciálista a hajfestésben, amelyről külön oklevele van. A főváros egyik legszámottevőbb hölgyfodrásza. 2 segédet és 1 manikürt alkalmaz. A világháborúban kitüntette magát vitézségével. Kit.: I. oszt. vasker., br. v. é., K. cs. k. és seb. é.

Mensics Józsefné, úri és női fodrász m. Visegrádi u. 53.

Metzler Béla, úri és női fodrász mester. Gróf Haller u. 8—12. Szül 1896-ban Budapesten, felszab. 1914-ben néhai atyja, M. György műhelyében. Külföldi tanulmányútjáról visszatérve, atyja halála után, 1919-ben átvette az üzletet és külföldi tapasztalatai felhasználásával tovább fejlesztette. Az iparosság gazdasági és kulturális mozgalmaiban tevékeny részt vesz. Az Ipt. előljárósági tagja. A mester- és segédtovábbképző tanfolyamoknak előadója. A Tanoncképző: Otthon vezetője stb. stb. A világháborúban az orosz, szerb és román fronton harcolt. Kit.: K. cs. k. és seb. érem.

Metz Mátyás, úri- és női fodrász m. Hunyadi János u. 15. Szül. 1881-ben, felszab. 1894-ben Sándorházán. Segédéveit Budapesten töltötte. Tökéletesen felszerelt műhelyét 1906 óta vezeti fiaival, Jánossal és Mátyással, akik üzletében szabadultak fel. 1928 óta foglalkozik hölgyfodrászattal. Tagja az összes szakegyesületeknek. A világháborúban 2 és fél évig frontszolgálatot teljesített. Neje: Tomor Eleonóra.

Metzger Ferenc, úri fodrász m. Zsigmond u. 70. Szül. 1888-ban Varjas községben, felszab. 1907-ben Budapesten. Kiváló budapesti mestereknél bővítette szakismereteit. 1914-ben önállósította

magát. A régi alapítású üzemet szorgalmával és tudásával modern színvonalra emelte. 2 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. A világháborúban résztvett, mint e. ü. őrmester. Neje: Réb Ágnes.

Metzger Mátyás, úri fodrász m. Nefelejts u. 8. Szül. 1883-ban Varjason, felszab. 1899-ben Budapesten. Önállósításáig, vagyis 1904-ig Budapesten és Iglón segédeskedett. Jól felszerelt műhelyében 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Eddig 5 tanulót szabadított fel. Résztvett a világháborúban. 1907-ben nőül vette Zimmermann Annát.

Metzger Ferenc.

Metzger Mátyás

Mészáros András, úri és női fodrász m. Horthy Miklós út 48. Szül. 1874-ben, felszab. 1891-ben Bácsföldváron. Segédéveit Budapesten töltötte. 1905-ben önállósította magát. Mostani műhelyét 1912-ben rendezte be. 1928 óta foglalkozik hölgyfodrászattal. Az 1926. évi kiállításon az Ip. Egyl. bronzéremmel tüntette ki. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Öt éven át szakiskolai oktató volt. A világháborúban 2 évi frontszolgálat után olasz fogságba került, ahol 42 hónapot töltött. Neje: Pender Antónia. Kálmán fia üzletében dolgozik mint segéd.

Mészáros Mihály, úri és női fodrász m. Zsigmond u. 49. Szül. 1902-ben Budapesten, felszab. 1919-ben Gyöngyösön. Mint segéd a fővárosban fejlesztette szaktudását. 1929 óta önálló műhelyében érvényesíti képességeit. A szaktanfolyamokat kiváló eredménnyel végezte el.

Mink Márton, úri és női fodr. m. Lipót krt 25.* T. 108-37. Szül. 1876-ban Paripáson, felszab. 1891-ben Németpalánkán. Segédévei alatt az ország nagyobb városain kívül dolgozott Berlin, Köln, Párizs, London és Nizza előkelő üzleteiben. Előkelő, nagy látogatottságú üzletében 9 segéd, 5 tanuló és 2 manikür dolgozik. A szakmának egyik legszámottevőbb mestere. Tíz éven át az Ipt. elöljárósági tagja volt, jelenleg alelnöke. Tagja a tanonc- és mestervizsg. biz.-nak és az iparokt. felügy. biz.-nak. Díszelnöke az V. ker. szöv.-nek stb. Résztvett a világháborúban az orosz és olasz fronton. Kit.: Br. v. é. és ez. é. k. a koronával. Neje: Marquard Anna. Ferenc fia segítőtársa az üzletben.

Mike Géza, borbély és fodrász m. Rudolf tér 1. Szül. 1890-ben, felszab. 1905-ben Komáromban. A főváros nagyobb üzleteiben segédeskedett. 1914-ben megalapított üzletét jó közönség látogatja. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Agilitása és önzetlensége a szakma egyik legbecsültebb tagjává tette. Az Ipt. volt elöljárósági tagja. Az V. ker. Szöv. elnöke, a ker. takarékegyl. jegyzője stb. Résztvett a világháborúban. Kit.: K. cs. k. 1914-ben nőül vette Maly Erzsébetet.

Mikó Géza, úri és női fodrász m. Gellért fürdő és szálloda. Szül. 1889-ben, felszab. 1906-ban Mármarosszigeten. Az ország nagyobb városaiban, Bécsben és Budapesten fejlesztette mint segéd szaktudását. 1928 óta önálló, Győry Róberttel társasviszonyban bírják a Gellért fürdő és szálloda fodrászüzemét. Jeles munkáiért a debreceni Iparkamarától ezüst, az Ip. Egy.-től bronzérmet nyert. A világháborúban 4 havi frontszolgálat után megsebesült. Neje: Tóth Irma.

Mike Géza

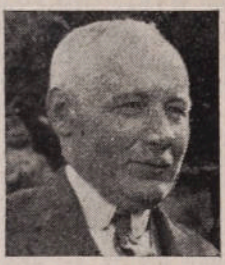

Mikó Géza

Misik Pál, hölgyfodrász m. Petőfi Sándor u. 16. Szül. 1900-ban, felszab. 1916-ban Budapesten. Bécs és szülővárosa legelőkelőbb üzleteiben dolgozott és a hölgyfodrászatban specializálta magát. Elvégezte a hajfestő tanfolyamot. Fényűzéssel berendezett műhelyében 4 segéd és 6 tanuló dolgozik. Résztvett a világháborúban. Neje: Gramsch Ilona.

Mirschinszky Miklós, úri fodrász m. Külső Jászberényi út 7730. hrz. sz. Szül. 1878-ban Perjámoson, felszab. 1895-ben Szegeden. Szabadulási helyén és Budapesten segédeskedett. 1909-ben saját erejéből önállósította magát. Jelenleg 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban az orosz és olasz frontokon harcolt. Kit.: Kétszer br. v. é., K. cs. k. Neje: Kovács Mária.

Mirsinszky János, úri és női fodrász m. Maglódi út 53. Szül. 1873-ban, felsz. 1888-ban Perjámoson. Önállósítása előtt megfordult az ország nagyobb városaiban, Budapest és Bécs műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1895-ben önállósította magát. Műhelyében 1 segédet és 1 tanulót alkalmaz. A X. ker. csoport vál. tagja. A Ker. Gazd. Párt vál. tagja stb. A világháborúban 36 hónapig az olasz fronton teljesített szolgálatot. Neje Korék Borbála.

Mirschinszky Miklós

Mirsinszky János

Miskolczy Dénes, úri és női fodrász m. Akácfa ucca 29.

Mócza Antal, úri és női fodrász m. Thököly út 117. Szül. 1903-ban, felsz. 1919-ben Kecskeméten. Segédéveit az ország nagyobb városaiban és Budapesten töltötte. 1929-ben vette át üzletét és azt nagy szakértelemmel vezeti. 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. Neje: Kiss Veronka.

Mócza Antal

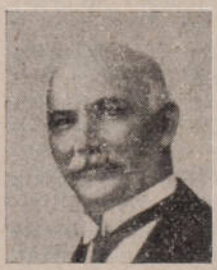
Mohr Kálmán

Mohr Kálmán, úri és női fodrász m. Horthy Miklós út 6. Szül. 1899-ben, felszab. 1916-ban Budapesten. Mint segéd Kolozsi József műhelyében dolgozott. 1928-ban önállósította magát és átvette jelenlegi műhelyét, amelyet teljesen újra berendezett a legtökéletesebb modern felszereléssel. 4 segédet és 3 tanulót alkalmaz. Elvégezte a fodrászati szakiskolát. 1926-ban nőül vette Hirsch Erzsébetet.

Moldoványi József, úri és női fodrász m. Nádor u. 12.

Molnár Gyula, úri és női fodrász m. Izabella u. 29. Szül. 1876-ban, felszab. 1892-ben Miskolcon. Karlsbad, Stanislau és Budapest fontosabb állomásai segédéveinek. 1903-ban önállósította magát. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. 1923-ban díszoklevéllel lett kitüntetve. Pénztárosa és könyvelője az Ipt.-nek. A világháborúban 48 hónapot töltött különböző frontokon. Neje: Papp Ilona.

Molnár Gyula II., úri fodrász m. Wekerle Sándor u. 7. Szül. 1871-ben, felszab. 1889-ben Debrecenben és mindjárt Budapestre jött, majd vidékre és újból Budapestre jött, ahol négy esztendeig segédeskedett Nedelkovics Jánosnál és gazdaváltozás következtében ugyanazon üzletben 27 éven át Strecha Dezsőnél. 1928-ban lett önálló. Nagy gyakorlattal bíró mester, aki üzletét szakszerűen vezeti. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. 1902-ben nősült. Neje: Hanzélyi Zsuzsanna.

Molnár Gyula II.

Molnár János

Molnár Tóth Ferenc, úri és női fodrász m. Márton u. 18. Szül. 1884-ben, felszab. 1901-ben Budapesten. Segédéveit a fővárosban töltötte. 1908 óta önálló. Higiénikus berendezésű műhelyében 1—2 segéddel dolgozik. A világháborúban az orosz fronton fogságba került, honnan 6 és fél év után jutott haza. Neje: Mészáros Teréz.

Molnár István, úri fodrász m. Krisztina körút 167.

Molnár János, úri fodrász m. Táltos u. 16. Szül. 1898-ban Nagykőrösön, felszab. 1915-ben Nógrádverőczén. Segédéveinek jelentős részét budapesti műhelyekben töltötte. Szerzett tapasztalatait 1924-ben alapított saját műhelyében értékesíti. Az Erzsébet szanatórium házi fodrásza. Résztvett a világháborúban. Neje: Szakállas Anna.

Móron József, úri és női fodrász m. Királyi Pál u. 6. Szül. 1899-ben, felszab.

1916-ban Kaposváron. Szaktudásának fejlesztése céljából Budapestre jött és több előkelő műhelyben dolgozott. 1927-ben önállósította magát. Szépen berendezett műhelyében 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban az olasz fronton megsebesült. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Szakáll Julianna.

Morvay László, úri fodr. m., Mexikói út 3. Szül. 1875-ben Baján, ugyanott szab. 1892-ben. Az ország nagyobb városaiban és a főváros neves mesterei mellett szerezte meg segédi praxisát. 1920-ban alapított műhelyét nagy szakavatottsággal vezeti. Neje: Mátay Teréz, tanult hölgyfodrász.

Muhari Pál, úri fodr. m., Kertész u. 39.

Mumper János, úri fodr. m., Ferenc József rakp. 3. Szül. 1884-ben, szab. 1901-ben Csák községben (Temes m.) Segédévei alatt Temesvár, Orsova és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1908-ban önállósította magát. 1—2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Üzletét nagy szakértelemmel vezeti. A világháborúban az orosz fronton 1915-ben fél lábát elvesztette. Neje: Kozma Rozália.

Mumper János

Müller Rezső

Müller János, fodrász m., Csángó u. 9. 1882-ben szül. Dunaadonyban, u. o. 1899-ben szab. Mint segéd Budapest nagyobb üzleteiben dolgozott és 1926-ban önállósította magát. Szépen berendezett üzletében jobb közönség fordul meg. 1914-ben vonult be a háborúba, 1915-ben orosz fogságba került, honnan 1920-ban jött haza. 1912-ben nőül vette Salamon Katalint.

Müller Ádám, úri fodr. m. Elemér u. 40.

Müller Rezső, úri- és női fodr. m. Tavasz u. 7. Szül. 1893-ban Nagyszebenben, szab. 1906-ban ugyanott. Szülővárosában és Budapesten fejlesztette mint segéd szaktudását. 1920-ban lett önálló, 1928 óta női fodrászattal is foglalkozik. Modern kényelemmel felszerelt műhelyében 3 segéd és 2 tanuló dolgozik. A világháborúban 38 hónapot töltött a fronton. Neje: Szix Vilma.

Mürell József, úri fodr. m., Wesselényi u. 75. Szül. 1875-ben Bátaszéken, szab. 1889-ben ugyanott. A fővárosban és szülővárosában töltött segédévek után 1893-ban önállósította magát. Szakértelemmel vezetett műhelyében 1 segédet foglalkoztat. Résztvett a világháborúban. 1893-ban nőül vette Müller Rozinát.

Muskát Miklós, úri- és női fodr. m., Akácfa u. 9.

Nagy Béla, úri- és női fodrász m., Mátyás tér 17. Szül. 1886-ban Debrecenben, szab. 1904-ben u. ott. Hat éven át segédeskedett a vidéken és a főváros előkelő üzleteiben. 1910-ben nyitotta meg szépen felszerelt, kényelemmel berendezett műhelyét. A szakma gazdasági mozgalmaiban és a jótékonyság terén fejt ki tevékenységet. A világháborúban vitézségét br. v. é., K. cs.-k. és seb. é.-el tüntették ki. Neje: Czirfusz Mária.

Nagy Dezső, úri fodr. m., Futó u. 29. Hevesen szül. 1896-ban, szab. Budapesten 1913-ban. 10 éven át segédeskedett Csapek és Pintye cégnél, majd 1923-ban önálló üzletet alapított. Modernül és higienikusan berendezett műhelyében 3 segéddel és 1 tanonccal dolgozik. Berlinben elismerő érmet nyert. Résztvett a világháborúban. Neje: Oláh Julianna.

Nagy István, úri fodr. m., Ganz u. 19. Szolnokon szül. 1877-ben, ugyanitt szab. 1893-ban. Segédi gyakorlatát a fővárosban és több vidéki helyen szerezte meg. 1903 óta saját műhelyében érvényesíti képességeit. 1 segéddel dolgozik. 1903-ban feleségül vette Fodor Gizellát.

Nagy István, úri fodr. m., Bajza u. 42.

Nagy János, az özv. Takács Sándorné cég üzletvezetője, Ferenc körút 15. Szül. 1898-ban Pusztavasad községben, szab. Tapolcán 1915-ben. 10 évi segédeskedése alatt értékes szaktudásra tett szert és azt 1925 óta a fenti üzlet vezetésében juttatja érvényre. A műhelyben 2 segéd és 2 tanonc dolgozik. A világháborúban háromszor sebesült meg. Kit.: II. o. v. é., br. v. é. és K. cs.-k.

Nagy József, úri fodr. m., Lőcsei út 5. (Saját ház). Szül. 1885-ben, szab. 1902-ben Hidasligeten. Segédideje alatt budapesti mestereknél bővítette szaktudását, majd 1908-ban önállóvá lett. Jól felszerelt műhelyében 1 segéd és 1 tanonc nyer alkalmazást. A világháborúban az olasz fronton harcolt. Kit.: Vaskereszt. Neje: Hegyi Mária.

Nagy Pál, női fodr. m., Eötvös u. 17. Szül. 1904-ben, felszab. 1922-ben Békéscsabán. Ugyanitt és Budapesten fejlesztette szaktudását, míg 1929-ben önálló műhelyt nyitott.

Nagy Sz. Kálmán, úri- és női fodr. m., Mária Valéria u. 12. Szül. 1878-ban Szászvárosban, szab. Nagyszebenben 1897-ben. Mint segéd Kolozsváron, Debrecenben, Budapesten és Makón dolgozva bővítette szakismereteit. 1927-ben önállósította magát. A Ritz-szállóban nyitott műhelyt. Jelenleg 1 segéddel és 1 tanonccal dolgozik. Több ipari és kulturális egyesület tagja. A világháborút végigküzdötte. Kit.: kétszer kis ez. v. é., br. v. é., vaskereszt.

Nagy József

Nagy Pál

Nagy Zoltán, úri fodr. m., Kápolna u. 2/d. Törökkanizsán szül. 1893-ban, szab. Pécskán 1909-ben. Segédi gyakorlatát Aradon és Budapesten szerezte meg. 1929-ben önállósította magát. Az iparostársadalom tevékeny tagja. A világháborút végigküzdötte az olasz és szerb frontokon. Kit.: K. cs.-k. Neje: Scheidl Teréz.

Nagy Zoltán

Natkay Károly

Natkay Károly, úri fodrász m. Szent László u. 7. Szül. 1885-ben Székesfehérváron, szab. 1899-ben Dunaadonyban. Külföld nagy városaiban dolgozott mint segéd, megfordult Nürnbergben, Münchenben, Strassburgban, Zürichben stb. Műhelyét 1914-ben nyitotta meg. Gyakorlott kezéből kizáróan elsőrendű munka kerül ki. Az Ipt. v. felügy. biz. tagja. Neje: Lang Gizella.

Natkay Nándor, úri és női fodrász m. Sólyom u. 17.

özv. Nemes Andrásné, női fodr. m., Sziget u. 9. Néhai férje 1884-ben szül. Piszkén. Felszabadulása után Komáromban és Budapesten dolgozott. 1911-ben átvett műhelyét 1927-ben bekövetkezett halála óta özvegye vezeti a megboldogult szellemében. 2 segédet tart.

Németh Károly, úri- és női fodr. m., Népszínház u. 42. Szül. Buziáson 1901-ben, szab. Temesváron 1916-ban. 12 éven át gazdagította mint segéd szakismereteit, míg 1928-ban saját erejéből önállósította magát. Hét személyre berendezett és a higiénia minden eszközével felszerelt műhelyében 4 segéd, 2 tanuló és 1 manikürös nyer elhelyezést. Az iparos társad. tevékeny tagja. Neje: Schild Erzsébet.

Negován János, úri- és női fodrász m., Kiskorona u. 18.

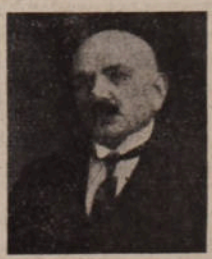

néh. Nemes András

Németh Károly

Neu János, úri fodr. m., Kórház u. 25. Szül. 1869-ben Jánosföldön, szab. u.-ott 1886-ban. Továbbképzés céljából segédidejét Herkulesfürdőn, Budapesten és Bécsben töltötte, 1893-ban a primás udvari fodrászánál, majd három évig

Neu János

Nieth János

Amerikában dolgozott. 1897 óta önálló. Jelenleg egy tanulót foglalkoztat, eddig hármat szabadított. Neje: Teplán Julia, leánya Teplán Margit szakképzett hölgyfodrász, aki versenyeken 3 kitüntetést nyert.

Németh István, úri fodr. m. Kertész u. 26. Szül. 1894-ben, szab. 1912-ben Gödöllőn. Szaktudását előkelő budapesti cégeknél fejlesztette. 1928-ban önálló műhelyt alapított. 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. A G. I. K.-nak volt alelnöke. Nagy sportbarát. A világháborúban az olasz és orosz fronton küzdött, egyszer megsebesült. Kit.: K. cs.-k., br. v. é., kis ez. v. é., seb. é., vaskereszt. Hitvese: Antal Erzsébet.

Németh István

Német Béla, özv. Helmich Ferencné cég üzletvezetője, Ráday u. 45.

Németh Ferenc, fodr. m., Lónyay u. 46.

Nieth János, úri fodr. m., Bethlen u. 41. Szül. Czikón 1889-ben, szab. 1906-ban Bonyhádon. Segédévei alatt Bécsben, Pécsett és Budapesten gyarapította szaktudását, majd 1927-ben önálló üzletet nyitott. Szakképzett mester, aki 1 segéd és 1 tanuló közreműködésével dolgozik. 1919-ben feleségül vette Bárt Magdát.

Novák Alajos

Nyágai János

Novák Alajos, úri- és női fodrász m., Semmelweiss u. 1. (Orsz. Kaszinó). Szül. 1861-ben, szab. 1878-ban Zomborban. Szaktudása fejlesztése céljából Budapestre jött, majd külföldön folytatta működését. Hazatérve a kiváló Biber Károly cégnél 30 évig működött, majd 1917-ben önállósította magát. 10 év óta dolgozik az Orsz. Kaszinóban 1 segéd segédletével. Ő volt az első, aki az iparkamara nagy ezüst érmét kapta, azonkívül ipt.-i kis ezüstérme van. 1887-ben nősült, 14 gyermeke közül István hősi halált halt.

Novák Antal, úri fodr. m., B. Jászberényi út 20.

Nyágai János, fodr. m., István út 55. Szül. 1888-ban, szab. 1904-ben Gyulafehérváron. Pozsony, Bécs és Budapest neves mestereinek oldalán töltötte segédéveit. 1919-ben vette át a már évtizedek óta fennálló műhelyét, amelyet a modern követelményeknek megfelelően ujjászervezett. 2 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak v. tagja, a Fodr. Szöv. v. jegyzője. Neje: Schiff Erzsébet.

Nyiri István, úri fodr. m., Dembinszky ucca 46.

Oberst József, úri- és női fodrász m., Akácfa u. 62. Szül. 1901-ben Kőrösbökéren, szab. 1918-ban Aradon. Segédi gyakorlatát Aradon, Békéscsabán és Budapesten szerezte meg, majd értékes szakismeretekkel felruházva 1927-ben megnyitotta önálló műhelyét, melyben 3 segéd, 1 manikürös és 1 tanonc nyer alkalmazást. Minden idejét ipara fellendítésének szenteli.

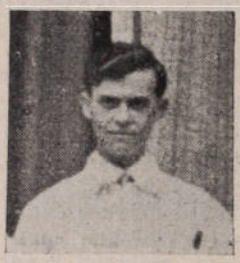
Orbán Gyula

Ocskoj István, úri fodr. m. Tavaszmező u. 3. Szül. 1876-ban Babska, szerémmegyei községben, Budapesten szab. 1892-ben. Szaktudását atyja műhelyében, továbbá Bécs, Máriacell és Laibach városokban gazdagította. 1905-ben önállósította magát. Üzletében, mely a higiénia követelményeinek megfelelően van berendezve, 1 tanonccal végzi a szakba vágó munkákat. A világháborúban résztvett. Neje: Pruha Leopoldina.

Orbán Gyula, úri- és női fodr. m. Teréz körút 7. Szül. 1880-ban Nagyszőllősön, ugyanott szab. 1897-ben. Szülővárosából szaktudása fejlesztése céljából a fővárosba jött és itt töltötte előkelő üzletekben segédesztendeit. 1903-ban alapította a modern követelményeknek minden te-

kintetben megfelelő 4 helyiségből álló műhelyét. A nagy körültekintéssel vezetett üzletben szakképzett személyzet áll vendégei rendelkezésére. Neje: Taigiszer Irén.

Oszvald Ferenc, úri- és női fodrász m., Selmeci út 6. Született 1901-ben Veszprémben, felszabadult Budapesten 1919-ben. Több vidéki városban töltött gyakorlat után Budapest jobb műhelyeiben folytatta segédeskedését. 1928-ban lett önálló mesterré. Szakértelemmel vezetett műhelyében 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. 1921-ben nőül vette Klinger Juliannát.

Oberst József

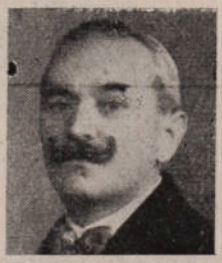
Oszvald Ferenc

Őry József, úri- és női fodrász m., Horthy M. út 25.

Paczolay Ferenc, úri- és női fodr. m., Csengeri u. 33. Budapesten szül. 1898-ban és szab. 1916-ban. A főváros kiváló mestereinél gyarapította mint segéd szaktudását. 1916-ban nyitotta meg üzletét.

Pajtás András

Pamuk Sándor

Pajtás András, az Ipt. alelnöke, úri- és női fodr. m., Angol u. 26. Szül. 1873-ban Debrecenben, ugyanott szab. 1889-ben. Segédévei alatt megfordult az ország nagyvárosaiban és már akkor is fontos szerepet töltött be kartársai között. 1896-ban saját erejéből önállósította magát szülővárosában, majd 1909-ben Budapesten nyitott üzletet, melyet a legmodernebben szerelt fel. Jelenleg 1 segéd, 1 manikür és 1 tanonc dolgozik a keze alatt. Már 6 tanoncot szabadított. Az Ipt.-nek 3 éven át volt előljárósági tagja, 1923 óta alelnöke. A világháborúban 36 hónapot töltött az olasz fronton, egyszer sebesült. Neje: Viola Borbála. Gyermekei: Boriska és András.

Pandurovics György, fodr. m., Váci u. 41. Szül. 1876-ban Mezőzsadány községben, 1894-ben szabadult Vingán. Szaktudása fejlesztése céljából Brassóba, majd Tusnádra ment, honnan Budapestre jött. 1906-ban átvette mostani üzletét, mely egyike a legrégibb pesti műhelyeknek. 2 segéddel dolgozik. Az Ipt. egyik vezető egyénisége. A „Sólyom" túrista egylet egyik alapító tagja és túramestere. Részt vett a világháborúban. Neje: Krizsán Emilia.

Palló Lajosné, szül. Ecker Róza, úri- és női fodr. Tel.: Aut. 802-08. József tér 11. Szül. Budapesten. Üzletét, amelyet volt férjétől, Bedő Antaltól vett át, 1921 óta vezeti. A legjobb társadalmi osztályhoz tartozó közönségét 5 segéd, 2 tanuló és 3 manikürös szolgálja ki. 1922-ben ment férjhez. Férje MÁV tisztviselő.

Pamuk Sándor, úri- és női fodr. m. Telep u. 23. Szül. 1879-ben, szab. 1899-ben Budapesten, mint segéd Aranyosmaróton és a fővárosban dolgozott. 1906-ban önállósította magát és gazdag szaktudását üzlete fellendítésére fordítja. 1916-ban gróf Szalis-Szévér vezérezredesnek, majd báró Römen, a második belgrádi katonai főkormányzó és akkori horvát bánnak udvari fodrásza volt. Egy segéddel és 1 tanulóval dolgozik. Bírósági ülnök. A világháborút a szerb fronton küzdötte végig. Kétszer sebesült. Kit.: ez. v. é., kor. vaskereszt, K. cs.-k., seb. érem és 6 éves szolg. ker. Neje: Lukács Margit. 2 kis leánykája van: Erzsike és Mariska.

Papp Gyula, úri- és női fodr. m., Krisztina körút 141. Szül. 1901-ben, szab. 1917-ben Gyulán. Segédévei alatt Budapesten gyarapította szaktudását. 1929-ben átvett műhelyét modern nívóra emelte és 2 segéd és 1 tanonc közreműködésével végzi szakképzett munkáit. Az I. ker. Iparoskör v. tagja.

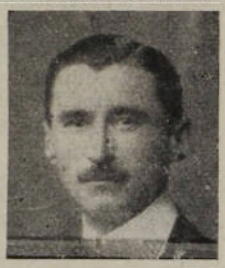
Papolczy Lajos, úri fodrász m. Csáky ucca 24.

Pártos Jenő, úri és női fodrász m. Almássy tér 1. Szül. 1894-ben Gyepukaján, felsz. 1910-ben Devecserben. Segédi gyakorlatát Tapolcán és Budapesten szerezte meg. 1929-ben alapította meg önálló üzletét, melyet nagy szaktudással és odaadással vezet. A világháborút az olasz fronton küzdötte végig. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Horváth Ida.

Paricska Dezső, fodrász m. Ráday u. 1. Szül. 1896-ban, felszab. 1910-ben Egerben. Szakismereteinek gazdagítása végett Budapestre jött, ahol 1927-ig dolgozott mint segéd, mikor is átvette Budapest egyik legrégibb üzletét, melyet szorgalmával modern színvonalra emelt. 2 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. A világháborúban az olasz fronton küzdött.

Pártos Jenő

Pauli Nándor

Pauli Nándor, úri fodrász m. Dévényi út 8. Szül. 1882-ben, felszab. 1899-ben atyja műhelyében, Szentesen. Mint segéd Kolozsvár, Szeged, Zólyom és Budapest műhelyeiben gyarapította szaktudását. 1922-ben megnyitotta önálló műhelyét, melyet azóta nagy szakképzettséggel vezet. A világháborút az orosz és olasz frontokon harcolta végig. Neje: Hausvater Stefánia.

Pauli János, fodrász m. Üllői út 121.

Paokovics Ignác, úri és női fodrász m. Bálvány ucca 22.

Pámer János, fodrász m. István út 34.

Pásztorschek János, úri fodrász m. Szondy u. 28. Szül. 1892-ben, felszab. 1908-ban Somberek községben. Szaktudását Budapesten bővítette. Ugyancsak itt önállósította magát 1913-ban. Nagy szorgalmának gyümölcse vecsési háza. 1 segéd és 1 manikür dolgozik műhelyében. 1921-ben feleségül vette Finyás Máriát.

özv. Paulinyi Emilné szül. Stadelmann Erzsébet, Szt. László út 176. Férjének 1913-ban alapított üzemét annak halála (1929) óta özvegyi jogon önállóan vezeti. A megboldogult nagyképzettségű mester volt, szakmájának egyik tekintélye. A műhely jelenleg 1 segéddel és 1 tanulóval működik.

Pázmány Géza, úri fodrász m. Alkotás u. 34. Szül 1901-ben Budapesten, felszab. 1918-ban Bia községben. Segédévei alatt budapesti mestereknél dolgozott. 1922-től saját műhelyében érvényesítette képességeit, melyet átvéve, szorgalmával és képzettségével emelt mai nívójára. 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. 1927-ben szaklap által is közölt dícsérő elismerést nyert. A fodrászmesterek szöv.-nek I. ker. jegyzője. Mint a Budai Sakkozó Társ. tagja 1928-ban és 1929-ben bronzérmet nyert.

Peroich Antal, úri fodrász m. Bethlen ucca 14.

Petrucz Miksa, fodrász m. Fővámtér 6. szám.

Péli Kálmán, úri és női fodrász m. Erzsébet királyné út 121.

Pfeiffer Konrád, úri fodrász m. Váci út 33. sz.

Pintye János, úri és női fodrász m. Százados út 23.

Pintér Máté, úri fodrász m. Rákóczi út 5. (Pannónia szálló.) Szül. 1876-ban, Mohol községben, felszab. 1893-ban Ada községben. 17 éven át Budapesten dolgozott mint segéd Pásztorynál. Nagy szaktudással felszerelve, 1910-ben önállósította magát saját erejéből. Üzlete nagy nagy fénynyel és a higiénia követelményeinek megfelelően van berendezve. 1 segéddel és 1 tanonccal dolgozik. Segédkorában kétszer nyert elismerő oklevelet. A világháborúban résztvett. Neje: Pani Mária.

Plette Péter, úri fodrász m. Szinnyei-Merse ucca 3.

Pohr Ferenc, úri fodrász m. Wesselényi u. 2. Szül. 1876-ban, felszab. 1894-ben Lippán. Szülővárosában és Budapesten működött mint segéd. 1905-ben alapított jól felszerelt üzletében 2 segéd, 1 tanuló és 1 manikür dolgozik. A világháborúban az orosz és olasz frontokon harcolt. Súlyosan megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k. Neje: Biringer Teréz.

özv. Paulinyi Emilné

Pókh István

Pókh István, úri és női fodrász m. és illatszerkereskedő. Rudolf tér 3. Szül. Egerben 1895-ben, felszab. 1910-ben Verpeléten. A háborúban 28 havi frontszolgálat után orosz fogságba került, honnan keletre szökve, bejárta India nagy városait. Több helyen dolgozott mint segéd. Yokohamában önálló műhelyt nyitott és becsületet szerzett a magyar név-

nek. A fél világ bejárása után hazatért és 1927-ben modern felszerelésű üzletet alapított. 4 segéddel és 4 tanulóval dolgozik.

Pongrácz Gyula, úri fodrász m. Fő u. 83. Szül. 1881-ben Apatinban, felszab. 1898-ban Baján. Segédi gyakorlatát Baján, Budapesten és Szegeden szerezte meg. 1903-ban Baján nyitott üzletet, kés-

sőbb azt feladva, Budapesten lett önálló. 1919-től 1926-ig ismét mint segéd dolgozott. Azóta megint saját műhelyében dolgozik 1 segéddel. A háborúban 36 hónapig frontszolgálatot teljesített. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. stb. Neje: Abatity Petroncella.

Popovics Tivadarné, úri fodrász m. V. Szabadság tér 11.

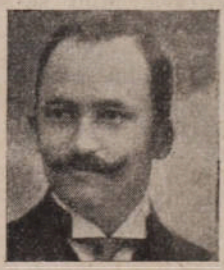
Potzner József

Potzner József, úri és női fodrász m. Felelős üzletvezetője özv. Tabakiné műhelyének. Tar u. 2. Szül. 1910-ben Németkéren, felszab. 1927-ben Nagyszékelyen. Mint segéd Budapesten dolgozott. Szakavatott kezéből elsőrendű munka kerül ki. 1930-ban a hölgyfodrászatból kitüntetést nyert.

Pozsgovits Lajos, fodrász m. Thököly út 173. Szül. 1881-ben Gyékényesen, felszab. 1899-ben Barcson. Mint segéd Bécsben és Budapesten gyarapította szaktudását. Üzletét 1 segéddel vezeti nagy szakértelemmel. Minden idejét ipara fejlesztésére fordítja. A háborúban résztvett. Neje: Kovács Erzsébet.

Pregitzer A. Tomy, női fodrász m. Ferenc körút 24. Szül. 1900-ban, felszab. 1916-ban Budapesten. Budapest előkelő üzleteiben tölti segédéveit. 1926-ban nyitja meg modernül berendezett hölgyfodrász üzletét. Az 1927. évi fodrászversenyen dícséretet, az 1930. évin a hajfestésért elismerő oklevelet nyert. Fiatal kora dacára szakiskolai oktató és a szakmájának egyik vezető egyénisége. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Neje: Molnár Ilona.

Preisach Jakab, fodrász m. Semmelweiss u. 2. Szül. 1875-ben, felszab. 1891-ben Kisszentpéter községben. Segédéveit Brassóban és Budapesten töltötte. 1910-ben önállósította magát. Nagy szakértelemmel vezetett üzletében 3 segéd és 1 tanuló dolgozik. Az Ipt. békéltető biz.-nak volt tagja. Résztvett a világháborúban. Neje: Szilassy Rózsi.

Preisach Jakab

Propszt János

Privigyei Gyula, női fodrász m. Csáky u. 34. Szül. 1896-ban Nagykolcson, felszab. 1919-ben Budapesten. 11 évi segédeskedés után, 1930-ban átvette volt mestere üzletét, melyet azóta nagy tudással és szorgalommal vezet. 1 segédet, 1 tanoncot és 1 manikürt alkalmaz. Résztvett a világháborúban. Kit.: II. o. ez. v. é. Neje: Takács Erzsébet.

Prokop Ignác, úri fodrász m. Vármegye u. 3 Szül. 1873-ban, felszab. 1888-ban Tatatóvárosban.

Propszt János, úri és női fodrász m. Hungária körút 100. Szül. 1908-ban Cikó községben, felszab. 1925-ben Bonyhádon. Segédi gyakorlatát Budapest és Ujpest műhelyeiben szerezte meg. 1929-ben berendezett műhelyében 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Szakképzett mester, ki minden idejét üzlete fejlesztésére fordítja.

Puljer Fülöp, úri és női fodrász m. Dohány u. 54. Szül. Nagyjécsán 1883-

ban, felszab. Szegeden 1898-ban. Budapest és Szeged nagyobb műhelyeiben dolgozott mint segéd. 1912-ben lett önálló. Jelenlegi üzletét 1922-ben alapította. 2 segéd, 2 tanuló és 1 manikür segítségével szolgálja ki vendégeit jól berendezett műhelyében. Végigküzdötte a világháborút az orosz és olasz frontokon. Kit.: Ez. érd. ker. a koronával, ugyanaz korona nélkül, és vasker. Neje: Mégerle Teréz.

Puska Lajos, úri és női fodrász m. Király ucca 16.

Rabong János, úri fodrász m. Izabella

Puljer Fülöp

Raity István

ucca 68. sz.

Pain Radoje Rezső, úri és női fodrász m. Hold ucca 5.

Raity István, úri fodrász m. Szív ucca 1. szám.

Rakits Aladár, úri fodrász m. Zsigmond u. 21. Szül. 1881-ben Komáromban, felszab. 1896-ban Budapesten. Ugyanitt töltötte segédéveit. 1917-ben vette át a már 20 év óta fennálló műhelyet. Szaktudásával és szorgalmával a jelenlegi színvonalra emelte. 1896-ban résztvett a fodrászversenyen. Az Ipt. volt előljárósági tagja. Neje: Stein Etelka.

Rácz Ferenc, úri fodrász mester. Széchenyi népfürdő

Rácz Péter, fodrász m., Levente u. 8. Szül. 1878-ban Bács községben, Dernyén szab. 1897-ben. Mint segéd Amerika több nagyobb városában dolgozott két éven keresztül, majd Pozsony, Vukovár és Budapest legjobb üzleteiben képezte tovább magát. 1914—18-ig teljesített harctéri szolgálatot. Neje: Solyom Eszter.

Reberits Sándor, úri fodrász m. Retek u. 36. Szül. 1858-ban Mohácson, felszab 1876-ban Baján. A főváros egyik legidősebb érdemes mestere, 1884-ben lett önálló. Jelenlegi műhelyét 1923-ban alapította. 1 segéddel dolgozik.

Reichardt Géza, úri fodrász m. Enyedi u. 14. Szül. 1879-ben, felszab. 1895-ben Budapesten. Segédideje alatt a főváros előkelő üzleteiben dolgozott. 1909-ben lett önálló. Saját alapítású üzletében fia, Habal Károly segítségével dolgozik. Tevékeny résztvesz az Ipt. életében. Neje: Habal Anna.

Réder József, úri és női fodrász m. Felsőerdősor u. 5. Szül. 1875-ben, szab. 1891-ben Nagykikindán. Szeged, Hódmezővásárhely és Budapest műhelyeiben tökéletesítette segédévei alatt szakismereteit. 1897-ben rendezte be úri és hölgyfodrász műhelyét, amelyben 1 segéd, 1 tanuló és 1 manikür segítségével dolgozik. A világháborúban 7 hónapot töltött a fronton. Neje: Sipos Júlia.

Reif György, úri fodrász m. István út 5. Szül. 1889-ben Czikó községben, felszab. 1903-ban Mindszenten. Segédideje alatt szaktudását Győr, Sopron, Késmárk és Székesfehérvár nagyobb műhelyeiben fejlesztette. 1922-ben lett önálló. Műhelyében 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. A világháborúban résztvett. Neje: Schmiedt Katalin.

Réder József

Reif György

Reif Károly, úri fodrász m. Nádor u. 24. szám.

Renon Miklós, úri és női fodrász m. Alkotás u. 13. Szül. 1890-ben Nagyősz községben, felszab. 1907-ben Budapesten. Ugyanitt szerezte meg nagyobb műhelyekben segédi gyakorlatát. 1912-ben lett önálló. Jelenlegi üzletét 1930 január 15 óta vezeti. A modern felszerelésű üzletben 1 segéd, 1 fodrásznő, 1 manikür és 1 tanuló dolgozik. Résztvett a világháborúban. Öt havi frontszolgálat alatt kétszer megsebesült. Neje: Ladvenicza Teréz.

Reinhard Miklós, úri és női fodrász m. Aradi u. 11. Szül. 1885-ben, felszab. 1901-ben Nagykikindán. Önállósítása előtt Szeged, Salgótarján és Budapest műhelyeiben tökéletesítette magát szakmájában. 1913-ban rendezte be modern kényelemmel műhelyét. 3 segédet, 1 tanulót és 1 manikürt foglalkoztat. A világháború-

ban 36 hónapot töltött az orosz és olasz frontokon. Kit.: Kétszer br. v. é. és K. cs. k. Neje: Varga Zsuzsanna.

Renczés Jenő, úri fodrász m. Csengery u. 84. Szül. 1892-ben Sopronban, felszab. 1907-ben Budapesten. Bejárta Német- és Oroszországot, Ausztriát és az ország nagyobb városait, mindenütt gyarapítva szakismereteit. 1918-ban lett önálló. Modern felszerelésű műhelyében 3—4 segédet foglalkoztat. A világháborúban rövid frontszolgálat után orosz hadifogságba került. Egyszer megsebesült. Neje Kiensl Katalin.

Renon Miklós

Renczés Jenő

Reinbold Mátyás, úri és női fodrász m. Alsóerdősor u. 5. Szül. 1888-ban, felszab. 1904-ben Végváron. Hosszabb időn át dolgozott mint segéd Resicabánya, Temesvár és Budapest műhelyeiben. 1912-ben alapított jól felszerelt műhelyében 3 segédet, 2 tanulót és 1 manikürt foglalkoztat. Munkájáért 1909-ben és 1927-ben elism. oklevelet nyert. Neje: Holchauer Etel.

Reinbold Mátyás

Rengey Miklós

Rengey Miklós, úri és női fodrász m. Kertész u. 29. Szül. 1886-ban Óbádon, felszab. 1901-ben Csák községben. Mint segéd Temesvár és Budapest műhelyeiben szerzett gyakorlatot. 1912-ben önállósította magát. Szakértelemmel vezetett műhelyében 1 segéd, 1 tanuló és 1 manikür dolgozik. A világháborúban a 61. gyalogezredben harcolt. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Schwechtye Paula.

Reinmann József, úri fodrász m. Jókai u. 14. Szül. 1866-ban Hodzsák községben, felszab. 1884-ben Palánkán. Segédidejét legnagyobb részben Budapest neves mesterei mellett töltötte. 1890-ben nyitotta meg műhelyét, amelyben szakszerű vezetése mellett 2 segéd és 2 tanuló dolgozik. Neje: Lumniczer Zsuzsanna.

Repics János, fodrász m. Izabella u. 37. szám.

Reiter Mihály, fodrász m. Kálmán u. 21. szám.

Reiterits Gyula, úri és női fodrász m. Munkácsi u. 37.

Reiterits Gyula, úri és női fodrász m. Erzsébet királyné út 30.

Rezső Gusztáv, úri és női fodrász m. Ábel Jenő u. 33. Szül. 1890-ben, felszab. 1908-ban Nyitrán. Budapesten Érsekújvárott és Bukarestben fejlesztette segédévei alatt szaktudását. 1921-ben alapította saját erejéből műhelyét, amelyet modern berendezéssel szerelt fel. A világháborúban 21 hónapig a fronton szolgált. Háromszor megsebesült. Neje: Dehn Erzsébet.

Rév Fülöp

Révész József

Révész József, úri és női fodrász m. Jászberényi út 17. Szül. Piskiben 1886-ban, felszab. 1902-ben Soborsonban. Szaktudásának fejlesztése végett dolgozott Berlin, Bécs, Abbázia, Trieszt, Fiume és Bukarest műhelyeiben, majd hazajöve, kiváló szaktudással felruházva, 1910-ben önállósította magát. 1 segéddel dolgozik. Pénztárnoka a X. kerületi ipartestület csoportnak. A világháborúban az olasz fronton küzdött. Neje: Kántor Róza.

Rév Fülöp, úri fodrász m. Vécsey u. 5. Szül. 1864-ben Cservenkán, felszab. 1880-ban Zomborban. Segédidejét az ország fővárosában, Bécs, Párizs és Svájc nagy városaiban töltötte és tökéletesítette magát iparában. 1889-ben lett önálló. Mostani, a legmodernebb amerikai székekkel berendezett üzemét 1902-ben nyitotta meg. Önállóságának 40 éves jubileuma

alkalmából szaktársai meleg ünneplésben részesítették. Érdemeiről a nagy napilapok is megemlékeztek. Elterjedt és általánosan használt szabadalma a Révféle szappantok. Elnöke volt az V. kerületi szakcsoportnak. Neje: Konkoly Erzsébet. Béla fia önálló fodrász mester.

Rippl József, úri és női fodrász m. Zsigmond u. 1. Szül. 1877-ben Németújfaluban, felszab. 1893-ban Pécsett. Segédévei alatt megfordult Magyarország, Ausztria, Német- és Franciország nagy városaiban. Gazdag tapasztalatait 1893-ban nyitott önálló műhelyében érvényesítette, ahol 3 segéd, 1 manikür és 4 tanuló dolgozik. 1910-ben állami ösztöndíjjal végezte a berlini női fodrászati akadémiát. Tanára és elnöke volt a budapesti női fodrászati akadémiának. Itthon számos elismerést és oklevelet szerzett kiváló tudása révén. Tagja több iparos és társadalmi egyesületnek. A világháborúban egyszer megsebesült. Neje: Németh Rozália.

Ripszám József, úri fodrász m. Retek ucca 2. sz.

Rizing János

Riezmayer György

Rizing János, úri fodrász m. Zrinyi u. 7. Szül. 1894-ben, felszab. 1911-ben Felsőgallán. Mint segéd Budapest, Bécs és több vidéki város műhelyében gyarapította szaktudását. 1926-ban saját erejéből önállósította magát. Modern berendezésű üzletében 1 tanulóval dolgozik. Tagja több társad. és jótékony egyesületnek. A világháborúban súlyosan megsebesült. 50 százalékos rokkant. Neje: Schweitzer Teréz.

Riezmayer György, úri fodrász m. Szül. 1909-ben Rákosfalván, felszab. Budapesten 1927-ben. Ugyancsak a fővárosban gyarapította mint segéd szaktudását. Majd 1923-ban megnyitotta mostani üzletét, melyet nagy körültekintéssel vezet. Tagja a Polg. Társaskörnek.

Rohál Sándor, úri és női fodrász m. Ráday ucca 39.

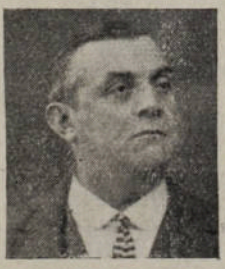
Rosner Herz, úri és női fodrász m. Király u. 11. Szül. 1869-ben Bródi-ban, felszab. 1882-ben ugyanott. Bécs, München és Budapest fontosabb állomásai segédéveinek. 1892-ben Csernovitzban önállósította magát. Később Bécsben, majd 1904-ben Budapesten nyitott üzletet. Széleskörű külföldi tapasztalatait modern berendezésű üzletében hasznosítja és 3 segéddel dolgozik. Résztvett a világháborúban. Neje: Zuckermann Róza. Frigyes fia a szakmában dolgozik.

Róka Erzsébet, férjezett Benkő Lajosné, úri és női fodrász m. Horthy Miklós út 71. Szül. Makón, felszab. 1927-ben Budapesten. Három évi praxis után, 1930-ban megnyitotta és modern berendezéssel felszerelte saját alapítású üzletét. 1 segéd és 1 tanuló ta'ál üzemében munkát. 1930 február hó 2-án férjhez ment Benkő Lajos gépészmérnökhöz.

Román István, úri és női fodrász. Szövetség u. 2/b. Szül. 1890-ben Vácott, felszab. 1907-ben Budapesten. Önálló, jól berendezett műhelyét 1914-ben nyitotta meg. 1 segédet és 2 tanulót alkalmaz. Már 5 tanulót szabadított fel. 1912-ben nőül vette Liszt Ludmillát.

Román Károly, úri és női fodrász m. Visegrádi u. 66.

Romanszky József, úri fodrász m. Tábornok u. 18. Szül. 1897-ben Miskolcon, felszab. 1913-ban Ujpesten. Budapest, Miskolc, Kolozsvár és Balassagyarmat segédéveinek fontosabb állomáshelyei. Műhelyét saját erejéből 1930-ban alapította. 1 segédet alkalmaz. A világháborúban 18 hónapot a fronton töltött. Háromszor megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és vasker. Neje: Koncz Zsuzsanna.

Rosner Herz

Romanszky József

Romer Jakab, úri fodrász m. Sas u. 4. Szül. 1893-ban, felszab. 1909-ben Budapesten. Ugyanitt tevékenyekedett mint segéd előkelő üzletekben. 1924 óta önálló Jelenlegi műhelyét 1926-ban nyitotta meg és kényelmes felszereléssel látta el. 2 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A

világháborúban 7 hónapot a fronton töltött. Neje: Palkó Erzsébet.

Romhab István, úri fodrász m. Vörösvári út 147/b. Fióküzl.: Föld u. 33. Szül. 1905-ben Bécsben, felszab. 1922-ben Budapesten. A fővárosban folytatta iparát mint segéd 1926-ig, amikor önállósította magát. Ugyanebben az évben rendezte be fióküzletét is. Műhelyeiben 3 tanulót foglalkoztat. Tagja a Fodrászmesterek Szöv.-nek. Neje: Feigl Vilma.

Rosenzweig János, úri fodrász m. Krisztina körút 77. Szül. 1873-ban Sándorházán, felszab. 1888-ban Szegeden. Szeged, Temesvár, Nagyszeben és Budapest műhelyeiben folytatott segédi gyakorlatot. 1899 óta önálló mester. Jelenlegi üzletét 1905 óta vezeti és magas nívóra fejlesztette. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Reitneck Katalin.

Róna Andor, úri és női fodrász m. Síp ucca 17.

Ruisz Ágoston

Sauerwein Henrik

Ruisz Ágoston, úri fodrász m .Várna u. 9. Szül. 1886-ban Budapesten, felszab. 1904-ben Cseh Károly mesternél. Neves üzletekben szerezte meg segédi gyakorlatát. 1928-ban önállósította magát saját erejéből. 1 segédet alkalmaz. A világháborúban orosz hadifogságba került, onnan hazatérve, az olasz fronton küzdött. Neje: Bosnyakovits Erzsébet.

Sauerwein Henrik, úri és női fodrász m. Mester u. 51. Szül. 1883-ban, felszab. 1901-ben Gyönkön. Nagyobb vidéki városokban és a fővárosban töltötte segédidejét. Kellő tapasztalat szerzése után, 1911-ben a Ferenc körúton önálló üzemet nyitott. 1915 óta vezeti mostani üzletét. Modern berendezése és a közönségével szemben tanusított figyelmes bánásmód, nagy látogatottságot biztosít a műhelynek. A világháborúban az orosz fronton küzdött. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és seb. érem. Neje: zupói Horváth Teréz.

Sárközy András, úri fodrász m. Aréna út 24. Szül. 1882-ben, felszab. 1899-ben Csépán. Mint segéd Muraszombat, Hódmezővásárhely és Budapesten szerzett a szakmában gyakorlatot. 1911-ben saját erejéből rendezte be önálló műhelyét. Minden szakbavágó munkát kifogástalanul végez. A világháborúban az orosz és olasz frontokon harcolt. Kétszer megsebesült és sebesülten olasz fogságba jutott. Neje: Hegedűs Mária.

Schausz György, úri és női fodrász m. Ranolder u. 7b.

Sárközy András

Schäffer György

Schäffer György, úri fodrász m. Jókai u. 2. Szül. 1866-ban Zichifalván (Torontál m.) felszab. 1885-ben. Mint segéd Versecen és a főváros több előkelő üzletében dolgozott. 1888 óta önálló. Modern üzletében 2—3 segéd és 1 tanuló dolgozik. Az Ipt. békeltető biz.-nak volt tagja. Neje: Verler Anna.

Scheily Lipót, úri fodrász m. Szentendrei út 30. Szül. 1874-ben Visegrádon, felszab. 1892-ben Budapesten. Segédéveit a főváros jobb mesterei mellett töltötte. 1896-ban alapította saját erejéből jónevű üzletét, amelyben eddig 47 tanulót képezett ki segéddé. Jelenleg 1 segéddel dolgozik. Elnöke a Munkástelepi Asztaltársaságnak és 1920 óta a bpesti fodrászmesterek III. ker. osztályának pénztárosa. A világháborúban 18 hónapot töltött a fronton. Neje: Mészáros Hermina.

Scheily Lipót

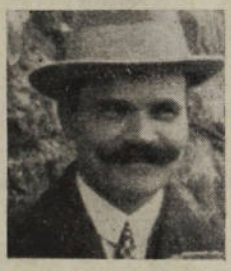
Schreyer János, úri és női fodrász m. Márvány u. 46. Szül. 1874-ben Nagyősz községben, felszab. 1882-ben Szegeden.

Budapest legjobb mestereinek műhelyeiben szerezte meg segédi praxisát. 1900-ban lett önálló. 1922 óta foglalkozik női fodrászattal is. Számos tanoncot szabadított fel, akik mindannyian büszkék mesterükre. A világháborúban 3 évig szolgált az olasz fronton. Neje: Tarsó Etel. Zoltán fia a fodrászatot tanulja.

Scherdinger Ferenc úri és női fodrász m. Türr István u. 6. Szül. 1897-ben Neulengbach-Markt városában, felszab. 1916-ban Fiumében. Egy előkelő cég hívására Budapestre jött, ahol előbb mint segéd, majd mint üzletvezető működött. 1927-ben nyitotta meg komforttal berendezett műhelyét, amelyben irányítása mellett 3 segéd látja el a munkát. A világháborúban az orosz, olasz és francia frontokon harcolt. Kit.: II. és III. o. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Boczkó Erzsébet.

Schiller József

Schlotthauer József

Schiller József, úri fodrász m. Nádor u. 28. Szül. 1860-ban, felszab. 1875-ben Lippán. 1878 óta állandóan Budapesten működik. 1884-ben lett önálló Mária Valéria u. 17. sz. a. és jelenlegi műhelyét 1905-ben helyezte át fenti cím alá. Egyike a főváros legrégibb mestereinek. Saját gyártmányú különleges hajpomádéját előszeretettel használják. 1886—89-ig az Ipt. elöljárósági tagja volt. Tagja a tanoncvizsg. biz.-nak.

Schlechter Mátyás, úri és női fodrász m. Király u. 13. III. udv. 28. Szül. 1893-ban Nagybecskereken, felszab. 1910-ben Budapesten. Ugyanitt dolgozott jónevű mesterek mellett mint segéd. Önálló műhelyt 1922-ben nyitott és abban 1 segéd, 1 tanuló és manikür segítségével dolgozik nagy szakértéssel. A világháborúban 1915-től fogva vett részt és tíz hónapi frontszolgálat után orosz fogságba került. Kétszer megsebesült. Neje: Dávid Mária.

Schlesinger Izidor, fodrász m. Váci út 18. szám.

Schlotthauer József, úri fodrász m. Hársfa u. 57. Szül. 1885-ben, felszab. 1904-ben Budapesten. Mint segéd a fővárosban dolgozott. Jól felszerelt műhelyét 1909-ben nyitotta meg. 1 segéddel dolgozik. A világháborúban 48 hónapig a szerb, orosz, olasz, román frontokon harcolt. Neje: Bellák Mária.

Schmál Pál, úri- és hölgyfodrász m., Szt. László út 115. Szül. Bécsben 1905-ben, Jászberényben szab. 1922-ben. Mint segéd magyarországi városokon kívül megfordult Bécs, Baden és Abbazia műhelyeiben tudását fejlesztve, tapasztalatait bővítve. 1930-ban önállósította magát. Élénk részt vesz a társadalmi és ipari életben. A T. S. C. ellenőre és pénztárnoka a Terézvárosi Műkedvelő Körnek. Neje: Rigó Rozália.

Schmidt Antal, úri és női fodrász m. Berzenczey u. 15. Szül. 1889-ben Kiszomborban, felszab. 1903-ban Szegeden. Segédidejét Szeged, Kolozsvár és Budapest jó mesterei mellett töltötte. 1912 óta önálló. Jelenlegi üzletét 1930-ban vette át. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban az összes frontokon harcolt. Az Isonzónál megsebesült. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Simon Julia.

Schmiedt Mátyás, úri és női fodrász m. Gyöngyösi út 24. Szül. 1885-ben Ujbesenyőn, felszab. 1902-ben Budapesten, ahol tovább folytatta segédi praxisát. 1912-ben önállósította magát és berendezte saját erejéből műhelyét, amelyben

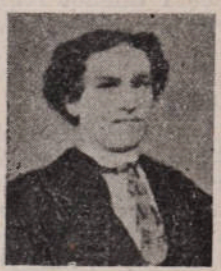
Schmiedt Mátyás

1 segéddel dolgozik. Minden idejét iparának és családjának szenteli. Résztvett a világháborúban az olasz, francia és a szerb frontokon. Neje: Mathia Katalin.

Schmidt Ferenc, úri fodrász m. Alkotmány u. 20. Szül. Szentandráson 1871-ben, felszab. ugyanott 1888-ban. Szaktudása fejlesztése végett Budapestre jött és itt előkelő üzletekben segédeskedett. 1895-ben nyitotta meg saját alapítású tökéletes berendezésű műhelyét. 3 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. Eddig 10 tanulót szabadított fel. Neje: Galba Rozina.

Schmidt Jakab, úri fodrász m. Margit körút 62. Szül. 1883-ban, felszab. 1899-ben Cservenkán. Budapesti műhelyekben gyarapította mint segéd szakismereteit. 1905 óta önálló. Mostani műhelyét 1914-ben vette át. Felszerelése és berendezése a modern követelményeknek minden tekintetben megfelel. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban 4 hónapot a fronton szolgált. Neje: Klausz Irma.

Schmidt Károly, úri és női fodrász m. és parókakészítő. Bálvány u. 14. Szül. 1844-ben Budapesten és ugyanitt szabadult. Megfordult Európa legtöbb fővárosában. 1865-ben az olasz királyi udvarnál mint udvari fodrász működött, fodrásza volt Miksa mexikói császárnak. Mostani üzletét 1867-ben alapította. Néhány éve visszavonult a munkától és fia, **Sch. János** vezeti műhelyét. Sch. János szül. Nápolyban 1867-ben, felszab. 1883-ban, azóta atyja üzletében működik.

Schmidt Károly

Schnur Lajos

Schmal József, úri és női fodrász m. Kecskeméti u. 14. Szül. 1898-ban, felszab. 1915-ben Csepelen. Szülővárosában és Kispesten töltötte segédéveit. 1927 óta önálló társasviszonyban Székány Kálmánnal. A közös műhelyben 2 segéd, 3 tanuló és 1 manikür dolgozik. 1916-tól fogva vett részt a világháborúban. Kétszer megseb. és olasz hadifogságba került. Kit.: I. és. II. o. v. é., K. cs. k.

Schmeider János, úri és női fodrász m. Zrinyi u. 16.

Schnur Lajos, úri fodrász m. Nefelejts u. 33. Szül. 1906-ban, felszab. 1922-ben Budapesten. Mint segéd ugyanitt és Veszprémben dolgozott. Nagy szakértelemmel vezetett üzletében 1 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. tagja.

Schöller Izidor, úri és hölgyfodrász m. Királyi Pál u. 9. Szül. 1875-ben Dettán, felszab. 1890-ben fivére, Sch. Mihály üzletében. A főváros nagy műhelyeiben eltöltött segédidő után, 1899-ben átvette Budapest egyik legrégibb műhelyét s azt újonnan felszerelte. 2 segéd és 1 tanuló látja el üzlete munkáját. A Temetkezési Egylet alelnöke.. A világháborúban 1915-től 1918-ig vett részt.

Schön Antal, fodrász m. Magyar u. 1.

Schön István, fodrász m. Dob u. 59.

Schreiner József, úri fodrász m., Szigetvári u. 25/b. Szül. 1864-ben Rácmecske községben, szab. 1881-ben Bátaszéken. Hogy szakmáját tökéletesen elsajátíthassa, Budapestre jött és 22 éven át működött segédi minőségben. 1902-ben önállósította magát. Jól felszerelt műhelyében 1 segéddel dolgozik.

Schreiner József

Schumacher János

Schuch János, úri és női fodrász m. Szent László út 26. Szül. 1877-ben, felszab. 1896-ban Perjámoson. Miskolc, Temesvár, Arad és Budapest műhelyeiben fordult meg segédévei alatt. 1903-ban alapította saját erejéből jól felszerelt műhelyét. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Heindl Leopoldina. Károly fia felszabadult fodrász, az 1930. évi fodrászversenyen második díjat nyert.

Schuch Mátyás, úri fodrász m. Szent László út 13. Szül. 1883-ban Perjámoson, felszab. 1901-ben Budapesten. A fővárosban és Sklenó fürdőn dolgozott mint segéd. 1906-ban alapított műhelyében a férfifodrászat minden ágával nagy szakértelemmel foglalkozik. A Terézvárosi F. C. vezetője és v. alelnöke. Neje: Schuch Katalin.

Schumacher János, fodrász m. Hegedüs Sándor u. 14. Szül. Zsablyán 1879-ben, szab. u. ott 1894-ben. Mint segéd Baja és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1903-ban lett először önálló, jelenlegi jól berendezett műhelyét 1927-ben alapította. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban részt vett. Neje: Heiner Johanna.

Schultz Vencel, úri és női fodrász m. Ráday u. 15. Szül. 1899-ben, felszab. 1916-ban Budapesten Prokop Ignácnál, ahol mint segéd is dolgozott. 1924 óta önálló. Műhelyében 2 segéd és 1 tanuló dolgozik. Egyike a szakma legképzettebb mestereinek. Volt szakoktató. A világ-

háborúban a román és olasz frontokon harcolt. Egyszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. és seb. érem. Neje: Gutmann Gizella.

Schutt István, úri és női fodrász m. Erzsébet körút 1. Szül. 1878-ban, felszab. 1920-ban Budapesten. Tapasztalatokban gazdag segédévek után, 1926-ban nyitotta meg a mai követelményeknek minden tekintetben megfelelő műhelyét. 4 segédet, 3 tanulót és 2 manikürt foglalkoztat. A világháborút mint főhadnagy küzdötte végig. Kit.: Sign. Laudis és K. cs. k. Neje: Farkas Julianna.

Schutzbach József, úri fodrász m. Szerdahelyi u. 11. Szül. 1885-ben Kaposfüreden, felszab. 1901-ben Kaposváron. 24 éven át dolgozott mint segéd a főváros legjobb üzleteiben. 1925-ben saját erejéből önállósította magát. A mai kor kívánalmainak megfelelően berendezett műhelyében 2 segéddel dolgozik. Neje: Sándor Teréz.

Schumann Alajos, úri fodrász m. Dob u. 100. Szül. 1878-ban, felszab. 1892-ben Budapesten. Szaktudását Német-, Olasz- és Franciaország nagy városaiban gyarapította. Az 1915-ben megnyitott műhelyében 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Munkáját 2 díszoklevéllel és 1 bronzéremmel tüntették ki. A világháborúban hosszú időt orosz és szerb fogságban töltött. Neje: Vasváry Etel. Alajos és Zoltán fiai a szakmában dolgoznak.

Schumann Imre

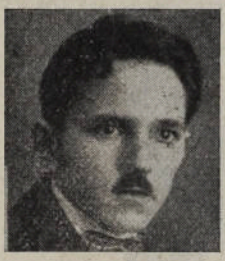

Schurmann Mihály

Schumann Imre, úri fodr. m. Izabella u. 45. Szül. 1883-ban, felszab. 1900-ban Alsómocsoládon. Az ország nagyobb városaiban, a fővárosban és Karlsbadban dolgozott mint segéd. Szaktudását jól felszerelt műhelyében hasznosítja, amelyben 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban az orosz, olasz és román frontokon harcolt. Kit.: Kis ez. v. é., kétszer br. v. é. és K. cs. k. Neje: Brunner Anna.

Schur Miklós, úri fodrász m. Alsóerdősor u. 36. Szül. 1894-ben, felszab. 1909-ben Budapesten. A fővárosban szerezte meg jó mesterek mellett segédi gyakorlatát. 1926-ban vette át a már 30 év óta fennálló műhelyt, amelyben 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Végigküzdötte a világháborút. Két évig orosz hadifogságban szenvedett. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Hoffmann Mária.

Schurmann Mihály, úri fodrász mester. Tisza u. 5. Szül. 1869-ben, felszab. 1889-ben Nyitrán. Szülővárosában és Budapesten működött mint segéd. 1895-ben Aranyosmaróton lett önálló. Jelenlegi üzletét 1899-ben alapította. Tanoncideje alatt elism. arany okl. tüntették ki. A világháborúban az orosz fronton 3 és fél évig teljesített szolgálatot. Neje: Friedl Julianna. Gyula és Lajos fiai felszabadult fodrászok.

Scheurerer Antal

Sikos Antal

Schwach Lázárné, úri fodrász.

Schwarcz Sándor, úri fodrász m. Thököly út 30. szám.

Schwartzer Konrád, úri fodrász mester. Mérleg ucca 10.

Seregi Alfréd, úri és női fodrász m. Türr István u. 2. Szül. 1891-ben, felszab. 1909-ben Budapesten. Németország és Ausztria nagy városaiban, majd Nagyváradon, Szabadkán és Pécsett dolgozott mint segéd. 1919-ben vette át a már 50 éve fennálló üzletet, amelyet a modern követelményeknek megfelelően átalakított. Számos éremmel és elismerő oklevéllel lett kitüntetve. A szakmának egyik legszámottevőbb mestere. A női fodr. szakoszt.-nak volt elnöke, az Ipt.-nek v. alelnöke, a tanoncvizsg. biz. tagja, a Fodr. Szaklap tevékeny munkatársa stb. stb. A világháborúban résztvett. Kit.: II. o. v. é., német v. é., K. cs. k. Neje: Szabó Zsuzsanna.

Scheurerer Antal, úri fodrász m. Ónodi u. 10. Szül. 1904-ben, felszab. 1921-ben Budapesten. Ugyanitt folytatta gyakorlatát mint segéd. 1929-ben alapította önálló üzletét, amelyben 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. Háznagya a kőbányai fodrászok csoportjának.

Sikos Antal, úri és női fodrász m. Martinovich tér 1. Szül. 1883-ban, szab. 1900-ban Szatmárnémetin. Ruttka, Orosháza, Budapest és Miskolc segédéveinek fontosabb állomáshelyei. 1906-ban önállósította magát. Nagy szakértelemmel vezetett műhelyében 2 segéd és 2 tanuló dolgozik. Tagja több társad. egyesületnek. Neje: Oláh Mária női fodrász, értékes segítőtársa az üzletben.

Sikos Nándor, fodrász m. Erzsébet királyné út 32. Szül. 1895-ben, felszab. 1909-ben Keszthelyen. Az ország nagyobb városaiban, továbbá Drezdában és Münchenben dolgozott mint segéd. 1927-ben nyitotta meg önálló műhelyét, amelyben értékesíti külföldi tapasztalatait. A világháborúban elveszítette jobblábát. Mint őrmester szerelt le. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., bronz v. é. és K. cs. k. Neje: Ferenczy Róza.

Sikos Nándor

Simkó Tivadar, úri és női fodrász m. Váci út 170.

Simonek Imre, úri és női fodrász m. Károly körút 22. Szül. 1892-ben, felszab. 1907-ben Érsekujvárt. Szaktudása fejlesztése érdekében Budapestre jött mint segéd és itt önállósította magát 1920-ban. Modern kényelemmel berendezett külön hölgy- és férfiszalónja nagy népszerűségre tett szert. 3 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Schönherr Erzsébet.

Sinkó István, úri fodrász m. Kiskorona u. 50. Szül. 1873-ban Páty községben, felszab. 1892-ben Torbágyon. Mint segéd budapesti jobb műhelyekben töltött hosszabb időt. 1897-ben önállósította magát. Jelenlegi üzletét 1929-ben alapította. 1 segédet foglalkoztat. Résztvett a világháborúban. Neje: Marafko Karolin.

Sinoros Szabó István, úri és női fodrász m. Erkel u. 2.

Sipka Antal, fodrász m. Szarka u. 6.

Sipos Ferenc, fodrász m. Soroksári út 84. szám.

Sipos Lajos, úri és női fodrász mester. Váci út 127.

Sonnenfeld Zsigmond, úri fodrász m. Pacsirta u. 21. Szül. 1871-ben, felszab. 1886-ban Nyitrán. Mint segéd Budapesten, Berlinben és Bécsben dolgozott, később tapasztalatok gyüjtése végett kivándorolt Amerikába. 1891-ben Bécsben önállósította magát. 1910-ben nyitotta meg budapesti üzletét. A világháborúban két évig frontszolgálatot teljesített. Kit.: szolg. érd. ker. Neje: Horeczky Mária.

Sonnenfeld Zsigmond

Soós László, úri és női fodrász m. Károly körút 9. Szül. 1899-ben, felszab. 1915-ben Foktő községben atyja üzletében. Milánó és Bécs előkelő műhelyeiben szerezte meg tökéletes szakismereteit. Önálló műhelyét 1930-ban nyitotta meg. A csempézett, modern műhelyben 2 segéd, 1 tanuló és 1 manikür dolgozik. Résztvett a világháborúban az olasz fronton.

Speizer János, fodrász m. Arany János ucca 27. sz.

Stadler Antal, úri és női fodrász üzlet. Iskola u. 36. Tulajdonos özvegyi jogon Stadler Antalné. Néhai S. A. szül. 1874-ben Mohácson, felszab. 1891-ben Zomborban. Hat évet töltött mint segéd Budapesten Horváth Ferenc műhelyében. Az üzlet 1899-ben alakult, 1923 óta női fodrászatra is be van rendezve. A műhelyben 2 segéd és 1 tanuló dolgozik. S. Antal, a üzemben dolgozik.

Stein Manó, fodrász m. Mária Valéria ucca 6. Hungária Szálló.

Stvanov Lyubivoj. úri fodrász m. Falk Miksa u. 13. Szül. 1881-ben Deszken, felszab. 1896-ban Szegeden. Bécs, Berlin nagyobb műhelyeiben dolgozott. Szegeden és a Vígszínházban mint színházi fodrász működött. Specialista a hajmunkákban. 1928 óta önálló. 1 segédet, 1 tanulót és 1 manikürt foglalkoztat. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje: Gáspár Paula.

Stricker M. Mihály, úri és női fodrász m. Andrássy út 57.

Ifj. Strubert János, úri és női fodrász m. Kolosi tér 3. Szül. 1900-ban, felszab. 1917-ben Budapesten atyja üzletében. 1930 óta atyjával, id. St. Jánossal társasviszonyban van. Az üzlet 1893-ban alakult, modern berendezéssel van felszerelve. Elvégezte az Ipt. hölgyfodrász tanfolyamát. Mindketten résztvettek a világháborúban.

id. Strubert János

ifj. Strubert János

Stück Adolf, fodrász m., Szív u. 16. Szül. 1882-ben, felszab. 1896-ban Budapesten. Ausztria nagy városaiban és Budapesten töltötte segédéveit. Az 1929-ben megnyitott, kényelemmel felszerelt műhelyében 1 segéd dolgozik. A világháborúban az olasz és orosz frontokon teljesített szolgálatot. Kit.: II. o. br. v. é. és K. cs. k.

Susztár István, úri fodrász m. Komocsy u. 33. Szül. 1875-ben Jászapátin, felszab. 1888-ban ugyanott. Kecskemét, Ujpest és Budapest jó mesterei mellett dolgozott mint segéd. 1897 óta önálló. Műhelyében 1 segéd és 1 tanuló talál munkát. A világháborúban 7 hónapi frontszolgálat után orosz hadifogságba esett és csak 3 év után jött haza. Neje: Pifkó Etel.

Stück Adolf

Susztár István

Szabady Antal, úri és női fodrász m. Fő u. 1. Szül. 1885-ben, felszab. 1901-ben Budapesten. Segédi gyakorlatát Bécs, München, Gastein, Merán, Abbazia, Franzensbad és Budapest műhelyeiben szerezte meg. A közel 50 éves multra visszatekintő üzletet 1918-ban vette át. 2 segéd, 2 tanuló és 1 manikür dolgozik az előkelően berendezett műhelyben. Az 1924 évi fodrászversenyen elismerő oklevelet nyert. Munkatársa több szaklapnak. A világháborúban résztvett. Kit.: Kis ez. v. é., ném. érd. ker., K. cs. k. és seb. é. Neje: Uzsák Margit.

Szabó Ferenc, úri és női fodrász m. Péterffy Sándor u. 51. Szül. 1896-ban Gödöllőn, felszab. 1913-ban Budapesten. Ugyanitt töltöttte segédi gyakorlatát is. Műhelyét 1924-ben alapította. A higié-

Szabó Gyula

nikus berendezésű üzletben 1 segéd és 1 tanuló talál foglalkozást. A világháborúban az orosz és olasz frontokon harcolt. 28 hónapot töltött orosz hadifogságban: Neje: Pelka Ilona.

Szabó Gyula, úri és női fodrász m. I. Horthy Miklós út 65. Szül. 1895-ben, felszab. 1913-ban Debrecenben. Ugyanitt dolgozott mint segéd. 1917 óta önálló.

néhai Szabó István

Jelenlegi műhelyét 1927-ben vette át. Egy év után az üzletet modernizálta és bevezette a hölgyfodrászatot. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Résztvett a világháborúban. Neje: Imre Eszter.

Özv. Szabó Istvánné, szül. Ergh Katalin, úri és női fodrász m. Alkotás u. 15. Néhai Sz. I. a műhelyt 1898-ban ala-

pította. Elhunyt 1917-ben a harctéren szerzett betegségben. Azóta Sz. I.-né özvegyi jogon folytatja az ipart. 1923-ban fia, Pál felszabadult és az üzletben nagy segítségére van. 2 segédet foglalkoztat. Tagyja az Ipt.-nek.

Szabó Károly, úri fodrász m. Kápolna tér. 5. Szül. 1892-ben, felszab. 1910-ben Szolnokon. Mint segéd Sárváron és Budapesten gyakorolta a szakmát. 1926 óta önálló. A modern felszereléssel berendezett műhelyben 1 segéddel dolgozik. A X. ker. szakcsoport előlj. tagja. Egy esztendeig harcolt az orosz fronton, majd hadifogságba került, ahonnan csak két év multán jutott haza. Kit.: br. v. é. Neje: Kuczig Éva.

Szabó Lajos, úri és női fodrász m. VII. Dohány u. 72.

Szabó László, úri fodrász m. Szigetvári u. 15. Szül. 1895-ben, felszab. 1911-ben Budapesten. A fővárosban és Nagykörösön töltött segédidő után 1924-ben alapította meg úri fodrászatát, amelyben maga szolgálja ki vendégeit. A világháborúban kétszer megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és seb. é.

Szabó Mihály, úri fodrász m. Mosonyi uccai rendőrség. Szül. 1875-ban, felszab. 1890-ben Kecskeméten. Segédéveinek állomásai: Kolozsvár, Nagyvárad, Kecskemét és Budapest. 1898-ban alapította meg műhelyét. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháború kezdetétől az összeomlásig frontszolgálatot teljesített. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. sign. pro moria.

Szadányi Gyula, úri és női fodrász m. Hársfa u. 31.

Szakács István, fodrász m. Nefelejts u. 47. szám.

Szakmáry Miklósné, úri fodrász m. Tisza u. 16.

Szalay Imre, úri és női fodrász m. X. Belső Jászberényi út 16. Szül. 1890-ben, felszab. 1906-ban Kiskunhalason. Mint segéd Bécs, Berlin és Budapest műhelyeiben praktizált. 1909 óta önálló. Jelenleg 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Közel 40 segédet adott az iparnak. 1924-ben elism. oklevéllel lett kitüntetve. Elnöke volt a VII. ker. szakcsoportnak. Neje: Teszler Ilona.

Szandrosits Ferenc, úri fodrász m., Prater u. 40. Szül. 1878-ban Budapesten, szab. 1895-ben ugyanitt. 1919-ben átvette atyja népszerű műhelyét és azt a modern követelményeknek megfelelően felszerelte. A világháborúban 24 hónapot a fronton töltött, mint szakaszvezető szerelt le. Neje: Schnur Etel.

Szathmáry Kálmán, úri és női fodrász m. Üllői út 115.

Szausz Ádám, úri fodrász m. Márvány u. 36. Szül. 1875-ben, felszab. 1891-ben Sándorházán. Önállósítása előtt, 1906-ig a főváros előkelő üzleteiben dolgozott mint segéd. Saját alapítású, nagy szakértelemmel vezetett üzletében dolgozik László fia is mint segéd. Neje: Korgó Róza.

Szántó Gyula, úri és női fodrász m. Liget tér 1. Szül. 1881-ben, felszab. 1894-ben Szobon atyja műhelyében. Szaktudását mint segéd Bécs, Pozsony és Budapest jeles mesterei mellett fejlesztette. 1910-ben alapította meg saját erejéből jól berendezett műhelyét, amelyben 2 segéddel, 2 tanulóval és 1 manikürrel dolgozik. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Kit.: K cs.-k. Rokkant. Neje: Blum Irén.

Szecskó László

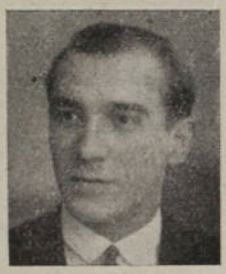
Szantó Lajos, úri fodrász m., Rökk Szilárd u. 21. Szül. 1883-ban, szab. 1900-ban Nagykanizsán. Mint segéd 7 éven át Budapest műhelyeiben fejlesztette szaktudását. Műhelyében 1 segéd és 1 tanuló talál munkát.

Szecskó László, a gyorsborotválás világrekordere, úri fodrász m. Szalay u. 10. (Pénzügyi palota.) Szül. 1882-ben Szegváron, felszab. 1898-ban Szentesen. Segédidejét Budapesten a Jacobi cégnél töltötte. 1910 óta önálló. Jelenlegi műhelyét 1922-ben alapította. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az 1929. évi fodrászversenyen 45 másodperces idővel a borotválás világrekord oklevelét kapta, ezt a páratlan teljesítményt is túlhaladta 1930. évi eredménye, amikor 43 másodperc alatt készült el kifogástalanul munkájával, mikor is az Ipt. nagy arany érdemkereszt dijjával tüntettetett ki. Az 1930-ban az iparfejlesztés terén kifejtett különös érdemei elismeréseül oklevéllel

lett kitüntetve. Résztvett a világháborúban. 1905-ben nőül vette Hrusz Margitot. 1 leánygyermeke van.

Szeiberling Vendel, úri fodrász m. Elemér u. 28. Szül. 1884-ben, felszab. 1901-ben Sombereken. Mint segéd többek között Bécs, Budapest és Brassó műhelyeiben dolgozott. 1911-ben alapított jól felszerelt műhelyében 1 segéd és 1 tanuló talál munkát. A világháborúban 6 hónapi frontszolgálat után orosz hadifogságba került, ahol 3 évig sínylődött. Fiát, ifj. Sz. Vendelt társul vette műhelyéhez. Neje: Horváth Teréz.

Szeiberling Vendel Szemerédy István

Szeim Péter, úri fodrász m. Vörösvári u. 8. Szül. 1866-ban, felszab. 1883-ban Szemlakon. Aradon és Budapesten dolgozott neves mesterek mellett mint segéd. 1900-ban átvette az apósa, Mokuszky János által 1885-ben alapított üzletet. Elnöke volt a III. ker. fodrászmesterek szöv.-nek. Neje: Martincsek Jusztinia. Géza fia szakképzett fodrász, jelenleg üzletében dolgozik.

Szekler Fülöp, úri és női fodrász m. Kisdiófa u. 9. Szül. 1876-ban, felszab. 1894-ben. Lemberg, Krakkó, Budapest és Bécs vezető mesterei mellett tökéletesítette magát szakmájában. 1901-ben alapította műhelyét. 1 segédet, 1 tanulót és 1 manikürt foglalkoztat. A világháborúban az orosz és román fronton teljesített szolgálatot. Egyszer megsebesült. Neje: Glasgoll Anna. Lipót és Benjámin fia a szakmában dolgoznak.

Szeles Emil, úri és női fodrász mester. Bethlen tér 3. Szül. Pécsett 1906-ban, felszab. Barcson 1924-ben. Segédéveinek legfontosabb állomásai Nagybajom, Pécs és Budapest. 1929-ben nyitotta meg kényelemmel berendezett önálló műhelyét, amelyben 2 segéd, 1 tanuló és 1 manikür működik. Fiatal, agilis mester, aki teljes energiával ipara fellendítésén dolgozik.

Szemere János, úri és női fodrász m. Király u. 95.

Szemerédy István, úri fodrász m. Klauzál u. 18. Szül. 1905-ben, felszab. 1921-ben K.-k.-Félegyházán. Szakismereteinek fejlesztése végett a fővárosba jött és itt töltötte segédidejét. 1929 óta önálló. Szépen berendezett műhelyében 1 segéd és 1 tanuló talál munkát.

Szemők Imre, úri és női fodrász m. Visegrádi u. 9. Szül. 1890-ben, felszab. 1904-ben Budapesten. Mint segéd Budapest és Siófok neves mestereinek oldalán szerzett tapasztalatokat. 1927-ben önállósította magát. 1 segéddel dolgozik. Résztvett a világháborúban.

Szentmihályi László

Szentmihályi László, úri fodrász m. Szív u. 26. Szül. 1883-ban, felszab. 1900-ban Kisvárdán. Segédidejét Miskolc és a főváros műhelyeiben töltötte. 1918-ban lett önálló. Műhelyét elismert szaktudással vezeti. Neje: Gyalay Róza.

Szentiványi József, úri fodrász m. Vilmos császár út 4. Szül. 1891-ben Alsómocsoládon, felszab. ugyanott. Iparát mint segéd, Pécs, Kaposvár, Bécs és Budapest műhelyeiben gyakorolta. 1920 óta önálló. Modern berendezésű műhelyében 3 segéd, 1 tanuló és 1 manikür dolgozik. 1920-ban nőül vette Hegedüs Irént.

Szikora Rózsi Szikorao Endre

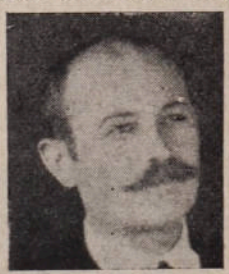
Székány Kálmán, a Székány és Schmal fodrászcég beltagja. Kecskeméti u. 14. Szül. 1892-ben, felszab. 1909-ben Baján. Mint segéd Budapest, Debrecen, Kassa és Veszprém műhelyeiben dolgozott. 1927 óta önálló.. A világháborúban az orosz és szerb fronton szolgált. (Ipari adatokat lásd Schmal Józsefnél.)

Szibelle József, úri és női fodrász m. Zoltán u. 11.

Szikora Endre, úri és női fodrász m. Harmat u. 12. Szül. 1880-ban, felszab. 1896-ban Nagyváradon. Szülővárosában, Budapesten és Nagykárolyban segédeskedett. 1906-ban alapította jól berendezett műhelyét. A világháborúban az orosz fronton szolgált és mint 45 százalékos rokkant szerelt le. Neje: Győry Erzsébet. Róza leánya kitanult úri és női fodrász, üzletében dolgozik. Endre fia most tanulja a szakmát.

Szilasi Károly, úri és női fodrász m. Horthy Miklós út 37. Szül. 1874-ben, felszab. 1894-ben Budapesten. Az ország nagy városaiban és Bécsben töltötte segédéveit. 1901 óta önálló. Már 22 éve bevezette műhelyébe a hölgyfodrászatot. A modern felszerelésű műhelyben 4 segéd szolgálja ki a legjobb polgári osztályból kikerülő közönséget. Az 1927. évi fodrászmester kiállításon ezüstérmet nyert. A világháborúban 15 hónapon át a fronton szolgált. Neje: Gold Hermin.

Szlávik Sándor, úri fodrász m. Kacsa u. 26. Szül. 1878-ban Billed községben, felszab. 1895-ben Szegeden. Temesvár, Orsova, Budapest, Bécs városok műhelyeiben folytatott segédi gyakorlatot. 1911-ben önállósította magát. Az átvett üzem 1887-ben alapíttatott. 1 segéd és 1 tanuló segítségével szolgálja ki közönségét. Vál. tagja a budapesti fodrászmesterek szöv.-nek. Neje: Müller Katalin.

Szlávik Sándor

ifj. Szmokov János

Szmokov János, úri fodrász m. Nefelejts u. 55. Szül. 1889-ben, felszab. 1906-ban Vingán. Kiváló szaktudását, Arad, Kolozsvár, Fiume, Marosvásárhely és Budapest jobb üzleteiben eltöltött segédi gyakorlatának köszöni. 1916-ban önállósította magát. 1 tanulót foglalkoztat.

Ifj. Szmokov János, úri és női fodrász m. Nefelejts u. 55.

Sztanisits Lázár, úri fodrász m. Ferenc József tér (Főkapitányság.)

Szuchentrong József, úri és női fodrász m. Falk Miksa u. 5.

Takács József, úri és női fodrász m. Hársfa u. 55. Szül. 1897-ben Enyingen, felszab. 1914-ben Budapesten, ahol mint segéd folytatta munkáját. Szépen felszerelt műhelyét 1925-ben nyitotta meg. A világháborúban 3 hónapot az olasz fronton töltött, majd hadifogságba került, ahonnan csak három év után jutott haza. Neje: Rakita Mária.

Takács József

Tamássy Ferenc

Tamási Sándor, úri fodrász m. Maglódi út 69.

Tamássy Ferenc, úri és női fodrász m. Gellért tér 1. Szül. Kisvárdán 1878-ban, felszab. Debrecenben. Budapesten folytatott jobb mesterek mellett segédi gyakorlatot. 1922-ben lett önálló. Kis műhelyét szorgalommal, szaktudással a mai elismert színvonalra emelte. Legutóbb 1928-ban teljesen újonnan átrendezte. A külön férfi és női terem csempézett és a technika legújabb vívmányaival van fölszerelve. 7 segéd, 2 manikür, 4 tanuló és 1 pénztáros áll válogatott közönsége rendelkezésére. A világháborúban résztvett. 11 hónapot olasz fogságban töltött. Kit.: Nagy és kis ez. v. é. és br. v. é.

Tamon János, úri fodrász m. Horthy Miklós út 69. Szül. 1901-ben Ercsi községben, felszab. 1917-ben Budapesten. A főváros nagyobb műhelyeiben folytatta mint segéd munkáját 1928-ig, amikor önállósította magát. 1929-ben kibővítette üzemét a hölgyfodrászattal. 1 segéd dolgozik műhelyében.

Tatai János, úri fodrász m. István út 31. szám.

Tatai József, úri fodrász m. Tisza István u. 5. sz.

Taugner Ádám, úri és női fodrász m. Üllői út 55. Szül. 1877-ben Varjason, felszab. 1894-ben Nagyszentmiklóson. Mint segéd Győr, Pozsony, Körmend és Nagykanizsa nagy műhelyeiben fejlesztette szakismereteit. Műhelyét 1905-ben nyitotta meg. A modern berendezésű üzlet a legkényesebb igényeket is kielégíti. 2 segédet és 1 tanulót alkalmaz. Az Ipt. volt vál. tagja. A világháborút az orosz

fronton küzdötte végig. Megsebesült. Kit.: K. cs. k. és seb. érem. Neje: Marx Anna.

Tábori János, fodrász m. Ráday u. 26. Szül. 1883-ban Németeleméren, felszab. 1899-ben Nagybecskereken. Szakismeretei fejlesztése végett segédi gyakorlatát Budapesten folytatta. 1906-ban mint segéd lépett be Könyvhegyi András műhelyébe, ennek halála (1902) után az üzlet vezetője lett, 1930-ban pedig mint önálló mester vette át az üzletet. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban orosz fogságba került. Neje: Ábrahám Paula.

Tehel Lajos, úri és női fodrász m. Dohány u. 55.

Theodorovich József

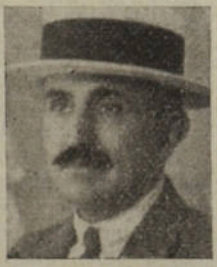

Tipold Ferenc

Theodorovich József, úri fodrász m. Mészáros u. 18. Szül. 1878-ban, felszab. 1894-ben Nasicon (Szlavónia.) Eszék, Pécs, Budapest, Wien, Unna-Königsborn (Németország) városok nagyobb műhelyeiben dolgozott mint segéd. 1904-ben nyitotta meg saját alapítású műhelyét. Maglódi háza szorgalmának és szaktudásának gyümölcse. 1 segéd és 1 tanuló dolgozik műhelyében. Elvégezte a továbbképző tanfolyamot. Az Ipt. munkájáért ezüstéremmel tüntette ki. Neje: Reiter Mária.

Tipold István

Toldy Lajos

Tipold Ferenc, úri és női fodrász m. Szondy u. 87. Szül. 1884-ben Kossuthfalván, felszab 1900-ban Budapesten, ahol mint segéd is dolgozott. 1907-ben nyitotta meg műhelyét, amelyben 1 segédet foglalkoztat. Két és fél éven át mint a szaktanfolyam oktatója működött.

Tipold István, úri fodrász m. Bulyovszky u. 28. Szül. Kossutfalván 1875-ben, felszab. Bácskossuthfalván 1890-ben. Mint segéd Ujvidék és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1895 óta önálló. 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. Eddig 4 tanulót szabadított fel. Az Ipt. v. vál. tagja. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Hock Mária.

Tokics János, úri és női fodrász m. Bártfa u. 8. Szül. 1902-ben, felszab. 1919-ben Ercsi községben. Mint segéd több vidéki városban dolgozott, majd Budapestre jött, ahol jobb mesterek műhelyeiben bővítette szaktudását. 1921 óta önálló. Jelenlegi műhelyét 1930-ban vette át. A modern felszerelésű üzletben 1 segédet foglalkoztat. Neje: Kónya Veronka.

Toldy Lajos, úri fodrász m. Jókai u. 3. Szül. 1881-ben, felszab. 1899-ben Csantavér községben. Segédidejének fontosabb állomásai: Szeged, Debrecen, Nagyvárad, Nyíregyháza, Zsolna és Budapest. 1906 óta önálló. Modern kényelemmel berendezett műhelyében 2 segéd és 1 tanuló dolgozik. A világháborúban 3 évig a fronton szolgált. Neje: Zajc Karolin.

Tolnay István, fodrász m. Kiskorona u. 54. Szül. 1888-ban, felszab. 1904-ben Budapesten. Szülővárosában és Bécsben dolgozott mint segéd. Szerzett tapasztalatait 1910-ben alapított műhelyében értékesíti. Jól felszerelt műhelyében 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. A világháborúban 26 hónapot a fronton töltött. Neje: Wolfort Emilia.

Tonigold Ferenc, úri fodrász m. Nagymező u. 29.

Tóth András, úri fodrász m. Ferenc József tér.

Tóth Ferenc, úri és női fodrász m. Wesselényi u. 63. Szül. 1893-ban, szab. 1911-ben Székesfehérvárt. Budapest legelőkelőbb műhelyeiben dolgozott mint segéd. Volt színházi fodrász. 2 segédet, 1 tanulót és 1 manikürt foglalkoztat. A világháborúban orosz hadifogságba került, ahol 3 évig szenvedett. Kit.: K. cs. k. Neje: Gerbán Ilona.

Tóth Gyula, úri fodrász m. Nürnberg u. 36. Szül. 1886-ban, felszab. 1902-ben Szatmáron. Vidéki városokban folytatott segédi gyakorlat után Budapesten jobb műhelyekben gyakorolta iparát. 1910-ben lett önálló. Jól berendezett műhelyében 3 segéd és 2 tanuló dolgozik. 1 tanulót szabadított fel. A világháborúban két teljes évet az orosz, szerb, olasz

és román frontokon töltött. Neje: Holler Teréz.

Tóth István, úri és női fodrász m. Hidegkúti út 31. Szül. 1902-ben Kisujszálláson, felszab. 1920-ban Mezőtúron. Mint segéd Kisujszállás, Kenderes, Mezőtúr, Putnok, Miskolc Pestszentlőrinc és Bpest gyakorolta iparát. 1927-ben alapította műhelyét és modernül szerelte fel. A fodrász szöv. szaktanfolyamát kitüntetéssel végezte. Résztvett a 1930. évi fodrászversenyen. Neje: Janovecz Erzsébet.

Tóth János, úri fodrász m. Retek u. 7. Szül. 1903-ban Dégh községben, felszab. 1921-ben Budapesten. Segédideje alatt több neves fővárosi műhelyben dolgozott. 1928-ban önállósította magát. A jól felszerelt műhelyben 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A Budai S. C. működő tagja.

Tóth József, fodrász m. Irányi u. 12.

Tóth Gyula

Török József

Tóth Vásárhelyi József, úri és női fodrász m. Lónyai u. 15.

Tőke By. Mihály, úri és női fodrász m. Fő u. 27. Szül. 1863-ban, felszab. 1881-ben Székesfehérvárt. Segédidejét Bécs és Budapest neves üzleteiben töltötte. 1899-ben lett önálló. Jelenlegi műhelyét 1928-ban vette át. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Eddig 6 tanulót szabadított fel. Neje: Bán Etel.

Török Ferenc, úri és női fodrász m., Röppentyű u. 19. 1894-ben szül. Ujpesten, 1911-ben Budapesten szab. Mint segéd több nagyobb üzletben fejlesztette szaktudását úgy az úri, mint a női fodrászatban. 1927-ben nyitott üzletében feleségével együtt, aki vizsgázott női fodrász, elsőrangú munkát végeznek. A világháborúban 1914—1918-ig vett részt. 1925-ben nősült. Neje: Palotay Róza.

Török József, úri fodrász m. Gergely u. 6. Szül. 1891-ben, felszab. 1907-ben Budapesten. Önállósítása, azaz 1920 előtt szülővárosa, Kecskemét és Érsekujvár műhelyeiben folytatott segédi gyakorlatot. Műhelyében 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban 24 havi frontszolgálat után hadifogságba került. Kétszer megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. seb. é. Neje: Krieser Mária.

Trapp Ferenc, úri és női fodrász m. Dembinszky u. 31.

Tréki Török József, fodrász m. Gr. Károlyi u. 28. Szül. 1876-ban Miskolcon és ugyanott szabadult. Segédi gyakorlatát Budapest előkelő műhelyeiben szerezte meg. 1904-ben átvette Budapest egyik legrégibb jóhírnevű üzletét, melyet modernizált. 3 segéd, 1 tanonc és 1 manikür dolgozik a műhelyben. A világháborúban résztvett. Neje: Réthy Irma.

Tverászer János, úri és női fodrász m. Teréz körút 24b. Szül. 1899-ben Tobicha (Csehorsz.) felszab. 1918-ban Bécsben. Segédidejét Bécs és Budapest jónevű műhelyeiben töltötte. 1929-ben alapította műhelyét. 1 segédet, 1 tanulót és 1 manikürt foglalkoztat. Specialista a fodrászatban. Szakavatott kezéből tökéletes munka kerül ki.

Uhmann Lajos, úri fodrász m. Hungária körút 180. Szül. 1890-ben, felszab. 1918-ban Budapesten. Segédévei alatt budapesti műhelyeken kívül Karcagon is megfordult és 8 évi tapasztalattal, kiváló szaktudással gazdagodva, 1926-ban modern berendezésű üzletet nyitott. 1 segéd és 2 tanuló nyer alkalmazást műhelyében.

Ungár Antal, úri fodrász m. Erzsébet királyné út 65.

Uram Emil, úri fodrász m. Thököly út 44. szám.

Uram József, úri és női fodrász m. Damjanich u. 45.

Urbán Gyula, úri fodrász m. Lajos u. 35. Szül. 1893-ban, felszab. 1910-ben Budapesten. A főváros műhelyeiben gyakorolta szakmáját. Segédévei befejeztével 1928-ban átvette atyja U. Fülöp műhelyét. A világháborúban 3 havi frontszolgálat után orosz hadifogságba került és csak 5 és fél év után tért vissza. Neje: Fischer Klára.

Vada József, úri és női fodrász m. Baross u. 112. Szül. 1883-ban Pincehelyen, szab. 1899-ben Hőgyészen. Önállósítása (1908) előtt Léva, Esztergom, Székesfehérvár, Békésgyula és Budapest nagyobb műhelyeiben segédeskedett. Saját alapítású, szépen berendezett műhelye az egész környéken népszerű. Bécsben és Prágában tett tanulmányútján sok értékes tapasztalatot gyüjtött. Neje: Kovács Margit Karolin.

Vajda Kálmán, úri fodrász m. Dohány u. 5. Szül. 1880-ban Gyulafehérváron, felszab. 1895-ben Rákospalotán. Mint segéd Budapesten gyarapította szakisme-

reteit. Előbb 1911-ben, majd 1929-ben önállósította magát. Szépen berendezett műhelyében 1 manikürös kiasszonyt alkalmaz. A világháborúban 8 havi frontszolgálat után 5 évig volt orosz fogságban. Neje: Veigler Rozália.

Urbán Gyula

Vajda Kálmán

Vajó József, úri fodrász m. Petrőczy u. 3. Szül. 1898-ban, felszab. 1914-ben Budapesten. Műhelye megnyitásáig, 1929-ig fővárosi és vidéki műhelyekben segédeskedett. Nagy szakképzettségét modern felszerelésű műhelyében érvényesíti. 1 tanulóval dolgozik. Tagja az Ipt. X. ker. csoportjának. Neje: Hermann Mária.

Ványi Benő

Varga György, úri fodrász m. Váci út 166. Szül. 1891-ben, felszab. 1907-ben Igaz községben. Deés, Kézdivásárhely, Budapest műhelyeiben gyakorolta mint segéd jónevű mesterek mellett iparát. 1916 óta önálló. Jól berendezett műhelyében József fia mint tanuló dolgozik. A világháborúban résztvett. Neje: Rákosi Ilona.

Varga György, úri fodrász m., Sándor tér 4. Szül. 1877-ben, szab. 1895-ben Nagykárolyban. Segédi gyakorlatát jónevű budapesti mestereknél szerezte meg. 1906-ban saját erejéből lett önálló. Műhelye 5 személyre van berendezve és tökéletes felszereléssel ellátva. 2 segéd és 2 tanonc van nála alkalmazásban. A világháborúban 36 hónapig frontszolgálatot teljesített. Neje: Magassy Mária.

borúban egyszer sebesült. Neje: Csuvitz

Varga István, úri fodrász m. Kada u. 24. Szül. 1886-ban Szombathelyen, felszab. 1903-ban Komáromban. Segédévei alatt Budapesten és Bécsben dolgozott. Olaszországi tanulmányútján megfordult az összes nagy itáliai városokban. Rendkívüli szaktudását 1928-ban alapított műhelyében érvényesíti. A világháborúban egyszer sebeesült. Neje: Csuvitz Etel.

Varga Sándor, fodrász m. Liliom u. 39. szám.

Varró György, fodrász m. Egyetem u. 2. szám.

Váczi Fülöp, fodrász m. Gróf Haller ucca 26. szám.

Ványi Benő, úri és női fodrász m. Lipót körút 23. Szül. 1896-ban, felszab. 1911-ben Cegléden. Szaktudását mint segéd, Budapest, Marosvásárhely és Fiume műhelyeiben gyarapította. 1919-ben lett önálló. Mostani üzletét 1926-ban vette át és a modern követelményeknek megfelelően átalakította. 4 segéddel és 3 tanulóval dolgozik. A háborúban megsebesült és mint 30 százalékos rokkant szerelt le. Kit.: K. cs. k. és seb. érem. Neje: Balog Angela.

Várallyay Zoltán, úri fodrász, a Sturecna Vilmosné féle fodrászüzlet felelős vezetője. Gyömrői út 55. Szül. 1873-ban Büdszentmihályon, felszab. 1893-ban Kassán. Segédévei alatt a Felvidék nagy városaiban gazdagította szaktudását. 1923 óta vezeti az üzletet nagy szakképzettséggel. A világháborúban résztvett.

Várvizy István, úri fodrász m. Zsigmond u. 96. Szül. 1897-ben Siklóson, felszab. Pécsett 1913-ban. Segédévei alatt ugyanezen két helyen és a fővárosban dolgozott szaktudását fejlesztve. 1927 óta önálló mester. Saját alapítású üzletében 1 tanonccal végzi szakképzett munkáit. A világháborúban 8 havi frontszolgálat után két évig sínylődött orosz fogságban. Neje: Boros Anna.

Veres István, úri és női fodrász mester. Nagymező u. 48. Szül. 1887-ben, felszab. 1904-ben Simánd községben. Hét éven át Erdély nagyobb városaiban és Bpesten gyarapította mint segéd szakismereteit, majd 1911-ben önálló lett. 1 segéddel és 2 tanulóval dolgozik szép berendezésű üzletében. 8 tanulót szabadított fel. A világháborúban résztvett. Kit.: K. cs. k. Neje: Szilassy Julianna.

Veréb Lajos, női fodrász m. István út 22. szám.

Viderján István, úri fodrász m. Garay u. 13. Szül. 1887-ben, felszab. 1903-ban Tatatóvárosban. Mint segéd Budapest,

Kassa, Liptószentmiklós és Trencsén műhelyeiben szerzett gazdag szaktudást. Önálló műhelyét 1927-ben nyitotta meg. 1 segédet alkalmaz üzletében. A világháborút az orosz és olasz frontokon küzdötte végig. Neje: Mikola Fáni.

Vidor Jenő, úri és női fodrász m. Szondy ucca 41a.

Viga Péter, úri fodrász m. Károly körút 19. Szül. 1898-ban, felszab. 1913-ban Budapesten. Iparát szülővárosa nagy műhelyeiben gyakorolta. Gazdag tapasztalatait 1928-ban alapított üzletében hasznosítja. Nagy körültekintéssel vezetett műhelyében 2 segéd, 1 tanuló és 1 manikür dolgozik. A világháborúban 24 hónapig az olasz fronton harcolt. Egyszer megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és seb. érem. Neje: Rezi Borbála.

Vóczi János, úri és női fodrász m. Damjanich u. 32.

Vörös Imre, úri és női fodrász m. Dohány ucca 96.

Vidor Jenő

Vrábely József

Vrabely József, úri és női fodrász m. Podmaniczky ucca 77. Telefon 165-72. Született 1873-ban Bajmokon, felszabadult 1890-ben Zomborban. Szaktudása fejlesztése végett Budapestre jött és itt több nagy műhelyben segédeskedett. 1904-ben lett önálló. Műhelyében 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. Sikerült tanoncmunkáiért pénzjutalmat és elismerő oklevelet nyert. Az Ipt. v. vál. tagja. Ellenőre a VI. ker. csoportnak. A világháborúban 36 hónapot a frontokon töltött. Kit.: K. cs. k. Neje: Lendvay Katalin. István fia női fodrász.

Vrana József, úri fodrász m. Izabella tér 1. Szül. 1890-ben, felszab. 1907-ben Puhón. Szaktudását Bécs, Budapest és több vidéki város műhelyeiben szerzett gyakorlatának köszönheti. 1927 óta mint elismert szakképzett mester működik. 1 segéd és 1 tanonc nyer elhelyezést műhelyében. Neje: Szauter Anna.

Weisz Árpád, úri és női fodrász m. Nagymező ucca 9.

Wachulik Béla, úri fodrász m. Mester u. 55. Szül. 1904-ben Budapesten. 1921-ben fodrász, majd hölgyfodrászi képesítést szerzett. 1928-ban alapított üzemében főleg a hölgyfodrászatot specializálja. 1 segéd és 1 tanonc nyer üzletében elhelyezést.

Weinczirl Károly

Werbőczy Ferenc

Weinczirl Károly, úri és női fodrász m. Király u. 70. Szül. 1894-ben Resicabányán, felszab. 1912-ben Máriaradnán. Segédéveit Óradna, Lippa, Komárom és Budapest műhelyeiben töltötte. 1929-ben nyitotta meg jól berendezett önálló műhelyét, amelyben 2 segédet, 1 női fodrászsegédet és 2 tanulót foglalkoztat. 1920-ban nőül vette Nagy Karolint.

Weisz Arnold, úri és női fodrász m. Dohány u. 17. sz.

Weisz Samu, úri és női fodrász m. Szövetség u. 30b.

Weiszmüller Péter, úri fodrász m. IX. Ferenc körút 44. sz.

Wentz János, fodrász m. Wesselényi

Werbőczy Ferenc, úri fodrász m. Francia út 8. Szül. 1889-ben, felszab. 1904-ben Jászapátin. A Jászság községeiben, Pesterzsébeten és Budapesten töltötte segédidejét. 1908-ban saját erejéből önállósította magát. 1906-ban Bécsben bronzéremmel lett jó munkájáért kitüntetve. Eddig 5 tanulót szabadított fel. A világháborúban a szerb fronton megsebesült. Mint 25 százalékos rokkant szerelt le. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., seb. érem és K. cs. k. Neje: Nagyistván Anna. Béla fia fodrászsegéd.

Weszely János, fodrász m. István út 47. szám.

Weszely László, úri fodrász m. Kisdiófa u. 12. Szül. 1892-ben Gelsén, felszab. 1909-ben Keszthelyen. 20 évi segédi gyakorlatának gazdag eredményeivel, 1929-ben önállóvá lett. Üzletében 1 segéd és 2 tanuló dolgozik. A világháborúban az orosz fronton harcolt.

Wetzler Fülöp, úri fodrász m. Kazinczy u. 34. Szül. 1874-ben Vágszered községben, felszab. 1892-ben ugyanott. 17

éven át az ország nagy városaiban szerzett tapasztalatait 1898-ban alapított üzletében kamatoztatta. 1 segéddel dolgozik modernül berendezett műhelyében. Neje: Márer Józsa.

Weszely László

Wetzler Fülöp

Windberger Jakab, úri fodrász m. Kőbányai út 46.

Windhoffer Pál, úri és női fodrász m. Kőbányai út 42. Szül. 1887-ben, felszab. 1904-ben Győrött. Segédévei alatt kitanulva iparának minden ágát, 1913-ban saját erejéből önállóvá lett. Az Ipt. alelnöke és vál. tagja, a szakoszt. előljárója. A világháborút végigküzdötte. Neje: Müller Lenke.

Wirth Ferenc, úri fodrász m. Nürnberg u. 20. Szül. 1896-ban, felszab. 1916-ban Budapesten. Lelkes szorgalommal tanulmányozva szakmáját segédi gyakorlata alatt, nagy jártasságra tett szert abban. Mint tanuló és mint segéd is, több ízben nyert oklevelet és bronzérmet. Műhelyét 1924-ben alapította. Neje: Vrtoch Mária.

Windhoffer Pál

Wolny József

Wolny József, úri fodrász m. Gergely u. 4. Szül. 1880-ban Temesvárott, felszab. 1897-ben Ujaradon. Szakmájának alapos elsajátítása céljából bejárta az erdélyi nagy városokat. Megfordult Bécsben és Budapesten is. Önálló üzletét 1919-ben alapította. 1 segéddel és 1 tanonccal végzi kiváló munkáit. A világháborúban az orosz és olasz frontokon küzdött. Egyszer megsebesült. Neje: Hoffmann Józsa.

Wujcsics Vladimir, úri fodrász m. Szül. 1874-ben Vukováron, felszab. 1889-ben Pétervárадon. Szakismereteinek kibővítése céljából Budapestre jött, majd 1898-ban önálló üzletet nyitott. Műhelyében 1 segéd és 1 tanuló nyer elhelyezést. A világháborúban résztvett.

Wuits György, fodrász m. Orczy út 16. Szül. 1876-ban, felszab. 1894-ben. Segédi gyakorlatának megszerzése után 1903-ban önálló lett. Minden kényelemmel felszerelt műhelyében 1 segéddel dolgozik. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. 1903-ban nőül vette Szekeres Zsuzsannát.

Wujcsics Vladimir

Zettlmayer Ferenc

Zacháry Sebestyén, úri és női fodrász m. Vilmos császár út 33.

Zajda Zsigmond, úri fodrász m. Retek u. 55. Szül. 1887-ben, felszab. 1902-ben Esztergomban. Segédévei alatt megfordult az ország összes jelentősebb városaiban. Gazdag szaktudással felszerelve, 1919-ben önálló mesterré lett. Az 1911-ben alapított üzlet vezetése alatt modern színvonalra emelkedett. 3 segéddel működik. Tagja a budai Polg. Körnek. 1908-tól 1919-ig a haditengerészetnél szolgált. Neje: Kleppek Gizella.

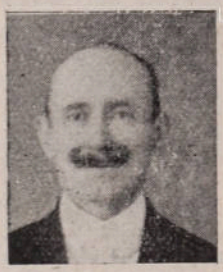
Zaretzky Ferenc, úri és női fodrász m. Zsigmond tér 13. Szül. 1882-ben, felszab 1896-ban Bács községben. Az ország több vidéki városában segédeskedett és 1908-ig Budapest nagyobb műhelyeiben szerzett tapasztalatot. Specialitása a női hajmunkák készítése és a színházi fodrászat. 1926-ban átalakított műhelyében berendezkedett a hölgyfodrászatra is. 2 segéd, 1 manikür és 2 tanuló segédkezik munkájában. Az Orsz. Fodr. Takarék és Áruszöv. volt elnöke. A II. ker. Fodrászmesterek Szöv. elnöke stb. A világháborúban másfél évig a fronton szolgált. Neje: Ötvös Etel. Ferenc fia Székesfehérvárott fodrászmester.

Özv. Zeller Ferencné, szül. Szabó Klára, hölgyfodrász, VII Gizella út 35. 1928 óta vezeti elhalt férje üzletét. Maga is kitanulta a női fodrászatot. 1 segéd és

1 tanuló dolgozik a higiénikus, modern felszerelésű üzletben. 1917-ben ment férjhez.

Zettlmayer Ferenc, úri fodrász m. Budafoki út 81. Szül. 1899-ben, felszab. 1915-ben Budapesten. Szaktudását, Budapest, Szabadka és Ujvidék jobb mestereinél gyarapította. 1926 óta önálló. Saját alapítású és a modern technika eszközeivel felszerelt műhelyében 1 tanonccal dolgozik. Neje: Diószegi Erzsébet.

Zimmermann István úri fodrász m. Kórház u. 14. Szül. 1871-ben Budapesten, felszab. 1891-ben Ujpesten. Szakmájának alapos elsajátítása céljából Budapest kiváló mestereinél dolgozott. 1902-ben lett önálló. Saját alapítású műhelyében 1 segédet alkalmaz. Neje: Pethő Julianna.

Zimmermann István

Zongor Ármin

Zongor Ármin, úri fodrász m. Hungária körút 28. Szül. 1884-ben, felszab. 1905-ben Nagysurányon. Mint segéd Aranyosmarót és Budapest műhelyeiben tökéletesítette magát szakmájában. 1912-ben lett önálló. Műhelyét nagy szaktudással vezeti. Az orosz és olasz frontokon harcolt a világháborúban. Kétszer megsebesült. Kit.: K. cs. k. Neje: Vukovits Ilona.

Zóni Antal, úri és női fodrász m. V. Honvéd u. 29.

Zóni István, úri fodrász m. Kerepesi út 136. Szül. 1886-ban Apatinban, felszab. 1903-ban Zomborban. Mint segéd Bécs, Budapest és több vidéki város műhelyében szerzett gyakorlatot szakmájában. Szaktudását 1911-ben alapított műhelyében érvényesíti. A világháborúban 1 évi frontszolgálat után orosz fogságba esett, ahonnan csak három év mulva került vissza. Neje: Poschanszky Anna.

Zombory Aladár, úri és női fodrász m. Baross u. 49. Szül. 1909-ben, felszab. 1926-ban Budapesten. Másfélévi segédeskedés után átvette atyja, id. Z. Aladár 1909-ben alapított üzletét. A 8 személyre modernül berendezett műhelyben 4 segéd és 2 tanonc közreműködésével dolgozik. Háromízben nyert oklevelet, egyszer ezüstkereszttel lett kitüntetve.

Zombory Béla, hölgyfodrász m. Andrássy út 53. Szül. 1870-ben Hódmezővásárhelyen, felszab. 1886-ban Grawat Lajosnál szülővárosában. Aradon mint színházi fodrász működött. Ugyanitt 1892-

Zombory Aladár

Zombory Béla

ben önállósította magát. Budapesti üzletét 1907-ben alapította. Mint színházi fodrász nagy hírnévre tett szert. Tanára volt a hölgyfodrász szaktanfolyamnak. Keze alól egy kiválóan képzett fodrásznemzedék került ki. Előkelően és modernül felszerelt műhelyében 4 segéd és 2 tanuló dolgozik. Számos kitüntetést nyert. Neje: Molnár Mária.

Zöld János, úri és női fodrász mester. Horthy Miklós út 146. Szül. 1895-ben Szt.-Csiba községben, felszab. 1923-ban Budafokon. Ugyanitt és Budapesten. szerezte meg segédi gyakorlatát, majd 1926-ban önálló üzletet alapított. Műhelye a legmodernebb felszereléssel van ellátva. (Külön női fülke.) 1 segéd és 1 tanuló van műhelyében alkalmazva. Neje: Fleck Mária.

Zöld János

Zsilka György

Zsilka György, úri és női fodrász m. Thököly út 160. Szül. Korponán 1885-ben, felszab. 1902-ben ugyanott. Segédévei alatt szakmáját a legalaposabban elsajátította. 1913-ban önálló üzletet nyitott. Tökéletes felszerelésű műhelyében

3 segéddel és 2 tanulóval szolgálja ki közönségét. Élénk részt vesz az ipartestületi életben. A világháborúban az olasz fronton küzdött. Neje: Halász Terézia.

Budapesti vegyes Ipartestület.

Abay Béláné (szül. Nagy Margit), kelmefestő és vegytisztító gyára. Ráday u. 31. (gyár), Váci u. 20 (fiók). Tel.: 866—54. és 815—93. A vállalatát 1922-ben férjével közösen alapította, aki hazai és külföldi gyárakban elsőrendű szaktudásra tett szert. Férje résztvett a háborúban, az orosz és az olasz harctereken küzdve, kit.: vaskereszt. Esküvőjük 1917-ben volt.

Ackermann Béláné kelmefestő és vegytisztító üzem: Hunyadi u. 56., főüzlet: Rózsa u. 48. 1927-ben saját erejéből alapította vállalatát. A tisztító üzemet személyesen vezeti. Férje az „Elit" kelmefestő üzemben tanult, majd saját üzemükben vesz részt. Végigküzdötte a háborút.

Baly R. M. szűcsm. Nagymező u. 49. Szolnokon 1866-ban szül., 1882-ben szab. Tanulmányútja során mint segéd fővárosunk, Bécs, Gráz, Berlin és Amsterdam elsőrendű mestereinél dolgozott. 1898-ban Pozsonyban, 1900-ban Bpesten alapított önálló műhelyt. Jó munkái két díszoklevéllel jutalmaztattak. A háborúból mint őrmester jött haza. Neje: Muzsik Mária, esküvőjük 1892-ben volt.

Balogh Béla kelmefestő és vegytisztító. Ybl Miklós tér 7. Szül.: 1863., szab.: 1888. Miskolcon és Kassán dolgozott mint segéd, Budapesten mint művezető. 1913-ban önállósította magát. A háborúban mint altiszt vett részt. Neje: Sztaniek Mária.

Balog Miksa kelmefestő és vegytisztító, Izabella u. 80. Cegléden 1870-ben szül., a fővárosban 1888-ban szab. Önálló 1902-ben lett. Üzeme géperejű, 40 éve dolgozik a szakmában, az iparoséletben vezető szerepet tölt be. 1889-ben volt az esküvője Maniszovits Zsenivel.

Baráth István kelmefestő és vegytisztító, Garai u. 7. Szül.: 1890-ben Pelérd, szab.: 1908-ban Bpest. 15 évig Feld Olynál és Sohr Máriánál praktizált. A háborúból rokkantan jött haza. Leszerelése után megnősült és megalapította üzemét, melyet nejével szül. Varga Terézzel közösen vezet.

Bartos Mór, szűcsm. Dohány u. 94. Tel. .hívó: J. 373—32. Szül.: 1887. Tápióság. Brüsszelben 1907-ben szabadult fel, 4 évig Párisban, 2 évig Berlinben és hosszabb ideig Budapesten dolgozott. 1921-ben alapította vállalatát, mely igen jó hírnévnek örvend. Háború alatt a franciák internálták. Neje: Fried Julianna.

Bata János fehérneműtisztító, Práter u. 59/d.

Bata József utóda, Bata Mária, szűcsm. Sziget tér 2. Az üzemet néhai B. J. 1893-ban alapította.Halála óta leánya vezeti, aki 1922-ben férjhezment Faludi Antalhoz, ki a cégben társként visz szerepet. Egyike a főváros elismerten elsőrendű üzemének, mely számos állami munkát teljesített.

Bató Pál kötélgyártó m. Remete u. 11. Abonyban 1889-ben szül., ugyanott 1908-ban szab., 1915-ben alapította meg üzemét, de következő évben a harctérre került. Az orosz fronton harcolt. Leszerelése után folytatta az ipart. Neje Piros Katalin, 1910-ben esküdtek.

Beér Sándor vésnök, Gr. Tisza I. u. 5.

Dr. Beierl József kelmefestő és vegytisztító, Karpfenstein u. 13. Tel.: J. 326—01. Budapesten 1893-ban szül., 1910-ben szab. Az üzemet id. B. J. 1886-ban alapította, jelenleg önállóan vezeti. Háború alatt a m. kir. Honvédség szerződéses szállítója volt. Üzemében mely motorikus erejű, 7 alkalmazottat foglalkoztat, 8 gyűjtőtelepe van. A „Bethlen Gábor Szöv." titkára. Neje: Koltay Mária.

Berger Ignác tajtékpipakészítő. (Cégtul.: **Bartók Ödön**), Károly körút 28. B. Ö. szül.: Bécs. A vállalatot atyja 1890-ben alapította. Művészi metszésű pipáit Bécsi műhelyében készíti. A vegyes ipt. elölj. tagja és a szak. oszt. vezetője. 37 hónapig volt a harctéren, két ki. ez. v. é. és K. cs. k. Neje: Tauber Juliska.

Bergmann András, hegedűkészítő m. Nagymező u. 37. Tel. hívó: 266-61.

Bertalan József, kelmefestő és vegytisztító. Nyár u. 8. Bpesten 1899-ben szül., a szakmát Feld Olynál tanulta, 1918-ban szabadulva fel. 1923-ban önállósította magát. A kényesebb munkák személyes felügyelete alatt készülnek. A Nemz. Hads.-ben teljesített szolgálatot. Neje: Andrásy Ida.

Biró Jenő, fehérnemű tisztító. Jókai u. 1. Tel.: L. 969-75. Szül.: 1884. Tokaj. Középiskoláit Bpesten végezte. 1911-ben alapította műhelyét, mely géperőre van berendezve. 1914-ben a 32. gy. e.-hez mint e. é. önkéntes vonult be.

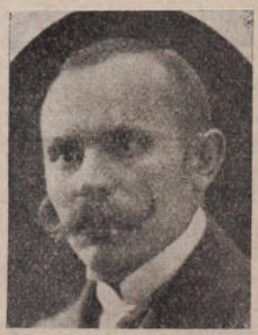
Bleissner Vilmos, vésnök. Hajó u. 5. Bécsben 1861-ben született, ott is szabadult 1880-ban. Szülőhelyén és Budapesten volt segéd, 1906-ban önállósította

magát. Fél évszázad óta a magyar vésnökipar fejlesztésén dolgozik. Neje: Manne Gizella.

Bodnár József, szűcsm. Nádor u. 15. Tel.: 212—789. 1888-ban szül., atyjánál 1906-ban szab. 1914-ben önállósította magát. Műhelyében 2 segédet és 2 tanulót alkalmaz. Munkája oklevéllel tüntettetett ki. Ipt. elölj. tag, az Orsz. Szűcshp. Szöv. ig. tagja, tanoncvizsg. biz. tag, stb. Családja 300 éve űzi a szűcsipart.

Bohuska György, vésnök. Duna u. 6. 1879-ben Breslauban szül., Felsőiparis-kolát és Iparművészeti Főiskolát végzett. Svájc, Bécs és Budapesten tökéletesítette művészetét. 1893-ban alapította műtermét, melyben művészi címervésést, festést, oklevél-tervezést és kivitelezést készít. 1906-ban olasz aranyéremmel tűntették ki. Neje: Lohonyay Margit.

Boócz András, fehérneműtisztító, Vörösmarty u. 75. Tel.: L. 965—71. Szül: 1872-ben. A fővárosban tanulta az ipart. 1909-ben önállósította magát. 5 segéddel és 1 tanonccal dolgozik a motorikus erővel felszerelt üzemében. Az Ipt. alelnöke, a Fehérneműtisztítók Szaklapjának munkatársa, értékes munkásságot fejt ki a szakirodalom terén is. A tanoncvizsg. biz. tagja, a Ker. Nemz. Párt v. pénztárosa, stb.

Boócz András

Bozsin Timót, szücsm. Váci u. 10. I. 10. 1893-ban szül., 1899-ben szab. Bécs és Budapest elsőrendű mesterei tudását elsajátítva, 1913-ban megalapította fővárosi műhelyét. Ma 20—25 segéddel dolgozik, elsőrendű szaktekintély. A Sz. O. E. vál. tagja. Résztvett a háborúban.

Brand Sámuel, ernyőkészítő m. Király u. 16. Szül.: 1870., szab.: 1886. Lembergben és Budapesten praktizált. 1898-ban önállósította magát. Páris, London és Róma kiállításairól hozott kitüntetéseket, de tudását nemcsak ezek, hanem remekbe készült ernyői dícsérik. Összecsukható és ridikülben hordozható ernyői méltán keltettek feltünést.

Buchwald Vilmosné, kelmefestő és vegytisztító. Erzsébet körút 34. Tel.: J. 416—75.

Csényi József, szűcsm. Baross u. 36.

Csorba István, szücsm. Király u. 21. II. em. 45. Tordán 1893-ban szül., 1910-ben szab. Budapesten töltötte segédéveit. 1928 óta önálló. Háború alatt az orosz, olasz és román frontokon harcolt mint szkv. A nagy ez. v. é. 3 sávval, k. ez. és br. v. é., K. cs. k. és 6 éves szolg. é. k. tulajdonosaként szerelt le. Neje: Gubi Katalin.

Czeier Kálmán, fehérneműtisztító. Ferenc krt 12. Esztergomban 1872-ben szül., 1903 óta űzi az ipart. Üzeme géperejű. Ipt. elölj. tag. 1903-ban nősült, neje: Boros Eszter.

Czindula Mihály, a „Hajnal" kelmefestő és vegytisztító üzem társtulajdonosa. Hajnal u. 4. 1893-ban szül., 1927-ben Miskolcon szab. Mint segéd Lohr Mária, Feld Oly és Paulinyi Elemérnél dolgozott. 1929-ben Kopecz Károllyal közösen alapította az üzemet. A harctéren hatszor sebesült.

Dobos József, a „Műegyetem Mosó Intézet tul. Horthy M. u. 31. és Lágymányosi u. 7. Tel.: J. 348—56. 1901 óta működik a fehérnemű szakmában. Üzeme egyike a legmodernebbül berendezett középüzemeknek. Végigküzdötte a háborút. Neje: Pokomándi Ella.

Dömötör János, vésnök. Piarista u. 8. Szül.: 1888. Szekszárd, szab.: 1907-ben Budapesten, segéd Bpesten, Bécsben és Münchenben volt. 1924-ben Erzsébetfalván, majd 1926-ban a fővárosban alapított műhelyt. Speciális érem, zászlóhegy, szeg és stancakészítő. A harctéren kétszer seb., kit.: 2 k. ez., br. v. é., K. cs. k. és I. o. porosz kat. s. a. rend.

Elkán Gyula, szűcsm., Károly krt 19. Szül. 1876-ban, atyja üzemében szab. Külföldön praktizált. 1899-ben alapította nagy elismertségű vállalatát, melyben 20 segéddel és gépekkel dolgozza fel prémjeit. A párisi Grand Prix, az 1911-es ipari kiállítási arany érem, stb. dícsérik munkáit. A Magy. Szűcsm. és Szörmekeresk. Egy. v. elnöke. Kommün alatt tusz volt. Neje: Polvaen Ilonka.

Eidlitz János, kelmefestő. Hajcsár u. 28. Tel.: J. 412—29.

Engel József, szűcsm. Dohány u. 69.

Engel Lajos, szűcsm. Párizsi u. 3. Tel.: 825—61.

Engel Testvérek (Lajos és Margit) kelmefestő és vegytisztítók. Sip u. 11.,

Népszínház u. 27., Nagymező u. 52., üzem: Üllői út 117. Tel.: 426—14. 1907-ben közösen alapították a vállalatot és kölcsönös szorgalommal fejlesztették az elsők közé. Vegyi száraztisztítással és műfestéssel foglalkoznak modernül berendezett üzemükben. Lajos az Ipt. v. pénztárosa.

Engler Vilmos, vésnök. Kenyérmező u. 1. Tel.: J. 413—00. Budapesten 1887-ben szül.: 1905-ben szab. Hazánk, Ausztria és Németországban eltöltött segédévek után 1927-ben önállósította magát Heinrich Józseffel közösen. Orosz hadifogságban volt.

Feld Oly, vegytisztító és kelmefestőgyár. Thököly út 33. Tel.: J. 394—41 és 446—72. Feld Kálmánné 1905-ben alapította az országos hírű vállalatot. Az alapító, továbbá Feld Andor és Boros Samu érdeme a gyár nagyarányú kifejlődése. Az üzemben és a 15 fiókban 134 alkalmazott dolgozik. Vidéki fiókjai: Nyíregyháza, Kispest és Ujpesten vannak. Speciális berendezése van a trikóselyem festésére. Külföldön is ismert és elismert cég, amely elsőrendű szakmunkát végez.

Feuer Jenő, kelmefestő és vegytisztító. Bajnok u. 14. Tel. hívó: 297—51. 1904-ben Bpesten szül., 1920-ban szab. Segéd Feld Oly-nál, a Royal-gyárnál és egyéb nagy üzemekben volt. 1926-ban társas alapon, 1927-ben pedig önállóan alapított üzemet. 6 alkalmazottal dolgozik.

Filszeker Zsigmond, szűcsm. Prohászka O. u. 4—6—8. Tel.: 831—44. A Bp. Vegyes Ipt. elnöke. Egyházközs. tanácstag, iskolaszéki tag, kamarai tag, törvényszéki és vagyonmentővásár hiv. szakértő. Iposz. v. ig. tag, stb. 1890-ben szabadult fel. 1898 óta önálló.

Findler Frigyes, művésnök. Király u. 14. Tel.: Aut. 246—62. Szül.: 1885., szab. 1902-ben. Németországban és Budapesten tanulva, gyarapította tudását. 1909-ben alapította üzemét, melyben 7 segéddel és 5 tanulóval gépvésést és művészi kézimunkákat készít. Háború alatt üzeme szünetelt, míg a harctereket járta. Kit.: k. ez. és br. v .é., K. cs. k. és kor. ez. é. k.

Fiúk József, fehérnemű tisztítógyár. Tompa u. 18.

Fischer László, szűcsm. Akácfa u. 25. I. 60.

Fischer Zsigmond, kelmefestő és vegytisztít . Hold u. 9., Paulay E. u. 8. Tel.: 261—74. Kricson 1880-ban szül., Lugoson 1904-ben szab. A fővárosban praktizált. 1925-ben alapította üzemét. Végigküzdötte a háborút. Neje: Holczer Jozefin.

Ifj. Flóra György, kelmefestő és vegytisztító, Vilmos császár u. 4. Tel.: Aut. 802—22.

Fogarasy Vince, szűcsm. Dob u. 29. II. 15. Szül.: 1871., szab.: 1887. Segéd Bécsben, Berlinben, Brüsszelben, Varsóban, Krakkóban, Párisban és hazánk nagyobb városaiban 25 évig volt. 1919-ben önállósította magát. A kormányzóságnak és a testőrségnek szállít. Résztvett a háborúban. Neje: Monok Anna.

Francz András, szűcsm. Kertész u. 21. Budapesten 1889-ben szül., atyjánál tanulta az ipart, 1906-ban szabadulva fel. Atyja 1893-ban alapította a műhelyt. 1924-től társas alapon, 1927 óta pedig egyedül vezeti az üzemet, melyben 4 alkalmazottat foglalkoztat. Résztvett a háborúban. Neje: Pittner Hedvig.

Freimann és Tsa, vésnök és dombornyomda. Király u. 10. Tel.: 245—69. F. Mózes szül.: 1893-ban. 1920-ban vette át az üzemet Krizs és Weisztől, akik megalapítói a jóhírű vállalatnak. Az üzem géperejű, 8 alkalmazottal dolgozik, speciális lakvignetta, levélpapír, dombornyomás és többszínű dombornyomású címkéket készít. Neje: Feder Róza.

Freimann Károly, „Columbia" kelmefestő és vegytisztító üzem tulajdonosa. Tűzoltó u. 15. Tel.: J. 30—072. Végigküzdötte a világháborút, mint hadnagy szerelt le 1920 óta vezeti önállóan üzemét.

Fried Zsigmond és Fiai, ernyőkészítők. Király u. Tel.: 428—14.

Frömmel Ottó, művésnök, a Hirschler és Frömmel cég tulajdonosa. Semmelweis u. 11. Tel.: 891—27. Társas alapon 1900-ban alapította a vállalatot. Arany, ezüst, drágakő véséssel, üvegzománc, réztábla, zászlószeg és zománcjelvény gyártással foglalkozik. 1906-ban ipari érdemeiért kitüntetésben részesült. A tanoncvizsg. biz. tagja. 22 tanoncot nevelt az iparra. Résztvett a háborúban. Neje: Horváth Mária.

Gál János, kelmefestő és vegytisztító. Tisza Kálmán tér 5. Tel.: J. 403—30. Szül.: 1898-ban Monoron. 1923-ban tett szakvizsgát s azóta vezeti önállóan a 10 évvel azelőtt alapított üzemet, melynek 1920 óta tulajdonosa. Géperőre berendezett üzemében főleg fonál és műselyemfestéssel foglalkozik. Orvosnak készült, tanulmányai befejezésében hadbavonulása akadályozta meg. T. hadgy-ként szerelt le, kit.: k. ez. és br. v. é. és K. cs. k.

Geduldiger Hugó, vésnök, Vilmos császár u. 17. Tel.: 228.—95.

Gerstl Sándor és Rezső, szappangyárosok. Szvetenay u. 18. Tel.: 346—92.

Glanzdorf Béla, fésüsm. Korponai u. 8.

Glofák Ferenc, fehérneműtisztító, Benczur u. 1. Szül. 1873-ban. 1893 óta dolgozik a szakmában. 1907-ben alapította üzemét, mely bár géperejű, a finomabb munkákat mégis kézzel mosatja. Ipt. előlj. tag, mestervizsg. biz. alelnök. Végigküzdötte a háborút. Neje, szül. Eperjesy Mária, résztvesz az üzem vezetésében.

Goldstein Mózes, a „Hullám" gőzmosó és vegytisztító vállalat tulajdonosa. Üllői út 147. és 157. Szül.: 1885-ben. Elsőrendű fővárosi üzemekben nyert képesítést, 1927-ben Kispesten alapította meg vállalatát. Orosz hadifogságban volt. Neje: Mayer Mária, segítőtársa.

Gross Sándor, szappan és vegyészeti gyára. Illés u. 19. 1894-ben született, 1910-ben szabadult fel. 1928-ban saját erejéből alapította gyárát. Mosó- és pipereszappanokat készít. Orosz hadifogságban volt. Neje: Guttfreund Erzsébet.

Gross Sándor, szűcsm. Király u. 25.

Grosz Ignácné, szappankészítő m. Salétrom u. 1-. Kőbányai üzemét 1928-ban telepítette át mai helyére. Szagtalan szappanokat gyárt. Férje résztvett a háborúban. Két fia Sándor és József a szakmában dolgoznak.

Gröger Ödön, vésnök m. Király u. 13. Bécsben 1880-ban szül., 1894-ben szab. Segéd Budapesten volt. 1920-ban önállósította magát. 1925-ben az Orsz. Ip. Egy. ezüst éremmel és oklevéllel tűntette ki. Neje: Krauth Erzsébet.

Özv. Grüsser Venczelné, cukorkakészítő. Tisza Kálmán tér 24. Az üzemet néhai férje 1913-ban alapította. Ma fia, Ödön vezeti, aki 1905-ben született. Középiskolái elvégzése után atyja üzemében kitanulva az ipart, 1925-ben szabadult fel.

Grünbaum Hermann, fehérneműtisztító Főherceg Sándor u. 3. Tel.: J. 301—88.

Gschwindt János, kelmefestő és vegytisztító, Kazinczy u. 42. Tel.: J.: 354-59. Marcalin 1895-ben szül., 1914-ben szab. Segéd Nagykanizsán, Pécsett, Kaposváron és Budapesten volt. 1925-ben alapította üzemét. 2 segéddel dolgozik. A harctéren megsebesült. Kit.: k. ez. és br. v. é., K. cs.-k. és seb. é.

Gulyás Balázs, szűcsm. Gyep u. 46. Szül.: 1884, szab.: 1901. Budapest, Wien és Berlinben praktizált. Már segéd korában munkáit kitüntetéssel jutalmazták. 1920-ban önállósította magát. Végigküzdötte a háborút, egyszer sebesült.

Gulyás Sándor, szűcsm. József körút 25. II. 14. 1885-ben szül., 1900-ban szab. Mint segéd a Balkán államokban és Budapesten dolgozott, ahol elvégezte a technológia szaktanfolyamát. 1909-ben alapította meg vállalatát. Ipt. előlj. tag, tanoncvizsg. biz. tag, a Szűcsmesterek Orsz. Szöv. v. ig. tagja stb. Résztvett a háborúban.

Haltenberg Imre utódai, kelmefestő és vegytisztítógyár, Ballagi M. u. 14. Tel.: 822—80.

Harmati József, kelmefestő és vegytisztító, Thököly u. 36. Tel.: 414—26. Szül.: 1906 Békésben, 1923-ban szab. Elsőrendű üzemekben nyert továbbképzést. 1927-ben önállósította magát. A festést mindenkor személyesen ellenőrzi. Társa: László Ferencné, aki Feld Olynál tanult.

Hasziló István fehérneműtisztító, Csalogány ucca 55. Tel.: 528—17. Szül.: 1886-ban. 1913 óta űzi önállóan az ipart modern üzemében. Ipt. előlj. tag, tanonc vizsg. biz. tag, Ingatlan Tulajdonosok Egyesülete vál. tagja stb. Résztvett a háborúban. Neje: Kele Juliánna.

Hauer Ferenc kelmefestő és appretáló Gólya ucca 12. Tel.: J. 343-09. Arlón 1871-ben szül., 1888-ban szab. és 1896-ban önállósította magát. Üzeme a szövődék és a nagyközönség számára dolgozik. Neje: Deutsch Anna. Fia Károly jelenleg magasabb festőiskolát végez Krefeldben.

Hauschild Albert, kötélgyártó cég, Károly körút 15. Tel.: J. 415—07.

Händler J. Gyula fehérnemű és vegytisztító, Kazár u. 8. Tel.: 922—36. Szül.: 1863. 50 éve működik a szakmában, melyet még édes atyjánál, néha H. Lipótnál sajátított el. 1887 óta önálló. Üzemében, — mely 7.5 HP-vel működik — 25 segéddel dolgozik. Neje: Händler Róza Gyermekei: Hegedüs Béla és Oszkár.

Hegedüs Imre kelmefestő és vegytisztító, Nagytemplom u. 11. Tel.: J. 358-89.

Heimler és Berson kelmefestő és vegytisztító, Ilka u. 36. Tel.: J. 449—85.

Heinrich József, a „Pátria" vésnöki műintézet társtulajdonosa. Kenyérmező u. 1. Tel.: J. 413—00. Szül.: 1895 Budapest. Szab.: 1912. Külföldön töltött hosszú éveket tudása tökéletesítése céljából. Végigküzdötte a háborút, francia fogságban volt. 1924 óta önálló, 1927 óta működik együtt Engler Vilmossal. Neje: Weisz Etel.

Herczeg László szűcsm. Váci u. 51. 1887-ben szül., 1913-ban szab. Budapesten és Bécsben töltötte segédéveit. 1927-ben önállósította magát. Háború alatt az orosz és olasz frontokon harcolt.

özv. **Herró Istvánné** szűcsm. Baross u. 45.

Hollósi Albert kelmefestő és vegytisztító Rákóczi u. 6. Tel.: J. 416—27. Budapesten 1859-ben szül., Bécsben 1886-ban szab. és már 1888-ban önálló volt. Értékes 40 éves ipari multját a milleniumi kiáll. bronz érme, a pécsi orsz. kiáll. arany érme és az Orsz. Ip. Egy. ezüst-érme, az ipari közélet terén kifejtett munkásságát pedig a testület ezüst jub. plakettje és a kereskedelmi miniszter és a Keresk. és Iparkamara dícsérő oklevele dokumentálják. 40 éve Ipt. előlj tag, 14 éve alelnök. Neje: Beck Szidónia.

Homonnay Tibor szűcsm. Paulay E. u. 47.

Horváth István, kelmefestő és vegytisztító, Alpár u. 10. Szül.: 1886-ban. Körmenden végezte iskolai tanulmányait, majd a Grünbaum, Hattyu, Unio és Royal gőzmosókban töltött éveket. Résztvett a háborúban. 1922-ben önállósította magát.

Horváth János, fehérneműtisztító, Horthy M. u. 65. Szül.: 1892, szab.: 1909. Elsőrendű fővárosi üzemekben praktizált. 1926-ban alapította üzemét. 1917—18-ig volt katona. Neje szül.: Berglesz Róza.

Horváth József, szűcsm. Vörösmarty u. 45. 1880-ban szül., 1897-ben szab. 35 évig dolgozott Haas Rezsőnél, majd Párisba ment. 1911-ben jeles munkáját díszoklevéllel tüntették ki. 1928-ban önállósította magát. Résztvett a háborúban.

Huppert Ernő kelmefestő és vegytisztító, Rózsa u. 107. Tel: 126—43 és 149—91. 1887-ben Budapesten szül. Ipariskolát végzett. 1905-ben szabadult fel. A Goldberger gyárban és Feld Olynál praktizált. 1909-ben Kulcsárral közösen vették meg alapját annak a nagyszerű vállalatnak, mely ma egyike a legelsőknek. 160 alkalmazottal, 50 HP-vel dolgozik. Résztvett a háborúban.

Illyés Károly, kelmefestő és vegytisztító, Hársfa u. 9. Szül.: 1889, szab.: 1907. A Kovald, Feld Oly, Szivárvány stb. elsőrendű üzemekben dolgozott a háború kitöréséig. A szerb, román és olasz frontokon harcolt, 30%os rokkant. Leszerelése után önállósította magát.

Ilyés Mihály, a „Westend" kelmefestő és vegytisztító társtulajdonosa. Sziget u. 4—6. Tel.: 921—27. Szül.: 1893. A gimnázium és gazd. akadémia elvégzése után Németországban töltött 3 évet a szakmában. Végigharcolta a háborút, arany, nagy és kis ez. v. é.-t kapott, leszerelése után önállósította magát. 1926-ban társult a cégéhez, melyet szaktudásával felvirágoztatott.

Iszter József, szűcsm. Attila u. 23. Tel. hívó: 520—44. Lugoson 1893-ban szül., Szegeden 1911-ben szab. Az Elkán és Gerő cégnél és egyéb előkelő műhelyekben praktizált. 1927-ben alapította önálló üzletet. A háborúból 75 százalékos rokkantként jött haza, mellén a nagy és kisezüst vit. érmekkel.

Jakab Antal, fehérneműtisztító. Akácfa u. 9.

Jünger Alajos, fehérneműtisztító. Rökk Szilárd u. 29. Tel.: J. 370—25. 1875-ben a fővárosban szül., iskoláit Munkácson végezte, 1923-ban lépett a szakmába és 1909 óta önálló, mint az „Ika" gőzmosógyár tulajdonosa. Üzemében 40 alkalmazottal elsőrendű munkát produkál. A Keresk. és Ip. Körének vezető tagja, v. Ipt. vál. tag.

Kádár János, kelmefestő és vegytisztító mester, gr. Zichy J. u. 38. Tel. Aut. 183-82. Szül.: 1883, szab.: 1900., önálló 1925-ben lett, 2 segéddel dolgozik. A világháborút az orosz, olasz és román frontokon töltötte, kit.: szolg. é. k., K. cs. k. és seb. é.

Kádár János

Kellner Lázár, fehérneműtisztító. Király u. 26. Szül.: 1882-ben Budapesten. 1912 óta dolgozik a szakmában, előbb mint üzemvezető, majd 10 év mulva társas alapon, 1929 óta pedig önállóan vezeti üzemét. Neje: Kellner Róza, esküvőjük 1907-ben volt.

Kertész József, szűcsm. Üllői út 9. 1993-ban szül., 1911-ben szab. Segéd Budapesten és Bécsben volt. A technológián oklevéllel tüntették ki. 1916-ban önállósította magát. Neje: Bilitz Rózsi.

vitéz Kéry Gyula, szűcsm. Mária u. 30. Szül.: 1893., szab.: 1911-ben. A főváros legjobb mestereinél praktizált. A háború kitörésekor a szerb, majd az orosz és az olasz frontokra került. Kit.: nagy, 2 kis ez. és br. v. é., K. cs.-k. 1926-ban avattatott vitézzé. 1924-ben Sztruhárral közösen alapítottak önálló üzletet. Az Ipt. előlj. tagja, a Szűcsm. Orsz. Szöv. vál. tagja, alelnöke, stb.

Király István, fehérneműtisztító, Bástya u. 4. Nagykőrösön 1886-ban született, Budapesten Egyed Györgynél szabadult fel. 1905-ben lépett a szakmába. Résztvett a szerb és orosz harctér ütközeteiben, ahol 3 ízben megsebesült. Iparágában kiváló szaktudást fejt ki.

Klein József, cukorka és csokoládé üzem. Hársfa u. 6.

Klassohn A., az Első Magyar Bélyegzőgyár tulajdonosa. Futó u. 7. Tel.: J. 304—02. Szül.: 1881-ben Budapesten. 4 reál után a Szüsz-féle áll. mechanikai tanintézetben végzett. Külföldi tanulmányúton volt. 1842-ben nagyatyja alapította az üzemet, mely egyike hazánk legrégibb és legjobb ilyen irányú vállalatának. Saját villanytelepe 42 HP hajt. Szakoszt. elnök, Ipt. elölj. tag, Szöv. elnök, stb.

Klein Mór utódai. Belvárosi Bélyegző, Címtábla és Vésnöküzlet. Gr. Apponyi tér 5.

Klett Edvin, vésnök. Klauzál u. 7. Tel.: J. 391—28. Szül.: 1879. A berlini iparművészeti főiskola elvégzése után 1897-ben szab. 1911-ben társas alapon, majd 1920-ban önállóan alapított üzemet. Speciális stancákat készít, 2 segéddel dolgozik. V. Ipt. elölj. tag. Résztvett a háborúban.

Kichler József, szűcsm. Egyetem tér 5. Kulán 1893-ban szül., ugyanott 1908-ban szab. Párisban és Zürichben praktizált, a háború kitörésekor internálták. Bpesten 1927-ben önállósította magát. Kiváló szakerő.

Kiss Imre, fehérneműtisztító. Thököly út 85.Szül.: 1872., szab.: 1895. Egész kicsinyben kezdte és szorgalmával és jó munkájával küzdötte fel magát az ipar nagyüzemei közé. Az Ipt. v. gazdája, résztvett a háborúban, rokkantan szerelt le.

Kokay Endre, szűcsm., Wesselényi u. 13. Tel.: J. 426—65.

Kovald Péter és Fia Rt., kelmefestő és vegytisztító gyár. Szövetség u. 35—37. Az üzemet mint a szakma egyik kiváló úttörője néhai K. Péter 1880-ban alapította és Dr. K. Emil fejlesztette mai előkelő nívójára. Az ország legnagyobb ilyenirányú vállalata, melynek fiókjait és gyűjtőhelyeit a főváros minden részében megtaláljuk. Az üzem 120 HP-vel dolgozik és a legkiválóbb szakmunkát végzi. A Rt. kereskedelmi vezetője: vitéz Barczen Gábor igazgató.

Kováts Ferenc, szűcsm. Király u. 11. Kézdivásárhelyen 1870-ben szül., 1886-ban szab. 1905-ig dolgozott mint segéd, mikor is önállósította magát. 1916—18-ig mint tiszthelyettes vett részt a háborúban. Meghalt 1929 novemberben. Neje: Kissinger Róza.

Kovács Lajos, vésnök m. Károly kir. u. 7.

Kovács István utódai, kelmefestő és vegytisztító cég. Tulajdonos Bergman Gézáné szül. Ágoston Ilona. III. Lajos u. 63. Az üzemet 1916-ban néhai Kovács István alapította. 1928 óta fia Kovács Károly vezeti. Károly az orosz fronton harcolt, megsebesült és 1917-ben orosz fogságba került. Az üzemből elsőrendű szakmunka kerül ki.

Kovács Sándor, hangszerkészítő, Nagyfuvaros u. 3/b.

Krausz József, szűcsm. Akácfa u. 25.

Kulcsár András, kelmefestő és vegytisztító. Rózsa u. 107. Nagyszebenben 1883-ban szül., ugyanott 1899-ben szab. Németországban praktizált. 1909-ben Hupperttel közösen alapították jónevű üzemüket, amely ma a legnagyobbak és legjobbak sorában foglal helyet. A ref. egyház gondnoka.

Lancsarics Ignác, vésnök m. Király u. 28. Tel.: Aut.: 226—28. Budapesten 1880-ban szül., a Millenium évében szab. Az iparművészeti főiskola elvégzése után, Budapest, Bécs, Leipzig és Berlinben praktizált. 1910-ben alapította vállalatát. Acél, réz, ezüst, arany véséssel, gummibélyegző és sablónok készítésével foglalkozik. A MÁV, a Köztisztviselők, a Hangya, stb. szállítója. Kitünő munkáit 1925-ben bronzéremmel tüntették ki.

László Béla, fehérneműtisztító. Mester u. 24. 1864-ben született. 1906 óta működik a szakmában. Mai üzeme 1911 óta áll fenn. Géperőre van berendezve. A tisztítási munkák személyes felügyelete alatt, kiváló gondossággal folynak.

László Ferenc, kelmefestő és vegytisztító. Kender u. Tel.: J. 309—27. A kereskedelmi akadémia elvégzése után a bankpályán működött. A harctérről rokkantan jött haza. 1921-ben alapította üzemét, melynek technikai vezetője: Nánai Kálmán.

Lebovits A.-né, szűcsm. Király u. 15. Tel.: J. 391—56.

Lehrer Adolf, szűcsm. és szőrmeszalón tul. Váci u. 7. Tel.: 876—07. 1874-ben szül., 1890-ben Przemyslben szab. 1897-ben önállósította magát. 5 segéddel dolgozik. Üzletköre a főváros előkelő polgári társadalmából adódik. Résztvett a háborúban.

Likmann József, szűcsm. Wesselényi u. 30. Tel.: 448-40. Brassó és Budapesten

töltötte segédéveit. 1919-ben alapította műhelyét, mely a legelőkelőbb és legkeresettebb üzletek egyike.

Lohr Mária, kelmefestő és vegytisztítógyár. Baross u. 85. Tel.: J. 302—37. A számos elismerő oklevéllel kitüntetett üzem 14—18 segéddel, 15 HP motorral dolgozik. Beltagjai: id. Kronfusz Vilmos, Frank Frigyes és Kronfusz Richard K. R. Ausztriában és Németországban szerzett szaktudással, az üzem technikai részét vezeti. F. F. fhdgy-ként vett részt a háborúban, kit.: 2 Sign. Laud., III. o. kat. é. k. és K. cs. k. 1922 óta beltagja és kereskedelmi vezetője a vállalatnak.

Löff Manó, szűcsm. Wesselényi u. 15. Szül. 1872-ben Ürményen, szab.: 1889-ben Nyitrán. Segéd Berlin és Párisban volt. 1909-ben társasalapon, 1911-ben pedig önállóan alapított műhelyt. 1912-ben Gr. Andrássytól elismerésben részesült. 6 segéddel és 2 tanonccal dolgozik. Az ipari életben vezető szerepet visz. Résztvett a háborúban.

Ludwig Ede, bronzműves. Thék Endre u. 44.

Madarász Antal és Fiai, szűcsm. Váci u. 56—58. Tel.: Aut. 845—62. A cég seniora szül.: 1864., szab.: 1880., önálló 1920-ban lett, átvéve Petzin János 1872-ben alapított műhelyét. Az Ipt. és több szakmai és társadalmi egyesületben tölt be vezetőszerepet. A felső tízezer szállítója. Neje: Böhm Luiza.

Makoviczky Dániel, szűcsm. Erzsébet körút 22. 1895-ben szül., 1912-ben szab. A fővárosban és Wienben praktizált 1915-ig. 3 évig a harctéren volt, egyszer seb., kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 1920-ban nősült, neje Juricsek Ilona. 1921-ben önállósította magát, 1 segéddel és tanonccal dolgozik.

Masztig Miklós, szűcsm. Párisi u. 4. Tel.: 871—08.

Máthé Pálné kelmefestő és vegytisztító vállalat. Thököly u. 28. Tel. hívó: 314—17. Máthé Pál 1915-ben alapította a céget. 10 évig vezette nagy szakértelemmel. 1925 óta fia, Sándor — a mai tulajdonos — vezeti az 1.5 HP vill. és gőzerőre berendezett modern üzemet. 1904-ben szül., 1921-ben szab. Aktív sportember.

Mendel Dávid, szűcsm. Szvetenay u. 10. Szül.: 1893., szab.: 1909-ben. Bécs, Budapest és Lipcse voltak segédéveinek állomáshelyei. 1922-ben önállósította magát. 2—3 segéddel dolgozik. Résztvett a háborúban, olasz hadifogságban volt, mint altiszt szerelt le, kit.: br. v. é. és K. cs.-k.

Mészáros József, kelmefestő és vegytisztító. Üllői út 62. 1887-ben született, Szolnokon 1903-ban szabadult fel. Kaposváron Rózsánál, a fővárosban Flóra, Kowald, Lohr Mária és Kulcsár és Huppertnél dolgozott. Utóbbi helyén 17 évig vezető volt. 1929-ben alapította meg üzemét. Végigküzdötte a háborút, kit.: K. cs.-k. Neje: Mileksz Erzsébet.

Ifj. Micsinyi Gyula, kelmefestő és vegytisztító üzem tul. Ilka u. 3—5. 1900-ban szül. Középiskolái elvégzése után a tisztviselői pályára lépett. 1923—25-ig kitanulta a szakmát. Egy évig atyja fonálgyárában praktizált, majd 1929-ben megalapította speciális, modern gépekkel berendezett üzemét, melyben főleg trikó- és textilfestéssel foglalkozik. Az országnak csak még egy hasonló speciális festőüzeme van.

Micsinyi Gyula és fia Rezső, kelmefestő és vegytisztítók. Margit körút 48. M. Gy. szül: 1869., szab.: 1888. Segéd Zombor, Baja és Budapesten volt. 1921-ben vette át apósa, Ádám Ágoston 1853-ban alapított üzemét. Rezső fia külföldről hozott szaktudása az üzem vezetésében előnyösen jut érvényre. Ő honosította meg hazánkban a trikófestést. Neje: Ádám Auguszta.

Mihalicska György

Mihalicska György, kelmefestő és vegytisztító. Baross u. 107. Tel.: J. 395—02. 1890-ben Eszéken született, ahol iskolai és szakmai tanulmányait is végezte, 1909-ben szabadulva fel. Majd a fővárosba jött szaktudását tökéletesíteni. 1923-ban önállósította magát, 1927-ben társult Papp Miklóssal s azóta közösen vezetik a vállalatot. Részvett a háborúban, neje: Szémán Mária.

Navratil István, fehérneműtisztító. Szondy u. 64. Szül.: 1870., szab.: 1889-ben. 40 éve dolgozik a szakmában, 30 éve áll üzlete jelenlegi helyén. Egyike a legrégibb és elismertebb szakembereknek.

Tudását és vezetésre való predesztináltságát az iparosság megismerve, elnökévé választotta, mely tisztségében sokat használt az iparosérdekeknek. Üzemét — mely géperejű — nejével, szül. Harmat Erzsébettel közösen vezeti.

Németh András, fehérneműtisztító, Kenyérmező u. 1.

Neumann Károly, vésnök. 1894-ben alapította meg üzemét. 35 éve önálló iparos. Egyike e szakma legrégibb és legszámottevőbb iparosainak. 1870-ben szül., 1890-ben Lembergben szab. 1892-ben jött Budapestre. Neje: Kritzler Ilona.

Neustadt Adolf, ernyőkészítő. Andrássy út 7. Tel.: 295—57.

Patócs Ferenc, szűcsm. Jókai u. 6.

Paulinye Elemér, kelmefestő és vegytisztító. Ó u. 17. Tel.-hívó: 214—10. Sopronban 1897-ben szül.,ugyanott 1913-ban szab. Sopron, Szombathely, Budapest és Németországban volt segéd. 1927-ben vette át Hajdu és Ács üzemét. 36 hónapig volt a harctéren, kit.: 2 k. ez., br. v. é., K. cs.-k. és seb. é.

Pimpi Péter, kelmefestő és vegytisztító, Thököly út 35.

Pintér Mihály, kelmefestő és vegytisztító. Szív u. 32. Szül.: 1884-ben Tolnanémedin, szab.: 1908-ban Bpesten Kowald P. és fiainál. 1921-ben önállósította magát és szorgalmával vállalatát szépen kifejlesztette. Ma 4 fiókja van. Ipt. vizsg. biz. tag. Végigküzdötte a háborút, kit.: k. ez., br. v. é., K. cs.-k. és seb. é.

Presszurger Ignác, vésnök. Király u. 9. szám.

Prohászka György, szűcsm. Jókai u. 18. Nagyváradon 1891-ben szül., 1907-ben szab. Előkelő fővárosi műhelyekben praktizált. 1929-ben alapította vállalatát. Szűcsárúkészítéssel és állattöméssel foglalkozik. Mint ténylegest érte a háború kitörése, 10 évig volt katona, őrmesterként szerelt le.

Neumann Antal, vésnök.

Pumucz József utóda Nagy János, kép. kelmefestő és vegytisztító, Dob u. 108. 1908-ban született, Egerben 1925-ben szab. Feld Oly és több hasonló nagy vállalatnál folytatott gyakorlat után vette át az üzem vezetését.

Reményi Mihály, hegedű- és hangszerkészítő. Király u. 58. Tel.: 287—84.

Reznicsek József, fehérneműtisztító. Kőris u. 7. Kistapolcán 1892-ben szül., 1906 óta dolgozik a szakmában, 1920 óta önálló. Üzeme géperejű. Ipt. elölj. és tanoncvizsg. biz. tag. Orosz hadifogságban volt, hazaszökött s ismét a harctérre ment. Neje: Szalai Julia.

Révész Gyula, ernyőkészítő, Károly király út 1. Tel. J. 414-73. Szül. 1875-ben Veszprémben, ahol középiskoláját is végezte. 1919-ben társult az 1880 óta fennálló Kertész Jenő és Társa céghez, melynek most egyedüli tulajdonosa. Az Ipt. alelnöke, a Föv. Ker. Egyesülete ig. háznagya, az OMKE tagja stb. Vezetőszerepet visz úgy az ipari, mint a társadalmi életben. A háborúból fhdgyként szerelt le, kit.: kor. ar. é. k.

Ringbauer László, kelmefestő és vegytisztító. Rottenbiller u. 60. Dunaföldváron 1892-ben szül., 1911-ben szab. Békéscsabán és a főváros első üzemeiben praktizált, 1929-ben önállósította magát. Résztvett a háborúban, kit.: br. v. é. K. cs.-k. és seb. é.

Robinzon Gyula, szűcsm. Szövetség u. 28/a., Hársfa u. 6. Lentiben 1877-ben szül., 1892-ben Zalaegerszegen szab. Mint tanonc dícsérő oklevélben részesült. 13 évig volt segéd. 1905-ben alapította vállalatát. 4 alkalmazottal dolgozik. Neje: Frisch Julia.

Róna Árminné, fehérneműtisztító, II., Szász Károly u. 4. Tel.: 526-49.

Rosemann Henrik, fehérneműtisztító. Hernád u. 10. Tel.: J. 365—56.

„Royal" ipari és kereskedelmi rt. Szondy u. 54. Tel.: Aut. 280-12. 1890-ben Glücksmann Jakab alapította a vállalatot. Vezérigazgatója: Gömöri Elek, aki szül.: 1877-ben. Kolozsvárott kereskelmi akadémiát végzett. 1910 óta vezeti az üzemet, melyet 1920-ban gyárüzemmé fejlesztett.

Rosenfeld Adolf, szűcsm. Ráday u. 14. 1887-ben Bárányoson szül., 1903-ban Bpesten szab. Segéd Budapest, Berlin, Hamburg és Párisban volt. 1922-ben saját erejéből alapította vállalatát. 4 segéddel dolgozik. A Szűcsmesterek Orsz. Szöv. ig. tagja. Háború alatt Franciaországban internálva volt.

Roth Imre, vésnök, Nádor u. 20. Tel.: 105—19. Budapesten 1894-ben szül., a Taussig és Strassernél 1910-ben szab., ahol 10 évig működött mint segéd. 1920-ban alapította vésnök és dombornyomó vállalatát. Üzeme géperejű, 1 segéddel és 5 szakmunkással dolgozik. Orosz hadifogságban volt. Neje: Eckstein René.

Rzeznikov Gyula, esernyőkészítő m. Ráday u. 1.

Salamon Dezső, a „Párisi Gyors Kelmefestő" üzem tul. Király u. 3. Szül.: 1897., szab.: 1912. Hazánkban és Franciaországban volt segéd. 1928-ban önállósította magát. Végigküzdötte a háborút, megsebesült.

Sárik Lajos, fehérneműtisztító. Üllői út 119. Cegléden 1879-ben született. 1902 óta van a szakmában. 1910 óta önálló. 24 alkalmazottja van. Fővárosi üzeme 4 HP., a ceglédi 30 HP.-vel működik. Az Ipt. elnöke. Résztvett a háborúban. Neje: Manhalter Gertrud.

Schlesinger Elemér a „Rapid" kelmefestő és vegytisztító üzem tulajdonosa. Aradi u. 26. Tel.: 144—31. A kereskedelmi akadémia elvégzése után Németországban tanulta az ipart. Vizsgázott festő technikus. 1928-ban alapította üzemét. Neje: Schiller Katalin.

Schlesinger László, kelmefestő és vegytisztító. Visegrádi u. 4. 1906-ban Tardoskedden született. A közgazdasági egyetem elvégzése után lépett a szakmába. 1928-ban alapította üzemét, melyben végárúfestést is készít. A cég ma Schlesinger és Garai név alatt működik.

Schmeck József, vésnök. Dob u. 11. Szül.: 1900-ban Soroksáron, szab.: 1917-ben Budapesten. 1925-ben önállósította magát. Üzemében 2 segéddel, 2 tanoncsal és 2 HP. vill. motorral, modern gépekkel dolgozik. Tömegcikkek előállításához használt stancák és bélyegzőket gyárt. Neje: Pomoriski Anna.

Schubert és Halász, kelmefestő és vegytisztító. Rózsa ucca 15. Tel.: J. 452—04.

Schubauer János, a Neumann és Schubauer vésnök cég társtulajdonosa. Síp u. 22. Tel.: J. 424—14. Visegrádon 1883-ban szül., 1890-ben szab. 11 évig dolgozott mint segéd. 1907-ben Aradon önállósította magát. A román megszálláskor virágzó műhelyét otthagyva, a fővárosba jött s 1920-ban megalapította mai vállalatát, melybe 1925-ben Neumannt fogadta társul. Résztvett a háborúban.

Schuber Lajos, kelmefestő és vegytisztító, tvszéki szakértő, Aréna út 48. Tel.-hívó: J. 406—98. 1886-ban született, 1901-ben szab. Előkelő fővárosi és vidéki üzemekben tanulta a szakmát. Baselben a Ges. Chem. Ind.-nál volt technikus, majd 17 évig az anilin festék szakmában utazó. 1927-ben alapította üzemét, melyben 2 fiát neveli a szakmára. Neje: Grünfeld Franciska.

Schuck József, vésnök. Prohászka O. u. 4.

Schwenck Lajos, fehérneműtisztító. Kálvária tér 12.

Sedianszky József, szűcsm. Semmelweis u. 10.

Sipos Sándor, kelmefestő és vegytisztító. Hajó u. 12. Tel.: 812—40.

Smoling József, a „Junó" kelmefestő és vegytisztítógyár tulajdonosa. Sándor u .5. Gyöngyösön 1887-ben született. Iskolái elvégzése után a kereskedelmi élet terén működött 1921-ig. Majd kitanulva a szakmát, 1923-ban mestervizsgát tett s önállósította magát. Hetedik éve vezeti üzemét, mely keze alatt állandóan fejlődik. Végigküzdötte a háborút.

Somogyi Lajos, szűcsm. Rákóczi út 23. Tel.: J. 363—14. Bpesten, 1893-ban szül., atyjánál 1910-ben szab., mikor is oklevéllel tüntették ki, hosszabb zürichi, berlini és hollandiai gyakorlat után átvette atyja 1890-ben alapított műhelyét s modern szalónná fejlesztette. Résztvett a háborúban. Neje: Pajor Erzsébet tevékeny részt vesz az üzlet vezetésében.

Spinghert István, szűcsm. Károly krt 15. Szül.: 1876., szab.: 1895. Segéd a vidék nagyobb városaiban volt. 1905-ben önállósította magát. Negyed évszázad óta vezeti jóhírű vállalatát, mely elsőrendű munkákat készít. Résztvett a háborúban, háromszor sebesült.

Stadler Ferenc, kelmefestő és vegytisztító. Horthy M. út 33. Szül.: 1897. Felsőipariskolát végzett, katona, majd festőművész volt, mielőtt az ipar terére lépett. 30 éves korában szabadult fel. 1929-ben önállósította magát. Résztvett a háborúban, mint zls szerelt le, kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Török Margit.

Steinberger Pál, szűcsm. Wesselényi u. 32. Tel.: J. 446—13.

Steiner Endre, szűcsm. Rózsa u. 60. Tel.: Aut. 185-83. 1901-ben szül., reáléretségi és berlini egyetemi technikai tanulmányok után 1925-ben szab. Kétéves gyakorlat után 1926-ban önállósította magát. 6 segéddel és 7 tanonccal dolgozik. Mint nemzetközi hírnevű sakkmester a magyar olympiai sakkcsoport standard játékosa.

Steiner Zsigmond, egyenruhasapkakészítő m. Hajós u. 15. Tel.: 205—46.

Stärk Ferenc, szőrmekereskedő, Hajó u. 12.

Sticht Károly, vésnök. Holló u. 1.

Storek Dávid, szűcsm. Károly kir. út 16. 1897-ben Brassón szül., 1915-ben Bpesten szab. 1915—18-ig a fronton volt, kit.: nagy ez. és br. v. é., K. cs.-k. és kat. é.-k. 1925-ben önállósította magát. 3 segéddel dolgozik. Neje: Fischl Aranka.

Sudár József, fehérneműtisztító. Izabella u. 81. Tel.: 115—27 és 435—54. Szül.: 1882-ben Tolnatamásin. Üzemét apósa Stomayer Antal 1856-ban alapította. Itt tanulta az ipart 1910-ig, mikor is saját vezetésébe véve a vállalatot,

modern mintaüzemmé fejlesztette, melynek ma 8 saját kezelésben tartott fiókja van. Ipt. előlj. tag hosszú évek óta. Neje: Stomayer Anna.

Süveges Gyuláné és Tsa kelmefestő és vegytisztító. Rózsa u. 47. Az egyik beltagja Nagy Gyula 1879-ben szül., 1906-ban szab. Feld Oly, Kovald, Lohr Mária, stb. üzemekben praktizált. 1917-ben Győrött, 1928-ban társas alapon Budapesten önállósította magát. Társa: Süveges Gyuláné. Nagy sebesülten orosz fogságba esett és 25 százalékos rokkantként jött haza.

Süveges Gyuláné

Szabó József, fehérneműtisztító, Bertalan u. 24.

Szabó Rezső, a „Duna" gőzmosó és kelmefestő gyár tul., Gólya u. 43. Tel.: J. 35—52.

Szálas József, fehérneműtisztító, Angol u. 32. Battonyán 1877-ben szül. 1901 óta van e szakmában. Aradon 1905-ben, Bpesten 1922-ben alapított üzemet. Ma 18—20 alkalmazottal dolgozik. V. Ipt. előlj. tag. Résztvett a háborúban, az összeomlás után Aradról hazafias magatartása miatt menekülnie kellett. Neje: Tombor Mária.

Szántó Gábor, szűcsm. Ferenc u. 32. Bpesten 1897-ben szül., 1917-ben szab. és 1926-ban önállósította magát. Fényes, Kónyai és Rózsánál eltöltött segédévek után. Idejét ipara fejlesztésében tölti.

Szeleczky András János, gőzmosó, kelmefestő és vegytisztító üzem. Rottenbiller u. 8. Tel.: J. 426—53.

Szentes József, fehérneműtisztító. Bezerédy u. 5. 1882-ben Mádéfalván szül., 1902 óta működik a szakmában, melynek nemcsak kiváló iparosa, hanem jeles vezető férfia is. A Ker. Iparosok v. elnöke, az Ipt. előlj. tagja, a VIII. ker. Ker. Polg. Kör vál. tagja, stb. Résztvett a háborúban, 15 száz. rokkant. Neje: Dudás Mária.

Szécsi Géza, szűcsm. Horthy M. út 21. Bpesten 1895-ben szül., 1920-ban szab. Katzer, Elkán Gy., Diamant, Kónyai és Arányinál eltöltött segédévek után külföldi tanulmányútra ment. Párisból hazatérve, 1927-ben önállósította magát, 2 segéddel dolgozik.

Szlatkovszky László, kelmefestő és vegytisztító, III., Beszterce u. 3. Diósgyőrön 1897-ben született, Székesfehérváron nagybátyjánál Szl. Józsefnél 1914-ben szabadult fel. A főváros legelső üzemeiben töltötte segédi éveit, mígnem 1929-ben önállósította magát. Hajó u. 8—10 alatt üzlete van saját kezelésben, ahonnan elsőrendű szakmunka kerül ki. Az orosz fronton harcolt, bronz v. é.-t és K. cs.-k.-t kapott.

Szőke Géza, kelmefestő és vegytisztító. Üllői út 59. Budapesten 1897-ben szül., 1921-ben szab. A legelső fővárosi mestereknél volt segéd. 1926-ban önállósította magát. Végigküzdötte a háborút. Neje: Olság Julia.

Sztruchár György, szűcsm. Mária u. 32. 1883-ban Békéscsabán szül., ugyanott 1897-ben szab. 31 éve működik a szakmában, ebből 20 évig mint alkalmazott s 11 éve önálló mesterként. Az Orsz. Szűcsm. Szöv. vál. tagja. Résztvett a háborúban. Neje: Kéry Vilma.

Talmi Sándor, művésnök. Károly krt 9. Tel.: J. 415—16. Budapesten 1871-ben szül. Az Iparművészeti főiskolát elvégezve, Budapesten és Berlinben praktizált. 1895-ben alapította vállalatát s már 1898-ban Párisban arany éremmel tüntették ki művészi munkáit. A zászlószög és jelvénykészítésben specialista. Ipt. alelnök, Védnök, Szv. elnök, Keresk. és Ip. kam. póttag, stb. Neje: Waitzer Hermina.

Taussig és Strasser, bélyegzőgyár. Wesselényi u. 9. Tel.: J. 422—92.

Tereczky Miksa, a „Földközi gőzmosó" tul. Bercsényi u. 10. 1880-ban szül., 1910 óta működik a szakmában mint önálló. Üzemében 3—4 segéd dolgozik. Az Ipt. v. alelnöke. Résztvett a háborúban, a szerb fronton súlyosan megsebesült és 75 százalékos rokkantként mint őrm. szerelt le. Neje: Berdó Katalin.

Tetrák Józsefné, fehérneműtisztító. Kőfaragó u. 5. Szül.: 1893-ban Szatmárnémetiben. 1911 óta működik a szakmában, 1928 óta önálló. Üzeme gőzerőre van berendezve. Férje 4 évig hadifogságban volt.

Tirtl Józsefné, fehérneműtisztító. Rózsa u. 42. A vállalatot Fodor Vendelné 1926-ban alapította. Tőle vették át mai tulajdonosai. Az üzem gőzerejű. T. József 1894-ben született, végigharcolta a háborút s nejével közösen vezeti a vállalatot.

Tóth Lajos, kelmefestő és vegytisztító. Kmetty u. 21. 1901-ben szül., 1919-ben szab. Eger, Miskolc és Budapest voltak segédéveinek állomáshelyei, 1928-ban alapította vállalatát. Modern gépeit 2 HP. vill. motor hajtja.

Tóth Ödön, kelmefestő és vegytisztító. Rudolf tér 3. Tel.: 912—80 és 986—56. 1895-ben Békésgyulán szül., 1910-ben Aradon szab. Szeged, Kolozsvár, Szolnok és a főváros üzemeiben volt. 1924 volt üzemalapításának éve. Ipt. vál. tag. Orosz fogságban volt, kit.: nagy és kis ez., v. é., mint altiszt szerelt le.

Tömösközy Sándor, szűcsm. Zugló. Bosnyák u. 13. Szül.: 1885-ben Nagykörösön, szab.: 1902-ben. Cegléden, Budapesten, Aradon és Kecskeméten volt segéd. 1925-ben önállósította magát. Az olasz és orosz frontokon harcolt, 50 százalékos rokkantként szerelt le.

Tremli Mihály, a „Diadal" gőzmosóda tul. Damjanich u. 44. 1870-ben Budapesten született, a Millénium évében szabadult fel s mindjárt önállósította magát. 32 éve vezeti jóhírű vállalatát, mely mai helyén 19 éve van. Résztvett a háborúban. Neje: Gregon Anna.

Türkisch Lajos, kép. kelmefestő. Vas u. 19. Tel.: J. 395—69. 1887-ben szül., 1903-ban szab. Tudását jobb fővárosi üzemekben fejlesztette. 1925 óta önálló. A harctéren megsebesült, kit.: br. v. é., K. cs.-k. és seb. é.

Vagács Mihály, szűcs és ernyőkészítő m. Fő u. 11. Tel.: 523—31. Szül.: 1890-ben Budapesten. Miközben leérettségizett és tanári oklevelet szerzett, atyja műhelyében kitanulta az ipart is, 1912-ben szabadulva fel. 1917 óta vezeti önállóan a néhai V. M. által 1887-ben alapított üzletet. Hivatalos szállítója a kormányzóságnak, a pénz- és földmív. miniszteriumnak, Társ. bizt. intézetnek stb. Az Orsz. Szűcsm. Egy. alelnöke, a II. ker. Ip. Kör társelnöke, stb. A háborúban t. hdgy-ként vett részt.

Vajda József, ernyőkészítő m. Tel.: 834—81.

Vajda Manó, fehérneműtisztító. Lehel u. 7. Szül. 1881-ben Pacsán, szab.: 1908-ban Budapesten. 1912-ben alapította üzemét 3.5 HP. erejű motorral és modern gépekkel dolgozik. 5—6 alkalmazottat foglalkoztat. Az Ipt. ellenőre. A háborúban arany, 2 nagy és 2 kis ezüst vit. é., K. csp.-k. és seb. é.-mel díszítetten tért haza. Neje: Birmann Gizella.

Vajnovszky Gusztáv, kelmefestő és vegytisztító. Ferenc körút 7. 1900-ban Nagyváradon szül., 1917-ben Kolozsvárron szab. és 1922-ben önállósította magát. Már segéd korában tanúbizonyságát adta szaktudásának (díszoklevéllel tűntettetett ki) s mint mester is elsőrendű munkát produkál. Neje: Farkas Ilona.

Varsányi Jenő, szűcsm. Baross u. 9. Budapesten 1890-ben szül., 1909-ben szab. Hosszú külföldi tanulmányúton volt. 1928-ban alapította vállalatát. Mint külföldön járt és szaktanfolyamokat végzett mester, elsőrendű iparos. 4 alkalmazottal dolgozik. Háború alatt Franciaországban internálva volt.

Varsányi Lajos, szűcsm. Párizsi u. 2. Tel.: Aut. 864—74. 1889-ben szül. 1908-ban szab. Technológiát végzett és számos kiktüntetésben részesült. Szaktudását külföldön tökéletesítette. A háború Franciaországban érte, ahol internálták.

Vass Béla, a „Fortuna" Kelmefestő és Vegytisztítógyár tul. Szondi u. 104. Szül.: 1898-ban. Felsőkereskedelmi érettségi után a tisztviselői pályára lépett. 1928 óta önálló a szakmában. Üzemét P. Nagy Dániel vezeti. Résztvett a háborúban mint zls, kit.: k. ez. és br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Vezér Emilia.

Vági Márton, kelmefestő és vegytisztító. Gólya u. 18. Szül.: 1879-ben. Pápán szabadult fel. 8 évig a Kovald-cég üzletvezetője volt. 1906-ban alapította vállalatát. Résztvett a háborúban. Az üzemet nejével, szül. Ortmann Irénnel vezeti 1915 óta.

Vida Károlyné, kelmefestő és vegytisztító. Fő u. 38.

Vida Lajos, fehérneműtisztító. Hegedűs Sándor u. 21. 1852-ben született. 1899-ben szabadult fel. Ő az ország legrégibb és egyik legnagyobb tekintéllyel bíró szakmabeli iparosa. Neje: Kubovits Erzsébet.

Virágh János

Virágh János, fehérneműtisztító, Szív u. 37/b. 1874-ben szül., Csikos Katalinnál 1904-ben szab., kinek üzemét 1904 óta sajátjaként vezeti. Üzemében, melyben új és öreg munkát végez, 4 drb motor hajtja modern gépeit. 18 alkalmazottal

dolgozik, már mintegy 20 tanulót felszabadított.

Vörös Sándorné, a „Fővárosi Gőzmosóda" tul. Király u. 49. 1907 óta üzi az ipart, 1928 óta önálló. Férje az olasz harctéren volt, a szakmában dolgozik.

Wanaus Károlyné, vésnök. Károly kir. út 22. W. K. 1863-ban szül., Bécsben 1881-ben szab. 1881-ben alapította vállalatát, melyben 22 évi szorgalmas munkával kivívta, hogy egyike a legjobbaknak jelzővel honorálták. 1913-ban elhúnyt. Azóta neje vezeti a vállalatot, második férjével, Winkler Adolffal közösen.

Weinber Gyula, a „Globus" kelmefestő és vegytisztító üzem tul. Viola u. 17. Budapesten 1889-ben szül. Tisztviselő volt. 1926-ban alapította a vállalatot, melynek 10 fiókja van. 42 hónapig orosz hadifogságban volt.

Weinreb Nándor, vésnök. Wesselényi u. 13. Szül.: 1893., szab.: 1914-ben a Neumann-cégnél, hol később társ lett. 1918-ban alapította mai üzemét, melyben arany-, ezüst-, érc- és kővéséssel foglalkozik. Stancák, gummibélyegzők, pecsétnyomók, zománc-, réz- és öntöttáblákat a legszebb kivitelben készít.

Weisz Andor, a „Király" gőzmosó tul. Tel.: 851—29.

Weisz Lipót, fehérneműtisztító. Aradi u. 27.

Weisz Márton, szűcsm. Király u. 17. Szül.: 1886., szab.: 1893. Erdélyben, Ausztria és Németországban töltött éveket a szakmában. Végigküzdötte a háborút s leszerelése után, 1919-ben alapította vállalatát. 1911-ben ezüst éremmel és díszoklevéllel tüntették ki. Neje: Löb Eszter.

Weiszenstein Bernát, szücsm. Király u. 6.

Wertheimer Róza, esernyőkészítő. Kecskeméti u. 9. Tel.: 842—88.

Witt Gyula, szűcsm. Mészáros u. 2. Dunaföldváron 1893-ban szül., 1908-ban szab. A fővárosban praktizált. 1923-ban önállósította magát. A Szűcsm. Orsz. Szöv. ig. tagja. A háborúban őrm. volt. Neje: Magera Teréz.

Zelmanovics Dávid, szűcsm. Wesselényi u. 29. 1885-ben szül., 1901-ben szab. Budapesten és Wienben gyarapította szaktudását. 1921-ben alapította vállalatát. 6 segéddel és 2 tanonccal dolgozik. 1914—18-ig volt katona, az olasz fronton harcolt.

Zsoldos Nándor, vésnök. Fő u. 7. Bécsben 1872-ben szül., Budapesten 1889-ben szab. 1897-ben alapította meg üzemét, melyben arany-, ezüst-, réz- és acélvéséseket művészi tökéletességgel készít. Résztvett a háborúban. Neje: Sészka Anna. Nándor fia hegedűművész.

Esztergályosmesterek:

Brandeisz Péter, esztergályos m., Sajó ucca 5. Szül. 1869-ben Harkapusztán; szab. 1891-ben Budapesten. Önállósításáig a fővárosban szerzett mint segéd gyakorlatot. Műhelyében saját tervezésű facsillárokat gyárt és képkeretezéssel foglalkozik. Munkájával ezüstérmet és díszoklevelet nyert. Eddig 8 jól kiképzett tanuló szabadult műhelyében.

Bukovits László, esztergályos m., Murányi u. 48.

Dán Rudolf, esztergályos és faszobrász, Andrássy út 54.

Deutsch Jenő, esztergályos m., Kisfuvaros u. 8. Szül. 1892-ben; szab. 1908-ban Budapesten. Önállósításáig a főváros műhelyeiben szerzett tökéletes gyakorlatot. 1922-ben alapított, 2 HP motorral felszerelt műhelyében tömegárut termel. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborút az olasz és orosz frontokon küzdötte végig. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k.. Neje: Tamás Karolin.

Elmer István, esztergályos m. Kecsa ucca 14. Szül. Őrszálláson 1881-ben; szab. Szabadkán 1897-ben. Tíz évi segédeskedés után megnyitott önálló műhelyében kizáróan pipaszárakat és szopókákat készít. E téren az egyedüli speciális üzem a fővárosban. Gyártmányait nagyban maga hozza forgalomba. A világháborúban részt vett. Neje: Viesner Berta.

Gallwitz Károly, műesztergályos m., a Gallwitz Testvérek cég beltagja, Párisi ucca 9. Tel.: 892—50. Szül. 1886-ban; szab. 1902-ben Budapesten. Atyjának 1880-ban alapított üzemét 1919-ben vette át. Az üzem főleg sétabotokat készít, maga a cég pedig egyik legmegbízhatóbb és legelegánsabb forrása a csont és fafaragásoknak, valamint bijou cikkeknek (sakk, tajtékpipák, szipkák, pálcák, öngyujtók, stb. stb.) Gallwitz a világháborúban az orosz fronton küzdve, megsebesült. Neje: Hergár Mária.

Giszinger Ferenc, esztergályos m., Thék Endre u. 33. Szül. 1887-ben; szab. 1902-ben Bácsalmáson. Segédévei alatt megfordult Németország nagy városainak műhelyeiben és szakmáját tökéletesen elsajátította 1918-ban, 4 évi katonai szolgálat (kit. br. v. é.) után önállósította magát. Rajzmunkával foglalkozik. Neje: Tokaji Mária.

Glasner Mór, esztergályos m., Eötvös ucca 27. Szül. 1885-ben; szab. 1901-ben Budapesten. 19 évi segédi praxis után, 1920-ban saját erejéből önállósította magát. Üzemében állólámpák, szoborállványok, kávéházi ujságtartórámák, stb. készülnek. 1 segéd és 2 tanonc nyer a műhelyében alkalmazást. Elölj. tagja az Ipt.-nek. Neje: Grünfeld Johanna.

Holczer Ede, esztergályos m., Hernád u. 32. Szül. 1876-ben Csicsón; szab. 1895-ben Budapesten. Mint segéd Budapesten és Szászmeggyesen fejlesztette szaktudását. 1902-ben saját erejéből önálló műhelyt nyitott. Asztalosok részére készít műbútor-kiegészítő részeket. A világháborúban résztvett. Neje: Milch Berta.

Hikisch Alajos, esztergályos m., Bajza ucca 27. Szül. 1885-ben, szab. 1904-ben Budapesten, édesatyja H. Antal műhelyében. 1908-ban átvette a nagyatyja által alapított régi, tekintélyes üzem vezetését. Gyárak részére készít bútorkiegészítő részeket, azonkívül csavart oszlopokat s más tömegcikkeket állít elő. A világháborúban súlyosan megsebesült. Neje: Past Jolán.

Hirsch Hermann, faesztergályos m., Holló u. 9. Szül. 1891-ben; szab. 1909-ben. Segédi gyakorlatát Németország nagy városaiban, Bécsben és Brünnben szerezte. 1925-ben megnyitott, 3 HP motorral felszerelt műhelyében 2 segédnek és 3 tanulónak ad munkát. Csillárok, ovál-esztergályozás és csontmunkák műhelyének specialitásai. Neje: Raab Erzsébet.

Kovács Manó, asztalos és esztergályos m., Angol u. 28. Tel: J. 315—85. Szül. 1869-ben Osztopán; szab. 1886-ban Budapesten. 8 éven át működött mint segéd Bécs és Budapest jobb műhelyeiben, majd 1894-ben önállósította magát. Asztalok készítésében specializálta magát. 15 segéddel dolgozik, 20 HP gépekkel felszerelt üzemében. Tagja több ip. és társadalmi egyesületnek. Fia részt vesz az üzem vezetésében.

Kiss Vince, esztergályos m., Nefelejts ucca 28. Szül. 1887-ben; szab. Komáromban 1904-ben. 10 éven át fejtett ki segédi működést Budapest, Bécs és Orsova műhelyeiben, majd bevonult s a 106-os tüzéreknél teljesített 2 éven át szolgálatot. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 1923-ban önállósította magát. Minden szakmába vágó munkát gondos kivitelben készít. Neje: Guth Vilma.

Lukács Gyula, faesztergályos m., Kertész u. 8. Szül. 1878-ban, szab. 1896-ban Budapesten. 12 évi, tapasztalatokban gazdag segédévei után, 1903-ban önállósította magát. Minden szakba vágó munkát rendkívüli szakértelemmel készít 2 segéd és 1 tanonc közreműködésével. Az Ipt. vál. tagja; elnöke a tanoncvizsg. biz.-nak. A világháborúban résztvett.

Manhalter Péter, esztergályos m., Nefelejts u. 22. Szül. 1878-ban Bácsalmáson, szab. 1891-ben Szabadkán. Segédévei alatt Budapest, Berlin és Páris műhelyeiben dolgozva, nagy szaktudásra tett szert. 1903-ban önállósította magát. 2 tanulójával végzi az összes szakba vágó munkákat. A világháborúban részt vett. Neje: Grünfelder Katalin.

Marmorstein Mark, esztergályos m., Nap u. 13.

Menkesz Oziás, esztergályos m., Szerdahelyi u. 1. Szül. 1871-ben; szab. 1887-ben Lembergben. Önállósítása előtt 13 évig Bécs, Bukarest, Cernovitz és Budapest műhelyeiben dolgozott. 2½ HP motorral felszerelt műhelyében asztalosok részére olcsó tömegárut termel. A világháborút mint őrmester szolgálta végig, vitézségét nagyvez. v. é., kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetésekkel honorálták. Neje: Reizler Regina.

Pollacsek Henrik, esztergályos m., Hajós u. 29.

Petik Albert, esztergályos m., Üllői út 70. Szül. 1885-ben, szab. 1904-ben Gyulán. Mint segéd az ország nagyobb városaiban és Budapesten szerzett szakba vágó tapasztalatokat. Díszműáru készítésével foglalkozó műhelyét 1918-ban alapította. Gyárt csillárokat, lámpákat és állványokat izléses kivitelben.

Petik Albert

Rick Béla, esztergályos m., Hajcsár út 22. Szül. 1878-ban Nagymajtényban; szab. 1896-ban Kassán. A főváros legelőkelőbb cégeinél dolgozott mint segéd, hosszú időn át. 1923-ban alapított műhelyében asztalosok részére rajzmunkákat készít. A világháborúban 36 hónapot a fronton töltött. Kit.: kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Bartl Irma.

Rosenbaum Hermann, esztergályos m., Hajcsár út 32.

Stotz Lőrinc, esztergályos m., Víg u. 24. Szül. 1853-ban Pusztavám községben. Szabadulása után Magyarország és Ausztria nagyobb városaiban dolgozott mint segéd. 1887-ben alapított műhelyében asztalosok részére rajz után dolgozik. Az Ipt.-nek volt elöljárósági tagja; tagja a tanoncvizsg. biz.-nak. Neje: Dovola Róza.

Szlaby János, esztergályos m., Lehel ucca 14. Szül. 1879-ben. Hosszabb ideig dolgozott a Magy. Földrajzi Intézetnél. 1922-ben nyitotta meg motorral felszerelt műhelyét. Műbútor alkatrészeket, csavaros oszlopokat és egyéb finom esztergályos munkákat készít. Az 1910. évi kiállításon munkájával bronzérmet nyert. A világháborúban egyszer megsebesült. Neje: Grollmusz Anna.

Vámos Dávid, esztergályos és famegmunkáló m., Aréna út 48. Szül. 1881-ben Vácon; szab. 1897-ben Budapesten. Több esztendőt külföldön töltött és mint segéd 16 éven át a Lingl-gyárban dolgozott. 1913-ban alapította műhelyének specialitása a földgömbgyártás; főként bútor és épületfa megmunkálásaival foglalkozik. Az Ipt. elöljárósági tagja. Résztvett a világháborúban. Neje: Kohn Regina.

Vit József, esztergályos m., Magdolna ucca 20.

Winkler Lajos, esztergályos m., Munkás u. 14. Szül. 1887-ben Tabajdon; szab. 1905-ben Budapesten. Mint segéd Stajerországban, Bécsben és Budapesten dolgozott. 1928-ban saját erejéből önállósította magát; műhelyében szövőgyári orsókat és bútoralkatrészeket készít. Részt vett a világháborúban. Nős.

Zahalka Rudolf, esztergályos m., Víg ucca 4. Szül. 1893-ban; szab. 1910-ben Budapesten, atyja, néhai Z. Vilmos műhelyében. Önállósítása előtt a B. Sz. K. R. T.-nál dolgozott. 1924-ben alapított műhelye kizáróan kalapformák gyártásával foglalkozik, megfelelően a családi hagyománynak. A világháborúban súlyosan megsebesült, mint rokkant szerelt le. Neje: Peilschmiedt Mária.

KÖTŐSZÖVŐK.

Adler Nándor és Társa, szövőgyár. IX. Soroksári út 92. Iroda: Vörösmarthy u. 69. szám.

Beck Antalné, szül. Hajdú Viktória, kötő m. VIII. Kisfaludy u. 28b. 1919-ben alapította vállalatát. Harisnyakötéssel és mindennemű kötöttárúk javításával foglakozik. Egy segéddel dolgozik. Munkát főként magánosoktól vállal. 1919-ben ment férjhez.

Berényi A. Józsefné, szül. Deutsch Netti, kötő m. IV. Kammermayer Károly ucca 10. szám.

Besch Jánosné, szül. Sófalvy Margit, kötőüzeme. VII. Nürnberg u. 35. 1923-ban Frick Rezsővel közösen alapított üzeme géperőre van berendezve. Három segéddel dolgozik. Kabátokat és nagyobb kötöttárukat készít viszonteladók és magánosok számára. Férje — aki az üzem kereskedelmi részét vezeti — végigküzdötte a háborút. Kétszer megsebesült. Kit.: K. cs. k. és seb. érem.

Dornbach Berta, kötő m. I. Horthy M. körtér 2. Bpesten tanulta az ipart. 1922-ben felszab. 1923-ban saját alapításként létesítette vállalatát. Üzeme géperejű, 5 segéddel és 3 tanulóval az összes szakmába vágó munkákat készíti. Állandó szállítója a Szent Imre kollégiumnak, a Ciszterci a főgimnáziumnak, a Sión zárdának és számos sportegyesületnek. 1927-ben ment férjhez Schmeltz Antalhoz, aki a háború kitörésétől az összeomlásig teljesített katonai szolgálatot.

Ehrenhaft János, kötszövő m. Ipartestületi elöljáró. VIII. Futó u. 35.

Özv. Éber Józsefné, szül. Varga Mária, kötszövő m.VIII. Szövetség u. 10. Elsőrendű fővárosi üzemekben nyerte szakképzettségét. 1903-ban szabadult fel. 1918-ban alapította üzemét. Kereskedők számára dolgozik. 4 alkalmazottat tart. 1904-ben ment férjhez.

Fekete Gyula, kötöttszövött áru gyáros. Elemér u. 11. Tel.: J. 442-45 és 46. Szül. 1886-ban Somogyszakácsiban. Iskoláit Keszthelyen végezte. Mint kereskedő a szakmában dolgozott a háború kitöréseig. 1914-ben a szerb, majd az orosz frontra került. Kétszer megsebesült. Rokkantan szerelt le 1918-ban. Kit. Seb. é. két sávval. 1919-ben alapította gyárát, amelyben 50—60 alkalmazott dolgozik. Gépeit villanyerő hajtja. Az Ipt. egyik alapítója, első ügyv. alelnöke. Neje: Schwarcz Aranka.

Fischer Dezsőné, a „Vénusz" kötőüzem tulajdonosa, VIII. Békés u. 11.

Fried Hugóné, kötő m. VII. Dob ucca 53 .szám.

Frisch Henrikné, szül. Kollmann Sarolta, kötő m. VI. Székely Bertalan u. 10. szám.

Özv. Gálffy Balázsné, szül. Kuff Etelka V. Koháry u. 2. Üzemét Kuff Ferencné 1909-ben alapította. Nála tanulta az ipart. 1927-ben szabadult fel. Azóta van saját vezetése alatt a villanyerőre berendezett, 15 munkással dolgozó üzem.

Viszonteladók és magánosoknak dolgozik. Készítményei úgy minőség, mint külső csín tekintetében sikeresen veszik fel a külföldi gyártmányokkal a versenyt. Néhai férje a háborúban megsebesült, 2 évig orosz hadifogságban volt. Kit.: Nagy ez. v., é. bronz v. é., Sign. Laud. a kardokkal, K. cs. k. és seb. é. A harctéren szerzett betegségében meghalt.

Hegedűs Dezső és társa, „Very Fine" működő üzem. IV. Hajó u. 8—10. Tel.: Aut. 824-67. Az üzemet Mattavovszky Ernőné alapította 1923-ban, majd 1927-ben átvette Hegedűs Dezsőné, akihez 1929-ben betársult Dukesz Viktor. Előbbi az üzemi, utóbbi az üzleti részt vezeti. A modern kötőszövő ipar minden produktumát tökéletesen készítik. Kétmotoros üzemükben 19 munkaerő dolgozik. Kiterjedt nagybani vevőkörükbe tartoznak a Hangya Fogy. Szöv. és a Köztisztviselők Fogy. Szöv. is.

Holländer Vilmos, kötszövő m. V. Balaton u. 10. Szül. 1877-ben Nagyzomborban, felszab. 1895-ben Szegeden. Szegeden és Budapesten volt segéd. 1904 óta önálló. 1925 óta alelnöke a testületnek, lelkes támogatója az iparosérdekeket védő akcióknak. A háborúban testi fogyatkozása miatt nem vett részt.

„Hungária" kötőipar. IX. Üllői út 21. szám, II. emelet.

Kuszenda László, kötszövő m. VIII. Nap u. 19. Szül. 1889-ben, felszab. 1906-ban Monoron. Budapesten és Bécsben praktizált. 1914-ben az orosz frontra került. 1915 márciusától 1918 márciusáig hadifogságban volt és szökés útján jött haza. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és seb. érem. 1923-ban alapította üzemét, amely modern gépekkel van felszerelve, hajtóereje 5 és fél lóerő. 1925 óta alelnöke a testületnek, a békéltető biz. tagja stb. Neje: Holczmann Margit.

Löffler Simon, kötszövő m. IX. Ipar u. 13. Tel.: J. 446-62. Szül. 1891-ben Budapesten. Budapesten szakiskolát végzett. Mint üzemvezető működött Bécsben és Budapesten. 1912-ben vonult be. Katonaidejét szolgálta, mikor a háború kitört. 5 évig angol és orosz fogoly volt. Egyszer megsebesült. 1926-ban alapította legmodernebb gépekkel felszerelt üzemét. Nagykereskedőknek szállít.

„Magyar Gépkötészeti Ipar" tulajd. Szemere és Horváth. VI. Székely Bertalan u. 21. Tel. 255-00.

„Nagyasszonyunk" kötő- és varróüzem. I. Krisztina körút 127. Tel.: A. 531-11. A Szociális Missziótársulat 1914-ben alapította a vállalatot. Ma 35 varró és 3 kötőgép van üzemben. Átlag 25 munkásnővel dolgozik. Vezetője Árgay Edina nővér (az Ipt. tagja.) Elsőrendű szakképzettséggel és körültekintéssel irányítja az üzemet. Állandóan szállít a Testőrségnek, a honvédelmi minisztériumnak, a kormányzó szegényakciójának, a Ruházati Központnak, a főváros kórházainak, múzeumainak stb.

Özv. Nagy Károlyné, szül. Finta Mária. IX. Ráday u. 16. A fővárosban tanulta az ipart. 1923-ban szabadult fel. 1925-ben alapította jóhírű vállalatát. Két segédjével magánosoknak dolgozik. 1903-ban ment férjhez. Néhai férje végigküzdötte a háborút s ott szerzett betegségében hunyt el.

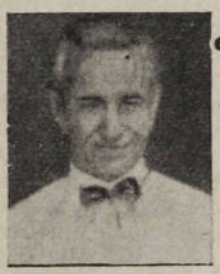
Oblath, Lemberg és Társai, kötszövőgyár. I. Lágymányosi út 17. Tel. Lágymányos 789.

„Roma" Divatkötöde. IX. Márton ucca 22. Tulajdonos Roma Lukácsné, szül. Hering Józsa. A géperőre berendezett üzem 1923-ban alapíttatott. 6 segéddel dolgozik. Tulajdonosa nagy szakképzettséggel bír. Izléses produktumai művészi ízlésről tanuskodnak.

Özv. Samovits Vilmosné kötöde. II. Fő ucca 67. sz.

özv. Nagy Károlyné

Schwartz Izsó

Özv. Schulz Izsóné, szül. Kohn Hedvig, kötő m. VII. Garay u. 45.

Schwartz Izsó, kötő m. VII. Akácfa u. 14. Szül. 1868-ban. 1904-ben tanulta a szakmát. Háború alatt a csendőrségnél teljesített szolgálatot. 1925-ben alapította kötödéjét. 2 munkaerővel dolgozik. Főként harisnyakötéssel, javítással és szemszedéssel foglalkozik. 1904-ben nőül vette Rakovits Szerént.

Singer Riza, kötő m. VI. Király u.60.

Stella Gyapjuipari rt. VII. Elemér u. 29. szám.

Stovasser János, hangszergyáros Lánchíd u. Született Budapesten 1874-ben. Budapesten és Németországban fejlesztette szakudását. Üzemét a család öse 1770-ben alapította, amely egyike a kontinens legrégebbi és legmodernebbül fel-

szerelt gyárainak. Modern gondolkodású iparos, aki úttörője hazánk hangszerkészítő iparának. A gyár a legprecizebb gépekkel van felszerelve és 300 alkalmazottat foglalkoztat. A családnak 3 gyára van Budapesten, Warsov és Veronában és Rt. alapon működik. A cég a Balkán államok állandó szállítója. Hazánk számos jónevű hangszerkészítője a Stovasser gyár tanítványa, amely az összes fafúvó, rézfúvó, vonós hangszerek gyártásával foglalkozik. A budapesti gyárban 27 segéd, 4 tanonc van állandóan foglalkoztatva. A világháborúban a 7. honvéd huszárezredben szolgált, mint főhadnagy. Egy gyermeke van János.

Sugár S. Sándor, kötszövő. V. Lipót körút 18. Tel.: 115-79. Szül. 1887-ben Mátészalkán. Budapesten praktizált. 1917 óta önálló. Modern berendezésű üzemében 25 alkalmazottja van, de házonkívül is dolgozik kézimunkaüzletek számára 10—15 egyén. Lakberendezési, függöny és kézimunkacikkeket készít. Évente külföldi tanulmányútra megy. Nagy ipari tevékenysége dacára, a közéleti szereplés alól nem vonja ki magát. Az Ipt. alelnöke. 1917-ben vette nőül Weisz Szerént.

Uhre Testvérek, mech. kötöttárugyár. V. Sas ucca 21.

Vámfalvi Mária, kötöde. VIII. Práter ucca 52. f. 2. Budapesten tanulta iparát. 1914-ben szabadult fel. 1915—1920-ig a Duna balparti rokkantiskolában mint műhelyvezető működött. Üzeme saját alapítása. Kabát- és harisnykötéssel és a szakmába vágó munkák javításával foglalkozik.

Özv. Weisz Jakabné, kötő m. Cserhát ucca 17. szám.

Weisz Pál, kötő m. Teleki tér. 5. Szül. 1888-ban Székesfehérvárott, felszab. 1925 ben Budapesten. Még ugyanaz évben önállósította magát. Üzeme géperőre van berendezve és 12 segéddel dolgozik. Prima készítményeit az egész ország nagykereskedői vásárolják. Az Ipt. elöljárósági tagja. Résztvett a háborúban. Kit.: K. cs. k. Neje: Hirschler Ilonka.

A BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROSI CIPÉSZIPARTESTÜLET.

1884. évi szeptember 14-én a Cipészipartársulat által egybehívott értekezlet határozata alapján alakult meg. A meghívót Mogács József elnök, Radics József jegyző és a teljes választmány írta alá.

Az Ipartestület eredete a céhek történetébe nyúlik vissza. A testület ősének az úgynevezett „Német Varga Céh" tekinthető, de volt „Magyar Varga Céh" is, melynek utódja lett a későbbi Csizmadia ipartestület.

A magyar ember ősidőktől fogva csizmaviselő volt. A cipőviselet csak később honosodott meg nálunk s a cipészipart kezdetben a főleg Ausztriából és Németországból bevándorolt iparosok gyakorolták. Ezért van az, hogy a cipészipar szerszámainak elnevezése még mai napig is német.

A Német Varga Céh hivatalos nyelve is német volt, németül vezették a jegyzőkönyvet. Magyar jegyzőkönyvet csak 1874. évtől találunk már az ipartársulat idejéből. Az ipartársulat utolsó elnöke Mogács József volt, aki már a Német Varga Céhben a főcéhmesteri tisztet is viselte.

Az 1884. évben alakult ipartestület első elnöke Hantsowsky Endre volt 1884—1891-ig, jegyzője Radics József, aki korábban az ipartársulatnál s régebben a Német Varga Céh-nél is működött.

A cipészipartestület nevesebb elnökei voltak Damjanovics Ödön, Marton Lipót, akiket örökös tiszteletbeli díszelnökké is választottak, továbbá Lőrinc István.

A Wesselényi u. 17. sz. alatt levő 3 emeletes székházának építését 1904. évi augusztus havában kezdte meg az ipartestület s a felavatása 1905. évi november hó 5-én történt Damjanovics Ödön elnöksége idejében.

1918. évi január hó 1-ével az addig külön működő csizmadia ipartestület beolvadt a cipészipartestületbe. Ezen idő óta a Budapest Székesfővárosi Cipészipartestület egyesíti magában úgy a volt csizmadia, mint a cipészipárosokat.

Az ipartestület kebelében 1901-ben Rokkant és Nyugdíjegyesület alakult, mely mai napig is fennáll. Első elnöke volt Krazsóf János, tiszteletbeli elnökei: Damjanovics Ödön és Marton Lipót, tikára: Kovács István György ipt. jegyző, pénztárnoka Havlicsek Antal. Az alapítók között ott látjuk még Trukker Ede, Hanzély János, Galambos Kálmán, Engelbrecht P. Károly, P. Molnár László, Domonkos Lajos, Speray János Rák Ferenc, Czeiner János neveit, akik közül többen már a megérdemelt nyugdíjat élvezik, Hanzély János ellenben még ma is fiatalos ügybuzgósággal látja el az egyesület pénztárnoki tisztét. Az egyesület a

háború előtt tekintélyes vagyonnal rendelkezett, azonban 190.000 aranykoronát kitevő vagyonát hadikölcsönbe fektette s most súlyos válsággal küzd. A jelenlegi vezetőség minden igyekezetével azon van, hogy újra kiépítse és erőssé tegye.

Van az ipartestületnek még egy nemes intézménye: a Temetkezési Egyesület, mely halálesetenként fizetendő csekély járulék ellenében tekintélyes segélyt nyujt az elhalt tagok hozzátartozóinak.

A testület tagjainak száma meghaladja a 3000-et s így taglétszámát tekintve vezető helyen áll a főváros és az ország ipartestületei között. A lábbelikészítő ipar hosszú időn át tekintélyes számú családnak biztosította a tisztességes megélhetést, sőt nagyon sokszor a polgári jólétet is. Tagjai sorából tekintélyes polgárok s városi vezető emberek kerültek ki, különösen a céhek idejében, mely idő a kézművesipar aranykorának tekinthető. Ma a gépek korszakában aggódva kell látnunk, hogy ez a hajdan virágzó ipar, mintha halódásra volna ítélve. A megélhetés egyre súlyosabb problémává válik.

A testület vezetősége: Elnök: Kolonits Károly, alelnökök: Zauper Lajos és Fohn Ábrahám, pénztáros: Olasz Lajos, ellenőr: Balogh József VI. ker., gazda: Szücs Adolf, számvizsgáló: Lenner József, jegyző: Horváth Flórián, tisztviselő: Gaál Lajos.

Előljárósági tagok: Akkert József, Balogh József, Balázsi Mihály, Bittenbinder Péter, Botos Miklós, Bellay Ferenc, Csorba Miklós, Domokos Gyula, Domonkos Lajos, Dornbach Jakab, Eff Ferenc, Fürszt Antal, Heller Adolf, Horváth Károly, Jakab János, Káldos János, Kenyeres Imre, Kis János, Lőrinc Ferenc, Matócza István Marbach Bernát, Mészáros József, B. Nagy Károly, Németh János, Nyeste Mihály, Rónai István, Sudhoff István, Spitzer Andor, Szalay Sándor, Tamaska József, Torday István, Takács János, Vince Károly, Weisz Lipót.

A Cipész Ipartestület székháza.

Cipészmesterek.

Adorján Lajos, Mária u. 16. Szül. 1901-ben Bihardiószegen; szab. 1916-ban u. ott. Nagyváradon, Kolozsváron dolgozott. Hosszabb ideig működött mint vezetősegéd előkelő műhelyekben (Lichtmann, Ányos, Handwork, stb.). 1929-ben önállósította magát. Több alkalommal nyert munkájával kitüntetést. Vevői a legjobb közönségből kerülnek ki. Neje: Balla Ilona.

Agocs György, Vas u. 1. Szül. 1899-ben Csurog községben; szab. 1914-ben ugyanott. Zenta, Szabadka, Szeged és Pécs nagyobb műhelyeiben gyarapította szakismereteit. 2 évig üzletvezetője volt a Berkovics Áruháznak. Elvégezte a Technologia szaktanfolyamait. 1925 óta önálló. Tagja a K. S. C.-nek. A világháborúban 18 hónapot a fronton szolgált. Kit. kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Garay Ilona.

Adorján Lajos

Alnach Ferenc

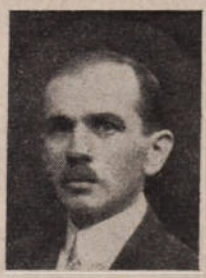
Alnach Ferenc, Zsigmond u. 9. Szül. 1863-ban Németkér községben; szab. 1880-ban Pakson. Budapest műhelyeiben jeles mesterek mellett szerezte meg a segédi praxist. 1890 óta fennálló műhelyében orthopäd munkákat is végez és speciális sportcipők készítésével is foglalkozik. Az üzlet vezetésében veje Brayer Lajos is részt vesz. 5 segédet alkalmaz. Neje: Troppert Mária.

Anderl Aladár, Eötvös u. 27. Szül. 1892-ben Budapesten, régi jónevű cipészcsaládban; szab. 1909-ben. Mint segéd megfordult Bécsben is. Dolgozott a m. kir. Igazságügyminisztériumban, a Korondi cipőgyárban stb. 1923-ban átvette atyja, néhai A. Mátyás műhelyét, amelyben 1 segéddel és 2 tanulóval I-a kivitelű munkát készít. A technológiai tanfolyamát kitüntetéssel elvégezte. A VI. ker. csoport vezetőségi tagja. Részt vett a világháborúban. Neje: Koleszár Mária.

Anderl Rezső, Semmelweiss u. 14. Szül. 1896-ban; szab. 1913-ban Budapesten, atyja jónevű műhelyében. Tizenkét éven át segédeskedett Bécs, Bécsújhely és Budapest műhelyeiben. Tökéletes felkészültséggel fogott hozzá önálló műhelyének munkájához 1925-ben. 2 segédet foglalkoztat. A világháborúban 17 havi frontszolgálata alatt br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetéseket érdemelt ki. Neje: Papp Mária.

Andricsek Mihály

Angyal József

Andricsek Mihály, Zsigmond u. 49. Szül. 1881-ben Apatinban; szab. u. ott 1897-ben. Szaktudását mint segéd Budapest jobb mesterei mellett fejlesztette. 1929-ben lett önálló. Rendelésre dolgozó műhelyében tölti fia Ferenc segédidejét. A világháborúban 26 hónapi szolgálata alatt megfordult az összes frontokon. Neje: Rajcs Mária.

Angyal József, Hajcsár út 22/B. Szül. Fegyverneken 1884-ben; szab. u. ott 1901-ben. Iparát, mint segéd, szülővárosában és Budapesten gyakorolta. Özv. Schwarcz I.-né műhelyét 21 évig vezette, mint felelős üzletvezető. 1928-ban átvette a már 25 éves multra visszatekintő Tőkés-féle üzletet. Elvégezte kitünő sikerrel az Ipt. szaktanfolyamát. A zuglói csoport v. elnöke. Részt vett a világháborúban. Neje: Nagy Mária.

Angyal József

Angyal József, Királyhágó u. 5/B. Nagykárolyban szül. 1899-ben; szab. 1913-ban u. ott. Bejárta Európa nagy államait, Észak- és Délamerikát. Gazdag tapasztalatait 1922-ben alapított műhelyében hasznosítja. 1912-ben munkáját díszoklevéllel tüntették ki. Nagy forgalmú, elismert műhelyében 8 segéd dolgozik. A világháborúban mint önkéntes vett részt. Kit.: nagyez. v. é. kétszer, kisez. v. é., br. v. é. stb. Neje: Vlocsánszky Mária.

Anka János, Soroksári út 91. Szül. 1897-ben Ujkécske helységben; szab. 1914-ben Budapesten. Segédidejét Makó és a főváros műhelyeiben töltötte. 1923 óta vezeti különleges orthopäd-munkát is készítő műhelyét. Végigharcolta a világháborút. Kit.: kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Nagy Ilona.

Antl János, Pannonia u. 36. Szül. 1886-ban; szab. 1904-ben Olmützben. Csehország nagyobb városaiban és Budapesten szerzett mint segéd tökéletes gyakorlatot. 1918-ban alapította meg rendelésre dolgozó, 4—5 segédet foglalkoztató műhelyét. A világháborút végigküzdötte. 1912 óta nős.

Antonicsek Mihály, Nürnberg u. 36. Szül. 1862-ben Dobromelitz községben;

BÁNCY ZSIGMOND

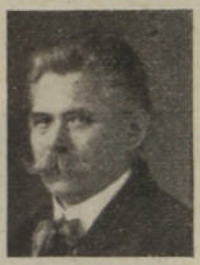
Férfi- és női bőrkabátszabó VIII., FESTETITS-U. 4.

Készit férfi- és női bőrruhákat elsőrendü kivitelben RENDELÉSRE. 1902 óta van a szakmában, segédi okl. és a III. kézműipari tárlaton aranyéremmel és oklevéllel kitüntetve.

Modern gépekkel felszerelt üzem. Bőrkabátok javitását és festését vállalja

szab. u. ott 1876-ban. Az ország nagyobb városaiban és Budapesten (12 évig) dolgozott mint segéd. Egyike a főváros legidősebb, érdemes mestereinek. 1902 óta vezeti jónevű műhelyét. Elöljárósági tagja a Szent Domokos egyházközségnek. Neje: Missori Emilia.

Antonicsek Mihály

Auth Mihály

Auth Mihály, Vendel u. 20. Szül. 1889-ben Högyészen; szab. 1906-ban Budapesten, ahol önállósításáig mint segéd dolgozott. 1929-ben nyitotta meg műhelyét. Részt vett a világháborúban. 1913-ban nőül vette Veres Ágnest.

Baán Gáspár, Kartács u. 13. Szül. Felsőszelin 1880-ban; szab. 1900-ban Dunaszerdahelyen. Önállósításáig szabadulási helyén és a főváros nagyobb műhelyeiben dolgozott mint segéd. 18 év óta fennálló műhelyében rendelésre dolgozik. A világháborúban részt vett. Neje: Szabó Mária.

Baán Gáspár

Babarczi Gyula

Babarczi Gyula, Népszinház u. 28. Szül. 1897-ben Apc községben; szab. 1914-ben Héjhalmon. Tudásvágya a fővárosba hozta és önállósításáig, 1927-ig, itt dolgozott jó mesterek mellett. A világháborúban 1916-tól vett részt, az orosz és a román fronton 36 hónapot töltött. Neje: Bacsinszky Ilona.

Babóth Vince, Bécsi út 74. Szül. 1887-ben Egyházaskeszin; szab. Budapesten 1904-ben. A fővároson kívül mint segéd még Gyöngyösön dolgozott. Önálló, 2 segédet foglalkoztató műhelyét 1912-ben nyitotta meg. Rendelésre készít I-a kivitelű munkát. Tagja a Ker. Ip. Körének. A világháborúban az orosz fronton megsebesült. Kit.: Vasker., seb. é., K. cs.-k. Neje: Takács Margit.

Bakó József, Tompa u. 20. Szül. 1903-ban Lepsényben; szab. Székesfehérvárott 1922-ben. 7 éven át segédeskedett siófoki és pesti műhelyekben, majd 1929-ben önállósította magát. Szakmunkái kiváló képzettségéről tanuskodnak. 1928-ban nőül vette Nagy Erzsébetet.

Bakó József

Bakos István

Bakos István, Dembinszky u. 37. Szül. 1905-ben Erdőbénye községben; szab. u. ott 1922-ben. Mint segéd Miskolc és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1928 óta önálló mester. 1927-ben nőül vette Földessy Irént.

Bakos Sándor, Lövőház u. 4. Szül. 1889-ben Alattányon; szab. 1906-ban, oklevéllel kitüntetve Hatvanban. Szaktudását előkelő bécsi, párisi, belgrádi és budapesti műhelyekben fejlesztette. 1916-ban lett önálló. Orthopäd specialista. 1 segéddel dolgozik. A világháborúban részt vett.

Bakos Sándor

Balázs János

Baksa Ferenc, Bajza u. 42. Szül. 1876-ban; szab. 1897-ben Zalaegerszegen. Mint segéd Pécs, Losonc és Budapest mesterei mellett fejlesztette szakismereteit. 1 segéddel dolgozó műhelyét 1908-ban alapította. Végigküzdötte a világháborút,

orosz hadifogságban is szenvedett. 1905 óta nős.

Balázs János, Szilágyi u. 14. Szül. 1869-ben; szab. 1888-ban Debrecenben, ahol mint segéd egyideig működött, később a fővárosba jött és 1916-ban önállósította magát. Nagy gyakorlattal bíró, jónevű mester. Hosszú időt töltött a világháborúban, különböző frontokon. Neje: Hajducskó Julia.

Baksa Ferenc

Baksa Ferencné

Balázs József, Főherceg Sándor u. 26. Szül. 1885-ben Pusztamonostoron; szab. 1902-ben Budapesten. Mint segéd Budapest előkelő műhelyeiben képezte ki magát az orthopäd-cipészetben. 1912 óta önálló mester. Műhelyében 5 segéd és 2 tanuló talál munkát. Egyike a főváros legnevesebb mestereinek. 1903-ban elismerő oklevelet, 1927-ben bronzérmet nyert. Szakrajzait a szakmabeli lapok állandóan hozzák. Az Ipt. előljárósági póttagja, a Rokkant Egyl. vezetőségi tagja, stb. A világháborúban az orosz fronton kétszer sebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Csásy Mária.

Balázs József

Bald Manó

Bald Manó, cipőfelsőrészkészítő m., Tompa u. 13. Szül. 1886-ban; szab. 1901-ben Ujpesten. Drezda, Berlin, Bécs és Budapest műhelyeiben kiváló szakemberré fejlődött. 1914-től 1918-ig katonáskodott s mint rokkant, leszerelése után önálló műhelyt nyitott. 2 alkalmazottal végzi elismert munkáit. 1923-ban nőül vette Kozma Ilonkát.

békási Balogh Antal, Lajos u. 91. Szül. Orosházán 1885-ben; szab. 1901-ben Aradon. Németország, Törökország, Franciaország nagyobb városaiban és Amerikában segédeskedett. Gazdag tapasztalatait 1927-ben megnyitott műhelyében értékesíti. A háborúban az összes frontokon harcolt. Számos katonai kitüntetés birtokosa, így: arany v. é., nagyezüst v. é., kisez. v. é., török félhold, német vaskor. stb. Neje: Józan Julianna.

békási Balogh Antal

Balogh Ferenc

Balogh Ferenc, Romanelli u. 6. Szül. 1890-ben, szab. 1906-ban Székesfehérváron. Régi iparoscsalád sarja. Önállósítása (1920) előtt a főváros nagy műhelyeiben dolgozott; elvégezte a szaktanfolyamokat és az orthopäd munkákban specializálta magát. Résztvett a világháborúban, mint 50%-os rokkant szerelt le. Neje: Róka Mária.

Balogh József, Tisza Kálmán tér 26. Szül. Tésán 1880-ban; szab. Nagykátán 1899-ben. Arad, Nagyvárad, Szeged és Budapest műhelyeiben dolgozva, kiváló szakemberré fejlődött. 1921-ben lett önálló. 22 éve ipartestületi és technologiai szakoktató; előljárósági tag. Jeles iparos. A világháború alatt 39 hónapig volt orosz fogságban. Neje: Haberl Emma.

Barkai János

Barkai János, Szerb u. 8. Szül. 1892-ben; szab. 1919-ben Budapesten, itt dolgozott mint segéd 1929-ig, amikor megnyitotta önálló műhelyét. Rendelésre dolgozik kifogástalan kivitelben. Neje: Szabó Rozália.

Barna Mihály, Kenyérmező u. 1. Szül. 1883-ban Jákóhalmán; szab. 1900-ban Budapesten, Galambos Imre műhelyében. Mint tanuló elismerő oklevelet és pénzjutalmat nyert. A háborús megszakítással Ujvidéken és Budapesten töltötte segédéveit. 1921 óta önálló; 1—2 segédet foglalkoztat. A világháborúban 4½ évig orosz hadifogságban sinylődött. Neje: Felső Anna.

Bayerle Nándor, Röppentyű u. 8. Szül. 1894-ben; szab. Nyitrán 1909-ben. Segédi gyakorlatát a főváros nagy műhelyeiben szerezte meg. 1916-ban alapított műhelyében rendelésre dolgozik. Elvégezte a technologia szaktanfolyamait. Alelnöke az V—VI. külső csoportnak. Neje: Laky Irén.

Bella József, Horthy Miklós út 65. Szül. 1886-ban; szab. 1907-ben Debrecenben. Segédévei alatt megfordult Kassa, Miskolc, Kolozsvár, Szatmár, stb. városokban, szaktudásban egyre gyarapodva. A szaktanfolyamot oklevéllel kitüntetve végezte. 1910 óta működik mint önálló mester. Jelenleg 1 segédet és 1 tanulót alkalmaz. A világháborúban részt vett. Neje: Mészáros Irén.

Bellai Ferenc, Röppentyű u. 33. Szül. Somogytarnóczon 1887-ben; szab. 1909-ben Nagypiszanicán. Mint segéd Bécs, Zágráb, Belovár, Barcs és Budapest műhelyeiben képezte ki magát. 1927-ben lett önálló mester. Műhelyében kizáróan tökéletes kivitelű munka készül. Az Ipt. elöljárósági tagja, az V—VI. külső kerület csoportelnöke. Vezetésre hivatott, külföldi tapasztalatokkal rendelkező, széles látókörű iparos. A világháborúban részt vett. Neje: Deutsch Auguszta.

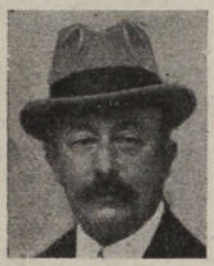
Balogh József

Belovay Antal

Belovay Antal, Práter ucca 10. Szül. Sándorfalván 1901-ben; szab. Szegeden 1920-ban. Szabadulási helyén és a fővárosban szerezte meg a szükséges szakbeli gyakorlatot. 1927-ben nyitott önálló műhelyében 1—2 segéddel rendelésre dolgozik. A szaktanfolyamokat kitünő eredménnyel végezte el. Neje Varga Erzsébet.

Bencze József, cipészmester,, a Bencze cipőszalon tulajdonosa. Született 1876-ban Szabadkán, tanulmányait Páris, London, Ausztria, Németország, Svájc, Belgium, Csehország és Jugoszláviában végezte. 1901-ben IV., Bécsi u. 5. félem. alatt céget alapított, melyből már pár éven belül a magyar és külföldi cipészdivat irányító üzeme lett Bécsben, Graben 30. sz. alatti szalonjából a nyugati államok cipődivatját irányítja és emellett mint szállító is vezet a külföldi piacokon. Több német cipőgyárnak irányítója a divat terén. Iparfejlesztési szempontból a tanoncképzés és női cipőkészítés modern alapokra fektetésével igen nagy érdemeket szerzett. Társadalmi téren és jótékony egyesületek tevékeny tagjaként szerepel. Mint az Ipt. vál. tagja, széles körökben ismertté tette nevét önzetlen munkássága által.

Bencze József

Benis György

Benis György, Ballagi Mór u. 12. Szül. 1881-ben; szab. 1899-ben Székesfehérvárott. Segédéveit a fővárosban töltötte jóhírű belvárosi cégeknél gyarapítva szaktudását. 1906-ban elvégezte a szaktanfolyamot, az Ipt. I. oszt. díszoklevelével kitüntetve. Ugyanezen évben önállósította magát. A világháborúban háromszor sebesült és mint 50%-os rokkant szerelt le. Kit.: II. oszt. ez. é. és K. cs.-k. Neje: Orbán Teréz.

Benyó István, Pipa u. 5. Szül. 1884-ben, szab. 1899-ben Esztergomban. A főváros műhelyeiben tökéletesítette magát mint segéd a szakmában. 1919-ben alapította rendelésre, tökéletes kivitelben dolgozó műhelyét. Több szaktanfolyamot sikerrel elvégzett. A világháborúban 1916-tól vett részt, kétszer megsebesült. 1919 óta nős.

Benyó János, Szvetenay u. 36. Szül. Alatyán községben (Szolnokm.); szab. Jászberényben. Segédévei nagy részét Szolnok, Cegléd és Kecskemét műhelyeiben töltötte. 1910 óta önálló, budapesti

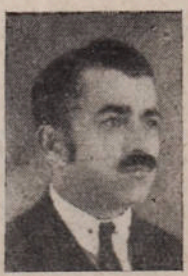
műhelyét 1925-ben alapította. Végigharcolta a világháborút. Neje: Bajzáth Margit.

Benyó János, Akadémia u. 15. Szül. 1886-ban Csíkgyímes községben; szab. Szt. Endrén 1903-ban. Segédi gyakorlatát Budapest jobb műhelyeiben szerezte meg. 1908-ban önállósította magát. 2 segéddel végzi nagy szaktudással és lelkiismeretességgel munkáit. A világháború alatt az olasz és román frontokon küzdött. Neje Grúber Ágnes.

Benyó János

Brezina András, Tompa u. 12. Szül. 1893-ban; szab. 1910-ben Nyiregyházán. Külföldi tanulmányútja során megfordult Wienben és Párisban. 1928-ban nyitotta meg önálló műhelyét, melyben 1 segéd közreműködésével orthopäd- és normálmunkákat végez. 1929-ben arany éremmel tüntették ki. A világháborúban kétszer megsebesült. Neje: Kmetz Erzsébet.

Brezina András

Brezina Andrásné

Berger Antal, József u. 29. Szül. 1882-ben Alsóhomoródon; szab. 1898-ban Szatmáron. Mint segéd Szatmáron, Debrecenben és Budapesten dolgozott. Rendelésre dolgozó, nagy forgalmú műhelyét 1904-ben alapította. 4 segédet alkalmaz. Szállítója több fővárosi és vidéki kereskedőnek. Tagja a VIII. ker. csoportnak. 3 fia van, akiket az iparra nevelt.

Berke János, cipőfelsőrészkészítő m., Kőfaragó u. 9. Szül. 1888-ban Körmenden; szab. Budapesten 1905-ben. Kellő segédi gyakorlat után, 1914-ben lett önálló. Specializálta magát a felsőrészkészítésben, amit úgy elméletileg, mint gyakorlatilag tökéletesen elsajátított. 2—4 segéddel dolgozik. Neje: Hildebrandt Katalin.

Berger Antal József

Berky Béla, cipőfelsőrészkészítő m., Márvány u. 36. Szül. 1901-ben Budapesten; szab. 1915-ben Budafokon. A főváros jó műhelyeiben eltöltött segédidő után, 1927-ben önállósította magát. Specialista a felsőrészkészítésben. 2 segéddel dolgozik. Neje: Berky Julianna.

Béla cipőszalón, Arany János u. 6—8. Tel.: Aut. 171—61. Mérték szerint, rendelésre dolgozik, javítást vállal szakképzett mesterek vezetésével és 2 segéd közreműködésével. Orthopäd-munkákat is vállal.

Berke János

Bényi András

Bényi András, Bors u. 12. Szül. 1862-ben Esztergomban; szab. Budapesten 1878-ban. 11 évi segédeskedés után, 1889-ben önállósította magát. Rendelésre dolgozik kiváló szaktudással. Neje: Balogh Mária.

Béres József, Podmaniczky u. 79. Szül. Nyárádremetén 1872-ben; szab. 1895-ben Marosvásárhelyen. Brassó, Bukarest és Budapest segédi működésének fontosabb állomásai. 1908 óta önálló. Nagyforgalmú műhelyében jelenleg 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. A világháborúban a román harctéren szolgált. Neje: Papp Etel.

Bihari Gyula, Naphegy u. 39. Szül. 1898-ban Fancsikán; szab. Nagyszőllősön

1914-ben. A tudásvágy a fővárosba hozta és itt jó mesterek mellett segédeskedett önállósításáig, 1926-ig. 1 segédet foglalkoztat I-rendű munkát előállító műhelyében. A világháborúban részt vett. Neje: Hannuska Mária.

Béres József

Bihari Gyula

Binka Péter, Vörösvári út 58. Szül. 1881-ben Verbón; szab. Budapesten 1900-ban. Két esztendeig folytatott tanulmányokat Bécs nagyobb műhelyeiben. 1910 óta önálló mester. Műhelyében 1—2 segéd dolgozik. Neje: Holczner Terézia.

Bittenbinder Péter, Baross u. 87. Szül. Perjámoson 1886-ban; szab. Aradon 1902-ben. Mint segéd szabadulási helyén és Erdély városaiban dolgozott. 1910-ben Aradon önállósította magát, 1918 óta Budapesten van műhelye. Specialista az orthopäd-cipészetben, amit a magy. kir. áll. művégtaggyárban gyakorolt, mint művezető. Az Ipt. elöljárósági tagja, a VIII. ker. csoport elnöke. A kerület ipari életében vezető szerepet játszik. A világháborúban a 28. vad. zászlóaljnál szolgált mint szkvezető, megsebesült. Kit.: K. cs.-k., jub. é. stb. Neje: Argyelán Katalin.

Binka Péter

Bittenbinder Péter

Biró Ferenc, Szondi u. 37/c. Szül. 1874-ben Kenéz községben (Vas vm.), szab. 1891-ben Szombathelyen. Sopron, Győr és Bpest előkelő műhelyeiben, majd Ausztria nagyobb városaiban szerzett mint segéd tökéletes praxist. Elsajátította a szabászatot. 1903 óta önálló ugyanazon helyen. Műhelyében 5—6 segédnek ad munkát. Résztvett a világháborúban. Neje: Tóth Teréz. Fia István a tanítóképző elvégzése után mint tanuló belépett az üzletbe. A technológiát kitüntetésekkel végezte és most is résztvesz az üzletvezetésében.

Bizony István, Hársfa u. 2. Szül. 1880-ban Harasztin; szab. 1895-ben Eszéken. Segédéveit Pécs, Mohács, Szekszárd és Debrecen műhelyeiben töltötte. 1908 óta önálló. A világháborúban 1915-től vett részt a szerb fronton. Kit.: Vörösker.

Bizony István

Bokros János

Blatt Gyula, Akácfa u. 16. Szül. Budapesten 1890-ben; szab. u. itt 1909-ben. Nyiregyháza, Debrecen és Budapest műhelyeiben töltötte segédéveit. 1913 óta vezeti 1 segédet foglalkoztató, rendelésre dolgozó műhelyét, amelyből kifogástalan munka kerül ki. 3 tanoncot szabadított. Neje: Weil Gizella. Gyermekei: Ilonka és Erzsébet.

Bodacz Nagy Béla, Kún u. 7. Szül. 1882-ben; szab. 1899-ben Budapesten. Segédéveit jobb fővárosi mestereknél töltve, gazdag szakismeretekre tett szert. 1926-ban lett önálló. Kiváló munkái igen kedveltek. A világháborúban résztvett. Neje: Bencsik Mária.

Bódis István, Mexikói út 1. Szül. Balatonkereszturon 1907-ben; szab. u. ott 1923-ban. Segédidejét Budapest képzett mesterei mellett töltötte 1929-ben önállósította magát. Törekvő, fiatal mester, aki minden idejét iparának szenteli.

Bogács István, Bethlen u. 12. Szül. Tatabányán 1904-ben; szab. Budapesten Schaffhauser István műhelyében. Önállósítása előtt több előkelő mester mellett dolgozott. 1929 óta önálló. 1928-ban nőül vette Marocinecz Margitot.

Bognár József, Népszínház u. 27. Szül. 1900-ban Hetes községben; szab. 1914-ben Kaposváron. Mint segéd tapasztalatok gyüjtése végett bejárta Konstantinápolyt, Belgrádot és Magyarország nagy városait. Budapest jó műhelyeiben eltöl-

tött esztendők után, 1922-ben önálló lett. Kitanult felsőrészkészítő. 2—3 segédet foglalkoztat. A világháborúban frontszolgálatot teljesített. Neje Apor Eszter.

Bognár Pál, Kőfaragó u. 15. Szül. 1874-ben Kaposváron; szab. 1890-ben ugyanott. Mint segéd Kaposváron, Besztercén és a fővárosban dolgozott, járt Amerikában is. 1910 óta önálló. 1 segéddel dolgozik. Kiterjedt vevőköre szép és jó munkájáért megbecsüli. A világháborút végigküzdötte, kétszer megsebesült. Kit: nagyez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Márton Borbála.

Bokros János, Zsigmond u. 12. Szül. Bicskén 1881-ben; szab. Budapesten 1898-ban. A főváros jobb mesterei mellett szerezte meg a szükséges gyakorlatot. 1907 óta önálló, szakavatott kezéből kizáróan tökéletes munka kerül ki. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban orosz hadifogságba került. Neje: Burcsúk Anna.

Borbély Gyula, Örömvölgy u. 44. Szül. 1880-ban, szab. 1897-ben Pincehelyen. Budapesten eltöltött segédévek után 1910-ben nyitotta meg saját erejéből rendelésre dolgozó műhelyét. Résztvett a világháborúban. Neje: Rais Erzsébet.

Borony Ferenc, Bulyovszky u. 28. Szül. Budapesten 1908-ban; szab. Kisvárdán 1918-ban. 1920-ban elvégezte a technológia szaktanfolyamát. Önálló műhelyét 1924-ben vette át és azóta vezeti nagy szakértelemmel. Az Orsz. Ip. Egy. kiállításán kitüntetésben részesült. Neje: Molnár Julianna.

Boros Béla, Hunyadi tér 9. Szül. 1878-ban Kassán, szab. 1894-ben Bolcsón. Mint segéd a fővárosban szerzett gyakorlatot. 1917-ben önállósította magát. 1 segéddel dolgozik. Neje: Paulik Klári.

Borbély Gyula

Bortel Lajos

Bortel Lajos, Hunyadi János u. 19. Szül. 1899-ben Gomba községben; 1917-ben Albertirsán szab. Budapesten jó műhelyekben segédeskedett 1929-ig, amikor önállósította magát. Műhelyéből kifogástalan munka kerül ki. Részt vett a világháborúban. Neje: Haura Mária.

Botos Miklós, József körút 74. Szül. 1892-ben; szab. 1909-ben Kunmadarason. Cegléd, Budapest és Komárom főbb állomásai segédéveinek. A szerb frontról hazatérve, 1918-ban önállósította magát. 3 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Noisurda Anna.

Botos Miklós

Böröcz Sándor

Böröcz Sándor, Tisza Kálmán tér 23. Szül. 1878-ban, szab. 1893-ban Sümegen. A szabászatot édesapja, egykori céhmester műhelyében tanulta meg. Segédévei alatt Bpesten és a dunántúli városokban szerezte meg nagy szakmabeli jártasságát. 1904 óta önálló. Munkái közkedveltek. A világháborúban kétszer megsebesült. Neje: Fekete Hermin.

Bösze Sándor

Brack Emil

Bösze Sándor, Horánszky u. 10. és Mária u. 9. Szül. Felsőágon 1897-ben; szab. Sopronban 1911-ben. Segédi működését a fővárosban folytatta, ahol jó eredménnyel elvégezte a technológiát. 1925-ben lett önálló. A világháborúban az orosz és olasz fronton harcolt. Kit.: kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Moser Mária.

Brack Emil, a „Brack cipő" bejegyzett cég tulajdonosa, Váci u. 10. Tel.: Aut. 826-60. Szül. 1898-ban Ipolykeszin; szab. 1922-ben Budapesten. Női luxuscipő készítésével foglalkozó műhelyében a társadalom felsőbb rétegeiből van vevőköre. Üzletében a legkényesebb igény is meg-

találja kielégítését. Modelljei minden külföldi versenyt kibírnak. Műhelyében 25 segéd dolgozik. 1925-ben a nemzetközi vásáron dícsérő oklevéllel lett kitüntetve. Tagja az O. M. K. Egyes.-nek és a Cipőkereskedők Orsz. Egy.-nek. Jelentős szerepet játszik a szakma mozgalmaiban. A világháborút az orosz és olasz frontokon küzdötte végig, volt olasz hadifogságban is. 1926 óta nős.

Bujtor János, Rökk Szilárd u. 30. Szül. 1893-ban Turjelzalán; szab. 1910-ben ugyanott. Hosszabb segédi gyakorlat után, aminek nagy részét Nagykanizsán és Budapesten töltötte, 1928-ban nyitotta meg önálló műhelyét. Vezetősegéd volt Benczénél és a „Standard" cipőüzemben. 1 segéddel készít kizáróan I-a munkát. Résztvett a világháborúban Neje: Benedek Berta.

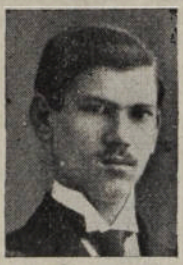
Bungyik Mihály, Fő u. 26. Szül. 1899-Magyarbánhegyesen; szab. Aradon 1916-ban. Segédideje alatt hosszabb ideig dolgozott Mayernél, az Ipt. elnökénél. 1922 óta önálló. Kitünő eredménnyel elvégezte a szabászati tanfolyamot. A világháborúban 1917-től fogva vett részt. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Sztainik Mária.

Bús János, Lehel u. 26. Szül. 1886-ban Algyőn; szab. 1901-ben Széjesden. Segédi működését szabadulási helyén kezdte, majd tudása tökéletesbítése érdekében a fővárosba jött. 1911 óta önálló, jelenlegi műhelyét 1919-ben alapította. 1 segéddel I-a kivitelben dolgozik. Tagja több szakegyesületnek. A világháborúban esztendőkig orosz fogságban szenvedett.

Buza István, Csányi u. 10. Szül. 1878-ban; szab. 1891-ben Magyarkeresztesen. Mint segéd Sopron, Sárvár, Győr és Budapest jobb műhelyeiben fejlődött elismert szaktekintéllyé. 1919-ben önállósította magát. Az ipartestülettől szép munkájáért díszoklevelet nyert. Neje: Kolonics Mária.

Buzál Pál, Laktanya u. 26. Szül. 1873-ban; szab. 1889-ben Budapesten, bátyja B. Ignác neves műhelyében. Önállósításáig (1897) a fővárosban dolgozott mint segéd. A kerület egyik legrégibb, tekintélyes mestere. 2 segédet foglalkoztat. A II. kerület volt iparhatósági biztosa. Tagja több társadalmi és szakegyletnek. A világháborúban frontszolgálatot teljesített. Neje Wéber Erzsébet. Gyula fia önálló cipészmester

Czigány Kálmán Attila u. 37. Néhai atyja az üzletet 1915-ben alapította. Tökéletes munkájával hamarosan nagy népszerűségre tett szert. A Millenáris kiállításon elismerő oklevelet nyert. Halála óta fia Kálmán a régi szellemben vezeti tovább a műhelyt. 4 segédet alkalmaz.

Bujtor János

Cink M. Lajos

Cink Mátyás, Mester u. 53. Szül. 1880-ban Perbálon; szab. 1897-ben Zsámbékon. Budatétényben és Budapesten eltöltött segédidő után, 1919-ben nyitotta meg műhelyét. Részt vett a világháborúban. Neje: Kréger Frida.

Cink Mátyás

Cselikovics Ferenc

Cink Mátyás Lajos, Grassalkovich u. 25. Szül. Budapesten 1903-ban; szab. u. ott 1920-ban. Tapasztalatok gyüjtése végett bejárta Páris, Genf, Wien, Berlin műhelyeit. 1921 óta önálló. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Állandó munkatársa több szaklapnak, a napilapokban is jelennek meg cikkei. Úgy elméletileg, mint gyakorlatilag tökéletes képzettségü mester.

Csakmay András, Szt. László út 170. Szül. 1893-ban Érd községben; szab. Ercsiben 1910-ben. Segédidejét a főváros ban töltötte, ahol jónevü mesterek oldalán tökéletes gyakorlatot szerzett a szakmában. 1925-ben alapított műhelyében 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban 6 esztendőt orosz hadifogságban sinylődött. Neje: Kapossy Teréz.

Cselikovics Ferenc, Rózsa u. 80. Szül. Németpalánkán 1881-ben; szab. Mitrovicán 1898-ban. A Balkánon, Fiuméban, Zágrábban és Budapesten dolgozott mint segéd. 1910 óta önálló, jelenlegi műhelyét 1918-ban alapította. Főként sportcipők

készítésével foglalkozik, melyekkel az ország nagyobb üzleteit ellátja, jelentékeny exportja van Amerikába, Olaszországba és Svájcba. Forgalmas műhelyében 8 segédet foglalkoztat. Tagja több szakegyesületnek és sportegyletnek. Neje Abucsina Alexandra.

Csakmay András

Csendes Imre

Csendes Imre, Vadász u. 34. Szül. 1865-ben, szab. 1881-ben Győrött. Pécs, Pozsony, Paks, Budapest, Komárom és Székesfehérvár műhelyeiben fejlődött kiváló szakemberré. 1914-ben önállósította magát. 1 segédet alkalmaz műhelyében. A világháborúban részt vett.

Csepcsányi Ferenc, Rákos u. 8. Szül. 1897-ben Gyöngyösön. 15 éves korában Székesfehérvárott felszabadult és rövidesen Pestre jött, hogy szakmájában tökéletesítse tudását. 1928-ban önállóvá lett. 1 segéddel végzi elismert munkáit.

Csernáti István

Csepcsányi Ferenc

Csernáti István, Múzeum körút 11. Szül. 1900-ban Tarpán; szab. 1921-ben Budapesten, ahol 5 esztendeig jó mesterek mellett mint segéd dolgozott. 1926 óta önálló mester. Tagja a Magy. Nemzeti Munkavédelmi Egy.-nek. 1921-ben nőül vette Ulkei Viktóriát.

Cserniczky Károly, Iskola u. 31. Szül. Selmecbányán 1898-ban; szab. Budapesten 1916-ban, kitüntetéssel. Szaktanulmányai továbbfejlesztése céljából Nemes Istvánnál dolgozott 6 évig, majd önállósította magát 1927-ben. Vadász, sport és turistacipőkben specialista. Neje: Kiss Rózsa.

Csiki Dávid, Budafoki út 102. Szül. 1899-ben; szab. 1916-ban Székelyudvarhelyen. Segédi praxisát szülőhelye és Budapest műhelyeiben szerezte meg. 1919-ben alapított műhelyéből kiváló munka kerül ki. 1 segéddel dolgozik. A világháborúban részt vett. Neje: Látos Ilona.

Csorba Miklós, Döbrentei tér 5. Szül. 1899-ben Miskolcon; szab. u. ott 1916-ban. Szülővárosában és Budapesten töltötte segédéveit. 1 segédet foglalkoztató műhelyét 1924 óta vezeti. Az 1926. évi kézműipari tárlaton bronzérmet és elismerő oklevelet nyert. Tagja több szakegyletnek és társadalmi egyesületnek Részt vett a világháborúban. Neje: Takács Anna.

Csuti János, Határ u. 4. Szül. 1893-ban, szab. 1911-ben Sárszentmiklóson, atyja műhelyében. Régi cipészcsaládból származik, már nagyatyja is ez ipart folytatta. Budapest jobb mestereinél dolgozott mint segéd 1921-ig, amikor önállósította magát. Rendelésre dolgozik elsőrendű kivitelben. Az összes frontokon végigharcolta a világháborút. Kit.: háromszor br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Bujdák Anna.

Czeiner János, Váci u. 40. Szül. 1865-ben; szab. 1879-ben Tósokberénden. A Dunántúl nagyobb városaiban és Budapesten szerzett mint segéd gyakorlatot. 1889 óta vezeti 2—3 segédet foglalkoztató műhelyét. Hűvösvölgyi háza szorgalmának gyümölcse. Tagja több társadalmi egyesületnek Nős. Lajos fia műhelyében szabadult fel.

Csete Lajos, Szt. László út 26. Szül. 1894-ben Gyulán; szab. 1909-ben u. ott. Önállósításáig Gyula, Orosháza és Budapest műhelyeiben dolgozott. Mint tanuló szép munkájával arany jutalmat nyert. A világháborúban résztvett; hosszú időt töltött orosz hadifogságban. Neje: Király Etel.

Czengruber György

Czibula Rezső

Czengruber György, Nürnberg u. 16. Szül. 1886-ban Bükkösd (Baranyam.); szab. u. ott 1903-ban. Hosszabb időt töltött mint segéd a főváros jeles mesterei

mellett (Mojzsik, Frank, Steiner stb.). 1910-ben Bükkösdön lett önálló, műhelyét 1930-ban Budapestre helyezte át. Elvégezte a szaktanfolyamot. A világháborúban hosszú éveket orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Molnár Mária.

Czibula Rezső, Zrinyi u. 1. Szül. Ribány községben 1882-ben; szab. 1900-ban Budapesten. Önállósításáig (1919) a főváros nagy műhelyeiben dolgozott. Rendelésre készít kifogástalan munkát. A világháborúban 2½ évig orosz hadifogságban volt. Neje: Maróczi Erzsébet.

Czuczor Antal

Dallos Ferenc

Czuczor Antal, Erzsébet királyné út 34. Szül. Vágfarkasdon 1885-ben; szab. Érsekújváron 1908-ban. Pozsony, Szombathely és Budapest műhelyeiben szerezte meg segédi praxisát. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztató műhelyét 1919-ben alapította. A világháborút végigküzdötte. Neje: Babay Teréz. Régi iparos család tagja, fivére a fővárosban cipészmester.

Dallos Ferenc, Szív u. 43. Szül. Vácszentlászlón 1907-ben; szab. Budapesten 1924-ben, ugyanitt töltötte segédéveit. Rendelésre dolgozó műhelyét 1929-ben alapította. 1 segédet foglalkoztat. Neje: Szász Vera.

Damjanovich Mihály

Dani Gábor

Damjanovich Mihály, Kálvária tér 18. Szül. 1879-ben; szab. 1895-ben Budapesten, édesatyja műhelyében. Bécsben, ahol mint szabász és munkavezető dolgozott és Budapesten végezte segédi tanulmányait. 1903-ban társult édesatyjával, aki v. Ipt.-i elnök. 1898-ban ezüsteremmel és oklevéllel lett kitüntetve. Az Ipt. rendkívüli érdemeiért és agilitásáért örökös dísztagjává választotta. Volt Ipt. előljáró és pénztáros. Neje: Wertmann Stefánia.

Damm József, Rózsa u. 75. Szül. Jánosházán 1901-ben; szab. 1918-ban Szabadkán. Segédként a fővárosba jött, szakmájának alapos elsajátítása végett. 1928 óta dolgozik mint önálló mester (2 segéd, 1 tanonc).

Dani Gábor, Mexikói út 8. Szül. 1892-ben Solton; szab. 1909-ben Dunaföldváron. Szabadulási helyén és a főváros jóhírű mestereinél töltötte segédidejét. Elvégezte az Ipt. tanfolyamát és tökéletes felkészültséggel 1925-ben önállósította magát. 1 segédet alkalmaz. A világháborúban 39 hónapot a fronton töltött; kétszer megsebesült. Kit.: kisez. v. é., K. cs.-k., stb. Neje: Berghammer Anna.

Darnics József, Selmeci u. 40. (Saját ház.) Szül. Esztergomban 1892-ben; szab. Budapesten 1909-ben Mint segéd hosszabb ideig dolgozott a Commerce cipőgyárban és Alnach műhelyében. 1930-ban nyitotta meg önálló műhelyét. Nagy és alapos tapasztalatait rendelői érdekében használja fel. A világháborúban br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetéseket nyert. Neje: Hierl Borbála.

Daróczy Miklós, Damjanich u. 26. Szül. 1893-ben; szab. 1910-ben Zsibón. Kolozsvár, Nagyvárad és Budapest műhelyeiben szerzett mint segéd tapasztalatokat. 1 segédet foglalkoztató műhelyét 1924-ben nyitotta meg. A világháborúban több mint 3 évet a fronton töltött. Neje: Tóth Mária.

Dániel Pál, Szt. János tér 2. Szül. 1890-ben; szab. Székelyudvarhelyen 1909-ben. Segédidejét Erdély nagyobb városaiban és Budapesten töltötte. 1926 óta önálló mester, aki 1 segéddel és 1 tanulóval elsőrendű munkát készít. A világháborúban megsebesült. Kit.: K. cs.-k. és seb. érem. Neje: Hegedüs Julianna.

Deli János, Dobozi u. 31. Szül. 1877-ben Rácalmáson; szab. 1894-ben u. ott. Budapest nevesebb műhelyeiben segédeskedett 1919-ig, amikor megnyitotta rendelésre dolgozó műhelyét. A világháborúban 36 hónapot a fronton töltött. Neje Tóth Terézia.

özv. Deák Sándorné, Közraktár u. 10. Férjének 1900-ban alapított műhelyét vezeti, annak halála óta. Nagy agilitása és szorgalma az üzletet megtartotta régi elismert nívóján. 1 segédet alkalmaz.

Deutsch Sándor, Fehérvári út 24. Szül. 1896-ban Budapesten; szab. 1913-ban Kaposvárott. 1915-ben bevonult. Egyszer megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Hazatérve, folytatta szakmáját, majd 1924-ben önálló műhelyt nyitott. 4 segéddel végzi rendelt munkáit. Az Ipt. VIII. ker. vezető tagja volt. Neje: Lőrinc Amália.

Deák Sándor

Djeska András, cipőfelsőrészkészítő és bőrkereskedő, Hajnal u. 3. Szül. 1860-ban, szab. 1872-ben Alsókubinban. Segédi praxisát Magyarország, Ausztria és Németország nagyobb helyein szerezte meg. 1897-ben önállósította magát. 10-15 tanoncot szabadított. Neje: Kiss Borbála.

Deli János

Djeska András

Dobolyi Károly, Vörösmarty u. 41. Szül. 1892-ben; szab. 1909-ben Nagyborosnyán. Erdély városaiban és Budapesten szerzett mint segéd gyakorlatot. 1930 óta önálló. Kezéből kifogástalan munka kerül ki. A világháborúban 1915-ben orosz fogságba jutott, ott is szakmájában dolgozott. Neje: Jarmolák Katalin.

Dobos Jenő, Teleki tér 19. Szül. Újkécske községben 1897-ben; szab. Kecskeméten atyja műhelyében 1912-ben. Régi cipészcsaládból származik; nagyatyja is cipész volt. Segédidejét megszakította a világháború, amelyben az orosz, olasz és román harctereken teljesített szolgálatot. Kit.: br. v. é. Önálló műhelyét 1928-ban nyitotta meg, 2 segéddel dolgozik. Neje: Nagy Erzsébet.

Dóczi Hermann, Királyi Pál u. 9. Szül. 1870-ben Nagybányán; szab. 1886-ban Kolozsváron Ferenczy Ignácnál, ahol 1889-ig mint segéd dolgozott, majd Párisban, Londonban dolgozott önállósításáig. 1893-ban lett önálló. 1915-ben cipőgyára volt. Műhelyében 1—2 segédet foglalkoztat. Tagja a Cipőkeresk. Egyl.-nek. Tevékeny részt vett a szakma mozgalmaiban. A világháborúban egyszer megsebesült. Neje: Schwartz Piroska.

Domonkos Lajos

Domonkos Lajos, cipészm. és keresk., Teréz körút 27. Beő községben szül. 1862-ben; szab. Kisbéren 1879-ben. Sopron, Bécs, Szombathely és Budapest jobb műhelyeiben dolgozva, kiváló szaktekintélyre tett szert. 1886-ban alapította üzletét. Üzletéből, mely azelőtt 30 alkalmazottal működött, elsőrendű áruk kerülnek ki. Az iparostársadalom egyik vezető egyénisége. Ipt. előljáró; a Cipészek és Csizmadiák Orsz. Besz. és Term. Szöv. ig. tagja; a „Robúr" cipőgyár alapítója, stb. stb. Neje: Weininger Szidónia.

Dóczi Hermann

Dozmoti János

Dozmoti János, Szív u. 39. Szül. 1895-ben, szab. 1913-ban Dombóváron. Segédi gyakorlatát a főváros legjobb mesterei mellett szerezte. 1918-ban lett önálló, jelenlegi üzletét 1928-ban alapította. Elvégezte a Technológia szaktanfolyamait.

6 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Dobrik Mária.

Dózsa György, Kőfaragó u. 15. Szül. Rácalmáson 1892-ben szab. Budapesten 1908-ban, ahol mint segéd önállósításáig, 1926-ig, eltekintve a háború okozta megszakítástól, dolgozott. 1926-ban alapított műhelyében jó fővárosi cégek részére készít kifogástalan munkát. Kiváló munkájával több kitüntetést nyert. A világháborúban vitéz magatartását kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetésekkel honorálták. Neje: Bogár Olga.

Döbrösy Lajos, Marcibányi tér 11. Szül. Vid községben 1878-ban; szab. Pápán 1895-ben. Mint segéd Szombathely, Budapest és Celdömölk jobb műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1906 óta önálló mester. A világháborúban súlyosan megsebesülve, mint rokkant felmentést nyert. Neje: Német Ilona.

Drozgyik József, Városház u. 8. Szül. Borosberényben 1889-ben; szab. 1906-ban Tolmács községben. Segédi tevékenységét Tolmácson kezdte, de a katonáskodás és háború 1910—19-ig megszakították tevékenységét. A világháború után mint őrmester szerelt le. 1919 óta vezeti nagy tekintélyre emelkedett műhelyét. Szállítója Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyének. Különösen díszmagyar csizmái híresek. 1919 óta nős.

Dudás István, Váci u. 60. Szül. 1904-ben Cegléden; szab. 1921-ben ugyanott. Mint segéd a főváros nagy műhelyeiben szerzett gyakorlatot. 1929 óta önálló. Rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédet tart. Törekvő, fiatal mester, aki rövid idő alatt értékes vevőkört szerzett magának.

Dobos Jenő

Dzsurik Gyula és neje

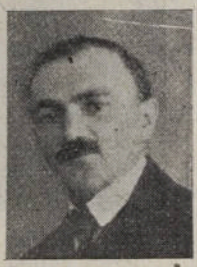
Özv. Dzsurik Gyuláné, szül. Génes Irma, Horthy Miklós út 150. Néhai férje 1913-ban alapított üzletét annak halála, 1928 óta vezeti, annak szellemében. 2 segéd és 1 inas dolgozik a műhelyben, körültekintő vezetése alatt. II. és III. oszt. munkákat készít rendelésre.

Eckstein Sándor, Bajza u. 5. Szül. Tardoskedd községben 1866-ban; szab. 1882-ben Nagysurányban. Hosszabb időn át dolgozott mint segéd a főváros jobb műhelyeiben. 1919 óta önálló. Résztvett a világháborúban. Neje: Stern Karolin.

Eff Ferenc, Kúria u. 2. Szül. Győrmindszent községben 1892-ben; szab. 1908-ban Győrszentmártonban. A tudásvágy a fővárosba hozta és itt nagy műhelyekben tökéletes gyakorlatra tett szert. 1926-ban alapított üzletében 2 segédet foglalkoztat. Az 1928. évi kézműipari tárlaton kiváló munkáját aranyéremmel tüntették ki. Neje: Magyar Mária.

Egry Árpád

Elek Lajos

Egry Árpád, Korvin tér 2. Szül. 1897-ben; szab. 1913-ban Budapesten, Tóth Lajos műhelyében. A legjobb cégeknél töltötte segédidejét. 1928 óta önálló. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban 30 hónapi frontszolgálat után olasz fogságba került. Szolgált a nemzeti hadseregben is.

Eiben Ödön, Roham u. 4. Szül. Fülekes községben 1865-ben; szab. 1882-ben Brassóban. Erdély nagyobb városaiban és Budapesten töltötte a segédéveket. Elsőrendű munkát végző műhelyét 1910-ben alapította. Több ipari érdekeltség tagja; részt vesz a szakma mozgalmaiban. Neje: Barcs Mária.

Eigner József, Vitéz u. 1. Szül. 1890-ben Vértesbogláron; szab. 1908-ban Budapesten, ahol mint segéd tovább képezte magát, jó mesterek mellett. 1 segédet foglalkoztató műhelyét 1921-ben alapította. Neje: Bándy Zsuzsanna.

Elek Lajos, Viola u. 35. Szül. 1884-ben Nagyváradon; szab. 1901-ben ugyanott. Szakmáját szülővárosa és Budapest jó műhelyeiben tökéletesen elsajátította mint segéd. 1925 óta önálló. Résztvett a világháborúban és hosszabb ideig orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Erdély Julianna.

Eperjesi János, Baross u. 6. Szül. 1894-ben Sajóudvarhelyen; szab. Besztercén

1910-ben. Segédévei alatt Beszterce, Kolozsvár és Budapest műhelyeiben sajátította el szakmabeli jártasságát. 1926-ban önállósította magát. A világháborúban az orosz és olasz fronton küzdött a 20-as tüzéreknél. Neje: Sőti Margit.

Erős János, Dembinszky u. 16. Szül. 1904-ben Gyergyócsomafalván; szabadult 1919-ben Mosonban. Szaktudását a főváros nagyobb műhelyeiben gyarapította és a cipőszakmában képezte ki magát, amelyben luxuscipő nagybani előállításával foglalkozik. 20 segédnek ad munkát. Neje: Adler Regina.

Erős János

Farkas Gábor

Farkas Gábor, felsőrészkészítő és bőrkereskedő, József ucca 24. szám. Született Kiskunlacházán 1884-ben; felszabadult 1900-ban Budapesten. Elvégezte a technológia szabászati és továbbképző tanfolyamát, ahol aranyéremmel és díszoklevéllel lett kitüntetve. 1910-ben alapította üzletét. 6—7 segéddel végzi elismert szakmunkáit. Társelnöke a bőrkeresk. egyes.-nek; a rokkantak szaktanítója volt stb. Neje: Burián Róza.

Farkas János

Farkas József

Farkas József Peterdi u. 39. Szül. 1899-ben Igar községben; szab. Budapesten 1920-ban. A fővárosban dogozott mint segéd és specializálta magát a gyermekcipő készítésében; 1923-ban megnyitott műhelye is kizáróan ezzel foglalkozik. 10 segéderőt foglalkoztat. A világháborúban az olasz fronton harcolt. Neje: Szántó Teréz.

Farkas János, Hungária körút 259. Szül. 1878-ban; szab. Debrecenben 1897-ben. Mint segéd Kolozsváron, Nagyváradon és Budapesten dolgozott. 1903 óta önálló mester. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. 4 segédet foglalkoztat. Az Orsz. Kézműipari Szövetség nagy aranyéremmel és díszoklevéllel tüntette ki. Résztvett a világháborúban. Neje: Kotrecz Lujza.

Farkas Mátyás, Német u. 47. Szül. 1901-ben Tüskeváron; szab. Budapesten 1918-ban. 9 évi, tapasztalatokban gazdag segédség után, 1927-ben önálló műhelyt nyitott, melyben 1 segéddel végzi kiváló munkáit. Neje: Szabó Margit.

Fehér Imre, Keleti Károly u. 31. Szül. 1900-ban Szeghalmon, u. ott szab. 1916-ban. Szaktudásának továbbfejlesztése céljából a fővárosba jött, ahol a legnagyobb üzemekben dolgozott. (Lichtmann, Martos). Önszorgalmából megtanulta a szabászatot. 1929-ben önállósította magát. 1 segéddel végzi szakképzett munkáit.

Fehér Imre

Fehér Imre

Fehér Imre, Peterdy u. 35. Szül. 1893-ban Hatvanban; szab. u. ott 1908-ban. Segédidejének nagy részét a fővárosban töltötte. 1918 óta önálló mester. A világháborút végigküzdötte Neje: Vörös Julia.

Fekete Menyhért, Alkotás u. 27. Szül. 1891-ben Zsitvabessenyőn; szab. Érsekujváron 1908-ban. Segédévei alatt Vácott és Budapesten dolgozva, gyarapította szakismereteit. 1924-ban lett önálló. Rendelésre dolgozik 1 tanonccal. A világháborúban résztvett. Neje: Varga Teréz.

Fekete Mihály, M. Valéria-telep. Szül. Mátraszőllősön 1900-ban; szab. Pásztón 1917-ben. Mint segéd Pesten sajátította el tökéletesen szakmáját. 1927 óta önálló. Neje: Szitén Ilona.

Feit József, Szigetvári u. 18. Szül. 1881-ben, szab. 1897-ben Pallón. Önállósításáig (1916) a főváros műhelyeiben dolgozott. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Végigküzdötte a világháborút. 1913-ban nőül vette Galacsik Annát.

Feuer József, Fhg. Sándor u. 2. Szül. 1867-ben Batár községben, szab. Mikolán 1882-ben. Mint segéd Debrecen, Bécs, Berlin, Frankfurt a. M., Drezda és Budapest műhelyeiben tökéletesítette szaktudását. 1891-ben lett önálló. Műhelyében I-rendő munkák készülnek. A világháborúban résztvett (Vasker.). Neje: Berger Betti.

Feit József

Fekete Menyhért

Fercsik István, Elemér u. 36. Szül. Péterréve községben 1892-ben; szab. 1908-ban. Segédéveinek nagy részét a főváros műhelyeiben töltötte. 1924 óta önálló. Műhelyében rendelt áru készül. Tagja a VII. ker. csoportnak. Neje: Sztankó Borbála.

Fekete Mihály

Ferenczy Albert

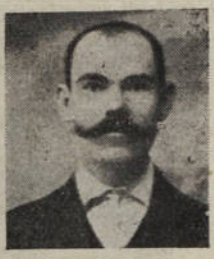
Ferenczy Albert, Győri út 24. A szatmármegyei Nagygécen szül. 1902-ben; szab. Szatmárnémetiben 1921-ben. Mint tanonc díszoklevéllel lett kitüntetve. 7 évi segédeskedése alatt szakmáját tökéletesen elsajátítva, 1928-ban önálló műhelyt nyitott. Neje: Ferenczy Ágnes.

Ferenczy József, Csend u. 3. Szül. Szatmáron 1900-ban iparos szülőktől, szab. u. ott oklevéllel 1921-ben. Segédéveit Budapesten töltötte a Standard cipőszalonban és Mérő és Tsnál dolgozott. 1926 óta önálló. Műhelyében rendelt munkát készít. 1924-ben nőül vette Tindira Annát.

Fersth János, Örömvölgy u. 24. Szül. 1876-ban, szab. 1896-ban Bátorkeszin. Kellő és alapos gyakorlat után 1909-ben önálló műhelyt nyitott, amelyben rendelésre I-a kivitelben dolgozik. A világháborúban hosszú ideig orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Tirr Teréz.

Ferenczy József

Fersth János

Fila Károly, Német u. 41—43. Szül. 1883-ban Marcaliban; szab. Kéthelyen 1900-ban. Keszthely, Veszprém, Nagyvázsony és Budapest műhelyeiben szerezte meg kiváló szakmabeli jártasságát. Hadifogságból hazatérve, 1919-ben önállósította magát. Izléses munkái igen kedveltek. Az IPOSz szakcsoportjának volt alelnöke. Neje: Tompos Torma Rozália.

Fodor István, Aréna út 59. Szül. 1889-ben Kiskőrösön; szab. 1907-ben Szatmáron. Debrecen és Budapest műhelyeiben szerzett mint segéd tökéletes praxist. 1923-ban megnyitott műhelyében üzletek számára nagyban dolgozik 5—6 segéddel. Résztvett a világháborúban. Neje: Bizzaro Erna.

Fodor János

Fodor János, Bártfai u. 16. Szül. 1897-ben Szombathelyen; szab. Dunaföldváron 1914-ben. A főváros nevesebb mestereinél képezte ki magát a szakmában tökéletesen. 1927 óta önálló. Specialista az orthopäd-cipészetben. A világháborúban 1915-től vett részt; orosz fogságba került. Neje: Hadlaszky Anna.

Fohn Ábrahám, az Ipt. alelnöke, Király u. 9. Szül. 1872-ben Monostorpályi

községben; szab. Debrecenben 1889-ben. Budapest, Debrecen és Pápa jobb műhelyeiben töltötte segédéveit. Több fővárosi üzemnél működött mint szabász. A cipészmunkások egy.-nek hosszabb ideig volt szakoktatója. Budapesten és Debrecenben oklevéllel lett kitüntetve. 1898-ban saját erejéből önállósította magát. 3 segéddel végzi elsőrendű szakmunkáit. Másodízben választották az Ipt. alelnökének. Tiszteletbeli elnöke a cipőkeresk. egyl.-ének; az izr. hitk. képvis. test. tagja, stb. Neje: Frankl Henriette.

Fila Károly

Fohn Ábrahám

Folmayer Mihály, Nagydiófa ucca 9. Szül. 1888-ban; szab. 1905-ben Óbecsén. Mint segéd Belgrád, Szófia, Bécs és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1919-ben önállósította magát. A világháborúban 1914-től az összeomlásig hősiesen harcolt. Kit.: kisez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. stb. Neje: Bayerle Mária Irma.

Folti András, Kálvária u. 21. Szül. 1904-ben Szegeden, Csányteleken szab. 1921-ben. Szülővárosában, Tatatóvárosban, Tatabányán és Budapesten dolgozott mint segéd. 1930-ban lett önálló, műhelyéből kizáróan I-a kivitelű munka kerül ki.

Fónay Béla

Friedmann Nándor

Fónay Béla, II., Fő u. 71. Fonón 1880-ban szül., 1898-ban Budapesten szabadult fel. 1919-ben alapított üzletét, melyben mérték utáni rendelésre dolgozik. Elvégezte a mintavágó szaktanfolyamot. Ezüst plakett kitüntetése van. Neje: Mosolygó Mária.

Freg István, Szentendrei út 74. Szül. 1902-ben Budapesten; szab. 1919-ben. A főváros neves mestereinél szerzett segédi gyakorlatot. 1927-ben lett önálló. Műhelyében rendelésre készít minden szakmunkát. Neje: Tillmann Erzsébet.

Friedmann Nándor, Lónyay u. 62. Szül. 1891-ben Apa községben; szab. 1910-ben Szinnyeiváron. Segédidejét Nagybánya, Szatmár és Budapest műhelyeiben töltötte. Jóhírű cipészműhelyét 1920-ban nyitotta meg, 1 segédet foglalkoztat. Végigküzdötte a világháborút, megsebesült. Kit.: kétszer br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Hetesi Rózsi.

Friedmann Nathan, Aulich u. 2. Szül. 1864-ben Vásárhelyen; szab. Budapesten 1882-ben. Mint segéd New-Yorkban is dolgozott. 1890 óta önálló. 2 segédet foglalkoztató műhelyéből tökéletes munka kerül ki. Tagja több szakegyletnek.

Fritz Mihály

Fülöp Péter

Fritz Mihály, Tompa u. 3. Szül. 1877-ben Nagyoroszin; szab. Budapesten 1894-ben. 15 évi, tapasztalatokban gazdag segédség után, 1909-ben önállósította magát. 1 tanonccal végzi jókivitelű szakmunkáit. A világháború alatt orosz fogságba került. Neje: Tóth Katalin.

Fruh Antal, Hidegkúti út 83. Szül. 1901-ben Budakeszin; 1918-ban felszab. Budapesten. 8 éven át dolgozott mint segéd jónevű belvárosi cégnél. 1927-ben saját erejéből önállósította magát. Szépkivitelű munkái mesterük nagy szaktudását dicsérik. Neje: Kengl Gizella.

Fülöp Péter, Toldi Ferenc u. 54. Szül. 1894-ben; szab. 1911-ben Nagykanizsán. Segédidejét Nagykanizsa, Győr és a főváros jó műhelyeiben töltötte. 2 segédet foglalkoztató műhelyét 1921-ben alapította meg. Elvégezte a technológia szaktanfolyamát. 1919-ben nőül vette Bradács Máriát.

Füredi József, Kiskorona u. 52. Szül. 1907-ben Pécsett; szab. u. ott 1922-ben.

A Dunántúl nagyobb városaiban, Szegeden, Gyöngyösön és Budapesten töltötte segédidejét. 1929 óta önálló; rendelésre I-a kivitelben dolgozik. Fiatal, törekvő mester, aki teljes munkaerejével műhelye felvirágoztatásán dolgozik.

Fürstner József, Forgách u. 79. Szül. 1906-ban; szab. 1924-ben Budapesten, ahol mint segéd jó mesterek oldalán dolgozott önállósításáig, 1929-ig. Rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédet tart. Törekvő, fiatal, jól képzett mester.

Fürszt Antal

Fürszt Antal, a VII—X. ker. csoport elnöke, Kerepesi út 34. és Százados út 21. Szül. 1876-ban Veszprémben; ugyanott szab. 1893-ban. Segédidejét a főváros előkelő műhelyeiben töltötte, hosszabb ideig dolgozott Brassóban a hires Baumüller-cégnél. 1910 óta önálló mester. Elvégezte a technológia szaktanfolyamát és a mestertanfolyamot. Egyike a szakma legképzettebb mestereinek. Mint tanonc ezüst oklevelet nyert. Az 1925. évi kézműipari tárlaton bronzéremmel, az 1926. évin ezüst éremmel, 1928-ban pedig aranyéremmel lett kitüntetve. Az Ipt. előljárósági tagja. 4 év előtt a szakcsoport elnökévé választották. A világháború alatt, 1917-ben a X. kerületi polgárőrség körzeti parancsnokává nevezték ki.

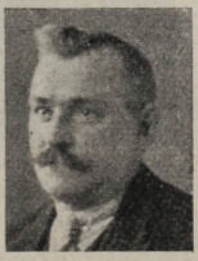
Gaál Lajos, az Ipt. tisztviselője, Király u. 70. Szül. 1893-ban Büdszentmihályon. A szakmát szülőhelyén tanulta és 1911-ben szab. fel. 1919-ben Gödöllőn önállósította magát, vállalata 10 esztendeig állt fenn. Szakirodalommal már 1910 óta foglalkozik. A Lábbelikészítők Lapjá-nak állandó belső munkatársa. Érdemeinek elismeréséül az Ipt. előljáróság a II-od jegyzői teendőkkel bízta meg. Titkára a szakoktatók körének, a Felsőrészkészítők szakoszt.-nak tb. dísztagja stb. Neje: Klobosa Mária.

Gaál Sándor, Szentenderei u. 60. Szül. 1880-ban Alsónyáradon; szab. Budapesten 1898-ban. 10 évi segédeskedés után, felfegyverkezve kellő szaktudással, önállósította magát. 2 segéddel dolgozik. Családi háza munkájának gyümölcse. A világháborúban az összes frontokon harcolt 54 hónapon át. Neje: Vanek Matild.

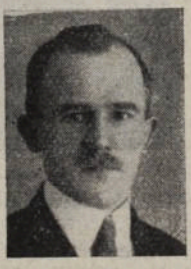

Gaál Lajos

Gaál Vince, Szegedi u. 11., fiók Szegedi u. 33/B. Szül. Dunaszerdahelyen 1890-ben; szab. Budapesten 1908-ban. Önállósításáig a fővárosban dolgozott. 1919-ben alapított rendelésre dolgozó műhelyében 3 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. A szakma mozgalmaiban tevékeny részt vesz. A világháborúban orosz hadifogságba került, ott is a szakmában dolgozott. Neje Meszelics Rozália.

Gaál Sándor

Gaál Vince

Gabnay József, Visegrádi u. 17. Szül. Orosházán 1897-ben; szab. u. ott 1913-ban. Segédidejét Budapest és Orosháza műhelyeiben töltötte. 1921-ben Orosházán lett önálló, műhelyét 1928-ban Budapestre helyezte át. 1 segéddel dolgozik. Résztvett a világháborúban; egyszer megsebesült. 1921-ben megnősült.

Gáber Dezső. Márvány ucca 36. Szül. Majsamiklósváron 1871-ben; szab. Budapesten 1887-ben. Mint segéd egy ideig Bécsben dolgozott, majd hazatérve, 1902-ben önállósította magát. Műhelyében rendelésre dolgozik, elsőrendű kivitelben. 1903-ban nőül vette Csucsér Fövényes Vilmát.

Gabriel Ferenc, Thék Endre u. 44. Szül. 1894-ben, szab. 1911-ben Somogyvárt. 10 évi segédi praxisa alatt szakmájában nagy jártasságra tett szert. 1921-ben alapított műhelyében 1 segéddel dolgozik. A háború alatt 3½ évig volt orosz fogságban. Neje: Sostolics Gizella.

Gabnay József

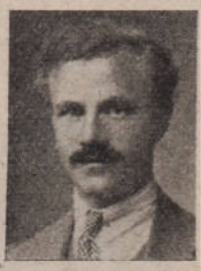
Gábriel Ferenc

Gáspár Gyula, Soroksári út 18. Szül. 1904-ben Kapolcson; szab. 1922-ben Zánkán. Mint segéd Budapest műhelyeiben tökéletes gyakorlatra és szakismeretre tett szert. 1930-ban önállósította magát.

Gajdos Kálmán, szabómester, Király u. 16.

Gajdos Kálmán

Gáspár Gyula

Gáspár József, Tisza Kálmán tér 22. Szül. 1899-ben Veszprémben, szab. Budapesten 1924-ben. 1927-ben alapította önálló műhelyét, melyben fővárosi és vidéki cégeknek dolgozik raktárra.

Gazdag István, Garay u. 12. Szül. 1896-ban Székesfehérváron; szab. 1923-ban Budapesten Horváth József műhelyében, ahol egy ideig mint segéd dolgozott. Kellő gyakorlat után, 1929-ben önállósította magát. A világháborúban részt vett. Kit.: K. cs.-k. Neje: Siska Irén.

Gerencsér József, Kálmán u. 21. Szül. 1890-ben; szab. 1906-ban Budapesten. Önállósításáig a főváros nagyobb műhelyeiben dolgozott. 1928-ben megnyitott, 1 segédet foglalkoztató műhelyében rendelt munka készül, I-a kivitelben. A világháborúban 6 évet orosz fogságban töltött. Neje: Jensen Margit.

Gerő Adolf, József körút 30—32. Szül. Nagyaron 1889-ben; szab. Beregszászon 1906-ban. Szaktudását Beregszász, Nagyatád és Budapest műhelyeiben fejlesztette. Elvégezte a technológia szabászati tanfolyamát. 1919-ben lett önálló. Több ízben részesült kitüntetésben; többekközt az Ipt. 100 koronás díját is elnyerte. 1927-ben nőül vette Springely Ibolyát, aki keresk. iskolát végzett és élénken kiveszi részét az üzlet vezetéséből.

Gáspár József

Gáber Dezső

Gieger István, Ürömi köz 2. Szül. 1908-ban Budapesten; szab. 1924-ben Zilcz Gyulánál. Hat évig a fővárosban dolgozott mint segéd. 1930-ban megnyitott műhelyében rendelésre készít jó kivitelű munkát. Törekvő, fiatal mester, akinek műhelyére szép jövő vár.

Goldstein Lajos, Népszinház u. 18. Szül. 1903-ban Munkácson; szab. 1920-ban Budapesten. A főváros jónevű műhelyeiben szerezte meg segédi praxisát. 1928-ban önállósította magát. 3—4 segéddel dolgozik raktárra és rendelésre. A Magyar Hét alkalmából oklevelet nyert. Neje: Dénes Piroska.

Gosch Varga Konrád

Gögös István

Gosch Varga Konrád, Aradi ucca 41. Szül. Eibischwaldon (Steyer) 1894-ben; szab. Grácban 1911-ben. Bécs és Budapest jeles mesterei mellett szerzett segédi gyakorlatot. Elvégezte a technológia szaktanfolyamait. 1920-ban létesítette szépen berendezett, előkelő közönség részére dolgozó műhelyét. Deutschlands-

bergben 1911-ben bronzérmet; 1922-ben a budapesti ip. műv. kiállításon I. oszt. oklevelet nyert. Az Ipt. előljárósági tagja; a tanoncvizsg. biz. tagja, stb. Neje Weigl Ludmilla.

Gögös István, Gömb u. 16. Szül. 1894-ben Beled községben; szab. 1911-ben u. ott. Bécs és Budapest műhelyeiben szerzett mint segéd alapos gyakorlatot. Mérték szerint, rendelésre dolgozó műhelye 1924 óta áll fenn. 1 segédet alkalmaz. A világháborúban frontszolgálatot teljesített. Kit.: K. cs.-k. Neje: Arany Erzsébet.

Gramer Henrik

Grimling Ferenc

Gramer Henrik, Fery Oszkár u. 23. 1876-ban szül. Felsőausztriában, 1895-ben szabadult fel. 1914-ben alapította üzletét, amely rendelésre készít munkát. Neje: Zsigray Erzsébet.

Grimling Ferenc, Attila u. 69. Szül. 1900-ban; szab. 1917-ben Dicsőszentmárton községben. 1928-ban önállósította magát, tapasztalatokban gazdag segédévek után. A jobb középosztály részére dolgozik, 1 segéd közreműködésével. Neje Lukasik Rozália.

Grósz Adolf

Gyöngyösi Dezső

Grósz Adolf, Lujza u. 4. Szül. 1884-ben, szab. 1900-ban Margittán. Segédévei alatt megfordult Debrecen, Nagyvárad, Tokaj, Nyiregyháza műhelyeiben, majd Budapestre került, ahol 1908-ban önállósította magát. Rendelésre dolgozik I-a kivitelben (1—2 segéd).4 évig volt orosz fogságban. Neje Engel Cecilia.

Gulyás Béla, Lajos u. 30. Szül. 1899-ben; Pécsett szab. 1915-ben, ahol az Áll. vasutak műhelyében hosszabb időn át mint segéd dolgozott. 1 segédet foglalkoztató műhelye 1920 óta áll fenn. Régi cipészcsaládból származik; nagyatyja és atyja neves mesterek voltak.

Gyöngyösi Dezső, Várfok u. 12. Szül. 1898-ban; szab. 1919-ben Kisbéren. Segédi tanulmányait a fővárosban folytatta.1916—18-ig katonai szolgálatot teljesített. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 1919-ben önálló műhelyt alapított, 1 segéddel végzi kiváló szakmunkáit. Neje: Bukta Borbála.

Gyuricza György, Várna u. 4. Szül. 1881-ben; szab. 1896-ban Mezőberényben. Ruttka, Békéscsaba és Budapest műhelyeiben dolgozott mint segéd, neves mesterek oldalán. 1919-ben nyitotta meg 2—3 segédet foglalkoztató műhelyét. 1902-ben elismerő oklevéllel lett kitüntetve. Atyja Gy. György, szülővárosában tekintélyes csizmadiamester. A világháborúban résztvett. Neje: Horváth Katalin.

Hackl Antal, Bálvány u. 21. Szül. Somorján 1887-ben; szab. u. ott atyja műhelyében 1903-ban. A Dunántúl nagyobb városaiban, Fiumében és Abbáziában eltöltött segédidő után, 1913-ban Pozsonyban, majd 1920-ban Budapesten önállósította magát. Mint tanuló és segéd több kitüntetést kapott. A világháborúban hősies magatartását kisez. v. é., br. v. é., K. cs.-k és szolg. é.-el honorálták. Neje: Pokornyi Etel.

Hadnagy János, Irányi u. 9. Szül. 1879-ben Csíkkozmáson; szab. 1897-ben Bukarestben; ugyanitt és Budapesten (Német Imre, Marschall stb.) tökéletesítette magát mint segéd a szakmában. 1916-ban lett önálló. Specialista az orthopädmunkákban. Tagja a Keresk. és Ip. Körének. Résztvett a világháborúban. Neje: Kórody Róza.

Hajdinyák Mihály, Jászberényi út 5. Szül. Vaskorpád községben 1869-ben; szab. Muraszombaton 1886-ban. Nagykanizsa, Szekszárd és Budapest nagyobb műhelyeiben tökéletesítette szaktudását, 1894-ben alapított műhelyében jelenleg 20 munkással dolgozik. Tagja a Ip. Körnek és a Cipőkeresk. Egy.-nek. A világháborúban résztvett.

Halmai József, Koráll u. 6. sz. Szül. 1875-ben Iglón, 1892-ben szabadult fel. Üzletét 1900-ban alapította. Elsőrendű szakképzett mester. A világháborúban résztvett. Egy fiát a szakmájában neveli.

Hanzelik Géza, Dísztér 8. Szül. 1879-ben; szab. 1896-ban Felsőnyárosd község-

ben. Mint segéd 16 éven át a főváros legtekintélyesebb mesterei mellett dolgozott. 1912-ben alapított, 1 segédet foglalkoztató műhelyének specialitása a díszmagyar és angol lovaglócsizma gyártása. Rendelői a legelőkelőbb körökből kerülnek ki. Élénk résztvesz a szakma és a társadalmi élet mozgalmaiban. Alelnöke a kispesti ker. szoc. pártnak, stb. Neje: Németh Gizella.

Halmai József

Hanzlik Géza

Hanzlik Lajos, Budafoki út 17. Szül. 1894-ben Esztergomban; szab. 1912-ben Budapesten. Segédi gyakorlatát Bécs, Belgrád és Pécs műhelyeiben szerezte meg. Rendelt, különösen orthopäd-munkákkal foglalkozó műhelyét 1922-ben alapította. Szabadulásakor elismerő oklevelet nyert. Résztvett a világháborúban, többször megsebesült. Neje: Horváth Katalin.

Hegedüs Ferenc

Hegedüs Ferenc, cipőgyáros, Országbíró u. 9. Szül. 1890-ben; szab. Gödöllőn 1909-ben. Tapasztalatokban gazdag segédévek után, 1916-ban lett önálló. Szorgalmával és szaktudásával fejlesztette fokozatosan üzemét a mai színvonalra. A gyárban 30—40 munkásnak ad foglalkozást. Férfi- és gyermekcipőket és különösen téli posztócipőket és csizmákat termel, részben kézi munkával, részben gépek segítségével. Tagja volt a Magy. Cipőgyártók Egy.-nek.

Hegedüs László, Zsigmond u. 9. Szül. 1877-ben Nagykátán; szab. Budapesten 1894-ben. 10 évi segédeskedés után, saját erejéből önállósította magát, majd rövidesen bevonult. Egyike szakmája legkiválóbb mestereinek. Az Ipt.-nek 22 évig volt előljárója, s 5 évig vezető elnöke. A Keresk. és Iparkamara választott tagja. Neje: Dipold Mária.

Hegedüs Lajos, Röppentyű u. 20. Szül. 1887-ben; szab. 1903-ban Nagykőrösön. Budapest, Gráz, Bécs műhelyeiben szerezte meg a szükséges segédi praxist. 1912-ben lett önálló, 1 segédet foglalkoztat. Nagykőrösi 7 hold földje és háza munkájának gyümölcse. A világháborúban az orosz fronton megsebesült. Neje: Horváth Erzsébet.

Hegedüs László, Vadász u. 6. Szül. 1892-ben Békésen; szab. Budapesten 1910-ben, oklevéllel kitüntetve, majd elvégezte a technológiát. 5 évvel később önállósította magát, majd bevonult és mint 60%-os rokkant szerelt le. Neje: Hazurka Veron.

Hegyes Mihály, Csányi u. 3/A. Szül. Pusztakereszturon 1893-ban; szab. 1918-ban Budapesten, ahol mint segéd jobb műhelyekben dolgozott 1926-ig, amikor kiváltotta iparigazolványát. A szabászati tanfolyamot a technológián végezte el. Műhelyéből I-a kivitelű munka kerül ki. A világháborúban a fronton 50%-os rokkant lett. Neje: Siba Anna.

Herczeg Mihály, Verpeléti út 24. Szül. 1895-ben Ujpesten; szab. 1910-ben. Mint segéd specializálta magát a felsőrészkészítésben és 1918-ban alapított műhelyében kizáróan ezzel foglalkozik. A szakrajz iskolában elismerő oklevéllel lett kitüntetve. 2 segédnek ad munkát. A világháborúban hősiességét kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k.-al honorálták. Neje Grünbaum Sári.

Hilbert Antal, Csobánc ucca 8. Törökbálinton 1870-ben született, Nagybajomban 1889-ben szab. fel. Segédéveit a főváros legjobb mestereinél töltötte el, míg 1918-ban önállósította magát. Keze alól elsőrangú munka kerül ki. Kizárólag a munkájának él. Résztvett a világháborúban az orosz fronton. Neje: Kron Friter Anna.

Hillinger Adolf, cipőfelsőrészkészítő, Ráday u. 31. Szül. 1878-ban Füzesgyarmaton; szab. 1896-ban Belényesen. Önállósitása előtt bejárta Erdélyt és dolgozott Budapest jó műhelyeiben. 1900 óta vezeti, 1 segédet foglalkoztató műhelyét. Résztvett a világháborúban. Neje Schwarcz Regina.

Hlinka Pál, Berend u. 15. Szül. 1871-ben; szab. 1888-ban Budapesten. Önálló-

sításáig, 1908-ig, a főváros és vidék előkelő műhelyeiben segédeskedett. Széles körben ismert műhelye rendelésre dolgozik I-a kivitelben. Neje: Jekl Borbála.

Hodál Rezső, cipőfelsőrészkészítő, Székely Bertalan u. 23. Szül. Nagybosányban 1896-ban; szab. Ujpesten 1914-ben. A főváros jó mesterei mellett töltötte segédidejét. 1 segédet és 2 munkásnőt foglalkoztató műhelye 1924 óta áll fenn. Munkájával több kiállításon kitüntetést nyert. A világháborúban az olasz fronton megsebesült, mint rokkant szerelt le. Neje: Kutzig Mária.

Hoffmann János, Hattyú u. 2. Szül. 1883-ban Fóton; szab. 1901-ben Budapesten dolgozva, fejlődött kiváló szakemberré. 1919-ben lett önálló. Rendelésre dolgozik, elsőrendű kivitelben. A világháborúban az olasz és román fronton küzdött. Kit.: br. v. é., K. cs.-k., seb. é. 1908-ban nőül vette Kovács Katalint.

Hlinka Pál

Horeczky Nándor

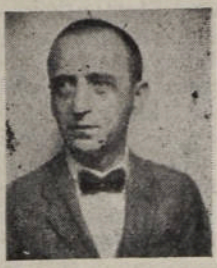
Horeczky Nándor, Barcsai u. 14. Szül. 1869-ben Kishind községben; szab. 1883-ban Nyitrán. Az ország nagyobb városaiban és Münchenben dolgozott segédideje alatt. 1889 óta önálló mester. Tökéletes munkája miatt, műhelye széles körben népszerű. A Szövetség v. felügy. biz. tagja. Nagy tapasztalattal rendelkező, széles látókörű szakember. Neje: Lang Alojzia.

Horváth Béla, Baross u. 100. Szül. 1892-ben Marosvásárhelyen; szab. 1909-ben Brassóban. Hosszú ideig segédeskedett Tatatóváros és Budapest műhelyeiben. Tökéletesen elsajátította a cipőfelsőrészkészítést és 1928-ban alapított önálló műhelyében kizáróan ezzel foglalkozik. Szép munkájával kiállításon ezüstplakettet és oklevelet nyert. Neje: Feinknopf Mária.

Horváth Endre, Csáky u. 4. Szül. Székelyudvarhelyen 1886-ban; szab. u. ott 1902-ben. A főváros jó mesterei mellett dolgozott hosszú időn át mint segéd. 1928 óta önálló mester, aki rendelésre dolgozik. A világháborúban 6 évet töltött orosz hadifogságban. 1920-ban került haza, mint rokkant. Nős.

Horváth Béla

Horváth Flórián

Horváth Flórián, Ipt. jegyző, VI., Váci u. 53. Szül. Makotabödögén 1894-ben. Vármegyei tisztviselő volt. Részt vett a világháborúban, majd a nemzeti hadseregben telj. szolg. 1920-ban állásáról lemondva, atyja műhelyében megtanulta a cipészipart. A technológia szaktanfolyamának elvégzése után, 1922-ben Kapuváron önállósította magát. Már ebben az időben intenzív szerepet visz az ipari társadalmi életben, mint a Lábbelikészítők Lapjának munkatársa. 1929 augusztusban hivatott meg mai felelősségteljes tisztségébe, melyet nagy hozzáértéssel tölt be. Idejét teljesen a közügyeknek szenteli.

Horváth Frigyes, Zivatar u. 16. Szül. 1877-ben Ráró községben; szab. Győrött 1895-ben. Szaktudása fejlesztése céljából a fővárosba jött és 1902-ig dolgozott mint segéd, mikor is önállósította magát. 2 segéddel készíti közkedvelt munkáit.

Horváth József

Horváth Lajos

Horváth József, Ferenc körút 34. Szül. 1893-ban; szab. 1909-ben Szombathelyen. A tanulás vágya a fővárosba hozta és itt segédeskedett 1925-ig, amikor megnyitotta műhelyét. Specialista az orthopädmunkákban. Munkáját mint tanonc oklevéllel tüntették ki. A világháborúban

hősies magatartásával kétszer nagyez. v. é., háromszor II. o. br. v. é., K cs.-.-et nyert. Neje: Molnár Mariska.

Horváth József, Erzsébet királyné út 121. Szül. 1892-ben; szab. Pécsett 1908-ban. Szombathely, Pozsony és Budapest segédidejének főbb állomásai. 1918 óta önálló mester. Több kitüntető oklevelet nyert. A világháborúban megsebesült. Kit.: kisez. v. é., br v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Kaufer Rózsi

Horváth Lajos, Örömvölgy u. 17. Szül. 1884-ben, szab. 1900-ban Sárváron. Sopron és Budapest műhelyeiben szerezte meg segédi praxisát. Elvégezte a szaktanfolyamokat. Tevékeny részt vesz a szakma mozgalmaiban. 1918 óta önálló mester. A világháborúban br. v. é., seb. é. és K. cs.-k.-el lett kitüntetve. Neje: Tóth Teréz.

Horváth Sándor, Mészáros u. 14. Szül Budapesten 1895-ben; szab. u ott 1912-ben. Önállósításáig (1922) a főváros jó mesterei mellett segédeskedett. Az 1912. évi kiállításon arany, az 1924 évin ezüst és az 1925. évin bronz érmet nyert. Az Ipt. tanfolyamának v. szaktanítója. A világháborúban 6 esztendeig orosz fogságban szenvedett. Neje: Lutocska Kornélia.

Hozlinger István, Fhg. Sándor u. 14. Szül. 1870-ben Győrött, ugyanott szab. 1886-ban. Segédéveit Bécs, Kolozsvár, Arad és Budapest műhelyeiben töltötte. 8 éven át szabász volt. Tökéletesen elsajátította a felsőrészkészítést. A legelőkelőbb közönség részére dolgozik. Orthopäd-munkákat készít egyetemi tanárok rendelése szerint. Neje: Eilner Róza.

Hraniczky József, Tisza Kálmán tér 24. Szül. 1890-ben Szarvason, u. ott szab. 1907-ben. Segédidejének nagyrészét a fővárosban töltötte 1928 óta önálló mester. 1 segédet foglalkoztat. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és szolg. é. Mint szakaszvezető szerelt le.

Hrozenka Rezső, Táltos u. 6. Vörösváron 1874-ben szül.; Nagyszombaton 1893-ban szab. Segédéveit Bécs, Nagyszombat és Budapest jobb műhelyeiben töltötte. 1910-ben lett önálló. Tagja a K. I. O. Sz.-nak.

Huba János Pál, Lujza u. 15. Szül. Felsőkubinban 1871-ben; szab. Alsókubinban 1887-ben. Beszterce, Losonc és Budapest műhelyeiben szakmáját tökéletesen elsajátítva, 1896-ban önállósította magát. 1 segéddel dolgozik, rendelésre, príma kivitelben. A világháborúban részt vett. Neje: Káts Róza.

Hufner Mátyás, Csalogány u. 53. Szül. 1892-ben; szab. Nagysári községben, nagybátyja H. Géza műhelyében. Segédideje nagy részét a főváros előkelő műhelyeiben töltötte. 1918-ban nyitotta meg jó izléssel berendezett műhelyét, amelyben kizáróan elsőrendű kivitelű és luxusáru készül. Kiváló eredménnyel elvégezte a felső ipari technológiát és több kitüntetést nyert. 6 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. A világháborúban kétszer megsebesült. Kit.: kisez. v. é., kétszer br. v. é., stb. Neje: Radics Margit.

Hulák Ferenc, Erzsébet királyné út 91. Szül. 1872-ben Vága községben; szab. 1889-ben Budapesten, itt és Bécsben dolgozott nagy műhelyekben mint segéd. 1925 óta önálló. Mint tanuló dicsérő okmánnyal tüntették ki. Részt vett a világháborúban. 1903 óta nős.

Huba János Pál

Huszár Benő

Hurtik István, Aranykakas u. 3. Szül. 1865-ben; szab 1882-ben Barcson. Segédévei alatt megfordult Selmec, Losonc (oklevél) és Léva műhelyeiben, majd Budapestre került. Szakmáját tökéletesen elsajátítva, 1904-ben önálló lett. Az iparos közéletben fontos szerepet játszik. 1893-ban vette nőül néhai Vikurel Borbálát.

Huszár Benő, Márton u. 11. Szül. 1886-ban; szab. 1903-ban Tabajdon. Segédévei alatt megfordult Székesfehérvár, Balassagyarmat és Bicske műhelyeiben, majd Budapestre került, s itt 1915-ben önállósította magát. 15 éves önálló működése alatt nagy elismerésre és tekintélyre tett szert. 5 inast szabadított. Neje: Petényi Mária.

Huszár Ferenc, Városmajor 34. Szül. 1900-ban, szab. 1919-ben Budapesten. 10 évi segédi működése alatt kiváló szakemberré fejlődve, 1929-ben önálló műhelyt alapított. 1 segéddel végzi lelkiismeretes munkáit. Neje: Perczel Ágnes.

Huszár István, Kerepesi út 37. Szül. 1889-ben Soltvadkerten; szab. 1905-ben ugyanott. Budapest előkelő műhelyeiben szerzett a szakmában alapos gyakorlatot. 1919-ben nyitotta meg I-a munkát készítő, jól berendezett műhelyét. Elvé-

gezte a technológia szakrajztanfolyamát. A VII. ker. csoport pénztárosa. A világháború tényleges katonai szolgálatban találta és 1918-ig harcolt az orosz fronton. Kit. br. v. é. és K. cs.-k.

Hutkai József, Ferenc u. 20. Szül. 1897-ben; szab. 1921-ben Budapesten. Önállósításáig a főváros jó mesterei mellett dolgozott. 1927-ben megnyitott műhelyében 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban megsebesült, majd román fogságba került. Neje: Hauffer Mária.

Illés József, Flórián tér 5. Szül. 1882-ben Gyulakeszin; szab. 1901-ben Budapesten, ahol elvégezte a szakiskolát és a technologia tanfolyamait. 1919-ben alapított műhelye össze van kötve bőr és cipőkellékkereskedéssel. Állandó nagy raktárt tart. 2 segédet foglalkoztat. 1913-ban munkájával bronzérmet nyert. A Cipőfelsőrészkészítők szakosztályának 1923 óta elnöke. A szakma mozgalmaiban élénk részt vesz. A világháborúban részt vett. Neje: Schaffler Gizella.

Huszár István

Isoó István

Isoó István, Föld u. 37. Szül. 1899-ben Budapesten; 1923-ban u. itt szab. Neves mestereknél szerzett mint segéd gyakorlatot. Önálló műhelyét 1929-ben nyitotta meg. 1925-ben nőül vette Rasztóczky Eleonórát.

Itczés Sándor, Tisza Kálmán tér 10. Szül. 1864-ben Ostfiasszonyfán; szab. Sárváron 1880-ban. Szakmáját alaposan elsajátítandó, Bpestre jött, hol 1891-ig dolgozott segédi minőségben. Saját alapítású műhelyében mérték szerint, rendelésre dolgozik. Neje: Győrfi Janka.

Ivanovics József, Táltos u. 8. Szül. 1883-ban Ida községben; szab. 1900-ban ugyanott. Kolozsvár, Szeged és Szabadka műhelyeiben segédeskedett. Az 1907/8. évi kiállításon szép munkájával ezüstérmet nyert. 1913 óta önálló mester. Eddig 14 tanulót szabadított. Több egyesület tevékeny tagja. Végigküzdötte a világháborút, kétszer megsebesült. Kit.: K. cs.-k. Neje: Jumer Piroska.

Jablanovszky Adolf, Árok u. 28. Szül. Felsőbányán 1893-ban; szab Nagybányán 1911-ben. Segédéveit jobb fővárosi műhelyekben töltötte. A világháború alatt 22 hónapig olasz fogságban volt. Kétszer sebesült. (Kit.: I oszt. ezüst, II. o. ezüst, kétszer br. v. é., K. cs.-k.) Műhelyét 1926-ban nyitotta meg. Neje: Zoón Éva.

Ivanovics József

Jablonszky Elemér, Klauzál tér 15. Szül. 1890-ben; szab. 1906-ban Budapesten. Segédideje alatt specializálta magát a felsőrészkészítésben és 1917-ben megnyitott műhelyében kizáróan ezzel foglalkozik. Két szaktanfolyamot kitüntetéssel végzett. Neje: Steiner Etelka.

Jakab Márton, cipész m., Dohány u. 28. Szül. 1872. Budapesten szabadult fel. Segéd Dravek K. és Jakab P. fővárosi mesterek keze alatt volt. 1900 óta önálló mester. 1915-től végigszolgálta a háborút. 1900-ban volt az esküvője Kiss Margittal.

Jani Ferenc, Hernád u. 11/A. Szül. 1902-ben Olaszfalun; szab. Zircen 1921-ben. Segédéveit Budapest neves mestereinek műhelyében töltötte. 1927-ben nyitotta meg önálló műhelyét. Rendelésre, mérték szerint dolgozik, jó közönség részére.

Itczés Sándor

Jablonszky Elemér

Janik István, Szt. László út 71/A. Szül. Trencsénben 1875-ben; szab. Vágújhelyen 1890-ben. Tíz éven át Bécsben dolgozott mint segéd, később Budapesten működött. 1905 óta önálló. Gazdag tapasztalatait jól vezetett műhelyében rendelői javára hasznosítja. A világháborúban részt vett. Neje: Böszörményi Mária.

Jankovits Péter, Dohány u. 1/B. Szül. 1884-ben Bezdánban, u. ott szab. 1901-ben. Mint segéd Pécs, Zombor, Szeged és Arad műhelyeiben dolgozott. 1910-ben alapította műhelyét. Több ipari kitüntetés tulajdonosa. A Cipész Szakoktatók Körének vez. tagja. Kizárólag iparának él. A világháborúban részt vett. 1910 óta nős.

Járfás Kálmán, Visegrádi u. 16. Szül. 1906-ban; szab. Peér községben 1922-ben. Mint segéd hosszabb ideig Bécs és Budapest műhelyeiben tevékenykedett. Rendelésre dolgozó műhelyét 1928-ban nyitotta meg. 1 segédet foglalkoztat. 1929 óta nős.

Jekl János, Bors u. 21. Szül. 1880-ban, szab. 1908-ban Németlad községben. Budapest, Berlin és Bécs segédi működésének színhelyei. Rendkívül gazdag szaktudást szerezve, 1910-ben önállósította magát, majd végigküzdötte a világháborút. Neje: Kerner Katalin.

Jankovits Péter

Járfás Kálmán

Jónás Sámuel, Fóti út 29. Szül. Zajzón 1888-ban; szab. Brassón 1906-ban. Önállósítása (1913) előtt Szabadkán és több nagyobb városban segédeskedett. Budapesti műhelyét 1917-ben alapította. Elsajátította a szabászatot. Eddig 4 jó munkás tanulót szabadított. A világháborúban 1914—16-ig vett részt, mint rokkant szerelt le. Neje: Szabó Rozália.

Juhos Vitus, Polgár tér 6. (Saját ház.) Szül. Nádszegen 1888-ban; szab. Dunaszerdahelyen 1904-ben. Mint segéd Budapest és Bécs nagy műhelyeiben szerzett értékes tapasztalatokat. 1910-ben lett önálló. Saját gyártmányú, jó minőségű cipőkből állandóan nagy raktárt tart. Tagja több szak- és sportegyesületnek. Neje: Gaál Verona.

Juricsek Ignác, Mikszáth Kálmán tér 2. Szül. 1878-ban Baán községben; szab. 1896-ban ugyanott. Bécs, Miskolc, Vác és Budapest műhelyeiben szerzett mint segéd tapasztalatokat. 1902 óta vezeti rendelésre dolgozó jóhírű műhelyét. Az orosz fronton, a világháborúban háromszor megsebesült, majd hadifogságba jutott. Neje: Csibrik Ilona.

Juricsek János, Kisfuvaros u. 9. Szül. 1869-ben Bán községben; szab. Budapesten 1888-ban. 17 évi segédeskedés után, 1905-ben önállósította magát. Elsőrendű munkái nagy szaktudását dicsérik. Kétizben lett oklevéllel kitüntetve. A világháborúban részt vett. Neje: Horváth Teréz.

Jónás Sámuel

Juricsek Ignác

Kallár Béla, Wekerle Sándor u. 17. Szül. 1886-ban Gyöngyöspatakon; szab. 1903-ban Pásztón. Mint segéd megfordult az ország nagyobb városaiban. 1919 óta önálló. 1 segéddel rendelőinek I-a munkát készít. Elvégezte a szakcsoport tanfolyamát. Részt vett a világháborúban. 1913-ban megnősült.

Kalmár József, Korall u. 6. Szül. 1875-ben; szab. u. ott 1892-ben. Az ország vidéki városaiban és a fővárosban töltötte segédéveit. Kellő gyakorlat után, 1900-ban lett önálló mester. 1 segéd és 1 tanuló segítségével készíti rendelésre kifogástalan munkáját. A világháborúban a harctéren teljesített szolgálatot.

Kapitány Mihály

Kavarnyik Imre

Kapitány Mihály, Teve u. 47. Szül. Tiszaföldváron 1901-ben; szab. Budapesten 1917-ben, ugyanitt dolgozott jó mesterek műhelyeiben. Zenger Hermannál üzletvezető volt 1929-ig, amikor önállósította magát. Elvégezte a technologia szaktanfolyamait. 1 segédet foglalkoztat. Neje: Haasz Henriette.

Kaszás József, Hidegkúti út 12. Szül.

1883-ban; szab. 1902-ben Budapesten. Mint tanonc oklevelet nyert. Mint segéd jónevű fővárosi és vidéki cégeknél gyarapította szakmabeli képzettségét. 1916-ban lett önálló, majd a következő évben bevonult és 2 esztendeig küzdött az olasz fronton. Neje: Záborszky Teréz.

Kavarnyik Imre, Soroksári út 2—4. Szül. 1898-ban Budapesten; szab. 1916-ban ugyanitt. Elsőosztályú munkát készítő, 1 segédet foglalkoztató műhelyét 1927-ben nyitotta meg. Mint segéd több kiállításon vett részt. 1928-ban megnősült.

Kaufmann István, Munkás u. 16. Szül. 1900-ban Budapesten; szab. Pécsváradon 1922-ben. A főváros nagy műhelyeiben kezdte segédi tevékenységét, később tanulmányait Párisban és Bázelben egészítette ki. 1929 óta önálló mester. Tagja a VII. ker. csoportnak Neje: Moskovits Erzsébet.

Kaufmann István

Kádár Albert

Kádár Albert, Pannonia u. 25. Szül. Sepsiszentgyörgyön 1898-ban; szab. Kovásznán 1916-ban; Segédidejét szabadulási helyén és a fővárosban töltötte. Elvégezte a szaktanfolyamot. 1928-ban nyitotta meg 1 segédet foglalkoztató, rendelésre dolgozó műhelyét. Részt vett a világháborúban. 1926 óta nős.

Kádár Ferenc

Özv. Kádár Ferencné, szül. Stern Ilona, Néhai férje a műhelyt 1920-ban alapította. Kiválóan képzett mester volt, aki technologiai tanulmányait kitüntetéssel végezte. Az özvegy a kipróbált régi szellemben vezeti a műhelyt; 2 segédet foglalkoztat.

Kállay István, Bors u. 16. Szül. 1863-ban, 1880-ban szab. Győrött. 35 évi segédi működése alatt szakmája minden ágát kitanulta. 1915-ben alapított műhelyében minden szakbavágó munkát nagy körültekintéssel végez. Neje: Ruszkó Anna.

Kálóczi Lajos, Vendel u. 34. Szül. 1900-ban, szab. 1921-ben Tapolcán. Segédi praxisát Tapolca és Budapest jobb mű-

Kálóczi Lajos

helyeiben szerezte meg. 1930-ban alapította műhelyét. A világháborúban részt vett. Neje: Cirorzki Julianna.

Kárics János, Miklós tér 2. Szül. 1878-ban Csobánkán; szab. 1894-ben Budapesten. Tizenhét éven át dolgozott mint segéd a főváros neves mestereinek oldalán. Tökéletes szakismerettel vezeti rendelésre dolgozó műhelyét. Elnöke a „Kedélyes" takarékegyletnek és a „Szerencsekerék" asztaltársaságnak. A világháborúban 3 évet orosz hadifogságban töltött. Neje: Klein Anna.

Kárics János

Keresztes József

Kelemen Lajos, Ostrom u. 8. Szül. 1893-ban, szab. 1914-ben Budapesten. Előkelő pesti cégeknél segédeskedve fejlesztette szaktudását, 1918-ban történt önállósításáig. Jegyzője az Ipt. II. ker. csoportjának; az O. C. Sz. volt biz. tagja. 1925-ben nősült; neje Zagva Piroska.

Kenyeres Imre, Rózsa u. 44. Szül. Nagykónyiban 1878-ban; szab. Hőgye-

sen 1896-ban. Mint segéd Győrött és Budapesten dolgozott. 1903-ban megalapított műhelyét specializálta az orthopäd és gyermekcipészetre. 4 segédet foglalkoztat. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Tagja az Ipt. előljáróságának. Számos elismerő oklevéllel és éremmel lett kitüntetve. Egyike a főváros legképzettebb mestereinek.

Keresztes József, Lenkei uti telep II. cs. 131. Szül. 1904-ben Budapesten; szab. Baján 1920-ban. Mint segéd Szabadkán, Zomborban és a fővárosban dolgozott. 1929-ben alapított műhelyében raktári munkák készítésére rendezkedett be. 1 segédet tart.

Keszeg Imre

Kispál József

Keszeg Imre, Alkotás u. 21. Szül. 1871-ben; szab. 1887-ben Komáromban. Mint tanuló oklevéllel lett kitüntetve. Szakmáját alaposan ki akarván tanulni, a fővárosba jött, ahol a világháború megszakításával, 1921-ig működött mint segéd. Önálló műhelyében rendelt munka készül. A világháborúban szerzett kit.: kétszer br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Szőllősi Teréz.

Király Dezső

Király Kálmán

Király Dezső, Üröm u. 38. Szül Kaposvárott 1898-ban; szab. Szombathelyen 1915-ben. Szombathely, Kőszeg és bupest műhelyeben tökéletesítette magát mint segéd a szakmában. 1927 óta önálló. 1 segédet foglalkoztat. Alelnöke a Vérhalmi Sport Clubnak. Neje: Kelemen Borbála.

Kispál József, Kartács u. 1. Szül. 1900-ban Jászberényben; szab. u. ott 1916-ban. Segédi gyakorlatát Budapest nagyobb mestereinél szerezte meg. Elsajátította a szabászatot. 1930-ban önálló lett. Minden szakmunkát kifogástalanul készít. Neje: Goldstein Manci.

Kiss Antal

Kiss József

Kiss Antal, Dugonits u. 5. Szül. Kalocsán 1889-ben; u. ott szab. 1906-ban. Önállóságáig Kalocsa, Solt, Baja és Bpest műhelyeiben szerzett gyakorlatot. 1916-ban megnyitott műhelyében minden szakbavágó munkát kifogástalanul készít. A világháborúban frontszolgálatot teljesített, hadirokkant. Neje: Illés Zsuzsánna.

Kiss József, Nefelejts u. 65. Szül. Albertirsán 1879-ben; szab. u ott 1895-ben. Budapest előkelő műhelyeiben kezdte meg segédi tevékenységét, a háború alatt mint hadifogoly, Szibériában folytatta. Kolcsak tábornok részére is készített csizmát. 1925-ben önállósította magát. Neje: Fock Aranka.

Kiss Miklós

Klein Gábor

Kiss Miklós, Tisza Kálmán tér 9. Szül. 1907-ben Tákoson; szab. 1925-ben Beregszászon. Az ország nagy városaiban és a fővárosban szerezte meg segédi gyakorlatát. Az Apolló cipőgyárban mint vezető működött. 1928 óta önálló. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Műhelyében 1—2 segédnek ad munkát.

Klein Gábor, Wesselényi u. 54. Szül. 1878-ban Nagylibert községben; szab. 1895-ben Losoncon. Önállósítása (1908) előtt Salgótarjánban, Balassagyarma-

ton és a főváros nagy és előkelő műhelyeiben dolgozott. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Élénk részt vesz a szakma mozgalmaiban; a VII. ker. szakcsoport vál. tagja. Részt vett a világháborúban mint tábori csendőr szakaszvezető. Neje: Kohn Netti.

Klemon Ferenc, Kertész u. 39. Szül. 1903-ban, szab. 1919-ben Kiskunmajsán. Mint segéd az ország nagyobb városaiban működött, majd Budapesten a Hobecipőgyárban dolgozva, fejlesztette szaktudását. 1930-ban lett önálló. Munkái igen kedveltek.

Klúg István, Práter u. 39. Szül. 1873-ban, szab. 1891-ben Budapesten. 28 évi segédi gyakorlattal nyitotta meg 1919-ben műhelyét. Mint orthopäd-cipész dolgozott, azonban egészségi okokból abba kellett hagynia szakmáját, s most az Ipt.-ben végez fontos funkciót. Neje: Horváth Anna.

Klúg István

Kluger Károly

Kluger Károly, Margit körút 18. Szül. 1888-ban, szab. 1905-ben Budapesten. Hosszú s tapasztalatokban gazdag segédi gyakorlat után, 1920-ban lett önálló, miután végigküzdötte a világháborút. Ugyancsak 1920-ban nősült meg. Felesége Krieger Eleonora, 2 gyermekük van.

Kluka Lajos, cipészm., cipőfelsőrészkészítő, Irányi u. 9. Szül. 1875-ben, szab. Pásztón 1891-ben. Huszonöt évet töltött mint segéd a főváros műhelyeiben. Specialista a cipőfelsőrész készítésében. Neje: Haas Paula.

Kocsis József, Rózsa u. 66. Szül. 1883-ban Nagydorogon; szab. 1899-ben Pakson. Mint segéd Budapest nagyobb üzemeiben szerzett praxist. Specialista az orthopäd-munkákban. 1 segéddel dolgozik. Végigküzdötte az orosz fronton a világháborút. Neje: Szabó Mária.

Kohn Pinkász Pál, Alagút u. 1. Szül. Felsőszepesen 1880-ban; szab. Szepesófalván 1896-ban. Nagykanizsa és Budapest műhelyeiben segédeskedve, gyarapította szaktudását. 1914—17-ig katonáskodott, több ízben kitüntette magát (br. v. é., K. cs.-k.). 1917-ben önálló műhelyt nyitott, a felsőrészkészítésben specializálta magát. Neje: Lefkovics Berta.

Kókai Pál, Géza u. 9. Szül. Zsámbokon 1898-ban; szab. Turán 1918-ban. A főváros előkelő üzemeiben képezte magát tovább mint segéd. 1926-ban önállósította magát. Az 1928. évi kézműipari tárlaton aranyéremmel lett kitüntetve. Végigküzdötte a világháborút az orosz és román fronton.

Kocsis József

Kókai Pál

Kolb Ferenc, Reiter Ferenc u. 3. Szül. 1882-ben; szab. 1899-ben Budapesten. Tudása gyarapítása érdekében Bécsben töltött mint segéd hosszabb időt, majd Budapesten dolgozott. 1913 óta önálló. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Tagja a Csoportnak és Szövetségnek. Neje: Surányi Mária.

Kolb Ferenc

Kolonits Károly, Csend u. 36. (Saját villa). Üzem: Duna u. 4. Celldömölkön 1872-ben szül., u. ott 1888-ban szab. Szabadulási helyén, Sárváron, Szombathelyen és Budapesten fejlesztette szaktudását. A fővárosban, mint felsőrészkészítő, Kolozsváron Ferenczinél mint szabász működött. 21 éves korában oklevéllel jutalmazták jeles tudását. 1908-ban a budai Stovasser-házban önállósította magát. Műhelyét 1909-ben helyezte át mai helyére. Vevőköre a társadalom elit-

jéből adódik. Az 1905—6 és 1907-es években mint elölj. tag, 1920-ban mint alelnök, 1930 óta mint elnök szolgálja az iparos érdekeket. Vezetésre predesztinált egyéniség, aki nagy lelkesedéssel áldozza magát a közért. A háború alatt mint altiszt szolgált. Neje: Farkas Jolán, gyermekei: Margit, Gizella és Károly, akit az iparra nevelt.

Komanovics Sándor, Szeszgyár u. 12. Szül. 1903-ban Őrtilós községben; szab. 1920-ban Pécsen. Szabadulási helyén, Nagykanizsán és Budapesten folytatta segédi praxisát. 1928-ban lett önálló. 3—5 segéddel rendelt és raktári munkát készít. Működő tagja a Kisip. Sakkörnek.

Kolonits Károly

Kordély János

Kordély János, Dob. u. 87. Szül. 1870-ben Marcaliban; szab. u. ott 1886-ban. Mint segéd Zalaegerszegen, Nagykanizsán, Szolnokon és Budapesten dolgozott. 1910-ben önállósította magát. Rendelésre dolgozik, elsőrendű kivitelben. A világháborúban részt vett. (Kit.: Fer. József-ker. és br. v. é.) Neje: Kun Mária.

Kosár János, Bercsényi u. 9. Szül. Bögellőn 1886-ban; szab. Dunaszerdahelyen 1902-ben. Mint segéd bejárta Németországot, dolgozott Pozsony, Bécs és Budapest műhelyeiben. 1930 óta önálló mester. A világháborúban 1 esztendőt a különböző frontokon, három évet orosz fogságban töltött. Neje: Lukács Anna.

Koscher Alajos, Thököly út 59. Szül. 1887-ben Kiskunhalason; szab. 1903-ban Triestben. Tapasztalatok szerzése végett bejárta Németország, Franciaország, Olaszország, Svájc városait, mindenütt tanult és tanított. 1928-ban nyitotta meg műhelyét. 1 segédet foglalkoztat. Részt vett a világháborúban. Kit.: kisez. v. é., K. cs.-k., stb. Háromszor megsebesült.

Kosztándi Ferenc, István út 8. Szül. Bereck községben 1875-ben; szab. u. ott atyja, K. György jónevű cipészmester műhelyében. Mint segéd szülőfalujában és Románia városaiban dolgozott. 1896-ban Berecken lett önálló; a román megszállás elől Budapestre menekült és itt 1917-ben újból műhelyt nyitott. A főváros és kincstár részére nagyobb szállításokat teljesített. 5 segéddel dolgozik. Tekintélyes mester, aki főként iparának él. Tagja a VII. ker. Keresztény Kaszinónak. Neje: Lukács Ágnes.

Kovács Bertalan

Kovács Bertalan, Bécsi ucca 3. Szül. 1876-ban Kispeleskén; szab. 1893-ban Csengeren, ahol mint segéd is dolgozott. 1903-ban alapított műhelyét saját erejéből fejlesztette a mai színvonalra. 20—30 segédet foglalkoztat és a legelőkelőbb körök részére készít tökéletes munkát. Az 1905. évi pécsi kiállításon aranyérmet, az 1909. évi Orsz. Ip Egy. kiállításon ezüstérmet nyert. Bécsi fióküzletét Imre fia vezeti, aki Párisban tanulta ki a szakmát. Jelentékeny exportot bonyolít le. A háború után saját költségén szaktanfolyamot nyitott és tartott fenn 3 évig. A világháborúban mint őrmester vett részt.

Kovács Ferenc

Kovács József

Kovács Ferenc, Telep u. 25. Szül. 1885-ben Szőnyön; szab. Komáromban 1901-ben. Mint segéd a főváros jó mesterei mellett szerzett praxist. 1912-ben lett önálló. Kizáróan rendelésre dolgozik. 1914-től az összeomlásig az orosz fronton vett részt a világháborúban. Neje: Penta Teréz.

Kovács István, Laktanya u. 9. Szül. Magyarjecskán 1877-ben; szab. u. ott

1892-ben. A főváros neves mestereinél dolgozott mint segéd, önállósításáig. Elvégezte jeles eredménnyel a szakrajz tanfolyamot. A III. ker. szakcsoport volt elnöke: lelkes harcosa a szakma érdekeinek. Neje: Wintler Mária.

Kovács József, felsőrészkészítő, Remete u. 3. Szül 1891-ben; szab. 1910-ben Budapesten. A fővárosban szerezte meg segédi gyakorlatát. Iparművészeti tanfolyamot is végzett. 1916-ban bevonult; 1919-ben, leszerelése után, önállósította magát. 4 alkalmazottal dolgozik. A Magyar Turista Egyesületnek 7 éve jegyzője.

Kovács Károly, úri- és női cipész m., Duna u. 23. 1879-ben született, 1899-ben szabadult fel. Székesfehérvári és budapesti műhelyekben volt segéd. 1905-ben alapított műhelyében három segéd dolgozik. Résztvett a világháborúban. 1905-ben nősült.

Kovács Károly, Salétrom u. 4. Szül. Pázmándon 1888-ban; szab. Győrött 1905-ben. Segédi praxisa alatt szakmáját alaposan kitanulta. 1928-ban lett önálló. Felsőrészkészítéssel foglalkozik. A világháborúban az orosz és olasz fronton küzdött és megsebesült. Kit.: nagy- és kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Illés Karola.

Kovács László Kovács Mihály

Kovács László, Timár u. 22. Szül. Budapesten 1893-ban; szab. Pápán 1911-ben. Egész segédidejét a főváros jobb műhelyeiben töltötte. Pápán önállósította magát először 1919-ben, Budapestre 1927-ben tette át műhelyét, amely gyermekcipők tömegtermelésével foglalkozik. 10—15 segédnek ad munkát. A világháborút az orosz harctéren küzdötte végig. Neje: Friss Julianna. 6 gyermekük van: Lacika, Jucika, Margitka, Terike, Katóka és Nándika.

Kovács Mihály, Szőllő u. 66. Szül. Mernyén 1881-ben; szab. u. ott 1897-ben. Hosszabb időt töltött mint segéd az ország nagyobb városaiban, majd Budapestre készült és neves mesterek mellett dolgozott 1928-ig, amikor kiváltotta iparát. A világháborúban az orosz, román, olasz és francia harctereken vett részt. Neje: Takács Julia.

Kovács Miklós, Zsigmond u. 68. Szül. 1897-ben Nyirgyulaj községben; szab. 1914-ben Nyirbátorban. Szabadulása után rövidesen a harctérre került, ahol 1918-ig teljesített szolgálatot. Segédidejét Budapesten, Ujpesten és Nyirbátorban töltötte. 1929 óta önálló mester. Mint tanonc munkájával kitüntető oklevelet nyert. 1921 óta nős.

Kovács Miklós Kozár István

Kozár István, Remete u. 3. Szül. 1903-ban; szab. 1922-ben Budapesten. 8 évig segédeskedett jobb fővárosi műhelyekben, önállósításáig (1930). 1 segéddel végzi kedvelt munkáit.

Kozempel Lajos Sámuel, Lehel u. 31. Szül. 1875-ben Poprádfelkán; szab. u. ott 1889-ben. Mint segéd 25 éven át Koricsoner cégnél dolgozott. 1919-ben nyitotta meg önálló műhelyét. Remekben készült lovaglócsizmái országos hírűek. A világháborúban részt vett. 1915-ben nőül vette Dolezsal Terézt.

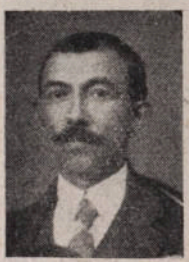

Kozempel L. Sámuel Kőszeghy János

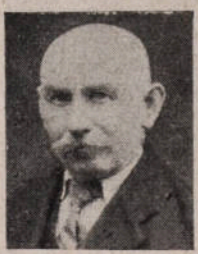
Kőszeghy János, Rákóczi tér 8. Szül. 1902-ben; szab. 1919-ben Kecskeméten. Segédi gyakorlatát Szeged, Kecskemét és Budapest műhelyeiben szerezte meg. 1928-ban lett önálló, 1 segéddel dolgozik. Fiatal, törekvő mester, aki minden idejét műhelye fellendítésére fordítja.

Krascsenits András, Erzsébet királyné út 65. Szül. 1882-ben Felsőnyárasd községben; szab. 1899-ben Dunaszerdahelyen. Szabadulási helyén és a fővárosban szerzett mint segéd bőséges tapasztalatokat. 1927-ben nyitotta meg műhelyét. Rendelésre dolgozik. Részt vett a világháborúban. Neje: Vecsey Anna.

Krausz Mór, Alsóerdősör u. 30. Szül. 1885-ben Lazány községben; szab. Sárváron 1901-ben. Mint segéd szabadulási helyén dolgozott és specialisan a felsőrész készítésében képezte ki magát. 1920-ban rendezte be modern felszerelésű felsőrészkészítő műhelyét. A Magyar Hét alkalmából elismerő oklevelet nyert. Neje: Auspitz Cecilia.

Krascsenits András

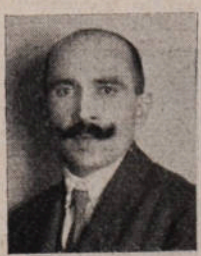

Krausz Sándor

Krausz Sándor, Szérüskert u. 47. Szül. 1874-ben Farádon; szab. Kapuvárt 1891-ben. Az ország nagyobb városaiban szerzett mint segéd gyakorlatot. 1919-ben saját erejéből önállósította magát. Rendelésre dolgozik. Részt vett a világháborúban. Özvegy; négy fiúgyermeke van. Elemér, Ferenc, Gyula és László.

Krekó András

Kristó Mihály

Krekó András, Pacsirtamező u. 25. Szül. 1880-ban; szab. Léván 1897-ben. Huszonöt esztendőt töltött a főváros előkelő mesterei műhelyében. 1930 óta önálló. Tökéletes munka készül műhelyében. A világháborúban 31 hónapot a frontokon töltött, br. v. é.-vel lett kitüntetve. Neje: Lang Katalin.

Kristó Mihály, Böszörményi út 34. Szül. Tusnádon 1888-ban; szab. Vácott 1905-ben. A főváros jobb műhelyeiben dolgozott mint segéd. Kiváló szaktudással felszerelve, 1925-ben önálló műhelyt nyitott. 2 segéddel dolgozik rendelésre. 1909—1923-ig volt katona, küzdött mint főtörzsőrmester a harctéren. Neje: Dávid Gizella.

Kuczera Sándor, Mészáros u. 16. Szül. 1891-ben Pápán, u. ott szab. 1908-ban. Mint tanonc ezüstérmet és oklevelet nyert. Segédévei alatt Pápa, Győr, Komárom, Pozsony, Budapest, Bécs, stb. helyeken megfordulva, gazdag szaktudásra tett szert. 1912-ig szolgált mint katona. Háromszor sebesült. Kit.: II. o. ezüst v. é., br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Csehi Julia.

Kulcsár Gyula, Német u. 27. Szül. Rónaszéken 1869-ben; szab. Máramarosszigeten 1887-ben. 1892-ben önállósította magát, majd 3 évre rá a posta kötelékébe lépett, s mint atliszt működött 25 éven át. 1929 óta ismét folytatja iparát. Neje: Haucz Anna.

Kuczera Sándor

Kulcsár Gyula

Kulcsár Sándor, Föld u. 23. Szül. 1876-ban Zilahon; szab. 1893-ban Tasnádon. Kolozsvár, Zilah, Tasnád és Budapest műhelyeiben szerezte meg a szükséges szakmabeli jártasságot mint segéd. 1929-ben önállósította magát. Régi, elismert szakember. A világháborúban 40 hónapot töltött a frontokon. Kit.: br. v. é. Neje: Brezlő Anna.

Kuslits János, cipész, Dessewffy ucca 12. Fertőendrődön 1862-ben szül, Sopronban 1878-ban szabadult még a céhrendszer alatt. Ma is kegyelettel őrzi muzeális értékű céhlevelét és vándorkönyvét. Szakképzett iparos, kiváló munkát végez, ki minden időben élénk tevékenységet fejtett ki az iparos mozgalmakban. Önálló 1888 óta. Ma is változatlan energiával dolgozik. Felesége Szekér Karolin.

Kuvik Lajos, Csap u. 59. Szül. Megyerkeszi községben 1894-ben; u. ott szab.

1910-ben. A világháború megszakította segédi praxisát, melyet hazatérve folytatott, üzletének 1928-ban történt megnyitásáig. 1917-ben nőül vette Mohos Emmát.

Kutrucz Ferenc, Kinizsi u. 9. Szül. 1886-ban, szab. 1899-ben Budapesten. Mint segéd hazai és külföldi nagyvárosokban dolgozva, szerezte meg kiváló szakmabeli kvalifikációját. 1923-ban önálló műhelyt nyitott. Rendelésre készít minden szakbavágó munkát. A világháborúban részt vett. Neje Szimoncsek Etel.

Kutyka Máté, Erkel u. 20. Szül. 1867-Teszár községben; szab. Nyitrán 1882-ben. Segédévei alatt hazánk nagyobb városainak műhelyeiben elsajátította mindazt, ami a szakmában elsajátítható és 41 év tapasztalataival önállósította magát 1923-ban. A világháborúban részt vett 1916-tól. Neje: Roskovencki Teréz.

Lackó József, Ranolder u. 3. Szül 1894-ben; szab. 1910-ben Budapesten. Segédi tanulmányait megszakította a világháború, melynek bevégeztével folytatta iparát műhelyének 1928-ban történt megnyitásáig. Szakképzett keze alól elsőrendű munka kerül ki.

Lakatos Imre, Erzsébet királyné út 13. szül. 1893-ban Bigamér községben; szab. Debrecenben 1910-ben. A főváros műhelyeiben szerezte meg alapos segédi praxisát. 1 segédet foglalkoztató, rendelésre dolgozó műhelyét 1920 óta vezeti. Részt vett a francia, orosz és olasz fronton a világháborúban. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Buzás Lujza.

Lackó József

Lampert Lajos

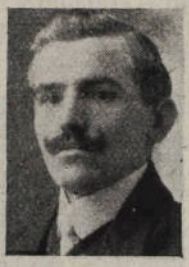
Lampert Lajos, Lajos u. 193. Szül. 1888-ban Besztercebányán; szab. u. ott 1904-ben. A főváros nagy műhelyeiben és külföldön (München) szerezte meg a tökéletes segédi gyakorlatot. 1928 óta önálló. A világháborúban az orosz fronton súlyosan megsebesült. Neje: Lüszter Terézia.

Langfeld Vilmos, Rózsa u. 78. Szül. Ajkán 1869-ben; szab. u. ott 1885-ben. Pápa és Budapest mesterei mellett fejlesztette mint segéd szakismereteit. 1894 óta önálló mester. I-a kivitelű munkát produkál. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje Kolin Sarolta. Jenő fia atyjánál szabadult és jelenleg megosztja vele az üzletvezetés munkáját.

Laufer István, Lajos u. 195. Szül. 1888-ban Tevelen; szab. 1907-ben Budapesten. Önállósításáig (1923) a főváros neves mesterei mellett segédeskedett. Műhelyét 1923-ban nyitotta meg; rendelésre dolgozik I-a kivitelben. Tagja a Cipészm. Temetk. Egy.-nek Neje: Pack Anna.

Langfeld Vilmos

Laufer István

László Béla, Verpeléti út 22. Szül. 1886-ban, szab. 1904-ben Szekszárdon. Önállósítása (1916) előtt Kalocsa és Budapest műhelyeiben szerezte meg kiváló szakmabeli jártasságát. Műhelyében I. és II. oszt. rendelt munkák készülnek. Neje: Burián Julianna.

Lázár Ferenc, Szugló u. 24. Szül. 1893-ban Jászladányon; szab. 1910-ben Ujpesten. Szeged, Ujpest és Budapest előkelő műhelyeiben szerzett mint segéd a szakmában alapos gyakorlatot. Szépen berendezett műhelyét 1923-ban nyitotta meg. Rendelésre, jobb közönség részére dolgozik I-a kivitelben. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. 1915-től végig részt vett a világháborúban. Neje: Szakács Irma.

Leesó Kálmán, Soroksári út 84. Szül. Rimaszombaton; ugyanott szab. Mint segéd az ország nagyobb városaiban és Berlinben dolgozott. Megfordult több külföldi városban. Speciális amerikai és orthopäd-munkákat készít. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Csatári Julia.

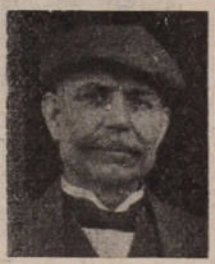
Lencz József, Bimbó u. 15. Szül. 1883-ban Budapesten; szab. 1899-ben Celldömölkön. Mint segéd Pozsony, Bécs és Budapest műhelyeiben képezte magát tovább. 1911-ben lett önálló mester. Két segédet foglalkoztat rendelésre dolgozó műhelyében. Mint frontharcos a világháborúban br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetéseket kapott. Neje: Gaál Gizella.

Lenner József, Vörösmarty u. 62. Szül. Sümegcsehiben 1898-ban; szab. 1914-ben Sümegen. Pápa és Budapest jobb mestereinél töltötte segédidejét. Kellő szaktudással fölfegyverezve, 1925-ben önállósította magát. Mint tanuló pénzjutalomban részesült. Szakképzett felsőrészkészítő. Az Ipt. számvizsg. biz. tagja. Neje Lábadi Teréz.

Lennert Ignác, Horánszky u. 27. Szül. 1879-ben Szentgálon; szab. 1895-ben Veszprémben. Önállósítása (1909) előtt szabadulási helyén és Budapesten gyakorolta a szakmát. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Eddig 6—7 jól képzett tanulót szabadított. A világháborúban az orosz fronton megsebesült. Neje: Posztós Mária.

Lenner József

Lémont Mihály

Lémont Mihály, Romanelli u. 12. Szül. Bakonyszentlászlón 1857-ben, szab. Győrött 1874-ben még a céhrendszer idején. Egyike a főváros legidősebb tekintélyes mestereinek, aki már 1889 óta önálló. 1877-ben szép munkáját ezüst okl.-el tüntették ki. A szakma mozgalmaiban mindig tevékeny részt vett. Elnöke volt a Cipészek Önképzőkörének, elöljárósági póttagja az Ipt.-nek stb. Neje: Tóth Mária.

Lévay Gábor

Lévay Gábor, Horánszky u. 9. Szül. 1901-ben; szab. 1922-ben Nádudvaron. Segédeskedését szülővárosában kezdte, később Budapest jó mesterei mellett folytatta. 1926-ban lett önálló. Kitanulta a vasesztergályos szakmát is. 1 segédet foglalkoztat. Neje: Kulcsár Rozália.

Lévay Miklós, Gubacsi út 73. Szül. 1898-ban Mezőturon; szab. Nagyszalontán 1916-ban. Önállósításáig Budapesten dolgozott mint segéd és részt vett több kiállításon. 1924-ben nyitotta meg műhelyét. A világháborúban br. v. é. és K. cs.-k.-el lett kitüntetve. Neje: Horváth Rozália.

Lévay Miklós

Liránt Sándor

Lichtmann Miksa, a Lichtmann Miksa és Tsa Rt. elnökigazgatója, Wesselényi ucca 18. Szül. 1871-ben Sátoraljaújhelyen; szab. 1887-ben ugyanitt. Mint segéd több fővárosi előkelő műhelyben szélesbítette szakismereteit. 1894-ben alapított műhelyét határtalan agilitással és kitünő izlésével a mai nívóra emelte. Neve az ország legjobb márkáját jelenti. Jelenleg 160 segédnek ad munkát. Több alkalommal beutazta a külföldet, hogy a szakma fejlődését tanulmányozza. Gyártmányaiból jelentős mennyiséget exportál. Kizáróan a munkának él. Neje: Brust Adél.

Lippai István, Szegényház u. 18. Szül. 1887-ben; szab. 1903-ban kitüntetéssel Kisvárdán. Nagyobb felsőmagyarországi városok műhelyeiben fejlesztette mint segéd szaktudását. 1910 óta önálló. Szakképzett mester; munkái kiválóak. Neje: Kristóf Terézia.

Liránt Sándor, Őv u. 210. Szül. 1877-ben; szab. 1895-ben Komáromban. Segédi gyakorlatát Budapest és Pozsony műhelyeiben szerezte meg. 1918-ban nyitott önálló műhelyt. Rendelésre dolgozik. A világháborúban részt vett. 1905-ben nőül vette Tóth Rozáliát.

Liska László, Margit körút 62. Szül. 1887-ben Békésgyulán. Középisk. tanulmányai elvégzése után a felsőiparisk.-ban folytatta tanulmányait. 1906-ban szab. Szarvason. Mint segéd első oszt. munkájával és modelljeivel feltünést keltett. 1918 óta önálló. Minden irányban képzett tökéletes szakember. Részt vesz a szakma

mozgalmaiban. A II. ker. csoport jegyzője volt.

Liszt Lajos, Fóti út 28. Szül. 1896-ban Pécsen; szab. Budapesten 1914-ben, Piller Pál műhelyében. Mint segéd a főváros jó mestereinél sajátította el ipara minden fogását. 1928-ban megnyitott műhelyéből tökéletes munka kerül ki. 1 segédet tart. A világháborúban vitéz magatartásáért II. o. ez. v. é., háromszor br. v. é., stb. kitüntetéseket kapta. Négyszer megsebesült. Neje: Spacsek Gizella.

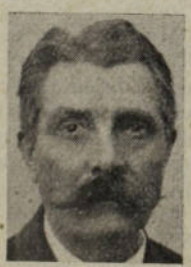
Liszt Lajos

Locz András, Lenkei u. 115. Szül. 1883-ban Csajkás községben; szab. 1899-ben. Önállósítása (1921) előtt megfordult Belgrád, Ujvidék és Budapest műhelyeiben. 1 segéd talál nála munkát. Részt vett a világháborúban.

Lipik János, Kemény Zsigmond u. 11. Nyiradonyban szül. 1889-ben; Budapesten szab. 1906-ban és ugyanitt dolgozott mint segéd, amíg 1921-ben meg nem nyitotta önálló műhelyét. 2 segédnek ad rendelésre dolgozó műhelyében munkát. A világháborúban három esztendőt a fronton töltött.

Lupták István

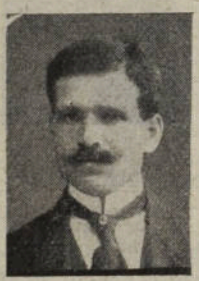
Magera Gusztáv

Lupták István, Szőllő u. 61. Szül. 1886-ban Garamszentkereszten; szab. Léván 1904-ben. Szabadulási helyén és a fővárosban szerezte meg a szükséges gyakorlatot. 1929-ben megnyitott műhelyében rendelésre dolgozik. Részt vett a világháborúban. Neje: Zágonyi Mária.

Macsek János, Donáti u. 40—42. Szül. 1881-ben; szab. 1896-ban Nyitrán. Mint segéd hosszabb időt töltött Bécsben és Münchenben. Tanulmányait megszakította a világháború, amelyet hősiesen végigküzdött: kétszer megsebesült és mint rokkant szerelt le. 1927 óta önálló mester. Alelnöke a II. ker. csoportnak. Neje: Gulbert Anna.

Magera Gusztáv, Mészáros u. 64. Szül. 1863-ban; szab. 1881-ben a fehérmegyei Bodajk községben. 45 évig dolgozott a fővárosban mint segéd, nagy szakképzettségre tévén szert. 1926 óta önálló. 1889-ben nőül vette Szücs Franciskát 4 gyermeke van.

Makk Gyula, cipőfelsőrészkészítő, Vörösmarty u. 3/b. Szül. Tolnán 1889-ben, szab. Budapesten 1904-ben. A szakmát Bécsben és Budapest előkelő, nagy műhelyeiben gyakorolta. Atyja Budapesten tekintélyes cipőgyáros volt. 1923-ban lett önálló. 1913-ban munkáját ezüst oklevéllel tüntették ki. Alapító tagja az Ipt. cipőfelsőrészkészítő szakcsoportnak, volt jegyzője az Ipt. dalkörnek. Neje: Geiger Zsófia.

Majtán József

Makovényi Béla

Mangold György, Magdolna u. 38. Szül. Magyarmajtényben 1886-ban, szab. Szatmáron 1902-ben. Segédi gyakorlatát Szatmáron és Budapesten szerezte meg jó mesterek oldalán. I-a kivitelű munkát végző műhelyét 1919-ben alapította. A világháborút az orosz és román fronton harcolta végig. Kit.: kis ez. és br. v. é. Neje: Kiss Julia.

Malina György, Cserey u. 11. Szül. 1892-ben Markotán; szab. 1911-ben Gyöngyösön. Segédidejét szabadulási helyén és a fővárosban töltötte. 1927 óta önálló mester. Szép munkáját bronzéremmel tüntették ki. A világháborúban a francia fronton harcolt. Kit.: kisez. v. é. és br. v. é. Neje: Bernát Jolán.

Majtán József, Murányi u. 30. Szül. 1872-ben Ilaván; szab. u. ott 1887-ben. Mint segéd Wien és Budapest műhelyeiben szerzett tökéletes gyakorlatot. 1903 óta önálló. 1—2 segéddel dolgozik. A vi-

lágháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Neu Franciska.

Makovényi Béla, Attila körút 56. Szül. 1880-ban; szab. Vácon 1896-ban. Mint tanonc az 1894-i kiállításon oklevelet nyert. Segédéveit jobb budapesti műhelyekben töltötte; 1905-ben gazdag szaktudással felruházva, önállósította magát. Rendelésre dolgozik izléses kivitelben. A II. ker. Iparoskör vál. tagja. A háborúban részt vett (br. szolg. ker.). Neje: Fleischer Gizella.

Malodeczky Albin, Podmaniczky u. 50. Szül. 1894-ben Ujpesten; szab. 1910-ben Budapesten, ahol mint segéd dolgozot' önállósításáig, 1922-ig. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Végigharcolta a világháborút az olasz és román fronton.

Malodeczky Albin

Márkus Péter

Marosi Béla, Török u. 4. Szül. 1878-ban Kecskeméten; szab. 1896-ban ugyanott. Szülővárosában kezdte segédi praxisát, majd a főváros nagy műhelyeiben folytatta. 1908 óta önálló. Mint tanonc szép munkájáért oklevelet és jutalmat nyert. Eddig 6 tanulót szabadított. Részt vett a világháborúban. Neje: Száraz Mária.

Mátáncsy Imre, Csáky u. 28. Szül. 1901-ben Rákospalotán; szab. 1926-ban Budapesten, ugyanitt szerzett mint segéd gyakorlatot. 1929 óta önálló. Műhelyében 1 segédet foglalkoztat. 1929 óta nős.

Matuszka András, Csanádi u. 8. Szül. 1896-ban Nyir községben; szab. 1912-ben Esztergomban. Segédi praxisát szülővárosa Balassagyarmat és Budapest műhelyeiben töltötte. Elvégezte a Technologia szaktanfolyamát. 1929-ben alapított műhelyében 3 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. 1925 óta nős.

Márkus Péter, Péterffy Sándor u. 39. Szül. Békésgyulán 1885-ben; szab. u. ott 1902-ben. Segédi gyakorlatát Budapest nagyobb műhelyeiben szerezte meg. 1909-ben Békésgyulán, 1928-ban Budapesten lett önálló. Elvégezte a technológia tanfolyamait és elsajátította a felsőrészkészítést is. A rajztanfolyamon mint segéd kitüntetést kapott. A világháborúban súlyosan megsebesült és mint 80%-os rokkant szerelt le.

Márton Balázs, Erzsébet királyné út 60. Szül. 1868-ban; szab. 1884-ben Kecskeméten. 1920-ban történt önállósításáig a főváros nagyobb műhelyeiben dolgozott. Rendelésre készíti I-a kivitelű munkáit. Az olasz fronton küzdött a világháborúban. Neje: Németh Anna.

Máté József, Németvölgyi út 2/a. Szül. 1900-ban, szab. 1922-ben Lepsényben. A fővárosban praktizált mint segéd, majd 1929-ben önállósította magát. Rendelésre dolgozik. Az I. ker. szakcsoport jegyzője. Neje: Antal Irén.

Meleg Lajos, Szt. László út 13. Szül. Udvard községben 1900-ban; szab. Budapesten 1923-ban. Jó mesterek oldalán szerzett segédi praxis után 1928-ban önálló lett. 1 segédet foglalkoztat. Az V-VI. külső csoportnak választm. tagja. Neje: Kákonyi Mária, Kecskemétről.

Merkl Vilmos

Merkl Vilmos, Soroksári út 32. Szül. 1875-ben Pápán; szab. u. ott 1894-ben. Segédidejét Győr, Komárom, Szombathely és Budapest műhelyeiben töltötte. 1906 óta önálló mester. 1 segédnek és 2 inasnak ad munkát. Saját háza munkájának gyümölcse.

Mersitz Gyula, Ranolder u. 16./A. Szül. 1894-ben; szab. 1911-ben Budapesten, ahol mint segéd Deák Lajos, Neumark Jakab, stb. mesterek műhelyeiben dolgozott. 1929 óta lett önálló, 1 segéddel dolgozik. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje: Kiss Zsófia.

Mezey József, cipész m. Kálvária u. 7. f. 6. Debrecenben 1878-ban szül., u. ott 1897-ben szab. Debrecen, Eger, Miskolc, Kassa és Budapest voltak segédéveinek állomáshelyei. Végigszolgálta a háborút, kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Leszerelése után, 1919-ben alapította műhelyét. Rendelésre

dolgozik, javításokat vállal. Neje: Fülöp Borbála.

Méderly Károly, József u. 75. Szül. 1887-ben, szab. 1904-ben Budapesten. Tíz évet töltött mint segéd Budapest és Pozsony műhelyeiben. 1914-ben nyitotta meg műhelyét. Több tanfolyamot sikerrel elvégzett. Mint tanonc munkájával ezüst oklevelet nyert. Tagja a VII. ker. csoportnak, a K. I. O. Sz.-nak, a Polg. Dalkörnek és a róm. kath. egyháztanácsnak. A világháborúban orosz fogságban szenvedett. Neje: Finta Rozália.

Meleg Lajos

Méderly Károly

Mérő Lipót, Egyetem u. 7. Szül. 1878-ban Veszprémben; u. ott szab. 1896-ban. A főváros előkelő cégeinél töltötte segédéveit. 1902-ben alapított műhelyét szaktudásával és szorgalmával emelte a mai közismert előkelő színvonalra. 8 segédet foglalkoztat. Végigharcolta a világháborút. Kit.: Seb. é. és K. cs.-k. Mint tűzmester szerelt le. Nős.

Mészáros József

Miklósi Sándor

Mészáros József, Mária tér 3. Szül. 1883-ban; szab. 1897-ben Szeghalmon. Mint segéd Nagyvárad, Arad és Budapest mesterei mellett szerzett gyakorlatot. 1 segédet foglalkoztató, rendelésre dolgozó műhelyét 1907-ben alapította. Szakmának egyik vezető tényezője. Az Ipt. elöljárósági tagja; a Rokkant Egyl.-nek alelnöke; a Szövetkezet igazg. tagja, az Orsz. Lábbelikészítők Szöv.-nek választm. tagja, stb. Lelkesedéssel harcol a szakma érdekeiért. A világháborúban sokáig orosz fogságban szenvedett. Neje Poduska Ilona.

Mihalik István, Székely Bertalan u. 16. Szül. Kinorán 1886-ban; u. ott szab. 1902-ben. Az ország nagyobb városaiban szerzett segédi praxist 1914 óta vezeti 2 segédet foglalkoztató műhelyét. A világháborút végigküzdötte.

Mihók Ferenc, Zsigmond u. 94. Szül. 1897-ben Budaesten; szab. 1912-ben atyja M. Károly műhelyében, ahol mint segéd tovább dolgozott. Régi cipész családból származik, már nagyatyja is a szakmának jeles mestere volt. 1930 óta önálló. Keze alól kifogástalan munka kerül ki.

Miklósi Sándor, Váci út 16. Szül. Budapesten 1904-ben; szab. Miskolcon 1919-ben. Segédidejét szabadulási helyén, Ujpesten és Budapesten töltötte. 1929-ben nyitotta meg rendelésre dolgozó műhelyét, amelyben I-a kivitelű munka készül. 1927 óta nős.

Mischa Ferenc, Kékgolyó u. 20. Szül. 1882-ben Temesrékáson; szab. 1898-ban Ujvidéken. Hosszabb ideig segédeskedett külföldön és az ország nagyobb városaiban. Elsajátította a német és szláv nyelvet. 1910-ben Győrött és 1908-ban Pécsen ezüst éremmel lett kit. 1918 óta önálló. Végigküzdötte a világháborút mint őrmester, háromszor megsebesült és orosz hadifogságban is sínylődött, de 1917 őszén visszaszökött. Neje: Kiss Julianna.

Missuray János, Angyalföldi u. 17. Szül. Óbecsén 1886-ban; szab. Budapesten 1903-ban. A főváros előkelő műhelyeiben tökéletesítette magát a szakmában. Kizáróan rendelésre dolgozó műhelyét 1922-ben alapította. 1 segéddel dolgozik. Végigharcolta a világháborút.

Mladencsics István, Királyi Pál u. 9. Szül. 1887-ben; szab. 1904-ben Kadarkuton. Szakmájának tökéletes elsajátítása után, 1920-ban megnyitotta önálló műhelyét. A ker. ellenzéki IV. ker. csoport jegyzője és általában tevékeny részt vesz a szakma mozgalmaiban. Részt vett a világháborúban és mint rokkant szerelt le. Neje: Végh Katalin.

Mojzner Ferenc, Béke u. 5. Szül. 1905-ben; szab. 1923-ban Budapesten, ahol önállósításáig, jó műhelyekben segédeskedett. 1927-ben nyitotta meg 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztató jóhírű műhelyét. 1926-ban nőül vette Iványi Borbálát.

Molnár István, Ferry Oszkár u. 37. Szül. Törökszentmiklóson 1893-ban; szab.

u. ott 1907-ben. Nagykanizsa, Monor és Budapest mesterei mellett fejlesztette mint segéd szaktudását. 1928 óta önálló. Műhelyében 1 segéddel rendelésre dolgozik. Részt vett a világháborúban; 4 évig orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Weisz Szeréna.

Molnár János, Veres Pálné u. 27. Szül. 1859-ben Hódmezővásárhelyen; szab. Szegeden 1859-ben. A főváros jobb műhelyeiben eltöltött segédidő után, 1885-ben nyitotta meg műhelyét. Eddig 5 tanulót szabadított, akik közül 4 jónevű, önálló mester. Nős, 3 gyermek atyja.

Molnár József, Hungária körút 81. Szül. 1868-ban Budapesten, szab. 1885-ben. A főváros jeles mesterei mellett sajátította el mint segéd a szakma finom fogásait. 1915-ben alapított műhelyében tökéletes munka készül. A világháborúban 2 évet az orosz fronton töltött. Neje Gyuricsán Etel.

Molnár József, Nefelejts u. 19. Szül. Sárváron 1888-ban, szab u. ott 1905-ben. Győr, Sopron és Budapest (Pusztai Jánosnál, Zentai Pálnál) műhelyeiben szerzett mint segéd gyökeres szakismeretet. Önállósítása előtt végigküzdötte a világháborút. Több ízben megsebesült. Kit.: kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. 1918-ban nyitotta meg műhelyét. Választm. tagja a VII. ker. szakcsoportnak. Neje Schreiner Mária.

Missuray János

Molnár Lajos

Molnár Lajos, Murányi u. 30. Szül. 1890-ben; szab. 1907-ben Mezőturon. Segédidejének nagy részét a fővárosban töltötte. 1918 óta vezeti rendelésre dolgozó, önálló műhelyét. A világháborúban az orosz, olasz és román fronton harcolt.

Molnár Lajos, Gólya u. 2. Szül. 1899-ben; szab. 1916-ban Sajószentpéterin. Miskolc, Szombathely, Prága és Budapest műhelyeiben fejlesztette szaktudását. Elvégezte a szakegylet szabászati tanfolyamát. 2—3 alkalmazottal dolgozik. kliensei megelégedésére. A világháborúban az olasz és orosz fronton küzdött. Neje: Horkay Mária.

Molnár László, Szőllő u. 73. Szül. 1869-ben Szentesen; szab. Budapesten 1889-ben. Önállósítása előtt mint segéd Szeged, Mohács és Budapest műhelyeiben gyarapította szakismereteit. Rendelésre dolgozik, műhelyéből elismerten jó munka kerül ki. Neje: Michelfelder Teréz.

Molnár Mátyás, Wesselényi u. 33. Szül. 1904-ben Szarvason; szab. 1921-ben u. ott. Mint segéd a főváros jó mesterei mellett tökéletesítette magát a szakmában. 1930-ban lett önálló. Specialista a sportcipők készítésében.

Molnár István

Mosdóczy Miklós

Molnár Mihály, Horánszky u. 5. Szül. 1902-ben, szab. 1921-ben Eperjesen. Szakmájának gyökeres elsajátítása végett Budapestre jött, ahol 1928-ig dolgozott mint segéd. Önálló műhelyében rendelésre dolgozik. Neje: Horváth Ilona.

Mosdóczy Miklós, Erzsébet tér 2. Szül. 1896-ban Ákoson; szab. Tasnádon 1912-ben. Mint segéd dolgozott az ország nagyobb városaiban, Törökországban és Párisban. 1925 óta vezeti rendelésre dolgozó, jónevű műhelyét. 2 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. A világháborúban részt vett. 1920-ban megnősült.

Mruk Károly, Kiskorona u. 88. Szül. 1896-ban Budapesten, szab. Zilahon 1914-ben. 1915-től 1918-ig részt vett a világháborúban. Kétszer megsebesült A háború után tíz esztendeig a főváros jobb műhelyeiben mint segéd dolgozott. Rendelt munkát készítő műhelyét 1928-ban alapította. Tagja a III. ker. Ker. Ip. és Ker. Egyl.-nek.

Nagy Imre, Tompa u. 19. Uri községben szül. 1898-ban; szab. Pesten 1916-ban. Tapasztalatokban gazdag segédévek után, 1925-ben nyitotta meg önálló műhelyét. Mint szakképzett iparos, elsőrendű munkát végez. Neje: Ágota Erzsébet.

Nagy Kálmán, Déry u. 14. Szül. 1888-ban, szab. 1903-ban Fehérgyarmaton. Mint segéd szakmájának gyökeres elsajátítását tűzvén ki célul, Budapestre jött. Kitanulta az orthopädiát. 1927-ben ön-

állósította magát. Munkái a jobb középosztály körében igen kedveltek. A világháborúban háromszor sebesült. Br. v. é. és K. cs.-k.-je van. 25%-os rokkant. Neje Zsarnay Julia.

Nagy Péter, Frangepán u. 33. Szül. 1900-ban Árpáson; szab. Pápán 1918-ban. Mint segéd Győr és Budapest műhelyeiben szerzett alapos tapasztalatot. Elsa-

Nagy Kálmán

Nagy Sándor

játította a szabászatot és kiképezte magát az orthopäd-munkákra. 1930-ban önálló lett. Neje Rusznyák Rózsi.

Nagy Sándor, Kisfaludy u. 28/b. Szül. 1882-ben Őriszentpéteren; szab. Pankaszon 1898-ban. Tapasztalatokban gazdag segédévek után 1914-ben önállósította magát. Szakmájának egyik legkiválóbb tekintélye. Alapító igazg. volt az „Erő" szövetkezetnek. A „Magyarság", „Nemzeti Ujság", valamint orvosi szaklapok hasábjain több cikke jelent meg. (A cipő és a láb, A cipődivat és a helyes lábápolás, stb. Elvégezte a technológiát és népfőiskolát. Volt ipt.-i előljáró, az Orsz. Iparospárt titkára, az Orsz. Szövetség csoportelnöke. Neje: Kasza Julia.

Nagy Sándor

Navarra József

Nagy Sándor, Nyár u. 11. Szül. 1874-ben; szab. 1893-ban Téten. 1910-ben történt önállósításáig az ország nagy városaiban működött mint segéd. A felsőrészkészítést önszorgalomból sajátította el. A világháborúban részt vett. Neje: Kollár Mária.

Navarra József, Stahly u. 17. Szül. 1869-ben Léván; szab. 1884-ben Bakabányán. Hosszabb időn át működött mint segéd a főváros műhelyeiben. 1904-ben saját erejéből önállósította magát. Tagja a IX. ker. csoportnak; a Temetk. Egyl.-nek, a róm. kath. Egyházi Tanácsnak és a Credonak. Népszerű műhelyében 1—2 segéd talál munkát. A világháborúban az olasz és orosz fronton harcolt, megsebesült. Neje: Bozsik Katalin.

Náthán Izidor, Fehérvári út 21/a. Szül. 1873-ban; szab. 1889-ben Kisujszálláson. Mint segéd a fővárosba jött, ahol 1894-ben önállósította magát. A jobb középosztály részére dolgozik rendelésre és üzletek részére. Neje: Bragyova Berta.

Náthán Izidor

Nesztinger József, József körút 64. Szül. 1899-ben; szab. 1917-ben Budapesten, Szabolcsik mesternél. Önállósítása előtt Gyöngyös, Eger és Budapest jó mesterei oldalán dolgozott. Műhelyét 1928-ban nyitotta meg. 1 segédet tart. Neje: Pál Judit.

Neuhauser János

Németh György

Neuhauser János, Gólya u .33. Szül. 1897-ben; szab. Magyaróváron 1915-ben. Segédi gyakorlatát szabadulási helyén és a fővárosban szerezte meg. Részt vett több kiállításon. 1929 óta önálló mester, 1 segédet foglalkoztat. Végigküzdötte a világháborút.

Németh György, Katona József u. 14. Szül. 1895-ben; szab. 1911-ben Nagyatádon, oklevéllel kitüntetve. Megfordult

az ország nagy városaiban és külföldön szaktudásban egyre gyarapodott. 1914-ben bevonult és rövidesen orosz fogságba esett; 5 évig volt fogságban. 1926 óta önálló. 2 segéddel dolgozik rendelésre. Neje: Taldik Margit. Fiuk: Gyula.

Németh József, Hársfa u. 10.

Németh Kálmán, Márvány u. 29. Szül. 1894-ben; szab. Párkányon 1907-ben; Szaktudását mint segéd Budapest műhelyeiben fejlesztette. 5 segédet foglalkoztató jónevű műhelyét 1920-ban alapította. A világháborúban 2 évet orosz fogságban szenvedett. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Bartos Irén.

Németh István, Ferry Oszkár út 34. Szül. 1907-ben; szab. 1923-ban Zalaszentkalászon. Ugyanitt és Budapesten gyarapította mint segéd szaktudását, üzletének 1930-ban történt megnyitásáig. Neje: László Ilona.

Németh János, Szentkirályi u. 29—31. Szül. Mezőcsokonyán, szab. Kutason. Önállósítása (1929) előtt Kaposvár és Budapest műhelyeiben dolgozott mint segéd. 1 segédet foglalkoztat. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Jó izléséről tanuskodó munkái miatt műhelye rövid idő alatt jó hírnévre tett szert.

Németh Imre, cipőszalon, Kaplony u. 3. Tel.: 857-26. Hódmezővásárhelyen 1873-ban szül., régi tekintélyes iparos családból. Atyja u. ott volt köztiszteletben álló cipészmester, nála tanult és szab. 1890-ben. Segédéveit Wien, Frankfurt, Köln, Brüsszel, Ostende, London, Páris, Zürich stb., majd Budapesten töltötte. Külföldön megtanulta szakmájának minden ágát, ritka felkészültséggel lett 1902-ben önálló. Neve nemcsak a régi Magyarországban ismert, mert Ázsia, Afrika, Amerika és Európa sok részébe szállít. Szakcikkei, mintarajzai a legelőkelőbb külföldi és belföldi lapokban jelennek meg. 1916-ban a koronázás alkalmából készítette Zita királyné koronázási cipőit, amely alkalommal legfelsőbb elismerésben részesült és egy gyémánt melltűt kapott. **Az ország első koszorús mestere.** Tulajdonosa az állami nagy aranyéremnek, az O. I. E. ezüst díszérmének, számos első osztályú kitüntetésnek, arany díszoklevélnek és tulajdonosa a párisi Grand Prix-nek. Vezető szerepet játszik az ipari életben ¼ század óta, v. elöljárósági tag, tagja a tanonc- és mestervizsgáló bizottságnak, törv. hit. szakértő, Országos Ip. Egyes. ig. tagja, Orsz. Kézműipari társ. rendező biz. tag, stb. stb. Negyedszázados fennállása alkalmából az ország iparostársadalma ünnepelte és Herrmann Miksa ker. miniszter sajátkezű levelét juttatta hozzá.

Németi János, Lajos u. 92. Szül. 1889-ben Felsőszilágyon; szab. Zilahon 1907-ben. Nagyvárad, Kolozsvár, Szeged és Budapest fontosabb állomásai segédéveinek. 1916-ban lett önálló. Műhelyében 2 segéd és 1 tanuló talál munkát. Elvégezte a technologia szaktanfolyamait. Vezető szerepet játszik a kerület iparosainak társadalmi életében; a szakcsoport jegyzője. Neje: Kántor Ilona, szakképzett felsőrészkészítő, hűséges segítőtársa a műhelyben.

Németh János

Novák János

Novák János, Gyáli út 21. Szül. 1866-ban Jablonkán; szab. 1885-ben Budapesten, ahol jó mesterek mellett töltötte segédidejét is. Önálló műhelyét 1900-ban alapította. Eddig 2 tanulót szabadított, akik a szakmában jól megállják helyüket. 1912 óta nős.

Nyáry M. János, Szondi u. 25. Szül. Keszthelyen 1875-ben; szab. 1892-ben u. ott. Bejárta segédévei alatt Konstantinápoly, Wien, Belgrád, Bukarest, Fiume és Nürnberg műhelyeit, mindenütt az orthopäd-cipészetet tanulmányozta. 1898-ban alapított műhelyében kizáróan gyógycipészettel foglalkozik. Specialitásaival a magyar ipar dicsőségére, Párisban grand prix-vel lett kitüntetve; ez alkalommal kormányzói elismerést is nyert. Európa és Amerika államaiba exportál. 2 segédet foglalkoztat. Több szabadalma van.

Nyeste Mihály, Duna u. 6. Szül. 1883-ban Besenyőtelek községben; szab. 1899-ben Egerben. Huszonhárom éven át dolgozott mint segéd Miskolc, Bécs és Budapest műhelyeiben. Kizáróan I. oszt. munkára berendezett műhelyét 1922-ben nyitotta meg. Szép munkáját segédkorában ezüstéremmel jutalmazták. Az Ipt. elölj. tagja, a Szövetség vezetőségi tagja és a IV. ker. csoport elnöke. Hosszabb időn át a Rokkantiskola főművezetője volt, amiért Károly király a IV. oszt. polgári érdemkereszttel tüntette ki. Résztvett a

világháborúban, mint rokkant szakaszvezető szerelt le. Nős, 1 gyermeke van, István, aki érettségit tett.

Nyeste Mihály

Nyírő Gábor, Aradi u. 52/B. Szül. 1884-ben Csíkszentgyörgyön; ugyanott szab. 1900-ban. Segédidejét a főváros elismert műhelyeiben töltötte. 1927-ben alapította műhelyét. Tagja a VI. ker. szakcsoportnak. Végigharcolta a világháborút. Kit.: kisez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. stb. 1927-ben nőül vette Kovács Máriát.

Nyáry M. János

Obrofta József

Obrofta József, Bercsényi u. 4. Szül. 1876-ban Szécsény községben; u. ott szab. 1892-ben. Segédideje alatt Jászberény és Budapest műhelyeiben szerzett tapasztalatot. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. 1901-ben alapított műhelyében 3 segéd és 1 tanuló dolgozik. Több egyesület tagja. A világháborúban olasz és francia fronton harcolt és 2 évig francia hadifogságban is volt. Neje: Pergel Julianna.

Olasz Lajos, ipt-i pénztáros, Nap u. 11. Tel.: 448—46. Szül. 1892-ben Nagyenyeden; Budapesten szab. 1909-ben. Mint segéd előkelő budapesti cégeknél szerezte meg elismert szaktudását. Elvégezte a technológia szabászati tanfolyamát. Hosszabb ideig volt a Társadalombiztosító üzemvezetője. 1920 óta önálló mester. 3 segéd és 1 tanuló nyer műhelyében elhelyezést. Pénztárnoka és előljárója az Ipt.-nek; a Társadalombizt. kiküldöttje; a kártalanítási biz. tagja. A világháborúban részt vett Neje: Németh Janka.

Oláh István, Lovag u. 22. Szül. 1895-ben; szab. 1912-ben Jászberényben. Mint segéd Szeged és Budapest műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1926-ban alapított műhelyében I-a kivitelű munkát készít, 1 segéd közreműködésével. Részt vett a világháborúban, mint rokkant szerelt le.

Oláh István

Orlicsek József

Orlicsek József, Föld u. 57. Szül. Budapesten 1891-ben; szab. u. itt 1908-ban. Segédidejét megszakította a világháború, amelyben 24 hónapót a fronton töltött. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Rendelésre dolgozó műhelyét 1918 óta vezeti. Neje: Verebélyi Mária.

Pakát Áron

Papp Ernő

Pakát Áron, Hungária körút 63. Szül. 1883-ban; szab. 1901-ben Székelyudvarhelyen. Ugyanitt kezdte meg segédi működését. A román megszállás elől menekülve jött Budapestre, ahol 1922-ben önállósította magát. Elvégezte a szabászati tanfolyamot és specializálta magát a felsőrészkészítésben. 2 tüzőnőt foglalkoztat. Az V—VI. ker. csoport volt ellenőre. Részt vett a világháborúban. Neje Raduly Zsuzsanna.

Páll József, Telep u. 2. Szül. Bodrogkereszturon 1890-ben; szab. Beregszászon 1909-ben. Mint segéd Kassán és Pesten fejlesztette szaktudását. 1924-ben lett önálló. 2 alkalmazottal végzi jókivitelű munkáit. Két alkalommal nyert kitüntetést. A világháborúban részt vett.

Palócz István, Szász Károly u. 8. Szül. 1896-ban Bácsföldváron; szab. 1914-ben Szegeden. Mint segéd Szeged és Budapest nagy műhelyeiben dolgozott. A szakma alapos elsajátítása után, 1925-ben önállósította magát. Specialista a sportcipők készítésében. A II. ker. szakcsoport jegyzője. Neje: Csaló Teréz.

Papp Ernő, Naphegy u. 7. Szül. 1893-ban; szab. Alsólendván 1910-ben. Az ország nagy városaiban, Grazban és Olaszországban töltötte segédéveit. Tökéletes felkészültséggel 1928-ban megnyitotta önálló műhelyét. Mint segéd elismerő oklevelet nyert. A világháborúban megsebesült. Neje: Darabos Erzsébet.

Papp Márton, Szűz u. 4. Szül. Dénesfa községben 1893-ban; szab. 1912-ben Beleden. Tizennégy éven át a főváros vezető műhelyeiben segédeskedett. 1928-ban önálló lett. Jelenleg 2 segédnek ad munkát. A világháborúban az orosz és olasz fronton harcolt. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k.

Papp Márton

Palovics Lajos

Palovics Lajos, Jósika u. 3. Szül. 1882-ben Udvard községben; szab. 1919-ben Budapesten, ahol előkelő műhelyekben (Záborszky, Klein J. és fia, stb.) segédeskedett. 1928 óta önálló. A világháborúban hősiességét kisez. v. é., K. cs.-k. kitüntetésekkel honorálták.

Papp Gyula, Lövőház u. 26. Szül. 1892-ben Rákoskereszturon; szab. u. ott 1910-ben. Önállósítása előtt a főváros nagy műhelyeiben szélesbítette szaktudását. Műhelyét 1926-ban alapította. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban az olasz és orosz fronton harcolt, volt olasz hadifogságban is. Neje: Löbl Julianna 1927.

Papp István, Lónyai u. 42. Szül. 1898-ban; szab. 1915-ben Berettyóujfalun. Szakmája alapos elsajátításának vágya a fővárosba hozta. 1916-ban bevonult és br. v. é., K. cs.-k. kitüntetéseket kiérdemelve, a leszerelés után folytatta iparát. 1929-ben nyitotta meg műhelyét. I-rendű szakmunkái kedveltek.

Papp Mihály, Tűzoltó u. 80. Szül. 1892-ben Désaknán; szab. 1909-ben Désen. Mint segéd Kolozsvár és Budapest műhelyeiben gyakorolta iparát. 1916 óta önálló mester. Több kiállításon részt vett és kitüntető oklevelet nyert. Neje: Streicher Konstantina.

Patay József, Lajos u. 60. Szül. 1885-ben Dunaföldváron; szab. 1909-ben u. ott, atyja P. József jónevű cipészmester műhelyében. 1921-ben önállósította magát. Kiváló munkáit több alkalommal kitüntették. (I. oszt. díszokl., ezüstérem.) A világháborúban 32 hónapot a frontokon töltött. Neje: Kaufmann Erzsébet.

Pál Antal, Zárda ucca 21. Szül. 1869-ben; szab 1885-ben Eszéken. Szakismereteit Budapest, Bécs, Belgrád, Kragujevác műhelyeiben tökéletesítette mint segéd. 1915 óta vezeti 1 segédet és 1—2 tanulót foglalkoztató műhelyét. Eddig 5 tanulót szabadított.

Pánczél Károly, Csengeri u. 12. Szül. Egyházaskeszőn 1868-ban; szab. 1883-ban Pápán. Mint segéd Győr, Sopron, Bécsújhely és Budapest műhelyeiben dolgozott. Műhelyét 1905 óta vezeti, rendelői teljes megelégedésére. Neje: Milán Anna. István fia felszabadult cipész, atyjánál dolgozik.

Pál Antal

Pánczél Károly

özv. Pálfy Jánosné, Ranolder u. 32/b. Szül. 1890-ben. 1 segédet foglalkoztató műhelyét néhai férjének 1920-ban bekövetkezett halála óta vezeti. Tagja az Ipt.-nek.

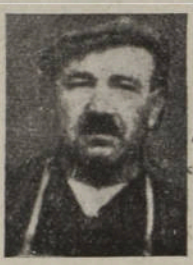
Pásztor László, Szép u. 1. Szül. 1897-ben; szab. u. ott 1914-ben. Mint segéd szülővárosában és Budapesten dolgozott 1920-ig, amikor önálló lett. 2 segédnek ad munkát. A világháborúban a harctereken szolgált 1915-től az összeomlásig. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Taikusz Erzsébet.

Pásztor Rezső, Kenyérmező u. 8. Szül. 1896-ban Budapesten; szab. 1913-ban u. ott. A fővárosban eltöltött értékes segédi évek után, 1921-ben Isaszegen nyitott ön-

álló műhelyt. 1930-ban telepét Budapestre helyezte át. Több tanfolyamot sikerrel elvégzett, 1926-ban bronzérmet és oklevelet is nyert, szép munkájával. A szakoktatók körének választm. tagja. A világháborúban kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetéseket kapott. Neje: Marnsák Ilona.

Pásztor László

Pecho János

Pecho János, Böszörményi út 11. Szül. 1883-ban Kiskeresztyénen; szab. Budapesten 1901-ben. Segédéveit a főváros jobb műhelyeiben töltve, gazdag szaktudásra tett szert. 1922 óta önálló mester. 1 segédjével végzi elsőrendű szakmunkáit. Neje: Szabó Mária.

özv. Pálfy Jánosné

Perczel Ferenc

Perczel Ferenc, Szabolcs u. 13. Szül. Iszkaszentgyörgyön 1896-ban; szab. Székesfehérváron 1914-ben. Hosszabb időt át dolgozott mint segéd a főváros nagy műhelyeiben (Commerc cipőgyár 7 év). 1928-ban nyitotta meg rendelésre dolgozó műhelyét. Elvégezte a mintarajz-szaktanfolyamot. 1 segédet foglalkoztat. Részt vett a világháborúban. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Gittling Gizella.

Perusza József, Petneházi u. 18. Szül. Buzsákon 1887-ben; szab. Lengyeltótiban 1907-ben. Kaposvár, Belgrád, Zimony és Budapest segédidejének fontosabb állomásai. Elsajátította a szakiskolában a szabászatot. Műhelyét 1917 óta vezeti. Most építi saját családi házát. Neje: Gábori Rózsi.

Petz Péter, József tér 12. Szül. 1879-ben Csatádon; szab. Temesvárt 1896-ban. Segédéveit Lugos, Temesvár és Budapest jó műhelyeiben töltötte. Önállósítása előtt hosszabb ideig szabász volt. A szaktanfolyamot kitüntetéssel végezte. A Kobrak-gyárban vezetőállást töltött be, a rokkant iskolának volt főmestere. 1899-ben lett önálló. 1908-ban megnősült.

Peteretz János, Selmeczi u. 22. Szül. Budapesten 1905-ben; szab. u. itt 1921-ben. Önállósításáig szülővárosa és Félegyháza neves mestereinél dolgozott. 1928-ban nyitotta meg önálló, rendelésre dolgozó műhelyét. Szép munkájával 1930-ban díszoklevelet nyert. Neje: Takács Mária.

Petz Péter

Peteretz János

Pető János, cipész m., Klauzál u. 13. Iparát Kaposváron tanulta. Felszabadulása után Budapest, Nagykanizsa, Győr és Kaposvár mestereinél fejlesztette szaktudását, Budapesten tanfolyamot is végzett. 1929-ben önállósította magát. A háború kitörésekor az orosz frontra került, ott fogságba esett és három évi szenvedés után került haza. 1929-ben vette nőül Kovács Juliannát.

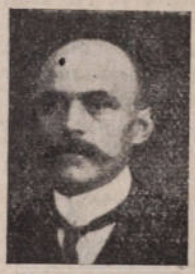
Pethő Kálmán, Eskü tér 8. Szül. 1895-ben; szab. Budapesten 1912-ben, ugyanitt jó mesterek mellett mint segéd alaposan elsajátította iparát. 1926-ban lett önálló. 1 segédnek ad munkát. Végigküzdötte a világháborút az orosz és olasz fronton. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 1920 óta nős.

Petőfy István, Galamb u. 4. Szül 1880-ban Rigyácon; szab. 1900-ban Nagykanizsán. Elsajátította a cipőfelsőrészkészítést és önálló műhelyében 2 segéddel jobb üzletek részére felsőrészeket készít. Több dícsérő oklevelet nyert. Részt vett a világháborúban.

Petrucz Lázár, Váci út 63. Szül. 1887-ben Kartonoson; szab. 1903-ban u. ott. Mint segéd a főváros nagyobb műhelyeiben dolgozott. 1910 óta önálló. Kizáróan a legjobb közönség részére készít 4 se-

géddel I-a kivitelű munkát. Tagja a „Sas"-körnek, több előkelő jótékonysági asztaltársaságnak, stb. Tevékeny részt vesz a társadalmi mozgalmakban.

Pege Lajos, Gróf Zichy Jenő u. 16. Szül. 1895-ben; szab. 1912-ben. Segédi gyakorlatát a fővárosban kezdte, specializálta magát a cipőfelsőrészkészítésben. 1921 óta önálló. 1 tüzőnőt és 1 segédet alkalmaz. Neje: Mermerstein Eszter.

Petrovszky Ferenc

Pege Lajos

Pétersz Ignác, Szigetvári u. 10. Szül. 1865-ben,szab. 1880-ban Pakson. Bécs és Budapest előkelő mesterei mellett képezte ki magát a szakmában tökéletesen. 1907 óta vezeti rendelésre I-a kivitelben dolgozó műhelyét. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban frontszolgálatot teljesített. Neje: Szabó Anna.

Petrovics Géza, Bulcsu u. 23/A. Szül. Sövényházán 1896-ban; szab. Budapesten 1913-ban. Mint segéd a főváros neves mesterei mellett szerezte meg a szükséges gyakorlatot. Önálló műhelyét 1925-ben nyitotta. Elvégezte a technologia szaktanfolyamát. A világháborúban az orosz, román és olasz fronton harcolt. Neje: Fekete Margit.

Petrovszky Ferenc, Petneházy u. 76. Szül. 1882-ben Aranyosmaróton; szab. 1897-ben u. itt. Mint segéd a fővárosban jó mesterek oldalán dolgozott. Önálló műhelyét 1913 óta vezeti. 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. A világháborúban az összes frontokon megfordult. Neje: Balogh Anna.

Özv. Pfeiffer Mihályné, Korall u. 9. Iparát örökjogon folytatja, férjének 1926-ban bekövetkezett halála óta. A műhely 1909-ben alapíttatott és kizáróan rendelésre dolgozik. 1 kisegítő munkást alkalmaz. Az özvegynek nagy energiával sikerült a műhely színvonalát fentartani. 1 fiú és 1 leánygyermeke van.

Pfeiffer Nándor, Podmaniczky u. 81. Szül. 1893-ban Csobánkán; szab. 1912-ben Budapesten. Segédi munkáját megzavarta a világháború, amelyben 1914-től részt vett. Három és fél évet orosz fogságban töltött. 1919-ben rendezte be műhelyét; 2 segéddel és 3 tanulóval I-a kivitelű munkát készít, rendelésre. Élénk részt vesz a szakma egyesületi életében. Neje: Kovács Erzsi.

Pfeiffer Mihály

Polgár József

Polgár József, Medve u. 19. Szül. 1908-ban; szab. 1925-ban Egervölgy községben. Hajdunánás, Debrecen és Budapest műhelyeiben gyarapította mint segéd szakismereteit. Műhelyét 1930-ban nyitotta meg. 1 segédet alkalmaz.

Polónyi János, Attila körút 29. Szül. 1861-ben, szab. 1879-ben Abonyban. Felszabadulása után egy ideig szülővárosában dolgozott, majd tudásvágya a fővárosba hozta, ahol bőséges tapasztalatokkal felruházva, önállósította magát 1888-ban. Munkái mesterüket dícsérik.

Pomajdik Alajos, Szerdahelyi u. 15. Szül. 1880-ban; szab 1898-ban Budapesten. Segédévei alatt a főváros és Székesfehérvár jobb mesterei mellett fejlődött kiváló szakemberré. 1905-ben lett önálló. Megelőzőleg több nagy üzemben működött mint vezető. Jelenleg 3—4 segéddel dolgozik. A világháborúban részt vett. Neje: Seres Margit.

Povazsán István, Rökk Szilárd u. 42. Szül. Erdővégen 1878-ban; szab. Zimonyban 1894-ben. Szakismeretei gyarapítása érdekében bejárta Német- és Franciaország, Ausztria, Svajc és Szerbia nagyobb városait; segédeskedett Budapesten és 1919 óta önálló. Gyakorlott kezéből csak elsőrendű munka kerül ki. 1901-ben Párisban szép munkájával bronzérmet nyert. A világháborúban sebesülten orosz fogságba került. Neje: Kiss Margit, hűséges segítőtársa a munkában.

Prandorffy Mihály, Kapás u. 7. Szül. 1869-ben Felsőprandorfban, régi nemesi családból. Léván szab. 1888-ban, majd több nagyvárosban segédeskedett. 1906-ban önállósította magát. Mint kiváló szakember az iparosság egyik vezető

egyénisége. Az Ipt. vál. tagja, alelnöke a II. ker. szakcsoportnak, stb. A világháborúban részt vett. Neje: Kelemen Julianna.

Pravda András, felsőrészkészítő, Föld ucca 14. Szül. 1901-ben Kassán; szab. 1922-ben Budapesten, ahol neves mestereknél töltötte segédidejét. Speciális felsőrészkészítő. Elvégezte a technologia szabászati tanfolyamát; jeles munkáit bronzéremmel és oklevéllel tüntették ki. Neje: Serfőző Terézia.

Polónyi János

Prandorffy Mihály

Purjesz Sámuel, Vas u. 15. Szül. 1873-ban; szab. Szatmáron 1891-ben, Roth Fülöp mesternél. Előkelő műhelyekben eltöltött segédidő után, 1898-ban Szatmáron önállósította magát, 1913 óta Budapesten van műhelye. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Kezéből csak elsőrendű munka kerül ki. A világháborúban az összes frontokon harcolt, mint főtűzmester szerelt le. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. stb. Neje: Weisz Mária.

Punka Benjámin, Hunyadi u. 32. Szül. 1882-ben Ragály községben, szab. Putnokon 1897-ben. Önállósításáig az ország nagy városaiban (Győr, Miskolc, Debrecen stb.) fejlesztette szakismereteit. 2 segédet foglalkoztató műhelyét 1914-ben rendezte be saját erejéből. 1912-ben ezüst éremmel Győrött, 1924-ben Budapesten elismerő okl.-el tüntették ki. A világháborúban br. v. é. és K. cs.-k.-el tüntették ki. Neje: Berey Ilona.

Rajner János, Ferenc József rakp. 26. Szül. 1898-ban Rákosszentmihályon, szab. 1914-ben u. ott. Páris, Bécs, Kolozsvár és Budapest műhelyeiben dolgozott mint segéd 14 éven át. Rendelésre dolgozó, tökéletes munkát produkáló műhelyét a jobb középosztály tagjai keresik fel. 1 segédet alkalmaz. Neje: Dózsa Irén.

Rácz János, Petneházy u. 35. Szül. 1898-ban; szab. 1914-ben Erdőbényén. Mint segéd Sátoraljaújhelyen és a fővárosban dolgozott jó mesterek oldalán, 1929-ig, amikor önálló lett. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat, jól vezetett műhelyében. A világháborúban br. v. é.-el lett kitüntetve. Neje: Pintyőke Margit.

Rába Gyula

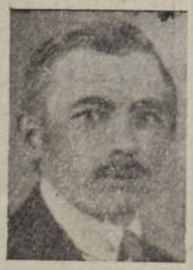
Rácz János

Rába Gyula, Mexikói út 9. Szül. 1876-ban Vasváron; szab. 1893-ban Körmenden. Zalaegerszeg és Budapest műhelyeiben töltötte segédéveit. 1917-ben önállósította magát, saját erejéből. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Nagy Gizella.

Rádai Simon, a „Rádai Cipőszalon" tulajdonosa, Kossuth L. u. 11. Szül. 1881-ben Értarcsán; szab. 1900-ban Debrecenben. Budapesten és Berlinben eltöltött segédidő után nyitotta meg 1907-ben népszerű, 9—10 segédet foglalkoztató műhelyét. Specialista az orthopäd-munkában. Mint segéd díszoklevéllel lett kitüntetve. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: K. cs.-k. Nős.

Rátz György

Reichl Román

Rátz György, Alagút u. 1. Szül. 1893-ban; szab. 1910-ben Petrozsényben. Mint segéd Nagyszeben, Brassó és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1 segédet foglalkoztató műhelyét 1928-ban nyitotta meg. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Bognár Mária.

Reichl Román, Egyetem u. 6. Szül. 1893-ban; szab. 1911-ben Strass-on (Stejerorsz.). Ausztria nagyobb városaiban és Budapesten szerezte meg segédi gya-

korlatát. 1928-ban megalapított műhelyében 1 segéddel I-a kivitelű munkát készít. Végigharcolta a világháborút, mint szakaszvezető szerelt le. Kit.: br. v é., vask., K. cs.-k. Neje: Szigeti Anna.

Réthy József, Rottenbiller u. 44. Szül. 1902-ben Budapesten; szab. 1922-ben. Segédidejét a főváros nagy üzemeiben töltötte. Kellő tapasztalat birtokában, 1922-ben önálló lett. Az 1925. évi Legényegyleti kiállításon szép munkáját aranyéremmel és elismerő oklevéllel tüntették ki. Vál. tagja a Legényegyletnek. Neje: Radácsi Jolán.

Ribárik Dezső, Nefelejts u. 27. Szül. 1882-ben Pásztón; szab. 1899-ben Budapesten, itt töltötte segédidejének legnagyobb részét, később Bécsben és Szarajevóban dolgozott. 1915 óta vezeti rendelésre dolgozó műhelyét. Szép munkáját ezüstéremmel tüntették ki. Neje: Juhász Emilia.

Roman Rinaldo, Csengeri u. 41. Szül. Bukarestben 1899-ben; szab. Nagyajtán 1915-ben. Mint segéd Budapesten dolgozott. Szakmája gyökeres elsajátítása után, 1930-ban megnyitotta önálló műhelyét. Elvégezte a technológia tanfolyamait. Régi iparos családból származik, atyja R. Mihály, cipészmester volt. Az Erzsébetvárosi Sakk Kör működő tagja. Részt vett a világháborúban. Neje: Zsigo Mária Ilona.

Réthy József

Rónai Ferenc

Rónai András, Rózsa u. 87. Szül. Aga községben 1885-ben; szab. Lippán 1905-ben. 1912 óta önálló. Munkáival több alkalommal kitüntetést nyert. Elsőrendű kivitelű munka hagyja el műhelyét. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban hosszú időt orosz fogságban sínylődött. Neje: Bálint Matild.

Rónai Ferenc, Zsigmond u. 4. Szül. 1886-ban Rácalmáson; szab. 1922-ben Budapesten, Bokros Jánosnál, ahol önállósításáig (1925) mint segéd dolgozott. Rendelésre dolgozik I-a kivitelben. A világháborút a haditengerészetnél szolgálta végig. Kit.: Jub. é. k., szolg. é. és K. cs.-k. Neje: Fehérváry Anna.

Roszinszky István, Rózsa u. 59. Szül. Zajugrócon 1888-ban; u. ott szab. 1905-ben. Bécs, Pozsony, Berlin és Budapest főbb állomásai segédi működésének. Külföldi tapasztalatinak felhasználásával vezeti műhelyét 1927 óta. A világháború alatt orosz fogságba jutott (1915—1921). Kit.: nagyezüst.

Roszinszky István

Rusznák János

Özv. Róth Henrikné, Türr István u. 6. Szül. 1871-ben Tályán. Férjének 1926-ban bekövetkezett halála óta vezeti a 40 éves multra visszatekintő üzletét. Több segédet foglalkoztat. Rendelői a legelőkelőbb társadalmi körökből kerülnek. Az 1896. évi kiállításon néhai férje aranyérmet nyert. 1892-ben ment férjhez, 2 gyermeke van.

Rozmann István, Apát u. 18. Szül. Tiszaújlakon 1896-ban; szab. u. ott 1911-ben. Mint segéd Beregszász, Huszt, Ujpest és Budapest mestereinél nyert tökéletes gyakorlatot. Fővárosi műhelyét 1928-ban alapította, előzőleg Ujpesten volt önálló. Rendelésre dolgozik, I-a kivitelben. A világháborúban hősiességét br. v. é. és K. cs.-k.-el honorálták. Neje: Fejös Gizella.

Rózsa Károly, Ferenc u. 30. Szül. 1884-ben Budapesten; szab. u. itt 1900-ban. Segédévei alatt megfordult Bécs, Pozsony, Győr, Komárom és Budapest neves műhelyeiben. 1920-ban önállósította magát. Több kiállításon vett részt. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Széljes Julianna.

Ruday István, Nefelejts u. 25. Szül. 1876-ban Eszéken, felszabadult 1892-ben Ujvidéken. Legnagyobb részét segédéveinek Bécsben és Budapesten töltötte. 1911-ben nyitotta meg szakszerűen vezetett műhelyét. A VII ker. csoport választm. tagja. Tagja a Szövetségnek. Neje: Somodi Ilona.

Rusznák János, Vas u. 3. Szül. 1870-ben Dobsinán; szab. 1886-ban ugyanott. A Felvidék nagyobb városaiban és Buda-

pesten szerezte meg jobb mesterek mellett a szükséges praxist mint segéd. Forgalmas, 5 segédet foglalkoztató műhelyét 1896-ban alapította. Eddig 12 jól képzett tanulót szabadított. Neje: Klementisz Emma. Endre fia műhelyében tanulja a szakmát.

Ruzicska Vencel, Telepi u. 3. Szül. Csehországban 1873-ban; szab. 1889-ben. Bécs, Berlin és Budapest műhelyeiben eltöltött, tapasztalatokban gazdag segédévek után, 1918-ban önálló lett. Végigküzdötte a világháborút. 1914-ben megnősült.

Sahin Tóth Ferenc, Üllői út 103. Szül. 1887-ben; szab. 1904-ben Kecskeméten. Mint segéd hosszú időt töltött külföldön, nagy szakképzettségre tett szert. 1 segéd és 2 inas közreműködésével készülnek I-rendű szakmunkái. A világháborúban 28 sebet kapott. Orosz fogságban volt. Kit.: kisez. v. é. Neje: Dankó Julianna.

Salzer Péter, Föld u. 45. Szül. 1887-ben Grácban, szab. ugyanott 1905-ben. Kőszeg, Szombathely és Budapest műhelyeiben tökéletesítette szakismereteit. 1919 óta önálló mester. Rendszerint 1 segédnek ad munkát. A világháborúban részt vett. Neje: Rott Mária.

Sahin Tóth Ferenc

Sánta Lajos

Sánta Lajos, cipőfelsőrészkészítő és bőrkereskedő, Lehel u. 6. Szül. 1892-ben és szab. 1909-ben Kiskunfélhegyházán. Segédéveit Temesvár és Budapest jeles mestereinél töltötte. 1927 óta önálló. Műhelyében elsőrangú cipőfelsőrészek készülnek, míg bőrkereskedése minden igénynek megfelelően van felszerelve és a környék kisiparossága által szívesen látogatott. A technologián tanult, három elsőrangú oklevéllel kitüntetve. Rendkívül agilitással vesz részt az iparosmozgalmakban és vezető szerepet játszik kerületében, ahol önzetlensége, szeretetreméltó egyénisége folytán általános megbecsülésnek örvend. Az V—VI. csoport pénztárnoka.

Saposnikov Dömötör, Elemér u. 6. Szül. 1891-ben Jekaterinoslavban; szab. Budapesten 1928-ban. Segédéveinek eltöltése közben gazdag szaktudásra tett szert. 1929-ben lett önálló. A világháborút végigszolgálta. Neje: Weszter Ilona.

Sándor Sándor, Tavaszmező u. 3. Szül. 1885-ben Ócs községben, szab. 1902-ben Veszprémben. Mint segéd megfordult Budapest, Bécs, Róma, Turin és Nápoly műhelyeiben. 1917-ben alapított műhelyében mint nagy külföldi gyakorlattal bíró szakember kizáróan I-a munkát produkál. Neje: Nemloka Anna.

Sárik Ferenc, ezüst koszorús mester, Fő ucca 7. Született Horváti községben 1889-ben; felszabadult Budapesten 1908-ban. Segédévei alatt jónevű pesti mesterek oldalán emelkedett kiváló szaktekintélyre. 1912-ben önálló lett, majd 1914-ben a katonaság kötelékébe lépett. Az ezüst koszorút az 1925-i kiállításon nyerte. Tagja az Ipt. mestervizsg. biz.-nak, volt elnöke a II. ker.-i csoportnak, stb. 1919 óta nős.

Saposnikov Dömötör Sárkány Árpád

Sárkány Árpád, a Gyermekcipő otthon tulajdonosa, Sütő ucca 2. Szül. Budapesten 1884-ben; szab. 1900-ban, atyja műhelyében. Üzletét 1908-ban alapította és kizárólag I-a gyermekcipők eladásával foglalkozik. Vál. tagja a Cipőker. Orsz. Egy.-nek; igazg. tagja az O. K. I. Sz.-nek és a Budakeszi Elektr. Rt.-nak. Vezető egyénisége a szakmának. A világháborúban mint főhadnagy szolgált. Kit.: a Ferenc József-rend lovagkeresztje hadiékítményekkel, Signum Laudis, Vörösker. stb. Neje: Bauer Elza, aki az üzletben tevékenykedik.

Sárközy Sándor, Soroksári út 45. Szül. 1900-ban, szab. 1917-ben Nagyszalontán. Segédéveit Nagyváradon és Budapesten töltötte; 1917-ben lett önálló. 1 segéd dolgozik jóhírű műhelyében. Saját háza van.

Schild Ármin, Baross u. 87. Szül. 1862-ben; szab. 1879-ben Budapesten.

1885-ben alapította a Rákóczi út 53. sz. alatt üzletét, jelenlegi helyén 11 éve áll cége. Az egész környéken elismert, megbízható üzletét a polgárosztály tagjai keresik fel. 1 segédet tart. Neje: Denker Zseni.

Sárközy Sándor

Schild Ármin

Schiff Adolf, Wesselényi u. 30. Szül. 1891-ben Sátoraljaújhelyen; szab. 1906-ban Nyirbátorban, atyja műhelyében. 1918-ban alapított műhelyében cipőfelsőrész készítéssel foglalkozik. 5 segéddel és 2 tanulóval dolgozik. Választmányi tagja a szakoktatók körének. Neje: Hirschberger Gizella.

Schmidt Ferenc, Jósika u. 14. Szül. Repcekőhalom községben 1890-ben; szab. 1907-ben Gyulafehérváron. Szabadulási helyén, Segesváron és Budapesten (Marbach, Gergely stb.) szerzett mint segéd kellő gyakorlatot. 1916 óta önálló. 1917-ben nőül vette Takács Juliannát.

Schmidt Lajos, Hungária körút 50. Szül. Herceghalmán 1898-ban; szab. Bicskén 1916-ban. Segédi praxisát a főváros jobb műhelyeiben szerezte meg. 1929-ben önállósította magát; a szakma minden ágában tökéletes munkát produkál. Jegyzője az V—VI. ker. külső csoportnak. A világháborúban 1916-tól végig részt vett. Kit.: kisez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k.

Schmabel Márton

Schnitzler Bernát

Schmabel Márton, Kun u. 11. Szül 1869-ben Máramarossziget en, ugyanott szab. 1884-ben. Budapesti segédeskedése után, 1906-ban önálló lett. Elvégezte a szabászati tanfolyamot a technológián és Uri mesternél. Részben rendelt, részben raktári munkát készít. 1906 óta nős.

Schnitzler Bernát, Király u. 98. Szab. 1892-ben Biharbajomban. Mint segéd Püspökladány, Debrecen és Budapest műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1900 óta önálló. Elvégezte a szakrajz- és szabászati tanfolyamot. Műhelyében 3 segédnek ad munkát. A világháborúban négyszer megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Delikát Janka.

Schultz Ödön, Visegrádi u. 9. Szül. Egerben 1879-ben; szab. Miskolcon 1896-ban. A fővárosban eltöltött hosszabb segédi gyakorlat után, 1904-ben önállósította magát. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Munkájával dicsérő oklevelet nyert. Végigküzdötte a világháborút, egyszer megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Nős.

Schönberger Ignác, Erdély u. 10. Szül. Tardoskedden 1881-ben; szab. Vágvecsén 1897-ben. Érsekújvárott és Budapesten dolgozott mint segéd 1905-ig, amikor megnyitotta 2 segédet foglalkoztató műhelyét. Végigküzdötte mint szakaszvezető a világháborút. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Laufer Janka.

Schönberger Ignác

Schwarcz Jenő

Schwartz Ignác, Lövölde tér 5. Szül. 1860-ban Nagygomba községben; szab. 1877-ben Marcaliban. Segédévei alatt Budapest műhelyeiben tökéletesítette magát szakmájában. 1885 óta önálló. Jelenleg 1 segéd és 1 tanuló dolgozik keze alatt. Neje: Ádám Anna.

Schwarcz Jenő, Csanádi u. 13. Szül. Nyirapa községben 1871-ben; szab. Budapesten 1889-ben. Mint segéd Bécs, Pozsony és Budapest műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1898-ban lett önálló. 1 segéddel és 2 inassal dolgozik rendelésre I-a kivitelben. A világháborúban részt vett. Nős.

Seres Ferenc, Nagyfuvaros u. 2/B. Szül. 1900-ban; szab. Balassagyarmaton 1917-ben. Segédi gyakorlatát szabadulási helyén, Budapesten és Ujpesten sze-

rezte meg. 1928-ban lett önálló. Az 1914. és 1915. évi kiállításokon tökéletes munkájával díjat nyert. Végigküzdötte a világháborút, egyszer megsebesült. Neje: Csikós Erzsébet.

Seress István, Kistemplom u. Szül. 1904-ben, szab. 1920-ban Balassagyarmaton. Önállósításáig (1926) a főváros jó mesterei mellett képezte magát tovább. Rendelésre elsőosztályú munkát készít. Neje: Huszár Mária.

Seres József

Simon Gergely

Seres József, Podmaniczky u. 5. Szül. 1898-ban Budapesten; szab. 1920-ban. Önállósításáig (1929) a főváros előkelő műhelyeiben segédeskedett. Elvégezte a technologia szaktanfolyamait. Műhelye rendelésre elsőrangú munkát készít. Részt vett mint frontharcos a világháborúban. Neje: Stopai Rozália.

Seres Sándor, Szinnyey-Merse u. 5. Alsószeli községben szül. 1884-ben; szab. Dunaszerdahelyen 1901-ben. Jeles munkájáért, mint tanuló I. díjat nyert. Kiváló budapesti mestereknél képezte tovább magát, üzletének 1908-ban történt megnyitásáig. 3 segéd van műhelyében alkalmazva. Munkái a középosztály körében igen kedveltek. A világháborúban részt vett. Neje: Erdélyi Anna.

Sike István Aradi u. 28. Szül. Berettyóújfalun 1892-ben; szab. u .ott 1910-ben. A főváros legelőkelőbb műhelyeiben gyakorolta mint segéd a szakmát. Jártasságot szerzett a luxuscipő készítésében. 1927-ben rendezte be és nyitotta meg műhelyét. Több tanfolyamot sikerrel elvégzett. Ujpesten városi kitüntetést és díszoklevelet nyert. Elismerten képzett szakember. A világháborúban a következő kitüntetéseket érdemelte ki. Br. v. é., K. cs.-k. szolg. é., stb. Neje: Apáthy Piroska.

Simon Gergely, Szerdahelyi u. 13. Szül. Dömsödön 1875-ben; szab. Budapesten 1890-ben. 9 évi segédeskedés után gazdag szaktudással felszerelve nyitotta meg műhelyét (1899). 1—2 segéddel dolgozik; 6 inast szabadított. A világháborúban megsebesült, (kit.: br. v. é., K. cs.-k.) mint 50%-os rokkant szerelt le. Nős.

Simon Imre, István út 61/A. Szül. Pacsa községben 1906-ban; szab. Budapesten 1923-ban, ugyanitt töltötte el segédéveit. 1929 novemberben nyitotta meg önálló műhelyét, amelyben 1 kisegítővel dolgozik. Fiatal, törekvő mester, egész energiájával műhelye fellendítésén dolgozik. Neje: Hajdu Ilona.

Sipiczky István, Erzsébet körút 15. Szül. Tolmácson 1897-ben; szab. Budapesten 1922-ben, ahol mint segéd jó cégeknél gyarapította szakismereteit. 1928-ban önállósította magát. Tagja a szaktanítók körének. A világháborút 1915-től végigküzdötte. Hősies viselkedését nagyezüst v. é. és kisez. v. é.-vel honorálták. Neje: Szabó Gizella.

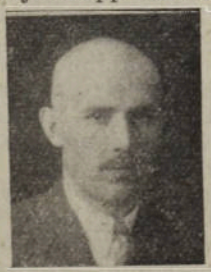

Simon Imre

Sipiczky István

Sipos Árpád, Erkel u. 13. Szül. 1903-ban Budapesten; Csornán szab. 1920-ban. Segédéveit Győr és a főváros jobb műhelyeiben töltötte, szakudásban egyre fejlődve. 1927-ben önállósította magát. Jelenleg 2 segéd és 1 tanonc nyer műhelyében alkalmazást. Orthopäd specialista Neje: Papp Eszter.

Sipos Árpád

Smotlák István

Somlay György, úri- és női cipész m. Dohány u. 106. Szül. 1893-ban Nagyláda, szab. 1911-ben Bicskén. Segéd Budapesten volt. 5 évig dolgozott elsőrendű fővá-

rosi mesterek keze alatt. 1916-ban saját erejéből önállósította magát. Műhelyében egy segéddel elsőrendű munkát végez. Neje szül.: Krasznay Vilma.

Smotlák Simon, Vörösmarty ucca 27. Szül. Kinorán községben (Nyitram.); szab. Budapesten 1898-ban. Segédidejét a főváros nagy üzemeiben (Kobrak-gyár, Budapesti Cipészip. Term. Szöv.) töltötte. Rendelésre dolgozó műhelyét 1904-ben alapította, Rendszeresen 1—2 segédet foglalkoztat. Hosszabb időn át az Ipt. előljárósági tagja, majd pénztárosa volt. Elnöke az V—VI. ker. csoportnak; igazgatósági tagja az Anyagbeszerz. Szövetkezetnek; ügyvezetője a Szövetségnek, stb. A világháborúban két esztendeig az olasz és orosz fronton harcolt, két évig orosz hadifogságban szenvedett. 1908-ban nőül vette Zakar Jankát.

Somogyi Sándor

Stagel Ferenc

Somody Pál, Vám u. 6. Szül. 1872-ben Magyarfalván, szab. 1888-ban Bpesten. Segédidejét jónevű budapesti cégeknél töltötte. 1891-ben dicsérő oklevéllel lett kitüntetve. 1906-ban önállósította magát. Rendelésre dolgozik 1 segédjével. A világháborúban részt vett. K. cs.-k.-je van. Neje: Major Erzsébet.

Somogyi Sándor, Szigetvári u. 4 Szül. 1905-ben Debrecenben; szab. Nagylétán 1925-ben. Mint segéd a főváros jó mesterei mellett szerzett gyakorlatot. 1930-ban megnyitotta rendelésre dolgozó, 1 segédet foglalkoztató műhelyét. Munkájáért elismerő oklevéllel tüntették ki. Neje: Petrovics Margit.

Soós Ferenc, Kéményseprő u. 6. Szül. 1900-ban Köröskisjenőn; szab. Nagyváradon 1920-ban. Segédéveit szabadulási helyén és Budapesten töltötte. 1929-ben lett önálló. Kizáróan rendelésre dolgozik, kifogástalan kivitelben. Neje: Csehik Anna.

Spitzer Andor, Vörösmarty u. 64. Szül. 1891-ben Bodmár községben; szab. 1905-ben Budapesten, ahol önállósításáig jó műhelyekben dolgozott. 1918-ban nyitotta meg jóhírnevű műhelyét. A technologia tanfolyamát elvégezte. Előljárós. tagja az Ipt.-nek, tagja az Orsz. Szöv. közp. vezetőségének, stb. Részt vesz a szakma mozgalmaiban. Neje: Kun Lenke.

Stagel Ferenc, Ernő u. 8. Szül. 1874-ben; szab. 1890-ben Nagybecskereken. Segédévei alatt szakmája minden ágazatát elsajátította. A világháborúban 1915-től 1918-ig teljesített szolgálatot. 1926-ban lett önálló. Neje: Némedi Mária.

Steiner Benő, Tűzoltó u. 82. Szül. 1884-ben Nyirbátorban; szab. Nagyváradon 1900-ban. Budapest, Arad, Debrecen elismert műhelyeiben szerzett a szakmában gyakorlatot. Rendelésre dolgozó műhelyét 1910-ben nyitotta meg. Mint tanuló elismerő oklevelet nyert. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Baumgarten Erzsébet.

Steiner Péter, Veres Pálné u. 8. Szül. Megyeren 1866-ban; szab. 1882-ben Losoncon. Berlin és Budapest jeles mesterei mellett töltötte segédideje legnagyobb részét. Műhelyét 38 év előtt nyitotta meg és azóta általános megbecsülés mellett vezeti. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. 3 segéddel dolgozik; vagy 14 tanulót szabadított. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Kohn Irma.

Steller András, Szív u. 54. Szül. Lübekbányán 1890-ben; szab. Zólyomlipcsén 1907-ben. A főváros nagy műhelyeiben tökéletesítette magát mint segéd a szakmában. 1929 óta önálló, I-a kivitelű munka hagyja el műhelyét. Hősiesen végégharcolta a világháborút. Kit.: Nagyez. v. é., kisez. v. é., br. v. é. stb. Neje: Kecskés Erzsébet

Steller András

Stock József

Stock József, Szerdahelyi u. 10. Szül. 1878-ban Balassagyarmaton; szab. 1896-ban Budapesten, Liebelt József mesternél. 1 segédet foglalkoztató műhelyét 1918-ban nyitotta meg. Tagja a kerületi csoportnak és a Temetk. Egy.-nek. A világháborúban az orosz fronton egyszer súlyosan megsebesült. Neje: Molnár Anna.

Sturcz József, özv. St. Andrásné cég felelős üzemvezetője, Föld u. 28. Szül. 1902-ben; szab. 1922-ben atyja 1890-ben alapított műhelyében, amelyet halála óta (1925) önállóan vezet. Néhai St. András a kerület egyik legtekintélyesebb jónevű mestere volt; fia igyekszik a régi cég jeles hagyományait megőrizni. Rendelésre dolgozik.

Sturcz Márton

Sugár Zsigmond

Sturcz Márton, Futó u. 20 Szül. 1888-ban Rácmecskén, szab. 1905-ben Pécsett. Mint segéd Szigetvárott és Budapesten dolgozott. 1929-ben saját erejéből önállósította magát. 1 segédjével rendelésre dolgozik, vevői megelégedésére. A világháború alatt a keleti frontokon küzdve, többször kitüntetésben részesült. (Kisez v. é, br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Vas Erzsébet.

Sugár Zsigmond, cipőkereskedő, Népszínház u. 11. (saját ház). Tel. 301—46. Szül. 1869-ben Acsádon; szab. Szombathelyen 1886-ban. 6 évi segédeskedés után 1892-ben önállósította magát s azóta szorgalmával egyre feljebb küzdötte magát. 18—20 segéddel dolgozik rendelésre és raktárra. A Cipőkeresk. Orsz. Egyesületének volt alelnöke, igazgatója a „Stella" cipőkeresk. Rt.-nak. Neje: Lőwy Sarolta.

Szabados László, Michálkovits u. 12. Szül. 1900-ban, szab. 1919-ben Mezőkövesden. Kassa, Miskolc, majd Budapest műhelyeiben segédeskedett, üzemének 1927-ben történt megnyitásáig. 1925-ben nősült. Neje: Szőts Mária.

Szabó Ferenc, Daróczi út 3. Szül. Székelyudvarhelyen 1899-ben; u. ott szab. 1917-ben. Mint segéd hosszú időt töltött a Ludovika Akadémia műhelyében. 1926-ban megnyitott műhelyében 2 segéddel dolgozik. Régi iparos családból származik, atyja és nagyatyja neves csizmadiamesterek voltak. A világháborúban frontszolgálatot teljesített. Neje: Povelka Erzsébet.

Szabó Flórián, Külső Üllői út 120. Rában szül. 1867-ben; szab. Győrött 1885-ben. Mint segéd Bécsújhelyen, majd Budapesten gazdagította szakismereteit, üzletének 1903-ban történt megnyitásáig. 1 segéddel végzi I-rendű szakmunkáit. Neje: Hitcz Zsófia.

Szabó Flórián

Szabó József, Mária Valéria telep. Szül. 1890-ben, szab. 1906-ban Andócson. Szaktudását Pécs, Kaposvár és Budapest műhelyeiben fejlesztette tovább. 1914-től végigküzdötte a világháborút, orosz fogságba esett. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 1921-ben nyitotta meg műhelyét. 1 segéddel dolgozik. Neje: Paksi Anna.

Szabó Károly, Cserhát u. 15. Szül. 1894-ben; szab. Miskolcon 1910-ben. Segédi gyakorlatát Szeged, Miskolc és Budapest műhelyeiben szerezte meg. Rendelésre dolgozó műhelyét 1929-ben alapította. Mint tanuló bronzérmet nyert. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Kit. br. v. é. Neje: Gaál Julianna.

Szabó Ferenc

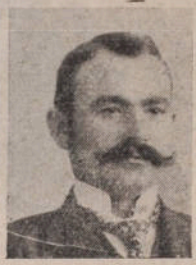
Szabó Ferencné

Szabó Menyhért, Jász u. 57. Szül. 1869-ben; szab 1889-ben Kecskeméten. Önállósításáig Kiskunhegyesen és Budapesten dolgozott. 1920 óta önálló. Az 1888. évi kiállításon III. o. érmet és elismerő oklevelet nyert. Szakképzett régi mester, műhelyében I-a kivitelű munka készül.

Szabó Mihály, Mária Terézia tér 6. Szül. 1886-ban Dunavecsén; szab. 1903-ban Budapesten, Német Sándor műhelyében. Mint segéd Budapest első mesterétől elsajátította a felsőrészkészítést, majd bejárta Franciaország és Svajc nagy városait. 1918-ban önállósította magát. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban az orosz fronton harcolt, ahol fogságba is jutott. Neje: Tamási Berta.

Szabó József

Szabolcsik János

Szabolcsik János, Ranolder u. 13. Szül. 1865-ben, szab. 1881-ben Sátoraljaújhelyen. Mint segéd Amerikában is járt, iparát űzve. Itthon Miskolc és Sátoraljaújhely műhelyeiben dolgozott. 1892-ben lett önálló. 3 segéd és 2 inas van nála alkalmazásban. Munkái elismertek. Neje: Diósi Teréz.

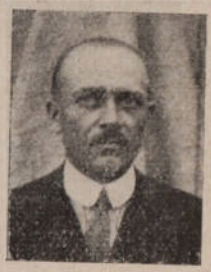
Szalay János, Mária Valéria telep. Szül. 1895-ben; szab. 1912-ben Budapesten, ahol mint segéd tovább dolgozott. Kifogástalan munkát készítő műhelyét 1929-ben alapította meg. Végigharcolta a világháborút, megsebesült és mint rokkant szerelt le. Neje: Popipincsák Anna.

Szalay János, Cserhát u. 16. Szül. 1886-ban Magyardiószegen; szab. 1903-ban Galántán. Pozsony, Nagyszombat és Budapest műhelyeiben tökéletesítette magát a szakmában. 1912-ben lett önálló. A világháborúban részt vett. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Deák Mária.

Szalmás Zoltán, Csalogány u. 13. Szül. 1881-ben Tiszaörsön; szab. 1898-ban Tiszafüreden. Debrecen és a főváros előkelő műhelyeiben szerzett segédi gyakorlatot. Megtanulta a szabászatot, orthopädcipészetet és felsőrészkészítést. A II. ker. csop. vál. tagja. Tevékeny része van a szakma mozgalmaiban A világháborúban súlyos sebesüléssel rokkant lett. Neje: Sánta Erzsébet.

Szamek Henrik, Ferry Oszkár u. 23. Szül. 1876-ban; szab. 1895-ben Alsóausztriában. Mint segéd Budapest jobb mesterei mellett dolgozott. Kellő gyakorlat után, 1894-ben önállósította magát. 1904-ben nőül vette Zsigray Erzsébetet.

Szamolcsik István, Lónyay u. 21. Szül. 1875-ben; szab. 1892-ben Budapesten. ugyanitt dolgozott jó mesterek mellett mint segéd. 2 segédet foglalkoztató műhelyét 1907 óta vezeti nagy szakértéssel. Részt vett a világháborúban. Neje: Kaufmann Róza.

Szalay János

Szamolcsik István

Szávay Dezső, Hunyadi tér 11. Szül. 1892-ben; szab. 1909-ben Szegeden. Mint segéd szabadulási helyén, Győrött és budapesten dolgozott jó mesterek mellett. Önálló műhelyét 1930-ban nyitotta meg.

Szeidler Nándor, Király u. 103. Szül. 1883-ban Tataroson; szab. 1897-ben Nagyváradon, ahol mint segéd is dolgozott. 1906-ban alapított, 40 munkást foglalkoztató üzemében rendelésre és raktárra dolgozik. Szállítója a művészvilágnak és a legelőkelőbb köröknek. Elvégezte a különböző tanfolyamokat. Szép munkájával aranyérmet és elismerő oklevelet nyert. Igazg. tagja a „Nora" cipőgyárnak, választm. tagja a Cipőkeresk. Egy.-nek Részt vett a világháborúban. Neje: Brack Róza.

Szeles Imre, Gyulai Pál u. 11. Szül. 1863-ban; szab. 1880-ban Marcaliban. Önállósítását megelőzően a Dunántúl nagy városaiban és Budapesten segédeskedett. Képzett szabász. Műhelyét, melyben jelenleg 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik, 1902-ben alapította. Több szakegyesületben visz vezető szerepet. Az „Erő" szövetk. v. igazg. tagja Neje: Oláh Mária.

Szele József, Német u. 34. Szül. 1905-ben; szab. 1920-ban Budapesten. A főváros előkelő üzemeiben segédeskedve, elsőrendű szakemberré fejlődött. 1930-ban önállósította magát. 1—2 segéddel dolgozik. Neje: Simon Zsuzsanna.

Szentesi Sándor, Kégkolyó u. 26. Szül. 1883-ban; szab. 1900-ban Berettyóújfaluban. Erdély nagy városaiban és Budapesten működött mint segéd. Rendelésre dol-

gozó műhelyét 1924-ben nyitotta meg. Több elismerő és dícsérő oklevéllel tüntették ki tökéletes munkájáért. Neje: Szücs Rozália, fia műhelyében dolgozik.

Szetteli Ferenc, Fogarassi út 1. Szül. 1903-ban Türjén; szab. 1920-ban ugyanott. Szombathelyen, Zalagerszegen és a fővárosban szerzett mint segéd gyakorlatot. 1929-ben alapított műhelyében 1 segédet foglalkoztat. Neje: Lázár Eta.

Székely Bertalan, a Székely és Tsa cég beltagja, cipészm. és cipőkeresk., Múzeum körút 7. Szül. 1875-ben Kassán; szab. 1893-ban Nagyváradon. Az ország egyik első specialistája az orthopäd-cipészet terén. Legtekintélyesebb orvosok utasítják különleges esetekben hozzá pacienseiket. Szabadalmazott ludtalpfűzője az egész művelt világban használatban van. 1916-ban ezüstéremmel lett kitüntetve. Az O. M. K. E. tagja, a Cipőkeresk. Orsz. Egy.-nek és a Föv. Ker. Egy.-nek választmányi tagja, stb. Neje: Hirschkovics Gizella. Pál fia elvégezte a középiskolát és most üzletében dolgozik.

Szikszai Pál, József u. 43. Szül. 1901-ben Kiskunfélegyházán; szab. 1921-ben ugyanitt. Szaktudása fejlesztése érdekében szülővárosából Budapestre jött és itt jeles mestereknél dolgozott. 1923 óta önálló. Műhelyében a legelőkelőbb közönség részére tökéletes munka készül. Specialista a tiszticipők készítésében. 1—2 segédet foglalkoztat. Neje: Balázs Mária.

Szitás Gábor, Kékgolyó u. 13. Szül. 1890-ben Nyitrán; szab. 1909-ben Dunaszerdahelyen. Győr, Pozsony és Budapest műhelyeiben dolgozott mint segéd. Rendelésre, mérték után készít 1919-ben alapított műhelyében kifogástalan munkát. A Lábbelikészítők volt pénztárosa. A világháborúban 1915-től kezdve teljesített katonai szolgálatot. Neje: Lukács Mária.

Szitás Lajos, Táltos u. 8. Szül. Szelőczén 1886-ban; szab. Érsekújváron 1905-ben. Ujpest és Budapest jobb műhelyeiben szerezte meg segédi gyakorlatát. 1930-ban lett önálló mester. Elvégezte a szakiskolát. Neje: Takács Terézia.

Steigenvald Miklós, Székely Bertalan ucca 23. Szül. 1883-ban Istvánfalván; szab. 1900-ban Nagykikindán. 12 évi tapasztalatokban gazdag segédév után, 1912-ben önállósította magát. 1914-ben bevonult és orosz fogságba esett, honnan csak a háború befejeztével tért vissza. 2—3 segéddel végzi kiválóan szép szakmunkáit. Neje: Potenka Julianna.

Szobota Lajos, Hieronymi u. 23. Szül. 1888-ban; szab. 1904-ben Budapesten. Mint segéd hosszabb időt töltött Bécs, Győr és Budapest műhelyeiben. A m. kir. technológián végezte továbbképeztetését. 1927-ben saját erejéből alapította rendelésre dolgozó, 2 segédet foglalkoztató műhelyét, amelyben kizáróan felsőrészkészítéssel foglalkozik. Az Ipt. felsőrészkészítő csop. választm. tagja, stb. Neje: Kedvek Auguszta, 2 leányuk van.

Szávay Dezső

Szobota Lajos

Szraka Rudolf, Márvány u. 3. Szül. 1895-ben Brassóban; szab. 1911-ben u. ott. Mint segéd dolgozott Bukarest, Kolozsvár, Bécs és Budapest műhelyeiben. Specializálta magát az orthopäd-cipészetben. 1920 óta önálló. Több kitüntetése van. Tagja több társadalmi és szakegyl.-nek, pénztárosa az I. ker. csoportnak; általában tevékeny harcosa a szakma mozgalmainak. A világháborúban hősies magatartását II. o. ez. v é., br. v. é. és seb. é. kitüntetésekkel ismerték el. Neje: Szehr Mária.

Szraka Rudolf

Sztoklász József

Sztoklász József, Illés ucca 34. Szül. 1872-ben; szab. 1888-ban atyja műhelyében. Az ország nagyobb városaiban és Budapesten szerezte meg segédi gyakorlatát. 1913-ban nyitotta meg önálló műhelyét. Részt vett a világháborúban. Neje Solya Zsófia. Ősrégi cipészcsaládból származik, már dédatyja is cipészmester volt.

Sztrinkó Lukács, Maros u. 22. Szül. 1891-ben Virjén; szab. 1909-ben Csurgón. Segédévei alatt szakmáját tökéletesen elsajátította. 1916-ban önállósította ma-

gát. 4 segéd és 1 inas közreműködésével készülnek I-rendű munkái. Az iparostársadalomban tekintélyes pozíciót foglal el. Neje: Kovács Zsófia.

Szucsu János, Kleé István u. 1. Szül. 1894-ben Lugoson; u. itt szab. 1911-ben. Segédévei alatt megfordult Bécs, Berlin és Páris műhelyeiben. Gazdag szaktudását 1929-ben alapított műhelyében gyü-

Sztrinkó Lukács

Szucsu János

mölcsözteti. Elvégezte a szabászati szaktanfolyamot. Négyízben lett oklevéllel kitüntetve. A világháborúban részt vett (br. v. é.). Nős.

Szücs Farkas Mihály, Erzsébet királyné út 118. Szül. Ozora községben 1882-ben; szab. u ott 1900-ban. Budapesten a Kobrak-gyárban és Berlinben szerzett gyakorlatot mint segéd. 1910-ben önállósította magát. Elsajátította tökéletesen a szabászatot. Berlinben rész vett a mintarajzkiállításon. A világháborúban az olasz harctéren szolgált. Neje: Janusek Ilona.

Szücs Ferenc, Kecskeméti u. 7. Szül. 1883-ban Csür községben; szab. 1900-ban Ujpesten. Segédéveit a főváros nagy műhelyeiben töltötte. 1913-ban önállósította magát. Elsajátította a szabászatot. A világháborúban orosz fogságba került, ott is folytatta iparát. Neje: Bozsa Borbála.

Szücs Károly, Szt. László út 95. Szül. 1894-ben Jászladányban; szab. 1918-ban Budapesten. Mint segéd Csepelen a lőszergyár műhelyében dolgozott. I-a munkát készítő műhelyét 1926-ban alapította. Tagja az Ipt.-nek és a Szövetségnek. Neje: Mitó Vilma.

Szőcs Lőrinc, Gyáli út 15/a. Szül. 1890-ben Csíkkozmáson; szab. 1907-ben Bukarestben. Segédéveit szabadulási helyén és a fővárosban töltötte. 1925-ben alapított műhelyében az úri és női cipészet mellett orthopäd-munkákat is készít. 1 segédet és 1 tanulót tart. Neje: Csikár Anna

Szücs Mihály, Reiter Ferenc u. 75. Szül. 1897-ben; szab. 1914-ben Dévaványán. Segédéveit a fővárosban töltötte. Kellő gyakorlat után 1924-ben nyitotta meg önálló műhelyét. Speciálista az orthopäd-munkákban. 2 segédet, 1 tanulót foglalkoztat. Élénk részt vesz a sportéletben, a Terézv. Sport Egylet alapító tagja és örökös elnöke. A világháborúban br. v. é.-el tüntették ki. Neje: Anderkovics Margit.

Szűcs Pál, Üllői út 13. Szül. 1873-ban; szab. 1890-ben Homokszentgyörgy községben. Segédi praxisát Pécs, Szigetvár és Budapest műhelyeiben szerezte meg. 1897 óta önálló. 2 segéddel végzi príma szakmunkáját. Az Ipt. előljárósági tagja. Neje: Nagy Ida.

Szuszán György

Szücs Mihály

Szuszán György, Németvölgyi út 20. Szül. 1898-ban Déván; szab. 1914-ben u. ott Mint segéd a főváros jó műhelyeiben szerzett tökéletes gyakorlatot. Műhelyében 2 segéddel rendelt munkákat készít, I-a kivitelben. A világháborút végigküzdötte. Neje: Csuka Eszter.

Takács György

Takó Imre

Takács György, Hungária körút 90. Szül. 1898-ban Vencselőn; szab. Budapesten 1915-ben. Önállósításáig a főváros műhelyeiben dolgozott, tökéletes gyakorlat után 1924-ben lett önálló. Jelenleg 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban br. v. é. és K. cs.-k.-el lett kitüntetve. Neje: Csermák Ilona

Özv. Takács Ignácné, Városház u. 20. Férjének T. Ignácnak 1926-ban bekövet-

kezett halála óta folytatja özvegyi jogon. Az özvegy a jónevű műhelyt Holócsy Lászlóval társas viszonyban folytatja.

Takács István, Horthy M. út 146. Szül. 1879-ben, szab. 1897-ben. Mint segéd Győr, Szfehérvár, Komárom és Budapest jobb műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1906-ban lett önálló saját erejéből. A világháborúban egyszer megsebesült. Kit. nagy ez. és seb. é. Neje: Hakli Jozefin.

néhai Takács Ignác

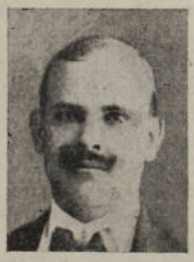

Holócsy László

Tamás János, Csányi u. 4. Szül. 1873-ban Mágocson, szab. 1888-ban u. ott. Pécs és Budapest neves mestereinél szerezte meg segédi gyakorlatát. 1908 óta önálló. 1910-ben munkájával elismerő okl.-et nyert. Az Ipt. v. igazgatósági tagja. 1915-től kezdve részt vett a világháborúban. Kit.: br. v. é. Neje: Demsiky Julia.

Tisauer István

Tomisa István

Tisauer István, Csóka u. 3. Szül. Nagykörösön 1882-ben, szab. Csépán 1900-ban édesatyja műhelyében. Bécs, Pozsony, Kecskemét és Budapest főbb állomásai segédi prakszisának. 1911-ben lett önálló. Nagy szaktudását vevői szolgálatába állítja. 2 segéd és 2 inas dolgozik műhelyében. Az iparostársadalom egyik kimagasló alakja, több egyesület tagja. A világháborúban olasz fogságba jutott, ahol 2¾ évig volt tábori műhelyvezető.

Tomisa István, Aranykéz u. 3. Szül. 1888-ban Táska községben, szab. 1904-ben. Önállósítása előtt gyökeresen elsajátította el iparát a Brüfler cégnél és a főváros jobb műhelyeiben. Műhelyét 1913-ban nyitotta meg és különösen speciális orthopäd cipők előállításával foglalkozik. Szép munkájával több orth. sebészorvos által elismert és ajánlott kiváló orth. konstrukteur. Szállít kórházak részére is. Több kitüntető oklevelet nyert. Az 1928. évi kézműipari tárlaton nagy arany érmet kapott. Neje: Varga Ilona.

Takács István

Tomor János

Tomor János, Szt László út 93. Szül. Kiskápolnásvisnyén 1887-ben, szab. 1905-ben Daruváron. Mint segéd legtöbb ideig a fővárosban jó műhelyekben dolgozott. 1919 óta önálló. Műhelyében 1 segéddel I-a kivitelű munkát készít. A világháborút végigharcolta. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Epezdi Ilona.

Tóth Imre, Magyarádi u. 26. Szül. 1897-ben Jászberényben, szab. Pásztón 1914-ben. Segédéveinek állomáshelyei között Bécs, Szolnok és Kecskemét a legfontosabbak. 1924 óta vezeti 3 segéddel dolgozó önálló műhelyét. Felszabadulásakor II-ik díjjal lett kitüntetve. Dunaharaszti háza munkájának és szorgalmának gyümölcse. A világháborúban hősies viselkedését II. o. ez. v. é.-el tüntették ki. Neje: Varga Irén.

Tóth Imre

Tóth Imre

Tóth Imre, Hajdu u. 3. Szül. 1892-ben Polgárdin, szab. 1900-ban u. ott. Segédi gyakorlatot Székesfehérváron folytatott. 1921-ben alapított műhelyében rendelésre dolgozik 1 segéddel. Kezéből kifogástalan

munka kerül ki. 1914-ben nőül vette Miskár Viktóriát.

Tóth János, Múzeum körút 43. Szül. 1871-ben Pincehelyen, szab. 1887-ben u. ott. Atyja jónevű cipészmester volt. Segédéveit a fővárosban töltötte. 1895-ben alapított műhelyében 2 segéddel dolgozik. Tagja a Keresk. és Ip. Körének, a O. M. K. E.-nek, a Cipőkeresk. Orsz. Szöv. stb. Élénk részt vett a világháborúban. Neje: Papp Róza.

Tóh Károly, Svábhegy, Martonhegyi út 7. Szül. 1858-ban, szab. 1874-ben Budapesten. 10 éven átsegédeskedett jobb pesti mesterek oldalán, míg 1884-ben önállóvá lett. 2 alkalmazottal dolgozik. Munkái elismertek. 1885-ben vette nőül Weiszhamer Erzsébetet.

Tóth Lajos, Tűzoltó u. 72. Szül. 1876-ban Komáromban, szab. 1892-ben Budapesten. Segédideje alatt megfordult Németország és Ausztria nagy városaiban, dolgozott Zágrábban és Budapesten. Tökéletes munkát produkáló műhelyében 2 segéd és 1 tanuló dolgozik. Neje: Klein Rozália.

Tóth Lajos, Szív u. 1. Szül. Letenye községben 1889-ben, u. ott szab. 1902-ben. Kalocsa, Nagykanizsa és Budapest előkelő üzemeiben segédeskedett. Technológiát végzett. Önálló műhelyét 1918-ban nyitotta meg. Rendelésre dolgozik kiváló szakképzettséggel. Neje: Kecskei Julia.

Tóth Miklós, Királyi Pál u. 12. Szül. 1896-ban Bárdos községben, szab. 1914-ben Szombathelyen. Tizenegy évi segédeskedés után (Győr, Budapest) 1925-ben lett önálló. 1—2 segédet foglalkoztató műhelyében I-a kivitelű munka készül. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje: Molnár Ilonka.

Tóth Péter

Tóth Pál, Fő u. 80. Szül. 1896-ban, szab. 1912-ben Budapesten. Segédi praxisát megszakította a világháború. Az olasz fronton küzdve megsebesült, s mint 25%-os rokkant szerelt le. 1917-ben ipariskolai és technológiai végzettséggel lett önálló. 4 segéddel dolgozik a jobb középosztály részére. Neje: Hegyi Mária.

Tóth Péter, Hungária körút 62. Szül. 1882-ben Szökedencsen, szab. 1896-ban Máriacellben. Mint segéd hosszabb időt töltött Németország nagy városaiban (München, Berlin, Breslau), Bécsben és Budapesten. Gazdag tapasztalatokkal felfegyverezve 1902-ben lett önálló. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban a szerb és orosz fronton harcolt. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k.

Tóth Sándor, Bank u. 6. Szül. Dabrony községben 1901-ben, Csöglén szab. 1917-ben. Szaktudásának fejlesztése céljából Budapestre jött és itteni jobb műhelyekben dolgozott. 1930-ban nyitotta meg önálló műhelyét. Minden szakmába vágó munkát vállal. Neje: Nagy Karolin.

Torday István

Törő István

Torday István, Lajos u. 77. Szül. 1877-ben Tiszaföldváron, szab. 1904-ben Szentesen. Önállósításáig a főváros nagy és előkelő műhelyeiben gyakorolta iparát. Kiképezte magát az orthopäd cipészetben. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Elvégezte a Technológia szaktanfolyamát és az Ipt. szakiskolájának díszoklevelét kapta. Az Orsz. Iparegyesület díszéremmel tüntette ki. Elnöke a III. ker. csoportnak. Előljárósági tagja az Ipt.-nek stb. Részt vett a világháborúban. Neje: Tamásik Irma.

Törő István, Hernád u. 30. Szül. 1882-ben, szab. 1901-ben. Mint segéd Nagyvárad, Debrecen, Miskolc és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1911 óta önálló. Műhelyében rendelésre dolgozik. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Körös Ilonka.

Török Kálmán, Enyedi u. 8. Szül. 1885-ben Szerencsen, szab. 1903-ban Sajókesznyeken. Miskolc és Budapest előkelő üzemeiben fejlesztette szaktudását mint segéd elvégezte a Technológia szabászati tanfolyamát. A világháborúban részt vett. Kit.: nagy ez., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Szücs Zsuzsánna.

Török Lajos, Váli u. 4. Szül. 1894-ben Gyulakeszin, szab. 1913-ban Tapolcán. Mint segéd Székesfehérváron és Budapesten dolgozott. 1929-ben alapította rendelésre dolgozó műhelyét. A világháborúban 1916-tól vett részt.

Török Kálmán

Török Lajos

Turcsán Győző, Őr u. 10. Szül. 1894-ben Ujpesten, szab. 1910-ben Temesváron. Segédi gyakorlatát a fővárosban és az ország több városában szerezte meg. 1928-ban megnyitott műhelyében kizárólag rendelésre dolgozik. A világháborúban egyszer megsebesült. Kit.: K. cs.-k. és seb. é. Neje: Müller Mária.

Turcsán Győző

Türy Zsigmond, Szt. Imre u. 6. Szül. 1863-ban, szab. Székesfehérváron 1880-ban. Segédévei alatt szabadulási helyén és a főváros jó mestereinek oldalán szerzett tapasztalatokat. 1888 óta önálló mester, 1 segédet foglalkoztat. Neje: Rittek Erzsébet.

Uhrin Pál, Haller u. 4. Szül. 1902-ben Békéscsabán, szab. 1925-ben Budapesten, ahol segédi gyakorlatot is szerzett. 1929 óta önálló. Rendelésre dolgozó műhelyében 1 segédet foglalkoztat. Mint segéd munkája több kiállításon sikerrel szerepelt.

Ungár Salamon, a „Forma" cipőüzem tulajdonosa, Rökk Szilárd u. 17. Szül. 1876-ban Nagyiván községben, szab. 1892-ben Szolnokon. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. 18 éven át munkavezetője volt a Lichtmann cégnek. 1902 óta önálló. Műhelyéből kikerült áru népszerű az egész országban. 10—12 segédet foglalkoztat. Részt vett a világháborúban. Neje: Deutsch Szeréna.

Urbán András, Irányi u. 5. Szül. Érsekvadkerten 1907-ben, szab. u. ott 1924-ben. Szülővárosában és Budapesten dolgozott jó mesterek mellett mint segéd. 1929-ben lett önálló, átvevén Kovács Mihály régi, jónevű műhelyét. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat.

Utli István, cipész m., Práter u. 53. Szül. 1887-ben Jászfalun, szab. 1904-ben Vácon. Hét éven át dolgozott a főváros műhelyeiben mint segéd, 1911-ben önálló lett. Modern felszerelésű műhelyében kombinált tisztázó gép működik. A VIII. ker. csoport választmányi tagja. A világháborúban az orosz és román fronton harcolt. Neje: Stud Éva.

Vanyek János, a zuglói csoport elnöke, Telep u. 11. Szül. Szegeden 1888-ban, szab. Nagykikindán 1903-ban. Bécs, Berlin, Temesvár, Szeged és Budapest jeles mesterei mellett képezte magát tovább. 1912-ben Bécsben lett önálló, budapesti műhelyét 1922 óta vezeti. Már a háború előtt feltünést keltett szabadalmával, egy automatikusan záródó csizmával. Röviddel ezelőtt hozta forgalomba „Kasza" védjegyű mezőgazdasági lábbelijét, melyre a jelek után nagy jövő vár. Az Ipt.-nek v. elöljárósági tagja, f. évben a csoport elnökévé választották. Vezetésre hivatott, széles látókörű egyéniség. A világháborúban hősies viselkedésével a nagy ez. v. é.-et, a kis ez. v. é.-et, a br. v. é.-et stb. érdemelte ki. Háromszor megsebesült. Neje: Füleki Apollonia.

Vanyek János

Varga József

Varga József, Madács u. 30. Mezőhegyesen szül. 1901-ben, szab. Aradon 1917-ben. Segédi prakszisát Budapest és Debrecen műhelyeiben szerezte meg. Műhelyét 1930-ban nyitotta meg. 2 segédet és 1 inast alkalmaz. Neje: Udvari Zsuzsanna.

Varga József, Arany János u. 31. Szül. 1895-ben Dióspatonyon, szab. Esztergomban 1913-ban. Tanonc korában elismerő oklevelet nyert. Szaktudását továbbfejlesztendő Budapestre jött. A háború kitörésekor bevonult és 28 hónapot töltött a fronton. Kit.: kétszer kis ez, kétszer br. v. é. és K. cs.-k. 1930-ban lett önálló. Neje: Horváth Erzsébet.

Varga Mátyás, Soroksári út 43. Szül. 1881-ben Csanádpalotán, ugyanott szab. 1899-ben. Mint segéd Déva, Marosvásárhely és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1918-ban önállósította magát. Elsajátította a csizmadia szakmát és női cipészetet és műhelyében mindkettőt praktizálja. 1 segéddel dolgozik. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Nagy Matild.

Varga Mihály, Tégla u. 3. Szül. 1880-ban Ács községben, szab. 1897-ben Komáromban. Pozsony, Győr és Budapest műhelyeiben dolgozott mint segéd. Tökéletes szaktudással felfegyverkezve 1908-ban önállósította magát. Főként javítással és tömegmunkával foglalkozik. A világháborúban részt vett, megsebesült és mint rokkant szerelt le. Neje: Varga Teréz.

Varró János, Kövér Lajos u. 7. Szül. Rábapatonán 1903-ban, szab. u. ott 1922-ben. Budapesten Neuherz és Mojzik cégeknél dolgozott mint segéd. 1928-ban megnyitott műhelyében üzletek részére készít kifogástalan munkát. Tagja a zuglói szakcsoportnak. Neje: Koska Katalin.

Voska József, Telepi u. 2/c. Budapesten szül. 1900-ban, szab. u. itt 1918-ban. Önállósításáig a főváros jó mesterei mellett szélesbítette szakismereteit. Uri és női cipészetét 1929-ben nyitotta meg.

Vass István

Vass Mihály

Vass István, Ráday u. 4. Szül. 1905-ben Kiskundorozsmán, szab. 1922-ben Szegeden. Mint segéd Szombathely és Budapest műhelyeiben töltött hosszabb időt. 1927-ben megnyitott műhelyében a legkényesebb igényeket is kielégítő munkát készít. Több alkalommal nyert munkáival jelentékeny kitüntetéseket. (Arany és ezüst érem). Neje: Arany Erzsébet.

Vass Mihály, cipészmester, Orczy u. 42. Szül. Székelykálon 1875-ben, Marosvásárhelyen 1894-ben szabadult fel. 1908-ban Nyárádszeredán lett önálló és 1918 óta Budapesten. Úgy az ipari, mint a társadalmi mozgalmakban állandóan vezető szerepet játszott. A nyárádszeredai ipartestület első elnöke volt. Budapesten elöljárósági tagja volt az ipartestületnek, az Orsz. Szöv. ellenőre, az Országos Rákóczi Szövetség alapító és vezetőségi tagja, a Gábor Áron Székely Szöv. alelnöke. Fia József önálló mester. Több egyesület vezető tagja.

Vági József

Váradi Vince

Vastag István, Szarka u. 2. Szül. 1895-ben Kővágóörsön, ugyanott szab. 1912-ben Segédi gyakorlatát a fővárosban szerezte. 1929 óta önálló mester. Szakszerűen végzett munkái miatt műhelye nagyon keresett. Neje: Lubé Róza.

Vági József, a Kovács és Vági cég beltagja, Felsőerdősor u. 5. Szül. 1899-ben, szab. 1917-ben Máriaradnán. Segéd éveit a fővárosban töltötte. Az 1928-ban alakult társaság elsőrendű kivitelű munkájával széles körben népszerű lett. Részt vett a világháborúban.

Váradi Vince, Jász u. 65/b. Szül. Nagyfödémesen 1893-ban, szab. u. ott 1901-ben. Segédidejét Budapest nagy műhelyeiben töltötte előkelő műhelyekben. 1928-ban nyitotta meg önálló műhelyét. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban a román, orosz és francia fronton harcolt. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Szabó Júlia.

Várady Károly, Hegyalja u. 5. Szül. 1890-ben Szabadkán, szab. Szegeden. Segédi gyakorlatot Arad, Békéscsaba, Szeged és Budapest műhelyeiben szerzett. 1924 óta önálló, 2 segédet foglalkoztat. Végigharcolta a háborút tizedesi ranggal, kétszer seb. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. stb. Neje: Lengyel Julianna.

ifj. Venig Gyula, Petőfi Sándor u. 1. Szül. 1900-ban Szegeden, szab. u. ott 1917-ben. Önállósításáig szülővárosában a Vénusz cipőgyár rt.-nál dolgozott. Műhelyét 1927-ben nyitotta meg. 4 segédet foglalkoztat. 1917-ől az olasz fronton résztvett a világháborúban.

Verner Sándor, Rökk Szilárd u. 39. Szül. Somogyszil községben 1869-ben, szab. Hőgyészen 1886-ban. Pécs, Eszék, Miskolc, Esztergom, Győr és Budapest műhelyeiben töltötte segédidejét. 1918 óta önálló. Műhelyében vezetése mellett 1—2 segéd készít elsőrangú munkát. Résztvett a világháborúban. Neje: Gémesi Eszter.

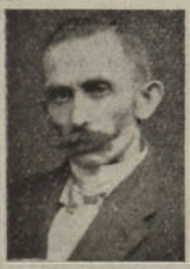

Várady Károly

ifj. Venig Gyula

Vidék Ferenc, Dugonics u. 14. Szül. Mohácson 1871-ben, szab. Szekszárdon 1887-ben. Mint segéd Budapest jó mesterei mellett tökéletesítette szakudását. 1917 óta önálló mester. Neje: Sütő Ágnes.

Vidék Ferenc

Vontyán József

Vontyán József, Német u. 15. Szül. 1907-ben, szab. 1924-ben Budapesten. Veszprém, Székesfehérvár és Budapest műhelyeiben gyarapította szakismereteit. 1930-ban lett önálló. Rendelésre dolgozik 1 segéd közreműködésével. Tagja a Természetbarátok Egyesületének. Neje: Varga Zsuzsanna.

Viszneki János, Népszínház u. 24. Szül. 1902-ben Mezőkövesden, szab. u. ott 1919-ben; dolgozott még Miskolc, Saujhely és Budapest műhelyeiben. Tökéletes felkészültséggel fogott 1929-ben önálló műhelye vezetéséhez. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. 1928-ban nőül vette Gulyás Borbálát.

Vlacsek Lajos, Romanelli u. 4. Szül. 1865-ben, szab. Palánkán 1880-ban. Mint segéd Temesváron, Ujvidéken és Belgrádban szerzett gyakorlatot, járt Bécsben és Berlinben is. 1907-ben nyitotta meg kizáróan rendelésre dolgozó műhelyét. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Résztvett a világháborúban. Neje: Vedra Anna.

Vrba Alajos, cipész m., Lujza u. 19. Szül. 1897-ben Radosnán, szab. 1914-ben Budapesten, itt töltötte jó mesterek oldalán segédéveit is. 1922-ben megnyitott műhelyében 1 segéd közreműködésével elsőrangú munkát termel. A világháborúban 32 hónapot különböző frontokon töltött. Neje: Markovics Emilia.

Vrba Alajos

Vogl Lajos

Vogl Lajos cipész m., Föld u. 14. Szül. 1897-ben Baján, szab. u. ott 1913-ban. Mint segéd szabadulási helyén, a fővárosban és Szobon dolgozott. Elvégezte a szaktanfolyamot. 1923 óta önálló. Alelnöke a „Háztartás" jótékony asztaltársaságnak. A világháborúban 11 hónapot a fronton töltött. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Egyszer megsebesült. Neje: Orvos Mária.

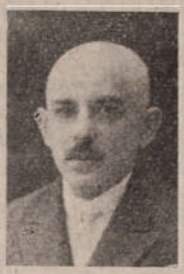
Wagler József, Frangepán u. 13. Szül. 1866-ban, szab. 1884-ben Budapesten. 14 éven át üzletvezetője volt Marbach cégnek. 1900-ban alapított üzletében értékesíti gazdag tapasztalatait. 1 segédet foglalkoztat. 7 éven át az Ipt. előljárósági tagja volt. A szakma egyik mértékadó vezető egyénisége. Résztvett a világháborúban, mint 50%-os rokkant szerelt le. Neje: Antal Róza.

Walach József, Szív u. 14. Szül. Losoncon 1898-ban, szab. u. ott 1913-ban. Önállósításáig a főváros műhelyeiben segédeskedett. 1 segédet és 2 tanulót foglalkozató műhelyét 1920-ban alapította és kizáróan cipőfelsőrész készítésével foglalkozik. Neje: Pittmann Mária.

Waldmann István, Katona József u. 10. Szül. 1902-ben, szab. 1920-ban Nagykárolyban. Mint segéd Nagyváradon és a fővárosban dolgozott. 1 segédet foglalkoztató műhelyét 1930 január hóban nyitotta meg. Rendelésre Ia kivitelű munkát készít.

Waldmann István

Weisz Mihály

Weisz Miklós, Horthy Miklós út 146. Szül. 1907-ben Aszódon, szab. Budapesten 1924-ben. Segédéveit a fővárosban töltötte. Rendelésre dolgozik elismerten jó kivitelben. Főleg felsőrészkészítéssel foglalkozik.

Weisz Mihály, Szív u. 35. Szül. 1884-ben Békésen, szab. u. ott 1900-ban. Segédi prakszisát Békéscsaba, Bécs és Budapest műhelyeiben szerezte meg a legelőkelőbb műhelyekben. 1919 óta vezeti 1 segéddel dolgozó műhelyét. Volt vezetője a zuglói csoportnak. A világháborúban mint autós az ázsiai török fronton harcolt, amikor alkalma volt Kisázsia és Sziria ipari viszonyaiba betekintést nyernie. Kit.: Török félhold, K. cs.-k. Neje: Fuchs Josefin.

Wéber Károly

Zatrik József

Wéber Károly, Szt. Imre herceg u. 89. Szül. 1871-ben St. Leonhardon (Hornerwald), szab. 1889-ben Stein-ban. Nagyobbrészt Bécs és Budapest műhelyeiben dolgozott mint művezető. 1921-ben saját erejéből önállósította magát. Rendelésre elsőrendű kivitelben dolgozik. Neje: Minarik Mária.

Zatrik József, Erzsébet kné út 46. Szül. 1885-ben Kiskőrösön, szab. 1892-ben Budapesten. Önállósításáig (1916) itt dolgozott előkelő műhelyekben. A szabászatot Uri mestertől tanulta. Vál. tagja és pénztárosa a Zuglói csoportnak. Résztvett a világháborúban. Neje: Moravcsik Anna.

Zauper Lajos, az Ipt. alelnöke, Baross u. 59. Tel.: 329-08. Szül. 1894-ben, szab. 1900-ban Budapesten. Budapest legelső cégeinél segédeskedve fejlődött kiváló szakemberré. Elvégezte a Technológia szaktanfolyamát. 1910 óta vezeti önálló műhelyét, melyben 8—10 alkalmazottal készülnek prima szakmunkái. Ipartestületi tisztségén kívül több társadalmi egyl. tagja. A világháborúban az olasz fronton teljesített mint távirász szolgálatot. Neje Stefanovits Irma.

Zsemberi Károly

Zsemberi Károly, Budafoki út 5. Szül. 1897-ben, szab. 1914-ben Budapesten. 1915-ben bevonult és orosz fogságba esett. Innen hazatérve folytatta szakmáját egész 1928-ban történt önállósításáig. Közben elvégezte a Technológia szabászati tanfolyamait br. éremmel kitüntetve.

Zsifkovics Viktor, Akadémia u. 20. Szül. Jugoszláviai Ujgradiska községben 1903-ban, szab. Pécsett 1918-ban. Németország, Jugoszlávia és Csehországban működve, rendkívül szakképzettségre tett szert, melyet 1926 óta saját üzemében értékesít. 10 segédet alkalmaz. 1927-ben vette nőül Tari Esztert.

Zsizsek József, Szvetenai ucca 7. Szül. 1891-ben Lendvarózsavölgyön, szab. Alsólendván 1908-ban. Mint segéd Grác és Nagykanizsa műhelyeiben tökéletesítette szaktudását. 1926-ban önállósította magát. Állandóan 1 segédet foglalkoztat. Végigharcolta a világháborút, mint szolg. vezető őrmester szerelt le. Kit.: nagy ez. v. é., kis ez. v. é., br. v. é. stb. Neje: Háry Róza.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete.

Írta: Téglássy Ernő.

1919 december 19-én a Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulatába olvadt Székesfővárosi Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata, valamint a Dunajobbparti I—III. kerületi Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata első ízben választott egyesülése után közös vezetőséget. A Gólyavárban megtartott közgyűlés — amely a Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulatának Gundel Károly elnöklete alatt megtartott 45-ik rendes évi közgyűlése volt, — azért nevezetes, mert végre hosszú évtizedek után Budapest vendéglősei belátták azt, hogy semmi szükség arra, hogy három ipartársulat álljon fenn és egy ipartársulatba egyesültek. Az 1919. december 19-én tartott közgyűlésen választatott Keszey Vince az ipartársulat elnökévé. Az annak idején választott elnökségből Keszey Vince elnökön kívül csupán Malosik Ferenc rokonszenves egyénisége tartotta meg a kartársak bizalmát, amennyiben tisztségét most is buzgón és eredményesen viseli.

A 53021/1920. számú rendelet a vendéglősipart, a 53021/1920. számú rendelet pedig a fogadóipart képesítéshez kötötte, aminek következtében 1920. évi október hó 30-án az ipartársulat ipartestületté alakult és mint ilyen 1921. évi január hó 21-én kezdte meg hivatalos ténykedését.

Az ipartestület tízéves ténykedése alatt, dacára a nehéz gazdasági viszonyoknak, Pécelen 2200 négyszögöles parkkal övezett ingatlant vásárolt, amely a „Szállodások és Vendéglősök Otthona" nevet viseli s az elaggott, saját hibájukon kívül tönkre ment szállodások és vendéglősök díjtalan eltartásáról gondoskodik.

Az adózás lényeges megkönnyítését célzó intézménye az ipartestületnek a Budapesti Vendéglősök Adóközössége, melynek elnöke Bandl Ferenc. Maga az intézmény harmadik esztendeje áll fenn a tagok legnagyobb megelégedésére.

Az ipartestület tagjai közül Glück Frigyes díszelnököt, Kommer Ferenc elől járósági és Spolarich Károly rendes tagot érte a kormányfőtanácsosi címmel való legmagasabb kitüntetés. Ugyancsak kitüntetés érte a legfelsőbb helyről Keszey Vince elnököt, valamint Gundel Károly elöljárósági tagot, akik a Kormányzó Úr által adományozott Signum Laudis viselői, Glück Frigyes kormányfőtanácsos, a Ferenc József-rend lovagja, Marencich Ottó alelnököt pedig az olasz király a Corona d'Italia lovagrendjével tüntette ki.

Az ipartestületnek saját kétemeletes bérháza van a IX., Lónyay ucca 22. sz. alatt, ahol az irodahelyiségei is vannak. Tagjainak száma 1177, mely létszámból 69 szállodás, 1108 vendéglőstag. A szállodás- és vendéglősipar a fővárosban körülbelül 6000 segédet foglalkoztat. A szegődtetett tanoncok száma 336. Az ipartestület kebelében külön békéltetőbizottság működik. A tagdíjak progresszív alapon vannak megállapítva az alkalmazott személyzet számának alapján. Az ipartestület titkára Téglássy Ernő.

Adorjáni Albert vendéglős, a Régi Zöldhordó vendéglő tulajdonosa, Régi posta ucca. 1895-ben született, a sárospataki főiskola elvégzése után 1926-ban nyitotta meg üzletét, melyben a Turul asztaltársaság székel. Küzdött az olasz, orosz, szerb és francia fronton mint főhadnagy és 1. és II. o. vitézségi érem kitüntetést kapott.

Ammer János, vendéglős, Kelenföldi rétek tér 7. Szül. 1885-ben Fajtó községben. Kellő gyakorlat után 1909-ben önállósította magát. Mostani vendéglőjét saját házában 1921 óta vezeti. Hatalmas kerthelyiségű, jól berendezett éttermét a környék legjobb közönsége látogatja. Résztvett a világháborúban. Felesége: Czérna Anna.

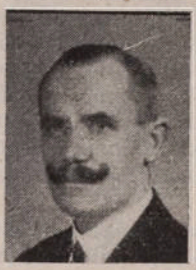
Ammer József, vendéglős, Budafoki út 13569. h. sz. Szül. 1864-ben Foktő községben Kellő előképzettség után 1907-ben önállósította magát és megalapította mai népszerű üzletét, amelyben körülbelül 100 vendéget tud egyszerre ellátni. Jóminőségű alföldi borokat és csapolt sört mér. Neje: Ritter Karolina.

Andreics Károly, vendéglős, Kerepesi út 5. Szül. 1889-ben Véghelyen. A szakmát bátyja üzletében sajátította el. Elvégezte a pincemesteri szaktanfolyamot. 1929-ben alapított üzletét nagy szakértelemmel vezeti. Résztvett a világháborban, mint tűzmester. Kitűnő magyar és francia konyháját neje Pálos Ágnes vezeti.

Antal Józsefné, vendéglős, Nürnberg u. 35. Jelenlegi helyén 1919 óta fennálló vendéglője a környék jó polgári közönsége előtt a legkitűnőbb hírnévnek örvend. Már 20 év óta foglalkozik a szakmával. 100 személyt befogadó helyiségeiben tisztán kezelt italokat és kifogástalan ételeket szolgál fel. A „Hordó" asztaltársaság itt tartja összejöveteleit.

Andreics Károly

Antal József

Arany János, Izabella tér 2., „Magyar Színház"-vendéglő. Szül. Dabronczon 1881-ben. A szakmát a főváros legelőkelőbb éttermeiben tanulta (Szikszay, Bandl, Kaszás, Wagner). Vendéglőjét 1912 óta vezeti. Éjjeli, nappali üzemre van berendezve. A „Jó Barátok" és „Arany Méhkas" asztaltársaságok találkozóhelye. A világháborúban orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Fibij Mária.

Avar Mihály, vendéglős, Kereszt u. 19. Szül. 1871-ben Nagycsömétén, ugyanott szabadult, mint hentes, később elsajátította a vendéglős szakmát. 1896-tól önállósításáig, 1906-ig, a főváros neves vendéglőiben dolgozott. Népszerű üzle-

Avar Mihály és neje

ténck teendőit a család és 10 alkalmazott látja el. 2 szobából és kerthelyiségből álló üzemében 300 vendéget tud egyszerre ellátni. Díszelnöke a Vetési Hadastyán Egyletnek. Neje: Sejk Erzsébet.

Ádámek Károly, vendéglős, Váci út 129. Szül. 1883-ban, szab. 1901-ben Budapesten. Megfordult Anglia és Amerika nagy üzemeiben, dolgozott Budapesten az Angol királynőben. 1909 óta önálló; üzlete saját házában van. Tagja a „Pannónia" Evezős Clubnak, díszelnöke a VI. ker. futball klubnak. A világháborúban frontszolgálatot teljesített.

Özv. Bagyik Vincéné szül. Uday Zsuzsanna, vendéglős, Palota tér 5. Néhai férje az üzletet 1891-ben alapította, ő 1923 óta vezeti. Választékos magyar konyhája, jó borai és egyéb italai vonzzák vendéglőjébe a környék legjobb polgári közönségét. Találkozó helye néhány népes asztaltársaságnak.

ifj. Balázs Antal, vendéglős, Hidegkúti út 129—31. Ősrégi vendéglősdinasztia tagja. Az országszerte ismert nagyforgalmú vendéglőt dédapja alapította az 1800-as években. A tradícionális kirándulóhely a főváros egyik nevezetessége. Előljárósági tagja az Ipt.-nek. Tevékeny résztvesz a szakma mozgalmaiban. Neje: Skrabits Anna.

Balázs Károly, vendéglős, Lenkei út 115. Szül. Balatonendréden 1889-ben. A szakmát a fővárosban sajátította el. Volt Amerika nagy városaiban. 1919 óta önálló, jelenlegi üzletét 1927-ben alapította. Kerthelyisége, tánctermei nagy népszerűségnek örvendenek. Több asztaltársaság székhelye. Résztvett a világháborúban. Neje: Handléri Mária.

Baldauf Mátyás, a „Mátyás pince" tulajdonosa, Eskü tér 6. 1873-ban Borostyánkőn született. Grác, Wien és Németország előkelő üzleteiben praktizált. 1904-ben alapította országos hírű vendéglőjét, ahol a fővárosi és a Pesten tartózkodó vidéki intelligencia adja találkozóit. A főváros egyik legnagyobb sörözője. Elsőrendű borai s konyhája teszik oly kedveltté. Négy termében 50 személy vesz részt a felszolgálásban. Résztvett a háborúban. Neje: Antunovits Teréz.

Arany János

Balla József

Balla József, vendéglős, Kerepesi út 39. Szül. Szalkszentmártonban 1887-ben. A szakmával 1911 óta foglalkozik. Két-

szobás, kerthelyiséges vendéglőjét 1926-ban vette át. 3 fönyi személyzetet tart. A világháborúban hősiességét br. v. é. és K. cs. k.-el honorálták. Neje: Lévay Julia vezeti a kitűnő föztjéről elismert konyhát. Részben saját termésű borait méri.

Bandl Sándor, vendéglős, Vas ucca 1. Szül. Móron 1890-ben. A szakmát Temesváron sajátította el és 1905-ben szab. Dolgozott Bécs, Herkulesfürdő, Semmering, Csorba, Budapest előkelő éttermeiben. 1922-ben lett önálló, budapesti üzletét 1924-ben alapította. Jóhírnevű polgári vendéglőjében tartja összejöveteleit a Vas asztaltársaság. A világháborúban megsebesült. Neje: Bruckbauer Irma vezeti a konyhát.

Baranyi István, vendéglős, Akadémia ucca 8. Szül. Tápiószelén 1880-ban, szab. 1894-ben Budapesten a Pannónia-szállóban. 26 éven át dolgozott a főváros előkelő éttermeiben. 1920-ban önállósította magát. Tagja a Lipótvárosi Keresztény Kaszinónak, egyébként idejét üzletének szenteli. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Habala Eszter.

Baranyi István

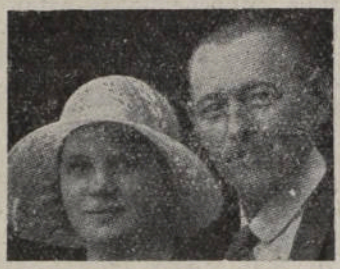

Bassa Ferenc

Boross Gyula, a „Márványmenyasszony" vendéglő tulajdonosa, Márvány ucca 6. Szül. 1874-ben Kecskeméten. A vendéglős szakmát a fővárosban sajátította el. Dolgozott Szeged és Kassa legelső éttermeiben. 1898-ban önállósította magát. Az országszerte elismert vendéglőt 1905 óta vezeti. Saját szüretelésű borai híresek. A legelőkelőbb közönség találkozó helye. Az Ipt. előljárósági tagja. A szakma egyik vezető egyénisége. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Runnek Krisztina.

Bassa Ferenc, vendéglős, Thököly út 32. Szül. 1888-ban Radófán, szab. 1903-ban Vasdobrán. Gyakorlata alatt hosszabb ideig mint főpincér dolgozott Spolarichnál és a margitszigeti felső vendéglőben. 1923-ban lett önálló. Jól berendezett éttermének munkáját 5 fönyi személyzete látja el. Több népes asztaltársaság találkozik helyiségében. A világháborúban kisezüst és bronz v. éremmel tüntették ki. Neje: Debranik Mária, ki az üzletben szintén tevékeny részt vesz.

Bauer Lajos, vendéglős, Füzér ucca 26. Szül. Gyarmaton 1886-ban; atyja a premontrei prépostság főpincemestere volt. Kitanulta a kádár szakmát. A vendéglős ipart jelenlegi üzletében mint üzletvezető sajátította el. 1918-ban lett önálló.

Bauer Lajos és neje

Vendéglője a régi híres „Nix dejcs"-kocsma, amely közel 50 éve áll fenn. Kiváló borszakértő, saját pincészetéből került italok a legkényesebb igényt is kielégítik. Az Ipt. előljárósági tagja, a kerületi csoport titkára. A világháborúban 5 évig orosz hadifogságban volt. Neje: Zacharikov Klára.

Bánovszky Sándor, vendéglős, Baross ucca 119. Szül. 1874-ben. A vendéglősiparral 1901 óta foglalkozik. A környéken nagy népszerűségnek örvendő, italairól és konyhájáról elismert helyiségeit a legjobb polgárosztály tagjai látogatják. A világháborúban 35 hónapot a fronton szolgált. Kit.: Br. v. é., K. cs.-k. stb. Mint őrmester szerelt le.

Bánovszky Sándor

Berkó Károly

Belházy Ferenc, az „Ezerjó" vendéglőse, Széchenyi fürdő. Tel. Aut.: 183-44. Budapesten 1879-ben szül. Mérnök volt. Apósa üzemében tanulta az ipart. 1928-ban alapította üzletét. 3 terme s kerthelyisége 1000 személyre van felszerelve.

Magyar konyhát vezet, hideg és meleg ételek állandó felszolgálása. 1914-től 1918-ig a tüzérségnél a fronton mint hadnagy teljesített szolgálatot. Neje: Márth Mária.

Bem Rezső Lajos, II., Margit körút 8. Született Tapolcán, 1872-ben vendéglős dinasztiából. 12 éves korában kezdte a szakmát Veszprémben és a hentes és mészárosságot is megtanulta. Egy év mulva felszabadulva, Bécsbe, onnan Salzburgba, Münchenbe és aztán Berlinbe ment s mindenütt előkelő helyeken szervírozva szakmájában, alaposan kiképezte magát. Budapesten a régi Szikszayban, István főherceg kávéházban, Gundelnél stb. működött és Szombathelyen 1896—1902-ig a Sabária kávéház főpincére volt. Szombathelyen önállósította is magát és 1922-ben vette át mai vendéglőjét. 1909-ben vette nőül feleségét, szül. Tury Idát. Nevezetes tette volt a kommünben az. hogy úrnapi körmenet alkalmával ő védte meg krisztinavárosi templom szentségét a kommunistáktól és ezért neve a templomban meg is van örökítve.

Berkó Károly, vendéglős, Lónyay u. 34. Tatatóváros on 1892-ben született, u. ott 1906-ban szab. fel. 1922-ben lett önálló. Vendéglője jó borairól és ízletes kosztjáról ismeretes és a „Szép Ilonka" asztaltársaság helyisége. Az orosz és olasz fronton harcolt. Kit.: I. és II. o. br. v. é., K. cs.-k.

Berlinger György, vendéglős, Bokréta ucca 30. Szül. 1894-ben Régi vendéglős családból származik. 1928-ban vette át üzletét és szorgalmával fejlesztette. 60—70 személyt tud helyiségében egyszerre ellátni. A világháborúban vitéz magatartásáért elismerést és kétszer br. v. é.-et nyert. Neje: Papp Mária.

Bélafy Gyula, a „Normafa vendéglő" tulajdonosa. Szül. 1895-ben Budakeszin. 1925 óta önálló 3—500 személyt befogadó kerthelyisége a fővárosi kiránduló közönség kedvelt találkozó helye. Téli sportok idején a legelőkelőbb publikum keresi fel. Résztvett a világháborúban. Kit.: kisezüst, br. v. é., stb. Neje: Martin Ilona

Bischoff Ignác, vendéglős, Remete u. 22. Szül. 1898-ban, szab. 1918-ban Budapesten, atyja üzletében. 1922-ben nyitotta meg vendéglőjét, amely rövid idő alatt a környék polgárainak találkozóhelye lett. Itt tartja összejöveteleit az „Összetartás" sportegylet. Neje: Glazer Lujza.

Blaschka János a „Kék flaskó" vendéglőse, Király ucca 110. Szül. Budapesten 1888-ban, szab. Münchenben 1906-ban. A külföld előkelő szállodáiban szerzett praxist (Nizza, St. Moritz, London stb.). 1911-ben önállósította magát, vendéglője 1728 óta áll fenn, egyike a főváros legtekintélyesebb üzemeinek. 12 alkalmazottat foglalkoztat. Tagja az Ipt. előljáróságának. A világháborúban 36 hónapot a fronton töltött. Kit.: Kétszer Br. vit. é., K. cs. K. stb.

Blockner Adolf vendéglője

Blockner Adolf, vendéglős, Kerepesi út 40. Budapesten 1885-ben született. A szakma tanulása után 1921-ben saját szorgalmából lett önálló. Magyaros konyhát tart és borait közvetlen a termelőktől szerzi. Nagy körültekintéssel vezeti üzemét és jó kiszolgálásáért, előzékenységéért szívesen látogatja a jobb közönség. Felesége: Engel Erzsébet.

Blockner Adolf vendéglője

Bognár István, vendéglős, Baross u. 28. Szül. 1882-ben. Szaktudását Szombathely és Budapest jobb éttermeiben és szállodáiban szerezte. 1913-ban saját erejéből önállósította magát.

Bokor Ferenc, vendéglős, Baross tér 13. Budapesten 1885-ben szül. A szakmát atyja üzemében sajátította el. Tanulmányait Német-, Francia- és Angolországban egészítette ki. 1913-ben lett önálló. Forgalmas, széles körben kedvelt vendéglőjének teendőit 24 tagú személyzet látja el. Az Ipt. előlj. tagja, tevékeny szerepe van a szakma mozgalmaiban.

Bolla János, vendéglős, Práter u. 34. Szül. Várföldön 1893-ban, szab. Szombathelyen 1910-ben. Bécs, Fiume és Budapest jó üzleteiben és 4 évig az Int. Waggon Lits-nél dolgozott. 1923-ban önállósította magát. Forgalmas vendéglőjében tartja a „Jó kakasok" asztaltársaság összejöveteleit. 20 hónapig volt a bukovinai és olasz fronton. Izletes ételeiről közismert konyháját neje: Vöglein Margit vezeti.

Bolla János

Brünner Karolin

Breitner János, vendéglős, Mester u. 52. Tel.: J. 410-23. Budapesten 1881-ben szül. 1898-ban szabadult fel atyja üzletében. 1906-ban lett önálló. Szakképzett vendéglős, akinek vendéglője ca 250—300 vendég befogadására alkalmas. 12—15 alkalmazottat tart. Volt iskolaszéki tag, ker. vál. tag. Mint törzsőrmester szolgált a háborúban, nagy ez., br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetést kapott.

Brünner Karolin, a „Szép Virághoz" címzett vendéglő tulajdonosa, Rózsa u. 36. Régi vendéglős családból származik és e szakmában nőtt fel. 1919 óta önálló üzlete van, amelyet nagy energiával és gonddal vezet. Pompás konyhája, zamatos borai nagy vonzerőt gyakorolnak.

Bulla Balázs, vendéglős, Aréna út 56. Szül. Hercegfalván 1895-ben. Elvégezte a pincemesteri tanfolyamot és önállósításáig (1912) szüleinél szerzett gyakorlatot. 250 vendég befogadására alkalmas üzletének teendőit 5 tagú személyzettel látja el. A világháborúban a repülőosztagnál teljesített szolgálatot.

Burger Gyula, vendéglős, Erzsébet tér 14. Szül. 1888-ban Felsőőrön. 1904-ben szab. Budapesten. Mint segéd Budapesten és Bécsben sajátította el tökéletesen szakmáját. 1920-ban lett önálló. Pincéje és konyhája elismertek. Vendégei főleg a jobb középosztály rétegeiből kerülnek ki. Neje: Szabó Anna.

Büki István, a „Magyar Csárda" tulajdonosa, Hermina út 63. 1885-ben szül. 1903-ban szab., 24 évig dolgozott a szakmában Fiumében az Európa szállóban, Temesváron és a Waggon Lits-nél. 1927-ben önállósította magát. Kéttermes üzeme és kerthelyisége befogadóképessége 160 személy. Konyhája, borai elsőrendűek.

Czugh Sándor, vendéglős, Veres Pálné ucca 22. Szül. 1885-ben Őrfalun, szab. Budapesten 1906-ban. Tekintélyes üzletekben praktizált önállósításáig. 1914-ig. Nagy hozzáértéssel vezetett vendéglőjében 40—50 vendéget tud egyszerre ellátni. A világháborúban a haditengerészetnél szolgált. Neje: Devecser Katalin.

Csapó Kálmánné, vendéglős, Major u. 5. Mostani üzletét 1901-ben alapította. Hideg konyhája és jó italai miatt a kiránduló szerényebb igényű közönség szívesen látogatja. Tagja az Ipt.-nek.

özv. Cseh Vincéné szül. Snepfenrieder Mária, vendéglős Zrinyi u. 1. Néhai férje 1907-ben alapította üzemét. Elhunyta után özvegye vette kezébe a vezetést, melyben nagy rátermettséget tanusít. A kb. 40 személy befogadására alkalmas helyiségben jóminőségű italokat mérnek.

néhai Cseh Vince

Csikós Lászlóné szül. Lukács Mária, Orczy út 28. Az 1911-ben alapított vendéglőt 1922 óta vezeti, férje, cs. h. nyugalmazott államrendőrségi felügyelő h. segítségével. Jól kezelt borai, kifogástalan konyhája széles körzetben tették népszerűvé. Helyiségeiben tartja összejöveteleit a „Jó fiúk" asztaltársaság.

Sepsizoltáni Czirják Emil, a „Székely góbé"-vendéglő tulajdonosa, Döbrentei tér 3. Szül. 1884-ben Homoródköhalmon. 1925 óta önálló, szakvizsgázott vendéglős. Elvégezte a pincemesteri tanfolyamot. Speciális székely konyhája miatt városszerte népszerű. A világháborúban mint főhadnagy teljesített szolgálatot. Kit.: Sign. Laudis. Neje: Siposs Margit.

Csorba József, vendéglős, Thököly út 80. Szül. 1892-ben, szab. 1911-ben Szik-

szón . Tíz éven át dolgozott Budapesten, Miskolcon és Fiuméban. 1921 óta önálló. Tevékeny részt vesz a szakma mozgalmaiban. Igazg. tagja az Orsz. Testületnek és kontárbiztos.

Csuti Zoltán, vendéglős, Mester u. 49. Szül. 1880-ban Szalafő községben, Budapesten gyakorolta a szakmát, amíg 1909-ben meg nem nyitotta önálló üzletét. 100 személy befogadására alkalmas vendéglőjének munkáját 2 alkalmazottal végzi el. Résztvett a világháborúban. Neje: Schneck Erzsébet.

Dankó Lajos vendéglője

Dankó Lajos, a „Jávorkert"-vendéglő tulajdonosa, Jávor u. 3. Szül. 1892-ben Lajosmizsén. 1921-ben alapította kedvelt vendéglőjét, amelyet a környék legjobb közönsége látogat. Helyiségeiben 250 vendéget tud egyszerre ellátni. A világháborúban töhb kitüntetést kapott. Neje: Hobajetz Erzsébet, hűséges munkatársa.

Démusz János vendéglője

Démusz János, az Ipt. alelnöke, a Nyugati p. u. vendéglőse, Teréz körút 47. Szül. 1880-ban Borosjenőn. Képesítését apja vendéglőjében szerezte meg. Hosszabb külföldi tanulmányútat tett, bejárta Európa minden államát. 1909 óta önálló vendéglőjében 60 tagú személyzetet foglalkoztat. Modern felszerelésű konyhája mintaképül szolgál. Alelnöke az Ipt.-nak, a Nagyvendéglős szakoszt. elnöke. Tagja számos társadalmi és jótékonysági alakulatnak. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Gyarmathy Mária.

Dénes Márton, a Continentál-szálló igazgatója, Dohány u. 42—44. Szül. 1880-ban Tornaalján. Miskolcon atyja üzletében sajátította el a szakmát. Olaszországban, Franciaországban és Belgiumban töltött tanulmányútja után 1907-ben lett önálló. A Continentál-szálló vezetését 1922-ben vette át. Az európai színvonalon álló, 40 személyt foglalkoztató szállodának 180 modern berendezésű szobája van.

Doffing Frigyes vendéglős, Csengery u. 1. Született 1875-ben Zsombolyán. Több elsőrendű szállodában és étteremben gyarapította szaktudását. Elegánsan berendezett 400—500 személy befogadására alkalmas étterme van. Kiváló magyar konyháját személyes felügyelete alatt tartja. 1915 végéig küzdött a háborúban. Nősült 1898-ban. 2 fia van, akik gimnáziumi tanulók.

Dobszay Imre, vendéglős, Egressi út 11. Szül. Szigetvárott 1887-ben, szab. Budapesten 1902-ben. Több előkelő üzletben (Weingruber, Modern kávéház stb.)

Dobszay Imre

Dominek Gyula

eltöltött gyakorló esztendők után 1921-ben nyitotta meg saját erejéből üzletét. Jelentős szerepet játszik a társadalmi életben, több előkelő egyesület tagja. A világháborúban hősies magatartásáért br. v. é., K. cs.-k., kor. ez. é. k. stb. kitüntetéseket kapott. Neje: Szabó Viktória.

Dominek Gyula, vendéglős, Eszterházy u. 18. Szül. 1883-ban Acsádon, szab. 1901-ben a soproni Magy. kir. szállóban. Hosszú időn át dolgozott mint főpincér a Metropol-kávéházban. Önálló, 2 szobás üzletét 1929-ben nyitotta meg. Tisztán kezelt jászberényi és földvári borai, valamint magyaros konyhája rövid idő alatt népszerűvé tették. A világháborúban orosz hadifogságba került. Neje: Schunda Vilma.

Dóra Lajos, vendéglős, Nefelejts u. 3. Szül. Kállón 1883-ban. A szakma alapos elsajátítása után 1918-ban nyitotta meg D. L. és neje Miknyik Zsófia cégen vendéglőjét, amelyet közös erővel fejleszte-

nek. 5 tagú személyzetet foglalkoztatnak. Most építi új szalóncsárdáját saját telkén.

Özv. Eggmann Jakabné, a „Szép Schweizi Nőhöz" c. vendéglő tulajdonosa, Szemlőhegy u. 14. Önállóan 1902 óta vezeti jelenlegi közkedvelt üzletét. Régi vendéglős családból származik és fiatal kora óta foglakozik a szakmával. A teendők ellátásában segítségére van fia. Kitűnő magyar konyhája közismert.

Dóra Lajos vendéglője

Endrényi Károly, vendéglős, Nánási u. 14—15. Szül. 1874-ben Adán. A szakmát atyja vendéglőjében és szállodájában sajátította el. Működött mint szállodai tisztviselő, üzletvezető az ország legelőkelőbb üzleteiben. 1903 óta önálló. Kirándulók körében nagy népszerűségnek örvendő vendéglőjében kb. 50 férőhely van. Neje: Szakarcz Margit.

özv. Eggmann Jakabné

Erber (A.) János

Erber (Antal) János, vendéglős, I., Jánoshegy. Szül. 1877-ben. A szakmát Gundel vendéglőjében sajátította el. A főváros előkelő éttermeiben szerzett gyakorlatot. Jelenlegi vendéglőjét, melyet atyja 1880 óta vezet, 1912-ben vette át. A nagyhírű, gyönyörű kilátást nyujtó vendéglője a főváros idegenforgalmának fontos tényezője. A világháborút végigküzdötte, mint rokkant szerelt le. Neje: Jerzsabek Teréz.

Élő József, vendéglős, Thököly út 4. Szül. Csornán 1875-ben, szab. 1888-ban Sopronban. Önállósításáig (1906) jobb éttermekben dolgozott. Magas színvonalra emelt étterme teendőit 21 főnyi személyzet látja el. Szakmájának egyik reprezentatív egyénisége. Az Ipt. elöljárósági tagja, a VII. ker. csoport elnöke.

Fekete János, vendéglős, Millenáris sporttelep. Szül. Ószőnyben 1892-ben, szab. Komáromban 1907-ben. A főváros legelőkelőbb kávéházaiban (Newyork, Adlon, Westend stb.) dolgozott. 1930-ban vette át mostani üzletét és minden igényt kielégítően rendezte be Italai és és ételei egyaránt kifogástalanok. A világháborúban 3 évet orosz hadifogságban töltött. Neje: Kocsi Júlia.

Fényes György, a „Kék hordó" vendéglőse, Városliget, Mutatványos tér 16. Szül. 1892-ben Budapesten. 1925-ben vette át mostani üzletét. Sikeresen letette a mestervizsgát. A világháborút mint főhadnagy harcolta végig. Kit.: nagy ez., kis ez., kétszer seb. érem stb. Tagja számos előkelő társadalmi és politikai egyesületnek. Neje: Oberczián Gizella.

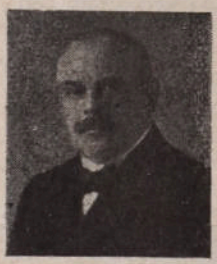
Fényes György vendéglője

Fischer Jakab, a Magy. Keresk. Utazók Egy. székházának vendéglőse, Jókai u. 4. Szül Budapesten 1881-ben. A szakmát apósa üzletében sajátította el. 1920-ban átvette a Lipótvárosi Demokrata Kör vendéglőjét, 8 év óta bérli jelenlegi helyiségeit. Tökéletes konyhája, jó italai és kifogástalan kiszolgálása, közkedveltté tették. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: Br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Wassermann Katalin. Fiai: Károly és László érettségit tettek s ma a szakmát folytatják.

Fischle Vilmos, vendéglős, Országház ucca 17. Szül. Budapesten 1858-ban, szab. 1876-ban a Vadászkürt szállóban. Előkelő éttermekben és a D. D. S. G. hajóin szerzett gyakorlatot. Üzletét 1888-ban alapította. Egyike a főváros legtekintélyesebb régi vendéglőseinek. Díszelnöke a Belügyminiszt. Altisztek Egy.-nek. Neje: Butschek Irma. János

fia, aki volt műegyetemi hallgató, segédkezik az üzlet vezetésében.

Fixl Alajos, vendéglős, Dohány u. 82. Szül. 1871-ben Németkeresztesen, szab. 1888-ban Szombathelyen Gábriel Jánosnál. 7 évig volt segéd, majd Frischaufnál pincemester. 1895-ben lett önálló. Üzletében kitűnő badacsonyi, nyársapáti és eszterházi borokat és elsőrangú sört mér ki. Izletes konyhája a legkényesebb igényeknek is megfelel. A konyhát neje: szül. Gábriel Teréz vezeti. Fixl, aki kitűnően ért a borkezeléshez, tb. tagja a pincemesterek orsz. szövetségének, a Fixl asztaltársaság főpénztárosa. Lajos fia, mint hadnagy küzdött az orosz és olasz fronton. Br. v. é. és K. cs. k. kitüntetése van. Fiai: Lajos, Ferenc és János.

Fischle Vilmos

Fixl Alajos és neje

Flesser József, vendéglős, Szentendrei u. 52. (Saját ház.) Régi bortermelő és vendéglős családból szrmazik, aki a szakmát atyja vendéglőjében sajátította el. Egyike a főváros legrégibb szakembereinek. 1901 óta önálló. Saját termelésű borait méri, ízletes magyar konyháját felesége: Lesch Magdolna vezeti, aki szintén régi bortermelő családból származik.

Foltik János, vendéglős, Soroksári út 41. Szül. 1877-ben Aszódon. Eredetileg a húsipari szakmát tanulta ki. 1911-ben lett önálló. Ősrégi vendéglős és mészáros családból származik. Nős.

Forst István, Gellérthegy, a „Búsuló juhászhoz" c. vendéglő tuljadonosa. 26 esztendő óta foglalkozik a szakmával, 20 év óta vezeti mostani üzletét, amely hírneves, régi, remek kiállítású, hegyvidéki kirándulóhely.

Özv. Fray Lőrincné szül. Berecz Borbála, vendéglős, Lágymányosi Alsó Dunasor. Szül. Pápán. Közkedvelt halászcsárdáját 1909-ben alapította. Izletes magyar főztjéért és tisztán kezelt italaiért a vendéglőt messzi vidékről fölkeresik.

Frindt Ferenc, vendéglős, Szentendrei út 76. 1885-ben Budapesten született. Szakmáját atyjánál tanulta, majd Bécs, Budapest és több fürdőhelyen képezte tovább magát. 1912 óta önálló. Éttermei, kerthelyisége szívesen látogatott a jó közönség részéről. Résztvett a világháborúban, több kitüntetése van. Felesége: Tepli Gizella.

Ifj. Füry József, vendéglős, Sajó u. 2. Szül. 1901-ben, szab. 1922-ben Budapesten atyja üzletében, ahol önállósításáig, 1926-ig dolgozott. Kiválóan kezelt alföldi borai és jó konyhája széles körben népszerűvé tették vendéglőjét. Neje: Stemmer Margit, személyesen látja el a konyhát.

Galló Lőrincné, vendéglős, Szentlászló út 124. Szül. 1887-ben Tatatóvárosban. Üzletét 1908 óta vezeti. Jóminőségű, közvetlen a termelőtől beszerzett asztali borai miatt a vendéglő kedvelt találkozó helye a környékbelieknek.

Gaál Zsigmond, vendéglős, Erzsébettér 7. Viszakon 1883-ban született, 1902-ben Zalalövőn szabadult fel. Olasz-, Francia-, Németországban, Angliában és hazánkban dolgozott, több nyelvet elsajátított. Üzletét, melyben kitűnő borokat, söröket és ízletes ételeket szolgál ki, 1927-ben alapította. Az orosz fronton harcolt mint tiszthelyettes, megsebesült. Kit.: I. és II. o., br. v. é, seb. é., K. cs.-k. Szakmáját atyjánál tanulta, majd Bécsben, Budapesten és több fürdőhelyen képezte tovább magát 1912 óta önálló. Éttermei, kerthelyisége szívesen látogatott.

Grill Lajosné, szül. Raposa Margit, vendéglős, Telefon 411—62. Akáczfa u. 12. Hidashollóson született, 24 éve önálló vendéglős. 4 alkalmazottat tart, a Hotel Bellevue, az F. T. C. sporttelep, a Stefánia és Corso éttermek volt bérlője. Modern, elegánsan berendezett étterme van, 200 személyre berendezve. Magyar és francia konyhát vezet. Éjjel-nappal nyitva. Kizárólag elite közönség látogatja. A művészkörök kedvelt találkozó helye.

Gigler István, vendéglős, Kiskorona u. 18. (Saját ház.) Szül. 1860-ban Budapesten. 1908-ban nyitott önálló vendéglőt. 1911 óta mai helyén működik. Vendéglőjében több asztaltársaság tartja összejövetelét. Az üzemi munkát a család tagjai látják el. Neje: Schlosser Teréz.

Özv. Gittinger Istvánné, vendéglős, Majláth u 42. (Saját ház.) Régi bormérő családból származik. Néhai férje halála óta (1915) nagy agilitással és hozzáértéssel vezeti népszerű üzletét.

amelyben saját termelésű borait méri ki. Az óbudai „Jó barát" asztalt. védnöknője.

Grecsák Róbert, a Déli vasút étterem vendéglőse. Szül. Versecen 1868-ban. 1882-ben mint szakács Temesváron szab. 1904-ben Karánsebesen lett önálló, jelenlegi üzletét 1922 óta vezeti. Tekintélyes szakember. Magyar és francia konyhája a legkényesebb igényeket is kielégíti. 1886 óta nős.

özv. Gittinger Istvánné Gröschl József

Gröschl József, vendéglős, Izabella u. 68. Szül. Budapesten 1869-ban. A szakmát atyja üzletében tanulta, amelyet 1925 óta önállóan vezet. Saját szüretelésű borát méri. Jóhírű konyhája miatt a környék jó közönsége látogatja. Elvégezte a felső keresk. iskolát. A háborút mint hadapr. őrmester harcolta végig. Neje: Pentz Ilona.

György Viktor, a Continentál étterem bérlője, Dohány u. 42—44. Miskolcon 1900-ban szül., tanulóidejét ugyanott töltötte. Dolgozott Bécs, Nagykanizsa és Budapest előkelő éttermeiben. Jelenlegi üzletét 1925 óta vezeti. Előkelő éttermének a nemzetközi idegenforgalomban is súlya van. 16 főnyi személyzete látja el a teendőket. Elvégezte a jogot. Üzemét világvárosi színvonalon tartja.

Özv. Gyürü Kálmánné szül. Horváth Mária, Fehérvári út 21. Férje halála után, 1922-ben vette át a 30 éves múltra visszatekintő vendéglőt. A 3 helyiségből álló, 50 férőhelyes üzletet a jobb polgári osztály tagjai látogatják. Magyaros konyhája, tisztán kezelt borai tették népszerűvé.

Goldmann József, az Imperial étterem és buffet rt. ügyvezető igazgatója, Rákóczi út.

Gibiser János, vendéglős, Sólyom u. 17. Szül. 1897-ben Rábakeresztúron, szab. 1913-ban Németujváron. Mint éthordó és fizető a Lipótvárosi Társaskörben, Schükk étteremben stb. dolgozott. 1926 óta önálló, 3 alkalmazottat foglalkoztat. A háborúban mint őrmester frontszolgálatot teljesített. Kit.: Br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Schück Teréz.

Hévizy Ferenc, vendéglős, Petőfi tér, Viadukt 7—8. Szül. 1883-ban, szab. 1904-ben Makón. 3 kereskedelmit végzett. Szabadkán, Zomborban, Szegeden, Pozsonyban stb. dolgozott részben mint főpincér, mint üzletvezető és társtulajdonos. Mielőtt 1921-ben budapesti vendéglőjét megnyitotta, Erdélyben 15 éven át volt társas üzlete. Az aradi Pincér Egyletnek volt titkára. Résztvett a világháborúban, mint számvivő altiszt szerelt le. Neje: Molnár Erzsébet, 4 gyermekük van.

Gibiser János vendéglője

Hoffer Ferenc, vendéglős, Nürnberg u. 23. Szül. 1883-ban Bükkösdön, szab. Pécsett 1898-ban. Dolgozott mint éthordó és fizető Kassán, Debrecenben, a Margitszigeten stb. 1907-ben alapított vendéglőjében közvetlen a termelőtől vásárolt borokat mér. Alapító elnöke a Vendéglősök és Kocsmárosok Temetk. Egyl.-nek stb. Résztvett a világháborúban. Neje Hánd Anna.

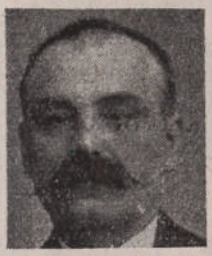

Hoffer Ferenc vendéglője

Haramia Tamás, vendéglős, Telep u. 33. Szül. 1879-ben. Tizennégy éven keresztül gyakorolta iparát. 1907-ben lett önálló. Úgy az ipari, mint a társadalmi életben jelentős szerepet játszik. Főpénztárosa a „Buzogány" asztaltársaságnak. Iskolaszéki tag, tagja a Zuglói Kaszinónak stb. 36 havi frontszolgálat után mint szakaszvezető szerelt le. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k.

Haszmann Ferenc, vendéglős, Kórház u. 21. Szül. 1888-ban, szab. atyjánál 1903-ban. 1912 óta vezeti saját házában vendéglőjét, amelynek éttermét és kerthelyiségeit a környék jobb polgári osztálya látogatja. A világháborúban kis ez., háromszor br. v. é., K. cs.-k. és seb. é.-mel tüntették ki. Neje: Lindmayer Terézia.

Havas József, a „Régi Szederfa" vendéglőse, Hadnagy u. 23. Szül. 1895-ben Budapesten, szab. 1912-ben a „Vadászkürt"-szállóban. Budapest és Bécs előkelő vendéglőiben szerzett gyakorlatot. 1926-ban vette át közismert, népszerű üzletét. Végigküzdötte a világháborút. Régi, közismert vendéglős család sarja.

Heiek Ferenc

Holub Rezső

Heiek Ferenc, vendéglős, Dugonits ucca 6. (Saját ház.) Szül. 1898-ban Budapesten. A szakmát atyja, néhai H. Józsefnél sajátította el. Az 1893. év óta fennálló, saját termésű borait mérő üzletet 1920-ban vette át. A családnak Örkényben saját modern szőlőgazdasága van. A konyha teendőit édesanyja látja el. Résztvett a világháborúban. Kit.: Kis ez., br. v. é. stb., József bátyja, aki fővárosi mérnök volt, a háborúban hősi halált halt.

Hohl Sebő, vendéglős, II., Döbrentei tér 2. Sz. 1873-ban Budakalászon és szüleinél tanulta a vendéglősséget, kik onnan 1880-ban Óbudára jöttek át és itt nyitottak üzletet. 1903-ban önállósította magát a IX., Gyep uccában, ahol 6½ évig volt üzlete, majd a Ranolder és aztán a Mester uccában vett át vendéglőt és a mostani üzletébe 1929-ben költözött át. A világháborúban 1914-től 1918-ig vett részt, mint szolgálatvezető őrmester s a vaskeresztet koronával és a Károly csapatkeresztet kapta vitézsége jutalmául. 1903-ban vette nőül Turner Máriát.

Hock Pál Zoltán, vasúti vendéglős, kelenföldi pályaudvar. Szül. 1880-ban. Szolnok és a főváros előkelő üzleteiben szerzett szakbeli gyakorlatot. A vendéglő vezetését 1919-ben vette át. 15 főnyi személyzete látja el a munkát. Izletes konyhája és kitűnő italai tették népszerűvé.

Holub Rezső, vendéglős, Kúria u. 2. Telefon: 832-46 és 834-09. Szül. 1881-ben, szab. 1896-ban. Gyakorló éveit Ausztria és Németország nagyobb városaiban és Budapesten töltötte. Szakképzett vendéglős, aki a szakma elsői közé tartozik. Az Orsz. Kaszinóban 10 évet töltött, majd a Nemzeti Kaszinó és Park Klub éttermeit bírta. Utóbbi most is az övé. Az Ipt. volt alelnöke, most vál. tagja. Az adóközösség és a nyugdíj egyes. alelnöke.

Hörnyéky Ferenc

Hörnyéky Ferenc, vendéglős, Honvéd u. 42. Szül. 1881-ben Szakállon, szab. 1899-ben nagybátyjánál a „Rémi"-szállóban. Önállósítása előtt előkelő üzletekben dolgozott. 1921-ben borkereskedést nyitott, 1923 óta önálló vendéglős. Népszerű vendéglőjében tartja összejöveteleit a „Nem, nem, soha!" asztaltárs. Résztvett a világháborúban. Kit.: Br. v. é., K. cs.-k., seb. é. stb. Neje: Kmett Júlia.

Illés Pál, vendéglős, Kerepesi út 146. Szül. Bácstopolyán 1879-ben, szab. Szegeden a Kass-szállóban 1892-ben. Előkelő éttermekben eltöltött gyakorlat után 1919-ben átvette a „Zöldike"-vendéglőt. Választékos étlapja, nemes fajborai biztosítják a 200 vendég befogadására alkalmas helyiség látogatottságát. Résztvett a világháborúban. Neje: Kovács Erzsébet.

Szávoly Izsák Mihály, vendéglős, Baross u. 38. Szül. 1866-ban Szentjobbon. Eredetileg a hentes szakmát tanulta. 1897-ben Dunavecsén nyitott vendéglőt, jelenlegi üzletét 1902 óta vezeti. Közvetlenül termelőktől vásárolt borai széles körben népszerűvé tették vendéglőjét. Részvett a világháborúban. Neje: Tóth Mária.

Özv. Jajczay Istvánné, vendéglő, Kerepesi út 1. Néhai férje a vendéglőt

1903-ban alapította és azt 1928 óta özvegyi jogon nagy hozzáértéssel és erélyel vezeti. Kőbányán saját pincészete van. Fia, István, segédkezik az üzlet vezetésében.

néhai Jajczay István

Jankovits Aladár, Üllői út 129, az FTC vendéglőse. Szül. 1879-ben Tiszabő községben. Szakképzettségét Németországban, Ausztriában, Oroszországban és Esztországban szerezte meg. Mostani üzletét 1925-ben vette át. A versenypálya tribünjének ellátására alkalmilag 300 kisegítőt tart. A szakma elsajátítása előtt keresk. isk. érettségit tett. Az Ipt. előlj. tagja. Számos előkelő társadalmi egyesület vezetőségében vesz részt. A világháborúban orosz hadifogoly volt.

Jankovits Aladár Jajczay Nándor

Jellinek Sándor, vendéglős, Thököly út 101. Szül. 1898-ban Újpesten, szab. 1920-ban Budapesten atyja üzletében, ahol önállósításáig (1927) tovább dolgozott. Háromszobás üzlete és kerthelyisége 150 személy befogadására alkalmas. 2 tagú személyzetet tart. A világháborúban katonai szolgálatot teljesitett.

Özv. Jenkó Ferencné szül. Rácz Karolina, a „Kis fészek" vendéglőse, Diósárok u. 4. Néhai férje 1913-ban bekövetkezett halála óta vezeti Gyula fia segítségével a népszerű üzletet. Helyiségeiben tartja összejöveteleit a „Saskör", a „Budai Kath. Kör", a „Keztyüsök Egyesülete" stb.

Joó Béláné szül. Klein Hermin, a Reklám-szálló tulajdonosa, Paulay Ede u. 31. Tel. Aut. 114-43. A szakmát szüleinél sajátította el. 1895 óta önálló. 1915 óta vezeti 28 szobás szállodáját. Férje segíti a munkában. Tagja az Ipartestületnek. Férje végigküzdötte a világháborút.

Juhász János, vendéglős, Gizella út 14. Szül. 1868-ban Bérmonostoron. 1910 óta foglalkozik a szakmával. Elismerten szakképzett borkezelő. Jó alföldi borai és feleségének, szül. Truba Máriának jó magyaros főzte vonzzák vendéglőjébe a közönséget.

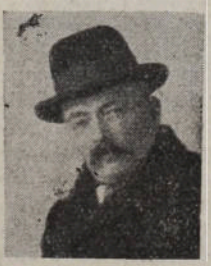

Jellinek Sándor Juhász János

Jurák Mihály, vendéglős, Mészáros u. 20. (Saját ház.) 1892-ben Ruttkán szabadult, a Felvidék nagy üzleteiben és a fővárosban gyakorolta a szakmát. Saját erejéből 1904-ben önállósította magát; jelenlegi vendéglőjét 1913 óta vezeti jó konyhája és kifogástalan borai nagyszámú közönséget vonzanak. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Dorcsy Mária.

Jurák Mihály Kaiser Ádám

Kaiser Ádám, vendéglős, Zugligeti út 20. 1875-ben Zsámbékon szül., 1906-ban önállósította magát, szakvizsgázott vendéglős. Körülbelül 200 személy befogadására alkalmas nyári vendéglője a jobb közönség találkozóhelye. Veje: Heinrich Ferenc segítségére van az üzlet vezetésében, úgyszintén felesége: Görög Teréz is.

Kappel János, vendéglős, Trencsényi u. 20. Rohoncon 1858-ban született és Kőszegen 1873-ban szab. fel. Vendéglőjét 1880-ban nyitotta meg saját házában, hol saját termésű borai kerülnek kimérésre. Kitűnő konyhája révén kedvenc találkozóhelye a kirándulóknak. Szép étterme, nagy kerthelyisége kb. 200 személy befogadására alkalmas. Résztvett a világháborúban.

Kappel János

Kaiser János, vendéglős, Teleki tér 8. Szül. Budapesten 1885-ben. Az Orsz. Kaszinó konyhájában tanulta a szakácsságot, 1902-ben szabadult. Több előkelő étteremben praktizált. Jelenlegi üzletét 1927-ben vette át. Tágas helyiségeiben 200 vendéget tud egyszerre kiszolgálni. Kitünő konyhájáért a környék legjobb közönsége látogatja. A világháborúban mint őrmester vett részt. Neje: Weinlich Anna.

Kaltner Antalné szül. Láng Teréz, vendéglős és étterem tulajdonos, Pillangó u. 14. Régi vendéglős család sarja. 1914 óta önálló. Első üzlete az Aggteleky uccában volt. Mai üzletét 1928 óta bírja. Kedves kerthelyisége kedvelt találkozóhelye a szórakozni vágyóknak. Férje végigharcolta a háborút.

Kappeller Mihály, vendéglős, Szabadság tér 5. Szül. 1870-ben Hidason, u. ott szab. 1898-ban. 8 évi segédi működése alatt Budapest, Bécs, München, Abbázia és Alexandria üzemeiben tett szert rendkívüli tapasztalatokra és szakképzettségre. 1906-ban lett önálló. 5 tagú személyzettel szolgálja fel elsőrendű borait és izletes ételeit. Az Ipt. V. ker. oszt. vál. elnöke, azonkívül több társadalmi egyesület vezetőségi tagja. A világháborúban résztvett. Neje: Haivalt Mária.

Kaufmann Lajos, vendéglős, Thököly út 12. Szül. 1877-ben Kisbéren, szab. 1894-ben Győrszentmártonban. Bécs, Newyork, Chikago, Buffalo városokban fejlesztette szaktudását. 1907-ben önállósította magát. 100 férőhelyes vendéglőjének munkáját 2 alkalmazottal végzi el. A világháborúban hősiességét nagy ez., kis ez., br. v. é. stb. kitüntetésekkel honorálták. Mint őrmester szerelt le. Neje: Krausz Fanny.

Keserü András, vendéglős, Wesselényi u. 63. Szül. Szilágynagyfaluban 1885-ben. Mostani éttermét 1920-ban alapította és nagy szorgalmával, kitünő konyhájával és italaival népszerüvé tette. Tagja az „Erdélyi Menekültek Egy."-nek, a „Rákóczi Ferenc" társaságnak. A világháborúban orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Narancsik Mária, lelke az üzletnek.

Kaiser János

Keserü András

Kizelka Ferenc, korcsmáros, a Kincsem borozó tulajdonosa, Hungária körút 241. Szül. Budapesten 1884-ben, anyja üzemében szerzett gyakorlatot. 1928-ban lett önálló. A termelőktől vett kitünő borokat méri ki. A Kincsem sportegylet főpénztárosa. Neje: Spanyol Mária.

Kizelka Ferenc

Klein Sámuel, vendéglős, Örömvölgy u. 11. (Saját ház.) Szül. Bárcán 1857-ben. A szakmát Kassán sajátította el. 1882-ben Budapesten a Baross uccában nyitott vendéglőt; mostani üzletét 18[illegible]7-ben alapította és személyesen 1917 óta

vezeti. Termelőktől vásárolt kifogástalan borai biztosítják a közkedvelt vendéglő jó hírnevét. Neje: Goldberger Regina.

Klein Sámuel

Klein Sámuelné

Klemencz Frigyes, vendéglős, Népszínház ucca 30. Szül. Újverbászon 1884-ben, szab. Kaposvárt 1899-ben. A főváros előkelő üzleteiben (Royal, Continental, Nemzeti Casino stb.) szerzett részben mint főpincér tökéletes praxist. 1908-ban lett önálló, jelenlegi üzletét 1929 óta vezeti. 1904-ben vezetője volt a pincér mozgalmaknak. Tagja a Földrajzi Társ.-nak. A világháborúban hősiességét kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k.-tel honorálták. Neje: Ranits Amália.

Klopfer Hermann, vendéglős, Szondi ucca 57. Szül. 1868-ban Telek községben, 1885-ben Győrött szab., 1904-ben megnyitott vendéglőjét nagy szakértelemmel vezeti. Helyiségeiben 60 személyt tud egyszerre kiszolgálni. Résztvett a világháborúban. Neje: Birmann Fanni.

Koch Istvánné szül. Fuchs Józsa, vendéglős, II. Margit körút 89. Szül. Budapesten 1884-ben. Atyja, Fuchs János, régi halász család kiváló tagja volt és férje, Koch István, Hessmannál, Dellynél és több más előkelő helyen szolgált, mint főpincér. Az üzletet 1912 óta vezeti és kitűnő konyhája, tisztán kezelt, legjobb minőségű borai és sörei miatt a budai intelligencia kedvelt látogatóhelye. A Polgári sörfőzdének is főraktára. Egy fia és egy leánya van, az előbbit maga mellett tartja és személyesen tanítja be az üzletbe.

Komka János, vendéglős, Murányi u. 42., Szül. 1881-ben, szab. 1899-ben Kisbéren. Önállósítása előtt Budapest, Eger és Győr nagy üzemeiben dolgozott. Jóhírű polgári vendéglőjében 30—40 férőhely van. Több asztaltársaság találkozóhelye. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Bnecskó Zsuzsanna.

Korda Henrik, a „Próféta" vendéglő tulajdonosa, Kápolna u. 1. Szül. 1861-ben Nagyváradon, ugyanott szab. 1882-ben. Arad, Temesvár, Miskolc és Kassa nagy üzleteiben gyakorolta a szakmát. A 120 személyre berendezett, kedvelt vendéglőt 1895-ben alapította. Elöljárósági tagja volt a testületnek. Neje: Neumann Mária.

Komka János

Korda Henrik

Korl Antal, vendéglős, Sárkány u. 12/B. (Saját ház.) Szül. 1895-ben Budapesten. 1920-ban szab. atyja, István, 1897-ben alapított üzletében, amelyet 1928-ban vett át. Atyja alapító tagja és pénztárosa volt a „Jó barátok" asztaltársaságának. A 150 férőhelyes, tisztán kezelt italairól és jó főztjéről nevezetes vendéglőt a jó polgári osztály tagjai látogatják. Résztvett a világháborúban, orosz hadifogságban is volt. Neje: Koffler Anna, régi vendéglős családból származik.

özv. Kormány Ferencné

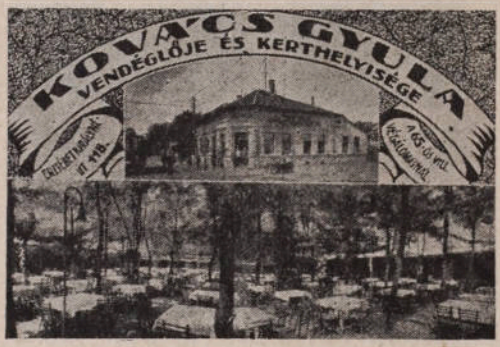
Kotz György

Özv. Kormány Ferencné, vendéglős, Kerepesi út 24. Szül. 1881-ben Budapesten. Özvegyi jogon vezeti 1929 óta néhai férje által 1912-ben alapított vendéglőt. 4 főnyi személyzetet tart. Tagja az Ipt.-nek, a „Jó szív" asztaltársaság pénztárosa. Személyesen készített izletes és magyaros ételei nagy körzetben népszerűvé tették.

Kossák András, vendéglős, Erkel u. 4. Szül. Vojnikris községben 1876-ban, szab. 1893-ban Zágrábban. Önállósítása előtt Graz, Muraszombat és Budapest üzleteiben dolgozott. Vendéglőjét 1910

óta vezeti. Nemes borai, izletes konyhája közismert. Neje: Buchmesser Teréz.

Kotz György, vendéglős, Nádor ucca 24. szám. Telefon: 220—37. Született 1891-ben Sámfalván, 1908-ban szabadult fel Budapesten. Németországban segédeskedett, a világháború megszakításával egészen 1928-ban történt önállósításáig. Konyhája egyike a legjobbaknak. Két szobáján kívül 40 személyes nyári terasz is a közönség szolgálatára áll. Nős.

Kovács Gyula

Kovács Gyula, vendéglős, Erzsébet királyné út 118. Szül. Győrszentiványon 1887-ben, szab. Győrben 1900-ban Német Józsefnél. 12 éven keresztül Budapest nagy kávéházaiban dolgozott. 1912-ben vette át vendéglőjét, amelynek munkáit 9 főnyi személyzettel látja el. Étterme fővárosszerte híres halételeiről és jó borairól.

Kovács János, Br. Eötvös u. 54. „Az öreg Normafához" c. vendéglő tulajdonosa. Szül. 1885-ben Rábakatonán. Mostani saját házában levő vendéglőjét 1908-ban alapította. Jó konyhája, szép kerthelyisége és gyönyörű kilátása miatt egyike a környék legnépszerűbb vendéglőinek. Neje: Juhász Erzsébet.

Kovács Miklós, vendéglős, Ecseri út 2. Szül. Versegen 1878-ban. Önálló üzletének megnyitása előtt az államrendőrség étkezdéjének üzemvezetője volt. 4 szobás, kerthelyiséges helyiségeiben 300 személyt tud egyszerre kiszolgálni. Számvizsgálója a helyiségeiben székelő M. O. V. Sz.-nek. 27 évet töltött az államrendőrség szolgálatában. Neje: Bottka Teréz.

Kovacsevics Milos, vendéglős, Rákóczi út 29. Szül. 1888-ban Budapesten. 1920 óta foglalkozik a vendéglős iparral. Előzőleg a fővárosi államrendőrség kiváló detektív-főfelügyelője volt. Nyugdíjaztatása után a családi tradiciók vitték a szakmára, dédapja is, nagyapja is vendéglősök voltak. Üzlete egyike a főváros legkedveltebb szórakozóhelyeinek. Kitünő konyhája közismert. 50 tagú személyzetet foglalkoztat. Neje: Einfall Karola, tekintélyes vendéglős családból származik.

Kovalszky Kálmán, vendéglős, József körút 65. Szül. Szepesolaszin 1879-ben, szab. Budapesten 1895-ben. A főváros legtekintélyesebb üzleteiben dolgozott. (Angol királyné, Hungária, Ehm Jánosnál mint fizető stb.) 1908 óta önálló. Hosszabb időn át bérelte Kispesten a Korona-szálló és éttermet. Jelenlegi üzletét 1926-ban alapította. A legjobb közönség látogatja, a katonatisztek rendes találkozó helye. Az Ipt. elöljárósági tagja, a Kispesti Ipt.-nek v. elnöke, a Bp-i Száll. Egy.-nek v. igazgatója stb. A világháborúban kis ez. v. é., K. cs.-k. stb. kit. nyert. Neje: Vadász Matild.

Kunovszky Géza, vendéglős, Kecskeméti u. 4. Budapesten 1889-ben szül., 1907-ben szab. fel atyjánál, kinek üzletében gyakorló éveit is töltötte. 1926-ban lett önálló. Vendéglője 80 személy befogadására alkalmas. Elsőrendű magyar konyhája és jó fajborai vonzzák a közönséget. Az ipt. előlj tagja.

Kurz János, a Keleti pu. vendéglőse. Szül. 1884-ben Felsölövőn; 1900-ban Pécsett a Nádor szállóban szab. Hosszú ideig dolgozott a Pannonia szállóban. 1911 óta önálló. Konyhája az átutazó nemzetközi közönség legkényesebb igényeit is kielégíti. A szakmában vezető szerepet visz. Elöljárósági tagja az Ipt.-nek, tagja a tanoncvizsg. biz.-nak.

Kovács Gyula

Lauffer Vilmos

Lauffer Vilmos, vendéglős és kávés, Állatkerti u. 8. Budapesten 1869-ben szül. a „Régi zenélő óra" közismert vendéglőjében szabadult és 15 éven keresztül Németország és Ausztria jobb éttermeiben dolgozott. Kitünő konyhája, jó borai vonzzák a jobb közönséget. Résztvett a világháborúban. Neje: Feitner Lujza, résztvesz az üzlet vezetésében.

Lebhardt Ferenc, vendéglős, Szépvölgyi út 53 (saját ház). Szül. Budapesten 1894-ben, szab. Budapesten 1916-ban atyja L. Károly vendéglőjében, ahol önállósításáig, 1922-ig tovább dolgozott. 1922-ben nyitotta meg nagy kerthelyiséggel bíró üzletét. 1915-től végigküzdötte a világháborút, volt olasz hadifogságban is. Kit.: kis ez., br. v. é., K. cs.-k., stb. Neje: Ulicska Katalin. Ősrégi vendéglős család. Őseik Mária Terézia idején telepedtek le Ujlakon mint bormérők és azóta folytatják már 7-ik nemzedéken keresztül a szakmát.

özv. Lebhardt Károlyné, szül. Gruber Erzsébet, a Budai strand vendéglőse. Férjének, aki csak úgy mint ő, régi vendéglős család sarja, 1910-ben bekövetkezett halála óta vezeti az üzletet. 8 alkalmazottal látja el az élénk forgalmat. Tagja több jótékony és társadalmi egyesületnek.

Lehel Ádám, vendéglős, Aréna út 68. Szül. 1874-ben, szab. 1892-ben. Önállósítása (1918) előtt Baja, Késmárk és Budapest üzleteiben dolgozott. Vendéglőjében 7 tagú személyzetnek ad munkát. Jól felszerelt helyiségeiben 200 vendég talál helyet. A világháború alatt a csendőrségnél teljesített szolgálatot. Neje: Wieser Emilia.

Leimeter György, vendéglős, Kálvária u. 14. Szül. Budapesten 1900-ban. Régi vendéglős családból származik. Mai vendéglőjét 1874-ben nagyatyja Schuster András alapította, ő atyjától L. Istvántól 1927-ben vette át. Egyike a Józsefváros legrégibb üzletének Helyiségeiben tartja összejövetelét a Budapesti Józsefvárosi Szőllőművesek Temetk. Egy.", amely 1811-ben alakult. Neje: Friesz Anna.

Lohonya Elek, vendéglős, Maros u. 31. Szül. Aranyos községben 1889-ben. A szakmát anyósa vendéglőjében sajátította el. 1928-ban nyitotta meg mostani vendéglőjét, amelyet a jó középosztály tagjai látogatnak. Régi, tekintélyes iparos családból származik. Neje: Borkovits Janka.

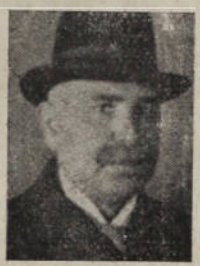
Lulik Ferencné, vendéglős, VII., Dohány u. 81. Született Székesfehérváron 1879-ben. A szakmában 1908 óta önálló. Vasuti vendéglője volt Székesfehérváron. Üzemében családja tagjai is résztvesznek. 3 gyermeke van. Üzemében van az „István" és a „Turul" asztaltársaság.

Löw Károly Zakariás, vendéglős, Szondi u. 82. Szül Tiszafüreden 1870-ben, szab. Hatvanban 1887-ben. Vendéglőjének megnyitása előtt a főváros üzleteiben dolgozott. A világháborúban hadi érdemkereszttel lett kitüntetve a vitézségi szalagon. Neje: Remer Mária.

Lukács Antal, vendéglős, Rákóczi út 55. Szül. 1901-ben, szab. 1920-ban Pesterzsébeten. Kellő gyakorlat után 1929-ben lett önálló. 5 teremből álló városszerte kedvelt üzemében 200 férőhely van. A teendőket 12 tagú személyzet látja el. Nála tartja összejöveteleit a Középmagyarországi Football Bírák Köre." Neje: Mühlbacher Mária személyesen ügyel fel az ízletes és választékos konyhára.

Lohonya Elek

Lőw Károly

Lutz Károly vendéglős, Budafoki út 29. Szül. 1881-ben Budapesten. A szakmát a szülei házban sajátította el. Vendéglője 1885-ben alapíttatott. Kitünő balatoni és alföldi borokat mér. Vendéglőjében több népes asztaltársaság tartja összejöveteleit. Neje: Krausz Gizella vezeti a jóhírű konyhát.

Mark György vendéglője

Mark György, vendéglős, Kisfaludy köz 4. „Corvin Mátyás" vendéglő. Bán községben 1877-ben született, 13 éves kora óta van a szakmában. Gundelnél, Drexlernél, Weingrubernél stb. töltötte gyakorló éveit. 1920-ban lett önálló. Kitünő konyhája és elsőrendű italai közismertek. Résztvett a világháborúban. Kit.: kis ez., br. v. é., K. cs.-k.

özv. Makra Mihályné szül. Tóth Etel, Déri u. 4. „Makrapipa" c. vendéglőjét 1907-ben néhai férje alapította s ő azt özvegyi jogon folytatja. 100 személy befogadására alkalmas helyiségében elsőrendű magyar borokat és sört mér ki.

Mann Gyula, vendéglős, Béke u. 7. 1891-ben szül. Budapesten, szab. Budán. 1920-ban lett önálló. Üzeme 500 személy befogadására alkalmas 2 terem és nagy kerthelyiségből áll, ahol alföldi borokat és kitünő sört mér ki. A 32. közös gy. ezr.-ben 50 hónapig küzdött a világháborúban. Nősült 1916-ban, feleségül véve Lozsek Annát. 4 gyermeke van: László, Jenő, Jolán és Béla.

özv. Makra Mihályné vendéglője

Mayer Pál, vendéglős, II., Pálffy tér 4. Született 1881-ben Miklóshalmán, mint tanuló Pozsonyban, a Palugyay-féle Zöldfa-szállodában dolgozott és ott is szabadult fel, ahol 11 évig szervirozott. 2 évig vezette a Lipik-i kurszalont, majd a siófoki Hullám szállodának, aztán a budapesti Erzsébet királyné szállodának és 1 évig a Symbolicus nagypáholynak volt főpincére. 1912-ben önállósította magát és itt a Balaton melletti 18 hold szőlőjén termelt saját borai, valamint más nemesfajú borok és a legjobb sörök és kiváló házias kosztnak kiszolgálásával előkelő üzletét szívesen látogatott és kedvelt hellyé tette. A világháborúban 3 évig teljesített frontszolgálatot. Nősült 1922-ben, feleségül véve Polifka Annát.

Meixner Antal

Mészáros József

Márkus Józsefné szül. Soós Jusztina, vendéglős, Visegrádi u. 39. Már a szülői házban szerzett a szakmában gyakorlatot. 1915-ben alapította 80—100 személy befogadására alkalmas nagy szakértelemmel vezetett vendéglőjét. Férje a világháborúban résztvett és az olasz fogságból mint rokkant tért haza.

Meixner Gusztáv, vendéglős, Kisdiófa u. 2. Szül. 1879-ben Pozsonyban, szab. atyja üzletében 1895-ben. Dolgozott London, Páris, Bécs, Berlin, Frankfurt, Karlsbad, Ostende stb. előkelő éttermeiben. 1912 óta önálló. Tagja több előkelő társadalmi és politikai egyesületnek. A világháborúban mint százados teljesített frontszolgálatot, megsebesült. Kit.: Sign. Laudis, kat. érd. ker. stb. Dunaharaszti háza szorgalmának gyümölcse.

özv. Mészáros Jánosné szül. Ecka Erzsébet, vendéglősüzem, Váci u. 106. A Földvári J. által alapított üzemet 1920-ban fiával, Józseffel átvette és azóta vezeti nagy körültekintéssel és rátermettséggel. A jónevű hely a „Remény" asztaltársaság körhelyisége. M. József 1900-ban szül. A világháborúban az olasz fronton küzdve fogságba került. Neje: Bircsák Mária.

Miakits Lajos, Hajó u. 5. Szül. 1892-ben Budapesten, szab. 1911-ben a Hungária szállóban. Gyakorló éveit Párisban és Londonban töltötte. Néhai atyja üzletét 1929 óta vezeti önállóan. Kitünő fajborai, izletes magyar konyhája, közismert. A világháborúban tanusított hősies magatartását kétszer br. v. é.-el és hadtestparancsnoki elismeréssel honorálták. Neje: Schumek Anna.

Mittl Szerafin Ferenc, a Gellérthegyi Kioszk (kávéház és étterem) tulajdonosa. Szül. 1880-ban. A szakmát Budapesten sajátította el és hosszabb időn át gyakorolta Budapesten és Bécsben. 1910 óta önálló. A főváros legszebb pontján fekvő, páratlan kilátást nyujtó vendéglője európai színvonalon álló konyhájával és kiszolgálásával jelentékeny tényezőjévé lett az idegenforgalomnak. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Angelberger Teréz.

Molnár József, vendéglős, Üllői út 62. Szül. Gige községben 1886-ban, szab. 1903-ban Kaposváron. 1919 óta önálló, jelenlegi vendéglőjét 1930-ban vette át, energikus kézzel színvonalát rövid idő alatt a mai nívóra emelte. Munkájában munkatársa neje, Pollák Krisztina. A világháborút végigküzdötte, mint rokkant szerelt le. Ősrégi vendéglős család sarja, már dédapja is borméró volt.

Molnár Lajos, vendéglős, Csillaghegy, Árpád strandfürdő. Szül. Zalabéren 1891-ben. A szakmát Zalaszentgróton tanulta és a főváros előkelő éttermeiben (Deli, Országos Kaszinó stb.) szerzett gyakorlatot. 1925 óta önálló, jelenlegi üzletét 1928-ban vette át. Az egész főváros kirándulő közönsége kedveli kiváló és választékos konyhájáért. A világháborúban

nagy ez, kis ez., br. v. é. stb. kitüntetést kapott. Neje: Lebhardt Teréz, régi földbirtokos családból származik.

Morvay Károly, vendéglős, Gergely u. 33. Szül. 1897-ben Budapesten. Anyja néhai M. Miklósné vendéglőjében sajátította el a szakmát, majd elvégezte a pincemesteri szaktanfolyamot, letette a vendéglős szakvizsgát és teljes szakbeli felkészültséggel 1923-ban saját házában megnyitotta vendéglőjét. Nagy kerthelyisége, tökéletes berendezésű éttermei a kerület legtekintélyesebb üzleteivé tették. Az Ipt. előljárósági póttagja. A világháborúban kis ez. v. é.-et nyert. Neje: Polszter Teréz, értékes munkatársa.

Molnár Lajos

Morvay Károly

Moser József vendéglős, Sziget u. 15/a A fővárosban 1889-ben szül. atyjánál sajátította el a szakmát és 1912-ben lett önálló. Szakképzett vendéglős, kinek már nagyatyja is ezt az ipart űzte. Kitünően vezetett vendéglője a „Testvériség" asztaltársaság székhelye. Ipt. előljáró, a békéltető bizottság tagja, a Vend. Szövetség igazg. tagja. Végigküzdötte a frontokat. Olasz fogságba került, ahol 18 hónapot töltött.

Moser József

Mühlbacher János

Mühlbacher János, vendéglős, Csere u. 8—10. Szül. 1881-ben Budapesten. 1909-ben nyitotta saját erejéből vendéglőjét, amelynek munkáját 2 főnyi személyzettel látja el. Háza munkájának és szorgalmának gyümölcse. Végigküzdötte a világháborút, volt orosz hadifogságban is. Neje: Fligl Vilma.

Müller József, vendéglős, Tavasz u. 19 (saját ház). Budapesten 1896-ban szül., atyjánál M. Istvánnál tanulta az ipart. Vendéglője 1830 óta áll fenn és azóta van a család birtokában. Személyesen 1922 óta vezeti. Befogadóképessége 100 személy. Résztvett a háborúban, megsebesült, hadifogságban volt. Neje: Horváth Erzsébet, résztvesz az üzem vezetésében.

Mühlbacher János vendéglője

özv. Nagy Istvánné, vendéglős, Budafoki út 115. (Saját ház). Szül. Táész községben 1871-ben. Az üzletet 1929 óta, néhai férje halálától kezdve özvegyi jogon vezeti. A 23 év óta fennálló vendéglő a környék jobb munkásságának rendes találkozó helye.

Nagy József

Nagy Józsefné

Nagy József, vendéglős, Lujza u. 4. Szül. 1871-ben Fegyverneken. Az 1911-ben alapított üzletet hosszabb időn át neje Oláh Mária önállóan vezette. Az 50 személy befogadására alkalmas helyiségeket kitünő minőségű borai, izletes magyar konyhája miatt látogatják. 2 alkalmazott segít a család tagjainak.

Nagy László, vendéglős, Kiss Ernő u. 1. Szül. 1887-ben Békésen. A szakmát apósa, Kiss János üzletében sajátította el. 1914-ben alapított vendéglőjének törzsközönségét jórészt a Postatakarékpénztár tisztviselői képezi. 13 tagú személyzete van. Kitünő minőségű fajborokat tart. Az üzlet vezetésében értékes segítőtársa neje szül. Kiss Erzsébet.

özv. **Nagy Lászlóné** szül. Páll Anna. vendéglős, Istenhegyi út 2. 1910-ben lett önálló, jelenlegi helyén 1930 óta áll fenn. Ősrégi vendéglős családból származik. Izletes magyar konyhája és jó borai népszerűvé tették jól felszerelt helyiségeit.

Nagy Sándor vendéglős, Szalay u. 7. Szül. Iglón. 1914 óta önálló, 4 alkalmazottat foglalkoztat, Ipt. tag, volt előljárósági és segédvizsg. biz. tag, a békéltető biz. tagja. 45 éve van a szakmában, kitünő fajborokat tart, magyar és francia konyhája van, melyet saját maga vezet. Előkelő közönség látogatja üzletét. Nősült 1898-ban.

Neverkla Károly, vendéglős, Horthy Miklós út 3. Szül. 1875-ben Pilisborosjenőn. Atyja és nagyanyja üzletében sajátította el a szakmát. Gyakorlatát a Pannonia és Royal szállóban és Koritnyica fürdőn szerezte meg. 1909 óta önálló. Vendéglője híres borairól és jó konyhájáról. Résztvett a világháborúban. Neje: Pozsgai Rozália.

Neverkla Károly v. Nemesujvárosi Vilmos

vitéz Nemesujvárosi Vilmos, vendéglős, Budafoki út 14. Szül. Sopronban 1893-ban. A szakmát szülővárosában tanulta, Grácban, Bécsujhelyen és Klagenfurtban szerzett gyakorlatot. A népszerű vendéglőt 1928 óta vezeti. Helyiségeiben székel az „Összetartás" asztaltársaság. A világháborúban nagy ez., kis ez., br. v. é. kitüntetésekkel honorálták. A Kormányzó úr Őfőméltósága vitézzé avatta. Neje: Angyal Malvin.

Németh György, vendéglős, Remete u. 28. Szül. 1881-ben Szilsárkány községben, szab. 1900-ban Győrött. A fővárosban eltöltött gyakorlóévek után 1907-ben önállósította magát. Neje: Schlesinger Etelka tevékeny részt vesz az üzlet vezetésében. A világháborúban br. v. é.-el lett kitüntetve.

Noficzer Béla vendéglős, Mester u. 8. Telefon: 393-74. Szabadhidvégen 1882-ben szül. Siófokon 1896-ban szab. Gyakorló éveit az Orsz. Kaszinó, Pannonia, Keszey étteremben töltötte, jórészt mint fizető. 1928-ban átvette a mintegy 120 éve fennálló üzletet, amely cca 300 vendég befogadására alkalmas és a környék egyik leglátogatottabb vendéglője. Ipt.

Noficzer Béla vendéglője

előlj. tag. Mint őrmester a 44. gy. ezredben szolgált a harctéren, ahol br. v. é., koronás érd. ker. és K. cs.-k. kitüntetést kapott.

Noficzer Béla vendéglője

Ober Imre, vendéglős, Major u. 4. Szül. Budapesten 1897-ben, ugyanitt tanulta a szakmát. 1925 óta önálló, jelenlegi üzletét a régi, nagyhírű „Szabadság Harang" vendéglőt 1930-ban vette át és azt a tradiciókhoz méltóan vezeti. Közvetlen a termelőtől vásárolt egri és bácsalmási borai nagy közönséget vonzanak. 1917-től kezdve végigküzdötte a világháborút. 1926 óta nős.

Orbán István, vendéglős, Mátyás u. 8. Szül. 1885-ben Komáromban. Dolgozott többek között Putnokinál és Förstnernél. 1923-ban nyitotta meg 60 vendég befogadására alkalmas vendéglőjét. A világháborúban az orosz fronton megsebesült. Neje: Kovács Eszter.

Pados József, vendéglős, Krisztina körút 8—10. A közismert „Pozsonyi étterem" tulajdonosa. Hidasbolloson 1895-ben szül. Több külföldi és fővárosi előkelő helyen szerezte gyakorlatát, míg 1927-ben saját erejéből alapította jelenlegi helyén éttermeit. Kitünő konyhája, jóízű borai, friss söre a legjobb közönséget vonzzák. Kivette a részét a világháborúból is 1915—1918-ig.

Pajor Béláné, szül. Dénes Eszter, vendéglős, József tér 12. Szül. Tompaházán. Az 1902-ben férje által alapított vendéglőt özvegyi jogon 1922 óta vezeti. Jó polgári konyhája, jászberényi és verpeléti borai vonzzák vendégeit. Két leánya, Margit és Ilona segítenek munkájában.

Pap Kálmán vendéglős, Horthy Miklós út 144. Szül. 1882-ben, a vendéglős szakmát Bpesten sajátította el. Mint pincér és főpincér a főváros és vidék legelőkelőbb üzleteiben működött. (Royal szálló, Park szálló stb.) 1919 óta önálló. Jófajta borairól és izletes konyhájáról ismert helyiségeit a jó polgárosztály tagjai látogatják. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Supp Józsa.

Orbán István

Patz Antal

Patat Lajos vendéglős, Kossuth Lajos u. 5. (Nemzeti Kaszinó). Tel.: 887-56. Szül. 1892-ben Budapesten, szab. 1908-ban a Vadászkürt szállóban. 1923 óta önálló. Gyakorló éveit külföldön a legjobb szállókban töltötte, mint szakképzett szakács a Hungária nagyszálló konyhafőnöke volt és több ízben nyert kitüntetést. Ipart. számvizsgáló, felügy. biz. tag, aki a szakma érdekeit lelkes önzetlenséggel képviseli. 7 éve bérlője a Nemzeti Kaszinónak, hol magyar és francia konyhát vezet, melyet személyes felügyelete alatt tart. A világháborúban résztvett a 6. közös gy. ezr.-ben, ahol őrmesteri rangja volt. Kitüntetése a K. cs.-k. és a kis ezüst vit. érem. Felesége: Schweizbacher Mária.

Patz Antal, vendéglős, Hajós u. 31. Szül. Sóskúton 1893-ban. A szakmát B.-pesten sajátította el. Tanulmányúton volt Francia-, Olasz- és Németország, Ausztria Hollandia és Amerika nagyobb városaiban. Üzletét 1921-ben saját erejéből alapította. 3 helyiségében közel 100 vendéget tud egyszerre ellátni. Elvégezte a pincemesteri szaktanfolyamot. Tagja az Ipt. előljáróságának és az Orsz. Szövetségnek. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: br. v. é., K. cs.-k., seb. é. stb. Neje: Csutorás Irén.

Pálfi Józsefné, Nagy Katalin, vendéglős, Cserey u. 6. 1868-ban Bánhidán született. 1915-ben alapította vendéglőjét. Kiváló vadkerti borokat és frissen csapolt sört tart. Elsőrendű magyar konyhát vezet, 30—40 személyre berendezett vendéglője van. Jótékonycélú asztaltársaság működik üzemében, ahol jobb közönség szokott családias összejöveteleket tartani.

Pándi Ferenc, vendéglős,Zsigmond u. 1. Szül. Incéden 1885-ben. A szakmát Budapesten tanulta. Mint főpincér hosszabb időn át dolgozott a fővárosban és a vidék nagy éttermeiben. 1913-ban lett önálló. Kitünő fajborai és izletes magyar konyhája a legjobb közönséget vonzzák helyiségeibe. A világháborúban többször megsebesült. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. stb. Neje: Szabó Anna.

Pehrl Józsefné szül. Gocsi Mária, vendéglős, Tóth Lőrinc u. 10. Szül. Sámfalván. Vendéglőjét 1920-ban nyitotta meg. A gyönyörű kilátásáról híres „Istenszem" vendéglő kitünő konyhája és jó borai miatt nagy népszerűségnek örvend.

Perity József, vendéglős, Pauler u. 19. Szül. 1881-ben, szab. 1897-ben Szekszárdon. Az ország nagy városaiban és Berlinben, Kölnben, Achenben stb. előkelő éttermekben dolgozott. Frankfurt a/M-ban önálló volt. Budapesten 1930-ban nyitott üzletet. A világháborúban 54 hónapot a fronton töltött, mint őrmester szerelt le. Neje: Madarász Mária.

Perity József özv. Pesznecker Károlyné

Pelzmann Ferenc vendéglős és kávés, Rákóczi út 5. 1853-ban szül. Budapesten, 1872-ben szab. Több külföldi előkelő helyen szerezte szaktudását és 1884-ben lett önálló. Étterme 10 helyiségből áll, 500 személyre berendezve. 90 alkalmazottat foglalkoztat. Az ipt. tb. választmányi tagja, volt fővárosi bizottsági tag, aki ipara érdekében tevékeny munkásságot fejtett ki. Üzeme egyike a budapesti legelegánsabb éttermeknek, melyet csakis a legelőkelőbb közönség és a külföldiek látogatnak. 1883-ban nősült, feleségül véve Singhoffer Irmát.

özv. Pesznecker Károlyné szül. Rechnitzer Magdolna, vendéglős, Krisztina körút 109. A „Vörös Békéhez" címzett népszerű vendéglőt 1928 óta vezeti önállóan. Néhai férje szakképzett, elismert vendéglős volt és özvegye nagy eréllyel tartja fenn a régi tradiciókat. A söntés-

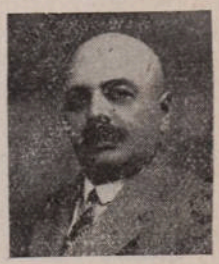
ből, 2 étteremből, kerthelyiségből és uccai teraszból álló vendéglő a vasutasok találkozó helye.

Pfeifer István, vendéglős, III., Bécsi út 34. Ősrégi iparos és borkereskedő család sarja. 260 éve foglalkozik családja bortermeléssel és vendéglősséggel. Budapesten 1857-ben szül. Középiskolát, majd kereskedelmi akadémiát végzett, míg 1903-ban vendéglőt nyitott. Kitünő konyhája, tisztán kezelt borai elismert nevet biztosított számára és szépen berendezett helyiségeit, kertjét a jobb osztályhoz tartozó közönség látogatja. A világháborúban többször kitüntette magát. Felesége Kitzinger Irma.

Plaszkony Ferenc, vendéglős, Raktár u. 16 (saját ház). Szül. 1887-ben Budapesten. 1910 óta önálló, mostani vendéglőjét 1929-ben alapította. Kifogástalanul kezelt, közvetlen a termelőtől vásárolt borai miatt széles körben népszerű. Vendéglője több sportegylet állandó találkozó helye, befogadóképessége 300 személy. A Dréher sörök elsőrangú propagálója. Részt vett a világháborúban. 1910-ben vette nőül Csömöz Máriá, aki értékes segítőtársa.

Pfeifer István

Plaszkony Ferenc

Platschek Adolf, a Polg. Élelmezési és Keresk Rt. igazgatója és tulajdonosa, Automata Buffet, Rákóczi út 1. Szül. 1885-ben Turréte községben, szab. Budapesten 1904-ben. 1911 óta önálló. Modern buffet-je úgy berendezés, valamint a kiszolgáltatott ételek és italok minősége és mennyisége tekintetében minden igényt kielégít, a teendőket 20 tagú személyzet látja el. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Goldmann Jolán.

Posch Károly, vendéglős, II., Margit körút 2. Született 1876-ban Pinkafőn. Atyja vendéglős és szőlőtermelő s fivérei és unokafivérei is többnyire vendéglősök, úgyhogy a családot régi vendéglős családnak lehet tekinteni. Szaktanulmányait Szombathelyen végezte, ahol már 22 éves korában a Gentry-Kaszinó bérlője lett. 1912-ben jött Budapestre és előbb a Józseftéri Virágcsokor (Blumenstöckl)-t bírta, majd a József körúton volt vendéglője. A II., Margit körút 2. alatti üzletet 1928-ban vette át és tette azt kitünő italaival, a legkényesebb ízlésnek megfelelő ételeivel és figyelmes, pedáns tiszta, gyors és pontos kiszolgálásra betanított személyzetével a főváros egyik legelőkelőbb és legszívesebben látogatott helyévé. Nősült 1913-ban s 3 leánya és 1 fia van.

Pozsgai András, vendéglős, Práter u. 26. Szül. Egyeden 1886-ban, szab. Sopronban 1901-ben. Dolgozott Budapest, Bécs, München, Velence, és Tátralomnic előkelő szállodáiban és éttermeiben. 1918-ban lett önálló, mostani helyiségét 1923-ban vette át. Népszerű, városszerte ismert vendéglőjét a legjobb közönség látogatja. A világháborút mint tűzmester szolgálta végig. Neje: Lugossy Irén.

Printz István, vendéglős, Virányos u. 2. Szül. 1877-ben Budapesten. 1907-ben nyitott vendéglőt, mostani üzletét 1928 óta vezeti. A főváros kiránduló közönsége látogatja a konyhájáról és jó borairól híres vendéglőt. Az Ipt. volt választm. tagja és számvizsgálója. A világháborúban II. o. ez. v. é., kétszer br. v. é. és K. cs.-k.-el tüntették ki. Neje: Cserveni Erzsébet.

Putz István, vendéglős, Nagy Sándor u. 2. Szül. 1899-ben Répczekéthelyen, szab. Budapesten 1916-ban Bandl Ferenc éttermében. Több előkelő étteremben (Hungária, Balatonföldvár stb.) szerzett gyakorlat után 1926-ban lett önálló. Budafokon saját pincészete van. 4 tagú személyzet áll a közönség rendelkezésére. Az Ipt. elöljárósági tagja. Neje: Schermann Erzsébet.

Platschek Adolf

Raab József

Raab József, vendéglős, III., Miklós út 22 (saját ház). Budapesten 1870-ben szül. Mint bortermelő hosszú időn át saját termésű borait árusította, míg 1900-ban vendéglőt nyitott és 1902 óta saját házában van közismert polgári vendéglője. Elismerten jó boraiért, nemkülönben kitünő konyhájáért szívesen látogatott helye a környék jobb közönségének. Felesége Zafka Jozefin.

Raidl Gyula, vendéglős, Klauzál u. 33. Wienben 1880-ban szül., u. ott 1899-ben szabadult fel. Hosszú külföldi tanulmányúton volt, Angliában, Franciaországban és Egyptomban töltött hosszabb időt. Budapesten a Hungária Klubban volt. Háború alatt az orosz, olasz, román és francia frontokon harcolt, mint őrm. szerelt le. 1918-ban önállósította magát. Neje: Schweidy Anna.

Rajna László, vendéglős, II., Retek u. 79. Florida. Született Budapesten 1895-ben. Szakmája cukrász és szakács. Ezeket Kiss Miklós és Bauer Samu cukrásznál tanulta. Felszabadult 1909-ben és Gerbeaudnál, Stücknél, az Abbazia kávéházban, Weingrubernél dolgozott. Tanulmányait München, Nürnberg, Leipzig, Berlin és Prága nevesebb szaküzleteiben folytatta, gyarapította és ma a szakma egyik legképzettebb embere. 1913-ban önállósította magát és most fivérével, Rezsővel együtt van a Rajna Rezső cégben, melynek jelen üzleten kívül a VII., Losonczy u. 16. sz. alatt csokoládégyára van.

Rechenstein Mihály, vendéglős, Kiscelli út 32 (saját ház). Szül. 1881-ben. Szakmabeli gyakorlatát Beringer István vendéglőjében szerezte meg. 1909-ben lett önálló, jelenlegi üzletét 1921-ben alapította. Kitünő minőségű kecskeméti borokat tart. Régi bortermelő és vendéglős családból származik. Az összes frontokon harcolt a világháborúban. Neje: Graf Terézia.

Reichert Sándor, a Népszigeti vendéglő tulajdonosa. Szül. 1886-ban, megfelelő gyakorlat után 1922-ben szakvizsgát tett. A kiránduló közönség előszeretettel keresi fel jó magyar konyhája és kifogástalan italai miatt. A világháborúban mint törzsőrmester szolgált. Kit.: koronás ez. é. k., vasker. stb. Egyszer megsebesült. Neje: Földváry Ilona.

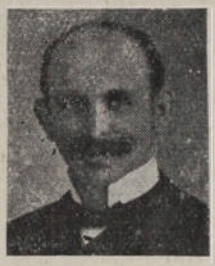
özv. Renk Ferencné, vendéglős, Béla király út 42. Mostani helyén 1923 óta folytatja vendéglői iparát és szépen berendezett éttermei, kerthelyisége a legjobb közönség által látogatott. Cca 500 személy befogadására alkalmas. Kitünő italai és konyhája közismert, nemkülönben előzékeny kiszolgálása példás. Régi vendéglős családból származik.

Rezács József, vendéglős, Lajos u. 116. Nagykamzsán 1884-ben szül. Szakmáját 31 éven át gyakorolta a legjobb éttermekben. 1927-ben lett önálló. Kiváló szakember, gondos kiszolgálásáról, jó borairól és magyar konyhájáról közismert. A világháborúban a bronz v. é., Károly cs.-k.-el lett kitüntetve. Gondos segítő társa felesége, miskei Miskey Irma.

Riesz Henrik, a „Rákóczi vendéglő" tulajdonosa, Rottenbiller u. 21. Szül. 1874-ben Nagytétényben, szab. 1894-ben Budapesten az Angol királynőben. Tizennégy évi előkelő üzletekben eltöltött prakszis után 1908-ban lett önálló. A legjobb polgári közönség által látogatott vendéglőjében több asztaltársaság székel. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Mészáros Julia.

Riesz Henrik

Riesz János

Riesz János, kávés és vendéglős, Népszinház u. 27. Szül. Budapesten 1876-ban. 1900 óta foglalkozik a szakmával, jelenlegi üzletét 1914-ben alapította. Élénk forgalmú helyiségeiben kitünő meleg és hideg konyhája vonzza a közönséget. Végigküzdötte a világháborút az orosz és olasz frontokon. Neje: Vida Erzsébet.

Rigler János, vendéglős, II., Iskola u. 44. Szül. 1885-ben Pápakovácsin. A szakmát mint tanuló a Keleti pályaudvar vendéglőjében, Stadler Károlynál kezdte 1901-ben és itt 1904-ig szolgált. Azután a Royal szállodában, Gundel Károly állatkerti vendéglőjében, a Metropol szállodában és végül Londonban a Royal királyi Automobil Clubban szervirozott. Beszél a magyar nyelven kívül németül, franciául és angolul. Önálló lett 1924-ben a jelen üzletben. A háborúban 4 évig vett részt. Tagja a Magyar Szakácsok Körének, melynek egyideig alelnöke is volt. Felesége szül. Horváth Etelka.

Robicsek Béla, vendéglős, Petőfi tér 2. 1873-ban Szomajon született, 1895 óta van a szakmában. Gyakorló éveit Szikszainál, Ehmnél és több vidéki városban töltötte. 1900-ban önállósította magát Dombováron, jelenlegi üzletét 1923 óta vezeti. 12 tagú személyzettel vezeti közkedvelt üzletét. Résztvett a szerb és olasz front harcaiban. Imre fia atyja üzletében szabadult fel.

Román János, vendéglős, József u. 26. Szül. 1893-ban Budapesten. A főváros legelőkelőbb üzleteiben (Dunapalota,

Park Klub) sajátította el a szakmát. 1926-ban átvette a nagyhírű Putnokiféle vendéglőt, amelyet a régi szellemben vezet tovább. A katonatiszti társaságok találkozó helye. Résztvett a világháborúban, az orosz hadifogságból 1920-ban jött haza.

Ruisz Imre, vendéglős, II., Retek u. 39. Született 1894-ben Nagycsömötén, Vas megyében és a szakmát Kőszegen tanulta. Felszabadult 1911. évben. Szervirozott Tátralomnicon, Szombathelyen, aztán Budapesten a Margitszigeten Klekkernél, a Nyugati pályaudvaron Schusternél és végül a Hungária és Savoly szállodában. A háborúban 1915—1918-ig vett részt, meg is sebesült s a kis ez., K. cs.-k., br. v. é. és a háborús emlékéremmel lett kitüntetve. Felesége Pintér Irén.

Saári István, a Vajdahunyad kávéház tulajdonosa, Miksa u. 11. Szül. 1877-ben Makád községben, szab. 1896-ban a Pilseni sörcsarnokban Budapesten, ahol még 8 éven át működött. Önálló vendéglőjét 1904-ben nyitotta meg, 8 főnyi személyzetet foglalkoztat. 1922-ben mesteri oklevelet nyert. A világháborúban mint őrmester az összes frontokon harcolt. Kit.: K. cs.-k. Jub. é. stb. Neje: Fehér Mária.

Robicsek Béla

Sáska Gyula

Sáska Gyula, vendéglős, Ferenc u. 23. Szül. 1885-ben, szab. atyjánál 1907-ben. Önálló vendéglőjét 1908-ban saját házában nyitotta meg. Jól berendezett vendégszoba és kerthelyiség áll vendégei rendelkezésére. Résztvett a világháborúban. Neje: Kovács Rebeka.

Sabjanics Mihály, vendéglős, Pannonia u. 14. Szül. 1887-ben Zalaszentmihályon, szab. 1904-ben Muraszombatban. Régi vendéglős családból származik. 1920-ban saját erejéből alapította 2 helyiséges üzletét. A Józsefvárosi F. C. ügyvezető tagja és a Sport asztaltársaság főpénztárosa. A világháborúban 4 éven át teljesített frontszolgálatot. Kit.: nagy ez., kis ez., kétszer br. v. é., stb. Nős.

Sass Sándor, az „Adria Hajó" vendéglőse, fhg. Sándor u. 21. Szül. 1899-ben Győrött, ugyanott szab. Meixnernél. Az ország több előkelő vendéglőjében szerzett gyakorlatot. (Erzsébet királyné szálló Sósfürdő, Sóstó Nyiregyháza stb.) 1925-ben lett önálló. 1927 óta vezeti a régi tekintélyes józsefvárosi vendéglőt, amelynek egyidőben Jókai Mór törzsvendége volt. Résztvett a világháborúban. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Lehócz Lilly régi vendéglős családból származik.

Sabjanics Mihály

Sass Sándor

Sáska Gedeon, vendéglős, József u. 70. Szül. 1868-ban. Szakmáját édesatyja üzemében sajátította el s 1906-ban önállósította magát. Az üzlet vezetését családjával látja el. Italai igen kedveltek. Főpénztárosa a Béke asztaltársaságnak. A világháborúban résztvett.

Sebestyén Lajos

Schmander József

Schäfler János, vendéglős, Lajos u. 98. Szül. Városszalonakon 1900-ban, u. itt szerezte meg képesítését. Budapest előkelő éttermeiben és szállodáiban dolgozott. 1928-ban rendezte be saját erejéből máris népszerűvé lett vendéglőjét. Jól kezelt borai közkedveltségnek örvendenek. Neje: Nagy Margit.

Sebestyén Lajos, vendéglős, Hársfa u. 18. Szül. Kissároslakon 1896-ban, szab. Szentgotthárdon 1915-ben. Önállósításáig szabadulási helyén és Nyiregyházán dolgozott. 1923-ban lett önálló. Vendéglőjében 2 tagú személyzetével látja el a teendőket. Több népes asztaltársaság

tartja helyiségében összejöveteleit. A világháborúban br. v. é. és K. cs.-k.-el lett kitüntetve. Neje: Sütő Margit.

Schmander József, vendéglős, Bokréta u. 12. Szül. 1868-ban Dunaharasztin, szab. 1885-ben. Gyakorlatát nagybátyjánál, néhai Kreisz Józsefnél szerezte meg. 1897 óta önálló. A Kisvendéglős Egy.-nek volt választ. tagja. Résztvett a világháborúban. 1893 óta nős.

Schlotter Antal, vendéglős, Erzsébet királyné út 82. Etyeken szül. 1871-ben. Atyja vendéglőjében sajátította el iparát és 1898-ban önálló lett. Szorgalmas szakember, nagy hozzáértéssel vezeti vendéglőjét.

Schlotter Antal vendéglője

Schmiedt János, vendéglős, Bosnyák u. 3. Szül. Felsőlövőn 1874-ben. Bécs, Grác, Zürich, Budapest legjobb éttermeiben gyakorolta a szakmát. 1904-ben önállósította magát. Szépen berendezett vendéglője és kerthelyisége a környék jó közönségének találkozó helye. Az Ipt. elölj. tagja. A világháborúban mint őrmester harcolt. Neje: Pipek Mária.

Schmidt János vendéglője

Schneider Jenő, vendéglős, Budafoki út 34. Szül. Kálozdon 1887-ben. Önállósítása (1926) előtt a fővárosban és Temesváron dolgozott. Jóhírű vendéglője a „Műegyetemi Halászcsárda" széles körben ismert kitünő borairól és magyaros, izletes főztjéről. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: K cs.-k. Neje: Lehoczky Mária.

Schräpler Ottó, vendéglős, Lajos u. 27. A szászországi Wurtzenben szül. 1873-ban, u. ott szab. 1889-ben. 1904 óta önálló, fővárosi üzemét 1915 óta tartja fenn. 200—250 személy befogadóképességű éttermében a legjobb italokat szolgálja ki. A világháborúban résztvett. Neje: Stiászni Borbála.

Schreil Győző, vendéglős, Kereszt tér 4. 1904-ben vette át apósától, Albecker Antaltól az országszerte ismert, népszerű vendéglőt, amely 1875-ben alapíttatott. A Tabánnak ez a speciális vendéglője a legjobb fővárosi közönség nyári találkozóhelye. Jó konyhája, schraml zenéje, kitünő italai közismertek. Sch. Gy. minden tekintetben ragaszkodik a tradiciókhoz és megőrzi a régi színvonalat. Részt vett a világháborúban. Néhai nejétől, Albecker Katalintól 4 gyermeke van.

Schuszter Józsefné szül. Kraft Magdolna, vendéglős, Lőpormalomdülő 7979. (Saját ház). 1898-ban vette át a Sch. Márton által 1873-ban alapított üzletet. A 2 vendégszobából és nagy kerthelyiségből álló üzemben 150—200 vendéget tud egyszerre ellátni. A kirándulók kedvelt találkozó helye. Régi vendéglős család tagja.

Schulcz Ferenc

Sipos Benő

Schulcz Ferenc, vendéglős, Thököly út 29. Szül. Budapesten 1889-ben. Vendéglőjét 1920-ban vette át és fejlesztette mai színvonalára. Hatalmas kerthelyiségében 5—600 vendéget tud egyszerre ellátni. Élénk részt vesz a sportéletben. A B. T. C. és B. S. E. alapító tagja. Résztvett a világháborúban. Kit. K. cs.-k. Neje: Hantzmann Annus.

Semsey József, szállodás és vendéglős, Só u. 7. K. Semsén 1865-ben szül., Kassán tanulta az ipart. Orosz-, Olasz- és Franciaországokban szerzett gyakorlatot. 1891-ben önállósította magát. Szállodája 14 szobából áll. Vendéglője egy 150 személyes, egy 25 személyes teremből és kerthelyiségből áll. Elsőrendű borai és

konyhája van. 1891-ben nőül vette Deutsch Borbálát.

Simkó Béla, a „Székesfővárosi Nagyvendéglő" tulajdonosa, Mutaványos tér 22. Tel.: 237-71. Pusztaordocson 1873-ban szül., kereskedelmi érettségit tett. A képesítés megszerzése után 1925-ben önállósította magát az iparban. Magyar konyhát vezet, borai és pezsgői a legjobb márkák. Három terme és kerthelyisége 700 személyre van berendezve.

Sipos Benő, vendéglős, Király u. 100. Szül. Kiskunlacházán 1879-ben. Előkelő éttermekben szerzett gyakorlat után 1910-ben önálló lett. A 150 vendég befogadására alkalmas üzletet nagy szakértelemmel vezeti. 9 tagú személyzetet foglalkoztat. Tevékeny részt vesz a szakma társadalmi és gazdasági mozgalmaiban. Az Ipt. előlj. tagja, presbitere a VI., VII. ker. ref. egyháznak. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Némethy Róza.

Sipos Károly vendéglője

Sipos Károly, Halászkert vendéglős, Lajos u. 46. Szül. 1880-ban, szab. 1896-ban Nagykárolyban, önállósítása (1910) előtt a vidék nagy városaiban dolgozott. A ma már általánosan használt „Halászkert" elnevezés tőle származik. Éttermeiben és kerthelyiségében 120 személyt tud egyszerre ellátni. A világháborúban részt vett. Neje: Herr Anna, aki a régi, elismert Maloschik vendéglősök családjából származik.

Sólyom Ferenc, vendéglős, Tisza Kálmán tér 17. Szül. 1879-ben Oroszteleken. Üzletét 1910-ben alapította. Híresek speciális erdélyi ételei és közvetlen a termelőtől beszerzett borai. Erdélyben földbirtoka van. Résztvett a világháborúban. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Omaszta Katalin.

Somogyi József, vendéglős, Báthory u. 1. Szül. 1886-ban Soltvadkerten. Képesítését 1902-ben szerezte meg Budapesten. 12 éven át működött Berlin és Budapest nagyobb üzemeiben, majd bevonult és végigküzdötte a világháborút. Kit.: II. o. v. é. 1919-ben önállósította magát. Több társadalmi egyesület vezető tagja. Neje: Koblenz Mária.

Spalt Ferenc, vendéglős, Kerepesi út 9. Szül. Budapesten 1881-ben. A szakmát 1918-ban vette át. Az Ipt. elöljárósági tagja.

Somogyi József vendéglője

Stiginczky József, a Szép Ilona vendéglő tulajdonosa, Hidegkúti út 2/a. Szül. Kecskeméten 1883-ban. A szakmát Kiskunfélegyházán sajátította el, Budapesten, Bécsben és Olaszországban szerzett gyakorlatot. 1926-ban vette át a régi, nagyhírű vendéglőt. Helyiségeiben és kertjében 500 vendéget tud egyszerre kiszolgálni. Saját termésű borait méri. Pénztárosa a Kossuth Lajos asztaltársaságnak. Részt vett a világháborúban. Neje: Kóczián Mária.

Spalt Ferenc

Stiginczky József

Szabó András, a Danubius Strand vendéglőse, Népsziget. Herenden 1887-ben szül., szab. Pozsonyban 1903-ban. Húsz évet töltött a szakmában mint a legelőkelőbb éttermek vezető alkalmazottja (Grand Hotel, Tátraszéplak, Bristol, Margitszigeti vendéglő, Opera étterem stb.) Népszerű nyári vendéglőjét 1925-ben alapította. A világháborúban 42 hónapot a frontokon töltött, 2 ízben megsebesült. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é. stb.

Szabó Jenő, vendéglős, Erzsébet királyné út 2. Szül. Tótvázsonyban 1878-

ban, szab. Budapesten 1907-ben. Önálló 1908-ban lett. Hatalmas kerthelyiségében és 3 vendégszobájában 1000 látogatót tud egyszerre kiszolgálni. 10 főnyi személyzetet tart. Az Ipt. volt előljárósági tagja.

özv. Szabó Mihályné, vendéglős és korcsmáros, Hajtsár u. 34. Üzemét néhai férje 1908-ban alapította. 1929 óta özvegyi jogon bírja. Ferenc fiával közösen vezeti az üzemet. 80—100 főre berendezett termeiben és kerthelyiségében elsőrendű konyhával és borokkal szolgál.

Szabó Sándor, vendéglős, Budafoki út 70. Szül. Vámoshidvégen 1848-ban. A szakmát Budapesten sajátította el. 1910 óta önálló. Egyike a főváros legidősebb, közbecsülésben álló vendéglőinek. Szép kerthelyiségében a környék gyárainak tisztviselői és jobb iparosai találkoznak. Neje: Szabó Margit.

Szabó Jenő

Szabó Mihály

Szaklajda György, vendéglős, Budaörsi út 15/b. Szül. 1878-ban Bodajkon. 1903-ban alapította vendéglőjét, amelynek munkáját a család tagjaival látják el. Jónevű vendéglőjét jó polgári közönség látogatja. Neje: Rácz Anna hűséges segítőtársa.

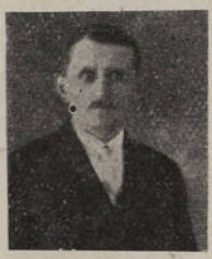

Szamkó Gyula vendéglője

Szamkó Gyula, vendéglős, Kerepesi út 50. Szül. Vácbottyán 1883-ban. Megtanulta a mészáros szakmát. Elvégezte a Pincemesteri tanfolyamot. 1923 óta önálló. Kitünő magyar konyhát vezet. Jól kezelt borait közvetlen a termelőtől szerzi be. A világháborúban szerb hadifogságban szenvedett. Neje: Csencselik Teréz.

Szayer Károly, vendéglős, Semmelweisz u. 11. Szül. 1890-ben Perlakon. Szakmabeli gyakorlatát Ausztria és Horvátország nagyobb üzleteiben, továbbá Budapesten fivérénél Józsefnél szerezte. Üzletében 3 alkalmazott látja el a teendőket. Jó polgári közönség keresi fel. A világháborúban br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetéseket nyert, olasz fogságban volt.

Szepesi Frigyes, vendéglős, Erzsébet tér 1. Poprádon szül. 1873-ban. Üzemét 1912-ben alapította. Iparjogát 1918-ban szerezte meg. 80—100 személyre berendezett 2 szobás üzemét a jobb közönség látogatja. Italai elsőrendűek. A kiszolgálást 10 tagú személyzet látja el. A világháborúban részt vett. Nős.

Szekeres Géza

Székely János

Szeder Ferenc, a „Kék golyó" vendéglő tulajdonosa, Kékgolyó u. 1. Szül. 1865-ben Érsekujváron, u. ott szab. Mint pincér és főpincér Budapest, Győr, Székesfehérvár, Miskolc stb. éttermeiben dolgozott. 1900-ban lett önálló, mostani üzletét 1927-ben vette át. Hosszabb időn át vezette Székesfehérváron a Tiszti Kaszinót. Neje: Mestyánek Cecilia.

Szekeres Géza, vendéglős, Ráth György u. 8. Szül. Budapesten 1879-ben. Hosszabb időn át működött mint főszakács. A vendéglős szakmát atyja üzletében gyakorolta, 1923 óta önálló. Jelenlegi üzletét 1927 óta vezeti. Részt vett a világháborúban. Kit.: Szolg. vasker. és K. cs. k. Neje: Thien Gizella Stefánia.

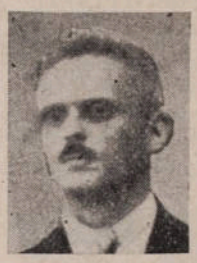
Szeleczky Menyhértné, vendéglő tulajdonos, Erkel u. 13. Az 1907-ben alapított jónevű vendéglőt férjének 1922-ben bekövetkezett halála óta vezeti nagy energiával és szaktudással. Elismert jó magyar konyhája széles körben közismert.

Székely János, vendéglős, Bethlen u. 5. Szül. 1884-ben Aszódon, szab. atyjánál 1899-ben. Önállósításáig (1910) itt dolgozott. 2 helyiségből álló, látogatott

üzletében kitünően kezelt alföldi borokat mér. Több asztaltársaság találkozó helye. A világháborúban mint őrmester vett részt. Neje: Volfart Magdolna.

Szilágyi Árpádné szül. Boskovits Róza, vendéglős, Mutatványos tér 14. Atyja üzemében a szakács és cukrászatot, úgyszintén az üzemvezetést elsajátítva 1908-ban önállósította magát. Két termében és kerthelyiségében 1800 személy fér el. Hideg büffé és rendelésre meleg ételek magyar-francia konyha szerint. 1903-ban volt az esküvője Szilágyi Árpáddal.

Szilágyi Árpádné vitéz Szilágyi Lajos

vitéz Szilágyi Lajos, vendéglős, Fehérvári út 42. Szül. 1897-ben Szentandráson. Önállósítása előtt szülőfalujában és Hódmezővásárhelyen szerzett gyakorlatot. Az 1921-ben alapított vendéglő híres tisztán kezelt alföldi borairól. A világháborúban 42 hónapi frontszolgálat alatt a nagy ezüsttől kezdve az összes kitüntetéseket elnyerte. Mint őrmester szerelt le. 1927 június 6-án vitézzé avattatott. Neje: Koller Teréz.

Szinek Lajos, vendéglős, Erkel u. 16. Szül. 1869-ben Tök községben, szab. 1888-ban Budapesten. A főváros előkelő éttermeiben (Klivinyi, Lipótvárosi Kaszinó stb.) dolgozott önállósításáig, 1906-ig. Saját termelésű borait méri. Tevékeny és vezető tagja a szakmának. A Kisvendéglős Társulat v. választm. tagja. Neje: Siket Zsuzsanna.

Szirbek Géza, vendéglős, Lónyai u. 15. Szül. 1871-ben Veszprém m. Teés községben. 11 éven át a Magy. Köztisztv. Fogy. Szöv.-nek borkezelője volt, 1906 óta önálló. Elsőrendű konyhája, borai és szeszes italai miatt széles körben népszerű. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Rugaber Katalin.

Szőke György, vendéglős, Veres Pálné u. 3. 1893-ban szül., szaktudását a híres Wéber vendéglőben szerezte, majd több vidéki város legjobb éttermeiben dolgozott. Konyháját felesége Schmiedt Mária látja el nagy gonddal. Részt vesz az ipari és társadalmi életben. A Béke jótékony asztaltársaság főpénztárosa stb. A világháborúban 44 hónapon keresztül teljesített harctéri szolgálatot. Kitüntetve: kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k., sebesülési éremmel.

Szinek Lajos Szőke György

Szüts József, a Népligeti nagyvendéglős. Tel.: Kőbánya 75-20. Hőgyészen 1890-ben szül., Sásdon 17 éves korában szab. Budapesten az Asztóriában, Tátrában a Grand Hotel Kaszásban, Abbáziában a Bristol és Stefánia szállókban stb. szerzett elsőrendű gyakorlatot. Részvett a háborúban. 1928-ban önállósította magát. Vendéglője 10 termében és kerthelyiségében 3000 személyt képes kiszolgálni. Itt van az Egységes párt helyisége is. Magyar és francia konyhája a legkényesebb izlést is kielégíti.

Szüts József vendéglője

Takács János, a „Korona" vendéglő tulajdonosa, Szentkirályi u. 1. Szül. Jászfelsőszentgyörgyön 1898-ban, szab. Budapesten Szikszai Ferencnél 1914-ben. Hosszabb időn át volt főpincér a Terézvárosi Kaszinóban és a hatvani pu. vendéglőjében. Az 1928-ban átvett régi, városszerte ismert vendéglőt a tradicionális szellemben vezeti tovább. A világháborúban II. o. ez. v. é., br. v. é. stb. lett kitüntetve. Neje: Nick Erzsébet.

Taubert Ádám, vendéglős, Dráva u. 12. Szül. Pécsett 1886-ban, 1904-ben borászati vizsgát tett. Önálló vendéglőt 1913-ban nyitott. 26 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik. Kedvelt helyiségeiben tartja összejöveteleit a „Jó barátok"

asztaltársasága. A világháborúban 1 ízben megsebesült. Kit.: II. o. ez. és br. v. é. Neje: Magács Mária.

Téglássy Ernő, az Ipartestület titkára, Rákospalota, Ujtelep. Szül. 1897-ben Kolozsvárt. A Budapesti Közgazd. Egyetem elvégzése után hadbavonult, orosz hadifogságba került, honnan 1918-ban jutott haza. 1920 január óta titkára az Ipt.-nek. Nagy hozzáértéssel és kötelességén túlmenő buzgalommal dolgozik a szakma érdekeiért. Számos kezdeményezés és sikeres mozgalom fűződik nevéhez.

Takács János

Taubert Ádám

Thébesz Ferencné szül. Stefán Anna Mária, vendéglő a „Fekete Bakkhoz", Honvéd u. 8. Férje T. F. 1880-ban lett Budapesten önálló. Izletes magyar konyhája, móri borai jó polgári közönséget vonzanak vendéglőjébe.

Ifj. Thék János, vendéglős, Alkotás u. 8. Szül. Pozsonyban 1897-ben. Tekintélyes régi iparoscsalád sarja. A szakmát a Pozsony kávéházban sajátította el, ahol később mint főpincér működött. Dolgozott Kairóban és a főváros nagy vendéglőiben. 1927-ben vette át az 1810 óta fennálló történeti nevezetességű vendéglőt a „Politisches Greisler"-t, itt volt Görgey főhadiszállása Buda ostromakor. A nagyhírű vendéglőt a tradicióknak megfelelően vezeti. A világháborúban kis ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. seb. é. stb. kitüntetésekkel honorálták. Neje: Wagner Valéria.

Thoma István, vendéglős, Falk Miksa u. 7. Szül. Üröm községben 1870-ben. 1895-ben rendezte be mostani üzletét és azóta jó italaival és ízletes konyhájával nagy népszerűségre tett szert. Atyja Üröm község főjegyzője volt. Neje: Kerner Ilona.

Tory György, vendéglős, II., Hattyú u. 14. Született 1873-ban Celldömölkön és tanult Kőszegen Fuchs Lajosnál 1888-90-ben, felszab. u. ott, ahol a vendéglősi ipar mellett a hentes- és mészárosit is elsajátította. Szervírozott Szombathelyen a Sabariában, Zalaegerszegen a Samu szállodában, aztán Celldömölkön a vasuti étteremben, majd atyjánál a Szarvas vendéglőben. 1897-ben önállósította magát Celldömölkön, atyja Szarvas vendéglőjét átvéve, később ugyanott a Sas szállodát, majd a vasúti vendéglőt bírta. Aztán Hévízen a Kursalon vendéglőt 5 évig, Fiumében a vasúti vendéglőt 4 évig és Ujdombováron a vasúti vendéglőt 4 évig tartotta., 1924-ben jött ez üzletbe. 1897-ben vette nőül Hindler Vilmát. Az üzletben a család tagjai dolgoznak.

özv. Tóth Györgyné szül. Brunner Anna, vendéglős, Hajós u. 23. Néhai férje halála óta vezeti önállóan az üzletet. Régi, közismert étterme 1890-ben alakult. A környék jó közönségének kedvelt találkozó helye. Jászberényi, közvetlen a termelőtől vásárolt borai híresek. Néhai férje végigküzdötte a világháborút.

Tóth Sándor Imre, vendéglős, Laktanya u. 5. Szül. 1892-ben Budapesten, szab. 1907-ben Stadler pályaudvari éttermében. Hét éven át dolgozott az Orient expressen, hét évig az Orsz. Kaszinóban. 1928 óta önálló. Jól berendezett vendéglőjében 60—70 személyt tud ellátni. Résztvett a világháborúban. Neje: Stosics Paula.

Tőkés Géza, a Kis pipa vendéglő tulajdonosa, Szentkirályi u. 17. Szül. Szentendrén 1889-ben, a szakmát atyjánál Lajosnál sajátította el. 1919 óta önálló. A VII. ker. csoport volt vál. tagja. Az 1880-ban alakult vendéglő nagy multra tekint vissza, egy időben a politikai világ találkozó helye volt, itt tartotta összejöveteleit a Széchenyi Társaság. A vendéglő 1900-ban került a család tulajdonába.

Ulm László, a Szent István vendéglő tulajdonosa, Alagút u. 5. Szül. Budapesten 1887-ben, szab. 1905-ben anyja üzletében. 1920 óta önálló. Elismert szakképzett borkezelő. Híresek Balatonvidéki és alföldi borai. 20 főnyi személyzetet foglalkoztat. Az I. ker. Ip. Kör ügyvezető elnöke volt, több társadalmi egyesület tagja stb. A világháborút mint főhadnagy harcolta végig. Kit.: Sign. Laudis a kardokkal, br. Sign. Laudis stb.

Ürge Béla vendéglős üzletvezető, Tisza Kálmán tér 25. Párkányon szül, Budapesten az Emke kávéházban szabadult. Mint segéd több előkelő helyen praktizált. 1925 óta vezeti Farkas István üzletét. Magyar fajborokat tart, sört egész éven át csapol, kiváló konyhát vezet. Az 50—60 személyre berendezett vendéglőt 1 alkalmazottal vezeti. A háborúban a 3-as tüzérezredben szolgált Pólában. Felesége Kiss Róza.

Vankay József, vendéglős, Meder u. 4. Szül. 1882-ben Gémesen. Önálló üzletet 1913-ban Budapesten alapított. A körülbelül 300 férőhelyes helyiségeket a jobb középosztály tagjai látogatják. Elismert jó magyar konyhája és kifogástalan italai vannak. Neje: Kálmán Eszter. Géza fia középiskolai érettségi után kitanulta a szakmát.

özv. Tóth Györgyné

Vankay József

Varga János, vendéglős, Erzsébet körút 6. Szül. 1880-ban Ajkán, szab. Budapesten 1894-ben. Önállósításáig (1919) előkelő éttermekben dolgozott mint főpincér. Megfordult Németországban. Évekig a Hamburg-Amerika Line hajóin mint steward működött. Jól felszerelt éttermének munkáját 12 tagú személyzet látja el. Az Ipt. választmányi tagja. Beszéli az összes nyugateurópai nyelveket. A konyhát neje, Sugáry Róza vezeti.

Varga Ferenc

özv. Vezér Péterné

özv. Varga Jánosné szül. Koncz Etel, vendéglős, Mária Terézia tér 1. Az ipart férje halála (1927) óta özvegyi jogon folytatja. Néhai V. J. mint kereskedő kezdte pályafutását és 1880-ban tért át a szakmára. Megalapította a Kecskeméti Konyakgyárat, majd az Irányi u. 6. sz. alatt nyitott vendéglőt és ezzel kapcsolatban a hajdani munkapárti klubnak éttermét is ellátta. Egy időben az Egyetemi menzát is bérelte. Az özvegynek segítőtársa fia István, aki elvégezte a középiskolákat. A világháborút mint főhadnagy harcolta végig. A vendéglőt a környék legelőkelőbb közönsége látogatja.

Varga Ferenc, vendéglős, Pannónia u. 25. Szül. 1883-ban Kálozon, szab 1903-ban Nagyváradon. Megszerezte a felső ker. isk. érettségit. Hat éven át a gr. Széchenyi birtok borásza volt. 1922 óta önálló. Zamatos magyar konyhája, kitünő fajborai közismertek. Vendégei a legjobb tisztviselő körökből kerülnek. Élénk társadalmi életet él, több egyesület vezető tagja. A világháborúban súlyosan megsebesült. 75%-os rokkant. Kit.: I. és II. o. br. v. é., seb. é. stb. Neje: Varga Mária.

özv. Vezér Péterné szül. Tomasek Olga, vendéglős, Rökk Szilárd u. 2. Néhai férjének 1929-ben bekövetkezett halála óta önállóan vezeti népszerű, jó polgári közönség által látogatott vendéglőjét. Jól berendezett és szépen felszerelt helyiségeiben tartja összejövetelét a „Gondüző Asztaltársaság."

özv. Verbőczi Lajosné vendéglője

özv. Verbőczi Lajosné vendéglős, a „Régi zenélő óra" vendéglő tulajdonosa, Városház u. 3. Telefon: 893-86. Az üzletet néh. Verbőczy Lajos, aki régi vendéglős családból származik, alapította. 1925-ben bekövetkezett halála óta fia Lajos, aki 1902-ben Budapesten született vezeti az üzletet, miután a Keresk. Akadémiát elvégezte. Az üzlet a Belváros egyik elismert vendéglője, ahova a kitünő magyar konyha, elsőrangú fajborok vonzzák a közönséget.

Vavrek János, vendéglős, Thököly út 6. Szül. Nyitrán 1870-ben. Több vidéki városban, majd Budapesten dolgozott a szakmában. Nagy praxis után 1908-ban nyitotta meg a jóhírű vendéglőjét, amelyet nagy szorgalommal és szaktudással népszerűvé tett. 17 tagú személyzetet foglalkoztat. Hivatásos borszakértő. A világháborúban részt vett. Neje: Schluff Alojzia.

Vezér Antal, vendéglős, Vadász u. 35/a. Szül. 1883-ban Kislődön, szab. 1914-ben Budapesten. A jobb polgári közönség által látogatott vendéglőt 1915 óta vezeti. 2 alkalmazottat foglalkoztat. Neje:

Gregorits Teréz, régi és neves vendéglős családból származik.

Vermann Béla, vendéglős, Lágymányos u. 3. Szül. 1896-ban Budapesten. Tanulmányait Párisban, Münchenben és Bécsben végezte. Az 1901-ben alapított családi vendéglőt 1920-ban vette át. Kitünő balatoni és alföldi borai, valamint magyar konyhája közismert a kirándulók előtt. A világháborúban 1915-től mint hadnagy vett részt, számos nagy kitüntetése van. Igazgatója a Vermann Borkeresk. rt.-nak és tagja a Keresk. és Iparkamarának.

Vida Albert, vendéglős Verseny u. 16. Szül. 1879-ben Fülöpszálláson. A szakmával 1905 óta foglalkozik, önálló 1912-ben lett.A 2 helyiségből álló üzlet teendőit a család tagjai látják el. Ócsán földje és háza van. A vendéglőjében székelő jótékony asztaltársaság főpénztárosa. Neje: Kiss Riza.

Voli József, a Nemzeti Park pensio és étterem tulajdonosa, Vadorzó u. 1—3. Szül. 1890-ben Vecsésen. Az ország nagy városaiban és Budapesten gyakorolta a szakmát. A nagyhírű kiránduló helynek és üdülő telepnek munkáját a család tagjai és 10 alkalmazott látják el. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: kétszer kis ez., br. v. é. stb. Neje: Schultheisz Mária.

Wágner Béla, vendéglős, Andrássy út 44. Tel.: Aut. 221-27. Szül. 1889-ben Budapesten, vendéglős mester levelet nyert 1921. évben. Szaktudását atyja üzemében fejlesztette, akinek üzemét már 1919. évben átvette. Az üzem 1904 óta áll fenn. A vendéglős Ipt. számvizsgálója, „Hunor" lövészegylet és a „Hungária" Automobil klub tagja. Az ipar érdekeinek tevékeny harcosa. Résztvett a világháborúban mint a 38. gy. e. főhadnagya, több kitüntetése van. 1912-ben nősült, 2 gyermeke van. Üzemében a legkényesebb igény is kielégül. Kitünő magyar és francia konyhát vezet. Kiváló fajborokat tart

Wéber József, a III. ker. szakcsoport elnöke, vendéglős, Szentendrei út 81—82. hrz. sz. Régi vendéglős családból származik; szül. 1879-ben Budapesten. A szakmát atyja mellett sajátította el. 1911-ben nyitotta meg üzletét. Nyári nagy kerthelyiségében 800 vendéget tud egyszerre ellátni. Saját szüretelésű borait méri. 6 év óta elöljárósági tag. A Székesfővárosi Borellenőrző Biz. tagja stb. Résztvett a világháborúban, mint tűzmester szerelt le. Neje: Flesser Anna.

Wéber Károly, vendéglős, Szentendrei u. 16. Szül. 1895-ben Budapesten. Atyja és bátyja vendéglőjében sajátította el tökéletesen a szakmát. 1923-ban lett önálló. Vendéglőjében székel a Föld- és Szőllőművesek Ifj. Köre, amelynek igazgatósági tagja. Számos kulturális és szakegyesület agilis tagja. Népszerű vendéglőjének konyháját neje, Széger Erzsébet vezeti. A világháborúban nagy ez., kétszer kis ez., kétszer br. v. é. stb. kapott. Volt hadifogságban is.

Wéder Lajos, vendéglős, Kelenföldi út 29. Szül. 1885-ben Köveskálon. Családja nemzedékek óta foglalkozik a szakmával. Jelenlegi üzletét 1912-ben alapította saját házában. Kerthelyisége és éttermei 500 vendég befogadására alkalmasak. Saját termésű borait méri. Neje: Czingeraber Irma.

Weisz Gyula, vendéglős, Budaőrsi út 40. Szül. 1875-ben Pusztakovácsin. A szakmát Bécs és Budapest jó üzleteiben sajátította el. Üzletét 1929-ben nyitotta meg. A vendéglő teendőit a család tagjai látják el. Kerthelyiségét a fővárosi kiránduló közönség szívesen keresi fel. Neje: Weisz Sarolta.

Werderits János, vendéglős, Jászberényi út 16. Szül. 1884-ben Sámfalván. A mészáros szakmát tanulta és 1903-ban szabadult, majd W. Imre vendéglőjében (Felső Jászberényi út 43) szerzett mint vendéglős gyakorlatot. 1918 óta önálló, jelenlegi üzletét, amely Kőbánya legnagyobb vendéglője, 1924 óta vezeti. 6 tagú személyzet áll rendelkezésére. A világháborúban kis ez., br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetéseket nyert. Neje: Braune Margit.

Vezér Antal

Werndorfer Lajos

Werndorfer Lajos, vendéglős, Liget tér 1. Szül. Siklóson 1899-ben. A szakmát atyja üzletében sajátította el és 1925-ben nyert mesterlevelet. Az üzletet 1929-ben vette át. Jóhírű, magyaros konyháját felesége, Szekér Irén vezeti. Aktív tagja a „Szittya" vadásztársaságnak.

Werner László „Kispipa" vendéglője, Nagymező u. 41. Szül. 1902-ben Dombováron. Üzletét 1928-ban vette át. Jó kony-

hája és italai több népes asztaltársaságot vonzottak helyiségeibe. Neje: Bán Erzsébet vezeti az izletes ételeiről neves konyhát.

Winkler Ferenc, II., Margit körút 25. Született 1902-ben Budapesten. A szakmát a London szállodában kezdte tanulni s 1920-ban felszabadulva, mint szakács úgy itt, mint a Brittaniában és több más előkelő helyen szervírozott. Közben Londonban és Németország pár nagyobb városában volt. 1929-ben önállósította magát és megnyitotta a jelenlegi üzletét, ahol gyönyörű kerthelyisége, saját szüretelésű borai és a legjobb sörei vannak és gondosan vezetett konyhájával is sikerült a közönséget megnyerni. Üzlete főként az előkelő közigazgatási tisztviselők találkozási helye.

Winkler László, vendéglős, II. Iskola u. 38. Született Budapesten 1901-ben. Tanulmányait e szakmában 1922-ben kezdte meg Gundelnél s 1923-ban szabadult fel, ahol tovább is szervírozott, majd a Ritz gazdasági osztályát vezette 5 éven át. 1928 augusztusban önállósította magát II., Margit körút 25. sz. alatt. Jelenlegi üzletét 1929 óta vezeti. Kitünő saját szüretelésű és kezelésű borokat és neves söröket mér ki. Kereskedelmi érettségit tett 1918-ban, főhivatalnoka volt a Wiener Bankvereinnak s intelligens, öntudatos egyéniségével, figyelmessége és szorgalmával a vendéglős társadalom egyik igen értékes tagja. Neje: Kéhli Teréz.

Wlaszák István

Wlaszák Istvánné

Wlaszák István, vendéglős, Baross u. 127. Szül. Kiskunhalason 1892-ben, szab. Budapesten 1918-ban. Önállósítása előtt a Keresztény Polg. Körnek üzletvezetője volt. Az 1911-ben alapított üzletet 1925 óta vezeti. A söntésből és 2 étteremből álló helyiséget a környék polgárai látogatják. A világháborút az összes frontokon végigharcolta. Kit.: kis ez., br. v. é., seb. é. stb. Neje: Here Róza.

Wurglits Antal, vendéglős, Baross tér 32. Északamerikában, Budborn-ban szül. 1863-ban. Atyja Kossuthtal emigrált. 1881-ben végezte be gyakorló éveit és 1894-ben történt önállósításáig a Nemzeti Kaszinó s több más előkelő étteremben dolgozott. Népszerű vendéglőjét jó boráért, gondosan vezetett konyhájáért a jobb közönség látogatja. Felesége: Grishiber Anna hűséges munkatársa.

Zanebó Lajos vendéglős, Szövetség u. 10. Telefon 142-53. Hegykőn 1884-ben szül., ugyanott 1902-ben szab. fel. 1918-ban nyitotta meg üzletét, melyben elsőrendű italokat és izletes ételeket szolgáltat ki. A világháborúban 12 hónapig volt a fronton.

özv. Zsigmond Jánosné, vendéglős, Fóthi út 17. (Saját ház.) Néhai férje 1898-ban alapított üzletét 1906 óta nagy szaktudással vezeti. Jól felszerelt vendéglőjében tartja összejöveteleit a „Kapocs" asztaltársaság. Vendégszobájában és a kerthelyiségben 40 férőhely van.

Különféle üzemek

Balassa Lajos, kaptafakészítő, Vas u. 12. Szül. 1854-ben, szab. 1872-ben Ajkán. Mint segéd 7 éven át Bécsben dolgozott, hosszabb ideig dolgozott Győr, Szeged és Budapest műhelyeiben. 1910 óta önálló mester. 1875-ben Szegeden tökéletes munkáját arany oklevéllel jutalmazták. 1 segédet foglalkoztat.

Barkó Elek sütő m. Herrich u. 22. Miskolcon 1896-ban született, Tapolcán 1913-ban szabadult fel. 15 évig volt segéd. Pestszentlőrincen üzletvezető. 1928-ban vette az 1920-ban alapított sütődét, mely a legmodernebb szakgépekkel és villanymotorral van felszerelve. A K. A. C. kerékpáros osztályának tagja, mint ilyen több versenydíj tulajdonosa. A háborúban kis ezüst, bronz v. é., K. cs.-k. és kétsávos seb. éremmel lett kitüntetve. Neje: Deák Mária.

Csokonyai József, kaptafa és sámfakészítő m., Vas u. és Stáhly u. sarok. Szül. Rinyaujlakon 1869-ben, szab. Csokonyán 1885-ben. Székesfehérváron és Budapesten töltötte segédidejét. 1907-ben önállósította magát. Műhelyében 3 segédet foglalkoztat. 9 esztendeig elöljárósági tagja volt az Ipt.-nek. Neje: Sóss Mária.

Deutsch Ignác, kaptafa és sámfa készítő, Bástya u. 12. Szül. 1894-ben, szab. 1912-ben Kolozsvárt. Segédi gyakorlatot Nagyváradon és Budapesten (Csokonyai József-műhelyében) folytatott 1 segédet foglalkoztató műhelyét 1929-ben nyitotta meg, rendelésre dolgozik. A világháború-

ban kis ez. v. é.-el lett kitüntetve. Neje: Árpásy Mária.

Fets Gyula, kádár,, arany koszorús mester, Fazekas u. 12. Szül. Budapesten 1889-ben, szab. 1906-ban atyja F. Alajos műhelyében. 1921-ben átvette nagyatyja műhelyét. Kiváló szaktudásával számos elismerést és kitüntetést szerzett; kétszer arany érmet, 1928-ban pedig arany koszorút nyert. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. elnöke. Résztvett a világháborúban. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k.

Fülöp Ferenc, cipész- és csizmadia m., Győr, Rákóczi F. u. 20. Szül. 1894-ben Földesen, szab. 1908-ban Nagyváradon. Debrecen, Nyiregyháza, Kaposvár, Budapest és Győr üzemeiben működött mint segéd. 12 hónapig az olasz és szerb fronton harcolt, 48 hónapig olasz hadifogságban volt. 1920-ban nőül vette Reich Gizellát. 1929-ben önállósította magát.

Gaál Lajos, cipészmester, Eger, Széchenyi u. 32. Egerben 1894-ben szül., u. ott 1911-ben szab. fel. Egerben, Miskolcon, Budapesten volt segéd. Szabászati tanfolyamot végzett. 1918-ban saját erejéből önállósította magát és szorgalmas munkájával egyemeletes házat szerzett. 1926-ban arany, 1927-ben ezüst, 1928-ban pedig díszéremmel lett kitüntetve az ipar terén szerzett érdemeiért. A lábbelikészítők szövetsége egri csoportjának megalakítója és ügyv. elnöke. Saját házában gyönyörű üzlethelyisége és külön műhelyei vannak. Pihenő napjait a turistáskodásnak szenteli.

Gerstl Sándor szappankészítőgyár. Cégtulajdonosok: G. Rezső és Sándor, Budapest, Szvetenay u. 18. Telefon: 346-92. Budapesten 1877-ben szül., 1904-ben szab. fel atyja, Sándor üzletében. Az üzemet nagyatyja, Károly alapította 1828-ban. 24 alkalmazottal dolgozik. A szappankészítő szakoszt. és a vizsg. biz. elnöke, ipt. vál. tag. Neje: Borbély Jusztin.

Gindert István, kádár m., Klapka u. 5. Szül. 1855-ben Tinnye községben, szab. 1873-ban mint asztalos, 1874-ben mint kádár. 1880-ban alapított műhelyét nagy szorgalommal és jeles szaktudással fejlesztette a mai színvonalra. Speciális hűtőkészülékeivel számos kitüntetést nyert. (Arany érdemker., olasz lovagker. és még vagy 50—60 érem és oklevél). Motorokkal felszerelt műhelyében egyaránt készít kádár és asztalosmunkát. Résztvett a boszniai okkupációban. Neje: Meisinger Karolin, fia G. Pál mint üzemvezető dolgozik műhelyében.

Hencsey Béláné, női szabó m. Kispest, Határ u. 9. A fővárosban tanulta iparát. 1910-ben szabadult fel. 1924 óta áll fenn angol és francia női szabósága, a fővárosi női társadalom krémjének dolgozik. 1921-ben ment férjhez.

Horváth István, műasztalos m., Győr, Rákóczi F. u. 12. Jákon 1884-ben szül., u. ott 1902-ben szab. fel. Szaktudását Szombathely, Budapest, Wien, München és Grác mestereinél fejlesztette. 1919-ben alapította műhelyét. Speciálista az antik bútorok készítésében és restaurálásában. Szaktanfolyamot végzett, igen képzett iparos. Saját háza van. Neje: Hodács Mária.

Kaufmann Jenő, kádár m., Vág u. 7. Tel. 920—43. Szül. 1900-ban Vácon, u. ott szab. 1917-ben. Tokaj és Budapest nevesebb mestereinél szerzett mint segéd kellő gyakorlatot. 4 segédet foglalkoztató műhelyét saját erejéből 1929-ben alapította. Neje: Góczán Mária.

Laposa András, Kádár m., Kálvária tér 13. Tel. J. 374-57. Szül. 1892-ben Madocsa községben, szab. Kalocsán 1908-ban. Segédideje alatt bejárta Németországot és a Balkán nagy városait. 1925-ben megnyitott műhelyében hűtő berendezéseket, mosókonyhafelszereléseket készít. Tevékeny részt vesz az Ipt. életében és szakmája mozgalmaiban. A világháborúban 22 hónapot a fronton töltött. Kit. br. v. é., K. cs.-k., seb. é. stb. Neje: Farkas Ilona.

Makovits József, kádár m., Váci út 60. Szül. 1888-ban Nagybányán, szab. 1906-ban Micske községben. Önállósítása (1909) előtt tanulmányúton volt, megfordult Bukarestben, Damaszkuszban, Fiumében stb. Motorral felszerelt 1 segédet foglalkoztató műhelyében jégszekrények, csónakok és egyéb szakmába vágó munkák készülnek. Részt vett a világháborúban. Neje: Wessely Anna.

Marksz Imre, sütő m., Győr, Kossuth u. 35. Kisbarátfalun 1889-ben szül., Győrön 1907-ben szab. Pozsonyi, váci és budapesti mestereknél fejlesztette szaktudását. 1913-ban önállósította magát. Műhelyében egy tanulót foglalkoztat. Részt vett a világháborúban. Neje: Tomáz Mária, résztvesz az üzem vezetésében.

Nagy Sándor, szabó m., Győr, Szarvas u. 39., üzem: Rákóczi F. u. 157. Kemenesszentpéteren 1898-ban szül., Kapuváron 1921-ben szab. Csorna, Szombathely és Győr elsőrendű mestereinél működött segédként. 1917—21-ig telj. szolg., 1 év frontszolg. Kit.: br. v. é. 1924-ben alapította műhelyét. Elsőrendű tanoncokat nevel. Neje: Pösse Gabriella.

Papp Ferenc, bronzműves-csillárkészítő Kispest, Üllői u. 82. 1904-ben szül., 1922-ben szab. fel. Fővárosi nagyüzemekben fejlesztette szaktudását. 1929-ben Budapesten létesítette vállalatát, melyet Kispestre helyezett át. Egy segéddel dolgozik. Művészien készít csillárokat, bronzszobrokat és kirakatberendezéseket. Neje Schäffer Mária.

Pataky Károly, kosárfonó m., Podmaniczky u. 37. Szül. Algyő községben 1879-ben, szab. Szegeden 1918-ban. Önálló műhelyét 1919 óta vezeti. Finom fehér fonott bútorokat készít tökéletes kivitelben. A kosárfonó testület bizottsági tagja. A világháborúban 3 évi harctéri szolgálat után megsebesült és mint rokkant szerelt le. Neje: Szalma Erzsébet, István fia tanult szakmunkás, műhelyében dolgozik.

Pavlik József, mészáros és hentes m., Budapest, Szentendrei út 22., saját ház. Csehországban 1868-ban szül., 1879-ben szab. Segéd Budapesten Érsek Jánosnál volt. 1885-ben önállósította magát. Háború alatt a hadseregnek szállított. Gottlieb fia a szakmában önálló.

Pirk János, pala- és cserépfedő m., Budapest, Gát u. 3. szám. Budapesten 1876-ban született, 1899-ben szabadult fel Alvinczi Antalnál. Kollár Ferencnél volt segéd. 1921-ben lett önálló. Résztvett a világháborúban. Kit.: kétszer kis ez., br. v. é., K. cs.-k.

Révné, Majdán Lenke, kozmetikus, Budapest, IV., Kálvintér 2. Kozmetikai szaktudásának elsajátítása és két évi praktizálás után, 1928-ban nyitotta meg modern elektromos gépekkel felszerelt intézetét, ahol mindennemű kozmetikai munkát szakszerűen elvégez. A szükséges kozmetikai szereket is saját maga készíti.

Stovasser János, hangszergyáros Lánchíd u. Született Budapesten 1874-ben. Budapesten és Németországban fejlesztette szakudását. Üzemét a család őse 1770-ben alapította, amely egyike a kontinens legrégebbi és legmodernebbül felszerelt gyárainak. Modern gondolkodású iparos, aki úttörője hazánk hangszerkészítő iparának. A gyár a legprecizebb gépekkel van felszerelve és 300 alkalmazottat foglalkoztat. A családnak 3 gyára van Budapesten, Warsov és Veronában és Rt. alapon működik. A cég a Balkán államok állandó szállítója. Hazánk számos jónevű hangszerkészítője a Stovasser gyár tanítványa, amely az összes fafúvó, rézfúvó, vonós hangszerek gyártásával foglalkozik. A budapesti gyárban 27 segéd, 4 tanonc van állandóan foglalkoztatva. A világháborúban a 7. honvéd huszárezredben szolgált, mint főhadnagy. Egy gyermeke van János.

Szalczinger Lénárd, lakatosmester, Törökbálint, Fő u. 19. Törökbálinton 1882-ben szül., Budapesten 1896-ban szab. fel. Mint segéd Ausztria, Német- és Franciaország városaiban dolgozott. 1924-ben alapította műhelyét. 1 segéddel és 2 tanonccal dolgozik. Az Iparoskör elnöke. Neje: Müller Mária.

Szalkay Papp József, kötélgyártóüzem, Budapest, III., Bokor u. 27. Telefon: Aut. 625-03. Váczott 1872-ben szül. u. ott 1889-ben szab. fel. 19 évig volt a Mátray létra és állványgyár üzemvezetője. 1907-ben lett önálló. 10—12 segédet és 2 tanoncot tart. Kötélgyártással és géptisztítási anyagok, fürdőcipők készítésével foglalkozó üzemében. Volt ipt. előlj. tag, volt városi esküdt, egyházi tanácstag. Neje: Knur Magdolna.

Szeitli Ferenc, kaptafa készítő mester, Stáhly u. 17. Szül. 1884-ben Tekenye községben (Zala m.), szab. Nagykanizsán 1902-ben. Önállósításáig Pozsony, Győr, Budapest jó mesterei mellett segédeskedett. 1923 óta önálló mester. A világháborúban 1914—18-ig katonai szolgálatot teljesített. Neje: Nagy Eszter.

Triff György, férfiszabó mester, Kispest, Zsigmond körút 4. Szászrégenben 1885-ben született, 1900-ban szab. fel. 11 éven át segédeskedett Európa nagy városaiban. Elsajátította a német, román, francia és szláv nyelveket. Mint segéd 1903-ban ezüst érmet nyert, 1923-ban bronz éremmel tüntették ki. Az Ipt. v. v. tagja, a tanoncvizsg. biz. első elnöke volt, városi képviselő. 39 hónapig volt a harctéren, megsebesült. Kit.: kis ez., bronz v. é., K. cs.-k. seb. é. György fia szintén atyja szakmáját folytatja.

Vitéz Endre, polgári és katonai szabó m., Győr, Rákóczi F. u. 8. Szül. 1898-ban Bágyok, szab.: 1917-ben Győr. 10 évi praktizálás után alapította vállalatát, ahol egy segédet és tanulót foglalkoztat. Tanulója 1929-ben ezüst oklevelet nyert. Résztvett a világháborúban és szolgált a Nemz. Hads-ben. 1927-ben nősült.

Zbiskó Vencel, lómészáros m., Kispest, Kossuth tér 6. Tel. J. 301-66. Szül.: 1895, szab.: 1913. A Háztart. Fogy Szöv. és a Szkfv. Élelm. üzemnél dolgozott a háború megszakításával 1923-ig, mikor is önállósította magát. Két segéddel dolgozik. Ipt. előlj. tag. Neje: Mitrik Julia.

ÚJPEST.

Ackermann Izrael, úri szabómester, Horthy M. út 802.

Adler Béla, úri- és hölgyfodrász, Váci út 6 .Veszprémben szül. 1882-ben, ugyanitt szab. 1904-ben. Iparát Budapesten és az ország nagyobb városaiban 14 éven át gyakorolta, míg 1927-ben meg nem nyitotta a legkényesebb igényeket is kielégítő üzletét. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Részt vett a világháborúban, súlyos sebesülés után mint 50%-os rokkant szerelt le. 1917-ben feleségül vette Kószmály Ilonát.

Adler Béla

Almásy József

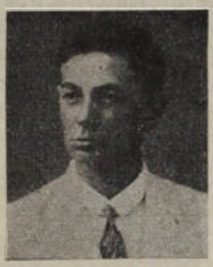
Ádám Antal, hentes- és mészáros m., lakás: Virág u. 15., üzlet: Megyeri út 27. Nógrád megyében Rétságon szül. 1875-ben, szab. 1890-ben. Nyolc évi segédeskedés után 1908-ban önállósította magát, újpesti üzlete 1913 óta áll fenn. Az Ipt. szakoszt.-nak választm. tagja. Minden idejét üzeme felvirágoztatására szenteli. A háborúban részt vett. Neje: Hlavicka Anna.

Agatity Márk, korcsmáros. Nap u. 1. (Saját ház.) Szül. 1877-ben Bajaszentistvánon. 1928 óta űzi az ipart önállóan. Üzlete egy helyiségből áll. Befogadóképessége 30 személy. Jó alföldi borokat és égetett szeszt tart. Nyáron csapolt söre van és hideg ételt szolgál fel. Üzletét nejével, szül. Voisz Mártával közösen vezeti.

Alekszy János, hentesmester, Váci út 26., fiók: Szt. István tér.

Almásy József, építési vállalkozó. Szül. 1889-ben Baján. Elvégezte a Felső Iparisk. építészeti szakosztályát. Gyakorló éveit részben atyja A. Péter vállalatainál, részben más vállalatoknál töltötte. Az Ipt. életében aktív részt vesz. Tagja a tanoncvizsg. biz.-nak. Vállalatát 1928-ban alapította. Fontosabb munkái: Újpest város kislakás építkezés, MÁV. tisztviselőtelep. Végigküzdötte a háborút. Kit.: kétszer nagy ezüst, kis ez. és vitézségi é. Nős.

Almásy József, kép. kőművesmester, Horthy Miklós út 13. Szül. 1892-ben Újpesten, ugyanitt szab. 1910-ben. Kőműves mesteri képesítését 1922-ben szerezte. Egyike szakmájában a legszámottevőbbeknek, aki minden idejét iparának szenteli. Számos bérházat és gyárépületet épített. A világháború alatt 40 hónapig orosz fogságot szenvedett. Neje: Németh Magda.

Almásy József

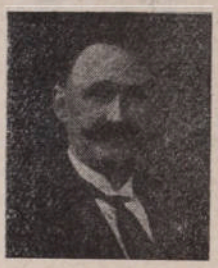
Altmann Gyula

Almásy Károly, műasztalos, Anonymus u. 7. Szül. 1887-ben Vácon, szab. Újpesten 1907-ben. Jónevű műhelyekben eltöltött segédévek után 1923-ban saját erejéből nyitotta meg műhelyét. Azóta 7 tanulót szabadított, akikből jó iparosok váltak. A világháborúban 9 havi frontszolgálat után orosz hadifogságba került, ahol 5 évig szenvedett. Felesége: Bischof Johanna.

Alscher Ödön, műasztalos, az Ipt. szakoszt. elnöke, Ősz u. 63. Tel. 944—12. Szül. 1886-ban Pilismaróthon. Középiskolai tanulmányait félbeszakítva, hajlamát követve lépett az ipari pályára. 1903-ban történt felszabadulása után a belföld és külföld nagy műhelyeiben képezte ki magát mint műasztalos. 1910-ben alapított motorerőre berendezett műhelyében kizáróan elsőrendű műbútort gyárt, amelyből külföldre is szállított. 10 segédet foglalkoztat. Vármegyei és városi thtósági tag, számos társadalmi és gazdasági intézmény életében tevékeny szerepet játszik. Neje: Paróczay Erzsébet.

Altmann Gyula, iparművészeti faszobrász, Attila u. 114. Budapesten szül. 1889-ben, ugyanitt szab. 1905-ben. Bejárta Francia- és Németországot, Angliát, Olaszországot, Belgiumot és Svájcot, tanulmányozva az antik művészi bútorokat. 1920-ban megnyitotta műhelyét és régi mesterek művészi munkáinak utánzásával és restaurálásával foglalkozik. Faragott templommunkái országos hírűek. Az ipari érdekek tevékeny harcosa. A világháborút végigküzdötte, egy évig olasz hadifogságban szenvedett. Kit.: K. cs.-k., br. v. é., szolg. k. Neje: Trebics Mária.

Ampenszán Ferenc, késes és műköszörűsmester, Szt. István tér 24. Ujpesten szül. 1882-ben, 16 éves korában, 1898-ban szab. Motorral felszerelt üzemét 1912-ben nyitotta meg. Munkájának és szorgalmának gyümölcse lakásául szolgáló saját háza. Az Ipt.-nek v. előljárósági tagja. A világháború után mint 50%-os rokkant szerelt le. Neje: Kulcsár Jusztinia. Ferenc fia atyja műhelyében tanul.

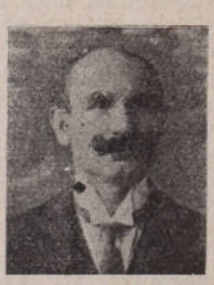

Ampenszán Ferenc

Antal S. József

Antal Árpád, vendéglős. Baross u. 31. Szül. 1878-ban Rákospalotán. A hentesipart tanulta, amelyben 1896-ban szabadult fel. 1905-ben önállósította magát. A vendéglős ipart 1923 óta üzi. 3 szobával és nyáron kerthelyiséggel látja el vendégeit, akik a város középosztályából adódnak. Vendéglőjében van a „Pengő" asztaltársaság törzsasztala, melynek pénztárosa. Az Ipt. előlj. tagja. Részt vett a világháborúban. Kit.: Szolg. érd. ker. a vit. é. szalagján. Neje: Horváth Mária.

id. Antal Ferenc

ifj. Antal Ferenc

Ifj. Antal Ferenc, vendéglős. Attila u. 105. (Saját ház.) Szül. 1905-ben Kétegyházán, felszab. 1929-ben Budapesten atyja üzletüzemében. Vendéglőjét atyja 1905-ben alapította. Saját vezetésében 1929 óta van. Kerthelyiséges, 2 termes üzeme 150—200 vendéget képes kielégíteni. Üzletében neje, szül. Weinrich Erzsébet is tevékeny részt vesz. Atyja a háborúból 50 százalékos rokkantként jött haza. A szakoszt. vál. tagja.

Antal S. József, hentesmester, lakás és üzlet: Horthy Miklós út 37 (saját ház). Tel.: 950—64, fióküzlet: István út 12. Tel.: 943—52. Szül. 1888-ban Újpesten, szab. 1905-ben Gödöllőn. Budapest nagyobb üzemeiben 8 éven át szerzett tapasztalatait 1913-ban alapított vállalatában értékesíti. A legmodernebb húsfeldolgozó gépekkel készült I-a minőségű termékei saját üzleteiben és viszonteladóknál találnak vevőre. Az iparosság társadalmi és gazdasági életében vezető szerepet visz. Az Ipt. szakoszt.-nak 3 évig volt elnöke. A világháborúban 1914—18-ig részt vett, 42 hónapig orosz hadifogságot szenvedett. Neje: szül Güttenberg Margit, üzletének vezetésében tevékeny részt vesz.

Antal I. Gábor, szabómester, Deák F. u. 52.

Antos Rezső, építészmérnök, Jókai u. 15. Szül. Újpesten 1903-ban. A József műegyetem elvégzése után a Föv. kislakás építő vállalatnál, Nahodik Rudolf építész cégnél és az „Ornamentika" rt-nál praktizált. 1928-ban önállósította magát. Úgy tervezést, mint kivitelezést vállal. Több családi- és bérházat épített. 5—6 segédet foglalkoztat.

Arensfrau Jakab, sapkakészítő mester, Apponyi u. 24. Szül. 1891-ben Visnitz (Lengyelország), Budapesten szab. 1907-ben. Sapka konfekcionáló műhelyét 1918-ban létesítette és kizáróan nagykereskedők részére dolgozik. A szakmában nagy összeköttetései vannak. Négy nyelven ír és beszél. Nős. A háborúban II. o. v. é.-et kapott.

Arensfrau Jakab

Badics Imre

Bachraty Ferenc, borbély- és fodrász m., Árpád út 84. Szül. Budapesten 1907-ben, Újpesten szab. 1922-ben. Négy évi segédeskedés után 1926-ban nyitotta meg modern berendezésű műhelyét és az iparosság agilis fiatal gárdájának kedvelt tagja lett. Neje: Jámbor Ilona.

Bácsi Gyula, borbély- és fodrász, Váci út 69.

Badics Imre, úri szabómester, Jókai u. 13. Szül. Noszlopon 1892-ben, Újpesten

szab. 1910-ben. Budapesten, az ország nagy városaiban és Bécsben szerezte meg mint segéd szaktudását, amelyet 1910-ben alapított műhelyében rendelői érdekében használ fel. A szabászati technológia 1912, 1914. és 1918. évi tanfolyamait elvégezte. A háború alatt kétszer megsebesült és orosz fogságba került. Csak rendelésre dolgozik.

Baffia Sándor, műlakatosmester, Kisfaludy u. 12. Szül. 1903-ban Vácon. A Felső Iparisk. elvégzése után műszaki tisztviselő volt az Egyes. Izzónál és más gyárakban. 1926-ban önállósította magát mint bérautó vállalkozó, autó alkatrészgyártó és javító. Elterjedt és bevált szabadalmai: Gömbcsuklós kormányszerkezet régi Ford autókhoz, továbbá készülék nehezen folyó anyagoknak tartályokból való kifolyatására. Atyja B. Vilmos ny. művezető, vezeti műhelyét.

Baffia Sándor

Bakonyi István

Bagossy József, cipészmester, Templom u. 3.

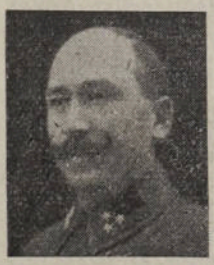
Bajzák Lajos, vendéglős. Löwy u. 3. Szül. 1874-ben Kiskunfélegyházán. Vendéglőjét saját erejéből alapította 1915-ben. Üzemében egyszerre 250 személyt tud ellátni. Évenként 5—6 táncvígalmat rendez. Jól elkészített hideg ételei, közvetlen a termelőktől vásárolt borai és égetett szeszes italai emelik vendéglője népszerűségét. Tagja a Halász és Horgász Egyletnek. Főpénztárosa a „Horgász" asztaltársaságnak. Neje: Róth Irma.

Bakonyi István, drogista, István út 16. Leszenye községben szül. 1895-ben. Ujpesten 1912-ben szab. Egy ideig Újpesten segédeskedett, majd 1915-ben bevonult és orosz fogságba jutva, ott is folytatta szakmáját. 1918-ban hazajött és egy évre rá önálló drogériát nyitott. Az Ipt., tanonc vizsg. biz.-nak és a Budapesti Drogista Testület tagja. Az „Urak" sportegylet vál. és több más társadalmi egyesület tagja. 1919-ben feleségül vette Balogh Máriát.

Bakos Kálmán, „Garzó és Bakos" építő vállalkozó cég beltagja. Deák F. u. 141. Tel.: A. 944-76. Szül. Balatonfüreden 1895-ben. Elvégezte a Felső Építő Ipariskolát és letette 1929-ben az építőmesteri szakvizsgát. 1928-ban Garzó Szilárd mérnökkel együtt alapította vállalatát. Nagyon szép eredménnyel dolgozik. Számos emeletes házat terveztek és építettek. Átlag 150 embert foglalkoztatnak. Bakos Kálmán tagja az Építőm. Orsz. Egy.-nek. A háborúban 12 hónapot a fronton töltött. Br. v. é. és K. cs.-k.-el lett kitüntetve. 1927-ben megnősült.

Baksa György, cipészmester, Mária u. 139. Szabadkán 1888-ban szül., ugyanitt szab. 1905-ben. Elvégezte a technológia cipészipari, ortopäd és szabászati tanfolyamát. Műhelyéből csak megrendelésre készült elsőrendű munka kerül ki. Az 1912-ben Szabadkán alapított műhelyét 1923-ban helyezte át Újpestre. A világháborúban 9 havi frontszolgálat után mint 50%-os rokkant szerelt le. Kit.: K. cs.-k. és br. v. é. Neje: Deák Ilona.

Balázs János, esztergályos m., Tavasz u. 76. Rákospalotán szül. 1878-ban, Újpesten szab. 1894-ben. 15 éven át működött mint segéd Újpesten, 1922-ben saját erejéből alapította motorral felszerelt műhelyét, ahol asztalos műhelyek részére készít esztergályos munkákat. Neje: Herbán Sarolta.

Balázs Mátyás

Balcsik István

Balázs Mátyás, borbély és fodrász m., Árpád u. 146. Nagyszécsényi (1881) születésű, ugyanitt szab. Hét évig gyakorolta a szakmát kiváló mesterek műhelyeiben. 1906-ban nyitotta meg a kényes igényeket is kielégítő műhelyét, melyben 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháború alatt 4 éven át frontszolgálatot teljesített. Neje: Weisz Róza.

id. Balázs Horváth József, építési vállalkozó, Damjanich u. 1.

ifj. Balázs Horváth József, építész, Damjanich u. 1.

Balcsik István, cipészmester, Nádor u. 13. Szül. 1869-ben Zseliz községben, szab.

Léván 1885-ben. Nyolc évig dolgozott mint segéd az ország nagyobb városaiban. 1893-ban Zselizen önállósította magát, 1914-ben helyezte át műhelyét Újpestre. Végigküzdötte a világháborút. Idejét iparának és családjának szenteli. Neje: Beták Júlia.

Balcza József, hentesmester, Mária u. 69. Újpesti születésű (1901), ugyanitt szab. 1917-ben. Tíz évig segédeskedett nagyobb cégeknél. 1927-ben önállósította magát. Felesége: Sinek Erzsébet tevékeny részt vesz az üzlet munkáiban. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Üzemének különlegessége a tökéletes eljárással készült kolbászka.

Báling Orbán, cipész m., Attila u. 61.

Bálint János, hentes és mészáros m., Baross u. 102. Udvarnokon szül. 1895-ben, 1912-ben szab. Újpesten. Másfél évig mint vezető segéd dolgozott. Üzemét 1920-ban nyitotta meg. A világháborúban 3 éven át mint frontszolgálatos vett részt. Br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetéseket kapott. 1922-ben feleségül vette Polákovits Katalint.

Balogh István, csónaképítőmester, Széchenyi tér 3 és Római fürdő. Szül. Újpesten 1900-ban, a hangszerszakmát tanulta, felszab. után a Foith és Scharf csónaképítő cégnél segédeskedett. 1924-ben önállósította magát. Csónaképítéssel és evező készítéssel foglalkozik. 1925-ben az Orsz. Kézm. kiállításon ezüst érmet nyert. Tagja az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak. Neje: Sorosán Júlia.

Balogh Mihály, műbútorasztalos, ezüst koszorús m., Nyár u. 56. Szül. Abonyban 1892-ben, szab. Újpesten 1907-ben. Veleszületett hajlamának köszönheti, hogy szakmája legjobbjai közé küzdötte fel magát. 1921-ben nyitotta műhelyét, amelyből a legjobb kivitelű műbútorok kerülnek ki. A villanymotorral felszerelt üzem 5 segédet és 3 tanoncot foglalkoztat. Az iparosság társadalmi és gazdasági életében élénk részt vesz. Az Ipt. vál. és a tanoncvizsg. biz. rendes tagja. Újpest Vadászati Társaságának tevékeny tagja. A háborúban kis ez., br. v. é., K. cs.-k., seb. é. és szolg. kereszttel lett három évi harctéri szolgálat alatt kitüntetve. Neje: Rózsa Angela.

Barabás György, fodrászmester, Fóthy út 27. Szül. 1890-ben Szászvárosban, szab. ugyanitt 1906-ban. 16 évi segédeskedése alatt az ország és külföld előkelő műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1926-ban alapította az úri- és női fodrászat minden ágával foglalkozó üzletét. 1915-ben nősült, még ugyanez évben hadba vonult. A háború alatt háromszor megsebesült. Az iparosság sport életében tevékenyen részt vesz.

Bárány András, fodrászmester, István tér 25. Egyike Újpest legrégibb és legtekintélyesebb mestereinek. Komáromban 1873-ban született, ugyanitt szab. 1890-ben. Segédévei alatt bejárta az ország és a régi Ausztria nagyobb városait. Gazdag tapasztalatok gyüjtése után 1899-ben Komáromban telepedett le, 1901-ben áthelyezte műhelyét Újpestre. Modern, a hygiena minden követelményeinek megfelelő üzletét a jó polgárosztály tagjai keresik fel. Az Ipt. szakoszt.-nak v. elnöke, a Kath. Kör alapító tagja stb. 1901-ben feleségül vette Götz Erzsébetet.

Bárány Csaba, hölgyfodrászmester, Árpád út 71. Szül. Újpesten 1903-ban, szab. ugyanitt atyja üzletében 1917-ben. A belföld, Olaszország és Ausztria nagy városaiban tökéletesítette tudását, 1926-ban alapította meg modern, 7 fülkés üzletét. Elektromos hajszárítók, hideg és meleg víz tartós ondolálást adó berendezések szolgálják vendégei kényelmét. Elvégezte az összes fodrászati szaktanfolyamokat. A hajfestésben különös jó neve van. 5 segédet, 2 testvérét és 3 tanoncot foglalkoztat. Felesége: Horváth Vilma.

Barbarits Pál

Bárdy János

Barbarits Pál, cipészmester, Párisi u. 13/a. Nemesszalókon szül 1886-ban, szab. Pápán 1902-ben. Budapesten, Bécsben, Sopronban és Győrött töltötte segédéveit. 1911-ben önállósította magát. Ugyanebben az évben feleségül vette Pálkovits Máriát. A háborúban kétszer megsebesült. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Mérték után, rendelésre dolgozik. Fia Ignác a borbélyipart tanulja.

Baróthy Elek, vendéglős. Rákóczi u. 24. Szül. 1893-ban Rákospalotán. 1914—18-ig a haditengerészetnél teljesített szolgálatot. 1924 óta van vendéglője 2 teremmel és nyári helyiséggel. Üzletében van az N. Zs. C. sportklub és a „„Mégis mozog a föld" asztaltársaság helyisége. Neje: Tóth Erzsébet, aki résztvesz az üzlet vezetésében.

Bárdy János, hentesmester, Váci út 43. Szül. 1888-ban Budapesten, ugyanitt szab. 1905-ben. Segédéveit Budapesten töltötte, 1925-ben önállósította magát saját erejéből. Hentes áruk feldolgozásával és forgalomba hozásával foglalkozik. 1 segédje van. A háború alatt 32 hónapot töltött a harctéren. Felesége Fuksza Ilona, tevékeny részt vesz üzletében.

Barna János, cipészmester, Váci út 26.

Bász Ignác, szabómester, Mátyástér B. épület. Nagykárolyban 1877-ben szül., ugyanitt szab. 1891-ben. Segédévei alatt bejárta a világ nagy városait, megfordult Párisban, Londonban, Berlinben, Newyorkban. Párisban szabászati munkájával I. o. arany érmet nyert. 1904-ben Aradon telepedett le, műhelyét 1923-ban helyezte át Újpestre. Úri- és női egyenruha szabósággal foglalkozik. A világháborúban végig részt vett és háromszor megsebesült. Kit.: ar. v. é., I. o. ez. v. é., II. o. ez v. é., Signum Laudis. Anyanyelvén kívül beszéli a német, francia, román, japán és szláv nyelveket. Neje: Engel Júlia.

Baróthy Elek

Bayer Tihamér

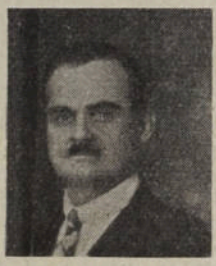
Báthory Sándor, cipészmester, Kálmán u. 42.

Batizy Gyula, borbély- és fodrász m., István út 3. Szül. Mármarosszigeten 1895-ben, szab. ugyanitt 1910-ben. 13 évi segédeskedése alatt a főváros és nagyobb vidéki városok előkelő üzleteiben fejlesztette szaktudását. Modern, jól felszerelt műhelyét 1928-ban nyitotta meg. A világháborút végigküzdötte, mint 75%-os rokkant szerelt le. Neje: Aperniczky Katalin.

Baumgartner Antal, építész, b. Jósika u. 3. Szül. 1881-ben Budapesten, ugyanitt végezte iskoláit. Szab. 1898-ban. Tíz évi praktizálás után 1908-ban megszerezte a kőműves mesteri oklevelet. Irodája saját házában van. Számos villát és családi házat épített Budapesten és Újpesten. A háború előtt tevékeny részt vett az Ipt. életében. A háborúban kétszer megsebesült. Kis és nagy ez. v. é.-el lett kitüntetve. Neje: Sárközi Mária.

Bayer Tihamér, a „Bayer és Varga" cukrászcég beltagja, Árpád u. 2. Tel. 944-85. Szül. Czaczán 1897-ben, felszab. Balassagyarmaton 1914-ben. Szabadulása után hamarosan a frontra kerül, végigküzdi a világháborút és K. cs.-k., br. v. é. és szolg. érmet nyer vitézségeért. A háború után az ország több városában folytatja iparát. 1929-ben nyitja meg üzemét. Neje: Szakadár Margit.

Bebesi György, szabómester, Szt. Gellért u. 5. Székesfehérváron szül. 1885-ben, ugyanitt szab. 1901-ben. Mint segéd szülővárosa és Újpest jobb mestereinél dolgozott. 1910-ben alapított műhelyében minden szakba vágó munkát készít. A háború alatt három évig harctéri szolgálatot teljesített. Kétszer v. é.-el és K. cs.-k.-el lett kitüntetve. 1910-ben feleségül vette Haldi Irént.

Belancsits Mihály

Berda Ferenc

Belancsis Mihály, cipészmester, Lőrinc u. 28. Szül. 1888-ban Gyála községben, 1904-ben Szegeden szab. Rövid megszakításokkal 1913 óta van önálló műhelye. Kizáróan rendelésre készít elsőrendű kivitelben úri- és női cipőket. A világháborút végigküzdötte. Neje: Kárász Lujza.

Bencze Sándor, férfi szabómester, Tavasz u. 52.

Bendtner József, vendéglős, Árpád u. 162. Szül. 1902-ben, felszab. 1916-ban Budapesten. A „London" kávéház éttermében, a „Gellért" üzemben, a „Jupiter" expresshajón és a „Royal" éttermben fejlesztette szaktudását. Vendéglője 100 személyre van berendezve. A helybeli munkásosztály szórakozóhelye. Alföldi borokat tart. 1925-ben vette nőül Jankovich Rózsit, aki szintén résztvesz az üzem vezetésében.

Berda Ferenc, sütőmester, Béla u. 3. Budapesten 1899-ben született, szab. 1915-ben Jászberényben. A háborúban eltöltött katonaévek után Bukarestben, Párisban, Barcelonában, Konstantiná-

polyban, Szmirnában segédeskedett. Tapasztalatokkal gazdagon tért haza és 1929-ben megnyitotta műhelyét. Az újpesti kereskedőknek szállít kitünő minőségű fehér, barna és félbarna kenyeret. A háborúban megsebesült.

Berényi I. Endre, műbútor asztalosmester, Király ucca 29. Szül. 1897-ben, szab. 1912-ben Újpesten. Budapest és szülővárosa nagyobb műhelyeiben dolgozott mint segéd. 1924-ben saját erejéből önállósította magát. Készít modern és antik utánzású bútorokat rendelésre és viszonteladóknak. 1 segédet és 4 tanoncot foglalkoztat. 1915-től kezdve az olasz fronton harcolt. Kis ez. v. é. és vas érdemkereszttel tüntették ki. Szolgált a Nemzeti Hadseregben is. Neje: Rosenfeld Regina.

Berky Ferenc, műbútorasztalos. Templom u. 12. Szül. 1882-ben Ujpesten, felszab. 1899-ben. Egerben az Áll. Faipari Szakiskolában 8 éven át dolgozott mint vezető. 1907-ben saját erejéből nyitotta meg műhelyét és elsőrendű háló- és ebédlőberendezéseket készít. 1—2 segéddel dolgozik. A szakosztály és az Iparoskör vál. tagja. A világháborúban résztvett. Neje: Schweikovszky Terézia.

Bernstein Mór, cipész m. Árpád út 63. (Saját házában). Szül. 1873-ban. Felszab. 20 éves korában. Budapesten, Temesvárott és több nagyobb városban szerzett szakmájában gyakorlatot. 1893-ban alapította műhelyét, ahol 10 segéddel elsőrendű felsőrészeket készít. Végez azonkívül minden szakmába vágó munkát. Neje: Schlésinger Berta.

Biermann Péter, cipész m. Horthy M. út 43. szám.

Bihari Béla

Birderi Ferenc

Bihari Béla, bútorasztalos m. Nyár u. 96. Szül. 1870-ben, felszab. 1887-ben Adán (Bács m.) 15 évig működött mint segéd jónevű ujpestí mestereknél. 1902-ben alapította meg műhelyét. Főként jó kvalitású síma és faragott hálószoba berendezéseket készít. Eddig 10 tanoncot szabadított fel, akikbe sikerült a szakma iránti szeretetet átplántálni és így azok kivétel nélkül jó iparosokká lettek. A világháborúban résztvett. Kit.: Jub. érem. Neje: Hetésy Róza.

Birderi Ferenc, cipész m. Horthy Miklós út 55. Szül. 1882-ben Dunaföldváron, szab. 1899-ben u. i. atyja B. János műhelyében. Pakson, Kalocsán és Budapesten fejlesztette szaktudását. Jónevű műhelyből kikerülő árujának nagy kelendősége van. 1914-ben nősült. Feleségül vette Rozman Máriát, aki régi iparoscsaládból származik. A világháborút végigküzdötte.

Blau Mór, kesztyüs m. Árpád út 64. Szül. 1886-ban Ujpesten, felszab. 1903-ban ugyanott. Külföldön szorgalmas munkában eltöltött évek után 1920-ban önállósította magát. A műhelyében készült árut divatáru kereskedésében maga hozza forgalomba. Jelenleg 2 segédet és 3 tanoncot foglalkoztat. Munkájával több díjat és elismerő oklevelet nyert. Az Ipt. szakosztályában jelentős szerepet visz. Több társadalmi és kulturális egyesület tagja. A világháborút végigküzdötte és háromszor megsebesült. Neje: Marmorstein Gizella.

Blum András

Bobánovits Ferenc

Blum András, bútorasztalos m. Thaly Kálmán u. 26. (Saját házában.) Ősrégi iparoscsaládból származik. Szül. 1889-ben Ujpesten, felszab. 1907-ben ugyanott. Nagyobb üzemekben eltöltött segédévek után, 1922-ben nyitotta meg famegmunkáló gépekkel és motorral felszerelt üzemét. Készítményeiből jelentékeny mennyiséget Jugoszláviába és Olaszországba exportáltak. Átlag 4 segéddel és 1 tanonccal dolgozik. Lelkes harcosa az iparosérdekeknek. Az Ipt. szakosztályában, amelynek vál. tagja tevékeny működést fejt ki. A világháborút az orosz és olasz frontokon harcolta végig. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. 1917-ben feleségül vette Schnepfenráder Erzsébetet.

Bobánovits Ferenc, hentes és mészáros m. Váci út 1. Fiók: István tér. Szül. 1890-ben Budapesten, szab. 1908-ban u. o. Mint

segéd megfordult Bécsben, Hamburgban és Dél-Amerikában és megtanulta a német, spanyol és szláv nyelveket. Hosszabb ideig volt üzletvezető a székesfőváros húsüzemében. Mint dalos működött a Budapesti Polgári Dalkörben és az Ujpesti Iparos Ifjak Dalkörében. 1924-ben alapított üzletének vezetésében felesége, Czigler Vilma tevékeny részt vesz. A világháborúban résztvett.

Bodzák István, bútorasztalos m. Pozsonyi út 17. Régi iparoscsaládból származik. Szül. 1891-ben Mádon, szab. 1907-ben Ujpesten. 14 évet töltött mint segéd nagyobb műhelyekben. 1921-ben alapított üzemében főleg viszonteladók részére készít elsőrangú munkát. 3—4 segédet foglalkoztat. A háborúban kétszer megsebesült és hosszabb ideig orosz fogságban szenvedett. Neje: Pazsit Gizella.

Bogár János, cipész m. Madridi u. 16a. Szül. 1894-ben, felszab. 1912-ben Budapesten. 1927-ben alapította jó hírnévnek örvendő műhelyét. 1—2 segédet foglalkoztat. A világháborúban résztvett. Kit.: K. cs. k. Neje: Nagy Anna.

Both János, borbély és fodrász m. Lőrincz u. 91. Lakás: Király u. 30. Szül. 1898-ban, felszab. 1914-ben Pécsett. Az ország nagyobb városaiban eltöltött segédévek után, 1920-ban nyitotta meg modern berendezésű üzletét, amelyben minden szakba vágó munkát, így női hajvágást is végez. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat.

Bozák József, szabó m., Béla u. 1. sz. Szül. 1891-ben Budapesten, felszab. 1907-ben Ujpesten. Neves mesterek műhelyében gyakorolta 1927-ig a szakmát, amikor önállósította magát. Elvégezte a szabászati szaktanfolyamot. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Kit.: II. o. ez. v. é.

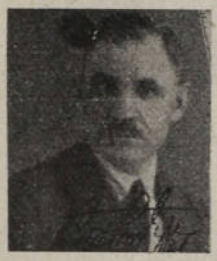
Both János

Bozó Imre

Bozó Imre, úri és hölgyfodrász m. Gr. Apponyi Albert u. 9. Szül. 1889-ben Mindszenten, felszab. 1904-ben Kecskeméten. Modern, 8 fülkés üzletét 1912-ben saját erejéből alapította. Ugyanebben az évben felségül vette Richter Irént. A világháborúban két évig az orosz és olasz frontokon harcolt. Műhelyében eddig 5 tanulót szabadított, akikből mind jó iparosok váltak. Jelenleg 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat.

Böhm Albert, a „Meteor" cipőfelsőrészüzem tulajdonosa. Árpád út 9. Szül. 1901-ben Bonyhádon, ugyanott végezte középiskolai tanulmányait. Felszab. 1920-ban. Négy évet töltött mint segéd nagyobb üzemekben. 1924-ben Bonyhádon telepedett le, 1928-ban Ujpestre tette át műhelyét, amelyben 20 segédet és 7—8 tanulót foglalkoztat. Gépeit 1 drb féllóerős motor hajtja. Tevékeny résztvesz az iparosturisztika fejlesztésében.

Böhm Gyula

Brandenburg Izidor

Böhm Gyula, kövező és útépítő vállalkozó. Tavasz u. 7. Szül. 1883-ban Hódmezővásárhelyen. Kereskedelmi érettségi megszerzése után 26 évig dolgozott útépítő és kőbányavállalatoknál, kezdetben mint tisztviselő, később mint üzem és útépítésvezető. 1928-ban önállósította magát. Nagyobb munkái: Kecskemét-bajai áll. út három szakasza, Pesterzsébet város kövezése stb. A világháborúban 4 éven át harcolt, egyszer megsebesült. Mint tart. hadnagy szerelt le. Kit.: Kis ez. v. é Felesége: Deutsch Szeréna.

Bhömisch Jakab, bútorasztalos. Nyár ucca 69.

Brajer Gyula, férfi szabó. Pálffy u. 23.

Brandenburg Izidor, sütőmester. Erkel u. 27. Régi iparoscsaládból származik. Szül. 1868-ban Ujpesten, szab. atyja műhelyében 1885-ben u. o. Az ország nagyobb műhelyein kívül Nürnberg udvari pékségében és Észak-Amerikában fejlesztette szaktudását. 1910-ben alapította műhelyét, amelyben közismerten elsőrendű süteményei készülnek. 1905-ben nősült. Neje: Klein Laura. Oszkár fia asztalos mester, Dezső fia pék.

Braun Ábrahám, cipész m. Templom ucca 4. sz.

Braunstein Jenő, kárpitos és díszítő, Árpád u. 26. Szül. 1900-ban Zeikán (Ro-

mánia), felszab. 1915-ben Ujpesten. Budapesten gyakorolta mint segéd a szakmát és 1926-ban alapította meg önálló műhelyét. Az ujpesti Panonnia kávéház berendezése műhelyének magas színvonalát dícséri. Ezenkívül még számos nagyobb berendezést is készített. Az 1928. évi Kézműipari Tárlaton ezüstérmet és oklevelet nyert. Három segédet foglalkoztat.

Braunstein Jenő

Breiner Miksa

Brausz István, okl. kőmíves m. Anonymus u. 52. Szül. 1892-ben Budapesten, felszab. 1911-ben Ujpesten. Budapesten, Ujpesten és Pozsonyban eltöltött gyakorló évek után 1918-ban önállósította magát mint építkezési vállalkozó. Számos családi házat, villát tervezett és épített; a Hősök Emlékműve az U. R. A. K. sporttelepén szintén az ő munkáját dícséri. Az Ipt. vál. tagja. A világháborúban 8 hónapot töltött a harctéren, megsebesült. Kit.: K. cs. k. és seb. érem. Neje: Privitzer Erzsébet.

Brazlovszky István, cipész m. Király u. 4. szám.

Breckl György, hentes és mészáros m. Mátyás tér 5. Szül. 1891-ben Budapesten, felszab. 1925-ben Rákospalotán. Hentes- és mészárosáruk készítésével foglalkozó üzemében (Alapítva 1929-ben) hűséges segítője felesége, Takács Margit. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban 7 havi frontszolgálat után orosz fogságba került, ahol 4 esztendőt töltött. Tökéletesen megtanulta az orosz nyelvet.

Breiner Miksa, órás és ékszerész m. Árpád út 79. Szül. 1894-ben Balassagyarmaton, felszab. 1909-ben ugyanott. Segédéveit Miskolcon és Budapesten töltötte. 1922-ben nyitott önálló műhelyt, ahol a szakmába vágó összes munkákat végzi. Az Ipt. és a tanoncvizsg. bizottság tagja. A világháborút az orosz fronton küzdötte végig és egyszer megsebesült. Neje: Kellermann Melánia.

Brezsák Károly, sütő m. Széchényi u. 16. Szül. 1877-ben Sóskúton, szab. 1894-ben Budakeszin. Segédévei alatt a belés külföld nagyobb városaiban fejlesztette szaktudását. Műhelyét 1923-ban alapította és 12 évig elnöke volt a sütőmunkások szakosztályának. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Lukács Erzsébet.

Brockhauser Ferenc, cipész m., Árpád út 133. Szül. 1897-ben Ujpesten, felszab. 1915-ben Jászberényben. 17 éven át Ujpesten segédeskedett. 1922-ben önállósította magát. Egy segéddel dolgozik. A világháborút végigharcolta, két és félévet a fronton töltött és megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k.

Bródy Imre, a Bródy és Grünwald cég beltagja, mészáros és hentes üzem. Ősz ucca 69. Fiók: Ősz u. 35. (Szt István tér) Szül. 1895-ben Borosberényben, felszab. 1912-ben Ujpesten. 1919-ben önállósította magát. 1927-ben alakult át cége társasüzletté. Hosszabb ideig üzletvezetője volt az Ált. Fogy. Szöv.-nek és az Ipt. szakoszt.-nak volt vál. tagja. Jelenleg 5 segédet foglalkoztat. A világháborúban 12 havi frontszolgálat után sebesülten orosz hadifogságba került. 1921-ben nősült, felesége, Grünwald Erzsébet, aki az üzlet vezetésében tevékeny részt vesz.

Brucsek Testvérek, szerszámgyár. Váci út 24. szám.

Buchgraber József, hentes és mészáros m. Szt István tér. Szül. 1900-ban Ujpesten, felszab. 1918-ban Budapesten. 9 évig segédeskedett, hosszabb ideig a Magy. Köztisztv. Fogy. Szöv.-ben. Itt sajátította el a különleges felvágottak készítésének módját. 1927-ben önállósította magát. Résztvett a világháborúban. Felesége, Boda Veronika, segítőtársa az üzletben.

Brezsák Károly

Bucsek Pál

Bucsek Pál, szobafestő és mázoló. Erkel u. 19. Szül. 1889-ben Ujpesten, felszab. 1906-ban Budapesten. Budapesten töltött segédéveit megszakította a világháború. A háború első évében orosz fogságba került, ahonnan 4½ év után ke-

rült haza. 1922-ben alapította műhelyét. Jelenleg 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Neje: Henrik Teréz.

Buday József, műbútorasztalos. Tavasz u. 106. Szül. 1881-ben, felszab. 1898-ban Ujpesten. Műhelyét — amelyben főként egész lakberendezéseket készít — 1906-ban alapította. Az Ipt. életében jelentős szerepet játszik. A szakoszt. vál. tagja. Felügyelő biz. tagja az O. K. H. helyi csoportjának. A világháborúban háromszor súlyosan megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é. és K. cs. k. Neje: Denkinger Mária.

Bujdosó Imre, úri és hölgyfodrász m. István út 2. Szül. 1894-ben Hajdúböszörményben, felszab. 1910-ben Debrecenben. Műhelyét 1915-ben Nyíregyházán nyitotta meg, 1924-ben helyezte át Ujpestre, közben 4 évig a háborúban vett részt. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Minden szakba vágó munkát végez. Három fülkés műhelye a legkényesebb igényeket is kielégíti. Kit.: Háromszor br. v. é. és K. cs. k. Neje: Pipcsák Erzsébet.

Búr Mihály, borbély m. Ősz u. 95. Szül. 1895-ben Nyiregyházán, felszab. 1915-ben Tiszapolgáron. Az ország nagyobb városaiban 15 évig működött mint segéd. Szerzett tapasztalatait 1927-ben alapított műhelyében értékesíti. A férfi és hölgyfodrászat minden ágát műveli. Jelenleg 1 tanulót foglalkoztat. 1928-ban nősült. Neje: Kátay Erzsébet.

Buresch Gyula

Csarni Árpád

Buresch Gyula, szabó m. Erkel u. 8. Szül. 1888-ban Ujpesten, felszab. 1905-ben ugyanott. Szaktudását ujpesti mestereknél fejlesztette. 1922-ben alapított műhelyében 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Elvégezte a szabászati technológiát. 1913-ban nősült.

Özv. Cimbalnik Péterné, bútorasztalos. Mária u. 17.

Csapó Mihály, szabó m. Ősz u. 40. sz. Szül. 1900-ban Ujpesten, felszab. 1915-ben ugyanott. Elvégezte a szabászati tanfolyamot. Mint segéd Budapest és Ujpest első műhelyeiben szerzett gyakorlatot. 1923-ban létesített üzeme a legjobb vevőkörrel rendelkezik. 1—2 segédet és 1 inast foglalkoztat. Neje: Laskó Irén.

Csarni Árpád, a „Csarni Árpád és Viktor műbútorasztalos" cég beltagja. Deák Ferenc u. 135. Szül. Ujpesten 1898-ban, felszab. 1913-ban ugyanott. 15 éven át gyakorolta iparát mint segéd Budapest és Ujpest legjobb műhelyeiben. A világháborúban két évet töltött. 1928-ban nyitotta meg Cs. Viktorral együtt társasműhelyét. Háló-, ebédlő- és úriszoba berendezéseket gyártanak saját terveik alapján. Neje: Tandel Irma.

Csarni Viktor, a „Csarni Árpád és Viktor műbútorasztalos" cég beltagja, Deák Ferenc ucca 135. Született Ujpesten 1899-ben, felszabadult 1919-ben a „Viktória" bútorgyárban. 9 évig dolgozott mint segéd ujpesti műhelyekben. 1921-ben nősült. Neje: Gutedián Emilia.

Csarni Viktor

Csencsik Pál

Csentyik Pál, cipész m. Deák u. 101. Szül. 1881-ben Privigyén, felszab. 1899-ben. Felvidéken és Budapest műhelyeiben segédeskedett. 1915-ben önállósította magát. Keze alól elsőrendű munka kerül ki. A világháborúban megsebesült. Kit.: Br. v. é. Neje: Markó Berta.

Cser Ferenc, cipész m. Árpád út 2. sz. Tel: Ujp. 44-85. Szül. 1884-ben Győrszemeren, felszab. Győrött. Magyarország és Ausztria nagyobb városaiban gyakorolta szakmáját. 1909-ben alapított műhelyében a lábbeli szakma összes ágait — beleértve az orthopäd munkát is — műveli. Főkép Budapest cipőkereskedői részére szállít luxusárut. Átlag 10 segéddel dolgozik. A világháború alatt az összes harctereken küzdött és négyszer megsebesült. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Szemler Ilona. Mariska leánya kitanulta a felsőrészkészítést.

Csery Oszkár, bútorasztalos m. Mária u. 68. Régi ujpesti iparoscsaládból származik. Szül. 1897-ben, felszab. 1914-ben atyja műhelyében, amelyben 14 évig tovább működött mint üzemvezető. 1928-ban önállósította magát. Főként príma-

kivitelű hálóberendezéseket készít. A világháborúban résztvett. Néhai nejétől, Kovács Ilonától 4 gyermeke maradt.

Csépány Gy. Kálmán, cipész m. Ősz ucca 95. Szül. 1897-ben Egerben, felszab. 1913-ban ugyanott. Budapesten és Ujpesten fejlesztette szaktudását. Elvégezte a különböző cipészeti szaktanfolyamokat. Egyike az iparosság vezető embereinek. Az Ipt. elülj. tagja és volt jegyzője. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Rovenszky Gizella.

Csikesz József, műbútorasztalos m. Csokonai u. 36. Szül. 1880-ban Simontornyán. A Faipari Szakiskolát Ujpesten végezte el. Hosszabb ideig működött Thék Endre és Radócz János cégeknél. 1906-ban állami ösztöndíjat nyert és ugyanakkor alapította műhelyét. 2 segéddel és 2 tanonccal dolgozó üzeméből került ki az ujpesti városháza díszterme-nek berendezése, a szabadkőműves páholy faragott tölgyfaburkolata stb. 1903-ban ezüstérmet és díszoklevelet nyert szép munkájáért. A világháborúban végig résztvett és sokáig szenvedett orosz hadifogságban. Neje: Peterle Mária.

Csillag Sándor, építőmester. Erkel u. 3. szám.

Csery Oszkár

Csimma Dániel

Csimma Dániel, cipész m., Batthyányi u. 6. Szül. 1891-ben Deákin, felszab. 1907-ben Érsekujvárott. Ugy a cipész, mint a csizmadia szakmát kitanulta és 1922-ben alapított műhelyében minden szakbavágó munkát készít. A világháborúban négyszer megsebesült, majd orosz fogságba került, ahonnan 1920-ban jött haza. Feleségül vette Gaboda Annát.

Csintalan András, cipész m. Mária u. 35. Szül. 1887-ben Tarnazsadányban, felszab. 1903-ban Gyöngyösön. 1910-ben önállósította magát. Az összes szakbavágó munkák készülnek műhelyében. Főképp a piac részére dolgozik. A világháborúban orosz fogságba került, honnan 1918-ban jött haza. 1911-ben feleségül vette Szabó Margitot. Gyula fia és Margit leánya kitanulták a felsőrészkészítést.

Csizmadia Károly, cipész m. Lőrincz u. 13. Szül. 1884-ben Komáromváros községben, felszab. 1901-ben. Elvégezte az összes cipészeti tanfolyamokat és 23 évi segédeskedés után, 1914-ben önállósította magát. 1 segédet foglalkoztat. Az Ipartest. szakoszt.-nak volt vál. tagja. A háború alatt a Wolfner hadianyaggyárban dolgozott, mint mester. Neje: Trézl Katalin.

Csizmarik István, műesztergályos m.

Csintalan András

Csókássy Lajos

Erzsébet u. 23. Szül. 1894-ben Ujpesten, felszab. 1913-ban Budapesten. 1923-ban önállósította magát. Minden szakbavágó munkát készít nagy gonddal és elsőrendű kiállításban egy 1 lóerős villanymotor segítségével. 1915-től végigküzdötte a világháborút, egyszer megsebesült és mint 50%-os rokkant szerelt le. Neje: Marács Erzsébet.

Csókássy Lajos, cipész m. Mildenberger u. 24. Szül. 1871-ben Drégelypalánkon, felszab. 1888-ban. Ipolyságon, Vácott és Budapesten működött mint segéd. 1917-ben önállósította magát. A székesfőváros köztisztasági hivatalának cipésze. Négy tanoncot szabadított fel. Neje: Katlan Zsófia.

Czabán István, cipész m. Árpád út 175. Szül. 1889-ben Rozsnyón, felszab. ugyanott. Szaktudását Nyíregyházán, Debrecenben és Budapesten fejlesztette segédévei alatt. Elvégezte a szaktanfolyamot. Neje: Kovács Margit, tanult felsőrészkészítő.

Czeisz Béla, műbútorasztalos, Erkel u. 13. szám.

Czelláry Pál, cipész m., Rákóczi ucca 27. Szül. 1890-ben Bécsben, szab. 1907-ben ugyanott. Az 1926-ban alapított műhelyében mérték után készült cipői elsőrendű kivitelűek. Neje: Kubrinyecz Anna.

Czeti István, szabó m. Árpád út 2. sz. Szül. 1882-ben Ujkéren, felszab. 1898-ban Ujpesten. Bécsben, Pozsonyban és

Budapesten segédeskedett. 1908-ban önállósította magát. 1 segéddel dolgozik. A világháborúban az orosz és olasz frontokon harcolt. Egyszer megsebesült. Kit.: II. o. ez. v. é., K. cs. k. Neje: Bachamann Rozália. 3 fia közül egyik a szabószakmát tanulja.

Czékli Ferenc, vendéglős, Kolozsvári u. 69. Szül. 1884-ben Dunapentelén. 1911 óta üzi önállóan az ipart. Saját termésű ceglédi borait szolgálja fel vendégeinek. Végigküzdötte a világháborút. Kétszer súlyosan megsebesült. 50 százalékos rokkantként szerelt le. A szakoszt. vál. tagja. V. városi képv., asztaltársasági főpénztáros stb. Neje: Demény Julianna.

Czili Miklós Jenő, cipész m. Tavasz u. 51. szám.

Czimler Károly, kőmíves m. és építési vállalkozó. Virág u. 39. Szül. 1895-ben Ujpesten, felszab. 1915-ben ugyanott. Szabadulása után bevonult és résztvett a szerb és orosz frontokon a világháborúban, ahol orosz fogságba esett. A háború után folytatta mint építésvezető szakmáját és 1928-ban önállósította magát. Neje: Nagy Franciska.

Czelláry Pál

Dancs Géza

Dancs Géza, cipész m. Deák u. 76. sz. Szül. 1900-ban Ujpesten, felszab. 1917-ben ugyanott. Saját erejéből 1927-ben önállósította magát. Műhelyében mérték szerint rendelésre dolgozik. Iparoscsaládból származik. Neje: Nyitray Janka.

Danczy Lajos, cipész m. Árpád út 39. Szül. 1895-ben Budapesten, felszab. 1913-ban ugyanott. 10 éven át gyakorolta mint segéd szakmáját, majd 1923-ban önállósította magát. Három segédet foglalkoztató műhelyében egyaránt dolgozik rendelésre és raktárra. Az 1915—18-ig terjedő időt harctéri szolgálatban töltötte. 1928-ban feleségül vette Torma Mariskát.

Dernorics István, hentes és mészáros m. Tél u. 28. Szül. 1888-ban, felszab. 1905-ben Budapesten. Segédidejét a nagyobb magyar városokban, továbbá Bécsben és Belgrádban töltötte. Az Ált. Fogy. Szöv.-nek 5 évig volt üzletvezetője. 1928-ban alapította üzemét, amelyben 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A kereskedő és iparosifjak egyesületének v. alelnöke. A világháborúban megsebesült és 30 hónapot töltött orosz hadifogságban. Neje: Lay Ilona.

Deutsch Irén, hölgyfodrász m. Árpád út 133. Szül. 1890-ben Budapesten, felszab. 1906-ban ugyanott. Gyermekkorától kezdve foglalkozik a hölgyfodrászat és parókakészítés minden ágával. 1928-ban mestervizsgát tett, 1929-ben önállósította magát. Modernül berendezett műhelyében 2 tanulót foglalkoztat.

Dernorics István

Deutsch Vilmos

Deutsch Vilmos, hentes és mészáros m. Tavasz u. 27. Fiók: Szt István tér. Szül. 1883-ban, felszab. 1899-ben Nagyváradon. 1921-ben alapított üzemében felesége, Schlinger Berta, valamint Sándor fia is tevékeny részt vesznek. Két segédet is foglalkoztat. Az Ipt. szakoszt. vál. tagja. A világháború alatt 24 hónapot a harctéren töltött.

Dégi Mihály

Diamant J. Jenő

Dégi Mihály, cipész m. Lőrincz u. 63. Szül. 1877-ben Makón, felszab. 1895-ben ugyanott. Szegeden és Budapesten töltötte segédéveit. 1906-ban önállósította magát Budapesten, 1907-ben műhelyét Makóra, majd 1922-ben Ujpestre helyezte át. Főként piaci eladásra készít árut. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. vál. tagja. A világháborút végigküz-

dötte. Neje: Almásy Teréz. Fiai atyjuknál tanulták ki a cipészszakmát.

Diamant Ignác, asztalos és bútorkereskedő, István út 8. Tel. 951-02. Szül. 1855-ben. Műhelyét ezelőtt 50 évvel alapította. Az iparosság legrégibb, érdemekben gazdag tagja. Műhelyében minden stílben és kivitelben készülnek ebédlő-, háló- és úriszobák. Szorgalmának gyümölcse két szép emeletes háza. A társadalmi és jótékonysági életben vezető szerepet visz. Tagja a városi és megyei törvényhatóságnak. Díszelnöke a háztulajdonosok egyesületének és számos jótékony egyesületnek. Dísztagja az izr. Szentegyletnek. A háború alatt a Polg. seg. egylet elnöke volt. 1880-ban nősült. Neje: Fantus Teréz.

Diamant J. Jenő, cipőfelsőrész készítő m. Árpád út 9. Szül. 1897-ben, felszab. 1913-ban Budapesten. Hat évi segédeskedése alatt tökéletesen kitanulta a felsőrészkészítést. Közben a Technológián elvégezte a szabászati tanfolyamot. Az 1919-ben megnyitott műhelyében 6 segédet és 4 tanoncot foglalkoztat. Két évig résztvett a világháborúban.

Dicskó István, szabó m. Attila u. 39. szül. 1872-ben Esztergomban, szab. 1890-ben Vácott. Mint segéd került Ujpestre és itt önállósította magát 1897-ben. Saját házában levő műhelyében minden szakbavágó munkát vállal. 1897-ben megnősült. Egyik fia egyetemi tanulmányai mellett megtanulta a szabóságot. A világháborúban az orosz, román és olasz frontokon harcolt.

Dingl Péter, borbély és fodrász mester. Váci út 43. Szül. 1871-ben Perjámoson, felszab. 1886-ban ugyanott. Az 1895-ben alapított műhelyében az úri fodrászat minden ágát műveli. 1 segédet foglalkoztat. A Fodrászok Temetkezési Egyletének pénztárosa. A világháborúban két évig résztvett. Neje: Negyelka Erzsébet. Ödön fia szintén a fodrász szakmában dolgozik.

Dikány János, műbútorasztalos mester. Baross u. 101. Szül. 1880-ban Göd községben, felszab. 1898-ban Ujpesten. Huszonhárom éven át segédeskedett Budapest és Ujpest műhelyeiben. Műhelyét 1921-ben alapította. Saját készítményű szobabútorai úgy stílusban, mint kivitelben kiválóak. A világháborúban négy évig szolgált. Neje: Sárady Erzsébet.

Dobay Árpád, cipész m. Árpád út 173. Szül. 1894-ben Tordán, felszab. 1911-ben Kolozsváron. Mint segéd 9 évig dolgozott. Elvégezte az összes szakbavágó tanfolyamokat és hivatására tökéletesen felkészülve nyitotta meg 1920-ban műhelyét, melyben 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. szakoszt.-nak vál. tagja és az iparpolitikai életben tevékeny részt vesz.

Dobay Árpád

Dobos Gyula, cipész m. Erzsébet út 50. Szül. 1898-ban, felszab. 1917-ben Győrött. Mint segéd úgy a művelt nyugatot, mint kelet nagyobb városait bejárta. Megtanulta a német, román és eszperantó nyelveket. Kitűnő eredménnyel elvégezte a különböző szaktanfolyamokat. Korai önállósításban megakadályozta a világháború, amelyben hősiesen harcolt. Kit.: Kétszer I. és. II. o. ez. v. é., háromszor br. v. é., K. cs. k., Német ez. v. é. Kétszer megsebesült. Műhelyét 1925-ben alapította. Az iparosság sportéletében tevékeny részt vesz.

Dobos Gyula

Dikány János

Id. Dombauer Antal, asztalos m. Csokonai u. 40. (saját ház.) Szül. 1869-ben Monostorapátin, szab. 1888-ban Keszhelyen. Régi iparoscsalád tagja. Egyike Ujpest legrégibb tekintélyes iparosainak. Műhelyét 1902-ben alapította. Középminőségű szobabútort készít rendelésre és raktárra. Neje: Ramler Mária. Fiai mindannyian a szakmát tanulták. Antal fia részt vett a világháborúban és hosszabb időt orosz fogságban töltött.

Dózsa Árpád, szabó m. Kassai u. 11. Szül. 1900-ban Ujpesten, szab. 1917-ben ugyanott, atyja műhelyében. Segédeskedése alatt főként a gyermekruhaszakban képezte ki magát és 1922-ben nyitott műhelyében is kizárólag ezzel foglalkozik. A helybeli és vidéki kereskedőknek szállít. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Neje: Kohrin Gizella.

id. Dombauer Antal

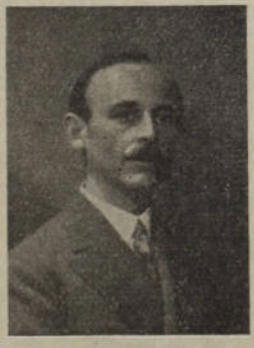
Dózsa Árpád

Dubovetz Lajos, bútorasztalos, Tavasz ucca 80.

Egry József, úri és hölgyfodrász. Benicky u. 26. Szül. 1888-ban Ujpesten, felszab. 1905-ben ugyanott. Az úri és hölgyfodrászat minden ágával foglalkozó műhelyét 1908-ban alapította. Tevékeny részt vesz az iparosság társadalmi életében. Az Ipt. szakoszt.-nak elnöke. Elnöke a tanoncvizsgáztató bizottságok, stb. Eddig 6 tanulót szabadított, akikből derék iparosok lettek. A világháborúban az orosz fronton súlyosan megsebesült és mint 50%-os rokkant szerelt le. A legutóbbi fodrászversenyen nagy győzelmet aratott. Neje: Cserniczky Antónia.

Egry József

Ermler Antal

Eitner Lajos, cipőfelsőrész készítő. Fóthy út 33.

Elek Jenő, úri és női szabó. Petőfi u. 13. szám.

Emberger István, autófényező és autónyerges. Gr. Károlyi u. 34.

Engart János, cipész m. Király u. 28. Szül. 1884-ben Gara községben, felszab. 1901-ben Baján. Segédéveit Ujpesten töltötte. Főként a gyermekcipő szakkal foglalkozik és 1908-ban megalapított műhelyében kizárólag ennek készítésére rendezkedett be. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban 1915—18-ig vett részt. 1907-ben nősült. Neje: Koncz Teréz.

Erdész Szilárd, cipész m. Lőrincz u. 146. Szül. 1881-ben, felszab. 1896-ban Nagyenyeden. Budapesten, Bécsben és Ujpesten töltötte segédéveit. Elvégezte a Technológia rajz, orthopädmunka és szabászati szaktanfolyamait és szakmájára jól felkészülve, 1924-ben nyitotta meg műhelyét. Jelenleg 1 tanulót foglalkoztat. 1920-ban nőül vette Tóth Erzsébetet.

Ermler Antal, úri és hölgyfodrász. Gr. Apponyi u. 23. Szül. 1897-ben Pomázon, felszab. 1912-ben ugyanott. Műhelyét 1920-ban rendezte be és csakhamar egyike lett a legkedveltebbeknek. A hajfestésből díszoklevelet, a hajmunkákból pedig ezüstérmet nyert. Az Ipt. szakoszt.-nak volt jegyzője, jelenleg a számvizsg. biz. tagja. Előadója a m. kir. Fodrász Továbbképző Szaktanfolyamnak. A világháborúban súlyosan megsebesült. Kit.: K. cs. k. Neje: Hengl Rozália.

Erős János, kép. kőmíves és ácsmester. Tél u. 59. Szül. 1887-ben, felszab. mint ács 1903-ban, mint kőmíves 1913-ban. Hosszabb ideig működött mint építésvezető. 1921-ben önállósította magát. Számos nagyobb gyárépítési munkát végzett és családi házakat épített saját tervei szerint. Az iparosság egyik vezető tagja. Az Ipt. és a társadalom mozgalmaiban résztvesz. Neje: Havér Ilona.

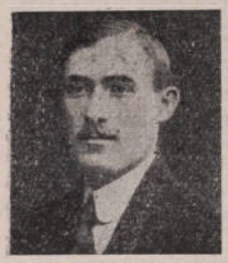
Fábián János, cipész m. Árpád u. 84. Szül. 1870-ben Abán, felszab. 1887-ben ugyanott. Mint segéd dolgozott Székesfehérváron és Budapesten. 1899 óta vezeti műhelyét önállóan. Neje: Sereg Mária.

Faludi Bernát, órás és ékszerész m. István út 12. Szül. 1888-ban Alsószerdahelyen, felszab. oklevéllel kitüntetve 1905-ben Budapesten. Budapesten és Németországban fejlesztette szaktudását, míg 1912-ben önálló műhelyt nyitott. Mindennemű szakbavágó munkát készít pontos és lelkiismeretes körültekintéssel. Az órás és ékszerész szakosztály elnöke és igazg. tagja az U. T. E.-nek. A világháborút az orosz fronton harcolta végig és 50%-os rokkant lett. Neje: Lebovits Aranka.

Farkas László, hentes és mészáros m. Szent István tér. Szül. 1882-ben Ujpes-

ten, felszab. 1900-ban. 26 évig praktizált mint segéd Budapesten és Ujpesten. 1926-ban megalapította üzemét. Az ipt. és egyesületi életben élénk részt vett. 1914-ben bevonult. Harcolt az összes frontokon. 1918-ban elfogták a franciák. A fogságból 1920-ban került haza. Neje: néhai Szlivka Irén.

Farkas József, cipész m. Attila u. 110.

Faludi Bernát

Fazekas Sándor

Fazekas Sándor, cipész m. Báthory u. 5. Szül. 1884-ben Tordán, felszab. 1901-ben. Saját erejéből alapította meg műhelyét 1908-ban. Ezt megelőzőleg több vidéki városban praktizált. Háború alatt a Wolfner-gyárban mint mester dolgozott. Neje: Tóth Mária.

Fehér Ferenc, hentes m. Árpád út 6. Szül. 1884-ben Nyalkán, Ujpesten tanulta ki szakmáját, felszab. 1905-ben. Szakismeretei gyarapítása végett dolgozott Ausztriában is. 1911-ben önállósította magát. Bécsben főleg a virstli szakmában tökéletesítette szaktudását.

Fehér Ferenc

Fehér Flórián

Fehér Flórián, hentes és mészáros m. Tél u. 56. Szül. 1901-ben Nagyoroszi-ban, felszab. 1918-ban Budapesten. Sokáig volt a Brauch cég üzletvezetője. 1929- megalapította saját vállalatát. Szakosztályi tag.

Fehér István, bútorasztalos m. Lőrincz u. 113. A legfinomabb bútorokat készíti. Munkáját 1928-ban ezüst-, 1926-ban pedig bronzéremmel tüntették ki. Az ipt. vál. tagja. 1887-ben Ujpesten született, felszabadult ugyanott 1905-ben. Dolgozott mint segéd Bécsben, Berlinben, Párizsban. 1912-ben rendezte be önállóan műhelyét. Négy évi frontszolgálat után 1918-ban leszerelt. Kit.: Kis ez. v. é. Neje: Brucker Éva.

Fehér István

Fehér Sándor

Fehér Sándor, műbutorasztalos m. Lőrincz u. 113. 1894-ben született Ujpesten, ahol iparát kitanulva 1911-ben önálló lett. Hosszú éveken át dolgozott Párizsban. Műhelyét 1926-ban alapította. Munkáját bronzéremmel tüntették ki. Több évet töltött a fronton, ahol kétszer megsebesült. Neje: Takács Erzsébet.

Feiertag Antal, cipész m. Anonymus u. 29b. 1871-ben Pancsován született. Iparát édesatyjánál tanulta ki, ahol 1888-ban felszabadult. Budapesti és nagyobb vidéki városok kereskedői számára szállító luxuscipőüzemét 1896-ban alapította. Vállalatánál 20—30 munkást foglalkoztat. Az Ipt. életében élénk szerepet visz. Volt elülj., iskolaszéki tag, szakoszt. pénztárnok és főpénztárnok, adókivetési bizotts. tag, számos egyl. vezető tagja stb. Ujonnan épült, modern berendezésű gyárüzeme saját tulajdonát képezi. Neje: Bauerle Olga.

Nemes Fejes István asztalosmester, Tavasz ucca 40.

Fejes Nándor, Ősz ucca 10.

Feiertag Antal

Fekete Ignác

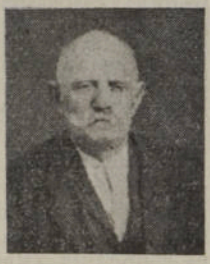
Fekete Ignác, kép. kőmíves m. Tomori u. 26. 1879-ben Komáromban született. 1896-ban szabadult fel s mint segéd Bu-

dapesten és vidéken dolgozott. 1912-ben letette a kőmívesmesteri vizsgálatot és úgy folytatta 1908-ban alapított vállalatát. A világháborúban az orosz fronton harcolt, ahol meg is sebesült. Neje: Kossy Regina.

Felbert Nándor, sütőmester, Ősz ucca 109. 1872-ben született Krencsen. Nagytapolcsányban szabadult fel 1890-ben. Szaktudását hosszú segédeskedése alatt állandóan fejlesztette. 1898-ban saját erejéből megvetette alapját vállalatának. Szakképzett iparos, aki elsőrangú munkát állít elő. Mint rokkant tizedes szerelt le. Neje: Gerstler Gizella.

Felbert Nándor

Feldmann Izidor

Feldmann Izidor, kovács és bognár m. Árpád út 108. Aranyosmaróton született 1866-ban. Ujpesten szabadult fel 1886-ban és 1910-ben lett önálló.

Fellner Anna, női kalap készítő. István út 2. Saját készítésű kalapjainak árusításával foglalkozik. Budapesten született. 1905-ben szabadult fel. Szakmáját Ujpesten tanulta ki. Férje: Schwarcz Manó.

Fellner Nándor, okl. kőmíves m. Deák Ferenc u. 69. 1883-ban Szabadkán született és 1898-ban Ujpesten szabadult. Dolgozott mint segéd Budapesten, Békéscsabán, Szatmáron 1898—1913-ig Ekkor alapította meg önálló üzemét 8 segéddel dolgozik. Az ipt. vál. tagja. Hét hónapi frontszolgálat után, 1918-ban leszerelt. Kit.: K. cs. k. Volt 3 évig orosz hadifogoly is.

Fiedler János, vendéglős. Erzsébet u. 24. Szül. 1882-ben Ujtelepen, felszab. 1900-ban Budapesten Szikszaynál, 19 évig elökelő fővárosi és vidéki éttermekben működött. 1919 óta önálló. Üzeme két szobás, nyári kerthelyiséggel, állandó hideg és meleg étel felszolgálással. Csengődi. rátóti és moóri borait mindenki szereti. A II. Rákóczi Ferenc asztaltársaság tagja, a Hadastyán Klub tiszteletbeli tagja, a Tavasz Asztaltársaság főpénztárosa. Neje: Sasok Franciska.

Fischer János, szabó m. Árpád u. 131. Cikón született 1906-ban. Felszabadult Budapesten 1923-ban. A fővárosban öt évig praktizált. 1928-ban lett önálló.

Fiedler János

Flór Ferenc

Flór Ferenc, vendéglős. Rákóczi út 36. Szül. 1901-ben Bozsokon, felszab. 15 éves korában Németujváron. 5 évig mint pincér, 8 évig mint üzletvezető működött. 1921-ben vette nőül Horváth Annát, akivel 1929-ben közösen alapította s azóta is közösen vezeti üzletét. Vendéglője a város középosztályának kedvelt találkozóhelye.

Fonyadt Dezső és iparostársai

Fonyadt Dezső, cipész m. Árpád út 16. 1889-ben Karmácson született. Iparát Keszthelyen kitanulva, 1907-ben felszabadult. Mint segéd vidéki városokban, majd Budapesten dolgozott. 1929-ben önállósította magát. A világháborút végigküzdötte, ahol meg is sebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. jub. érem. Neje: Zsiflavek Etel.

Földi Jenő, szabó m. Szent Gellért u. 21. szám.

Franck György, cipész m. Lőrincz u. 3. Zebegényben született 1901-ben. 1922-ben Szobon szabadult fel. Budapesten 6 évig praktizált és 1928-ban saját erejéből megnyitotta műhelyét.

Frank István szabómester, Kolozsvári ucca 48.

Frankhauser János, szabó m. Apponyi Albert u. 16.

Fränkl József, bádogos m. Árpád út

Frecska István, bádogos m. Virág u. 37. Szül. Losoncon 1897-ben, felszaba-

dult 1913-ban. Budapesten, Szabadkán, Salgótarjánban dolgozott. 1926-ban önállósította magát. Nagyobb munkái: Az ujpesti gyermekkórház, Járásbíróság és Zálogház. Ősrégi iparoscsalád sarja. A világháborúban résztvett. Neje: Gyaroda Erzsébet.

Frecska István

Fried L. Lajos

Freund Jenőné, sütő m. Erzsébet u. 16. Leánykori neve: Wagner Gizella. 1896-ban Banovcén született. 1921-ben vetette meg alapját sütőüzemének. Szaktudását az üzem vezetése közben sajátította el.

Freund Jenőné üzlete

Fried L. Lajos, sütő m., Virág u. 15. 1866-ban Hajdúdorogon született. Miskolcon, ahol 1885-ben szabadult fel, tanulta ki szakmáját. Mint segéd 25 évig dolgozott Budapesten és Miskolcon. 1910-ben önállósította magát. Budapesten 15 éven át mint vezető előmunkás dolgozott. 4 hónapot töltött az orosz harctéren. Neje: Reischmann Zseni.

Friedmann Jenő, bőrkereskedő és cipőfelsőrészgyáros, Árpád út 127. szám. A közélet buzgó harcosa, aki az Országos Bőrkereskedő Szövetségnek vál. tagja volt. Városi képv. test. tag és több egyl. tagja. Született 1884-ben Ujpesten, ahol 1898-ban szabadult fel. Szakmájában 12 évig dolgozott Budapesten és Ujpesten. 1910 óta önálló. Neje: Neumann Fáni.

Friedmann Salamon, felsőrész készítő. Apponyi Albert u. 30.

Fuchs Béla, mészáros mester. Szent István tér. 1874-ben született Ujpesten. Ugyanott szabadult is fel 1890-ben. Iparát 1890 óta üzi önállóan. Neje: Klein Kornélia.

Futó Ferenc, építési vállalkozó. Temesvári út 3. 1900-ban született Ujpesten és ott is szabadult fel 1914-ben. Főleg építési és tetőfedési munkákkal foglalkozik elsősorban. 1929-ben alapított üzemében 4 segédet foglalkoztat. Neje: Okler Vilma.

Friedmann Jenő

Fülöp Mór

Fülöp Mór, cipész m. Kolozsvári u. 35. Pusztahidegkúton született 1887-ben. Felszabadult Nagysomkúton 1903-ban. 11 évig praktizált vidéken. 1914-ben önállósította magát. Harcolt az orosz fronton, ahol az oroszok elfogták. 1918-ban került haza. Neje: Fülöp Eszter.

Fürst Ferenc, műasztalos m. Dobó u. 14. 1885-ben Püspökladányban született, 1903-ban szabadult fel. Budapest, Párizs, London, Berlin, Bern, München városokban dolgozott évek hosszú során át mint segéd. 1923-ban rendezte be átlag 25 segéddel dolgozó asztalos műhelyét. Épületmunkái közül legnevezetesebb az ujpesti szülőotthon belső berendezése. Neje: Goldstein Irén.

Fürst Ferenc

Gaál József

Gaál József, cipész és felsőrészkészítő m., Klauzál u. 5. 1892-ben Pagányban született, felszabadult 1905-ben Salgótarjánban. Szaktudása fejlesztése végett dolgozott Bécsben, Berlinben, Budapesten és Polában. 1919-ben önállósította magát. Az ipari érdekek lelkes harcosa.

A világháborúban a tengerészetnél szolgált, leszerelt mint tiszthelyettes. Kit.: K. cs.-k., szolg. jub. érem, br. v. é. Neje: Hircz Gizella.

Gábris György, hentes és mészáros m., Bocskay u. 13. Szül. 1884-ben Csaczán. 1926 óta a Diamant-féle hentes és kolbászgyár alkalmazottja. 1911—1926 közötti években önálló volt. 1901-ben szabadult fel Zsolnán. 10 évig dolgozott mint segéd Ausztria és Magyarország számos városában. A világháborúban résztvett, egyszer megsebesült, majd orosz hadifogságban volt 1918-ig. Néje: Leitner Hermina.

Gajcsi János, cipészmester, Kassai u. 28—31. Zádoron 1882-ben született, 1898-ban Szigetváron szabadult fel. Első üzletét 1907-ben Resiczabányán nyitotta meg, majd Aradon folytatta és 1925-ben Újpestre helyezte át. A háború alatt harcolt a román fronton. Neje: Glivánovszky Róza.

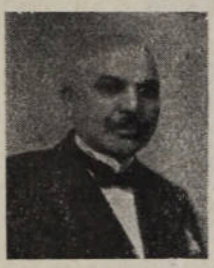
Gajdár Lajos, hentes és mészáros m., Apponyi Albert u. 7. Miskolcon, Kassán, Budapesten dolgozott mint segéd, szaporítva szakismereteit. 1887-ben Nagyszuhán született és 1903-ban Rimaszombaton szabadult fel. Vállalatát 1920-ban alapította. Volt szakoszt. alelnök, jelenleg vál. tag. 48 hónapot töltött a szerb, orosz és olasz fronton. Kit.: K. ez. v. é., nagy ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Schlapp Szilvia.

Galgóczy Sándor, borbély és fodrász mester, Rákóczi u. 31. Az iparostársadalom egyik vezető tagja, aki a vizsgáztató bizottság, valamint a szakosztály elnöke, ipt.-i előljáró. A Pestkörnyéki Fodrászmesterek Szövetségének megalapítója és ellenőre. A világháborúban résztvett, az orosz fronton harcolva meg is sebesült. 1916-ban elfogták és orosz fogságból 1918-ban került haza. Munkácson született 1881-ben, ott is szabadult fel 1897-ben. Mint segéd dolgozott több nagyobb vidéki városban és Budapesten. 1906-ban alapította meg üzemét.

Galicza István János, hölgy- és úri fodrász m., Árpád u. 80. Született 1903-ban Bokodon. Iparát Újpesten kitanulva 1919-ben felszabadult. 1922-ben átvette önállóan édes atyja üzletét s azóta maga vezeti azt. 1928-ban Bécsben, 1929-ben a Gellért szállóban rendezett versenyen arany érmet nyert. Az újpesti sport és jótékonysági egyletek vál. tagja.

Gánsl Sándor, sütőmester, Pöltenberg u. 9. 1920-ban alapította meg üzletét. Iparát Budapesten tanulta ki 1912-ben. Dunapatajon született 1894-ben. Éveken át volt teljesjogú megbízottja bátyja Gánsl Fülöp budapesti üzletének. A háború alatt a hadtápvonalban dolgozott mint sütőmester, 1928-ban nősült.

Garay Mihály, cipész m. István út 26. Szül. 1898-ban Szarvason, szab. 1915-ben ugyanitt. Több előkelő üzletben segédeskedett és 1923-ban lett önálló. Kizáróan rendelésre, mérték után dolgozik. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Pártoló tagja az U. S. C.-nak. A világháborút az olasz és albán fronton küzdötte végig. Kit.: ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. stb. Neje: Strasser Berta.

Garamszeghi Géczy Miklós

Gergely János

Garamszeghy Géczy Miklós, fodrász m. Deák Ferenc u. 65. született 1878-ban Egerben, felszabadult Ujpesten 1895-ben. Budapesten és külföldön (Wien és Grázban szerezte tapasztalatait. Fodrászüzletét 1898-ban nyitotta meg. Az ujpesti fodrász szakosztálynak több ízben volt vál. tagja, az ujpesti borbély és fodrász temetk. egyletnek vál. tagja. Neje: Jávorszky Jozefa.

Gáspár Gyula, hentesmester, Szt. István tér.

Gász Antal, szabó m. Mária u. 33. Fekeden született 1892-ben, felszab. 1908-ban Pécsváradon. Szakismereteit gyarapította budapesti és ujpesti tartózkodása alatt. Először 1924-ben volt önálló Pécsváradon, majd 1926-ban Ujpesten. A román fronton harcolt, hol meg is sebesült és mint 25%-os hadirokkantat szabadságolták. Neje: Fazekas Margit.

Gavrán Gyula, építési vállalkozó, Rózsa u. 17. Képesítését Ujpesten szerezte meg, ahol 1901-ben született. Építő munkálatokkal foglalkozó vállalatát 1929-ben alapította. Átalakítási és tatarozási munkálatokkal foglalkozik.

Gelb Jakab, cipész m. Deák Ferenc u. 111. 1872-ben Élesden született, Szentjóban szabadult fel 1888-ban. 10 évi praktizálás után, 1898-ban önállósította magát. Neje: Schwarcz Regina.

Gerenday Artúr, fényképész. Árpád u. 71. Szül. 1885-ben Budapesten. Tíz évig

volt Kossak József cs. és kir. udv. fényképész cégvezetője. 1918-ban önállósította magát. Szakmáját Budapesten tanulta ki és 1908-ban szabadult fel. A világháborúban résztvett, meg is sebesült. Kit.: K. cs. k. Neje: Tihanyi Rózsi.

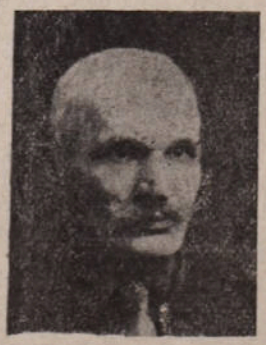
Gergely János, épület- és bútorasztalos m. Tó u. 6. Cinkotán szül. 1901-ben. Celldömölkön szabadult fel 1922-ben. Budapesten praktizált és 1928 óta önálló. Végezte a Felső Ipariskola esti tanfolyamát.

Gergely József

Gergely József, épület- és bútorasztalos m. Tó u. 6 Dunakeszin szül. 1899-ben. 1924-ben Pápán szabadult fel és 4 évi segédeskedés után, 1928-ban önállósította magát. Felsőbb ipariskolát is végzett. 1917—18-ban katona volt.

Gergényi Andor, műasztalos m. Dobó u. 32. Kunszentmiklóson szül. 1883-ban. 1909 óta önálló. Az Ujpesti Bútor Hitelszöv. tagja. Mint segéd 9 évig dolgozott nagyobb asztalosüzemekben. 1899-ben szab. fel Ujpesten. Az 1928-iki Kézműipari Kiállításon ezüstéremmel díjazták az általa kiállított barokk úriszobát. Neje Reichstein Paula.

Germánn József

Germánn József, cipész m. Lőrincz u. 29. 1875-ben Németeleméren született. 1890-ben szabadult fel és mint segéd sokáig dolgozott a fővárosban és 1905-ben nyitotta meg műhelyét. Ipt. és szakosztályi elülj. 42 hónapot töltött a fronton, 22 ütközetben vett részt és kétszer megsebesült. Neje: Hábel Margit.

Gerő Tibor, géplakatos és szerszám készítő m. Beniczky u. 11.

Gleitek István, kép. kömíves m. Király u. 64. Ujpesten szül. 1892-ben, ott is szabadult fel 1922-ben és ott lett önálló is 1924-ben. 45 havi frontszolgálata van. A szerb hadifogságból megszökött a foglyulejtés napján. Volt azután még az orosz és olasz frontokon is. Egyszer sebesült. Kit.: Háromszor br. v. é., K. cs. k. és seb érem. Neje: Körri Margit.

Gleitek István

Glück József

Glück József, mészáros és hentes m. Szent István tér. Széleskörü segédi tapasztalatok után, amelyeket Bécs, Pozsony és Budapesten sajátított el, 1890-ben lett önálló. Ujpesten szül. 1869-ben és ott is szabadult fel 1885-ben. A város testületi életében számos tisztséget töltött be. Volt városi képviselő is. Neje: Weisz Klára.

Goldfischer Izidor, bútorasztalos m. Kacsa u. 13.

Goldstein József, szabó m. Lázár u. 15.

Golubkovics Antal

G. Molnár Ferenc

Golubkovics Antal, épületasztalos m. Szent Gellért u. 19. Alsómihojácon szül. 1872-ben, szülővároskájában szabadult fel 1888-ban. 39 évig praktizált nagyobb asztalosáru gyárakban és 1927-ben alapította meg vállalatát. A parkétagyártás

terén jelentős találmányai vannak. Az ipari érdekek buzgó szószólója. Neje: Nothaft Mária.

G. Molnár Ferenc, műbútorasztalos mester, Kossuth u. 15. 1922-ben alapította meg üzemét, melyben príma kivitelű bútorokat készít. Mint segéd nagyobb bútorgyárakban dolgozott. 1893-ban született Szolnokon, 1911-ben szabadult fel Ujpesten. Vállalatában 4 segédet foglalkoztat. Hathónapi frontszolgálat után 1917-ben elfogták az oroszok, ahonnan 1918-ban jött haza. Elhalt neje: Szabó Etel.

Gonda Lajos, szitakötő m. József u. 52. 1873-ban szül. Gyömrőn. 1891-ben szabadult fel Győrött. 8 évig dolgozva és szakismereteit erősen fokozva, 1899-ben önálló mesterként kezdett dolgozni. Neje: Fürkner Ilona.

Gottlieb Jenő, szerelő m. Árpád út 87. Szül. Budapesten 1881-ben. A Felső Ipariskola tanfolyamát Budapesten elvégezte és 1897-ben felszabadult. Hosszú gyakorlat után 1918-ban önálló lett. Iparának egyik vezető embere és városi képviselő. test. tag. Neje: Schmotzer Rózsi.

Grozer Ferenc

Grämer Gyula

Grämer Gyula, cipőfelsőrész készítő m. Árpád u. 117. Ujpesten szül. 1907-ben, felszab. 1924-ben. Szakismereteit négyesztendei segédeskedése alatt fokozva, 1929-ben önállósította magát és 3 segéddel dolgozik üzemében.

Grozer Ferenc, műasztalos m. Nyár u. 96. Szül. 1886-ban Ujpesten, felszabadult 1904-ben ugyanott és azután 25 éven keresztül dolgozott a főváros nagyobb asztalosgyár telepein. 1929-ben önállósította magát. Főleg háló és ebédlőberendezéseket készít. 1914—18-ig a fronton harcolt, ahol meg is sebesült. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é, K. cs. k. seb. é. Neje: Hajek Anna

Grozer Gyula, bútorasztalos m. Virág u. 25. Szül. 1884-ben Ujpesten, felszab. 1900-ban ugyanott. Nagyobb vállalatoknál dolgozott mint segéd 25 éven át. 1925-ben megalapította önálló vállalatát. Elsőrangú tömegárut gyárt viszonteladásra. 1915—18 között a fronton szolgált. Neje: Kégl Hermin.

Grünwald Zsigmond, mészáros és hentes m. Ősz u. 69. Szül. 1890-ben Búcsún. Négy középiskola elvégzése után, kitanulva iparát, 1907-ben Szombathelyen felszabadult. 20 évi fővárosi és vidéki praktizálás után, 1927-ben Bródy Imrével megalapította üzemét, Bródy és Grünwald néven. A vállalat 4 segéddel dolgozik. A háborúban résztvett. Nyolc havi frontszolgálat után orosz hadifogságba került, hol 39 hónapot töltött. Kit.: K. cs. k. Neje: Schichtauer Adél.

Gulyási Géza, szabó m. Mária u. 52.

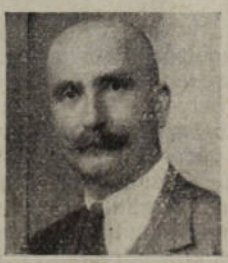

Guttman Lajos

Guttmann Lajos, úri és hölgyfodrász m. Templom u. 2. Szül. 1884-ben Tatatóvárosban, felszab. 1902-ben Ujpesten. 1911-ben megalapította fodrászüzemét, amelyben 2 segédet foglalkoztat. Harcolt az orosz fronton, majd orosz fogságba került, ahonnan 1918-ban tért haza. Neje: Morvay Mária.

Guzsik Ferenc, cipész m. Mária u. 5. Szül. 1877-ben Krosznón, felszab. 1895-ben ugyanott. Szakismereteit Budapesten fejlesztette, 1906-ban megnyitotta műhelyét. Neje: Zajácz Verona.

Gyárfás Emil, szobafestő és mázoló m. Károlyi u. 36.

Guzsik Ferenc

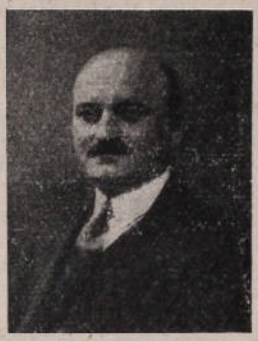

Gyarmathy Ferenc

Gyarmathy Ferenc, fodrász m. Temesvári u. 12. Bútelep. 1921 óta van önálló üzlete. Szül. 1880-ban Pacséron, felszab.

1898-ban Zomborban. 1914—18 között katona volt. Neje: Ringer Gertrud.

Gyenes József, szitás m. Árpád út 91.

Győry Péter

Győry Péter, borbély és fodrász m. István út 27. Hatévi fővárosi és vidéki praktizálás után, 1906-ban Verpeléten megnyitotta fodrászszalónját, amelyet azután 1912-ben Ujpestre helyezett át. Szül. 1883-ban Jánoshalmán, szab. 1900-ban Mohácson. A fodrász szakosztály alelnöke és a tanoncvizsg. biz. tagja és sokáig az ujpesti fodr. temetk. egyl. volt jegyzője. 1915-ben vonult be, részt vett az összes nagy offenzívákban és 1918-ban szerelt le, kétszer megsebesült, utoljára a Piavén. Kit.: K. cs.-k. Neje: Gerzovits Teréz.

Gyurcsó György

Haasz Károly

Gyurcsó György, bútorgyáros. József u. 98. Szül. Szászpelsőcön 1879-ben. A gyár először Szereden működött, de 1910-ben Ujpestre helyezte át. Hét és fél éven át folytatott szaktanulmányokat Amerika nagyobb városaiban, 1896-ban Budapesten történt felszabadulása után. Átlag 50—60 segédet foglalkoztat a hatalmas ipartelepen, ahonnan az ország minden részébe, sőt külföldre is szállítja áruit. Ipari kiállításokon többször lett kitüntetve. Az ev. egyház presbitere és egyh. tanácsának tagja. Neje: Navratil Mária.

Haasz Károly, kőmíves m. Müldenberger u. 4. Szül. 1870-ben Budapesten, felszab. 1887-ben ugyanott. Különböző építkezéseknél dolgozott mint segéd 1925-ig, amikor önálló lett. 1915-ben bevonult katonának és harcolt az orosz fronton. Neje: Hullai Anna.

Hack József, cipész m. Mária u. 2. sz. Szakismereteinek fejlesztése céljából dolgozott Bécsben, Budapesten, Pozsonyban. Iparát édesatyjánál tanulta ki 1906-ban Ujpesten, ahol 1890-ben született. 1911-ben nyitotta meg cipészműhelyét, amelyben 1—2 segéddel dolgozik. Az Ipt. elüljárója. Szakképzett iparos. Neje: Mészáros Mária.

Hack György, cipőfelsőrész készítő m. Erzsébet u. 37.

Hack Mihály, szabó m. Viola u. 3. Ujpesti születésű (1896), ahol felszab. 1914-ben. Mint segéd dolgozott Bukarestben, Bulgáriában. 1919-ben nyitotta meg úri szabóságát. Elvégezte Budapesten a szabászati tanfolyamot 1922-ben. 1915—18 között a hazát szolgálta az orosz és olasz frontokon és kétszer megsebesült. Kit.: Nagy és kis ez. v. é, br. v. é., K. cs. k. Neje: Popovits Erzsébet.

Hack Mihály

Hajdó Dénes

Haidinger János, cipész m. Horthy M. út 65. Szül. 1903-ban Czeczén, felszab. 1923-ban Ujpesten, ahol 1929-ben saját erejéből megnyitotta műhelyét. Szaktudását gyarapítandó, dolgozott a főváros nagyobb üzemeiben 6 éven át. Neje: Bak Erzsébet.

Hajdó Dénes, fésüs m. Kinizsi u. 26. Szül. 1892-ben Székelyudvarhelyen, felszab. 1910-ben ugyanott. Sokáig dolgozott mint segéd Nagyváradon, Budapesten és Ujpesten. 1925-ben alapította meg önálló üzemét. Állandóan 1—2 segéddel dolgozik. A tanoncvizsg. biz. tagja. Neje: Droppa Róza.

Hajdu György, lakatos és hegesztő vállalata. József u. 68. Szül. 1892-ben Nagyenyeden, felszab. 1910-ben ugyanott, amikor szakismereteinek fejlesztése céljából Budapestre jött és a Ganz gyárnál 12 évig dolgozott. 1925-ben megalapította üzemét. Nagyobb cégek szállítója.

1916-ban bevonult és harcolt az orosz és olasz frontokon.

Hajnal Nándor, optikus. Árpád út 55. Szül. 1893-ban Budabicskén, szab. 1911-ben Budapesten, miután 16 évig praktizált mint segéd 1927-ben önálló lett. Neje Lax Margit.

Halász Miklós, kőfaragó m. Gróf Apponyi Albert u. 25. Szül. 1872-ben Párkányban, iparát elsajátította ugyanott. Ujpesten alapította sírkőraktárát, mely 33-ik esztendeje áll fenn.

Hancsel József, szabó m., Máidi Lajos ucca 2. 1928-ban alapította szabóságát. Ezt megelőzőleg mint segéd és szabász dogozott Székesfehérvár, Budapest, Arad, Temesvár, Gyulafehérvár, Nagyvárad és Kolozsvár elsőrendű mestereinél. Szabászati oklevelét Budapesten és Münchenben szerezte. Szül. 1875-ben, felsz. 1891-ben Székesfehérvárott. Magánúton tanítja szabászatra a hozzáforduló segédeket. 1914-ben bevonult és harcolt a román és olasz fronton. Egyszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é. Neje: Zengraf Ilona.

Hajdu György

Hancsel József

Hárdi Endre, szabómester, Ujpest.

Hári Imre, szabó m. Apponyi Albert u. 42. Budapesten és Münchenben folytatott tanulmányai után, 1923-ban megnyitotta úri szabóságát. Szül. 1895-ben Velencében, felszab. 1913-ban Budapesten. Az orosz fronton harcolt 1914-től fogva és egyszer megsebesült. Kit.: K. cs. k. Neje Dénes Jolán.

Hári István, cipész m. Hajnal u. 6. sz. Szül. 1888-ban Salomváron, felszabadult 1904-ben Zalaegerszegen. Szakismereteit hosszas segédeskedése alatt gyarapította végett beutazta Németországot, Franciaországot, Angliát és az Egyesült Államokat. Igy szakismeretekkel fölkészülve, 1926-ban megalapította nagyszabású vállalatát, amelyben állandóan 20—30 munkás dolgozik. Az 1900. évi párizsi világkiállításon nagy éremet nyert, ipari képzettségének elismeréseül. Az Ipt. vál. tagja. Magyarország többszörös úszóbajnoka. Neje: Springer Róza.

Harinek József, cipész m. Nap u. 16. Szül. 1886-ban Ribényben, szab. 1904-ben ugyanott. Mint segéd 5 évig praktizált és 1909-ben alapította meg üzemét. Áruit a piacra készíti. Neje: Okkel Éva.

Hausler Rezső, cukrász m. Árpád út 62. Szül. 1894-ben Budapesten. Iparát Belgrádban tanulta ki, ahol 1910-ben szabadult fel. Mint segéd szakismereteit fejlesztve, megfordult Budapesten és Bécsben, amíg 1919-ben megalapította üzemét. Saját készítésű bonbonai elsőrangúak és keresettek. A világháborúban harcolt az orosz, olasz és francia fronton. Kit.: Kis ez. v. é., kétszer br. v. é., K. cs. k és szolg. jub. é. Neje: Jenter Katalin.

Harinek József

Heincz Péter

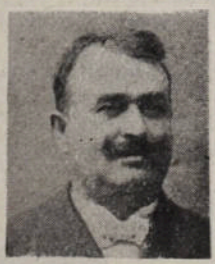
Heincz Péter, bútorasztalos, Nyár u. 29. szám.

Heidinger Ferenc, hentes m. Rózsa u. 45. Szül. 1886-ban Ujpesten, szab. 1902-ben ugyanott. 1910-ben megalapította hentesáru feldolgozó üzemét. Vállalata 3 segédet foglalkoztat. Volt szakoszt. elnök és pénztáros. A világháborúban részt vett és egyszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é. és K. cs. k. Neje: Jovanovits Franciska.

Hendl Kornél, bőrkesztyű gyáros. Baross u. 85. Szül. 1881-ben Ujpesten, felszab. 1896-ban ugyanott. Ismereteinek

Herczeg Simon

Hetesy István

Herczeg Simon, cipész és csizmadia m. József u. 54. Szül. 1868-ban Nagybibitiben. Kitanulva iparát Ujpesten 1883-ban felszabadult. Két évi gyakorlat után, 1890-ben önállósította magát. Az ipari életben élénk résztvesz. Neje: József Emma.

Hetesy István, bútorasztalos. Nyár u. 96. 1904-ben alapított üzemét jelenleg szüneteltetti. Szül. 1875-ben Dunapentelén, felszab. 1895-ben Ujpesten. Az Iparos Körnek 24 éven át volt pénztárnoka. 1914—18-ig katona volt s leszerelt mint őrmester. Neje: néhai Mayer Gizella.

Heuschmidt Márton, sütőmester. Rákóczi út 10. Szül. 1875-ben Budakeszin, felszab. 1892-ben Budapesten. 11 évig volt segéd és 1903-ban megalapította sütőüzemét. Neje: Mayer Katalin.

Hirschinger János

Holbay Béla

Heuschmidt Tamás, sütő m. Kassay u.

Hevesi János, cipész m. Aradi u. 10. 1886-ban vetette meg alapját üzemének, minek előtte 7 évig mint segéd praktizált Komáromban és Budapesten. Szül. 1862-ben Rajcsányban, felszab. 1879-ben Nagy tapolcsányban. Neje: Wittmann Mária.

Hintalan Albert, fésűs m. Venetianer u. 9. szám.

Hirschinger János, fodrász m. Baross u. 116. Hosszas, 18 éves praxis után, 1928-ban megalapította úri és női fodrász szalónját. Mint segéd dolgozott Budapest és a vidék elsőrangú mestereinél. Szül. 1895-ben Sombereken, felszab. 1910-ben Görcsönyben. Neje: Mester Brigitta.

Hmirek István

Hmirek István, úri- és hölgyfodrász m. Árpád út 65. Szül. 1903-ban Pozsonyban, felszabadult 1920-ban Budapesten. ahol segédeskedett is. 1929-ben Tolnay Ernővel együtt alapította üzletét. Neje: Mikes Margit.

Hock Jakab, borbély és fodrász mester. Jókai u. 41.

Hoffmann Gyula, cipész m. Árpád út 48. Szül. 1908-ban Ujpesten, szab. 1929-ben ugyanott. Özv. Hoffmann Józsefné üzemében dolgozott állandóan. Elvégezte a felsőkereskedelmi akadémiát, érettségit is tett.

Özv. Hoffmann Józsefné, cipész m. Árpád út 48. Családi néven: Reismann Janka, aki férjének 1927-ben bekövetkezett halála után vezeti az 1895-ben felállított üzemet. A cipész szakma minden ágában otthon van.

Hoffmann Sándor, kárpitos és díszítő mester, Mária ucca 39. 1891-ben Ujpesten született, felszabadult Budapesten 1907-ben. Miután 12 évig mint segéd dolgozott, szakismereteit állandóan bővítve, 1919-ben lett önálló. A kárpitos és díszítő szakma minden ágazatával foglalkozik. Az Ujpesti Sportegylet alelnöke. 1914-ben vonult be. Harcolt az orosz és szerb fronton, ahol 27 havi frontszolgálat után elfogták. Kit.: K. cs.-k. és seb. érem. Neje: Steiner Ilona.

Holbay Béla, cipész m. Apponyi Albert u. 16. Sziklavárhelyen született 1884-ben, ahol kitanulva iparát, 1901-ben felszabadult. Mint segéd dologott Esztergom, Budapest, Ujpest és Erzsébetfalva elsőrendű mestereinél. 1908-ban megalapította üzemét. A háború alatt mint 40 százalékos hadirokkantat szabadságolták. Neje: Kalmár Antónia.

Holderich József, cipész m. Temesvári u. 2. Komárom, Lugos, Ujpest voltak azok a városok, amelyekben mint segéd dolgozott. 1902 után, amikor is Komáromban felszabadult. 1884-ben született Vágfarkasdon és 1920 óta önálló mester. A magyar ipar lelkes és önzetlen harcosa. Neje: Kürti Eszter.

Hollósy György, bútorasztalos m. Virág u. 17. A pozsonymegyei Diószegen született 1891-ben és 1909-ben Ujpesten szabadult fel. 20 évig praktizált, amíg 1929-ben önálló lett. Vállalatának nevezetessége az „Universal" szabadalmazott játékasztal. 1914—18 között katona volt és állandóan a fronton szolgált. Kit.: Kis ez. v. é. és br. v. é.

Holstein Elemér, hölgyfodrász. Árpád út 35. 1925-ben átvette anyósának, Trencséner Sándornénak üzletét és azt azóta vezeti is. Szül. 1899-ben Budapesten, fel-

szabadult 1920-ban ugyanott. Mint segéd a főváros legjobb fodrászszalónjaiban dolgozott. 1917—18 között mint katona szolgálta a hazát. Hat hónapot töltött az orosz fronton. Neje: Trencséner Erzsébet.

Hollósy György

Homa Lajos

Homa Lajos, hentes m. Szabadkai u. 16. 1919-ben szülővárosában, Ujpesten szabadult fel. Születési éve 1905. 7 évig praktizált Budapesten és Ujpesten és 1926-ban önállósította magát. Üzeme modern kézigépekkel van fölszerelve.

Hornyák István, műbútorasztalos, Ősz u. 70. Gyárüzemében 9—10 embert foglalkoztat. Alapítási év 1918. 1892-ben született Dánoson és Ujpesten 1909-ben szabadult fel.

Horváth András, borbély m. Nyár u. 38. 1897-ben Mezőtúron szabadult fel. Több vidéki városban megfordult 9 év alatt dolgozva és ismereteit szaporítva. 1906-ban vette át üzletét. Endrődön született 1881-ben. A fodrászmesterek egyesületének alelnöke, aki 1915-től a hazát is szolgálta mint katona és 7 havi frontszolgálat után, 1918-ban leszerelt. Neje: Papp Eszter.

Hornyák István

Horváth András

Horváth Ferenc, vendéglős. Megyeri u. 3. (Saját ház.) Szül. 1898-ban Ujpesten, felszab. atyja, H. Lajos vendéglőjében 1923-ban ugyanitt, ahol önállósításáig dolgozott. 1929-ben átvette az üzemet és azt a régi bevált elvek szerint vezeti tovább. Meleg és hideg konyhája, valamint közvetlenül a termelőktől beszerzett, gondosan kezelt borai a társadalom minden rétegéből vonzanak közönséget. Neje: Stégmeier Mária, résztvesz az üzlet vezetésében.

Horváth Ferenc

Horváth György

Horváth György, műbútorasztalos m. Verbőczi u. 15. (saját ház.) Hajdudorogon született 1905-ben, felszab. Ujpesten 1923-ban. Nevesebb mestereknél eltöltött segédévek után 1929-ben önállósította magát. Megrendelésre pontosan készít ebédlő-, háló- és úriszoba berendezéseket. Régi iparoscsalád gyermeke.

Horváth Gyula

Horváth Gyula, cipész m. Ősz u. 57. 1898-ban Zalaegerszegen született, ott is szabadult fel 1915-ben. Szaktudását fejlesztve, 13 évig dolgozott mint segéd Ujpesten és 1928-ban megnyitotta önálló műhelyét. A háború alatt harcolt az orosz, román és olasz frontokon. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k.

Horváth Gyula, szabó m. Tavasz u. 30. 1901-ben született Ujpesten és szülővárosában 1917-ben szabadult is fel. Szakismereteinek gyarapítása céljából Párizsba utazott, ahol 4 évig dolgozott nagyszabású vállalatoknál. 1928-ban megalapította úri szabóságát. Neje: Eisnitz Berta.

Horváth Imre, vendéglős. István út 11. Szül. 1891-ben Dénesden, felszab. 1925-ben Ujpesten. 2 szobás, kerthelyiséges üzemét 1929 óta vezeti. Mérgesi és kelebiai fajborait közvetlen a termelőktől szerzi be. Egy pincért alkalmaz. A világháborút mint főhadnagy küzdötte végig.

38 hónapot a fronton töltött. Kit.: III. o. k. érdemker., ezüst és bronz v. é., német vasker., K. cs. k. 1924-ben nőül vette Váli Rózát.

Horváth István, cipész m. Párizsi u. 9a. Soponyán született 1890-ben, ott is szabadult fel 1908-ban. Budapesten és Ujpesten dolgozott, fejlesztve szaktudását. 1918-ban saját erejéből megalapította önálló üzemét. A világháborúban harcolt a hazáért, kétszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k. szolg. jub. é. Neje: Schmiedt Ilona.

Horváth József, szabó m. Mária u. 40. 1879-ben Szentfülöpön született, ahol kitanulva iparát, 1894-ben felszabadult. Ujvidéken és Budapesten dolgozott mint segéd hosszú esztendőkön keresztül. 1919-ben önálló lett. Állandóan 2—3 segédet foglalkoztat. Háború alatt katona volt, a távirászoknál szolgált. Neje: Kulmann Mária.

Horváth Mihály, cipész m. József u. 50. 1921-ben megalapította modern cipőkészítő vállalatát. 1894-ben Kispesten született és iparát Aszódon tanulta ki 1909-ben. A szakosztály háznagya. Szakképzett iparos. Neje: Vass Mária.

Horváth József Horváth Viktor

Horváth Viktor, vendéglős. Tavasz u. 41. Szül. 1901-ben Bozsokon, felszab. 1920-ban Szombathelyen. Hat évi gyakorlat után nyitotta meg saját erejéből vendéglőjét, amelyet nejével, Vlaskovits Karolinnal szakszerűen vezet. Háza és a tulajdonát képező házhely szorgalmuk eredménye. Főpénztárosa a „Turul" asztaltársaságnak. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített.

Höss Sándor, kárpitos és díszítő mester. Árpád út 51. 15 évig praktizált mint segéd Kalocsán és Budapesten, mikor 1928-ban megalapította önálló üzemét. Apostagon 1896-ban született és 1913-ban Budapesten szabadult fel. 2 segéddel dolgozik. Többek között József Ferenc főherceg lakásberendezési munkáit ő végezte és Ujpest legképzettebb mesterei közé számít. 28 havi orosz és olasz fronton töltött szolgálat után 1918-ban szerelt le. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é és K. cs. k. Neje: Szimon Júlia.

Hraskó János, hentes m. Király u. 54. Fióküzlet: Szent István tér. Budapesten 1885-ben született és ott is szabadult fel 1903-ban. 1912-ben, 9 évi praktizálás után saját üzletét megnyitotta. 1918-ban szerelt le mint rokkant és hosszas harctéri szolgálat után egyszer megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k., szolg. ker. Neje: Hutter Teréz.

Höss Sándor Huba Dénes

Ifj. Hrovola János, vendéglős. Baross u. 55. (Saját ház.) Szül. 1902-ben Ujpesten, felszab. 1919-ben Budapesten Bandl éttermében. Üzemét 1927-ben saját erejéből alapította. Nagy hozzáértése és előzékenysége széles körben kedveltté tették vendéglőjét. A háztartást és főzést neje, szül. Scherl Katalin látja el 1 segéderővel. Vál. tagja az Ipt. szakosztályának. Főpénztárosa a „Baross" asztaltársaságnak.

ifj. Hrovola János id. Hrovola János

Huba Dénes, bádogos m. István tér 18. Szül. 1898-ban Ujpesten, felszab. 1916-ban Lugoson. Ujpest, Budapest nagyobb cégeinél gyakorolta magát mint segéd. 1926-ban nyitotta meg műhelyét. Épület és díszmű bádogos munkákat készít.

Hubert Pál, borbély és fodrász m. Kemény Zsigmond u. 3. Budapesten született 1891-ben, Ujpesten szab. fel 1907-ben. Miskolcon, Kisvárdán, Ujpesten dolgozott mint segéd és 1929-ben átvette jelenlegi üzletét. Az ujpesti fodrász egyesület tagja. A világháborút végigszol-

gálva, 1918-ban leszerelt. Neje: Kostyál Margit.

Huszár Béla, úri- és hölgyfodrász m. Kassai u. 22. Az iparos társadalmi élet buzgó és önzetlen tagja, aki a szakosztályi jegyzői tisztet tölti be a legnagyobb szeretettel. Azonkívül a Kinizsi Sportegylet alelnöke. Született 1900-ban Kisvezekényben. Felszabadult 1917-ben Ujpesten

Hubert Pál Huszár János

és 1925 óta önálló mester. A Gellért-fürdőben két ízben kapott arany érmet és a női fésülésben ezüst érmet és mindkettőből oklevelet. Neje: Nagy Katalin.

Huszár Ferenc, kép. kőmíves m. Jókai u. 4. Ozorán született 1883-ban. Felsőipariskolát végzett és mint segéd atyja vállalatainál dolgozott, amíg 1905-ben önálló lett. Az Ipt. életében jelentős szerepe van. Azonkívül több más egyesületnek tagja. 1914-ben bevonult. Az ez. érd. ker. tulajdonosa.

Huszár Béla

Huszár János, festő m. Árpád u. 86. 1900-ban szabadult fel Óbecsén, itt is született 1884-ben. Szegeden és Ausztriában dolgozott. 1928 óta önálló. Háború alatt az orosz fronton szolgált. Neje: Wacsa Mária.

Hutter Ferenc, hentes m. Béla u. 25. Fiók: Szent István tér. 1898-ban Ujpesten született, felszabadult 1915-ben. Kilenc évig dolgozott mint segéd Budapesten és Ujpesten. 1924 óta önálló. A világháború alatt 22 hónapig volt a fronton. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Ottruba Anna.

Illés Géza, cukrász m. Deák Ferenc u. 26. Mint segéd dolgozott Ujpest és a főváros nagyobb cukrász üzemeiben. 1928-ban szabadult fel Ujpesten, 1907-ben született Budapesten és 1929 óta önálló.

Illés János, cipész m. Báthory u. 17. Iparát 1902-ben édesatyjánál, Illés Imrénél tanulta ki Kiskunfélegyházán, ahol 1885-ben született. 1920-ban önállósította magát. Neje: Tóth Mária.

Illyés Miklós, cipész m., Erkel u. 25.

Irlics Mártonné, vendéglős. Rózsa u. 23. 1881-ben Dunaföldváron született. 1924-ben alapította vendéglőjét.

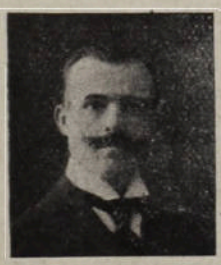

Izsó Ferenc Jámbor János

Izsó Ferenc, cipész m. Ősz u. 10. 1906-ban saját erejéből nyitotta meg üzletét. 1895-ben szab. fel Székesfehérvárott, ahol 1875-ben született és mint segéd dolgozott Budapesten és Székesfehérvárott egészen 1906-ig. Neje: Sántha Anna.

Jámbor János, kőmíves mester. Attila u. 37. Nagyszombatban született 1878-ban. 1894-ben felszabadult Ujpesten. 1906-ban alapította üzletét. Jelenleg 4—5 segéddel dolgozik, békében 20—30 segéddel dolgozott. A kőmíves mesterek ujpesti csoportjának elnöke és városi képviselő (póttag). 1914-ben bevonult és 52 hónapot töltött a harcvonalban. Neje: Madarász Mária.

Jancsi János Jancsó Sándor

Jancsi János, cipész m. Baross u. 33. 17 esztendeig dolgozott mint segéd Nyitrán, Esztergomban, Budapesten és Ujpesten. Szaktudását így állandóan gya-

rapítva, 1920-ban önállósította magát. 1903-ban szabadult fel szülőfalujában, Oszlányban, ahol 1887-ben született. Neje: Remény Józsa.

Jancsi Mihály, fehérnemű tisztító m. Bercsényi u. 9.

Jancsó Sándor, cipész m. Tél u. 44. sz. 1902-ben Hídalmáson született, ahol ipará t is kitanulva, 1916-ban felszabadult. Mint segéd Budapesten dolgozott. 1926 óta önálló. Neje: Zwillinger Margit.

Jankovich Géza, okl. kőmíves és építési vállalkozó. Mária u. 28.

Jankovits Mihály

Jäck Ödön

Jankovits Mihály, bútorasztalos mester Kolozsvári u. 12.

Járó Ernő, vendéglős, Mária u. 27. sz. Szül. 1900-ban Budapesten. Üzemét 1928 óta vezeti feleségével, szül. Mandel Erzsébettel együtt. Válogatott minőségű alföldi borai, égetett szeszes italai és ízletes hideg ételei kedveltté teszik vendéglőjét. A világháborút mint hadapród őrmester küzdötte végig az első tábori lovas tűzérezrednél.

Játékos Ferenc, szabó m. Tavasz u. 33.

Jäck Ödön, kalapos m. István út 9. sz. Ujpesten született 1864-ben. Iparát édesatyjánál tanulta ki Ujpesten 1881-ben. Szakismereteit gyarapítandó, dolgozott Berlin, Lignic, München és Bécs elsőrangú ipartelepein. 1885-ben átvette az édesatyjától 1860-ban alapított üzem vezetését. A berlini és budapesti kiállításokon aranyéremmel tüntették ki. Az Ipt. elüljárója, szakosztályi elnök és több egyesületnek tagja. Neje: Horváth Adél.

Jäger Bernát, szabó m. Virág u. 37.

Jirus Aladár, fodrász m. Czuczor u. 7. Kiváló mestereknél fejlesztve előbb szaktudását, lett önálló 1927-ben. Zágrábban született 1896-ban. 1915-ben bevonult, 20 hónapig volt kint a harcvonalban és egyszer megsebesült. 1918-ban szerelt le. Neje: Molnár Erzsébet.

Joszipovics Béla, esztergályos m. Mária u. 4. Dályán született 1867-ben. Iparát Eszéken tanulta ki. Felszabadult 1885-ben. Dolgozott mint segéd Szabadkán és Budapesten, folyton képezve magát. 1888-ban megalapította műhelyét. Neje: Menhardt Krisztina.

Józsa Ferenc, szabó m. Attila u. 26.

Jucker Adolf, órás és ékszerész m. István tér 18. sz.

Jucker Samu, órás és ékszerész m. Király u. 40. Szül. 1863-ban Látoson, felszab. ugyanott, atyja műhelyében. Budapesten több kiváló mesternél dolgozott mint segéd. 1888-ban Trencséntepliczben önállósította magát, Ujpesten 1903-ban telepedett le. A város legrégibb órásmestere. Neje: Steiner Emma.

Juhász Ferenc, cipész m. Kolozsvári u. 47. 18 évig dolgozott Magyarország és Ausztria több nagyobb városában. 1889-ben Nagyigmándon született és 1905-ben felszabadult Komáromban. 1923-ban önállósította magát. Szakképzett, külföldet bejárt iparos. A világháborúban az orosz és albán frontokon harcolt és háromszor sebesült. Neje: Tonigold Katalin.

Juhász Ferenc, fésüs m. Tinódi Sebestyén u. 5. A cég Dörner és Juhász. Juhász Ferenc szül. 1899-ben Pátyon. felszab. Budapesten 1920-ban. 1928-ban megindította mint társtulajdonos vállalatát. 1917-ben bevonult. Szolgált a nemzeti hadseregben is. Neje: Horváth Ilonka.

Dörner György, a Juhász és Dörner cég másik tagja, aki 1883-ban Módoson született. Felszabadult 1899-ben szülőhelyén. Ezután mint segéd az országnak több városában dolgozott. 1914-ben behívták katonának és az orosz fronton harcolt 1916-ig, amikor az oroszok elfogták. Fogságából 1921-ben érkezett haza. Neje: Beer Erzsébet.

Juhász János, cipész m. Mária u. 46. 1898-ban született Kiskunfélegyházán, 1918-ban szabadult fel és 1929-ben lett önálló, miután 11 évig praktizált mint segéd úgy a vidék, mint a főváros nagyobb cipőüzemeiben. Neje: Bittera Katalin.

Ifj. Kaiser Károly, bútorasztalos. Kossuth. u. 50.

Kahane Lajos, órás és ékszerész. Lakás: Szent István tér 18. Üzlet: István út 27. Budapesten született 1892-ben. Felszab. atyja, K. Henrik műhelyében

1908-ban. Szegeden, Pforzheimban és Berlinben segédeskedett és fejlesztette szaktudását. 1919-ben nyitotta meg műhelyét, amely hamarosan fejlődésnek indult. 1 segédet foglalkoztat. Az Ipt. szakoszt.-nak volt elülj. tagja. A világháborúban az összes frontokon harcolt és háromszor megsebesült. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., bronz v. é., K. cs. k. Neje: Weinréb Jozefin.

ifj. Kaiser Károly

Kahane Lajos

Kálmán István, műbútorasztalos mester. Deák Ferenc u. 95. Iparát több mint három évtized óta folytatja. Szállít külföldre is, valamint budapesti és vidéki bútorkereskedők számára. Műhelyében átlag 15 alkalmazott dolgozik. 1884-ben született Berzencén, 1902-ben felszabadult Ujbányán. 1914-ben önállósította magát. Az Ipt. szakoszt.-nak vál. tagja. A háborúban 1914-ben elfogták az oroszok és csak 51 hónapi hadifogság után került haza. Neje: Czibók Anna.

Kálmán István

Kara Mihály

Kapronczay János, szabómester, Nyár ucca 29.

Kara Mihály, cipész m. Horthy Miklós út 1. Szül. 1879-ben Szabadszálláson. Dunaapostagon tanulva ki iparát, 1897-ben szabadult fel. Tudását Budapesten, Sátoraljaujhelyen fejlesztve, 1914-ben önállósította magát. Az iparostársadalom buzgó harcosa. A világháborút végigküzdötte. Neje: Buday Julianna.

Karsa Kázmér, üvegesmester, István út 16.

Katz Miklós, bádogos és szerelő mester. Damjanich u. 14. 1926-ban alapította üzletét. 6 évig praktizált előbb mint segéd. Szül. 1904-ben Bián és Jászárokszálláson szabadult fel 1920-ban. 3—4 segéddel dolgozik.

Kaufmann Aladár, fodrász m. Vasvári Pál u. 1904-ben Ujpesten szül és Ujpesten szab. is fel 1920-ban és rá két évre, 1922-ben megnyitotta önállóan üzletét. Neje: Buza Gizella.

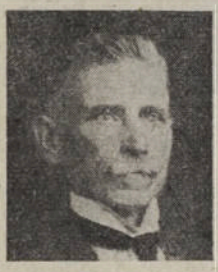
Kaulich Ferenc, bútorasztalos. Virág u. 25. szám.

özv. Kavur Miklósné, Blahucsevics Mária. sütő m. Iparát 1927 óta özvegyi jogon folytatja és pékségénél 4—5 segédet foglalkoztat állandóan. Az üzletet férje 1911-ben alapította és haláláig, 1927-ig vezette azt.

Kék Sándor, cipész m. Árpád út 134. Cegléden született 1864-ben. Iparát szü-

néhai Kavur Miklós

Kék Sándor

lővárosában tanulta ki 1881-ben. 9 évi praxis után, amelyet Szeged, Makó, Győr, Bécs és Budapest elsőrangú mestereinél szerzett. 1891-ben megnyitotta műhelyét. Neje: Ihring Anna, ujpesti szerszámgyáros leánya.

Kecskés Mihály, vendéglős. Váci út 7. Szül. 1884-ben Kecelen, felszab. 1903-ban. 16 éven át mint fizetőpincér működött a Ceylon kávéházban, majd a Hadik kávéházban dolgozott. 1923-ban saját erejéből megnyitott vendéglőjében állandóan friss sör, saját töltésű jó minőségű borok és kisüstön főtt, közvetlen a termelőtől vásárolt égetett szeszes italok kaphatók. Személyszállító autójával bérfuvarokat vállal. Főpénztárosa a „Győzelem" asztaltársaságnak. Neje: Sárközy Julianna, aki résztvesz az üzem vezetésében is.

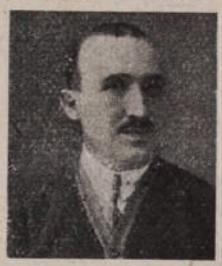
Kelemen Sámuel, bútorasztalos, Kossuth u. 6. Fölszabadult 1889-ben Tállyán, szülőhelyén, ahol 1873-ban született. 1896-ban önállósította magát. Mint segéd dolgozott Budapesten, Egerben, Miskolcon és Sátoraljaujhelyen. 35 hónapig volt a fronton a világháború alatt és 1918-

ban szerelt le. Kit.: Nagy ez. v. é. Neje: Németh Julianna.

Keller József, hentes és mészáros m. Baross u. 58. Fiók: Szent István tér és Árpád u. 37. Budapesten szabadult fel 1907-ben, hol 20 évig dolgozott mint segéd és mint a Brauch Ferenc és a községi élelmiszerüzem üzletvezetője. Szül. 1889-ben Szatmárnémetiben. 1928-ban lett önálló. A Budapesti Polgári Dalkör díszelnöke, volt pénztárnoka. 36 hónapi frontszolgálat után leszerelt 1918-ban. Kit.: Kor. érd. ker. Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k Neje: Tímár Júlia.

Keller József

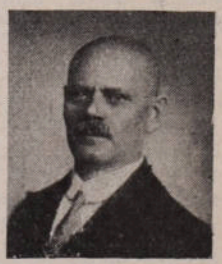

Kilián Károly

Kilián Károly, cipész m. Beniczky u. 1. Született 1879-ben Budapesten. Dunaföldváron tanulta ki iparát és ott is szabadult fel 1895-ben. 11 évi gyakorlat után, 1906-ban önállósította magát. Volt községi elüljárósági tag. Neje: Álmos Terézia.

Kirchner Béla

Kirchner Lipót

Kirschner Béla, vendéglős. Király u. 23. Szül. 1898-ban, felszab. 1919-ben, atyja, K. Lipót üzemeiben, ahol önállósításáig dolgozott. Vendéglőjét, amelyben tisztán kezelt alföldi borok kaphatók, feleségével, Fábián Margittal közösen vezeti. Régi vendéglőscsaládból származik, már nagyatyjának is jóhírű kocsmája volt.

Kirschner Lipót, vendéglős. Árpád út 100. Szül. 1872-ben Ujpesten. Már 50 éve áll fenn jóhírnevű vendéglője, amelyhez vagy 200 személy befogadására berendezett nyári kerthelyiség tartozik. A saját tulajdonát képező épületben 6 szoba áll vendégei rendelkezésére. Tisztán kezelt borai, friss söre és ízletes konyhája nagyszámú közönéget vonz helyiségeibe. Tevékeny harcosa az ipari érdekeknek. Neje: Fazekas Mária és Lajos fia hűséges és hasznos segítőtársai a munkában.

Kisfaludy Alajos, tetőfedő m. Árpád út 167. Szül. Verbón 1872-ben. Már 1892-ben Verbón önálló lett, de 1893-ban Budapestre, majd 1920-ban Ujpestre tette át üzletét. Mesterségét atyjánál, Verbón tanulta, aki 1891-ben szabadította fel. Számos köz- és magánépület cserepezési munkálatait készítette el. A háborúban mint szakaszvezető szolgált, az államrendőrségnél 25 évig és mint főellenőr vonult nyugalomba. Neje: Nemes Eszter.

Kiss Géza, bútorasztalos m. Rózsa u. 51. Bagon született 1886-ban. Ujpesten 1905-ben felszabadult, majd szakismereteit fejleszteni akarván, 13 évig mint segéd dolgozott és csak ezután, 1918-ban lett önálló mester. Vállalata 10 segédet és 8 tanulót foglalkoztat. Az asztalos szakoszt. vezetője és a tanoncvizsg. biz. tagja. A világháborúban 18 havi frontszolgálat után mint 50%-os hadirokkantat szabadságolták 1916-ban. Neje: Birtalan Ilona.

Kiss István, cipész m. Lőrincz u. 89. Vágán született 1884-ben. Iparát 1905-ben kitanulva, Ujpesten fölszabadult. Budapesten fejlesztve szaktudását 1917-ben megalapította üzletét. Neje: Forró Terézia.

Kiss József, bútorasztalos m. Pöltenberg u. 26. Szaktudásának tökéletesítése céljából dolgozott külföldön is. Hosszabb időt töltött el ezért Párizsban. Már 1910-ben hazatérve, megvetette alapját önálló iparának. Bútorait nemcsak magánosok, hanem kereskedők számára is készíti. 1883-ban született Ujpesten és felszabadult szülővárosában 1899-ben. 1914-ben bevonult, harcolt az orosz, román és olasz frontokon és egyszer megsebesült. Neje: Kudrányi Stefánia.

Kiss Lajos, sütőmester, Lőrincz ucca 52. Fióküzem: Horthy Miklós út 63. Modernül fölszerelt pékműhelyét 1920-ban hozta üzembe. Nagysáron született 1880-ban. Vállalata 9 embert foglalkoztat. A tanoncvizsg. biz.-nak tagja.

Kiss Lajos, kovácsmester. Váci út 49.

Kiss Pál, bútorasztalos m. Nap u. 8. sz. 1889-ben Ujpesten született, ott is sza-

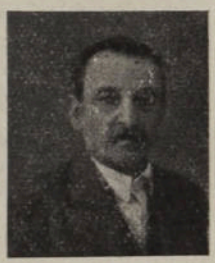
badult fel 1905-ben. Mint segéd több kiváló mesternél dolgozott, több mint egy évtizeden keresztül és 1918-ban önállósította magát. Szállít fővárosi bútorkereskedőknek is bútorokat. A világháborúban a hadtápvonalban szolgált. Neje: Mayer Ilona.

Kiszelicza Ferenc, cipészmester Temesvári u. 16. Budapest, Esztergom, Pozsony voltak azok a városok, amelyekben mint segéd negyedszázadon át dolgozott. 1865-ben született Halmoson, 1881-ben szab. fel Pozsonyban. Műhelyének alapítási éve 1905.

Klein Árpád, villany-, vízvezeték- és gázszerelő m., Erzsébet u. 14. Ujpesten 1895-ben született. Szülővárosában kitanulta iparát, 1912-ben felszabadult. 1915-ben átvette édesatyjától üzemét. Műhelyében dolgozó segédek száma változik 5—10 között. A Fasor-szanatórium villanyszerelési munkáit ő készítette el.

Kiss József

Klein Bernát

Klein Bernát, sütőmester, Kassai u. 37. Fióküzlet Templom u. 1. 1862-ben született Felsősztregován, Zólyomban 1879-ben szabadult fel és 9 éven át főleg a

Klemis Gyula

Felvidék városaiban dolgozott mint segéd. Sütődéjében, amelyet 1888-ban alapított 5 segédet foglalkoztat. A sütőszakosztálynak 32 évig volt elnöke. Számos egyesület és intézménynek tagja. Neje: Lichtenstein Róza.

Klemis Gyula, úri- és hölgyfodrász m., Erkel u. 37. Veszprémben született 1890-ben. Szülővárosában szabadult fel 1906-ban. Hat évi praktizálás után, 1912-ben megalapította modern fodrászszalonját. 25 hónapig volt az orosz fronton. 1918-ban szerelt le. Neje: Molnár Ilona.

Klikár Adolf, faszerszám- és faárugyáros,

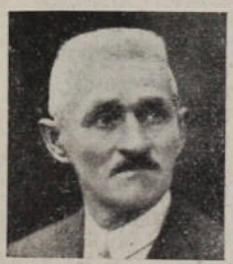
Klimó János, sütőmester, Tél u. 14. 1884-ben Losonczon született, ahol kitanulva iparát, 1900-ban felszabadult. 27 évig dolgozott mint segéd a vidéken és Budapesten. 1927-ben önálló lett. Neje: Németh Lidia.

Klinkó István, cipészmester, Ferencz József tér 3. 1896-ban Jászberényben született, Budapesten 1914-ben szabadult fel, hét éven át dolgozott mint segéd, 1921-ben lett önálló. A világháborúban résztvett. Neje: B. Nagy Juliánna.

Koch Ferenc, kőfaragómester, gr. Apponyi Albert u. 48. Született 1885-ben Piszkén. Iparát édesatyja műhelyében tanulta és Ausztria, Németország és Franciaországban gyakorolta. Édes atyja által 1894-ben alapított műhelyét 1912-ben vette át és azt jó hírnévnek örvendően folytatja. 1926-ban ezüst éremmel tüntették ki. A világháborúban 46 hónapig résztvett. Neje: Fehér Róza, ujpesti születésű.

Koch Ferenc

Kisfaludy Alajos

Kohn Miksa, mészárosmester, Szent István tér (Városháza). Üzletét 1922-ben alapította, ezt megelőzőleg 14 évig dolgozott mint segéd. 1891-ben született Igazpüspökiben, 1908-ban szabadult fel Ujpesten. 1918-ig katona volt és 4 évi frontszolgálat után szerelt le. Kitüntetései: br. v. é., K. cs.-k. Neje: Freud Ilona.

Kalinkó Lajos, korcsmáros, Váci út 54. Szül. Dunaalmás községben. A szakmát két évig tanulta. 1927 óta van önálló iparjoga. Vendéglőjében jó minőségű alföldi borokat mér ki. Tagja a „Tartsunk össze" asztaltársaságnak. Neje: Kolov-

ratnik Róza férjének értékes segítőtársa az üzem vezetésében.

Kollárik János, kovácsmester, Váci u. 24. 1886-ban Alsószenjén született. Itt szabadult fel 1902-ben. Dolgozott Vágujhelyen és Pozsonyban. 1920 óta önálló. Az üzem elsősorban patkolással és kocsivasalással foglalkozik. 1914-ben bevonult, harcolt az orosz fronton és br. v. é.-mel lett kitüntetve. Neje: Erfurt Mária.

Kolozs Bertalan, cukrász és sütő m., József u. 9. Született 1892-ben Miskolcon. Iparát Budapesten tanulta ki 1908-ban. 1920-ban lett önálló. Az orosz, szerb és olasz fronton harcolt és háromszor sebesült. Kitüntetései: br. v. é., K. cs.-k., kis ez. v. é. Neje: Marhold Matilda.

Komáromy Béla, cipészmester, Attila u. 4. Nagyenyeden, ahol 1895-ben született, tanulta ki iparát 1912-ben. Kolozsvárt és Budapesten dolgozott szaktudását fejlesztve és 1927-ben lett önálló. Kitanult ortopädcipész. Harcolt az orosz fronton,ahonnan mint 50%-os hadirokkantat szabadságolták. Neje: Mojzer Mária.

Konocsny Ferenc, kárpitos mester Anonymus u. 13.

Kolozs Bertalan

Komlós Sándor

Komlós Sándor, vendéglős. Deák Ferenc u. 58. Szül. 1891-ben Erdőtarcsán, felszab. Ujpesten. 27 éven át szülei üzemében dolgozott. Önálló iparjogot 1930-ban szerzett. Látogatott helyiségeiben 120 személyt tud elhelyezni és tisztán kezelt csengődi borokat mér ki. Buzgó szószólója ipara érdekeinek. A világháborúban 37 hónapot a fronton töltött. Kétszer megsebesült. Kit.: nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. stb. Sebesülés folytán 50 százalékos rokkanttá lett.

Konstantinovits Kyprő, sütőmester, Karsay u. 60. Macedoniából, ahol 1887-ben született, került Magyarországra. 1908-ban Belgrádban szabadult fel. Dolgozott mint segéd több magyar városban. 1911-ben megnyitotta üzletét. Neje: Pavlovic Viktória.

Korcsog János, cipészmester, Váci út 69. 1902-ben született Battonyán, 1919-ben szabadult fel és 1929-ben lett önálló. 10 évig dolgozott mint segéd, állandóan fejlesztve tudását. Neje: Goldberger Gizella.

Korecz Lajos, cipész és felsőrész készítő m., Árpád u. 8. 1892-ben Nagybossányban született. Miután 1910-ben Nyitrán felszabadult, 15 évig praktizált Bécs, Budapest és Ujpest elsőrendű mestereinél. 1925-ben lett önálló, miután szaktudását bécsi és budapesti tartózkodása alatt nagyban fejlesztette. Neje: Remley Róza.

Kormos József, hentes és mészáros m., Attila u. 47. Jászberényben született 1885-ben, ahol iparát is kitanulta 1904-ben. 23 évig praktizált Budapesten és a vidéken. 1927-ben megalapította önálló üzemét. 1914-től kezdve volt katona. Kitüntetései: br. v. é., K. cs.-k. Neje: Gungl Erzsébet.

Korsa Kálmán, üveges és képkeretező, István út 6. Tel.: 944-35. Szül. 1881-ben Berettyóujfalun, szab. 1896-ban. Budapest, Nagyvárad és Kaposvár műhelyeiben szerzi meg mint segéd gyakorlatát, majd 1919-ben megalapítja műhelyét, saját erejéből felküzdve magát a tekintélyes mesterek közé. Számos egyesület működő tagja. A világháborút végigküzdötte. Neje: Kiss Erzsébet.

Kornidesz Pál, cukrász m. Templom u. 3. 1929 óta önálló. Iparát kitanulva Szarvason, ahol 1896-ban született, felszabadult 1912-ben. Dolgozott Budapesten és vidéken. Harcolt az orosz és olasz fronton. Kitüntetései: br. v. é., kis ez. v. é. Neje: Gyebnár Julianna.

Konstantinovics K.

Kornidesz Pál

Kornis Emil, üveges és képkeretező, Árpád u. 83.

Kossik Antal, kocsmáros. Váci út 67. Jogutóda Neufeld Bódognénak. Szül. 1889-ben Nyergesujfalun. Önálló kocsmáját 1930 óta vezeti. Közvetlen termelőktől beszerzett jó minőségű borai és ízletes hideg ételei nagy körzetből vonz-

zák hozzá a közönséget. A világháborúban résztvett. Kit.: Kétszer br. v. é. és K. cs. k. Neje: Kuttner Jozefin értékes segítőtársa a vendéglő vezetésében.

Kossik Antal

Kovács András

Kovács András, cipészmester, Vörösmarty u. 20. Szül. 1889-ben Battonyán, ahol fel is szabadult 1907-ben. 15 évig dolgozott mint segéd Budapesten és Kolozsvárott. 1922-ben lett önálló. A világháború alatt megfordult az orosz, olasz, szerb és román frontokon. Neje: Nagy Erzsébet.

Kovács Béla, kocsmáros. István tér 2. Szül. 1866-ban Várpalotán. Üzemét 1899 óta folytatja. Ősz u. 8. számú háza munkájának gyümölcse. Az üzemben válogatott tiszta alföldi borokat, közvetlen a termelőtől beszerzett égetett szeszféléket és nyáron frissen csapolt sört mér ki. Neje: Böhm Gizella részt vesz a vendéglő vezetésében. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített.

Kovács Endre

Kovács Gyula

Kovács Endre, cukrászmester, István út 2. Füzesgyarmaton szül. 1895-ben. 1912-ben Békéscsabán történt felszabadulása után több vidéki nagy városban megfordult szakismereteit öregbítve. 1919-ben megnyitotta cukrászatát. A világháború alatt a román és olasz fronton harcolt és egyszer meg is sebesült. Neje: Ragály Ella.

Kovács Gusztáv, cipészmester, Árpád u. 28. Pápán született 1888-ban, itt is szabadult fel 1906-ban. Dolgozott Bécs, Milánó, Velence és Budapest nagyobb cipővállalatainál. 1913-ban saját erejéből lett önálló. Az iparos érdekek lelkes támogatója. A világháborúban elfogták az olaszok és csak 1920-ban tért vissza magyar földre. Kitüntetései: br. v. é., K. cs.-k. Neje: Áronsfrau Etel.

Kovács Gyula, cipészmester, Mária u. 46. 1875-ben született Szalókán, Debrecenben szabadult fel 1894-ben. Kolozsvár, Pozsony, Szeged, Kassa és Budapest voltak azok a városok, ahol mint segéd megfordult, gyarapítva ismereteit. 1901-ben lett önálló. Szakoszt.-i előljáró. Neje: Tutik Paula.

Kovács Gyula, épület- és portálé asztalos m., Pálffy u. 31. Zalaalsónemesapátiban született 1876-ban. Iparát Zalaegerszegen tanulta ki, 1893-ban felszabadult. Nagyobb üzemekben dolgozott éveken keresztül mint segéd, míg 1908-ban megalapította üzemét. 1915—18 között folyton a fronton szolgált s leszerelt mint őrmester. Neje: Haberler Irén.

B. Kovács Imre

Kovács József

B. Kovács Imre, sütőmester, Erzsébet u. 65. A cégnek neve: Vörös és Kovács, 1927-ben alapították. Kovács Imre Szabadkán született 1870-ben és 1888-ban szabadult fel szülővárosában. Dolgozott Budapesten és Szabadkán mint segéd.

Kovács József, cipészmester, Baross u. 16. Szakképzett iparos, aki 1926-ban nyitotta meg önállóan műhelyét. 1898-ban Ófehértón született és 1919-ben szabadult fel Kántorjánosiban. Szakoszt.-i vál. tag. 11 hónapi frontszolgálat után román fogságba jutott, ahonnan 1918-ban jött haza. Kitüntetése: K. cs.-k. Neje: Borcha Józsa.

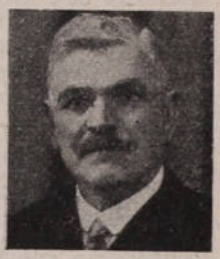
Kovács József, cipészmester, István út 23. 1882-ben szül. Hegyközszentimrén, Nagyváradon szabadult fel 1900-ban. 8 évig dolgozott Budapesten és nagyobb vidéki városokban gyarapítva szakismereteit és elvégezvén az ortopéd tanfolyamot. 1908-ban lett önálló.. Volt szak-

osztályi alelnök és huzamosabb ideig elöljáró. A világháborúban katona volt. Neje: Klein Jozefin.

Kovács József, műbútorasztalos mester Báthory u. 4. Saját erejéből 1929-ben alapított műhelyében háló és úriszobákat készít. 1903-ban Székelyhídon született és 1925-ben Ujpesten fölszabadult. Régi gazdálkodó családból származik.

Kovács József

Kovács László

Kovács László, kéményseprő mester, Horthy Miklós u. 19. Orosházán született 1861-ben, Szegeden szabadult fel 1877-ben. Dolgozott mint segéd Karánsebesen, Debrecenben, Budapesten és Rozsnyón. 1888 óta önálló. Ipt.-i elöljáró, önk. tűzoltó parancsnokság tagja és 6 éven át volt városi képv. test. tag. Neje: Jánossy Berta.

Kovács Sándor

Kovács Sándor, cipészmester, István út 2. 1896-ban Kisvárdán született, édesatyjánál szabadult fel 1921-ben, ugyanott. 1925-ben négy évi gyakorlat után megalapította üzemét. Minden idejét iparának szenteli. Harcolt a világháború alatt orosz, román és olasz frontokon. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Gertner Teréz.

Kovács Tivadar, szabó m. Lőrincz u. 60. szám.

Kozma Gyula, fényképész. Árpád út 38. Fényképészeti műtermét saját maga alapította 1897-ben. Szül. 1872-ben Budapesten, felszab. 1890-ben ugyanott és azután mint segéd hét évig praktizált. 1896-ban a milleniumi kiállításon bronzéremmel jutalmazták munkáját. Neje: Szvoboda Emilia.

Körmendi Imre, cipész m. Tavasz u. 38. Szül. 1882-ben Pátkán, felszab. 1899-ben Székesfehérvárott. Mint segéd több városban dolgozott, köztük Budapesten is. 1906 óta önálló. Volt szakosztályi elülj. Az orosz és olasz frontokon szolgált, majd két évig volt orosz fogságban. Neje: Bakán Júlia.

Körmendi Imre

Körpöly Gyula, cipész m. Árpád út. 45.

Kőváry András, úri- és hölgyfodrász, Váci út 4. Szül. 1881-ben Marosujváron, felszab. 1900-ban. Öt évi praktizálás után, 1905-ben önállósította magát. A fodrász szakoszt. sz. v. ellenőre. Négy hónapig harcolt a román fronton és leszerelt 1918-ban. Neje: Brugya Ilona.

Krajcsi András, cipész m. Nyár u. 34. Szül. 1896-ban Mohorán. 1927-ben megaalpítja önálló műhelyét, miután felszab. 1914-ben. Iparának első mestere. A harctéren küzdött és a következő kitüntetéseket kapta: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Vihnalek Emma.

Kránitz Béla, bútorasztalos m. Tél u. 72. Szül. 1892-ben Sárszentlőrinczen, felszab. 1908-ban Pakson. 21 éven át több nagyobb fővárosi cégnél dolgozott, végül 1929-ben társasviszonyba lépett Ujhelyi Ferenccel, kinek üzletében 1924 óta dolgozott. Főleg háló- és ebédlő berendezéseket készítenek. A világháborúban főtűzér volt és 54 havi frontszolgálat után került haza. Neje: Ujhelyi Emilia.

Krautsieder József, működszörűs mester. Bercsényi u. 5. Szül. 1892-ben Ujpesten, felszab. 1912-ben Budapesten. 1924 óta önálló. A világháborúban orosz, román és olasz fronton harcolt. Kit.: Kétszer kis ez. v. é., háromszor br. v. é., K. cs. k. Neje: Ölvedi Rózsi.

Kreschka István, bútorasztalos mester. Jókai u. 4.

Kropacsek Alajos, cipész m. Szabadkai u. 13. Az Ipt. életében élénk szerepet vitt. Ipartestületi elülj., cipészszakosz-

tályi elnök. Az ipari érdekeknek buzgó pártfogója és lelkes harcosa. Született 1890-ben Budapesten. Legelőször a vasipari szakmát tanulta ki, de a háborúban történt megrokkanása folytán a cipészszakmára tért át. Felszabadult Ujpesten 1921-ben és 1923-ban önálló lett. A háborúból 14 hónapi frontszolgálat után mint 50%-os hadirokkantat szabadságolták. Neje: Hoffmann Mária.

Kubát József

Kunstmann Mihály

Kubát József, úri és női cipész mester. Szent István tér 18. Szül. 1902-ben Nagykanizsán, felszab. 1918-ban Kiskomáromban. 11 évig praktizált Nagykanizsán, Ujpesten stb. 1929 óta önálló. Szakismeretei gyarapítása céljából szaktanfolyamot is végzett. Neje: Körpöly Anna.

Kubatov Ede, épület asztalos mester. Anonymus u. 17.

Kubista Károly, kárpitos és díszítő m. Árpád u. 90. Szül. 1901-ben Kispesten, felszab. 1917-ben Budapesten és 11 évi praxis után, 1928-ban lett önálló mester. Neje: Schatner Anna.

Kunstmann Mihály, bútorasztalos mester. Ősrégi iparoscsalád sarja. Báttaszéken született 1880-ban, Ujpesten szabadult fel 1898-ban. 1922 óta önálló. Segédéveit Pécsett és Miskolcon töltötte el. Több egyesületnek buzgó működő tagja. Neje: Finnián Józsa.

Kurilla József András, cipész és felsőrész készítő. Árpád u. 2. Szül. 1882-ben Békésen, felszab. 1899-ben Endrődön. 11 évig praktizált és 1910-ben megalapította üzletét. Elvégezte a budapesti technológián a szabászati tanfolyamot. Az ipari érdekek kitartó és buzgó harcosa. A katonai szolgálat alól 1915-ben lett fölmentve. Neje: Mahrer Mária.

Ladányi Lajos, vízvezeték és villanyszerelő. Kolozsvári u. 95. Szül. 1881-ben Ujpesten, felszab. 1898-ban Budapesten. 1908-ban önállósította magát mint társascég. 1921 óta egyéni vállalat. Az Ipt. szakoszt. vál. tagja. A világháborúban 3 évig vett részt. Neje: Bruckner Anna.

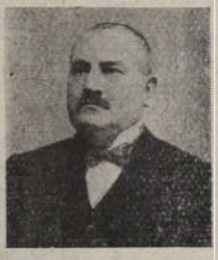
Id. Lada József, bútorasztalos mester. Aulich u. 7. Szül. 1882-ben Ujpesten, ahol kitanulva iparát, 1899-ben felszabadult. Az ujpesti faipari szakiskolában töltött el sok évet, állandóan képezve magát. 1907-ben megalapította műhelyét, amely a legegyszerűbb bútoroktól kezdve a legfinomabbakig, gyárt mindenfélét, úgy magánosok, mint bútorkereskedők részére. A szakosztálynak választmányi tagja. Neje: Menscher Irma.

Ifj. Lada József, bútorasztalos mester. Aulich u. 7. Az újpesti faipari szakiskolának jeles eredménnyel végzett növendéke, azután dolgozott édesatyja műhelyében, ahol 1926-ban fel is szabadult. 1929-ben rendezkedett be önállóan. Műhelye szakmájába vágó minden munkát vállal. 1910-ben született Ujpesten. Dolgozik bútorkereskedők számára viszonteladásra is. Az ipari és társadalmi életben buzgón résztvesz. Tagja az Ip. Körnek, kath. legényegyletnek, a szakoszt. ifj. csoportjának jegyzője.

Lagler Ferenc, férfi és női kalapos m. István út 25. Szül. 1885-ben Ujpesten. Képzett iparos, aki mint segéd dolgozott Bécs, Berlin, Budapest nagyobb műhelyeiben. 1902-ben Ujpesten szabadult fel és 1909-ben lett önálló. Kemény és puha kalapokban specialista. A kath. legényegyl., dalkör és szakoszt. tagja. Harcolt a szerb és orosz frontokon. Háromszor megsebesült. Kit.: Nagy ez. v. é. Neje: Német Erzsébet.

Ladányi Lajos

Lagler Ferenc

Lauer Miklós, sütő m. Árpád u. 82. Fiók: Árpád u. 160. Szül. 1885-ben Nagyzsámon, felszab. 1902-ben Oravicabányán. Sütödéjét 1908-ban alapította. Hat évig dolgozott Bécs, Breslau, Nürnberg, Berlin, Brüsszel, Antwerpen és Párizsban. Elsőrangú szakember, aki üzemében állandóan 10 segédet foglalkoztat. Az Ipt. sütőszakosztályának alelnöke. Több sport és társad. egyes. vezető tagja. A világháborúban 6 hónapot töltött az orosz fronton és 2 évig volt hadifogságban, ahonnan 1918-ban került haza. Neje: Ruzicska Emma

Láng Ignác, kárpitos és díszítő m. Mady u. 2. A város legrégibb kárpitos mestere, aki 1901-ben alapította meg üzemét, amelyben többek között a személyszállító hajók összes kárpitos munkáit ő végezte el. A tanonvizsg. biz.-nak és számos ipari alakulatnak tagja. 1878-ban született Pápán. Iparát Bécsben tanulta ki, ott is szabadult fel 1896-ban. Segédéveit is Bécsben töltötte el, állandóan gyarapítva szakismereteit. 1915—18-ig katonai szolgálatot teljesített. Neje: Rosenberg Erna.

Lauer Miklós

Láng Imre

Láng Miklós, műszerész, okl. gépészmérnök. Árpád u. 80.

Láng Vilmos, borbély és fodrász m. József u. 19. Szül. 1885-ben Kisbéren, majd Ujpestre került, ahol iparát kitanulva, 1900-ban fölszabadult. Mint segéd megfordult, Budapest, Bécs, Pozsony, Sopron, Szombathely városokban. 1907-ben megkezdte önálló működését és hosszas praxisa alatt elsőrangú mesterré nőtte ki magát. A szakosztály tagja. 1914—18-ig a fronton szolgált. Neje: Dávid Lenke.

Lányi István műhelye

Lányi István fodrász m. Templom u. 3 Szül. 1890-ben Nákófalván, felszab. 1906-ban Temesvárott. Nyolc évig dolgozott mint segéd Budapesten, Ujpesten és Temesvárott és 1919-ben önállósította magát. Szaktudását a hosszas gyakorlat erősen megnövelte. A háborúban 32 hónapot töltött a fronton és 1918-ban szerelt le. Neje: Simon Júlia.

Lederer Lajos, faszobrász m. Nyár u. 31. Négy középiskola elvégzése után az ujpesti faipari szakiskolát végezte el 1903-ban. Dolgozott részint mint segéd, részint vezető állásokban Svájcban, Németországban, Itáliában, azonkívül Budapesten. Olaszországi tanulmányútját, mint iparkamarai ösztöndíjas tette meg és 20 esztendei gyakorlat után, 1923-ban lett önálló. A szobrász szakosztálynak elnöke, ipt. elülj. és tanoncisk. felügyelő bizottsági tag. Négy hónapot töltött el az olasz fronton, ahol elfogták és az olasz hadifogságból 1919-ben tért haza. 1928-ban nősült.

Lehrmann Mór, műbútorasztalos mester. Mária u. 45.

Láng Vilmos

Lénárt Sándor

Leif Mátyás, szabó m. Váci út 28. Szül. 1886-ban Somogyapátiban, felszab. 1901-ben Ujpesten. Dolgozott mint segéd, Budapesten, Ujpesten, Pozsegán és megfordult Németországban is, ahol több városban praktizált. 1910-ben megalapította műhelyét. Szakoszt. tag. Harcolt a szerb és orosz frontokon és egyszer megsebesült és hosszú éveken át volt orosz hadifogságban. Neje: Cserni Karolina.

Lénárt Sándor, műbútor asztalos m. Fóthy út 63. Sokat dolgozik budapesti bútorkereskedők számára. Elismert mester, aki 1923 óta önálló. Iparát Ujpesten tanulta ki, ahol 1914-ben szabadult fel. Mint segéd elsőrangú mestereknél dolgozott Romániában, Buzioban született 1898-ban. 1916-ban vonult be. Harcolt az orosz és az olasz frontokon. Egyszer megsebesült. 14 hónapot töltött el olasz hadifogságban. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Dombauer Erzsébet.

Lengyel Ferenc, úri és hölgyfodrász m. Árpád út 155. Szül. 1888-ban Deésen, ahol kitanulva iparát, 1907-ben felszab. 11 évig praktizált mint segéd, Kolozsvár, Budapest, Marosvásárhely, Arad és

Nagyváradon. Első üzletét 1918-ban Deésen nyitotta meg, innen került 1927-ben Rákospalotára és végül 1929-ben Ujpestre. A fodrász szakcsoport ellenőre. 1914—16-ig mint katona szolgálta a hazát. Neje: Lászlófy Regina.

Leviczky Imre, elektrotechnikus, Váci út 41. Szakképzett mester, aki tudását romániai és olaszországi tanulmányútján szerzett tapasztalatai alapján gyarapította. 1897-ben született Ujpesten. Budapesten, a Schlick-Nicholson gyárban mint vasesztergályos szabadult fel 1915-ben. 1925-ben alapította autójavítással és elektromotorok készítésével és javításával foglalkozó társasüzemét. 1917-ben vonult be. Résztvett a piavei ütközetben. Kit.: K. cs. k. Martinek Testvérek néven van bejegyezve. Társtulajdonos Martinek Elemér.

Lieszkovetz István, cipész m. Baross u. 118. Szül. 1879-ben Brogyán, felszabadult 1896-ban Salgótarjánban. Hat évig praktizált. Mint segéd dolgozott Bécs, Berlin, Budapest, Pozsony, Nyitra elsőrangú mestereinél. 1912-ben lett önálló. Műhelyében állandóan 2—3 segéd dolgozik. Harcolt az orosz, román és francia frontokon. Francia fogságban is volt, ahonnan 1919-ben került haza. Egyszer megsebesült. Leszerelt mint tiszthelyettes. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Stenzel Anna.

Lieszkovetz István

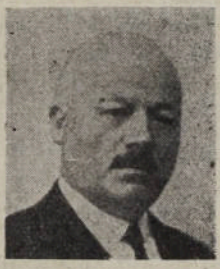
Limbacher Rezső, órásmester és ékszerész. Váci út 94. Szül. 1886-ban Nagyszebenben, felszab. 1901-ben Pápán. Póla, Fiume, Pápa és Budapest műhelyeiben megszerezve gyakorlatát, 1919-ben önállósította magát. Műhelyében a szakbavágó összes munkálatokat végzi. Mint tanonc ezüst éremmel és oklevéllel lett kitüntetve a győri iparkamara által. Az Ipt. szakoszt.-nak v. elöljárója és jegyzője. A világháborút a haditengerészetnél küzdötte végig. Kit.: II. o. v. é. és K. cs.-k. Neje: Fazekas Szücs Gizella, gyermekei Rezső és László.

Lipták Vince, cipész m. Ősz u. 64. Szül. 1884-ben Nagyidán. Mesterségét édesatyjánál L. Jánosnál tanulta ki 1902-ben Nagyidán. Budapesten, Miskolcon és Nyiregyházán dolgozott mint segéd évek hosszú során át. 1918-ban saját erejéből megnyitotta üzletét. Az egészségügyi csapatnál teljesített szolgálatot a világháború alatt. Neje: Sutka Mária.

Id. Lits József, bútorasztalos m. Csillag u. 2. Iparát kb. 40 év óta műveli. Már mint tanoncot első díjjal tüntették ki az 1894-iki kiállításon. Szül. 1878-ban Székesfehérvárott, felszab. 1895-ben Ujpesten. 1910-ben megalapította bútorasztalos üzemét. 1914-ben bevonult. Harcolt az az orosz, olasz és szerb frontokon. 1918-ban szerelt le. Kit.: K. cs. k. Neje: Bútor Mária.

Limbacher Rezső

Lőrincz János

Lits István. Iparát édesatyjánál tanulta ki (Csillag u. 2.), akinek segédkezett az üzem vezetésében.

Losonczi Lipót, sütő m. Megyeri út 1. Fiók: Rákóczi út 12. Szül. 1881-ben Monoron, felszab. mint kereskedő 1900-ban. Kereskedő, de 1917 óta már sütödéje van. 1928-tól társul Gábel Károllyal. Neje: Weisz Teréz.

Losonczi és Társa, Gábel Károly, sütőmester. Megyeri út 1. Szül. 1879-ben Neudorfban (Szlavónia.) és 1897-ben szabadult fel Ujpesten. 31 évig praktizálva, 1928-ban társult Losonczi Lipóttal. A háború alatt tábori sütödében dolgozott.

Lőrincz János, vendéglős. István út 26. Szül. 1873-ban Szentkirályszabadin. 1889-ben kitanulta az asztalos szakmát. 1891-től a vendéglős szakmában dolgozik. 1904 óta önálló. Üzemében közvetlen termelőktől vásárolt jó borokat tart. Kifogástalanul elkészített hideg és meleg ételek állnak a vendégek rendelkezésére. 1 segédet tart. Vál. tagja az Ujpesti Kath. Körnek. Tagja az ÉME-nek és az Iparoskörnek. Résztvett a világháborúban. Kit.: Szolg. ker.

Lőrincz Sándor, bútorasztalos m. Virág u. 17. Szül. 1894-ben Budapesten, felszab. 1910-ben Ujpesten. Segédéveit nevesebb szakmestereknél töltötte el és

1929-ben átvette bátyjának 1922-ben alapított üzletét, amelyben elsősorban budapesti és vidéki bútorkereskedők részére dolgozik. 36 havi frontszolgálata van, amit a szerb, orosz és olasz harctéren töltött el. Kétszer megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és seb. é. Neje: Gyurics Julianna.

Löwy Adolf, műbútorgyáros. Erkel u. 18. Szül. 1895-ben Debrecenben. Budapesten 1914-ben elvégezte a felső iparisiskolát. 1922-ben saját erejéből önállósította magát. Üzeme gyári jellegű, ahol átlag 50 emberrel dolgozik. Hat hónapi orosz frontszolgálat után hadifogságba került és mint orosz hadifogoly dolgozott fogságának ideje alatt is. Neje: Farkas Janka.

Löwi Manó, kocsmáros. István út 53. Szül. 1867-ben Pásztón. Iparát 1898 óta gyakorolja mint önálló kocsmáros. Üzemében jó italokat és ételeket szolgál ki. Az Árpád úton lévő háza szorgalmának gyümölcse. Neje: Weisz Róza segítőtársa az üzlet vezetésében.

Lukács Ferenc, szabó m. Ferenc József tér 4. Ismereteit gyarapítandó, mint segéd dolgozott Budapest, Berlin, Pozsony, Bécs városok elsőrangú mestereinél. 1926-ban megalapította önálló üzemét. Vajdahunyadon született 1898-ban, felszabadult 1915-ben ugyanott. Harcolt az olasz és román frontokon és egyszer megsebesült. Neje: Friedmann Róza.

Lukács János, cipész m. Tavasz u. 30. Szül. Katajon 1899-ben, felszab. 1922-ben Nyiregyházán. Szaktudását hét évi segédeskedése alatt fejlesztette Nyiregyháza, Budapest, Kisvárda, Miskolc elsőrangú mestereinél. 1929 óta önálló mester. Elsőrangú, nagy szaktudású iparos, aki minden idejét ipara fejlesztésére szenteli.

Machleit József fodrász m. Pozsonyi út 11. Szül. 1897-ben Derecskén, felszab. 1916-ban Nagyváradon és 1928-ban saját erejéből megalapította fodrászszalónját. 12 évig praktizált mint segéd Budapest, Nagyvárad, Kassa, Miskolc, Debrecen, Sopron és Kolozsvárott. 18 hónapot töltött az orosz fronton, ahol súlyosan megsebesült és mint 90%-os hadirokkant szerelt le 1916-ban. Neje: Takács Erzsébet.

Madary Lajos, bognár m. Váci út 24. Szül. 1868-ban Deákiban, felszab. 1884-ben Érsekujváron. Ezután megfordult Pozsonyban és Budapesten, állandóan tanulva és dolgozva, majd 1908-ban megalapította kocsigyártással és karosszéria készítésével foglalkozó üzemét, amelyben 1—2 segédet állandóan foglalkoztat. Volt ipt. elülj. és vizsg. biz. tag. 1916—18 között mint katona szolgálta hazáját. Neje: Dobos Erzsébet.

Madary Ferenc, kocsi és autókarosszéria szerkesztő. Szül. 1902-ben Ujpesten. A budapesti felső ipariskolát elvégezte és 1920-ban végbizonyítványt kapott. Több szaktanfolyamot is elvégezve,

Madary Ferenc

dolgozott a Kölber-féle kocsigyárban is. Mint ösztöndíjas külföldön járt és Németország nagyobb városaiban: Páris, Berlin, Drezda, Kölnben gyarapítva ismereteit, hazatérve, atyja üzemében kapott működési teret. 1927-től fogva a technológiai iskolán az autókarosszéria szakrajzi tanfolyamának egyik előadója.

Magács János

Magyar György

Magács János, bútorasztalos. Pálfy u. 8. Szül. Fönixhután 1859-ben és iparát Gölnicbányán tanulta ki, ahol 1876-ban felszabadult. Segédéveit Kassa, Miskolc, Budapest, Pozsony és Ujpest városokban töltötte el. Első üzemét 1890-ben Kassán nyitotta meg, majd 1904-ben Budapesten és 1908-ban Ujpesten folytatta iparát. A város egyik legrégibb iparosa, aki átlag 5—6 segéddel dolgozik. 1886-ban Kassán kiállított munkájáért arany oklevelet kapott. A világháborúban négy fia vett részt, kik közül Géza fia eltűnt, Béla pedig elesett. Neje: Kitsy Zsófia.

Magel Lajos, bútorasztalos m. Deák u. 141. Szül. 1889-ben Pécsett. Iparát Ujpesten tanulta ki, ahol 1907-ben felszabadult. Mint segéd is Ujpesten dolgozott, ahol 1912-ben lett önálló. Bútorait nemcsak magánosok veszik, de fővárosi bútorkereskedők is. A Phöbus rt. irodaberendezése és épületének asztalosmunkája az ő műhelyéből került ki. Számos középület és bérház asztalosmunkálatait is ő készítette el. Átlag 10—14 segéddel dolgozik. Az orosz és francia frontokon harcolt és leszerelt 1918-ban. Neje: Zsigmond Terézia.

Magyar György, cipész m. Deák Ferenc u. 5. Bécs, Pozsony, Sopron, Szombathely, Nagykanizsa, Budapest voltak azok a városok, amelyekben mint segéd dolgozott 1901—1911-ig. Szül. 1884-ben Zalatárnokon, felszab. 1901-ben Zalaegerszegen. 1911 óta önálló mester. Sokat tapasztalt, szakképzett iparos, aki megrendelésre és raktárra egyaránt dolgozik. Dolgozott a Wolfner gyárban is. Neje: Kajdi Mária.

Maitz János és fiai, bútorgyár és famegmunkáló üzem. Lőrincz u. 112. Cégtagok: id. Maitz János, ifj. Maitz János és Maitz Kázmér.

Id. Maitz János, tekintélyes polgára városának. A szakosztály vál. tagja és a városi képviselőtestületnek 1922 óta tagja. Szaktanulmányait Amerika nagyobb városaiban szerezte és 1897-ben megalapította üzemét, amelyet 1922 óta fiaival társasviszonyban folytat. Szül. 1869-ben Budapesten. Felszab. 1887-ben Ujpesten. Iparát már közel félszázad óta folytatja. Vállalatában átlag 18 segéd dolgozik. Szállít Budapestre, Belgrádba és közvetve Hollandiába és Svájcba is. Több egyesület tagja. Neje: Ehrenwald Boriska.

Ifj. Maitz János, aki elvégezte a budapesti felső ipariskolát, 1922-ben atyjával társasviszonyba lépve, folytatta iparát. A világháborúban résztvett. Harcolt a francia fronton, hol elfogták 1918-ban. Hazakerülve a nemzeti hadseregnek lett tagja és leszerelt 1921-ben mint hadapród őrmester. Egyszer meg is sebesült. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. seb. érem.

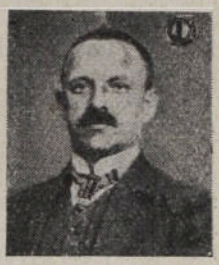
Maitz Kámér, 1922 óta társasviszonyban van édesatyjával, id. Maitz Jánossal. A budapesti felső ipariskolát végezte. 1916-ban bevonult, harcolt az orosz és olasz frontokon és leszerelt 1918-ban.

Makay Lajos, cipész m. Tavasz u. 52.

Maksay Ferenc, műbútorasztalos m. Batthyányi u. 24. Szül. 1883-ban Felsőbányán. Mint faszobrász 1899-ben, mint asztalos pedig 1902-ben szabadult fel. Műhelyét 1908-ban alapította és fel van szerelve munkagépekkel (20 lóerős motor). Két segédet foglalkoztat. A világháborúban megsebesült és mint 30 százalékos rokkant szerelt le. Neje: Terebesy Matild.

Malek Miklós

Maksay Ferenc

Malek Miklós, címfestő m. Árpád út 58. Az Iparművészeti főiskolán egy évet töltött el, majd több fővárosi mesternél dolgozva 1929-ben önállósította magát. Szül. 1897-ben Ujpesten, felszab. 1915-ben ugyanott. Titkára az ujpesti festőmesterek önsegélyző egyesületének és több más egyesületnek működő tagja. 8 havi frontszolgálat után elfogták az oroszok, ahol közel két évig szenvedett.

Mandel Mihály, cipész m. Árpád út 13. Szül. 1876-ban Nyiradonyban, felszab. 1892-ben Nyiracsádon. Szaktudását fejlesztendő, dolgozott sokáig Budapesten és Ujpesten. 4—5 segédet foglalkoztat, modernül berendezett üzemében, amelyet 1907-ben saját erejéből alapított. Ipt.-i elülj. és a cipész szakoszt. vál. tagja. A Wolfner gyárban mint szabász dolgozott a háború alatt. Neje: Ondódi Rozália.

Manicza Sámuel, szíjgyártó m. Illek Vince u. 2.

Maár Antal

Markó József

Maár Antal, cipész és csizmadia mester, István tér 11. Felsőszelin született 1888-ban, felszabadult 1905-ben Magyarsokon és praktizált Esztergom,

Bátorkeszi, Debrecen és Budapest városokban. Lábbelikészítéssel foglalkozó műhelyét 1909-ben alapította. Végigharcolta a háborút. Volt az orosz és román frontokon. A románok fogságából megszökött, hazajutva az olasz frontra ment és leszerelt 1918-ban. Neje: Vrba Magdolna.

Markó József, bútorasztalos m. Kolozsvári út 101. Szül. 1891-ben Nemesdicskén és iparát Verebélyen tanulta ki 1907-ben. 18 éven át dolgozott mint segéd. Sokáig volt Ujpesten, 3 évet pedig Párizsban töltött. 1925-ben alapította meg üzemét, amelyben előszeretettel készít barokk bútorokat. Négy hónapi front szolgálat után sebesülten szerb hadifogságba került, ahonnan csak 1920-ban tért haza. Neje: Antalics Katalin.

Márkus József, cipész m. Lőrincz u. 77. Szül. Kecskeméten 1896-ban, ahol fel is szabadult 1916-ban. Szülővárosából elkerülve, dolgozott Nagyváradon, Budapesten és Ujpesten. 1927-ben önálló mester lett. Kitanult ortopädcipész is. Az iparosság érdekeiért önzetlenül harcoló mester. Neje: Nacalay Zsuzsánna.

Márkus József

Márkusz Róbert

Márkusz Róbert, sütő m. Árpád út 122. Szül. 1888-ban Gödöllőn. Iparát Ujpesten tanulta ki édesatyjánál, aki 1906-ban szabadította fel. A sütődét még édesatyja M. Miksa alapította 1888-ban. Ezt először vezette, majd atyja halála után át is vette. Modernül felszerelt üzemében 5 segédet és 4 tanoncot foglalkoztat. A vártűzéreknél szolgált. Neje: Kotányi Erzsébet zongoraművésznő.

Marmorstein Jakab, sütő m. Baross u. 35. Vállalatát 1920-ban indította meg. Szül. 1892-ben Ótúrán és Ujpesten 1910-ben szabadult fel. Süteményeit a helybeli és környékbeli kereskedők részére szállítja. Modernül felszerelt sütödéjében 4 segédet foglalkoztat. A sütőszakosztály elüljárója, az U. T. E. vál. tagja. A hadseregben mint tizedes szolgált. Neje: Hecks Józsa.

Marosán Gábor, cipész m. Ősz u. 84. Szül. Értarcsán 1881-ben. Debrecenben szabadult fel 1900-ban. Praktizált mint segéd 15 éven át Budapest, Debrecen, Cegléd, Szolnok városok jelentősebb üzemeiben. Mérték szerint dolgozik és csupán príma árut készít. Neje: Ungi Júlia.

Marschánszky József, faesztergályos m. Nyár u. 56. Budapest, Ujpest, Békés-

Marmorstein Jakab Marschánszky József

csaba, Sátoraljaujhely városokban dolgozott mint segéd, gyarapítva mindenütt szaktudását. Szül. 1866-ban Buzinkán, Kassán szabadult fel 1886-ban és 1926-ban vetette meg alapját műhelyének. Régi, szakképzett mester, aki iparának szenteli minden idejét. Neje: néhai Czeheniczky Mária.

Martinek Elemér, a Martinek testvérek elektrotechnikai cég beltagja. Váli u. 41. Ujpesten született 1904-ben, felszabadult ugyanott 1918-ban. Mint segéd a Chinoin gyárban dolgozott. 1925 óta önálló.

Marton Flórián, borbély és fodrász m. Horthy Miklós út 5. 1928-ban megalapította úri fodrász szalónját. Szül. 1901-ben Nemeskereszten és 1920-ban szabadult fel Ujpesten. Dolgozott mint segéd több vidéki városban és Budapesten. Kiváló

Marton Flórián Máté András

mestereknél dolgozva, maga is elsőrendű mesterré képezte ki magát. A fodrász szakoszt. vál. tagja. Neje: Fazekas Mária.

Máté András, rézműves m. Károlyi u. 17. Szül. 1881-ben Tiszaburán, felszab.

1898-ban Budapesten. 22 évig praktizált mint segéd és 1920-ban lett önálló mester. Speciális munkái üzemének: szeszfőzdeberendezések, vörösrézedények készítése. Az ország sok szeszfőzdéjét ő rendezte be és ezideig közel 300 szeszfőzdeberendezést szállított. A vas- és fémipari szakoszt. vál. tagja, és a rézművesmesterek orsz. szöv.-nek igazg. tagja. A háború alatt a mátytásföldi repülőgépgyárban dolgozott. Neje: Jakab Johanna.

Máté József, szabó m. Vörösmarty u. 27. Szül. 1892-ben Vaszariban. Pápán tanulta ki iparát és ugyanott szabadult fel 1910-ben. Mint segéd dolgozott Pápán, Pozsonyban és Bécsben. 1920 óta önálló. Harcolt az orosz és olasz frontokon, hol meg is sebesült. 1918-ban szerelt le. Neje: Róth Irén.

Máté Sándor

Mazács Vilmos

Máté Károly, tulajdonosa a „Halászcsárda" vendéglőnek. Váci út 4. Szül. 1888-ban Ujpesten, felszab. 1907-ben atyja üzletében. Ugyanitt dolgozott önállósításáig. Üzlete nyári kerthelyiséggel kapcsolatos, amelyben kb. 700 személy talál helyet. Nyáron 1 főpincérrel és 8—10 segéderővel dolgozik. Az Ipt. vál. tagja. Tagja a Rákóczi Társaskörnek, a Kath. Körnek stb. Volt városi képviselőtest. tag. A világháborúban 11 havi frontszolgálat után orosz hadifogságba került. Egyszer megsebesült. Neje: Bárány Lidia.

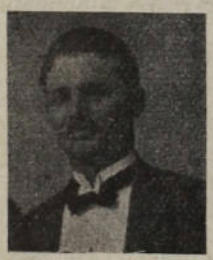
Máté Sándor, tetőfedő és építési vállalkozó. Attila u. 9. 1916-ban szabadult fel Ujpesten, ahol 1896-ban született és 1920-ban ugyanott önálló is lett. Készítette az ujpesti városháza, járványkórház, vágóhíd, Hutter szappangyár, Magyar Fiat, Juta és Kender, óbudai fehérítő gyáraknak tetőfedési munkálatait. 5 segéddel dolgozik. A függ. és 48-as Kossuth pártnak vál. tagja volt. 1915-ben vonult be. A szerb és orosz frontokon harcolt és 22 hónapig volt orosz hadifogságban. Neje: Waldhausen Elvira.

Mayer György, bútorasztalos m. Tél u. 140. szám.

Mazács Vilmos, cipész m. Nyár u. 79. Szül. 1886-ban Turán, felszab. 1904-ben Budapesten. 14 évig dolgozott mint segéd Budapest, Szolnok és Dunaföldváron. 1918-ban önállósította magát. A cipész szakoszt. jegyzője volt huzamosabb ideig. Szakosztályi vál. tag. A háború alatt a hadigyárakban dolgozott. Neje: Vágó Julanna.

Meck János, bútorasztalos m. Lázár u. 2. Szül. 1890-ben Telkiben, felszab. 1907-ben Ujpesten és segédéveit Ujpest és Budapest nevesebb mestereinél töltötte, majd 1911-ben önálló lett. Specialitásai a hálószobák készítése. Szállít Budapest, Belgrád, Eszék bútorkereskedői számára modern, finom kivitelű bútorokat. Szakosztályi vál. tag. Az Ip. Kör tagja. Harcolt a szerb és orosz fronton. Egyszer megsebesült. Neje: Kohler Elvira.

Mertus Gyula, bútorasztalos m. Attila u. 113. Ujpesten született 1892-ben, felszabadult 1908-ban ugyanott. 16 évig praktizált mint segéd. 1924 óta önálló. Bútorait a legkülönfélébb stílusban készíti. Dolgozik magánosoknak és budapesti bútorkereskedők számára. A világháborúban harcolt az orosz, szerb és az olasz frontokon 51 hónapon át. Egyszer megsebesült. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k., német vasker. seb. é. és szolg. érd. ker. Neje: Ágh Gizella.

Meck János

Meyer Béla

Mészáros János, cipész m. Deák Ferenc u. 32. Szül. 1896-ban Bihardiószegen. Nagyváradon 1914-ben szabadult fel. 14 évig praktizált Nagyvárad és Ujpest jelentősebb iparvállalatainál. 1928-ban önállósította magát. A világháborút végigküzdötte és egyszer megsebesült. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k.

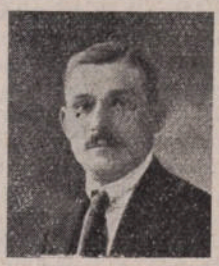
Mészáros Vitus, szabó m. Rózsa u. 20. Szül. 1889-ben Boldogfán. Szenc, Pozsony, Bécs, Budapest és Ujpest voltak azok a városok, amelyekben Csallóközben 1907-ben történt felszabadulása óta dolgozott 1912-ig, amikor angol úri szabó-

ságát megnyitotta. Pozsonyban szabászati tanfolyamot is végzett. Szakoszt. tag. A hadfölszerelés számára dolgozott a világháború alatt. Neje: Oberchirk Margit.

Meyer Béla, cipész m. Templom u. 6. Szül. 1874-ben Budapesten, édesatyjánál szabadult fel 1892-ben Ujpesten. Mint segéd Ujpesten dolgozott állandóan és 1903-ban saját erejéből megalapította üzemét, melyben rendesen két segédet foglalkoztat. Az Ipt.-nek huzamosabb idő óta volt vál. tagja és elüljárója. A világháborúban résztvett. Neje: Szabó Mária.

Mayer Károly

Mezei Géza

Mayer Károly, cipész m. Templom u. 11. Szül. 1870-ben Budapesten, felszab. 1888-ban Ujpesten édesatyja üzemében és 1901-ben saját erejéből megalapította önállóan műhelyét. Ugy piacra, mint rendelésre dolgozik és műhelyében állandóan 4 segédet foglalkoztat. Az Ipt. életéből kiveszi részét. Neje: Kardos Rózsa.

Mezei Géza, cipész m. Kolozsvári u. 22. A cipész szakmába tartozó minden munkát vállal 1924-ben alapított üzemében. Szül. 1892-ben Gyergyóditrón és 1909-ben szabadult fel Bánban. Mint segéd megfordult Bécs, Pozsony, Komárom, Esztergom és Kolozsvár üzemeiben és úgy a külföldön, mint a belföldön szerzett tapasztalatait most mint mester állandóan érvényesíti. Harcolt az orosz és olasz frontokon. Neje: Veress Margit.

Mihajlovits Sándor, cipész m. István út 27. Szül. 1894-ben Aradon, ott is szabadult fel 1909-ben. Mint segéd dolgozott Bukarest, Kolozsvár, Arad, Nagyvárad, Temesvár, Budapest és Ujpesten. 1912-ben megalapította önálló műhelyét. Szakképzett iparos, aki elismerő oklevelet kapott kiváló munkájáért. Harcolt a világháború alatt az összes frontokon. Kit.: Kétszer ez. v. é., kétszer br. v. é. és K. cs. k. Neje: Harmath Júlia.

Mihálik Imre, épület- és bútorasztalos m. Apponyi u. 16. Szül. 1883-ban Velencében, felszab. 1901-ben Ujpesten. Dolgozott Pilsen, Prága, Bécs, Budapest, Győr, Székesfehérvár és Ujpest elsőrangú mestereinél. 1908-ban már önálló volt. Jelenlegi üzemét 1925-ben alapította. Sokat tanult és tapasztalt mester, aki mindenkor csak elsőrangú munkát

Mihajlovits Sándor

Mihálik Imre

produkált. Az Ip. Kör tagja. 48 hónapot töltött el az orosz és olasz frontokon és kétszer meg is sebesült. Kit.: Nagy és kis. ez. v. é., br. v. é., K. cs. k., seb. érem, szolg. érem. Neje: Tóth Zsófia.

Mikulás István, cipész m. Ősz u. 8. sz. Nyolc évig praktizált mint segéd Nyiregyházán, Debrecenben és Budapesten és 1927-ben önállósította magát. Szül. 1902-ben Sényőn és iparát Nyiregyházán tanulta ki 1919-ben. Elsőrangú árui minőségük miatt keresettek a piacon. Kitanulta a cipőszabászatot is. Kiváló munkájáért 1922-ben díszoklevelet kapott. Neje: Szigeti Margit.

Mikulás István

Miszlovits Vilmos

Millmann János, szabó m. Rózsa u. 32. Szül. 1881-ben Bácson, szab. Hodzsákon 1898-ban. Ismereteit gyarapítandó, dolgozott Budapesten és Berlinben. 1907-ben megalapította úri szabóságát. Szakoszt. tag, aki az 1914—18 közötti években mint katona szolgálta hazáját. Neje: Gaál Emma.

Minarik István, lakatos és autogén hegesztő. Tinódy Sebestyén u. 35.

Misitz Dezső, fa-műszaki és műbútor-esztergályos mester, Árpád út 87. Szül. 1876-ban Egerben, felszab. 1894-ben

ugyanott. Műhelyét 1920-ban alapította, mely villanyerőre van felszerelve. Minden szakbavágó alkatrészeket készít. Régi iparoscsalád sarja. Neje: Tihi Karolin.

Miszlovits Vilmos, bútorasztalos m. Klauzál u. 14. Szül. 1876-ban Ujpesten és atyjánál szabadult fel ugyanitt 1894-ben. Atyjának az üzemvezetésben segédkezett és 1905-ben azután önállósította magát. Hálószobákat, ebédlőket készít elsősorban. Szállít úgy magánosok, mint budapesti bútorkereskedők számára. Rendesen két segédet foglalkoztat. Neje: Róth Paula.

Mittelmann Gyula

Mochnács György

Mittelmann Gyula, lakatos m. Tél u. 7. Vállalata bútorvasalással, játékáruk készítésével és tömegcikkek gyártásával foglalkozik. 1922-ben alapította műhelyét, amelyet fokozatosan fejlesztett a mai nívóra. Játékcikkei közismertek és tömegcikkeit az egész országba szállítja. Szül. 1874-ben.

Mochnács György, bútorasztalos mester. Corvin u. 2. Iparát már 15 év óta folytatja. Szállít fővárosi és vidéki bútorkereskedők számára bútorokat. Elsőrendű szakmunkáját Németország, Olaszország és Szerbia vállalatai is ismerik. Szül. 1902-ben Békésgyulán, felszabadult 1919-ben Békéscsabán és miután mint segéd dolgozott Mezőberény, Arad, Budapest, Ujpest és Békéscsabán, 1927-ben alapította üzemét. Szakosztályi és az Ujpesti Motor és Autó Club tagja. Pályájára négy középiskola elvégzése után lépett.

Molnár Béla, hentes és mészáros m. Szent István tér. Szül. 1888-ban Nagykörösön és 1911-ben Nógrádverőcén szabadult fel. A Nemzetközi Hálókocsi Társaságnál 13 évig praktizált. 1924 óta pedig önálló. Ujpesten dolgozott már mint vezető segéd, mielőtt önálló lett. A világháborút végigküzdötte. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Csimbora Stefánia.

Molnár István, cipész m. Tisza u. 27. Szül. 1896-ban Mármarosszigeten és ott is szabadult fel 1912-ben. Az ujpesti Wolfner-gyárban fejlesztette szaktudását és 1922 óta önálló. A fővárosi kereskedők és magánosok részére szállítja elsőrangú minőségű áruit. A világháborúban a kerékpáros osztagnál szolgált. Egyszer meg is sebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Szimonik Mária.

Molnár János, cukrász m. Deák Ferenc u. 26. Kitanult szakácsmester, aki Párisban is működött. Bonbonjai, sütemények elsőrangúak. 1907-ben alapította cukrászatát. Szül. 1884-ben Aszódon és 1902-ben szabadult fel Ujpesten s utána dolgozott Budapesten, Debrecenben és Párisban. A Hungária fürdő szakácsa volt a háború alatt. Neje: Szőllősi Erzsébet.

Molnár János, bútorasztalos m. Ősz u. 127. Szül. 1880-ban Adán, felszab. 1897-ben Ujpesten. Szakismereteinek gyarapítása céljából dolgozott mint segéd Szabadka, Budapest és Ujpest legelső mestereinél. 1912-ben lett önálló. Az általa készített bútorokat egész Csonka Magyarország területére szállítja, de dolgozik külföldre is. Nevezetesen Ausztriába, Romániába és még Londonba is. Átlag 20 segédet foglalkoztat. Ipt.-i elülj. tag, szakosztályvezető, vizsgabizottsági tag. 1918-ban szerelt le mint katona. Neje: Nagy Teréz.

Molnár István

Molnár József, cipész m. Árpád u. 22. Szülővárosában, Tokajban szabadult fel 1916-ban, ahol 1899-ben született. Szaktudását fejlesztendő dolgozott Budapesten és Ujpesten. 1929 óta önálló. Az ip. ifjak körének tagja. A világháborút végigküzdötte. Neje: Patay Juliánna.

Molnár Lajos, hentes m. Lőrincz u. 107. 15 évig praktizált mint segéd Budapesten, Ujpesten, sőt Olaszországban is. 1928-ban alapította meg iparát önállóan. 1914-ben szabadult fel Ujpesten, ahol 1895-ben született. Másfélévig vezette önállóan az ujpesti ker. soc. gondv. egyl. és a Háztartás fogy. szövetkezetet. 1915-ben vonult be. Másfélévig harcolt az

olasz fronton, amikor az olaszok elfogták. Kit.: Kis. ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Kovács Ilona.

Móró Ferenc, mészáros és hentes m. István út 27. Szül. 1886-ban Derecskén és nyolc évig volt segéd 1901-ben Derecskén való felszabadulása után. 1909-ben megalapította üzemét önállóan. Az ipartestületi életben résztvesz, mint a tan. vizsg. biz. tagja. 1914-ben vonult be és orosz hadifogságba került, ahonnan 1921-ben jött haza. Neje: Vancsó Etel.

Mózes Lajos

Mózes Lajos, szabó m. Baross u. 27. 1928-ban alapította úri szabóságát. Vevőköre tisztviselők és iparosok sorából kerül ki. Szül. 1903-ban Ujpesten és 1922-ben szab. fel ugyanott. Mint segéd dolgozott Budapesten, Ujpesten és Egerben is jobb mestereknél. A Kereskedő és Iparos ifjak körének és a kath. legényegyletnek tagja.

Muzsik Sándor, asztalos m. Thaly Kálmán u. 7. Szül. Komáromban 1885-ben. Iparát 1902-ben Ujpesten tanulta ki és 5 évig dolgozott különböző jónevű ujpesti cégeknél. 1907-ben azután önállósította magát. Szállít vidékre, sőt külföldre is, föleg Triesztbe. 47 hónapi frontszolgálata van, harcolt a szerb, orosz és román frontokon. 1918-ban szerelt le. Kit. K. cs. k., szolg. k. Neje: Meck Borbála.

Muzsik Sándor

Müller Gyula

Müller Gyula, úri és hölgyfodrász. Árpád út 27. Fióküzlet: Munkásotthon. Szül. 1880-ban Medgyesen, felszab. 1900-ban Budapesten. Tapasztalatait részben külföldön szerezte, beutazva majdnem egész Európát, Ausztráliát és Hátsó Indiát. 24 évig praktizált és 1924-ben alapította meg fodrász szalónját. Szakosztályi tag. üzletét modern szellemben vezeti. Neje: Németh Róza.

Müller Nándor, bútorgyáros. Kolozsvári u. 11. Budapesten született 1877-ben. Atyjánál, M. Lajosnál szabadult fel 1897-ben Ujpesten. Eleinte atyja üzletét vezette, majd ennek halála után, 1906-ban azt át is vette. A gyár 1872 óta áll fenn. Átlag 20 segéddel dolgozik. A vállalat produktumai közül sok kerül ki külföldre, Németországba, Olaszországba. Szerbiába és a Balkán államokba. 1906 óta nős.

Nagy Ferenc, cipész m., és felsőrész készítő, Horánszky u. 25. 1889-ben Zimonyban született, Pancsován szabadult fel 1906-ban s azután mint segéd dolgozott Berlin, Bécs, Budapest, Ujpest, Keszthely, Szolnok, Ungvár elsőrangú mestereinél. 20 évi praktizálás után 1926-ban önállósította magát. 1914-ben Budapesten díszoklevéllel tüntették ki munkáját. Háború alatt a Wolfner-gyárban dolgozott. Neje: Kubányi Teréz.

Nagy Ignác, cipész m., Árpád u. 115. 1863-ban Dorozsmán született. Első üzletét 1891-ben Budapesten, majd 1915-ben Ujpesten nyitotta meg. Szaktudását Szeged, Szabadka, Orosháza, Hódmezővásárhely és Budapest jónevű mestereinél gyarapította, miután 1880-ban a Szegedi Céh atyamesterénél felszabadult. 1896-ban a milleniumi kiállításon nagy érmet nyert munkájáért. Régebben az ipt. életben tevékeny részt vett, különböző tisztségeket betöltve. Neje: Farkas Mária.

Nagy János, cipész m., József u. 63. Vönöczkön született 1874-ben, Kiscellben szabadult fel 1891-ben. Dolgozott mint segéd Bécs, Sopron, Budapest jobb vállalatainál 8 évig. 1899-ben Válban önállósította magát, majd 1905-ben Ujpestre tette át vállalatát. Képzett orthopédmester, aki a háború alatt hadi anyaggyárban dolgozott. Neje: Ujszászi Lidia.

Nagy János, cipész m., Andrássy út 2. Vládon szül. 1895-ben, 1917-ben szabadult fel és mint segéd 10 évig praktizált Oroszországban, Bécsben, Budapesten és Szombathelyen. 1927 óta önálló mester, aki szakmájában a legkomplikáltabb ortopéd munkákat is képes megoldani. 1915-ben bevonult. Harcolt az orosz fronton, ahol rövidesen orosz hadifogságba került, ahonnan 1921-ben tért vissza. Egyszer megsebesült. Neje: Kalényina Katalin.

Nagy József, képesített kelmefestő m., István u. 8. Erdőhegyen szül. 1894-ben, ott is szabadult fel 1911-ben. Mint segéd dolgozott a következő városokban: Kaposvár, Manheim, Miskolc, Debrecen. 1928-ban megalapította üzemét és külföldi tartózkodása alatt a legjobb szakemberré nőtte ki magát, szakmájában

ma már tekintély. 1914-ben vonult be. Harcolt az orosz fronton, ahol súlyosan megsebesült és mint 33%-os rokkantat szabadságolták. Kit.: br. v. é. kétszer.

Nagy Lajos, asztalos m., Nyár u. 38.

Nagy László, vendéglős. Horthy Miklós út 2. Szül. 1898-ban Kiskunfélegyházán. Vendéglőjét 1925-ben saját erejéből alapította. Jóminőségű alföldi borok, jó konyha gyakorolnak vendégeire vonzóerőt. Az Ipt. szakoszt. vál. tagja. Szerepet visz több asztaltársaságban. Neje: Pertl Ilona résztvesz az üzem vezetésében. A világháborúban résztvett.

Nagy Sándor, úri- és hölgyfodrász, Ősz u. 18.

Nagy József

Nagy Zoltán

Nagy Zoltán, bútorasztalos és intarzia készítő m., Nyár u. 40. Mint ősrégi iparos család sarja. Karcagon szül. 1898-ban. Iparát Hernádnémetiben tanulta ki 1915-ben. Ezután mint segéd gyarapítandó szakismereteit dolgozott Miskolc, Budapest és Ujpest jelesebb mestereinél. 1926-ban saját erejéből megalapította műhelyét, melyben 2—3 segéddel dolgozik állandóan. Intarziás bútorai híresek; szállít Debrecen, Székesfehérvár, Budapest, valamint a megszállt területek nagyobb bútorkereskedői és magánosok számára is. Munkáját az orsz. képzőművészeti kiállításon kitüntették. 1916-ban bevonult az orosz frontra és leszerelt 1918-ban. 1924-ben nősült.

nánássi Nánay Árpád

Néder Márton

nánássi Nánay Árpád, szücs m., Árpád u. 79. 1892-ben Noliczán született, Budapesten 1910-ben szab. fel és 9 évi praktizálás után 1919-ben önállósította magát. Háború után Berlinben, Varsóban megfordult ismereteinek bővítése szempontjából. 1926-ban orsz. kézműipari kiállításon díszoklevéllel és éremmel tüntették ki. Az orsz. szücsmesterek egyes. tagja. A sportnak lelkes híve, a Megyeri F. C.-nak vezetője, ott aktív szerepet is visz mint játékos és mint szervező. A M. L. Sz.-nek volt tanácstagja. A professzionista sport irányításában ma is részt vesz. Harcolt az orosz fronton, ahol meg is sebesült és 1916-ban elfogták. Kit.: br. v. é. kétszer. Neje: Koluch Márta.

Nasser Manó, a Nasser Testvérek órás és ékszerész cég beltagja. Szül. 1860-ban Gálszécsen, szab. 1876-ban Budapesten. Az Ipt. szakoszt. díszelnöke, a városi képv. test. v. tagja. Számos gazdasági és közművelődési egyesület vezető tagja.

Nasser Samu, a Nasser Testvérek órás és ékszerész cég beltagja, Árpád u. 42. Tel. 950-82. Szül. Gálszécsen 1857-ben, szab. Ujpesten 1873-ban atyja műhelyében. Az 1800-as évek elején alapított ősi családi műhelyt 1873-ban vette át és 1883

Nasser Samu

Nasser Manó

óta a mai cég alatt fivérével N. Manóval együtt vezeti. 1 segédet és 2—3 tanoncot foglalkoztat. Az ipt.-i orsz. órás és ékszerész szakoszt.-nak több éven át v. igazg. tagja. Dezső fia középisk. tanulmányai elvégzése után kitanulta a szakmát. Neje: Weisz Irma. Két fia elesett a harctéren.

Néder Márton, borbély és fodrász m., Árpád u. 17. Rákoscsabán 1894-ben szül. és 1913-ban Ujpesten szab. fel. 12 évig praktizált mint segéd Budapesten és Ujpesten. 1927-ben megnyitotta szalonját, mely teljesen modernül van berendezve. 1916—18 között mint katona szolgálta hazáját.

Nemes Lajos, bútorasztalos-üzem tulajdonos, Árpád u. 134.

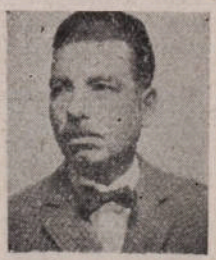
Nemes Fejes István, épület- és műbútorasztalos m., Tavasz u. 48. Ujpesten szül. 1872-ben, régi magyar nemesi csa-

ládból. Iparát édesatyjánál tanulta, aki maga is jelentős mester volt. 1890-ben szab. fel Ujpesten. 1900-ban alapította 9 segédet foglalkoztató nagyarányú asztalos vállalatát. Szállít nemcsak belföldre, de a Balkánra és Olaszországba is bútorokat. Az ip. társadalom egyik vezérembere, aki vizsg. biz. tagja és a szakosztálynak elnöke volt. 20 esztendőn keresztül volt városi képv. test. tag és számos egyl. vezető tagja. Harcolt az orosz fronton. Kit.: K. cs.-k., jub. ker., szolg. érdemker. Neje: Gács Ilona.

Németh János, kocsmáros. Mária u. 12. Szül. 1875-ben Marcaliban. Vendéglőjét 16 év előtt nyitotta meg. Üzemében 100 személyt tud egyszerre vendégül látni. Kiváló csengődi borai a kocsmát széles körben népszerűvé tették. Neje: Gyarmati Róza részt vesz az üzem vezetésében. A világháborúban 11 hónapig a fronton szolgált. Egyszer megsebesült. Tagja az Ipt.-nek. A Hadastyán Egylet főpénztárosa.

Németh Sándor

Nemetz István

Németh József, cipész m., Párisi u. 6. 1927-ben vetette meg önálló üzemének alapját. 1893-ban szül. Brinyán, 1911-ben Bedeniken szab. fel. 16 évig praktizált Budapesten és vidéken. Szakképzett mester, aki mértékutáni rendelésre készíti munkáját.

Németh László, bútorasztalos m., Tél u. 127. Iparát édesatyjánál tanulta ki 1907-ben Ujpesten, ahol 1897-ben szül. Dolgozott mint segéd Budapesten, Ujpesten és Triesztben. 1923-ban megindította önálló üzemét, ahol átlag 5—6 segédet foglalkoztat. A III. orsz. kézműipari kiállításon ezüst koszorús mesteri kitüntetést nyert. Szakoszt. vál. tag. A világháborúban a szerb és orosz fronton harcolt. 1915-ben elfogták az oroszok, 1918-ban tért haza. Neje: Kecskeméthy Mária.

Németh Sándor, cipész m., Temesvári u. 1. Makón, Budapesten, Ujpesten dolgozott mint segéd, miután 1917-ben Makón, ahol 1899-ben szül. felszab. 1928-ban saját erejéből önállósította magát. Ismereteit gyarapítandó továbbképző szaktanfolyamot is végzett. Neje: Szaniszló Rozália.

Nemetz István, kőfaragó mester, Megyeri u. 35. Épület és speciálisan sírkőfaragással foglalkoztató üzemét 1926-ban alapította. 1883-ban Ujpesten szül., iparát is itt tanulta ki 1889-ben és sokáig dolgozott azután Budapesten mint segéd. A faragás- és műkööntésben 35 évi praxissal bír. Szakmájában a legjobbak közé tartozik. 1914-ben bevonult, harcolt az orosz, román és szerb fronton a háború végéig. Neje: Frájtič Hajnalka, a mostári polgármester leánya.

Nemetz Aladár, szobrász, Szent Gellért u. 13. 1908-ban Ujpesten szül. és 1926-ban szab. fel mint szobrász Budapesten. Az országház szobrászműhelyében praktizált. Dolgozott édesatyjánál, Nemetz Istvánnál is.

Neumann Géza

Neumann József

Neumann Géza, fa- és díszmű esztergályos m., Kassai u. 56. Szül. Breznóbányán 1886-ban, szab. Liptószentmiklóson 1905-ben. Szabadulása után Berlin, Hamburg és Lübeck városokban folytatott tanulmányokat, majd hazai műhelyekben dolgozott. Műhelyét 1926-ban alapította; fa-, csont-, műszarú- és vegyes esztergályos munkákat készít. 2 drb 2½ HP motorral van üzeme felszerelve. 1 segéddel és 3 tanonccal dolgozik. Anyai és apai ágon régi iparos családból származik. A világháborúban részt vett. Neje: Farkas Fanni.

Neumann János, bútorasztalos m., Baross u. 101.

Neumann József, faszobrász m., Árpád u. 163. Szül. Budapesten 1905-ben, felszab. Zalaegerszegen 1923-ban. Dolgozott mint segéd Budapesten és Ujpesten. 1929 óta önálló. Az iparos társadalom egyik derék harcosa. Tanulmányai: 4 középiskola és faipari szakiskola.

Neumann Károly, faszobrász m., Árpád u. 163. Szül. 1901-ben Budapesten,

felszab. 1923-ban Zalaegerszegen. Mint segéd Budapesten dolgozott. 1929-ben saját erejéből önálló lett. Tanulmányai 4 középiskola, ipari szakiskola és iparművészeti iskola. Neje: Tompa Margit. Cég: Neumann Testvérek.

Neumann Testvérek, faszobrász mesterek, Árpád u. 163. Cégtulajdonosok: Neumann József és Károly. A vállalat nagyobb munkálatai: Zalaegerszegi állomásépület fig. és orn. díszítése és a hősök emlékoszlopának mintázása. A zalaszentiváni r. kath. templom főoltárának kifaragása. A vállalat 4 segédet foglalkoztat.

Neumann Károly

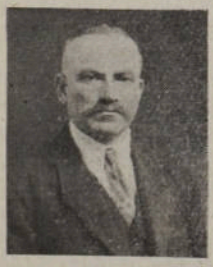

Neumann Márton

Neumann Márton, órás és ékszerész, István út 15. Tel.: 941-71. Szül. 1888-ban Érmihályfalván, szab. 1904-ben Budapesten. Műhelyét 1909-ben nyitotta meg. Szorgalma és szaktudása a szakma vezető tagjai közé emelte. Az Ipt. órás szakoszt. igazg. tanácsi tagja és v. elnöke. Az Ékszerészek Orsz. Szövets. igazg. tagja, a város gazdasági érdekeinek lelkes harcosa. Neje: Neumann Mariska.

Nikola Antal

Noll Ferenc

Nikola Antal, sütőmester, Liszt Ferenc u. 23. 1890-ben szül. Prizenben, Törökországban, Temesvárott tanulta ki iparát, ott is szabadult fel 1912-ben. 6 évig praktizált azután mint segéd a következő városokban: Szolnok, Jászberény, Gyöngyös, Nagykikinda, Ujvidék, Szeged és Budapest. 1918 óta önálló. Sokat tudó tapasztalt mester, aki szakmájában elismert tekintély. Neje: Márkus Hermina.

Nigmond Ignác, kőműves m., Nyár u. 60. Németprónán 1870-ben szül. és 1887-ben Budapesten szab. fel. Több fővárosi vállalatnál mint munkavezető dolgozott. 1900-ban lett önálló. Számos magánházat tervezett és épített meg. Tagja a Rákóczi egyesületnek. 1916-ban katona lett. Neje: Piczet Mária.

Noll Ferenc, bútorasztalos m., Deák Ferenc u. 97. 1881-ben Szentandráson szül., iparát Dettán tanulta ki, ahol 1897-ben szab. Mint segéd dolgozott Mezőberényben, Békésgyulán és Ujpesten. 1902-ben megvetette alapját saját műhelyének. 1921-ig foglalkozott épületasztalossággal is, de ettől kezdve csupán bútorok gyártásával. Vállalata 3—4 segédet foglalkoztat. Több egyesületnek aktív tagja. 1915-ben bevonult, állandóan a fronton szolgált 1918-ig. Kit.: K. cs.-k., szolg. kereszt. Neje: Hoffmann Mária.

Novák Antal, bútorasztalos m., Tó u. 26. Élesden szül. 1880-ban, szülőhelyén szabadult is fel 1898-ban. Szaktudását fejlesztendő Budapesten elvégezte a technológiai szakiskolát. Mint segéd dolgozott Budapesten, Debrecenben, Pozsonyban és Hajdúszoboszlón. 1912 óta önálló. Bútorokat szállít Budapestre, a vidékre és külföldre egyaránt (Milánó, Bukarest, Konstantinápoly). Az Orsz. Iparegy. tárlatán arany éremmel és okl. tüntették ki munkáját 1926-ban és 1928-ban. Szakosztályi vál. tag és a Budapesti Mübútorasztalosok mestere Szövetkezetének tagja. Neje: Karczag Irma.

Novák Antal

Novák Dániel

Novák Dániel, cipész m., Rózsa u. 8. Aranyodon szül. 1889-ben. Zalaszentgróton szab. 1907-ben. Szaktudását fejlesztendő dolgozott Budapesten. 1916-ban nyitotta meg üzemét. Dolgozik mérték után és kereskedőknek, mindenkor elsőrangú munkát nyujtva. A világháborúban az olasz fronton harcolt. Neje: Nagy Róza.

Nyiry István, kép. kőműves és ács m., Ősz u. 7. 1926-ban alapította üzemét, amely az összes kőműves és ácsmunkák elkészítését vállalja. Született 1891-ben Cegléden és Ujpesten 1908-ban szab. Dolgozott mint segéd Budapesten. Átlag 10 segéddel dolgozik. Ő készítette a budapesti Hotel Imperial, a lágymányosi elektromos művek tetőmunkálatait. A leányfalusi állomásépület egészen az ő munkája. A kőműves és ácsszakosztály tagja. Háború alatt a Wolfner-gyárban dolgozott. Neje: Weil Juliánna.

Nyitray Jenő

Oláh Ferenc

Nyitray Jenő, borbély és fodrász m., Rózsa u. 17. Született Nyirbátorban 1901-ben, Nyiregyházán szabadult fel 1917-ben. Dolgozott mint segéd Nyiregyházán, Budapesten, Ujpesten és Debrecenben. 1928-ban megnyitotta úri fodrász szalonját. Szakosztály tagja. Szakképzett mester. Neje: Ropoli Rózsika.

Nyoma Ferenc

Nyoma József

Nyoma Ferenc, bútorasztalos m., Lőrinc u. 126. Tizenegy évig dolgozott mint segéd szaktudását fejlesztve Budapesten és Ujpesten, amikor 1912-ben saját erejéből megalapította műhelyét. Kővágóőrsön született 1883-ban, 1901-ben Nagykőrösön szabadult fel. Butorait viszonteladásra készíti, de dolgozik közvetlen megrendelésre is. Kerékpáregylet díszelnöke, a tanoncvizsg. biz. tagja és az ipari érdekek buzgó szóvivője és harcosa. 1915—18-ban mint katona a hazát szolgálta. Neje: Böck Hermin.

Nyoma József, géperőre berendezett műbútor üzeme, Pöltenberg ucca 28. Szepesen született 1886-ban, iparát Ujpesten tanulva ki 1903-ban felszab. Segédéveit Nagyszeben, Gyulafehérvár, Ujpest és Budapest nevesebb mestereinél töltötte el, azután 1911-ben önállóan folytatta iparát. Műhelye, mely állandóan 8—10 segédet foglalkoztat, főleg hálószoba és ebédlő berendezéseket gyárt. 1914-ben bevonult, harcolt az orosz fronton és leszerelt 1918-ban. Kétszer megsebesült, 50%-os hadirokkant. Neje: Nagy Erzsébet.

Okler Antal, borbély és fodrász m., Temesvári u. 3. Született 1908-ban Ujpesten ahol 1925-ben szabadult. Mint segéd 4 évig dolgozott szülővárosában, ahol 1929-ben megalapította önálló műhelyét. A szakosztály tagja. Modernül berendezett szalonjában egy segéddel dolgozik.

Oksliun Frigyes, felsőrészkészítő m., Liszt Ferenc u. 10.

Oláh Ferenc, sütő m., Tó u. 40. 1874-ben Pákán született, iparát édesatyjánál Sölytörön tanulta ki, 1892-ben szab. fel. Mint segéd hosszú időn keresztül dolgozott Budapesten, Gödöllőn, Nagykanizsán, Szolnokon. 1904-ben önállósította magát. Fehér és finom süteményeket állít elő és az ujpesti kereskedők szállítója. Sölytörön az ipt-nek jegyzője és előljárója volt. A világháborút végigküzdötte harcolt a szerb, albán, román és olasz fronton. Kit.: K. cs.-k., br. v. é., kis ez. v. é. Neje: Bögöty Ida.

Olajkár József, bútorasztalos m. Aradi u. 2.

özv. Opold Józsefné, szül. Frein Mária, bútorasztalos, Nap u. 18. A vállalatot férje alapította 1890-ben és azt özvegyi jogon 1929 óta vezeti. Budapest és a környék kereskedői számára szállítja elsőrangú gyártmányait. Átlag 4 segéddel dolgozik.

Orczy László, vendéglős, Corvin u. 10, saját házában. Szül. 1870-ben. Vendéglőjét 1912-ben saját erejéből alapította. Üzeme nagy nyári kerthelyiséggel kapcsolatos. Kecskemétvidéki tisztán kezelt borok kimérése és hideg konyhája teszik vendégei körében kedveltté. Családjával és egy segéddel látja el a vendéglő munkáját. Az Ipt. szakoszt. vál. tagja. Helyiségében székelő „Sasok" asztaltársaság főpénztárosa. Kezdeményezője és megalapítója az Ipt. vendéglős szakosztályának. Volt városi képviselő. Fontos szerepet játszott a kommün utáni időkben. A kommunisták fiával együtt halálra ítélték; fiát ki is végezték, ő maga megmenekült. Igazgatósági tagja az 1919

júniusi bajtársak szövetségének. Neje: Kupa Etel, megosztja vele az üzem vezetését.

Orlics János, borbély és fodrász m., Tavasz u. 50. Szül. 1876-ban Mettlingben Ausztriában és a szlavóniai Bródon szab. 1893-ban. 5 évig dolgozott mint segéd Budapest, Eszék, Doboly, Brod és Ujpest elsőrangú mestereinél, amíg 1898-ban megnyitotta úri fodrász szalonját. A fodrász szakoszt. tagja és az ujpesti fodrászmesterek egyletének alapító tagja. 1915-ben bevonult, 1918-ban szerelt le. Szerepelt mint szerb tolmács. Kit.: K. cs.-k. Neje: Gróf Erzsébet.

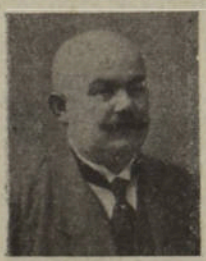

Orlics K. Gyula

Orlics János

Orlics Márton, szabó m., Rózsa u. 23. Ausztriai Mettlingben született 1878-ban és Bródban szabadult fel 1895-ben. Dolgozott mint segéd Ujpesten, Budapesten és Szlavoniában. 1903-ban alapította meg szabóságát. Szakismereteit gyarapítandó szabászati tanfolyamot és a technologiát elvégezte. Szakosztály tagja. Neje: Bodói Teréz.

Orczy László

Országh József

Országh József, cipész és csizmadia m., Rózsa u. 36. Felcsúthon szül. 1862-ben, Bicskén szabadult fel 1877-ben. Szakismereteit gyarapítandó dolgozott Lovasberényben, Tatán és Budapesten. 1886 óta önálló. Régi, tapasztalt, megbízható mester, aki 2 segéddel dolgozva csakis elsőrangú munkát ad ki kezéből. Volt ipt. előljáró. A csizmadia ipt.-nek négy évig volt Budapesten elnöke. Az ipari társadalom egyik jelese, aki az iparos ügyeknek mindenkori szószólója volt. Neje: König Margit.

Oszwald Alajos, hentes és mészáros m., Szent István tér. Budapesten 1895-ben született és 1910-ben szab. Ujpesten. Felszabadulása után 10 évig praktizált Bécs, Berlin, Budapest és Ujpest nagyobb üzemeinél és 1920-ban lett önálló Ujpesten, ahol 8 évig volt üzemvezető. A húsipari szakoszt. alelnöke, tanoncvizsg. biz. tagja. 1915—16-ban a harctéren szolgált és leszerelt mint 50%-os hadirokkant. Kit.: nagy és kis ez. v. é., K. cs.-k., seb. érem 1 sávval. Neje: Tolmár Mária.

Ötvös Károly, épület- és bútorasztalos, Vasváry Pál u. 33.

Paksy Gyula, sütő m., Bocskay u. 37. Ujpesten született 1900-ban és ott is szabadult fel 1919-ben. Nyolc évig praktizált mint segéd Csehszlovákiában, Gyöngyösön, Rákospalotán és Ujpesten. 1927-ben önállósította magát. Ujpesten és Gyöngyösön 2 éven át mint vezető munkás működött. A futball sportban mint aktív tag vett részt. Neje: Winkler Rozina.

Paksy Gyula

Paksy Lajos

Paksy Lajos, bútorasztalos m., Virág u. 33. 1910-től 1929-ig nagy ujpesti cégeknél (Szlávik, Körös Kereszturi, Szepessy) dolgozott mint segéd. 1929 óta önállóan foglalkozik bútorgyártással. 1891-ben szül. Budapesten és 1910-ben szabadult fel Ujpesten. Két segéddel dolgozva készít faragott és intarziás bútorokat. Az ipari érdekek tevékeny harcosa. Régi iparos család sarja, atyja pékcéhmester volt hosszú éveken át. Állandóan a fronton volt, ahol meg is sebesült. Kit.: br. v. é. Neje: Fakó Ilona.

Palaticzky Pál, vendéglős. Váci út 3. Szül. 1889-ben Ürményen. Vendéglőjét 1929-ben alapította. Üzemében tiszta borokat mér ki és jó minőségű hideg ételeket tart. Tagja a Szállodai Portások Egyesületének. A világháborút mint az

5. közös huszárezred szakaszvezetője küzdötte végig. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. stb. Neje: Kozma Erzsébet hűséges segítőtársa a munkában. Csurgón 10 hold szántója van.

Pál György, borbély és fodrász mester, Liszt Ferenc u. 13.

Pál István, asztalos m., Kossuth u. 34.

Papp György, sütő, mészáros m. és vendéglős, Tél u. 14. Cég neve: Papp és Klimó. Szentmártonban szül. 1873-ban. A vendéglősszakmát 1908-ban, a mészáros szakmát 1890-ben tanulta ki, a sütő szakmában most képzi magát. Budapesten és Ujpesten folytatta szaktanulmányait. 1918 óta önálló. Ipt.-i elöljárósági tag, aki az iparos ügyek lelkes támogatója. A világháborút végigküzdötte. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. Neje: Füredi Anna.

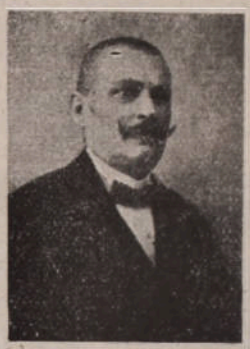

Paroczay István

Paroczay István, borbély és fodrász m. Ősz u. 63. Ujpesten szül. 1889-ben, felszab. ugyanott 1906-ban. Dolgozott mint segéd Budapesten, Szolnokon, Ujpesten és hat évi praktizálás után 1912-ben megalapította úri fodrász szalonját, amelyben 2 segéddel dolgozik. Szakosztályi tag. 1915—17 években mint katona szolgálta a hazát. Neje: Horváth Juliánna.

Pászti Imre, cipész m., Tél u. 30. 1884-ben Szentesen szül., ahol iparát kitanulva 1909-ben felszab. Dolgozott Szentes, Szeged, Budapest, Nagykároly és Szatmár elsőrangú mestereinél. 11 évi gyakorlat után 1920-ban megalapította önálló iparát. Kedvezőbb gazdasági viszonyok között 70 embert is foglalkoztatott az üzem, ma körülbelül 20 segéddel dolgozik. Ipt.-i elöljáró, aki az iparosság ügyeinek lelkes szószólója. Háború alatt a Wolfner-gyárban dolgozott. Neje: Nyáray Teréz.

Pászló Henrik, kocsmáros. Árpád út 158. Szül. 1881-ben Lackenbachban. 1924-ig bornagykereskedő volt, ekkor átvette a közel 20 éves multra visszatekintő üzletet. A saját házában lévő vendéglő híres jó borairól és kiváló minőségű égetett szeszes italairól. 3 segéderő dolgozik vezetése mellett. Tagja a Szeszáru Keresk. Egyesületének és a Bornagykeresk. Orsz. Egyesületének. A világháborúban a haditengerészetnél szolgált mint tiszthelyettes. Neje: Schwarcz Anna részes az üzlet vezetésében.

Patkov Bodog

Patkov Bodog, borbély és fodrász m., Árpád u. 113. Az iparostársadalom egyik vezető tagja, aki Ipt.-i elöljáró és az ujpesti fodrászmesterek temetkezési egyletének ügyvezető elnöke és a tanoncvizsg. biz. tagja. Született 1875-ben Sztapáron, ahol 1890-ben fel is szabadult. Zágráb, Baja, Eszék, Bécs és Budapest városokban dolgozott szakismereteit gyarapítva. 1904-ben már volt önálló üzlete Budapesten, jelenlegi üzletét 1908-ban alapította. 1915—18-ig harcolt a fronton, ahol meg is sebesült. Kit.: K. cs.-k., seb. é., Neje: Varga Teréz.

Paulik József

Pázsit Ignác

Paulik József, cipész m., Erkel u. 11. Tőkésujfaluban 1883-ban szül. Hajdúböszörményben 1898-ban szab. és Debrecen, Nyiregyháza és Budapesten 10 évet töltött mint segéd szakismereteinek gyarapítása végett. Iparát önállóan Tőkésújfaluban 1908-ban kezdte űzni, majd

Ujpestre helyezte át 1912-ben. Az Ipt. szakoszt. pénzt. ellenőre, az ujpesti kisip. szöv.-nek volt pénztárnoka. 1914—18-ban katona volt, 1 évet a fronton töltött, ahol egyszer meg is sebesült. Kit.: vasker. kétszer, K. cs.-k. Neje: Jakubik Mária.

Pázsit Ignác, bútorasztalos m., Pozsonyi u. 9. és 17. Szül. Tiszaigaron 1905-ben, mint ősrégi iparos család sarja, Ujpesten szabadult fel 1922-ben, s utána segéd éveit Budapesten és Ujpesten töltötte. 4 évi praktizálás után 1926-ban önállósította magát. Budapest, Baja, Kiskunhalas bútorkereskedői számára és magánosok számára is dolgozik, 6 segédet foglalkoztatva. A szakosztály tagja. Atyja: id. Pázsit Ignác, bognár m,, aki 1915—16-ban mint katona harcolt az orosz és olasz fronton, ahol meg is sebesült. Többszörösen lett kitüntetve.

Pécs György

Pencz Ferenc

Pécs György, épületasztalos és boltberendezési vállalat. Deák Ferenc u. 70b. Szül. 1877-ben Vémenden, felszab. Báttaszéken 1893-ban. 19 évig praktizált Ujpest, Báttaszék és Eszék városokban. Bécsben is hosszabb időt töltött el, erősen gyarapítva szakismereteit. 1912-ben saját erejéből önállósította magát. Pólában ő készítette a szétszedhető barakokat. Az ujpesti szülőotthon és mintegy 200 családiház asztalosmunkáit asztalosvállalata szállította. 4—5 segéddel dolgozik állandóan. A függ. 48-as dem. pártnak választmányi tagja. 1914—18 között katona volt és 14 hónapig harcolt a fronton. Neje: Schwarcz Éva.

Pencz Ferenc, cipész m. Virág u. 15. 1904-ben alapította meg üzletét. Megelőzőleg 22 évig praktizált mint segéd Budapest, Miskolcz, Pozsony, Bécs elsőrangú mestereinél. Szül. 1866-ban Blasteč-on (Csehország). Iparát Ujpesten tanulta ki, ahol 1882-ben szabadult fel. Piacra készített árui közkedveltek. Szakképzett iparos, aki csak mesterségének él. Neje: néhai Cservenka Mária.

Pencz János, fodrász m. Tavasz u. 30. Szül. 1881-ben Máriaföldén, felszab. 1896-ban Nagykikindán. Megfordult mint segéd Budapest, Nyiregyháza, Trencsénteplic, Pöstyén, Bártfa és Herkulesfürdő elsőrangú fodrászszalónjaiban. 1903-ban Kiskunfélegyházán önállósította magát, majd 1918-ban Ujpestre tette át műhelyét. Neje: Hódos Anna.

Pendl György

Perényi Gyula

Pendl György, agyagiparos. Nádor u. 23. Vállalatát 1885-ben édesapja alapította, aki után 1906-ban ő vette át azt és vezeti még ma is. Atyjánál, P. Jakabnál szabadult fel Ujpesten 1896-ban. Készít virágcserepeket, cserépkályhákat, terrakotta és majolika építkezési szobrászmunkákat. Volt ipt. elülj. és tanoncvizsg. biz. tag. 1878-ban Bécsben született. Katona volt a szappöröknél. Neje: Pacsics Lujza.

Peöcz Lujza női kalapkészítőnő Árpád u. 51. 1915-ben Budapesten szab. fel és a Virányi-féle kalapgyárban dolgozott, mint segéd. 1917-ben lett önálló. Jó minőségű és divatos női kalapjai közkedveltek. Dunaradványban született. A tanoncvizsg. biz. tagja. Kereskedelmi iskolát végzett Pozsonyban.

Perék Pál, kőmíves m. Rákóczi út 27. Abonyban született 1886-ban, Ujpesten szabadult fel 1907-ben. Mint segéd négy évig praktizált Ujpest, Bécs, Pozsony, Kecskemét nagyobb építő vállalatainál. 1911-ben megalapította önálló üzemét. Több kisebb-nagyobb házat épített és tatarozott Ujpesten, köztük a ref. templomot is. 1915—18-ig mint katona szolgálta a hazát. Neje: Kiss Orsolya.

Perényi Gyula, építész. Liszt Ferenc u. 6. Szül. 1877-ben Kassán, ahol középiskoláinak elvégzése után a felsőfokú építő ipariskolának lett növendéke. Itt szerezte meg oklevelét és 1912-ben Ujpestre jött, ahol 1927-ig működött a Schreiber cégnél. 1927-ben lett önálló. Ő építette a nagykikindai gimnáziumot és a kőbányai petróleumgyárat. Az építőipari szakoszt. jegyzője és a tanoncvizsg. biz tagja. 1914-ben bevonult és hamaro-

san a mérnöki törzshöz került műmesteri rangban. Kit.: Nagy és kis ez. v. é. és br. v. é.

Peterle János, bútorasztalos m. Mildenberger u. 10. Ősrégi iparoscsaládban szül. 1899-ben Ujpesten, ahol 1915-ben szabadult fel. Mint segéd több jónevű ujpesti mesternél dolgozott és 1929-ben

Peterle János

Peterle Rezső

saját erejéből lett önálló. Főleg háló-, ebédlő- és úriszobák készítésével foglalkozik. Az ujpesti ip. ifjak körének pénztárosa. Ismereteinek gyarapítása céljából esti szaktanfolyamot is végzett. 1917-ben bevonult és harcolt az orosz fronton.

Peterle Rezső, mintaasztalos m., Mildenberger u. 10. Budapesten szabadult fel 1911-ben. Sokáig dolgozott a Ganz-Danubius gyárban, előbb mint segéd, majd mint ellenőr. 1921-ben megalapította önálló üzemét, amely főleg műszaki minták készítésével foglalkozik. Ő készítette a Magyar-Hollandi izzólámpagyár lámpagép modelljeit, a Lánggépgyár turbinakerekeinek mintáit. Ujpesten született 1893-ban. Neje: Urbánszky Emma.

Petőcz Endre

Petőcz Endre, úri szabó m. Király u. 18. Szül. 1859-ben Lögerpatonyban és felszab. 1876-ban Doborgazon. Dolgozott mint segéd Pozsony, Budapest, Dunaszerdahely és Ujpest nagyobb mestereinél. 1888-ban megalapította úri szabóságát. Szakismereteit gyarapítandó, 1908-ban Budapesten elvégezte a technológiai iskolát jeles eredménnyel. Mint szabászati szaktanító hosszú ideig működött Ujpesten. Tanítványai közül többen ma az ország első iparosaivá váltak. Az Ipt.-nek 20 évig volt előljárója és 15 évig alelnöke. Az ip. körnek ügyv. elnöke volt. R. kath. egyháztanácsos, kath. legényegyleti tag. A világháborúban öt fia vett részt. Neje: Lakner Viktória.

Petrik István, cipész m. Széchényi u. 11. Debrecenben 1922-ben szabadult fel és hat évig dolgozott mint segéd a következő helyeken: Ujpest, Salgótarján. 1928-ban önálló lett. Piacra és rendelésre dolgozik. Szakképzett mester, aki 1904-ben Egyeken született. Neje: Krakova Eleonóra.

Petrovics István, szabó m. Deák Ferenc u. 76.

Petrik István

Pilcsik Ignác

Pfundstein József, bútorasztalos m. Tavasz u. 43. Ősrégi iparoscsalád sarja, atyja és nagyatyja már neves borbélymesterei voltak Ujpestnek. Szül. 1900-ban Ujpesten és 1917-ben szabadult fel. Szaktudását fejlesztendő, hosszabb ideig dolgozott mint segéd Párisban, azonkívül Budapesten. 1927 óta önálló. Elsőrangú bútorait Budapestre és vidékre szállítja.

Pika Károly, cipész m. Nyár u. 3. sz. Édesatyjánál, P. Dánielnél szabadult fel 1918-ban Budapesten, ahol született is 1900-ban. Tíz évig dolgozott mint segéd elsőrangú mestereknél Budapesten és Székesfehérvárott. 1928-ban önállósította magát. Árúit elsősorban piacra készíti. Neje: Molnár Jolán.

Pilcsik Ignác műbútorasztalos, Báthory u. 5. Szül. 1882-ben Ujbányán. Zsarnócán tanulva ki iparát, 1898-ban ott szabadult fel. Tíz éven keresztül Kassán, Pozsonyban, Győrben, majd 3 évig Budapesten dolgozott. 1911 óta 15 éven át tagja volt az ujpesti famunkások termelő szövetkezetének. 1926-ban lett önálló. Háló- és ebédlő berendezéseket készít el-

sőrangú kivitelben úgy magánosok mint viszonteladók számára. 1915—18-ig mint katona szolgálta a hazát. Neje: Szállas Mária.

Pillisi Lajos, vendéglős. Kossuth Lajos u. 76. Szül. 1875-ben Gyönkön. Régi vendéglőscsaládból származik. Üzemét neje, szül. Pikkel Anna, Lajos és György fiai segítségével vezeti. Kitűnő minőségű borait közvetlen a termelőktől szerzi be. Tevékeny részt vesz az Ipt. életében. A szakoszt. alapító tagja. A világháborúban 18 hónapot a fronton, közel három évet orosz hadifogságban töltött.

Piller János

Pintér Emil

Piller János, fésüs m., Ujpest Erzsébet u. 21. Szül. 1900-ban Bpesten, hol iskoláit is végezte. Felszab. 1918-ban nevelőatyjánál, Höhn Jánosnál, aki üzemét 1906-ban alapította. Több budapesti mesternél dolgozott, majd 1928-ban átvette nevelőatyja üzemét, amely minden fajtájú szarufésűt gyárt. Segédeinek száma 3 és 6 között váltakozik. A vizsg. biz. tagja. Azelőtt a sportéletben is aktív részt vett, jelenleg csak gyárának él.

Pintér Emil, a „Salvator" drogéria tulajdonosa. Templom u. 2. Szül. 1902-ben Ujpesten, felszab. 1922-ben Dr. Budai Emil és Török rt. cégeknél szerzett gazdag tapasztalatok után 1927-ben nyitotta meg üzletét. Saját készítésű illatszerei nagyon kedveltek, nagy választékkal felszerelt üzletét a vevők bizalommal keresik fel. Neje: Dicskó Etelka.

Piovárcsi Pál, bútorasztalos m. Ősz u. 10. Szül. 1887-ben Ujvároson, felszab. 1907-ben Ujpesten. 15 évig dolgozott mint segéd több elsőrangú mesternél és azután 1922-ben megalapította önálló üzemét. Kizárólag bútorok készítésével foglalkozik. Az ipari érdekek buzgó harcosa, aki 1914—18-ig volt frontszolgálatos katona. Kit.: Kis ez. v. é., Br. v. é., K. cs. k., szolg. ker., frontszolg. jelv.

Plavcsis Vojin, cipész m. Nyár u. 17. Szül. 1874-ben Zomborban, felszab. 1902-ben Budapesten és 8 évig dolgozott mint segéd több jónevű mesternél Eszék, Budapest, Rákospalota és Ujpest városokban. 1900-ban önállósította magát. Legelsőrendű kivitelben készít cipőket és papucsokat. Neje: Truchán Emma.

Pokorny Győző, úri és női szabó m. Mádi Lajos u. 20.

Pokorny József, hangszer készítő m. Lőrincz u. 120.

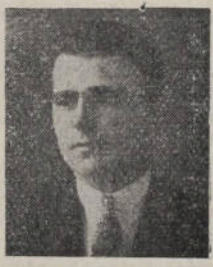
Pollák Elemér, cipész m., István u. 29. Szül. 1905-ben Budapesten, felszab. 1923-ban Ujpesten édesatyjánál. Több nagyobb cipőgyárban dolgozott mint segéd szakismereteit gyarapítva és 1928-ban lett önálló. Piacra dolgozik, árui elsőrangúak. Két segédet foglalkoztat. Az U. T. E.-nek volt aktív játékosa. Neje: Breier Ilonka.

Pollák Salamon, mészáros m. István u. 17. 1921-ben alapította üzletét. Szül. 1882-ben Zsámbokréten és iparát Budapesten tanulta ki, ahol 1899-ben felszab. 22 évig praktizált mint segéd. Szakoszt. vál. tag. 1914—18-ban katona volt. Harcolt az orosz és olasz fronton 30 hónapon át és négyszer megsebesült. Kit.: Bronz v. é., K. cs. k. Neje: Wertheimer Gizella.

Popovics György, gép- és épületlakatos m. Nádor u. 1.

Pollák Salamon

Popovics György

Popovics György, kárpitos és díszítő m. Árpád ucca 131. Született 1899-ben Romlón, Erdélyben, Szilágy megyében, felszab. 1917-ben Budapesten. Tíz évig dolgozott mint segéd több elsőrangú fővárosi vállalatnál, míg 1927-ben önálló mester lett. Képzett iparos, ki Ujpest legjobb házainál dolgozik állandóan. Iparát a legmodernebb szellemben folytatja és kizárólag hivatásának él.

Özv. Princz Jánosné, Czeglédi Eleonóra, kefefa készítő m. Iparát özvegyi jogon folytatja. Férje az üzletet 1890-ben alapította és vezette az 1928-ban bekövetkezett haláláig. Az üzem állandóan 10—12 segédet foglalkoztat. Az üzem fiának, Princz Nándornak kezében van, aki azt mint felszabadult kefekötő szakavatottan vezeti.

Porubszky György, cipész és csizmadia mester. Árpád út 24.

Praznovsky Zsigmond, hentes m. Nyár u. 14. Fiók: Piac tér. Az ipt. elüljáróság tagja, a szakoszt. elnöke, az Ip. Körnek tagja, a tanonc- és mestervizsg. biz. elnöke. Ujpest iparostársadalmának egyik vezetőegyénisége, aki 1888-ban Vágpattán született és Nyitrán szabadult fel 1907-ben. Négy évig praktizált mint se-

Praznovszky Zs.

géd Budapesten és vidéken és 1911-ben megalapította üzemét. Az ujpesti hentesipar fejlesztése körül jelentős érdemei vannak. 1914-ben hadbavonult és az orosz és olasz frontokon 32 hónapot töltött el. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Povazsár Erzsébet.

Prigl Ferenc, cipész m. Vasvári Pál u. 3. Szül. 1875-ben Süttőn, felszab. 1891-ben ugyanott. 16 évig dolgozott mint segéd Budapesten, Bécsben és Süttőn. 1907-ben megalapította önálló műhelyét. Elsősorban piacra és üzletbe dolgozik. A cipész szakoszt. alelnöke volt. Iparostársainak önzetlen támogatója és iparának bátor harcosa. Neje: Domány Mária.

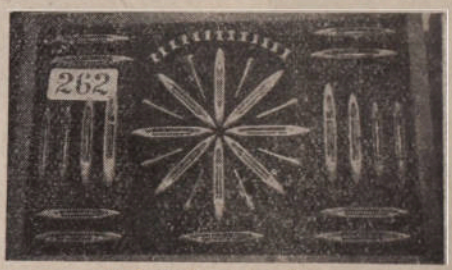
Puchy Károly, szabó m. Apponyi Albert ucca 16.

Rabel József, mintaasztalos, ezüstkoszorús mester. Rákóczi út 26. Szül. 1870-ben Budapesten, felszab. 1886-ban. Belés külföld nagy vállalataiban dolgozott 19 éven át. Az 1905-ben nyitott motorral és gépekkel felszerelt műhelyében készülnek speciális szövőszékvetélői, amelyek egyedülállóak az egész országban. Az 1928. évi Kézműipari Tárlaton ezüstéremmel és díszoklevéllel tüntették ki. Az ipt.-nek volt elülj. tagja. A világháborúban három évig katona volt.

Radovics Simon, műbútorasztalos, Király u. 35. Szül. 1897-ben szab. Ujpesten 1916-ban. Saját erejéből kezdett önálló üzeméhez 1917-ben és ma egyike a vezető cégeknek. 30 munkásra berendezett, mindennemű famegmunkáló géppel és 38 lóerős motorral felszerelt műhelyében főként szobabútorokat készít. Az 1926. évi Országos Kiállításon ezüstéremmel és oklevéllel tüntették ki. Neje: Frank Erzsébet.

Rabel József

Rabel József művei

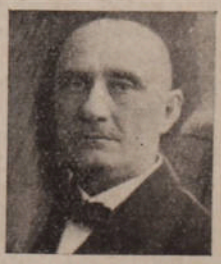
Rajna István, szíjgyártó és bőröndös m. Thaly Kálmán u. 18.

Rapcsák József, cipész m. Nyár u. 39. Szül. 1892-ben Bácsmadarason, felszab. 1910-ben Szabadkán. Segédeskedését megszakította a világháború, amelyet hősiesen végigküzdött. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. 1917-ben önállósította magát és ugyanebben az évben megnősült.

Reif Sándor, cipész m. Tavasz u. 61.

Rapcsák József

Reiner Illés

Reiner Illés, sütő m. Tél u. 7. Szül. 1875-ben Bogyezsd községben, felszab. 1891-ben Aradon. Mint segéd az ország

nagyobb városaiban dolgozott. Kellő szaktudással gyarapodva, 1928-ban nyitotta meg finom- és fehérsütődéjét. Egy segédet és két inast foglalkoztat. A világháborút végigszolgálta. Kit. K. cs. k. Neje: Fürst Paula.

Récsey Gyula, cukrász m. István út 62. szám.

Réhberger Ignác, kefekötő m. István út 17. Szül. 1874-ben Csorván, felszab. 1891-ben Nezsideren. Segédéveit Magyarország és a külföld nagyobb városaiban töltötte. 1898-ban önállósította magát. Jóhírű műhelyéből kikerült áru nagy keresletnek örvend. Az Ipt.-nek volt elülj. tagja. A világháború után mint 35%-os rokkant szerelt le. Neje: Weisz Anna.

Reich Jenő, mészáros m. Ősz u. 40. sz. Szül. 1884-ben Dunavecsén, felszab. 1901-ben Budapesten. Hat évig dolgozott mint segéd a fővárosban és 1907-ben megalapította önálló üzemét. Budapesti tartózkodása alatt öt évig üzletvezető volt. 40 hónapot töltött el a különböző frontokon és egyszer megsebesült. Neje: Deucht Margit.

Id. Rieb Adolf

Rieb Ferenc

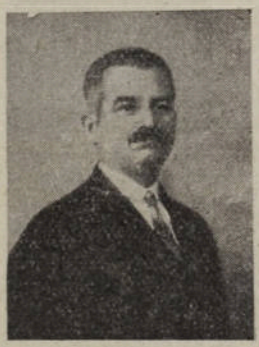
Id. Rieb Adolf, asztalos m., Kossuth u. 8. Szül. 1873-ban Sternbergben szab. 1891-ben Märisch Neustadtban. Bécs és Budapest nagyobb műhelyeiben fejlesztette szaktudását. A már 31 év óta fennálló és motorral felszerelt műhelyéből már a háború előtt sok ebédlőberendezést szállított Bécs kereskedőinek. Most leginkább Budapest, Vác és Esztergom viszonteladói részére dolgozik. Az ipt. szakoszt. vál. tagja és pénztárosa. Üzemében tevékeny rész vesz Adolf fia, aki elvégezte a felső ipariskolát. Neje: Mészáros Katalin.

Rieb Ferenc, cipész m. Árpád út 99. Szül. 1877-ben Sternbergben, felsz. 1895-ben ugyanott. Tíz évi segédeskedése alatt megismerkedett az ország és a külföld nagyobb műhelyeivel, megszerezte a mesteri oklevelet és elvégezte a szaktanfolyamokat. 1905-ben önállósította magát. Mindig tevékeny résztvett az Ipt. életében, a szakosztálynak éveken át elnöke volt. Jelenleg vál. tag és a tanoncvizsg. biz. tagja. Neje: Blum Irma.

Románszky Miklós, borbély és fodrász m. István út 26. Szül. 1888-ban Miskolcon, felszab. 1905-ben ugyanott. 1909-ben önállósította magát. Modern kényelemmel berendezett műhelyét nagyon kedvelik. Tevékeny részt vesz az Ipt. életében, pénztárosa a szakosz.-nak és számos egyesület működő tagja. A világháborúban végig kivette a részét és 8 hónapot töltött a harctéren. Neje: Vitáris Róza.

Rosenbaum Mihály, köteles m. Pallavicini tér 9. Szül. 1891-ben Mindszenten, felszab. 1910-ben atyja műhelyében. Iparát Szegeden gyakorolta és 1918-ban önállósította magát. Már nagyapja is ugyanezt az ipart folytatta. Az ipt.-nek volt elülj. tagja. A dalárdának tagja. A világháborúban 18 hónapon át résztvett az orosz fronton. Neje: Mihály Mária.

Rosenzweig Ignác, faesztergályos m. Kolozsvári út 85. Szül. 1882-ben Halason, felszab. 1909-ben Budapesten. Németországban, Ausztriában és Észak-Amerikában gyarapította szakismereteit. Motorral felszerelt műhelyét 1924-ben nyitotta meg. A világháborúban az olasz fronton megsebesült. Neje: Frank Róza.

Románszky Miklós

Rosman József

Rosman József, bútorasztalos m. Thaly Kálmán u. 26. (Saját ház.) Szül. Ujpesten 1888-ban. 1904-ben elvégezte az áll. faipari szakiskolát. Gyakorló éveit a legkiválóbb műhelyekben töltötte. Motorral felszerelt műhelyét 1922-ben nyitotta meg. Főként viszonteladók részére készít ebédlőberendezéseket, de dolgozik rendelésre is. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje: Blum Hilda.

Rottmann Dávidné, szül. Kohn Gizella, vendéglős. István út 29. Szül. 1870-ben. Üzemét 1901 óta vezeti. Jól kezelt al-

földi fajborainak és válogatott hideg ételeinek kitűnő híre van. Férje, akivel a vendéglőt közösen vezeti, nyug. Máv segédtiszt. 1 segéderőt foglalkoztatnak.

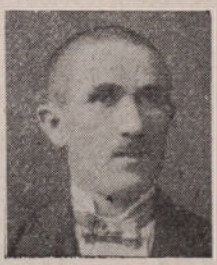
Rózsa Ferenc, fa- és díszműesztergályos m. Erzsébet út 61. Régi iparoscsalád gyermeke. Szül. 1906-ban Székesfehérvárott, felszab. 1925-ben. Műhelyét 1928-ban nyitotta meg. Az asztalosműhelyek részére készít esztergályozott bútoralkatrészeket. Tagja az Ipt.-nek.

Rozsitz János, vendéglős. Erkel u. 16. Szül. 1872-ben Budapesten, felszab. 1889-ben. Mint pincér és főpincér 35 éven át dolgozott az ország nagyobb üzemeiben és Ausztriában. 1928-ban nyitotta meg jól látogatott vendéglőjét. Főpénztárosa az „Erkel Ferenc" asztaltársaságnak. A világháborúban 22 hónapig a fronton szolgált. Neje: Gelencsér Katalin tevékeny részt vesz az üzem vezetésében.

Özv. Rubel Abáné, Vámos Irén, órás és ékszerész. István út 13. Tel. 950-15. Férje halála óta (1929) özvegyi jogon folytatja iparát. Néhai férje 1905-ben nyitotta meg az üzletet és nagy szaktudással vezette. Egy segédet foglalkoztat.

néhai Rubel Aba

Ruska István

Ruska István, kőmíves m. Andrássy út 14. Szül. 1880-ban Székesfehérváron. Elvégezte a fővárosban a felső építőipari szakiskolát. Nagyobb budapesti és székesfehérvári vállalatoknál gyakorolta a szakmáját. 1906-ban önállósította magát szülővárosában és 1910-ben helyezte át vállalatát Ujpestre. Számos nagy, emeletes bérházat épített Budapesten és Ujpesten. 1904-ben feleségül vette Szép Erzsébetet.

Salamon Náthán, sütő m. Nyár u. 96. Szül. 1879-ben Környislakon, felszabadult 1896-ban Görgényszentimrén. Szakmáját budapesti műhelyekben gyakorolta, amíg 1901-ben meg nem nyitotta saját üzemét. Béla fia, aki kitanulta a szakmát, segíti munkájában. Neje: Dávid Róza.

Salgay József, úri és női fodrász. Árpád út 10. Szül. 1888-ban Deszk községben, felszabadult 1903-ban Szegeden. 8 évi segédeskedés után, 1911-ben átvette és a modern követelményeknek megfelelően átszervezte mai üzletét. Hat fülkés üzlete a férfi és női fodrászat minden ágára be van rendezve. Az Ipt. szakosztályában jelentős szerepet játszik. A világháborúban négy hónapot a harctéren töltött. Neje: Kovács Júlia.

Salamon Náthán

Salgay József

Sándor Lajos, úri és női cipész mester. Mády Lajos u. 2. Szül. 1892-ben Hajdusámsonban, felszab. 1910-ben Debrecenben. Debrecenben és Ujpesten a Wolfner gyár műhelyeiben szerezte gyakorlatát mint segéd. 1916-ban önállósította magát. Jelenleg egy segéddel dolgozik és rendelésre készíti jóhírű cipőit. Az Ipt. szakoszt.-nak v. vál. tagja. Neje: Matlasz Róza.

Sárközy Sándor, épület- és géplakatos m. Hajnal u. 6. Szül. 1897-ben Ujpesten, felszab. 1915-ben ugyanitt. Önállósításáig (1925) nagyobb gyárakban dolgozik mint szakmunkás. Műhelyében épületlakatosmunkákat, tűzhelyeket és rácsozatokat készít. A háborúban II. o. ez. v. érmet nyert. Neje: Baranovicsi Rózsi.

Sárközy Sándor

Sebestyén János

Sárik Pál, úri és hölgyfodrász. Toldi Miklós u. 20. Szül. 1898-ban Tiszavárkonyban, felszab. 1914-ben Szolnokon. Ugyanitt önállósította magát 1923-ban majd 1929-ben üzletét Ujpestre helyezi át. Közel 10 évi jobb üzletekben eltöltött segédeskedése alatt szerzett sokoldalú szaktudását modernül felszerelt 5 fülkés

műhelyében érvényesíti. 2 tanulót, 2 úri és 2 hölgyfodrászt foglalkoztat. Neje: Borsó Ilona.

Sávolyi András, műbútorasztalos. Tél u. 110. Szül. 1892-ben Horton, felszab. 1910-ben Ujpesten. Régi kereskedő család tagja. Külföldön töltött, tapasztalatokban gazdag segédévek után, 1927-ben nyitotta meg műhelyét. A világháborút az összes harctereken végigküzdötte. Vas érdemkereszttel lett kitüntetve. Műhelyében viszonteladók és magánfelek részére készít műbútorokat. 2—3 segédet foglalkoztat. Neje: Bernyánszky Terézia.

Sárik Pál

Sebestyén János, kötélgyártó m. Gr. Károlyi u. 24. Szül. 1875-ben Sződrákoson, felszab. 1892-ben Vácott. Segédkorában megfordult Szombathelyen, Veszprémben, Kecskeméten, Érsekujváron. 1922-ben önállósította magát. A gazdaságok részére készít köteleket, hevedereket stb. A kisbéri áll. ménesbirtok részére kötőfékeket szállított. Tanuló korában több kitüntetést kapott. Neje: Kiss Mária.

Seif Mátyás, szabómester, Ujpest.

Simacsek János, asztalosmester, Ujpest, Deák ucca 80.

Simon András, cipész m. Attila u. 86. Szül. 1864-ben Keszthelyen, felsz. atyja, néhai S. József műhelyében 1886-ban. Tabon alapított műhelyét 1917-ben telepítette át Ujpestre. Rendelésre és piacra dolgozik. Végez felsőrész és orthopädmunkát is. Egy tanoncot foglalkoztat. Neje: Hendrich Teréz, segít a munkában. Lajos fia önálló cipész.

Simon Lajos, cipész m. Attila u. 86. Szül. 1905-ben Tabon, felszab. atyjánál 1921-ben. Budapesten töltötte a segédéveket. 1929-ben alapított üzemében tovább plántálja atyja elismert szaktudását. Neje: Kovács Etel.

Simonyi Gyula, mészáros és hentes m. Árpád út 165. Tel. A. 943-64. Nagyon régi húsiparos családból származik. Néhai atyja még a céhrendszer korában alelnök mestere volt a húsiparos céhnek. Szül. 1882-ben Ujpesten, felszab. 1897-ben ugyanott. Mint segéd működött 1900-ig, amikor önállósította magát. 20 évig az Ipt. szakoszt.-nak jegyzője volt. 2 évi frontszolgálat után II. o. ez. v. éremmel lett kitüntetve. Tevékeny résztvesz üzletének vezetésében neje Goldmann Malvin is.

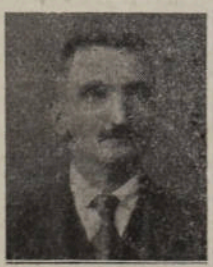
Simonyi Gyula

Singer Márkus

Simonyi Sándor, mészáros m., Árpád út 8. Szül. 1878-ban Ujpesten, szabadult ugyanitt 1892-ben. Atyjának, néhai Schwarcz Lipótnak, aki a hajdani mészáros céh alelnöke volt, üzletét vette át 1892-ben. A cég 1866-ban alapíttatott. Az Ipt. húsipari szakosztályának v. elnöke, megyei tht. bizotts. tag. Neje: Hauer Vilma.

Singer Márkus, órás és ékszerész. Árpád út 72. Szül. 1891-ben Pomázon, felszab. 1908-ban Budapesten. Pforzheim, Berlin, Bécs első műhelyeiben gyarapította szaktudását. Üzletét 1913-ban alapította. Jelenleg 1 segéddel dolgozik. Lelkes sportbarát. Az U. S. C. elnöke és igazgatója. A „Riadó" dalkör v. vezetője stb. Neje: Weisz Sári.

Sisa Ferenc

Skvorcz György

Sisa Ferenc, szobafestő és mázoló m. Kolozsvári út 89. Szül. 1878-ban, felszab. 1893-ban Ujpesten. Iparművészeti műhe-

lyekben gyarapította mint segéd szaktudását. 1909-ben lett önálló. Neje: Wolein Mária. Ferenc fia az ő műhelyében szabadult fel. Az Ipt.-nek 10 évig volt elüljárója, tanoncvizsg. biz. tag.

Skvorcz György, cipész m. Ősz u. 106. Szül. 1866-ban Csáktornyán, felsz. 1884-ben ugyanott. Pécs, Baja, Szekszárd és Budapest műhelyeiben gyarapította szakismereteit. 1901-ben nyitotta meg önálló műhelyét, amelyben 1—2 segéddel piaci eladásra készít árut. A világháborúban résztvett. Neje: Horváth Mária.

Slarkó István, épület- és bútorasztalos m., Ujpest, Török Ignác u. 8. (Saját ház). Szül. 1866-ban Aknaszlatinán, felszab. 1881-ben, önállósította magát 1888-ban. 1895-ben Budapestre költözött és 1896-ban a Milleniumi kiállítás munkálatain részt vett. 1902-ben Ujpesten rendezte be mai jó hírnevű asztalos üzemét, honnan számos magán és nagy középületek, állami ovodák teljes berendezései, köztük az állami fém- és faipari szakiskola asztalos munkái stb. stb. kerültek ki mühelyéből. 1916-ban az Ipartestület pénztárosa, elöljárója, több éven át az Iparos kör gazdája, majd városi képviselő testületi tag, jelenleg a tannoc vizsgáló bizottság alelnöke.

Slarkó István

Sperling Mór

Somogyi Sándor, hentes és mészáros m. Baross u. 26. Szül. 1884-ben Budapesten, felszab. 1901-ben. Nyolc évig Cinkotán mint üzemvezető dolgozott, majd 17 évig egy gyárvállalatnál töltött be bizalmi állást. Üzemét 1926-ban nyitotta meg. A világháborúban résztvett. Neje: Antal Olga.

Sörös Béla, vendéglős. Csokonai u. 187. Nádor u. 8. Szül. Rákospalotán 1902-ben. Mint segéd 8 éven át az Int. Wagg. Litsnél dolgozott. Üzemét 1927-ben alapította. A jól felszerelt vendéglő nyári helyiséggel kapcsolatos. Híresek minden szombat és vasárnap felszolgált disznótoros vacsorái, szabadszállási és vadkerti borai, állandóan kapható friss söre. 1 segédet és 1 tanulót tart. Üzemében vannak az „Akarat" aszt. társ., az Emke futballklub és a Munkásotthon párthelyisége. Vál. tagja az Ipt. szakoszt.-nak. Lelkes harcosa az iparos érdekeknek. Neje: Becker Éva résztvesz az üzem munkájában.

Sperling Mór, vendéglős. Gr. Apponyi Albert u. 11. Szül. 1868-ban Budapesten. Iparát 1894 óta gyakorolja. Jóhírű vendéglőjében tisztán kezelt zamatos borokat és közvetlen a termelőtől vásárolt égetett szeszes italokat mér ki. Neje: Kohn Margit, valamint gyermekei részt vesznek az üzlet minden munkájában.

Spiegel Vilmos

Sörös Béla

Spiegel Vilmos, faszobrász és bútorasztalos m. Attila u. 15. Szül. 1875-ben Budapesten, felszab. 1893-ban Ujpesten. Szabadulása után Hollandia, Belgium és Németország nagy városaiban fejlesztette szaktudását. Tanulmányaiban megzavarta a világháború, amelyben 1915-től fogva vett részt és kétszer megsebesült. Műhelyét 1920-ban alapította. Motorokkal és gépekkel felszerelt üzemében viszonteladók részére készít szobaberendezéseket. Neje: Steiner Erzsébet.

Spitzer Adolf, bútorasztalos, Viola u. 27. (Saját ház.) Szül. 1877-ben Ujpesten, felszab. 1894-ben ugyanott. Itt töltötte segédéveit és 1902-ben alapította műhelyét, amelyben jelenleg Lajos fia is, aki keze alatt tanult, tevékeny részt vesz. Nagyobb budapesti bútorkereskedők részére szállít berendezéseket. Az Ipt. tanoncsvizsg. biz. tagja. Vál. tagja az Ip. Körnek. Neje: Müller Ilona.

Spitzer Miksa, fa- és díszműesztergályos m. Rákóczi út 9. Szül. 1876-ban, felszab. 1894-ben Ujpesten. Mint segéd bejárta az egész művelt világot és a szerzett gazdag tapasztalatokat 1904-ben alapított műhelyében értékesíti. Motorikus erőre berendezett műhelyének különlegessége az összecsukható gyermekszék, amelynek az egész országban egyedüli gyártója. Artúr fia üzeme vezetésében segédkezik.

Steiner Géza, úri szabó m. Wekerle u. 22. Szül 1879-ben Pusztakovácsin, szab. 1895-ben. Hosszabb ideig tartó segédeskedés után, 1904-ben alapította meg műhelyét, amelyben főként raktári árut készít. Átlag két segédet foglalkoztat. A világháborúban vitézségéért a II. o. ez. éremtől kezdve sok kitüntetést kapott. Kétszer megsebesült. Neje: Kohn Ernesztin.

Spitzer Adolf

Steiner Géza

Özv. Steiner Gézáné, sütőmester. József u. 28. Fiók: István tér. Templombazár. A céget néhai férje alapította 1905-ben és 1921-ben beállt halála óta özvegyi jogon vezeti. Munkájában György és Sándor fiai, akik szakképzett pékek, támogatják. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. A műhely fel van szerelve modern kifli feldolgozó géppel.

Steinberger Ármin vendéglős, Árpád út 85. Szül. 1881-ben Szatmárnémetin. Nagy kerthelyiséggel kapcsolatos vendéglőjét 1926 óta vezeti. Az üzem 1000 vendég befogadására van berendezve. Móri és kecskeméti fajborai, elsőrendű konyhája népszerűvé tették vendéglőjét, amely a jó középosztály találkozóhelye. 6 segédet foglalkoztat. A világháborúban mint főhadnagy harcolt 36 hónapig a fronton. Kit.: Sign. Laudis a kardokkal, K. cs. k. stb. Neje, szül. Heiringer Elza tevékeny részt vesz az üzletben.

Stölzer Konrád, szabó m. Árpád út 22. Szül. 1890-ben, felszab. 1905-ben. Szakismereteit mint segéd budapesti műhelyekben fejlesztette, ugyanitt szaktanfolyamot is végzett. 1924-ben lett önálló. Jelenleg 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Vál. tagja az Ipt.-nek és a szakoszt.-nak. A világháborúban három éven át teljesített szolgálatot. Neje: Bálint Rozália.

Strasser Béla, épület- és műlakatos m. Árpád u. 17. Szül. 1886-ban Budapesten, felszab. 1904-ben. Főként tűzhely-, redőny- és épületmunkára képezte ki magát. 1918-ban lett önálló. 1—2 segéddel dolgozik. Képviselője a Korányi és Fröhlich redőnygyárnak. Az Ipt. szakoszt.-nak vál. tagja. Neje: Fürst Jozefin.

Spitzer Jakab, esztergályos, Tavasz u. 48. sz.

Strausz János, épületasztalos m. Apponyi Albert u. 7. Üzem: Török Ignác u. 17. Szül. 1896-ban Szokolyán, felszab. 1916-ban Rákospalotán. Ujpesti mestereknél töltötte segédéveit és négy éven át mint üzemvezető működött. Műhelyét 1929-ben nyitotta meg. Számos családi ház asztalos munkáit készítette. A világháborúban résztvett. Neje: Baumann Júlia.

Steinberger Ármin

Stölzer Konrád

Strohmeier Ádám, borbély és fodrász m. Árpád út 130. Szül. 1905-ben, szab. 1922-ben Ujpesten. Budapest és Ujpest üzleteiben 6 évet töltött mint segéd. 1928-ban megalapította műhelyét. Három fülkés, modern üzletében minden szakba vágó munkát végez. Neje: Schulcz Ágnes az üzletben tevékeny részt vesz. 1 segéddel és 1 inassal dolgozik.

Strohmeier Ádám

Ströck Mátyás, mű- és géplakatos m. Árpád út 14. Szül. 1895-ben Bocz községben, felszab. 1911-ben Nagyváradon. Elvégezte Kolozsváron a felső ipariskolát, majd hosszabb időt töltött külföldi tanulmányúton. 1918-ban Kolozsvárott önállósította magát, majd 1929-ben berendezte mostani műhelyét, amelyben a szakmába vágó összes munkálatokat végzi. A világháborúban végig résztvett.

Kit.: I. o. v. é. Mint őrmester szerelt le. Neje: Orosz Júlia.

Surányi Károly, cukrász m. Árpád út 73. Tel. 941-48. Szül. 1870-ben Vácott, felszab. 1889-ben Budapesten. Tíz évi segédi gyakorlat után 1899-ben nyitotta meg cukrászdáját. A gépekkel felszerelt modern műhelyből kikerülő készítmények nagy kelendőségnek örvendenek. Tagja az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak. Neje: Ultsik Anna.

Surányi Simon, sütő m. Templom u. 9. Szül. 1875-ben, felszab. 1890-ben Loson-con. Mint segéd Magyarország, Ausztria és Románia nagy városaiban dolgozott. Az 1911-ben Budapesten alapított műhelyét 1916-ban helyezte át Ujpestre. Üzeme vezetésében felesége, Geiringer Katalin segédkezik. Az Ipt. elülj. tagja és ellenőre. A világháborúban résztvett és egyszer megsebesült.

Surányi Simon

Sümeghy Ferenc

Sümeghy Ferenc, műbútorasztalos m. Ősz u. 75. és 60. (Saját ház.) Tel. 942-47. Szül. 1885-ben Ujpesten. A kereskedelmi érettségi megszerzése után felszab. atyja üzemében 1906-ban. Tizenkét évig dolgozott mint tisztviselő és üzemvezető atyjánál és rokonainál, akik mindannyian tekintélyes régi mesterek és vezetők a szakmában. 1918-ban nyitotta meg önálló telepét. A tömegbútor termelésre rendezkedett be, amihez 10 darab, összesen 70 lóerős motor szolgáltatja a hajtóerőt és 40 szakmunkást foglalkoztat. Kizárólag iparának él és tevékeny harcosa az iparosérdekeknek. Neje: Fieger Gizella.

Sümeghy Testvérek bútorgyára, Ujpest Tavasz u. 88—90—92. sz., saját ipartelep. Tulajdonosok: Sümeghy Károly nős, Sümeghy Gábor nős. A cég megalapítója néhai Sümeghy György. Alapítási év 1882. Az üzem ca 50 munkást foglalkoztat. 30 lóerővel bíró gépüzemmel, készít mű- és lakás bútorokat, valamint speciális amerikai rendszerű iroda berendezéseket, mindkét cikkből készárú raktára van.

Sümeghy József, bútorasztalos m. Rózsa u. 52. (Saját ház.) Tel. A. 944-38. Szül. 1889-ben Ujpesten, felszab. atyja, S. György műhelyében 1907-ben. Műhelyét 1920-ban nyitotta. A tömegtermelésre berendezett 7 darab, összesen 24 lóerős motorral felszerelt üzemben 20 segéd dolgozik. A világháborúban küzdött a szerb, orosz, román és olasz frontokon. Kit.: Nagy ez. v. é., K. cs. k. Neje: Fieger Erzsébet.

Sümeghy József

Schäffer Albert

Schäffer Albert, műbútorasztalos m. Király u. 66. Régi faiparos családból származik. Szül. 1902-ben Kirván, felszab. 1919-ben Ujpesten. 1924-ben lett önálló. Géperőre berendezett üzemében elsőrendű műbútort készít. 40 munkást foglalkoztat. Az Ipt. szakoszt.-nak vál. tagja volt. Számos társad. egyesület életében játszik vezető szerepet. Neje: Sidó Vilma.

Schäffer Ferenc, szobrász és műbútorasztalos. Király u. 66. Szül. 1903-ban Kirván, felszab. 1919-ben Rákospalotán. Segédéveit Ujpesten töltötte. Műhelyét 1923-ban alapította. Gépekkel felszerelt

Schäffer Ferenc

Schäffer József

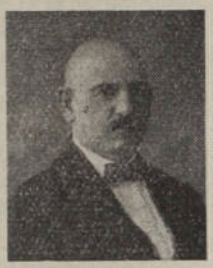
üzemében 40 munkást foglalkoztat. Atyai nagyatyja neves faszobrász volt. Tagja az Ipt.-nek, az Asztalosmesterek Ifj. csoportjának ü. v. elnöke és számos sportegyesületnek vezető tagja.

Schäffer József, faszobrász m. Király u. 66. Szül. 1898-ban Kirván, felszabadult atyja, id. Schäffer József faszob-

rász mesternél. A külföld nagy városaiban három évig folytatta tanulmányait, hosszabb ideig segédeskedett Budapesten. Műhelyét 1922-ben alapította. Gyártmányaiból jelentős mennyiséget exportál Angliába és Törökországba. Jegyzője az Ipt. faszobrász szakcsoportjának, elnöke az Asztalosmesterek Ifj. csoportjának. A világháborúban hosszabb ideig orosz fronton volt. Több sportegyesületnek vezető tagja.

Schaidekker József

Scheide Henrik

Schaidekker József, cipész m. Zichy Mihály u. 6. Szül. 1883-ban Versecen, felszab. 1900-ban Stejerlakon. Budapesten és Ujpesten fejlesztette mint segéd szaktudását és 23 évi gyakorlat után nyitotta meg műhelyét, amelyben 1—2 segédet foglalkoztat. Neje: Károlyi Mária.

Scheili János

Schlenger Jakab

Scheide Henrik, cukorkakészítő és cukrászmester, Illek Vince ucca 12. Született 1875-ben Lipcsében, felszabadult 1893-ban ugyanott, mint cukrász. Hosszabb ideig működött hazánkban különböző cukorkagyárakban mint munkavezető. 1918-ban Nyiregyházán nyitott cukorkagyárat, amelyet 1922-ben Ujpestre helyezett át. Közkedvelt cukorkái elsőrendű anyagból készülnek. Neje: Pöhl Irma.

Scheili János, cukrász m. Árpád út 85. Szül. 1895-ben Leányfalun, felszab. 1914-ben Budapesten. Szabadulása után végigküzdötte a világháborút az I. honv. gy. ezredben mint szakaszvez. Kit.: Vasker., Bronz v. é. és K. cs. k. 1928-ban önállósította magát. Cukrászárui közkedveltségnek örvendenek. Neje: Horváth Mária.

Schlenger Jakab, sütő m. Borz u. 50. Szül. 1857-ben Liptószentmiklóson, szab. 1871-ben ugyanott. Hosszabb időn át működött Budapest nagy sütőüzemeiben, részben mint vezető. 1910-ben önállósította magát. Résztvett a boszniai okkupációban. Neje: Deutsch Eszter.

Schlesinger Zsigmond, úri szabó m. Árpád út 42.

Özv. Schlosser Józsefné, vendéglős. Árpád út 7. Iparát 1893 óta gyakorolja. Üzemében közvetlen termelőktől vásárolt bort mér ki. Az üzem vezetésében István fiával osztja meg a munkát, aki főpénztárosa a „Víg kedély" asztaltársaságnak.

Schmiedt Adolf, mérlegkészítő. Mátyás tér 1. (Saját ház.) Szül. 1882-ben Dunapatajon, felszab. 1899-ben Budapesten. Segédévei alatt szerzett tapasztalatait 1910-ben alapított műhelyében használja fel. Munkájáért áll. ezüstéremmel, aranyéremmel és oklevéllel lett kitüntetve. Az Ipt. vál. tagja és a Mérlegkészítők Orsz. Szöv.-nek jegyzője. A világháborúban végig résztvett. Kit. K. cs. k. Neje: Raurvuc Borbála. Fia a szakmát tanulja.

Schmiedbauer János, cipész m. Erzsébet út 20. Szül. 1889-ben Ujpesten, felszab. 1906-ban Lovasberényben. 14 évet töltött mint segéd Budapest és Ujpest neves mestereinél. 1920-ban Kéthelyen alapított üzletét 1928-ban Ujpestre helyezte. Jelenleg 4—5 segéddel dolgozik. Résztvett a világháborúban. Neje: Vas Mária.

Schneider József

Czikó Lajos,
a Schneider cég beltagja

Schneider József, épület- és műlakatos m. Tél u. 4—6. Tel. 946-17. Szül. 1865-ben, felszab. 1883-ban Budapesten. Az 1895-ben alapított üzeme gépekkel és motorokkal van fölszerelve. Számos nagy építkezés vasszerkezeti munkáját szállította. A háború előtt 100—150 munkást

foglalkoztatott állandóan. A tanoncnevelés terén tanúsított érdemeiért a kereskedelmi és iparkamarától elismerő oklevelet kapott. Az Ipt.-nek 25 éve elülj. tagja, a „Rákóczi Társaskör" díszelnöke, városi képv. test. tag. Neje Knébel Ilona.

Schodits József, faszobrász. Ősz u. 129. Szül. 1903-ban Ujpesten, felszab. 1923-ban Budapesten. Öt éven át dolgozott nagyobb cégeknél mint segéd. 1928-ban önállósította magát. Műhelyében asztalosműhelyek részére készít faszobrász munkákat. Számos szak-, társadalmi- és sportegyesület tevékeny tagja.

Schreiner Antal, sütő m., Árpád út 112. Tel. 943-21. Szül. 1879-ben Pozsonyban, felszab. 1897-ben Budapesten. Mint segéd atyja műhelyében dolgozott hosszabb ideig, majd külföldi tanulmányúton volt. 1927-ben lett önálló. Modern kiflikészítőgéppel felszerelt műhelyében két segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Résztvett a világháborúban. Neje: Schön Aranka.

Schrott és Szilágyi, építési vállalat. Hajnal u. 23. Tel. 943-22. A cégnek Schrott József és Szilágyi Benő a tulajdonosai. Alapítási év 1924. Több emeletes bérházat, villát és családi házat építettek. 60 munkást foglalkoztatnak. A vállalatnak 5 saját háza van.

Schuller István, műbútorasztalos m. Ősz ucca 139.

Schodits József

Schultz Miksa

Schultz Miksa, okl. kőmíves m. Petőfi u. 28. Tel. 943-58, 941-46 és 951-43. Szül. 1879-ben Budapesten, felszab. 1895-ben. Önálló lett 1903-ban, három évre rá megszerezte a kőmívesmesteri oklevelet. Több nagy egyesületet és mintegy 800 családi házat, bérházat és villát épített. Elüljárósági tagja az Ipt.-nek, hosszabb ideig tagja volt a városi képv. test.-nek. A világháborúban 36 hónapig harctéri szolgálatot teljesített. Neje: Polack Vilma.

Schwager János, cipész m. Váci út 8. Szül. 1880-ban Bácsszentiványban, felszab. 1898-ban Apatinban. Eszék, Szeged, Szabadka és Budapest városokban segédeskedett. 1907-ben önállósította magát. Műhelyében segítőtársa János fia. Főként rendelésre dolgozik. Felszabadított eddig 5 tanoncot, akikből jó segédek váltak.

Schwartz Jenő, mészáros és hentes m. Megyeri út 3. Szül. 1895-ben Ujpesten, felszab. 1913-ban ugyanitt. Üzletvezetője volt az Ált. Fogy. Szöv. fiókjának és a Máv. húsüzem fiókjának. 1919-ben önállósította magát. Az Ipt. szakoszt. vál. tagja. A világháborúban résztvett. Neje: Grosz Róza tevékeny részt vesz az üzlet irányításában.

Schwarcz Testvérek, műbútor és famegmunkáló üzem. Knézich Károly u. 2. Tel. 944-57. A cég beltagjai Sch. Miklós és Sch. Lajos. Alapítási év 1922. Készítenek magánosok s viszonteladók részére teljes lakberendezéseket. A 25 lóerős motorral felszerelt műhelyben 6—8 segéd dolgozik.

Schwartz Henrik, sütő m. Árpád út 3.

Schwarcz Mór, szabó m. Tavasz u. 18.

Schwarcz Rezső, cipész m. Árpád út 76. szám.

Ifj. Szabó Gyula, cipész m. Lakás: Attila út 27. Műhely: Nádor u. 27. Szül. 1906-ban Pusztaberken, felszab. 1922-ben Balassagyarmaton. Segédéveit Budapesten és Ujpesten töltötte, ahol elvégezte a szabászati tanfolyamot. 1929-ben lett önálló. Tagja az Ipartestületnek.

Szabó Imre, cipész m. Templom u. 6.

Szabó István

Szabó Kálmán

Szabó István, cipész m. Bocskay u. 37. Szül. 1893-ban Matócson, felszab. 1910-ben Fehérgyarmaton. Szaktudását az ország nagyobb városaiban fejlesztette. Résztvett a világháborúban és leszerelése után, 1918-ban önállósította magát. 1 segéddel dolgozik. Neje: Gacsáj Ilona.

Szabó István, cipész m. Bocskay u. 47. Szül. 1894-ben Remetén, felszab. 1911-ben Ujpesten. Ugyanitt segédeskedett önállósításáig, 1927-ig. Mérték szerinti rendelésre készít minden szakbavágó munkát. A világháborút az összes fron-

tokon végigküzdötte. Megsebesült, majd olasz fogságba került. Kit.: I. és II. o. ez. v. é. és K. cs. k. Neje: Czeiz Anna.

Szabó János, okl. építőmester. Báthory ucca 22. szám.

Szabó Kálmán, cipész m. Lőrincz u. 107. Szül. 1886-ban Vámosmikolán, felszab. 1902-ben. Segédévei alatt a vidék és Budapest műhelyeiben gyarapította szaktudását. Elsajátította a felsőrészkészítést is. 1919-ben alapította műhelyét. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: Br. v. és K. cs. k. Egyszer megsebesült. Neje: Uczai Teréz

Szabó Lajos, cipész m. Aradi u. 9. sz. Szül. 1894-ben Öcsödön, felszab. 1922-ben Ujpesten. Ugyanott töltötte segédéveit. A szabástanfolyamon kiváló munkájáért díszoklevelet nyert. 1927-ben önállósította magát. A világháború alatt orosz fogságba került, ahol hosszú ideig szenvedett. Neje: Sághy Etel.

Szabó László

Szabó László

Szabó László, borbély és fodrász m. Nap u. 15. Szül. Kiskunfélegyházán 1900-ban, felszab. 1917-ben ugyanott. Jó mesterek műhelyeiben gyakorolta iparát mint segéd és 1930-ban nyitotta meg modern, három fülkés üzletét.

Szabó Mihály

Szabó Miklós

Szabó László, szabó m. Erzsébet út 23. Szül. 1909-ben Kistarcsán, felszab. 1925-ben Ujpesten. Elvégezte a szabászati tanfolyamot és jobb mesterek műhelyeiben töltött segédévek után, 1929-ben lett önálló. Rendelésre dolgozik.

Szabó Mihály, fodrász m. Váci út 100. Szül. 1898-ban Budapesten, felszab. 1914-ben Ujpesten. 1921-ben nyitott üzletében a férfi és női fodrászat minden ágával foglalkozik. 1 segéd és két tanuló dolgozik keze alatt. A világháborúban 1916-tól fogva résztvett a szerb és olasz fronton és szolgált a nemzeti hadseregben is. Neje: Tok Szidónia, leánya Hedvig.

Szabó Miklós, cipész m. Kossuth u. 25. Szül. 1878-ban Büdszentmihályon, szab. 1925-ben Ujpesten. Műhelyét, amelyben főként piaci eladásra készít elsőrendű árut, 1927-ben nyitotta. 3 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A világháború alatt 4 évig orosz hadifogságban sínylődött. Neje: Benfi Anna.

Szabó Sándor

Szabó Sándor, műasztalos m. Károlyi u. 23. Szül. 1884-ben Székesfehérváron, felszab. 1902-ben Ujpesten. Székesfehérvár, Kassa, Miskolc és Ujpest műhelyeiben dolgozott mint segéd, később mint vezető. 1909-ben lett önálló. Háló-, ebédlő és úriszoba berendezéseket készít. Szép és jó munkájáért a Kézműipari Tárlaton bronzérmet és díszoklevelet nyert. A háborút az orosz és olasz frontokon küzdötte végig. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k. Neje: Lukács Anna.

Szalkay Jenő, okl. építészmérnök, építőmester, Szt. Gellért u. 12. Tel. Aut. 944-32, 946-59. Szül. Nagykálnán 1890. Oklevelét 1918-ban nyerte és 1921 óta építőmester. A rákospalotai városi polg. isk. tervezetével első díjat nyert. A legkülönbözőbb tervezéseket és építkezéseket végezte, így a szalontai antialkoholista szanatóriumot, a Joó Sándor-féle kelmefestő és vegytisztító gyárat és sok családi lakóházat. Tagja a mérnöki kamarának, mérnöke a nemzeti szöv.-nek, építőmesterek egyl.-nek és a Budapest—Rákospalota—Ujpest ipartestületeknek. Neje: Csekei Katona Mária, okl. tanárnő.

Szamel Mihály, sütő m. Árpád u. 93. sz. Szül. Aranyosmaróton 1885-ben, felszab. 1902-ben ugyanott. Budapesten, Kolozsváron, Nagyváradon és Mármarosszige-

ten gyarapította segédévei alatt szaktudását. 1927-ben önállósította magát, bérlője az Ált. Fogy. Szöv. műhelyének, kinek részére a szövetkezet anyagából készít pékárut. 5 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Péksége 5 lóerős motorral hajtott dagasztógéppel és modern gőzkemencékkel van felszerelve. A világháborúban résztvett. Neje: Opramarci Rozália.

Szangetta Ferenc, műbútorasztalos m. Török Ignác u. 6. (Saját ház.) Szül. Ujpesten 1904-ben. Elvégezte az Áll. Faipari Szakiskolát, majd atyja üzemében segédeskedett. 1927-ben lett önálló. Budapesti kereskedők és magánosok részére készít gondos kivitelű műbútorokat. Az Ipt.-nek és több ifj. alakulatnak tevékeny tagja. Régi iparoscsaládból származik.

Szangetta István, műbútorasztalos m. Török Ignác u. 6. (Saját ház.) Szül. 1878-ban, felszab. 1896-ban Ujpesten. Régi iparoscsaládból származik és gyermekeit is iparra nevelte. Műhelyét 1901-ben nyitotta meg. Ebédlő-, háló- és úriszoba berendezéseket készít minden stílben és kivitelben. Az Ipt. elüljárósági tagja, a szakoszt. alelnöke és számos jótékony és társadalmi egyesület tagja. István fia az üzem vezetésében segédkezik. Neje: Peterle Karolin.

Szász Béla, cipész m. Baross u. 28. sz. Szül. 1888-ban, felszab. 1904-ben Marosvásárhelyen. Kolozsvár, Brassó és Budapesten segédeskedett. Már tanonckorában több kitüntetést kapott, később elismerő oklevelet és ezüstérmet. Ujpesti műhelyét 1920-ban nyitotta meg. 3 segéddel és 2 tanonccal tömegárut készít. Az Ipt.-nek és több dalárdának agilis tagja. A világháborúban résztvett. Neje: Kolozsváry Anna.

Szeberényi József, ülőbútor asztalos m. Nádor u. 1. Szül. 1893-ban Szolnokon, felszab. 1908-ban Szegeden. Régi iparoscsalád sarja. Szeged és Ujpest nagyobb műhelyeiben eltöltött segédévek után 1921-ben Szegeden alapította meg műhelyét, amelyet 1925-ben helyezett át Budapestre. Minden fajta ülő bútort készít. A világháborúban sebesülten orosz fogságba került, ahol 3 évig szenvedett. Neje: Rózsa Veronika.

Székely Vilmos, órás és ékszerész. Kemény Gusztáv u. 2. Szül. 1894-ben Budapesten, felszab. 1911-ben Ujpesten édesatyja, Schlésinger Lipót műhelyében. Balassagyarmaton és Ujpesten segédeskedett. 1919-ben önállósította magát. 1 segéddel dolgozik. Az Ipt. szakoszt.-nak vál. tagja. Végigküzdötte a világháborút. Egyszer megsebesült. Kit.: K. cs. k. Neje: Klein Rózsi.

Szekeres Lajos, kép. kőmíves m. Tisza u. 22. Szül. 1888-ban Ujpesten, felszab. 1907-ben. Kassa és Budapest nagyobb építőmestereinél dolgozott. 1913-ban szerezte meg képesítését. Tervező és építő irodáját pedig 1927-ben alapította. Résztvett a világháborúban és olasz fogságban szenvedett. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Blatuta Teréz.

Szekeres Lajos

Szekeres Dezső

Szekeres Dezső, épület- és bútorasztalos m. Szül. 1895-ben Ujpesten, felszab. 1911-ben ugyanott. A bel- és külföld nagyobb műhelyeiben gazdagította szaktudását. 1915-től az összeomlásig résztvett a világháborúban és kétszer megsebesült. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. 1929-ben önállósította magát. Több családi házat épített. Neje: Kovács Gizella.

Szentgyörgyi András, cipész m. Liszt Ferenc u. 13.

Szentgyörgyi András

Szentiványi János

Szentiványi János, cserép- és palafedő mester, háztető jókarbantartó vállalata, Fóti út 7. Telepe: Váci út 89. Született 1892-ben Budapesten, iskolai tanulmányai elvégzése és a kellő gyakorlási idő elvégzése után 1909-ben néh. atyjánál felszabadult, majd atyja halála után, 1911-ben átvette és azóta folytatja az 1898-ban alapított céget. Mint segéd az „Eternit"-műveknél gyakorolta a palafedést. Az Ipart. tetőfedő szakoszt.-nak

elnöke, tagja a mester- és tanoncvizsg. bizottságnak. Ezideig több tanoncot szabadított, akik szaktudásuk révén részben mint önálló iparosok, részben mint keresett segédek vannak foglalkoztatva. Saját találmányú és a gyakorlatban nagyszerűen bevált cseréphez alkalmazható viharkapcsai általános használatban vannak. Az iparosság egyik vezető tagja. Részt vett a világháborúban, ahonnan sebesülten tért vissza. Ezideig több nagyobb közmunkát végzett s munkája közismert úgy az Államépítészeti Hiv., valamint Igazs.-ügyi miniszt. hatáskörébe tartozó Rpalotai Leánynevelő, Aszódi Fiúnevelő-, a Sékesfőv. Vízművek, több városi középület s a gyárak igazgatóságai előtt. Megbízható munkája közkedvelt.

Szepesy Márton

Szetlák János

Szepesy Márton, műbútorasztalos m. Nyár u. 12. Szül. 1894-ben, felszab. 1911-ben Debrecenben. Elvégezte a budapesti Faipari Szakiskolát, majd Debrecenben, Ujpesten, Aradon, Temesvárott és Budapesten dolgozott nagyobb műhelyekben. 1922-ben alapította 6 drb famegmunkáló géppel fölszerelt műhelyét, ahol szobabútorokat készít és átlag 7—8 segéddel dolgozik. Az Ipt. szakoszt. vál tagja. A világháborúban kétszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. K. cs. k. Neje: Kretschner Júlia.

Szetlák János, műbútorasztalos mester. Lőrincz u. 90. (Saját ház.) Szül. 1892-ben Ujpesten, felszab. atyja műhelyében 1912-ben, majd elvégezte a Faipari Szakiskola rajztanfolyamát is. Külföldön és atyjánál töltötte segédéveit. 1928-ban vette át édesapja műhelyét, amely 1894 óta áll fenn. Háló-, ebédlő- és úriszoba berendezést készít művészi kivitelben. 2—3 segédet foglalkoztat. A világháborúban résztvett. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Kozma Erzsébet.

Székely Sándor, kocsmáros, Illek V. u. 3. Szül. 1888-ban Szentesen. A szakmában 26 éve dolgozik. 1929 óta van iparjoga. Üzemében zamatos paksi borokat és közvetlen a termelőtől vásárolt égetett szeszes italokat mér ki. Nejével, szül. Ficsor Juliannával közösen vezeti az üzletet.

Szidon Sándor, mészáros m. Váci út 33. Szül. 1900-ban Ujpesten, felszab. 1917-ben Budapesten. 1928-ban alapított üzletében mészárosáruk feldolgozásával és forgalombahozásával foglalkozik. Az Ipt. és U. T. E. tagja. A világháborúban résztvett.

Szimacsek János

néhai Szimon László

Szigeti György, szabó m. Nyár u. 37.

Szíjártó Mihály, műbútorasztalos m. Klauzál u. 20.

Szilvássy Gyula, cipész m. Lázár Vilmos ucca 5.

Szimacsek János, bútorasztalos mester. Deák Ferenc u. 80. Szül. 1871-ben felszab. 1889-ben Ujpesten. Régi iparoscsalád sarja. Ujpest és Budapest mestereinél eltöltött segédévek után, 1895-ben nyitotta meg, főkép tömegbútortermelésre berendezett műhelyét. Exportra is dolgozott. Tagja az Ujpesti Bútorszövetkezetnek. Neje: Schultz Paula.

Szimon Kálmán, sütő m. Attila u. 68. Szül. 1894-ben Ujpesten, felszab. 1911-ben ugyanitt. Atyjának, Sz. Lászlónak 1887-ben alapított műhelyét 1927-ben

Szinai Lipót

vette át. A modern gépekkel felszerelt üzemben 2 segéd és 3 tanonc talál munkát. A háborúban 32 hónapot töltött a

harctéren. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k.

Szinai Lipót, úri- és hölgyfodrász m. Váci út 58. Szül. 1892-ben Ujpesten, felszab. 1908-ban ugyanott. Hat éven át mint segéd a főváros és vidék nagyobb üzleteiben dolgozott és elsajátította az úri- és hölgyfodrászat minden ágát. 1914-ben nyitotta meg és rendezte be a mai kor igényeinek megfelelően műhelyét. 3 segédet és 1 tanulót foglalkoztat, akik saját tanítványai. Neje: Schönberg Berta.

Szklenár Rezső, szabó m., Horthy Miklós út 103. Szül. 1895-ben Alsóhámoron, felszab. 1913-ban ugyanott. A nagyobb városokban eltöltött segédévek után, 1929-ben önállósította magát. Elvégezte a szabóipari szaktanfolyamot. A világháború alatt két évig a román, olasz és francia fronton harcolt. Kit.: III. oszt. v. é., K. cs.-k. Neje: Bere Anna.

Szkupény Dezső, kárpitos m. Kemény S. u. 1. Tel. 942-51. Szül. 1885-ben Ujpesten, felszab. 1903-ban Budapesten. Budapest, Berlin, Kopenhága és Hamburg műhelyeiben töltött 13 évet mint segéd. 1920-ban önállósította magát. Műhelyében mindenfajta kárpitosmunkát készít, főként bőrbútorokat. Résztvett a világháborúban. Neje: Melus Anna.

Szombathy Lajos

Sztrakos Károly

Szombathy Lajos, műbútorasztalos m. Szabadkai u. 10. Szül. 1891-ben Komáromban, felszab. 1909-ben ugyanott. Budapesti nagyobb cégeknél töltött 11 évet mint segéd. 1920-ban nyitotta meg műhelyét, melyben 3 segédet és 4 tanoncot foglalkoztat. Tanoncmunkájáért aranyéremmel lett kitüntetve. Elvégezte a Technológia szaktanfolyamait. A világháborúban résztvett. Neje: Csehi Mária.

Néhai Sztoja Pál, asztalos m. Szül. 1867-ben Borossebesen. Atyja szintén asztalosmester volt. 1888-ban történt felszabadulása után ment külfödre és bejárta egész Európát. 1893-ban önállósította magát Ujpesten, megnősült és elvette Horváth József leányát, Etelkát. Hat fia és egy leánya van. A hat fiú mind atyjánál tanult, névszerint: Pál 32 éves, István 29 éves, József 28 éves, László 25 éves, Zoltán 23 éves, Imre 17 éves, kik mindannyian páratlan agilitással dolgoznak iparuk fejlesztése érdekében. Stoja Pál 1927 február 8-án hirtelen meghalt. Az elhunyt ipt. vál. tag volt, az ujpesti Rákóczi társ. vál., az ujpesti kath. legényegyl. alapító, valamint a Kossuth társ. vál. tagja volt. A világháborút ő is végigküzdötte István és Pál fiával együtt és az összes hadikitüntetéseket, úgymint a nagy és kis ez. v. é., K. cs. k.-et megszerezte. Id. Sztoja Pál érdemeihez fűződik még az is, hogy ő volt az, aki a kommün bukása után néhány iparostársával karöltve, tevékeny résztvett Ujpesten a rend mielőbbi helyreállítása érdekében. Az 1924-ben rendezett kiállításon elism. oklevéllel lettek kitüntetve. Elsőrangú butoraival legutóbb az Orsz. Iparegyes. által rendezett Polg. Otthon Berendező Vásáron általános feltűnést keltett. Ma özv. Sztoja Pálné István fia, a többi fiúval egyetemben folytatja az ipart, Özv. Sztoja Pálné és Fiai cég (Ujpest, Hajnal u. 3.) alatt, amely ma már hatalmas üzemmé fejlődött.

Sztrakos Károly, cipész m. Thaly Kálmán u. 42. Szül. 1889-ben, felszab. 1906-ban Ujpesten. Mint segéd több mesternél szerzett tapasztalatokat és 1924-ben nyitotta meg saját házában műhelyét. Tagja az Ipt.-nek. A világháborúban résztvett. Kit.: III. v. é. és K. cs. k. Neje: Csíz Anna.

Strakos Pál, kalapos m. Attila u. 2.

Strelka Albert, cipész m. Váci út 52.

Szűcs István, bádogos m. Anonymus u. 42. Szül. 1890-ben, felszab. 1904-ben Keszthelyen. Tapolcán, Budapesten és Ujpesten töltötte segédéveit. 1916-ban önállósította magát. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A világháborúban résztvett. Neje: Sámuel Regina.

Id. Szücs József, asztalos m., Ujpest, Csillag u. 2.

Szűcs Lajos, hentesáru üzem. István tér 7. (Saját ház.) Szül. 1869-ben Budapesten, felszab. 1888-ban ugyanott. Budapesten, a főváros húsipari üzemében működött hosszabb ideig mint műhelyvezető. 1895-ben önállósította magát. Műhelye egyike Ujpest első modernül berendezett húsipari üzemeinek. Motorikus erőre berendezett műhelyében készült árui elsőrendűek, különösen kiemelendő a prágai módon pácolt sonkája. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak volt elnöke. 25 éve tagja a városi képv. test.-nek. Neje: Hauszmann Teréz. Vilmos fia, aki főiskolai képzettséggel bír, kitanulta a szakmát és az üzemben dolgozik.

Schönwald Mór, vendéglős. István tér 11. szám.

Takács Endréné, szül. Binner Mária. Erkel u. 1. Szül. 1883-ban Ujpesten. Az üzemet 1911-ben férjével közösen alapította. A vendéglőben mintegy 60 személyt tudnak egyszerre vendégül látni. Szakértelemmel kezelt borai, a termelőtől vásárolt égetett szeszes italai, friss söre nagy közönséget vonzanak.

Takács Imre

Takács Imre, úri- és hölgyfodrász m. Horánszky ucca 6. szám. Született 1894-ben Miskolcon, honnan Rákospalotára kerülve 1907-ben felszabadult 1910-ben. Magyarország különböző nagyobb városaiban segédeskedett. A világháborúban harcolt, majd orosz fogságba esett, onnan hazatérve 1921-ben Ujpesten folytatta tevékenységét és 1925-ben önállósította magát és a mai kor igényeinek megfelelően rendezte be üzletét. Neje: Züsz Erzsébet az üzleti tevékenységben részt vesz.

Tantossy János, bútorasztalos. Nap u. 16. szám.

Tantossy József, cipész m., Lőrincz u. 55. szám.

Teobáld János, borbély és fodrász m. Váci út 24. Szül. 1883-ban Pakson, felszab. 1897-ben. Budapesten és Kecskeméten segédeskedett. 1906-ban nyitotta meg műhelyét. Egyike Ujpest legrégibb mestereinek és modernül berendezett 4 fülkés üzletében 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A világháborúban 2 évet a harctéren töltött. Neje: Szikora Mária.

Terék Pál, kőmüvesmester, Ujpest, Rákóczi u. 27.

Teobáld Ferenc

Theobáld Ferenc, vendéglős. Az Ipt. szakoszt. elnöke. Deák Ferenc u. 115. Szül. 1879-ben Pakson. A vendéglősiparral 1898 óta foglalkozik. Mostani üzemét 1902-ben alapította. Feleségével, szül. Vinick Máriával közösen vezetik a jóhírű üzemet. Nyári kerthelyisége az ujpesti iparos- és kereskedővilág kedvelt szórakozóhelye. Szorgalmával több házat szerzett. Az Ipt. előlj. tagja, a Szikvízgyár igazg. tagja. A világháborúban 24 hónapot töltött a fronton. Mint őrmester szerelt le. Kit.: Vasker., ez. kor. érd. ker., K. cs. k. stb.

Thierjung Mihály

Tihanyi Géza

Thierjung Mihály, borbély és fodrász m. Attila u. 47. Szül. 1876-ban Nagyócsán, felszab. 1892-ben ugyanott. 1898 óta áll fenn műhelye. Szorgalmával és szaktudásával jelentős vagyont (3 háza van) és nagy tekintélyt szerzett. Az Ipt. fodrász szakoszt.-nak megalapítója és elnöke. Tagja a városi törvényhatóságnak és számos társadalmi és kulturális egye-

sületnek. A világháborúban mint népfölkelő harctéri szolgálatot teljesített. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Kunszt Róza.

Tiefenbach Pál, épület-, és műlakatos, vízműkészítő. Templom. u. 7. Szül. 1881-ben Ujpesten, felszab. 1899-ben Budapesten. 1907-ben vette át atyjától az 1877-ben alapított műhelyt. Számos nagy szerelési munkát végzett. Különösen megemlítendők az ujpesti városi vízművek. Az ipt. szakoszt.-nak vál. tagja, a tanoncsvizsg. biz. tagja. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje: Miks Jozefin.

Tihanyi Géza, mészáros m. István tér 3. Telefon 950—97. Született 1880-ban Ujpesten. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után 1897-ben szabadult fel atyja által 1876-ban alapított műhelyében. amelyet 1906-ban vett át. Jelenleg 2 segédet foglalkoztat. Élénk társadalmi és kulturális tevékenységet fejt ki. Ujpest várossá alakulása óta tagja a városi képviselőtestületnek. Volt elnöke az Ipt. húsipari szakosztályának. Az iparosérdekeknek és jótékonysági mozgalmaknak lelkes harcosa. A világháborút tiszti rangban a szerb és orosz frontokon végigküzdötte. Kit.: Kor ar. érd. ker. vitézségi szalagra seb. stb. Mint tart. százados rokkantan szerelt le.

Tihanyi Kálmán, vendéglős. Viola u. 18. Szül. 1885-ben Ujpesten. 1928-ban nyitotta meg saját házában vendéglőjét, amely az ujpesti iparos- és kereskedőosztály kedvelt szórakozóhelye. Helyiségeiben gyülésezik a Függ. 48-as Kossuth Párt. A „Viola", „Egyetértés" és a „Keresk. Takarék"' asztaltársasága. Tagja az Ipt. számviszg. bizotts.-nak, a városi törvényhat.-nak, az adófelsz. biz.-nak, elnöke a Függetl. és 48-as Kossuth Pártnak. Résztvett a világháborúban a háború kezdetétől az összeomlásig. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. stb.

Tisch Ferenc, órás és ékszerész. Árpád út 62. Szül. Ujpesten 1906-ban, felszab. 1923-ban. Ujpesten és Budapesten töltötte segédéveit. 1928-ban önállósította magát. Szakképzett órásmester, aki rövid idő alatt jó hírnévre tett szert. Tagja az Ipt.-nek.

Tiszold József, borbély és fodrász m. Baross u. 28. Szül. 1894-ben, felszab. 1909-ben Pécsett. Budapesten, Bécsben és Kecskeméten segédeskedett. 1918-ban önállósította magát Pécsett. Műhelyét 1922-ben Ujpestre helyezte át. Az úri fodrászat minden ágával foglalkozik. A világháborúban végig résztvett, egyszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k. és seb. érem. Neje: Hubert Erzsébet.

Tiszold József

Tolnay Ernő, úri- és hölgyfodrász m. Árpád út 65. Szül. 1905-ben Kispesten, felszab. 1922-ben Budapesten. Hat évi segédeskedés után, 1928-ban Rákospalotán önállósította magát. Műhelyét ott feladta és 1929-ben Hmirek Istvánnal együtt megalapították társasüzletüket, amelyet modern kényelemmel rendeztek be.

Tisch Ferenc

Tolnay Ernő

Tonigold János, cipész m. Attilla u. 47. Szül. 1895-ben Zsámbékon, felszab. 1909-ben Budapesten. Budapest és Bécs műhelyeiben segédeskedett. Műhelyét 1922-ben nyitotta meg. Elvégezte a mintakészítő szaktanfolyamot. Az Ipt. szakoszt. vál. tagja. A világháború alatt 3 évet orosz hadifogságban töltött. Neje: Simon Mária.

Tóth Ferec, Ujpest Ósz u. 49.

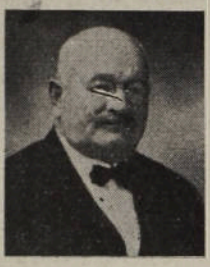
Tóth György, mübútorasztalos mester. Kossuth u. 9.

Tóth Mihály, cipész m. Klauzál u. 5. Szül. 1893-ban Túrkevén, felszab. 1911-ben Szarvason. Műhelyét 1919-ben alapította. Jelenleg 4—5 segéddel készít szakszerűen piaci és raktári árut. Mint tanonc kitüntetésben részesült. Az Ipt.

tagja. A háború alatt a tengerészetnél szolgált. Kit.: K. cs. k. Neje: Gulasa Emilia.

Tóth Mihály

Tóth Gábor

Tóth Gábor, vendéglős. Bocskay u. 28. Szül. 1883-ban Abonyban. Mint pincér a budapesti „London" szállóban és Szolnokon Müller éttermében dolgozott. 1922-ben lett önálló. 2 szobás üzemében kétháromszáz vendéget tud egyszerre ellátni. Nagy kelendőségnek örvendő zamatos móri és alföldi borait, valamint az égetett szeszes italokat közvetlenül a termelőtől szerzi be. Nejével, szül. Nagy Veronkával közösen vezetik az üzemet. 1 segédet foglalkoztat. Az Ipt. szakoszt. ellenőre.

Tóth Nándor, bútorasztalos m. Ősz u. 129. Szül. 1890-ben, felszab. 1907-ben Ujpesten. Ugyanott segédeskedett. 1920-ban önállósította magát. Motorerőre berendezett műhelyében jelenleg 4 segédet és 5 tanoncot foglalkoztat. Bútorkereskedők részére dolgozik. A világháború alatt olasz hadifogságba került. Neje: Hungár Mária.

Tőzsér Imréné, vendéglős. Váci út 26. Szül. 1899-ben Tiszasűn. Önálló lett 1923-ban, amikor megnyitotta közkedvelt üzemét, amelyben 150 személyt tud egyszerre ellátni. Tisztán kezelt alföldi borokat és kisüstön főtt szeszes italokat, valamint a nyári évadban friss hordósört mér ki. Férjével közösen vezetik a vendéglőt. Helyiségeiben tartja összejöveteleit a „Munkásbarát" asztaltársaság.

Treiber József, vendéglős. Váci út 100. Szül. 1878-ban Szombathelyen. 1909-ben vette át üzemét, amelyben jó minőségű, tisztán kezelt örkényi és más alföldi borokat szolgál ki vendégeinek. A világháborúban résztvett. 1916-ban orosz hadifogságba került. 1918-ban szökve jutott haza. Neje: Schönfeld Gizella segítőtársa az üzletben.

Tresz Sándor, vendéglős. Forgács József tér 20. Szül. 1856-ban Kecskeméten. Az ipart önállósítása előtt 1 évig bátyja üzletében gyakorolta. Üzemét 1913-ban alapította. Népszerű kerthelyiségében tekepálya is van. Jó minőségű borai miatt helyisége a munkásosztály kedvenc találkozóhelye. Neje: Bertan Mária segédkezik az üzem vezetésében gyermekeivel együtt. Fia, Lajos a „Balkéz" asztaltársaság pénztárosa.

Trencsén Sándorné, hölgyfodrász. Árpád út 35.

Troyer Károly, asztalos m. Thaly Kálmán ucca 13.

Trupp Károly, cipész m. Király u. 25.

Tury József, cipőfelsőrész készítő m. Erkel u. 15.

Tóth Nándor

Thury József

Thury József, cipész m. Erzsébet u. 30. Szül. 1904-ben Ujpesten, felszab. 1926-ban edesanyja, özv. Th. Ferencné műhelyében. 1928-ban saját erejéből önállósította magát. Közkedvelt áruit a piacon hozza forgalomba. 1 segédet foglalkoztat. Tagja az Ipt.-nek.

Uhl Alajos, borbély és fodrász m. Erzsébet út 57. Szül. Ujpesten 1892-ben, felszab. 1909-ben. Négy évig segédeskedett szülővárosában. Műhelyét 1927-ben saját erejéből alapította. Az úri fodrászat minden ágát műveli. A világháborúban résztvett. Neje: Julcsik Olga.

Ujfalussy Margit

Ujhelyi Ferenc

Ujfalussy Margit, férjezett Gubi Sándorné, női kalap készítő. Mátyás tér, Városi ház. Felszab. 1923-ban. Neves cégeknél szerzett gyakorlat után, 1927-ben

nyitotta meg műhelyét. Vevői és megrendelői a jobb polgári körből valók. Tagja az Ipt.-nek. Eddig 1 tanulót szabadított.

Ujhelyi Ferenc, az „Ujhelyi és Kránitz" cég beltagja. Tél u. 72. Született 1892-ben Budapesten, felszabadult 1908-ban Ujpesten. Ugyanott dolgozott mint segéd 1923-ban önállósította magát. A motorikus erőre berendezett műhelyben jobb készítményű ebédlő, háló- és úri szobák készülnek. Elvégezte az összes szaktanfolyamokat. Az Ipt. szakoszt. vál. tagja. A világháborúban 3 évig vett részt. Kit.: K. cs.-k. Neje: Kövi Teréz.

Unger Sándor, bútorgyáros. Tél ucca 136—138. Tel: 952-21. Szül. 1890-ben Békésgyulán, felszab. 1908-ban Budapesten. 40 lóerős, modern gépekkel felszerelt műhelyében tömegbútort termel. Jelenleg 30—40 szakmunkást foglalkoztat. Neje: Weisz Aranka.

Urbancsek Gyula, fabetű készítő. Király u. 23.

Urbancsek Gyula

Veres László

Utschig Ferenc, hentes m. Vasváry Pál u. 12. (Saját ház.) Szül. 1875-ben Ujpesten, felszab. 1893-ban. Szülővárosában és Budapesten működött mint segéd 1897-ig. Ekkor alapította azóta fennálló üzemét. Jelenleg 1 segédet foglalkoztat. Tagja volt a városi törvényhatósági bizottságnak. A világháborúban résztvett.

Vajda Istvánné

Vajda István, vendéglős. Mária u. 45. Szül. 1899-ben Esztergomban, felszab. Párkánynánán. Mint éttermi segéd több előkelő üzletben dolgozott. 1918 óta önálló. A kétszobás üzem, amely nyári helyiséggel kapcsolatos, jó csengődi és vadkerti borai miatt nagyon népszerű, főként az iparos és kereskedelmi osztály tagjai látogatják. Neje, szül. Koblenz Márta egy segéderővel vezeti a konyhát. Az Ipt. szakoszt. vál. tagja. A világháborúban másfél évet a fronton töltött. Kit.: K. cs. k. Édesanyja, Vajda Józsefné, régi tekintélyes vendéglős jelenleg támogatja fiát a vendéglő vezetésében.

Varjú Béla, műhangszer készítő. István út 11. Szül. 1856-ban Egerben, felszab. 1872-ben mint asztalos, 1874-ben pedig mint hangszerkészítő ugyanott. A külföld nevesebb műhelyeiben elsajátította a különféle hangszerek készítésének titkát. Hazajövé, 1880-ban alapította meg Budapesten műhelyét, amelyet 1905-ben áthelyezett Ujpestre. Különböző bevált szabadalmai vannak. Számos kitüntetést és elismerést kapott mesteri munkáiért.

Veres László, cipész m. Árpád út 96. Szül. 1878-ban Pánd községben, felszab. 1894-ben Albertirsán. Bécs, Budapest és Debrecen nagyobb műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1905-ben saját erejéből önállósította magát és 5—6 segédet és 1—2 tanoncot foglalkoztat. 1901-ben a szakmintavágásért elismerő oklevelet nyert. A világháborúban résztvett. Neje: Gerényi Ilona képesített cipőfelsőrész készítő, tevékeny résztvesz a műhely munkájában.

Veszelovszky József

Vranák József

Veszelovszky József, mintaasztalos m. Rákóczi út 26. Szül. 1891-ben, felszab. 1910-ben Ujpesten. Ugyanitt működött, mint segéd. 1919-ben önállósította magát. Öntési mintákat és motorcsónakokat készít villanyerőre berendezett műhelyében. Neje: Rábel Karola.

Vigh János, műbútorasztalos m. Tavasz u. 40. Szül. 1896-ban Ujpesten, felszab. 1914-ben. Egy évvel szabadulása után bevonult a katonasághoz és végig-

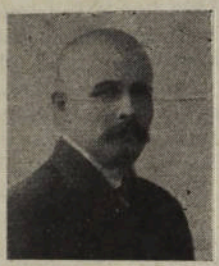
küzdötte a világháborút. Többször megsebesült és mint 75%-os rokkant szerelt le. Kit.: II. o. ez. v. é., kétszer br. v. é., K. cs. k. stb. Műhelyét 1929-ben nyitotta meg és elsőrendű kivitelű műbútort állít elő. Neje: Szűcs Hermina.

Vince Péter, bútorasztalos m. Wesselényi u. 3. (Saját ház.) Szül. 1883-ban Terecskén, felszab. 1900-ban Ujpesten. Bécsben, Nagybányán, Szatmáron és Budapesten töltötte segédéveit. 1929-ben alapította meg műhelyét. Budapest és vidéki bútorkereskedők részére szállít szobaberendezéseket. 1—2 segéddel dolgozik. A világháborúban sebesülten orosz fogságba került. Neje: Székely Júlia.

Visontai József, cipész m. Kassai u. 28. Szül. 1904-ben Egyházasradócon, felszab. 1923-ban Körmenden. Ujpest nagyobb üzemeiben segédeskedett és 1929-ben önállósította magát. Jelenleg 2 segéddel dolgozik. Tagja az Ipt.-nek és számos társadalmi egyesületnek. Neje: Kovács Erzsébet.

Visontai József

Vörös Lajos

Vörös Dezső, cipész m. Tél u. 144. sz. Szül. 1889-ben, felszab. 1906-ban Dunaszerdahelyen. Műhelyét 1913-ban nyitotta meg, amelyben kizáróan elsőrendű árut készít. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban résztvett. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Patócs Ilona.

Vörös Kristóf, cipész m. Tél u. 19. Szül. 1892-ben Ipolyszalkán, felszab. 1908-ban Esztergomban. Műhelyének 1921-ben történt megnyitása előtt az ország nagyobb városaiban gyarapította szaktudását. 1 segédjével minden szakmába vágó munkát készít. A világháborúban az orosz fronton küzdött, majd fogságba került. Kit.: Kis ez. v. é. Neje: Bajúsz Rozália.

Vörös Lajos, sütő m. Erzsébet u. 65. Szül. 1876-ban Hmvhelyen, felszab. 1891-ben Orosházán. Budapesten és Kolozsvárott segédeskedett. 1903-ban önálló műhelyt nyitott Vörös és Kovács cég alatt. Üzeméből elsőrendű fehér és finomsütemények kerülnek ki. Az Ipt. tagja. 1903-ban feleségül vette Braun Idát.

Özv. Vink Gyuláné, vendéglős. Mezeri u. 17. (Saját ház.) Férje halála óta egyedül vezeti az 1919-ben alapított üzemet. Elismerten jó minőségű alföldi borokat mér ki. 1 segédet tart. Néhai férje résztvett a világháborúban és mint rokkant szerelt le. Két gyermeke van.

Vranák József, vendéglős. Gr. Károlyi u. 40. (Saját ház.) Szül. 1892-ben Ujpesten, felszab. 1921-ben ugyanott. 1928-ban átvette a már 60 év előtt alapított jóhírű vendéglőt, amelyet kitünő kiskőrösi és csengődi boraival azóta még népszerűbbé tett. Az üzem nyári kerthelyiséggel kapcsolatos és székhelye a „Verebek'" asztaltársaságnak. Vál. tagja az Ipt. szakoszt.-nak. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é. K. cs. k. stb. Neje: Horváth Margit.

Waldeck Ferenc

Wachs József

Wachs József, cukrász m. Templom u. 9. Szül. 1892-ben Tápiógyörgyén, felsz. 1911-ben Budapesten. Segédéveit Lukácsnál és édesatyja műhelyében töltötte. 1918-ban saját erejéből önálló üzemet nyitott, ahol príma minőségű anyagból állítja elő kiváló áruit az 1 lóerős motorral felszerelt műhelyében, amelyben 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A világháborút végigküzdötte. Neje: Surányi Erzsébet.

Waldeck Ferenc, műbútorasztalos m. Corvin u. 4. Szül. 1883-ban a somogymegyei Öreglak községben, szab. 1899-ben Ujpesten. 13 évi segédeskedés után bő szaktudással felruházva, 1912-ben önálló üzemet nyitott. Főleg viszonteladásra készít príma és szépkivitelű ebédlőbútorokat. 1 segéddel és 2 tanonccal dolgozik. A világháborúban végig résztvett. Neje: Friedrich Franciska.

Walkovics József, férfi szabó m. Árpád út 94. sz.

Özv. Wallner Gyuláné, sütő m. Árpád út 148. Szül. 1882-ben Csák községben.

Néhai férje 1880-ban alapította üzemét, amelyet 1926 óta önállóan vezet. Elsőrendű házi- és rozskenyereket állít elő.

Weber Henrik, szabó m. Árpád út 44.

Weiland Béla

Weiland Béla, fodrász m. Nyár u. 19. Szül. 1903-ban Érsekujváron, felszab. 1922-ben Simontornyán. Ujpesten segédeskedett és 1925-ben önállósította magát. Elvégezte a hölgyfodrász tanfolyamot, ahol díszoklevelet nyert és dícséretel letette a mestervizsgát. 1928-ban feleségül vette Madár Erzsébetet. Fia: Tibor.

Weil Róbert. okl. kőmíves m. Ősz u. 7.

Weisz Dezső, szabász m. Árpád út 12. Szül. 1882-ben Budapesten, a technológiát 1899-ben végezte. Munkaruha készítő üzemét 1907-ben alapította. Az 1911. évi londoni gazdasági kiállításon aranyéremmel (Grand prix) lett kitüntetve. Jelenleg csak 2—3 segéddel dolgozik. A gazdasági viszonyok leromlása előtt 30—40 munkása volt. A háborúban résztvett. Kit.: K. cs. k. Neje: Adler Mária.

özv. Wallner Gyuláné

Weisz Géza

Weisz Géza, vendéglős, Aradi u. 8. sz. Szül. 1885-ben Veresegyházán, ahol önállósításáig atyja vendéglőjében dolgozott. 1910-ben alapította saját házában kétszobás, kerthelyiséggel kapcsolatos üzemét, amely 60—100 vendég befogadására alkalmas. Szakértelemmel kezelt alföldi és pestkörnyéki borai, valamint kifogástalan ételei vonzzák vendéglőjébe a közönséget. Üzemében van a „Dollár" asztaltársaság találkozóhelye. Vál. tagja az Ipt. szakoszt.-nak, tagja a városi képviselő testületnek. A világháborúban frontszolgálatot teljesített. Kit.: K. cs. k. és Szolg. ker. Neje: Griebler Janetta.

Weisz Zoltán, vendéglős. Aradi ucca 39. szám.

Weisz P. Lipót

Wenger Ferenc

Weisz P. Lipót, kesztyű készítő m. Árpád út 65. Szül. 1874-ben Pápán, felszab. 1891-ben Ujpesten. Budapest első műhelyeiben segédeskedett és 1912-ben önállósította magát. Mint inas ezüstéremmel jutalmazták sikerült munkáját. Két segédet foglalkoztat. A világháborúban résztvett. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Preunger Margit.

Weisz Vilmos, sütő m. Árpád út 101.

Weisz Vilmos, úri és női cipész m. Lőrincz u. 65. Szül. 1877-ben Szentendrén, felszab. 1895-ben Esztergomban. Szabadulási helyén és Budapesten segédeskedett 1906-ig, amikor is önállósította magát. Műhelyét 1918-ban tette át Ujpestre és itt 2 segédet foglalkoztat. A világháborúban az orosz fronton megsebesült és mint 100%-os rokkant szerelt le. Neje: Klein Amália.

Weisz Vilmos, szobafestő m. Váci út 13. Szül. 1894-ben Budapesten, felszab. 1926-ban. Két évi segédeskedés után, 1928-ban lett önálló. A világháborúban három évig vett részt az olasz fronton. Neje: Löwy Jenny.

Wenger Árpád, a Wenger Ferenc és Fia órás és ékszerész cég beltagja. István út 10. Szül. 1886-ban, felszab. 1902-ben atyja műhelyében. Szaktudását Amerikában a Standard óragyárban fejlesztette. Ugyanekkor belépett cégtársul. Az ipt. szakosztályának vál. tagja, volt alelnöke, jelenleg pénztárnoka. A világháborúban a kor. ez. érdemkereszttel, vaskereszttel és a kor. vaskereszttel tüntették ki. Neje: Schneider Mária.

Wenger Ferenc, a Wenger Ferenc és Fia órás és ékszerész cég beltagja. Ist-

ván út 10. Szül. 1862-ben Budapesten, felszab. 1875-ben. Műhelyét 1883-ban alapította. Árpád fiát 1902-ben vette társul. ifj. Ferenc fia, aki szintén cégtárs volt, a háborúban eltünt. Neje: Herczog Mária.

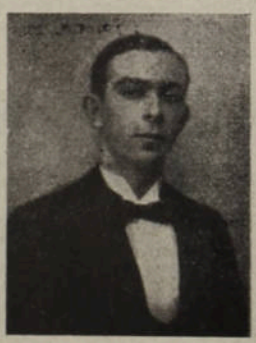

Wigner Károly Wolford Szilveszter

Wigner Károly, ker. kéményseprő m. Lőrincz u. 144. Szül. 1873-ban Ujpesten, felszab. atyjánál, néhai W. Józsefnél 1888-ban. Ugyanott dolgozott 22 éven át. 1910-ben lett önálló mint a pomázi járás kéményseprő mestere. 1928-ban kapta meg Ujpest 4. kerületét. 2 segédet foglalkoztat. Számos társadalmi egyesület tagja. A világháborúban 2 évet a fronton töltött, 2 évet orosz fogságban. Kit.: Vörös ker. é. és díszokl. Neje: Kégl Paula.

Wieland Béla, fodrász, Ujpest, Nyár ucca 19.

Özv. Wittner Antalné, hentes m. Viola u. 21. Férje, néhai W. A. által 1882-ben alapított üzemét 1902 óta vezeti fia, István segítségével és sikerült az üzlet régi jó hírnevét megőrizni. Jelenleg 3 segédet foglalkoztat.

Zuckermann Pál

Wolford Szilveszter cipész m. József u. 102. Szül. 1901-ben Szegeden, felszab. 1918-ban ugyanott. Budapesten és az ország nagyobb városaiban, valamint külföldön fejlesztette mint segéd szaktudását, amig 1926-ban megalapította műhelyét. Tagja az Ipt.-nek.

Wudi Ernő, esztergályos m. Mária u. 20. Szül. 1897-ben Rákospalotán, szab. 1919-ben atyja, W. Antal műhelyében. Ujpesten és Budapesten működött mint segéd és 1925-ben önállósította magát. Műhelyében 1 drb három és fél lóerős motor szolgáltatja a hajtóerőt. A világháborút végigküzdötte. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Horváth Zsuzsanna.

Zettwitz János, faszobrász. Ősz u. 129. Szül. 1895-ben Ujpesten, felszab. 1910-ban ugyanott. 19 éven át volt segéd és üzemvezető. Műhelyét 1929-ben nyitotta meg. Főként ebédlők fafaragásait készíti. A világháborúban 21 hónapig volt a harctéren. Tagja az Ipt.-nek.

Zigó Mátyás, kalapos m. Árpád út 82.

Zimmermann István, hentes és mészáros m. Erkel u. 29.

Zuckermann Pál, fodrász m. István tér 11. Szül. Budapesten 1903-ban, szab. 1918-ban. Budapesten és Ujpesten töltötte segédéveit. 1927-ben alapította meg modern berendezésű műhelyét. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. fodrász szakoszt. vál. tagja, az U. S. K. vál. tagja. Résztvett a fodrász szaktanfolyam vezetésében.

Züsz Gyula, asztalos m. Liszt Ferenc u. 3. Szül. 1871-ben Szarvason, felszab. 1887-ben ugyanott. 32 éven át dolgozott a Ganz-Danubius rt-nál, 16 évig mint művezető. Műhelyét 1925-ben nyitotta meg. Vegyes asztalos munkát végez, kizáróan rendelésre. 1 segédet foglalkoztat. Neje: Spitzer Júlia.

Zsatkó József

Zillinger Gyula, cipész m. Tél u. 44. Szül. 1875-ben Budapesten, felszab. 1893-ban Ujpesten. Budapest és Ujpest műhelyeiben szerzett tapasztalatok után 1908-ban nyitotta meg saját erejéből műhelyét. Jelenleg 3 segéddel dolgozik. Az Ipt. v. elülj. tagja. A világháborúban résztvett és mint 100%-os rokkant szerelt le. Neje: Stangel Sarolta.

Zwinger György, borbély m. Virág u. 47. Szül. 1874-ben, felszab. 1890-ben Győrött. Budapest és Győr műhelyeiben segédeskedett 1900-ig, ekkor nyitotta meg szép és kényelemmel berendezett műhelyét. Minden energiáját iparának szenteli. 1900-ban megnősült. Neje: Skrahál Jozefin.

Zsatkó József, cipész m. Andrássy út 10. Szül. 1889-ben Nagysándoriban, felszab. 1905-ben ugyanott. Segédévei alatt bejárta a külföld nagy városait. Műhelyét 1913-ban nyitotta meg. A lábbeli készítés minden ágát, beleértve a felsőrészkészítést is, folytatja. 1 segédet és két tanoncot foglalkoztat. A világháború alatt 40 hónapot töltött a fronton. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. vaskor. stb. Neje: Erfurt Jozefin segédkezik üzemében.

Zsedöl Andrásné, szül. Vogel Terézia, hölgyfodrász m. Árpád út 49.

Zsigmond Ferenc, borbély és fodrász m. Lőrincz u. 33.

A RÁKOSPALOTAI IPARTESTÜLET.

Írta: **Joanovits Miklós**, ipartestületi jegyző.

A Rákospalotai Ipartestület 1893-ban alakult, 72 taggal. Az alakuló kögyűlés Komáromi László aranyozó mestert választotta meg elnökül. Az ipartestület első jegyzője Paulovits Ágost volt, akit 1896-ban választottak meg. Komáromi László 12 éven át, 1906-ig volt az ipt. elnöke, az ő nevéhez fűződik az ipt. megalakulásán kivül az 1903. évi nagy zászlószentelési ünnepély. A testület második jegyzője 1902—1920-ig Strauch Árpád igazgató-tanító volt. Spreiczer József jelenlegi elnök előbb 1903 óta mint választmányi tag működött, majd 1906-ban lett elnökké megválasztva s azóta a mai napig is elnöke az Ipt.-nek. Az ő ideje alatt nagy harcok és küzdelmek árán épült fel 1912-ben a mai székház, majd ugyancsak az ő buzgalmából történt a jövendő „Kulturház" céljára a szomszédos nagy ingatlan megszerzése. Harmadik jegyzője a testületnek Koós János városi tisztviselő volt. A háborús évek lezajlása és a forradalom után lassanként új élet kezdődött az ipt.-ben, úgyhogy 1926-ban megalakult a rákospalotai Iptest. Énekkar, mely kultúrintézményt az Ipt. teljesen egyedül tart fenn. 1928-ban létesült az Iparosok Önsegélyző Köre, mely szintén szép eredménnyel működik. Szükséges volt a nagy létszámemelkedés miatt a szakosztályok megszervezése és szükségképen felvetődött azon kérdés is, hogy a megvásárolt telken „Kulturház" is építendő, mely eszme az 1929. évben majdnem meg is valósult, azonban minden segítség nélkül a nehéz pénzügyi helyzet következtében ez is szebb időre maradt vissza. 1928 óta mint helyettes, 1929 óta pedig mint jegyző Joanovits Miklós működik.

RÁKOSPALOTA.

Almási Mihály, úri szabó m. Bocskai ucca 88a.

Anda József, okl. építő m. Károly u. 55. szám.

Andrássy János, kőmíves m. Szász Károly u. 17.

Antal János, épületasztalos m. Dembinszky u. 25. Szül. 1880-ban Szolnokon, felszab. 1896-ban Törökszentmiklóson. Budapesten, Szegeden és Románia nagyobb városaiban gyakorolta szaktudását. 1925-ben nyitotta meg műhelyét, amelyben két segéd és tanonc talál munkát. Tagja több szakegyletnek és társad. egyesületnek. A világháborúban 1915—18-ig vett részt. 1909 óta nős, felesége Szalontay Lujza.

Appel Illés, szabó m. és divatárukereskedő, Kassai u. 98. Tel. Aut.: 953-01. Szül. 1898-ban, szab. 1915-ben Bpesten, u. o. töltötte segédéveit. Műhelyét és üzletét 1923-ban alapította. A Magyar Hét kirakatversenyén bronzérmet és elismerő oklevelet nyert. Számos társadalmi és kulturális egyesület tagja. A világháborúban a román és olasz fronton harcolt. Kit.: II. o. ez. v. é., K. cs. k. stb. Neje: Mandel Antónia.

Appel Illés

Bagi István

Bagi István, borbély és fodrász m. Horthy Miklós út 79. Szül. 1906-ban Budapesten, felszab. 1923-ban Rákospalotán. Budapest, Esztergom és Túrkeve

műhelyeiben töltötte segédéveit. 1928 óta önálló. A fiatal mesterek gárdájának tevékeny és törekvő tagja, aki minden idejét műhelye felvirágoztatására fordítja. Neje: Wagner Terézia.

Bagyánszky Gábor, ács m. Dessewffy u. 115. sz.

Balogh József, úri és női cipész m. Bercsényi u. 112. (Saját ház.) Szül. 1881-ben Csákváron, felszab. 1897-ben ugyanott. Budapesti neves mesterek mellett tökéletesítette szakismereteit és sajátította el az orthopäd cipészetet. 1920-ban alapított műhelyében készült tökéletes munkájáért számos kitüntetést kapott. A budapesti Technológián az orthopäd cipészet szakelőadója volt, mostanában mint a Technológia kiküldöttje vidéken oktat. Fiai is a keze alatt sajátították el a szakmát. Neje: Verle Borbála.

Balogh Pál, kovács és lóvasaló mester, Horthy M. út 27.

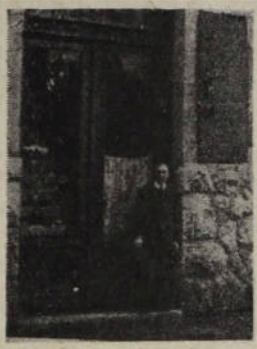
Baumgartner Károly

Baumgartner Károly, okl. kőműves m. Köztemető út 23. Szül. 1885-ben Budapesten, ugyanott szab. 1903-ban. 1911 óta önálló. Jelenleg 4 segédet és 3 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. tagja. A világháborúban 46 hónapig a harctéren teljesített szolgálatot és egyszer megsebesült. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. 1907-ben nőül vette Rábel Margitot.

Bartulov János, borbély m., Rákos út 8. Szül. 1881-ben Óbesenyén (Torontál m.), ugyanitt szab. 1898-ban. Budapesten és Rákospalotán gyakorolta szakmáját mint segéd. Műhelyét 1908-ban alapította saját erejéből. A világháborúban Przemyslnél orosz fogságba esett, ahol 3 évig szenvedett. Neje: Lehner Erzsébet, Ferenc fia a szakmát tanulja.

Bory Ferenc, kép. kőműves m., Földváry u. 60.

Bayer János, borbély és fodrász m., Deák F. u. 2. Szül. 1880-ban és szab. 1898-ban Gomboson. Budapest, San-Remo, Zürich, Páris, München és Fiume műhelyeiben tökéletesítette magát iparában. Mostani üzletét 1911-ben vette át és a modern higienia követelményeinek

Bayer János

megfelelően rendezte be. 1 segédet foglalkoztat. Tagja az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak és az O. K. I. Sz.-nak. A világháborúban részt vett. Neje: Schäffer Margit.

Bálint Sándor, műbútor-asztalos m., Damjanich u. 37. (Saját ház). Szül. 1886-ban Rábadoroszlón, szab. 1906-ban Ujpesten. Szentgotthárd, Ujpest és R.-palota műhelyeiben töltötte segédéveit. 1913-ban önállósította magát. Műhelyében 4 tanulót és 1 segédet foglalkoztat. A világháborút az olasz és orosz harctéren küzdötte végig, egyszer megsebesült. Neje: Radorics Anna.

Bálint Sándor

Bárány Mihály

Bárány Mihály, úri- és hölgyfodrász, Bocskai u. 141. Szül. Orsován 1895-ben, szab. Rákospalotán 1912-ben. Mint segéd Budapest és Bécs előkelő üzleteiben 16 évet töltött és fejlesztette szaktudását. 1928-ban nyitotta meg modern kényelemmel felszerelt üzletét. Mestervizsgáját kitünő eredménnyel tette le Budapesten. 2 segédet és 3 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. szakoszt. ügyv. elnöke, tagja a tanoncvizsg. biz.-nak, vál. tagja a Budapest környéki fodrászmesterek szöv.-nek. A világháborúban 24 hónapig frontszol-

gálatot teljesített és megsebesült. Kit.: I. és II. o. ez. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Spitzkopf Gizella.

Bárány Mihály fodrászterme

Báthory István, szijgyártó m., Arany János u. 91. Szül. 1887-ben Mezőberényben, szab. 1907-ben R.-palotán. Segédi gyakorlatát Budapesten szerezte meg és 1929-ben önállósította magát. Értékes szabadalma egy kiszakíthatlan talpas nyakszijkarika. A világháborúban 3 évet orosz hadifogságban töltött. Neje: Szipári Józsa, értékes segítőtársa a munkában.

Báthory István

Bednay József, borbély és fodrász, Szentmihályi u. 12. Szül. 1899-ben Kiszomborban, szab. 1917-ben Esztergomban. Segéd idejét Budapest, Ujpest és Rákospalota jobb műhelyeiben töltötte. 1920-ban nyitotta meg üzletét, amelyben 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. tagja. 1927-ben nőül vette Csincsa Júliát.

Bencsik István, cipész m., Pázmány u. 8. Szül. 1878-ban, szab. 1904-ben Székesfehérváron. 17 éven át Budapest első műhelyeiben fejlesztette szaktudását, majd 1921-ben megalapította önálló műhelyét. Jóhírű készítményeiért vidéki vevők is felkeresik. Az Ipt. elöljárósági tagja és részt vesz számos társad. és jótékony egy. életében. A világháborúban 2 évet a harctéren töltött. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és szolg. kereszt. Neje: Varga Ágnes.

Bencsik István

Bencze Nándor, borbély és fodrász m., Dugonics u. 47. Szül. Budapesten 1904-ben, szab. Rákospalotán 1921-ben, ugyanitt segédeskedett 1923-ig, amikor műhelyét megnyitotta. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat, eddig 2 tanoncot szabadított. 1926-ban nőül vette Márkus Júliát.

Becskeházy Lajos, kovács és lóvasaló m., Rákos u. 185. Szül. Csenyéte községben 1894-ben, szab. Pestujhelyen 1911-ben bátyja műhelyében. Segédéveit Miskolc, Győr, Pozsony és Budapest műhelyeiben töltötte. 1924-ben nyitotta meg műhelyét, amelyben 1 segédet alkalmaz. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak tagja. A világháború alatt a haditengerészetnél szolgált. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Szapócsy Mária.

Bencze Nándor

Berinkei János

Berinkei János, úri- és női cipész m., Attila u. 2. Szül. 1875-ben, szab. Vácon 1891-ben. Jelenlegi műhelyét 1900-ban alapította. Jóhírű munkájáért a társadalom minden osztálya felkeresi. A világ-

háborúban részt vett. 1899-ben feleségül vette Ölvedy Teréziát.

Bernhardt Lajos, bútorgyár, Kinizsi u. 136.

Bertrán István, kárpitos m., Dugonics u. 13. Szül. 1904-ben Ujpesten, szab. 1923-ban Budapesten, ugyanitt gyakorolta mint segéd iparát, 1926-ban ön-

Bertrán István

Braunstein Ármin

állósította magát. Szép és jó munkájáért a rákospalotai kiállításon elismerő oklevelet nyert. Neje: Ertl Erzsébet.

Békássy István, úri- és női cipész m., Dugonics u. 47. Szül. 1894-ben Kisbéren, szab. ugyanitt 1911-ben. Önálló műhelyét 1920-ban nyitotta, 3—4 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A rákospalotai kiállításon elismerő oklevelet nyert. A világháborúban résztvett és 16 hónapot töltött a harctéren. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Cseterics Irma.

Binder Rezsőné szül. Kalmár Erzsébet női szabó m., Bocskai u. 11. (Saját ház). Szül. Sopronban 1907-ben, szab. Pozsonyban. Iparát ugyanitt és Budapesten gyakorolta. Elsajátította az angol és francia szabóságot. Az 1910-ben alapított műhelyében 3 segédet és 8—10 tanulólányt foglalkoztat. 1927-ben munkájáért ezüstéremmel, a Magyar Hét kirakatversenyén ezüst plakettel lett kitüntetve. Az Ipt. szakcsoportjának elnöknője, az ip. tanonciskolában a szakrajz előadója stb. Férjhez ment 1908-ban.

Bocsek Dezső, borbély m., Madách tér 4. Szül. Budapesten 1904-ben, szab. R.-palotán 1926-ban. Mint segéd Budapest nagyobb műhelyeiben dolgozott és kitanulta az úri fodrászat minden ágát. 1929-ben önállósította magát. Műhelyében 1 tanulót foglalkoztat.

Bognár Margit, női szabó m., Eötvös u. 47. Szül. Budapesten, szab. ugyanitt 1921-ben. A főváros műhelyeiben gyarapította tudását 1925-ig, amikor önállósította magát. Műhelyében 2 tanulót foglalkoztat. 1920-ban ment férjhez Szedlacsek Józsefhez.

Boszák József, cipőfelsőrészkészítő m. Bácska u. 12. Szül. 1890-ben Szügy községben, szab. Ujpesten 1907-ben. 21 éven át budapesti és ujpesti cégeknél segédeskedett. 1928-ban önállósította magát. Műhelyében 2 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat és főként rákospalotai mesterek részére készít felsőrészeket. A világháború alatt 36 hónapig frontszolgálatot teljesített. Kit.: br. v. é., K. cs.-k., vasker. és szolg. ker. Neje: Bora Piroska.

Böcskey Kálmán, úri szabó m., Szentmihály u. 122. Szül. Budapesten 1899-ben, szab. Veszprémben 1914-ben. Segédeskedését megszakította a világháború, amelyben 16 hónapot töltött az orosz és olasz frontokon és K. cs.-k.-el lett kitüntetve. 1921-ben önállósította magát. Műhelyében 1 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Neje: Paquor Paula.

Buday Béla, úri szabó m., Bocskai u. 71. Szül. Rákospalotán 1874-ben, szab. ugyanitt 1891-ben. Segédéveit szülővá-

Modern arcápolás. **RIA** Kozmetikai intézet.

Rákospalota, Eötvös-utca 6. szám.

(Városház közelében)

Legujabb modern speciális villanygépekkel felszerelve. Hajszálakat, szemölcsöket, anyajegyeket, végleg eltávolit. Zsiros mitesszeres pattanásos száraz szeplős arcokat kezel. Alkalmi kiszépités (Bál, színház, esküvő stb.) arcráncok kisimitása.

Olcsó árak. *Szépitőszerek.* *Ingyen tanácsadás.*

sában és Ujpesten töltötte. Műhelyét 1898-ban alapította saját házában, 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztatva. Munkájáért az 1927-iki kiállításon arany érmet kapott. 1920 óta az Ipt. alelnöke, megyebizottsági és városi törvényhatósági biz. tag stb. A világháborúban részt vett. 1898-ban nőül vette Fojt Ágnest.

Ifj. Buday Béla, mechanikus m., Bocskai u. 71. Szül. Rákospalotán 1902-ben, szab. ugyanitt 1918-ban. Elvégezte a szaktanfolyamokat és a MÁV műhelyeiben szerezte meg a szükséges gyakorlatot. Az 1925-ben alapított műhelyében motor és kerékpár javítással és az összes előforduló mechanikai munkákkal foglalkozik. Régi iparoscsalád gyermeke, atyja B. Béla az Ipt. alelnöke.

Braun Ármin, sütő m., Kossuth u. 2. Szül. 1879-ben Jákóhalma községben, szakmájában 1921 óta dolgozik. Műhelyében 2 segédet és 3 tanulót foglalkoztat. A világháborúban 48 hónapot az orosz és olasz harctéren töltött és ez v. é.-mel let kitüntetve. 1908-ban nőül vette Ösztreicher Olgát.

Braunstein Ármin, úri és női cipész m. Bácska u. 8. Szül. 1869-ben Eőr községben, szab. Nyirbátorban. Budapesten előkelő műhelyekben tökéletesítette szaktudását. 1890-ben önállósította magát. Jó és szép munkáért műhelye népszerűségnek örvend. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Weisz Riza.

Breckl Ferenc, asztalos m. és temetkezési vállalkozó, Rákos út 88. Szül. Budapesten 1898-ban, szab. Ujpesten 1914-ben. Szabadulási helyén segédeskedett 1926-ig, amikor is önállósította magát. Gépekkel felszerelt üzemében főként koporsókat készít. Részt vett a világháborúban. 1926-ban nőül vette Herczeg Arankát.

Czinkota János

Cseke József

Czinkota János, ács m., Beniczky u. 35. (Saját ház). Szül. 1870-ben Rákospalotán, szab. ugyanitt 1903-ban. Szülővárosában és Ujpest és környékén töltött segédévek után 1910-ben lett önálló. Számos helybeli és környéki épület ácsmunkája került ki kezéből. A világháborúban részt vett. Neje: Bekó Éva.

Csáky József, kovács m., Damjanich ucca 61.

Cseke József, sütő m., Dugonics u. 51. Szül. 1882-ben Szemenyén, szab. 1898-ban Alsólendván. Budapest, Pozsony és Magyaróvár műhelyeiben töltötte segédéveit, műhelyét 1911-ben alapította. Modern, gépekkel felszerelt üzemében 4 segéd és 3 tanuló dolgozik. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. tagja és részt vesz több társadalmi és kulturális egyesület életében. A világháborúban 45 hónapot az orosz, szerb és olasz frontokon töltött, kétszer megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Hegyesi Róza.

Cseke József

Cseszkovics János, bútorasztalos m., Bezerédy Pál u. 14.

Csordás László, magy. szabó m., Kazinczi u. 27. Szül. Kondoroson 1900-ban, szab. R.-palotán 1916-ban. Szakmáját mint segéd R.-palota és Budapest műhelyeiben gyakorolta. 1927-ben lett önálló. Neje: Bertók Julianna.

Csuka Ferenc, autójavító műhely, Imre u. 38.

Deutsch Mihály, sütő m., Gábor Áron u. 68.

Dittrich Dezső, műbútorasztalos m., Eötvös u. 16.

Dozzi József, szalámigyár, Dembinszky ucca 1.

Droppa János, rézműves és bádogos m., Bocskai u. 69. (Saját ház). Szül. 1882-ben, szab. 1900-ban Lőcsén. Mint segéd Besztercebányán, a csepeli tölténygyárban és Budapesten fejlesztette szaktudását. 1926-ban alapított műhelyében a bádogos és rézműves szakmába vágó összes munkákat végzi. A világháborúban a repülő osztagnál teljesített szolgálatot az összeomlásig. Neje: Tóth Mária.

Edelmann Gyuláné szül. Juhász Zsuzsanna, hölgyfodrász m., Zápolya u. 83.

Droppa János

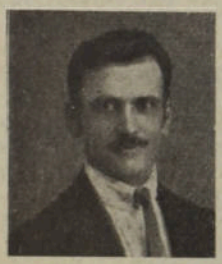

Edelmann Gyuláné

Szül. Tiszaföldváron. Hosszabb gyakorlat után 1928-ban lette le a hölgyfodrászatból sikerrel a mestervizsgát és ugyanebben az évben nyitotta meg önálló műhelyét, amelyet a modern hölgyfodrászat összes mechanikai berendezésével felszerelt. 1919-ben ment férjhez.

Farkas István, bútorasztalos m., Damjanich u. 59. (Saját ház). Szül. 1872-ben Ujpesten, szab. 1892-ben ugyanitt. Szabadka, Baja, Ujpest nagy műhelyeiben tökéletesítete magát szakmájában. Műhelyét 1919-ben nyitotta meg. Jelenleg 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. elölj., a tanoncvizsg. biz. tagja; tagja továbbá az Ip. Körnek. A világháborúban részt vett. Neje: Baál Julia.

Farkas István, lakatos és gyógykovács m., Bem u. 43.

Fekete József

Föglein Ferenc

Fekete József, úri és női cipész m., Rákos u. 78. Szül. Gyulavárin 1897-ben, szab. ugyanott 1915-ben. Nagyvárad. Orosháza és Budapest jeles cipészmesterei mellett töltötte segédéveit és 1921-ben önállósította magát Békésgyulán, majd 1927-ben Rákospalotára helyezte át műhelyét. Elsajátította az orthopäd cipészetet is és 1 segédet foglalkoztató műhelyéből a kényes igényeket is kielégítő munka kerül ki. A világháborúban részt vett. Neje: Schall Margit.

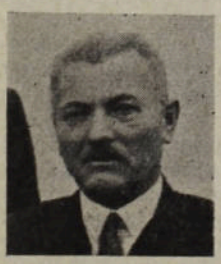
Fischer Zsigmond, bádogos és szerelő m., Rákos u. 93. (Saját ház). Szül. 1897-ben Rákospalotán, szab. ugyanitt 1910-ben. Segéd idejét Budapest, Ujpest, Győr és Komárom műhelyeiben töltötte. 1920-ban önállósította magát saját erejéből. Műhelyében vízvezeték- és villanyszerelés, bárminemű bádogos és egészségügyi berendezési munkát végez. Számos kitüntetést nyert kiváló munkájáért. Több nagy középület bádogos munkája került ki kezéből. (Felcsuti róm. kath. templom, Erzsébet úti leányisk. stb.) Az Ipt. elöljárósági tagja, az Ip. Kör titkára és számos társadalmi és jótékonysági egyesület tagja. A világháborút végigküzdötte és egyszer sebesült. Kit.: kis ez. v. é. br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Neje: Markovics Aranka.

Főglein Ferenc, sütő m., Irányi Dániel u. 15. Szül. 1887-ben Bonyhádon, szab. 1903-ban ugyanott. Budapest, Fiume, Bécs, Beregszász és egyéb városok műhelyeiben töltötte segédéveit. Műhelyét 1923-ban nyitotta meg. Tagja több társad. egy.-nek. A világháborút az orosz és olasz fronton küzdötte végig és egyszer megsebesült. Kit.: K. cs.-k., seb. é. 1909-ben nőül vette Hári Zsuzsannát.

Frank Jenő

Frank Jenő, sütő m., Fóti út 12. Szül. Budapesten 1901-ben, szab. Rákospalotán 1925-ben. A fővárosban segédeskedett 1928-ig, amikor megnyitotta önálló műhelyét. 1929-ben feleségül vette Balogh Paulát.

Gajer Antal

Gombócz Imre

Gajer Antal, úri szabó m., Bezerédy u. 75. Szül. 1874-ben, szab. 1889-ben Sik-

lóson. Segédévei alatt az ország nagyobb városaiban működött. Az 1903-ban alapított műhelyében nadrágszabósággal foglalkozik és 1 segédnek és 1 tanulónak ad munkát. Budapesten munkájával dícsérő okl.-et nyert. Több társad. egy. tagja. A világháborúban a román fronton harcolt. Neje: Hülle Alvin; 4 fia közül 3 a szabó iparban dolgozik.

Gazsó Ede, műbútorasztalos m. Zrinyi u. 28. (Saját ház.) Szül. 1892-ben Budapesten, szab. 1912-ben Ujpesten, ugyanitt gyakorolta mint segéd szakmáját. Műhelyét 1925-ben nyitotta meg és fokozatosan felszerelte az összes famegmunkáló gépekkel, amelyek meghajtására 20 HP motor szolgál. 6 segédet és 2 inast foglalkoztat. Elvégezte a felső ipariskolát és az Iparművészeti iskolát. Munkája kétszer aranyéremmel és több kiállításon elismerő okl.-el lett kitüntetve. A világháborúban 36 hónapot a harctéren töltött. Kit.: német vasker., II. o. ez. v. é. br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. Háromszor megsebesült. 1913-ban nőül vette Vigh Margitot.

Geyer Henrik, úri és női cipész m., Zápolya u. 34. Szül. 1879-ben Gyüd községben, szab. 1897-ben Budapesten. Segédévei alatt megfordult Ausztria, Schweiz és Németország nagy városaiban. Hannoverben hosszabb ideig mint üzletvezető működött. 1921-ben nyitotta meg műhelyét, amelyben 2 segédet foglalkoztat. Tagja több társad. egy.-nek. A világháborúban 34 hónapot a harctéren töltött.

Glaser Sándor, épületasztalos mester, Eötvös u. 146.

Gombócz Imre, úri szabó m., Dugonics u. 44. Szül. 1870-ben, szab. Alsólendván 1887-ben. Fiume, Pécs, Budapest és Nagykanizsa műhelyeiben dolgozott mint segéd. 1914-ben önállósította magát és műhelyében 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Ilapsi Julianna.

Gregorits Markulin Alajos, kéményseprő m., Bocskai u. 91. Szül. 1882-ben, szab. 1909-ben Varasdon. Segéd idejét Karinthia és Magyarország nagyobb városaiban töltötte. 1928-ban lett Rákospalota kéményseprő mestere. 2 segédet foglalkoztat. 1911-ben nőül vette Bach Teréziát.

Groó Lajos, bútorasztalos m., Kinizsi u. 66. Szül. 1869-ben Hajdúnánáson, szab. ugyanott 1887-ben. Az ország nagyobb városainak műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1898-ban alapította kizárólag bútorkészítéssel foglalkozó műhelyét, amelyben 1 segéd és 4 tanonc dolgozik. A világháborúban részt vett. Neje: Váczy Mária.

Grosz József, épület- és műbádogos m., Bocskai u. 124. Szül. 1890-ben Mezőkeresztesen, szab. 1905-ben Tiszapolgáron. Mint segéd a fővárosban, Ausztria és Horvát-Szlavonia nagy műhelyeiben dolgozott. 1921-ben megalapított műhelyében 2 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Nevezetesebb munkái: Tiszapolgár, Dömös, Végegyháza stb. templomainak toronyfedő munkája, Tiszalök községben a járásbíróság fedése stb. A világháborúban harctéri szolgálatot teljesített. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Bruszt Irén.

Gregorits Markulin

Gyebnár Pál

Gyebnár Pál, úri- és női cipész m., Horthy M. út 32. Szül. 1908-ban Mezőturon, szab. 1925-ben Rákospalotán. Négy évet töltött mint segéd budapesti nagyobb műhelyekben, 1929-ben önállósította magát és 1 segéddel dolgozik. 1928-ban feleségül vette Gyügyei Juliannát.

Györfy Gyula, úri- és női cipész m., Horthy M. út 85. Szül. 1888-ban Hegyhátszenjakabon, szab. 1906-ban Körmenden. Segéd korában szabadulási helyén, Budapesten és Rákospalotán dolgozott és műhelyét 1918-ban nyitotta meg. Jóhírnevű üzemében 2 segédet és 2 tanoncot alkalmaz. A világháborúban 4 havi frontszolgálat után súlyosan megsebesült, mint 90%-os rokkant szerelt le. Neje: Turczel Julia.

Gyuricsin István, úri- és női cipész m., Percel Mór u. 12. Szül. 1881-ben Bácsföldváron, szab. 1897-ben Bácsszenttamáson. 31 éven át Budapesten mint I. oszt. divatmunkás dolgozott előkelő cégek részére. 1928-ban alapított műhelyében a legkényesebb igényeket is kielégítő rendelt munkákat készít. A világháborúban olasz hadifogságban töltött hosszabb időt. Neje: Szomolay Rozália.

Hajnal István, borbély m., Zápolya u. 102.

Halada Menyhért, úri- és női cipész m., Báthori u. 4. Régi iparos családból származik, szül. 1886-ban Magyarsókon, szab. 1904-ben Érsekujváron. Segéd éveit

Pozsony, Vác, Budapest jó műhelyeiben töltötte és 1925-ben önállósította magát. Rendelésre, mérték után készít I-a munkát. A világháborúban orosz fogságba került, honnan 1921-ben tért haza. Neje: Muzsik Mária.

Gyuricsin István

Halassy János

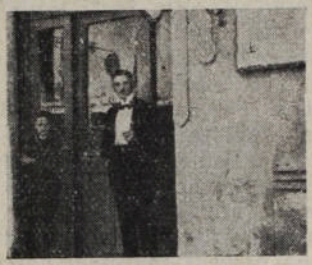
Halassy János, villanyszerelő és műszerész m., Bácska u. 12. Mint régi nemesi család sarja szül. Budapesten 1888-ban, szab. ugyanott 1905-ben. A főváros nagy üzemeiben dolgozott 1911-ig, mikor is megnyitotta erős és gyenge áramú villanyszerelő és műszerész műhelyét. 1917-ben gépkezelői vizsgát tett. Nagyobb szerelései: Gizella vegyiipari művek, Antialkoholista Szanatórium, Olajipar Rt. stb. 1—2 segédet foglalkoztat. Az Ipt. szakosztályának hosszú idő óta elnöke, előlj. tagja az Ipt.-nek és Ip. Körnek. Lelkes harcosa az iparos érdekeknek. A világháborúban végig vett részt az olasz fronton. Kit.: K. cs.-k. Neje: Kutiván Jusztina.

Halász Ferenc

Halász Ferenc, borbély és fodrász m., Kinizsi u. 116. Szül. Érsekujváron 1894-ben, szab. ugyanott 1909-ben. Segédideje alatt megfordult többek között Kassa, Igló és Eger városokban. Mai műhelyét 1922-ben vette át. A Magyar Hét alkalmával elismerő okl.-el lett kitüntetve. A város társad. életében jelentős szerepet játszik. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak tagja, alapító tagja az Ipt.-i Dalárdának és a Sakk Egyesületnek stb. A világháborúban 3 éven át vett részt.

Halász Pál, úri- és hölgyfodrász, Zápolya u. 28 és Rákos u. 71. Szül. 1887-ben Érsekujváron, szab. 1904-ben ugyanott. Wien, Budapest, Igló jobb műhelyeiben tökéletesítette mint segéd szaktudását. 1910-ben Tátraszéplakon önállósí-

Halász Pál

totta magát és jelenlegi üzletét 1918-ban, fióküzletét 1924-ben alapította. A modern követelményeknek megfelelően berendezett két üzletében 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Tagja az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak és az Ip. Kör v. jegyzője. A világháború alatt 2 évet a harctéren töltött. Kit.: K. cs.-k. Neje: Kovács Emilia hölgyfodrász mester vezeti egyik üzletét.

Haluska Dániel, úri- és női cipész m., Imre u. 84. Szül. 1904-ben Németszögén, szab. 1923-ban Rákospalotán. Ujpest és Budapest nagy műhelyeiben tökéletesen elsajátította a I-a kivitelű női cipő készítést s az 1926-ban alapított műhelyében speciálisan ezzel foglalkozik. Vevőköre részben Rákospalotára, részben Budapestre terjed. Az iparos érdekek buzgó harcosa.

Haluska Dániel

Hangya Lajos

Hangya Lajos, úri- és női cipész m., Gábor Áron u. 127/a. Szül. Ipolyszalkán 1884-ben, szab. Esztergomban 1901-ben. A külföld és a főváros neves mestereinél

töltötte segédéveit. 1921-ben Dorogon önállósította magát, rákospalotai műhelyét pedig 1929-ben nyitotta meg. Részben mérték után rendelésre, részben a budapesti kereskedők részére dolgozik. Régi iparos családból származik. A világháborúban 33 hónapot töltött az orosz és román frontokon és kétszer megsebesült. Kit.: K. cs.-k. Neje: Losonczy Szidónia.

Hartman Károly, férfi szabó mester, Horthy Miklós út 71.

Hausberger József, kádár m., Tompa Mihály u. 8. (Saját ház). Szül. Paripás községben 1883-ban, szab. Ujpesten 1901-ben. Rákospalota egyetlen képesített kádármestere. Műhelyét 1911-ben alapította és a helybeli vendéglősök és borkereskedők részére dolgozik. Jelenleg 1—2 segédet foglalkoztat. A világháborúban az összes frontokon harcolt, egyszer megsebesült. Kit.: kis ez. v. é. és K. cs.-k. 1907-ben nőül vette Bihál Magdolnát.

Hausberger József

Hecker Lipót

Hecker Lipót, pék és sütő m., Baksay Sándor u. 30. Szül. 1872-ben Wesselsdorfban (Ausztria), szab. 1890-ben Pozsonyban. Segédideje alatt megfordult Wien, Budapest és Nagykanizsa műhelyeiben. 1899 óta önálló. A saját házában levő műhelyében 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A Magyarorsz. Sütőszövetségnek tagja. A világháború alatt 24 hónapot a harctéren töltött. Kit.: Vas é. k. és K. cs.-k. Neje: Stempfhauer Veróna.

Heffer Árpád, szerelő és bádogos m., Horthy M. út 15. (Saját házban). Tel.: 953-41. Szül. Budapesten 1893-ban, szab.: 1909-ben Ujpesten atyja H. Sámuel műhelyében. Két és fél éven át külföldön folytatta tanulmányait. Bejárta a külföld nagyobb városait. Jelenlegi műhelyét 1918-ban nyitotta meg. Az összes szerelési és bádogosmunkákat végzi. A magy. kir. posta vezérigazgatóság állandó szállítója. Rákospalotán több középület emelésében vett részt. 4—5 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. A Felső ipariskolai kiállításán 2 arany érmet és elismerő oklevelet nyert. Az Ipartest. tanoncvizsg. biz.-nak tagja. A világháborúban 48 hónapot töltött a különböző harctereken. Neje: Fürst Emma.

Hegyi András, ép. asztalos m., Rákos út 31.

Hendler Lajos Lőrinc, épület- portál- és bútorasztalos m., Horthy M. út 7. Szül. 1888-ban Rákospalotán, ugyanitt szab. 1905-ben. Mint segéd külföldön, továbbá az ország nagyobb városaiban dolgozott és fejlesztette szakismereteit. Önálló mű-

Heffer Árpád

Hendler Lajos Lőrinc

helyét 1918-ban nyitotta meg. Készít mindennemű asztalos szakmába vágó munkát. A világháborúban 1914-től végig vett részt. 1915-ben nőül vette Minger Emmát.

Hénap József, fényképész m., Bácska u. 4. Szül. 1887-ben Nógrádverőcén, szab. 1905-ben Budapesten. A fővárosban és Modenában (Olaszország) gyakorolta szakmáját. Az Ipt. művészeti isk. festészeti fakultásán 3 évet töltött. 1913 óta önálló, jelenlegi műtermét 1924-ben nyitotta meg. Tagja az Ip. Körnek, Polg. Körnek és Fényképészek Orsz. Szöv.-nek. A világháborúban II. o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k.-el lett kitüntetve.

Herczog József, hentes és mészáros m., Rákóczi tér 9.

Herke Antalné szül. Schöhn Aranka, úri- és hölgyfodrász m., Rákospalota-Ujpest vasúti állomás. Iparát özvegyi jogon férje halála, 1929 óta folytatja. A mai követelményeknek minden tekintetben megfelelő műhelyt férje 1910-ben alapította, 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Üzletét néhai férje modern szellemében vezeti tovább.

Hillier Péter, borbély m., Bem u. 28. Szül. 1876-ban Torontálszécsényben, szab. Budapesten 1894-ben. Mint segéd Budapesten, Bécsben és Csikágó műhelyeiben dolgozott. Ész. Amerikából hazatérve 1899-ben Sopronban önállósította magát, mostani üzletét pedig 1925-ben nyitotta meg. Saját háza szorgalmának és szak-

képzettségének gyümölcse. A világháborúban 3 évet a fronton töltött. 1900-ban nőül vette Simon Annát.

Hlavathy Béla, fogtechnikus, Nagyváradi u. 7. Szül. 1904-ben Büdszentmihályon, középiskolai tanulmányainak elvégzése után 1923-ban szerezte meg a fogtechnikusi képesítést. 1927 óta önálló.

Horváth Ferenc, gép- és szerszámlakatos m., Zápolya u. 145. (Saját ház). Szül. 1883-ban Bicskén, szab. ugyanott 1901-ben. Tapasztalatokban gazdag segédévek után 1921-ben alapította önálló műhelyét, amelyben alakvágó (stanz) kések gyártására rendezkedett be. Ebből a cikkből a belföld és külföld nagyobb cipőgyárainak szükségletét elégíti ki. Üzemében dolgozó gépek hajtására 4 drb összesen 6 HP motor szolgál. 3—5 segédet foglalkoztat. Az Ipt. előljárósági tagja, a szakoszt.-nak és a segédvizsg. biz.-nak elnöke. Régi iparos családból származik. Neje: Patak Alojzia Gizella.

Hillier Péter

ifj. Höhn György

Horváth Károly, műbútorasztalos m., Eötvös u. 116. Szül. 1898-ban Budapesten, szab. 1915-ben Ujpesten. Segédeskedését megszakította a világháború. 26

Horváth Károly

hónapot töltött az orosz és olasz fronton. Br. v. é.-el tüntették ki. Műhelyét, amelyben 2 segédet és 4 tanulót foglalkoztat, 1926-ban nyitotta meg. 1923-ban nőül vette Giez Margitot.

Horváth Lajos, képesített kőműves m., Szent Mihály u. 56.

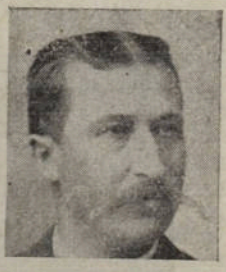
ifj. Höhn György, kovács m., Rákos u. 86. Szül. Ujpesten 1899-ben, szab. R.-palotán 1916-ban. Segédéveit atyja, id. Höhn György (arckép) mellett töltötte, akinek 1892-ben alapított műhelyét 1924 óta önállóan vezeti. Régi, tekintélyes iparos család gyermeke. Dédatyja Ujpest város megalapítói között foglalt helyet és a város első bíráinak egyike volt. Nagyatyja és atyja köztiszteletben álló kovácsmesterek voltak. Műhelyében a helybeli gazdák és iparosok részére végez munkát. A világháborúban 9 hónapot szolgált a harctéren. Neje: Schoplocher Irén.

Igmándi Mihály

Hrdlicska Géza, mészáros és hentes m., Imre u. 99. Szül. 1862-ben, szab. 1880-ban Vácon. Segédideje alatt Vác, Rákospalota és Budapest műhelyeiben dolgozott. 1887-ben lett önálló. Eddig 6

Hrdlicska Géza

tanoncot szabadított, akikből kifogástalan segédek váltak. Éveken keresztül vitt vezető szerepet közéleti tereken. 1926-ban nőül vette Ruszkás Erzsébetet.

Hudecz Pál, hentes és mészáros m., Bercsényi u. 26. Szül. 1883-ban Acsa községben, szab. 1900-ban Vácon. 1910-ben történt önállósítása előtt Ujpest, Vác és Balassagyarmat műhelyeiben fejlesztette szaktudását. A világháború alatt 48 hónapot az orosz és olasz fronton töltött.

Egyszer megsebesült. 1919-ben nőül vette Horák Oliviát.

Igmándi Mihály, műbútorasztalos m., Bethlen u. 133. Szül. 1898-ban Rácalmáson, szab. 1916-ban Ujpesten. Mint segéd Rákospalota és Ujpest műhelyeiben gyarapította szaktudását. Önálló műhelyét 1926-ban nyitotta meg. Az 1929. évi budapesti tavaszi és őszi vásáron kiállított ebédlőberendezésével jelentős sikert aratott. 2 segédet és 3 tanulót foglalkoztat. 1924-ben nőül vette Pecskai Ilonát.

Iván László, úri- és női cipész m. Zápolya u. 26. Szül. Méhteleken 1898-ban, szab. Szatmáron 1913-ban. Ujpesti és budapesti cégeknél fejlesztette mint segéd szaktudását. 1927-ben lett önálló. Kizáróan I-a kivitelű munkát előállító üzemében 1 segédet foglalkoztat. Az Ipt. cipész szakoszt.-nak jegyzője. A világháborúban 16 hónapig harctéri szolgálatot teljesített. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k.

Izsáky Ernő, sütő m., Imre u. 134. Szül. 1907-ben Munkácson, szab. 1923-ban Rákospalotán, ugyanitt töltötte segédéveit. Az 1929-ben alapított műhelyében 3 tanulót foglalkoztat.

Jáger Ferenc, úri szabó m., Arany J. u. 31. Szül. 1894-ben Rákospalotán, szab. 1913-ban Budapesten. Szülőhelyén és a fővárosban fejlesztette mint segéd szaktudását. Az 1928-ban alapított műhelyében minden szakmájába vágó munkát végez. Tagja több társad. egy.-nek. A világháborúban 39 hónapot töltött az orosz, román és olasz fronton. Kit.: kétszer br. v. é. és K. cs.-k.

Jáger Ferenc

Jancsó Kálmán

Jáger János, szabó m., Kassa u. 98. Szül. 1883-ban Budapesten, szab. 1900-ban ugyanitt. A fővárosban és Rákospalotán töltötte segédéveit. Műhelyét 1916-ban nyitotta meg. Tagja több társad. egy.-nek. A világháborúban részt vett. 1923-ban nőül vette Petrovszky Juliannát. Fia mint segéd a szakmában dolgozik.

Jancsó Kálmán, kovács m., Horthy M. út 38. Szül. 1904-ben Jobbágyon, szab. 1921-ben Apcon. Segédideje alatt Budapesten, Ujpesten és Rákospalotán dolgozott nevesebb mesterek műhelyeiben. 1929-ben önállósította magát. Műhelye helybeli gazdák és fuvarosok részére teljesít kifogástalan munkát. Régi iparos család sarja. Atyja hosszú ideig volt Jobbágy községnek közbecsülésben álló cipészmestere.

Janotka Károly, kárpitos m., Horthy M. út 4. Szül. 1889-ben Gödöllőn, szab.

Jäger János

Jenakovits Rudolf

1905-ben Budapesten. Szakismereteit Budapest, Pécs, München és Wien neves cégeinél eltöltött segédévek alatt bővítette ki. Műhelyét, amelyben minden szakbavágó munkát készít, 1923-ban nyitotta meg. A világháborúban vitézségét I. és II. o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetésekkel ismerték el. Neje: Solty Margit.

Joanovits Miklós

Jóba József

Jenakovits Rudolf, úri- és női cipész m., Wesselényi u. 16/a. (Saját házban). Szül. 1887-ben Bécsben, szab. Sopronban 1903-ban. Régi bécsi iparos család sarja. Atyja neves kályhásmester volt. Iparát segédideje alatt Bécs, Sopron és Budapest műhelyeiben gyakorolta. 1925-ben alapított műhelyében előkelő rendelői részére készít mérték után cipőket. Részt vett a világháborúban. Neje: Peuker Etel.

Joanovits Miklós, az Ipt. jegyzője, Széchenyi u. 13. Szül. 1901-ben Fiumében. Az Ipt.-nek 1929 óta jegyzője. 1928-ban nőül vette Polonyi Máriát.

Jóba József, úri- és női cipész m., Zápolya u. 115. Szül. Esztergomban 1904-ben, szab. 1922-ben Ujpesten, ugyanitt töltötte segédéveit. Műhelyét 1929-ben nyitotta meg. Régi tekintélyes iparos család sarja. Atyja az esztergomi Ipt. lakatos szakosztályának elnöke; nagyatyja meg jónevű csizmadia mester volt.

Juhász Árpád, bútorasztalos m., Bezerédy Pál u. 10.

Juhász István, cipész m., Kossuth u. 10. Szül. Sátoraljaujhelyen 1892-ben, szab. ugyanott 1908-ban. Régi iparos családból származik. Nagyatyja és atyja jónevű csizmadia mesterek voltak. Műhelyét saját erejéből 1917-ben nyitotta meg. Rendelésre készült cipői a jobb közönség körében találnak vevőre. A világháborúban részt vett és 6 hónapig szolgált az orosz harctéren. Neje: Molnár Mária.

Kardos Ármin, úri szabó m., Klára u. 53. Szül. Diósjenőn 1875-ben, szab. Budapesten 1891-ben. Szakismereteit budapesti segédeskedése alatt gyarapította. 1898 óta önálló. Jelenlegi műhelyét 1921-ben nyitotta meg saját házában. Eddig 7 tanoncot szabadított. A világháborúban több mint 3 évet töltött a román és olasz harctereken. Br. v. é. és K. cs.-k.-el tüntették ki. Neje: Hauer Berta.

Kardos Lajos

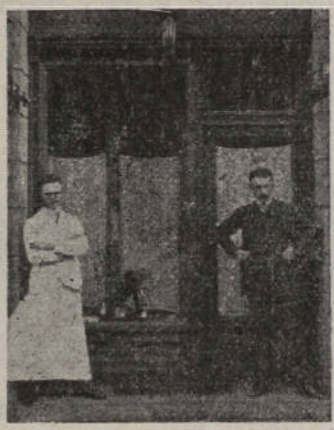
Kántor József

Kardos Lajos, kovács és okl. patkoló m., Fóti út 20. Szül. Ilkapusztán 1879-ben, szab. Rákospalotán 1897-ben atyja K. János műhelyében. Mint segéd 18 évig az Istvántelki főműhelyben dolgozott. 1929 óta önálló. Helyi gazdák és iparosok részére dolgozik. Atyja jónevű és tekintélyes gyógykovács és patkolómester, anyai nagyatyja tanító volt. Neje: Gralován Mária.

Kálniczky Kálmán, szabó m., Horthy M. út 103. Szül. 1886-ban Miskolcon, szab. 1905-ben Komáromban. Szakismereteit Ujpesten és Komáromban töltött segédévei alatt gyarapította. 1929-ben nyitotta meg társas műhelyét. Tanonc-ideje alatt tökéletes munkáját 20 koronás arannyal jutalmazták. A világháborúban sebesülten orosz fogságba került, honnan 1920-ban jutott haza. Neje: Fekete Ilona.

Kántor Ferenc, úri szabó m., Rákos u. 66. Szül. 1902-ben Rákospalotán, szab. ugyanitt 1921-ben. A fővárosban és szülőhelyén töltötte segédéveit. Az 1929-ben alapított műhelyében minden szakbavágó munkát készít. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. 1925-ben nőül vette Neumann Juliannát.

Kántor József, szobafestő és mázoló m. Dobó u. 28.

Károlyi Ignác

Károlyi Ignác, úri- és hölgyfodrász m., Imre u. 86. fióküzlet Zápolya u. 18. Szül. 1876-ban Óbecsén, ugyanitt szab. 1892-ben. Budapest, Győr és Cegléd nagyobb műhelyeiben gyakorolta 10 éven át szakmáját, amíg azután 1902-ben önállósította magát Budapesten. Jelenlegi főüzletét pedig 1928-ban nyitotta meg. Az úri- és női fodrászat minden ágával, beleértve a modern női hajápolást is, foglalkozik. A világháború alatt 17 hónapot a fronton töltött. Kit.: K. cs.-k. Neje: Suba Borbála.

Ifj. Kelemen György, úri- és hölgyfodrász m. Huba Jenő tér 6. Szül. 1908-ban Bécsben, felszab. 1924-ben Lippán. Mint hölgyfodrász 1926-ban Budapesten szerzett képesítést. 1928-ban nyitotta meg saját erejéből modern felszerelésű műhelyét külön úri- és hölgyszalónnal, 1 segédet és 3 tanulót foglalkoztatva. Fiatal, szakképzett mester, aki teljes energiájával műhelye felvirágoztatásán dolgozik.

Keresztény István, kefekötő mester. Bácska u. 7.

Kestler Ferencné, kézi műszövő üzem. Széchényi tér.

lófőszékely Kézy Béla, úri és női cipész m. Zápolya u. 18. Szül. 1886-ban Mármarosszigeten, felszabadult 1903-ban u. ott. Mint segéd 10 évet töltött jeles mesterek mellett. 1913-ban nyitotta meg gépekkel felszerelt, speciális hócipőkészítő és javító műhelyét. Jelenleg 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. cipész szakoszt.-nak alelnöke. 1923-ban nőül vette Kiszinszky Máriát.

Kilián Ignác, cipész m. Arany János u. 93. (Saját ház.) Szül. 1870-ben Dunaföldváron, felszab. 1888-ban ugyanott. 9 évet töltött mint segéd Székesfehérvár, Ujpest és Budapest műhelyeiben. 1897-ben önállósította magát Dunapatajon, ahonnan 1901-ben költözött Ujpestre. Rákospalotai műhelyében egyaránt készít úri-, női- és gyermekcipőket. Jelenleg állami munkán dolgozik. Neje: Hatházy Erzsébet.

Ifj. Kelemen György

Kiszner Albert

Kiss József, sütő m. Károlyi u. 47. sz. Szül. 1890-ben Nagyatádon, felszab. 1907-ben Budapesten. Szabadulása után hosszabb ideig dolgozott Dél-Amerikában, szakmájában, két és fél évig Budapesten Glasner Ede tarhonyagyárában mint vezető munkás volt alkalmazva. 1928-ban betársult Rosenbaum Kálmánné régi, jóhírű pékségébe, amely modern gépekkel van fölszerelve. 2 segédet és 3 tanulót foglalkoztat. Neje: Vauschura Zsuzsánna.

Kiszner Albert, borbély és fodrász m. Bocskai u. 43. Szül. 1900-ban Bottpaládon, felszab. 1916-ban Tiszaujlakon. Önállósítása előtt Nagyvárad, Budapest és Rákospalota műhelyeiben dolgozott. Az 1928-ban alapított üzletében az összes szakbavágó úri- és hölgyfodrászmunkákat végzi. 1927 óta nős.

Klein Péter, sütő m. Beniczky u. 5. sz. Szül. 1896-ban Zsombolyán, felszab. 1911-ben ugyanott. Segédéveit, amelyeket Budapesten és Kecskeméten töltött, megszakította a világháború. Sebesülten orosz hadifogságba került, ahol teljes 3 évet töltött. Önálló műhelyét 1929-ben alapította. Tagja a Sütőmesterek Szöv.-nek. Neje: Vajda Margit.

Kocsák István, úri és női cipész mester. Pázmány u. 16. Szül. 1888-ban Kecskeméten, felszab. 1904-ben Budapesten. 16 évet töltve mint segéd Budapest tekintélyes üzemeiben, 1920-ban alapította saját erejéből műhelyét. Vevői a társadalom minden rétegéből kerülnek ki. A vi-

Klein Péter

Kocsák István

lágháborúban résztvett. Önállósága óta 7 tanoncot szabadított, akik kivétel nélkül kifogástalan segédek, illetőleg mesterek lettek.

Kokas Mihály, hentes és mészáros m. Zápolya u.

Kollár András, úri és női cipész mester. Imre u. 188a.

Kolozsváry Vilmos, gép- és szerszámlakatos m. Arany János u. 3.

Koppel József, bútor- és épületasztalos m. Gábor Áron u. 23.

Kordits László, úri- és hölgyfodrász m. Rákos u. 54.

Kósa István, épület- és bútorasztalos m. Klapka György u. 85b. Szül. 1902-ben Ujpesten, felszab. 1918-ban Rákospalotán. Ujpesten és Szentpéterváron töltötte segédéveit. Majd 1926-ban átvette id. Kósa Istvánnak 1890-ben alapított műhelyét, amelyben 1 segéddel minden szakbavágó munkát készít.

Kosztolányi Vilmos, bútorasztalos m. Bezerédy u. 39.

Kovács Antal, kosárfonó m., Zápolya u. 97. sz.

Kovács Gyula, úri és női cipész mester. Imre u. 153. Szül. 1898-ban Győrsztiványon, felszab. 1915-ben Ujpesten. Segédidejét tekintélyes cégek műhelyeiben Ujpesten és Budapesten töltötte. 1924 óta önálló. Jó munkájáért rendelői Ujpestről és Budapestről is felkeresik. A világháborúban 21 hónapig frontszolgálatot teljesített. Neje: Sztrapek Margit.

Kovács István, hentes és mészáros m. Rákos út 139.

Kovács István, asztalos m. Dessewffy ucca 22. sz.

Kovács János, borbély és fodrász mester. Szentmihályi út 2. Szül. Hmvhelyen 1882-ben, felszab. Szabadkán 1896-ban.

Kolozsváron és Budapesten dolgozott segédideje alatt. Mai üzletét 1907-ben vette át és 1 segédnek ad műhelyében munkát. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak elnöke. Résztvett a világháborúban. Neje: Fébert Erzsébet.

Kovács János

Kovács Lajos

Kovács Lajos, esztergályos m. Dessewffy u. 85. Szül. 1897-ben Rákospalotán, felszab. 1914-ben Ujpesten. Szabadulási helyén, Budapesten és Komáromban segédeskedett, közben 1915—18-ig résztvett a világháborúban az orosz és az olasz frontokon. Műhelyét 1923-ban nyitotta meg. Villanyerőre berendezett üzemében főként asztalosok részére készít esztergályozott bútorrészeket. Neje: Bata Mária.

Kovács Lajos, úri és női cipész mester. Rákos út 165. Szül. 1905-ben Balatonszemesen, felszab. 1923-ban Balatonbogláron. Budapesten és Rákospalotán működött előbb mint segéd, később mint fióküzlet vezetője. A modern divatcipők készítésében specializálta magát. Neje: Tyukos Erzsébet segítségére van műhelyének munkájában.

Kovács Ödön, mechanikus m. Zápolya ucca 40. sz.

Kralován Ferenc

Kucsora Ferenc

Kralován Ferenc, csizmadia és cipész m. Beniczky u. 36. Szül. 1876-ban Rákospalotán, felszab. 1894-ben ugyanott. Mint segéd 7 éven át Kralován János cégnél dolgozott. 1901-ben önállósította magát. Főként gazdák részére dolgozik. A világháborúban több mint három évig harctéri szolgálatot teljesített és egyszer meg is sebesült. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Laczkó Borbála.

Kreisz István, hentes és mészáros m. Pozsonyi út 19.

Kucsora Ferenc, papucskészítő mester. Bocskai u. 67. Szül. 1901-ben Rákospalotán, ugyanott szabadult fel 1917-ben, atyja, K. Mihály műhelyében, ahol további 4 éven át mint segéd is dolgozott. 1921-ben önállósította magát. Az Ipt. szakoszt.-nak titkára és jegyzője. Alapítója és vezetőségi tagja a Rákospalotai Motor- és Kerékpár Clubnak. stb.

Kupfer Ármin, bőröndös m. Horthy M. út 95. szám.

Kurucz Lajos, kocsigyártó m. Beniczky u. 31. sz.

Magyar János

Lakits Nándor

Lakits Nándor, építési vállalkozó, okl. kőmíves m. Vaskapu. u. 7. Szül. 1891-ben, felszab. 1908-ban Budapesten. 1912-ben nyert képesítést. Budapesten és Pestujhelyen praktizált és 1912-ben önállósította magát. Nevéhez fűződik kb. 200 ház tervezése és felépítése. 15 segéddel, 30—40 napszámossal dolgozik. Saját háza van. Több nyelven beszélő, művelt iparos, aki felső építőipariskolát is végzett. 1919-ben nőül vette Faltasvoszky Terézt.

László Pál, úri szabó m. Bocskai ucca 19. szám.

Leitner József, szabó m. Bezerédy Pál ucca 126. szám.

Magyar János, szobafestő és mázoló m. Imre u. 22. Szül. 1879-ben Győrött, felszab. 1896-ban ugyanott. Szülővárosa és Budapest mesterei mellett tökéletesítette magát mint segéd a szakmában. Elvégezte a Technológia szaktanfolyamát és 1905-ben lett önálló Devecserben, 1925-ben pedig áthelyezte műhelyét Rákospalotára. Számos köz- és magánépületnek a festőmunkáját végezte, többek között a zirci apátságét. 1 segéd és 1 tanonc dolgozik keze alatt. Neje: Márton Matild.

Major József, bádogos és szerelő m. Bocskai u. 92. Szül. 1888-ban, felszab. 1908-ban Losoncon. Régi iparoscsaládból származik. Segédévei alatt megfordult Budapest, Ujpest, Losonc és Rákospalota nagyobb műhelyeiben. 1928-ban önállósította magát saját erejéből. Számos rákospalotai és ujpesti családi ház és villa bádogos szerelését végezte. A világháborút az orosz és olasz frontokon küzdötte végig. Neje: Tatár Irén.

Maróthy Pál, ács m. Rákos u. 57. Szül. 1895-ben Magyarnándoron, felszab. 1911-ben Rákospalotán. Magyarország nagyobb vidéki városaiban dolgozott mint segéd 18 éven át. Sok tapasztalattal felfegyverkezve, önállósította magát 1929-ben. A világháborúban 3 évet a harctéren, 1 évet olasz hadifogságban töltött. Háromszor megsebesült. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Csík Erzsébet.

Marsi Gábor, sütő m. Arany János u. 73. sz. Szül. 1901-ben Kunágotán. Önálló műhelyét 1929-ben alapította. Jelenleg 1 segéddel dolgozik.

Major József

Márkus István

Márkus István, kovács és lakatos m. Bercsényi u. 123. (Saját ház.) Szül. 1878-ban Nagykanizsán, felszab. 1895-ben ugyanott. Elvégezte a gyógykovács-tanfolyamot. A külföldön, különösen Bécsujhelyen és Grácban szerzett tapasztalatokat, majd Szombathely és Budapest műhelyeiben volt alkalmazva. 1926-ban önállósította magát. Számos díszkapú, rácsmunka és sikerült szerelés került ki a kezéből. Régi iparoscsaládból származik. Neje: Ambrózay Rozália. Ferenc fia a műhelyében dolgozik.

Márványkői Jenő, képkeretező és faszobrász m. Horthy Miklós út 78. Szül. Budapesten 1902-ben, felszab. 1921-ben ugyanott. Szabadulásától 1925-ig Párizsban képezte magát tovább és hazajövetele után az Iparművészeti Iskola tanfolyamát látotgatta. 1926-ban lett önálló. Főként antik műtárgyak restaurálásával foglalkozik. 1 faszobrász segédet alkalmaz.

Matlák János, cipész m. Klára u. 53.

Megyeri Béla, hentes és mészáros m. Kossuth u. 16. Szül. 1894-ben Ujpesten, felszab. 1912-ben ugyanott. Segédideje alatt szülővárosa, Békésgyula és Budapest jobb mesterei mellett dolgozott. Önálló műhelyét 1928-ban nyitotta meg. Végigküzdötte az orosz és olasz frontokon a világháborút és egyszer megsebesült. Kit.: Vasker., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Gombik Mária.

Megyeri Béla

ifj. Megyeri Endre

Ifj. Megyeri Endre, asztalos m. Rákos út 59. Szül. 1899-ben Ujpesten, felszab. 1915-ben Rákospalotán. Ugyanezekben a városokban töltötte segédéveit. 1923-ban lett önálló. Neje: Ott Hedvig.

Megyeri Sándor, asztalos m. Kossuth u. 20. Szül. 1894-ben, felszab. 1910-ben Ujpesten. Fiúme, Vác, Ujpest és Budapest fontosabb állomáshelyei segédéveinek. 1922-ben lett önálló. Műhelyében 1 segéd és 1 tanonc dolgozik. A világháborúban 40 hónapot az orosz és olasz harctéren töltött. Egyszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é. és K. cs. k. Neje: Molnár Eszter.

Menschl Mátyás, bútorasztalos mester. Tátra u. 19.

Meszling György, borbély és fodrász m. Arany János u. 83. Szül. 1900-ban Budapesten, felszab. 1915-ben Szegeden. Mint segéd 11 évig atyja műhelyében gyakorolta iparát és 1926-ban saját erejéből alapította műhelyét, amelyben két inast foglalkoztat. Minden idejét iparának és családjának szenteli. 1929-ben nőül vette Hegyessy Margitot.

Méreg János, úri és női cipész m. Wesselényi u. 14. Szül. 1888-ban Ősi községben, felszab. 1904-ben Várpalotán. Elsajátította az orthopädcipészetet is és Budapest jobb műhelyeiben töltötte segédidejét. 1914-ben önállósította magát. Az Ipt. életében, kivált a szakosztály kebelében, tevékeny részt vesz. Az Ip. Kör

vál. tagja. Résztvett a világháborúban is két évig. Neje: Varga Irma.

Mészáros József, bútorasztalos m. Istvántelki út 16. Szül. 1889-ben Nagybecskereken, felszab. 1907-ben Ujpesten. Mint segéd szabadulási helyén és Rákospalotán dolgozott. Saját erejéből 1928-ban alapított műhelyében 1 segéddel dolgozik. Minden szakbavágó munkát príma kivitelben készít. 1914—16-ig vett részt a világháborúban és 18 hónapig teljesített frontszolgálatot. Kit.: II. o. német vaskereszt, II. o. ez. v. é., K. cs. k. és seb. érem. 1914-ben nőül vette Kranza Máriát.

Miks Vilmos, úri és női cipész m. Patak u. 3. Szül. 1876-ban Kócs községben, felszab. 1896-ban Budapesten. Úgy nagyatyja mint atyja jónevű cipészmesterek voltak. Bécsben, Budapesten, Kispesten és Rákospalotán dolgozott jó műhelyekben, majd 1929-ben önállósította magát. A világháborúban 1915-től az összeomlásig vett részt. Az orosz fronton súlyosan megsebesült. 1902-ben nősült. Neje: Somogyi Karolina.

Miks Vilmos

Nagy Vendel

Mikulik Gyula, bádogos és szerelő m. Bethlen u. 37. (Saját ház.) Szül. 1890-ben felszab. 1907-ben Budapesten. Önállósításáig, 1922-ig, a főváros nagyobb cégeinél működött. Budapesten és vidéken számos nagy magánház és villa munkálatait végezte. 2—3 segédnek ad munkát. Ipt.-i tag, az Ip. Kör háznagya és több társad. és jótékonys. egyes. tevékeny tagja. A világháborút végigküzdötte. Neje: Kertész Ilona.

Mohacsek Sándor, sütő m. Arany J. u. 35. sz.

Molnár András, hentes m. Arany János u. 82. szám.

ifj. P. Molnár András, hentes és mészáros m. Rákos út 9. Szül. 1900-ban Rákospalotán, felszab. 1921-ben ugyanott. Segédéveit szülővárosában töltötte. 1926-ban önállósította magát. Tagja az Ipt.-nek, az Ip. Körnek és a Hadviseltek Orsz. Szöv.-nek. A világháborúban résztvett. 1927-ben nőül vette Szenográdi Zsuzsannát.

Molnár Ignác, sütő m. Zápolya u. 71.

Müllerkampf József, műbútorasztalos m. Arany János u. 107.

Nagy Vendel, úri és női cipész m. Attila u. 1. Szül. 1874-ben Szentiványon, felszab. 1891-ben Gönyőn. Kilenc évi, tapasztalatokban gazdag segédévek után, 1900-ban saját erejéből önállósította magát. Hét cipészüzemi géppel felszerelt műhelyében 1 segéd és 2 tanuló segítségével rendelt és raktári munkát készít. A világháború alatt 1 esztendőt a fronton töltött. Kit.: K. cs. k. Neje: Körmendy Róza.

Nagy Zoltán, épület- és géplakatos m. Arany János u. 27. (Saját ház.) Szül. 1871-ben Jászapátin, felszab. 1887-ben Budapesten. A főváros nagy gépgyáraiban kezdetben mint segéd, később mint művezető dolgozott. Több nagy szerelési munkánál, így az Országház fölépcsőzetének készítésénél, az Athenaum nyomda rotációs gépeinek felállításánál mint vezető működött. Műhelyét 1929-ben nyitotta meg, melyben főként épület- és géplakatos munkákat végez. 1888-ban ezüsteremmel tüntették ki. Régi nemesi család sarja. Neje: Csorba Mária.

Naszádi András, műbútorasztalos m. Fazekas u. 3. Szül. 1905-ben Rákospalotán, felszab. 1925-ben Ujpesten, ahol önállósításáig, 1928-ig tovább segédeskedett. Műhelyében 1 segédet és 3 inast foglalkoztat. Tagja az Asztalosmesterek Orsz. Szöv.-nek. 1924-ben nőül vette Varga Rózát.

Naszádi András

Németh József

Naszády Ferenc, úri és női cipész m. Imre u. 165. Szül. 1901-ben Rákospalotán, felszab. 1921-ben Ujpesten. Budapest, Ujpest és szülővárosa nevesebb mesterei mellett töltötte segédidejét. 1929-ben saját erejéből önállósította magát. Tagja az Ipt.-nek és a Természetbarátok Turista Egy.-nek. Régi polgári család tagja. Atyja a Máv-nál teljesített szolgálatot.

Németh József, úri és női cipész m. Szent László tér 5. Szül. 1902-ben, felszab. 1919-ben Rákospalotán. Szakmáját mint segéd Budapest nagy üzemeiben gyakorolta. Műhelyét 1925-ben alapította saját erejéből. Végzi az összes szakbavágó munkát, beleértve a felsőrészkészítést is. Főként rendelésre, mérték szerint dolgozik. 1 segédet foglalkoztat. 1922-ben nőül vette Kutiván Kornéliát.

Oberling János, szabó m. Arany János ucca 30.

Osztrozsnyik Ferenc, műszerész m. Kinizsi ucca 74.

Öhlmacher Ábrahám, úri és női cipész m. Dugonics u. 6. Szül. 1864-ben Csökmőn, felszab. 1883-ban Berettyóujfalun. Nagyváradi cégeknél töltötte segédidejét. 1889-ben alapította saját erejéből műhelyét és szállítója lett a magy. kir. földm. min. lótenyésztési oszt. tisztjeinek. Remekbe készített József főh. és József Ferenc főherceg kir. fenségeknek és számos előkelőségnek lábbelit. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak tagja. Felesége: Neumann Mária.

Öhlmacher Adolf

Paizer Mihály

Paizer Mihály, úri és női cipész m. Fóti út 45. Szül. 1873-ban Dunapentelén, felszab. 1892-ben Budapesten. Segédévei alatt Budapest, Ujpest, Rákospalota és Pozsony nevezetesebb mestereinek műhelyeiben dolgozott. 1902-ben Budapesten önállósította magát. Jelenlegi műhelyét 1920-ban nyitotta meg. A világháborúban résztvett. Régi iparoscsaládból származik. Neje: Littmann Etel.

Pataki Konrád, cipész m. Wesselényi u. 26. szám.

Pataki Konrádné, hölgyfodrász m. Wesselényi u. 26.

Paur Lajos, úri- és női cipész m. Dessewffy u. 42a. Szül. 1894-ben Felsőegesden, felszab. 1910-ben. Tapasztalatokban gazdag segédévek után, 1919-ben önállósította magát. Mostani műhelyét 1924-ben nyitotta meg. A világháborút hősiesen végigharcolta. Kit.: Kétszer kis ez. v. é. br. v. é., K. cs. k. Családjának harmadik nemzedéke, aki iparral foglalkozik. Nagyatyja kádár-, atyja kovácsmester volt. Neje: Bolváry Ilona.

Pellák Sándor, hentes és mészáros m. Horthy Miklós út 79.

Paur Lajos

Pill István

Pill István, úri és női cipész m. Zápolya u. 111. Szül. 1900-ban Poklostelek községben, felszab. 1918-ban Margittán. Segédéveit budapesti mesterek műhelyeiben töltötte. Önálló műhelyét 1926-ban nyitotta meg. Főként kereskedők részére szállít jó minőségű árut. Az Ipt. cipész szakcsoportjának másodpénztárnoka. A világháborúban résztvett. Neje: Schmidt Erzsi.

Pintér János, asztalos m. Dessewffy u. 73. Szül. 1904-ben Cegléden, felszab. 1922-ben Ujpesten . Hat évig dolgozott mint segéd a főváros és Ujpest műhelyeiben. 1928-ban megnyitott üzemében két segédet foglalkoztat. 1925-ben nőül vette Platzer Ilonát.

Pintér Oszkár

Putz Gyula

Pintér Oszkár, borbély és fodrász m. Horthy Miklós út 32. Szül. 1885-ben Rákospalotán, felszab. 1905-ben Ujpesten. Segédéveinek fontosabb állomásai: Bécs, Pápa, Nyitra és Nagyvárad. Üzletét 1908-ban vette át. Foglalkozik a fodrászat minden ágával. Speciálista női hajvágásban. 1 segédnek és 2 tanoncnak ad munkát. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak tagja. A világháborúban 14 hónapig teljesített frontszolgálatot, majd orosz hadifogságba került, ahonnan négy és fél év után szabadult meg. Neje: Reimann Irén.

Pozsár János, hentes és mészáros m. Horthy Miklós út 20. (Saját ház.) Szül. 1881-ben Párkányon, felszab. 1898-ban Dunaalmáson. A fővárosban és több vidéki városban szerezte meg segédi gyakorlatát és 1914-ben lett önálló. Műhelyében 1 inassal dolgozik. A világháborúban 15 havi frontszolgálat után orosz hadifogságba került, amelyből három év után szabadult meg. Neje: Ruth Teréz.

Pozsár János

Putz Gyula, borbély és fodrász mester. Dessewffy u. 160. Szül. Vácszentlászlón 1900-ban, felszab. Nyitrán 1916-ban. Segédévei alatt megfordult az ország több városában. Az 1928-ban megnyitott műhelyét a modern követelményeknek megfelelően rendezte be. Szolgált a m. kir. folyamőrségnél.

Rabnecz Károly, bútorasztalos mester. Tompa Mihály u. 54. (Saját ház.) Szül. 1887-ben Tass községben, felszab. 1902-ben Ujpesten. Mint segéd Ujpest és Budapest műhelyeiben, továbbá Szerbiában bővítette szaktudását. Műhelyét 1910-ben alapította saját erejéből. Üzemében 1 segéd és egy tanonc közreműködésével készülnek szép kivitelű asztalosmunkái. A tanoncvizsg. biz. tagja. A háborúban 8 hónapig teljesített frontszolgálatot, majd három és fél évig orosz fogságban sínylődött. Neje: Cseh Mária.

Rausch Ferenc, épületasztalos mester. Szász Károly u. 14. (Saját ház.) 1883-ban szül. Csonoplya községben, felszab. 1900-ban Zomborban. Segédéveit Horvát-Szlavónia és Magyarország nagyobb városaiban töltötte. Önálló műhelyét 1911-ben alapította. Üzeme 26 lóerős villanymotorral és az összes szakgépekkel fel van szerelve. Állandóan 15 segéd és 2 tanonc dolgozik a keze alatt. Az Ipt. főpénztárosa, a tanoncvizsg. biz. tagja stb. 6 évig volt a városi képviselőtestületnek tagja. A világháborúban 5 havi frontszolgálat után 4 évig volt orosz hadifogságban. 50%-os hadirokkant. Több idegen nyelvet beszél. Neje: Balla Karolin.

Révész Zsigmond, kocsigyártó m. Horthy Miklós út 105.

Rottenbiler Rezső, géplakatos mester. Tompa Mihály u. 51. Szül. 1890-ben Budapesten ősrégi iparoscsaládból. felszab. 1905-ben ugyanott. Mint segéd 7 évig tartó tanulmányutat folytatott. Prága, Bécs, Grác és más nagy külföldi városokban. Majd itthon működött előbb mint segéd, később művezetői minőségben. Önálló műhelyét 1924-ben alapította, melyben autók, traktorok és gazdasági gépek szerelését végzi elsőrendű kivitelben. Egy általa feltalált újrendszerű borbélytámlára szabadalmat nyert. A világháborúban súlyosan megsebesült, 75%-os rokkant. Neje: Szőts Appolónia.

Rozgonyi László, órás és ékszerész m. Dugonits u. 38.

Rurik Jenő Sándor, cukrász m. Imre u. 12. Szül. 1891-ben Ipolyságban, felszab. 1907-ben Budapesten. Segédévei alatt a főváros és több vidéki város műhelyeiben gazdagította szaktudását. Önálló üzemét 1913-ban alapította, amelyben a szakba vágó cikkek és elsőrangú mézes sütemények készülnek. A világháborúban résztvett.

Sajtár Ignác, bútorasztalos m. Báthory u. 9.

Salamon Manó, pék m. Csokonay u. 36.

Salvetter Ferenc, sütő m., az özv. Balogh Lajosné cég tulajdonosa, Zápoly u. 79—81. (Saját ház.) Szül. 1882-ben Budapesten, Rákospalotán szab. 1923-ban, ugyanitt töltötte segédéveit. 1928-ban átvette a fenti céget, amely 1887-ben alapíttatott. Motorral felszerelt üzemében 2 segédet foglalkoztat. A Magyar Hét kiállításán bronz érmet és elism. oklevelet nyert. Neje: Balogh Aranka.

Salvetter Ferenc

Saly Géza, hentes és mészáros mester. Rákóczi út 90.

Schelz József, asztalos m. Imre u. 120. Szül. 1897-ben Ujpesten, felszab. 1917-ben ugyanott. Szülővárosában töltött segédévei után, 1921-ben alapította mostani műhelyét, ahol 2 segéd és két tanonc közreműködésével végzi jó kivitelű asztalosmunkáit. Üzeme az összes szakmához tartozó gépekkel fel van szerelve. A világháborút az orosz és olasz frontokon küzdötte végig. Egyszer megsebesült. Kit.: Nagy ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. és seb. érem. Neje: Fülöp Margit.

Ifj. Scheiber J. János, asztalos m. Imre u. 120. Szül. 1896-ban Székesfehérváron, felszab. 1914-ben Ujpesten. Ugyanott segédeskedett, majd 1925-ben megnyitotta önálló műhelyét. Minden szakmába vágó munkát készít és 2 tanoncot foglalkoztat. A világháborúban résztvett. 1920-ban feleségül vette Bányai Erzsébetet.

Salvetter Ferenc

Schön Ferenc

Schön Ferenc, úri szabó m. Arany János u. 7. Szül. 1875-ben Bácsvaskúton, felszab. 1892-ben Baján. Segédéveit Budapesten és Szabadkán töltötte. 1906-ban alapította műhelyét, melyben az összes szakmába vágó munkákat készíti. Neje: Hartmann Teréz. Egy fia és egy leánya tanári pályán működik, másik leánya pedig tisztviselőnő.

Schuch Ferenc

Siklódy Imre

Serák Lajos, bútorasztalos m. Szentmihályi út 88. Szül. 1899-ben Aba községben, felszab. 1916-ban Ujpesten. Mint segéd Székesfehérvárott, Ujpesten és Rákospalotán gyarapította szaktudását. Műhelyét 1929-ben alapította. Egy segédet és négy tanoncot foglalkoztat. Minden szakmába vágó munkát készít. A háború alatt 12 hónapig frontszolgálatott teljesített. Egyszer megsebesült. 1922-ben feleségül vette Kulcsár Ilonát.

Schuch Ferenc, borbély és fodrász m. Szentmihályi út 25. Szül. 1906-ban Székesfehérváron, felszab. 1925-ben Budapesten. 3 évi segédeskedés után, 1928-ban megnyitotta önálló műhelyét. Az Ipt. tagja, aki minden idejét iparának szenteli.

Siklódy Imre, úri és női szabó mester. Deák u. 3. Szül. 1883-ban, felszab. 1901-ben Salgótarjánban. Több nagyobb város műhelyeiben dolgozva, kiváló szaktudásra tett szert. 1920-ban társműhelyt nyitott. 1923 óta egyedüli tulajdonosa úri és női kabátkészítő műhelyének. 1 segédet és 1 tanoncot foglakoztat. Tagja a tanoncvizsg. biz.-nak. A világháborúban az orosz fronton küzdött és fogságba került. Neje: Piskolti Mária.

Silber Mór

Skoda György

Silber Mór, úri és női cipész m. Bethlen u. 99. Szül. 1880-ban Somlyóvásárhelyen, felszab. 1896-ban Győrött. Nyolc évi segédeskedés után, 1904-ben saját erejéből önálló műhelyt nyitott, melyben 1 segéd és 1 tanonc közreműködésével az összes szakmába vágó munkákat készíti. A tanoncvizsg. biz. tagja, a Demokrata Kör vál. tagja. A világháborúban végig frontszolgálatot teljesített. Neje: Hugler Berta.

Simon Antal, úri és női cipész m. Bocskay u. 92. szám.

Sinkovits Mihályné, női szabó m.Bocskay u. 38. Szül. 1904-ben Budapesten. Elvégezvén a női ipariskolát, a fővárosban működött mint segéd és 1926-ban megnyitotta angol és francia női szabóságát. 1927-ben résztvett a rákospalotai kiállításon első díjként ezüstérmet nyert. Műhelyében 4 tanuló dolgozik. 1928-ban férjhezment Feldmann Imréhez.

Sípos József, cipész m. Szilágyi Dezső ucca 18.

Siskó László, kőmíves m. Kassa u. 13.

Skoda György, úri és női cipész m. Eötvös u. 18. Szül. 1884-ben Bolhón, felszab. Nagyatádon 1901-ben. 11 évi segédeskedés után 1912-ben saját erejéből lett önálló. Mesteri oklevele van a technológiáról. A tanoncvizsg. biz. tagja, aki az ipari érdekekért lelkesedik. A világháborúban 1914—15-ig állandóan frontszolgálaton volt. Neje: Sefcsik Klementin.

Szklemár Rezső, szabómester, Rákospalota.

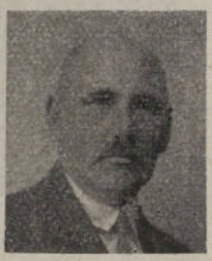
Soós Istvánné, női szabó m. Dessewffy ucca 77. szám.

Spitzer Ferenc, bútorasztalos mester. Eötvös ucca 113.

Ifj. Spitz József, hangszerkészítő m. Bocskay u. 106. Szül. 1900-ban Budapesten, felszab. 1918-ban ugyanott. Segédideje alatt szülővárosa és Pécs műhelyeiben gazdagította szakismereteit. Az 1928-ban alapított műhelyében mindenféle hangszerjavítást végez. Uj hegedűket is készít. Elismert zongorahangoló. Neje: Stefánics Ilona.

ifj. Spitz József

Spreiczer József

Spreiczer József, épületasztalos m. Az Ipt. elnöke. Eötvös u. 45. (Saját ház.) Szül. 1870-ben Csonoplya községben, felszab. 1886-ban Zomborban. Segédévei alatt megfordult Budapesten kívül Bécsben, Grácban és gazdag szaktudással felruházva, 1897-ben megalapította 19 lóerőre berendezett műhelyét, melyben 25—30 segédet és 4—5 tanulót foglalkoztat. A kenderesi kormányzói kastély összes asztalosmunkáit ő végezte. Az 1927. évi rákospalotai kiállításon aranyéremmel lett kitüntetve. Az Ipt.-nek 1906 óta elnöke. Tagja a Keresk. és Iparkamarának, városi képviselőtestületi tag stb. Neje: Wallner Antónia.

Stern Jenő, úri és női cipész m. Pázmány u. 88. Szül. 1887-ben Veszprémmegyében, Jásd községben, felszab. 1914-ben Budapesten. A fővárosban eltöltött 14 évi segédeskedése után, 1928-ban nyitotta meg önálló műhelyét, melyben az összes szakmába vágó munkák készülnek. A világháborút a fronton küzdötte végig. Kit.: Háromszor br. v. é.

Stockmaier József, kárpitos m. Pázmány u. és Horthy Miklós út sarok. Szül. 1881-ben Regensburgban, felszab. 1897-ben Ujpesten. Segédéveit Német- és Magyarország nagy városaiban töltötte. Ön-

Stockmaier József

vitéz Sütő István

álló műhelyét 1914-ben nyitotta. A rákospalotai kiállításon elismerő oklevéllel tüntették ki szép munkáját. A világháborúban a német hadseregben harcolt. Neje: Havas Ilona.

Vitéz Sütő István, bognár m. Horthy Miklós út 14. (Saját ház.) Tekintélyes iparoscsaládból származik. Szül. 1884-ben felszab. 1901-ben Veszprémben. Tíz éves segédideje alatt megfordult az ország nagyobb városaiban. 1911-ben megnyitott üzemében a bognárságot és kocsigyártást folytatja. Műhelye 1 drb 2 lóerős motorral van felszerelve. 1 segéddel dolgozik. A budapesti Technológián dícsérő oklevelet nyert. A világháborúban 30 hónapot a fronton töltött, négyszer sebesült meg. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., kétszer br. v. é. és K. cs. k. 1925-ben vitézzé avatták. A hadviseltek és polgárok pártjának dísztagja. Neje: Szűcs Mária.

Sütő Lajos, úri és női cipész m. Bocskay u. 17. Szül. 1897-ben Karcagon, felszab. 1920-ban ugyanott. Tapasztalatokban gazdag segédévek után, 1929-ben önállósította magát. Műhelyének specialitása a divatcipő és lovagló csizma. A világháborúban 3 évet a harctéren töltött. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Gáspár Juliska.

Sütő Rezső, fényképész. Arany János u. 42. Szül. 1884-ben Sátoraljaujhelyen, felszab. 1900-ban ugyanott. A szakmabeli gyakorlatot Budapest, Bécs és München nagy műtermeiben sajátította el. Elvégezte a festészeti akadémiát. Műtermét, amelyben fényképészettel és festészettel foglalkozik, 1910-ben nyitotta meg. A világháborút mint önkéntes tizedes szolgálta végig az orosz fronton.

Kit.: II. o. ez. v. é. Neje: Wurtz Katalin.

Szabó Sándor, hentes és mészáros m. Tompa Mihály u. 79. Szül. 1902-ben Kecskeméten, felszab. 1918-ban Nagykörösön. Nyolc évig tartó segédeskedése alatt Bukarest, Győr és Budapest műhelyeiben dolgozott. Tökéletesen elsajátította a virsliáru készítését. 1926-ban lett önálló. Specialitása a (kolbászka) virsligyártás. Neje: Takács Sári, megosztja férjével a műhely munkáját.

Szájbély Ferenc, kalapos m. Horthy Miklós út 74.

Szájbély István, villany-, gáz-, vízvezeték és központi fűtés szerelő vállalat. Deák Ferenc u. 7.

ifj. Szalay József

Ifj. Szalay József, hentes és mészáros m. Horthy Miklós út 50. Szül. 1902-ben Rákospalotán, felszab. 1922-ben Ujpesten. Mint segéd a főváros, Ujpest és Rákospalota műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1928-ban önállósította magát. Neje: Varga Julianna.

Szalkay Jenő

Szécsi István

Szalkay Jenő, okl. építészmérnök és építőmester. Lakás: Erzsébet út 46. sz. Vállalati iroda: Ujpest, Szent Gellért u. 12. Raktár: Budapest, Országbíró u. 40. Telef.: Aut. 946-59. és 944-32. Részletes adatok „Ujpest" fejezetben.

Szamocseta György, angol úri szabó m. Percel Mór u. 12. Szül. 1891-ben Alsókabol községben, felszab. 1908-ban Budapesten. A főváros előkelő műhelyeiben 20 évet töltött mint segéd. Műhelyét 1928-ban nyitotta meg. Főként fővárosi vevői részére készít rendelésre. Felszabadulásakor arany oklevéllel lett kitüntetve. Elvégezte az ipariskola szaktanfolyamait. Neje: Kaliszta Mária.

Szeniczey Károly, hentes és mészáros m. Főüzlet: Zápolya u. 77. Fióküzletek: Rákos út, Klára u. 53. Wesselényi u. 47. Szül. 1892-ben Rákospalotán, felszab. szülővárosában 1908-ban. Ugyanott segédeskedett. Műhelyét, amely gépekkel is fel van szerelve, 1918-ban nyitotta meg Üzleteiben négy segédnek ad munkát. Eddig 8 tanoncot szabadított fel. Az Ipt. elüljárója, a szakoszt. ügyv. elnöke. Számos társad. egyes. tevékeny tagja. A világháborúban az orosz és olasz fronton harcolt. Kétszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é. Neje: Kundl Margit.

Ifj. Scheiber J. János

Szilvágyi István

Szécsi István, úri és női cipész m. Károlyi u. 34. Szül. 1871-ben Jászberényben, szab. 1888-ban ugyanott. Hosszú ideig segédeskedett szabadító mesterénél. Önálló műhelyét 1918-ban nyitotta meg. A műhelyében készült munka, úgy anyag, mint kidolgozás tekintetében minden követelménynek megfelel. Az Ipt. agilis tagja. Neje: Kern Mária.

Szíjjártó István, bútorasztalos mester. Brassó u. 3. Szül. 1888-ban Szigetmonostoron, felszab. 1906-ban Ujpesten. Segédi gyakorlatát Ujpest és Budapest jó mesterei mellett szerezte meg. Jelenleg 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. A világháborúban 1915—18-ig résztvett. 1913-ban nőül vette Tóth Máriát.

Szilágyi István, úri és női cipész m. Rákos u. 137.

Szilvágyi István, úri és női cipész m. Imre u. 72. Szül. 1893-ban Peresznyén, felszab. 1909-ben Szombathelyen. Segédideje nagy részét szabadulási helyén töltötte. Nyolc éven át a Máv műhelyében

lolgozott. A világháborúban két évet a harctéren töltött. Súlyos sebesülése után mint 50%-os hadirokkantat hadimunkára osztották be. Kit.: K. cs.-k. Neje: Player Borbála.

Szőke Lajos, borbély m. Szentmihályi út 30. Szül. 1892-ben Szegeden, felszab. 1908-ban Budapesten. Nyolc évet töltött mint segéd a főváros műhelyeiben. 1916-ban lett önálló. Jelenlegi műhelyét 1923-ban saját házában nyitotta meg és a modern követelményeknek megfelelően rendezte be. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak tagja. A világháborúban a szerb harctéren megsebesült és mint 25%-os rokkant szerelt le. Neje: Harmath Rozália.

Szöllőssy Elek, uri és női szabó m. Bezerédy Pál u. 67.

Szőke Lajos

Sztrahonya Ignác

Sztrahonya Ignác, kalapos m. Imre u. 70. Szül. 1899-ben Csáktornyán, felszab. 1915-ben Budapesten, ahol mint segéd tovább dolgozott önállósításáig. 1920-ban nyitott műhelyében minden szakbavágó munkát készít. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A rákospalotai kiállításon munkáját elismerő oklevéllel tüntették ki. A világháborúban 18 hónapot az olasz fronton töltött. Kit.: K. cs. k. Neje: Pickó Magdolna.

Tamásy Géza, műbútor asztalos m. Rákos út 32. (Saját házban.) Szül. 1890-ben Ujpesten, felszab. 1907-ben ugyanott. Mint segéd többek között Miskolc, Budapest és Brassó nagyobb műhelyeiben dolgozott. 1923-ban önállósította magát. Az 1927. évi mesterversenyen kiállított szalóngarniturájával bronzérmet és elismerő oklevelet nyert. Műhelyében 2 segédnek és 4 tanulónak ad munkát. Neje: Maly Franciska.

Tamássy Mária, kozmetikai intézete. Eötvös u. 6. Szül. Budapesten. A kozmetikai szakvizsgát kitűnő eredménnyel 1928-ban tette le a fővárosban. Ugyanott szerzett segédi gyakorlatot. 1928-ban rendezte be modern kozmetikai gépekkel fölszerelt intézetét.

Tauka Pál, úri és női cipész m. Arany János u. 71. Szül. 1893-ban Kunhegyesen, felszab. 1909-ben ugyanott. Mint segéd hosszabb ideig dolgozott Cegléden, majd az ujpesti Wolfner gyárba jutott, ahol tökéletesítette magát szakmájában. Műhelyét 1924-ben nyitotta meg. A világháborúban résztvett. Neje: Filó Ilona.

Tauka Pál

Tóth János

Tóth Árpád, kovács és okl. lóápoló. Fóti út 26. Szül. 1886-ban Ujpesten, felszab. 1904-ben Szombathelyen atyja, T. Pál műhelyében. Segédidejét Szombathely Sopron, Budapest, Ujpest és Rákospalota jónevű mesterei mellett töltötte el. 1913-ban megnyitott műhelyében 2 segéddel helybeli kereskedők és iparosok részére végez különböző szakmunkákat. A világháborúban részben katonai szolgálatot teljesített, részben hadimunkára volt a Skodaművekhez vezényelve. Neje: Busa Mária.

Tóth Béla, úri és női szabó m. Arany János u. 98. Szül. 1884-ben Alsószentiványon, felszab. 1902-ben Ujpesten. Az ország különböző városaiban eltöltött segédévek után, 1918-ban előbb Pápán önállósította magát, majd 1927-ben Rákospalotára helyezte át műhelyét. Egyaránt foglalkozik úri és női szabósággal. A világháborúban 18 hónapot az orosz és olasz frontokon töltött, egyszer megsebesült. Kit.: K. cs. k. és szolg. érd. ker. Neje: Polgár Etelka.

Tóth Dezső, szobafestő és mázoló m. Bethlen u. 14. Szül. 1876-ban Budapesten, felszab. 1895-ben ugyanott. Mint segéd 12 évig budapesti cégeknél tökéletesítette magát szakmájában. 5 évig mint üzletvezető működött. Az 1907-ben alapított vállalatának nevezetesebb munkái közül a balatonfüredi hercegprímási villa festőmunkája és a M. F. T. R. hajófestései említendők. Munkáját ezüstéremmel és elismerő oklevéllel díjazták. Az Ipt. számvizsgálója. Jelentős érdemei vannak Rákospalota várossá alakulásában. Tagja volt a városi képv. testület-

nek. Több társad. egyes. vezető tagja. Neje: Jónás Júlia. Dezső fia szintén a szakmában működik mint mester.

Tóth Endre, borbély és fodrász m. Károlyi u. 29. Szül. 1901-ben Rákospalotán, felszab. 1919-ben ugyanott. Segédévei alatt szülővárosában és Bpesten gyarapította szaktudását, míg 1927-ben megnyitotta önálló műhelyét, melyben a borbély és fodrász szakba vágó összes munkákat végzi. 1 tanonccal dolgozik. Ipt. tag a rákospalotai Ip. Kör és a borbély és fodrász szakosztály jegyzője. Vál. tagja az Első Magy Nemeskanári Tenyésztőknek. Neje: Hurcsik Leopoldina.

Tóth Ferenc, bognár, Fóti út 26.

Tóth György, mészáros és hentes m. Pozsonyi út 17. Szül. 1866-ban Rákospalotán, felszab 1883-ban ugyanott. Mint segéd Budapesten szerezte meg szakmája gyakorlatát. Húsvágó székét 1889-ben alapította és idáig 27 inast szabadított fel. Jelenleg 2 segéddel dolgozik. Az Ipt. és Kath. Kör tagja. Elnöke a húsipari szakosztálynak. 1896-ban nősült. Neje: Tauzer Ottilia.

Tóth Kálmán

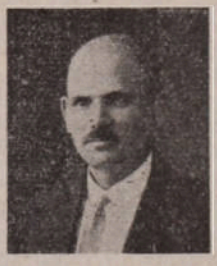
Tóth János, okl. kőmíves m. Petőfi u. 16. (Saját ház.) Ősrégi iparoscsaládból származik. Szül 1894-ben Ujpesten. 1917-ben elvégezte a budapesti Felső Építőiparískolát, ahol kiváló terveit elismerő oklevéllel tüntették ki. Gyakorlatát Budapest, Arad, Ujpest és Rákospalota neves építőmestereinél szerezte meg. Önálló üzemét 1919-ben alapította saját erejéből. Átlag 10—15 segéddel és 5 tanonccal dolgozik. Az aradi „Marta" repülőgépgyár összes vasbetonmunkáit ő építette, azonkívül Rákospalota és Ujpest számos szép villáját. Az Ipt. elüljárósági és a „Szabadság" dalkör alapítótagja és pénztárnoka. Az okl. Kőmíves Mesterek Orsz. Szöv. helyi csoportjának jegyzője. A világháborúban kétszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é. és K. cs. k. Neje: Dombay Rozália.

Tóth Kálmán, épület- és műlakatos m. Imre u. 57. (Saját ház.) Szül. 1886-ban Ujpesten, felszab. 1906-ban ugyanott. Gyakorlatát Ujpesten és a Ganz-Danubius gyárban szerezte meg előbb mint segéd, később mint művezető. Önálló műhelyét 1911-ben alapította saját erejéből. Több helybeli, budapesti és vidéki épület szakmunkáját végezte. 2 lóerős motorral felszerelt üzemében 1—2 segéd és ugyanannyi tanonc dolgozik. Az Ipt. vál. tagja és volt másodjegyzője. 11 éven át az Ip. Kör. titkára és ügyvezető elnöke volt. A világháború alatt a haditengerészetnél szolgált. Több kitüntetése van. Neje: Békeffy Berta.

Tóth Kálmán, bútorasztalos m. Pozsay u. 53. Szül. 1861-ben Rákospalotán, felszab. 1878-ban Ujpesten. Segédéveit ugyanezen két helyen töltötte. Önálló üzemét 1883-ban alapította. Hat darab 3½ lóerős motorral berendezett műhelyében 10 segéd és 3 tanuló segédletével, főleg szállodai berendezéseket készít. Az 1913. évi Tavaszi Vásáron háló- és ebédlőbútorokkal vett részt. 1886-ban feleségül vette Manyák Zsófiát. Három fia szintén a szakmában dolgozik.

Tóth Lajos, cukrász m. Arany J. u. 31.

Tóth Mihály, műbútorasztalos m. Damjanich u. 64. (Saját ház.) Szül. 1888-ban Sáraba községben, felszab. 1907-ben Ujpesten. Ujpesten és Rákospalotán működött mint segéd, műhelyének megnyitá-

Tóth Mihály

Tóth Pál

sáig, 1921-ig. Üzemében 3 segédet és 4—5 tanulót alkalmaz. 1928-ban a Budapesti Ipari Tárlaton és az őszi vásáron ebédlő bútorokat állított ki. 1927-ben ezüst és 1928-ban bronzéremmel és díszoklevéllel lett kitüntetve. Tagja a tanoncvizsg. bizottságnak. A világháborúban 8 havi frontszolgálat után 3½ évig volt orosz fogságban. Neje: Béres Tóth Margit.

Tóth Pál, hentes és mészáros mester. Tompa Mihály u. 63. Szül. 1891-ben Budapesten szab. 1911-ben Győrött. Szaktudását Bécsben, Budapesten és több vidéki városban gyarapította. 1919-ben önálló-

sította magát. 1 segéd és 1 tanonc közreműködésével az összes szakmába vágó munkát végzi. A világháborúban 38 hónapig frontszolgálatot teljesített és háromszor megsebesült.

Trogmeyer Károly

Uzsák Gyula

Trogmeyer Károly, esztergályos mester. Arany János u. 98. Szül. 1872-ben Ujvidéken, felszab. 1889-ben Ujpesten. Segédéveit ugyanitt töltötte. Műhelyét 1909-ben alapította. Villanyerőre berendezett üzemében az összes szakmabeli munkák készülnek. 1915—18-ig az olasz fronton küzdött. 1900-ban nősült. Neje: Heiszler Teréz.

Tuma Antal, mintakészítő m. Kinizsi ucca 17. sz.

Turczer Ferenc

Tóth Ferenc

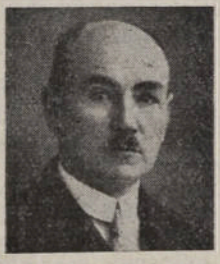
Turczer József, bognár m. Fóti út 26. Régi iparoscsaládból származik. Szül. 1904-ben, felszab. 1924-ben Vámosmikolán. Ujpesten gyarapította mint segéd szakismereteit, majd 1929-ben saját erejéből önálló műhelyt nyitott. Egy segéd közreműködésével végzi a helybeli gazdáknak, iparosoknak és kereskedőknek a szakmába vágó elsőrendű kivitelű munkáit. Szakképzett segédje, Tóth Ferenc (szül. 1908-ban, felszab. 1926-ban) tevékeny résztvesz műhelye vezetésében.

Uzsák Gyula, úri és női cipész m. Klára u. 30. Szül. 1908-ban Perbetén, felszab. 1924-ben Ujpesten. Budapest, Ujpest és Kalocsa nevezetesebb mestereinél töltötte el segédéveit. Az orthopäd cipészetben is kiképezte magát. 1928-ban lett önálló és műhelyében 1 segéd dolgozik. Számos társad egyes.-ben fejt ki tevékenységet. Atyja a Máv. szolgálatában állt.

Való István, úri és női cipész m. Bocskay ucca 42. Született 1878-ban Vácott, felszab. Budapesten. A fővárosban dolgozott mint segéd, többek között Lichtmann, Friedmann, Brettschneider cégeknél. 1907-ben saját erejéből alapította saját házában műhelyét. A rákospalotai kiállításon ezüstéremmel tüntették ki. Az Ipt. vál. tagja. Elnöke a cipész szakoszt.-nak. Volt képv. test. tag stb. A világháborúban résztvett. Vas ék. és Vör. ker. é. 1902-ben nőül vette Kocsák Máriát.

Való István

Varga Ernő

Özv. Varga Andrásné, szül. Albrecht Klára. bognár m. Fóti út 20. (Saját ház.) Műhelyét néhai férje alapította Budapesten 1883-ban és azt 1897-ben Rákospalotára helyezte át. Férje halála, 1929 óta vezeti az üzemet Ferenc fia segítségével. A helyi gazdáknak végzi príma kivitelű bognármunkáit. Minden idejét iparának és családjának szenteli. Megboldogult férjével 1899-ben kötött házasságot. Két fia végigküzdötte a világháborút. Károly fia is, a család tradicióihoz híven, szintén mint iparos működik Párizsban.

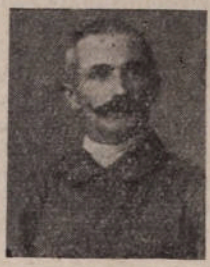
Varga Ernő, borbély m. Horthy Miklós út 4. (Saját ház.) Szül. 1875-ben Esztergomban, felszab. 1892-ben Komáromban. Az ország nagy városaiban eltöltött 16 évi segédeskedés után, 1908-ban alapította önálló műhelyét, amelyben az összes speciális szakmunkákat végzi. Az 1892. évi komáromi tanonckiállításon dícsérő oklevelet nyert. A szakoszt. volt elnöke, városi képv. test. tag. 1902-ben feleségül vette Németh Lidiát.

Varga István, úri szabó m. Patak u. 1. Szül. 1897-ben Rákospalotán, felszab. 1913-ban ugyanott. Mint segéd szülővárosában és Budapesten szerzett szakismereteket. 1921-ben önállósította magát. Műhelyében 1 tanuló közreműködésével

az összes szakmába vágó munkákat prima kivitelben végzi. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak tagja. A P. Törekvés sportklub díszelnöke stb. A világháborúban mint B. oszt. népfelkelő vett részt. Neje: Sipos Rozália.

Varga István

Vágó Ignác

Varga József, épületlakatos m. Bem u. 41. Mint régi iparoscsalád sarja, szül. 1890-ben, felszab. 1908-ban Ujpesten. Segédideje alatt szülővárosában és Rákospalotán dolgozott. (Schlick-Nicholson, Első Magyar Csavargyár.) 1913-ban saját erejéből önállósította magát. Műhelyének specialitása a szegező munka. Átlag 4 segédnek ád munkát. A világháborúban több mint két évet az olasz fronton töltött. Kit.: K. cs. k. Neje: Mattl Etel.

Vargha Benő, férfi szabó m. Zápolya u. 7. Szül. 1886-ban Koltán, felszab. 1903-ban Budapesten. Segédideje alatt megfordult az ország nagyobb városaiban, többek között Debrecenben és Zilahon és jobb mesterek mellett tökéletesítette magát szakmájában. 1910-ben lett önálló. A rákospalotai kiállításon ezüstéremmel és elismerő oklevélel tüntették ki. Két segédet és két tanulót foglalkoztat. Elüljárósági tagja az Ipt.-nek, tagja a tanoncvizsg. biz.-nak stb. A világháborúban hosszú ideig orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Krizsány Rozália.

Varró Bálint, női és férfi cipész m. Dugonics u. 25. Szül. 1891-ben Ujpesten, felszab. 1906-ban Kecskeméten. Nagy műhelyekben töltött segédévek után, 1925-ben lett önálló. Egy segédet foglalkoztat. Tevékeny részt vesz az iparosérdekekért folytatott mozgalmakban. A világháborúban résztvett. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Psemisli Mária.

Vágó Ignác, bognár. m. Szász Károly u. 58a. (Saját ház.) Szül. 1875-ben Dunaszerdahelyen, felszab. 1892-ben Deákin atyja, V. Ferenc műhelyében. Már nagyatyja is kocsigyártó és bognármester volt. Segédidejét nevesebb mesterek mellett szülővárosában, Pozsonyban, Vácott és Budapesten töltötte. Műhelyét 1899-ben alapította. Fiai, János és Béla mint segédek műhelyében dolgoznak. A műhely 1 drb 4½ lóerős motorral van fölszerelve. Több elismerő oklevelet és érmet nyert munkájával. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak tagja. A világháborúban sebesülten orosz hadifogságba esett és 1918-ban került haza. Neje: Piroska Mária.

Verbanits Ferenc, borbély és fodrász m. Pozsonyi út 8. Szül. 1891-ben Rákospalotán, felszab. 1908-ban Ujpesten. 8 évi segédeskedése alatt megfordult Budapest, Ujpest, Rákospalota és Gödöllő műhelyeiben. 1920-ban nyitotta meg modern felszerelésű üzletét. A hölgyfodrász szakmából 1929-ben tett mestervizsgát. Egy segédet és egy tanulót foglalkoztat. A világháborúban 12 hónapi harctéri szolgálat után, sebesülten orosz fogságba került, ahol 2 évig sínylődött. Neje: Tóth Ilona.

Veres Bálint, vendéglős és étteremtulajdonos. Arany János u. 29. Az Ipt. elülj. tagja, a szakoszt. elnöke. Neje: Túri Róza.

Vígh Gyula, úri szabó m. Bocskay u. 58. Szül. 1889-ben Hódmezővásárhelyen, felszab. 1906-ban Budapesten. Ugyanott fejlesztette mint segéd szaktudását. Uri szabó műhelyét 1912-ben saját házában nyitotta meg. Kiválóan ízléses munkáját az 1927. évi rákospalotai kiállításon aranyéremmel tüntették ki. Az Ipt. elüljár. tagja, városi képv. test. tag. Elnöke a független Good Templar rendnek. Hasznos és tevékeny tagja a város társadalmának. Neje: Végh Mária.

Vigh Gyula

Vörös József

Vígh Gyula, bútorasztalos m. Eötvös u. 107. Szül. 1888-ban Ujpesten, felszab. 1904-ben ugyanott. Segédévei alatt megfordult Brassóban, Kolozsvárott és Baján, majd gazdag szakismeretekkel felruházva, 1918-ban önállósította magát. 2 drb egyenkint 5½ lóerős motorral felszerelt műhelyében 3 segédet és 4 tanulót alkalmaz. Vircsik Juliannával 1912-ben kötött házasságot.

Vörös József, sütő m. Wesselényi u. 14. Szül. 1895-ben Budapesten, felszab. 1911-ben ugyanott. Tíz éves segédeskedése alatt 1 évig a Budapesti Községi Kenyérgyárban mint vezető segéd, majd mint felelős vezető működött. 1921-ben alapította önálló műhelyét, melyben, fehér- és finomsütemény és házikenyérsütéssel foglalkozik. Az Ipt. elülj. tagja és a szakcsoport elnöke. A világháborút végigküzdötte. Kétszer megsebesült. Kit.: Vasker. v. é. Neje: Tóth Ágota.

Weimann Zoltánné, szül. Eipl Anna, női szabó m. Szül. Budapesten, felszab. 1924-ben Rákospalotán. Ugyanezen a két helyen gyarapította mint segéd szaktudását. Önálló műhelyét 1928-ban nyitotta meg, amelyben az összes szakmába vágó munkákat készíti. Egy tanulót alkalmaz. Férjével 1928-ban kelt egybe.

Willner Béla

Weisz Miksa, bádogos és szerelő mester. Batthyányi u. 16. Szül. 1875-ben Vörösegyházán, felszabadult Ujpesten. Segédévei alatt Bécs, Berlin és Belgrádban folytatott hároméves tanulmányutat, majd az ország nagy városaiban működött. Önálló üzemét 1900-ban alapította. Rákospalotán a város sok jelentős épületén végezte a szakmunkákat. A komáromi és budapesti ferencvárosi vasútállomások szakmájába vágó munkája is nála készült. Jelenleg egy segédet és két tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. elülj. tagja, elnöke a szakoszt.-nak. A világháborúban a szerb fronton kétszer megsebesült. Neje: Herzog Ilona. László fia, akinek érettségije van, üzemének vezetésében segédkezik.

Weiss Samu, úri szabó m. Imre u. 114.

Wilheim Sándor, épület és díszműbádogos m. Horthy Miklós út 13. (Saját ház.) Szül. 1885-ben Nagysarlón, felszab. 1903-ban Rákospalotán, atyja műhelyében. Ugyancsak atyjánál működött mint segéd. 1914-ben önállósította magát. Igen sok rákospalotai épület bádogosmunkáit ő végezte. A világháborúban az orosz fronton harcolt. 1920-ban nősült. Neje: Rosenfeld Elza.

Willner Béla, szabó m., Imre ucca 75. Szül. 1879-ben Budapesten, felszab. 1896-ban ugyanott. Segédéveit szintén a fővárosban töltötte. 1920-ban önállósította magát. Műhelyében az összes szakmába vágó munkát príma kivitelben végzi. A világháború alatt a szerb és olasz frontokon küzdött. Neje: Varga Franciska.

Wimmer László, úri és női cipész m. Zápolya u. 73. Szül. 1905-ben Mélykúton, felszab. 1920-ban Rákosszentmihályon. Mint segéd Budapest és Székesfehérvár nevesebb mestereinél tett szert bő szakismeretekre, míg 1928-ban saját erejéből önálló műhelyt nyitott. A budapesti cipészipartestület által rendezett szakrajzkiállításon kiváló munkájáért arany- és bronzérmet nyert. 1925-ben Budapest székesfőváros díszoklevéllel tüntette ki. Atyja, néhai W. Antal 1917-ben hősi halált halt az orosz harctéren.

Zala István, műszerész m. Temesvári út 1. szám.

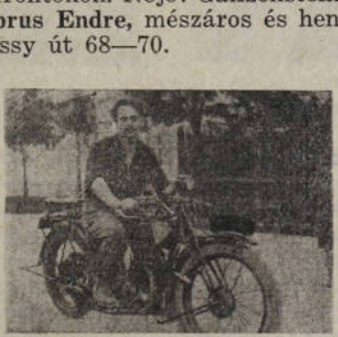
Zubányi Miklós, műszerész és autószerelő m. Zöldfa u. 16.

Zsabinszky Nándor, építő m. Eötvös u. 172. szám.

PESTUJHELY.

Alkovitz Nándor, bádogos m. Hadik J. u. 8. Tel. 907-56. Szül. 1884-ben Kaposváron, felszab. 1900-ban. Segéd volt azután szabadulási helyén, Budapesten, Pécsett és Dunaföldváron, 1907-ben Somogyvisnyón, 1921-ben pedig Pestújhelyen létesített önálló vállalatot. Nevéhez fűződik a pestujhelyi kath. templom. a polgári iskola és még számos nagyarányú szakmai munka. A tanoncvizsg. biz. tagja. 42 hónapig volt az orosz és olasz frontokon. Neje: Galizenstein Róza.

Ambrus Endre, mészáros és hentes m. Andrássy út 68—70.

Andreé Ferenc

Andreé Ferenc, lakatos m. Andrássy út 55. Szül. 1900-ban Budapesten, szab. 17 éves korában a Mezőgazd. Gépgyárban. Szaktudását a Máv-nál, a Repülő-

gépgyárban, majd Szerbiában és Csehszlovákiában fejlesztette. 1926-ban és 1927-ben alapította üzemét, melyben speciális autogénhegesztéseket vállal.

Andreé László, szabó m. Dr. Bezsilla Nándor u. 29. Szül. 1896-ban Budapesten, ahol felszab. 1921-ben. 1924-ben önállósította magát. Műhelyében 1 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. 1915—18-ig volt a világháborúban. 1919-ben vette feleségül Földi Juliannát.

Balogh Béla

Balogh Béla, nyomdász. Tátra u. 36b. Az Ipt. elnöke a megalakulás óta, rövid megszakítással. Hosszú időn át elnöke volt az Önképző Körnek, volt alelnöke az Uri Kaszinónak, a Hitelszöv. ig. tagja, a „Pestujhelyi Ujság" felelős szerkesztője és kiadója stb. stb. Önzetlen és oda-

Andreé László

Barabás Károly

adó munkásságáért osztatlan megbecsülésben részesül. Szül. 1878-ban Budapesten, felszab. 1896-ban Marosvásárhelyen. Losoncon, Keszthelyen, Budapesten és Berlinben praktizált. 1913-ban alapította nyomdáját, amely a saját házában van. Résztvett a háborúban. Neje: Szatlmayer Teréz.

Barabás Károly, asztalos m. Székely u. 43. Szül. 1878-ban Gátyon, felszab. 1915-ben Budapesten. Az ország nagyobb városaiban segédeskedett. 1915—18-ig résztvett a világháborúban. 1924-ben alapította műhelyét. Számos magán- és középületen (helyi isk., ref. templ. stb.) megtaláljuk munkáit. Neje: Ács Rozália.

Báthory Gábor, szíjgyártó és bőröndös. Székely u. 55. Szül. 1897-ben Ujpesten, felszab. 1914-ben. Elsőrendű mestereknél Budapesten, Bukarestben és Bécsben volt segéd. 1927 óta önálló. Több nyelven beszél. Neje: Szita Emilia.

Bátházy Tibor, okl. építész. Gr. Serényi u. 34.

Báthory Gábor

Berkó Béla

Bayer Gyula, okl. építész. Báthory Gy. u. 13. Szül. 1889-ben Budapesten, felszab. 1907-ben. Mint alkalmazott 18 évig dolgozott a fővárosban. 1925-ben önállósította magát. Átlag 4 segéddel és két tanulóval dolgozik. Bányatelepek, ipartelepek és vízművek építésében működött közre. A Tűzoltó Testület és a Sport Klub vál. tagja. Neje: Kulcsár Mária.

Beck János, szabó m. Báthory Gy. u. 24. szám.

Berkó Béla, cipész m. Ilona u. 24. Szül. 1897-ben Besztercebányán, felszab. 1912-ben. Budapesten fejlesztette ismereteit. 1926 óta üzi önállóan iparát. Magyar és szláv nyelveken beszél. 1920-ban megnősült. Neje: Skrobák Anna.

Bezák Béla, kocsmáros. Gr. Apponyi ucca 37. sz.

Boda József, ács m. János u. 2. (Saját ház.) Szül. 1885-ben Pakson, felsz. 1902-ben. Budapesten segédeskedett. 1913 óta önálló. A pestujhelyi polg. isk., az áll. elemi isk. és 3 óvódának szakmájába vágó munkái dícsérik tudását. Egy segéddel és egy tanulóval dolgozik. 36 hónapig teljesített frontszolgálatot és kétszer megsebesült. Kit.: K. cs. k. és seb. érem. Neje: Hable Anna

Csipák József, egyenruhaszabó m., a Csipák S. és fia cég beltagja. Neptun u. 24. Szül. Budapesten. felszab. 26 éves korában 1924-ben Pestujhelyen. 1929-ben belépett atyja cégébe s azóta közösen vezetik a vállalatot. Háború alatt mint köztisztviselő szolgált. Neje: Molnár Ilona.

Csipák Sándor, egyenruhaszabó m. Neptun u. 24. (Saját ház.) Szül. 1865-ben Kéménden, felszab. 1889-ben Esztergomban. A fővárosban fejlesztette szaktudását. 1898-ban önállósította magát. Szorgalmával műhelyét nagyarányú üzemmé fejlesztette, ma 40 varrógépen kizárólag egyenruhákat készít. 1896-ban vette feleségül Csada Erzsébetet, ki 2 fiú- és két leánygyermekkel ajándékozta meg.

Csipák Sándor

Csipás József

Csoma József, szobafestő m. Molnár V. ucca 70.

Dankó Demeter villanyszerelő dr. Szücs István u. 46. Szül. 1882-ben Csicsóholdvilágon, felszab. 1899-ben Nagyszebenben. Szabadulási helyén és a fővárosban folytatta szakmai tanulmányait. 1924-ben önállósította magát. Tekintélyes iparos, közs. képv. test. tag. Három nyelven beszél. 1908-ban nőül vette Lajos Rozáliát.

Darula Antal

Domokos Gyula

Darula Antal, mechanikus és villanyszerelő m. Molnár V. u. 68. (Saját ház.) Szül. 1890-ben Budapesten, felszab. 1908-ban. A főváros jeles mestereinél segédeskedett. Vállalatát 1919-ben alapította. A szakmába vágó munkákon kívül autófuvarozással is foglalkozik. A Ritz szálló, Dunapalota és számos négyemeletes épület dícsérik munkáit. A háború alatt végigharcolta a monarchia összes frontjait, meg is sebesült. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. 1911-ben nőül vette Bácsa Ilonát.

Domokos Gyula, szabó m. Apponyi u. 65. Szül. 1902-ben Budapesten. Tanonc Békésgyulán volt, ahol 1916-ban szabadult fel. Budapesten, Orosházán és Szerencsen fejlesztette tovább tudását. Műhelyét atyja 1927-ben alapította. Nagy szorgalommal és tudással rendelkező fiatal iparos.

Elek Mihály, cipész m. Határ u. 1. sz. Szül. 1878-ban Óbecsén, felszab 1906-ban. Szegeden és Budapesten dolgozott mint segéd. 1912-ben alapította műhelyét, melyben ma 8 segéddel, két tanulóval, villanyerővel hajtott cipészipari gépekkel dolgozik. 1914—18-ig tiszti cipészműhely parancsnok volt. Saját szerzeményű háza van.

Farkas Nándor, lakatos m. és szerelési vállalkozó. Thökölyi út 66. Szül. 1879-ben Szegeden, felszab. 1898-ban ugyanott. Szeged, Debrecen, Budapest, Arad, Temesvár, Grác, Klagenfurt és Villach mestereinél dolgozott 25 évig. 1905 óta önálló mester. Mai üzeme 1928 óta áll fenn. Pestujhely egyedüli speciális vízvezeték és központi fűtés berendező vállalata. Résztvett a világháborúban. 1906-ban nőül vette Bodó Máriát.

Farkas Nándor

Ferenczy János

Ferenczy János, kőmíves m. Jolán u. 14. Szül. 1897-ben Budapesten, felszab. 1910-ben. Segédéveit budapesti, fehértemplomi és belgrádi mestereknél töltötte. 1921-ben önállósította magát. Nevéhez fűződik a pestujhelyi strandfürdővendéglő felépítése. Háború alatt lőszer- és lőanyaggyárak bővítésén dolgozott s így fel volt mentve.

Feleiszer Henrik, úri és hölgyfodrász m. Andrássy út 35.

Futó M. Miklós, épület- és bútorasztalos m. Tátra u. 27. (Saját ház.) Szül. 1874-ben, felszab. 1891-ben. Szaktudását Kecskeméten, Szegeden, Karcagon és Budapesten fejlesztette. 1901-ben alapította meg műhelyét. Egy segéddel és két tanulóval dolgozik. A világháború alatt az orosz fronton harcolt. Neje: Hirczi Teréz.

Geisz Mihály, szabó m. Báthory Gy. u. 24. szám.

Ifj. Greilich István, úri és hölgyfodrász m. Andrássy út 43. Szül. 1909-ben Rákospalotán, felszab. 1924-ben Pestujhelyen Wiest Antalnál, kinél öt évig dolgozott mint segéd. 1929-ben önállósította magát, átvéve Zalka László műhelyét. Műhelye modern berendezésű, tökéletesen higiénikus és rövid önállósága alatt sikerült azt közkedveltté tennie. Külön hölgyszalónja a modern kozmetika gépeivel van fölszerelve.

Ifj. Greilich István

Iványics Sándor

Grosz Bernát, szobafestő m. Dr. Szűcs J. u. 16. szám.

Gruber János, cipész m. Viktor u. 72.

Gudina Imre, cipész m. Bank u. 33. Szül. 1877-ben Kerkaszentmiklóson, felszab. 1904-ben Muraközön. Budapesten és Zalaegerszegen dolgozott mint segéd. 1906-ban már önálló mester. Saját háza van. Végigküzdötte a háborút. Harcolt az olasz és román frontokon, egyszer megsebesült. Több nyelven beszél. Neje: Bubolyák Julianna.

Hajdú Márton, vendéglős. Székely u. 9. szám.

Hammel Keresztély, cipész m. Báthory Gy. u. 28a. Szül. 1881-ben Bácsfeketehegyen, felszab. 1896-ban Ujverbászon. Tíz évig Budapesten, majd Boszniában és Ujverbászon dolgozott mint segéd. 1908-ban alapította műhelyét, melyben fiával együtt dolgozik. Háború alatt a szerb és orosz frontokon harcolt, utóbbin fogságba esett. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Magyar, német és szláv nyelveket beszél. Neje: Kovács Júlia.

Háhn Péter, szabó m. Báthory Gy. u. 24. Szül. 1882-ben, felszab. 1900-ban Mohácson. Pécs, Kaposvár, Szilágysomlyó és Budapest műhelyeiben fejlesztette szaktudását. 1906-ban vette nőül Proszek Erzsébetet. 1910-ben betársult apósa üzletébe így a pestújhelyi Beck, Háhn és Geisz cég beltagja. 7 segéddel és 2 inassal dolgozik.

Hauk István, cipész m. Gergely u. 29. Szül. 1894-ben Gyónban, felszab. 1918-ban Budapesten. Segédéveit elsőrendű fővárosi mestereknél töltötte. Résztvett a világháborúban és mint 50%-os rokkant szerelt le. 1919-ben alapította műhelyét. Neje: Csatlós Mária.

Harbach Keresztély, szobafestő m. Temető u. 20. sz.

Gudina Imre

Hoffner József

Hepp Ádám, fodrász, Hadik J. u. 28.

Hihlik Ödön, asztalos m. Gr. Apponyi ucca 82. sz.

Hoffner József, szobafestő m. Apponyi u. 17. Szül. 1897-ben Tolmácson, felszab. 1914-ben Ujpesten. 1927-ben önállósította magát. Művészi és egyszerűbb munkái egyaránt osztatlan tetszést aratnak. 1916—18-ig a román és olasz frontokon harcolt és 12 hónapig volt olasz fogságban. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. 1920-ban nőül vette Szűts Teréziát.

Iván János, bőrkereskedő és felsőrészkészítő m. Andrássy út 12. Szül. 1869-ben Abaujváron, felszab. 1886-ban. Segéd Ujpesten volt. 1903-ban Rákospalotán, 1928-ban pedig Pestujhelyen alapított üzletet. Saját háza van. 1896-ban nőül vette Komár Annát. Ferenc fia orvos, János fia a helyi fiók vezetője.

Juhász Imre

Iványics Sándor, cipész m. Andrássy út 18. Szül. 1902-ben Érsekujvárott, felsz. 1920-ban. Szabadulási helyén, 8 évig Budapesten, Komáromban és Párkányná-

nán dolgozott mint segéd. 1927 óta önálló mester. 1924-ben nőül vette Radav Margitot.

Juhász Márton, vendéglős. Andrássy út 60. szám.

Juhász Imre, cipész m. Szűcs J. u. 25. Szül. 1886-ban Endrődön, felszab. 1903-ban Kecskeméten. Mint segéd Budapest legelső mestereinél, Szentesen és Tasnádon dolgozott. Egy negyed évszázad szorgalmas munkája gyümölcseként, 1928-ban megalapította műhelyét. 1926-ban nősült. Neje: Bajan Mária.

Kálmán Gyula, felsőrészkészítő és cipész m. Paula tér 1. Szül. 1891-ben Hetésen, felszab. 1911-ben. Pápai, zalaegerszegi és fővárosi jeles mesterek keze

Kálmán Gyula

alatt volt segéd. 1914—18-ig mint katona szolgálta a hazát. Szabászati szaktanfolyamot végzett. 1925 óta önálló mester. Két segéddel és két tanulóval dolgozik. Neje: néhai Feldicskó Katalin.

Kiss Simon Vendel, ács m. Hadik u. 7. Szül. 1888-ban Érsekvadkerten. Szakmabeli tanulmányait Balassagyarmaton kezdte, ahol 1907-ben szabadult fel, majd Budapesten tökéletesítette tudását. 1926-ban önállósította magát. Munkái közül az alsónémedi áll. elemi iskolát és pestujhelyi polg. iskolát említjük meg. Mint ténylegest érte a háború kitörése. 30 hónapot töltött a fronton, kétszer megsebesült. 1918-ban szerelt le. Kit.: Br. v. é., vasker. és K. cs. k. 1918-ban vette nőül Palecska Juliannát.

Kortusz Ferenc, kőmíves m. Margit u. 10. (Saját ház). Szül. 1875-ben Zsihovon (Csehország) Az ipart már Ujpesten tanulta, ahol felszab. 1893-ban. Ujpesti, rákospalotai és budapesti mesterek keze alatt fejlesztette szaktudását. Saját erejéből önállósította magát 1910-ben. Ámbár elejétől fogva végigszolgálta a háborút és így sokáig volt távol, mégis egész sereg családi ház felépítése fűződik nevéhez. Régi iparoscsaládból származik, már nagyatyja is kőmíves mester volt. Kit.: Vas é. k. Neje: Kortusz Franciska. Leánya: Anasztázia.

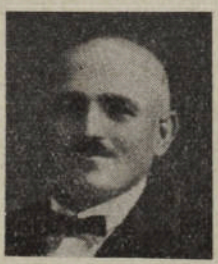
Kortusz Ferenc

Koós Antal

Koós Antal, lakatos m. Petur u. 30 (Saját ház.) Szül. 1862-ben Gyomán, felszab. 1876-ban ugyanott. 44 évig dolgozott az ország nagyobb városaiban mint segéd és 1926-ban alapította műhelyét. Ő végezte a zugligeti iskola, a Dugonics ucca 14, a Váci út 116 és még számos emeletes épület szakmájába vágó munkáit. Neje: Takács Mária.

Kovács János, cipész m. Gr. Apponyi Albert u. 99. sz.

Kovács József

Krausz Márkus

Kovács József, hentes és mészáros m. Andrássy út 18. Szül. 1887-ben, felszab. 1906-ban Erzsébetfalván. Budapesten 3 jeles mesternél dolgozott mint segéd. 1914-ben alapította üzemét. Röviddel azután kitört a háború, az orosz frontra került, ott súlyosan megsebesült és 1918-ban rokkantan szerelt le. 1923-ban nőül vette Lagler Margitot.

Kovács László, kovács m. Bank u. 29. (Saját ház.) Szül. 1873-ban Győrén, felszab. 1888-ban Bonyhádon. 21 évig segédeskedett a szakmában. 1912-ben alapította műhelyét, melyben egy segéddel és egy inassal dolgozik. Speciális tengelykovács. Szalma és törekrázó tengelyeket

szállít. 1896-ban elvégezte az Állatorvosi Főiskola gyógypatkoló tanfolyamát, melyről diplomája van. Végigküzdötte a háborút mint szakaszvezető. Neje: Link Ilona.

Kőszegi János, hentes m.

Krausz Márkus, bádogos és szerelő m. Molnár u. 50. Szül. 1873-ban Nagyváradon, felszab. 1888-ban ugyanott. 10 évig praktizált a fővárosban és az ország nagyobb városaiban. Hosszabb külföldi tanulmányúton volt. Vállalata 1898 óta áll fenn, mai műhelyét 1914-ben alapította. 1914—18-ig az orosz, szerb és olasz frontokon harcolt. Kit.: Kis ez. v. é. és K. cs. k.

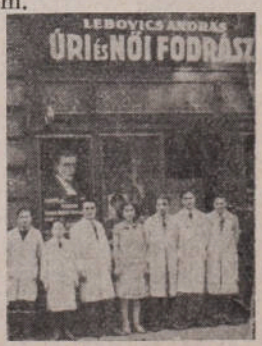
Krepsz János

Krepsz János

Krepsz János, vendéglős. Bank u. 40. Szül. 1865-ben Vöröstón, felszab. 1885-ben a kovácsiparban Nemespécsölön. Budapestre jött 1891-ben, itt 35 évig dolgozott mint kovács tűziember. Ezen hivatásának áldozata lett, mert megrokkant. Ezért áttért a vendéglősiparra és 1904-ben vendéglőt alapított, melyet nejével, szül. Link Vilmával közösen vezetnek.

Lázár Rudolf, cipész m. Gr. Apponyi u. 22 .szám.

Lebovits András

Lebovits Auspiti András, úri és hölgyfodrász. Andrássy út 79. Szül. 1903-ban, felszab. 1921-ben Nagykállón. Öt évig volt tanulmányúton, melynek során Párizsban is dolgozott. 1926-ban Budapesten, 1928-ban pedig Pestujhelyen nyitotta meg modern berendezésű szalónját.

Lukács Lajos, sapkakészítő m., Bosnyák u. 26. sz.

Marjanovits Péter, sütő m. Thököly u. 35. Szül. 1878-ban Katymáron. Baján volt tanonc, ahol felszab. 1894-ben. 20 évig dolgozott Szabadkán és Budapesten. Végigküzdötte a világháborút. 1918-ban szerelt le és akkor alapította meg sütődéjét, mely saját házában van. 1921-ben nőül vette Tantalics Veronát, ki szintén résztvesz az üzlet vezetésében. A magyar és szláv nyelveket beszéli. Mint esküdt résztvesz a község vezetésében.

Marosicz József, kőmíves m. Székely u. 51. (Saját ház.) Szül. 1873-ban Budapesten, felszab. 1889-ben. Budapesten jeles építészek mellett és külföldön fejlesztette szaktudását. Majd mint főpallér dolgozott évekig. Önálló mester 40 éve. Ez idő alatt iskolák, gyárak, templomok és magánházak építését végezte. Neje: Kiss Ágnes. Rezső fiát az iparra neveli.

Mátyus János, szőnyegjavító. Madách u. 1. Szül. 1882-ben Devecseren. A Perzsaszőnyek rt.-nál 1922-ben szabadult. 1927-ben önállósította magát. Egyedüli szakmabeli mester. Mintegy 1600 szőnyeg került ki a keze alól. A háborúból mint 75%-os rokkant tért vissza. Kit.: Kis ez. v. é.

Molnár Bertalan

Mátyus János

Mischung Péter, cipész m. Andrássy út 48. szám.

Molnár Bertalan, cipész m. Báthory Gy. u. 58. Szül. 1896-ban Egerben, felszab. 1916-ban Budapesten. Felszabadulása után az orosz harctérre került, majd a román és olasz fronton szolgálta a hazát. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Leszerelése után a fővárosban dolgozott. 1929-ben önállósította magát. Saját háza van. Neje: Bakó Mária.

Nedozalcz János, Hadik János u. 9. (Saját ház.) Szül. 1889-ben Pozsonyban, ahol a cipészipart tanulta, 1905-ben sza-

badulva fel. A háború kitöréseig Berlinben, Bécsben, Nürnbergben és Budapesten dolgozott mint segéd. 1914-ben az orosz harctérre került, ahol sebesülten hadifogságba esett és 44 havi szenvedés után, 1918-ban jött haza. Kit.: K. cs. k. Bár 1914-ben alapította műhelyét, valójában csak 1918 óta űzi önállóan az ipart. Három nyelven beszélő, tanult iparos. Az ipt. pénztárosa, 1922 óta helyettes jegyzője stb. Neje: Bertalan Teréz.

Németh Jenő, drogériatulajdonos. Andrássy út 34. Telefónhívó: A. 950-67. Szül. 1894-ben Budapesten, felszab. 1913-ban ugyanott. Szaktudását gyarapította ugyancsak Budapesten, Kispesten, majd újból Budapesten. 1927-ben átvette a Polgár Lajos által alapított drogériát, amely fönnállásának rövid ideje alatt jelentékeny vevőkörre tett szert. A világháború után, amelyből szintén kivette a maga részét, 1929-ben megnősült, feleségül vévén Molnár Gizellát.

Oprics Mihály vendéglős. Andrássy út 32. szám.

Nedozalcz János

Oroszlán Mihály

Oroszlán Mihály, lakatos m. Gr. Apponyi u. 72. (Saját ház.) Szül. 1877-ben Szentesen, felszab. 1893-ban. Bécs, Budapest, Brünn és Magyarország nagyobb városaiban dolgozott mint segéd 27 évig. Az 1916—17. években a harctéren volt és mint 75%-os rokkant került haza. 1920-ban alapította műhelyét. A helyi kath. templom, polg. isk., óvodák, Ipt. Székház stb. szakmájába vágó munkáit ő készítette. A tanoncvizsg. biz. tagja. A Pestujhelyi Hadirokkant Egylet alelnöke stb. Neje: Pintér Teréz.

Pétermann János, borbély és fodrász m., gr. Apponyi u. 24. 1905-ben szül. Fornátpusztán Tolna m., Budapesten 1922-ben szab. 3 évig jeles budapesti, pestújhelyi és esztergomi mestereknél dolgozott. 1925-ben alapította műhelyét, amelyben egy segéddel dolgozik. Üzlete jól berendezett modern szellemben vezetett üzem. Noha még fiatalkorú, máris fontos tisztséget tölt be, mint a fodrász szakosztály jegyzője.

Pintár Flórián, szabó m., gr. Apponyi u. 56. (Saját ház). Muracsányon 1879-ben szül., Csáktornyán 1894-ben szab. A fővárosban és a felszabadulási helyén volt segéd. 1921-ben önállósította magát és minden a szakmába vágó munkát végez. Háború alatt 8 hónapig a fronton harcolt, egyszer megsebesült, majd 24 hónapig orosz hadifogságban volt. Kit.: K. cs.-k. és seb. é. Neje: Rácz Ágnes.

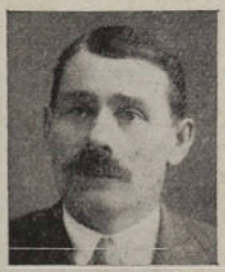
Pétermann János

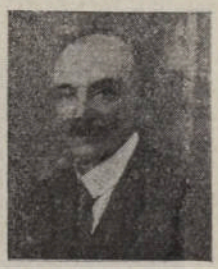
Pintár Flórián

Povázsay György, vendéglős, Thököly ucca 100.

Pritz Péter asztalos m., Székely u. 27. (Saját ház.) Az Ipt. előlj. tagja. Három nyelven beszélő tanult iparos, akinek 22 HP. vill. erővel működő üzeme készítette a helyi polg. iskola, az elemi népiskola, óvodák, orvosi lakás stb. szakmába vágó munkáit. Szül. Temes Kenézen 1876-ban,

Pritz Péter

Revus József

szab. Varjason 1892-ben. Segéd a fővárosban, az ország nagyobb városaiban és Wienben és Berlinben volt. 1907-ben alapította üzemét. 1915-ben az olasz fronton volt, ahol fogságba esett és 46 havi fogság után 1919-ben jött haza. Neje: Pavlicsek Antónia Klára. Négy fia van, mind a négy asztalos és apjuknál dolgoznak.

Puskás Gergely, szabó m., Tátra u. 16.

Revus József, szabó m., Thököly u. 14. (Saját ház.) Deánfalun 1871-ben szül. és

ugyanott 1887-ben szab. fel. Szaktudását Ipolyságon, Vácon és Budapesten fejlesztette. Közel 40 évig volt segéd a szakmában. 1925 óta űzi önállóan az ipart. Neje: Kraian Mária.

Ruzicska János, sütő m., gr. Apponyi A. u. 27.

Sági Gábor, szabó m., Adria ucca 36. 1902-ben Óbecsén szül., 1918-ban Pestújhelyen szab. fel. 1928-ig volt segéd, mikor is önállósította magát. 1919-ben megnősült, nőül véve Kun Emiliát, kitől két fiúgyermeke van.

Sáska István, korcsmáros, Körvasút-sor 17. Budapesten 1877-ben szül. Eredetileg a hentes ipart tanulta, melyben 1894-ben szabadult fel. 1902-től hadbavonulásáig önálló volt az iparban. 1916-ban tért át mai szakmájára, melyben elismerten elsőrendű szakember. Részt vett a háborúban. Neje: Tréfás Rozália.

Silberstein Salamon, szabó m., János u. 19. Oroszországban Sorovocon 1882-ben szül., 1896-ban szab. Odesszán, Jaroslavon és Budapesten praktizált. 1918-ban alapította műhelyét, melyben egy tanulóval dolgozik. Neje: Triedenthal Dóra.

Skolnik László, cipész m., Andrássy Gy. u. 77. A milleneum évében szül., a világháború kitörésének évében szab. fel. Segéd a fővárosban volt. 1922-ben alapította műhelyét, melyben egy segéddel dolgozik. 1916—18-ig az orosz és olasz frontokon harcolt és olasz hadifogságba esett. Kit.: k. ez. és br. v. é. és K. cs.-k. 4 nyelven beszél. Neje: Bakk Julianna.

Sági Gábor

Staudt Ferenc

Staudt Ferenc, okl. kőműves m., Bezilla u. 43. (Saját ház). Szül. 1877-ben Székesfehérvárott, szab. 1896-ban Budapesten. Jeles fővárosi szakembereknél praktizált. 1910-ben önállósította magát. 1912-ben felsőépítőiparis kolát végzett. A helyi róm. kath. templom és még számos köz- és magánépítkezés dícséri tudását. Közéleti téren is intenzív szerepet visz. Ipt. előlj. tag, közs. képv. test. tag, a község bírája volt hosszú éveken keresztül stb. A háborúból mint 35%-os rokkant jött haza. Neje: Lakits Anna.

Staub József, szabó m., Tátra u. 12.

Steiner József, korcsmáros, Ilona u. 20.

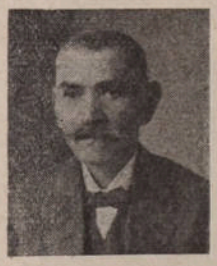
Stranszky Rezső, kőműves m., gr. Apponyi u. 12.

Stummer Károly, asztalos m., Hadik u. 8. Szül. Kunszigeten 1872-ben, szab. 1890-ben Győrben. Győri, szombathelyi, nagykanizsai, körmendi és budapesti mesterek keze alatt dolgozott mint segéd. 1923-ban alapította meg műhelyét. Végigküzdötte a háborút. Neje: Matán Mária.

Szabó Géza, hentes m., Bosnyák u. 41. (Saját ház). Budapesten 1877-ben szül., 1896-ban szab. 22 évig dolgozott a Reisz cégnél 1920-ban nyitotta székét. Két nyelvet beszél. Háború alatt a szerb és orosz fronton harcolt, egyszer meg is sebesült. Neje: Gödön Zsuzsánna.

özv. Szabó Gyuláné, vendéglős, Báthory Gy. u. 65.

Szarka Dezsőné, sütő m., Báthory u. 45.

Szász István

Sztanek Jenő

Szász István, lakatos m., Molnár u. 23. 1859-ben szül., Grácson 1877-ben szab. 30 évig dolgozott Budapest, Szombathely, Grác. Wien és Trieszt nagy vállalatainál. 1923-ban alapította műhelyét. A szombathelyi pénzügyőri palota, gr. Szapáry kastély, üzletvezetőség, vill. telep, evang. templom, ref. templom, megyeháza és a kir. vár páncélszoba képezik nevezetesebb munkáit. Segéd korában arany érmet nyert, majd a soproni kamara külföldi tanulmányútra küldte. Ipt. előlj. tag és tanoncvizsg. biz. tag. Neje: Bokor Lujza.

Szonda Sándor, fodrász m., Andrássy u. 77. Mezőtúron 1896-ban szül., 1912-ben szab. Jeles mestereknél praktizált és 9 évig üzletvezető volt. Mezőtúron 1920-ban majd Pestújhelyen 1929-ben nyitott önálló üzletet. Részt vett a háborúban és olasz hadifogságba jutott. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k.

Szőke Sándor, vendéglős, Bank u. 10.

Sztanek Jenő, asztalos m., Serényi J. u. 31. Gyöngyösön 1883-ban szül. és 18

éves korában szab. fel. Budapesten és Wienben volt segéd és 1924-ben alapította műhelyét. A pestújhelyi s más vidéki templom művészi berendezése dícséri tudását. Az olasz harctérről 50%-os rokkantként jött haza. Ipt. előlj. tag. Neje: Fodor Katalin.

Sznetta János, vendéglős, Thököly u. 10.

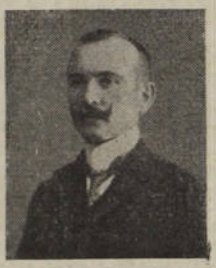
Szuratek Ágoston, szabó m., Petur u. 15.

Takács József, asztalos m., Virág u. 14.

Takács Kálmán, cipészmester, gróf Andrássy u. 33. Alsószelin 1896-ban szül. és Gödöllőn 1913-ban szab. Segéd Budapesten volt és 1929-ben alapította műhelyét. 1915—18-ig az olasz és román fronton volt, ahol egyszer megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Weinperl Elvira.

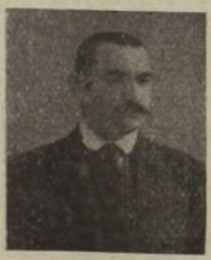

Takács Kálmán

Tokay László

Tokay László, borbély és fodrász m., Andrássy u. 22. 1873-ban szül. és 1890-ben szab. Tokajon. Besztercebányán, Sátoraljaújhelyen, Miskolcon, Kaposváron, Lőcsén és Budapesten fejlesztette szaktudását. Végigküzdötte a világháborút. 1928 óta vezeti önállóan üzletét, amely teljesen modern berendezésű.

Tolnay Henrik

Ujhelyi Rezső

Tolnay Henrik, asztalos m. Gr. Apponyi Albert u. 26. Szül. 1875-ben Győrén, felszabadult 1894-ben Aporon. Thék Endrénél Budapesten volt segéd. Elvégezte a felső ipariskolát is, ahol rajzaival arany oklevelet nyert. 1903-ban alapította üzemét, amely saját házában van. Nevéhez fűződik a helybeli ref. templom, az ipt. székház, a budakalászi kultúrház, a helyi polg. isk. stb. szakmába vágó munkái. Ipt. elülj. tag, az orsz. Ipt. tagja. Háború alatt a szerb, orosz és olasz frontokon harcolt és két évig hadifogságban volt. Kit.: Br. v. é. 1902-ben vette nőül Nagy Terézt.

Toporasevits Uros és műve

Toporasevits Uros, épület- és díszműüvegező m. Tátra u. 17. Szül. 1869-ben Orlodon, felszab. 1885-ben Nagybecskereken, majd Budapesten Forgó István orsz. üvegfestészetében 1886-ban szab. fel a szakma művészi részében. 22 évig egyhuzamban, 13 évig pedig munkavezető volt Róth Miksa üvegfestészetében és 1909-ben önállósította magát. Művészi munkái az ország számos templomát és középületeit díszítik. Résztvett a háborúban. Községi képv. test. tag. Neje: Popovics Emilia.

Tóth Imre, fényező m. Thököly út 62. Szül. 1882-ben Dunaföldváron, felszab. 18 éves korában a fővárosban. Tanulmányútja során Trieszt, Fiume, Bécs, Budapest és Léva elsőrendű mesterei keze alatt dolgozott. 1910-ben alapította vállalatát. 1914—18-ig katonai szolgálatot teljesített. Állandó szállítója a fővárosi műszaki cégeknek. Neje: Edelényi Szabó Julianna.

Tóth Pál, kárpitos m. Neptun u. 44.

Tiszaujhelyi Ujhelyi Rezső, cukrász m. Andrássy Gy. u. 69. Szül. 1882-ben Felsőradoson. Külföldön tanulta a szakmát, Bécsben, 1900-ban szabadulva fel. Hat évig Ausztriában és Németországban praktizált. 1906-ban nyitotta meg cukrászdáját, melyet nejével, szül. Klier Vilmával közösen vezet.

Urbányi Elemér, okl. kőmíves m. Gr. Apponyi u. 2. sz.

Vass Lajos, kőmíves m. Báthory u. 2.

Weissenbacher Jenő, szobafestő m. Andrássy u. 58.

Wekerle Simon, cipész m. Bosnyák u. 12. szám.

Werth Ádám, borbély és fodrász m. Andrássy u. 60. (Saját ház.) Szül. 1872-ben Erzsébetfalván, felszab. 1886-ban Módoson. Aradi, petrozsényi, temesvári, pancsovai, szegedi és budapesti mestereknél működött mint segéd. 1898-ban Budapesten 1909 és 1910-ben pedig Pestszentlőrincen alapított önálló üzletet. Higiénikus berendezéseért a közönség kedvelt helye. 20 hónapig volt a harctéren és kétszer megsebesült. Kit.: Kis. ez. v. é. Neje: Kophan Mária.

Wieszt Antal

Wieszt Antal, borbély és fodrász m. A szakoszt. elnöke, a Pestujhelyi Hadirokkant Egyesület elnöke stb. Szül. 1877-ben Perjámoson, felszab. 1891-ben Szegeden. Szaktudását Temesvár, Petrozsény, Arad, Budapest, Bécs, Késmárk, Igló, Balassagyarmat, Szeged és Léva fodrásztermeiben gyarapította. 1899-ben önállósítota magát Verebélyen; ezt az üzletét hadbavonulásakor feladta. A harctéren háromszor sebesült meg és 75 százalékos rokkantként került haza. Leszerelésekor, 1918-ban Szegeden és végül 1921-ben Pestújhelyen nyitotta meg üzletét, a legmodernebb berendezéssel, fővárosi nívót képviselve. Neje: Krizsán Katalin. Antal fiát a szakmára nevelte.

Wischer Péter, szabó m. Andrássy u. 29. szám.

Zombori János, cipész m. Andrássy u. 27. Szül. 1862-ben Kunszentmiklóson. felszab. 1879-ben ugyanott. Budapesten, Belgrádban, Fiumében s Abbáziában volt segéd. Fiumében az olasz királyné részére dolgozott. A háború kitörésének évében alapította meg műhelyét. Művelt iparos, aki három nyelven beszél.

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY.

Aczél Tibor, elektrotechnikus. Kistópart 30. Született 1902 ben Köteleken Felsőipariskolát végezve, 1929-ben önállósította magát. Ezt megelőzőleg 5 évig gépgyári üzemi mérnök volt. A H. M. T. E. tagja.

Aczél Tibor

Albert Elek

Albert Elek, hentesárúgyáros. Rothermere u. 6. Szül 1888-ban Hódmezővásárhelyen, szabadult 1906-ban ugyanitt. Vidéki városokban eltöltött segédévek után 1921-ben társulva a Mezőgazdasági rt.-gal, önállósította magát, majd 1925-ben Szakáts Jánossal „Szakáts és Albert„ cég alatt közkereseti társaságot alapított. A saját hűtőházzal rendelkező cég különösen felvágottak, továbbá prágai módra pácolt sonkák készítésében tűnik ki. 22 segéd dolgozik az üzemben; a gépek hajtására 3 elektromotor szolgál. A vállalatnak a városban 3 fióktelepe van. A cég sok kitüntetése között megemlítendő a kereskedelemügyi miniszter aranyérme, a kézműipari kiállítás oklevele stb. Albert Elek az ip. test. szakosztályának alelnöke. A világháborúban résztvett, négy évig orosz hadifogságban szenvedett.

Albert Imre, csizmadia. Kisfaludy u. 35.

Albert Sándor, lakatos. Rigó u. 3. Született 1903-ban helyben, felszabadult 1919-ben szülővárosában. Dolgozott mint segéd Budapesten és vidéken. 1927-ben alapította műhelyét. Foglalkozik gép- és épületlakatossággal. Elismert szaktekintély.

Almási Lajos, papucskészítő mester. Sárkány u. 6. Szül. 1895-ben Hmvásárhelyen, szab. 1909-ben atyja műhelyében. Üzemét 1922-ben alapította. Jóhírnevű készítményei főként a vidéki vásárokon kerülnek eladásra.

Almásy Sándor, vendéglős, Kistópart u. 32. Szül. 1863-ban Hmvásárhelyen. 1879-ben mint ács szabadult fel. 1889-ben, azután mint kútfúró működik. 1917 óta

pedig vendéglős. A helybeli dalárda egyik alapítója. Neje: Mérges Mária.

Alt János, borbély és fodrász. Dr. Sós István ucca 56.

Ambrus Sándor, hentes és mészáros mester, Nyár u. 27. Szül. 1885. Hmvhelyen, szab. 1903 ugyanitt. Mint segéd bejárta Európa nagy városait. Bécs, Drezda, Bréma, Antwerpen, Lyon, Zürich, Brüssel, Milano stb. üzemeiben gyarapította tudását. 1925-ben alapította műhelyét. A világháborúban 1914-től kezdve résztvett. Kétszer megsebesült és két évig fogságban volt. Neje: Tisch Lidia.

Anton Károly, úri és hölgyfodrász. Királyszék 63. Szül. 1899-ben Németbesenyőn. Felsz. ugyanott 1916-ban. Dolgozott mint segéd Temesvárott, Nagybecskereken és Versecen. 1922-ben nyitotta meg üzletét. Szakoszt. vál. tag. A női fodrásztanonc vizsg. bizotts. tagja. 1917-ben vonult be, harcolt az olasz és francia fronton. Kitüntetései: Br. v. é., K. csk. Neje: Prucz Mária.

Aracsy János, kárpitos. Szent Antal ucca 8.

Aracsy Sándor, szabó. Szent István u. 11. szám.

Arany Tóth Ernő, fodrász. Klauzál u. 18. Szül. 1887-ben Hmvásárhelyen. Felszab. szülővárosában 1905-ben, ahol mint segéd is dolgozott. Uri fodrász szalónját 1913-ban nyitotta meg. 14 hónapot töltött el a fronton. Neje: Baricsa Julianna.

Ábrahám József, szabó. Klauzál u. 14. Szül. 1873-ban Hódmezővásárhelyen, felszabadult ugyanott 1888-ban. Dolgozott Budapesten, Temesváron, Szegeden. 1897 óta önálló. Magyar, német és úri szabó. Neje: Bellei Emilia.

Ács János, kötőszövő, Botond u. 28. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felszab. 1912-ben. Németország és Svájc gyáraiban fejlesztette mint segéd szakismereteit, majd öt évig a Kokvan gyárban mint művezető működött. 1925-ben lett önálló. Jelenleg 2 segéddel dolgozik. Műhelye úgy kötő, mint harisnyagépekkel fel van szerelve. A háborúban kezdettől fogva részt vett, többször megseb. 1919-ben mint hatvanszázalékos rokkant szerelt le. Kit. I. és II. oszt. ezüst v. é. és K. csk. Neje: Dobsa Lidia.

Ágoston János, szabó. Dr. Sós István u. 9. Szül. 1883-ban Szegvárt. Fölszabadult 1900-ban. 1920 óta vezeti a magyar és német szabóságát. 1915-ben vonult be, az összeomláskor szerelt le. Neje: Sallay Róza.

Baán Ferenc, kőmíves m. Darú u. 6.

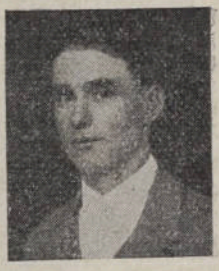
Baán Lajos, cipész. Kiss Ernő u. 16. Szül. 1898-ban Hmvhelyen, felszabadult u. o. 1913-ban. Szülővárosában dolgozott, ahol azután 1920-ban önálló üzletet nyitott. Az I. ker. olvasókör főjegyzője. Harcolt az orosz fronton. A nemzeti hadseregben szolgált. Kit.: Br. v. é. K. csk. Neje: Doda Lidia.

Ifj. Bagi Sándor, kocsigyártó. Bocskai u. 10. szám.

Bajusz János, cipész. Szentesi út 59. Szül. Földeákon 1903-ban, felsz. Makón 1920-ban. Dolgozott mint segéd Orosházán, Szegeden és Makón. 1926 óta önálló mester. Neje: Szappanos Rózsika.

Ambrus Sándor

Bak Lajos

Bak Lajos, mészáros és hentes m. Széchenyi tér 10. Szül. 1902-ben Hmvhelyen, szab. u. o. 1920-ban. Kilenc évi segédeskedés után 1929-ben nyitotta meg üzemét. Az Ipt., az Ujvárosi Olvasókör, a Bercsényi sportegyl. és a Sakkör tagja.

Bak Róza, női szabó, Vajda u. 15.

Bakó Mihály, csizmadia, Pálfy u. 1a. Szül. 1885-ben Kunágotán, szab. 1905-ben Hmvhelyen. Mint segéd dolgozott Szegeden és Aradon. 1913-ban önállósította magát. Mint tanonc arany oklevéllel lett kitüntetve. Az orosz és olasz fronton teljesített szolgálatot. Br. v. é. I. és II. o. é. K. csk. Neje: Kovács Judit.

Baksa Imre kőmíves, Búvár u. 56. Szül. 1890-ben Hmvhelyen, ahol 1907-ben fel

Németh Jenő
Pestujhely, Andrássy Gyula-út 34.
Legjobb minőségü parfume, kölni viz, puder, pipere- és gyógyszappan, mindennemü drogua- és háztartási cikk a legnagyobb választékban.
Kötszerek! Gummiárúk!

is szabadult. Dolgozott az ország különböző városaiban. 1926 óta önálló. A világháború mint tényleges katonát érte. A balkáni és olasz fronton küzdött. 1916-ban megsebesült. Kit.: Br. v. é. II. o. e. é. K. cs.-k. Neje: Szénássy Jusztina.

Balogh András, csizmadia. Vásárhelykutason 1879-ben szül. Hmvhelyen, felszabadult u. o. 1897-ben. Dolgozott Orosházán, Csongrádon, Szegeden és Budapesten. 1905 óta önálló mester. Készít csizmát és papucsot. 1914-ben bevonult, de még abban az évben elfogták az oroszok. Szibériában volt hadifogoly. Neje: Nagy Erzsébet.

Balogh Dezső, fényképész, Andrássy út 10. 1902-ben Budapesten szül. ugyanitt szabadult 1923-ban. Jelenlegi műtermét mint társascéget 1929-ben alapította. Iparművészeti szakiskolában a műötvösi szakosztályt végezte, munkáival több kitüntetést nyert. Dolgozott mint fotoriporter több képeslap sportrovata részére.

Balogh Ferenc

Balogh Ferenc, darálómalomtulajdonos, Ferenc József sugárút 69. Szül. Hmvhelyen 1894-ben, felszab. u. o. 1912-ben Tóth Ferenc és Társa cégnél, ahol üzemének megnyitásáig (1923) segédeskedett. Malmának hajtóerejét egy 20 lóerős elektromotor szolgáltatja. Az Ipt. vezetőségi tagja, az Iparegylet örökös tagja. A világháborúban K. csk.-et szerzett. Neje: Kiss Jusztinia.

Balogh Ferenc, szabó. Kinizsi u. 23. Szül. 1882-ben Szentesen, felszab. u. o. 1899-ben. Több vidéki városban praktizált. 1908-ban Kisteleken nyitotta meg műhelyét, amelyet 1914-ben helyezett át Vásárhelyre. A háború kitörésekor bevonult és 1918-ban szerelt le. Neje: Dálnoki Kovács Viktória.

Balogh István, cipész és cipőfelsőrész készítő. Rákóczi út 5. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, felszab. u. o. 1913-ban. Dolgozott több vidéki városban. Üzemét 1926-ban alapította. 1915-ben vonult be. Harcolt az orosz, román és olasz frontokon. Kétízben megsebesült. Leszerelt 1919-ben, azután belépett a nemzeti hadseregbe, ahonnan 1920-ban bocsátották el. Kit.: Br. v. é., II. o. e., K. csk. Neje: Varga Anna.

Balogh István

Bandula Sándor

Balogh Mihály, asztalos mester, Bors u. 78b. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, szab. u. o. 1919-ben. Mint segéd Nyiregyházán és Kisvárdán működött. 1928-ban önállósította magát, műhelyében több köz- és magánépület munkája készült. A világháborúban az olasz és orosz frontokon harcolt. Kit.: II. o. ez. és K. csk. Neje: Sipos Viola.

Balogh Mihály, szabó Dr. Sós István u. 56. Szül. 1887-ben Hmvhelyen. felszab. u. o. 1905-ben. Több nagyobb szegedi és orosházi cégnél praktizált. 1918-ban azután önálló mester lett. 1915—18 közötti években katona volt és az olasz és orosz frontokon harcolt. Neje: Csery Rozália.

Balogh Sándor, sütő, Széchényi u. 22. Szül. 1882-ben Hmvhelyen, ahol fel is szabadult. 1917 óta önálló. Házikenyérsütéssel és eladással foglalkozik. 1915-től a háború végéig szolgált mint altiszt a vasúti ezrednél. Neje: Égető Rozália.

Bandula Sándor, kereskedő, Pálffy u. 2.

Bangó János, kép. kőmíves mester. Darú u. 9. Szül. 1894-ben Hmvhelyen. Felszab. u. o. 1911-ben. Az ország nagy városaiban és külföldön eltöltött segédévek után 1923-ban szerezte meg a mesteri képesítést. 1929-ben lett önálló. Budapesten és vidéken több nagy köz- és magánépület építésében vett részt. A világháborúban egy évig szolgált. Neje: Kerekes Franciska.

Baranyi János, papucsos. Kálmán u. 1a. Szül. 1876-ban Hmvhelyen, felszab. u. o. 1894-ben. 1901 óta önálló mester. Ipt. tag s a szakosztálynak vál. tagja. 1915-ben bevonult a szapörökhöz, leszerelt 1918-ban. Neje: Pethő Zsuzsánna.

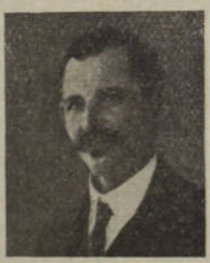
Barna István, cipészmester, Kistöltés u. 3. Szül. 1904-ben Hmvhelyen, szab. u. o. Fetter Károlynál. Mint segéd dolgozott Budapesten és Debrecenben. 1928-ban lett önálló. Jelenleg két segédet foglalkoztat. Készítményeit főként viszonteladóknak adja el. 1925-ben feleségül vette Soós Júliát.

Barna József, szabó. Andrássy út 16. Szül. 1902-ben Hmvhelyen. Felsz. u. o. 1921-ben. Dolgozott Budapesten és vidéken. Műhelyét 1925-ben nyitotta meg, 1928-ban ezüst éremmel tüntették ki munkáját. 1926 óta nyilt üzlete van. Neje: Boncsa Mária.

Barna Károly, épület- és butorasztalos. Soós István u. 52.

Barna Sándor, csizmadia m. Klauzál u. 60. Szül. 1873-ban Hmvhelyen, felszab. u. o. 1890-ben. Budapesten, Kolozsvárott és Cegléden töltötte segédéveit. 1907-ben nyitotta meg műhelyét. Szép és jó készítményeiért kétszer aranyoklevéllel lett kitüntetve. Az Ipt. elüljárósági tagja, a szakoszt. volt jegyzője. A világháborúban br. v. é. és K. csk.-et kapott. Neje: Baricsa Zsófia.

Báron Béla, szobafestő és mázoló m. Vajda u. 18. Szül. 1893-ban Hmvhelyen, felsz. u. o. 1909-ben. Budapesten, Szegeden és Nagyváradon segédeskedett. 1920-ban, mint egy társascég tagja önállósította magát, 1923 óta üzemét önállóan vezeti. Több nagy középület és számos magánház munkálatait készítette. Az Ipt. vál. tagja. A világháborút végigharcolta. Rövid ideig olasz fogságban is volt, ahonnan szökéssel menekült. Neje: Baksa Erzsébet.

Bárány Gyula

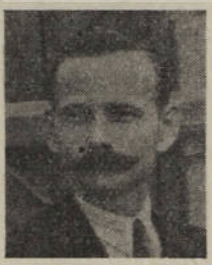
Bárány Gyula bádogos m. Deák Ferenc u. 7. Szül. 1864-ben Battonyán, felszab. 1878-ban Hmvhelyen. Üzemét 1888-ban nyitotta meg. Nevezetesebb munkái: A Gazd. Egy. , Izr. Hitközs., Evang. templom és a polg. leányisk. bádogos munkája. A jó és szép munkáért ezüst érmet nyert az 1904. évi hmvásárhelyi kiállításon. Ipt. vál. tagja. 1892-ben nősült.

Bartha Mihály, papucsos, Rostély u. 5. szám.

Barta Sándor, szabó m., Szabadság tér 25. szám.

Bartók István, cipész. Gr. Bethlen u. 13. Szül. 1866-ban Algyőn, felsz. Budapesten 1884-ben. Praktizált Németországban, Svájcban, Franciaországban. 1897 óta önálló mester. 1916—18. közötti években katona volt. Neje: Vileko Antonia.

Basics József, szabó. Imre u. 2. Szül. 1884-ben Hmvhelyen, felszab. u. o. 1900-ban. Dolgozott Budapesten, Szegeden, nagyobb cégeknél. 1912 óta társascége van Juhász Sándorral. Katona volt 1914-től 1918-ig. Neje: Bán Jusztina.

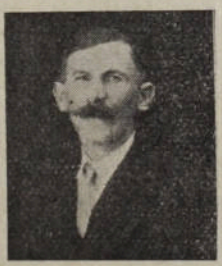

Bán Imre

Bán János

Bán Imre, tálas mester, Kölcsey u. 56. Szül. 1894-ben Hmvhelyen, u. o. szab. 1910-ben. Régi agyagiparos családból származik. Nagyszentmiklóson, Lugoson és szülővárosában töltötte a segédéveket 1921-ben nyitotta meg műhelyét. Főként díszedényeket készít, amelyeket viszonteladóknak szállít. A világháborút a haditengerészetnél küzdötte végig. 1919-ben feleségül vette Lázi Rozáliát.

Bán József

Bán János, sütő m., Holló u. 1. Szül. Hmvhelyen 1890-ben. Eredetileg a géplakatosságot tanulta ki s itt felszabadult 1908-ban. 1916-ban azután szakvizsgálatot tett a sütőiparból, amikor rögtön önállósította magát. Házikenyér sütéssel foglalkozik. A Sütők Orsz. Szöv.-

nek tagja. Vizsgázott gépkocsivezető. 1914—16-ig hadiszolgálatot teljesített. Neje: Doda Mária.

Bán József, esztergályos mester, Vívó u. 2. Szül. 1886-ban Hmvhelyen, szab. u. o. 1900-ban. A fővárosban és nagyobb vidéki városokban működött, mint segéd. Műhelyét, amelyben főként játék- és díszmű munkát készít, 1911-ben alapította. 4 lóerős motor szolgáltatja üzemében a hajtóerőt. A jó és szép munkáért első osztályu kitüntetést nyert. A világháborúban kétszer megsebesült. Kitünt.: II. o. e., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Tóth Jusztinia.

Bán Sándor

Bán Sándorné

Bán Sándor, papucsos m., Hattyú u. 17. Szül. 1890-ben Hmvhelyen, felszabadult u. o. 1908-ban. Több vidéki gyárban és jobb ipari műhelyben gyarapította szaktudását és 1918-ban lett önálló mester. 1911-ben bronz éremmel lett kitüntetve a tótkomlósi ipari kiállításon. Tovább képezve magát, 1927-ben eredményesen tette le a csizmadia szakvizsgát. 1914-ben bevonult. Harcolt az olasz fronton, hol megsebesült és mint 35%-os rokkantat szabadságolták. A rokkantság %-a azóta már lecsökkent. Kit.: Br. v. é., K. cs.-k. Neje: Vékony Jusztina, mindenben hűségesen kisegítő társa.

Bánfi Istvánné, szül. Jáksi Lidia. sütő. János u. 16. 1921 óta foglalkozik iparával és 1926-ban szakvizsgálatot tett. Férje: Bánfi István gazdálkodó.

Bánfi Lajos, kőmíves. Holló u. 1b. Szül. 1887-ben Hmvhelyen, felsz. u. o. 1903-ban. Több helyen praktizált és 1907-ben nyert képesítést. 1908 óta önálló. 1915—18. közötti években katona volt, harcolt az orosz és az olasz frontokon. Kit.: Br. v. é., II. o ez. é. és K. csk. Neje: Kiss Julianna.

Bánfi Mihály, fodrász. Galamb u. 1. Szül. 1887-ben Hmvhelyen, szab. u. o. 1892-ben. Kolozsvárott, Nagyváradon és Budapesten segédeskedett. 1903 óta önálló üzlete van. Uri és női fodrászattal foglalkozik. Harminc havi frontszolgálat után, 1918-ban szerelt le. Neje: Cseh Ludmilla.

Bárkányi Imre, szobafestő és mázoló. Lánc u. 7. Szül. 1864-ben Szegeden, felszab. u. o. 1885-ben. Több nagyobb vidéki városban gyarapította szaktudását és 1896-ban megalapította üzemét. A festő szakoszt.-nak sokáig volt alelnöke és az Ipt.-nek elüljárósági tagja. Neje: Kecskeméti Mária.

Báté Gyula, csizmadia m. Rekettye u. 20. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, ugyanitt szabadult atyja műhelyében 1922-ben. Műhelyét 1924-ben nyitotta meg. Főként rendelt árut készít. Eddig három tanoncot szabadított fel.

Becsei István cipész, Bethlen u. 1. Szül. 1864-ben Hmvhelyen. 1890-ben alapította meg üzemét. Neje: Csepregi Zsuzsánna.

Bécsi Imre, fodrász. Királyszék u. 1. Szül. 1990-ban Hmvhelyen. Felsz. 1916-ban u. o. Mint segéd dolgozott Szentesen, Szegeden. 1925 óta önálló. A szakoszt. vál. tagja. Neje: Simon Julianna.

Beke József, darálómalom-tulajdonos, Gomba u. 16. Szül. Szegeden 1897-ben, Felsz. u. o. 1915-ben. Malmát 1927-ben alapította. Jelenleg 1 segéderővel dolgozik. A malom 15 lóerős elektromotorja egy pár követ hajt. A világháborúban 1916-tól kezdve vett részt. Neje: Szabó Róza.

Beller Péter, esztergályos. Könyves u. 7. Szül. 1856-ban Hmvhelyen, felszab. 1874-ben Szegeden. Dolgozott Bécsben, Budapesten és több vidéki városban. Üzemét 1886-ban alapította meg. Ipari kiállításokon többször lett kitüntetve br. éremmel és oklevéllel. Neje: Kosztás Ilona.

Özv. Beller Lajosné, szül. Kónya Júlia, kéményseprőmester. Bajza u. 19a.

néhai Beller Lajos

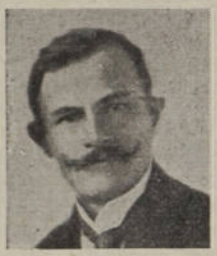

özv. Beller Lajosné

Iparát, férje 1920-ban bekövetkezett halála óta örökjogon folytatja. Két segéddel dolgozik. Néhai férjével 1918-ban lépett házasságra.

Id. Benda Károly, épület- és géplakatos. Béldy u. 3.

Benyhe Lajos, takácsmester. Galamb u. 18. Szül. 1855-ben Hmvhelyen. Iparát atyja műhelyében tanulta és 1871-ben szab. Takácsüzemét 1878-ban alapította. 1904-ben készítményei arany oklevéllel lettek kitüntetve. Az Ipt. vizsg. bizotts. tagja. 1878-ban feleségül vette Vörös Katalinát.

Benkő György

Benkő György, csizmadia m. Báthory u. 6. Szül. 1884-ben Hmvhelyen, felszab. u. o. 1901-ben Szeged, Csongrád és Orosháza városában működött mint segéd. Tanoncéveiben díszoklevéllel tüntették ki. A világháborúban négy éven át vett részt. Volt orosz fogságban is. Neje: Hegyi Eleonóra.

Benkő Imre, ács, Nádor u. 16. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. u. o. 1919-ben. Dolgozott Bécsben, Szegeden. 1923 óta önálló. 1915-ben bevonult az árkászokhoz. 1918-ban szerelt le mint altiszt. 1917-ben megsebesült. Kit.: II. o. ez. é. Br v. é. K. csk. Neje: Szőke Mária.

id. Benkő István

ifj. Benkő István

Ifj. Benkő István, szűcs, Dáni u. 59. 1895-ben Hmvhelyen szül. Atyjánál szabadult fel 1910-ben. Nála is segédeskedett. 1919 óta önálló. 1915-ben bevonult. Harcolt orosz, román és olasz frontokon. 1918-ban szerelt le. 1920-ban a nemzeti hadsereg tagja volt.

Benkő József, szűcs. Makói u. 71a. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, felszab. u. o. 1916-ban. Dolgozott Budapesten. 1928 óta önálló. 1922-ben a nemzeti hadseregben szolgált. Neje: Rácz Zsuzsanna.

Benkő Pál, csizmadia. Baross u. 34. Szül. 1877-ben Hmvhelyen, felsz. u. o. 1893-ban, mint segéd praktizált Szegeden. 1903-ban önállósítja magát. Az Ipt. Ip. egyl. örökös tagja. 1914-ben bevonult és leszerelt mint altiszt 1918-ban. Harcolt a déli frontokon. Neje: Detár Mária.

Benkő József

Bényei György, papucsos, Kisfaludy u. 11. Szül. Hmvhelyen 1877-ben, felszab. u. o. 1893-ban. Dolgozott Szolnok, Szeged, Csongrád, Karcag városokban. 1901-ben önálló lett. Az olasz és szerb frontokon harcolt. Kit.: Br. v. é. Neje: Kovács Julianna.

Bérczi Sándor cipész, Lenke u. 1. Szül. 1885-ben Hmvhelyen, felszab. u. o. 1901-ben. Dolgozott Bécs, Budapest, Szeged, Berlin, Drezda, München nevesebb mestereinél. 1910-ben megalapítja üzemét. 1914-ben bevonult, résztvett több ütközetben. Kit.: II. o. ez. é. Bronz v. é., K. csk. Neje: Sitter Judit.

Bereczky Bálint, csizmadia és cipész. Tükör u. 26. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, szab. u. o. 1912-ben. Dolgozott még Aradon. 1920-ban saját műhelye van. 1926-ban katona lett, leszerelt mint altiszt 1918-ban. Az orosz és román frontokon küzdött. Kit.: K. csk. Neje: Monus Jusztina.

Bereczky Imre, borbély. Sugár u. 13.

Bereczky János, cipész. Széchényi tér 6. Szül. 1899-ben Hmvhelyen. Felszab. u. o. 1916-ban. 1925-ben elvégezte Budapesten a technológiai szakiskolát. 1925-ben nyitotta meg önálló üzemét. 1928-ban a helyi kiállításon arany oklevelet kapott. 1917-ben behívták. 1918-ban az olasz hadifogságba került. Kit.: Br. v. é., K. csk. Neje: Keres Erzsébet.

Bereczky János, szabó. Széchényi tér 7. szám.

Bereczky János, cipész m. Görbe ucca 29a. Szül. 1894-ben Hmvhelyen, felsz. u. o. 1911-ben. Segédéveit megzavarta a világháború. 1916-ban orosz fogságba került. Öt évig szenvedett Szibériában

és az Északi Jegestenger környékén. Műhelyét 1924-ben alapította.

Bereczky Pál, tálas mester. Széchenyi u. 5. Szül. 1864-ben Hmvhelyen, felszab. u. o. 1881-ben. Munkájáért 1896-ban elism. oklevelet,1892-ben bronzérmet nyert. 23 éve pénztárnoka az Agyagipari Raktár Szöv.-nek. Az Ipt. volt elülj. tagja. A szakosztály elnöke. A városi törvényhat. póttagja. Neje Hegedűs Rozália. 2 fia résztvett a világháborúban.

Bereczky Tamás, kőmíves. Kisfaludy u. 51a. Szül. 1878-ban Hmvhelyen, szab. 1896-ban. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1905-ben önálló lett. 1908 óta képesített mester. 1915-ben behívták. Küzdött az albán és az olasz fronton. 1916-ban megsebesült. Neje: néhai Tóth Julianna.

Bereczky János

Biró Pál

Berger Vilmos, villanyszerelő. Andrássy út 29.

Berta Károly, ércnyomó, sajtoló gyár, Irányi u. 40 Szül. 1886-ban Kunszentmártonban. Felszab. Szentesen 1902-ben. Dolgozott sokáig Budapesten a Schlick-gyárban. 1908-ban alapította üzemét, ahol jelenleg 6 segéddel dolgozik. Többször lett kitüntetve ipari kiállításokon arany és ezüst oklevelekkel. Szakoszt. elnök. Ipt. elüljáró. 1915-ben bevonult, de mint fegyvermestert felmentették. Neje: Nagy Anna.

Bese József, tálas. Vörösmarty u. 21.

Biber László, beltagja a Rostás József gépjavító üzemnek, Bercsényi u. 17. Tel. 3-26. Szül 1899-ben Budapesten. Ugyanitt végezte a felsőipariskola gépészeti szakosztályát. Több nagy üzemnél működött. 1922-ben önállósította magát. 1927-ben lépett Rostás Józseffel társasviszonyba. Az üzem főként gazdasági gépek, elektromotorok és autók javításával foglalkozik. Három elektromotor szolgál a szerszámgépek hajtására. Az Ipt. elülj. tagja. A világháborúban 1917-től végig résztvett. Neje: Bogyó Mária.

Bihal Sándor, órásmester. Sárkány u. 4. Szül 1901-ben Sándorfalván, felszab. 1916-ban Szentesen. Az ország nagyobb városaiban töltötte segédéveit, míg 1926-ban műhelyét meg nem nyitotta. Az Ipt. tagja és a H. M. T. E. titkára. 1926-ban nősült, neje: Rácz Eszter, aki szintén kitanulta az órásmesterséget.

Binder Ferdinánd, kádár. Garay u. 9. Szül. 1880-ban Stószon, felszab. 1896-ban Hmvhelyen. Dolgozott több vidéki városban. 1903-ban önálló lett. Az Iparegyl. örökös tagja. Neje: néhai Kán Julianna.

Binder Ferenc, kőmíves. Garay u. 9. Szül. Hmvhelyen 1904-ben, felszab. u. o. 1920-ban. 1923-ban képesítést szerzett és 1926-ban önállósította magát. Neje: Déry Ida.

Bíró Árpád, címfestő, fényező és mázoló. Klauzál u. 42.

Biró Imre, szabó, Zrinyi u. 118. Szül. 1866-ban Hmvhelyen, feszab. u. o. 1883-ban. Dolgozott Budapesten, Szegeden és más vidéki városokban. 1889-ben önálló lett. Neje: Szendy Lidia.

Bíró Pál, kőmíves. Tuhutum u. 25c. Szül. 1892-ben Hmvhelyen, felsz. u. o. 1908-ban. Mint segéd dolgozott Aradon, Borszéken, Marosvásárhelyen és Budapesten. Iparát önállóan 1929 óta vezeti. A háború kitörésétől kezdve 1918-ig harcolt az orosz és az olasz frontokon. Neje: Németh Ilona.

Blaskovics Gyula, vendéglős. Síp u. Szül. 1877-ben Hmvhelyen, felszab. 1893-ban u. o. Dolgozott Szegeden, Kecskeméten, Salgótarjánban. 1906 óta önálló. Harcolt az orosz, román és olasz frontokon. Neje: Zavara Mária.

Blum Adolf, mészáros m. János tér 1. Szül. Vadkerten 1867-ben, felszab. 1879-ben. Üzletét 1897-ben alapította. Jelenleg egy segéddel dolgozik. Szabadulásának 46 éves évfordulója alkalmával a Keresk. és Ipark.-tól elismerő oklevelet kapott. Szerepet visz az Izr. Hitközség életében, tagja számos társadalmi egyesületnek. Felesége: Lipsitz Franciska. Fia, dr. Blum Lajos a háborúban szerzett betegségben 1925-ben elhunyt.

Bockmüller Miklós, fodrász, Szent Antal u. 4

Bódai Ernő, fodrász, Klauzál u. 117a. Szül. 1890-ben Hmvhelyen, felsz. u. o. 1906-ban. Szaktudását fejlesztette Szegeden. 1912-ben nyitotta meg férfi fodrász termét. 1914-ben bevonult. Harcolt az orosz, román és olasz frontokon. Kit.: II o. ez. é., Br. v. é. K. csk. Neje: Sánta Jusztina.

Bódai Pál, lakatos m. Sárkány u. 2. Szül. 1902-ben Hmvhelyen, ugyanitt végezte iskoláit és szolgálta inaséveit. Felszab. 1921-ben. A főváros nagyobb gyáraiban szerzett tapasztalatok után 1929-ben nyitotta meg épület- és műlakatos műhelyét. Vál. tagja a H. M. T. E.-nek.

Bodó Imre, csizmadia m. Királyszék u. 12. Szül. 1906-ban Hmvhelyen. 5 éven át Szegeden és Budapesten úri- és női cipész szalonokban segédeskedett. 1929-ben önállósította magát. Műhelyében főként rendelésre dolgozik. Dícsérő oklevelet nyer. 1929-ben feleségül vette Benkő Máriát.

Bodó Pál László, fodrász. Síp u. 3. Szül. 1905-ben Hmvhelyen, felszab. 1921-ben. Praktizált Budapesten és vidéken. 1928-ban alapította férfi fodrász üzletét. Neje: Süli Ilona.

Bodrogi Imréné Varga Eszter, sütő. Csillag u. 67. Szül. Hmvhelyen. 1916 óta folytatja szakmáját. 1926-ban szakvizsgát tett.

Bojda Pál, papucsos. Csiga u. 5. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, felszab. ugyanott 1904-ben. 1910 óta önálló. 1914-ben bevonult. Harcolt a szerb, albán és olasz frontokon. Leszerelt 1918-ban. Kitünt.: Br. v. é., K. csk. Neje: Tarkány Szűcs Lidia.

Boka Papp József, cipész. Damjanich u. 4.

Bokor András, szabó. Damjanich u. 82. szám.

Özv. Borbás Imréné, vendéglős. Holló u. 2. Szül. 1867-ben. Férje a csizmadia ipart tanulta ki és folytatta 20 évig. 1913-ban beadta iparát és vendéglős lett. Meghalt 1927-ben, azóta özvegye vezeti vendéglőjét.

Borbély Kálmán

néhai Borbás Imre

Borbély Kálmán, szobafestő és mázoló m. Fűz u. 9. Szül. 1886-ban Hmvhelyen, szab. ugyanitt 1906-ban. Mint segéd több nagy városban, így Budapesten és Bécsben is működött. 1927-ben önállósította magát. Az iparosság társadalmi életében tevékeny részt vesz. A világháborúban br. v. é. és K. csk.-et kapott. 1913-ban nősült, neje: Nagy Margit.

Böjti Aladár

Böjti Elemér

Bordás Imre, cipész m. Róka u. 7. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felszab 1912-ben Makón. Az ország különböző nagyobb városaiban segédeskedettt, 1918-ban önállósította magát. Munkáit főként vidéki vásárokon hozza forgalomba. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak tagja. A világháborúban kétszer megsebesült és br. v. é. és K. csk.-el lett kitüntetve. Neje: Kavasz Lidia.

Boros József, kelmefestő és vegytisztító. Rothermere u. 1. Szül. 1882-ben Békésgyulán, ahol 1900-ban fel is szabadult. Dolgozott Kassán , Budapesten és Győrött. Üzemét 1907-ben nyitotta meg. 1914-ben bevonult, 1915-ben hadifogságba került, ahonnan 1918-ban tért vissza. Neje: Simon Mária.

Borsi Imre, kőmíves. Károlyi u. 42. Szül. 1869-ben Hmvhelyen, felszab. u. o. 1885-ben. Mint segéd sok helyen megfordult. 1898-ban nyert képesítést, amikor önállóvá is lett. Az olasz fronton harcolt. Neje: Nagy Etelka.

Borsos Lajosné, női szabó. Teleki u. 6. Rácz Józsefné műhelyében, Hmvhelyen tanulta ki iparát, ugyanitt segédeskedett. Műhelyét 1926-ban alapította. Minden szakmájába vágó munkát készít. 2 segéderőt foglalkoztat. 1920-ban ment férjhez.

Bottka Imre, csizmadia. Görbe u. 37.

Bozó Sándor, az úri kaszinó vendéglőse. Zrinyi u. 1. Szül. 1897-ben Mindszenten, felszab. 1913-ban. Dolgozott Szegeden, Budapesten, Nagyváradon. 1926 óta önálló. Jelenlegi üzletét 1929 óta vezeti. 1915-ben bevonult, 1916-ban megsebesült az orosz fronton, leszerelt mint altiszt 1918-ban. Kitünt.: Br. v. é., K cs[illegible] Neje: Bezdán Margit.

Böjti Aladár, csizmadia. Rákóczi út 39. Szül. 1891-ben Hmvhelyen, felszab. 1927-ben ugyanott. 1919 óta önálló. A balkán fronton harcolt. Kit.: K. cs.-k.

Böjti Elemér, csizmadia. Szt László út 31. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felszab. ugyanott 1910-ben. Dolgozott mint segéd Zomborban és Orosházán. 1923 óta önálló mester. 1915-ben bevonult. Harcolt az orosz fronton, ahol 1916-ban elfogták. 1918-ban került haza Oroszországból és ekkor lement az olasz frontra, onnan a készülődő forradalom elnyomásához Prágába vezényelték, hol az összeomlásig maradt.

Bretz János

Buza Imre

Bretz János, szabómester. Verbőczi u. 5a. Szül 1896-ban Murzsán, 1914-ben Budapesten szabadult. A főváros nagyobb műhelyeiben eltöltött segédévei után műhelyét 1925-ben nyitotta meg. Kizáróan úridivatszabósággal foglalkozik. A világháborúban 1915-től résztvett és három évig orosz fogságban volt. Neje: Ceh Ilona.

Buza Imre, kép. ácsmester. Virradatsor 8a, saját házában. Szül. 1893-ban Hmvhelyen felszab. ugyanitt 1912-ben. Az ország különböző városaiban segédeskedett. Képesítését 1924-ben nyerte, ugyanekkor önállósította magát. Mindenféle épületek ácsmunkáit készíti. 1914-ben bevonult és a háborúban végig résztvett. Volt orosz fogságban és végigjárta Oroszország nagyobb városait Szibériától a lengyel határig.

Buza Lajos, ács, Szerencse u. 22. Szül. 1890-ben Hmvhelyen, ahol fel is szabadult 1913-ban. Mint segéd dolgozott Kecskeméten, Budapesten, Szegeden és Székesfehérvárt. 1926-ban önálló mester lett. Szakosztályi pénztár ellenőre. 1914-ben katona lett és harcolt az olasz fronton. Neje: Dani Terézia.

Buzás István, szabó. Mátyás u. 56. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, ahol felszab. 1908-ban. Mint segéd praktizált Temesvárt, Szegeden, Makón és Kecskeméten. Üzemét 1919-ben alapította meg. Szakoszt. és tanoncvizsg. biz. tagja. 1914—1918 közötti években mint katona szolgálta hazáját. Neje: Oláh Julianna.

Buzás Pál, tálas. Visszhang u. 13a. Szül. 1890-ben Hmvhelyen, ahol felszabadult 1906-ban. 1909-ben önállósította magát. 1914-ben bevonult. 1915-ben oszt. és tanoncvizsg. biz. tagja. 1914—1918 közötti években mint katona szolgálta hazáját. Neje: Oláh Julianna.

Buza Lajos

Buzás István

orosz hadifogságba került, ahonnan 1920-ban jött haza. Neje: Kiss Margit.

Buzás Sándor, cipész. Kistópart 80a.

Özv. Csáky Sándorné, vendéglős. Szabadság tér 48a. Szül. 1889-ben Torontálvásárhelyt. Iparigazolványát 1922-ben váltotta ki. 1929 óta özvegy.

Vitéz Csala Sándor, borbély és fodrászmester, Ferencz József út 105. Szül. 1881-ben, felszab. 1898-ban Hmvhelyen. Segédéveit Kolozsváron, Nagyváradon, Budapesten és egyéb nagyobb városokban töltötte. 1905-ben önállósította magát. A világháborút 1915-től végigküzdötte. I. és II. oszt. ezüst é. és K. cs.-k.-el tüntették ki, 1925-ben vitézzé avatták. 1905-ben feleségül vette Székely Máriát.

Buzás Pál

Csala Sándor

Csala Sándor, papucskészítő mester, Pacsirta u. 9. Szül. 1894-ben Hmvhelyen, felsz ugyanitt 1912-ben. Mint tanonc dicsérő oklevelet nyert. Műhelyét 1922-ben nyitotta meg. Az Ipt. szakoszt. vál. tagja. Készítményeit főként a vidéki vásárokon hozza forgalomba. A világháborúban. 1914-től kezdve részt vett és öt évet töltött orosz fogságban. Neje: Rácz Lídia.

Csala Sándor, úri és női szabó. Kinizsi u. 10. Szül. 1893-ban Hmvhelyen, felszab. ugyanitt 1909-ben. Előbb mint segéd dolgozott Nagymagyarország jelentős ipari városaiban. Nagyvárad, Debrecen, Kassa, Fiume stb., majd Budapesten évekig és Berlinben 1 évig. 1919-ben mint egy társas cég beltagja, 1922-ben megalapította önálló üzletét. Hmvhely város tanulmányi segélyével az Orsz. Iparegyesülettel járt Münchenben, Nürnbergben stb. ez útjáról írott nagyvonalú, értékes tanulmánya az illetékes tényezők figyelmét felkeltette és 1928-ban a Kereskedelemügyi miniszter tanulmányi segélyével is Párisban járt a szakakadémiára hosszabb ideig. Szakmai alakulatok agilis vezetője, a Szabómesterek szakoszt. titkára, mestervizsga biz. tag, az Iparos Dalkör jegyzője és Ipt. elölj. tag. A világháborúban négy és fél évig harcolt. Neje: Csucs Jolán szabónő, aki párisi útjára is elkísérte.

Csánki Bálint, kútfúró. Észak u. 36. Szül. 1900-ban Hmvhelyen. A szakmát édesapjánál tanulta ki 1918-ban. Önálló 1926 óta. Neje: Bérdi Mária.

Csatlós Sándor, kőmíves mester. Csík u. 10. Szül. 1863-ban Hmvhelyen, felszab. 1880-ban ugyanitt. 1894-ben lett önálló. Számos családi házat épített. Feleségétől, Kovács Lidiától 4 gyermeke született. Ernő fia a háborúban hősi halált halt. Imre fia, aki a keze alatt tanulta ki a szakmát, szintén részt vett a világháborúban és mint rokkant 1918-ban leszerelt. Kitüntetései: kétszer br. v. é., II. o. ez. v. é. és K. cs.-k. Cs. Imre jelenleg atyja mellett dolgozik.

Csáki Lajos, mészáros m. Gr. Csáky Albin tér 14. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, felszab. Szabadkán 1907-ben, mint segéd Nagyzomborban és Szegeden működött. 1920—1929-ig állatkereskedéssel foglalkozott. Üzletét 1929-ben alapította. A világháború alatt katonai szolgálatot teljesített. Neje: Szücs Eszter.

Csávás János, hentes és mészáros m. Malom u. 41. Szül. Makón 1903-ban felszab. ugyanitt. Makón és Szegeden töltött segédévek után 1927-ben lett önálló. Hentes- és mészárosáruk készítésével és eladásával foglalkozik. 1927-ben nőül vette Lendvay Júliát.

Csenda Imre, lakatos m. Róka u. 33a. Szül. 1883-ban Hmvhelyen, felszab. atyja műhelyében 1903-ban. Mint segéd Resicabányán, Budapesten és Aradon dolgozott. 1909-ben önállósította magát, ugyanebben az évben nősült. Neje: Rontó Piroska.

Id. Csende Gyula, borbély, Szabadságtér 61. Szül. 1870-ben Hmvhelyen, szab. ugyanitt 1886-ban. Mint segéd dolgozott Szegeden, Kolozsvárt, Aradon és Budapesten. 1894-ben alapította meg férfifodrász üzletét. Az Ipt.-nek 7 évig volt alelnöke. Az Ip. egyl.-nek igazgatója volt. 1903-ban megalapította a borbély- és fodrászipartársulatot és ennek 1926-ig elnöke is volt, jelenleg örökös tb. elnöke. A törvh. biz.-nak is tagja. Neje: Csenky Eszter.

Csende Károly, kelmefestő és vegytisztító. Andrássy út 16a. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, felszab. 1918-ban Szegeden. Dolgozott Miskolcon. Önálló üzeme van 1923 óta. Az Iparos Daloskörnek vál. tagja. 1918-ban harcolt az olasz fronton.

Csenki József, borbély. Puszta 666.. Szül. 1892-ben Hmvhelyen, felszab. 1911-ben ugyanitt. Mint segéd dolgozott Orosházán, Szentesen, Budapesten. A világháborút végigküzdötte és egyszer sebesült. Kit.: Br. v. é. II. o. e. é., K. csk. Neje: Héjja Mária.

Csávás János

Cseri Sándor

Cseri Sándor, szabó. Kölcsey u. 52. Szül. 1892-ben Hmvehlyen, felszab. 1911-ben ugyanitt. Önálló 1919 óta. 1914-től katona és az 1915—18 közötti években hadifogságban szenvedett. Neje: Gaál Jusztina.

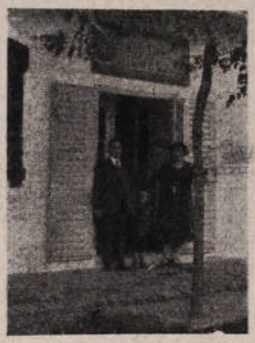
Csikós Imre, cukrász. Jókai u. 21. Szül. 1897-ben Szegeden, szab. 1914-ben Hmvhelyen. Dolgozott Szegeden, Szabadkán. 1925-ben megnyitotta üzletét. A szakoszt. vál. tagja és a bíráló bizotts. tagja. Neje Höss Margit.

Csikós István, tálas mester. Rákóczi út 77. Szül. 1879-ben, felszab. 1900-ban Hmvhelyen. 1907 óta dolgozik saját műhelyében, ahol főként folyó edényeket és dísztárgyakat készít. A hmvhelyi kiállításon ezüst okl.-et nyert. Az Ipt. elüljárósági tagja. A világháborút 1915-től kezdve végigküzdötte. Kit.: II. o. e. é., br. v. é. és K. csk. Neje: Török Lidia.

Csikós István, cipész és csizmadia. Jókai u. 24. Szül. 1900-ban Hmvhelyen,

felszab. ugyanott 1917-ben. Önálló 1921 óta. Az Ipt. és Ip. dalárda tagja. Neje: Asztalos Jusztina.

Csikós Lajos, szobafestő és mázoló. Zrinyi u. 102. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, felszab. ugyanitt 1916-ban. Budapesten és Békéscsabán segédeskedett, 1926-ban önállósította magát. Jelenleg 1 tanonccal dolgozik. A nemzeti hadseregben őrvezetői rangot szerzett. 1928-ban feleségül vette Kardos Jusztiniát.

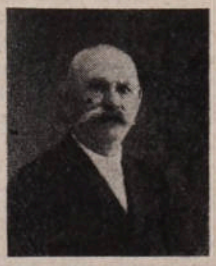
Csikós Imre

Csikós Mária, női szabó. Halász u. 13.

Csorba Lajos, hentes és mészáros m. Damjanich u. 39. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, felszab. ugyanitt 1906-ban. Szegeden és Budapesten gyakorolta iparát és 1911-ben önállósította magát. Üzemében 1 segéd és 1 tanuló dolgozik. 1914-ben a harctérre vonult, Przemysl elestekor orosz fogságba került, honnan 1918-ban szökve jött haza. Neje: Olasz Rozália.

Csikós Lajos

Csorba Péter

Csorba Péter, szűcs. Dáni u. 46. Szül. 1860-ban Hmvhelyen, felszab. ugyanott 1878-ban. 1886 óta önálló mester. Sokáig volt az Ipt. elüljárója és a szakoszt.-nak 3 évig volt jegyzője. Neje: néhai Mihály Anna.

Csorba Péter, képesített ácsmester. Cserey u. 8. Szül. 1883-ban Hmvhelyen, felszab. ugyanitt 1902-ben. Képesítését 1913-ban nyerte el. 1909-ben önállósította magát. Számos családi ház és villa ácsmunkáját készítette. Éveken át dolgozott a villamos műveknek. Keze alatt tanulta ki iparát Péter fia, akivel jelenleg is együtt dolgozik. Két évig szolgált a világháborúban. Neje: Nagy Emma.

Csuka Ferenc, cipész. Tavasz u. 25. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, felsz. ugyanott 1912-ben. Dolgozott Kispesten és Budapesten, ahol szabászati tanfolyamot is végezett. 1914-ben bevonult a vasúti ezredhez és az orosz fronton teljesített szolgálatot. Azután 1918-ban önállósította magát.

Czuszi István, cipész. Kinizsi u. 15. Szül. 1882-ben Hmvhelyen, felszab. 1899-ben ugyanott. Mint segéd dolgozott Szegeden, Temesvárott. Üzemét 1906-ban nyitotta meg. Szakoszt. titkár, az Ipt. számvizsg. bizotts. tagja. 1915-ben bevonult és küzdött az orosz fronton. Neje: Géczy Mária.

Czutor Mihály, férfi szabó. Andrássy út 24. szám.

Csuka Sándor, kép. kőmíves mester. Sarolta u. 10a.

Csuka Ferenc

Czakó Mihály

Czakó Mihály, asztalos mester. Kisfaludy u. 17. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, u. i. alapította műhelyét, amelyben festett bútorokat és épületasztalos munkát készít. Résztvett a szegedi egyetem és a hmvhelyi strandfürdő munkálataiban. 1926-ban nősült, felesége: Szomor Anna.

Czakó Mihály, tálas. Kálmán u. 15. Szül. 1874-ben Hmvhelyen, felszab. 1891-ben ugyanitt. 1903 óta önállóan üzi iparát. Munkájáért dícsérő oklevelet kapott. 1915—18. közötti években mint katona szolgálta hazáját. Neje: Olasz Júlia.

Czeglédi Sándor, ács, Tükör u. 21. Szül. 1890-ben Hmvhelyen, felszab. 1908-ban ugyanitt. Mint segéd, főleg Erdélyben dolgozott. 1922 óta önálló. Az Ipt. szakoszt. tagja. 34 havi frontszolgálata közben egyszer megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Dezső Jusztina.

Czirok Pál, szabó mester. Galamb u. 37a. Szül. 1893-ban Hmvhelyen, felszab.

ugyanitt 1913-ban. Mint segéd Budapesten és Szegeden fejlesztette szaktudását. 1919-ben nyitotta meg úri szabóságát. Munkáját a hmvhelyi kiállításon elismerő okl.-el honorálták. 1914-től fogva résztvett a világháborúban és kétszeri sebesülés után két évet töltött orosz fogságban. Neje: Rácz Zsuzsánna.

özv. **Cukor Miksáné**, szül. Weisz Mária, paplankészitő. Ferenc József sugárút 22. Szül. Makón. 1865 óta dolgozik a szakmában, amelyet Makón tanult ki szüleinél. Első üzlete Makón volt (1872), azután Orosházán. Jelenlegi üzlete 1898 óta áll fenn. 1918 óta özvegy.

Czeglédi Sándor

Dani János

Czvalinger István, tálas mester, Kölcsey u. 56. Szül. 1892-ben Tótkomlóson, felszab. ugyanitt 1908-ban. 1912-ben önállósította magát. Műhelyében vidéki kereskedők részére folyó- és díszedényeket készít. A háborút a balkán fronton küzdötte végig.

Dancsik Gyula, fodrász. Zrinyi u. 4. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, szab. 1912-ben ugyanott. Helybeli mestereknél dolgozott mint segéd. Üzletét 1929-ben alapította. 1915-ben vonult be és 14 havi frontszolgálat után orosz hadifogságba került, hol két évet töltött el. Hazakerült 1912-ben. Neje: Dobsa Juliánna.

Dani János, csizmadia. Makó u. 17a. Szül. 1875-ben Hmvhelyen, felszab. 1893-ban ugyanott. Dolgozott Aradon és Cegléden. 1901 óta önálló. 1915—16 közötti években teljesített katonai szolgálatot. Neje: Horemusz Etelka.

Dani János, cipész, Tompa u. 13. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, felszab. 1918-ban ugyanott. 1927-ben önállósította magát. Tagja volt a nemzeti hadseregnek. Neje: Gyevi Erzsébet.

Dani Mihály, szabómester. Galamb u. 18. Szül. 1880-ban Hmvhelyen, szab. 1898-ban ugyanott. 1923-ban nyitotta meg műhelyét. 1915-ben bevonult a katonasághoz és végigküzdötte a világháborút. 1908-ban feleségül vette Petrica Lidiát.

Dani Sándor, cipész. Damjanich u. 36. Szül. 1901-ben Hmvhelyen, szab. 1921-ben ugyanott. Üzemét 1925-ben alapította.

Danyikó Károly, szabó mester. Hunyadi u. 8. Szül. 1878-ban, felszab. Miskolcon 1895-ben, mint segéd Budapesten, Miskolcon, Makón és Hmvhelyen működött nagyobb cégeknél. Kétszer aranyoklevéllel lett kitüntetve. 1919-ben önállósította magát. A világháborúban résztvett. Neje: Héjja Mária.

Dani Mihály

Darabont Imre, cipész. Városi ház. Szül. 1891-ben Hmvhelyen, felszab. 1909-ben ugyanott. Dolgozott helyben és Budapesten. 1920-ban alapította üzletét. 1914-ben bevonult. Harcolt az orosz fronton, ahol azután fogságba esett. Hat évig volt fogságban, ahonnan szökés útján szabadult meg.

Dayka és Dudás üzlete

Dayka Pál, cipész, Rákóczi út 14. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felszab. 1910-ben ugyanott. Dolgozott Szegeden és Szabadkán. 1918 óta önálló. 1926-ban alapította a Vesta cipőüzemet, ahol neje is társtulajdonos. A rokkantegyl. vál. tagja. 1915—18-ban harcolt az orosz és román frontokon. 1917-ben megsebesült, 1918-ban leszerelt mint 100%-os rokkant. Kitünt.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Juhász Etel.

Deák Lajos, sütő, Balassa u. 16. Szül. 1891-ben Hmvhelyen, felszab. 1906-ban ugyanott. 1919-ben önálló lett. 1929-ben szakvizsgálatot tett. Az 1908-iki kiállításon első díjat és oklevelet kapott. 1914-ben hadba vonult, mint vártűzér a dalmát partokon küzdött. Neje: Csorba Eszter.

vitéz Dekány Ferenc, kép. kőmíves m. Kölcsey u. 65a. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felszab. 1911-ben ugyanott. Kőmívesmesteri képesítését 1923-ban szerezte, ugyanekkor önállósította magát. Résztvett több nagy közmunkában, 21 vármegyei munkásházat és számos magánházat épített. Az Ipt. szakoszt. számvizsg. biz. tagja. Hősiesen végigküzdötte a világháborút. Kit.: Kétszer I. és II. o. ez. v. é., háromszor br. v. é, K. cs. k. 1924 jún. 15-én vitézzé avattatott. Neje: Cserey Jusztinia.

Demeter Bálint, vendéglős, Révai u. 1a. Szül. 1889-ben Hmvhelyen. Először úridivat kereskedő volt és mint ilyen működött Szegeden, Miskolcon, Budapesten. Vendéglőjét 1920-ban nyitotta meg. Szakoszt. pénztárnok és a vizsg. bizotts. tagja. 1914 óta harcolt a szerb, orosz és olasz frontokon. Kit.: II. o. e. é., Br. v. é., K. cs. k., Seb. é. és Balkáni eml. é. Neje: Héder Eszter.

Dénes Imre, férfi és női fodrász. Dr. Soós István u. Szül. 1882-ben Hmvhelyen, felszab. 1912-ben ugyanott. Az ország nagyobb városaiban gyarapította mint segéd szaktudását. 1918-ban önállósította magát. 1914—16-ig résztvett a világháborúban.

Deutsch Mór, sütő, Csáky Lajos u. 17. Szül. 1867-ben Talpason, felszab. 1884-ben Orosházán. Dolgozott Nagyváradon és helyben. 1902-ben önálló lett, jelenlegi üzemét 1905-ben alapította. A sütőszakosztály díszelnöke 1928 óta. Neje: Springer Kunigunda.

Dezső Ernő, kőmíves, Hajnal u. 17. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. 1914-ben ugyanott. Dolgozott Szegeden, Budapesten. 1923 óta önállóan működik. Az Ipt., az Iparegyl. és az Orsz. Kőmívesmesterek Szöv. tagja. 1915-ben bevonult. Harcolt a román, orosz és olasz frontokon. 1916-ban megsebesült. Kit.: II. o. e. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Baán Eszter.

Dezső Ferenc, cipész. Damjanich u. 1. Szül. 1899-ben Hmvhelyen, felszab. 1916-ben ugyanott. 1908 óta önálló. 1915-ben bevonult, harcolt az orosz fronton, ahol azután elfogták. Két évig volt orosz fogságban. Neje: Káposztás Mária.

Dezső Imre, szabó. Damjanich u. 114a. Szül. 1899-ben Hmvhelyen, felszab. 1916-ban ugyanott. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1927-ben önálló lett. Bevonult 1917-ben és harcolt a román fronton. 1922-ben a nemzeti hadseregnek volt tagja.

Dezső István, vendéglős, Damjanich u. 65. Szül. 1889-ben, Hmvhelyen, felszab. mint szabó 1908-ban. 1914-ben vendéglős lett. 1915-ben bevonult és harcolt az olasz és román frontokon. Kit.: I. és II. o. ez. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Lőrinc Etuska.

Dezső Ferenc

Dezső Imre

Dezső István, kovács. Zrinyi u. 66.

Dezső Péter, női és úri fodrász. Andrássy út 39. Szül. 1882-ben Hmvhelyen, felszab. 1897-ben ugyanott. Dolgozott Budapesten és Nagyváradon. 1906-ban átvette Nove Sándornak 1900-ban alapított üzletét. Ipt. számvizsg. biz. és elüljárósági tag. Szakoszt. alelnök. Neje: Keczkó Lidia.

Dezső Sándor, szabó. Csomorkány u. 45. szám.

Dobi Géza

Dobi Géza, szabó, Szőlő u. 3. Szül. 1873-ban Nagyszalontán, felszab. 1890-ben ugyanott. Dolgozott több vidéki városban és 1927-ben önállósította magát. Bevonult 1917-ben. Neje: Széll Eszter.

Dobos István, cipész. Kard u. 12.

Dobsa Ferenc, papucsos. Király u. 11. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. 1915-ben ugyanott. 1927 óta önálló. 1916-ban

bevonult, 1918-ban leszerelt. Neje: Láda Mária.

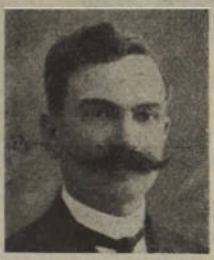
Dobsa Sándor, papucsos. Vidacs u. 12.

Doda Bálint, tálas, Délibáb u. 19. Szül 1886-ban Hmvhelyen, felszab. 1904-ben ugyanott. Dolgozott több vidéki városban. Először önálló lett 1913-ban és az maradt 1915-ig. Másodszor 1927-ben. 1908-ban Budapesten továbbképző tanfolyamot végzett. 1915—17-ig hadimunkára volt beosztva. 1918-ban szerelt le. Neje: Kopornyik Anna.

Domján Lajos, cipész, Kistópart 26.

Domján Sándor, papucsos. Bajnok u. 6.

Domokos Ferenc, ipt. pénztárnok, Mária Valéria u. 7. Az iparosok szolgálatában érdemes szolgálatot fejt ki.

Domokos Ferenc

Erdey Mihály

Özv. Domokos Mihályné szül. Pikáli Teréz, sütő. Szőlő u. 1. Szül. 1891-ben Hmvhelyen. 1926 óta folytatja önállóan iparát. Férje mint tábori csendőr hősi halált halt.

Dudás Ferenc, csizmadia, Rákosi u. 14. Szül. 1903-ban Hmvhelyen, felszab. 1922-ben ugyanott. Dolgozott Szegeden. 1929 óta önálló. A nemzeti hadseregben szolgált 1922—26-ig.

Dura Ernő, kép. ács és kőmíves mester. Oldalkosár ucca 1. Szül. 1887-ben Hmvhelyen, felszab. 1906-ban ugyanott. Szolnokon, Makón, Zentán és több nagyobb városban töltötte segédéveit. 1910-ben szerezte meg képesítését és 1912-ben önállósította magát. Számos családi házat épített. 1912-ben feleségül vette Zsoldos Lidiát.

Dura János, cipész. Malom u. 2. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, felszab. 1912-ben ugyanott. Dolgozott helyben és Kecskeméten. 1922 óta önálló. Küzdött az orosz, román és olasz frontokon. Tagja volt a nemzeti hadseregnek is 1920-ig. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Pintér Etel.

Dura Lajos, könyvnyomdász. Deák F. u. 15. szám.

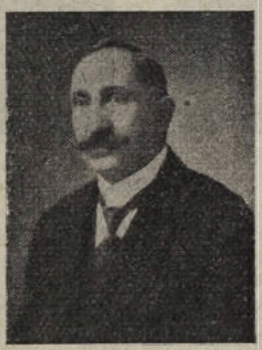
Dura Sándor, szappanfőző mester. Bálint u. 33. Szül. 1876-ban Hmvhelyen, felszab. 1923-ban. A vezetése alatt álló szappanfőzőt a család 1925-ben alapította. Háziszappan és különleges szabó- (vasaló) szappant állít elő. 1915-ben a helybeli kiállításon ezüst éremmel lett kitüntetve. Árúit főleg nagykereskedők útján hozza forgalomba. A világháborúban 1915-től fogva résztvett. 1916-ban megsebesült. Kit.: K. cs.-k. Neje: Szabó Júlia.

Elek István, fodrász, Klauzál u. 71. Szül. 1898-ban Hmvhelyen, felszab. 1914-ben ugyanott. Dolgozott Békéscsabán és Orosházán. 1918-ban nyitotta meg úri-fodrász üzletét. 1918-ban vonult be. Neje: Elek Ida.

Elek Péter, cipész m. Cserey u. 10. Szül. 1898-ban Hmvhelyen, felszab. 1913-ban ugyanott. Az 1923-ban megnyitott műhelyében az összes szakmába vágó munkákat készíti. Egy segéddel dolgozik. A világháborúban br. v. é és K. cs. k.-el lett kitüntetve. Neje: Olasz Klára.

Elek Sándor, épület- és mérleglakatos. Andrássy út 4.

Engelthaler János, cukrász, Andrássy u. 41. Szül. 1872-ben Hmvhelyen, szab. Szegeden 1890-ben. Dolgozott Temesváron, Debrecenben, Miskolcon, Budapesten. 1899 óta önálló. Az Ipt. volt elnöke. Szakoszt. elnök és a tövényh. biz.-nak tagja. Neje: Patócs Emma.

Engelthaler János

Erdey Mihály, úri szabó. Ferenc u. 2. Szül. 1881-ben Földeákon, felszab. 1898-ban Hmvhelyen. Dolgozott Budapesten. 1906-ban alapította üzemét. Az Ipt., Szakoszt., Ip. egyl. tagja. Tizenegy havi frontszolgálatot a nehéztüzérségnél töltött. Neje: Szilágyi Eszter.

Ifj. Erdélyi Imre, okl. kovácsmester. Gr. Bercsényi u. 33. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, felszab. atyja műhelyében 1916-ban. Szegeden, Budapesten és Győrött töltötte segédéveit. 1923-ban önállósította magát. Két segéd dolgozik műhelyében, amelyben 1 darab féllóerős elektromotor szolgáltatja a hajtóerőt. Az Ipt.

szakosztályának volt jegyzője, a tanoncvizsg. biz. tagja. 1917-től kezdve résztvett a világháborúban.

Id. Erdélyi Imre, patkoló és kocsikovács mester, Zrinyi u. 42. Szül. 1870-ben Hmvhelyen, felszab. 1887-ben ugyanott. Az ország nagyvárosaiban eltöltött segédévek után 1899-ben alapította üzemét. Az 1925. évi hmvhelyi kiállításon aranyoklevelet nyert. Elnöke az Ipt. kovácsszakosztályának és az iparosság társadalmi és gazdasági mozgalmaiban tevékeny részt vesz. 1898-ban nősült.

Erdős János, hentes és mészáros m. Klauzál u. 40. Szül. 1885-ben Hmvhelyen, felszab. 1903-ban ugyanott. Mint segéd Nyiregyházán, Miskolcon, Budapesten és más nagyobb városokban gyakorolta iparát. 1913-ban önállósította magát. Ipt. elüljáró. 1914-ben bevonult és a háborúban kétszer megsebesült. Kit.: Br. v. é. Neje: Tóth Terézia.

ifj. Erdélyi Imre

Erdős János

Espersütz János, fodrász. Rákóczi u. 1. Szül. 1864-ben Őscsanádon, felszab. 1878-ban ugyanott. Dolgozott Aradon, Temesváron, Budapesten és Nagyváradon. 1886 óta önálló mester. 1927-ben az Orsz. Iparegyesület és a szegedi Iparkamara kitüntette negyven esztendei munkájáért. Neje: Maján Julianna.

Égető Dezső, sütő. Kálmán u. 2. Szül. 1885-ben Hmvhelyen, felszab. 1907-ben ugyanott. Atyja üzletét sokáig önállóan vezette. 1921 óta önálló. Harcolt a szerb és olasz frontokon. Kit.: II. o. ez. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Balogh Rozália.

Égető Imre, daráló-malomtulajdonos, Tanya 933. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. 1924-ben. Üzemét 1927-ben alapította. Malmában, amely mindennemű termény darálására be van rendezve egy darab 12 lóerős elektromotor szolgáltatja a hajtóerőt. Neje: Kotszman Paula.

Fábián Sándor, villanyszerelő. Gróf Bethlen István u. 28.

Faragó Lajos, csizmadia mester. Agyag u. 17. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. 1913-ban ugyanott. Műhelyét 1923-ban alapította. Az Ipt. szakosztályának tagja. Tanonckorában I. díjjal lett kitüntetve. 1915-től kezdve résztvett a világháborúban. Kit.: Vaskereszt, br. v. é. és K. cs. k. Neje: Nyiri Lidia.

Faragó Sándor, vegyeskereskedő és kocsmáros. Síp u. 28. Szül. 1891-ben Hmvhelyen. Mint kereskedő felszabadult 1908-ban. Dolgozott Szegeden és Szen-

Faragó Sándor

tesen. 1918—25-ig dohánytőzsdéje volt. 1925 óta van meg jelenlegi üzlete. A fűszerkereskedő szakosztály elnöke. Törvényhatósági biz. tag. Harcolt a szerb és orosz frontokon. Megsebesült és mint 30%-os hadirokkantat szabadságolták. Kit.: K. cs. k. Neje: Szűcs Erzsébet.

Faragó Sándor, hentesmester, Kállay ucca 46.

Farkas Lajos, csizmadia. Gellért u. 3. Szül. 1868-ban Hmvhelyen, felszab. 1884-ben ugyanott. Dolgozott Szentesen, Szegeden. 1894 óta önálló. Ip. kiállításon ezüst érmet kapott. Volt szakosztályi jegyző. 1916—18 között katona volt. Neje: Vajnay Zsuzsánna.

Fáry Béla, droguista. Andrássy út 5. Tel. 285. Szül. 1899-ben Monoron. Szakmáját Budapesten sajátította el a Dr. Buday Emil rt.-nál, hol négy évig mint osztályvezető működött. Jelenlegi üzletét 1925-ben nyitotta meg. Kozmetikai laboratóriumában gyártott készítményei közül a „Fáry-cream", „Fáry-szappan" és „Farizol" izzadás elleni szer emelendők ki. A hmvhelyi kiállításon elismerő oklevelet nyert. Az Ipt. elüljárósági tagja. A világháborúban résztvett. Neje: Szilágyi Erzsébet.

Fári Imre, hentes és mészáros mester. Szt. István u. 38. Szül. 1870-ben Hmvhelyen, felszab. 1890-ben ugyanott. 1903-ban önállósította magát. Jelenleg egy segéddel dolgozik. Mint tanonc kitüntető érmet nyert. A világháborúban 1916-tól vett részt. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Buday Erzsébet.

Fedornák Miklós, reszelővágó. Dáni u. 41. Szül. 1891-ben Beregszászon, felszab. 1909-ben Kassán. Dolgozott Nyir-

egyházán, Debrecenben, Budapesten, Nagyváradon, Szegeden. 1928 óta önálló. 1915-ben bevonult, 1918-ban leszerelt. Harcolt a román és szerb frontokon. Neje: Aracsy Julianna.

Fejes Imréné, kereskedő és italmérő. Klauzál u. 92. Apjánál tanulta ki a vendéglői szakmát. 1928 óta önálló. Lánykori neve: Takáts Emma.

Fejes István, képesített ácsmester Szabadság tér 47a. Szül. 1887-ben Sámsonon, felszab. 1902-ben Hmvhelyen. Ácsmesteri képesítést 1914-ben nyert, ugyanekkor önállósította magát. Több nagyobb építkezésnél (Városi ház, Zárda, Szt. István uccai isk.) végezte az ácsmunkálatokat. A világháborút végigküzdötte. Kit.: Ezüst v. é., K. cs. k. Neje: Laborán Rozália.

Fáry Béla

Fejes János

Fejes János, szabó. Klauzál u. 97. sz. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, felszab. 1914-ben ugyanott. 1921 óta önálló mester. Budapesten aranyérmet, helyben a kiállításon arany oklevelet kapott munkájáért. Harcolt az orosz és olasz frontokon. Neje: Diószegi Eszter.

Fejes József, ács. Réz u. 17.

Fejes Sándor

Ferrári Leopold

Fejes Sándor, kályhás mester, Búvár u. 32. Szül. 1876-ban Hmvhelyen. Felszab. 1894-ben ugyanott. Elvégezte a 2 éves szaktanfolyamot és 1897-ben önállósította magát. A kiváló munkáért 1904-ben ezüst oklevelet kapott. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. tagja. A világháborúban az orosz és olasz frontokon harcolt. Neje: Kiss Lidia.

Fekete György, hentes és mészáros m. Ferenc József sugárút 82. Szül. 1885-ben Hmvhelyen, felszab. 1923-ban ugyanott.

Fekete György

1907-ben önállósította magát. Az Ipt. szakosztályának számvizsg. biz. tagja. Az Olvasókör vál. tagja. A világháborúban mint frontharcos vett részt. Neje: Csorba Mária.

Fekete József, cipész mester. Tölgyfa u. 2. szám.

Fenesi Lajos cipész, Kasza u. 3. Szül. 1892-ben Hmvhelyen, felszab. 1910-ben ugyanott. Dolgozott Szegeden, Budapesten. 1914-ben bevonult, még abban az évben elfogták az oroszok és 1920-ig volt orosz hadifogoly. Neje: Kovács Eszter.

Fenesi Sándor, fodrász. Kölcsey u. 69. Szül. 1894-ben Hmvhelyen, felszab. 1910-ben ugyanott. Dolgozott Szegeden, Makón, Orosházán. 1919 óta önálló. 1914-től harcolt az összeomlásig az orosz, román és olasz frontokon. Kétszer sebesült. Neje: Dencsi Eszter.

Ferrári Leopold, festő. Nádor u. 14. Szül. 1887-ben Olaszországban. Üzletét 1923-ban nyitotta meg. 1916-ban katona lett. Magyar hadifogoly volt. Neje: Kuzsunczi Júlia.

Ferenczi Ernő, szobafestő és mázoló m. Szerencse u. 5, műhelye Andrássy út 43. Szül. 1899-ben Hmvhelyen, felszab. 1916-ban ugyanott. Mint segéd Hmvhelyen dolgozott. 1929-ben alapította társasüzemét Hlavács és Ferenczi cég alatt. 1923-ban nősült. Neje: Török Júlia.

Fetter Károly, cipész. Szentesi u. 20. Szül. 1879-ben Baranyabükkösdön, felszab. 1895-ben ugyanott. Dolgozott Budapesten és Szegeden. A nagyszebeni állami szakiskolát végezte. 1919 óta önálló. Neje: Heredy Matild.

Ficsor Mihály, szabómester. Gr. Bercsényi u. 3a. Szül. 1869-ben Magyarkanizsán, felszab. 1885-ben ugyanott. Pécs,

Baja, Székesfehérvár, Budapest városokban gyarapította szaktudását és 1896-ban nyitotta meg férfi és női szabó műhelyét. Az Ipt. elüljárósági tagja, pénztárnoka a szakosztálynak és tagja a tanoncvizsg. biz.-nak. 1916—18-ig szolgált a világháborúban. Neje: Balogh Julianna.

Fleischmann Géza, cipész, Ferenc u. 8. Szül. 1867-ben Hmvhelyen, szab. 1886-ban ugyanott. 1916 óta önálló. Munkájáért ezüst oklevéllel tüntették ki.

Fodor István, kádármester. Pálma u. 5. szám.

Fodor József, festő és mázoló mester. Bálint u. 16a. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, felszab. 1916-ban ugyanott. Mint segéd Miskolc és Budapest nagyobb műhelyeiben dolgozott. 1924 óta önálló. Mindennemű festő- és mázolómunkálatokat vállal. 1924-ben nőül vette Szűcs Esztert.

Ferenczi Ernő

Fodor József

Fodor Pál, kőmíves. Garay u. 26. Szül. 1898-ban Hmvhelyen, felszab. 1914-ben Dicsőszentmártonban. Dolgozott Bécsben, Budapesten és Oroszországban. 1925 óta önálló. 1928-ban képesítő vizsgát tett. 1917-ben bevonult és harcolt az orosz fronton. 1920—21-ben pedig a nemzeti hadsereg tagja. Neje: Tóth Erzsébet.

Fodor Nagy István, cipész, Viszhang ucca 5.

Fodor Nagy János, csizmadia. Csomorkányi út 56. Szül. 1881-ben Hmvhelyen, felszab. 1899-ben ugyanott. 1922 óta önálló. 1917—18-ban katona volt. Neje: Szatmári Lidia.

Forray Imre, malomtulajdonos és tűzifakereskedő, Klauzál u. 65.

Forray Lajos, tálas. Észak u. 23. Szül. 1879-ben Hmvhelyen, felszab. 1899-ben ugyanott. 1912 óta önálló. 1915-ben bevonult. Harcolt az orosz, román és olasz frontokon és egyszer megsebesült. Neje: Molnár Jusztinia.

Forray Sándor, cipész. Körte u. 8.

Földessy Imre, asztalos mester. Gyulai u. 19. Szül. 1905-ben Hmvhelyen, felszab. 1922-ben Szegeden. 1926-ban önállósította magát. Műhelyében épület- és műbútort készít. 1928-ban feleségül vette Kecskeméthy Teréziát.

Földesy Lajos, borbély és fodrász. Nyárfa u. 1., saját házában. Született 1891-ben Hmvhelyen, felszab. 1906-ban ugyanott. Dolgozott Nagy-Magyarország háromnegyed részét bejárva Győr, Sopron, Lupény, Késmárkon és a fővárosban 5½ éven át, 1918-ban alapította üzletét. Szakoszt. pénzt. 1914-ben bevonult és 6 heti megszakítással az összeomlásig szolgálta a hazát. Neje: Molnár Rozália.

Földessy Imre

Földesy Lajos

Földessy László, lakatos és mérlegkészítő. Teleki u. 4a. Szül. 1894-ben Hmvhelyen, felszab. 1911-ben ugyanott. A fővárosban és Szegeden fejlesztette mint segéd szakismereteit. 1925-ben alapította épület-, műlakatos- és mérlegkészítő-műhelyét. Egy segéddel és egy tanonccal dalgozik. Szerszámgépeinek hajtására egy darab 2½ lóerős elektromotort tart üzemben. Az Ipt. elüljárósági tagja. Neje: Kerekes Anna.

Földesy Mihály, vendéglős. Szentesi u. 113. Szül. 1895-ben Hmvhelyen. Mint kereskedő szabadult fel 1913-ban. 1923 óta vendéglős. Magyar árucikkek propagálásáért oklevelet kapott. 1915-től kezdve harcolt az olasz és román frontokon. Kitünt.: K cs.-k. Neje: Olasz Eszter.

Földesy Sámuel

Fölk Béla

Földesy Sámuel, szabó. Csomorkányi u. Ia. Szül. 1865-ben Hmvhelyen, szab. 1881-ben ugyanott. 1892 óta önálló mester. Neje: Váradi Vilma.

Fölk Béla, asztalos mester. Agyag u. 9. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, felszab. 1918-ban ugyanott. Műhelyét 1924-ben nyitotta meg. Ősrégi iparoscsalád leszármazottja. Résztvett a világháborúban és szolgált a nemzeti hadseregben Szegeden. Neje: Győri Ida.

Francsiszky István, csizmadia, Szent István u. 61a. Szül. 1870-ben Hmvhelyen, felszab. 1886-ban ugyanott. Dolgozott Szegeden, Makón, Cegléden, Szolnokon. 1895 óta önálló. A helyi szabászati tanfolyam alapítója. 1916-ban bevonult és leszerelt 1918-ban.

Frallert Béla, kocsifényező és kárpitos. Simonyi u. 3. Szül. 1877-ben Békésgyulán, felszab. 1893-ban Hmvhelyen. Dolgozott Orosházán, Békéscabán. 1901 óta önálló. 1914-ben bevonult és 44 hónapig volt hadifogságban. Neje: Kovács Julianna.

Frejburger István, rézműves. Álmos ucca 14. sz.

Fridvalszky Károly

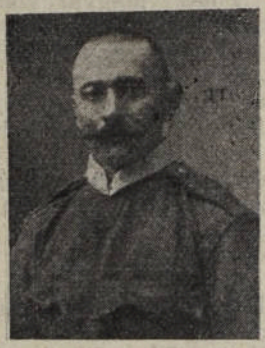
Fülöp Károly

Fridvalszky Károly, fényező mester. Rákóczi u. 27. Szül. 1897-ben Szegeden, felszab. 1916-ban ugyanott. Mint segéd Budapesten és Szegeden működött. 1923-ban önállósította magát. A hmvhelyi kiállításon ezüst oklevéllel lett kitüntetve. A világháborúban 1917-től kezdve résztvett. 1926-ban feleségül vette Mózes Etelkát.

Friedmann Ignác, kávés. Kossuth tér 3. Szül. 1885-ben. A szakmát Budapesten tanulta ki. 1910 óta önálló. Volt törvényhat. biz. tag. 1914-ben bevonult és 1916-ban leszerelt, mint 50%-os hadirokkant. Neje: Kemény Jolán.

Fruzsa Mihály, szabó. Szentesi u. 39. Szül. 1859-ben Hmvhelyen, szab. 1876-ban u. ott. Dolgozott Szegeden és Hmvhelyen. 1885-ben alapította üzletét. Neje: Gaál Anna.

Fülöp Gyula, kötélgyártó mester. Gr. Bethlen István u. 22. Az „Áztató és törőtelep" cég tulajdonosa. Fiók ipartelep: Makón, Héderváry u. 2. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, felszab. 1915-ben. A nagyatyja, Gyula által már 1860-ban alapított ipartelepet atyja, F. Sándor halála után 1922-ben vette át. A motorerőre berendezett üzem 15 segédet és 2—3 tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. szakosztályának elnöke és elüljárósági tag. Neje: Nagy Terézia.

néhai Fülöp Sándor

Fülöp Károly, kötélgyártó mester. Zrinyi u. 19. Szül. 1868-ban Hmvhelyen, ugyanott végezte iskolai tanulmányait. Atyja, F. József üzemében 1883-ban szabadult. 1886-ban önállósította magát. Üzeme kender és manilla feldolgozására van berendezve. 2—4 segédet és 2—3 tanoncot foglalkoztat. Még atyja életében, az 1880-as párizsi kiállításon a műhely aranyéremmel lett kitüntetve. Egyéb országos kiállításokon számos kitüntetést nyert. 15 évig iparhatósági elnök 30 éve az Ipt. elüljáró tagja és 25 éven át a városi törvényhatóságnak virilis tagja. Nagyatyja, néhai Hoffer Károly német származású, teljesen elmagyarosodott kötélgyáros volt. Neje: Somogyi Mária.

Gaál Bálint, szabó. Dr. Soós István u. 6. Szül. 1874-ben Szentesen, felsz. 1892-ben ugyanott. Dolgozott Szolnokon, Budapesten, Debrecenben és Münchenben. 1922 óta önálló. 1914-ben vonult be. Neje: Fanta Anna.

Gaál Imre, papucsos, Gomba u. 6.

Gaál József, tímár, Visszhang u. 2.

Gaál Mihály, vendéglős, Bem u. 18. Szül. 1870-ben Hmvhelyen. Kitanulta a hentes és mészáros szakmát és azt 30 éven át folytatta. 1925-ben vendéglős lett. Az Ipt. és szkoszt. vál. tagja. 1914-től kezdve harcolt az orosz, szerb és olasz frontokon. Kit.: II. o. ez. é., Br. v. é., K. cs. k. Neje: Dobos Terézia.

Gaál Mihály, kalapos, Érsek u. 1. Szül. 1880-ban Hmvhelyen, felszab. 1896-ban

ugyanott. Nagykőrösön praktizált. 1922-ben atyjának 1872-ben alapított üzletét vette át. 1914-ben orosz hadifogságba került. Több mint 6 évig volt Szibériában. Neje: Tóth Julianna.

Gaál Sándor, szabómester, György u. 19. Szül. 1894-ben Hmvhelyen, felszab. 1907-ben ugyanott. Műhelyét 1920-ban alapította. Főleg magyar szabósággal foglalkozik. Tanonckorában jeles munkáért kitüntetést nyert. A világháborút végiküzdötte. Kit.: Br. v. é. és K. cs.k. Neje: Kádár Margit.

Ifj. Gál Sándor, csizmadia. Rózsa u. 2. Szül. 1884-ben Hmvhelyen, a szakmát atyjánál tanulta ki, 1909 óta önálló. Ipt. előljáró, szakoszt. elnök. 1914—18 között katona, aki harcolt az orosz fronton, ahol meg is sebesült. Neje: Herczeg Mária.

Galyas Károly, rádiókereskedő. Andrássy út 2a.

Gábor Péter, kép. kőmíves mester. Kert ucca 7.

Ifj. Gábor Péter, hentes mester. Jókai u. 13. Szül. 1899-ben Hmvhelyen, felszab. szülővárosában és Szegeden gyakorolta. 1918-ban ugyanott. Mint segéd iparát 1928-ban önállósította magát. Egy tanoncot foglalkoztat.

Gábor Rudolf, hentes és mészáros m. Bartóki u. 38. üzem Bánffy u. 1. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, szab. atyjánál, Gábor Péternél. Szaktudását mint segéd budapesti és szegedi mestereknél gyarapította. 1929-ben nyitotta meg önálló üzemét. Két évet szolgált a nemzeti hadseregben.

Garay János, tálas mester. Széchenyi u. 30. Szül. 1873-ban Hmvhelyen, felszab. 1896-ban ugyanott. Műhelyét 1926-ban alapította saját házában. Főként folyóedényeket készít. Az Agyagipari Szöv. ig. tagja. A háborúban 1915-től kezdve vett részt és hosszabb ideig orosz fogságban volt. Neje: Nagy Lidia.

Gila Jenő, hegedű készítő. Kossuth tér. Szül. 1887-ben Mezőberényben. 1924-ben szakvizsgálatot tett a szegedi iparkamaránál s azóta önálló. Ipari kitüntetései: Hódmezővásárhely aranyérem (1925), Szentes nagy aranyérem (1927); Hmvásárhely arany oklevél (1928). 1915-ben vonult be és négyhavi frontszolgálat után orosz hadifogságba került, ahol 1919-ig maradt. Neje: Varga Ilona.

Giovanini Arnold, cukrász. Kossuth tér. Szül. 1892-ben Füzesabonyban, felszab. 1910-ben Miskolcon. Dolgozott Budapesten, Bécsben, Veszprémben. 1912 óta önálló. A tanoncvizsgáztató bizotts. tagja. Neje: Zartler Anna.

Gold István, ernyőkészítő. Tükör u. 10. Szül. 1896-ban Kiskunhalason, felszab. 1913-ban Kecskeméten. Dolgozott Budapesten. 1922 óta önálló. A vegyes szakoszt. alelnöke és a vizsg. bizotts. elnöke. 1914-ben bevonult és harcolt az orosz és olasz frontokon. 1915-ben megsebesült. 1916—18-ban orosz fogságban volt, 1918 novembertől 1920-ig olasz fogságba került. Neje: Bánfi Eszter.

Giovanini Arnold

Gombos Pál, úri és női fodrász. Szent Antal u. 1. Szül. 1892-ben Berettyóújfaluban, felszab. 1908-ban ugyanott. Dolgozott Budapesten és vidéken. Üzletét 1926-ban nyitotta meg. Szakosztályi titkár, 39 havi frontszolgálat után 1918-ban leszerelt. Kit.: Kis ez., bronz v. é., K. cs. k. Neje: Vajka Etelka.

Gomorka Károly, csizmadia mester. Jókai u. 105. Szül. 1884-ben Hmvhelyen, felszab. 1903-ban ugyanitt. 1910-ben önállósította magát. Mint tanonc két kitüntetést nyert. A világháborúban 1915-től végig szolgált. Kit.: Br. v. é. Neje: Tóth Júlia.

Greguss Sándor, épület- és géplakatos. Sugár u. 9.

Grosz Sándor, a közp. szálloda és kávéház bérlője. Gr. Csáky u. 3. Szül. 1879-ben Turjavágáson, felszab. 1900-ban Ungváron. 1929 óta önálló. 1914-ben bevonult és az orosz, román és olasz frontokon teljesített szolgálatot. Neje: Takáts Lujza.

Grünfeld Jakab, bádogáru és permetezőgyár tulajdonosa. Mátyás u. 1. Szül. 1857-ben Érsemjén. Iparát Debrecen, Nyiregyháza, Budapest, Kolozsvár nagyobb üzemeiben sajátította el. Mostani telepét 1885-ben alapította. Gyártmányai az egész országban vevőre találnak. Ornament épületdíszítményeit ma is naponta szállítja az ország bádogos mesterei részére az évenként megjelenő képes árjegyzéke alapján. Kereskedők részére pedig szőlőpermetezőt, sárgaréz asztali lámpát, füstcsőrészeket stb, gyárt. Átlag 12 munkást és ugyanannyi tanon-

cot foglalkoztat. Üzeme villanyerőre van berendezve. Számos kiállításon nyert kitüntetést. Az iparosság szelemi és társadalmi életében tevékeny részt vesz. 1911-ben hosszabb külföldi tanulmányúton gyüjtött tapasztalatokat. Négy gyermeke van. Dezső fia a világháborúban életét vesztette.

Gulyás István, papucskészítő mester. Bálint u. 8a. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, felszab. 1911-ben ugyanott. Segédéveit Csongrádon, Tótkomlóson és Szabadkán töltötte. 1922-ben lett önálló. Mint tanonc több kitüntetést nyert. A világháborút végigküzdötte. Két ízben megsebesült. Kit.: Kétszer br. v. é. és K. cs. k. Neje: Tóth Julianna.

Gulyás István, ácsmester. Szent István u. 66. Szül. 1892-ben Hmvhelyen, szab. 1909-ben ugyanott. Mint segéd Erdély városaiban dolgozott. 1920-ban Szegeden képesítő oklevelet szerzett és még abban az évben önállósította magát. 1914—1918-ig szolgálta mint katona a hazát. Kit.: Kis ez. é., Br. v. é., K. cs. k. és Vaskereszt. Neje: Varga Rozália.

Gulyás Jánosné, Lénárth Lidia, pék. Klauzál u. 145. 1926-ban szakvizsgálatot tett és utána önálló üzemet nyitott. Férjének vegyeskereskedése van.

Ifj Gulyás János, kőmíves. Észak u. 22. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. 1913-ban ugyanott. Szegeden 1924-ben szerezte meg képesítését. 1925-ben lett önálló mester. 1918-ig a fronton volt. 13 havi frontszolgálata közben kétszer sebesült. Kit.: Br. v. é. Neje: Kajnok Erzsébet.

Vitéz Gulyás József, a Concordia kötszövő üzem tulajdonosa. Andrássy út 25. Szül. 1892-ben Hmvhelyen, felsz. 1908-ban ugyanott. Szaktudását fejlesztette Budapesten és Bécsben. 1903-ban alapította Mahler Józseffel együtt vállalatát. A szerb, orosz és olasz frontokon küzdött és háromszor megsebesült. Kitünt.: Br. v. é, II. o. ez. é., I. o. ez. é. kétszer, K. cs. k., Seb. é. 1923-ban vitézzé avatták. Neje: Nacsa Rozália.

Gulyás Mihály, kőműves m. Rákosi út 70. Született 1890-ben Hódmezővásárhelyen, felszabadult 1907-ben ugyanott. 1919-ben nyert képesítést. 1921 óta önálló. 1904-ben ezüst éremmel tüntették ki munkáját. Az orosz, román és olasz fronton küzdött. Leszerelt 1918-ban. Kitüntetése: Vaskereszt. Neje: Laszkó Amália.

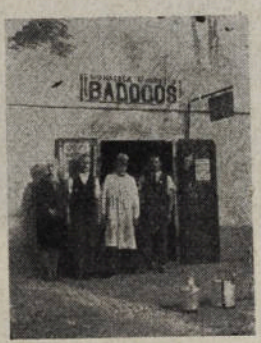
Gulyás Sándor, szabó m., Pálffy u. 44. Született 1874-ben Kiskunfélegyházán, felszabadult ugyanott 1897-ben. Dolgozott több vidéki városban. 1905-ben önálló lett Félegyházán, 1911-ben pedig Hódmezővásárhelyre helyezte át üzemét. 1914—17-ig volt katona. Neje: Papp Zsófia.

Gyaponyi Ernő, ács m. Lindenfeld telep.

Gyarai István, csizmadia m., Vasút u. 34.

Győri Gyula, kereskedő és vendéglős, Rákosi út 16. Született 1887-ben Nagyszalontán, felszabadult 1903-ban mint kereskedő. Dolgozott Budapesten, Békésgyulán, Orosházán, Szászvároson. Üzemét 1914-ben alapította, italmérési joga 1922 óta van. Haditengerészetnél szolgált 1914—18-ig. Kitüntetései: Br. v. é., II. o. ez. érem, K. cs.-k., Koronás érdemkereszt. Neje: Gaál Juliánna.

Győri István, borbély- és fodrász m., Rákóczi u. 51. Szül. 1903-ban Hmvásárhelyen, ugyanitt szab. 1921-ben. Iparát mint segéd Kecskeméten és szülővárosában gyakorolta. 1929-ben önállósította magát. Hét évet töltött a nemzeti hadsereg szolgálatában.

Hacsek Sándor

Gyulai János, úri szabó m., Verbőczi u. 4. Született 1890-ben Nagyszalontán, felszabadult ugyanott 1907-ben. Dolgozott több vidéki nagyobb városban. 1922 óta önálló mester. Elismerő oklevelet kapott a helybeli kiállításon (1928). Az Ipt., tanoncvizsg. biz. tagja és a szakosztály vál. tagja. 37 havi frontszolgálat után 1918-ban leszerelt. Kitüntetései: Br. v. é., K. cs.-k. Neje: Tóth Margit.

Ifj. Gyuricza Lajos, cipész m., Rákosi út. Született 1897-ben Hmvásárhelyen, felszabadult ugyanott 1914-ben. Dolgozott helyben és Budapesten. 1922 óta önálló. Helyi kiállításon (1925) díjat kapott. Harcolt az albán, román és olasz frontokon. Kitüntetései: K. cs.-k., br. v. é., II. o. ezüst érem. Neje: Bereczky Lidia.

Hacsek Sándor, épület- és díszmű bádogos, Szentesi u. 82. Szül. Hmvásárhelyen 1897-ben, ugyanitt szab. 1913-ban. Gyula, Szeged és Hmvásárhely nagyobb üzemeiben dolgozott mint segéd. 1923-ban nyitotta meg önálló műhelyét. Több köz- és magánépület bádogos munkáját készítette. Részt vett a világháborúban. Neje: Greff Lenke.

Hajdu József, szabó mester, Damjanich u. 24. Szül. 1873-ban Hmvásárhelyen, 1890-ben ugyanitt szab. Tanonc korában jeles munkáért első díjat nyert. 1898-ban alapított műhelyében főként magyar szabóságot folytat. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. v. tagja. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített és egyszer megsebesült. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és Jub. érem. Neje: Vörös Lidia.

Hajdu Imre, cipész m., Száraz u. 9. Született 1895-ben Hódmezővásárhelyen, felszabadult ugyanott 1914-ben. 1928 óta önálló mester. Az Ipt. tagja. 1914-ben küzdött az orosz fronton, 2 évig volt orosz hadifogoly. Neje: Demeter Etelka.

Hajdu László

Hajdu László, rézműves m., Kölcsey u. 46. Született 1888-ban Mezőhegyesen. felszabadult Szegeden 1904-ben. Dolgozott mint segéd Budapest, Prága, Krakkó, Oderberg nagyobb üzemeinél. 1921 óta önálló mester. Munkáját kiállításokon többször kitüntették arany, ezüst érmekkel és oklevelekkel. A világháborút végig küzdötte. Neje: Szőke Katalin.

Hajdu Mihály, papucsos m., Szerencse u. 2. Született 1907-ben Hódmezővásárhelyen, felszabadult atyjánál 1924-ben. 1929-ben lett önáló.

Halasi Mihály, szeszfőzdész és kereskedő, Zrinyi u. Született 1872-ben. 1896 óta van szeszfőzdéje és fakereskedése.

Halász János, szabó m., Rákosi Jenő u. 16. Született 1870-ben Hódmezővásárhelyen, felszabadult ugyanott 1887-ben. Több vidéki városban dolgozott. 1893 óta önálló. Magyar szabósággal foglalkozik. Neje: Molnár Mária.

Halmi Imre, csizmadia m., Pálffy u. 59. Született 1887-ben Hódmezővásárhelyen, felszabadult ugyanott 1906-ban. 1910 óta önálló. Volt Ipt. előljáró és a szakoszt. elnöke, jelenleg pénztárosa és az Iparegylet örökös tagja. A mester és tanoncvizsg. biz. elnöke. 1915—18 között katonai szolgálatot teljesített. Kitüntetései: Vörös ker., K. cs.-k. Neje: Magyar Zsófia.

Hajdú József

Halmi József

Halmi József, cukrász, Szentkirály u. 2a. Született 1891-ben Hódmezővásárhelyen, felszabadult 1909-ben Szegeden Árvay Sándor cukrász m.-nél Dolgozott Budapesten és több vidéki első műhelyben. 1920 óta önálló. 1925-ben a helyi kiállításon első díjat nyert. 1914—18 között katona volt. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és kis ez.

Halmi Pál, kovács m., Zrinyi u. 129.

Halmi József munkája

Héder Ferenc, hentes és mészáros m. Révai u. 1. Szül. 1902-ben Hmvhelyen, felszab. 1920-ban ugyanott. Szegeden és szülővárosában gyakorolta mint segéd iparát. Önálló üzemét 1926-ban alapította. 1928-ban nősült, feleségét rövid házasság után 1929 szeptemberében elvesztette.

Hegedűs Áron, cipész m., Nádor u. 50. Szül. 1887-ben Hmvhelyen, felszab. 1905-ben ugyanott. Dolgozott Szegeden, Ujvidéken, Bécsben. 1910 óta önálló. 1915-ben orosz hadifogságba került, ahonnan 1921-ben jött meg. Neje: Csáky Mária.

Hegedűs Ferenc, könyvkötő. Andrássy út 2. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab.

1913-ban ugyanott. Praktizált Erdélyben. 1920 óta önálló. Helyi kiállításokon kétszer aranyérmet kapott munkájáért. Ipt. elüljáró és a vizsg. biz. alelnöke. 1915-ben bevonult a harctérre és egyszer sebesült. Neje: Vatá Terézia.

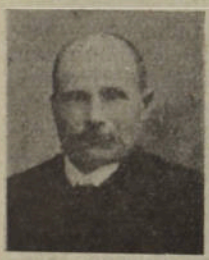
Hegedüs Áron

Hegedüs János

Hegedűs István, cipész. Bánffy u. 2. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felszab. 1915-ben ugyanott. 1926 óta önálló. 1916-ban lett katona. Küzdött az olasz és szerb frontokon. Kétízben megsebesült. 1918-ban olasz hadifogságba került, ahonnan 1919-ben jött haza. Kit.: I. és II. o. ez. é., br. v. é., K. cs. k. Altiszt volt. Neje: Rozenberg Regina.

Hegedűs János, kéményseprő mester. Klauzál u. 13. Szül. 1855-ben Hmvhelyen, felszab. 1871-ben ugyanott. Vidéki nagyobb városokban eltöltött segédévek után 1876-ban lett önálló. A IV., V. és VI. kerületek kéményseprő mestere. Az

Hegedüs Lajos

Herpácsi Jánosné

Orsz. Iparegy. díszoklevéllel és ezüsteremmel tüntette ki. A város társadalmi életében nagy szerepet játszik. Az Ipt.-nek 30 év óta vál. tagja. Az Ip. Hit. Szövetk. igazgatósági alelnöke. Megalapította és éveken át vezette az Iparos Dalárdát. Feleségétől, néhai Putzer Katalintól három gyermeke született. Sándor fia a világháborúban hősi halált halt, János fia, aki most üzemét vezeti, hat évig orosz hadifogságban szenvedett.

Hegedüs Lajos, cipész. Szt László u. 38. Szül. 1898-ban Hmvhelyen, felszab. 1916-ban ugyanott. 1923 óta önálló. 1916-ban lett katona és küzdött a román fronton. Tagja volt a nemzeti hadseregnek is. Neje: Kenéz Jusztina.

Hegedűs Lajos, kőmíves. Csomorkányi u. 44. Szül. 1873-ban Hmvhelyen, felszab. 1897-ben ugyanott. Dolgozott több vidéki városban és Budapesten. 1908 óta önálló. 1914-ben a harctérre vonult és 1918-ban olasz hadifogságba került. Hazajött 1919-ben. Háromszor sebesült meg. Kit.: II. o. ez. és br. v. é. Neje: Kovács Mária.

Hegedűs Sándor, szabó. Nádor u. 15. Saját erejéből küzdötte fel magát. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. 1914-ben ugyanott. Tíz évi praktizálás után 1924-ben önálló lett. 1916-ban vonult be és az orosz és olasz frontokon harcolt. 1918-ban, az összeomláskor szerelt le. A háborúban egyszer megsebesült. 50%-os hadirokkant.

Hegyi István, lakatos és műszerész. Városi bérház.

Herczeg Imre

Hegyi János, csizmadia. Vörösmarty u. 3. Szül. 1883-ban Hmvhelyen, felszab. 1900-ban ugyanott. Ismeretei gyarapítása végett dolgozott Budapest, Szeged, Orosháza jelentősebb mestereinél. Szakmájába vágó bármilyen munkát vállal 1908 óta fenálló üzemében. 1914-től kezdve harcolt az orosz, olasz és francia frontokon. 1916-ban az olasz harctéren megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Mucsi Zsuzsánna.

Hegyi Jánosné, Mucsi Zsuzsánna, női szabó. Vörösmarty u. 3. Körülbelül 15 év óta folytatja önállóan iparát.

Héjja Antal, lakatos. Szent István u. 56. szám.

Herczeg Imre, épület- és bútorasztalos. Szegedi u. 30. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, felszab. 1914-ben ugyanott. Az ország nagyobb városaiban töltött segédévek után 1921-ben önállósította magát. Nagyobb munkái közül a pusztaszeri templom, postapalota és a kórház berendezése említésre méltó. Ezenkívül sok köz- és magánépület asztalosmunkája.

Elektromotorikus géperőre berendezett műhelyében 2 segédet és 3 tanoncot foglalkoztat. A világháborúban résztvett. Neje: Vasadi Eszter.

Herpácsi János, papucsos. Török Bálint u. 15. Szül. 1898-ban Hmvhelyen, szab. 1914-ben ugyanott. Dolgozott mint segéd Tótkomlóson, Szegeden és más vidéki városokban. Kétízben is végzett szaktanfolyamot. Mint szakmájában teljesen jártas, 1928-ban alapította meg üzemét. A tűzérségnél szolgált 1916-tól 1918-ig és az olasz és román frontokon küzdött. Kit.: Bronz v. é. K. cs. k., II. o. ez. é. Neje: Vass Julianna.

Hevesi Károly, cipész. Teleky u. 25. Szül. 1898-ban Mindszenten, szab. 1916-ban ugyanott. Szakismereteinek gyarapítása végett dolgozott Szeged és Hmvhely jelentősebb mestereinél és élénken vesz részt az ipartestületi életben. A világháború alatt a román, olasz és francia frontokon harcolt és br. v. é., K. cs. k.-el lett kitüntetve.

Heltey József, kádármester. Szent István. u. 1.

Hoche Lajos, vegyeskereskedő. Lévay u. 33. szám.

Hódi Imre papucsos, Csillag u. 24. Szül 1885-ben Hmvhelyen, felszab. 1903-ban ugyanott. Ugyanitt dolgozott mint segéd. 1908-ban ötévi praktizálás után önálló mester lett. Már mint tanonc ezüst oklevéllel lett kitüntetve. Segédkorában is kapott ezüst oklevelet. 1915-ben vonult be és katonai szolgálatot teljesített az összeomlásig. Neje: Dezső Zsuzsánna.

Hódi István, hentes és mészáros m. Szerecsen u. 2. Szül. 1892-ben Hmvhelyen, felszab. 1910-ben. Szegeden, Nagyszalontán és Szentesen segédeskedett. 1919-ben önállósította magát. A világháborúban végig résztvett. Kit.: br. v. é. és K. cs. k. Neje: Szabó Terézia.

Hódi Mihály, hentes és mészáros m. Teleky u. 46. Tel. 99. Szül. 1892-ben Hmvhelyen, felszab. 1909-ben néhai atyja üzemében. A képviselőház éttermében másfél évig konyhamészáros volt. 1920-ban önállósította magát és egy segéddel dolgozik. Az Ipt.-ben a szakoszt. választ. tagja. Tagja a tanoncvizsg. biz.-nak. 1914-től végig résztvett a világháborúban. Egyszer megsebesült. Neje: Király Piroska.

Hódy Lajos, cipész. Lázár u. 44.

özv. Hódy Sándorné, Nap u. 9.

Hodossy Gyula, csizmadia. Síp u. 6. Szül. 1880-ban Hmvhelyen. Mesterségét szülővárosában sajátította el. Felszabadult 1896-ban. 9 évig praktizált és 1905-ben megalapította üzemét. Három esztendeig volt katona és küzdött az olasz fronton, ahol kétízben sebesült meg. Neje: Égető Eszter.

Hollmann János, géplakatos. Bercsényi u. 21.

Horváth György lakatosmester, Vásárhelykutas.

Hodossy Gyula

Huszár Károly

Vitéz Horváth Sándor, vendéglős és kereskedő. Zrinyi u. Szül. 1891-ben Hajdúnánáson. Eredetileg az asztalos ipart tanulta ki (1908) és ezen a téren működött 1920-ig. Megfordult ezen idő alatt több vidéki városban. 1916-ban önálló lett, de üzemét 1920-ban megszüntette. 1927-ben kapott italmérési engedélyt és ettől kezdve folytatja új mesterségét. A világháború kitörése mint tényleges katonát találta és ott küzdött azután a szerb és orosz frontokon. Számos ütközetben résztvett. Kit.: I. és II. o. ez. é., br. v. é. Seb. érem. 1926-ban vitézzé avatták. Neje: Halasi Julianna.

Hovanyecz József, szabómester. Galamb u. 21. Szül. 1874-ben Czibakházán, felszab. 1889-ben Békéscsabán. Érsekujvárott, Budapesten, Szolnokon és Kecskeméten eltöltött segédévei után 1898-ban alapította úri és magyar szabóságát. A világháborúban résztvett. Neje: Vörös Rozália.

Hős Lajos, fodrász, Csomorkányi u. 54. Szül. 1880-ban Hmvhelyen, felszab. 1896-ban ugyanott. Szakismereteit gyarapította Szeged, Budapest, Nagyvárad, Kolozsvár nagyobb fodrász szalónjaiban. Foglalkozik férfi és női fodrászattal az 1901-ben alapított műtermében. Szakoszt., elüljárósági és tanoncvizsg. biz. tagja. Az orosz fronton küzdött és br. v. é., valamint K. cs.-k. kitüntetéseket nyert. Neje: Kardos Mária.

Hős Nagy Mihály, papucsos. Csík u. 21. Szül. 1881-ben Hmvhelyen. Iparát szülővárosában tanulta ki. Felszab. 1897-ben. Megfordult mint segéd több vidéki városban. 1905-ben alapította meg üzemét. 1904-ben munkájáért, amelyet főképpen viszonteladásra készít, arany okleve-

let kapott. A szakoszt.-nak vál. tagja, régebben főjegyzője volt. 1915-ben az oroszok elfogták és négy évet töltött orosz hadifogságban. Neje: Vincze Erzsébet.

Huszár Károly, kéményseprő mester. Csáky Lajos u. 4. Szül. 1871-ben Hmvhelyen, felszab. 1887-ben ugyanott. Budapesten és az ország nagyobb városaiban gyakorolta iparát. 1895-ben alapította vállalatát. Az Ipt. mester- és tanoncvizsg. biz.-nak tagja. Neje: Kutas Erzsébet. Gyula fia, aki atyjánál tanulta ki a szakmát, a világháborúban sebesülten fogságba került.

Imri József, cipész m., Rothermere u. Szül. 1880-ban Solton, iparát u. itt tanulta ki és mestere felszabadította 1896-ban. Ismereteinek gyarapítása céljából dolgozott Budapesten kívül a következő külföldi városokban: Bécs, Berlin, Belgrád, Nis, valamint Svájcban és Tirolban is. 1912-ben megalapította üzletét, amelyben mindenféle szakmunkát, orthopéd cipőket és exportmunkát is készít és 18—20 segéddel dolgozik. 1897-ben Budapesten elvégezte a technológiai iskolát. Jó munkáját 1925-ben aranyéremmel jutalmazták a helyi iparkiállításon. Azonkívül az ipartestület életében is élénk részt vett, volt szakoszt. titkár, elüljárósági tag 3 ízben, jelenleg is az. Az iparegyl. vál. tagja. Mint az iparfejl. biz. elnöke 3 árumintavásárt rendezett Hmvhelyen. 1914-től kezdve harcolt az orosz fronton, ahol ötször meg is sebesült. 1916-ban elfogták és két évet töltött orosz fogságban, ahonnan Irkuckon, Jekaterineszlávon, Moszkván, Krajovon át 3 havi út után került haza. Neje: Karácsonyi Lidia.

Imri József

Imre József, géplakatos mester. Holló u. 14. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, felszab. 1914-ben ugyanott. Budapesten és Szegeden segédeskedett. 1924-ben önállósította magát. Mint cséplőgéptulajdonos a lakatosüzem mellett bércséplléssel is foglalkozik. A világháborúban résztvett és két és fél évet töltött orosz hadifogságban. 1927-ben feleségül vette Török Klárit.

Imre Lidia, női szabó. Báthory u. 6a.

Imre Sándor, tálas. Botond u. 38. Szül. 1890-ben Hmvhelyen, felszab. 1907-ben ugyanott. Hosszú éveken át volt segéd és 1921-ben megalapította önálló üzemét. A világháború kitörése mint tényleges katonát találta. Megfordult a szerb, olasz és francia frontokon. 1917-ben francia fogságba került, ahonnan 1920-ban tért haza. 1914-ben megsebesült. Kit.: II. o. ez. é. Neje: Bereczki Eszter.

Imre József

Jakab Sándor

Jakab Sándor, tálas mester. Kölcsey u. 62. Szül. 1895-ben Szentesen, felszab. 1921-ben ugyanott. Műhelyét 1927-ben alapította. Főként folyóedényeket készít. Rendszeresen egy segédet foglalkoztat. A világháborúban megsebesült és rövid ideig olasz fogságban volt. Kit.: II. o. e. v. é. és K. cs. k. Neje Tóth Lidia.

Jakó Ferenc, hentes és mészáros m. Rákóczi u. 38. Szül. 1875-ben Hmvhelyen, felszab. 1893-ban atyja műhelyében ugyanott. Segédéveit atyjánál, továbbá Aradon és Orosházán töltötte. 1900-ban önállósította magát. A világháborúban 1915-től kezdve résztvett, ahol a vasker., br. v. é. és K. cs. k.-el lett kitüntetve. 1900-ban feleségül vette Szabó Máriát.

Ifj. Jakó Károly, cipészmester, Kiserdősor u. Szül. 1904-ben Hmvhelyen, felszab. 1921-ben ugyanott. Mint segéd szülővárosában és Szegeden dolgozott. 1927-ben önállósította magát. Elvégezte a szabászati szaktanfolyamot. 1926-ban a nemzeti hadseregben szolgált.

Janó Ferenc, csizmadia. Kaszap u. 1. Szül. 1873-ban Szentesen, felszab. 1889-ben ugyanott. Szeged, Makó, Szentes és Orosházán praktizált. 1919-ben lett önálló mester. 1924-től a Csongrádvármegyei takarékpénztár alkalmazottja. Az Ipt. pártoló tagja. A világháborúban a Balkán fronton teljesített szolgálatot. Neje: Janovicz Mária.

János Ferenc, cipész mester. Galamb u. 1. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. 1914-ben. Még mint tanonc díszoklevelet nyert szép munkájáért. 1929-ben alapította meg önálló műhelyét. Végiküzdötte a világháborút és K. cs.-k.-tel lett kitüntetve. 1921-ben feleségül vette Szalay Máriát.

Jäger Sándorné, Mérges Lidia, sütödetulajdonos. Dáni u. 35. Szül. 1874-ben Hmvhelyen. 1929-ben szakvizsgálatot tett, de iparát már 1923 óta űzi.

Jelencsik Imre

Jelencsik Sándor

Jelencsik Imre, csizmadia. Hold u. 9. Hmvhely városnak szülöttje (1863), ahol iparát is kitanulta 1880-ban. Megfordult Aradon és más vidéki városokban. Ismereteinek megnövekedése után 1889-ben lett önálló. Kiváló munkájáért többször kapott díjat: 1910-ben és 1911-ben. A társadalmi mozgalmakból mindig kivette részét. A méhészegyesületnek sokáig volt alelnöke, könyvtárnoka. A csizmadia iparos szakoszt. vál. tagja. Neje: Lengey Mária.

Jelencsik Lajos, cipész, Pacsirta u. 15. Hmvhelyen szül. 1906-ban, ahol iparát is kitanulta 1924-ben. Dolgozott Szegeden és Budapesten, nagyobb műhelyekben, de cipőgyárakban is. Igy iparának minden ágában kiképezve magát, 1929-ben megalapította önálló üzemét.

Jelencsik Sándor, lakatos mester és mérleg készítő. Szent László ú. 49. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. 1914-ben Szegeden. 1924-ben saját erejéből önállósította magát. Az Ipt. szakoszt.-nak 3 évig jegyzője volt. A világháborúban résztvett, megsebesült, majd orosz fogságba került. Neje: Vetrő Mária.

Juhász Ernő, borbély és fodrász. Ráczkevi u. 54. 1885-ben szül. Hmvhelyen, ahol fel is szabadult 1904-ben. Több vidéki városban praktizált és 1909-ben megnyitotta fodrász szalónját. Az Ipt. életében tevékenyen működik közre. A szakoszt. vígalmi biz.-nak elnöke, háznagya, jegyzője és a mestervizsg. biz. tagja. Rövid megszakításokkal katona volt 1914-től 1918-ig. Kit.: II. o. ez. é., jubileumi emlékérem. Neje: Kis Pál Jusztina.

Juhász Lajos, asztalos, Szent István u. 16. szám.

Juhász Sándor, úri szabó. Rónai u. 2. Hmvhelyi születésű (1881). Szülővárosában tanulta ki iparát is 1898-ban, de ismeretei gyarapítása végett beutazta az országot. Dolgozott Budapest, Nagyvárad, Brassó, Kolozsvár stb. legelső mestereinél. 1924-ben önálló lett és átvette Tóth Józsefnek félszázaddal ezelőtt alapított üzletét. A háború alatt 30 hónapig küzdött a fronton, ahol egyszer megsebesült. Kit.: II. ez. é., K. cs. k., Német vaskereszt. Neje: Szabó Mária.

Joszt Béla, műbútor asztalos, Árpád út 21. szám.

Juhász János, képesített kőmíves mester, Rákóczi u. 38. szám.

Juhász Károly, képesített kőmíves mester. Jókai u. 98a.

Juhász Sándor, tálas. Rákóczi u. 64a.

Juhász Nagy Flórián, vendéglős. Szentesi u. 84. 1928-ban nyitotta meg vendéglőjét, de megelőzőleg már 5 évig vezette az üzletet a régi tulajdonos megbízásából. 1914-ben, a háború kitörésekor bevonult és 1915-ben Przesyml feladásánál orosz hadifogságba került, ahol 3 évet töltött el. Az összeomlásig azután idehaza is katona volt. 1890-ben született Hmvhelyen. Neje: Dávidházi Rozália.

Juhász Nagy József, papucsos. Soós István u. 80. Régi vásárhelyi család sarja, aki született 1883-ban Hmvhelyen, ahol 1901-ben szabadították fel. Mint segéd az Alföld nagyobb városaiban dolgozott. Majd hazajőve, 1910-ben önállósította magát. Munkájáért 1904-ben ezüst érmet kapott. 1915-ben szólították fegyverbe, az orosz frontra került, ahol 1916-ban elfogták. 1918-ban került haza Oroszországból. Neje: Rácz Lidia.

Juhász Nagy Pál, géplakatos, Vásárhelykutas.

Kabódi Zoltán, asztalos. Vásárhelykutas. A biharmegyei Fugyivásárhelyen szül. 1903-ban és iparát Orosházán tanulta ki (1923). Dolgozott mint segéd Békéscsaba, Makó és Békés jobb mestereinél. Öt évi praktizálás után 1928-ban önállósította magát. Foglalkozik épület- és bútorasztalossággal. Egzisztenciáját saját erejéből teremtette meg. Neje: Tóth Katalin.

Kádár Imre, csizmadia. Tavasz u. 4. Hmvhelyen szül. 1894-ben, ahol 1909-ben szabadult fel. 12 évig praktizált Szegeden, Szentesen stb. és 1921-ben azután megalapította üzemét. 1914-ben, a háború

kitörésekor bevonult és az oroszok fogságába esett és 37 hónapig volt hadifogságban. Neje: Szűcs Veronika.

Kádár Sándor, papucsos. Zrinyi u. 100.

Kojnak Mihály, vizsg. ácsmester Vajda u. 8. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, ugyanott 4 középiskolát végzett. 1920-ban Borsodmegye bányalakások építkezésénél, 1921—22-ben Tatabányai lakások építkezésénél, 1923, 1924, 1925-ben Mezőhegyesen, 60—150 szakmunkás munkavezetője volt. 1922-ben Szegeden képesítést nyert.

Kojnak Mihály

Kapocsi Ferenc

1926-ban saját erejéből lett önálló és azóta Hmvhelyen és környékén több építkezést végzett. Iparoscsalád leszármazottja. Buzgón kiveszi részét az iparostársadalom életéből. Neje: Elek Esztike.

Kakó Gyula, szabó. Klauzál u. 61.

Kakó Imre, cipész. Templomtér 22—23. Tiszaroffon szül. 1892-ben és Budapesten szabadult fel 1910-ben. Leginkább nagyobb budapesti cipőgyárakban dolgozott mint segéd. 1918-ban alapította meg üzemét, amely kizárólag elsőrendű rendelésre készült munkák készítésével foglalkozik. Munkájáért 1925-ben aranyérmet kapott a helyi kiállításon, a m. kir. kereskedelmügyi minisztériumtól dícsérő oklevele van, 1926-ban pedig az I. oszt. nagy éremmel lett kitüntetve. 38 hónapi frontszolgálat után, 1918-ban leszerelt. Kit.: II. oszt. ez. é., br. v. é., K. cs. k., Seb. érem. 1927-ben külföldi tanulmányúton volt a város költségén. Neje: Jakó Mária.

Kanyó Lajos, fodrász. Jókai u. 19. Budapesten szül. 1898-ban, felszab. Marosvásárhelyen. Szaktudását gyarapította Szegeden, Budapesten stb. 1921—26 között Törökszentmiklóson volt üzlete. Jelenlegi szalónját 1928-ban alapította. 15 havi frontszolgálat után, miközben egyszer megsebesült, 1918. év végén leszerelt.

Kapornyik Márton, szabó, Jókai u. 39a. Vásárhelyi család sarja, aki 1882-ben szül és 1897-ben szabadult fel helyben. 20 évi praktizálás után, 1917-ben megnyitotta önálló üzemét. Elismert szakember. 1915-ben katona lett és az összeomláskor szerelt le 1918-ban. Neje: Takács Róza.

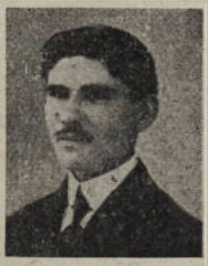
Kapocsi Ernő, kőmíves. Rákóczi u. 48. 1889-ben Hmvhelyen szül. felsz. ugyanott 1905-ben. 15 évig praktizált, főleg Erdélyben gyarapítva szakismereteit. 1920-ban Szegeden képesítést nyerve, önálló lett. Az Ipt. és szakoszt. vál. tagja. 1918-ban szerelt le. A háború kitörésétől kezdve a fronton küzdött. Kit.: Szolg. érem, br. v. é., K. cs. k. Neje: Szabó Terézia.

Kapocsi Ferenc, mázoló és fényező m. Galamb u. 15. Szül. 1897-ben Hmvhelyen. felszab. 1913-ban ugyanott. Önálló műhelyét 1924-ben alapította. Tanonckorában két elismerő oklevelet nyert. Mint segédet a budapesti Festő Ipt. oklevéllel tüntette ki. 1925-ben Hmvhelyen ezüstérmet, 1927-ben Szentesen a Falu Szöv. kiállításán aranyérmet nyert. A világháborúban 1916-tól kezdve vett részt. Neje: Albert Lídia.

Karácsonyi Pál, hentes és mészáros m. Damjanich u. 61. Fióküzlet: Agyag u. 22. Szül. 1891-ben Hmvhelyen, felszab. Szegeden 1908-ban. Szakmáját több vidéki városban gyakorolta, 1918-ban önállósította magát és egy segéddel dolgozik. A világháborúban résztvett. Neje: Füvesi Zsófia.

Kathrein Kristóf

Karácsonyi Ferenc

Karácsonyi Ferenc, ács. Damjanich u. 95a. Szül. 1889-ben Hmvhelyen és felszab. 1912-ben ugyanott. Dolgozott Budapesten és Erdély városaiban. 1924-ben Szegeden képesítő oklevelet nyert és ekkor önállósította magát. Minden szakmájába vágó munkát vállal. Az iparostársadalom egyik vezető tagja. Ipt. elüljáró és szakoszt. elnök. 1929-ben törvhat. biz. taggá választották. A világháborúban résztvett. 1915-ben Przemysl-nél elfogták és orosz hadifogságba került. Onnan 3 év mulva tért vissza. Neje: Bíró Rozália.

Karácsonyi Pál, papucsos. Malom u. 6.

Kardus Imre, fodrász, Jókai u. 68. Szül. 1907-ben Hmvhelyen. Iparát szülővárosában kitanulva, 1927-ben felszabadult, 2 évig ugyanitt praktizált és 1929-ben megalapította úri és női fodrászatát. Az Ipt.-nek buzgó tagja.

Ifj. Kardos István, mészáros és hentes m., Pallavicini tér 7. sz.

Kardus József, épület- és bútorasztalos. Érsek u. 19. Szül. 1871-ben Hmvhelyen, ahol 1888-ban kitanulva iparát, felszabadult. Ismereteinek gyarapítása végett, dolgozott Szabadka, Pécs és Szeged nagyobb iparvállalatainál. 1891-ben szülővárosában megalapította ma is fennálló üzletét. 1915-ben katona lett. 1916-ban elfogták a románok és 1918-ban jött haza a fogságból. Háromszor sebesült meg. Kit.: II. o. ez. é. Neje: Mackhult Julianna.

Kardos Sándor, szabó, Soós István u. 29. 1875-ben Hmvhelyen szül., ahol fel is szabadult 1891-ben. 14 évig praktizált kiváló mesterek oldala mellett és 1905-ben megalapította magyar és német szabóságát. Üzletét 1926-ban kibővítette. A világháború alatt az olasz fronton harcolt, ahol megsebesült és mint rokkant 1916-ban hazakerült. Neje: Hodossy Erzsébet.

Karos János, kép. ácsmester. Makói u. 70. szám.

Kardos Sándor kép. ácsmester, Makói u. Fancsi u. 20a. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, felszab. 1915-ben ugyanott. Szentesen segédeskedett. 1922-ben önállósította magát. A papucskészítő szakosztálynak hosszabb ideig alelnöke és vál. tagja volt. A világháborúban 1915-től fogva részt vett. 1916-ban megsebesült, majd hadifogságba esett. Kitüntetései: II. o. ez. v. é., K. cs. k. 1920-ban nőül vette Olasz Jusztiniát.

Kardos Tamás, ácsmester. Tuhutum ucca 30a.

Kass Károly, asztalos. Szent Antal u. 1. Szül. 1894-ben Szegeden, ahol elvégezte a reáliskola négy osztályát és a fa- és fémipari szakiskolát 1908-ban. Mint gyakornok dolgozott Szegeden és Hmvhelyen. 1920-ban megalapította üzemét, amelyben műbútorok és parkett készítésével foglalkozik elsősorban. 1914-től 1918-ig katona volt, harcolt az orosz, olasz, belga és francia frontokon, ahol 1915-ben megsebesült. Kit.: K. cs.k, br. v. é., II. ez. é. Neje: Pringer Anna.

Katona Mihály, ács. Damjanich u. 64a.

Kathrein Kristóf, épület és műbútor-asztalos mester. Damjanich u. 32. Szül. Elzász Lotharingiából származott szülőktől Szent-Huberten, 1879-ben, felszabadult Nagykikindán 1896-ban. 1906-ban önállósította magát. Műhelyében finom műbútorok, továbbá antik stílusú bútorok utánzatai készülnek. Az 1925 évi kiállításon kitüntetést nyert. 1904-ben nőül vette Horváth Annát.

Katona Lajos, hentes és mészáros m. Királyszék u. 46. Szül. 1898-ban Hmvhelyen, szab. 1913-ban ugyanott. 1926-ban önállósította magát. A Tarjáni Polg. Társaskör alelnöke. A világháborúban az orosz, román és olasz frontokon küzdött. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Oláh Rozália.

Katona Lajos

Kecskeméti Imre

Kazinszky József, szabómester. Veres u. 14. Szül. Pásztón 1869-ben, felszab. Balassagyarmaton 1888-ban. Uridivat szabóságát, mint társasüzletet 1922-ben alapította. Neje: Balogh Mária.

Kovács Ferenc, asztalos, Bethlen István u. 1. Hajdúböszörményben szül. 1890-ben és iparát Debrecenben tanulta ki 1907-ben. Praktizált Budapesten és vidéken. 1919-ben megalapította bútorasztalosságát. Az Ipt. tagja, valamint a szakosztálynak elüljárósági tagja és jegyzője. Az orosz, lengyel, szerb és olasz frontokon 30 hónapot töltött. Neje: Becsei Julianna.

Kecskeméti Imre

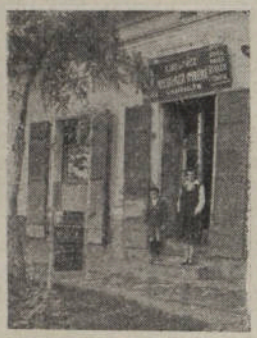
Kerekes Károly

Kecskeméti Imre, vendéglős, Makói u. 2. Szül. 1871-ben Hmvhelyen. 1888-ban, mint molnár szabadult fel és ezen szakmában 16 évet töltött el. 1904-ben önálló

lett. 1929-ben letette a vendéglősi szakvizsgálatot. A szakoszt.-nak vál. tagja. 1916-ban bevonult és 1918-ban, mint altiszt szerelt le. Neje: Pásztor Mária.

Kecskeméti Imre kőmíves. Széchenyi tér 16. Szül. 1880-ban Hmvhelyen, szab. ugyanott 1898-ban. Magyarország legtöbb városában gyarapította tudását és 1926-ban lett önálló. A háborúban műszaki csapatoknál szolgált és 1918-ban szerelt le. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Rózsa Margit.

Kecskeméti Imréné, vendéglős, Széchényi tér 15. 1926-ban nyitotta meg vendéglőjét. Családi neve: Rózsa Margit.

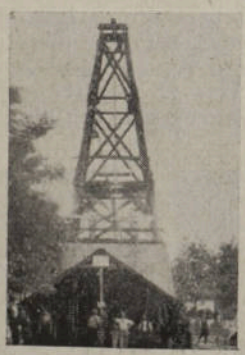
Kecskeméti Imréné

Kecskeméti Sándor, ács. Csomorkányi ucca 47a.

Kecskés Lajos, kocsinyerges és fényező. Könyves u. 25 .

Kelemen Lajos, kötszövő, Rákóczi u. 64. szám.

Ifj. Kelemen József, cipész. Rákóczi u. 52. szám.

Kenéz Tamás telepe

Kenéz Tamás, kútfúró. Kállay u. 45. Szül. 1865-ben Hmvhelyen. 1905 körül lépett a kútfúró pályára. Főleg ártézi kutak fúrásával foglalkozik. Üzemében átlag 10 munkást foglalkoztat. A hatvangyöngyösi olvasókörnek sokáig elnöke volt, most dísztagja. 1916—18. közötti években katonai szolgálatot teljesített. Neje: Monusy Ida.

Kerekes István, szabó. Mátyás u. 62. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, felszab. 1906-ban ugyanott. Mint segéd több nagyobb mesternél dolgozott, gyarapítva szaktudását. 1911-ben önállósította magát. 1915-ben lett katona és az olasz fronton küzdve, kétszer sebesült meg. Kit.: K. cs. k. Neje: Gombos Julianna.

Kerekes Károly, csizmadia és cipész. Rákóczi u. 51. Szül. 1906-ban Hmvhelyen. és szab. ugyanott 1926-ban. Szakmájába vágó minden dologgal foglalkozik 1929-ben alapított üzemében.

Keresztes Gyula, épület- és bútorasztalos. Szent István u. 17.

Keresztes Lajos, kéménysepről mester. Dr. Soós István u. 14. Szül. 1870-ben Hmvhelyen, felszab. 1890-ben Debrecenben. Budapesten, Szegeden, Veszprémben és több nagy városban gyakorolta szakmáját. 1918-ban önállósította magát. Két segédet és egy tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. elüljárósági tagja. Az Ip. Dalárda vál. tagja. Neje: Sári Júlia. Lajos fia atyja szakmáját tanulta.

Kincses Imre

Kincses Sándor

Kéri Imre, asztalos és faszobrász m. Szül. 1882-ben Szegeden, ugyanitt végezte iskoláit, felszab. 1901-ben mint faszobrász és 1907-ben mint asztalos. Segédéveit Szegeden, Szabadkán, Debrecenben és Budapesten töltötte. 1922-ben alapította műhelyét, amelyben főként művészi faragású bútorokat állít elő. Az Ipt. szakoszt.-nak elnöke és tagja a mester- és tanoncvizsgáztató biz.-nak. A világháborúban megsebesült, az összeomláskor szerelt le. Neje: Munk Anna.

Kincses Imre, tálas mester. Szoboszlai u. 37. Szül. 1883-ban Hmvhelyen, felszab. 1900-ban ugyanott. Műhelyét 1906-ban alapította. Mint segéd első díjat nyert. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak tagja. A világháborút végigküzdötte.

Kétszer megsebesült. Kit.: I. és II. o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Szűcs Júlia.

Kincses Sándor, asztalos mester. Csáky u. 28. Szül. 1883-ban Bicskén, felszab. 1902-ben Budapesten. A fővárosban a Lingel-gyárban és szegedi nagy műhelyekben dolgozott mint segéd. 1910-ben nyitotta meg műhelyét. Része volt a városi strandfürdő és a gör. kath. templom munkálataiban. A világháborúban fogságba esett és hat és fél évig volt orosz hadifogságban. Neje: Matek Erzsébet.

Kiss Bálint, cipész. Vásártér 225.

Kiss Bálint, kőmíves, Szegedi u. 30. Szül. 1880-ban Hmvhelyen. Szülővárosában tanulta ki iparát 1898-ban. Erdélyben és Felsőmagyarországon dolgozott főleg. 1906-ban Szegeden képesítő oklevelet szerezve, önállóvá lett. 1915-ben háromhavi frontszolgálat után, mint sebesült rokkantat szabadságolták. Neje: Csánki Rozália.

Kiss Ferenc

Kiss István

Kiss Ernő, asztalos. Rákosi Jenő u. 23. Szül. 1898-ban Hmvhelyen, ahol iparát is kitanulta. Felszabadulása után dolgozott Budapesten és a vidék nagyobb vállalatainál. Szülővárosában 1926-ban megnyitotta üzemét minden anyagi támogatás nélkül. 1916-ban katona lett, végigharcolta a háborút. Megfordult az orosz, román és olasz harctereken. Kit.: I. o. ez. v. é. br. v. é, K. cs. k. Tagja volt a nemzeti hadseregnek is 1920-ig. Neje: Varga Julianna.

Kiss Ernő, férfi szabó. Nyizsnyai u. 6. szám.

Kiss Ernő, ács. Damjanich u. 3.

G. Kiss Ernő, csizmadia. Egressy u. 9. Szül. 1878-ban Hódmezővásárhelyen. Itt tanulta ki iparát is 1895-ben. 1907-ben önálló üzemét megnyitotta. 1915-ben bevonult és leszerelt 1918-ban. Neje: Gugcsó Mária.

Kiss Ferenc, kőmíves. Kölcsey u. 37. Szül. 1873-ban Hmvhelyen, ahol 1889-ben szabadult fel. Több vidéki városban praktizált hosszú éveken keresztül, míg azután 1906-ban megalapította ma is fennálló üzemét. Az ország minden részében eddig 26 gyárkéményt készített. 1915—17-ig mint katona szolgálta hazáját. Kétszer sebesült meg és mint 60 százalékos rokkantat szabadságolták. Neje: Novák Zsófia.

Kiss István, szabó. Soós István u. 49.

Kiss István, hentes és mészáros mester. Csomorkányi u. 57. Szül. 1906-ban Hmvhelyen felszab. 1922-ben. Szakmáját mint segéd, Sarkadon, Gyulán és Budapesten gyakorolta. 1927-ben önállósította magát. egy segédet és egy tanoncot foglalkoztat. Neje: Héder Ida.

Kiss István, borbély és fodrász mester. János u.

Kiss István, fodrász. Teleky u. 9a. Battonyán szül. 1902-ben, ahol iparát is kitanulta 1918-ban. Ismereteit gyarapítva, 9 évig dolgozott mint segéd Csanád és Csongrád vármegyékben. Üzemét saját maga alapította 1927-ben. Neje: Török Lidia.

Kiss János, cipész, Éva u. 9a. Szegeden szül. 1867-ben. Iparát Hmvhelyen sajátította el és felszab. 1885-ben. Dolgozott Nagykörösön, Zsombolyán és Szegeden. Minden szakmabeli munkát vállal 1890-ben alapított üzemében. A szakosztály volt pénztárnoka. 1916—18-ig az orosz fronton teljesített szolgálatot. Neje: Huszár Erzsébet.

Kiss János, asztalos. Bethlen u. 3. Szül. 1899-ben Hmvhelyen. Iparát 1918-ban tanulta ki szülővárosában. Kilenc évig praktizált Szegeden, Orosházán és más helyeken. A tekintélyes, régi iparos családból származó K. J. épületasztalossággal és fehér bútorok készítésével foglalkozó üzemét 1917-ben alapította. 1917-től 1918-ig a román és orosz frontokon küzdött. 1921—23 között pedig a nemzeti hadseregnek volt tagja. Neje: Buzás Mária.

Kiss József, ács. Szent László u. 12. 1885-ben született Hmvhelyen, ahol iparát is tanulta. 1904-ben szabadult fel. Sokáig dolgozott Erdélyben, ismereteit gyarapítva. 1914-ben Szegeden képesítő oklevelet szerzett, azután önállósította magát. Az Ácsmesterek Orsz. Szöv.-nek tagja. 1915-ben bevonult. 5 havi frontszolgálat után az oroszok elfogták. Több mint négy évig volt orosz hadifogságban. 1920-ban került haza. Neje: Kóti Julianna.

Kiss Józsefné, Kóti Julianna, női szabó. Szent László u. 12. 1925 óta folytatja iparát, főleg felső ruhák készítésével foglalkozik. 1912-ben ment férjhez.

Kiss Lajos, tálas mester. Széchényi u. 28. Szül. 1881-ben Hmvhelyen, felszab. 1898-ban ugyanott. Műhelyét 1921-ben nyitotta meg. 1914-től kezdve végig részt vett a világháborúban.

Kiss József

Kiss Lajos

Kiss Lajos, cipész. Balassa u. 11. sz. 1882-ben szül. és 1900-ban szabadult fel Hmvhelyen. Dolgozott mint segéd Kolozsvárott, Szolnokon és Szegeden, majd 1906-ban megalapította üzemét. Az Ipt.-i életben élénk részt vett. A cipész és papucsos szakosztályoknak alelnöke és vál. tagja volt. Az I. ker. olvasókörnek tagja. Tanult a budapesti Technológiai iskolán is. Mozgósítástól kezdve 1918-ig harcolt az orosz és az olasz frontokon. Meg is sebesült. Neje: Tutár Kiss Lidia.

Kiss Lajos, szabó. Szalay u. 8a.

Kiss Lajos, borbély és fodrász. Jókai u. 92. 1893-ban szül. Hmvhelyen, ahol iparát elsajátítva, 1908-ban fel is szabadult. 11 évig az Alföld nagyobb városaiban gyarapította tudását, amíg 1919-ben meg nem nyitotta önálló üzletét. A szakoszt.-nak vál. tagja. 1914-ben bevonult és 1918-ban szerelt le mint altiszt. Küzdött az orosz és olasz frontokon, ahol meg is sebesült. Kit.: I. és II. o. ez. é., br. v. é., K. cs. k.

Kiss Pál, cipész, Nap u. 6.

Kiss Sándor János

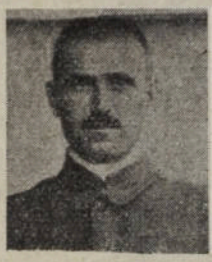

Kiss Sándor

Kiss Sándor, cipész. Bálint u. 20.

Kiss Sándor János, kovácsmester és autórugógyártó. Kállay u. 4. Szül. 1892-ben Mezőhegyesen, felszab. 1904-ben Szegeden. Budapesten, Temesvárott és Győrött gyarapította mint segéd szakismereteit. 1926-ban alapította autórugógyártó és autószerelő üzemét. Tanonckorában két kitüntető oklevelet nyert. Egy segéddel dolgozik.

Kiss Sándor, géptechnikus és villanyszerelő Kállay u. 63. Szül. 1906-ban. A Felső Ipariskolát 1926-ban Szegeden végezte. 1929-ben Andrássy u. 22a sz. a. nyitotta meg „Galyas és Kiss' társascég alatt villanyszerelő és rádió műhelyét. Készít rádióberendezéseket és vállal villanyszerelési munkálatokat. Egy segéddel és egy tanonccal dolgozik.

Kiss Molnár Bálint

Kakovay János

Kiss Sándor, tálas mester. Bálint u. 20.

Kiss Molnár Bálint, szabó, Kisfaludy u. 73. Szül. 1880-ban Hmvhelyen, ahol fel is szabadult 1894-ben. Szakismeretét gyarapítva, 26 éven át dolgozott a vidék nagyobb iparosainál. Uri és magyar szabóságát 1920-ban alapította. 1914-ben bevonult és 1915-ben Przemyslnél orosz hadifogságba esett, ahonnan 1919-ben jött meg. Neje: Palócz Zsófia.

Kmetykó Sándor

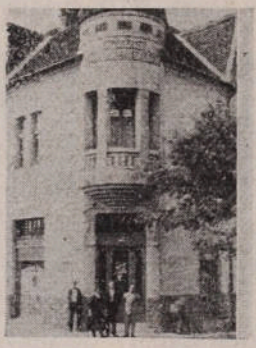
néh. Kmetykó Gyula

Klamotsay Sándor, mézesbábos. Érsek u. 2. 1864-ben Hmvhelyen szül., ahol atyjánál kitanulta iparát. 1880-ban felszab. Pécsett és Budapesten praktizált. 1882 óta önálló. Munkájáért aranyéremmel és arany oklevéllel tüntették ki. Neje: Banga Ida.

Kliszits István, szabó, Ádám u. 22.

Özv. Kmetykó Gyuláné, vendéglős. Szabadság tér 58. Férje neves fodrász mester volt, aki 1900-ban italmérési jogot kapva, vendéglőt nyitott és azt 1925-ben történt haláláig vezette. Ettől kezdve az özvegy vezeti az üzletet. Családi neve Cseh Mária.

Kmetykó Sándor, vendéglős és szállodás, Szegedi u. 12. 1874-ben szül. Hmvhelyen. 1898-ben felszab. mint pincér. 10 évig dolgozott ebben a szakmában Budapesten, Aradon, Debrecenben. 1899-ben alapította vendéglőjét. Az Ipt.-nek elöljárósági tagja és törvényhat. biz. tag.

Kmetykó Sándor üzlete

1915-ben bevonult és az olasz fronton teljesített szolgálatot. Leszerelt 1918-ban. Neje: Kovács Mária.

Kakovay Ferencné, szabó. Szerencse u. 18. szám.

Kakovay János, sütő. Rothermere u. 4. Szül. 1891-ben Hmvhelyen. Itt szabadult fel 1910-ben. Kilenc évig praktizált több vidéki nagyobb sütőmesternél. 1919 óta önálló mester. Kenyérsütéssel foglalkozik elsősorban. Az Ipt. és szakosztály tagja. Mozgósításkor bevonult és 1915-ben az oroszok foglya lett. A fogságból 1918-ban került haza. Neje: Tunyogi Julianna.

Koncz Béla, géplakatos, szerelő és javító. Zsoldos u. 11—13. Tel. 246. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, felszab. ugyanott atyja műhelyében 1907-ben. Atyja, Koncz György műhelyét, amely már több mint 50 éve áll fenn, 1917-ben vette át. Öt segédet és 2 tanoncot foglalkoztat, a hajtóerőt 5 darab 9½ lóerős elektromotor szolgáltatja. A világháborúban résztvett.

Koncz Mihály, úri és női fodrász. Károlyi u. 1.

Koncz Flórián, kőműves m., Jókai u. 32. Hmvhelyen született 1893-ban, ahol iparát kitanulva 1910-ben felszabadult. Több vidéki városban praktizált évek hosszú során át. 1925-ben nyert képesítést. 1926-ban önálló lett. Budapesten alvállalkozó és munkavezető. Neje: Cseri Rozália.

Koncz József, késes és műköszörűs, Ilka u. 1. 1870-ben született Hmvhelyen. Szegeden kitanulva iparát, 1888-ban felszabadult. Szakismereteinek gyarapítása után 1899-ben önállósította magát. Munkáját ipari kiállításokon többször kitüntették oklevéllel és arany éremmel. A mester és tanoncvizsg. biz. elnöke. Atyja szintén a késes ipart űzte. Neje: Csenki Piroska.

Koncz Pál

Koncz József

Koncz Mihály, női és úri fodrász, Károlyi u. 3. Csanyteleken született 1900-ban és Csongrádon szabadult fel 1916-ban. Prágában, Budapesten stb. gyarapította szakismereteit. 7 évi munkálkodás után 1923-ban megalapította üzletét. Neje: Kovács Mária.

Koncz Pál, építő m. Hmvhelyen szül. 1866-ban. Ipariskoláit Szegeden 1888-ban végezte, dolgozott Budapesten s mint építésvezető több nagyobb építkezésen vett részt. 1892-ben lett önálló és 1925-ig folytatta iparát. Ezen idő alatt úgy Hmvhelyen, mint a környékbeli helységekben jelentékeny nagyobb építkezést végzett. 28 évig a hmvhelyi építő iparostanonciskolánál mint szakrajztanító működött. Kiváló munkájáért a szegedi ker. és iparkamara elismerő oklevéllel tüntette ki. Az immár 64 éves hmvhelyi Iparegyletnek 15 év óta elnöke. Az ipt. életében is tevékeny részt vett mindenkor és hosszabb ideig volt annak alelnöke. Neje: Szabó Jolán, néhai Szabó Mihály kiváló építőmesternek leánya.

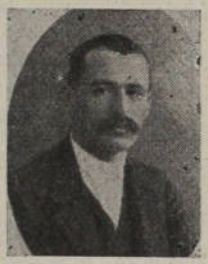
vitéz Koncz Péter, építőmester, Szegedi u. 18. Tel.: 257. Szül. Hmvhelyen 1880-ban, középiskoláit ugyanitt végezte. A budapesti felsőépítőiparis kola elvégzése után 1910-ben szerezte meg az építőmesteri oklevelet. 1903-ban önállósította magát. Fontosabb építkezései: Szentesi megyei kórház, csongrádi apácazárdatemplom és iskola, újkígyósi apácazárda, orosházi és szeghalmi járásbíróság, hód-

mezővásárhelyi városi bérpalota stb. A világháborúban mint népfölkelő hadnagy végig részt vett. Kitüntetései: I. és II. o. ezüst v. é., br. v. é., K. cs.-k. 1926 jún. 26-án vitézzé avatták. 1905-ben feleségül vette Szabó Ilonát.

Koncz Sándor, kőműves, Szerencse u. 11. Hódmezővásárhelyen született 1897-ben, felszabadult szülővárosában 1913-ban. Budapesten és vidéken gyarapítva szakismereteit 13 éven. 1926 óta önálló. Vezető ember volt a kőműves szakoszt.-ban, amelynek 4 éven át volt jegyzője. 1915-ben bevonult, 20 hónapig küzdött az olasz és az orosz frontokon és br. v. é., K. cs.-k.-tel lett kitüntetve. Neje: Égető Margit.

Koncz Sándor

Kontrus Ferenc

özv. Koncz Sándorné, Balogh Julianna, késes és műköszörűs, Zsoldos u. 27. 1925 óta özvegyi jogon folytatja iparát, amelyet férje 1899-ben alapított. Az ipt. tagja.

néh. Koncz Sándor

özv. Koncz Sándorné

Koncos Pál, cipész. Damjanich u. 28. Szül. 1893-ban Makón. Felszab. Hmvhelyen 1911-ben. 13 évig praktizált. 1924-ben alapította üzemét. 1914-ben bevonulva küzdött az orosz fronton, ahol 1915-ben elfogták. Turkesztánba került mint hadifogoly, ahonnan 1921-ben jutott haza. Neje: Kristó Julianna.

Kondor Ferenc, szíjjártó. Rákosi u. 60.

Kontrus Ferenc, szabómester. Kígyó u. 18. Szül. 1891-ben Hmvhelyen, felszab. 1908-ban ugyanott. Mint segéd szülővárosa műhelyeiben dolgozott. 1924-ben önállósította magát. Kizáróan magyar szabómunkát vállal. Egy segéddel dolgozik. A világháborúban háromszor megsebesült. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Hegedűs Rozália.

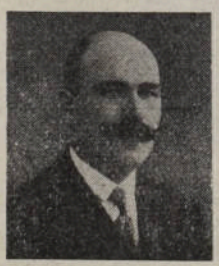
Kósahuba János, cipész. Veres u. 11.

Kósahuba József, cipész. Királyszék u. 12. Szül. 1891-ben Hmvhelyen, felszab. 1909-ben ugyanott. 9 évig volt segéd, főleg Szegeden. 1918-ban önálló lett. A világháborút mint tengerész küzdötte végig. 1918-ban szerelt le mint altiszt. Kit.: Br. v. é., K. cs. k.

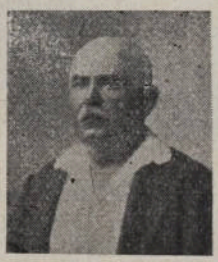
Kosár János, cipész. Zöldfa u. 8.

Kosztolányi István, kép. kőmíves m. Rákos újtelep. Szül. 1887-ben Hmvhelyen, felszab. 1905-ben ugyanott. Kőmívesmesteri képesítését 1910-ben nyerte. Több nagyobb munkálatnál működött, mint építésvezető. 1927-ben önállósította magát. Résztvett a világháborúban. Neje: Pék Mária.

Koti János, ács, Soós István ucca 20. Szül. 1881-ben Hmvhelyen. Felszab. szülővárosában 1895-ben. Erdély nagyobb városaiban praktizált hosszú éveken keresztül. 1908—1914 között önálló munkavezető volt Budapesten és 1920-ban önállósította magát. 1926 óta szakosztályi jegyző, 1928 óta pedig ellenőr. 1914-től kezdve ott küzdött a szerb, orosz és olasz frontokon, ahol egyszer meg is sebesült. Neje: Szabó Eszter.

Kóti Lajos

néhai Kovács János

Kóti Lajos, kőmíves. Gr. Bercsényi u. 24a. Szül. 1885-ben Hmvhelyen, ahol iparát kitanulva, 1902-ben felszab. Szaktudását gyarapítva, főleg Erdély nagyobb városaiban dolgozott. 1923-ban képesítő oklevelet szerzett és még abban az évben önállósította magát. Vállalatában a viszonyoknak megfelelőleg 4—25 segéd dolgozik. 1914—20-ig szolgálta a hazát. Ezen idő alatt állandóan a fronton volt, kivéve az utolsó évet, amikor Olaszországban hadifogságba esett. Neje: Földesi Eszter.

Kóti Mihály, papucsos. Észak u. 11.

Kotormán Bálint, szabó. Szentesi u. 38. Szül. 1887-ben Hmvhelyen. Itt tanulta ki iparát is 1904-ben. Több vidéki városban dolgozott 15 éven át, gyarapítva állandóan szakismereteit. 1919-ben megalapította úri és magyar szabóságát. Neje: Nagy Imre Zsófia.

Kotré Miklós, sütő, Szent László u. 7.

Kovács Béla, cipész mester. Kölcsey u. 23. Szül. 1892-ben Bihartordán, szab. Nagyváradon 1911-ben. Segédéveit Budapesten, Szegeden és Kecskeméten töltötte. A világháborúban olasz fogságba jutott, ahonnan két és félév multán került haza. Kit.: K. cs.-k. 1920-ban feleségül vette B. Tóth Sándor gazdálkodó leányát: Tóth Lidiát.

Kovács Ferenc, cipész. Galamb u. 7. Szül. 1888-ban Hmvhelyen. Szülővárosában szabadult fel 1906-ban. 21 évig praktizált, huzamosabb ideig Szegeden dolgozva. Szabászati tanfolyamot végzett, hogy iparában tökéletesítse magát. Üzemét 1917-ben alapította. Neje: Józsa Mária.

Kovács Ferenc munkája

B. Kovács Ferenc, kőműves, Deák F. u. 24. Szül. 1880-ban Hmvhelyen és ugyanott 1899-ben fel is szabadult. Szaktudását gyarapította 22 éves prakszisával. Megfordult Budapesten, Erdélyben, Felső Magyarországon. 1921-ben Szegeden képesítő oklevelet szerezve, önállósította magát. Az Építőiparos Szövetségnek tagja. 1915-től 1916-ig szolgálta mint katona a hazát. Neje: Nagy Mária Magdolna.

Kovács Imre, papucskészitő mester. Kölcsey u. 48. Szül. 1902-ben Hmvhelyen, felszab. ugyanott 1924-ben. Műhelyét amelyben főként rendelésre dolgozik, 1927-ben nyitotta meg. A világháborúban két fivére harcolt. 1928-ban feleségül vette Szőllősi Lidiát.

Özv. Kovács Jánosné, Imre Eszter, hentes és mészáros.Klauzál u. 117. Férje helyben, édesatyjánál tanulta ki a szakmát és 1889-ben önállósította magát. 1929-ben bekövetkezett haláláig vezette is azt, amikor özvegye vette át az üzem vezetését.

Ifj. Kovács István, vegyeskereskedő. Damjanich u. 101. Szül. 1881-ben Hmvhelyen, felszab. 1897-ben. Mint segéd dolgozott helyben és Kalocsán. Üzletét saját maga alapította 1902-ben. Magyar árucikkek propagálásáért elismerő oklevéllel tüntették ki. 1914-ben bevonult és harcolt az olasz fronton, ahol 1915-ben megsebesült. Mint altiszt szerelt le 1918-ban. Kit.: Kis ez. é., Br. v. é., K. cs. k. Neje: Héjja Rozália.

Kovács István, bádogos és szerelő m. Dani u. 32. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, felszab. ugyanott. Segédideje alatt Szegeden dolgozott és 1923-ban lett önálló. Nevezetesebb munkája a Járásbíróság bádogszerelése. A világháborúban 3 éven át szolgált. Neje: Bodrogi Júlia.

Kovács József, kőmíves. Tuhutum u. 16a. Szül. 1866-ban Hmvhelyen. Szülővárosában iparát kitanulva 1884-ben felszabadult. Kétévi praktizálás után 1886-ban önálló mester lett, aki jelerleg állandóan 5 segédet foglalkoztat. 1916-ban bevonult. Küzdött az orosz, majd a román fronton. Neje: D. Nagy Julianna.

Vitéz Kovács József, kőmíves Görbe u. 2. szám.

Kovács Kálmán bognármester, Vásárhelykutas.

Kovács Lajos, kőmíves. Tóalj u. 8. Szül. 1877-ben Hmvhelyen, ahol 1896-ban felszab. Budapesten és több vidéki városban dolgozott és szakismereteit így gyarapítva, 1906-ban Szegeden képesítő vizsgálatot tett és még ugyanabban az évben önálló lett. Szakosztályi tag. 1915-től 1918-ig katona volt. Két évet töltött a fronton és egyszer megsebesült. 1902-ben megnősült.

Kovács Lajos, mészáros, a lóhús csarnok tulajdonosa. Teleky u. 48. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felszab. néhai atyjánál, Kovács Jánosnál ugyanott. Üzemét 1921-ben alapította. Egy segéddel dolgozik. Húsfeldolgozó gépeit egy drb $1^2/_{10}$ lóerős motor hajtja. A világháború alatt két évig orosz fogságban szenvedett. Neje: Grossau Júlia.

Vitéz Kovács Pál, kereskedő. Teleky ucca 3.

Kovács Lázár, vendéglős. Teleky u. 31. Szül. 1893-ban Szászsebesen. Eredetileg vaskereskedő volt, aki működött Székelyudvarhelyen, Brassóban, Budapesten és Szegeden. 1928-ban letette a vendéglőipari szakvizsgálatot. Szakosztályi tag, a sütőiparosok titkára. A mozgósí-

tástól fogva küzdött az orosz és német fronton és 1915-ben, valamint 1917-ben kétszer is megsebesült. 1918-ban szerelt le. Kit.: Nagy ez. v. é., kis ez. v. é., br. v. é., vasker., K. cs. k. Neje: Nagy Imre Róza.

Kovács Sándor, sütő. Csillag u. 62. sz. Szül. 1883-ban Hmvhelyen és Rotter Károlynál felszabadult 1900-ban Kecskeméten. Praktizált Bécs, Prága, Krakó és más városok nagyobb üzemeiben. 1904-ben Kecskeméten önállósította magát, 1908-ban Szegeden és 1920-ban pedig Hmvhelyen nyitotta meg műhelyét. A sütőipar minden ágazatával foglalkozik. 1925-ben ezüst éremmel, 1928-ban pedig elismerő oklevéllel jutalmazták munkáját. A sütőszakosztály alelnöke, a mestervizsg. biz. elnöke. 1915-ben bevonult. Az orosz és olasz frontokon küzdött és mint altiszt szerelt le. Kit.: Br. v. é., kis ez. v. é., K. cs. k. Neje: Fehérváry Margit.

Köpösdi István, szappanfőző. Bálint u. 1. Szül. 1878-ban Hmvhelyen. 1894-ben szabadult fel ugyanott. Szakismereteit Budapesten gyarapította. 1901-ben önállósította magát. 1917—18-ig volt katona.

Körmendy Mihály, csizmadia mester. Klauzál u. 47. Szül. 1873-ban Hmvhelyen, felszab. 1889-ben ugyanott. Mint segéd Szegeden, Budapesten, Kolozsváron és Nagyváradon dolgozott hosszabb ideig. 1903-ban önállósította magát. Munkáival 1904-ben arany oklevelet, 1925-ben aranyérmet, 1928-ban ezüstérmet nyert. Tagja az Ipt. mestervizsgáztató biz.-nak. A világháborúban résztvett és két évig orosz fogságban volt. 1903-ban nőül vette Nánásy Szabó Júliát.

Körösy Sándor, vendéglős. Szül. 1849-ben Hmvhelyen és 1877-ben nyitotta meg vendéglőjét.

Krajcsovics Imre, asztalos. Korona u. 5. szám.

Kristó Imre, vendéglős. Jókai u. 19. Szül. 1884-ben. Üzletét 1926-ban alapította. A világháborúban kezdettől végig résztvett. Kit.: II. o. ez. v. é, br. v. é. és K. cs. k. 1912-ben feleségül vette Varga Jusztiniát.

Kristó Lajos, kőmíves, Csík u. 15. Szül. 1878-ban Hmvhelyen. 1895-ben kitanulva iparát, felszab. ugyanott. Budapesti jobb mestereknél praktizált éveken keresztül. 1909-ben Szegeden képesítő oklevelet szerzett és 1926-ban önállósította magát. Az Építőmunkások Szövetségének és a kőmíves szakosztálynak tagja. 1915-től 1918-ig szolgálta a hazát, két évig harcolva a fronton, ahol meg is sebesült. Neje: Szűcs Eszter.

Kristó Tamás, papucsos. Bálint u. 2.

Kriván Mihály, szobrász és műkőiparos. Andrássy út 39.

Krupánszky István, fodrász. Szent János tér 1. Fióküzlet: Andrássy út 4. sz. 1914-ben mint önálló mester vette át üzletét és 1928-ban pedig megnyitotta teljesen modernül berendezett fiókját. 1928-ban a bécsi hajfodrászati tanfolyamon a női fodrászatból diplomát kapott. Kiállításokon elismerő és arany oklevelekkel tüntették ki munkáját. Hét segéddel dolgozik. A női fodrászati szakosztály alelnöke. 1889-ben szül. Karancsákon, felszabadult 1906-ban Pásztón. Dolgozott Budapest, Bécs és a vidék első mestereinél. A világháborúban 1918-ig vett részt és kétszer megsebesült. Kit.: Kat. érdemkereszt. Neje: Vörös Ibolya.

Kruzslicz János, cipész. Szent István u. 14. Szül. 1876-ban Hmvhelyen és iparát is szülővárosában tanulta ki 1894-ben. Szakismereteinek gyarapítása végett 14 évig dolgozott Kolozsvárt, Temesváron és Budapesten, amikor 1908-ban megnyitotta üzletét. Szakismereteinek elismerését mutatja, hogy az iparostanonciskolának 8 éven át volt szakelőadója. 1915—18 közötti években katona volt. Neje: Hegyi Mária.

Kruzslicz Károly

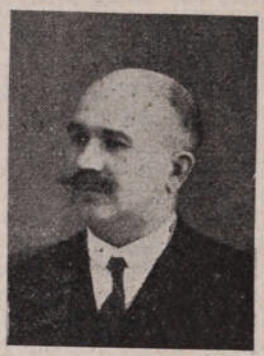

Kucsera Pál

Kruzslicz Károly, építőmester. Vilmos császár út 24. Szül. 1882-ben Hmvhelyen. Középiskoláit helyben és Szegeden, a Felső Építőipar iskolát pedig 1901-ben Budapesten végezte. Az építőmesteri vizsgálatot 1905-ben sikerrel letette. 1908-ban önállósította magát. Magasépítések tervezésével és kivitelével foglalkozik. A város társadalmi életében élénken résztvesz. Az Ipt.-nek 6 évig volt elnöke, az Ip. egyletnek pedig alelnöke. A törvényhat. biz. tagja. 1918-ban szerelt le mint alhadnagy. A fronton hét hónapot töltött. Kit.: K. cs. k., kor. érdemkerszt. Neje: Felberbauer Julianna.

Kruzslicz Mihály, kőmívesmester. Jókai u. 45a. Az Ipt.-nek 3 év óta alelnöke, az Építőipari Szövetség elnöke, törvényhat. biz. tag stb. Képesítő oklevelét 1910-

ben szerezte meg Szegeden és vállalatát 1911-ben alapította meg. Hmvhelyen született 1883-ban és ugyanott szabadult fel 1900-ban. 1914-ben bevonult és 1915-ben orosz hadifogságba került, ahonnan csak 1918-ban jött haza. Neje: Nagy Erzsébet.

Kruzslicz Mihály

Kucsera István, szobafestő. Szent László u. 4.

Kucsera Pál, borbély és fodrász mester. Simonyi u. 27b. Szül. 1902-ben Nagyszombaton, felszab. 1919-ben Hmvhelyen. Huzamosabb időn át működött Szegeden. 1929-ben önállósította magát. Főként női fodrászattal foglalkozik. Mint segéd kitüntető oklevelet nyert. Neje: Kovács Mária tevékeny részt vesz üzlete munkájában.

Kukk Lajos, hentes és mészáros mester. Kállay u. 4. Szül. 1897-ben Bagamér községben, felszab. 1915-ben Kismadarason. Budapesten, Szegeden és Debrecenben töltötte a segédéveket. 1928-ban önállósította magát. A világháborúban kétszer megsebesült. Neje: Kovács Piroska.

Kun Ede

Laczkó Jánosné

Kun Balázs, csizmadia. Károlyi u. 36.

Kun Domokos, kaptafa gyártó. Károlyi u. 30.

Kun Ede, vendéglős. Szabadság tér 60a. Szül. 1882-ben Hmvhelyen. Szülővárosában elvégezve a gimnáziumot, érettségi vizsgálatot tett. Egy darabig hivatalnokoskodott az adóhivatalnál és kultuszminisztériumnál. 1913-ban vendéglői jogot szerzett. A világháborúban az orosz fronton mint önkéntes tizedes küzdött. 1915-ben elfogták az oroszok és hat évig volt hadifogságban. Neje: Czeglédi Mária.

Kun Ferenc, cipészmester. Róka u. 33. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab 1918-ban Galacon. 1927-ben önállósította magát. Készítményeit főként helybeli és vidéki vásárokon hozza forgalomba. A világháborút végigküzdötte. Háromszor sebesült, majd sebesülten fogságba került és 2¼ évig volt román fogságban. Neje: Héjja Mária.

Kun István, csizmadia. Garai u. 3.

Kun József, szijjártó.

Kun Miksa, a Központi Szálloda tulajdonosa. Több mint 40 éve folytatja már szakmáját. 1887-ben alapította meg üzletét. A szakmát édesapjánál tanulta ki. Szül. 1863-ban Hmvhelyen.

Kun Pál, csizmadia. Szabadság tér 50. Régi mester, aki 1873-ban szül. Hmvhelyen és ugyanott szabadult fel 1889-ben. 1898 óta önálló. A világháborúban résztvett. 1915-ben vonult be és 1918-ban szerelt le. Neje: Laborár Mária.

Labastyán Ernő, csizmadia. Lévay u. 28. Szül. 1898-ban Hmvhelyen, ahol iparát is kitanulta 1911-ben. Tíz évi praktizálás után, 1922-ben önállósította magát. Munkáját elismerő oklevéllel tüntették ki. 1917-ben bevonult és harcolt a balkán fronton 1918-ban történt leszereléseig. Neje: Rákos Júlia.

Laczkó János, csizmadia. Kalap u. 18. A világháború kitörésekor bevonult és az orosz fronton harcolt. 1918-ban szerelt le, kétszer megsebesült. Kit.: Br. v. é., emlékérem. Leszerelése után, 1918-ban önálló lett. Szakmáját Hmvhelyen tanulta ki 1903-ban. Jászfelsőszentgyörgyön született 1886-ban. Neje: Ménesy Rozália.

Laczkó István, csizmadia. Szék u. 1. Jászfelsőszentgyörgyön szül. 1875-ben. Szakmáját Hmvhelyen sajátítva el, 1892-ben felszab. Dolgozott mint segéd Szegeden, Cegléden. 1901-ben megnyitotta önálló üzemét. 1915-ben katona lett és az volt 1918-ig. Neje: Sziver Mária.

Lampel Sámuel, épület- és díszműbádogos. Kinizsi u. 11. Szül. 1874-ben Hmvhelyen. Szakmájánál 1890 óta van. Ekkor szabadult fel. Hét évig praktizált, 1897-ben megalapította üzletét. Arany és ezüst oklevéllel tüntették ki munkáját több kiállításon. A tanoncvizsg. biz.

elnöke. 1915-ben katona volt. Neje: Fürtös Sára.

Laskai Imre, papucskészítő mester. Királyszék u. 8. Szül. 1899-ben Hmvhelyen, felszab. 1916-ban ugyanott. Mint tanonc dícsérő oklevelet nyert. 1923-ban önállósította magát. Az Ipt.-ben a szakoszt. jegyzője. 1921-ben nősült. Neje: Tóth Rozália.

Laskai Imre

Kvitkovszky Károly, kályhásmester, Lenkey u. 4. Szül. 1876-ban Világoson, szab. Aradon 1894-ben. Budapesten több nagy európai városban és Amerikában gyarapította mint segéd szaktudását. 1908-ban nyitotta meg műhelyét. Szakmájában a legkiválóbbak egyike és munkájáért arany oklevéllel lett kitüntetve. A világháborút a Balkán fronton küzdötte végig. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. Neje: Szakál Róza.

Labostyán Ernő, csizmadia mester, Lévay u. 28.

Lénárt István

Lászlai János, csizmadia m., Damjanics u. 17. Üzletét 1923-ban alapította. Hmvhelyen született 1898-ban és ott is szabadult fel 1914-ben. A világháborúban ott harcolt az orosz és olasz frontokon. 1918-ban leszerelt. Volt azután a nemzeti hadseregnek is tagja. Kitüntetései: K. ez. é., Br. v. é., K. cs.-k. Neje: Kone Rozália.

László József, molnármester, Vásárhelykutas.

Lénárt István, vendéglős, Róka u. 4. özv. **Lendvay Sándorné**, hentesmester, Széchenyi tér 6.

Lepage Lajos, fényképész, Andrássy u. 3. A fényképészet minden ágazatával foglalkozó üzletét 1926-ban alapította. Kolozsvárott született 1903-ban, iparát Budapesten tanulta ki 1919-ben. Mint segéd dolgozott Békéscsabán és Budapest jobb műtermeiben. Résztvesz az ipari társadalmi életben is, a vizsg. biz. alelnöke. Neje: Herpácsy Livia.

Légrádi József, hentes és mészáros m., Sugár út 1. Szül. Szegeden 1875-ben, szab. Temesvárott 1892-ben. Hmvhelyen öt évig működött Váczi Pálné üzemében mint üzletvezető. 1903-ban önállósította magát. Hatósági mészáros. Az Ipt. szakoszt.-nak v. választmányi tagja. 1915-től

Libor József

végigküzdötte különböző frontokon a világháborút és egyszer súlyosan megsebesült. Felesége: Kovács Eszter.

Légrády Mihály, mészáros mester, béltisztító, Tanya, Vágóhíd. Szül. Szegeden 1873-ban, szab. ugyanott 1888-ban. Budapesten és Hmvhelyen töltött segéd-

HRAUDA KÁROLY és FIA

OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK

Vízfütések
Gőzfütések
Légfütések
Kaloriferek
Kályhák
Kandallók
Szellőztetési
Berendezések

VI. FORGÁCH-U 20.

TELEFON: L. 986—07.

41 éves gyakorlat.

évek után 1899-ben önállósította magát. Neje: Török Rozália.

Lévai Zoltán, géplakatos és gépkeresk. Kaszab u. 2. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, ugyanitt végezte középiskoláit. Több cégnél működött mint tisztviselő, amíg 1920-ban át nem vette az 1904-ben L. Simon által alapított gépkereskedést. A világháborúban kezdettől fogva az összeomlásig részt vett. 1922-ben feleségül vette Kalmancsi Sárit.

Libor József, kép. kőmíves mester és építési vállalkozó. Wlassics u. 12. Az Ipt.-nek 18 évig volt elűlj. tagja. Szakoszt. tagja. Az Építőip. Egyesületének 8 évig volt alelnöke. Az építőiparos társadalom buzgó tagja, aki 1902-ben megszerezve oklevelét, önállósította magát. Foglalkozik tervezéssel, építkezésekkel önállóan és óvodákat, iskolákat, templomokat, ipartelepeket és gazdasági épületeket épített. 1893-ban szabadult fel Hódmezővásárhelyen és mint segéd dolgozott Szegeden, Szentesen, Makón és Erdélyben. 1877-ben Hmvhelyen született. 39 havi frontszolgálat után 1918-ban szerelt le. Kit.: Kis ez. é., K. cs. k. Neje: Koncz Mária, akinek szintén önálló kézimunka ipara van.

Lindenfeld Emil, bádogos és vízvezeték szerelő m., Kinizsi u. 21. Szül. 1882-ben Érmihályfalván, fölszab. ugyanott 1900-ban. Nagyvárad, Budapest, Győr és Pécs üzemeiben töltötte segédéveit. 1907-ben mint társascég önállósította magát. 1911 óta egyedül vezeti üzemét. 1915-ben bevonult és a világháborúban végig résztvett. Kit.: kétszer II. o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Egyszer megsebesült. 1904-ben feleségül vette Erdei Esztert.

Lóki Lajos, épület és bútorasztalos. Búvár u. 52. 1891-ben Hmvhelyen született és 1908-ban szabadult fel ugyanott. Hat évi praktizálás után, 1914-ben önálló lett. 1914-ben bevonult és az orosz fronton szolgált. Neje: Hajma Borbála.

Lökös János, cipész. Hajnal u. 4. Szül. 1861-ben Hmvhelyen, felszab. 1880-ban ugyanott. 1925-ben önálló lett.

Lukács Nagy József, kőmíves. Búvár u. 24. Félszázaddal ezelőtt, 1879-ben szabadult fel Hmvhelyen. Szül. 1863-ban ugyanott. Praktizált Budapesten és Nyíregyházán. 1901-ben képesítő oklevelet szerzett Szegeden és még azon évben önállósította magát. Neje: Fésűs Nagy Julianna.

Lusztig Dezső, bor-, sör- és pálinka nagykereskedő. Nap u. 9. Pályáját 1908-ban kezdte. Szül. Kiskunmajsán 1884-ben. 1915-ben bevonult és 1918-ban szerelt le. Neje: Finály Boriska.

Macsánszky Sámuel, csizmadia. Dr. Soós István u. 66.

Lusztig Dezső

Maczelka Ferenc, úri szabó. Károlyi u. 5a. Saját maga alapította 1919-ben úri szabóságát. Megelőzőleg 7 évig dolgozott, mint segéd Nagyváradon és Orosházán. 1912-ben szabadult fel Hódmezővásárhelyen, ahol 1894-ben született. Az Ip. ifj. egyesület alelnöke. 1915-től 1918-ig katona volt. Neje: Halla Rozália.

Maczelka János, úri szabó, Damjanich u. 29. szám.

Maczelka Pál, asztalos mester. Szentesi u. 54. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felszab. ugyanott 1914-ben. 1923-ban nyitotta meg épület- és bútorasztalos műhelyét. Egy tanonccal dolgozik. A világháborúban 1915-től fogva harcolt. Neje: Csengery Lídia.

Magyar József, darálómalom tulajdonos. Jókai u. 38. Szül. 1898-ban Ikervár on, felszab. mint géplakatos 1908-ban Orosházán. A malomszerelő szakmát Budapesten sajátította el. 1927-ben vette át kukorica- és árpadaráló malmát. Megszerezte az összes gépkezelői képesítést és gépkocsivezető vizsgát tett. Malma hajtóerejét egy 10 lóerős motor szolgáltatja. A világháborúban kétszer súlyosan megsebesült.

Magyar Sándor, kép. kőmíves. Damjanich u. 59. Szegeden 1926-ban szerezte meg képesítő oklevelét. 1927-ben önállósította magát. 1909-ben szabadult fel Hmvhelyen. Éveken át praktizált, főleg Erdély nagyobb városaiban. Tervezéssel és építkezéssel egyaránt foglalkozik. 1892-ben szül. Hmvhelyen. 42 hónapi frontszolgálat után 1918-ban leszerelt, miután a Nagy e. v. é., kis ez. v. é., bronz v. é. és a K. cs. k.-el lett kitüntetve. Neje: Vékony Lídia.

Mahler József, a Concordia kötszövő üzem társtulajdonosa. Andrássy út 25. Dunapatajon szül 1886-ban. Szakmáját Gyöngyösön tanulta ki. 1915-től 1918-ig mint altiszt szolgálta a hazát. Neje: Klein Terézia.

Maksa Ferenc

Maksa Ferenc, hentes és mészáros. Imre u. 24. Szül. 1903-ban Hmvhelyen, felszab. 1923-ban ugyanott. 1925-ben önállósította magát. 1925-ben nőül vette Török Júliát.

Maksa Imre, cipész. Sarkantyú u. 20. Iparában kitűnt már mint tanonc, amikor arany oklevéllel tüntették ki munkáját. 1912-ben szabadult fel Hmvhelyen, ahol 1895-ben született. Hét évig praktizálva, 1919-ben megalapította üzemét. 1915-ben bevonult. Harcolt az orosz fronton, majd orosz hadifogságba került, ahol három évet töltött el. Neje: Kenéz Jusztina.

Maksa István, tálas. Vörösmarty u. 51.

Malárcsik János, asztalos. Nád. u. 2a.

Mári János, hentes és mészáros mester, Damjanich ucca 1. Szül. 1888-ban Hmvhelyen, felszab. ugyanott 1904-ben. Mint segéd szülővárosa mestereinél működött. 1912-ben önállósította magát. Az Ipt.-nek vezetőségi tagja, a szakoszt. v. alelnöke. Tagja a mestervizsg. biz.-nak. A világháborúban a szerb, orosz és olasz frontokon harcolt. Kit.: I. és II o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Bandula Anna.

Marián Imre, cukrász. Dr. Soós István u. 44. 1929-ben alapította üzemét. Szakmáját Hmvhelyen tanulta ki, 1925-ben szabadulva fel. 1909-ben született ugyanitt. Neje: Pál Julanna.

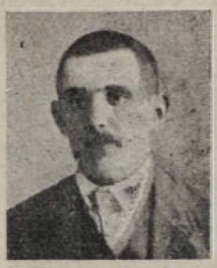
Marián János, kaptafa készítő. Dr. Soós István u. 54. Tötösön szül 1899-ben. 1917-ben szabadult fel Hmvhelyen. Dolgozott mint segéd Szegeden és Budapesten. Stájerországban sokáig volt művezető. Kaptafa- és sámfa-készítéssel foglalkozó üzemét 1923-ban alapította. Munkáit 1925-ben aranyéremmel, 1928-ban ezüst oklevéllel tüntették ki.

Markovics István, szabó. Puszta 666. 1927-ben Békéssámsonban nyitotta meg műhelyét. Ősrégi vásárhelyi családból szül. 1906-ban Békéssámsonban. 1924-ben Tótkomlóson szabadult fel. Neje: Lukács Mária.

Marosi István, papucsos. Kaszap u. 28. Hmvhelyen szül. 1886-ban. Ott tanulta ki szakmáját is. 1904-ben felszabadulva, ismeretei gyarapítása után 1918-ban lett önálló. Neje: Petrecz Rozália.

Markovics István

Máró Mihály

Máró Mihály, szobafestő és mázoló. Lázár u. 11. Szül. 1882-ben Szegeden, felszab. 1899-ben Hmvhelyen. Több vidéki városban működött mint segéd. 1913-ban önállósította magát. Résztvett a világháborúban. Neje: Bánhidy Jolán.

Marton Gyula, papucsos. Szent László u. 66. szám.

özv. Mazura Jánosné, kályhás, Soós István u. 3. Vállalatát még férje, aki 1925-ben halt meg, alapította 1898-ban. Leánykori neve: Kuvanek Márta.

Matók Bálint

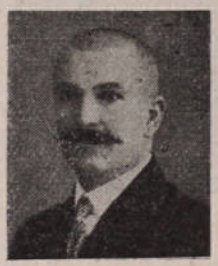
Matók Bálint, tálas mester. Szoboszlai u. 6. Szül. 1874-ben Hmvhelyen, felszab. 1892-ben ugyanott. Önálló műhelyt 1898-ban nyitott. Mint tanonc kitüntetést nyert. Készítményeit főként a helybeli és vidéki vásárokon hozza forgalomba. Az Ipt. szakosztályának 24 év

óta alelnöke, a tanonc és mestervizsg. biz. és a Szövetk. igazg. tagja. A világháborúban 1915-től kezdve vett részt. Neje: Rácz Jusztinia.

Matók János, géplakatos. Gyulai u. 1. Szül. 1885-ben Hmvhelyen, felszab. 1901-ben ugyanott. Hosszabb ideig működött mint segéd Aradon, Budapesten (a Beszkárt-nál) és Nagyváradon. Műhelyét 1919-ben nyitotta meg. Kazánok készítésével, mérlegek javításával és más szakmába vágó munkákkal foglalkozik. Üzeme motorikus erőre van berendezve. A cséplőgéptulajdonosok elnöke. Neje: Pető Júlia.

Matók János

Matók Pál

Matók Pál, ács. Kölcsey u. 45. Régi iparos család tagja, aki 1892-ben Hmvhelyen szül. és ugyanott szabadult is fel 1910-ben. Mint segéd dolgozott azután Magyarország több helyén és 13 évi praktizálás után, 1923-ban önállósította magát és ma egyike a vezető mestereknek. Neje: Kérdő Jusztina.

Matók Imre, kőmívesmester, Csomorkányi u. 9a. 1883-ban szül. Hmvhelyen és 1889-ben szabadult fel ugyanott. 1907-ig több országos hírű építő cégnél volt alkalmazva mint vezető ember. 1907-ben önálló lett és több szép alkotással gazdagította a várost és környékét. Az iparostársadalomban jelentős helyet tölt be, szakosz. elnök. 1914—18-ig katona volt, harcolva az orosz fronton, ahol egyszer meg is sebesült, majd orosz fogságba esett, ahol négy évet töltött el. Neje: D. Nagy Mária.

Megán József, vendéglős. Makói u. 77. Szül. Hmvhelyen 1886-ban. Eredetileg a kádármesterséget tanulta ki és mint ilyen 1902-ben szabadult fel Hmvhelyen. Iparát két évtizeden át mint segéd folytatva, önálló lett, de négy év után felhagyva iparát, 1926-ban vendéglőt nyitott. 1915-ben az olasz fronton küzdött, ahol 1916-ban megsebesült. Neje: Orsos Mária.

Mellis István, vendéglős és kereskedő. Szentesi út 128. Szül. 1886-ban Hmvhelyen. Kezdetben kereskedő volt. 1901-ben szabadult fel szülővárosában. 8 évig praktizált Szeged, Kecskemét, Szombathely nagyobb üzleteiben. 1909-ben megalapította üzletét saját házában. A magyar árucikkek propagálásáért elismerő oklevelet nyert. Vendéglői jogát 1915-ben kapta meg. Neje: Augerbauer Margit.

Mezei Istvánné, női szabó. Zrinyi u. 45. szám.

Ménesi Márton, csizmadia mester. Veres u. 6. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, felszab. 1918-ban ugyanott. 1925-ben saját házában önállósította magát. Egy segéddel dolgozik. Neje: Kalmár Emilia.

Mészáros Sándor, papucsos. Száraz u. 8. szám.

Mihálka Gyula, cipész. Szegedi út 7a. Elismert mester, akit az 1925-iki iparkiállításon dícsérő oklevéllel tüntettek ki. 1921-ben alapította üzemét. Született 1884-ben Orosházán, ott is szabadult fel 1901-ben. Dolgozott még Amerikában is, ahová 1906-ban utazott ki. Szakoszt. tagja. 1914-ben bevonult. Harcolt az orosz, szerb, olasz és román frontokon. Több ütközetben vett részt és kétszer megsebesült. 1918-ban szerelt le. Neje: Császtvay Ida.

Mihálka Gyula

Mihály József, szabó. Hódi Pál u. 6. Szül. Orosházán 1903-ban. Iparát Hmvhelyen tanulta ki, 1921-ben szabadult fel. Praktizált Budapesten. 1929-ben önállósította magát. Régi iparoscsalád sarja.

Mihály Pál, szűcs. Oldalkosár u. 171a. Szakmájába vágó minden munkát készít. Üzemét 1922-ben alapította. Szakmáját édesapjánál tanulta ki, aki 1918-ban szabadította fel. Szül. 1900-ban Hmvhelyen. Munkáit az 1925-iki iparkiállításon

arany- és ezüstéremmel tüntették ki. A szakoszt. jegyzője, Ipt. elüljáró. 1917-ben katona lett. Az olasz fronton küzdött, ahol meg is sebesült. Leszerelt mint altiszt 1918-ban. Kit.: Kis ez. v. é, br. v. é., K. cs. k. Neje: Égető Teréz.

Mihály Pál

Mile Imre, szűcs. Imre u. 19.

Mile Lajos, szűcs. Tükör u. 23. Iparának egyik legtekintélyesebb tagja, aki huzamosabb ideig volt szakoszt. alelnök, egy év óta pedig elnök. Szűcsipari üzemét 1901-ben alapította. 1872-ben szül. Hmvhelyen és Félegyházán szabadult fel 1891-ben. 1915—18-ig katonai szolgálatott teljesített. Neje: Csáky Zsuzsánna.

Móczár Pál

Mile Lajos

Minik János, kereskedő és italmérő. Klauzál u. 39. Szül. 1883-ban Hmvhelyen. A csizmadiamesterséget tanulta ki. 1901-ben szabadult fel és iparát 1914-ig folytatta. 1913 óta van üzlete, 1924 óta pedig korlátlan italmérési joga van. Mozgósításkor bevonult, harcolt az olasz fronton. Neje: Imre Teréz.

Minik Sándor, asztalosmester. Hajnal u. 8. Szül. 1881-ben Hmvhelyen, felszab. 1898-ban ugyanott. Szegeden, Budapesten és Miskolcon dolgozott segédéveiben, amíg 1922-ben önállósította magát. A világháború számos ütközetében vett részt. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Blaskovics Mária.

Mocse Imre, a Mocse Testvérek autógarázs és javítóműhely társtulajdonosa. Tel. 34. Szül. 1893-ban. Középiskoláit Hmvhelyen, műegyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1914-ben alapított üzemét a románok a megszállás alatt tönkretették. Energikus munkával sikerült a vállalatot újból talpraállítania. A vállalat bonyolítja le Hmvhely autobusz közlekedését. 3 autobuszt és három autót tart üzemben. A világháborúban mint tart. hadnagy vett részt. Kit.: I. és II. o. ez. v. é., kétszer br. v. é. és K. cs. k. Neje: Szabó Erzsébet.

Mocse Károly, a Mocse Testvérek autogarázs és javítóműhely társtulajdonosa. Szül. 1896-ban Hmvhelyen. Gimnáziumi és kereskedelmi iskolai tanulmányai után bátyjával együtt alapította az autóüzemet. A háborúban résztvett. 1923-ban megnősült. Neje: Antalfy Zsófia.

Móczár Pál, épület- és géplakatos m. Visszhang u. Szül. 1904-ben Izsákon, felszab. Kiskunfélegyházán 1921-ben. Salgótarjánban és Gyöngyösön működött mint segéd. 1927-ben önállósította magát. Főként gőzgépjavítással és motorszereléssel foglalkozik.

Ifj. Mohus Sándor, férfiszabó. Rákóczi u. 45. szám.

Moldvay Sándor

Molnár Ferenc

Moldoványi Károly, szíjgyártó. Kinizsi u. 1a. Szül. 1889-ben Békésgyulán, felszab. 1906-ban. Mint segéd dolgozott Budapesten. 1920-ban saját erejéből önállósította magát. Az 1925-iki helyi kiállításon aranyéremmel lett kitüntetve. A szakoszt.-nak 3 éven át jegyzője, majd 3 éven át elnöke volt. A világháborúban az orosz fronton harcolt, ahol meg is sebesült. 1918-ban szerelt le mint altiszt. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Szél Erzsébet.

Moldvay Sándor, kelmefestő és vegytisztító. Petőfi u. 23. Élénk részt vesz az ipari és egyházi életben. Szakoszt. és

vizsg. biz., róm. kath. egyházi tanács tagja, a r. kath. társaskör vál. tagja 1878-ban szül. Hmvhelyen. Iparát Orosházán tanulta ki, ott is szabadult fel 1895-ben. Dolgozott Budapest és a vidék nagyobb vállaltainál mint munkavezető és 1907-ben nyitotta meg önálló üzemét. Neje: Fekete Teréz.

Molnár Ferenc, csizmadia. Észak u. 16. Szül. 1879-ben Hmvhelyen, itt is szabadult fel 1899-ben. 1906-ban alapította meg üzemét. Mint segéd már többször ki lett tüntetve. Ipt. elüljáró, szakoszt. elnök, vizsg. biz., vál. tag. 1914-ben bevonult. A szerb, román és olasz frontokon küzdött. Kit.: Br. v. é, K. cs. k. Neje: Benkő Julianna.

Cz. Molnár Imre, ács. Pál. u. 30. Szül. 1885-ben Hmvhelyen. 1903-ban felszabadulva, Hmvhelyen 18 évig praktizált. Megfordult Budapest, Kassa, Eperjes, Nagyvárad nagyobb vállalatainál. 1921-ben Szegeden képesítő oklevelet szerzett, utána önállósította magát. A szakoszt. vál. tagja, a tanoncvizsg. biz. tagja. 1914-ben bevonult a harctérre és 1915-től 1918-ig hadifogságban szenvedett.

Molnár János

id. Molnár J. leánya

Molnár János, cipész. Kemény u. 14. Ipt. elüljárósági tag, aki szül. 1891-ben Hmvhelyen, hol felszab. 1907-ben. Dolgozott mint segéd Nagyváradon. 1918-ban saját erejéből megnyitotta üzemét. 1914-től az orosz fronton harcolt. Leszerelt 1918-ban mint altiszt. Kit.: Br. v. é., K. cs. k., Szolg. érd. ker. Neje: Bagaméri Anna.

Molnár János csizmadia m., Hattyas u. 24. Szül. 1874-ben Hmvhelyen, szab. 1892-ben u. ott. Mint segéd Csongrádon dolgozott és 1900-ban önállósította magát. Tanoncéveiben dícsérő oklevelet nyert. Főként rendelésre dolgozik. Neje: Maksa Lidia.

Id. Molnár János, csizmadia mester. Kisfaludy u. 3. Szül. 1880-ban Hmvhelyen, felsz. 1900-ban ugyanott. Műhelyét 1916-ban saját házában alapította és munkájával dícsérő oklevelet nyert. A világháborúban résztvett és mint rokkant szerelt le. Neje: Nagy Emerencia.

Ifj. Molnár János, csizmadia mester. Kisfaludy u. 37. 1898-ban szül. Hmvhelyen, felszab. 1914-ben ugyanott. Hosszabb ideig segédeskedett Aradmegyében. 1922-ben lett önálló. Készítményeinek főként a vásárokon van kelendősége. 1926-ban feleségül vette Gaál Erzsébetet.

ifj. Molnár János

ifj. Molnár Jánosné

Molnár János, sütő, Kisfaludy u. 36. Eredetileg a molnárságot tanulta ki, azután tért át a sütőiparra. Mint ilyen felszabadult 1926-ban Karcagon és 1928-ban megnyitotta saját házában üzemét. 1904-ben szül. Hmvhelyen.

Molnár F. Jenő, szabó. Dohány u. 5. Szül. 1896-ban Szentesen, ahol 1915-ben szabadult fel. Tíz évig praktizált több alföldi városban és 1925-ben önálló mester lett. 1915-ben vonult be, harcolt az olasz fronton és leszerelt 1918-ban. Neje Kecskeméti Rozália.

Molnár János

Molnár József

Molnár József, szabó. Rákóczi u. 3. Szül. 1898-ban Adán. Iparát Adán tanulta ki, ahol 1914-ben szabadult fel. Mint segéd 11 évig praktizált, szaktudását gyarapítva üzemét 1925-ben alapította. A szakoszt. vál. tagja. 1916-ban vonult be. A román fronton küzdött, egyszer megsebesült. 17 hónapot töltött a fronton és a leszerelés után a nemzeti

hadseregnek is volt tagja. Neje: Gaál Anna.

Mogan Márkné, asztalos műhely. Damjanich u. 23a. A műhelyt Mogan Márk alapította 1870-ben és 40 éven át vezette. Jelenleg egy segédet foglalkoztat.

Mónus Erzsébet, a Kristály fehérnemű tisztító vállalat tulajdonosa. Szegedi u. 2. Hmvhelyi születésű, itt tanulta ki szakmáját is. Vállalatát 1928-ban nyitotta meg.

Mónus Imre, cipész, Tükör u. Saját házában 1926-ban nyitotta meg műhelyét. 1922-ben szabadult fel Hmvhelyen. Szül. 1898-ban. Neje: Fári Mária.

Mónus József, cipész. Tükör u. 18. 1902-ben szül. Hmvhelyen, ott is szabadult fel 1919-ben. 1920-ban megalapította üzemét. Elvégezte a helyi szabászati tanfolyamot. Neje: Kiss Lidia.

Mónus Sándor, tálas. Széchényi u. 3.

Móritz Géza, cukrász. Rothermere u. 2. A cukrászipar egyik vezetője. Ipt. elüljáró, a cukrászszakosztály alelnöke, aki szül. 1888-ban Hmvhelyen és felsz. 1904-ben Szegeden. Ismereteinek gyarapítása végett dolgozott Budapest és a vidék cukrászataiban. 1910-ben megalapította cukrászüzemét, amelyet 1929-ben sütőüzemmel bővített ki. 1927-ben elismerő oklevéllel tüntette ki a helyi iparkiállítás. 1915—18-ig mint katona szolgálta hazáját. Neje: Rikács Julianna.

Morzál Imre, épület- és bútorasztalos. Ág u. 6. Szül. 1864-ben Hmvhelyen, ahol 1886-ban szabadult fel. Dolgozott mint üzemvezető Budapesten és vidéken. 1896-ban kezdte el mint önálló mester vállalkozásait. Az iparosmozgalmakban tevékeny részt vesz. Neje: Kardos Lidia.

Mózes István, asztalos. Révay u. 18. Szül. 1876-ban Budapesten. Felszabadult 1894-ben Hmvhelyen. Dolgozott Németországban és Ausztriában éveken keresztül. Épület- és bútorasztalos munkákkal foglalkozó műhelyét 1901-ben alapította. Az asztalos szakoszt. elüljáró tagja. Az iparoséletben élénk részt vesz. Ezüst oklevéllel tüntették ki munkáját a helyi iparkiállításon. 1915-ben bevonult. Neje: Mócsán Zsuzsánna.

Mózes József, sodronyfonó. Klauzál u. 81. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, felszab. 1927-ben ugyanott. Budapesten, Bécsben, Szolnokon és más nagy városokban eltöltött segédévek után 1912-ben önállósította magát. Munkájával a Hmvhelyen rendezett ipari kiállításon bronzérmet nyert. A világháborúban kétízben megsebesült és mint rokkant szerelt le.

Mucsi Bálint, kép. ács. Csík u. 15. Képesítő oklevelét 1908-ban Szegeden szerezte meg. 1899-ben szabadult fel Hmvhelyen, ahol 1879-ben született. Önálló 1929-ben lett. 1915-ben bevonult. Az orosz fronton küzdött, orosz fogságba esett és három évig volt hadifogságban. Neje: Kristó Eszter.

Mucsi Ernő, okl. ács. Korona u. 3 sz. Szül. 1888-ban Hmvhelyen. felszab. 1911-ben ugyanott. 1921-ben saját erejéből alapította üzemét. A szakoszt.-nak jegyzője volt. Iparának egyik vezető embere. 1914-ben bevonult. 1915-ben orosz hadifogságba került és ott volt 1919-ig. Neje: Vígh Eszter.

Mogan Márkné

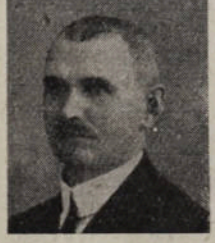
Mucsi Ernő

Mucsi Ernő, papucsos, Sip u. 1a

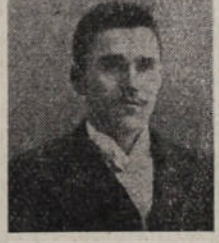
Mucsy Gyula, géplakatos, Teleky u. 28.

Mucsi István, cipész. Kossuth Lajos tér. 1918-ban alapította nagybani árusításra berendezett vállalatát. Született 1893-ban Hmvhelyen, felszab. 1911-ben ugyanott. Mint segéd dolgozott szülővárosában és Szegeden. Volt szakoszt. titkár. 1914-ben vonult be és harcolt az orosz fronton. Neje: Kiss Terézia.

Mucsi József, cipész. Galyas telep.

Mucsi Sándor

Müller Henrik

Mucsy Sándor, épület és műlakatos, vasöntőtelep tulajdonos. Szül. 1881-ben Hmvhelyen, felszab. 1898-ban ugyanott. 1926 óta elnöke az Ipt. szakoszt.-nak. 1905-ben alapította üzemét, amelyben főként tömegcikkek készülnek. Az öntődében 10 segéd és 3 tanonc foglalkozik, a hajtóerőt 9 drb 9 lóerős elektromotor

és 1 drb 4 lóerős gőzgép szolgáltatja. A jó és szép gyártmányokért számos érmet és elismerő oklevelet nyert. Külön említést érdemel szabadalmazott répavágógépe, amely az egész országban el van terjedve. Az öntöde ma Hmvhely legnagyobb ipartelepe. Neje: Szabó Klára.

Mucsi Sándor, tálas mester, Városi u. 78. Szül 1883-ban Hmvhelyen, felszab. 1902-ben ugyanott. 1904-ben önállósította magát. 1927 óta nyersáru eladásával is foglalkozik. 1928-ban elismerő oklevelet kapott. A világháborúban sebesülten olasz fogságba került, ahonnan 52 hónap után szabadult. Neje: Tóth Lidia.

Mucsi Sándor telepe

Müller Henrik, bádogos. Kállay u. 28. Villanymotorra berendezett üzemét 1907-ben nyitotta meg és ipari kiállításokon többször kitüntették. Iparát Ujvidéken tanulta, ahol 1897-ben szabadult fel. Eszéken, Pécsett, Szegeden stb. dolgozott mint segéd. 1883-ban született Kátyon. Neje: Márta Éva.

Művészek majolika és agyagipar telepe. Széchenyi tér 1. A vállalatot 1912-ben Endre Béla, Pásztor János művészek alapították. Alkalmazottainak száma 25 és 35 között váltakozik. A barcelónai kiállításon állami aranyéremmel tüntették ki 1929-ben a művészi munkákat, melyet a gyártelep produkált. Igazgatója Krupinszky László, aki 1927 óta vezeti a vállalatot. Képzőművészeti főiskolát végzett Budapesten. Született 1888-ban Nagyváradon. Szakismeretei gyarapítása végett 1923-ban nagyobb külföldi utat tett meg.

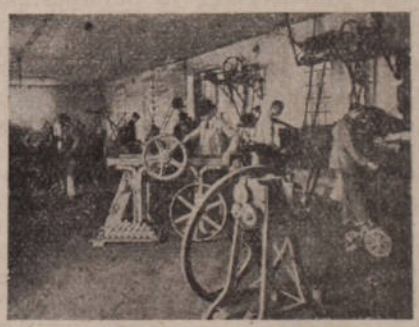
Nacsa István, takácsmester. Galamb u. 32. Tel. 184. Szül. Makón 1884-ben. 1901-ben szabadult. A szakmát helybeli mestereknél és Aradon gyakorolta. 1909-ben létesített üzemében háziszövésű fehérneműt és ágyneművásznakat, ingzefireket, Maco zefíreket és más különleges vásznakat állít elő. 15 szakmunkást foglalkoztat. A szövőszékeket 12 darab összesen 6 lóerős motor hajtja. A Hmvhelyen rendezett kiállításokon arany és ezüst oklevéllel lett kitüntetve. Az Ipt. életében vezető szerepet visz. A világháborúban résztvett, három évig orosz fogságban szenvedett. Neje: Kotormán Éva.

Nagy Bertalan, cipészmester. Révay u. 8. szám.

Nagy Elemér, késes és köszörűs mester. Hódi Pál u., Városi bérpalota. Szül. 1902-ben Körösladányon, felszab. 1922-ben Szegeden. 1926-ban önállósította magát. Villanyerőre berendezett műhelyében vágószerszámok és pengék köszörülésével, javításával és azok eladásával foglalkozik. A világháborúban 25 hónapot töltött a fronton. Neje: Imre Júlia.

Nagy Imre, tálas mester, Délibáb u. 26. Szül. 1867-ben Hmvhelyen, szab. 1884-ben ugyanitt. Önálló műhelyét 1892-ben alapította. Folyó- és díszedények készítésével foglalkozik. A világháborúban 25 hónapot töltött a fronton. Neje: Imre Julia.

Nagy Imre, vendéglős, hentes és mészáros. Teleky u. 13. Hentesüzlet: Pálffy u. 2. Szül. 1877-ben Hmvhelyen, felszab. 1898-ban Szegeden. Mészáros üzletét 1902-ben, vendéglőjét 1909-ben alapí-

Mucsy Sándor telepe

totta. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban résztvett. Neje: Csala Zsófia. Az üzletet Imre fia, aki atyjánál tanulta ki a szakmát, vezeti.

Nagy Imre, szabó. Andrássy út 4.

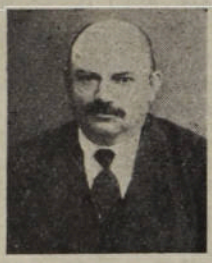
R. Nagy Imre, kép. kőmíves. Érsek u. 23. Több évi vidéki praktizálás után, 1925-ben önálló lett. Iparát Erzsébetvárosban tanulta ki. 1912-ben felszabadult. Szül. Hmvhelyen 1885-ben. 1914-ben az orosz fronton harcolt, de súlyosan megsebesült és mint 50%-os rokkantat szabadságolták. Neje: Fülöp Erzsébet.

Özv. Nagy Istvánné, vendéglős. Búvár u. 1. Férjének, ki tisztviselő volt, halála után, 1923-ban megalapította üzemét. A vendéglői jogot 1927-ben kapta meg. Leánykori neve: Scheinberger Adél.

Nagy János, kötszövő. Damjanich u. 47. Szül. 1884-ben Hmvhelyen és ugyanott 1899-ben szabadult fel. Praktizált Ujvidék, Szeged, Szabadka, Budapest

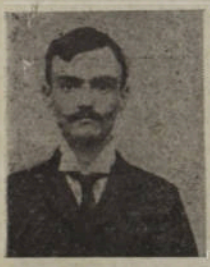

özv. Nagy Istvánné

Nagy János

nagyobb vállalatainál. 1924-ben megalapította kötött és szövött áruk készítésével foglalkozó üzemét. Állandóan 4—5 alkalmazottal dolgozik. 1914—18-ig katona volt. Harcolt a szerb és olasz frontokon. Négyszer megsebesült. Kit.: Br. v. é., kis ez. v. é, K. cs. k. Neje: Olasz Zsuzsánna.

Nagy Lajos

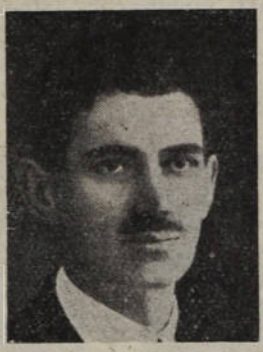

Nagy Sándor

Nagy János, csizmadia. Makói u. 48. Szabászati szaktanfolyamot végzett mester, aki 1919-óta önálló. Iparát több régi helybeli nagy mesternél gyakorolta, miután 1914-ben felszabadult. Szül. 1893-ban Hmvhelyen. Az Iparosegylet alapító tagja. 1917-ben bevonult és szolgált 1919-ig. Neje: Katona Rozália.

Nagy Lajos, cipészmester. Fűz u. 25. Szül. 1877-ben Hmvhelyen, felsz. 1893-ban ugyanott. Az ország nagyobb városaiban töltött segédévek után, 1918-ban önállósította magát. Budapesten elvégezte a szabászati szaktanfolyamot. A hmvhelyi kiállításon elismerő oklevelet nyert. A világháborút végigküzdötte. Kit.: II. o. ez. v. é., K. cs.-k. Neje: Bátyi Rozália.

Nagy Lajos, asztalos, Berkenye u. 18. Szül. 1894-ben Hmvhelyen és ugyanott szabadult fel 1910-ben. Épület- és bútorasztalos műhelyét 1920-ban alapította. Az ipt. életben tevékeny részt vesz. Szakoszt. elnök, ipt. elüljáró. 1914-ben bevonult. 1916-ban elfogták az olaszok. Fogságából 1919-ben jött haza. Órvezető volt. Neje: Bíró Mária.

Nagy Lajos

Özv. Nagy Lajosné, kereskedő és vendéglős. Kutas 1312.

Özv. Nagy Lajosné, fehérnemű tisztító. Rákosi Jenő u. 2. Kitanulva helyben iparát, 1929-ben megnyitotta üzemét. 1928-ban lett özvegy. Leánykori neve: Csorba Mária.

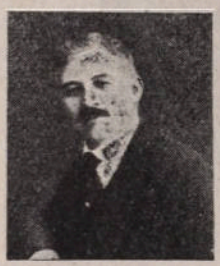
Nagy Mihály, olajmalom tulajdonos. Jókai u. 12. 1919-ben önállósította magát s foglalkozik időszakonként olajkészítéssel, kásahántolással, paprikaőrléssel, darálással. Szül. 1876-ban Hmvhelyen, felszab. 1893-ban szülővárosában. Dolgozott Budapesten a Concordia malomnál és több vidéki malomnál. Volt al., kezelő- és főmolnár. Szakosztályi és tanoncvizsg. bizottsági elnök. 1914-ben bevonult, az orosz fronton harcolt és leszerelt 1918-ban. Neje: Kokovay Viktória.

Nagy Péter, hentes és mészáros mester. Damjanich u. 43. Szül. 1877-ben, felszab. 1893-ban Hmvhelyen. Nagyvárad, Szeged és szülővárosa mestereinél fejlesztette szaktudását. 1896-ban önállósította magát. A világháború kezdetétől fogva az összeomlásig teljesített katonai szolgálatot. Neje: Dezső Zsófia. János fia üzletében tanulja a szakmát.

Nagy Sándor, fodrász. Lázár u. 26. A marosvásárhelyi és budapesti fodrászujságnak állandó hírrovatszerkesztője volt. Fodrászati szakiskolát végzett. Az Ipt., a szakoszt. vál. tagja, aki 1871-ben Hmvhelyen született, 1889-ben szabadult fel. Szakismereteit gyarapítva Budapes-

ten dolgozott. 1896—98-ban Budapesten volt üzlete, majd Kassán. Jelenlegi szalónját 1918-ban alapította. 1896-ban feleségül vette Pesten Gavalevits Matildot, akitől 3 gyermeke született. Nejének elhalálozása után ujból nősült Kassán 1910-ben, nőül vevén Bella Terézt.

Nagy Sándor, vendéglős, Szt. István ú. 73. Szül. 1898-ban Hmvhelyen. A pincérszakmát tanulta ki, dolgozott Hmvhelyen és Budapesten. Vendéglőjét 1929-ben nyitotta meg. Az ip. dalárda tagja. A nemzeti hadseregben szolgált. Neje: Fáry Jusztina.

Nagy György Imre

Nagy Sándor

Nagy Sándor, épület- és műlakatos, Született 1878-ban Hódmezővásárhelyen, felszab. 1896-ban ugyanott. Az ország nagyobb városain kívül 5 évet Berlinben

Nagy Sándor

és Párizsban töltött mint segéd. 1911-ben önállósította magát. Részt vett többek között a városi strandfürdő és a városi bérház felszerelésében. Szolgált a világháborúban és a nemzeti hadseregben. Neje: Horváth Éva. Sándor fia, aki elvégezte a fémipari szakiskolát, jelenleg atyja műhelyében dolgozik.

Nagy Sándor, kosárfonó mester. Szentesi u. 126.

Nagy Zsigmond, csizmadia. Lévay u. 27a. Mesterségét kitanulta édesapjánál, aki 1903-ban szabadította fel. Buzgó tagja az iparostársadalomnak, aki eddig 4 tanoncot szabadított. Ipartestületi elüljáró, szakoszt. jegyző. Több más egyesületnek részben alapító, részben rendes tagja. Szül. 1887-ben Hmvhelyen és önálló 1918 óta. 1914-ben katona lett. Harcolt az orosz és olasz frontokon. Leszerelt mint altiszt 1918-ban. Kit.: Vasker., Ez. ker., K. cs. k.

Nagy Benkő István, csizmadia, Rárosi u. 50. Szül. 1884-ben Hmvhelyen, ott is szabadult fel 1902-ben. Dolgozott Szegeden, Orosházán elsőrangú mestereknél 1907-ben önálló lett. Az ip. egyl. örökös, a szakoszt. vál. tagja. Ifjúsági gondnok, tanoncvizsg, biz. tagja. Több ütközetben résztvett az orosz és olasz frontokon. Kit.: K. cs.-k. Neje: Szabó Julianna.

Nagy György Bálint, fodrász. Klauzál u. 68. Kolozsvárott, Szegváron dolgozott mint segéd, miután 1896-ban felszabadult Hmvhelyen, ahol 1880-ban született. Férfifodrász szalónját 1902-ben nyitotta meg. A szakosztálynak 8 éven át volt vál. tagja. 1915-ben lett katona, az orosz fronton szolgált, hol négyszer sebesült meg. 33 hónapig volt orosz hadifogságban. Neje: Oláh Zsófia.

Nagy György Imre, cipész. Damjanich u. 2. 1918-ban alapította üzemét. Iparát helyben tanulta ki. 1904-ben szabadult fel, azután dolgozott Budapesten, Orosházán, Aradon. Szül. 1887-ben Hmvhelyen. 1914—18 között katonai szolgálatot teljesített.

Nagy György János, szabó. Kard u. 5. Iparát elsajátítandó, tanulmányutat tett Ausztriába, Hohenemsben 7 évig dolgozott, majd Németországban Badenben és Konstanzban dolgozva, Svájcban és Zürichben töltve munkaidejét. Budapesten 1913-ban szabászati tanfolyamot végzett. 1900-ban szabadult fel Hmvhelyen, ahol 1883-ban született. 1913-ban alapította meg szabóságát. 1915—16-ban mint katona szolgálta a hazát. Neje: Fluger Zsófia.

Négyesy Lajos, sütő. Klauzál u. 29a. Szül. 1892-ben Szentesen. Kezdetben kereskedő volt, azután lépett át a sütőpályára, ahol 1920-ban szabadult fel. 1920-ban vette át sütőüzletét, amelyet 30 évvel azelőtt alapítottak. Géperőre berendezett üzemében 4 segéddel dolgozik 1925-ben munkáját a helyi kiállításon aranyéremmel tüntették ki. Specialitása a zsemlemorzsa. Ipt. elüljáró, szakoszt. elnök és törvényhat. biz. tag. 15 hónapi frontszolgálat után, 1918-ban leszerelt.

Kit.: Vasker., K. cs. k. Neje: Suba Erzsébet.

Nemes Lászlóné, Tószegi Eszter, sütő. Rothermere u. 3. Édesapja üzemében tanulta ki iparát és 1893-ban szakvizsgálatát letette. Kenyérsütéssel 1916 óta foglalkozik. 1886-ban született, 1926-ban ment férjhez.

Nemes Máté, cipész. Pálffy u. 34. sz. 1907-ben alapította üzemét. 1902-ben szabadult fel Hmvhelyen, ahol 1882-ben született. Praktizált Szegeden és Budapesten. 1914-ben vonult be és 1918-ban szerelt le. Neje: Gazsi Jusztina.

Nemes Mihály, cipészmester. Damjanich u. 37.

Novák János

Nemes Lászlóné

Németh Károly, szűcs. Kálmán u. 14. Iparát Hmvhelyen tanulta ki, ahol 1898-ban szabadult fel. Sokáig dolgozott Makón mint segéd. 1919 óta önálló. Szakoszt. és tanoncvizsg. biz. tagja. 1880-ban szül. Hmvhelyen. Az orosz fronton harcolt. Leszerelt 1918-ban, mint altiszt. Kit.: K. cs. k. Neje: Benkő Teréz.

Nemes Máté

Németh Lajos

Németh Lajos, ács. Farkas u. 9. Saját erejéből küzdötte fel magát, amikor 1924-ben önálló lett. 1893-ban szabadult fel szülővárosában, Hmvhelyen, ahol 1874-ben született. Szakismereteit gyarapította Budapesten, Debrecenben, ahol a legjobb mestereknél dolgozott. 1914-től 1918-ig katona volt. Neje: Elek Mária.

Novák Imre, csizmadia. Érsek u. 9. Szül. 1867-ben Hmvhelyen, itt is szabadult fel 1884-ben. 1895-ben önálló mester lett, aki elsősorban vidéki megrendelésre dolgozik. Katonai szolgálatból 1918-ban szerelt le. Neje: Vajnár Rozália.

Nové Sándor, vendéglős. Láncz u. 3. Szül. 1876-ban Hmvhelyen. Az Ipt.-nek hosszabb ideig elüljárója, a szakoszt. elnöke és 1926 óta örökös díszelnöke. A borbély szakvizsg. biz. elnöke, mert eredetileg a borbély mesterséget tanulta ki. Dolgozott szakmájában Kolozsvárt, Békéscsabán és 1900-tól 1906-ig saját borbélyszalónja volt. 1906 óta van vendéglője. Neje: Oskovics Anna.

Novák János, tálas mester, Gellért u. 22. Szül. 1880-ban Hmvhelyen, felszab. 1899-ben ugyanott. Első műhelyét 1907-ben nyitotta és 1919-ig folytatta. 1922-ben újból műhelyt alapított. Tagja az Ipt.-nek és igazg. tagja a Hitelszöv.-nek. A világháború első évében orosz hadifogságba került, honnan sok szenvedés után 1919-ben szökve jött haza. Neje: Szíven Katalin.

Nyerges István, cipész m., Pálfy u. 6/a. 1899-ben született Hmvhelyen, 1916-ban szabadult fel, 1924-ben alapította üzemét saját erejéből. Praktizált több városban, köztük Budapesten is. 1925-ben arany éremmel tüntették ki munkáját. Harcolt az orosz és olasz frontokon 1917 óta az összeomlásig. Kitüntetései: K. cs.-k., br. v. é.

Nyiri Bálint, kútfúró mester, Fecske u. 12.

Oblath István, üveges, Andrássy u. 7.

Oláh György, hentes és mészáros m., Könyves u. 24. Az Ipt. egyik vezető embere, aki 1918 óta a pénztárosi tisztséget tölti ott be. Hódmezővásárhelyen született 1876-ban. Iparát atyjánál tanulta ki 1898-ban és annak üzemét 1907-ben vette át. A világháborúban tevékeny részt vett. Harcolt az orosz, román, szerb és olasz frontokon. Kitüntetései: Br. v. é., K. cs.-k., vaskereszt. Neje: Karácsonyi Rozália.

Oláh Imre, asztalos m., Ferenc József sugárút 42. 1891-ben született Hmvásárhelyen. Ősrégi vásárhelyi család sarja, aki saját erejéből küzdötte fel magát és 1894-ben megnyitotta üzemét. Iparát helyben tanulta ki és felszabadult 1909-ben. Az orosz fronton harcolt a világháborúban, de 1915-ben elfogták és 1921-ig volt hadifogoly. Neje: Kiss Zsuzsánna.

Vitéz Oláh István, tálas, Virradat sor 3. 1889-ben Hmvásárhelyen született.

Bátyjánál 1909-ben szabadult fel és 1922-ben önálló lett. A világháborút az orosz és olasz frontokon küzdötte végig. 1916-ban megsebesült és 1918-ban olasz hadifogságba került, ahol 11 hónapot töltött. Kitüntetései: Nagy ez., kis ez. v. é., K. cs.-k., br. v. é. 1926-ban avatták vitézzé.

Oláh János, tálas mester, Kölcsey u. 10. Szül. Hmvhelyen 1880-ban, szab. ugyanitt 1896-ban. Segédéveit Hmvhelyen töltötte, 1902-ben önállósította magát. Két alkalommal a szép és jó munkáért elism. oklevelet kapott. Áruit főként viszonteladóknak adja el. Az orosz és olasz fronton küzdötte végig a világháborút. Kit.: K. cs.-k. és munkás ker. Felesége: Czöveg Zsófia.

Oláh Sándor, bognár, Vörösmarty u. 1/a.

Oláh Sándor, hentes és mészáros m., Rostély u. 6. Szül. 1863-ban Hmvhelyen, szab. Mihály Jánosnál 1900-ban, ugyanekkor nyitotta meg saját házában üzemét. 1895-ben feleségül vette Hódy Zsófiát.

Oláh János

Olasz Imre

Olasz György, kőműves m., Imre u. 3. Hmvhelyen született 1892-ben, ott is szabadult fel 1913-ban. 1921 óta önálló. 1914-ben mint sebesültet elfogták az oroszok, de 1915-ben már mint rokkantat hazabocsájtották.

Olasz Imre, kép. kőmíves m., Klapka ucca 10.

Olasz Imre, szabó m., Damjanics u. 51. Az iparostársadalom egyik tevékeny tagja, aki Ipt. elöljárósági és szakoszt.-i tag és az Iparos Dalárdának alapító tagja. A törvhat. bizottságnak is tagja. 1886-ban született Hmvhelyen, ahol 1903-ban szabadult fel, 1921 óta önálló. A világháborút a tüzérségnél szolgálta végig. Harcolt a szerb, olasz és orosz frontokon 16 hónapig és egyszer megsebesült. Neje: Csáki Juliánna.

Olasz Imre, cipész m., Tompa u. 28. Született 1885-ben Hmvhelyen, felszab. ugyanott. 1913 óta önálló. Neje: Varró Mária.

Olasz István, kép. kőműves m., Róka u. 3. Az ország több városában dolgozott mint segéd s 10 évi praktizálás után 1919-ben önállósította magát. 1893-ban született Hmvhelyen és 1909-ben szabadult fel. 1918-ig teljesített katonai szolgálatot mint altiszt. Neje: Székely Szabó Margit.

Olasz János, ács m., Pál u. 26/a.

Olasz János

Orovetz József

Olasz János, csizmadia m., gr. Bethlen u. 5. Szül. 1876-ban Hmvhelyen, ugyanitt szabadult fel 1892-ben. Aradon, Temesvárott és Nagyváradon segédeskedett. 1902 óta önálló. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 1902-ben nősült.

Olasz Mihály, kép. kőműves m., Ág u. 23. 1882-ben született Hmvhelyen, felszabadult ugyanott 1898-ban. Az ország több vidéki városában dolgozott. 1912-ben megszerezve képesítő oklevelét, önállósította magát. Az Ipt és Ip. Egylet örökös tagja. Harctéri szolgálata közben 1915-ben elfogták az oroszok és 37 hónapig volt orosz hadifogságban. Neje: Gubics Juliánna.

Olasz Mihály, kútfúró, Dani u. 56.

Olasz Pál, papucsos, Hajnal u. 17.

Olasz Sámuel, papucsos, Kaszap u. 28.

Ónodi Szücs János, temetkezési vállalat, Nap u. 2.

Oracsek László, műszerész, Mária Valéria u. 7. A szakoszt. elnöke huzamosabb idő óta. Volt Ipt. elöljáró is. Aradon született 1878-ban, ott szabadult fel 1895-ben. Üzletét 1908-ban alapította. Az orosz és olasz frontokon teljesített szolgálatot 1914—1918-ig. Kitüntetése: Vaskereszt. Neje: Kovács Rozália.

Orgovány Ferenc, szabó m., Dám u. 10.

Orosz János, kőműves és építési vállalkozó, Teleki u. 38. Hmvhelyen 1880-ban született. Szülővárosában kitanulva iparát, 1908-ban felszabadult. Nagyváradon, Budapesten, Szegeden praktizált. Résztvett jelentősebb épületek építésénél 1909-ben képesítő oklevelet szerzett és még ugyanabban az esztendőben ön-

álló lett. A legkülönbözőbb ipari és más egyesületeknek buzgó tagja. 1914-ben hadba vonult. 2 évig volt az orosz fronton s utána 2 évet töltött el orosz hadifogságban. Neje: Molnár Sára.

Orovetz József, szabómester, Rákosi Jenő u. 6. Tótkomlóson szül. 1889-ben, ugyanitt szab. 1905-ben. Hmvhelyen eltöltött segédévek után 1929-ben nyitotta meg magyar és úri szabóságát, mellyel elsőrendű munkáiért kitüntetést nyert. 1913-ban vette feleségül Török Juliát.

Oskovics József, kalapos m., Klauzál u. 9. Régi érdemes mester, akinek munkáját arany oklevéllel tüntették ki; 40 éves jubileuma alkalmával a szegedi ker. és iparkamara elismerő oklevéllel adózott személyének. 1856-ban Hmvhelyen született, 1874-ben szabadult fel szülővárosában és mint segéd beutazta Délmagyarországot. 1880-ban önálló lett és üzemében mindenféle kalapot készít, speciálitása a juhászkalap készítése. Neje: Moritz Anna.

Oskovics Károly, kalapos m. Kinizsi u. 21. Atyjánál 1919-ben szabadult fel és mint segéd is édesatyjánál dolgozott, akinek üzletét 1927-ben átvette. 1898-ban született Hmvhelyen. A mestervizsg. bizottságnak tagja. 1915-ben bevonult és a román, orosz és olasz frontokon harcolt mint altiszt, egyszer megsebesült. Kitüntetései: K. ez., br. v. é. K. cs.-k. Neje: Kun Anna.

Oskovics László, kalapos m., Klauzál u. 9. Édes apja vezette be szakmájába s szabadította fel 1919-ben. 1901-ben Hmvhelyen született. Mint segéd Budapesten fejlesztette szakismereteit. Iparát 1923-ban váltotta ki. Munkáját a helyi kiállításon arany oklevéllel tüntették ki. Az Ipt.-nek előljárósági tagja volt, ma annak zászlósa. Az Ip. Dalárdának és a Munkás T. E.-nek szintén zászlósa. Neje: Banga Mária.

Oskovics Pál, kalapos m., Deák tér 4. Szegeden született 1904-ben, Hmvhelyen szabadult fel 1918-ban. Budapesten praktizált és 1926-ban megkezdte mint önálló mester működését Békéscsabán, ott a békéscsabai kiállításon 1927-ben kitüntették. 1928-ban alapította Hmvhelyen üzemét. Szakoszt.-i jegyző. Neje: Csorba Mária.

Oskovics Sándor, kalapos m., Kutasi út 17.

ifj. Paksy Bálint, hentesmester, Vörösmarty u. 34.

Paksi Bálint, tálas mester, Vörösmarty u. 43. Szül. 1879-ben Hmvhelyen, szab. atyja műhelyében 1895-ben. Békéscsabán és Nagyváradon működött mint segéd. 1904-ben önállósította magát és már ugyanebben az évben elismerő oklevelet nyert. 1 segéddel dolgozik. Az Ipt. szakoszt.-nak vál. tagja. Igazg. tagja a szövetkezetnek és az Olvasó körnek. A világháborúban az olasz fronton teljesített szolgálatot. Felesége Szappanos Julia.

Paksy István, műszerész, Kinizsi u. 20.

Paksi János, papucsos m., Püspök u. 21

Paksi Sándor, tálasmester, Makói u. 66. Szül. 1873-ban Hmvhelyen, szab. atyja műhelyében 1889-ben. Mint tanonc dícsérő oklevelet nyert. Már nagyatyja is ugyanezt az ipart folytatta. Műhelyét 1906-ban alapította. 1 segédet foglalkoztat. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. tagja. A háborúban az orosz fronton harcolt. Kit.: K. cs.-k. Felesége Böde Jusztina. Sándor fia, aki szintén atyja üzemében szabadult fel, vezeti most a műhelyt.

Pál József

Palócz Pál

Pál József, kovács és géplakatos, Vásárhelykutas. 1921-ben saját erejéből alapította műhelyét. Praktizált Temesvárott, Budapesten. 1903-ban felszabadult Hmvhelyen, ahol 1887-ben született. 1914-ben bevonult. Harcolt a montenegrói és olasz frontokon. Neje: Varga Jusztina.

Palásti Sándor, sütő m., Révai u. 34. 1888-ban született Törökbecsén, kitanulta szakmáját ugyanitt 1915-ben, öt évig praktizált. 1910-ben bevonult a haditengerészethez, ahol 1918-ig maradt mint altiszt. 1922-ben megnyitotta üzemét. A vizsg. bizottság tagja. Neje: Albert Lidia.

Palócz Pál, kályhásmester, Klauzál u. 157. Szül. 1878-ban Hmvhelyen, szab. ugyanitt 1896-ban. Zsolnán mint előmunkás, Zomborban 10 évig mint munkavezető és Budapesten 2 évig mint szerelő működött. Műhelyét 1927-ben alapította. A világháborút végigküzdötte, Lembergnél megsebesült. 1901-ben nősült, felesége Nagy I. Rozália.

Papp Ferenc, cipész m., Kisfaludy u. 5.

Szül. 1901-ben Hmvhelyen, szab. 1916-ban ugyanitt. A szakmába vágó összes munkákat végzi. Felesége Kispál Emilia.

Pápay Jenőné, vendéglős és szállodás, Vidra u. 2. 1922-ben vette át üzletét önállóan Presztovszky Józseftől. Családi neve: Spacsil Janka.

Papp Ferenc

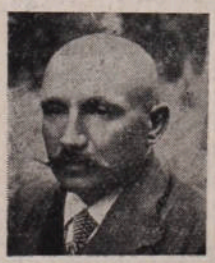
Papián Istvánné

Papián István, kőműves, Almássy u. 1. Sajtényban született 1878-ban, ott szabadult fel 1896-ban. Dolgozott több vidéki városban. 1906-ban önállósította magát. 1916—18 közötti években katona volt. Neje: Sallay Mária.

ifj. Papp Imre, épület- és bútorasztalos, Rákosi Jenő u. 17.

Papp János, cipész m., Szűz u. 4. Nagyváradon, Cegléden, Budapesten dolgozott mint segéd. 1906-ban szabadult fel Hmvhelyen, ahol 1896-ban született. 1914-ben önálló lett. 1914-ben bevonult és ott harcolt az orosz, román és szerb frontokon. Neje: Hódy Jusztina.

özv. Pásztor Istvánné, Csizmadia Jusztina, vendéglős, Kistópart u. 24. 1917 óta vezeti üzletét. Férje a cipész mesterséget folytatta.

néh. Pásztor István

Pataki János

Pataki János, bádogosmester, Klauzál u. 42. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, szab. ugyanitt 1916-ban. Mint segéd Szeged és Temesvár műhelyeiben dolgozott. 1921-ben önállósította magát. Négy éven át az ev. ref. egyház bádogosa volt. Résztvett a Földműves iskola építkezésében. Műhelye 1 drb 2 HP motorral van felszerelve. Neje: Nagy Ilona.

V. Patócs Mihály, tálas, Török u. 11. Régi iparos családból származik. Iparát atyja üzemében tanulta ki 1912-ben. 1889-ben született Hmvhelyen, 1919-ben önálló mester, aki munkáját a helyi és vidéki vásárokon hozza forgalomba. 1918-ban hadba vonult.

vitéz Patócs Mihály
Rothermere lordnak küldött munkája

Patzauer Aladár, vendéglős, gróf Csáky Albin tér 10. Az üzletet 1865-ben nagybátyja alapította, akitől 1927-ben vette át. Az ipari életben élénk részt vesz. Az Ipt. számvizsg. bizottságának és a kereskedő testület vál. tagja. Iskoláit Szegeden végezte 1911-ben, hol 1895-ben született. Az orosz fronton harcolt, több ütközetben résztvett. Neje: Spitzer Ilonka.

Perl Ignác, kárpitos és díszítőmester, Könyves u. 4. Hmvhelyen született 1881-ben, felszabadult 1897-ben ugyanott. Budapesten, Bécsben gyarapította szaktudását. Üzemét 1878-ban édesapja, Perl Adolf alapította, akitől 1911-ben vette át ezen 50 év óta fennálló és az egész környéken elismert nevű céget. Szakosztályi tag és a tanonc vizsg. biz. elnöke. 1905-ben oklevéllel lett kitüntetve. 3 évig volt orosz hadifogságban. Neje: Hamburger Julia.

Pesti Gyula, szíjgyártó, gróf Bethlen István u. 21. Üzemét 1911-ben alapította, hol a szíjj- és nyereggyártás mindennemű ágazatával foglalkozik. Sokáig dolgozott Budapesten is. 1901-ben szabadult fel Földeákon, ahol 1885-ben született. 1927 óta szakosztályi elnök és a tanonc vizsg. biz. tagja. 1915—18 között katona volt. Neje: Imre Mária.

Pesti Sándor, épület- és műlakatos m., Szent János tér 1. Született 1889-ben, felszabadult Makón 1906-ban. Segédéveit Szegeden, Budapesten és Berlinben töltötte. 1911-ben lett önálló. Műhelyében 1 drb 1½ HP motor szolgáltatja a

hajtóerőt. 3—4 segéddel dolgozik. Részt vett a városi bérház, strandfürdő és állatforgalmi telep munkálataiban. A világháborúban K. cs.-k.-el lett kitüntetve. Neje: Kóti Rozália.

Petrik és Zsemberi, hentesmesterek, Deák Ferenc u. 1.

Pikali János, fodrász, Lázár u. 2. Hmvhelyen született 1880-ban, felszabadult ugyanott 1898-ban. Szentesen, Gyöngyösön praktizált. 1904-ben alapította szalonját. Mester és tanonc vizsg. biz. alelnöke, Ip. egylet pénztárnoka. 1915-ben katona volt. Neje: Nagy Jusztina.

Pillinger Jakab, borbély és fodrász, Királyszék út 46. Békésgyulán született 1887-ben, 1903-ban szabadult fel szülővárosában. Dolgozott sokáig Aradon. Először 1910-ben, másodszor 1920-ban lett önálló. 1914-ben a harctérre vonult és 37 hónapig orosz hadifogságban sínylődött. Neje: Rostás Erzsike.

Pintér Lajosné szül. Petri Ágnes, paplankészítő mester, Jókai u. 115. Szül. Hmvhelyen, ugyanitt tanulta iparát. 1927 óta önálló. Férje gazdálkodó, gyermeke Lukács Sándor kőműves segéd.

Pintér Mózes, takácsmester, Damjanich u. 64. Szül. 1855-ben Hmvhelyen, szab. atyja műhelyében 1873-ban. A szakmát szülővárosa mesterénél tanulta. 1885-ben önállósította magát.

Plohn József, a Plohn József fényképészeti cég beltagja, társtulajdonos Balogh Dezső, Andrássy u. 10. Szül. Makón 1869-ben, szab. atyjánál, Plohn Illésnél 1884-ben. Két évig működött Budapesten Koller tanár műtermében. 1887-ben vette át atyjától a már húsz éves műtermet. Ipari tevékenysége mellett 40 éve folytat néprajzi kutatásokat. Eddig megjelent „Képek a Nagy-Magyar-Alföld népéletéből" c. munkájának első része. A milleneumi kiállításon I-ső díjat és nagy érmet nyert. A belföld és külföld számos kiállításán kapott kitüntetést. Műtermében hazánk kiváló festőtművészei, u. m. László Fülöp, Iványi Grünwald Béla, Bihari Sándor stb. dolgoztak. Az Ipt. szakoszt. elnöke. Neje: Hien Fanni.

Polgár Sámuel, Pátria cipőgyár tulajdonosa, Szt. János tér 1. 1891-ben Kistályán született. Női és férfi cipők készítésével foglalkozó gyártelepét 1928-ban alapította. A vállalatnál 20—40-ig váltakozik az alkalmazottak száma. A világháborúban résztvett.

Polyákovich Antalné, paplankészítő, Könyves u. 5. Hmvhelyen született. Iparát Orosházán tanulta ki 1926-ban. Még abban az évben megalapította villamos motorerőre berendezett üzemét. Munkáját arany oki.-el tüntették ki. Vizsg. biz. tagja. 1921-ben ment férjhez.

Popián István, kőműves m., Almásy u. 1. 1878-ban Sajtényban született, felszabadult ugyanott 1894-ben. Dolgozott Makón és Nagylakon. 1907 óta önálló. 1928 óta füszerüzlete van saját házában. 1916—18 között katona volt. Neje: Sallay Mária.

Polyákovics Antalné

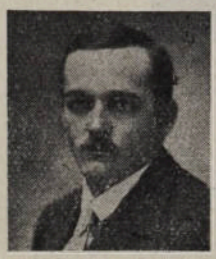

Porkoláb Ferenc

Popián Istvánné, Sallay Erzsébet, Almásy u. 1. Sütő. Szakvizsgázott mester, akinek 1922 óta van sütőipara.

Porkoláb Ferenc, vendéglős, Kistópart ucca 2.

Potári Ferencné, Fazekas Veron, sütő, Tóalj u. Gorzsa tanya. Iparával 1921 óta foglalkozik, 1925-ben szakvizsgálatot tett, 1908-ban ment férjhez.

ifj. Prónay Sándor

Rácz János

Prónay József, ártézikútfúró, Kistópart u. 22. Régi nemesi családból született 1867-ben Hmvhelyen. 1889-ben önálló mester lett, aki mint kútfúró és vízvezetékszerelő működik azóta. Több mint 300 kutat fúrt. Ipt. előljáró, szakosztályi elnök volt 4 évig. Neje: Török Rozália.

Ifj. Prónay Sándor, épület- és géplakatos, Könyves u. 16. Szül. 1905-ben Hmvhelyen, ugyanitt szab. Rostás gépipartelepén 1920-ban. Atyja P. Sándor kútfúró mester mellett és a helybeli rostagyárban segédeskedett. 1929-ben önállósította magát. Műhelyében 1 drb 1¼ HP elektromotor dolgozik.

Putnoky Sándor, fodrász, Teleki u. 25. Makón született 1909-ben, ugyanott szabadult fel 1926-ban. Praktizált Debrecen és Veszprém elsőrendű szalonjaiban. 1929-től kezdve önálló, átvett egy 30 éves üzletet.

Rácz Bálint, műszerész, Botond u. 16. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, ugyanitt szab. Segédéveit Szentesen, Marosvásárhelyen és szülővárosában töltötte. 1921-ben lett önálló. Elvégezte a motorkezelési és gépészeti tanfolyamot. A világháború alatt a haditengerészet repülő osztagánál szolgált. Felesége Tatár Margit.

Rácz Ferenc, tálas mester, Borz u. 20. Szül. 1856-ban Hmvhelyen, szab. atyja üzemében 1876-ban. 1877 óta önálló. Dísz- és folyóedények kerülnek ki műhelyéből. Különlegessége a „Florus" önnedvesítő cserép. Számos elismerő oklevelet és érmet nyert. Az Ipt. szakoszt. vál. tagja. Fiai Ferenc és János a háború alatt a harctéren szolgáltak. Neje: Török Mária. A műhelyt jelenleg Sándor fia vezeti.

Rácz Károly

Rácz János szabómester, Jókai u. 88.

Rácz Károly, kéménysepső mester, Szőllő u. 29. Szül. 1872-ben Hmvhelyen, szab. 1889-ben ugyanitt. Az ország nagyobb városaiban eltöltött segédévek után 1895-ben lett önálló. 2 segéddel és 1 tanulóval dolgozik. Felesége Waszilowszky Gizella. Sándor fia atyja iparát folytatja.

Rácz Lidia, női szabó, Pálffy u. 51.

Rácz Ferenc, ács m., Lévay ucca 19. Hmvhelyen született 1881-ben. Itt tanulta ki iparát. Pozsony, Győr, Bécs, Budapest, Fiume, Szeged voltak azok az állomások, amelyekben 1898-ban történt felszabadulása óta 1928-ig praktizált. 1928-ban önállósította magát mint mester. 1915-ben elfogták az oroszok. A hadifogságból csak 1919-ben került haza. Neje: Zab Mária.

Rácz János, szabó m., Jókai u. 88/a. 1880-ban Hódmezővásárhelyen született. 1910-ben saját erejéből alapította meg szabóságát. Iparát Hmvhelyen tanulva ki, 1897-ben felszabadult. Mint segéd több alföldi városban praktizált. A világháborúban állandóan katona volt. Neje: Kardos Juliánna.

Rácz Pál, tálas m., Virradatsor 9.

Rácz Pál, csizmadia m., Lévay u. 31.

Radics István, épületasztalos, Lázár u. 5/a. Szül. 1876-ban Ada községben, ugyanitt szab. 1893-ban. Budapesten és Szegeden volt segéd. Műhelyét 1902-ben nyitotta meg és 1911-ben szerelte fel gépekkel. Nevezetesebb munkái: Erzsébet közkórház, hmvhelyi zsidó templom, a kutasi ref. és kath. templom stb. Villanymotorral felszerelt műhelyében jelenleg 2 segéd és 2 tanonc dolgozik. 7 drb famegmunkáló gépet tart üzemben. Előljárósági tagja az Ipt.-nek, az Iparegylet vál. tagja. A világháborúban részt vett. Felesége Deák Rozália.

Radics István, kőműves m. Kálmán u. 16.

Ráhai Ernő, cipész m., Sz. János u. 17. 1903-ban Hmvhelyen született, felszab. 1918-ban. 1929 óta önálló.

Rákos Imre, ártézi és műkútfúró, Rákóczi u. 42. Pályáján körülbelül már 40 éve működik. Dolgozott sokat Torontál és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyékben. 1863-ban született Hmvhelyen. Neje: Tóth Julia.

Rákos Sándor, kőműves m., Csomorkányi u. 39. 1889-ben született Hmvhelyen, ugyanitt szabadult fel 1910-ben. 1914-ben bevonult. Harcolt az orosz és olasz frontokon, ahol mint sebesültet 1915-ben elfogták. Hadifogságban 51 hónapot töltött. Neje: Somogyi Zsuzsánna.

Rákóczy Viktor, vendéglős, Dáni u. 2.

Rapcsák Péter, vendéglős, Szegedi u. 24. Született 1885-ben Madarason. A pincérséget kitanulva, Szabadkán, Szegeden, Ruttkán dolgozott. 1909-ben megnyitotta vendéglőjét saját házában. Az Ip. életében tevékeny részt vesz mint előljáró és szakosztályi elnök. A világháborúban a kárpáti és galiciai harcokban harcolva orosz hadifogságba esett. Neje: Bereczky Mária.

Rédai István, kovács m., Vásárhelykutas. 1922-ben társulva kezdte el vállalatát, de 1923-ban különválva, folytatta azt. Iparát Kunágotán tanulta ki 1908-ban, ahol 1890-ben született. A háborúban az olasz fronton harcolt, ahol több ütközetben is résztvett és egyszer megsebesült. 1916-ban elfogták az olaszok. Fogságból 1919-ben került haza. Neje: Dezső Eszter.

özv. Reisinger Gyuláné, Singer Berta,

sütőde tulajdonos, Kinizsi u. 17. Iparát özvegyi jogon folytatja. A sütődét 1860-ban alapította apósa, akitől 1882-ben férje vette át. Ennek 1918-ban bekövetkezett halála után ő vezette tovább a vállalatot.

Reisz Dezső, üveges, Andrássy u. 22. 1896-ban Hmvhelyen született, felszab. ugyanott 1920-ban, amikor átvette az 1880-ban nagyapja Heller Ignácz által alapított üveges boltját. Neje: Imre Júlia.

Risák Géza, asztalosmester, dr. Soós István u. 59. Szül. Szegeden 1904-ben, szab. Hmvhelyen 1922. Iparát mint segéd Szegeden, Kiskörösön és Miskolcon gyakorolta. 1929-ben önállósította magát, műhelyében főként épület asztalos munkák készülnek.

Rácz Ferenc

Reisz Dezső

Risztov Angyel, sütő m., Bethlen u. 28. Macedóniában 1885-ben született. Kenyérsütéssel foglalkozó üzletét 1921-ben alapította. Iparát 1917-ben Hódmezővásárhelyen tanulta ki. Bolgár eredetű, aki magyar fogságba jutott, mert a szerbekhez hívták be. Szakoszt. tag. Neje: Nagy Etel.

Risák Géza

Risztov Angyel

Rosenfeld Izsó, böröndös mester, Deák Ferenc u. 1. Varjason 1897-ben született, Aradon 1913-ban lett segéd. Mint ilyen Budapesten és Temesvárott dolgozott. 1922-ben alapította üzletét, melyben 1 segédet, 3 tanulót és 2 munkásnőt tart. A helyi kiállításon kiváló munkájáért arany érmet kapott. A munkás testedző egylet volt pénztárnoka. Az orosz és olasz fronton harcolt, megsebesült. Br. v. érme és K. cs.-k.-je van. Neje: Spitzer Hajnalka.

Rostás Ferenc, papucsos, Szent István u. 32. Született 1882-ben Hmvhelyen, ahol mesterségét kitanulva, 1898-ban felszabadult. Dolgozott mint segéd Szegeden. 1908-ban nyitotta meg üzemét. Munkáját 1925-ben arany éremmel, 1928-ban arany oklevéllel tüntették ki. Ipt. előljáró és szakoszt. elnök. 1915-ben az orosz fronton küzdött. Neje: Király Erzsébet.

Rózsa Imre, épület- és bútorasztalos mester, Széchenyi u. 18. Szül. 1901-ben Hmvhelyen, szab. 1926-ban ugyanitt. A sikerült tanoncmunkáért dícsérő okl-el tüntették ki. 1929-ben önállósította magát. Szolgált a nemzeti hadseregben. 1929-ben feleségül vette Dezső Idát.

Rosenfeld Izsó

Rostás János

Rostás István, papucsos, Szivárvány u. 3. 1894-ben lett önálló mester, miután 1888-ban felszabadult Hmvhelyen, ahol 1870-ben született. Szakoszt. vál. tag. 1916—1918 közötti években az orosz fronton teljesített szolgálatot. Neje: Borsi Veronka.

Rostás János, szoba-, címfestő- és mázoló mester, Damjanich u. 23. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, szab. ugyanitt 1915-ben. Az ország nagyobb városaiban töltötte segédéveit, 1926-ban önállósította magát. Mint tanonc elismerő okl-el lett kitüntetve. A világháborúban az olasz fronton 1917-ben súlyosan megsebesült és 50%-os rokkantsággal tért haza. Neje: Olasz Eszter.

Rostás Károly, géplakatos.

Rostás Sándor, műbútorasztalos, Kállay u. 33. 1896-ban Hmvhelyen született, iparát 1912-ben tanulta ki Hmvhelyen. Ismeretei gyarapítása végett dolgozott Budapesten. 1923-ban alapította bútor készítéssel foglalkozó üzemét. 1916-ban bevonult, 5 hónapig volt az olasz fron-

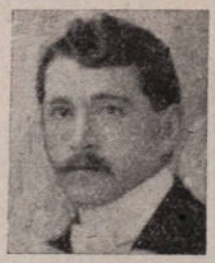
ton és 1918-ban az összeomláskor olasz fogoly lett. Olasz fogságból 1919-ben került haza. Kitüntetése: K. cs.-k.

Róth Ignác, cipész m., gróf Bethlen u. 26. 1873-ban született Hmvhelyen, Orosházán szabadult fel 1887-ben. Praktizált Budapesten. 1899-ben saját erejéből megalapította üzletét. Ezüst oklevéllel jutalmazták munkáját. 1915-ben az orosz frontra került, majd a román és olasz frontokon küzdött. Kitüntetései: K. cs.-k. szolg. vas érdem kereszt. Neje: Rosenwirth Regina.

Rottmann Tibor, kereskedő és vendéglős, Jókai u. 84. 1906-ban Pesterzsébeten született. Érettségi vizsgát a hódmezővásárhelyi főgimnáziumban tett. Két évig tisztviselő volt. 1924-ben önállósította magát, átvette Szép Imrétől az 1894-ben alapított üzletet. 1927-ben italmérési engedélyt kapott.

Rózsa Imre

Rudolf I. Lajos

Rózsa Ferenc, csizmadia m., Klauzál u. 95. Szegeden született 1897-ben. Iparát Hmvhelyen tanulta ki 1916-ban. 1928 óta önálló. Az olasz fronton harcolt, ahol 1916-ban megsebesült. 1918-ban olasz fogságba jutott, ahol 17 hónapot töltött. Neje: Dezső Lidia.

Rózsa Pál, sütő, Csillag u. 38. Békéscsabán, Orosházán, Ausztriában is megfordult mint segéd. 5 évi praktizálás után 1914-ben berendezte házikenyér sütéssel foglalkozó sütődéjét. 1882-ben Hmvhelyen született és 1899-ben szabadult fel. Az adófelszólaló bizottság tagja. 1914-ben vonult be, küzdött az olasz fronton és leszerelt 1918-ban. Neje: Garay Zsuzsánna.

Ruzsus Sámuel, kovács m., Buza u. 86.

Rudolf I. Lajos, sütőmester, Szent László ucca 71/a. 1888-ban Németbolyban született. Saját maga alapított üzemét 1928-ban nyitotta meg. Szakmájában 1925-ben szabadult fel, ezt megelőzőleg kereskedő volt. 2 évi frontszolgálat után 1918-ban szerelt le. Kitüntetései: Br. v. é. kétszer, jub. kereszt. Neje: Bagi Mária.

Saguly Imre, cipészmester, Klauzál ucca 72.

Salajkó Ernő, tálas, Kutasi út 7.

Salajkó János, tálas, Körte u. 19.

Salamon János, szabó m. Csomorkányi u. 15.

Sallay Sándor, mészáros és hentes m., Görbe u. 28. Szül. Hmvhelyen 1904-ben, szab. ugyanitt Moritz Sándor műhelyében 1922-ben. Budapest, Szeged és Hmvhely műhelyeiben dolgozott. 1927-ben lett önálló. Régi iparos család gyermeke. Felesége Tóth Rozália.

Salamon János

Schnitzer Lajos

Sáda Mihály, kép. kőműves mester, Kutasi út 11/a.

Sági István, kép. ácsmester, Kölcsey u. 68. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, szab. 1914-ben ugyanitt. Mint segéd Budapesten, Temesváron és Miskolcon gyakorolta a szakmát, 1922-ben nyert mesteri képesítést, 1923-ban önállósította magát. A világháborúban kétszer megseb. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Felesége Viski Julia.

Sándor Imre, épület, műlakatos és tűzhely készítő mester, Deák F. u. 7. Szül. 1893-ban Hmvhelyen, ugyanitt szab. 1908-ban. A főváros nagy gyáraiban fejlesztette szaktudását. 1919-ben alapított műhelyében, amely 1 drb 2 HP motorral van felszerelve, főként tűzhelyeket állít elő. Munkájáért két ízben ezüst éremmel lett kitüntetve. A világháborúban megsebesült. Kit.: K. cs.-k. Neje: Arany Margit.

Sándor István, kőműves m., Rákóczi u. 76. Született 1893-ban Hmvhelyen, ahol iparát kitanulva, 1911-ben felszabadult. Gyulafehérvárt, Nagybecskereken, Szentesen dolgozott gyarapítva szaktudását. 1925-ben Szegeden képesítő vizsgálatot téve, önállósította magát. 1916—18 közötti években katonai szolgálatot teljesített. Neje: Kovács Zsófia.

Sándor Mihály, cipész m., Püspök u. 35. 1884-ben született Gáborjánban. Budapesten, Belényesen, Szegeden dolgozott mint segéd 8 éven keresztül és csak az-

után 1910-ben nyitotta meg önálló üzemét. Iparát Nagyváradon sajátította el 1902-ben. 1915-ben az orosz fronton küzdött, majd lekerült az olasz harctérre, ahol 1917-ben fogságba esett. Neje: Csende Mária.

Schál Antal, mészárobs, Kossuth Lajos u. 47.

Schmidbauer Tibor, a Schmidbauer és Fia épületlakatos cég beltagja, Szt. Antal u. 8. Szül. 1872-ben Sámsonban, szab. 1886-ban Orosházán. Budapest nagy üzemeiben szerezte meg gyakorlatát. 1897-ben Orosházán alapított műhelyét 1904-ben helyezte át Hmvhelyre és 1919-ben szerelte fel gépekkel. 1 drb 1½ HP motor szolgáltatja a hajtóerőt. Nagyobb munkálatai: Nagy Takarék, szegedi áll. iskola, Városi kórház stb. Az Ipt. szakoszt.-nak örökös alelnöke, városi törvhat. biz. tag. Mihály fiát 1928-ban vette társul. Mihály Szül. 1897-ben, szab. atyja műhelyében 1914-ben. A világháborúban 3 évig harcolt, megsebesült. II. o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. kitüntetéseket kapott.

Schmidt Jakab, cipész m. Tóalj u. 5.

Schnitzer Lajos, fényképész, Andrássy u. 18. Kecskeméten 1902-ben született, ott is szabadult fel 1918-ban. Mint segéd dolgozott Bécs, Budapest, Debrecen, Pozsony, Páris városok elsőrangú műtermeiben. Főműterme Hmvhelyen személyes vezetése alatt áll, fiókműterme Kecskeméten van Nagykőrösi u. 8. Foglalkozik modern és színes fotográfiák készítésével, nagyításokkal féryesen berendezett műtermében.

Schwarcz Jenő bádogos és vízvezetékszerelő mester, Kállay u. 4.

Schnitzer Zsigmond, szabómester, Rothermere u. 10. 1889-ben történt felszabadulása után évek hosszú során át dolgozott több nagyobb romániai és erdélyi cégnél. Szabóságát 1902-ben nyitotta meg. Bukovinai származású. Radancban született 1876-ban, ott is tanulta ki iparát. Munkáját 1904-ben ezüst oklevéllel tüntették ki. A mester vizsg. bizottságnak tagja. A háborút végig küzdötte. Kitüntetései: br. v. é. ez. v. é. Neje: Kohn Fáni.

Schuszter Miklós, fodrász, Széchenyi tér 7. 1890-ben Csörszteleken született, ahol 1907-ben fel is szabadult. Szakmáját 11 évig gyakorolta és 1928-ban megalapította férfi fodrászatát. Két és félévig volt az orosz és olasz frontokon, kétszer megsebesült. 1918-ban olasz hadifogságba jutott és 1919-ben került haza. Neje: Kovács Mária.

Sebők Dezső, asztalos m. Kutasi u. 3. Szül. 1898-ban Hmvhelyen, ugyanitt szabadult 1914-ben. Segédéveit Szegeden töltötte. 1924-ben önállósította magát. Műhelyében bútor-, épületasztalosmunkák és koporsók készülnek. 1 drb 2 HP elektromotort tart üzemben. A háborúban 14 hónapig olasz hadifogságot szenvedett. K. cs.-k.-el és br. v. é.-el lett kitüntetve. Felesége: Olasz Rozália.

Schwarcz Adolf, bádogos, Zsoldos u. 1.

Sebők Dezső

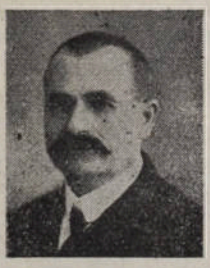

Sebők János

Sebők János, tálas mester, Csomorkányi u. 68. Szegeden 1878-ban szül., 1894-ben szab. anyja műhelyében, akinek üzemét 16 évig vezette, 1908-ban lett önálló. Munkájáért 1898-ban kitüntetést nyert. A világháborúban a Balkán fronton harcolt. 1916-ban megsebesült. Kit.: K. cs.-k. Felesége: Maksa Julia.

Sebők Sándor

Simon Sándor

Sebők Sándor, asztalosmester, Csiga u. 7. Szül. 1893-ban Hmvhelyen, szab. 1909-ben. Mint segéd Dorozsmán, Hatvanban és Hmvhelyen működött. 1918-ban önállósította magát. A hmvhelyi strandfürdő munkálataiban részt vett. A világháborúban II. o. ez. v. é.-el, br. v. é.-el és K. cs.-k.-el tüntették ki. Egyszer megsebesült. Neje: Kokaraly Julianna.

Seres Lajos, asztalos m., Vasút u. 188.

Simon Imre, papucsos m., Pacsirta u. 2. Vidéki vásárokra dolgozik elsősorban. 1921 óta önálló mester, aki 1898-ban

született Hmvhelyen és felszabadult ugyanott 1914-ben. Neje: Szél Julianna.

Simon János, asztalosmeester.

Simon Sándor, kefekötő m. Szegedi u. 2. 1879-ben Debrecenben született s felszabadult 1897-ben Hmvhelyen. Dolgozott Miskolcon, Debrecenben, majd ismereteinek gyarapítása végett Ausztriában is. 1901 óta önálló. Üzeme villamos motorerőre van berendezve és 5—6 munkással dolgozik. Az Ipt. életében tevékeny részt vesz, mint szakoszt. elnök és vizsg. bizottsági tag. 1914-ben vonult be s katona volt 1918-ig, egyszer megsebesült. Kitüntetései: k. ez. v. é., br. v. é., K. cs.-k., seb. érem. Neje: Szücs Ilona.

Singer Arnold, órás, Kossuth tér 5.

Sinka Ádám, szabó m., Petőfi u. 28. Hmvhelyen született 1880-ban, szakmáját Makón tanulta ki 1897-ben. Dolgozott vidéken és Budapesten több nagyobb mesternél, majd 1917-ben megalapította üzemét. A világháborúban az orosz fronton harcolt, mint 80%-os rokkantat szabadságolták. Neje: Varga Rozália.

Sinka Sándor, lakatos és mérlegkészítő, Szt László u. 14. Szül. 1882-ben Hmvhelyen, szab. 1900-ban Rózsahegyen. Mint segéd Budapesten, Szegeden, Szabadkán és Debrecenben dolgozott. Tapasztalatok gyüjtése végett beutazta Szerbiát, Bulgáriát és Boszniát. 1924-ben önállósította magát. Megszerezte a gépészeti képesítést is. A világháborúban háromszor megsebesült. Csernovicz elestével fogságba került és 3-ad napra 11-ed magával megszökött. Neje: Kun Klára.

Sinka Sándor

Sinkó József, csizmadia m., Rárosi u. 27/a. 1895-ben született Hmvhelyen, ahol a szakmát is kitanulta, 1911-ben felszab. Az ip. kiállításon kitüntetve lett. Az ip. egyletnek örökös, a méhész egyletnek r. tagja. 1920 óta önálló. 1915-től kezdve az orosz fronton harcolt. Mint sebesültet 1916-ban az oroszok elfogták és a fogságból 1918-ban került haza. Kitüntetése: br. v. é. Neje: Kerekes Julianna.

Sipos János, címfestő és mázoló m., Lázár u. 18. Szül. 1884-ben Szentesen, ugyanitt szab. 1900-ban. Az ország nagyobb városain kívül Berlinben is töltött segédévei alatt hosszabb időt. 1912-ben önállósította magát. Több nagy építkezésnél végezte a festő és mázoló munkákat. Az Ipt. festő szakoszt.-nak elnöke. A világháborút az orosz, lengyel és román frontokon harcolta végig. Kit.: II. oszt. ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Kovács Márta.

Sipos János

Sisák József, cipész m., Báthori u. 2. 1895-ben szabadult fel Hmvhelyen, ahol 1877-ben született. Dolgozott több vidéki városban és Budapesten. Szabászati tanfolyamot végzett. A termelő szöv.-nek alapítója és elnöke. Az ip. egylet és ip. dalárda alapítója. Sokáig volt Ipt. előljáró. Harcolt a szerb, román és olasz frontokon. Kitüntetése: K. cs.-k. Neje: Szász Mária.

Solty Vilmos, hengermalom tulajdonos, Vilmos császár sugárút 20. Édesatyjának, Solty Károlynak hengermalmában tanulta ki iparát. és 1907-ig vezette a malmot, amikor tulajdonába ment. 5 molnárral dolgozik. Szakoszt. elnök és előljáró. 1863-ban született Hmvhelyen. Neje: Antal Margit.

Soós Károly, kereskedő, Kistópart.

Soós Sándor, asztalosmester, Agyag u. 41. Szül. 1892-ben Hmvhelyen, ugyanitt szab. 1909-ben. Segédideje alatt a fővárosban, Pozsonyban és Szegeden működött. 1919-ben alapított géperőre berendezett műhelyében 1 segédet és 3 tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak alelnöke. A világháború után mint 25%-os rokkant szerelt le. Neje: Vágó Etel.

Springer Imre, kárpitos, Deák Ferenc u. 11. Iparát Szegeden tanulta ki. Praktizált Budapesten, majd Olaszországban. 1919 óta önálló. 1927-ben Szentesen a Faluszöv. orsz. kiállításán aranyérem-

mel és az orsz. ipt. elismerő okl.-el tüntették ki munkáját. 1915—1919-ig az olasz fronton harcolt. Neje: Kramer Klári.

Springer Jenő, műszerész, gróf Bethlen u. 28. Miskolc, Budapest és Németország nagyobb városaiban dolgozott mint segéd és először Sátoraljaújhelyen nyitott önálló üzletet. Hódmezővásárhelyen 1928-ban kezdett el önállóan dolgozni. 1906-ban szabadult fel szülővárosában Hmvhelyen, ahol 1891-ben született. A világháborút mint tengerész küzdötte végig. Kitüntetése: kis ez. v. é. Neje: Schäffer Erzsébet.

Stricz János, szűcsmester, Andrássy út 22. 1919-ben önálló lett, ezt megelőzőleg dolgozott a következő nagy városokban: Budapest, Berlin, Drezda, Hamburg, München, Lipcse és Páris. 1888-ban született Békéscsabán és ott is szabadult fel 1903-ban. Volt szakoszt. elnök és előljárósági tag, a H. M. T. E.-nek ügyvezető igazgatója. Másfél évig volt a harctéren, ahol a következő kitüntetéseket kapta: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs.-k.-et. Neje: Román Zsófia.

Suhajda Gyula, cipész m., Pálfy u. 21. 1895-ben Hmvhelyen született, felszab. ugyanott 1910-ben. 13 évig dolgozott mint segéd Budapest és a vidék jobb mestereinél. 1923-ban orosz hadifogságból való visszatérése után lett önálló. 1916-ban esett orosz fogságba. Neje: Orbán Teréz.

Suhajik Gyula, cipész m., Pálfy u. 21. József út 43. A helyi iparos társadalomnak egyik jelentős tagja, aki ipt.-i előljáró, szakoszt. elnök és vizsg. biz. elnök. Kalapkészítéssel és eladással foglalkozó üzemét 1904-ben vette át atyjától. A céget családja 1853-ban alapította. 1868-ban született és 1886-ban szabadult fel Hmvhelyen. 1915—1918-ig katonai szolgálatot teljesített.

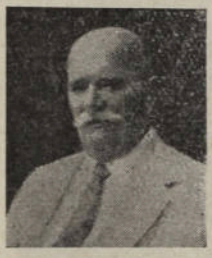
Suhajik Zoltán, cipész és csizmadia m., Révai u. 1. Született 1890-ben és felszabadult 1905-ben Hmvhelyen. 13 évig dolgozott Budapesten és a vidéken elsőrangú mestereknél. 1918-ban megalapította vállalatát. A világháborúban a szerb és orosz fronton harcolt, ott elfogták az oroszok és 44 hónapig volt hadifogoly. Neje: Fajfrik Rozália.

Sulyok János, csizmadiamester, Klauzál u. 74. Szül. 1905-ben Hmvhelyen, szab. 1924-ben ugyanitt. Mint segéd Békésgyulán dolgozott. Vizsgázott fűtő. 1927-ben önállósította magát. Mint tanonc kitüntetést nyert. Neje: Tóth Erzsébet.

Süli Ádám, cipész m., Hódi Pál u.

Süli Ágoston, ács m., Nyárfa u. 26. 1879-ben született Hmvhelyen, felszab. ugyanott 1895-ben. 15 évig dolgozott mint segéd Budapesten és az ország nagyobb vidéki városaiban. Saját erejéből felküzdve magát, 1910-ben önállóvá lett. A háború kezdetétől fogva végig katona volt a szerb és orosz frontokon és 1918-ban megsebesült. Kitüntetése: K. cs.-k.

Süli A. János, k. ács m., Észak u. 74. 1929-ben szerezte meg Szegeden képesítő oklevelét, de már 1905-től kezdve önálló volt. Szaktudását gyarapította főleg budapesti tartózkodása alatt. Felszabadult 1892-ben Hmvhelyen, ahol 1876-ban született. 37 hónapot töltött a fronton. Kitüntetései: K. cs.-k., kis ez. v. é., br. v. é. (kétszer), 50 éves jub. é. Neje: Kenéz Terézia.

Solty Vilmos

Süli A. János

Süli János, úri szabó, Klauzál u. 5. 1913-ban Sövényházán született 1894-ben Üzemét saját maga alapította 1919-ben. Az úriszabóságot Hmvhelyen tanulta ki 1913-ban. A fronton 22 hónapot töltött, ahol kétszer megsebesült. Neje: Ménesi Irénke.

Süli Lajos

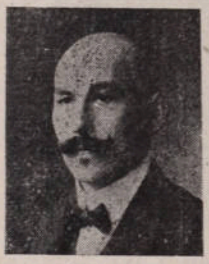
Süliné Borsi Mária

Süli Lajos k. kőműves m. Rákóczi u. 70a 1924-ben, miután Szegeden megszerezte képesítő oklevelét, önállósította magát. Budapesten éveken át dolgozott mint segéd. Felszabadult 1914-ben Hmvhelyen, ahol 1898-ban született. Több építkezést vezetett, mint főpallér. Neje: Borsi Mária, aki fenti cím alatt képesített női

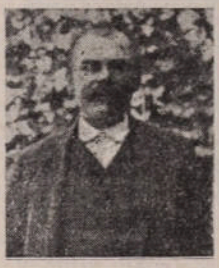
szabómester, Budapesten szerezte oklevelét és Budapesten majd Hmvhelyen mint segéd dolgozott. Szül Hmvhelyen 1898-ban és felszab. 1915-ben.

Szabados Márton, szabó m., Andrássy u. 22/a. Hmvhelyen tanulta ki iparát, ahol 1910-ben szabadult fel. Több esztendei praktizálás után 1916-ban megalapította üzemét. Jeles munkájáért kiállítási ezüst éremmel tüntették ki. Hódmezővásárhelyen született 1895-ben. Neje: Szilágyi Zsuzsánna.

Szabó Ernő, csizmadia m., Lévay u. 42. Szül. 1893-ban Hmvhelyen, szab. ugyanitt 1910-ben. Székesfehérvárott és szülővárosában dolgozott segédideje alatt. Műhelyét 1920-ban nyitotta meg. Jelenleg 1 segédet foglalkoztat. A világháborút végigküzdötte. Kit.: K. cs.-k. br. v. é. és seb. é. Neje: Tóth Jusztinia.

Szabó Ferenc

Szabó György

Szabó Ferenc, szabómester, Galamb u. 1. Szül. 1882-ben Hmvhelyen, ugyanitt szab. 1901-ben. 11 éven át Szeged és Hmvhely nagy cégeinél segédeskedett, 1912-ben önállósította magát. 2 segéddel dolgozik. A jeles munkáért 1928-ban arany oklevelet nyert. Az Ipt. szakoszt. jegyzője. A világháborúban részt vett. Neje: Nagy Júlia.

Szabó György, lakatosmester, Szt. István u. 20. Szül. 1873-ban Hmvhelyen, szab. 1891-ben. Szegeden és Budapesten működött hosszabb ideig mint üzemvezető, 1903-ban alapította speciális gépjavító munkával foglalkozó műhelyét. Cséplőgép tulajdonos. A világháborúban részt vett. 1903-ban nősült.

Szabó Gyula, szobafestő, mázoló m., Csillag u. 32/a.

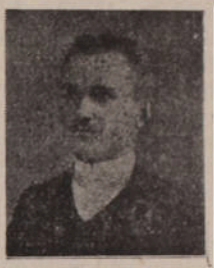
D. Szabó Imre, ács m., Korona u. 3. Hmvhelyen született 1859-ben, felszab. ugyanott 1882-ben. 1905-ben önálló lett. Régi iparoscsalád sarjadéka. Neje: Kádár Eszter.

Szabó Imre, kőműves m., Nádor u. 26. 1883-ban született Hmvhelyen és ott is tanulta ki iparát. Nagyváradon, Deésen, Szatmáron dolgozott mint segéd 1903-ban történt felszabadulása után. A szerb, montenegrói és olasz frontokon harcolt. Mint rokkantat szabadságolták. Neje: Bécsi Erzsébet.

N. Szabó Imre, fodrász, Pálfy u. 22. Nagybátyjánál tanulta ki iparát. 1906

Szabó Imre

N. Szabó Imre

óta önálló 1883-ban született Hmvásárhelyen. 1915-ben az orosz fronton harcolt, ahol megsebesült. 1916-ban orosz fogságba került, ahonnan 1920-ban tért haza. Kitüntetése: br. v. é. Neje: Rácz Erzsébet.

Szabó Imre

Szabó Imréné

Szabó Imre, cipész m., Fehérvári út 2.

Szabó Imréné szül. Szabó Anna, szabó Szabadság tér 56/a. Több nagyobb cégnél működött mint segéd mielőtt önállósí-

Szabó István

Szabó István

totta volna magát. 1923-ban szabadult fel Hmvhelyen és 1926-ban saját erejéből önállósította magát. 4—5 segédet foglal-

koztat állandóan. 1899-ben született Hmvhelyen és 1929-ben ment férjhez.

Szabó István, tálas mester, Délibáb u. 16. sz. 1879-ben Hmvhelyen szül., 1896-ban szab. Mint tanonc díjat nyert. 1900-ban önállósította magát. Az Ipt. szakoszt. vál. tagja. A világháborúban sebesülten 1915-ben orosz fogságba esett, ahonnan három év után került haza. Neje: Kincses Lidia.

Szabó István munkája

Szabó István, kárpitos m., Andrássy út 43. 1903-ban született Hmvhelyen, felszabadult szülővárosában 1924-ben, majd tudását fejleszteni akarva, Budapestre ment dolgozni. Hazajövet 1928-ban megalapította üzletét. Neje: Nagy Eszter

Szabó István munkája

Szabó István, épület- és műlakatos, Könyves u. 17. Szül. 1898-ban Szegeden, szab. 1912-ben ugyanott. Segédévei alatt megfordult Bécsben, Bécsujhelyen és Németország nagyobb városaiban. 1916-ban önállósította magát Szegeden, 1929-ben üzemét Hmvhelyre helyezte át. 1916-tól kezdve részt vett a háborúban. A repülőosztaghoz volt beosztva. Megsebesült. Neje: Kiss Lidia.

Vitéz Szabó János, képesített kőműves mester.

Szabó József, cipész m., Pál u. 23. Született 1878-ban Hmvhelyen, felszabadult ugyanott 1896-ban. Dolgozott Orosházán, Békéscsabán, önállólag rendezkedett be. 1915-ben bevonult és harcolt az orosz fronton. Neje: Imre Juliánna.

Szabó József, asztalosmester, Jókai u. 13. Szül. 1900-ban Hmvhelyen, szab. Szegeden 1917-ben. Budapesten, Györgyösön Miskolcon és Egerben működött mint segéd. Műhelyét 1927-ben alapította. Szolgált a nemzeti hadseregben. Neje: Szalkai Julia.

özv. Szabó Károlyné, bormérő, Szent István u. 1. Férje 1907-ben alapította üzletét s vezette azt 1927-ben bekövetkezett haláláig. Ekkor az özvegy vette át a vezetést és özvegyi jogon bírja azt. Leánykori neve: Szücs Eszter.

Szabó Lajos, csizmadia m., Kalap u.

D. Szabó Lajos, kőmíves. György u. 21.

Szabó László, ács. Jókai u. 8.

Szabó József

Szabó Mihály

Szabó Mihály, ács. Vajda u. 14. Felsz. 1873-ban Hmvhelyen. Mint segéd megfordult Temesváron, Aradon, Budapesten, Szegeden. Nagyobb cégeknél mint munkavezető is dolgozott. 1854-ben szül. Hmvhelyen 1887-ben lett önálló mester. Neje: Bakk Mária.

Ifj. Szabó Mihály, szűrszabó mester. Damjanich u. 25. Szül. Hmvhelyen 1876-ben, felszab. atyjánál 1894-ben. Atyja műhelyét, amely 1870-ben alapíttatott, 1898-ban vette át. Nemezáruk, szűrök, pokrócok és egyéb szakbavágó cikkek készítésével foglalkozik. A hmvhelyi kiállításon két alkalommal arany oklevéllel lett kitüntetve. Az Ipt. életében 1915 óta vezető szerepet játszik. Az ip. egyl. vál. tagja, a szőlő- és gyümölcstermelő alakulat elnöke. V. törvényhat. biz. tag stb. A világháború alatt katonai szolgálatot teljesített. Neje: Mónus Ida.

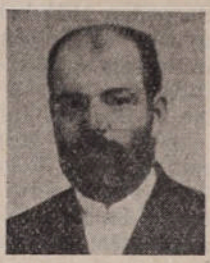
Szabó Mihály, csizmadia. Szoboszlai u. 11. 1917-ben katona lett. Az olasz harctéren küzdött, ahol több ütközetben vett részt. Iparát kitanulva Hmvhelyen 1916-ban felszabadult és 1922-ben önállósította magát. 1896-ban szül. Hmvhelyen. Neje: Zsarkó Mária.

Szabó Sándor, szabó. Püspök u. 2. sz. Szül. 1868-ban Hmvhelyen. A m. kir.

technológiai iskolát végezte Budapesten 1884-ben és 1909 óta az ált. iparostanonciskolánál szakelőadó. Tíz évig dolgozott

Szabó Sándor

Szabó Sándor

mint segéd és 1894-ben megalapította szabóságát. Munkáját többször kitüntették ipari kiállításokon bronzéremmel és 1904-ben a hmvhelyi iparkiállításon arany oklevéllel. Az iparostársadalom egyik vezető tagja, aki 25 évig volt ipt. választmányi tag, volt elülj. jegyző, szakoszt., valamint ip. hitelszöv. alelnök. 1916—18-ig katonai szolgálatot teljesített. Neje: Barcsa Rozália.

Szabó Sándor, géplakatos. Lenke u. 2. Szül. 1854-ben Hmvhelyen. Műhelyét 1882-ben nyitotta meg. Főként tűzhelyeket készít. Része volt a Laktanya és Központi kávéház felszerelésében. Műhelyében kb. 40—60 tanonc szabadult fel. Az Ipt. szakosztályának vezető tagja volt. Neje: Bacsik Lidia.

Szabó Sándor, géplakatos. Nyár u. 38. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. 1914-ben ugyanott. Budapesten a Szkesfőv.

Szabó Sándor

Szalóki István

Közl. Rt.-nál 9 évig dolgozott. 1923-ban önállósította magát. Egy darab 3 lóerős motorral berendezett üzemében szerszámgépek és motorok javításával és öngyujtók készítésével foglalkozik. Neje: Kovács Rozália.

Szabó Sándor, építőmester. Dr. Soós István u. 19. Szül. 1878-ban Hmvhelyen. Tanulmányait Hmvhelyen végezte, majd a felsőipariskolának volt növendéke. Budapesten 1909-ben szerezte meg oklevelét. Vállalatát 1924-ben alapította. A kutasi ref. templom, városi bérpalota nevezetesebb alkotásai. Tevékeny részt vesz az ipart. életében mint a számv. biz. elnöke és Ipt. alelnöke. Törvényhat. biz. tag. 1915—1918-ig katonai szolgálatot teljesített. Neje: Olasz Mariska.

Szakács István, szabó mester. Zsoldos u. 10. Szül. 1876-ban Nagyváradon, felszab. ugyanitt 1893-ban. Budapesten és hosszabb ideig a jónevű Konstantin cégnél Hmvhelyen működött mint segéd. 1906-ban önállósította magát. Tagja az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak. Neje: Zádory Júlia.

Szakáts János, hentes és mészáros m. Rothermere u. 6. Tel. 146. Szül. 1869-ben Nagyváradon, felszab. 1886-ban. 1893-ban nyitotta meg saját házában üzemét. Gyártmányait saját teherautóján szállítja. A Szegedi Keresk. és Ipark. az üzem 42 éves évfordulója alkalmával elismerő oklevéllel tüntette ki. Két évig alelnöke volt az Ipt.-nek. Jelenleg örökös elnöke a szakoszt.-nak. A városi törvényhatóságnak 16 évig volt tagja. A világháborúban az olasz harctéren két évig teljesített szolgálatot. Szolg. érdemkereszttel lett kitüntetve. Neje: Czirok Lidia.

Szalai Antal, kőmíves, Halász u. 14. Szül. 1891-ben Hmvhelyen, felszab. 1908-ban ugyanott. Majd mint segéd több vidéki városban dolgozott, amíg 1927-ben megszerezve képesítését, önállósította magát. A harctéren 1918-ig küzdött és a kis ez. v. é., br. v. é. és a K. cs.-k.-el lett kitüntetve. Neje: Koncz Jusztina.

Szalai Lajos, asztalos mester. Vidacs u. 14. Szül. 1893-ban Hmvhelyen, felsz. 1910-ben ugyanott. Budapesten, Győrött (vagóngyár), Kiskunfélegyházán gyarapította mint segéd szaktudását. 1920-ban önálló műhelyt nyitott. A tanonckiállításon első díjat nyert. Az Ipt. asztalosszakoszt.-nak vál. tagja. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: II. o. ez. v. é., kétszer br. v. é. Egyszer megsebesült. Neje Lukács Zsófia.

Szalóki István, szabó. Nyárfa u. 44. Saját erejéből felküzdve magát, 1914-ben megalapította üzemét. Szül. Makón 1880-ban, ott is szabadult fel 1897-ben. Dolgozott mint segéd Budapesten és vidéken nagyobb mestereknél. Az összeomlásig katona volt. Az orosz fronton küzdött. 75%-os hadirokkant. Neje: Tóth Mária.

Szántó Béla, kefe- és ecsetkészítő. Hunyadi u. 4. Szül. 1893-ban Cegléden.

Iparát szülővárosában tanulta ki, ahol 1910-ben szabadult fel. Tanulmányai során megfordult Budapesten és Bécsben. Saját erejéből 1920-ban önálló lett. Munkáját kétízben aranyéremmel tüntették ki. A szerb és orosz frontokon harcolt és 1918-ban szerelt le. Kit.: nagy ez. é., br. v. é. kétszer. Neje: Eizler Ilonka.

Szappanos Imre, vendéglős, Szabadság tér 48. A tálas mesterséget tanulta ki és azt is folytatta egy darab ideig. 1903-ban italmérési, 1911-ben pedig vendéglői engedélyt kapott. Szül. 1877-ben Hmvhelyen. 1915-ben katona lett és harcolt az olasz és francia frontokon. Neje: Szántó Zsófia.

Szappanos János, papucsos. Sarkantyú u. 13b. Szül. 1898-ban Hmvhelyen, felszab. 1915-ben ugyanott. Munkáját főleg vásárokra viszi. Üzemét 1923-ban alapította.

Szarvay Béla, drogeriatulajdonos. János tér 1. Szül. 1902-ben Szabadkán, felszab. Hmvhelyen Szendi Lajos üzletében 1926-ban. Gyógyáruüzletét 1926-ban nyitotta. Üzletében a droguacikkeken kívül illatszereket és fotocikkeket árusít.

Szász Ferenc, úri és női fodrász. Hódi Pál u. 1. Szül. 1882-ben Hmvhelyen, ahol 1898-ban szabadult fel. Tíz évig praktizált és 1908-ban megalapította fodrász szalónját. Az Ipt. életében vezető szerepet visz, mint annak alelnöke és a szakoszt.-nak elnöke. A hölgyfodrász vizsg. biz.-nak alelnöke is. Négy évi frontszolgálat után szerelt le 1918-ban mint altiszt. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., Ez. ker. és vör. ker.

ifj. Szathmáry Lajos

Szatmári Sándor

Szathmáry János, kőmíves. Kaszap u. 23. Szül. 1871-ben Hmvhelyen, felszab. 1889-ben ugyanott. Képesítő oklevelét 1897-ben megszerezve, még abban az évben önálló lett. A ref. egyház presbitere, a tanoncvizsg. biz. tagja. 14 havi frontszolgálat után, 1918-ban leszerelt mint altiszt. Neje: Szűcs Etel.

Ifj. Szathmáry Lajos, szabó. Szőllő u. 24. Az ip. szakoszt.-nak jegyzője volt, akit jeles munkájáért több kiállításon kitüntettek. Szül. 1886-ban Hmvhelyen, felszab. 1900-ban ugyanott. Nagyobb cégeknél működött Budapesten, Aradon és Szegeden. Önálló 1910 óta. 1914-ben vonult be és az olasz fronton küzdött, ahol kétszer meg is sebesült. Neje: Sipter Julianna.

Szathmáry Sándor, papucsos. Rostély u. 3. Szül. 1899-ben Hmvhelyen, felszab. 1916-ban ugyanott. 1917-ben lekerült az olasz frontra, ahol 1918-ban elfogták. 1919-ben került haza és ezután 1923-ban önállósította magát. Neje: Széll Erzsébet.

Szathmáry Sándor, cukrász. Rónay u. 6. Szül. 1885-ben Hmvhelyen, felszab. 1902-ben Szabadkán. Önálló lett 1911-ben. A világháborúban az olasz fronton teljesített szolgálatot. Neje: Somogyi Rozália.

Szántó István, asztalos. Borz u. 1a. sz. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felszab. 1922-ben ugyanott. Segédéveit szülővárosában, Szegeden és Olaszországban töltötte. Épület- és bútorasztalos műhelyét 1925-ben nyitotta meg. 1915-ben háborúba vonult, még ugyanebben az évben fogságba került. 1920-ban jött haza. Neje: Benkő Ida.

Szekeres Pál, borbély és fodrászmester, Dani u. 72. Szül. 1905-ben Szegeden, felszab. 1922-ben ugyanott. Budapesten, Esztergomban, Szegeden, Győrött és más nagyobb városokban töltötte segédéveit. 1929-ben önállósította magát. János bátyja az orosz harctéren hősi halált halt.

Szenti József, szoba-, címfestő és mázoló mester. Kinizsi u. 10. Szül. 1878-ban Orosházán, felszab. 1896-ban ugyanott. Mint segéd, Budapest, Nagyszalonta, Szarvas nagyobb cégeinél dolgozott. Önálló üzemét 1907 óta vezeti. Az Ipt. elüljárósági tagja. 1914-től részt vett a világháborúban. Őfensége József főherceg vitézségéért megadományozta. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Nagy Benkő Anna.

Székbíró Pál, szoba- címfestő és mázoló mester. Lázár u. 2. Szül. 1878-ban Szegeden, felszab. 1896-ban ugyanott. Nagyobb vidéki városokban és Budapesten eltöltött segédévek után, néhai bátyjával 1906-ban „Székbíró Testvérek" cég alatt alapították meg az üzemet. Nagyobb munkái: Városi közkórház, róm. kat. templom stb. Jelenleg 2—3 segédet foglalkoztat. Tagja az Ipt. mestervizsg. biz.-nak. Résztvett a világháborúban és a román megszállás alatt nagy károkat szenvedett. Neje: Bárkányi Etel.

Szél nővérek, női szabók. Róka u. 1.

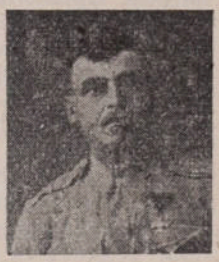
Széles József, ács. Kazinczy u. 5. sz. Képesítő oklevelét 1909-ben Szegeden megszerezve, 1911-ben önálló lett. Iparát 1889-ben tanulta ki Hmvhelyen, ahol 1871-ben született. 5 évig dolgozott Budapesten és 2 évig mint hídmester Marosvásárhelyen. Munkavezető volt a Szepesiglói színház és a szolnoki kat. templom építésénél. A szakoszt. alelnöke és több ipari egyesületnek tagja. Két és fél évi frontszolgálat után 1918-ban szerelt le. Kit.: Br. v. é, K. cs. k. Neje: néhai Darabos Ilona. Egyetlen leánya: Ilona.

Széles Lajos, kőmíves. Nyárfa u. 6 sz. Szül. 1880-ban Hmvhelyen, felsz. 1897-ben. Szakismereteinek gyarapítása végett dolgozott Budapesten, Kolozsváron, Szegeden. 1904-ben képesítő oklevelét megszerezve, önállósította magát. Átlag 2 segéddel dolgozik. 1916-ban hat havi frontszolgálat után leszerelt mint 50%-os hadirokkant. Neje: Höss Juliánna.

Szeley Imre, a Hattyú fehérnemű tisztító intézet tulajdonosa. Deák Ferenc u.

Szelei Imre

Szentandrási Pál

15. Szül. 1878-ban Hmvhelyen, felszab. Szegeden 1921-ben és még az évben megalapította főüzletét, melyet 1928-ban az orosházi, 1929-ben a makói fiók felállítása követett. A makói fiókot követte 1930-ban a szegedi, modern vill. gépekkel fölszerelt üzem felállítása. Szakoszt. elnök, aki 1916-ban bevonult és az orosz és román frontokon küzdve, egyszer meg is sebesült. Neje: Kiss Erzsébet.

Özv. Szentandrássy Pálné, Szabó Jusztina, tálas. Széchenyi u. 24. Férje 1925-ben halt el s azóta önállóan vezeti férjétől 1910-ben alapított üzemét, ahol 1 segédet foglalkoztat.

Vitéz Szenti Ernő, kőmíves. Királyszék u. 27. Szül. 1888-ban Hmvhelyen, felszab 1907-ben Erzsébetvárosban. Sokat dolgozott Erdélyben. 1923 óta önálló. A világháborúban 1914 óta résztvett. Harcolt a román és orosz fronton és leszerelt mint őrmester. Kit.: Nagy és kis ez. v. é, br. v. é., vasker., K. cs. k., seb. érem. 1923-ban vitézzé avatták. Neje: Sipp Terézia.

Szenti Gyula, cipész. Sugár u.

Szenti János, asztalos. Rövid u. 4 .sz. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, felszab. 1907-ben. Mint segéd dolgozott Budapesten és vidéken. Jelenlegi műhelyét 1924-ben alapította. A világháborúban 45 hónapig vett részt, ebből 19 hónapot töltött a fronton. Kit.: K. cs.-k. Neje: Derecska Erzsébet.

Szenti János

Szenti József

Szentkirályi László, cipész és felsőrészkészítő, Andrássy út 39.

Szenti József, szobafestő és mázoló m. Kinizsi ucca 10. Szül. Orosházán 1878-ban, felszabadult 1896-ban. Műhelyét 1907-ben alapította. Több középület szakmunkáit végezte. 2 segéddel és 1 tanonccal dolgozik. Ipart. előlj. tag. Az iparos nyugdíjintézet lelkes harcosa. Végigküzdötte a világháborút az olasz fronton. K. cs.-k. kit. van. Neje: Nagy Benkő Anna.

Ifj. Szepesy Ferenc, csizmadia. Zrinyi ucca 95.

Szikszay Imre, cipész és csizmadia. Rákosi Jenő u. 16.

Szilágyi Lajos, hentes és mészáros m. Gomba u. 5. Szül. 1899-ben Hmvhelyen, felszab. Szakáts Jánosnál ugyanott. A

Szilaj Imre

Szimonov György

szakmát a helybeli mestereknél gyakorolta. 1924-ben lett önálló. 1917-től vett részt a világháborúban, ahol megseb. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. 1928-ban feleségül vette Rákos Esztert.

Szilaj Imre, kőmíves. Korona u. 4. sz. Iparoscsaládból származik. Szül. 1891-ben Hmvhelyen, ahol fel is szabadult 1910-ben. Budapest, Gyöngyös és Szeged városok nagyobb vállalatainál dolgozott; majd 1927-ben önállósította magát. 1918-ig katona volt és harcolt a szerb, orosz, román és olasz fronton. Kétszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é, br. v. é. Neje: Balogh Julianna.

Szimonov György, sütő, Malom u. 4. Szül. Monasztirban (Macedónia) 1876-ban. Hazájában szabadult fel 1892-ben és mint segéd dolgozott Szófiában, ahol két évig önálló sütödéje is volt. Jelenlegi műhelyét 1911-ben alapította. Kiállított munkáját Szegeden kitüntették. 1917—18-ban katona volt, egyszer meg is sebesült.Neje: Pável Mária.

Özv. Szinger Andorné, Nemzeti Szálloda tulajdonosa. Andrássy u. 12. Férje halála után, 1929-ben vette át az üzlet vezetését. 16 alkalmazottja van. Az üzlet vezetésében fia, Szinger István segédkezik.

Szirbik János molnármester, Tanya 1160.

Szolga Gyula, műasztalos. Andrássy u. 17. Szül. Szászvárosban 1884-ben, ott is szabadult fel 1899-ben. Mint segéd dolgozott Budapesten, Békésgyulán, Kolozsvárott. Átlag 15 segéddel dolgozik. Ipari kiállításokon többszörösen kitüntetett mester. (Pécs, Szentes, Hmvhely). A világháborút végigküzdve, harcolt különböző frontokon. Neje: Kovács Julianna.

Szőke Ernő, szabó. Kölcsey u. 56a. sz. Üzemét saját erejéből 1924-ben alapította. Szül. Hmvhelyen 1896-ban, felsz. 1915-ben. 1914-ben bevonult, lent küzdött az olasz fronton, fogságba került és 1919-ig olasz hadifogoly. Neje: Szőllősy Margit.

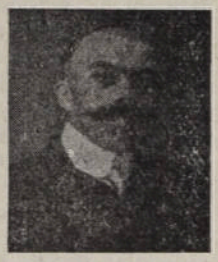
Szőke Imre, ács. Józsa u. 11. Született 1901-ben Hmvhelyen, ahol 1918-ban szabadult fel. Szegeden és Miskolcon dolgozott mint segéd. 1926-ban alapított üzemében két segéddel dolgozik. Szakoszt. jegyző és ipt. elüljárósági tag.

Szőke István, szabó. Hódi Pál u. 1. Budapesten, Nagyváradon praktizált mint segéd, miután 1906-ban felszabadult Hmvhelyen, ahol 1889-ben született. Egy segéddel működő úri szabóságát 1920-ban alapította. A világháborút végigküzdötte. Harcolt az orosz és olasz fronton és egyszer megsebesült. Neje: Tanninger Veronika.

Szőke János, ács. Nádor u. 16. Foglalkozik hídépítéssel is. Szül. 1877-ben felszabadult 1913-ban. Ismereteinek gyarapítása végett, dolgozott Bécs, Szeged, Szatmár és Temesvár jelentősebb vállalatainál. 1916-ig a szerb és orosz fronton küzdött. 1916-ban elfogták az oroszok, akiknél két évig volt fogságban. Neje: Fejős Mária.

Szőke Imre

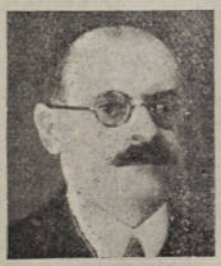

Szőllősi Imre

Szőke Sándor, szíjgyártó, Nyizsnyai u. 12. Szül. 1892-ben Hmvhelyen. Przemysl bevételével orosz hadifogságba került, ahol 3 évet töltött. 1918-ban kezdte el önállóan művelni iparát, amelyet Csongrádon tanult ki 1908-ban. Mint segéd dolgozott Budapesten és vidéken.

Szőllősi Imre, szabómester. Gyulai u. 11. Szül. 1886-ban Hmvhelyen, felszab. 1902-ben ugyanott, ahol a leggyorsabbnak elismert munkás volt mindig. 1910-ben nyitotta meg magyar szabóságát. Üzemében vele dolgozik Imre fia. A világháborúban megsebesült, majd olasz fogságba került. Kit.: II. o. ez. v. é. és br. v. é. Neje: Török Teréz.

Szőllősy János, szabó és szabász. Csáky u. 18. Szül. 1878-ban Hmvhelyen, felszab. 1896-ban. Saját erejéből küzdötte fel magát. Bécsben elvégezte a szabászati akadémiát 1904-ben. Szabóságát 1907-ben alapította. Ezt megelőzőleg dolgozott Budapesten, Bécsben, Nagyváradon. 1915—19 között katonai szolgálatot teljesített.

Szőllősy János

Szűcs Imre

Szűcs Albert, papucsos. Dr. Soós István u. 45. szám.

Szűcs Albert, cipész. Simonyi u. 27. Szül. 1898-ban és felszab. 1915-ben Hmvhelyen. 1916—18 közötti években az olasz fronton harcolt, hol háromszor megsebesült. Kit.: Br. v. é., seb. érem, K. cs. k. Neje: Balogh Mária.

Szűcs Albert, ács. Malom u. 27. Iparoscsalád sarja, aki 1869-ben szül. Hmvhelyen és felszab. ugyanott 1886-ban. Hosszú évtizedeken át dolgozott mint segéd, míg azután önálló mester lett 1924-ben. Katonai szolgálatából az összeomláskor szerelt le. Neje: Szabó Julianna.

Szűcs Bálint, papucskészítő. Gyümölcs u. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, felszab. 1912-ben ugyanott. Csongrádon és Orosházán eltöltött segédévek után 1921-ben alapította műhelyét. Mint tanonc dícsérő oklevelet nyert. Neje: Dékány Erzsébet.

Szűcs Imre, szabó. Borz u. 74. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felszab. 1912-ben. Saját erejéből 1920-ban önállósította magát. Bevonult katonának 1915-ben és az orosz fronton volt 1918-ig. Neje: Gazdag Márta.

Szűcs Imre, épületbádogos és vízvezetékszerelő. Szentesi u. 35a. Szül. 1900-ban Csanádpalotán. A Technológia fémipari szakát végezte. Magyarország nagyobb városain kívül hosszabb időt töltött Bécsben és Párisban. Külföldi útjáról 1927-ben jött haza, ekkor önállósította magát. Jelenleg 1 segéddel dolgozik. A világháborúban 1918-tól kezdve vett részt és egyszer megsebesült. Neje: Hell Margit.

Szűcs István, ács. Szalay u. 6a.

B. Szűcs István, kárpitos és kocsifényező. Teleky u. 6. Szül. 1884-ben, felszab. 1903-ban. Kiváló mester, aki dolgozott az udvar és a hercegprímás számára. 1914-ben alapította üzemét, miután előbb Szabadkán, Szegeden és Budapesten dolgozott. Arany oklevéllel tüntették ki munkáit. Harcolt az orosz, román és olasz frontokon. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Dudás Lidia.

Szűcs Lajos, kőmíves. Szegedi út II. villasor. Szül. Hmvhelyen 1899-ben. Képesítő oklevelét 1923-ban Szegeden megszerezve, 1924 óta önálló. Szaktudását gyarapítva, dolgozott Budapesten és Nagyváradon, miután tanoncévei leteltével 1916-ban felszabadult. Több egyesület tagja. 1917—18-ban katona, akinek 5 havi frontszolgálata volt. Neje: Mucsi Julianna.

Szűcs Mihály, kőmíves. Kistöltés u. 12a. Szül. 1894-ben Hmvhelyen, felszab. 1912-ben ugyanott. Az ország számos városában dolgozott. 1920-ban képesítő oklevelet szerzett és 1922-ben önállósította magát. Szakoszt. jegyző. 1915-ben harcolt az orosz fronton, ahol megsebesült. Kit.: K. cs. k., seb. érem. Neje: Besenyi Terézia.

Szűcs Mihály, szobafestő és mázoló mester. Szent László u. 47. Szül. Szegeden 1882-ben, felszab. 1898-ban ugyanott. Debrecenben, Budapesten, Nagyváradon és Nagyszalontán gyakorolta szakmáját. 1910-ben lett önálló. A világháborúban az orosz fronton megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Ferenczi Teréz.

Özv. Szűcs Mihályné, Balogh Erzsébet, sütő. Klauzál u. 88. Hmvhelyi születésű és 1905 óta özvegy. Iparát 1908 óta folytatja.

özv. Szűcs Mihályné

Takács Mátyás

Szűcs Pál, kőmíves és ács. Zsoldos u. 17. Szül. 1884-ben Hmvhelyen, felszab. 1900-ban. Dolgozott mint segéd Erdélyben, Kassán, a Dunántúlon 1909-ig, amikor önálló lett. 1923-ban Szegeden képesítő oklevelet szerzett. Nagyobb munkái: Makói postapalota, szegedi Majoros-palota ácsmunkái. Az ip. egyletnek örökös tagja, volt ipt. elüljáró. 1927-ben a város tanulmányútra küldte ki Münchenbe. 28 hónapi frontszolgálat után 1918-ban szerelt le. Kit.: Kor. ez. érd. ker., K. cs. k. Neje: Nagygyörgy Julianna.

Szüli Ferenc, molnármester, Tanya 897.

Táborossy István, cipész. Király u. 8. Szabászati szaktanfolyamot végzett mester, aki 1895-ben Algyőn született és 1911-ben Szegeden felszabadult. Szaktudását fejlesztve, dolgozott Budapesten, Szegeden, Nagyváradon és Debrecenben. 1924 óta önálló. A világháború alatt az orosz, szerb és olasz frontokon teljesített szolgálatot. Kit.: Br. v. é., Kis. ez. v. é., K. cs. k. Neje: Terjék Lidia.

Tajfrik Lajos, úri szabó. Gr. Bercsényi u. 11. A szakoszt.-nak 11 év óta elnöke és ipt. elüljáró. A mest. és tanoncvizsg. biz. elnöke, ip. egyesületi számellenőr. 1891 óta önálló, aki 1867-ben szül. Hmvhelyen és 1885-ben szabadult fel Szen-

tesen. Szaktudását Budapest és Szeged elsőrangú mestereinél gyarapította és többízben lett arany oklevéllel kitüntetve. 1916—18 között katonai szolgálatot teljeseített. Neje: Nagy Erzsébet.

Takács Ferenc, kép. kőmíves mester. Száraz u. 7a. Szül. 1893-ban Hmvhelyen, felszab. 1910-ben ugyanott. Kőmívesmesteri képesítést 1916-ban nyert. 1924 óta önálló. A környéken nyolc iskolát épített. Az előljáróság és ipt. tanoncvizsg. biz. tagja .Tagja a törvhat. biz.-nak is. A világháborúban 1915-ben az orosz fronton súlyosan megsebesült és mint rokkant szerelt le. 1923-ban feleségül vette Balla Erzsébetet.

Takács József, szíjgyártó mester, Vásárhelykutas.

Takács Mátyás, borbélymester. Szentesi út 85. Szül. 1887-ben Hmvhelyen, felszab. 1903-ban ugyanott. Mint segéd bejárta Németországot. 1911-ben önállósította magát. Budapesten a női hajvágást sajátította el. Ezüst oklevéllel lett kitüntetve. Az Ipt. szakoszt.-nak volt választmányi tagja. 1915-től részt vett a világháborúban. Kétízben megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs.-k. Neje: Csoó Julianna.

Talmácsi Antal, épület- és bútorasztalos. Klauzál u. 66. Nemescsaládból származik. Szül. 1885-ben Csépán, felszab. Szentesen 1902-ben. Önálló 1910 óta. 32 hónapig harcolt az orosz és olasz fronton és 1918-ban szerelt le. Neje: Joó Anna.

Talmácsi Gyula, épület- és bútorasztalos. Klauzál u. 99. Szül. Szentesen 1900-ban. Iparát Hmvhelyen tanulta ki 1920-ban. Műhelyét még atyja alapította 1904-ben.

Talmácsy Károly

Tatár Kiss Ferenc

Talmácsy Károly, épület- és bútorasztalos. Síp u. 10. Szül. 1897-ben Csépa községben. Felszab. 1915-ben Hmvhelye.n Saját üzemét 1925-ben nyitotta meg. Mint tanonc első díjat nyert. A világháborúban egyszer megsebesült. Hősiességéért br. v. é., és K. cs. k.-et kapott. Neje: Gál Piroska.

Tamás János, úri és női fodrász. Szt István u. 60. Szül. 1901-ben Segesvárt, felszab. 1918-ban ugyanott. Erdélyből mint katonaköteles menekülni volt kénytelen és két évet szolgált a nemzeti hadseregben. Neje: Török Lidia.

Tápai Pál, úri és női fodrász. Kertész u. 59. Szül. 1894-ben Hmvhelyen, felsz. 1910-ben ugyanott. 1918-ban nyitotta meg műhelyét. Az Ipt. szakoszt.-nak választmányi tagja. 1915-től résztvett a világháborúban és kétszer megsebesült. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: F. Tóth Eszter.

Tarek Zoltán, épület- és tűzhelykészítő lakatosmester. Kinizsi u. 23a. Szül. 1880-ban Hmvhelyen, felszab. 1906-ban u. o. Az ország nagyobb városaiban töltött segédévek után 1905-ben önállósította magát. Készítményeivel ezüstérmet és oklevelet nyert. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. tagja. A világháborút végigharcolta. Neje: Oskovics Etel.

Tatár Kiss Bálint, papucsos. Szentesi út 42. Szül. 1890-ben Hmvhelyen, felsz. 1908-ban. 1918-ban mint társascég kezdte meg iparát űzni, de azután 1926-ban különválva, folytatta azt. Szakoszt. elüljárósági tag. 1914-ben az orosz, majd az albán fronton harcolt és 1915-ben megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Lukács Jusztina.

Tatár Kiss Ferenc, fodrász. Damjanich u. 45. Szül. 1878-ban Hmvhelyen. Uri és női fodrászatát és manikürszalonját 1902-ben Medgyesegyházán alapította, majd 1919-ben újra alapítja Hódmezővásárhelyen, női szakmával is kibővítve. Szaktudását Szeged, Arad, Gyula, Nagyvárad, Debrecen, Miskolc, majd Budapesten gyarapította, miután Orosházán 1893-ban felszabadult. 1914—18-ig volt katona. Kit.: br. v. é. Neje: Erdős Ágnes.

Teleky Béla, szűcs. Simonyi u. 25. sz. Suba- és bekecskészítéssel foglalkozó üzemét 1908-ban alapította. Szül. 1877-ben Adán és felszab. 1897-ben. Dolgozott mint segéd Makón, Szegeden, Békésgyulán. Az ip. egyl. örökös tagja, volt elüljárósági tag és számvizsgáló. 1914—18 között katona volt az orosz, román és olasz frontokon. Kit.: Vas ker., br. v. é., Szolg. érd. ker., K. cs. k. Neje: Benkő Teréz.

Terjék Imre, asztalosmester, Jókai u. 72. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. 1919-ben ugyanott. Épület- és bútorasztalos műhelyét 1928-ban alapította. 1916-tól vett részt a világháborúban, az

orosz és olasz frontokon harcolva. Neje: Buday Júlia.

Terjék István, asztalos mester, Hajnal u. 12. Szül. 1882-ben Hmvhelyen, felszab. 1900-ban ugyanott. Szeged, Szabadka, Szentes és Nagyvárad nagyobb műhelyeiben gyarapította szaktudását. Műhelyét 1924-ben nyitotta meg. A világháború alatt 3 évig orosz hadifogságban szenvedett. Neje: Szenti Erzsébet.

Terjék Imre

Terjék István

Terjék Sándor, kőmíves. Kistópart 29. 1929-ben szerezte meg képesítő oklevelét. Iparát 1924 óta önállóan űzi. Szül. 1888-ban és felszab. 1906-ban Hmvhelyen. 1916-ban elfogták az oroszok, a fogságból 1918-ban jött haza. Kit.: Br. v. é. Neje: Rácz Jusztina.

Téván Simon

Tóth Bálint

Terzics Vaszil, sütő. Bálint u. 27. sz. Szül. 1894-ben Belepoljen, felszab. 1922-ben Szegeden. A sütőipar minden ágazatával foglalkozó üzemét 1922-ben alapította. A sütőiparosok sportegyesületének választmányi tagja. A világháborúban résztvett. Neje: Bubori Erzsébet.

Téván Simon, szoba- és címfestő és mázoló m. Szent Antal u. 4. Szül. 1882-ben Hmvhelyen, felszab. 1896-ban ugyanott. Aradon, Budapesten, Orosházán és Szegeden eltöltött segédévek után 1917-ben átvette néhai atyjának 1874-ben alapított üzemét. Átszervezte a műhelyt és „Festőiparvállalat, Téván Simon és Tsai" cég alatt vezeti tovább. A város és környék nagyobb közmunkáiban résztvett. 5—6 segéddel és 4 tanonccal dolgozik. Az Ipt. elüljárósági tagja, a szakoszt.-nak volt elnöke. Az iptestületi dalárdának egyidőben ügyvezető elnöke volt. A világháborúban 1914-től kezdve résztvett. Kit.: Kétszer vasker., Kor. ker. és K. cs. k. Neje: Weiszfeld Klára.

Till Viktor, fényképész. János tér 1. Budapesten és Grácban fejlesztette ismereteit és 1907-ben nyitotta meg műtermét. Szegeden 1894-ben szabadult fel és ott is született 1877-ben. Több egyesületnek tagja. 1914-ben bevonult és 1918-ban szerelt le. Neje: Sebestyén Irma.

Todó János, csizmadia mester, Csomorkányi u. 56.

Tokody Imre, asztalos mester. Rostély u. 33. Szül. 1859-ben Hmvhelyen, felsz. 1872-ben ugyanott. Magyarország és Ausztria nagyobb városaiban segédeskedett. 1882-ben Budapesten önállósította magát. Műhelyét 1894-ben helyezte át Hmvhelyre. Az Ipt. asztalos szakosztályának alelnöke, tagja a tanoncvizsg. biz.-nak. Neje: Dávidházy Lidia. Imre fia művezetője műhelyének.

Tolnai István, szíjgyártó. Jókai u. 50.

Tornyay János, hentesmester, Királyszék u. 92.

Tószegi Imre, sütő. Vajda u. 1. Eredetileg a szabóságot tanulta ki. Sütőüzemét 1926-ban kezdte el. Szül. 1893-ban Hmvhelyen. 1919-től működött mint szabómester. Sakoszt. tag, a sakkör vál. tagja. 17 hónapi frontszolgálat után 33 hónapig volt orosz hadifogságban. Neje: Becsei Róza.

Tóth András, műszerész. Kinizsi u. 3. Szül. 1879-ben Hmvhelyen és Aradon szabadult fel 1899-ben. Budapesten működött mint segéd és 1908-ban alapította üzletét. Ipt. elüljáró. 1918-ban szerelt le mint altiszt. Neje: Horváth Rozália.

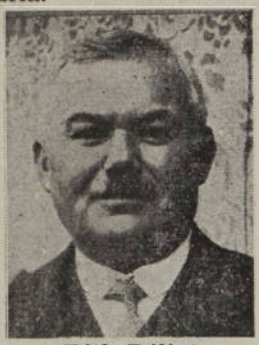
Tóth Bálint, hentes és mészáros mester, Vörösmarty u. 37. Szül. Orosházán 1876-ban. Önálló üzemét 1902-ben alapította. Az Ipt.-nek volt pénztárnoka. 1926 óta elnöke a szakoszt.-nak. A Délmagyarországi Húsiparosok Szöv.-nek igazgatósági tagja. A világháborúban az orosz fronton harcolt, mint altiszt. Neje: Lóky Eszter.

Tóth Bálint, ács, Lévay u. 1. Született 1874-ben Hmvhelyen, felszab. édesatyjánál. Dolgozott Budapest és a vidék nagyobb vállalkozóinál. 1907 óta önálló. 2 segéddel dolgozik. Bevonult 1914-ben és leszerelt 1918-ban. Neje: Vigh Tera.

Tóth Ernő, szíjgyártó. Makói országút 18. szám.

Tóth Ferenc, cipész. Kis Ernő u. 10. Szül. Hmvhelyen 1900-ban, felszab. 1918-ban. Megfordult Szegeden és Gyulán. Neje: Pataky Katalin.

Tóth Ferenc, csizmadia. Makói országúti vámháznál. 1926 óta önálló mester, aki 1892-ben született és 1908-ban szabadult fel. Harcolt az orosz fronton és megsebesült a gorlicei áttörésnél. Neje: Szabó Mária.

Tóth Bálint

Tóth Ferenc, kályhás mester, Széchenyi u. 21. Szül. 1873-ban Hmvhelyen, felszab. 1891-ben ugyanott. A b. Wesselényi Béláné-féle agyagipari vállalatnak hosszabb ideig művezetője volt. 1899-ben önállósította magát. Műhelyében 1 darab 2.6 lóerős motor működik. Munkájáért ezüst érmet nyert. Az Agyagipari Szöv.-nek igazg. tagja. A világháborúban br. v. é.-el tüntették ki hősiességéért. Neje: Zaka Eszter, a háború alatt kiváló eredménnyel vezette férje üzemét.

Tóth Kovács Imre

Tóth Ferenc

P. Tóth Imre, csizmadia és papucsos mester. Lindenfeld telep. Szül. 1893-ban Hmvhelyen, felszab. 1910-ben ugyanott. 1917-ben lett önálló. Dícsérő oklevelet nyert. Neje: Dobsa Piroska.

Tóth Imre, cipész. Szoboszlai u. 23a. Szül. 1901-ben Hmvhelyen, felsz. 1918-ban ugyanott. Önálló műhelyét 1923-ban nyitotta. Elvégezte a szaktanfolyamot. Egy segédet foglalkoztat. Neje: Faragó Teréz.

Tóth János, papucsos. Gyulai u. 23. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felsz. 1911-ben ugyanott. Műhelyét 1920-ban nyitotta meg. A világháborúban az orosz fronton küzdött. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Égető Julianna.

Gy. Tóth János, fodrász és borbély. Klauzál u. 40a. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felsz. 1914-ben. Budapesten három évig gyarapította ismereteit, végül 1919-ben önálló lett. Az orosz és olasz frontokon harcolt és végigverekedte a háborút. Neje: Marosi Eszter.

Tóth Kovács Imre, hentes és mészáros mester. Andrássy út 16. Tel. 243. Szül. 1892-ben Sámson községben, felszabadult 1908-ban Hmvhelyen. Mint segéd Szegeden és a helybeli mestereknél gyakorolta szakmáját. 1924-ben önállósította magát. Motorral felszerelt műhelyében 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Vezetőség tagja a Munkás T. E.-nek. A világháborút végigküzdötte, egyszer megsebesült. Neje: Kecskés Róza.

Tóth Kovács János, képesített kőmíves mester. Kisfaludy u. 30. Szül. 1883-ban Hmvhelyen, felszab. 1900-ban ugyanott. 1921-ben lett önállló. Résztvett a szegedi nagy állomás építésében. Mint tanonc díjat nyert. A világháborúban a szerb, orosz, olasz és francia frontokon teljesített szolgálatot. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Katona Emilia.

Tóth Lajos, bádogos. Balassa u. 20. Szül. 1883-ban Hmvhelyen, felsz. 1925-ben. Önálló műhelyét 1926-ban nyitotta meg. Főként edények és csövek készítésével és javításával foglalkozik. A világháborúban Przemyslnél orosz fogságba jutott, honnan 1919-ben került haza. 1923-ban nőül vette Borsos Zsófiát.

Tóth Lajos, papucsos. Csomorkányi u. 33. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, felszab. 1913-ban. Több vidéki városban praktizált és 1921-ben saját erejéből megindította üzemét. 1915—18-ban az olasz fronton teljesített szolgálatot. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Kiss Teréz.

Tóth Lajos, kovács. Nap u. 6.

Tóth Lajosné, szül. Kormány Mária. sütő, Gomb u. 6. 1925-ben képesítő szakvizsgálatát letette és még abban az évben önállósította magát. Hmvhelyi születésű.

Tóth Mihály, asztalos. Pálffy u. 33. Szül. 1900-ban Zomborban. Nagybecskereken szabadult fel 1916-ban. Dolgozott a Bánátban és Magyarország nagyobb városaiban. Műhelyét 1922-ben nyitotta meg. Az olasz fronton harcolt és megsebesült. Neje: Olasz Katalin.

Tóth Pál, hentes és mészáros mester. Mihály u. 91. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, felszab. 1908-ban ugyanott. Budapesten, Szegeden és a hmvhelyi mestereknél segédeskedett. 1919-ben önállósította magát. A világháborúban résztvett. Neje: Cserepes Jolán.

Tóth Lajos

Tóth Pál

Tóth Sámuel, vegyeskereskedő. Damjanich u. 83. Szül. 1894-ben Makón, felszab. 1910-ben Hmvhelyen. 1925 óta saját üzeme van. Az orosz, román és olasz frontokon küzdött és leszerelt 1918-ban. Kit.: Br. v. é., K. cs. k.

Tóth Sándor, hentes és mészáros mester. Makói u. 49. Szül. 1893-ban Hmvhelyen, felszab. 1911-ben ugyanott. Az ország nagy városaiban eltöltött segédévek után 1925-ben lett önálló. 1924-ben feleségül vette Hódy Jusztinát.

Tóth Sámuel

Tóth Sándor

Tóth Kovács Ferenc, kőmíves és építővállalkozó. Deák Ferenc u. 14. Üzeme alapításának éve 1906. Felszab. 1898-ban, szül. 1880-ban Hmvhelyen. Több egyesület tagja. 1915-ben mint sebesültet elfogták és két és fél évig volt fogoly. Neje: Frivaldszky Róza.

Törócsik Pál, asztalos mester, Nád u. 3. Szül. 1884-ben Hmvhelyen, felszab. 1898-ban ugyanott. 1923-ban nyitotta meg épület- és bútoraszalos műhelyét. Az Ipt. szakosztályának pénztárosa. 1915-től részt vett a világháborúban. Neje: Rákos Jusztina.

Török Bálint, papucsos, Bálint u. 26.

Török Imre, mészáros és hentes mester. Bethlen István u. 28. Szül. 1896-ban Hmvhelyen, felszab. 1914-ben ugyanott. Szegeden és a katonaságnál gyakorolta szakmáját. 1921-ben lett önálló. Egy segéddel és 1 tanonccal dolgozik. Az Ipt.-től mint tanonc elismerő oklevelet kapott. A világháborúban 1915-től végig frontszolgálatot teljesített. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. 1922-ben feleségül vette Láda Esztert.

Török Bálint

Török Bálint, épület- és bútoraszalos mester. Széchenyi u. 19a. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. 1913-ban ugyanott. Budapesten és Debrecenben töltötte segédéveit és 1924-ben önállósította magát. A világháborút 1915-től végigküzdötte. Kit.: háromszor II. o. v. é., kétszer br. v. é., K. cs. k. és seb. érem. A nemzeti hadseregben Szegeden szolgált. Neje: Tóth Erzsébet.

Török Imre

néh. Udvary Sándor

Török Imre, cipész, Zsoldos u. 1. 1916-ban alapította műhelyét. Iparát 1908-ban tanulta ki Hmvhelyen, ahol 1888-ban született. Mint segéd dolgozott Budapesten, Kassán és Szegeden. Aktív résztvevője az ipari életnek. Ipt. elüljáró, szakoszt. elnök. Neje: Makhuld Gizella.

Török István, papucsos. Kaszap u. 28.

Török János, kőmíves. Dr. Soós István u. 57. szám.

Turcsányi Ferenc, csizmadia. Vidacs u. 28. Szül. 1882-ben Hmvhelyen, felszab. 1901-ben. Önálló 1904 óta.

Turóczki Pál, cipész. Anna u. 2. Szül. 1877-ben Hmvhelyen. Önálló üzemét megindította 1907-ben. Szabászati tanfolyamot is végzett. Felszab. 1895-ben. Volt szakoszt. tag. Neje: Papp Julianna.

Török István, épület- és géplakatos. Makói országút.

Túry Lajos, kép. kőmíves mester és malomtulajdonos. Rákóczi út 4. Szül. 1883-ban Hmvhelyen, felszab. 1900-ban ugyanott. 1907-ben önállósította magát. A Pálffy-uradalom összes gazdasági épületeit, továbbá számos családi és csendőrlakást épített. Három segédet foglalkoztat. Munkájáért ezüstéremmel lett kitüntetve. 1924 óta saját szabadalmi fedőcementlemezt gyárt. Malmot vásárolt, amely 100 lóerős gőzgéppel, három kővel és 1 hengerszékkel dolgozik. A világháborút 1914-től végigküzdötte. Kit.: Kétszer br. v. é., K. cs. k. Neje: Kovács Julianna.

Ugi Gyula, hentesmester, Nap u. 11.

Özv. Udvari Sándorné, D. Szabó Rozália, kocsmáros. Vásárhelykutas. A

özv. Udvary Sándorné Vacsy János

kocsmát 1904-ben alapította Udvari János és vezette haláláig, 1927-ig. Özvegye ekkor vette azt át.

Vacsy János, tálas. Szent László u. 60. Szül. 1878-ban Hmvhelyen, felsz. 1899-ben és önálló 1906 óta. A világháborúban ott küzdött az orosz és olasz frontokon. 1918-ban szerelt le. Kit.: Br. v. é., K. cs. k.

Vacsy Károly, kereskedő és vendéglős. Rákosi út. 1903-ban szabadult fel mint kereskedő, 1924 óta van italmérési jogosultsága. Szül. 1887-ben Hmvhelyen. 11 évig volt üzletvezető. 1914-ben harcolt az orosz fronton, 1915-ben megsebesült és 1918-ban leszerelt, mint őrmester. Kit.: Kis. ez. v. é., Ez. szolg. érd. ker. Neje: Hohaurer Julianna.

Vad Sándor, tálas mester, Délibáb u. 6. Szül. Hmvhelyen 1883-ban, felszab. 1901-ben ugyanott. 1906 óta önálló. Elvégezte az agyagipari tanfolyamot. Mint tanonc dicsérő oklevelet nyert. Az Agyagipari Szöv. felügyelő biz. tagja.

Vadász Miklós, drogista. Andrássy u. 1. Szül. 1895-ben Nagykőrösön, ugyanitt szabadult 1912-ben. Szentesen hosszabb ideig mint üzletvezető működött. Üzletét 1920-ban nyitotta meg. Jelenleg három alkalmazottat foglalkoztat. A világháborúban 1915-től fogva résztvett. Egyszer megseb. és mint hadirokkant szerelt le. Neje: Richtseit Rózsika.

Vajnai Imre géplakatos. Kutassi u. 9. Szül. 1885-ben Hmvhelyen, felsz. 1909-ben ugyanott. Szaktudását több nagy gyárban fejlesztette. 1914-ben alapított műhelyében főként malom- és gazdasági gépek javításával foglalkozik. 1 darab másfél lóerős motor működik üzemében. Neje: Dezső Jusztinia.

Vajnai Imre Vajnay Sándorné

Vajnay Sándor, cipész. Rostély u. 15. Szül. 1885-ben Hmvhelyen, felszab. 1911-ben és 1918 óta önálló. Neje: Mohos Ida.

Váradi Imre, cipész. Nyár u. 16.

Varga Dezső, asztalos. Petőfi u. 8.

Varga Ferenc, szabó. Kazinczy u. 1.

Varga Gyula, cukrász. Halász u. 16. Szül. 1890-ben Szegeden, ott is szabadult fel 1908-ban. Ismereteinek gyarapítása végett dolgozott Budapest, Győr, Kassa nagyobb mestereinél. 1922-ben lett önálló és cukrászati áruk előállításával foglalkozik. 1914-ben katona, aki az orosz, szerb és román fronton harcolt, amíg 1918-ban leszerelt. Neje: Jáksi Lidia.

Varga Imre, cipész. Szent László u. 30. 1905-ben megalapította műhelyét önállóan. Iparát 1898-ban tanulta ki Hmvhelyen, ahol 1879-ben született. Hosszabb ideig volt Ipt. elüljárósági tag. 1915-től fogva az orosz fronton volt és 1918-ban leszerelt. Neje: Ménesi Viktória.

Varga Imre, kőmíves. Béla u. 4.

Varga Julianna, sütő. Árok u. 10. Hmvhelyi születésű, aki 1924-ben szak-

vizsgát tett és ugyanekkor berendezkedett önállóan.

Varga Júlia, női szabó. Rákóczi u. 6.

Varga Lajos, szabó. Révay u. 2.

Varga Pál, hentes és mészáros mester. Pálffy u. 6. Szül. 1875-ben Hmvhelyen, felszab. 1893-ban ugyanott. A szakmát Budapesten és a helybeli mestereknél gyakorolta. 1901-ben önállósította magát. Jelenleg 1 tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. mester- és tanoncvizsg. biz. elnöke. A világháborúban az albán fronton harcolt. Neje: Zsigmond Júlia.

Varga Pálné, női szabó. Mihály u. 76.

ifj. Varga Sándor

Varsányi Sándor

Ifj. Varga Sándor, szabó. Kállay u. 40. Szül. 1898-ban Hmvhelyen. Édesapjánál szabadult fel 1914-ben és 1924-ben átvette atyjának 1894-ben alapított üzletét. Az orosz és román frontokon harcolt 1916 óta és egyszer megsebesült.

Varga Tóth Ferenc, cipész. Szt László u. 21. Szül. 1907-ben Hmvhelyen, felsz. 1923-ban. 1929 óta önálló. Neje: Muladi Róza.

Varga Tóth Imre, fodrász. Síp u. 1. Férfi fodrász szalónját 1927-ben alapította. 1922-ben szabadult fel Hmvhelyen, ahol szül. 1905-ben. Neje: Alt Matild.

Varsányi Sándorné

Vigh Imre

Varsányi Sándor, tálas. Sima u. 5. Már mint tanonc kitüntették. Később pedig mint önálló mestert. Szül. 1871-ben Hmvhelyen, felszab. 1889-ben. 1897 óta pedig önálló mester. Szakoszt. vál. tag, a mestervizsg. biz. tagja és sokáig volt Ipt. elüljáró. 1916—18-ban katonai szolgálatot teljesített. Neje: Csák Margit.

Vas Albert, kép. kőmíves mester. Berkenye u. 20a. Szül. 1890-ben Hmvhelyen, felszab. 1912-ben ugyanott. Az ország több városában kifejtett működés után, 1923-ban szerezte meg képesítését és ugyanekkor önállósította magát. A világháborúban a szerb és orosz fronton küzdött. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. 1912-ben nőül vette Tóth Erzsébetet.

Vass István, cipész. János u. 14. Szül. 1892-ben Hmvhelyen, felszab. 1908-ban Csongrádon. 1918 óta önálló. 1914-ben bevonult. A román, orosz és olasz frontokon harcolt és kétszer megsebesült. Neje: Ráhai Jusztina.

Vata Lajos, hentesmester, Klauzál u. 103.

Vata Sándor, csizmadia. Tompa u. 21. Szül. 1893-ban Hmvhelyen, felsz. 1911-ben. 1920-ban 9 évi praktizálás után önálló mester lett. 1914-ben bevonult .Harcolt az orosz, román és olasz frontokon és résztvett több ütközetben. Kit.: Kis ez. v. é., br.v. é., K. cs. k.

Váradi Lajos, a Váradi Lajos és Fia vasipari gyár beltagja. Nap u. 16. Szül. 1868-ban Hmvhelyen, felszab. 1883-ban ugyanott. Budapesten, Debrecenben, Kolozsváron és más nagyobb városokban fejlesztette szakismereteit. 1893-ban önállósította magát. Kútfúrógépek és gépalkatrészek egyedüli gyártója az országban. Készít még sodronyokat is. 4—5 segéddel és 2—3 tanonccal dolgozik. Különböző kiállításokon 10—12 ipari kitüntetést nyert. A románok a megszállás alatt műhelyét majdnem teljesen elpusztították. Határtalan szorgalommal és kitartással tudta veszteségét pótolni. Az Ipt.-nek 30 éve tagja. Neje: Égető Rozália. Imre fia a műhelyben segéd.

Ifj. Váradi Lajos, a Váradi Lajos és Fia cég beltagja. Szül. 1903-ban Hmvhelyen. Elvégezte a szegedi fémipariskolát. 1928 óta atyja, Váradi Lajos által alapított cégnek beltagja.

Ifj. Vecsery Sándor, fodrász, Szekfű u. 3. Az üzletet még édesatyja alapította, akinek halála után átvette. Szül. 1899-ben Hmvhelyen, felszab. 1915-ben. 1917 és 1918 között a fronton harcolt. Neje: H. Nagy Erzsébet.

Veres Sándor, hentes m., Nyizsigai Gábor u. 1. Szül. 1901-ben Hmvhelyen, felszab. Tóth Bálintnál 1919-ben. Műhelyét 1929-ben alapította. Hentes és mészáros áruk gyártásával és eladásával foglalkozik.

Vékony Imre ács m. Dél u. 6. Orosházán szabadult fel 1890-ben. 38 évig dolgozott

mint segéd és ezen idő alatt dolgozott Budapesten és a vidék nagyobb városaiban. 1928-ban alapította üzemét. 1916-ban vonult be katonai szolgálatra és 1918-ban szerelt le. Neje: Móricz Lidia.

Vékony Imre, szabó m. Szentesi u. 27. Két segéddel dolgozó műhelyét 1910-ben alapította. Őmaga 1904-ben szabadult fel Hmvhelyen, ahol 1886-ban született. Szakoszt. és tanoncvizsg. biz. tag. 1915-től 1918-ig szolgálta a hazát és harcolt az olasz fronton. Neje: Olasz Zsuzsánna.

Vékony Imre, csizmadia m. Nyár u. 9. Szül. 1890-ben Hmvhelyen, felsz. 1909-ben és önálló lett 1918-ban. Végigküzdötte a világháborút és harcolt az orosz és olasz frontokon. Neje: Fejes Lidia.

Vékony Mihály, kép. kőmíves mester. Árpád u. 4. Szül. 1876-ban Hmvhelyen, felszab. 1894-ben ugyanott. Képesítését 1907-ben szerezte. 1914-ben önállósította magát. Főként családi házak tervezésével és építésével foglalkozik. A világháborúban résztvett. Neje: Maksa Jusztinia.

Vékony Pál kőmíves m., Kutasi u. 11. 1921-ben megszerezve képesítését, önálló lett. 1922—23-ban tanfolyamon vett részt. Felszab. 1908-ban Hmvhelyen, ahol 1891-ben született. Szakoszt. vál. tag. Harcolt a szerb, olasz és román frontokon. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Neje: Héjja Rozália.

Vederich György cipész m. Tavasz u. 6. Színfalván szül. 1872-ben, felszab. 1891-ben Félegyházán. Mint segéd 8 évig Budapesten dolgozott. 1909-ben alapította üzemét. Katonai szolgálatából 1918-ban szerelt le. Neje: Boros Mária.

Verasztó Mihály, molnár m. Pusztatanya 170.

Vesta cipő-, csizma- és papucsüzem. Szentesi u. 42. Molnár János és Tatár Kis Bálint tulajdonosai. Az üzem 1926-ban alakult.

Vetró Mihály, hentes és mészáros. Jókai u. 85. és Szt Antal u. 8. Tel. 213. Szül. 1892-ben, felszab. 1907-ben. Szakmáját 1919-ig, önállósításáig gyakorolta. Jelenleg 1 segéddel és 2 inassal dolgozik. A világháborút mint altiszt küzdötte végig. Neje: Almásy Rozália.

Vetró Mihályné, Rácz Julianna, sütő. Makói u. 69. 1926-ban szakvizsgát téve, önálló lett. Házikenyér sütésével foglalkozik.

Vetró Mihályné, Kerekes Teréz, vendéglős. Széchenyi tér 7. Iparát 1926 óta folytatja.

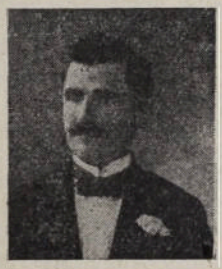
Vetrok Károly, papucskészítő mester. Károlyi telep. Szül. 1894-ben Hmvhelyen, felszab. 1910-ben ugyanott. 1920-ban saját házában önállósította magát. Mint tanonc dícsérő oklevelet nyert. A világháborúban az orosz és olasz fronton teljesített szolgálatot. II. o. ez. v. é., br.. v. é. és K. cs. k.-el lett kitüntetve. Neje: Tápai Jusztinia.

Vigh Imre csizmadia m. Királyszék u. 6. 1906-ban saját erejéből alapította üzemét. Iparát Hmvhelyen tanulta ki 1897-ben, ahol 1881-ben született. Dolgozott mint segéd Szentesen és Szegeden is. Ip. egyl. alapító tagja. 1915-ben bevonult a harctérre, majd 1916-ban az olaszok elfogták. Hadifogságából 1919-ben jött haza. Neje: Höss Nagy Ida.

Vigh Sámuel, kép. kőmíves mester. Botond u. 51. Szül. 1891-ben Hmvhelyen, felszab. 1909-ben. Képesítésének megszerzése után, 1926-ban önállósította magát. Több nagyobb munkában vett részt. Családi házakat épített önállóan. A világháború alatt orosz fogságba esett, amelyből csak 4 év után tudott kiszabadulni. Neje: Olasz Eszter.

Vince István

Vitéz Lajos

Vince István, hentes és mészáros mester. Zrinyi u. 26. Szül. 1899-ben Hmvhelyen, felszab 1917-ben. Kecskeméten, Gyulán és szülővárosában segédeskedett 1925-ig, amikor is önállósította magát. Egy tanoncot foglalkoztat. 1917-től kezdve résztvett a világháborúban és az olasz fronton harcolt.

Vitéz Lajos, kőmíves. Nád u. 4b. 1909-ben Szegeden megszerezte képesítő oklevelét, 1910-ben önálló lett. 1899-ben szabadult fel Hmvhelyen, ahol 1881-ben született. Budapesten, Sopronban, Kolozsvárott és Versecen dolgozott mint segéd. Az Ip. Egyl. örökös alapító tagja. 20 hónapi frontszolgálat után, miközben háromszor megsebesült, 1918-ban szerelt le. Kit.: K. cs. k., br. v. é. Neje: Garai Lidia.

Vörös Elek, cipész m., Pálffy u. 44.

Vörös Gyula, cipész mester. Búzás u. 30a. Szül. 1899-ben Hmvhelyen, felszab. 1920-ban ugyanott. Műhelyét 1923-ban

nyitotta meg. Atyja tekintélyes régi cipészmester.

Vörös Imre, szabó m., Csáky u. 7. Szegeden, Budapesten s Erdély nagyobb városaiban dolgozott mint segéd, miután 1912-ben Hmvhelyen felszabadult. Ott is született 1896-ban. 1921-ben megalapította üzletét. 1915—18 közötti években katona volt és harcolt az orosz és román frontokon. Neje: Vaskó Júlia.

Vörös Gyula

Vörös Imre

Vörös Lajos, cipész m., Damjanich ucca 29.

Vörös Sándor, szabó m., Szőllő u. 23.

Vratiszláv István, csizmadia mester. Szalay u. 2a. Szül. 1883-ban Tótkomlóson, felszab. 1899-ben ugyanott. Műhelyét 1913-ban nyitotta, 1914-ben már háborúba vonult. A szerb, orosz és olasz frontokon harcolt. Kit.: Vaskor., br. v. é., K. cs. k. 1918-ban szerelt le. Neje: Pády Rozália.

Weiszfeld Miklós, esztergályos mester. Gr. Bethlen u. 19. Szül. 1907-ben Orosházán, felszab. 1924-ben ugyanott. Műhelyét 1929-ben nyitotta meg. Esztergá-

Weiszfeld Miklós

Zahorán György

lyozott bútorokat és más szakmába vágó cikkeket készít. Műhelye motorral van felszerelve. Mint segéd elismerő oklevéllel lett kitüntetve.

Wilsinger Mihály, cipész m., Damjanich u. 1916—18-ban katona volt. Neje: Bereczky Júlia.

Wolf László üveges m., Kossuth tér 1. Szül. 1882-ben Hmvhelyen s iparát is itt tanulta ki 1909-ben. 1911-ben pedig helyben nyitja meg üzletét. 1916-ban az olasz fronton küzdött és 1918-ban szerelt le. Neje: Robicsek Róza.

Wolf Mór üveges m. Szegedi u. 13. 1899-ben nyitotta meg üveg- és porcellánüzletét. Szül. 1874-ben Hmvhelyen, felsz. 1896-ban. Dolgozott Budapesten és vidéken. Neje: Kapornik Mária.

Zahorán György, asztalos m., üzl. a Tóalj fürdőnél.

Zagyi István tálas m. Észak u. 32. 1886-ban szül. Hmvhelyen, felszab 1904-ben. 1919-ben megalapította üzemét. 1915-ben az orosz fronton harcolt, de hamarosan orosz hadifogságba esett, ahol 3 évet töltött.

Zagyi István

Zelics István

özv. **Zagyi Mátyásné** Biró Lidia, műszerész, Teleky u. 25. Az 1921-ben alapított üzletet férjének 1927-ben bekövetkezett halála óta vezeti.

Zagyi István

Zelics István

Zaka Sándor ács m. Pál u. 7. Jeles munkájáért többször elismerésben részesült mester, aki 1881-ben Hmvhelyen szül. és 1897-ben felszabadult. Budapesten és több nagy vidéki városban dolgozva, 1912-ben lett önálló. A háborúban műszaki csapatnál szolgált. Neje: Diószegi Lidia.

Zelics István sütő m. Sarkantyú u. 7b. 1902-ben Szatmáron született és 1925-ben Battonyán felszabadult. 1930-ban alapította üzemét. Neje: Soós Lidia.

Zambory Károly kőmíves m. Szt István u. 49. 2—3 segéddel dolgozó üzemét 1920-ban alapította. Képesítő oklevelét 1913-ban Szegeden kapta. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, felszab. 1906-ban Dicsőszentmártonban. 1914—18-ig katonai kötelezettségének tett eleget. Neje: Sztucskó Anna.

Zsarkó Imre, cipész mester. Sárkány u. 8. Szül. 1891-ben Hmvhelyen, felszab. 1907-ben ugyanott. Iparát mint segéd Szegeden, Makón, Orosházán és más városokban gyakorolta. 1925-ben önállósította magát. Mint tanonc dícsérő oklevéllel lett kitüntetve. A háború kitörése tényleges katonai szolgálatban találta és a szerb, orosz és olasz fronton harcolt az összeomlásig. Egyszer megsebesült. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. Neje: Breczky Lidia.

Zsarkó János sütő m, Gellért u. 16. 1926-ban szakvizsgát tett, de már 1925 óta folytatja iparát. Eleinte a géplakatosságot tanulta ki. Mint altiszt harcolt az olasz és orosz frontokon és 3 évig volt orosz hadifogságban. Kit.: K. cs. k. Neje: Rózsa Júlia.

Zsarkó József, épület- és géplakatos m. Széchényi tér 4.

Zsarkó Lajos, szabómester. Vajda u. 1. Szül. 1885-ben Hmvhelyen, felszab. 1901-ben Kolozsvárott. Aradon és Budapesten töltötte segédéveit. 1909-ben önállósította magát. Műhelyében egyenruhákat és díszmagyart készít. Jelenleg 3 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. 1928-ban arany oklevéllel tüntették ki. Az Ipt.-nek volt aljegyzője, a szakoszt.-nak ellenőre. A világháborút 1915-től kezdve végigküzdötte. 1909-ben nőül vette Tószegi Júliát.

Zsarkó Pál Sándor, cipész m. Magyar u. 5a. Szül. 1889-ben Hmvhelyen, felszab. 1906-ban. Mint segéd dolgozott Szentesen, Szabadkán és Szegeden. 1919 óta önálló. Neje: Csáky Etelka.

Zsoldos Bálint, fodrász m. Damjanich u. 23. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, felszab. 1915-ben. 1923 óta önálló. A világháborút végigküzdötte és 3 évig volt az olaszok hadifoglya. Neje: Égető Eszter.

Zsoldos János, csizmadia és cipész m. Kállay u. 38.

Zsoldos Sándor, papucsos. Lévay József u. 26. Szül. 1897-ben Hmvhelyen, ahol 1913-ban szabadult fel. 1920 óta önálló. Neje: Fazekas Anna.

Zsoldos Sándor, csizmadia mester. Szalay u. 5. Szül. 1895-ben Hmvhelyen, felszab. 1912-ben ugyanott. Elvégezte a szabászati tanfolyamot és 1919-ben önállósította magát. Munkájáért dicsérő- és ezüstoklevéllel tüntették ki. A világháborúban 1915-től fogva vett részt, 1916-ban megsebesült, majd orosz fogságba került, ahol két évet töltött. Neje: Bodrogi Mária.

Zsombory István, asztalos mester. Könyves u. 1. Szül. Szegeden 1890-ben. A szegedi fém- és faipari szakiskolát elvégezte 1911-ben. Hmvhelyen, Szegeden, Budapesten, Münchenben és Stuttgartban gyakorolta szakmáját és 1919-ben önállósította magát. A gazdasági és társadalmi életben tevékeny részt vesz. Igazgatója a Munkásbanknak, igazgatósági tagja a Fogyasztási Szövetkezetnek. Alapító tagja és társelnöke a Munkás Dalárdának stb. A világháborút végigharcolta és 1918-ban szerelt le. Neje: Szatmáry Ilona.

MÁTÉSZALKA.

Anderkó Endre, lakatos m. Széchenyi kör 1. 1870-ben Nyírbátoron született, 1900-ban Nyíregyházán szabadult fel. Budapesten, Nyíregyházán és Debrecenben volt segéd. 1906-ban alapította műhelyét, melyet társasalapon vezet. Résztvett a háborúban, kétszer meg is sebesült. Neje: Aszalós Róza. 11 gyermeke van.

Andrássy József, cipészm. Szatmár u. 77.

Angyal Mihály, hentesm. Kossuth L. u. 21. Nagykárolyban 1890-ben született, ugyanott 1907-ben szabadult fel. Szaktudását a fővárosban és elsőrendű vidéki mestereknél fejlesztette. 1915—18-ig az orosz és olasz harctereken volt, 3-szor sebesült, kit.: K. cs.-k., seb. é. és dícsérő oklevél. 1919-ben önállósította magát. 1920-ban vette nőül Bányay Margitot.

Aranyi Gyula, órásm. Gr. Tisza I. u. 6. Szül.: 1884-ben, szab.: 1901-ben Debrecenben. Szabadulási helyén és a fővárosban praktizált. 25 évi gyakorlat után 1926-ban önállósította magát. Egy segéddel dolgozik. 1912-ben volt az esküvője Ötvös Margittal.

Anzelik Sándor, kovácsm., Csokonay ucca 3.

Bakó Balázs, k. kőműves m. Damjanich u. 4. Ipt. elölj. tag, Ip.-kör vál. tag, tanoncvizsg. biz. alelnök, Ref. Egyh. presbiter, stb. Fehéregyházán 1873-ban szül., 1891-ben szab. Budapesti, nagyváradi, szatmári és szegedi mestereknél volt segéd. 1914 óta önálló. Az ő nevéhez fűződik az Iparos Székház felépítése. Végigszolgálta a háborút, háromszor sebesült meg, kit.: br. v. é., K. cs.-k. és hadtestparancsnoksági elismerés. Neje: Szabó Julianna.

Balázs Dezső, lakatos m. Rákóczi u. 3.

Barta Sándor, asztalosm., Zöldfa u. 10. Mátészalkán 1888-ban született, 1906-ban szabadult fel. Nyírbátoron és Nyíregyházán volt segéd. Végigszolgálta a háborút és rokkantan jött haza. 1918 óta nős. 1921-ben alapította műhelyét.

Bányay Gáspár, szabóm. Kazinczy u. 2.

Bársony Béla, hentes- és mészárosm. Eötvös u. 17. Szül.: 1907., szab.: 1924. Budapest, Eger és Nyíregyháza mestereinél dolgozott. 1927-ben alapította üzletét, melyben egy segéddel dolgozik.

Berger Adolf, szabóm. Hősök tere 20.

Bihari István, cipészm. Gr. Vay u.

Blau Ignác, rézműves m. Eötvös u. 13.

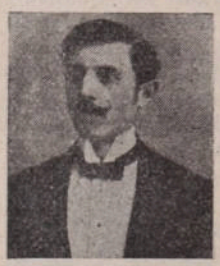
Blau Jenő, órásm. Zöldfa u. 20., üzlet: Hősök tere 2. Debrecenben szül.: 1901-ben, 1917-ben szab. és 1925-ben önállósította magát. Egy segéddel és tanulóval dolgozik. 1927-ben volt az esküvője Zálmon Zsenivel.

Bloch Viktor, cipészm. Kossuth L. u. 43. szám.

Blum Ignác, sütőm., Szent István u. 17.

Boldi Károly, cukrászm. Hősök tere 22. 1900-ban született, Ujpesten 1918-ban szabadult fel. Fehérgyarmaton és Ujpesten fejlesztette tudását. Fehérgyarmaton 1925-ben, Mátészalkán 1927-ben alapított cukrászdát. Egy tanonca van, 9 hónapig volt a harctéren.

Bolemann János, festőm. Rákóczi u. 45.

Barta Sándor

Borbély Antal

Borbély Antal, k. kőművesm. és műkőüzem tulajdonos, Attila u. 1. Ópályin 1885-ben született, Mátészalkán 1904-ben szabadult fel. Budapesten és Nyirbátoron volt segéd. 1908-ban önállósította magát. 10 segéddel dolgozik. Ő készítette az állomás épületét, a Pannónia szállót stb. Bírósági építési szakértő. 1909-ben volt az esküvője Csépes Erzsébettel.

ifj. Borbély György, építési vál. Horthy M. u. 1.

özv. Bordás Demeterné, kéményseprőm. Kisfaludy u. 5. (Saját ház). Férje 1898-ban nyerte a jogot. 21 évig űzte az ipart, mikor 1909-ben elhalt. Azóta neje özvegyi jogon egy üzletvezetővel vezeti a vállalatot. János fia részt vett a háborúban.

Boróczky Sándor, lakatosm. gr. Tisza I. u. 5.

Buchsbaum Ferenc, bádogosm. Zöldfa ucca 4.

Danó Gyula, kovácsm. Szatmári u. 110.

Deutsch Mór, szabóm. Koss u.

néh. Bordás Demeter

Doby Antal

Doby Antal, szabóm. gr. Tisza I. u. 1. 20 éve az Ipt. elnöke. Két évtizedes elnöki érdemdús működése alatt nevét örökre beírta az iparosságért önmagukat áldozó vezéremberek névsorába. Közel három évtizede áll az iparostanonciskola élén mint alelnök, az Ip. Kör vál. tagja, törvh. biz. tag és városi képviselő, OKH ig. tag, r. kath. egyh. tanácsos stb. 1863-ban Jákón szül., 1878-ban Kisvárdán szabadult fel. Budapesten, Debrecenben és Nyiregyházán volt segéd. 1890-ben önállósította magát. 6 segéddel és 4 tanulóval dolgozik. Kitüntetései: 1886 arany érem, 1887 bronz érem és oklevél, 1911-ben bronz díszérem.

Doby Imre, kovácsm. Zöldfa u. 13. Budapesten 1893-ban szül., Nagykállón 1908-ban szab. és 1919-ben önállósította magát. Részt vett a háborúban, egyszer megsebesült. 1919-ben vette nőül Szabó Ilonát.

Dobos Árpád

Falusi Géza

Dobos Árpád, borbély- és fodrász m., Zrinyi u. 10. Budapesten 1902-ben szül., Csengeren, 12 éves korában szabadult

fel. Nyiregyházai, debreceni, budapesti és miskolci jeles mesterek keze alatt fejlesztette szaktudását. 1925-ben alapította meg műhelyét, amelyben egy segéddel és tanulóval dolgozik. 1926-ban nőül vette Bartha Juliát.

Dömötör János, borbélym. gr. Tisza I. ucca 32.

Eimer Hermann, órásm. gr. Tisza I. ucca 10.

Erdélyi György, kőművesm. Kölcsei tér

Falusi Géza, cipészm. gr. Vay u. 38. Csegöldön 1887-ben született, Szatmáron 1905-ben szabadult fel. Elsőrendű mesterek keze alatt fejlesztette tudását mint segéd. 1911-ben alapította műhelyét, melyben két segéddel dolgozik. 1915—18-ig volt a háborúban. Neje: Lázin Erzsébet.

Farkas Márton, könyvkötőm. gr. Tisza I. u. 17. Nagykállón 1904-ben született. Ott tanulta az ipart 1920-ban szabadulva fel. 6 évig dolgozott segédként a szakmában. 1926 óta önálló mester. 1927-ben volt az esküvője Weisz Szerénnel.

Farkas Sándor, fazekas és kályhásm. Csokonai u. 12. Szül. 1907 Nagyborzson, szab.: 1924 Matolcs. Kisvárda, Nyiregyháza mestereinél mint segéd, br. Perényi Péterné üzemében Nagydoboson hosszabb ideig mint üzemvezető működött. 1928-ban tartotta menyegzőjét Lakatos Mariskával. 1929-ben önállósította magát.

Fehér István, kerékgyártóm. Széchenyi u. 73. 1887-ben szül., 1904-ben szab. Debrecenben, Nyiregyházán, Szatmáron és Mátészalkán volt segéd. Háború alatt az orosz és olasz frontokon harcolt. 1919-ben lett önálló. Ipt. előlj. tag, Ip. Kör alelnök, Önk. Tűzoltó Egyl. szertárpar. stb. Neje: Eölyüs Piroska.

Fehér Testvérek, szabóm. gr. Tisza I. u. **F. György** 1897-ben szül., 1913-ban szab. Segéd — mint bátyja is — Budapesten és Mátészalkán volt. Az orosz és olasz fronton harcolt. Kit.: 2 k. ez. v. é. 1919-ben vette nőül Horváth Julianát. — **F. Károly** Szül.: 1893, szab.: 1912. Mátészalka. Résztvett a háborúban. 1920-ban nősült, neje: Mákhel Mária. 1918-ban közös erővel alapították vállalatukat, melyben 2 segéddel dolgoznak.

Fischer Ignác, cipészm. Bethlen u. 58.

Fonalka József, kádárm. Szatmári u. 71.

Friedmann József, a „Galvania Vill. és Műsz. Váll." társtulajdonosa, gr. Tisza I. u. 9. Mátészalkán 1894-ben szül., 1912-ben szab. 1915-ben elvégezte Budapesten a felsőipariskolát. Vállalata 1926 óta áll fenn, mely géperőre van berendezve. A háború alatt 20 hónapig francia fogságban volt. 1925-ben volt az esküvője Weisz Sárival.

Friedmann Sándor, üvegesm. gr. Tisza I. u. 12.

néhai Fülöp Bertalan, mészárosm. Mátészalkán 1857-ben született, 1874-ben szabadult fel. 1878-ban alapította üzletét, mely saját házában van. 1929-ben fél évszázados önállóság után elhunyt. Azóta fia, Fülöp Jenő vezeti a vállalatot.

Fülöp Ede, szabóm. Hősök tere 1.

Fülöp Lajos, nyomdász és könyvkötő m. gr. Tisza I. u. 22.

Gacsályi Ignác, borbélym. Kálvin tér 2.

Glück Hermann, sütőm. Kálvin tér 2.

Grósz Mór, szabóm. Zöldfa u. 2.

Grün Sámuel, cipőfelsőrészkészítőm. gr. Tisza I. u. 22.

Grünberger Ármin, szabóm. Hősök tere 1.

Grünberger Sándor, sütő m. Kossuth L. u. 43.

Győrfy Ferenc

Horváth Menyhért

Győrfy Ferenc, cipészm. Széchenyi köz 4. Mátészalkán 1893-ban szül., 20 éves korában szab. Segéd is Mátészalkán volt. 1915—18-ig volt katona, 28 hónapig orosz hadifogságban szenvedett. 1922-ben alapította műhelyét, melyben 1 segéddel és 2 tanulóval dolgozik. Neje szül.: Szabó Julianna.

Hagymássy Béla, lakatosm. Péchy László u. 4. Ófehértón 1882-ben szül., Nyírbátoron 1900-ban szab. Budapesti, wieni, nagyváradi, kassai és debreceni mestereknél volt segéd. 1910-ben alapította vill. erőre berendezett modern üzemét, hol 4—5 segédet és 3 tanulót foglalkoztat. A fehérgyarmati kórház vízvezeték szerelését, malom, szeszgyár stb. felszereléseket készített. Az Ip. Kör vál. tagja, a tanonc vizsg. biz. elnöke, a Ref. Egyh. presbitere stb. A háborúban 3 évig volt a fronton, kétszer sebesült, kit.: br. v. é. és K. cs.-k.

Hegedüs Mihály, hentes és mészárosm. Kálvin tér 8. 1866-ban Devecseren szül., 1887-ben Hajdúböszörményben szab. To-

kaji, kolozsvári és nyiregyházai mestereknél dolgozott mint segéd. A Milleneum évében önállósította magát. A tanonc vizsg. biz. elnöke (hentes), alelnöke (mészáros). Résztvett a háborúban. Neje Szüküb Kornélia.

Hering Lajos, cukrászm. gr. Tisza I. ucca 18.

Horváth István, kerékgyártóm. Hodossy Dezső u.

Horváth Menyhért, kádárm. Bethlen u. 10. 1888-ban Mátészalkán szül., u. ott 1906-ban szab. Szakismereteit Nyirbátoron fejlesztette. A műhelyt atyja 1870-ben alapította. 1914 óta van saját vezetése alatt. Az összes helyi és környékbeli szeszgyárak szállítója. Az Ipt. és az Ip. Kör vál. tagja, az Önk. Tűzoltó Egyl. altisztje, 25 éve tagja, háromszor kapott kitüntetést stb. Végigküzdötte a háborút. Neje: Németh Erzsébet.

Horváth Sándor

Képes István

Horváth Sándor, kádárm. Bethlen u. 10. Szül.: 1873, szab.: 1891. Debrecenben, Nyiregyházán és Wienben dolgozott segédévei alatt. 1898 óta vezeti önállóan az 1865 óta fenálló üzemet. Több szeszés ecetgyár felszerelése dícséri benne mesterét. Az Ipt. pénztárosa, az Ip. Kör v. elnöke, most vál. tagja. A Tűzoltó Egylet működő tagja 28 éve. Végig hadifogságban volt, kit.: K. ez. v. é. Mint tűzoltó több kitüntetésben részesült. Neje Katona Julianna.

Jakab Gyula, asztalos m. Szatmári u. 13. Cserkésztiszt.

Jeszenczky János, festő és mázoló m. Széchenyi u. 59.

Jeszenszky József asztalos m. Kazinczy u. 7.

Jeszenszky Józsefné, csizmadia m. Zöldfa u. 8.

Juhász Lajos, hentes és mészáros m. Szatmár u. 46.

Kaufmann Adolf, szabóm. Bethlen u. 4.

Kaufmann Mayer, cipészm. Horthy M. u. 32.

Kepets Testvérek, szabóm. Hősök tere.

Képes István, csizmadia m. Széchenyi sor 7. Mátészalkán 1883-ban szül., 1900-ban szab. 11 évig volt segéd. 1911-ben lett önálló mester. Saját háza van. Műhelyében egy segéddel dolgozik. Ipt. elölj. tag, Ip. kör háznagy, stb. Résztvett a háborúban. Neje: Néma Irén.

Kiss Lajos, csizmadia m. Bethlen u. 62. Panyolcon 1889-ben született, 1902-ben Fehérgyarmaton szabadult fel. Szatmári mestereknél fejlesztette tudását. 1902-ben alapította műhelyét. 1915—18-ig a háborúban volt. 3 hónapig volt a harctéren, mikor orosz fogságba esett. 1912-ben volt az esküvője Mészáros Rózával.

Klein Ferenc

Kiss Lajos

Klein Ferenc, női szabóm. Széchenyi u. 10. Szül.: 1898., szab.: 1915-ben Mátészalkán. Következő évben a harctérre került, ahol 20 hónapig küzdött, kit.: k. ez. és br. v. é. és K. cs.-k. Prágai, drezdai, berlini, wieni és budapesti mesterek keze alatt fejlesztette tudását, 1924-ben önállósította magát, 1925-ben Wienben szabászati oklevelet nyert. 1927-ben vette nőül Róth Bertát.

Klein Hermann, cipészm. Gr. Tisza I. u. 22.

Klein Mór, bádogosm. Hősök tere 2.

Kobosán Sámuel, szűcsmester.

Komáromy István, lakatosm. Horthy M. u. 10.

Korody István, cipészm. Hősök tere 8.

Kora Barna, cipészm. Bethlen u. 35.

Kósa Imre, hentesm. Széchenyi u. 68. Szamosszegen született, 1883-ban Mátészalkán tanulta az ipart, 1906-ban szabadult fel. Mint segéd Nyirbátor, Nyiregyháza, Budapest és Chicago (Amerika) mestereinél dolgozott. 1909 óta önálló mester. 1914—18-ig volt a háborúban, egyszer sebesült, kit.: k. ez., br. v. é. és K. cs.-k. 1912-ben volt az esküvője Dénes Irmával.

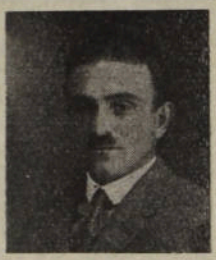
Kovács Gyula, szűcsm. Kisfaludy u. 2.

Kovács István, cipészm. Kálvin tér 6. 1891-ben született, Budapesten nyerte ismereteit, 1908-ban szabadult fel. 1919 óta önálló mester. Egy segéddel és 2 tanulóval dolgozik. A technológián kiváló ered-

ménnyel vizsgázott. A tanoncvizsg. biz. tagja, szakoszt. ellenőre. Hadifogságban volt. Leszerelése után vette nőül Korody Zsuzsannát.

Kubinyi Sándor

Kun Adolf

Kubinyi Sándor, kovácsm. Zöldfa u. 2. Szül.: 1875., szab.: 1891-ben. Budapesti, debreceni és váci mestereknél volt segéd. 1895-ben az állatorvosi főiskolán patkolási tanfolyamot végzett. 1900-ban alapította műhelyét. 1 segéddel és 2 tanulóval dolgozik. Az Ipt. és az Ip. kör vál. tagja. Résztvett a háborúban. Saját háza és földje van. Neje: Nagy Etelka.

Kucsma József

Kucsma Józsefné

Kucsma József, sütőm. gr. Tisza I. u. 20. Tolcsván 1902-ben született, Munkácson 1917-ben szabadult fel. Munkács, Prága és Brünn műhelyeiben dolgozott 10 évig. 1927-ben alapította meg sütődéjét, mely villanyerőre berendezett modern üzem. 1922-ben volt az esküvője Halász Rózsival.

Kun Adolf, vízvezeték és csatornázási szerelő m. Gr. Tisza I. u. 1. 1887-ben Mátészalkán született, 1903-ban Kisvárdán szabadult fel. Antwerpenben, Berlinben és a felvidéken dolgozott mint segéd. 1908-ban alapította vállalatát, mely saját házában van. Elölj. tagja az Izr. Hitközségnek és az iskolaszéknek, gondnoka a Szentegyletnek. Neje: Illés Etelka

Kuhn Ignác, cipészm. Műhely: Széchenyi u., üzlet: Gr. Tisza I. u. Nábrádon 1859-ben született, Fehérgyarmaton 1876-ban szabadult fel. Vándorútja során Szatmár, Budapest, Szeged és Kolozsvár mestereinél dolgozott. 1880-ban alapította műhelyét. Ipt. elölj. tag, tanoncvizsg. biz. elnök. 40 tanulót nevelt az iparra Neje: Weisz Zseni.

özv. Kurschinszky Pálné, kovács és kocsigyártó m.

Lakatos János, asztalos m. Rákóczi u. 9. szám.

Lakatos Sándor, asztalos m. Bethlen u. 45.

Sebessi József, kalapos m. Hősök tere 10.

Lengyel Péter és Fia, asztalos üzem. Hősök tere 9.

Kuhn Ignác

Lindenfeld Albert, szabóm. Kossuth u. 36. Tel.: 92.

Lőrincz Ignác, szabóm. Bethlen köz 3.

Madarász József, kovácsm. Túrkevén 1899-ben született, 1916-ban szabadult fel. Tanulmányútján a fővárosban, Székesfehérvárott és Kecskeméten volt. Az 1917-es és 1918-as években az orosz, román és olasz frontokon volt. 1925-ben létesítette műhelyét. 1927-ben volt a menyegzője Miklósi Emmával.

Mátyus Béni, asztalos m. Széchenyi u. 74.

Mettert János, bádogos m. Bethlen u. 19. Nagykárolyban a Millénium évében született, 1911-ben szabadult fel. Debrecen, Nagyvárad, Kolozsvár és Budapest voltak segédéveinek állomáshelyei. 1915—18-ig a háborúban volt, ahol meg is sebesült. 1923 óta önálló s azóta több templomfedés fűződik nevéhez. 1926-ban vette nőül Farkas Erzsébetet.

Mezei János, asztalosm. Kisfaludy köz 16.

Mezei Sámuel, cipészm. Kalvin tér 2. 1883-ban Kántorjánosin született, ugyanott tanulva iparát, 1899-ben szabadult fel. Segéd Miskolcon, Rimaszombaton és Budapesten volt. 1905-ben alapította műhelyét. Ma egy segéddel dolgozik. Neje: Schwarcz Mária, esküvőjük 1905-ben volt.

Mező Károly, szíjgyártóm. Kossuth L. u. 13. Szül.: 1877, szab.: 1896. Nagyváradi, kolozsvári, szegedi, marosvásárhelyi, stb. mestereknél dolgozott. Clevelandban (Amerika) 8 évig egy motorgyárban dolgozott. 1904-ben önállósította magát. Szállítója gr. Tisza L., gr. Károlyi L., gr. Vay Á. örökösei, br. Perényi P.uradalmainak, stb. Az Ip. Kör volt pénztárosa.

Molnár Nándor

Ifjabb Pente Lajos

Molnár Nándor, épít. váll. Péchy L. u. 8. Tel.: 93. Budapesten 1899-ben született. 1921-ben végezte a felső építőipariskolát. Műtermét 1925-ben nyitotta meg. Tervezést és kivitelezést egyaránt vállal. Eddigi nevezetesebb munkái: alispáni épület, osztálymérnökség, tanfelügyelőség, úri kaszinó, mintegy 18 iskolaépület a környékben és számos magánépület. 80—85 alkalmazottal dolgozik. Résztvett a háborúban, kit.: k. ez. és br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Mohácsy Ilona.

Monus Kálmán, asztalosm. Hősök tere 19.

Moskovits Antal, cipészm. Hodányi E. u. 23.

Muzsay Endre, hentesm. Hősök tere 22. sz.

Nagy Gábor, esztergályosm. Zöldfa u. 3.

Nagy Károly, hentes és mészárosm. Széchenyi u. 34

Obis Lajos, hentesm. Hősök tere 1. Szül.: 1895., szab.: 1921. Nagykárolyban praktizált. 1915—18-ig az orosz és olasz harctereken volt, kit.: 2 k. ez., v. é., br. v. é. és K. cs.-k. 1923-ban önállósította magát. Neje: Bodó Irén.

Id. Pente Lajos, kéményseprő m. Rákóczi u. 50.

Ifjabb Pente Lajos, kéményseprő m. Péchy L. u. 16. Szatmáron 1889-ben szül., Mátészalkán 1907-ben szab. Ungvár, Zsolna, Túrócszentmárton és Debrecen mestereinél volt segéd. Végigküzdötte a háborút, egyszer megsebesült. 1920-ban nyerte el a jogot. Az Ipt. számvizsgálója, az Ip. Kör vál. tagja, a Kéményseprő Szakosztály jegyzője, az Önk. Tűzoltó Egy. tűzőrparancsnoka, stb. Neje: Gércsy Piroska.

Perl Izidor, szabóm. Zöldfa u. 10. Hősök tere 2.

Petróczy Lajos, fényező és mázolóm. Gr. Tisza I. u. 20.

Rácz Károly, kéményseprőm. Damjanich u. 21. Mátészalkán 1885-ben született, 15 éves korában szabadult fel. Segéd Nagykárolyban, Budapesten, Szatmárnémetiben, Körmöcbányán és Mátészalkán volt. 1919-ben nyert jogot. Iparát 2 segéddel és 1 tanonccal folytatja. A tűzoltótest. őrparancsnoka. Neje: Bujáki Julianna.

Kinyu Sándor, kőművesiparos, Bercsényi u. 9.

Rosenfeld Ignác, cím- és szobafestő m. Kálvin tér 6.

Schiszler Dezső, fodrászm. Gr. Tisza I. u. 12.

Schwarcz Adolf, szabóm. Rákóczi u. 24.

Schwarcz Béla, bádogosm. Gr. Tisza I. u. 7.

Schwartz Lajos

Scheppler József

Schwartz Lajos, cipészm. Széchenyi köz 4. Nyírvaján 1903-ban szül., Mátészalkán 1919-ben szab., ahol segédéveit is töltötte. 1923 óta önálló mester. Műhelyében egy segéddel és tanulóval dolgozik. Minden e szakmába vágó munkát vállal.

Schwarcz Mayer, cipészm. Bethlen u.

Schwarcz Mór, női szabóm. Széchenyi u. 10. 1895-ben Mátészalkán született, ahol iparát is tanulta, 1910-ben szabadulva fel. Budapesti segédéveit a háború kitörése szakította félbe, mikor ő is a harctérre került. 1918-ban szerelt le. 1920-ban Klein Ferenccel közösen alapították vállalatukat. Műhelyükben 2 segéd és 1 tanulóval dolgoznak. 1921-ben volt az esküvője Klein Juliannával.

Scheppler József, csizmadiam. Bethlen-tér. Nagykárolyban 1897-ben született, 1914-ben szabadult fel. Következő évben az orosz harctérre került, ahol

megsebesült. Felgyógyulása után az olasz fronton hadifogságba esett, 1918-ban került haza. 10 évig dolgozott mint segéd Nyíregyházán, Mátészalkán és Nagykárolyban. 1929-ben nyitotta meg műhelyét, hol egy segéddel dolgozik.

Sikli Gyula, géplakatos és villanyszerelő m. Zöldfa u. 22. (Saját ház.) Szül.: 1895-ben Mátészalkán, szab.: 1913-ban ugyanott. Budapesten, Debrecenben és Losoncon praktizált, 1920-ban önállósította magát. Résztvett a világháborúban. 1922-ben vette nőül Gosztonyi Borbálát, 1 fia és 2 leánya van.

Slaifer Mihály, k. ács és kőművesm. Széchenyi u. 60.

Sole Tibor, órás és ékszerész. Gr. Tisza István u. 9. Üzletét atyja Sole Dávid alapította 1892-ben. Saját vezetése alatt 1923 óta áll. Egy segéddel dolgozik. Az 1917 és 1918-as években résztvett a világháborúban, majd a nemzeti hadseregben szolgált.

Szabados Pál, cipészm. Gr. Tisza I. u. 5.

Szabados Sándor, szabóm. Kossuth u. 8.

Szabó Gusztáv, k. kőművesm. Rákóczi u. 42.

Szabó Károly, a „Turul" villamos szerelési váll. és rádió-laboratórium tulajdonosa, Horthy M. u. 10. Miskolcon 1876-ban szül., Budapesten 1901-ben szab. Dolgozott a fővárosban, mint főgépész pedig Ujvidéken, Szabadkán, Jánoshalmán, Ujverbászon és Mátészalkán. Vállalatát 1928-ban alapította. 1 segéddel és tanulóval dolgozik. Az Ipt. és az Orsz. Gépész Szöv. vidéki vál. tagja. Háború alatt mint nélkülözhetetlen fel volt mentve. 1905-ben vette nőül Mikits Matildot. László fia vill. szerelő, az üzlet vezetője.

Szabó Lajos hentes és mészárosm. Gr. Tisza I. u. 4. Mátészalkán 1896-ban született, 1921-ben szabadult fel és 1923-ban önállósította magát. 2 segéddel és 2 tanulóval dolgozik, 3 tanulót nevelt az iparra. A tanoncvizsg. biz. tagja. Saját háza van.

Szatmár és Bereg, nyomdai és lapkiadó Rt. Tel.: 38—74.

Szender György, csizmadiam. Csokonay u. 11. Nagydoboson 1898-ban született, Nagykállón 1916-ban szabadult fel. Nagykárolyi, nyírbátori, nyíregyházai és miskolci jeles mestereknél fejlesztette szaktudását. 1924-ben Miskolcon tökéletes kiállítási munkáit bronzéremmel jutalmazták. Mai műhelyét 1924-ben alapította. Neje: Bétery Ilona esküvőjük 1927-ben volt.

Szentléleky Gyula, borbélym. Kossuth u. 44.

Szilágyi Sándor, asztalosm. Hősök tere 11.

Szilvássy József, fodrászm. Hősök tere 8.

Szender György

Szomorú László

Szomorú László, kályhásm. 1882-ben Izsákon szül., 1900-ban Tatán szab. Kolozsvár, Budapest, Kassa, Eperjes és Nagyvárad műhelyeiben dolgozott mint segéd. 1914-ben önállósította magát. Nevezetesebb munkái: a helyi kórház és osztálymérnökség, Vásárosnaményben Tomcsányi v. igazságügyi miniszter kastélyának kályhái. Résztvett a háborúban. Neje: Simon Zsófi.

Tardi György, kerékgyártóm. Kisfaludy u.

Tárkányi József, asztalosm. Gr. Vay u. 14.

Thau Emil, bádogosm. Gr. Tisza I. u. 17. Máramarosszigeten 1873-ban született, 1889-ben szabadult fel. Szaktudását hazánkban Máramarosszigeten és Beregszászon, majd hosszú külföldi tanulmányúton tökéletesítette. 1897-ben jött haza s alapította meg vállalatát, mely saját házában van. Egy segéddel és 2 tanulóval dolgozik. A tanoncvizsg. biz. tagja. 1916—18-ig az orosz harctéren volt. Neje: Weisz Eszter. 1897-ben volt az esküvőjük.

Tóth Árpád, az Ipt. és az Ip. Kör jegyzője. 1904-ben Mátészalkán született. 18 éves korában Cubába vándorolt. 1925-ben jött haza. 1928 óta tölti be fontos tisztségeit az összíparosság legnagyobb megelégedésére. Lelkes harcosa minden iparosérdeket célzó mozgalomnak.

Tóth Árpád, fényképész. Gr. Tisza I. u. 11—13. 1884-ben Mátészalkán született. 1899-ben Déván szabadult fel. Nagyváradon dolgozott huzamosabb ideig elsőrendű mester mellett. Műtermét 1892-ben (atyja) T. Bálint alapította s mikor ő azt átvette, már jó hírnévnek örvendett. Szakszerű vezetése alatt szépen fejlődött, úgyhogy ma Nyírbátorban fiók-

üzlete van. Egy segéddel és két tanulóval dolgozik. 30 hónapot töltött az orosz, olasz és román frontokon, kit.: br. v. é. és K. cs.-k.

Tóth Árpád

Tóth Árpád

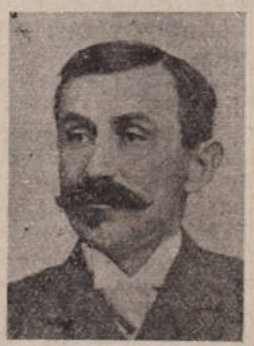
Tóth Bálint szíjgyártóm. Kossuth u.

Tóth Gedeon, kerékgyártóm. Kazinczy ucca.

Kabai Tóth Károly, szűcsm. Széchenyi u. 10. Tiszapolgáron 1895-ben született, Szolnokon 1913-ban szabadult fel. Az ország különböző nagy városaiban fej-

Kabai Tóth Károly

Vasas András

lesztette szakmai tudását. 1915—18-ig volt katona, 32 hónapig az orosz és román frontokon. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és seb. é. 1923-ban alapította vállalatát. Neje: Csollák Klára, esküvőjük 1925-ben volt.

Trébits Sámuel, szobafestőm. Bethlen tér 37.

Varga Ferenc, építési váll. Rákóczi u. 14.

Vasas András, k. kőművesm. Zöldfa u. 7. Nagykállón 1869-ben szül., Nyírbátoron tanulta az ipart, 1884-ben szab. Segéd Nyíregyházán, Kisvárdán és Ófehértón volt. 1892 óta önálló mester. Munkái közül megemlítjük a helyi főispáni épületet, városházát, gyógyszertárat, de ezenkívül számos templom, kastély és családi épület dícséri tudását. Közéleti téren is vezető szerepet visz. Az Ipt. alelnöke, az Ip. Kör alapításában is tevékeny részt vett. A tanoncvizsg. biz. elnöke, a vm. egészségügyi oszt. megbizottja, stb. Résztvett a háborúban. Neje: Hoder Regina.

Veres István, kerékgyártóm. Szatmári u. 13.

Virág János

Virág János, csizmadiam. Gr. Bethlen u. 65. (Saját ház.) 1894-ben Mátészalkán szül., 1910-ben Nagykárolyban szab. Munkácson, Ungváron és Nagykárolyban eltöltött segédévek után, 1914-ben a harctérre került. 32 hónapig küzdött az orosz, olasz és román frontokon. 1918-ban szerelt le, kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Következő évben nőül vette Gaál Juliannát és megalapította műhelyét.

Weisz Antal, nyomdász és könyvkötő. Gr. Tisza I. u. 7.

Weisz József, cipészm. Bethlen u. 4.

Weisz József, szabóm. Bethlen u. 2.

Weisz Zsigmond, nyomdász és könyvkötő, Gr. Tisza I. u. 15.

A SÁROSPATAKI IPARTESTÜLET.

A sárospataki iparosság első tömörülése az 1875-ben megalakult ipartársulat, melynek első elnöke Petsár János, alelnöke Morvay József, jegyzője Trocsányi Bertalan volt. Az alakuló gyűlésen 67 iparos vett részt. 1879-ben megalakították az iparos olvasó egyletet. A 80-as évek elején a társulat visszafejlődést mutat, soraiban egyenetlenség ütötte fel a fejét, az érdeklődés megszünik, a taglétszám csökken. 1884-ben tartotta az ipartársulat utolsó közgyülését. Megalakult december 29-én az ipartestület, melynek elnökévé Steinfeld Béla választatott. 1889-ben Steinfeld lemon-

dása után Petsár János lett elnök. Bérbevették a testület helyisége részére a Goreczki féle, majd 1891-ben megveszik az u. n. Dobay-féle házat. 1892-ben Petsárt Neumann Péter követte az elnöki tisztségben. Az ipartestület székházát lakályosabbá, kellemesebbé tették, új intézmények létesítésének, a meglevők fejlesztésének programja nyomul előtérbe. 1902-ben id. Szepessy Istvánt látjuk az elnöki székben. Az ő vezetése alatt vásárolták meg a Rákóczi u. 111. sz. házat a testület céljaira. Ugyanez év július 13-án ülik meg a testület fennállásának 25 éves fordulóját. Szepessyt Kovács Ferenc követi az elnöki székben, majd az ő utódja Cziráky István lett. 1914-ben a sárospataki iparosok is letették a szerszámot, hogy a harctérre sorakozzanak. Nagy anyagi gondok nehezültek a testületre, amelyből gyüjtés útján tudnak csak kibontakozni. A forradalmak idején a sárospataki iparosok között alig akadtak olyanok, akik a felburjánzott hamis eszmék szolgálatába szegődtek volna.

1919-ben Csicseri József állott a testület élén. A harctéren elesett iparosok emlékét márványtáblával örökítették meg Batta István kezdeményezésére.

SÁROSPATAK.

Adler Jenő, bádogosmester, Kossuth ucca.

Ardey Barna, épület- és bútorasztalos, Rákóczi ucca 177.

Balázs Lajos, épület- és bútorasztalosmester, Rákóczi u. 76. Született Forgácsfalván 1902-ben, szakmáját Salgótarjánban sajátította el 1919-ben. Mint segéd Debrecenben, Nagykanizsán, Miskolcon és Sopronban dolgozott. 1927-ben alapította üzemét. Mint tanonc Salgótarjánban kiváló munkájáért elismerő oklevelet nyert. Neje: Feldmann Berta.

Balázs Lajos

Bartha Lajos

Balogh István, cipészmester, Héce 491. Szül. Makkoshotykán 1884-ben, szab. Sárospatakon 1904-ben atyjánál. Mint segéd hosszabb ideig Salgótarjánban és Budapesten dolgozott. Üzemét 1916-ban alapította. Az Ipartestület cipész szakosztályának jegyzője. Neje: Trócsányi Erzsébet.

Bartha Lajos, férfi szabó, Kossuth Lajos ucca. Szül. 1882-ben Nyiregyházán, szab. 1898-ban ugyanott. Mint segéd hosszabb ideig Miskolcon dolgozott. Üzemét 1907-ben alapította. Több segéddel és 2 tanonccal dolgozik. Elnöke az Ipt. férfiszabó szakosztályának. A háborúban mint szakaszvezető vett részt Przemysl elestekor orosz fogságba került, 1918-ban jutott haza. Neje: Mikolai Juliánna.

Baumann Mór, bádogosmester, Kossuth ucca 14.

Bislei András, úri szabó, Kossuth u. 88. Szül. 1894-ben Sátoraljaújhelyen, szab. 1910-ben ugyanitt. Szaktudását Budapesten és Kassán fejlesztette, 1920-ban Királyhelmecen önállósította magát. Egy segéddel dolgozik. 1908-ban a sátoraljaújhelyi kiállításon kiváló munkájáért elismerő oklevelet nyert. A világháborúban résztvett az olasz fronton, ahol 3 ízben sebesült. Kitüntetései II. o. br. v. é., K. cs.-k. Neje: Csorosz Zsuzsánna.

Burger Lajos, szabómester, Patikaköz, 1878-ban Sárospatakon szül, iskoláit is itt végezte. Szab. 1894-ben Budapesten. Mint segéd Budapesten, Miskolcon és Sátoraljaujhelyen dolgozott. 1901-ben önállósította magát. Az Ipt. elöljárósági tagja és a szakcsoport jegyzője, az Iparos Kör vál. tagja. Két segéddel és egy tanonccal dolgozik. 1901-ben nősült.

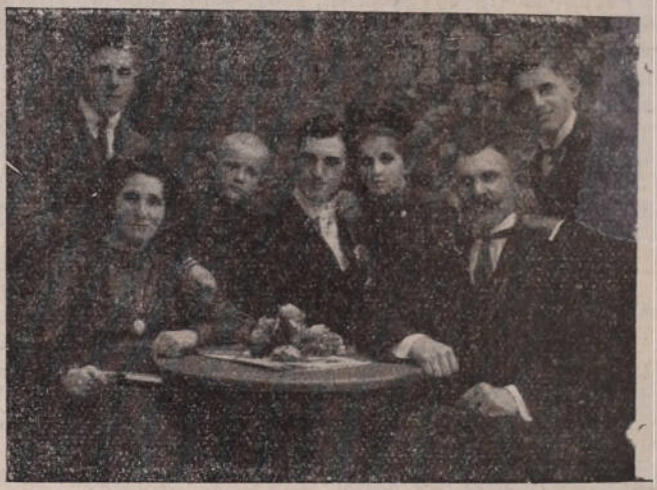
Butella Ödön, szűcsmester, Rákóczi u. 109. 1884-ben Sátoraljaújhelyen szül., ugyanitt szabadult fel 1904-ben. Szaktudását Budapesten és Párisban gyarapította. 1910-ben önállósította magát Párisban, de a háború alatt fel kellett adnia üzemét, mert internálták.

Czeisler Mór, bádogosmester, Patikaköz.

Czibere Géza, cipészmester, Kossuth u. Szül. 1902-ben Sárospatakon, szab. 1920-ban ugyanitt. Mint segéd Budapesten, Sátoraljaújhelyen, Nyiregyházán és Debrecenben dolgozott, üzemét 1927-ben alapította. 1927-ben nősült. Neje: Csapó Mária.

Dankó Mihály, szíjgyártó és nyergesmester, Híd ucca 16. Szül. 1897-ben Sátoraljaújhelyen, szab. 1913-ban ugyanitt. Mint segéd Kassán, Ungváron, Budapesten és Nyiregyházán működött. Üzemét 1916-ban alapította. Egy segéddel dolgozik. Az Ipt.-nek háznagya volt. Neje: Latecska Matild.

Dobay István, kovácsmester, Kispatak. Szül. 1878-ban Hercegkúton, 1896-ban szabadult Sárospatakon atyjánál. Budapest, Eger, Kassa és Székesfehérvár kiváló mestereinél gyarapította szaktudását. Üzemét 1907-ben saját erejéből alapította, főkép gazdasági és kocsimunkákat végez. 12 inast szabadított már, közöttük 3 fiát. 1 segéddel és 2 inassal dolgozik. 18 év óta az Ipt. vál. tagja. Tagja a róm. kath. egyház választmányának. Neje: Behm Lujza. Három fia: István, Károly és József szintén a kovács mesterséget folytatják.

Dobay István

Durányik József, hentesmester, Pátersor. Szül. 1897-ben Sárospatakon, ugyanitt szabadult 1914-ben. Üzemét 1925-ben alapította. A világháborút a 12. huszárezredben küzdötte végig és k. e., br. v. é. és K. cs.-k.-et nyert. 1924-ben nősült, neje: Hegedüs Róza

Durányi József

Fischmann József

Feldmann Jakab, szabómester, Kossuth ucca 36. Bilkén szül. 1874-ben, szab. 1890-ben Beregkövesden. Mint segéd Kisvárdán, Sátoraljaújhelyen és Sárospatakon dolgozott. 1897-ben alapította műhelyét; jelenleg 1 segéddel és 2 tanonccal dolgozik. Az Ipt. szabószakcsoportjának ellenőre és a tanoncvizsgáztató biz. tagja. A világháborúba résztvett. Neje: Klein Róza.

Fischmann József, sütőmester, Kossuth ucca 84. Szül. 1907-ben Liszkatolcsván, szab. 1917-ben Szerencsen. Üzletét 1927-ben alapította és főkép fehér és finom sütemény sütésével foglalkozik. Üzemében 1 segéd és 2 tanuló dolgozik. Neje: Lefkovics Zelma.

Fráter János, cipészmester Kossuth u. 27. Szül. 1889-ben Sárospatakon, ugyanitt szab. 1906-ban. Kassán, Sátoraljaújhelyen és Miskolcon működött mint segéd; üzemét 1909-ben alapította. Az Ipt. tanoncvizsgáló biz.-nak tagja és a szakcsoport pénztárosa. A háborúban résztvett 1916-tól fogva és az olasz és orosz fronton harcolt, 1910-ben nősült. Neje: Bodnár Erzsébet.

Freihaft József, kárpitos- és bútorasztalos, Régiposta ucca.

Gottlieb Gyula, sütőmester, Kossuth u. Szül. Munkácson 1900-ban, szab. Sárospatakon 1921-ben. Műhelyét 1925-ben alapította. Főként fehér- és finom tésztaneműeket süt. 1920-ban nősült, neje: Lázár Regina.

Grün Lázár, cipészmester, Híd ucca. Szül. 1884-ben Adalin községben, 1900-ban Kolozsváron szab. Szaktudását Magyarország nagyobb városaiban és a külföldön (Bécs, Frankfurt) gyarapította, majd 1906-ban Beregszászon önállósította magát. Üzemét 1913-ban helyezte át Sárospatakra. Elismert szakember az

orthopäd cipészetben. 2 segéddel dolgozik. Az Ipt. volt választmányi tagja, a cipész szakcsoport alelnöke. A világháborúban részt vett, kitüntetése K. cs.-k. 1908-ban nősült.

Gottlieb Gyula

Grün Lázár

Hamara Sámuel, férfi szabó, Híd u.

Hegedüs Ferenc, kovácsmester, Páter sor. Szül. 1884-ben Tarcalon szab. 1901-ben Sárospatakon. Mint segéd Gyöngyösön, Budapesten és Sátoraljaújhelyen dolgozott. Az Ipt. tanoncvizsgáztató biz.-nak tagja. A világháborúban mint hegyitüzér vett részt és br. v. é. és K. cs.-k.-tel lett kitüntetve.

Hegedüs Ferenc

Heinrich György

Heinrich György, épület- és géplakatos mester, Rákóczi út 168. Szül. 1880-ban Sárospatakon, szab. 1907-ben ugyanitt. Budapesten, Bécsben és Bécsujhelyen gyarapította szaktudását és 1906-ban önállósította magát. Műhelyében készült a sárospataki vasúti állomás vaskerítése. Az Ipt. elöljárósági tagja, megyei törvh. biz. tag, a róm. kath egyház tanácsosa, A világháborúban részt vett. Neje: Ivancsi Jolán.

Hlavathy Mihály, cipészmester, Rákóczi út. Szül. 1895-ben Sárospatakon, szab. 1910-ben ugyanitt. Mint segéd Budapesten dolgozott. Üzemét 1921-ben alapította. Élénk tevékenységet fejt ki az iparosság társadalmi és kulturális életében. Vezetője az Ip. Dalárdának, elnöke az Ip. Műkedvelő Körnek, 1921-ben feleségül vette Szuhánszky Ilonát.

Homolya János, asztalosmester, Hosszú ucca 629. Szül. 1888-ban Vis községben, szab. 1904-ben Sárospatakon. Mint segéd Budapesten, Miskolcon, Kassán és Sátoraljaújhelyen dolgozott. 1913-ban önállósította magát. A járásbíróság és

Hlavathy Mihály

Homolya János

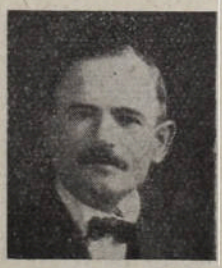
állami iskolák épületasztalos munkáit ő készítette. Jelenleg egy segéddel és két tanonccal dolgozik. Tanonc korában kiváló munkájáért elismerő oklevelet kapott. Elöljárósági tagja az Ipt.-nek. A világháborúban részt vett. Neje: Tóth Teréz.

Hrobár János, mészáros és hentes m., Kossuth ucca 25.

Hudák József, asztalosmester, Póstaköz. Szül. 1875-ben Szalona községben, szab. 1892-ben Edelényen. Szaktudását az ország nagyobb városaiban fejlesz-

Hudák József

Jánossy Pál

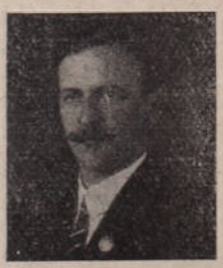
tette és 1901-ben önállósította magát. 19 évig asztalosa volt a Rákóczi kastélynak. A damadi ref. templom és a bodroghalmi elemi iskola berendezése műhelyében készült. Az Ipt. volt vál. tagja és 25 éve szivattyúparancsnoka az önk. tüzoltóságnak. A világháborúban, amelyet végigküzdött, következő kitüntetéseket kapta: k. e., br. v. é., K. cs.-k. Neje: Kamenár Mária.

Jakab Sándor, kalaposmester, Fazekas sor.

Jáger László, szíjgyártó és nyergesmester, Páter sor.

Jánossy Pál, asztalosmester, Hécze u. 483. Szül. 1880-ban Sárospatakon, ugyanitt szab. 1896-ban. Mint segéd Budapesten, Brassóban és Siófokon működött. 1905-ben Gálszécsen önállósította magát, üzemét 1910-ben helyezte Sárospatakra. Számos magánház kiváló épületasztalos munkája dícséri szaktudását. Az Ipt. alelnöke és az Ip. Dalárda ügyvezető elnöke. A világháborúban br. v. é.-et kapott. 1905-ben nősült, neje: Benedek Borbála.

Kaczián Gyula, borbélymester, Rákóczi u. 159. Szül. 1892-ben Sátoraljaujhelyen, szab. 1907-ben. Mint segéd hosszabb ideig Budapesten, Beregszászon és Sátoraljaújhelyen dolgozott 1910-ben lett önálló Héthárson. Mai üzletét 1918-ban alapította. Jelenleg 2 segéddel és 2 tanonccal dolgozik. Eddig 9 tanoncot szabadított. Az iparosság és a város kulturális és gazdasági életében tevékeny részt vesz. 1926 óta elnöke az Ipt.-nek. Megszervezte az Ifj. Egyesületet, átszervezte a dalárdát. Az Ipt. könyvtárát jelentékeny adományával gyarapította. Nagy érdeme van abban is, hogy a földreform keresztülvitelénél 415 iparos jutott házhelyhez. Tagja a városi és vármegyei képviselőtestületnek. A világháborúban a mozgósítástól kezdve vett részt, az olasz fronton 65%-os rokkant lett. 1922-ben feleségül vette Nyitrai Máriát.

Kaczián Gyula

Karajz György

Kállay József, kötélgyártómester, Rákóczi ucca 249. Szül. 1885-ben Sárospatakon, ugyanitt szab. 1904-ben. Üzemét 1909-ben alapította. Több nagy uradalom állandó szállítója. A világháborúban részt vett. Megsebesült, majd orosz fogságba jutott, honnan 1918-ban került haza. Neje: Juhász Zsuzsánna.

Kancsák Dániel, hentesmester, Rákóczi ucca.

Karajz György, cipészmester, Rákóczi u. Szül. 1889-ben Sárospatakon, ugyanitt szabadult 1907-ben. Mint segéd hosszabb ideig Kassán dolgozott. Üzemét 1914-ben alapította. Tudását különböző szaktanfolyamokon gyarapította. Már hat tanoncot szabadított, akik iparukban jól beváltak. Jelenleg egy segéddel és két tanonccal dolgozik. Az Ipt. elöljáró tagja, ugyancsak tagja a tanoncvizsgázó bizottságnak. A világháborúban részt vett, orosz fogságba került, onnan 1919-ben került haza. Neje: Wegerbauer Mária.

Karajz György, kőművesmester, Héce.

Katz Jenő, épület- és bútorasztalos, bútorkereskedő, Majorköz. Szül. 1896-ban Buj községben, szab. Nyiregyházán 1911-

Kis Tóth Miklós

Klein Dávid

ben. Mint segéd az ország nagyobb városaiban dolgozott. 1920-ban önállósította magát. Saját gyártmányú bútorait árusítja. A város és környék több templomának és iskolájának berendezését ő szállította. Műhelyében négy segédet és négy tanulót foglalkoztat. A világháborút végig küzdötte a szapőröknél és a k. ez., br. v. é., K. cs.-k.-tel lett kitüntetve.

Kereszturi József, cipészmester, Régi posta ucca. Szül. 1894-ben Sárospatakon, szab. 1911-ben ugyanitt. Felszabadulás után Debrecenben, Kaposváron, Budapesten dolgozott, majd Bulgáriában működött. Műhelyét 1925-ben alapította. Két ipari szaktanfolyamot végzett sikerrel. A világháborúban részt vett és orosz fogságban is volt. Neje: Rajz Anna.

Keresztury B. József, kovácsmester, okl. vasaló, Páter sor. Szül. 1866-ban Sárospatakon, szab. 1886-ban ugyanitt. Szaktudását mint segéd Gyöngyösön, Egerben és a katonaságnál mint századkovács fejlesztette. Főként a gazdaságok részére végez munkákat és 20 évig állandó kovácsa volt a Windischgrätz uradalomnak. Elsőrangú munkáiért elismerő oklevelet nyert. Neje: Szabó Erzsébet.

Kis Tóth Miklós, cipőfelsőrész készítő Majorok köz. Szül. 1903-ban Sárospatakon, szab. 1920-ban Sátoraljaújhelyen. Elsajátította úgy a felsőrészkészítést, mint az aljamunkát. Műhelyét 1925-ben

társas alapon nyitotta meg, most egyedül vezeti. Egy segéddel és egy tanonccal dolgozik. 1928-ban feleségül vette Koós Emmát.

Kiss Béla, hentes, Híd ucca.

Kiss János, fazekasmester, Fazekas sor.

Klein Dávid, sütőmester, Régi posta ucca 227. Szül. 1874-ben Sárospatakon, szab. 1890-ben ugyanitt. Sütődéje I-a fehér és finom tésztát állít elő. Eddig 10 inast szabadított fel. Jelenleg egy segéddel és három inassal dolgozik. Az izr. hitközség választmányi tagja. A háborúban részt vett. Neje: Grün Lina.

Kmetzkó Kálmán, kép. kőművesmester, Rákóczi u. 248. Szül. 1873-ban Sárospatakon, szab. 1890-ben ugyanitt. Budapesten és Mármarosszigeten több nagy építési vállalatnál dolgozott. 1899 óta önálló.

Kósa István

Kovács Mihály

Koncz Ferenc, cipészmester és cipőkeresk., Templom ucca. 1892-ben Hercegkúton szül., 1910-ben Sárospatakon szab. Műhelyét 1927-ben alapította. A világháborúban résztvett. Kitüntetései: br. v. é. és K. cs.-k.

Kósa István, hentes és mészárosmester, Eötvös ucca 245. Szül. Sárospatakon 1897-ben, szab. ugyanitt 1912-ben. Mint segéd Csapon, Munkácson, Sárospatakon és Budapesten dolgozott. Üzemét 1922-ben nyitotta meg. Saját készítményű hentesáru cikkeit hozza forgalomba. A világháborúban háromszor megsebesült és K. cs.-k.-tel lett kitüntetve. Neje: Ambrus Anna.

Kovács Mihály, kádármester, Rákóczi ucca. Született 1877-ben Szolnokon, felszabadult 1897-ben Sárospatakon. Segéd volt Debrecenben, Nyiregyházán, Miskolcon és Sátoraljaujhelyen. Műhelyét 1902-ben nyitotta meg. Fővárosi kereskedők és tokajhegyaljai szőlősgazdák részére szállít hordókat. Jelenleg egy segédet és egy inast foglalkoztat, 24 év óta elöljárósági tagja az Ipt.-nek. Részt vett a világháborúban. Neje: Golfkoczky Mária.

Kindráth János, cipészmester, Hegedüs ucca.

Marschalkó János, mészáros és hentesmester,Régiposta ucca 224. Szül. 1865-ben Sárospatakon, szab. ugyanitt 1889-ben. Segédéveit Kassán és Ungvárott töltötte. 1896-ban nyitotta meg üzemét, hentesáru készítésével és annak kimérésével foglalkozik. Egy segédje van. A háborút a 39. honvédhadosztályban töltötte szakaszvezetői rangban. Kitüntetései: milleneumi emlékérem és koronás emlékérem.

Marschalkó János

Markovics Lajos

Markovics Lajos, bádogosmester, Régiposta ucca 92. Szül. 1870-ben Sárospatakon, 1887-ben szab. ugyanitt. Mint segéd Bécsben, Budapesten, Eperjesen és Kassán működött. A sárospataki főiskola, az áll. tanítóképző és sok más köz- és magánépület bádogos munkáit végezte. A Technológiai Iparmúzeum kiállításán arany éremmel, az Orsz. Ipt. kiállításán bronz éremmel lett kitüntetve. Ezeken kívül számos elismerő oklevelet kapott. Választmányi tagja az Ipt.-nek és az izr. hitközségnek. A háború alatt a vasutas ezrednél szolgált. Neje: Grosz Irén.

Martinecz József

Miglécz János

Martinecz József, szabómester, Kossuth ucca 88. Szül. 1884-ben Hizér községben, szab. 1901-ben Léván. Segédként Budapesten és Bécsben működött. Műhelyét 1914-ben nyitotta meg. Budapesten sikerrel elvégezte a szabászati szaktanfolyamot, 1923-ban megnősült. Neje: Takács Julianna.

Miglécz János, cipészmester, Kossuth ucca 28. Szül. 1885-ben Nagykövesden, szab. 1902-ben Kassán. Mint segéd Gyöngyösön és a Szepességben dolgozott. 1909-ben önállósította magát. A cipő és csizmaszakma minden ágában dolgozik. Jelenleg 1 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Elnöke az Ipt. cipész szakosztályának és a vizsg. biz. tagja. 1914-ben bevonult s a háború végéig katonáskodott.

Miskolczy József, kéményseprőmester, Ujtelep 14. Szül. 1894-ben Hajdúböszörményben, szab. 1912-ben Hajdúnánáson. Működött még Tokajban és Sárospatakon. 1928 óta önálló. 18 községnek kéményseprő mestere. Tagja a tűzrendészeti biz.-nak. Két segéddel és egy tanonccal dolgozik. 1915-ben bevonult és a háború végéig szolgált mint tűzmester. Kitüntetései: kétszer a br. v. é., K. cs.-k. Neje: Vaskó Anna.

Molnár Pál, lábbeli készítő, Hegedüs ucca.

Oláh József, épület- és géplakatos, Rákóczi ucca 157. Szül. Sárospatakon 1883-ban, szab. 1901-ben Sátoraljaújhelyen. Mint segéd Budapesten a Máv. műhelyében és a Ganz-Danubius gyárban dolgozott. 1917-ben önállósította magát. A Magy. kir. Technológia gépészeti szaktanfolyamát sikerrel elvégezte, az Órásiparszakiskolán az elektrotechnikából nyert képesítést. Több nagy köz- és magánépület géplakatos munkájával szerzett jó hírnevet. Választmányi tagja az Ipt.-nek és az Iparoskörnek. A ref. egyház presbitere és megyebizottsági tag. A világháborúban résztvett és az orosz fronton megsebesült. Kit.: K. cs.-k. Neje: Sipos Róza.

Padrah Sándor, könyv- és papírkereskedő, Rákóczi ucca 149. 1888-ban Nagykárolyban szül., 1904-ben szab. Budapesten a Szent István Társulatnál működött hosszabb ideig és az ország több nagy városában gyarapította tudását. 1912-ben Deésen önállósította magát mint könyv- és papírkereskedő. A háború kitörésekor fel kellett adnia üzletét. 1917 óta a Ref. Főisk. könyvkereskedésének bejegyzett cégvezetője, amely vállalatot önállóan és teljes felelősséggel vezeti. Az Ipt. pénztárosa és volt vál. tagja. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje: Bárdos Ilona

Palicskó Gyula, szobafestő és mázolómester, Ujtelep.

Pásztor János, asztalosmester, Rákóczi ucca 94. Szül. 1863-ban Zemplénboly, szab. 1880-ban Sátoraljaújhely. Műhelyében bútorok, épületasztalos munkák és koporsók készülnek. Keze alól már 25 inas került ki, akikből kivétel nélkül jó segédek váltak. Jelenleg 2 segéddel dolgozik. 37 év óta előljárója az Ipt.-nek. Az O. K. H. és Hangya igazg. tagja. Neje Komjáti Jolán

Pásztor József, cipészmester, Pátersor.

Princz Dávid, gőzmalom résztulajdonos Eötvös ucca.

Padrah Sándor

Pásztor János

Répássy Lajos, kovácsmester, Pátersor.

Réthy István asztalosmester, Pátersor. Sárospatakon szül 1881-ben szab. 1898-ban u. ott Több nagyobb városban töltött segédév után 1912-ben nyitotta meg önálló üzemét. Műhelyében készült számos köz- és magánépület asztalos munkája, így része volt a református templom és a tanítóképezde munkálataiban is. Végigküzdötte a világháborút.

Réthy István

Rothbart Márkus

Rothbart Márkus, asztalosmester és bútorkereskedő, Rákóczi u. Szül. 1879-ben Végardón, Sárospatakon szab. 1895-ben. Mielőtt 1907-ben üzemét megnyitotta, az ország nagy városain kívül Bécsben, Münchenben és az Amerikai Egyesült Államokban fejlesztette szaktudását. Épület- és bútorasztalosmunkák készülnek műhelyében. Nagyobb munkái közül a pénzügyi palota, járásbíróság és Vörös ökör-szálloda felszerelése említendők. A világháborút végig küzdötte. Felesége: Berger Ilona.

Safir Aladár, órásmester, Kossuth ucca 23.

Safir Salamon, órásmester, Kossuth ucca 23.

Sárossy József, kovácsmester, Hosszú ucca.

Sviatkó János, hentesmester, Kossuth ucca. Szül. 1883-ban Sárospatakon, szab. ugyanitt 1902-ben, Marschalko János volt a mestere. Kassán, Budapesten, Miskolcon és Hatvanban segédeskedett. Üzemét

Sviatkó János Spitz Pál

1902-ben nyitotta meg saját erejéből. Kelendő hentes áruinak készítésében két inasa és egy segédje segédkezik. Az Ipt.-nek hosszabb időn át alelnöke volt, jelenleg elnöke a húsipari szakoszt.-nak. A világháborúban végig részt vett. Kit.: K. cs.-k. Neje: Varga Erzsébet.

Spitz Pál, órás és ékszerész, Hegedüs ucca.

Stendig Simon, órás, ékszerész és vésnök, Kossuth ucca.

id. Szepessy István, sütőmester, Kossuth ucca 41. Szül. 1863-ban Putnokon, szab. 1879-ben Miskolcon. A tapasztalatokban gazdag segédévek után 1890-ben alapította műhelyét, melyet azóta megszakítás nélkül vezet. 40 éves műhelye megnyitás óta szállítója a Ref. Főiskola Tápintézetének. Az 1922. évi Orsz. Ip. Egy. kiállításon díszérmet és oklevelet nyert. Az Ipt. volt elnöke, jelenleg előljáró tagja. Tagja a tanoncvizsg. biz.-nak, vál. tagja az Ip. Körnek, a városi képv. test.-nek, az iskolaszéknek, az ip. isk. felügy. bizottságának és a róm. kath. egyházi tanácsnak tagja. 1890-ben feleségül vette Trojna Máriát.

ifj. Szepessy István, cukrász, Rákóczi ucca 117.

Székely Ferenc, asztalosmester, Ref. Temetőköz. Szül. 1900-ban Sárospatakon, szab. 1924-ben ugyanitt. Műhelyét 1925-ben saját erejéből alapította, épület- és bútorasztalos munkák készülnek üzemében. Innen kerültek ki a kerámiai gyár asztalos munkálatai. 1925-ben vette feleségül Balogh Borbálát.

Szkircsák Bertalan, fazekasmester, Fazekas sor. Szül. 1868-ban Ungvárott, szab. ugyanitt 1888-ban. Mint segéd Munkácson és Sárospatakon dolgozott. Budapesten elvégezte a szaktanfolyamot, 1894-ben alapította műhelyét, melyben a cserépedény összes fajtáit a legfinomabb kivitelben gyártja. Végigküzdötte a világháborút. 3 fia saját műhelyében szabadult fel. Neje: Gergely Erzsébet.

id. Szepessy István ifj. Szepessy István

Sztruhala Antal, fényképész, Rákóczi u. Szül. 1908-ban Hercegkút községben, 1923-ban Sárospatakon szabadult. Műtermét 1927 május havában nyitotta meg és abból a legmodernebb felfogással készült fényképek és fénymásolások kerülnek ki. Egy segéddel és 1 tanulóval dolgozik.

Sztruhala Dezső, mészáros és hentesmester, Kossuth ucca 31. 1901-ben szül. Sárospatakon, 1917-ben Miskolcon szab. Több nagyobb városban eltöltött segédév után 1921-ben önállósította magát. Üzeméből hentes és csemegeáruk kerülnek forgalomba.

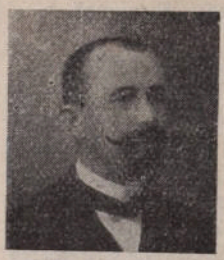

Székely Ferenc Sztruhala Antal

Tóth István, csizmadiamester, Hosszú ucca 117. Szül. 1896-ban Bodrogsemlyén, 1912-ben Sátoraljaújhelyen szab. Szaktudását mint segéd Miskolcon, Kassán és Sátoraljaújhelyen fejlesztette. 1922-ben nyitotta meg műhelyét. Tagja a Református Dalárdának. A világháborúban 3 évig szolgált, két ízben megsebesült Br. v. é.-mel tüntették ki. Neje: Szajkó Mária.

id. Ullrik Károly, az Ullrik Károly és Társa kerámiai gyár beltagja, Vasút sor 22. Szül. 1874-ben Herendközön. Iparát a világhírű Herendi Porcelánárugyárban sajátította el. Sikeresen elvégezte a Magdeburgi kerámiai szakiskolát, majd Karlsbad és Németország nagyobb kerámiai gyáraiban tökéletesítette szaktu-

id. Ullrik Károly

ifj. Ullrik Károly

dását. A kereskedelemügyi miniszterium megbízásából előadó tanítója volt a hódmezővásárhelyi agyagipari tanműhelynek. 1899-ben Orosházán létesített agyagipari üzemet, amelyet a román megszállás miatt helyezett át Sárospatakra. Műhelyében 14 HP nyersolajmotor szolgáltatja a hajtóerőt. Jelenleg 7 segéddel dolgozik. Leginkább tűzálló használati tárgyakat, továbbá dísztárgyakat és speciális fonott árut állít elő. Számos kitüntető érmet és oklevelet nyert gyártmányaival. Neje: Eckert Terézia.

Tóth István

Vaskó József

Vaskó József, asztalosmester, Héce.

Veres Sándor, cipészmester, Rákóczi ucca. Szül. 1905-ben Bodrogsemlyén, szab. Sátoraljaújhelyen 1910-ben. Szorgalmas munkában eltöltött segédévek után 1922-ben önállósította magát. Három évig szolgált a világháborúban és harcolt az olasz fronton. 1922-ben feleségül vette Polyák Erzsébetet.

Vitek Ferenc, borbélymester, Kossuth ucca 70.

Wachtel József, szikvízgyáros, Rákóci ucca. Szül. 1880-ban. Szikvízgyárát 1912-ben alapította és azóta megszakítás nélkül vezeti. Neje: Stadfeld Sára.

Zajácz Miklós, kályhásmester, Héce.

Zoru Ábrahám, bádogosmester, Kossuth ucca 14.

Veres Sándor

SÁTORALJAUJHELY.

Balázs János, cipész m. Kazinczy u. 104. Jenke községben szül. 1892-ben. Iparát Munkácson tanulta, 1908-ban szab. Mester 1918 óta. Kiváló szaktudású iparos, kinek műhelyéből elsőrendű munkák

Balázs János

Balogh József

kerülnek ki. A cipész szakoszt. vál. tagja. A világháborúban mozgósítástól kezdve harcolt a fronton. Súlyosan sebesült, 90%-os hadirokkant. Kis ez., br. v. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Hanrila Anna.

Balogh Géza, rézműves m. Alsó Zsolyonka 12.

Balogh József, kovács és kerékgyártó m. Szemere u. 5. Helyben szül. 1880-ban. Szakmáját atyjánál tanulta. 1896-ban lett segéd. Szakmája fejlesztése céljából az ország nagyobb városaiban dolgozott. Önálló 1908 óta. Műhelye 1900-ban alakult. Törekvő, szorgalmas mester. 2 segédet és 2 tanoncot alkalmaz. Mint katonai lóvasaló, elismerő oklevéllel lett kitüntetve. Ipt. elüljáró, a szakosztály elnöke, képv. test. tag, gör. kath. egyháztanácsi tag. Neje: Titkó Anna.

Balogh Lajos, cipész m. Pipa u. 4. Munkácson szül. 1885-ben. Ott végezte

ipari tanulmányait is, 1902-ben szabadult fel. Gyakorlatot jeles mestereknél szerzett. Mester 1908 óta. Alapos szaktudású iparos. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Több társadalmi egylet működő tagja. Mozgósítástól kezdve küzdött az orosz fronton, hol fogságba esett. Neje: Kászonyi Mária, régi iparos család sarja.

Barna Gyula, hentes és mészáros m. Kossuth L. u. 22.

Bartizek László, fényképész m. Fő u. 24. Szül. 1876-ban Kassán. Mesterségét ott sajátította el, 1893-ban lett segéd. Bécsben szerzett alapos szakmabeli gyakorlatot. Műtermét 1898-ban alapította. A szakma minden ágával foglalkozik, melyet művészi nívóra emelt. Két segédet és tanoncot alkalmaz. Bronz é. és díszoklevéllel lett kitüntetve. Ipt. elülj., városi képv. test. tag. Az olasz és orosz fronton küzdött. Kis ez., br. v. é., K. cs.-k.-je van.

Bartizek László

Baumann Zoltán

Baumann Zoltán, bádogos m. Széchenyi tér 47. Saujhelyen szül. 1898-ban. Tanulmányait atyjánál folytatta, 1914-ben lett segéd. Nagyobb műhelyekben bővítette szaktudását. Önálló 1921 óta. A műhelyt 1886-ban atyja alapította. Több jelentős munka dícséri szakmabeli jártasságát. 3 segédet, 1 tanoncot foglalkoztat. Bronz éremmel és oklevéllel kitüntetve. Ipt. elüljáró, a szakosztály elnöke. Az orosz fronton harcolt, ott esett fogságba. Kit: K. cs.-k

Bauer Lajos, hentes és mészáros m. Rákóczi u. 28.

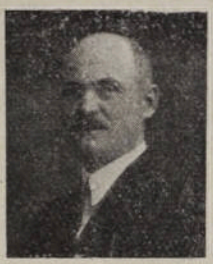
Berger Jakab, üveges m. Rákóczi u. 21.

özv. Berkovits Zsigmondné, vendéglős és szállodás.

Bezdány Béla, villanyszerelő m. Fő u. 3. Hódmezővásárhelyen szül. 1903-ban. Iparát ott sajátította el, 1919-ben szabadult fel. A Ganz villamossági rt.-nál és nagyobb vállalatoknál működött hosszabb ideig. Üzletét 1929-ben saját erejéből alapította. Fiatal, törekvő mester, ki minden idejét iparának szenteli. 2 tanoncot alkalmaz. A nemzeti hadseregben szolgált. Neje: Nagy Irén, ki régi iparos családból származik.

Blum Géza, bútorgyáros és kárpitos m. Petőfi u. 2.

Bokor Antal, üveges, képkeretező m. és üveg és porcellán kereskedő Rákóczi u. 10. Született 1891-ben Sátoraljaújhelyen. Atyjánál tanult, 1908-ban lett segéd. Gyakorlati szaktudást külföldön

Bokor Antal

Borisz József

szerzett. Önálló 1928 óta. Üzletét atyja 1880-ban alapította. Szakképzett, széles látókörű iparos. 1 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Tvhtósági biz. tag, városi biz. p. tag, több társadalmi egyesületben tevékenykedik. Az orosz fronton mint tűzmester szolgált. Neje: Tapasztó Margit, fia Pál.

Borisz József, kosárfonó m. Kazinczy u. 8. Perény községben szül. 1893-ban. Szakmáját Abaujszinán tanulta, 1912-ben szabadult fel. Jeles mestereknél folytatott gyakorlatot. Önálló 1914 óta. Finom fehér és díszmunkákat, kerti bútorokat stb. készít és nádszékfonást végez. A rokkantügyi hivatal műhelyének volt vezető mestere. Egy segédet foglalkoztat. Több társadalmi egyesület működő tagja. Neje: Teremi Mária, iparos család sarja.

Brandics János

Brandics József

Brandics János, asztalos m. Munkácsy u. 18. Sátoraljaújhelyen szül. 1894-ben. Ipari tanulmányait Miskolcon végezte, 1910-ben lett segéd. Szaktudását nagyobb műhelyekben fejlesztette ki. Kiváló bú-

tormunkákat készít ízléses kivitelben. Végezte a megyeháza asztalos munkálatait. Segédet alkalmaz. A fronton harcolt, olasz fogságba esett. Nagy ez., kis ez. és br. v. é. kétszer, K. cs.-k. kitüntetése van. Neje: Szüki Anna, leánya: Anna.

Brandics József, bádogos m. Rákóczi u. 37. Szül. 1883-ban Sátoraljaújhelyen, iparát is itt sajátította el, 1901-ben szabadult fel. Gyakorlati idejét a fővárosban és az ország nagyobb városaiban töltötte el. Műhelyét 1909-ben alapította saját erejéből. Több munka dícséri alapos szaktudását. Tanonc korában díszoklevéllel tüntették ki. A tanonc vizsg. biz. tagja. Neje: Lévai Etel, gyermekei: Irén, Ferenc és Etel.

Brandly Jenő, kádár m. Andrássy u. 19. Szegeden szül. 1893-ban. Szakmáját Beregszászon sajátította el, 1909-ben lett segéd. Évekig folytatott az ország nagyobb városaiban szakmabeli gyakor-

Bujdosó István

Butella Testvérek

latot. Mester 1921 óta. A sárospataki főiskola állandó szállítója. Kiváló munkáiért elismerő oklevéllel lett kitüntetve. A világháborút végigküzdötte, majd orosz fogságba esett. Nagy és kis ez. v. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Tokár Anna, fia: László.

Bujdosó István, cukrász m. Kazinczy u. 7. Szül. 1892-ben Debrecenben, Kisvárdán tanulta mesterségét, 1910-ben lett segéd. Gyakorlati szaktudását Budapesten és külföldön gyarapította. Üzletét 1919-ben alapította. Készítményei elsőrendűek úgy minőségben mint kivitelben. Helyisége az előkelő közönség szórakozó és találkozó helye. A világháborúban mint élelmezési őrmester szolgált. Kit.: ezüst és vas szolgálati éremmel. Neje: Skovdranek Anna.

Butella Testvérek, szűcs m. Petőfi u. 1.

Butella István, szűcs m. Petőfi u. 1.

Cservenák István, cipész m. Mária u. 22. Battyán községben szül. 1891-ben. Tanulmányait helyben végezte, 1906-ban lett segéd. Jeles mesterek mellett folytatott hosszabb szakmabeli gyakorlatot. Üzletét 1921-ben nyitotta. Szakképzett iparos, csupán elsőrendű munkákat készít. Tanonc korában elismerő oklevéllel és pénzjutalommal lett kitüntetve. A tüzérségnél szolgált a háború alatt. Kis ez., br. v. é., K. cs.-k., seb. érem kitüntetése van. Neje: Szopkó Mária.

Czimer Hermann, férfiszabó m., Széchenyi tér 6. Szül. 1865-ben Bacska községben. Szakmáját Királyhelmecen tanulta, 1881-ben lett segéd. Két évtizedig dolgozott a fővárosban, hogy tökéletes mester legyen. Önálló 1890 óta. Átlag 2—3 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. József fia az orosz fronton Tarnopolnál hősi halált halt. Neje: Scheiber Irén, Miklós fia fényképész.

Cziráky Ida fényképész m. Kossuth L. u. 40. Helyben szül. 1903-ban. Szaktanulmányait is itt folytatta, 1920-ban szabadult fel. Jeles műtermekben folytatott gyakorlatot. Műtermét 1928-ban nyitotta meg s a szakma minden ágával foglalkozik. Izléses kivitelű képei alapos szaktudását dícsérik. Bevezetett, látogatott műterme van.

Csoltkó Ödön, hentes és mészáros m. Kazinczy u. 80. Tárca községben szül. 1899-ben. Mesterségét Sátoraljaújhelyen sajátította el, 1923-ban lett segéd. Gyakorlatot jeles mesterek mellett szerzett. Üzletét 1925-ben alapította. Fiatal, törekvő mester, ki idejét üzlete fellendítésére fordítja. 1 segédet foglalkoztat. Dícsérő oklevéllel van kitüntetve. Neje: Hódossy Erzsébet, gyermekei: Sándor, Erzsébet és Ödön.

Csoltkó Zoltán, hentes és mészáros m. Rákóczi tér 8.

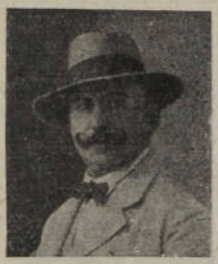
Csuhrács István, úri- és női cipész m. Deák u. 39. Szül. 1883-ban Sátoraljaújhelyen. Iparát is itt tanulta, 1901-ben szabadult fel. Egy évtizedig dolgozott jobb műhelyekben, hogy szakmáját alaposan elsajátítsa. Önálló lett 1911-ben. Képzett mester, ki elsőrendű szakmunkát készít. Szabászati tanfolyamot végzett. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton, majd orosz fogságba esett, honnan mint hadirokkant tért vissza. Neje: Kovács Borbála, gyermekei: Erzsébet, Endre és László.

Demjényi István, kéményseprő m. Rákóczi u. 46. Deregnyó községben szül. 1874-ben. Iparát Varannóban tanulta, 1897-ben szabadult fel. Jeles mestereknél folytatott szakmabeli gyakorlatot. Önálló lett 1901-ben Sztropkón, majd 1903-ban Sátoraljaújhelyen. A család

tagjai több generáción keresztül foglalkoztak a szakmával és társadalmilag is vezető személyek voltak. 2 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Ipt. elüljáró, tanonc vizsg. biz. tagja, városi képv., az önk. tűzoltó testület alapító tagja stb. A világháborúban mint tizedes szolgált. Neje: Vankovits Gizella, leánya: Irénke.

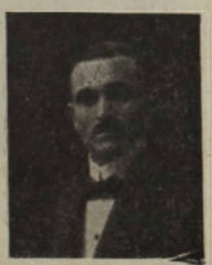
Czimer Hermann

Demjényi István

Deutsch Jenő, cipőfelsőrészkészítő m. Molnár István u. 7. Szül. 1901-ben. Tanulmányait Sátoraljaújhelyen végezte, 1919-ben lett segéd. A főváros előkelő üzleteiben folytatott gyakorlatot. Mester 1921 óta. Szakképzett, törekvő iparos. Munkái jó ízlésre vallanak. Egy segédet alkalmaz.

Dienes János, vendéglős, Kazinczy u. 83. Bakta községben szül. 1894-ben. Miskolcon tanult, ott szabadult fel 1912-ben. Évekig folytatott szakmabeli gyakorlatot előkelő éttermekben. Vendéglőjét 1924-ben alapította, mely kitünő hírnévnek örvend. Nyári mulatója közkedvelt. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton, orosz fogságban 3 évet töltött. Neje: Biró Emilia.

Dienes János

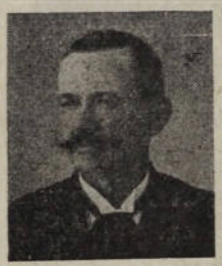
Dienes József

Dienes József, kocsifényező m., Sziget u. 11. Szül. 1881-ben Sátoraljaújhelyen, szakmáját is itt tanulta, a Máv.-nál szabadult fel, 1899-ben és mint segéd is dolgozott, később mint munkavezető. Mester 1921-ben lett. Kocsi, épület- és bútorfényezést végez, továbbá nyerges munkákat készít. Számottevő iparos. Már mint tanonc, később mint segéd dícsérő oklevéllel lett kitüntetve. Tanonc vizsg. biz. tag. Neje: Voskó Margit, hat gyermek atyja

ifj. Dienes Kálmán, bádogosmester, Tompa u. 6. Kassán szül. 1899-ben, a szakmáját helyben tanulta, 1914-ben lett segéd. A főváros nagy üzemeiben gyarapította szaktudását. Önálló 1926-ban lett saját erejéből. Az összes szakmájába vágó munkákat végzi. Szorgalmas, mesterségének élő iparos. A háborúban résztvett. Neje: Szkala Mária, gyermekei: Miklós és Dezső.

Dienes Kálmán, épület- és bútorasztalosmester.

Dubay Ferenc, mézeskalácsosmester, Felső-Zsólyomka 5. Szül. 1857-ben Sátoraljaujhelyen, Kassán sajátította el iparát, még a céhrendszer alatt. Jeles,

Dubay Ferenc

Facchini Quirino

régi mestereknél dolgozott. Önálló 1883-ban lett. Mézeskalács, viaszgyertya, szurokfáklya készítésével foglalkozik. Egy segédet foglalkoztat. Neje: Jakab Ilona, ki iparos család sarja. 1914-ben hunyt el.

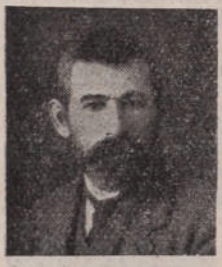
Facchini Quirino, betonáru, vízvezeték és cementáru készítő m. Trientben szül. 1872-ben, iparát Insbruckban tanulta, 1891-ben szabadult fel. Gyakorlati szaktudását az ország nagyobb városaiban gyarapította. Önálló lett 1904-ben saját erejéből. A szakma minden ágával foglalkozik. Saját találmányú szabadalma a fagymentes vízvezeték. Ipari kitüntetése van. Neje: Mojsza Mária.

Farkas Bertalan, lakatos és mérlegkészítőmester, Rákóczi u. 44. Kaba községben szül. 1879-ben. Tanulmányait is ott folytatta, 1898-ban lett segéd. Kiváló mesterek mellett folytatott hosszabb gyakorlatot. Műhelyét 1910-ben alapította, saját erejéből. Szakképzett iparos, ki idejét munkáinak szenteli. Nagyszámú tanoncot szabadított fel. Neje: Klein Margit.

Fedák Lajos, kovácsmester, Sziget ucca 3.

Fedák Pál, kocsigyártó és kocsifényező m. Sziget u. 3. Sátoraljaújhelyen szül. 1874-ben, tanulmányait itt folytatta, 1892-ben lett segéd. Az ország nagyobb városaiban gyarapította szaktudását. Műhelyét 1900-ban alapította. A szakma egyetlen helybeli képviselője. Volt Ipt. elüljáró, a tanonc vizsg. biz. tagja, városi képv. test tag. A világháborúban szolgált, 7 gyermek atyja. Fiai ipari pályán működnek.

Fehér Kálmán, hentes m. Jókai u. 12.

Fedák Pál

Feke János

Feke János, rostás m. Metzner Gyula u. 14. Nagygéres községben szül. 1878-ban, a szakmáját Sátoraljaújhelyen tanulta, 1898-ban lett segéd. Szaktudását jobb műhelyekben fejlesztette. Mester 1904-ben lett. Rosta és sodronyfonatokat gyárt. Tanoncipari kiállításon pénzjutalomban részesült. A világháborúban e.-ügyi csapatnál szolgált, mint őrmester. Koronás ezüst, vaskereszt és vöröskereszt kitüntetése van. Neje: Molnár Magdolna, gyermekei: Erzsébet, János és László.

Fekete Károly, lakatosmester, az Ipt. elnöke. Egyike a város legrégibb és legérdemesebb mestereinek. Fáradhatatlan szorgalommal vezeti üzemét, amelyből elsőrendű munkák kerülnek ki. Városi képviselő, megyebizottsági tag, az iparosérdekek harcosa, aki nagy lelkesedéssel áldozza magát az iparosságért.

Foltin Imre, épületlakatosmester, Fő ucca 22.

Ferkó Péter, asztalosmester, Kazinczy u. 46. Szül. 1884-ben helyben, mesterségét itt tanulta, 1903-ban szabadult fel. Szaktudását az ország nagy városaiban és a fővárosban gyarapította. Műhelyét 1919-ben saját erejéből alapította. Több középület szakmunkái a nevéhez fűződnek. Egy segédet és 1 tanoncot alkalmaz. Törekvő, szorgalmas mester. A tanonc vizsg. biz. tagja, egyháztanácsos stb. Neje: Szabó Ilona, 6 gyermek atyja.

Feuerstein Bernát, kárpitos és díszítő m. Kossuth L. u. 8. Szül. 1883-ban Ballazsér községben. Beregszászon tanulta iparát, 1900-ban szabadult fel. Jeles mesterek mellett gyarapította szaktudását. Önálló 1918-ban lett saját erejéből. Kiszállításokkal foglalkozik. Képzett, bő tapasztalatokkal rendelkező mester. A világháborút végigharcolta, négyszer sebesült, 50%-os hadirokkant. Több kitüntetése van. Neje: Weinberger Ilona, gyermekei: Ilona és Lajos fia a szakmában.

Ferkó Péter

Feuerstein Bernát

Filó Géza volt tiszalöki kéményseprőmester, Apponyi u. 17. 1874-ben Privigyén szül. Kisgaramban tanulta iparát, 1889-ben szab. fel. Önálló 1898 óta, helyben 1911 óta. Ujhelyi reáljogát — miután tiszalöki személyjoga is meg volt — nejére átruházta. Személyjogát 1929-ben Hauser Andrásnak, üzletvezetőjének adta át. Két segédet, 1 tanoncot foglalkoztat. 30 éves tűzoltói működésért díszéremmel kitüntetve. A társadalmi egyesületek tevékeny tagja. Neje: Sztreska Erzsébet. A család régi nemesi familia.

Filó Géza

Friedmann L. Lajos

Fleischer Sándor, hentes és mészáros m., Kazinczy u. 52.

Főző József, lakatos m., Metzner Gyula ucca 6.

Fried Emánuel, cipészmester, Rákóczi ucca 42.

özv. **Friedmann Józsefné** műterme, Széchenyi tér 9. Tiszafüreden szül. 1901-ben, iparát özvegyi jogon folytatja. A műterem 1920 óta áll fenn. A szakmába

vágó minden munkával foglalkozik. Akvarell és pasztell képei művészi kivitelűek.

Friedmann L. Lajos, bádogos m. Széchenyi tér 18. Helyben szül. 1873-ban, tanulmányait itt folytatta, 1889-ben lett segéd. Gyakorlati szaktudást nagyobb városokban szerzett. Műhelyét 1897-ben alapította. Számos köz- és magánépület szakmunkáit készítette. 2 segédet foglalkoztat, nagyszámú tanoncot szabadított fel. Díszoklevéllel lett kitüntetve. Volt Ipt. elüljáró, a szakosztály elnöke stb. Neje: Grünwald Sarolta, öt gyermek atyja.

Fülöp Ferenc, kovács m., Kazinczy u. 136. Kenézlő községben szül. 1897-ben, tanulmányait Nyiregyházán végezte, 1914-ben szabadult fel. Mint segéd jeles mestereknél folytatott szakmabeli gyakorlatot. Műhelyét 1919-ben alapította saját erejéből. Törekvő iparos, jól megalapozott műhelye van. A világháborúban mint fegyvermester szolgált. Neje: Krizs Erzsébet, gyermekei: Irénke és László.

Fülöp Ferenc

Géczy Andor

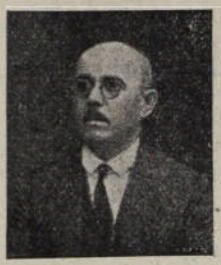
Géczy Andor, asztalosmester, Deák u. 65. Helyben szül. 1888-ban, iparát atyjánál tanulta, 1906-ban szabadult fel. Gyakorlati szaktudást nagyobb műhelyekben szerzett. Mester 1925 óta. Jelentősebb közmunkákat végzett. Izléses bútormunkái elsőrendű kivitelűek. A háborúban résztvett. Neje: Packó Irén.

ifj. Goldstein Sámuel, sütőmester, Károlyi u. 23.

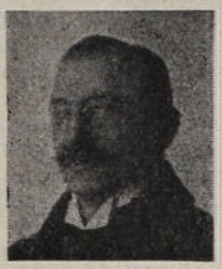
Goldstein Zsigmond, sütőmester, Kazinczy u. 90.

Özv. Gombos Jánosné, hentesmester, Széchenyi tér.

Gondkievic Ferenc, férfiszabó m., Jusztus u. 21. Rimaszombatban szül. 1883-ban, iparát Tornalján sajátította el, 1900-ban lett segéd. Jeles mesternél képezte magát tovább. Önálló 1908 óta Uri, papi és egyenruha szabóságot folytat, 1 segédet és 1 tanoncot alkalmaz. Ipt. elüljáró. Ugy a szakképzettsége, mint társadalmi tevékenysége folytán ismert iparos, ki tultúrális tevékenységet is fejt ki. Több társadalmi kitüntetése van. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton. Kis ezüst, bronz v. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Otrosinka Ilona. Leánya: Aranka.

Gondkievic Ferenc

Grosz Jakab

Goóts Ignác, cipészmester, Apponyi ucca 21.

Gottfried Ferenc, sütőmester, Kertész u. 2. Szül. 1906-ban Sátoraljaújhelyen, Szakmabeli tanulmányait is itt végezte, 1927-ben lett segéd. Műhelyét 1929-ben alapította. Fiatal, idejét iparának szentelő mester. Készítményei kedveltek és közismertek. 1 segédet foglalkoztat. Neje: Kovács Margit, fia: Tivadar.

Grosz Jakab, ecetgyáros, Molnár István u. 8. Telefon: 100. Sátoraljaújhelyen szül. 1869-ben, tanulmányait is itt végezte, majd külföldre ment, hogy alapos szakismeretekre tegyen szert. A gyárat 4 évtized előtt atyja alapította. Gyártmányai úgy a fővárosi, mint a vidéki kereskedőknél nyernek elhelyezést. Számos társadalmi egyesületben tevékenykedik. A hegyaljai borok borászati szaktekintélye. A külföldi borászati szaklapok tudósítója. Neje: Weiszmann Fanni, gyermekei: Zoltán, Vilmos.

Grünfeld Mór

Hizsnyik József

Grünfeld Mór, asztalosmester, Molnár István u. 25. Bereg megyében szül. 1880-ban, Királyhelmecen tanulta iparát, 1896-ban lett segéd. Önálló 1904-ben lett, saját erejéből. Jó kivitelű bútor- és épület

munkákat készít. 4 tanoncot alkalmaz. A háborút végigküzdötte. Neje: Schwarcz Hani, hat gyermek atyja.

Gyulay Mihály, asztalos m., Jókai u. 71.

Hankó Gyula, épület- és műlakatos m., Kazinczy u. 46.

Hizsnyik József, cipészmester, Kossuth L. u. 38 Szül. 1889-ben, helyben, szakmáját itt sajátította el, 1905-ben szabadult fel. Jobb műhelyekben gyarapította szaktudását. Mester 1910 óta. Egy segédet foglalkoztat. Szaképzett, törekvő iparos, aki idejét iparának szenteli. A háború alatt szolgált. Neje: Deák Erzsébet.

Hrabéczy Kálmán, drogista és látszerész, Wekerle tér 6.

Hutkay József, esztergályos m. Völgy u. 6. Helyben szül. 1892-ben, iparát itt sajátította el, 1906-ban lett segéd. A fővárosban és az ország nagyobb városaiban gyarapította szaktudását. Műhelyét 1922-ben alapította saját erejéből. Faszobor, facsillár, kandeláberek, bútordíszek készítésével foglalkozik. Elismerő oklevéllel kitüntetve. A társadalmi életben tevékenyen működik. A háborúban részt vett. Nagy ezüst, bronz v. é., K. cs.-k. kitüntetése van. Neje: Tóth Mária.

Hutkay József

Jung Jakab

Jung Jakab, hentes és mészárosmester, Andrássy u. 27. Bácsalmáson szül. 1883-ban. Ipari tanulmányait Szivacon végezte, 1900-ban szabadult fel. A gyakorlati szaktudását a fővárosban bővítette ki. Üzletét 1920-ban alapította. Egy segédet foglalkoztat. Bevezetett jól megalapozott üzlete van. Ev. presbiter. A háborúban a fronton harcolt, majd orosz fogságba esett. Neje: Drombik Erzsébet, fia: Lajos.

Izsák Izsák, paplankészítőmester, Rákóczi u. 38. Szül. 1896-ban, Magyarkecel községben. Helyben tanult, 1912-ben lett segéd. Az ország nagy városaiban egészítette ki szaktudását. Saját erejéből lett önálló 1921-ben. Több közintézménynek szállítója. Kiváló munkái díszeretben részesültek. Mozgósítástól kezdve küzdött a fronton. Kis ezüst, br. kétszer, K. cs.-k. kitüntetése van. Neje: Herskovits Katalin.

Izsák Lajos, sütőmester, Rákóczi u. 22.

Izsák József, sütőmester, Rákóczi u. 22.

Izsák Izsák

Jaczkó József

Jaczkó József, lábbeli készítőmester, Kazinczy u. 85. Helyben szül. 1883-ban. Atyjánál sajátította el szakmáját, majd Ungvárra ment, hogy tökéletesítse tudását. Mester 1919 óta. Mérték után dolgozik. Munkái jó ízlésre, ügyességre vallanak. Több társadalmi egyesületben tevékenykedik. A világháború folyamán a fronton szolgált. Neje: Egri Zsófia, ki iparos családból származik. Gyula fia tanuló.

Jakubcsi József, asztalosm., Sennyei u. 4. Szül. 1891-ben Sátoraljaújhelyen, szakmáját itt sajátította el, 1907-ben lett segéd. Bécsben és Budapesten nagyobb üzemekben gyarapította szaktudását. Mester 1924-ben lett. Bútor- és épületmunkákat készít, tartós és jó kivitelben. 3 segédet és 2 tanoncot alkalmaz. Ipt. elüljáró, a szakosztály jegyzője. A vasúti ezrednél szolgált a háború alatt. Neje: Rekkó Erzsébet, leánya: Klára.

Jakubovics Salamon, bádogosmester, Rákóczi u. 16. Királyhelmecen szabadult fel 1896-ban, Nagytárkány községben szül. 1879-ben. Jeles mesterek mellett folytatott szakmabeli gyakorlatot. Saját erejéből lett önálló 1925-ben. Huzamosabb ideig dolgozott a Máv. részére. Tartós, jó munkái keresettek. Neje: Rosenvasser Klári.

Kakas István, cipész m. Jókai u. 61.

Karla Ferenc, férfiszabó m. Árpád u. 29. Füzérradvány községben szül. 1876-ban, helyben tanulta mesterségét, 1892-ben szabadult fel. Szaktudását nagyobb városok műhelyeiben gyarapította. Önálló 1921 óta. 1 segédet foglalkoztat. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton s orosz fogságba esett, ahol szintén szakmájában dolgozott. Neje: Fekete Emma,

öt gyermeke van, akik ipari pályán működnek.

Karosy Ferenc, cipészmester, Molnár István u. 7.

Kanczel Gyula, asztalosmester, Kisfaludy u. 5. Szül. 1880-ban Sátoraljaújhelyen, atyjánál tanulta iparát. Segéd lett 1897-ben. Külföldön járt, hogy tapasztalatokat szerezzen. Műhelyét 1904-

Karla Ferenc

Kanczel Gyula

ben alapította. Malomberendezésekben speciálista. Több középület asztalosmunkáit készítette. Jó munkáiért elismerő oklevéllel lett kitüntetve. A fronton teljesített szolgálatot. 75%-os hadirokkant. Neje: Szász Erzsébet, 7 gyermekük van.

Kárpáthy Sándor, hentes és mészáros m. Széchenyi tér 27.

Kárpáthy Sándor

Kertész István

Kertész István, úri- és női cipész m. Kazinczy u. 11.

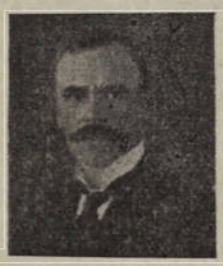
Klein Ármin, sütőmester, Deák u. 5.

Klenner János, hentes és mészáros m. Kazinczy u. 108. Született 1876-ban vasmegyei Felsőlövőn és felszab. 1892-ben Felsőörön. Szaktudását gyarapította Szabadkán, Eszéken és Pancsován, majd 1912-ben megalapította hentes- és mészáros üzletét. Ipartestületi tag. Mint katona szolgálta a hazát. 1900-ban megnősült, feleségül véve Popovits Mariskát.

Kochut István, sütőmester, Batthyányi u. 15. Sátoraljaújhelyen szül. 1905-ben. Itt sajátította el iparát, 1924-ben szab. Jeles mesterek mellett gyarapította szaktudását. Üzletét 1928-ban alapította. Törekvő iparos, ki idejét üzletének felvirágoztatására szenteli. A sütőmunkások országos szövetségének helyi pénztárosa.

Kollár Lászlóné cég, mézeskalácsos és gyertyaöntőmester, Deák u. 9. Kollár László szül. 1896-ban Sátoraljaújhelyen. Négy középiskola elvégzése után kereskedői pályára lépett. Az üzemet Dubay Bertalan alapította, kinek halála után özvegye folytatta az ipart. Kollár az orosz fronton harcolt a világháborúban, súlyosan sebesült, 50%-os hadirokkant. Neje: Kovács Anna, kinek a nevén folytatják iparukat. Gyermekeik: Ilona és Tibor.

Kovács Balázs, kalaposmester, Wekerle tér 5. Pap községben szül. 1891-ben, tanulmányait Kisvárdán folytatta. Az iparát 1908 óta űzi. Az ország több városában dolgozott mint segéd, önálló

Klenner János

Kovács Balázs

mester 1919 óta. Készítményei elsőrendű kivitelűek. 1 segédet alkalmaz. Szakképzett iparos. A háborúban az orosz fronton harcolt, ott fogságba esett. Neje: Szabó Zsófia.

Kovács József, kőművesmester, Bezerédy u. 3. Szül. 1883-ban Magyarsas községben. Gyakorlati szaktudását nagyobb vállalkozók mellett gyarapította. Számos jelentős épület felépítése fűződik nevéhez. 4 segédet és 3 tanoncot alkalmaz. Ipt. elüljáró. A Sport Klub alapító tagja, az önkéntes tűzoltók szakaszparancsnoka. A világháborúban szolgált mint tizedes. Bronz v. é. kétszer, K. cs.-k., seb. érem kitüntetése van. Neje: Csumrik Julia. Fia: Dániel.

Kováts József, szűcsmester, Kazinczy ucca 8.

Kovács Pál, szíjgyártómester, Rákóczi tér 12.

Könyves Gyula, kályhásmester, Felsőzsólyomka 1. Solymos községben szül. 1880-ban, iskolái elvégzése után az ungvári agyagipari iskolába járt, melyet 1896-ban elvégzett. Mester lett 1910-ben

Ungvárott és mivel a csehek magyar érzelmei miatt sokat kellemetlenkedtek neki, 1923-ban Sátoraljaujhelyen telepedett le. Cserépkályha és épületdísz munkákat készít. Gyártmányai úgy izlés, mint minőség tekintetében versenyképesek. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton. Neje: Ragyina Anna.

Kovács József

Könyves Gyula

Kubasevics Lajos, kőfaragó m. Kosuth L. ucca.

Kucsera János, asztalos m. Andrássy u. 15.

Kulits Béla, kocsi- és kerékgyártó m., Kossuth Lajos u. 24. 1883-ban szül. Bőj községben, atyjánál tanulta iparát, 1901-ben szabadult fel. Gyakorlati szaktudást külföldön szerzett. Hosszabb ideig dolgozott nagyobb fővárosi kocsigyárban. Műhelyét 1880-ban atyja alapította, melyet 1913-ban vett át. 5½ HP. villanymotorral van felszerelve. Megalapozott, régi üzem, mely biztos fejlődés útján halad. Kulits frontszolgálatot teljesített, 50%-os hadirokkant.

Lauf Béla

Lengyel József

Lauf Béla, épület- és műlakatos m., Kazinczy u. 8. Szül. 1901-ben Sátoraljaújhelyen, ipari tanulmányait is itt folytatta, 1917-ben lett segéd. Nagy üzemekben gyarapította szaktudását. Saját erejéből lett mester, 1924-ben. Munkái elsőrendű kivitelben és minőségben készülnek. 1 tanoncot tart. Foglalkozik a szakma minden ágával. 1927-ben nősült, neje: Jóczik Julia, ki iparos családból származik.

Lengyel József, kádármester, Lónyay u. 42. 1860-ban szül. Sátoraljaújhelyen. Mesterségét Egerben sajátította el. 1877-ben szabadult fel. Atyjánál és jeles mestereknél folytatott gyakorlatot. Műhelyét 1884-ben alapította. Nagyobb szüretelési berendezéseket készít a gazdatársadalom, kereskedők és uradalmak részére. Nagyszámú tanoncot képzett jó mesterré. A gör. kath. egyház gondnoka 4 évtized óta. Neje: Takács Zsuzsanna. Leánya: Etel, férjezett.

Lipschitz Ignácné, fűző- és haskötő m. Rákóczi u. 21.

Lipschitz Jakab, Lipschitz és Berger cég, Sátoraljaújhely.

Lomniczer Testvérek cég, tímár és bőrkereskedő, Molnár István u. 2.

Majoros Gyula, asztalosmester, Szemere u. 2.

Majoros Gyula

Majsztura János

Mayer Farkas, sütőmester, Rákóczi u. 41. Turcó községben szül. 1892-ben, iparát Sárospatakon tanulta, segéd 1909 óta. A fővárosban és nagyobb városok műhelyeiben szerzett tapasztalatokat. Önálló 1923-ban lett saját erejéből. 1 tanoncot tart. Idejét ipara fejlesztésére fordítja. A világháborúban a fronton harcolt. Neje: Tennenbaum Ilona, 3 gyermekük van.

Majsztura János, férfiszabó m. Kossuth L. u. 26. Jenke községben szül. 1872-ben, Szotráncon tanulta mesterségét. 1888-ban lett segéd. Előkelő műhelyekben dolgozott 15 évig, hol kiváló izlésre tett szert. Mester 1906-ban lett. Mérték után angol divatmunkákat készít. Ipt. elüljáró, tanoncvizsg. biz. tag. Az olasz fronton harcolt a háborúban. Neje: Novotny Zsófia, Ernő fia tisztviselő.

Massierer Ágoston, kovács és kocsigyártó m., Károlyi u. 29—31. Galiciában szül. 1876-ban. Szaktanulmányait ott folytatta. Segéd 1896-ban lett. Kiváló mestereknél gyarapította szaktudását.

Önálló mester 1901 óta. Műhelyét fivérével közösen alapította. A szakma minden ágában tökéletes, jó munkát állít elő. Neje: Miszir Róza, leánya: Márta.

Massierer Ágoston

Massierer Károly

Massierer Károly, kovács és kocsigyártó m., Károlyi u. 29—31. M. Károly Galiciában, Szniatlny-ban szül. 1874-ben, ott tanulta iparát, 1893-ban szabadult fel. Lembergben folytatott gyakorlatot. Műhelyét 1901-ben alapította. Szakképzett mester, a szakma egyik vezető iparosa. Mozgósítástól kezdve küzdött az orosz fronton. Kis ezüst v. é., K. cs.-k. kitüntetése van. Neje: Mari Runzer.

Márkus Károly cukrász, Rákóczi u. 2. Szül. 1895-ben Szarvason, a fővárosban sajátította el iparát. 1910-ben szab. fel. Külföldön előkelő cégeknél volt vezető segéd. Üzletét 1929-ben alapította. Bő tapasztalatokkal rendelkező, szakképzett mester, ki rövid idő alatt üzletét fellendítette. Az orosz fronton harcolt. Éveket töltött orosz fogságban. Neje: Baranyi Erzsébet.

Márkus Károly

Mendek József

Mendek József, műlakatos, Kossuth L. u. 3.

Mester László, férfiszabó mester, Erzsébet királyné út 7.

Morovits Jenő, asztalosmester, Erzsébet királyné út 10. Sátoraljaújhelyen szül. 1878-ban, szaktanulmányait itt folytatta. Segéd 1894-ben lett. Budapesten nagyobb bútorgyárakban gyarapította ismereteit. Műhelyét saját erejéből alapította 1906-ban, az motorikus erővel, 5½ HP. van felszerelve. Tartós, igen jó kivitelű munkái közismertek. 1 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. A világháborút végigharcolta. K. cs.-k.-je van. Neje: Lajkó Rozália, iparos család sarja.

ifj. Mudray Géza, cipészmester, Kazinczy u. 80. Sátoraljaújhelyen szül. 1901-ben. Iskoláit itt végezte. Szakmáját atyjánál tanulta, 1919-ben szabadult fel. Jeles mestereknél dolgozott, hogy ismereteit bővítse. Mester 1922 óta. Buzgó törekvéssel fejleszti iparát; keze alól első-

Morovits Jenő

ifj. Mudray Géza

rendű munka kerül ki. A helyi dalárdák működő tagja. Neje: Török Julianna, 2 gyermeke van.

Mücke K., keztyűs és kötszerész m., Fő ucca 3. Sziléziában szül. 1868-ban. Bátyjánál, Eperjesen tanulta mesterségét. Külföldre ment, hogy szakmájában jár-

Mücke K.

Nagy György

tasságot szerezzen. Az üzletet 40 év előtt bátyja alapította és ő 1900-ban vette át. Közintézmények állandó szállítója. Készítményei országos hírűek. A magyar hét alkalmával gyártmányaiért kitüntetést kapott. Neje: Pusztay Krisztina, szintén segít az üzletben, női fűzőket, gyógyhaskötőket és kötszereket készít. Elsőrangú munkája széles körben el van ismerve.

Nagy György, kádármester, Druget u. 24. Turiaremete községben szül. 1872-ben. Iparát helyben sajátította el. Segéd 1890-ben lett. Évekig dolgozott külföldön és itthon, hogy szaktudását fejlessze. Műhelyét 1906-ban alapította. Nagy ürtartalmú hordók készítésében speciálista. Több társadalmi egyesületben aktív tevékenységet fejt ki. Vár. képv. test. tag. Neje: Kubányi Mária, iparos családból származik.

Onuska Miklós, húsiparos, Rákóczi u. 1. Sátoraljaújhelyen szül. 1876-ban, tanulmányait is itt folytatta, 1904-ben szabadult fel. Szaktanulmányai fejlesztése céljából hosszabb ideig dolgozott jeles mestereknél. Üzletét 1912-ben alapította, társas alapon. Műhelye 4½ HP motorral van felszerelve. Árui közismertek és kedveltek. A helyi közintézmények ál-

Otiepka József

Pataki István

landó szállítója. 4—5 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. alelnöke, a szakosztály elnöke, gör. kath. egyház gondnoka stb. A mozgósítástól kezdve harcolt az orosz fronton, mint tiszthelyettes. Kis ezüst v. é., koronás ezüst és vaskereszt, K. cs.-k. kitüntetése van. Neje: Ehrin Etelka, gyermekeik: Miklós és Etelka.

Orehoszky József, asztalosmester, Kazinczy u. 86.

Otiepka József, kályhásmester, Tompa ucca 24.

Palásthy Adolf, cipészmester, Fő ucca 24. Lőkösházán szül. 1875-ben, iparát helyben tanulta, segéd 1893-ban lett. A fővárosban és külföldön gyarapította szaktudását. Saját erejéből alapította műhelyét 1900-ban. Rendelésre és vásárra elsőrendű munkákat készít. 2 tanoncot foglalkoztat. Ipt. elüljáró, a tanonc vizsg. biz. tagja. Mozgósítástól kezdve harcolt az orosz és román fronton. Neje: Zsupán Julianna.

Palásthy Lajos, asztalosmester, Jósika ucca 20.

Pantalics György, kovácsmester, Kazinczy ucca 78.

Pataki István, kályhásmester, Sátor ucca 12. Szül. 1895-ben Sátoraljaújhelyen, szaktanulmányait itt folytatta, 1912-ben szabadult fel. Bő ismereteket külföldön és a fővárosban szerzett. Mester 1922 óta. Foglalkozik cserépkályhák, tűzhelyek készítésével, fürdőszobák csempézésével, fayencemunkákkal stb. 2 tanoncot alkalmaz. A háborút végig harcolta, hétszer megsebesült. Neje: Szokol Anna, leánya: Éva.

Pavlovits Zoltán, sütőmester, Molnár István u. 3.

Pecznik István, sütőmester, Jósika ucca 6.

Pecsár József, kovácsmester, Kazinczy ucca 87.

Pirnyik Ignác, asztalosmester, Árpád ucca 19.

Polgár Jenő, okl. gyógyszerész, drogista, Wekerle tér 3.

Poós József, cipészmester, Széchenyi tér 8.

Porcsalmy Ernő, kelmefestő és vegytisztító, Rákóczi u. 12. Váradszentmárton községben szül. 1894-ben. Nagyváradon tanult, 1914-ben szabadult fel. A legnevesebb szakmabeli cégeknél gyarapította tudását. Üzemét 1929-ben alapította. Szakképzett, külföldet járt mester, ki bő tapasztalatokkal törekszik üzlete fellendítésén. Vezető iparos egyéniség, középiskolai végzettséggel. A tüzérségnél harcolt a háború alatt mint főtüzér. Négyszer sebesült. Kis ezüst v. é., K. cs.-k., seb. é.-e van. Neje: Kantza Mária.

Rilyák János

Róth Béla

Prihoda Andor, cukrászmester, Széchenyi tér 6. Számos előkelő cégnél gyarapította szaktudását. Kiváló szakképzett mester, kinek készítményei úgy a városban, mint a környéken keresettek és közkedveltek. Több elismerő levéllel van kitüntetve. Műkedvelő zenész, ki európai vonatkozásban is ismert. A háború alatt szolgált.

Rilyák János, kép. kőművesmester, Bajza u. 38.

Romancsák Andor, fodrászmester, Széchenyi tér 6.

Rost Sámuel, cipészmester, Petőfi ucca 12.

Róth Béla, gépműhelye, Bajza u. 26.

Sámuel Dezső, hentes és mészáros m. Széchenyi tér 4. Érdengeleg községben szül. 1879-ben. Nagykárolyban tanulta szakmáját, 1894-ben lett segéd. Segédéveit a fővárosban és Bécsben töltötte. Üzletét 1904-ben alapította, 3 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Régi, bevezetett, tekintélyes iparos. A 4. honvéd gy. ezrednél szolgált. Ipt. rendes tag. Neje: Kornstein Rózsika.

Sámuel Dezső

Schwartz József

Sárkány János, kelmefestő és vegytisztítómester, Molnár István u. 5.

Schwartz Hermann sütőmester, Rákóczi u. 17. Szül. 1876-ban Sátoraljaújhelyen, atyjánál tanulta iparát, 1920-ban szabadult fel. Félévszázados üzletét atyja alapította, akitől ő 1925-ben vette át. A kereskedők részére eszközöl kenyér és péksütemény szállítást. 1 segédet és 2 tanoncot tart. Jótékony és kereskedelmi egyesületek tagja. Neje: Alter Eszter.

Schwartz Hermann, bádogosmester, Sennyey u. 2. Sátoraljaújhelyen szül. 1899-ben. Tanulmányait itt folytatta. Segéd 1915-ben lett. Beregszászon jó mesternél dolgozott, hogy látókörét bővítse. Saját erejéből alapította műhelyét 1929-ben. Az összes szakbavágó munkákat készíti. Szorgalmas, törekvő iparos, ki idejét szakmájának szenteli. Kiváló munkájáért elismerő oklevéllel van kitüntetve. A fronton harcolt. Kis ezüst, bronz v. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Berger Piroska.

Schwartz József, asztalosmester, Báthory u. 3. Kalonda községben szül. 1876-ban. Szakmáját Füleken sajátította el. A fővárosban nagy műhelyekben gyarapította szaktudását. Önálló 1899 óta. Épület és bútor munkái tartósak és jó kivitelűek. 3 segéd és 3 tanonc dolgozik műhelyében. Több jelentős épület szakmunkái dícsérik rátermettségét. A világháborút végigküzdötte. Neje: Grossmann Hanni.

Silber A. József, órásmester, Metzner Gyula u. 2.

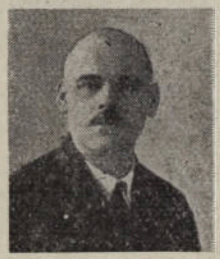
Skinta Mihály, lábbeli készítő, Borut Elemér u. 3.

özv. Sole Adolfné szül. Stark Róza, ékszerész és optikus, Fő u. 4. Üzletét özvegyi jogon folytatja. Férje 1863-ban szül. Sátoraljaújhelyen, 1889-ben alapította üzletét. Ékszerszakmába vágó cikkek és optikus áruk eladásával foglalkozik. Ipt. rendes tag. Több jótékony egyesületben tevékenykedik. Régi, bevezetett üzlet, a környéken közismert.

Sole László, órás és aranyműves m. Fő u. 4. Szül. 1897-ben Sátoraljaújhelyen. A szakmáját atyjánál tanulta, segéd 1913-ban lett. Öt évig Bécsben dolgozott. Präciziós órák, ékszerek szakszerű javítója. A háború alatt az orosz fronton harcolt. K. cs.-k., seb. é.-e van. Neje: Becker Berta.

néh. Sole József

Sztraka József

Szabó Sámuel, csizmadiamester, Kertész ucca 8.

Szedlacsek Rozália, cipőfelsőrész készítő, Felsőzólyomka 7.

Szécsényi József, hentes és mészáros m., Kossuth L. u. 48. Gálszécs községben szül. 1872-ben, Ujhelyen tanulta mesterségét, mint segéd évtizedekig dolgozott a szakmában. Üzletét 1929-ben alapította. Bőséges szakismeretekkel rendelkező, tapasztalt mester. Szabaduláskor dícsérő oklevéllel lett kitüntetve. Egyháztanácsnok. A 15. közös huszárezrednél szolgált. Neje: Novák Mária.

Szopkó Lajos, szíjgyártómester, Rákóczi u. 40.

Sztraka József, férfi szabómester, Schön Vilmos u. 21. Szül. 1884-ben Füzér községben. Helyi mesternél tanulta iparát. Segéd 1902-ben lett. Több városban gyarapította szaktudását. Önálló 1907 óta. Uri,magyar és egyenruha szabóságot folytat. A csendőrség egyenruhaszabója.

Már mint tanonc több dícsérő elismerésben részesült. Volt Ipt. elüljáró. Az Ip. Dalárda megalapítója és vezetőségi tagja. Kulturális tevékenységéért többször lett kitüntetve. Mozgósítástól kezdve harcolt az olasz fronton. Bronz v. é., K. cs.-k.-je van. Neje: Kása Jolán.

Taube N. József, bádogosmester, Széchenyi tér 39.

Tepper Andor, borbély és fodrászmester, Fő ucca.

Timkó István gépműhelye, Andrássy ucca 38.

Titkó János, esztergályosmester, Rákóczi ucca 40. Nagykázmér községben szül. 1873-ban. Szaktanulmányait atyjánál végezte, 1897-ben szabadult fel. Gyakorlati szaktudást külföldön szerzett. Saját erejéből alapította műhelyét 1897-ben. Tekintélyes, képzett mester. Az összes szakmába vágó munkákat készíti. Neje: Tóth Erzsébet, gazdálkodó családból származik. Gyula fia a szakmában dolgozik.

Titkó János

Tóth János

Tóth István, férfi szabómester, Árpád ucca 22.

Tóth János, kovácsmester, Kossuth L. u. 50. Sátoraljaújhelyen szül. 1889-ben. Mesterségét atyja műhelyében sajátította el, 1905-ben szabadult fel. Továbbra is atyjánál dolgozott. Atyja által alapított műhelye 1885 óta áll fenn, melyet 1925-ben vett át. A háború előtt nagyszabású üzemük volt, melyet leépítettek. 1 segédet foglalkoztat. Jó munkáért elismerő oklevéllel lett kitüntetve. Az orosz fronton harcolt, ott fogságba esett. Neje: Rubis Ilona.

Tóth József, csizmadiamester, Kertész ucca 15. Vily községben szül 1874-ben, Sátoraljaújhelyen tanulta iparát, 1890-ben szabadult fel. Egy évtizedig folytatott gyakorlatot. Műhelyét 1901-ben alapította. Rendelésre és vásárra dolgozik. Kiváló szaktudású mester. 1—2 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Tanonc korában elismerő oklevéllel és pénzjutalommal lett kiütntetve. Az Ipt. alelnöke, a csizmadia ipartársulatnak 9 évig volt elnöke, tanonc vizsg. biz. tagja, városi képv. test. tag, egyház tanoácsnok stb. Mozgósítástól kezdve az orosz fronton szolgált mint szakaszvezető. Neje: Horváth Julianna.

Trompéter Hermann, bádogosmester, Rákóczi u. 40. Lengyelországban szül. 1878-ban. Ott tanulta mesterségét is. Segéd 1894-ben lett, gyakorlati szaktudást

Trompéter Hermann

Tuba József

főleg külföldön szerzett. Műhelyét 1907-ben alapította. Ugy külföldön, mint itthon több toronymunkát készített el. Széles látókörű, képzett iparos. A háborúban szolgálatot teljesített. Neje: Slanger Pepi, Móric fia a szakmában dolgozik.

Tuba József, hentes és mészáros m. Kazinczy u. 11. Végváron szül. 1895-ben Iparát Stájerlak-Aninán sajátította el. 1912-ben szabadult fel, majd a délvidék nagy városaiban gyarapította ismereteit. Saját erejéből alapította üzletét 1919-ben. Csemege- és hentesárúi közismertek és keresettek. Ezüst érem, arany és díszoklevél kitüntetése van. A 7. hidász ezrednél szolgált a fronton, háromszor megsebesült. Kis ezüst, bronz v. é., K. cs.-k., seb. é. kitüntetésben részesült. Neje: Szabó Vilma.

Vajda József

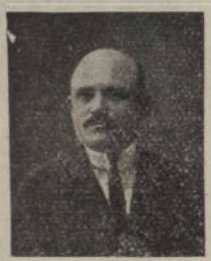
Vasutics Illés

Vajda József, nyomdász és papírkereskedő, Wekerle tér 4.

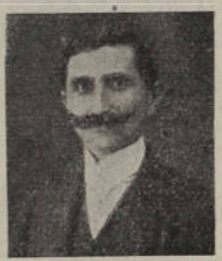
Varga István, férfi- és egyenruhaszabómester, gr. Somogyi Ilona ucca 3.

Vasutics Illés, fényképész, Kazinczy u. 6. Munkácson szül. 1884-ben, 1902-ben szabadult fel. Az ország legnevesebb műtermeiben gyarapította szaktudását. Műtermét 1906-ban alapította. Képzett mester, kinek munkái művészi nívón állanak. A pécsi kiállításon elismerő oklevéllel lett kitüntetve. Állandó kiállító művész. Mozgósítástól kezdve harcolt az orosz és román fronton, kis ezüst, bronz v. é., K. cs.-k., seb. érem kitüntetést kapott. Neje: Reke Mária.

Venedik Mihály, sütőmester, Széchenyi tér 19. Szófiában szül. 1889-ben, iparát Ujvidéken tanulta, 1905-ben lett segéd. Az ország nagyobb városaiban dolgozott, hogy ismereteit bővítse. A helyőrség állandó szállítója. Egy segédet alkalmaz. Több társadalmi egyesületben tevékenykedik. A fronton harcolt, mint őrmester. Súlyosan sebesült. Neje: Szikla Anna.

Venedik Mihály

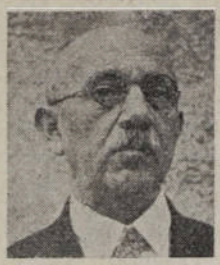

Weisz Benő

Wegerbauer József, hentes és mészáros m., Kossuth L. u. 39. Szül. 1901-ben Hidegség községben. Helyi mesternél tanult. Segéd 1925-ben lett. Üzletét, melyet saját erejéből alapított, 1927-ben nyitotta. Törekvő iparos, ki idejét üzletének fellendítésére fordítja. Szabaduláskor elismerő oklevéllel lett kitüntetve.

Weisz Benő, női szabómester, Petőfi u. 5. Kovácsvágáson szül. 1880-ban, mesterségét helyben tanulta, 1896-ban lett segéd. Külföldön, így Párisban is a legelőkelőbb szalónokban szerzett tapasztalatokat. Szabászati tanfolyamokat is külföldön végzett. 1911-ben lett önálló. 10 segédet, 1 tanoncot foglalkoztat. Mint tanonc díszoklevéllel lett kitüntetve. Ipt. elüljáró, volt ipt. alelnök, a szakosztály elnöke, tanonc vizsg. biz. elnök stb. Mozgósítástól kezdve harcolt az orosz fronton. Neje: Novák Katalin.

Windt Jakab és Lajos, asztalos és kárpitos m. Erzsébet királyné út 14. W. Jakab Sátoraljaújhelyen szül. 1871-ben, mesterségét is itt tanulta, 1889-ben szab. fel. A fővárosban, az ország nagy városaiban, majd külföldön gyarapította szaktudását. Üzemét 1895-ben alapította és 4 HP motorral szerelte fel. Bútor és kárpitos munkái kiváló ízlést árulnak el. A színházi és az alkalmi dekoratív munkálatokat a cég végzi. Segéd korában dícsérő oklevéllel lett kitüntetve. Volt Ipt. alelnök, vál. tag. stb. A világháborúban résztvett. Neje: Moskovics Róza, 3 fia érettségi után lépett ipari pályára.

Windt Jakab

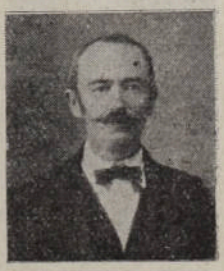

Zahoda Mihály

Zahoda Mihály, asztalosmester, Kazinczy u. 82. Sátoraljaújhelyen szül. 1870-ben, mesterségét helyi iparostól sajátította el. Segéd lett 1887-ben. A főváros jeles mesterei mellett szerzett gyakorlatot. Műhelyét 1899-ben alapította. Épület és bútor munkái tartósak és jó izlésre vallanak. 1 segédet és 1 tanoncot alkalmaz. Oklevéllel és pénzjutalommal lett kitüntetve. Neje: Stefán Erzsébet, nevelt fia a szakmában dolgozik.

Zambon Valento

Zemlényi Sándor

Zambon Valento, betonosmester, Kazinczy u. 70. Olaszországban szül. 1872-ben, iparát is ott tanulta. Huzamosabb ideig dolgozott az országban és külföldön. Üzemét 1899-ben alapította. Végez műkő, mozaik terrazzo munkákat stb. A megye legrégibb szakmabeli iparosa. A róm. kath. egyház tanácstagja. Neje: Molnár Teréz, Bálint fia atyja iparát folytatja.

Zemlényi Sándor, órásmester, Jókai ucca 25.

Zsihovics Bertalan, szűcsmester, Rákóczi u. 36. Sátoraljaújhelyen szül. 1876-

ban, tanulmányait is itt folytatta. Segéd 1887-ben lett. Gyakorlati ismereteket a fővárosban és az ország nagyobb városaiban szerzett. Önálló 1891 óta. Foglalkozik az összes szűcsmunkákkal, bundák készítése, bőr kikészítése stb. 2 tanoncot alkalmaz. Ipt. elüljáró, vár. képv. test és egyházi tanácstag. Neje: Grilz Mária, Antal fia városi adótiszt.

TOKAJ

Auspitz Emil, épület- és díszműbádogos m. Fő u. Karász községben szül. 1868-ban. Hajdúböszörményben tanulta iparát. Segéd 1885-ben lett. Szaktudását nagyobb városokban fejlesztette. Műhelyét 1895-ben alapította. Specialista toronymunkákban. Tíz tanoncot szabadított fel. A világháborúban szolgált. Neje: Lichtmann Helén. Miklós és Sándor fiai a szakmában dolgoznak.

Özv. Balázs Andrásné, hentes m. Fő u. Nyiregyházán szül. 1873-ban. Üzletét, melyet néhai férje 1876-ban alapított, özvegyi jogon vezeti 1926 óta. Régi, megalapozott üzlet. Nagyszámú tanoncot szabadított fel, kik jó iparosokká lettek. Gyula fia a mesterséget folytatja.

Barna József, lábbeli készítő mester. Széna tér.

Beleznay József

Bilák István

Beleznay József, hentes és mészáros m. Piac tér. Szül. 1904-ben Nyiregyházán. Ipari tanulmányait is ott folytatta. 1923-ban szabadult fel. Üzletét 1929-ben alapította. Fiatal, törekvő mester, ki idejét iparának szenteli. Házilag készített kolbász- és csemegeárui igen keresettek. Neje: Sztankula Annuska.

Benedek Sámuel, cipész m. Tokajban szül. 1875-ben. Mesterségét itt sajátította el. 1892 óta segéd. Jeles műhelyekben gyarapítva ismereteit, 1899-ben lett önálló. Szakképzett, elsőrendű mester. Ipt. elüljáró, aki 16 év óta résztvesz a testület irányításában. Neje: Müller Sára. Hét gyermekük van, kik részint mint kereskedők, részint mint iparosok működnek.

Berkovits Bernát, sütő m. Bodnár u.

Berkovits Fülöp, üveges m. Fő u.

Bilák István, kádár m. Pap u. Szül. 1889-ben Tokajon. Tanulmányait is itt folytatta és 1907-ben szabadult fel. Az ország nagyobb városaiban dolgozott, hogy szakismereteit gazdagítsa. Műhelyét 1918-ban alapította. Mint kiváló szaktudású iparos, a szakma jelesei közé tartozik. Volt ipt. elüljáró. A világháborút végigharcolta. Neje: Fehér Mária.

Bohman Fülöp, hentes és mészáros m. Fő ucca.

Borbély Sándor

Boros László

Borbély Sándor, kerékgyártó m. Danszka u. Tokajban szül. 1899-ben. Iparát is ugyanott sajátította el és 1915-ben szabadult fel. Műhelyét saját erejéből alapította 1925-ben. Képzett iparos, ki a környék gazdatársadalma részére dolgozik elsőrendű kivitelben. A nemzeti hadseregben teljesített szolgálatot. Neje: Havai Mária.

Boros László, géplakatos m. Bodnár u. Tiszanagyfal községben szül. 1893-ban. Iparát Nyiregyházán tanulta, 1911-ben lett segéd és szaktanulmányait a vidék nagy üzemeiben fejlesztette. Önálló mester 1924 óta, aki gazdasági gépek javítását és az összes lakatos munkákat végzi. Műhelye 2 lóerős motorral van felszerelve. 2 segédet és 5 tanoncot dolgoztat. Elismerő oklevele van. Mozgósítástól kezdve szolgált a tengerészetnél. Több ütközetben vett részt és Br. v. é., K. cs. k.-el lett kitüntetve.

Bucskó Miklós, asztalos m. Fő u.

Bukorszky Bertalan, asztalos m. Magyar ucca.

Deutsch Miksa, sütőmester, Fő u. 81. Tolcsván szül. 1874-ben. Atyjánál tanulta iparát. 1895-ben szabadult fel és műhelyét 1898-ban alapította. Modern sütöde, mely 4 lóerős motorral van felszerelve és 2 segédet foglalkoztat. Iptestületi elüljáró, annak alapító tagja, tanoncvizsg. biz. tag stb. Az orosz és olasz fronto-

kon harcolt. Neje: Staub Gizella. Imre fia a szakmát tanulta.

Dudás Lajos, asztalos m. Óvár u. Fóth községben szül. 1896-ban. Iparát ott sajátította el. 1913 óta segéd és a fővárosban szerzett alapos szakmabeli gyakorlatot. Üzemét 1920-ban vette át, melyet fokozatosan fejlesztett a mai nívóra. 5.5

Deutsch Miksa

Dudás Lajos

lóerős motorral van felszerelve, 2 segédet és egy tanoncot alkalmaz. Épület- és bútorasztalos munkái közismertek. Ip. testületi elüljáró. Tanoncvizsg. biz. tagja. Az olasz és a francia frontokon küzdött. Kit.: Ez. v. é., bronz v. é., K. cs. k. Neje: Lengyel Anna.

Fried Menyhért, bádogos m. Piac tér.

Özv. Frits Gyuláné, mézeskalácsos és gyertyakészítő m. Fő u. Férje Tokajban szül. 1860-ban. Kassán szabadult fel 1877-ben. Mint önálló iparos, Tokaj számottevő egyénisége volt. Az Ip. testületnek volt elnöke. A város rendőrbiztosa, majd főbírája volt. Megyebizottsági tag és városi képviselő. Férje halálától, 1926-tól kezdve özvegye, szül. Steinzel Amália, Berta leányával vezeti az üzletet.

néh. Frits Gyula

Gaál Ilona

Gaál Ilona, kosárfonó m. Orosz u. Tokajban szül. 1905-ben. Ipari tanulmányait helyi mesternél folytatta és 1924-ben szabadult fel. Önálló 1929 óta. Foglalkozik kosár, fehér és díszmunkákkal, minta és saját eredeti tervei alapján. A szakmában testvérei segédkeznek.

Gonda Béla, férfiszabó. Orosz. u.

Gréti Lajos, kárpitos és fényező m. Bodnár u. Sátoraljaújhelyen szül. 1883-ban. Szakmáját atyjánál sajátította el és 1900-ban lett segéd. Műhelyét 1911-ben alapította saját erejéből. Szakképzett mester, ki a szakmában elsőrendű munkákat készít. 1 segédet és 1 tanoncot dolgoztat. Az önk. tűzoltó testületnek 20 éve tagja és ezen működéséért kétízben lett kitüntetve. Mozgósítástól fogva harcolt a frontokon. Neje: Varga Margit.

Grünwald Miksa, üveges m. Fő u.

Gulácsi Miklós, cipész m. Orosz. u. Hajdúszoboszlón szül. 1894-ben. Mesterségét Debrecenben tanulta. 1914-ben szabadult fel. Szaktanulmányait jeles mesterek mellett fejlesztette. Műhelyét 1918-ban alapította. Képzett iparos, ki jó kivitelű munkákat készít. Mint segéd elismerő oklevéllel lett kitüntetve. Az orosz és olasz frontokon küzdött, háromszor sebesült. Kit.: Bronz v. é., K. cs. k.

Özv. Gulden Árminné, sütő m. Iskola u. 2. szám.

Gréti Lajos

Heinrich János

Gyürk János, asztalos m., Fő u.

Gyurkó Tamás, épület és bútorasztalos mester. Vasút mellett. Békéscsabán szül. 1879-ben. Mesterségét ott tanulta. 1894-ben lett segéd és jeles mestereknél folytatott szaktanulmányokat. Műhelyét 1901-ben alapította. Tokajban 1925 óta működik és 3 segédet alkalmaz. Az ipt. pénztárosa, az ev. egyház presbitere, a polg. kör háznagya stb. Egyike a tevékeny, közért munkálkodó iparosoknak. Mozgósítástól kezdve harcolt és kis ez., bronz v. é. és K. cs. k.-el lett kitüntetve. Neje: Kristó Indit.

Hedryk Istvánné, kéményseprő m.

Heinrich János, úri és női fodrász m. Bodrogszög községben szül. 1885-ben. Szakmáját Ujhelyen sajátította el és 1901-ben szabadult fel. További szaktanulmányokat a fővárosban folytatott. Üzletét 1919-ben alapította. Képzett, jónevű mester, ki két segédet foglalkoztat. Volt iptestületi elüljáró is. Harcolt

az orosz fronton, ahol fogságba esett. Neje: Lukács Anna.

Hegedűs József, kosárfonó m. Pap u. Tokajban szül. 1894-ben. Az állami kosárfonó műhelyben szabadult fel, 1909-ben. Műhelyét 1909-ben alapította. Hazai és külföldi kiállításokra készített munkákat. Szakképzett iparos, kinek a környéken is jó neve van. A társadalmi egyesületekben élénken tevékenykedik. A világháborút végig küzdötte és kétszer megsebesült. Neje: Tomcsay Mária.

Hegyessy Béla, mézeskalácsos m. Fő ucca.

Hegedüs József

Horváth Ferenc

Horváth Ferenc, úri szabó m. Tokajban szül. 1899-ben. Ipari tanulmányait is itt folytatva, 1915-ben lett segéd. Üzletét 1929-ben alapította, hol úri szabósággal foglalkozik. Törekvő mester, ki minden idejét ipara fejlesztésre fordítja.

Iglár Miklós, cipész m., Széchenyi u.

Jordán János, ács m., Rákóczi u. Uj telep.

Karácsonyi Károly

Káposzta József

Karácsonyi Károly, cipészmester, Danszka u. Tokajban szül. 1904-ben. Ipart ugyanitt tanulta és 1921-ben szabadult fel. A fővárosban fejlesztette szaktudását, műhelyét saját erejéből alapította 1927-ben. Jeles mesterek mellett szerzett bő tapasztalatai alapján elsőrendű munkákat készít. 1 segédet alkalmaz.

Káposzta József, kovács és kocsigyártó m. Tokajban szül. 1888-ban. Szakmabeli tanulmányait is itt végezte és 1904-ben lett segéd. Dolgozott az ország nagyobb városaiban, hogy szakismereteit gyarapítsa. Önálló 1917 óta. A katonaságnál lópatkolói címet szerzett. Volt ipt. elüljáró, a tanoncvizsg. biz. tagja, az önk. tűzoltó testületnek 18 éve tagja. A háborút végig küzdötte és kis ez. v. é. kétszer, br. v. é., K. cs.-k.-t nyert.

Keresztúry György

Keresztúry György, cipész m., Kistokaj. Tiszakarád községben szül. 1895-ben. Iparát Vácott tanulta a Rokkant iskolában. Előzőleg mint molnár működött. Műhelyét saját erejéből alapította 1920-ban. Munkái elismerő oklevéllel vannak kitüntetve. A fővárosi államrendőrség karhatalmi alakulatánál szolgált. A világháborút végigküzdötte és 17 helyen sebesülve, 50%-os rokkant lett. Kit.: Kis ez., br. v. é., K. cs.-k., német vasker. Neje: Szepesy Julia.

Kiss Mátyás, cipész m., Fő u. Sárospatakon szül. 1888-ban. Tanulmányait Tokajban végezte, 1904-ben szabadult fel. Jeles mesterek mellett fejlesztette szaktudását és önálló lett 1914-ben. Számottevő, szakiskolát végzett iparos, aki 3 segédet foglalkoztat. Ipt. elüljáró. Mozgósítástól kezdve harcolt a világháborúban. Neje: Kassai Erzsébet.

Klamancsek József

Kocsa András

Klamancsek József, szabó m., Kispiac u. Szül. 1885-ben Tokajban. Szakmáját ott sajátította el és 1901-ben lett segéd. Műhelyét 1919-ben alapította. Ugy az úri, mint a magyar szabóságban tökéletes. Neje: Tóth Rozália.

Klisik János, kalapos m., Fő u. 87.

Kocsa András, építési vállalkozó, Fő u. Tokajban szül. 1898-ban. Iparát is itt tanulta és 1914-ben szabadult fel. Önálló 1923 óta, társas alapon, mint Kocsa A. és Kublik János épít. vállalkozók. Jelesebb építkezései: csendőr laktanya, tanító lakások, róm kath. bérház, mozi, iskolák, lelkészlak stb. Értékes egyéniség, ki úgy a szakmában, mint a társadalomban számottevő. A háborúban az olasz fronton harcolt. Neje: Lakatos Erzsébet.

Kohn Bertalan, mészáros és hentes m., Fő u.

Kohn Hermann, hentes és mészáros m. Fő u.

Kohn Sándor, cipész m., Fő u. Tokajban szül. 1890-ben. Atyjánál tanulta iparát, 1904-ben lett segéd és műhelyét saját erejéből alapította 1914-ben. Képzett mester, ki mérték után és raktárra dolgozik és elismerő oklevéllel lett kitüntetve. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Mozgósítástól kezdve harcolt a fronton és kétszer sebesült.

Kovács Gábor, cipész m. Fő u. 10. Szül. 1886-ban Tokajon, szab. 1902-ben. Münchenben a technológián cipész szaktanfolyamot végzett, de dolgozott Salzburgban, Zürichben és Essenben is. 1919-ben lett önálló. A szakma legjobbjai közé tartozik. Ipt. alelnök, egyúttal jegyző is. A tanoncvizsg. biz. tagja. Neje: Pellák Anna.

Kohn Sándor

Kónya Károly

Kónya Károly, úri- és női cipész, Bodnár u. Tokajban szül. 1891-ben. Mesterségét ugyanitt sajátította el és 1915-ben szabadult fel. Neves műhelyekben folytatott gyakorlatot. Önálló 1917 óta. Egy segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Képzett, törekvő mester. Neje: Pósa Borbála.

Kublik János, kőműves m., Fő u. Tokajban született, iparát is itt tanulta. Önálló 1923 óta, társas alapon. Számos nagyszabású építkezést végzett úgy köz-, mint magánépületeket. Az Ipt. elüljárója. Mint tizedes szolgált a háborúban. Neje: Kocsis Mária.

Kupfer Mayer, órás, ékszerész és fogműves, Fő u. 33. Szül. 1889-ben Tokajban. Atyjánál tanult, 1907-ben szabadult fel. Évekig folytatott külföldön szaktanulmányokat. Önálló 1918 óta. Kiváló munkáiért még külföldről is felkeresik. A család több generáción keresztül foglalkozik ötvös munkákkal s a szakmában elismert névre tett szert. A háborúban szolgált, majd orosz fogságba esett. Neje: Genkin Anna.

Kupfer Mayer

Kovács Gábor

Kurettyes György, vasesztergályos m., Br. Hirsch u. Nagyág községben szül. 1887-ben, Kolozsvárott szabadult fel 1904-ben és szaktanulmányait a Máv.-nál folytatta. Műhelyét 1924-ben alapította. Gépszerelést, vasesztergályos- és villanyszerelést végez. A bányász zenekar karmestere. Az orosz és olasz frontokon harcolt, kétszer sebesült. Neje: Szabó Zsófia.

Kurettyes György

Litvin István

Lakatos Ferenc, asztalos m. Tokajban szül. 1870-ben. Ipari tanulmányait itt folytatta, 1889-ben lett segéd. Gyakorlati szaktudást a fővárosban és külföldön szerzett. Műhelyét 1900-ban alapította. Képzett, bő tapasztalatokkal rendelkező mester. Ipt. számvizsgáló és a tanoncvizsg. biz. tagja, stb. A háború folyamán a vasútezrednél szolgált. Neje: Givári Mária.

Lefter János, kőműves vállalkozó, Rákóczi u. 2. Szül. 1867-ben Tokajban. Mesterségét is ott sajátította el. Önálló 1894 óta. Számos magánépület az ő munkája. Az Ipt. elnöke, megelőzőleg pénztárosa volt. Kiváló szaktudásával 40 éve működik az ipari pályán. A háború alatt szolgált. Neje: Babucsák Mária.

Litvin István, kötélgyártó m., Fő u. 73.

Majoros András

Mendek József

Majoros András, asztalos m., Fő út. Tokajban szül. 1876-ban. Ipari tanulmányait ott folytatta és 1895-ben lett segéd. Műhelyét 1899-ben nyitotta. Épület-, bútorasztalos temetkezési vállalattal kapcsolatos. 1 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Ipt. elüljáró és a tanoncvizsg. biz. tagja. Mozgósítástól kezdve küzdött a világháborúban. Neje: Münnich Etelka.

Mendek József, fényképész m., Fő u. Szobránczon szül. 1903-ban. Nyiregyházán tanult, 1918-ban szabadult fel. Szaktanulmányait itthon, majd külföldön végezte és műtermét 1926-ban nyitotta meg. Operatöri és laboráns munkákat, retusálást végez és szakmába vágó egyéb feladatokat művészi tökéllyel old meg. Neje: Kristóf Erzsébet.

Nagy János

Németh Dávid

Nagy János, cipész és csizmadia m., Fő u. Golopon szül. 1887-ben. Mesterségét Nyiregyházán tanulta, 1905-ben lett segéd. Az ország nagyobb városait bejárta, hogy szaktudását fejlessze. Önálló 1912 óta. Képzett mester, ki elsőrendű munkákat készít úgy rendelésre, mint raktárra. Az Ipt. volt alelnöke. A szakoszt. elnöke, stb. A háborúban harcolt a huszároknál és kis ez., br. v. é., K. cs.-k.-tel lett kitüntetve. Neje: Kiss Etelka.

özv. **Nagy Gyuláné,** hentes m.

Németh Dávid, mészáros, hentes és füszeres, Fő u. 71. és Tiszalökön is saját házaiban (2 hentes és 2 fűszerüzet). Tiszadadán született 1883-ban. Mesterségét Tiszalökön tanulta, 1913-ban szabadult fel és ugyanezen évben lett önálló is saját erejéből. A hentes és csemegeárukat saját műhelyében állítja elő. Szakképzett régi, jónevű iparos, megyebizottsági tag, az iparos ügyeknek szószólója. A háborúban megsebesült és megrokkant. Neje: Mezey Erzsébet. Dávid fia mészáros Tiszalökön, Mária leányának férje Nagy Imre füszerkereskedő, Erzsébet leányának férje Kotosz László, szintén mészáros. Még 3 kiskorú gyermeke van: Julianna, Ilona és László.

Niederreiter József, cipész m., Pap u. Tokajban szül. 1901-ben. A szakmáját is itt sajátította el, 1918-ban szabadult fel. Üzletét a saját erejéből alapította 1923-ban. Készítményei elsőrendű kivitelűek és keresettek. Törekvő iparos, ki idejét szakmájának szenteli. Neje: Ladinszki Mária.

Niederreiter József

Pfiszter János

Novák István, úri- és női fodrász m. Szül. 1895-ben Tokajban. Ipari tanulmányait itt folytatta. Segéd 1912-ben lett. Szaktudását az ország nagyobb városaiban egészítette ki. Üzletét a legjobb körök látogatják. Volt Ipt. elüljáró. A világháborút végigküzdötte, háromszor sebesült. Neje: Gonda Anna.

Oláh Simon, kovács m., Orosz u.

Pfiszter János, kéményseprő m., Fő u. 115. Lajtaszentmiklóson szül. 1855-ben. Iparát Komáromban tanulta, 1875-ben lett segéd. A fivére kerületét vette át 1899-ben. Szakképzett mester, akinek fia vezeti a kerület munkálatait. 1 segédet

és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Szemler Sarolta.

Radvánszky Ferenc, órás, ékszerész, vésnök és optikus, Fő u. 72. Szül. 1887-ben Tokajban. Itt szabadult fel 1907-ben. Gyakorlati szaktudását a fővárosban és külföldön egészítette ki. Önálló 1922 óta. Külföldet járt, szakképzett iparos, ki preciz munkákat állít elő. Volt Ipt. elüljáró. A háborúban harcolt, majd olasz fogságba esett. Neje: Bózó Juliánna, aki szintén a szakmát tanulta.

Radvánszky Ferenc

Simkó Lajos

Ráth Kálmán, cipész m., Kispiac. Ungváron szül. 1875-ben. Budapesten lett segéd 1895-ben, hol huzamosabb ideig folytatott szakmabeli gyakorlatot. Az 1901-ben alapított műhelyében, melyet 1927-ben helyezett át Tokajba, 2 segédet és 1 tanoncot alkalmaz. A háború alatt hadfelszerelési gyárba volt vezényelve. Neje: Lichtmann Szerén.

Sárkány Mihály, cipőfelsőrész készítő m. Fő u.

Schmidt Viktor, géplakatos és műszerész m. Tokajban szül. 1881-ben. Atyja üzemében tanult és 1898-ban szabadult fel. Gyakorlati szaktudást a fővárosban szerzett. Műhelyét, mely a környék első üzeme s modernül van felszerelve, 1907-ben alapította. Mint kiváló szaktudású iparos, több szabadalmazott találmánya van. Az Ipt. volt elnöke és a társadalmi egyl. tevékeny tagja. Neje: Koroknay Erzsébet.

Schwartz Vilmos, órás és ékszerész, Fő u. Putnokon szül. 1893-ban. Szakmáját Miskolcon sajátította el, 1910-ben lett segéd. Üzletét 1926-ban saját erejéből alapította. Preciziós órák, ékszerek javítását végzi és keze alól elsőrendű munka kerül ki. A világháborút végig harcolta. Neje: Reiner Elvira.

Simkó Lajos, cipészmester, Kistokaj. Salgótarjánban szül. 1903-ban Mestersége t ugyanott tanulta és 1920-ban szabadult fel. A fővárosban dolgozott, hogy szaktudását fejlessze. Önálló 1927-ben lett. Törekvő iparos, ki idejét szakmájának szenteli. Munkái a környéken elismertek és keresettek.

Smolenszky Lajos, cipész m., Kistokaj. Szül. 1892-ben Tokajban. Iparát itt sajátította el, 1912-ben lett segéd. Műhelyét saját erejéből alapította, 1919-ben. Szakképzett mester, ki elsőrendű munkákat állít elő. A háborúban harcolt. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. Neje: Hudák Erzsébet.

Szendrey József

Spisák József, kőfaragó m. Rákóczi u. 14.

Stoján József, sütő m., Bognár u. Szerbiában szül. 1888-ban. Mesterségét Belgrádban tanulta, 1905-ben lett segéd. Műhelyét 1912-ben alapította. Kitartó szorgalommal fejlesztette sütődéjét az elsők közé, 3 segédet és 1 tanoncot alkalmaz, 4.5 HP géppel van a műhelye felszerelve. Neje: Nyesti Zsuzsanna.

Szabados Lajos, cipész m., Alsó u.

Székely Károly, úri- és női cipész m.,

Szendrei József, kovács m., Ladányi u.

Stoján József

Tamás György

Tamás György, kötélgyártó m. Tokaj. Balsa községben szül. 1896-ban, Tokajban sajátította el iparát, 1913-ban lett segéd. Önálló 1914 óta. Vill. motorhajtásra berendezett műhelyében gazdasági, bánya, hajókötél, valamint a hadsereg részére durranó és robbanó modelzsinórokat készít. 1 segédet tart. A világháborúban 50%-os rokkant lett. Neje: Urbán Erzsébet.

Tepper Andor, borbély és fodrász m., Fő u. Nyiregyházán szül. 1895-ben. Aty-

jánál tanult Tokajban és 1912-ben szabadult fel. Üzletét nagyatyja alapította 1848-ban és azt ő 1919-ben vette át. Képzett mester, ki a szakma legjobbjai közé tartozik. Ipt. elüljáró, tanonc vizsg. biz. tagja. Neje: Ossán Erzsébet, Árpád fia az üzletben dolgozik.

Id. Tepper András, asztalos m., Pap u. Tokajban szül. 1869-ben. Itt szabadult fel 1884-ben. Szaktanulmányait Magyarország nagyobb városaiban és a fővárosban egészítette ki. Önálló 1891 óta. Nyiregyházán, Tokajban 1899-ben telepedett le. Készítette a róm. kath. templom teljes berendezését, több izléses portált, számos magánház épületmunkáit stb. 7—8 munkást foglalkoztat. Dícsérő oklevéllel lett kitüntetve. Az Ipt. alelnöke és a tanonc vizsg. biz. elnöke. Neje: Klucskai Ilona, később: Pásztor Mária. Ede fia a szakmában dolgozik.

id. Tepper András

Tomkó Mihály

Tomkó Mihály, kőműves m., Rákóczi u. 4. Szül. 1892-ben Tokajban. Mesterségét itt sajátította el és 1913-ban szabadult fel. Jeles mesterek mellett gyarapította szaktudását. Önálló 1920 óta. Oklevelet 1928-ban nyert. A gör. kath. egyház gondnoka. Nevéhez máris igen sok magánház építése fűződik. Neje: Lefkovics Erzsébet.

B. Tóth Ferenc, csizmadia m.

Tóth György, férfiszabó m. Orosz u.

Tóth László, cipész m. Kistokaj.

Töreczky Lajos, lábbeli készítő m., Rákóczi u. 1/b.

Ujvári Antal, kosárfonó m. Fő u. 73. Tokajban szül. 1889-ben. Szakmáját az állami kosárfonódában tanulta, segéd 1906-ban lett. Önálló 1919 óta. A szakmában elsőrendű munkát készít. A környék kosárfonói részére tanfolyamot vezet. A háborút végig küzdötte. Neje: Kun Mária, ki iparos családból származik.

Vajkó József, cipész m., Fő u. 33. 1874-ben Tokajban szül. tokaji mesternél szabadult fel 1892-ben és szaktudását a városban gyarapította. Műhelyét 1903-ban alapította. Régi jól bevezetett iparos, ki munkájának a legjavát adja. Volt Ipt. elüljáró. Mozgósítástól kezdve szolgált az orosz fronton, ahol fogságba is esett.

Vajthó Jenő, épület- és bútorasztalos m. Fő u. Tokajban szül. 1876-ban. Iparát apósánál sajátította el. 1895-ben lett segéd. Önálló 1898 óta. Több köz- és magánépület szakmunkája fűződik a nevéhez. A tanonc vizsg. biz. tagja. Közs. képv. test. tag stb. Mint tizedes harcolt a világháborúban. Neje: néhai Kozlik Etelka.

Ujvári Antal

Vajkó József

Varga Antal, lábbeli készítő m. Hajdúböszörményben szül. 1884-ben. Atyjánál tanulta iparát, 1901-ben lett segéd. Műhelyét saját erejéből alapította 1908-ban. Rendelésre és raktárra dolgozik és árui a piacokon keresettek. Neje: Szabó Ágnes. Imre fia a szakmában dolgozik.

Vajthó Jenő

Varga Antal

Viskey Mihály, cipész m., Kossuth L. u. Tokajban szül. 1891-ben. Szakmáját tokaji mesternél tanulta, 1908-ban szabadult fel és nevesebb műhelyekben gyarapította szaktudását. Önálló 1920 óta. 1 segédet és 1 tanoncot dolgoztat. Bevezetett és keresett iparos. Munkái közismertek. Tanonc vizsg. biz. tag. A világháborút végigharcolta. Az olasz fronton fogságba esett. Neje: Radvánszky Mária.

Weisz Lázár, szabó m., Fő u. 74.

FÓT.

Botos László, vendéglős, Kossuth u. 24.

Ertl Mihály, kocsigyártó m. Vörösmarthy tér 6.

Etl Ferenc, borbély m., Vörösmarthy u. 18. Szül. Fóton 1890-ben, szab. Békásmegyeren 1910-ben. Segédéveit Budapesten és Ujpesten töltötte. 1925-ben átvette atyja üzemét és modern szellemben vezeti tovább. 1 segéddel dolgozik. Tagja a budapesti fodrász ipartestületnek. A világháborúban az orosz fronton harcolt. 1917-ben nőül vette Zalánszky Margitot.

Etl Ferenc

Juhász József, kovács m. és okl. lópatkoló, Kossuth u. 18.

Kubes József, kereskedő, Vaszary Kolos u. 1.

Pirók Károly, sütő m., Fáy tér 1.

Rólik Ödön, cipész m., Deák F. u. 10.

Simon László, ép. asztalos m., Czuczor Gergely u. 2.

Tóth Márton, borbély m., Deák F. u. 24.

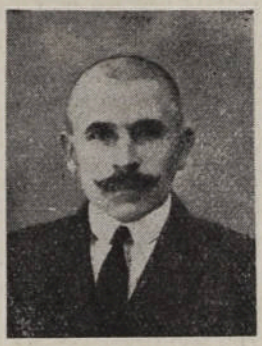
MINDSZENT.

Bene Lajos, sütő Kossuth u. 89. Szül. 1900-ban Kiskunfélegyházán, felszabadult Hmvhelyen 1921-ben. Sütődéjét 1929-ben nyitotta meg. Neje: Tóth Eszter.

Gaál Mihály, közgyám, Ipt-i jegyző, bognár m. Szül. 1884-ben Mindszenten, 1902-ben szab. Kecskeméten, Szegeden és több nagy városban szerezte meg gyakorlatát. 1907-ben önállósította magát. Műhelyében 2 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. 1925 óta a község közgyámja, 1924-ben az Ipt. jegyzőjévé választották. Lelkes harcosa az iparos érdekeknek. Résztvett a világháborúban és az orosz fronton harcolt. Neje: Gyenes Ilona.

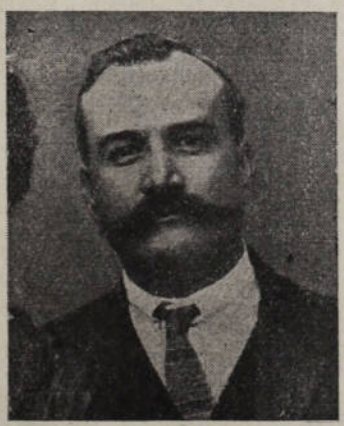
Gémics Pál, hentes m., Kossuth u. 82.

Hodi György, bádogos. Vasút u. 258. Szegeden szül. 1893-ban. Ugyanott tanulta ki iparát, ahol azután 1910-ben szabadult fel. Ismeretei gyarapítása végett dolgozott Aradon, Lippán és Szegeden. 1919-ben alapította üzemét. 1918-ban vonult be, de nemsokára elfogták a szerbek. Fogságából hazatérve, megnősült. Neje: Stemmer Katalin.

Gaál Mihály

Harangozó Sándor, cipész m., Pallavicini tér 223. Született 1893-ban Szentesen, felszabadult 1911-ben ugyanott. Dolgozott Budapesten és vidéken. 1920 óta önálló. 1914-től az összeomlásig katona volt, 3 évi frontszolgálata közben kétszer sebesült. Kitüntetései: II. oszt. ezüst é. kétszer, br. v. é., K. cs.-k., seb. érem. Neje: Harsányi Etelka.

vitéz Mihály Balázs

Mihály János, cipész m.

Rosenbreuer Mihály kötelesmester.

vitéz Mihály Balázs, kőműves m. Szül. 1886-ban Mindszenten. Elvégezte 1907-

Rosenbreuer Mihály

ben a fa- és fémipari szakisk. 4 évfolyamát. 1911 óta önálló. Számos köz- és magánépületet épített. Az iparosság életében vezető szerepet visz. 1926 óta elnöke az Ipt.-nek. A világháborút végigküzdötte, kétszer megsebesült. Kit: I. o. ezüst v. é. Hosszabb ideig volt orosz hadifogságban. Neje: Elekes Eszter.

Szabó István, szabó m., Vasút u. 316.

Széles István, órás és ékszerész, Kossuth u. 10.

A HAJDUSZOBOSZLÓI IPARTESTÜLET.

1873. év december hó 1. napján alakult meg a hajduszoboszlói ipartársulat: asztalos, lakatos, szűcs, kovács, kerékgyártó, ács, molnár és üveges szakcsoportokban. Az ipartársulat elnöke: Varga András, jegyzője: Erdős Károly volt. Ezen ipartársulat 1890. év március hó 29-én ipartestületté alakult át, melynek első elnöke Kerekes Károly asztalosmester, alelnöke: Lázár Sándor asztalosmester, jegyzője: Kovács Miklós kovácsmester, pénztárosa: Göbel Gábor rézművesmester, háznagya: Szabó Bálint asztalosmester volt.

1895-ben felépült az új ipartestület székháza, melynek munkálatait Muhi Dániel kőművesmester és Zubó Ferenc ácsmester végezte. 1905-ben Muhi Dániel elnöksége alatt az ipartestület díszzászlót készített Závori Béla városi mérnök terve után, amelynek zászlóanyai tisztjét Závori Béláné töltötte be.

Az 1909-es évben az ipartestület székháza egy üvegezett verandával és az olvasóterem kibővítésével gyarapodott. 1913-ban új irodahelyiséget és altiszti lakást, pincét épített magának a fejlődő testület.

Az ipartestület kebelében működik egy dalárda és egy számos irodalmi könyvvel fölszerelt könyvtár.

Az ipartestület jelenlegi elnöke: Muhi Dániel, alelnöke: Göblyös Ferenc, díszelnöke: Kovács Kálmán, jegyzője: Nagy Ferenc, pénztárosa: Gáti Károly, háznagya: Sándor Mihály.

HAJDUSZOBOSZLÓ.

Balla Ferenc, úriszabó m., Szilfákalja u. 558. Szül. 1885-ben H.-szoboszlón, szab. 1901-ben ugyanitt. Nagyvárad, Miskolc, Debrecen, Budapest városokban segédeskedett. Elvégezte a technológiát Budapesten és 1909 óta önálló. Az Ipt. előljárósági tagja. Szaktanító, akinek a keze alól egész új iparosgeneráció került ki. A világháborúban végig frontszolgálatot teljesített, román fogságban is volt. Kit.: III. o. v. é. és K. cs.-k. Neje: Székely Eszter.

Balogh Kálmán, fodrász m., Bethlen u. 25. Szül. H.-szoboszlón 1902-ben, szab. ugyanitt 1922-ben. Kovács Károly műhelyében és mestere keze alatt dolgozott mint segéd 1925-ig, amikor is önállósította magát. 2 tanulót szabadított, kikből jó segédek váltak. Neje: Rácz Jolán.

Balogh Sándor, szabó m., Major u. 212.

Balogh Sándor, üveges m. és képkeretező, Kálvin tér 62.

Bátori Sándor, cipész m., Gáth Tóth u. 112. Szül. 1895-ben H.-szoboszlón, szab. 1913-ban Debrecenben. Segédéveit Debrecen, Kecskemét, Budapest városokban töltötte. 1923-ban alapított üzletében minden szakbavágó munkát végez. A világháborúban egyszer megsebesült az olasz fronton. 1921-ben nőül vette Molnár Piroskát.

Bednárik Ferenc, szobafestő és mázoló m., Kigyó u. 176.

Békési István, cipész m., Nádudvari út 247.

Béres Antal, kerékgyártó m., Luther u. 45.

Biró János, szabó m., Vértanuk tere 146. Szül. 1889-ben Naprágyon, szab. 1904-ben Putnokon. Szakismereteit Budapest nagyobb műhelyeiben bővítette és 1919-ben önállósította magát. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. elüljárósági tagja. A világháborúban III. o. v. é., K. cs.-k. és szolg. é.-mel lett kitüntetve. Neje: Gulácsi Lidia.

ifj. Boldizsár Ferenc, fodrász mester, Bocskay u. 285.

Boldizsár Károly, fodrász m., Szilfákalja u. 270.

Bura József, géplakatos m. és cséplőgéptulajdonos, Körner Béla u. 3. Celldömölkön szül. 1893-ban, szab. 1910-ben Debrecenben. Budapest nagy üzemeiben fejlesztette szaktudását. Elvégezte az autóvezető és szerelő, valamint a mozigépkezelői szaktanfolyamokat. 1923-ban lett önálló. A helybeli mozgószínház technikai felszerelését ő végezte. Az Iparos Dalkör vál. tagja, stb. A világháborúban részt vett. Kit.: nagy- és kis ez. vit. é.

Biró János

Domokos Gábor

Cseke Péter, mészáros és hentes m., Vértanuk tere.

Csohány Gyula, hentes m., Árucsarnok.

Czégény István, cipész m., Árpád u. 392. Szül. 1884-ben Balmazujvároson. szab. 1902-ben Debrecenben. Segédideje alatt Debrecenben, Budapesten és Kisvárdán dolgozott. 1908-ban önállósította magát. A debreceni kiállításon munkáját ezüst éremmel tüntették ki. 1—2 segédet foglalkoztat. Alelnöke az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak. A világháborúban kétszer megsebesült és olasz fogságban is volt. Kit.: II. o. ez. és br. v. é. Neje: Vajti Gizella.

Dávid Sándor, úri szabó m., Mogyes u. 216.

Dede Gábor, kovács m., Horthy Miklós út 343.

Domokos Gábor, cipész m., Sarló u. 203. Szül. 1883-ban H.-szoboszlón, szab. 1902-ben Debrecenben. Ugyanitt és Kolozsváron és Aranyos Tordán töltötte segédéveit és 1909-ben lett önálló. A millenáris kiállításon elismerő oklevelet nyert. Az Ipt. elöljárósági tagja. A világháborúban 45 hónapot töltött és az olasz fronton 4-szer megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Debreceni Ilona.

Ehrenfeld Herman, asztalos m., Harmadik tized 192. Püspökladányban szül. 1900-ban, ugyanitt szab. 1917-ben. Mint segéd Kolozsvárott, Debrecenben, Brassóban és Berettyóújfalun dolgozott. 1923-ban alapított műhelyében épület- és bútorasztalos munkákat készít. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. 1925-ben nőül vette Lőwinger Rózát.

Farkas Lajos, cipész m., Pósta u. 285.

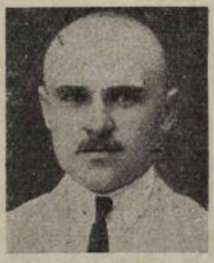
Farkas Sándor, cipész m., Horthy Miklós út 264. Szül. 1892-ben Hajdúböszörményben, ugyanitt szab. 1909-ben. 10 évi segédeskedés után 1919-ben nyitotta meg műhelyét, amelyben minden szakbavágó munkát végez. Agilis tagja a Nemzetközi Bibliai Tanítók Társaságának. Végigküzdötte a világháborút. Neje: Kovács Erzsébet, önálló női szabómester.

Farkas Sándorné szül. Kovács Erzsébet, női szabó m., Horthy Miklós út 264. Hszoboszlón szül. 1917-ben, szab. Debrecenben. Önálló műhelyét 1928-ban nyitotta meg. 1 tanulót foglalkoztat. Tagja az Ipt.-nek és a Nemzetközi Biblia Társaságnak.

Fehér Károly, asztalos m., Luther u. 166. Szül. 1880-ban Hszoboszlón, ugyanitt szab. 1897-ben Kerekes Károly műhelyében. Aradon és Nagyváradon eltöltött segédévek után 1909-ben nyitotta meg épület- és bútorasztalos műhelyét. Számos épület sikerült asztalosmunkája került ki kezéből. 1905-ben feleségül vette B. Kovács Lidiát.

Ferenczi István, kefegyártó m., Rákóczi út 51.

Ferenczi József, cipész m., Lovas u. 43.

Gaál Gábor

Juhász Lajos

Gaál Gábor, kárpitos m., Rákóczi út 313. Szül. 1897-ben Balmazujvároson, szab. Debrecenben 1914-ben. Budapest, Debrecen és Bécs nagyobb műhelyeiben töltötte segédéveit. 1920-ban önállósította magát. 1915-től kezdődően részt vett a világháborúban, egyszer megsebesült és mint 50%-os rokkant szerelt le. Neje: Végh Eszter.

Gáthy Imre, fodrász m., Erzsébet tér 56.

Gáthy Károly, kovács m., IV. ker., 172.

Gere Károly, cipész m., Harmadik tized.

Grosz József, órás és ékszerész, Vértanuk tere 194.

Imre János, kovács m., Luther u.

Juhász Lajos, villany- és rádiószerelő, Árucsarnok 20. Szül. 1874-ben Mezőtúron, szab. 1891-ben Szarvason. Megszerezte a gépészeti képesítést és 1923-ig nagyobb állami vállalatoknál működött mint főgépész. 1923-ban nyugalomba vonult és önállósította magát. Mostani üzemét 1927-ben nyitotta. Villany és rádiószerelésekkel foglalkozik. Neje: Bankó Ilona.

Juhász Lajosné szül. Bankó Ilona, fűző készítőnő. Szül. Budapesten, ugyanitt tett szakvizsgát 1928-ban. Fűző-, haskötő és melltartó készítő üzemét 1928-ban nyitotta. Aszódon a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége helyi osztályát ő alapította.

Juhász István, cipész m., Rákóczi út 102.

Kandel Imre, bádogos m., dr. Fekete László u. 64. Szül. 1898-ban Hszoboszlón, szab. 1915-ben ugyanitt. 1921-ben történt önállósítása előtt Budapest, Debrecen, Kolozsvár nagyobb műhelyeiben dolgozott. A városi Árucsarnok, Villanytelep és számos köz- és magánépület bádogos munkáját végezte. A világháborúban br. v. é., vaskereszt és K. cs.-k.-tel lett kitüntetve. Neje: Grünberger Emma.

Karika Aladár, cipész m., Bocskai u. 283. Szül. 1898-ban Felső-Vörösmarton, szab. 1914-ben Halmiban. Segédeskedését megszakította a világháború, amelyben 1916-tól részt vett. Egyszer megsebesült. I. o. ezüst v. é.-től kezdve az összes katonai kitüntetéseket megkapta. Főképen külföldi műhelyekben dolgozott, így Prágában Bata üzemében 1½ évig mint üzemvezető volt alkalmazva. 1930-ban önállósította magát.

Katona László, szabó m., Sarló u. 239. Szül. 1893-ban Földesen, ugyanitt szab. 1905-ben. Segédévei alatt megfordult Budapest, Nagyvárad és Debrecen nagyobb műhelyeiben. 1922-ben önállósította magát. A világháborúban az olasz, román és orosz fronton harcolt. Kit.: br. v. é., és K. cs.-k. Neje: Végh Piroska.

Kerekes Gyula, épület- és bútorasztalos m., Rákóczi út 313.

Király Antal, cipész m., Rákóczi út 90.

Kovács Gyula, épület- és bútorasztalos m., Kossuth u. 226. Szül. Hszoboszlón 1895-ben, szab. 1911-ben Debrecenben. A belföld és külföld nagy városaiban (Budapest, Bécs, Zágráb, Belgrád stb.) fejlesztette szaktudását és 1921-ben nyitotta meg műhelyét. 5 év óta állandóan egyházi és városi munkákat végez. 3 áll. iskola berendezése készült műhelyében. 2 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. A világháborúban részt vett. Neje: Turi Mária.

Kovács Kálmán, kötélgyártó m. Szilfák alja u. 552. Szül. 1851-ben Tiszaburán, felszab. 1868-ban Gödöllőn. 1875-ben szülőhelyén lett önálló és 1895-ben telepedett le Hszoboszlón. Régi, tekintélyes mester, aki az iparosérdekek buzgó harcosa. Az Ipt.-nek 33 éven át elnöke és alelnöke volt. 1929-ben díszelnökké választották. Neje: Tóth Júlia.

Kovács Gyula

Molnár Menyhért

Kovács Károly, borbély m. Törökdomb u. 182. Szül. 1896-ban Hszoboszlón, felszab. 1912-ben ugyanott. Budapesten és Debrecenben gyakorolta mint segéd iparát. 1929-ben a női fodrászatból is képesítést nyert. Műhelyét 1912-ben alapította. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A tanoncvizsg. biz. alelnöke. A világháborúban 1915-től végig résztvett és háromszor megsebesült. Kit.: II. és III. oszt. v. é., K. cs.-k. és szolg. érem. Neje: Vas Piroska.

Kovács Károly

Kovács Zoltán, műszerész és gépkeresk. Vértanúk tere.

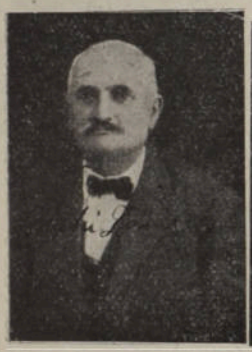
Kuky Ferenc, úri szabó m. Kossuth u. 241. szám.

Landesmann Ferenc, bádogos m. és vaskereskedő, dr. Fekete L. u. 68.

Miskolczy Dániel, fodrász m., Rákóczi út 305. sz.

Molnár Menyhért, épület és géplakatos m. Sas u. 203. Szül. 1886-ban Mezőtúron, felszab. 1904-ben ugyanott. Budapest, Tatóváros, Eger, Nagyvárad, Diósgyőr és több más városban segédeskedett önállósításáig, 1920-ig. A világháborúban egyszer megsebesült. Neje: Balogh Emma.

Muhi Dániel, képesített ács és kőmíves m. Elnöke az Ipt.-nek Parti u. 259. Szül. 1862-ben Kötegyán községben, felszab. 1880-ban Nagyszalontán. Budapest és Szatmár városokban gyakorolta szakmáját. 1889-ben szerezte meg képesítését. 1890-ben önállósította magát. A belső és külső gőzmalom, több iskolaépület építkezése fűződik nevéhez. Lelkes harcosa az iparosérdekeknek. Tagja számos kulturális és gazdasági egyesületnek. Városi képviselőtestületi tag, egyházi presbiter stb. 1895-ben feleségül vette Lázár Juliannát.

Muhi Dániel

Nagy Ferenc

Nagy Ferenc, úri szabó m. Vértanúk tere 49. Szül. 1896-ban Hszoboszlón, felszab. 1914-ben Debrecenben. Budapest, Hböszörmény és Debrecen kiváló mestereinél fejlesztette szaktudását. 1919-ben nyitotta meg önálló műhelyét, amelyben 2—3 segédet és 1—2 tanoncot foglalkoztat. Műhelyében készülnek a leventék, tűzoltók és városi hajdúk formaruhái. Az Ipt. jegyzője, a Keresk. és Iparkam. tagja, a MOVE ügyv. alelnöke stb. A világháborúban résztvett. Neje: Móró Erzsébet.

Nagy Pál, asztalos m. Tokaj u. 34.

Nagy Sándor, úri szabó m. Posta u. 283. szám.

Nagy Zsigmond, magyar szabó m. Vértanúk tere 164.

Nemes István, kovács m. Gáthy Fóth u. 229.

Nichter Károly, cukrász m. Rákóczi út 305. szám.

Öhlmacher Géza, sütő m. Kossuth u. 256. Szül. 1897-ben Derecskén, felszab. 1913-ban Debrecenben. Ott és később olasz hadifogsága alatt Milánóban, Nápolyban és más olasz városokban gyakorolta iparát. Műhelyét 1927-ben nyitotta meg. 1 segédet és 3 tanulót foglalkoztat. A Derecskei Torna Club ügyv. elnöke. A világháborúban résztvett és hosszabb ideig olasz fogságban volt. Kit.: II. o. v. é. Neje: Klein Erzsébet.

Papp Zsigmond, kovács m. Arany János u. 19.

Parácsy Benjámin

vitéz Sándor Bernát

Parácsi Benjámin, hentes és mészáros m., Vértanuk tere 147. Szül. 1890-ben Ujlétán, felszab. 1922-ben Hszoboszlón, neje műhelyében. Hajdúszoboszlón segédeskedett önállósításáig, 1919-ig. Műhelyében 1 segédet és tanoncot foglalkoztat. A világháború alatt 1914—1919-ig a csendőrség kötelékében mint csendőrőrmester teljesített szolgálatot. 1919-ben feleségül vette Bukovszky Gizellát, aki vele együtt dolgozik a szakmában.

Rácz Károly, cipész m. Rákóczi út 312. Szül. 1879-ben Hszoboszlón, felszab. 1895-ben ugyanott. Budapest, Debrecen és Nyíregyháza fontosabb állomásai segédéveinek. 1907-ben lett önálló. Műhelyében 1—2 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Csak rendelésre, mérték után dolgozik. Mint tanonc elismerő oklevelet nyert szép munkájáért. Az Ipt. elülj. tagja. A világháborúban két és fél évet töltött a harctéren. 1912-ben nőül vette Bodnár Máriát.

Rauch Lajos, kéményseprő m. Gát u. 308. szám.

Rigó Gyula, úri szabó m. Horthy Miklós út 6. Szül. 1887-ben, felszab. 1906-ban Debrecenben. Mint segéd Budapest, Nagyvárad és Debrecen első mestereinél gyarapította szaktudását. 1914-ben Budapesten önállósította magát, de kénytelen volt alig megkezdett mesteri működését a világháború miatt megszakítani. Mostani műhelyét 1928-ban nyitotta meg. Rendelésre és mérték után dolgozik. 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Neje: Steiner Katalin.

Vitéz Sándor Bernát, asztalos m. Högyes u. 210. Szül. 1898-ban Hszoboszlón, felszab. 1915-ben Budapesten. Budapest és Debrecen kiváló mestereinél eltöltött segédévek után, 1927-ben nyitotta meg önálló műhelyét, melyben épület és bútorasztalos munkákat készít 1 segéd és 1 tanuló segítségével.. 1916-tól fogva résztvett a világháborúban. Kit.: I. és II. o. ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. és seb. érem. 1929-ben vitézzé avatták. Neje: Székely Margit.

Sándor Mihály, kovács m. Első tized 56. szám.

Spitz Sámuel és neje

Spitz Sámuel, úri szabó m. Kígyó u. 190. Szül. 1887-ben Álmosdon, felszab. 1905-ben ugyanott. Budapesten, Debrecenben és Szatmáron tökéletesítette mint segéd szaktudását. 1922-ben önállósította magát. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Rendelésre, mérték után készült ruháinak jó híre van. Az izr. hitközség elülj. tagja. A világháború kezdetén orosz fogságba jutott sebesülten és csak 1921-ben került haza. Neje: Schwarcz Irén.

Szabó Károly, kerékgyártó m. Szilfák alja u. 270.

Szabó Lajos, asztalos m. Hamvas ucca 142. Szül. 1885-ben Hszoboszlón, felszab. 1903-ban ugyanott. Budapest, Debrecen, Nagyvárad és Szeged műhelyeiben segédeskedett. 1912-ben önállósította magát, mint épület- és bútorasztalos. Műhelyében tanulja nevelt fia is a szakmát. Az Ipt. vál. tagja, a tanoncvizsg. biz. elnöke, működő tagja számos társadalmi és kulturális egyesületnek. A világháborúban résztvett. Kit.: II. o. ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Sánta Lidia.

Szabó László, fodrász m. Gönczy Pál u. 58. Szül. 1906-ban Hszoboszlón, felszab. atyja, Sz. Imre műhelyében 1921-ben. Szülővárosában, Debrecenben, Karcagon és Püspökladányban segédeskedett. A modern követelményeknek megfelelően berendezett műhelyét 1926-ban nyitotta meg. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat.

Szántó Albert, kovács m. Hatodik tized 471. szám.

Székely Ferenc, hentes és mészáros m. Vértanúk tere.

Székely Lajos, úri és női fodrász m. Horthy Miklós út 1.

Székely Sándor, szappanfőző m. Arany János u. 52. Szül. 1882-ben Hszoboszlón, felszab. 1908-ban Debrecenben, a Fuchs cégnél. Ugyanott segédeskedett 9 évenát. Műhelyét 1925-ben nyitotta meg. Szappanfőzéssel és gyártmányainak eladásával foglalkozik. Tanoncideje alatt munkájáért aranyéremmel lett kitüntetve. A világháborúban végig harcolt. Neje: Karabás Melánia.

Székely Sándor, hentes m. Árucsarnok.

Székely Sándor

Szücs Bálint

Széll Mihály, magyar szabó m. Major u. 201. Szül. 1874-ben Nagyszalontán, felszab. 1893-ban ugyanott. Eredménnyel eltöltött segédévek után 1917-ben önállósította magát. Szorgalmának gyümölcse, saját háza. Idejét iparának és családjának szenteli. Neje: Balogh Zsuzsánna.

Szilágyi Gyula, épület és géplakatos m. Rákóczy út 4.

Szlávik Vilmos, géplakatos, Rákóczy út 75. sz.

Szoboszlai Gyula, cipész. m. Kígyó u. 180. szám.

Szöllősi Mihály, férfi szabó m. Horthy Miklós út 3.

Szöllösi Sándor, hentes m. Szt György sor 587. sz.

Szücs Bálint, mészáros m. Vértanúk tere 143. Szül 1893-ban Hszoboszlón, felszab. 1911-ben Debrecenben. Ugyanitt töltötte segédéveit is. 1921-ben nyitotta meg önálló üzletét, amelyben 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az Ipt.-nek elülj., v. számvizsg. és tanoncvizsg. biz. tagja. A világháborúban az orosz fronton hadifogságba esett és csak 1920-ban került haza. Neje: Csanády Júlia.

Takács János, cipész m. Hamvas ucca 281. szám.

Takács Sándor, kerékgyártó m. Gáthy Tóth u. 172. Szül. 1894-ben Hszoboszlón, felszab. 1911-ben ugyanott. Cegléd, Debrecen, Budapest és Nagyvárad jobb műhelyeiben töltötte segédéveit. 1920-ban lett önálló. Jelenleg 1 segédet és 1 ta-

nulót foglalkoztat. Saját háza és földje szorgalmának és szaktudásának gyümölcse. Több egyesületnek tagja. A világháborúban megsebesült. Neje: Varga Zsófia.

Tóth Albert, cipész m. Bethlen u. 22. Szül. 1887-ben Gyulán, felszab. 1907-ben Hszoboszlón. Debrecenben, Hböszörményben és Devecseren segédeskedett. 1912-ben önállósította magát. Mérték szerint rendelt árút készít. 1 segédet foglalkoztat. Résztvett a világháborúban. 1912-ben feleségül vette Végh Júliát.

Takács Sándor

Tóth Albert

Tóth Gyula, cipész m. Szováth u. 47. Szül. 1893-ban Hszoboszlón, felsz. 1912-ben ugyanott. Budapesten és Debrecenben gyarapította mint segéd szaktudását. 1923-ban alapított műhelyében mérték után dolgozik. A világháborúban az orosz és olasz frontokon harcolt, 1-szer megsebesült. 1921-ben nősült. Neje: Török Erzsébet.

Tóth József

Török Károly

Tóth Jakab, asztalos m.

Tóth József, cipész m. Szilfák alja u. Szül. 1888-ban Hszoboszlón, felszab. Debrecenben. Segédideje alatt megfordult: Debrecen, Brassó, Nagyszeben, Kolozsvár, Nagyvárad nagyobb műhelyeiben. 1913-ban önállósította magát. Már 1915-ben háborúba vonul. A háború után folytatja mesteri működését és két segédet foglalkoztat. Az Ipt. vál. tagja és a cipész szakoszt. jegyzője. Kit.: Bronz. v. é. és K. cs. k.

Tóth Sándor, kovács m. Nádudvari u. 256. sz.

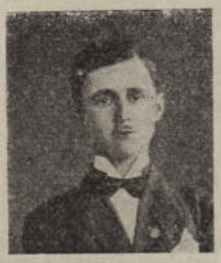
Török Károly, cipész m. Körner Béla u. 6. Szül. 1898-ban Hszoboszlón, felszab. 1915-ben Debrecenben. Szabadulási helyén és Budapesten fejleszti mint segéd szaktudását és 1926-ban nyitotta meg önálló műhelyét, melyben rendelésre, mérték után dolgozik. A világháborúban 1916-tól az összeomlásig résztvett. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Futó Eszter.

Török József, cipész m. Kossuth ucca 474. Szül. 1891-ben Hszoboszlón, felszab. 1910-ben ugyanott. Mint segéd Budapesten, Debrecenben és Szegeden dolgozott. 1919-ben önállósította magát. Műhelyében 3 tanoncot szabadított, akikből jó iparosok lettek. A világháborúban 1916-tól kezdve vett részt, egyszer megseb. Kit.: br. v. é., K. cs.-k. és seb. érem. 1922-ben feleségül vette Illyés Máriát.

Uller János, bognár m. I. ker. 91. sz.

Váczi István, kerékgyártó m. Sarló u. 190. szám.

Vajsz Antal, férfi szabó m. Bocskay u. 277. Szül. 1885-ben Kabán, felszabadult 1902-ben Hszoboszlón atyja műhelyében. Ugyanitt segédeskedett önállósításáig, 1912-ig. Felesége, Békési Eszter segíti munkájában, úgyszintén Guszti fia, aki nála tanulta a szabóságot. Az Ipt. és a Kath. Szövetség tagja.

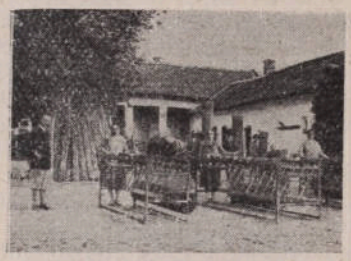
Veres László

Veres László, fodrász m. Horthy Miklós út 6. Szül. 1903-ban Miskolcon, felszab. 1919-ben Hszoboszlón atyja, V. Árpád műhelyében. Miskolc, Budapest és Debrecen főbb állomásai segédéveinek. 1924-ben átveszi atyja 1906-ban alapított műhelyét. Tagja az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak és több társad. egyesületnek. Neje: Szoboszlay Erzsébet.

Végh Ambrus, kárpitos, seprű- és stukaturnádfonat gyáros. Hetedik tized 82. sz. Szül. 1899-ben Hszoboszlón, felszab. 1926-ban ugyanott. Mint segéd Debrecenben dolgozott és 1928-ban lett önálló. Több állami épület és nagyobb magánház részére készített stukaturnádfonato-

kat és elismerést nyert. 6 munkást foglalkoztat. A világháborúban 16 hónapig a román fronton harcolt. Kit.: K. cs. k.

Végh Gyula, kerékgyártó m. Ádám u. 468. Szül. 1897-ben Hszoboszlón, felszab. 1915-ben ugyanott. Szabadulása után bevonult és végigküzdötte a háborút. A háború után Nagyváradon, Kolozsváron és Debrecenben segédeskedett. 1922-ben önállósította magát. Neje: Csasi Zsófia.

Végh Ambrus

Végh Sándor, kovács m. Major u.169. Szül. 1900-ban Hszoboszlón, felsz. 1917-ben ugyanott. Segédéveit szülővárosában és Debrecenben töltötte. 1926-ban lett önálló. Műhelyében mezőgazdasági gépek javításával, szerszámkészítéssel és lópatkolással foglalkozik. A patkoló tanfolyamot 1927-ben végezte. 1920-ban feleségül vette Papp Lujzát.

Weinberger Adolf, pék m. Bácskai u. 274. szám.

Wilhelm Jakab, kalapos mester. Hajnal u. 196. Szül. 1872-ben Csatádon, felszab. 1889-ben. Segédévei alatt megfordult az ország nagy városainak jobb műhelyeiben, Szeged, Temesvár, Pancsova, Zimony, Kecskemét, Vác, Debrecen stb. és gazdag tapasztalatok gyüjtése után 1902-ben nyitotta meg műhe-Br. v. é. Neje: Szabó Anna, segítőtársa a munkában.

Wilhelm Jakab

Zöld Károly

Zaharán György, asztalos m. Tó-alj.

Zámbó Antal, fodrász m. Sas u. 156.

Zöld Károly, szabó m. Nádudvari út 261. Szül. 1898-ban Hszoboszlón, felsz. 1915-ben ugyanott. Önállósítása előtt Érmihályfalva, Karcag, Debrecen, Nagyvárad műhelyeiben dolgozott. Műhelyét 1924-ben nyitotta meg. Mérték szerinti rendelésre készít ruhákat. Minden idejét iparának és családjának szenteli. Neje: Császi Júlia.

Zubó László, kép. ács és kőmíves m. Művész u. 42.

A KABAI IPARTESTÜLET.

A kabai iparosok már régebben szükségét érezték a tömörülésnek. Azonban ezen tömörülés kezdetben az iparoskör kebelében történt. 1899. évben Hunyadi Kálmán asztalos indítványára az akkori iparosokat saját házában összehívta egy létesítendő iparoskör megalakítására. Az alakuló közgyülést Kovács István asztalos műhelyében tartották meg. Az első tisztikar a következőkből lett megalakítva. Elnök lett: Boda Ferenc szűrszabó, alelnök: Hunyadi Kálmán asztalos, jegyző: Simon György kéményseprő, pénztárnok: Grósz Mór férfiszabó, háznagy: Kovács István asztalos, könyvtárnok: Pliske Tódor ny. pénzügyőr. Választmányi tagok: Nyilas Antal borbély, Pósalaki László férfiszabó, Hirschberg Mór kereskedő, Gál István kovács, Puskás Antal kerékgyártó, Benke Lajos mészáros, Gere Antal asztalos, Szabó Lajos géplakatos, Klein Béni géplakatos és Horváth József kerékgyártó.

Az Iparoskör létesítése után mindig az volt a cél, hogy a kört ipartestületté alakítsák át, de annak legfőbb akadálya a közbejött világháború volt. Végre 1925. évben az iparoskör akkori elnökének, Borbély Lajosnak kezdeményezésére az ipartestület megalakult. Az első tisztikarba a következők lettek beválasztva: elnök lett Borbély Lajos hentes és mészáros, alelnök: Kovács István asztalos, számvizsgálók: Tomek János órás, Nyilas Antal borbély, Simon György kéményseprő lettek. 1925 július 1-én tartott közgyülésen jegyzővé Papp Bertalan községi irnokot, pénztárnoknak Szant Gyula cipészt választották meg. Alakulás óta egy ízben volt még tisztújítás. Jelenleg az ipartestület vezetősége a következő: Elnök: Borbély Lajos, alelnök: Kovács István, pénztárnok: Szant Gyula, számvizsgálók: Kósa János, Pósalaki Bertalan, Nyilas Antal.

KABA.

Bagi István, lakatos m. és malomtulajdonos. Bocskay u. 697.

Bartha Ferenc, lakatos m. és kútfúró. Bocskay u. 682. Szül. 1891-ben Kabán, felszab. 1914-ben atyjánál, B. Györgynél, ugyanott. Négy évig volt a fővárosban, 1 évig mint üzemvezető működött. 1922-ben alapította műhelyét, amelyet nagy szakképzettséggel vezet. 1919-ben vette nőül Polnay Erzsébetet.

Bartha Ferenc

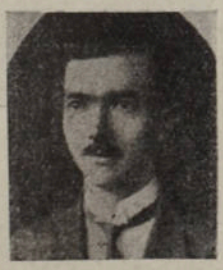
Bálint Sándor

Barbócz Sámuel, fodrász m. Piac tér.

Bálint Sándor, kőmívesiparos, Mester u. 536. Szül. 1880-ban, felszab. 1909-ben Kabán. Balogh Károlynál, szabadulási helyén fejlesztette szaktudását és 1912-ben önállósította magát. Számos családiház dícséri tudását. Önállósága alatt szorgalmával házat szerzett. 1914-ben nőül vette S. Nagy Esztert. Esküvője után a háborúba ment, ahol egyszer megsebesült. Kit.: Kis ez. v. é., K. cs. k. és seb. érem.

Bánszky János

Fejes Gyula

Bánszky János, fodrász m. Bocskay u. 700. Szül.1899-ben Hmvhelyen, ahol 16 éves korában szab. fel. Tudását szegedi, debreceni, egri és kecskeméti mesterek keze alatt fejlesztette. 1909-ben alapította üzletét, de ipara mellett kerékpár és varrógépkereskedéssel is foglalkozik. Résztvett a háborúban. Nős, családos.

Benke Lajos, hentes m. Kálvin u. 4.

Berkovits Lajos, malomtulajdonos. Malomtelep. Tel. 17. Községi képv. test. tag, aki vezető szerepet visz a helyi ipari és társad. életben. 1900-ban alapította modern berendezésű gabonaőrlő malmát. Hajtóereje egy drb 105 lóerős villanymotor. Szül. 1874-ben, felszab. 1892-ben. Atyjánál praktizált. Neje: Steiner Erzsébet. Esküvőjük 1906-ban volt.

Özv. Bőr Gyuláné, sütő m. Bocskay u. 696. szám.

Csillag Géza, szabó m. Sas u. 947.

Csukás József, k. ács és kőmíves m. Petőfi u. 1176.

Erdélyi Mihály, cipész m. 678.

Fazekas Kálmán, szabó m. Kiss u. 84.

Fejes Gyula, sütő m. Vár u. 435. Hódmezővásárhelyen szül. 1902-ben, felszab. 1925-ben Karcagon, ahol segédként is dolgozott. 1925-ben megnősült, nőül vette Rab Rebekát. 1927-ben alapította sütödéjét, ahol most két tanulót nevel az iparra. Saját házában lakik, amely munkájának gyümölcse.

Gere László, asztalos m. Jókai u. 300.

Haas Simon, sütő m. Vörösmarty u. 929. Szül. 1876-ban Püspökladányban, felszab. 1892-ben Hajduszoboszlón. Püspökladány, Debrecen, Nagykároly, Berettyóujfalu és Érd mestereinél töltötte segédéveit. 1900-ban önállósította magát és pékségét saját házában űzi. 1915—18-ig volt a háborúban. Az olasz fronton harcolt. Kit.: K. cs.-k. Neje: Kupferstein Fanny.

Husi Gyula, cipész m. Borda u. 452.

Juhász Ambrus, szabó m. Batthyány ucca 1016.

Kiss Lajos, kovács m. Ipt. elülj. tag. Kálvin u. 297.

Klein Benőné, géplakatos és kútfúró m. Eötvös u. 1116. Néhai férje szül. 1868-ban Nagyatádon, felszab. 1885-ben Debrecenben. Szabadulási helyén és a fővárosban fejlesztette tudását. A millenium évében önállósította magát. A mai vállalat 1929-ben alapíttatott, az özvegy, szül. Grosz Lenke tulajdona és Miklós fia vezeti.

Kohn Márton, asztalos m. Batthyány u. 1013. sz.

Kósa János, vendéglős, Bocskay u. 701.

Kovács Andor, cipész m. Béla u. 716.

Kovács Imre, szabó m. Fő u. 696. Szül. 1893-ban Kabán, felszab. 1909-ben Debrecenben. Nagyváradon, Debrecenben és Bukarestben volt segéd. 1912-ben vonult be, katonaidejét szolgálta, mikor a háború kitört, a fronton szolgálta végig a háborút. 1919-ben nőül vette Gombos Erzsébetet és megalapította műhelyét.

Kovács István, asztalos m. és temetkezési vállalkozó. Alelnöke az ipt.-nek, annak megalakulásától kezdve. Tíz éve az Ip. Kör elnöke. Törv. hat. biz. tag. Iparosiskolai gondnok stb. Szül. 1869-ben Debrecenben, felszab. 1889-ben u. o. Debrecenben fejlesztette tudását. 1892 óta önálló mester. Üzeme saját házában (Rákóczi út 18.) van. Iskolák, templomok és családi házak szakmabeli munkái dícsérik kezeit. 1892-ben vette nőül Boros Erzsébetet.

Kovács Lajos, cipész m. Széchenyi u. 512. Szül. 1874-ben Kabán, felszab. 1892-ben. Segédidejét Karcagon és Kabán töltötte. Műhelye, amely saját alapítása, a millenium éve óta áll fenn. Jelenleg 1 segéddel és tanulóval dolgozik. A világháborúban mint hadimunkás vett részt. Neje: Molnár Eszter.

Kovács Lajos, cipész m. Jókai u. 300.

Kovács Lajos, szabó m. Bocskay ucca 692. szám.

Kunsztmann Antal, fodrász m. Szül. 1885-ben Bátaszéken, felszab. 1902-ben Ujpesten. Budapest és Debrecen elsőrendű mestereinél sajátította el tudását, 1919-ben Kabán alapította meg műhelyét, ahol a Testület vezetésében is, mint elülj. tag fontos szerepet visz. Több nyelven beszél. Neje: Nagy Rezsin.

Lovas Sándor, cipész m. Rákóczi út 12.

Majoros Lajos, órás m. Bocskay ucca 687. szám.

néh. Klein Benő

Matkó Béla

Matkó Béla, cipész m. Vész u. 831. Szül. 1897-ben Bárándon, felszab. 1915-ben Debrecenben. 1926-ban önállósította magát Berettyóújfalun, Bárándon, Debrecenben, Nyiregyházán, Cegléden és Miskolcon eltöltött segédévek után. 1915—18-ig az orosz, olasz és román frontokon küzdött. Kit.: Nagy ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k.

Márton Jenő, nyomdász. Jókai u. 424. Szül. 1897-ben Veléte községben, felszab. 1914-ben Kolozsvárott. Tanonckorában már olyan szép munkákat készített, hogy dícsérő oklevelet is kapott. Segéd Szatmáron volt. 1917-ben alapította nyomdáját, amely saját házában van. Több nyelvet beszél. Neje: Wieder Irma.

Mile Kálmán, kovács m., Kazinczy u. 1094. szám.

Molnár Mihály, kerékgyártó m. Bethlen ucca 317.

Morgenbesser Lajos, cipész m. Vár u. 438. szám.

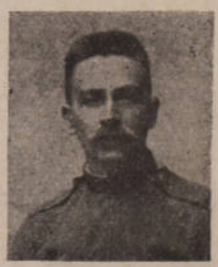
Nagy Károly, géplakatos m. Óvoda u. 460. Szül. 1896-ban Kötegyánon, felszab. 1911-ben Nagyváradon. A vas- és fémipari szakiskolát jeles eredménnyel végezte. Tanulmányútja során Nagyváradon, Kremsben, Bécsben, Berlinben, Budapesten stb. dolgozott. A Fegyver- és Gépgyárban csoportvezető volt. 1914—18-ig a 20-as repülőosztagnál mint pilóta teljesített szolgálatot. Kit.: Kis ez. v. é., bronz v. é. és 2 seb. érem. 1918-ban alapította meg üzemét. Két cséplőgépével bércsépléseket vállal. Neje: Nagy Irma.

Ozsváth Lajos, szíjgyártó m. Béla u. 709. szám.

Patay Imre, fodrász m. Bocskay u. 694. Szül. 1905-ben Nagyrábán, felszab. 1924-ben Nagybajomon. Nagyrábán, Püspökladányban s Kabán volt segéd. Utolsó helyén végleg megtelepedett és 1928-ban önállósította magát. 1929-ben megnősült. Neje: Majoros Julianna.

Papp Bertalan

Szaut Gyula

Papp Bertalan. Az Ipartestület jegyzője. E tisztségében nagy körültekintéssel és lelkesedéssel szolgálja az iparosérdekeket. A Move titkára, a Polg. Lövészegylet titkára, leventeoktató stb. Résztvett a világháborúban és 1919-ben mint önk. szakaszvezető szerelt le. Kit.: Nagy ez. v. é., K. cs. k. és seb. érem. Neje: Varga Etelka.

Pozalaki Bertalan hentes m. Ipt.-i elülj. tag. Piac tér 2. Szül. 1888-ban Kabán, felszab. 1909-ben. Tudását gyarapítani Debrecenbe és Kolozsvárra ment, ahol 1912-ig dolgozott. 1912-ben megalapította üzemét. 1914-ben a harctérre

ment, sebesülten orosz fogságba esett és 1921-ben került haza. Távolléte alatt neje, szül. Ecsedi Róza vezette az üzletet.

Rosenfeld Margit, női szabó m. 918.

Sári Géza, kerékgyártó m. Hunyadi u. 500. szám.

Ifj. Sári Gyula, kovács m. Baross ucca 627. szám.

Sári Viktor, szabó m. Király u. 307.

Stern Márton, cipész m. Szül. 1869-ben Kabán, önálló 1894 óta. Műhelye saját házában van és azt József fiával és annak nejével Weinberger Etelkával, akinek oroszlánrésze van a munkában, közösen vezetve a mai kor igényeinek megfelelően. Résztvettek a világháborúban. Neje: Friedmann Etelka.

Szabó Károly, cipész m. Attila u. 1385.

Szaut Gyula, cipész m. Az Ipt. pénztárosa 1925 óta. Az iparostanonciskola felügy. biz.-nak tagja stb. Attila u. 1121. Szül. 1877-ben Hajdunánáson, felszab. 1895-ben ugyanott. Aradon, Budapesten és Mezőtúron volt segéd. 1902-ben alapította műhelyét, amely saját házában van. 1909-ben kiváló eredménnyel elvégezte a technológia cipészipari tanfolyamát. 1914—18-ig a szerb, orosz és olasz frontokon volt és hadifogságba esett. Neje: Orosz Eszter.

Szívós István, kerékgyártó m. Bocskay u. 687. szám.

Szivós Lajos, kerékgyártó m., Deák F. u. 101.

Tomek János, órás m. 906.

Tomek József, kovács m. Rudolf u. 717. Bronzéremmel kitüntetett kovácsmester. Szül. 1904-ben Székelyhídon. 18 éves korában Debrecenben felszab. Segédéveit Debrecenben töltötte. 1927-ben létesítette műhelyét, amelyben a szokásos szakmabeli munkákon kívül mezőgazdasági gépek javításával is foglalkozik. Több nyelven beszél. 1926-ban nőül vette Szabó Rózát.

Tóth Lajos

Tóth Lajos, cipész m. Béla u. 711. Szül. 1889-ben Kabán, felszab. 1907-ben Debrecenben. 13 évig Debrecenben és Szolnokon dolgozott mint segéd. 1920 óta önálló mester, akinek elsőrendű munkáit mindenki szereti. 1920-ban nőül vette Nemes Máriát.

Tőzsér Ferenc, kovács m. 891.

Túri András, géplakatos m. Bocskay ucca 695. szám.

Várady Mihály, kép. ács és kőmíves m. Az Ipt. elülj. tagja. Hajdú u. 292. Szül. 1887-ben Kabán, felszab. 16 éves korában ugyanott. Szatmárnémeti, Debrecen, Budapest és Karcag mestereinél volt segéd. 1913-ban önállósította magát, de a következő évben a háborúba ment, ahol megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. és seb. érem. Neje: Erdélyi Zsófia.

Weiszberger Adolf, mészáros m. Domb u. 950. Szül. 1878-ban Püspökladányban, felszab. 1897-ben atyjánál Kabán. Debrecenben és Nagyváradon praktizált. Öt évig mint üzletvezető működött. 1908-ban önállósította magát. Végigküzdötte a világháborút, egyszer megsebesült. Magyarul, németül és angolul beszél. 1905-ben nőül vette Weisz Bertát.

SZERENCS.

Árvay Sándor, hentes és mészáros m. Rákóczi út.

Boros Andor

Brosch József

Boros Andor, asztalos m. Bástya u. Szül. 1894-ben Szerencsen, ahol iskoláit és szakmabeli tanulmányait is végezte. Felszab. 1910-ben. Segéd Miskolcon volt. A háború kitörésekor az orosz frontra került. 1917-ig a harcvonalban teljesített szolgálatot, mikor is hadifogságba esett. Hazatérése után, 1919-ben alapította műhelyét. Önállóságának első évtizede eredményes munkássággal telt el. Számos köz- és magánépület szakmába vágó munkája dícséri tudását. Az Ipt. elülj. tagja, a tanoncvizsg. biz. tagja stb. Neje: Frenczel Irén.

Brosch József, rézműves m. Kisvásártér. Szül. 1893-ban Szerencsen, felszab. 1911-ben Budapesten. Debrecen, Nagy-

kanizsa és Miskolc elsőrendű mestereinél fejlesztette szaktudását, de dolgozott Weiss Manfrédnál és a Mávnál is. Tudását a m. kir. Technológia díszoklevéllel és pénzjutalommal honorálta. Háború alatt Pólában a haditengerészetnél teljesített szolgálatot. 1919-ben alapított üzemében pálinka- és lèkvárfőző üstök és permetezőgépek készítésével és javításával foglalkozik. Egy segéddel és tanulóval dolgozik. Ipt. elülj. tag.

Bukovszky Bertalan, asztalos m. Magyar u. Szül. 1874-ben, felszab. 1892-ben Szerencsen. Budapesti, győri, debreceni és hajduszoboszlói műhelyekben dolgozott mint segéd. 1900 óta önálló mester. Üzemét szorgalmával és szaktudásával a helység legelső géperőre berendezett szakmabeli vállalatává fejlesztette. Ipari jelessége mellett közéleti szereplése is számottevő, olyannyira, hogy egyízben elnöke is volt a testületnek, most elüljáró. Végigküzdötte a világháborút és egyszer megsebesült. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Borsódy Erzsébet.

Bukovszky Mária, ipt.-i titkár. Magyar u. 72 Iparoscsaládból származik. Atyja szerencsi asztalosmester. Kereskedelmi iskolát végzett. 1917-ben nyert a testületben segédtitkári alkalmazást. Felelőségteljes hivatását oly nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel látja el, hogy 1929-ben az elüljáróság egyhangúlag az ipt. titkárává választotta.

Csetneky József, szíjgyártó m. Rákóczi út 37.

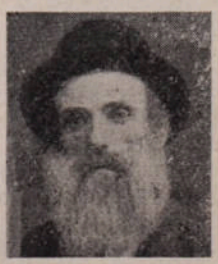
Faragó Péter, bérautó tulajdonos. Rákóczi út 53.

Goldberger Sámuel, bádogos m. Rákóczi út 47.

Goldman Henrik, sütő m. Rákóczi út 54. szám.

néh. Gulden Ármin

Grünstein Jenő

özv. Gulden Árminné, sütőmester, Iskola ucca 2. Néhai férje 1877-ben született, felszab. 1891-ben. Lugoson, Nagyváradon és Budapesten Glasnernél praktizált. 1905-ben alapította sü[illegible]ét, melyet 21 évig vezetett. 1926-ban elhunyt, azóta neje, szül. Linder Etel Béla fia segítségével irányítja az üzletet.

Grünstein Jenő, sütő m. Hunyadi u. 23. Szül. 1877-ben Beregszászon, ahol 1894-ben szabadult. Tíz évig dolgozott mint segéd. Műhelyét 1904-ben alapította. Szorgalmával nemcsak üzletét fejlesztette, de házat is szerzett. Géperejű sütödéjében pászkát és a híres „Gémes" kenyeret készíti. Résztvett a háborúban. Volt ipt. elülj., hitk. pénztáros. Neje: Berkovits Eszter.

Hedrik Istvánné, szül. Ács Klára, kéményseprő m. Néhai első férje, Márton Antal alapította a vállalatot. Halála óta neje özvegyi jogon folytatja az ipart. Üzletvezetője Elek fia, aki a fővárosban tanulta szakmáját. Hedrik István volt adóügyi jegyző, ny. Máv tisztviselő, 1924-ben vette nőül Márton mester özvegyét.

Hamovics András, lábbeli készítő m. Hunyadi köz 1. Szül. 1890-ben Mezősomboron, felszab. 1907-ben Szerencsen. 4 évig praktizált. Születési helyén 1911-ben, szabadulási helyén pedig 1913-ban alapított önálló műhelyt. 1914-ben az orosz harctérre került, ahol 1915-ben sebesülten hadifogságba esett. Hat évig volt Szibériában, de ott is a szakmában dolgozott. Két segéddel dolgozik. Neje: Szoboszlai Teréz.

Iglár Miklós cipész m. Széchenyi u. 27. Saját ház. Szül. 1902-ben Szerencsen, szab 18 éves korában Nagyváradon. A főváros legjobb üzemeiben fejlesztette szaktudását. 1926-ban visszajött szülőhelyére és megalapította műhelyét, amelyben elsőrendű szakmunkákat készít.

Izséki Lajos, cipész m. Rákóczi út.

Iglár Miklós

Jordán János

Jordán János, ács m. Rákóczi út. Ujtelep. Szül. 1889-ben Bekecsen. Iparát Szerencsen tanulta, ahol 1914-ben szab. Röviddel felszabadulása után a háborúba ment. Résztvett mint tizedes az orosz fronton. Egyszer megseb. Kit.: br. v. é. és K. cs. k. 1922-ben önállósította magát, 2 segéddel dolgozik. Ipt.-i elülj. és tan. vizsg. biz. tag. Neje: Lehner Klára.

Josefovits Náthán, üveges m. és bazártulajdonos. Rákóczi út 86. (Saját ház). Szül. 1865-ben Oroszvégen, felszab. 1882-ben Munkácson, ahol 10 évig dolgozott mint segéd. 1890-ben vette nőül Wiesner Rózát. 1892 óta önálló mester. Az ő nevéhez fűződnek a szerencsi cukorgyár üvegezési munkái. A tanoncvizsg. bizottság tagja. Részt vett a világháborúban.

Kovács Lajos, okl. kőmíves m. Rákóczi út 1c. (Saját ház.) Az Ipt. elnöke, az Iparos Olvasókör társelnöke, a tan. vizsg. biz. elnöke, a tanoncisk. felügy. biz. tagja, megyebizottsági tag, a Szerencsi Társaskör alelnöke, iskolaszéki tag stb. stb. Az ipari és társadalmi élet minden terén fontos vezetőszerepet betöltő férfiú. Szül. 1892-ben Szerencsen, ahol iskolai és ipari tanulmányait is végezte. Felszab. 1908-ban Miskolcon és a fővárosban praktizált. Végigküzdötte a háborút. 1919-ben szerelt le, akkor megalapította vállalatát. 1920-ban volt az esküvője Dobos Leopoldiával.

Kovács Lajos

Lévay Sándor

Katroba Sándor, lábbeli készítő m. Rákóczi út 2. Szül. 1891-ben, szab. 1907-ben Szerencsen. Miskolci, nagyváradi, kassai és debreceni mesterek keze alatt volt segéd. 1919-ben alapította műhelyét. Az Ipt. pénztárosa, a tanoncvizsg. biz. tagja, volt szakoszt. elnök stb. A háború kitörésekor az orosz frontra került, kétízben megsebesült és 17 havi frontszolgálat után fogságba került. Kit.: Kis ez. v. é. Neje: Répásy Mária.

Krizsó Lajos, szabó m. Magyar u. (Saját ház.) Húsz éve vesz részt a testület vezetésében. A tanoncvizsg. biz. elnöke, az Ip. Kör vál. tagja, a Kaszinó választ. tagja, az O. K. H. fiók ig. tagja, a Hangya felügy. biz. tagja stb. Szül. 1881-ben Jászapátin, felszab. 1897-ben Budapesten. Tíz évig dolgozott mint segéd. Szerencsen 1907-ben önállósította magát. Háború alatt orosz és olasz frontokon harcolt. Neje: Becke Irma.

Lehrbaum Sándor, fényképész m., Rákóczi út 77.

Lévay Sándor, lábbeli készítő m. Rákóczi út 30. Szül. 1864-ben Csanároson, felszab. 1884-ben Miskolcon. Az ország nagyobb városaiban volt segéd. 1894 óta önálló, mint ilyen egyike a város legöregebb mestereinek. 25 éve városi képv. test. tag. Nyolc éve közgyám, volt Ipt. alelnök, majd pénztáros, tanoncvizsg. biz. tag. Neje: Zahoránszky Berta.

Martinusz Mihály

néh. Jánossy Mihály

Martinusz Mihály, géplakatos m. Jókai u. 16. Az Ipt. alelnöke, a tanoncvizsg. biz. elnöke, az Ip. Olvasókör vál. tagja stb. Szül. 1883-ban Bekecsen, felszab. 1902-ben Budapesten. Az állatorvosi főiskolán és a technológián végzett tanfolyamokat. Szaktudását Budapesten, Eperjesen, Nyíregyházán és Szerencsen fejlesztette. Utóbbi helyen kilenc és fél évig a cukorgyár gépésze volt.. 1921-ben alapította üzemét. A szakma minden ágával, autogénhegesztéssel és csépléssel is foglalkozik. Résztvett a világháborúban. Neje: Punczohár Ilona.

Matyasovszky Kálmán, hentes és mészáros m. Szül. 1872-ben Szerencsen, felszab. 17 éves korában. Sátoraljaujhely és Miskolc voltak segédéveinek állomáshelyei. 1897-ben nyitotta meg üzletét. Ipt. elülj. tag. Végigküzdötte a világháborút. Esküvője 1909-ben volt Csulyok Máriával.

Özv. Márta Béláné, szül. Jánossy Terézia, kalapos m. Hunyadi u. 33. A vállalatot atyja, néhai Jánossy Mihály 1863-ban alapította. Néhai férje 1876-ban született és 1910-ben hunyt el. Fia, István és nevelt fia Kissiday Simon kitanulták a szakmát, s ma anyjuk üzletében mint segédek dolgoznak.

Merczy Árpád, mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő m. Rákóczi út 53. Szül. 1892-ben Tállyán, felszab. 1908-ban Szerencsen. Miskolc, Eger, Szombathely és Mohács elsőrendű mestereinél dolgozott mint segéd. Műhelyét Faragó Péter 1900-ban alapította. Saját vezetésében 1926 óta van. Az Ip. Olvasókör vál. póttagja.

Nyíri József, cipész m. Rákóczi u. 86.

Pavlik Ferenc, cipész m. Árpád u. 37.

Princz Mór, sütő m. Rákóczi u. 87. Szül. 1864-ben Szerencsen, felszab. 1881-ben Nyiregyházán. Vándorútja során, Budapest, Arad, Szeged, Nagykanizsa és Kassa mestereinél dolgozott, majd visszajött szülőhelyére és 1888-ban önállósította magát. Szorgalmával házat szerzett magának. Üzeme géperőre van berendezve. Városi képv. test. tag, hitk. pénztáros, volt Ipt. elülj. tag. Résztvett a háborúban. Neje: Guttmann Amália.

Selymes Árpád, üveges m. Rákóczi út 58. Tel. 26. Szül. 1898-ban Ragályon, felszab. 1910-ben Tornalján. Losonc, Vác és Rozsnyó mestereinél dogozott a háború kitöréseig. A világháborúban résztvett. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K cs. k. és seb. érem. 1919-ben önállósította magát. Neje: Ungár Erzsébet.

Merczy Árpád

Selymes Árpád

Soltész Dániel, mészáros és hentes m. Magyar u. 2. Szül. 1884-ben, felszab. 1901-ben Szerencsen. Tanulmányútja során Amerikában is volt. 1911-ben alapította mészárszékét, amely saját házában van. Ipt. elülj. tag, volt iskolaszéki tag. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k. Neje: Gazda Ilona.

Soltész Dániel

Spisák József

Spisák József, kőfaragó m. Rákóczi u. 14. szám.

Szabó István, asztalos mester, Rákóczi út 20. Született 1897-ben Szerencsen. Középiskoláit Tokajban, a faipari szakiskolát Eperjesen végezte, 1914-ben szabadult fel. Előbb atyja üzemében praktizált, később Budapest több neves műbútor és épület üzemében, mely alkalommal az Iparművészeti Főiskola belsőépítészeti szakán az esti tanfolyamnak

Szabó István

is hallgatója volt. Ipart 1922-ben nyert s később átvette atyja üzemét, mely modern géperőre berendezett vállalat. Számos környékbeli előkelőségnek állandó szállítója. Ipartestületi tag, volt Ipt. jegyző 3 évig, Iparosköri vál. tag, tanonciskolai felügyelő bizotts. tag, a miskolci Keresk. és Iparkamara kültagja, a szerencsi járás adófelszólamlási biz. iparos tagja stb. Részt vett a háborúban.

Vitéz Szegedi István, mészáros m. Rákóczi út 84.

Trencséni György, kerékgyártó m. Huszár u. 16. sz.

Veréb Pál, lábbeli készítő m. Rákóczi út 22. Hat éve Ipt. elülj. tag, tanoncvizsg. biz. elnök, iskolaszéki tag stb. Szül. 1876-ban Szécskereszttúron, felszab. 1889-ben Gálszécsénben. Szerencsen, Sátoraljaujhelyen és Nyiregyházán dolgozott mint segéd. 1899-ben lett önálló mester. Résztvett a háborúban. Orosz hadifogságba esett és 1918-ban jött haza. Neje: Szabó Ilona.

GYÖNGYÖS.

Gyöngyösi iparos dalárda

Ablaka János és Ferenc könyvnyomdai műintézet, Hanisz tér 8. Társtulajdono-

sok: Ablaka Ferenc és Ablaka János. 1929-ben alapították modern könyvnyomdájukat. Ablaka Ferenc született Szegeden 1904-ben, felszabadult ugyanott. Mint segéd Szegeden és Budapesten dolgozott. — Ablaka János született 1908-ban Szegeden, felszabadult ugyanott. Mint segéd Szegeden, Mezőtúron, Békéscsabán és Mindszenten dolgozott. Mindketten teljes energiával dolgoznak vállalatuk fejlesztésén.

Agócs Sándor, béltisztító. Czukor u. 12. Szül. 1895-ben Jászárokszálláson, felszab. Gyöngyösön. Segédéveit Székesfehérvárott, Budapesten, Gyöngyösön, Miskolcon és más városokban töltötte. 1926-ban önállósította magát. A világ-

Agócs Sándor

Tunnyogi Tíbor

háborúban az orosz, szerb és olasz frontokon harcolt. Kit.: III. o. v. é., br. v. é., K. cs. k. Az üzemben sógora, Tunnyogi Tibor is segédkezik. 1921-ben feleségül vette Tunnyogi Saroltát.

Antal József

Antal József, hentes, Petőfi u. 13. sz. Szül. Gyöngyösön 1892-ben, szab. 1909-ben ugyanott. 1914-ben önállósította magát. Előzetesen jobb mesterek mellett szerezte meg a szakmában szükséges gyakorlatot. A világháborúban orosz fogságba esett, honnan évek mulva tudott csak szabadulni. Neje: Bardóczy Amália.

Baán Zsigmond, a Hungária szálló és vendéglő bérlője. Hanisz tér 7. Tel. 238.

Bakondy Gyula, kovács m., Sóház u. 5. Szül. 1880-ban Deménden, szab. 1899-ben Gyöngyösön. Györött és Esztergomban fejlesztette mint segéd a szaktudását és 1905-ben lett önálló. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. és több társadalmi és kulturális egyesületnek tagja. A világháborúban megsebesült és mint 50 százalékos rokkant szerelt le. Neje: Ács Mária.

Bakondy Gyula

Bakondy Lajos

Bakondy Lajos, kovács m. Püspöki u. 1. Szül. 1877-ben Felső-Tárkányon, szab. 1895-ben Gyöngyösön. 1902-ben átvette az Egri érsekség kovácsműhelyét és ezt kibővítette és fejlesztette. 1900-ban elvégezte a lóvasaló tanfolyamot. 1—2 segédet foglalkoztat. Tagja az Ipt tanoncvizsg. biz.-nak. A világháborúban részt vett. Neje: Bognár Anna.

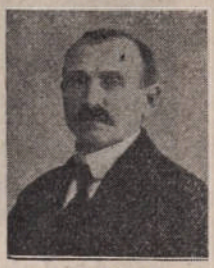
Baljer János, asztalos m., Pap Melchizedek u. 16. Szül. 1862-ben Pakson, szab. 1874-ben Ujpesten. Bel- és külföld nagyobb városaiban eltöltött, tapasztalatokban gazdag segédévek után 1893-ban alapította műhelyét. Épületasztalosmunkákat és boltberendezéseket készít. Az Ipt. elöljárósági tagja. Neje: Kontor Rozália.

Balyi Mátyás, műkertész, üzlete Piactér, kertésztelepe Gyöngyös közelében. Szül. 1874-ben Szolnokon, szab. 1889-ben. Szaktudását hazai és az Amerikai Egy. Áll. kertészeteiben fejlesztette. 1900-ban Szolnokon nyitotta meg kertészetét, de 1915-ben a szolnoki nagy árvíz egész kertész telepét elöntötte lakó- és üvegházaival együtt. Igy mint teljesen tönkrement, apró családjával felköltözött 1916-ban Gyöngyös vidékére, ahol sok küzdelem után ismét önállósította magát Gyöngyösön. Számos kiállításon nyert oklevelet és érmet. Neje: Kiszely Rozália.

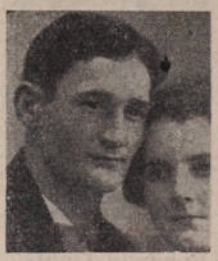
Barna Ferenc, dísz-, szoba-, címfestő és mázoló m., Petőfi u. 42. Szül. 1896-ban Gyöngyösön, szabadult Pécsett 1914-ben, mint templomfestő és aranyozó 1915—17-ig a Magyar Repülőgépgyárnál mint fényező volt alkalmazva. A gyöngyösi ferencrendi templom és a Mágocsi temp-

lom festésénél is foglalatoskodott. 1920-ban szab. mint szobafestő és mázoló. Több nagyobb épület szobafestő és mázoló munkáját végezte. 3 segéd és 2 tanulót foglalkoztat. Az Ipartársulat számvizsg. biz. és tanonc vizsg. biz. tagja. Több társad. egy. életében vesz tevékeny részt. A világháborúban 1 évet olasz hadifogságban töltött. Neje: Tajthy Erzsébet.

Barna Ferenc, fodrász m., Fő tér.

Balyi Mátyás

Barna Ferenc

Bartus Albin, vizsg. gépész és kovács m., Csárda u. 1. Szül. 1893-ban Domoszlón, szab. 1909-ben Gyöngyösön. Miskolc, Hatvan, Villány, Mohács és Budapest műhelyeiben töltötte segédéveit. 1921-ben lett önálló. A budapesti technológián nyerte gépészoklevelét. A világháborúban részt vett. Kit.: K. cs.-k. Neje: Pálik Anna.

Bartus Albin

Báthory Ferenc

Báthory Ferenc, épület- és bútorasztalos, Széchenyi u. 1. Szül. 1872-ben Pécsen, ugyanitt szab. 1887-ben. Mint segéd megfordult Budapest, Berlin és Bécs nagyobb műhelyeiben. Az 1895-ben Budapesten alapított műhelyét 1897-ben helyezte át Gyöngyösre. Nagyobb munkái közül a Szt. Ferenc rendi zárda, az Ált. Bank, a Városi kórház nevezetesebbek. Az Ipt. szakoszt. v. elnöke, városi képv. test. tag, megyebizottsági tag. A világháborúban részt vett. Neje: Gera Gizella.

Becsák Kálmán, úri szabó, Jókai u. 19. Szül. 1889-ben Szentesen, szab. 1906-ban ugyanott. Budapesten, Németországban és Svájc nagyobb cégeinél gyarapította szaktudását. Tanulmányait megszakította a világháború, amelyben az orosz és olasz frontokon harcolva megsebesült A háború után 1919-ben Szentesen nyitott műhelyét 1926-ban Gyöngyösre tette át és itt egy segédet és egy tanoncot foglalkoztat. Izléses és sikerült munkája az 1929 évi ipari kiállításon aranyéremmel és oklevéllel lett kitüntetve. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. tagja. Neje: Gyarmati Erzsébet, akinek több sikerült verse jelent meg a helybeli lapokban.

Berecz András, kőfaragó m. Kossuth

Becsák Kálmán

Berecz András

u. Szül. 1894-ben Gyöngyössolymoson, felszab. 1911-ben ugyanott. Szolnokon eltöltött segédévei közben 1914-ben bevonult. A világháború után Gyöngyösön volt mint felelős üzemvezető 1919, 1920, 1921-ben a Solymosi és Farkasmály kőbánya részvénytársaságnál és 1922-ben alapította műhelyét, amely építőmunkákkal és sírkövek készítésével foglalkozik. Markaz és Tornaörsi községek részére ő készítette a hősi emlékoszlopot.

Berta Imre, cipész. Honvéd u. 9.

Birnbaum Béla

Birnbaum Béla, úri fodrászm. Szent Bertalan u. Szül. 1899-ben Gyöngyösön, felszab. 1915-ben ugyanitt. Gyöngyösi jó mestereknél gyakorolta szakmáját 1920-ig, amikor önállósította magát. Mo-

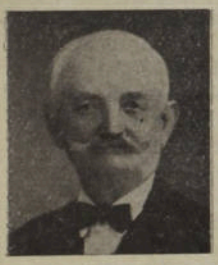
dern berendezésű üzletében 2 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Több egyesületnek tagja. Neje: Csollány Kató.

Birnbaum János, szabó m. Piac tér 6. Szül. 1855-ben Gyöngyösön, felszab. 1873-ban ugyanott. Még a céhrendszer korában, 1877-ben alapította műhelyét. A városnak legrégibb, köztiszteletben és megbecsülésben álló magyar szabója. 26 évig tagja volt a városi képviselőtestületnek. Neje: Kiss Erzsébet.

Birner Tibor, kőfaragó m. Kossuth u. 14. Szül. 1902-ben Sátoraljaujhelyen, felszab. 1921-ben. Budapesten és Miskolcon dolgozott mint segéd és tökéletesítette magát szakmájában. Önálló lett 1926-ban. Művészi épületszobrászmunkák és faragott sírkövek kerülnek ki kezéből. 2 segédet foglalkoztat. Az ipt. tanoncvizsg. biz.-nak alelnöke. Neje: Zombory Anna.

Blumenthal Károly, mészáros m.

Bogdány Lajos, kép. kőmíves m. és építési vállalkozó.

Birnbaum János

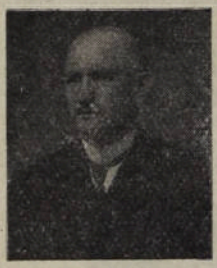
Bognár István

Bognár István, hentes és mészáros m. Kossuth u. 18. Szül. 1889-ben Gyöngyösön, felszab. 1907-ben ugyanott. Segédéveit szülővárosában és Budapesten töltötte. 1914-ben önállósította magát. Izletes hentes- és csemegeárui közkedveltségnek örvendenek. 1 segédet foglalkoztat. Az Ipt. szakoszt.-nak volt jegyzője. A világháborúban résztvett. Neje: Tóth Ida.

Bohnert János, esztergályos m. Petőfi u. 57/b. Szül. 1906-ban Bácsszentivánon, felszab. 1922-ben Gyöngyösön, atyja műhelyében. Hosszabb ideig segédeskedett Jugoszláviában. 1929-ben lett önálló. Műhelyének specialitása az esztergályozott díszes facsillár. Neje: Rucska Anna.

Bokor Imre, magyar szabó m. Orbán tér 3. Szül. 1869-ben Siklóson, felszab. 1888-ban Gyöngyösön és ugyanott segédeskedett 1900-ban nyitotta meg a ma tulajdonát képező saját házában kizáróan magyar szabósággal foglalkozó műhelyét. Egyike a legrégibb közbecsülésben álló iparosoknak. 1—2 segédet foglalkoztat. Neje: Németh Anna.

Bokros Ferenc, kádár m. Jászkürt u. 11. Szül. 1899-ben Gyöngyösön, felszab. 1916-ban ugyanott. Budapesten és szülővárosában fejlesztette mint segéd szaktudását. 1924-ben önállósította magát, szor-

Bokor Imre

Bokros Ferenc

galmával és szaktudásával jó nevet vívott ki. 1 segédet foglalkoztat. A világháborúban résztvett. Neje: Szepessy Mária.

Bordás József, cipész m. Kovács u. 13. Szül. 1872-ben Jászárokszálláson, felszab. 1891-ben Gyöngyösön. A helybeli jó mestereknél eltöltött segédévek után 1903-ban önállósította magát. Védnöke a kat. legényegyletnek. A világháborúban súlyosan megsebesült és mint 50%-os rokkant szerelt le. Neje: Vargányi Jolán.

Borhy Imre, cipész m. Kossuth u. 16. Szül. 1886-ban Gyöngyösön, felszab. 1903-ban atyja, néhai B. Imre műhelyében, amelyet 1910-ben vett át. Eddig 3 tanoncot szabadított, akikből jó segédek váltak. A világháborúban résztvett. Neje: Migrinyi Mária.

Bordás József

Borhy Imre

Borhy József, csizmadia m. Német u. 24. Szül. 1870-ben, felszab. 1888-ban Gyöngyösön. Önállósításáig, 1898-ig szülővárosa mestereinél dolgozott. Minden idejét iparának és családjának szenteli. 1899-ben feleségül vette Rostás Máriát.

Borosi Lajos, kádár m. Jászkúti u. 14. Szül. 1896-ban Gyöngyösön, felszab. 1913-

ban ugyanott. Gyöngyös városának jobb mestereinél fejlesztette szaktudását. Segédeskedését megszakította a világháború, amelyben 35 hónapot a harctéren töltött és vitézségéért kis ez., br. v. é és K. cs. k. kitüntetéseket kapott. 1923-ban lett önálló. Gazdák és kereskedők részére készít nagyobb hordókat. Neje: Budai Mária.

Botka József, cipész m. Petőfi u. 39b.

Bozóki Sándor, épület- és bútor asztalos m. Ujvásártér. Szül. 1898-ban, felszab. 1914-ben Gyöngyösön. Mint segéd Budapest, Szolnok, Miskolc jobb műhelyeiben dolgozott. 1929-ben önállósította

Bozóki Sándor és neje

magát. Műhelyéből szakszerűen készített épületasztalos és bútormunkák kerülnek ki. A világháborúban kétszer megsebesült és 13 hónapot olasz hadifogságban töltött. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Králik Teréz.

Braun Kornélia, iparművésznő, Kossuth u. 1.

Bruckner Izidor, vendéglős és szállodás. Hanák Kolos tér 2. Szül. 1864-ben Gyöngyösön, szab. u. i. 1878-ban atyjánál. Édesatyja 1862-ben alapított üzletét 1888-ban vette át és 8 alkalmazottat foglalkoztat. 30 éven át a város törvényhat. biz. tagja volt. Neje: Bruckner Róza.

Bujalka Rudolf, asztalos m. Mária u. 10. Szül 1904-ben Nagytapolcsányban, felszab. 1920-ban Békésgyulán. Budapest műhelyeiben szerzett gyakorlat után, 1925-ben nyitotta meg műhelyét. Nevezetesebb munkája az Apolló-mozgó külső és belső berendezésének restaurálása. Neje: Kozéky Amália.

Chmura Lajos, cipész m. Rózsa u. 1. Szül. 1898-ban Gyöngyösön, felszab. 1917-ben atyja műhelyében ugyanott. Nevesebb gyöngyösi mesterek műhelyében segédeskedett és 1926-ban önállósította magát. Volt pénztárosa a Természetbarátok Turista Egyesületének. Neje: Závoda Ilona.

Csáky Imre, csizmadia m. Német u. 18. Szül. 1885-ben Zagyvarékáson, felszab. 1909-ben Szolnokon. Mint segéd Nagyváradon, Szegeden és Nagyszebenben dolgozott. 1911-ben önállósította magát saját házában. 2 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. igazg. tagja, a szakcsoportnak volt pénztárosa, alelnöke a vizsg. bizottságnak és a kath. legényegyl. igazg. tagja. Neje: Szabó Róza.

Chmura Lajos

Csáky Imre

Csépány Miklós, hentes, mészáros és vendéglős. Vachot Sándor u. 38. Szül. 1877-ben Gyöngyösön, felszab. 1894-ben Budapesten. Mint segéd Budapest első üzemeiben dolgozott. Később Bécsben gyarapította szaktudását. 1903-ban lett önálló. Gyöngyösi üzlete 1905 óta áll fenn. Készítményei, különösen felvágottjai nagyon kedveltek. Elnöke az Ipt. húsipari szakosztályának és tagja a tanoncvizsg. biz.-nak. A városi képviselőtestületnek 22 év óta tagja és aktív részt vesz számos gazdasági és társadalmi intézményben. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje: Vaschka Erzsébet.

Csépány Miklós

Csikós Pál, úri fodrász. Pesti ú. 3. sz. Szül. 1905-ben Hevesen, felszab. 1922-ben ugyanott. Szülővárosában és Gyöngyösön segédeskedett és 1922-ben nyitotta meg műhelyét. 1 tanulót foglalkoztat. Az iparosság fiatal gárdájának agilis tagja. Neje: Hernecki Mária.

Csillik Lajos, épület- és bútor asztalos m. Kossuth u. 25. Szül. 1905-ben Gyöngyösön, felszab. 1922-ben ugyanott. Budapesti műhelyekben fejlesztette mint

segéd szaktudását. 1929-ben lett önálló. Műhelyében jobb minőségű raktári bútorárut készít.

Csillik László, asztalos m. Országút. Szül. 1895-ben Gyöngyösön, felszab. 1912-ben ugyanott. Gyöngyös és Budapest műhelyeiben szerezte meg a szükséges gyakorlatot. 1920-ban lett önálló. Bútorok, portálok és épületmunkák készülnek műhelyében. A világháborúban résztvett és hosszabb ideig volt orosz fogságban. Neje: Somogyi Amália.

Csillik László

Dér Béla

Csonka József, épület- és butorasztalos m. Hanisz tér 5. Szül. 1884-ben Tótfalun, felszab. Budapesten 1904-ben. Budapesten segédeskedett. Műhelyét 1911-ben alapította. A világháborút az olasz harctéren küzdötte végig. Kit.: kis ez. v. é., br. v. é, K. cs.-k. Neje: Trencsényi Hermin.

Czeizler Lipót, villanyszerelő és lakatos m. Jókai u. 10. Szül. 1876-ban Mezőkeresztesen, felszab. 1893-ban Egerben. Szaktudását Budapest, Miskolc, Sátoraljaujhely és Szolnok műhelyeiben gyarapította. Műhelyét 1901-ben nyitotta meg. A szakmába tartozó munkákon kívül kerékpár-, csillár- és rádiókereskedéssel is foglalkozik. Ipt.-i elülj., a szakoszt. alelnöke. A világháborúban résztvett. Neje: Weisz Hermina.

Czobor Lajos, könyvkötő. Országút.

Deszpot Mihály, lábbeli készítő m. Kossuth Lajos u. 12. Szül. 1896-ban Jákóhalmán, felszab. 1912-ben ugyanott. Segédévei alatt megfordult az ország nagyobb városaiban. 1922-ben önállósította magát. 1—2 segédet és ugyanannyi tanoncot foglalkoztat. Az Önk. Tűzoltó Egy. tagja. Az orosz, román és olasz frontokon teljesített harctéri szolgálatot. Egyízben megsebesült. Kit.: Br. v. é., seb. érem és K. cs. k. Neje: Zombori Etel.

Deszpot Mihályné, női szabó. Kossuth u. Szül. 1903-ban Gyöngyösön, felszabadult 1918-ban ugyanott. Francia női szabóságát, melyben már négy tanulóleányt felszabadított, 1922-ben nyitotta meg. Az Árpádházi Boldog Margit Egyesület védnöknője.

Dénes Ferenc, lábbeli készítő m. Sárossy u. 11. Szül. 1897-ben Gyöngyösön, felszab. 1914-ben ugyanott. Tíz évi segédeskedés után 1924-ben nyitotta meg műhelyét, melyben 2 segéddel és 3 tanonccal dolgozik. A világháborúban az olasz és román frontokon küzdött. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Egyszer sebesült és 50%-os rokkant. 1925-ben feleségül vette Szikora Máriát.

Dér Béla, cipész m. Német u. 3. szám. Szül. 1892-ben, felszab. 1905-ben Gyöngyösön. Az ország nagyobb városaiban segédeskedett. 1921-ben alapított műhelyében mérték szerinti rendelésre dolgozik. A világháborúban résztvett több tengeri ütközetben. Kit.: K. cs. k. Neje: Deák Mária.

Doby János, angol és francia női szabó m. Kossuth u. 21. Szül. 1891-ben Hernádnémetin, felszab. 1907-ben Karcagon. Budapesten Holczer Simon cégnél dolgozott mint segéd hosszabb ideig, majd 3 évig a Nemzeti Színháznál volt női szabó. Budapesten 1922-ben alapított műhelyét 1925-ben helyezte át Gyöngyösre. A világháborúban az orosz fronton fogságba került és 1918-ban tért haza. Neje: Mojzer Róza.

Dózsa Géza, cukrász, Petőfi u. 3.

Dózsa Kálmán

Duba Ferenc

Dózsa Kálmán, borbély és fodrász m. Jókai u. 2. Szül. 1900-ban Gyöngyösön, felszab. 1916-ban Budapesten Kiss Gyulánál a budapesti fodrász szövetség elnökénél. Mint segéd atyja, D. József 1898-ban alapított üzletében dolgozott; 1916 óta a műhelyt önállóan vezeti. A modern berendezésű üzlet a legkényesebb igényeket is kielégíti. Az Ipt.-nek és számos önművelődési, társadalmi és sportegyesületnek agilis tagja. Neje: Krispanszky Anna.

Dózsa László, hentes m. Bene u. 21.

Duba Ferenc, úri szabó m. Kossuth u. 21/2. Szül. 1874-ben Gyöngyösön, felszab. 1892-ben ugyanott. Szülővárosában el-

töltött segédévek után 1900-ban önállósította magát. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. 28 évig tagja volt az Önk. Tűzoltó Egy.-nek. 25 éves évfordulója alkalmával jub. éremmel tüntették ki. A világháborúban résztvett és az olasz fronton fogságba jutott. Neje: Pálik Ilona.

Duba József, úri szabó. Tűz u. 7. Szül. 1868-ban Gyöngyösön, felszab. 1885-ben ugyanott. Magyarország nagyobb városaiban eltöltött segédévek után 1894-ben önállósította magát. Egyike a legrégibb tekintélyes szabómestereknek. Számos társadalmi egyesületnek volt alapítója. Neje: Jafcsák Ilona.

Duba József

Dubcsák János

Dubcsák János, úri szabó m. Kossuth u. 32. Szül. 1900-ban Hatvanban, felszab. 1916-ban Gyöngyösön. Nyiregyházán és Budapesten fejlesztette szaktudását. 1924-ben önállósította magát. 1—2 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Az Ipt. szakoszt. vál. tagja. A világháborúban 1917-től fogva vett részt. Megsebesült, majd orosz fogságba jutott. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Német Irén.

Eperjesy Andor

Eperjesy János

Eperjesy Andor, hentes m. Jókai u. 32. Szül. 1895-ben Gyöngyösön, felszab. ugyanott atyja, E. József üzletében. Szaktudását mint segéd Budapesten fejlesztette. 1920-ban önállósította magát. Résztvett a világháborúban és küzdött az olasz harctéren. Egy évig volt hadifogságban. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., jub. é. K. cs. k.

Eperjesy János, hentes és mészáros m. Petőfi u. 57. Szül. 1880-ban Gyöngyösön. Középiskolai tanulmányai elvégzése után kezdett iparához és felszab. 1906-ban Gödöllőn. 1907-ben önállósította magát. Jelenleg 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban résztvett és mint 75%-os rokkant szerelt le. Neje: Eperjesy Mária.

Ifj. Eperjesy Mihály, hentes és mészáros m. Petőfi u. 8. Szül. 1879-ben Gyöngyösön, szab. 1897-ben ugyanott atyja, id. E. Mihály üzletében. Budapesten segédeskedett. 1906-ban lett önálló. Modern berendezésű, egy darab 7 lóerős motorral felszerelt hentesárú üzemében príma csemegecikkeket és felvágottakat készít. Az ipt.-nek volt elüljárója. Neje: Kajlinger Leopoldina.

Fabricius Imre, fodrász m. Vachot S. u. 7. Szül. 1889-ben Gyöngyösön, felszab. 1906-ban ugyanott. Budapesten és több vidéki városban segédeskedett, 1918-ban alapította önálló üzletét, amelyben minden szakmába vágó munkát elvégez. A világháborúban vitézségéért br. v. é., K. cs. k. és boszniai emlékkereszttel tüntették ki. Neje: Zombori Teréz.

Fabricius Lajos, fodrász m. Kossuth ucca 8.

Faragó László

Fehér Gyula

Fehér Gyula, szabó m. Kossuth ucca 5—7. szám.

Faragó László, okl. kovács. Pesti u. 8. Született 1903-ban Gyöngyösön, felszabadult ugyanitt 1920-ban. Budapesten és Hatvanban segédeskedett. és azután átvette az atyja által 1891-ben alapított műhelyét, amelyet Faragó és Oremusz cég alatt vezet. Törekvő, fiatal iparos, aki teljes erejével műhelye felvirágoztatásán dolgozik.

Farkas József, lakatos m. Petőfi u. 41.

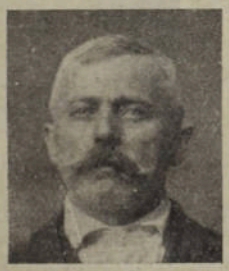
Farkas Sándor, géplakatos m. Országút u. Szül. 1901-ben Gyöngyösön, felszab. 1918-ban atyja, F. József műhelyében. Iparát mint segéd szülővárosában gyakorolta, 1921-ben elvégezte Budapesten a szaktanfolyamokat és önálló műhelyét 1925-ben alapította. 1 darab 3 lóerős mo-

torral felszerelt üzemében főként autó és kerékpár javítással és autókarosszéria lakkozásával foglalkozik.

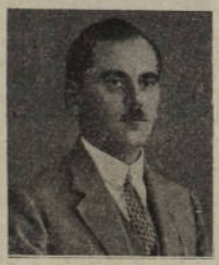
Id. Fehér Imre, bádogos m. Petőfi u. 17. Szül. 1874-ben Berettyóújfalun, szab. 1892-ben ugyanott. Budapest, Szeged, Debrecen, Szolnok és Gyöngyös segédéveinek fontos állomáshelyei. 1913-ban önállósította magát. Nagyobb munkái: Az Áll. Méntelep, a Hevesm. Gazdasági Egyesület székháza és több gyöngyösi és vidéki templom és torony bádogfedése. A világháborúban résztvett. Neje: Tóth Erzsébet.

Fischer János, bádogos m. Piac tér 2.

Ifj. Fleischmann Béla, vendéglős. Kossuth u. 4. Szül. 1882-ben Nagykőrösön, felszab. 1899-ben ugyanott. 1908-ban lett önálló. A háború előtt, amelyben 12 hónapot a fronton töltött és K. cs. k.-el lett kitüntetve, bérlője volt a nagykőrösi vasúti vendéglőnek. Az Ipt. szakosztályának titkára. Neje: Horváth Rozália.

id. Fehér Imre

Fogel Gyula

Fogel Gyula, órás m. Hanisz tér 12. Született 1891-ben Mármarosszigeten, felszabadult 1908-ban Debrecenben atyja, néhai Fogel Gyula műhelyében, ahol önállósításáig dolgozott. 1910-ben Aradon nyitotta meg műhelyét, amelyet 1922-ben Gyöngyösre helyezett át. Modern felszerelésű műhelyében a legkényesebb preciziós munkákat végzi. A hajtóerőt ¼ lóerős motor szolgáltatja. Az Ipt. szakoszt.-nak elnöke. Az iparosság minden mozgalmában élénken résztvesz. Több társadalmi egyesületnek tagja. A világháborúban kétszer megsebesült. Kit.: Nagy és kis e. v. é., br. v. é. és K. cs. k. Neje: Borhy Júlia.

Fónagy János, kerékgyártó m. Pesti út 20. Szül. 1887-ben Gyöngyösön, felsz. 1905-ben atyja műhelyében ugyanott. Több nagy városban gyarapította mint segéd szaktudását. 1910-ben átvette az atyja által 40 év előtt alapított műhelyt, amelyet azóta nagy szaktudással vezet. Régi, tekintélyes iparoscsalád sarja, aki a világháborúban az olasz, orosz és szerb frontokon harcolt. Kit.: K. cs. k. és jub. érem. Neje: Lucska Rozália.

Fried Li t, sütő m. Borhy S. u. 2.

Fuchs I ác, vegytisztító. Hanisz t. 4.

Fülöp társa, pékműhely. Kossuth ucca. 29.

Galambos Sándor

Grünstein Hermann

Galambos Sándor, cipész m. Hanisz tér 8. Szül. 1899-ben Gyöngyösön, szab. 1917-ben, atyja, G. József műhelyében ugyanitt. Budapesten eltöltött segédévek után, 1924-ben nyitotta meg speciális cipő- és bőrfestésre, hó- és sárcipőjavításra berendezett műhelyét, amelyben 1 lóerős motorral hajtott cipőfestőgépet tart üzemben. Műhelye a maga nemében egyedülálló Gyöngyösön. Neje: Szvaratkó Júlia.

Gál Antal, kárpitos és díszítő m., bútorkereskedő. Kossuth u. 17. Szül. 1857-ben Izbugya községben, felszab. 1875-ben Budapesten. Budapest, Brassó és Eger műhelyeiben gyarapította szaktudását. 1887-ben lett önálló. A műhelyéből kikerülő elsőrendű munkája jó kelendőségnek örvend.

Grünstein Hermann, épület- és bútorasztalos m. Kállay u. 4. Szül. 1892-ben Beregszászon, felszab. 1909-ben Nagyszőllősön. Magyarország nagyobb városai, továbbá Zágráb, Bécs, Berlin és Hamburg voltak segédéveinek állomáshelyei. 1925-ben önállósította magát. Több nagy köz- és magánépület asztalosmunkája került ki műhelyéből. A világháborúban orosz fogságba esett és ott 36 hónapig szenvedett. Neje: Fried Gizella.

Grünzweig Ernő, úri és női fodrász m. Mátyás király u. 1. Szül. 1886-ban Csermőn, felszab. 1904-ben Gyöngyösön.. Bécsben, Budapesten és Késmárkon töltötte 18 évig segédidejét. 1922-ben rendezte be modern műhelyét, amelyet a jobb közönség látogat. 4 segédet és 3 tanulót foglalkoztat. A világháborúban 4 éven át vett részt. Egyszer megsebesült. Ezüst kor. érd. ker., K. cs. k. és más kitüntetéseket kapott. Neje: Pista Zsófia.

Guba Emánuel, férfi szabó m. Cukor ucca 11. szám.

Hajagos Nándor, késmüves és müköszörüs m. Kossuth u. Szül. 1891-ben Budapesten, felszab. 1909-ben ugyanott. Hazai nagyobb műhelyekben eltöltött gyakorlóévek után, Solingenben és Csehország nagyobb városaiban gyarapította szaktudását. Huzamosabb ideig a Titá-

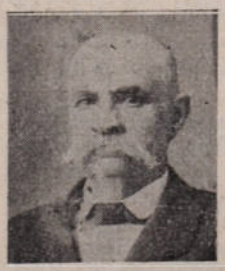
Grünzweig Ernő

Hajagos Nándor

nia acélárugyár művezetője volt. Motorral felszerelt műhelyét 1920-ban alapította. Az iparosság társadalmi és gazdasági mozgalmaiban tevékeny részt vesz. A világháborút a haditengerészetnél töltötte. Egyszer megsebesült. Kit.: K. cs. k. és seb. érem. Neje: Plangar Júlia.

Hasselbauer János, kötélgyártó mester. Vachot Sándor u. 22. Szül. 1849-ben Egerben, felszab. 1865-ben atyja, H. Mihály műhelyében ugyanott. Szaktudását Budapest, Székesfehérvár, Győr és Po-

Hasselbauer János

Hasselbauer József

zsony műhelyeiben gyarapította. 1871-ben lett önálló még a céhrendszer idejében, amely céhnek atyamestere volt. Katonaság és bányák részére készít köteleket. A gazdasági kiállításon elismerő oklevelet nyert. 18 éven át tagja volt a városi képviselőtestületnek. Tagja és támogatója számos társ. egyesületnek. József fia, aki önálló kötélgyártó mester, műhelyében szabadult. Neje: Tóth Mária.

Hasselbauer József, kötélgyártó mester. Vachot Sándor u. 7. Szül. 1888-ban, felszab. 1905-ben Gyöngyösön. Édesatyja műhelyében, ahol fel is szabadult, folytatta mint segéd munkáját 1913-ig, amikoris önállósította magát. A legrégibb kötélgyártó család. Kimutathatóan már 1700-ban kötélgyártással foglalkoztak. A világháboruban résztvett. Egyszer megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k.

Hegedüs János, kőfaragó m. Kossuth u. Szül. 1886-ban, felszáb. 1900-ban Gyöngyösön. Budapesten működött mint segéd, majd szaktudása fejlesztése érdekében külföldre ment. 1907-ben lett önálló. A háború miatt kénytelen volt műhelyét feladni. Az orosz fronton megsebesült és 50%-os rokkant lett. A háború után mint üzemvezető működött, 1926-ban nyitotta meg újból műhelyét. Neje: Kapitány Júlia.

Heller Lajos

Hegedüs János

Heller Lajos, épület- és bútorasztalos m. Mária u. 18. Szül. 1894-ben Budapesten, felszab. 1910-ben Gyöngyösön. Budapest nagyobb műhelyeiben gyarapította szaktudását. 1918-ban megalapította modern famegmunkáló gépekkel és 13 lóerős motorral felszerelt műhelyét. Az Agrárbank, Laktanya, Turul cipőüzem és még sok nagyobb üzlet asztalos berendezése műhelyéből került ki. A világháborúban kétszer megsebesült. Kit.: K. cs. k. és seb. érem. Neje: Rothmann Sarolta.

Herbai Alajos

Hidassy István

Herbai Alajos, lábbeli készítő. Vértanú u. 1. Szül. 1903-ban Detk községben, felszab 1922-ben. Ugyanott segédeskedett. Műhelyét 1930-ban nyitotta meg. Tagja

az Ipt.-nek és a kat. legényegyletnek. Mint fiatal mester minden idejét műhelye fejlesztésére fordítja.

Herczeg József, a Krausz és Társa szabócég tulajdonosa, Vachot Sándor u. Szül. 1897-ben Jászárokszálláson, szab. 1911-ben Budapesten. Budapest előkelő szabóműhelyeiben töltötte segédéveit, 1923-ban önállósította magát. 1—2 segédet és tanoncot foglalkoztat. A helybeli csoport vez. tagja, a Kereskedelmi Kör pénztári ellenőre. A világháborúban háromszor megsebesült. Kit. Nagy és kis ez., br. v. é., K. cs.-k. és sebesülési érem. Neje: Decsi Mária.

Hermann Zsigmond és Fiai, épületfakereskedők és betónárugyárosok.

Hidassy István, kádár m. Petőfi ucca 53/2. Szül. 1890-ben Szabadkán, felszab. 1906-ban ugyanott. Mint segéd Komáromban, Szegeden, Mödlingben és Vöslauban működött. 1919-ben önállósította magát. A világháborút végigküzdötte és 9 hónapot orosz fogságban töltött. Neje: Dózsa Mária.

Hlavács Ferenc, úri és női cipész m. Kossuth u. Szül. 1890-ben Szirákon, felszab. 1908-ban ugyanott. Segédeskedését megszakította az 1911-ben kezdődő katonai szolgálat, amely átnyúlott a háborúba. Az összes frontokon harcolt. Egyszer megsebesült. Kit.: Br. v. é., K. cs. k. Műhelyét azután csak 1919-ben nyitotta meg. 1924-ben feleségül vette Szatmári Júliát.

Holló István. Szül 1867-ben Hevesen. Középiskolai tanulmányait Homonnán végezte. A MÁV-nál hivatalnokoskodott 1926-ig, amikor nyugalomba vonult. 1928 óta pénztárosa az Ipartestületnek. Állásában a hivatalos kötelességen túlmenő buzgalommal képviseli a testület és iparosság érdekeit. Titkára a Falu Szövetségnek is.

Horváth József, úri fodrász m. Petőfi u. 40. szám.

Huba Ferenc, mészáros és hentes m.

Huba László, mészáros és hentes m. Vachot Sándor u. 26. Tel. 208. Szül. 1877-ben Gyöngyösön, felszab. 1893-ban atyja, H. Alajos üzemében. Régi tekintélyes iparoscsalád tagja, aki 1906-ban saját erejéből önállósította magát. Üzemét modern gépekkel és kétlóerős motorral szerelte fel. Három segédet és egy inast foglalkoztat. Az Ipt. igazg. tagja. Tagja a tanoncvizsg. biz.-nak. Városi képviselő-testületi tag stb. A világháborút végigküzdötte és mint 50%-os rokkant szerelt le. Alajos fia, mint segéd működik műhelyében. Neje: Szentgyörgyi Ilona.

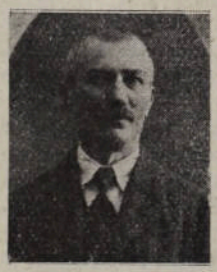
Huber Andor, géplakatos m. Piac tér. Szül. 1902-ben Gyöngyösön, felszab. 1920-ban ugyanott. Szülővárosában és Budapesten segédeskedett és 1927-ben lett önálló. Résztvett a postaépület és állami méntelep munkálataiban.

Ifkovics Gyula, tímár m. Kállay u. 39.

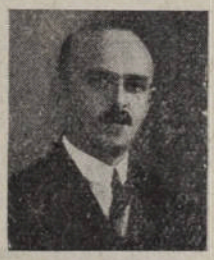
Igel Richard, szíjgyártó és bőröndös m. Király u. Szül. 1870-ben Bécsben, felszab. 1887-ben ugyanott. Műhelyét 1906-ban saját erejéből alapította. Szállítója a kincstárnak, nyergei és lószerszámai jó hírnévnek örvendenek. Az 1908. évi kiállításon bronzérmet és elismerő oklevelet nyert. A világháborúban őrmesteri rangban vett részt. Neje: Steiner Berta.

Institórisz Dezső, cipész m. Epreskert u. 4. Szül. 1890-ben Gyöngyösön, felszab. 1908-ban. Mint segéd szülővárosa jobb mesterei mellett dolgozott. 1918-ban önállósította magát. Jelenleg 1 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. A világháborúban megsebesült és mint 40%-os rokkant szerelt le. Neje: Vargányi Ida szintén iparoscsaládból származik.

Institórisz Lajos, csizmadia m. Pesti u. 21. szám.

Huba László

Ivanits Kálmán

Ivanits Kálmán, sütő m., Farkas Tamás u. 3/1. Szül. 1893-ban Gyöngyösön, felszab. 1909-ben Debrecenben. Gyöngyösi műhelyekben fejlesztette mint segéd szaktudását és 1920-ban nyitotta meg műhelyét. Szakképzett mester. Iparának egyik legszámottevőbb tagja. A világháborút végigküzdötte. Kit.: K. cs. k.

Jancsovics József, épület- és bútorasztalos m., Koháry körút 3. Szül. 1882-ben, felszab. 1898-ban Egerben. Budapest, Eger, Komárom és Gyöngyös műhelyeiben segédeskedett. 1909-ben lett önálló. Több köz- és magánépület berendezése került ki jónevű műhelyéből. 2 segédet és 4 tanulót foglalkoztat. A világháborúban négy évig vett részt. Kit.: br. v. é. Neje: Wulczik Erzsébet.

Jelinek László, órás és ékszerész m. Hanisz tér.

Jesztrebényi Pál, sütő m. Piac tér 9—10. szám.

Juhász Gyula, lábbeli készítő m. Kossuth u. 21/4. Szül. 1881-ben Gyöngyöshalmajon, felszab. 1897-ben Gyöngyösön. Budapesten és Egerben gyarapította segédeskedése alatt szaktudását. Gyöngyösön és Budapesten elvégezve a szaktanfolyamokat, 1908-ban lett önálló. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. 1915-től kezdve résztvett a világháborúban, orosz fogságba esett, ahonnan 1920-ban tért haza. Neje: Grünwald Teréz.

Jancsovics József

Juhász Gyula

Kancsek György, szabó m. Rákóczi u.

Kaszab Antal, magyar szabó m. Kohárv körút 1. Szül. 1883-ban Ludason, felszab. 1900-ban Gyöngyösön. Eger és Gyöngyös műhelyeiben töltötte segédéveit. 1909-ben lett önálló és 10 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat jónevű műhelyében. Az Ipt. elülj. tagja, jegyzője a Szabó Társulatnak. Számos társ. egy. életében tevékeny részt vesz. A vár. képviselő testület tagja. 36 hónapig az orosz fronton harcolt és megsebesült. Kit.: Kétszer br. v. é. és K. cs. k. László fia nála tanulja a szakmát. Neje: Mosóczy Mária.

Kaszab Antal

ifj. Kádár Gyula

Ifj. Kádár Gyula, fodrász m. Petőfi u. 34. Szül. 1898-ban Gyöngyösön, felszab. 1913-ban. Szülővárosában és Egerben gyakorolta a szakmát, 1926-ban nyitotta meg műhelyét, amelyben 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Védnöke a kat. legényegyletnek. A világháborúban 8 hónapot az olasz fronton töltött. Neje: Szabó Róza.

Kelemen Gyula, úri fodrász m. Erzsébet királyné út 12. Szül. 1898-ban Gyöngyösön, felszab. 1913-ban ugyanott. Szentes, Budapest, Komárom és Eger műhelyeiben segédeskedett és 1925-ben önállósította magát. Műhelyében minden szakmába vágó munkát végez. 1 segéddel dolgozik. A világháborúban résztvett. Neje: Csépány Erzsébet.

Kelemen Gyula

Kiss Ferenc

Kerékgyártó István, kosárfonó mester, Epreskert u. 35. Szül. 1865-ben Gyöngyösön, felszab. ugyanott. Műhelyét 1891-ben nyitotta meg. Eddig 5 tanoncot szabadított, akikből jó iparosok lettek. 1917-ben feleségül vette Ambrus Annát.

Kertész Pál, hentes m. Országút u. 1.

Kis András, úri szabó m. Arany János u. 9. szám.

Kiss Ernő, kerékgyártó m. Bene u. 21. Szül. 1904-ben Abasáron, felszab. 1922-ben Gyöngyösön. Eger, Gyöngyös, Kápolna, Zsadány műhelyeiben gyakorolta mint segéd iparát. 1927-ben önállósította magát. 1 segédet foglalkoztat. Tagja a Kath. Egyesületnek és Dalárdának. Neje: Falcsik Mária.

Kiss Ferenc, szabó m. Szent Bertalan tér 3. Szül. 1867-ben Gyöngyösön, felszab. 1884-ben Szalmásy István műhelyében, ahol egyfolytában mint segéd 20 évig dolgozott. 1896-ban önállósította magát. Műhelyében angol és magyar szabósággal foglalkozik. Az Ipt.-nek volt alelnöke, a tanoncvizsg. biz.-nak elnöke. Volt városi képviselőtestületi tag. Elnöke az Orsz. Rokkant- és Nyugdíjegyesület helyicsoportjának és a gyöngyösi első magy. asztaltárs.-nak 18 év óta jelenleg is elnöke stb. Neje: Schmidtkó Ilona.

Kiss József, kádár m. Epreskert u. 12.

Kleiszter Antal, cipész m. Mátyás király u. 7.

Kobelt Ágoston, sütő m. Sziget u. 4.

Kocsis Dezső fodrász m. Király u. 1. Szül. 1893-ban Gyöngyösön, felszabadult 1909-ben ugyanott. Mint segéd Budapest, Miskolc, Eger műhelyeiben dolgozott, orosz hadifogsága alatt pedig Moszkvában. 1922-ben rendezte be műhelyét, amelyben 2 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A világháborúban 1 havi frontszolgálat után orosz fogságba jutott, ahol 42 hónapot töltött. Neje: Kiss Franciska.

Kocsis Kálmán, szijgyártó és nyerges m. Koháry tér 3.

Kolozsi Jenő, úri és női cipész. Király u. 8. szám.

Koncz József, cipőfelsőrészkészítő m. Arany János u. 3. Szül. 1905-ben Gyöngyösön, felszab. 1926-ban ugyanott. Szülővárosának mestereinél töltötte segédéveit. 1929-ben önállósította magát. A helybeli cipészek részére készít felsőrészeket és 1 tűzőnőt foglalkoztat. A Gyöngyösi Atletikai Club működő tagja.

Korcsmáros János, szabó m. Szmrecsányi körút 3.

Kovács József, lakatos m. Piac tér.

Kovács Károly, kovács m. Károly király u. 11. sz.

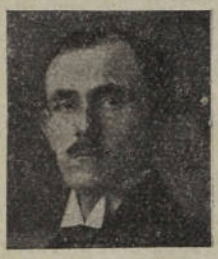
Koncz József

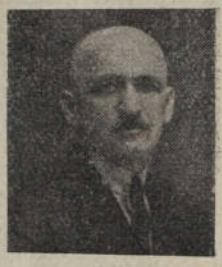
Kovács Pál

Kovács Pál, cipész m. Epreskert u. 32. Szül. 1889-ben Gyöngyösön, felszabadult ugyanott. Szülővárosa mestereinél fejlesztette szaktudását. 1919-ben önállósította magát. Mai műhelyét, melyben mindenfajta lábbelit készít, 1922-ben alapította. Munkájában résztvesz felesége, Molnár Ilona, aki kitanulta a felsőrész készítést. A világháborúban az orosz, román és olasz fronton harcolt. Kit.: Br. v. é. és K. cs. k.

Kováts Gyula, kelmefestő, vegytisztító és kartonnyomó gyár tulajdonosa. Üzlet: Hanisz tér 15, műhely: Ham püspök u. 6. Szül. 1875-ben Gyöngyösön. Középiskolai tanulmányait Lőcsén végezte. 1892-ben szabadult Zselizen (Bars m.) Németországban, majd Budapesten gyakorolta a szakmát. 1896-ban átvette néhai nagyatyja, K. K. Antal 1846-ban alapított kékfestő műhelyét, amelyet nagyobbított és a fejlődő technika követelményeinek megfelelően modernizált. Árui az egész országban ismertek. A pécsi és gyöngyösi kiállításokon ezüstérmet nyert. Lelkes szószólója az iparosság érdekeinek. Elnöke az Ipt.-nek. Tagja a városi képviselőtestületnek és a megyebizottságnak. Számos jótékonysági és társadalmi egyesületben tevékenykedik a köz érdekében. Neje: Razus Margit résztvesz a gyár vezetésében.

Kováts Gyula

Kovács Gyula

Kovács Gyula, épület és bútorasztalos m. Kossuth u. 27. Szül. 1890-ben Gyöngyösön, felszab. 1906-ban ugyanott. Segédévei alatt a főváros és számos vidéki város műhelyeiben dolgozott. Gazdag tapasztalatok szerzése után 1929-ben önállósította magát. Kizáróan rendelésre készít jóminőségű stílusbútort. A világháborút végigküzdötte. Kit.: K. cs. k. Neje: Nádi Júlia.

Özv. Könyves Lajosné, sütő. Petőfi u. 14. szám.

Kőrösi József

vitéz Kulcsár Ferenc

Kőrösi József, hentes és mészáros m., Széchenyi u. 5. Szül. 1878-ban Gyöngyösön, szab. ugyanitt 1894-ben atyja id. K. József műhelyében. Budapesten és szülővárosában segédeskedett, 1903-ban önállósította magát. Háza és szőlője munkájának és szakképzettségének gyümölcse. A világháborúban részt vett megszakítás nélkül 1914—18-ig, közben 3½ évig orosz fogságban volt. Neje: Kornits Róza.

Králik Antal, kerékgyártó m., Petőfi u. 35—6. Szül. 1896-ban, szab. 1910-ben Gyöngyösön. Mint segéd Budapest, Győr, Komárom és szülővárosa műhelyeiben dolgozott és 1923-ban önállósította magát. A világháborúban 10 hónapig az orosz fronton harcolt. Neje: Juhász Anna.

Kriszt Lajos, kalapos m., Kossuth u. 10. Szül. 1872-ben, szab. 1890-ben Gyöngyösön. Magyarország nagyobb városaiban töltötte segédéveit, 1900-ban önállósította magát. Szorgalmával hamarosan házat szerzett. A világháborúban 6 havi frontszolgálat után orosz fogságba került, ahol 24 hónapig szenvedett. Neje: Szalay Anna.

Krivolya Mihály, cipész m., Csobánka u. 2.

Vitéz Kulcsár Ferenc, vendéglős és bortermelő. Pap Melchizedek u. 10. Szül. 1883-ban Gyöngyösön. 1895. év óta foglalkozik bortermeléssel. 1929-ben korlátlan borkimérési engedélyt kapott. A kath. Legényegyletnek és több társad. és jót. egy.-nek tagja. A világháborúban 18 hónapig az orosz fronton harcolt és megsebesülten orosz fogságba került, ahol hosszú ideig szenvedett. Kit.: Nagy és kis ez. v. é., bronz v. é. K. cs. k. 1927-ben vitézzé avatták. Neje: Konics P. Etel.

Vitéz Kulcsár Ferenc. Tíz kat. hold szőlőjében termelt fajborait maga hozza forgalomba. Közkedvelt márkái: óhegyi vörös, olasz rizling, bánáti rizling, kadarka, mézes fehér stb. stb. A legolcsóbb napi áron árusítja tisztán kezelt, zamatos, saját termésű borait.

Kupanszky György és Fiai autókaroszszeria és kocsigyártó műhely, Pesti út 7.

Kupánszky József, úri- és női cipész, Vachot Sándor u.

Kupánszky Lajos, kovács- és kocsigyártó m., Egri út 1. Szül. 1875-ben Gyöngyösön, szab. 1893-ban Egerben. Segédideje alatt megfordult Budapest, Gyöngyös, Vác és Eger nagyobb műhelyeiben és 1897-ben önállósította magát. Elvégezte kitünő eredménnyel a patkoló tanfolyamot is. Az Ipt. szakoszt.-nak v. elnöke, a tanoncvizsg. biz. tagja és az önk. tűzoltóságnak alparancsnoka. A világháborúban részt vett. Neje: Szabó Teréz.

özv. Lánszky Antalné, kéményseprő m., Batthyányi tér 12.

Lehel Antal, kárpitos, díszítő és tapétázó m. Szül. 1874-ben Gyöngyösön, szab. ugyanitt 1888-ban. Szülővárosa és Budapest műhelyeiben gyarapította szaktudását, 1898-ban lett önálló. Elnöke a tanoncvizsg. biz.-nak és 30 éven át volt tűzoltó alparancsnok. A világháborúban 36 havi harctéri szolgálatot teljesített. Kit.: III. o. v. é., K. cs.-k. Neje: Fischler Erzsébet.

Lehotay József, hentes és mészáros m., marha- és sertéskeresk., Petőfi u. 5. Szül. Gyöngyösön 1879-ben, Budapesten szab. 1895-ben. Az ország nagyobb városaiban fejlesztette mint segéd szaktudását. 1902-ben önállósította magát Budapesten és 1903-ban áthelyezte üzemét Gyöngyösre. Modern felszerelésű virsli gyárának hajtására 10½ HP elektromotor szolgál. Hizlalt sertése az állatkiállításon elism. oklevéllel lett kitüntetve. Az Ipt. szakoszt.-nak v. elnöke, tagja a tanoncvizsg. biz.-nak. Neje: Szalay Mária.

Lehel Antal

Lehotay Lajos

Lehotay József

Lilinger János

Lehotay Lajos, angol úri- és női szabó m., Vachot Sándor u. 16. Szül. 1891-ben, szab. 1907-ben Gyöngyösön. A fővárosban töltött segédéveit a háború megzavarta. 1912—1918 végéig a közös hadsereg tüzérségi osztályánál (Bécs, Arzenál) szolgált. 1921-ben nyitotta meg műhelyét. Izléses munkájáért sokan keresik fel. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Neje: Vranyovski Margit.

Lilinger János, lábbeli készítő, Vachot Sándor u. 30/4. Szül. 1891-ben Gyöngyösön, ugyanitt szab. fivére L. Mihály üzletében 1907-ben. Budapesten és szülővárosában tölti a segédéveket, 1912-ben

önállósította magát. 2—3 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A világháború kezdetén sebesülten orosz fogságba került, ahol 4 évet töltött. Neje: Somodi Margit.

Lilinger Mihály, csizmadia m., Menház u. 11/1. Szül. 1875-ben, szab. 1892-ben Gyöngyösön, ugyanitt dolgozott mint segéd, 1913-ban pedig önállósította magát. Jól foglalkoztatott műhelyében 2 segéd és 2 inas dolgozik. Vál. tagja a Csizmadia Társulatnak. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje: Somodi Anna.

Lovász Ferenc, szabó m., Kossuth u. 27.

Lukács Lajos

ifj. Martinecz András

Ludányi Dezső, úri szabó m., Vachot Sándor u. 2. Szül. 1878-ban, szab. 1896-ban Gyöngyösön atyja műhelyében, Budapest előkelő mesterei mellett tökéletesítette magát szakmájában. 1923-ban telepedett le mint önálló iparos Gyöngyösön. Szakképzett, nagy gyakorlattal bíró szabó, akinek kezéből kifogástalan munka kerül ki. A világháborúban részt vett. Neje: Ludányi Ida.

Martinecz Gyula

vitéz Mátray István

Lukács Lajos, szíjgyártó- és nyerges m., Vachot Sándor u. 3. Szül. 1902-ben Gyöngyösön, szab. 1917-ben Balassagyarmaton. Szabadulásától kezdődően Gyöngyösön segédeskedett, majd később üzletvezető volt és 1930-ban nyitotta meg műhelyét, amelyben 1—2 segédet foglalkoztat. 1929-ben feleségül vette Koloszi Amáliát.

Lukács László, cipész m., Arany J. u. 3. Szül. 1905-ben Gyöngyösön, ugyanitt szab. 1922-ben. Segédéveit Budapesten töltötte. 1929-ben társas alapon Molnár és Lukács cég alatt önállósította magát. Mint szakképzett, fiatal mester minden idejét műhelye fejlesztésére fordítja. Tagja az Ipt.-nek, Dalkörnek és Ip. Társaskörnek.

Makkos Antal, kalapos m., Zöldfa u. 6.

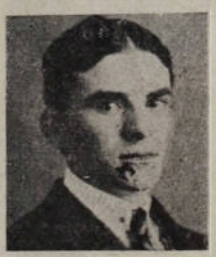
ifj. Martinecz András, úriszabó m. Petőfi u. 59/2. Szül. 1889-ben, szab. 1907-ben Gyöngyösön. Budapest és Miskolc műhelyeiben fejlesztette szaktudását és 1914-ben lett önálló. Szakképzett mester, akinek műhelyéből kifogástalan munka kerül ki. A világháborúban az orosz fronton harcolt. Neje: Ripka Julia.

Martinecz Gyula, cipész m., Hám Püspök u. 18. Szül. 1901-ben, szab. 1918-ban Gyöngyösön. Segédéveit szülővárosában töltötte és elsajátította a felsőrészkészítést is. 1926-ban önállósította magát. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. 1926-ban feleségül vette Vécsi Annát, aki önálló szabónő.

Maschanczker Sándor, a „Corso" kávéház tulajdonosa, Hanisz tér 10. Szül. 1896-ban Bánokszentgyörgyön, szabadult 1923-ban Jászberényben és ugyanott vezette atyja kávéházát. Mostani üzletét 1923-ban nyitotta meg. Szakképzett kávés, akinél a vendég minden kényelmet megtalál. 1 főpincért, 3 pincért foglalkoztat. A világháborúban megsebesült és mint 30%-os rokkant szerelt le. Neje: Lederer Ilona.

Mayer Gyula

Mayer Sándor

vitéz Mátray István, szabó m., Bene u. 9. Szül. 1894-ben Turán, szab. 1912-ben Gyöngyösön. Budapesten és Gyöngyösön dolgozik mint segéd, elsajátítja a női szabóságot és 1924-ben önállósította magát mint úri szabó. Tagja az orsz. lövészegyesületnek, a m. kir. munkavédelmi egyl.-nek. A világháborúban az orosz, román és olasz fronton harcolt, I. és II. o. ezüst v. é. kétszer, br. v. é., K. cs.-k. kitüntetéseket kapott. 36 havi harc-

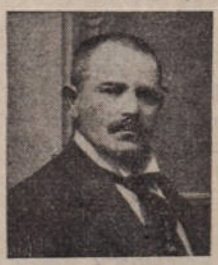
téri szolgálata alatt. 1925-ben vitézzé avattatott. 1923-ban feleségül vette Lakatos Rozáliát.

Mayer Gyula, bádogos m., Csárda u. 7. Szül. 1896-ban, szab. 1913-ban Gyöngyösön. Segédéveit szülővárosában és Egerben töltötte. 1920-ban önállósította magát. Minden szakbavágó munkát készít, 1 segéddel dolgozik. A világháborúban háromszor megsebesült. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. Neje: Soós Margit.

Mayer Sándor, épület- és díszműbádogos m., Rózsa u. 8. Szül. 1894-ben Gyöngyösön, ugyanitt szab. 1911-ben. Bécsújhely, Kassa, Nagyvárad és Budapest műhelyeiben tökéletesítette szakismeretetit és 1918-ban lett önálló. A vámosgyörki főúri kastély és a nagytemplom fedése említésre méltók munkái közül. Ezeken kívül számos köz- és magánépület bádogosmunkája dícséri szaktudását. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. elnöke. A világháborúban vitézségét vas érdemker.-tel jutalmazták. Neje: Tauschenchky Anna.

Márkusz Dezső, asztalos m., Német u.

Márton Adolf, épület- és díszmű bádogos m., Petőfi u. Szül. 1873-ban, szab. 1885-ben Gyöngyösön. Segédéveit Budapesten, Brassóban és Eperjesen töltötte és 1897-ben alapította műhelyét. Részes a gyöngyösi nagytemplom bádogos munkájának elkészítésében. 2—3 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban 36 hónapig az orosz fronton harcolt. 1899-ben nőül vette Grosz Terézt.

Márton Adolf

Melicher Géza

Márton Mózes, könyvkötő m. Hanisz tér 8.

Márton Oszkár, órás m. és ékszerész, Kossuth u. 3.

Medveczky József, cipész m., Bástya u. 11.

Melicher Géza, okl. lópatkoló és kovács m., Bene u. 13. Szül. 1880-ban Gyöngyösön, szab. 1896-ban. Budapesten gyakorolta iparát, míg 1907-ben át nem vette atyja 1870-ben alapított műhelyét. Elvégezte 1908-ban a lópatkoló tanfolyamot is és 2 segédet foglalkoztat. Az Ipt. szakosztályának elnöke, a városi képv. test. v. tagja. 1905-ben nőül vette Tóth Máriát.

Mikulányi Imre

Móczer Gyula

Mezei Pál, sütő m., Bene u. 26.

Mikulányi Imre, hentes m., Károly kir. k. u. 26. Szül. 1894-ben, szab. 1911-ben Gyöngyösön. Budapest, Szabadka és Miskolc műhelyeiben fejlesztette szaktudását. Műhelyét 1919-ben saját erejéből nyitotta meg és 1 tanulót és 1 segédet foglalkoztat. A világháborút az orosz harctéren küzdötte végig. Kit.: K. cs.-k. Neje: Csépay Katalin.

Móczer Gyula, könyvkötő m., Palóc u. 3. Szül. 1875-ben Szolát községben, szab. 1891-ben Egerben. Budapesten és Besztercén dolgozott mint segéd, önálló műhelyét 1899-ben nyitotta és azóta, a háborús megszakítástól eltekintve, vezeti. Lajos fia most tanulja műhelyében a szakmát, Árpád fia mint könyvkötősegéd Budapesten dolgozik. A világháborút végigküzdötte. Neje: Pokornya Mária

Mojzes István, csizmadia m., Kossuth u. 14/2.

Molnár Ferenc

Molnár János és neje

Molnár Ferenc, úri szabó m., Pap Melchizedek u. 14. Szül. 1899-ben Lőrincin, szab. 1917-ben Szirákon. Budapest és Gyöngyös jobb mestereinél dolgozott mint segéd. 1926-ban önállósította magát. Egy ideig társas üzlete volt, 1929 óta pedig önállóan vezeti műhelyét. Mérték szerint, rendelésre dolgozik. A világhábo-

rúban 16 hónapot a fronton töltött. Neje: Csaba Mária.

Molnár György, cipész m., Epreskert u. 34. Szül. 1907-ben Gyöngyösön, ugyanitt szab. 1927-ben. Szabadító mesterénél — Kovács Pálnál — dolgozott 1929-ig, amikor is önállósította magát. Jelenleg 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A Kath. Legényegyletnek tagja.

Molnár János, okl. gépész, lópatkoló, kovács m. és cséplőgéptulajdonos, Országút u. 9. (Saját ház). Szül. 1884-ben Gyöngyösön, szab. u. ott 1902-ben. 1911-ben lett önálló. Elvégezte a gépészeti és lópatkoló tanfolyamot és 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. tagja. A világháborúban részt vett. Neje: Bodó Erzsébet.

Molnár János, cipész m., Arany J. u. Szül. 1904-ben Aradon, szab. 1923-ban Gyöngyösön vitéz Keresztesi műhelyében, ahol önállósításáig (1929.) dolgozott Az Ipt.-nek és Dalkörnek tagja.

Nagy Ferenc, kőműves m., a Nagy Sándor és Ferenc építési vállalat beltagja, Károly király k. u. 21. Szül. 1897-ben Gyöngyösön, itt végezte iskoláit, szab. 1913-ban fivérénél N. Sándornál; ugyanitt töltötte gyakorló éveit is mint építésvezető. 1919 óta társtulajdonosa a cégnek. Az Ip. Dalkör megalapítója és elnöke, a keresk. és iparos tanoncisk.-ban a szakrajz tanítója és számos társad. egyl. működő tagja. A világháborúban részt vett. Neje: Barna Anna.

Nagy Ferenc

Nagy János

Nagy István, cipész m., Pesti u. 3.

Nagy János, cipész m., Bene u. 18. Szül. 1885-ben, szab. 1903-ban Gyöngyösön. Kecskemét, Szeged és Gyöngyös mesterei mellett kitanulta a lábbeli készítés minden ágát, 1908-ban megalapította önálló műhelyét, amelyben 3—4 segédet és 4 tanoncot foglalkoztat. Tagja az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak, számos társad. és kulturális egyletnek. János fia nála dolgozik mint segéd. A világháborút végigküzdötte. Neje: Vizler Anna.

özv. Nagy Józsefné szül. Mosáni Ilona, szita- és rostakészítő, Kossuth u. 29/1. Szül. Gyöngyösön 1874-ben, 1910-ben férje halála után vette át örökjogon az üzemet és 1 segédet foglalkoztat.

Nagy Mátyás, cipész m., Temető u. 10/1.

özv. Nagy Józsefné

Nagy Sándor

Nagy Sándor, a „Nagy Sándor és Ferenc" építész cég megalapítója és beltagja, Károly király k. u. 21. Szül. 1880-ban Gyöngyösön, ugyanitt végezte iskoláit és szab. 1895-ben. Budapesten működött kezdetben mint segéd, később mint munkavezető és 1911-ben alapította vállalatát, amelyhez később öccsét társul vette. 1910-ben megszerezte a kőm. mesteri képesítést. Számos magánházon kívül a Hevesmegyei Ált. Bank, a Mária Valéria leánynevelő Int, a Szt. Bertalan templom építése is a cég nevéhez fűződik. Az Ipt. alelnöke és a tanoncvizsg. biz. elnöke. Tagja a Keresk. és Iparkamarának, a városi törvhat.-nak stb. A világháborúban az orosz fronton fogságba került és csak 4¼ év után jutott haza. Neje: Barna Margit.

Neumann József, úri szabómester, Kossuth u.

Ninkovics Sándor

Ninkovics Sándor, sütő m., Petőfi u. 70. Szül. 1896-ban Glamocs városában (Bosznia), szab. 1914-ben Zágrábban, Budapesten dolgozott mint segéd, 1921-ben nyitotta meg műhelyét, amelyben 1 segédet és 1 inast foglalkoztat. A világháborúban br. v. é., K. cs.-k. és szolg. é. ki-

tüntetéseket kapott. Kétszer megsebesült. Neje: Hám Katalin.

Naskó Sándor, kocsigyártó, nyerges és kárpitos m., Batthyányi tér 19. Szül. 1890-ben Ecsegen, szab. 1907-ben Szécsényben. Mint segéd az ország nagyobb városaiban, továbbá Bécsben, Grácban és Frankfurtban dolgozott. Budapesten és Bécsben szakiskolát végzett és így teljesen felkészülve 1920-ban megnyitotta műhelyét. A világháborúban háromszor megsebesült. Nagy és kis ezüst, br. v. é. és K. cs.-k.-el lett kitüntetve. Neje: Ludányi Etel.

Nováky György, épület-, géplakatos, vízvezeték-, autó- és motorszerelő, Rákóczi út 2. Szül. 1881-ben Recskén, szab. 1899-ben Egerben. Segédi gyakorló évek után 1909-ben Egerben önállósította magát, majd 1919-ben Gyöngyösre költözött. Kiváló munkájáért arany érmet és elismerő okl.-et nyert. A világháborút végigküzdötte. 1911-ben feleségül vette Márkus Katalint.

Oborn József, cipész m., Kossuth u.

Pampuk József, cipész m., Farkas Tamás u. 9. Szül. 1876-ban, szab. 1896-ban Gyöngyösön. Miskolcon és Pesterzsébeten fejleszti mint segéd szaktudását és 1918-ban nyitja meg úri és női cipészműhelyét. 3 tanoncot szabadított, akikből derék jó segédek lettek. Neje: Ferenc Franciska.

Paulikovszky Gyula, sütő m., Petőfi u. 43. Szül. 1884-ben Dolhán, szab. Munkácson 1897-ben. Mint segéd Budapesten és a Balaton környékén dolgozott. Sütődéjét 1918-ban nyitotta meg. 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. szakcsoportjának pénztárosa. A világháborút végigküzdötte és két ízben megsebesült. Kit.: K. cs.-k. Neje: Palla Julia.

Pál Szabó Bertalan, úri fodrász m., Károly király k. u. 12.

Pellády Lajos, az Ipt. jegyzője Szül. 1880-ban Felsővisón, iskoláit Mármaros-szigeten végezte. A Féli Mezőgazdasági Hengermalom Rt.-nak igazgatója, menekült. 1928 óta jegyzője az Ipt.-nek.

Petalion Ferenc, úri és női fodrász, Vachot Sándor u. 2. Szül. Budapesten 1904-ben, szab. ugyanott 1920-ban. Jobb műhelyekben eltöltött segédévek után 1929-ben nyitotta meg jól felszerelt műhelyét. 1926-ban nőül vette Fehér Ilonát.

Peti Ferenc, üvegező és keretező m., Kossuth u. 11. Szül. 1902-ben Tokajon, szab. 1919-ben Sátoraljaújhelyen. 1926-ban történt önállósítása előtt Szerencs, Budapest és Gyöngyös műhelyeiben képezte magát. Több nagy középület üvegezési munkáját végezte. 1928-ban nőül vette Söreghi Margitot.

Pintér Barnabás, drogista, Szt. Bertalan u.

Pintér György

Pócs László

Pintér György, szoba-, címfestő és mázoló m., Sebők László u. 8. Szül. 1888-ban Nagyrédén, szab. 1906-ban Gyöngyösön. Mint segéd Budapest, Hatvan és Eger műhelyeiben gyakorolta szakmáját. Az 1920-ban alapított műhelyében 3—4 segédet foglalkoztat. A Nemzeti Jegyintézet, Elmegyógyintézet és számos nagyobb magánház festő munkáját végezte. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. alelnöke. A világháborúban megsebesült és mint 50%-os rokkant szerelt le. Neje: Zilahy Ilona.

Pócs László, úri- és női cipész m. Vármegye u. 18/1. Szül. 1883-ban Hevesen, szab. 1901-ben Hevesen. Gyöngyösön működött mint segéd, műhelyét 1912-ben nyitotta meg. 1—2 segédet foglalkoztat. Az Ipt. elöljárós. tagja, a vizsg. biz. tagja és számos egyesületben fejt ki tevékenységet. A világháborúban részt vett. Neje: Birnbaum Rozália.

Potyé Lajos, sütő m., Bástya u. 1. Szül. 1882-ben Rezsőházán, szab. 1899-ben Módoson. Szabadulása után bejárta az ország nagy városait és 1925-ben nyitotta meg tökéletesen berendezett sütődéjét. Jelenleg 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A világháborúban az orosz, román és olasz fronton harcolt és kétszer

megsebesült. Neje: Nagy Terézia. Lajos fia mint segéd dolgozik a műhelyében.

Pöhle Tamás, kerékgyártó m., Petőfi u. 102. Szül. 1886-ban Szabadkán, ugyanitt szab. 1901-ben. 1912-ben történt önállósítása előtt Ausztria, Stájerország és

Potyé Lajos

Szerbia műhelyeiben gyarapította szakismeretét. Modern felszerelésű műhelyében 1 drb 4 HP motor szolgáltatja a hajtóerőt. Az Ipt. elöljárósági tagja, a tanoncvizsg. biz. elnöke. A háborúban a szerb fronton harcolt. Kit.: K. cs.-k. Neje: Szaniszló Erzsébet.

Pöhle Tamás

Rácz András

Rác Sándor, kovács m., Petőfi u. 87.

Rácz András, cserép- és palafedő m., Virág u. 3. Szül. 1899-ben Füzesabonyban, szab. 1915-ben Egerben. 1926-ban önállósította magát, előzetesen Budapest, Eger és Miskolc jobb mesterei mellett dolgozott. Számos köz- és magánépület fedőmunkáját végezte. 1929-ben nőül vette Garay Rozáliát.

Rákóczy Ferenc, fodrász m., Vachot Sándor u.

Reichardt Károly, kerékgyártó m., Pesti út 25. Szül. 1884-ben Budapesten, szab. 1903-ban ugyanott. Csehország, Németország és Ausztria nagy városaiban gazdagította mint segéd szakismereteit. 1910-ben Budapesten alapított műhelyét 1918-ban helyezte át Gyöngyösre. Az Ipt. választm. tagja, jegyzője a tanoncvizsg. biz.-nak. A világháborúban megsebesült, br. vitézségi éremmel és K. cs.-k.-el tüntették ki. Neje: Somoskőy Jolán.

Reiner Ferenc, nyomdász m., Koháry tér 10. Szül. 1901-ben Budapesten, szab. 1918-ban Gyöngyösön. Budapesten, Nyiregyházán, Sopronban, Miskolcon és Egerben segédeskedett, majd 1925-ben önállósította magát és kiadója lett a „Gyöngyösi Ujság"-nak. Két segédet foglalkoztat. 1925-ben feleségül vette Kaszab Jusztinát.

Reszegey Géza műhelyéből

Reszegey Géza kádár m., Kállay u. 45. Szül. 1864-ben Tiszaujlakon, szab. u. o. 1886-ban. Nagykároly, Nyiregyháza, Szatmár, Sátoraljaújhely mestereinél fejlesztette szaktudását, amíg 1899-ben sa-

Reszegey Géza műhelyéből

ját erejéből alapította üzemét. Szakképzett mester, aki munkájával és szorgalmával nemcsak saját házat szerzett, de aki mint a Move alapító tagja, a szak-

Reszegey Géza műhelyéből

osztály elnöke, mint volt városi képv. test. tag. iparos társainak és az iparos érdekeknek lelkes támogatója tiszteltté

és becsültté tette nevét. 2—3 segéddel és 1—2 tanulóval dolgozik. Eddig kb. 10 tanoncot szabadított, mindannyi jó segéddé lettek. A kádárok céhládájának ő a hivatalos őrzője, mostanában fogja ünnepélyesen bemutatni a 100 éves céhládát. Neje: Gömöri Mária.

Ribár Nándor, mézeskalácsos, Német u. 10.

Rigó Dezső, fodrász m., Kálmán u. 10.

Romaczky István, sütő m., Hanisz tér 1. Szül. 1892-ben Miskolcon, szab. 1910-ben Ujpesten. Miskolcon, Ujpesten, Nagykanizsán dolgozott kezdetben mint segéd, később mint üzletvezető. 1922-ben Budapesten önállósította magát, később átvette Gyöngyösön a Hog-féle sütődét. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A világháborúban az orosz fronton megsebesült. Kit.: I. o. v. é. és K. cs.-k. Neje: Tuza Teréz.

Rusznyák Dezső

Schwarcz Adolf

Rusznyák Dezső, kádár m., Szmrecsányi k. u. 29. Szül. 1899-ben, szab. 1916-ban Gyöngyösön atyja R. Andor üzemében, ahol önállósításáig segédeskedett. 1920-ban saját erejéből alapította műhelyét és 2—3 segédet foglalkoztat. Az iparosság társad. és gazdasági épületében élénk részt vesz. A mester- és tanoncvizsg. biz. alelnöke. Az Ipt. szakoszt. vezető elnöke, a kath. legényegyl. védnöke, a Gy. A. C. pártoló tagja stb. Végigküzdötte a világháborút. Kit.: br. v. é. és K. cs.-k. 1922-ben nőül vette Nagy Annát.

Ifj. Ruzsim József, fodrász m., Jeruzsálem u. 9. Szül. 1902-ben Gyöngyösön, ugyanitt szab. 1918-ban. 1925-ben nyitotta meg jól felszerelt üzletét, amelyben 1 tanulót foglalkoztat. Minden idejét műhelye felvirágoztatására fordítja. Neje: Domány Margit.

Schuller Mihály, úri szabó m., Zita királyné út.

Schwarcz Adolf, fogtechnikus, Kállay u. 2. Szül. 1904-ben Eger városában, itt végezte iskoláit is és szab. 1923-ban. Tapasztalatokban gazdag gyakorló évek után 1929-ben önállósította magát. A helybeli fogorvosok részére végez technikai munkákat.

Schwarcz Samu, bádogos m., Vértanu u. Szül. Poroszlón 1869-ben, szab. 1887-ben Miskolcon. Műhelyét 1900-ban nyitotta meg. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. tanoncvizsg. biz. tagja. A világháborúban 2 évig részt vett. Kit.: K. cs.-k. Neje: Tauszek Anna.

Sebők Lajos, kocsigyártó m., Határ u. 5—6.

Sefnyik József, úri szabó m., Piac tér.

Smoling László, asztalos m., Kossuth u. 23.

Sonnenschein Márton, férfi szabó m., Szt. Bertalan u. Szül. 1876-ban Ürményben, szab. 1889-ben Budapesten. A főváros előkelő üzleteiben fejlesztette szaktudását, Drezdában elvégezte a szabászati akadémiát és Bécsben a ruházati tanfolyamot. 1901-ben alapította meg mai műhelyét és ezen alapításnak 40 éves évfordulója alkalmából nagy ezüst é.-mel és díszoklevéllel lett kitüntetve. Neves műhelyében 3 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Eddig 15 tanoncot szabadított, akik mind előkelő iparosokká váltak. Az Ipartest. igazg.-nak tagja, elnöke a szakosztálynak és működő tagja számos kulturális egyesületnek. A világháborúban részt vett. Neje: Hoffmann Mária.

Soós Lajos, úri- és női szabó m., Hanisz tér 5.

Sonnenschein Márton

Spányi János

Spányik János, a „Spányik J. utóda" cég tulajdonosa, órás m. és ékszerész, Kossuth u. 15. Szül. 1872-ben Budapesten. 1895-ben átvette mai műhelyét, amely 1890-ben alakult. Egyike a szakma legrégibb, jónevű üzleteinek. 1 segédet foglalkoztat. Neje: Spányik Erzsébet.

Steiner Rezső, az Erzsébet kávéház tulajdonosa, Rózsa u. 9. Szül. 1881-ben Gyöngyösön, ugyanitt szab. 1904-ben. 1929-ben átvette az atyja által 1870-ben alapított kávéházát, amelyet előzőleg is 26 évig vezetett. 2 pincérnőt foglal-

koztat. Számos társadalmi egyesület tagja.

Steiner Sándor

Steiner Rezső

Steiner Rezső kávés, Rózsa u. 9.

Steiner Sándor, a Fantó és Steiner fényképészeti cég tulajdonosa, Hanisz tér 10. Szül. 1874-ben Gyöngyösön, szab. Kecskeméten 1892-ben Fantó mesternél. Később mestere gyöngyösi üzletében üzemvezető lett. 1898-ban önállósította magát. Fényképészeti műterme legmodernebbül van felszerelve, szakmája haladásával fejlesztette állandóan üzemét. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az Ipt.-nek tagja. Imre fia egyetemi képzettség mellett kitanulta a fényképészetet. Részt vett a világháborúban. Neje: Krausz Róza.

Stenczinger Frigyes

Sugár László

Stenczinger Frigyes, sütő m., Petőfi u. 46. Szül. 1899-ben Dunakilitin, szab. 1914-ben Győrött. Önállósítása előtt Pozsonyban, Újpesten és Esztergomban dolgozott és 3 évig üzletvezető volt a Gyöngyösvidéki Gőzmalom kenyérgyárában. 1926-ban nyitotta meg sütődéjét. Lelkes harcosa ipara érdekeinek. 1926-ban feleségül vette Tury Erzsébetet.

Sugár László, drogista, Szt Bertalan u. 10. Szül. Nagyszécsényben 1905-ben, szab. 1922-ben Gyöngyösön, ugyanitt töltötte segédéveit és 1925-ben nyitotta meg gyógyáru kereskedését, amelyben 1 segédet és 2 tanulót foglalkoztat. Saját készítményű kozmetikai cikkei közkedveltek. Az Ipt., Keresk. Csarnok és Photocikk keresk. Egy.-nek tagja.

Surányi Sándor, szabó m., Kossuth u. 3. Szül. 1885-ben Gyöngyösön, szab. ugyanitt 1903-ban. Segédideje alatt megfordult Budapest és Gyöngyös nagyobb műhelyeiben. 1912-ben önállósította magát, de hamarosan megszakította tevékenységében a világháború, melyet végig harcolt és sebesülten, mint 75%-os rokkant szerelt le. Tevékeny részt vesz a város gazdasági és társad. életében. Az Ipt. tanoncvizsg. b.-nak és számos kulturális egyesületnek tagja. Neje: Kozik Mária.

Szabó József, kertész, Zöldfa u. 1. Szül. 1909-ben Gyöngyösön. A kertészetet

Surányi Sándor

Szabó József

atyja mellett sajátította el. 1929 óta önálló, virágkertészettel, élő- és művirág eladással foglalkozik.

Szabó Béla, a „Welt Ignác özvegye és Tsa" cég beltagja, üveges m., Kossuth u. 14. Szül. 1890-ben Budapesten, szab. 1916-ban ugyanott. 1920-ban társult be mai cégébe. Gyöngyös nagyobb középületeinek üveges munkáit végezte. Műhelyében 1 HP csiszológép van felállítva. A Keresk. Sport Egy.-nek pénztárosa. A világháborút mint tart. főhadnagy küzdötte végig. Kit.: I. o. v. é. és K. cs.-k. 1920-ban feleségül vette Welt Piroskát.

Szakács János, női szabó m., Hanisz tér 8. Szül. 1889-ben Hari községben, szab. 1919-ben Gyöngyösön, ugyanitt töltötte segédéveit. Az 1923-ban nyitott műhelyében angol és francia szabómunkát készít. 3 segédet és 3 tanulót foglalkoztat. A világháborúban 1914-től fogva részt vett az orosz és olasz frontokon. 1915-ben feleségül vette Csépány Annát, aki önálló szabónő.

Szalai Alajos, csizmadia m., Vachot S. u. 30.

Szalóky István, cipész m., Kossuth u. 12/1.

Szánthó Sándor, úri szabó m., Piac tér. Szül. 1885-ben Jászárokszálláson, szab.

1901-ben Gyöngyösön. Budapest jónevű műhelyeiben dolgozott hosszabb ideig és elsajátította mestersége minden fogását. 1921-ben telepedett le Gyöngyösön és 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az Ipt. szakcsoport pénztárosa és tagja a tanoncvizsg. biz.-nak. A világháborúban végig részt vett. Neje: Vámosi Mária.

Szarvas Lajos, kovács m., Petőfi u. 102. Szül. 1893-ban Felnémeten, szab. 1912-ben Brassóban. Önállósítása (1921) előtt Budapesten, Egerben és Brassóban gyakorolta iparát. Jelenleg 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban az orosz és olasz fronton harcolt. 1922-ben feleségül vette Bodó Margitot.

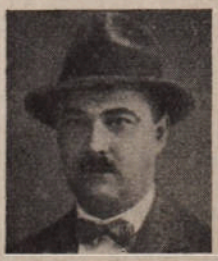
Szakács János

Szánthó Sándor

özv. Szántó Béláné, mészáros és hentes, Kossuth u. 8.

Szekeres Ferenc, mészáros m., Bajza u. 2. Piaci sátorárus. Szül. 1894-ben, szabadult 1910-ben Gyöngyösön. Mint segéd Budapest, Mohács, Gyöngyös és Románia nagyobb városának üzleteiben dolgozott. 1920-ban önállósította magát. 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban

Székány Viktor

Szorgalmatos István

45 hónapot töltött a harctéren. Vitézségét kétszer br. v. é., kis ez. v. é. és K. cs.-k.-el jutalmazták. Kétszer megsebesült. Neje: Géczy Julia.

Szekrényes János, csizmadia m., Kossuth u. 27/1.

Székány Viktor, úri szabó m. Piac tér 11.

Székely László, úri szabó m. Hanisz tér 2. Szül. 1900-ban. Elvégezte középiskolai tanulmányait és érettségi vizsgája után mint banktisztviselő vállalt állást. 1920-ban tért át az ipari pályára és 1923-ban önállósította magát mint férfi szabó. Szorgalmával rövidesen sikerült műhelyének jó hírnevet szerezni. 2—3 segédet foglalkoztat. A világháborúban mint hadapródönkéntes vett részt. Neje: Holländer Róza.

Szikora Gyuláné, szül. Burián Amália. sütőde tulajd. Jókai u. 33. Atyjánál szabadult fel. 1868-ban átvette a néhai Rázus József 1868-ban alapított műhelyét, amely a város legrégibb péksége. 2 segédet foglalkoztat. Készítményeivel az ipari kiállításon bronz érmet nyert. Szakképzettségét mesteri oklevele bizonyítja.

Szlovencsák János és fiai, molnár mesterek.

Szorgalmatos István úri és női cipész m. Kossuth u. 27. Szül. 1907-ben Gyöngyösön, felszab. 1922-ben atyja, Sz. János műhelyében. Egerben és Budapesten gyarapította segédévei alatt szaktudását. Izléses és szép munkájával a szakmában jó hírnévre tett szert. 5 segédet és két tanoncot foglalkoztat. Elvégezte a cipészipari szaktanfolyamokat. Neje: Bengyel Ilona.

Szorgalmatos Pál

Sztruhár Ferenc

Szorgalmatos János, cipész m. Károly király körút 7/1. Szül. 1878-ban Gyöngyösön, felszab. 1900-ban ugyanott. Szaktudását az ország nagyobb városainak jeles mestereinél fejlesztette. Műhelyét 1905-ben nyitotta meg és kizáróan rendelésre, mérték után dolgozik. 3—4 segédet foglalkoztat. Élénk részt vesz az iparosság minden társadalmi, gazdasági és kulturális mozgalmában. Az ipt. alelnöksége mellett a tanoncvizsg. biz. elnöke már 16 év óta. Tagja a városi képv. testületnek stb. A világháborúban Przemysl elestekor orosz fogságba került és csak a háború után jutott haza. Neje: Nagy Mária.

Szorgalmatos Pál, okl. lópatkoló és kovács m. Petőfi u. 53. Szül. 1882-ben Gyöngyösön, felszab. 1898-ban ugyanott. 1906-ban Budapesten megszerezte oklevelét. 1910-ben önállósította magát. Régi, gyakorlott mester, eddig 4 tanoncot szabadított. Résztvett a világháborúban. 1919-ben nőül vette Kolacsek Margitot.

Sztaradub László, cipész m. Róka u. 8.

Sztruhár Ferenc, puskaműves és lakatos m. Szmrecsányi u. 27. Szül. 1883-ban Nyitrán, felszab. 1900-ban Léván. Mint segéd megfordult Berlinben, Hamburgban, Bécsben és Budapesten, mindenütt gazdag tapasztalatokat szerezve. 1914-ben önállósította magát. Foglalkozik a puskaműves és lakatos szakma minden ágával. Bécsben a cs. és kir. udvarnál mint gépész dolgozott. Résztvett a világháborúban. Neje: Birnbaum Anna.

Toma Mihály, cipész m. Kállay Z. u. Szül. 1893-ban Cserencsényben, felszab. 1913-ban Rimaszombatban. Segédéveiben a Felvidék nagyobb városaiban dogozott. 1920-ban lett önálló. Gyöngyösön műhelyét 1923-ban nyitotta. Mint tanonc munkájáért elismerő oklevélben részesült. A világháborút végigküzdötte és háromszor megsebesült. Kit.: Br. v. é. Neje: Tomol Erzsébet.

Tomán József és neje

Tomán József, épület- és bútorasztalos m. Országút u. 10. Szül. 1885-ben Gyöngyösön, szab. 1901-ben u. itt. Szülővárosában, Budapesten és Pozsonyban gyakorolta mint segéd iparát. 1907-ben önállósította magát. Főként épületasztalos munkával foglalkozik. Gyöngyösön és a környéken számos épület felszerelését készítette. Az Ipt. szakoszt. pénztárosa, a tanoncvizsg. biz. tagja. A világháború alatt 4 évig orosz fogságban szenvedett. Neje: Kovács Mária.

Tóth Sándor, úri fodrász m. Vachot S. u. Szül. 1887-ben Gyöngyösön, felszab. 1904-ben. Segédévei alatt az ország nagyobb városaiban gazdagította szaktudását. 1914-ben rendezte be önálló műhelyét. 1 segédet foglalkoztat. A háborúban megsebesült, majd olasz fogságba esett. Kit.: Kétszer nagy ez. v. é. és K. cs. k.

Tölgyessy László, kéménysepről m. Zalán u. 21. Szül. 1899-ben Párkányon, felszab. 1914-ben Esztergomban atyja műhelyében. Az ország több nagy városában segédeskedett. 1925 óta reáljogon a város belterületének kéményseprőmestere. 3 segéddel dolgozik. Az Ipt. elülj. tagja, számos társadalmi egyesületben visz vezető szerepet. A világháborút végigküzdötte. Kit.: K. cs. k. Neje: Tóth Pál Borbála.

Tóth Sándor

Tölgyessy László

Trepper Gizella, szőnyegszövő m., Zalán u. 2. Gyöngyösi születésű. Felszab. 1921-ben Budapesten. 1922-ben alapított műhelyében perzsaszőnyegek szövésével és szakszerű javításával foglalkozik. Elvégezte az iparművészeti szaktanfolyamot és 12—15 munkásnőt foglalkoztat.

Trepper Samu, kocsigyártó és fényező m. Jókai u. 35. Szül. 1870-ben Gyöngyösön, felszab. 1885-ben ugyanott. Az ország nagyobb városaiban jó mesterek mellett tökéletesítette szaktudását és 1894-ben megalapította műhelyét. Eddig 20 tanoncot szabadított, akik közül többen már önálló mesterek. Résztvett a világháborúban.

Tucsninyi Károly

Túri Lajos

Tucsninyi Károly, szobafestő és mázoló m. Hám Püspök u. 12. Szül. 1898-ban Budapesten, felszab. 1915-ben Gyöngyösön. Szülővárosában gyarapította

mint segéd szaktudását. 1922-ben lett önálló. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. Az Ip. Dalárda és több egyesület működő tagja. A világháborúban az olasz fronton egyszer megsebesült. 1927-ben feleségül vette Kovács Margitot.

Túri János, úri fodrász m. Jókai u. 12. Szül. 1878-ban Gyöngyösön, felsz. 1895-ben ugyanott. Üzletét 1901-ben nyitotta meg. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat. A világháborúban 9 hónapig az olasz fronton harcolt. Háromszor megsebesült és sebesülten olasz fogságba jutott, de 1 hónap mulva szökve elmenekült. Neje: Janik Rozália.

Túri Lajos, úri fodrász m. Hám Püspök u. 1. Szül. 1883-ban Gyöngyösön, felszab. 1900-ban ugyanott. Segédévei alatt megfordult Bécsben, Miskolcon, Budapesten és 1905-ben megalapította saját erejéből műhelyét. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Margit és Ilona leányai a női fodrászatot tanulják. Neje: Pénzes Mária.

Túri Lajos, úri szabó m. Cukor u. 5. Szül. 1891-ben Békésgyulán, szab. 1907-ben ugyanott. Budapest előkelő műhelyeiben tökéletesítette magát a szakmában. 1915-től önállósításáig (1917) mint szabász működött. Műhelyéből príma munka kerül ki. 1 segédet és 2 tanoncot foglalkoztat. Tanoncideje alatt első díjat nyert.

Varga Sándor és neje

Urbán Mihály, műbútor asztalos m. Petőfi u. 32. Szül. 1891-ben Békéscsabán, felszab. 1908-ban ugyanott. Segédideje alatt Budapest, Szeged, Nagyvárad és Arad műhelyeiben gyarapította szaktudását. 1921-ben nyitotta meg önálló műhelyét, amelyben 1 segéd és 1 tanuló közreműködésével finom kivitelű műbútorokat készít. Az Ipt. szakoszt. elnöke. A világháború alatt teljes három évig a harctéren szolgált és egyszer megsebesült. Kit.: K. cs. k. Neje: Molnár Erzsébet.

Varga Gyula, épület- és bútorasztalos m. Kossuth u. 30.

Varga Miklós, lábbeli készítő m. Vargák tere 4.

Varga Sándor, hentes m. Petőfi u. 55. Szül. 1904-ben Gyöngyösön, szab. 1920-ban Budapesten. Ugyanott a legjobb cégeknél szerezte meg mint segéd praxisát. 1924-ben nyitotta meg műhelyét. Jóhírű csemege- és hentesárui kelendők. Egy segédje van. Pénztárosa a Gy. A. C.-nak, egyebekben minden energiáját üzletének fejlesztésére fordítja. Neje: Mády Julianna.

Vargányi Antal, szabó m., Csárda u. 13. szám.

Vargányi István, a „Vargányi és Vámos" úri és női fodrász üzlet társtulajdonosa. Hanisz tér 8. Szül. 1891-ben Gyöngyösön, felszab. 1905-ben ugyanott. Magyarország összes nagyobb városaiban megfordult mint segéd. 1920-ban Debrecenben alapított műhelyét 1921-ben Gyöngyösre helyezte át. A műhelyben 2 segéd és 4 tanuló dolgozik. A világháborúban résztvett. Kit.: Kis ez. v. é., br. v. é., K. cs. k. stb. Neje: Csépány Mária.

Vámossy József

Vécsy Gyula

Vámos Lajos, úri és női fodrász, a Vargányi és Vámos úri és női fodrász üzlet beltagja. Hanisz tér 8. Szül. 1889-ben, Gyöngyösön, felszab. 1905-ben ugyanott. A világháborúban 34 hónapig frontszolgálatot teljesített. Kétszer megsebesült. Kit.: Nagy és kis ez. v. é. br. v. é. és K. cs. k. Neje: Siposs Anna.

Vámossy József, úri fodrász m. Jókai u. 23. Szül 1898-ban Gyöngyösön, szab. 1915-ben ugyanott. 12 évi segédeskedés után 1927-ben rendezte be önálló, önálló üzletét, amelyben minden szakba vágó munkát végez. 1 segédet és 1 tanulót foglalkoztat.

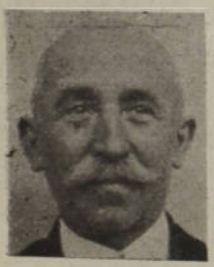
Vécsy Gyula, cipőfelsőrész készítő m. Szent Urbán tér 3/1. Szül. 1901-ben Gyöngyösön, felszab. 1919-ben ugyanott.

Felszabadulása után Budapest nagyobb műhelyeiben keresett alkalmat, hogy szakismereteit kiszélesítse. 1925-ben önállósította magát. Neje: Németh Józsa.

Walder Márton, bádogos és vízvezeték szerelő m. Vachot Sándor u. 30. Szül. 1880-ban Miskolcon, felszab. 1898-ban Budapesten. Bejárta Németország és Ausztria nagy városait, dolgozott Budapesten, Kaposváron és Zágrábban. Bő tapasztalatok szerzése után 1921-ben önállósította magát. A városi Gazdasági Iskola bádogos munkálatait ő végezte és számos köz- és magánépület szerelése is dícséri munkáját. 1911-ben nőül vette Goldner Annát.

Waldmann Adolf, cipész m. Jókai u. 31. szám.

Waldner Béla, kovács és kocsigyártó m. Pap Melchizedek u. 20. Szül. 1887-ben Gyöngyösön, felszab. 1905-ben atyja, W. Márk műhelyében. Az ország különböző városaiban fejlesztette szaktudását jó mesterek mellett mint segéd. 1913-ban önállósította magát. A környék gazdaságai részére szállít parádés kocsikat és szekereket. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. A katonaságnál készített saját találmányú patkóvágó gépe elismerésben részesült. 1927-ben nőül vette Grünhut Máriát.

Weinfeld Vilmos

Weinfeld Ferenc

Weinfeld Vilmos, szobafestő és mázoló m. Zöldfa u. 21. Szül. 1873-ban Gyöngyösön, felszab. 1890-ben ugyanott. Mint segéd Budapesten működött. 1897-ben önállósította magát. Nagyobb munkái voltak: az adóhivatal, a karácsondi parochia, számos köz- és magánépület festőmunkái. A világháborúban résztvett. Neje: Frater Netti.

Weinfeld Ferenc, kárpitos és díszítő m. Ham Püspök u. 1. Szül. 1880-ban Gyöngyösön, felszab. 1896-ban Debrecenben. Segédeskedése fontosabb állomáshelyei: Igló, Lőcse, Budapest és Szolnok. 1905-ben önállósította magát és a szakba vágó munkák minden ágával foglalkozik. A világháborúban 8 hónapig harcolt a román fronton.

Weisz Fülöp, orthopäd műcipész. m. Király u. 10.

Weisz Gábor, műcipész. Király u. 14. Szül. 1895-ben Gyöngyösön. 3 gymn. osztály és 2 kereskedelmi osztály elvégzése után atyja, W. Fülöp műhelyében kitanulta az orthopäd cipészetet. Szab. 1912-ben. 1914-ben társul lépett atyjához. 1925 óta önállóan dolgozik. Elvégezte a Technológia szaktanfolyamait is. Az 1925. évi kiállításon nagy ezüstérmet és díszoklevelet, a Kézműves Ipari Tárlaton nagy aranyérmet nyert. Ezeken kívül több oklevéllel és éremmel tüntették ki. Neje: Zeidner Ida.

Weisz Lipót, cipész.

Wirth Jenő

Wirth Jenő

Weiszpek Rudolf, szíjgyártó m. Német u. 28. Szül. 1906-ban Gyöngyösön, felszab. atyja műhelyében 1922-ben. Ugyanott segédeskedett önállósításáig, 1927-ig. Fiatal, törekvő mester, aki minden igyekezetével műhelye fellendítésén dolgozik. 1 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Neje: Nagy Róza.

Welt Artúr, a Welt Ignác özvegye és Tsa cég beltagja, üveges m. Kossuth u. 14. Szül. 1903-ban Gyöngyösön, felszab. 1927-ben Budapesten.

Wirth Jenő, szobafestő, mázoló és címfestő m. Zöldfa u. 22. Szül. 1886-ban Kassán, felszab. 1902-ben ugyanott. Segédeskedése alatt Debrecenben, Budapesten és Bécsben dolgozott. 1922-ben önállósította magát. 2 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Több nagy középület mázoló- és festőmunkáját végezte. Az Ipt. tanoncvizsg. biz.-nak elnöke. Több társad. egy. tevékeny tagja. A világháborúban 24 hónapot a román harctéren töltött. Kit.: K. cs. k. Neje: Gabris Ilona.

Záhonyi Géza, béltisztító m. Vágóhíd. Szül. 1873-ban Gyöngyösön, felsz. 1889-ben ugyanott atyja telepén, amelyet 1901-ben átvett. Az üzem 1868-ban ala-

píttatott. Egy segéddel dolgozik. A világháborúban egyszer megsebesült. Neje: Krojdla Teréz.

Zeke Kálmán, kéményseprő m. Vachot Imre u. 6. Szül. 1883-ban Bana községben, felszab. 1902-ben Tatatóvárosban. Segédévei alatt Szombathely, Budapest, Pozsony mestereinél dolgozott. 1927-ben az I. gyöngyösjárási kéményseprőkerület mesterévé lett. A járásba 10 község tartozik. 2 segédet és 1 tanoncot foglalkoztat. Iparát személyi jogon gyakorolja. A világháború kezdetén orosz fogságba került és ötödfél évi szenvedés után jutott haza. 1912-ben feleségül vette Balázs Arankát.

Zsiga Gyula, csizmadia m. Gőzfürdő u. 5. Szül. 1902-ben Gyöngyösön, felszab. 1919-ben ugyanott, atyja, Zs. József műhelyében, ahol segédidejét is töltötte.

Záhonyi Géza

Zsiga Gyula

Megszerezte mesterlevelét és 1923-ban önállósította magát. Minden a szakmába vágó munkát végez csakis rendelésre. Műhelyében 1 tanoncot és 1 segédet állandóan foglalkoztat. A kath. Legényegyletnek tagja.

Alexiusz Péter

Antal József

Bacsovics Kálmán

Andrásy János

Auer János

Balázs Ferenc

Anka János

Ács István

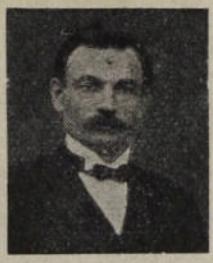
Ballon Lajosné

Baranyi Sándor

Berkovits Samu

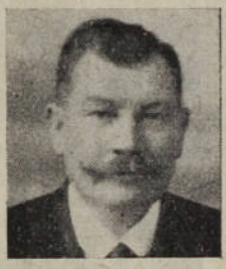
Bogyó Vince

Baráth István

Berkovits Vilmos

Both Ádám

Bátori János

Berkó Pál

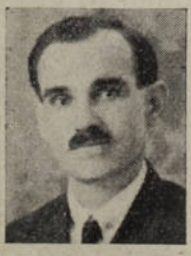
Cseke Lajos

Bauman Lipót

Boda Ferenc

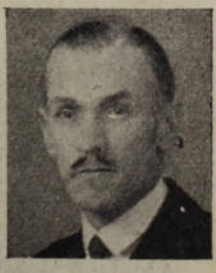
Csete Lajos

Beicer Lajos

Back Ferenc

Csopek Ferenc

Czitrom József

Dékány Gyula

Fets Gyula

Drach László

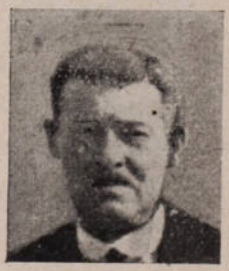
Erdélyi József

Fohn Aladár

Dániel János

Fehér Mór

Frenkel Mór

Deutsch Soma

Fellner Kálmánné

Gállfy József

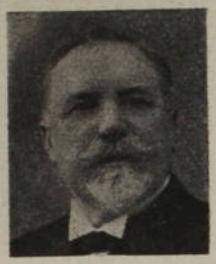
Diamant Lipót

Fercsik Ferenc

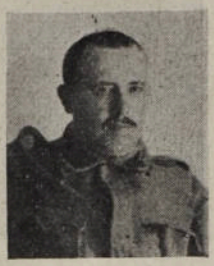
Gecsey János

Gindert István

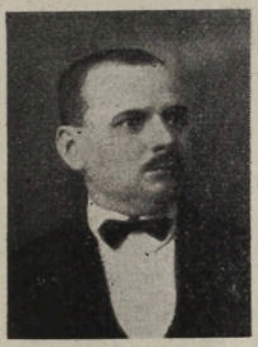
Goldman Béla

Horváth András

Gregorits Izidor

Gazdik Péter

Horváth Imre

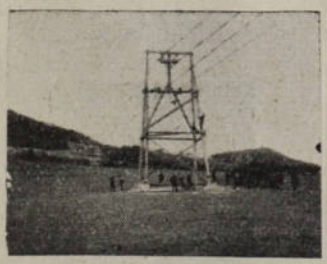
Haasz Károly

Horváth Jenő

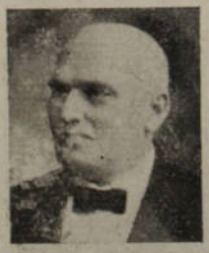
Herceg Gábor

Gerspán és Bottkó

Horváth József

Hiszek János

Hirschler Henrik

Izrael Sándor

Julinecz Sebő

Krausz Sándor

Kovács Mihály

Kapitány Dániel

Keusch József

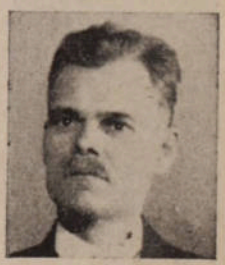
Kovács Márk

Dezső Ernő

Klein Jakab

Kovács János

Závodszky Ferenc

Klein Tibor

Kovács László

Kerékgyártó István

Kmetty György

Kovács László

Kozma József

Lendvay Aurél

Marton József

Kertész Vilmos

Miskolczy Dénes

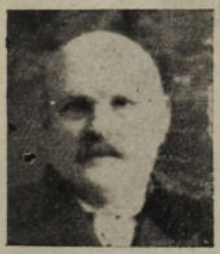
Marjai Sándor

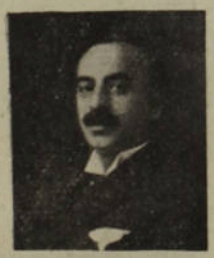
Laposa András

Milvich János

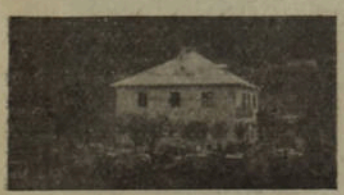
Lovescher József

Lax Zoltán

Mészáros András

Lebhardt Ferenc

Magyar József

ifj Mészáros István

Mohrberger Izidor

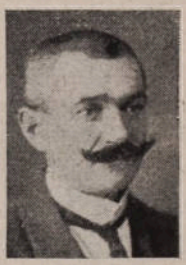
Navratil Gyula

Pataki Károly

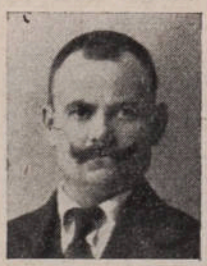
Mrazek András

Oláh János

Pethő István

Nagy József

Peidl Ferenc

Pintér István

Nagy János

Paksi Rezső

Polszter Frigyes

Nagy Béla

Pákozdy Dániel

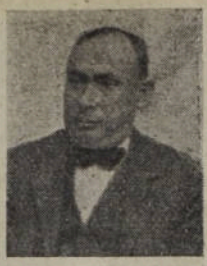
Rechnitzer József

Révész Lajos

Vali Gábor

Weisz Izidor

Takács Sándor

Weber Károly

Weisz Mihály

Tragel József

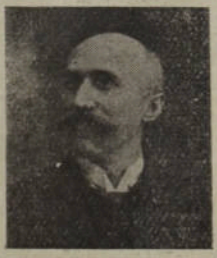
Vigh Gyula

Weisz Jakab

Urbán János

Vida András

Weisz Lipót

Urbán Jánosné

Weisz János

Witz Béla

Kovács László

Sipos János

Stein Vilmos

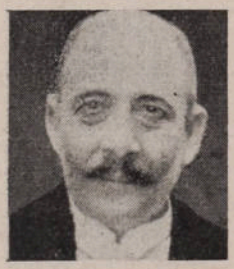
Scher Sándor

Stiger János

Speicher

Schmidt János

Schück étterem

Szalkai Ferenc

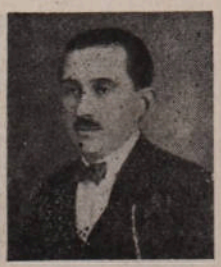
Szántó Gyula

Bátory Ferenc

Ferency Ernő
Hódmezővásárhely

Barkó Elek
Újpest

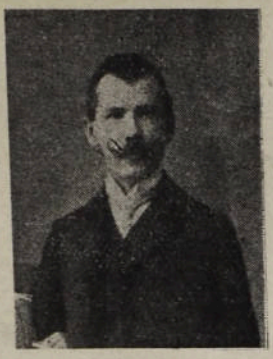
Fejes Sándor
Hódmezővásárhely

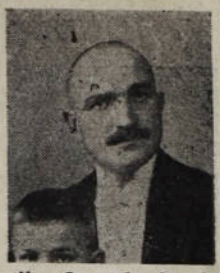
Gaal Lajos
Eger

Halmi Pál
Hódmezővásárhely

Gyenes József
Újpest

néh. Omuth Gyula
Újpest

Laferman Mátyás
Újpest

Kugler Lőrinc
Újpest

Pokliczky Pál
Újpest

Reszei József

Pál Mihály
Hódmezővásárhely

Müller János
Hódmezővásárhely

Nagy László
Újpest

Pápai János
Hódmezővásárhely

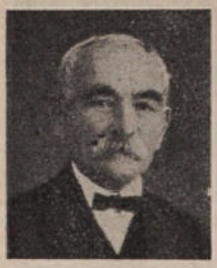
Németh András
Újpest

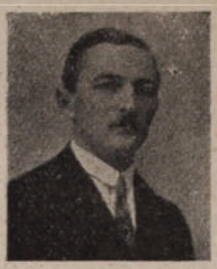
Molnár János
Hódmezővásárhely

Pásztó Henrik
Újpest

Petrányi Pál
Hajduszoboszló

Szakmáry Károly
Újpest

Theobold János
Újpest

Pántosy János
Újpest

Szammel Mihály
Újpest

Tóth István
Rákospalota

Rajnics János
Eger

Szalcinger Lénárt
Törökbálint

Udvary Zoltán
Hódmezővásárhely

Schaub János

Székely Károly
Tokaj

Vajda István
Újpest

Sándor Gábor
Hajduszoboszló

Winkler Lipót
Újpest

A rövidítések magyarázata:

alap. = alapító
bev. = bevonult
biz. = bizottsági
br. = bronz
egy. = egyesület
elism. = elismerő
előlj. = előljárósági
é. k. = érdemkereszt
felügy. biz. = felügyelő bizottsági
fr. sz. = frontszolgálat
ig. = igazgatósági
ifj. = ifjúsági
ip. = iparos
ipt. = ipartestület
kat. = katonai
kath. = katholikus
k. ez. = kis ezüst
kép. = képesített
K. cs.-k. = Károly csapatkereszt
kisip. = kisipari
kit. = kitüntetése
kor. = koronás
kor. ker. = koronás kereszt
közs. képv. = községi képviselő
lesz. = leszerelt
m. = mester
o. = osztályú
okl. = okleveles
orsz. = országos
oszt. = osztályú
önk. = önkéntes
r. kath. = róm. katholikus
seb. é. = sebesülési érem
sz. o. = szakosztály
szakoszt. = szakosztály
szab. = szabadult
szolg. ker. = szolgálati kereszt
szöv. = szövetség
szül. = született
tanoncvizsg. = tanoncvizsgáztató
társad. = társadalmi
tvh. = törvényhatósági
tul. = tulajdonos
u. = ucca
vasker. = vaskereszt
vál. = választmányi
v. = volt
vár. = városi
v. é. = vitézségi érem
vill. = villamos
vit. é. = vitézségi érem
vör. ker. = vörös kereszt

Tartalomjegyzék.

I. RÉSZ.

Oldal

Előszó. Írta: *Báró Szterényi József* 5

A kézművesipari szervezetek fejlődésének története, különös tekintettel a hazai viszonyokra. Írta: *Dr. Dobsa László* . . . 11

Az iparosok adója. Írta: *Dr. Naményi Ernő* 54

A kisiparosság hitelellátása. Írta: *Szél Jenő* 138

A vándoriparok gyakorlásának szabályozása. Írta: *Dr. Bangha Ferenc* 149

A magánalkalmazottak szolgálati jogviszonyai. Írta: *Dr. Bertalan István* 152

Az aggkori és rokkantsági biztosítás. Írta: *Dr. Fuchs Albert* . . 157

Az ipari munkával járó egészségi ártalmak. Írta: *Dr. Szántó Menyhért* 173

Koszorús mesterek. Írta: *Dr. Dálnoki-Kováts Jenő* 175

Kiállítások, vásárok, mintavásárok. Írta: *Dr. tokai Oláh Béla* . . 219

Községi és állami üzemek. Írta: *Bittner János* 257

A magyar kézművesipar gazdas. hanyatlásának okai. Írta: *Dr. Ladányi Miksa* 258

II. és III. RÉSZ.

BUDAPEST

Oldal

Bádogos, szerelő és rézöntő mesterek 3

Lakatos mesterek 29

Fémműves mesterek 55

Szoba-, Címfestő és mázoló mesterek 64

Villanyszerelők és műszerészek . . 87

Kárpitos mesterek 98

Cukrászok, mézeskalácsosok . . . 110

Mészárosok és hentesek 116

Férfiszabók 138

Fodrászok 250

Vegyes foglalkozásúak 315

Esztergályosok 326

Kötőszövők 328

Cipészek 330

Szállodások és vendéglősök . . . 389

Különféle üzemek 418

VIDÉK

Oldal

Újpest 1

Rákospalota 72

Pestújhely 97

Hódmezővásárhely 106

Mátészalka 177

Sárospatak 185

Sátoraljaújhely 192

Tokaj 206

Fót 213

Mindszent 213

Hajdúszoboszló 214

Kaba 221

Szerencs 223

Gyöngyös 226

Rövidítések magyarázata 261

2002

2012